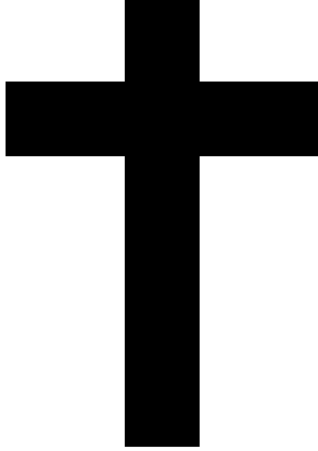

Bìbiri Kuyie
Nnààntì Pátírì

The Holy Bible in the Ditammari language of Benin

Bibiri Kuyie Nnààntì Pátíri
The Holy Bible in the Ditammari language of Benin

copyright © 2001 SIM International

Language: Ditammari

Translation by: SIM

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2022-05-31

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 31 Aug 2023
5e2d0f12-f1d8-567b-bf98-cf1de4599d16

Contents

Tenketé	1
Mudennimù	46
Ikuś Niùbè	85
Mukétimù	114
Ikuś Kóntimù	155
Sosuwee	192
Bèbaatíbè	214
Oduti	237
1 Sammuyeri	241
2 Sammuyeri	270
1 Bèkpààtìbè	297
2 Bèkpààtìbè	329
1 Bèkpààtìbè Tōmmú	360
2 Bèkpààtìbè Tōmmú	392
Esitadasi	428
Nemii	439
Esitè	456
Isabu	463
Yesā	508
Yèkotinò	623
Mèborimè Wèitì	644
Fècanyènfè	658
Esaii	667
Sedemii	754
Isáútì	831
Esekièri	840
Danniyeri	889
Osee	904
Sowèri	918
Amōsi	923
Abudiasi	935
Sonaasi	937
Misee	939
Naummu	947
Abakuku	951
Sofonii	956
Asee	961
Sakarri	964
Madasii	976
Matie	979
Mariki	1017
Duku	1041
Isā	1079
Yesu Tōrè	1105
Odommu	1137
1 Kōdenti	1152
2 Kōdenti	1166
Kadasii	1175
Efèsi	1181
Fidipu	1186

Koδoosi	1190
1 Tεsadoniki	1194
2 Tεsadoniki	1197
1 Timōntee	1199
2 Timōntee	1204
Titi	1208
Fidemoo	1210
Ebedeeε	1211
Isaku	1224
1 Pieri	1228
2 Pieri	1233
1 Isāā	1236
2 Isāā	1240
3 Isāā	1241
Sudi	1242
Mudāammu	1244

Tenketé

Di mpátírí tò tìl nààntì

Bè yu di mpátírí Tenketé ke yé dii nàámme Kuyie ndòò mèè botí kutenkù. Kàa dó kébanté kutenkù ti fòu kùu miéke kù dòmmè nè onìti kó mefié ntúmè dii pátírí miéke nke de kó tináàntì bomè.

Diì pátírí múnke ti náá nKuyie ndómè kédeetè onìti ke tãátè benitibè mabè ke bè dònè metaumme, beè mabè kó yeyètè tu: Abarahammu nè Isaki nè Sakòbu, kè dè mboní ke kùu dònè metaumme Isidayeerièbe.

Diì ti náá nKuyie mbenkemè kumáá benitibè nè ku yóó bè bekénàmè nè kù nimè bèè kù tũ nke bè teennè.

De kó difnkuó ke né ti náá nti bo yiemme kù yè mmù ke nyé ke dò nkù nàké ti yóó dòò, ke nyié nku tannò nè ku kuú. Diì múnke ti náá ndimònni kòbe bèè do tũ nKuyie mbè do kù tũ mmèè botí.

Di mpátírí náàntì duó ke dòmmè

1. Kuyie ndòòmè kutenkù nè onìti 1:1-2:25
2. Onìti yetemè Kuyie nkè kù wète koò dounnè dinùu kù yóó ò deetémè 3
3. Kayéè nè Abesedi be kó tináàntì 4
4. Adammu kó kufuku kétuakenè Nòwee 5
5. Menie nkumè benitibè kè Nòwee yenté nè o kòbe 6-9
6. Nòwee kó kufuku 10
7. Benitibè maámè didènni Babesedi kè Kuyie ncánnè cánnè be náàntì 11
8. Abarahammu kó tináàntì 12:1-25:18
9. Sakòbu kó tináàntì 25:19-37:1
10. Sosefu kó tináàntì 37:2-50:26

KUTENKÙ KETÈ MÈE BOTÍ

Kutenkù kó mudòrìmù

- 1 Kuyie nyóó dòò kutenkù ké dòò tiwetì nti nè ketenkè.
- 2 Kè ketenkè í mmòke kè dòmmè, dèmarè í mbo, kè do dò nkubinku nku ke dò mbi. Kè Kuyie nYáá nnónké ku Ìnkè ke nampú.
- 3 Kè Kuyie mbéi nke dò: Kuwennikuu yènni! Kè kùu yènni.
- 4 Kè kùu pénsiri kuwenniku kè kù cánnè nè dibìnni,
- 5 kéyú kuwenniku ke dò kuyie, nkéyú dibìnni ke dò keyènkè. Kè kuyuokuu buoté kè dikünweñni buoté. Diyiè ketiri ndi.
- 6 Kè Kuyie ndò: Tiwetii buoté kótóté menie kè mie nni mbo kéfinkè kè metèmè bo ketenkè.
- 7 Kù béi mmemme kè tiwetii buoté kótóté menie, mie nkéfinkè metèmè ketenkè.
- 8 Kè kùu yú kéfinkè kè dò tiwetii. Kè kuyuokuu buoté kè dikünweñni buoté. Diyiè déri ndi.
- 9 Kè Kuyie mbéi nke dò: Menie mmèè kpaá mèè tíi ndèmarè máá, kè ketenkèe feité. Kè dèe dòò kù yèmmè.
- 10 Kè kùu yú dèè waánni ke dò ketenkè, kéyú menie nke dò dàméèri.
- 11 Kè Kuyie ndò: Titietii nè timúti dèe yènni debotí debotí kémpéi yebe. Kè dèe dòò kù yèmmè.
- 12 Timúti nè titietii kè dèe yènni kémpéi de be, de be. Kè kùu dè pénsiri.
- 13 Kè kuyuokuu buoté kè dikünweñni buoté. Diyiè tãánni ndi.
- 14 Kè Kuyie nyié kébéi nke dò: Kuwenniku mbo kéfinkè kémbaati keyènkè nè kuyie nnè yemòrè nè yewe nè yebie,
- 15 kémmi kéfinkè nè ketenkè. Kè dèe dòò kù yèmmè.
- 16 Kè Kuyie ndòò dèmarè dèdèrè dèè bo mmí, kè dedierè ntú diyiè dii bo mmí kuyie, kè desámpòrè ntú otánkù wèè bo mmí keyènkè, ke yiénè siwáá.
- 17 Kè Kuyie ndè ánnè kéfinkè kè dè mmí ketenkè.
- 18 Kè dè mmí kuyie nnè keyènkè, kè baati kuwenniku nè dibìnni. Kè kùu dè pénsiri.
- 19 Kè kuyuokuu buoté kè dikünweñni buoté. Diyiè naanni ndi.
- 20 Kè Kuyie ndò: Desíntékperè demouu buoté menie mmieke, kè sinoo buoté kénheinte kéfinkè, kè dèe dòò kù béimmè.
- 21 Kè kùu dòò siyíi diesi nè dèè kó dimáà fòu menie mmieke, debotí debotí nè sinoo sibotí sibotí. Kè kùu dè pénsiri,
- 22 kè dè pá mesáà nke dò dèe pié késũũ, nkè siyíi sũũ mmènie mmieke, kè sinoo sũũ nkèntenkè Ìnkè.
- 23 Kè kuyuokuu buoté kè dikünweñni buoté. Diyiè nummuri ndi.

²⁴ Ké Kuyie ndò: Ketenkèe peité iwūš iməu botí. Icəwūš dieyi nè isámpól nè ikpawūš ibotí ibotí nè debambaànnè debotí debotí. Kè dèe dǎò kù yēmmè.

²⁵ Ké Kuyie ndǎò iwūš ibotí ibotí nè icəwūš nè debambaànnè deməu. Kè kùu dè pénsiri.

²⁶ Ké Kuyie ndò: Tí dǎònè oniti kòo nti dǎnnè, kémbaké siyī nè sinəo sù pùti kéŋkè, nè iwūš ì bo ketenkè nè debambaànnè deməu.

²⁷ Ké Kuyie ndǎò oniti kòo nkù dǎnnè. Kù do dǎò onitidǎu nè onitipòkù nwe.

Kù bè dǎò kè bè nkù dǎnnèmu.

²⁸ Kè kùu bè pā mesàà nké bè nàké ke dǎ: Piénnè kəsūū nképíe nketenkè keməu, ké nké baké, kémbaké siyī nè sinəo sù pùti kéŋkè, nè iwūš iməu ì bo ketenkè ŋnkè.

²⁹ Ké Kuyie ndò: N di duómmu tímúti tíməu tì pei nè detie ndeməu dèe péi, kè dè bo ntú di kó mudii.

³⁰ N duómmu tímúti nè titieti kè tì bo ntú iwūš iməu nè tinǎti tíməu, nè debambaànnè deməu de kó mudii. Kè dèe dǎò kù yēmmè.

³¹ Kè kùu yà kù dǎò dè deməu ké dè pénsiri. Kè kuyoukuu buoté, kè dikūnwehni buoté. Diyie kuónni ndi.

2

¹ Məmme kéŋkè nè ketenkè dè dǎòmè nè dèe kó dimàà bo.

² Kuyie mpí nku tǎmmú muməu yewe yekuǎ ndi, kéompè diyie yiénni yiè.

³ Kù di pāmu mesàà nke di cǎŋné kè di tu ku kpəri, ke yé kù dèemè ku tǎmmú muməu ke òmpè dii yiè.

⁴ Mie mbotí nku Kuyie ndǎòmè kéŋkè nè ketenkè, nè dèe kó dimàà bo.

Kuyie nkànnemè oniti kupúú sààkù Edenni

Ti Yiè nKuyie ndǎò dii mǎnni ketenkè nè kéŋkè,

⁵ titieti nè tímúti dè do í bo, ti Yiè nKuyie mmu ndo í duónni fetaafe, oniti mu ndo í bo ke bo nkuuti.

⁶ Mupáà mmamù muù do yièni ke yóŋri ketenkè.

⁷ Kè ti Yiè nKuyie ndǎò oniti nè mutáá, nkéfuute o ŋni muyaá nkòo mǎote mufòmmu.

⁸ Kè ti Yiè nKuyie mbuotí detie nkupúú sààkù Edenni, diyie yièni kèè bíékè, kékanne kù dǎò wèè niti de mieke.

⁹ Kè ti Yiè nKuyie nduó nké detesààrè debotí debotí yènni, kémpéi yebe kè yè wenni ke naati. Kè kùu soó nkupúú cuoké mutie mùù duó mmufòmmu nè mùù yíékunko mesàà ñnè meyei.

¹⁰ Kè kukó ndiekù nyièni Edenni ke yóŋri de kó kupúú kétoté kuce mènàà.

¹¹ Kuketikù yètiri tu Pisṣò kè kù fité dihei bè tu di Afidaa. Kè mesəo mbo de kó dihei mieke,

¹² mesəo nkperimè nè tihúúnti fǎṣti nè yetásàayè yèè donku de.

¹³ Kè kudéríkù yètiri tu Kiyṣò kuù fité dihei bè tu di Kuusi.

¹⁴ Kè kutáánkù kpəri tú Tikidi, kuù pùš ndiyie yièni kèè bíékè ke firi dihei bè tu di Asidii, kè kunaanàkù kpəri tú Efadati.

¹⁵ Kè ti Yiè nKuyie nkanne oniti de kó kupúú mieke kòò bo nkù kuuti ke kù bàa.

¹⁶ Kè ti Yiè nKuyie nhò nàké yetannò ke dǎ: A bo na kényo ndetie ndeməu dèe bo kupúú de kó yebe.

¹⁷ A né báa di mùù yíékunko mesàà nnè meyei mmu be, kàa yè di dii yiè a kumu.

¹⁸ Kè ti Yiè nKuyie mbéi nke dǎ: Dè í wenni oniti bo mbomè omáà, m bo ò dǎò wèè yó nhò dǎnnè koò teénnè.

¹⁹ Kè ti Yiè nKuyie ntúoté mutáá nkédǎnnè iwūš iməu, nè tinǎti tíməu kéduó nké dè nkəŋni oniti borè, kè kù bo yà ò yóó dè yu yèè yètè. Bá dè, dè do dò nkémməkemu diyètiri.

²⁰ Kè Adamuu duó nyicəwūš i yètè kéduó nyikpakpeyi i yètè, kéduó nsinəo si yètè. Ò me nyí mpètè wèè bo nhò dǎnnè koò teénnè.

²¹ Kè ti Yiè nKuyie nduó nkòo yè nkéduó, kè kùu deite kucĩntóo kùmáà kéwəte kèpǎnnè tikǎnti,

²² kètúoté de kó kucĩntóo kédǎnnè onitipòkù kóò duó nhonitidǎu.

²³ Kòo ò yà ke dǎ:

èhèè! Nte wèè tu n kǎš kó dikóú,

n kǎnti kó tikǎnti.

Bè bo nhò yu ke tú onitipòkù

ke yé Kuyie nhò dǎnnè onitidǎu kó dikóú ndi.

²⁴ Dèe te kòo nitidǎu bo yóu o cice nè o yṣ, kétaunnè o pokù kè bèe naá nhoniti omáà.

²⁵ Onitidǎu nè o pokù bè do bo yefòkperè nye, ifei me nyí mbè bo.

3

Oniti yetènèmè Kuyie

¹ Fɛwàáfɛ fɛɛ ò ciɛnè tiwanwanti timəu ti Yiè nKuyie ndòò ti. Kè fɛɛ beke onitipòkù ke dò: Mómumu nwe Kuyie nyèmmè di bá nyo nkupúú kó yetebe yeməuá?

² Kòo nitipòkùu fɛ tɛ́nɛ́n ke dò: Ti yommu kupúú kó yetebe.

³ Mutie mùù nɛ bo kupúú cuokè, Kuyie ntú ti báá di mu kó yetebe, ti keté ke báá yè kàáké. Kè ti yè di ti bo kú.

⁴ Kè fɛwàáfɛ dò: Di í yóó kú bitì.

⁵ Kuyie nyému ke tú kè di yè di dii yiè, di nuə ríbo wénté, kè di kù naánnè kényíété mesàà ònè meyei.

⁶ Kòo nitipòkùu wénté kényà yetebe bo nnaatimè, ke wenni fənənfɛ, ke bo na kòd duş mmeçii, kətöte, kédì kédus nho dəu wèè ò bonè, kòo di.

⁷ Kè be nuə nwénté, kè bèɛ banté bè bomè yefə̀kperè, kéwaa ntifaàti kéyi.

⁸ Kuyuoku mənni kè ti Yiè nKuyie nni nceñti kupúú mieke ke náá nkè bè yo, kəsari titieti mieke.

⁹ Kè ti Yiè nKuyie nyú onitidòu ke dò: A bore?

¹⁰ Kòo kù tɛ́nɛ́n ke dò: N kèè a tammè mme kupúú mieke kè kufəwaa nni mpí nkè n səri, ke yé m bomè difə̀kperì.

¹¹ Kè ti Yiè nKuyie ndò: We nda nàké ke tú a bo difə̀kperì, yáá a di ditebii n yɛ nha báá di di ndi?

¹² Kòo nitidòu dò: Onitipòkù a me nni nduş nwè kè ti bo, weè ò duş nde kó ditebii kè ò di.

¹³ Kè ti Yiè nKuyie mbekè onitipòkù ke dò: Dè yíme kàa dòò memme? Kòò dò: Fɛwàáfɛ fɛɛ ò souté kè ò di ditebii.

¹⁴ Kè ti Yiè nKuyie nnáké fɛwàáfɛ ke dò:

Fɛ́ó me ntemè kè dè dòò mie
n da cəşmu tiwanwanti timəu mieke,
a bo nfuri a pəuti,
ke yo mmutáá nsáá.

¹⁵ Nè a bo mbomè,
fɛ́ nnè onitipòkù di báá narike,
o fuku nè a koku dè báá narike.
O fuku bo pante a yuu,
kàa kakuu danté o nacənkénni.

¹⁶ Kè ti Yiè nKuyie nnáké onitipòkù ke dò:

A peitímù bo yonke mediè.
A ní bo fɛ́úté mediè nke nɛ na képeité,
a bo mbúş a dəu kòò da baké.

¹⁷ Kè ti Yiè nKuyie nnáké onitidòu ke dò:

A mè nyiemme a pokù kpeti
ke di ditebii n yɛ nha báá di di.
M bo cəş ketenkè,
a ní bo kúúti kéfɛ́úté mediè
nke nɛ na képété kédì.

¹⁸ Ketenkè bo mpei ipo nè tisəmpoti,
kàa nyo ndepaa nkperɛ.

¹⁹ A ní yóó káté meyóş mme
kéna képété kédì,

ke yàa wɛtenè mutáá mmieke n da dòònè mù.
N da dòònè mutáá mmu
kàa yóó wɛte kénaá mmutáá.

²⁰ Kè Adammu yú o pokù ke dò Efu, dèè tu mufòmmu, ke yé weè tumè benitibè bəmou yş.

²¹ Kè ti Yiè nKuyie ínukú tikənti kè bè dátinné,

²² kébéi nke dò: Oniti naánnè tí mbe ke yé mesàà nnè meyei, ti báá yie nkòo töte ditebii dii duş mmufòmmu kédì kénfòu sáá.

²³ Kè kùu beti oniti kupúú Edenni mieke, kòo kote kénkúúti ketenkè, kù ò dòònè kè.

²⁴ Memme ti Yiè nKuyie mbetimè oniti kupúú Edenni mieke, kéçónné beñkəmbəribè diyie yèni kèè bíékè kè bè mbaa mutie mùù duş mmufòmmu, ke einko yese kè yè cəú nke dò mmuháá.

4

Kayɛɛ nè Abɛɛdi

¹ Kɛ Adammu duónè o pokù Ɛfu, kòo púó nképeité denitidabire ké dè yu ke dò Kayɛɛ, ke dò: Ti Yiè nKuyie nkuu te kè m̄ peité oniti.

² Kòo yíé képeité o nantè Abɛɛdi.

Kɛ Abɛɛdi ntú owũscenti kè Kayɛɛ tu otenkúti.

³ Kɛ tidiiti bi, kè Kayɛɛ waá nképá ti Yiè nKuyie.

⁴ Kɛ Abɛɛdi yie tóni o pedaké yeketiye kó òmari, dii ā mekùò nképá ti Yiè nKuyie. Kè kùu ò pénsiri kécouté o panni,

⁵ kéyete Kayɛɛ nè o panni, kòo miekee peike mediè n kòo ìkèe soute.

⁶ Kè ti Yiè nKuyie nhò beke ke dò: Kayɛɛ dè dõmme kàa mieke peike kàa ìkè sòute?

⁷ Kàa dõò mesàà nha yèmmè yóò narikemu, kàa me ndòò dèè í wenni, meyei mbo a bòri ke da díí, yetoo ké mè na.

⁸ Memme kè Kayɛɛ náké o nantè Abɛɛdi ke dò: Tí kóté.

Bè kóté dii mònni kè Kayɛɛ pī nho nantè Abɛɛdi kékuu.

⁹ Kè ti Yiè nKuyie mbeké Kayɛɛ ke dò: Yé a nantè Abɛɛdi borè? Kè Kayɛɛ dò: N yí yé tè borè, n túmu n nantè kóo bàràà?

¹⁰ Kè Kuyie ndò: A dõò ba? A nantè yīi nkuò nketenkè ke tú m̄ peite.

¹¹ Di mmònni n da cõõmu kàa bo íté kédéténè ketenkè kèè yá a nantè kó meyiī nha kùò tè.

¹² A níí bo kúúti, a báá deite, a bo nfiri tipúti tímou ke tú ociènti.

¹³ Kè Kayɛɛ náké ti Yiè nKuyie nke dò: A n tou ndii t̄ou cèẽmu, m báá na ké di t̄o.

¹⁴ A me nni mbètimè yíe nketensààkè, kè n yóò da détenè kénfiri tipúti tímou ke tú ociènti, kòò m̄ou ñ yà ò yó n kuõmu.

¹⁵ De m̄onni kè ti Yiè nKuyie ndò: Kòò m̄ou kùò Kayɛɛ m bo peite kuce mèyiekè.

Kè ti Yiè nKuyie ncanne Kayɛɛ mecanimè mamè mèè yó nte kè wèè ò yà ò báá ò kùò.

¹⁶ Kè Kayɛɛ íté ti Yiè nKuyie mborè, kékote kámbo bè tu dè Nòdi, kupúú Edenni, diyie yièni kèè biékè.

Kayɛɛ kó kufuku

¹⁷ Kè Kayɛɛ duónè o pokù, kòo púó nképeité Enòki. Kòo maá dihei ké di yu o bire yètiri ke dò Enaki.

¹⁸ Kè Enókii peité Idadi, kè Idadi peité Meuyɛɛdi. Kè Meuyɛɛdii peité Metusayɛɛdi, kè Metusayɛɛdii peité Demeki.

¹⁹ Kè Demekii puoke benitipòbè bèdébè, kòo ketiwè yètiri ntú Ada, kòo déri kperi ntú Sida.

²⁰ Ada wèè do peité Yabaadi bèè ā titouti, ke cẽmmù inàake be yàari.

²¹ Yabaadi nantè do tú Yubaadi bèè bie ntikùtidùùti, ke eu itāri be yàari.

²² Kè Sida yie múnkee peité denitidabire, Tubaadi-Kayɛɛ, kòo mmáátí tinenti tibotí tibotí, menatimè kpeti nè mebierrime nè timáti. Kòo tãú yètiri ntú Naama.

²³ Kè Demekii náké o pobè ke dò:

Ada nè Sida,

kénténè n kpeti!

Díndi Demeki pobè keènè n tú mù!

Oniti n kòute kè nh ò kùò,

odapàà nni mpoté kè dè màt̄inne kè nh ò kùò.

²⁴ Kè bè bo kuò benitibè bèyiekè

képeite Kayɛɛ bànni,

bè bo kuò sipísiyiekè nè bèyiekè,

képeite m bànni.

²⁵ Kè Adammu duónè o pokù kòo púó nképeité denitidabire, kòo dè yu ke dò Seti, dèè tu Kuyie nhò duó ndebire kè dè cõmmù Abɛɛdi f̄õ̀t̄iri Kayɛɛ do kùò wè.

²⁶ Kè Seti múnkee peité denitidabire, ké dè yu ke dò Enòsi. De mònni ndi benitibè ketémè bè bo mbáammè Kuyie nke kù yu ke tú ti Yiè.

5

Adammu kó kufuku k̄etuak̄enè Nõwee

¹ Nte Adammu kó kufuku. Kuyie ndòò dii mònni oniti kóò dõnnènè kumáá ndi.

² Kù dõò onitidõ̀u nè onitipòkù nwe ké bè p̄a mesàà, ke p̄ankee bè yu ke dò oniti.

³ Adammu m̄ake dii mònni yebie nte kòutè nè sipísitããtí (130) képeité denitidabire kè dè nhò dõnnè sósó. Kòo dè yu ke dò: Seti.

⁴ Adammu peité dii mònni Seti kédeè, kénfòù k̄etuak̄e yebie nsikousini (800), képié initidabí nè initipobí.

- ⁵ Ò do mọ́ke yebie nsikousiwei nẹ̀ sipísitàáti (930) ndi kékú.
- ⁶ Seti mọ́ke dii mọ́nni yebie ntekòutẹ̀ nẹ̀ yènùmmù (105) képeítẹ̀ denitidabire Enosi.
- ⁷ Ò peítẹ̀ dii mọ́nni Enosi kédeè kẹ́mmọ́ke yebie nsikousini nẹ̀ yèyiekè (807), képié inítidabí nẹ̀ inítipobí péu.
- ⁸ Seti do mọ́ke yebie nsikousiwei nẹ̀ tepítẹ̀ nẹ̀ yèdèè (912) ndi kékú.
- ⁹ Enosi mọ́ke dii mọ́nni yebie nsipísiwei, képeítẹ̀ denitidabire Kenanni.
- ¹⁰ De kó difónkúò kẹ́mọ́te yebie nsikousini nẹ̀ tepítẹ̀ nẹ̀ yènùmmù (815) képié inítidabí nẹ̀ inítipobí.
- ¹¹ Ò do mọ́ke yebie nsikousiwei nẹ̀ yènùmmù (905) ndi kékú.
- ¹² Kẹ̀ Kenanni mmọ́ke yebie nsipísiyiekè, képeítẹ̀ denitidabire Madadeyedi.
- ¹³ De kó difónkúò kẹ́mmọ́ke yebie nsikousini nẹ̀ sipísinàà (840), képié inítidabí nẹ̀ inítipobí.
- ¹⁴ Ò do mọ́ke yebie nsikousiwei nẹ̀ tepítẹ̀ (910) nte kékú.
- ¹⁵ Madadeyedi do mọ́ke yebie nsipísikuà nẹ̀ yènùmmù ndi, képeítẹ̀ denitidabire Yederi.
- ¹⁶ Ò peítẹ̀ Yederi kédeè, kẹ́mmọ́ke yebie nsikousini nẹ̀ sipísitàáti (830), kẹ́wẹ́te képié inítidabí nẹ̀ inítipobí péu.
- ¹⁷ Ò do mọ́ke yebie nsikousini nẹ̀ sipísiwei nẹ̀ yènùmmù (895) ndi kékú.
- ¹⁸ Kẹ̀ Yederi mmọ́ke yebie ntekòutẹ̀ nẹ̀ sipísikuà nẹ̀ yèdèè (162), képeítẹ̀ denitidabire Enoki.
- ¹⁹ Ò peítẹ̀ Enoki kédeè kẹ́yí kẹ́mọ́te yebie nsikousini (800), ye mieke nke ò piémè inítidabí nẹ̀ inítipobí péu.
- ²⁰ Ò do mọ́ke yebie nsikousiwei nẹ̀ sipísikuà nẹ̀ yèdèè (962) ndi kékú.
- ²¹ Kẹ̀ Enoki mmọ́ke yebie nsipísikuà nẹ̀ yènùmmù képeítẹ̀ denitidabire Matusademmu.
- ²² Ò peítẹ̀ Matusademmu kédeè, kẹ́mmọ́ke yebie nsikousitàáti (300), kéntaunè Kuyie, képié inítidabí nẹ̀ inítipobí péu.
- ²³ Ò do mọ́ke yebie nsikousitàáti nẹ̀ sipísikuà nẹ̀ yènùmmù (365) ndi.
- ²⁴ Ò do taunè Kuyie nku, kẹ̀ kùu ò tùóté kékònnè ku cie kẹ̀ bèè ò mọ́ntóo.
- ²⁵ Matusademmu do mọ́ke yebie ntekòutẹ̀ nẹ̀ sipísini nẹ̀ yèyiekè (187) ndi képeítẹ̀ denitidabire Demeki.
- ²⁶ Ò peítẹ̀ Demeki kédeè kẹ́mmọ́ke yebie nsikousiyiekè nẹ̀ sipísini nẹ̀ yèdèè (782), képié inítidabí nẹ̀ inítipobí péu.
- ²⁷ Ò do mọ́ke yebie nsikousiwei nẹ̀ sipísikuà nẹ̀ yèwei (969) ndi kékú.
- ²⁸ Kẹ̀ Demeki mmọ́ke yebie ntekòutẹ̀ nẹ̀ sipísini nẹ̀ yèdèè (182), képeítẹ̀ denitidabire,
- ²⁹ kẹ̀ dẹ̀ yu ke dà Nọ́wee, kẹ́nnáá nke tú: Yie nwee yóó tí bántẹ̀ nẹ̀ mutòmú tí pí mmù yewe yemou, ke yé tí Yie nKuyie ncóòmè ketenkè.
- ³⁰ Ò peítẹ̀ Nọ́wee kédeè, kẹ́wẹ́te kẹ́mọ́te yebie nsikousinùmmù nẹ̀ sipísiwei nẹ̀ yènùmmù (595), képié inítidabí nẹ̀ inítipobí péu.
- ³¹ Ò do mọ́ke yebie nsikousiyiekè nẹ̀ sipísiyiekè nẹ̀ yèyiekè (777) ndi kékú.
- ³² Nọ́wee do yóó mọ́te inítidabí itááti ì yètẹ̀ tu Semmu nẹ̀ Kammu nẹ̀ Safeti ke mọ́ke yebie nsikousinùmmù (500) ndi.

6

Kuyie ndemmumè kù dọ́mè oniti

- ¹ Benitibè sũũ ndii mọ́nni ketenkè ìnkè képié besapambè.
- ² Kẹ̀ keĩnkè kó bekperibèe yà de kó besapambè wennimè mesàà, kẹ́tánkè bè dọ̀ bè, képuoke.
- ³ Kẹ̀ ti Yie nKuyie ndò: M báá yóu kẹ̀ benitibè bie nní nfóu kẹ́mọ́nte, bè tu benitibè mbe, bè bo mmọ́ke yebie ntekòutẹ̀ nẹ̀ sipísidè (120) kékú.
- ⁴ Tidadieti tii do bo de mọ́nni kẹ́nsókè ke bo. Keĩnkè kó bekperibè do kọ́tení kẹ́duónè besapambè kẹ̀ bèe pié tinti, tii do na ndemou kẹ̀ ti yètẹ̀ fei.
- ⁵ Kẹ̀ ti Yie nKuyie nyà benitibè borime í wennimè kẹ̀ bè baa dọ̀ kẹ́ndọ́ri meyei nsáá.
- ⁶ Kẹ̀ ti Yie nKuyie nyemmèe caàrè kẹ̀ kùu demmu kù dọ́mè oniti.
- ⁷ Kẹ̀ ti Yie nKuyie ndò: M bo kuo benitibè n dọ̀ bè, kékú iwùù dieyi nẹ̀ isámpói nẹ̀ sinoo, n demmumu n dẹ̀ dọ́mè.
- ⁸ Kẹ̀ Nọ́wee yie me mpétẹ̀ mesàà nti Yie nKuyie mborè.

Nọ́wee dọ́mè tedabecfèè

- ⁹ Nọ́wee do tú onitisàù nwe ke dọ́ri Kuyie ndómè ke kù tii,
- ¹⁰ képeítẹ̀ inítidabí itááti: Semmu nẹ̀ Kammu, nẹ̀ Safeti.
- ¹¹ De kó dimọ́nni benitibè do dorimu, ke mènke dọ́ri mediè mbá dẹ̀ í nnaati Kuyie.
- ¹² Kẹ̀ kùu wénté kutenkù kẹ́nsó nkù caàrè, kẹ̀ benitibè bemou dọ́ri bá be borime í wenni.

13 Ké Kuyie nnáké Nōwee ke dō: M bo kuō di mmōnni benitibè bemōu bè dōnnemu, kè be yonku deuke, m bo bè kùā.

14 Á dōò tedabecfētè nè idéi ìi kpeñni, kécicéké tidieti kè ti nsū, kéwāā mmumōmmu kéfietí mefié nte mieke nè te Ìnkè.

15 Nte a yóó tē dōò mèè botí: Te okùmè ríbo métiri tekòutè nè sipísìnùmmù (150), mepékùmmè métiri sipísidé nè bènùmmù, mecómme métiri tepítè nè bènùmmù.

16 Á tē dōò képíi ntipimpinti nè kumarí de cuokè, kè mefié nní nfeí ke mǎnnè métiri kó dikée. Kǎā keuté dibòri te píkù, kéǎnnè timùmmùnti titǎāti.

17 De mōnni m bo duō nkè fetaafe ni kè menie mpíe nkékuō dèè kó dimàā fòu ketenkè Ìnkè.

18 De mōnni m bo da dōñè metaummè kǎā ta tedabecfētè mieke nè a pokù nè a bí nè i pobè.

19 Á tannè dèè kó dimàā fòu ketenkè Ìnkè tedabecfētè mieke, dedaarè nè deniire kè dèe yenté.

20 Tiwanwanti timōu botí nè iwūō dedaarè nè deniire, sinō diesi nè sisámpōsi, nè debambaǎnnè debotí debotí, dè yóó katenímu a borè ke bo yenté.

21 Á wāā mmudii mubotí mubotí, a kōmu nè tiwanwanti kōmu kè dí nyo.

22 Kè Nōwee yie nkédōò Kuyie nhò nàké ti timōu.

7

Nōwee tamè tedabecfētè

1 Kè ti Yiè nKuyie nnáké Nōwee ke dō: Ta tedabecfētè fǎ nnè a cǎētè kōbe. N sǎ nfǎō mǎā yie n kpeti a kōbe cuokè.

2 Á tóuté iwūō ibotí ibotí bè n feu ì idéi idéi, fedaafe nè fenife kuce mēyiekè kétúótè bè í n feu ì idéi mǎā fedaafe nè fenife,

3 kétúótè sinō sibotí sibotí sidésì désì, tedaatè nè teniite kuce mēyiekè, kè sii sǎoté kubotí ketenkè Ìnkè.

4 Yewe yēyiekè kó difōnkúō n yóó cūūnko fetaafe nfe kè fè nniu ke dō yewe sipísìnàā nè deyènnè sipísìnàā, kékuō n dōò dèè kó dimàā ketenkè Ìnkè.

5 Kè Nōwee yie nkédōò ti Yiè nKuyie nhò nàké ti timōu.

Menie mpíemmè ketenkè ke kùā denennè demōu

6 Menie ndo yóó píe nketenkè ke sǎ nNōwee mǎke yebie nsikōusikuō (600) ndi.

7 Wenwe nè o pokù kè bèe ta tedabecfētè nè o bí nè i pobè ke bo yenténè menédiemè,

8 nè iwūō bè feu i Kuyie nnè bè í kù feu i, nè sinō nè dèè kó dimàā fòu ketenkè Ìnkè.

9 Kè dè nkōrini dedaarè nè deniire, ke taā tedabecfētè Nōwee borè Kuyie mbéi mmè botí.

10 Yewe yēyiekè kó difōnkúō kè fetaafe tuakení, kénniu kéré píe nketenkè.

11 Nōwee do mǎke yebie nsikōusikuō (600) ndi, dibenni kóo tǎnkù dériwè diyie tepítè nè diyiénni, kè yebire ntōnni menie nkè iwetiborii kpeté.

12 Kè fetaafe nniu ke dō iyie nsipísìnàā deyènnè sipísìnàā.

13 De mōnni Nōwee nè o pokù nè o bí semmu nè Kammu nè Safeti nè be pobè, kè bè ta tedabecfētè

14 nè tiwanwanti tibotí tibotí, nè iwūō ibotí ibotí nè tinòti nè debambaǎnnè nè tipumpùti.

15 Dèè kó dimàā weí kè dè nkōri Nōwee borè debotí debotí, dedaarè nè deniire.

16 Kè dèe kotoo bá dè kè dè nneinè de pokù kéta tedabecfētè ti Yiè nKuyie ndo nàké Nōwee ke dō dè yóó ndòmme. Kè Kuyie nkpetinnè dibòri.

17 Kè fetaafe nniu ke dō yewe sipísìnàā, kè menie nsūūnko kè tedabecfētè nǎnké me Ìnkè.

18 Kè menie mpíe mmedie nkè tedabecfētè nnónké me Ìnkè.

19 Kè menie ndake píe nkédátinnè yetārè dieyè,

20 kédátinnè yetārè yèè dǎke deu mediè, késéntè kè dèe pēētè métiri bèyiekè.

21 Kè dèè kó dimàā fòu ketenkè Ìnkè, iwūō, nè tiwanwanti nè desintékperè demōu, dèè bo ketenkè Ìnkè kè dèe kù demōu.

22 Demōu dèè bo ketenkè Ìnkè ke weí kè dèe kù.

23 Merime dèè kó dimàā weí: Benitibè nè iwūō nè tiwanwanti, dè kumè. Kè Nōwee weè mǎā nkpaā nè o cǎētè kōbe bèè do ò bonè tedabecfētè mieke.

24 Kè menie nní mpíékè ketenkè ke dō yewe tekòutè nè sipísìnùmmù (150).

8

Nōwee yèmmè tedabecfētè

1 Kuyie nyí nyè nNōwee kpéi nnè iwūō nè tiwanwanti dèè do ò bonè tedabecfētè mieke, kédúō nkè kuyaakù nfuu ketenkè kè menie nní nkékù.

2 Kè yebiree yóu yè bo ntōmmè menie, kè iwetiborii Itinnè kè fetaafe cómmú.

- ³ Yewe tekàùtè nè sipísìnùmmù (150) kó difònkúò kè menie nní nkékú sámpó sámpó.
- ⁴ Otànkù yiénwè diyie tepítè nè diyiénni kè tedabecfètè còmmù ditári bè yu di ke tú Adadati di ìnkè.
- ⁵ Kè menie nní nkpaá yaari kétuake otànkù píínwè diyie ketiri yiè, kè yetàrè yómmèe feité.
- ⁶ Diyie sipísìnàà yiè kè Nòwee kpeté tebòtè ò do ànnè tè,
- ⁷ kédenne dikàkàà kè dii kòte kèwètení. Kòo nkpaá kèmmù menie mbo deèmè.
- ⁸ De kó difònkúò kòo denne tenònkpete ke bo yà kè menie ncòòte.
- ⁹ Tè me nyí mpètè tè bo còmmù dè, ke yé menie ndo kpaá piékémè ketenkè kamou, kè tèe wètení o borè, kòo youte o nòùtè kè tè pí nkétanné kudieku,
- ¹⁰ kényóu kè dè mmàke yewe yèyiekè kòo wète kè tè dènnè.
- ¹¹ Kè tè nwètiní kuyuoku ke tóní kufààsùükù makù, kè Nòwee banté menie ncòòtemè,
- ¹² kényóu kè dè mmàke yewe yèyiekè kòo wète kè tè dènnè, bá tè í nwètení.
- ¹³ Dibenni pànni kó diyie ketiri yiè, ke sá nNòwee màke yebie nsikousikuò nè dimàà (601) kè menie nkũũ, kòo dáté tipimpĩnti kényà mè kũũmè.
- ¹⁴ Dibenni pànni kòo tãnkù dériwè, diyie sipísidè nè diyiénni kè ketenkèe kpei paáí.
- ¹⁵ Kè Kuyie nnáké Nòwee ke dò:
- ¹⁶ Yè nè a pokù nè a bí nè í pobè.
- ¹⁷ Denne iwũs ibotí ibotí tiwanwanti nè tinòti nè debambaànnè, kè dèe pètè késũũ nketenkè ìnkè.
- ¹⁸ Kè Nòwee yè nè o pokù nè o bí nè í pobè,
- ¹⁹ kédenne tiwanwanti nè iwũs debotí debotí nè sínò nè debambaànnè.
- ²⁰ Kè Nòwee maa diwũstònni ti Yiè nKuyie nkpeí, kétúóté iwũs nè sínò bè feu dè ti Yiè nKuyie ndamarè marè, kè dè fié ti Yiè nKuyie ndiwũstònni ìnkè kétuo.
- ²¹ Kè ti Yiè nKuyie nkeè de kó kufòòku kè dèe kù narike kè kù dò: N ténke í yóó cšš ketenkè, ke yé oniti yèmmè í wennimè nè ò bomè. N ténke báá kuò dèè kó dimàà weí m me ndòò mèè botí.
- ²² Nè ketenkè bo mbomè,
mubòtimù nè mudidèi,
muséé nnè kuyiìnkù,
dipaà nè diyòò,
kuyie nnè keyènkè,
dè yó mbomu sáà.

9

Kutammeyāri kó mēbenkūmè

- ¹ Kè Kuyie mpā Nòwee mesàà wenwe nè o bí ke dò: Píénè késũũ nképie nketenkè.
- ² Tiwanwanti tímou: Iwũs nè sínò nè siyĩ, debambaànnè demou dè bo ndi dé, kè dí ndè baké.
- ³ Dèè kó dimàà nampú ke weí n dè ndi dúòmmu kè dè bo ntú di kó mudii, n di dúò mmèè botí titebiiti.
- ⁴ Di né báá cááké feðfè yĩ, mmufòmmu bo meè mieke.
- ⁵ Nyénè ke tú n yóó peitemu bèè kòù benitibè képeite iwũs nè tiwanwanti tii kòù benitibè.
- ⁶ Wèè kùo oniti,
oniti weè múnke yóó ò kùo.
Ke yé n dòòmè oniti
ke dònne nè m máá ndi.
- ⁷ Di pié mesàà nkésũũ ketenkè ìnkè, kè nkè baké.
- ⁸ Kè Kuyie nyíé kénáké Nòwee nè o bí ke dò:
- ⁹ N di dòúnnè ònùù ndi fš nnè a yaábio,
¹⁰ nè iwũs ì do di bonè tedabecfètè mieke sínò nè iwũs nè tiwanwanti dèè yóó buoté.
- ¹¹ N di dòúnnè ònùù ndi ke tú, n ténke báá dúò nkè menie mpie nketenkè kékuò dèè kó dimàà bo.
- ¹² Nte n yóó daò mèè benkùmè kè mè mbo sáà, ke benkú mí nnè díndi nè dèè kó dimàà weí ti kó metaummè.
- ¹³ Nh ànnè kutammeyāri nku tiwèti kè kù bo mbenkú mí nnè díndi ti kó metaummè,
- ¹⁴ kè fetaafe ní kpèri kùu yènni,
- ¹⁵ kè n dentení metaummè mèè bo mí nnè díndi nè dèè kó dimàà weí ketenkè ìnkè ti cuokè, menie nténke báá pie nketenkè kè di kuò.

¹⁶ Kutāmmeyārī níí bo yènní yewetè ìnkè, kè n kù yà, kédenténí metaummè mètè bo mí nne d'indi nè dètè kó dimàà wéi ketenkè ìnkè ti cuokè.

¹⁷ Kè Kuyie nnákè Nōwee ke dō: Kutāmmeyārī kuú yó mbenkú n taunè mètè ketenkè kōbe.

Nōwee mušmmè menàà

¹⁸ Nōwee bí ì do yènnímè tedabecētètè ìnyí: Sèmmu nè Kammu nè Safeti. Kammu weè naá nKannahā kōbe kóo cice.

¹⁹ Nè Nōwee bí itāati mièke nke ibotí sūšmmè ketenkè ìnkè.

²⁰ Nōwee weè tu otenkúti ketiwè weè fiúkú detie mbè tu dè fínyí,

²¹ kényà de kó menàà nkémuó nkédátè o yààti kénduó o dieku difòkperi.

²² Kè Kammu Kannahā kōbe kóo cicee yà o cice Nōwee fūš feimè, kényè kénákè o tebíi sidé ditowaa.

²³ Kè Sèmmu nè Safeti kè bèe buuté kuyààkú kénkérí be fònkúò kétuòke kóò dàtinné, bá bè ì nyà be cice fūš.

²⁴ Nōwee naà nyè dii mōnni kòo keè o bíyāātè dōò dè,

²⁵ kébéi nke dō:

A bo yà fš nKannahā!

A bo ntú a tebíi mièke kudaakú sōnsōnku,

²⁶ Kòo yé kébéi nke dō:

Ti Yiè nKuyie ñdōò mesàà nSèmmu

kè Kannahā ntú o kó kudaakú.

²⁷ Kuyie ñdōò mesàà nSafeti nè Sèmmu kè bè

ñwè nke bo,

kè Kannahā ntú be kó kudaakú.

²⁸ Menie nkúò dii mōnni benitibè kédèè, kè Nōwee mmòke yebie nsikousitāati nè sipísìnūmmù (350) ndi,

²⁹ kè nyóó kú ke mōke yebie nsikousiwéi nè sipísìnūmmù (950).

10

Nōwee kó kufuku

¹ Nte Nōwee bí, Sèmmu nè Kammu nè Safeti kó kufuku menie ndo kúò benitibè kédèè, kè bèe piému ibí.

² Safeti kó ibí tú: Kōmēe nè Makòku nè Madaii nè Yafāā nè Tubaaadi nè Mēseki nè Tidaasi.

³ Kōmēe kó ibí tú: Asekēnaasi nè Difati nè Tokadima.

⁴ Yafāā kó ibí tú: Edisaa nè Tadisisi nè Kitimmu nè Dodanimmu.

⁵ Beè do sūš nkécíétè kémaá dāmēèrì také kécánné cánné ibotí be náànti dō ndōmmè.

⁶ Kammu kó ibí tú: Kuusi nè Misidaimmu nè Puti nè Kannahā.

⁷ Kuusi kó ibí tú: Sebaa nè Afidaa nè Sabitaa nè Dayemaa nè Sabitekaa. Dayemaa kó ibí tú: Sebaa nè Dedanni.

⁸ Kuusi weè do wētè képeitè Nèmmudoti wèè do naá nhokpàri ketiwè ketenkè ìnkè.

⁹ Nèmmudoti do tú opaawaà ndiawè nwe kè ti Yiè nKuyie nkwúó. Deè te kè bè šš yí ti Yiè nKuyie nda teennè kaa ntú opaawaà ndiawè Nèmmudoti do dōmmè.

¹⁰ Nte yehékè ketiyè ò do baké yè: Babēdi nè Edesi nè Akadi nè Kadine. De kó yehékè do bo Sindēaa mièke nke.

¹¹ Kè Nèmmudotii íté de kó dihei kékote Asidii kémaá Ninifu nè Debotidii nè Kadaa.

¹² Kè Desāā èi dii rño Ninifu nè Kadaa diheidie de cuokè.

¹³ Misidaimmu yaabi tú Dudimmu nè Ananimmu nè Deabimmu nè Nafutuyimmu

¹⁴ nè Patidoosi nè Kasiduimmu nè Kafutō, bèè pié Fidisitēēbe.

¹⁵ Kè Kannahā peitè Sidonni o kóo Po nè Eti.

¹⁶ Kè Kannahā yaabi ntú: Yebusiibe nè Amōriibe nè Kidikasiibe

¹⁷ nè Efiiibe nè Adikiibe nè Siniibe

¹⁸ nè Adifadiibe nè Semadiibe nè Amatiibe. De kó difònkúò kè Kannahā kōbeé cíétè,

¹⁹ kékari Sidonni be tenké de nketé kécuó nKedaadi nè Kasaa, Sodammu nè Komōó bíékè, Adimaa nè Seboimmu kēntō kétuòke Desa.

²⁰ Kammu kó ibí nyi ì do yāte tinaāmuntì, kékari yehékè be náànti cáá ncáámmè nè be botí.

²¹ Kè Safeti kóo kóti Sèmmu múnkēe mōote ibí, weè tu Ebēe kóo yàari.

²² Kè Sèmmu kó ibí ntú Edammu nè Asuu nè Adipakisadi nè Dudi nè Aramu.

²³ Kè Aramu kó ibí ntú: Uusi nè Udi nè Ketēe nè Maasi.

²⁴ Kè Adipakisadi ntú Sedaa cice, kè Sedaa ntú Ebēe cice.

²⁵ Kè Eebēe mmòke ibí idéi, kè deketirè yètiri ntú Pedeki (dèè tu meyatimè). De kó dimōnni ndi ibotí do yātemè, kòo nantè yètiri ntú Yokitāā.

- 26 Kè Yokitāa peité Adimōdadi nè Sedefu nè Asadimafeti nè Yedaki,
 27 nè Adodammu nè Usadi nè Dikida,
 28 nè Obaadi nè Abimmayeedi nè Sebaa,
 29 nè Ofiidi nè Afidaa nè Yobabu. Bemou memme bè tu Yokitāa bí nyi.
 30 Bè do bo Mesa ei ndi kénṭo kétuokenè Sefaadi tāri, diyiè yìèni kèè bíékè.
 31 Kè Semmu kabe múnké yè kécáné yehékè, yehékè be náaṅti dò mmèè botí.
 32 Nowee bí kó iwua nyi memme, bè ì càñémè ibotí ibotí. Menie ndo kuo benitibè kédeè kè beè pié ibotí imou ì bo kutenkù mieke.

11

Didènni bè tu di Babèedi di kó mumarimù

- 1 Benitibè bemou do náá ntinaaṅti timáa ndi, oniti náaṅti do í cáá.
 2 Kè bèe kote diyiè yìèni kèè bíékè kèyá kubiriku makù, dihei bè tu di Sindeaa ke bo maá,
 3 kénáké betabè ke dō: Íténè kè ti pílkù yedombie, kè yè pūñné kè yèe kpenke kéndò nyetārè, kè tí waá nkūtinòò kénsiékù.
 4 Kè tí maá dihei, kémaá didènni kè ìi kááké tiweti, kè ti yètirii feité, kè ti báa ciété ketenkè kemou.
 5 Kè ti Yiè nKuyie ncúténi ke bo yà benitibè maá ìi nè didènni.
 6 Ke dō: Bè mè ntúmè kubotí kumáa kabe ke náá ntinaaṅti timáa, dèmarè í yóó bè ditinné bè yóó namu kédòò bè dómè.
 7 Tí cúténè kékaké be náaṅti, kè bè nnáa nke í yo betabè tu mù.
 8 Kè ti Yiè nKuyie mbè cíe nketenkè kemou, bá bè í mmaá de kó dihei.
 9 Deè te kè bè yu de kó didènni ke tu Babèedi. Tí Yiè nKuyie nde nkaké benitibè náaṅti, kè bè cíe nketenkè kemou mieke.

Semmu kó kufuku kénṭo kétuokenè Abarammu koku

- 10 Semmu kó kufuku tú kuu: Ó do mōke yebie ntekòutè (100) nte képeité Adipakisadi ke sá ndè mōke yebie nyèdèè nè menie nkūomè benitibè.
 11 De kó difōnkúò, kèmmōke yebie nsikousinūmmù (500) képié bedapàmbè nè besapàmbè.
 12 Kè Adipakisadi mmōke yebie nsipisitàati nè yèñūmmù képeité Sedaasi.
 13 De kó difōnkúò kèmmōke yebie nsikousinàa nè yètāāti (403), képié bedapàmbè nè besapàmbè.
 14 Kè Sedaā mmōke yebie nsipisitàati képeité Ebee.
 15 De kó difōnkúò kè Ebee mmōke yebie nsikousinàa nè yètāāti (403) képié bedapàmbè nè besapàmbè.
 16 Kè Ebee peité Pedeki kédeè kèmmōke yebie nsipisitàati nè yèñàà képeité Pedeki.
 17 De kó difōnkúò kè Ebee mmōke yebie nsikousinàa, nè sipisitàati (430) képié bedapàmbè nè besapàmbè.
 18 Kè Pedeki mmōke yebie nsipisitàati képeité Deyuu.
 19 De kó difōnkúò kèmmōke yebie nsikousidè nè yèwei (209), képié bedapàmbè nè besapàmbè.
 20 Kè Deyuu mmōke yebie nsipisitàati nè yèdèè képeité Seduki.
 21 De kó difōnkúò kèmmōke yebie nsikousidè nè yèyiekè (207) képié bedapàmbè nè besapàmbè.
 22 Kè Seduki mmōke yebie nsipisitàati képeité Naā.
 23 De kó difōnkúò kèmmōke yebie nsikousidè (200) képié bedapàmbè nè besapàmbè.
 24 Kè Naā mmōke yebie nsipisidè nè yèwei képeité Tedaā.
 25 De kó difōnkúò kèmmōke yebie ntekòutè nè tepíité nè yèwei (119), képié bedapàmbè nè besapàmbè.
 26 Kè Tedaā mmōke yebie nsipisiyiekè, képeité Abarammu nè Naā nè Atāā.
 27 Tedaā kó kufuku nku, weè peité Abarammu nè Naā nè Atāā. Kè Atāā peité denitidabire Dōti,
 28 kékú, bè ò peité ìi Uudi Babidōnni kó ketenkè mieke, kòo cice Tedaā kpaá fòu.
 29 Kè Abarammu puoke Saraii kè Naā puoke Midikaa Atāā kóo sapàa. Atāā weè múnke do peité Isikaa.
 30 Saraii do tú tēhāunte nte kénkpa debire.
 31 Kè Tedaā túóté o kóo dapàa nhAbarammu nè o yaabire Dōti Atāā bire nè o càkù Saraii o kóo dapàa nhAbarammu pokù. Kè bèe íté Uudi ei Babidōnni tenkè kékote Kannahāā tenkè, kétuoke Anaā ei kè nke mbo.
 32 Kè Tedaā nyóò kú ke mōke yebie nsikousidè nè yèñūmmù (205).

ABARAHAMMU KÓ TINÁÁŃTÌ

12

Kuyie nyëmmè Abarammuu íté o tenké

¹ Kè ti Yiè nKuyie nnáké Abarammu ke dò: Íté a tenké, a kòbe borè, a cice cîètè, kékote n yóo da benke kékè tenké.

² M bo da dòò mesàà nkàa botii sũũ, kàa yètiri feite mediè. Fṣṣó yó nte kè ibotii imòu pété mesàà.

³ M bo dòò mesàà mbèè yóo da dòò mesàà, kédòò meyei mbèè bo nda dónè meyei. Fṣṣó yó nte kè n dòò ibotii imòu mesàà.

⁴ De m̀nnni ke ś nhAbarammu màke yebie nsipísiyiekè nè yè̀nùmmù. Kè ti Yiè nKuyie nhò náké ke dò: Íté Anaa ei.

⁵ Kòo yie nkéité kénneinè o pokù Saraii nè o nantè birè Dòti kénto o kperè demòu nè o daati ò do dontè ti Anaa ei, kékété kécuo nKannahā bíékè, kétuake Kannahā.

Abarammu bomè Kannahā kékote Esibiti

⁶ Mèmmè kè Abarammu pèètè Sisemmu ei kétuake dibòri mari bè tu di Mòdee mutie mamù borè. De kó dim̀nnni Kannahā kòbe beè do dè bo.

⁷ Kè ti Yiè nKuyie mbenke kumáá Abarammu kóò náké ke dò: N yóo duò nke ntenkè nke a yaabí. Kè Abarammu maá ti Yiè nKuyiendiwũst̀nnni de kó dibòri.

⁸ O de nyité kékote yetàrè kó dihei Beteedi diyiè yè̀ni kékè bíékè, kékari Beteedi nè Aii de cuokè ke tó maá ti Yiè nKuyie ndiwũst̀nnni teri kébántè ti Yiè nKuyie nké kù yu ke dò o Yiè.

⁹ Kè Abarammu nkàti ke sòati ke weti Nekebu tempè mbíékè.

¹⁰ Kè dik̀nnni dierii tanní dihei kè Abarammu íté, kékote Esibiti tenké kémbo ke dò yem̀rè mayè.

¹¹ Bè tũ̀ke dii m̀nnni Esibiti kéntati dihei, kè Abarammu náké o pokù Saraii ke dò: N yému a tũ̀mè oposáati,

¹² Esibiti kòbe yóo yà a wennimè ke dò a tú m pokù nwe, kè n kuò kè da yóu.

¹³ Á bè náké ke dò n tú a tãũ nwe kè bè nni ndòari mesàà nha kprí, kè nni nfòu.

¹⁴ Bè tũ̀koo dii m̀nnni Esibiti mieke kè Esibiti kòbe yà o pokù wennimè mediè.

¹⁵ Kè Esibiti kóo kpàati kó betòmbèe kote kè nhò sánti okpàati ìkè, kóò tũ̀oté kékotenè okpàati cîètè.

¹⁶ Nè o kprí nkòo kpàatii dòò mesàà nhAbarammu kóò pãmmù ipe nè sibòò nè inààke nè tidaati benitipòbè nè benitidaabè nè sãmmarímúbè nè yòyòbè.

¹⁷ Kè ti Yiè nKuyie mpotè okpàati nè o cîètè kòbe mediè nhAbarammu pokù Saraii kprí.

¹⁸ Kè Esibiti kóo kpàatii yú Abarammu kóò beke ke dò: Dè yíme kàa n dòò mie? Dè dòmmè kàa í n náké ke tú a pokù nwe?

¹⁹ Dè dòmmè kàa n náké ke yè nha tãũ nwe kè nh ò tũ̀oté ke bo puoke? Nto a pokù kèpèètè.

²⁰ Kòo kpàatii duò nkòo tòmbèe beti Abarammu nè o kperè demòu dihei.

13

¹ Mèmmè kè Abarammu tũ̀oté o pokù nè o kperè ò màke dè, kè Dòti nwe neínè kè bèe wète Nekebu tempè mbíékè.

Abarammu nè Dòti bè yàtemè

² Abarammu do màke tikpàti nti mesàà, nnè timáti péti nè mesòo.

³ Kè Abarammu íté Nekebu tempè kétuake Beteedi nè Aii de cuokè ò do keté kébátè dè.

⁴ O do maá dè diwũst̀nnni kébántè ti Yiè nKuyie nké kù yu ke dò o Yiè.

⁵ Dòti wèè do neínè Abarammu ò múnke do màkemù ipe nè sibòò nè inààke. Ke màke tiyàati bè dòòrinè ti titouti.

⁶ Bá ketenkè í mbè sànnè ke yé bè do màkemè iwũò mediè.

⁷ Kè Abarammu kó benaacẽmbe nè Dòti kòbe kè bèe kpa. Kannahā kòbe nè Pedisiibe do de mbo.

⁸ Kè Abarammu náké Dòti ke dò: Mí nnè f́ ti í dò nkékpa, ti naacẽmbe me nyí dò nkékpa, ke yé ti wè̀rnmè teçtèètè.

⁹ Á wéntè kédeite a dó kùu pikù kè tí yate. Kàa kòte kubakù yóu n kote kucãnkù. Kàa me nkòte kucãnkù n kote kuyóu.

¹⁰ Kè Dòtii wéntè káyá Suditè kó ketenkè kè kè boo bàmmùu kétuakenè Soaa ei. Ti Yiè nKuyie mu ndo í csu ndii m̀nnni Sodømmu ei nè Komòò ei kè de kó ketenkè nè Soaa ei kè dè boomu, ke wenni ke dò nti Yiè nKuyie ndo dòò kùu púu, ke naati ke dònnè Esibiti kó ketenkè.

¹¹ Kè Dòtii tãátè Suditè kó kubiriku bíékè, kè ke nkote. Mèmmè bè yàtemè.

¹² Kè Abarammu r̀mbo Kannahā kó dihei, kè Dòti r̀mbo kubiriku kó yehèkè, ke cónnè tiyàati kó titouti kétuakenè Sodømmu.

¹³ Sodɔmmu kɔbɛ do tú benitiyonkubɛ mbe, ke dɔɔri meyei ndiemè kè dè yóu Kuyie.

¹⁴ Dɔti nè Abarammu bè yàtɛ dii mɔnni, kè ti Yiè nKuyie nnáké Abarammu ke dɔ: Wéntɛ a cómmú dè, kékéwéntɛ diyie yièni kékè bíkè, kékéwéntɛ a bakú yóu nè kucánkú.

¹⁵ A mè nwúò nkékè tenkè n yóó kè nda duómmu fí nnè a yaábíó sáà.

¹⁶ M bo duó nkáa yaábíi súú mmesàà mmubirimú kɔmɛ. Wèè bo na kékáa mmubirimú, wèè bo na kékáa nha yaábí.

¹⁷ Ítɛ kékɛ, ndɛ kó ketenkè kemɔu kè duómè n kè nda duómmu.

¹⁸ Kè Abarammu itɛ deborɛ késóó nkékari dibòri mari bè tu di Mammudee kó mutie borɛ Eburnó takɛ, kémaá diwústónni kébántɛ ti Yiè nKuyie.

14

Abarammu kɔammè ke fiete Dɔti

¹ Dɛ kó dimònni kè Amudafɛedi Sindeaa eì kóo kpààti nè Adiyòki Edasaa eì kóo kpààti nè Kedɔɔdaomɛ Edammu eì kóo kpààti nè Tideadi Koyimmu eì kóo kpààti.

² Kè bèɛ itɛ kéndokùnɛ Bedaa Sodɔmmu kóo kpààti nè Bidisaa Komɔo kóo kpààti, nè Sineabu Adima kóo kpààti, nè Simmeɛɛ Seboimmu kóo kpààti nè Bedaa bè tu dii eì Soaa kóo kpààti.

³ Kè bèɛ tí Sidimmu kó kubiriku, dèè naá nyíe ndáméèri wèè kó menie ndò mmukókúú.

⁴ Yɛbie ntepiítɛ nè yèdèé mieke kè Kedɔɔdaomɛ mbè baké. Yɛbie ntepiítɛ nè ditaánni mieke kè bèɛ ò yete.

⁵ Yɛbie ntepiítɛ nè dinaannì mieke kè Kedɔɔdaomɛ nè bekpààtibè bèè ò wéínnè kè bèɛ itɛ kèpɔntɛ Defaiibe bèè bo Asitadoti-Kannaimmu eì, nè Susiibe bèè bo Ammu eì nè Emiibe bèè bo Kidiyatimmu eì

⁶ nè Oriibe bèè bo Seii kó yetarè mieke, kè bè bèti kétuokenè Edi-Padanni kó dihei dii tókénè tɛdòntɛ,

⁷ kénkùntini kèpɔntɛ Ammisipati bè tu dii eì Kadɛesi, kèpɔntɛ Amadesiibe kó ketenkè kemɔu, nè Aməriibe bèè bo Asasonni-Tamaa.

⁸ Memɛ kè Sodɔmmu kóo kpààti nè Komɔo kou nè Adima kou nè Seboimmu kóo kpààti nè Bedaa, nè Soaa kó bekpààtibè, kè bèɛ wènnè kékɔtɛ Sidimmu kó kubiriku,

⁹ kédokénè Kedɔɔdaomɛ Edammu kóo kpààti, nè Tedeadi Koyimmu eì kóo kpààti Amudafɛedi Sinneaa eì kóo kpààti nè Adiyòki Edasaa eì kóo kpààti. Kè bekpààtibè bènùmmù ndokùnɛ bekpààtibè bènàà.

¹⁰ Sidimmu kó kubiriku do mɔke yefɛtè nye kè kùtinóó piéké ye mieke. Kè Sodɔmmu kóo kpààti nè Komɔo kou kè bèɛ coké kédúó ye mieke, kè besombɛɛ coké kédoké ditari ínkè.

¹¹ Kè bèɛ na Sodɔmmu nè Komɔo kɔbɛ kétúótɛ be kpàti, nè be diiti kékònnè.

¹² Ke múnkɛ tútótenè Dɔti Abarammu nantɛ bire nè o kpàti tímɔu kékònnè.

¹³ Kòò mɔu coké kékɔtɛ kénáké Abarammu, Ebedeɛɛ boti kou, ò borɛ Aməriibe boti kou Mammudee kó detie mborɛ. Mammudee tebíi do tú Esikóodi nè Anɛɛ. Betáati memme bè do wéínnè Abarammu nwe didootifínni.

¹⁴ Abarammu kèè dii mɔnni bè kònnàmè Dɔti koò kpetí, kédúú nkòò tɔmbè bè pié bè ò cìtè kè bèɛ báátí, sikousitáati nè tepíítɛ nè bɛni (318), kè bèɛ túnnɛ kétuoke Danni tenkè.

¹⁵ Kè Abarammu bè toti yefíre yefíre péu, kè bèɛ cɛtínnɛ be dootitabè kè bè na, kè bè bèti kétuokenè Obaa, dihei dii bo Damaasi bakú yóu bíkè,

¹⁶ kéfietɛ bè do tútótɛ dèè kó dimáà nè Dɔti nè o kperɛ demɔu nè benitipòbè nè benitidaabè.

¹⁷ Abarammu na dii mɔnni okpààti Kedɔɔdaomɛ nè bekpààtibè bèè ò wéínnè kénkùnti, kè Sodɔmmu kóo kpààti yènni kóò co Safee kó kubiriku mieke, bè tu kú okpààti biriku.

¹⁸ Kè Mesisedeki Sadɛmmu kóo kpààti wèè tu Kuyie nkùu baké kèínkè nè ketenkè ku kuó niùti, kòò kòtènni péè nè menàà nkóò co,

¹⁹ kémaá Kuyie nkó mesàà nhAbarammu kpéi nke dɔ: Kuyie nkùu baké kèínkè nè ketenkè kù da dɔò mesàà.

²⁰ Kuyie nkùu baké kèínkè nè ketenkè ke te káa na a dootitabè ku yètiri ndɛu!

Kè Abarammu deite ò tóni dè bá tètè piítɛ mieke, demáà demáà kóò duó.

²¹ Kè Sodɔmmu kóo kpààti náké Abarammu ke dɔ: N duó mbenitibè kèntɛ tinenti a eì ti.

²² Kè Abarammu ò tèínnè ke dɔ: N youte n nòutè nte, ti Yiè nKuyie nkùu baké kèínkè nè ketenkè ku iikè,

²³ ke pàrikè ke tú n yí yóó tútótɛ a kperɛ marè bá fepàakonyiéfè yoo kuneùkú kó kuhòu, a yàà bo yí fíó te mí nhAbarammu kè n naá nhokpààti.

²⁴ N yí yóó tútótɛ demarè, kè dè í tú n kó benitibè di dè. Bèè n cìe mbèè tu: Anɛɛ nè Esikóodi nè Mammudee, bèè bo tútótɛ be kperɛ.

15

Kuyie ntaunnèmè kumáà Abarammu

¹ Kè ti Yiè nKuyie mbenke kumáà Abarammu kòò nàké ke dò: Bá nyíèkù! Míi tu a kó kudòpikù, m bo da cù dè bo ndeu mediè.

²⁻³ Kè Abarammu dò: Ti Yiè nKuyie nha bo n duó mba? N yí mæke debire, kè n kóo tónti Ediesee Damaasi ei kou, wèè bo n cîètè, wèè yóó túóté n kperè.

⁴ Kè ti Yiè nKuyie nhò tēñné ke dò: Wèè í yóó túóté a kperè. A yóó peité dèè bire deè yóó dè tùóté.

⁵ Kè Kuyie ndenne Abarammu ditowaà kòò nàké ke dò: Bóuté tiwetì kèyà siwàà, a bo na ké si kàanaà? Kè kù yíé ke dò: Siwàà dòmmè, a yaàbí yóó sũũ mmèè botì.

⁶ Kè Abarammu yie nti Yiè nKuyie mbéi nti, kè deè nte kè kù dò, ò dòòri kù dómè.

⁷ Kè ti Yiè nKuyie mbéi nke dò: Míi da ínní Uudí ei, Babidónni kó ketenkè, ke bo da duó ke ntenkè a mè mbo kèè mieke.

⁸ Kè Abarammu dò: Ti Yiè nKuyie, m bo yíme kèbanté n yóó tiekemè de kó ketenkè?

⁹ Kè ti Yiè nKuyie nhò nàké ke dò: Waanní dinaasèri nè dibasèri nè dipedaà, dèè mæke yebie nyètààti nè tenónkpete nè dikpetínónkperi.

¹⁰ Kè Abarammu waanní iwũs inyi, kékéké i cuokè, kè ì dáu nkécuó nyitabè, ò me nyí nkèké sínónkpeé.

¹¹ Kè timancòntii katení, ke bo cò de kó imaa, nkòo tì bèti.

¹² Diiyiè tati dii mōnni kè inuò mpí nhAbarammu kóo duó mediè, kè dibìnni dieri mari ò sònté, kè kufōwaa nhò pí mmèdiè.

¹³ Kè ti Yiè nKuyie nhò nàké ke dò: A nyé ke tú a yaàbí bo kote dihei mari dii í tú i kperi, ké nkè bo ke dò yebie nsikousinàà (400), ke tú tidaati kè bè ì fēũnko.

¹⁴ Kè n fēũ nde kó kuboti kù ì fēũnko, kàa yaàbí nyeti ke tō tikpàti mediè.

¹⁵ Fō nha yó mbonè diwèi ndi ke yàa kóté kékú, kè bè da kũnnè a yembè borè.

¹⁶ A yaàbí kó iyaàbí, ìi wètiní ke ntenkè. Ke yé Amōriibe yei mu nyí sũũmmè ke tũðke m bo bè bèti dè.

¹⁷ Diiyiè ta dii mōnni kè dèe biite sãũ, kè Kuyie nkatení kéndò mmuháà nnè kuyukú nè fehāādeñfè, ke pēnkù iwũs bè kéké ì sàku.

¹⁸ De yiè ndi ti Yiè nKuyie ntaunnèmè kumáà Abarammu ke dò: N yóó duó nde kó ketenkè a yaàbí nyi kè ì nkè te, kétúóté kukó kù ò bo Esibiti mánku, kékáá kukó ndiekú Efadati.

¹⁹ Keniibe nè Kenisiibe nè Kadimōniibe,

²⁰ nè Itiibe nè Pedisiibe nè Defaiibe,

²¹ nè Amōriibe nè Kannahāa kòbe nè Kidikasiibe nè Yebusiibe, bè te de kó ketenkè.

16

Bè peitémè Isimayēeri

¹ Abarammu pokù Saraii do í peité debire. Ke né mmæke kunitipodaakù makù, Esibiti kòku, kè ku yètiri tu Akaa.

² Kè Saraii nàké o dàu ke dò: A wúómmu ti Yiè nKuyie nyí m pāmè ibí. Duónè n kó kudaakù, kè de yèmmè ò bo m peité debire.

Kè Abarammu yie nde kó tináañti.

³ Kè Saraii túóté o kó kudaakù Esibiti tenké kòku Akaa képuó nho dàu Abarammu. Dè do sò nhò mæke yebie ntepiítè nte Kannahāa mieke.

⁴ Kè Abarammu duónè Akaa kòo púó. Ò banté dii mōnni ò pùómme késenkèri Saraii ò tu wèè kó kudaakù.

⁵ Kè Saraii nàké Abarammu ke dò: Fōó te kè bè n sãá. Míi tùóté n kó kudaakù ke da puó, nè kù bantémè ke dò nkù pùò nkù ténke í n wúó. Ti Yiè nKuyie kuù bo ti púté fō nnè mí.

⁶ Kè Abarammu nàké Saraii ke dò: A kó kudaakù nku, kè fōó kù te, dàu ku a dómè.

Menámè kè Saraii fēũ nhAkaa mmèdiè, kòo coké keta dikpáà cuokè.

⁷ Kè ti Yiè nKuyie ntōnni ò yà dikpáà cuokè tebinte matè také, Suudi kó kuce borè.

⁸ Kóò beke ke dò: Akaa a bonni de, a kōri ke? Kòò dò: N cokù Saraii nwe n tú wèè kó kudaakù.

⁹ Kè ti Yiè nKuyie ntōnni ò nàké ke dò: Wète o borè kényiè nhò yè mmu.

¹⁰ Kè dii yíé ke dò: Ti Yiè nKuyie mbo duó nkàa yaàbí sũũ mmèdiè, bá òmàu báá na ké ì kaa.

¹¹ A púó nke yóó peité denitidabire nde, á dè yu ke dò Isimayēeri, ke yé ti Yiè nKuyie nkèèmmè a sáúti.

¹² De kó debire yó ndò ndikpáà kóo sāmmarímú nwe, kénkpānnè benitibè bēmou, kè bè nde kpānnè, kè dè ncáá nke ã demáà, ke dètirinè de kòbe.

¹³ Kè Akaa yú Kuyie nkùò o béinnè ke dò Ata-Edii-Doyii (dèè tu: Ti Yiè nKuyie nkùò n wùò). Ke dò: M mènke yámu Kuyie nke kpaá fòùá?

¹⁴ Deè te ke bè yu tebinte tèè bo Kadeesi, nè Bededi de cuokè ke tú: Daayii-Doyii (dèè tu: Kuyie kùò n wùò nku kó tebinte).

¹⁵ Kè Akaa peité denitidabire, kè de cice Abarammuu dè yu ke dò Isimayeri.

¹⁶ Akaa do yóó peité Abarammu debire ke sò nhò mòke yebie nsipísini nè yekuò ndi.

17

Kuyie ntàunnèmè Abarammu koò cèète diyètiri

¹ Abarammu mòke dii mònni yebie nsipísiwei nè yèwei, kè ti Yiè nKuyie nhò benke kumáà, kòò nàké ke dò: Míi tu Kuyie mmuwèrimú muməu yiè. A ndəəri n dómè sáà.

² M bo da taunnè m máà, kédúò nkàa yaábí sũũ mmèdiè.

³ Kè Abarammu nínkú késínné ketenkè, kè Kuyie nhò nàké ke dò:

⁴ Nte n yóó da taunnè mèè botí m máà, fšš yóó naá nyibotí péu cice.

⁵ A yètiri ténke í yó ntú Abarammu, bè yó nda yu ke tú Abarahammu nwe, ke yé fšš yóó naámme ibotí péu cice.

⁶ M bo duó nkàa yaábí sũũ mmèdiè mmómómome, kè bekpààtibèè ànnè í mièke.

⁷ N yó nda taummu, a kó difónkúò kéntaunè a yaábí, itònti itònti, ké nda te fš nnè a yaábí sáà.

⁸ Fš nnè a yaábí m bo di duó nketenkè a mè mbo kè kupòòkú, di bo tieke Kannahā oməu sáà, mí nKuyie nkè nní ndi te.

Kuyie ndóummè mucāmmú kó iku

⁹ Kè Kuyie nyíe kénáké Abarahammu ke dò: Fš nnè a yaábí nè di bo mbomè, di mpí n kó metaummè.

¹⁰ Nte di dò nkéndərimè ti kó metaummè mièke: Di fuku mièke bèè kó dimàà tu benitidaabè bè ncāmmú.

¹¹ Di kó mucāmmú muu yó mbenkú mí nnè dínđi ti taumè,

¹²⁻¹³ kénčāmmú nè tidaati bè pié ti di cèí nè di do ntí, nè bepòòbè bèè di bonè. Kè di níí peité denitidabire, dè mmòke yewe yèni ke dí dè cānté. Di yó mme nhš nkè dè ntú ti kó metaummè kó mecānimè mí nnè dínđi sáà.

¹⁴ Kè wèè í cānté dí ò dènnè di cuokè, ò í tũnnè mèè kpéí n taummè kó iku.

¹⁵ Kè Kuyie nnáké Abarahammu ke dò: A ténke bá nyu a pokú ke tú Sarai, o yètiri yó ntú Saraa nwe.

¹⁶ M bo ò dòò mesàà nkòò da peité denitidabire, ò bo naá nyibotí péu yš. O yaábí mièke bekpààtibèè bo buoté péu.

¹⁷ Kè Abarahammuu nínkú késínné ketenkè, kédáà, kébéi nnè o yèmmè mièke ke dò: M bo yíme képeité debire mí nwèè mòke yebie ntekòutè (100), kè Saraa mòke yebie n sipísiwei, ò bo yíme képeité?

¹⁸ Kè Abarahammuu náké Kuyie nke dò: Kè Isimayeri cénke fòù, kàa ò dòò mesàà, m báá beke òmòu ténke!

¹⁹ Kè Kuyie nnáké Abarahammu ke dò: A pokú Saraa bo da peité denitidabire, kàa dè yu ke dò Isaki. M bo nhò taunè nè o yaábí sáà.

²⁰ A m beke ti Isimayeri kpéí, n yiemmu ke yóó ò dòò mesàà. Ò bo peité mesàà, nkòò botí sũũ, bekpààtibèè tepíítè nè bèdèbè bo yènní o botí mièke, kòò ntú kubotí dièkú yààri.

²¹ N né yó n taunè Isaki nwe, dè yàa yó nkááké miè nkè Saraa peité wè.

²² Kuyie nnáké dii mònni Abarahammu kédeè, kéité kédeke kéĩnkè.

²³ Kè Abarahammuu túóté o birè Isimayeri nè tidaati tú pié o cšètè nè ò do ntí kó dimàà kè ti cāmmú de kó diyíè Kuyie nhò nàké ke yé ndè ndómme.

²⁴⁻²⁵ Abarahammu do mòke yebie nsipísiwei nè yèwei ndi, kòò birè Isimayeri mòke tepíítè nè yètààti, kè bèè ò cānté.

²⁶ Abarahammu nè o birè Isimayeri bè ènne kécānté diyíè dimáà ndi,

²⁷ nè tidaati bè pié ti o cšètè nè ò do ntí.

18

Abarahammu cəutémè Kuyie ntōrè

¹ De mònni kè ti Yiè nKuyie mbenke kumáà Abarahammu dibòri bè tu di Mammudee kó detie mborè, ke sš ndiyíè cómú yeyò kè kuyiinkú bo, kòò kàri kutouku bòrinùù,

² kèyà benitibè bètààti kè bè cómú o také. Kòò itóò ké bè co kénínkú késínnəò be líkè,

³ Kénáké be kòò màù ke dò: Di báá pèēté mí nha kóò tǎnti n cǐēté.

⁴ Yóunè kè bèe waanní menie nkè dí sú di naàcèi, kéom̄pè mutie muu ntaké.

⁵ M bo waá mmudii ké di duás nkè dí di, kèpété muwērímú, kéna késòoté di ce, di báá pèēté n cǐēté memme. Kè bè dò: Dòò a béi nti.

⁶ Kè Abarahamuu coké mecāā nkétaroo kutouku Saraa borè, kòò nàké ke dò: Waá mmuyoo mmú yó nsànnèmè kéante kédòò tipémpèñtí títāiti mecāā.

⁷ De kó difñkúò kè Abarahamuu coké kèpínní dinaadabii dii wenni, ke ā mekúò nkéduó nho kóò n tǎnti màù kòò di kùò kébénne mecāā.

⁸ Imaa mbi dii mǎnni kòò i túóté kéwaá mmenamie mmèè kǎnté nè mèè ūmmú bàmbà nkè bè ònné, kè bè nyo nkòò còmmú be také, ke díri mutie.

⁹ Kè bèe beke Abarahamuu ke dò: A pokù Saraa borè? Kòò dò: Ò bo kutouku mieke.

¹⁰ Kè Kuyie ntòrè kó dimarí dò: Dè yàa bo nkááké mie, kè nní nwētíní a cǐēté ke sǐ nha pokù Saraa peitè denitidabire nde.

Kè Saraa còmmú kutouku bòrinùò Abarahamuu fñkúò ke yo.

¹¹ Abarahamuu nè Saraa bè do kòté mediè mme, bá Saraa ténke í nyuo.

¹² Kè Saraa daá omáá borè ke dò: N kòtému n ténke í yuo, kè n dàu múnke kòté.

¹³ Kè ti Yiè nKuyie mbeke Abarahamuu ke dò: Dè yíme kè Saraa daá, ke tú ò kòté ke pèēté ò bo peitémè debire?

¹⁴ Dèmarè bo ti Yiè nKuyie nyíékú dèà? Dè yàa bo nkááké mie nkè nní nwētíní a cǐēté ke sǐ nSaraa peitému denitidabire.

¹⁵ Kè Saraa kǎmbùòti do, kòò nenni ke dò: N yí daá. Kè ti Yiè nKuyie ndò: A daámu.

¹⁶ Kè de kó benitibèe íté kécuó nSodømmu bíéké, kè Abarahamuu bè cie.

¹⁷ Kè ti Yiè nKuyie mbéi nke dò: M báá sǎnne Abarahamuu n yóò dàò ti.

¹⁸ O kó kubotí yóò deuke mediè mme kénkpeñni. Weè yó nte kè ibotí imòu pété mesàà.

¹⁹ N we ntááté ke bo duás nkòò bí nè o yaabí kè bè nyíe n kuó, kè i borime ñwenni kè i dǎòri n dǎmè, kè dèe yie nkè nh ò dàò mesàà n yè n yóò ò dàò mè.

²⁰ Kè ti Yiè nKuyie nnáké Abarahamuu ke dò: Benitibè kuònnè Sodømmu nè Komòò de kǎbe mediè mme, be caàrimè deumu.

²¹ M bo kote késiéké, kè bè mènke caarimu n yà.

²² Kè bèdèbèe kété kénkòri Sodømmu bíéké kè ti Yiè nKuyie nní nkpaánè Abarahamuu.

Abarahamuu báámmè Kuyie nSodømmu kpéi

²³ Menime kè Abarahamuu tóonko ti Yiè nKuyie mborè kè kù beke ke dò: A bo yie nkéwènné onitisàù nè oyeiwe kékuàà?

²⁴ Kè benitisààbè bo Sodømmu sipisínømmù, a bo bè wènnénè kékuàà? A báá bè cǐé nkéyóú dihei be kpéiáá?

²⁵ Bití! A báá yie nké mè dàò. A báá yie nkétúóté onitisàù kéwènnénè oyeiwe kékuo, kòò sàùu cǎuté oyeiwe kó tiyèiti. Fǐ nwèè bekùnè kutenkù kumou, a báá yóu a bo dàòmè dèè wenni.

²⁶ Kè ti Yiè nKuyie ndò: Kè ñ yà benitisààbè sipisínømmù Sodømmu mieke m bo cǐé ndihei dimòu be kpéi.

²⁷ Kè Abarahamuu dò: Yóu kè n yíe da béinnè n Yiè nKuyie mí nwèè tu mutáá nke tú mutápeí.

²⁸ Kè bè í túòke sipisínømmù, ke bo sipisínàà nè bènnømmù á pǎnte de kó diheiàà? Kè ti Yiè nKuyie ndò: Kè n yà bèè wenni kè bè bo sipisínàà nè bènnømmù, m báá pǎnte dihei.

²⁹ Kè Abarahamuu yíe kébéi nke dò: Kè bèè wenni kè Bè né bo sipisínàà tá? Kè ti Yiè nKuyie ndò: Kè bè bo sipisínàà m báá pǎnte dihei.

³⁰ Kè Abarahamuu dò: A mieke báá peike n da báámmu, kè bè bo sipisítáati tá? Kè ti Yiè nKuyie ndò: Kè bè bo sipisítáati m báá di pǎnte.

³¹ Kè Abarahamuu dò: N da báámmu yóu kè n yíe kébéi, kè bè bo sipisidé tá? Kè ti Yiè nKuyie n dò: Kè bè bo sipisidé m báá pǎnte dihei.

³² Kè Abarahamuu yíe kébéi nke dò: N Yiè nKuyie nha báá nh òunè, n yóò béi mmesømmme mme. Bèè wenni kè bè bo tepítè tá? Kè ti Yiè nKuyie ndò: Kè bè bo tepítè m báá pǎnte dihei.

³³ Bè nàké memme kédeè, kè ti Yiè nKuyie nyíté, kè Abarahamuu kò nho cǐēté.

19

Ti Yiè nKuyie nkúòmè Sodømmu nè Komòò de ekè kǎbe

¹ Kè Kuyie ntòrè yédéé tuakoo Sodømmu kuyuoou ke sǐ nDòti kári dihei kó dibòri, kè yè yàni kéitè kè yè co, kénínkóo ketenkè.

² Ke dò: N di báámmu ke tú dí kote n cǐēté kédú di naàcèi, kéyíe nkè dèe wenté kè dí pèēté. Kè yè dò: Áá, ti bo yiénko tikáititouti.

³ Kè Dòtii yetoo kè bèe kò nho cīètè, kòo dṑṑ mudii nè pṛṛ wèè í kṑṑrenè mutie mùu muuti kè bèe di.

⁴ Bè keté ke mu nyí nduṑ, kè Sodṑmmu kó benitidaabè bemaṑ, ibí nè bekótíbé, kè bèe katení kécṛṛte te cīètè,

⁵ kébeke Dòti ke dṑ: Yé benitíbé bèè báté a cīètè kuyuoṑ? Denneni be kè tí bè duṑnè.

⁶ Kè Dòtii yènní kécómmú ditowaá kékpetínné dicàù,

⁷ kè bè náké ke dṑ: N nṑpobè, báá dṑṑnè meyei.

⁸ M mṑke besapàmbè bèdébè bèè mu nyí yé onitidòu, m bo bè dènneni kè dí bè dṑṑnè di dṑmè, kè bie, n kó bepṑṑbè mbe, di báá bè dṑṑ meyei mbè ta n cīètè nte.

⁹ Kè bèe náké Dòti ke dṑ: Ítè dende! A tú opṑṑ nwe die. Fṑṑ báá ti náké ti dṑ nkédṑṑmè. Kàa í yé tí da dṑṑ meyei nkè mèe pṛṛṛé ti na mbè dṑṑ mè.

Bè yí memme kóṑ tṑntoo kéndṑ kṑpṑntè dicàù.

¹⁰ Kè dṑ kó benitíbé bèdébèe dete Dòti kṑtannṑṑ be borè, kékpetínné dicàù,

¹¹ kè bè bṑnté tiyṑṑntí bemaṑ, ibí nè bekótíbé, kè bè nhàrì ditowaá bá bè í nyà dibòrì bo kèè bíékè.

¹² Kè Kuyie ntṑrè ye dṑṑ náké Dòti ke dṑ: Kàa mṑke a kṑbe dihei dii mmieke, a cṑṑbè nè initidabí nè inítipobí, a bè dènnè.

¹³ Ti Yiè nKuyie nkèè benitíbé kuṑnnèmè mme dihei dii nkṑbe, ke ti tṑnní kè ti yóṑ di pṑntè.

¹⁴ Kè Dòtii yè kénáké o cṑṑbè bèè do pṑ o sapàmbè, ke dṑ: Yènnè dihei dii mmecāá, ti Yiè nKuyie nyóṑ di pṑntemu.

Kè be yèmmè ndṑ nhṑ nu nwántí.

¹⁵ Kukūnwentṑṑ mṑnni kè Kuyie ntṑrè náké Dòti ke dṑ: Mṑnné mecāá nkṑtúóté a pokù, nè a sapùmbí idé kè di yè dihei, kè dṑ í dṑ mmemmè di bo kú meyei mbo tuṑkení dii mṑnni dihei.

¹⁶ Kè Dòti nhṑṑtí kè ti Yiè nKuyie ntṑrèe bè dṑṑte, wenwe nè o pokù nè o sapùmbí idé, kṑyènnè dihei mṑnku, ke yé ti Yiè nKuyie ndṑmè kóṑ dṑṑtṑ.

¹⁷ Kuyie ntṑrè bè dènnè dii mṑnni dihei mṑnku, kè dimari máá ò náké ke dṑ: Coké kṑdṑṑtṑ a fṑmmu, a báá wṛṛṛte a fṑnkúṑ, a báá cómmú dṑmarè kutempṑ nkuu mmieke. Á coké kṑsṑrì ditāri dii mborè kṑdṑnté a ṑnni.

¹⁸ Kè Dòti dṑ: Áá, m báá na!

¹⁹ A n dṑṑmu mesàá, ke n kuṑ mmesémmè ke n dṑṑtṑ. N yí yóṑ na kṑcoké kṑtuṑke di ntāri kè meyei nkpaaní, n yó nkpaá cokù kè mè n nintemu kṑ n kuṑ.

²⁰ Nte teheitè sámpṑtṑ tṑṑ tṑkéní, n yóṑ na kṑcoké kṑtuṑke tṑ. Tṑ mà sámpṑrè nde, yóṑ kè n coké kṑ de nsṑrì kṑdṑnté nh ṑnni.

²¹ Kè Kuyie ntṑnni dṑ: Èṛ, n yiemmu ke bo wṛṛṛte kṑ da dṑṑ mesàá nkṑyóṑ de kó teheitṑ a yṛ ntṑ.

²² Kṑte mecāá nkṑsṑrì, kàa í tṑṑke n yí yóṑ dṑṑ tṑmatí. Kè bèe yú de kó dihei ke dṑ Soaa (dṑṑ tu teheitṑ).

²³ Kè Dòti nyóṑ tuṑke Soaa ke sṑ ndiyiè yènní.

²⁴ Memme kè ti Yiè nKuyie ncūṑnní muhāpṑpṑṑo nSodṑmmu ei nè Komṑṑ ei ínkè, kè mù ncṑú.

²⁵ Kè de kó yehekè yedé cóútṑ, nè ketenkè nè benitíbé nè detie.

²⁶ Kè Dòti pokúu wṛṛṛte o fṑnkúṑ kṑnaá ndikṑkṑtāri.

²⁷ Kè dṑe wenté kè Abarahammuu yṛ dikūnweñní sàì, kṑkṑte ti Yiè nKuyie nwee ò nàánnè dṑ,

²⁸ kṑwṑnté Sodṑmmu nè Komṑṑ nè yehekè yṛ dṑ tṑké kṑyá kuyukú kè kú yìè ke dṑ nfehāṑtofe koku.

²⁹ Kuyie ndṑ kṑcṑsu ndii mṑnni yehekè Dòti do bo kèè tenké kṑye, kṑcoo mmu Dòti kú yṛ mèè kṑéí nhAbarahammuu kṑéí.

Dòti nè o sapàmbè

³⁰ De mṑnni kè Dòtii yote ò bo mbomè Soaa ei, kṑítṑ nè o sapàmbè bedé kṑkṑte kṑnhā kutādènkú makú miṑke.

³¹ Kè Nkṑṑ náké o nantṑ ke dṑ: Ti cice kṑtṑmu, òmṑṑ me nyí bo wèè bo ti puoke kṑndṑnnè ibotí imṑṑ dṑṑrimè.

³² Yóṑ kè tí ò duṑ mmènaá nkṑo yà kṑmuṑ, kè tí kṑtoo keyènkè, kòo ti duṑnè kè tí peitṑ ibí kè ìi sṑṑtṑ o cīètṑ.

³³ De kó kuyuoṑ kè bèe duṑ mbe cice menaá nkṑo muṑ, kè Nkṑṑ kṑte bá o cice í yṛ ò taroo dii mṑnni yoo ò yṛ dii mṑnni.

³⁴ Kè dṑe wenté kóṑ náké o nantṑ ke dṑ: Nè n cice ti duṑmu keyènkè. Tí wṛṛṛte kóṑ duṑ mmènaá nkṑo muṑ, nkàa me ntṑ kṑte ke nyènkè kóṑ duṑnè, ti yóṑ me nyí kṑpeitṑ ibí kè ìi sṑṑtṑ o cīètṑ.

³⁵ Ké bè tó ò duó mmenaà nkòo muó, kòo sàmpòú me ntó kote kóò duónè, be cice í nyé ò kòtoo dii m̀̀nni nè ò ité dii m̀̀nni.

³⁶ Merìme Dòti pònnémè o sapàmbè bedé.

³⁷ Ké Nkə̀ peité denitidabire ké dè yu ke dà: Mə̀abu. Weè yaabi tú Mə̀abiibe yíe nkó diyie.

³⁸ Kòo sàmpòú peité denitidabire ké dè yu ke dà: Beni-Ami. Bè yu weè kó iyaabi ke tú Amə̀niibe.

20

Abarahammu nè Abimedeki

¹ Ké Abarahammu ité Nə̀kebu tempè kékari Kadeesi nè Suudi eì de cuokè, ké dè ité kékari Kedaari eì,

² kénnaá nke tú o pokù Saraa tu o tãũ. Ké Abimedeki Kedaari kóo kpàati tũóté Saraa kékònnè.

³ Ké Kuyie nnáké Abimedeki nè tidə̀uhti keyènkè ke dà: A me ntũóté weè nitipòkù a yóó kúmu, ò yemmu.

⁴ Ke s̀́ nhAbimedeki mu nyí ò duónè, kénáké Kuyie nke dà: N Yiè, n yí cààrè, a bo s̀́nté ké n kuàà?

⁵ Abarahammu n nàké ke tú o tãũ nwe, kòo nitipòkù múnke yè nho tãũ nwe. N yí ò tóú ke yìèkù, n yí cààrè.

⁶ Ké Kuyie nyíe kóò béinnè tidə̀uhti ke dà: N yému ke tú a ò tóú ké í yìèkù. N yí dó a n yeténèmu, deè te kè n yí yóo kàa ò duónè.

⁷ Tènné de kóo nitipòkù o də̀u. Ò də̀u tu m pãánaahti náahtò nwe. Ò bo m bántè a kpréi kaa nfòu. Kaa me nyí ò tḗnné, á nyé ke tú a yóó kúmu nè a kə̀be bemə̀u.

⁸ Ké Abimedekii ente dikũnweñni sèi, kényú o kó betũmbè, ké bè nàké dèè dòò, ké kufə̀waa mbè pí.

⁹ Ké Abimedekii yú Abarahammu kóò beke ke dà: Dè yíme kaa ti dòò mie? N da cààrè ba, kaa dó meyi ndiamèe do mí nnè n kə̀be ti ìnkè? A n dòò oniti í də̀orimè mme otə̀u,

¹⁰ ba nte kaa dòò memme?

¹¹ Ké Abarahammu dà: N yèmmè do dò ndi nheì kə̀be í dému Kuyie nke yó n kuə̀ m pokù kpréi.

¹² Ò tu n tãũ nwe bə̀ke yie, ké ti wè nti cice omáà ké ti yə̀bè né cáá. Ké nh ò puoke.

¹³ Kuyie nduó ndii m̀̀nni kè n yitè n cice cìtè, n nàké dii m̀̀nni m pokù ke dà: Ké ti kòte kèè bíékè a dó a tú n tãũ.

¹⁴ Ké Abimedekii tũóté ipe nè sibə̀o nè inààke nè tidaati, benitidaabè nè benitipòbè, kéduó nhAbarahammu, kóò tḗnné o pokù Saraa.

¹⁵ Kóò nàké ke dà: Nte diheì dimə̀u, wénté a dó kèè bíékè kémaa.

¹⁶ Kòo nàké Saraa ke dà: N duómmu a tãũ medítibii ntekuupítè (1000), ké dè bo benke a kə̀be bemə̀u a í dòòmè mme tĩmati tináahti tii mmieke.

¹⁷ Ké Abarahammu bántè Kuyie, ké Abimedeki nè o pokù nè o bí ké bèe mieté, kpréi ibi.

¹⁸ Ke yé ti Yiè nKuyie ndo duómme ké Abimedeki cìtè kə̀be bemə̀u ténke í mpeí, Abarahammu pokù Saraa kpréi.

21

Isaki kó mupeitĩmù

¹ Ti Yiè nKuyie nyí nyè nkù do yè nkù yóó də̀d ti Saraa, ké ti dòò.

² Ké Saraa púo nképeité denitidabire Kuyie ndo yè nhò yóó dè peité dii m̀̀nni. Ke s̀́ nhAbarahammu kòtè.

³ Ké Abarahammu yú o pokù Saraa ò peité dèè bire ke dà Isaki.

⁴ Ké Abarahammu dè cãnté diyie niĩnni yiè Kuyie nti nhò nàkémè.

⁵ Bè do yóó peité Isaki ke s̀́ nhAbarahammu m̀̀ke yebie ntekuutè (100) nte.

⁶ Ké Saraa béi nke dà: Kuyie nni n dòò diwèi ndi. Bèè kó dimàà bo keè Isaki kpréi diwèi bo bè pí n kpréi.

⁷ Kòo yíe kébéi nke dà: We ndo yé ke dò nSaraa bo pié Abarahammu ibi diyie mari! Nte mí nkòò peité denitidabire o kóti cuokè.

Abarahammu bètimè Akaa nè o bire Isimayeri

⁸ Ké debiree kóté, dè càtè dii yiè ké Abarahammu ànnè dibanni.

⁹ Ké Esibiti kóo nitipòkù peité dèè bire Abarahammu, Isimayeri ndaú Isaki ké Saraa dè ya,

¹⁰ kénáké Abarahammu ke dà: Beti kudaakù kuú nnè ku bire. Dedaabire báá wènnèné n kperè Isaki kètieke a kperè a kũũ nkó dif̀̀nkúò.

- 11 Kè dè kó tináàntii yonke Abarahammu mediè, ke yé Isimayeerii múnke do túmè o bire nde.
 12 Kè Kuyie nnáké Abarahammu ke dà: Kudaakù nè ku bire kó tináànti báa da yonke, yie nSaraa da náa ntí. Isaki kó kufuku mieke nke a yóó pétéme ìyaábí, kè dèe dàò n da nàké tí.
 13 N yóó duó nkè dedaabire kó kuwuo mmúnke pèkèmu, ke yé dè tumè a bire nde.
 14 Dikünweñni sèi kè Abarahammuu túóté pèé kécúš menie nkudaukú mieke, kéduó nhAkaa, kóò duó nho bire, kóò bèti, kòo kote kénhàri dikpáa cuokè bè tu di Bearerisebaa.
 15 Menie ndèè dii mòmni kudaukú mieke kòo doú ndebire tetiète matè také,
 16 kékote kénkari medétimè kè dè mànnè a bo tãümè kupie, ke kuò nke tú: N yí dò ní yà m bire kò ndè!
 17 Kè Kuyie nkeè debire kuòmmè, kè ku tònni ríboni ke ìnkè kényú Akaa ke dà: Dè dòmmè? Bá nyèkù Kuyie nkèemu debire kuòmmè.
 18 Ítè kèíi nha bire kè dè dète, dèe yóó naá nkuwuo ndiekú cice.
 19 Kè Kuyie nkpeté Akaa nuò nkòo yà tebinte matè, kékote kèpíe mmenie nho daukú mieke kéduó nho bire kè dèe yà.
 20 Kè Kuyie nni ntò debire, kè dèe kóté dikpáa cuokè kè naá nhohoditãüti dièwè.
 21 Bè do bo dikpáa bè tu di ndi Edi-Padanni, kòo yó ò puó nhEsbiti kóo nitipòkù.

Abarahammu taunnèmè Abimedeki

- 22 De kó dimònni, kè Abimedekii kotení Abarahammu borè ke neínè behãpòmbè kóo kóti Pikòdi, kénáké Abarahammu ke dà: Kuyie nda bonèmu a tómmú mumou mieke,
 23 béi nkéyú Kuyie nyètiri ke dà, a í yó n souté mí nnè m bí nè n yaábí, ke yó nni n daari mesàà nnè nh èi a bo dii mieke, kéndònnè n da dòmè mesàà.
 24 Kè Abarahammu dà: N yiemmu.
 25 Ke né béinnè Abimedeki tebinte matè kpéi, Abimedeki kóo betòmbè do fiète tè.
 26 Kè Abimedeki dà: N yí yé de kó tináànti, a í ti nni n nàké, yie nwe n ti kèemè.
 27 Kè Abarahammuu duó nyipe nè inàake Abimedeki, kè bèe taunnè betòbè.
 28 Kè Abarahammuu deite yepeserè yèyiekè kécánnè.
 29 Kè Abimedeki dà: Ba nkpeí nte kàa cànnè yepeserè yèyiekè?
 30 Kè Abarahammu dà: Couté ye, kè dè mbenkú mí keúmè tebinte tie nke tè te.
 31 Kè bèe yú deborè ke dà: Bearerisebaa, ke yé bè de nwènnémè dinúu.
 32 Bè de ntaunnè betòbè, kè Abimedekii íté kèwète Fidisitéèbe kó dihei, ke neínè Pikòdi o ãpòmbè kóo kóti.
 33 Kè Abarahammuu fiíkú Bearerisebaa èi detie mbè tu dè tamadii, kébántè ti Yiè nKuyie, kè kù yu ke dà o Yiè.
 34 Kè Abarahammu ríbo Fidisitéèbe èi kémònte.

22

Abarahammu yiemme ke bo féuté Isaki Kuyie nkpeí

- 1 Kè Kuyie nni nyóó yááké Abarahammu ke dà: Abarahammu! Kòò dà: Nte mí.
 2 Kè kù dà: Túóté a bire Isaki dèè bo demáá, kàa dè dá, kékotenè Mòdiyaa kó dihei, ditari n yóó da benke di ìnkè kè dè nni féuté kètu.
 3 Kè dèe wenté, dikünweñni sèi, kè Abarahammuu íté kényari ideí, kéánnè sãmmarímú tinenti, kétúóté o tómbè bèdébè nè o bire Isaki, kè bèe kété kénkòri Kuyie nhò benke dè.
 4 Diyie táánni yiè, kòo wenté medétimè kénya ditari bè kòri di,
 5 kénáké o tómbè ke dà: Nkpaánè die nnè sãmmarímú, mí nnè odapàà nkè tí deke ditari kébántè Kuyie nkéwèteni di borè.
 6 Kòo toú nho bire Isaki ideí kèntò muháá nnè disie, kè bè nkéri bedé.
 7 Kè Isakii yú o cice ke dà: N cice! Kòò dà: Nte mí. Kè Isaki dà: Ti to muháá nnè ideí, yé fepièfè ti yóó kuò fè?
 8 Kè Abarahammu dà: M bire Kuyie nkuò yóó ti duó nfepièfè.
 Menime kè be nnei, ke kéri bedé.
 9 Bè tũake dii mòmni Kuyie nhò benke dè, kè Abarahammuu maá diwũstònni, kédaò ideí kédaá nkéboú o bire Isaki kénóš,
 10 kétúóté disie ke bo dè féuté.
 11 Kè ti Yiè nKuyie ntònni yúni Abarahammu ke ìnkè ke dà: Abarahammu! Abarahammu! Kòò dà: Nte mí.
 12 Kè di dà: Kuyie ntu, a báa dàò debire meyei mmamè, kù bantèmu di mmòmni a kù démè ke í kù yetenè a bire dèè bo demáá.
 13 Kè Abarahammuu wénté kénya dipedaá, kè di còmú kè di yiè nsàke difapèu, kòo di dète kékuò o bire Isaki kó difòtiri,

¹⁴ Kéyú de kó dibòri ke dō Kuyie nduó. Dèè te kè bè yu de kó ditàri nè yíenni ke tú: Ti Yiè nKuyie nduó.

¹⁵ Kè ti Yiè nKuyie ntōnni yúni Abarahammu keñkè kuce medérímè

¹⁶ Ke dō: Kuyie ntu kuù béi nke tú a í mè nkù yeténèmè a bire dèè bo demáá.

¹⁷ Kù bo da dāō mesàà nkāa yaábí sūū nsiwāā kōme, kēndōnnè dāmèèri nùù kó mubirímù, kétieke i dootitòbè ekè,

¹⁸ nè ìi borè nde kù yóó dāōmè ibotí imāu mesàà, nha yie mmèè kpréi nku kpeti.

¹⁹ Kè Abarahammuu wētēni o tōmbè borè, kè bèè kò mBεεrisebaa Abarahammu cie kēmmo.

²⁰ De kó difōnkúò, kè Abarahammuu keè o nanṭé Naāo pokù Midikaa ò piémè ibí,

²¹⁻²² Uusi, weè do tú Mpo kénante Buusi, nè Kemmuyēedi Aramu cicē nè Kesēdi, nè Asoo nè Pididaasi nè Idudafu nè Betuyēedi.

²³ Kè Betuyēedi peitè Debekaa, Midikaa bí nyi ò peiténè ì Naāo Abarahammu nanṭé.

²⁴ Kōo pocēnni Deyumaa múnkēe ò pié ibí. Tebaa nè Kaammu nè Taasi nè Maaka.

23

Saraa kumè kè bèè ò kūnné

¹ Saraa do mōke yebie ntekōūtè nè sipisidè nè yèyiekè (127) ndi kékú.

² Ó ku Kidiyati-Adiba kó dihei ndi, bè tu di Ebunāo Kannahāā kó kutempē mmieke, kè Abarahammuu dāō ikuó kékōmmú o pokù kūū,

³ kédeè kéitè kékote kéyā Eti kó ibí Itiibe ke dō:

⁴ M bo die nke tú opāō nwe, m pānè ketenkè kè n kūnné ocīi kōò díe.

⁵ Kè Eti kó ibí Itiibe ò tēnné ke dō:

⁶ Okōti a tú okpāati nwe ti cuoké, kè Kuyie nkó mesàà nda bonè. Kūnné a cīi a dō kùù fōti, òmōù í yóó da yetenè.

⁷ Kè Abarahammuu nínkú dihei yembè Eti kōbe ìikè,

⁸ ke dō: Kè di yie nkè m bo kūnné ocīi die, dí m bānté Efunāo Soaa bire,

⁹ kōo n duó nho fōti kùù bo Makpedaa o paku nùù, kè n yietí kudonku di ìikè kè kù ntú n kōku kè nní nkūri becíribè.

¹⁰ Kè Efunāo kārì o kōbe Itiibe borè, kéténné Abarahammu difōnni dii tíi ndihei kó dibòri borè ke dō:

¹¹ Áá, n Yiè! N da pāmu kupaku nè kufōti n kōbe ìikè. Kūnné ocīi.

¹² Kè Abarahammuu nínkú dihei yembè ìikè,

¹³ kénáké Efunāo ke dō: N da báámmu benitibè ìikè ke tú á n fiténè ku kè n kūnné ocīi.

¹⁴ Kè Efunāo tēnné Abarahammu

¹⁵ Ke dō: Yie n yóó da náké ti, medítíbbi nsikōusināà (400) kpeti tú ba fō nnè mí nti cuoké? Kūnné o cīi.

¹⁶ Kè Abarahammu banté Efunāo yèmmè, kékāa nyidíiti Itiibe ìikè, medítíbbi nsikōusināà (400), de mōnni kó idíiti, kōò duó.

¹⁷ Menñme, Efunāo paku kùù bo Makpedaa, kùù wetí Mammudee nè kufōti kùù bo de mieke nè detie ndemōu dèè de bo,

¹⁸ kè dèe naá nhAbarahammu kperε, Itiibe bèè tíi ndihei kó dibòri be ìikè.

¹⁹ Kè Abarahammuu kūnné o pokù Saraa kufōti kùù bo kupaku Makpedaa, ke wetí Mammudee bè yu dè Ebunāo, Kannahāā kó ketenkè mieke.

²⁰ De mōnni, kè Abarahammuu tieke kupaku nè kufōti dèè do tú Itiibe kperε, kénkūri o círibè.

24

Isaki puokemè Debekaa

¹ Abarahammu do kóté mediè mme, kè ti Yiè nKuyie nhò dāō mesàà ndemōu mieke.

² Diyie marí kōo náké o kōo tōnti kóti wèè bàà o cīētè, ke baa o kpāti ke dō: Seu nha nōūtè n kpèri*. Be kó dimōnni bè do ñ nkāa bo parikè a ñ me ndāō kè dèe benke ke dō nha yóó dāō a béi ntí.

³ Béi nkéyú ti Yiè nKuyie Mpakedaa yètiri ke dō a í yóó wáá m bire onitipòkù Kannahāā kōbe m bo bèè cuoké, be mieke.

⁴ Kāa kōri n cie nke, n naāmùnkù mieke ke yóó ke nwaá nhonitipòkù, képuó m bire Isaki.

⁵ Kōo tōnti dō: Kè dè yèmmè onitipòkù báá yie nkè n neinèni die di nhei, a bire yó nni nneinènu de bíékāà?

⁶ Kè Abarahammu dō: A báá dífinné a máá kénéinè m bire.

* 24:2 Seu nha nōūtè n kpèri:

⁷ Ti Yiè nKuyie Mpakεdaa wèè n dènneni n cice c̄tètè nè nh ei ke n nàké ke tú: M bo da duó di nhei kaa yaábí di tieke. Kù bo duanni ku tōnni kè di nda ní kaa waanni onitipòkù képuó m bire.

⁸ Kòo nitipòkù yete ò bo nda neínnímè, a béi ndii nuù í yóó da pí. A cénke bá nneínè m bire de bíékè.

⁹ Kòo tōntii seu nho nuùtè Abarahammu kpèri kébéi nke dà: M bo dàò a béi nti.

¹⁰ Kòo tōntii túóté Abarahammu yòyóbè tepíítè nè yepārè sàayè, kékote Mesopotamii, Naoo cie.

¹¹ Ò tuòke dii mōnni tebinte dihei mànkù kéduó nkè yòyóbèe nínkú. Dè do tú kuyuoku nku dikōnnétari mōnni.

¹² Kòo bántè ti Yiè nKuyie nke dà: N Yiè nKuyie nhAbarahammu tū nkù n da báámmu yóu kè n yà n wanti dè yíe. Dòò n yiè nhAbarahammu mesàà.

¹³ M bo tebinte také nke kè dihei kó besapàmbè yó ntaani mudúò.

¹⁴ M bo mào wèè sapàà nke dà: Bíi nha dúú kè ò yà, kòo n ténne ke yí: Yà kè n duó nha yòyóbè kè bèe yà. M bo banté ke dà weñwe a tãátèmè a kóo tōnti Isaki kpéi, ke dàò mesàà n yiè nhAbarahammu.

¹⁵ Ò kraá me nnáá nkè Abarahammu nantè Naoo pokù Midikaa bire Betuyeedi kóo sapàà Debekaa yènni ke tó didúú.

¹⁶ Dè kóo sapàà ndo wenni mediè mme, ke mu nyí yé onitidòú, kòo dó menie nképié nho dúú kètò nkénkūnti.

¹⁷ Kè Abarahammu kóo tōntii coké kóò co kóò nàké ke dà: Yóu kè n yà a dúú kó menie nsám̄pó.

¹⁸ Kòo sapàà dà: Yà.

Ke bíi mmeçãá nho dúú kóò duó nkòo yà.

¹⁹ Ò dèè dii mōnni kòò dà: M bo duó nha yòyóbè, kè bèe yà kénsannè.

²⁰ Kòo uté menie mmeçãá nyiwūó yò ndè, kékoké kédōnni kéduó nyòyóbè be m̄ou.

²¹ Kè dèe di Abarahammu kóo tōnti kòo nhò wùò nke dò nyúóó, ke bo yà kè ti Yiè nKuyie nkuú dàòri ò kù beke ti.

²² Kè yòyóbèe yà kédeè kòo túóté mumámáá mmesào nk̄omu bè tūòm̄u dihōnni nè sinei sidési mesào nkpesi,

²³ kóò beke ke dà: We nkóo sapàà nda tú? N da báámmu mefiè mbo mbo a cice c̄tètè nè n kòbe kè tí yiénáá?

²⁴ Kòò dà: N tú Midikaa nè Naoo be kóo dapàà Betuyeedi kóo sapàà nwe.

²⁵ Kòo yíe kébéi nke dà: Timúkpeti bomu nè tisūūti péu, kè di bo duó dè bo.

²⁶ Kòo tōntii nínkú kébántè ti Yiè nKuyie,

²⁷ kébéi nke dà: Ti Yiè nKuyie, n yiè nhAbarahammu tū nkù yètiri ndeu, kuú ò kuó mmesémmè koò dàò mesàà, ke n niitè kè ò tuòkeni o kòbe borè.

²⁸ Kòo sapàà ncokóo teçtètè kénáké o yò de kó tinãantí.

²⁹⁻³⁰ Debekaa do m̄ake o tãū m̄ou nwe kòo yètiri tu Damaa kòo yà mumámáá nnè sinei kékeè ò nàà ntì káité meçãá nkékote tebinte borè kè yà de kóo niiti nè o yòyóbè.

³¹ Ke dà: Fó nti Yiè nKuyie nkó mesàà mbonè wè, kotení kè tí kò. Dè yíme kaa bo dikpáá? N tūntemu teçtètè ke waá nyòyóbè yó mborè.

³² Kòo tuokoo teçtètè kè Damaa duó nkè bèe bouté yòyóbè tinenti, kòo bèe duó ntimúkpeti nè tisūūti, kéduó mmenie nhAbarahammu kóo tōnti nè o neínè bè, kè bèe sú be naacéi.

³³ Kè bèe ò duó mmudii koo yete ke dà: Kè n yí nàké n tó ti m báá di. Kè Damaa dà: Béi!

³⁴ Kòò dà: N tú Abarahammu kóo tōnti nwe.

³⁵ Ti Yiè nKuyie nkuú dàò n yiè nhAbarahammu mesàà, kòò kpenke ke m̄ake tikpàti mediè. Ke m̄ake iwūó nè idííti nè mesào nnè betōmbè benitidaabè nè benitipòbè nè yòyóbè nè sãmarímúbè.

³⁶ Kè Saraa o pokù ò peité denitidabire o kóti cuoké, kòo dè duó nhò m̄ake dèè kó dimáà.

³⁷ Kè n yiè nhAbarahammu duó nkè m béi nke yu ti Yiè nKuyie nyètiri ke yí n yí yóó túóté onitipòkù Kannahã kòbe ò bo bèe cuoké képuó nho bire.

³⁸ Kè n yóó kote o naãm̄unkù kòbe borè nde, o cice c̄tètè kéwaá nhonitipòkù képuó nho bire.

³⁹ Kè nh ò nàké ke yí kè dè yèmmè onitipòkù báá yie nké n neínè.

⁴⁰ Kòò n ténne ke tú o Yiè nKuyie nhò tū nkù yó n niitèmu kè m pétè onitipòkù o kòbe cuokè, o cice c̄tètè mieke, kékōnnènko képuó nhò kóò dapàà.

⁴¹ Kè ò kòte o c̄tètè kòbe borè, kè bèe í yie, ò béi ndii nuù bá m pí.

⁴² N tuòkeni tebinte borè yíe nke bántèmu Kuyie nke yí: Ti Yiè nKuyie nhAbarahammu tū nkù yóu kè n yà n wanti dè,

43 n yó mbo tebinte také nke, osapàà nwèè bo tanní mudúò kè nh ò mǎǎ menie nke yí: Yóu kè ñ yà a dúú kó menie nsám̃p̃.

44 Kòò n tǎnné kè dǎ: Yà kè n dó káa yòyóbèe yà, n yóó bantému a we ntáátémè kòò yóó yenke n yiè mbire.

45 N kpaáa me nnáá nké Debekaa tũðkení ke to didúú ke dó tebinte, kè ñ yí: N da báámmu m pǎ menie nkè n yà.

46 Kòò touté o dúú mecǎa nke béi nke yí: Yà, kàa yà ke dèè, n dó kédúú nha yòyóbè. Kè n yà kédeè kòò duó n yòyóbè.

47 Kè nh ò beke ke yí: We nkóo sapàà nda tú? Kòò yē nNaǎǎ nè Midikaa be bire Betuyeedi kóo sapàà nhò tu, kè n tǎnné o ðnni mumámáá kòò ùnné sineí.

48 De mǎnni ndi n nĩkúmè ke ðunnè mutǎmmú ti Yiè nKuyie nhAbarahammu tũ nkù, kù n niítémè weti weti kè m bo túóté o tebite kóo sapàà nképuó nho bire.

49 Kè di yie nke bo ðǎǎ n yiè mmesàà nweti weti dí n náké, kè di me nyete dí n náké kè n sǎǎ.

50 Damaa nè Betuyeedi kè bè dǎ: Ti Yiè nKuyie nkuu yē ndè mmè ndò! Ti báá na kébéi ntĩmatĩ.

51 Nte Debekaa, túóté we kékònnè képuó nha yiè nkóo dapàà, kéndònnè ti Yiè nKuyie nti nda nákéme.

52 Abarahammu kóo tǎnti kèè dii mǎnni de kó tináaanti, kénĩnkú késante ti Yiè nKuyie nne mutǎmmú,

53 kédeite timáti péiti nè mesǎǎ nkó tinenti nè tiyáati kédúú Debekaa, kǎpǎ yepǎrè sààyè o tǎũ nè o yǎ.

54 Kè bèe di kéyà, wenwe nè bèe ò cíe, kédeè kéyíé.

Kè dèe wenté dikũnweñni kòò dǎ: Yóunè kè n kò n yiè mborè.

55 Kóo sapàà ntǎũ nè o yǎ kè bè dǎ: Yóu kòo nti kpaánè ke dǎ yewe tepíítè kè di né kò.

56 Kòo tǎnti dǎ: Ti Yiè nKuyie nni nteennemu kè ñ yà n wanti dè, bá nni nhǎwtínè, yóunè kè n kò n yiè mborè.

57 Kè bè dǎ: Ti yúnè osapàà nkóò beke.

58 Kè bèe yú Debekaa kóò beke ke dǎ: A dó kéneinè oniti yie nkè dí kònàà? Kòò dǎ: Èè, m bo ò neinè!

59 Kè bèe yóu Debekaa nè kudaakú kùù ò ya, kè bè bo neinè Abarahammu kóo tǎnti nè bèè ò cíenní kè bèe kò.

60 Kè bèe mǎǎ Kuyie nkó mesàà nDebekaa kpéi nke dǎ:

A bo pié kè dè nsũ mesàà,

káa yaábĩ tieke a nũmbè ekè.

61 Kè Debekaa íté nè o tǎmbè kédeke yòyóbè, kétũnne de kóo niti kè bèe kò.

62 De mǎnni kè Isaki íté Daayii-Doyii ke konni ke bo Nekebu.

63 Kuyuoku makú kè Isakii yē kéncenti dikpáà, kéwénté kéyà yòyóbè kè bè kèríní.

64 Kè Debekaa wénté kéyà Isaki kécuténi yóyó ñnkè,

65 kébeké Abarahammu kóo tǎnti ke dǎ: Wenninwe wèè kèríní ti bíékè? Kòò dǎ: N yiè nwe.

Kè Debekaa káá nkuyàakú o iikè.

66 Kòo tǎntii náké Isaki ò ðǎǎ dèè kó dimàà.

67 De kó difònkúò kè Isakii tanné Debekaa o yó Saraa kó kudieku képuoke, ké nhò dǎ kòo yèmmèe cǎté ke yé o yó kumè kòo yèmmèe cǎarè.

25

Abarahammu bí tei

1 Kè Abarahammuu puoke onitipòkú tǎu kè bè ò tu Ketudaa.

2 Kóo o peité Simmudanni Yokisǎa nè Medanni nè Mandiyǎa nè Isibaki nè Suaa.

3 Kè Yokisǎa peité Sebaa nè Dedanni. Kè Dedannii pié Asudiiibe, Detusiibe nè Deumiibe.

4 Kè Mandiyǎa peité Efaa nè Efee nè Enaki nè Abidaa nè Edidaa. Bemǎu memme bè tu Ketudaa yaábĩ nyi.

5 Kè Abarahammuu duó nyIsaki o kperè ðemǎu,

6 kénkpáá fòu kǎpǎmmú o pocǎmbi yepǎrè, kédúú nkè ñi kǎte diyie yièni kèè bíékè.

7 Abarahammu do yóó kú ke mǎke yebie ntekòutè nè sipísiiyekè nè yènúmmú (175) ndi.

8 Ò do kòtè mediè mmè kǎmbo diwèi mièke kékúnè.

9 Kòo bí Isaki nè Isimayeerii kè bèe o kũnné Makpedaa kó kufǎti, Efunǎǎ, Soaa bire, Itiibe eĩ kou paku mieke, kùù wetí Mammudee,

10 Abarahammu do donté kũnku nè Itiibe. Dende bè múnke do kũnnémè Abarahammu nè o pokú Saraa.

11 Abarahammu ku dii mǎnni kè Kuyie nkó mesàà nsǎoté o bire Isaki ñnkè kòò mbo Daayii-Doyii kó tebinte také.

Isimayɛeri kó ibí

¹² Nte Abarahammu pokú Saraa kó kudaakù, Esibiti èi kou Akaa kó debire Isimayɛeri kó kufuku, bè bè peí kè bè tǔmmè betòbè:

¹³ Nebayoti nè Kedaa nè Adiberi nè Mibisammu

¹⁴ nè Misemaa nè Dumaa nè Masa

¹⁵ nè Adadi nè Temaa nè Yetuu, nè Nafisi nè Kedimaa.

¹⁶ Isimayɛeri kó ibí nyi tepítè nè idéi. Bá wè kòo mbaké o botí kéduó nho yètiri o kari, o eitè.

¹⁷ Isimayɛeri do mæke yebie ntekòutè nè sipísitáati nè yèyiekè (137) ndi, kékú kè bèè ò kǔnné o yembè borè.

¹⁸ Kòo bí nkari Afidaa kétuakenè Suudi kéntókénè Esibiti, ke wetí Asidii, ke cáá mbemáá ke kari.

SAKɔBU KÓ TINÁAŋTÌ*Esayuu nè Sakɔbu be kó tináaŋti*

¹⁹ Nte Abarahammu bire Isaki kó tináaŋti, Abarahammu wèè do peité Isaki.

²⁰ Isaki do mæke yebie nsipísinaà ndi képuoke Debekaa, Betuyeedi Aramu botí kou kóo sapàà, Damaa tǎù. Bè do ā Mesopotamii nwe.

²¹ Isaki pokú Debekaa do tú tehǎunte nte, kòo bántè ti Yiè nKuyie nkè kùu yie nkòo pùò nyitáátébi.

²² Kè ibí mbokú itòbè i yǎ pouti mieke, kòo dà: Kè dè dò mmie mme, ba nte kè m pùò?

Kòo kote kébeke ti Yiè nKuyie.

²³ Kè kù dà:

A púò nyibotí idéi nyi,

kè ì bo yènni kéncáá,

kè kùmakú nkpeñninè kutekù.

Osámposú bo mbaké okóti.

²⁴ Kòo peité yièe tuakeni, kòo peité itáátébi.

²⁵ Kòo ketiwèe yènni ke wūš nè o yùtòo, ke dáátí ticitì o kǎnti timou, kè bèè ò yu ke dà Esayuu.

²⁶ Kòo nantè nyetini ke pí nho nacènkémmi, kè bèè ò yu ke dà Sakɔbu. Bè yóò bè peité ke sǎ nyIsaki mæke yebie nsipísikuà ndi.

Esayuu fitémè wenwe Mpo ò na nte dè

²⁷ Kè bèè kóté kè Esayuu naá nhopaawaá ndiewè wèè nǎ nkupaawaá, nke ní ntǔù ndikpáá, kè Sakɔbu ntú onitiyòñnwè ke kari tecǐtè.

²⁸ Kè Isaki ndó Esayuu o tǎù mèè kpéi nsiwei kòò cáá, kè Debekaa ndó Sakɔbu.

²⁹ Diyiè mari kè Esayuu mbóni kupaawaá nke òu mediè nkénsǎ nSakɔbu bèri itù.

³⁰ Kè Esayuu dà: N da báámmu nh òu mediè mme, yóu kè ñ cááké itù iwūšii ii. Dèè te kè bèè ò yu ke dà Edómmu.

³¹ Kè Sakɔbu dà: N fiténè Mpo ò nte dè yie.

³² Kè Esayuu dà: Dikònni yó n kuò kè Mpo ò nte dè ñ dàò ba?

³³ Kè Sakɔbu dà: Béi nkéyú Kuyie nyètiri.

Kè Esayuu yú Kuyie nyètiri kóò fiténè Mpo ò nte dè.

³⁴ De mǎnni ndi Sakɔbu duómme Esayuu pèè nè itù kòo cááké, kéyà menie. Menime ò sènkèrimè Mpo ò nte dè.

26*Isaki nè Abimedeki be kó tináaŋti*

¹ Kè dikònni dierii tanni kéndònnè dii do tanni Abarahammu kó dimònni, kè Isakii kote Fidisitéèbe kóo kpàati Abimedeki borè Kedaari èi.

² Kè ti Yiè nKuyie mbenke kumáá Isaki, kóò nàké ke dà: A báá kote Esibiti, mbó n yóò da benke dii èi,

³ á ndi mbo, n yó nda bonèmu ke da dàò mesàà, n yóò duó nfǎ nwe nè a yaábí de kó yehékè, kédàò n do yè n yóò dàò ti a cice Abarahammu.

⁴ M bo duó nkàa yaábii sūù nsiwǎá kǎme, kè n yi duó nde kó yehékè yemou. Nè a yaábí borè nde n yóò dàòmè ibotí imou mesàà.

⁵ Ke yé Abarahammu yíemmè n kuò imou nè n tannò yemou, nè n tié nnè nh ò nàké ti.

⁶ Kè Isaki mbó Kedaari èi.

⁷ Kè benitibè nhò bèkú o pokú kpéi, kòò dà: N tǎù nwe. Ke yé ò do yíèkùmè de kó dihei kòbe bo ò kùamè Debekaa wenniku kpéi.

⁸ Kè bè mbó deborè kèmantè, kè Abimedeki nsíéké diyiè mari fenéti, kéyà Isaki kòò kpèitinè o pokú Debekaa.

⁹ Kòò ò yu kòò nàké ke dò: A pokù nwe! Dè yíme kàa yē nha tāū? Kòò dò: N yīkù bē bo n kuamē mme o kpéi ke yē n tāū.

¹⁰ Kē Abimedekei dò: A ti dōò ba? Dè kpaá sám̀pòrè nde òmòu na nduónèmè a pokù, kàa ti tannè meyei mmieke.

¹¹ Kē Abimedekei nàké benitibè bəm̀ou ke dò: Wèè káákè onitì yie nyoo o pokù ti yóò ò kuamu.

¹² De benni kē Isakii buotì tidiiti, kékũ kè dè mmànnè ò do buotì dè kuce tekũtè (100). Ke yé ti Yiè Kuyie nhò dòòmè mesàa.

¹³ Kòò kpàtì deuke kòò m̀ote o kperere mesàa,

¹⁴ kè m̀ote iwũ ò nè tidaati. Kē Fidisitè̀be mieke nhò péi.

Isaki taunnèmè Abimedekei

¹⁵ Kē bēe Itinnè mutáá sibíi o cice Abarahammu tōmbè do keú si.

¹⁶ Kē Abimedekei nàké Isaki ke dò: Ítè ti èi, a kpenke ke ti pè̀tèmu.

¹⁷ Kē Isakii ítè deborè kékote kékari Kedaari kó kubiriku,

¹⁸ kèwète kèfè o cice Abarahammu do keú sù bíi, kē Fidisitè̀be sì Itinnè. Kòò wète kè sì duó nsi yètè.

¹⁹ Kē Isaki tōmbèe keú tebinte kubiriku kèpétè menésàamè.

²⁰ Kē bənaacəmbè bēè bo Kedaari kē bēe kpannè Isaki kobe ke dò: Tii te tebinte.

Kē Isakii yú de kó tebinte ke dò Esèki (dèè tu dikpànni).

²¹ Kòò tōmbèe keú tebinte tetè kē bēe yíe kékpa nte kpéi nkè Isakii tē yu ke dò Sitinaa (dèè tu mebootimè).

²² Kòò soó nkékeú tebinte tetè bá bē í nkpa, kòò tē yu ke dò Deoboti (dèè tu meom̀pùmè), kébéi nke dò: Ti Yiè nKuyie nti om̀pùnne kè ti bo pètè mesàa.

²³ Kòò ítè deborè kékote Bèrisebaa.

²⁴ Kē Kuyie nhò benke kumáa keyenkè kóò béinnè ke dò: Mii tu Kuyie, a cice Abarahammu do tũ nkũ, bá nyèkũ n da bonèmu nè n kóò tōnti Abarahammu kpéi m bo da dò mesàa, kàa botii sũ.

²⁵ Kòò maá diwũstōnni, kébántè ti Yiè nKuyie, kécónnè o touku, kòò tōmbèe keú tebinte.

²⁶ Kē Abimedekei ítèni Kedaari èi ke bo yà Isaki ke neinè o népo Ausati nè Pikodi wèè baké o àp̀òmbè.

²⁷ Kē Isaki dò: Di kàtení ke yē mba? Dindi bēè í n dó ke m bēti di cie?

²⁸ Kē bē dò: Ti yà a Yiè nKuyie nda bonèmè mme ke dó ti tau ntinti nè f̄.

²⁹ Béi nke yú a Yiè nKuyie nyètiri ke dò a í yóò ti dò meyei mmamè. Ti mámməmbè ti í da dòò meyei, ti da yóumu, kàa ítè nè diwèi, kē Kuyie nda dòò mesàa.

³⁰ Kē Isakii bē ànnè kupòòkù kē bēe di kèyà,

³¹ kèfè dikũnweñni sèi ke kannenè betobè yenò ke dò, bē báá dòò betobè meyei, kē bēe cau nyIsaki kékònnè diwèi.

³² Dii yiè dimáa mieke nke Isaki tōmbè ò nàkémè ke dò: Ti ninte menie nti keú tēè binte.

³³ Kē Isakii yú de kó tebinte ke dò Sibaa (dèè tu menucannimè). Kē de kó dihei kpaá ta de kó diyètiri nè yíenni, kē bē di tu Bèrisebaa.

Esayuu puokemè Itiibe boti kó benitipòbè

³⁴ Esayuu do m̀ake yebie nspisínàa ndi kèpuoke Itiibe, Suditi Bedii kóo sapàa nnè Basimati Edonni kóo sapàa.

³⁵ Kē dèe yonke Isaki nè Debekaa.

27

Sakabu coutèmè o kóo kóti kó mesàa

¹ Kē Isakii kótè ke ténke í nwúó, kèyú o kóo Po Esayuu, kòò dò: Nte mí.

² Kē Isaki dò: N kòtèmu, n yí yé n kũ̀ nyiè.

³ Túótè a tammù nè a pie nkéta dikpáa kè n kuóni tēhontè,

⁴ kébènnè n dó mùù dii kékòtènni kè ò di, kè da pà mesàa nke né na kékú.

⁵ Kē Debekaa keè Isaki nàké ti Esayuu ke tú wèe ta dikpáa kóò kuóni tēhontè,

⁶ kè nàké Sakabu ke dò: N kèè a cice nàkémè a kóo kóti Esayuu ke tú

⁷ wèe ta dikpáa kóò kuóni tēhontè kébènnè mudii ò dó mù, kòò di, kóò pà ti Yiè nKuyie nkó mesàa nkéna kékú.

⁸ M birè kènté kékeè n yóò da nàké ti kè ti dòò.

⁹ Kòte kèpinní yebapàa nyèdèe kè m bènnè a cice dó mùù dii.

¹⁰ Kàa ò duó nkòò di, kè da pà mesàa nkéna kékú.

¹¹ Kē Sakabuu nàké o yò ke dò: N kóo kóti Esayuu m̀ake ticiti nti, mí m me nyí ti m̀ake.

12 Kè dè yèmmè n cice n kááké káyà n yí mækemè ticitì kè n naá siyáábisi yiè, kòò n dàò meyei nkè m móté mesàà.

13 Kòò yó dò: Kòò da dàò meyei mmèe do n yínkè. Cénkèe yie n da nàké tí kèpínní yebàpàà.

14 Kè Sakòbuu kòte kèpínní yebàpàà nkéduó nho yó, kòò bénné o cice dá mùù dii.

15 Kè be yó Debekaa túóté o kóò Po Esayuu yaàsààti tii bo teçfètè kédátínné Sakòbu o biyáātè,

16 kétúóté kubòkònkú kédátínné o ñou nè o fóníí,

17 kóò duó mmudii ò bénné mù nè péé.

18 Kè Sakòbuu kòte o cice borè ke dò: N cice! Kòò dò: Nte mí! Fí nwnnìnwe?

19 Kè Sakòbu dò: N cice mínwe a kóo Po Esayuu. N dàò a yé n dàò dè nde. N da báámmu, íté kékari kécááké iorimaa n kùóní ì, kè m pà mesàà.

20 Kè Isaki dò: A pànkè pètému dende bàmbà ntehontàà? Kòò dò: A Yiè nKuyie nkuu tè kòtenèni n yiikè.

21 Kè Isaki dò: Tóónní kè n da kááké káyà kè nsà kè fí nwe m bire Esayuu.

22 Kè Sakòbuu tóónko, kòo cice Isakii ò kááké ke dò: Metammè dònne Sakòbu kòme kè debaà ndònne Esayuu kpere.

23 Bá ò í nhò banté, ke yé o baà ndo àmè ticitì ke dònne o kóo kóti Esayuu kpere, kòò ò dàò mesàà.

24 Kóò beke ke dò: Fí nwe m bire Esayuaà? Kòò dò: Èé mínwe.

25 Kè Isaki dò: Nh ànné, kè n cááké iorimaa nkè da pà mesàà. Kè Sakòbuu ànné o cice, kòo cááké, kòò ò duó mmenaà nkòo yà.

26 Ke dò: Tóónní m bire kè nh òrí.

27 Kòò tóónko kóò òrí kòo keè o yààti nòú, kóò pà mesàà nke dò: M bire kó kunú dònne dikpáà ti Yiè nKuyie mpà di mesàà nkó kunú nku.

28 Kuyie nda pà kènkè kó kbooku,

kàa paa nní mpei mesàà,

kàa mmòke tidiiti nè menaà.

29 Kàa mbaké ibotí imou,

kè titenti timou kàbe nninku a ìikè,

kàa mbaké a tebií ke si ninku a ìikè.

Kè wèè da dàò meyei nwèe pété meyei,

kè wèè da dàò mesàà nwèe pété mesàà.

30 Isaki pà dii mònni Sakòbu mesàà nke dèè kòo nyiti, kòo kóo kóti Esayuu konni kupaawaá,

31 kébénné mudii kètòo kédúó nho cice ke dò: N cice íté kécááké iorimaa n kùóní ì kè m pà mesàà.

32 Kè Isakii beke ke dò: Fí nwnnìnwe? Kòò dò: Mínwe Esayuu a kóo Po.

33 Kè dèe di Isaki mediè nkòo kònti aá, kòò dò: Wenninwe wèè kùóní tehonté ke n duó nkè n cááké ke dèè kàa kpaaní, kè nh ò pà mesàà nkòo yóò mè pèté?

34 Kè Esayuu keè o cice béi nti kòo yèmmèe caarè, kòo kuónko mediè nke dò: N cice múnke m pà mesàà!

35 Kè Isaki dò: A nantè tètè kòtení ke souté ke còuté a kó mesàà.

36 Kè Esayuu dò: Bè ò yu ke tú Sakòbu osoùnti, dèè te kòò n souté kuce mèdémè ke còuté Mpo ò nte dè ke wète ke còuté n kó mesàà. Ke dò: Mesàà mmamè í kpaá n kpéináà?

37 Kè Isaki dò: M béimmu ke tú ò bo n da baké, kàa tebií simou ntú o kó betòmbè. M béimmu ke tú ò bo mmòke tidiiti nè menaà, n ténke bo na ké da dàò ba m bire!

38 Kè Esayuu dò: N cice a mòke meè sàà mmáà? Múnke n dàò mesàà.

Dè mònni kékúó.

39 Kè Isaki dò:

A bo mbo kèè tenkè bá nnaati,

kènkè kó kbooku báá cúténi a tenkè.

40 A ní yóò dokému kèpété kédi,

kéntú a nantè kóo tónti,

kénháante tipíti timou,

diyie mari kè né fietè amáà a nantè ñou mieke.

Sakòbu cokémè kékote o maànnikú

41 Kè Esayuu miekèe peike mediè nSakòbu o cice o pà mèè kpéi mmesàà, kòò nnáà nke tú: Dè í kpaá détirí n cice bo kúmè, kè ñ kua n nantè Sakòbu.

42 Kè bèè náké Debekaa Esayuu nàà nti, kòo náké Sakòbu ke dò: A kóo kóti Esayuu mieke da peikemu kòò dá ké da kuo.

43 M bire kènté n yóò da náké tí, kécoké kékote n tãù Damaa cie Anaa èi,

44 kè nke mbo kòo mieke yàa donè.

⁴⁵ Kòò yè nha ò dòò dè, kè n da náké kàa wètení. N yí dó ndi paà didé diyìè dimàà.
⁴⁶ Kè Debekaa náké Isakí ke dò: N ñemmu mufoñmu nè n còòbè Itiibe kó meòòrimè kpéí, kè Sakòbu puoke di nheí kóò nitipòkù kè n ku dè ntòũ.

28

¹ Kè Isakii yú Sakòbu kóò pà mesàà nke dò: A báá puoke Kannahāā kòbe kóo sapàà.
² Ítè kékòte Mesopotamii Betuyeedi a yò tãũ cîètè, képuoke o kóo sapàà.
³ Kuyie mmuwèrimú mumòu yiè mbo da dòò mesàà nkàa pié késũũ, kènaa nyibotí pèu cice.
⁴ Kuyie nda dòò mesàà nfi nnè a yaabí kù dòòmè Abarahammu, kàa tieke dihei a mè mbo di kupòòkù, kù duò ndi Abarahammu.
⁵ Kè Isakii duò nkè Sakòbu kòte Mesopotamii, Betuyeedi bire Damaa cie ò do tú Aramu botí kòu nwe Debekaa tãũ, Sakòbu nè Esayuu be yò.
⁶ Kè Esayuu keè Isakí pãmè mesàà nSakòbu, ke duò nkòò kòte Mesopotamii ke bo túóté onitipòkù, kékèè ò nàkémè Sakòbu ke tú: A báá túóté Kannahāā kòbe kóo nitipòkù.
⁷ Kè Sakòbu yiè nho cice nè o yò be kpèti, ke kòte Mesopotamii.
⁸ Kè Esayuu banté o cice í dómè Kannahāā kó benitipòbè,
⁹ kékòte kètúóté onitipòkù Maadati, Abarahammu bire Isimayèri kó debire Nebayoti tãũ.

Sakòbu yàmè tidòunì

¹⁰ Kè Sakòbuu íté Beerisebaa kénkòri Anaa èi,
¹¹ kèmbèrinè dibòri mari kè diyìè ta, kòo waá nditári kékéè nho yuu kènduò deborè,
¹² kèyà tidòunì matí kè kudìèti cómmú ketenkè ke káa ntiwèti, kè Kuyie ntòrè dèkù ke cuuti.
¹³ Kè ti Yiè nKuyie ncómú o také koò nàa nke tú: N tú a Yiè nKuyie nku a yàari Abarahammu nè Isakí bè do tú nkù. A duò kèè tenkè, n kè nda duómmu fi nnè a yaabí.
¹⁴ A yaabí bo sũũ mmubirimú kómè kèpitè tipùti tímòu: Diyìè yièni kè nè di taà kè, kubakù cànkù nè kuyóu. Fí nnè a yaabí dii yó nte kè ñ dòò ibotí imòu mesàà.
¹⁵ N yó nda bonèmu ke da kánkè bá kèè bíékè, kè da wètenèni di nheí. N yí yóò da yóu, n yóò da daòmu n da náké ti.
¹⁶ Kè Sakòbuu entení ke dò: Ti Yiè nKuyie nkuù bo die mbá n do í yé.
¹⁷ Kè kufòwaá nhò pí nkòò dò: Dibòri dii ndò nkéndemu, Kuyie ncîètè nte, kèinkè kó dibòri dii kpètè die.
¹⁸ Kè Sakòbuu íté dikünweñni sèl kètúóté ditári ò do ceké di o yuu kèfií, nkécóú mmekùò ndi ñnkè ke bo ndenniní,
¹⁹ kèyú de kó dibòri ke dò Beteedi (dèè tu Kuyie ncîètè). Nè dimònni bè do de yu ke tú Duusi nwe.
²⁰ Kè Sakòbuu cannèè dinùu Kuyie nke dò: Kè Kuyie nni m bonè n cèmmu mieke, ke n kánkè ke n duò mmudií nè tiyààti,
²¹ kè n wète ke kò n cice cîètè nè kukòhnaatí, ti Yiè nKuyie bo ntú n Yiè.
²² M me ncónné dii tári bo ntú Kuyie ncîètè, kè kù n duò ndè n deite demàà tepíitè mieke kè kù duò.

29

Sakòbu tùòkémè Damaa

¹ Kè Sakòbuu sòoté mucèmmu kénkòri diyìè yièni kèè bíékè,
² kètuòke dibòri mari kèyà tebinte matè. Kè ditári dièri pòke, kè tipecènti titàati duò deborè, bè do de nti ñiinko.
³ Tipecènti do sò de ntií, nkè bèè pootè ditári kè ti nií nkédeè kèwète kèpoo.
⁴ Kè Sakòbuu beke bepecèmba ke dò: Di cie borè? Kè bè dò: Ti cie bo Anaa èi ndi.
⁵ Kòò dò: Di yé Naò bire Damaa? Kè bè dò: Ti ò yému.
⁶ Kòò dò: Ò bo kè dè naataà? Kè bè dò: Èè, dè naatimu! Nte o kóo sapàà nDaseedi ke kèriní nè o pecènkù.
⁷ Kè Sakòbu dò: Diyìè kpaá ñemmu nè di bo tímmè ipe, niinnè i kè i kòtenè kè ii di.
⁸ Kè bè dò: Kè ipe í tí nyimòu ti báá na, i sò tí nyimòu ndi kè tí pootè ditári kè i nií.
⁹ Kè bè nkpaá ke me nnáa nkè Daseedii tuòkení nè o cice pecènkù. Ò do tú opecènti nwe.
¹⁰ Kè Sakòbu ò ya nè o yò tãũ Damaa pecènkù, képootè tebinte kènií nyipe. Daseedi do tú Sakòbu yò tãũ Damaa bire nde.
¹¹ Kè Sakòbuu ò òri ke dò ò bo pí nhomáà kèyíèke, kèkuú.
¹² Kè Sakòbuu náké Daseedi ke dò: N tú a cice tãũ Debekaa bire nde. Kè Daseedii coké kékò nkè ti náké o cice.

13 Kè Damaa keè o tāū bire Sakɔbu kpéi, kécoké kóò arí, kè bèè kò nteçfètè, kè Sakɔbuu ò nàké dè dômmè.

14 Kè Damaa dò: Ti çfètè temáà ndi.
Kè Sakɔbu nhò bonè ke dò otánkù.

Sakɔbu puokemè Dea nè Daseedi

15 Kè Damaa dò: A bo nni mpí mmutómmú fààrè a tú mèè kpéi n çfètè kouá? Náké a dɔ n da yietí mù.

16 De m̀nni ke s̀ nDamaa màke besapàmbè bèdébè. Kòo kòtì tu Dea, kòo sàm̀pòu tu Daseedi.

17 Kè Dea nuò nyí nnaati mesàà nkè Daseedi tu oposáátì ke sànnè onitipòkù.

18 Kè Sakɔbu ndó Daseedi ke dò: N dó Daseedi nwe, a býããtè, ke bo da pí mmutómmú yebie nyèyiekè, kóò puoke.

19 Kè Damaa yie nke dò: Kè n we nda duó ndè wenninè m bo ò duómmè okpákpàrì. Á mbo n çfètè.

20 Kè Sakɔbu m̀bo koò pí mmutómmú ke dò yebie nyèyiekè, kè de kó yebie nni ndò nyè í m̀ntè ò dó mèè kpéi nDaseedi.

21 Kè Sakɔbuu nàké Damaa ke dò: De m̀nni t̀ùòkemu, n duó m pokù kè nh ò puoke.

22 Kè Damaa dòò dibanni kèyú dihei kòbe bemou.

23 Kuyukò m̀nni kétúóté Dea kédúó nSakɔbu kòo ò duónè keyènkè.

24 Kè Damaa túóté Sidipaa o kóo nitipótòntì kédúó nDea.

25 Kè dèe wenté kè Sakɔbu nsó nDea nwe, kòo beke Damaa ke dò: A n dòò ba! N da pí mmutómmú yebie nyèyiekè Daseedi kpéi nke. Dè yíme kàa n souté?

26 Kè Damaa dò: Ti cie osàm̀pòu s̀s̀ í nyenke kòo kòtì kpaá.

27 Yóu kè dibanni kó yewe yèyiekè dèè kè ti da duó nhosàm̀pòu, kàa sòoté mutómmú yebie nyèyiekè.

28 Kè Sakɔbuu yie, kè dè mm̀oke yewe yèyiekè, kè Damaa ò duó nDaseedi,

29 kétúóté o kóo nitipótòntì Bidaa kédúó nDaseedi.

30 Kè Sakɔbuu duónè Daseedi, kè nhò dó kè dè pèètè Dea. Kòo yíe pí Damaa mmutómmú yebie nyèyiekè o kpéi.

Sakɔbu piémè ibi

31 Kè ti Yìe nKuyie nyà Sakɔbu í dómè Dea kédúó nkòo mpéi, kè Daseedi yie ntú tchãũntè.

32 Kè Dea púó nképeité denitidabire, kè dè yu ke dò Dubenni, dèè tu: Ti Yìe nKuyie nyà n sémme. Ke dò: N dàù bo n ðake di m̀nni.

33 Kòo wète kèpúó nképeité denitidabire ke dò: Ti Yìe nKuyie mbanté bè í n dómè, ke n yíe debire terè.

Kòo yu de kó debire kè dò Simmèss.

34 Kòo wète kèpúó nképeité denitidabire ke dò: Di m̀nni n dàù yèmmè bo mbo m bíékè.

Kè Sakɔbuu dè yu kè dò Defii.

35 Kè Dea yíe kèpúó nképeité denitidabire, ke dò: Di m̀nni m bo sante ti Yìe nKuyie, kè dè yu ke dò Suda.

De m̀nni kécómmú kupeitoo.

30

1 Daseedi yà dìi m̀nni wè í peimè kè dèe ò yonke, kòo nàké Sakɔbu ke dò: Duó nkè m peité, kè mèè ðake n kú.

2 Kè Sakɔbu mieke peike Daseedi, kòo ò nàké ke dò: N tú Kuyie nkuàà? Kuyie nkuu da m̀ntè kupeitoo.

3 Kè Daseedi dò: Duónè n kóo t̀nti kòo m pié ibi.

4 Kòo duó m̀Bidaa Sakɔbu kòo ò duónè.

5 Kè Bidaa púó nképeité denitidabire.

6 Kè Daseedi dò: Kuyie nni ò kòámé, ke kèè n sáútii, ke m pã denitidabire.

Ke yu de kó debire ke dò Danni.

7 Kè Bidaa yíe púó nképeité denitidabire.

8 Kè Daseedi dò: M manè n kóo kòtì ke na, kè dè yu ke dò Nefutadii.

9 Kè Dea yà ò t̀nke í peimè, kétúóté o kóo t̀nti Sidipaa kédúó nSakɔbu kòo puoke.

10 Kè Sidipaa peité denitidabire.

11 Kè Dea dò: N yuu dii naati!

Kòo dè yu ke dò Kadi.

12 Kè Sidipaa yíe kèpeité denitidabire.

13 Kè Dea dò: Dè ò narike, di m̀nni benitipòbè bo nni ntú diwèi yìe.

Kòo dè yu ke dò Asee.

¹⁴ Mudidèl m̀ǹǹǹ k̀è Dubennii k̀t̀è kupaku, k̀èt̀s̀ũǹi yetebe bè tu ỳè mantidakòò, k̀èt̀oǹi k̀éd̀uò nho ỳò Dea, k̀è Daseedi ò m̀ẁ ke d̀ò: M̀ p̀ã a bire t̀oǹi ỳè̀ tebe.

¹⁵ K̀è Dea d̀ò: A fiète n daù k̀è d̀è í da sannè k̀àa ẁè̀te ke d̀ò k̀éc̀outé m̀ bire t̀oǹi ỳè̀ tebe? K̀è Daseedi d̀ò: K̀àa m̀ p̀ã yetebe ò bo ta a borè ke nyènkè.

¹⁶ K̀è Sakòbu nk̀ũntiǹi kupaku kuyuoku, k̀è Dea ò co ke d̀ò: A tati m̀ borè nde ỳie, n da dontènè m̀ bire t̀oǹi ỳè̀ tebe nye.

K̀è Sakòbuu ta o borè de k̀ò ke ỳenkè.

¹⁷ K̀è Kuyie nteennè Dea k̀òo p̀úò nk̀épeité denitidabire nummurè,

¹⁸ k̀ébéi nke d̀ò: Kuyie nni nyietí n duò mmèè k̀p̀éi nke n k̀òo t̀oǹti n daù.

K̀òo d̀è yu ke d̀ò Isakaa.

¹⁹ K̀òo ẁè̀te k̀é p̀úò nk̀épeité denitidabire kuónnè.

²⁰ K̀è Dea d̀ò: Kuyie nni mp̀ã dipànni s̀ààri, di mm̀ǹǹi n daù bo m̀ p̀ensiri ke ỳé nh ò peitémè inítidabí ìkuò.

K̀òo d̀è yu ke d̀ò Sabunẁ.

²¹ K̀òo ỳie k̀épeité denitipobire k̀é d̀è yu ke d̀ò Dina.

²² Kuyie nyí nyè nDaseedi k̀p̀éi, k̀òo teennè k̀òo bo pié.

²³ K̀òo peité denitidabire, k̀ébéi nke d̀ò: Kuyie nni ndènnè ifei.

²⁴ K̀òo d̀è yu ke d̀ò Sosefu, ke d̀ò: Ti Yiè nKuyie nha n ỳie denitidabire.

Sakòbu k̀p̀àrikè

²⁵ Daseedi peité dii m̀ǹǹi Sosefu k̀édeè, k̀è Sakòbuu náké Damaa ke d̀ò: M̀ p̀ã kucè k̀è ò k̀ò n cie.

²⁶ N duò m̀ pobè nè m̀ bí n da p̀i mutòmmú bèè k̀p̀éi. A ỳému m̀ p̀i mm̀uò t̀ómmú a c̀è̀t̀è.

²⁷ K̀è Damaa d̀ò: Kénté n dó k̀é da náké tí, m̀ bantému f̀òò temè k̀è ti Yiè nKuyie nni n d̀òò mesàà.

²⁸ K̀è Damaa d̀ò: Náké n ỳó da yietí mù k̀è n da yietí.

²⁹ K̀è Sakòbu d̀ò: A ỳému n da p̀i mmèè botí mutòmmú k̀àa ẁũs s̀ũũ.

³⁰ N do ỳó tuòkení k̀àa ẁũs í s̀ũ, k̀è ò t̀uòkení k̀è ò s̀ũ. M̀i te k̀è ti Yiè nKuyie nda d̀òò mesàà. Ỳou di mm̀ǹǹi k̀è m̀ p̀i n k̀ò mutòmmú.

³¹ K̀è Damaa beke Sakòbu ke d̀ò: N ỳó da yietí ba? K̀òò d̀ò: A í ỳó n yietí m̀umamù. K̀àa yie n ỳó da náké tí, n s̀òt̀é k̀éncèmmú a ẁũs.

³² Ò béi memme ke d̀ò: M̀ bo bate yie nha pe nè sibòò k̀écánnè, d̀èè ã sisuo, nè d̀èè d̀ò nyàuyàù deè ỳó ntú n k̀ò tiyeti.

³³ A bo katení dii m̀ǹǹi k̀éyà m̀ pec̀enku, a bo banté n náámmè timòmm̀oǹti. K̀àa s̀s̀ nyipe nè sibòò d̀èè í m̀òke sisuo nè d̀èè í d̀ò nyàuyàù k̀è d̀è bo n kpeyi mieke, n d̀è ỳuúúkumu.

³⁴ K̀è Damaa d̀ò: N yiemmu a béi ntí.

³⁵ De k̀ò diyie mómm̀oǹni, k̀è Damaa bate ipe nè sibòò d̀èè ã sisuo nè d̀èè d̀ò nyàuyàù, k̀éd̀uò nho bí.

³⁶ K̀è bèe ité k̀émm̀òke mucèmmu yewe ỳètàati k̀édéténè Sakòbu.

K̀è Sakòbu nkpaá cèmmú Damaa kpeyi ì kpaá,

³⁷ k̀éwaá ndetie mm̀arè detàati k̀ò ìbake, k̀è ò ciku yepié,

³⁸ k̀ébuú nde k̀ò idéi iẁũs ỳò ndè, k̀è ò nkòriní muyàà ke ò ỳàù ke dekù itòbè,

³⁹ ke péi sisuo kpeyi nè ò d̀ò nyàuyàù.

⁴⁰ K̀è Sakòbu mbaàti ò ã sisuo nè ò d̀ò nyàuyàù, ke cànninko.

K̀è Sakòbuu m̀òtè o k̀ò kupec̀enku k̀è k̀ù ncáánnè Damaa kòku.

⁴¹ Iẁũs ò k̀p̀éni k̀è ò d̀ò k̀édeke dii m̀ǹǹi wèe méú nde k̀ò idéi í ỳò ndè k̀è ò ndekù ke ò ẁuò.

⁴² K̀è ic̀iriyi d̀ò k̀édeke ò báa méú nde k̀ò idéi. Memme k̀è ic̀iriyi ntú Damaa kpeyi k̀è ikp̀ériyi tu Sakòbu kpeyi.

⁴³ K̀è Sakòbuu k̀p̀àrikè mediè, k̀ém̀òtè ipe nè sibòò p̀éu, benitidatòmbè nè benitipotòmbè, ỳòyòbè nè s̀ámmarímùbè.

31

Sakòbu itémè Damaa cie k̀écoké

¹ K̀è Sakòbuu keè Damaa bí náámmè ke tú: Sakòbu fiète ti cice k̀p̀àti nti, deè te kòò kpenke mie.

² K̀òo ỳà Damaa yèmmè ténke í ò naatinèmmè mè do ò ndòmmè nè dim̀ǹǹi.

³ K̀è ti Yiè nKuyie nnáké Sakòbu ke d̀ò: K̀ò nha cice cie bè da peité dè. N ỳó nda bonèmu.

⁴ K̀è Sakòbuu ỳú Daseedi nè Dea dikp̀àà ò cèmmú dè o ẁũs,

⁵ ké bè nàké ke dò: N yà di cice yèmmè ténke í n naatinèmmè mè do ã ndòmmè, Kuyie n cice tũ nkũ me nni m bonèmu.

⁶ Di yému m pñrímè di cice mutòmmú nè n wērímú muməu.

⁷ Kòò n ciitè, ke cèète n yeti kuce tepítè, Kuyie mme nyí yóu kòò n dàò meyei mmamè.

⁸ Ò yí dii mǎnni ì ã sisuo ì bo ntú n kpeyi kè ì pié ì ã sisuo, kòò dè ì dò nyàùyàù ì bo ntú n kpeyi, kè ì pié ì dò nyàùyàù.

⁹ Kuyie nkuù còuté di cice wūs ke n duó.

¹⁰ Ipe nè sibòò dè dèkù dii mǎnni, kè n yà nè tidəuñti dèè ã sisuo nè dèè dò nyàùyàù dèè dèkùmmè.

¹¹ Kè Kuyie ntǎnni n yú ke dò: Sakəbu! Kè n dà: Nte mí.

¹² Kè di dā: Wénté kéyà yebòdakè nè ipe dèè dò nyàùyàù dèè dèkùmmè. N yàmú Damaa da dǎòrimè.

¹³ Mii tu di Yiè nKuyie nha do yà kù Beteedi, kéfíí nditári, kécóú mmekùò nké n nàké a dó tí. Di mǎnni, íté kékò nha ei bè da peité di.

¹⁴ Kè Daseedi nè Dea kè bè dò: Ti cice í yóó kú kè ti túóté dèmarè o cǐtè.

¹⁵ Ò ti wènté bepòòbè mbe, ke ti fité ke di ti díítí, bá wè í ti duó nwe do dò nké ti duó nyi.

¹⁶ Kuyie ncóuté tũ kpàti ti cice borè ke da duó nti tu ti kpèti nti, tínti nè ti bí, dàò Kuyie nda nàké tí.

¹⁷ Kè Sakəbuu báátí, kédee nho bí nè o pobè yòyóbè,

¹⁸ kètúóté o wūs nè o kpàti tíməu ò pètè ti Mesopotamii, kékété kénkúnti o cice Isaki borè Kannahā.

¹⁹ Ke sǎ nDamaa kəte ke kēi o pe citi, kè Daseedi yúúúú o bəkè.

²⁰ Kè Sakəbuu souté Damaa Aramu botí kou, kéíté bá ò í ò cau,

²¹ kètúóté o kperè deməu kécoke, késénté kukò ndiekù Efadati, kékété, kénwetí Kadaadi təri.

²² Diyè tǎnni yiè kè bèe nàké Damaa Sakəbu cokémè.

²³ Kòò túóté o kabe, kètúnnè Sakəbu kəmməke yewe yeyiekè, kóò ninte Kadaadi təri.

²⁴ Kè Kuyie nnàké Damaa, Aramu botí kou nè tidəuñti ke dò: A báá dàò Sakəbu timati.

²⁵ Wè ò ninte memme ke sǎ nSakəbu cònné o touku Kadaadi təri ìnkè, kè Damaa múnkèe cónné o kəku,

²⁶ kébeke Sakəbu ke dò: A n dàò ba, ke n souté? Ke túóté n kó besapəmbè ke dò nha kpà nke bè éí.

²⁷ Dè dómme kàa n souté, ke səri ke cokè, bá a í n nàké? Ti na n da cíemmu kéndiè, ke bie nyebàrè nè tikùtùdùùti kè dè naati.

²⁸ A í yóu kè nh əri n kó besapəmbè nè n yaabí. A dàò deyèinkperè nde.

²⁹ M məkemmu muwērímú ke na nda dàò meyei, kè Kuyie nha cice tũ nkũ né n nàké keyènkè kèè pèsté ke tú m báá da dàò timati.

³⁰ A dó mecāa mme ke bo kò nha cice cǐtè, dè né yíme kàa yúúúú m bəkè?

³¹ Kè Sakəbu dò: N yièkù a bo fietè mèmme a kó besapəmbè.

³² Wénté n kó benitibè, kàa yà wèè borè a bəkè bèe ò kù.

Sakəbu do í yé ke dò nDaseedi weè yè túóté.

³³ Kè Damaa ta Sakəbu kó kutouku, kéta o kó benitipotəmbè bedé kpèti, ò í nyà mùmamù, kéyè kéta Daseedi kəku.

³⁴ Ke yé ba! Kè Daseedi weè yè túóté ke sǎnnè yesānkǎnkè mieke ke kari ye ìnkè. Kè Damaa wammú titouti tíməu mieke kémónté.

³⁵ Kè Daseedi dā: N cice a mieke báá peike n yí mè nyitémè n kəri, m bo n tǎnkú yeire nde.

Kè Damaa wammú kémónté.

³⁶ Kè dèe yonke Sakəbu kòo nkprannè Damaa, ke tú: N cəke ba? N dàò òmmè yei nkàa n tũ nnè kemieke?

³⁷ A fiémú n nenti, a yà ba dèè tu a kperè? Benke de n kəbe nè a kəbe, kè bèe yà ké ti púté.

³⁸ M bo a cǐtè ke məke yebie nsipisidé ndi, m me nyí cāáké a pedaa mari.

³⁹ Musímú í pí nha ǎfè mafè, kè n fè toní ke da benke, nh ǎfè yietimi. Kàa m békú bè yúúúú ì kuyie nnè keyènkè, kè ñ da yietí.

⁴⁰ Kè fəwentaafè m poté, kè muséé nni m poté keyènkè, kè n níi nyiè nke wúó.

⁴¹ Yebie nsipisidé ndi m bomè a cǐtè, ke pí mmutòmmú yebie ntepiitè nè yènnà a kó besapəmbè kpéí, nke cémú a wūs yebie nyèkuò. Kàa cèète n yeti kuce tepítè.

⁴² Kè Kuyie, n yààri Abarahammu do tũ nkũ, n cice Isaki dé kù do í n teennè, a na nni m bèti n nou sinúmmú ndi. Kù me nyàmú n fèútémè a cǐtè, ke n teennè wenke keyènkè.

43 De m̀ǹǹni k̀e Damaa ò t̀ènǹe ke d̀o: N k̀o besap̀amb̀e tu bie, be bí tú n kpeyi nyi, k̀e iwũs̀ ii ntú n kpeyi, ðem̀o a m̀e nwúò nd̀e tu n kpeɛ nde. M me nyí yóó na k̀eðòñ̀e m̀umam̀u n k̀o besap̀amb̀e ǹe be bí.

44 Yóu k̀e ti tau mmí nǹe f̀s̀ nk̀eðòò mebenk̀ùm̀e mam̀e.

45 K̀e Sak̀obuu túót̀e dit̀ari k̀efíí,

46 k̀enák̀e o k̀obe ke d̀o: Waánǹenǹi yetár̀e! K̀e bèe ỳe waanní k̀ecóú nditácóú, k̀e bèe kari bemau di ìnk̀e k̀edi.

47 K̀oo di yu ke d̀o: Metaumm̀e k̀o mebenk̀ùm̀e k̀o ditácóú. Ǹe Damaa k̀o tináànti Yekaa-Saadutaa ǹe Sak̀obu kpeti Kadedi.

48 K̀e Damaa d̀o: Di ntácóú dii yó mbenkú mí nǹe f̀s̀ nti taumm̀e.

Ǹe de kpéi nke bèe di yu ke d̀o Kadedi,

49 k̀eyíé k̀e di yu ke d̀o Misipaa. K̀e Damaa d̀o: Ti Yiè nKuyie nní nti wúó nti ðetéǹe dii m̀ǹǹni titab̀e.

50 K̀aa f̀éũko n k̀o besap̀amb̀e, ke túók̀e betab̀e, a nyé ke d̀o nhonit̀i weè í ti wúó, Kuyie nkuù ti wúó.

51 K̀e Damaa d̀o: Nte ditácóú n cóu ndi ǹe dit̀ari n fíí ndi mí nǹe f̀s̀ nti cuok̀e.

52 Di ntácóú ǹe di nt̀ari ð̀e ntú ti taumm̀e k̀o dibenk̀eri. M báá ð̀e p̀èt̀e k̀ekote a bík̀e k̀eðòò meyei, a me mbáá ð̀e p̀èt̀e k̀ekotení m bík̀e k̀eðòò meyei.

53 Kuyie nhAbarahammu ǹe Naoo bè tú nkù ni nti wúó!

K̀e Sak̀obuu parik̀e k̀eyú Kuyie nho cice Isaki dé kù yet̀ari,

54 k̀eféút̀e f̀eðf̀e Kuyie, k̀eyú o k̀obe k̀e bèe cáák̀e k̀enyíé ndit̀ari ìnk̀e.

32

1 K̀e ð̀e wenté dikũnweñ̀ni, k̀e Damaa arí o k̀o besap̀amb̀e ǹe be bí, k̀e ì p̀a mesàa nk̀eò.

Sak̀obu bàr̀m̀m̀e Esayuu ǹe yep̀ar̀e

2 K̀e Sak̀obuu soot̀e o c̀emmu, k̀e Kuyie nt̀or̀e ò co.

3 K̀oo ỳe ỳa ke d̀o: Kuyie nk̀o dik̀ari ndi ðe. M̀em̀me ò ð̀e yum̀e ke d̀o Maanaimmu (ð̀eè tu yekàr̀e ỳeð̀e).

4 K̀oo t̀s̀ mbenitib̀e Seii Edammu k̀o kutemp̀e mmieke o k̀oo kóti Esayuu bor̀e,

5 k̀e b̀e nák̀e ke d̀o: Di nák̀e n yiè nhEsayuu ke d̀o: A k̀oo t̀s̀nti Sak̀obu k̀ote Damaa cie nke, ke ke mbo ke túk̀eǹeni yíe.

6 Ke m̀ake ináake ǹe sámmarím̀ub̀e ǹe ipe ǹe sibóò ǹe benitidatòmb̀e ǹe benitipotòmb̀e, ke tú f̀s̀ nho yiè nha ò cout̀e.

7 K̀e Sak̀obu do t̀s̀ mb̀e ẁeteni kòò nák̀e ke d̀o: Ti k̀otemu ke ỳa a k̀oo kóti Esayuu, kòò k̀eríní ǹe beháap̀amb̀e sik̀ousinàa (400).

8 K̀e kuf̀waá nhat̀e Sak̀obu mediè nk̀oo toté bèè ò neíǹe yet̀ir̀e ỳeð̀e ǹe iwũs̀ ò do t̀a ì, ipe ǹe sibóò, ináake ǹe yòyòb̀e.

9 Ke náa nke tú: K̀e Esayuu k̀oo dit̀inni mari, diteri cok̀e.

10 K̀e Sak̀obuu bánt̀e Kuyie nke d̀o: Kuyie n yàari Abarahammu ǹe n cice Isaki do tú nkù, f̀s̀ ò n nák̀e ke tú: Ẁete a cie, a k̀obe bor̀e k̀e ñ da ðòò mesàa.

11 N yí m̀anǹe mesàa nha do ỳe nha yó n ðòò m̀e ke m̀e d̀òò, mí nha k̀oo t̀s̀nti. N do senti kukò nSudit̀e ke pikú m p̀aati máa ndi, di m̀ǹǹni ke naá nyet̀ir̀e ỳeð̀e.

12 N ðetéǹe n k̀oo kóti Esayuu, n yíèk̀u ò bo kotenímm̀e mme k̀e n kuò ǹe m pob̀e ǹe m bí.

13 A do béimmu ke d̀o a yó n ðòò mesàa, nk̀e n yaab̀i sũ nk̀eñd̀o ndam̀èr̀i nuù k̀o mubirím̀u, bá bè báa na k̀e ì k̀aa.

14 K̀e Sak̀obuu báté ðebor̀e k̀eyíé, k̀eðeite ò do m̀ake ð̀e mieke ò yóó p̀a ð̀e o k̀oo kóti Esayuu.

15 Sibaniisi sik̀ousid̀e (200) ǹe yebòdak̀e sipísid̀e ǹe ipeni sik̀ousid̀e (200) ǹe yep̀edak̀e sipísid̀e

16 ǹe yòyòb̀e beniibe bèè t̀o ibí sipísitáati ǹe bè bío ǹe inaani sipísinàa ǹe yenaadak̀e tepít̀e ǹe sámmarím̀ub̀e niibe sipísid̀e ǹe isámmarím̀ub̀e tepít̀e.

17 K̀oo ð̀e toté ð̀e t̀s̀nti de t̀s̀nti, k̀eðúò nho t̀s̀mb̀e k̀e bè nák̀e ke d̀o: Niitéǹe k̀e m̀eff̀e nní nsok̀e di cuok̀e.

18 K̀oo nák̀e oketiwe ke d̀o: K̀e n k̀oo kóti Esayuu da coǹe ke beke ke tú: We nda te? A k̀ari ke? We nte iwũs̀ ì ni a ìik̀e?

19 A d̀o: A k̀oo t̀s̀nti Sak̀obu weè ð̀e te, ke ð̀e nda p̀a ke tũnni.

20 K̀e Sak̀obu me nnák̀e odérí ǹe otáánwè ǹe besomb̀e bèè t̀u nke d̀o: K̀e di ỳa n yiè nhEsayuu di me nhò nák̀e ke d̀o:

21 A k̀oo t̀s̀nti Sak̀obu tũnnimu.

Sak̀obu do náanǹe o ỳem̀m̀e mme ke tú, yep̀ar̀e yíe mbo bónkunne o mieke, k̀e tí máá k̀oo n cout̀e ǹe diwèi.

22 K̀e bèe k̀etéǹe yep̀ar̀e k̀e wenwe nkpaá ð̀e k̀o keyènk̀e bè báté ð̀e.

Saköbu manèmè Kuyie

²³ Mèmme kòo íté de kó keyènkè kétúóté o pobè bedé nè o nitipotòmbè bedé nè o bí tepítè nè demáa ke bo sénté tipèti-yèri, bè tu kùu kó nSabòki.

²⁴ Kòo bè sée nkukó nkéséennè o mòke dèè kó dimáa,

²⁵ ké ndè kpaá omáa kényiè nke maùnè oniti mòu nè kukünwentóo.

²⁶ Kè de kóo niti nsó nwè í yóo na Saköbu, képoté o kpeyuu kòo naá ndikpènni.

²⁷ Kè de kóo niti dò: N yóu kè m pèté! Kè Saköbu dò: Káa í m pá mesàa m báa da yóu.

²⁸ Kè de kóo niti beke Saköbu ke dò: A yètiri tu ba? Kòò dò: Saköbu.

²⁹ Kòò dò: Bè ténké í yó nda yu ke tú Saköbu, bè yó nda tú Isidayèeri nwe, ke yé a manèmè ti Yiè nKuyie nnè benitibè ke na.

³⁰ Kè Saköbu dò: N da báámmu n náké a yètiri, kòò dò: Ba nte káa m bèkú n yètiri?

Ò me nyí kóò dòò mesàa.

³¹ Kè Saköbu dò: N yá Kuyie nke kpaá fòu. Mèmme kòo yú de kó dibòri ke dò Penniyèedi (dèè tu ti Yiè nKuyie nyiikè).

³² Kè dèe wenté kè Saköbu nsenti Penniyèedi kó kukó nkè diyie yènni kòò cènti dikpènni.

³³ Dèè te nè yienni kè Isidayèeribe í yo nfeòfè kpeyuu kó kumaa nke yé ti Yiè nKuyie ndo de mpotémè Saköbu.

33*Saköbu conèmè Esayuu*

¹ Saköbu yá dui mònni Esayuu duunnimè, ke neínè beháapòmbè sikòusinàa (400), kètotí ibi Dea nè Daseedi nè benitipotòmbè bedé,

² kénii nhonitipotòmbè nè be bí, Dea nè o kpeyi kè bè mpokoo, Daseedi nè Sosefu kè bè ntú.

³ Kòo niité o mómmu mbe iikè, kèyá o kóo kótí Esayuu, kénínkóo o iikè kuce mèyiekè ke yáa tóónnèko ò borè.

⁴ Kè Esayuu cokéni kóò orí, kè diwèli bè auté, kè bèe kuó mbedé.

⁵ Kè Esayuu yá benitipòbè nè ibi, kébeke ke dò: Òmbe mbe bie mbèè da neínè? Kè Saköbu dò: Ti Yiè nKuyie m pá bèmbe mí nha kóo tónti.

⁶ Kòo nitipotòmbèe tóónni nè be bí kénínkóo o iikè.

⁷ Kè Dea tóónni kénínkóo o iikè nè o bí. Kè Daseedi nè Sosefu kè bè múnkèe me nyí.

⁸ Kè Esayuu o beke ke dò: A dó kédòdò nè ba m mè n conè ìi wūš? Kòò dò: N dó fš n yiè nhá n còuté mesàa mme.

⁹ Kè Esayuu dò: M mòke kè dè sūmu n nantè, nte a kperè.

¹⁰ Kè Saköbu dò: N da báámmu, káa n còutému, còuté m pàré, n da yá kè dè dò n yá Kuyie nku, ke yé a n còutéme nè diwèli.

¹¹ N da báámmu còuté n da pá dè, ti Yiè nKuyie nni n dòòmu mesàa, kè m mòke demòu.

Kè Saköbu yetoo kè Esayuu còuté.

¹² Kè Esayuu dò: Íténè kè tí nei kékò.

¹³ Kè Saköbu dò: N yiè nha yému ke dò nyibi kpaá yóò, kè ipe bo nè ináake nè tinaabiiti, kè ti ì kèténè mecáa ndiyie marí màa ì bo kú.

¹⁴ Fš n yiè nhá niité, mí nha kóo tónti kè nni ntú mmeyòdmmè nè iwūš nè ibi kétuakoo a cie Seii.

¹⁵ Kè Esayuu dò: M bo da yóunè n kó benitibè mabè. Kè Saköbu dò: Kè bèe dòò ba? Fš ncénke n còuténe diwèli.

¹⁶ De kó diyie dimáa mieke kè Esayuu kété kénwèti Seii.

¹⁷ Kè Saköbu kote Sukoti kémaá teçtètè, kédòò o wūš titouti. Dèè te kè bè yu de kó dibòri ke tú Sukoti (dèè tu titouti).

Saköbu bàtémè Sisemmu

¹⁸ Saköbu de nyité Mesopotamii, kétuokenè kukòñnaatí Sisemmu Kannahāa kó ketenkè, kékari dihei mánku,

¹⁹ kédonté ketenkè medítibii ntekòùtè (100) Amò bí borè, ìi te ketenkè Sisemmu, kécónnè o touku,

²⁰ kémaá diwūštònni, kè di yu ke dò Edi-Edowèe-Isidayèeri (dèè tu ti Yiè nKuyie ny-Isidayèeribe tú nkù).

34*Bè pšimè Dina ke duónè*

¹ Diyie marí kè Dina, Dea kóo sapàà nyè ke bo dáu ndiheí kó besapàmbè.

² Kè Efiibe kóo kpaàti Amò kóo dapàa Sisemmu ò yá, kóò pí nkéduónè,

- ³ kóò pénsiri mēdiè, kéndó kényúš nhosapàà nyèmmè.
- ⁴ Mēnme Sisemmu nákéme o cice Aməə ke dò: Kote kényá osapàà nyie nyembè, n dó kóò puokemu.
- ⁵ Kè Sakəbuu keè Sisemmu duónèmè Dina, ke ś nho kó bedapàmbè bo kupaku ke cəmmú iwúš. Kóò ndò nyúóó ke kəmmú bè bo konnime.
- ⁶ Kè Sisemmu cice Aməə kote Sakəbu borè ke bo ò náké.
- ⁷ Kóo kó bedapàmbè nkūntini kupaku kékéè dèè dòò, kè dèe bè yonke, kè bè miēke peike, ke yé Sisemmu dòòmè dèè tu isəke Isidayeēribe miēke, ke duónè Sakəbu kóo sapàà, dèè do ci Isidayeēribe cuokè.
- ⁸ Kè Aməə dò: N kóo dapàà nSisemmu yèmmè mēè ta di kóo sapàà, di we nhò duó nkòo puoke.
- ⁹ Ti wēnnénè kè tí mpuokú di kó besapàmbè kè di puokú ti kəbe.
- ¹⁰ Kè tí nwē nke bo, kè dihei ntú di kperi, kè di ndəəri kupotaá nke məke sibaa.
- ¹¹ Kè Sisemmu náké osapàà ncice nè o tábè ke dò: Kè di n dòò mēsàà nke beke dèè kó dimàà n di duó.
- ¹² Kè di n yiennè di kóo sapàà nke beke tipocònti kè ti dɛu ke mamè nè yepàrè n di duó.
- ¹³ Kè Sakəbu kó bedapàmbè náké Sisemmu nè o cice nè mēci nke yé ò pīrímè be tāū Dina nè muwērimú ke duónè.
- ¹⁴ Kè bè dò: Ti báá na kédus nti tāū wèè í cānté, dè tu meyei mme ti borè.
- ¹⁵ Ti í yóó yie ndi yé mmú, kè di í cāmmú benitidaabè bəmou.
- ¹⁶ De mōnni ndi ti bo di duómmè ti kó besapàmbè, kétúókè di kəbe, kè ti níwē nke bo, kénáá nkubotí kumáá.
- ¹⁷ Kè di mē nyete ti yé mmú tí túóté ti tāū kəpēēté.
- ¹⁸ Aməə nè o bire Sisemmu kè bēe pénsiri de kó tinaānti.
- ¹⁹ Bá odapàà nyi nhəote ò bo doòmè bè bí nti, ke yé ò dómè osapàà mmediè. Bè do we ntá okpààti cīètè miēke kè dè pēētè betəbè.
- ²⁰ Aməə nè o bire Sisemmu, kè bēe kote dihei kó dibòri, kénáké be kəbe ke dò:
- ²¹ Benitibè bie ntu diwèi kəbe mbe, yóunè kè bè mbo ti ei, ke dəri kupotaá, dihei í kēnīn, kè ti rīpuokú be kó besapàmbè, kè bè puokú ti kəbe.
- ²² Bè tu, kè ti yie mbè yé mmú, ke cāmmú benitidaabè bəmou, bè bo ti wēnnénè kè ti náá nkubotí kumáá.
- ²³ Kè ti yie mbè yé mmú, kè bè ti bonè, tí yóó tieke be wūš nè be kperε demou bè məke dè.
- ²⁴ Bèè kó dimàà bo dəborè kè bēe yie nhAməə nè o bire Sisemmu bè náké ti, kè dihei diməu kó benitidaabèe cāmmú.
- ²⁵ Diyie táānni yiè, dè dəke yóu dii yiè kè bè kəri ke í yé timati, Simmēšš nè Defii Dina tábè kè bēe túóté be kpərise kéta dihei kékua benitidaabè bəmou,
- ²⁶ kékua Aməə nè o bire Sisemmu, kédeite be tāū Dina Sisemmu cīētè kékōnnè.
- ²⁷ Kè Sakəbu bí teii ité kétúóté tikúneni nè dihei kperε, ke yé bè pīrímè be tāū nè muwērimú ke duónè,
- ²⁸ kəkpaake be pe nè be náàke nè sāmmarímúbè nè dèè kó dimàà bo dihei nè depaa,
- ²⁹ kéheí be kpāti timəu, be bí nè be pobè nè dèè kó dimàà bo be cēí miēke.
- ³⁰ Kè Sakəbuu náké Simmēšš nè Defii ke dò: Di n cəkemu, kè ñ náá nhyeiwe Kannahā kəbe nè Pedisiibe be iikè. N kəbe í sū, bè yóó tímmu kè n dokénè, kè n na, kè n kuə nè n cīètè temou.
- ³¹ Kè bè dò: Ti na nyóu kè bēe wénté ti tāū onitipòkú wèè dauti dautinè benitidaabàá?

35

Sakəbu itémè Sisemmu kəkote Betēēdi

- ¹ Diyie mari kè Kuyie nnáké Sakəbu ke dò: Íté kəkote Betēēdi kè m maá diwūštənni, n do de nda benke m maá a do cokūnè dii mōnni a kóo kóti Esayuu.
- ² Kè Sakəbuu náké o cīètè kəbe nè bèè do ò bonè bəmou ke dò: Bonténko yebəkè kėwénkūnne dimáá, kéceete di yáati.
- ³ Báátínè kè tí kote Betēēdi kémaá diwūštənni Kuyie nkpréi, ke yé kuú do n teennèmè n do áari dii mōnni, kè nni mbonè n cəmmu muməu miēke.
- ⁴ Kè bēe duó mbe bəkè yeməu Sakəbu nè be māmánnè bè do tūš dè be to, kòo dè kūnné mutie diemú také Sisemmu,
- ⁵ kəkēēté. Kè Kuyie mbonté kufšwáá nyehékè yèè dè təkè, bá bè í ndáati kè bè tūnne.
- ⁶ Sakəbu nè o kəbe bəmou kè bēe tuəke Duusi bè tu dè Betēēdi, Kannahā kó dihei,
- ⁷ kémaá diwūštənni kè di yu ke dò Kuyie-mbo-Betēēdi, ke yé kú do de nhò benkemè kumáá ò cokūnè dii mōnni o kóo kóti.

⁸ Kè Deboraa, Debekaa kóo yuàrìi kú kè bèè ò kùnné Beteedi také, mutie diemù mamù yuu, bè tu mù yedabùò nkòmu.

⁹ Sakòbu kùntíní dīi m̀ǹnni Mesopotamii kè Kuyie nyíé kóò benke kumáá, kóò pā mesàà.

¹⁰ Kóò nàké ke d̀ò: A yètirì tu Sakòbu nwe, di mm̀ǹnni ke yó ntú Isidayeeri.

Memme Kuyie nhò yúmè ke d̀ò Isidayeeri.

¹¹ Kè kùu ò nàké ke d̀ò: Mfi tu Kuyie nke kpefni. A bo pié kaa boti sũũ nkàa naá nyibotí péu cice, kè bekpaàtibèe yènni i mieke.

¹² N duò ndii ei Abarahammu nè Isaki, m bo di nda duò nké di duò nha yaábí.

¹³ Kuyie nhò nàké memme kédeè kéíté.

¹⁴ Kè Sakòbuu fii nditári, kécóú mmekùò nnè menaà nke bo ndennini,

¹⁵ kéyú Kuyie ndo ò náánnè dīi bòri ke d̀ò Beteedi (dèè tu Kuyie ncifèè).

Daseedi peimè Bensamee kékú

¹⁶ Sakòbu nè o kòbe kè bèè íté Beteedi, kénkpaá díetirinè sám̀pò Efadata, kè Daseedi ndó képeité kè dèe yonke mediè.

¹⁷ Kè debire nyetini wèè ò peinko kòo nàké Daseedi ke d̀ò: Bá nyièkú a wète ke peité denitidabire nde.

¹⁸ Kè Daseedi rímaunè mukũũ nkéyú debire ke d̀ò: Beni-Oni (dèè tu: Meyei mbire). Kè Sakòbuu dè yu ke d̀ò Bensamee (dèè tu kubakú you).

¹⁹ Kè Daseedii kú kè bèè ò kùnné Efadata kó kuce, bè yu dè yie nke tú Betideemmu.

²⁰ Kè Sakòbuu cónné ditári Daseedi f̄sti ìnké ké di yu ke d̀ò Daseedi f̄stitári, kè di kpaá bo nè yienni.

²¹ Kè Sakòbuu íté deborè kékari Mikidaa-Edee,

²² kémbo de kó dihei kè Dubenni duónè Bidaa onitipotónti o cice po wè. Kè Sakòbuu keè, kè dèè ò yonke.

Sakòbu do m̀òke ibi tepítè nè idéi nyi.

²³ Kè Dea kó ibi tú: Dubenni, Sakòbu kóò Po nè Simmeòò nè Defii nè Sudaa nè Isakaa nè Sabunoo.

²⁴ Kè Daseedi kpeyi tú Sosefu nè Bensamee.

²⁵ Kè Bidaa Daseedi nitipotónti kpeyi tú Danni nè Nefutadii.

²⁶ Kè Sidipaa Dea kóo nitipotónti kpeyi tú Kadi nè Asee. Sakòbu nitidabí nyi ò pié i Mesopotamii.

Isaki kumè

²⁷ Kè Sakòbuu tuòke o cice Isaki borè Mammudee, dèè t̀òkèné Kidiya-Adiba. Bè tu dè yie nhEbuoo. Abarahammu nè Isaki bè do borè.

²⁸ Isaki do m̀òke yebie ntekòutè nè sipisini (180) ndi,

²⁹ ò do yóò kú ke kòtè mediè mme. Kóo bí Esayuu nè Sakòbu kè bèè ò kùnné.

36

Esayuu kàrimè Edømmu

¹ Nte Esayuu bè tu wè Edømmu o kó kufuku:

² Ò do puoke Kannahāa kó benitipòbè mbe, Ada Edonni bire, Itiibe kó kubotí kou, nè Odibamaa Ana bire, wèè yààri tu Sibeòò Efiibe kó kubotí kou

³ nè Basimati Isimayeeri bire Nebayoti tãu.

⁴ Kè Ada peité Edifasi, kè Basimatii peité Deuyeedi.

⁵ Kè Odibamaa peité Yeusi nè Yaedammu nè Kodaa Esayuu nitidabí nyi ò pié i Kannahāa.

⁶ Kè Esayuu túóté o pobè nè o nitidabí, nè o nitipobí nè bèè kó dimàà bo o cfèè nè o wũ nè ò pètè dèè kó dimàà Kannahāa, kékote dihei teri kédétèné o nantè Sakòbu.

⁷ Bè do m̀òke tikpàti nti mediè, mbè báá na kénwè nke kari, bè bo kèè tenké í sannè be wũ.

⁸ Kè Esayuu bè tu wè Edømmu kòo kote kémbo Seii tãri.

Esayuu kó kufuku

⁹ Nte Esayuu wèè tu Edømmibe yààri wèè do bo Seii tãri o fuku:

¹⁰ Edifasi Ada bire nè Deuyeedi Basimati bire.

¹¹ Edifasi bí tú: Temaa nè Omaadi nè Sefoo nè Katammu nè Kenasi.

¹² Timuna do tú Edifasi pocènni ndi, kóò peité Amadeki. Ada Esayuu pokú yaábí nyi.

¹³ Deuyeedi bí tú: Naati nè Sedaa nè Samaa nè Misaa. Basimati Esayuu pokú yaábí nyi.

¹⁴ Nte Odibamaa Ana bire, Sibeòò yaábire Esayuu pokú bí: Yeusi Yaedammu nè Kodaa.

¹⁵⁻¹⁶ Nte Esayuu yaábí ìi di tikpàti: Temaa nè Omaa nè Sefoo nè Kenasi nè Kodaa nè Katammu nè Amadeki. Beè do tú bekpaàtibè Edømmu, Esayuu nè o pokú Adaa be kóò Po Edifasi bí nyi.

¹⁷ Naati nè Sedaa nè Samaa nè Misaa bè do tú bekpààtibè mbe Edõmmu. Esayuu nè o poku Basimati be bire Deuyeedi bí nyi.

¹⁸ Yeusi nè Yaedammu nè Kodaa bè do tú bèè baké bè mbe. Esayuu nè o poku Odibamaa Ana bire be bí nyi.

¹⁹ Esayuu yaábí nyi ìi do tú Edõmiibe kó bekpààtibè.

²⁰⁻²¹ Seii boti kou bè tu wè Oditi o yaábí, ìi do keté kámbo Edõmmu. Jriibe kpààtibè do tú: Dotãã nè Sobadi nè Sibeõõ nè Ana nè Disõõ nè Esee nè Disãã.

²² Ké Dotãã bí ntú: Jõri nè Emammu kòo tãũ ntú Timuna.

²³ Ké Sobadi bí ntú: Adifanni Manaati nè Ebaadi nè Sefoo nè Onammu.

²⁴ Ké Sibeõõ kpeyi tú Aya nè Ana. Ana weè do pèté tebinte tonnité dikpáá cuokè, ke cẽmmú o cice Sibeõõ sãmmarímúbè.

²⁵ Ana bí tú Disõõ nè denitipobire Odibamaa.

²⁶ Ké Disõõ kó ibí ntú: Emmutãã nè Esibanni nè Itidanni nè Kedanni.

²⁷ Ké Esee kpeyi ntú: Bideanni nè Safãã nè Akanni.

²⁸ Ké Disãã kpeyi ntú Uusi nè Adanni.

²⁹⁻³⁰ Oriibe bèè do di tikpàti Seii beè tu: Dotãã nè Sobadi nè Sibeõõ nè Ana nè Disõõ nè Esee nè Disãã.

³¹ Isidayeeriibe mu ndo í mọke dii m̀onni okpààti kè bèè ntou tikpàti Edõmmu tenkè ke feimmu betobè, nte be yètè:

³² Bẽõõ bire Bedaa Dinabaa ei kou, weè do keté kètó tikpàti Edõmmu,

³³ kékú kè Boseada ei kou Sedaa bire Yobabuu cõté tikpàti.

³⁴⁻³⁹ O kó difõnkúò kè Temaã ei kou Usammuu cõté tikpàti, kékú kè Afiti ei kou Bedadi bire Adadii cõté tikpàti, kékú, weè do dokènè Mandiyaabe Mõabu tenkè miẽke kè bè na. O kó difõnkúò kè Masedekaa ei kou Sãmudaa cõté tikpàti, kékú kè kukò ndiekú kó dihei Deoboti ei kou Saudii cõté tikpàti kékú, kè Akibõõ bire Baadi-Ananni cõté tikpàti kékú. Kè Patuu ei kou Adadii cõté tikpàti, weè do puoke Matideti kóo sapãã Metabeyeedi. O poku yõ kóti yètiri do tú Mesaabu.

⁴⁰⁻⁴³ Esayuu weè tu Edõmiibe yaàri. Nte de kó bekpààtibè yètè: Timuna nè Adifaa nè Yeteti nè Odibamaa nè Edaa nè Pinõõ nè Kenasi nè Temaã nè Mibisaa nè Makidiyeedi nè Idammu. Edõmiibe kpààtibè mbe bá wè nè o ei.

SOSEFU KÓ TINÁÁNTÌ

37

Sosefu yàmè tidouñti

¹ Ké Sakõbu rńbo Kannahãã o cice do borè.

² Nte Sakõbu bí kó tináãnti. Sosefu do mọke yebie ntepiítè nè yèyiekè ndi, kénneitinè o kó bekótibè Bidaa nè Sidipaa Sakõbu pobè bí, kè bè cẽmmú iwũõ, kè Sosefu kũũnni ke náá nho cice o kó bekótibè náante tii náãnyèiti.

³ Sakõbu do d́ Sosefu nwe kè de pèèté o hí tẽi ke yé ò do ò peitémè o kóti cuokè nke, kóò yá ndiyaabõri sàari inieke kperi.

⁴ Kóo kó bekótibè yà o cice ò dómè madiè, kè be miẽke nhò péi, bá bè í nhò donè tináãnti.

⁵ Diiyè mari kè Sosefuu duó tidouñti kénáké o kó bekótibè. Kè be miẽke d̀ãke ò peike.

⁶ Nte de kó tidouñti do tú mù:

⁷ Kòò d̀: N duó kè ti bo kupaku nku ke bou yeyobuo, kè n kperi cõmmú de cuokè, kè di kpeye di cèète ke nínkú di ìikè, kè be miẽke d̀ãke ò peike.

⁸ Kòo kó bekótibè d̀: A yèmmè dò nfõõ yóó ti baaté, kénáã nti kóo kpààtàã?

Kè be miẽke d̀ãke ò peike nè ò yàu tii douñti ke bè náã nti kpéi.

⁹ Kòo yíè duó tidouñti teti, kè bè nàké ke d̀: N yà tidouñti teti nti. Diiyè nè otãnkú nè siwãã tepítè nè temãã kè dè nínkú n yìikè.

¹⁰ Kòo ti nàké o cice, kòo ò kpannè ke d̀: Ba nkó tidouñti nti? A yèmmè dò mmí nnè a yõ nè a kó bekótibè ti bo nínkú a ìikãã?

¹¹ Kòo kó bekótibè miẽke nhò péi, kòo cice yie me ntoti o yèmmè de kó tidouñti ìnkè.

Sosefu kó bekótibè ò fitémè

¹² Diiyè mari kè Sosefu kó bekótibè kote Sisemmu kénçẽmmú be cice wũõ.

¹³ Kòo cice ò yu, ke d̀: M bo da tã nkàa kote Sisemmu kèyà a kó bekótibè cẽmmú dè iwũõ. Kòò d̀: È.

¹⁴ Kòo cice d̀: Kote Sisemmu kèyà be konnaatí, kèyànè iwũõ, kèwètení kè n nákè dè dõmmè.

Kè Sosefuu ité Ebunõõ kèkote Sisemmu.

¹⁵ Kè òmòu ò yà kòò àri dikpáá miẽke. Kè de yiè nhò beke ke d̀: A wanti ba?

¹⁶ Kè Sosefu d̀: N wanti n kó bekótibè mbe, n nákè be cẽmmú dè be wũõ.

- 17 Kè de kóo niti ò nàké ke dò: Bè í kpaá die. N kèè kè bè tu bè kòri Dotāā.
 Kè Sosefuu kòte Dotāā kè bè yā.
 18 Kè bèè ò yāni medétimè kédake ke bo ò kùò,
 19 kénnáá mbetabè ke tú: Ntenè tidəuñti yiè nke kérini.
 20 Yóunè kè tí ò kùò kédootóo tēbinte miēke, ke dò musimmù muù ò pī, nkéyà ò dəuñti yóó yīmè.
 21 Kè Dubennii keè kéyete ke dò: Ti báá ò kùò.
 22 Ānnénè we tēbinte tie mmiēke! Di báá ò kùò.
 Ò do dó kóò deetēmu kóò kpēnné ò cice borè.
 23 Sosefu tūòkoo diì mənni ò kó bekótibè borè, kè bèè ò pī nkédátè ò yaàbòri sàari inieke kperi.
 24 Kóò dootóo tēbinte miēke, de kó tēbinte do í ā manie mbá sàmpó.
 25 Bè deè memme kénkari ke yo nkéyāni Isimayēribe kè bè boni Kadaadi ke deke yòyóbè ke to tihúúnti nè mekùò nnè detie nke kòri Esibiti.
 26 Kè Sudaā dò: Ti yóó sari kékua ti nantè kéyà ba?
 27 Tí ò fiténè Isimayēribe ti báá ò kùò, ò tu ti cīètè kou nwe, ti nantè, kè ti wē mmeiyī mmeimá.
 28 Kè bèè yie nkóò dēnneni tēbinte kēfiténè Isimayēribe medítibii nsipísidè kè bèè ò kōnnè Esibiti.
 29 Kè Dubenni wēteni kēsíéké tēbinte kénsó nSosefu í dè kpaá.
 30 Kòo yēmme caarè kòo kētè ò yaàbòri, kēwēte ò kabè borè ke dò: Debire í dè kpaá, n yóó yīmè?
 31 Kè bèè kua dibadaà kētúóté Sosefu yaàbòri kéte meyī,
 32 kè di duánko be cice ke dò: Nte ti yā diì yaàbòri, wénté kéyà a bire kperi bá nni ndi.
 33 Kòo di bantè, ke dò: M bire yaàbòri ndi. Musimmù mamù muù ò pī nke cáákè.
 34 Kòo kētè ò yaàbòri kédáátí tífòtònti, kékari ò bire kúú nkè dēe mōnte.
 35 Kòo kó bedapambè nè ò kó besapambè kè bèè ò bāmùú kòo yete ke dò: N yó n kuòmum m bire ke yāa dè sñténko kudonku, kénkuò.
 36 Kè Isimayēribe kòte kēfiténè Sosefu Potifaa, behāpāmbè bèè baà Esibiti kóo kpàati be kóo kóti.

38

Sudaā nè ò còkù Tamaa be kó tináañti

- 1 De mənni kè Sudaā íté ò tēbii borè kékote Adudammu Idaa borè,
 2 kéyà osapàa mmeù, Kannahāā kou bè tu wè Sudaā bire kóò tútóté képuoke.
 3 Kòo púó nképeité denitidabire kòò dè yu ke dè Èe,
 4 kéyíé kékúó nképeité denitidabire kè dè yú ke dè Onaa,
 5 kéyíé kékúó nképeité denitidabire kè dè yu ke dè Sudaā. Ò do bo Kesibu nwe kóò peité.
 6 Kè Sudaā tútóté onitipòkù bè tu wè Tamaa kóò puo nho kóò Po Èe.
 7 Kè Èe ndəari dèè í wenni ti Yiè nKuyie nkè kùu ò kùò.
 8 Kè Sudaā náké Onaa ke dò: Tútóté a kóo kóti pokù, kòo pié ibí kè ìi səté a kóo kóti cīètè.
 9 Kè Onaa nyé ke dò nweè í yó nte ibí, ke níú ò duónè kédēite kéyēnke ketenkè, kòo báá peité ibí ò kóo kóti.
 10 Kè de kó medərimèe yonke ti Yiè nKuyie nkè kù múnke ò kùò.
 11 Kè Sudaā náké ò còkù Tamaa ke dò: Kò nha cice borè kēmbaā Sudaā bo kótémè. Ò do yīèkù Sudaā bo kúmè mme ò kó bekótibè kōme. Kè Tamaa kò nho cice cīètè.
 12 Kè dēe mōnte kè Sudaā pokù Sudaā biree kú, kòo kari mukúú nkédeè. Nè ò népo Idaa Adudammu kè bèè kòte Timuna ke bo yā bè kēi dè ò pe citi.
 13 Kè Tamaa keè ò còkù kōrimè Timuna ò pe citi kēi,
 14 kédēite tikúpoyáati kédátimé ò ìikè kuyààkù, kékote kénkari Enaimmu ei mánku, Timuna kó kuce ke yé ò do yāmè Sudaā kótémè bá bè í wè nhò duó nkòò bo ò yenke.
 15 Kè Sudaā ò yá kényé ke tú onitipòkù wèè dəuti dəutinè wēnwe benitidaabè, ke yé ò dàátimé ò ìikè kuyààkù.
 16 Sudaā í nyé ke dò nho còkù nwe, kékétóo ò borè ke dò: Yóu kè n da duónè. Kòò dò: Kāa ñ duónè a bo n duó mba?
 17 Kòò dò: M bo da duó ndibəbii. Kòo nitipòkù dò: Èe, á né dəú nha kperε marè, kàa duənni diì mənni dibəbii á dè tútóté.
 18 Kòò dò: N yóò da duó mba? Kòò dò: A cannimè nè a sū nè a pàati.
 Kòo dè nhò duó, kóò duónè, kòo púó,
 19 kēíté kékò nkédáté kuyààkù kédáátí tikúpoyáati.

²⁰ Kè Sudaa tǎnnènni tebuotè o népo Idaa Adudammu kou kòò bo cǔtòo o nenti, bá wè í nhò yà,

²¹ kébeke deborè kǎbe ke dǎ: Yé onitipòkù wèè dǔuti dǔutinè benitidaabè, ke ò nkari die? Kè bè dǎ: Onitipòkù màù í buoté die ndiyiè mari ke dǔuti dǔutinè benitidaabè.

²² Kòò wète kénáké Sudaa ke dǎ: N yí ò yà, kè bèè dè bo kè bè ti onitipòkù màù keté ke í dè buoté diyiè mari ke dǔuti dǔutinè benitidaabè.

²³ Kè Sudaa dǎ: Wèè kǎtenè tinenti, ti báá yóu kè bè ti daá, n da duómmu tebuotè kàa kǎte kòò mànté.

²⁴ Kè dè mmǎke betààbè bètǎati, kè bèè náké Sudaa ke dǎ: A cǎkù dǔuti dǔutinè benitidaabè mbè ke pùò. Kòò dǎ: Dennenni we kòò cǔu.

²⁵ Kè bèè ò dennenni, kòò tǎ nkè bèè náké o cǎkù Sudaa ke dǎ: N da báámmu, banté wèè te mecanimè mie nnè kuhǎù nè ku mpàati, weè m pònné.

²⁶ Kè Sudaa banté tinenti, kébéí nkè dǎ: Ò tǔnnemu ikué ke m pèèté, n do dǎ nkòò duómmu n kóo dapàà nSedaa kòo yenke, m mè nyí wè nhò duó.

Sudaa ténke í nhò duónè.

²⁷ Kòò nyóó peité, képeité itáátébí.

²⁸ Kè deketirèè denneni de bakù, wèè peinko kòò dè ùnné mupàakonwúó nke dǎ: Die ndèè tu deketirè.

²⁹ Kè dèe wète kéténnó de bakù, kè deterèe yènni.

Kè Sudaa dè yu ke dǎ Pedesi (dèè tu Okpetiwè).

³⁰ De kó difǎnkúò kè bè dè ùnné dè mupàakonwúó nkè dèe yènni, kè bèè dè yu ke dǎ Sedaa.

39

Sosefu bomè Esibiti Potifaa cǎtè

¹ Kè Isimayeriheè katenè Sosefu Esibiti, kóò fiténè Potifaa, Esibiti èi kou. Potifaa do tu tekpàaticǎtè kóo kóti nwe ke baké tihǎǎpǎnti tǔ Esibiti kóo kpàati.

² Kè ti Yiè nKuyie nni mbonè Sosefu, kòò dǎ dè, dèe yie, kòò mbò o yiè ncǎtè.

³ Kòo yiè Potifaa yà ti Yiè nKuyie nhò bonèmè kòò dǎdri dè demǎu yíé,

⁴ kòò pénsiri kòò duó mmutǎmmú o cǎtè kóò bǎnne o kperè demǎu.

⁵ Nè Sosefu kpéí nkè ti Yiè nKuyie ndǎò Potifaa mesàà, kòò kperè demǎu nè o paa nkè dè nyiè.

⁶ Kè Potifaa túoté o kperè demǎu ké dè bǎnne Sosefu, ò ténke í ndǎòri mǔmamù kè dè í tú ò bo dimè.

Potifaa pokù dǎmè Sosefuu ò duónè

⁷ Sosefu do tú fedaduonfe nfe ke tú odasáati, kè Potifaa pokùu ò pénsiri kóò náké diyiè mari ke dǎ: N duónè.

⁸ Kè Sosefuu yete, kénáké onitipòkù ke dǎ: N yiè nni nyárimu, ke n ní mmutǎmmú mǔmǔu tǎcǎtè mieke.

⁹ Ò í deu ke m pèèté tǎcǎtè tie mmieke. Ò í n yetenè demarè kè dè í tú fǎ, ke yé a túmè o pokù. Dè bo yǐme kè n dǎò meyei ndiemè mie nkéyeténè Kuyie?

¹⁰ Kòò nnáannè Sosefu yewe yemǎu ke tú wèè ò duónè, kè Sosefu yetíri.

¹¹ Diyèè mari kè Sosefuu ta tǎcǎtè, ke bo pí mmutǎmmú ke sǎ nhotǎnti màù í bo tǎcǎtè mieke.

¹² Kè Potifaa pokùu pí nho yaàbòri, ke dǎ: N duónè.

Kè Sosefuu yóu o yaàbòri kécoké kéyè.

¹³ Kòò nitipòkùu yà ò yóumè o yaàbòri, ke coké ke yè,

¹⁴ kéyú betǎmbè ke dǎ: Wénténè n dǎu tǎní Ebedeebe boti kou wè kòò ti daá, ò kǎteni ke bo n duónèmu, kè m me nkuánko,

¹⁵ kòò coké ke yè ke yóu o yaàbòri.

¹⁶ Kòò nitipòkùu dǎu nde kó diyaàbòri kémbaà o dǎu bo konnámè.

¹⁷ Kòò konni kòò me nhò náké ke dǎ: Ebedeebe boti kó kudaakù a tǎní kù, kuú kǎteni m borè ke bo m pí nkéduónè.

¹⁸ Kè n kuánko kè kù yóu ku yaàbòri ke coké ke yè.

Bè kpetímmè Sosefu

¹⁹ Kòò dǎu keè de kó tináanti, kè dèe ò yonke mediè.

²⁰ Kòò duó nkè bèe pí nSosefu kékpetímmè bè kpeti dè bekpàatibè kó tikpetínti.

²¹ Kè ti Yiè nKuyie nni mbonè Sosefu kóò dǎò mesàà, kè kuhǎǎpǎnkù kùu bè bàà kè kùu ò pénsiri,

²² kéduó nkòò mbaké tikpetínti timǎu dikpetíntou mieke. Demarè do sǎ í ndǎò kè Sosefu í yé.

²³ Kuhǎǎpǎnkù kùu baa tikpetínti kè kùu ò yóu kòò ndǎòri ò dǎmè, ke yé ti Yiè nKuyie ndo bonèmè Sosefu kòò tǎmmú kéri.

40

Tikpetínti tidéti yàmè tidouñti

- 1 Wèè baké Esibiti kóo kpààti naakótibè nè wèè baké bèè dòòri pèèbè, kè bèè caàrè okpààti.
 2 Kòo kpààti mieke peike tekpààticifètè kó bekótibè bembè bedé,
 3 kòo bè kpetínné, wèè ni bèè baa tikpetínti o kó dikpetíntou, Sosefu kpetí dè.
 4 Kè bèè baa tikpetínti be kóo kótii bè duò nSosefu, kè bè mbò dikpetíntou yemòrè mayè mieke.
 5 Keyènkè makè, kè wèè baké okpààti naakótibè nè wèè baké pèè dòòribè, kè bèè yà tidouñti, bá wèè kòo kpeti ncáá nti dòmmè.
 6 Kè dèè wenté kè Sosefu bè yà ke sò mbe iikè sòu.
 7 Kòo bè beke ke dà: Dè dòmmè kè di iikè sòu yie mmie mbotí?
 8 Kè bè dà: Ti yà tidouñti nti, òmòu me nyí bo die nwèè bo ti náké ti tu mù. Kè Sosefu dà: Kuyie mbo na kè di náké ti tu mù. Di né ti nni nnáké.
 9 Wèè baké benaakótibè kòò dà: N duò ke yà ffinyí kó mutie mmu kè mù cómmu n yìikè.
 10 Ke mòke ibake itáati, ke pòri, ke peité yebe kè yè bi.
 11 Kè ñ tó okpààti bòòfè ke tōū yebe ke niu fe mieke kòò duò.
 12 Kè Sosefu dà: Nte a kó tidouñti tu mù: Ibake itáati tú yewe yètàati ndi.
 13 Yewe yètàati kó difñkúò okpààti bo da kpeté kéwète kè da cónné a fñtìri, kàa nhò duò mmenaà nha sòò dàòrimè.
 14 A né nyé n kpéi nha bo di dii m̀ǹni diwèi, n da báámmu á n dàò mesàà nkénáké okpààti n kpéi, kè n denne dikpetíntou.
 15 Bè ñ dèitèni nè muwèrímú mmu Ebedeebe tenkè ke n t̀ǹni die. Bá bè me nni nkpetímè n yí caàrè m̀m̀mamù.
 16 Wèè baké pèè dòòribè kòo yà Sosefu nàkémè otòu kó tidouñti kè dè wenni, ke dà: N duónè tidouñti ke tó titòtòòti tìtáati ndi, kè pèèbè ã de mieke.
 17 Kutòtòkù kùù sòké deñkè kè kù piékè pèèbè bebóti bebóti okpààti nònnè bè, kè tinòti kòriní ke bè sèi n yuu ìnkè.
 18 Kè Sosefu dà: Nte a kó tidouñti tu mù: Titòtòòti tìtáati tú yewe yètàati ndi.
 19 Yewe yètàati kó difñkúò okpààti bo da féuté, kè da saa mmutie kè tinòti da cò.
 20 Diyiè táánni yìè kòo kpààti ànné o peitéyìè kó dibanni kèyú o kó betũmbè, kèkpeté wèè baké benaakótibè nè wèè baké pèè dòòribè,
 21 kéwète kécónnè wèè baké benaakótibè o fñtìri, kòo nhò duò mmenaà,
 22 kéféuté wèè baké pèè dòòribè késaa mmutie, kè dèè dàò Sosefu nàkémè de kó tidouñti.
 23 Wèè baké benaakótibè kòo yè nSosefu kpéi.

41

Okpààti yàmè tidouñti

- 1 Kè dè mmòke yebie nyèdèé, kòo kpààti duò kèyà tidouñti ke bo kukó ndiekù Niidi také, kè yà inààke iyiekè kè i wenni ke ã mekùò, ke yènni kukó nke diiti timùti.
 3 Kè itei iyiekè ì i wenni fenònfè ke kũs mmedie nkè ìi yènni kèsántóo itei kukó mbènni.
 4 Kè ì i wenni ke kũs nkè ìi cááké ìi wenni ke ã mekùò. Kòo ente.
 5 Kòo kpààti wète kéduò kèyà kuyòùkù kùmáà kè kù òte tiyòùti iyiekè.
 6 Kè kuyòùkù tekù òte tiyòùti iyiekè tii pòò, kè diyiè yìèni kèè bíékè kó kuyaakù ti poté kè ti m̀t̀té.
 7 Kè tii maánko titeti iyiekè tii wenni ke ã mebi. Kòo entèni kè nsó ntidouñti nti.
 8 Kè dèè ò di, kè dèè wenté kòo yú Esibiti ei kó benitinòmbè nè mecii nyembè, kè bè náké o d̀ouñti. Òmòu me nyí nna kòò náké de kó tidouñti tu mù.
 9 Kè benaakótibè kóo kótii béi nke dà: Okpààti n dentèni ti do da caàrèmè,
 10 kàa mieke ti peike mí nnè pèè dòòribè kóo kóti, kàa ti kpetínné wèè baké tikpetínti o kó dikpetíntou.
 11 Kè tí yà tidouñti keyènkè kèmáà bá wèè kòo kpeti ncáá nti benkù mù.
 12 Ke sò nhodapàà mmòu dè bo, ke tú Ebedeebe botí kou, wèè baké behāpòmbè o kó kudaakù. Kè tí ò náké de kó tidouñti, kòo náké bá ti tu mù.
 13 Kè dèè dàò kéndò nhò ti nàkémè kè bèè wète kè n cónné n fñtìri, kèkuò otòu.

Sosefu nàkémè okpààti d̀ouñti tu mù

- 14 Mèmmè, kè Esibiti kóo kpààti duò nkè bèè kòte mecāà nkédennèni Sosefu dikpetíntou, kóò kuó, kóò cèete tiyàati, kóò k̀t̀ǹenè okpààti boré.
 15 Kòo kpààti dà: N yà tidouñti matí nti, òmòu me nyí na ke n náké ti tu mù. Kè n kèè kè bè tu, kè bè da náké tidouñti a s̀s̀ nákému ti tu mù.

- 16 Ké Sosefu dō: Míí í yóó da náké, Kuyie nkuú yóó da náké a dōuñti tu mù.
 17 Kòo kpààti dō: N yà tidouñti nti ke bo kukó ndiekú Niidi také,
 18 Ke yà inààke iyiekè kè ì wenni ke ā tikònti kè ì yènni ke diiti tímúti.
 19 Ké itei iyiekè ì ì wenni fenònfè ke kũònni kè ì yènni, m mu nyí yà de kó inààke botí Esibiti mieke.
 20 Ké ì ì wenni fenònfè ke kũò nkè ì càáké iketiýi ì wenni ke ā mekùò.
 21 Ke baa ndò nyí do dòmme ke kũònni, memme kè ìh entení.
 22 Ké n wète kényà tidouñti teti kè kuyòùkú kùmáá òte tiyòùti tiyiekè, kè ti ā mebií nke wenni.
 23 Ké kutekúu yènni kéote tiyòùti tiyiekè tìi pòò kè diyiè yièni kèè bíékè kó kuyaakú ti poté kè tì mòté.
 24 Tìi me mpòò kè tìi maanko titeti tiyiekè tìi wenni ke ā mebií. Kè n tì náké benitinòmbè, òmòu me nyí na ke n náké tì tu mù.
 25 Ké Sosefuu náké okpààti ke dō: De kó tidouñti wè nti tu mù mmu. Kuyie nkuú da benke kú yóó dòòmè.
 26 Inààke iyiekè ì wenni nè tiyòùti tiyiekè tìi wenni dè tu yebie nyèyiekè ndi, tidouñti tímáá ndi.
 27 Ké inààke iyiekè ì ì wenni fenònfè ke kũònni, nè tiyòùti tiyiekè tìi pòò, kè diyiè yièni kèè bíékè kó kuyaakú ti poté kè tì mòté, dè tu yebie nyèyiekè nye, dikònni kpeye.
 28 M me nda náké tì, Kuyie nkuú da benke kú yóó dòò tì.
 29 Yebie nyèyiekè yó ntú tidiiti kpeye nye Esibiti kó ketenke kemau.
 30 De kó difònkúò kè yebie nyèyiekè, dikònni kpeye tũnne ní kèfèũ mbenitibè, kè bèe yè nyèè do màke tidiiti ye kpéi.
 31 De kó dikònni bo ndeu mediè, bè ténke bá nyé ke dò ntidiiti do bo.
 32 A yà de kó tidouñti kuce medémè kè dè bo benke ke dò nKuyie nkuú dó ké dè dòò, kú me nyí yóó òte kú bo dè dòòmè.
 33 Okpààti bàm̀bà mmie nhá yà oniti wèè cii, kòò níí nhEsibiti tenké,
 34 kéwáá mbenitibè de kó yebie nyèyiekè tidiiti kpeye mieke, kè bè ní kũ tidiiti kè tiyòti bo tìnùmmù bèe deite kùmáá kécánnè.
 35 Duó nkè bèe wáá ntidiiti tibotí tibotí de kó yebie nsàòyè mieke kéánnè yebuò, káa ndake de kpéi nkè bè nti baa.
 36 Ké de kó tidiiti m̀bo, kè yebie nyèyiekè dikònni kpeye tũ̀keni di báá kuò benitibè.
- Sosefu naámmè okpààti kóo tũnti Esibiti*
- 37 De m̀nni okpààti nè o tũmbè kè bèe p̀nsiri de kó tináañti.
 38 Kòo kpààti dō: Tì báá pété oniti m̀òu wèè dònne yie, kè Kuyie nYáá nhò piéké.
 39 Memme ò nákémmè Sosefu ke dō: Kuyie mmè nda benkemè demau, òmòu í bo wèè m̀òke meyèmmè ke cii ke da dònne.
 40 F̀òò yó mbaké nh èi dim̀òu, kè benitibè bemau nyíe nha kpeti, n kpààti yè̀tiri dii máá yó nte kè nni nda deunè.
 41 N da duómmu muwèrímú, káa bo mbaké Esibiti om̀òu.
 42 Kòo kpààti ùtè mukpààtımámáá nho nòutè kéũnnè Sosefu, kóò dàtínnè tiyaakpeti, kóò dùú mmesoofimme,
 43 kóò dèe ntekpàrisantè kè tè ntú nho kpete, kè benitibè piékú ke tú: Ñninkunè. Memme okpààti duómmè Sosefu muwèrímú kóo baaté dihei.
 44 Kòo kpààti náké Sosefu ke dō: Míi tu Esibiti kóo kpààti, òmòu báá dòò tímati Esibiti mieke káa í duó ndinùù.
 45-46 Kòo kpààti yú Sosefu Esibiti kó diyè̀tiri ke d̀ò Safidati-Pennea, kóò puó Asenati dihei kóo kóti Potifedaa, Onni èi kó ikuó niùti kóo sapàà.
 Sosefu do yóó tũnne okpààti ke m̀òke yebie nsipísitáati ndi, kéité kéce nhEsibiti kó dihei dim̀òu.
 47 Yebie nyèyiekè tidiiti kpeye mieke kè tidiiti pié mediè.
 48 Ké Sosefuu cuó tidiiti depaa nkécúó yebuò yehékè diyèyè mieke.
 49 Ké Sosefuu kóú kékou tidiiti kè dè nsú kéndò ndáméeri nùù kó mubirimú kè bèe yíeke bè bo nkaámmè.
 50 Ké dikònni kó yebie nni nkpaani kè Sosefu pokú Asenati, Potifeda birèe ò péitè inítidabí idéi.
 51 Ké Sosefuu yú deketirè ke dō: Manansee ke yé Kuyie nhò teemmmè kòò yè mmefféütímè nè ò yàtenèmmè o kòbe,
 52 kényú dedèré ke d̀ò Efadaimmu ke yé Kuyie nhò teemmmè kòò pié ibí ò di dii èi mesémmè.
 53 Ké yebie nyèyiekè tidiiti kpeye pèèté.

⁵⁴ Kè yɛbie nyɛyiekè dikònni kpɛyɛɛ tuɔkení kéndònnè Sosefu tì nàkémè. Kè tidiiti baa mbo Esibiti mieke.

⁵⁵ Kè dikònni pfi nhEsibiti eì kòbe beməu kè bèe kote kɛyà okpààti, kòò dò: Kòtenè kɛyà Sosefu, kòò di nàké tì, di ti ndòò.

⁵⁶ Kè dikònni ta dihei kè Sosefuu denneni tidiiti, kénfitinè Esibiti kòbe, kè dikònni dòke déúkú.

⁵⁷ Kè yehekè yeməu kòbe nkòriní Esibiti Sosefu borè ke do ntdiiti, ke yé dikònni do tamè tidentì timəu ndi.

42

Sakobu tòmme o bí Esibiti kè i bo donté tidiiti

¹ Mɛmme kè Sakobuu keè tidiiti bomè Esibiti kénáké o bí ke dò: Dè dòmme kè di kari ke wúò nditòbè?

² N yo kè bè tu tidiiti bo Esibiti. Kòtenè kédonténi, kè tí nyo nkénfòu, ke báá kú.

³ Kè Sosefu kó bekótíbè tepítèe kote Esibiti ke bo donténi tidiiti.

⁴ Sakobu mɛ nyí nyie nkè Bensamee, Sosefu nantè nnef. Ò do yèkú meyei mmamè yàà bo ò tùðkenimè mme.

⁵ Kè Sakobu bí íté, kéneinè bèè múnke kòri mudidommu Esibiti, ke yé dikònni do bomè Kannahāa.

Sosefu màánè mɛ o kó bekótíbè

⁶ Sosefu weè do baké dihei, kè weè fitinè bepòòbè tidiiti, kòò kó bekótíbèe tuokoo kéninkóo o ìikè.

⁷ Kè Sosefuu yà o kó bekótíbè kè bè banté, kédòò kéndò nwè í bè banté, kè bè béinnè mekperimè ke dò: Di yènni de? Kè bè dò: Ti yènni Kannahāa nwe, ke dó kédonté tidiiti.

⁸ Sosefu yie do bè bantému, bembè mɛ nyí nhò banté.

⁹ Kè Sosefuu denteni ò do yà ti dɔuñti, kè bè nàké ke dò: Di tú benitiyeibe mbe, ke kòtení ke bo yà dihei cīnni kùu píkú.

¹⁰ Kè bè dò: Áà, ti yie, ti kòtení ke bo donté tidiiti nti.

¹¹ Ti tú oniti omáá kó ibí nyí, ke tú benitisààbè, ti í tú benitiyeibe.

¹² Kè Sosefu dò: Biti! Di kòtení ke bo yà dihei cīnni kùu píkú nku.

¹³ Kè bè dò: Mèè dake. Ti do bo benitibè tepítè nè bèdèbè ndi, ti cice ti peitè mɛ Kannahāa. Kòò sámpóú kpaá tɛcīɛtè ti cice borè, kòò tɔu feti.

¹⁴ Kè Sosefu dò: M baa di náámmu ke tú di tú benitiyeibe mbe.

¹⁵ Di nantè sámpótè bo tuokéní dii mònni m bo de m banté di náámmè timóm̄m̄nti. Mfi béi nne okpààti kó diyètiri.

¹⁶ Di yó nkpetimu die nkòò mɔu máà kò nkéyúni di nantè. Mɛmme ti bo bantémè di náámmè timóm̄m̄nti ke mɛè dake m béimmu nè okpààti kó diyètiri ke tú di kòtení ke bo paatè dihei ndi.

¹⁷ Mɛmme kòò bè kpetinnè yewe yètààti.

¹⁸ Diyie tããnni yie kè Sosefu dò: Dòòne n yóò di nàké ti kénfòu ke yé n dé mɛ Kuyie nku.

¹⁹ Kè di mènke tú benitisààbè mbe di kòò mɔu nkpaá kpetí, kè besombèe tɔ tidiiti kékó nkéduó ndi cɛí kòbe kè bèè di.

²⁰ Kè dí tɔni di nantè, kè m banté di náámmè timóm̄m̄nti, ke dí cootè.

Kè bèe yie nhò yí mù,

²¹ kénnáá mbemáà ke tú: Ti dòò mèè yei nti nantè mɛè te kè bè ti kpetí, ò do kuðmmu ke ti békú mɛcīém̄m̄ kè tí yete, deè ti tùðkení di mmònni.

²² Kè Dubenni dò: N do di nàkəmu kè ñ dà, ti báá dɔò meyei ndebire, kè dí yete. Mèè yei nkó tiyeti tii tùðkení.

²³ Bè do í yé ke do nSosefu yo bè tu mù. Ke yé ò do ñ mbè náánnè mɛ kè bè tùònkomu.

²⁴ Kè Sosefuu kenté kékuús, kéwɛtení kɛpfi nSimmeɔɔ be ìikè kékpetinnè.

Sakobu bí kònnè mɛ tidiiti Kannahāa

²⁵ Kè Sosefu dò: Bèe pié ntdiiti be yòti, kéwɛte kè bè tɛñné be díiti be yòti mieke, kè bè duó mmudii kuce kpéí. Kè bèe mɛ ndòò.

²⁶ Kè bèe bou be diiti sámmarímùbè ñnkè kékéte.

²⁷ Bè yóò yie ndè kuce kòò mɔu be mieke bouté kuyòrikú ke bo duó nsámmarímú mudii kɛyà idiíti kuyòrikú nuu,

²⁸ kénáké o tebií ke dò: Bè ñ tɛñné idiíti! Nte i kuyòrikú mieke.

Kè kufwaaá mbè pfi nkè be kònti nhau. Kè bè dò: Kuyie nti dòò ba!

²⁹ Kè Bèe tuòke be cice Sakobu borè Kannahāa, kóò nàké deè kó dimáà dòò.

³⁰ Ké dâ: Oniti wèè baké de kó dihei, wè ti kpannèmu ke yē nti tú benitiyeibe, ke dâ képaaté dihei ké di pânte.

³¹ Ké ti yī: Ti í kōtení ke bo paaté dihei, ti tú benitisààbè mbè.

³² Ti do bo benitibè tepítè nè bèdèbè ndi ti cice ti peitémè, kòo sámpòú kpaani tēçtētè ti cice borè Kannahā, kòo tòu feti.

³³ Kòò dâ: Di bo yīme kè m banté di túmè benitisààbè. Yóunè di kóò mòu kòo nkpaá m borè, kè dí waá ntidiiti kékò nkéduú ndi cēi kabe kētóní di nanté.

³⁴ De mōnni ndi, m bo bantémè ke dò ndi í tú benitiyeibe ke tú benitisààbè, ke di tēnné di tebite kè di ce ndihei dimòu di dâ mèè boti.

³⁵ Mēmme kè bèe yóóté tidiiti, bá wè kòo yà o díítí o yàrikù mieke, kè kufōwá mbè pī mbembe nè be cice Sakòbu.

³⁶ Kè Sakòbu dâ: Di yóó deè m bí nyi. Sosefu í kpaá, kè bè pī nSimmeōō kè di wēte ke dâ kētúóté Bensamē. De kó meyei mmamòu duò mī yuu ínkè.

³⁷ Kè Dubenni dâ: Kè n yí wētenèni Bensamē, a kuò m bí idé. N duò nwe kè n yóó ò wētenènímu.

³⁸ Kè Sakòbu dâ: M bire báá di neinè. Kè meyei mmamè dè tūðkení kuce dí dâò ba? Di bá ntannè kudònkù mí nhodakóti nè tiyùpéiti.

43

Bè kōtenèmè Bensamē Esibiti

¹ Kè dikōnni baa nsaké ke déúú Kannahā.

² Sakòbu nè o bí kè bèe deè tidiiti bè sòò donténí tì Esibiti, kè Sakòbu dâ: Wētenè kédonténí tidiiti.

³ Kè Sudaa dâ: De kóo niti ti nàkému weti weti ke tú kè ti í neinko ti nantè ò báá ti cōuté.

⁴ Kàa yie nkè ti nantè bo ti neinè tí kote ké da donténí tidiiti.

⁵ Kàa me nyí wè nti duò nti báá kote, ke yē wè ti nàkéme ke tú kè ti í tao ti nantè ò í yóó ti cōuté.

⁶ Kè Sakòbu dâ: Ba nte kè di nàké de kóo niti ke yē ndi nantè bo? Di cààrèmu.

⁷ Kè bè dâ: Wèè ti biéké tináahti péu ti cētè kpeti ke tú: Di cice kpaá boá? Di yōfūð kou mòu boá? Kè ti tēnné ò ti beke ti. Ti do yēmu ke dò nhò bo yí tí tóni ti nantàà?

⁸ Kè Sudaa náké be cice ke dâ: N duò ndebire, kè tí kote, ke báá kúnè dikōnni, fō nnè tínti nè ti bí.

⁹ Mí m bo ndake de kpéi nkè n yí dè wētenèni ke da duò, nni ntú ocaàriwè à ìkè sáà.

¹⁰ Kè ti do í cōtí nè mie nti do kōtemu ke yī kuce mèdémè.

¹¹ Kè be cice dâ: Kè dè ò mmemme waánnè mekpempemmè nè mecekùò nnè tihúúnti nè mutie nè yetebe bè càá nyè, ke bíí pā de kóo niti.

¹² Di waá nyidiiti tēi ke yiéne di yà ì di yòti mieke kēntò, kè dè yèmmè bè yetému.

¹³ Túóténè di nantè kéwète de kóo niti borè.

¹⁴ Kuyie mmuwērímú mumòu yie nyóó di teennèmu kè de kóo niti dí kuò mmesémmè, ké di duò ndi tebite tēè kpaani nè Bensamē kè dí konni. Kè m me ndò nké paà m bí nyi, n yì pàà.

Sosefu cōuté m è kó bekótibè

¹⁵ Mēmme kè bèe túóté yepārè nè idíítí kuce mèdémè, nè Bensamē kékété kékote Esibiti Sosefu borè.

¹⁶ Kòo yà bè neinàmè Bensamē kénáké o tōmbè kóo kóti ke dâ: Kpēnné be nnitibè n cētè kékúò fēðfē kébénné, bè yóó di n cētè nte kuyie mōnni.

¹⁷ Kè de kóo niti bè tō ke bo kpēnné Sosefu cētè.

¹⁸ Kè bè ntati Sosefu cētè, kè bè náá mbemáá ke tú: Bè sòò wète kécúú ì díítí tiyòti mieke ì te kè bè ti tatinè die, ke bo ti fēū nkéfeke ti sámmarímúbè, kè ti dâò tidaati.

¹⁹ Bè tati dii mōnni tēçtētè kè bèe náké Sosefu tōmbè kóo kóti ke dâ:

²⁰ Ti yie nti sòò kōtenímu die nkédonté tidiiti,

²¹ kénkūnti ké nyóó yie nkuce, kébouté ti yòti, bá wè kòo yà o díítí, kè ti ì tóni imòu.

²² Ti í yē wèè sòò ì ànné ti yòti mieke. Ti tónímu itēi ke bo wēte kédonté tidiiti.

²³ Kòò dâ: Diwèi ndi bo, di bá nyèkù. Kuyie ndi cice tū nkù kuú ànné idíítí di yòti mieke. N sòò cōutému di yietí i.

De mōnni kè Sosefu tōmbè kóo kóti kpeténí Simmeōō,

²⁴ kéduú nkè bèe ta Sosefu cētè kudiéku, kè bèe bè duò mmemie nkè bèe sú be naàcēi, kè bèe duò mmudií sámmarímúbè.

²⁵ Kè bè ntūnni be pāre ke kémú Sosefu bo konnime kuyie mōnni, ke yē bè bè nàkéme ke tú bè yóó we nwēnnénè kédí.

²⁶ Sosefu tũ̀ðkení dìì m̀ðnnì tẽcĩtẽtẽ, kẹ̀ bẹ̀e ò duó nyep̄arẹ̀, kẹ́do, kénínkú o ììkẹ̀.

²⁷ Kẹ̀ Sosefuu bẹ̀ ðunnè diwèlì ke ðà: Di k̀nti naataa? Di cice odakóti di sòò náá nwèè kpéí, ò kpaá fòù kòo k̀nti naataa?

²⁸ Kẹ̀ bẹ̀ ðà: A kóo t̀nti ti cice fòumu kòo k̀nti naati.

Kẹ̀ bẹ̀e wẽte kẹ́do kénínkú o ììkẹ̀.

²⁹ Kẹ̀ Sosefuu wénté kẹ́yà Bensamee o nantè nè wè bẹ̀ wẽ mbe yò ke ðà: Di sòò náá ndi nantè tie nkpéí nkaà? Kóó béinnè ke ðà: Kuyie nda ðòò mesàà m bire.

³⁰ Kòo k̀nti ðà yúrùrù, kòo ta kudieku mecāa nkéku,

³¹ kẹ́deè kẹ́yuutè o ììkẹ̀, kẹ́yènní kẹ́mmi nke bẹ̀ kàrinè, ke ðà: Ìnnèndè mudii.

³² Kẹ̀ bẹ̀e ànnè Sosefu kẹ́cánnè, kẹ́ánnè o tebíí kẹ́cánnè, kẹ́ánnè Esibiti kọ̀be kẹ́cánnè. Esibiti kó iku do o í yíe mbè bo wènnèndè Ebedeebe kẹ́di.

³³ Kẹ̀ bẹ̀e bẹ̀ kànnè bẹ̀ ðò ndòmmè, kẹ́keté Mpo kẹ́dente teyāātè, kẹ̀ bẹ̀ nkari koò wetí ke wéí betòbè kẹ̀ ðè ðè di.

³⁴ Kẹ̀ Sosefuu bẹ̀ duó mmudii, kẹ̀ Bensamee kòmu nsù kuce mènùmmù kẹ́pètè betòbè kòmu, kẹ̀ bẹ̀e yà menaà nkè bẹ̀ yèmmèe cáte.

44

Sosefu yàákémè o kó bekótìbè

¹ De m̀ðnnì kẹ̀ Sosefuu náké o t̄mbè kóo kóti ke ðà: Píe mbe yòti tidiiti bẹ̀ yóo na kẹ́to m̀è botí, kẹ́ánnè bá wè o kó idííti o yòrikù nùù,

² kẹ́túóté n s̄òbòòfè kẹ́ánnè teyāātè kó kuyòrikù, kénós nho dííti kuyòrikù nùù.

Kòo t̀nti me ndòò.

³ Kẹ̀ ðèe wenté dikũnweñní sèi kẹ̀ bẹ̀e duó nkè bẹ̀e kété nè be s̄ammarímúbè. Kẹ̀ bẹ̀ nkũnti,

⁴ ke mu nyí ndétènè dihei kẹ̀ Sosefuu náké o kóo t̀nti ke ðà: Tũ̀nne be. Kàa bẹ̀ nintè a ðà: Dè yĩme kẹ̀ bẹ̀ ði ðòò mesàà nkè ði ðòò meyei?

⁵ Dè dòmmè kẹ̀ di t̀ótè n yíe mbòòfè o ỳnnè fè ke fè p̄aũnè, di cààrèmu.

⁶ Kòo t̀nti bẹ̀ nintè kẹ̀ ti mbè nàké.

⁷ Kẹ̀ bẹ̀e ò t̄nnè ke ðà: Ti yíe ndè yĩme kàa náa mmemme? Ti báa yie nkéðòò memme kóò boti.

⁸ Ti t̄nĩmu ti sòò kò nKannahā kẹ́yà ìi dííti ke da duó, ti bo yĩme kẹ́yúúku idííti yoo mesòo nha yíe ncĩtè.

⁹ Kàa yà wèè borè de kó febòòfè á o kù, tínti bes̄ombe kẹ̀ tí naá ndi kó tidaati.

¹⁰ Kẹ̀ Sosefu t̀nti ðà: N yiemmu di yĩmù n né bo yà wèè borè de kó febòòfè weè yóo náa n kó kudaakù, díndi bes̄ombe kẹ̀ di kpeti bá mbo.

¹¹ Kẹ̀ bẹ̀e c̄ũũnní be yòti kẹ́bouté mecāa.

¹² Kòo keté kẹ́fiè be kóo Po k̄oku kẹ́dentènè teyāātè Bensamee k̄oku, kẹ̀ fè yà de mieke.

¹³ Kẹ̀ be yèmmèe cààrè kẹ̀ bẹ̀e k̄erí be yaàborè, kẹ́boú be nentì be s̄ammarímúbè kẹ́wète dihei.

Sudaa bàámmè Sosefu kòò bo f̄i mBensamee

¹⁴ Sudaa nè o kọ̀be kẹ̀ bẹ̀e tuókoo kẹ́s̄nté Sosefu, kẹ́do kénínkú o ììkẹ̀.

¹⁵ Kẹ̀ Sosefu ðà: Di ðòò ba? Di í yé ke do nhonitè wèè ðò m m̀è ndòmmè ò bo na kényé ðemòuà?

¹⁶ Kẹ̀ Sudaa ðà: Okóti, ti bo da náké ànti kàa banté ti í cààrèmmè? Kuyie mbenkemu ti yei, kẹ̀ ti bo ntú a kó tidaati, tínti nè bẹ̀ yà wèè kó tinenti mieke febòòfè.

¹⁷ Kẹ̀ Sosefu ðà: Kuyie mbáá yie nkè n ðàò ðende. Bè yà wèè nentì mieke febòòfè weè yóo ntú n kó kudaakù, díndi bes̄ombe di kpeti í bo, kònnè di cice borè.

¹⁸ Kẹ̀ Sudaa t̄s̄nko Sosefu borè ke ðà: Okóti, n da báámmu, yóu kẹ̀ m b́ei, a mieke báa peike, ke yé a í cáánnèmmè okpàati.

¹⁹ Okóti a sòò ti bekemu ke ðà: Ti cice kpaá boà? Kẹ̀ ti tebite matè kpaánàà?

²⁰ Kẹ̀ tí da t̄nnè ke ðà: Ti cice bomu ke kòtè mediè nkè ti nantè bo, ti cice peitè t̄e o kóti mieke, kẹ̀ te kóo kóti nè wè bẹ̀ wẽ mbe yò kòò ku, kòò kpaá omáa, kẹ̀ ti cice ò tá mediè.

²¹ Kàa ðà: Ti ò kòtenèni kàa ò yà.

²² Okóti, kẹ̀ ti da t̄nnè ke ðà: Ò báa na kẹ́itè o cice borè, kòò itè o cice yóo kúmu.

²³ Kàa ðà: Kẹ̀ ti í neinèni ti nantè a báa ti c̄outé.

²⁴ Kẹ̀ tí wète a kóo t̀nti ti cice borè kóò náké a yè mmù.

²⁵ De kó dif̄nkuò kẹ̀ ti cice ðà: K̄otènè kẹ́donte tidiiti.

²⁶ Kẹ̀ tí ò náké ke ðà: Kẹ̀ ti í neinèni ti nantè ti báa na k̄ékoṭe. Kẹ̀ ti k̄ote wèè bakè ò báa ti c̄outé.

²⁷ Kàa kóo t̀nti ti cice ti t̄nnè ke ðà: Di yému ke tú m pokù m̄ peiténè ibí idéi nyi.

²⁸ Kẹ̀ ðèmarè máa yè kẹ̀ ðè yè nyúóó, kẹ̀ n yèmmè ðò mmusimmù muù bo ndè cááké.

²⁹ Kẹ̀ ði t̀óté yie nkè meyei mmamè ò tũ̀ðkení di bo duó nkè ðè n yonke mí nhodakóti kẹ̀ n ta kud̄nku nè tiyupéíti.

- ³⁰ Okóti kè ti wète ti cice borè ke í neínè debire die nhò d́ dè mediè.
³¹ Kè ti wètoo ke í neínè debire dè yóò ò yonkemu wenwe odakóti, kòo ta kudonkù nè tiyùpéiti, dende bàm̀bà nkè dè ntú ti kó meyei.
³² N sòò ò nàkèmu ke d̀: Kè n yí wètenko debire m bo ntú ocaàriwè s̀áà ò ìikè.
³³ N da báámmu yóu kè m̀i còutè debire f̀tìrì kè n tú a kó kudaakù kè dèe neínè betòbè kékò.
³⁴ M báá na kèwète n cice borè ke í t̀o debire, n yí d́ n yà o yeñcaàrimè.

45

Sosefu benkèmè omáà o kó bekótìbè

- ¹ De m̀nni Sosefu í nna ke bo p̀i nhomáà, kédúò nkè benitìbèe yè bemou.
 Kòò nkpaá nè o tebiì, kè bè nàkè ò tumè be kou nwe,
² kèkuò mmediè nkè Esibiti kòbèe kèè, kè tináahtii tuàke okpàati c̀fètè.
³ Kè Sosefuu nàkè o tebiì ke d̀: M̀i tu Sosefu, n cice kpaá fòuà?
 Kè dèe bè di kè bè kpeí bá bè í nna kóò t̀èr̀né timati.
⁴ Kòò d̀: T̀óónnènni.
 Kè bèe t̀óónni, kòò d̀: M̀i tu Sosefu di nantè di fité tè kè bè tè k̀tenènni Esibiti.
⁵ Di yèmmè né báá caàrè, kè dè di yonke di n fité mèè kpeí, Kuyie nkuu n niinní die nkè m bo di dèetè.
⁶ Yebie nyèdèè ndi dikònni bomè, dè kpaá yè̀nùmmù, oniti í yóò buotì ò me nyí yóò k̀wì.
⁷ Kuyie nkuu ò niinní kè m bo di dèetè, kè di kó kubotì báá kú.
⁸ D̀i í n duónni die, Kuyie nkuu ò duónni, kè n t̀u nhokpàati ke ni o c̀fètè nè Esibiti omou.
⁹ Ítèné mecāā nkékò nkénáké n cice ke d̀: Kuyie nkānne a bire Sosefu Esibiti, kè dè baké, ke tú a íté mecāā nkékòtoo o borè.
¹⁰ Ke tú a katoo nè á bí nè a yaàbí nè a pe nè a nààke nè a kperè demou, kékari Kosenni tempè kè nhò t̀àkèné.
¹¹ Kòò n da duò mmudii f̀s̀ nnè a c̀fètè kòbe kàa nfòu, ke yé yebie nkpaámè yè̀nùmmù dikònni kpeye.
¹² Di bantèmu weti weti ke dò m̀mi nSosefu m̀i di náánnè, f̀s̀ mBensamee n nantè kàa múnke bantè.
¹³ Kònnè kénáké n cice n yo ntii kpàti Esibiti, kóò nàkè di yà dèè kó dimáà, kóò k̀tenènni die mmecāā.
¹⁴ Kè Sosefuu arí Bensamee o nantè kè diwèi ò auté kòo kuó, nkòò múnke kuó.
¹⁵ Kè Sosefu híhəri o kó bekótìbè t̀òbè ke kuó, nde m̀nni ndi bè daátimè kóò béinnè.

Okpàati duóm̀mè kè Sakòbu bo kòonko

- ¹⁶ Kòo kpàati keè Sosefu tebiì k̀tenímè, kè dèe ò narike wenwe nè o kó betùmbè.
¹⁷ Kòo kpàati nàkè Sosefu ke d̀: Náké a tebiì ke tú, n yè mbèe bou be nenti s̀ammarímùbè kékò nKannahāā,
¹⁸ kè t̀úótènni be cice nè be c̀i kòbe, kèwètení kè m bè benke dikari s̀àari Esibiti kè bè nkari ke yo ndesààrè.
¹⁹ Á bè nàkè kè bèe t̀úótè sinaasèi k̀tenènni be pobè nè be bí nè be cice.
²⁰ Bè bá mboti bè yóò yóu dè kpeti, desààrè dèè bo Esibiti dè tu be kperè nde.
²¹ Kè Sakòbu bí d̀òò bè yèmmè kè Sosefuu bè duò nsinaasèi okpàati yèmmè, kè bè duónnè mudii bè bo nyo mmù kuce,
²² kèpā bá wè diyaàbòrì p̀anni, kèpā Bensamee yie yè̀nùmmù nè medítìbii nsikòusitāāti (300),
²³ kédúò nho cice s̀ammarímùbè t̀epiítè, kè bè ntò Esibiti kperè desààrè, betòbè t̀epiítè kè bè ntò tidiiti nè p̀éè nè mudii tèm̀u bè bo nkéri ke diiti mù kuce.
²⁴ Kè Sosefuu nàkè o tebiì ke d̀: Kònnè, di né báá kpa nkuce.
²⁵ Kè bèe íté Esibiti kékò nKannahāā be cice Sakòbu borè,
²⁶ kè ò nàkè ke d̀: Sosefu kpaá fòumu, kè weè ni Esibiti omou.
 Dè me nyí nnampe be cice, ò í nyie nde kó tináahtii.
²⁷ Kè bèe ò nàkè Sosefu do bè nàkè ti timou, kóò benke sinaasèi ò duónni si kè si bo ò tao, de m̀nni ndi o yèmmè t̀óónnimè.
²⁸ Kòò d̀: M bantèmu m bire Sosefu fòumè, m bo kòte kóò yà ke né na kékú.

46

Sakòbu kòrimè Sosefu borè

- ¹ Memme kè Sakòbuu t̀úótè o kperè demou kékété kəmberinè Bèerisebaa, kèféútè feòfè Kuyie nho cice Isaki do t̀u nkù.
² Kè Kuyie nhò yu keyènkè ke d̀: Sakòbu! Sakòbu! Kòò d̀: Nte mí.

³ Kè kù dò: Mú tu Kuyie nha cice do tũ nkù. Bá nyĩèkù a bo kòtemè Esibiti. N yóó duó nkàa botí nsũũmmu medìè.

⁴ N yó nda neínèmu ke, kèwète ké da ténnéni. Sosefu weè yó mbo a kò ndè.

⁵ Kè Sakòbuu ité Bèrisebaa kòo bíí ò dèe nsinaaséí wenwe nè benitipòbè nè ibí.

⁶ Kè bè ntò be wũs nè be kperè demòu bè do màke dè Kannahāā kékòtenè Esibiti.

⁷ Menìme Sakòbu kòmmè Esibiti nè ò bí. Initidabí nè initipobí nè ò yaábí inítidabí nè inítipobí.

Sakòbu kó kufuku

⁸ Nte Sakòbu bí ì ité Kannahāā ke kò nhEsibiti i yètè: Dubenni be kóó Po.

⁹ Dubenni kó ibí inítidaai tu: Enaki nè Paduu nè Etisidonni nè Kadimii.

¹⁰ Simmèṣṣ kó ibí inítidaai tu: Yemmuyeedi nè Yaminni nè Oadi nè Yakinni nè Soaa nè Sauri Kannahāā kóo nitipòkù kó debire.

¹¹ Defii kó ibí inítidaai tu: Kerisonni nè Keati nè Medadi.

¹² Sudaa kó ibí inítidaai tu: Kedaà nè Pedesi nè Sedaa. Sudaa kó ibí tòi: Ee nè Onaa bè do kumu Kannahāā. Kè Pedesi kó ibí ntú Etisidonni nè Amudi.

¹³ Isakaa kó ibí inítidaai tu: Todaa nè Puwaa nè Yobu nè Simudonni.

¹⁴ Sabunoo kó ibí inítidaai tu: Sedati nè Edonni nè Yadeyeedi.

¹⁵ Sakòbu pokù Dea ò pié bèè dapàmbè mbe nè be tãũ Dina Mesopotamii tenkè. Bembe nè be bí bè wènné sipísitããtí nè bètããtí ndi.

¹⁶ Kadí kó ibí inítidaai tu Sefonni nè Akii nè Suni nè Esibonni nè Edi nè Adodi nè Adedii.

¹⁷ Asee kó ibí inítidaai tu Immuna nè Isifaa nè Isifi nè Bediya nè be tãũ Sedaa. Kè Bediya kó ibí ntú: Ebee nè Madikiyeedi.

¹⁸ Sidipaa, Damaa do duó nwèè nitipotònti nwe ò kóo sapàà nDea kó ibí nyi tepítè nè ìkuò.

¹⁹ Sakòbu pokù Daseedi kó ibí tũ: Sosefu nè Bensamee.

²⁰ Kè Sosefu pokù Potifeda, dihei Onni kóo kóti kóo sapàà nhAsenatii ò peiténè inítidabí idéi Esibiti: Manasee nè Efadaimmu.

²¹ Kè Bensamee peitè inítidabí tepítè: Bedaa nè Bekee nè Asebeedi nè Keda nè Naamaa nè Eii nè Odoki nè Upĩmmu nè Mupĩmmu nè Adidi.

²² Sakòbu pokù Daseedi yaábí nyi tepítè nè ìnàà.

²³ Kè Danni kó debire ntú: Usimmu.

²⁴ Nefutadii kó ibí tũ: Yasiyeedi nè Kunni nè Yesee nè Sidemmu.

²⁵ Bidaa, Damaa do duó nwèè nitipotònti Daseedi kó iyaábí nyi iyiekè.

²⁶ Sakòbu bí nè ò yaábí ì do kòte Esibiti ì do bo sipísikuò nè ìkuò ndi. Bè í kàannè ibí nè benitipòbè,

²⁷ kèwènné nSosefu nè ò peitè ì bí idéi Esibiti, kè bè rúbo bemòu benitibè sipísiyiekè.

Sakòbu kòmmè Esibiti

²⁸ Kè Sakòbuu t̄n Sudaa kòo náké Sosefu ke tũ bè tũàkení Kosenni, kòo kòtoo.

²⁹ Kè Sosefu tũóté ò naasàntè kékòte kóo co, kóo yà kécokóo kóo arí kè diwèli ò auté kòo ñkuò nkè dèe mante.

³⁰ Kè Sakòbu dò: Di mmònni n yí yete m bo kúmè ke yé n da yàmè kàa kpaá fòu.

³¹ Kè Sosefu náké ò tebíí nè ò cice nè ò kòbe ke dò: M bo kòte kénáké okpààti ke dò ò ité Kannahāā ke kòtení m borè.

³² M bo ò náké ke dò: Di tũ benaacẽmbe mbe, ke tò di pe nè di nààke nè di kperè demòu.

³³ Kòo kpààti di yu ke di beke ke tũ: Di tómmú tũ ðmmu?

³⁴ Di dò, di tũ benaacẽmbe mbe nè di bomè. Di yembè bèè do ì cẽmmù kè di múнке ì cẽmmù. Menìme, di bo namè kэмbo Kosenni ke yé Esibiti kòbe wúómmè munaacẽmmu meyei mme.

47

¹ Menìme kè Sosefu kòte kénáké okpààti ke dò: N tebíí nè n cice bè iténí Kannahāā ke tũàkení ke tò be pe nè be nààke nè be kperè demòu, ke báté Kosenni.

² Kè Sosefu tũóté ò kó bekótibè bènũmmù kébenke okpààti.

³ Kòo bè beke ke dò: Di pĩ nhũmmu tómmú boti? Kè bè dò: Okpààti, ti cẽmmù inààke nyi ti yembè do ì cẽmmùmè.

⁴ Kè bèè náké okpààti ke dò: Dikònni dii bo ti cie kè tímùtì dèè Kannahāā kè ti kòtení ke yé nha tí pà Kosenni kó kutempè, kè tí rúbo.

⁵ Kòo kpààti náké Sosefu ke dò: A cice nè a tebíí bè kòtení a borè nde.

⁶ Fṣṣ te Esibiti, kanne be dibòri sàari Kosenni, kè bèmabè bo be mieke ke bo na, á bè duó n kó iwũs kè bè ncẽmmù.

⁷ Kè Sosefu kòtenè ò cice Sakòbu, kóo benke okpààti kè Sakòbuu ò dàu nke dò: Kuyie nda pà mesàà.

⁸ Kòo kpààtì o beke ke dò: A bie mbo yède?

⁹ Kè Sakòbu dò: M bie mbo tekòùtè nè sipísitáàti (130) ndi, kè n kàti ke sòati tipítì timòu, ke fěürì, m bie nyí tùòke n yembè kpeye.

¹⁰ Kè Sakòbuu cau nhokpàati kédeè kéíté.

¹¹ Kè Sosefuu kanne o cice nè o tebií dibòri sàari Dammusesi, ké bè pà ketenkè, kéndònnè okpàati do béimmè.

¹² Kè Sosefuu pà tidiiti o cice nè o tebií nè be kòbe, bè sù ke mààmè.

Sosefu dontémè Esibiti èi kòbe ke wènnénè be tenkè

¹³ Kè dikònnii deuke mediè nhEsibiti nè Kannahāā kè benitibè nkònnè dikònni.

¹⁴ Kè Sosefuu tí nyidíítì Esibiti kòbe nè Kannahāā kòbe donnè ì tidiiti, kékatènè okpàati cětè.

¹⁵ Kè idíitii deè Esibiti nè Kannahāā, kè Esibiti kòbe kòte kèyà Sosefu ke dò: Ti duş ntidiiiti, báá yóu kè tí kú dikònni, idíítì í kpaá.

¹⁶ Kè Sosefu dò: Kè idíítì í kpaá n duşonnè di wūş kè n di duş ntidiiiti.

¹⁷ Kè bè ñtouni be wūş, sisě ñ nè ipe nè inààke nè sāmmarímúbè, kè Sosefu bè duş ntidiiiti de kó dibenni.

¹⁸ Kè de kó dibennii deè kè bèe katení Sosefu borè ke dò: Okóti, ti báá da sòonne, tidiiti í kpaá kè ti da duş nti wūş imòu, tí kpaá ti mómmòmbè nè ti tenkè.

¹⁹ Báá yóu kè tí kú dikònni kè ti tenkèe yei, tí donté tínti nè ti tenkè kè tí ntú okpàati tómbè kè ti duş ntidiiiti nè tidiboti kè ti báá kú, kè ti tenkèe yei.

²⁰ Kè Sosefuu do nhEsibiti kó ketenkè kemòu, kéduş nhokpàati. Dikònni dii do bo, bá wè kòo fité o tenkè. Mèmmè kè ketenkè kemòu naá nhokpàati kòke.

²¹ Kè Sosefuu do nhEsibiti kòbe bemòu kè bèe naá ntidaati.

²² Bè í ndo nyikuş niùbè kó ketenkè ke yé okpàati do ànnémè ikuş mai kè bè mbè duş nkè bè yo, dè í ndò mbèe fité be tenkè.

²³ Kè Sosefuu náké benitibè ke dò: N di dontému díndi nè di tenkè kè okpàati di tieke. Ntonè tidiboti di yóo buatí ti.

²⁴ Kè di kóş tidiiti, kè tiyòti bo tinùmmù di deite kùmáá kéduş nhokpàati, kè tinàà ntú di kpeti, di yó nti nyonnè di bí nè di cěi kòbe.

²⁵ Kè bè dò: Okóti, a ti deetému kè ti cénke pètè mesàà, ti yiemmu ke bo ntú okpàati kó tidaati.

²⁶ Kè Sosefuu daú nde kó dinùù kè di kpaá bo nè yienni kè wèè deite tidiiti tiyòti tinùmmù wèe duş nkuyòrikù kùmáá okpàati. Ikuş niùbè beè máà kó ketenkè do í tú okpàati kòke.

Sakòbu dómè bèe ò kùnnè Kannahāā

²⁷ Kè Isidayeribe mbo Kosenni, Esibiti kó ketenkè, kémòote be kpeye képié késùù mmediè.

²⁸ Kè Sakòbu mbo Esibiti ke dò yebie ntepiítè nè yèyiekè. Sakòbu do yóo kú ke mòke yebie ntekòùtè nè sipísinaà nè yèyiekè (147) ndi.

²⁹ Kè Sakòbu tşónnè mukùù nkéyú o bire Sosefu ke dò: N da báámmu kàa n dó seu nha nòùtè n kpèrè, kébéi nke dò: A í yó n kùnnè die nhEsibiti mieke.

³⁰ Kè ñ kú a n tş kèyènnè Esibiti kè n kùnnè n yembè kó kufšti. Kè Sosefuu yie.

³¹ Kòo yíe ke dò: Béi nkéyú Kuyie nyètiri.

Kè Sosefuu yú Kuyie nyètiri kòo sǐnnòo o dóù ñnkè.

48

Sakòbu pāmè mesàà nSosefu

¹ Kè bèe náké Sosefu ke dò: A cice kònti í naati. Kòo túóté o bí idé Manansee nè Efadaimmu.

² Kè Sakòbuu keè o bire Sosefu kàroomè o borè kèyetoò kéíté kékari o dóù ñnkè,

³ kénáké Sosefu ke dò: Kuyie nkpeñimmu ke m benke kumáá Duusi, Kannahāā kó ketenkè ke m pà mesàà,

⁴ ke béi nke yí kù bo duş nkè m pié késùù, kénaá nyibotí péu yàari, kè n yaábii tieke de kó ketenkè sàà.

⁵ Ibí a peité ì die nhEsibiti Efadaimmu nè Manansee ke m mu nyí tùşkení ì tu n kpeyi nyi ke dónnè Dubenni nè Simmèşş.

⁶ Kè ñ tùşkení kàa pié ì tu a kpeyi. Be kó bekótibè kó ketenkè mieke nke bè yóo pètémè be kòke.

⁷ N dòò memme, n do dó mèè kpéi nke a yş Daseedi. N yiténí Mesopotamii nwe kémberínè Efadata, Kannahāā kó dihei kòo kú n nòùtè mieke, kè nh ò kùnnè Efadata kuçe niù bè tu dè yie mBetideemmu.

⁸ Kè Sakòbuu yà Sosefu bí idé kébeke Sosefu ke dò: Ōmbè mbè bie?

⁹ Kè Sosefu dò: Kuyie nni m pà ì bí nyi die nhEsbiti. Kè Sakabu dò: Duó nkè bèe tóónní kè m bè pà mesàà.

¹⁰ Sakabu do kòtému mesàà mbá o nuò nténke í nnaati, kè Sosefuu duó nkòo bí tóónko Sakabu borè, kòo ì orí,

¹¹ kénáké Sosefu ke dò: N do í yé ke dò m bo wēte ké da yà, kè Kuyie nduó nkè n da yà nè a bí.

¹² Kè Sosefu ínní o bí o cice kpèrè ìnkè, kénínkú o ìikè,

¹³ kètúóté íbí idé kètóónko o cice borè. Kè Efadaimmu ríbo Sosefu bakù youú, Sakabu kó kucànkú, kè Manansee ríbo Sosefu bakù cànkú, Sakabu kó kuyóú.

¹⁴ Kè Sakabu petinne o baà nkénós nho nòutè youte Efadaimmu osámpròu, kénós nteçànkutè Manansee okóti.

¹⁵ Kòo pà Sosefu Kuyie nkó mesàà nke dò:

Kuyie n yembè Abarahammu nè Isaki bè do tū nkù, kuù m bonè ke n tò nè yíenní.

¹⁶ Kuyie nkùù ñ deeri nè meyei mmamou,

kùu dàò ì mbí mesàà,

nè de kpéi nkè n yètirí ñsoké,

kédònnè n yàari Abarahammu nè n cice Isaki be kpeye.

¹⁷ Kè Sosefuu yà o cice nòómmè o nòutè youte Efadaimmu ìnkè bá dè í nhò narike, kòo tē nòóté ke bo nós mManansee ìnkè.

¹⁸ Ke dò: N cice a yetému, yie nwee tu Mpo, nós nha nòutè youte o ìnkè.

¹⁹ Kòo cicee yete ke dò: M birè n yému. Manansee kó kubotí múнке yó ndeumu kòo sámprou nè ó pèété mediè, kénáá nyibotí péu yàari.

²⁰ Kè Sakabuu bè pà Kuyie nkó mesàà nke dò: Kuyie ndi dàò mesàà nyIsidayeeri be cuokè, kè bè ní yí Kuyie nda dàò mesàà nkù dòòmè Efadaimmu nè Manansee.

Memme ó níimmè Efadaimmu kètūnne Manansee.

²¹ Kè Sakabuu náké Sosefu ke dò: N yóó kúmu kè Kuyie nní ndi bonè, kèduó nkè di wēte di yembè tenké.

²² N da duómmu Sisemmu n dokénè Aməriibe ke couté kèè tenké kè kè pèété a tebíi kòke.

49

Sakabu pāmè mesàà nho bí tepítè nè idéi

¹ Menème, kè Sakabuu yú o bí ke dò:

Tíinnènní kè ñ di náké tìi yóó di tuakéní diyie mari.

² Tíinnènní kékeè,

mí ndi cice Sakabu n tú mù,

mí nyIsidayeeri n yóó di náké tì.

³ Dubenni, fšò tu n kóo Po,

m peité wè nè n dacènti mieke,

kàa pènkú besòmbe muwèrimú kè bè da dé.

⁴ A dònne fenéwuonfe nfe.

A ténke né í yó ntú Mpo.

Ke yé a duónamè m pokù,

ke sīnkūnne n dōu.

⁵ Simmeōō nè o nantè Defii,

di tú bekpàribè mbe ke kpannè muwèrimú.

⁶ N yí kòké di kpeti mieke,

n yí di wèñné,

di kùò benitibè mbe nè kemieke,

ke kèké yenaadakè duoti detetirè.

⁷ Di báá pété mesàà,

di kùò benitibè mbe nè kemieke,

di ténke í yó nwèñné Isidayeeri be.

N yóó di cīemmu Isidayeeri be èi dīmou mieke.

⁸ Sudaa, a tebíi yó nsánti fš nwe,

a bo nnò nha dootitòbè,

kàa tebíi nninku a ìikè.

⁹ M birè Sudaa, a dònne diciriciri ndi,

dii kàte kupaaawá nke kùò ke duó de také.
We mbo dáátí ke di í.

¹⁰ Dikpààtikàri nè fekpààtipàtifé
dè yó mbo Sudaá kó kufuku mieke nke,
ke tikpàti yiè mmómumu nyàa tuàkenní,
ibotí yó nyié nwèè kpeti.

¹¹ Sudaá, a bo mpiiti a sãmmarímú nè de bii
fínyí kó mutie.

A bo mmàke menaà mpéu,
ke níi yà kényíèke kéhóúnè a yààti.

¹² A nuò mbo wūōténè menaà,
nkàa nù mpèikenè menaamiè.

¹³ Sabunəə, a bo mbo dàmméeri také
bàtóòbè commu dè,
kàa tenké nkááké Sidonni.

¹⁴ Isakaa, a tú sãmmarímú nwe, wèè kpeñni,
ke né dó medéè.

¹⁵ Bè bo nda tounko yetuò dieyè
kàa yàa naánnè kudaakù.

¹⁶ Danni, a yó ntú obeénti nwe
Isidayeeri bè tóbè dòmmè,

¹⁷ kéndò nfewàáfé fèè duó kuce
ke dò ndidautiri, ke dòmmù siséí kpèètè,
kè si déèbè duò.

¹⁸ Ti Yiè nKuyie nfóò yó n deeté.

¹⁹ Kadi, a dootitòbè yóò da pimu,
kàa kónté ké bè pi ké bè bèti.

²⁰ Asee, a paa mbo mpéi tidiiti sààti,
tù dò mbekpààtibè kpeti.

²¹ Nefutadii, a yó ndò nteyústè nte
ke te a máa kàa náahiti né nnaati.

²² Sosefu a dònnè mutie mmu
mùù còmmú menie ntaké,
kè mu bake yè ke pèsté iduotí.

²³ Kàa dootitòbè da cèète ke da tãū ipie.

²⁴ Kàa còmmú tei tei, ke tó a tãmmù,
Kuyie mmí nSakəbu n tū nkù kpeñnìmu ke da ni
ke da kánké ke tú a kó muwèrimú.

²⁵ Kuyie nha cice do tū nkù da teennè,
Kuyie mmuwèrimú muməu yiè nda doò mesàà,
ké da duó nfetaafé kè menie nní mbo,
kàa pobè mpéi ke məkə memiè,
kàa wūō mpéi.

²⁶ A paa mbo pié nè yetārè ìnkòo,
kè yetārè dieyè da doò mesàà.
De kó mesàà mmeməu tu
fí nSosefu wèè baké a tebií a kōmē mmē.

²⁷ Bensamee a tú kumuntūnkù nku,
ke kəù dikūnweñni nè kuyuoku ke cáá.

²⁸ Isidayeeri bí nyi tepúitè nè idéi. Bè cice bè nàké tinti ké bè pã Kuyie nkó mesàà mbá wè ò
dò nképétè mè.

Sakəbu kúmè

²⁹ Kè Sakəbuu náké o bí ke dò: Kè ñ ku dí n kūnné n yembè fōti Makpedaa, Efunəə, Itiibe botí
kou paku borè,

³⁰ kéntókénè Mammudee Kannahāa kó ketenkè. Abarahammu weè do donté de kó kupaku nè de kó kufsti Efunao, Itiibe tenkè.

³¹ Bè de nkūnné Abarahammu nè o pokù Saraa, ké de nkūnné Isaki nè o pokù Debekaa, ké de nkūnné Dea.

³² De kó kupaku bè kù donténè Itiibe mbe.

³³ Kè Sakobuu duò nho bí itié, nkédeè kéduò o dóú kékú, kékò nho yembè kũú nkè.

50

Sakobu kumè kè bèè ò kouté

¹ De mǎnni kè Sosefuu ò ɔrí kékúó,

² kéduó nkè beɔdòtòribè bèè pí nho tǎmmú, kè bèè ànné o cice Isidayeeri mutie kòò báá pǎáke.

³ Kè bè nhò àà mutie ke dà yewe sipísínàà, kè Esibiti kǎbeɛ kari o kũú nke dà yewe sipísíyiekè.

⁴ Kè de kó yewee pǎɛtè kè Sosefuu náké okpǎàti tǎmbè ke dà: N di báámmu kè di bo yie ndi náké okpǎàti ke dà:

⁵ N cice yóó kú ke béimmu ke tú, kòò ku nh ò kũnné kufsti o donté kù Kannahāa tenkè, kè n yie nke yu Kuyie nyètiri. N dá kékote ke we nkūnné kéwǎténí.

⁶ Kòo kpǎàti dà: Kote kékũnné a cice, kéndònnè ò béimmè, kǎa yie.

⁷ Kè Sosefuu nkǎri ke bo kũnné o cice, kè Esibiti kó behèikènkótibè nè okpǎàti tǎmbè dièbè kè bèè ò cíe.

⁸ Sosefu cǐɛtè temou nè o tebíi nè si kǎbe, nè o cice kǎbe kè bèè íté beɔmou késúó nyibí máa ndi nè iwũó Kosenni.

⁹ Kè ditǐnni ndeu mediè nkè sinaasɛí nè besandèèbè kè dè míbo.

¹⁰ Kè bèè sénté kukó nSuditɛɛ kétuǎke Ataadi kó kuwenniku, kékúó nyekúdabùò, kè Sosefu ndǎari ikúkuó o cice ke dà yewe yèyiekè.

¹¹ Kannahāa kǎbe bèè bo deborè kè bèè yà ikúkuó bè dǎò ì Ataadi kó kuyié ke dà: Ntenè Esibiti kǎbe kó ikúkuó dieyi.

Deè te kè bèè yu deborè ke tú Abedi-Misidaïmmu. Kukó nSuditɛɛ kó diyáà do ndi.

¹² Mémme Sakobu bí dǎòmè ò do ì náké tí,

¹³ kòò tǎ kékònnè Kannahāa, kòò kũnné Makpedaa kupaku, kufsti Abarahammu do donté kù nè Efunao Itiibe botí kou, Mammudee také.

¹⁴ Kè Sosefuu kũnné o cice kédeè. O tebíi nè bèè ò cíe nkè bèè wǎte Esibiti.

Kufswaá mpǐrǐmè Sosefu kó bekótibè

¹⁵ Sakobu ku mémme, kè Sosefu tebíi yà be cice kumè ke dà: Kè dè yèmmè Sosefu bo ti fǎké meyei nti ò dǎò mè.

¹⁶ Kè bèè duó nkè bèè náké Sosefu ke dà: A cice yóó kú kébéimmu ke dà:

¹⁷ Tí da náké kǎa ti cǐɛ mmeyei nti da dǎò mè. A ti cǐɛ nti yei, tí tú Kuyie nha cice do tú nkù kó betǎmbè mbe.

Kè Sosefuu keè de kó tináahti kékúó.

¹⁸ Kòo kó bekótibèe kotoo beɔmómǎmbe ke nínkú o ìikè ke dà: Tí tú a kó tidaati nti.

¹⁹ Kè Sosefu dà: Di bá nyǐkù, mú í tú Kuyie.

²⁰ Di do dǎó kè n dǎò meyei mme kè Kuyie mme mmè pǎntè mesàà, ke bo deɛtè kubotí péu, kéndònnè di wúómmè yíe.

²¹ Bá nyǐkùnè n yó ndi tǎmu dǐndi nè di bí.

Mémme, ò bè bǎntémè, kénáríkũnnè be yèmmè.

Sosefu kumè

²² Sosefu nè o kǎbe kè bèè mbo Esibiti, kè Sosefu dà yeɔbie ntekòutè nè tepítè (110),

²³ kéyà o bire Efadaimmu yaábí kéyò o bire Manansee bire Makii bí.

²⁴ Kè Sosefuu náké o kǎbe ke dà: N yóó kúmu. Kuyie nyó nyému di kpéí, ke dí wǎtenè kù do yé nkù yóó duó ndii èi Abarahammu nè Isaki nè Sakobu.

²⁵ Kè de yiè tǎúke, kè Kuyie ndi dǎenne, kè di yetí dí ntǎ n kũú. Ke bèè yie nkéyú Kuyie nyètiri.

²⁶ Sosefu yóó kú ke make yeɔbie ntekòutè nè tepítè (110) nte kékú kè bèè ò ànné mutie mùú bo nte kòò báá pǎáke, kòò ànné ditǎu Esibiti tenkè miéke.

Mudennimù Di mpátiri to tii náànti

Dikònni dìi do tanní kè Sakòbuu túóté o bí sonyi kètũmne Sosefu ò bo dìi m̀ǹǹni Esibiti ke tú okpàati kóo túnti. Kè bèe pié késũũ kénáa nkuwuò ndieku. Kè Esibiti kóo kpàati tóu buoté wèè í yé Sosefú kénfèũnko Isidayeeribe kè bè d̀d̀d̀ tidaati. Kè Kuyie nyà bè f̀f̀ũrímè kètũ m̀m̀ỳiisi kòo bo bè niité kè bèe yé Esibiti. Okpàati me nyí nyie nké bè f̀f̀i. Kuyie nnè ku kó tikpetù kè kũu d̀d̀d̀ tidieti péu kè dè nsànnè, kè Esibiti kòbe bè yóu kè bèe yé.

M̀ỳiisi wèe do bè ni kè bè k̀r̀ri Kuyie mbè náké ke yé nkũ yóó bè duó nkèè tenké. Nè be kó itookperí kpéi nkè besũkùbè í nna ke ta ketenke Kuyie mbè duó nké, kékú dikpáa mieke. Kè Kuyie nní mbè k̀k̀nké ke bè ni bè k̀r̀ri dìi m̀ǹǹni Sinaii kó dikpáa mieke. Kè Kuyie mbè d̀d̀d̀nè metaummè kè bè náké ku kuó. De kó dipátiri d̀e`ntenè Kuyie nc̀f̀è`te kó mumarimù kó tináaanti nti, tecl̀è`te Kuyie nyó mbenkú t̀è`è` mieke ku ẁr̀imú.

Di mpátiri náaanti duó ke dòmmè

1. Isidayeeribe f̀e`ũ`tmè Esibiti nè dimàù dìi ànnè Esibiti kóo kpàati nè M̀ỳiisi be cuokè 1:1-15:21
2. Isidayeeribe yè`mè Esibiti k̀e`nto kètũakènè Sinaii tãri 15:22-18:27
3. Kuyie mbè d̀d̀d̀nè`mè metaummè ke bè duó nyikuó 19:1-24:18
4. Kuyie nyé mbèe d̀d̀d̀ mèè botí metaummè tou 25-31
5. Bè t̀t̀emè metaummè Kuyie mbè d̀d̀d̀nè mè 32-34
6. Bè d̀d̀d̀mè Kuyie ntaummè tou 35-40

KUYIE NDÈNNEMÈ ISIDAYEERIBE ESIBITI

Esibiti kòbe f̀e`ũ`mmè Isidayeeribe

- 1 Nte Sakòbu bí ìi do ò neínè kékò nhEsibiti i yè`te, bá wè nè o c̀f̀è`te kòbe:
- 2 Dubenni nè Simmeòò nè Defii nè Sudaá,
- 3 nè Isakaa nè Sabunoo nè Bensamee,
- 4 nè Danni nè Nefutadii nè Kadi nè Asce.
- 5 Sakòbu bí nè o yaabi bemou bè do bo sipisiyiekè ndi. Sosefu do die nkémbomu Esibiti.
- 6 Kè Sosefuu kú kè dè mboní kòo tebí kú, be kó kutznkú kumoo.
- 7 Kè Isidayeeribe pié, késũũ nképié ndiheí, kénkpénkú.
- 8 Kòo kpàati pánwè m̀ou buoté wèè í ỳf̀è`te Sosefu,
- 9 kénáké o kòbe ke d̀: Wénténè Isidayeeribe sũũnkomè ke kpénkú ke ti p̀nkú.
- 10 Tí yànnè dè yóó ỳmè kè bè bá nsũũnko. Dikpànni mari yàà bo ànnè kè bèe ẁnnè nè ti dootitabè kè ti dókénè kèyè diheí.
- 11 Memme kè bèe waá mbèè yó mbaa betòmbè kè bè mbè baa, ke bè f̀e`ũ`nko. Memme kè bèe maá Pitommu nè Dammusesi kó yehékè, kòo kpàati bo nhaà tidiiti.
- 12 Kè bè mbè f̀e`ũ`nko kè nè né dake sũũnko ke kpénkú, kè bè bè dé.
- 13 Kè Esibiti kòbe nf̀e`ũ`nko Isidayeeribe nè muẁr̀imú kè bè p̀i mmutznkperimù.
- 14 Bè do bè f̀e`ũ`nko mediè mme, kè bè nàù titáti ke piiku yedombie nke p̀i ndepaa nkó mutòmmú. Bè do bè d̀d̀d̀ri memme nè kuyonku nku.

Bè peinko bè yetemè okpàati kpèti

- 15 Kòo kpàati náké Sifaa nè Puaa bèe peinko Ebedeebe ke d̀:
- 16 Kè di níi peinko Ebedeebe ke ya kè denitidabire nde, dí dè kũo, kè denitipobire me nni nde, di yóu kè dè nf̀òu.
- 17 Benitipòbè bèe peinko kè bèe depe Kuyie nkéyete okpàati bè náké tí, ke níi yóu initidabí kè ì nf̀òu.
- 18 Kòo kpàati bè yu kè bè beke ke d̀: Dè dòmmè kè di d̀d̀d̀ri memme ke you initidabí kè ì f̀òu?
- 19 Kè bè d̀: Ebedeebe kó benitipòbè í d̀d̀nè Esibiti kòbe, bè kpeñnimu ke ò nyóó peitè kè wèe peinko kòo mu nyí tũkoo.
- 20 Memme kè Isidayeeribe sũũ nkékpénke kè Kuyie ndòò bèe peinko mesàà.
- 21 Kè bèe pié ìbí be c̀t̀ ke yé bè démè Kuyie.
- 22 Kòo kpàati duó ndinùu o kòbe ke d̀ bè mbuònko Ebedeebe peí ì nitidabí kukó nNiidi mieke, ke you initipobí.

1 Kè Defii naàmùnkù kou mǎu puoke be naàmùnkù kóo sapàà mmǎu.

2 Kóo púó nképeité denitidabire, káyà dè wennimè, ké dè sǎnne betààbè bètǎāti.

3 Ò ténké í nna ke bo ndè sǎri, kéteí dikùmǎnni kùtìnóò, ké dè ànnè di mieke, kéta kédoú nkukó nNiidi tipènti mieke.

4 Kè debire tǎū nsǎri mekentímè ke bo yà dèè yóò tuǎkení debire.

5 Kóo kpààti kóo sapàà nta kukó mmuhǎrimù ke zeínè o dúòbè. Kóo dúòbè ñcenti kukó ntaké, kóo yà dikùmǎnni, kètǎo nho kóo tǎnti kóo di tùóténí.

6 Kóo pootè káyà denitidabire kè dè kuò, kè mesémmèè ò pī nkòò dò: Ebedeebe kó debire nde.

7 Kè debire tǎūū ò beke ke dǎ: A dǎ kè ñ kǎte ké da waanni Ebedee kóo nitipòkù mǎu kòò ndè nda yǎankoàà?

8 Kòò dǎ: Eè, kǎte!

Kóo kǎte káyúni debire yǎ.

9 Kóo kpààti kóo sapàà ndò: Túóté debire die nké ndè nni nyǎanko kè n da yietí.

Kóo nitipòkù dè tùóté kényǎanko.

10 Kè dèe kóté kóo dè duò nho kpààti sapàà, kè dèe naá nho bire, kóo dè yu ke dǎ: Mǎyisi, dèè tu ò dè dèite menie mmieke.

Mǎyisi cokémè ke kǎte Mandiyāa tenké

11 Kè Mǎyisii kóté kékote o kǎbe borè, káyà bè bè fèǎnkonèmmè mutǎmmù, káyà Esibiti kou mǎu puotimè o kou Ebedee.

12 Kóo wénté wénté, ò í nyà òmǎu, kèpoté Esibiti kou kékua, kékúnnè mubirimù mieke.

13 Kè dèe wénté kòò tó yè diyie terí káyà Ebedeebe máa kè bè kpà nkòo beke wèè í naati ke dǎ: Dè dòmmè kǎa puoti a tebite?

14 Kóo ò ténké ke dǎ: We nda pī ntikpàti kǎa bo nti bekùnè? A dǎ kè n kuò a wee kùòmè mme Esibiti kouà?

Kè Mǎyisi kǎmbùǎtiti do, kòò dǎ: Benitibè kèèmu ti nnǎantàà?

15 Kóo kpààtiti keè dèè dǎò, kéndǎ kékua Mǎyisi. Kóo coké kékote Mandiyāa kó ketenkè kénkari tebite bè keú tè borè.

16 Mandiyāa tenké kǎbe do mǎke ikuò niùti mǎu nwe kòò mǎke besapàmbè bèyiekè, kè bèè tanni tebite ke bo dǎ kénii mbe cice wūš.

17 Kè benaacèmbèe bè bèti, kè Mǎyisii yete kénii mbe wūš.

18 Kè bèè wète kékò mbe cice borè Deuyeedi, kòò bè beke ke dǎ: Dè dòmmè kè di konni mecǎa nyie?

19 Kè bè dǎ: Esibiti kou mǎu wèè ti deeténè benaacèmbè, ke ni nti wūš.

20 Kè bè cice dǎ: Ò borè? Dè dòmmè kè di kè nhò yóu? Kǎtenè kóò yuni kóo di.

21 Memme kè Mǎyisi nho de kóo niùti borè, kóo ò duò nho kóo sapàà nSefodaa kóo puoke.

22 Kóo púó nképeité denitidabire, kóo dè yu ke dǎ Mbo-Kupòòkù.

Kuyie ntǎātémè Mǎyisi kòò bo deetè Isidayeeribe

23 Kè dèe mǎnte kè Esibiti kóo kpààti kú, kè Isidayeeribe baa nfèǎrinè mutǎmmù ke kuò, kè be dabùò ntuǎke Kuyie.

24 Kè kúu keè be dabùò nkédenteni metaummè kù do dǎònnèmmè Abarahamu nè Isaki nè Sakabu,

25 kèwénté káyà Isidayeeribe kèbanté bè fèǎrimè.

3

1 Memme kè Mǎyisi ñcèmmù o cǎkù Mandiyāabe kuò niùti Setidoo wūš, kékotenè dikpǎa, kétuǎke Odebu, Kuyie ntǎri.

2 Kè ti Yiè nKuyie nhò benke kumǎa, kóo yà difǎpèu mari kè di cǎu nfehǎadeenfe, bá ti fǎàti í cǎu.

3 Kè Mǎyisii yà difǎpèu cǎummè kédauté ke bo yà mùù dǎòri, mùù te kè difǎpèu cǎu mbá tifaàti í cǎu.

4 Kè ti Yiè nKuyie nyà ò dautémè ke bo yà, kóo yu ke dǎ: Mǎyisi, Mǎyisi! Kòò dǎ: Nte mí.

5 Kè Kuyie ndò: Bǎá tǎónni die. Deite a neti, a cǎmmù dii bǎri cǎámmu,

6 ke yí ke dǎ: N tú Kuyie nku, a yembè Abarahamu nè Isaki nè Sakabu, bè do tú nkù.

Kè Mǎyisii sǎnne o ñkè, ò í ndǎáti ke bo nwúó nKuyie.

7 Kè ti Yiè nKuyie ndò: N yǎmu n kó benitibè yo mmèè sémmè Esibiti, n kèèmu bè bè fèǎnkomè kè bè kuò, n yǎmu bè fèǎrimè.

8 Deè te kè n cùténí ke bo bè deeténè Esibiti kǎbe, ké bè kǎtenè ketenkè sǎàkè kèè deu, menaamiè nnè mǎcekúò ndè pūš nkè. Kannahǎ kǎbe nè Itiibe nè Amǎriibe nè Pedisiibe nè Efiibe nè Sebusiibe bè bo kèè tenké.

⁹ Isidayeeribe kušmmu kè n kèè bè dabùò, ke yà Esibiti kòbe bè fěũnko mèè botí.

¹⁰ N da tšmmu Esibiti kóo kpààti borè. Kòte kédenne n kó ibí Isidayeeribe Esibiti mieke.

Kuyie nnàkémè ku yètiri Mòyiisi

¹¹ Kè Mòyiisi náké Kuyie nke dò: N tú we, kè mí bo kòte Esibiti kóo kpààti borè kédenne Isidayeeribe?

¹² Kè Kuyie ndò: N yó nda bonèmu, nte dèè yóó benke mí da tšmmè: Kàa bè dènnè dìi m̀nni di mpí n tšmmú di ntàri Ìnkè.

¹³ Kè Mòyiisi dò: M bo kòte kè bè náké ke dò Kuyie ndi yembè do tú nkù, kuù n tšnni di borè. Kè bè né yí: Ku yètiri tu ba? N dò ba?

¹⁴ Kè Kuyie nhò náké ke dò: N tú wèè bo wè nwe. Kè bè da beke a dò: Wèè yètiri tu Mbo, wèè n tšnni di borè.

¹⁵ Kè Kuyie nwète kénáké Mòyiisi ke dò: Mí ndi Yiè nKuyie di yembè Abarahammu nè Isaki nè Sakòbu bè do tú nkù, mí da tš mbe borè, n yètiri me ntú, di yó mme nni n yu sáá.

¹⁶ Kòte kətíí nyIsidayeeribe kó bekótíbé ke dò: Mí ndi Yiè nKuyie ndi yembè Abarahammu nè Isaki nè Sakòbu bè do tú nkù mí tu n yámu bè di fěũnkomè Esibiti ke dó kè di deətè.

¹⁷ N dó kè di dennemu Esibiti bè di fěũnko dè, n yóó di kòtenè menaamiè nnè mecekùò ndè pũò ndè nde, Kannahā kòbe nè Itiibe nè Aməriibe nè Pedisiibe nè Efilibe nè Sebusiibe bè bo kèè tenké.

¹⁸ Kàa bè náké bè í yóó yete. Á nneíne Isidayeeribe kó bekótíbé kè di kòte kèyà Esibiti kóo kpààti, kóò náké ke dò mí ndi Yiè nKuyie òndi Ebedeebe di tú nkù, mí di benke m máá ke tú ò di yóu kè di ce nyewe yetàati kékòte dikpáa cuokè kè n fié iwũ.

¹⁹ N yému ke tú okpàati í yóó yie nkè dí yè kè n sàá í ò dònè muwèrímu mmu.

²⁰ Deè te kè n yóó benke n wèrímu, kédòò tidietì péu, kòo kpààti di yóu kè di yè.

²¹ M bo duò nkè Esibiti kòbe di dò mesàà, di í yóó yè di nou sitetiri.

²² Bá wèè nitipòkù bo m̀əə o pəetitəu yoo wèè bo o cìtèè idíítí nè mesəə nnè tiyàati, kè di tú ndi kó bedapàmbè nè besapàmbè. Di yó nyeti ke tšmu Esibiti kòbe kpere.

4

Kuyie mbenkemè ku wèrímu Mòyiisi

¹ Kè Mòyiisi ténne ke dò: Bè í yóó yie, bè í yó n kénté. Bè yóó yímu ti Yiè nKuyie mmakù í m benke kumáa.

² Kè ti Yiè nKuyie ndò: A tò ba? Kòò dò: Kupàati.

³ Kè kù dò: Dòu nku ketenkè.

Kòo kù dòu nkè kùu naá nfewàáfè, kòo coké.

⁴ Kè ti Yiè nKuyie ndò: Pí nfe yóu.

Kòo pí nfe yóu kè fèe wète kénáa nkupàati.

⁵ Kè kù dò: A yóó me nyí kè bèe banté mí ndi Yiè nKuyie, nha yembè Abarahammu nè Isaki nè Sakòbu bè do tú nkù mí da benkemè m máa.

⁶ Ke yíé kébéi nke dò: Baá a nùtè a pètèmpìèkù.

Kè Mòyiisi baá, kè nyóó deitení o nùtè ke ś ś ntkènti tè pí nkè tè peike ke do ntípàakónti.

⁷ Kè ti Yiè nKuyie ndò: Wète kèbaá a pètèmpìèkù.

Kòo baá kè nyóó deitení o nùtè ke ś ś nte naá nte do dòmmè.

⁸ Kè kù dò: Kàa dòò tidietì ketiti kè bè yete, a yóó dòò dedèrè kè bèe yiemmu.

⁹ Kàa dòò dedé memme, kè bè yete á yènté kukó nNiidi kó menie nkécóú nketenkè mè yóó naá mmeýí mme.

Kuyie ntàatémè Anəə kòò bo mpékénè Mòyiisi

¹⁰ Kè Mòyiisi dò: N da báámmu n Yiè nKuyie, n yí tú onáahti. Dè í tú yíe nyoo wenke yoo sòke, nè m bomè mme.

¹¹ Kè ti Yiè nKuyie ndò: We nhànné onitì dinùù? We nhò nte kòo nitì nónɔnɔnɔ dari yoo wèè ò? Yoo wè nwúó? Yoo wèè yéi? Dè í tú mí nKuyie nnaà?

¹² Kòte! Mí yó nda náa nha yó nnaá ntì, ke da benkú a yó nnaá ntì.

¹³ Kè Mòyiisi dò: Kuyie, n da báámmu, tš nhotòu m̀əu.

¹⁴ Kè ti Yiè nKuyie mmiekee peike Mòyiisi mediè. Kè kù dò: Defii kó kuwuo nkou a kóo kóti Anəə nəmmu ke náá. Ò kèrínímu ke bo da co, ke da yà kòo yèmmèe narike.

¹⁵ Á ò náké n da náké ti, kóò túo n náahti, mí yó ndi bonè, ke di náá ndi yó nnaá ntì, ke di benkú di yó nnaá ntì nè di yó ndəəri dè.

¹⁶ Anəə wèè yó ncómmú a f̀t̀iri ke náánnè benitibè, kè nni nda duò ntináahti kàa ò náá.

¹⁷ A yó ntu ku mpàati nku ke dəərinè tidietì.

Mɔ̀ȳiisi w̄ɛ̄tɛmè Esibiti o kɔ̀bɛ borè

¹⁸ Kè Mɔ̀ȳiisii kò nho còkù Setidoo borè, kòò nàkè ke dò: N dɔ̀ kékɔ̀tɛ n kɔ̀bɛ borè ndɛ Esibiti kɛ̀yà bè bo nkpaá fòù. Kè Setidoo dɔ̀: Kɔ̀tɛ kè dè ñnaati.

¹⁹ Kè ti Yiè nKuyie nnáké Mɔ̀ȳiisi Mandiyāá kó ketenké miɛke ke dò: W̄ɛ̄tɛ Esibiti, bèè do dɔ̀ ke da kuɔ̀ bè kumu bɛmɔ̀u.

²⁰ Kè Mɔ̀ȳiisii túóté o pokù nè o bí kédɛɛ nsám̄marím̄ubè, kétúóté Kuyie nkó kupàati kɛ̀pikú kè bè nw̄ɛ̄ti Esibiti.

²¹ Kè ti Yiè nKuyie ndò: N da duóm̄mu muw̄ɛ̄rím̄ú kàa bo dɔ̀ò tidietì tibotì tibotì okpàati ìikè, n né yóó kpénkùn̄nem̄u o to kòo yete di bo ȳɛ̄m̄è.

²² Á náké okpàati ke dò: Ti Yiè nKuyie ntú: Isidayɛɛribe kó kuw̄uɔ̀ ntú m bire ndɛ, n kóo po, 23 m̄i tu á yóu m bire kè dɛɛ yè, kè n fié iw̄ūš, kàa yete m bo kuɔ̀ a kóo po.

²⁴ Kè Mɔ̀ȳiisi nkéri kéndó kɛ̀yíé nkuce dibòri mari, kè ti Yiè nKuyie nkɔ̀tɛni kéndó kóò kù.

²⁵ Kòo pokù Sefodaa túóté ditári d̄i ã menatimè kécánté o bire, kékááké kutakònkù Mɔ̀ȳiisi také ke dò: A tú n kpéi mmeȳi nkóo d̄u nwe.

²⁶ Kè ti Yiè nKuyie nyóu Mɔ̀ȳiisi kɛ̀íté. Mɛ̄mm̄e Sefodaa yumè Mɔ̀ȳiisi ke dò: Meȳi nkóo d̄u, mucám̄m̄u kpéi.

²⁷ Kè ti Yiè nKuyie nnáké Anɔ̀ ke dò: Kɔ̀tɛ kécɔ̀ Mɔ̀ȳiisi dikpáá.

Kè Anɔ̀ kɔ̀tɛ, kóò yà Kuyie ntári kóò ɔ̀ri.

²⁸ Kòo ò náké ti Yiè nKuyie nhò náké t̄i kó dimàà kóò náké kù yè nw̄èe dɔ̀ò t̄i dieti.

²⁹ Mɛ̄mm̄e kè bèɛ nei kékɔ̀tɛ kɛ̀t̄i nyIsidayɛɛribe kó bekótibè.

³⁰ Kè Anɔ̀ bè náké ti Yiè nKuyie nnáké t̄i kó dimàà Mɔ̀ȳiisi, kédɔ̀ò tidietì kè bèɛ yà,

³¹ kɛ̀yíe. Kòo bè náké ti Yiè nKuyie nyàmè bè f̄ɛ̄urimè ke dɔ̀ kè bè dɛɛtè, kè bèɛ do kénínkù Kuyie n ȳiikè kè kù b̄ant̄è.

5

Mɔ̀ȳiisi nè Anɔ̀ bè k̄ɛ̄tɛmè okpàati borè

¹ Mɔ̀ȳiisi nè Anɔ̀ kè bèɛ kɔ̀tɛ kénáké okpàati ke dò: Ti Yiè nKuyie, t̄inti Isidayɛɛribe ti t̄u nkù tu á ti yóu kè t̄i kɔ̀tɛ dikpáá kédɔ̀ò dibanni, kédéúk̄un̄ne ku ȳɛ̄tirì.

² Kè Esibiti kóo kpàati dò: We ntú di Yiè nKuyie nkè m bo yie nho kpeti kè di yóu kè dí yè? N yí ò yè, m me nyí yóó di yóu kè dí yè.

³ Mɔ̀ȳiisi nè Anɔ̀ kè bè dò: Ti Yiè nKuyie nt̄inti Ebedeɛbe ti t̄u nkù ti b̄enk̄em̄u kumáá. Á ti p̄a kuce kè t̄i ce nyewe ȳɛ̄t̄aati kékɔ̀tɛ dikpáá kè kù fié iw̄ūš, kè m̄ɛ̀ d̄ɔ̀kɛ kù bo duɔ̀nní mum̄ɔ̀mm̄ú kè t̄i kù, yoo t̄i dootit̄ab̄ɛ̀ t̄i kuɔ̀.

⁴ Kòo kpàati dò: Dè d̄ɔ̀mm̄e kè di sukí Isidayɛɛribe kè bè bo yóu mut̄ɔ̀mm̄ú? Kɔ̀tɛnè di t̄ɔ̀mm̄ú.

⁵ Di mm̄ɔ̀nni ndi bè s̄ũmm̄è kè di w̄ɛ̄tɛ ke dɔ̀ kédúú nkè bèɛ yóu mut̄ɔ̀mm̄ú.

Esibiti kóo kpàati ȳimè Isidayɛɛribe mut̄ɔ̀mm̄ú

⁶ Dɛ kó diȳiè m̄ɔ̀mm̄anni kóo kpàati náké bèɛ ni mut̄ɔ̀mm̄ú nè bèè bè baá ke dò:

⁷ Di ténke bá nduò nyIsidayɛɛribe timúkpeti kè bè piikunè yedombie. Bè ñkòri bɛ m̄ɔ̀mm̄ambe ke t̄i waá.

⁸ Bè me mbaa yó mpiiku yedombie nkè yè t̄uàkù yè sòò màmmè mme, di báa yaate. Bet̄ɔ̀nnékótibè mbe, dɛɛ te kè bè tu, t̄i bè yóu kè bèɛ kɔ̀tɛ kɛ̀fífi Kuyie nyiw̄ūš.

⁹ Kè bè p̄i mm̄ut̄ɔ̀mm̄ú mediè mbè í yóó p̄été b̄em̄áá kéndakenè t̄iȳááb̄isínáānt̄i.

¹⁰ Bèè baké mut̄ɔ̀mm̄ú nè bèè mù paké, kè bèɛ kɔ̀tɛ kè bè náké ke dò: Okpàati tu bè ténke bá ndi duò ntimúkpeti.

¹¹ Kɔ̀tɛnè k̄ɛ̄wamm̄ú timúkpeti! D̄i ȳé di yóó t̄i p̄été dè, ke baa né mpiiku yedombie nkè yè mm̄ánnè yè sòò ò mm̄ámè, t̄i í yóó yaate.

¹² Kè Isidayɛɛribe c̄íté Esibiti om̄ou miɛke kénwaá ntimúkpeti.

¹³ Bèè bè baá kè bè mbè kp̄ánnè ke t̄u: P̄iikúnè yedombie nkè ȳɛ̄ t̄uokè bè sòò di duò ntimúti kè yè màmmè.

¹⁴ Kòo kpàati kɔ̀bɛ bèè baké, kè bè ñpuoti Isidayɛɛribe bèè bàa bet̄ɔ̀mbè ke t̄u: Dè ȳime wenke nè yie nkè di í p̄iikú yedombie nkè yè t̄uàkè di sòò piiku kè yè màmmè?

¹⁵ Kè Isidayɛɛribe bèè bàa bet̄ɔ̀mbè, kè bèɛ kɔ̀tɛ kɛ̀yà okpàati ke dò: Dè d̄ɔ̀mm̄e kàa ti f̄ɛ̄ũnko m̄em̄m̄e, t̄inti a kó bet̄ɔ̀mbè?

¹⁶ Bè ténke í t̄i duò ntimúti ke t̄u t̄i mpiiku yedombie nkè yè t̄uàkù yè sòò màmmè, ke t̄i puoti ke d̄o n̄ti cààrè?

¹⁷ Kòo kpàati dò: Di t̄u bet̄ɔ̀nnéd̄iébè mbe, bet̄ɔ̀nnékótibè. Dɛɛ te kè di t̄u di bo kɔ̀tɛ kɛ̀fífi di Yiè nKuyie nyiw̄ūš.

¹⁸ Kɔ̀tɛnè k̄é̄p̄i ndi t̄ɔ̀mm̄ú, bè í yó ndi duò ntimúti, di me mbaa né yó mpiiku yedombie nkè yè t̄uàkù yè sòò ò mm̄ámè mme.

¹⁹ Kè Isidayeeribe bèè bàa betōmbè, kè bèè banté bèe baa bè fēũnkomèmu ke dō bè mpiiku yedombie nkè yè tūàkù yè sòò 5 mmámè, bè í yóó yaate.

²⁰ Kè bè nyetini okpààti borè kèyà Mòyiisi nè Anoo, kè bè bèe bàa. Kè bèe bèe nàkè ke dō:

²¹ Ti Yiè nKuyie ndi wúómmu ke yóó di bekénè, dù te kòo kpààti ténke í dō ti kpeti, dù ò duó ndisiè, kòò yóó tí kuò.

²² Kè Mòyiisi béinnè ti Yiè nKuyie nke dō: Dè yíme kàa fēũnko ku mbotí? Dè dōmmè kàa n tōnni die?

²³ Nè n kōtemè ke yà okpààti kòò béinnè a kó diyètiri, ò fēũnkomu ti kó kubotí, a me nyí kù deeté.

6

¹ Kè ti Yiè nKuyie nyí kénáké Mòyiisi ke dō: A bo yà di mmōnni n yóó dōò dè okpààti.

M bo ò dāñnè muwērímú kòò di yóu kè dí yè. M bo ò èüté kòo di beti.

Kuyie nyáúkkunnemè Mòyiisi kánti

² Kè ti Yiè nKuyie nyí kóò nàkè ke dō: Mí tu di Yiè nKuyie.

³ M benkemu m máá Abarahammu nè Isaki nè Sakòbu n tùmè di Yiè nKuyie nkè kpeñni. Bè né do í yé ke dō mmí tu be Yiè nKuyie.

⁴ N do bè taunnèmu m máá, ke dō n yóó bèe duó nKannahā, ketenkè bèe do bo ke kupòòkù.

⁵ N kèemu Esibiti tenké kòbe di fēũnkomè kè di kuò nkè n dèntèni ti kó metaummè kpéi.

⁶ Deè te kè n tu a kòte kénáké Isidayeeribe ke dō n tú: Mí ndi Yiè nKuyie n yóó di deētènèmu mudaatōmmú Esibiti kòbe di duó mmú, kè di om̀p̀unne. N yóó benkemu Esibiti kòbe n wērímú kè bè poté, kè di deeté.

⁷ Kè di ntú n kòbe kè n di te. Kè di n yé mí di dènnemè Esibiti kó mudaatōmmú.

⁸ Mí ndi Yiè nKuyie mmú béi nke tú m bo di katenè n do yè n yóó duó nkèè tenké Abarahammu nè Isaki nè Sakòbu kè di kè tieke.

⁹ Kè Mòyiisi tí nàkè Isidayeeribe. Kè bè í nyie, ke yé bè fēũrìnemè mutōmmú mediè.

¹⁰ Kè ti Yiè nKuyie nnáké Mòyiisi ke dō:

¹¹ Kòte kénáké okpààti ke dō, wèe yóu Isidayeeribe kè bèe yè o tenké.

¹² Kè Mòyiisi dō: Isidayeeribe í yie n kpeti, kè m bo na kénákèné okpààti nwe, mí nwèè í nò nke náánnáá?

¹³ Kè ti Yiè nKuyie nnáké Mòyiisi nè Anoo bèe yóó náké ti Isidayeeribe nè Esibiti kóo kpààti, kè deè yie nkè bèe denne Isidayeeribe Esibiti tenké.

Mòyiisi nè Anoo yààribè yètè

¹⁴ Nte Isidayeeribe bèè baké Isidayeeribe naàmùnti be yètè:

Sakòbu kóo po Dubenni bí: Enòki nè Paduu nè Ètisidonnì nè Kadimii bèè do tú Dubenni naàmùnkù kó beyààribè.

¹⁵ Simmè33 bí tú: Yemmuyeedi nè Yaminni nè Oadi nè Yakinni nè Soa nè Saudi Kannahā kóo nitipòkù bire bèe do tú Simmè33 naàmùnkù kó beyààribè.

¹⁶ Kè Defii peitè initidabí itàati: Kerisonni nè Keati nè Medadi kè bèe múnke pié ibí. Defii do yóó kú ke mòke yebie ntekòutè nè sipisitàati nè yèyiekè (137) ndi.

¹⁷ Kerisonni bí tú: Dibinii nè Simeii. Bèè do tú be kó beyààribè.

¹⁸ Kè Keati bí ntú: Amudamu nè Isaadi nè Ebunoo nè Usiyeedi. Keati yóó kú ke mòke yebie ntekòutè nè sipisitàati nè yètàati (133) ndi.

¹⁹ Kè Medadi bí ntú: Madi nè Musi. Bèè do tú Defii naàmùnkù kó beyààribè.

²⁰ Kè Amudamu puoke o cice tãũ Yokebeti kòo ò peitè initidabí idèi, Anoo nè Mòyiisi. Amudamu do yóó kú ke mòke yebie ntekòutè nè sipisitàati nè yèyiekè (137) ndi.

²¹ Kè Isaadi bí ntú: Kodee nè Nefeki nè Sikidii.

²² Kè Usiyeedi kpeyi ntú: Mikayeedi nè Edisafāā nè Sitidi.

²³ Kè Anoo puoke Edisebaa Amminadabu kóo sapàà, Nas33 tãũ kòo ò peitè initidabí inàà: Nadabu nè Abiu nè Edeasaa nè Itamaa.

²⁴ Kè Kodee bí ntú: Asii nè Edikanaa nè Abiyasafu, Kodee naàmùnkù kòbe kó beyààribè mbe.

²⁵ Kè Edeasaa, Anoo biree puoke Pusiyeedi kóo sapàà nkòo ò peitè denitidabire kè dè yu ke dō Pinsi.

Defiibe yààribè kó yeyètè nye memme.

²⁶ Anoo nè Mòyiisi nwe ti Yiè nKuyie nnákémè ke tú: Dennenè Isidayeeribe Esibiti be naú dō ndōmmè.

²⁷ Bèè do nàkè Esibiti kóo kpààti ke dā wèe yóu kè Isidayeeribe yè Esibiti.

Kuyie ndèntemè Mòyiisi kù ò dōunnè dīi nūi

²⁸ Kè ti Yiè nKuyie mbéinnè Mòyiisi Esibiti tenké ke dō:

²⁹ Mí tu di Yiè nKuyie, á náké Esibiti kóo kpààti n da nàkè tí timou.

³⁰ Kè Mɔ̀ȳiisi d̀ò: N yí nò nke náá nhokpààtì bo yie n kpetaà?

7

¹ Kè ti Yiè nKuyie nnáké Mɔ̀ȳiisi ke d̀ò: N yóó da duóm̄mu n kó muwērímú kàa kote okpààti borè, nè n kó diyètiri, kàa kóo kóti Anɔ̀ nnáá nha ò náá nti.

² F́s̄s̄ yó nnáá nha kóo kóti n da náá nti, kòò ti c̄́ĩnko okpààti, kòò di yóu kè di yè o tenkè.

³ N yóó kpénkùn̄n̄emu okpààti to, kéd̀òò tidieti nè mebenkùmè péu Esibiti mieke.

⁴ Okpààti yóó yetemu di kp̄eti, kè m benke n wērímú Esibiti mieke kè b̄e poté, kéd̄enne d̄indi n nitibè Isidayeerībe.

⁵ M bo benke di m̀nn̄ni n wērímú Esibiti tenkè k̀obe kè di denne Esibiti tenkè. De m̀nn̄ni b̄e bo banté n tùmè di Yiè nKuyie.

⁶ Mɔ̀ȳiisi nè Anɔ̀ kè b̄e d̀òò ti Yiè nKuyie mbè nàkè ti weti weti.

⁷ Bè do yó nnáánnè okpààti kè Mɔ̀ȳiisi m̀òke yebie nsipisini ndi kè Anɔ̀ m̀òke yebie nsipisini nè yètàati.

Anɔ̀ pàati naám̄mè f̄ewààf̄e

⁸ Kè ti Yiè nKuyie nnáké Mɔ̀ȳiisi nè Anɔ̀ ke d̀ò:

⁹ Kòo kpààti di beke ke tú dí d̀òò tidieti mati, f́s̄ mMɔ̀ȳiisi á náké Anɔ̀ kòo túóté o pàati kéd̀òúnko okpààti iikè, kè kùu náá nfewààf̄e.

¹⁰ Mɔ̀ȳiisi nè Anɔ̀ kè b̄e kote okpààti borè kéd̀òò ti Yiè nKuyie mbè nàkè ti. Kè Anɔ̀ d̀òúnko o pàati okpààti nè o t̀mbè be iikè, kè kùu náá nfewààf̄e.

¹¹ Kòo kpààti yúni behekènkòtíbe nè benitinòmbè nè betetiebe Esibiti k̀obe. Kè b̄e múnkeè d̀òò meboti,

¹² kéd̀òú ndòú mbe kó ipàati ke li náá nyiwààke. Kè Anɔ̀ kó kupààti maá mmaánko be kpeyi.

¹³ Kòo kpààti kpénkùn̄ne o to, ò í nyie mMɔ̀ȳiisi nè Anɔ̀ be kp̄eti kénd̀onnè ti Yiè nKuyie ndo ti mbè nàkémè.

Menie nnaám̄mè meyīi

¹⁴ Kè ti Yiè nKuyie nnáké Mɔ̀ȳiisi ke d̀ò: Okpààti to kpenkemu, kòò yete Isidayeerībe bo yèmè.

¹⁵ Túóté kupààti kùu do náá nfewààf̄e kékote dikünweñni sèi okpààti taà dii m̀nn̄ni kukó nNiidi, kè dí m̀m̀.

¹⁶ Kàa ò nàkè ke d̀ò: Ti Yiè nKuyie ntinti Ebedeebe ti tũ nkù ku n t̀nn̄ni, ke tú n da nàkè kàa ti yóu kè tí kote dikpáá kè kù fié iwūš, a me nyi yie.

¹⁷ Deè te kè kù b̄e nke tú, nè me ndòòrimè mieke nke a yóó bantémè kù tumè ti Yiè nKuyie. M bo poté kupààti m me ntò kù menie nkè mèe náá mmeyīi.

¹⁸ Kè siȳi kú, kè menie nhännè kunóú, kè Esibiti k̀obe yīke me muyàà.

¹⁹ Kè ti Yiè nKuyie nyíe kénáké Mɔ̀ȳiisii ke d̀ò: Náké Anɔ̀ kòo youte o pàati Esibiti kó ikó ndieyi nè isámp̄òi nè yebire nè sikondakesí de bíékè Esibiti omou mieke. Kè de kó menie nnaá mmeyīi nkédátinnè ketenkè kemou ketaunnè yedó nè yediè nde miekoo.

²⁰ Mɔ̀ȳiisi nè Anɔ̀ kè b̄e d̀òò ti Yiè nKuyie mbè nàkè ti, kè Anɔ̀ youte kupààti kèpoté menie nhokpààti nè o t̀mbè be iikè, kè kukó nkumou náá mmeyīi.

²¹ Kè siȳi kú, kè menie nhännè kunóú, kè Esibiti k̀obe yīke muyàà.

²² Kè Esibiti kó benitinòmbè múnkeè d̀òò meboti. Kòo kpààti to baá ñkpeñni kòo yete Mɔ̀ȳiisi nè Anɔ̀ be kp̄eti, kénd̀onnè ti Yiè nKuyie ndo b̄e nàkémè.

²³ Kòo kpààti íté kékò nho c̄́f̄è, kékete ke í ndake be terè kp̄eti.

²⁴ Kè Esibiti tenkè k̀obe dammú sibií kukó ntake ke bo péte menésààmè, ke yé kukó nkámè do í d̀ommè k̄yà.

²⁵ Menie ndo náá mmeyīi nkè dè mmòke yewe yèyiekè ndi.

Yecedakè píemmè Esibiti tenkè

²⁶ Kè ti Yiè Kuyie nnáké Mɔ̀ȳiisi ke d̀ò: Kote kénáké okpààti ke d̀ò: Ti Yiè nKuyie ntu, á yóu kè kù kó benitibèe kote kè kù fié iwūš.

²⁷ Kàa yete kù bo duš nkè yecedakèe píe nha tenkè kemou mieke.

²⁸ Yecedakè bo píe nkukó nkéyenní keta a kpààtic̄́f̄è, a dieku a d̄ou dè nè a d̄óú ñnkè nè a t̀mbè kó sic̄́i nè a k̀obe kpesi, nè b̄e p̄ū dè péè nè b̄e ò piiku dè.

²⁹ Yecedakè bo ndekú a ñnkè nè a t̀mbè ñnkè nè a k̀obe ñnkè.

8

¹ Kè ti Yiè nKuyie nnáké Mɔ̀ȳiisi ke d̀ò: Náké Anɔ̀ kòo youte o pàati ikó nnè sikondakesí nè yebire de bíékè, kè yecedakèe píe nhEsibiti kó ketenkè.

² Kè Anɔ̀ youte o nùtè Esibiti kó ikó mbíékè, kè yecedakèe píe nhEsibiti tenkè.

- ³ Kè benitinòmbè múnkee doò mebotí, kédenneni yecedakè Esibiti.
⁴ Kòo kpààtí yú Mòyiisi nè Anò ke dò: Bántèné di Yiè nKuyie nkè kù ti denne yecedakè mí nnè n kòbe, kè n di yóu kè di kòte kè kù fié iwūš.
⁵ Kè Mòyiisii náké okpààti ke dò: N náké a dó m bántè dìi m̀nni Kuyie nfš nnè a tómbè nè a kòbe di kpéi, kè yecedakèe yè dihei, kénkraá kukó mmáá.
⁶ Kòo kpààti dò: Nanke. Kè Mòyiisi dò: N yiemmu ke bo kù bàntè, kàa banté ke dò nhòm̀ou í d̀nnè ti Yiè nKuyie.
⁷ Yecedakè yóó yèmu fš nnè a tómbè nè a kòbe di c̀éi, kénkraá kukó mmáá.
⁸ Mòyiisi nè Anò kè b̀eé íté okpààti borè kè Mòyiisi bántè ti Yiè nKuyie nke d̀o kùu deite yecedakè kù do tannè yè dihei.
⁹ Kè ti Yiè nKuyie ndòò Mòyiisi kù beke ti kè yecedakèe kù sic̀éi mieke nè yetowaarè nè depaa.
¹⁰ Kè b̀eé yè tiku kécóu nyecúò yecúò, kè dihei dátinné kunóú.
¹¹ Kòo kpààti yà yecedakè d̀èèmé kòo toò kpenke, kòo yete Mòyiisi nè Anò be kpeti, kéndònnè ti Yiè nKuyie ndo ti nhò nákéme.

Inaméi píemmè Esibiti tenkè

- ¹² Kè ti Yiè nKuyie nnáké Mòyiisi ke dò: Náké Anò kòo youte o pàati képoté mutáá nkè mùu naá nyinaméi Esibiti tenkè kem̀ou.
¹³ Kè b̀eé yie nKuyie mbè náké tí, kè Anò youte o pàati képoté mutáá nkè mùu naá nyinaméi képònné benitibè nè iwūš, kè mutáá mmum̀ou naá nyinaméi Esibiti tenkè kem̀ou mieke.
¹⁴ Kè benitinòmbè múnke ndò kédenneni be kó inaméi k̀yíièke, kè inaméi mp̀úš benitibè nè iwūš.
¹⁵ Kè benitinòmbèe náké okpààti ke dò: Kuyie nkó tenòùtè nte.
 Kòo kpààti baa kpénk̀unne o to k̀eyete Mòyiisi nè Anò be kpeti.

Tidòndanti píemmè Esibiti tenkè

- ¹⁶ Kè ti Yiè nKuyie nnáké Mòyiisi ke dò: A naa yè dik̀unweřni s̀èi k̀ésónté okpààti ò yèti dìi m̀nni ke tati kukó, kàa ò náké ke dò: Kuyie ntú a yóu ku kòbe kè b̀eé kòte kè kù fié iwūš.
¹⁷ Kàa me nyete, kù bo denneni tidòndanti yeiti, kè ti nda d̀amm̀u nè a tómbè nè a nitibè, ti bo píe nhEsibiti kòbe kó sic̀éi, kédátinné ketenkè.
¹⁸ Kè de kó tidòndanti yènni, kù í yóó yie nkè ti mbo Kosenni, ku kòbe ei, kàa banté kù bè bonème.
¹⁹ Kù bo nk̀anké ku kòbe k̀eyóu a kòbe. Dè naa yóó d̀òmu.
²⁰ Kè ti Yiè nKuyie ndòò kù béi ntí, kè tidòndanti yeitii tanni k̀énsù k̀épie nhokpààti c̀ètè nè o tómbè k̀epesi nè Esibiti tenkè kem̀ou mieke.
²¹ Kè dihei cake kòo kpààti yú Mòyiisi nè Anò ke dò: Kòtenè k̀éfié nyiwūš Kuyie ndi tenkè mieke.
²² Kè Mòyiisii yete ke dò: Dè báa yie! Ti yóó fié ìi wūš ti Yiè nKuyie nyi dò nhEsibiti kòbe borè isòke nyi, kè ti í feu kè bè ti yà bè yóó ti búótí yetáre nye k̀ékuo.
²³ Ti yó mm̀ake kuce yewe yètàati ndi dikpáa mieke, k̀éfié ti Yiè nKuyie nyiwūš kù yè dè ndòmmè.
²⁴ Kòo kpààti dò: N yiemmu ke bo di yóu kè di kòte dikpáa k̀éfié iwūš di Yiè nKuyie, di né báa d̀étè, dí kù bàntè n kpéi.
²⁵ Kè Mòyiisi dò: N yóó íté a borè k̀ébántèmu ti Yiè nKuyie nkè kù naa denne tidòndanti a c̀ètè nè a tómbè k̀epesi nè a nitibè k̀epesi. A né báa ti souté k̀eyete Isidayeeriibe bo kòtemè k̀éfié iwūš ti Yiè Kuyie.
²⁶ Kè Mòyiisii íté okpààti borè k̀ébántè ti Yiè nKuyie.
²⁷ Kè ti Yiè nKuyie ndòò wè kù beke tí, kédenne tidòndanti okpààti nè o tómbè nè o nitibè be c̀éi, kudòndònkù makù í nkpaá bá kumáá.
²⁸ Kòo kpààti baa wète k̀ékpénk̀unne o to k̀eyete Isidayeeriibe bo yèmmè.

9

Iwūš kumè

- ¹ Mem̀me kè ti Yiè nKuyie nnáké Mòyiisi ke dò: Kòte okpààti c̀ètè kóò náké ke dò: Ti Yiè nKuyie, t̀inti Ebedeebe ti t̀u nkù tu á yóu t̀inti kù kó benitibè kè tí yè kè kù fié iwūš.
² Kàa yete bè bo yèmmè, kàa baa kpaá yetírí,
³ kù bo duò nkè muwūš̀kū́ ntanni mediè nk̀ékuo a wūš: Sisèi nè s̀ammarím̀ubè nè yòyòbè nè inàake nè ípe nè sibò.
⁴ Ti Yiè nKuyie nyó nyèmu t̀inti Isidayeeriibe ti kó iwūš kpéi mbá f̀emafè báa kù.
⁵ Kè ti Yiè nKuyie mbéi nke dò: Nanke nwe n yóó d̀òmmè de kó tidietí Esibiti tenkè mieke.

⁶ Kè dèe wenté kè ti Yiè nKuyie mme ndòò kè Esibiti kàbe kó iwūs kú, bá Isidayeeribe kàfe mafé í nku bá fèmaá.

⁷ Kòo kpààtì tǝ nkè bèe siéké kénsǝ nyIsidayeeribe kó iwūs í ku bá fèmaá, kòò to baa ñkpeñni, kòo yete Isidayeeribe bo yèmè.

Mekpàà mpǝrǝmè benitibè nè iwūs

⁸ Kè ti Yiè nKuyie nnáké Mǝyiisi nè Anǝ ke dǝ: Kouténè mutápeí, nkè Mǝyiisi mù útóo keñkè okpààtì ìkè.

⁹ Kè mùu naá nkutǝyukú kédátinné Esibiti tenkè kemǝu, kédari benitibè nè iwūs kènaá nyenúútè.

¹⁰ Mǝyiisi nè Anǝ kè bèe kouté mutápeí nkékote okpààtì borè kè Mǝyiisi mù útóo keñkè okpààtì ìkè kè mùu dátinné benitibè kènaá nyenúútè nè yemmu.

¹¹ Esibiti kó benitinǝmbè í nna ke kǝte Mǝyiisi borè ke yé yenuútè múnke do bè pǝrǝmè, yè pǝrǝmmè boti betǝbè.

¹² Kè ti Yiè nKuyie nkpénkǝnne okpààtì to, kòo yete Mǝyiisi nè Anǝ be kpeti kéndonnè ti Yiè nKuyie ndo tì nàkémè Mǝyiisi.

Yemátàrè kǝomè benitibè

¹³ Kè ti Yiè nKuyie nnáké Mǝyiisi ke dǝ: Á yè dikǝnweñni sèi kénáké okpààtì ke dǝ: Ti Yiè nKuyie tǝnti Ebedeebe ti tǝ nkǝ tu, á ti yóu, kè tí yè kè kú flé iwūs.

¹⁴ Kè dè í dǝ mmeme kú bo da poté, fǝ nnè a tǝmbè nè a nitibè, kàa banté òmǝu í bomè ketenkè ke kú mànnè.

¹⁵ Kè kú do tú kú bo duǝnni mumǝmmú kè mù da kuǝ fǝ nnè a kàbe nè mie ndi do í kpàa bo ketenkè ñnkè.

¹⁶ Kú né da yóu kàa kpàa fǝu, ke bo yà ku wǝrímú mmu kè bèe déúkǝnne ku yetiri ketenkè ñnkè.

¹⁷ Kàa me mbaa dǝ kǝmpǝ nku nitibè ke yetírí bè bo yèmè.

¹⁸ Dè naa bo nkááké mie nkè kǝu duǝnni fetaafe nè yemátàrè dieyè, di mu nyí dè yà nè Esibiti bomè.

¹⁹ Á tanné a kó iwūs tǝcǝtè nè dèè kó dimàa tu a kpere, iwūs ìi bo mbo dikpàa nè benitibè ke í nta tǝcǝtè, yemátàrè yèe yóo dè búǝtí kè dèe kú.

²⁰ Kòo kpààtì tǝmbè mabèe depe Kuyie nnáké tí, kétanné be wūs nè be tǝmbè de yìe.

²¹ Bèè sènkèri de kó tináahti kè bembèe yóu be wūs nè bè kó betǝmbè dikpàa.

²² Kè ti Yiè nKuyie nnáké Mǝyiisi ke dǝ: Youte a nǝtè keñkè, kè yemátàrèe duoní Esibiti tenké kemǝu mieke, benitibè nè iwūs nè depaa ntidiiti ñnkè.

²³ Kè Mǝyiisi youte o pààtì tiweti bíékè, kè ti Yiè nKuyie nduǝ nkè fetaafe mmí nke péú kè yemátàrè duoní Esibiti tenké kemǝu mieke.

²⁴ Esibiti kàbe mu ndo í yà de kó fetaafe boti nè bè bomè, fèè mǝi nke péú kè yemátàrè duoní.

²⁵ Kè yemátàrèe bústí benitibè nè iwūs kékua, kécake tidiiti nè detie.

²⁶ Kè Kosenni Isidayeeribe kó dikari dii máa nsoké.

²⁷ Kòo kpààtì yú Mǝyiisi nè Anǝ ke dǝ: Di mmǝnni mí nnè n kàbe ti cààremu, di Yiè nKuyie nkuu wenni.

²⁸ Bántènè ku, kè yemátàrè nè itapie kè dèe cómmú kè n di yóu kè dí yè.

²⁹ Kè Mǝyiisi dǝ: N yóo yeroomu dihei kéyoute n nǝu kébantè ti Yiè nKuyie, kè itapie nè yemátàrè kè dèe cómmú, kàa banté kuu temè ketenkè.

³⁰ N né yému ke tú fǝ nnè a tǝmbè di mu nyí depe ti Yiè nKuyie.

³¹ Dè do sǝ ntidiiti òtemu, kè titǝnti pǝrì, kè fetaafe mátàrè dè poté.

³² Tidiniiti tii máa do yenté ke yé tí mu ndo í òtamè.

³³ Kè Mǝyiisi íte okpààtì borè, keta dikpàa, kébantè ti Yiè nKuyie nkè itapie nè yemátàrè kè dèe cómmú, bá fetaafe ténke í nniu.

³⁴ Kòo kpààtì yà fetaafe nè yemátàrè nè itapie dè dèèmè, kòo too wète kékpenke wenwe nè o tǝmbè.

³⁵ Kòò baa n kpàa yetírí Isidayeeribe bo yèmè kéndonnè ti Yiè nKuyie ndo tì nàkémè Mǝyiisi.

10

Fecofè tannímè Esibiti

¹ Kè ti Yiè nKuyie nnáké Mǝyiisi ke dǝ: Kǝte okpààtì borè, mǝi kpénkǝnne o to nè o tǝmbè kpèye ke bo dǝò tidièti be cuokè.

² Kàa tì nàké a bí nè a yaábí n dǝò dè Esibiti kàbe nè n dǝò tii dieti be cuokè. Kè di nyé n túmè di Yiè nKuyie.

³ Mɔ̀ȳiisi nè Anɔ̀ kè bèe kote okpààti borè kóo nàké ke dò: Ti Yiè nKuyie ntínti Ebedeebe ti tũ nkũ tu, a yóó kékũnne ãmmànni amáà ku ìkè, kè ti yóó kè tí yè ke kù fié iwũs?

⁴ Kàa yete ti bo yèmè, kù bo duanni fecofe nanke a tenké.

⁵ Kè fèe dátinnè ketenkè bá kè ténke bá nfeí, fè bo cááké yemátárè sùs ndè, kécááké detie ndemou kó tifaàti dikpáà.

⁶ Fè bo píe nha c̄fètè nè a tũmbè kpesi nè a nitibè kpesi. A cicebè nè a yààribè bè mu nyí yà de kó kubotí nè bè bomè.

Mɔ̀ȳiisi béi mmemme kèíté okpààti c̄fètè kèyè.

⁷ Kóo kpààti tũmbè è nàké ke dò: Onitì yìè nyóó yóu ãmmànni ò bo nti buãmmè meyei? Yóu be kè bèe yè kèfié be Yiè nKuyie nyiwũs. A í wúó nhEsibiti kobe deumáà!

⁸ Kè bèe yúni Mɔ̀ȳiisi nè Anɔ̀ okpààti borè kóo bè nàké ke dò: Kòtenè kèfié iwũs di Yiè nKuyie. Òmbe kòri?

⁹ Kè Mɔ̀ȳiisi dò: Ti kòri timou ndi. Ibí nè bekótibè benitidaabè nè benitipòbè nè ti nààke nè ti pe nè ti bós. Ti Yiè nKuyie mbanni ndi.

¹⁰ Kóo kpààti dò: Di yèmmè dò m bo di yóumu kè di kote dimou, di pobè nè di bíàà? M báá dè dð! N yémou ke dò ndi dó tí í wenni.

¹¹ Biti! M báá di yóu. Kòtenè dínidi benitidaabè máá kèfié iwũs di Yiè nKuyie di do me nyè.

Kè bèe bè bèti okpààti c̄fètè.

¹² Kè ti Yiè nKuyie nnáké Mɔ̀ȳiisi ke dò: Youte a nùtè Esibiti Ìnkè, kè fecofee kòtení kécááké yemátárè sùs ndè.

¹³ Kè Mɔ̀ȳiisii youte kupàati Esibiti tenké Ìnkè, kè diyìè yìèni kèè bíékè kó kuyaakù ntũũ nke fuuti, kényiè nke fuuti kè dè nyóó wenté kè kù tani fecofe dihei.

¹⁴ Kè fèe tanní Esibiti tenké kénsũ, kédátinnè Esibiti tentáá mmumou mieke. Bè mu nyí yà fè kóo botí Esibiti, fè kóo botí me nyí kpaá bo buoté.

¹⁵ Kè fecofee dátinnè ketenkè kemou, kè dèe bitoo, kè fèe cááké tidiiti nè yetebe yemátárè do sùs ndè. Timúti nè tifaàti dè ténke í nkpaá Esibiti tenké kemou mieke.

¹⁶ Kóo kpààti yú Mɔ̀ȳiisi nè Anɔ̀ ke dò: N yeténè di Yiè nKuyie nku, ke di yeténè di mómmòmbe.

¹⁷ Di wète kè n c̄fè n yei nkébántè di Yiè nKuyie nkè kùu fũũ mmeyei ns̄immè mie.

¹⁸ Kè Mɔ̀ȳiisii ité okpààti borè, kébántè ti Yiè nKuyie.

¹⁹ Kè kùu duós nkè diyìè yìèni kèè bíékè kó kuyaakùu fuute kétúóté fecofe kètanè tipènti kóo dàmmèri, bá fèmafè í nkpaá Esibiti tempè nkumou mieke.

²⁰ Kè ti Yiè nKuyie nkprénkunnè okpààti to, kóo yete Isidayeeribe bo yèmè.

Dibiinni tannimè Esibiti

²¹ Kè ti Yiè nKuyie nnáké Mɔ̀ȳiisi ke dò: Youte a nùtè kè dibìnni tanní Esibiti tenké kemou mieke kèncèè ke dò nhonitì bo na kè di kàáké.

²² Kè Mɔ̀ȳiisii youte o nùtè kè dibìnni dierri tanní Esibiti tenké kemou mieke kèmmòke yewe yetàati.

²³ Òmou ténke í nwúó nhotòu, òmou í nyité o kàri, kè kuwenniku né mbo Isidayeeribe kó dikari.

²⁴ Kóo kpààti yú Mɔ̀ȳiisi kóó náké ke dò: Di bo na kékote dimou, di pobè nè di bí kèfié iwũs di Yiè nKuyie. Di wũs ì máá yó nkpaá die.

²⁵ Kè Mɔ̀ȳiisi dò: F̄s̄s̄ yóó ti duós nti yóó fié ì wũs ti Yiè nKuyie nnè ti yóó kù p̄a í kètuo.

²⁶ Ti yó ntòmu ti wũs imou, fèmafè í yó nkpaá, ì mieke nke, ti yóó tãatémè kèfié ti Yiè nKuyie. Ti me nyí yé ti yóó tãatè ì, ti yóó ke ntuòke kè ì yà.

²⁷ Kè ti Yiè nKuyie nkprénkunnè okpààti to, kóo yete bè bo yèmè,

²⁸ kèbéi nke dò: Ítè m borè, kàa wètení d̄ii yìè a kumu.

²⁹ Kè Mɔ̀ȳiisi dò: A béi ntũ tiñti, n ténke í wètiní a borè.

11

Kuyie nnákémè bèè tu Mpo bè yóó kúmè

¹ De m̀nni kè ti Yiè nKuyie nnáké Mɔ̀ȳiisi ke dò: M bo yíé képoté mesomme okpààti nè o kabè kè bè di yóu kè dí yè, bè yóó di betimu kè dí yè.

² Náké bá wèè nitidòu, bá wèè nitipòkù kóo m̄o o c̄p̄eetitòu yesòobò nè timátì péiti kp̄eye.

³ Kè ti Yiè nKuyie nduós nkè Esibiti kabee d̄oð Isidayeeribe mesàa. Okpààti tũmbè nè benitibè bemou Esibiti tenké mieke kè bè ndé Mɔ̀ȳiisi.

⁴ Kè Mɔ̀ȳiisii náké okpààti ke dò: Ti Yiè nKuyie ntu kù bo tanní Esibiti keyènkè cuokè,

⁵ Kékuo bèè tu Mpo bema Esibiti tenkè mieke, kékuonè a koo Po, wèè yóo da coute tikpati, kénto kétuakenè kunitipodaaku kùu te munammù ku koo po nè iwũs idaaì imo ù tu iketi yi.

⁶ Yekúdabùò mbo dátinné Esibiti tenkè kemou mieke, ye koo boti mu nyi ánné, ye me nyi kraá bo ánné.

⁷ Isidayeeribe kó dikari náke bè báa keè temotè oomè oniti yoo feòfè. Kè di banté ti Yiè nKuyie ncañninkomè Esibiti kobe nè Isidayeeribe.

⁸ De mánni a túmbè bo kateni kéninkù n yìkè ke dò: Yè, fè nnè a kobe. Kè n ye.

Moyiisi béi memme keyènnè kemieke diekè okpaàti cètè.

⁹ Kè ti Yiè nKuyie nnáké Moyiisi ke dò: Kè n yi dàò tidieti Esibiti tenkè, okpaàti í yóo di yóu kè dí ye.

¹⁰ Moyiisi nè Anoo bè do dàòmu tidieti péu okpaàti ìkè, kè ti Yiè nKuyie nnè kprékkunne okpaàti to koo yete bè bo yèmè.

12

Bè baammè diyentébanni

¹ Kè ti Yiè nKuyie nnáké Moyiisi nè Anoo Esibiti tenkè mieke ke dò:

² We ntànkù wèè yó ntú di borè dibenni koo tãnkù ketiwè.

³ Á náké Isidayeeribe, we ntànkù kó diyie pínni bá tèè cètè tèe taátè fepièfè.

⁴ Kè te cètè matè kéñni ke í yóo na kécááké te kó fepièfè kédeè, tèe yà te cèpèetitòbè kè bèe wènné keyà bè mà mè ke bo na ké fè cááké kédeè.

⁵ De kó fepièfè yó ntú fèè kpa fènfè kuyènkù kéntú fedaafe, kèmmake dibenni òmáá. Dè ntú fepièfè yoo tebuotè.

⁶ Dí nfè wèi ke dò yewe tepítè nè yènáà. De yiè ndi bá tèè cètè yóo kuòmè te kofe dihúrikèpànni mánni.

⁷ Kè bèe níeté meyií ndibòri tipítì tidé nè dibòri ìnkè.

⁸ Kè bèe púnnè de kó imaa nké ì cááké keyènkè nè pèèbè bèè í kòorenè mutie mùu muuti nè tikũnfáàti tiiti.

⁹ Ì bá nkpaá ke be nké dí ì cááké, di me mbáá ì bèríné, dí ì pũríné imo, diyuu nè itàake nè tinauti.

¹⁰ Dí báá cááké késús ndèmarè. Kè dèè kraá kè dè wenté dí dè cóu.

¹¹ Dí nfè cáá nke yi di naakũs nke níé di neuti ke to di pàati, ké nfè cáá nke dó mecaá. Diyentébanni ndi.

¹² De kó keyènkè m bo fitè ketenkè kemou kékuo bèè tu Mpo Esibiti mieke nè iwũs idaa yi iketi yi. Mfi tu di Yiè nKuyie.

¹³ Dí niéké mèè yíi ndi borè, mèè yó nte kè m pèèté di cèí kékuo Esibiti bèè tu Mpo ké di yóu.

¹⁴ Di yó mbaammu de kó diyie ke dennini n kpréí nsáá, ikuú nyi n di duú nyi kè ì yó mbo.

Isidayeerì yó mbaammè pèè wèè í kòorenè mutie mùu muuti pèè de kó dibanni

¹⁵ Yewe yèyiekè mieke di bá nyo mpèè wèè kòorenè mutie mùu muuti pèè, diyie ketiri yiè dí mù dènnè di cèí, yewe yèyiekè yenyè mieke. Kè wèè cááké pèè wèè kòorenè mutie mùu muuti pèè bèè ò dènnè Isidayeeribe cuokè.

¹⁶ De koo tãnkù yiè ketiri nè diyieñni di ní tí nkébaá ndibanni, di báa pí mmuutõmmù mamù de kó yewe kè dè í tú di bo bénnémè mudii.

¹⁷ Di yó mbaà nde kó dibanni ke dennini n di dènnè dii yiè ndi Esibiti tenkè. De kó ikuú yó mbomu sáá kè di nyi dàòri.

¹⁸ De koo tãnkù diyie tepítè nè dinaanni yiè kuyuoou kétuakenè sipísidè nè òmáá yiè kuyuoou, di bo ncáá mpèèbè bèè í kòorenè mutie mùu muuti bèmbè.

¹⁹ De kó yewe yèyiekè mieke mutie mùu ñ nte kè pèè múútì mù bá mbo di cèí. De kó yewe mieke wèè bo cááké pèè wèè kòorenè mutie mùu muuti bèè ò dènnè Isidayeeribe cuokè, bá kòò tu opòò yoo Isidayeerì.

²⁰ Bá kè di bo kèè bíékè di bá ncáá mpèèbè bèè kòorenè mutie mùu muuti de kó yewe.

²¹ Kè Moyiisii yú Isidayeeribe kó bekótibè ké bè náké ke dò: Kòonnè kèpímmù ipe yoo sibóó bá tèè cètè, kéfié diyentébanni.

²² Dí waá isópù kó tifaati képòtè meyií ndinaabuu mieke kéníeté dibòri tipítì tidé nè dibòri ìnkè. Òmòu báa ye ditowad kè dè yà wenténè.

²³ Dí Yiè nKuyie ntatinímu keyènkè ke bo kuo Esibiti kobe, kè kù yà meyií ndibòri kù báa yóu kòo kòutii ta di cèí.

- 24 Di yó ndòrimu de kó ikuó sáà nè di yaábíó.
- 25 Kè di ta ketenké di Yiè nKuyie nyè nkù yóó di duó nkè, dí ndòari de kó ikuó.
- 26 Kè di bí di beke ke tú, ònyi kuús nyi di dòrimè?
- 27 Di dò: Ti dòari diyentébanni kó ikuó nyi ke déúkunko ti Yiè nKuyie nyètiri, kù do pèèté mè ti cèí kékúo Esibiti kòbe ké ti yóu.
- De mònni kè Isidayeeribe sǐnnóó kénínkú,
- 28 kèíté kékúú mbe cèí kédòò Kuyie ndo nàké ti Mòyiisi nè Anò.

Kuyie nkúamè Esibiti bèè tu Mpo

- 29 Keyènkè cuokè kè ti Yiè nKuyie nkòtení kékúo bèè tu Mpo Esibiti tenkè mièke, kékúo okpààti kóo po, wèè do yóó ò còuté tikpàti kéntò kétuakèné kudaakù kùu bo dikpetintou ku kóo po nè iwūó ìdaai iketiýi.
- 30 Okpààti nè o tǔmbè nè o nìtìbè kè bèe ente keyènkè kénkuò nhEsibiti yekúdabùò, ke yé tecièté matè do í sokémè tèè kou í ku.
- 31 Kòo kpààti yú Mòyiisi nè Anò de kó keyènkè kè bè nàké ke dò: Díndi nè di kòbe yènnè n kòbe cuokè, kòtenè kèffíe iwūó di Yiè nKuyie kéndònnè di béimmè.
- 32 Túóténè di wūó imou kèyè kéndònnè di béimmè. Di bántè Kuyie nkè kù n dòò mesàà.
- 33 Kè Esibiti kòbe ñkuò nke tú, ti yóó kú timou ndi, kèmpéinko Isidayeeribe ke tú: Yènnè mecáà.
- 34 Kè bèe túóté tipéècooti tǔi í mùúti nè yebo kéditinne kèto.
- 35 Kè bèe dòò Mòyiisi bè nàké ti kèmuóké Esibiti kòbe yèsoòbo nè tímáti péti kpeye nè tiyààti.
- 36 Kè ti Yiè nKuyie ndòò Isidayeeribe mesàà, kè Esibiti kòbe mbe pāā mbe mòu dè. Mèmmè kè Isidayeeribe tó Esibiti kòbe kperè kèyènnè.

Isidayeeribe yèmmè Esibiti

- 37 Kè Isidayeeribe Ité Dammusesi kékote Sukoti, bè do bo ntùòke benitìbè sikòupíkòusikuò (600000). Bè í nkàa mbenitipòbè nè ibi.
- 38 Kè sòntíke kòbe mabè mbe néinè nè iwūó péu nè ipe nè inààke.
- 39 Kè bèe pǔnnè pèèbè bèè í kòarenè mutie mùu muuti, kè yé bè do bè bètimè Esibiti, kè bè nyeti mecáà, mbe í nto tídiiti matí.
- 40 Isidayeeribe do bo Esibiti ke dò yebie sikòusinàà nè sipísitáàti (430) ndi,
- 41 kèyè be naàmùnti tǔ ntǔ mmèè botí titòbè. Bè do yè yebie nsikòusinàà nè sipísitáàti kperí kó diyìe sònni ndi.
- 42 De kó diyìe kó keyènkè bè yó nkè baàmму sáà ke déúkunko ti Yiè nKuyie nyètiri, kù bè deeté kèè yènkè nke Esibiti tenké.

Diyentébanni kó ikuó

- 43 Kè ti Yiè nKuyie nnáké Mòyiisi nè Anò ke dò: Nte diyentébanni kó ikuó: Opòò mòu báá di de kó mudii.
- 44 Kè kudaakù bo bè donté kù, dí kù cǎnté kè kùu di de kó mudii.
- 45 Opòò nè otònti bè báá mù di.
- 46 De kó imaa ndi yóó ì cááké kudieku mièke nke, di báá i yènnè ditowaá, di me mbáá kèéte dikóú mari.
- 47 Isidayeeribe bémou beè yó mbaà nde kó dibanni.
- 48 Kòo pòò mòu dó kèbaà nde kó dibanni kédéúkumme mí ndi Yiè nKuyie nyètiri, wèè cǎmmú o cèfèté benitidaabè bémou. Mèmmè ò bo namè kè ndi kòkénè, kòò í cǎnté ò báá di de kó mudii.
- 49 De kó ikuó yó mbo díndi Isidayeeribe di kpéi nke nè bepòòbè bèè bo di cuokè.
- 50 Kè Isidayeeribe dòò Mòyiisi nè Anò bè nàké ti weti weti.
- 51 De kó diyìe ndi ti Yiè nKuyie mbe dènnemè, kè bè tǔnne be naú be naú, bè dò nkéndòmmè.

13

Kuyie nyèmmè bèe cǎnnè bèè tu Mpo ku kpéi

- 1 Kè ti Yiè nKuyie nnáké Mòyiisi ke dò:
- 2 Dí nni nduò mbèè tu Mpo nè iwūó ketiýi, dè tu n kperè nde.
- 3 Kè Mòyiisii náké benitìbè ke dò: Dí ndennini diyìe dii nkpeí, di yè di Esibiti. Di do kè tu tídaati nti, kè ti Yiè nKuyie ndi dènnení nè ku kó muwèrímu. Kè di baà nde kó dibanni di bá nyo mpèèbè bèè kòarenè mutie mùu muuti.
- 4 Di yèmu nyíe nhEsibiti mudidèi kóo tǎnkù.

⁵ Kè ti Yiè nKuyie nti tannè kù do yè nkù yóó duò nkèè tenkè ti yembè, menaamiè nnè mecekùò ndè pùá ndè, Kannahāā boti kòbe borè, Itiibe nè Amøriibe nè Efiibe nè Sebusiibe. Dí mbaà ndè kó dibanni bá dii benni de kóo tãnkù Kuyie nkpéi.

⁶ Yewe yèyiekè mieke dí ncáá mpéèbè bèè í kòorenè mutie mùù muuti diyíènni yìè kèbaá ndiyentèbanni.

⁷ De kó yewe yèyiekè mieke di bá ncáá pèèbè bèè kòorenè mutie mùù muuti, de kóo pèè me mbá mbo di cèí mieke, de kó mutie me mbá mbo dihei dimòu.

⁸ De kó diyìè di nnáá ndi bí ke tú: Ti baà nde kó dibanni ti Yiè nKuyie nti dòò de kpréi nke ti yeti dii mōnni Esibiti.

⁹ De kó dibanni yó ñdò ndibenkèri ndi di kpréi, kè dí di dòò mecanimè ké mmè ù di ñou ke mē ñri di tñ, kè mē di denniní di Yiè nKuyie nkó ikuò kùu di dènnè Esibiti nè ku wèrimù.

¹⁰ Bá dii benni di níi dōò de kó ikuò de kó dimōnni.

¹¹ Kè ti Yiè nKuyie nti tannè Kannahāā tenkè kù do yè nkù yóó duò nkè ti yembè nè tñti.

¹² Tí nkù duò mbèè tu Mpo nè iwūš daai ketiyi, kuù dè te.

¹³ Disāmmarimbii didaari ketiri di níi di cèète nè dipebii. Kàa me nyí yóó di cèète, a pitè di fñní kékúo, ke níi kù dontènè bèè tu Mpo.

¹⁴ Kè ti bí ti beke ke tú de kó meðòrimè tu ba? Ti dà: Kuyie nti dènnè dii yìè ndi Esibiti nè ku wèrimù ti do tú dè tidaati.

¹⁵ Okpàati weè do kpréikunnè o to kèyete ti bo yèmmè kè ti Yiè nKuyie nkuò Esibiti kòbe bèè tu Mpo nè iwūš ketiyi. Deè kpréi nte kè ti kù duò nyiwūš ketiyi ke šš kù dontènè bèè tu Mpo.

¹⁶ De kó ikuò yó ntú dibenkèri ndi di kpréi, kè dí í dòò mecanimè kéú di ñou ke ñ ñri di tñ nkè ñ ndi denniní ti Yiè nKuyie ndi dènnemè Esibiti nè ku kó muwèrimù.

Kuyie nduómme kè ku kòbe kónté tipènti kóo dāmèèri

¹⁷ Okpàati yóu dii mōnni Isidayeriibe kè bèè yè, kè Kuyie nyí nyóu kè bèè yè Fidisitèèbe tenkè kó kuce kùu tókè, bèè yàà bo yote mudoò kèwète Esibiti.

¹⁸ Kè kùu duò nkè bèè kónté dikpáà kèwetinnè tipènti kóo dāmèèri. Isidayeriibe do yeti Esibiti tenkè ke tū mbe náú be náú nyi, bèè dō nkéndōmmè.

¹⁹ Kè Møyiisii túóté Sosefu kūš ke yé ò do duómme kè Isidayeri bíi yú Kuyie nyètiri, kòò dō: Kuyie nyóó di dennemu diè, kè di yeti dí ntō n kūš.

²⁰ Kè bèè íté Sukōti kékari Etammu dikpáà nù.

²¹ Kè ti Yiè nKuyie nní mbè ni, ke níi ndò ndiwetiri kuyie mmōnni, kéndò ndihāāfñni keyènkè. Kè bèè na kénkéri keyènkè nè kuyie.

²² De kó diwetiri do šš í nyitè be ñkè kuyie mmōnni, keyènkè dihāāfñni me mbáá íté.

14

Esibiti kóo kpàati tūnnemè Isidayeriibe

¹ Kè ti Yiè nKuyie nnáké Møyiisi ke dō:

² Náké Isidayeriibe kè dí kónté kèbáté Pi-Aidōti, Mikidōdi nè dāmèèri de cuokè. Di yóó de mbáté, kénco Baari-Sefšš, kéntókénè dāmèèri.

³ Okpàati yèmmè yó ndò ndi fetimu dikpáà cuokè.

⁴ Kè ñ kpréikunnè o to, kòo di tūnnè kè nh ò kùò nè o āāpòmbè kédéúkunnè n yetiri, kè Esibiti kòbe banté mñ tumè di Yiè nKuyie.

Menme kè Isidayeriibe dō Kuyie mbéi nti.

⁵ Kè benitibèè náké okpàati ke dō: Isidayeriibe cokému, kòo yèmmèè ceete, wenwe nè o tūmbè, kè bèè dō: Ti dōò ba ke yóu kè bèè yè, ke yóu mutōmmù.

⁶ Kòo kpàati tūnte o kpàrisantè kèbáati nè o āāpòmbè,

⁷ kétúóté Esibiti kó sikipàrisēi simou sù kpeñni kè si ñbo sikuò sikuò (600), bá tēè kpàrisantè nè te dèèbè.

⁸ Kè ti Yiè nKuyie nkpéikunnè o to, kòo bè tūnnè. Isidayeriibe do í yè disòri.

⁹ Okpàati nè o āāpòmbè nè sikipàrisēi nè si dèèbè kè bèè bè tūnnè kè bèè ninte Pi-Aidōti také kè bèè co Baadi-Sefšš, kéntókénè dāmèèri.

¹⁰ Kè Isidayeriibe wénté kè bèè yà, ke sò nhokpàati autóo, kè kufšwáà mbè autè kè bèè nkuò nke yu ti Yiè nKuyie,

¹¹ kénáké Møyiisi ke dō: Ifōti í bo Esibitāà? Dè dōmmè káa ti dènneni Esibiti kè ti bo kú dikpáà mieke.

¹² Ti sòò da nákému ti kpáa bo dii mōnni Esibiti ke dō: A ti yóu ti bo mpñmmè Esibiti kó mutōmmù, dè tšūnè ti bo kúmmè dikpáà dii mmieke.

¹³ Kè Møyiisi dō: Di bá nyèkù, yñè só kèyà Kuyie nyóó di deeténemè Esibiti kòbe di me nwúó mbè, di ténke í yóó bèè yà diyìè mari bitil!

14 Ndònnè b'èu! Ti Yiè nKuyie nkuù yóó kpa ndi kpéi.

Kuyie nkeutémè kucè dàméèrì mièke

15 Kè ti Yiè nKuyie nnáké Mòyiisi ke dà: Dè yíme kàa n yu? Náké Isidayeeribe kè bèe kété.

16 Youte a pààti dàméèrì ìnkè kè menie nkéété, kè bèe na dekperè késénté.

17 N yóó kpénkùnsmu Esibiti kòbe to, kè bè di túnne, kè n kuò okpààti nè o ããpòmbè nè o naasèi nè si dèèbè kédéúkùnne n yètiri.

18 M bo kuò mèè botí okpààti nè o ããpòmbè nè o kpàrisèi nè si dèèbè bo nte kè Esibiti kòbee banté mû tumè di Yiè nKuyie.

19 Kuyie ntònni dìi ni Isidayeeribe kè dìi íté be ìikè ketúnne be fònkúò. Kè diwetiri dìi ni be ìikè kè dìi íté kétúnne bè fònkúò,

20 kesoóté Esibiti kòbe nè Isidayeeribe be cuokè, kéntú dibìnni Esibiti kòbe bíékè, ke tú kuwenniku Isidayeeribe bíékè. Bè í ntóónnè betòbè keyènkè kemòu.

21 Kè Mòyiisii youte o nòutè dàméèrì ìnkè, kè ti Yiè nKuyie nduònni diyie yìèni kèè bíékè kó kuyaakù, kè kù nyié nke fuuti, kékéété menie.

22 Kè mèe kpénné tipítì tidé kéndò nyiduotí, kè Isidayeeribe na dekperè késénté bá be naacèi í mbùúté.

23 Kè Esibiti kòbee bè túnne nè okpààti nè o kpàrisèi nè si dèèbè, kéta dàméèrì cuokè.

24 Kúkúnwentóo mòmni kè ti Yiè nKuyie nwénténi dihááttinni nè diwetiri mièke kényà Esibiti kòbe kó fehāāpònnafe, kè bè banté dikònkònni.

25 Kè be kpàrisèi cake kè bèe yíèke mucèmmu, ke dà: Tí cokèné, be Yiè nKuyie nkuù bè kòrímú ke ti kpànnè.

26 Kè ti Yiè nKuyie nnáké Mòyiisi ke dà: Youte a nòutè dàméèrì ìnkè kè menie nwète kédátinné Esibiti kòbe nè be kpàrisèi nè si dèèbè.

27 Kè Mòyiisii youte o nòutè dàméèrì ìnkè kúkúnwentóo mòmni kè menie nwétení mè do dòmmè, kè Esibiti kòbee mè yà kécokù kè ti Yiè nKuyie nduò nkè mèe bè pònténè.

28 Kè menie dátinné sikipàrisèi nè si dèèbè nè okpààti ããpòmbè bèè tū nyIsidayeeribe, bá òmòu í nyenté bá omáà.

29 Menie ndo kpéñné kéndò nyiduotí nyi, kubakù you nè kucànkù, kè Isidayeeribe na dekperè késénté.

30 De yiè ndi ti Yiè nKuyie ndeeténàmè Isidayeeribe Esibiti kòbe kè Isidayeeribe yà Esibiti kòbe kumè dàméèrì nùu,

31 kényà ti Yiè nKuyie nkpeñnimè ke kuò Esibiti kòbe kè kù yòte, kényie nku kpeti nè ku kóo tónti Mòyiisi kpeti.

15

Mòyiisi kó feyènfè

1 Mòyiisi nè Isidayeeribe kè bèe dentè feyènfè fie nkésāntenè ti Yiè nKuyie nke dà:

M bo ndiè nke sánti ti Yiè nKuyie,
kù benkemè ku wérímú ðeumè,
ke diu ntesāntè nè te dèèti
kè dè pònté dàméèrì mièke.

2 Ti Yiè nKuyie nkuù tu n wérímú
n yó ndiè nke ku nsānti,
kuù n deeté, kuù n te,
n yó nku ndonti, n cice do ku ntù,
n yó ndéúkunko kuù yètiri.

3 Ti Yiè nKuyie ntú okpàri nwe,
ke sànnè o yètiri.

4 Kuù diu nhokpàati kpàrisèi nè o ããpòmbè dàméèrì mièke
kuù duò nkè iwēi yembè pònté tipènti kóo dàméèrì mièke.

5 Kè dàméèrì fūò kó menie mbè dátinné,
kè bè diu ke cútóo ditári kōme.

6 Ti Yiè nKuyie nha kpeñnimu,
Ti Yiè nKuyie nfòò kékíí a dootitòbè.

7 A kó tikpeti tii te kàa na a dootitòbè,
kàa mièke kó muháá mbè còuté timúkpeti kōme.

8 Kuyie fòò wei kè menie nkpeñiné

kè yefɛ́ɸɸɸrè náá nyiduotí,

ke còmmú ke ténke í pũ̀.

⁹Ti dootitabè do náámmu ke tú:

Ti bo bè túnne ké bè nìnte,

kéfeke be kpere, kédì kénsànnè.

Ti bo kpatè ti se ké bè kùò bəmou.

¹⁰Kuyie nkàa wei kè dàméèrì bè dátinné,

kè bè diu ke cùtòo dibierimínnì kòmè

menékpèrimè cuokè.

¹¹We mbo ke da dònne fɔ́ nti Yìè nKuyie?

Ke dò mpáí, ke kpa meyei nke kpeñni,

ke dɔ̀rì tidièti kè bè ò dé.

Fɔ́ɔ̀ nò nke dɔ̀rì tidièti.

¹²Kuyie nfɔ́ɔ̀ yòùte a nòùtè mèmáá

kè ketenkè bè maánko.

¹³Nè a kó mesàà nke niité a nitibè

a donté bè nè a wērímú,

ke bè kòrinè a tenké sààkè.

¹⁴Kè benitibè ti kèè kè bè kòntì au,

kè Fidisitèèbe kòm̀bùòtì duò.

¹⁵Kè Edòmму kó bekpààtibè yìèkù,

kè kufɔ̀wáá mpí Məabu kó bekpààtibè,

kè Kannahāa kobe kòntì yārike.

¹⁶Kufɔ̀wáá ndièkù nè kukə̀mbòdorì kè dè bè auté.

A nòùtè kpeñnimu teè te kè dè bè kpeí,

ke bè dò nkáré,

ke kémmúnè a nitibè bo pèètémè,

a nitibè a donté bè.

¹⁷Kàa bè kòrinè a tārì ìnkè,

ke bo bè kànnè a ā dè.

Ti Yìè nKuyie nfɔ́ɔ̀ tũntè dikarì a yó mborè,

nè a nòùtè nte a maámè a cìtètè.

¹⁸Ti Yìè nKuyie nfɔ́ɔ̀ yó ntú okpààtì sáá.

¹⁹Okpààtì sèí nè o kparisèí nè si deèbè dè diu dii m̀nɔ̀nni menie, kè ti Yìè nKuyie nduó nkè dèe pɔ̀nté, kè Isidayeribe bie sénté bá be naàcèi í bùúté.

²⁰Kè Midiyammu, Anə tãũ Kuyie mpānāahtì náahtò túóté dibarì kè Isidayeribe kó benitipòbè bəmou ò túnne, kòo mbie nkè bè au.

²¹Kòò diè nke tú:

Nsántìnè ti Yìè nKuyie

kù benkemè ku wērímú deumè,

ke duó nkè tesanté diu nè tè deèti

kè dè pənté dàméèrì mieke.

ISIDAYERIBE DO KÉRÍME DIKPÁÀ TEDŌNTE MIEKE

Isidayeribe yámè menétiime

²²Kè Məyiisii bè í ntipèntì kóo dàméèrì kè bèe kété kénwetí dikpáà dierì Suudi, kémmòke yewe yètààti bá bè í pèté menie,

²³kétuòke Maara kéyà menie mbè í nna ke mè yà, ke yé mè tiimè. Me tiiku kpéí nte kè bè mè tu Maara.

²⁴Kè benitibè ñkpannè Məyiisi ke tú: Ti yóó yà ba?

²⁵Kè Məyiisii kuónnè ti Yìè nKuyie, kè kùu ò benke kudú makù, kòo kù mèú nkè mèe narike.

Kè ti Yìè nKuyie mbè duó nyikuó kébenke bè yó ndə̀orimè. Dèndè Kuyie mbè yàákémè,

²⁶kè bè nàké ke dà: Kè di kémmú mí ndi Yìè nKuyie n kpeí, ke dɔ̀rì n dómè, ke kémmú n di náá ntì, ke dɔ̀rì n kuó yèmmè, m báá di bənté muməmmú m bənté mù Esibiti kobe. Mii tu di Yìè nKuyie nkùu di miekunko.

²⁷Kè bèe tuòke dibòrì mari bè tu di Edimmu kè sibii dè bo tepíútè nè sidési nè depuonne sipisiyiekè kè bèe dè baté kéntókénè menie.

16

Kuyie mbè duómme mánni nè yepèpère

¹ Kè Isidayeeribee íté bemou Edimmu kétuoke Sinni kó dikpáá, Edimmu nè Sinaii de cuokè, otànkú dériwè diyìè tepíítè nè dinummuri nè bè yèmè Esibiti.

² Kè Isidayeeribe ríkpánnè Mòyiisi nè Anoo ke tú:

³ Dè yíme kè ti Yiè nKuyie nyí ti kùò Esibiti tenkè, ti do ò nkari dè kè simankũmboó Ìkú kè ti yo nke sannè? Kè di ti tóni die ndikpáá dii mmieke kè ti bo kú tímou nè dikònni?

⁴ Kè ti Yiè nKuyie nnáké Mòyiisi ke dà: M bo cũũnko keĩnkè kó mudii, bá wè ò ní yè kékou ò yóó na kédimè de kó diyìè. Memme n yóó di yáákémè kéyà kè di yie n náaanti.

⁵ Diyìè kuónni yìè, di ní yóó bénné kè dè mmánnè di òó bénné mèmme kuce mèdémè.

⁶ Mòyiisi nè Anoo kè bèe náké Isidayeeribe ke dà: Kuyouku kuú ndi bo banté ti Yiè nKuyie nkuú di dènnènimè Esibiti tenkè.

⁷ Nanke dikũnweñni kéyà ti Yiè nKuyie nkó tikpeti, kù kèemu di kù kpánnèmè. Ti tú òmbe kè di ti kpánnè?

⁸ Kè Mòyiisi dà: Kuyouku kuú nti Yiè nKuyie nyóó di duómme imaa nkè di cááké, nanke dikũnweñni kè kù di duó mmudii kè di di kénsánnè. Kù kèemu di kù kpánnèmè. Ti tú òmbe kè di ti kpánnè? Di kpánnè Kuyie nku.

⁹ Kè Mòyiisi náké Anoo ke dà: Náké Isidayeeribe bemou kè bèe tóónni Kuyie mborè, kù kèemu bè kù kpánnèmè.

¹⁰ Kè Anoo nkpáá náánnè Isidayeeribe, kè bèe wèéte dikpáá bíéké kéyà ti Yiè nKuyie nkó tikpeti diwetiri mieke.

¹¹ Kè ti Yiè nKuyie nnáké Mòyiisi ke dà:

¹² Náké Isidayeeribe ke tú: Di ní bo cááké imaa nkuyouku, dikũnweñni kédi mudii kénsánnè, kébanté mí tumè di Yiè nKuyie.

¹³ Kuyouku mònni kè yepèpère yènni kèpíe mbe kari. Dikũnweñni kè bèe yà dè màntèmè ke bè fité.

¹⁴ Timaánti yòtè dii mònni kè demarè nkpáá nónké ketenkè ke dò mmèdibii nke dò mmupáá.

¹⁵ Kè Isidayeeribe dè yà kénwúo nke békú betòbè ke tú: Bá nni mmu? Kè Mòyiisi bè náké ke dà: Kuyie ndi duó mmúu dii mmu.

¹⁶ Nte ti Yiè nKuyie nyè ndè ndómme: Bá wè ò ní kóu benitibè màmmè o cìtè. Demómbire demáá oniti.

¹⁷ Kè Isidayeeribee kóu, kè bèmabè kperè n̄sũ kè betòbè kperè kéñni.

¹⁸ Kè bèe berínè demómbire, kè wèè do kóu péu o kperè i mpèéte demómbire, wèè do kóu sám̄p̄o o kperè i ndónté demómbire. Bá wè kè dè nhò sánnè ò bo dimè.

Ti Yiè nKuyie nyè mbè n̄waa mmánni m̄è boti nè yèè we

¹⁹ Kè Mòyiisi bè náké ke dà: Òmòu báá súo mmudii nanke dikũnweñni kpéi.

²⁰ Kè bèmabèe yete késús nkè yebiè dè ta, kè dèe ànnè kunóu. Kè Mòyiisi miekee bè peike.

²¹ Kè bè ní pike kóu bè dò nkédi kè dè mmamè, kè diyìè tónkè dèe yenté.

²² Diyìè kuónni yìè kè bèe kóu demómbire mèdémè démmè oniti. Kè bekótibèe kote kénáké Mòyiisi.

²³ Kè Mòyiisi dà: Kuyie nyè ndi ndòori mèmme. Nanke tú teom̄p̄utè nte, diyìè sàari Kuyie ntáatè di. Ciennè di dó kécie ndè, kébénné di dó kébénné dè. Kè di di kè dèè súo ndi dè Ìnné kémbaà nanke dikũnweñni.

²⁴ Kè bèe súo nnanke kpéi, kéndònnè Mòyiisi bè nákémmè. Kè dèe wenté dè i nhánnè kunóu, yebiè me nyí ndè ta.

²⁵ Kè Mòyiisi dà: Dinè teom̄p̄utè nte yíe, Kuyie nkó diyìè. Kè di yè di í yóó péte.

²⁶ Di ní yóó kóu yewe yèkuò ndi. Diyíènni yìè mù i yóó mbo. Teom̄p̄utè nte.

²⁷ Kè bèmabè n̄c̄íéké kéyè diyìè yíènni yìè ke bo kóu kémmònté.

²⁸ Kè ti Yiè nKuyie mbeké Mòyiisi ke dà: Di yóó yie nh̄mmònni, n di náké ti nè n kuó?

²⁹ N di duómme teom̄p̄utè, deè te kè nh̄ òó di duó mmudii diyìè kuónni yìè kuce mèdémè. Teom̄p̄utè yìè bá wè ò ní nkari o cìtè ò báá yè.

³⁰ Memme kè Isidayeeribe nhompu diyìè yíènni.

³¹ Kè Isidayeeribee yú de kó mudii ke dà: Mánni. Mù do dònnè mèdibii mme, ke weeti ke dònnè mucekàyo.

³² Kè Mòyiisi dà: Nte ti Yiè nKuyie ntu mù: Bennénè mánni demómbire mèmáá kòo mbo kè di yaábí ní ò yà kébanté mí nKuyie n di dèmmè Esibiti kè ndi duó mmúu dii dikpáá mieke.

³³ Kè Mòyiisi náké Anoo ke dà: Benné mánni demómbire mèmáá kéuté diconkuri kéñné ti Yiè nKuyie ntaummè tou mieke kè di bí nhò yàu.

³⁴ Kè Anoo yie nti Yiè nKuyie nnàké tì Mòyiisi kéǎnné mánni diconkuri kéǎnné metaummè tu mieke ikuò nentì ìkè.

³⁵ Isidayeeribe do yo mmánni nwe ke dò yebie nsipísìnà. Bè do yo mmánni nwe ke yàa tuakenè Kannahā.

³⁶ (Bè do bennéne dèè mòmbire mánni ke ìnné dè do mànné dítàri mènàà ndi.)

17

Isidayeeribe mòh̄tém̄e menie

(Wénté Mukétimù 20:2-13)

¹ Kè Isidayeeribe yie nti Yiè nKuyie mbè nàké tì, kéité Sinni kó dikpáá, kénkéri kébáté Defidimmu, bè í mpètè menie nke yà.

² Kè benitibèe í ndikpánni nè Mòyiisi, kéntú: Tí duánnè menie nké tí yà. Kè Mòyiisi dò: Dè dómme kè di n kpánnè? Dè dómme kè di yáú ti Yiè nKuyie?

³ Kè sinéyèi auté benitibè kè bè ò kpánnè ke tú: A ti dènneni Esibiti kè sinéyèi sii bo ti kuo tínti nè tí bí nè tí wūṣà?

⁴ Kè Mòyiisi kuánnè ti Yiè nKuyie nke dò: N yóó dád ba benitibè bie? Dè kpaá sám̄pó nwe kè bè m búótí yetárè kékuo.

⁵ Kè ti Yiè nKuyie nnáké Mòyiisi ke dò: Deite Isidayeeribe kó bekótibè mabè, kétúóté a pààti a do poténè kù kúkò nkéniitè de ìkè.

⁶ N yó mbomu ditàri Odebu kó dipèri borè, kàa di poté, kè menie nyènni kè benitibèe yà.

Kè Mòyiisi dád Kuyie nhò nàké tì Isidayeeribe kó bekótibè ìkè.

⁷ Kè bèe yú de kó dibòri ke dò: Masa nè Mediba, dèè tu Dikpánni nè meyáámè. Bè do de nyínnè dikpánni Mòyiisi, kéyááké ti Yiè nKuyie, kémbékú bemáá ke tú: Kuyie nti bonàa kè kù í ti bonè?

Isidayeeribe namè Amadesiibe

⁸ Kè Amadesiibe dinté Isidayeeribe mudoò Defidimmu.

⁹ Kè Mòyiisi náké Sosuwee ke dò: Tàáté benitibè kékote kékpánnè Amadesiibe. N naa yó mbo ditàri ìnkè nke, ke tò Kuyie mpàati.

¹⁰ Kè Sosuwee dád Mòyiisi ò nàké tì, kékote kénkpánnè Amadesiibe, Mòyiisi nè Anoo nè Uuri kè bè bo ditàri ìnkè.

¹¹ Kè Mòyiisi yúo o bakù Isidayeeribe ñno, kè kù cònnè Amadesiibe ñno.

¹² Kè Mòyiisi baà nhou, Anoo nè Uuri kè bèe waá nditári, kòo kari, kè yiè nni mpí nho bakù you, kòo tòu pí nkucānku. Kòo baà nni nyuo kè diyìè yàa tannè.

¹³ Kè Sosuwee na Amadesiibe, kè bè kùo.

¹⁴ Kè ti Yiè nKuyie nnáké Mòyiisi ke dò: Wàri de kó tináahti dipátiri mieke kè dí nti yé. N yóó kuomu Amadesiibe pái pái, bá òmòu ténke bá ndennini be kpéi ketenkenè ìnkè.

¹⁵ Kè Mòyiisi maá diwūṣtònni kè di yu ke dò: Tí Yiè nKuyie ntú n kó mecannimè.

¹⁶ Ke béi nke dò: Amadesiibe mè ndáátimè ke kpánnè ti Yiè nKuyie, kuú yó mbè kpánnè sáá.

18

Mòyiisi còkù Setidoo ò siékémè

¹ Kè Setidoo Mandiyāabe kuó niùti, Mòyiisi còkù keè ti Yiè nKuyie ndòò dè Mòyiisi nè Isidayeeribe, kékeè kù bè dènnemè Esibiti,

² kétúóté Mòyiisi pokù Sefodaa ò do duó nké wèe kònko, wenwe nè o bí idé.

³ Dèketirè yètirì do tú Kedisōmmu (dèè tu Mbo-Kupóòkù).

⁴ Kòo sám̄póu kperi tú Kù-Nteenmè (Nè bè kó tináahti Ediesee). Kòò dò: Kuyie n cice do tū nkù, kuú n teennè, kè n yenténè okpàati siè.

⁵ Kè Setidoo Mòyiisi còkù tóuté Mòyiisi pokù nè o bí idé, kékote Mòyiisi borè, ke ś mbè báté Kuyie ntàri také.

⁶ Kòo náké Mòyiisi ke dò: Mí nSetidoo a còkù, mfi toni a pokù nè a bí idé, ke kòteneni a borè.

⁷ Kè Mòyiisi ò co, kóò arí, kè bèe beke betabè kōnnaatí, keta Mòyiisi tou.

⁸ Kòo náké ò còkù ti Yiè nKuyie ndòòmè Esibiti kóo kpàati nè o kòbe, Isidayeeribe kpéi nnè bè máanè mèè áarimè, kè ti Yiè nKuyie mbè deeté.

⁹ Kè dèe narike Setidoo ti Yiè nKuyie ndòòmè mesàa nyIsidayeeribe, ke bè deeténi Esibiti kòbe. Kòò dò:

¹⁰ Tí Yiè nKuyie nyètiri ndeu, kunku kùú di deeténi okpàati nè Esibiti kòbe be nou mieke.

¹¹ M bantému di mmònni ti Yiè nKuyie pèētémè yebòké, kù benkemè ku wèrímu Esibiti kòbe fèũnko dii mōnni Isidayeeribe.

¹² Kè Setidoo M̀oyiisi c̀òkùu kuò Kuyie nfeɔ̀fè k̀étuo nkè kù kùo fetefè k̀ébénné. Anoo nè Isidayeeribe kó bekótibè kè bèe ò wènnénè, kè bèe di Kuyie nyiikè.

M̀oyiisi tankémè bèmabè kè bè mbekù

¹³ Kè dèè wenté kè M̀oyiisii kari k̀émbekùnè benitibè dikũnweñni nè kuyuokoo, kè bè c̀òmmù ò iikè.

¹⁴ K̀oo c̀òkùu yà dèè d̀òori kóò beke ke d̀ò: A d̀òori ba? Dè yìme k̀aa k̀ari amàà kè benitibè da murí, dikũnweñni nè kuyuokoo.

¹⁵ Kè M̀oyiisi d̀ò: Bè k̀atení m borè ke d̀ò k̀ékeè Kuyie mbo bè nàkè ti nti.

¹⁶ Kè bè m̀òke timati bè ɔ̀ɔ k̀atení m borè nde, kè n ti mbè tũnte, kè bè nàkè Kuyie nkuú nè ku tié.

¹⁷ K̀oo c̀òkùu d̀ò: A d̀òori dè í wenni.

¹⁸ A bo ɔ̀u, kè benitibè múnkèe ɔ̀u k̀éyìkè. De kó mutɔ̀mmù da deunèmu, a báá na kè mù pĩ nhamáà.

¹⁹ Yie n yóò da duò nyii tié nkè Kuyie nda teennè. F̀óò yó ntou benitibè kpeti tii yóò ke korinè Kuyie mborè.

²⁰ Nàkè be Kuyie nkuú nè ku tié, kè bè benke kuce bè d̀ò nkéntũ nkù.

²¹ T̀aátè benitibè m̀óm̀óm̀ombe, bèè dé Kuyie nke náá ntimóm̀óm̀onti, bèè í d̀ò ticuuti kó mudii, kè bè mbaké yetfrè. Yie mbenitibè tekoupiité (1000), otou tekòutè (100), otou sipisinùmmù, otou tepíité.

²² Bèè yó mbekùnè benitibè. Kè tii deu bèe ti nda nàkè, kè tii k̀éñni bèe ti beké bemáà. Yaate a tou kè bèe di nda toténè.

²³ K̀aa d̀ò memme ke tũ nKuyie nda nàkè ti a báá ɔ̀u. Benitibè níí bo nkũnti kè diwèl bè bo.

²⁴ Kè M̀oyiisii yie nho c̀òkù ò nàkè ti, kè ti d̀ò timou.

²⁵ Memme ò t̀ankémè Isidayeeribe mieke benitibè m̀óm̀óm̀ombe, kè bè mbaké benitibè. Yie ntekoupiité (1000), otou tekòutè (100), otou sipisinùmmù, otou tepíité.

²⁶ Kè be mbekùnè benitibè s̀áà ke korinèni M̀oyiisi borè tii deu, ke bekù tii k̀éñni bemáà.

²⁷ K̀oo c̀òkùu ò cau nkéko nho cie.

KUYIE ND̀OUMME METAUMME NE ISIDAYEERIBE

19

Kuyie nyèmmè kù bo taunnè Isidayeeribe

¹⁻² Kè Isidayeeribe ité Defidimmu, k̀étuoke Sinaii t̀ari kpáà, otànkù t̀aánwè kó diyie diketiri do ndi nè bè yèmə Esibiti, kè bèe báté dit̀ari takè.

³ Kè M̀oyiisii deke dit̀ari ìnkè, ke bo yà ti Yiè nKuyie.

Kè kùu ò yu dit̀ari ìnkè ke d̀ò: Á nàkè Sakabu k̀obe, Isidayeeribe ke d̀ò:

⁴ Di yàmu n d̀ò dè Esibiti k̀obe, ke di tò fetúúfè tou m̀èè botí fe bí, ke k̀atenèni die.

⁵ Kè di yie n kpeti, ke pĩ n kó metaummè, di bo ntú n k̀obe iboti imou mieke. M̀ii te ketenkè kemou.

⁶ Di botí bo ntú mí nKuyie n kuú niùbè, kubotí n c̀ánnè kù, kè kù pĩ n t̀ammù.

⁷ Kè M̀oyiisii c̀uténí k̀éyú Isidayeeribe kó bekótibè kè bè nàkè ti Yiè nKuyie nhò nàkè ti timou.

⁸ Kè benitibèe yie m̀emou ke d̀ò: Ti yóò d̀òumu ti Yiè nKuyie mbéi nti. Kè M̀oyiisii kpénté kè ti nàkè ti Yiè nKuyie.

⁹ Kè ti Yiè nKuyie ndò: M bo k̀atení k̀embo diwetiri mieke ke da náánnè, kè bè yo n tammè, k̀ényié nha kpeti s̀áà.

Kè M̀oyiisi yíé kè kù nàkè benitibè ò nàkè ti.

Kuyie nk̀atenímè Sinaii t̀ari

¹⁰ Kè ti Yiè nKuyie nnákè M̀oyiisi ke d̀ò: Nàkè benitibè kè bèe d̀òò bemáà mewénkùmè kó ikuú yie nnanke k̀éhú be yààti.

¹¹ Kè dí nni mbaa diyie t̀aánni yie, n cutoomu Sinaii t̀ari ìnkè, kè benitibè bemou bo n yà.

¹² Á níéte kumànkù, k̀éfi ndit̀ari kè bè nàkè ke d̀ò: Òmou báá deke dit̀ari yoo wèe di k̀áákè, kè wèe di k̀áákè bèe ò kùu.

¹³ Kè feɔ̀fè nfe yoo onití, di báá dè k̀áákè, di dè bústí yetárèe yoo di dè t̀áá ipie. Di báá yóu kè dè nfou. Di bo kee dii m̀ónni dit̀ateheu, bèè d̀ò nkédekení dit̀ari de m̀ónni ndi bè d̀èètinímè.

¹⁴ Kè M̀oyiisii c̀uténí k̀énákè benitibè kè bèe d̀òò bemáà mewénkùmè kó ikuú, k̀éhú be yààti.

¹⁵ K̀oo bè nàkè ke d̀ò: Dí mbaati yewe yet̀aati mieke, òmou báá duónè onitipòkù.

¹⁶ Diyie t̀aánni yie dikũnweñni sèi, kè fetaafe mpéú, ke múi nkè kuyukú fí ndit̀ari ìnkè kè dit̀ateheu kuú m̀mediè nkè Isidayeeribe bemou k̀ònti au sicéi.

¹⁷ Kè M̀oyiisii bè dèenne kè bè bo kote k̀éyà Kuyie nkè bèe tuòkoo k̀éncómmù dit̀ari pèri.

18 Kè Sinaii tàrì fì nkuyukú, ti Yiè nKuyie nkuù do cùténí muháá mmieke, kè de kó kuyukú nyíe ke dò nfeépèpūnnétofe kaku, kè ditàri diməu sánti.

19 Kè ditàteheù tammè dake kpénkú, kè Məyiisi nnáánnè Kuyie nkè kù ò ténniko ke péú metammè.

20 Kè ti Yiè nKuyie ncúténí Sinaii tàrì kényú Məyiisi koo deko.

21 Kè ti Yiè nKuyie nhò nàkè ke dò: Cúté kénáké benitibè kè bè báá cokéní ke bo n yà, kusükú yàà bo kú.

22 Bá ikuó niùbè bèè dò nké n tóónnè bèe dɔɔ bəmáá mēwénkùmè kó ikuó.

23 Kè Məyiisi dɔ: Benitibè í deətíní. A sòò ti nàkémú ke tú ti níété kumànkú kè benitibè ríbo ditàri pəri.

24 Kè ti Yiè nKuyie ndɔ: Cúté kénáké ikuó niùbè nè benitibè kè bè báá dekení bè yàà bo kú, nè Anəɔ kè dí dekení.

25 Kè Məyiisii cúténí kénáké benitibè.

20

*Kuyie ntannò tepítè
(Wénté Ikuó kòntímú 5:6-21)*

1 Memme kè Kuyie nnáké Isidayeribe ke dɔ:

2 Míi tu di Yiè nKuyie, kè míi dí dènnení Esibiti di do tú kè tidaati. Onití fí:

3 A bá ntú ndeterè marè kè dè í tú mí nKuyie.

4 A báá dɔɔ tetenkaanitè kédonnèné dèè bo kefinkè, yoo ketenkè kperè, yoo menie mmieke kperè.

5 A báá nínkú de ikè kè dè bántè, mí máá tu a Yiè nKuyie! Ke yóó kpetíniné wèè yete n kpeti nè o bí nè o yaábí nè í kó íbí.

6 N yóó dɔɔmu mesàá nwèè yie n kpeti nè o bí nè o yaábí, kuce tekoupiítè (1000).

7 A báá yú mí nha Yiè nKuyie nyètìrì sòntíke, ke yé n yí yóó yóu wèè bo yú n yètìrì detetirè.

8 A nyé teompùtè yie kpéí, kè di ncáá nkéntú n kperi.

9 A níi pí nha tómmú muməu yewe yèkuó.

10 Diyiénni yie tu mí nha Yiè nKuyie n kperi ndi. A báá pí mmutómmú mamù de yie. Bá a bire, bá a kóo tónti onitidòu yoo onitipòkù, bá a òfè, bá opòò wèè bo a cìtè.

11 Ke yé n dòmmè kefinkè nè ketenkè nè dèè kó dimáà bo yewe yèkuó ndi ke ompè diyiénni, deè kpéí nte kè n di pā mesàá, ke tú di ncáá nke tú n kperi.

12 A ndé a cice nè a yə, kè dèe yie nkàa fómumu okè, mí nha Yiè nKuyie n yóó da duú nkèè tenkè mieke.

13 A báá kuə onití.

14 A báá duónè wèè í tú a pokù yoo wèè í tú a dɔu.

15 A báá yúúkú.

16 A báá soute kécaarè a kou tòu yètìrì.

17 A báá yaa nhotəu kperè marè, o cìtè, yoo o pokù, yoo o kóo tónti, yoo o nàáfè, yoo o sámmarímú.

18 Kè benitibèe keè fetaafe pèúmè kè ditàteheù kuó, kényá fetaafe miimmè kè ditàri fì nkuyukú, kè kufəwáá mbè pí nkè bè ncómmú mekentímè,

19 kénáké Məyiisi ke dɔ: Nti náánnè a mómumu nti yóó yiemmu, Kuyie mbá nti náánnè ti yàà bo kú.

20 Kè Məyiisi dɔ: Di bá nyíèkù, Kuyie ndi tóónnè ke bo di benkemú kè di banté kù kpeñnimè kè kù depe, ké bá ndəəri meyei.

21 Kè benitibè ncié, kè Məyiisii tóónnè diwetiri Kuyie mborè.

Bè yó mmaà mèè botí yewūstàtè

22 Kè ti Yiè nKuyie nnáké Məyiisi ke dɔ: Náké Isidayeribe ke dɔ n tú: Di yàmú n di béinnénnimè kefinkè.

23 Dí n tú mmí máá, di báá dɔɔ tímáti péfíti nè mesəo nkó sitenkaanli.

24 Dí níi m maá diwūstónni n tātāt dii bəri, ké nni nfeu ipe nè inààke, kénkou itei ke tuó, kè n kòriní ke di pā mmesàá.

25 Kè di yóó maá diwūstónni nè yetárè di báá yè ciéké, kè di yè ciéké di yè sínkunnemú.

26 Dí níi báá maá diwūstónni kéánnè yedetsàkè, bè yàà bo yà wèè deèti o fèi.

21

Ikuó ùi tukúnè tidaati

1 Kè ti Yiè nKuyie nnáké Məyiisi ke dɔ: N te ikuó a yóó duú nyi Isidayeribe:

² Kè wèè donténè Ebedeebe kudaakù, kù mpī mmutōmmù yēbie nyēkuò, kényè diyíēnni bá kù báá yietí mūmamù.

³ Kè wèè yóó donté kudaakù kè kù kòkè, kùu yè kutetiri, kè kù mè ndo po kùu yènnè ku pokù.

⁴ Kè ku yiè nweè me nkù duò nhonitipòkù kòò peité ibí, ku yiè nweè yó nyi te kè kùu yè kutetiri.

⁵ Kè kudaakù me nyí: N dōmu n yiè nke dō m pokù nè m bí, n yí dō kényè.

⁶ Ku yiè nkù cōnnè dibōrinùù kényú Kuyie nyètiri kékeuté ku toò, kè kù ntú o kóo tōnti sáá.

⁷ Kòò mōu me nfité o kóo sapàà nkòò tu kudaakù, ò báá na kényè tidaati yiè mèè botí.

⁸ Kòò me nkù donté ke yóó puokemu, ke ténke í kù dó, wèe wète ké kù fiténè ku cice. Ò báá kù fiténè kubotí tekù. Kòò dōò mamme wè kù yeténèmu.

⁹ Kòò me nkù donté ke bo duò nho bire nde, wè nkù dāòri ò dāòrimè o kóo besapambè.

¹⁰ Kè dè boní kè de kó debire waá nhonitipòkù tōu, dè báá yaate dè do pāa mmùù dii okóti nè tiyāati nè mudōmmù.

¹¹ Kòò í ò dāòri denennè dētāati dende, ò bo na kényè bá ò báá yietí idiítí.

Me yei mmèè mǎnnè mukūi

¹² Kè wèè poté oniti ke kùu bèè ò kùu.

¹³ Kòò me nyí ó kùu ke dó, kòo nùtè teè ò yeténè, wèe sōri n yóó di benke dii ei.

¹⁴ Kòò me nhò kùu ke dōmu, yoo wè ò kùonè mecií, bá kòò coké ke sōri n wūstōnni borè, dí ò dèite kékuo.

¹⁵ Wèè poté o cice yoo o yō, bèè ò kùu.

¹⁶ Wèè yūúkú oniti koò fité yoo ò bo o cīētè, bèè ò kùu.

¹⁷ Wèè sáá nho cice yoo o yō bèè ò kùu.

A bo potémè oniti yoo a bo ò kòutemè

¹⁸ Kè benitibè kpà nkòò mōu poté otàù kòò do ke í ku.

¹⁹ Kòò na ke ite ke centinè kupàati, bè báá kuò wèè ò kòute, wèè ò kòute wèè ò yietí ò ò kòutemè, ké nhò taà nkòo miēté.

²⁰ Kòò mōu puotí o kó kudaakù, kunitidaakù yoo kunitipòrikù, kè kù ku bèè peite.

²¹ Kè kù me mmòke diyie yoo yewe yèdèè ke ku bè báá peite kè yé wèè kù dontémè.

²² Kè benitibè kpà nke bōòte onitipòkù wèè può nkòo pouti donní kòò í kòute, o dōuù bèe yu bebeèmbè borè, kè bèè ò yietí ò kééte ìi diítí.

²³ Kè me yei mmamè me ntūòkení onitipòkù kòò ku, bèe kuò wèè ò kùu.

²⁴ Kè wèè kpèéte otàù nānfè, bèe kpèéte o kofe, kè wèè feuté otàù ninni, bèe feuté o kperi, kè wèè kééte otàù nùtè, bèe kééte o kpete, kè wèè kééte otàù naacētè bèe kééte o kpete.

²⁵ Kè wèè cōu nhotàù, bèe ò cōu, kè wèè kòute otàù, bèe ò kòute, kè wèè ànné otàù kuyènkù, bèe kù nhò ànné.

²⁶ Kòo niti poté o daakù, kunitidaakù yoo kunitipòrikù, ke kpèéte ku nānfè, wèe kù fīi nkù ténke bá ntú kudaakù ò kpèéte mèè kpéí nku nānfè.

²⁷ Kòò feuté ku ninni wèe kù fīi nhò feuté mèè kpéí nku ninni.

²⁸ Kè fenàáfè kùu onitidòu yoo onitipòkù, dè í tú fe yiè nkó meyetimè, bèe fè bùstí yetàré kékuo, bè me mbáá fè cááké.

²⁹ Kè de kó fenàáfè me nkūmmumu, kè bè nàké fe yiè nkòò í fè pí nkè fè kùu oniti, bèe fè bùstí yetàré kékuo, kékuonè fe yiè.

³⁰ Kè bè yē nfe yiè nyietí kécooté, wèe yietí bè ò beke dèè kó dimàà.

³¹ Kè fè kùu denitidabire yoo denitipobire, bèe dōò meè máa.

³² Kè fè me nkùu kudaakù kunitidaakù yoo kunitipòrikù, bèe yietí ku yiè mmedítibii nsipísitāati, ké fè bùstí yetàré kékuo.

³³ Kòò mōu kpeté tebinte yoo wè tè keú, ke í pòò nkè fenàáfè yoo sāmmarímú do de miēke ke ku,

³⁴ wèe yietí de yiè nkè dè tūoté.

³⁵ Kòò mōu nàáfè kòute otàù kofe, kè fè ku bèe fè fité kétoté idiítí, kétoté fèè ku.

³⁶ Kè de kó fenàáfè me ndo kūmmu itei nyi, kè bè nàké fe yiè nkòò í fè pí nwèe yietí fè kùu wèe kofe fenàáfè, kétúóté fèè ku.

Ikuò ìi tukúnè iwūò kó muyóó

³⁷ Kòò mōu yūúkú otàù nàáfè ke kùu yoo ò fité, wèe yietí fenàáfè yiè nyinàake inūmmu. Kè fepièfè me nni nfe wèe yietí ipe inàà.

22

¹ Kòo yúókù yūúkú keyènkè, kè bè ò sǎnké koò kùu, dè í tú munitikòu.

² Kè diyìè mē nyènní kè bè ò kùò, munitikòù mmu. Kòò yúókù mòu mē nyí m̀ake d̀amarè ke bo yietí ò yùúkù d̀è bèè ò fitè k̀eyietí.

³ Kòò yùúkù fenààfè nfè yoo s̀ammarímù yoo fepièfè, kè d̀è kpaá o c̀ètè wèè d̀è t̀ènnè k̀énós ndeterè.

Kuyie nyèmmè Isidayeribe ndake be kobe kperε kpéi

⁴ Kòò m̀òu yóu kòò wūò cááké ot̀òu diiti yoo o tebe, wèè te fèǎfè wèè d̀eite o kó kupaku tidiiti s̀ààti yoo o tebe s̀ààyè k̀eyietí o ǎfè di wèè diiti.

⁵ Kòò m̀òu cóu ndikpáà, kè d̀è c̀òtè òmòu diiti, tì cóu d̀è yoo tì kpaá cómmù d̀è, wèè yietí tidiiti yiè.

⁶ Kòò m̀òu s̀onne o diiti yoo o kperε ot̀òu borè, kòò m̀òu d̀è yùúkù kè bè ò yà, wèè yietí kuce mèdémè.

⁷ Kè bè í yà wèè yùúkù, d̀è do duò wèè c̀ètè yú mí nKuyie nyètiri k̀ébéi nke d̀ò: N yí t̀ùóté n kou kperε.

⁸ Kè bèmabè ǹenni fenààfè kpéi nyoo s̀ammarímù, yoo fepièfè, yoo kuyààkù, yoo d̀amarè kpéi, bèè kote m borè, kè n yí wèè í naati, wèè yietí kuce mèdémè.

⁹ Kòò m̀òu tannèné ot̀òu fenààfè, yoo s̀ammarímù, yoo fepièfè, yoo fèǎfè tafè mafè, kè fè ku yoo fè kèété, yoo bè fè yùúkù, bá bè í fè yà.

¹⁰ Fèǎfè taà wèè borè yú n yètiri ke d̀ò, ò í fè t̀ùóté. Kòò í m̀emme wèè te fèǎfè wèè yie nhò béi nti bá ò báa yietí.

¹¹ Kòò mē nyóu kè bè fè yùúkù o c̀ètè, wèè yietí fèǎfè yiè.

¹² Kè musím̀m̀u muu mē nfè pí nwèè t̀oní mù cááké ke s̀ùò ndè, k̀ébenke fè yiè nhò báa yietí d̀amarè.

¹³ Kòò m̀òu yāūtè ot̀òu fèǎfè, kè fè kèété, yoo fè ku, bá fè yiè nyí d̀è bo, wèè fè yāūtè wèè yietí fè yiè.

¹⁴ Kè fèǎfè yiè ndè bo, ò báa yietí m̀umamù, kòò mē nfè yāūtè ke yietimu, d̀è kó tiyeti nsànne.

Kuyie nduámmè ikúò ibotí ibotí Isidayeribe

¹⁵ Kòò m̀òu ciitè osapàà nwèè í yé onitid̀ò, ò mē nyí m̀ake didacènni, kòò duónè, wèè yietí tipocònti kòò t̀ùóté k̀epuoke.

¹⁶ Kòò sapàà ncice mē nhò yetenè o kóò sapàà nwèè yietí idiítí kè ì mmànne osapàà nkó tipocònti kpeyi baka.

¹⁷ Dí kuò benitipòbè bèè tu benitinòmbè di cuokè.

¹⁸ Kòò m̀òu duónè fèǎfè bèè ò kùò.

¹⁹ Kòò m̀òu fèútè fèǎfè dibòò, ke yóu mí nKuyie, mbèè ò kùò.

²⁰ Di bá nfèũnko bepòòbè yoo dí mbè cíí. Ke yé di do t̀úmè bepòòbè mbe Esibiti tenkè.

²¹ Di bá nfèũnko bekúpòbè nè iciribí.

²² Kè di bè fèũnko, kè bè saute ke n yu n yóò keèmu.

²³ Kè m mieke di peike, kè n duò nkè dí dootitòbè di kuò, kè di pobèè naá mbekúpòbè, kè di bíí naá nyiciribí.

²⁴ Kè wèè pènte oc̀iri idiítí o kó kubotí mieke o bá ndò wèè ò yietí k̀énós mbetòbè òmmè.

²⁵ Kè wèè kou yóò ò yāūtè d̀amarè kòò t̀ùóté o yààkù wèè kù nhò t̀ènnè kè diyìè mu nyí ta.

²⁶ Ke yé ò ku mmakemè kumáà ke daati, kè kù í bo ò bo duónè ba, ò yóò sautemu kè n keè, ke yé m m̀akemè mesémmè.

²⁷ Di báa s̀áá mmí nKuyie, di mē mbáa s̀áá ndi kóò kpààti.

²⁸ Di níí n duò ndi diiti ketiti nè di tebe ketiyè nè bèè t̀ù Mpo.

²⁹ Kè wèè nààfè yoo o pièfè peitè fè bire m̀m̀ake yewe yèyiekè, diniínni yiè kòò d̀è nni nféútè.

³⁰ Di t̀ù tì n kó benitibè mbe, ndónnè páíí! Di bá ncáá mmusím̀m̀u pí nfèè ǎfè, di níí fè duò n simòó.

23

Ti bo ndakemè beçiribè kpéi

¹ Òm̀òu báa keè siyáàbisí kè nti s̀akénè. Òm̀òu báa kónnè oyeyiwe.

² Òm̀òu báa t̀unne kusùkù kédòò meyei. Òm̀òu báa yie nkusùkù kpeti kédòò d̀èè í wenni.

³ Òm̀òu báa kónnè òm̀òu kòò í naati, bá kòò tu oc̀iri.

⁴ Kè wèè yà o dùònt̀òu nààfè, yoo o s̀ammarímù kè d̀è feti, wèè d̀è nhò t̀oní.

⁵ Kè wèè dùònt̀òu s̀ammarímù òunè ditòu ke do, wèè ò teennè kè bèè d̀è bouté tinenti.

⁶ Kòò c̀iri naati di báa yóu di bo ò kònnámè.

⁷ Di bá nyíè nsiyáàbisí, di báa kuò wèè í d̀òò meyei. N yí kómmù wèè cààrè.

⁸ Di bá ncáu ticuuti, ti yè̀k̀k̀nkumu bèè nuò nwùó, ke s̀nk̀nkuko wèè naati.

⁹ Di bá nfé̀unko bep̀ò̀bè, di yému kup̀ò̀k̀k̀ dòmme, Di do tú bep̀ò̀bè mbe Esibiti tenkè.

Ketenkè kó meompùmè nè yedidèibaa

¹⁰ Di yó nkuuti yebie nyèkuò yèkuò ndi ke dei di diiti.

¹¹ Dibenni diyieni kèyóu ketenkè kè kèe ompè, kè dihei kó becribèe péte kèdi, kè tikpasinti di desonne.

¹² Di ní yóo pí ndi tómmú yewe yèkuò ndi, kéompè ndiyieni, kè di nàake nè di sámmarímúbè kè dèe ompè. Kòo pòò nè kudaakù nè ku birè kè dèe wei.

¹³ Di m̀p̀i n di nàkè ti timòu, di bá nyu yebòkè yètè, di bá nnáa nye kpèti.

Kuyie nyè nyIsidayeeribe m̀baà nyèè baa

(Wénté 3:18-26, Ikuò kòntimù 16:1-17)

¹⁴ Bá dii benni dí ànnè yebaa nyètáati kédéúkumme n yètiri.

¹⁵ Dibanni ketiri yó ntú pè̀è̀bè bèè í kòorenè mutie be kpèri ndi. Kè di ndi baà nke dà yewe yèyiekè ke cáa mpè̀è̀bè bèè í kòorenè mutie mùu muuti, kéndónnè n di nàkème di yeti dii m̀nni Esibiti. Di n di baà ndididèi kóo t̀nk̀k̀. Kè di ní kòriní m borè di báa katení di nou sitetisi.

¹⁶ Di m̀baà ntidipanti kó dibanni, ke baà ndididèi banni dibenni kùu mmieke, di dèite dii m̀nni tidiiti.

¹⁷ Kuce mètáati dibenni mieke benitibè ní katení mí ndi Yiè nKuyie m borè.

¹⁸ Òmòu bá n féuté fèfè kèwennénè fe yí mpè̀è̀ wèè kòorenè mutie mùu muuti, fe kùò mme mbá nyí̀k̀k̀ keyènkè kè dèe wenténè.

¹⁹ Di ntouni tidipanti mí ndi Yiè nKuyie nc̀fè̀tè nè yetebe ketiyè. Di ní báa bénnénè dibabii di yó miè.

Kuyie ntónni do nimè Isidayeeribe

²⁰ N duónkomu n tónni kè di bo ndi ni ke di k̀nk̀k̀ kè dí tuakenè ketenkè n tunte kè di kpéi.

²¹ Di ndake ke báa yete n tónni kpèti, kè di ti yete di í yóo di c̀fè̀ ndi yetimè ke yé m̀i di tónkomè.

²² Kè di yíe ndi kpèti ke tũ n di náa nti, m bo níu mbèè di ní, kè di dùántabè ntú n dùántabè.

²³ N tónni yóo di niitèmu, Amòriibe nè Itiibe nè Pedisiibe nè Kannahā kòbe nè Efiibe nè Sebusiibe borè kè m bè kùò.

²⁴ Di báa nínkù be bókè iikè, di báa yè fié iwùò, di me mbáa teetè be borime. Dí bè kùò képuo mbe bókè.

²⁵ Dí ntú mmí ndi Yiè nKuyie m̀máa, kè n di dàò mesàà nké ndi duò ntidiiti nè menie, ké ndi péiri mumammú.

²⁶ Di kó ketenkè mieke onitipòkù pòuti báa donni, tehãunte bá mbo, kè n yíe di fòmму kè dí nfòu kémante.

²⁷ M bo nni di iikè ke àà benitibè kufōwáa, kè di t̀ò̀kè kùò boti cie kùu cokè, di dootitabè bo ndi cokù.

²⁸ M bo ní nyec̀nk̀k̀ndèèsùò di iikè, kè yè mbeti Efiibe nè Kannahā kòbe nè Itiibe.

²⁹ N yí yóo be bèti dibenni dí máa mieke dihei yàa bo náa ndikpáa, kè dep̀imp̀innèe sũ.

³⁰ N yó mbè bèti sámpò sámpò nwe, kè di yàa sũnnè kètieke ketenkè.

³¹ Di tenkè yóo keté damèèri wùòwè nwe kèntò kètuakenè Fidisitèèbe kóo damèèri, kètuóté dikpáa kèntò kètuakenè kuko ndiekù Efadataa bèè dè bo, n yóo duò nké di bè bètimu.

³² Di bá mbè m̀kè̀nè metaummè mamè di me mbáa fié iwùò be bókè.

³³ Bè bá nkpaá di tenkè mieke, bè yàa bo di tente kè di dàò meyei nké n yeténè, kéfié iwùò be bókè, kè dè di bò.

24

Kuyie nyumè M̀ỳiisi nè o kòbe ditari Inkè

¹ Kè ti Yiè nKuyie nnáké M̀ỳiisi ke dà: Fò nnè Anò nè Nadabu nè Abiu nè Isidayeeribe kó bekótibè sipisiyiekè dí dekení ditari. Kè di kpaá díétirini di nínkù.

² Kè betabè nde nkpaá, káa tónni m borè amáa, kubotí me mbáa dekení.

³ Kè M̀ỳiisi kote kè ti nàkè benitibè, kè bèe wènnè bəmou ke dà: Ti yiemmu ke bo dàò ti Yiè nKuyie nyè mmù.

⁴ Kè M̀ỳiisii wari ti Yiè nKuyie nhò nàkè ti timòu, kéité dikũnweñni sèl kémaá diwùòtónni ditari pèri kéfií nyetárè tepíitè nè yèdèé, Isidayeeribe wuò ntepiitè nè idéi kpèye,

⁵ kètáatè Isidayeeribe mieke bedapambè, kè bèe fié ti Yiè nKuyie nyiwùò kètuò nkéfié yenaadakè metaummè kpèye.

⁶ Kè M̀ỳiisii ceé mmeyí ndibuu mieke, kètuóté mesomme kémíétè diwùòtónni,

7 kètúóté metaummè kó dipátiri, kékaa mbenitibè bemou iikè. Kè bèe wènné bemou ke dò: Ti yiemmu ke bo dòd ti Yiè nKuyie mbéi nti.

8 Kè Mòyiisii tóóté meyi nkémíéte banitibè ke dò: Me nyi mmeè benkú ti Yiè nKuyie ndi taunnémè kumáà nè ku náànti miéke.

9 De kó difñkúò Mòyiisii nè Anoo nè Nadabu nè Abiu nè Isidayeeribe kó bekótibè sipísiyiekè, kè bèe deke ditāri,

10 kèyà Kuyie nyIsidayeeribe tū nkù, kè ku naàcèi na dè dò nditāsààri ke mièti, kè dò ntiweti ke wenni páfí.

11 Kuyie mme nyi ndòd meyei mmamè Isidayeeribe kó bekótibè, kè bèe kù yà, kédeè kédi kèyà.

Kuyie nyumè Mòyiisii ditāri ñnkè

12 Kè ti Yiè nKuyie nnáké Mòyiisii ke dò: Dekení m borè ditāri kè n da duò ntitápièti n wāri tii ñnkè ikuò, káa i tié nyIsidayeeribe.

13 Kè Mòyiisii neiné Sosuwee o kóo tñnti, kè bèe deke Kuyie ntāri.

14 Kè Mòyiisii náké Isidayeeribe kó bekótibè ke dò: Nkpaánè die nkè ti wēteni. Kòò mōu mōke timati wèe yà Anoo nè Uuri.

15 Kè Mòyiisii ñdeèti ditāri kè diwetiri di káánko.

16 Kè ti Yiè nKuyie nkó tikpeti mbo Sinaii tāri ñnkè, kè diwetiri ndi dáati ké dò yewe yèkuò, diyiénni yiè, kè ti Yiè nKuyie nyú Mòyiisii diwetiri miéke.

17 Kè Isidayeeribe nwúó nti Yiè nKuyie nkó tikpeti kè ti dò mmuháá mmùò còú.

18 Kè Mòyiisii ta diwetiri miéke, kédekoo ditāri ñnkè ke dò iyie nsipísínàà, deyènnè sipísínàà.

BE DÒ NKEDJO MEE BOTÍ METAUMME TOUT

25

Bè dò nképammú yèè pàrè metaummè tou dàòrimù kpéi

1 Memme kè ti Yiè nKuyie nnáké Mòyiisii ke dò:

2 Náké Isidayeeribe kè bè n cuò yepàrè, bèè dó ké m pā be kperè nè bè yèmmè memou dí cuò beè kó yepàrè.

3 Nte di yóò cuò yèè pàrè: Mesoo nnè timáti péfíti nè disoowùò,

4 nè mupààkómú mùù dò mmebèrimè nè mùù dò nfetònfè nè mùù dò mmeyi nnè mupààkonkperimù nè tibòciti,

5 nè tipekònti wūòti nè detekperè kó ideí,

6 nè mefitikùò nnè mekòutékùò mmeè kòkénè tùdààri nè tihúúnti bè tùò nti,

7 nè yetárè yèè sòu ke do ndimantònni nè yetásàayè teyè nè dikòutéyaàbòri sàmpòri nè dicñnkònni ikuò niùti kpéi.

8 Kè dí n dòd metaummè tou n yó mbo di di cuokè.

9 Di yóò di dòd nè di nenti kè di ndònnè n yóò da benke mè mme.

Metaummè tou

10 Di dònnè ditou nè detekperè kó ideí, kè di okùmè mbo métiri omáà nè sántimétiri sipísidé nè mènùmmù, kè di pèkùmè mbo sántimétiri sipísiyiekè nè mènùmmù, di cómmè sántimétiri sipísiyiekè nè mènùmmù.

11 Kè dí di dàri mesoo mmómòmme di miéke, nè di ñnkè ké mè kpè ndi nùù,

12 kédòd desooámáánnè dènáà bá kùù mánku mùmáà,

13 kédòd detekperè kó ideí kó ipàati idéi, ké i dàri mesoo.

14 Kè dí i tñnnè demámáánnè dèè cáátí ditou, kè bè ndi tóúnè.

15 De kó ipàati yó nde ntùò sáà, di báá i dèite.

16 Di yóò de nhánnè n tannò kó titápièti n yóò da duò nti.

17 Kè dí dòd kupòkù nè mesoo mmómòmme, kè ku okùmè mbo métiri omáà nè sántimétiri sipísidé nè mènùmmù, ku pèkùmè sántimétiri sipísiyiekè nè mènùmmù.

18 Kè dí má beñkèmbàribè bèdébè kó tifènti nè mesoo mmáà, kécónné ditou pòkù ñnkè,

19 kécónné kuu ku mpìkù, kutekù kupìkù tekù, kè ti ntaunè ditou pòkù,

20 kèncó titòbè ke wèti ditou pòkù, ke yuo ti fièti ke dáati ditou.

21 Kè dí ánnè n tannò kó titápièti n yóò da duò nti ditou miéke, képoo nkupòkù.

22 N níú yóò katoò ditou ñnkè nke beñkèmbàribè bèdébè fènti saku, tii cómmù n taummè tou ñnkè, ké da náké n dó á náké ti Isidayeeribe.

Tābūri bè bo ndakù dè pèèbè bè pāà mbè Kuyie

²³ Dì baaké tábùri, nè detekperè kó ideí kòo okùmè ríbo métiri òmáà, mepèkùmè métiri kó dikéé, mecómmè sántimétiri sipísíyiekè nè mènùmmù,

²⁴ Ké dí ò dàri mesáa mmámámámmè, ké mè kpè nho nùù.

²⁵ Ké dí ò ànnè kuperí kéfii ntipítii tìnàà kè mepèkùmè ríbo sántimétiri mēni, kè dí kù kpè mmesáa.

²⁶ Dì dàò òmámámánnè kécátínnè tábùri mànke inàà, o tákke berí ndè.

²⁷ De kó demámánnè yó ncáátii ke tókénè kuperí nku, kè bè núú tōnnè ipààti kētúóté tábùri,

²⁸ Kédàò detekperè kó ideí kó ipààti idéi ké ì dàri mesáa, nyii yó ntóúnè tábùri.

²⁹ Dì dàò tísáonenti mómánni: Yesékébo nè ibòòke nè yebò di yó ndàari ndè ikuó.

³⁰ Weè tábùri ìnkè nke di yó ndakùmè pèèbè di m pāā mbè, kè bè mbo sáà n yìkè.

Kuyie nyèmmè bèè dàò tefitíkèkètè ibake iyiekè kpete

³¹ Dì dàò tesófitíkèkètè kè tē mánè mesáa mmáá, te tãri nè tē bake nè tē tòkè nè dèè dō mmutepóò nnè te kèkèe dè yó ntaumu.

³² Kè te bakee yate ikuó, ku mpíkù itáãti, kutekù itáãti nè de cuokè kòku.

³³ Kè de kó ibake ikuó mmòke bá kù yetòkè yètáãti, kè yè ñdònnè yetebe bè tu yè amandi nè dèè dō mmutepóò.

³⁴ Kè de cuokè kòku mmòke yetòkè yènàà, nè dèè dō mmutepóò nke dōnnè yetebe, bè tu yè amandi.

³⁵ Te bake itáãti tuuté ndè de cuokè kó kudaú kè dè mmòke yetòkè yètáãti.

³⁶ Yetòkè nè te bake kè dè ntú mesáa mmámámámmè ke tau.

³⁷ Ké dí dàò sikkèe siyiekè kētóú ntóú nkè sì ncóú nkè dè wenni de ìikè.

³⁸ Dì dàò ihaaké nè dèè yó nkounè mutápeí nkè dè ntú mesáa mmámámámmè.

³⁹ Tefitíkèkètè nè te nenti dè yóò dànnè mesáa mmámámámmè mme, cídòòbè sipísitáãti.

⁴⁰ Fí mmáyiisi, á tūnne n da benkemè die nditãri ìnkè kè dí tē dō.

26

Kuyie ncēsààtè

¹ Dì dàò n taummè tou nè tiyaáyónti tepítè tii dùòkenè mupàakonkperimù nè tipeçiti tii dō mmèberimè, nè tii dō mmeyii nnè tii dō nfetònfè, dí kpè mbèinkèmbàribè kó tifènti.

² Kè ti okùmè ríbo métiri tepítè nè mēnàà, ti pèkùmè métiri mèdémè. Timòu ti yó mme mmá.

³ Kè dí ti tau ntinùmmù, tìnùmmù,

⁴ kécátínnè tikititi mànku tipeçiti kó iwēi ì dō mmèberimè, ké me ndàò tísánti.

⁵ De kó iwēi yó mbo sipísinùmmù ndi, ku mpíkù nè kutekù ke dō nyitòbè.

⁶ Dì dàò òmámámánnè sipísinùmmù dèè seùnè, kè dèe tau nde kó tiyáati tidé, kè tii naá nkùmáà.

⁷ Kè dí duòkenè tibòçiti tiyaáyónti tepítè nè kùmáà. De kó tiyáati tii yó nkánkè n taummè tou.

⁸ De kó tiyaáyónti okùmè yó ríbo métiri tepítè nè mènùmmù ndi, kè ti pèkùmè mbo métiri mèdè mèdè.

⁹ Kè dí tau ntinùmmù, kétau ntiteti tikuó, kukuónkù kunku kuú yó nkánkè metaummè tou ìikè.

¹⁰ Kè dí cátínnè kuyààkù ketikù mànku kù tuuténdè dè kudéríkù iwēi sipísinùmmù, kécátínnè kudéríkù mànku iwēi sipísinùmmù.

¹¹ Kè dí dàò dibierimínni kó demámánnè sipísinùmmù, késeunnè de kó iwēi, kè dèe naá nkuyààkù kùmáà,

¹² kè dí ti dátínnè kè ti okùmè nsús nke beke metaummè tou fñkúò bíékè.

¹³ Kè ti pèkùmè nsús nke beke tipítii tidé, kénkánkè n taummè tou mesàà.

¹⁴ Kè dí waá ntipedakónti wūōti kétau, kéwaá nkukónkù kperíkù kénóó.

¹⁵ Kè dí waá n taummè tou kó tidabèeti kó ideí, kè ì ntú detekperè kó ideí.

¹⁶ Bá kù, kè ku okùmè ríbo métiribè bènùmmù kè kù pèkùmè ríbo sántimétiri sipísíyiekè nè mènùmmù.

¹⁷ Dì ti waá nkè ti mmòke meyàà mmédémè démmè mèè yóò seunnè timáti péiti kó yecaube. Dì ti dàò timòu kè ti mme ndò.

¹⁸ Dì ti waá nkè ti ríbo sipísidé, kéncómmù ke weti kubakù cànkù.

¹⁹ Kè dí dàò timáti péiti kó yecaube sipísinàà, késeu mbá dii sàà fūò yèdèé yèdèé.

²⁰ Kè tidabèeti teti múnke ríbo sipísidé kubakù you bíékè.

²¹ Kè dí dàò timáti péiti kó yecaube sipísinàà késeu mbá dii sàà fūò yèdèé yèdèé.

²² Kè dí waá ntidabèeti tikuó kécónné de ìikè bíékè,

²³ kéwaá ntiteti tidéti metaummè tou kentimè de ìikè bíékè kpeti.

²⁴ Kè ti ntau tidéti déti ti fūò, kétau meyómmè nè mumámáà, ke mme ndò tipítii tidé.

²⁵ Kè dèe wènnè tidabæeti tini, timáti péiti kó yecaube tepíitè nè yèkùò, bá kùù dabekù yèdèè yèdèè.

²⁶ Dí cíéké detekperè kó ideí kó ipánni inùmmù kèpánné metaummè tou mieke kupikù ketikù.

²⁷ Kè kupikù dèríkù kpeyi rúbo inùmmù, de ìikè kpeyi inùmmù.

²⁸ Kè de cuokè kó kupánni tónné yesànkè cuokè ku mmànkù nè kutekù.

²⁹ Kè dí dari yesànkè nè ipánni mesò nkédòò desòómánné a yóò tónné dèè mieke ipánni.

³⁰ Á tünne n da benkemè die nditári ìnkè kè dí tè dòò.

³¹ Dí dòò kuyààkpenketinkù nè mupààkonkperimù nè tipeciti tii dò mmebèrimè nè tii dò mmeýíí nnè tii dò nfetónfè, kèkpè nkè de ndò mbeínkèmbàribè.

³² Kè dí kù nùnné detekperè kó ideí kó yesànkè yènàà kó ibaakè ìi dári mesò, késeunè timáti péiti kó yecaube yènàà,

³³ kénúnné kuyààkù ibaaké, kétanné n taummè tou de mieke.

De kó kuyààkù kuù yó nyaàti ikuú dieku nè ikuú nenti kó kufáá.

³⁴ Kè dí poo nkupòkù n taummè tou kèínné ikuú nenti kó kufáá mieke.

³⁵ Kàa ìnné tàbùri kudieku tekù, kubakù you bíéké, kèínné tefitíkèkètè kubakù cànkù bíéké, kéwetínné tàbùri.

³⁶ Dí dòò dibòri kó kuyààkù nè mupààkonkperimù mùù kòkèné tipeciti, tii dò mmebèrimè nè tii dò nfetónfè nè tii do mmeýíí.

³⁷ Dí dòò kuyààkpenketinkù kó ideí detekperè kpeyi inùmmù, kè ì dári mesò, kèánné yesòòbàkè yènùmmù nè dibierimínni kó yecaube yènùmmù.

27

Diwūstònni bē tūò ndiì Ìnkè iwūò

¹ Dí dòò diwūstònni nè detekperè kó ideí, kè di okùmè rúbo métiri mèdé nè dikéè. Di yó mmà di píiti tímòu ndi, kè di cómmé rúbo métiri mèmáà nè dikéè.

² Kè dí ánné yebàkè di kentimè menàà de ìnkè, kè yè ntaunè diwūstònni, kàa yè dári disòòwūò.

³ Dí dòò diwūstònni kó tinenti nè disòòwūò: Dèè kounè mutápei nnè yeká nè yeba bē yó mméínné yè meýíí nnè sikũmboó,

⁴ kédòò disòòwūò kó teditè nè de kó demámánné dènàà kécátínné di kentimè menàà.

⁵ Kè dí tē sàa nkè tē mberíné diwūstònni cuokè,

⁶ kédòò detekperè kó ideí kó ipáati idéi, kè ì dári disòòwūò,

⁷ kè ì tónné diwūstònni kó demámánné tipíiti tidé kè dí ndi touné.

⁸ Di yóò di dòò kè di nhorimù kéndò n da benkemè die nditári ìnkè.

Metaummè tou kó kuperi

⁹ Nte di yóò dòòmè kuperi nè mupààkonkperimù kécèète n taummè tou: Kubakù cànkù bíéké kó meokùmè rúbo métiri sipísínùmmù.

¹⁰ Kè yesànkè rúbo sipísidé nè disòòwūò kó yecaube sipísidé nè timáti péiti kó ibaakè nè ti kó ipáati tiyáati yóò núnne ì.

¹¹ Kubakù you bíéké kó meokùmè rúma, kéndò mmetémè dòmmè.

¹² Kè de ìikè bíéké kó mepèkùmè rúbo métiri sipísidé nè mènùmmù nè yesànkè tepíitè nè ye kó yecaube.

¹³ Kè didonfūò bíéké kó mepèkùmè rúbo métiri sipísidé nè mènùmmù.

¹⁴⁻¹⁵ Dibòri píiti tidé bá kù, kù mmòke métiri mèyiekè nè dikéè, nè yesànkè yètáati nè ye kó yecaube yètáati.

¹⁶ Kuperi kó dibòri kó kuyààkù yó rúbo métiri tepíitè nte, kéndò mmebèrimè, ke dò nfetónfè, ke dò mmeýíí, ke dùòkèné mupààkonkperimù, ke kpè. Kè yesànkè rúbo yènàà nè ye kó yecaube.

¹⁷ Yesànkè yemòu yó ntaunè yetòbè timáti péiti kó iwéi nyi. Kè ibaakè ntú timáti péiti kè yecaube ntú disòòwūò.

¹⁸ Kuperi okùmè yó mbo métiri sipísínùmmù ndi, kè mepèkùmè rúbo métiri sipísidé nè mènùmmù, kè mecómmé rúbo métiri mèdémè nè dikéè. Kuperi yóò dòònè mupààkonkperimù mmu, kè yesànkè kó yecaube ntú disòòwūò.

¹⁹ Bè yó mpíinné tii nenti n cíètè tómmù nè yesànkè tecíètè kpeye nè kuperi kpeye yó ntú disòòwūò ndi.

Tefitíkèkètè kó mekùò

²⁰ Fò mMòyiisi á duò nkè Isidayeeribe da díí mekòsààmè odifíè kó yetebe kòme, kè dèe yie nkè fitirè ñcòú nsáà.

²¹ Anṓ nḗ o bí bḗe níí yóó dḗ tṓò nkéínné kuyààkù kùù kánké mí ndi Yiè nKuyie ntṓu kupíkù tekù bíéké, kḗ dḗ ncṓú nkuyuoku nḗ dikūnwéínnṓó mí nKuyie nyiiké. Dḗ yó ntú Isidayeeribe kuṓ nyi sáá.

28

Bḗ dḗdḗmḗ ikuṓ niùbè kó tiyààti

¹ Kḗ Kuyie mbéi nke dḗ: Fṓ mMṓyiisi á yú a kóo kóti Anṓ nḗ o bí Nadabu nḗ Abiu nḗ Edeasaa nḗ Itamaa kḗ bḗ cànné nḗ Isidayeeribe tṓbè, kḗ bḗ ntú ikuṓ niùbè ke pī n tōmmú.

² Á dḗdḗ a kóo kóti Anṓ tiyààkpeti ikuṓ kpeti, tìi yó mbḗnkú ò càánnḗmḗ betṓbè.

³ Á náké beyààdùbḗ n duṓ mbḗ macii nkḗ bḗe dḗdḗ Anṓ tiyààti kòò nti daati ke pīnnḗ n tōmmú kḗ ti mbḗnkú ò càámmḗ.

⁴ Dḗ kó tiyààti yó ntú dicīncīnkṓnni, nḗ tekoutéyaàbḗtḗ, nḗ dikoutéyaàbḗkūpuri nḗ dikoutéyaàbḗhokūri dii kpḗ, nḗ feitòódáfḗ nḗ fenaàkṓnfḗ. A kóo kóti Anṓ nḗ o bí bḗ níí yó nti ndááti ke pīnnḗ ikuṓ tōmmú.

⁵ Bḗ yóó tì kpḗ nnḗ tipeciti nti tìi dḗ mmebèrimḗ nḗ tìi dḗ nfetṓnfḗ nḗ tìi dḗ mmeýī nnḗ musṓpààkṓmmú.

Tekoutéyaàbḗtḗ

⁶ Á duṓ nkḗ bḗe dḗdḗ tekoutéyaàbḗtḗ nḗ mupààkonkperimú nḗ tipeciti tìi dḗ mmebèrimḗ, nḗ tìi dḗ nfetṓnfḗ nḗ tìi dḗ mmeýī nnḗ musṓpààkṓmmú.

⁷ Dḗ kó tekoutéyaàbḗtḗ yó mmṓke ibaati nyi tipīti tidé.

⁸ Kuyààbombouñkù múnke yóó dḗdḗ nḗ muṓ pààkṓmmú botí, kḗntaunḗ tekoutéyaàbḗtḗ.

⁹ Á waá nyetárḗ yḗdḗ yḗdḗ dḗ ndimantṓnni kékeri Isidayeeribe bí yḗtḗ ye ĩnkḗ.

¹⁰ Yeyḗtḗ yḗkudḗ ditáketiri ĩnkḗ, yeyḗtḗ yḗkudḗ didéri ĩnkḗ, kḗ ye ntú nyetṓbè bḗ bḗ pié mḗḗ botí.

¹¹ Otáciéti weḗ yóó kéri yeyḗtḗ yetárḗ yḗdḗ ĩnkḗ kḗ yḗ dānne nḗ mesṓ.

¹² Wḗe ye càtínḗ tekoutéyaàbḗtḗ baati idé, kḗ ye mbḗnkú Isidayeeribe botí tepíttḗ nḗ idéi, kḗ Anṓ níí ntati n taummḗ tou kḗ di ā, mí ndi Yiè nKuyie nkḗ m báá di yḗ.

¹³ A yóó dānne dḗḗ ĩnkḗ yetárḗ yó ntú mesṓ mme.

¹⁴ Á dḗdḗ mesṓfimme mṓnnṓmṓmḗ mḗdḗmḗ kḗ mḗ ndḗ nyiwḗi, kḗa mḗ càtínḗ yetárḗ dàri dḗḗ ĩnkḗ.

Dicīncīnkṓnni

¹⁵ Á duṓ nkḗ bḗe dḗdḗ dicīncīnkṓnni nḗ mupààkonkperimú mùù kḗkḗnḗ tipeciti, tìi dḗ mmebèrimḗ nḗ tìi dḗ nfetṓnfḗ nḗ tìi dḗ mmeýī nkḗkpḗnnḗ musṓpààkṓmmú tekoutéyaàbḗtḗ kṓmḗ.

¹⁶ Di yóó poo mmḗdḗmḗ mme, di okùmḗ nḗ di pḗkùmḗ kḗ dḗ mbo sántimḗtiri sipisidḗ nḗ mḗnṓmmú.

¹⁷ Kḗ dí di dàri itácuṓ inàà. Kucuṓ kuketikù kpḗye, diketiri ndḗ ntisḗūmíéti, kḗ didéri ndḗ ntiyāpemiéti, kḗ ditáánni ndḗ mmenṓḗnnúḗ.

¹⁸ Kḗ kucuṓ dérikù kpḗye, dii dḗ mmeçūmmḗ, nḗ dii dḗ ntiwḗti nḗ dii dḗ nsāncirḗ.

¹⁹ Kucuṓ ntááñkù kpḗye, dii dḗ ncḗdḗdḗ, nḗ dii dḗ mpūtīpūtī, nḗ dii dḗ mmetekāà.

²⁰ Kucuṓ nnaañkù kpḗye, dii dḗ ntinṓbḗnti nḗ dii dḗ ndimantṓnni nḗ dii dḗ nditáwūḗ. Bá dii tári yóó dānne mesṓ nyīnkḗ nke.

²¹ Otáciéti kerí Isidayeerí bí tepíttḗ nḗ idéi bá dḗ de yḗtiri ditári ĩnkḗ.

²² Kḗ dí ānnḗ dicīncīnkṓnni mesṓfimme mṓmmṓmḗ mḗdḗmḗ kḗ mḗ ndḗ nyiwḗi,

²³ nḗ desṓmámánnḗ dḗdḗrḗ kḗ dḗ càtínḗ dicīncīnkṓnni yómmḗ.

²⁴ Kḗ dí dḗ càtínḗ mesṓfimme kó iwḗi idé nḗ dicīncīnkṓnni kó demámánnḗ.

²⁵ Kḗ dí tuutḗ iwḗi yómmḗ tḗmḗ yebakóyo borḗ, de ĩlkḗ bíékḗ.

²⁶ Dí dḗdḗ desṓmámánnḗ terḗ dḗdḗrḗ kḗcátínḗ kḗ defūḗ bíékḗ nkáa ntekoutéyaàbḗtḗ.

²⁷ Kḗ dí dḗdḗ desṓmámánnḗ terḗ dḗdḗrḗ kḗcátínḗ tekoutéyaàbḗtḗ fūḗ, fenaàkṓnfḗ yá ndḗ kó diyuu.

²⁸ Kḗ dí dḗdḗ kuhṓi késeu ndicīncīnkṓnni kó demámánnḗ nḗ tekoutéyaàbḗtḗ kpere kḗ dḗ nwḗ nkḗ tau, kḗ dicīncīnkṓnni báá tote.

²⁹ Kḗ Anṓ níí ntati n taummḗ tou ke dááti dicīncīnkṓnni, kḗ Isidayeerí bí yḗtḗ nídari o cīncīnni, mí ndi Yiè nKuyie nkḗ m báá di yḗ.

³⁰ Fṓ mMṓyiisi á ānnḗ udimmu nḗ tumimmu Anṓ cīncīnkṓnni miḗke, kḗ Anṓ níí nkṓri m borḗ kḗ di dááti, kḗ dḗe yie nkḗo bantḗ n dṓnḗ tì Isidayeeribe.

Tikoutéyàati tati

- 31 Dikoutéyaabòkùpuri Anao yó nhãã di yóo duakenè tipeciti nti tii dò mmebèrimè.
- 32 Kè diyuu yó nyiè dè borèe duake yéké yéké ke báá kētè.
- 33 Kè di kpè ndiyaabòri fũð kéfite nè tipeciti tii dò mmebèrimè nè tii dò nfetònfè nè tii dò mmeyii nkè dè ndò nyetebe bè tu yè kedenáti kécátinné isòòdede.
- 34 Kè ì nsoké kedenáti bè cuokè. Die nkedenáti, die nfeòòdedefè.
- 35 Anao yó ndááti dii yaabòri ke pĩnnè n kuò tómmú. Ó tati dii m̀nni nè ò yèti dii m̀nni bè nyo idedeké kuòmmè kè dèe yie kòò báá kú.
- 36 Dí d̀ò m̀esòò mmómmòmme kó temátipètè kékeri te ìnkè ke d̀: Wèè cãá nti Yiè nKuyie nkprí.
- 37 Kè dí tè pĩnnénè kuhõ kùù dò mmebèrimè kuyaabomboùnkù ìnkè o tĩnni níi yó mberinè dè.
- 38 De kó tesòomátipètè níi yó mberinè o tĩnni ndi ò kòri dii m̀nni m borè, t̀e yó mbenkú ke dò nhAnao t̀o Isidayeribe kó meyei mbè d̀òri mè nè be pãrè mieke t̀e yó nte kè ñ coutè be pãrè.
- 39 Dí d̀ò Anao dikoutéyaabòhokùri dii dùòkenè mupààkonkperimù, nè kuyaabomboùnkù nè fenaakònfè fèè kpè.
- 40 Dí d̀ò Anao bí yeyaabòrè nè inaakũs nnè tiyaabomboùnti kè dèe bè cãínè nè betòbè.
- 41 Á dátinné Anao nè o bí tiyáati kécóú mmekùò mbè yo ìnkè, kè bè wénkúnne, kè bè ntú ikuò niùbè.
- 42 Dí bè d̀ò yeyaataàkéké kè bèe kãá mbe f̀. Yè yó mberinè be ka nyc ke kãá mbe kpèrè.
- 43 Anao nè o bí kè bè níi ànné kétannè n taummè tou, yoo kèpĩnnè diwũòt̀nni kó mutómmú, kè bè báá yà be fei kè bèe kú. Dè yó ntú Anao nè o bí nè o yaabíio be kó ikuò nyi sãã.

29

Bè cãínémè Anao nè o bí ikuò tómmú kpéi

- 1 Nte a yóo yĩmè kécãnné Anao nè o bí n tómmú kpéi: Tãátè dinaadaa nè yepedakè yèdèè yèè kpa kuyènkù.
- 2 Á d̀ò pèèbè bèè í kòorenè mutie mùù muuti, kéwaá mmuyuo nkè mù àntenè mekùò nkèpèmmù, kè tí waare mekùò, á dè d̀ònnè demou muyuo mmùù í kòorenè mutie mùù muuti pèè,
- 3 kè dè ànné dimámmù yáá kéwènnénè dinaadaa nè yepedakè yèdèè kétannè n taummè tou.
- 4 Kàa dèè a kòtenè Anao nè o bí n taummè tou borè kè bè wùò,
- 5 kédátinné Anao tikoutéyàati: Diyaabòri okùri, nè dikùpuri nè disàmpòri nè dicĩncĩnkònni, kébou teyaabòtè kó fenaakònfè,
- 6 kébou o yuu kuyaabomboùnkù, kóò ìnné metãatimè kó feyitòòáfè.
- 7 Kàa dèè á túóté ikuò kó mekùò nkécóú nho yuu kóò cãínè n tómmú kpéi.
- 8 De kó difònkúò kàa duò nkè Anao bíi tóónni kàa ì dátinné yekoutéyaabòhokùye,
- 9 kè bè bou inaakũs, nkébou be yo tiyaabomboùnti kè bèe naá n tómbè sãã. Nte a yóo d̀òmmè Anao nè o bí kè bè né na kékete be tómmú.
- 10 Á túóté dinaadaa kékòtenè n taummè tou bòri, Anao nè o bí kè bèe nòó mbe nou di yuu ìnkè.
- 11 Kàa di feútè n yìikè n taummè tou bòri,
- 12 kèpòòtè a nómbii meyii nkéwaare diwũòt̀nni bakè, kécóú mmesòmme diwũòt̀nni fũð,
- 13 kètúóté tinauti kó mekùò nnè yeò, yeceumbè nè yè kó mekùò nkè dè nni ntuo ndiwũòt̀nni ìnkè,
- 14 kètúóté desonne, imaa nnè kukònkù nè tinauti kè dè t̀òò nditowaa ikuò niùbè yei ncíémme kpéi.
- 15 De kó difònkúò kètúóté dipedaà ketiri, Anao nè o bí kè bèe nòó mbe nou di yuu ìnkè.
- 16 Kàa di feúté kètúóté meyii nkémíété diwũòt̀nni ìnkè di pĩti tímou,
- 17 kékéké imaa, kéhóú tinauti nè itaàke nè diyuu kéwènnénè imaa nkédaa ndiwũòt̀nni ìnkè,
- 18 kètuo nfeòfè femou, dè yó ntú dipãnni ndi, mí ndi Yiè nKuyie n d̀ó dii kó kufòòku.
- 19 Kàa dèè a túóté dipedaà teri. Anao nè o bí kè bèe nòó mbe nou di yuu ìnkè.
- 20 Kàa di feúté kèpòòtè meyii nkékááké Anao toòyouri kó meyómmè nè o bí kòme, be nómbidakè be nou nè be naacèi kpèye, kémíété mesòmme diwũòt̀nni pĩti tímou.
- 21 Kàa dèè á waá mmeyii nsàmpò diwũòt̀nni ìnkè, kéwaá nyikuò kó mekùò nsàmpò kémíété Anao nè o yáati nè o bí nè i kpeti, kè bèe wenke bembè nè bè yáati.
- 22 A yóo kuò fepièfè dérífè nfe kè bè tanné ikuò tómmú. Kàa fè kùò á túóté kuyóú nè tinauti kó mekùò nnè yeò nè yeceumbè nè yè kó mekùò nnè dikpèri youri,

- ²³ Kédeite pḗḗ òmáà nè dikàtìndàà nè kupḗmpḗńkù,
²⁴ ké dè duò nhAnḗ nè o bí, ké bè nàké ké bè dè nni mpā ikuò kó dipānni ké dè nni mbenke.
²⁵ De kó difḗnkùò kàa dè còuté be nḗu mieke kḗwennénè dipānni bè m pā di kḗtuò ndiwḗstḗnni ĩnkè. Dipānni ndi dii kó kufḗḗku n naati,
²⁶ kétióté mecānnimé kó fepiḗfè a cānnénè fè Anḗ nè o bí fe cīncīnni, ké m benke ikuò yḗmmè, ké di dèè á di tióté a kó kumaa nku.
²⁷ A tióté dipedaà bè cānnénè di Anḗ di kó imaa mmieke dicīncīnni nè dikpèri, bè dè nni mpāmu, ké dè nni mbenke, á dè cānné.
²⁸ Isidayeribe yó ndeimu de kó kumaa mbè feu ì wḗḗ metaummè kpéi nke kù duò nhAnḗ nè o yaábíó sáà.
²⁹ Kè Anḗ ku bèe duò nyikuò yààti o bí, ké ì ti dàátí bè ì cānninko dii yiè, ké ì bo ta ikuò tḗmmú.
³⁰ Anḗ bí mieke bè tāāté wè kòò bo ntú ikuò nùti ke taà mí nKuyie n kuò nenti bo kùù fáá, ke pī nyikuò tḗmmú, ò ndáátí ikuò yààti ke dà yewe yèyiekè.
³¹ Kàa tióté fepiḗfè fèè bè tanninko ikuò tḗmmú fe maa, ké ì bènné dibòri bè tāāté di de kpéi.
³² Anḗ nè o bí ké bèe ì càáké n taummè tou kó dibòri nè pḗḗbè bèè ā demómbire mieke.
³³ Bèe máá yóò càáké bè dḗḗnè ì maa nyikuò be yei ncīfḗmmè kpéi, ké bè cānné ké bèe ta ikuò tḗmmú. Otḗu mḗu báá ì càáké, bè ì cānnému ke ì nni mpā.
³⁴ Kè dè wenté ké imaa nyoo pḗḗ, ké dè sùò ndí dè tḗu, di báá dè càáké. Bè dè cānnému ke dè nni mpā.
³⁵ A dḗḗ Anḗ nè o bí kéntú nweti weti n da nàké ti, ké bè tanné ikuò tḗmmú, a yóò bè dḗḗ ì kuò yó mmḗke yewe yèyiekè ndi.
³⁶ Bá dii yiè a níi kuò dinaadaà meyei ncīfḗmmè kpéi, kḗwénkúnne diwḗstḗnni, ké di cóu mmekùò nké di cānné, ké di ntú n kperi.
³⁷ Á yó mme ndḗori ke dḗ yewe yèyiekè, ké diwḗstḗnni wenke mediè, kòò niti yoo demarè di kááké dèe kú.

Bè yó nfeu ì wḗḗ Kuyie nyewe yemau ke tuò

- ³⁸ Bá dii yiè a níi n féuté yepedakè yèdèé, yèè mḗke dibenni dimáà dimáà a yó mme nhḗ nsáà.
³⁹ Ke níi féuté dimari dikūnwēni diteri kuyuoku.
⁴⁰⁻⁴¹ Dipedaà a yóò féuté di dikūnwēni nè kuyuoku kperi, a níi wáá mmuyuo ncidḗòò bètāati, kéāntenè mekḗsāamè dītiri òmáà nè menaà mbè tu mè difḗḗ, dītiri òmáà. Dipānni ndi dii kó kufḗḗku n naati.
⁴² Di yó nni nfeumu de kó iwḗḗ sáà n taummè tou kó dibòri borè ké n kòrini ke da náánnè.
⁴³ N níi yóò de nkḗteni kḗmáánè Isidayeribe ké n kó kuwennikuu wénkúnne de kó dibòri.
⁴⁴ Mī mómumuò nyóò wénkúnne de kó dibòri kḗwénkúnne Anḗ nè o bí ké bè mpi nyikuò tḗmmú.
⁴⁵ Mī nKuyie ké nni mbo Isidayeribe cuokè.
⁴⁶ Kè bèe banté mī tumè be Yiè nKuyie nkè mī bè dēnneni Esibiti, ke bo mbè bonè.
 Mī tu be Yiè nKuyie.

30

Dihúúntḗnni

- ¹ A dḗḗnè detekperè kó ideí dihúúntḗnni di yó ntuò ndi ĩnkè tihúúnti.
² Kè di mma di pīti timḗu, di pḗkumè mbo métiri kó dikéè, meokumè métiri kó dikéè, mecómme métiri omáà, ké di ānné yebákè tipīti tinàà ké yè ntaunè diwḗstḗnni.
³ Kàa di dāri mesḗu ndi pīti timḗu nè di ĩnkè kékpḗ mmesḗu nkéfité nè di bákè,
⁴ ké di ānné deḗmámánnè dèdérè bá kùù pikù, mesḗu nkḗpḗ nde kó difḗḗ. Di yóò de ntḗnné ipàati ké ndi tounè.
⁵ A cíéké detekperè kó ideí kó ipàati ideí ké ì dāri mesḗu.
⁶ Á di ĩnné kudieku kùù bakéni kuyààku kpeti kùù fáá metaummè tou ĩkú kù. N níi yóò kotoo ikuò dieku nku ké ti máá.
⁷ Anḗ níi yóò cóú ndi wḗstḗnni ĩnkè tihúúnti bá dii kūnwēni, ò dḗ kéūtè dii mḗnni n taummè tou kó ifití.
⁸ Kuyuoku kòò yóò cóú nfiti wèe tuò ntihúúnti. Di yó ntuòmmu tihúúnti n kpéi nsáà.
⁹ Di bá ntuò bá ti únti de kó diwḗstḗnni ĩnkè, yoo iwḗḗ di n feu ì ke tuò, yoo yepārè tidiiti kpere di m pāa nyè. Di bá m pā menaà nke cóú nde kó diwḗstḗnni ĩnkè.

¹⁰ Bá dii benni Anᵃᵃ ní títófé fεḏḏé bè fεùté fε kè m bo bè cīé mbe yei, fe kó meyīī, nkémíété diwūḡḡḡnñi bàkè ké di wénkúnne kè di ncáá nke tú n kperi ke wenni páíí. De kó ikuá yó mbomu sáá bá dii benni kuce mēmáá.

Bé do cuómé idítí Isidayεεribe wūḡḡ nkpéí

¹¹ Kè ti Yiè nKuyie nyíé kénáké Mᵃyiisi ke dᵃ:

¹² Kè mukámmù níí bo dii mᵃnni bá wèè nitii yietí o ḡnni kpeí, mumᵃmmù mamù yàà bo di tuᵃkení mukámmù miεke.

¹³ Bá wè wèè tūḡke bè bo ò kàa ndè wèe yietí fedífé, bè kéété kè fε māmè n taummè tou kpeí. Di yó cuó de kó idítí n kpeí nke.

¹⁴ Bè kàa mbèè kó dimàà kétúóté yεbie nsipísidé yεmbé kéndεētinko, bá wè wèe yietí de kó fedífé.

¹⁵ Okpààti nè fedawanfε bá wè wèe yietí fedífé bè kéété kè fε māmè. Okpààti kᵃfe báá pḡēté, fedawanfε kᵃfe me mbáá dónté, bá wè wèe yietí o ḡnni kpeí.

¹⁶ Kàa cᵃuté de kó idítí imᵃu Isidayεεribe boré, á nyí tūnninè n taummè tou. Mεmme n yó nyémé Isidayεεribe kpeí kénkánkè be fōmmu.

Bé dᵃḡmè disᵃwūḡḡ kó kunankú

¹⁷ Kè ti Yiè nKuyie nyíé kénáké Mᵃyiisi ke dᵃ:

¹⁸ Dᵃḡ disᵃwūḡḡ kó kunankú, kè ku tàri ntú disᵃwūḡḡ, kàa kù Íríné diwūḡḡḡnñi nè n tou de saku kéánné menie.

¹⁹ Anᵃᵃ nè o bí kè bè níniiti ke ou be naàcèi.

²⁰ Kè dḡε yie nkè bè báá kú bè tati dii mᵃnni n taummè tou ke bo tuᵃ nyεpārε diwūḡḡḡnñi ínkè.

²¹ Bè níniiti ke ou be naàcèi. Dḡε yó ntú be kó ikuá nyi sáá.

Ikuá kó mekùḡ

²² Kè ti Yiè nKuyie nyíé kénáké Mᵃyiisi ke dᵃ:

²³ Waá ntihúúnti tii kó kufḡḡku naati, tibotí tibotí míri kpeti cidóòbè bènùmmù nè sinamᵃnni kpeti cidóòbè bèdébè nè dikéè nè kanédi kpeti cidóòbè bèdébè nè dikéè

²⁴ nè kaási kpeti cidóòbè bènùmmù. Ké dḡ benné n yḡ ndí dḡ benné mèè botí, nè odifíé kó mekùḡ ndítiribé bèkuḡ.

²⁵ Wèè pí nde kó mutᵃmmù kòḡ mè kᵃεε kè mè ntú mecánnímé kó ikuá kᵃme.

²⁶ A yóḡ me mmieté n tou nè n tᵃu,

²⁷ nè tabùri nè o kó tinenti, tefítúkékètè nè te kó tinenti diwūḡḡḡnñi bè yó ntuḡ ndè tihúúnti,

²⁸ nè diwūḡḡḡnñi bè yó ntuḡ ndè iwūḡ, nè di kó tinenti, nè disᵃwūḡḡ kó dibuu nè di tàri.

²⁹ Á dḡ cā́nné dii mᵃnni dḡ ntú dḡε wenni páíí. Dḡε kó dimàà bo dḡ tᵃḡnnè dḡ ntú dḡε wenni páíí.

³⁰ A yóḡ me mmíété Anᵃᵃ nè o bí kè bè cā́nné kè bè ntú ikuá niùbè kémpī n tᵃmmù.

³¹ Á náké Isidayεεribe ke tú de kó mekùḡ ntú ikuá kᵃme mme, bè yó mmé pírné ikuá tᵃmmù máá ndi sáá nè bè bo mbomε.

³² Di bá mmé pe, ḡmᵃu me mbáá kᵃεε o kᵃme me kᵃo botí. Mḡ tu n kᵃme mme.

³³ Kòḡ mᵃu kᵃεε o kᵃme me kᵃo botí, kòḡ mᵃu mè pe mbé í cā́nné wè n kuḡ tᵃmmù kpeí, bèε ò dḡnne o kᵃbe tīnni miεke.

Bé bo ndᵃarinè dḡ ikuá kᵃo tūḡààri

³⁴ Kè ti Yiè nKuyie nyíé kénáké Mᵃyiisi ke dᵃ: Waá ntihúúnti tii kó kufḡḡku naati tibotí tibotí, sitodási kpeti, oníkisi kpeti nè kadibanúmmù kpeti kéwaá nhānsási kpeti kè ti mmá.

³⁵ Wèè pí nde kó mutᵃmmù kòḡ ti kᵃεεnè mukókúḡ kè ti ntú n kpeti ke wenni páíí.

³⁶ Kàa tí nàa mmuyuo mbè yó nyóórimù n tou, n tᵃu írkú dḡ, n kòrini dḡ kè ti mau. De kó tihúúnti yó ntú n kpeti nti, kè di yḡ ti kpeí.

³⁷ ḡmᵃu báá kᵃεε o kó tihúúnti me botí. Tí yó ntú n kuḡ tᵃmmù máá kpeti nti.

³⁸ Kòḡ mᵃu dᵃḡ ti botí ke bo nyo kufḡḡku, bèε ò dḡnne o kᵃbe tīnni.

31

Bé yóḡ dᵃḡmè metaummè tou nè di nenti

¹ Kè ti Yiè nKuyie nyíé kénáké Mᵃyiisi ke dᵃ:

² Mii tááté Besadédi Uuri yaábire, Urii kó debire, Sudaá naàmunkù kou.

³ Koḡ duḡ mmecií kòḡ bo nyé demᵃu ke nᵃ nke dḡ dᵃri.

⁴ Kòḡ níí bo na kékeuté dḡε mu nyí bo, ké dḡ dᵃḡnè mebirime, nè mesᵃḡ nnè disᵃwūḡḡ.

⁵ Kòḡ bo nᵃḡ ke céú yetáré ke ye dā́ri, ke nᵃ nke sḡú idéi ke nᵃ ndemᵃu.

⁶ Koò yiénè Odiyabu Ayisamaki birè Danni naàmùnkù kou nè betabè n duò mbè mecii. Bèè yó ndòari mutòmù muməu n da duò mmù.

⁷ Mùù tu metaummè tou kōmu, n taummè təu, nè di yààkù nè di nenti

⁸ nè n tábùri nè o nenti, nè tesəofitùkèkètè nè te nenti nè diwūstənni be yó ntuò ndi tihúúnti,

⁹ nè bè yó tuò ndi iwūš nè di nenti nè disəwūš kó dibuw nè di tàri.

¹⁰ Ikuš kó tiyààti Anəə nè o bí bè yó ndaati ti ke pī n kuš tōmmù.

¹¹ Mecānnimè kó mekùò nnè metenie n taummè tou kpéi. Dende kó dimàà bè yó ntù n da benke mè mme ké dè dòò.

Bè bo nyémè teompùtè kó diyie kpéi

¹² Kè ti Yiè nKuyie nnáké Məyiisi ke dò:

¹³ Náké Isidayeeribe kè bè nhompu teompùtè yiè. De kó diyie yó ndò ndibenkèri ndi, mí nnè dínidi ti cuokè, dii yó mbenkú mfi di tātātémè kè di bo ntù n kəbe.

¹⁴ Di nyé de kó diyie kpéi nkè di ncàá, di ní báá pī mmutōmmù de kó diyie. Kè wèè pī mmutōmmù bèè ò dènnè o kəbe cuokè kóò kùò.

¹⁵ Mutōmmù kó yewe bo yèkuò ndi seménni mieke. Diyieñni tu n kperi ndi. Wèè pī mmutōmmù de kó diyie bèè ò kùò.

¹⁶ Isidayeeribe nyé teompùtè kó diyie kpéi, kè di ntù ti kó metaummè sáà.

¹⁷ De kó diyie yó ndò dibenkèri ndi mí nnè Isidayeeribe ti cuokè ke benkú n dòòmè keñkè nè ketenkè yewe yèkuò ndi ke ompè diyieñni.

¹⁸ Kè ti Yiè nKuyie nnáké Məyiisi Sinaii tārì ñnkè kédeè kóò duò ntitápièti tìdèti kumómmonku kù wàri tì ñnkè kù kuš.

ISIDAYEERIBE TÏTEMÈ METAUMME KUYIE MBE DÏÏNEME

32

Bè do maámè fesəomátinààfè

¹ Memme kè Isidayeeribe nsš mMəyiisi í cārike ke bo cúténi ditāri, kè bèè tíi nhAnəə borè kóò nàké ke dò: Tí í yé tì tùðkeni Məyiisi wèè ti dènneni Esibiti. Tí dòò kuyie nkùù yó nti ní.

² Kè Anəə dò: Tóténè di dibèntōtōrè nè di bí initidabi nè initipobi kpeye ké n duò.

³ Kè Isidayeeribe bəməu tətè be tootōrè kéduš nhAnəə.

⁴ Kòò yè yiè nkéutè kè dèe naà nfesəomátinààfè. Kè Isidayeeribe pīkè ke dò: Ntenè ti kó kuyie nkùù ti dènneni Esibiti!

⁵ Kè Anəə maá diwūstənni fe likè kédeè ke dò: Nanke, ti ànnè dibanni ti Yiè nKuyie nkpéi.

⁶ Kè dèe wenté dikūnweñni sèi kè bèè kuò iwūš kétuò ndiwūstənni ñnkè, kékuò itei metaummè kpéi, kè bèè kari kédi kéyà menaà nkéitè kénhau.

⁷ Kè ti Yiè nKuyie nnáké Məyiisi ditāri ñnkè ke dò: Cútè mecāā, benitibè a dènneni bè Esibiti bè dòò meyei ndiemè mme.

⁸ Bè pānke bütinnému kuce m bè benke kù. Bè dòò fesəomátinààfè nfe ke ninku fe likè, ke fié iwūš, ke náá nke tú: Isidayeeribe, ntenè ti kó kuyie nkùù ti dènneni Esibiti.

⁹ De kó benitibè to yèe kpeñni.

¹⁰ Yóò kè m miekèe bè yè kè m bè kùò, ké da dòò kubotí diekù.

¹¹ Kè Məyiisii bántè ti Yiè nKuyie nke dò: N Yiè ba nkpéi mbo nte kàa mieke yè a nitibè a benke bè a wərimú nè a kpeti ke bè dènnè Esibiti?

¹² Kàa bè kùò Esibiti kəbe yóò yí a bè dènnè nè kemieke nke ke bo bè kùò yetārè mieke ké bè dèè, n Yiè mbonkúnne a mieke kéyóu a bo bè cààrèmmè.

¹³ Denteni a tōmbè Abarahammu nè Isaki nè Sakəbu be kpéi nha do nàké bè ke dò: Mfi béi nke tú: M bo duò nkè di boti sūù, kè n di duò nketenkè n yè n yóò di duò nkè, kè dí nkè te sáà.

¹⁴ Memme kè ti Yiè nKuyie nyóu kù bo dòòmè ku nitibè meyei nkù na mbè dòò mè.

¹⁵ Kè Məyiisi ncutini ditāri ke to titápièti tìdèti kè tì wàri tipitì tidé Kuyie ntannò.

¹⁶ Kuyie nkùù do dòò de kó titápièti ké tì wàri nè ku nàutè.

¹⁷ Kè Sosuwee keè kutoweku kénáké Məyiisi ke dò: N yo dikpānni kó kutoweku Isidayeeribe kari.

¹⁸ Kè Məyiisi dò: Dè í tú bè namè be dootitabè kó kutoweku, yoo bè dootitabè bè namè kəku, dibanni kó iyie nyi.

¹⁹ Bè tšənni dii mōnni Isidayeeribe kari, kè Məyiisii yà fesəomátinààfè kè benitibè au, kòò miekèe peike mediè nkòò dootóo titápièti ditāri pēri kè tii pənte ponte.

²⁰ Kòo túóté fesoamátinàáfè kécúu kè dè nsúo nkòo dè nàa kéānnè menie mmieke ké bè duó nkè bèe yā.

²¹ Kòo beke Anoo ke dò: Benitibè da dòò ba kàa bè tannè meyei ndiemè mie mmieke?

²² Kè Anoo dò: N da báammu a mieke báa peike, a yému a mómmuo mbe nnitibè nannèmmè meyei.

²³ Bè kòtení m borè nde ke yí: Ti í yé tì tùàkení Mòyiisi wèè ti dènnení Esibiti. A ti daò dèè yó ntú ti kó kuyie nke ti ni.

²⁴ Kè m bè beke ke yí: Di we mmàke mesoo? Tòténèní di tootōre kè n duó. Kè bè n duó ke n yé ānnè muhāā mmieke kè dè naa fesoamátinàáfè.

Kuyie mpotémè Isidayeeribe

²⁵ Kè Mòyiisii bantè Isidayeeribe dómè meyei, kè Anoo bè yóu kè bè dòòri bè dómè, ke yáúkunnè bemáà be dootitòbè ìikè.

²⁶ Kè Mòyiisii kote kécómmú Isidayeeribe kari ìikè kébéi nke dò: Bèè dó ti Yiè nKuyie mbèè kòtení m borè.

Kè Defii naāmunkù kòbe kòtoo.

²⁷ Kòo bè nàkè ke dò: Nte ti Yiè nKuyie nyIsidayeeribe tū nkù tu mù: Bá wè wèe túóté o siè kè dí ce ndi kari tipíiti timou, bá wè koo kuò o tebite, o népo, o cfièè kou.

²⁸ Kè Defiibe yie mMòyiisii bè nàkè tì, kékua Isidayeeribe sikoupsitāāti (3000).

²⁹ Kè Mòyiisii nàkè Defiibe ke dò: Di duó ndimāā ndi yie Kuyie ntōmmú kpéi, di í yete di bo kuómè bá di bí mómmanyi yoo di tebií. Ti Yiè nKuyie ndí daò mesāā.

Mòyiisi bantémè Kuyie nyIsidayeeribe kpéi

³⁰ Kè dèe wenté kè Mòyiisii nàkè Isidayeeribe ke dò: Di cààrè kè dè deumu, n yóo wète kédekemu ditāri ìnkè ti Yiè nKuyie mborè, kè kù bantè kè kù bo yie nkù di cfiè.

³¹ Memme kè Mòyiisii wète ti Yiè nKuyie mborè kè kù nàkè ke dò: Áú! N Yiè, de kó benitibè cààrèmu mediè, bè dòò fesoamátinàáfè nfe.

³² N da báammu cfiè mbe, kè meè dake, á ütè n yètirì a pátiri mieke.

³³ Kè ti Yiè nKuyie ndò: Áú! N yóo ütè bèè cààrè be kó yeyètè nye m pátiri mieke.

³⁴ Kòte kèniitè n nitibè n yé nhà bè kòtenè kè, n tōnni yó nda bonèmu kè m mōnni tūòke dii yie m bè potè be cààrèmmè kpéi.

³⁵ Kè ti Yiè nKuyie mpoté Isidayeeribe bè duó nkè Anoo bè dòò fèè sōamátinàáfè kpéi.

33

Isidayeeribe wantimè Kuyie mbo bè cfièmmè

¹ Kè ti Yiè nKuyie nnàkè Mòyiisi ke dò: Íténè deborè fō nnè Isidayeeribe a dènnení bè Esibiti, kè di kòte ketenkè n do yé n yóo duó nkè Abarahammu nè Isaki nè Sakabu nè be yaábí.

² M bo duó n tōnni kè di ndi ni ke beti Kannahāā kòbe, nè Aməriibe, nè Itiibe, nè Efiibe nè Pedisiibe nè Sebusiibe.

³ Kè dí ta ketenkè menaamiè nnè mecekùò ndè pūò nkè, n né í yó ndi neínè m mómmuo, di to yéè kpeñni, n yàà bo di kuò kuce kédeè.

⁴ Kè bèè keè de kó tināahti kè bè yèmmèe cààrè, òmòu ténke í ndaáti ke bo nsāri.

⁵ Ti Yiè nKuyie ndo nàkému Mòyiisi ke dò: Nàké be ke dò, be to yéè kpeñni, kè m bè neínè n yàà bo bè kùo kuce bemou dimōnni dimāā. Bèè deite be sātì ke n yà n dò nkè bè dōmmè.

⁶ Kè bè nyiti Odebu bá Isidayeeribe ténke í ā be sātì.

Kuyie ntou

⁷ Kè bè bāté dè Mòyiisii cōnné ti Yiè nKuyie ntaummè tou kè di nciènnè bè bāté dè mesāā, kè bè ndi yu ke tū: Kuyie ntaummè tou. Wèè dó kébèinnè Kuyie nwèe yènni bè bāté dè kékote Kuyie ntou borè.

⁸ Kè Mòyiisi ité ke bo ta Kuyie ntaummè tou, bá wè wèe ité kécómmú o tou bòri kè bè nwúo mMòyiisi kòò yà tannè Kuyie ntaummè tou.

⁹ Kòò ta, diwetirri kòtení kékāā nti Yiè nKuyie ntaummè tou kó dibòri kè Mòyiisi nnāānnè Kuyie.

¹⁰ Kè Isidayeeribe yà dii mōnni diwetiri, bá wè wèe nínkú kēsīnnáo ketenkè o tou bòri.

¹¹ Kè ti Yiè nKuyie nni nnāānnè Mòyiisi onitì 5 nnāānnèmmè o népo. Kù deè dii mōnni kè Mòyiisii wète bè bāté dè, koo koo tōnti Sosuwee Nunni bire nkpaá Kuyie ntou mieke.

Kuyie nnè Mòyiisi bè nāāmmè

¹² Kè Mòyiisi nàkè ti Yiè nKuyie nke dò: N Yiè, fōò yé n niitè be nnitibè, a me nyí m benke wèè bo n teennè. Fōò me mbéi nke tū: A yému kàa kó mesāā nni mbonè.

¹³ Kàa kó mesàà mènke m bonèmu, m benke amáà kè n da yǐtétè weti weti, kémǹokè a kó mesàà. A nyé be nnitibè tumè a kòbe mbe.

¹⁴ Kè ti Yiè nKuyie ndò: N kòroomu n mómumu nha bá nyǐkù.

¹⁵ Kè Məyiisi dò: Kàa í kəriní a mómumu nha báa yóu kè ti ítè die.

¹⁶ Kàa í ti neínè bè bo yǐme kəbanté a sàà nti bonèmè mí nnè a kó benitibè. A borime ti cuokè meè yó nti yaàti tǐnti nè ibotí tɛi ketenkè ìnkè.

¹⁷ Kè ti Yiè nKuyie ndò: N yóó dǹdumu a béi nti, n sàà nda bonèmu ke yé mǐi da tǹatémè.

¹⁸ Kè Məyiisi dò: M benke a kpeti.

¹⁹ Kè ti Yiè nKuyie ndò: N yóó pǹētému a borè nè n sàà, n yóó da nákému n yètiri. Nh 55 kuò mmesémǹè n dǹ kè me kuò nwènwe, kéçčǹ n dǹ kéçčǹ nwè.

²⁰ Á né í yóó yà n yǐkè, ke yé onití í yó n yàmè kénfòu.

²¹ Dipèri mari bomu die n také, á ncómǹú di ìnkè.

²² Kè m pǹenké dii mǹnni nè n kpeti n yóó da sǹnne dipèri fiè mmè kè n da kǹnké n nǹutè ke yàa pǹēténè.

²³ Kè m pǹētè n deite n nǹutè kàa yà n yǐnkè ke yé onití í yóó namè kéyà n yǐkè kénfòu.

34

Məyiisi wǹrimè Kuyie nkuò titǹpǹitì pǹnti ìnkè

¹ Kè ti Yiè nKuyie nnáké Məyiisi ke dǹ: Cíéké titǹpǹitì tidétì kè ti ndǹnnè tiketiti a pǹntè ti kè n wǹri tináaǹti n do wǹri ti tiketiti ìnkè.

² Báátì nanke dikǹnweǹni kédekení Sinaii tǹri kè nni mbaa.

³ Omǹù báa da neínèní, omǹù me mbáa deke ditǹri kupíkù makù. Inààke nè ipe me mbáa dekení.

⁴ Kè Məyiisi cíéké titǹpǹitì tidétì kè ti ndǹnnè tiketiti. Kòo pike cute dikǹnweǹni sèl kédeke ditǹri Sinaii, ke to titǹpǹitì tidé.

⁵ Kè ti Yiè nKuyie ncúténí diwètiri mieke kécómǹú Məyiisi také. Kè Məyiisii yú ku yètiri.

⁶ Kè ti Yiè nKuyie mpǹēté Məyiisi borè ke béi nke dǹ: Mǐi tu di Yiè nKuyie nke kuò mmesémǹè ke çǹnko, ke m mieke boò, kè n sàà ndeu, kè n dǹðri m béi nti.

⁷ Mǐi 55 dǹ mesàà nhonitì nè o yaábíò, tidapǹntǹnti titǹnti tekǹupítè (1000). Nh 55 çǹmmu onití o yei nnè o caàrimè nè o yetimè, m me nh55 í n wúónko oyeiwe ke dò nhò í caàrè dèmarè nh 55 potému oyeiwe nè o yaábíò tidapǹntǹnti titǹnti yoo tináa.

⁸ De mǹnni kè Məyiisii nǹnkóo kəbanté Kuyie,

⁹ ke íténi kébéi nke dǹ: N Yiè nkàa sàa m mènke m bonèmu n da báámmu á nti neínè. N yému ke dò mbe nnitibè to kpeǹni, a né ti çǹé nké nti wúó nha kòbe.

Kuyie nwète ke taunnèmè ku nitibè

¹⁰ Kè ti Yiè nKuyie nnáké Məyiisi ke dǹ: N yóó di dǹnnè metaummè mme. M bo dǹ dè a nitibè cuokè, dè mu n yí buoté ketenkè ìnkè yoo kubotí makù mieke. Isidayeriibe yóó yàmu mutǹmmú n yóó da pǹnnè mù mù deumu.

¹¹ Ntǹnne weti weti n di náa nti yie, kè m beti Kannahǹa kòbe nè Aməriibe nè Itiibe nè Pedisiibe nè Efiibe nè Sebusiibe.

¹² Dí ndake ke báa taunnè dimáa de kó benitibè bè yàa bo naa ndidǹntǹri di kpeí.

¹³ Dí può mbe wúòtǹrè kéu yetǹrè bè fiúkù yè kékéké be tewuò.

¹⁴ Dí báa fié be boké, mí ndi Yiè nKuyie n dǹ di ntǹ mmí nwe m máa.

¹⁵ Dí báa bè mǹðténè metaummè mamè, kè di bè taunnè bè yóó fiému yeboke kè di yú kè dí wǹnné kédi.

¹⁶ Kè dí túóké be kó besapǹmbè képuò ndi kó bedapǹmbè kè bèè bè tannè mubǹǹféu mieke.

¹⁷ Dí báa mmáátì yemǹtibókè.

¹⁸ Dí ní báa mpǹéè wèè í kǹorenè mutie mùu muuti de kó dibanni ke dǹ yewe yèyiekè n di benné yèè we dididèl kóo tànkù mieke di ncáa mpǹéè wèè í kǹorenè mutie mùu muuti, kéndò n di nákémmè weè tànkù mieke nke di yèmè Esibiti.

¹⁹ Dí bí ì tu Mpo í yó ntǹ n kòbe mbe nè di wúð ketiyi ì tu idaaí, inààke nè ipe nè sibóó, dí ndè nni duú.

²⁰ Disǹmmarǹmbii didaari ketiri di ní di çèètenè dipebii didaari, kàa mè nyí yóó di çèète a pité di fǹnii kékuò, ke nni ndonnè di bí ì tu Mpo.

Dí ní bá nkəriní m borè di nɔu sitetisi.

²¹ Dí ní pǹ mmutǹmmú yewe ye kuò, diyénni yiè kéomǹè bá mudǹrimù mǹnni, bá mudidèl mǹnni.

²² Dí ní ánnè tidipǹnti kó dibanni kéánnè dididèl banni dipaa.

23 Di nìtibè níí kòtení m borè dibenni miéke kuce mètààti, mí ndi Yiè nKuyie nyIsidayeeribe tũ nkù.

24 N yóó betimu ibotí kèpèkùnne di tenkè, di kòtení diì mònni m borè dibenni miéke kuce mètààti, de kó mefiè mmieke òmòu báá còuté di tenkè.

25 Di báá féúté feðfe kéwènnénè fe yíí mpéé wèè í kòorenè mutie. Diyentébanii òfé kó imaa mbá nkpaá kétuòkenè dikúnweñni.

26 Di níí tóni tidipànti mí ndi Yiè nKuyie ncíètè nè yetebe ketiyè. Di níí báá bénnénè dibábii di yó miè.

27 Kè ti Yiè nKuyie náké Mòyiisi ke dò: Wári de kó tináañti tii tu mí nnè fí nnè Isidayeeribe tí kó meetaummè kúnni.

28 Kè Mòyiisi mbonè ti Yiè nKuyie nditári Ìnkè ke dò yewe sipísínàà nè deyennè sipísínàà, ò í di, ò me nyí yà menie. Kè ti Yiè nKuyie nwári titápièti tidéti Ìnkè ku tannò tepíítè.

Mòyiisi cùténimè Sinaii tãri kuce medérímmè

29 Kè Mòyiisi ncutiní Sinaii tãri ke tó Kuyie ntannò kó titápièti tidéti. Bá ò í yé ke dò nho ìlkè mìeti ò do náánnè mèè kpéi nKuyie.

30 Anò nè Isidayeeribe kè bèe yà ò ìlkè mìetimè kéyote bè bo ò tóónnèmè.

31 Kè Mòyiisii yú Anò nè Isidayeeribe kó bekótíbè kè bèe kòtení kòo mbè náánnè.

32 De kó difánkúò kè Isidayeeribe bèmòu kòtení kòo mbè náá nti Yiè nKuyie nhò duò nti Sinaii tãri.

33 Mòyiisi bè náké diì mònni ke deè kékáá nkuyààkù ò ìlkè.

34 Kòò tati diì mònni ti Yiè nKuyie ncíètè wèe deite kuyààkù. Kòò ta ke yènni wèe mbè náá nKuyie nhò duò nti.

35 Kè Isidayeeribe nwúó nho ìlkè mìetimè. Kòò bè náké ke deè wèe káá nkuyààkù kémbaanè ò bo wète kétamè ti Yiè nKuyie mborè.

KUYIE NTAUMME TOU KÓ MUDJËRÌMÛ

35

Diye yénni tumè teompùtè

1 Kè Mòyiisi tíí nyIsidayeeribe bèmòu kè bè náké ke dò: Ntenè ti Yiè nKuyie nni nduò nti ke yé nti nti tũ:

2 Yewe bo yèkuò ndi seménni miéke mutómmú kpeye. Diyiénni tu teompùtè nte, ke tú ti Yiè nKuyie nkperi. Wèè pí mmutómmú de kó diyè bèe ò kùò.

3 Bá kè di borè di báá tóinne muháá nteompùtè yè.

Isidayeeribe pámú yèè pãrè Kuyie ntaummè tou kpéi

4 Kè Mòyiisii sooté kénnaá nyIsidayeeribe ti Yiè nKuyie nhò duò nti ke tú:

5 Wèè yèmmè dó wèe pã nyepãrè ti Yiè nKuyie nyebotí yebotí, mesò nyoo ntimáti péiti yoo disòwũð,

6 nè mupààkómú mùù dò mmebèrímè nè mùù dò nfetònfè nè mùù dò mmeýí nnè mupààkonkperímù nè tibòciti.

7 Tipedakánti wũòti nè tikònkpeti nè detekperè kó ideí.

8 Fitirè kó mekùò nnè tihúúnti kè bèe kòorenè ikuò kó mekùò nnè tihúúnti bè tũ nti.

9 Yetárè yèè dò ndimantónni nè yetásáayè teyè nè dikòutéyaàbòri sámpári nè dicínfínkónni ikuò niúti kpéi.

10 Kè mecii nyembèe kòtení bèmòu kédòò mutómmú ti Yiè nKuyie nyè nti dòò mù.

11 Mùù tu Kuyie ntuò nè di yààkù nè di mamánnè nè di borè kó ideí nè ticádòòti nè yesàñkè nè yecaube.

12 Kuyie ntuò nè di pààti nè di pòkù nè kuyààkpenkpetínkù.

13 Tábùri nè ò pààti nè ò nenti nè pèébé bè pã bè Kuyie.

14 Tefitíkèkètè nè te nenti nè te bake nè mekùò mbè yó ntè tũònnè mè.

15 Diwũòtónni bè yó ntuò ndi tihúúnti nè di pààti nè ikuò kó mekùò nnè tihúúnti bè yó ntuò nti, nè kuyààkpenkpetínkù.

16 Diwũòtónni bè yó ntuò ndi iwũò nè disòwũð kó teditè nè di kó ipààti nè di nenti nè di buu nè di tãri.

17 Kudànkù kó kuperí nè ku kó yesàñkè nè yecaube nè kudànkù kó dibòri kó kuyààkpenkpetínkù.

18 Kuyie ntaummè tou nè kuperí de kó yesàñkè nè ye wéí,

¹⁹ Nè ikuú yààti bè bo mpínnè ti Kuyie nciètè mutòmú nè ikuú yààti Anoo nè o bí bè yó ndaati ti ke pínne Kuyie nciètè mutòmú.

²⁰ Kè Isidayeeribe bemou ité Mòyiisi borè.

²¹ De kó difónkúò bèè kó dimàà yèmmè dó bè bo pāmè kè bè ntouni be pāre bè pā yè ti Yiè nKuyie, nke bo dààne ku taummè tou, nè tinenti bè yó mpínnè ti ku tòmú nè tikoutéyààti.

²² Benitidaabè nè benitipòbè bèè yèmmè dó kè bè ntouni mesoo nkó tisati tibotí tibotí: Yetootòre nè demámánnè nè sipapáheú nè mefimmè kè dè nkú pāa.

²³ Bèè màke tipeciti tii dó mmebèrimè nè tii dó nfetónfè nè tii dó mmeýíí nè mupààkonkperimú nè tibociti nè tikónkpeti kè bè ndè touni.

²⁴ Kè betòbè touni timáti péiti nè disoowũd kè pāa nti Yiè nKuyie. Bèè màke detekperè kó tidabesiti kè bè nti touni kè bo dààne Kuyie ntou.

²⁵ Benitipòbè bèè nò nke duòkú kè bè ntouni mupààkonkperimú bè duòkú mù nè mùú duòkenè tipeciti tii dó mmebèrimè nè tii dó mmeýíí nnè tii dó nfetónfè.

²⁶ Kè benitipòbè tòbè bèè nò nke duòkú tibociti kè bè nti duòkú.

²⁷ Kè Isidayeeribe kó bekótibè ntouni yétásàayè yebotí yebotí yèè yóó dari tekoutéyàabòtè nè dicincínkònni.

²⁸ Kè touni mekúò mmeè cóunkonè fitirè nè ikuú kó mekúò nnè tihúúnti tii tũd.

²⁹ Isidayeeribe bemou benitidaabè nè benitipòbè bèè yèmmè dó, kè bè ntouni be pāre kè pāa nti Yiè nKuyie, kè bè bo dààne ku tòmú kú ti nákéme Mòyiisi.

Betisadiedi nè Odiyabu bè pímmè mutòmú

³⁰ De kó difónkúò kè Mòyiisi náké Isidayeeribe bemou kè dò: Ti Yiè nKuyie nkuú tãátè Sudaa naàmunkú mieke Uuri kó debire Besadedi.

³¹ Koò píe nku Yaá nkoò duó mmeçii nkòò yé mutòmú mumou.

³² Kè 55 na kékeuté mecii, kè nò nke máátí mesoo nnè timáti péiti nè disoowũd.

³³ Kè nò nke céú yetásàayè kè yè dari ò yè dónè dè, kè nò nke céú ideí. Ò do tú oyánti nwe.

³⁴ Kè múnke me ndoò Danni naàmunkú kou Ayisamaki bire Odiyabu kè bè nno nke benkú benitibè mutòmú.

³⁵ Kuyie mbè duómú mecii nkè bè nò nke céú yetásàayè, kè nò nke dɔari tifènti, kè kpènti mupààkómú mùú dó mmebèrimè, nè mùú dó mmeýíí nnè mùú dó nfetónfè nè mupààkonkperimú, kè nò nke duòkú tiyààti. Bè do nommu kè yánti demou boti.

36

¹ Memme kè Betisadiedi nè Odiyabu nè beyántibè tòbè ti Yiè nKuyie nduó mbè mecii nkè bè nò nke yánti, kè bo na kédòò tikouténenti bè yó mpínnè ti ti Yiè nKuyie n tou mieke mutòmú kèntú nKuyie nti nákéme Mòyiisi.

² Kè Mòyiisi yú Betisadiedi nè Odiyabu nè benitibè tòbè ti Yiè nKuyie nduó mbè mecii nkè bè nò nke yánti, kè duó mbemáa kè bo pí nde kó mutòmú.

³ Koo bè duó nyIsidayeeribe pāa nyèè pāre, kè bè bo dààne Kuyie ntaummè tou. Bá dii künweñni kè benitibè baa ntouni be pāre bè pā yè Kuyie.

⁴ De mōnni betōmbè bemou bèè duó mbemáa kè dɔari Kuyie ntaummè tou kè bèè künne be tōmmú, kékote Mòyiisi borè kóò náké kè dò:

⁵ Benitibè pámmú yèè pāre sànnèmu kè pēēté ketike ti bo dàànnè ti Yiè nKuyie ntaummè tou kú yèmmè.

⁶ Kè Mòyiisi pánke duó nkè bèè píéké Isidayeeribe kari kè dò: Onitidòu yoo onitipòkú, òmòu ténke báa pā demarè Kuyie ntou kpéí. De mōnni kè bèè yóu bè bo mpāámmè.

⁷ Bè do pámu kè dè nsànnè bè bo dàànnè ti Yiè nKuyie ntaummè tou késúú.

Bè dàòmè Kuyie ntaummè tou

⁸ Memme kè beyántibè mómməmbəe dɔò Kuyie ntou, kéduəkenè mupààkonkperimú tiyayónti tepítè tii dó mmebèrimè nè tii dó mmeýíí nnè tii dó nfetónfè, kè ti kpè nkè dè ndò mbeñkəmbàribè.

⁹ Kè ti okùmè mbo métiri tepítè nè mènàà kè ti pəkùmè mbo métiri mэдémè, kè ti mmá timou tepítè tente.

¹⁰ Kè bèè ti tau ntinummú tinummú,

¹¹ Kécátine tiketiti tinummú mánku iwēí ìì dó mmebèrimè kè me nyí titeti tinummú.

¹² Kè de kó iwēí mbo sipísinnummú ku mpíkú nè kutekú kè dó nyitòbè.

¹³ Kè bèè dɔò mesoo nkó iyári kè ì ndò nyifóðinyári ìì yó mpēūnè sipísinnummú kè bèè taunne de kó tiyààti kè tii naá nkumáa.

¹⁴ De kó difónkúò kéduəkenè tibociti tiyayónti tepítè nè kumáa, de kó kuyadérikú kuú yó nkánké Kuyie ntou.

¹⁵ Kè de kó tiyaáyónti okùmè ríbo métiri tepítè nè mènùmmù kè ti pèkùmè ríbo métiri mède mède.

¹⁶ Kè bɛɛ keté kétau ntinùmmù ké me nyí tisónti tiku,

¹⁷ kécátinné kuyàákù ketikù makù kù tuuténè dè kutekù iwɛí sipisinùmmù, ké me nyí kutekù,

¹⁸ kédòò disoawùò kó iyári sipisinùmmù késeunnè de kó iwɛí kè dɛɛ naá kuyàákù kumáá.

¹⁹ Kè bɛɛ nukù tipekónti kè tí cɛkè kè tí wúótè kè bɛɛ dátinné Kuyie ntaummè tou ké nòó kukónkperikù.

²⁰ Kè bɛɛ deè kédòò nKuyie ntou nè detekperè kó tidabɛɛti.

²¹ Bá kùù dabekù kè ku okùmè ríbo métiri mènùmmù, mepèkùmè sántimétiri sipislyiekè nè mènùmmù.

²² Bá kùù dabekù kè kù mmàke meyàà mmèdémè démè mèè yóó seunè timáti péiti kó yɛcaube. Kuyie ntaummè tou kó tidabɛɛti timòu do me ndò.

²³ Kè bɛɛ dòò tidabɛɛti sipisidè tii yó mbo diyie yèni kè kubakù cànku bíékè.

²⁴ Kè bɛɛ dòò yemáticaube sipisinàà tidabɛɛti yó ncómmù yèè ìnkè, bá kùù dabekù yɛcaube yèdèè yètàre dò mmèè boti.

²⁵ Kè bɛɛ dòò tidabɛɛti teti sipisidè tii yó mbo kubakù yóó bíékè.

²⁶ Yemáticaube péiyè sipisinàà bá kùù dabekù yɛcaube yèdèè,

²⁷ kédòò tidabɛɛti tikùù tii yó mbo de kó ditou fitimè dè ìlkè bíékè.

²⁸ Kè titeti ncáá nke bo tidéti tii bo ditou kentimè mefitimè de ìlkè bíékè.

²⁹ Kè de kó tidabɛɛti ndétirinè titàbè kè dè sànnè kédekoo ké máá de ìnkè kè bɛɛ tí pinnénè mumámáá. Ti do me ndò ntidè ditou kentimè.

³⁰ Kè ditou fónkúò bíékè mmàke tidabɛɛti tini timáti péiti kó yɛcaube tepítè nè yèkuò bá kùù dabekù yɛcaube yèdèè.

³¹ Kè bɛɛ cíékè detekperè kó tidabɛɛti ipààti kè ì mbo ìnùmmù bá kùù píkù, kè ì bo mpí nKuyie ntaummè tou,

³² iteyi ìnùmmù kupikù tekù. Itei ìnùmmù de ìlkè bíékè.

³³ Kè de cuokè kó kupánni tónnè yésànkè cuokè ku mmànku nè kutekù.

³⁴ Kè bɛɛ tí dàri timòu mesòò ntidabɛɛti nè ipánni kédòò de sòómámánnè ipánni yó ntùò dèè mieke.

³⁵ Kè beyántibɛɛ dòò kuyàákpenkpetinkù nè mupààkonkperimù nè tipeciti tii dò mmeberimè nè tii dò mmeyíi nnè tii dò nfetónfɛ. Kè bɛɛ kù kpɛ ntifènti kè dè ndò mbeìnkèmbàribè.

³⁶ Kè bɛɛ cíékè detekperè kó idéi yésànkè yènáà, ké yè dàri mesòò, nkéánnè yebàkè bè níi yóó saa nyè kuyàákù, kédòò yemáticaube nè timáti péiti yésànkè yó ncómmù yèè ìnkè.

³⁷ Kè bɛɛ dòò kuyàákpenkpetinkù kùù yó nkpeti ikuò dieku ké kù kpɛ mmupààkonkperimù nè tipeciti tii dò mmeberimè, nè tii dò mmeyíi nnè tii dò nfetónfɛ.

³⁸ De kó difónkúò kédòò bá dii sàà dibàù nè meyàà nè idéi pámpánniyi, kè dè dàri demòu mesòò, nkédòòndè disoawùò kó yɛcaube yènùmmù, bá dii sàà di kó dicaubii.

37

Bè dàmmè Kuyie ntaummè tou

¹ De kó difónkúò kè Betisadièdii dòò Kuyie ntaummè tou ké di dònè detekperè kó tidabɛɛti, kè di okùmè ríbo métiri òmáà nè sántimétiri sipisidè nè mènùmmù, mepèkùmè sántimétiri sipislyiekè nè mènùmmù, di cómmè sántimétiri sipislyiekè nè mènùmmù.

² Kè bɛɛ di dàri mesòò ndi ìnkè nè di mieke ké di kpɛ mmesòò ndi ìnkè kéfité,

³ kédòò de sòómámánnè dènáà, bá kùù mánku mùmáá.

⁴ Kòo cíékè detekperè kó tidabɛɛti ipààti kè ì dàri mesòò,

⁵ ké ì tónnè di píiti ke bo ndi tounè.

⁶ Ò dèè memme kédòò te pòkù nè mesòò mmáá kè ku okùmè ríbo métiri òmáà nè sántimétiri sipisidè nè mènùmmù, kè ku pèkùmè ríbo sántimétiri sipislyiekè nè mènùmmù,

⁷ ké kù dònè mesòò mmáá kédòò tifènti tidéti ku ìnkè kè tí ndò mbeìnkèmbàribè ke cómmù mettaummè tou píiti tidè.

⁸ Kè ku nfènkù ríbo ku mpíkù kutekù kupikù tekù, kè tí nwɛ nke di taunè,

⁹ ke cómmù ke weti titàbè, kè tí ìlkè co ditou, kè tí fièti di diékè.

Bè dàmmè tábùri bè yó ndakù dè pèèbè bè pàa mbè Kuyie

¹⁰ De kó difónkúò kédòò tábùri nè detekperè kó tidabɛɛti, kòo okùmè ríbo métiri òmáà, mepèkùmè métiri kó dikéè, mecómmè sántimétiri sipislyiekè nè mènùmmù.

¹¹ Kòo ò dàri mesòò nsàámè, kòo mmàke kukákù kéfité, kè bɛɛ kù kpɛ mmesòò,

¹² Kédòò kudabekù kè kù pèkùmè mmànnè tenòutè kòmè kéfii nyi mànke inàà ké kù kpè mmesò nkéfitè.

¹³ Kòò dàò desòòmámánnè dènàà kètònné i mànke inàà tábùri tuuté ndè o tààke.

¹⁴ Kè dè ntókénè kudáù bè fii nkù kè bèe tònne ipààti bè yó nhò tounè ì.

¹⁵ Kòò cíéké detekperè kó tidabeesi ipààti, ké ì dàri mesòò mbè yó ntounè ì tábùri,

¹⁶ Kédòò yebò kéfínnè tábùri ìnkè nè ibòòke nè icuutí nè sibúkúsi bè níi yóò míéténè dè. Kè bèe dè dònne demòu mesòò nsààmè.

Bè dònne tesòofitíkèkètè

¹⁷ De kó difònkúò kè bèe dàò tesòofitíkèkètè nè mesòò nsààmè, ké tè uté kè tè nwè ntimáti timáà, tè tãri nè te bàkè nè te tòkè nè te kékèe nè dèè dò mmutepóò.

¹⁸ Kè te cuokè kó kudóú mbo kè ibake bo ku mpíkù itããti, kutekù itããti.

¹⁹ Bá kùù bàku kè kù m̀ake yetòkè yètããti kè yè dònne mutie bè tu mù amandíè kó mupóò.

²⁰ Kè dè cuokè kó kudóú m̀ake yetòkè yènàà kù tuuténè dè ibake, kè yè dònne mutie bè tu mù amandíè mu kó mupóò.

²¹ De kó ibake ku mpíkù itããti kutekù itããti tuuténè dè, de cuokè kó kudóú kè dè m̀ake yetòkè.

²² Yetòkè nè ibake kè dè wè nke tú mesòò nsààmè máá bè yiemme ke uté.

²³ Kè bèe dàò sikèkèe kè s̀i m̀bo siyiekè nè tinenti teti: Ihaaké nè dèè yó nkounè mutápeí. Demòu kè dè ntú mesòò nsààmè.

²⁴ Bè do dònne mèè sòò ntefitíkèkètè nè te nenti, me cèékù do bo cidóòbè sipísitããti ndi, mesòò nsààmè máá.

Bè dònne diwũstònni bè yó ntuò ndii ìnkè tihúúnti

²⁵ De kó difònkúò kòò dàò diwũstònni bè yó ntuò ndè tihúúnti ké di dònne detekperè kó tidabeesi, kè di okùmè m̀bo métiri kó dikéè, mepèkùmè métiri kó dikéè. Di do màmu tipíiti tinàà, mecómmè métiri òmáá. Kè bèe di ànnè yebàkè kè yè ndi tounè.

²⁶ Kè bèe di dàri mesòò nkéfitè di píiti timou, di ìnkè nè di mieke nè di biè nkè di kpè mmesò nkéfitè nè di bàkè.

²⁷ Kè bèe dàò desòòmámánnè dèdèrè ke di tònne di píiti, kukákù bè kpè nkù kó difũò ké dè tònne idéi ke bo ndi tounè,

²⁸ Kécíéké detekperè kó tidabeesi ipààti idéi ké ì dàri mesòò.

²⁹ Bèè dònne tihúúnti kè bèe dàò ikuò kó mekùò nnè tihúúnti tii fòòku naati bè yó ntuò nti diwũstònni ìnkè.

38

Bè dònne diwũstònni bè yó nfeu dii ìnkè iwũò nè de kó kunankú

¹ De kó difònkúò kè Betisadieidi dàò diwũstònni bè yó ntuò ndii ìnkè iwũò bè feu ì Kuyie, ké di dònne detekperè kó tidabeesi, kè di okùmè m̀bo métiri mèdémè nè dikéè, kè di pèkùmè mme mbo, di do màmu di píiti tinàà. Kè di cómmè m̀bo métiri òmáá nè dikéè.

² Kè bèe dàò bá kùù mànku de ìnkè òku bá kù dibàù kè yè ntaunè diwũstònni ke wè ntimáti timáà kè bèe yè dàri disòowũò.

³ Kòò deè kédòò de kó tìtònnenti tibotí tibotí: Yebò nè tikápenti nè yebò dieyè nè simátikũmpée yenii nkpesi nè tikadàabuuti. Demòu kè bèe dè dònne disòowũò.

⁴ Kè bèe dàò disòowũò kó teditè kè tè pãnnè diwũstònni cuokè, fepèntifè fũò,

⁵ kédòò demámánnè dènàà kécátinnè teditè mànke inàà bè yó ntũò dè ipààti.

⁶ Kè bèe cíéké idéi nè detekperè kó tidabeesi ké ì dàri disòowũò,

⁷ bè níi yóò tònne ì diwũstònni píiti kéna ké di tũóté. Bè do di dònne tidabeesi nti kè mæfiè nni mbo di mieke.

⁸ Kè bèe dàò disòowũò kó dibuu nè di kó ditàri kè di ntú benitipòbè bèè do ò mbo Kuyie ntou bòri be kó tèwéitè.

Bè cèètè me metaummè tou tiyàati

⁹ De kó difònkúò kòò dàò kuyàakù nè mupààkonkperimù kéfii nKuyie ntaummè tou difònkúò kubakù cãnkù bíéké. Kè ku okùmè m̀bo métiri sipísinummù,

¹⁰ ké kù píitinnè ipààti sipísidé de kó ipààti nè yeaube yèè ì to, kè dè tu disòowũò. De kó ipààti kó yebàkè nè ipààti ìi pãnmù kè dè tu timáti péiti.

¹¹ Kè kubakù cãnkù bíéké kperè me ndò. Kè dè okùmè me mma, ke baa cáátí meè botí.

¹² Kè diyie taà kèè bíéké kperè me ndò, kè de kó meokùmè m̀bo métiri sipísidé nè mènummù, kè baa píiti meè botí, kè de kó idéi bo tepíitè nè yeaube tepíitè.

¹³ Diyie yianí kèè bíéké dibòri bo kùù píku kè ku pèkùmè múnke m̀bo métiri sipísidé nè mènummù.

¹⁴⁻¹⁵ Dibòri pùiti tidé bá kùù píkù kè kuyààkù okùmè rúbo métiri màyiekè nè dikéè. Bá kùù píkù ipàati itàati nè yecaubè yètàati.

¹⁶ De kó kuyààkù kumòu bè fii nkù Kuyie ntaummè tou, kù do tú kùù dùòkenè kùnkù mupààkonkperimù.

¹⁷ De kó idéi kó yecaubè do tú disòwùò ndi, yebàkè nè idéi ìi pàrmù kè dè tu timáti péiti ke tuuténè ìi pàrmù.

¹⁸ Kè beyántibèè kpè nkuyààkpenkpetínkù mupààkonkperimù mùù dò mmebèrimè nè mùù dò meyi nne mùù dò nfetònfè. Kè ku okùmè rúbo métiri tepítè, mecómme métiri mèdémè nè dikéè. Kè ku pèkùmè mànnè kuyààkù kùù fité Kuyie ntaummè tou.

¹⁹ Kè kù mpiítí yesàhkè yènàà kè yè còmù yecaubè yènàà ìnkè, demòu kè dè tu disòwùò, kè yebàkè tu timáti péiti, ye yatimè, nè idéi ìi pàrmù ke ì dari timáti péiti.

²⁰ Idéi bè fii nyi Kuyie ntou nè de kó kudànkù kè dè tu disòwùò.

Bè bàtemè tinenti bè dònè ti Kuyie ntaummè tou

²¹ Nte bè do dònè tii nenti Kuyie ntaummè tou ti màme: Ikuò nenti do bo dii mieke. Mòyiisi weè do duò nkè Kuyie nkuò niùti Anò bire Itamaa nè Defiibe kè bèè kaa nde kó tinenti.

²² Sudaa naàmùnkù kou Uu yaàbire Uuri kó debire Betisadiedi, weè do pì mmutòmù mòmòu kéndònne ti Yiè nKuyie ndo mù duómme Mòyiisi.

²³ Kè Danni naàmùnkù kou Ayisamaki bire Odiyabu nhò teènnè, ò do tú oyánti nwe ke nò nke céú idéi, ke dàori tifènti, ke kpèntinè tipeciti tii dò mmebèrimè nè tii dò mmeyi nne tii dò nfetònfè.

²⁴ Isidayeeriibe do pà mèè sòo nkó dimàà kè bè bo dànnè Kuyie ntaummè tou mè do bo cidóòbè sikou sini nè sipisiyiekè nè bèyiekè (877) nè kadammù sikou sitàati (300) ndi. Bè do beùnè tèè biètè tinenti tii yóò dànnè Kuyie ntaummè tou tè do cáámmu.

²⁵ Isidayeeriibe bè do kaa mbè kè bèè pà timáti péiti kè ti mbo cidóòbè sikou sipisitàati nè tepítè nè bèyiekè (3017) nè kadammù sikou siyiekè nè sipisínùmmù (750) de kó tebiètè ìnkè.

²⁶ Benitibè bè do kaa mbè do bo sikou pikou sikuò, nè sikou sipisitàati nè sikou sinùmmù nè sipisínùmmù (603550) bèè do màke yebie nsipisidé kèndeètinko beè do pà sám̀pò sám̀pò kè dèè wènnè memme.

²⁷ Kè bèè túóté cidóòbè sikou sipisitàati (3000) timáti péiti kédòò yecaubè tekòùtè (100) Kuyie ntaummè tou kó yesàhkè kpéi, nne kuyààkpenkpetínkù, de mieke kòku, bá dii caubii kè di mmàke cidóòbè sipisitàati.

²⁸ Cidóòbè tepítè nè bèyiekè nè dikéè beè do kraá, kè bèè ti túóté kédòònnè yesàhkè kó yebàkè kédari ye yatimè timáti, kè ti ndònnè ipàati ìi yóò pànnè.

²⁹ Disòwùò bè do pà di kè dindi rúbo cidóòbè sikou sipisidé nè tekòùtè nè sipisidé nè bènnà (2124).

³⁰ Kè bèè di túóté kédòònnè Kuyie ntaummè tou bòri kó yecaubè, kè di ntúóté kédòònnè diwùòtànni, nè detidè nè diwùòtànni nenti santi.

³¹ Kè bèè di ndònnè yesàhkè yèè fité Kuyie ntaummè tou kó yecaubè nè dibòri kpèye demòu nè Kuyie ntaummè tou kó yesàhkè nè yèè di fité.

39

Bè dàmmè ikuò niùbè kó tìyàati: Dikòutèyaabòri

¹ Kè bèè túóté tipeciti tii dò mmebèrimè nè tii dò mmeyi nne tii dò nfetònfè, kédòònnè ikuò niùti Anò tìyàati ò yóò mpìnnè ti ti Yiè nKuyie ntaummè tou mieke mutòmù, kè bèè ti dòò kéndònne Kuyie ndo ti nàkémè Mòyiisi.

² Kè bèè dànnè dikòutèyaabòri nè mupààkonkperimù mùù kàkènnè tipeciti tii dò mmebèrimè nè tii dò mmeyi nne tii dò nfetònfè, kè di kpè mmesòo,

³ kè di deti mesòo nkó iwèi, kènkòònnè mupààkonkperimù mùù dò mmebèrimè nè mùù dò mmeyi nne mùù dò nfetònfè.

⁴ Kè bèè dàò iyaàbòbaati idéi kètuutè diyaabòri mànke bè nífi bo di bàátinè ì.

⁵ Kè bèè dàò kuyààbomòukù ke kù nwènnè diyaabòri ke tau ke dò nde tòbè. Bè do di dòò kè di ndònnè ti Yiè nKuyie ndo ti nàkémè mme Mòyiisi,

⁶ kédòò yetásàayè bè tu yè kòdinadínni kèwènné kè yè dènnè nè mesòo yebaayo, kékèrí ye ìnkè Sakòbu bí yètè.

⁷ Kè bèè yè cátinè diyaabòri kó iwèi yebaayo ìnkè kòò bo nyè Isidayeeriibe boti tepítè nè idéi kòmè. Bè túnne ti Yiè nKuyie ndo ti nàkémè mme Mòyiisi kè dè dòò.

Bè dàmmè dicìncìnkònni

⁸ Kè beyántibèè dàò dicìncìnkònni nè mupààkonkperimù mùù kàkènnè tipeciti tii dò mmebèrimè nè tii dò mmeyi nne tii dò nfetònfè.

⁹ Kè bèe ti pòo mmèdémè kè di okùmè nè di pèkùmè kè de mmànnè sàntimétiri sipísidé nè mènùmmù.

¹⁰ Kè bèe di dàri itácús ìnàà. Kucusù ketikù kpèye, kè diketiri ndò ntisèùmíéti, kè didéri ndò ntiyàpemiéti. Kè ditáánni ndò mmenòónnú.

¹¹ Kucusù dèrikù kpèye kè dii nni ndò mmecùmmè kè diteri dò ònùúsí kè diteri dò nsàncirè.

¹² Kucusù táánkù kpèye kè dii nni ndò ntiweti kè diteri dò mpùtìpùtì kè diteri dò mmetekàà.

¹³ Kucusù naankù kpèye kè dii nni ndò tinóbènti kè diteri dò ntimantènti kè diteri dò nditáwùd kè bèe danne bá dii tári mesò nyínkè.

¹⁴ Kè bèe kerí Isidayeri bí tepítè nè idéi yètè de kó yetárè ìnkè. Bá dii tári diyètiri òmáà, bè do yè kerí bè òò kerí mèè botí nku oniti cannimè tàmposò ìnkè.

¹⁵ Kè bèe ànné dicìncìnkònni mesòfimme mèdémè kè mè ndò nyiwèi,

¹⁶ kédòò isòowèi idéi nè desòomámánnè dèdèrè kè de càtinné diyaàbòri mànke dènkè kpèyi idé.

¹⁷ Kè bèe càtinné mesòfimme kó iwèi idé dicìncìnkònni kó demámánnè.

¹⁸ Kè bèe tuuté iwèi yómmè tèmè yebakóyò borè, de bo yiemme kè tekoutéyaàbòtè níi mbo o cìncìnni.

¹⁹ Kè bèe dòò desòomámánnè terè dèdèrè kécátinné de fùd tekoutéyaàbòtè de mièke bíkè.

²⁰ Kè bèe dòò desòomámánnè terè dèdèrè kécátinné tekoutéyaàbòtè baati fùd kuyaàbomboúnkù yá ndè yuu.

²¹ Kè bèe dòò kuhòu kùu dò mmebèrimè kèsèu ndicìncìnkònni kó demámánnè nè tekoutéyaàbòtè kpèye kè de òwè nke tau kè dicìncìnkònni báá tote. Bè do de dòò kè de ndònnè ti Yiè nKuyie nti nàkémè mme Mòyiisi.

Tikoutéyàati teti

²² Kè bèe duakèné tipeciti tii do mmebèrimè dikoutéyaàbòri tekoutéyaàbòtè yó nnónké dii ìnkè,

²³ kèduake diyuu yó nyiè dè, kè de ndò nyékéyéké ke báá kètè,

²⁴ kèkpè ndiyaàbòri fùd kèfitè nè tipeciti tii dò mmebèrimè nè tii dò mmeyii nnè tii dò nfetònfè nè mupààkonkperimù kè de ndò nyetebe bè tu yè kèdènáti.

²⁵ Kè bèe dòò nè mesò nsààmè isòodede kécátinné diyaàbòri fùd kèfitè, kénsokù die nkèdènáti, die nfèdedefè.

²⁶ Bè do càtinné kèdènáti nè ìdedeké kesoó nsoó nde tóbè cuokè nke, kèndònnè ti Yiè nKuyie ndo ti nàkémè Mòyiisi.

²⁷ Kè bèe yíe kèduake yeyaàbòrè nè mupààkonkperimù Anò nè o bí kpéi,

²⁸ kédòò feyitoodáfè nè mupààkonkperimù nè tiyaàbomboúnti nè ifieti.

²⁹ Kè bèe dòò kuyaàbomboúnkù kè kù kpè nnè mmupààkonkperimù mùu kòkèné tipeciti tii dò mmebèrimè nè tii do mmeyii nnè tii do nfetònfè. Kè bèe de dòò kè de ndònnè ti Yiè nKuyie ndo ti nàkémè Mòyiisi.

³⁰ De kó difònkúò kè bèe dòò mesò nsààmè kó tamátipètè, kèkeri ikuó kó mecannimè ke dò: Wèè càá nti Yiè nKuyie nkpeí.

³¹ Kè bèe tè pìrínénè kuhòu kùu dò mmebèrimè o ffinni kuyaàbomboúnkù ìnkè kèndònnè ti Yiè nKuyie ndo ti nàkémè Mòyiisi.

Bè dèèmmè mutšmmù ke mù benke Mòyiisi

³² Isidayeribe do tūnnemu nweti weti ti Yiè nKuyie nnàkè ti Mòyiisi, kédòò Kuyie ntaummè tou.

³³ Bè dèè dii mònni kè de tóni demòu kèduó mMòyiisi Kuyie ntaummè tou nè di kó tinenti timòu:

Yesànkè nè yebàkè nè idéi ipámpánniyi nè tidabèeti nè yemáticaube.

³⁴ Kupekònkù kó kuyaàwùòkù nè kukòkperikù, nè kuyaàkù kùu kpèti de mièke.

³⁵ Kuyie ntaummè tou nè di nenti tii bo di mièke nè di pàati nè di pòkù

³⁶ nè tábùri nè o nenti nè pèè bè yó mpāā mbè Kuyie nnè de kóo pèè.

³⁷ Tesòofitikèkètè nè te kó sibúkúsi nè te nenti nè mekùò mbè yó ntè tūònnè mè.

³⁸ Diwùstònni nè ikuó kó mekùò nnè tihúúnti bè yó tuò nti nè kuyaàkpenkpetinkù kùu yó nkpeti Kuyie ntaummè tou.

³⁹ Disòowùd kó diwùstònni nè di ditè, demòu disòowùd nè de kó ipàati nè di nenti, nè dinaabuu bè yó nniiti di nè di kó ditàri.

⁴⁰ Nè tiyàati bè fii nti Kuyie ntaummè tou kó kudànkù nè de kó yesànkè, nè de kó yecaube, nè kuyaàkpenkpetinkù kùu yó nkpeti dibòri kudànkù kpèri, nè ku kó iwèi nè yesànkè, nè tinenti timòu tii yó mpínnè Kuyie ntaummè tou mièke mutšmmù.

41 Tikoutéyààti ikuṣ niùbè níí yó ndáátí tì ke pīnnè Kuyie nciṣṣè mieke mutōmmú. Nè ikuṣ niùti diewè Anṳ nḗ o bí bè yó ndaati tì ke pīnnè bè tōmmú.

42 Isidayeeriibe do tūnne ti Yiè nKuyie nnàké mè mme Məyiisi kéḗḗ de kó mutōmmú mumṳ.

43 Kè Məyiisi yà bè ðḗḗmè ti Yiè nKuyie nhò nàké ke yē ndè ndòmmè, ké bè pā Kuyie nkó mesàà.

40

Bè bo cónné mèè boti Kuyie ntaummè tou

1 De mḗnni kè ti Yiè nKuyie nnàké Məyiisi ke ðḗ:

2 Dibenni kóo tǎnkù ketiwè kó diyie ketiri yiè á cónné metaummè tou,

3 kéṣṣnè metaummè tṳ, ikuṣ nenti bo ðii mieke, a ði ṣṣnè kufáá mbè í yó ndi wùò ndè.

4 A yóó de nyīnnè tábùri, kéḗḗḗ mpéèbè di m pā bè, kétóni tefitikékètè kécsú nte fitiyi.

5 Kàa ðè tannè ðisṳṳhúúntḗnni di yó ntuṣ ndii ṣṣnè tihúúnti, ké ði ṣṣnè kè ði nwetì metaummè tṳ. Kàa núnnè kuyààkù kùù yó nkpetì ikuṣ tou kó dibòri,

6 kécónné ðiwūṣtḗnni di yó ntuṣ ndii ṣṣnè iwūṣ di n feu i, ké ði ṣṣnè n taummè tou bòri iṣṣè.

7 Kàa ṣṣnè dinaabuu di níí yó nniiti ðii mieke ditou nè ðiwūṣtḗnni de saku, ké ði píe mmenie.

8 A fii metaummè tou tiyààti kéṣṣnè dibòri ké ði kpetinnè kuyààkù.

9 Kàa ðèè memme á túóté mekùḗ nkéyṳṳe metaummè tou ṣṣnè nè nenti tii kó ðimàà bo ði mieke kè tì cǎṣṣnè, kè tii wenke, kénwenni.

10 A múnkèe yṳṳe mekùḗ ndiwūṣtḗnni ṣṣnè, ké ði cǎṣṣnè ké ði wénkūnnè, ké ði ntú ðii wenni páíí.

11 Nè meè kùḗ mmàà ndi a yóó wénkūnnemè dinaabuu nè ði kó ðitári.

12 Kàa ðèè memme á yú Anṳ nè o bí ké bè kṳtenè metaummè tou bòri ké bè wùò,

13 kéḗḗḗḗ Anṳ ikuṣ yààti, kóó cǎṣṣnè kòo ntú ikuṣ niùti ke pí n tōmmú.

14 Kàa ðúṣ nkè Anṳ bíí tṳṳnni kàa bè ðátinnè sikoutéyààbòo,

15 ké bè còu mmekùḗ nkè bè cǎṣṣnè a ðḗḗmè be cice, ké bè ntú ikuṣ niùbè kémpí n tōmmú. A yóó bè còu mmèè kùḗ, mmeè yó nte bembè nè be yaḗbío ké bè ncáá ke tú ikuṣ niùbè sáà.

Məyiisi cónné mè Kuyie ntaummè tou

16 Kè Məyiisi ðḗḗ ti Yiè nKuyie nhò nàké tì weti weti.

17 Kè bèe cónné Kuyie ntaummè tou dibenni ðéri kóo tǎnkù ketiwè diyie ketiri nè bè yèḗḗ Esibiti.

18 Kè Məyiisi fii nyecaube nè tidabeeti nè ideí pámpánniyi nè de kó yesaṣṣkè,

19 ké bèe ði ðátinnè kuyààkù kénṳṳ nkutekù kéndḗḗnnè ti Yiè nKuyie ndo tì nhò nàkéḗḗ.

20 Kè Məyiisi túóté Kuyie ntannḗ tepíítè wári tii tápieti ṣṣnè kéṣṣnè ku taummè tṳ mieke ké bèe tḗnnè ipààti, ké ði pḗo ndi pòkù,

21 ké ði tannè ti Yiè nKuyie ntaummè tou mieke, kékpétinnè kuyààkù ké benitibè bá ndi yau, Kuyie ndo tì nhò nàkéḗḗ.

22 Kóo tannè tábùri de mieke, kóó ṣṣnè kubakù yóú bíékè képéénnè kuyààkù kùù kpetì dibòri,

23 kéḗḗḗ nde ṣṣnè pḗèèbè bè pā bè ti Yiè nKuyie, kù do tì nhò nàkéḗḗ.

24 Kóo tannè tefitikékètè Kuyie ntou mieke, kéṣṣnè kubakù cǎnku bíékè kéwetinnè tábùri,

25 kéṣṣnè nte fitiyi tì Yiè nKuyie nyiṣṣkè, kéndḗḗnnè kù tì nhò nàkéḗḗ.

26 Kóo ṣṣnè ðisṳṳhúúntḗnni de mieke kéwetinnè kuyààkù kùù kpetì dibòri,

27 kécsú ntiḗúnti de ṣṣnè, Kuyie tì nhò nàkéḗḗ.

28 Kóo núnnè kuyààkù dibòri kṳku,

29 kécónné ðiwūṣtḗnni bè yó ntuṣ ndii ṣṣnè ti Yiè nKuyie nyiwūṣ kè ði ntókénnè dibòri, ké bèe féúté Kuyie nfeḗḗfè kéṣṣnè nkè kù pānè yepārè teyè. Kù do tì nhò nàkéḗḗ.

30 Kóo ṣṣnè dinaabuu ðiwūṣtḗnni nè Kuyie ntaummè tou de saku, ké ði píe mmenie nkè bè bo nhṳnè bemaá.

31 Məyiisi nè Anṳ nè o bí ké do me nniitinè ke me nhṳnè be naḗcèi.

32 Bè do ṣṣ me nhṳnè bemaá bè tati ðii mḗnni ti Yiè nKuyie ntaummè tou, yoo bè ðó kéṣṣṣnè ðii mḗnni ðiwūṣtḗnni. Kuyie ndo me nti nàké Məyiisi.

33 Kè Məyiisi fii nyideí Kuyie ntaummè tou nè ðihúúntḗnni kékpétinnè kudànkù kó dibòri kuyààkù. Ó do me ndèe o tōmmú.

Kuyie nkó tidietì do píemmè ku taummè tou

34 De mḗnni kè ðiwetiriṣ kotení kéḗḗḗḗ tì Yiè nKuyie ntaummè tou ké ku dietii ði píe.

35 Məyiisi í nna ke bo ta tì Yiè nKuyie ntaummè tou mieke.

36 Kè ðiwetiriṣ ité, bèe ité, bè do me nhṳ mbe cèmmu mumṳ mieke.

³⁷ Kè diwetiri í nampe bè báá íté bè mbaà di bo íté dìi yìè.

³⁸ Kè di níí ndááíí tí Yìè nKuyie ntaummè tou kuyie mmònni, keyènkè kéndò ndihããñni, be cèmmu mumou mieke. Bè do ò nkè bè bàtè dè, dè mmè ndò.

Ikuó niübè tōmmú pátíri Di mpátíri tō tìi náàntì

Dinàànkéè ketiri ikuó niübè pátíri mieke ti náá nKuyie ndo 53 yúmè mme Mɔyiisi metaummè tou mieke ké nhò náánnè. De kó dipátíri dimou mieke ti yóó yámu Kuyie nnákémè Mɔyiisi ku kuó nè ku tannò péu Isidayeeribe kpéí. Nè kù bè dǔunnèmè dinùù ké tú ké wèè tū nku tannò ké dǔori yè yèmmè deè yó nte ké wè nfòu (18:5, de kó tináànti bomu Odommu mukámmú 10:5). Kuyie nnè nàké mu Isidayeeribe ké bè wénkúnne bè bo deite mǎè botí yedíintáre yèè yó mbè díítí bembè nè ku be kó metaummè nè bè dò nkéndómmè, ké metaummè tou menke ntú metaummè tou. Bèè feu iwūō Kuyie nkè bè ntú nyikuó duó ké dòmmè ké ikuó niübè ndake de kó mutámmú kpéí, ké ntú benitibè. Bá wèè niti Isidayeeribe mieke ké wèe yenténè omáá mēdǎǎrimè yeime kù yetemè ké bá ncaari ikuó nè be kó mēdǎǎrimè mieke. Kuyie nyí tú meyei nkòku, kù sámu, ké dǎ benitibè. Kuú tu mufómmu, deè te ké kù dǎ ku nitibè nsà kù dòmmè, ké dǎe yie nkè be mómómombe ké bèe mǎǎte mufómmu, kémǎǎte mēdǎkùmè kù duó nyèè tannò Isidayeeribe.

Memme Yesu yè nti dèntemè ké íkú ye ínkè ké béi nke tú: Dí ndó di kǎbe tǎbè di dó mǎè botí di mómómombe (Matie 22:39).

Di mpátíri náàntì duó ké dòmmè

1. Iwūō féù kó ikuó 1-7
2. Mɔyiisi cáǎnnémè ikuó niübè ketibè Kuyie ntómmú kpéí 8-10
3. Dèè ci nè dèè í ci 11-16
4. Isidayeeribe cáámmè ké tú Kuyie nkǎbe:
Mùù te ké bè í dò nkényo mmeyíí 17
Kuyie ndonté bè bo ndó mǎè botí betǎbè 18-20
Ikuó tómmú nè yebaa nyèyiekè Sífube dò nke níí baá nyè bá dii benni 21-23
Kuyie ntannò nè ku kuó nè kù bè dǔunnè dii nùù 24-27

IWŪŌ FÉŪ KÓ IKUŌ

Bè yó nfeu ìi wūō ké tú

- 1 Tí Yìè nKuyie ndo yúo Mɔyiisi ku taummè tou borè nde kóò nàké ké dǎ:
- 2 Á nàké Isidayeeribe ké dǎ mí ndi Yìè nKuyie n tú:
Ké di kóò mǎu dǎ ké n féúté feǎfè, fè bo na kéntú fediefè yoo fesámpǎfè.
- 3 Ké wèè dǎ ké n féúté feǎfè kétuó, fè ntú fedaafè kénkpa kuyènkù, kòo fè kùo metaummè tou bòrinùù ké n cǎuté o pǎnni.
- 4 Wèe daá nho nǎutè fe yuu ké fè nni nféúté kétuó ké n cǎuté o pǎnni kóò cíé nho yei.
- 5 De kó difǎnkúò kòo n féúté o ǎfè metaummè tou iikè ké ikuó niübè Anǎo bíi míéte meyíí ndiwūōstǎnni dii bo metaummè tou bòrinùù kéfité,
- 6 ké fè fèté kékéké fe tǔòti.
- 7 Ké ikuó niübè Anǎo bíi tǎtinne muháá ndiwūōstǎnni kítíi nyidéi,
- 8 kótúóté itǔòti nè diyuu nè mekùò nkperè kédaá ndiwūōstǎnni muháá ñyínkè,
- 9 kéhóuté tinauti nè yekpáá nkè ikuó niütii de tǔo ndemǎu diwūōstǎnni ínkè. De kó feǎfè yóo tǔo mmu kéntú dipǎnni dii kó kufǎǎku n naati mí ndi Yìè nKuyie.
- 10 Kòò mǎu me ndó kékéféte fepièfè yoo tebuǎté ké m pǎ kétuó ndè ntú dedaare kénkpa kuyènkù.
- 11 Kòò dè nni n féúté diwūōstǎnni bakù cǎnku bíékè metaummè tou bòrinùù, ké ikuó niübè Anǎo bíi míéte meyíí ndiwūōstǎnni kéfité.
- 12 Kòo kéké fe tǔòti ké ikuó niütii i daá ndiwūōstǎnni muháá ñyínkè nè diyuu nè mekùò nkperè,
- 13 késúté tinauti nè yekpáá nkè ikuó niütii dè nni mbenke ké dí dè tǔo ndemǎu diwūōstǎnni ínkè. De kó feǎfè yóo tǔo mmu kéntú dipǎnni dii kó kufǎǎku n naati mí ndi Yìè nKuyie.
- 14 Kòò mǎu me ndó kékúo tenǎté ké m pǎ kétuó, wèe tǎni tenónkpete yoo dikpētínónkperi.
- 15 Ké ikuó niütii tē kǎtenè diwūōstǎnni borè kényíüté te fǎnii kǎtǎte te yuu ké di tǔo ndiwūōstǎnni ínkè, kédeite te yíi nkémíéte diwūōstǎnni pikù,
- 16 kédeite te bòtìri nè te citi, ké dè ütóo diwūōstǎnni pikù diyiiè yìani kèè bíékè bè uutoo dè mutápei mmekùò nkǎmu,
- 17 kényaté tenǎté te fièti saku, kényóu ké dè nkpaá cáátí kòo tē tǔo ndiwūōstǎnni ínkè, tē yóo tǔo mmu kéntú dipǎnni dii fǎǎku n naati mí ndi Yìè nKuyie.

2

Tidiiti kó yepārè

¹ Kè ti Yìè nKuyie nnáké Mɔyjiisi ke dà: Kòò m̀òu d́ó ḱé m p̄a tidiiti tì ntú tisààti, kòò tì nàa nkéyòòrè mekùò nkécɔnné tihúúnti,

² ḱétóni de kó muyuo nkéduò nyikuò nìùbè Anɔɔ bí, kè bèe yèté de kó muyuo mmùu me nkòkénè mekùò nkéyóóté tihúúnti timòu de ìnkè ḱétuo nkè d̀èe benke ke d̀ò ndipànni dimòu t́u n kperi. De kó dipànni yóò tuəm̄mu ḱéntú dipànni dii f̄s̄òku n naati mí ndi Yìè nKuyie.

³ De kó muyuo mmùu sùò, mmù yó ntú Anɔɔ nè o bí bè k̄òmu mmu ke yé bè mù nni mpámè mu kè mù c̄àá.

⁴ Kè wèè d́ó ḱé m p̄a tidiiti kó dipànni, kòò d́ó ḱép̄unnému de kó tidiiti wèe àntenè de kó muyuo nsààmù nè mekùò nke báá ànné mutie mùu muuti p̄éé, ḱép̄unné de kó mudii ḱéwaare mekùò.

⁵ Kè kupémp̄ènkù me nni nku, wèe àntenè muyuo nsààmù nè mekùò mmàà, ke báá ànné mutie mùu muuti p̄éé,

⁶ ḱé kù wèrì ḱéyòòrè mekùò nku ìnkè. Tidiiti kó dipànni ndi.

⁷ Kè wèè d́ó ḱé m p̄a tidiiti kó dipànni, kòò d́ó ḱé tì ciemmu wèe àntenè mekùò nde kó muyuo.

⁸ Wèè me ndó ḱé m p̄a de kó dipànni, kòò di tũntè ke d̀èe wèe tóni ḱéduò nyikuò niùti kòò di k̀òtenè diwũst̀nni borè.

⁹ De kó dipànni mièke nke, ikuò niùti yóò yètéme ḱétuo, nkè d̀èe benke ke d̀ò ndipànni dimòu t́u n kperi. De kó dipànni yó ntú dii t̀ò d̄indi dii kó kuf̄s̄òku n naati mí ndi Yìè nKuyie.

¹⁰ De kó muyuo mmùu sùò mmù yó ntú Anɔɔ nè o bí bemàà k̄òmu mmu, ke yé bè mù nni mpámèmu.

¹¹ Di yóò m p̄a t̀i diiti kó dimàà tì níí bá nkòkénè mutie mùu muuti p̄éé, di báá tì k̀òrèné mutie mùu muuti yoo mecekùò nkétuo.

¹² Di bo na ḱé m p̄a di p̄aa nkó tidiketiti, tì né bá ntú t̀i yóò tuə nt̀i kó kuf̄s̄òku n naati.

¹³ Di níí ànné mukókúú yepārè yemòu di yóò nni mpāā nyè, di níí báá yóu di bo ànnémè mukókúú yepārè yemòu yèé t̀i tidiiti. Mukókúú mbenkú metaummè n di d̀òd̀òné mè yó mbomè mme s̄àá. Yepārè yemòu di m p̄āā nyè níí nhā mukókúú.

¹⁴ Kè di yóò m p̄a di p̄aa nkó tidiketiti dí t̀i p̄ũíné ḱéunté ḱepuo mbá di báá f̄ũúti,

¹⁵ ḱéyòòrè mekùò nkécɔnné tihúúnti. Tidiiti kó dipànni ndi.

¹⁶ Kè ikuò niùti yèté de kó muyuo mmùu me nkòkénè mekùò nkéyóóté tihúúnti timòu de ìnkè ḱétuo, nkè d̀èe benke ke d̀ò ndipànni dimòu t́u n kperi.

3

Kuyie nnákémè bè níí bo kù féuté mèè boti fèðfè metaummè kofe

¹ Kè tì Yìè nKuyie nni nsóké ku náànti ḱébéi nke dà: Kòò m̀òu yó n féuté fèðfè metaummè kofe, kè dinaadaa ndi yoo fenife fè ntú fèè kpa kuyènkù.

² Wèe tóni o ð̄fè metaummè tou b̀òr̄iǹnùu ḱén̄s̄ò nho nau fe yuu ḱé fè féuté, kè ikuò niùti Anɔɔ bíi míéte meȳi ndiwũst̀nni ḱéfité,

³ ḱédeite metaummè kó fèðfè kó imaa mmieke bè yó n tuə nyi: Tinauti kó mekùò nnè mèè t̀i dàátí.

⁴ Nè yeceumbè yedé nè ye kó mekùò nnè kutúúku nè mekùò mmèè cáátínè yed nè yeceumbè.

⁵ Kè Anɔɔ bíi d̀èe t̀uóté ḱéwènnèné bè yóò tuə nfè ḱédaa ndiwũst̀nni ideí ìnkè ḱétuo. Dè tu dipànni ndi dii kó kuf̄s̄òku n naati.

⁶ Kè fèðfè s̄ámp̄ófè me nni nfe ò d́ó ḱé n féutéme metaummè ḱeí, kè fedaafe nfè yoo fenife fè ntú fèè kpa kuyènkù.

⁷ Kè fepièfè me nni nfe ò d́ó ḱé n féutéme, wèe fè tóni metaummè tou ìikè,

⁸ ḱén̄s̄ò nho ǹùtè fe yuu ḱé fè féuté metaummè tou b̀òr̄iǹnùu, kè Anɔɔ bíi míéte meȳi ndiwũst̀nni ḱéfité.

⁹ De kó fèðfè metaummè kofe, bèe deite mekùò nkperè kè dè ntú n kperè, kè bèe dè t̀uò nkékééte kuyóú kumòu kù tuutèné d̀èe kudiiiku, nè mekùò mmèè cáátínè tinauti nè mèè t̀i dàátí.

¹⁰ Yeceumbè yedé nè ye kó mekùò nnè kudiiiku nè mekùò mmèè cáátí yed nè yeceumbè.

¹¹ Kè ikuò niùti d̀èe nni ntuo ndiwũst̀nni ìnkè, n kperè nde.

¹² Kè tebuotè me nni nte, wèe t̀è tóni metaummè tou ìikè,

¹³ κένσό nho nùtè te yuu ké tè fèuté metaummè tou bòrinùù. Kè Anṵó bí míété meyĩ ndiwũstònni kéfité.

¹⁴ De kó difònkùò, nte ò yóó tuṵ ndè n kpéí, mekùò mmèè cáátínè tinautí nè mèè tí dàátí.

¹⁵ Yeceumbè yedé nè ye kó mekùò nnè kudiiku nè mekùò mmèè dàátí yeṵ nè yeceumbè.

¹⁶ Kè ikuó niùtí tuṵ ndè kó imaa ndiwũstònni ìnkè. N kperè nde dipánni ìì kó kufòòku n naatí.

Mekùò nkperè kó dimàà, mí ndi Yìè nKuyie mmù dè te.

¹⁷ Òmòù bá nyo mmekùò nnè meyĩ mbá kè di bo kèè bíékè, dè tu ikuó nyi di kpéí nnè di yaábíó sáà.

4

Ikuó niùbè bo nfeu ìì wũs meyei ncémmè kpéí

DÈENNÌ: Ikuó niùtí dièwè kó meyei ncémmè kpéí

¹ Kè tí Yìè nKuyie nyí kébéinnè Mòyiisi ke dò:

² Náké Isidayeeribe ke dò:

Kè dè kpeténè òmòù kòò dòò ikuó yete dè, kòò dòò n yè di báá dṵò de kó dèmarè.

³ Kè dè dò nyikuó niùtí bè cáánnè wè n tómmú kpéí weè yeté ke dòò meyei nke tanné n niùtí bè meyei mmieke. Wè n fèuté dinaadaa ìì kpa kuyènkù, meyei nhò dṵòmmè kó mecémmè kó fèòfè nfe.

⁴ Wèè fè tóní metaummè tou ììkè, kédaá nho nùtè di yuu ìnkè ké di nni nféuté,

⁵ kéyènté meyĩ nkétannè metaummè tou,

⁶ képòtè ò nóm̄bii kémíété kuce mèyiekè kuyààkù kùù kpetí metaummè tou bòri de mieke kperi,

⁷ kécònnè de kó meyĩ nhò yèntémè dihúúntònni ìì bo metaummè tou mieke di kó yebàkè ìnkè. Kòò dèè wèè cóú mmeyĩ nsomme diwũstònni ìì bo metaummè tou bòrinùù di fũ.

⁸ Nte bè yóó dṵòmmè de kó dinaadaa bè n fèuté di meyei ncémmè kpéí, mekùò mmèè cáátínè tinautí nè mèè tí dàátí,

⁹ nè yeceumbè yedé nè ye kó mekùò nnè kudiiku nè mekùò mmèè dàátí yeṵ nè yeceumbè yedé,

¹⁰ kéndònnè bè baa ṵṵ dèite dè fèòfè bè n fèuté fè metaummè kpéí nkè ikuó niùtí dè tuṵ mbè tũò ndè bè n feu ìì wũs.

¹¹ De kó dinaadaa kònkù nè di maa nnè di yuu nè di kpáá nnè di nautí nè di piti,

¹² di maa nyimòu cénke, bèè í tò kédenne bè kari, kékòtenè dibòri ìì cáá, bè uutoo dè iwũṵ kó mekùò nkó mutápeí, kètòtinnè muháá ndibòri bè tãátè di ke uutoo iwũṵ kó mutápeí mbè yóó de ndi tuṵ.

DÈENNÌ: Isidayeeribe bemòu kó meyei ncémmè kpéí

¹³ Kè dè dò ndè kpeténè Isidayeeribe bemòu ndi, kè bè dṵò n yè mbè báá dṵò de kó dèmarè bá bè í yé.

¹⁴ Kè bè banté ìì mōnni de kó meyei mbèè waá ndinaadaa ìì kpa kuyènkù ké di kàtenèni metaummè tou ììkè.

¹⁵ Deñde Isidayeeribe kó bekótíbè yóó nóómmè be nòu dinaadaa yuu ìnkè metaummè tou ììkè ké di nni nféuté kè n di cīè ndi yei.

¹⁶ Kè ikuó niùtí dièwè waá mmeyĩ nkétannè metaummè tou mieke,

¹⁷ képòtè ò nóm̄bii meyĩ nkémíété kuce mèyiekè kuyààkù kùù kpetí metaummè tou bòri de mieke kperi.

¹⁸ Kòò dèè wèè cōnnè de kó meyĩ nhò miétémè dihúúntònni ìì bo metaummè tou mieke di kó yebàkè, kòò dèè wèè cóú mmeyĩ nsomme diwũstònni ìì bo metaummè tou bòri di fũ.

¹⁹ Kòò dèite de kó dinaadaa kó mekùò mmamòu ké mè tuṵ ndiwũstònni ìnkè.

²⁰ Ò baa do dṵòmmè ò kó dinaadaa meyei ncémmè kperi ò yóó me ndṵò be kperi, ké bè dṵò meyei ncémmè kó ikuó, kè m bè cīè.

²¹ Wèè denne de kó dinaadaa Isidayeeribe kari ké di tuṵ nhò do tuṵ mmèè botí ò kperi. Isidayeeribe bemòu yei ncémmè kperi ndi.

TÁÁTI: Wèè baké ò kó meyei ncémmè kpéí

²² Kè dè dò ndè kpeténè wèè baké, kòò dṵò mí ndi Yìè nKuyie nyí dṵò de kó dèmarè.

²³ Kè bè ò náké ò yei nhò dṵò mè, wèè tóni dibòdaa ìì kpa kuyènkù,

²⁴ Kénós nho nòùtè di yuu Ìnkè ké di nni nféúté bè feu dè iwūō bè tūō nyi. O yei ncfémme kó feḏfe nfe.

²⁵ Kè ikuó niùti di ewèe pòtè meyi nho nóm̄bii kémíété diwūōstònni bàkè, kécóú mmeyi nsómme de kó diwūōstònni fūḏ,

²⁶ Kétuo nfe kùḏ mm̄m̄m̄ de kó diwūōstònni Ìnkè bè ṣṣ dōḏm̄e metaumm̄e kofe kōme, kóḏ dōḏ meyi ncfémme kó ikuó kóḏ deētènè o yei nkè nh ò cīf.

NÁÁ: Benitibè s̄ombe, bá wè o kó meyi ncfémme kpéi

²⁷ Kè dè dō ndè kpeténè benitibè miēke nke òm̄ou, kóḏ dōḏ n yē mbè báá dōḏ de kó dēmarè.

²⁸ Kè bè ò nàké ò dōḏ m̄èè yei nweè waá tēbaniite tēè kpa kuyènkù,

²⁹ Kénós nho nòùtè te yuu ké tē nni nféúté bè feu dè iwūō bè tūō nyi.

³⁰ Kè ikuó niùti di ewèe pòtè meyi nho nóm̄bii kémíété diwūōstònni bàkè, kécóúno meyi nsómme de kó diwūōstònni fūḏ,

³¹ Kédei dèè kó dimàà tu mekùḏ mbè ṣṣ dei m̄èè botí feḏfe bè kùḏ fē metaumm̄e kpéi nfe kōme, ké mè tūō ndiwūōstònni Ìnkè mè tu dipānni ndi dii f̄ōku n naati, kóḏ dōḏ meyi ncfémme kó ikuó kè nh ò cīf.

³² Kè de yiè mme ndó kéféúté fepièfè nfe ké m pā, wèe tóni fenife fēè kpa kuyènkù,

³³ Kénós nho nòùtè fe yuu ké fē nni nféúté bè feu dè iwūō bè tūō nyi.

³⁴ Kè ikuó niùti pòtè o nóm̄bii fe yi nkémíété diwūōstònni, bè tūō ndii Ìnkè iwūō di bàkè, kécóúno mesómme di fūḏ,

³⁵ Kédei mekùḏ mm̄m̄m̄ bè ṣṣ deim̄e metaumm̄e kó feḏfe kōme ké mè wēnnénè dèè ṣṣ tuo nkétuo ndiwūōstònni Ìnkè n kpéi, kédōḏ de yiè mmeysi ncfémme kó ikuó kè nh ò cīf.

5

NŪMMŪ: Medonimè mamè meyi ncfémme kó ikuó Ìnkè

¹ Kè dè dō ndēmarè dōḏ ké bè waá mbèèè yà, ke náá nke tú de yiè mbo yà, kàa yé ke cīfèké ke yete a bo béimmè, f̄ōḏ te meyi.

² Kòo m̄ou weè me nkááké dēmarè ikuó yē ndèè sī, kè kuwanwankù makù nku yoo feḏfe yoo debambaannè, kòḏ dè kááké bá ò í yé, ke s̄inkùnne omáá ke tō de kó meyi.

³ Kòḏ me nkááké onit̄i m̄ou nwe ikuó yē nweè sī mbá ò í dake, kè dè boni kòḏ banté ò tòm̄e de kó meyi.

⁴ Kòḏ m̄ou weè nùḏ me nhò fiténè kòḏ p̄arikènè mí nKuyie n yètiri, bá ò í totí o yèmmè, kè dè boni kòḏ banté ò tòm̄e de kó meyi.

⁵ Kòḏ tō de kó meyi nkó m̄em̄am̄ è dō nké mè dáamm̄u.

⁶ Wèe tóni fepenife yoo tēbaniite kēūtè de kó meyi, kè ikuó niùti o dōḏ meyi ncfémme kó ikuó, kóḏ deētènè de kó meyi.

KUO: Bec̄ribè bo nfeui ù iwūō meyi ncfémme kpéi

⁷ Kè dè dō nhòm̄ou í m̄ake fepièfè yoo tēbuḗtè ke bo n féúté ò dōḏ m̄èè yei nkprí kè nh ò cīf, wèe tóni sinónkperipíe sidési yoo yekpetinónkperè yèḏéé, ké n féúté temáá kétuo nkénféúté tetetè ò dōḏ m̄èè yei nkprí kè nh ò cīf.

⁸ Wèe dè tóni kédúḏ nyikuó niùti kòḏ keté kéféúté meyi ncfémme kpete. Wèe iūtè te f̄óni ò me mbáá t̄te te yuu,

⁹ Kédeite te yi nkémíété diwūōstònni pikù kécóúno mesómme diwūōstònni fūḏ, meyi ncfémme kpete nte,

¹⁰ Kékúo tedétè kétuo nyikuó yèmmè. Kè ikuó niùti ò dōḏ meyi ncfémme kó ikuó, kè nhò cīf nho yei.

¹¹ Kè dè me ndò nhòm̄ou í m̄ake sinónkpeé yoo yekpetinónkperè, wèe tóni muyuo ncidóòbè bēnàà, ò báá mù yōre mekùḏ nhò me mbáá cōnné tihúúnti mu Ìnkè, ke yé meysi ncfémme kōmu mm̄m̄e.

¹² Wèe mù tóni kédúḏ nyikuó niùti, kòḏ mù yētè dinacekutiri, kēwēnnénè dèè yóó tuo nkétuo, kè dēe benke mum̄ou mù tum̄è n kōmu m̄mu, mù yóó ntu meysi ncfémme kōmu m̄mu.

¹³ Kè ikuó niùti ò dōḏ meysi ncfémme kó ikuó kè nhò cīf nho yei.

Kè ikuó niùti nte musóm̄mu ò ṣ nte m̄èè botí tidiiti kó yepārè kōmu.

Bè bo nfeumè iwūō meyi nhūtím̄u kpéi

¹⁴ Kè ti Yiè nKuyie nnáké M̄oyiisi ke dō:

¹⁵ Kè dè dō ndè kpeténè òm̄ou kòḏ kááké yepārè bè m pāa nyè, wèe tóni dipedaà dii kpa kuyènkù dii donku mán̄nè bè kēétè ù dītí n taumm̄e tou kpéi, mmeysi nhūtím̄u kó feḏfe nfe.

¹⁶ Wèe yietí ò yùúkú dè n taummè tou kénós nkè dè mmànnè ò bo totémè ò yùúkú dè yewétiyè yènnùmmù kó dimáà kòo dè duó nyikuó niùti. Kè ikuó niùti feúté dii pedaà kòò dòò meyei nhütímù kó ikuó kè nh ò cǐé nho yei. De kó ikuó nyi memme.

¹⁷ Kòò màù yeté ke dòò n yē n yí dǎ dè, ke í yé, de kó meyei mbaa bo o yuu ìnkè nke.

¹⁸ Kè dè boní kòò banté wèe deite o wūs mieke dipedaà dii kpa kuyènkù kè di donku mànnè bè kèété ìi díítí meyei nhütímù kpéí nkè ikuó niùti ò dòò meyei nhò dòò mè ke í yé me kó ikuó kè nh ò cǐé.

¹⁹ De kó dipedaà tu meyei nhütímù kperi ndi. Ke yé de yiè nni nyeténèmu.

²⁰ Kè ti Yiè nKuyie nyíé kébéi nke dò:

²¹ Kè dè me ndò nhòmàù wèe ciité o kou ke n yeténè, kòo kou ò dàúnnè dèmarè yoo ò dè nhò bànnè, kòò ò ciité ke di o kperi,

²² kòò me mpeté dèmarè nde ke nenni, ke parikè ke bo sànnè, nè de kó medòòrimè yeime botí.

²³ Kòò dòò de kó meyei mbotí ò dò nkè dè fǒómmu, ò yùúkú dè yoo ò fietè dè yoo bè ò dàúnnè dè, yoo ò pètè dè,

²⁴ yoo ò sou nke pariku. Nè de kpéi nwèe yietí kénós nkè dè mmànnè kòò do dè toté kuce mènùmmù dèmáà na mmàmè. Bè ò yà dii yiè dimómmanni ndi ò dòmmè kèyietí wèe te denennè.

²⁵ Kòò dèe memme ò né deite ni dipedaà o wūs mieke dii kpa kuyènkù, dii mànnè ikuó niùti kèété ìi díítí meyei nhütímù kpéi.

²⁶ Kè ikuó niùti ò dòò meyei nhütímù kó ikuó kè nhò cǐé mbá kòò do dòò mèè yei mbotí.

6

Ikuó ìi tukúnè muwǔsféù nè tidiiti kó yepàrè

DÈENNÍ: Iwūs ìi feu ke tuó

¹ Kè ti Yiè nKuyie mbéinnè Mòyiisi ke dò:

² Náké Anò nè o bí ke tú:

N yē nkè bè n feúté feǒfè ke tuó ndiwūstònni ìnkè bè báá yie nkè de kó muháá nkú. Mù nyié nke sóú nkè dèe wenténè.

³ Kè ikuó niùti dáátí dikòutéyaàbòri, dii dùàkenè mupaàkonkperimù, kèyi defetire dèè dùàkenè mupaàkonkperimù, kèdèè ke né kouté mutápei mmekùò nkòmu bè n tuò nfeè òfè kòmu kè mù ìrné diwūstònni pikù,

⁴ kèdeite o yààti kéànnè tìtìti kè mù tǒ kèdenne bè kari, kékòtenè dibòri bè tǎàtè di de kpéi.

⁵ Diwūstònni kó muháá mbáá kú. Bá dii kúnweñni ikuó niùti níi mù tíi nkénós nfeǒfè fèè sǎ tuó nke né na kètuo mmekùò mmetaummè kó ikuó kòme.

⁶ Diwūstònni kó muháá nyó ncóummu nsáá mù báá kú.

DÈENNÍ: Tidiiti kó yepàrè

⁷ Nte tidiiti kó yepàrè kó ikuó yo ndòmmè:

Anò bí ìi níi yóó yè tǒní dihúúntònni borè.

⁸ Bè níi yeté muyuo nnè mekùò nnè tihúúnti tímou bè sǎ cǎnnè tì mu ìnkè, kètuo ndi-húúntònni ìnkè, dèè benkú mumou mù tumè n kòmu, dipànni ndi dii kó kufǒòku n naati.

⁹ Anò nè o bí kè bèè di desànnè, bè me mbáá kòàrenè mutie mùu muuti pèè, bè báá kari sǒntíkoo kó dibòri kè mù di. Bèe kari metaummè tou kó kudànkù nku kè mù di.

¹⁰ De kó mudii bè báá mù kòàrenè mutie mùu muuti kèpúnnè ke yé bè m pǎ tìi diiti ke tuó nti sùómmè, tì tu n kpeti nti ke dònnè bè sǎ m pǎ feǒfè meyei nctémme kpéi nyoo meyei nhütímù kpéi nkè dèe súó.

¹¹ Anò kó kuwuo nkòbe bèè yóó nyo nde kó mudii bè m pǎ ke yeté ke sùó mmù, dè yóó ntú di kó ikuó nyi sǎá.

¹² Kè ti Yiè nKuyie nyíé kébéinnè Mòyiisi ke dò:

¹³ Nte Anò nè o bí be yó m pǎ dii pǎnni bè yóó bè cǎnnè dii yiè ikuó tómmù kpéi. Bèe wáá mmuyuo nsáámù cidóòbè bètǎati, kètoté mu cuokè, muu ndikúnweñni mutèmu kuyuoku.

¹⁴ Bèe mù àntenè mekùò nkèpèmmù kèwéí kè m pǎ. Dipànni ndi dii kó kufǒòku n naati.

¹⁵ Anò wuo mmieke kè bè yóó cǎnnè òmòù kòò ntú ikuó niùti, wèe me ndòò. De kó ikuó yó mbo sǎá ndi, de kó dipànni níi yóó ntú dii tuò ndindi páíí.

¹⁶ Kè ikuó niùti m pǎ tidiiti kó dipànni bèè di tuó, mbè báá di di.

TÁÁTI: Meyei nctémme kó iwūs

¹⁷ Kè ti Yiè nKuyie nni nsoké ku náànti kénáké Mòyiisi ke dò:

¹⁸ Náké Anoo nè o bí ke tú: N yè nkè bè yó n feúté feòfè meyei ncfémmè kpéi mbèe fè nni nféúte metaummè tou ìkè bè n feu dè bè tùò nyi. Bè fè nni mpámu.

¹⁹ Ikuú niùti wèè kùò de kó feòfè, weè dò nkè fè di ò me mbáá kari sántíkoo kó dibòri ké fè cááké, wèe kari metaummè tou kó kudànkù.

²⁰ Kòò tòu mǎu kááké de kó kumaa nhò kúmu, kè meyi mmeè me ndàri o yààti, wèe ti òú dibòri bè tǎáté di de kpéi.

²¹ Kè bè ì bérínèné tiyaati kó tekũmbotè ke dèè bèe tè pònte. Kè disoowũò kpete me nni nte bèe tè òú mesàà.

²² Ikuú niùbè céi kòbe bèe bo na ké ì di, de kó imaa ntu bè m pǎ ì nyi.

²³ Kè bè n feúté fè òfè meyei ncfémmè kpéi nke tannè fe yi mmetaummè tou mièke ke dǎò meyei ncfémmè kó ikuú bèe fè cúu.

7

NÁÀ: Meyei nhútímù kó iwũò

¹ Nte meyei nhútímù kó ikuú yó ndòmme: De kó feòfè níí yó ntú bè m pǎ fè nfe.

² Bèe fè nni nféúte bè feu dè bè tùò nyi, kè ikuú niùti miéte meyi ndiwũòtǎnni kéfité.

³ Kè bè n duò ndèè tu mekùò nkperè, kuyóú nè mekùò mmèè dáati tinauti

⁴ nè yeceumbè nè mekùò mmèè yè dáati nè kutúúku nè yeò kó mekùò nnè yeceumbè.

⁵ Kè dí dè nni ntuò ndiwũòtǎnni ìnkè. Meyei nhútímù kó feòfè nfe.

⁶ Ikuú niùbè céi kòbe bèe mǎá bo na kédi de kó imaa. Bè me mbá nkari sántíkoo kó dibòri ké ì di, bè fè nni mpámu.

⁷ Meyei nhútímù nè meyei ncfémmè kó ikuú demáà ndi, ikuú niùti wèè dǎò de kó ikuú weè níí yó nte fe kó imaa.

NŪMMŪ: Dèè dò nkéntù ikuú niùbè kperè

⁸ Kè bè n feúté feòfè ke tùò, nyikuú niùti wèè dǎò de kó ikuú weè yó nte fe kònkù.

⁹ Kè bè me nni mpǎ tidiiti ntí, ke ti pũríné yoo ke ti fiu nyoo ke ti pèmmú, ikuú niùti wèè dǎò ikuú weè yó ntí te.

¹⁰ Kè bè me nni mpǎ tidiiti tii kòorenè mekùò nnè tii í mè kòorenè tii kó dimàà í pũríné Anoo bí tí totí kè dè mmà.

KUÚ: Metaummè kó iwũò

¹¹ Nte ikuú di yó nni n feu mèè botí iwũò metaummè kpéi:

¹² Kòò mǎu dǎo ké n feúté feòfè disǎnni kpéi nwèe yiénè yekátindà yèè í kòorenè mutie mùù muuti, bè àntenè yèè cooti mekùò nnè tipèmpènti tii waare mekùò nnè muyuo nsààmù ké mù kòorenè mekùò nképíité kèpũnné,

¹³ kéwaànnè pèè wèè kòorenè mutie mùù muuti kényiénè feòfè bè yó n feúté fè metaummè kpéi nyoo disǎnni kó feòfè

¹⁴ Kè bèe deite de kó mudii mièke dèè yó ntú n kperè, ikuú niùti wèè miéte metaummè òfè kó meyi ndiwũòtǎnni wèè dè te.

¹⁵ Bè n feúté dii yie de kó feòfè diñdi bè yóò fè cáákémè, bè báá súò ndèmarè kè dè nyíiku kéwenté.

¹⁶ Kòò niti wèè me nni ncànnèné dinùù ke dǎo ké fè nni nféúte yoo ò baa dǎo ké fè nni nkuò nè o yèmmè mme, bèe fè cááké de yie nè nankoo.

¹⁷ Kè fe maa nkpaá ke tùòke diyie táánni yie bèe ì cúu.

¹⁸ Kè bè ì cááké diyie táánni yie de kó dipǎnni náa ndetetirè nde, n ténke báá di couté, de kó imaa ntú ì sǐnte ì nyi, kè wèè ì di wèè tǎo de kó meyei.

¹⁹ Kè imaa mmaì kááké dèmarè ikuú yè ndèè sǐ mbè báá ì di, bèe ì cúu.

Wèè wenni ikuú yèmmè wèè bo na kédi metaummè kó feòfè kó imaa.

²⁰ Kè wèè sǐ nyikuú yèmmè ke ì cááké bèe ò dènnè Isidayeeriibe tǐnni mièke.

²¹ Kòò mǎu kááké dèmarè ikuú yè ndèè sǐ kòò niti nwe yoo kuwanwankù yoo dèterè marè ikuú yete dè, ke cááké feòfè bè n feúté fè metaummè kpéi nfe kó imaa, de yie mbèe ò dènnè Isidayeeriibe tǐnni mièke.

Isidayeeriibe dò nkéncimè iwũò kó mekùò nè meyi

²² Kè tí Yie nKuyie nni nsóké ku náànti kénáké Moyoisi ke dǎo:

²³ Náké Isidayeeriibe ke tú:

Di bá nyo mmenaakùò nnè ipe nè sibòs de kǎme.

²⁴ Kè feòfè mafè ku yoo musǐmmù fè pǐ, di báá cááké fe kùò, di né bo na ké mmè pũrínè mutǐmmù.

²⁵ Kòò mòu càáké mekùò mbè 55 n kuò feḗfè kédeite mè kétuò. Bèe ò dènnè Isidayeeribe tñnni mieke.

²⁶ Bá kè di bo kèè biéékè di bá nyo mmeýí, bá tenòtè kōme yoo itààke inàà kperè kōme.

²⁷ Kè wèè di meýí mbá kòò tu wè bèe ò dènnè Isidayeeribe tñnni mieke.

Ikuós niùbè dò nké te dè

²⁸ Kè ti Yiè nKuyie nyíé kénáké Məyiisi ke dò: Náké Isidayeeribe ke dò:

²⁹ Kòò mòu n feútè feḗfè wèe deite kumaa nkùù tu n kaku.

³⁰ Wèe deite o mómmuò nyíi tu n kpeyi, mekùò nkperè nè dicñcñnni ké dè nni mbenke.

³¹ Kè ikuós niùti tuò mmekùò ndiwūstònni Ìnkè Anəò nè o bí kè bèe túóté dicñcñnni.

³² Metaummè kó iwūḡ di n feu ì mieke, di níí deite dikpèri youri kéduò nyikuós niùti.

³³ Anəò bí ì yóó míeté metaummè kó feḗfè kó meýí nkétuò mmekùò. Bèe yó nte de kó dikpèri.

³⁴ Mí ndi Yiè nKuyie mmú tu: Di níí deite di n feu ì wūḡ metaummè kpeyi mieke dicñcñnni ké m benke kédeite dikpèri Anəò nè o bí be kperè nde. Dè yó ntú di kó ikuós nyi sáá.

³⁵ Nè bè cànné dii yiè ndi Anəò nè o bí n tómmú kpéi n deitemè de kó imaa nyiwūḡ bè n feu ì ke tuò nyi mieke ke dò, ì bo ntú be kpeyi.

³⁶ Dii yiè ndi m béimmè ke dò bè níí dè mbè duò, ke dò: De kó ikuós yó mbomu sáá.

³⁷ Nte bè yó nni nfeu ì wūḡ ke tuò nnè bè yó nni mpāā ntii diiti ke tuò nnè bè yó nni nfeu ì wūḡ meyi ncfémmè kpéi nnè meyi nhūtímú kpéi, nè bè níí bo nyóó cànnémè ikuós niùti, nè metaummè kpeyi de kó ikuós duò ke me ndò.

³⁸ Ti Yiè nKuyie ndo naké ti nti Məyiisi Sinaii tārì Ìnkè kù bè nàá ndii yiè ke tú bè nkù feu iwūḡ Sinaii kó dikpāá.

MƏYIISI CĂÑNEME IKUḶ NIÙBE KETIBE KUYIE NTḶMMÚ KPÉI

8

Bè níí bo cànné mèè botí bèe yó ntú ikuós niùbè

¹ Kè ti Yiè nKuyie mbéinnè Məyiisi ke dò:

² Yú Anəò nè o bí kétúóté ikuós yààti nè ikuós kó mekùò nkéwaá ndinaadaa meyi ncfémmè kperì nè yepedakè yèdèè, kéánné pèḗbè bèè í kəərenè mutie mùù muuti kuhənkú mieke,

³ kéyú Isidayeeribe tñnni dimou ké dii tíí mmetaummè tou bōri borè.

⁴ Kè Məyiisii túnnè ti Yiè nKuyie nhò naké ti kətí nyIsidayeeribe bəməu metaummè tou bōri borè,

⁵ ké bè naké ti Yiè nKuyie nyē nwèe daəmə,

⁶ kédeè kéduò nhAnəò nè o bí kè bèe tónni kòo bè wūḡ ikuós yēmmè,

⁷ kédatínnè Anəò dikəutəyaəbōri kébuú fənaəkəñfè, kénós ndikəutəyaəbòkūpuri, kénós ntəkəutəyaəbòtè kébuú fənaəkəñfè,

⁸ kédeè kénós ndicñcñnkəñni, kéánné di mieke ikuós nenti bè tu ti udimmu nè tumimmu

⁹ kébuú o yuu kuyaəbomboúnkú, kóò ìnnè fəəyítòdòdáfè, deé yóó benke ke dò mbè ò cànné n kó mutómmú kpéi. Ti Yiè nKuyie ndo ti nakémè Məyiisi.

¹⁰ Kè Məyiisii túóté ikuós kó mekùò nkémíeté metaummè tou ké di cànné dindi nè dèè kó dimàà bo di mieke,

¹¹ kəmíeté diwūstònni kuce məyiekè, dindi nè di nenti, kunankú nè ku tārì,

¹² kécóú nyikuós kó mekùò nhAnəò yuu Ìnkè, kóò cànné.

¹³ Kè Məyiisii duò nkè Anəò bíí kətení kòo ì datínnè yekəutəyaəbòrè kébuú inaakūḡ nké bè bou tīyaəbomboúnti be ya, kéndōnnè ti Yiè nKuyie ndo ti nhò nakémè.

¹⁴ De kó difənkúò kétúóténi dinaadaa meyi ncfémmè kperì, Anəò nè o bí kè bèe nós mbe nou di yuu Ìnkè.

¹⁵ Kè Məyiisi di feútè képəòtè meýí nho nómbii kəmíeté diwūstònni bàkè kéfitè, ké di wənkúnne ké di cànné kè di ntú meyi ncfémmè kperì kécóúnko məsəmmè diwūstònni fūḡ,

¹⁶ kédeè kétúóté mekùò mmèè daátí tinauti, nè mèè caátí yəḡ nè yəceumbè yedé nè mekùò mmèè yè caátínè ké dè tūò ndiwūstònni Ìnkè,

¹⁷ kétúóté di kənkú nè di maa nnè di piti kédenne Isidayeeribe kari kétuò nti Yiè nKuyie ndo ti nakémè Məyiisi.

¹⁸ Kè Məyiisii duò nkè bèe túóténi dipedaà bè yóó kuò di kétuò. Anəò nè o bí kè bèe nós mbe nou di yuu Ìnkè.

¹⁹ Kè Məyiisii di feútè kəmíeté meýí ndiwūstònni kéfitè,

²⁰ ké di kéké kəwənnénè di yuu nè di kùò nkétuò,

²¹ Késúté di nauti nè di kpáà nké dè wènné deməu kétuo. Di tu feǝfe feǝ tūo nfenfe dipānni ndi ñi kó kufǝǝku naati ti Yiè nKuyie, kéndonnè kù do ti nàkémè Məyiisi.

²² Kè Məyiisi tútóte dipedaà teri ikuó nìùbè kó mucánnimù kperi, Anəw nè o bí kè bèe nóó mbe nou di yuu ñnkè.

²³ Kòo di féuté kéfeté meyiñ nhAnəw tofékéri youri nè o ndùtè youte kó dinámhidáà nè o naàcètè youte kperi,

²⁴ kédeè kéyú Anəw bí kéfeté meyiñ mbe tofékéré youye nè be nou yousi kó yenámhidakè nè be naàcèi yousi kpeye kémiété meyiñ ndiwūstənni kéfité,

²⁵ kétútóte mekùd nnè kuyóú nè mekùd mmèè dàátí tinauti nè mèè càátí yeǝ nè yeceumbè nè ye kó mekùd nnè dikpèri youri,

²⁶ kédeite péèbè bèè í kəwərenè mutie mùu muuti, bè pā bè ti Yiè nKuyie mbe mieke omáà nè dikátindáà nè kupémpəñkù ké dè wènnénè dikpèri youri,

²⁷ ké dè duǝ nhAnəw nè o bí kè bèe dè nni mbenke,

²⁸ kédeè kè Məyiisi dè cəutè kéwənnénè feǝfe feǝ yóo tuǝ nkétuo ndiwūstənni ñnkè. Ikuó nìùbè cànnimù kó feǝfe nfe, dipānni ndi ñi kó kufǝǝku naati ti Yiè nKuyie.

²⁹ Kè Məyiisi tútóte dicñcñni kébenke mí ndi Yiè nKuyie. Ikuó nìùbè kó mucánnimù kó fepièfè nfe, ké de kó kumaə ntu Məyiisi kaku. Ti Yiè nKuyie ndo ti nàkémè Məyiisi.

³⁰ Kè Məyiisi tútóte ikuó kó mekùd nnè meyiñ mmèè do bo diwūstənni kémiété Anəw nè o yààti nè o bí nè i yààti ké bè càñné.

³¹ Ò deè memme kénáké Anəw nè o bí ke dǝ: Bénénè imaa mmetaummè tou bərinùu ké de nyi cááké, kéwənnénè ikuó kóo péè, bè ǝ cànnénè wè ikuó nìùbè, kù n nàké ke ye ndi níí dè di mèè botí.

³² Imaa nyii bo súǝ nnè péè wèè bo súǝ ndi dè tūo.

³³ Dí mbo metaummè tou bərinùu ke dǝ ye we ye yiekè, di báá íté deborè kénkémmúnè di cànnimù kó ye we bo deè. Di cànnimù kó ye we yó mbo ye we ye yiekè ndi.

³⁴ Ti Yiè nKuyie nkuu ye nti dǝd, ti mè ndòòmè yie. Di yei ncíèmmè kó ikuó nyi.

³⁵ Dí mbo metaummè tou bərinùu ke dǝ ye we ye yiekè nè deyènnè deyiekè ke dǝri ti Yiè nKuyie ndi nàké ti, ké de ye nké di báá kú. Kù n nàké dii nùu ndi.

³⁶ Anəw nè o bí kè bèe dǝd ti Yiè nKuyie nnáké Məyiisi ke ye mbèe dǝòmè.

9

Anəw nè o bí bè ketémè ikuó təmmú

¹ Diyiè nínni yiè kè Məyiisi yú Anəw nè o bí nè Isidayeribe kó bekótfè,

² kénáké Anəw ke dǝ: Waanni dinaadabii meyei ncíèmmè kperi nè dipedaà a yóo féuté di ti Yiè nKuyie nkétuo. Dedé kè dè ntú dèè kpa kuyènkù, kàa dè tóni metaummè tou ñkè.

³ Kàa deè a náké Isidayeribe ke dǝ: Waánnè dibədaà meyei ncíèmmè kperi nè dinaadabii nè dipedaabii deè mǝke dibenni ñimáà ñimáà, ke kpa kuyènkù ké dè féuté ti Yiè nKuyie nkétuo.

⁴ Kè di deè di tóni dinaadaa nè dipedaà metaummè kpeye ké ye nkù féuté metaummè tou ñkè kéwaá nnè muyuo mmùu àntenè mekùd. Yie nkù yóo di benkemu ku máa.

⁵ Kè bèe waanni Məyiisi ye mbèe waanni dè kédeè kətínni beməu metaummè tou ñkè kénćómmú.

⁶ Kè Məyiisi dǝ: Nte ti Yiè nKuyie nyè ndí dǝòmè kéyà ku kpeti.

⁷ Kè Məyiisi náké Anəw ke dǝ: Tóónni diwūstənni borè kéféuté a ǝfè meyei ncíèmmè kəfe kéféuté fetefè kétuo, kédaǝ meyei ncíèmmè kó ikuó a mómmuǝ nkpeí nnè a cīètè kəbe kpéi. Kàa deè a féuté benitibè yei ncíèmmè kəfe, ké bè dǝd meyei ncíèmmè kó ikuó, kéndonnè ti Yiè nKuyie mbéimmè.

⁸ Kè Anəw tóónni diwūstənni borè kéféuté ti Yiè nKuyie ndinaadabii o mómmuǝ nho yei ncíèmmè kpéi.

⁹ Kòo bíí ò duǝ mmeyiñ nkòo pǝtè o nómbife kéfeté diwūstənni bàké, kédeè kécóúngo meǝammè di fūǝ,

¹⁰ kédeite mekùd nkperè nè yeceumbè nè ye kùd nnè yeǝ kǝme, ké dè tūo ndiwūstənni ñnkè, kéndonnè ti Yiè nKuyie ndo ti nàkémè Məyiisi.

¹¹ Kè bèe denne imaa nnè kukònkù Isidayeribe karí kétuo.

¹² Kè Anəw féuté dipedaà bè yóo tuǝ ndi, kòo bíí ò duǝ ndi yiñ nkòo míté diwūstənni kéfité.

¹³ Kè bèe ò duǝ nde kó feǝfe kó imaa nnè diyuu, kòo dè wènné kétuo ndiwūstənni ñnkè,

¹⁴ késú tinauti nè ye kpáà nkéwənnénè feǝfe feǝ yóo tuǝ nkétuo.

¹⁵ Ò benke ò di m̀ǹni ti Yiè nKuyie mbenitibè kù pà yèè pàrè kédeè kétúóté dibòdaà meyei ncfémmè kperi ké di feúté ò do feúté mèè boti diketiri,

¹⁶ kétuo nde kó iwũs idé ikuó yèmmè,

¹⁷ kétúóténi bè pà mùu yuo nti Yiè nKuyie nkéyèté kécóú ndiwũst̀nni ìnkè nè iwũs bè 55 fié í bá dii kũnweñni kétuo.

¹⁸ Mèmmè ò feútémè benitibè t̀ni dii naadaà nè dipedaà metaummè kpéi kòo bí ò duó mmeyi nkòo miéte diwũst̀nni kéfité.

¹⁹ De kó dinaadaà kó mekùò nnè dipedaà kòme nè kuyóú nè ku kó mekùò nnè yeceumbè nè mekùò mmèè cáátinè yeš.

²⁰ Kòo dè daá nyiwũs idé inyí kó yeçincĩrè ìnkè, kédeè ké dè tũò ndiwũst̀nni ìnkè,

²¹ kétúóté dè kó yeçincĩrè nè dikpèri youri ké dè benke ti Yiè nKuyie nkú do ti nákémmè M̀yisii.

²² Kè Anoo fié ti Yiè nKuyie nyiwũs meyei ncfémmè kpéi, nnè ì yóó tuó mmetaummè kpéi, kéyoute o nõu benitibè bíkéè ké bè pà ti Yiè nKuyie nkó mesàà nkécúténi diwũst̀nni ìnkè.

²³ M̀yisii nè Anoo kè bèe nei kéta metaummè tou, kénei kéyènni kèpà ti Yiè nKuyie nkó mesàà mbenitibè. Kè Isidayeeribe ye ti Yiè nKuyie nkó tikpeti.

²⁴ Kè kéinkè kó muháà ncúténi kétuo mmekùò nnè iwũs bè fié í ke bo tuó nde kó diyie. Kè Isidayeeribe dè yà kéii bemou kéninkú késinnòo ketenkè.

10

Nabaadi nè Abiyu bè kumè

¹ Anoo bí Nadabu nè Abiyu kè bèe túóté bá wè tesòsékébuute kéwaá mmuháà nsóntíke kòmu, ikuó yete mù kétuo ntihúúnti ti Yiè nKuyie.

² Kè muháà nyènni ikuó nenti kó kufáá nkó dibòri ké bè còuté kè bèe kú ti Yiè nKuyie ntaummè tou ìlkè.

³ Kè M̀yisii náké Anoo ke d̀:

Ti Yiè nKuyie ndo ti nnáá

kù tu dii m̀ǹni bèè kù t̀kèné

kù bo bè benke kù dòmmè pái pái,

kè Isidayeeribe bemou nkú dèúkunko.

Kè Anoo ndò nkáré.

⁴ Mèmmè kè M̀yisii yú Anoo cice nantè Usiyeedi bí Mikayeedi nè Edisafáá ké bè náké ke d̀: Kòtenè kétúóté di cice nantè bí ì ku ke duó metaummè tou bòrinùu, kédenne Isidayeeribe kari.

⁵ Kè bèe d̀d̀ M̀yisii bè náké ti ké bè túóté nè be kuó yaabòrè kédenne Isidayeeribe kari.

Ikuó niùbè ní bo nkari mèè boti betabè kũũ

⁶ Kè M̀yisii náké Anoo bí ìi kpaá, Edeasaa nè Itamaa ke d̀: Di báá yóu kè di yùtìi yèké. Di me mbáá kèri di yaabòrè ke bo benke di karimè mukũũ di yàà bo kú kè ti Yiè nKuyie mmiekee peike Isidayeeribe bemou. Isidayeeribe sòmbe bèe yóó kòmmú ti Yiè nKuyie nkùonè bè muháà mbè kpéi.

⁷ D̀indi báá íté metaummè tou bòrinùu di yàà bo kú! Bè di còu nyikuó kó mekùò mme ke di cáánnè ti Yiè nKuyie ntómmú kpéi.

Kè bèe yie nkédòò M̀yisii bè náké ti.

Ti Yiè nKuyie ndo bàamè ikuó niùbè menaà mmèè muò

⁸ Kè ti Yiè nKuyie nnáké Anoo ke d̀:

⁹ Fš nnè a bí kè di ní kəri metaummè tou di báá yà diféè yoo menaà ntèmmè mamè mèè muò nkè dèe yie nkè di báá kú. De yó ntú ikuó nyi di kpéi nnè di yaabio sáá.

¹⁰ Kè dèe yie nkè di na kémbaàtì dèè tu n kperè, nè dèè í tú n kperè. Dèè ci nè dèè í ci,

¹¹ kéna kébenke Isidayeeribe bemou n duó nyii tié mM̀yisii kòò ì ndi náké.

Ikuó niùbè ní yó nte dè bè pàa nyèè pàrè Kuyie nye mieke

¹² De m̀ǹni kè M̀yisii náké Anoo nè o bí ìi kpaá Edeasaa nè Itamaa ke d̀: Kè bè pà ti Yiè nKuyie ntidiiti, ke tũò ntii kpaá di kpeti nti. Dí cááké pèèbè bèè í kòrènnè mutie mùu muuti diwũst̀nni borè, bè bè nkú pàmou, kè dè cáá.

¹³ Di bá nkari s̀ntíkoo kó dibòri kóò cááké, ke yé bè kù pà tii diiti mieke nke kù dèitemè ke di duó. Kù ti nni nnáké.

¹⁴ Di ní cááké dicincĩnni bè benke di Kuyie nnè dikpèri bè dèite di, di báá kari s̀ntíkoo kó dibòri ké dè cááké. Bè kù fié ì wũs metaummè kpéi nyi mieke nke bè dèitemè ke di duó. A bí inipoi bo na ke di wènnénè ké ì cááké.

¹⁵ Dìcìncìnni bè kù benke dì nè dikpèrì bè dèite dì bè níí dè wènnénè mekùà mmèè yóò tuo nké dè benke Kuyie nkédeè, kè dí dè tùótè fí nnè a bí, di kperè yó nni nde sáà, kù ti nni nnàké.

¹⁶ Kè Mòyiisii bè beke bè yímè dibòdaà bè do kùò dì meyei nciémme kpéí. Kè bèè ò nàké ke dò bè dì tùommu, kòo miéke peike Anòó bí ìi kpaá, Edeasaa nè Itamaa.

¹⁷ Kòo be beke ke dò: Dè dòmme kè di í kari bè tãátè dii bòrì de kpéí nke di cááké. Ke yé bè di pãmè ti Yiè nKuyie nku kè di cáá, kè di di dònè meyei nciémme kó ikuó, ke dèite Isidayeribe kó meyei.

¹⁸ Dì í me ntannémè meyi mmetaumme tou di na nkàri dibòrì bè tãátè dindi de kpéí nke di cááké.

¹⁹ Kè Anòó nàké Mòyiisii ke dò: Bè di feúté ti Yiè nKuyie nku meyei nciémme kpéí nke tuo. A mómmu nha yému tii n tùòkeni kè n cááké yíe nfeðfè bè kùò fè meyei nciémme kpéí, dè bo narike ti Yiè nKuyie nnaa?

²⁰ Kè Mòyiisii nsó nde kó tináahti wenni.

DEE CI NE DEE Í CI

11

Isidayeribe bo nyo nyii wūō nē bē bo nci i

¹ Kè ti Yiè nKuyie nnàké Mòyiisii nè Anòó ke dò:

² Nákénè Isidayeribe ke dò n tú:

Ntenè iwūō nè tiwanwanti di yó nyo ndè:

³ Feðfè yoo kuwanwankù dèè kó yekpèètè yàte yèdèè kè dè dukii, di bo na ké ndè yo,

⁴ iwūō yoo tiwanwanti dèè mòke yekpèètè ke dukii. Nte di yó nci dè:

Di bá nyo nyòyó bá nè ò me ndukiimè o kpèètè í yàte.

⁵ Di bá nyo ndisetiri bá nè di me ndukiimè di í mòke yekpèètè.

⁶ Di bá nyo ntehòntè bá nè tè me ndukiimè te í mòke yekpèètè.

⁷ Di bá nyo ndifònkèrì bá di me mmòkemè yekpèètè kè yè yàte, di í dukii, ikuó dè yetemu.

⁸ Di bá ndè yo nké dè me nku di báá dè kááké, ikuó dè yetemu.

⁹ Nte tiwanwanti menie mmieke kpeti di bo nyo nti: Siyī sīi kó dimàà mòke icietì nè yeyíékè kè sī bo menie mmieke, dàméèrì yoo ikó mmieke di bo na ké nsi yo.

¹⁰ Sīi me nyí mòke icietì nè yeyíékè ke bo daméèrì miéke yoo ikó mmieke, nè desintékpere menie mmieke kperè, di bá ndè yo ikuó dè yetemu.

¹¹ Di bá ndè yo nké dè me nku di báá dè kááké, ikuó dè yetemu.

¹² Tiwanwanti tii kó dimàà bo menie mmieke ke í mòke icietì nè yeyíékè ikuó dè yetemu.

¹³ Sinòó miéke, nte di yó nci si, di bá nsi yo ikuó dè yetemu: Kumancònkù nè ditúsùù nè dàméèrì kó fetúúfè.

¹⁴ Kuwànkù nè kutúbotì kumòu.

¹⁵ Nè kukākābotì kumòu.

¹⁶ Fecònfè diefè nè dihonduò nè tekónnèndè nè fecirife nè kucintibotì kumòu,

¹⁷ nè fekonkpànfè,

¹⁸ kucáduonku nè dikonnéyou nè kuyómmpéíku.

¹⁹ Kutenkatikádáákù nè kuyīnwuokù kó kubotì kumòu, nè diküntibari nè kudéíku.

²⁰ Yecandúó nyèè mòke tibààti tinàà ke í nò nke puù, ikuó dè yetemu.

²¹ Yecandúó mmieke di bo nyo nyè tu: Yèè mòke tibààti tinàà ke nò nke puù.

²² Di nyo nkucádámboṭì kumòu nè fecofè nè sibeì.

²³ Desonne dèè mòke tibààti tinàà ikuó dè yetemu.

Iwūō nē tiwanwanti bē í dō nké níí kááké dē, dē ku dii mōnni

²⁴ Iwūō bomu nè tiwanwanti kè dè ku káa dè kááké a sīntemu de kó diyìè kéntò kētuokenè kuyuoku.

²⁵ Kè wèè dè tò wèè sú o yààti, ò sīntemu de kó diyìè kéntò kētuokenè kuyuoku.

²⁶ Iwūō yoo tiwanwanti dèè mòke yekpèètè bá yè í yaati dè me nyi dukii ikuó dè yetemu. Kè wèè dè kááké ò sīntemu.

²⁷ Iwūō yoo tiwanwanti dèè mòke itààke inàà ke centi de naàcèi yómme ikuó dè yetemu. Kè wèè dè kááké ò sīntemu de yìè kéntò kētuokenè kuyuoku.

²⁸ Ikuó dè yetemu, kè wèè dè kááké wèè sú o yààti, o sīntemu de yìè kéntò kētuokenè kuyuoku.

²⁹ Nte tiwanwanti tì bàante di yó nci tì: Τεκὰcààtè nè diyìù nè kuhurímbotí kuməu.

³⁰ Didukpənni nè dikpeunni nè dikūri nè kudaàtikonkonkù nè kuwààtòntònkù.

³¹ Tiwanwanti mièke di bá nyo nde kó tiwanwanti, kè kùmakù ku kè wèè kù kàáké ò sīntemu de kó diyìè kéntò kétuəkenè kuyuoku.

³² Kè de kó kuwanwankù makù ku ke kàáké kunenkù makù, de kó kunenkù sīntemu, tinenti idéi kpəti nè tiyààti nè kukònkù nè tiduti tinəmpīmpīnti timəu bá kè kùù nenkù botí nku. Dí kù àuté kè kù nsí nde kó diyìè kéntò kétuəkenè kuyuoku. De kó difònkùò kéwenke.

³³ Kè de kó kuwanwankù makù ta kunenkù titáti kəku mièke dí kù pònte. Dèè bo ku mièke di báá dè di, dè sīntemu.

³⁴ Kè bè me nyēnténè de kó kunenkù makù menie nke ànné tidiiti bè yo nti, tì sīntemu bá kè menésààmè mme bè yò mmè mè sīntemu, bá kè mè à kùù nenkù botí mièke.

³⁵ Kè de kó tiwanwanti kó kùmakù do kunenkù makù mièke kù sīntemu, ke tefiuntè mièke nke yoo kedekè makè dí dè pònte, dè sīntemu ke yó ntú dèè sī ndi kpéi.

³⁶ Kè dè me ndò nkuwanwankù makù do kufštikù yoo tebinte yoo kubinku makù, menie mmie yó nwennimu, wèè kù wuoté wèè sīntè.

³⁷ Kè kù me ndo tidiboti mièke nke, tì yó nkpaá ke wennimu.

³⁸ Kè dè me nsó mbè tì búú nke bo dimu, tì sīntemu.

³⁹ Bá kè kuwanwankù di yo nkunku, kè kù ku kè wèè kù kàáké ò sīntemu de kó diyìè kéntò kétuəkenè kuyuoku.

⁴⁰ Kè wèè kù càáké wèè sú o yààti, ò sīntemu de yiè kéntò kétuəkenè kuyuoku, wèè kù tùóté wèè sú o yààti, ò sīntemu de yiè kéntò kétuəkenè kuyuoku.

⁴¹ Debambaànnè kó dimàà di bá ndè yo nyikuó dè yetemu.

⁴² Dèè kó dimàà fūri de pouti ìnkè nè dèè bàante, debambaànnè kó dimàà cénke, di bá nde yo, ikuó dè yetemu.

⁴³ Di báá ànné dimàá isəke nè de kó debambaànnè yoo di yóu kè dè di sīnkūnne di báá yóu kè dè di cake.

⁴⁴ Mí ndi Yiè nKuyie mmí di te kè di dò nkéncáá nke tú n kəbe ke dò mpáíi n dómme páíi, di báá yóu kè de kó debambaànnè kó demarè di sīnkūnne.

⁴⁵ Mí ndi Yiè nKuyie mū di dēnneni Esibiti, ke bo ndi te, ñdōnnè páíi ke yé n dómme páíi.

⁴⁶ Kuyie mbè duó nyii kuó nyi, iwūš nè tiwanwanti nè sinəw nè dèè kó dimàà bo menie mmieke nè debambaànnè de kpéi.

⁴⁷ Ìi kuó yó nte kè bè mbaàti dèè ci nè dèè í ci, bè bo nyo ndè nè bè bo nci dè.

12

Ikuó ìi tukúnè onitipòkù wèè peité

¹ Kè ti Yiè nKuyie nni nsəkè ku náànti kébéinnè Məyisi ke dò:

² Náké Isidayəeribe ke tú:

Kòo nitipòkù peité denitidabire ò sīntemu kéntò kétuəkenè yewe yeyiekè, kéndōnnè ò ə nyúó nke dómme.

³ Diyìè niñni yiè bèe cānté debire.

⁴ De kó difònkùò kòo mbaa yewe sipísitāāti nè yētāāti kòo né na kéwenke. De kó yewe mièke ò báá kàáké dèè cāá nke tú n kperε, ò me mbáá kəte n taummè tou, kémbaanè de kó yewe bo deēmè.

⁵ Kòo me mpeité denitipobire nde ò sīntemu kéntò kétuəkenè seménni bédébè kéndōnnè ò ə nyúó nke dómme. De kó difònkùò kémbaa yewe sipísikuó nè yekuó kòo né na kéwenke.

⁶ Kè de kó yewe pēēté, kè denitidabire nde yoo denitipobire, wèe tóni dipedabii dii mòke dibenni dimáá, ò yó n kùò di kétuo, kéduó nyikuó niuti metaummè tou bōrinùù, kéwaànnè dikpetinónkperi yoo tenónkpete tēè yó ntú mēwénkumè kpete.

⁷ Kè ikuó niütii dè nni mbenke, kéđəə mēwénkumè kó ikuó kòo wenke.

Ikuó ìi tukúnè ìnyi onitipòkù wèè peité denitidabire yoo denitipobire.

⁸ Kòò í na ke bo péte dipedabii wèe waá nyekpetinónkperε yédéé yoo sinónkpeé, kè tēmáá ntú bè yó n féuté tē kétuo, nkè tetetè ntú mēwénkumè kpete. Kè ikuó niütii ò dōò mēwénkumè kó ikuó kòo naá nwèè nùtè feité.

13

Bè bo mbeí dè tikònti pí nwe

1 Kè ti Yiè nKuyie nyíé kébéinnè Məyiisi nè Anəo ke də:

2 Kè dimutiri mari yənni oniti kənti ke dō nteçètè yoo tinaandoti, kè di sđ ndè dō ntikənti, dí ò kətenè ikuú niùti Anəo borè, yoo ò bí ikuú niùbè kóo məu borè.

3 Kè ikuú niùti wénté de kó muməmmú mùu bo ò kənti ìnkè kè deborè kó ticiti cèètè ke peike, kè deborè sáke naá ntefštè, tikənti nti ò məmmè, ikuú niùti ò nàké ke tú ò məmmú tú musímmú mmu.

4 Kè dè me ndò nde kó diciitiri péi máá ndi, bá deborè í do ntefštè, bá ticiti í peike, ikuú niùti ò càfné omáá kè dè də yewe yèyiekè.

5 Diyiè yiènni yiè kòo wète kóo wénté, kòo sđ nde kó muməmmú baa dō mmu dōnti ke í pèkè, wèe wète kóo kənnè kè dè də yewe yèyiekè.

6 Kòo wète kóo wénté diyiè yiènni yiè, kòo sđ nde tōúke ke í pèkè, wèe ò nàké ke tú ò məmmú í tú musímmú. Dè tu tēçètè nte cēnkoo, wèe súté ò yàati máá ndi kéwenke.

7 Kè ikuú niùti ò nàké ke tú ò məmmú í tú musímmú, kòo ítóo kè de kó tawūstè pèkè, wèe wète kèbenke omáá ikuú niùti.

8 Kòo ò wénté kòo sđ nde kó tawūstè pèkè, wèe ò nàké ke də: A məmmú tú tikənti nti, a sīntemu.

9 Kè tikənti feité òmou, bēe ò kətenè ikuú niùti borè.

10 Kòo ò wénté, kòo sđ ndinútiri mari ànné ò kənti, kè ticiti wūstè deborè kè dè təté.

11 Dè kó muməmmú ò bimú. Ikuú niùti ò nàké ke dō ò sīmmu, ò báá benné kóo cànné omáá borè ke bo ò wēfni ò sīmmu.

12 Kè de kó inútibi me mpité ò kənti timəu ìnkè, ò yuu nè ò naəçèio, ikuú niùti bo na kéwénté dèè kó dimáa.

13 Kòo wénté ke sđ nde kó muməmmú bo ò kənti timəu ndi wèe ò nàké ke dō ò í sī. Ke yé ò kənti timəu tii peikemè, ò í sī.

14 Kè dè me mboní kè demarè təté ke naá ndemənnè ò sīntemu.

15 Kè ikuú niùti wénté de kó ditótiri wèe ò nàké ke dō ò sīmmu, tikənti nti.

16 Kè de kó ditótiri wète ke peike wèe yà ikuú niùti.

17 Kòo ò wénté kòo sđ nde kó ditótiri peike wèe ò nàké ke dō ò məmmú í tú musímmú, ò í sī.

18 Kè dè me ndò ndinútiri dii yè òmou ke miéte.

19 Kè dimutiri dii me nhənné dinútiri do borè, ke dó kémpéi ke wète ke wūō, de yiè mbenke omáá ikuú niùti.

20 Kòo ò wénté, kòo sđ ntikənti dó kénaá ntefštè deborè kè ticiti peike, wèe ò nàké ke tú: Muməmmú sīmmú muu dó kéfeité dinútiri do yè dè.

21 Kòo me nhò wénté ke sđ nticití í peike, tikənti me nyí naá ntefštè deborè kè dè dó kéceete, wèe ò kənnè kè dè də yewe yèyiekè.

22 Kè mù pèkè ò kənti wèe ò nàké ke tú de kó muməmmú tú musímmú mmu, tikənti nti.

23 Kè dè me ndò ndè í pèkè ò kənti ìnkè, dinútiri kó kuffèkú nku, wèe ò nàké ke dō ò í sī.

24 Kè dè me ndò nhòmou wèe còuté kè dinútiri yè de kó kuhāātəntənkú ìnkè, ke wète ke dó kénwūō, ke dó kémpéi yoo dè péi,

25 ikuú niùti ò wénté, kòo sđ nticití dó képeike yoo tikənti dó kénaá ntefštè deborè, tikənti tii ò pí. Ikuú niùti ò nàké ke dō ò məmmú tú musímmú mmu, ò sīmmu.

26 Kè dè me ndò nyikuú niùti ò wénté ke sđ nticití í peike deborè, tikənti me nyí naá ntefštè deborè ke cèètè ke peike, wèe ò kənnè kè dè də yewe yèyiekè.

27 Diyiè yiènni yiè wèe wète kóo wénté, kè de kó tawūstè pèkè, wèe ò nàké ke dō ò məmmú tú musímmú mmu, ò sīmmu, tikənti nti.

28 Kè de kó tawūstè me nyí deuke, ke dō ntedōnti ke pètinkè dó kéceete, muháá mmu ò còuté kè dè dó képeike, ikuú niùti ò nàké ke dō ò məmmú í tú musímmú, kuhāātəntənkú kó kuffèkú nku.

Yeyukòrè kó muməmmú

29 Kè yeməu nhənné onitidəu yoo onitipòkú yuu yoo ò kúònni:

30 Ikuú niùti wénté de kó demənnè, kòo sđ nde dó kénaá ntefštè deborè, kè ticiti wūstè ke yē ntima tima, wèe ò nàké ke dō ò məmmú tú musímmú mmu, yeyukòrè kó muməmmú mmu yoo dikúònni kəmmu.

31 Kè dè dō nyikuú niùti ò wénté ke sđ nyeyukòrè í ànné tēfštè deborè yoo tiyùti í sòute, wèe ò kənnè kòo də yewe yèyiekè.

32 Diyiè yiènni yiè kòo ò wénté kòo sđ nde kó muməmmú í pèkè tiyùti me nyí wūstè, dè me nyí naá ntefštè deborè,

33 omuəntii kuó késoó nde kó dibòri kè ikuú niùti yí kóo kənnè kòo də yewe yèyiekè.

³⁴ Dìyìè yìènnì yìè kòò ò wènté ke ś mmù í pèkè, dè me nyí naá ntefòtè dèborè, wèè ò nàké ke d́ ò wenkemu, kòò óú ò yààti kéwenke.

³⁵ Kòò me nhúo ò yààti ke dèè kè dè kó muməmmú pèkè.

³⁶ Ikuó niùtìi wète kóò wènté kòò ś nde kó muməmmú pèkè kè tiyùti wūsté ò śmmu. Ikuó niùtìi báá benné kénwéí tiyùti bo wūstémè.

³⁷ Kè mù í tòte, ke baa d́ mmudònti. Kè tiyusùti yè, ò miétému, ò í ś. Ikuó niùtìi ò nàké ke d́: A í ś.

³⁸ Kòò nitidùù nwe yoo onitipòkù, kòò ś nho kònti ànné tepéité.

³⁹ Ikuó niùtìi ò wènté. Kè dè kó tepéité d́ ntedònti ke í cèète, mùmamù í ò d́ ntepéité tē cénke ànné ò kònti, ò í ś.

Meyukánkammè

⁴⁰ Kòò niti yuu fšù ò màke meyukánkammè mme, ò í ś.

⁴¹ Kòò f́nni kó tiyùti tii me nfšù meyukánkammè mme ò í ś.

⁴² Kè diciitiri mari me nhànné mèè yukánkammè mièke, kòò bari ndi yoo ò f́nni ke d́ kémpèi ke wète ke d́ kénwūš, tikònti nti.

⁴³ Ikuó niùtìi ò wènté, kòò ś ndiciitiri ànné ò bari yoo ò f́nni, ke wète ke d́ kénwūš, kòò ś ndè d́ ntikònti,

⁴⁴ dikònni ndi, ikuó niùtìi ò nàké ke tú ò śmmu, tikònti tii pī nho yuu.

⁴⁵ Kè tikònti pī nwè ndáátí tiyààti tii kēri ke yóu kòò yùtìi yéké kòò nkánkè ò nucitì, ke pīèkù ke tú: N śmmu! N śmmu!

⁴⁶ Kè dè kó muməmmú kpaá kòò bo yèè we mièke ò yó śmmu, ò bá mbo Isidayeeriibe kari, ò mbo mekentímè.

Tiyààti bo pūūtimè

⁴⁷ Kè tiyààti bè dùòkenè ti tipeçiti yoo mupaàkonkperimù kè ti pūūti.

⁴⁸ Kè dè tu kuyààkù yoo kuyaadándátinkù nku bè dùòkenè kù tipeçiti yoo mupaàkonkperimù, kè dè me ntú kukònkù nku yoo kunenkù makù bè d́ònnè kù kukònkù,

⁴⁹ deè pūūti kuyààkù ìnkè yoo kukònkù yoo kuyaadándátinkù yoo kunenkù kukònkù kaku ìnkè, kè dè d́ mmenònnùš nyoo dè d́ ké nwūš, bèè dè benke ikuó niùtì.

⁵⁰ Kòò wènté dè kó kunenkù pūūti dè, kè kù d́ú nkumáá kè dè d́ yewe yèyiekè.

⁵¹ Dìyìè yìènnì yìè kòò ś ndè pèkè dè kó kuyààkù ìnkè yoo kuyaadándátinkù yoo kukònkù yoo kunenkù makù bè d́ònnè kù kukònkù, bá kè dè kó kunenkù tu kùù botí dè í yóó deè, dè kó kunenkù śntemu.

⁵² Ikuó niùtìi tuò nde kó kuyààkù, yoo kuyaadándátinkù kùù dùòkenè tipeçiti, yoo mupaàkonkperimù, kè dè me ntu kukònkù kó kunenkù makù nku, bá kè kù tu kùù botí ke né pūūti dè í yóó deè bèè kù tùò.

⁵³ Kè ikuó niùtìi me nsó ndèè pūūti dè í pèkè kuyààkù yoo kuyaadándátinkù yoo kunenkù bè d́ònnè kù kukònkù ku ìnkè. Bá kè kù tu kùù botí,

⁵⁴ wèè duš nkè bèè kù òuté kòò kù d́ú nku máá borè, kè dè d́ yewe yèyiekè.

⁵⁵ De kó difònkùò deè pūūti kè dè baa d́ nde dònti ke í pèkè, dè kó kunenkù śmmu, wèè kù tùò. Bá kè kù pūūti ku ìnkè yoo ku mièke.

⁵⁶ Kòò me nsó mbè kù òú kè dè d́ kédeè ke kánté, wèè kè dè kó dibòri.

⁵⁷ Kè dè me ndò nkù sò nke pūūti kupíkù tekù dè kó kuyààkù ìnkè yoo kuyaadándátinkù ìnkè yoo kunenkù bè d́ònnè kù kukònkù ku ìnkè, dè tùòtìmu, wèè kù tùò.

⁵⁸ Kè bè me nkù òuté ke deè kè dè ténke í wètení bèè yíé kè kù òuté. De kó difònkùò kù í ś.

⁵⁹ De kó ikuó tukùnè tiyààti tii pūūti tinti, tii dùòkenè tipeçiti yoo mupaàkonkperimù yoo kuyaadándátinkù yoo kunenkù tekù makù bè d́ònnè kù kukònkù. Bá kè kù tu kùù botí. Deè yó nte kè bè ní na kébate kùù ś nnè kùù wenni.

14

Bè bo wénkúnne mèè botí tikònti pī nwè

¹ Kè ti Yíè nKuyie mbéinnè Mòyiisi ke d́:

² Nte ikuó di ní yóó tinnè ì kéwénkúnne tikònti pī nwè. Di ní ò kòtenè ikuó niùtì borè,

³ kè ikuó niùtìi yènni Isidayeeriibe kari kóò wènté. Kòò ò wènté ke ś nhò miété,

⁴ wèè duš nkè bèè waanni sinò sidési bè n feu si, bè yóó wénkúnne wè kpéi, nnè sètiri kó kudúù nè tipeçiti tii tò mmewūš nnè isópù kó tifaàti.

⁵ Kè ikuó niùtìi duš nkè bèè waá ndibuu tiyaati kperi kéànné menésààmè di mièke kè n féuté tenòtè temáá me ìnkè.

⁶ Kòò deè wèe túóté tenàtè tètè kpáá fòù nè sètiri kó kudáú nè tipeciti tii tò mmewũ ò nnè ìsòpù kó tifaàtì ké de wènné demòu nè tenàtè tètè kpáá fòù képòtè bè féúté tètè menésààmè mieke te kó meyi,

⁷ kémiétè bè dà kéwénkúnne wè kuce mèyiekè, kòo wenke ke ténke bá nsí kòo fíinko tenàtè tètè kpáá fòù kè tètè puu kéta dikpáá.

⁸ Kè bè wènkúnko wèe óú o yààti kékuó o citi timòu kéwuó, ò ténke í sí. Kòò deè mèmme ò bo na kéta Isidayeribe kari ò me mbáá ta o tou ke dà yeze yèyiekè.

⁹ Diyiè yiènni yie kòo kuó o citi: O yùti nè o deènfè nè o nònciti, o citi timòu cénke, késú o yààti, kéwuó. Ò ténke í sí.

¹⁰ Diyiè nínni yiè wèe waá nyepedabe yèdéè nè dipeseri dii mòke dibenni dimáá, kè de nkpa kuyènkù, nè muyuo nsààmù bè yó m pā mù, cidóòbè bèwei, ké mù àntenè mekùò ndítiri kó dikéè.

¹¹ Kè ikuó niùti wèè dòòri mewénkùmè kó ikuó kòo cónné oniti ò dó kéwénkúnne wè nè o pāre metaummè tou ìikè.

¹² Kè ikuó niùti túóté yepedabe kó dimari kéféúté meyei nhútímù kpéi. Kòò deè wèe túóté mekùò ndítiri dikéè ké de nni mbenke.

¹³ Ikuó niùti weè yó n féúté de kó dipedabii metaummè tou ìikè, bè n feu de meyei ncfémme kpèyi nè bè tùò nyi. De kó feòfè ikuó niùti weè yó nfè te, bè ò ntemè meyei ncfémme kafe. Bè fè nni mpāmu.

¹⁴ Kè ikuó niùti waá mmeyi nkéfetè bè wènkúnko wè tofékèri youri, nè o nòtè youte kó dinómbidaà nè o naacètè youte kpèri.

¹⁵ Kòò deè wèe báúté o nòtè cànkutè mekùò,

¹⁶ képòtè o nòtè youte kó dinómbii mari kémiétè metaummè tou kuce mèyiekè.

¹⁷ Kòò deè wèe pòtè mekùò mmèè kpáá o nòtè mieke, kéfetè ò wènkúnko wè tofékèri youri nè o nòtè youte kó dinómbidaà nè o naacètè youte kpèri, ò do fetè de meyei nhútímù kó feòfè kó meyi.

¹⁸ Kòò deè, mekùò mmèè kpáá wèe mè waare ò wènkúnko wè yuu, kòò dòò mewénkùmè kó ikuó, metaummè tou ìikè.

¹⁹ Kè ikuó niùti féúté meyei ncfémme kó feòfè kòò ùtè meyòò, kòò deè ò nè n féúté fèè yóo tuó.

²⁰ Kè bèe fè wènnénè muyuo mbè m pā mù kétuo, kòò dòò meyei ncfémme kó ikuó. Ò ténke í sí.

Tekòntè tètè cīnni tètè bo waá ndè kè bèe tètè wénkúnne

²¹ Kòò me ntu ocīri nwe, wèe waá ndipedabii dimáá meyei nhútímù kpéi, kè bèe di féúté ké m benke kòò dòò mewénkùmè kó ikuó, kéwaánnè muyuo nsààmù cidóòbè bètáati ké mù àntenè mekùò mbè yó m pā mùù yuo mmu kéyiénè mekùò ndítiri dikéè.

²² Kòò waánnè sínónkpéè sidési yoo yekpetinónkpedipáà nyèdéè. Kòò na ke si pètè, tèmáà ntú bè yó n féúté tètè meyei ncfémme kpéi nké n féúté tetetè kétuo.

²³ Diyiè nínni yiè ndi, ò yóò de tónimè kéduó nyikuó niùti metaummè tou ìikè mewénkùmè kpéi.

²⁴ Kè ikuó niùti túóté dipedabii meyei ncfémme kpèri nè mekùò ndítiri dikéè ké de nni mbenke metaummè tou ìikè,

²⁵ kéféúté de kó dipedabii meyei nhútímù kpèri, képòtè meyi nkéfetè bè wénkúnko wè tofékèri youri nè o nòtè youte kó dinómbidaà nè o naacètè youte kpèri,

²⁶ kéciú nho nòtè cànkutè kébáútè mekùò,

²⁷ ké mè pòtè kémiétè metaummè tou kuce mèyiekè,

²⁸ ké mè fetè ò wènkúnko wè tofékèri youri nè o nòtè youte kó dinómbidaà nè o naacètè youte kpèri, ò do fetè de meyei nhútímù kó feòfè kó meyi,

²⁹ kédeè, mekùò mmèè kpáá o nòtè mieke wèe mè waare ò wènkúnko wè yuu kòò dòò mewénkùmè kó ikuó mí ndi Yiè nkuyie n taummè tou ìikè.

³⁰ Sinónkpéè sidési sinsi kó tēmaté yoo yekpetinónkperè yèdè kó dimari ò na ke pètè de.

³¹ Kè ikuó niùti n féúté tēmáá meyei ncfémme kpéi, ke n féúté tetetè kétuo nkéwènnénè muyuo mbè m pā mù nè ò na ke pètè de, kòò dòò mewénkùmè kó ikuó, mí ndi Yiè nkuyie n taummè tou ìikè.

³² De kó ikuó tukúnè tikònti bo pí nwè nwe kòò í mpètè ò dò nké na nwaá ndè kédoònnè mewénkùmè kó ikuó.

Tecētè bo pūūtimè

³³ Kè ti Yiè nkuyie nni nsóké ku náànti kénáké Mòyiisi nè Anò ke dà:

³⁴ Kè di tùðke dii m̀ǹǹni Kannahāā eì n yóó di duó ndi kè dí di tieke, kè n duó nkè sicéí di yóó tieke sí kó t̀ematè p̀ũ̀t̀i.

³⁵ Kè t̀ec̀f̀èt̀è yìè nkòte ke nàkè ikuó niùti ke yì: N yà n c̀f̀èt̀è mieke nke d̀emarè femarife p̀ũ̀t̀imè.

³⁶ Ikuó niùt̀i duó nkè bèe denne tinenti de kó t̀ec̀f̀èt̀è mieke, kòò né na keta ké t̀è wènté. Kè d̀ee yie nkè d̀ee kó dimàà bo t̀ec̀f̀èt̀è kè dè báá s̀inte, kè ikuó niùti mu nyí kòte ke t̀è wènté.

³⁷ Kòò t̀è wènté ke s̀s̀ nsif̄s̄ ãnnè imarí ìnkè ke d̀ò m̀men̄s̄onnúò nke wète ke d̀ó kénwũ.

³⁸ Ò nyetini dibòri kédúó nkè bèe t̀è kpetinnè kè t̀è d̀ò yewe yèyiekè ke kpetí.

³⁹ Kòo wète diyie yiénni yie ké t̀è wènté kòò s̀s̀ ntef̄t̀è p̀èkè imarí ìnkè,

⁴⁰ wèe duó nkè bèe dèi yetárè yèè p̀ũ̀t̀i ké yè ùtòo dihei mànkú bèe uutoo dè desinnè,

⁴¹ kédúó nkè bèe kũri t̀ec̀f̀èt̀è mieke imarí kékou bèe kũri dè kédenne dihei mànkú kútóo bèe uutoo dè desinnè.

⁴² Kè bèe waá nyetárè teyè kéánnè bèe dèi yè kó yef̄t̀è kébí tibítì teti.

⁴³ Kè bèe dèite yetárè ke kũri d̀èè p̀ũ̀t̀i ke bi tibítì teti, kè dè wète ke feítè t̀ec̀f̀èt̀è mieke.

⁴⁴ Ikuó niùt̀i wète ké t̀è wènté, kòò s̀s̀ ndè p̀èkè dè í yóó deè, de kó t̀ec̀f̀èt̀è s̀immu.

⁴⁵ Bèe t̀è p̀uò nkè kou te t̀áá nnè te dèi nè te bitì kédenne dihei kútóo bèe uutoo dè desinnè.

⁴⁶ Kè wèe ta de kó t̀ec̀f̀èt̀è t̀è kpaá kpetí dii m̀ǹǹni ò s̀intemu de kó diyie kénto kétuakenè kuyuku,

⁴⁷ kè wèe duó te mieke yoo ò di te mieke wèe sú o yàati.

⁴⁸ Kè ikuó niùti me nkòte ke wènté ke s̀s̀ ndè í p̀èkè nè bèe t̀è bimè ke dèe, wèe béi nke d̀ò: Tè í sí, ndèè do p̀ũ̀t̀i dè dèemu.

⁴⁹ Kè te yie nwaá nsin̄s̄ sídèsi nè s̀étiri kó kudúú nè t̀ipeciti t̀i to mmewũò nnè isópù kó t̀ifaàti ké t̀è wènkũnne.

⁵⁰ Kè ikuó niùt̀i ãnnè menésààmè tiyaati kó dibuu mieke, kéfèuté tenòtè temáá de mieke,

⁵¹ kédèe kétúótè s̀étiri kó kudúú nè isópù kó t̀ifaàti nè t̀ipeciti t̀i to mmewũò nnè tenòtè t̀èè kpaá ke f̀òu, kèpòtè tenòtè bèe f̀èuté t̀è menésààmè mieke te ỳi, nkémíétè t̀ec̀f̀èt̀è kuce m̀eyiekè.

⁵² Ò d̀ò dii m̀ǹǹni t̀ec̀f̀èt̀è m̀ewènkũmè kó ikuó nè tenòtè ò f̀èuté t̀è menésààmè mieke te kó m̀eyi nnè s̀étiri kó kudúú nè isópù kó t̀ifaàti nè t̀ipeciti t̀i to mmewũò.

⁵³ Kòò dèe wèe f̀iinko tenòtè t̀èè kpaá ke f̀òu dihei mànkú kè t̀èe ta dikpáá. Bèe d̀ò dii m̀ǹǹni m̀ewènkũmè kó ikuó ke dèe t̀ec̀f̀èt̀è t̀énke í sí.

⁵⁴ De kó ikuó tukúnè tikònti nè yeyukòrè ìnkè kó mumòmúú mmu,

⁵⁵ nè tiyáati nè sicéí dè bo p̀ũ̀t̀imè.

⁵⁶ Nè yenúútè bo da yèmè nè t̀ec̀ètè bo da p̀immè nè diciitiri bo ãnnémè a kònti ìnkè.

⁵⁷ De kó ikuó ìi yó mbaati dèè sí nnè dèè í sí. Tikònti nè d̀emarè bo p̀ũ̀t̀imè kó ikuó nyi.

15

Dèè bo s̀inkũnne onitidù

¹ Kè ti Yiè nKuyie mbaa nsókè ke náánnè M̀oyiisi nè An̄o kébí nke d̀ò:

² Nákénè Isidayeribe ke tú:

Kòo nitidù m̀ou t̀ùòti yef̄t̀è kè menie nyiè, de kó menie nhò s̀inkũnmemu.

³ Nte dè yó nhò d̀ommè ò m̀o nyèè we mieke: Kè menie nyiè yoo me í yie ò s̀immu.

⁴ Kòò duó dii d̀ú ìnkè di s̀intemu, kòò kàri dii kàri ìnkè di s̀intemu.

⁵ Kè wèe káákè de yie ndúú wèe sú o yàati kèwuó, ò s̀intemu de yie kénto kétuakenè kuyuku.

⁶ Kè wèe kàri dikàri ò kàri dii ìnkè wèe sú o yàati kèwuó, ò s̀intemu de yie kénto kétuakenè kuyuku.

⁷ Wèe káákè de yie nwèe sú o yàati kèwuó, ò s̀intemu de yie kénto kétuakenè kuyuku.

⁸ Kè de yie nt̄útè òm̀ò, ò me nt̄útè wèe sú o yàati kèwuó, ò s̀intemu de yie kénto kétuakenè kuyuku.

⁹ Kòò kàri mucèmmu ke kari dii s̀ankàri di s̀intemu.

¹⁰ Kè wèe káákè kunenkù makú ò yàke kùù ìnkè, ò s̀intemu de yie kénto kétuakenè kuyuku. Kè wèe t̀ùótè de kó kunenkù wèe sú o yàati kèwuó, ò s̀intemu de yie kénto kétuakenè kuyuku.

¹¹ Kè de kóo niti káákè òm̀ò ke í nite, ò káákè wèe sú o yàati, ò s̀intemu de yie kénto kétuakenè kuyuku.

¹² Kè de kóo niti káákè kunenkù tiyaati kòku bèe kù p̀ònte, kè kudúú kòku me nní nku bèe kù eítè.

¹³ Kè dè yie mmietè ò mbaa yewe yèyiekè ke né na kèwenke. Wèe sú o yàati nè menie mmèè p̀ùò nke né wenke.

¹⁴ Diyìè níínnì yìè kẹwáá nsínónkpéè sídési yoo yekpetínónkperípàà nyèdèè, kẹ̀ dè tóní kédúó nyíkúó nìùtì metaummè tou bòrìnúù.

¹⁵ Kòò túóté tẹmáá kékúó meyei nhùtímù kprí, kétúóté tetetè kékúó kétúó nkòò dḁ̀ mawénkùmè kó ikuó kòò wenke.

¹⁶ Kòò nitidḁ̀ duó ke yēnke omáá wèè sù o yààti kẹwúó ò sīntemu de yìè kéntò kétuakenè kuyuoku.

¹⁷ Kẹ̀ tiyààti nti yoo kẹ̀ kukònkù nku o taniè ndàrimè wèè dè sù, dè sīntemu de yìè kéntò kétuakenè kuyuoku.

¹⁸ Kòò nitidḁ̀ duónè onitipòkù bèè wúó. Bè sīntemu de yìè kéntò kétuakenè kuyuoku.

Dèè bo sīnkùmnè onitipòkù

¹⁹ Kòò nitipòkù yús nhò sīntemu ke dḁ̀ yewe yèyiekè, kè wèè ò kàáké ò sīntemu de yìè, kéntò kétuakenè kuyuoku.

²⁰ Kòò duó dḁ̀ dḁ̀ dḁ̀ dḁ̀ sīntemu, kòò kàri dḁ̀ kàri dḁ̀ sīntemu.

²¹ Kẹ̀ wèè kàáké o dḁ̀ wèè sù o yààti kẹwúó. Ò sīntemu de yìè kéntò kétuakenè kuyuoku.

²² Kẹ̀ wèè kàáké kunenkù makù ò kàri kùù ìnkè wèè sù o yààti kẹwúó, ò sīntemu de yìè kéntò kétuakenè kuyuoku.

²³ Kẹ̀ kunenkù makù bo o dḁ̀ ìnkè yoo ò kàri dèè ìnkè, kòò mḁ̀ dè kàáké ò sīntemu de yìè kéntò kétuakenè kuyuoku.

²⁴ Kòò nitidḁ̀ duónè onitipòkù ò yús ndiì mḁ̀nnì ò sīntemu ke dḁ̀ yewe yèyiekè kòò duó dḁ̀ dḁ̀ ìnkè dḁ̀ sīntemu.

²⁵ Kòò nitipòkù yús nkè dè pḁ̀tè de we kè tì mu nyí dèè, yewe yèè sḁ̀tè ye mièke ò baá yó nsí nhò ò nyús nkè dè dḁ̀mmè mme.

²⁶ De kó yewe yèè sḁ̀tè ye mièke kòò duó dḁ̀ dḁ̀ yoo ò kàri dḁ̀ kàri ìnkè, dḁ̀ sīntemu kéndḁ̀nnè o yḁ̀nti kó yewe ò ndḁ̀mmè.

²⁷ Kẹ̀ wèè kàáké o dḁ̀ yoo o kàri, wèè sù o yààti kẹwúó, ò sīntemu de yìè kéntò kétuakenè kuyuoku.

²⁸ Kòò yḁ̀nti cḁ̀mmù ò mmḁ̀ke yewe yèyiekè ke né na kẹwenke.

²⁹ Diyìè níínnì yìè kòò wáá nsínónkpéè sídési yoo yekpetínónkperípàà nké dè tóní kédúó nyíkúó nìùtì metaummè tou bòrìnúù.

³⁰ Kòò kuó tẹmáá meyei nhùtímù kprí nkékúó tetetè kétúó mmetaummè tou ìikè, kóò dḁ̀ mawénkùmè kó ikuó kòò wenke.

³¹ Dí náké Isidayeeri bèè kè bè níí ncíè mbè sī nyèè we, bè báá ta n taummè tou bè yàà bo dḁ̀ sīnkùmnè kékú.

³² De kó ikuó tukúnè onitidḁ̀ wèè bo tuati wènwè yefḁ̀tè kè meniè nní nyiè nè wèè bo duó kẹ̀yēnke omáá,

³³ nè onitipòkù wèè yús, nè onitidḁ̀ yoo onitipòkù wèè bo tuati yefḁ̀tè kè meniè nní nyiè, nè onitidḁ̀ wèè bo duónè onitipòkù ò yús ndiì mḁ̀nnì.

16

Meyei ncíèmmè kó diyìè dieri

¹ Kẹ̀ ti Yiè nKuyie nyíè kẹ̀béinnè Mḁ̀yiisi. Dè do sḁ̀ nhAnḁ̀ bí idé kumu, ì do tḁ̀ nti húúnti ti Yiè nKuyie ntaummè tou mièke nè muháá nsḁ̀ntíkoo kḁ̀mu.

² De mḁ̀nni kè ti Yiè nKuyie mbéinnè Mḁ̀yiisi ke dḁ̀: Náké a kóò kóti Anḁ̀ ke dḁ̀ n yè nhò bá ntaà metaummè tou yewe yemḁ̀u ke fiiti kuyààkù fḁ̀nkúò metaummè tou ìikù dè, ò yàà bo kú, ke yè n níí yóò dè kḁ̀toomè diwetiiri mièke kè bè benke m máá.

³ Kòò níí tati metaummè tou wèè wáá ndinaadaa meyei nhùtímù kprí, kẹwáá ndipedaà ò yó n féúté dḁ̀ kétúó,

⁴ kédáátí dikoutéyaaḁ̀bòri dḁ̀ dḁ̀kenè mupaàkonkperímù kèinnè de kó defetire kẹ̀bou mu kó fenaàkḁ̀nfè, kẹ̀bou o yuu mu kó kuyaaḁ̀bomḁ̀nkù. Ikuó nenti nti, ò níí wúó ke né na kè tì ḁ̀nnè.

⁵ Kẹ̀ Isidayeeri bèè ò duó nyebḁ̀dakè yèdèè meyei nhùtímù kprí nnè dipedaà dàimáà ò yó n féúté dḁ̀ kétúó.

⁶ Kẹ̀ Anḁ̀ keté kè n féúté dinaadaa ò mḁ̀mmuò nhò kó meyei nhùtímù kprí nnè o cḁ̀tè kḁ̀be kḁ̀me,

⁷ kèdeè kétúóté yebḁ̀dakè yèdèè kè yè cḁ̀nnè metaummè tou bòrìnúù,

⁸ ketaū tété kẹ̀yà dḁ̀ yó ntú n kperi nè bè yóò fḁ̀nko dḁ̀ kè dḁ̀ ta dikpáá.

⁹ Kẹ̀ Anḁ̀ n féúté n kperi meyei nhùtímù kprí,

¹⁰ kétúóté bè yóò tannè dḁ̀ dikpáá kécḁ̀nnè metaummè tou ìikè, kédḁ̀ meyei ncíèmmè kó ikuó kèdeè kè bèè dḁ̀ tannè dikpáá tēdḁ̀ntè.

¹¹ De kó difɔ̀nkúò kɛ́túóténi dinaadaà o mómmuò nho yei nhùtímù kpéi nnè o c̄ɛ̀tè kòbe kòme kpéi nké di nni mbenke kédàò meyei nhùtímù kó ikuó ké di nni nféúte.

¹² Kòò dèè wèe túóté tesòsékébuute, kékouté yehàakūò ndiwūstònni dii bo metaummè tou iikè kéánnè de mieke, káyèté tihúúnti dinacekutiri mèdémè, ké dè tannè demou metaummè tou kó kufáá nkuyààkù kpéti kù,

¹³ Kétuo nti húúnti metaummè tou ikuó nenti á dè iikè, kè kuyukúu dátinné di ìnkè nè di pòkù, kè dèe yie nkòò báá kù.

¹⁴ De kó difɔ̀nkúò kèpòtè dinaadaà kó meyi nkémisté metaummè tou kó kupòkù diyie yièni kèè biékè mèmáá, di iikè mèyiekè.

¹⁵ De kó difɔ̀nkúò ké n féúte kubotí kó meyei nhùtímù kó dibòdaà, kètanné di yi nkuyààkù kpéti kùù fáá nkédòdè di yi nhò do dòmè dinaadaà kòme kémisté metaummè tou pòkù fɔ̀nkúò nè di iikè,

¹⁶ Kédàò meyei nhùtímù kó ikuó kufáá mmieke. Isidayeeribe caàrimè kpéi nnè be yetírímè n kpéti nè be caàrimè, ke múнке me ndàò metaummè tou dimou ke yé di bomè benitibè bèè sí mbe cuokè.

¹⁷ Ómòù bá mbo metaummè tou mieke ò tati dii m̀nni ke bo dàò meyei nhùtímù kó ikuó, nè ò bo tamè káyennènni, kòò d̀òò o mómmuò nho kó meyei nhùtímù kó ikuó nè o c̄ɛ̀tè kòbe kòme nè kubotí kòme kpéi nke dèè.

¹⁸ Wèe yènni kékote diwūstònni dii bo metaummè tou iikè ké di d̀òò meyei nhùtímù kó ikuó, kéwáá ndinaadaà nè dibòdaà kó meyi nkémisté diwūstònni bàkè kéfítè,

¹⁹ kèpòtè o nóm̄bii de kó meyi nkémisté diwūstònni kuce mèyiekè ké di wénkùnnè Isidayeeribe kó meyei mmèè do di s̄ɔ̀nkùnnè.

²⁰ Kòò wèikùnnè dii m̀nni metaummè tou kufáá nnè ditou dimou nè diwūstònni ke dèè, bèe túóténi dibòdaà dii kpaá ke fòù.

²¹ Kè Anò nòs nho nou di yuu ìnkè nè Isidayeeribe bemou kó diyèiri, káyie mbe caàrimè nè be yetírímè n kpéti, ké di tóu nde kó meyei nkédeè ké di duò nhoniti bè táátè wè kòò di tanné dikpáá.

²² Kè dibòdaà tó be yei memou kètanné dikpáá tédòntè ke dèè.

²³ Kè Anò kote metaummè tou kédèite mupààkonkperimù kó tiyààti, ò do ànné ti kètanné metaummè tou kó kufáá, ké ti d̀òú ndeborè,

²⁴ Kéómmù dibòri bè táátè di kéwuò kèwete kédááti o yààti tati káyènni kékote ké n féúte feòfè kétuo nké n féúte kubotí kofe kétuo, kédàò meyei nhùtímù kó ikuó, o mómmuò nho kpéi nnè kubotí kpéi,

²⁵ kétuo nyiwūò bè n kùò i meyei nhùtímù kpéi nyi kó mekùò ndiwūstònni ìnkè.

²⁶ Wèè do tannè dibòdaà dikpáá tédòntè kòò óu o yààti kéwuò ke né na kéta Isidayeeribe kari.

²⁷ Dinaadaà nè dibòdaà bè do n féúte dè meyei nhùtímù kpéi, nkètanné meyi mmetaummè tou kédàò meyei nhùtímù kó ikuó, bèe dè dènnè Isidayeeribe kari kétuo nde kònti nè de maa nnè de piti.

²⁸ Wèè dè t̀òò nwèe óu o yààti kéwuò, ke né na kéta Isidayeeribe kari.

²⁹ De yó ntú ikuó nyi di kpéi nsáá, dibenni t̀ánkù oyiènwè kó diyie pínni, di ní bou dinùù di báá pí mmutòm̄mù mamù, dihei yembè nè bepòòbè dimou.

³⁰ De yiè ndi bè yóò di dòmè meyei nhùtímù kó ikuó ké di wénkùnnè di yei memou.

³¹ De yiè yó ndòm̄nè teompùtè kperi ndi di kpéi, kè di ní bou dinùù. De kó ikuó yó mbomu s̄áá.

³² Ikuó niùti bè c̄ánnè wè koò còu mmekùò nkòò còutè o cice kó dif̀tiri, wèè ní yóò dááti ikuó yààti mupààkonkperimù kpéti kédàò meyei nhùtímù kó ikuó.

³³ Wèè ní yóò dàò ikuó kéwénkùnnè metaummè tou kó kufáá nnè di mómm̄nni nè diwūstònni wèè ní yóò dàò ikuó kéwénkùnnè ikuó niùbè nè kubotí kumou.

³⁴ Dè yó ntú ikuó nyi di kpéi nsáá kè di ní i dàò kuce memáá dibenni mieke. Isidayeeribe bemou kó meyei nhùtímù kpéi.

Kè Anò dàò M̀ȳiisi ò náké ti timou.

ISIDAYEERIBE C̄ÁMMÈ KE TÚ KUYIE NKÒBE

17

Miù te kè Isidayeeribe í dò nké nyo mmeyi

¹ Kè ti Yiè nKuyie nni nsákè ku náànti kénákè M̀ȳiisi ke d̀ò:

² Náké Anò nè o bí nè Isidayeeribe ke d̀ò: Mí ndi Yiè nKuyie n tú:

³ Di miéke kòò mǎu fèúté fènáàfè yoo fepièfè yoo tɛbuotè di kari, yoo ò dè yènnè di kari ke dè fèúté,

⁴ kòò í dè kàtenèní metaummè tou ìikè ke dè nni mbenke, dè doti o yuu Ìnkè nke, di ò dènnè Isidayeeribe miéke.

⁵ Kè di níú dè kè n fèúté dè, dí dè tóní kédúú nyikuú nùtì metaummè tou bòrìnnù, kòò dè nni fié metaummè kpéí,

⁶ kécóú mmeyí ndiwǎstǎnni Ìnkè dìi bo metaummè tou ìikè kétuǎ mmekùò ndipǎnni ndi dìi kó kufǎǎku n naati.

⁷ Di bá m búttinné kénfeu iwǎs sibǎntenkaanì sùù dò nyebodakè. De kó ikuó yó mbomu sǎà di kpéí nnè di yaábíó.

⁸ Á tí mbè náké kè be kóò mǎu yoo bepǎǎbè bèè bè bonè, kòò mǎu n fèúté fèǎfè ke tǔo nyoo ò baa fè nni nfèútému,

⁹ ke í fè kàtenèní metaummè tou borìnnù, ke fè nni nfèúté bèè ò dènnè Isidayeeribe miéke.

¹⁰ Di miéke kè di kóò mǎu di meyií nyoo bepǎǎbè bèè di bonè kè beè kóò mǎu mè di, bá mmù botí kó meyií, n miéke bo ò yè, kè nh ò dènnè Isidayeeribe miéke.

¹¹ Ke yé mufǒmmu bomè meyií mmieke nke. Deè te kè n yè ndí mme ndǎorinè ikuó diwǎstǎnni Ìnkè di yèi nhútímù kpéí, kénfòu, meyií mmèè 5 nte kóo nitii wenke.

¹² Deè te kè n tu díndi Isidayeeribe nè bepǎǎbè bèè di bonè, di bá nyo meyií.

¹³ Kè Isidayeerì yoo opǎò wèè di bonè, kòò kòte kupaawáa nke kúo tɛhontè yoo tenòtè di yo ndè, wèe yóu kè de yíi nyè kòò mè dátínné mutáá.

¹⁴ Ke yé bá dè de fǒmmu bomè de yíi mmieke nke. Deè te kè n tu díndi Isidayeeribe di báa di fèǎfè mafè kó meyií, bá dè de fǒmmu bo de yíi mmieke nke, kè wèè di meyií mbèè ò deite Isidayeeribe miéke.

¹⁵ Bá wèe dihei yìè nyoo opǎò kòò di dèè ku, yoo musímmù pí ndè wèe óu o yààti kèwuǎ, ò sǐntemu de yìè kénǎ kétuǎkenè kuyuo. De kó difǎnkúò ò ténke í sí.

¹⁶ Kòò me nyí òu o yààti ò me nyí wǎo de kó meyií mbo o yuu Ìnkè nke.

18

Kuyie nyetemè ti bo ndaunè mè bèè í tú ti pobè nè bèè í tú ti daabè

¹ Kè tí Yìè Kuyie nni nsókè ku náànti kèbéinnè Mǎyisi ke dǎ:

² Náké Isidayeeribe ke tú n yè mmí ndi Yìè nKuyie mmí di te.

³ Di báa túnne Esibiti kobe di do bo bèè cuokè be kó mǎborime nè Kannaháa n di korinè kèè tenkè kobe kǎme nè be kuó.

⁴ N di náké tí dí ntí mpí nke tǔ n kuó. Mí ndi Yìè nKuyie mmí di te.

⁵ Dí ntǔ n kuó nè n tannò, wèè dǎǎri n kuó nè n tannò dè yèmmè, weè yó nfòu. Mí ndi Yìè nKuyie mmí di te.

⁶ Di kóò mǎu báa duónè nè wè bè tu meyií mmemáa kǎbe! Mí ndi Yìè nKuyie mmí di te.

⁷ Di miéke òmǎu báa duónè ò yǎ, kèfèikúnne o cice, ò báa duónè ò yǎ kèyá o fèi.

⁸ Di kóò mǎu báa duónè ò cice pokù kóò fèikúnne, o cice pokù nwe.

⁹ Òmǎu di miéke báa duónè ò tǎu, kè bè wè mbe yǎ yoo bá kóo yǎ yanto kou nwe. Kè bè ò peitè tɛcǎtè yoo bè ò peitè kupíkù makù, ò báa ò duónè.

¹⁰ Di miéke òmǎu báa duónè ò bire kóo sapàà nyoo ò kóo dapàà nkou, ò mómumu nho kóo sapàà nwe.

¹¹ Òmǎu báa duónè ò tǎu nè wè bè wè mbe cice, o cice bire nde, kòò tu ò tǎu, ò báa ò duónè.

¹² Di kóò mǎu báa duónè ò cice tǎu, ke yé ò cice nè ò tǎu bè tumè meyií mmemáa kǎbe mbe.

¹³ Di miéke òmǎu báa duónè ò yǎ nantè yoo ò yǎ kóo kóti nè ò yǎ bè tu meyií mmemáa kǎbe mbe.

¹⁴ Òmǎu báa duónè ò cice nantè pokù, ke yé ò cice nantè pokù nwemè.

¹⁵ Di miéke òmǎu báa duónè ò bire pokù, ò kóo dapàà mpokù nwe, ò báa ò duónè.

¹⁶ Di miéke òmǎu báa duónè ò nantè pokù. O nantè pokù nwe, ò báa ò duónè.

¹⁷ Di kóò mǎu báa duónè onitipòkù mǎu kèwète kédúúnnè ò kóo sapàà nyoo ò kóo dapàà mbire, bè tu meyií mmemáa kǎbe mbe, dè tu isòke nyi.

¹⁸ Di miéke òmǎu báa tǔóté ò pokù nantè yoo ò kóo kóti, kóo pokù kpaá ke fòu kè bèe yante.

¹⁹ Di miéke òmǎu báa duónè onitipòkù ò yús ndii mǎnni, ò símmu.

²⁰ Òmǎu báa duónè otǎu pokù, kòò ò duónè ò sǐntemu.

²¹ Di miéke òmǎu báa fèúté ò bire díbǎò Mǎdǎki kétuǎ kécake n yètìrì. Mí ndi Yìè nKuyie mmí di te.

²² Di miéke òmǎu báa duónè onitidǎu bè dǎunè mèè botí onitipòkù. De tu isòke nyi.

²³ Di miéke òmǎu báa duónè fèǎfè késínkúnne omáà, onitipòkù me mbáa yóu kè fèǎfè ò duónè. Dè tu isòke nyi.

²⁴ Di báá s̄inkùnne dimáà nè de kó meborime botí, yebotè yèè bo di ìlkè n yóó beti yè, yè me ndòò ke s̄inte.

²⁵ Dihei di móm̄m̄n̄ni kè di s̄inte kè ndi potè, di yei nkpeí nkè di t̄ó di nitibè.

²⁶ Díndi mp̄i ndi náké tí nè n kuó. Dihei yembè nè bepòòbè bèè di bonè be kóò m̄òu báá d̄òò de kó is̄ake.

²⁷ Ke yé bèè di niiténèni de kó dihei mieke bè i ndòò, kè dihei s̄inte.

²⁸ Kè di d̄òò de kó is̄ake dihei múnke yóó di t̄smu di t̄s̄ mèè botí bèè di niiténèni.

²⁹ Kè wèè d̄òò de kó is̄ake botí, bèè ò d̄enne Isidayeeriibe mieke.

³⁰ Mp̄innè n kuó ke báá d̄òò de kó is̄ake bèè di niiténèni bè do d̄òòri ì. Di báá s̄inkùnne dimáà. Mí ndi Yiè nKuyie mm̄fi di te.

19

Kuyie ndó ti mp̄i mm̄èè botí ku t̄ammú

¹ Kè ti Yiè nKuyie nni nsókè ku náànti kébéinnè M̄oyiisi ke d̄ò:

² Náké Isidayeeriibe bem̄ou ke tú:

Mí ndi Yiè nKuyie mm̄fi di te, ndònnè mp̄áí, ke yé n dòm̄mè páíi nwe.

³ Bá wè, wè ndé o ȳs̄ nè o cice k̄éntū n di náké tí teomp̄utè kó diyie kp̄éi, mí ndi Yiè nKuyie mm̄fi di te.

⁴ Di báá duó ndimáà yebakè, di báá yiè ntimát̄i kéutè sib̄oatenkaan̄i, mí ndi Yiè nKuyie mm̄fi di te.

⁵ Kè di yó m̄ p̄a f̄eðf̄e metaummè kp̄éi ndi f̄e nni mp̄a dè bo yiennèmè kè n f̄e c̄outé.

⁶ Kè di f̄e nni nf̄eúté di f̄e cááké de yiè nè dè bo wentémè, kè f̄e kp̄aá ke t̄uòkenè diyie táánni di f̄e t̄uò.

⁷ Kòò m̄òu f̄e cááké diyie táánni, de yiè n t̄énke báá ò c̄outé, dè ò s̄inkùn̄nemu.

⁸ Kè wèè ì cááké wèè to de kó meyei, nke yé ò í ì wèáté ke d̄ò mbè ì nni mp̄a. Bèè ò d̄enne Isidayeeriibe mieke.

⁹ Kè di níí d̄èite di paa nkó tid̄iiti di báá taunnè t̄i bo di paa mm̄anku, kè di d̄èite di diiti ke d̄èè di báá kónté kéd̄éri.

¹⁰ Kè di me nt̄ũ detie mbè tu dè f̄inyi de be nye, di báá kónté k̄étanké yebè yèè duò yoo di d̄éri. Di níí yè yóu beç̄iribè nè bepòòbè kp̄éi. Mí ndi Yiè nKuyie mm̄fi di te.

¹¹ Di mieke òm̄òu báá yúúkú o kou, yoo wèè ò souté yoo wèè ò ciité.

¹² Di níí báá parikè nè n yètir̄i ke né sou, kè di d̄òò mem̄me di cààrè n yètir̄i ndi mí ndi Yiè nKuyie.

¹³ Di mieke òm̄òu báá ciité ot̄òu kéd̄i o kperè, ò me mbáá ò yúúkú, ot̄ònti kó tiyeti me mbáá wenté di kóò m̄òu borè.

¹⁴ Di mieke òm̄òu báá s̄áá ndiònni, òm̄òu me mbáá d̄óu m̄medíimmè kuyũònk̄ú kó kuce mieke. Di nni ndé. Mí ndi Yiè nKuyie mm̄fi di te.

¹⁵ Òm̄òu báá beké tibeénti meyei. Mebatimè bá mbo, òm̄òu báá kónnè oc̄ir̄i, òm̄òu me mbáá yote okperi. Bá wè ò níí beké tibeénti tí d̄ò nwèè tí beké mèè botí.

¹⁶ Di mieke òm̄òu báá wát̄i o kou, òm̄òu báá tou n̄ho kou tin̄ànti k̄ente kè bèè ò k̄uò. Mí ndi Yiè nKuyie mm̄fi di te.

¹⁷ Òm̄òu bá nníi n̄ho kou t̄òu, kè dè né d̄ò nha ò kp̄annè, a báá yóu a bo ò kp̄annèmè kè d̄èè yie nkàa báá to meyei mm̄amè.

¹⁸ Di mieke òm̄òu báá peite yoo ò nhu o kou med̄ommè, bá wè, wè ndó o kou t̄òu ò d̄ó mèè botí om̄áá. Mí tu di Yiè nKuyie.

¹⁹ Di nt̄ũ n kuó, òm̄òu di mieke báá yóu kòò wũs̄ ìi c̄áá nkubotí kè ìi deke it̄abè, òm̄òu báá buotí kupaku k̄umáá id̄ibotí id̄éi ìi c̄áá. Òm̄òu di mieke níí báá dáát̄i tiȳàt̄i tíi d̄uòkenè mup̄aakómmú mùù c̄áá nyibotí.

²⁰ Kòò m̄òu duónè kudaak̄ú, kè dè s̄s̄ nhòm̄òu k̄ú c̄è, ò me mmu nyí wète ke k̄ú donté ku yiè mborè ku yiè mme mmu nyí k̄ú f̄ií, nwèè yietí k̄éf̄óó, mbè me mbáá bè k̄uò, ke yé ò do kp̄aá t̄umè kudaak̄ú nku.

²¹ Wèe waá ndipedaà meyei nh̄utímú kp̄éi, kè di k̄òtenèni metaummè tou b̄òrinù. Meyei nh̄utímú kó f̄eðf̄e nfe.

²² Kè ikuó niùt̄i d̄òò de yiè mm̄yeyi nh̄utímú kó ikuó kè nh ò c̄f̄è mm̄yeyi nhò d̄òò mè.

²³ Kè di ta d̄iì m̄ònni Kannah̄áá kó dihei ke f̄iúkú detie nde botí de botí d̄èè péi, dè péi yèè be yó nt̄ũ yesh̄nye nye di kp̄éi yebie nyèt̄áat̄i di bá nyè yo.

²⁴ Dibenni naanni kè dí anné dibanni kè n d̄ounnè mut̄ómmú kè yè nni mp̄a yem̄ou.

²⁵ Dibenni nummuri ndi di yóó dimè de be, kè yè d̄èite kè yè nt̄ũ di kpeye. Mí ndi Yiè nKuyie mm̄fi di te.

²⁶ Òmòù báá cááké feǎfè bè í fèúté fè kè fe yīl ncòú. Òmòù bá mpāù yoo wè ndòari denitìnànkperè.

²⁷ Dì níí báá kuó kécíúté, di me nníí báá kuó di nucitì késóó nfeǎeǎnfè.

²⁸ Dì níí bá ndòari ikúsié ke yóú dimáà, di bá ndóú dimáà. Mí ndi Yiè nKuyie mmí di te.

²⁹ Òmòù báá duò nho bire tebòocǎtè kénte kè ðe túnne yebòkè, kénte kè dihei dimòu nde ðounè ke ðòari isòke kperè.

³⁰ Dì ntú ndi náké tí teom̀pùtè ìnkè, kèmmàke metaummè tou kó kufòwaá.

³¹ Dì bá nkàri bèè bourí tinùbooti nè bepāābè borè, ðe di sīnk̀nkomu. Mí ndi Yiè nKuyie mmí di te.

³² Kòo kóti níí t̀ùòkení á íté kòò feí ndikàri kéndé odakóti nè ðeè mieke nke di bo benkemè ke ðò ndi n dé, mí ndi Yiè nKuyie.

³³ Kòo p̀òò k̀atení ke di bonè di bá nhò cii.

³⁴ Op̀òò wèè di bonè di nhò wùó nke ðò ndi kou, kè nhò d́ó di d́ó mèè botí dimáà, ke yé di múнке ðò túmè bep̀òòbè mbe Esibiti. Mí ndi Yiè nKuyie mmí di te.

³⁵ Dì ðòòrimè ntú mèè wenni demòu mieke. Kè di d́ó dii m̀ònni kèbennè ðemàrè ðe p̀ekùmè yoo ðe c̀éékù di bennè kè ðe nweni.

³⁶ Dì biepeé nè di cidóòbè ðe níí ntú ðeè wenni, kè dí bennè kè ðe nweni. Mí ndi Yiè nKuyie mmí di te, ke di ðennèí Esibiti.

³⁷ Dì mpí n di náké tí timòu nè n tié nyimòu, kéndòari ðe yèmmè. Mí tu di Yiè nKuyie.

20

Kuyie nyí ðómè tí nfeu yebòkè

¹ Kè tí Yiè nKuyie nyíé kénáké M̀oyiisi ke ðò:

² Náké Isidayeeriè ke tú, kè di kóò m̀òu yoo op̀òò wèè di bonè kòò fèúté o bire dibòò M̀òðaki bèè ò kùò. Dihei yembèè ò bùòtí yetàré kékùò.

³ Kòò m̀òu mè ðòò mí m m̀òmmuò m mieke yóó ò yèmu, kè nh ò ðenne o kòbe mieke. Ke yé ò fèútémè o bire dibòò M̀òðaki ke sīnk̀unne metaummè tou, ke càke n yetisààri.

⁴ Ke dihei yembè bùútóò ðe kpeti, ke í d́ó kóò kùò.

⁵ Mí m m̀òmmuò mmí mieke yóó ò yè, wenwe nè o fuku kumòu, kè m bè ðenne be kòbe mieke, nè bèè kó dimáà ò túnne ke fié ðe kó dibòò.

⁶ Kè wèè bùtinnè mí ndi Yiè nKuyie nke kàri bèè bourí tinubooti nè bepāābè borè, m mieke yóó ò yèmu kè nhò ðenne o kòbe mieke.

⁷ Ncáánnè ke ðò mpáí páí mí ndi Yiè nKuyie mmí di te.

Kuyie nkuó yete ðè

⁸ Dì ntú n tié nke ndòari n yèmmè mí ndi Yiè nKuyie mmí di t̀āātè kè di cáá.

⁹ Wèè sáá nho cice yoo o ý bèè ò kùò. Ò kùò omáá ndi ke yé o sáámmè o cice nwe yoo o ý.

¹⁰ Kè wèè duónè ot̀òú pokù bèè bè kùò bedé, wenwe nè ðe kóo nitipòkù.

¹¹ Kòò m̀òu duónè o cice pokù bèè bè kùò bedé wenwe nè ðe kóo nitipòkù. Bè kùò bemáá ndi.

¹² Kè wèè duónè o bire pokù ò ðòò isòke nyi bèè bè kùò. Bè kùò bemáá ndi.

¹³ Kòò m̀òu duónè onitíd̀òù bè ðounèmè onitipòkù, bè ðòò isòke nyi, bèè bè kùò bedé. Bè kùò bemáá ndi.

¹⁴ Kòò m̀òu po onitipòkù ke wète ke t̀ùóté ðe kóo nitipòkù ý, isòke nyi bèè bè c̀úu nwenwe nè ðe kóo nitipòkù kèðeite isòke di cuokè. Bè kùò bemáá ndi.

¹⁵ Kòò m̀òu duónè feǎfè bèè ò kùò kékùò ðe kó feǎfè.

¹⁶ Kòo nitipòkù m̀òu yóu kè feǎfè ò duónè bèè ò kùò kékùànè ðe kó feǎfè. Dè kùò ðemáá ndi ðeðé.

¹⁷ Kòò m̀òu puoke o t̀ūù kè bè càá mbe ý yoo be càá mbe cice, kòò ò duónè ifei kperè nde. Bèè bè ðeite be botí kòbe mieke bá wè kòò ǹwúó, ðe kó meyei mbo be yó ìnkè nke.

¹⁸ Kè wèè me nduónè onitipòkù ò yùò ndi m̀ònni, ke yà o yánti bèè bè ðenne Isidayeeriè mieke. Ke yé bè yémèmu bedé ò yùómmè ke duò.

¹⁹ Òmòù báá duónè o ý nantè yoo o ý kóo kóti yoo o cice t̀ūù. Di tú meyíí mmè máá kòbe mbe, kòò mè ðòò beè yóó to ðe kó meyei. Wèè mè ðòò wenwe nè ò duónè wè bè to bedé ndi ðe kó meyei.

²⁰ Kè wèè puoke o cice nantè pokù yoo o cice kóo kóti kou bedé bèè to ðe kó meyei. Bè bo kú bá bè í m̀òòte ðebire.

²¹ Wèè puoke o nantè pokù yoo o kóo kóti pokù ò sīnk̀unne omáá ndi, bè báá pété ðebire.

²² Dì mpí n di náké tí timòu nè n tié nkéndòari ðe yé mmù kè ðeè yie nkè dihei n di kòrinè di báá di t́.

²³ Dì báá túnne ibotí n yóó beti ì ðe kó dihei mieke ì borime, bè me ndòò kè m bè pè.

²⁴ N di nàkému ke tú:

Míu mómumu nyóó di duó nde kó ketenkè,
mēnamiē nnē mēcekùò ndē pūò nkē.

Mí ndi Yiè nKuyie mmí di te ke di cànné nè ibotí tēi.

²⁵ Mbaàtìné tūnké iwūò, n yē ndí nyo nyi nè n yē ndí nci i. Di báá di n yē ndí nci kùù wanwankù yoo tēè nàtē yoo dèè bambaànnè kēsīnkùnne òmáá.

²⁶ Ndònnè páíí, kēncáá nke tú n kòbe, ke yē mí ndi Yiè nKuyie ndòmmè páíí nwe, kē mī di cànné nè ibotí tēi, kē di bo ntú n kòbe.

²⁷ Di miēke kòo nitidù mōu yoo onitipòkù tu opāu yoo ò boorí tinubootí, bēè ò bùsítí yetárē kékua. Ò kùò omáá ndi.

21

Ikuú ù tukúnè ikuú niùbè

DÈÈNNÌ: Ikuú niùbè bo nci dè

¹ Kē ti Yiè nKuyie nní nsóké ku náànti kénáké Mōyiisi ke dà: Náké ikuú niùbè Anòó bí ke dà:

Ikuú niùti mōu báá tóónnè o cīētè kóo cīi mōu kēsīnkùnne omáá.

² Kē dè sàà í tú o cīētè kou mómumu nwe. O cice yoo o yō yoo o bire yoo o nantē yoo o kóo kótí.

³ Nē o tāū wèè kpáá tēcīētè ke mu nyí yīētē onitidù ke yē ò mu nyí yenkamē, ò bo na kóò kááké.

⁴ Wenwe wèè ni benitibè, ò báá dōò dèè ci o cīētè miēke kēsīnkùnne omáá.

⁵ Ikuú niùbè ní báá fenté fenté tiyùti be yo ìnké, yoo bēe kuó be nuciti kesoó mbe debli, bē me mbáá dúské bēmáá.

⁶ Bē cáámmu ke bo n kó mutómumu kpéi. Bē báá cake n yētiri, bēè n feu iwūò bē m pāā nyi. Nē de kpéi mbè dò nkéndò mpáíí nwe.

⁷ Dē cimu ikuú niùti bo puokemē onitipòkù wèè dauti dautinē benitidaabè yoo osapàà mbè càke wè, yoo onitipòkù wèè yenke ke yenté, ikuú niùti cáámmu ke tú n kóo niiti.

⁸ Di dò nkénwúó nyikuú niùbè benitibè n tāātē bēmbē n tómmú kpéi bē cáámmu, ke yē bēè n feumē iwūò di m pāā nyi. Dí mbè wùò mbenitibè bēè cáá nke dò mpáíí. Mí ndi Yiè nKuyie mmí bē cànné.

⁹ Kē ikuú niùti mōu kóo sapàà ncáke omáá ke dauti dautinē benitidaabè ò ànné o cice nwe ifei, bēè cōu nde kóo sapàà.

¹⁰ Ikuú niùti diēwè wèè baké bēsōmbe, bē cōú nwèè yuu mekùò nkoò cànné kòò daati ikuú yààti, ò báá yóu kòo yùti yēkē ò me mbáá yóu kòo yààti kēri.

¹¹ Ò báá tóónnè ocīi kēsīnkùnne omáá, bá kòo cice nwe yoo o yō.

¹² Ò báá yē metaummè tou, ò yàà bo di sīnkùnne mēè kpéi. Bē ò cōú mmekekùò mme koò cànné mí nKuyie n kpéi. Mí tu di Yiè nKuyie.

¹³ Wèe puoke osapàà nwèè mu nyí yē onitidù.

¹⁴ Ò báá puoke okúpokù yoo wèè yenke ke yenté yoo wèè dauti dautinē benitidaabè ke càke omáá. Ikuú niùbè botí miēke nke ò dò nkétāātēmē osapàà nwèè mu nyí yē onitidù, kēpuoke.

¹⁵ Ò yàà bo sīnkùnne o fuku. Mí ndi Yiè nKuyie mmí ò cànné.

DÈÈNNÌ: Bēè báá na kēntú ikuú niùbè

¹⁶ Kē ti Yiè nKuyie nyí kénáké Mōyiisi ke dà:

¹⁷ Náké Anòó ke tú n yē nnè bē bo mbomē nè be yaábio ikuú niùti wèè mōke kuyènkù ó bá n féuté feáfé yoo ò m pā tidiiti.

¹⁸ Kòò mōke kuyènkù bá kùù botí ò báá na kēpī nde kó mutómumu, kòò tu kuyūònkù yoo dikpènni yoo dēmarē yeté ò ìiké.

¹⁹ Kòo tàáku kuú me nkéétē yoo o bakù.

²⁰ Kòò tu tēhùtē yiè, yoo ò dò ndēcīrē yoo ò ā dināmpènni yoo mekpàá, yoo tēwūòtē matē ā o kōnti yoo o takuò mpònte.

²¹ Anòó kó kufuku miēke ikuú niùti mōu bá n féuté feáfé yoo ò m pā tidiiti kēsà kòò mōke kuyènkù, ò báá na kēpī nyikuú niùti kó mutómumu.

²² De yiè mbo na kédí bē m pā tii diiti yoo bē m pā dē ke yētē ke tuò nke sùò.

²³ Ò me mbáá ta metaummè tou kuyàákù kpetí dē yoo wèe tóónnè diwūòtònni, ò tu kuyènkù yiè nwe, ò yàà bo sīnkùnne metaummè tou nè di nenti. N tú di Yiè nKuyie nku ke mī dē cànné.

²⁴ Mēmme, kē Mōyiisii ti náké Anòó nè o bí nè Isidayeeriē sōmbe.

22

TÁÁTI: Bèè báá di bè pā dè Kuyie

- ¹ Kè ti Yiè nKuyie nnáké Mɔ̀yíisi ke dò:
² Náké Anɔ̀ nè o bí, n yè nkòo nìti níi dòm̀mè ò báá di Isidayeeribe m pā dè késìnkùnne n yetisààri. Mí ndi Yiè nKuyie mmíi di te.
³ Náké be ke tú, n yè mbè kó kufuku nè be yaábíio kè wèè sī nke kááké bè m pā dè, bèè ò dènne n kobe mieke mī tu di Yiè nKuyie.
⁴ Anɔ̀ kó kufuku mieke kè tikànti pī nhòmòu yoo ò tùtòti yefotè kè mu nyí wenke ò báá di bè m pā dè. Dè me ndò nè wèè kááké ocíi ke sīnte nè wèè bo nduó kényenke nè omáá,
⁵ nè wèè bo kááké debambaannè marè késinte, yoo òmòu wèè kááké dèè sī nkésìnkùnne omáá.
⁶ Kòò sīnkùnne omáá mebòtí ò sīmmu kéntò kētuokenè kuyuoku. Ò báá na kédí bè m pā dè kémbaanè ò bo wuómè.
⁷ Kuyuoku m̀nni ò wenkemu ò bo na kédí bè m pā dè ke yé ò kó mudii mmumè.
⁸ Òmòu di mieke báá di feǝfe feǝ ku yoo musimmú pī nfè. Kòò fè di ò sīntemu. Mī tu di Yiè nKuyie.
⁹ Bè ntú m bè náké tí kè dèe yie nkè bè báá di ikuó yete dè kétò de kó meyei, kè bè dè di, bè yàà bo kú. Mī tu di Yiè nKuyie mmíi di càǎné.

- ¹⁰ Kè bè m pā demarè wèè í tú ikuó nìtí ò báá dè di. Bá kè ikuó nìtí kóo pàò nwe yoo o kóo t̀nti ò báá dè di.
¹¹ Kè ikuó nìtí me ndonté kudaakù, kù bo na kè dè di kéndònnè bè peitè kù tefc̀tè.
¹² Kè ikuó nìtí m̀ke ospaà nkòò yenke wèè í tú ikuó nìtí ò báá na kédí bè m pā dè.
¹³ Kòò d̀u me nku yoo bè ò b̀ti kòò konnì bá ò í m̀ke debire, ke wètení ke bo o c̀tè ò do bè bonè ke dòm̀mè. Ò bo na kédí o cice yo ntii diiti. Ikuó nìtí c̀tè kou í tú wè báá na kè tí di.
¹⁴ Kòò m̀u di bè m pā dè bá ò í yé, kè dè boní kòò yíétè wèè dè yietí ikuó nìtí kénós nkè dè mmannè ò yietí de kó yewétyè dèyèmmú kó òmáá.
¹⁵ Ikuó nìùbè báá yóu kè bèè í d̀ò nkédí bè m pā dè, kè bèè dè di.
¹⁶ Kè bè dè di, ikuó nìùbè bè tóu mmeyei mme bèè yietí kéfóó. Mí ndi Yiè nKuyie mmíi di càǎné.

Kuyie nyè mbè bá nkù feu ùi wū

- ¹⁷ Kè ti Yiè nKuyie nni nsóké ku náahti kénáké Mɔ̀yíisi ke dò:
¹⁸ Náké Anɔ̀ nè o bí nè Isidayeeribe bəm̀ou ke tú n yè ndi mieke yoo opàò wèè di bonè, kè wèè d́ kè m pā dipànni yoo ò d́ kè n féuté feǝfe kétuò nhò n d̀únnè dii nùu kpéi nyoo kòò me mbaa d́ kè fè nni nféutému.
¹⁹ Kòò d́ n c̀uté de kó dipànni dè ntú dinaadaa yoo dipedaà yoo dibòdaa dèè kpa kuyènkù.
²⁰ Kè di n féuté feǝfe fèè m̀ke kuyènkù m báá c̀uté de kó dipànni.
²¹ Kè feǝfe metaummè kafe nfe òmòu dómè ke n féuté yoo ò d́ kédite ò n d̀únnè dii nùu yoo ò baa d́ kè m pā dipànni ndi, de kó feǝfe d̀ò nkéntú di n feu fè nfe, kénkpa kuyènkù kè n né fè c̀uté.
²² Mí ndi Yiè nKuyie ndi bá n féuté feǝfe fèè yéi yoo fè ā dikpènni yoo bè fè fète yoo fè ā mekpàà nyoo fè ā tiffèti yoo fè ā yemuə. Di báá daa nde kó feǝfe botí kó kumaa ndiwūstànni kéntú di kù nni mpā.
²³ Di bo na kè n féuté diwèi kó dipànni: Fənàáfè yoo fepièfè dèè m̀ke kuyènkù yoo dè pusi yoo de taàke okù ke tonté. Di me mbáá dè nni nféuté di n d̀únnè dii nùu kpéi, nkè di dè nni nféuté m báá dè c̀uté.
²⁴ Di bá n féuté feǝfe fèè kó yetakuò nta yoo bè fè f̀onte yoo bè yè kèéte. Di kó dihei mieke òmòu báá dè d̀ò.
²⁵ Kòò pàò m̀u me ntóni de kó feǝfe botí dí báá fè c̀uté kè fè nni nféuté, mí nKuyie mmíi di te, kè bè fè f̀onte dè naá nkuyènkù nku, m báá fè c̀uté.
²⁶ Kè ti Yiè nKuyie nni nsóké ku náahti kénáké Mɔ̀yíisi ke dò:
²⁷ Kè fənàáfè yoo fepièfè yoo tebuotè kè dè peitè debire dèdaarè, dè mbo de yə borè ke d̀ò yewe yéyiekè, diyie nínni yie kè di dè nni nféuté, m bo c̀uté de kó dipànni.
²⁸ Di báá kuə denaabire yoo depebire yoo debabire nè de yə diyie òmáá.
²⁹ Kè di d́ kè n féuté feǝfe kè n sante dí fè nni nféuté dè bo yiennəmè kè n fè c̀uté.
³⁰ Kè di fè nni nféuté dí fè càáké de yiè, di báá súó nkè dèe wenté. Mī tu di Yiè nKuyie.
³¹ Dí mpī n tannò nkéndòori yè yè mmú mī tu di Yiè nKuyie.
³² Di báá cake n yetisààri d́ndi Isidayeeribe n d́ dí nyému n dòm̀mè páíi mí ndi Yiè nKuyie mmíi di càǎné.

³³ Mfii di dènnení Esibiti kè di bo ntú n kabe. Mfii tu di Yiè nKuyie.

23

Isidayeeribe kó yebaa

¹ Kè ti Yiè nKuyie nnáké Mɔyiisi ke dò:

² Náké Isidayeeribe bè yo mbaà nyèè baa n kpéí.

De kó yebaa mmieke di ní tii nké n sante. N yóo di benkemu de kó yemàrè di ní yoo tí nyè. ³ Di ní pfi ndi tómmú yewe yekuò mieke, diyienni tu teompùtè nte. Di ní tí nde yiè kè n sante, de yiè di báa pfi mmutómmú bá kè di bo kèè bíkè de kó diyie tu n kperi ndi.

⁴ Nte yebaa nkó yemàrè teyè di ní yóo tí nyèè mieke kè n sante.

Diyentébanni

⁵ Dibenni tãnkú ketiwè kó diyie tepítè nè dinaanni kó dihuri mǎnni yó ntú diyentébanni ndi.

⁶ De kóo tãnkú omáá kó diyie tepítè nè dinummuri yó ntú pèèbè bèè í kǎrenè mutie mùù muuti be kó dibanni ndi. Dí nyo mpèèbè bèè í kǎrenè mutie mùù muuti ke dò yewe yeyieke.

⁷ Diyie ketiri yiè di tí nké n sante, de yiè di báa pfi mmutómmú.

⁸ Yewe yeyieke mieke kè nni mpáa nyepàrè ke tuò. Diyie yienni kítí nké n sante, di báa pfi mmutómmú.

Tidiketiti kó dibanni

⁹ Kè ti Yiè nKuyie nyí kébéinnè Mɔyiisi ke dò:

¹⁰ Náké Isidayeeribe ke tú n yè nké di ta dii mǎnni dihei n di duò ndi ke kùúti, ke dèi tidiketiti, di bou dibou kéduò nyikuò niùti.

¹¹ Kòò dè nni mbenke, kè dèe yie nké n di coute. Teompùtè yiè kó diwentèteri ndi ikuò niùti yóo dè nni mbenkemè,

¹² kè n féuté dipedabii dii mǎke dibenni dimáá ke kpa kuyènkú kétuo,

¹³ kéwáa mmuyoo neidóòbè bèkuò kè mù àntenè mekúò, nkéwáa mmenaà mbè tumè difèè diiri dikéè kécóú ndeinké kétuo. N òke dó dii panni ndi.

¹⁴ Di báa di di paa nkó tidiiti, di báa ti dàònè pèè, di me mbáá ti pùnnè kécááké, yoo di nti cáá ntibénti ke í keté ke dè bou dibou ke m pá. De kó ikuò yó mbomu sáá nè di yaábíó bá kè di bo kùù pikù.

Dididèibanni

¹⁵ Kè di ní m pá tidipanti dii yiè, di báa kaa nde kó diyie kè dèe wenté kè di keté kékaa nke dò seménnibè bèyieke,

¹⁶ Seménni oyiénnwè wenwe kó teompùtè yiè, dè yóo mbo yewe sipisínùmmú ndi, kè di m pá tidiiti.

¹⁷ De yiè bá wè wèè wáa ntidipanti kó muyoo nsààmú cidóòbè bètàati kédoònè pèèbè bèdèbè kékǎrenè mutie mùù muuti kè di tóni de kó dipànni kè m benke.

¹⁸ Pèè kó difónkúò kè dí n féuté yepedabe yeyieke yèè mǎke dibenni dimáá dimáá, ke kpa kuyènkú nè dinaadapanni dimáá nè yepedake yèdèé kè yè wènnénnè tidiiti di m pá ti, kè dè cóú mmenaà mbè tu mè difèè kétuo, dipànni ndi dii kó kufóòku n naati.

¹⁹ Kè di dèè dí wáa ndibodaà meyei nhútímú kpéí nnè yepedabe yèdèé yèè mǎke dibenni dimáá dimáá kè n féuté metaummè kpéí.

²⁰ Kè ikuò niùti dè nni mbenke kè dè nni nféuté metaummè tou borè, kéwènnénnè tidipanti kóo pèè nè yepedabe yedé. Dè tu n kperè nde bè m pá dè ikuò niùbè yóo nte dè.

²¹ De kó diyie kítí nké n sante, dí báa pfi mmutómmú de yiè. Dè yó ntú ikuò nyi di kpéí nsáá nè di yaábíó bá kè di bo kèè bíkè.

²² Kè di dei tidiiti di báa deite kétaunnè tii bo di paa mmànkú, di me mbáá kónté kédéri, dí tí yóo beçiribè nè bepòòbè kpéí. Mí ndi Yiè nKuyie mmú di te.

Siheú kó dibanni

²³ Kè ti Yiè nKuyie nnáké Mɔyiisi ke dò:

²⁴ Náké Isidayeeribe ke tú:

Dibenni tãnkú yiénnwè kó diyie ketiri ní yó ntú teompùtè nte, di ní tí nké n sante nè tipiéti nè siheú.

²⁵ De yiè di báa pfi mmutómmú, dí n féuté feðfè kétuo.

Meyei nhútímú kó diyie dieri

²⁶ Kè ti Yiè nKuyie nyí kénáké Mɔyiisi ke dò:

²⁷ Otànkù yienwè yìè pínni yó ntú meyei nhūtímù yìè ndi, di níí tíí nké n sànte, kèbou dinùù ké n féúté fèḏfè kétuo.

²⁸ Di báá pí mmutōmmù mamù de yìè meyei ncḗmmè kó diyìè ndi, bè yóó di dḗ di meyei ncḗmmè kó ikuó kè n di cḗ mmí ndi Yìè nKuyie.

²⁹ Kè wèè í bou dinùù de yìè bèè ò dènnè o kḗbe mièke.

³⁰ Kè wèè pí mmutōmmù de yìè m bo ò dèite o kḗbe mièke.

³¹ Di báá pí mmutōmmù de yìè dè yóó ntú ikuó nyi di kpéí nsáá bá kè di bo kèè bíékè.

³² De kó diyìè yó ntú n kperi ndi, otànkù yìè wéinní kó kuyuoou nku di yóó boumè dinùù kènto kétuo kènè diyìè teri kuyuoou.

Dibanni bè tu di titouti kperi

³³ Kè ti Yìè nKuyie nní nsáké ku náan̄ti kénáké Mōyiisi ke dḗ:

³⁴ Náké Isidayeeribe ke tú n yē nhotànkù yienwè yìè tepíitè nè dinummuri di níí ànné titouti kó dibanni kè n sànte, kè di mbo ke dḗ yewe yèyiekè.

³⁵ Diyìè ketiri yìè di tíí nké n sànte, de yìè òmḗu báá pí mmutōncḗmmù.

³⁶ Yewe yèyiekè yenyè mièke, bá di di níí n féúté fèḏfè kétuo. Diyìè niinni yìè ketíí nké n sànte kè n féúté fèḏfè kétuo. Di báá pí mmutōncḗmmù dibanni denni dii yìè.

³⁷ Kè ti Yìè nKuyie ndḗ: M me ntāātè yèè we di níí yóó yē ntíí kè n sànte, kè n fié iwūḥ kétuo kè m pā tidiiti kó yepārè, kè n fiénè iwūḥ metaummè kpeyi, kécóú mmenaḗ nkétuo kèntú mbá dii yìè di kuó dōmmè.

³⁸ Ke né yiénè iwūḥ di n feu i siom̄pùsi kó yewe nè yepārè di m pāa nyè nè iwūḥ di n feu i, di n dounkonè yèè nḗ kpéí nnè yepārè diwèi kpeye.

³⁹ De kó difōnkúó otànkù yienwè kó diyìè tepíitè nè dinummuri ke sḥ ndi dèite di diiti ke dèè, di ànné titouti kó dibanni kè nni nsánti ke dḗ yewe yèyiekè. Dibanni yìè ketiri nè diniinni yó ntú teom̄pùtè nte.

⁴⁰ Diyìè ketiri, dí waá nyetebe sàayè nè tipuonti nè kukó nkó titieti, kényānku metaummè tou di Yìè nKuyie nyiikè ke dḗ yewe yèyiekè.

⁴¹ Dibenni mièke di níí ànné dibanni kè nni nsánti ke dḗ yewe yèyiekè. Dè yó ntú ikuó nyi di kpéí nsáá nè di yaábíó. Dibenni tñnkù yienwè mièke nke di níí yóó ànnémè de kó dibanni.

⁴² Isidayeeribe di níí yó mbo titouti mièke nke ke dḗ yewe yèyiekè.

⁴³ Kè dèè yie kè di yaábíí banté ke do ndi dḗ ā titouti mièke nke, n di dènnení dii mōnni Esibiti. Mí ndi Yìè nKuyie mmí di te.

⁴⁴ Kè Mōyiisii náké Isidayeeribe yemḗrè bè yó mbaa nyè ti Yìè nKuyie nkó yebaa.

24

Bè bo mpí mmèè botí metaummè tou kó tefitíkèkètè

¹ Kè ti Yìè nKuyie nnáké Mōyiisi ke dḗ:

² Náké Isidayeeribe kè bè da duḥ nhodifíè kó mekḗsàamè di bo ntuḗnnemè tefitíkèkètè deyuo ndemḗu.

³ Kè Anḗò tē Iñné metaummè tou mièke kuyàakù kùù pí metaummè tou ñkú dè ku iikè, kè tē níí nyiè nke cóú mí ndi Yìè nKuyie n yìikè kéwenténè. Dè yóó ntú ikuó nyi di kpéí nnè di yaábíó sáá.

⁴ Anḗò yóó de nyínné tefitíkèkètè mesḗ nsàamè kpete kécōnnè te búkúsi kè dè níí ncóú nkeyènkè kemḗu n yìikè.

Pḗḗbè bè yó mpāa mbè Kuyie

⁵ A waá mmuyuo nsàamù kédḗḗnè pḗḗbè tepíitè nè bèdébè bá wèè pḗḗ kòo yuo ncḗkù mbo cidḗḗbè bèkuḗ.

⁶ Kāa bè daá mmesḗ nsàamè kóo táburi ñnkè icuó idéi bèkuḗ bèkuḗ mí ndi Yìè nKuyie n yìikè,

⁷ kécóú mbá kùu cuḥ ñnkè tihúánti sàati bè yóó tuḗ nti, kè dèè benke pḗḗ omḗu túmè mí ndi Yìè nKuyie n kou.

⁸ Bá tēè om̄pùtè nte bè níí yóó daammè de kóo pḗḗ mesḗ nsàamè kóo táburi ñnkè mí ndi Yìè nKuyie n yìikè. Díndi Isidayeeribe di dḗ nké mme ndḗri sáá.

⁹ Anḗò nè o bí beè yó nte de kóo pḗḗ, bè níí nkari metaummè tou kó kudànkù kè bè cāáké ke yé bè nè nni mpāmèmu kè beè cāá nké beè dḗ nké bè di. De kó ikuó yó mbomu sáá.

Bè dḗ nkédḗḗmè wèè sáá nKuyie nè wèè bo poté otai kékwo

¹⁰⁻¹¹ Danni kóo nitipòkù mọ̀u wèè do bo Isidayeeribe cuokè kòo yètìrì tu Dibidi, kòo peité osapàà nkòo yètìrì ntu Sedomii, kòo peiténè Esibiti kou mọ̀u odapàà. Diyiè mari kè dè kóo dapàà nnè Isidayeerì kou, kè bè nkpa nkè de kóo dapàà nsáá nKuyie, kè bèè ò kòtènè Mọ̀yiisi borè.

¹² Kè bèè ò kànnè ké nhò bàa ke kèmmùnè ti Yiè nKuyie mbo bè nàkámè bè dò nkòò dḡḡmè.

¹³ Kè ti Yiè nKuyie mbéinnè Mọ̀yiisi ke dḡ:

¹⁴ De kóo dapàà wèè n sáá mmí nKuyie, á ò dènnè Isidayeeribe kari, bèè kó dimàà kèè ò n sáámmè mí nKuyie nkè bèè nḡḡ mbe nḡu o yuu ìnkè kè Isidayeeribe bəmouu ò bùstí yetárè kékúo.

¹⁵ Kàa náké Isidayeeribe ke tú n yē nkè wèè n sáá mmí nKuyie nkùù ò te wèè tḡ de kó meyci.

¹⁶ Kè wèè n sáá mbè dò nkòò bùstí yetárè nyè kékúo, kòò tu opàḡ yoo dihei yiè nke né n sáá mbèè ò kùo.

¹⁷ Kè wèè poté otàù ke kùo, bèè ò kùo.

¹⁸ Kè wèè kùo otàù kó fèḡfè wèè ò yietí fèḡùfè.

¹⁹ Wèè kòute otàù bè múnkèè ò kòute.

²⁰ Wèè kèété otàù kḡḡ bèè kèété o kperi. Kè wèè kpéété otàù ònḡfè bèè kpéété o kofe. Kè wèè feuté otàù ònḡḡ bèè feuté o kperi. Kè wèè ànnè otàù kuyènkù bèè kù nhò ànnè múnke.

²¹ Kè wèè poté fèḡfè ke kùo wèè yietí kéfḡḡ, kè wèè poté oniti ke kùo bèè ò kùo.

²² Di bekùnè mèè botí dihei yembè di yó mme mbekùnè bepḡḡbè. Mí ndi Yiè nKuyie mmí di te.

²³ Mọ̀yiisi tì náké dii mḡḡni Isidayeeribe kè bèè denne de kóo dapàà nwèè sáá nKuyie mbe kari kóò bùstí yetárè kékúo. Memme bè dḡḡmè ti Yiè nKuyie nnákè ti Mọ̀yiisi.

25

Dibenni ketenkè bo ompè di

¹ Kè ti Yiè nKuyie mbéinnè Mọ̀yiisi Sinaii tārì ìnkè ke dḡ:

² Náké Isidayeeribe ke tú n yē nkè di ta dii mḡḡni dihei n di duḡ ndi, dí soó mmukútímù, kè ketenkèè ompè kè dè ntú n kó disànni.

³ Dí nkuuti ke dḡ yebie nyèkuḡ, kèmbuati di diiti, kèpíenko fínyí kó detie nke tḡḡ de be.

⁴ Dibenni yiénni mieke ketenkè kó diomḡpúbenni ndi, di báá buatí, di me mbáá píe nfínyí kó detie. Dè yó ntú n kó disànni ndi.

⁵ Kè tididenti yè di báá tì dèite, bá nè di í me mpiemmè di tie nkè dè peité, di báá tḡḡ de be, ketenkèè omḡpúbenni ndi.

⁶ Dí nyo ntididenti díndi nè di kó tidaatí nè di kó betḡmbè nè bepḡḡbè bèè di bonè.

⁷ Nè de kó tidiiti mieke nke di wḡḡ yóó pètémè kédí nè dihei kó tiwanwanti timou.

Tidaatí fḡḡmmù kó dibenni

⁸ Di ní kàa nyebie nyèyiekè yèyiekè kuce mèyiekè. De kó yebie nyó mbo yebie nsipísínàà nè yèwèi ndi.

⁹ Dibenni sipísínàà nè diweínni kóo tánkù yiénnè kó diyiè píínni, diyiè dièri ndi, meyci nhútímù kpéí. Dí duḡ nkè bèè eé ditàtcheu dihei dimou mieke,

¹⁰ kèpíèké, dibenni sipísínùmmù kperi yó ntúmè tidaatí fḡḡmmù kperi ndi, dibanni dièri kó dibenni ndi, òmou ténke bá ntú kudaakù n kó ketenkè kemou mieke. De kó dibenni bá wè ò bo na kèwète kètieke o tenké, bá wè kòo kò nho cḡèè.

¹¹ Dibenni sipísínùmmù kperi yó ntú tidaatí fḡḡmmù kperi ndi, dibanni dièri kó dibenni ndi. De benni di báá buatí di me mbáá dèite tididenti yoo di tḡḡ detie mbè tu dè fínyí de be, di í píe nde kó yèbe.

¹² De kó dibenni tú tidaatí fḡḡmmù kperi ndi, de kó dibenni mieke di yó nyo ntididenti nti. Diwèi kó dibenni ndi, dí ndi wùò ndii cáá.

¹³ De kó dibenni mieke bá wè ò bo na kèwète kètieke o tenké.

¹⁴ Kòò mọ̀u fiitinè o kou ketenkè yoo ò kè nhò donnè, ò báá ò ciitè.

¹⁵ Wèè wénté dè kpaá yebie nyèḡḡ kè n kó dibennii tuakení, de mieke nke ò yóó namè kóò kèété idítí.

¹⁶ Kè yebie nsù idítí nsù kè yè me nkénni idítí nkénni, di yó nwéi yebie mmamè mme ke kékí idítí.

¹⁷ Di mieke òmou báá ciitè otàù. Di nni ndé, mí ndi Yiè nKuyie mmí di te.

¹⁸ Dí mpí n tié nnè n kuḡ kéndḡari dè yèmmè, memme di bo mbomè di tenké ke bá nyèkù dèmarè.

¹⁹ Kè di paa nní mpeí, kè di yo nke sànnè kèmbò ke í yèkù.

²⁰ Kè dè yèmmè di bo beke dimáà ke dò: Ti né yó nyo mba kè ti í kùúfí dibenni yíénní ke dèite tidiítí?

²¹ N yóó duó nkè n kó mesàà mmeè níí mbo di ìnkè, dibenni kuónnì mieke kè di paa nní peíté, kè dè nsànnè di bo nyommè ke dò yebie nyètààti.

²² Kè di buotí dibenni níinnì mieke di bo na kényo ntidikóti kétuakenè dibenni wéínní di bo deitemè tipánti.

A bo wète kédontémè a tenkè

²³ Òmòù báá fité ketenkè sáà kè dèe deè ke yé mfi temè ketenkè kè di tú bepòòbè ke bo ke mieke.

²⁴ Dihei n yóó di duó ndi mieke, dí dóú nyikuú kòò mǎu fité o tenkè wèe na kèwète kè kè donté.

²⁵ Kòò mǎu tebite ta ticfíti ke fité ketenkè, o cífète kou wèè ò tókèné wèè dò nkèwète kè kè donté.

²⁶ Kòò mǎu me nyí mǎke wèè ò tókèné ke bo na kè kè donté, kòò wète ke pètè dìi yìè idíítí ò bo na kèwète kédonté o tenkè.

²⁷ Bèe kaà nyebie nyèè pèèté kèbate yèè kpaá, kè tidaati fíimmù benni né na kétuakení kòò ò tèínné, kèwète kétieke o tenkè.

²⁸ Kòò me nyí pètè ò bo yietí mù wèè kè donté wè nkpaá ke kè te, ke baanè tidaati fíimmù benni kòò né na kèwète kécouté o tenkè.

²⁹ Kòò me nfité tefèté kè tè bo dihei iduotí fité di, dibenni dimáà kó mukũũ mmieke nke ò bo namè kèwète kè tè donté. Kòò dǎ kèwète kè tè donté dè báá pèèté dibenni nè ò tè fitémè.

³⁰ Kè dè pèèté dibenni kòò í wète ke tè donté, wèè tè donté wèè yó ntè te sáà nè o yaábíó. Te yìè mbáá wète kè tè couté tidaati fíimmù bo tuòkemè.

³¹ Kè sicíí síi bo yehèkè iduotí í fité yè si yó ndònnè depaa ndòmmè mme, te yìè nní bo na kèwète kè tè donté yoo wèe wète kè tè couté tidaati fíimmù bo tuòkemè.

Defiibe biè yó mmǎkemu kuce ke níi na kèwète kédonté be tenkè yoo be céí sáà.

³³ Bá kè Defii botí kou wèè donténè o tebite tefèté, kè tidaati fíimmù benni tùòke wèe wète kè tè duó nte yìè, ke yé be céí síi tumè be kperè bè mǎke dè Isidayeeribe tenkè mieke.

³⁴ Bè báá fité be pennè be kó ketenkè yó nni nke sáà.

Bè bo mpenni mèè botí becíribè be kperè

³⁵ Kòò mǎu kou ta ticfíti mieke ke ténke í mǎke mùmamù, wè nhò tǎ, kòò me ntú opòò nwe ò nhò tǎ, kè dèe yie nkòò mbo o borè.

³⁶ Ò bá nwanti mucóntimu o ìnkè, ò bá nwanti ke bo ò di. Ò ndé mí ndi Yìè nKuyie nkè o kou nhò bonè.

³⁷ Kòò me nhò pènte idíítí nyi ò bá nwanti kécónte, kè tidiitù me nni nti ò bá nwanti wèe ò tèínné kénóó.

³⁸ Mí ndi Yìè nKuyie mmfi di te kè di dènnení Esibiti ke bo di duó nKannahā tenkè, kè di ntú n kǎbe.

Oniti bo wète kédontémè otǎu

³⁹ Kòò mǎu kou ta mesémme mieke ke ténke í mǎke mùmamù, ke fiténè omáà otǎu ke bo mpíi nho tǎmmù, wèè ò donté ò báá ò píínnè mudaatǎmmù.

⁴⁰ Wè nhò bonè ke dònne ò kóo tǎnti yoo wèè kǎtení ke ò taànè. Wè nhò píínnè mutǎmmù kè tidaati fíimmù benni yáa tuòkenni.

⁴¹ Kè tidaati fíimmù benni tùòkenni, wèe kò nwenwe nè o bí o kǎbe borè, kékari o yembè tenkè.

⁴² Di tú n kó betǎmbè mbe, kè n di dènnení Esibiti, òmòù báá fité omáà bè ǎǎ fitémè kudaakù.

⁴³ Di mieke òmòù báá dǎnnè otǎu muwèrímu. Mí ndi Yìè nKuyie mmfi di te, di nni ndé!

⁴⁴ Di kó tidaati tinitidaati nè tinitipòtí tì yóò yènní yehèkè yèè di fité yènye. Di yó mbe ndonnè tidaati.

⁴⁵ Bepòòbè bèè kǎtení ke di bonè, di bo na ke níi donté be bí, yoo bèè do di bonè nè dimònni be yaábí. Bè bè peíté di tenkè nke dii bè te.

⁴⁶ Di bo kú káyóu dè di bí ìi dò nké dè tùóté, kè bembè ntú di kó tidaati sáà. Kè di tebíi Isidayeeribe tǎbè, òmòù báá dǎnnè otǎu muwèrímu.

⁴⁷ Kè dè me ndò mbepòòbè yoo bèè kǎtenè ke di bonè be kóò mǎu mǎke idíítí, kè di tebite matè ò mǎkenè dibànni, kòò fiténè temáá yoo bá kè bepòòbè kó deyaábire marè nde tè fiténèmmè temáá.

⁴⁸ Di mǎkemu kuce ke bo na kèwète kédonté di tebite, di kou mǎu bo na kèwète kédonté di tebite.

49 O cice kou yoo o cice kou kó debire bo na kékéwete ké tè donté, yoo otàù m̀ou nè wè bè tu meyíí mmémáá k̀obe. Kè dé í dò mmemme tè wète ke pètè te kperè tè bo na kékéwete kédonté temáá.

50 Kè tè yóó donté temáá bèe náké nè wèè do nké tè donté, kè bèe kaa nyebie nwèè do tè donté ò tè donté kè yèè bie sooté de cuokè, kè n kó dibenni né na kétuakení. Bè yóó wénté yebie nyèè soké yènye de cuokè ke né na kékééte idíítí bá ìi yìè kè idíítí mmànnè bè 55 yietí í otòntí diyìè dimáá mieke.

51 Kè de kó yebie nkpaá ke sù ò yóó yietí kè ì nsũmu kè di tebite na kékéwete kédonté temáá.

52 Kè yebie mme nyí kpaá sù kè tidaati fíimm̀u benni t̀uòkení tè tò yietí kè de mmànnè yebie mmámè, kè tèe wète kédonté temáá.

53 Kè bè donté òm̀ou ò ní yó mbo wèè ò donté o c̀ètè ke dò nho t̀ontí nwe, di báá yie nkè bè nhò dààrinè muwèrímú.

54 Kòò me nyí na ke bo wète kédonté omáá de kó meborime medé mieke wè mbaa tidaati fíimm̀u benni kèyè wenwe nè o bí.

Kuyie nyèmmè ku k̀obe dò nké nku ntũ nkumáá

55 Dìndi Isidayeeriibe di tú n kó betòmbè mbe kè n di dènnení Esibiti kó ketenkè. Mí ndi Yìè nkuyie m̀i di dènnení Esibiti tenkè. Mí ndi Yìè nkuyie mm̀i di te.

26

1 Di báá dàò sitenkaaní kè sí fííkú yoo di fííkú yesĩmpókè, di báá cíéké yetárè ké yè kèrì tifèntí kèfííkú kènninku ye ìkè. Mí ndi Yìè nkuyie mm̀i di te.

2 Dí mpí n di náké tí sionmp̀usi ìnkè, kéndé n taummè tou. Mí tu di Yìè nkuyie.

Kuyie nyèmmè nkũ yóó bè dàò mesàá

3 Kè tí Yìè nkuyie mbéinnè Isidayeeriibe ke dò: Kè di yie nke pí n tié nnè n tannò ke dàari dè yèmmè,

4 m bo ndi duò nfetaafè fe m̀onni, kè di paa nní mpeí mesàá nkè di tebiiti mpeí mesàá.

5 Kè di ní mpuotí tidiiti kè di tebiitii binè, kè di ntũ di tebiiti kétuàkenè di bo buotímè tidiiti, kè di nyo ke sànnè kəmbo bá dèmarè í di koánnè.

6 Kè n di duò ndiwèì dihei mieke, kè di ní nduò ke í yìèkù. Kè n kai ndesinnè, mudoo ténke báá nné di kó ketenkè mieke.

7 Kè di mbeti di dootitòbè ke bè kòu.

8 Di mieke benitibè bènũmm̀u ní bo mbeti tekòutè (100), kè tekòutè mbeti tekoupirípítè (10000) kè di bè kòu.

9 Kè nní mbo difònkó kéduò nkè di pié kè nní mpí n di dòònè mèè taummè.

10 Kè di ní nyo ndi diiti kè tipántii bí, kè di c̀ũnní tikóti kéánnè tipántii.

11 Kè n c̀ètè mbo di cuokè sáá, m báá di pè.

12 M bo mbo di cuokè, kè di te kè di tú n k̀obe.

13 Mí ndi Yìè nkuyie mm̀i di te, ke di dènnení Esibiti. Kè de bo yie nkè di ténke bá ntú tidaati, ke touté di tuò Esibiti k̀obe do di toú nyè, ke dí na ke 5 nkéri ke yíéo.

Kuyie nyè kũ yóó bè potè tii yèti

14 Kè tí Yìè nkuyie nní nsóké ku náàntí kèbéi nke dò: Kè di me nyete n kpeti ke í tũnne n tannò yemou,

15 kè di búttinnè n kuò ke pè n tié, kè di t̀òte n di dòònè mèè taummè, ke yóu ke ténke í dàari n tannò yemou yèmmè.

16 Nte n yóó di dàòmè:

M bo duò nkè meyei ndiemè di do ké di kũò nkè kukàntonnoò diekù di pí nkè di nuò nta, kè kùu ta kéncaá ndi k̀òntí. Kè di ní buotí tidiiti kè tí bí kè di dootitòbèe kòtení kè tí dèite bá di báá c̀ònte.

17 Kè n di búttinnè kè di dootitòbèe di na, di nũmbè bo di baatè kè di ncooti bá bè í di beti.

18 Bá nè memme kè di í kènté n kpeti, nní ndi soké tiyèiti di yei nkpeí,

19 kèponte di wèrímú mùu te kè di m̀oke tefentè, m bo duò nkè tiwetii kpenke timáti tèmè bá fetaafe bá nniú, kè ketenkèe kpenke kédontenè disòwũò.

20 Kè di s̀ónté kèndeú di wèrímú detetirè bá di paa mbá mpeí. Di paa nkó titebiiti me mbá mpeí.

21 Nè memme kè di yete, ke í d̀ó kè n kènté, nní ndi soké tiyèiti di yei mmámè,

22 kéduò nkè desinnèe yènní kèmpíi ndi bí, kédeè di wũò, desinnè bo di yaate kè di ce di do keri ii kpánnè.

23 Kè n yí memme kè de í sànnè ke bo di tié, kè de dò ndi kpaá soké ke yetíri n kpeti.

24 De m̀onni mí mmómmuò mm̀i nè yóó cómmú kè di potè di yei nkpeí,

²⁵ Kéduò nkè di dootitabè ndi kòu, ke peiri di tôte màè kpéi n di dàòné màè taummè. Kè di coké ke tí ndi ekè mieke, n duónko mutenkũũ nnè ðe kpéi nkè di ta di dootitabè nòu mieke.

²⁶ Kè n di mǎnte mudii, kè ðenitipòbè tepíítè níi wǎnné kǎpũnné pǎé dipééfiunnì ðimáá mieke, kè wè ndi duò nkè dí ò berí kǎwérí kǎcááké bá di bá nsànnè.

²⁷ Kè n yí memme kè di baa yete ke í dó ke n kǎnté,

²⁸ m mieke bo di yè, kè n di ànné tiyēīti di yei nkǎpéi,

²⁹ kè di nkòu di bí ke cáá, inítidaai nē inítipòl,

³⁰ ke può ndi bǎwũstǎrè nē di wũstǎrè di tuò nyèè ñnkè tihúúnti kè di kuò kǎwǎnnè nē di bǎkè m può nyè.

³¹ M mieke bo di yè kè n duò nkè di ekè naá ntidobonti, kè m può ndi wũstǎrè, n tǎnke bá nkémũũ tihúúnti di tuò nti kó kufǎòku.

³² Mfi mǎmmuò nyóò pǎnte di kó dihei kǎdéíté, kè ðe di di dootitabè bèè kǎriní ke bo mbo ðe kó dihei mieke.

³³ Kè n duò nkè mudoò tanní kè dí cǎté, kè di cǎī naá ntidobonti, kè di tenkèe dǎúnko.

³⁴ Di bo mbo ðii mǎnni di dootitabè tenkè mieke, ðe mǎnni di tenkè bo pété teomputè di do kè mǎnte tē,

³⁵ kè bo om̄pè, ðe mǎnni kǎfóò ndi do kè yetenè tēè om̄putè di bo ðii mǎnni ke mieke.

³⁶ Di kǎbe bèè bo yenté di dootitabè ekè mieke m bo bè ànné kufǎwáá, mbá kè kufǎkpǎrikú nampe bèe coké kǎndò nhòmǎu bè bèti nē disii, kè bè ncokú ke duò bá òmǎu í bè bèti.

³⁷ Bè bo ncokú ke bǎfírí betǎbè ke dò mbe dootitabè bè bèti, òmǎu me nyí bè bèti. Di báá na kǎbaa di dootitabè.

³⁸ Kè di yei ndi dootitabè tenkè mieke, kè kè di di.

³⁹ Di mieke bèè bo yenté kǎmbo be dootitabè ekè mieke bè bo ncǎtiri, be mǎmmǎmbe be yei nkǎpéi nnè be yembè kǎme kpéi.

Kuyie nyóò daatenímè kù dàòné Isidayeeribe màè taummè kpéi

⁴⁰ De mǎnni ndi Isidayeeribe bèè yó nkǎá bè yóò bantémè bambè nē be yembè bè dàòmè meyei nké mà dáa nke dǎ: Tí cààrǎmu tí yetemè a kpeti.

⁴¹ De mǎnni kǎbanté ke dò mmíi cǎrímú ke bè ðenne be tenkè, ke bè kǎtenè be dootitabè cie. De mǎnni bambè bèè to do kǎpǎnni kè bèe kǎkũnnè bǎmáá kǎyie mbe caàrimè.

⁴² De mǎnni kè n daatení n dàòné màè taummè Sakǎbu nē Isaki nē Abarahammu nē n do nǎkè tí be kó dihei kpéi.

⁴³ Bè í bo yèè mǎrè mieke be ei, di bo om̄pè. Ke sǎ mbè ité kè di dǎúnko, ðe mǎnni kè bèe yá meyei nkó mucǎntimu bè yete màè kpéi n tié nke pè n kuò.

⁴⁴ Bá nē bè yó mme mbomè be dootitabè cie n yí yóò bè dootó, yoo m mieke be yè kè mbè kǎpáí, kǎtǎte metaummè n do bè dàòné mè. Mí mbe Yiè nKuyie mmíi bè te.

⁴⁵ N yóò daatemu be kpéi nkédáatení n do dàòné màè taummè be yembè kè bè ðenne Esibiti ibotí tǎi nuò mmieke ke bo ntú be Yiè nKuyie. Mfi tu di Yiè nKuyie.

⁴⁶ Yèè tannò nye ti Yiè nKuyie ndo nǎkémè Mǎyiisi nē ku tié nnè ku kuò Sinaii tǎri ñnkè Isidayeeribe kpéi.

27

Bè bo ndèi màè botí bè dàúnnè yèè nò Kuyie

¹ Kè ti Yiè nKuyie mbéinnè Mǎyiisi ke dǎ:

² Nǎké Isidayeeribe ke tú n yè nkòò mǎu dǎ kǎdeite dinùù ò n dàúnnè ði, kòò n dàúnnè ðinùù ke benné nē onití nwe.

³ Onití wèè mǎke yebie nsipísidé kǎntó kǎtuǎkenè yebie nsipísikuò o díítí bo medítibii nsipísinnũmũ ndi, bè kǎéte í metaummè tou kpéi.

⁴ Kòo nitipòkù nwe o díítí bo medítibii nsipísitǎati ndi.

⁵ Kè ðebire nde ðèè mǎke yebie nyènnũmũ kǎntó kǎtuǎkenè sipísidé, kè ðe tu ðenitidaare nde ðe díítí mbo medítibii nsipísidé, kè ðenitipòrè me nni nde ði mbo medítibii ntepiítè.

⁶ Dèè mǎke otǎnkú òmáá kǎntó kǎtuǎke yebie nyènnũmũ, kè ðenitidaarè nde ðe díítí mbo medítibii mmènnũmũ, kè ðenitipòrè nde mè mbo mǎtǎati.

⁷ Yebie nsipísikuò kó ðifǎnkúò kǎbe, kòo nitidòu nwe medítibii ntepiítè nē mènũmũ, onitipòkù medítibii ntepiítè.

⁸ Kòo mǎu me ncǎte ke í dò nhò bo na kǎyietí ðe kó idíítí, bèè ò tǎní ikuò niùti borè, kè ikuò niùtii kǎéte o díítí.

⁹ Kè ðe me ndò mbè m pǎ ðe tu fǎǎfǎ nfe bè n feu fè, fè tu n kǎfe nfe.

¹⁰ Bè báá na ké fè cèètenè fetefè fesàáfè yoo fesínfè. Kè bè tùóté fèǎfè bè m pā fè ke cèètenè fetefè idé i naá n kpeyi nyi.

¹¹ Kè de kó fèǎfè me ntu ikuó yete fēnfē, bèe fē benke ikuó niùti bá kè fè tu fèò botí,

¹² kòo fè wènté kényà fè wenni yoo fè sī nkékéété fè díítí.

¹³ Kè fè yiè nweè me ndó kèwète kè fè donté wèe yietí bè fè kèéte ì díítí kénós nke ì mmànnè ò bo totémè ò me nyietí i yecúò yè̀nùmmù kó dimáá.

¹⁴ Kòo m̀ou m pā o c̀fètè, ikuó niùti t̀e wènté, kè t̀e wenni yoo te sī, kòo yí mù, mummu.

¹⁵ Kè t̀e yiè nweè me ndó kèwète kè t̀e donté wèe yietí bè t̀e kèéte ì díítí kénós nke ì mmànnè bè bo totémè ò yietí i yecúò yè̀nùmmù kó dimáá kè ntè te.

¹⁶ Kòo m̀ou m pā ketenkè, dí wènté bè bo kè buatí tidiboti kè ti mmàmè, kékéété ke díítí. Kè kè d̀o nke bo na kécouté tidiboti cidóobè sikousitáati (300) ke díítí mbo medítibii nsipísínùmmù.

¹⁷ Kòo yó m pā de kó ketenkè, ke s̀ó tidaati f̀íimmù benni bo ke díítí baá mme mmá.

¹⁸ Kè tidaati f̀íimmù benni me mpèèté, kòo kè nni mpá, ikuó niùti kaà nyebie nyèè kpaá kè tidaati f̀íimmù benni terii tuòkení kékéété ke díítí.

¹⁹ Kè kè yiè nwète ke d̀s kè kè donté wèe yietí ikuó niùti kèéte ì díítí kénós nke ì mmànnè bè bo totémè ò yietí i yecúò yè̀nùmmù kó dimáá kè kè tieke.

²⁰ Kòo me nyí kè donté o m̀ómmuò nkòò kè fiténè ot̀ou m̀ou dè dèèmu. Ò ténke báá na ké kè donté.

²¹ Kè tidaati f̀íimmù benni me ntùòke, wèe me nkè donté wèe kè yóu, kè naá n kòke nke. Ikuó niùbè bèe kè tieke. Bè kè nni mpámu.

²² Kòo m̀ou m pā ketenkè ò donté kè, kè dè í tú o yembè kòke,

²³ ikuó niùti wènté yebie nyèè kpaá kè tidaati f̀íimmù bennii tuòkení kékéété ke díítí wèe kè nni mpáa nkòo yietí ke díítí de yiè, i tu n kpeyi nyi.

²⁴ Kè tidaati f̀íimmù benni t̀uòke wèe do kè te nè dimònni wèe wète kè kè còuté, o yembè kòke nke.

²⁵ Bè ní yóó t̀unne idíítí ì kèéte metaummè tou kpéi i kó kukperíkù nku, kékéété de kó idíítí. De kó idíítí kó fesàmpófè c̀éèkù bo kádammù tepíítè nte.

Yepàre yebotí yebotí

²⁶ Òm̀ou bá m pā o ð̀fè peité fè meketimè kè fè tu fedaafe, fè die nke tú n kòfe nfe. Kòo nàáfè nfe yoo o pièfè yoo o buoté.

²⁷ Kòo m̀ou m pā fèǎfè bè í n feu fè, bè bo na kèwète kè fè donté kényietí fè díítí kénós nke dè mmànnè bè bo totémè ò yietí i yecúò yè̀nùmmù kó dimáá. Kè fè yiè me nyí d̀s kèwète kè fè donté bèe fè fité fè díítí.

²⁸ Kòo m̀ou m pā dèmarè ke tú, ò dè nni mpámu s̀áá, bè báá na kèwète kè dè donté yoo bèe dè fité. Kòo niti nwe yoo fèǎfè yoo o yembè o yóunè kèè tenkè, bè m pāa ndèè kó dimàa mebotí dè tu n kperè nde.

²⁹ Kòo niti nwe bè m pāmè bè báá na kèwète kòò donté, bèe ò kùò.

Ti bo n duòmmè Kuyie nti m̀oke de kó dimàa kó depíindè

³⁰ Kè di dèite di paa nkó tidiiti nè di tebiiti dí dè berí kèdeite dèè tu depíindè, dè tu n kperè nde.

³¹ Kòo m̀ou d̀s kèwète kédonté o kó depíindè kó dèmarè wèe yietí kénós nke dè mmànnè bè bo totémè ò yietí i yecúò yè̀nùmmù kó dimáá.

³² Dèè kó dimàa tu iwū̀s, inààke nè ipe nè sibóó, fèè ð̀fè níú tú fepíínfè fè tu nkòfe nfe.

³³ Dí ní báá fè cèètenè fesàáfè yoo fesínfè. Kòo m̀ou fè cèète, fēnfē nè ò cèètenè fè idé i naá n kpeyi nyi, bè me mbáá na kèwète kè ì donté.

³⁴ Ti Yiè nKuyie ndo dúó nyii kuó nyi M̀oyiisi Sinaii t̀ari Ìnkè Isidayeeriibe kpéi.

Mukétímù Di mpátiri tɔ tii náànti

Mukétímù kó dipátiri ti náá mMɔyiisi do bè duó nKuyie nkuó Sinaii tãri kédeè ké bèe báátimè mme kékéte ké bo ta Kuyie mbè duó ndii èi. Bè de nkété kétuáke Kadeesi Badinnea tenké ké de nkpaá bè bo tamè dihei máá, ké bè né depe bè bo tamè de kó dihei. Ké Kuyie nyúś mbe to, ké bèe fité ké dà yebie nsipísináà dikpáá mieke, ké de mboni ké bè baa tuáke Mɔabu tenké mukókúś nkóó dãmèèri bakú you. Isidayeeribe do dò nké de nyité kéta Kuyie mbè duó nkéè tenké Kannaháa.

De kó dipátiri sɔtè Mudennimù kó dipátiri nè ikuó niúbè pátiri ye kó tináànti nti, ké benkú Kuyie nkó benitibè do ciinnimè, ké be tákumè níí bonke di nyiè kéwéte kétonké diteri. Nè memme ké Kuyie nkuu me mpí nku nùu kù bè dɔunnè di ké dó ké di dàd. Ké Mɔyiisi ncómmù benitibè cuoké ké náá mbenitibè Kuyie nhò náké ti, ké kù báá mbenitibè kpéi.

Di mpátiri náànti duó ké dòmmè

1. Bè do kéréimè ditãri Sinaii kó dikpáá mieke 1:1-10:10
2. Bè itémè Sinaii ké ta Mɔabu biriku 10:11-21:35
3. Bè bomè Mɔabu tenké:

Badaki do yémme Badammuu bɔnté Isidayeeribe kusínkù 22-24

Bè yeténèmè Kuyie, mucèmmu sɔtémè nè ikuó mai de kó tináànti 25-36

ISIDAYEERIBE DO KÉRIME DITÁRÌ SINNAII KÓ DIKPÁÁ

Bè kàammè Isidayeeribe meketimè

¹ Isidayeeribe ye Esibiti ké de mmáke dibenni ndi. Dibenni déri kóo tãnkù odéri kó diyè ketiri, ké ti Yiè nKuyie mbéinnè Mɔyiisi Sinaii kó dikpáá ku taummè tou mieke ké dà:

² Kaannè Isidayeeribe kéntù mbe naàmùnti tùmme titòbè nè be cɛ́i tũ ntùmme sitòbè, di kaa mbèè kó dimàà tu benitidaabè kéwãri bá wè o yètiri.

³ Mɔyiisi f̄s nnè Anɔɔ di kaa nyIsidayeeribe bèè mðke yebie nsipísidè kénto ké deètinko bèè bo na kékote mudoò be firè dòmmè.

⁴ Bá kùu naàmùnkù be cɛ́i mieke dí deite okóti òmáà òmáà ké bè ndi neínè.

⁵ Nte bèè yóó di neínè be yetè:

Dubenni kó kunaàmùnkù mieke, Sedeuu bire Edisuu.

⁶ Simmèśś kòku mieke, Sudisadaai bire Sedumieri.

⁷ Sudaá kòku, Amminadabu bire Nasśś.

⁸ Isakaa kòku, Súaá bire Nétanneyedi.

⁹ Sabunɔɔ kòku, Edonni bire Ediabu.

¹⁰ Sosèfu kó ibi Efadaimmu nè Manansee be kó tinaàmùnti kòbe:

Efadaimmu kòku, Ammiudi bire Edisama.

Manansee kòku, Pedasuu bire Kammidiyedi.

¹¹ Bensamèe kòku, Kideonii bire Abidanni.

¹² Danni kòku, Amisadaai bire Ayiesee.

¹³ Asee kòku, Okadanni bire Pakiyedi.

¹⁴ Kadi kòku, Deuyedi bire Ediasafu.

¹⁵ Nefutadii kòku, Enanni bire Aida.

¹⁶ De kó benitibè do tú bè tãátè bèmbè. Bè do tú bèè kòti bèmbè be botí mieke ké ni benitibè sikoupi.

¹⁷ Merimè Mɔyiisi nè Anɔɔ ké bèe túótè de kó benitibè bè tãátè bè,

¹⁸ kətíí nyIsidayeeribe beməu otànkù déri kó diyè ketiri, ké Isidayeeribe bate be naàmùnti nè be cɛ́i, ké bèe dei bèè mðke yebie nsipísidè sidé kèndeètinko.

¹⁹ Merimè Mɔyiisi bè kàammè Sinaii kó dikpáá mieke ti Yiè nKuyie ndo ti nhò náké ké ye ndè ndómmè.

Bè ketémè mukàmmù

²⁰ Bè bâte dii mðnni Dubenni wèe tu Isidayeeribe kóo po kó kunaàmùnkù kédeè ké bèe kaa mbèè kó dimàà tũðke yebie nsipísidè kèndeètinko, bèè dò mbè bo na kékote mudoò.

²¹ Bè do kaa mbè Dubenni kó kunaàmùnkù bè do bo sikoupiśínáà nè sikoupiśikuú nè sikousinúmmù ndi (46500).

22 Kè bèe bate Simmeṣṣ kó kunaàmùnkù kékaa mbèè m̀àke yebie nsipísídé kéndèètinko benitidaabè máá ḱéwári be yètè.

23 Kè bè m̀bo sikoúpí́sínùmmù nè sikoúpí́sìwèi nè sikousitááti (59300).

24 Kè bèe bate Kadi naàmùnkù k̀obe be ćéí d̀ò ndòmmè benitidaabè, bèè m̀àke yebie nsipísídé kéndèètinko bèè d̀ò nkéna kékote mudoò.

25 Kè bè m̀bo sikoúpí́sínàà nè sikoúpí́sínùmmù nè sikousikuò nè sipísínùmmù (45650).

26 Kè bèe bate Sudaà naàmùnkù k̀obe be ćéí d̀ò ndòmmè benitidaabè, bèè m̀àke yebie nsipísídé kéndèètinko bèè d̀ò nkéna kékote mudoò.

27 Kè bè m̀bo sikoúpí́sìyiekè nè sikoúpí́sínàà nè sikousikuò (74600).

28 Kè bèe bate Isakaa naàmùnkù k̀obe be ćéí d̀ò ndòmmè benitidaabè bèè m̀àke yebie nsipísídé kéndèètinko, bèè d̀ò nkéna kékote mudoò,

29 Kè bè m̀bo sikoúpí́sínùmmù nè sikoúpí́sínàà nè sikousinàà (54400).

30 Kè bèe bate Sabunṵ naàmùnkù k̀obe be ćéí d̀ò ndòmmè benitidaabè bèè m̀àke yebie nsipísídé kéndèètinko bèè d̀ò nkéna kékote mudoò,

31 Kè bè m̀bo sikoúpí́sínùmmù nè sikoúpí́sìyiekè nè sikousinàà (57400).

32 Kè bèe bate Sosefu bire Efadaimmu kó kunaàmùnkù k̀obe be ćéí d̀ò ndòmmè benitidaabè bèè m̀àke yebie nsipísídé kéndèètinko, bèè d̀ò nkéna kékote mudoò,

33 Kè bè m̀bo sikoúpí́sínàà nè sikousínùmmù (40500).

34 Kè bèe bate Manansee, Sosefu bire terè kó kunaàmùnkù k̀obe, benitidaabè bèè m̀àke yebie nsipísídé kéndèètinko, bèè d̀ò nkéna kékote mudoò,

35 Kè bè m̀bo sikoúpí́sítááti nè sikoúpí́sídé nè sikousidé (32200).

36 Kè bèe bate Bensamee kó kunaàmùnkù k̀obe be ćéí d̀ò ndòmmè benitidaabè bèè m̀àke yebie nsipísídé kéndèètinko, bèè d̀ò nkéna kékote mudoò,

37 Kè bè m̀bo sikoúpí́sítááti nè sikoúpí́sínùmmù nè sikousinàà (35400).

38 Kè bèe bate Danni kó kunaàmùnkù k̀obe be ćéí d̀ò ndòmmè, benitidaabè bèè m̀àke yebie nsipísídé kéndèètinko, bèè d̀ò nkéna kékote mudoò,

39 Kè bè m̀bo sikoúpí́sìkuò nè sikoúpí́sídé nè sikousiyiekè (62700).

40 Kè bèe bate Asee kó kunaàmùnkù k̀obe be ćéí d̀ò ndòmmè, benitidaabè bèè m̀àke yebie nsipísídé kéndèètinko, bèè d̀ò nkéna kékote mudoò,

41 Kè bè m̀bo sikoúpí́sínàà nè tekoúpítè nè sikousínùmmù (41500).

42 Kè bèe bate Nefutadii kó kunaàmùnkù k̀obe be ćéí d̀ò ndòmmè, benitidaabè bèè m̀àke yebie nsipísídé kéndèètinko, bèè d̀ò nkéna kékote mudoò.

43 Kè bè m̀bo sikoúpí́sínùmmù nè sikoúpí́sítááti nè sikousinàà (53400).

44 Memme M̀oyiisi nè Anṵ nè Isidayeribe kó tinaàmùnti terítè nè tidéti kó bekótibè kàammè Isidayeribe be ćéí d̀ò ndòmmè.

45 Kè bèe bate bèè m̀àke yebie nsipísídé kéndèètinko bèè d̀ò nkéna kékote mudoò,

46 Kè bèe wènné hembo ḱembo sikoúpí́kòusikuò nè sikoúpí́sítááti nè sikousínùmmù nè sipísínùmmù (603550).

47 Bè né í nwènnè Defii kó kuwuṵ nke kàa.

Defiibe kó mutámmù

48 Kè tí Yiè nKuyie nnáké M̀oyiisi ke d̀ò:

49 A báá kaa nDefii kó kuwuṵ, a báá bè kàannè Isidayeribe.

50 Á bè duṵ mmetaummè tou kó mutámmù, kè bè ndake n nenti ḱeí nne dèè kó dimàà cénke tú metaummè tou kperè. Bèè yó ntṵ n taummè tou nè di nenti, bèè yó nte de kó mutámmù, kè di báté dè bèè yóó fitè metaummè tou.

51 Kè metaummè tou d̀ò nkéṣṵ ndikari bèè yóó di ḱeété, kè di t̀ùòke di bo cómmù dè, bèè di cóinnè. Wèè í tú Defii botí kou kòò di t̀ònnè bèè ò k̀ù.

52 Isidayeribe bá dii t̀inni di níú báté di kó m̀efiè, di kó mecannimè borè.

53 Kè Defiibe bèè báté ḱefitè metaummè tou, kè dèe yie mmí nKuyie nkè m mieke báá d̀ò Isidayeribe. Defiibe bèè yó mpí metaummè tou mieke mutámmù.

54 Memme kè Isidayeribe t̀unne weti weti tí Yiè nKuyie nnáké tí M̀oyiisi be ḱeí nkòò tí mbè nàké.

2

Bè kàanne m̀èè botí Isidayeribe

1 De kó dif̀nkúò kè tí Yiè nKuyie nnáké M̀oyiisi ke d̀ò:

2 Isidayeribe bá dii t̀inni di níú báté di wuṵ nkó mecannimè borè ḱefitè metaummè tou, kè ndi ciènnè.

³⁻⁸ Sudaá kó ditñni kòbe nè Isakaa kperi kòbe nè Sabunoo kperi beè yóó wènné kébáté metaummé tou diyie yièni kèè bíéké, Sudaá kó mecannimè borè.

Kè Amminadabu bire Nasōō nni Sudaá kòbe kó dihāāpòntñni kè di ríbo behāāpòmbè sikoupirísíyiekè nè sikoupirísínàà nè sikousikuò (74600).

Kè Sudaá bire Netanne yeedi nni Isakaa kòbe kó dihāāpòntñni behāāpòmbè sikoupirísínùmmú nè sikousínàà nè sikousínàà (54400).

Kè Edonni bire Ediabu ni Sabunoo kòbe kó dihāāpòntñni behāāpòmbè sikoupirísínùmmú nè sikoupirísíyiekè nè sikousínàà (57400).

⁹ Kè bèe wènné bəmou kəmbo behāāpòmbè tekoupiríkòùtè nè sikoupirísini nè sikoupirísikuò nè sikousínàà (186400).

Beè kó dihāāpòntñni ní yóó niitè kéíté.

¹⁰⁻¹⁶ Dubenni kó ditñni kòbe nè Simmeōō kó ditñni kòbe nè Kadi kó ditñni kòbe beè yóó wènné kébáté metaummé tou bakú cànku bíéké, Dubenni kó mecannimè borè.

Kè Sedeuu bire, Edisuu nni Dubenni kó dihāāpòntñni behāāpòmbè sikoupirísínàà nè sikoupirísikuò nè sikousínùmmú (46500).

Kè Sudisadaai bire Sedumieri nni Simmeōō kó ditñni kòbe behāāpòmbè sikoupirísínùmmú nè sipísiwei nè sikousitaāti (59300).

Kè Deuyeedi bire Ediasafu nni Kadi kó ditñni kòbe behāāpòmbè sikoupirísínàà nè sikoupirísínùmmú nè sikousikuò nè sipísinùmmú (45650).

Kè bèe wènné bəmou kəmbo behāāpòmbè tekoupiríkòùpíité nè sikoupirísínùmmú nè tekoupiríité nè sikousínàà nè sipísinùmmú (151450).

Beè yóó mpokoo Sudaá nè o kòbe be kó yetīrè.

¹⁷ Be kó difñkúò kè Defiibe túnne nè metaummé tou, Defiibe kó dikari dii ní yóó mbo de cuokè. Bè yóó ntú mbè bátè mèè botí nku ke iiti, bá wè ò ní yóó mbo o kó mecannimè borè nde.

¹⁸⁻²⁴ Efadaimmu kó ditñni kòbe nè Manansee kperi beè yóó wènné kébáté metaummé tou diyie taà kèè bíéké Efadaimmu kó mecannimè borè.

Kè Ammiudi bire Edisama nni Efadaimmu kòbe kó dihāāpòntñni behāāpòmbè sikoupirísínàà nè sikousínùmmú (40500).

Kè Pedasuu bire Kammidiyeeeri nni Manansee kòbe kó dihāāpòntñni sikoupirísitāāti nè sikoupirísidè nè sikousidè (32200).

Kè Kideonii bire Abidanni nni Bensamee kòbe kó dihāāpòntñni behāāpòmbè sikoupirísitāāti nè sikoupirísínùmmú nè sikousínàà (35400).

Kè bèe wènné bəmou behāāpòmbè tekoupiríkòùpíité nè sikoupirísini nè tekòùtè (108100).

Beè ní yóó ntú ditñni tāānni kéíté.

²⁵⁻³¹ Danni kó ditñni kòbe nè Asee kó ditñni kòbe nè Nefutadii kó ditñni kòbe beè yóó wènné kébáté metaummé tou bakú you bíéké, Danni kó mecannimè borè.

Kè Amisadaai bire Ayiesee nni Danni kó dihāāpòntñni kòbe behāāpòmbè sikoupirísikuò nè sikoupirísidè nè sikousiyiekè (62700).

Kè Okadanni bire Pakiyeedi nni Asee kó dihāāpòntñni kòbe behāāpòmbè sikoupirísínàà nè tekoupiríité nè sikousínùmmú (41500).

Kè Enanni bire Aida nni Nefutadii kó dihāāpòntñni sikoupirísínùmmú nè sikoupirísitāāti nè sikousínàà (53400).

Kè bèe wènné bəmou behāāpòmbè tekoupiríkòùtè nè sikoupirísínùmmú nè sikoupirísíyiekè nè sikousikuò (157600).

Beè ní yóó ntú besəmbə kéíté.

Bá dii āpòntñni ní yóó mbo di kó mecannimè borè nde.

³² Isidayeeribe mbe bè do kàa mbè ké bè bátè be cēī dōmmè, be kó yehāāpòntñrè yemou kè yeè wènné kəmbo behāāpòmbè sikoupirísikuò nè sikoupirísitāāti nè sikousínùmmú nè sipísinùmmú (603550).

³³ Bè me nýi nkāānnè Defiibe Isidayeeribe tobè cuokè ti Yiè nKuyie ndo ti nàké Məyiisi ke yeè ndè ndōmmè.

³⁴ Kè Isidayeeribe túnne weti weti ti Yiè nKuyie ndo nàké ti Məyiisi. Məñmè kè bèe cómmú bəma bəma be cannimè dō ndōmmè. Məñmè bè itémè be kari bá wè o naāmunkú dōmmè nè o cīètè.

3

Defiibe kó mutōmmú dō nkéndōmmè

¹ Nte Məyiisi nè Anoo be kó iwuo. Ti Yiè nKuyie ndo yóó béinnè Məyiisi Sinaii tāri fnké kè Anoo mōke ibí inàà ndi yè yètè tu:

² Nadabu weè do tú Mpo, kénante Abiu, kòo nante Edeasaa nè Itamaa.

³ Anṓ kó ibí nyi memme, bè do còù mbèè yṓ mekùò nke bè cànné kè bè bo mpī nyikuò tṓmmù.

⁴ Nadabu nè Abiu kè bèe kú Sinaii kó dikpáà metaummè tou bòrìnùù, ke yé bè do tṓnnèmmè ti Yiè nKuyie ntihúùnti muháá nsóntíke kṓmu. Bè do yóó kú ke í mṓke ibí. Edeasaa nè Itamaa kè bèe sṓtè kémpīnnè be cice Anṓ ikuò tṓmmù.

⁵ Meràmme kè ti Yiè nKuyie mbéinnè Mṓyiisi ke dṓ:

⁶ Duò nké Defii kó kuwuò nkṓbe tínní, kàa bè duò nhAnṓ kè bè nwē nke pī mmutṓmmù.

⁷ Kè bèe nhò teénnè kè bè mpī mmutṓmmù metaummè tou, Isidayeeribe bəmṓu kpéí.

⁸ Bèè yó ndake metaummè tou kó tinenti kpéí kémpī nyIsidayeeribe kó mutṓmmù metaummè tou.

⁹ Á duò nDefiibe Anṓ nè o bí, mfi bè ðeite Isidayeeribe mieke ke yé nhá bè mbè duò.

¹⁰ Anṓ nè o bí bèe máá yó ntú ikuò niùbè, kémpī nyikuò tṓmmù, kè wèè í tú Defii botí kou kòò kàáké ðe kó mutṓmmù bèe ò kù.

¹¹ Kè ti Yiè nKuyie nní nsaké ku náahti kébéí nke dṓ:

¹² Mfi tááté Defiibe Isidayeeribe sṓmbe cuokè, kè bè bo cṓuté bèè tu Mpo be kó ðifṓtiri kémpī n tṓmmù, mfi bè te.

¹³ Ke yé bèè tu Mpo be kó ðimàà tumè n kṓbe mbe. M poté ðii yiè Esibiti tenké mieke bèè tu Mpo, ðe yiè ndi n cànnèmmè Isidayeeribe mieke bèè tu Mpo nè be wūò pié ì bí ketiyi kè ì tu idaai, kè ðe bo ntú mí ndi Yiè nKuyie n kperè.

Bè kàammè Defiibe kó kubotí

¹⁴ Meràmme kè ti Yiè nKuyie nnáké Mṓyiisi Sinaii kó dikpáà mieke ke dṓ:

¹⁵ Á kaa nDefii kó ibí initidaai be naàmùnti nè be cēí, kéketénè ì mṓke otànkù òmáá òmáá kéndeètinko.

¹⁶ Kè Mṓyiisii tūnne ti Yiè nKuyie nhò nàké tí kè bè kàa.

¹⁷ Nte Defii bí kó yeyètè: Kerisonni nè Keati nè Medadi.

¹⁸ Kè Kerisonni kó ibí ntú: Dibini nè Simeii. Be kó tinaàmùnti nti memme.

¹⁹ Kè Keati kó ibí ntú: Amudamu nè Isaadi nè Ebuṓṓ nè Usiyeedi. Be kó tinaàmùnti nti memme.

²⁰ Kè Medadi kpeyi ntú: Madi nè Musi. Defii kó ibí nyi memme be naàmùnti nè be cēí.

²¹ Kerisonni kó tinaàmùnti do tú: Dibunii kṓku nè Semmeii kṓku kè bè ntú Kerisonniibe.

²² Kè bèe bè kàa nkétuoté initidabí ì mṓke otànkù kénṓ ke ðeètinko kè bè mbo sikṓupisiyiekè nè sikṓusìnùmmù (7500).

²³ Kerisonniibe kó tinaàmùnti kṓbe bèè do kari metaummè tou fṓnkúò diyè taà kèè bíékè.

²⁴ Dayeedi bire Ediasafa weè do tú be kó tēcētè kóo kóti.

²⁵ Kerisonniibe kó mutṓmmù do tú bè bo ndakemè metaummè tou kpéí nnè kuyààkù kùù ði ðáàti nè kùù kpetí ðibòri.

²⁶ Nè tii fité kudànkù nè kùù kpetí ditowaà kó ðibòri nè ðe kó iwēí bè 53 píttinnè ì ðe kó tiyààti.

²⁷ Keati kó tinaàmùnti do tú: Amudaabe nè Isaabe nè Ebuṓṓbe nè Usiyeedibe be kó tinaàmùnti nti memme.

²⁸ Kè bèe bè kàa nkétuoté initidabí ì mṓke otànkù òmáá kéndeètinko kè bè mbo sikṓupisini nè sikṓusikuò (8600) bèè do pī mmetaummè tou kó mutṓmmù.

²⁹ Keatiibe kó tinaàmùnti kṓbe bèè do kari metaummè tou bakù cànkù bíékè.

³⁰ Usiyeedi bire Edisafaa weè do tú be cētè kóo kóti.

³¹ Bèè do te bè bo ndakemè metaummè tou kpéí nnè tábùri nè tefitíkèkètè nè yewūstòrè nè tinenti teti bè pīnnè ti ikuò tṓmmù nè kuyààkù ðe mieke koku nè iwēí ì kù píttinnè.

³² Bèè do pī mmetaummè tou mieke mutṓmmù kè be kóo kóti tu ikuò niùti Anṓ bire Edeasaa, kè weè mbè baké.

³³ Medadi kó tinaàmùnti kṓbe do tú: Madiibe nè Musiibe. Medadi kó tinaàmùnti nti memme.

³⁴ Kè bèe kaa nyinitidabí ì mṓke otànkù kénṓ ke ðeètinko kè bè mbo sikṓupisikuò nè sikṓusidé (6200).

³⁵ Kè Abiyai bire Sudyeedi weè ntú be kó tēcētè kóo kóti, bèè do kari metaummè tou bakù you.

³⁶ Medadi kó tinaàmùnti kṓbe kó mutṓmmù do tú bè bo ndakemè metaummè tou kó tidabèeti kpéí nnè ticáðṓti nè yesànkè nè ye kó yeteitiyè nè ði kó tinenti teti timṓu.

³⁷ Bèè do dakenè metaummè tou kó kudànkù kó yesànkè kpéí nnè ye kó yeteitiyè nè ðe kó ibaaké nè ðe kó iwēí.

³⁸ Mṓyiisi nè Anṓ nè be bí kè bèe kari metaummè tou diyè yièní kèè bíékè ðibòri bo kèè bíékè, kémpī nyikuò tṓmmù Isidayeeribe kpéí. Kè wèè í tú Defii botí kou ke ðe tṓnko, bèe ò kù.

³⁹ Kè bèe kaa nDefiibe kétúóté inítidabí ìì mòke otànkù kéndèètínko, bèmou kè bè ríbo sikoupiísídé nè sikoupiísídé (22000). Mòyiisi nè Anoo bèe do bè kàa kéntù mbe naàmùnti dò ndòmme, ti Yiè nKuyie ndo bè nàkémè.

Bè cèètènèmè Defiibe bèè tu Mpo

⁴⁰ Kè ti Yiè nKuyie nnáké Mòyiisi ke dà: Kaa nyIsidayeeriibe bèè kó dimàà tu Mpo bèmou, kékètenè ibí ìì mòke otànkù òmàà kéndèètínko, á bè kàa nkéwári be yetè.

⁴¹ Kàa dèè, á túóté Defiibe kè bè nni nduú, Isidayeeriibe bèè tu Mpo be kó difítiri kè bè ntú n kòbe, kétúóté be wūš kéceetenè Isidayeeriibe kó iwūš pié ìì bí ketiyi kè ì tu idaaí.

⁴² Kè Mòyiisi kaa nyIsidayeeriibe bèè tu Mpo ti Yiè nKuyie nhò nàké ke yè ndè ndòmme.

⁴³ Kè bèe kaa nkéwári be yetè kétúóté ibí ìì mòke otànkù kéndèètínko kè bè mbo sikoupiísídé nè sikousidé nè sipisiyiekè nè bètāāti (22273).

⁴⁴ Kè ti Yiè nKuyie nnáké Mòyiisi ke dà:

⁴⁵ Túóté Defiibe kécónné Isidayeeriibe bèè tu Mpo be kó difítiri kè nni mbè te kétúóté Defiibe kó iwūš pié ìì bí ketiyi kè ì tu idaaí kéceetenè Isidayeeriibe kpeyi Defiibe, mī yó mbè te, mī mbe Yiè nKuyie.

⁴⁶ Isidayeeriibe bèè tu Mpo bèè nònké Defiibe ìnkè sikousidé nè sipisiyiekè nè bètāāti (273).

⁴⁷ A cōuté bá wè yuu ìnkè medítibii mmènummú ìì kéété metaummè tou kpéí.

⁴⁸ Kàa duó nde kó idíiti Anoo nè o bí, kè bèe do mbèè tu Mpo bèè nònké.

⁴⁹ Kè Mòyiisi cuó de kó idíiti kè bè bo donnè Isidayeeriibe bèè tu Mpo bèè nònké.

⁵⁰ Kè bèe ì cuó kè ì mbo medítibii ntekoupiítè nè sikousitāāti nè sipisikuó nè mmènummú (1365) bè do kéété ìì díiti nyi metaummè tou kpéí.

⁵¹ Kòo ì duó nhAnoo nè o bí ti Yiè nKuyie ndo ti nhò nàké wenwe Mòyiisi ke nyè bèe dōdmè.

4

Defiibe naàmùnti kòbe kó mutōmmú

DĒENNĪ: Keati naàmùnkù kòbe kó mutōmmú

¹ Kè ti Yiè nKuyie mbéinnè Mòyiisi nè Anoo ke dà:

² Kaannè Defiibe naàmùnti mièke Keati kó ibí be naàmùnti dōmmè nè be cēī,

³ kékètenè benitidaabè bèè mòke yebie nspisitāāti kēnto kētukenè bèè mòke yebie nspisimūmmú ke dò nkéna kēpī metaummè tou kó mutōmmú.

⁴ Keati naàmùnti kòbe kó mutōmmú yó ntú bè bo ndakemè ikuó nenti kpéí.

⁵ Kè dè níi tū̀̀ke di bo ítemè di batè dè kēsóó, Anoo nè o bí bèe kōtení kénúnté kuyààkù kùù pi ikuó nenti kó kufā́.

⁶ Bèe kó pōū mmetaummè tōu. Kè bè dèè bèe di dátinnè kukònkperikù kénós nkuyààkù kùù wūš tibedencēēti kè di tōnnè ipāāti.

⁷ Kè bè dèè bèe dátinnè kuyààkù kùù do wūš tibedencēēti táburi bè dakù dè pḕ̀bè bè m pāā mbè mí ndi Yiè nKuyie, kécōnnè yebo nè ibòòke nè yebo yèè yḕ̀nnè menie nnè yedíé nyikuó kó menaa nhō nhā yèè mièke, bè yó nde ndakù pḕ̀bè bè yó nni mpāā mbè sāā.

⁸ Bèe dátinnè de ìnkè kuyààkù kùù wūš tibedencēēti kénós nkukònkperikù kētōnnè táburi kó ipāāti.

⁹ Kè bè dèè bèe dátinnè tefitíkèkètè kuyààkù kùù wūš tibedencēēti nè yefitibō nè de kó siseú nè dèè kounè mutapéi nnè mekùš ncūš sii bukúsi mièke.

¹⁰ Kè bèe dè wēnnè kēpōū nkukònkperikù, kēdaá nkudabekù ìnkè,

¹¹ kēdátinnè disōwūšōnni kuyààkù kùù wūš tibedencēēti ke nōš nkukònkperikù kētōnnè ipāāti.

¹² Kè bè dèè bèe túóté bè pī̀̀nnè tii nenti ikuó tōmmú kēpōū nkuyààkù kùù wūš tibedencēēti nkénós nkukònkperikù kè dè wēnnè kēdaá nkudabekù ìnkè.

¹³ Kè bè kouté diwūšōnni kó mutapéi nke dèè bèe di dátinnè kuyāawūškù,

¹⁴ bè yóó de ndaa nyikuó nenti timou bè tū̀̀nnè ti tihúúnti nè simátikūmpéé yenii nkpesi nè tikāpentii nè ibòòke bè mḕ̀inè ì meyīī, diwūšōnni kó tinenti timou cḕ̀nke, kè dè dátinnè kukònkperikù kētōnnè ipāāti ke bo ndi tōúnè.

¹⁵ Anoo nè o bí kè bè pōū ndii mōnni ikuó nenti ke dèè. Kè dè tū̀̀ke di bo íté dè kēsóó, Keati kó ibí kōtení kè dè tō, bè né báa yie nkè be nù̀̀tèe kááké ikuó nenti, kè bè ti kááké bè yóó kúmu. Be kó mutōmmú tú bè bo ntōumè ikuó nenti.

¹⁶ Kè ikuó niùti Anoo bire Edeasaa yie kó mutōmmú yó ntú ò bo ndakemè mme tefitíkèkètè kó mekùš nkpréí nè tihúúnti kufōšku kpeti. Nè tidiiti bè m pāā nti yewe yemou nè mekùš mbè

35 cóu mmè onìtì yoo dèmarè ké dè cànné n tōmmú kpéí. Weè yó ndake metaummè tou dimòu kpéí nnè dèè kó dimàà bo di mieke nè ikuó nenti tímou.

¹⁷ Kè ti Yiè nKuyie nyíé kénáké Mòyiisi nè Anoo ke dò:

¹⁸ Dí ndake kè Keati naàmùnkù kòbe báá kú.

¹⁹ Ntenè di bo yímè kè dèe yie nkè bè báá kááké ikuó nenti tì bo kufáá mmieke kékú. Anoo nè o bí beè yóò bè benke bá wè o tōmmú nè ò yó ntou tì nenti.

²⁰ Dí báá yie nkè bèe yá ikuó nenti tì bo kufáá, kè bè ti yá bá sámpò bè kumu.

DEENNÍ: Kedissonni naàmùnti kòbe kó mutōmmú yó ntú mù

²¹ Kè ti Yiè nKuyie nyíé kébéinnè Mòyiisi ke dò:

²² Kaa nKerisonni kòbe be naàmùnti dò ndòmmè nè be cèí.

²³ Á kaa mbenitidaabè bèè kó dimàà mòke yebie nsipisitàati kénto kétuokenè sipisínùmmú ke dò nkéna kèpí mmetaummè tou kó mutōmmú.

²⁴ Nte Kerisonni naàmùnti kòbe kó mutōmmú yó ntú mù nè bè yó ntou dè.

²⁵ Bè yó ntou metaummè tou kó tiyààti nti, kuyààkù kùù 35 di dátinnè nè de kó kudànkù nè kuyààkù kùù 35 kpetínnè metaummè tou kó dibòri.

²⁶ Nè kuyààkù kùù fité metaummè tou nè diwūstōnni nè kùù kpeti de kó kudànkù kó dibòri nè iwēí bè 35 núnnè ì kuyààkù nè ikuó nenti tímou tì pīinnè ikuó tōmmú. Beè yó nte de kó mutōmmú.

²⁷⁻²⁸ Anoo nè o bí beè yó mbenkú Kerisonni naàmùnti kòbe be kó mutōmmú nè bè yó ntou tì nenti, kè Itamaa ikuó niùti Anoo bire mbè ni.

TÁÁTI: Bè kaammè Medadi naàmùnkù kòbe

²⁹ Kè ti Yiè nKuyie nyíé kébéinnè Mòyiisi ke dò: Kaa Medadi kòbe be naàmùnti nè be cèí dò ndòmmè.

³⁰ Á kaà mbenitidaabè bèè mòke yebie nsipisitàati kénto kétuokenè yebie nsipisínùmmú ke dò nkéna kèpí metaummè tou kó mutōmmú.

³¹ Nte be kó mutōmmú yó ntú mù: Beè yó nte bè bo ntoumè metaummè tou kó tidabèti nè di kó ipààti nè di kó yesànkè nè ye kó yeteitiyè,

³² yesànkè yèè fité metaummè tou kó kudànkù nè ye kó yeteitiyè nè de kó ibaakè nè de kó iwēí nè de kó tinenti tímou. Dí benke bá wè ò dò nkéntou tì nenti.

³³ Medadi naàmùnti kòbe kó mutōmmú mmu bè yó mpí mmú metaummè tou mieke. Itamaa ikuó niùti Anoo bire, weè yó mbè ni de kó mutōmmú mieke.

Bè kaammè Defiibe bèè pī mmetaummè tou kó mutōmmú

³⁴⁻⁴⁹ Mòyiisi nè Anoo nè Isidayeeribe kó bekótibè kè bèe kaa nDefiibe be naàmùnti nè be cèí dò ndòmmè. Keati naàmùnti kòbe nè Kerisonni naàmùnti kòbe nè Medadi naàmùnti kòbe, kékétenè bèè mòke yebie nsipisitàati kénto kétuokenè yebie nsipisínùmmú ke dò nképi mmetaummè tou kó mutōmmú. Kuyie ndo náké Mòyiisi nwe koo duó nkè bèe bè kaa nkè bè mbo:

Keati naàmùnti kòbe sikòupisidè nè sikòusiyiekè nè sipisínùmmú (2750).

Kerisonni naàmùnti kòbe sikòupisidè nè sikòusikuó nè sipisitàati (2630).

Medadi naàmùnti kòbe sikòupisitàati nè sikòusidè (3200).

Bemou kè bèe wènnè kémbò sikòupisini nè sikòusínùmmú nè sipisini (8580).

Kè bèe bè náké bè dò nképi mmùù tōmmú nè tinenti bè dò nkéntou tì, ti Yiè nKuyie ndo ti náké Mòyiisi ke yè ndè ndòmmè.

5

Dè bo nte kè bèe denne oniti Isidayeeribe cuokè

¹ Kè ti Yiè nKuyie mbéinnè Mòyiisi ke dò:

² Náké Isidayeeribe ke tú kè tikònti pī nhòmòu yoo ò tùòti yefòtè yoo ò kááké ocí.

³ Kòo nitidòu nwe yoo onitipòkù dí ò bèti kóò denne di kó dikari. Kè dèe yie ndíndi Isidayeeribe kè di báá sinkúnne di kó dikari, m borè di cuokè.

⁴ Kè Isidayeeribe dò di Yiè nKuyie nnáké tì Mòyiisi be kpéí kòò tì mbè náké, kémbeti be kó dikari bèè kó dimàà sínte.

A bo tūntemè a cààrìmè

⁵ Memme kè ti Yiè nKuyie nnáké Mòyiisi ke dò:

⁶ Náké Isidayeeribe ke tú: Kòò mòu cààrè o kou tòu kperè yoo ò dòò meyei mmamè, ò cààrè mí ndi Yiè nKuyie mmí nwe.

⁷ Wèe dáa nde kó meyei nhò dòò mè kéténnè ò cààrè dè de yiè, kénós nkè dè mmanè ò cààrè de kó metotímè yewétiyè yènnùmmú kó dimàà.

⁸ Kè bè cààrè wè me nkumu ke í mæke o cédétè kou, bè na nhò yietí dè, bèe dè duò mmí ndi Yiè nKuyie nké ikuú niùtí dè tùóté, ke né mbúúti dipedaà meyei nhütímù kperi, ò yóó dàòné dì mewénkùmè kó ikuú.

⁹ Kè Isidayeeriibe ní dèite demarè dèè tu n kperè de mieke ke duò nyikuú niùti o kperè nde, n yè ndi mbè duò ndènde.

¹⁰ Kè bè cànné dè n kpéi bèe dè duò nyikuú niùti, kè bè duò ndè ikuú niùti o kperè nde.

Ikuú ìi tukúnè bè bo wátimè onitipòkù ke dò ò dauti dautinè benitidaabè

¹¹ Kè ti Yiè nKuyie m béinnè Məyiisi ke dò:

¹² Náké Isidayeeriibe ke dò: Kòo mǎu kóo pokù dauti dautinè benitidaabè,

¹³ ke duónè onitidòu mǎu kòo dǎu í bè sǎnké, kòò sǎu nhomáá bá òmǎu í ò yà, bè me nyí ò sǎnké bè duò dè,

¹⁴ yoo kòo dǎu yèmmè mèè me yete kòò ò wátiri detetirè, yoo ò mènke dè dàòm.

¹⁵ Kè dè tùòkení ke dò mme botí de yiè nkatenè o pokù ikuú niùti borè, kèntənè muyuo ncidóòbè bétáati, ò báá mù yǎare mekùò nyoo tihúúnti, ke yé dè tumè meputímè kó meadórimè mme, mèè yóó benke bè wátiri wè dàòmè meyei nyoo ò í mè dàò.

¹⁶ Ikuú niùtíi katenè de kóo nitipòkù mí ndi Yiè nKuyie ncíètè kóò còhné n yìiké.

¹⁷ Kè ikuú niùtíi yauté ikuú kó menie ndibuu mieke káyēté n cìètè kó mutáá nkéánné de mieke,

¹⁸ kécónné onitipòkù n yìiké kédáté o yuu kuyàákù, kédúú nkòo ceé nho nou, kòo ánné meputímè kó muyuo nhò dǎu waanni mù ke bo ò yàákénè, kè ikuú niùti mómmuò nní ntó menétiime mèè touní meyei.

¹⁹ De mǎnni kè ikuú niùtíi béi nhonitipòkù ìiké ke dò: Kè nsá kàa í duónè onitidòu tǎu, kòò mǎu í da yúúúk ke duónè ke da sǎu, menétiime miè mmèè tǎ kusínkù mè báá da tóní meyei mmamè.

²⁰ Kàa me nduónèmu onitidòu tǎu, ke sóú nké dè tu mómmuò nwe onitidòu tǎu da duónèmmè,

²¹ ti Yiè nKuyie nda cǎs kàa nitipòtíi kǔú kàa naá nteháunte, késuo nkénaá ndibenkèri, kàa botí kǎbe ní nnáá nha kpéi mbè dǎ dii mǎnni képariké.

²² Kè menie mmiè nta a pǎuti a nitipòtíi kǔú kàa suo. Kòo nitipòkùu cǎuté ke dò: Dè mme ndò.

²³ Kè ikuú niùtíi wǎri yetannò yeiye ò béi nyè ké yé òúténè menétiime,

²⁴ ke bo nii nhonitipòkù de kó menétiime memme mèè touní meyei nkòo yà de kó menétiime.

²⁵ Kè ikuú niùtíi cǎuté muyuo meputímè kǎmu ké mù benke ti Yiè nKuyie ké mù kǎtenè diwúǎtǎnni borè,

²⁶ kéfǎtè de kó muyuo nké mù ndò ndibenkèri kòo mù tǎu ndiwúǎtǎnni ìnké ke né na kénii nde kó menie nhonitipòkù.

²⁷ Kòò mè yà ke sǎ nhò mènke duónèmu onitidòu tǎu ke sóú, kè de kó menétiime mèè tǎ kusínkù ta o pǎuti mè bo nte kòo nitipòtíi kǔú, kòo naá nteháunte, késuo nkénaá ndibenkèri kòo botí kǎbe ní béi nho kpéi bè dǎ dii mǎnni képariké.

²⁸ Kè dè me nsǎ nhò í duónè onitidòu tǎu ke dò mpái pái kè dè sǎ nhò í sǎu omáá meyei mmamè báá ò tùòkení kòò nsaké ke péi íbí.

²⁹ De kó ikuú tǎ meputímè kpeyi nyi, ke tukúnè onitipòkù weè bo nye nkòo nitidòu tǎu ò duónè kóò sǎnkúnne.

³⁰ Kè dè me ndò nhonitipòkù í dàò demarè kòo dǎu yóú mèè kpéi nho ìnké kè deè te, kòò ò kǎtenè ikuú niùti borè kè ikuú niùti ò dàò de kó ikuú.

³¹ Bè í yóó sei nhonitidòu ò wátí mèè kpéi nho pokù, kòo nitipòkù me mmènke me dàòmù weè yóó tǎ de kó mucǎntimu.

6

Bèè cànnenè Kuyie ndinùu be kó ikuú

¹ Kè ti Yiè nKuyie mbéinnè Məyiisi ke dò:

² Náké Isidayeeriibe ke tǎ n yè nkòo nitidòu yoo onitipòkù n cànnenè dinùu ke bo sóó ntiyùti kè dèe benke ò n cànnemè dinùu.

³ Ò bá nyǎ mmènaà mbè tumè diféè nè metēmè mèè muà, ò bá nyǎ mmènacéduo, kè bè níú fínýí kó yebe ò báá yà de kó dinaabénni, ò me mbáá cááké fínýí kó yebe sǔyè yoo yekperè.

⁴ De kó yewe wè n cànnenè yè dinùu ye mieke, ò báá di fínýí kperè marè, yetebe kó tiwééti yoo ye kó mebi.

⁵ De kó yewe ò n cànnenè yè dinùu ye mieke kuponkù báá kááké o yuu yoo o deñfè kè de kó yewe ò n cànnenè yè dinùu yàa deènè.

⁶ De kó yewe ò n cànnenè yè dinùu ye mieke ò báá tǎónnè ocíi.

⁷ Kòo cice nwe yoo o yó yoo o kóo kóti yoo o nanté yoo o tāū ò báá ò tóónnè, késīnkūnne omáà. Ò cāámmu n kó mutōmmú kpéi ke soké tiyùti.

⁸ Ò soké yèè we tiyùti ye mieke ò cāámmu n kó mutōmmú kpéi.

⁹ Kè dè me ndò nhòmòu ku o také metòntòmmè ke sīnkūnne o yùti diyie yienni yiè wèe kuó o yùti kéwénkūnne omáà.

¹⁰ Diyie niinni yiè kéwáa nsinónkpeé sidési yoo yekpetinónkperé kó yepàà nyèdèé ké dè duó nyikuó niùti metaummè tou bòri nùu.

¹¹ Kè ikuó niùti féuté tēmáa meyei n cēmme kpéi, kéféuté tetetè kétuo nkédeé kóò dòò ikuó mewénkūmè kpeyi, kóò wénkūnne ò tóónnémè ocūi ke sīnte. De kó diyie kòo wète kēnaá nwèè cāá.

¹² Kòo wète kécānné omáà mepāmmè kesoó ntiyùti kéwáa ndipedabii dii màke dibenni òmáá ke di nni nféuté meyei nhūtímú kpéi, yewe yèè pēēté yè ténke í kaà nke yé ò sòò sīnkūnne o yùti.

¹³ Nte wèè n cànnenè dinùu de kó ikuó yó ndòmmè, kè de kó yewe dèè dii mōnni wèe kote metaummè tou,

¹⁴ Kéntonè o wūs ò yó n féuté ì dipedabii dii màke dibenni òmáá ke kpa kuyènkù ké di nni nféuté kétuo, nnè dipeseri dii màke dibenni òmáá ke kpa kuyènkù ke di nni nféuté meyei ncēmme kpéi nnè dipedaá dii kpa kuyènkù metaummè kpéi.

¹⁵ Muyuo nsáamù bè àntenè mù mekùò nkó yekátindá demómbire nè muyuo mmùù í kōorenè mutie mùu muuti pēè mu kó tipémpēnti ké ti waare mekùò nnè muyuo, ò yó m pā mù nè menaá mbè sō yōore mè.

¹⁶ Kòo dè tao demou metaummè tou borè, kè ikuó niùti dè nni mbenke kéféuté, meyei ncēmme kó feðfè nè fèè yóò tuo nhò n cànnenè dii nùu kpéi.

¹⁷ Kòò dèè ò n féuté dipedaá metaummè kpéi nké n duó mmuyuo mmùù í kōorenè mutie mùu muuti mu kó yekátindá demómbire, kè ikuó niùti n duó nde kó dipānni ké di yōore menaá.

¹⁸ Kòò dèè, wèè n cànnenè dinùu wèe kuó o yùti metaummè tou bòrinùu, kétúóté o yùti ò kuó ti kéwēnnénè metaummè kó feðfè kécóu.

¹⁹ Kè ikuó niùti túóté dipedaá kó kubakù kùù bèinné kédeite muyuo mmùù í kōorenè mutie mùu muuti mu kó dikátindá òmáá demómbire mieke nè mu kó kupémpēnkù kùmáá, ké dè duó nwèè n cànnenè dinùu ò kuó dii mōnni o yùti ke dèè.

²⁰ Ikuó niùti mōmmuò nwèè yóò dè benke mí ndi Yiè nKuyie nkédoó de kó ikuó, o kperé nde ke né mbúúti dicīncīnni kó kumaá ndi yóute kù ke m benke nè dikpèri bè cānné di. De mōnni wèè n cànnenè dinùu ò bo na kéwète kéyà menaá.

²¹ Wèè cànnenè mí ndi Yiè nKuyie ndinùu ò kó ikuó nyi memme nè ò dò nkékuo ì wūs ò dō kékuó dii yie, kòò màke yepārè ke bo yie, dè í yete, ò né dò nkédoómu o korimù yiè ò n cànnenè dii nùu kó ikuó beké dè.

Ikuó niùti níi bo pā mèè boti Kuyie nkó mesàà mbenitibè

²² Kè ti Yiè nKuyie mbéinnè Mōyiisi ke dō:

²³ Náké Anōò nè o bí ke tú n yè mbè níi pā mesàà n kó benitibè Isidayeribe ke dō:

²⁴ Ti Yiè nKuyie ndi dōò mesàà nké ndi kánké!

²⁵ Ti Yiè nKuyie ndi wénté fenōnsáàfè ké di pā diwèi!

²⁶ Ti Yiè nKuyie nwénténi di bíéké ke dí duó ndiwèi!

²⁷ Bè níi yóò me nyú n yétiri Isidayeribe ìnkè ké ní bè dōò mesàà.

7

Bè do pā sùu naasēi metaummè tou kó mutōmmú kpéi

¹ Mōyiisi dèè dii mōnni metaummè tou kó mudòòrimù ké di còu mmekùò nké di cānné nè di nenti tímou nè diwūstōnni nè di kó tinenti tímou. Ò dè còu ndii mōnni mekùò nke dè cānné ke dèè,

² de yiè ké Isidayeribe céi kó bekótibè bèè baké be naàmuntì bèè do ni mukàmmù kó mutōmmú kè bèè pāmmù yepārè.

³ Kè bèè toni be pāre metaummè tou ti Yiè nKuyie nyiiké, sinaasēi sikuó ke si dàátí tiyààti nè inààke tepítè nè ídèi, bekótibè bèdèbè, tenaasāntè tēmáa, bá wè fenààfè fēmáa. Kè bèè dè toni demou metaummè tou borè.

⁴ Kè ti Yiè nKuyie nnáké Mōyiisi ke dō:

⁵ Cōuté de be borè, ké dè duó mmetaummè tou mí ndi Yiè nKuyie n tōmmú kpéi. Á dè duó nDefiibe bá wè o tōmmú dòmmè.

⁶ Kè Mōyiisii túóté sinaasēi nè inààke ké dè duó nDefiibe

⁷ kéduò nKerisonni naàmùnti kòbe sinaasɛɪ sɪdɛsɪ nè inààke inàà kéntū mbe tòmú dòmme,
⁸ kéduò mMedadi naàmùnti kòbe sinaasɛɪ sinàà nè inààke inàà kéntū mbe tòmú dòmme. Ikuò niùti Anəɔ birɛ Itamaa do bè ni kè bè pɪ mmù.

⁹ Bè i n duò nKeati kòbe biɛ mùmamù ke yé bembɛ do bukùmɛmu ikuò nenti bè do dò nkéntəu ti.

Bè pāmmù yèè pàrè diwūstənni kpéi

¹⁰ Bè do cànninko dii yèè diwūstənni Kuyie nkpéi kè Isidayɛɛribɛ pāmmù yepàrè diwūstənni kó mucànnímù kpéi, kè yè tóni diwūstənni borè.

¹¹ Kè ti Yiè nKuyie nnáké Məyiisi ke dò: Bá dii yèè Isidayɛɛribɛ kó bekótibè miɛke òmáà ní tani yepàrè kè bèɛ cànnɛnɛ diwūstənni Kuyie nkpéi.

¹²⁻⁸³ Mɛmmɛ kè bè nkərɪnni bɛma bɛma bɛ pàrè.
 Diyie ketiri yèè Sudaə naàmùnkù kou, Nasɔɔ birɛ Amminadabu.
 Didéri yèè Isakaa naàmùnkù kou Suaa birɛ nNetanneyɛdi.
 Ditáánni yèè Sabunəɔ naàmùnkù kou Edonni birɛ Ediabu.
 Dinaannni yèè Dubenni naàmùnkù kou Sedeuu birɛ Edisuu.
 Dinummuri yèè Simmɛɔɔ naàmùnkù kou Sudisadaii birɛ Sedumieri.
 Dikusnni yèè Kadi naàmùnkù kou Deuyɛɛdi birɛ Ediasafu.
 Dyiénni yèè Efadaimmu naàmùnkù kou Ammiudi birɛ Edisama.
 Diniinni yèè Manansee naàmùnkù kou Pedasuu birɛ Kammidiyɛri.
 Diyie wɛinni yèè Bensamɛɛ naàmùnkù kou Kideoni birɛ Abidanni.
 Diyie pínni yèè Danni naàmùnkù kou Amisadaii birɛ Ayiesɛɛ.
 Diyie tepítè nè dimáà yèè Aseɛ naàmùnkù kou Okadanni birɛ Pakiyɛɛdi.
 Diyie tepítè nè didéri yèè Nɛfutadii naàmùnkù kou Enanni birɛ Aida.

Nte bá wè ò do tóni yèè pàrè:
 Timátí péiti kó kubuuku cɛ́ékù do bo cidóò òmáà nè sámpərə nè timátí péiti kó dibuu dii yó mméinɛ meyi kè di cɛ́ékù mbo cidóò kó dikéè nè sámpə bè do kéété wèè cidóò nwe ti Yiè nKuyie nɛɛtè kpéi. Kè Muyuo nsààmù mùù àntenɛ mekùò nkè mù piéké de kó yɛbo. Tidiiti kó dipānni ndi.

Fesəɔbòðfɛ fɛmáà fɛɛ cɛ́ékù bo kàdàáammù tekòutɛ kè tihúúnti piéké de miɛke bè ɔɔ tuə nti.
 Dinaadaa dimáà nè dipedabii dii m̀̀ke dibenni dimáà bè ɔɔ kuə di kétuə
 nnè dibòdaa meyi nɛɛmmɛ kperɛ.
 Inààke idéi, yepedakè yè̀̀nùmmù, yebòdakè yè̀̀nùmmù nè yepedabɛ yè̀̀nùmmù yèè m̀̀ke dibenni dimáà dimáà, bè ɔɔ féúté yè ti Yiè nKuyie mmetaummè kpéi.

⁸⁴ Isidayɛɛribɛ kó bekótibè do pāmmù yèè pàrè ke bo cànnɛnɛ diwūstənni Kuyie nkpéi, nte yè do wənnɛ yeməu kɛmbomɛ: Timátí péiti kó tibuuti tepítè nè tidé nè yɛbo tepítè nè yè̀̀dɛé yèè yó mméinɛ meyi nnè isəɔbòðke tepítè nè idéi.

⁸⁵ Bá kùù buuku kó kucɛ́ékù do bo cidóò òmáà ndi nè sámpə, bá dii buu kè di koku ríbo cidóò òmáà kó dikéè nè sámpə, timátí péiti kó yɛbo yenyɛ kè ye cɛ́ékù wənnɛ cidóòbɛ sipísidɛ nè bɛnàà. Bè kéété wèè cidóò nwe ti Yiè nKuyie nɛɛtè kpéi.

⁸⁶ Bá fɛɛ səɔbòðfɛ kó kucɛ́ékù do bo kàdàáammù tekòutɛ, kè i mbo tepítè nè idéi, kè de cɛ́ékù wənnɛ cidóò òmáà nè sámpə, kè tihúúnti bè tuə nti piéké i miɛke.

⁸⁷ Ke né mbúúti yenaadakè tepítè nè yè̀̀dɛé nè yepedakè tepítè nè yè̀̀dɛé nè yepedabɛ tepítè nè yè̀̀dɛé yèè m̀̀ke dibenni dimáà dimáà. Bè do yóò kuə yè kétuə kəwənnɛnɛ tidiiti kó yepàrè nè yebòdakè tepítè nè yè̀̀dɛé bè yóò kuə yè meyi nɛɛmmɛ kpéi.

⁸⁸ Kè dɛɛ wənnɛ yenaadakè sipísidɛ nè yè̀̀nàà, yepedakè sipísikuə, yebòdakè sipísikuə yepedabɛ sipísikuə yèè m̀̀ke dibenni dimáà dimáà. Bè yóò kuə yè metaummè kpéi. Bè do pā yèè pàrɛ nyɛ kè bè bo cànnɛ diwūstənni Kuyie nkpéi.

⁸⁹ Məyiisi ta dii m̀̀nni metaummè tou ke bo béinnɛ ti Yiè nKuyie kékéè ti Yiè nKuyie ntaammɛ metaummè tou ìnkè bɛ̀̀nkɛmbàribɛ kó sitenkəanɛ sɪdɛsɪ cuokè sɪ̀̀ còr̀̀m̀̀m̀̀ metaummè tou ikuò nenti à de kó kupòkù ìnkè. Mɛmmɛ kòò nkù náánnɛ.

8

Kuyie nɛɛtè kó defitùrè yó ntuò mmè boti

¹ Kè ti Yiè nKuyie mbéinnɛ Məyiisi ke dò:

² Náké Anəɔ ke tú, kòò yóò cónné tɛfitíkèkètè, wèè dəð kè tɛ nwetɪ de ìikè, kè ifití ìyiekè mmí de ìikè bíékè.

³ Ké Anṓ dṓṓ ti Yiè nKuyie nti nàkémè Mṓyiisi, kécónné tefitíkèkètè kè te fiti nwetí deyiikè bíékè.

⁴ De kó tefitíkèkètè bè do yie mmesṓ mme ké tè uté, te tàri nè te bàke nè dèè dṓ mmutepó. Bè do tè dṓṓ kè tè ndònnè ti Yiè nKuyie ndo benke tèntè Mṓyiisi.

Kuyie nnàkémè bè yóó cǎnnémè Defiibe

⁵ Kè ti Yiè nKuyie nnàkè Mṓyiisi ke dṓ:

⁶ Tǎátè Isidayeeribe botí mieke Defiibe ké bè dṓṓ mēwénkùmmè kó ikuṓ.

⁷ Nte a yóó bè wénkùnmè mèè botí: Á bè miété ikuṓ kó menie kè bèe kuṓ be citi timṓu kṓúú be yààti kéwenke.

⁸ Kǎa dèè bèe tǎní dinaadapànni nè muyuo nsààmù bè àntenè mù mekùṓ. Kǎa túóté dinaadapànni teri a yóó kuṓ di meyei ncǐmmè kpéi.

⁹ Á duṓ nkè Defiibe kotení metaummè tou borè, kǎa tíi nyIsidayeeribe bəmṓu.

¹⁰ Kè Defiibe tṓṓnni dīi mǎnni metaummè tou bōri n yiikè, á duṓ nkè Isidayeeribe bè nṓṓ nsinṓu.

¹¹ Kè Anṓ bè túóté Isidayeeribe borè, ké bè nni m benke bè ṓṓ dṓṓmè bè m pǎ dīi pǎnni, kédèè kè bè né na kṓta n kó mutǎmmù.

¹² De kó difōnkúṓ kè Defiibe nṓṓ mbe nṓu yenaadakè yṓ ìnkè, kǎa féúté òmáà meyei ncǐmmè kpéi, kṓféúté diteri kṓtuṓ, kédṓṓ Defiibe mēwénkùmmè kó ikuṓ.

¹³ Kǎa cōhné dīi mǎnni Defiibe Anṓ nè o bí be ìkè, fṓ mMṓyiisi á bè nni mbenke di ṓṓ m benke mèè botí dipànni.

¹⁴ Mēmme a yóó dṓṓmè kécǎnnè Defiibe Isidayeeribe cuokè kè bè ntú n kṓbe.

¹⁵ De mǎnni ndi Defiibe bo namè kékètè n tǎmmù metaummè tou mieke.

Mēmme a yóó bè wénkùnmè nè mēwénkùmmè kó ikuṓ ké bè nni mbenke ké bè nni nduṓ.

¹⁶ Ke yé bè cǎammèmu ke tǎ n kṓbe ke cṓuté Isidayeeribe bèè tu Mpo kó difōtiri.

¹⁷ Isidayeeribe bèè tu Mpo mīi bè te, kṓtúóté n kṓṓ dīi yiè bèè tu Mpo Esibiti mieke nè yiénni, mīi te bèè tu Mpo nè iwūṓ pṓí ìi bí iketi yi kè ì tu idaai, de yiè ndi m bè tǎátémè.

¹⁸ Isidayeeribe bèè tu Mpo be kó difōtiri ndi n tūótémè Defiibe,

¹⁹ ke bè duṓ nhAnṓ nè o bí, m bè nhò duṓmmu kè bè bo mpī mmetaummè tou mieke mutǎmmù Isidayeeribe kpéi. Bèè yó ndṓori mēwénkùmmè kó ikuṓ Isidayeeribe kè dèe yie nkè bè tṓṓnnè metaummè tou m báá bè poté.

²⁰ Mṓyiisi nè Anṓ nè Isidayeeribe sǎmbe kè bèe tūnmè ti Yiè nKuyie ndo nàkè Mṓyiisi ke dṓ bèe dṓṓmè Defiibe, kè bèe me mbè dṓṓ.

²¹ Kè Defiibe wénkùnmè bəmáà kṓúú be yààti kè Anṓ bè duṓ nti Yiè nKuyie nkè bè dṓṓ de kó ikuṓ, kédèè kè bè dṓṓ mēwénkùmmè kpṓyi, kè bè wénkùnmè.

²² Mēmme kè Defiibe né na kékètè be tǎmmù metaummè tou mieke. Anṓ nè o bí kè bè mbè ni ti Yiè nKuyie ndo ti nàkémè Mṓyiisi Defiibe kpéi, kè bèe me ndṓṓ.

²³ Kè ti Yiè nKuyie nyíe nákè Mṓyiisi ke dṓ:

²⁴ Defiibe níi yó mmṓke yebie nsipísidè nè yènùmmù ndi kǎa bè duṓ mmutǎmmù metaummè tou mieke.

²⁵ Kè wèè tṓkè yebie nsipísinùmmù wèe yóu mutǎmmù ke ténke bá mpī.

²⁶ Ò né bo na kṓnténnè o kṓbe mutǎmmù metaummè tou mieke, ò né ténke bá mmṓke o kṓmu ò weti mù. Defiibe tǎmmù kó ikuṓ yó mme ndṓ.

9

Kuyie nnàkémè Isidayeeribe bè bo mbaàmmè diyentébanni

¹ Isidayeeribe do bo be benni didèri mieke nke nè bè yàmè Esibiti otǎnkù ketiwè kè ti Yiè nKuyie mbéinnè Mṓyiisi Sinaii kó dikpáà mieke ke dṓ:

² Isidayeeribe dṓ nkémbaàmmu diyentébanni n yé mbè ndi baà ndīi mǎnni.

³ Otǎnkù yie nkó diyie tepítè nè dinaanni yie ndi dihuri, di yóó ketémè de kó dibanni. Dī ntú nde kó ikuṓ nè ñe kó itie ñe di nàkè ke yé ndè ndòmmè.

⁴ Kè Mṓyiisii nákè benitibè ke dṓ: Baánnè diyentébanni.

⁵ Kè bèe di baá nSinaii kó dikpáà mieke, otǎnkù ketiwè kó diyie tepítè nè dinaanni yiè kó dihuri. Kè Isidayeeribe dṓṓ ti Yiè nKuyie nnàkè ti Mṓyiisi timṓu.

⁶ Kè benitibè mabè mbo ke í nna ke baá ndiyentébanni bè kǎákè mèè kpéi nhocūi ke sīnte kéité de yiè kékote kéyà Mṓyiisi nè Anṓ.

⁷ Ke dṓ: Ti kǎákè mèè kpéi nhocūi, ke sīnte deè bo nte kè ti báá pǎ ti Yiè nKuyie nyepārè Isidayeeribe tṓbè kǎme diyentébanni yièà?

⁸ Kè Mòyiisi bè tǝ́nǝ́nè ke dǝ́: Ncómúnè dende kè n yà ti Yiè nKuyie mbo n náké ti di kpéi.

⁹ Kè ti Yiè nKuyie nnáké Mòyiisi ke dǝ́:

¹⁰ Náké Isidayeeribe ke tú n yē ndíndi nè di yaábíò kòò mòu kááké ocí ke sǝ́ntɛ yoo ò bo kupòòkù dedétirè ò dò nkébaámmu diyentébbanni.

¹¹ Otànkù déri kó diyie tǝ́pítè nè dinaanni kó dihuri ndi diyentébbanni, de yiè di níí cááké dipedabii kó imaa nnè pǝ́ǝ́ wèè í kǝ́orɛnè mutie mùu muuti, kè ì cááké nè tikúnfaàti tiiti.

¹² Di níí báá di cááké késús nkè dǝ́e wenté, di me mbáá kééte dikúu mari. Dí ntú ndiyentébbanni kó ikuú duú ke dǝ́mmè.

¹³ Kòò mòu í sǝ́u nhomáá, ò me nyí kǝ́te kupòòkù ke né yóu ò bo baámmè diyentébbanni kǝ́pǝ́ mí ndi Yiè nKuyie ndipánni, de yiè mbǝ́e ò dǝ́ite o kǝ́be cuoké, kòò sǝ́nté diyentébbanni kó diyie n dóu ndi, o yei mbo o yuu ìnkè nkè.

¹⁴ Kòò pǝ́ò mòu bo di cuoké ke dó kébaá ndiyentébbanni, wèè túnne diyentébbanni kó itié nnè de kó ikuú duú ke dǝ́mmè. Diyentébbanni kó ikuú imáá ndi, wèè tu Isidayeerii o kpéi, nnè wèè tu opǝ́ò.

Diwetiri dátinnémè metaummè tou

¹⁵ Bè cǝ́nné dii yiè Kuyie ntou metaummè tou bo dii miéke kédeè kè diwetiri koteni kè di dátinné kuyuoku kéndò mmuháá nkè dǝ́e yàa wenté.

¹⁶ Kè dii sǝ́oté ké mme ndò, ke níí ntú kuyie mmònni diwetiri kéntú muháá nkeyènkè.

¹⁷ Kè diwetiri ité dii mǝ́nni Kuyie ntaummè tou ìnkè Isidayeeribe ité. Kè di kǝ́te ke cǝ́mmú dǝ́, bèe de mbáté.

¹⁸ Kè Isidayeeribe mme ndǝ́ori, kè diwetiri ité bèe ité, kè di cǝ́mmú bèe báté, kè diwetiri me nyí ité bè báá ité ti Yiè nKuyie ndo ti mbè náké.

¹⁹ Kè diwetiri cǝ́mmú Kuyie ntou ìnkè ke yí yewe péu, Isidayeeribe múнке báá ité bè nde mbo ke pí ti Yiè nKuyie mbè náké ti.

²⁰ Kè dǝ́e me ndò ndiwetiri í mǝ́nte bè mbo, kè ti Yiè nKuyie mme nyí bèe ité, bèe ité.

²¹ Di mǝ́nni mari diwetiri níí ncómmú Kuyie ntou ìnkè kuyuoku nè de bo wentémè, dikúnwerúni kè di ité bèe ité, yoo di ncómmú ke dǝ́ keyènkè kǝ́máá, kuyie nkúmáá, kè diwetiri ité dii mǝ́nni bèe ité.

²² Yoo di dǝ́ yewe yǝ́dǝ́e, yoo otànkù yoo dibenni, kè diwetiri cǝ́mmú Kuyie ntou ìnkè ke í ité Isidayeeribe nkari bè báté dǝ́, bè báá ité. Kè di me nyitè dii mǝ́nni bèe ité.

²³ Isidayeeribe do ñ nkè bè báté bè nkarimu, kè ti Yiè nKuyie nyí yí: Ítǝ́nè. Bè báá ité. Kè kù me nyí: Ítǝ́nè! Bèe ité. Bè do tú nti Yiè nKuyie mbè náá ti nti nè Mòyiisi nuú miéke.

10

Kuyie nyemmè bèe dǝ́o yemátitǝ́tehe

¹ Kè ti Yiè nKuyie mbéinnè Mòyiisi ke dǝ́:

² Duú nkè bèe yie ntímáti péiti kédǝ́o yemátitǝ́tehe yǝ́dǝ́e, bè níí yóo ye nheé kè dí tíí, yoo bèe kè dí ité di báté dǝ́.

³ Bè níí yóo ye nheé kè Isidayeeribe bǝ́mǝ́u tíi nha borè metaummè tou borìnnù.

⁴ Kè bè níí eé ditǝ́teheú dí máá Isidayeeribe kó bekótibè nè sǝ́kpàatǝ́bii beé dò nkétíi nha borè.

⁵ Kè bè me nheé ke iinè bèe kǝ́ri metaummè tou diyie yǝ́nǝ́i kǝ́e bíéké bèe ité kékété.

⁶ Kè bè yíe ke eé ke iinè, kubakú cǝ́nku kǝ́be ité kékété.

⁷ Kè di me ndó kǝ́tíi nyIsidayeeribe bǝ́mǝ́u ndi, dí eé di báá iinè.

⁸ Anǝ́ bí ikuú niùbè beé yó nheu yetǝ́tehe, de yó ntú di kó ikuú nyi nè di yaábíò sǝ́á.

⁹ Kè di me mbááti ke bo do di dootitǝ́bè bèe di fǝ́ũnko bèmbɛ mudod, di eé ditǝ́teheú kéiniè. Mí ndi Yiè nKuyie mmí nwèè di te n yóo dentenímu di kpéi nkè di deeténè di dootitǝ́bè.

¹⁰ Kè di me nhǝ́nné tikpǝ́iti nti yoo dibanni n kpéi nyoo otànkù pǝ́nwè kó dibanni, kè di yó n fié dii mǝ́nni iwúú kǝ́tuú nyoo metaummè kpǝ́yí, dí eé ditǝ́teheú kè n denteni di kpéi. Mí ndi Yiè nKuyie mmú di te.

BE ÌTÈME DITǝ́RÌ SINAI KE TÙÒKÈNE Mǝ́ABU TENKE Mǝ́NKU

Bè dò nkényiiti mèè botí be tǝ́rè

¹¹ Isidayeeribe do yè Esibiti kǝ́mbo be benni déri otànkù déri kó diyie sipísidé kó diyie ndi, diwetiri itémè Kuyie ntaummè tou metaummè tou bo dii miéke di ìnkè.

¹² Kè Isidayeeribe ité Sinai kó dikpáá kédóóté bè dò nkékété mèè botí. Kè diwetiri kǝ́te kǝ́cǝ́mmú Padanni kpáá miéke.

¹³ Mǝ́e do tú kuce meketimè bè itémè kéntú ti Yiè nKuyie ndo ti nǝ́kémè Mòyiisi kòo ti mbè náké.

¹⁴⁻¹⁶ Sudaa kó ditǎnni kòbe nè Isakaa kperi kòbe nè Sabunoo kperi kòbe beè yó ntú beketibè kéíténè be kó mecannimè kè Amminadabu bire Nasōō nni Sudaa kòbe kó dihāāpǎntǎnni. Kè Suaa Netanneyeedi nni Isakaa kòbe kó dihāāpǎntǎnni kè Edonni bire Ediabu nni Sabunoo kòbe kó dihāāpǎntǎnni.

¹⁷ Kè bēe uutè metaummè tou kékpeú. Kerisonni bí nè Medadi kpeyi beè do te bè bo ndi toumè kè bēe tǎ kékété.

¹⁸⁻²⁰ Be kó difǎnkúò kè Dubenni kó ditǎnni kòbe nè Simmeōō kó ditǎnni nè Kadi kó ditǎnni kòbe kè bēe ntú bedéríbè kékétéénè be kó mecannimè kè Sedeeu bire Edisuu nni Dubenni kó dihāāpǎntǎnni. Kè Sudisadaii bire Sedumieri nni Simmeōō kó dihāāpǎntǎnni. Kè Deuyeedi bire Ediasifu nni Kadi kó dihāāpǎntǎnni.

²¹ Be kó difǎnkúò kè Keati naāmùnkú kòbe bēè tou Kuyie ntaummè tou kè bēe kété, Defilbe tabè do niitému kécónné metaummè tou kè bè bo ntúòkò.

²²⁻²⁴ Be kó difǎnkúò kè Efadaimmu kó ditǎnni kòbe nè Manansee kó ditǎnni kòbe nè Bensamee kó ditǎnni kòbe kè bēe ntú betāāmbè kékété nè be kó mecannimè kè Ammiudi bire Edisama nni Efadaimmu kó dihāāpǎntǎnni kè Pedasuu bire Kammiidiyēeri nni Manansee kòbe kó dihāāpǎntǎnni kè Kideonii bire Abidanni nni Bensamee kòbe kó dihāāpǎntǎnni

²⁵⁻²⁷ Be kó difǎnkúò kè Dañni kòbe kó ditǎnni nè Asee kòbe kó ditǎnni nè Nefutadii kòbe kó ditǎnni kè bēe yāā nfenafe fūō nè be kó mecannimè. Kè Amisadaii bire Ayesee nni Danni kó dihāāpǎntǎnni kè Okadanni bire nni Asee kó dihāāpǎntǎnni kè Enanni bire Aida nni Nefutadii kó dihāāpǎntǎnni.

²⁸ Isidayeeribe kó yetǎrè do iiti miè mbotí nku be āāpǎnkarè ke kerí.

Moyiisi do waammè wèè bo bè niité kuce

²⁹ Memme kè Moyiisii náké o còkù Deuyeedi, Mandiyāā eì kou kó debire Obabu ke dǎ: Ti kari ti Yiè nKuyie nyē nkú yóó ti duó ndii eì ndi, yóu kè ti nneí, a yóó pétemu mesàà ti Yiè nKuyie nyē nkú yóó ti duó mmè.

³⁰ Kè Obabuu ò tēñné ke dǎ: N báá nei n kúnti n cie nke n kòbe borè.

³¹ Kè Moyiisi dǎ: Báá ti bǎntóo fōō yé dikpáá mieke dèè dǎ nkébaté, fōō dǎ nké tí niité.

³² Kàa ti neínè kè ti Yiè nKuyie nti dǎd dii mǎnni kù do ye nkú yóó ti dǎd mèè sàà a í yóó mǎnté a kǎme.

³³ Memme kè bēe íté ti Yiè nKuyie ntǎri kémmeke yewe yētāāti mucemmu kè Kuyie ntaummè tou ni be ilkè, de kó yewe yētāāti mieke ke bo yà bè bo báté dè.

³⁴ Bè do íté kuyie nku, kè Kuyie nkó diwetiri mbè dàátí.

³⁵ Kuyie ntaummè tou keté dii mǎnni kè Moyiisii kuónko ke dǎ: Kuyie, nyité kécómú! Kàa dootitòbèe cíté, kàa nímbè ncokù a ilkè.

³⁶ Kè bè Íñné dii mǎnni metaummè tou wèe pīéké ke dǎ: Ti Yiè nKuyie nwētení kémbo a kòbe kuwuo ndiekù Isidayeeribe cuokè.

11

Isidayeeribe do tùutēnēmè ti Yiè nKuyie

¹ Diiyè mari kè Isidayeeribe tuute kékpannè ti Yiè nKuyie nkè kùu dè kèè kè ku miekeè bè peike kè kùu cūūnni muháá nkè mùu cǎuté be kari kupíkú kumáà.

² Kè bēe kuónnè Moyiisi kòo bántè ti Yiè nKuyie nkè muháá nkú.

³ Kè bēe yú deborè ke dǎ Tabedaa (dèè tu kuhaātǎntǎnkù), ke yé ti Yiè nKuyie ndo de ncóummè be kari.

Isidayeeribe do bekemè Kuyie nyimaa

⁴ Kè kuní pī mbesfntenitibè bēè do neínè Isidayeeribe bè yetí dii mǎnni Esibiti, Isidayeeribe mǎmmǎmbè kè bēe tuute kénkpannè ti Yiè nKuyie nke tú: We mbo ti duó nyimaa nkè ti cááké?

⁵ Ti kpaá wúóónnúmu siyǎ ti do cáá nsi Esibiti fààrè nè yepéré nè yeyaa nwēetiyeè nè tikúnfǎāti nè yedimasirè deboti deboti.

⁶ Ti de mpáà die nke kǎnnè dikǎnni. Mǎnni máà máà baa né nwe yewe yemau.

⁷ Mǎnni do ò ndǎnnè medibii mme ke péí.

⁸⁻⁹ Timaánti tii òō nwēnné de kó tidiiti kéyenní keyènkè mǎnni. Kè dè wenté bēe cítéó kékouní, kénaa nyoo bēe ti kébénné, kè bè me ndó bēe dǎd yepǎmpūō. De kó tidiiti naatí do ò ndǎnnè yekàtǎndá kó kunaatí nku.

Moyiisi kuónnèmè Kuyie

¹⁰ Kè Moyiisii keè Isidayeeribe tùutēmè ke kpannè ti Yiè nKuyie mbá tēè cíētè te touku bǎriñù. Kè ti Yiè nKuyie mmieke peike mediè nkè Moyiisi yèmmèe caàrè,

¹¹ kòo kuónnè ti Yiè nKuyie nke dǎ: Kuyie mba nkpeí nte kàa yóu kè tii nni ntúòkení? Dè yíme kàa n yetenè a kó mesàà, ke n tou nditau dii nke tú nni nni be nnitibè?

¹² Mũ í pùò nde kó kubotí, mũ me nyí kù peité. Dè né yĩme kàa tu nní mbè úúkú kubíyókù s nhúúkùmè ku bire, ké bè tannè diheì a do yè nha yóó dúó ndi be yembè?

¹³ M bo pété de imaa nkéduó nkubotí kuu? Bè n kuònnèmu ke tú m bè dúó nyimaa nkè bèe cááké!

¹⁴ M báá na m máá kéto benitibè bie, de kó ditou n céeènemu.

¹⁵ Kè dè yóó nni ndò mmie, a pãnke n kuò. Kuyie mbáá yóu kè n ténkee yà meyei mmie, n da báámmu.

¹⁶ Kè ti Yiè nKuyie nnáké Møyiisi ke dò: Tí nyIsidayeeribe mieke bekotibaabè kè bè rño sipísiyiekè. A yé kè bèè tu Isidayeeribe mieke bekótibè nè bèè baké, kè di kotení metaummè tou fš nnè be kécómúú.

¹⁷ N cutoomu ke bo da béinnè, n yóó bè dúó mmuyaá nha mæke mù botí nku, de mðnni kè bè da teennè be nñitibè kó ditou, kàa ténke bá ndi to amáá.

¹⁸ Á bè náké kè bèe wénkunnè bemáá: Nanke di yóó cáákému imaa nke yé díi n kuònnèmé mí ndi Yiè nKuyie nke tú: We mbo ti dúó nyimaa nkè ti cááké? Ti do bo Esibiti ke yo nkunaatí nku! Nè de kpéí mí ndi Yiè nKuyie n yóó di duómmu imaa nkè di cááké.

¹⁹ Dè í tú diyie dimáá mieke, yoo yèdéé yoo yènúmmú yoo tepíítè yoo sipísidé di yó nyi cáámmè.

²⁰ Di yó nyi cáá nkédeè otànkú nwe, di bo ciè nkékeè i nšú kè ì pè ké yé mí ndi Yiè nKuyie ndi bonémèmu kè di m bùtinnè ke kuò nke tú: Ba nte kè ti yènní Esibiti.

²¹ Kè Møyiisi dò: Benitibè bèè m bonè ke dò nkéna kékote mudoò bè bo sikoupiokusikuò ndi (600000) kàa tu a bo mbè dúó nyimaa nke dò otànkàá!

²² Bá kè ti fié iwūš imou bèe cááké kénsànnà? Bá kè ti úrí dàmèèri kó siyĩ simou bè bo cááké kénsànnà?

²³ Kè ti Yiè nKuyie nténné Møyiisi ke dò: Mí ndi Yiè nKuyie n nùtè kùpúrimaà? A yóó yamu kénsá kè n da náké ti bo dšó yoo ti báá dšó!

Kuyie ncũũnnimè ku yaá bekotibaabè ñnkè

²⁴ Kè Møyiisi yènní kénáké benitibè ti Yiè nKuyie nhò náké ti, kédeè kítí nyIsidayeeribe mieke bekotibaabè sipísiyiekè kéduó nkè bèe cómmú kéfité metaummè tou.

²⁵ Kè ti Yiè nKuyie ncúténi diwetiri mieke kébéinnè Møyiisi kéduó mmuyaá nhò mæke mù botí bekotibaabè sipísiyiekè bembè. Kuyie nYaá mbe ta díi mðnni kè bè nnáá nKuyie mpāānāahti de kó dimðnni dimáá mieke, bè me nyí soké.

²⁶ Dè do sš mbekotibaabè sipísiyiekè bembè mieke bèdèbè beè kpaani bè batè dè, kòò mōu yètiri tu Edidadi kòò tōu kperi tú Medadi, kè Kuyie nYaá ncúténi be ñnkè, bá bè í me nkòtenimè metaummè tou, kè bèe keté kénnáá nKuyie mpāānāahti.

²⁷ Kòo dapàà mmōu coké kénáké Møyiisi ke dò: Edidadi nè Medadi bè nàá nKuyie mpāānāahti.

²⁸ De mðnni Nunni bire Sosuwee wèè do neitinè Møyiisi nè o bíkémbènti, kòò béi nke dò: Okóti paa mbe kè bè bá nnáá nKuyie mpāānāahti.

²⁹ Kè Møyiisi ò tēñné ke dò: A yīèkúmu n kpéínáá? Mí n dšó Kuyie nduómmu ku Yaá mbenitibè bemou kè bè nnáá nku pāānāahti.

³⁰ Merime Møyiisi nè Isidayeeribe kó bekótibè kè bèe kò mbè batè dè.

Kuyie mbè duómmè yepèpèrè

³¹ Kè ti Yiè nKuyie nduónni kuyaakperikú makú dàmèèri bíéké, kè kuu toni yepèpèrè kécòú mbe kari kè yèe fité tipíiti timou kéduó ntebatè mesàá, kémmànnè a bo cemmè diyie dimáá mieke, kéncóú ke iténè ketenkè ke mmànnè métiri òmáá.

³² Kè benitibè ntũũ nke kou, ke yàa nyié nke kou kè dè yàa wenténko. Wèè tu ò í kou kè dè sũ dè í ndònté cidóò sikou sikou kè bèe yè yènné kéfité be kari.

³³ Kè yè nkpaá ke ã be nò mieke bá bè mu nyí cááké ye kó imaa nkè ti Yiè nKuyie mmieke be peike kè kuu bè poté kuyēiku diekú.

³⁴ Kè bèe yú deborè ke dò Kibodoti-Ataafa, dèè tu kuní kó kufšti, ke yé bè do de nkũnnémè kuní do pí mbè kè bè ndó kécááké imaa.

³⁵ Bè dè nyité kékote kébaté Asedoti kékari.

12

Midiyammu nè Anəə bè tũutemè

¹ Kè Midiyammu nnáánnè Anəə ke kpa Møyiisi túóté mèè kpéí Kuusi botí kóo nitipòkú.

² Kè bè nnáá nke tú: Ti Yiè nKuyie nnáánnè Møyiisi máá ndi ke í ti náánnáá?

Kè ti Yiè nKuyie nkeè.

³ Mòyiisi do tú onìtì wèè í m̀ake wènwè tefentè bá sámpò, bá òm̀aù í bo kútenkù mièke wèè ò dònè.

⁴ Dende bàmbà kè ti Yiè nKuyie nnáké Mòyiisi nè Anò nè Midiyammu ke d̀: Dí k̀atení dim̀aù, di t̀aati memme metaummè tou borè.

Kè bèe k̀ote.

⁵ Kè ti Yiè nKuyie ncútèní diwetirì mièke kécómmù metaummè tou b̀orinùù ke yú Anò nè Midiyammu kè bèe k̀otoo bedé.

⁶ Kè ti Yiè nKuyie mbè béinnè ke d̀: Kénténè n yóó di náké ti, kòò m̀aù tu di mièke mp̀aãnaãntì náãntò mí nKuyie n yóó ò benke m máà nè mebenkùmè mièke nke, kè nhò náãnnè tidòuntì mièke.

⁷ N kóò t̀ántì Mòyiisi k̀pere í me ndò, ò p̀í n nìtìbè mesàà mmè.

⁸ Nè wenwe ti ã nnáà nke cóú ntìobè m̀be kè dè feio, n yí ò náãnnè yenáãhãntiyè, nh ã ò benkem̀e m máà kòò yà n fènkù. Dè dòmmè kè di í ò dé, wenwe n kóò t̀ántì Mòyiisi?

⁹ Mem̀me ti Yiè nKuyie mmieke bè yèmè kè kùu íté.

¹⁰ Diwetiri k̀aátè diì m̀nni metaummè tou ìnkè, kè bè nsó ntkòntì p̀í mMidiyammu kòò k̀òntì peike ke naá ntkòntì kè Anò ò yà kénsó ntkòntì t̀i ò p̀í.

¹¹ Kòò náké Mòyiisi ke d̀: Áú n yìè! N da báámmu báá yóu kè meyei nti d̀ò mèe do ti yò ìnkè, ti d̀ò t̀iyèinti nti, t̀i cààrèmu.

¹² N da báámmu a báá yóu kòò k̀òntì d̀antè d̀antè bè peité wè diciri k̀peti k̀òmè.

¹³ Kè Mòyiisi k̀uónnè Kuyie nke d̀: N da báámmu wééroo kòò mièkùnne.

¹⁴ Kè Kuyie nténnè Mòyiisi ke d̀: Kòò cice weè do nfùtè o ìkè tinónt̀t̀ùt̀i, ifeí naa bá nhò bo ke d̀ò yewe yèyiekàà? Mèè botí nku di dòmmè kòò dènnè di kó dikarì, kè yewe yèyiekè p̀ètè kòò wètení.

¹⁵ Mem̀me kè bèe denne Midiyammu be karì kénkém̀m̀u yewe yèyiekè bo p̀ètémè kòò wètení kè bè né na kèp̀ètè.

¹⁶ De kó difònkùò kè bèe íté Asedoti kèkote kèbátè Padanni kó dikp̀áà.

13

Mòyiisi t̀ommè benitìbè kè bè bo paatè Kannahã kó dihei

¹ Kè ti Yiè nKuyie nnáké Mòyiisi ke d̀:

² Á dèite Isidayeribe botí mièke bekotibaabè, bá kùu botí mièke onitì òm̀áà òm̀áà kè bè t̀ò nkè bèe paatè Kannahã kó dihei n yè n yóó di duò ndi.

³ Kè Mòyiisi t̀unne ti Yiè nKuyie nhò náké ti dende Padanni kó dikp̀áà mièke, kédei Isidayeribe mièke bekotibaabè kèt̀.

⁴ Nte ò do t̀ò mbè kó yèyètè: Dubenni kó kubotí kou do tú Sakuu bire Sammaa.

⁵ Kè Simmèã kó kubotí kou ntú Jari bire Safati.

⁶ Kè Sudaà kó kubotí kou ntú Yefundee bire Kadebu.

⁷ Kè Isakaa kó kubotí kou ntú Sosefu bire Ikadi.

⁸ Kè Efadaimmu kó kubotí kou ntú Nunni bire Osea.

⁹ Kè Bensamè kó kubotí kou ntú Dafuu bire Paditi.

¹⁰ Kè Sabunò kó kubotí kou ntú Sodi bire Kadiyèedi.

¹¹ Kè Sosefu kó kubotí nè Manasee kòku kè be kou ntú Susi bire Kadi.

¹² Kè Danni kó kubotí kou ntú Kemadi bire Amiyèedi.

¹³ Kè Asee kó kubotí kou ntú Mikayeri bire Sefudi.

¹⁴ Kè Nefutadii kó kubotí kou ntú Fofisi bire Nabi.

¹⁵ Kè Kadi kó kubotí kou ntú Makii bire Ketuyèedi.

¹⁶ Benitìbè Mòyiisi do t̀ò mbè kè bè bo paatè dihei be yètè nye memme. Kè Mòyiisi yú Nunni bire Osea ke d̀ò Sosuwee.

¹⁷ Kè Mòyiisi bè t̀ò nkè bè náké ke d̀: Di kété keta Kannahã tenkè kubakù cànkù bíkè, kèp̀ètè kédeke yetarè ìnkè kó yehèkè,

¹⁸ kèpaatè dihei mesàà nkéyà di dòmmè nè benitìbè bèè bo di mièke bè dòmmè, kè bè k̀peñni yoo bè c̀ínni kè bè s̀ù yoo bè í s̀ù.

¹⁹ Dí paatè be tenkè dòmmè, kè kè wenni yoo kè s̀í, nè bè bo yèè ekè dòmmè, kè iduotí yè fité yoo yè feio,

²⁰ kèyà kè ketenkè naati yoo kè see, kè titieti bo yoo ti k̀pa, yáúkunenè di k̀òntì. Dí ntòní be tenkè kó yetebe.

Dè do s̀ò ndetie mbè tu dè finyí de be ketiyè biì diì m̀nni ndi.

²¹ Kè bèe kote kèpaatè Kannahã tenkè, kètuótè Sinni kp̀áà kèntò kètuakèné Deòbu Amati tenkè mànkù,

²² Kékòte kéta dihei kubakù cànkù biékè Ebunoo kó diberímberi, Anakii yaábí tidadieti, Aimanni nè Sesaii nè Tadiimaii be kó dikari. Ebunoo kó dihei maá kè dè mmàke yebie nyèyiekè ndi kè bè né na kénaá Esibiti kperi bè tu di Taniisi.

²³ Kè bèe tuoke Esikoodi biriku kékòù finyi kó yebie teyùtè késeu nkudóú kébuute benitibè bèdébè, nè yetebe teyè bè tu yè kèdènáti nè fikíè kó yebie.

²⁴ Kè bèe yú deborè ke dà Esikoodi biriku, dèè tu siyuu biriku, bè dè kòù mèè kpréi yetebe kó siyuu.

Moyiisi do tō mbè kè bè bo paatè dihei bè konní kóò nàké ti

²⁵ Yewe sipisínàà kó difónkùò bèè do kòte dihei paatímù kè bèè konní,

²⁶ Kékòte Kéyà Moyiisi nè Anoo nè Isidayeeribe sòmbe Padanni kó dikpáà Kadeesi kó kutempè mmieke kè bè nàké bè yáni tì kó dimáà, kè bè benkenè yetebe bè tóni yè de kó ketenkè.

²⁷ Kè bèe bè nàké ke dà: Ti kòtemu dihei a ti tō ndi tenké mieke. Mómumu nwe menaamiè nnè mecekùò ndè pūòmumu. Nte ti tóni yè tebe.

²⁸ Benitibè bèè bo de kó dihei mieke beè né kpeñni kè iduotí fitè be ekè, kè ti yà ye mieke Anakii yaábí tidadieti.

²⁹ Amadesiibe beè bo kubakù cànkù biékè kó kutempè, kè Itiibe nè Sebusiibe nè Amoriibe kè bè bo yetarè Ìnkè, kè Kannahāā kòbe bo dāmèèri nè Suditèè de pèémme.

³⁰ De mōnni kè Kadebu duò nkè benitibè bèè kprānè Moyiisi kè bè dà yúóó. Kòò dà: Tí kòtenè ti yóó bè namu kéfiete be tenké.

³¹ Benitibè ò do nainè bè kè bembè dà: Ti báá na kédokèné de kó benitibè, bè kpeñnimu ke ti pèèté.

³² Kè bèe keté bè bo nsínkunkomè de kó ketenkè, kénnaá nyIsidayeeribe ke tú: De kó ketenkè yo mbenitibè mbe! Ti yà bèè nitibè ke mieke bè tu tidadieti nti.

³³ Anakiibe beè kè bo, ti do bo be ìikè ke do nyecádúò nye, kè bè múnke mme nti wúó.

14

Isidayeeribe yetemè Kuyie nkpeti

¹ Kè Isidayeeribe kó difinnii tiité yedabùò nkè nyié nke kuò nkeyènkè kemou,

² kénkprānè Moyiisi nè Anoo ke náá nke tú: Kè ti do nku Esibiti nwe yoo dikpáà mieke dè ntō.

³ Ba nte kè ti Yiè nKuyie nti tóni dikpáà dii mmieke kè ti dootitòbè bo ti kuo kéhéi ti pobè nè ti bí? Kè ti wète Esibiti dè bá ntōū?

⁴ Kè bè nnáà mbetòbè ke tú: Ti tātātè wèè bo ntú ti kóo kprāàti kèwète Esibiti.

⁵ Moyiisi nè Anoo kè bèe do kèsfnnō Isidayeeribe bəmou ìikè.

⁶ Kè Nunni bire Sosuwee nè Yefundee bire Kadebu bèè do kòte képaatè ketenkè kè bèè kèri be yààti,

⁷ kénákè Isidayeeribe bəmou fīnni ke dà: Ketenkè ti kòte ke yà kè, kè tu ketensààkè nke, dihei sààri mómōnni.

⁸ Ti Yiè nKuyie nti kómumu ke yóó ti tannè de kó ketenkè menaamiè nnè mecekùò ndè pūò nkè, kè kè nti duò.

⁹ Ti báá tuutenè Kuyie, ti báá yote de kó ketenkè kòbe. Ti yóó bè autému dimōnni dimáà mieke. Be bókè cokému! Ti Yiè nKuyie nti bonəmu, di bá mbè dè.

Kuyie mmieke peikemè Isidayeeribe kè Moyiisii kù bántè

¹⁰ Menime kè Isidayeeribe bəmou fīnni nnáà nkétú, bè bo búótí Moyiisi nè Anoo yetarè kékoo. Bè kpráà me nnáà nkè ti Yiè nKuyie nkó tikpetii cúténí metaummè tou Ìnkè Isidayeeribe bəmou nuò mmieke.

¹¹ Kè ti Yiè nKuyie mbéinè Moyiisi ke dà: Dè yó nkáákè de kè be nnitibè yóu bè bo nni nsenkumè? Dè yó nkáákè de kè bèe yie n kpeti? M me ndòomu tidieti be cuokè.

¹² N yóó bè bōntè mutenkūú mmu kè bèe kú kédeé pái pái kè n duò nkāa botii sūú nkè bè pèèté, kékpenke kè bè pèèté.

¹³ Kè Moyiisii náké ti Yiè nKuyie nke dà: Esibiti kòbe kèèmu fšò dènnemè a nitibè be ei mieke nè a kó muwèrímú.

¹⁴ Dihei dii nkòbe kèèmu fš ti Yiè nKuyie nha bè bonémè ke bè benkú amáà, kàa wetiri ò mbè diékè kuyie nkè mbè mí keyènkè.

¹⁵ Kàa bè kúò dimōnni dimáà mieke, bèè do kèè bè náammè a kpréi mbè bo yí,

¹⁶ fš nti Yiè nKuyie nha yíke a bo bè tannémè mme ketenkè a do yè nha yóó bè duò nkè, deè te kàa bè kúò dikpáà mieke.

¹⁷ N Yiè nKuyie n da báámmu, benke a wèrímú a béi nke yè ndè ndómme.

18 A béimmu ke tú fí nti Yiè nKuyie nha mieke boo, kàa sàà ndeu, kè benitibè ò nda caàri ke yetírí a kpeti, kàa mmi a me nhó í nwúónko oyeiwe ke òò kpetímmè ibí i yembè yei nkpéi nnè be yaábí kó íyaabíó.

19 Ti Yiè nKuyie nha sémmè deumu, cífè mbe kéndònnè a bè cífèkomè nè bè yèmè Esibiti ke tùàkenní yie.

20 Kè ti Yiè nKuyie ndò: A mè nni mbántèmè m bè cífèmmu.

21 Mí ndi Yiè nKuyie m bomu! Kè n kpeti piéké kutenkù kumòu dè báá pā.

22 Bèè kó dimàà yà n kpeti nè n dòò tii dieiti Esibiti nè dikpáá mieke, nè memme ke cífèké ke n yáú ke tùàke kuce tepíítè bá bè í yie n kpeti.

23 M parikému be kóò mòu báá yà dihei n do yē n yóó duó ndi be yembè, bèè n sènkèrì, be kóò mòu báá di yà.

24 N kóò tónti Kadebu yie kó meyàmmè me ncaámmè, kòò yíé n kpeti timòu, n yóó ò tannému de kó dihei ò kòte ke yà di, kòo yaábí di tieke.

25 Amadesiibe nè Kannahāā kòbe mè mbomè kubiriku bíéké kó yehekè, di naa kónté kényè dikpáá kétünne kuce kùu yìànè tipènti kóò dāmèèrì.

Kuyie nyūšmmè ku kòbe to

26 Kè ti Yiè nKuyie mbéinè Mòyiisi nè Anòò ke dò:

27 Dè yó nkááké de kè kubotí yeiku kuù nyóu kù bo nni nkpànnèmè ke yetírí n kpeti? N kèemu bè tùute ke náá nti.

28 Náké be ke dò n tú: Mí ndi Yiè nKuyie m bomu kè mii béi, n yóó di dàò di nàké tinti.

29 Di yóó kú dikpáá mieke nke dindi bè kàa mbè kó dimàà kétúóté bèè mòke yebie nsipísidé kéndeètinko. Díndi bèè kó dimàà tùute,

30 di í tati ketenkè n do béi nképariké ke dò n yóó di duó nkè, kè dè í tú Yefundee biré Kadebu nè Nunni biré Sosuwee.

31 Di yaábí di do yē mbè yóó di kuò kéheí í, n yóó í ntanné ketenkè di sènkèrì kè, kè ì kè tieke.

32 Kè dindi bie di yóó kú dikpáá mieke nke.

33 Di n yete mèè kpéi nte kè di bí yó nháá ndikpáá mieke ke dò yebie nsipísínàà ke féùrì ke baanè di bo kúmè dimòu kédeé.

34 Yewe sipísínàà di do dàò yè di kòte dii mōnni ke bo paaté ketenkè, yè bo naá nyebie nsipísínàà. Dibenni dimàà diyíyè dimàà kpéi, di bo yà di yei nkó tiyeti kèbanté di bo yetemè n kpeti dè mòke mùù còntimu.

35 Mí ndi Yiè nKuyie mmii béi nke yóó tí dòò, kubotí yeiku kuù nkòbe bèè wēnnè ke yete n kpeti, bè yóó kú dikpáá dii mmieke nke, bá òmòu báá súó.

36 De kó benitibè Mòyiisi do tō mbè kè bèe kòte képaaté dihei kéwētení késukú betòbè kè bèe tuute kénsinkunko de kó ketenkè bè kòte ke yà kè.

37 Bèè do tùute ke nnáá ntii í wenni de kó ketenkè kpéi tí Yiè nKuyie ndo bè potému kè bèe do ku ìikè kékú.

38 Nunni biré Sosuwee nè Yefundee biré Kadebu bèè do kpaá ke í nku bèè do kòte képaaté ketenkè be mieke.

Isidayeeribe dèmmumè ke né sò ndè sote

39 Kè Mòyiisii kòte kénáké Isidayeeribe bémòu ti Yiè nKuyie nhò nàké tí kè bèe tiité yedabùò.

40 Kè dèe wenté kè bèe pike cute kédeke ditàri Ìnkè kénnaante ke tú: Ti bantému ti caàrèmmè, tí né bádátimu ke kàri ti Yiè nKuyie nti duó ndii èi.

41 Kè Mòyiisii bè nàké ke dò: Dè dòmmè kè di dó kéyete ti Yiè nKuyie nkpèti. Di í yóó na.

42 Báá kòtenè tí Yiè nKuyie nyí di bonè, di báá benné kékòte kè di dootitòbè di kuò.

43 Amadesiibe nè Kannahāā kòbe bèè bo di ìikè, bè yóó di fíému, di bútinému ti Yiè nKuyie, kù ténke í di bonè.

44 Kè Isidayeeribe ye kékprénkunnè be to ke dò: Ti deètimu ditàri Ìnkè kó kutempè. Kè Mòyiisii yie me nni nkpaá be kàri nè Kuyie ntaummè tou.

45 Mèmmè Amadesiibe nè Kannahāā kòbe cúténimè képoté Isidayeeribe ké mbè bèti ke kòu kètuòkenè Odimaá.

15

Kuyie nnákémè bè yó nkú pāa mmèè boti tidiiti kó yepārè

1 Kè ti Yiè nKuyie nnáké Mòyiisi ke dò:

2 Náké Isidayeeribe ke dò n tú: Kè di ta dii mōnni ketenkè n yē n yóó di duó nkè kè dí mbo,

3 kè di yó n féúté feḏḏé kétuo nyoo metaummè kpéi, kòò mòu me nyó n féúté feḏḏé ò n cànnenè dii nùu kpéi, yoo ò baa dó ké m pā dipānni ndi, yoo dibanni mari kpéi, kòò yó n féúté feḏḏé diefè nfe, yoo fesámpòfè, dipānni ndi dii kó kufḏḏku n naati,

⁴ wèè te feḏḏè wèè waá mmuyuo nsààmù cidóò bètàāti ké mù àntenè mekòsààmè dítiri nè dikéè.

⁵ Kè dipèbii me nni ndi de yiè ndó ké n féútémè kétuo nyoo metaummè kpéi, wèè waá mmenaa ndítiri òmáà nè dikéè.

⁶ Kè dipedaà me nni ndi wèè waá mmuyuo nsààmù cidóò bèkuà ké mù àntenè mekòsààmè dítiri bèdébè,

⁷ kényòrenè menaa ndítiri bèdébè. Dipānni ndi dii kó kufḥḥku n naati.

⁸ Kè fenàáfè me nni nfe ò yó n féútémè kétuo nyoo metaummè kpéi, yoo ò dó ké n féuté feḏḏè ò n cànnenè dii nùù kpéi.

⁹ Dinaadaà dimáà wèè waá mmuyuo ncidóò bèwèi, kéàntenè mekùò ndítiri bètàāti,

¹⁰ kényòrenè diféè dítiri bètàāti. Dipānni ndi dii kó kufḥḥku n naati.

¹¹⁻¹² Bá kè ì sū ke mamè di yó mme ndòari bá fèè ḏḏè ìnkè kéntū nfe kuò duò ke dòmmè, kè fenàáfè nfe yoo dipedaà yoo dipèdabii yoo tebuatè.

¹³ Isidayeeri be níi yóò me ndòò bè m pāa nyèè pāre ke tuò. Yèpāre nye yèè kó kufḥḥku n naati.

¹⁴ Bepòòbè bèè bo di cuokè yoo bèè kó beyàaribe do kòtení ké ndi bonè, be mièke kòò mòù dó ké m pā mí ndi Yiè nKuyie ndipānni kétuo ò yóò me ndòò. Dipānni ndi dii kó kufḥḥku n naati.

¹⁵ De kó ikuá yó mbomu dítinni diməu kpéi nsáà nè di yaábio opòò kpéi nnè teheikèmbite kpéi. Teheikèmbite dòarimè opòò yóò mme ndòari.

¹⁶ Ikuá imáà yó nni nyi meḏòarimè memáà, díndi nè bepòòbè bèè di bonè.

Bè bo mpāammè Kuyie ntidipānti kóo pḗḗ

¹⁷ Kè ti Yiè nKuyie mbéinnè Mòyiisi ke dò:

¹⁸ Náké Isidayeeri be ké dò n tú: Kè di ta dii mōnni ketenkè n di korinè kèè mièke.

¹⁹ Kè di dòò pḗḗbè ke bo cááké, dí deite mí ndi Yiè nKuyie n kperè.

²⁰⁻²¹ Kè di níi náa mmuyuo ke dòò tipémpḗnti dí deite n koku, di ḥḥ deite mèè botí tidiketiti mièke n kpeti, di ti puoti dii mōnni kuyié. Di yó mme ndòari sáà nè di yaábio.

Kè dè da kpeténè kàa càarè a dò nkéféuté fèè ḏḏè

²²⁻²³ Kè ti Yiè nKuyie mbéi nke dò: Kè dè dò ndè di kpeténè ke di yetenè n duò nyiì kuò Mòyiisi kòò ì ndi túo ì kó imai, kétúóté yie nnè di bo mbomè nè di yaábio,

²⁴ kè dè dò ndè kpeténè òmòù kè dítinni diməu í yé ke yeténè ikuá mai, di wènnè kéwaá ndinaadaa, ké di nni nféuté kéwènnènnè muyuo mmùù àntenè mekùò nnè menaa kétuo nyikuó yemmè. Dipānni ndi dii kó kufḥḥku n naati, dí waánnè dibòdaa meyei ncfémmè kperi.

²⁵ Kè ikuá nùtūi dòò dítinni diməu meyei ncfémmè kó ikuá, kè n di cḗ nke yé dè di kpeténèmmè. Kè dí tóni di diiti kó yèpāre di yó m pā yè kétuo, kéffiénè meyei ncfémmè kó iwūš ke yé dè di kpeténèmmè.

²⁶ De mōnni n yóò di cfémmu di yei ndíndi Isidayeeri be nè bepòòbè bèè di bonè ke yé dè di kpeténèmmè diməu.

²⁷ Kè dè me ndò ndè kpeténè oniti òmáà ndi kòò dòò meyei nwèè waá ndibòseri dii mòke dibenni dimáà ké di nni nféuté o yei ncfémmè kpéi.

²⁸ Kè ikuá nùtūi ò dòò meyei nhūtīmù kó ikuá metaummè tou ìnkè kè nhò cḗ,

²⁹ díndi Isidayeeri be ké di kóò mòù nwe yoo opòò wèè di bonè ikuá imáà yóò nni nyi ì tukúnè dè bo kpeténè wè, kòo yeténè ikuá.

³⁰ Kè wèè yie bo ncaari ke yé, kòò tu Isidayeeri nwe yoo ò tu opòò ò càarè mí ndi Yiè nKuyie mmí nwe. Dí ò dènnè di cuokè.

³¹ De kóò niti botí ò sènkèri mí ndi Yiè nKuyie n náaanti nti ke caari n kuá, dí ò dèite di cuokè, o yei mbo o yuu ìnkè nke.

Wèè do yeténè teompùtè kó ikuá

³² Isidayeeri be do bo dii mōnni dikpáà mièke, diyie mari kè bèmabèè yà òmòù kòò kau ideí teompùtè yie

³³ Kè bèè ò kòtenè Mòyiisi nè Anòò nè Isidayeeri be sòmbe borè,

³⁴ kéduá nkè bè nhò bàa ke yé ikuá mu ndo í nàkémè bè dò nkóò dààmmè.

³⁵ Kè ti Yiè nKuyie nnáké Mòyiisi ke dò: De kóò niti dò nkékušmu, Isidayeeri be diməu dí ò dènnè di kó dikari kóò bùstí yetárè kékuo.

³⁶ Menème kè dítinni diməu ò dènnè be kari ké nhò buoti yetárè kòò yàa kúnè, ti Yiè nKuyie ndo nàkémè Mòyiisi ke nyè ndè ndòmmè.

Kuyie nyèmmè ku nùtibè nháà ìyaayúš mbe yàati

³⁷ Kè ti Yiè nKuyie nnáké Mòyiisi ke dò:

³⁸ Á náké Isidayeeribe ke dò n tú: Díndi nè di yaábíó di nhàà iyaàyuús ndi yààti, kè di ní yá ntiyààti di ànné mupaakómmù mù wūš tìštì tì dònñè tìbedencèèti mu kó iyús nti mànkè.

³⁹ Di yààti ní nhà iyús nkè di nyl yàu ke denniní n kuš mí ndi Yìè Kuyie nke tū nyl yèmmè, ke bá ndòori di yèmmè dó dè nè di nuò ndó dè, dè yàà bo nte kè di m bútinné mí ndi Yìè nKuyie.

⁴⁰ Mèmmè di bo ndennimè n tannò yemou. Ke dōori yè yèmmè kè dèe benke ke dō ndi cáá nke tū n kòbe.

⁴¹ Mí ndi Yìè nKuyie m mī di te ke di dènneni Esibiti kè di bo ntú n kòbe.

16

Kodee yetemè Kuyie nkpeti

¹ Defii mōu Keati naámunkù kou weè do peité Isaadi kè Isaadi peité Kodee. Kòo sukú Dubenni naámunkù kòbe bètāati, Ediabu bí Datanni nè Abidammu nè Pedeti bire Onni.

² Nè Isidayeeribe sikousidè nè sipisínnummù (250), bèè do tū be boti mieke bekótibè ke ni be tīrè kè be yetè feí.

³ Kè bèe cēēte Mōyiisi nè Anōo ké mbè kprānnè ke tū: Di terè tontémù Isidayeeribe boti kumou tu Kuyie nkòbe mbe, kè kù bè bonè. Dè yīme kè di dó kè nti baké.

⁴ Mōyiisi kèè dīl mōnni de kó tināānti kèdo kēsīnnōo ketenkè,

⁵ kénáké Kodee nè o kó difīnni kòbe ke dō: Nanke dikūnweñni ti Yìè nKuyie mbo benke wèè tu ku kou, kù tāātè wè koò cāñné, kòò bo nkù tōkunè, de yìè nweè yó nkù tōkunè.

⁶ Nè nte di dō nkédaōmè: Fš nKodee nè a kó difīnni kòbe bémou túótèné sisōsékébúkúsi,

⁷ di naa si ànné muháá nkéyōore tihúúnti mu ñnkè ti Yìè nKuyie ntaummè tou ñikè, kè tí yà ti Yìè nKuyie nyóò tāātè wè, wèè tu ku kou kù cāñné wè. Díndi Defiibe di kperè deè tonté.

⁸ Kè Mōyiisii wète kénáké Kodee ke dō: Kénténè díndi Defiibe,

⁹ dè í di sànnè ti Yìè nKuyie nylsidayeeribe tū nkù di tāātémè Isidayeeribe boti mieke, ke di yu ke di dōò ku tōmbè kè di pī nku taummè tou mieke ku tōmmù nè Isidayeeribe bémou kó diyètiràà?

¹⁰ Kuyie nda yu fš nKodee nè a kòbe Defiibe bémou kè di kù tōkénè kè di né tonté ke wanti kénáa nyikúú niùbàà?

¹¹ Fš nnè a kó difīnni kòbe di kprānnè ti Yìè nKuyie nku. Anōo tu we kè di bo nhò seí?

¹² Kè Mōyiisii tš nkè bè bo yúní Ediabu kó íbí Datanni nè Abidammu kè bèe ò tēñné ke dō: Ti í kōroo?

¹³ A ti dènneni menaamiè nnè mecekùú* dè pūš ndè, ke ti kōtenni dikpráà tedontè tiè mmieke kè dè í da sànnè kàa wète ke dó kè nti kpaatiràà?

¹⁴ Ti yetemu! Biti bitì a í ti niitè menaamiè nnè mecekùú ndè pūš ndè, a me nyí ti duš nketenkè nè depaa nnè fīnyī kó detie. A ti wúó ntiyūšnti ntaà? Ti í kōroo!

¹⁵ Kè Mōyiisii mieke cútè mediè nkòo náké ti Yìè nKuyie nke dō: A báá coute be pāre, n yí coute be mōu kóo sāmmarimù, m me nyí yeténè òmōu.

Kuyie mpütémè Kodee nè Anōo

¹⁶ Mèmmè kè Mōyiisii náké Kodee ke dō: Nanke fš nnè a kó difīnni kòbe nè Anōo, dí kōtení kécómmù metaummè tou ñikè.

¹⁷ A kòbe sikousidè nè sipisínnummù (250), bá wè wèe túóté o sōsékébuute kéānnè tihúúnti kētóni ti Yìè nKuyie tou ñikè, fš nKodee nè Anōo kè di múnke me ndò.

¹⁸ Kè Kodee tí nylsidayeeribe nè o kòbe kè bèe yie mbá wè kòo túóté o sōsékébuute kéānnè muháá, nkéyōore tihúúnti muháá nyīnkè kékote kécómmù metaummè tou bōrinùu, Mōyiisii nè Anōo kè bè múnke me ndò.

¹⁹ Kè Kodee tí nylsidayeeribe bémou Mōyiisii nè Anōo be ñikè metaummè tou bōrinùu.

Kè ti Yìè nKuyie nkó tikpetii cúténí be ñnkè.

²⁰ Kè ti Yìè nKuyie mbéinnè Mōyiisii nè Anōo ke dō:

²¹ Kenténè dimáà de kó benitibè, n yóò bè kùòmù dimōnni dimáà.

²² Mōyiisii nè Anōo kè bèe do kēsīnnōo ketenkè kékúonko ke dō: Áú Kuyie! Fš nweè duš mmufōmmu deè kó dimáà fōu, a mieke bo do kubotí kumou oniti omáà kó mecaarimè kpéínáà?

²³ Kè ti Yìè nKuyie nyí kébéinnè Mōyiisii ke dō:

²⁴ Á náké Isidayeeribe boti kumou ke dō: Bèe kenténè Kodee cētè nè Datanni nè Abidammu be kpesi.

* **16:13 menaamiè nnè mecekùú:** Kuyie ndo dènneni Isidayeeribe kè bè náké ke dō kù yóò bè duš mmènaamiè nnè mecekùú ndè pūš ndii ei ndi. Bè beriné dīl mōnni dikpráà mieke kè tidiiti bè dōntè kè bè ñkprānnè Mōyiisii ke wète ke náá nde kó difīnni kè né buò Esibiti ei, bè yénni kè. Wénté Mudennimù 3:8.

²⁵ Mémme kè Mòyiisii íté kénkòri Datanni nè Abidammu be borè kè Isidayeeribe kó bekótibè ò tũ.

²⁶ Kòo náké ditĩnni ke dò: Kenténè benitidannibè bie ncéĩ borè, di báá kááké dèmarè dèè tu be kperè di yàà bo kú be kó mecaàrimè kpéí.

²⁷ Kè bèè íté ke déténe Kodee cìètè.

Datanni nè Abidammu bè do yènní kécómmú be touti bòrè nye nè be pobè nè be bí nè be yaábí.

²⁸ Kè Mòyiisii béi nke dò: Di yóó banté die nde ke dò ti Yiè nKuyie nkuu n tǎnni kè m pí nde kó mutǎmmú mumòu kè dè í tú m mù píĩnnè m máá kó muwèrimú.

²⁹ Kè de kó benitibè ku mukũ mbetobè kó mmú ke í ku kè dè cáánnè betobè kómmè ti Yiè nKuyie nkuu í n tǎnni.

³⁰ Kè dè dò nti Yiè nKuyie mbo daò tidieti kperè marè, kè ketenkèe aate kémaánko de kó benitibè nè dèè kó dimáà tu be kperè kè bèè ta kudǎnkũ befòubè, di bo banté ke dò nde kó benitibè cààrè ti Yiè nKuyie nku.

³¹ Mòyiisii kpaá ke me nnáá nkè ketenkèe yaté bè còrmmú dè,

³² Kéaate ké bè maánko bembè nè be cèĩ kòbe nè Kodee nè o kó ditĩnni kòbe nè be kperè demòu.

³³ Kè bèè ta kudǎnkũ befòubè nè be kperè bè mǎke dè, kè ketenkèe mutĩnne. Mémme bè kpaakemè be kòbe Isidayeeribe cuokè.

³⁴ Bèè kó dimáà dè bo kè bèè keè be dabùò kéncooti ke tú: Tí cokénè ketenkè yàà bo ti maánko!

³⁵ Mémme kè ti Yiè nKuyie ncũnni muháá nkè mùù cútóo benitibè sikòusidé nè sipísínùmmú (250) bembè bèè do tuò ntihúúnti.

17

Muháá ncóutéme Kodee kó ditĩnni kòbe

¹ Kè ti Yiè nKuyie mbéinnè Mòyiisii ke dò:

² Náké Anò bire Edeasaa ikuó niùti ke tú n yè nwèè pùtè sisòsékébúkúsi kéfũũ mmuháá. Ke yé bè si nni nduómmèmu kè si tu n kpesi.

³ Bèè si tǎni kè bè ku ke yietí be yei. Dí si ma timátipenti kédari n wũòtǎnni kè dè ndò mmèbenkùmè Isidayeeribe bemòu kpéí.

⁴ Kè ikuó niùti Edeasaa túótè disòwũò kó sisòsékébúkúsi de kó benitibè do tǎni si kè muháá nsi còuté, kè bèè si ma timátipenti kédari diwũòtǎnni.

⁵ Bè do ma tũ mátipenti kédari diwũòtǎnni tũ do dennini Isidayeeribe òmòu í dòmmè kéntuò ntihúúnti ti Yiè nKuyie nyiikè kè dè í tú Anò nè o yaábí, kè wèè mè dǎò tũ tũkèni Kodee nè o kòbe tũ yóó ò tũàkení ti Yiè nKuyie ndo me nti náké Mòyiisii kòò tũ mbè náke.

Isidayeeribe tũitemè

⁶ Kè dèè wenté kè Isidayeeribe íté be boti kumòu kénkpannè Mòyiisii nè Anò ke tú: Díl kùò ti Yiè nKuyie nkòbe.

⁷ Bè cèète dii mǎnni Mòyiisii nè Anò kéwèète metaummè tou bíékè kénsó diwetiri dátinnè metaummè tou, kè bèè yà ti Yiè nKuyie nkó tikpeti.

⁸ Mòyiisii nè Anò kè bèè kòte metaummè tou ìikè

⁹ kè ti Yiè nKuyie mbéinnè Mòyiisii ke dò:

¹⁰ Yènnè de kó ditĩnni cuokè, n yóó bè kùòmú dimònni dimáà kè Mòyiisii nè Anò kè bèè do késfnnó ketenkè.

¹¹ Kè Mòyiisii náké Anò ke dò: Túótè tesòsékébuute kédeite diwũòtǎnni ìnkè kó muháá nkéannè te mieke kétuò ntihúúnti kékokóo ditĩnni borè, kédaò meyei ncéímmè kó ikuó ke yé ti Yiè nKuyie mmieke còutéme kè benitibè keté mukũ.

¹² Kè Anò túótè tesòsékébuute nè muháá Mòyiisii tũ nhò náké ke yè ndè ndòmmè, kékokóo ditĩnni cuokè, kénsó benitibè keté mukũ, kòo tuò ntihúúnti kédaò meyei ncéímmè kó ikuó Isidayeeribe kpéí,

¹³ kécómmú becírìbè nè befòubè be cuokè kè ti Yiè nKuyie mbè poté kùù yèĩnkuu cómmú.

¹⁴ Benitibè bèè do ku bè do bo tekòupííptè nè sikòupísínàà nè sikòusiyiekè ndi (14700) kè nè mbúúti bèè do ku Kodee kó mecaàrimè kpéí.

¹⁵ Kè Anò wètení Mòyiisii borè metaummè tou bòrinùù, kè ti Yiè nKuyie mbè poté kùù yèĩkuu cómmú.

Anò kó kupàati yème tifaati

¹⁶ Kè ti Yiè nKuyie mbéinnè Mòyiisii ke dò:

¹⁷ Á náké Isidayeeribe wuò ntepiítè nè idéi, bá kùù wuò nkè ku kóo kpààti da tóni kupààti. A yóó i cuò kè i mbo tepítè nè idéi nyi, kàa wàri bá kùù wuò nkóo kpààti tóni kùù pààti ìnkè de kó kuwuò nyètiri,

¹⁸ kèwàri Defii kó kupààti ìnkè Anò kó diyètiri. Mèmme bá kùù wuò nkóo kpààti yó mmakemè kupààti.

¹⁹ A yóó i dáu mmetaummè tou mieke nke Kuyie ntaummè tou ìikè, mí nnè f́ nti òò máá dè.

²⁰ Oniti wèè kó kupààti bo ye tifaàti wehwe n tãátémè. De m̀nnni kè m paa nyesããmbè Isidayeeribe di sãá nyè.

²¹ Kè M̀yisii ti náké Isidayeeribe wuò ntepiítè nè idéi mieke bá kùù wuò nkè ku kóo kpààti tóni kupààti be wuò ndò ndómmè imòu kè ìi wènné tepítè nè idéi, kè Anò koku nsoké i cuokè.

²² Kè M̀yisii i tannè metaummè tou mieke kè i dáu ti Yiè nKuyie nyìikè metaummè tou borè.

²³ Kè dèe wenté kè M̀yisii mbo tuakoo ke ś nhAnò Defii kó kuwuò nkou kó kupààti yè tifaàti ke pòri ke peité yebe kè yè bi.

²⁴ Kè M̀yisii i kouté imòu ti Yiè nKuyie nyìikè kékòtenè kébenke Isidayeeribe kè bèe i yà bernou, bá wè kòo túóté o koku.

²⁵ Kè ti Yiè nKuyie nyé kénáké M̀yisii ke dò: Dáu nhAnò kó kupààti ikuò tou ìikè, kè kù ndò ndibenkèri de kó itookperi yembè kpéi. De m̀nnni kè m paa nyesããmbè bèe di sãá nyè, kè yè tũàkeni m borè kè bè ténke báá kú.

²⁶ Kè M̀yisii dáo ti Yiè nKuyie nhò náké ti.

Ikuò niùbè nè Defiibe dò nkémpí mmùù tómmú

²⁷ De m̀nnni kè Isidayeeribe náké M̀yisii ke dò: Ti yóó kúmu, ti kumu ke dèe.

²⁸ Kòò m̀u tóonnè metaummè tou ò òò kúmu, ti yóó me nhò nke yáa deèá?

18

¹ Kè ti Yiè nKuyie nnáké Anò ke dò: Kòò m̀u yeténè metaummè tou f́ nnè a bí d̀i te meyetimè. Kòò m̀u cààrè ikuò tómmú d̀i te de kó mecaàrimè.

² A yú a cice naàmunkù kòbe Defiibe kè bèe da wènnénè kè nda teénnè mutómmú. F́ nnè a bí d̀i ní yóó ta metaummè tou kèpi nyikuò tómmú metaummè tou ìikè.

³ Bèè yó nda teénnè metaummè tou dimòu kó mutómmú bèe né báá tóonnè ikuò nenti mati yoo diwũòtònni, kè dèe yie nkè di báá kú kè bèe wènnénè.

⁴ Bèè yó nda wènnè ke da teénnè metaummè tou kó mutómmú mumòu, wèè i tú Defii boti kou ò báá di wènnénè mutómmú.

⁵ F́ nnè a bí d̀i te metaummè tou nè diwũòtònni de kó mutómmú kè dèe yie nkè m mieke báá do Isidayeeribe.

⁶ M̀i tãáté a kòbe Defiibe Isidayeeribe cuokè, bèe tu n kòbe mbe kè m bèe nda duò nkè bèe bo mpí mmetaummè tou kó mutómmú.

⁷ F́ nhAnò nè a bí n duò ndi mbe ikuò kó mutómmú diwũòtònni ìnkè nè ikuò nenti kó kufáá nkuyàkù pi kù, n duò ndi mbe de kó mutómmú, wèè i tú Defii boti kou ke dè tóonnè ò kumu.

Ikuò niùbè dò nkénte dè

⁸ Kè ti Yiè nKuyie nnáké Anò ke dò: M̀i da duò nkàa bo ndake Isidayeeribe m pã nyèè pãrè kpéi, a ní yóó de ndeite dèè tu a kperè, n da còu mmekùò mmeè kpéi nke da cànnè f́ nnè a bí n tómmú kpéi, de kó ikuò yó mbomu sãá nè a yaábí.

⁹ Nte dèè yó ntú a kperè, bèe m pã nyèè pãrè mieke, kèmbúúti yèè yóo tuò. Muyuo nkó yepãrè nè bèe n fié ìi wũò meyei nctímmè kpéi nnè meyei nhùtímù kpéi. Bèe m pã nyèè pãrè kó dimàà tu a kperè nyè f́ nnè a yaábí.

¹⁰ D̀i ní dè di dè tu n kperè nde, benitidaabè bèè bo di c̀i bèe bo na ké dè di.

¹¹ Nte deterè dèè ní yó ntú a kperè Isidayeeribe dèite dèè kó dimàà ke m pã ke dè nni nyòute, n dè nda duómmu f́ nnè a yaábí initidaaì nè initipòì. Bèè kó dimàà bo a c̀tèè ke wenni bèe bo na ké dè di.

¹² N di duómmu tidiketiti kó yepãrè sàayè Isidayeeribe m pã nyè: Mekùò nnè menaà nnè tidiiti bèe tu ti bèdèè.

¹³ Be eì kó tidiketiti bèe m pã nti kó dimàà, n ti n di duómmu bèè kó dimàà bo di c̀i ke wenni bèe bo na ké dè di.

¹⁴ Kè Isidayeeribe ní m pã dè ke tu bèe dè nni m pãmu sãá, d̀i yó ndè te.

¹⁵ Isidayeeribe bèe tu Mpo nè be wũò ketiyi bèe m pã ndè tu di kperè nde. Bèe tu Mpo bèe ní bèe ndi donténè, kè fèðfè ketifè mafè tu bèe í n feu fè bèe fè ndi donténè.

¹⁶ Denitidabire dèè m̀ke otànkù omáa de donku dò nkémbò medítibii mmènnùmmù ndi bèe kèéttémè metaummè tou kpéi, m̀è c̀èkù bo kádáammù tepítè.

¹⁷ Kè fenaàfè nfe yoo fepièfè yoo tebuatè dè peité ì bí idaai meketimè, bè ì nni nfeumu, bè báá wète ké ì ndi dontènè, dí ì nni nféúté kécóú mmeyĩ ndiwùstònni, kétuo ndèè tu mekùò nkperè, dipànni ndi dìi kó kufòkú naati.

¹⁸ Imaa ntu di kpeyi nyi, kényínè di n yòute ì, dicfncfnni nè dikpèri youri.

¹⁹ Isidayeeribe òò deite yèè pàrè ké m pà, n yè ndi duómumu dínidi nè di yaábíó, initidaai nè initipòí, de kó metaummè yó mbomu, n di dounnè dìi nùù ndi sáà.

Ikuò niùbè Defiibe dò nkénte dè

²⁰ Kè ti Yiè nKuyie nyíé kénáké Anòò ke dò: N duó nkèè tenké Isidayeeribe, ke mieke a í yó mmòke a kòke, mú yó ntú a kperè Isidayeeribe cuokè.

²¹ Dínidi Defiibe, kè Isidayeeribe níi deite bè mòke dè mieke depíndè ke m pà, n dè ndi duómumu di pí mmùù tòmmú kpéi metaummè tou.

²² Isidayeeribe sòmbe bá ntakunè metaummè tou bè yàà bo cé mbemáà meyei nkékú.

²³ Dínidi Defiibe díi máá yó mpí mmetaummè tou kó mutómumu, kòò mòu yeténè metaummè tou díi te de kó meyetímè, de kó ikuò yó mbomu sáà. Dí í yó mmòke di kó ketenké Isidayeeribe tòbè cuokè.

²⁴ Isidayeeribe òò deite dè bè mòke de mieke dèè tu depíndè ké m pà, n dè ndi duómumu. Deè te kè n tu dí í yó mmòke di kó ketenké Isidayeeribe cuokè.

²⁵ Kè ti Yiè nKuyie nyíé kénáké Mòyiisi ke dò:

²⁶ Á náké Defiibe ke tú n yè nkè Isidayeeribe níi deite bè mòke dè mieke dèè tu depíndè n yè mbè ndi duò ndè ke be duó, bèe deite de mieke dèè tu depíndè ké n duó.

²⁷ Deè múnke yó ntú be kperè bè mòke de kó depíndè. Be kòbe deite mèè botí tidiiti kó depíndè nè menaà nke dè mbè duó.

²⁸ Bè níi deite Isidayeeribe deite dè bè mòke dè mieke, dèè tu depíndè ké bè duó, bèe deite depíndè de mieke n kperè nde, dí dè duó nyikuò niùti Anòò.

²⁹ Bè yó ndi duò nyèè pàrè yemou ìnkè di níi deite bá dìi pànni ìnkè dèè tu desààrè kécánnè n kpéi, n kperè nde.

³⁰ Náké be kè bè deite dìi mòmni dèè tu desààrè n kperè tú dè, ke cànnè dèè kpaá dè tu be kperè nde. Kéndònnè Isidayeeribe òò súómme be diiti nè be naà.

³¹ Dí bo na ké dè di bá kèè bíékè nè di cèí kòbe bamou. Dè tu di kó tiyeti nti mutómumu di pí mmù metaummè tou mu kpéi.

³² Dí deite dìi mòmni dèè tu desààrè n kperè tú dè, ke n duó, dí di desònnè. De mòmni dè í tú meyei, di yó mme ndòari ke báá sìnkùnne Isidayeeribe m pàà nyèè pàrè kékú.

19

Fenaàwùsfe kó mutápei nkó ikuò yó ndòmme

¹ Kè ti Yiè nKuyie mbéinnè Mòyiisi nè Anòò ke dò:

² Mí ndi Yiè nKuyie mú di dounnè ikuò. Dí náké Isidayeeribe ke tú n yè mbèe waá nfenàwùsfe fèè í mòke kuyènkú bá sámpó, bè mu nyi buú nfe kudóú kè fè díu.

³ Kè di fè duó nyikuò niùti Edeasaa kòò fè dènnè díhèi mánku kè dí fè feúté o ìikè.

⁴ Kè ikuò niùti Edeasaa pòòtè o nómbei fe yĩ nkémíeté metaummè tou bòrinùù kuce mèyiekè.

⁵ Kè di fè tũò nkenke ikuò niùti ìikè kétuo nfe yĩ nnè fe maa nnè fe kònkú nè fe piti.

⁶ Kè ikuò niùti waá mmutie bè tu mù sètiri mu kó kudóú nè bè tu mù isópù mu kòku nè tipèciti tii to mmewùò nkè dè wènnè kéánnè muháá mbè tũò mmùù mieke fenaàfè.

⁷ Kòò deè wèe sú o yààti kéwuo ke né na kékó mbè bàtè dè. Ò yó nsímmu kétuàkenè kuyuoku.

⁸ Wèe tũò nfenààfè kòò sú o yààti, kéwuo. Ò yó nsímmu kétuàkenè kuyuoku.

⁹ Oniti wèè í sàù nhomáà kè wèe koutè mutápei mbè tũò nfeè náàfè kòmu, ké mù fùtenè be kari kécóú ndibòri bè táàtè di de kpéi, ké mù mbo Isidayeeribe kpéi kè bè mmù dòòrinè mewènkùmè kó menie. De kó ikuò yó ndòmme meyei ncéfèmmè kpeyi nyi.

¹⁰ Wèè koutè de kó fenaàfè kó mutápei nwèe sú o yààti ò yó nsímmu kétuàkenè kuyuoku. De kó ikuò yó mbomu Isidayeeribe kpéi nnè bepòòbè bèè bè bonè.

Wèè sñte ò bo wènkùnne mèè botí omáa

¹¹ Kè wèè kááké ocí, bá wèè cfi botí cénke ò sñtemu, kénsi nke dò yewe yèyiekè.

¹² Wèe wuonè mmewènkùmè kó menie diyèe táánni nè diyénni ke né na kéwenke. Kòò í wuò diyèe táánni nè diyénni ò báá wenke.

¹³ Wèè bo kááké ocí ke í nwuonè mewènkùmè kó menie nhò sìnkùnko mí ndi Yiè nKuyie n cètè nte, de yè mbèe ò dènnè Isidayeeribe cuokè, ò sñmmu ke yè ò í wuòmè ikuò kó menie.

¹⁴ Ntenè ikuò tei: Kòò mòu ku ditou mari mieke kè wèè ta di mieke ò sñtemu wenwe nè bèè bo di mieke kénsi nke dò yewe yèyiekè.

¹⁵ Tinenti tii kó dimàà bo mbo de kó ditou mieke ke í poke ke bou teitei ti sîntemu.

¹⁶ Kòò m̀ou k̀eri dikp̀aa mieke ke k̀aak̀e ocí b̀e k̀uò ẁe yoo ò na òm̀au k̀ó yekũ̀s̀ yoo kuf̀sti ò sîntemu ke yó nsí nke d̀ò yewe ỳeyiek̀e.

¹⁷ K̀oo niti sînte k̀e di yóó ò ẁenkunne, dí waá nfenaawũs̀f̀e fenfe b̀e k̀uò f̀e k̀ó mutápeí nk̀eánǹe dibuu mieke k̀eánǹe menie.

¹⁸ K̀e di d̀eè oniti ẁeè í s̀au nhomáa ẁeè waá isòpù k̀ó kudáú k̀ep̀ot̀e de k̀ó menie nk̀emíét̀e míét̀e de k̀ó ditou ǹe tinenti ǹe benitib̀e b̀eè k̀ó dimàa bo de k̀ó ditou mieke ǹe ẁeè k̀aak̀e b̀e k̀uò ẁeè yoo ò na òm̀au k̀ó yekũ̀s̀ yoo ò nà kuf̀sti.

¹⁹ Oniti ẁeè í s̀au nhomáa ẁeè yóó míét̀e menie nhoniti ẁeè s̀au nhomáa diyie táánni ǹe diyienni. Diyienni yiè ẁeè sú o yàati, k̀éwuò k̀éwenke kuyuoku m̀nni.

²⁰ Ẁeè bo s̀au nhomáa ke í ndó k̀éwénkunne omáa b̀eè ò d̀enne Isidayeeribe cuok̀e, ke ỳé ò s̀inkunne m̀e mí ndi Yiè nKuyie n c̀f̀ét̀e nte. Ó me nyi ẁuoǹe ikuó k̀ó menie, nǹe de kp̀eí nhò sîmmu.

²¹ D̀e yó ntú ikuó nyi s̀aa, ẁeè bo míét̀e ikuó k̀ó menie nẁeè sú o yàati, k̀e ẁeè k̀aak̀e de k̀ó menie nhò sîntemu k̀énto k̀étuak̀eǹe kuyuoku.

²² Ẁeè s̀au nhomáa k̀òò k̀aak̀e d̀e, d̀e sîntemu, k̀e ẁeè k̀aak̀e d̀eè s̀i nhò sîntemu k̀énto k̀étuak̀eǹe kuyuoku.

20

Isidayeeribe do m̀ant̀em̀e menie nSinni k̀ó dikp̀aa mieke

¹ Dibenni tànkù ketiẁe k̀e Isidayeeribe t̀nni tuoke Sinni k̀ó dikp̀aa k̀ebát̀e Kadeesi k̀ékari. Midiyammu de nku k̀e b̀eè ò k̀unǹe.

² B̀e í mp̀et̀e menie nke bo yà k̀etii nk̀enkpanǹe M̀oyiisi ǹe Anoo ke tú:

³ K̀e ti Yiè nKuyie ndo nti ẁenǹeǹe ti kabe b̀eè ku k̀epot̀e, k̀e ti kú d̀e í ntũã?

⁴ D̀e yime k̀e di tóni t́nti ti Yiè nKuyie nkabe ke k̀otenǹi dikp̀aa dii mmieke k̀e ti bo kú t́nti ǹe ti wũs̀?

⁵ Ba nte k̀e di ti d̀enneni Esibiti ke ti tóni dibòri yeiri dii? D̀e í dò mbuot̀i d̀emar̀e, detie mb̀e tu d̀e fikie d̀e í bo k̀e ti ǹe báa buóǹe f́nyí ǹe k̀edénati kpere, menie nket̀e k̀e í bo ke dò nyà.

⁶ Memme M̀oyiisi ǹe Anoo b̀e itém̀e Isidayeeribe bor̀e k̀ékote metaumm̀e tou borinùú k̀édo k̀ésínnòó ketenk̀e k̀e ti Yiè nKuyie mb̀e benke ku kpeti,

⁷ k̀ebéinǹe M̀oyiisi ke d̀o:

⁸ Túot̀e a pàati f̀s̀ nǹe a k̀oo kóti Anoo k̀e di tí nyIsidayeeribe, k̀e b̀e mbo ke wúo nkàa béinǹe diperi k̀e menie nyenǹi, kàa duó nk̀e b̀eè yà bemb̀e ǹe be wũs̀.

⁹ K̀e M̀oyiisii túot̀e o pàati metaumm̀e tou mieke k̀éndónǹe ti Yiè nKuyie ndo ti nhò náké m̀e.

¹⁰ Wenwe ǹe Anoo k̀e b̀eè tí nyIsidayeeribe diperi bor̀e, k̀òò b̀e náké ke d̀o: K̀entéǹe d́ndi itookperi yemb̀e! Ti bo d̀enneni menie ndiperi dii mmieke nke k̀e di yàa?

¹¹ Memme ò yòutem̀e o pàati k̀epot̀e diperi m̀edém̀e, k̀e menie nyenǹi mediè. Isidayeeribe ǹe be wũs̀ k̀e d̀eè yà.

Kuyie nkpanǹem̀e M̀oyiisi ǹe Anoo b̀e yete m̀eè kp̀eí

¹² K̀e ti Yiè nKuyie nnák̀e M̀oyiisi ǹe Anoo ke d̀o: Di yemm̀e í me nyiimm̀e ke dò ndè bo d̀ò, di í me ndéúkunnem̀e n ỳetiri Isidayeeribe il̀k̀e, di t̀enke í yóó tanǹe n nitib̀e ketenk̀e m̀e b̀e duó nk̀e.

¹³ D̀eè do te k̀e b̀eè yú de k̀ó menie nke d̀ò Mediba, d̀eè tu dikpanni, ke ỳé Isidayeeribe do d̀e nẁent̀em̀e ti Yiè nKuyie nk̀e kùu b̀e benke kù d̀omm̀e pái pái.

Edõmmu k̀oo kp̀aati yetem̀e Isidayeeribe bo p̀eèt̀em̀e o tenk̀e

¹⁴ K̀e b̀e mbo Kadeesi k̀e M̀oyiisii deite benitib̀e k̀e b̀e t̀s̀ nke d̀ò b̀eè kote k̀enák̀e Edõmmu k̀oo kp̀aati ke d̀o: T́nti a tebií t́tú tu a ỳemu ti tam̀e meháarim̀e mieke.

¹⁵ Ti yemb̀e b̀eè do k̀ote Esibiti k̀e ti nke bo k̀émante k̀e Esibiti kabe ti f̀éú t́nti ǹe ti yemb̀e.

¹⁶ K̀e ti kuónǹe ti Yiè nKuyie nk̀e kùu keè ti dabónni k̀éduonni ku t̀onni k̀e di ti d̀enneni Esibiti. K̀e ti t̀ùòkeni die nKadeesi dihei dii bo a tenk̀e m̀anku,

¹⁷ k̀aa bo yie, nyóu k̀e ti p̀eèt̀e a eì mieke, ti í yeti depaa mmieke yoo f́nyí k̀ó detie mmieke, ti í yóó yà a k̀ó sibií k̀ó menie, ti yóó k̀eté kuce diekù nku k̀ep̀eèt̀eǹe a eì, ti í yóó daut̀e kupikù makù.

¹⁸ K̀e Edõmmu k̀oo kp̀aati b̀e t̀énǹe ke d̀o: Di í yóó p̀eèt̀e die nh eì. K̀e di me nyete n yóó báátóomu k̀e di co k̀e tí dok̀e.

¹⁹ K̀e Isidayeeribe ò t̀énǹe ke d̀o: Ti yóó k̀eté kuce diekù máa ndi ke ti yà a eì k̀ó menie t́nti ǹe ti wũs̀ ti bo da yietí. D̀e í t́tmati, ti yóó na a tenk̀e máa ndi k̀ep̀eèt̀e.

²⁰ Kè Edømmu kóo kpààti bè tèínné ke dò: Di í pènké.

Kè Edomiibe bááti nè behāāpānkperibe péu ké bè co.

²¹ Mèmmè Edømmu kóo kpààti yetemè Isidayeeribe bo pèētémè o eì, kè Isidayeeribe péé nkupikù tekù.

Anāo yóo kúmè

²² Kè Isidayeeribe íté Kadeesi kékote ditāri bè tu di Òdi.

²³ Tí Yìè nKuyie nde mbéinnè Mòyiisi nè Anāo Òdi tāri Edømmu temmānku ke dò:

²⁴ Anāo kūnti o yambè borè nde, ò í tati dihei n yē n yóo duó ndi Isidayeeribe ke yé di do yetemè n kpeti Mediba kó menie mborè.

²⁵ Túóté Anāo nè o biré Edeasaa kè di deke Òdi tāri.

²⁶ Kāa dáté Anāo yààti kédátinné o biré Edeasaa. Anāo yóo de nkú.

²⁷ Kè Mòyiisi dāò tí Yìè nKuyie nhò nāké tí Isidayeeribe bēmabè ìiké, kè bèe deke Òdi tāri.

²⁸ Kè Mòyiisii dáté Anāo yààti kédátinné o biré Edeasaa. Anāo de nku Òdi tāri ìnkè. Mòyiisi nè Edeasaa kè bèe cúténi.

²⁹ Isidayeeribe tinni diməu kè bèe yà Anāo kumè kékommú o kũũ nke dò yewe sipisitaati.

21

Isidayeeribe namè Kannahāa tenké kobe

¹ Mèmmè Kannahāa kóo kpààti Adadi wèè do bo Nkebu ò kèèmmè Isidayeeribe kèróómè Atadimmu kó kuce, kèiténi ké bè do kèpimmú be mieke bēmabè kédāò tidaati.

² Kè Isidayeeribe dōunnè tí Yìè nKuyie ndinùù ke dò: Tí Yìè nKuyie nkāa tí duó mbe nnitibè tí bo bè kũo páíi kèponte be eì kédéité tí báa súú ndēmarè.

³ Kè tí Yìè nKuyie nkeè be báammii kēānné Kannahāa kobe be nəu mieke, kè bèe bè kũo páíi kèponte be ekè kédéité ké de yu ke dò Òdimaa, deè tu tidobonti.

Mòyiisi dāòmè disəwūð kó fewāāfè kécónné

⁴ Kè Isidayeeribe íté Òdi tāri kētūnne kuce kùù yìènnè dāmèèrì tipènti kou ke bo kónté ke báa yènnè Edømmu tenké.

⁵ Bè kété mèmmè kénkááké kuce kè meminnimèe bè dōnté. Kè bèe keté bè bo nkpannèmmè tí Yìè nKuyie nnè Mòyiisi ke tú: Ba nte kè di tí dēnneni Esibiti kè tí bo kú dikpáà dii mmieke? Tidiiti sààti mati í bo, menie mme nyí bo, kè tí baa né yó nyo tisēnnindiiti tí nti yewe yəməu.

⁶ Mèmmè kè tí Yìè nKuyie nduonní iwaaeyiyi kè ì mbè dāmmú kè bèe kú kusũkú.

⁷ Bèè kpáà kè bèe náké Mòyiisi ke dò: Tí cāārəmu, tí tūtənnəmè tí Yìè nKuyie nke da kpannè. Nè de kpéi, nhá bánté tí Yìè nKuyie nkè kũu détinne de kó iwāake.

Kè Mòyiisii kuōnnè tí Yìè nKuyie mbe kpéi.

⁸ Kè tí Yìè nKuyie nnáké Mòyiisi ke dò: Túóté disəwūð kédāonnè fewāāfè kè fè danne kudóu kécónné, kè fewāāfè níí dānté wè kòò fè bōúté ò báa kú.

⁹ Mèmmè kè Mòyiisii dāò disəwūð kó fewāāfè kécónné, kè fewāāfè níí dānté wè kòò fè bōúté o báa kú.

Isidayeeribe do katimè ke səoti ke yàa tuokenè Pisikaa tāri.

¹⁰ Kè Isidayeeribe íté deborè kékote kébáté Oboti,

¹¹ kèité dende kébáté Iyee-Abadimmu kpáà kénwetí Məabu diyie yìèni kèè bíéké kó dikpáà.

¹² Kè bèe íté dende kébáté kukó nSedeti kó mepéəmmè.

¹³ Bè íté dende késénté kukó nhAdino, kùù pũð nke pènkú dikpáà ke kəri Aməriibe tenké. De kó kukó kuù tu Məabu kobe nè Aməriibe be tenké mánku.

¹⁴ Deè kpéi nte kè tí wāri tí Yìè nKuyie nkó mudòò pátiri* mieke ke tú...wəəbu, Sufa tempè mmieke nè Adino nè de kó ikó,

¹⁵ nè ikó nteì ìi pũð nke taà Adino dihei Adi pikù ìi tu Məabu tenké mánku.

¹⁶ Bè de nyité kébáté bè tu de tēbinte, tí Yìè nKuyie ndo nāké de Mòyiisi ke dò: Tíí nyíIsidayeeribe kè m bè duó mmēnie.

¹⁷ De mōnni ndi Isidayeeribe dētēmè feyènfè ke dò:

Tí denté kè menie nyènni tēbinte.

¹⁸ Tēbinte sikipātibì kéu tē,

dihei kó bekótibè tū tē

nè be pāàti nè be dò.

Bè de nyité kékote kébáté Matana,

¹⁹ kèité dende kébáté Naadiedi, kèité deborè kékote Bamoti.

²⁰ Bè íté Bamoti nwe kékote Məabu kpáà kénwetí Pisikaa tāri, dii sīi nte dānté kó dikpáà.

* **21:14 mudòò pátiri:** De kó dipátiri bè náà ndii kpéi ndie ndi fetimu. Kè de í tú die mbé í bēi nkupikù tekù makù di kpéi.

Isidayeeribe domè Amõriibe koo kpààti Sionni

²¹ Memme kè Isidayeeribe deite yetõrè kètõ nkè bèe náké Amõriibe koo kpààti Sionni ke dò:
²² Ti dõ kèpèèté a ei mieke nke, ti í yóó ta depaa mmieke yoo finyi kó detie mmieke, ti í yóó yà menie nti yó mbókè kuce diékù nku, ti í yóó dauté ke yàa pèèténe.

²³ Okpààti Sionni me nyi nyie nkè Isidayeeribe bo pèèté o tempè, koo íténe kemieke kétéi nho nitibè bemou kè bèe kéténi kéco Isidayeeribe dikpáá kè bè do mudoò Yaasi ei mieke.

²⁴ Kè Isidayeeribe bè cò yese kékuo kéfiete be tenké, kétéóté kukó nhAdinò kéntò kētuokenè Sabókì koku késòoté kētuokenè Amõriibe tenké mánku kùu do kpetí mesàa.

²⁵ Kè bèe fiete de kó yehakè yemou, kétéieke Amõriibe tenké kemou kékari, kétaunnè Esibonni nè sihekesí sùu dè tókè.

²⁶ Esibonni do tú Amõriibe kpààti Sionni bo dii ei ndi. Sionni weè do pànte Mõabiibe kpààti ketiwè kéfiete o tenké kemou kékote kédíténè kukó nhAdinò.

²⁷ Deè te kè beyendembè diè nke tú:

Tí kotenè Esibonni ei,
 tí kote kéwète ke di máá,
 tí wète ké di còhné.

²⁸ Muháá mmuù yènni Esibonni,
 Sionni ei mieke nke mù tífètéme
 ke còuté Adi ei Mõabu tempè mmieke,
 ke còuténe Baadi kó yetõrè yèè bo kukó nhAdinò pèémme.

²⁹ Díndi Mõabu tenké kòbe di bo yà
 di fetimu díndi dibòò Kemòosi kòbe
 di dapambè cokému

kè bè pímmú di sapùmbí ke kònnè
 ke duó nhAmõriibe kpààti Sionni.

³⁰ Díndi Esibonni kòbe bè di táá ipie nyi,
 ke di bèti ke tùòkenè Dibonni

kè di ekè dõúnko
 kétúóténè Dofaa kéntò kētuokenè Medeba.

³¹ Kè Isidayeeribe ta Amõriibe tenké.

³² Kè Mõyisii tõ nkè bèe paaté Yasee ei kédeè kè bèe di do, kèbeti Amõriibe bèe dè bo nè sihekesí sùu dè tókè si kòbe kéfiete be ekè kékari.

³³ Bè kàri memme kékété kéwetinnè Basāā ei bíékè. Kè Basāā koo kpààti Okuu íténi nè o nitibè ke bo do Isidayeeribe mudoò Etedei ei.

³⁴ Kè ti Yiè nKuyie nnaké Mõyisii ke dò: A bá nhò yìékù, n wè ndi duómmu kè di bo ò na wenwe nè o nitibè. Kàa ò dòò a dòòmè Amõriibe kpààti Sionni Esibonni ei kou.

³⁵ Memme Isidayeeribe namè Oku kóò kùu wenwe nè o bí nè o nitibè bá òmou í nyenté bá òmáá kè bèe tieke be tenké.

ISIDAYEERIBE BOME MõABU TENKE**22***Badaki yumè Badammu kòò bo bonté kusñkù Isidayeeribe*

¹ Kè Isidayeeribe ité deborè kébáté Mõabu kó kubiriku kukó nSuditèè yàa kénwetí Sedikoo.

² Kè Mõabu koo kpààti Sipõa bire Badakii yà Isidayeeribe dòò dè Amõriibe.

³ Kè kufõwáá mbè auté mediè wenwe nè o kòbe kè bèe yote Isidayeeribe ke yé bè tumè kuwuo ndiékù nku.

⁴ Kòo tõ nkè bèe náké Mandiyāā ei kó bekótibè ke dò: Dítinnì dii nyóó déútóomu deè kó dimàà bo ti tenké, fenàáfè òò déútóomè memúpámmè. Sipõa bire Badaki weè do tú okpààti Mõabu tenké de mònni.

⁵ Memme kè Badaki deite yetõrè kètõ nho ei kótiri Petõ dii bo kukó nhEfadati borè, kè yè bo náké Beõ bire Badammu ke dò: Kubotí makù kùu yènni Esibiti ke mónke pitiri ketenkè ke bátè diè nh ei mánku ke n weti.

⁶ De kó kubotí kpeñnimu ke m pèèté, n da báámmu kotení kè bè bonté kusñkù kè dè naati m bè na. N yèmu ke dò nkàa yí wèè yà meyi nhò òò mè yámu. Kàa yí wèè yà mesàa nwèè mè yà.

⁷ Mõabu ei kó bekótibè nè Mandiyāā ei kòbe kè bèe kote kèyà Badammu ke tonè ticuuti ke bo ò cu, kētuakoo kóò náké bè tó ti timou.

⁸ Kè Badammuu bè náké ke dò: Duõnè, kè dè wenté n di náké m beé nti Yiè nKuyie nkè kù n náké ti. Memme kè Mõabu ei kó bekótibèe yíé nho cífèté.

⁹ Kè Kuyie nkonté kèbèke Badammu ke dò: Benitibè òmbe bo a cífèté?

¹⁰ Kè Badammuu kù tḗnné ke dò: Sipɔɔ birɛ Badaki Mɔabu ɛi kóo kpààti weè bè tōnni ke tú:
¹¹ Kubotí makù kuù yènni Esibiti ke mɔ́nke pitírí ketenkè, kòò tu kè m bo yie n kotoo ké bè bɔ́nté kusínkù kè dè bo yie nwèe bè na ké bè bèti.

¹² Kè Kuyie nhò náké ke dò: A báá kɔte, a báá bè bɔ́nté kusínkù, mfi bè dɔ̀ò mesàà.

¹³ Kè dɛe wenté kè Badammuu bè náké ke dò: Kònnè di cie, ti Yiè nKuyie nyetemu ke tú m báá di neinè.

¹⁴ Kè Mɔabu ɛi kó bekótibèe íté kékò kénáké Badaki ke dò: Badammu yetemu ke tú ò báá ti neinni.

¹⁵ Kè Badakii yíe kètɔ́ nkutònkù dérínkù kè kù nsùnè kuketikù ke tú benitidiebè ke pɛ̀tɛ̀tɛ̀ beketibè.

¹⁶ Kè bèe tuɔ́koo Badammu borè kóò náké ke dò: Sipɔɔ birɛ Badaki weè ti tōnni ke tú ò da báámmu a báá yete a bo kotoomè o borè.

¹⁷ Ò tu ò yóò da déúkùnnemu mediè nkédòò a ò náké tii kó dimàà, ò tu ò da báámmu a báá yete, á kotoo ké bè nhò bɔ́nté kusínkù.

¹⁸ Kè Badammuu bè tḗnné ke dò: Bá kè Badaki n duó nho cīfètè kè timátí péití tē píékè nè mesɔɔ nyí yóò na kédòò timati kè ti ndeu yoo ti nkénni képetenè ti Yiè nKuyie n tū nkù bo n náké ti.

¹⁹ Di né yíe ndie nkeyènkè kè n yà ti Yiè nKuyie nyóó yíe kè n náké ti.

²⁰ Kè Kuyie nkòtení keyènkè Badammu borè kóò náké ke dò: Dɛ kò benitibè me nkòtenímè ke bo da yú, íté ké bè neinè. A né yó ndòori n da náá nti máá ndi.

²¹ Kè dɛe wenté kè Badammuu bou o sámmarímú dɛ kàri kénéinè Mɔabu ɛi kó bekótibè.

Sámmarímú béinnèmè dɛ yíe

²² Kè Badammuu keté kénneinè o kó betòmbè bèdébè, kè Kuyie mmieke ò yè mediè. Kè ti Yiè nKuyie nkó ditōnni ò dinté kéncomú kuce.

²³ Kè sámmarímú yà ti Yiè nKuyie ntōnni còrímú kuce ke pikú mesebii kè sámmarímú daué kéta depaa mmieke kè Badammuu dè poté kè dɛe bóo kuce.

²⁴ Kè ti Yiè nKuyie ntōnni sɔ́ nkékote kécómú fínyí kó detie nkó kupaku makù kuce pɛ̀ù dè kè bè máá ke pè́nè ku mpíkù nè kutekù.

²⁵ Kè sámmarímú yà ti Yiè nKuyie ntōnni kédauté kédíninè kumarí kéhéüté Badammu naécètè kumarí koo wète kè dè poté.

²⁶ Kè ti Yiè nKuyie ntōnni sɔ́ nkékote kécómú kuce pɛ̀ù dè mefìè nyí borè ke dò nkónté kubakù yóú bíékè yoo kucànkù bíékè.

²⁷ Kè sámmarímú yà ti Yiè nKuyie ntōnni kéokoo, kè Badammu mieke yènni kòò dè poté kupàati.

²⁸ Kè ti Yiè nKuyie nduó nkè sámmarímú na kébéi, nkébeke Badammu ke dò: N da càke ba kàa m puoti kuce metáámmè?

²⁹ Kè Badammu dò: A yete n yè mmù mmu deè te, kè n do ntɔ́ disii nè yíe n do da kùdmu nè dimònni.

³⁰ Kè sámmarímú ò tḗnné ke dò: N tú a sámmarímú mmu kàa n dèkù sáá, n da dòò miè mbotí diyíè maràà? Kòò dò: Jò.

³¹ Dɛ m̀ǹnni ndi ti Yiè nKuyie nkpetémè Badammu nuɔ́ nkòo yà ku tōnni kè di còrímú kuce ke pikú mesebii nkòo do kénínkù késínnáò ketenkè.

³² Kè ti Yiè nKuyie ntōnni ò beke ke dò: Ba nte kàa poté sámmarímú ke tùðke kuce metááti? Mfi da dinté ke bo da péitè, ke yé a kérímè kuce yeiku nku.

³³ Sámmarímú n yámu ke kònté kuce metááti kè meè ðake nè yíe n do da kùdmu kè sámmarímú nfòu.

³⁴ Kè Badammuu náké ti Yiè nKuyie ntōnni ke dò: N cààremu n do í yé ke do nfóò n dinté kuce. Kè dè í da naati m bo kòtemè dɛ kó kuce m bo wète.

³⁵ Kè ti Yiè nKuyie ntōnni dò: Neiné be kè dí kɔte, a né yó nnáà nh ànné ti nti a nuù mieke. Menámè kè Badammuu neiné Badaki tōnni bèè kpààtibè kè bèe kɔte.

Badaki comè Badammu

³⁶ Kè Badakii keè Badammu kèróomè kékéténi kóò co dihei bè tu di Adi-Mɔabu dii tòkéné kukó nhAdinò kùu tu be tenké mànkù.

³⁷ Kòo beke Badammu ke dò: N tōnko benitibè ke tú bè da yúní, dè yíme kàa í kòtení? Yáà a yèmmè do dò n yí yóò da déúkùnnemu?

³⁸ Kè Badammuu ò tḗnné ke dò: Bá nè mme nkòtenímè m bo náké ònti nè mmáà? Kuyie nhánné ti n nuù n yóò ti nda náké.

³⁹ Menámè Badammu neinè mè Badaki kè bèe kò nKidiya-Usoo.

⁴⁰ Kè Badakii fié inààke nè ipe képámmú imaa Badammu nè bekótibè bèè do ò cie.

Badammu pámè Kuyie nkó mesàà nyIsidayɛeribe

⁴¹ Kè dèe wenté kè Badakii túóté Badammu kè bèe deke Bamoti-Baadi kó ditenni yetàrè borè, kòo na kényà Isidayeeribe kó dikéè.

23

¹ Kè Badammuu duó nkè Badaki maá yewūstòrè yèyiekè deborè, kéwaá nyenaadaké yèyiekè nè yepedaké yèyiekè.

² Kè Badakii dàò Badammu ò náké tí, kè bèe féúté bá dìi wūstònni ìnkè dinaadaa nè dipedaà.

³ Kòo deè kè Badammuu náké Badaki ke dò: Ncómúú die nha wūá a fié i ke tūo nyi borè. Kè n kenté kényà ti Yiè nKuyie bo m béinnè tí, kè n wētení ke da náké kù yē mmù. Ò me nyí kédéke ditāri yómme.

⁴ Kè Kuyie nkōtení o borè kòo kù náké ke dò: M maá yewūstòrè yèyiekè ndi ke féúté bá dìi ìnkè dinaadaa nè dipedaà ke tūo.

⁵ Kè ti Yiè nKuyie nhò náké tináañti ò bíi yóó náké tí Badaki, kédèè kóó náké ke dò: Wēte kénáké Badaki ke dò muu.

⁶ Kè Badammuu wētoo Badaki borè o cómmú dè o wūá ò fié i ke tūo nyi borè, wenwe nè Mōabu kó bekótibè bēmou.

⁷ Menme Badammu dētēmè o onnifè ke dò:

Badaki duó nkè bè n yuní Aramu tenké
wenwe Mōabu kpààti ò duó nkè bè n yuní
diyie yièní kèè bíéké kó yetārè Ìnkè,

Ò tu n kōtení kóó banté kusīnkù nku Sakōbu yaábí,
ke tú nhò cààrè Isidayeeribe.

⁸ N né bo yīme kébōnté kusīnkù Kuyie nyí bōnté bè kusīnkù?
M bo yīme kè m miekee peike ti Yiè nKuyie mmieke í peike bè?

⁹ N wúónní Isidayeeribe yetārè Ìnkè

m bè paaténí ditenni Ìnkè nke

bè tu kubotí kùù càá nkù nku

bè í wēnné ibotí tēi.

¹⁰ We mbo na ké bè kàa?

Be yaábí dōnnè mubirímú mmu.

We mbo na kékaa nyIsidayeeribe kó dikéè

kénáké bè māmè?

N dó kéwēnnénè de kó benitisààbè mbe kékú.

N dós n fōmmu mánku ndōnnè be kōmu kōku nku.

¹¹ Kè Badakii náké Badammu ke dò: A n dòò ba? N da yūni kàa bo kōtení kébōnté kusīnkù n dootitòbè, kàa né bè duó mesààndà?

¹² Kè Badammuu ò tērné ke dò: Ti Yiè nKuyie nhānné tí n nùù n dò nké tí mbéi.

Badammuu yié ke pāmè Isidayeeribe Kuyie nkó mesàà

¹³ Kè Badaki dò: Kōtení kè tí kōte kupikù tēkù, kàa bè yà bēmou, a do yà dikéè ndi, deborè a bo bè yāmu bēmou kè bè nni mbōnté kusīnkù.

¹⁴ Ò me nyí kóó kōtenè bèè paké dihei be kó dikari Pisikaa tāri yómme, kémaá yewūstòrè yèyiekè kéféúté bá dìi wūstònni ìnkè dinaadaa nè dipedaà kétuo.

¹⁵ Kè Badammuu náké Badaki ke dò: Ncómúú die a fié ù wūá borè kè n kōte cie nkényà ti Yiè nKuyie nyó n náké tí.

¹⁶ Kè ti Yiè nKuyie nkōtení Badammu borè kéānné tináañti ò nùù mieke ke dò: Wētoo kóó náké ke dò muu.

¹⁷ Kè Badammuu wētoo kénsá Badaki baa cómmú o wūá ò fié i ke tūo nyi borè, wenwe nè Mōabu kó bekótibè bēmou. Kè Badakii ò beke dò: Ti Yiè nKuyie nda náké ònti?

¹⁸ Kè Badammuu dehtë feyēnfé ke dò:

Badaki ité kékeè.

Fó nSipoo bire kénté kékeè.

¹⁹ Kuyie nyí tú onití ke bo sōuté,
kù me nyí do nhoniti dōmmè ke bo béi nkéceete,
kù sō í nnáké timati kè tí í ntùòkení

kù béi nti kù sō tí dōmmu.

²⁰ Kuyie nkuu n náké ke tú m bè pā mesàà,

kè m me mbè pā, n yí yóó ceete.

²¹ Kù í yà Isidayeeribe cààrè mù
Kù í yà Sakōbu yaábí kó meyei mmamè,
be Yiè nKuyie mbè bonèmu,

kè bè kù sāntí yekpààtisāa.

²² Kuyie nkuù bè dènnení Esibiti

ke bè duó mmupaanààwērímú.

²³ Dènitinònkperè báá na kédòò dèmarè Sakòbu yaàbí.

Tidièti kperè báá kááké Isidayeeribe.

Dèè te kè bè ò mbenkú Isidayeeribe ke tú:

Nte Kuyie ndòò dè be kpéí.

²⁴ Dè kó kubotí òò íténí musímmù kòme mme

bè còímmù dicirícirí tēmè mme

kè bè í nintè ke pí nke cááké

ke yà meyi mbè òò í nduó.

²⁵ Kè Badaki dò: Kàa í yóò bè bonté kusínkù a yóò a bo mbè pāammè mesàà.

²⁶ Kè Badammuu ò tēíné ke dò: N do í da nàké ke tú kè Kuyie nni nnàké tí, n dò nké tí nnàkáà?

Badammu pāmè Isidayeeribe Kuyie nkó mesàà kuce metāammè

²⁷ Kè Badaki dò: Kòtení kè tí kòte kupíkù tekù kè dè naati Kuyie nyie nkàa bè nni mbonté kusínkù.

²⁸ Kè Badakii tò Badammu kè bèè deke Peòò tārì yómmè dii sīí ndikpáà.

²⁹ Kè Badammuu náké Badaki ke dò: Maá die nyewūstòrè yèyiekè kéféúté bá dii wūòtònni ínkè dinaadaa nè dipedaà.

³⁰ Kè Badakii dòò Badammu ò nàké tí kéféúté bá dii wūòtònni ínkè dinaadaa nè dipedaà.

24

¹ Kè Badammuu banté tí Yìè nKuyie ndámè kèpā Isidayeeribe mesàà nkéyóò ke ténke í nkòte ke bo wammù ò dò nkénáké tí kèwēētè dikpáà biéké,

² kèwénté kèyá Isidayeeribe bàtémè ke kari be botí dò ndòmmè. Mèmmè Kuyie nYáà ncùténímè ò ínkè.

³ Kòò deñtè feyènfè ke dò:

Mí mBeòò birè Badammu m béímmu,

onití wèè wùò ndisòrì kpetí mí béí.

⁴ Mí nwèè yo Kuyie ntammè

mí nwèè òò nínkù kébántè Kuyie nkè kùu kpeté n nuò,

mí nwèè yàù muwērímú mumòu yiè nkó mēbenkùmè

nte n tú mù:

⁵ Díndi bèè tu Isidayeeribe di karè wennimu,

Díndi Sakòbu yaàbí dí ā tìl touti wennimu,

⁶ dè pité ikó nkòme mme,

ke do nkupúú dòmmè kukó ntaké,

ke dònnè detekperè tí Yìè nKuyie nfíí ndè.

Ke sákénè sètìrì kó detie ndèè bo kukó ntaké.

⁷ Ke dò mmenie nhòò píemmè kukó

kéyaaténí ketenkè kényóòrì tidiiti.

Be kóò kpààtì í wéí okpààtì Akaki

be kó dikpààtìyuu kpénkúmu.

⁸ Kuyie mbè dènnení Esibiti ke bè duó mmupaanààwērímú mmu

kè bè kàùtì be dootitòbè

ke bè tãù ipie.

⁹ Bè ò nhoke yecirícirè kòme mme

ke duó musímmù kòme.

We mbo dáátí kè bè íí?

Mesàà nní mbonè bèè bè dónè mesàà.

Bèè bè dónè meyei mmèè do be ínkè.

¹⁰ Kè dèe yonke Badaki kòò poté ò nòùtè ketenkè kénáké Badammu ke dò: N do da yùní kàa bo bè bonté kusínkù nku, kàa né bè pā mesàà nkuce metāātaà?

¹¹ Dì mmònni kò nha cie! N do tú m bo da déúkùnnemu, a Yìè nKuyie mme ndè nda pàammu.

Badammu nàkémè Isidayeeribe yóò namè be dootitòbè

¹² Kè Badammuu ò tēíné ke dò: A do tōnni benitìbè kè n yí mbè nàkáà?

¹³ N do bè nàkèmu kè n dò: Bá kè Badaki n duó ntimátì péitì nè mesòò ndèè piéké ò cīètè n yí yóò na kédòò timatì nè m máà, tisínti yoo tisààtì. Kuyie nni nnàké tí nti n yóò dòòmè.

¹⁴ N kũntimu yíe n kɔbe borè n né yóó da nákému Isidayeeribe yóó dɔ̀dɔ̀mè a nitibè ye we yèè kraani ye mieke.

¹⁵ Mɛ̀mmɛ ò dèntèmè feyènfè ke dɔ̀:
Mí mBeɔ̀ birɛ Badammu m béimmu,
mí nhoniti wèè wùó ndisòri kpeti mí bíi.

¹⁶ Mí nwèè yo Kuyie ntammè,
mí nwèè yé Kuyie nkùù baké keɪnkè nè ketenkè kù dó kédɔ̀ tì,
mí nwèè ɔ̀ɔ̀ nínkú kébántè Kuyie nkè kùu kpeté n nuɔ̀,
mí nwèè yáu muwèrimú mumɔ̀u yíè nkó mebenkùmè nte n tú mù:

¹⁷ N yámu dèè kèríní dè né í yóó tuakèni bàmbà
n dè wùónnímu dè né mu nyí tùòke.
Okpàati wèè yètiní Isidayeeribe mieke,
tɛwàtè matè tɛè yètiní Sakɔbu yaàbí mieke,
ke yó mpuoti Moabu kɔbe tempáati nè te pàati
ke kɔmmù Seti yaàbí yɔ̀.

¹⁸ Wèè yóó tieke Edammu èi,
wèè yóó fietɛ be dootitɔ̀bè Seii èi kɔbe ekè.
Isidayeeribe wèrimú deumu.

¹⁹ Sakɔbu yaàbire dèè yóó baatè be dootitɔ̀bè,
kékuɔ̀ be sɔ̀mbe bèè bo yenté kénkraá dihei.

Badammu náké mè bè yóó pɔ̀ntemè Isidayeeribe dootitɔ̀bè

²⁰ De kó difɔ̀nkúò kè Badammuu yá Amadesiibe kédentè o onniɛ ke dɔ̀:
Amadesiibe beè tu beketibè ibotí mieke
ke né yóó dentenè bè bo bè pɔ̀ntemè páíí.

²¹ Kòo yá Keniibe ke dɔ̀:
Díndi Keniibe di bomu ke í yíèkù
di dɔ̀nnè tinɔ̀riyènti tii síkè ntinti tipèti mieke.
²² Nè memme muháá mmuù né yóó cóúté di kó dihei Kainni
kè Asidii kɔbe di pímmú ke kònnè.

²³ Kòo sɔ̀tè o onniɛ ke dɔ̀:
Kuyie mbo íté ke cómmú dii mɔ̀nni we mbo nkpaá bo?
²⁴ Ketimmu itimu nè bàtòòbè
ke bo fèù Asuu èi kɔbe nè Ebee èi kɔbe
be mómambe bè me mmúnke í yóó cooté.

²⁵ De kó difɔ̀nkúò kè Badammuu íté kékò, kè Badakii múnke keté o kó kuce.

25

Isidayeeribe yetemè Kuyie nke fié iwũs yebòkè

¹ Mɛ̀mmɛ kè Isidayeeribe mbo Sitimmu kéduɔ̀ mbe máà mufòmmu yeimu kéndouti dɔ̀utinè
Moabu èi kó benitipòbè.

² Kè beè nitipòbèè bè yũs nkétannè mubɔ̀ofèù mieke kè bèè wènné kédí tibɔ̀adiiti kènninku
ke yè bàá.

³ Kè Isidayeeribe fié iwũs dibɔ̀ò Baadi-Peɔ̀, kè ti Yiè nKuyie mmiekee bè cóúté.

⁴ Kè kùu náké Mɔ̀yiisi ke dɔ̀: Tɔ̀ni die nyIsidayeeribe kó bekótibè kè bè nũnné die n yìkè,
kéwetinné diyè, kè dèe yie mmí ndi Yiè nKuyie nkè m miekee do.

⁵ Kè Mɔ̀yiisi náké Isidayeeribe kó bekótibè ke dɔ̀: Di mieke bá wè wèe kuɔ̀ o kó benitibè bèè
fié iwũs dibɔ̀ò Baadi-Peɔ̀.

⁶ Mɛ̀mmɛ Mɔ̀yiisi nè Isidayeeribe sɔ̀mbe kè bè mbo metaummè tou bòrìnùù ke kuɔ̀. Be nuɔ̀
mmieke nke Isidayeeribe kóò mɔ̀u tɔ̀nimè Mandiyáabe kóo nitipòkù mɔ̀u.

⁷ Kè ikus niùti Pinasi Edeasaa birɛ, Anɔ̀ kó deyaàbire ité Isidayeeribe cuokè kètúóté de
kpànni,

⁸ kóò tũnnɔ̀ o touku mieke kè bè tã dikpànni be pouti bedé kékuɔ̀. De mɔ̀nni Kuyie ndo poté
kùu yèiku Isidayeeribe kè kùu cómmú.

⁹ Ke me nsó mbenitibè kú sikoupiísidé nè sikoupiísinàà (24000).

¹⁰ Mɛ̀mmɛ kè ti Yiè nKuyie mbéinnè Mɔ̀yiisi ke dɔ̀:

¹¹ Ikuɔ̀ niùti Pinasi Edeasaa birɛ Anɔ̀ yaàbire bónkùnnemu m mieke ke yé Isidayeeribe n
dòò dè ò yonkemè. Dèè te kè n yí kùu Isidayeeribe ke bè dèè bá nè dè do me nni nyonkemè.

¹² Nè de kpéí nnáké we ke tú m bo ò taunnè kè kunaatí mbo ti cuokè.

¹³ Wenwe nè o yaabi nè i kó iyaabíò bè bo ntú ikuú niùbè sáá ke yé bè n dòò dè ò yonkemè, kòò tũntè tii do bo mí nnè Isidayeeribe ti cuokè.

¹⁴ Isidayeeribe do wènnènè bè kou wè nè Mandiyāā kóo nitipòkù kékua o yètiri do tú Simudi Sadiu kó debire, ò do tú Simmeṣṣ kó kunaàmùnkù kóo kóti mǎu nwe.

¹⁵ Kè Mandiyāābe kóo nitipòkù wenwe yètiri ntú Kosibi, kóo cice tú Mandiyāābe kó kubotí kóo kóti kóo yètiri tu Tisuu.

¹⁶ Kè ti Yiè nKuyie nnáké Mǎyiisi ke dǎ:

¹⁷ Donè Mandiyāā èi kabe mudoò kè bè kùo.

¹⁸ Ke yé bè do di soutémè kè di fié iwúṣ dibòò Baadi Peṣṣ tǎri ìnké, kè ti Yiè nKuyie ndi poté, nè tii do dǎò kè bèe kuṣ Mandiyāā èi kabe kóo kóti kóò sǎpàà nKosibi.

26

Bè kàammè Isidayeeribe kucè mèdérímè

¹ Kè ti Yiè nKuyie nnáké Mǎyiisi nè ikuú niùti Edeasaa Anṣṣ bire ke dǎ:

² Kaannè Isidayeeribe botí kumǎu be cǎi dǎ ndòmme kékètené bèè mǎke yebie nsípísidé kéndèètinko, bèè dǎ nkéna kékate mudoò.

³⁻⁴ Mǎyiisi nè Edeasaa ikuú niùti kè bèe dǎò ti Yiè nKuyie mbè naké tì kékaa mbèè mǎke yebie nsípísidé kénto ke deètinko. Bè do bèe kàa mMǎabu biriku mieke nke kuko nSuditǎe také, Sedikoo èi ìkè.

Nte Isidayeeribe bèè do yè Esibiti kó dihei:

⁵⁻⁶ Sakǎbu bè do yu wè ke dǎ Isidayeerí, o kóo po Dubenni weè peité Enóki nè Paduu nè Etisidonni nè Kadimii. Kè Anókii pié Anókiibe. Kè Paduu pié Paduyiibe. Kè Etisidonni pié Etisidonniibe. Kè Kadimii pié Kadimiibe.

⁷ Dubenni kó tinaàmùnti nti memme kè bèe bèe kàa nkè bè mbo sikǎupírísínàà nè sikǎupísitǎati nè sikǎusiyiekè nè sipísitǎati (43730).

⁸ Paduu bire marè do tú Ediabu.

⁹ Kè Ediabu kó ibi ntú Nemmuỵeedi nè Datanni nè Abidammu. Datanni nè Abidammu bèè do niité Kodee kó kutǎnkù kabe bèè do yete be Yiè nKuyie nè Mǎyiisi nè Anṣṣ be kpéti.

¹⁰ Kè ketenkèe aate kè bèe mǎánko, bembè nè Kodee, kè muhǎá ncóúté benitibe sikǎusidé nè sipísínùmmù (250), kè dè bo ndò ndibenkèri.

¹¹ Kè Kodee kó ibi ì nkpaá, inyi do í ku de yiè.

¹²⁻¹³ Nte Simmeṣṣ naàmùnkù, weè do peité Yemmuỵeedi nè Yaminni nè Yakinni nè Sedaa nè Saudi. Kóo bire Yemmuỵeedi pié Yemmuỵeediibe, kè Yaminnii pié Yaminniibe, kè Yakinnii pié Yakinniibe, kè Sedaa pié Sedaabe, kè Saudii pié Saudiibe.

¹⁴ Simmeṣṣ kó tinaàmùnti nti memme kè bèe bèe kàa nkè bè mbo sikǎupírísidé nè sikǎupísidé nè sikǎusidé (22200).

¹⁵⁻¹⁷ Nte Kadi kó kunaàmùnkù, weè do peité Sefonni nè Akii nè Suni nè Osini nè Edi nè Adodi nè Adedii. Kóo bire Sefonni pié Sefonniibe, kè Akii pié Akiibe, kè Sunni pié Suniibe kè Osini pié Osiniibe, kè Edii pié Ediibe, kè Adodii pié Adodiibe. Kè Adedii pié Adediibe.

¹⁸ Kadi kó tinaàmùnti nti memme kè bèe bèe kàa nkè bè mbo sikǎupírísínàà nè sikǎusinùmmù (40500).

¹⁹ Sudaa weè do peité Ee nè Onanni kè bèe kú Kannahǎá kó dihei.

²⁰ Kóo yíe képeité Sedaa nè Pedesi nè Seeda. Kè Sedaa pié Sedaabe, kè Pedesii pié Pedesiibe, kè Seeda pié Seedaabe.

²¹ Pedesi weè do yíe képeité Etisidonni nè Amudi. Kè Etisidonni pié Etisidonniibe, ke Amudii pié Amudiibe.

²² Sudaa kó tinaàmùnti nti memme, kè bèe bèe kàa nkè bè mbo sikǎupírísiyiekè nè sikǎupísikuú nè sikǎusinùmmù (76500).

²³⁻²⁴ Isakaa weè do peité Toda nè Puwa nè Yasubu nè Simmudonni. Kè Todaa pié Todaabe kè Puwa pié Puwaabe, kè Yasubuu pié Yasubuube, kè Simmudonni pié Simmudonniibe.

²⁵ Isakaa kó tinaàmùnti nti memme, kè bèe bèe kàa nkè bè mbo sikǎupírísikuú nè sikǎupísínàà nè sikǎusitǎati (64300).

²⁶ Sabunᵔᵔ weè do peité Sededi nè Edonni nè Yadᵔᵔedi. Kè Sededi pié Sedediibe, kè Edonni pié Edonniibe, kè Yadᵔᵔedi pié Yadᵔᵔediibe.

²⁷ Sabunᵔᵔ kó tinaàmuntì nti memme, kè bèè bè kàa nkè bè mbo sikoupiᵔᵔisikuᵔ nè sikousinummù (60500).

²⁸ Sosefu weè do peité Manansee nè Efadaimmu.

²⁹ Kè Manansee peité Makiidi, kè Makidii pié Makidiibe ke yí képeité Kadaadi kòo pié Kadaadiibe,

³⁰ kényí képeité Yesᵔᵔe nè Edeki. Kè Yesᵔᵔe pié Yesᵔᵔebe, kè Edekii pié Edekiibe.

³¹ Asidiyᵔᵔedi weè pié Asidiyᵔᵔediibe, kè Sisᵔᵔemmu pié Sisᵔᵔemmuibe,

³² Kè Semidaa pié Semidaabe, kè Efeᵔᵔe pié Efeᵔᵔebe.

³³ Efeᵔᵔe bire Sedofadi i mpeité initidabi képié initipóbí màà. Nte i yèté: Mada nè Nᵔᵔa nè Okuda nè Midika nè Tidisaa.

³⁴ Manansee kó tinaàmuntì nti memme kè bèè bè kàa nkè bè mbo sikoupiᵔᵔisínummù nè sikoupiᵔᵔidé nè sikousiyiekè (52700).

³⁵ Kè Efadaimmu peité Sutᵔᵔe nè Bekᵔᵔe nè Taanni. Kè Sutᵔᵔe pié Sutᵔᵔeabe, kè Bekᵔᵔe pié Bekᵔᵔebe, kè Taannii pié Taanniibe,

³⁶ Kè Sutᵔᵔe yí képeité Edanni kòo pié Edanniibe.

³⁷ Efadaimmu kó tinaàmuntì nti memme kè bèè bè kàa nkè bè mbo sikoupiᵔᵔisítãati nè sikoupiᵔᵔidé nè sikousinummù (32500). Sosefu bí kó tinaàmuntì nti memme.

³⁸⁻³⁹ Kè Bensameᵔᵔe peité Bedaa nè Asebᵔᵔedi nè Ayidammu nè Sufammu nè Ufammu. Kè Bedaa pié Bedaabe, kè Asebᵔᵔedi pié Asebᵔᵔediibe, kè Ayidammu pié Ayidammuibe, kè Sufammu pié Sufammuibe, kè Ufammu pié Ufammuibe.

⁴⁰ Kè Bedaa yí képeité Adidi nè Namanni. Kè Adidi pié Adidiibe, kè Namanni pié Namanniibe.

⁴¹ Bensameᵔᵔe kó tinaàmuntì nti memme, kè bèè bè kàa nkè bè mbo sikoupiᵔᵔisínàà nè sikoupiᵔᵔisínummù nè sikousikuᵔ (45600).

⁴²⁻⁴³ Danni kó kunaàmunkù do bo kùmáà ndi, kuᵔ do tú Suamiibe Suammuu kó ibí, kè bèè bè kàa nkè bè mbo sikoupiᵔᵔisikuᵔ nè sikoupiᵔᵔisínàà nè sikousinàà (64400).

⁴⁴ Kè Aseᵔᵔe peité Imuna nè Isefií nè Bediya. Kè Imuna pié Imunaabe, kè Isifií pié Isifiíibe, kè Bediyaa pié Bediyaabe.

⁴⁵ Kè Bediyaa yí képeité Ebeᵔᵔe nè Madikiyᵔᵔedi. Kè Ebeᵔᵔe pié Ebeᵔᵔebe, kè Madikiyᵔᵔedi pié Madikiyᵔᵔediibe.

⁴⁶ Kè Aseᵔᵔe peité denitipobire ké dè yu ke dà: Sedaki.

⁴⁷ Aseᵔᵔe kó tinaàmuntì nti memme kè bèè bè kàa nkè bè mbo sikoupiᵔᵔisínummù nè sikoupiᵔᵔisítãati nè sikousinàà (53400).

⁴⁸⁻⁴⁹ Kè Nefutadii peité Yaseyᵔᵔedi nè Kunni nè Yesᵔᵔe nè Sidᵔᵔemmu. Kè Yaseyᵔᵔedi pié Yaseyᵔᵔediibe, kè Kunni pié Kunniibe, kè Yesᵔᵔe pié Yesᵔᵔebe, kè Sidᵔᵔemmu pié Sidᵔᵔemmuibe.

⁵⁰ Nefutadii kó tinaàmuntì nti memme kè bèè bè kàa nkè bè mbo sikoupiᵔᵔisínàà nè sikoupiᵔᵔisínummù nè sikousinàà (45400).

⁵¹ Isidayᵔᵔeribe beᵔᵔou kè bèè bè kàa nkè bè mbo sikoupiᵔᵔisikuᵔ nè tekoupiᵔᵔitè nè sikousiyiekè nè sipisítãati (601730).

Kuyie mbè nàkémè bè bo totímè ketenkè

⁵² Kè ti Yiè nKuyie nᵔᵔoté kébéinnè Məyiisi ke dà:

⁵³ Tií naàmuntì nti di yóó totímè ketenkè kéntù mbè sù ke dò ndòmmè.

⁵⁴ Kè bèè kó kunaàmunkù deu be kó ketenkè ndeu, kè bèè kòku kéfni be kòke nkéfni, di bè toti bá wè o naàmunkù mààmè.

⁵⁵ Di yóó tãá tété nwe kétotí de kó ketenkè, di ní yóó duᵔ mbá wè o kó ketenkè dí kàa nho naàmunkù mieke benitibe kè bè mààmè mme.

⁵⁶ Tété weè ní yóó henke di yóó duᵔ nkùu naàmunkù deu ketenkè kè kè mmamè, kéduᵔ nkùu kéfni kè kè mmamè.

Bè kàammè Defii kó kuwuᵔ nkòbe medérimè

⁵⁷ Kè bèè kaa nDefii kó kuwuᵔ, nte bè do kù kàa nkè kù ndò ndòmmè. Kè Kerisonni kó kunaàmunkù ntú Kerisonniibe, kè Keati kòku ntú Keatiibe, kè Medadi kòku ntú Medadiibe.

⁵⁸ Defii kó tinaàmuntì tᵔi do tú: Dibiniibe nè Ebedoniibe nè Madiibe nè Musiibe nè Kodeyiibe. Keati weè do peité Amudamu.

⁵⁹ Kè Amudamuu puoke Defii botí kóo sapaà mmòù, kòo yètirì tu Yokebeti bè do peité wè Esibiti kòò ò peité Efee kè Efee peité Məyiisi nè be tãũ Midiyammu.

⁶⁰ Kè Anə peité Nadabu nè Abiu nè Edeasaa nè Idamaa.

⁶¹ Nadabu nè Abiu kè bèe tũò nti Yiè nKuyie nti húúnti nè muháá nsóntike kómu kékú.

⁶² Kè bèe kaa mbenitidaabè kétúóté ibí ìi m̀ke otãnkũ òmáá kéntə ke deétinko kè bè r̀bo sikóupísisidè nè sikóupísitãati (23000). Bè do í bè wēnnənè Isidayeeribe sɔmbe kékaa, nke yé bè do í m̀kemè ketenkè Isidayeeribe mieke.

⁶³ Məyiisi nè ikuú niùti Edeasaa kè bèe bè kaa Məabu biriku Suditēē kó ntaké Sedikoo èi ìikè.

⁶⁴ Məyiisi nè ikuú niùti Anə bè do kaa mbè Sinaii kó dikpáá mieke be kóò m̀òu ténke do í kpaá.

⁶⁵ Ti Yiè nKuyie nkuú do béi nke dà: Bəm̀ou bè bo kú dikpáá mieke, kè bè m̀enke kú bá òm̀òu í nsúò mbá òmáá, kè dè í tú Yefundee biré Kadebu nè Nunni biré Sosuwee.

27

Benitipòbè dò nkénte dè

¹ Sosefu biré Manasee kó kunaàm̀nkũ kou m̀òu bè tu wè Makiidi, wè do peité Kadaadi kòo me ntó peité Efee kè Efee peité Sedofadi kòo pié besapàmbè máá bèe yèté tu: Mada nè Naa nè Okuda nè Midika nè Tidisaa.

² Kè bèe kote kéyà Məyiisi nè ikuú niùti Edeasaa nè Isidayeeribe kó bekótibè nè Isidayeeribe bəm̀ou metaummè tou borè, kè bè nàkè ke d̀ò:

³ Ti cice ku dikpáá mieke nke, ò me ndo í kaké Kodee kó kutãnkũ mieke bèe do yete ti Yiè nKuyie nkpeti. Ò ku omáá kó meyei nkó mukũũ m̀mu ò me nyí m̀ke denitidabire.

⁴ Ti cice yètirì bo kpánne ò tebií naàm̀nkũ mieke ò í m̀ke mèè kpéi nhonitidùà? Dí ti dúò nti kó ketenkè ti cice tebií kòke borè.

⁵ Kè Məyiisii beé nKuyie,

⁶ Kè kũu ò tēñné ke d̀ò:

⁷ Sedofadi kó besapàmbè naatimu dúò mbè be kó ketenkè, be cice tebií kòke borè, bèe yó nte be cice kó ketenkè.

⁸ Kaa nàkè Isidayeeribe ke tú: Kòo niùti níi ku ke í m̀ke denitidabire, kòò m̀ke denitipobire dèè yóò tieke o kperè.

⁹ Kòò me nyí m̀ke denitipobire o tebií tieke o kperè.

¹⁰ Kòò í m̀ke o tebií o cice kó sitebií tieke o kperè.

¹¹ Kòo cice me nyí m̀ke o tebií o naàm̀nkũ kou wèè ò tãkénè wèe dè tieke. Isidayeeribe kperè bè m̀ke de kó ikuú yó nni nyi, ti Yiè nKuyie ndo me nnàkè Məyiisi.

Sosuwee cəutémè Məyiisi mutəmmú

¹² Kè ti Yiè nKuyie nsəoté kénáké Məyiisi ke d̀ò: Deke ditãri Abadimmu ìnkè, ke wénté kéyà dihei n dúò ndi Isidayeeribe.

¹³ Kaa di yà ke dèe a kũnti a yembè borè nde, a kóo kóti Anə kóme.

¹⁴ Ke yé di do í yiemme ke tũnne n nuú Sinni kó dikpáá mieke. Isidayeeribe do tũute dii m̀nni kè nni nkpanne, kè di ndò nke bè dúò mmenie nkè bèe yà n cáámmè ke kpeñni, di me nyí m̀è d̀ò.

Kú do buò dikpánni kó menie mme bè do bo dii m̀nni Kadeesi Sinni kó dikpáá mieke.

¹⁵ Kè Məyiisii nàkè ti Yiè nKuyie nke d̀ò:

¹⁶ Ti Yiè nKuyie nř̀ nwèè duú ndenennè dem̀ou mufoammu, tãáté oniti wèè yó mbaké a nitibè.

¹⁷ Oniti wèè yó mbè ni dem̀ou mieke, wèè níi yóò bè dèenne kè bè tanné, kè dèe yie nkè Isidayeeribe bá ndò ntipièti tii kpa ocēnti.

¹⁸ Kè ti Yiè Kuyie nnàkè Məyiisi ke d̀ò: Túóté Nunni biré Sosuwee, n kó Muyaá mbonè wè, kóò ǹò nsinou.

¹⁹ Kóò benke ikuú niùti Edeasaa nè Isidayeeribe bəm̀ou kòo da cəuté mutəmmú.

²⁰ Kaa ò yàate a kó muwērímú kè dèe yie nkè Isidayeeribe bəm̀ou nyié nho kpeti.

²¹ Wenwe o móm̀muò ò níi yóò kote ikuú niùti Edeasaa borè nde kòo m beé nnè ikuú nenti bè tu ti udimmu. Sosuwee o móm̀muò nnè Isidayeeribe sɔmbe bè níi yó ntũ nwèè kó dinũ. Kòò yí: Yēnnè! Bèe yè. Kòò yí: Tannè! Bèe ta.

²² Kè Məyiisii d̀ò ti Yiè nKuyie nhò nàkè ti kékətenè Sosuwee ikuú niùti Edeasaa borè Isidayeeribe bəm̀ou borè.

²³ Kóò ǹò nsinou, kóò dúò mmutəmmú ti Yiè nKuyie ndo ò nàkè ke yé ndè ndòm̀mè.

28

Kuyie mbè nàkémè bè bo nkũ feumè iwũò

DEËNNÌ: Bè bo nkù feu i yewe yemou

- 1 Kè ti Yiè nKuyie mbéinnè Məyiisi ke dò:
 2 Náké Isidayeeriibe ke tú n yē nké dè ní tũðke bè bo n fié dè iwũð kētuò bè ndake ke i nni nfié kētuò dipànni ndi dii kó kufɔ̀sku n naati.
 3 Bá dii yiè bè ní n féuté dipedabii dii m̀ðke dibenni dimáà ke kpa kuyènkù. Bá dii yiè yèdèé.
 4 Di ní n féuté dipedapànni dimáà dikúnweñni, didèri kuyuoku dihuri.
 5 Kè dí di wènnénè muyuo nsààmù cidóò bètããti ké mu kəorenè mekòsààmè dítiri omáà nè dikéè kéante.
 6 Di yó nyi nni nfeumu di do i nni nfeumè Sinaii tãri nè dimònni ke tuò, dipànni ndi dii kó kufɔ̀sku n naati.
 7 Dikúnweñni kó dipedapànni ní yó nneínè menaà mme dítiri nè dikéè. Metaummè tou miéke nke di ní yóò me nni ncóummè.
 8 Di ní féuté dipedapànni tãri kuyuoku dihuri, ke yíénè yepãrè di baa do m pã nyè dikúnweñni kó dipedapànni Ìnkè, ke di nni ntuo, dipànni ndi dii kó kufɔ̀sku n naati.

DEËNNÌ: Bè bo nfeu i teompùtè yiè

- 9 Teompùtè yiè di ní n féuté yepedabe yèdèé, yèè m̀ðke dibenni dimáà dimáà ke kpa kuyènkù, kényíénè muyuo nsààmù cidóò bèkuò, ke mù àntenè mekòsààmè, ke yíénè menaà.
 10 Bá tèè ompùtè yiè di ní yóò yíemu de kó iwũð di do n feu i yewe yemou i Ìnkè nè de kó menaà.

TÃÃTI: Bè bo nfeu i otànkù yiè ketiri

- 11 Otànkù yiè ketiri di ní n féuté yenaadakè yèdèé kētuò, nnè dipedaà dimáà nè yepedapàà yèyiekè yèè m̀ðke dibenni dimáà dimáà ke kpa kuyènkù.
 12 Ke ní pãñè bá fèè ðfè Ìnkè muyuo nsààmù mùù àntennè mekùò, ncidóò bèwei bá dii naadaa Ìnkè, cidóò bèkuò bá dii pedaa Ìnkè.
 13 Cidóò bètããti bètããti bá dii pedapànni Ìnkè, kè dí dè tũò, yepãrè nye yèè kó kufɔ̀sku n naati.
 14 Menaà ndítiri bètããti bètããti bá dii naadaa Ìnkè, dítiri bèdè bá dii pedaa Ìnkè, dítiri omáà òmáà nè dikéè bá dii pedapànni Ìnkè. Bá wèè tãnkù kó diyie ketiri di ní yó n fié ì wũñ nyi nè de kó yepãrè.
 15 Di ní n féuté dibodaà dimáà meyei ncémmè kpéi, kémbúúti di n feu ì wũñ ke tuò nyewe yemou nè de kó menaà di m pã mme.

NÃÃ: Bè bo nfeu i diyentébanni yiè

- 16 Dibenni tãnkù ketiwè diyie tepítè nè dinaanni di ní baá ndiyentébanni kédéúkunnè mí ndi Yiè nKuyie n yètiri.
 17 Diyie tepítè nè dinummuri yiè ndi, dibanni yóò ketémè kè di ncáá mpéè wèè í kəorenè mutie mùù muuti ke dò yewe yèyiekè.
 18 Dibanni ketírí dii yiè di tí nkésãntè mí ndi Yiè nKuyie di báá pĩ mmutòmmù mamù de yiè.
 19 De yiè di ní n féuté i nwũñ kētuò: Yenaadakè yèdèé, dipedaà dimáà yepedapàà nyèyiekè yèè m̀ðke dibenni dimáà dimáà ke kpa kuyènkù.
 20 Di ní pãñè bá fèè ðfè yuu Ìnkè muyuo nsààmù mùù àntenè mekùò ncidóò bèwei bá dii naadaa Ìnkè, cidóò bèkuò bá dii pedaa Ìnkè,
 21 cidóò bètããti bètããti bá dii pedapànni Ìnkè.
 22 Kè di n féuté dibodaà meyei ncémmè kpéi, kè bè di dòò meyei ncémmè kó ikuò.
 23 Di ní yó n fié ì wũñ nyi kémbúúti di n feu i yewe yemou ke tuò.
 24 Di yó mme nhò nke dò yewe yèyiekè, mudii mmu di ní yó m pã mù kētuò, mùù kó kufɔ̀sku n naati. De kó dipànni càànnè mu di n feu i yewe yemou ke tuò nnè de kó menaà.
 25 Diyie yíènni yiè di tí nkésãntè mí ndi Yiè nKuyie, di báá pĩ mmutòmmù mamù de yiè.

NŪMMŪ: Bè bo nfeu i dididèibanni yiè

- 26 Dididèibanni yiè, di yó m pã dii yiè tidipànti, de yiè di tí nké n sãntè, di báá pĩ mmutòmmù mamù.
 27 De yiè di n féuté yenaadakè yèdèé nè dipedaà nè yepedapàà nyèyiekè yèè m̀ðke dibenni dimáà dimáà ké dè tũò, dipànni ndi dii kó kufɔ̀sku n naati.
 28 Kè di waá mbá fèè ðfè yuu Ìnkè muyuo nsààmù mùù àntenè mekùò ncidóò bèwei bá dii naadaa Ìnkè, cidóò bèkuò bá dii pedaa Ìnkè.
 29 Cidóò bètããti bètããti bá dii pedapànni Ìnkè.
 30 Kè di kuonè dibodaà kè bè di dòò meyei ncémmè kó ikuò.
 31 Di yó n fié ì wũñ nyi kè né mbúúti di ð n fié ì nè tidiiti kó yepãrè. De kó iwũñ yó ntú ì kpa ìnyi kuyènkù kényíénè de kó menaà.

29

KUO: Bè bo nfeu i disanni kó dibanni yiè

¹ Dibenni tànkù yiénwè kó diyìè ketiri di ní tí nké n sântè de yiè, di báá pĩ mmutõmmú mamù. Disànni kó dibanni ndi.

² De yiè di n féuté dinaadaà nè dipedaà nè yepedapàà nyèyiekè yèè mòke dibenni dimáà dimáà ke kpa kuyènkù, ké dè tuò.

³ Di waá mbá fèè ðfè kpéi muyuo nsààmù mùù àntenè mekùò ncidóò bèwei dinaadaà ìnkè, cidóò bèkuò dipedaà ìnkè.

⁴ Cidóò bètàati bètàati bá dii pedapànni ìnkè.

⁵ Kè di kuonè dibòdaà dimáà meyei nciémme kpéi, kè bè di dàò meyei nciémme kó ikuú.

⁶ De kó iwũs cáánnèmu di n feu i yewe yemou ke tuò nnè di m pãa mmùù dii nè de kó menaà. De kó dipànni ní yó ntú di tuò ndi ndi dii kó kufõku n naati.

YIEKE: Bè bo nfeu i meyei nhütímù kó diyìè dieri

⁷ Dibenni tànkù yiénwè kó diyìè pínni yiè di ní tí nkébuú dinùù ké n sântè. Di báá pĩ mmutõmmú mamù.

⁸ De yiè di n féuté dinaadaà nè dipedaà nè yepedapàà nyèyiekè yèè mòke dibenni dimáà dimáà, ke kpa kuyènkù ké yè nni ntuo. Dipànni ndi dii kó kufõku n naati.

⁹ Dí waá mmuyuo nsààmù mùù àntenè mekùò ncidóò bèwei dinaadaà ìnkè, cidóò bèkuò dipedaà ìnkè,

¹⁰ cidóò bètàati bètàati bá dii pedapànni ìnkè,

¹¹ kékuonè dibòdaà dimáà meyei nhütímù kpéi kè bè di dàò de kó ikuú, ke né mbúúti di n féuté di meyei nhütímù kó diyìè dieri nè di n feu i yewe yemou ke tuò nnè de kó mudii nè de kó menaà.

NNI: Bè bo nfeu i titouti kó dibanni yiè

¹² Otànkù yiénwè kó diyìè tepíité nè dinummuri, di ní tí nké n sântè, di báá pĩ mmutõmmú mamù. Di yó mbaà mmí ndi Yiè nKuyie n kó dibanni ndi ke dà yewe yèyiekè.

¹³ Diyìè ketiri kè n féuté yenaadakè tepíité nè yètàati kètuò nnè yepedakè yèdèè nè yepedapàà ntepiité nè yènáà yèè mòke dibenni dimáà dimáà ke kpa kuyènkù. Dipànni ndi dii kó kufõku n naati.

¹⁴ Kè di waá mmuyuo mmùù àntenè mekùò ncidóò bèwei, bá dii naadapànni ìnkè. Cidóò bèkuò bá dii pedàà ìnkè.

¹⁵ Cidóò bètàati bètàati bá dii pedapànni ìnkè.

¹⁶ Kè di kuonè dibòdaà dimáà meyei nciémme kpéi, kémbúúti di n feu i yewe yemou ke tuò nè de kó menaà.

¹⁷ Diyìè dèri yiè dí n féuté yenaadapàà ntepiité nè yèdèè nè yepedakè nyèdèè nè yepedapàà ntepiité nè yènáà yèè mòke dibenni dimáà dimáà ke kpa kuyènkù.

¹⁸ Dí nóónnè tidiiti di ðð nóó nké ti mmamè bá fèè ðfè ìnkè, kéndõnnè di mòkemè de kó memantímè.

¹⁹ Dí kuonè dibòdaà meyei nciémme kpéi, kémbúúti di n feu i yewe yemou kètuò nnè de kó tidiiti nè menaà.

²⁰ Diyìè táánni yiè kè dí n féuté yenaadakè tepíité nè dimáà nè yepedakè yèdèè nè yepedapàà ntepiité nè yènáà yèè mòke dibenni dimáà dimáà ke kpa kuyènkù.

²¹ Dí yiénè tidiiti nè de kó menaà, kè dè mmànnè yenaadakè nè yepedapàà ndè mààmè, kéndõnnè di mòkemè de kó memantímè.

²² Dí di kuonè dibòdaà meyei nciémme kpéi kémbúúti di n feu i yewe yemou ke tuò nnè de kó tidiiti nè de kó menaà.

²³ Diyìè naánni yiè dí n féuté yenaadakè tepíité nè yepedakè yèdèè, nè yepedapàà ntepiité nè yènáà yèè mòke dibenni dimáà dimáà ke kpa kuyènkù.

²⁴ Kè dí waánnè tidiiti nè menaà kè dè mmànnè iwũs mamè, kéndõnnè di mòkemè de kó memantímè.

²⁵ Kè dí kuò dibòdaà meyei nciémme kpéi, kémbúúti di n feu i yewe yemou ke tuò nnè de kó tidiiti nè de kó menaà.

²⁶ Diyìè nummuri yiè dí n feuté yenaadakè yèwei, yepedakè yèdèè nè yepedapàà ntepiité nè yènáà yèè mòke dibenni dimáà dimáà ke kpa kuyènkù.

²⁷ Kè dí yiénè tidiiti nè menaà kè dè mmanè yenaadakè nè yepedakè nè yepedapàà ndè mààmè, kéndõnnè di mòkemè de kó memantímè.

²⁸ Kè di kuonè dibòdaà meyei nciémme kpéi, kémbúúti di n feu i yewe yemou ke tuò nnè de kó tidiiti nè de kó menaà.

²⁹ Diyie kuónni yiè kè dí n feuté yenaadakè yèni, yepedakè yèdéè nè yepedapàà ntepiútè nè yènàà yèè mòke dibenni dimáá dimáá ke kpa kuyènkù,

³⁰ Ké yiénè tidiiti nè menaà kè dè mmannè yenaadakè nè yepedakè nè yepedapàà ndè mààmè, kéndònne di mòkemè de kó memantimè.

³¹ Kè dí kuò dibàdaà meyei nciémme kpéí, kémbúúti di n feu ì yewe yemou ke tuò nnè de kó tidiiti nè de kó menaà.

³² Diyie yiènni yiè kè dí n feuté yenaadakè yèyiekè, yepedakè yèdéè nè yepedapàà ntepiútè nè yènàà yèè mòke dibenni dimáá dimáá ke kpa kuyènkù.

³³ Kè dí yiénè tidiiti nè menaà kè dè mmannè yenaadakè nè yepedakè nè yepedapàà ndè mààmè, kéndònne di mòkemè de kó memantimè.

³⁴ Kè dí kuò dibàdaà dimáá meyei nciémme kpéí, kémbúúti di n feu ì yewe yemou ke tuò nnè de kó tidiiti nè de kó menaà.

³⁵ Diyie niñni yó ntú dibanni denni dii yiè ndi di bá mpi mmutómumu mamù de kó diyie.

³⁶ De yiè dí n feúté dinaadaà dimáá, yepedapàà nyèyiekè yèè mòke dibenni dimáá dimáá kètuò, dipanni ndi dii kó kufòku n naati.

³⁷ Kè dí yiénè tidiiti nè menaà kè dè mmanè dinaadaà nè yepedakè nè yepedapàà ndè mààmè, kéndònne di mòkemè de kó memantimè.

³⁸ Dí kuò dibàdaà dimáá meyei nciémme kpéí, kémbúúti di n feu ì yewe yemou ke tuò nnè de kó tidiiti nè de kó menaà.

³⁹ Kè de kó dimònni ní tùkè di yóó ì nni nfié kémbúúti di n feu ì di n cànnenè yèè nò kpéí nè di n feu ì nè diwèè nè di n feu ì ke tuò nnè de kó tidiiti nè de kó menaà nnè di n feu ì metaummè kpéí.

30

¹ Kè Mòyisii náké Isidayeeribe ti Yiè nKuyie nhò nàké ti timou.

Ikuò ù tukúnè a bo kannemè Kuyie ndinùù

² Memme kè Mòyisii béinnè Isidayeeribe botí kó bekótibè ké bè nàké ke dò: Ntenè ti Yiè nKuyie mbéi nti.

³ Kù tu kòò mòù kù cànnenè dinùù ke pàrikè ke yu ku yètiri ke yè nhò yóó kù dòò mè, ò báá yóó ò bo mè dòò mè. Ò dò nké mè dòòmu memou.

⁴ Kè dè dò nhosapàà mmòù kpaá ã nè ò cice ke cànnenè ti Yiè nKuyie ndinùù ke yè nhò yóó kù dòò mè,

⁵ kòò cice kèè ò cànnenèmè ti Yiè nKuyie ndinùù ke pàrikè. Kòò cice í ò nàké timati ò dò nké mè dòòmu memou ò yè nhò yóó dòò mè.

⁶ Kè dè me ndò nho cice ti kèè dii yiè kòò ti yete ò ténke báá dòò ò kù cànnenè dinùù ke pàrikè ke yè nhò yóó dòò mè, ti Yiè nKuyie nyóò ò cífemmu ke yè ò cice weè yetemè.

⁷ Kè dè me ndò nhosapàà mmòù yenke, kòò nùù ò fiténè kòò cànnenè ti Yiè nKuyie ndinùù ke pàrikè ke yunè ku yètiri,

⁸ kòò dòù ti kèè dii yiè ke í béi ntimati, de kó dinùù kpaá cammumu, kòò dò nké dòò ò pàrikè ke yè nhò yóó dòò mè.

⁹ Kè dè me ndò nho dòù ti kèè dii yiè kòò ti yete, ò nùù do ò fiténè kòò kù cànnenè dinùù képarikè ke yè nhò yóó dòò mè, de kó dinùù ténke í yóó nhò pí, ti Yiè nKuyie nhò cífemmu.

¹⁰ Kè dè me ntu okúpokù nwe yoo weè yenke kòò dòù ò yete, kòò cànnenè ti Yiè nKuyie ndinùù ò dò nké di dòòmu.

¹¹ Kè dè me ntú ò dòù cífè nte ò cànnenèmè dinùù ti Yiè nKuyie nke pàrikè,

¹² kòò dòù ti kèè ke í ò béinnè timati ò me nyi yete ò dò nké dòòmu ò kù cànnenè dii nùù nè ò pàrikè ke yè nhò yóó dòò mè, bá kè ti tu ti.

¹³ Kè dè me ndò nho dòù ti kèè dii yiè kòò ti yete ke pàà nde kó dinùù nè ò pàrikè ke yè nhò yóó dòò mè, mè pàamu kè ti Yiè nKuyie nhò cífè.

¹⁴ Onitipòkù cànnenè yèè nò Kuyie nyemou nè ò pàrikè ke béi nke yè nhò yóó féù mmèè botí omáà, ò dòù bo na ke ti pàà.

¹⁵ Kè dè me ndò nho dòù ti kèè ke cífè ke í ò béinnè timati, kè dè wenté ò yiemmu ò cànnenè ti ti Yiè nKuyie nyèè nò yemou, nè ò pàrikè ke béi nti timou, ke yè ò ti kèè dii yiè ò í ò nàkémè timati.

¹⁶ Kòò dòù me nyóu kè dè wenté kòò né ti pàà, weè yóó to ò pokù kó mecaarimè kó tiyeti.

¹⁷ Ikuò ti Yiè nKuyie nduò nyinyi Mòyisii dèè tukúnè onitipòkù weè yenke nè osapàà nwèè kpaá ã ò cice cífè.

31

Bè dokénèmè Mandiyāabe

- ¹ Kè ti Yiè nKuyie nnáké Mòyiisi ke dò:
² Dokénè Mandiyāabe képeite bè dòò mèè yei nyIsidayeeribe. Kàa dèè a kùnti a yembè borè nde.
³ Memme kè Mòyiisii náké Isidayeeribe ke dò: Bèmabèe báátí di mieke kékote kédò Mandiyāabe mudoò képeite ti Yiè nKuyie nkó dipè.
⁴ Di tááté Isidayeeribe wuò mmieke bá kù benitibè tekoupiítè píttè (1000) kè bèe kote mudoò.
⁵⁻⁶ Kè bèe deite Isidayeeribe wuò mmieke bá kù tekoupiítè píttè kè bèe wènné bəmou behāāpòmbè tekoupiípiítè nè sikoupiisidé (12000) kè Mòyiisi duò nkè bèe kote mudoò kòo bè neinné Edeasaa bire Pinasi ikuú nùtì, kòo nto ikuú nenti nè sikpàrìhéú.
⁷ Kè bèe do Mandiyāabe mudoò ti Yiè nKuyie ndo ti náké Mòyiisi ke yè ndè ndòmmè, kékua benitidaabè bəmou,
⁸ kékuaonè Mandiyāabe kó bekpààtibè benùmmù, Efi nè Dekemmu nè Tisuu nè Uuri nè Debaa ke féútténè Bəə bire Badammu,
⁹ kèpīmmù be pobè nè be bí kékònnè, kèpīmmù be wūš imou kéheí be kperè demou,
¹⁰ kécóu mbe ekè nè be āpònkārè,
¹¹ kééinè be kperè bè yà dè demou nè benitibè nè iwūš,
¹² kè dè tóni demou be āpònkārì Mòyiisi nè Edeasaa ikuú nùtì nè Isidayeeribe səmbe borè Məabu biriku, kukó nSuditēē borè Sedikoo eí ikè.
¹³ Mòyiisi nè ikuú nùtì Edeasaa nè Isidayeeribe kó bekotibaabè kè bèe íté kéyeroo be āpònkārì ke bo bè co.
¹⁴ Kè Mòyiisi mieke peike behāāpòmbè iwēí yembè bèè ni behāāpòmbè tekoupiítè píttè nè tekòutè kòutè bèè kùntinì mudoò.
¹⁵ Kòo bè beke ke dò: Dè dòmme kè di yóu benitipòbè ke í bè kùò?
¹⁶ Di yému ke dò mbeè nitipòbè do túnne Badammu kó itíe nkénte kè Isidayeeribe caàrè ti Yiè nKuyie mmedie mPəə tārì kénite kè kùu bè poté.
¹⁷ Kuonè di mmənni inítidabí imou nè benitipòbè bəmou bèè yenke.
¹⁸ Di yóu isapùmbi ì mu nyi yé onitidòu képuoke.
¹⁹ Díndi bèè kó dimàà kùo onitì yoo di kááké ocú, di nciənnè dihāāpònkārì ke dò yewe yèyiekè, kè bè di də wénkùmmè kó ikuú diyè ditáánni nè diyénni, díndi nè di pīrímú bè.
²⁰ Kè di múnke wénkùnnè di yáàti nè di nenti tikònti kpeti nè tibociti kpeti nè ideí kpeti.
²¹ Memme kè ikuú nùtì Edeasaa náké behāāpòmbè iwēí yembè bèè do kòte mudoò ke dò: Ntenè ti Yiè nKuyie ndo náké ì kúò Mòyiisi:
²² Mesəə nnè timátì péttì nè disəwūš nè timátì nè məbierime nè dibierimínni,
²³ dèè kó dimàà í yóó còutè di dè pūnné muháá nkè dèe wenke. Dèè yóó còutè di de mpòəttè wénkùmmè kó menie mmáá.
²⁴ Diyè yénni yie kè di óú di yáàti kéwenke, de mənni di bo na kékó ndi bātè dè.

Bè ní bo totí mèè botí bè eí dè
²⁵ Kè ti Yiè nKuyie nnáké Mòyiisi ke dò:
²⁶ Fš nnè Edeasaa nè Isidayeeribe kó bekótibè dí kaa mbè pīrímúnni bèè nitibè nè ì wūš,
²⁷ kàa dè toté mēdámè, bèè kòte mudoò kè bè nte dikéé dimáá, kè betəbè bèè do kpaá kè bè nte diteri.
²⁸ Kàa deite bèè kòte mudoò be kperi mieke onitì òmáá benitibè sikousinùmmù (500) mieke kóò cānnè n kpéí, ke me nyí ináàke nè sāmmarímú nè ipe nè sibəš.
²⁹ Kè di dè duš nyikuú nùtì Edeasaa, dè tu mí ndi Yiè nKuyie n kperè nde.
³⁰ Isidayeeribe səmbe bèè do kpaá be kó dikéé mieke, á deite benitibè sipísínùmmù mieke òmáá, ke me nyí ináàke nè sāmmarímú nè ipe nè sibəš, kàa dè duš nDefiibe bèè pí n cīttè mutšmmù.
³¹ Mòyiisi nè Edeasaa ikuú nùtì kè bèe dəò ti Yiè nKuyie nnáké ti Mòyiisi.
³² Bèè kòte mudoò bè eí dèè kó dimàà mieke dèè kpaá kè dè mbo sikoupiíkousikuú nè sikoupiísiyiekè nè sikoupiisínùmmù (675000) ipe nè sibəš.
³³ Ináàke sikoupiísiyiekè nè sikoupiisidé (72000).
³⁴ Sāmmarímú sikoupiísikuú nè tekoupiítè (61000).
³⁵ Isapùmbi ì mu nyí dušonè onitidòu kè ì mbo sikoupiísitáàti nè sikoupiisidé (32000).
³⁶ Bè duš ndii kée bèè kòte mudoò ipe nè sibəš kè dè mbo sikoupiíkousitáàti nè sikoupiísitáàti nè sikoupiísiyiekè nè sikou sinùmmù (337500).
³⁷ Kè bèe deite de mieke sikousikuú nè sipísiyiekè nè dēnùmmù (675) be Yiè nKuyie nkpéí.

³⁸ Inààke sikoupirísitáati nè sikoupirísikuò (36000) kè bèe deite sipísiyiekè nè idéi be Yiè nKuyie nkpréi.

³⁹ Sámmarímú sikoupirísitáati nè sikousinúmmú (30500) kè bèe deite sipísikuò nè dèmáá be Yiè nKuyie nkpréi.

⁴⁰ Benitìbè tekoupiríítè nè sikoupirísikuò (16000) kè bèe deite sipísitáati nè bèdébè be Yiè nKuyie nkpréi.

⁴¹ Kè Mòyiisii duò nyikuò niùti Edeasaa dèè tu ti Yiè nKuyie nkperε o Yiè nKuyie nhò nàké ke yé ndè ndómmè.

⁴²⁻⁴³ Dikéè teri dii kpaá Isidayeeribe kpréi kè di mmànnè bèè do kòte mudooò be kperi mamè, ipe nè sibóó sikoupiríkousitáati nè sikoupirísitáati nè sikoupirísiyiekè nè sikou sinúmmú (337500).

⁴⁴ Inààke sikoupirísitáati nè sikoupirísikuò (36000).

⁴⁵ Sámmarímú sikoupirísitáati nè sikousinúmmú (30500).

⁴⁶ Benitìbè tekoupiríítè nè sikoupirísikuò (16000).

⁴⁷ Kè Mòyiisii deite benitìbè sipísinúmmú mieke òmáá òmáá, iwūó memme, kéduò nDefiibe bèè pí Kuyie ncéètè tómmú ti Yiè nKuyie ndo ti nàké ke yé ndè ndómmè.

Bè pā yèè pāè Kuyie

⁴⁸ Bèè do ni mudooò ke baké behāāpòmbè tekoupiríítè píítè, tekòùtè kòùtè kè bèe kòte kényá Mòyiisii kóò nàké ke dò:

⁴⁹ Ti kàa mbèhāāpòmbè ti baké bè ke sò nhòmòù í kpa bá òmáá.

⁵⁰ Deè te kè ti tóni ti Yiè nKuyie nyepārè ke bo mào ti yei ncéémmè, mesoo nkó tisati ti éi ti ti ti ntoni, yetootōre nè sinei nè mefimme, nè demámánnè nè dèè ò ncáátí mefimme.

⁵¹ Mòyiisii nè ikuò niùti Edeasaa kè bèe cuò mesoo nkó tisati bè tóni ti.

⁵² Behāāpòmbè bèè baké yetīre bè do duò ntii nenti kó kucéékù do bo cidooò tekòùtè nè sipísiyiekè (170).

⁵³ Kè behāāpòmbè sámpróbè bie tieke bá wè ò éi dè.

⁵⁴ Mòyiisii nè Edeasaa kè bèe tanné mesoo nkó tinenti behāāpòmbè bèè baké yetīre tekoupiríítè píítè nè tekòùtè kòùtè bè duò nti metaummè tou, kè dè bo yie nkè ti Yiè nKuyie mbáá yé nyIsidayeeribe kpréi.

32

Bè duómmè Dubenni nè Kadi naámùnti kòbe ketenkè

¹ Dubenni nè Kadi be naámùnkù kòbe do mæke iwūó nyi kè í sū mediè nkè bèe yá Yasee ei nè Kadaadi kperi ye tenké bo yiénnè mè iwūó kó mucémmu.

² Memme bè kòtemè kényá Mòyiisii nè Edeasaa nè Isidayeeribe kó bekótìbè ke bè nàké ke dò:

³⁻⁴ Ti Yiè nKuyie nduò ntínti Isidayeeribe kè ti fiète yèè ekè yé yiénnè iwūó kó mucémmu mmu, tinti a kó betámbe ti me ntu iwūó kó becémbe mbe, de kó yehékè tu: Atadoti, Dibonni, Yasee nè Nimuda, Esibonni nè Edeyade nè Sebammú nè Nεbo nè Beonni.

⁵ Kè bèe deè ke dò: Mòyiisii, kàa bo yie nha ti duò nde kó ketenkè, di báá ti sée kukó nSuditēē yáá.

⁶ Kè Mòyiisii bè tēñné ke dò: Di tú ba? Di tebií bo nkōri mudooò kè di né nkpaá diennaà?

⁷ Dè yīme kè di dó kényárikúnne Isidayeeribe kōnti bè bo tamè dihei ti Yiè nKuyie mbè duò ndi.

⁸ Ti bo dii mōnni Kadēesi-Bannεa, kè n tō ndi cicebè kè bè bo paatè Kannahāā éi kè bèe me ndoò.

⁹ M bè tō memme kè bèe kòte Esikōadi biriku kényá dihei kēwēteni kényárikúnne Isidayeeribe kōnti bè bo tamè dihei ti Yiè nKuyie mbè duò ndi.

¹⁰ Memme kè ti Yiè nKuyie mmiekee peike kè kúu parikè ke dò:

¹¹ Benitìbè bèè kó dimáá yènni Esibiti, kētúótè bèè mōke yebie nsipísidè kēndeētinko òmòu naacètè báá ta dihei n do yé n yóó duò ndi be yembè Abarahammu nè Isaki nè Sakòbu, ke yé bè í yiemme ke n tūnne sei.

¹² Kè dè í tú Yefundee Kadēbu Kenasi naámùnkù kou nè Nunnú bire Sosuwee, beè máá di tati, ke yé beè yiemme ke n tūnne sei.

¹³ Memme ti Yiè nKuyie mmieke peikemè Isidayeeribe kè kúu duò nkè bè nháá ndikpáá mieke ke kémunnè de kó kutōnkù kòbe bèè do dàò kù í dó dè bè bo kúmè kédeè.

¹⁴ Becaarìbè kó kubotí dindi, dè yīme kè di dó kēsōoté di yembè tómmú ke tikii ti Yiè nKuyie mmieke kó muháá nyIsidayeeribe ñnkè?

¹⁵ Kè di bùtinnè di Yiè nKuyie nkù bo yóu kè di nkpaá dikpáá dii mmieke kémonte, kè dii né nte kè Isidayeeribe bεmòuu feti.

¹⁶ Kè de kó benitìbè tóónkoo Mòyiisii borè kóò nàké ke dò: Ti dó kédaò ti wūó kó dibaakèri ndi kémaá yehékè kè ti bí nhā.

¹⁷ Ti mómmàmbe kè ti túóté ti kpàrinenti kèniité fènafe ìikè, kékote kètanné ti tebìi de kó yehékè, ti bí sámpólì yí yó mbo die nyehékè ti yóo maá yè kèfii nyiduotí kènsorinè de kó ketenkè kòbe.

¹⁸ Kè Isidayeeribe bemau í kàri bá wè o tenkè ti í wētini.

¹⁹ Kè di ti duó ndie nti kó ketenkè ti ténke í yó nwanti dí ti duó nketekè Suditēē kó nyáà terì, ke yé ti kòke bomè die ndiyáà diyìe yìèni kèè bíékè kperi.

²⁰ Kè Mòyiisi dò: Kè di pí ndi bée ndii nùù, kè di túóté ti kpàrinenti ke doké ti Yiè nKuyie nyè ndè ndòmmè.

²¹ Kè di báátí ke sènté Suditēē di Yiè nKuyie nyè ndè ndòmmè ke baanè kù bo duómmè kè bèe na be dootitòbè kè bè bēti.

²² Kè ti Yiè nKuyie mbè duó ndii mōnni be tenkè, de mōnni di bo na kèwētēni di tenkè, Isidayeeribe báá di sei ndi Yiè nKuyie mme nténke báá di sei.

²³ Kè di me nyí dòò memme di yetènè ti Yiè nKuyie nku, de mōnni di nyé ke dò ndi yei mbo di pí.

²⁴ Maánè tūnkè yehékè kètanné di bí sámpólì, kédòò di wūō kó yebaakùyè, di né báá yè ndi bée ndii nùù.

²⁵ Kadi naàmùnkù nè Dubenni naàmùnkù kòbe kè bèe náké Mòyiisi ke dò: A kó betòmbè tínti ti yóo dòòmu fí nti yìè nha ti nàké tì.

²⁶ Ti bí nè ti pobè nè ti pe nè ti wūō de yó mbo die nde Kadaadi ekè mièke.

²⁷ A kó betòmbè tínti bèè báátí tikpàrinenti ti kòrimu kè ti Yiè nKuyie nyóó ti niité kè tí bè dokénè a yè ndè ndòmmè.

²⁸ Memme kè Mòyiisi náké ikuú nùtì Edeasaa nè Nunni bire Sosuwee nè Isidayeeribe kó bekótìbè de kó benitìbè kpéi nke dò:

²⁹ Kè Kadi naàmùnkù kòbe nè Dubenni kòku kòbe bèè baati tikpàrinenti kè bè di neinè késénté kukó nkè di Yiè nKuyie ndi niité kè di doké, kè di tieke dii mōnni di ekè, di bè duó nKadaadi tenkè kè bèe tieke.

³⁰ Kè bè me nyí báátí ke di neinè Kannahāá kó ketenkè mièke nke di yóo bè duómmè ketenkè di kòke mièke.

³¹ Kadi naàmùnkù kòbe nè Dubenni naàmùnkù kòbe kè bè dò: Ti Yiè nKuyie nnáké ti tínti a kó betòmbè ti yóo tí dòòmu.

³² Ti yóo báátimù ti Yiè nKuyie nyè ndè ndòmmè kékote Kannahāá, ti né dó ti tu, a tí duó nti kó ketenkè Suditēē kó nyáà dii ndi.

³³ Memme kè Mòyiisi duó nKadaadi naàmùnkù kòbe nè Dubenni naàmùnkù kòbe nè Sosefu bire Manasee botí kòbe dikéè, Amòriibe kpààti Sionni kó dikpààtiyuu nè Basāá kòbe kó kpààti Ōku kperi nè yehékè yèè bo be tenkè mánku nè yehékè yèè dè táké.

³⁴ Memme kè Kadi naàmùnkù kòbee maá Dibonni nè Atadoti nè Adowee,

³⁵ nè Atadoti-Sofanni Yasee nè Yoboa

³⁶ nè Beti-Nimuda nè Beti-Adannii ke yè fii nyiduotí, kémaánè be wūō kó yetuo.

³⁷ Kè Dubenni naàmùnkù kòbee wēte kémaá Esibonni Edeyade nè Kidiyataimmu

³⁸ nè Nebo nè Baadi-Neoo nè Sibema kè yè cèete yeyètè.

³⁹ Memme kè Manasee bire Makiiidi naàmùnkù kòbee do Kadaadi ei kèbeti Amòniibe bèè do dè bo.

⁴⁰ Kè Mòyiisi bè duó nde kó dihei kè bèe kari.

⁴¹ Kè Manasee bire terè bè tu dè Yaii kó kunaàmùnkù kòbee túóté Amòriibe ekè depaa nkpeye kè yè yu ke dò: Yaii ekési.

⁴² Kè Nòbaa kòbee do Kenati nè yehékè yèè ò tákénè kè yè yu o mómmu nho kó diyètiri ke dò Nòba.

33

Isidayeeribe yè Esibiti kénkatimè ke sòoti kètuokenè kukó nSuditēē

¹ Nte Isidayeeribe do yeti Esibiti kédóótémè be āpòntūrè dò ndòmmè, Mòyiisi nè Anoo kè bè mbè ni kè bèe kété kèyè yèè bōrè.

² Kè Ti Yiè nKuyie nnáké Mòyiisi kòo nwāū bè kàti dè ke sòoti, nte ò do dè wāū mēè botí:

³ Dibenni tánkù ketiwè do nwe diyìe tepítè nè dinummuri bè baámmè diyentébbanni, kè dèe wenté kè Isidayeeribe ité Dammusesi ei kénkéri ke yeti kè Esibiti tenkè kòbe bè wúò nkè bè kéri.

⁴ De mōnni kè Esibiti kòbe kùri becírìbè, bèè tu Mpo ti Yiè nKuyie ndo potè bè ke bo benke Esibiti kòbe kù kpeñinèmè be kó yebókè.

⁵ Kè Isidayeeribe ité Dammusesi kékote kébáté Sukoti,

⁶ kéíté Sukóti kékote kébáté Etammu ei tedontè kó dikpráa mànku.

⁷ Bè ité Etammu ei ndi tedontè kó dikpráa mànku kékónté kékónté Pi-Aidoti, Baadi-Sefṣṣ ìkè, kébáté kénwetí Mikidodi.

⁸ Bè ité Mikidodi nwe késénté dàméèrì tipènti kou, kéta dikpráa tedontè kperi, kémmake mucèmmu yewe yètàāti Etammu kó dikpráa tedontè kperi mieke, kékote kébáté bè tu dè Mada.

⁹ Bè ité Maara nwe kētuoke Edimmu sibií do borè tepííté nè sidési nè depuonne sipísiyiekè, kébáté deborè.

¹⁰ Bè ité deñde kébáté tipènti kóo dàméèrì peémmè,

¹¹ kéíté tipènti kóo dàméèrì peémmè kébáté Sinni kpáa mieke,

¹² kéíté Sinni kpáa tedontè kperi kébáté Dofikaa,

¹³ kéíté Dofikaa kébáté Aduusi,

¹⁴ kéíté Aduusi kébáté Defidimmu ke í mpèté deborè menie nke yá.

¹⁵ Bè ité Defidimmu nwe kébáté Sinaii kó dikpráa tedontè kperi mieke.

¹⁶ Bè ité deñde kébáté Kibodoti-Ataafa

¹⁷ kéíté Kibodoti-Ataafa kébáté Asedoti,

¹⁸ kéíté Asedoti kébáté Ditima,

¹⁹ kéíté Ditima kébáté Dimṣṣ Pedesi,

²⁰ kéíté Dimṣṣ Pedesi kébáté Dibuna,

²¹ kéíté Dibuna kébáté Disaa,

²² kéíté Disaa kébáté Keedata.

²³ Bè ité Keedata nwe kébáté Sefeedi tārì.

²⁴ Sefeedi tārì ndi bè itémè kébáté Adada,

²⁵ kéíté Adada kébáté Makidoti,

²⁶ kéíté Makidoti kékote kébáté Taati,

²⁷ kéíté Taati kébáté Tedaa,

²⁸ kéíté Tedaa kébáté Mitika,

²⁹ kéíté Mitika kékote kébáté Asimona,

³⁰ kéíté dende kékote kébáté Masedoti,

³¹ kéíté Masedoti kébáté Bendee-Yakanni,

³² kéíté Bendee-Yakanni kébáté Jdi-Kidikaadi,

³³ kéíté Jdi-Kidikaadi kébáté Yotibata,

³⁴ kéíté Yotibata kébáté Abudonna,

³⁵ Bè ité deñde kébáté Esiyonni-Kebee,

³⁶ kéíté Esiyonni-Kebee kébáté Sinni kpáa tedontè kperi bè tu dè Kadeesi.

³⁷ Bè ité Kadeesi nwe kékote kébáté Jdi tārì Edammu tenké mànku.

³⁸ Deñde ti Yiè nKuyie nduúmmè kè ikúú niùti Anṣṣ deke Jdi tārì Ìnkè, ò de nku, ke só ndè mṣṣke yebie nisipisinaà nè bè yèmè Esibiti, dibenni tánkú nummuwè do nwe diyie ketiri.

³⁹ Dende Jdi tārì Ìnkè ò kumè, ke nyóó kú ke mṣṣke yebie ntekòutè nè sipísidè nè yètàāti.

⁴⁰ De kó difñkúò ndi Kannahāa kabè kóo kpàati Adadi Nefefu ei kou kèémè Isidayeeribe kéroómè.

⁴¹ Kè Isidayeeribe ité Jdi tārì Ìnkè kékote kébáté Sadimona,

⁴² kéíté Sadimona kékote kébáté Punṣṣ,

⁴³ kéíté Punṣṣ kékote kébáté Obodi,

⁴⁴ kéíté Obodi kébáté Iyee-Abadimmu, Mṣabu tenké mànku,

⁴⁵ kéíté Iyee-Abadimmu kébáté Dibonni-Kadi,

⁴⁶ kéíté Dibonni-Kadi kébáté Adimṣṣni-Dibadataimmu,

⁴⁷ kéíté Adimṣṣni-Dibadataimmu kébáté Abadimmu tārì Ìnkè kénwetí Nèbo ei.

⁴⁸ Bè ité Abadimmu tārè nye kébáté Mṣabu tenké kó kubiriku, kukó nSuditèè také, kénwetí Sedikoo.

⁴⁹ Bè do bàté kénhèrinè kukó nSuditèè nwe kétúóté Beti-Yesimoti kénṣṣo kētuakenè Abeedi-Sitimmu ei Mṣabu biriku.

Isidayeeribe dō nkétotí mèè botí ketenkè

⁵⁰ Dende Mṣabu biriku Suditèè kó ntaké Sedikoo ìkè ti Yiè nKuyie mbéinnèmmè Mṣayisi ke dṣ:

⁵¹ Náké Isidayeeribe ke tú n yè nkè di sénté Suditèè ke ta Kannahāa tenké,

⁵² di beti de kó ketenkè kabè bemou, kèmpuṣ mbe tenkaani yetārè kpesi kébóké timátí kpesi, kèpuṣ mbe wṣṣṣṣrè kécake be tārè,

⁵³ kètieke dihèi kèmbó. N di ndi duúmmu kè di dṣ nké ndi te.

⁵⁴ Di yóó tāu tété nwe kétotí di tenké di naámùnti dṣ ndómme, kè kùù naámùnkù sū ku kó ketenkè ndeü, kè kùù kèñni ku koke nkèñni, kè di tāu tété kè kùù naámùnkù do dè, ku kó ketenkè ke ntú. Di yó ntú ndi wuṣ ndómme mme kétotí di tenké.

⁵⁵ Kè di me nyí bèti Kannahāa kabe bemou, kè di yóu bèmabè beè yó ndo ntipoti kénkūū di nuu, kéndò nyinaacèmpàati ìi cùáké sikāū ke kūū di pñti ke di éúté dihei di bo dii mieke.

⁵⁶ De mōnni n do na mbè dōòmè kè n né mè dōō dí mbe.

34

Kannahāa tenkè m̀̀nke

¹ Kè ti Yiè nKuyie nnáké M̀̀oyiisi ke d̀̀:

² Náké Isidayeeri be tú n yē nkè di tũ̀̀ke dii m̀̀nni Kannahāa tenkè n di duō nkè kè di bo tieke, nte di tenkè m̀̀nke yóó díte dè.

³ Kubakù c̀̀nku bíékè di tenkè kó kum̀̀nku yóó díte tedonté kó dikpáa Sinni nwe kémpékénè Edammu kó kutempē. Kè diyìè yìèni kèè bíékè kó kum̀̀nku díte mukókúú nkóo d̀̀m̀̀éèri.

⁴ Kù yóó fité kubakù c̀̀nku bíékè nke kékónté kédeke inaá nkó ditenni káyènnè Sinni, Kadeesi-Bannea kubakù c̀̀nku kétuoke Asaa-Adaa nè Asimoo,

⁵ kékote kédíté Esibiti kó kukó kénto kétuokenè d̀̀m̀̀éèri Meditedandee.

⁶ Kè diyìè taà kèè bíékè kó kum̀̀nku ntú Meditedandee kóo d̀̀m̀̀éèri.

⁷ Kè kubakù yóu bíékè kó kum̀̀nku díte Meditedandee kóo d̀̀m̀̀éèri kénto kétuokenè Òdi kó ditari,

⁸ kékíté Òdi kó ditari káyè Debo-Amati kénto kétuokenè Sedati,

⁹ kèp̀̀ééte kétuokenè Sifunoo, kèp̀̀ééte kékote Asaa-Ananni di kó kutemm̀̀nku kubakù yóu koku yó nde kááké.

¹⁰ Diyìè yìèni kèè bíékè kó kum̀̀nku kunku di kù yènnè Asaa-Enanni kénto kétuokenè Sefammu.

¹¹ Kè kùu ité Sefammu káyènnè Dibuda Ainni diyìè yìèni kèè bíékè kénto kétuokenè ditenni yúnnímè Sennesadeti kóo d̀̀m̀̀éèri diyìè yìèni kèè bíékè.

¹² De kó kum̀̀nku yó mme ndó kétuokenè Suditéè, kécáátinè mukókúú nkóo d̀̀m̀̀éèri. Di kó ketenkè kó kum̀̀nku yó nde nkááké.

¹³ Menime kè M̀̀oyiisi nnáké Isidayeeri be ti Yiè nKuyie nhò náké tí ke d̀̀: Nte ti Yiè nKuyie ndi duō nkèè tenkè d̀̀ndi iwuō nyiwei nè dikéè kè di taá tété kè kè totí.

¹⁴⁻¹⁵ Kè Dubenni kó kuwuō nkobe nè be c̀̀éí nè Kadi kó kuwuō nkobe nè be c̀̀éí káyíénè Manansee kó kuwuō ndikéè, bembè coutému be kó ketenkè kukó nSuditéè yáa diyìè yìèni kèè bíékè Sedikoo ìikè.

Bèè totí ketenkè be yèè

¹⁶ Kè ti Yiè nKuyie nnáké M̀̀oyiisi ke d̀̀:

¹⁷ Nte benitibè bèè yóó di totí di tenkè be yèè: Edeasaa ikuō nùti káyíénè Nunni bire Sosuwee.

¹⁸ Dí deite bá kùu wuō mmieke wèè tu okóti kòo di teennè ketenkè kó mutotímù.

¹⁹ Nte de kó benitibè yèè:

Sudaa kó kuwuō Yefundee bire Kadebu,

²⁰ Simmeōō kó kuwuō, Ammiudi bire Semmuyeedi.

²¹ Bensaméé kó kuwuō, Kisinoo bire Edidadi.

²² Danni bí kó kuwuō, Yokidi bire Bukii.

²³ Sosefu bire Manansee kó kuwuō, Efodi bire Anniyeedi.

²⁴ Sosefu bire terè Efadaimmu kó kuwuō, Sifutāa bire Kemmuyeedi.

²⁵ Sabunoo kó kuwuō, Padunaki bire Edisafāā.

²⁶ Isakaa kó kuwuō Asāa bire Pedayeedi,

²⁷ Asee kó kuwuō Sodomii bire Aiudi.

²⁸ Nefutadii kó kuwuō, Ammiudi bire Pedayeedi.

²⁹ Bembè ti Yiè nKuyie ntāātémè kè bè bo totí Kannahāa kó ketenkè.

35

Defii bí kó yehékè

¹ Kè ti Yiè nKuyie nnáké M̀̀oyiisi M̀̀oabu kó kubiriku mieke Suditéè také, Sedikoo ìikè ke d̀̀:

² Náké Isidayeeri be bèè duō nDefiibe ketenkè be kòke mieke nè bè yóó ncèmmù dè be wūō.

³ Kè bè mbo de kó yehékè mieke ke cèmmù be wūō ye tenkè.

⁴ Ketenkè kèè fité de kó yehékè bè yó ncèmmù kenke be wūō, kétúóté dihei kó kuduotí borè, di kè benné kè kè mbo métiri sikousinummù (500).

⁵ Kè dí túóté kuduotí borè dikpáa diyìè yìèni kèè bíékè kè kè mbo métiri tekoupiíté (1000), kèbenné kubakù yóu bíékè kè kè mbo métiri tekoupiíté (1000), kèbenné diyìè taà kèè bíékè kè kè mbo métiri tekoupiíté (1000), kèbenné kubakù yóu bíékè kè kè mbo métiri tekoupiíté (1000). Kè dihei nsoké de cuokè. Bè yó mmòke kèè tenkè nke be ei fitímè.

⁶ Dí duó nDefiibe yehékè yèkùò disòri kpeye, kè dè kpeténè òmòu kòò kùò onitì wèe coké késòri de kó yehékè miéke, kényínè yehékè teyè sipísìnàà nè yèdédé.

⁷ Yemòu kè yèe wännè kémbò yehékè sipísìnàà nè yèni ke nè yíénè ketenkè bè yó ncëmmù dè be wũò.

⁸ Isidayeeribe wuo mmieke bá kù kùu yaate ku ekè bè kù duó nyè miéke kéduó nDefiibe, kè kùu mòkè kè yè sù ku kpeye nsù, kè kùu màkè kè yè kèrni ku kpeye nkèrni. Bá kùu wuo nkùu yaate ku tenké kéduó nDefiibe bè kù duó nkè kè màmè.

Disòri kó yehékè yó ntú yè

⁹ Kè Ti Yiè nKuyie nnáké Mòyiisi ke dò:

¹⁰ Náké Isidayeeribe ke tú n yè nkè di sènté dìi mǎnni kukó nSuditèè ke bo ta Kannahāā tenké,

¹¹ di taaté yehékè yèe yó ntú di kó disòri, kè dè kpeténè òmòu kòò kùò onitì wèe coké ké di ta késòri.

¹² De kó yehékè yó ntú di kó disòri ndi kè dèe yie nkè dè kpeténè òmòu kòò kùò onitì, wèe coké kéta kéyenténè wèe dó képeite. Kè dè kpeténè òmòu kòò kùò onitì bè báá ò kùò ke mu nyí ò taní difinni iikè kè di ò bekéné.

¹³ Di yóò bè duó nyèè ekè miéke disòri kpeye yó mbo yèkùò ndi.

¹⁴ Di taaté yètàati Suditèè kó nyáá, yètàati Kannahāā kó dihei.

¹⁵ De kó yehékè yèkùò yenye yó ntú Isidayeeribe kó disòri ndi, nè bepadòbè bèè bo di cuokè. Kè dè kpeténè òmòu kòò kùò onitì, de yiè mbo na kékoké késòri ye miéke òmòu.

¹⁶ Kòò mòu poté otàù nè kunenkù makù timáti kaku, kòò kú, de yiè nhonitikòùti nwe, bèè ò kùò.

¹⁷ Kòò me nhò bǎtè ditári ndi kòò kú de yiè nhonitikòùti nwe, bèè ò kùò.

¹⁸ Kè dè me ndò nhò ò poténè kudú nku kòò kú, de yiè nhonitikòùti nwe, bèè ò kùò.

¹⁹ Wèè dò nképeite kòò ò màánè dè wèe ò kùò.

²⁰ Kòò mòu ní nhotòù koò ténte kòò do yoo ò díi nkóò bǎtè dèmarè kòò ku,

²¹ yoo kòò miéke kèè me nhò péi kòò ò poté dinacekutiri kòò ku, onitikòùti nwe, wèè dò nképeite kòò ò màánè dè wèe ò kùò.

²² Kè dè me ndò ndè kpeténè òmòu kòò ténte òmòu kòò do ke ku, kè menifimé í bo be cuokè, ò me nyí ò díi nkóò bǎtè dèmarè,

²³ kòò me ndooté ditári ndi kè di ò màánè kòò ku, ke do í tú ò dootitòù, kòò do í ò dónè meyei,

²⁴ kè dè dò mmemme difinni túnne ikuú ìi tukúnè wèè kùò nè wèè dó képeite kè bèè bekéné de yiè.

²⁵ Kè difinni dèetè wèè kùò wèè dò nképeite kòò báá ò kùò. Difinni ò ténne dihei ò do sòri di, kòò nkè bo ke baanè ikuú niùti diwèè bè cou nwe mekúò nhò bo kúmè.

²⁶ Kè dè me ndò nwèè kùò ò yènni dihei ò do sòri di kó mutentáá.

²⁷ Kè wèè dò nképeite kòò ò yà kòò í bo dihei ò do sòri di kó mutentáá nkòò ò kùò ò í cààrè.

²⁸ Kè dè me nkpeténè òmòu kòò kùò onitì ò dò nkémbò disòri kó dihei ndi ke baanè ikuú niùti diwèè bè cou nwè mekúò nhò bo kúmè kòò né wète o ei.

²⁹ Di yó ntú nyii kuú nè di yaábíó bá kè di borè.

³⁰ Kè dè tùkèni ke dò mmemme wèè kùò onitì bè dò nké nyóó ò kùò kè benitibè péu beè yé mùù te, bè báá kuò òmòu kòò niti òmáá wèe tu ò yé mùù te.

³¹ Òmòu báá kuò onitì kéndò ndi ò kùò kè dí couté ticuuti kòò yóu, ò dò nkékuòmu.

³² Di báá yie nkòò mòu dí yietí ticuuti kéyènni disòri kó dihei kékonni o ei, kè ikuú niùti diwèè mu nyí ku.

³³ Di yóò kari dìi ei di báá cóu mmenitiyí, menitiyí nsínkúnko dihei ndi, dèmarè í bo di bo doò dè kè dèe wénkúnne dihei menitiyí nsínkúnne di, kè dè í tú di bo kuómè wèè kùò.

³⁴ Di báá sínkúnne dihei di yóò kari di, n yó mbo di, mí ndi Yiè nKuyie n yó mbomu díndi Isidayeeribe di cuokè.

36

Benitipòbè bèè tieke be yembè tenké bè dò nkényenkú màè botí

¹ Kè Sosefu bire Manansee bire Makiidi kó dèbire Kadaadi naámùnkù kòbe nè Isidayeeribe kó bekotibaabè nè be cèí kó bekótibèe kòte kéyà Mòyiisi kòò náké ke dò:

² Ti Yiè nKuyie nda nàkèmu ke tú di taá tété kétotí ketenkè Isidayeeribe kó iwuo ke da náké ke tú: Á duó nti tebite Sedofadi kó ketenkè o sapámbe.

³ Kè bè me nyenke Isidayeeribe wuo mmieke kutekù makù, ti kéété de kó ketenkè ke yíé bè yenke kùu wuo nkòke, de mǎnni ti kó ketenkè yóò yaatemu.

⁴ Kè meténnímè kó dibenni tùðke Kuyie nkó dibanni dierì, be kó ketenkèe naá mbè yenke kùù wuò nkòke ke ténke bá ntú be yembè kòke.

⁵ Mèmmè kè Mòyiisii náké Isidayeeri be ti Yìè nKuyie nhò nàké ti ke dà: Sosefu yaàbí béi nke naatimu.

⁶ Nte Tì Yìè nKuyie nnàké ti tì tukúnè Sedofadi kó besapàmbè bèè yenke bè dó wè, kè de yìè ncénke tú be kó kuwuò nkou.

⁷ Kè dèe yie nkè Isidayeeri be kó ketenkè bá ntaà iwuò ntei kòke mieke, Isidayeeri be bá kùù wuò kè kù nkari ku yembè tenké.

⁸ Isidayeeri be wuò mmieke benitipòbè bèè yóó tieke be yembè tenké bè nyenkú be kó tinaàmùnti mieke nke, kè dèe yie mbá wèè Isidayeeri kòo nte o yembè tenké.

⁹ Mèè botí nku bá kùù naàmùnkù bo ntemè ku yembè tenké.

¹⁰⁻¹¹ Mèmmè kè Tisododi kó besapàmbè Mada nè Tidisaa nè Okuda nè Midika nè Nòa kè bèe tūnne ti Yìè nKuyie ndo nàké ti Mòyiisi kéyenke be cice tebií kó bedapàmbè.

¹² Sosefu birè Manansee kó ibí nyi bè do yenkemè kè be cicebè tenké nkpaá ke tú be naàmùnkù kòke.

¹³ Isidayeeri be bo dii m̀̀nni Mòabu biriku mieke kukó nSuditèè pèémmè ke wetí Sedikoo, dende ti Yìè nKuyie nduómmè Mòyiisi i nkuó nè ye ntannè kòo dè mbè t̀̀o.

Ikuó kóntímù Di mpátiri tɔ̀ tii náahti

Mukétimù kó dipátiri ti náá nyIsidayeeribe tùðkemè mme Kuyie mbè duó ndii èi. Kè Ikuó kóntímù kperi sooté ke ti náá mMøyiisi nàké ti Isidayeeribe. Møyiisi do denni Isidayeeribe Kuyie mbè dómè mme nè kù pī mumù tómmù be kpéi.

Kù do bè dònèmmè metaummè ké mbè ni dikpáá mieke bè dò kéri dè, ké mbè kánkè be dootitòbè, ké mbè náá nku tannò, nè kù do bè dounnèmè dinù.

Dè né í tù kù cénke do bè dènni máá ndi tii dòò, nè Kuyie nkuó ti die nke yà dè yepáte teyè miekení. Møyiisi do náánnè dimitidaà ndi, nè keisòukè, ke tù bèe kotení ti Yiè nKuyie mborè kéwammù ké kù taunnè kunku Kuyie. Møyiisi do ìkú tii ìnkè tii tu ò do bè náámmè ke tii: Díndi Isidayeeri n nitibè kénténè Kuyie nkùu tu ti Yiè nKuyie nkù tu mù. Di dò nkéndómu ti Yiè nKuyie nkuú di te, dí nkù dó nè di yèmmè memòu nè di wèrímu mumòu (6:4-5, ti náákemu Matie 22:37).

Ikuó kóntímù kó dipátiri náahti kó dikùnni tu ikuó nyi. Bè do di yà Sedisademmu nwe Kuyie ncfètè mieke Sosiasi tu dii mōnni okpáati. (Wéntè 2 Bekpáatibè 22). De kó dipátiri náahti bomu metaummè kótímè kó yepáte teyè mieke nè metaummè pámmè kpeye mayè mieke.

Bèè do káà nde kó dipátiri dimōnni nè tínti bèè di káà nyie, ndi ti denni ti tu: Oniti a bo mbomè kè de da naati tú: A bo nyiémmè Kuyie nhOdeetiwè opatiwè da náá nti a borime memòu mieke.

Di mpátiri náahti duó ke dōmmè

1. Møyiisi do nàké ti meketimè kukó nSuditèe yáá ke bè dèntení Kuyie ndòò dè be kpéi 1:1-4:43
2. Møyiisi nàké ti medérímè:
Ò bè dèntemè Kuyie ntannò tepítè 4:44-5:22
Itiè nyitiè Møyiisi bè dèntè ì 5:23-11:32
Ti Yiè nKuyie nkó ikuó 12-26
3. Isidayeeribe do dōmmè kétéatè mesàà nyoo meyei, bè bo yiemmmè Kuyie nkpeti yoo bèè ti yete 27:1-28:68
4. Møyiisi nàké ti mesōmmè 28:69-30:20
5. Møyiisi bè caummè ke dèè ke ku 31-34

MØYIISI DO NÀKÈ TÌ MEKETIMÈ KUKÓ NSUDITÈE YÁÁ

¹ Di mpátiri tɔ̀ tináahti Møyiisi do nàké ti nti Isidayeeribe bəmòu ke ś mbè bo kukó nSuditèe kó diyáá teri dikpáá tedontè Adaba ke wetí Sufu, ké Padanni kpáá bo ku mpíkù. Tofeedi nè Dabanni nè Asedati nè Disaabu kè yè bo kupíkù tekù.

² A bo ítémmè Odəbu kékéte Seii tārè ìnkè kó kuce kénkəri Kadeesi-Bannea, dè mōke mucèmmu yewe tepítè nè dimáà ndi.

³ De do ś ndè mōke yebie nispisínàà ndi nè Isidayeeribe yèmmè Esibiti, dibenni tánkù tepítè nè òmáá kó diyèè ketiri. De yiè ndi Møyiisi náákèmmè Isidayeeribe ti Yiè nKuyie nhò nàké ti tímòu ke tii wèè ti mbè nàké.

⁴ Dè do ś mMøyiisi namu Aməriibe kpáati Sionni Esibonni èi kou, ke na Basāá kóo kpáati Oku Etedei èi kou wèè do bo Asitadoti.

⁵ Bè do bo kukó nSuditèe yáá ndi Məabu tenkè, deñde Møyiisi bè dèntemè Kuyie nkuú.

Kuyie nyèmmè Isidayeeribe ètè késoté

⁶ Kè Møyiisii bè nàké ke dò: Ti do bo dii mōnni ditāri Odəbu ìnkè kè ti Yiè nKuyie nkùu ti te kè kùu béimmu ke tii: Di bo die nkè dè mōntemù,

⁷ íténnè kékote Kannahāá kəbe Aməriibe tārè nè yehékè yèè dè tókè, yèè bo kukó nSuditèe pèémmè nè tedontè Adaba yetārè ìnkè nè Nekefu nè dāmèeri pèémmè kó yehékè, késoté kétuoke Dimaa tārè kèpèètè kétuoke kukó ndiekù Efadati.

⁸ Ntenè ketenkè ti Yiè nKuyie nkùu di te kù di duó nkè. Kōtenè ké kè tieke! Ke yé kuú do béimmè kèparikè ke dò kù yóó ke duó ndi yembè Abarahammu nè Isaki nè Sakəbu bəmbe nè be yaábíó.

Møyiisi ànnèmmè beniùbè

⁹ De mōnni ndi, n di náákèmmè kè n dò: M báá na ké ndi ni m máá.

¹⁰ Ti Yiè nKuyie nkùu di te kù di dōòmu mesàà nkè di sūù, nte díndi yíe nke sūù nsiwāá dōmmè.

¹¹ N dómu ti Yiè nKuyie ndi yembè do tii nkùu yóu kè di sūù nképèètè di mè mmàmè kuce tekəupítè (1000), kè kù di dōò mesàà nkéndōnnè kù béimè.

- 12 M bo yíme m máá kéntūnni di kpɛti nɛ di kó iūūrii nɛ di kó mutuutimù.
 13 Tāātɛnɛ bɛnitibɛ di kó iwuo mmieke bèè mòke meyèmmè ke cii kè m bè duó ntikóti.
 14 Kè di yie nke dɔ m bɛi nti wenni.
 15 Menime ñ tāātɛmè di wuo mmieke bèè mòke meyèmmè ke cii kè bè baá nyetfirɛ nyetfirɛ. Bie ntekəupítè (1000) betəbè tekòútè (100), betəbè sipísínūmmù, betəbè tɛpítè, ke né yíɛnɛ betəbè bèè ni di wuo.
 16 De mōnni ndi n nàkémè bèè tu bɛniùbè di cuokè kè n dɔ, kè bɛ kəbɛ ní tóni tináaanti bèè bè kɛnté, kè bè dɔ kè bè beé ntimatɛ bèè ti tūntɛ. Kóo niti nwe nɛ o kou, yoo oniti nɛ o kóo pòò bèè mɛ nti tūntɛ.
 17 Bè bá mbekù ke baati, bè kɛnté mèè boti osámpròu bèè mɛ nkénté odiewè, bè bá ndé òmòu bɛ mieke ke yé bè bekùmè nɛ Kuyie nkó diyètiri ndi, kè timatɛ mɛ mpɛɛtɛ bɛ wɛrímú bèè ti tóni m borè kè n ti kèè.
 18 De mōnni kè n di nàkémú di dò nkéndəarimè.

Isidayeeribe do yetemè Kuyie nkpeti ke sɔ mbè duúmmè ketenkè Kuyie mbè duó nkè

19 Menime kè ti ité Odebu tãri kɛta fekɛpáfɛ tɛdantɛ kofɛ di mɛ nkɛtɛni fɛ, kɛyènnɛnni Aməriibe tãrɛ ñnké kó kuce kéndōnnɛ ti Yiè nKuyie nkùu ti te kù do ti nti nnàkémè, kè ti tuakɛni Kadɛesi-Bannɛa.

20 Kè n di nàkè kè n dɔ: Ti tūòke Aməriibe tãri ndi ti Yiè nKuyie nkùu ti te, kù ti duó ndi,
 21 ntenɛ ketenkè ti Yiè nKuyie nkùu di te kù di duó nkè, ke bo di iikè. Katenɛ kè kè couté kɛtieke ti Yiè nKuyie ndi yembè do tū nkù mɛ nyɛ. Di bá nyièkù kè di kɔmbùòti nduo.
 22 Kè dí kotení m borè ke dɔ: Tí tɔ mbenitibè kè bèè kote kɛpaatɛ ketenkè kɛwɛtɛni kè ti nàkè ice ti dò nkɛketé ñ nɛ yehɛkè ti dò nkɛta yɛ.

23 Kè m pɛnsiri de kó tináanti kɛdeite di wuo mmieke oniti òmáá òmáá kè bèè wɛnnɛ bɛnitibè tɛpítè nɛ bédébè kè m bɛ tɔ.

24 Kè bè kɛtɛ kɛtɛ kɛdeke ditãri, kɛtuake Esikəodi biriku kè kù paatɛ,
 25 kékəũ de kó ketenkè kó yetebe kɛntóni kè ti bɛnke, kè ti nàkè ke dɔ: Ti Yiè nKuyie nkùu di te kù di duó ndii ɛi tu disàari ndi.

26 Kè di mɛ nyí nyie nke bo kote, kɛyete ti Yiè nKuyie nkùu di te kù di nàkè ti.
 27 Kè dí tuute kɛnnáá ndi touti mieke ke túb ti Yiè nKuyie nyí di dómú deɛ te kè kù di dɛnnɛni Esibiti, ke bo di duó nhAməriibe kè bè di kuɔ.

28 Di kãnti de nyarike kè di dɔ: Ti kəbɛ ti nàkè ti tii yárikūmmɛ ti kãnti, ti yóo tanné timáá ònti mieke? Bè tu de kó bɛnitibè kpeñnimu ke deɛ, ke ti pɛɛtɛ. Kè tidadieti kè bo, kè bɛ ekè deɛ iduotí ñ yè fité kè ñ deke kékáá ntiwetí. Kè tidadieti Anakiiibe kè bo.

29 De mōnni kè n di nàkè kè n dɔ: Di kãnti bá nhau di bá mbè yièkù.
 30 Ti Yiè nKuyie nkùu di te kù di bonɛmu ke yóo bè kpənnɛ di kpéi, kù kpənnɛ mèè boti Esibiti kəbɛ kè di dɛ yà nɛ di nuɔ.

31 Di yàmu di mómməmbɛ kuú di təmè dikpáá tɛdantɛ mieke di ɛɛ kuməu oniti ɔ ntəmè o birɛ, kè di mɛ ntūòkɛnní die.

32 Nɛ mɛmɛmɛ di mɛ nyí yie nti Yiè nKuyie nkùu di te ku kpɛti.
 33 Kunku kùu do di ñ dikpáá mieke ke di bɛnkú di dò nkɛmbátiri dɛ, ke ní ndi mí keyènkè kè di wúo nkuce kuyie mmōnni ke ní ndò ndiwetiri ke di ni.

34 Kè ti Yiè nKuyie nkeè di tūtɛ ke náá nti kè ku mieke yènni kè kuu bɛi nke dɔ: Mí ndi Yiè nKuyie m béimmu,

35 kutōnkù yeiku kuu nkəbɛ kó dimáá, òmòu báá yà ketensàakè n do bɛi nke dɔ n yóo duó nkè bɛ yembè.

36 Yefundee birɛ Kadɛbu weè máá yóo kè yà, wenwe nɛ o yaabi, bɛmbɛ n yóo duómmè ketenkè ò ɛɛ nke paatɛ kè. Ke yé ò yieimmè ke tūnnɛ n yɛ mmù weti weti.

37 Dii do te kè ti Yiè nKuyie mmieke n yènni kè kù dɔ bá mí m mómmuɔ n yí tati de kó ketenkè,

38 kè n kóo tãnti Sosuwee Nunnɛ birɛ weè yóo kè ta, ke dɔ, nh ò yíe dikɔmbùò, kè weè yóo di tanné dindi Isidayeeribe di tenkè, kè di kè tieke.

39 Di bí sámpó di do yɛ mbè yóo túóké ñ, ñ ñ yé meyei nnɛ mesáá, ñ yóo ta de kó ketenkè. Ìnyí n yóo kè duómmè, kè ñ kè tieke.

40 Dindi bie, wɛtɛnɛ kɛwɛtɛnnɛ dikpáá tɛdantɛ tipɛnti kóo dàməɛri.

41 De mōnni ndi di nàkémè ke dɔ, di cəke ti Yiè nKuyie nku, di yóo báátimú, bá wè o kpərinɛnti kékote kè bè dokɛnɛ, di Yiè nKuyie nkùu di te kù ti ndi nàkè ke yɛ mmù. Kè dí báátí di kpərinɛnti ke bo deke ditãri, kè di yèmmè dò ndɛ í yóu di bo túótɛmɛ ketenkè.

42 Kè ti Yiè nKuyie nni nnàkè ke dɔ: Nàkè bɛ kè bè báá kote kɛdo bɛ dootitəbè, ke yé n yí bè bonɛmɛ. Bè báá benné kékote kè bɛ dootitəbè bè kù.

43 Kè n ti ndi nàkè bá di í nyie nke n kɛnté, kɛyete ti Yiè nKuyie nkó dinùu, kékétɛ nɛ di mómməmbɛ kó dikɔmbùò kɛndeeti ditãri ke bo bè dokɛnɛ.

⁴⁴ Kè Amòriibe bèè maá de kó ditàri kè bè me nyènní kè di munnè ice kòme, kè ndi beti Seii tãri ke kòuti kétuakènè Òdimaá èi.

⁴⁵ Di ke nkonní kékúonnè ti Yiè nKuyie, kè kù í nkèè di dabùò bá kù í ndake de kpèti.

⁴⁶ Mèmmè kè dí mbo Kadeesi kémante mediè.

2

¹ De kó difñkúò ndi ti itémè kékónté kétúmne dikpáá kó kuce kùù yìènè dà mèèri tipènti kou, ti Yiè nKuyie nti nàkè ke yè ndè òdómmè. Mèmmè kè ti nfiri Seii tãri ke dà yewe péu.

Isidayeribe itémè Kadeesi kèntò kétuakènè Adinò

² Kè ti Yiè nKuyie nni mbéinnè ke dò:

³ Di firi di ntãri kè dè mǎntemu, kéténnè kubakù you bíkè.

⁴ Nákè Isidayeribe ke tú. Bè itímu ke bo pèèté Seii tenkè be kòbe Esayuu yaábí tenkè mǎnku, bè yó mbè dému bè né dǎò meyoðmmè.

⁵ Bè báá bè dokénè, n yí yóò bè duó ndèmarè be tenkè mieke bá kè dè né mmǎnnè tenaàcètè kó mepèkùme, ke yè n duómmè Esayuu nwe Seii tãri kó kètenkè kè weè yó nke te.

⁶ Bè yóò dontému Esayuu kòbe borè tidiiti bè yóò di ti nè menie mbè yóò yà mè.

⁷ Ke yè mí mbe Yiè nKuyie m bè dǎòmè mesdà mbe tǎmmù mumòu mieke, yebie nsipísinnà ndi yíe mí mbe Yiè nKuyie m bè bonèmè fekpáfè fie mmieke, dèmarè í bè dǎónté.

⁸ Mèmmè ti itémè ti kòbe Esayuu yaábí bèè bo Seii tãri be borè kèpèèté kèpèènnè kuce kùù yíe Edati nè Esiyonni-Kebee tenkè, kétúmne dikpáá tedǎntè Adaba kó kuce kùù yìènè Mòabu.

⁹ Kè ti Yiè nKuyie nni nnákè ke dǎ: Di báá do Mòabu kòbe mudoò di báá bè wènté, n yí yóò di duó ndèmarè be tenkè mieke. Dǎti yaábí nyi n duómmè Adi tenkè kè bè kè te.

¹⁰ Nè dimònni Emiibe beè do dè bo, bè do tú kuwuò ndiekù kòbe mbe, benitidiabè ke dǎnnè Anakiibe.

¹¹ Bè do bè kóónnè Emiibe mbe nè Defaiibe. Kè benitibè yèmmè ndò nhAnakiibe tu Defaiibe mbe, kè Mòabu kòbe mbè yu ke tú Emiibe.

¹² Òriibe beè do bo Seii nè dimònni, kè Esayuu yaábí bè bèti kè bè kùò bəmòu páíi kékari be tenkè. Isidayeribe do me ndǎò kètenkè ti Yiè nKuyie mbè duó nkè.

¹³ De mǎnni ndi ti Yiè nKuyie nti nàkémè ke dǎ: Íténè késénté kukó nSedeki, kè tí kù sènté.

¹⁴ Ti de nyítè Kadeesi-Bannea kè nyóò tuòke kukó nSededi ke bo sènté, kè dè ti túóté yebie nsipísitáati nè yèni. Kè ti do ití Kadeesi-Bannea kè bèè dǎ nkéna kékòte mudoò kè bèe kù bəmòu kè ti mu nyí tuòke Sedikoo. Ti Yiè nKuyie ndo yè ndè yó ndómmè.

¹⁵ Ti Yiè nKuyie nkuu do bè potè kù mómmǎnku kè bè deè páíi bá bè kóò mòu ténke í nkpráa be kó dikari.

¹⁶ Bèè dǎ nkéna kékòte mudoò bè ku dǎi mǎnni bəmòu kédeè,

¹⁷ kè ti Yiè nni mbéinnè ke dǎ:

¹⁸ Di mmònni di yóò séntému Mòabu tenkè kéta Adi kòke,

¹⁹ Amòniibe tenkè di báá bè do mudoò di báá bè wènté n yí yóò di duó ndèmarè be tenkè mieke, n kè duó nDǎti yaábí nyi, beè kè te.

²⁰ Defaiibe cie do nke nè dimònni beè do dè bo, kè Amòniibe bè yu ke tú Sǎnsumiibe,

²¹ bè do tú kuwuò ndiekù nku ke kpeñni ke deu ke dǎnnè Anakiibe, kè Amòniibe tuòkeni kè ti Yiè nKuyie nduó nkè bèe bè bèti kè bè kùò páíi kékari be tenkè.

²² Kù do dǎòmè Esayuu yaábí bèè do bo Seii, ke duó nkè bèe beti Òriibe kékari be tenkè, ke kpráa kè dè bo nè yienni.

²³ Afiibe beè do bo Kasaa èi nè de kó sihekési, kè Kafutò èi kòbe bè do tú bè Kafutodiibe kè bèe kòtení kè bè kùò páíi kékari be tenkè.

²⁴ De kó difñkúò kè ti Yiè nKuyie nni nnákè ke dǎ: Íténè késénté kukó nhAdinò, n di duómmu Amòriibe kpáati Sionni Esibonni èi kou nè o tenkè. Donè nwe mudoò,

²⁵ kétúóté yíe nnè yewe yèè kpráani iboti imòu ìi bo kètenkè ìnkè kùmakù í yóò di dáati. Bèè kó dimàà bo keè di kpéi kufōwáá nkuu yóò bè autè kè bè nkpeuti.

Isidayeribe fiètemè okpáati Sionni kó dikpáatiyyu

²⁶ Mèmmè kè tí mbo Kedemoti kó dikpáá tedǎntè kédeite benitibè kètò nhEsibonni èi kóo kpáati Sionni borè, kè bè bo ò nàkè ke dǎ: Nè diwèi ndi ti kéroómè.

²⁷ Ti dǎ kèna a tenkè nke kèpèèté, ti yó mbókè kuce máá ndi ti í yóò dauté kubakù you yoo kucǎnku.

²⁸ Ti yóò da donténemu tidiiti ti yóò di ti nti kè da donténè menie nkéyà. Ti yóò na a tenkè máá ndi kèpèèté.

²⁹ Esayuu yaábí ìi bo Seii tenkè nè Mòabiibe bèè bo Adi èi bè ti dǎòmè, ti dǎ késénté Suditèè nwe kékòte kètenkè ti Yiè nKuyie nkùù ti te kù ti duó nkè.

³⁰ Esibonni kóo kpààti Sionni me nyí nyie nke bo ti pá kuce kè tí pèṣṣé o tenkè, ti Yiè nKuyie nkuù do kpénkúnne o to nè o yèmmè, kè dè bo yie nkè kùu bè ànnè ti nzu mieke dè mè ndòmmè yíe.

³¹ Mèmmè ti Yiè nKuyie nni nnàkémè ke dà: N da duómmu okpààti Sionni nè o tenkè. Do we mudòó kéfiete o tenkè.

³² Kòo kpààti Sionni íténè o nìtìbè kè ti do Yaasi èi.

³³ Kè ti Yiè nKuyie nhò ànnè ti nzu mieke, kè ti bè potè wenwe nè o nìtìbè,

³⁴ kéfiete be ekè yemou kékuò benitidaabè nè benitipòbè nè ibí, bá òmòu í nyenté bá òmáá.

³⁵ Iwūš máá ndi nè ninenti ti do éimè de kó diheì mieke,

³⁶ kètúóté Adowee, diheì dùi bo kukó nhAdinò kó mepéémmè nè diheì teri dùi bo Adinò biriku mieke, kéntò kétuòkenè Kadaadi tenkè, diheì mari í mbo ti yíṣke di. Ti Yiè nKuyie nkuù do yè nti duò nyemou.

³⁷ Amoniibe tenkè máá ndi ti do í kààkémè nè kukó nSabòki kó mepéémmè nè yetārè ñnkè kó yehékè nè yebòrè teyè ti Yiè nKuyie ndo ti náké ke dà ti báá kááké yè.

3

Bè fiètemè okpààti Oku kó yehékè

¹ Kè ti íté de boré képi nkuce kénkòri Basāā. Mèmmè Oku Basāā kóo kpààti iténímè nè o ààpòmbè bèmou kè ti do mudòó Etedeii èi.

² Kè ti Yiè nKuyie nni nnàkémè ke dà: A báá ò yòtè, n we nda duómmu wenwe nè o nìtìbè nè o èi. A yóó ò dḡò a dḡòmè mme Amòriibe kpààti Sionni Esibonni èi kou.

³ Mèmmè ti Yiè nKuyie nkuù ti te kù ti duómmè Oku Basāā kóo kpààti nè o nìtìbè ke ti bè potè kékuò bá òmòu í nyenté bá òmáá.

⁴ Kè ti tieke o ekè yemou, dimari í nkpaá kètú o kperi, de kó yehékè do bo yemou sipisikuo ndi. Adikòbu kó kutempè Basāā tenkè kemou okpààti Oku kpààtiyuu dimou.

⁵ De kó yehékè do tú yehékè dieyè nye kè iduotí yè fité kè yebòrè kpeti ke páké imátidèi. Ke né mbúutí yehékè péu iduotí í fité yè.

⁶ Kè ti yè pòntè páíí kédéité ti do yíme Sionni Amòriibe kpààti kékuò benitidaabè nè benitipòbè nè ibí,

⁷ képímmú iwūš nè dèè kó dimáà bo yehékè mieke.

Bè totímè Kadaadi tenkè

⁸ Mèmmè ti fiètemè Amòriibe kpààtibè bedé kó yehékè kukó nSuditèè kó diyáá, kètúóté kutekù bè yu kù ke tú Adinò kéntò kétuòkenè Edimòò tãri.

⁹ Sidonni èi kòbe do yu Edimòò tãri ke tú Sidiyonni nwe, kè Amòriibe di yu ke tú Senii.

¹⁰ Kè tí fiète ditenni kó yehékè yemou nè Kadaadi tempè nkumou kpeye. Basāā omou kéntò kétuòkenè Sadikaa èi nè Etedeii èi, okpààti Oku kó yehékè nye.

¹¹ Oku Basāā kóo kpààti weè do yenté òmáá ke kpaá fòu Defaiibe botí mieke, kòo dḡu ntú timátí kperi, kè di okùmè pènkù mètiri mènàà, kè di pèkùmè bo mbo mètiri mèdémè, kè di mbo Adaba Amòniibe èidiè.

¹² Mèmmè kè ti fiète de kó ketenkè kemou, kètúóté Adowee kukó nhAdinò pèémmè, kéntò kétuòkenè Kadaadi tãri nè de kó yehékè dikéè, kè ti yè duò nDubenniibe nè Kadiibe,

¹³ kètúóté Kadaadi tenkè kèè kpaá nè Basāā kóo kpààti Oku kó dikpààtiyuu dimou. Adikòbu kó kutempè nkumou kè dè duò mManansee kó kuwuò ndikéè kòbe, bè múnke de nyu ke tú Defaiibe tenkè.

¹⁴ Manansee biré Yaai weè do fiète Adikòbu tempè kumou, kékòte kédíté Kesuriibe nè Makatiibe be tenkè mànkú, kényú de kó yehékè Basāā kpeye, o mómmuò nho kó diyètiri ke dḡ Yaai ekè, kè bè kpaá ke me nyè yu nè yíemí.

¹⁵ Kè n yè duò nKadaadi tenkè Makiidi yaabí, Manansee biré,

¹⁶ kètúóté Kadaadi èi kéntò kétuòkenè kukó nhAdinò kè n dè duò Dubenniibe nè Kadiibe. Kè de kó kukó nni ntú be tenkè mànkú kubakù cànkú bíékè kéntò kétuòkenè kukó nSabòki Amòniibe tenkè mànkú.

¹⁷ Kè kuù ntú Adaba nè Suditèè dè mànke dè kéntò kétuòkenè Kinnedeti ke mme ndò nkétuòkenè Adaba kóò dàmèèri kéntò kétuòkenè mukókúús nkóò dàmèèri pèémmè nè Pisikaa tãri diyè yìenì kèè bíékè.

¹⁸ De mǎnni ndi m bè nákémmè kè n dà: Ti Yiè nKuyie nkuù di te kù di duómmu de kó ketenkè. Díndi bèè kó dimáà tu behāāpòmbè di dḡ nkètúóté tikpàrinenti nti kèniitè di kòbe Isidayeribe tǎbè, kè dí sénté kukó nSuditèè.

¹⁹ Di pòbè nè di bí nè di wūš deè yó nkpaá yehékè n di duò nyè mieke, n yému di wūš sūmè.

²⁰ Kè díndi kote kétéennè di kòbe, kèmbaanè ti Yiè nKuyie nkuù di te bo bè duómmè be kó yehékè kukó nSuditèè yáá, diyè taà kè, kè bè kànnè kè bè om̀p̀unne, kù di yíme. De mǎnni kè di né wètení bá wè o èi nh ò duò ndi.

²¹ De m̀ònni ndi n nàkémè Sosuwee kè n d̀ò: A yàmu nè a nuò nti Yiè nKuyie nkùù di te kù d̀òòmè Amòriibe kpààtibè biè m̀bedé, kù yóó m̀e nd̀òò yekpààtiyo yem̀ou a yóó sénté kukó nkéta yèè mieke.

²² Di báá bè ỳte ti Yiè nKuyie nkùù di te kuù yóó kpa ndi kpéí.

M̀oyiisi kuónnèmè Kuyie

²³ Dende n kuónnèmè tí Yiè nKuyie nké kù sautenè ke d̀ò:

²⁴ Áú! N Yiè nKuyie nf̀òò keté a bo benkemè mí nha kóo t̀nti a ẁerímú nè a kpeti. Kefnkè nè ketenkè duómè òm̀ou í bo ke da d̀onnè wèè na ke d̀ò a d̀òori dè.

²⁵ N Yiè nKuyie, yóó kè n sénté kukó nSuditèè kèyà ketensààkè nè yetàrè sààyè, yèè kè bo, nè Dimaa kó ditásààri.

²⁶ Dii kpéí nke ti Yiè nKuyie mmieke do m peikemè bá kù í nkèè n kù kuónnè dii dabònni, kè n náké ke d̀ò: Dè sànnèmu memme, t̀enke bá m béinnè ké kó tináànti.

²⁷ Deke Pisikaa t̀ari yómme kèwénté diyie taà kè, nè di yìèní kè, nè kubakù you nè kucànkù diyie yìèní kèè bíékè, kèwénté ké dè yà nè a nuò, a né í senti kukó nSuditèè a mè nwùó nkù.

²⁸ Duó nyitié nSosuwee, yáukunne o k̀nti, yíe we dikòm̀bùò, wèè yóó bè niitè ké bè tanné ketenkè a mè nwùó nkè.

²⁹ M̀em̀me kè tí mbo Beti-Peòò biriku ìkè.

4

M̀oyiisi yèmmè Isidayeeribe ntù nKuyie nkuó

¹ Kè M̀oyiisii yíe kébéí nke d̀ò: D́ndi Isidayeeribe kénténè ti Yiè nKuyie nkuó nè kù di tiè nti, kéndòori dè yèmmè, kè dèe yie nké dí nf̀ou keta ketenkè ti Yiè nKuyie ndi yembè do t̀u nkù di duó nkè kè di bo tieke.

² M̀ mè ndi duó nyii tiè ndi báá yaate ìmai i mieke, di m̀e mbáá yíe ìmai. Di mpí nti Yiè nKuyie ntannò yem̀ou kényiè nyè yè mmù, n yè ndi duó nkè yè d̀ommè.

³ Di yàmu nè di nuò nti Yiè nKuyie nd̀òò dè Baadi-Peòò. Bèè kó dimàà do t̀unne dibàò Baadi, di Yiè nKuyie nkùù di te, kù do bè kùamu bèm̀ou páíí.

⁴ D́ndi bèè do d̀òori ti Yiè nKuyie nkùù di te kù d̀ó dè, dii mè nkpaá f̀ou yíe.

⁵ N Yiè nKuyie nni nnàkémù ku kuó nè ku tannò kè ñ dè ndi t̀uò, kè dè bo yie nké di ta dii m̀ònni ketenkè ti Yiè nKuyie ndi duó nkè, di ndòori dè yèmmè.

⁶ Mpínnè Kuyie nkuó nè ku tannò ke d̀òori dè yèmmè. M̀em̀me di bo ntùmè bèè m̀òke meyèmmè ke cii ibotí tei ìkè. Kè bèe keè di náámmè Kuyie nkuó nè ku tannò kèyí: Kuwuò ndiekù kabe biè ntu bèè m̀òke bèm̀e meyèmmè ke cii.

⁷ Kuwuò ndiekù ònku bo kè Kuyie mbè t̀òkénè, ti Yiè nKuyie nti t̀òkénè mèè boti? Bá kè ti kù kuónnè dii m̀ònni kù ̀òò keèmu.

⁸ Yáà kuwuò ndiekù ònku bo ke m̀òke ikuó nè yetannò dèè tu timóm̀m̀ontì ke d̀onnè m̀ mè ndi duó nyii kuó nè yèè tannò yíe?

M̀oyiisi nàkémè Isidayeeribe Kuyie mbè benkemè kumáà Odebu t̀ari ìnkè

⁹ De m̀ònni ndi ti Yiè nKuyie nni nnàkémè ke d̀ò: Di né d̀ò nkéd̀òò meyoòmmè m̀me kényé dimáà kpéí, di báá yè n di nuò nyà dè kpéí, di báá yóó kè dèe yè di yèmmè mieke nè di bo mbomè. Dí dè náké di bí nè di yaábíò.

¹⁰ Dentenní di do cómmù dii m̀ònni ditàri Odebu di Yiè nKuyie nkùù di te ku ìkè, kù do n nákémù ke d̀ò: Tíi n nitibè n d̀ó ké bè béinnèmu kè dèe yie nké bè nni ndé sáà nè bè bo mbomè, kètuò n kuó be bí.

¹¹ Kè n di náké kè di tínni kèncómmù ditàri p̀eri kè di còù mmuháà nkè mù dèkù kefnkè. Kè dibínni nè yewetisùò ke dè dàátí.

¹² Kè ti Yiè nKuyie nni ndi náánnè kè ku tammè yìèní muháà mmieke kè di nyo ku tammè máà bá di í yà ku ìkè.

¹³ Kè kù di benke ku taummè kèwàri ku tannò tepítè titápíèti tidé ìnkè, ke yè ndi nyè t̀u nke d̀òori yè yè mmù.

¹⁴ De m̀ònni ndi ti Yiè nKuyie nni nnàkémè ke d̀ò: N di tié nku kuó nè ku tannò kè di ndè t̀u nke d̀òori dè yèmmè ketenkè kù di duó nkè mieke.

Kuyie ncaummè Isidayeeribe mubòfèù kpéí

¹⁵ Di báá yè nti Yiè nKuyie ndo di náánnè dii yie ditàri Odebu kè di yo ku tammè muháà mmieke, di do í yà ku ìkè.

¹⁶ Ndakenè mesàà! Di báá yie nkéd̀òò sitenkaanì kè sì d̀onnenè benitidaabè yoo benitipòbè kè d̀ò: Kuyie m̀e ndò.

¹⁷ Yoo dí si d̀onnèè fè̀fè̀ mafè, yoo kuwanwankù makù, yoo tenàtè,

¹⁸ yoo debambaànnè marè, yoo siyíí.

¹⁹ Di báá b́óútè kéŋkè kéyà diyìè nè otànkù yoo siwàá, dèè kó dimàà bo kéŋkè, kè dèe yǔś ndi yèmmè, kè dí nínkú kè dè b́ántè. Ti Yiè nKuyie ndè yóunè ibotí tɛl nyí.

²⁰ D́ndi biè ti Yiè nKuyie ndi dènnení Esibiti muháá mmieke kè di bo ntú ku kòbe mbe di mè ndòmmè yíe.

²¹ D́i te kè ti Yiè nKuyie mmieke m peike kè kù b́ei nke tú nyí senti kukò nSuditèè, m me n yí tati ketensààkè kù di duò nkè kè di bo kè tieke.

²² N yóó kù dí nheí mieke nke n yí senti kukò nSuditèè, kè d́ndi yóó kù sènté kétieke ketensààkè.

²³ Dòònè meyoòmmè ke báá yè nti Yiè nKuyie ndi dòònè mèè taummè. Di báá dòò tetenkaanítè yoo dèmarè, ti Yiè nKuyie ndè yetému.

²⁴ Ti Yiè nKuyie ntú muháá mmu ke tuò, kù dó kuù máá ndi te.

²⁵ Kè di kári d́i m̀nni ketenkè ti Yiè nKuyie ndi duò nkè ke m̀nte ke pié ibí, nè di yaabíó kè di do meyei mmieke, ke dòò sitenkaanii ke si donnè dèmarè, kè dè dò ndi yete ke dòò di Yiè nKuyie nyí dó dè kè dè kù yonke.

²⁶ Kéŋkè nè ketenkè dè wùòmmu ntí ndi nàkémè yíe, kè di mè dòò, di yóó kúmu mecāā. Di bá nfoú kèmantè ketenkè di senti Suditèè ke bo ta kè. Ti Yiè nKuyie mbo di kuò páíí!

²⁷ Di bo nkpaá sámpò kè ti Yiè nKuyie ndi cíe nkè dí taá ibotí tɛl mieke.

²⁸ De m̀nni kè dí nínkú kébántè sitenkaanii benitibè cíké si ideí nè yetárè bá si í wúó si í m̀ke yeto ke 55 keè, si me nh55 í ndi, si 55 í nkèè kunúó.

²⁹ Di yó nkè mbo kéwammú ti Yiè nKuyie, kè kù yà kè nsà kè di kù wammú nè di yèmmè meməu nè di wérímú muməu.

³⁰ N di nàkè tii kó dimàà bo di tuakení d́i m̀nni, kè dí ta meyeñcaarimè mieke de m̀nni di bo wète kètúnne di Yiè nKuyie nkéyie nkù yè mmú.

³¹ Ke yé ti Yiè nKuyie ndi kuòmmè mesémmè ke di dó, kù í yóó di bəntóo, kù í yóó di kuò ke di deè, kù í yóó yè mmetauummè kù dòònèmè di yembè ke íkú me ínkè.

Kuyie ntáátèmè Isidayeribe ke bè dòò mesàà

³² Bekenè kè bè di nàké! Nè ti Yiè nKuyie ndòòmè onítì ketenkè ínkè, kéŋkè nè ketenkè dè mè nduómè dèmarè dòò diyìè mari ke m̀nnè diennàá? Òmòu mu nkèè tii mbotí diyìè maràá?

³³ Kuwuò mmakù kòbe bo nkeè Kuyie ntammè muháá mmieke di mè mmè kèè mèè botí ke kpaá ke fòùà?

³⁴ Di mu nyà dibòò mari dòòmè tidietì nè mebenkùmè ke ànnè kukòmbòdoróo ke dènnè kubotí makù kutekù mieke, ti Yiè nKuyie nkùu di te kù mè ndòòmè Esibiti ke mà mediè nke di dènneníá?

³⁵ Dímbe kù benkemè dende kó dimàà, kè dè bo yie nkè di banté ke dò nti Yiè nKuyie nkuù máá tu Kuyie nkè kutekù makù í bo.

³⁶ Kéŋkè nke kù di béinnènnimè ke bo di tié. Nke di benke muháá ndiemù ketenkè kè di keè ku tammè mu mieke.

³⁷ Kù do dó mèè kpéi ndi yembè deè do te kè kù di t́átè d́ndi be yaabí, ke di dènnení Esibiti nè ku kó muwérímú,

³⁸ Ke bèti iwuò ndieyi di ìkè ìi deu ke di pèétè, ke kpeñni ke di pèétè ke bo di kanne be eì kè dí di tieke, dè mè ndòmmè yíe.

³⁹ Yíéténè ti yíe, ànnénè ti di yèmmè mieke, ti Yiè nKuyie nkuù tu Kuyie nkéŋkè nè ketenkè duómè, ku kó difònkúò kutekù makù í bo.

⁴⁰ Mpínnè ku kuò nè ku tannò n di duò ndè yíe nkè dèe yie nkè di mbo kè dè di naati d́ndi nè di bí, kè di fòmmu m̀nte ketenkè ti Yiè nKuyie ndi duò nkè kè di bo nkè te sáà ke mieke.

Disòri kó yehekè

⁴¹ Menme kè M̀yíisi t́átè yehekè yètàati kukò nSuditèè kó diyàà diyìè yìení kèè bíékè.

⁴² Kè de kó yehekè bo ntú disòri kpeye. Kè dè dò ndè kpeténè òmòu kòò kùò otòu, bè me ndo í m̀ke timati, de yìe ncoké keta de kó yehekè kó dimari mieke kédeetè o fòmmu.

⁴³ Kè Dubènniibe nte Besèe eì d́i bo dikpaá ditenni ínkè, kè Kadiiibe nte Damoti Kadaadi tempè nkè Manasee te Kodanni Basāā tempè.

M̀YIISI NÀKÈ TÌ MEDERÍME KUKÒ NSUDITEE YÁÀ

⁴⁴ Nte M̀yíisi do duò nyíi kuò Isidayeribe.

⁴⁵ Ò do bè nàkèmu ti Yiè nKuyie nkuò nè ku tannò nè ku tié, ò do ti mbè nàkè bè yènní d́i m̀nni ndi Esibiti.

⁴⁶ Dè do ś mbè bo kukò nSuditèè kó diyàà ndi Bèti-Peəo biriku ìkè Amòriibe kpaati Sionni tenkè. Sionni do bo Esibonni nwe M̀yíisi nè Isidayeribe kè bèe ò p̀nte bè yènní d́i m̀nni Esibiti,

⁴⁷ kɛ́tiɛke o tenkɛ ke múnkɛɛ fietɛnɛ Ɔku Basāá kóo kpààti kòke, Amòriibe kpààtibè bedé bèè do bo kukó nSuditɛɛ diyáá diyìè yìèní kɛ̀è bíkèkè.

⁴⁸ Kè̀ bɛ tenkɛ̀ tùóté Adowɛɛ̀ ɛ̀i kukó nhAdino pɛ́emmè kɛ́nto kɛ́tuakɛnɛ̀ Siyonna tãri bɛ̀ tu di Edimɔ̀,

⁴⁹ Kè̀ kùu kɔ̀te kédíté tɛ̀dɔ̀nté Adaba kó dikpàá kɛ́nto kɛ́sɛ́nté kukó nSuditɛ̀ɛ̀, diyìè yìèní kɛ̀è bíkèkè, kɛ́nto kɛ́tuakɛnɛ̀ dàmɛ̀ɛ̀ri mukókúú nku nɛ̀ Pisikaa tãri pɛ̀ri.

5

Kuyie ntannò tɛ̀pítè

(Wénte Mudennimù 20:1-17)

¹ Kè̀ Mɔ̀yìisii tíi nyIsidayɛ̀eribe bɛ̀mɔ̀u kɛ̀ bɛ̀ nàkɛ̀ ke dà: Díndi Isidayɛ̀eribe kɛ́ntɛ̀nɛ̀ Kuyie kuò nɛ̀ ku tié n di náá ndé yíe nké dɛ̀ ãnné di yemmè miɛke kéndɔ̀ari dɛ̀ yɛ̀ mmè.

² Ti Yiè nKuyie nti dɔ̀nnɛ̀mu metaummè Odɛ̀bu tãri.

³ Dè̀ í tú nɛ̀ ti yembè mbe ti Yiè nKuyie ndɔ̀nnɛ̀mè de kó metaummè, nɛ̀ tímbe bèè bo die nyíe nke kpáá fòu.

⁴ Ti Yiè nKuyie ndo di wetínnɛ̀mu ditãri Odɛ̀bu ñnkè kɛ̀ di béinnɛ̀nní muháá mmieke,

⁵ De mɔ̀nni kè̀ n còmúú díndi nɛ̀ ti Yiè nKuyie ndi cuokè kè̀ kù n náánnè kè̀ n di náá nke yɛ̀ di do í dàátímè muháá nkédékoo ditãri ñnkè. Kè̀ ti Yiè nKuyie mbéi nke dà:

⁶ Fó̀ nhoniti mí nha Yiè nKuyie mmú da te kè̀ mú da dɛ̀nnɛ̀ni Esibiti dihei a do tú di kudaakù,

⁷ Kuyie ntékù makù í bo a dò nkéntú nkù kè̀ dè̀ í tú mí.

⁸ A báá dɔ̀ tɛ̀tenkaanitè kédonnè̀nè̀ dè̀è bo kɛ̀ñnkè miɛke yoo ketenkè ñnkè, yoo menie mmieke kperɛ̀.

⁹ A báá nínkù de ñikè kè̀ dè̀ bantè, mú tu Kuyie nkè̀ mú máá da te, ke yóó kpetínnè wèè yete n kpeti nɛ̀ o yaábí nɛ̀ í kó ibí nɛ̀ í kó iyaábí,

¹⁰ kéndɔ̀ari mesàá nwèè n dɔ̀ ke yíe n kpeti, nɛ̀ o yaábíyúóó.

¹¹ A báá yú mí nha Yiè nKuyie n yètiri sántíke, ke yɛ̀ n yí yóó yóumè wèè yu n yètiri detetirè.

¹² A nyé teompútè kó diyìè kpéi nkè̀ di ncáá nke tú n kperi, mí nha Yiè nKuyie n da náké ke yɛ̀ ndé ndòmmè.

¹³ A níí pí nha tãmmú mumɔ̀u yewe yekuò miɛke.

¹⁴ Diyíènni tu mí nha Yiè nKuyie nkperi ndi. A níí báá pí mmutãmmú mamú de yiè, bá a birɛ denitidaarè yoo denitipòbire bá a kóo tãnti onitipòkù yoo onitidòu bá a nàáfɛ̀ yoo a sãmmarímú yoo a wū̀ɔ̀ tɛ̀, yoo opòd wèè bo a cɛ̀tè, bɛ̀mɔ̀u bèè ompè de yiè a ompumè.

¹⁵ A nyé ke dò nha mómumu nha do bo Esibiti nwe ke tú kudaakù, mí nha Yiè nKuyie nkè̀ m benke n wɛ̀rimú ke da dɛ̀nnɛ̀ni nɛ̀ n kó muwɛ̀rimú. Dɛ̀è te kè̀ n tu a nhompu teompútè yiè.

¹⁶ A ndé a cice nɛ̀ a yɔ̀. Mí nha Yiè nKuyie n ti n da nákémmè kè̀ dè̀è yie nkàa fòmumu okè ketenkè n da duò nkè miɛke, kàa mbo kè̀ dè̀ da naati.

¹⁷ A báá kuɔ̀ oniti.

¹⁸ A báá duónè wèè í tú a pokù yoo wèè í tú a dɔ̀u.

¹⁹ A báá yúúkù.

²⁰ A báá souté kɛ́caarè otòu yètiri.

²¹ A báá yaa nhotòu pokù, yoo o paɛ, nyoo o kóo tãnti onitipòkù yoo onitidòu yoo o nàáfɛ̀ yoo o sãmmarímú, dè̀è kó dimàà cénke tú o kperɛ̀.

²² Ti nnáahti, ti Yiè nKuyie nkuò do ti ndi náké di do tíkú dii mɔ̀nni ditãri Odɛ̀bu ñnkè. Kù do náánnè metankperimè mme ditãri ñnkè, muháá ncuokè, kè kuyukù fi nnè yewetisùò, kù í yíe tímati. Kù ti nwãri titápítè ñnkè kè̀ n duò nkè nti ndi náké.

Mɔ̀yìisi do náámmè Kuyie nkpeti Isidayɛ̀eribe

²³ Dí kèè dii mɔ̀nni de kó metammè kè̀ mɛ̀ yìèní ditãri ñnkè dibìlìnni miɛke, kè̀ ditãri còu mmuháá, bèè baké di naámùnti nɛ̀ beheikènkótibè kè̀ dí kɔ̀tení m borè.

²⁴ Ke dà: Ti Yiè nKuyie nti benkemu ku kpeti nɛ̀ kù dɛ̀umè, ke ti béinnɛ̀nni muháá mmieke, kè̀ ti kèè ku tammè yíe nti yámu ke dò nti Yiè nKuyie mbo na kè̀béinnè oniti kè̀ wè nkpaá fòu.

²⁵ Ba nkpeí nte kè̀ ti bo yóu kè̀ muháá ndiemù ti cúté kè̀ ti kú? Kè̀ ti sòkè ke yo de kó metammè muháá ndiemù yóó ti cútému kè̀ ti kù.

²⁶ Oniti mɔ̀u mu nyí kèè ti kèèmmè Kuyie ntammè kù ò béinnèmmè muháá mmieke ke kpáá fòu.

²⁷ Fó̀ mMɔ̀yìisi, fɔ̀dè máá níí yóó kɔ̀te kè̀ ti Yiè nKuyie nda náké kàa wɛ̀tení kè̀ tí náké kù yɛ̀ mmú, ti yóó yiemmu kè̀ ti dɔ̀.

²⁸ Mɛ̀mmɛ kè̀ ti Yiè nKuyie nkeè di náá nti kè̀ n náké ke dà: N kèèmu benitibè bɛ̀mbe da náá nti, ti wennimu.

²⁹ Ké bè do n yie nkémmàke de kó meyèmmè botí sáá, ké nni ndé ke dǎori n tannò yè mmù dè na nwennimu, ké bè dǎori memme bè bo mbo ké dè bè naati bembè nè be yaábíó sáá.

³⁰ Kote ké bè nàké ke dǎ: Kónnè di cǎí.

³¹ Ké fǎ nni nkpráá diè m borè kè n da náké n tannò yemou nè n kuó nè n tié kàa dè mbè nàké demou ké bè ndǎori dè yè mmù ketenkè m bè duó nkè kè bè bo ké tieke ke mieke.

³² Nyénè tǔnké kéndǎori ti Yiè nKuyie ndi tǔ nkù yè ndi ndǎori dè demou, di báá dauté kucǎnku yoo kuyóú.

³³ Dí ntǔ nkuce ti Yiè nKuyie ndi tǔ nkù di benke kù mesàà, ké dèe yie nkè dí nfòu kémbò dihei kù di duó ndi ké dè naati, ké di fòmмуu mǎnte.

6

Ikuó imou kó dikǔnni

¹ Ntenè ti Yiè nKuyie nni nduó nyèè tannò nè ì tié nke yè n dè ndi tié, ké dèe yie nkè di ta dii mǎnni dihei kù yè nkù yóó di duó ndi ké di tieke, dí ndǎori dè yè mmù.

² Memme di bo ndémè ti Yiè nKuyie ndi fòmмуu mumou mieke, kǎntǔ nku tannò yemou nè ku kuó n di tié ndé dǎndi nè di bí nè di yaábíó ké dèe yie nkè di fòmмуu okè.

³ Dǎndi Isidayeeribe kǎnténè, kéndake kéndǎori ku kuó yè mmù, ké di dǎori memme di bo mbo ké dè di naati ké dí sǔú nketenkè ti Yiè nKuyie ndi duó nkè, menaamiè nnè mecekúò ndé pǔò nkè. Ti Yiè nKuyie ndi yembè do tǔ nku kù tu dii mǎnni:

⁴ Kǎnténè dǎndi Isidayeeribe ti Yiè nKuyie nkùu tu kutenkù kumou yiè:

⁵ Onití fǎ, a ndó a Yiè nKuyie nnè a yèmmè memou nè a wǎnni dimou nè a wǎrímú mumou.

⁶ Kuyie ntannò n di tié nyé yie ndi yè ánné di yèmmè mieke.

⁷ Dí ntǔ tié ndi bí di borè tǎcǎtè nè di borè kupòòkù di yóó duó dii mǎnni nè di ènte dii mǎnni.

⁸ Dí ntǔ ù di nǎu tǎente kǎme, ké ntǔ ìrì bè ò nyírímè kuitùòkù,

⁹ ké ti wàri di cǎí kó yesǎnkè nè yeborè.

Isidayeeribe í dò nkéyè mbè Yiè nKuyie

¹⁰ Ti Yiè nKuyie nkùu di te kù bo di tanné dii mǎnni kù do nàké di yembè Abarahammu nè Isaki nè Sakǎbu kéíkú ke dǎ kù yóó bè duó nkèè tenké nè yèè ekè sàayè dí í maá yè,

¹¹ sicǎí borè ke piéké desààrè demou botí, dí me nyí dè ánné, sibií borè dí me nyí si keú, detie mbè tu dè fǎnyí nè bè tu dè odifíè dè borè dí me nyí dè fikú,

¹² ké yóó sǎnté kényo ndi dǎmè. Dí ndake ke báá yè nti Yiè nKuyie nkùu di dǎnnaní Esibiti mieke di do tǔ ké tidaati ku kpéí.

¹³ Di yóó nku ndé ké nku mbáá nkumáá, di níí yóó parikè nè kuú kó diyètiri.

¹⁴ Di báá tǔnne ibotí tei ì di fité ì tǔ nyèè bǎkè.

¹⁵ Ti Yiè nKuyie mbomu di cuokè kù dǎ kù mǎa ndi te, dí ndake ke báá kù wǎnté ké ku mieke dí yè ké kùu di kuó páí ketenkè di bo kèè ìnkè.

¹⁶ Di báá yááké ti Yiè nKuyie ndi do kù yáákémè di do bo dii mǎnni Masa * Bè bo dii mǎnni ndi dikpráá mieke ké menie nde mbè dǎnté ké Kuyie nduó nkè Mǎyisii poté dipèri ké menie nyenní, ké ifei bè pí, mbè do yǎékù mèè kpéí. (Mudennimù 17:7, Ikuó kóntímù 6:16, 9:22, Yesáá 95:8-9).

¹⁷ Dí ndake kǎntǔ nti Yiè nKuyie nkùu di te ku kó yetannò nè ku tié nnè ku kuó kù di duó ndé.

¹⁸ Dí ndǎori dèè sié ti Yiè nKuyie ndó dè, ké dèe yie nkè dí mbo ké dè di naati, ketensààké ti Yiè nKuyie ndo béi nkéíkú ke dǎ kù yóó duó nkè di yembè,

¹⁹ kébéi nke dǎ kuú yóó beti di dootitǎbè.

²⁰ Ké di bí naa di beke ke yí: Ba nte kè ti Yiè nKuyie ndi duó ku tannò nè ku kuó nè ku tié?

²¹ Dí ì nàké ke dǎ: Tí do bo Esibiti nwe ke tǔ Esibiti kóo kpààtí kó tidaati kè ti Yiè nKuyie nti dǎnnaní nè ku kó muwǎrímú.

²² Ti Yiè nKuyie ndo dǎò tidietí kperè nde nè mebenkǔmè diemè kécaàrè Esibiti kǎbe nè be kóo kpààtí nè o cǎtè kǎbe,

²³ ké ti denne ke ti toní die nketenkè kù do béi nkéíkú ke dǎ kù yóó duó nkè ti yembè.

²⁴ Menǎme ti Yiè nKuyie nti nàkémè ke dǎ, tí ndǎori ku kuó yèmmè, ké nkù dè ké dèe yie nkè tí mbo ké dè ti naati, ké dǎ nti mè nfòu ké dè ti dǎmmè yie.

²⁵ Ké ti duó nti yèmmè ke tǔ nti Yiè nKuyie ntannò nè ku kuó dè yèmmè, menǎme ku yèmmè bo nti naatinémè.

* **6:16 Masa:** De kó diyètiri tǔ meyáámè mme nè mebennimè.

7

Isidayecribe cáámmè ke tú Kuyie nkòbe

¹ Kè Mɔyisi bɛi nke dɔ: Kè ti Yiè nKuyie nkùu di te di tannè dui mɔnni ketenkè di yóo tieke kè ke bèti ibotí ì di sùnè, ì tu Itiibe nè Kídikasiibe nè Amóriibe nè Kannahã kòbe nè Pedisiibe nè Efiibe nè Sebusiibe. Ibotí inyi iyiekè ì di sùnè ke di kpeñinè.

² Kè ti Yiè nKuyie mbè ndi duò dui mɔnni kè di bè na, dí bè kùò bɛmɔu páí ke báá súò nhòmòu, di báá bè dɔ̀nè metaummè, di báá bè kuó mmesémmè.

³ Nè de kó ibotí kòbe di bá mpuokú, di báá duò ndi kóo sapàà mmòu be kóo dapàà nkè wèe puoke, di me mbáá túóté be kóo sapàà mmòu kéduò ndi kóo dapàà nkè wèe puoke.

⁴ Kè di dɔ̀ memme bè yóo détinne di bí nyi Kuyie nkó kuce, kènte kè bèe fié iwũs yebàkè, kè ti Yiè nKuyie mmiekè di yè, kè kù di kuó bá dè báá ɔ̀te.

⁵ Nte di dò nkè bè dɔ̀mè. Dí può mbe wũstà̀rè, kébókè be bɔ̀stà̀rè, kéu be bɔ̀ Asedaa kó itedéi, kécóu mbe bákè.

⁶ Di cáámmu ke tú ti Yiè nKuyie nkòbe, ti Yiè nKuyie ntáátè dímbè ibotí tɛi mieke, kè di bo ntú ku kòbe kù dɔ̀ bè, ketenkè kemòu duómè.

Kuyie mpímmè kù do dɔ̀nnè dui nùu

⁷ Kè ti Yiè nKuyie ndi taunnè kumáà ke di tãátè, dè í tú di sù mèè kpéi. Dui pètinke tú kubotí sãmpókú ibotí tɛi imòu mieke.

⁸ Kù né di dómú dèe kpéi nte, nè kù dómè kémpí ndinùu kù do dɔ̀nnè di di yembè kébéi nkéikú, dèe te kè kù benke ku wèrimú ke di dènnè tidaati mieke, ke di dèetè Esibiti kóo kpàati nòu mieke.

⁹ Di tú mbanté ke dò ndi Yiè nKuyie nkùu di te kuú tu Kuyie ke dɔ̀ri kù bɛi ntí kémpí mmetaummè kù di dɔ̀nè mè ke dɔ̀ri mesàà mbèè kù dɔ̀, ke pí nku tannò nè be yaàbíyúó.

¹⁰ Ke ɔ̀ yũs nwèe yete ku kpɛti o to, bá dè báá ɔ̀te, wèè í kù dɔ̀ dè ɔ̀ ì ntúòke tɛpɛnkɛntè kè wèè yà o yetimè kó tieti.

¹¹ Mpínnè tũnké Kuyie ntannò nè ku kuó nè ku tié, n di duò ndè yíe nkéndɔ̀ri dè yè mmù.

¹² Kè di kemmu ku tié nke ì pí nke dɔ̀ri ì yèmmè. Memme di Yiè nKuyie nkùu di te kù bo mpímmè kù di dɔ̀nè mèè taummè kè ndi dɔ̀ri mesàà kù do béinnè di yembè ke ikú ke dɔ̀ kù yóo bè dɔ̀ri mè.

¹³ Kù bo ndi dɔ̀ ke di dɔ̀ri mesàà nkè dí sũũ, kè kù di duò nkupeitòo, kéduò nkè di paa nni mpei, kè tidiiti mbo, kè finyi kó detie nnè odifíe kó detie kè dè mpei, kè di wũs mpei ináàke nè ipè nè sibò di tenké Kuyie ndo béi nkéikú ke dɔ̀ kù yóo duò nkèè tenké di yembè ke mieke.

¹⁴ Kù bo dɔ̀ di kó kubotí mesàà nkè dèe pèsté ibotí tɛi. Di mieke onitidòu mòu bá mbo wèè bo yíke ò bo pónnèmmè, tɛhãunte me mbá mbo. Di wũs mieke fɛmafɛ báá aũ.

¹⁵ Ti Yiè nKuyie mbo kei mmumòmmú mmòu di borè kù báá di bonté mmumòmmú yeimu kù do bonté mù Esibiti kòbe di yè mùu kpéi, kù bo mù bonté bèe kó dimàà di níí mbe ìnkè.

¹⁶ Ti Yiè nKuyie nyóo duómmu kè dí na ibotí tɛi kòbe, dí bè kùò dí báá kuó nhòmòu mesémmè, di me mbáá fié iwũs be bákè. Kè di dɔ̀ memme yè bo naá ndi kpéi ndidíntári ke di bo.

Kuyie nkánkémè bèe tu ku kòbe

¹⁷ Kè dè yèmmè di bo yí nè di yèmmè mieke de kó ibotí me nti sùnèmmè ti bo yíme kéfiete be tenké?

¹⁸ Di báá bè yòte, dí dentení ti Yiè nKuyie nkùu di te kù do dɔ̀mè Esibiti kóo kpàati nè o kòbe bɛmòu.

¹⁹ Di yàmú ti Yiè nKuyie nkùu di te kù do bè yàákémè nè kù dɔ̀ tui dieti nè mèè benkùmè kó dimàà, ke di dènnè nè muwèrimú Esibiti, kù yóo me nyí iwuo ndi mè ndé ì.

²⁰ Ti Yiè nKuyie nkùu di te kù yóo nii nyecánkèdèèsúò nyè di ìikè kè yè mbeti bèè yenté yenté ke wanti késari.

²¹ Di bá mbè dé ti Yiè nKuyie nkùu di te kù di bonèmu, kù kpeñimú ke duò tikɔ̀mbùstí.

²² De kó iwuo ndi yóo nyi káú sãmpó sãmpó nwe kè ì dèe. Di báá na kè ì kùò dimònni dimàà, kè mèè dɔ̀ke depímpínnè bo sũũ ndi tenké kè di cáákè.

²³ Ti Yiè nKuyie nkùu di te kù yóo di duómmu de kó iwuo kè di ì bèti kè kufɔ̀wáà ndiekúu ì auté kè dí ì kùò imòu.

²⁴ Kù yóo ànnèmu ì kó bekpààtibè di nòu mieke kè dí bè kùò kè be yètèe kpánnè kútenkù mieke. Be kóò mòu ì yóo dáati kécómmú di ìikè di yóo bè kùòmu páí kè bè dèe.

²⁵ Dí còu mbe bɔ̀stenkaani, di báá túóté bè si dàri tui máti péiti nè mèè ɔ̀o, di báá dè túóté kétieke, dè ì yóo di dɔ̀ mesàà, ti Yiè nKuyie nkùu di te kù dè wúó nyisòke nyi.

²⁶ Di báá tannè de kó sibɔ̀stenkaani di cɛi mieke, di mómmòmbe di yàà bo si naánnè kè bè di kuó, bè yóo si pùò mmèè botí. Dí nsi wúó nyisòke kɛɛrè dèè dò nképuo.

8

Kuyie ntiémme Isidayeeribe dikpáà tedòntè mieke

¹ Dí mpí nyetannò m me ndi duò nyè yie nkéndòari yè yèmmè kè dèe yie nkè dí nfòu kèsũũ nkétieke ketenkè, ti Yie nKuyie ndo béi nkéikú ke dò kú yóó duò nkè di yembè.

² Di báá yè nti Yie nKuyie nkùù di te kú duò nkè di ce mmùù cèmmu yebie nsipísìnàà dikpáà mieke, kè kú di tanné meháárimè mieke, ke di kékúnne ke di yááké ke bo yà di yèmmè dòmmè, kè nsà di bo mpí nku tannò yoo di bo yè yete.

³ Kuú yóu kè di ta meháárimè mieke kè dikònni di pī nkè kú di duò mmudii bè tu mù mánni, di do í yé mù dínidi nè di yembè, kè dè bo yie nkè dí banté ke dò nhoniti í fòunè mudii máà dake, kòò fòunè tii yìèni tinti ti Yie nKuyie nnùù mieke.

⁴ Yèè bie nsipísìnàà mieke di yààti í kēri di naàcēi me nyí mùùti.

⁵ Banténè ke dò nti Yie nKuyie nkùù di te kú di tié nhoniti ɔɔ tiémme mme o bire.

⁶ Dí nyíé ti Yie nKuyie nkùù di te ku kuó kēntū nku kó kuce ké nkù dé.

Bè bo ndakemè kè mesoummè báá bè na

⁷ Ti Yie nKuyie nkùù di te kú yóó di tannému ketensààkè ikó mborè nè sibii nè yenébòrè, kè menie nyièni itáfuò nnè yetārè ñnkè.

⁸ De kó ketenkè tidiiti bè tu ti bédéè nè titeti bè tu ti ódisi nè detie mbè tu dè finyī nè deterè bè tu dè fikie nè deterè bè tu dè kèdènadíé, kè odifíé kó detie mbo kè mecekùù mbo.

⁹ De kó ketenkè mieke di yóó nyo ndi dómè mme demarè í yóó di dónté, bè í yó ndi beu tidiiti. De kó ketenkè kó yetārè màke timáti nti, kè yetārè màke disòwũù.

¹⁰ Kè di di ke sànnè dí ndóu nti Yie nKuyie nkùù di te nè mutómmú dihei sàari kú di duò ndi kpéi.

¹¹ Dí ndake ke báá yè nti Yie nKuyie nkùù di te, kényóu di bo ntúmmè ku tannò nè ku kuó nè ku tié n di duò ndé yie,

¹² kè di di ke sànnè ke maá sicēsààsi ke ā,

¹³ ke mǎðte iwũù péu idieyi nè isánpól, ke mǎðte timáti péiti nè mesò, ke kparikè, demou kè dè bo.

¹⁴ Dí dǎð meyoðmmè ke báá mǎðte tefenté kényè nti Yie nKuyie nkùù di te kùù di dènnení Esibiti di do tú dè tidaati,

¹⁵ ke duò nkè di cè nfekpáfè fie mmieke, iwaayeyi bo dè nè inaá, kè sinéyēi di pī nkè menie nyí mbo, kè kuu dennení menie nkupèrikù mieke.

¹⁶ Ke di duò mmudii di yembè do í yé mù bè tu mù mánni kè di di. Kú yóu kè di ta meháárimè kè kú bo di yáákému ke di kékúnne kédeè ke né di dǎð mesàà.

¹⁷ Dí ndake ke báá yie nkè di yèmmè ndò di kó muwērímú mmu nè di kó mutómmú mmu di pètémè de kó tikpàti.

¹⁸ Di báá yè nti Yie nKuyie nkupéi, kuú di pāmè muwērímú kè di pèténè de kó tikpàti, kú mè dǎð kè di bo banté kú pīrímè mme metaummè kú do béi nkéikú ke dò kú bo dǎðnmè di yembè, dè mè ndómme yie.

¹⁹ Kè di yè nti Yie nKuyie nkùù di te ke tūnne yebokè ke yè fié iwũù, ke kōnkù yè ñikè ke yè báá ndi yóó kúmu. N di caummu yie.

²⁰ Timómmonti nti kè di í yie nti Yie nKuyie nkùù di te ku kpeti di yóó kúmu kédeè ibotí tei kú kǎuti í ñikè í kōme.

9

Isidayeeribe í tǎūnè ibotí tei

¹ Isidayeeribe, kènténè kékeè! Di yóó séntému yie nkukó nSuditēē kékote kébeti ibotí ñi deu ke kpeñni ke di pēté kétieke yehékè dieyè yèè kó iduotí okù ke káá ntiweti.

² Di yóó namu Anakiibe bèè kpeñni ke tú tidadieti kè bè ɔ nnáá mbe kpéi nke di yo kè bè tu Anakiibaq? We mbo dáátí kécómmú be ñikè?

³ Dí nyé yie nke dò nti Yie nKuyie nkùù di te kuú ni di ñikè ke dò mmuháá nke cóú ndemou. Kú yóó kuomú de kó iwuo nyimou, kuú yóó duò nkè bè di bóúté kè dí mbè bèti, kè bè kúo kédeè bá dè báá ɔote, ti Yie nKuyie nti ndi nákému.

⁴ Kè ti Yie nKuyie nkùù di te bè bèti di ñikè di bá mpoti ke tú di wenni mè kpéi nte kè ti Yie nKuyie ndi tanné de kó ketenkè, de kó ibotí òrimè kpéi nte kè kú í bèti.

⁵ Dè í tú di wetí mèè kpéi nyoo di yèmmè wenni mèè kpéi nte kè di yóó tieke de kó ketenkè, de kó ibotí kó tidònniti tii kpéi nte kè ti Yie nKuyie nkùù di te kè kú yóó bè bèti, kú dǎð mèè kpéi nkédòò kú do dǎūnnè dii nùù di yembè Abarahammu nè Isaki nè Sakobu.

⁶ Nyénè tūnké ke dò nkè ti Yie nKuyie nkùù di te kuú di duò nde kó ketenkè dè í tú di wetí mèè kpéi nte kú di duómme de kó ketensààkè, díi pètinke tú ku botí kùù to kpeñni.

Isidayeribe do dðmè fesomátinààfè kénkènkù ke fè bàá

⁷ Díndi Isidayeribe di bàá yè ndi do íinkomè ti Yiè nKuyie nkuu di te ku mieke dikpáá tedontè cuokè, kétúóté di yè dìi yiè Esibiti kèntò kétuakènaní yie nti me mborè, di í yie nKuyie nkpeti.

⁸ Odebu tãri di do íimmu ti Yiè nKuyie mmieke mediè nkè kù ndó ké di kuò dimòu páíí.

⁹ N do dèke dìi m̀ǹni ditãri kè ti Yiè nKuyie mbo n duò ntítãpièti ku taummè kuò wãri tii ìnkè, kè nní mbo ditãri ìnkè ke dð yewe sipísìnàà, deyènnè sipísìnàà ke í yo m me nyí yò.

¹⁰ Kè ti Yiè nKuyie nwãri titãpièti tidéti ìnkè ku tannò kù do di nàké yè di tìkú dìi m̀ǹni ditãri pèri ke kù di náánnènni kè di yo ku tammè muháá mmieke.

¹¹ Yewe sipísìnàà nè deyènnè sipísìnàà kó difònkúó kè kù n duò nku taummè kuò kó titãpièti tidé,

¹² kè n nàké ke dð: Ítè kécúté mecãã nha nìtibè a dènnení bè Esibiti bè n càkemu, bè yóumu dende bàmbà n kó kuce n do bè benke kù ke dð fesomátinààfè.

¹³ Ti Yiè nKuyie de nni nnáké ke dð: N yãmu de kó benitibè ke ś mbè to yeè kpeñni.

¹⁴ Yóu kè m bè kùò bemòu páíí kè be yètiriì kpánnè kutekù mieke kè n da dðò kuwuo nkperikù kùu yó nsù kèpèzèti kuu.

¹⁵ Mèmmè kè n cúténi ditãri dìi còu mmuháá ndi ìnkè, ke to Kuyie ntaummè kuò wãri tii tãpièti ìnkè, n nou sidé.

¹⁶ Kè nní nyóó tuakèni ke ś ndi bùtinnè dende bàmbà nti Yiè nKuyie nkùu di te ke ma fesomátinààfè ke yóu kuce ti Yiè nKuyie ndi benke kù.

¹⁷ De m̀ǹni kè m pí ntítãpièti n nou sidé kè ti b̀tè ketenkè di ìikè, kè tii pònte pònte.

M̀yiyisi kuónnè mè Kuyie nyIsidayeribe dðò fèè somátinààfè kpéi

¹⁸ Kè n doroo ketenkè ti Yiè nKuyie nyìikè, kèwète ke dð yewe sipísìnàà, deyènnè sipísìnàà n yí yo, m me nyí yò, meyei ndi dðò mè kpéi. Di cààrèmu deè te kè ti Yiè nKuyie mmieke di yè mediè.

¹⁹ N do yìèkù ti Yiè nKuyie mmieke nke, ku mieke keè do còuté kè kù ndó ké di kuò páíí, kè n kù bàritè kè kùu yie nkèwète kécúté m báammu de m̀ǹni.

²⁰ Kè ku miekeke peike Anoo mediè nkè kù ndó kòò kùò, kè n kù kuónnè o kpéi,

²¹ kétúóté fesomátinààfè di bùtinnè Kuyie nke dðò fè, kè fè còu nkè fèe còuté, kè n fè pùò nkè fè nàa nkè fèe naa mmuyuo nkè m mù útoò kukó nkùu bonni ditãri ìnkè ku mieke.

²² Kè ti mbo Tabedaa* nè Masa† nè Kibodoti-Ataafa‡ kè di to í ti Yiè nKuyie mmieke.

²³ Kè ti mbo Kadessi-Bannaa kè ti Yiè nKuyie ndi t̄ nke dð: Kòtenè kéfiete dihei kù di duò ndi, kè di í nyie nke dð nti Yiè nKuyie nkùu di te kù béi nti bo dðò, bá di í nyie nkù di nàké ti.

²⁴ Nè m baa di yémè mme, di í yie ndiyiè mari ti Yiè nKuyie nkpeti.

²⁵ Ti Yiè nKuyie ndo tãtè ke bo di kuomu páíí, mèmmè kè n do ke nínkú ku ìikè kènnínkú ke dð yewe sipísìnàà, deyènnè sipísìnàà,

²⁶ ke bàá nti Yiè nKuyie nke tú: Ti Yiè nKuyie bàá kuò kubotí kuò nkù tu a kòku nku a te kù. Nè a kó tikpeti mieke nke a bè deetémè nè a kó muwèrímú mmu a bè dènnenímè Esibiti.

²⁷ Dentèní a kó betòmbè Abarahammu nè Isakí nè Sakòbu be kpéi, a bá ndake kubotí kuu nkó itookperí kpéi nnè be kó tidònniti nè bè d̀d̀ri mèè yei.

²⁸ Kàa dðò mème, a ti dènnení dìi ei kòbe bo yí f̄ nti Yiè nKuyie nha í na ke bo ti tannè dihei a do yè nha yóó ti duò ndi. Bè bo yí a ti níimmu deè kpéi nte kàa ti dènnení ke bo ti kuò dikpáá tedontè mieke.

²⁹ N Yiè nKuyie mbè tu a kòbe mbe, f̄òò bè te, a be deetè nè a kó tikpeti nti nè a kó muwèrímú.

10

Kuyie mbè c̄èmmè fesomátinààfè kó meyei

¹ Kè ti Yiè nKuyie nni nnáké ke dð: Cíéké titãpièti tidéti kè ti ndò tiketiti, kàa dekení ditãri ìnkè, á nwaà nyidei kédòò ditou.

² N yóò wãri tináañti tii sòò bo tinti tiketiti a pònte ti ìnkè, kàa ti dòu nditòu mieke.

³ Kè n dðò ditòu nè detekperè kó ideí kécíéké titãpièti tidéti kè ti ndònnè tiketiti ke nti to tidé kédèkenè ditãri ìnkè.

⁴ Kè ti Yiè nKuyie nwãri de kó titãpièti ìnkè kù do wãri tii náañti tiketiti ìnkè kè ti nni nduò. Ku tannò tepíitè kù do di náá nyè ditãri ìnkè kè muháá ncóú nkè di tìkú ditãri pèri.

⁵ Kè n wète kécúténi ditãri ke dòu nde kó titãpièti ditòu n dðò di mieke kè ti de mbo. Ti Yiè nKuyie ndo n nàké ke yè ndè ndòmmè.

* 9:22 *Tabedaa*: Wénté Mukétímù 11:3. † 9:22 *Masa*: Wénté Mudennimù 17:1-7. ‡ 9:22 *Kibodoti-Ataafa*: Wénté Mukétímù 11:34.

⁶ Kè Isidayeeribe íté Bendee Yakanni kó sibií borè kékote Musedaa. Anoo de nku kè bèe ò kùnné, koo biré Edeasaa sooté kéntú ikuó niùti.

⁷ Kè bèe íté deborè kékote Kudikodaa, kékite dende kékote Yotibata ikó mborè péu.

⁸ Dehde ti Yiè nKuyie ncaánnémè Defii kó kuwuo nkobe kè bè bo ntou ku taummè tou kэмbo ku cētè te pí nku tómmú ke níi yú ti Yiè nKuyie nyétiri kèpā benitibè mesàà. Bè me ndoari nè yienni.

⁹ Dèe te kè Defii kó kuwuo nkobe í moke ketenkè be kobe dómme be kperé tú bè bo mpímmè Kuyie ntómmú, ti Yiè nKuyie ndo tì mbè nàkémè.

¹⁰ Kè m baa mbo ditāri ínkè n do ke bo mēè botí meketimè mōnni ke dō yewe sipísinaà, deyennè sipísinaà kè ti Yiè nKuyie nyíe kécouté m báammu káyóu, ke í ndi kúo.

¹¹ Kè kù n náké ke dō: Íté kécúté kēniitè n nitibè kè bè tanné ketenkè m béi nke íkú ke yē n yóó duó nkè be yembè.

Kuyie nduómmè ku kobe ikuó ù tu bè bo nkù dómè

¹² Dindi Isidayeeribe ti Yiè nKuyie nkùu di te kù dó dí dō ba? Ti Yiè nKuyie ndó tì tu: Oniti fí nha bo nkù démè, ke tū nku kó kuce, kè nkù dó ke pí nku tómmú nè a yèmmè memou nè a wēnni dimou,

¹³ kémpí nku kuó nè ku tannò n di duó ndè yíe, kэмbo kè dè da naati.

¹⁴ Ti Yiè nKuyie nkùu baké kēfinkè nè tiwetì, ke te ketenkè nè dèè kó dimàà bo ketenkè ínkè.

¹⁵ Kùu dake di yembè ke bè taunnè kumàà ke tāātè dindi be yaabí ibotí imou mieke dè mè ndómme yíe.

¹⁶ Ceetenè di yèmmè kédúó ndimàà ti Yiè nKuyie nke ténke báá kpréknunne di to.

¹⁷ Ti Yiè nKuyie nkùu tu Kuyie nke baké demou ke tú bekpáatibè kóo kpáati kú deumu ke kperni ke duó tikōmbùòti kù í baati omou kù í cōú ticuuti.

¹⁸ Kùu kommu iciribí nè bekúpobè ke dó bepòòbè, ke bè duó ntidiiti nè tiyàati.

¹⁹ Dí ndó bepòòbè ke yé dí do túmè bepòòbè mbe Esibiti tenkè mieke.

²⁰ Ti Yiè nKuyie nku di yóó ndémè ke pí nku tómmú ke kù taunè, di níi yóó parikèné kunku.

²¹ Dí nkù sánti kuú di te, kuú dō di cuokè tidietì tì duó tikōmbùòti kè di ti yà nè di nuó.

²² Di yembè do tati Esibiti ke bo sipísiyiekè ndi, kè ti Yiè nKuyie nkùu di te kè kù duó nkè di sūū nsiwāà dómme tiwetì.

11

Bè dèntemè Isidayeeribe Kuyie ndòò dè be kpéi

¹ Dí ndó ti Yiè nKuyie nkùu di te kè nkù tū nke doari ku kuó nè ku tié nnè ku tannò dè yè mmù yewe yemou.

² Di mómmambe di yámu nè di nuó ti Yiè nKuyie nkùu di te kù deumè ke kperni nè kù pí mmùu tómmú Esibiti tenkè, dè í tú di bí.

³ Di yámu yebenküyè kù dōò yè Esibiti kó ketenkè mieke nè ku dōò dè Esibiti kóo kpáati nè o kobe.

⁴ Ke yà kù dōò dè Esibiti kó dihāpōntfnni dii do di beti nè be sēí nè be kparinaasēí, ke yà kù duómmè kè daméeri tipènti kou kó menie mbè dátinnè, ke bè pōnténè, ke bè kúo kè dèe.

⁵ Di yému kù dōò dè di kpéi ndikpáà tēdōntè mieke kè di na ke tūòkenèni die.

⁶ Di í biinninè kù dōò dè Dubenni botí kou Ediabu kó íbí idé Datanni nè Abidammu, ketenkè àatemè ke bè maanko Isidayeeribe bemou nuó mmieke, bembe nè be cēí kobe nè be touti nè benitibè bèè kó dimàà do tū mbe fōnkùò.

⁷ Di yámu nè di nuó nti Yiè nKuyie mpí mmùu tómmú diemù.

⁸ Dí mpí nku tannò m me ndi duó nyè yíe nyemou, memme di bo mmokemè dikōmbùò kékote kécouté ketenkè di kori ke bo ta kè.

⁹ Kè di dōò memme di bo mbo kémante ketenkè ti Yiè nKuyie ndo béi nkéíku ke yē nkù bo duó nkè di yembè nè be yaabí, mecekùò nnè menaamiè ndè pūò nkè.

Kuyie ndàke kè tenkè kpéi kè ò ndómme

¹⁰ Dí tati kèè tenkè kè í dōnnè Esibiti dómme, kè di níi bo buotí kupaku, kédammú kukó nkéyūònni menie nkényòòri, bè ò nyòòri mēè botí kukūmpaku.

¹¹ Dí kori ke bo ta kèè tenkè tu yetārè nè tibiti kó ketenkè nke kè fetaafe níu,

¹² ti Yiè nKuyie nkùu di te kù dàkemu de kó ketenkè kpéi, ku nōnfè í iiti de kó ketenkè ínkè, dibenni bo ketémè nè di bo deémè.

¹³ Bá wè kòò yie nke tū n di duó nyèè tannò yíe ke dó Kuyie nke pí nku tómmú nè o yèmmè memou nè o wēnni dimou.

¹⁴ Kù bo ndi duò n fetaafè fè mǎnni fè ìnkèmbóntaafè kǎnto ke tuakenè fetadentifè, kè di paa nni mpeí detie mbè tu dè ffinyí nè bè tu dè fikíè kè dè mpeí, ke menaa mpámmèe buoté nè mekùò.

¹⁵ Kù bo ndènnimuní timúti di paa nkè di wūó nyo nkè di nyo nke sànnè.

¹⁶ De mǎnni di né ndake ke báá búttinnè ku kó kuce, ke báá túnne yebàkè kénkǎnkù ye ìikè.

¹⁷ Kè di dǎò memme ti Yiè nKuyie mmieke bo di yè kè kùu kpetinnè iwetibori bá fetaafè ténke bá nni, tidiiti ténke bá mpeí, bá di báá òote di bo kúmè ketensààkè ti Yiè nKuyie ndi duò nkè mieke.

¹⁸ Dí ànnè Kuyie nnaànti di yèmmè mieke kè tti ta di wèrè, di ntù ù di nòu teneite kǎme kè nti iri bè ò nyírímè kuitùòkù.

¹⁹ Dí nti tiè ndi bí di borè tefctè, nè di borè kupòòkù di yóó duò dìi mǎnni nè di ènte dìi mǎnni.

²⁰ Dí ti wàri di cǎi kó yesànkè nè yebòrè, nè dihei kó dibòri.

²¹ Kè di dǎò memme díndi nè di bí di bo nfòù kémmante ketenkè ti Yiè nKuyie ndo béi nkéikù kényè nkù yóó duò nkè di yembè kè dí nkè te sáá.

²² Kè di pí nwetí weti yetannò kù di duò nyè ke ðari yè yè mmù ke dó ti Yiè nKuyie nkù di te ke tū nku kó kuce ke kù taunnè dimáà.

²³ De mǎnni kù bo nni ke beti iwuo ndieyi imou ùi kperini ke di pèctè, kè di tieke i ekè kékari,

²⁴ di naàcètè bo na kèè tenkè kó dimáà yo ntù di kàke nke, kétúóté dikpáà tédantè kperi kubakù cǎnku bíékè kékote kédíté Dimaa tǎri kubakù you bíékè kǎnto kétuàke kukó ndieku Efadati diyie yìèni kèè bíékè, kǎnto kétuàke dàmmèri Mèditedandee diyie taà kèè bíékè.

²⁵ Di naàcètè bo na kèè tenkè kó dimáà òmou báá dáati kè di baao. Kuyie mbo duò nkè bè ndi dé kè be kǎmbùàti ndi duò Kuyie nti ndi náké ke yè ndè yó ndòmè.

²⁶ N di pámu yíe nkuce, tááténè mesàà nyoo meyei,

²⁷ Kè di yie ti Yiè nKuyie nkù di te ku tannò kù di duò nyè yíe, kù bo di pá mesàà.

²⁸ Kè di me nyè yete ke búttinnè ku kó kuce ke túnne yebàkè di do í yè yè, di bo yà meyei.

²⁹ Kè ti Yiè nKuyie nkù di te kù di tannè dìi mǎnni ketenkè di yóó tieke kè, dí deke ditári Karisimmu képiékè ku kó mesàà, kédèke ditári Ebaadi képiékè meyei.

³⁰ De kó yetarè bo kukó nSuditèè yáà ndi diyie taà kèè bíékè. De kó kuce kuù yìèné Kannahāà kobe kó ketenkè, tédantè kó dikpáà Adaba bo kukó nSuditèè kó kubiriku nku, ke tákéné kutieku sààkù Mòdee* ke weti Kidikaadi.

³¹ Di yóó séntému kukó nSuditèè kékote kéta ketenkè ti Yiè nKuyie nkù di te kù di duò nkè kè kè fiète kékari.

³² Dí ndake kéndari Kuyie nkuó imou nè ku tannò yemou n di duò ndè yíe ndè yè mmù.

TI YIE NKUYIE NKÓ IKUJ

12

¹ Ntenè ti Yiè nKuyie nkuó nè itie ndi yó ndake dèè kpéi, kéndari de yè mmù di fòmmu mumou mieke, ketenkè ti Yiè nKuyie ndi yembè do tū nkù di duò nkè kè di bo kari.

Isidayeribe dómme kǎmbáa Kuyie dibòri dimáà

² Dí puo nyewūstòrè nè yetarè di yóó beti ùi wuo nkabe do feu yè yetarè nè sitáà de ìnkè nè detie nyo.

³ Di puo mbe wūstòrè kébókè be òotàrè kécúu mbe boò Asedaa kó kutedoú, képuo nsitenkaani kè bè ténke bá nnáà nsi kpéi de kó dibòri.

⁴ Dí báá teké de kó iboti báá mmèè boti i kó yebàkè kè mme mbáá nti Yiè nKuyie nkù di te.

⁵ Ti Yiè nKuyie nkù di te kè kù tǎatè dìi kari di boti mieke ke bo nde bo, kè di bo nde yu ku yetiri dí nkòri ðborè ke kù báá.

⁶ Dí ní de nkù fié iwūó kétuà kè kù fiénè metaummè kpeyi, ke de nkù duò ndi mǎke de kó ðepíndè nè di páre diwèi kpeye, yoo di kù cànnenè dìi nuù kpéi nnè di wūó dieyi nè isámpól kó iketiyi.

⁷ Dí ní yóó dè nkari ti Yiè nKuyie nkù di te ku ìikè díndi nè di cǎi kobe kè dí wènnè kédi de kó mudii kényankunè diwèi, ti Yiè nKuyie nkù di te kù di duò ndè. Di Yiè nKuyie nkù di te kù di dǎò mèè sàà mme.

⁸ De mǎnni di ténke í yóó ndari ti mè ndàòrimè yíe, bá wè kòò ðàòri o yèmmè dò ndèè wenni.

⁹ Di mu nyí tũðke ketenkè di Yiè nKuyie nkù di te kù di duò nkè kè di bo kè tieke kékari kéompè.

* **11:30 Mòdee:** Araba do de mberinè. De kó mutie bo Kuyie ndo benke dè nde kumáà Abarahamu kè wèè maá diwūstònni Kuyie ðborè.

¹⁰ Di yóó séntému kukó nSuditèè kékari ketenké di Yiè nKuyie nkùù di te kù di duò nké ké kè tieke. Di yóó ké kàrimu ké kù di onpùnne ké di deeténè di dootitòbè bèè di fité, ké dí mbo kè dè di naati.

¹¹ De mǎnni di Yiè nKuyie nkùù di te kù bo tǎátè dii kari kù yó mborè, ku yètiri yó nyu dè, di yó nde nkù duò n di nàké dèè kó dimàà dèè tu: Iwūò di yóó nkù feu i ke tuò nnè metaummè kpeyi nè di kperè di mǎke de kó depíndè nè di yèmmè kó yepàrè, nè di kù cànnenè yèè nò kpeye.

¹² Kè dí nyǎnku di Yiè nKuyie nkùù di te ku ìkè dǎndi nè di bí initidaaì nè initipòì, betòmbè benitidaabè nè benitipòbè kèwènnénè Defiibe bèè di bonè ke yé bè í mǎkemè ketenké di cuokè.

¹³ Dí ndake ke báá sónté ké nkù feu iwūò ke tuò mbá kè di nǎntè dii bòri.

¹⁴ Ti Yiè nKuyie ndi benke dii kari di kó iwuò mmieke, deñde di yóó nkù feu mmè iwūò ke tuò n di nàké ke yé ndè ndòmmè.

¹⁵ Kè wèè níí dǎ dii mǎnni ò bo na kékua iwūò kécááké ti Yiè nKuyie nkùù di te kù ò pǎ kè dè mǎmè. Bá kè di bo kùù pikù, yebòrè yemǎu, wèè sí nnè wèè í sí, mbè níí bo na kécááké de kó imaa ndi ǎǎ yímè iorimaa, dé í mǎke mebatimè.

¹⁶ Di né níí báá cááké meyií, di níí mè útò ketenké di ǎǎ yímè menie.

¹⁷ Di me nníí bá mbo di cǎi mieke ke yo ndi diiti kó depíndè, di yáàtè dè, di naà mpǎmmè nè mekùò nnè di wūò pié ì bí idaai kó iketi yi nè di wūò di kù feu ì dí kù cànnenè yèè nò kpréi nne di pǎrè diwèì kpeye nè di do nképǎ yè.

¹⁸ Ti Yiè nKuyie nkùù di te kù tǎátè dii kari di níí yóó de nkari ké dè di dǎndi nè di bí initidaaì nè initipòì nè di kó betòmbè benitidaabè nè benitipòbè, kèwènnénè Defiibe bèè di bonè. Memme di yó ndǎrimè kényǎnku Kuyie nkùù di te kù di duò ndè kpréi.

¹⁹ Dí dǎǎ meyoðmmè nè di bo mbomè di báá dootóo Defiibe.

²⁰ Kè ti Yiè nKuyie nkùù di te duò ndii mǎnni kè di tenké deuke kù di nàké ke yé ndè yó ndòmmè. Kè kuníí di pí nké di dǎ kécááké imaa ndi bo na kécááké di dǎ mèè botí.

²¹ Kè dè me ndò ndi déténnè ti Yiè nKuyie nkùù di te kù tǎátè dii kari kè di bo nyu ku yètiri, di bo na kédeite di wūò kù di duò nyi mieke kékua kécááké di dǎmè, n di nàké ke yé ndè ndòmmè. Di bo na kémbo di cǎi kè ì cááké di dǎ mèè botí.

²² Di bo na ke níí ì cááké bè cáammè iorimaa, mebatimè bá mbo wèè sí nnè wèè í sí, ndi bo na kèwènnè kè ì cááké.

²³ Di né ndake ke báá cááké meyií, nke yé mufòmmu bomè meyií mmieke nke.

²⁴ Di báá cááké imaa nkéwènnénè meyií, ndi níí mè còunko ketenké menie nkǎme.

²⁵ Di bá ncáá mmeyií nké dèe yie nké di mbo kè dè di naati, dǎndi nè di bí nè di yaábíò ke yé di dǎrimè ti Yiè nKuyie ndó dènde.

²⁶ Di cǎnné ì wūò ti Yiè nKuyie nkpréi nke yóó kù nyi fié nè di kù cànnenè dii nùù kpréi, di níí dè tǎni dikari kù tǎátè di.

²⁷ Kè di níí feúté feòfè ti Yiè nKuyie nke bo tuò ndí tuò nfe maa nnè fe yií, kè di me nkù feúté feòfè metaummè kofe nfe di tuò mmeyií ndiwūòtǎnni, kédeè kécááké imaa.

²⁸ Kénténè itié n di náá nyi nkétúnne ì yèmmè, memme di bo mbomè kè dè di naati, dǎndi nè di bí nè di yaábíò sǎá, ke yé di dǎrimè Kuyie ndi tū nkù dǎ dènde.

Moyiisi caummè Isidayeeribe ibotí tei kó yebòkè kpréi

²⁹ Ti Yiè nKuyie ndi tū nkù bo kuò dii mǎnni ibotí tei kè dí ta be tenké. Kè di fiète dii mǎnni be tenké ke kǎri,

³⁰ di báá díttinnè dimàà kè bè teeténè, dí ndake kè be bòkè báá di pí, di báá yé fié iwūò, di bá nwanti kényíté bè do feu mèè botí iwūò be bòkè ké yè túnne.

³¹ Di báá túnne de kó ibotí báá mmèè botí ì bòkè ké mmè báa ti Yiè nKuyie nkùù di te, ke yé ti Yiè nKuyie ndè wūòmmè isòke nyi. Bè tūðnnèmu be bí initidaaì nè initipòì be bòkè.

13

¹ Dí ndake kǎntū n di nàké tí, di báá yé tímati, di me mbáá yaate tímati.

Kuyie nyóó potémè Isidayeeribe bèè bo fié iwūò yebòkè

² Kè dè dò nhòmou buoté di cuokè ke náá Kuyie mpǎánáahti, yoo ò yàu mebenkùmè, kòò di nàké ke yé ndèmarè càñne bo dǎǎ.

³ Kòò tu dí fié iwūò yebòkè di do í yé yè, bá kòò do di nàké ke yé ndèè bo dǎǎ, kè dè dǎǎ,

⁴ di báá yie nkékénté de kóo niti wèè tu ò náá Kuyie mpǎánáahti ke tū ò yàu Kuyie nkó mebenkùmè. Ti Yiè nKuyie nkùù di te kuù di yáú ke bo yà ke nsà kè di kù dǎ nè di yèmmè memǎu.

⁵ Ti Yiè nKuyie nkùù di te, di yó nkù ntū ké ní kù dé, kǎmpí nku tannò kényié nku kpeti, ké nkù báá nké nkù taunè,

⁶ de kóo niti wèè tu ò nàá Kuyie pāā nāānti yoo wèè tu ò yàu Kuyie nkó mēbenkùmē ke di sukíi kē di bo yete Kuyie nkpeti, Kuyie nkùu di dēnneni Esibiti ke di dēsténē mudaatōmmú. Kē wèè dó kē di dētinne kuce ti Yiē nKuyie ndi benke kù, dí ò kùw kédēite meyei ndi cuokē.

⁷ Kē dē me ndò nha yōfūḏ kou mōu nwe yoo a birē denitidaarē yoo denitipòrē yoo a pokù yoo a nēpo saù mōu, kòò kōtēni a borē disàri ke da sukíi,

⁸ ke tú, dí fié iwūḥ yebakē di do í yé yé fí nnē a yembē, iwuḥ nyii di fité mēdētīmē yoo mētósómmē í kó yebakē, di tenkē kemou mieke.

⁹ A báá yie nho kpeti, a báá ò kēnté, a báá ò kuó mmesémmē, a báá ò kpáké a báá sōnne o yei.

¹⁰ A dò nkóò kùamu, fḥḥ mómumu ndò nkéketé kóò bōtē ditári, kē betōbē né na kóò bùstí yetárē.

¹¹ Ò mǎnnē kēbústí yetárē nye kékua, ke yé ò da sukíimē kaa bo yóu ti Yiē nKuyie nkùu di te kē kù dēténē, kunku kùu da dēnneni Esibiti tenkē di do tú dē tidaati.

¹² De mōnni Isidayeribe bēmou yóó ti kēemu kēmōte kufōwaa nke ténke báá dōò meyei.

¹³ Kē dē me ndò ndiyiē mari bo kē di kēē ketenkē ti Yiē nKuyie ndi duó nkē mieke,

¹⁴ besinténitibē sukíi dē dihei mari mieke bēmabē kē bē bo fié iwūḥ yekōbē di do í yé yé.

¹⁵ Dí wammú kēbíéké mesàà, ke nsà kē dē mēnke dōò mēbotí, kē di sḥ ndē kó meyei mbotí mēnke dōòmu di cuokē,

¹⁶ dí kuó de kó dihei kōbe nē be wūḥ demou di báá súó ndēmarē.

¹⁷ Dí tíí ntinenti tii kó dimàà bo de kó dihei mieke kécóú ndihei mieke benitibē kari dē kēwēnnēnē dihei kécóú mí ndi Yiē nKuyie nkpéi, kē de kó dihei naá ntidobonti, bá òmōu ténke báá dí maá.

¹⁸ Dí báá túóté dēmarē bá dēmaá de kó dihei mieke de dò nkécóummu, kē dēe yie nkē ti Yiē nKuyie nkùu di te kē ku mieke do, kē kù di kuó mmesémmē, kēduó nkē di sūḥ nkù do nàké di yembē ke dō dē yó ndómme.

¹⁹ Kē nsà kē di yie nti Yiē nKuyie ndi tū nkù kó dinùu, ke tū nku tannò n di duó nyē yie, ke dōari ti Yiē nKuyie ndó dē kunku di tū nkù.

14

Kuyie nyí dómē ku kōbe ndōari ikúkuó

¹ Ti Yiē nKuyie nkuu di te kē di tú ku bí. Di bá nduaku yoo dí nkuu di tḥ di kari dii mōnni mukū.

² Di tú ti Yiē nKuyie nkōbe mbe ti Yiē nKuyie nkuu di te, ke di tāātē iwuḥ nyimou ì bo ketenkē ìnkē í mieke kē di bo ntú kù te bē.

Isidayeribe dò nkényo nyii wūḥ nē tii wanwanti nē bē dò nkēnci dē

³ Kē ti Yiē nKuyie nyí di ci dē di báá dē di.

⁴ Ntenē iwūḥ di bo nyo nyi: Inààke nē ipe nē sibōó.

⁵ Tehontē yeyiē mpéu kpete nē tehontē péité nē tehontē tēē dōnnē fepirifē ke né mōke yeyiē nyēē yàati nē fesēfē nē tetabuotē nē tebuotē nē fewaurifē.

⁶ Tiwanwanti nē iwūḥ dēē mōke yekpētē yēē yàati ke dukii di bo na kē ndē yo.

⁷ Dí báá di yōyó nē tehontē nē disetiri dē dukiimu dē me nyí mōke yekpētē di dē cimú,

⁸ deḥnkūrē, dē mōkemu yekpētē dē me nyí dukii, di bá ndē yo ndēmou di dē cimú. Kē dē me nku di báá dē kááké.

⁹ Ntenē meniē mmieke kperē di bo nyo ndē, siyī sīi kó dimàà mōke icietí nē yeyiékē.

¹⁰ Dí bá nyo nsii í mōke icietí nē yeyiékē di si cimú.

¹¹ Dí kó ikuó í ci sinō sīi kó dimàà di nsi yo.

¹² Dí báá di kumancōnkù nē kutāmancōnkù nē dāmēeri kó fetúúfē.

¹³ Ditúsòu nē kutúbotí kumou di bá ndē yo.

¹⁴ Fetúúfē nē kukākābotí kumou.

¹⁵ Fecōnfē diefē nē yeondo kó kubotí kumou.

¹⁶ Fecōnfē diefē nē diōnduó nē tiyāakompéiti kó kubotí kumou nē kucírímbotí kumou.

¹⁷ Dikonnyeyou nē yeondo kó kubotí kumou nē fekōnkpānfē.

¹⁸ Kutenkatikádáákù nē kukunaakù nē dikūntibári nē kudéikù.

¹⁹ Tipumpùti di bá nti yo ndi dē cimú.

²⁰ Dí kó ikuó í ci sīi nōó kó dimàà di nsi yo.

²¹ Kē feḥfē kú di báá fē di, dí fē duó nhopòò wèè di bonē kē wèè di, yoo dí fē nhò fiténē. Di tú kubotí kùu cáá nkù nku, kē ti Yiē nKuyie ndi te. Di níí báá bēnnē dibōbii nē di yḥ miē.

Ti bo nduōmmē Kuyie depíndē

22-23 Bá dii benni di níi deite di paa nkperè demou dèè tu depííndè, tidiiti nè menaà mpàmmè nè mekùò, di níi dè toni nè iwùò ketiyi inààke nè ipe nè sibóò, ké dè kátenè dibòri kù tãátè di, ké dè di ku ìikè, kè dèe yie nkè dí ndé ti Yiè nKuyie nkùù di te sáà.

24 Kè de yèmmè a cǐtè bo ndétirínè ti Yiè nKuyie nkùù da te kù tãátè dii bòri, kè ku yètiri bo ndé yu kè ti Yiè nKuyie nkùù da te kè kù da dòò mesàà nkè dè sù.

25 á tóútè dèè tu depííndè ké dè fité kèntò idíítí de kó dibòri ti Yiè nKuyie nkùù da te kù tãátè dii bòri de kpéí.

26 Deborè kédontè a dó dèè kó dimàà inààke, ipe nè sibóò nè menaà nnè kunadaakù ké dè di, ti Yiè nKuyie nkùù da te ku ìikè, kè diwèi nda bo fǐ nnè a cǐtè kòbe.

27 Di báá yè nDefiibe bèè di bonè be kpéí, ke yé bè í mækemè ketenkè.

28 Kè yebie nyètààti níi pèètè, dí denneni depííndè di dèite dèè kó dimàà ké dè cóu ndiheí.

29 Defiibe bèè di bonè ke í mæke be kó ketenkè nè bepòòbè nè iciribí nè bekúpòbè kè bèe péte kédí kénsánnè. Kè ti Yiè nKuyie nkùù di te kè kù di dòò mesàà ndi pí mùù tómmù mumòu mieke.

15

Kuyie nduó nyii kuó Isidayeeribe be bàà nyínkè

1 Kè ti Yiè nKuyie nnáké Isidayeeribe ke dò: Yebie nyèyiekè yèyiekè kó difónkúò di níi yóu di kòbe be bàà mbè di mækèné yè.

2 Ntenè di yóó tǔnne mèè botí de kó ikuó: Kòò mòu pènte o kou tòu idíítí wèe ì nhò yóunè de kó dibànni. Ómòu báá pǐnnè muwèrímù o kou tòu ke dà wèe ò yietí o bànni, ke yé Kuyie nkuù dóummè de kó dinùù.

3 Di bo na ke níi duó nkè opòò di yietí kè dè me ntu di kou nwe dí ò yóu.

4-5 Kè nsá kè di kèmmù weti weti ti Yiè nKuyie nyè mmù, ke tǔ nkù di duó nyii kuó kè n yì ndi náa nyie, ocǐri keté ké bá mbo di kó ketenkè, ti Yiè nKuyie nkùù di te kù yóó di dòòmu mesàà nkù di duó kèè tenké kè di yóó kè kàri ké kè tieke ke mieke.

6 Ti Yiè nKuyie nkùù di te kù yóó di dòòmu mesàà, kù ti ndi náké ke yè nkù yóó di dòòmè. Di í yó mpenni idíítí ibotí tɛi, ibotí tɛi péu ì yó ndi penni. Di bo mbaké yebotè kusùkù yè me mbá ndi baké.

7 Kè di kou mòu bo ketenkè ti Yiè nKuyie nkùù di te kù di duó nkè kó diheí mari ke tǔ ocǐri di báá ò yetenè di diiti, di nòu me mbá nhò tǔínè.

8 Dí ò cànnè di nòu kóò pènte dèè ò dónni.

9 Ke né nyé kè meyèmmè yeime báá di ta kè di dò dibenni yíènni dii yètiní kè di dò nké bè yóunè yebàà mbè di mækèné yè. Dí báá yóu kè meyèmmè yeime di ta kè di yóu di bo cànnemè tenòútè di kou tòu ke ì nhò duó ndamarè. Kè di dòò memme kòò di kuónnè ti Yiè nKuyie ndii yóó tɔ de kó meyei.

10 Dí ò pà de kó idíítí nè meyèmmè memàà nè diwèi, mèmme di Yiè nKuyie nkùù di te kù yóó di dòòmè mesàà ndi tómmù mumòu mieke, ke di dæri dèè kó dimàà nyié.

11 Becǐribè yó mbomu di kó ketenkè mieke, deé kpéí nte kè n di duó nde kó dinùù kè n tu di báá yie nkè dí nòu mpikú, di kòbe bèè tu becǐribè nè besénnibè ke bo di tenké mieke be kpéí.

Isidayeeribe bo nfíinko mèè botí tidaati

12 Kè wèè donté kudaakù di kòbe Ebedeebe mieke kù mpíi nho tómmù, kèmmæke yebie nyèkuò, diyiènni kòò kù fíinko kè kùu kò.

13 Kè kù kǔnti dii mǎnni ò báá yóu kè kùu kò nku nòu sitetiri,

14 kù nkǔnti kè wèe deite ti Yiè nKuyie nkùù o te kù ò duó ndèè kó dimàà de mieke ké dè nkù pà, ipe nè sibóò nè tidiiti nè menaà.

15 Dí denteni di do bomè Esibiti ke tú tidaati kè ti Yiè nKuyie nkùù di te kè kùu di deetè, deé kpéí nte kè n di duó nyie nde kó ikuó.

16 Kè dè me ndò nkudaakù bo fǐ nwèè cǐtè kè dè tùòke kù bo kòmmè kè kù yete kù da dó mèè kpéí nè a cǐtè, ke bo kè dè kù naati.

17 De mǎnni á tóútè tekàútè kédanne ku toò tɛcǐtè bòri kó kudóú kéduate, kè kù ntú a kó kudaakù sáà. Kè dè me ntu onitipòkù nwe a me nyí.

18 Dè bá nda yóunè a bo kù fíimmè, ke yé kù da pírímè mutómmù yebie nyèkuò mieke, kù da pí mmùù tómmù pèètèmu a na nyietimè otónti kuce mèdámè. Ti Yiè nKuyie nkùù da te kù yóó da dòòmu mesàà a tómmù mumòu mieke.

Isidayeeribe dòmmè kéncánninko iwùò ketiyi Kuyie nkperé

¹⁹ Di nààke nê di pe nê di bós kè dè níí peitè meketimè ì bí idaai dí ì cǎǎné ti Yiè nKuyie nkùù di te ku kpéí, yenaadapàà nketiyè di báá yè pǎǎnè mutómmú, di me mbáá kǎí di pedaké * ketiyè kó ticitì.

²⁰ Bá diì benni di níí dè kùò ti Yiè nKuyie nkùù di te ku cǎǎtè kékari kù tǎátè diì bóri de kpéí dǎndi nê di cǎí kobe kè dè di.

²¹ Kè de kó feǎǎfè me nhá kuyènkù makù, kè fè tu dikpǎnni yoo fè yèí di báá fè feúté ti Yiè nKuyie nkùù di te.

²² Di níí fè di di cǎí, kòò mǎù dǎò di kó ikuó ci dè ke sǐ nhò bo na ke níí dí wǎnnénè kè fè di, di ǎǎ dimè fewaurifè nê tehontè yeyiè mpéu kpete.

²³ Di né báá di fe yǎí ndi mè cǎúngo ketenkè menie nkǎme.

16

Isidayescribe dò nkémbaàmmè diyentébanni

¹ Dí nyè dididèi kóo tǎnkù kpéí kémbaò ndiyentébanni ke sǎntí ti Yiè nKuyie nkùù di te ke yé dididèi kóo tǎnkù mieke do nkemè keyènkè ti Yiè nKuyie nkùù di te kù di dǎnnenímè Esibiti.

² Diyentébanni kó diyiè di níí fié iwùò ti Yiè nKuyie nkùù di te, inààke nê ipe nê sibǎó, ti Yiè nKuyie ntǎátè diì bóri kè ku yetiri dè yu.

³ De kó dibanni mieke di níí nyo mpéè wèè í kǎorenè mutie mùù muuti, di níí nhò cǎá nke dà yewe yèyiekè, de kóò pǎé weè yó ndi denniní di do di mèè sémmè Esibiti. Ke yé di do yetinímè Esibiti kè dè dò mmecǎá mme, di níí yó mme nhò ke denniní di do yè diì yié Esibiti kó ketenkè.

⁴ Mutie mùù muuti mù bá mbo òmǎù cǎǎtè de kó yewe yèyiekè mieke di tenkè kemǎu duómè. Di fié ì wùò diyiè ketiri kó kuyuoku i bá nkpaá kè dè wenté.

⁵ Di me mbáá fié de kó iwùò dihei marí cǎnkoo kperi, ti Yiè nKuyie nkùù di te kù di duó nyèè ekè mieke kè di bo.

⁶ Di níí ì fié diyentébanni ti Yiè nKuyie kùù di te kù tǎátè diì bóri ndi kè ku yetiri dè yu, kuyuoku diyiè tatoo diì mǎnni, di do yetiní Esibiti kè dè dòmmè.

⁷ Di bénné di wùò kè ì cǎá kè ti Yiè nKuyie nkùù di te kù tǎátè diì bóri de kpéí, kè dè wenté di wǎte kè kò ndi touti borè.

⁸ Dí ncáá mpéè wèè í kǎorenè mutie mùù muuti ke dà yewe yèkuò, diyiè yiénni dibanni denni diì yié kè di tíí nkésǎnte ti Yiè nKuyie kùù di te. Di báá pǎ mmutómmú mamù de yié.

Isidayescribe dò nkémbaàmmè dididèi banni

⁹ Dí níí kǎa nyewe yèyiekè mǎfitimè kuce mǎyiekè, kétúóté di ketirí diì mǎnni mudidèi.

¹⁰ Di mbaà ndididèi banni ke sǎnti ti Yiè nKuyie kùù di te kè kù pǎmmú diwèi kó yepǎrè kè dè mmǎnnè kù di dǎò mesàà nkè mè mǎmè.

¹¹ Kè dí dè tǎni kù tǎátè diì bóri de kpéí kè bè dè yu ku yetiri. Diwèi ndi bo mediè dǎndi nê di bí inítidaai nê inítipòì nê di kó betómbè benítidaabè nê benítipòbè, nê Defiibe nê bepǎòbè bèè di bonè nê iciribí nê bekúpòbè.

¹² Dí ndenniní di do túmè Esibiti kó ketenkè tidaati. Mpǎinnè de kó ikuó.

Títouti kó dibanni

¹³ Kè di puotí diì mǎnni di diiti ke deè, ke kùòti finyí kó yebe menaà, dí baá ntítouti kó dibanni ke dà yewe yèyiekè.

¹⁴ Kè diwèi níí bo dǎndi nê di bí inítidaai nê inítipòì nê di kó betómbè benítidaabè nê benítipòbè nê Defiibe nê bepǎòbè bèè di bonè nê iciribí nê bekúpòbè.

¹⁵ Dí níí yóó kǎte di Yiè nKuyie kùù di te kù tǎátè diì bóri ndi kébaá nde kó dibanni ke dà yewe yèyiekè kǎnsǎntí ti Yiè nKuyie nkùù di te ke yé kù di dǎòmè mesàà nkè di diiti peitè kè di kperè demǎu yie nkè diwèi ndi bo mediè.

¹⁶ Dibenni benítidaabè níí kǎte ti Yiè nKuyie nkùù di te kù tǎátè diì bóri kuce mètàati kébaá mpéèbè bèè í kǎorenè mutie mùù muuti be kó dibanni nê dididèi banni nê titouti kperi, òmǎù báá kǎte ti Yiè nKuyie mborè ò nau sitetiri.

¹⁷ Bá wè ò níí pá kè dè mmǎnnè ti Yiè nKuyie nkùù ò te kù ò dǎò mesàà nkè mè mǎmè.

Tibeénti kó ikuó

¹⁸ Di tǎátè beníùbè diebè nê besǎmpósbè yehékè ti Yiè nKuyie nkùù di te di duó nyè yamǎu mieke, di botí túmmè itòbè, kè be mbekúnè benítibè ke tū ntimómmǎnti.

* **15:19 Ypedaké:** Yepedaké bè náa nyèè kpéí ndie nyè ì dǎmmè ti die kpeye yè mǎke ticitì nti kè ti òkù mediè, kè bè ǎǎ kǎí de kó ticitì kédúokènè tiyáati.

¹⁹ Bè báa yeténè tibeénti tì dò nkéndòmmè, di bá mbaàti benitibè, di me mbá ncóu ticuuti ke yé ticuuti tii 35 yéikunnemè mecii nyembè kè bè báa yà tímómmonti.

²⁰ Di mbekù ke tii ntímómmonti, kè dèe yie nkè dí nfóu kámonte kéta ketenkè ti Yiè nKuyie kùu di te kù di duó nkè kékari.

Kuyie nyí dó be nkù feu ì wūs

²¹ Di báa cónné kutedóu diwūstónni di maá di ti Yiè nKuyie nkùu di te ku kpéí di také.

²² Di me mbáa fíí nditári mari ti Yiè nKuyie nyí dó dè.

17

¹ Di báa féuté fenàáfè yoo fepièfè ti Yiè nKuyie nkùu di te kè dè nhā kuyènkù makù, ke yé kù dè wúómmè isòke nyi ti Yiè nKuyie nkùu di te.

² Kòò mǎu bo yehékè ti Yiè nKuyie nkùu di te kù di duó nyè mieke, onitidòu yoo onitipòkù ke dǎri dèè í wenni ti Yiè nKuyie nkùu di te, ke caàri kù di dǎnè mèè taummè,

³ ke kǎnkù ke báa nyebokè nè diyìè nè otǎnkù nè siwǎa ti Yiè nKuyie nyete dè.

⁴ Kè bè ti ndi náké, yoo di cénke ti kèemu, dí tǔnne de kó tináanti kó ice kékíé káyà ti fǎtiri kó dikǔnni. Kè di yà kè ti mǎnke dàamu Isidayeeribe cuokè,

⁵ kòo nitidòu nwe yoo onitipòkù, dí ò dènne dihei kó dibòri kóò bùstí yetárè kékua.

⁶ Oniti òmǎa wèè báa béi nhò yámè òmǎu kè dí ò kùu, bédébè yoo bètaati kè beè béi ndí ò kùu.

⁷ Bèè ò yà beè dò nkéniitè kóò bǎtè yetárè, kè benitibè sǎmbe né na kóò bùstí yetárè kékua, kè dèe yie nkè dí deite meyei ndi cuokè.

Isidayeeribe dò nke níi beké dii màà tináanti tii yóu

⁸ Kè dè dò mbè kùu òmǎu nwe, yoo bè puotí òmǎu nwe koò kǎute yoo yekpàrè kpeti mati tii tǔskeni kè dè di yóunè di bo ti bekémè dihei kó dibòri, dí ti tǎní ti Yiè nKuyie kùu di te ku cǐtè kù tǎatè dii bòri de kpéí.

⁹ Dí kǎte késǎnké ikuú niùbè Defiibe nè obeénti, bèè pí nde kó yeewe mutómmú, kè bè beé nkè beè di náké di dò nkédǎmè.

¹⁰ Kè dí tǔnne bè di duó ndii nùu, dende di Yiè nKuyie nkùu di te kù tǎatè dii bòri de kpéí nkédǎo bè yè ndí dǎmè.

¹¹ Bè yóó di duó ndii nùu nè bè yóó di náké tii náanti dí ndè tii nweti weti ke báa súó ndèmarè, dí tǔnne bè yè ndí dǎo tii kó dimǎa.

¹² Kè wèè mǎdte tefentè ke bǔtinnè ti Yiè nKuyie nkuú niùti wèè pí nku tǎmmú nè obeénti bè ò náké tì. Dí ò kùu nkédèite meyei nylsidayeeribe cuokè.

¹³ Kè Isidayeeribe boti kumou ti kèè kédepe ti Yiè nKuyie ke ténke báa mǎote de kó tefentè.

Isidayeeribe bo ntú nyii kuú ke kanninko mbekpàatibè

¹⁴ Kè dí ta dii mǎnni ketenkè ti Yiè nKuyie ndi duó nkè ke kàri ke dèè ke dó di bo tǎatémè okpàati kè wè ndi baké ibotí tei ì di fité i dǎrimè.

¹⁵ Ti Yiè nKuyie nkùu di te kù di benke wè, di we mpí ntikpàti di báa pí nhòmǎu wèè í tǔ di kó kubotí kou.

¹⁶ De kóo kpàati né bá ntú wèè mǎke sikiparisèí mediè nhò me mbáa tǎ mbenitibè Esibiti kè bè bo waá nsisèí ke yé ti Yiè nKuyie yetemè ke tǔ di báa na Esibiti kó mutentáá.

¹⁷ Ò me mbá ntú wèè mǎke benitipòbè péu bè yàa bo ò détinne Kuyie, ò me mbá mmǎke timáti péiti nè mesǎo mpéu.

¹⁸ Kè de kóo kpàati tǔoté dii mǎnni tikpàti ikuú niùbè nè Defiibe duó nkè bèè wári ikuú pátiri teri kóò duó.

¹⁹ Kè de kó dipátiri nduó o borè kè wè ndi kàa nyewe yemǎu o fòmmu mumǎu mieke. Kè dèe yie nkè wè ndé ti Yiè nKuyie kùu ò te, kéntú nde kó ikuú ò náa nke yè ndè dǎmmè, nè de kó itié nyimǎu.

²⁰ Kòò dǎdri memme tefentè báa ò ta kòo yèmmè ndò nhò pètè o kǎbe kè wèè bǔtinnè ikuú mai, memme okpàati yó nsǎkémè Isidayeeribe cuokè wenwe nè o yaábí.

18

Ikuú niùbè bo nte dè

¹ Ikuú niùbè Defiibe nè Defii kó kuwuú nkuumǎu, bè í yó mmǎke ketenkè Isidayeeribe kǎme, Isidayeeribe pǎa ndè ti Yiè nKuyie ndèè yó ntú be kó mudii.

² Bè í yó mmǎke ketenkè Isidayeeribe cuokè, bè yó mpí nti Yiè nKuyie ntómmú mmu ke de nyo, ke yé kù do ti mbè nákémmè.

³ Nte ikuú niùbè dò nke níi nte dè Isidayeeribe feu ì wūs Kuyie nyi mieke. Kè fenàáfè nfe yoo fepièfè bèè duó nyikuú niùbè kubakù nè muyèi nè tinauti.

⁴ Dí mbè duò ntidipànti kó yepārè nè menaà mpàmmè nè mekùò nnè di peciti di kēfì ti meketimè.

⁵ Kē yé ti Yiè nKuyie nkùù di te kuù tãátémè Defii nè o hí ibotí ímàu miēke kē bè bo pí nku tãmmù.

⁶ Defiibe bèè bo di tenkè yehékè yemàu be miēke, kòò mòu dós kékotení ti Yiè nKuyie nkùù di te kù tãátè dīl bōri,

⁷ ò baa nkè pí nti Yiè nKuyie nkùù di te ku tãmmù o kabe Defiibe tóbè bèè bo Kuyie nciētè miēke bè pímmè.

⁸ Be dīl níi yó mmàmù ke né yíénè ò yóó fité o kperè kēpétè dè.

Bèè sou nke tú bè nàa nKuyie mpānāahti nè bèè mēnke ti nàa

⁹ Kè di ta dīl mōnni ti Yiè nKuyie nkùù di te, kù yóó di duò nkèè tenkè di báá tekè de kó ketenkè yembè kētūmme be kó isòke bè dōòri ì.

¹⁰ Di miēke òmòu báá kuà o bire denitidaarè yoo denitipòrè kétuo, òmòu me mbáá kote tipāati. Beyuwùòmbè me mbá mbo, yoo bèè sòutinè yebakè, yoo benitiniòmbè.

¹¹ Òmòu báá bontè kusīnkù otòu, òmòu me mbá mbekù yetenkòrè, òmòu me mbá mboorí tinùbooti.

¹² Kè wèè dōò de kó isòke kó kubotí ò nàá nyisòke nyiè nwe, ìi te kè ti Yiè nKuyie nkùù di te kù yóó beti ibotí tei di likè.

¹³ Duónnè dimáa ti Yiè nKuyie nkùù di te páíí.

¹⁴ Kē yé ibotí di yóó beti ì kòrimè tipāati nti ke boorí tinùbooti, ti Yiè nKuyie nkùù di te kù me nyi yie ndi bo ndè dōòrimè.

¹⁵ Ti Yiè nKuyie nkùù di te kù yóó di duómumu wèè yó nnáa ku pānāahti kòò nni ndōnnè mí mMoyiisi, de yie nyóó yēnni di botí miēke nke, kè dí nyiè nhò dí nàa nti.

¹⁶ Di do ti mbekè ti Yiè nKuyie nkùù di te di do tókú dīi yie ditāri Odebu ke dā dí í dós kē nyo ti Yiè nKuyie nkùù di te ku tammè di mómamombe, di me nyi dós kénwúó nfehāādēēnfē di yàà bo kú.

¹⁷ Kè ti Yiè nKuyie nni nnákè ke dā: Bè béi nti wennimu,

¹⁸ m bo bè duónko wèè yó nnáa m pānāahti, kè wè nda dōnnè, ò yētiní bè botí miēke nke kè m bo ò duò n nāahti kè wè nti mbè nàa n yē ndè ndōmmè.

¹⁹ Kòò mòu í yie n yē wèè yó nnáa m pānāahti ò nákè ti, mī mómumu nyóó yūs nho to.

²⁰ Kòò mòu tu ò nàa m pānāahti, ke nàa n yí yē nwèe náké ti, yoo ò nàa ntibōnāahti de yie dí ò kù.

²¹ Kè dè yēmmè di bo ntoti di yēmmè ke tú: Yé ti níi bo yīmè kēbanté ti Yiè nKuyie nyi béinnè wè?

²² Wèè nàa m pānāahti nè n kó diyētiri kòò náké ke yē mmi nKuyie n tú timati yóó dōò, kòò béi nti í dōò, mí ndi Yiè nKuyie mī í ti béi, de yie nnákè tefentè kpeti nti. Di báá ò depe.

19

Disəri kó yehékè

¹ Ti Yiè nKuyie nkùù di te kù bo kuà yebotè yè kè di duò mbe ekè kè di kari kénhā be cēí.

²⁻³ Dí toté ti Yiè nKuyie nkùù di te kù yóó di duò nkèè tenkè itempē nyitāati, kētāatè bá kùù tempē dihei dimáa kédōò ice kékotenè, kòò mòu kùò oniti wèè cokè kéta di miēke késori.

⁴ Kè dè fiténè wè kòò määnè o kou tòu kè bè do í mōke timati de yie mbo na kécokè kéta de kó yehékè kó dimari.

⁵ Kè dè dō nhòmòu ta dikpáa ke dós kékōũ idēi ke neínè o népo ke kōũ mutie, kè tepitē feuté ke määnè o népo kòò ku, de yie mbo na kécokè kékote késori de kó yehékè kó dimari kēdeetè omáa.

⁶ Bè kùò wèè kou kòò miēke yonke kòò ò bèti ke dós kēpeite. Kè de kó dihei dētiri ò yàà bo ò ninte kuce kékua, ò me ndo í dō nkékua, ke yé ò do í ò mōkenēmè timati.

⁷ Deè kpéi nte kè n di duò ndinùù kè di bo tãátè disəri kó yehékè yētāati.

⁸⁻⁹ Kè di yie nke tū nti Yiè nKuyie nkùù di te ku kó yetannò n di duò nyè yie, ke kù dós, ke yie nku kpeti kù yóó yí kēpēkūmmemu di tenkè, kù do béi nkéikú kényē nkù yóó duò nkè di yembè. Di yí kētāatè disəri kó yehékè yētāati.

¹⁰ Memme di yó ndōorimè kè bè báá kuà òmòu wèè í càarè mùmamù.

¹¹ Kè dè me ndò nhòmòu níi nho kou kòò díi nke dintè kòò potè. Kòò ku kè de yie ncoke ke sòri de kó yehékè kó dimari,

¹² o eì kó bekótibèe tō nkè bèè ò pí nkéduò nwèè dós kēpeite kòò ò kùò.

¹³ Di báá ò kuò mmesémme, di yó mme nhò nkéyenténè be bo nkòumè bèè í càari mùmamù Isidayēribe cuokè, kè di dōari memme di bo mbo kè dè di naati.

Isidayēribe tenkè mánkè

¹⁴ Kè di kàri dìi m̀ǹnni di Yiè nKuyie nkùù di te kù di duó nkèè tenkè kè di bo kè tieke di báá tuo ndi pénnè kó yetárè di yembè dóu nyè, yèè benkú be tenkè m̀nku.

Ikuú ìi tukúnè wèè tu ò yà dèmarè

¹⁵ Kòo niti òmáá wèè tu ò yè dèè d̀d̀d̀, deè bá nsànnè kè dí kuò òmòù. Benitibè bèdèbè yoo bètàati bèè dò nkényè de kó tináànti kè tí béi.

¹⁶ Kòò mòu tòu nho kou tàù tìmatì kòò í tí yé,

¹⁷ bedé bèè tí tò tí Yiè nKuyie nc̄t̄t̄è ikuú niùbè nè bebeémbè bèè p̄i mmut̄mm̄ de kó yewe kè bèè tí beké.

¹⁸ Bebeémbèe tí wèríní mesàá, kè bè yà wèè tu ò yé kòò soúmmu ke toummu o kou tináànti,

¹⁹ dí ò d̀d̀ ò do d̀s kédòòmè o kou tàù. Di yó mme nh̄s nkédeite meyei ndi cuokè.

²⁰ Kè betòbèe tí kèè kámòote kufòwáá nke bá ndòori meyei ndi cuokè.

²¹ Kè wèè m̀e d̀d̀ di báá ò kuò mmesémmè kè wèè kùò oniti bèè ò kùò, kè wèè kpéétè o kou ǹn̄fè bèè kpéétè o kofe, kè wèè feuté o kou n̄n̄ni bèè feuté o kperi, kè wèè kèétè o kou ǹt̄t̄è bèè kèétè o kpete, kòò mòu kèétè o kou naàcètè bèè kèétè o kpete.

20

Bèè í dò nkéna kékote mudoò

¹ Di báátì dìi m̀ǹnni ke k̄ri ke bo dokénè di dootitòbè, ke ya be kp̄aris̄i nè be kp̄ar̄inaas̄i nè kun̄iti kè kù sù ke di p̄ēt̄è di bá ndé. Tí Yiè nKuyie nkùù di te, kùù di d̄n̄nen̄i Esibiti kù di bon̄emu.

² Kè di duún̄nè dìi m̀ǹnni di dootitòbè ke t̄nni dimáá ke bo bè do mudoò, ikuú niùbèe niitè kécóm̄m̄ dit̄nn̄ni ìkè,

³ kèbéi nke d̀: Kém̄m̄nè Isidayeeri be āp̄òmbè, yie ndè t̀t̀kè di bo dokénè d̄nd̄e di dootitòbè di báá yie nkè di k̄m̄b̀t̄i nduò, di bá ndé, di bá mbè ȳ̀k̀k̀ di báá bè yà kékpeute.

⁴ Tí Yiè nKuyie nkùù di te kù di n̄in̄emu ke bo dokénè di dootitòbè kè di deēt̄è.

⁵ Kè beh̄āp̄òmbè iw̄ēi yembèe beke beh̄āp̄òmbè ke d̀: Di mièke òmòù bomu wèè máá t̄c̄t̄t̄è ke í t̄e taá? De yiè ñkò nho c̄t̄t̄è ò yàá bo kù mudoò mièke kòò tàù mòu t̄e ta.

⁶ Òmòù bomu di mièke wèè b̄t̄innè mutie bè tumu f̄nȳi ke mu nyí t̄̀m̄ mu beà? De yiè nw̄t̄e ò yàá bo kù kòò mòu mu t̄̀.

⁷ Òmòù bomu di mièke wèè m̀k̄e dipoc̄enni ke mu nyí di t̀t̀t̀t̀? De yiè nw̄t̄e ò yà bo kù kòò mòu di t̀t̀t̀.

⁸ Kè beh̄āp̄ònkót̄ibèe béi nke d̀: Kòò mòu bo di mièke ke í ā dik̄m̄b̀t̄ wèè kò nho c̄t̄t̄è ò yàá bo tonne betòbè kufòwáá.

⁹ Beh̄āp̄ònkót̄ibèe nàkè dìi m̀ǹnni benitibè ke deè, kè bèe t̀t̀t̀t̀ bèè ni yet̄ir̄è kén̄i ndè ìkè.

¹⁰ Kè di t̀t̀kè dihei marì ke bo bè do mudoò, di p̄n̄ke bá mbè d̄n̄è dikp̄anni, dí mbè wantinè kunaatí.

¹¹ Kè bè yie nke di kpetè yecàkè, benitibè bèè kó dimáá bo de mièke, dí bè t̀t̀t̀t̀ kè bè d̀d̀ tidaatí kè bè p̄innè muheik̄ent̄mm̄.

¹² Kè bè yete kunaatí ke d̀s kè di dokénè, de m̀n̄ni di né pi be ei.

¹³ Tí Yiè nKuyie nkùù di te kù yóó di duómmu de kó dihei kè dí kuò benitidaabè bemou nè disiè,

¹⁴ k̄t̄t̀t̀t̀t̀ benitipòbè nè ibí nè inààke nè ipe nè sibòó, k̄heí be kper̄e bè m̀k̄e dè. Di dootitòbè kper̄e nde dí d̄e tieke, tí Yiè nKuyie nkùù di te kuù dè ndi duó.

¹⁵ Di yó mme ndòori yehèkè yèè di d̄t̄ir̄inè yèè í t̀ú di yóó kari dìi ei kpeye.

¹⁶ Di Yiè nKuyie ndi duó nyèè ekè de kó ibotí kpeye dí báá yóu d̄marè ye mièke kè dè nfòu.

¹⁷ Dí bèe k̄u páíí Itiibe nè Am̄riibe nè Kannah̄ā k̄be nè Nefiibe nè Efiibe nè Sebusiibe, tí Yiè nKuyie ndi nàkè ke ȳè ndi me ndò.

¹⁸ Kè di í d̀d̀ memme kè di bè teetè ke t̄nn̄e be kó is̄ake kper̄e di bo yet̄enè di Yiè nKuyie.

¹⁹ Kè di do dihei marì ke di pi kè dè m̀nt̄e di báá k̄ũ detie, dí nyo nde be ke báá dè k̄ũ, detie nyí t̀ú benitibè kè di bo ndè dokùnè.

²⁰ Di bo na kék̄ũ detie ndi yé kè dèè í p̄éi yebe bè yo nyè, k̄on̄nè dihei dìi di dokùnè di kó iduotí k̄embaanè di bo domè.

21

Òmòù bo kúmè kè bè í nyè wèè ò kùò de kó ikuú

¹ Kè di ta dìi m̀ǹnni tí Yiè nKuyie nkùù di te kù yóó di duó nkèè tenkè ke kè k̄ari, kè dè dò ndi yà kè bè kùò òmòù, kòò duó dikp̄áá, di me nyí yé wèè ò kùò,

² Ketenkè kó bekót̄ibè nè bebeémbè bèe k̄ote k̄eber̄i m̄f̄iè mm̄è sokè oc̄i nè de kó yehèkè de cuokè.

³ Kè bè yà dihei dii ò tàkénè, de kó dihei kó bekótíbè waá ndinaaseri bè í pĩrínè di mutòmúmù dii í buuté kunaádàdòridòú,

⁴ ké di kòtenè kukò nkùù í kũũ ku také, bè í kùutí dè, bè me nyí buatí mùmamù, ké dè pitè di fñíí kékua.

⁵ De mǎnni kè Defii yaábí ikuo niùbèè kote deborè, ti Yiè nKuyie nkùù di te kuú bè tǎatè, kè bè ní bo yú ku yetiri kèpá benitibè mesàà. Bèe kote kèyà bè ò kòute kè dè màmè kénáké obeénti mànnè tũ yeti.

⁶ Dihei kó bekótíbè bèè tókénè ocú duó dè, kè bèè niiti fenàáfè bè kùò fè ìnkè kukò,

⁷ kèbéí nke dǎ: Dè í tú tii ò kùò, ti me nyí yà wèè ò kùò.

⁸ Kè béí nke dǎ: Ti Yiè nKuyie nti cǐè ntínti a kó benitibè Isidayeeribe, a báá yie nkòò niti wèè í cǎarè mùmamù kòò ti bonté meyei ntínti Isidayeeribe a deetè bè.

⁹ Ti Yiè nKuyie mme ndó. Di yóó mme dǎari ke báá tǎ bè kùò wè kòò í cǎke mùmamù ò kó ice.

Isidayeeribe bo mpuokùmè bè pĩ mbè mudoò mieke

¹⁰ Kè dí do di dootitǎbè kè ti Yiè nKuyie mbè ànné di nou mieke kè di bè pĩrímù.

¹¹ Dí mieke kòò mǎu yà di pĩrímù tii daatí mieke, onitipòkù mǎu kòò yèmmè ò ta, ò bo na kóò tǔoté,

¹² kóò tanné ò cǐètè mieke, kòò nitipòkùu kuó ò yùti kékéké ò nónkúotí,

¹³ kédèite tidaayàatí ò do ā tì, kéceete titeti, kénkuá nho cice nè ò yǎ be kũũ nke dǎ otǎnkù, kòò né na kóò duánè.

¹⁴ Kè dè boní kòò ténke í ò dǎ, wèè ò yóu, kè wèè kote ò dǎ kè, ò báá ò fitè kécǎuté idíití ò me mbáá ò dǎò kudaakù ke yé wè ò puokamè kè bè wènné didóú.

Mpo dò nkénte dè

¹⁵ Kòò niti mǎu po benitipòbè bèdèbè ke dǎ òmǎu kè dè pèǎtè otǎu kè bè ò mǎkenè ibí, ò dǎ wè mesàà nkè wèè kó debire í tú Mpo,

¹⁶ ò bo mbè toti dii mǎnni bè dò nkénte dè, ò báá duó nhò dǎ wèè nitipòkù kó debire dèè í tú Mpo, wèè tu Mpo ò na nte dè, kèyóu ò bo dè duómmè ò í dǎ wè kó debire dèè tu Mpo.

¹⁷ Ò dò nkényému kédúò nhonitipòkù ò í dǎ wè kó debire dèè tu Mpo, Mpo kperè, kè dè duó nkè dè mmànnè ò duó ndè ò dǎ wè, ò duó ndè ò kó debire kuce mèdémè. Ke yé ò í dǎ wèè nitipòkù kó debire dèè tumè ò kó debíketirè ke dò nkétieke Mpo kperè.

Debire dèè yete ditoò

¹⁸ Kòò mǎu mǎke debire kè de to kperni kè dè í yíé nde cice nè de yǎ be kpeti, kè bè dè tiè nkè dè í dǎ kékèè bè yè mmù,

¹⁹ de cice nè de yǎ bèè dè pĩ nkékotenè dihei kó dibòri, dihei kó bekótíbè kàri dè ke bekù,

²⁰ kè bè naké ke dǎ: Ntenè ti bire, de to yeè kperni dè í yie nti kpeti, dè í ti dǎ ke yetiri ti kpeti, ke tú kudikétontíkù ke tú kunaáyákémúónkù.

²¹ Kòò èi kǎbe bəmǎu ò bústí yetàrè kékua kédèite meyei ndi cuokè, kè Isidayeeribe bəmǎu ti kèè kémǎote kufǎwáá.

Bè nùrínè wè kòò ku

²² Kè dè dò nhòmǎu dǎò meyei mmèè dò mbèè ò kùò, kè bè ò nùrínè,

²³ di báá yie nkè wè nyiè mmutie ìnkè de yiè, dí ò kũnnè de yiè ke yé bè nùrínè wè ò nte kè Kuyie ndǎò meyei mme dihei bè ò nùrínè dii mieke. Dí nyé ke báá sǎnkũnne ketenke ti Yiè nKuyie nkùù di te kù di duó nkè kè di bo kè kàri.

22

A kou kperè bo fetimè kàa dè pètè

¹ Kàa yà a kou òfè, fenàáfè yoo fepièfè kè dè cènti a báá dè yóu kè dèe feti, a dè tǎní kédúò nde yiè.

² Kè de yiè mme ndiétiri, yoo a í ò yé, á dè tǎní a cǐètè kè dè mbo ke kémúnè wèè dè te ò bo mbéketenímè kè dè tǔoté.

³ Di yóó me nyí bá kè di yà musámmarímù mmu, yoo diyaábòri, yoo dèmarè cénke dèè feti, kàa dè yà a bá mbúútóò de kpéí.

⁴ Kè di yà di kou mǎu kó musámmarímù, yoo ò nàáfè, kè dè duó kuce, di báá yóu kè de yiè nní nhàri omáá, dí ò teennè kè dè íi.

Deterè deterè péu Kuyie nyete dè

⁵ Onitipòkù mǎu báá ànné onitidù kó tiyàatí, onitidù mǎu me mbáá ànné onitipòkù kó tiyàatí. Kè wèè dè dǎò ti Yiè nKuyie nkùù di te kù ò wùó, nyisǎke nyiè nwe.

⁶ Kàa kèrì kuce ke ya tinòriyìtènti mutie, yoo ketenke kè tenàtè òke te bí a báá tètè tùóté nè te bí.

⁷ Á yóu tenàtè kè tètè íté, kàa deite te bí, kè dèe yie nkè dè nda naati kàa nfòù kèmante.

⁸ Kàa maá təcẹpàntè á okùnne iduotí, kè dèe yie nkòò mǎù báá donní kékú, kàa tuatí ice.

⁹ Di bá mbuati idibotí idéí fínýí kó depaa mmieke, kè di mè dǎò dè bo ntú dèè cǎhné Kuyie nkpréí.

¹⁰ Di bá mbuummu kunaadǎdǎridǎú fèndǎfè nè musǎmmarímú,

¹¹ di bá nhǎà tiyǎdǎti tìi kǎkénè mupaakonkperímú nè tipeciti kè duòke.

¹² Dí nhǎà di yaabòrè mǎnke iyaayúó yínǎà.

Ikuó ìi tukúnè benitipòbè

¹³ Kòò mǎù tùóté onitipòkú kè bè duó, kè dè boní kòò ténke í ò dǎ,

¹⁴ kè sǎnkùnne o yètírí ke yí: N tùóté de kóo nitipòkú kè ti wènné didǎú, kè n sǎ nhò dié nke yíétému onitidǎù.

¹⁵ Osapàà ncice nè o yǎ, bèe tùóté dèè benkú ke dǎ mbè kóo sapàà nýí yé onitidǎù, kékotenè beheikènkótibè kàrì dè, ke bekú kè bè benke,

¹⁶ kóo cicee náké bekótibè ke dǎ: N duǎmmu we nnitidǎù n kóo sapàà, kòò puoke ke ténke í ò dǎ,

¹⁷ ke tú n kóo sapàà nfòmму í wenni, ke tú o yà n kóo sapàà nduǎnèmè onitidǎù. Ntenè dèè benkú n kóo sapàà nýí yíétémè onitidǎù. Bè yóó me nýí kèpínte kuyàakú bè duó kùù ìnkè meketimè kè kù tèi meyíi bekótibè ìikè.

¹⁸ Kè bekótibèe pí nde kóo nitidǎù kóò puotí,

¹⁹ kéduó nkòo yietí osapàà ncice medítibii ntekòutè (100), ke fǎó nhò sǎnkùnne Isidayeribe kóo sapàà nwèè í yé onitidǎù o yètírí, kédeé ké nhò po ke ténke báá ò yete nè bè bo mbomè.

²⁰ Kè dè me ndò mbè náà nti tu timǎmmǎnti, kè bè í yà mùù benkú de kóo sapàà ndo í yémè onitidǎù,

²¹ bèè ò dènnè o cice cìtètè bòrì, kè de kó dihei kabee ò bùstí yetárè kékua. Ke yé ò dǎdǎmè Isidayeribe ci dè, ke duǎnè onitidǎù ke kpaá bo o cice cìtètè. Di yó mme nhò nkédeite meyei nylsidayeribe cuokè.

²² Kè dè me ndò ndi yà onitidǎù mǎù kòo duǎnè onitipòkú wèè ye, bedé dí bè kùù. Kè meyei ndeite Isidayeribe cuokè.

²³ Kè dihei marí mieke me nni nke di yàmè onitidǎù mǎù màánè dè osapàà nwèè màke didacènni kòò ò duǎnè,

²⁴ di bè dènnè dihei bòrìnuù, ke bè bùstí yetárè kékua. Kè de kóo sapàà nkú ke yé bè ò pírmè bá ò í kuó nkè bè bo ò teennè, kè onitidǎù kú ke yé ò pírmè o kou tǎù pokú kéduǎnè. Di yóó mme nhò nkédeite meyei nylsidayeribe cuokè.

²⁵ Kè dikpáà mieke me nni nke onitidǎù mǎù màánèmè osapàà mmǎù kòò màke didacènni, kòò ò pí nke duǎnè, bèe kuó onitidǎù omáà.

²⁶ Dí báá kuó desapùmbire, dè í dǎdǎ meyei mmèè dǎ ndí dè kùù. Dè dǎnnè onití bo dinté mèmme o kou tǎù kóò poté kékua.

²⁷ Ke yé bè màámè dikpáà ndi òmǎù do í kè bo, kòo sapàà mbo kuó nkè wèè ò deeté.

²⁸ Kè dè me ntu onitidǎù mǎù weè màánè osapàà nwèè í yé onitidǎù, ke í màke o dacènni kòò pí ke duǎnè, kòò mǎù bè yà,

²⁹ de yiè nyietí osapàà ncice medítibii sipisínùmmú kóò tùóté képuoke, ke yé ò wè pírmè ke duǎnè, ò báá ò yóu nè ò bo mbomè.

23

¹ Òmǎù báá duǎnè o cice pokú mǎù. A báá fietè dèè tu a cice kperè.

Benitibè bèè í kókè Kuyie nkabe mieke

² Kè bè fǎnte onitidǎù mǎù, yoo bè kéété o takoncíè, ò bá nkókè ti Yiè nKuyie nkabe mieke.

³ Kè Isidayeribe mǎù tùóté onitipòkú wèè í tú be kó kubotí kou, kè bè peité debire. De kó debire bá nkókè ti Yiè nKuyie nkabe cuokè nè be yaabíó kètuakenè kutǎnkú tepítè kòku.

⁴ Amóniibe nè Mǎabiibe bè í yóó kǎore diyie marí ti Yiè nKuyie nkabe mieke bá nè be yaabíó, titǎntí tepítè bè báá kǎore ti Yiè nKuyie nkabe mieke.

⁵ Ke yé bè do í di conèmè menie nnè mudii di do yè dii mǎnni Esibiti kénhǎ kuce. Bè do pètínke yúní Beǎó bire Badammu nwe Peǎó ei kou Mesopotamii tenké kóò cu kòo bo di bǎnté kusǎnkú.

⁶ Ti Yiè nKuyie nkúù di te kú me nýí kèité Badammu kpeti, kòò bo di bǎnté kusǎnkú. Ti Yiè nKuyie nkúù di te kú do pètínke ceete de kó meyei nkè mèe náà mmesàà mme, kú di yárái mèè kpéí.

⁷ Nè di bo mbomè di bá nwanti de kó ibotí idé bo mæ̀temè mesàà nyoo bè bo mbomè kè dè bè naati.

⁸ Di báá wénté fenənsɪnfɛ Edəmiibe, bè tu di kəbe mbe. Di me mmúnke báá wénté fenənsɪnfɛ Esibiti kəbe ke yé di do bonímè beè kó dihei.

⁹ Be yaábí kó kutə̀nkù tǎ̀nkù bo na kékə̀ore ti Yiè nKuyie nkəbe mieke.

Desɪnnè í dòm̀mè kénkəkè diháap̀nkari

¹⁰ Kè di yeti dii m̀nni ke kari ke bo dokénè di dootitabè, dí ndake dèè bo sɪnk̀unne diháap̀nkari de kpéí.

¹¹ Kè dè dò ndi mieke, kòo ǎap̀nti m̀ou duó keyènkè ke yà tidə̀uñti, kòo taniè nyè, ò sɪntemu. Wèe yè diháap̀nkari ke báá konni kè diyìè kpaá.

¹² Kè kuyuoku yuoté wèe wu. Kè diyìè ntatoo kè wèe konni diháap̀nkari.

¹³ Di mməke dibòri dii cié, ke nke ntaà ke yó.

¹⁴ Bá wèe ǎap̀nti mməke tekábùtè, kòo ta ke ni ke deè, wèe dátínnè.

¹⁵ Kè yé ti Yiè nKuyie mbomè diháap̀nkari ke yóo ndi kánké, kéánnè di dootitabè di nou mieke. Diháap̀nkari yó ntú dii cáá ndindi ke wenni. Kè ti Yiè nKuyie nkùu di te kè kù báá yà dèmarè kè dèe ku pǐ nyisié kè kù di búttinnè.

Kudaakù bo cokémè

¹⁶ Kè kudaakù makù cokénè ku yiè nke s̀ori di kó dihei, di báá kù dènnè ké kù t̀ɛ̀nnè ku yiè.

¹⁷ De yiè nni nkari di cuokè dihei mari ò dó dii b̀ori, di bá nhò diimmu mesémmè.

Isidayeeribe í dòm̀mè kénsǎ̀urí bemaá

¹⁸ Isidayeeribe mieke onitipòkù m̀ou báá naá nwèè dauti dautinè benitidaabè, onitidòu m̀ou me mmúnke báá ndauti dautinè benitipòbè.

¹⁹ Di báá yie nkè de kó benitibè kóo m̀ou tǎni Kuyie nc̀ɛ̀tè mieke de kó idiítí ke bo deitenè dinù ò d̀ounnè di Kuyie, ke yé ti Yiè nKuyie nkùu di te kù dè wùómmè isəke nyi.

A bo pentemè a kou dèmarè kéndó kécònte

²⁰ Kàa pènte a kou t̀ou idiítí yoo tidiiti a bá nwanti ticònti.

²¹ Di bo na kéncaú ticònti bep̀òbè borè kémbúúttí di kəbe. Di yóo ta dii m̀nni ketenkè kékari dí ntú nde kó ikuó kè dèe yie nkè di Yiè ndi d̀o mesàà ndi t̀ommú muməu mieke.

Isidayeeribe bo ndəummunè m Kuyie ndinùu

²² Kòo m̀ou d̀ounnè Kuyie ndinùu ke yé nhò bo d̀o timati, ò báá ɔte, kòo ɔte ò cakemu kè Kuyie nyóo tí nhò beke.

²³ Kè di í d̀ummu nè yenò Kuyie dè í tú meyei.

²⁴ Di né nyé kè wèe d̀ounnè Kuyie ndinùu, wèe di d̀ò kət̀unne weti weti ò di d̀ounnè ti Yiè nKuyie ke yé nhò yóo d̀oamè. Ke yé nè a yèmmè mme a kù d̀ounnè m̀ou dinùu.

Ikuó ù tukúnè Isidayeeribe bo ntə̀imè yetebe

²⁵ Kàa ta a kou t̀ou kó kupaku mieke a bo na kət̀u fɪnyí kó yebe kécááké kénsannè a d̀o m̀è botí, a né báá súo nkéto kékònnè.

²⁶ Memme kàa p̀enké a kou t̀ou kó kupaku mieke a bo na kéúntè nè a ǹutè tidiiti kécááké, a né báá túoté disie kékéí.

24

Oniti bo betimè o pokù

¹ Kòo m̀ou túoté onitipòkù, kè dè boní kòo ténke í ò d̀o, ò yà m̀è kpéí ndèmarè de kòo nitipòkù ònkè, ke í dè p̀ensiri, wèe wəri dipátiri meyatimè kperi kóo duó nkóo b̀eti o c̀ɛ̀tè.

² Kòo kò nhò bo na kéwaá nhonitidòu t̀ou kéyenke.

³ Kè de kóo nitidòu me ntó í ò d̀o, wèe wəri meyatimè kó dipátiri* kóo duó nkóo b̀eti. Kè dè me ndò nhò kumu,

⁴ onitidòu wèe do ò túoté meketimè ò í m̀ake kuce ke bo wète kóo túoté képuoke ke yé wèe ò b̀etimè, kòo yenke onitidòu t̀ou ke sɪnte. Dende dò nyisake nyi ti Yiè nKuyie nyiikè. Di í d̀o nkétunne de kó meborime botí, ti Yiè nKuyie nkùu di te kù di duó nkéè tenké mieke kè di yóo kè kàri.

Wèe bo túoté o pokù bàm̀bà nkó ikuó

⁵ Kòo m̀ou túoté o pokù bàm̀bà di báá ò k̀atenè tiháap̀nti nè muwèrimú yoo di nhò duó mmutə̀mmú mamù, di ò yóu kè wè mbonè o pokù kè bè yo ndiwèl ke d̀ò dibenni d̀imáa.

A bo pentemè otə̀u a kperɛ

* **24:3 Meyatimè kó dipátiri:** Wénté Matie 5:31 nè 19:7 nè Mariki 10:4.

⁶ Kàa kou màù pènte a kperε marε ke bo da yietí, a báá túóté ò nàà yoo o nàntèmbiku ke yé deε temé kòò fòù.

Òmòù báá pī nhotòù kéfíté

⁷ Òmòù báá yúúúkú o kou tòù kòò dòò kudaakù yoo wèe ò fité, kòò màù mè dòò de yié mbèe ò kù, di yó mmε nhō kédeite meyei ndi cuokè.

Ikuú ìi tukúnè mumòmmú mùù dònne tikònti mù bo pī nwé

⁸ Dí mpí nyitié n nàké ì, ikuú niùbè Defiùbε kè bè ì ndi nàké, ìi tukúnè mumòmmú mùù dònne tikònti.

⁹ Dí dentení ti Yié nKuyie nkùù di te kù do dòò dè Midiyammu † di do yè dii mònni Esibiti.

Ikuú ìi tukúnè a bo pentemé a kou tòù dèmaré

¹⁰ Kàa pènte a kou tòù, a báá kòte kéta o cīètè kétúóté dèmaré o kperε a ò pènte dè kpéí,

¹¹ Kàa kotoo á mbo ditowaà, kè wèe túóté ò dò nké da duú ndé, kè da duú.

¹² Kè de yié mmε ntu ocīri a báá yie nkòò da duú ndèe yié nha cīètè.

¹³ A dè nhò tēñé kè diyie mu nyí ta, kòo yaàbòri ndi ò daati di, a di nhò duú nkè wèe dáátí, kémòò ti Yié nKuyie nkó mesàà nha kpéí, kè ti Yié nKuyie nkùù di te banté a dòòmè dèe wenni.

Dì bá nsou mbεcīribè ke bè yo

¹⁴ Dì báá di wèe tu osenniwè, ke tú ocīri o tōmmú kó idííti kè nsà kè di kou nwe yoo opòò ke né bo di kó dihei mieke.

¹⁵ Dì ò yietí o kperε kè diyie mu nyí ta, ke yé ò tumé ocīri nwe di bá nhòtí di bo ò duómme ò kperε, kè meε dake ò bo kuónnè ti Yié nKuyie nkùù di te kè kùu dí tóu nde kó meyei.

Bá wè ò dò nkényé ti

¹⁶ Dì í dò nkékuò debire cice yoo de yō debire yei nkpeí. Dì í dò nkékuò debire de cice yei nkpeí, nyoo de yō kōme. Bá wè ò dò nkékú o mómmuo nho yei nkpeí nke.

Isidayεribe bo mbekúmè tibeénti kè dè mà

¹⁷ Dì bá mbekúnè siyáábisi kè sou mbepòòbè bèè di bonè nè iciribí, di báá fiεte okúpokù kó tiyáati ò túóté di kperε dè kpéí.

¹⁸ Dì dentení di òo túmè tidaati Esibiti kè ti Yié nKuyie nkùù di te kè kù di deεtε, deε kpéí nte kè n tu dí ntù nku tié.

¹⁹ Kè di deí dii mònni di diiti ke iíté ntimatí kupaku mieke, di báá wεte kè ti túóté, dí ti yóu bepòòbè nè iciribí nè bekúpobè kpéí nkè dεe yie nkè ti Yié nKuyie nkùù di te, kè kù di dòò mesàà di kperε di dōri dè demou mieke.

²⁰ Kè di níi tōù dii mònni odifíε kó yebe, di báá déri yèè kpaá, di yé yóu bepòòbè nè iciribí nè bekúpobè kpéí.

²¹ Kè di tōù fíníyí kó yebe, di báá déri yèè kpaá, di yé yóu bepòòbè nè iciribí nè bekúpobè kpéí.

²² Dì báá yè ndi do túmè tidaati Esibiti, deε kpéí nte kè n di duú nde kó ikuú, kè di bo nyí tū.

25

Tibeénti kó ikuú duú ke dòmmè

¹ Kè bèmabé kpa nke kàtení, di bè bekénè kédeite wèe í naati, kényūó nho to.

² Kè dè me ntu wèe í naati dè dò mbèe ò puotímu, obeéntii duú nkè bèe ò tāū nketenkè kóò puotí, bè ò bekénè ke yà kòò càke kè dè màmmè.

³ Dì báá puotí òmòù kè dεe pēētε tiyēiti sipisínàà, ke yé kè di sàké kòò puotí di yàà bo ò dii nyifei di iikè.

Fenàáfε kó medonnimè

⁴ Dì báá táú nfenàáfε nùù fε puotí dii mònni tidiiti.

Okúpokù wèe í mōke dεbirε

⁵ Kè dè dò ntecīètε matè kó bedapàmbè bo kè be kóò màù ku ke í mōkenè o pokù dεbirε, de kóo nitipòkù báá yé kéyenke dikpáá, o danàà nhò túóté képuoke.

⁶ Kòò peitε dèe bíketirεε sòatε de cice yètiri kè dεe yie nkòò cice yètiri nkpaá bo Isidayεribe cuokè.

⁷ Kè de kóo nitidòù yete ò bo túótémè o ponàà nképuoke, de kóo nitipòkù kote Isidayεribe kó bekótibè boré dihei kó dibòri, kè bè nàké ke dò: N danàà nyetemu ò bo n túótémè kóo kou yètiri nkpaá Isidayεribe cuokè.

⁸ Kè dihei kó bekótibè ò yu kóò beke, kòò baa yete ke tú, ò í dó kétúóté o ponàà nképuoke.

† 24:9 **Midiyammu:** Wénté Mukétímù 12:10.

⁹ De kóo nitipòkù ò tǎǎnnè kǎǎtè o neùti kǎsute o ìkè tinǎntǎùti kǎbèi nke dǎ: Bè ǎǎ yí mie mme wèè yete ò bo maámè o kou cǎtè.

¹⁰ Kè bèè yú de kó tecǎtè ke dǎ: Tenéhùtécǎtè.

Dèè í dò nkédòò ò dikpànni mieke

¹¹ Kè benitidaabè bedé kpa, mbe mieke kòò màù kóo pokù cokéni ke bo pate ke dǎ kédèetè o dòù bè na wè, ke pí nho dòù kpantidèntòù takuò,

¹² di báá kuó nde kóo nitipòkù mesémme, dí kǎéetè o nòùtè.

Kàa dòò kupotaá á ntù ntimómmoniti

¹³ Di bá ncǎti di yǎrè timáti tui dakù cidóò ìnkè kè timati n cǎé kè titeti yau.

¹⁴ Di bá mbeúnè di potanti yebò sámǎpǎyè nè yediye kè ye díiti mà.

¹⁵ Di cǎmmùnè tui máti cidóò tui ntú tui cǎéku mà, kè di beúnè yèè bo ntú yèè mà, kè dǎe yie nkè di nfòù kǎmǎntè ti Yiè nKuyie nkùù di te kù di duó nkèè tenkè ìnkè.

¹⁶ Kè di dǎari memme ke sou nditabè dè tu isǎke nyi di Yiè nKuyie nkùù di te ku ìkè.

Amadesiibe nè Isidayeeriibe bè dokumu sǎá

¹⁷ Dentenni Amadesiibe do di dòò dè kuce di yènni dii mǎnni Esibiti.

¹⁸ Bè do oke kuce nku ke dimmù di kǎbe bèè òu ke tǎti di fǎnkúò, ke bè kòù, bá bè í dé Kuyie.

¹⁹ Bàmbà mmie nti Yiè nKuyie nkùù di te kù yóò di dǎetǎnèmu di dootitabè kè di kǎnne bàmmùù ketenkè kù yè nkù yóò di duó nkè mieke. Dí kuó Amadesiibe boti kumǎu páíí, kutenkù duómè. Di báá ti yè.

26

Ti dò nkénduòmmu Kuyie ntidiketiti nè dèè tu depíndè

¹ Kè di ta dii mǎnni ti Yiè nKuyie nkùù di te kù di duó nkèè tenkè kè di kè cǎutè ke kàri.

² Kè di kúúti, di deite di diketiti kǎánnè temámbòòtè mieke kǎtǎni dibòri ti Yiè nKuyie nkùù di te kù tǎatè di kè bè dè yu ku yetiri.

³ Dí kǎte kǎyà ikuó niùti wèè pí mmutǎmmù de mǎnni kǎbèi nke dǎ: M béimmu yie nha Yiè nKuyie nkùù da te ku ìkè ke tú, n tǎkemu kù do béi nkéiku kè dǎ kù yóò duó nkèè tenkè ti yembè.

⁴ Kè ikuó niùti cǎutè a tǎni dè, ke dè ìrínè ti Yiè nKuyie n#wǎstǎnni ìkè.

⁵ Kàa béi nti Yiè nKuyie nkùù di te ku ìkè ke dǎ: N cice do tú Aramu boti kou nwe, ke tú ocienti, kǎtuake Esibiti, kè benitibè sámǎpǎ ò neínè. Kóo kari, kè ti boti sùù nkékpkenke.

⁶ Kè Esibiti kǎbe ti dii mmesémme kè ti fǎú kè ti dǎò tidaati.

⁷ Dè me nyi kè ti kuǎnnè ti Yiè nKuyie nti yembè do tui nkù, kè kùu keè ti dabùò, nkéyà ti bo mǎè sémmè mieke, nè bè ti fǎúnkómè.

⁸ Kè ti Yiè nKuyie nti dènneni Esibiti ke benkú ku wǎrimù, ke dòò tidiatè nè mebenkùmè mèè duó tǎkǎmbùùti.

⁹ Ti Yiè nKuyie nkùù te kè ti tǎòke kù ti duó ndiì ei menaamiè nnè mecekùò ndè pǎù ndè.

¹⁰ Dèè kpéi nte kè m pǎni ti Yiè nKuyie nkùù n te tidipanti, kù ti duó nkèè tenkè kpeti.

Kàa dèè memme á dè ìrínè a Yiè nKuyie nkùù da te ku ìkè, kǎkǎnke kè kù bántè.

¹¹ De mǎnni kè diwèi nda bo ti Yiè nKuyie nkùù da te kù da dòò mèè sǎá nképí fǎ nnè a cǎtè kǎbe nè Defiibe nè bepǎòbè bèè bo di kó ketenkè mieke.

Isidayeeriibe dò nke ní duó ndè dibenni tǎánni Kuyie

¹² Dibenni tǎánni kè di deite di diiti ke dèè, dí ti berí kédèite depíndè ke duó nDefiibe, nè bepǎòbè nè iciribi nè bekúpobè bèè di bonè, kè bèè pété kédí kǎnsànnè.

¹³ Memme bá wè bo nákémmè ti Yiè nKuyie nkùù di te ke dǎ: N duómmu dèè dò nkéduó nDefiibe nè bepǎòbè nè iciribi nè bekúpobè, ke tǎnnè a dóù ndinùù ke yè ndè ní ndòmmè, n yí yè ndèmarè, n yí yóu dèmarè.

¹⁴ N do kari dii mǎnni mukúù, n yí di de kó dèmarè, m me ndo í deite dèmarè n sǎ ndiì mǎnni, yoo m pǎ de kó dèmarè ocíi. N Yiè nKuyie nkùù n te, n tǎnnemu a kpeti timǎu, nè a tannò a n duó ndè.

¹⁵ A cǎsǎatè bo kǎfínkè nke, wénténi kédòò a nitibè Isidayeeriibe mesàà nnè ketenkè a ti duó nkè, a do béimmu kǎiku ke dǎ, a yóò duó nti yembè ketenkè menaamiè nnè mecekùò ndè pǎù nkè.

Kuyie ntǎatémè Isidayeeriibe

¹⁶ Ti Yiè nKuyie nkùù di te kù duómmu yie nyIsidayeeriibe dinùù ke tú: Bá wè ò ntú ku kuó nè ku tié nkéndǎari dè yè mmù nè o yèmmè memǎu nè o wènni dimǎu.

¹⁷ Dì duò nkè di Yiè nKuyie béimmu yíe nke ìkú ke yē nkù yóó ntú di Yiè nKuyie nkù di te, ke nsà kè di tū nku kó kuce nē ku kuó, nē ku tannò nē ku tié nke dǎori dē yē mmù.

¹⁸ Tí Yiè nKuyie nduò nkè di béimmu yíe ke ìkú ke yē ndi yó ntú ku kǎbe ke kù di te, kè di tū nku tannò yemǎu kù di nǎkè ke yē ndè ndómmè.

¹⁹ Dì Yiè nKuyie nkù di te kù dǎ dǎ mbaké yeboté yemǎu kù dǎdǎ yē, kè nyè kpeñninè, kè di yètirì nyè feínè, kè di sǎnni nyè dǎunè. Kè di ntú kubotí kùu cǎá, nti Yiè nKuyie nkù di te, kù ti ndi nǎkè.

ISIDAYEERIBE BAÀMME METAUMME KÓ DIBANNI

27

Kuyie nyèmmè Isidayeeribe fíi nyetǎrè ditǎri Ebaadi

¹ Kè Mǎyíisi duò ndinùù Isidayeeribe ke dǎ: Dì ntú n di duò nyii kuó yíe nyimǎu.

² Kè di sènté dìi mǎnni kukó nSuditèè ke bo ta ketenkè ti Yiè nKuyie nkù di te kù di duò nkè, di túóté yetǎrè diyè kè yè fíi, nkè yè mǎ mmumǎmmu péimù,

³ kéwǎri yè ìnkè ikuò ndi tié nyi imǎu, kè di pèèté kukó nSuditèè ke bo ta ketenkè ti Yiè nKuyie nkù di te kù do béi nkéikú ke dǎ kù yóó duò nkè di yembè menaamiè nnè mecekùò ndè pǔò nkè,

⁴ kè di sènté kukó nSuditèè dí fíi nyetǎrè n di náá nyèè kpéi nyíe Ebaadi tǎri ìnkè, kè yè mǎ mmumǎmmu péimù.

⁵ Dí dè maá diwǔòtǎnni ti Yiè nKuyie nkù di te nē yetǎrè di í ciéké yè nē timátí kó kunenkù makù.

⁶ Yetǎrè di bo maánè yè diwǔòtǎnni ti Yiè nKuyie nkù di te, di báá yè ciéké. De kó diwǔòtǎnni ìnkè nke di yóó fiémè ti Yiè nKuyie nkù di te iwǔò kétuó.

⁷ Dí kù fié iwǔò metaumme kpeyi di yóó dè nyi di, ti Yiè nKuyie nkù di te ku ìikè nē diwèi.

⁸ Dí wǎri yetǎrè yenyè ìnkè Kuyie nkuò náañti timǎu, kè dè nfei mesàà.

⁹ Memme Mǎyíisi nē ikuò niùbè nē Defiibe kè bèè náké Isidayeeribe bǎmǎu ke dǎ: Cíékénè, kémmùnè! Yíe ndi náá nti Yiè nKuyie nkǎbe mbe.

¹⁰ Yiennè tǔnké kù di náá nti yíe nkétǔnne ku tannò nē ku kuó kù di náá ndè yíe.

¹¹ Dè kó diyíè ndi Mǎyíisi duómme Isidayeeribe dinùù ke dǎ:

¹² Kè di sènté dìi mǎnni kukó nSuditèè: Ntenè bèè yóó deke ditǎri Karisimmu képǎ mmesàà nyIsidayeeribe: Simmeòò nē Defii nē Sudaa nē Isakaa nē Sosefu nē Bensamee naámùnti kǎbe.

¹³ Dè mǎnni kè Dubenni nē Kadi nē Asee nē Sabunǎu nē Danni nē Nefutadii bèè naámùnti kǎbe yóó deke ditǎri Ebaadi ìnkè kémbuò nkusìnkù.

Meyei ntepitè

¹⁴ Dende Defiibe yóó píékámè Isidayeeribe bǎmǎu ìikè ke dǎ:

¹⁵ Wèè bo waá dibòò mari yoo wèè bo yíe ntimátí kéuté kè dèè náá ntetenkaanitè, kòò tē sǎnne, dè dò nyisǎke nyi di Yiè nKuyie nkù di te ku ìikè. Kè wèè dè dǎdǎ de yíè mbo yà. Kè Isidayeeribe bǎmǎu cóúté ke dǎ: Dè mme ndò.

¹⁶ Kè wèè í dake o cice nē o yǎ be kpéi de yíè mbo yà. Kè Isidayeeribe bǎmǎu cóúté ke dǎ: Dè mme ndò.

¹⁷ Kè wèè fǔù nho cǎpǎetítǎu kó mupérímù mǎnku kó ditǎri de yíè mbo yà. Kè Isidayeeribe bǎmǎu cóúté ke dǎ: Dè mme ndò.

¹⁸ Kè wèè fétinne kuyùònkù, de yíè mbo yà. Kè Isidayeeribe bǎmǎu cóúté ke dǎ: Dè mme ndò.

¹⁹ Kè wèè beké siyáábisi kó tibeénti okúpokù ìnkè, yoo dǎciribire, yoo opǎò, de yíè mbo yà. Kè Isidayeeribe bǎmǎu cóúté ke dǎ: Dè mme ndò!

²⁰ Kè wèè duónè o cice pokù, de yíè mbo yà! Ke yé ò fietamè o cice kperè nde. Kè Isidayeeribe bǎmǎu cóúté ke dǎ: Dè mme ndò!

²¹ Kè wèè duónè fǎǎfǎ mafé, de yíè mbo yà! Kè Isidayeeribe bǎmǎu cóúté ke dǎ: Dè mme ndò.

²² Kè wèè duónè o tǎū yoo o yǎ yanti kou nwe yoo kè bè wè mbe yǎ ke cǎá mbe cice, de yíè mbo yà! Kè Isidayeeribe bǎmǎu cóúté ke dǎ: Dè mme ndò!

²³ Kè wèè duónè o pokù yǎ de yíè mbo yà. Kè Isidayeeribe bǎmǎu cóúté ke dǎ: Dè mme ndò!

²⁴ Kè wèè poté o kou tǎu kòò kǎute, de yíè mbo yà! Kè Isidayeeribe bǎmǎu cóúté ke dǎ: Dè mme ndò!

²⁵ Wèè cóuté ticuuti ke kùò wèè í cǎàrè mǎmamù, de yíè mbo yà! Kè Isidayeeribe bǎmǎu cóúté ke dǎ: Dè mme ndò!

²⁶ Kè wèè í tǔnne ikuò ìi nyèmmè, de yíè mbo yà! Kè Isidayeeribe bǎmǎu cóúté ke dǎ: Dè mme ndò!

28

Kuyie ntumè kù yóó dǎdǎ Isidayeeribe mesàà

¹ Ké di kènté ti Yiè nKuyie nkùù di te ku tannò n di tiè nyè yie nke yè yie nke dɔori yè yè mmù. Dè m̀nni ti Yiè nKuyie nkùù di te kù bo duò nkè di botí kpenke kèpèté ibotí imòu ì bo ketenkè ìnkè.

² Ké nsà kè di yie nke kènté kù tu mù, nte kù yóó di dɔò mèè sàà:

³ Kù yóó dɔòmu mesàà mbèè bo dihei mieke nè bèè bo depaa.

⁴ Kè di pié kèsùù nkè di diiti mpeí mesàà, di nàake nè di pièti kè dèe sùù.

⁵ Kè di níí kǎù di diiti kèpié ndi mèmmeí, bá muyuo mbáá kuoté di conkuye mieke.

⁶ Di níí yó nyeti kè ku sàà ndi bonèmu kè di nkùntini kè mè di bonè.

⁷ Kè di dootitòbè me ndi do diì m̀nni ti Yiè nKuyie nkùù di te kù duò nkè dí bè na. Kè bè do korini ke kèrini kuce kùmáà bèe coké kètùnne ice iyiekè.

⁸ Kù bo di dɔò mesàà ketenkè kù di duò nkè mieke. Kè di buò mpiéké tidiiti, kè di dɔori de kó dimàà nyié.

⁹ Ti Yiè nKuyie nkùù di te kù yóó di dɔò kubotí kùù cǎá nkùnkù ku kpéi kè nsà kè di yie nku tannò ke tũ nkù yè ndi ntũ nyii ce, kù ti mbéi nke ikú.

¹⁰ Mèmme ibotí ì kó dimàà bo ketenkè ìnkè imòu ì yóó yàmè ti Yiè nKuyie ndi cǎánnémè ku kpéi nkè ndi dé.

¹¹ Di Yiè nKuyie nyóó di dɔòmu mesàà kù do béi nkéikú ke dɔ kù yóó duò nkèè tenkè di yembè ke mieke, kè dí pié kèsùù kè di wūs sùù nkè di diiti mpeí.

¹² Ti Yiè nKuyie nyóó kpetému yewetibòrè kédus nkè fetaafe ñniù fe m̀nni kè kù di dɔò mesàà, di dɔori dè demou kè dè nyié, díi yó mmàke ke penni ibotí tɛi. Di báá mǎnté kè ì di pente.

¹³ Ti Yiè nKuyie nkùù yóó di níí nyibotí imòu ìkè di báá tũnne de f̀nkùò, díi yó nni ibotí imòu bá diì m̀nni, kè nsà kè di yie n di tiè nku tannò yè yie.

¹⁴ Di báá yóu di bo mpĩmmè n di tiè nti yie, kè ti bütinné kèfié iwūs yebakè.

Kuyie ntumè kè Isidayeeribe yete ku kpeti kùu bè potè

¹⁵ Kè di yie nke kènté de kó itié, di yóó yà mèè sàà mme ti Yiè nKuyie nkùù di te ku kó dinùù, m me ndi tiè ndi yie. Kè di me nyete ke í tũnne ku tannò nè ku kú

¹⁶ kù bo cǎá bèè bo dihei nè bèè bo depaa.

¹⁷ Tidiiti báá ta di mèmmeí mieke, muyuo mme mbáá buoté di conkuye mieke.

¹⁸ Kù bo di mǎnte kupaítóo di diiti me mbá mpeí di nàake nè di pièti nè di bóò dè báá sùù.

¹⁹ Di níí yóó yènè kusĩnkù nku kèwètènni kusĩnkù.

²⁰ Ti Yiè nKuyie nyóó di potému kè dèe di di, kù yóó cǎámu di dɔòrimè memou, kè di kú kèdeè bá dè báá ɔote di dɔri mèè kpéi nke kù bütinné.

²¹ Kù bo di bǎnté mutenkũù ndi yóó ta kékari kèè tenkè mieke, kè mù di deè.

²² Kù bo di bǎnté tikũžnti nè timiétí, nè mumòmumu yeimou, kè fetaafe yietí kè fetùòrifèe pĩ ntiditiiti depaa nkè tí kpéi. Dè yó mme ndi ò nkè di yàa deènè.

²³ Tiweti bo kpenke disɔwũd kǎme kè ketenkèe kpenke timatí tèmè.

²⁴ Fetaafe na nniùmè kutáayukú kuù né ndáátí, dè yó mme ndi dò nkè di yàa kú kèdeènè.

²⁵ Ti Yiè nKuyie nyóó duómumu kè di dootitòbè ndi no, kè di kori mudoo ke kèrí kuce kùmáà bè di na kè dí coké kètùnne ice iyiekè, kutenkù kó yekpààtiyo yemou bo yà tii di tũðkení kè ye kǎmbũtiti do.

²⁶ Di bo nkó tinòti nè tikpasĩnti kè dè di yo mbá òmòu í dè bǎnnè.

²⁷ Ti Yiè nKuyie nyóó di bǎnté yenúútè nye kù do bǎnté yè Esibiti kǎbe, di f̀ò bo nyièni, mekpàà bo di pĩ nnè yemuo nsĩnyè kè dè bá ndò nkétaa nkémieté.

²⁸ Kù bo di bǎnté kuwáátóo nè tinonyũžnti nè tifentiti.

²⁹ Kè di nháante kuyie ncuoké tiyũžnti kǎme. Di kperè marè bá nyié bè yó ndi f̀èũnkumu ke fekú di kperè, ke di sou nke yo ndi kperè bá òmòu í di teennè.

³⁰ Di níí bo tǎátè besapàmbè ke ndó képuoke kè betòbè bèè bè duónè. Di níí bo maá sicéí ke báá si ta, kèbuotí di paa ndetie mbè tu dè f̀inyí ke báá tũù de be.

³¹ Bè bo nkòu di nàake di ìkè kè di í yo, bè níí bo deite di sǎmmarímú di ìkè kè dèe deè. Di dootitòbè bo kpaake di pe nè di bóò bá òmòu báá di teennè.

³² Ibotí tɛi bo dei di nitidabí nè di nitipobí kékònnè, kè di níí ntũũ nkébuó kuce, kè di nuo nhuo kékpeí, bá di báá na kédò timatí.

³³ Di níí bo kúútí kè ibotí tɛi ìi feke de kó tidiiti nè di paa nkó yetebe, kè dè di. Bè bo ndi f̀èũnko ke di naù sǎà.

³⁴ Di bo yà bè di diimmu mèè sèmmè, kè mè nte kè di wááté.

³⁵ Ti Yiè nKuyie mbo di bǎnté yemuo nsĩnyè, kè yèe pĩ ndi núu nnè di kperè nè di yo nè di taakoo bá yè bá ndò nkémieté.

³⁶ Ti Yiè nKuyie mbo duò nkè bè di pĩmmú díndi nè di yembè nè di kóo kpààti kékònnè dihei di í yé di, kè di mbáá sibòntenkaani bè dònè si ideí nè yetárè.

³⁷ Tí Yìè nKuyie mbo di duús nyìí botí miéke, dè bo ì di nè tìi yóó di tuòkení, ì bo ndi sáá nke di daú.

³⁸ Di níí bo buótí péu kédeite sámpò, ke yé fecofe yóó dè càákoómè.

³⁹ Di níí bo buótí fínýí kó detie di me mbáá tôte de kó dibii kè n né báá buónè di bo yàmè de naà, ke yé yebiè yóó dè càákoómè.

⁴⁰ Di yó mmàkemu detie mbè tu dè odifè di me mbáá pe nde kó mækùò, ke yé de be de yuommè.

⁴¹ Di bo pié ibí inítidaai nè inítipòì ì me mbá ntú di kpeyi, ke yé di dootitòbè yóó ì píímúmmè kékònnè.

⁴² Yecádúò mbo cáákóò di tie nnè di tebiiti.

⁴³ Bepòòbè bèè di bonè bè bo ndeèti, kè di cuti.

⁴⁴ Di bo kpaake di kperε kè bè ndi penni di me mbáá pété dèmarè ké bè pènte. Bè bo ntú diyuu kè di tú kuyóú.

⁴⁵ De kó meyei mmemou yóó di tuòkenímu, mè dotimu di ìnkè ke bo ndi kòu ke yàa di deènè, ke yé di í yiemmmè ke tũnnε ti Yìè nKuyie ntannò nè ku kuú, kù di duús ndè.

⁴⁶ Di yóó de nyà kébanté Kuyie nyéiti ntímè díndi nè di yaábíó.

⁴⁷ Kè di í yie nke pí nti Yìè nKuyie nkùù di te ku tómmú nè diwèì nè kuyeñnaatí di tuús ndii m̀nni,

⁴⁸ ti Yìè nKuyie mbo di ànné di dootitòbè n̄u miéke kè di mpí mbe tómmú nè dikònni nè sinéyèí bá di ténke báá pété dèmarè, kè kù di dii mmesémmè kè dí mme yo ke yàa kú kédeènè.

⁴⁹ Kù bo ínni kutemmànku kó ibotí, dí í yo ì kó tináahtì kè ì di do fecírife òó pí mmèè botí fè d́ dè.

⁵⁰ Bè yó ntú benitiyonkubε mbe bè í yó ndé bekótíbè, bè me n yí yóó kuú nyibí mesémmè.

⁵¹ Bèè yó nyo ndi wũò nè di diiti bè í yóó di súò ndèmarè, tídiiti yoo menapámmè mekùò nyoo di naabiiti, yoo di pebí, yoo di bóbí bèè yó ndé yo nkè di kònnè dikònni ke yàa deènè.

⁵² Bè bo pí di ekè yemou ti Yìè nKuyie nkùù di te kù di duús nyè di tenké kemou miéke kè di maá iduotí kperiyi ke yé fii nkè di yèmmè yè naatinè, bè bo ndi pí kè de kó iduotí yàa duónè.

⁵³ Di dootitòbè bo di tanné mesémmè nè meyeñcaarimè diemè miéke, kè di kuú di bí ti Yìè nKuyie nkùù di te kù di duús nyi inítidaai nè inítipòì kécááké.

⁵⁴ De m̀nni oniti wèè tu onitisàù ke yòò nhò bo nwúó o yǫfũò kòbe nè o pokù ò d̄ounè wè nè o bí fenənsĩnfè.

⁵⁵ Ke yé ò yóó kuómè o bí kéndó kécááké, ke í ndó kétoténè de kó imaa n̄ho pokù nè o bí s̄onyi ì kpaá, ke yé di dootitòbè yóó di díimmè mesémmè, ké di tanné meyeñcaarimè miéke kè dèmarè ténke í kpaá di tenké kemou miéke.

⁵⁶ Oniti wèè do ò ntú onitipoyòñwè ke m̄ake diwèì, wèè do í daati ke naù ketenkè mekperimè, ò bo nwúó nde m̀nni o d̄ou nè o bí fenənsĩnfè.

⁵⁷ De m̀nni de kóo nitipòkù bo peiténí debire kékónté ké dè kùò kécááké dis̄ri nè de neititòu, ke yé di dootitòbè yóó di díimmè mesémmè ké di tanné meyeñcaarimè miéke bá dèmarè ténke bá nkpaá, di tenké kemou miéke.

⁵⁸ Kè di í daàte ke tũnnε ti Yìè nKuyie nkuú nè ku tannò dèè w̄ari dipátiri dii mmieke ke m̀òtte ti Yìè nKuyie nkùù di te ku kó kufòwaá kunku kùù yètiri fei ke duò tikòmbùòti.

⁵⁹ Kè m̄ε d̄ake kù bo di poté tiyèiti tibotí tibotí, ké di b̄onté mumənsĩmmù mùù í deu nè yemou ns̄inyè yèè í mierí.

⁶⁰ Kù bo di b̄onté tiyèiti kù do b̄onté ti Esibiti kòbe ke dí ti yà kénkpeuti.

⁶¹ Tiyèiti nè muməmmù mubotí mubotí mùù í w̄ari di mpátiri miéke, ti Yìè nKuyie mbo mù ndi b̄onté kè di nkò nke yàa deènè.

⁶² Benitibè sámpórè di miéke bèè yó nkpaá, díndi bèè né do s̄u siwáà d̄ommè tiw̄eti, ke yé di í yiemmmè ti Yìè nKuyie nkùù di te ku kpeti.

⁶³ Dè do kù naatimè kè kù di d̄òò mesàà, dè me nkù naati kè kù yóó di deè ke di deite ketenkè kù di duús nkè kè di yóó kari ke miéke.

⁶⁴ Kù bo di ciε nkè di taá ibotí tel kó mutentáá mmieke kéfíé í kó yebòkè iwũò, sitenkaanì ideí kpesi nè yetàré kpesi díndi nè di yembè di do í yé dè.

⁶⁵ Bá di bá mm̄ake de kó ibotí miéke teom̄pùtè, di me mbá mm̄ake dif̄t̄òù, ti Yìè nKuyie nyóó di ànné iyèkè nyi kè di yèmmèe caàré, kè dè di di.

⁶⁶ Mukũũ mbo ndi k̄etiri kè di nyèkù di bo kúmè kè di k̄òmbùòti duò keyènkè nè kuyie.

⁶⁷ Di nuò mbo yà dè, dè bo nte kè di k̄òmbùòti ñduò kè dè wenté di ntú: Dèe m̀onnè k̄éyuoté, kè dèe yuoté kè di ntú dèe m̀onnè k̄ewenté.

⁶⁸ De m̀ǹnni ti Yiè nKuyie mbo di tannè tesántè tèè cènti menie nyĩnkè kè tè di sée ké di ténnè Esibiti ketenkè di do bo kè kè kù di nàké ke d̀: Di ténke báá yà de kó ketenkè, di yó nke nfitinè dimáà di dootit̀bè kè b̀ di d̀sori tidaat̀ kè di pí m̀be t̀mmù, bá òm̀u bá mbo wèè bo di donté.

M̀YIISI ǸÀKÈ TÌ MES̀MMÈ

⁶⁹ Nte metaummè kó tináahti ti Yiè nKuyie ndo nàké tì M̀yiaisi, kòò bo mè d̀d̀nè Isidayeeribe Moabu kó dihei mieke, kèmbúút̀ kù do b̀ d̀d̀nè Odebu t̀ri ĩnkè.

29

Kuyie nd̀d̀ tì Isidayeeribe kpéi

¹ Tinti kó dif̀nkúò kè M̀yiaisi tí nyIsidayeeribe bəm̀ou ké b̀ nàké ke d̀: Di ỳmu di m̀m̀m̀be ti Yiè nKuyie nd̀d̀ d̀ Esibiti kó ketenkè kem̀ou k̀be ǹ be kóo kpààti ǹ o kó bet̀umbè bəm̀ou.

² Di ỳmu kù b̀ yáákémè ǹ ye benk̀yè ǹ kù d̀d̀ t̀ di eti.

³ Nè ỳenní ti Yiè nKuyie m̀me nyí di pá meyèmmè di bo banténè mè, kù me nyí di duó nyinuo ndi bo ỳnè ì, kù me nyí di duó nyeto di bo keènè yè.

⁴ M̀m̀me ò béim̀me ke d̀: Kù do di d̀nennímu Esibiti kè di ĩ dikràá tédontè mieke ye bie nspisínàà, di yáàti mè nyí k̀ri, di neuti me nyí ndèè.

⁵ Dè do í békú di bo p̀nnémè p̀èè k̀cááké, yoo di bo kuotimè menáà m̀bè tumè dif̀èé k̀yà, yoo metèmè mèè muà. Ti Yiè nKuyie nkuù do d̀ ndi duó nkè di bo banté kù tumè ti Yiè nKuyie nkùù di te.

⁶ Ti t̀d̀kení d̀i m̀ǹni di mbòri, kè Esibonni kóo kpààti Sionni ǹ Basáa kóo kpààti Oku, kè b̀e ỳnní ke ti do mudoò kè ti b̀ na.

⁷ Ti de nfiète be ei k̀duó Dubenniibe be kó ketenkè ǹ Kadiibe ǹ Manansee kó kuwuo nk̀be dikéè.

⁸ Dèè kpéi nte kè di d̀ nkéndake kèmpí tináahti ti Yiè nKuyie ndi taunnè ke di nàké tì kè di bo ndòri ti yèmmè. M̀m̀me di d̀sori d̀èè kó dimáà dem̀ou d̀ bo nyiémmè.

Isidayeeribe d̀mmè kéndake Kuyie mbè d̀d̀nè mèè taummè kpéi

⁹ Díndi Isidayeeribe dim̀ou yie nkó diyèè di cómmù di Yiè nKuyie nyiikè nke ǹ di wuo nkó bekótibè ǹ di naámunt̀ kó bekótibè ǹ di kó beháap̀ombè iwéi yembè,

¹⁰ ǹ di bí ǹ di pobè ǹ bep̀d̀bè b̀èè bo di kó dikari ke di k̀u idéi ke di do mmenie.

¹¹ Ti Yiè nKuyie nkùù di te kù di d̀d̀nèmu metaummè b̀mbà, kè di yie nku taummè kó ikuú.

¹² Kù di taunnè ke d̀ó dí ntú ku k̀be m̀be. Kù t̀ ndi nàké ke yè mmù, kù d̀unnè di yembè Abarahammu ǹ Isaki ǹ Sakòbu dinùù ke ĩkú ke yè mmù.

¹³ Díi máà dake kù d̀d̀nèmè de kó metaummè ke béi nke ĩkú,

¹⁴ ǹ b̀èè cómmù die ti Yiè nKuyie nyiikè, kè kù b̀ wùò ǹ b̀èè í d̀ bo yie, kù b̀ d̀d̀nèmu metaummè.

¹⁵ Di m̀m̀m̀be di yèmu ti do bo Esibiti kó dihei ke d̀mmè, ǹ di k̀té mèè botí ibotí tei k̀be ke t̀d̀kení die.

¹⁶ Di ỳmu be kó isàke b̀ d̀d̀ri ì ǹ be b̀otenkaanì, idéi kpesi ǹ yetárè kpesi ǹ timáti péiti kpesi ǹ mesòo nkpesi.

¹⁷ T̀nké di mieke òm̀ou bá m̀bo onitid̀ù yoo onitipòkù yoo kuwuo makù, yoo kunaàm̀nkù makù kou wèè bo yete ti Yiè nKuyie nyie nkét̀unne de kó ibotí k̀be, òm̀ou di mieke báá náá nfe k̀ǹfè tiife.

¹⁸ Di mieke òm̀ou báa keè ti Yiè nKuyie nkùù di te kù béi ntí k̀éikù k̀nsánti omáà ǹ o yèmmè mieke ke t̀: Bá kè ǹ d̀sori ǹ d̀ó d̀ m̀ bo péte diwèi, bá kè ǹ taunè òm̀ou mubòofèu mieke, de kpéti í bo.

¹⁹ De yei, ti Yiè nKuyie mbáa yie nkóò c̀fè. Dè kù yóumu kè kù mieke ò cóù, meyei nkù nàké mèè kpéi mèè ò doti, kè kù bo deite o yetiri ketenkè ĩnkè.

²⁰ Kù bo ò cánnèné Isidayeeribe kó iwuo ntei kù b̀ d̀d̀nè metaummè ke nàké mèè yei nkpréi nkè mè ẁri di mpátiri mieke kè mèè ò do.

Ti Yiè nKuyie mpotémè Isidayeeribe

²¹ De m̀ǹni kubotí kùù bo sòoté di bí ǹ bep̀d̀bè b̀èè bo íténi yehékè détiyè kètanní di kó dihei b̀ bo yà di Yiè ndi bonté mùù m̀mmù ǹ kù di puoti t̀i yèiti k̀béi nke d̀:

²² Be kó dihei muháp̀p̀uo ǹnè mukókúú ǹnè muháá ndeè di c̀útóo, demarè í d̀o mbótinnè, demarè í péi, bá timútí í yè. De kó dihei naánnè Sodammu nwe ǹ Komòo ǹ Adima ǹ Seboimmu. Ti Yiè nKuyie mmieke do yè yè, kè kùu yè cóù.

²³ Ibotí tei bo mbékú ke t̀: Yé dè d̀mmè kè Kuyie nd̀d̀ mie mbotí de kó ketenkè? Dè d̀mmè kè ku mieke di cóuté mie?

²⁴ Ké bèè bè tèǹnè ke dò, bè tôte mèè kpéi nke Kuyie mbè dònè mèè taummè kunku be yembè do tũ nkù. Kù bè dènnèni dìi mǎnni Esibiti.

²⁵ Ké bè tũnne yebàkè bè do í yé yè ke kǎnkù ke yè báá. Be Yiè nKuyie mme ndo í yie mbè bo yè tũnnamè.

²⁶ Dèè te kè ku mieke cǎuté de kó dihei, kè kù duò nkè meyei nkù nàké mèè kpéi, kè mè wàri di mpátiri mieke kè mè bè do.

²⁷ Nè kemieke nke ti Yiè nKuyie mbè dèimè be tenkè mieke, ke bè yóu ke bè yèètoo ketenkè tekè, bè mè mbo kè yie.

²⁸ Ti Yiè nKuyie nkùu di te kuù yé dèè sòri ke ti benke ikuò ti bo nyé ì tinti nè ti yaábío sáá, kèntũ nyi yè mmù.

30

Isidayeeribe yóó wète kètũnnemè Kuyie

¹ Ké Mǎyisii sǎoté kèbéi nke dò: N ti ndi nàkému kè n tu kè di yie ti Yiè nKuyie nkpeti dí yà mesàà, kè di ti yete dí yà meyei. Kè di baà cǎkè ke yete ti Yiè nKuyie nkùu di te ku kpeti, kù yóó di yeètoomu ibotí tei mieke kè dí nkè bo kètótí di yèmmè tii di tũòkení ti ìnkè.

² De mǎnni kè di wètení ti Yiè nKuyie nkùu di te ku borè díndi nè di bí nè di yaábí kékénté ku kpeti nè di yèmmè memòu, bá wè nè o yèmmè memòu m mè ndi tié nti yie.

³ De mǎnni kù bo di kuò mmesémme kèwète kètíi mbèè do ciété ke bè kpènnèni.

⁴ Bá kè bè di tǎ ke kǎnenè ketenkè mǎnku. Ti Yiè nKuyie nkùu di te kù bo kè ndi tíi nké di túóté,

⁵ kèkpènnèni di yembè tentáá nkè di kari ké mù tieke kè kù di dǎò mesàà kè di sũũ nképèèté di yembè do mǎmè.

⁶ Kè ti Yiè nKuyie nku mómmonkúu wénkũnne di yèmmè díndi nè di yaábí kè dèe yie nkè dí kù dake nè di yèmmè memòu bá wè nè o wènni dimòu kè dèe yie nkè di nfòu.

⁷ Meyei n di nàké mèè kpéi nkè ti Yiè nKuyie nkùu di te kè kùu mè bonté di dootitòbè bèè di níi nke di fèũnko.

⁸ De mǎnni kè díndi né wète ke yie nti Yiè nKuyie nkùu di te ku kpeti ke tũnne ku tannò n di tiè nyè yie.

⁹ Kè ti Yiè nKuyie nkùu di te kè kù di dǎò diwèi di tǎmmù mumòu mieke, kè mù nkéí sèi, kè di pié péu kè di wũs pié mediè nkè di kùútí, di deite mesàà. Dè do kù naatimè kè kù ndǎori di yembè diwèi, dè bo wète ké me nkù narike kè kù di dǎò mesàà.

¹⁰ Di bo yà de kó mesàà ke nsà kè di wètení ti Yiè nKuyie nkùu di te ku borè nè di yèmmè memòu, ke tũnne ku tannò nè ku kuò dèè wàri di mpátiri mieke, ke kù dǎ nè di yèmmè memòu bá wè nè o wènni.

Kuyie nnáaǎti í dǎ nkéyĩke a bo ti bantémè

¹¹ M me ndi tiè nyèè tannò yie nyè í yóu, di báá yĩke di bo yè tũnnemè.

¹² De kó yetannò í bo tiwetí kè di né bo yĩ: We mbo deke kèinkè kè yè waanní kè ti nàké ke tí yè tũnne.

¹³ Yè me nyí bo dǎmèèri diyáá teri kè di bo n tú: We mbo sénté dǎmèèri kékote kè yè waanní kè ti nàké, kè ti yè kèè kè yè tũnne.

¹⁴ Dè í dǎ mmemme. Kuyie ntannò di bonèmu, ke bo di nò mieke nè di yèmmè mieke. Ndǎorinè yè yèmmè.

Isidayeeribe dǎmmè kètaátè mufòmmu kó kuce

¹⁵ Díndi Isidayeeribe n dǎú mmufòmmu mmu nè mesàà, mukũũ nnè meyei ndi ìikè.

¹⁶ Dèè te kè n di náá nyie nke tú di ndǎs ti Yiè nKuyie nkùu di te kèntũ nku kó kuce nè ku tannò nè ku kuò nè ku tié, memmè di bo nfòumè kèsũũ, nkè ti Yiè nKuyie nkùu di te kè kù di dǎò mesàà di yóó ta kèè tenkè mieke kékari.

¹⁷ Kè di me mbútinné ti Yiè nKuyie nke yete ku kpeti ke tũnne yebàkè ke kǎnkù ke yè báá,

¹⁸ n di náámmu yie nke n tu, di kóò mǎú í yó nkpaá ke bo bá omáá, di we báá yĩ yèdèè di yóó sénté kukó nSuditèè kékari kèè tenkè mieke.

¹⁹ Kèinkè nè ketenkè dè kèèmu n ti ndi nàkéme, ke wúo n dǎúmmè mufòmmu nè mesàà, mukũũ nnè meyei ndi ìikè. Tǎáténè mufòmmu kè dèe yie nkè dí nfòu kèmmèntè díndi nè di yaábí.

²⁰ Bá wè kòò ndó ti Yiè nKuyie nkùu o te kényíé nku kpeti kè kù taunè omáá. Kù bo nte kòò nfòu kèmmèntè wenwe nè o yaábí ketenkè ti Yiè nKuyie ndo dǎúnnè dinùu di yembè Abarahammu nè Isaki nè Sakabu kèikú ke dè kù yóó bè duò nkè mieke.

MǎYIISI CAUMME ISIDAYEERIBE NÈ Ò KUME

31

Kuyie ntáatémè Sosuwee kòò bo còuté Məyiisi

¹ Kè Məyiisii kətení kébéinnè Isidayeeribe bəməu kè bè nàké ke dò:

² Yie n tùòke yebie ntekòutè nè sipísidé (120) ndi, n ténke báa n kəmbo n kó difštiri kè ndi ni. Ti Yiè nKuyie nni nnákemu ke tú, n yí yóó sénté kukó nSuditèè.

³ Ti Yiè nKuyie nkuú yó nni di ìikè ke pənti yehékè kè di katí, kè Sosuwee ndi ni. Ti Yiè nKuyie nkuú ti nàké.

⁴ Kú dǎǎ mǎè botí Aməriibe kpàatibè Sionni nè Ōku, ke pənte be ekè ke bè kùò. Kú yóó me nyí de kó ibotí,

⁵ ti Yiè nKuyie nyóó bè ànnému di nəu miəke kè dí bè dǎǎ n di nàké ke yē ndi yīmè.

⁶ Tēfīnnè kéməote dikǎmbùǎ di bá nkpeuti be ìikè, di kǎmbùǎti bá mbè duò, ti Yiè nKuyie ndi bonəmu, kú í yóó di yóu bití, kú í yóó di bəntóo.

⁷ Məmmə kè Məyiisii yú Sosuwee Isidayeeribe bəməu ìikè kóò nàké ke dǎ tēfī nkéməote dikǎmbùǎ! Fǎǎ yóó tanné Isidayeeribe dihəi ti Yiè nKuyie ndo dǎunnè be yembè dinùù kékíku ke dǎ kú yóó bè duǎ ndi kè bèe kari. Fǎǎ yóó di mbè totí.

⁸ Ti Yiè nKuyie nkuú yó nni a ìikè kú í yóó da yóu, kú í yóó da bəntóo, a bá n yīèkú kàa kǎmbùǎti rúduò.

Kuyie nkuú pátiri Isidayeeribe dò nke níi kaa ndi yebie nyèyiekè yèyiekè

⁹ Məmmə kè Məyiisii wəri Kuyie nkuú pátiri dii, nké di duǎ nDefii bí ikuú nùbè ìi do təu Kuyie ntaummè təu nè Isidayeeribe kó bekótibè.

¹⁰ Kòo bè duǎ ndinùù kè bè nàké ke dǎ: Yebie nyèyiekè yèyiekè di dǎu nyè ke níi bo yóu bèè di bannè be bàà. Di mbaà ntitouti kó dibanni.

¹¹ Kè Isidayeeribe bəməu kǎtení dii mǎnni ti Yiè nKuyie nyìikè kú tǎatè dii bəri, dí kaa nde kó ikuú Isidayeeribe bəməu ìikè kè bèe í kèè.

¹² Dí tíi mbenitibè bəməu benitidaabè nè benitipòbè nè ibí nè bepǎǎbè bèè bo di ekè. Kè bèe ti kèè kényítè bè bo ndémè ti Yiè nKuyie, kətúnne de kó ikuú iməu kéndəori i yē mmú.

¹³ Kè bè bí ìi í yé dēmərè, kè ìi ti kèè kényítè ìi bo ndémè ti Yiè nKuyie yewe yeməu di yó nfòu yè, di yóó sénté kukó nSuditèè kéta dii eí kékari.

Isidayeeribe yetemè Kuyie

¹⁴ Məmmə kè ti yiè nKuyie nnáké Məyiisi ke dǎ: Nte yewe a yóó kú yè ke duunní, yúni Sosuwee kè di kote metaummè tou borè kè nh ò duǎ ndinùù.

Məmmə Məyiisi nè Sosuwee bè kǎtemè kéta metaummè tou miəke.

¹⁵ Kè ti Yiè nKuyie ncútənní diwetiri ke cómmú metaummè tou bərinùù,

¹⁶ kénáké Məyiisi ke dǎ: A kúnti a yembè kúu nké nke, a yóó kú kè Isidayeeribe n yóumu kətúnne ibotí tei bè tati kèè tenké kəbe kó yebəkè, bè yó m butínnému, kətǎte m bè dǎǎnè mǎè taurmè.

¹⁷ De yiè ndi m miəke yóó bè yemè kè m bè bütínné kè bè yóu, kè meyei ndiemè nè meyeñcaarimè diemè kè dēe bè do. Kè bèe kuú nde yiè ke dǎ: Ti Yiè nKuyie nti yóu mǎè kpéi nte kè meyei nti do.

¹⁸ De yiè mí nKuyie nkè n né dǎke bè bütínné bè dǎǎ mǎè yei nkpeí nke túnne yebəkè.

¹⁹ Wəri fe nyənfè kè fè benke Isidayeeribe kè bè nfè diè, feè yó ntú n kóo pútíwè mí nnè Isidayeeribe.

²⁰ N yóó bè tannému ketenkè n do béi nkéíku ke dǎ n yóó duǎ nkè be yembè menaamiè nnè mecekúǎ ndé pūǎ nkè. Kè bèe di kénsǎnnè kéǎnnè tikǎdǎǎti. De kó difšnkúó kè n yóu kətúnne yebəkè kénkǎnkú ke yè bàà, kè m bütínné kətǎte metaummè m bè dǎǎnè mè.

²¹ Meyei ndiemè nè meyeñcaarimè dè bo bè do dii mǎnni de kó feyēnfè feè yo ntú n kóo pútíwè, ke yé be yaǎbí yó nfè diemməmu sǎá. M pǎnke yému be yəmmè kè bè mu nyí ta ketenkè n do béi nkéíku ke dǎ, n yóó bè duǎ nkè.

²² Məmmə kè Məyiisii wəri de kó feyēnfè de kó diyie kè fè benke Isidayeeribe.

²³ Kè ti Yiè nKuyie nduǎ ndinùù Nunni bire Sosuwee ke dǎ: Tēfī nkéməote dikǎmbùǎ! Fǎǎ yóó tanné Isidayeeribe ketenkè n do béi nkéíku ke dǎ, n yóó bè duǎ nkè. M mómumu n yó nda bonəmu.

²⁴ Kè Məyiisii wəri de kó ikuú iməu dipátiri miəke.

²⁵ Ō wəri dii mǎnni ikuú kédəè kénáké Defiibe bèè təu ti Yiè nKuyie ntaummè təu ke dǎ:

²⁶ Ntonè de kó dipátiri kè di dǎu nti Yiè nKuyie ntaummè təu borè, dii yó ntú di kó bepútibè.

²⁷ Mí mMəyiisi n yému di to kpeñnimè kè di yetíri ti Yiè nKuyie nkpeti, n kpaa ke fòumu ke bo di cuokè, kè dè dǎ mmiè nkè n né bo kú kè dè ndómmè?

²⁸ Tínnènni dímmu m borè di botí kó bekótíbè nè behāāpānkótíbè kè m bēi nti nnāānti kè tti ta di to, keīnkè nè ketenkè kè dè nwwó.

²⁹ N yému n yóó kúmè kè di dake meyei mmudāārimù kébútínné n di benke kùù ce. Kè meyei ndi do yewe yèè kpaani ye mieke, ke yé di dāāmè dèè í wenni ti Yìè nKuyie nyiikè, ke íi nkù mieke nè medāārimè yeime.

Māyisi kó feyēnfē

³⁰ Mēñme kè Māyisi dentē fe nyēnfē femou Isidayeeribe bēmou iikè.

32

¹ Keīnkè kénté n yóó béimmu, ketenkè keè n yóó bēi nyèè tannò.

² N tié mpité fetaafe āā cóunnimè mme, n náānti dátínnému timaānti kōme, fetadiēfē ā nniūmè mamūpāmmè, yenēsimbākè ā nduōmè timúti īnkè.

³ N yóó pīkè ti Yìè nKuyie nyētiri ndi, nsāntínē Kuyie nti tū nkù.

⁴ Kuù tu dipèri ke ti kānké, ku kó ice tú isāāyi nyi, kù tu Kuyie nku timōmmanti yiè, kù āā í nyeté, kù dō nsei nwe ke wetí.

⁵ Dīndi kubotí yeiku, benitiyonkubē, di í mānnè kēntú Kuyie mbí. Di cāārēmu, ke sīnte.

⁶ Kubotí kùù yei nke í mōke meyēmmè, di dō nké me nyí ti Yìè nKuyie nnaā? Di cice nwe wèè di dāō ke di te, di tú ku kōbe mbe.

⁷ Dentenni yewe yèè pēēté ye kpéi, Totíné di yēmmè yebie nyèè pēēté nè dimānni ye kpéi. Bekéné di cicebè kè bē di náké, bekénè bekótíbè bē yó tì ndi tuommu.

⁸ Kuyie nkùù baké keīnkè nè ketenkè kuù totí ibotí, kuù cīe mbenitibè ketenkè īnkè, kuù bē kèkè itemmānke ke tū nyIsidayeeribe kó iwuo mamè,

⁹ ke yé Kuyie nkperē tūmè ku nitibè, Sakōbu yaābí ii tu kù te dè.

¹⁰ Kù do bē yā tedāntè kó dikpāā ndi, kè tikpasīnti bē fité ke kuò, kè kù mbè kānké ke dake bē kpéi, kù dāke mēè botí ku nōnnitē kpéi.

¹¹ Fecīrife ā nheintemè fe bí yīēnti īnkè, ke í bebīnē mupūrimū, ke pīnte fe fētì, kè fe bīre marè doti fēe de cōuténè fe fiētì.

¹² Ti Yìè nKuyie kuù do bē ni kumāā, dībāō marì do í kù nēinè.

¹³ Kuù do bē tanné yetārè kó dihei, kuù do bē piúnè depaa nkó tidiiti, kuù do bē duò nyitāfuā nkó ticiētì nè dētie mbè tu dē odifé kè dē yìè yetārè kó ketenkè īnkè, dèè pēi kè bē dii mmekūā.

¹⁴ Kè bē nyō nyipe nè ināāke de kó memiè, ke cāā yepebe nè yepedakè nè yebodakè dèè ā mekūā, ke yonnè tidisāātì, ke yōnnè fīnyī kó menāā.

¹⁵ Yesudummu de ndi kēde nképoké,

ò de nc̄ēke kéánné tikòdòtì,
 kéyete Kuyie nkùù ò dḁḁ,
 kòo kù sènkèrì kunku kùù tu o kó dipèrì,
 koò kánké, koò d̄erí.
 16 Isidayeeriḁe do fié iwūḁ nyi ibotí t̄i kó yebòkè,
 kè d̄e yonke Kuyie.
 Bè do dḁḁ isòke k̄p̄ere nde k̄yíi nku mieke,
 17 kénfeu iwūḁ yebòkè
 be yembè do í yé yè ke yóu Kuyie,
 kéntū nyebòkè yèè tanní bàmbà,
 be yembè do í dake yèè k̄p̄etì.

18 Isidayeeriḁe senkèrimu dipèrì dii bè te, ke bè kánké,
 Isidayeeriḁe yèmmu Kuyie nkùù bè ànné.

19 Tì Yìè Kuyie de nyà, ke dè sènkèrì,
 kè ku mieke yènnì be bí inítidaaì nè inítipòì
 bè kù cààrè mèè k̄p̄éì.

20 Kè kùu béi nke dḁ: M bo bè bùtínné,
 kè b̄e ya t̄i yóó bè t̄ùk̄enì.

Bè tu f̄eyanf̄e yeife nfe,
 bè í dḁ nkéntá.

21 Bè n yóumu ke t̄ūnne yebòkè,
 kè dè n yóù.
 Bè t̄ūnne sitenkaan̄i nsi detet̄irè k̄p̄esi,
 ke í m mieke.

M múnke yóó bè yóumu,
 mbo túóté ibotí ìì í tú imai
 kè dè mbè yóù.

M bo íi mbe mieke nè ibotí ìì í ciì.

22 M mieke kó muhāá m̄muù bè còúté,
 kè mu kó fehāādeēnf̄e t̄ùke kud̄onkù,
 ke còúté ketenkè nè ke k̄p̄ere demou,
 ke còúté ke t̄ùke yetārè kó yep̄uke.

23 M bo bè ùté meyeì,
 m bo kúóté n doò be ìnkè,

24 bè bo c̄itenè dikònnì,
 timíétì nè mum̄ons̄immù dè bo mbè kòù,
 m bo duá nkè tik̄pas̄intì mbè càá,
 kè iwāàke bè d̄ammù.

25 Mudoò bo tanní be èì kénkòu be bí,
 kè kuf̄wāá nhauté bèè bo sic̄éì,
 be dap̄ambè nè besap̄ambè kè bè nkā,
 yebík̄emp̄l̄ètè nè bedakótibè bè báá yenté.

26 N do dḁ ké bè deèmu,
 bá òmòù bá ndenninì be k̄p̄éì.

27 Kè n do í ȳèkù be dootitòbè bo n fuommè ke tú:
 T̄iì bè kùò, dè í tú be Yìè nKuyie nkuù bè kùò.

28 Kè yé bè tumè kubotí nku kùù í yé kù dḁḁrì tì,
 b̄emou, òmòù í ciì.

29 Kè bè do ntú benitibè bèè ciì,
 bè na n totí t̄iì ntì be yèmmè,
 bè na ntotí be yèmmè ke tú:
 Yé tì yóó dentenè t̄i?

30 Bè na mbékú b̄emáá ke tú:
 Onitì omáá bo ȳime k̄ébetì benitibè tek̄oupiítè (1000),
 dè d̄ommè kè benitibè bèdébè
 bètì benitibè tek̄oupiíítè (10000).
 Kuyie nkùù tu tì kó dipèrì kuù í tì fitáá?
 Tì Yìè nKuyie nkuù í tì ànné tì dootitòbè nou miekaá?

31 Bε kó yebokè í dònne ti kó dipèrì dii ti kánkè,

bε mómamabe bè ti yému.

32 Bè tiimu ke dònne Sodammu kabε

bεmbε nè Kómaw kabε bε pókù nku,

bè dònne fínyì wèè peité wénwe yεbε kè yè tii ke dò mmédòmme.

33 Kè bε naà ntii ke dò mmewaádòmme,

ke kòu ke dò mmédautidòmme.

34 N dè yému ke dè pī,

n dè cūsmu n yòrì miεke.

35 N yóó bè fókému,

kè bè yietí meyei mbè dòò mè,

bε dorimù tùòkenímu,

meyei mbo bè do dii yìè auténímu ke dèè,

bε mànkù í kpaá díetiri,

36 Ti Yiè nKuyie nyóó bekénèmu ku nitibè,

mesémmè mε nyóó kù pīnnèmu ku tōmbè.

Kù bo yà dii mōnni kè bε baà mbèitè,

bekperìbè nè becīrìbè bεmou kè bè duò.

37 Dε mōnni kù bo béi nke dò:

Yé di bokè borè?

Yé di kó dipèrì dii di kánkè?

38 Yεbokè yèè do yo ndi wūš di feu í kó mekùò nyè bo dε?

Yé yεbokè yèè do yò ndi naà nyè kòte ke?

Yèè íté kè di deeté,

yèè di káá nkè di pété disòri.

39 Di yàmù mí m máà mī tumè Kuyie,

n kó difōnkúò Kuyie mmakù ténke í bo,

mī te kòo nitì fòu, kè mī šš ò kùò,

mī šš koute kè mī taà,

òmòù í bo m bo pī nkè wèè fietε.

40 M bomu nsáà,

nh š nkè n yòute n nòute ke béi ntì, m béimmu.

41 Nh š nkè n sūšté n kpàriseú,

kè n nòute pī ntimómmon̄ti,

nh šš í nyóu m bo peitemè n dootitabè,

n yóó yietímu bèè n ní mbè mànnè tii yeti.

42 N yóó nii m pie mm̄n̄n̄ityī m̄m̄e,

n kpàriseú bo cááké in̄itimáa,

m pie mbo muoti tidaati kó meyī,

kè n kpàriseú kéké n dootitabè kó bekpaàtibè yo.

43 Yεbotè, pietenè Kuyie nkobe,

ke yé kuù pèitemè ku dootitabè ku nitibè kó dipèi,

kuù poté ku dootitabè ke pèite,

ke dèite meyei nku kabε eì ke bè cīé.

44 M̄m̄m̄e M̄ȳiisi nè Sosuwee Nunni bire bè kòtamè kénáké dε kó feȳn̄fè kó yetannò Isidayεeribe kè yèè ta bε to.

45 M̄ȳiisi nàké dii mōnni Isidayεeribe dε kó tináañti kèdeè,

46 kényí ke dō: Ikuó kó tináañti n di nàké tì yíe dí ntì pī kè tì nàké di bí, kè ì ntì tū nke d̄ori tì yē mm̄u.

47 Ke yé dε kó tináañti í tūmè c̄n̄koo kpeti, tì tu di fōmmu mmu, tii yó nte kè di fōmmu kó yewee oke dihei di yóó sénté kukó nSuditēē kéta dii miεke kékari.

Kuyie nnàkémè M̄ȳiisi ò yóó kúmè

48 Dε kó diyìè ndi ti Yiè nKuyie nni nnàkémè mí M̄ȳiisi ke dō:

49 Dekenì ditāri Abadimmu yómme bè tu di Nebo kè di bo M̄oabu eì ke weti Sedikoo, kèwénté dihei Kannahāa n duó ndi Isidayεeribe.

⁵⁰ A deètíní dìl tãrì Ìnkè a yóó de nkú kékò nha yembè borè, a kóo kótí Anᵋ kumè Ɔdi tãrì Ìnkè ke kò nho yembè borè.

⁵¹ Ke yé Anᵋ nè f̄ ndi do í yiemmè ke tũnne n nùù Isidayeeribe cuokè Mēdiba kó dinébòrì Kadeesi borè, Sinni kó dikpáà tēdantè miēke, ke yé di do í benke Isidayeeribe n cáámme ke kpeñí.

⁵² A yóó yãmu dihèi n yóó duó ndi Isidayeeribe a me nyí dì tati.

33

M̄yisii m̄om̄è Kuyie mm̄esàà Isidayeeribe wuᵋ ntep̄itè nè idèi kp̄éi

¹ Nte Kuyie nkóo t̄nti M̄yisii do yóó kú kè kù m̄o m̄è sàà nyIsidayeeribe kp̄éi:

² Kòo béi nke d̄o:

Ti Yìè nKuyie nyiténí Sinaii tãrì ndi.
De Ìnkè nke kù iténimè Seii tãrì diyìè k̄ome,
ke m̄iténí ditãrì Padanni Ìnkè,
kù iténí Mēdiba Kadeesi nwe,
kè ku n̄ùtè youte t̄o ku kuó kó muhãã.

³ Kuyie nha d̄ómu a n̄it̄bè Isidayeeribe,
ke k̄anké bèè kó dimàà tu a k̄obe,
bèè k̄onkù a ìkè ke k̄emmú a tié.

⁴ Mí m̄M̄yisii m bè duómmu ikuó.

De kó ikuó tú Sak̄abu yaábí kó dif̄nni kpeyi nyi.

⁵ Kuù do tú Yesudummu k̄obe kóo kp̄ààtì.
Isidayeeribe wuᵋ nkó bekótibè do ̄s̄ tímmè,
nè Isidayeeribe kó iwuᵋ nyim̄o.

⁶ Kè M̄yisii yí kébéi nke d̄o:

Dubenni kó kuwuᵋ nni mbo s̄ãà ke báá kú.
A kó feyanf̄e s̄ũ.

⁷ Nte ò do nàkè tì Sudaa kó kuwuᵋ nk̄obe:

Ti Yìè nKuyie nkéntè Sudaa k̄obe kó didaònni
ké bè t̄ēñnéni be k̄obe borè.
Kè bèe fietē b̄emáã.
Á bè deeténè be dootit̄bè.

⁸ Kòo náké Defii kó kuwuᵋ nk̄obe ke d̄o:

Ti Yìè nKuyie nha bè duó nyikuó nenti
bè tu tì tumim̄mu nè udim̄mu,
bè yie mm̄è kp̄éi nha yé mm̄u.
A do bè yáákému Masa,
ké bè kp̄annè Mēdiba kó menie mborè.

⁹ Bembē Defiibe bè benkemu bè da d̄ómè
kè d̄è p̄ēṣ̄tè be cicebè nè be ȳòbè,
nè be ȳf̄ũḍ̄ k̄obe nè be bí.

Bè yiemmu a nùu ke pí m̄metaummè a bè d̄ònnè mè.

¹⁰ Kè tiè nha tann̄ò Sak̄abu yaábí,
ke benkú a tié nyIsidayeeribe,
ke bè t̄ùḍ̄ n̄tihúnti k̄aa yo tì f̄ṣ̄ku.
Kè bè da feu iwūṣ̄ ke tuḍ̄ nha wūṣ̄t̄onni Ìnkè.

¹¹ Áú ti Yìè! Yíè be muw̄erimú.
D̄òḍ̄ mesàà mbe t̄õmmú bè pí mm̄u
f̄ēte be dootit̄bè ka.

Á báá yie nkè ben̄im̄bèe w̄ēte k̄éitè.

¹² Kòo béi m̄Bensam̄e kó kuwuᵋ nk̄p̄éi nke d̄o:

Be kó kuwuᵋ ntú tì Yìè nKuyie ndó kù nku mēdiè,
bè bo Kuyie mborè ndè béu.
Kuù d̄àke be kp̄éi mbá dìl m̄onni,
ke bè bukú.

¹³ Kòo náké Sosefu kó kuwuᵋ nk̄p̄éi nke d̄o:

Ti Yiè nKuyie mpá mesàà ndi tenkè,
kùu cūñnì keñkè kó menie ndi tenkè,
kè sibií nhā menie.

¹⁴ Diyie ní nááté kè tidiití kóté,
bá wèè tǎnkù tidibití ní bo mbo.

¹⁵ Tidisààtì ànné yetārè ñnkè,
o tenkè mboo sáà.

¹⁶ Desààrèe buoté dihei mieke,
Kuyie nkùù do náánnè mí mMayiisi difapèù mieke
ku kó mesàà n cùténí Sosèfu kó kuwuò nyñkè,
wenwe wèè do baké o kòbe.

¹⁷ Sosèfu yètiri ndeu,
ò kpeññimu ke dònne dinaadaà,
kòo yiè ndònne fepaanàáfè kpeye,
nè ðe kó yeyiè nye ò yóó nkūmmùmè ibotí imòu
kèntò kétuòkenè itemmànke imòu.
Diyènni dimáà tu Efadaimmu kó kunùiti,
kè òteri tu Mananse kó kunùiti.

¹⁸ Kè Mayiisi béi Sabunòò nè Isakaa be kó iwuo nkpréi nke dò:
Sabunòò kó kuwuò nkòbe diwèi ndi bonè,
kupotaá ndi pī nkù.

Díndi Isakaa kó kuwuò nkòbe ðe ndi naati di touti mieke.

¹⁹ Dí yú di pèetitòbè ditàsààri ñnkè,
kè di fié Kuyie nyiwūò, ku kuò yèmmè.
Di bo mpieti di kó tikpàti dāmèèrì mieke,
ke yau mesàà mmèè bo mubirímú mieke.

²⁰ Kòo náké Kadi kó kuwuò nkòbe kpréi nke dò:
Kuyie nyètiri ndeu

kunku kùù duó nKadi wuò nkutempè ndiekù,
kòò òke kuciriciriyòkù kòme,
ke wákè ke bo nété kubakù nè diyuuo.

²¹ Weè tǎáté ketenkè mieke dikàri sààri
dùù do dò nkéntú okpààti kperi,
weè baaté Isidayeeriibe
ke tūnne ku nùù kù nàké di Isidayeeriibe kpréi.

²² Kòo náké Danni kó kuwuò nkòbe kpréi ke dò:
Danni kó kuwuò nkòbe dònne diciriciri pànni ndi,
ke putiní Basāā kpàà mieke.

²³ Kòo náké Nefutadii kó kuwuò nkòbe kpréi nke dò:

Nefutadii kó kuwuò nkòbe cie diwèi ndi,
ti Yiè nKuyie nkùù bè dòò mesàà,
kè be tenkè ðeuke,
kétúóté dāmèèrì Kadidee diyie taà kèè bíékè,
kèntò kétuòkenè kubakù cànkù bíékè.

²⁴ Kòo náké Asee kó kuwuò nkòbe kpréi nke dò:

Mesàà nni mbonè Asee kó kuwuò nkòbe,
kè ðee pèēté be kòbe,
kè bè ntú diwèi yembè be kòbe cuokè,
mekùò mbo mpíéké be èi,
kè bè ncenti me mieke.

²⁵ Kè be èi kpetí yemáticàkè nè disòowūò kpeye,
ke bè mmòke muwèrimú nè be kūñko.

²⁶ Yesudummu kòbe òmòù í bo wèè dònne Kuyie ndi tū nkù,
nè ku kó tikpeti nti kù ðekenímè ku sántè keñkè,
ke pēnké yewetè nè tiwetì ke koriní ke bo di teennè.

²⁷ Kuyie mbomu sáà ke tú di kó disòòri,
ku nòutè yùomu di ñnkè nè dimònni,

kuù 55 beti di dootitòbè
kuù 55 béi nke dò: Kuonè be páíí.

²⁸ Kuù te díndi Isidayeeribe kè di kari bá tìmati í di koonnè,
kuù càáné díndi Sakòbu yaábí nè ibotí tei,
kuù te kè fetaafè di pàa nkubooku tidiiti bè tu ti bèdéè kè ti bo.
Kè menaà mpàmmè bo.

²⁹ Díndi Isidayeeribe mbonè kè dè di naati,
kubotí makù í bo kùù di dònne
di tú Kuyie ndeeté bèmbe,
kuù tu di kó kudòpikù ke di kánké,
ku kó kukpàriseú kuù 5 nte kè di na di dootitòbè.
Di dootitòbè kàrinímu ke yó ndi cíí,
dí mbè nàù.

34

Moyiisi kó mukū

¹ Kè Moyiisii deke Nèbo tãri Pisikaa tãri yómmè òù weti Sedikoo. Kè ti Yiè nKuyie nhò benke ketenkè kemou, Kadaadi tenkè kèntò kètuòkenè Danni kòke.

² Nefutadii kó ketenkè kemou nè Efadaiammu kòke nè Manansee kòke nè Sudaa tenkè kemou kèntò kètuòkenè dàmezèri Mèditedandee.

³ Nè Nèkebu tenkè kètanè kukó nSuditèè kó kubiriku tipuonti kó dihei, kèntò kètuòkenè Tisoadi.

⁴ Ti Yiè nKuyie nde nhò nàké ke dò: Ke ntenkè nke n do dànnèmmè òinùù Abarahammu nè Isaki nè Sakòbu ke dò n yóó duó nkè be yaábí, n kè nda benkemu kàa kè yànè a nuò. A me nyí yóó ke ta.

⁵ Ti Yiè nKuyie nkóo tōnti Moyiisi de nku Mòabu kó ketenkè mieke ti Yiè nKuyie yè nde ndòmmè.

⁶ Kè ti Yiè nKuyie nhò kūnnè Mòabu kó kubiriku, Beti Peòò ìikè. Òmòù í yé Moyiisi kó kufōti borè nè yienní.

⁷ Moyiisi do yóó kú ke màke yebie ntekòtè nè sipisidè ndi (120), kè nyóó kú kòo nuò nkpaá wúó nkòò kpeñni.

⁸ Kè Isidayeeribe nkuò mMoyiisi kūū mMòabu biriku mieke ke dò yewe sipisitàati. De kó yewe mieke nke bè kómmùmè o kūū.

⁹ Moyiisi do nòmmu o nuò Sosuwee Nunni bire Ìnkè kè ti Yiè nKuyie nhò pā meyèmmè. Menne kè Isidayeeribe nyié nho kpeti ke tū nti Yiè nKuyie ndo nàké ti Moyiisi.

¹⁰ Kuyie mpānāānti náāntò mōù tēnke í buoté Isidayeeribe cuokè, ke dònne Moyiisii. Wèè do 5 nwúó Kuyie nyìkè ke kù náánnè.

¹¹ Weñwe Kuyie ndo tōmmè Esibiti kòo dàd tidietì okpàati ìikè nè o tūmbè nè o kòbe.

¹² Moyiisi do dòmmu tidietì tū àà kukòmbòdoróo Isidayeeribe ìikè.

Sosuwee Di mpátírì tò tii náàntì

De kó dipátírì tò tii náàntì tu: Mòyiisi do ku kè Sosuwee weè sòoté kéniiité Isidayeeribe, kè bée doké kéfiète Kannahāá kó ketenkè Kuyie mbè duó nkè. Kuyie nkuu do dòò tidiéti bè dokùnè dūi mōnni Kannahāá kòbe kè bée bè na.

Yetanyo yediéyè yèè bo de kó dipátírì mieke yèè tú: Bè sèntémè Suditèè. Bè dokénèmè Aii èi kòbe. Bè tāmè tété kétotí ketenkè Kuyie mbè duó nkè. Kuyie nwète ke èntenè metaummè kù dōònmè ku nitibè. Sosuwee bè tíimmè ke dà: Bèe tāté bè dó kètúnne wè, bəmou kè bè dò bè dó kètúnne Kuyie nku.

Di mpátírì náàntì duó ke dòmmè

1. Bè bàátímè ke bo ta dihéi Kuyie mbè duó ndi 1-5
2. Bè dokémè ke fiète dihéi 6-12
3. Isidayeeribe kó iwuo ntótémè ketenkè 13-22
4. Sosuwee náàntì sònti nè o kũũ 23-24

Sosuwee nimè Isidayeeribe

¹ Mòyiisi ti Yiè nKuyie nkóo tónti do ku, kè ti Yiè nKuyie nnáké o kóo tónti Nunni bire Sosuwee ke dà:

² Mòyiisi n kóo tónti kumu, íté nè n nitibè kè di sènté kukó nSuditèè kéta dihéi n duó ndi Isidayeeribe.

³ Di naàcètè bo na kèè tenkè n kè ndi duómumu, kéndòmne n ti nàkémè Mòyiisi.

⁴ Di kó ketenkè yóo keté dikpáá mánku nku kétúóténè ditári Dimaa, kédíté kukó ndiekù Efadati Itiibe kó ketenkè kemou, kétuákenè dāmèèri diewè Meditedandee diyie taà kèè bíékè.

⁵ Òmòu í yóo da dáátí a fòmumu mumou, n yó nda bonèmu n do bonè mèè botí Mòyiisi. N yí yóo da búttinné, n yí yóo da dootóo.

⁶ Cómumu kétéí nkéyáúkúnne a kònti, fòò yóo tannè be nnitibè dihéi n do yè n yóo duó ndi be yembè, kè bée di tieke.

⁷ Fò ncénkeè cómumu kétéí, nkéntū n kóo tónti Mòyiisi da duó nyii kuó, a báá wèète a bakù cànkú yoo kuyou. Memme a tómmu mumou bo nkérimè de ìikè.

⁸ Ikuú pátírì dii mbáá détténè a nùù, á ndi kàà kuyie nnè keyènkè ke tū nti wàri ke yèmmè. Memme a tómmu mumou bo nkérimè de ìikè kàa dàòri dè nyié.

⁹ N da nàkèmu ke tú cómumu kétéí nkéyáúkúnne a kònti, a bá nyièkù kàa kòmbùòti duò. Mí nha Yiè nKuyie n yó nda bonèmu a tómmu mumou mieke.

Sosuwee duómme kè bè bo sènté Suditèè

¹⁰ Kè Sosuwee náké Isidayeeribe kó bekótibè ke dà:

¹¹ Cennè kénáké benitibè kè bée báátí, kéwaa ntidiiti. Yewe yèttáati mieke di yóo sèntémè Suditèè kéta dihéi di Yiè nKuyie nkùu di te kù di duó ndi.

¹² Kè Sosuwee náké Dubenniibe nè Kadiibe nè Mananse kòbe dikéè ke dà:

¹³ Dentenèni ti Yiè nKuyie nkóo tónti Mòyiisi do di náké ti ke dà: Di Yiè nKuyie ndi duómumu di kó ketenkè Suditèè yáá diyie yièni kèè bíékè, ke di ompúnne.

¹⁴ Di pobè nè di bí de yó nkpaá die nde Mòyiisi di duó nkèè tenkè, kè dí báátí kéneini di tebií kè dí sènté kukó nkè dí bè teennè dikpánni,

¹⁵ kèmbaanè ti Yiè nKuyie mbo bè duómme be kó ketenkè kù di duó mmèè botí di kòke, kédeè kè dí wètení kékari di kòke ti Yiè nKuyie nkóo tónti Mòyiisi do di duó nkè kukó nSuditèè kó diyáá diyie yièni kèè bíékè.

¹⁶ Kè bè dà: Ti yièmmu a ti náké ti tímou, kàa yí tí kote kèè bíékè tí kote.

¹⁷ Ti yó nyiemmu a kpeti ti do yíè mmèè botí Mòyiisi kpeti ti Yiè nKuyie nní nda bonè kù do bonèmè Mòyiisi.

¹⁸ Kòò mòu yete a kpeti bée ò kù. Cómumu kétéí nkéyáúkúnne a kònti.

2

Sosuwee tómmè benitibè bédébè kè bè bo paaté Sedikoo

¹ Kè Nunni bire Sosuwee tó mbenitibè bédébè kè bè bo kote kébánné képaaté dihéi. Kè bée íté Sitimmu kékote Sedikoo kébáté onitipòkù mòu wèè dauti dautinè benitidaabè o cfiètè kè bè ò tu Dahabu, ke bo yié.

² Kè bée náké Sedikoo kóo kpààti ke dà: Isidayeeribe mabè tanní die nkeyènkè ke bo paaté dihéi.

³ Kòo kpààtì tǎ mbenìtibè Dahabu borè ke dǎ: Benìtibè bèè kǎtení a cǐtètè, bè kǎtení ke bo paatè dihei ndí. Dennení be!

⁴ Kè Dahabuu sǎnne de kó benìtibè bedé ke dǎ: Bè kǎtenímu yie n cǐtètè m me nyí yé bè yènní kè.

⁵ Bè yè dè urike dii mǎnní ndi kè bè kpetí yecàkè, n yí yé bè kǎte kèè bíékè. Tǔnnenè be di yóó bè nǐntemu.

⁶ Ke yé kòò bè dèe ntímùmmùnti nti, ke bè sǎnne titǎnti matí mieke ò dǎò tí.

⁷ Kòo kpààtì tǎnní bèe yé, kè bèe kpetínnè dihei kó dibòri, kè bèe bè tǔnne káyè Suditèè tipèti borè diyèri.

⁸ Kè de kó benìtibè nsǎri tímùmmùnti Ìnkè, bè mu nyí nduó kè Dahabuu dekoò be borè,

⁹ Kè bè nàkè ke dǎ: N yému ke tú ti Yiè nKuyie ndi duó ndi nhei. Benìtibè bemu kèè di kpéi nkè kufǎwáá nkuú bè auté kè bè kǎnti au.

¹⁰ Ti kèemu di yènní Esibiti kè di Yiè nKuyie ndǎò dè, ke kèétè tipènti kóo dǎmǎèrì kè dè kpeí kè di sèntè, ke kèè di kùòmè Amǎriibe kó bekpààtibè bedé Sionni nè ǉku kukó Suditèè kó diyáá ke bè pǎnte.

¹¹ Ti dè kèemu kè ti kǎmbùòti duò, òmòu ténke í mǎke dikǎmbùò ke bo di baao. Di Yiè nKuyie ndi tǔ nkù kuú baké kè Ìnkè nè ketenkè.

¹² N di báammu ke tú di yú Kuyie nyètiri ke dǎ di yó n dǎò mesàà n di dǎò mè, kè m benke de kó mecannimè.

¹³ Dí béei nweti weti ke dǎ di yóó yóu n cice nè n yǎ nè n yǎfùò kǎbe nè be cǐí kǎbe benitidaabè nè benitipòbè.

¹⁴ Kè de kó benìtibè dǎ: Ti bo kúmè bo ntǔ kè fǎò sàà í ti dáa. Kè ti Yiè nKuyie nti duó ndihei ti yóó da dǎòmu mesàà.

Dahabu sǎnne mè Sosuwee tǎ mbè

¹⁵ Kè Dahabuu bè cǔtǔnnè kuhǎu tǎbòtè. O cǐtètè do cómmú dihei kó kuduotí Ìnkè nke.

¹⁶ Kòo bè nàkè ke dǎ: Kǎtenè ditǎri bíékè kǎnsǎri ke dǎ yewe yètǎati. Kè bèe wètení kè di né na kékété, kè di kété di yàà bo bè conè.

¹⁷ Kè de kó benìtibè dǎ: Nte a yóó dǎòmè, kè tí na kè da dǎò ti yu Kuyie nyètiri ke béei nti.

¹⁸ Kè ti tatiní dii mǎnní dihei á núnne mupààkonwǔs ntebòtè a ti cǔtǔ ntè. Kàa dèè á tíí nha kǎbe bemu a cǐtètè mieke. A cice nè a yǎ, a yǎfùò kǎbe nè a cǐtètè kǎbe benitidaabè nè benitipòbè.

¹⁹ Kàa cǐtètè kou mòu yé, kè ti ò kùò dè tu o kó meyei mme, kè ti me nkùò òmòu a cǐtètè mieke dè tu tíí kó meyei.

²⁰ Kàa me nti dáa, ti ténke báá da dǎò ti yu Kuyie nyètiri ke béei nti.

²¹ Kòò dǎ: N yiemmu di béei nti.

Kè bèe ò cau nkéítè, kòo pǎnke núnne mupààkonwǔs ntebòtè.

²² Kè de kó benìtibèe kǎte kǎnsǎri ditǎri Ìnkè ke dǎ yewe yètǎati, bèe do bè tǔnne kè bèe bè wammú kémǎnté kèwètení.

²³ Kè de kó benìtibè bedé cúténí ditǎri, késénté kukó nSuditèè, kèwète Nunni bire Sosuwee borè kóò nàkè dèè dǎò.

²⁴ Ke dǎ: Ti Yiè nKuyie mmènke ti duómmu de kó ketenkè, bè ti yà ke be kǎnti aumu bemu.

3

Isidayeeribe sèntémè kukó Suditèè

¹ Mènnme Sosuwee nè Isidayeeribe kè bèe íté Sitimmu dikǔnweñni sèi kèbátè Suditèè kényiè nke baànè bè bo sèntémè.

² Yewe yètǎati kó difǎnkúò kè Isidayeeribe kó bekótibèe ce mbe kari dimòu,

³ kénákè benìtibè ke dǎ: Kè di yà kè ikuó niùbè Defiibe tùóté ti Yiè nKuyie ntaummè tou ke kété, dí tǔnne.

⁴ Dii yó nni kè di tǔ nke yé di í yémè kuce. Di bá ndi tǎkénè, dí di bo mmeffèi nkè mè mbo cidòmétiri òmáà.

⁵ Kè Sosuwee nàkè benìtibè ke dǎ: Dí wénkúnne dimáà, ti Yiè nKuyie nnaa yóó dǎò tidietí kperè nde di cuokè.

⁶ Díndi ikuó niùbè, tùóténè Kuyie ntaummè tou kényiè, kè bèe di tùóté kényiè.

⁷ Kè ti Yiè nKuyie nnákè Sosuwee ke dǎ: M bo da déúkúnne yíe nyIsidayeeribe bemu iikè kè bèe banté n da bonèmè n do bonè mèè botí Mǎyiisi.

⁸ Kè kúu yí ke dǎ: Nákè ikuó niùbè bèè tǎ Kuyie ntaummè tou, kè bè ta dii mǎnní Suditèè bè ncómmú meniè mmieke.

⁹ Kè Sosuwee yú benìtibè ke dǎ: Tóónnènní kékèè ti Yiè nKuyie nyè mmu,

10 Kénáké benitibè ke dò: Nè die nmièke nke di yóó bantémè ti Yiè nKuyie ndi bonémè, ke yóó beti Kannahāā kòbe nè Itiibe nè Efiibe nè Pedisiibe nè Kidikasiiibe, Amòriibe nè Sebusiiibe.

11 Kuyie nkuù te ikuú niùbè ketenké kemòu, bèè tò ku taummè tòu beè yóó niité kéta Suditèè mieke.

12 Tāātèè Isidayeeribe boti tepítè nè idéi mieke oniti òmáá òmáá.

13 Ikuú niùbè bèè tò ti Yiè nKuyie nkuù baké ketenké nè kefínké ku taummè tòu, bè bo nyóó na òmáá mǎnni kukó nSuditèè kó menie nkè mè pǎnke kéétému, mèè do pūšò nde fūšò ké mè mpǎnkú, ké mèè do pūšònni ké mèè còmmú só képénné.

14 Kè benitibèè íté ke bo sénté Suditèè, ikuú niùbè bèè tò Kuyie ntaummè tòu ké bèè niité de ìikè.

15 Dè do tú mudidèi mǎnni ndi, ke só nSuditèè ta menie nke píe, ikuú niùbè bèè tò Kuyie ntaummè tòu ké bèè na menie.

16 Kè mèè còmmú kukó nyuu dedétirè Atāā Saditāā bíké ké metémèè pǎnté kényúnne dà mèèri mukókúú nkou bíkéè tedǎnté Adabu kó dikpáá, ké Isidayeeribe na dekperè késénté kénwetí Sedikoo.

17 Kè ikuú niùbè ncómmú kukó ncuoké ke tò Kuyie ntaummè tòu, ké Isidayeeribe bəmòuu yàa sénténè diyáà teri.

4

Bè fíi nyèè tárè Suditèè mieke ke bo ndennini

1 Isidayeeribe sénté òmáá mǎnni Suditèè kédeè, ké ti Yiè nKuyie nnáké Sosuwee ke dò:

2 Tāātèè Isidayeeribe boti tepítè nè idéi mieke oniti òmáá òmáá.

3 Kè bèè ta kukó ncuoké ikuú niùbè còmmú dè, kéwáá nyetárè tepítè nè yédéè kéntò kédóú ndi yóó yíè ndè.

4 Kè Sosuwee yú benitibè tepítè nè bèdébè bè tāātè bè Isidayeeribe boti mieke ké bè náké ke dò:

5 Tannè kukó nSuditèè cuoké bè còmmúnè dè ti Yiè nKuyie ntaummè tòu, bá wè kóo buuté ditári, Isidayeeribe boti mǎmè.

6 Kè yè mbo, ké di bí di beke diyie mari ke tú: Yetárè yie òmáá ba? Di dò:

7 Ti do senti Suditèè nwe nè ti Yiè nKuyie ntaummè tòu ké menie ncómmú, de kó yetárè yó mbomu sǎá ke dennini Isidayeeribe Kuyie ndò tò òmáá dieti.

8 Kè Isidayeeribe dǎò Sosuwee bè náké tí, kéwáá nystárè tepítè nè yédéè be boti mǎmè kéntú nti Yiè nKuyie nnákémè Sosuwee ké bè nyè tò kédóú mbè yóó yíè ndè.

9 Kè Sosuwee fíi nyetárè teyè tepítè nè yédéè, ikuú niùbè do tò ti Yiè nKuyie ntaummè tòu ke còmmúnè dè, ké yè kpaá dè bo nè yíenni.

10 Ikuú niùbè bèè tò Kuyie ntaummè tòu ké bè ncómmú kukó ncuoké, ké ti Yiè nKuyie ndo dúšò nkè Sosuwee bè náké tí tímòu dǎò. Sosuwee do túnne Mòyiisi ò náké tí nti tímòu. Mèmmè ké benitibè bəmòuu sénté kukó mmecáá.

11 Bè sénté òmáá mǎnni bəmòuu ke deè ké ikuú niùbèè niité be ìikè nè ti Yiè nKuyie ntaummè tòu.

12 Kè Dubenniiibe nè Kadiiibe nè Mannasee kòbe dikéè ké bèè niité fekpàrinafe ìikè kéntú Mòyiisi do bè nákémè.

13 Kè behāāpǎmbè sikoupišínàà (40000) bèè do baati tikpàrinenti mudoò kpeti. Kè bèè sénté kukó nSuditèè kénwetí kubiriku ké ti Yiè nKuyie mbè bonè.

14 Dè kó diyie ké ti Yiè nKuyie ndéúkunnè Sosuwee Isidayeeribe bəmòuu ìikè, ké bèè ò yòte ké nhò dé o fòmmu mòmòu mieke bè do dé mèè boti Mòyiisi.

15 Kè ti Yiè nKuyie nnáké Sosuwee ke dò:

16 Dúšò ndinùù ikuú niùbè bèè tò Kuyie ntaummè tòu ké bèè yè Suditèè.

17 Kòo bè dúšò ndinùù.

18 Ikuú niùbè bèè tò ti Yiè nKuyie ntaummè tòu bè yènni òmáá mǎnni kéna dikonnèbènni, ké menie nwète képǎnté mè do òmáá ké kukó nSuditèè píe.

19 Bè do sénté kukó nSuditèè otǎnkú ketiwè yie pínni ndi, kébáté Kidikaadi Sedikoo fǎnkúò.

20 Kè Sosuwee fíi nKidikaadi yetárè tepítè nè yédéè bè do tòúté yè kukó nSuditèè mieke.

21 Ò dèè mèmmè kénáké Isidayeeribe ke dò: Kè di bí di beke diyie mari ke tú ba nkó yetárè nyè?

22 Dí ò náké ke dò: Ti do senti kukó nSuditèè nwe ké menie ncómmú ké tí na dekperè késénté.

23 Ti Yiè nKuyie nkuù do cònné kukó nSuditèè kó menie nkè dèè kpeí ké tí sénté, kú do dǎò mèè boti tipènti kóo dà mèèri ké tí sénté.

24 Kú dǎò mèmmè ké benitibè bəmòuu bo banté kú kpeínnimè mmè, ké tí nkú dé sǎá.

5

Amorriibe kèèmè Isidayeeribe kpéi nké kufōwáá mbè pí

¹ Ké Amōriibe kpààtibè bèè bo Suditéē diyìè taà kèè bíkè nè Kannahāa kōbe bèè bo dà mèeri také, kè bèè keè ti Yìè nKuyie ncoñnmè kuko nSuditéē kó menie, kè Isidayeeribe sènté, kè kufōwáá mbè auté, bè í ndááti ke bo baao Isidayeeribe.

Bè cāmmúmè Isidayeeribe bè pié bè kuce mieke

² Ké ti Yìè nKuyie nnáké Sosuwee ke dō: Dōò metántènsiè nkécāmmú Isidayeeribe bè pié bè kuce mieke.

³ Kōo dōò metántènsiè nké bè cāmmú dicāntétāri ñkè.

⁴ Nte dèè do te kè Sosuwee cāmmú benitidaabè bè do yetini Esibiti kè bèè kó dimàà ndò nkéna kékate mudòò, bè do ku dikpáà cuokè nke.

⁵ Bè do yetini Esibiti kè bèè bo bè do cāmmúmu, bè do pié bè kuce beè do í cāmmú.

⁶ Isidayeeribe do yènni Esibiti kèmmake yebie nsipísínàà ndi dikpáà, bè do yetini kè bèè dō mbè bo na kékate dikpànni kè bèè kú, bè yete mèè kpéi ti Yìè nKuyie nkpeti, kè kù dō bè í tati kù do yè nkù yóò duò ndii èi be yembè, menaamiè nnè mecekùò ndè pūò ndè.

⁷ Be bí ù do cōuté be fātè, kè Sosuwee bè cāmmú ke yé bè mu ndo í cāmmúmè.

⁸ Ò bè cāmmú kédeè kè bè mbo be karè nye ke yàa miéténè.

⁹ Ké ti Yìè nKuyie nhò náké ke dō: N dèite yíe ndi fei nyi, di yènnènni í Esibiti.

Dèè te kè bè yu de kó dibòri ke tú Kidikaadi nè yienni.

Bè baammè diyentébanni Kannahāa

¹⁰ De mōnni kè Isidayeeribe nkari Kidikaadi kébaá ndiyentébanni otānkù yìè tepítè nè dinaanni yìè kuyuoku, Sedikoo èi kó kubiriku.

¹¹ Kè bèè di de yìè dihei kó tidiiti, kécááké pèè wèè í kōwrenè mutie mùu muuti nè tidiiti tii cie.

¹² Kè dèe wenté kè mánni ténke í mbo, kè bè nyo nKannahāa kó mudii.

Sosuwee yàmè wèè baké Kuyie nhāāpōnnafe

¹³ Diyìè mari kè Sosuwee ríbo Sedikoo také kényà onitì mōu kòò to mesebii nke cōmmú, kè Sosuwee ò beke ke dō: A tú ti kouaà kè ti dootitòu?

¹⁴ Kòò dō: N tú wèè baké wènwè ti Yìè nKuyie nhāāpōnnafe, m bo ke tuòkùnímu. Kè Sosuwee nínkóo o ìikè ke dō: N yìè, a dó kè n náké ònti?

¹⁵ Wèè baké ti Yìè nKuyie nhāāpōnnafe kòò dō: Deite a neùti, a cōmmú dibòri sààri ndi.

Kè Sosuwee ti dèite.

6

Isidayeeribe pōntemè Sedikoo

¹ Sedikoo èi do kpeti táu nwe ke páké Isidayeeribe kpéi, òmōu í taà òmōu me nyi yìè.

² Ké ti Yìè nKuyie nnáké Sosuwee ke dō: N da duómumu Sedikoo èi nè di kóo kpáàti nè o āāpōmbè kperibè.

³ F5 nnè a āāpōmbè di ní fité Sedikoo èi kuce mēmáà diyìè mieke ke dō yewe yèkuò.

⁴ Kè ikuò niùbè bèyiekè nto yetátèhe yèyiekè ke ni ti Yìè nKuyie ntaummè tou ìikè, diyìè yìènni yìè kénheu kè di fité dihei kuce mèyiekè.

⁵ Kè ditátèheù kuò ndii mōnni dí uu dimōu Sedikoo èi duotí yóò domu bá wè kòo wetinné o ìikè.

⁶ Kè Nunni bire Sosuwee yú ikuò niùbè bèyiekè ke dō: Túóténè ti Yìè nKuyie ntaummè tou, kè ikuò niùbè tobè bèyiekè nto yetátèhe yèyiekè ke ni.

⁷ Kè behāāpōmbè nni ti Yìè nKuyie ntaummè tou ìikè kè dí fité dihei.

⁸ Kè ikuò niùbè bèyiekèe túóté yetátèhe yèyiekè, kèniitè ti Yìè nKuyie ntaummè tou ìikè kénheu.

⁹ Kè behāāpōmbè mabè nni ikuò niùbè bèè eu yetátèhe, kè ti Yìè nKuyie ntaummè tou bè tū nkè behāāpōmbè tūnni kè yetátèhe kuò.

¹⁰ Sosuwee do bè nákému ke tú bè báá wekii bè ndò nyúó ke kèmmú ò bo yīmè: Uunè! Kè bè né uu.

¹¹ Kè bèè fité dihei kuce mēmáà diyìè mari máà mieke nè ti Yìè nKuyie ntaummè tou, kékò mbè bátè dè kèduò.

¹² Kè dèe wenté dikūnwerini sèi, kè Sosuwee duò nkè ikuò niùbèe to ti Yìè nKuyie ntaummè tou.

¹³ Kè behāāpōmbè mabè nni ikuò niùbè bèè eu yetátèhe be ìikè, kè ti Yìè nKuyie ntaummè tou bè tū, kè behāāpōmbè tobè tūnni, kè yetátèhe kuò.

¹⁴ Diyìè didéri yìè, kè bè tó fité dihei kuce mēmáà, ké mme nhō nke dō yewe yèkuò.

¹⁵ Diyiénni yiè kényè dikūnweñni sèi kéfítè dihei ke dò kuce mèyiekè. De kó diyiè dimàà ndi bè fitémè kuce mèyiekè.

¹⁶ Kè bè nfti kuce meyiémme, kè ikúò niùbè eu yetátèhe, kè Sosuwee náké benitibè ke dò: Uunè! Ti Yiè nKuyie ndi duómmu dihei.

¹⁷ Dí di kùò páíi kè di éi dè ntú ti Yiè nKuyie nkperè. Dí yóu Dahabu onitipòkù wèè dauti dautinè benitidaabè omàà nè bèè bo o cìtètè, ò sòò sònne mèè kpéi nti tñnni bè kè bè bo paatè dihei.

¹⁸ Dòdè meyoðmmè di báá yúúku dèmarè, kè di tùóté dèmarè di yóò ànnè meyoð mme Isidayeeribe kè bèè bè kùò.

¹⁹ Mesòò nnè timàti péíti, disòowũò nè timàti dè yóò ntú ti Yiè nKuyie nkperè nde, kè dí dè ànné ku cìtètè mieke.

²⁰ Kè bèè eé yetátèhe, kè bèè uu kè kuduotíi do, kè Isidayeeribe ta dihei bá wè kòò wetínnè o ìikè.

²¹ Kè bèè kuò benitibè bemou benitidaabè nè benitipòbè, ibí nè bekótibè, inààke nè ipe nè sámmarímúbè.

Sosuwee yóumè Dahabu

²² Kè Sosuwee náké benitibè bedébé bè do tó mbè ke dò: Tannè Dahabu onitipòkù wèè dauti dautinè benitidaabè cìtètè kóò dènneni nè o cìtètè kòbe bemou kéntú ndi sòò ò náké ti.

²³ Kè bèè ta kédenneni Dahabu nè o yembè nè o yáflá kòbe bemou, nè o kòbe bemou. Kè bèè bè kánnè bè bátè dè kètóónnè bemáá, kéndake be kpéi.

²⁴ Bè me nyí kécóu ndihei nè dèè kó dimàà bo di mieke, kétúóté mesòò nnè timàti péíti, disòowũò nè timàti kétanne ti Yiè nKuyie ncìtètè.

²⁵ Kè Sosuwee yóu Dahabu onitipòkù wèè dauti dautinè benitidaabè nè o kòbe kè bè nfòù, ò sònne mèè kpéi nho tó mbè kè bè paatè dihei. Dahabu kó kufuku kpaá bomu Isidayeeribe cuokè nè yíenni.

²⁶ De mònni ndi Sosuwee béimmè kényú ti Yiè nKuyie nyètiri ke dò:

Wèè bo ndó kémaá dihei dii, nhò bo yà!

Ó bo ndi pūūku kòò b́iketiré kú,

kòò ndi kpeti yecàkè kòò b́iyāātè kú.

²⁷ Kuyie ndo bonèmu Sosuwee kòò yètiri faité be tenkè kemou mieke.

7

Akāā dòòmè meyi nkè bèè ò kùò

¹ Kè Isidayeeribe dòò meyi ndiemè, kétúóté ti Yiè nKuyie nyè mbè báá túóté dè, kè ku miekè bè péike. Sudaà naàmùnkù kou Sedaa bire Sabudi weè do peité Kadimii, kòò peité Akāā. Akāā weè do yúúku.

² Kè Sosuwee tó mbenitibè kè bè bo paatè Aii éi, dihei dii bo Betèedi diyie yìèni kèè bíékè, ke tókénè Beti-Afenni, kè bèè kòte kè di paatè.

³ Bè wèteni memme kóò náké ke dò: De kó dihei í deu a báá fèù mbenitibè bemou. Sikòupísitè (2000) yoo sikòupísitáati (3000) yóò nsànnèmu.

⁴ Bèè do kòte, bè bo ntúòke sikòupísitáati (3000). Kè Aii kòbeè bè na kébeti.

⁵ Bè kùò bèè nitibè bo ntúòke sipísitáati nè bèkuò, kè bèè bè bèti kédenne dihei kó dibòri Sebaddimmu kè bè cūūnko, kè kufówáá mbè autè kè dèè bè kpéi.

⁶ Sosuwee nè Isidayeeribe kó bekótibè kè bèè kèri be yàati, kèpū mmutáá mbe yó kénínkú ti Yiè nKuyie ntaummè tau ìikè nè kuyuokoo.

⁷ Kè Sosuwee béi nke dò: Áú, n Yiè nKuyie! Dè yíme kàa ti séenni kukó nkè Amòriibe yóó ti kuò? Ti na nkpaaní kukó nSuditè kó diyáá.

⁸ Kuyie nha báá yí n da cààrè, m bo yí ba? Tinti Isidayeeribe ti dootitòbè ti namu.

⁹ Kannaháà kòbe nè yehèkè teyè kòbe yóó ti kèèmu kè ti dinté kékua, kàa nè yíme kébenke a yetidièri?

¹⁰ Kè ti Yiè nKuyie nnáké Sosuwee ke dò: Íté! Dè yíme kàa nínkú ke síí?

¹¹ D́indi Isidayeeribe di dòò meyi mme ke yete n di náké ti, ke yúúku n do yè ndi báá yúúku dè, ke dè sònne di nenti mieke.

¹² Di ténke í yóò na di dootitòbè, di dootitòbè yó ndi betimú ke di kòù. N ténke í yó ndi bonè, kè di í dèenne n yè ndi báá túóté dè di cuokè.

¹³ Íté kèwénkúnne benitibè! Náké be kè bèè wénkúnne bemáá kè ti naa máá. Á bè náké ke dò: Mí ndi Yiè nKuyie ndíndi Isidayeeribe di tū nkú mū tu n yè ndi báá túóté dè, deè bo di cuokè, kè di í dè dèenne di báá na kébaao di dootitòbè.

14 Nanke dikünweñni, á tíi nyiwuᵂ nyiwuᵂ ketaũ tété kè m benke kùu wuᵂ nkùu bate tinaámünti, kè m benke kùu naámùnkù kùu bate sicéí, kè m benke tètè cĕtètè tēe bate benitibè.

15 Kè m benke wèè niti bèè ò còu nnè ò kpere demou, ò yete mēè kpéí n náké ti ke dòò meyei ndiemè Isidayeeribe mieke.

16 Dikünweñni sèi kè Sosuwee tíi nyIsidayeeribe kó iwuᵂ nyimou. Kè Kuyie mbenke Sudaa kó kuwu.

17 Kòo bè bâte be naámünti, kè Kuyie mbenke Sedaa koku, kòo bè bâte be cĕí, kè Kuyie mbenke Sabudi kpete.

18 Kòo bè bâte oniti oniti, kè Kuyie mbenke Akāā. Akāā cice do tú Kadimii, kè Kadimii cice tú Sabudi, kè Sabudi cice tú Sedaa. Sudaa kó kuwu kobe mbe.

19 Kè Sosuwee ò náké ke dò: Banté ti Yiè nKuyie nyIsidayeeribe tũ nkù deumè kè n náké demou, a báá n sönne demarè.

20 Kè Akāā dò: Eē, mú dòò meyei ti Yiè nKuyie nyIsidayeeribe tũ nkù ìkè. Nte n dòò dè: 21 N yà ti dootitabè nenti mieke nke Mesopotamii kobe kó diyaabòri saàri mari nè medítibii nsikousidè (200) nè disoawènni didòò kó dikéè, ke dè yaa nke túóté, di bo dè yà n tou mieke, kè dè kùri kè idíítí ni.

22 Kè Sosuwee tō mbenitibè kè bèè kote o dieku kénsó ndè me ndò nkè idíítí ni.

23 Kè bèè dè kùté o dieku kētóni Sosuwee nè Isidayeeribe bemou borè, kè bèè dè còu ti Yiè nKuyie nyìkè.

24 Sosuwee nè Isidayeeribe bemou kè bèè túóté Akāā nè idíítí nè diyaabòri nè disoawènni nè o bí, inítidaal nè inítipòi nè o naàke nè o sámmarimúbé nè o pe nè o boó nè o touku nè ò mǎke dèè kó dimàà, kékotenè kubiriku bē tũ kù Dikankònni biriku.

25 Kè Sosuwee náké Akāā ke dò: Fòò te kè meyei nti tũòkeni, ti Yiè nKuyie mbo da dòò meyei nyie.

Memme kè Isidayeeribe buótí Akāā yetārè kékua, kè me ndòò o kobe bemou nè o kpere demou,

26 kétíí ndeborè ditánténkou dieri kè di kpaá bo nè yiénni, deè te kè bè yu deborè ke tú dikankònni biriku.

Memme ti Yiè nKuyie mmieke domè.

8

Bè pòntemè Aii

1 Kè ti Yiè nKuyie nnáké Sosuwee ke dò: A bá nyīkù, a kōmbùàti bá nduo, túóté a āāpòmbè bemou kè dí kote kēpi Aii, n we nda duómmu nè o kóo kpààti nè o nitibè nè o ei nè o tenké.

2 Á pònte Aii nè o kóo kpààti a pònte mēè botí Sedikoo nè o kou, kè dí ei be kpere nè be wūᵂ. A duᵂ nkè behāāpòmbèe bè dèké diyie yèni kèè bíékè.

3 Kè Sosuwee báátí nè o āāpòmbè ke bo pi Aii, kētāātè bekpàrĩnuombèe sikoupiúsitāāti (30000) kénii nkeyènkè,

4 kè bè náké ke dò: Kōtenè kénhoke dihei fōnkúò, di báá dēténè dihei. Dí nwākè, kè dè fuute dí yènni.

5 Mí nnè n kobe kè ti taroo dihei, kè bè yènni ke bo ti dokénè tí coké ti sòò yīmè.

6 Bè yóó ti betimu kè ti bè dēténè dihei kè be yèmmè ndò nti coké ti sòò yīmè.

7 De mōnni kè di yènni kēpōnte dihei. Ti Yiè nKuyie ndi ndi duómmu.

8 Kè di ta dihei dí di còu nkédòò ti Yiè Kuyie nyèmmè kèntũ n di náké ti.

9 Kè bekpàrĩnuombèe kote Sosuwee bè benke dè, kénhoke Aii nè Beteedi de cuokè diyie yèni kèè bíékè, kè Sosuwee nkpaánè besombè keyènkè.

10 Kè dèe wenté kè Sosuwee wénni o nitibè kētānké Isidayeeribe kó bekótibè kè bèè niité fenafe.

11 Kè bekpàrĩnuombèe ò neinè kè bèè kote Aii kētóonko kébáté Aii bakù cānku bíékè kè kubiriku makù ñsoké nè Aii be cuokè.

12 Kè Sosuwee túóté benitibè bè bo ntũðke sikoupiúsìnùmmũ (5000) kè bè òo ndiyie yèni kèè bíékè Beteedi nè Aii de cuokè.

13 Kè ditĩnni dieri mbo dihei bakù cānku bíékè, kè diteri bo diyie yèni kèè bíékè, kè Sosuwee yie mbo kubiriku de kó keyènkè.

14 Kè Aii kóo kpààti yà Isidayeeribe, kébáátí mēcāā nnè o āāpòmbè ke bo bè dokénè ò sòò bè doké ndè Suditeᵂ biriku, ke wetí tedonté Adaba kó dikpáá. Bá bè í yē ke dō mbēmabè òke diyie yèni kèè bíékè.

15 Sosuwee nè o kobe kè bèè dòò kéndò mbè coké kēwetinnè dikpáá dieri bíékè.

16 Kè bèè péi nkè benitibèe ité dihei dimou, kè bè tũnne kédéténè dihei.

17 Kè bèè yē bemou kētũnne Isidayeeribe, bá òmòu í nkpaá Aii ke baa dihei.

18 Kè ti Yiè nKuyie nnáké Sosuwee ke dò: Youte a kpānni Aii bíékè, n da duómmu de kó dihei.

Kè Sosuwee yie.

¹⁹ Ò yòùte dii mànni o nòùtè kè Isidayeeribe bèe do sàri kè bèe yenni mecãã nkéta dihei ké di do, ké di cùu ndende bàmbà.

²⁰⁻²¹ Kè Aii kòbèe wēēte káyà kuyukú dátinnémè be ei, kémóntè bè bo cokè kécuó nkèè bíékè. Sosuwee nè o kòbè bèè do cokú kè bèe yà bèè do sàri diyie yièni kèè bíékè bè yènnimè ke cùu ndihei, kèwēēte kédokénè bèè bè bėti.

²² Bèè cùu ndihei kè bèe yènni kè bèe cētinne Aii kòbè de cuokè, òmòu í nyenté. Kè bèe bè kùu bəmòu,

²³ kēpī nhAii kóo kpààti kékòtènè Sosuwee borè.

²⁴ Isidayeeribe kùu dii mànni bèè bè tūnne dikpàá mièke kédeè kèwētèni dihei kékuo bēsòmbe bəmòu.

²⁵ Aii kòbè, benitidaabè nè benitipòbè bè kùu bè do bo tekoupirííitè nè sikoupirísidé ndi (12000).

²⁶ Kè Sosuwee ñyuo o kpànni Aii bíékè kè bè yàa kuonè benitibè bəmòu kédeè.

²⁷ Sosuwee nè o kòbè kè bèe éi be kperè nè be wūs kéndonnè ti Yiè nKuyie nti nhò nàkémè.

²⁸ Kè Sosuwee cùu nhAii kòo cóútè fūku fūku kénáá ntidobonti bá dómàrè í dè bo nè yíenni,

²⁹ kénúnnè Aii kóo kpààti mutie kòo nsake nè kuyuokoo. Diyie tati dii mànni kè Sosuwee duó nkè bèe ò cūúnni kédòu ndihei mànkú dibòri, kətíi nditánténkou o ìnkè kè di kpàá bo nè yienni.

Sosuwee kàammè Kuyie nkuú imòu Isidayeeribe

³⁰ Kè Sosuwee maá ti Yiè nKuyie nyIsidayeeribe tū nkù diwūstònni ditàri bè tu di Ebaadi di ìnkè.

³¹ Ò di maánè yetàrè yèè í cìéké yènye. Timáti mati í kàáké yè kéndonnè Mòyiisi ti Yiè nKuyie tónti do ti nàkémè Isidayeeribe, kè ti wàri o kuó pátíri mièke, kòo kù fié iwūs kétuo nkéfié metaummè kpeyi.

³² Kòo wàri Mòyiisi kó ikúu yetàrè ìnkè Isidayeeribe bəmòu ìlkè.

³³ Isidayeeribe nè be kò bekótibè nè bepátíwāábè nè bebaatibè kè bèe cómmú kéfítè metaummè tóu kénweti ikúu niùbè Defiibe bèè di to. Isidayeeribe sòmbe nè bepòòbè, kè bè cómmú bie nKarisimmu tãri ìnkè betòbè Ebaadi kperí ìnkè, kéndonnè ti Yiè nKuyie nkóo tónti Mòyiisi do yè mbè níi dǎdmè kēpā Kuyie nkó mesàá nyIsidayeeribe.

³⁴ Kè Sosuwee kaa nyikuú imòu, kékaannè Kuyie nyè nkè bè dǎdè kùu bè dǎdè mesàá nnè kù yè nkè bè dǎdè kùu bè dǎdè meyei, tii kó dimàà wàri ikúu pátíri mièke,

³⁵ kékaa nKuyie ntannò yemòu kù do duó nyè Mòyiisi, benitibè bəmòu ìlkè nè benitipòbè nè ibí nè bepòòbè. Bá ò í nsúú ndimari.

9

Sosuwee do taunnèmè Kabaã kòbè

¹ Kè bekpàatibè bèè bo kukó nSuditèè diyie yièni kèè bíékè: Yetàrè ìnkè kòbè nè kubiriku kòbè nè bèè bo dàméèri pèémmè kétuokenè Dimaa. Itiibe nè Amòriibe nè Kannahã kòbè nè Pedisiibe nè Efiibe nè Sebusiibe kè bèe keè bè pòntèmè Aii,

² kèwēnnè bəmòu ke bo kpànnè Sosuwee nè o kòbè Isidayeeribe.

³ Kè Kabaã kòbè keè Sosuwee pòntèmè Sedikoo nè Aii,

⁴ késoutè kéndò mbè bonní dǎdétirè ke to mudii, ke bou tiyòti tii kèri be sãmmarímúbè, ke to menaà nkó tidouti kóti, tii kèri kè bè yá.

⁵ Ke dáati tiyaacíti ke ànnè tìneùti tii kèri kè bè yá, ke to pèèbè bèè kpei ke wèri.

⁶ Kè bèe tuokoo Kidikaadi káyà Sosuwee nè o kòbè ke dǎ: Ti boní dǎdétirè nde ke dǎ nè dǎndi tí tau.

⁷ Kè Isidayeeribeè bè tēnnè ke dǎ: We nyè kè di í ã die nde detóonnè. Ti bo yíme ké di taunnè.

⁸ Kè bèe nàké Sosuwee ke dǎ: Ti tú a kó betòmbè mbe. Kè Sosuwee dǎ: Di tú òmbe? Di bonní dè?

⁹ Kè bèè dǎ: A kó betòmbè tínti ti bonní dihei dètiri ndi, ke kèè a Yiè nKuyie nha tū nkù kpéi nnè kù dǎdè tii dieti Esibiti.

¹⁰ Nè kù dǎdè Amòriibe kó bekpàatibè bedé kukó nSuditèè kó diyàa. Sionni, Esibonni kóo kpààti nè Òku Basãã kou, wèè do bo Asitadoti.

¹¹ Ti éi kò bekótibè ti nàkémú ke tú: Túótènè mudii kékòte kè bè co, kēmpī mbe tǎmmú kè dí dǎdè metaummè.

¹² Ntenè pèè, ti sòò yóó kéténi kòò kpàá tonnìmu, bàmbà mmie nke kpei ke pūùti ke wèri.

¹³ Ti sòò yóó túótè menaà nkó tidouti kè ti pàannìmu, di mmònni ke kèri, tìneùti nè tiyàati kè dè kèri kuce okù mèè kpéi.

¹⁴ Kè Isidayeeribe kó bekótibèe còutè be dii bá bè í beé ti Yiè nKuyie.

¹⁵ Kè Sosuwee bè dàdònè metaummè, kè bèe narike, kòò dò bè í yóó bè kùò. Kè Isidayeeribe kó bekótíbèe yie nke yú ti Yiè nKuyie nyètiri.

¹⁶ Yewe yètāāti kó difōnkúò bè taummè ke dèè, kè Isidayeeribe keè bè bomè dende nde detóónnè.

¹⁷ Kè bè mmòke yewe yètāāti mucèmmu kētuòke de kó benitìbè cie: Kabaāṣ nè Kefidaa nè Bedati nè Kidiya-Yeaddimma.

¹⁸ Bè í mbè kùò, ke yé Isidayeeribe kó bekótíbè do bè taunnèmè kéyú ti Yiè nKuyie nyètiri, kè be kòbe Isidayeeribe mbè kpànnè.

¹⁹ Kè bekótíbè bəm̀əu d̀̀: Tíi bè taunnè ke yu ti Yiè nKuyie nyètiri, ti báá na ké bè kùò,

²⁰ ti yóó bè yóumu kè bè nfòu ke yé ti béimmè ke yu ti Yiè nKuyie nyètiri, ti yàà bo í nti Yiè nKuyie mmièke. Ntènè ti yóó bè d̀̀d̀m̀.

²¹ Ti yóó bè yóumu kè bè nfòu ke ti do mmenie nke ti kau ideí.

Bekótíbè ti mbéi.

²² Kè Sosuwee yú Kabaāṣ nitìbè ké bè beke ke d̀̀: Dè yíme kè di ti souté ke yé ndi cie díetiri ke né bo ti také?

²³ Di yóó ntú tidaati nti sáà, ke kōū Kuyie nciètè kó ideí ké ndo mmenie.

²⁴ Kè Kabaāṣ nitìbèe ténne Sosuwee ke d̀̀: Ti kèè di Yiè nKuyie nduómmè mme ku kóo tánti M̀ỳiisi ke ntenké ke tú dí nk̀ù bèè kó dimàà dè bo, kè kufōwáa nti pí nkè ti yíèkù di bo ti kuamè, dèè te kè ti d̀̀d̀ memme.

²⁵ Ti bo a nou mièke nke a pénsirimè, m̀èè da wenni d̀̀d̀ me.

²⁶ Nte Sosuwee do yete bè bo bè kùamè ké d̀̀d̀ ti.

²⁷ De yiè kè Sosuwee dúó nkè bè nkau ideí ke do mmenie nyIsidayeeribe nè ti Yiè nKuyie nwũt̀̀d̀ǹni kpéi nkù d̀̀s̀ bèè di maá dè. De kó benitìbè kpáá pímmu de kó mutómmú nè yienni.

10

Isidayeeribe namè Am̀riibe

¹ Kè Adoni-Sedeki Sedisademmu kóo kpààti keè Sosuwee p̀̀ntemè Aii nè o kóo kpààti ke bè kùò páíí ò do dàd̀m̀ Sedikoo nè o kóo kpààti, kékeè Kabaāṣ kòbe taunnèmè Isidayeeribe ke bo be cuokè.

² Kè kufōwáa mbè auté, ke yé yekpààtihekè mièke Kabaāṣ do túmè dihei dieri ndi ke p̀̀ééé Aii, kè bek̀mb̀tìebèe máá di bo.

³ Kè Adoni-Sedeki Sedisademmu kóo kpààti t̀̀ nkè bèe náké Oammu Ebuǹə̀ kpààti, nè Pidammu Yadimuti kpààti, nè Yafia Dakiisi kpààti nè Debii Ekuǹə̀ kpààti ke d̀̀:

⁴ Katení kè n teennè kè ti kpànnè Kabaāṣ kòbe ke yé bè taunnèmè Sosuwee nè o kòbe Isidayeeribe.

⁵ Memme kè Am̀riibe kó bekpààtibè bènũmm̀u wēnnènè Sedisademmu kou nè Ebuǹə̀ kou nè Yadimuti kou nè Dakiisi kou nè Ekuǹə̀ kou, k̀́t̀́t̀́t̀́t̀́ be ā̀p̀̀d̀̀nt̀́r̀́r̀́ k̀́p̀́i Kabaāṣ kòbe mudoò.

⁶ Kè Kabaāṣ kòbe t̀̀ nSosuwee borè Kidikaadi kè bèe ò náké ke d̀̀: Katení kédeéé a kó betómbè, báá yete Am̀riibe kó bekpààtibè bèè bo yetàré ìnkè beè wēnnè ke bo ti dokénè.

⁷ Kè Sosuwee p̀̀nkèe íté Kidikaadi nè behā̀p̀̀mbè nè bekp̀̀r̀̀inuombè.

⁸ Kè ti Yiè nKuyie nnákè Sosuwee ke d̀̀: A bá nyíèkù m̀̀ bè nda duómmu a yóó bè namu bəm̀əu páíí, òm̀ə̀u báá da na.

⁹ Sosuwee nè o kòbe kè bèe íté Kidikaadi kényiè nke kéri keyènkè kem̀əu k̀́p̀́i Am̀riibe bá bè í yé.

¹⁰ Kè ti Yiè nKuyie nduó nkè Am̀riibe b́́t́́nnè k̀́cokè kè Isidayeeribe na Am̀riibe, ké bè auté Kabaāṣ, ké bè bèti Beti-Oǹə̀ t̀̀ri, ké mbè k̀̀uti k̀̀tuakèné Asekaa nè Makedaa.

¹¹ Kè Am̀riibe còkè k̀́ncuti Beti Oǹə̀ kè ti Yiè nKuyie ncũ̀nni yemátàré diyè kè yèe bè kùò kè bè ns̀ú k̀́p̀́ééé Isidayeeribe kùò bè nè yese.

¹² Ti Yiè nKuyie nduó ndii yiè Am̀riibe Isidayeeribe kè bè nkpa nkè Sosuwee béi ny-Isidayeeribe bəm̀əu ìkè ke d̀̀: F́́ ndiyiè, cómmú Kabaāṣ ìnkè, f́́ nhot̀̀nk̀̀ k̀̀a cómmú Ayaǹə̀ biriku!

¹³ Kè diyiè cómmú, kóo t̀̀nk̀̀u cómmú, kè Isidayeeribe yàa nanè be dootitòbè. Ti ẁ̀rimu Owenniwe pá́tíri* mièke ke tú: Kè diyiè ncómmú tiwetì cuokè ke d̀̀ diyiè difòuri ke í ta.

¹⁴ Kè de kó diyiè í d̀̀ke ti Yiè nKuyie nyí yie ndiyiè marì onitì k̀́p̀́i memme kó kubotí. Ti Yiè nKuyie nku m̀́mm̀nku kuú do kpa nyIsidayeeribe kpéi.

¹⁵ Sosuwee nè o kòbe Isidayeeribe bəm̀əu kè bèe ẁ́te be k̀̀ri dè Kidikaadi.

Bekpààtibè bènũmm̀u do s̀̀rimè Makedaa t̀̀d̀nk̀̀

* **10:13 Owenniwe pá́tíri:** Iyie nkó dipátiri dikótiri marì ndi ke feti bàmbà. Bè múnke béimmu di kpéi 2 Samuýeeri 1:18.

- 16 Kε Am̄riibe kp̄ààtibè benùmm̄u coké k̄s̄ori Makedaa tādènkù.
- 17 Kε bèe náké Sosuwee kε d̄: Ti ȳamu bekp̄ààtibè benùmm̄u kε bèe coké ke s̄ori Makedaa tādènkù.
- 18 Kε Sosuwee náké benitibè ke d̄: Biennè yet̄ád̄iyè kék̄petinnè dib̄ori k̄émbaa.
- 19 Nkpaá betinè di dootit̄abè, kε bèe dinté, di báá yie nk̄è bèe kò nti Yiè nKuyie mbè ndi duómmu.
- 20 Sosuwee nè o k̄obe Isidayeeribe kε bèe kuó Am̄riibe kéndó kε bèe dèè, kε bèemabèe na k̄eyenté k̄etaá be ekè iduotí fité yè.
- 21 Kε Isidayeeribe w̄ete Makedaa bèe báté dè, òm̄ou ténke í ndaátí ke bèe béinnè tím̄ati.
- 22 Kε Sosuwee d̄: Kpeténè kutādènkù kédenneni bekp̄ààtibè benùmm̄u bembè.
- 23 Kε bèe k̄peté kε bèe d̄enneni, Sedisademmu k̄oo kp̄ààti nè Ebunoo kou nè Yadinmuti kou nè Dakiiisi kou, nè Ekunoo kou, kε bèe duó nSosuwee.
- 24 K̄oo yú Isidayeeribe b̄emou kénáké bèe ò ò neínè ke ni mudoò ke d̄: K̄otenni k̄ena be f̄óníí. Kε bèe í na, kε Sosuwee d̄:
- 25 Di bá nyíékù kε di k̄m̄bùàti duò, t̄éinnè k̄eyáúkunnè di k̄ònti, ti Yiè nKuyie nyóó d̄oò mie mme di dootit̄abè b̄emou.
- 26 De kó dif̄nkuó kε bèe k̄uó, k̄esaa ndetie ndènùmm̄u. Kε bèe nsake nè kuyuokoo.
- 27 Diyè tati dii m̄onni kε Sosuwee duó nk̄è bèe bèe cūūnni k̄etannè kutādènkù bèe ò s̄ori k̄uú mieke, k̄éftinnè yet̄arè diyè kε yè kp̄aa ò nèe yíenní.

Sosuwee namè kubakù c̄anku kó yehékè

- 28 De kó diyè dimáa mieke kε Sosuwee pi Makedaa kó dihel kék̄kuo okp̄ààti nè benitibè b̄emou ò í nsúó nh̄om̄ou, kéd̄oò okp̄ààti ò do d̄òmmè Sedikoo kou.
- 29 Sosuwee nè o k̄obe Isidayeeribe kε bèe íté Makedaa kék̄ote k̄épi Dibunaa ei k̄obe.
- 30 Kε ti Yiè nKuyie mbèe duó nde kó dihel kε bèe kuó okp̄ààti nè benitibè b̄emou, bèe í nsúó nh̄om̄ou, kéd̄oò okp̄ààti bèe do d̄òmmè Sedikoo kou.
- 31 Sosuwee nè o k̄obe Isidayeeribe kε bèe íté Dibunaa kék̄ote k̄ebáté Dakiiisi ei také kε di pi.
- 32 Kε ti Yiè nKuyie mbèe duó nde kó dihel k̄obe kε bèe bèe na diyè d̄eri kék̄kuo benitibè b̄emou bèe d̄òmmè Dibunaa. Bèe í nsúó nh̄om̄ou.
- 33 Kε Odammu Kesee kp̄ààti bááti k̄etennè Dakiiisi, kε Sosuwee ò k̄uó nè o k̄obe b̄emou, ò í nsúó nh̄om̄ou.
- 34 Sosuwee nè o k̄obe kε bèe íté Dakiiisi k̄ebáté Ekunoo ei také kε bèe pi kε bèe dokénè,
- 35 kε bèe na kék̄kuo benitibè b̄emou de yie bèe d̄òò mèè botí Dakiiisi ei k̄obe.
- 36 Sosuwee nè o k̄obe kε bèe íté Ekunoo kék̄ote Ebunoo ei kε bèe pi kε bèe dokénè,
- 37 kε bèe na kék̄kuo okp̄ààti nè o nitibè, k̄épi yehékè yèè dè t̄oké kék̄kuo benitibè b̄emou, ò í nsúó nh̄om̄ou, ò d̄òò mèè botí Ekunoo ei k̄obe.
- 38 Sosuwee nè o k̄obe kε bèe k̄onté k̄éwetinnè Debii ei k̄obe, kε bèe pi, kε bèe dokénè,
- 39 kε bèe na kék̄kuo okp̄ààti k̄épuo nyehékè yèè dè t̄oké ò í nsúó nh̄om̄ou, kéd̄oò Dibii kp̄ààti ò d̄òò mèè botí Ebunoo kou nè Dibunaa kou.
- 40 Kε Sosuwee na yehékè yem̄ou: Yet̄arè ìnkè kó bekp̄ààtibè nè kubakù c̄anku k̄obe nè kubiriku k̄obe nè diyè yiení kèè bíékè k̄obe. Ò í nsúó nh̄om̄ou. Kéndonnè ti Yiè nKuyie nylsidayeeribe tú nkù do bèe nákémmè.
- 41 Kε Sosuwee na Kad̄eesi-Bannea k̄énto k̄étuokenè Kasaa diyè yiení kèè bíékè kubakù c̄anku, k̄ena K̄oesenni kó kutemp̄è k̄énto nk̄étuokenè Kabaáó diyè yiení kèè bíékè kubakù yóú.
- 42 Kε Sosuwee na bekp̄ààtibè b̄emou nè be ekè kuce m̄emáá. Ti Yiè nKuyie nkuú do kra nku kó benitibè Isidayeeribe kp̄anní.
- 43 De kó dif̄nkuó Sosuwee nè o k̄obe b̄emou kε bèe w̄ete be kari Kidikaadi.

11

Bèe dokémè Medommu bií také

- 1 Kε Yabinni Asoo kp̄ààti kee Sosuwee namè yehékè k̄éts nk̄è bèe náké Yobabu Mat̄s̄s kp̄ààti nè Simmudonni kou nè Akisafi kou,
- 2 k̄éts nk̄è bèe náké ted̄ontè Adaba tarè fiè nkó bekp̄ààtibè kubakù yóú k̄obe nè Sudit̄é biriku k̄obe nè bèè t̄okénè Kinnadoti* k̄oo d̄am̄èèri, nè yehékè yèè soké dit̄ari nè d̄am̄èèri de cuoké k̄étuokenè D̄oo kó kutemp̄è diyè yiení kèè bíékè.
- 3 K̄oo taunnè Kannahāa k̄obe diyè yiení kèè bíékè k̄obe nè bèè bo yet̄arè ìnkè, nè Am̄riibe nè Itiibe nè Pedisiibe nè Sebusiibe bèe bo yet̄arè ìnkè nè Efiibe bèe bo Edim̄oo tarí p̄éímmè Misipaa kó kutemp̄è mmieke.
- 4 Kε bèe bááti nè beh̄āp̄ombè k̄énsu mesàà nke m̄annè d̄am̄èèri nùú kó mubirimú nè sis̄if̄ p̄éu nè sinaas̄if̄.

* 11:2 **Kinnadoti**: De kó ted̄ontè bo Sennesadeti kó menie mborè.

5 Kè bèe wènnè bəmou kébáté Mədommu sibií borè ke bo dokénè Isidayeeriibe.

6 Kè ti Yiè nKuyie nnáké Sosuwee ke dō: A báá bè yòte, dè naa yó nkááké miè nkè n duó nkè bèe kúmu bəmou Isidayeeriibe iikè. Káa kéké be sɛ́ duati kécúu mbe naasɛ́.

7 Sosuwee nè o āpòmbè kè bèe bè do ké bè dèéte dende bàmba mMədommu sibií borè.

8 Kè ti Yiè nKuyie nduó nkè Isidayeeriibe bè na ké bè bèti kubakú yoú bíékè kétuakənè dihei bè tu di Sidonni diewe, kétuakənè Misidefati Misifáò Məyimmu diyie yièni kèè bíékè, kétuakənè Misipee biriku diyie yièni kèè bíékè, ké bè kúu bəmou bè í nsúò nhòmou.

9 Kè Sosuwee daó ti Yiè nKuyie nhò nàké ti kékéké be sɛ́ duati kécúu mbe naasɛ́.

Sosuwee namè Asə

10 Kè Sosuwee nwɛ́tini képi Asə eí kékúu di kóo kpàati. Asə do tú kubakú yoú kó bekpàatibè kó dihei dièri ndi.

11 Kóo kúu benitibè bəmou nè dèè kó dimàà weí, ò í nsúò nhòmou, kécúu ndihei.

12 Kè bèe na bekpàatibè bèè wènnè, ké bè kúu bəmou nè benitibè kéndonnè Məyiisi ti Yiè nKuyie tãnti do ti nàkémè.

13 Isidayeeriibe do í cúu nyetārè Ìnkè kó dihei mari, Asə máa ndi Sosuwe do cúummè.

14 Kè Isidayeeriibe kúu benitibè bəmou bè í nsúò nhòmou, kéhei be kperɛ demou nè be wúú.

15 Ti Yiè nKuyie ndo nàké ti ku kóo tãnti Məyiisi ò do ti nnáké Sosuwee kè Sosuwee ti dàò timou ò í nsúò ntimatì.

Sosuwee namè yehékè yemou

16 Məmmè Sosuwee namè yehékè yemou: Yetārè Ìnkè kpeye Nəkefu kpeye nè Kosenni kpeye dikpáà tedəntè Adaba biriku kpeye nè Sefedaa, nè kubakú yoú kó yetārè nè de kó kubiriku kpeye.

17 Kè bèe na bekpàatibè bèè bo ditāri dii í ā timúti, ke tókénè Seii, kétuake Badikaadi kubiriku, Dimaa nè Ediməo tāri, ké bè kúu bəmou páíí.

18 Sosuwee do dokénè bekpàatibè kè dɛ́e montemu.

19 Bəmabè do í ò taunnè kè dè í tú Efiibe Kabaáá eí kəbe. Kè Isidayeeriibe kúu yehékè sɔnye kəbe bəmou, kətiekə be ekè.

20 Ti Yiè nKuyie nkuu do kprénkunne be to, ké bè ndónè Isidayeeriibe dikpànni. Kè Isidayeeriibe mbè kòu. Ti Yiè nKuyie nkuu do ti nàké ku kóo tãnti Məyiisi.

21 De kó dimənni dimàà kè Sosuwee dokénè Anakiibe bèè do bo yetārè kó yehékè nè Ebuəo nè Debii nè Anabu nè Sudaa nè Isidayeeriibe kó yetārè yemou kəbe kékúu de kó benitibè, kəpuo mbe ekè páí páí.

22 Anakiibe ténke í nkpaá Isidayeeriibe eí, bè do kpaá bo Kasaa nwe nè Kati nè Asidoti.

23 Kè Sosuwee tiekə ketenkè kemou kéndonnè ti Yiè nKuyie ndo ti nàkémè Məyiisi, kè Sosuwee kè toti be botí dómme, kè dikpànni deè kè dɛ́e bonke.

12

Isidayeeriibe na bèè kpàatibè kó yeyèè

1 Nte Isidayeeriibe do na yèè ekè kó bekpàatibè kətiekə be ekè Suditɛ́ɛ diyie yièni kèè bíékè, kétúóté kukó nhAdino nkétuakənè Ediməo tāri nè Adaba biriku.

2 Oketiwè tu Sionni Amoriibe kóo kpàati wèè do bo Esibonni ke te Adowee kétuakənè Adino biriku kó dikéè nè Kadaadi kó dikéè kétuakənè kukó nSabəki nè Aməniibe be mánku.

3 Wèè do te nè Suditɛ́ɛ biriku diyie yièni kèè bíékè Sennesadeti kóo dàméèri kétuake dàméèri mukókúú nkou, Bəti-Yesiməti také, nè kubakú cānku Pisikaa tāri kó yehékè.

4 Odəri do tú: Ōku Defaiibe botí kóo sɔnwe, wèè do batè Basāā, ke ā Asetadoti nè Etedei.

5 Wèè do baké Ediməo tāri, ke baké Sadikaa nè Basāā oməu, kétuake Kesuriibe nè Makatiibe be mánku, nè Kadaadi kó dikéè kétuake Sionni Esibonni kpàati mánku.

6 Məyiisi ti Yiè nKuyie nkóo tãnti nè Isidayeeriibe bè do namu de kó bekpàatibè kè Məyiisii duó ndé kó ketenkè Dubenniibe nè Kadiibe nè Manansee botí kəbe kó dikéè.

7 Sosuwee nè Isidayeeriibe kè bèe na bekpàatibè bèè bo Suditɛ́ɛ diyie yièni kèè bíékè. Bèè do te Badikaadi nè Dimaa kó kubiriku kəntə kétuakənè ditāri dii í ā timúti kubakú cānku bíékè, ke tókénè Seii diyie yièni kèè bíékè. Kè Sosuwee toti de kó ketenkè Isidayeeriibe be botí dómme.

8 De kó yehékè yèè do tú yetārè kó kutempè nnè kubiriku nè Suditɛ́ɛ kó kubiriku nè ditāri pəri nè dikpáà bíékè kperi nè Nəkefu kperi. Itiibe, nè Amoriibe, Kannahāā kəbe Pedisiibe nè Efiibe nè Sebusiibe, bèè do te de kó yehékè.

9 Nte Sosuwee na yèè ekè kó bekpàatibè kó yehékè yètè: Sedikoo kou nè Aii kou dii tókénè Bətɛ́ɛdi,

10 nè Sedisadəmmu kou nè Ebuəo kou

11 nè Yadiimuti kou nè Dakisi kou

12 nè Ekuəo kou nè Kesəe kou

- 13 nê Debii kou nê Kedεε kou
- 14 nê Ɔdimaa kou nê Adadi kou
- 15 nê Dibunaa kou nê Adudammu kou
- 16 nê Makedaa kou nê Bεtεεdi kou
- 17 nê Tapua kou nê Efεε kou
- 18 nê Afeki kou nê Sanoo kou
- 19 nê Manoo nê Asoo
- 20 nê Simminoo Mεnoo kou nê Akisafi kou
- 21 nê Tanaki kou nê Mεkidoo kou
- 22 nê Kedesi kou nê Yokindeammu kou nê Kadimεedi kou
- 23 nê Doo dāmélèrì také kou nê Koimmu dii bo Kídikaadi kó kutempê mmiεke.
- 24 Nê Tidisaa kou. Bεmou bè bo bekpààtibè sipísitáati nê òmáá ndi.

13

Isidayεeribe totí mèè botí ketenkè

1 Kê Sosuwee kóté kè ti Yiè nKuyie nhò náké ke dà: A kótému mediè nkè yehékè kpaá sū a dò nkétieke yè.

2 Fidisitεεbe nê Kesuriibe kó itempê.

3 Kannahāa kòbe kó ketenkè kèè keté kukó nSiōari nê Esibiti kòbe dè mánku, kétuoke Ekunoo kubakú yóu. Fidisitεεbe kó bekpààtibè benúmmù boré, kè be eké dieyè tu: Kasaa nê Asidoti nê Asikanoo nê Kati nê Ekunoo nê Afiiibe kó ketenkè,

4 kétúóté kubakú cǎnku bíékè Kannahāa kòbe kó ketenkè kemou, kétúóté Adaa Sidonniibe kó ketenkè kétuoke Afeki, nê Amōriibe de mánku.

5 Kebaadi kó ketenkè nê Dimaa diyie yièní kèè bíékè, kétúóté Badikaadi Edimoo tārì pēri, kétuoke Debo Amati.

6 Nê ditāri kó yehékè yèè bo Dimaa nê Misifoo-Mayimmu de cuokè, Sidonniibe bεmou ā yè. Kè ti Yiè nKuyie mbéi nke dà: N yó nni ke bè bètímu kè di tú. Kàa totí Isidayεeribe de kó yehékè kéndònnè n ti ndi nákéme.

7 Totí de kó ketenkè Isidayεeribe ibotí iweì nê Manansee botí kòbe kó dikéè.

Bè totímè Suditεε diyie yièní kèè bíékè kó yehékè

8 Manansee botí kòbe kó dikéè nê Dubenniibe nê Kadiibe bè do be duómmu be kó ketenkè Suditεε yáa diyie yièní kèè bíékè. Mōyiisi ti Yiè nKuyie nkóo tǎnti weè do kè mbè totí.

9 Be tenké mánku do tú Adowεε, kubakú cǎnku bíékè, káyènnè kukó nhAdino nê dihei dii soké de kó kubiriku de cuokè, beè do te nê Medebaa Dibonni tādànkú.

10 Nê Amōriibe kpààti diewè Sionni kó yehékè. Weè do baké Esibonni kétuokenè Amōniibe de mánku.

11 Beè do te nê Kadaadi kó dihei nê Kesuriibe kó kutempē nnè Maakaa nê Edimoo tārì nê Basāa omou, kétuoke Sadikaa.

12 Ke tenè okpààti Ɔku Defaiibe botí kou sǎnwe kó ketenkè weè do baké Asetadoti nê Etedei Basāa tempē mmiεke. Mōyiisi weè do bè na kécouté be tenké.

13 Isidayεeribe me nyí mbèti Kesuriibe nê Makatiibe, kè bè kpaá bo be cuokè nê yiènní.

14 Defiibe beè máa do í mōke ketenkè bè do pāa nyèè pāre ti Yiè nKuyie nyèè do tú be kperε kéndònnè ti Yiè nKuyie ndo ti mbè nákéme.

Bè totímè Dubenniibe be tenké

15 Ntenè Mōyiisi duómmè Dubenniibe be kó ketenkè be botí dòmmè.

16 Be tenké mánku do tú Adowεε kubakú cǎnku bíékè káyènnè kukó nhAdino nê dihei dii soké de kó kubiriku de cuokè beè do te nê Medebaa tādànkú kó ketenkè.

17 Nê Esibonni nê yehékè yemou yèè bo kutādànkú: Dibonni nê Bamoti-Baadi nê Betibadimeōō

18 nê Yaasi nê Ketimoti nê Mefaa

19 nê Kidiyataimmu nê Simbema nê Sedesaa dii baké kubiriku

20 nê Beti-Pεoo nê Disikaa tārì pēri nê Beti-Yesimoti

21 nê kutādànkú kó yehékè yemou. Amōriibe kpààti Sionni wèè do baké Esibonni o kó yehékè bomu de miεke. Mōyiisi weè do na Sionni nê Mandiyāa kpààti, kè bè ndò nho kó tidaati ke bo o tenké: Efií nê Dekemmu nê Tisuu nê Uuri nê Debaa.

22 Opāū Badammu Beoo bire do kǎkémú Isidayεeribe kúo bè miεke.

23 Suditεε weè do tú Dubenniibe tenké mánku de iiké bíékè. Bè do bè totí yèè eké be botí dòmmè yèè kó yeyètè tu ti yàni yè.

Bè totímè Kadiibe be tenké

24 Ntenè Mōyiisi duómmè Kadiibe be kó ketenkè be botí dòmmè.

²⁵ Yeasee nè Kadaadi kó ketenke kemou nè Amoniibe kó ketenke dikée kétuakenè Adowee ei dii tákénè Dabaa,

²⁶ kétúóté Esibonni kénto kétuakenè Damati-Misipee nè Betonimmu kénto kétuakenè Maanaimmu kénto kétuakenè Debii tenké mánku.

²⁷ Nè Suditèè kó kubiriku nè Beti-Adammu nè Beti Nimuda nè Sukoti nè Safṣṣ nè Sionni nè Esibonni kpààti do baké yèè ekè. De kó yehékè do bo Suditèè diyìè yìèni kèè bíékè nke, ke tú be mánku kétuakenè Kinnedeti kóo dàméèrì kubakù youú.

²⁸ Bè do totí yèè ekè nye Kadiibe be botí dòmmè.

Bè totímè Manansee kobe kó dikée be tenké

²⁹ Ntenè Mòyiisi duómmè yehékè Manansee botí kobe kó dikée be botí dòmmè.

³⁰ Be mánku do tú Maanaimmu kubakù càнку, kétúóté Basāa Ōku kpààti tenké kemou, nè yehékè sipísikuò yèè bo Yaai tempè mmieke,

³¹ kétúóté Kadaadi ei kó dikée nè Asetadoti nè Etedei ni nè Ōku Basāa kpààti ekè diyèè do tú yè, kèduò nde kó ketenke kemou Manansee yaàbirè Makii bi dikée.

³² Mòyiisi do bo Məabu biriku nku Sedikoo diyìè yìèni kèè bíékè kè bè totí de kó ketenke.

³³ Mòyiisi do í duò nDefiibe ketenke, ti Yiè nKuyie nyIsidayeeri be tú nkù kuú do tú be kó ticánti kéndonnè kù do ti mbè nàkémè.

14

Bè totímè Kannahāa kó ketenke

¹ Nte bè do duò nkèè tenké Isidayeeri be Kannahāa kó ketenke mieke kè ikuò niùti Edeasaa nè Nunni birè Sosuwee nè Isidayeeri be botí kó bekótíbe, kè bée kè mbè totí.

² Kè bée tāú tété ibotí iwei nè dikée kó ketenke, kéntū nti Yiè nKuyie ndo ti nàkémè Mòyiisi kóo bè nàké.

³ Mòyiisi do duómmu ibotí idéi nè dikée i kó ketenke Suditèè diyìè yìèni kèè bíékè ò me nyí nduò nDefiibe.

⁴ Bè do bè duò nyehékè máa ndi bè bo mborè nè be wūṣ bo ncenti dè nè be kperè bo mborè. Sosefu bí do toté tinaámuntí tidéti nti. Manansee kaku nè Efadaimmu kaku.

⁵ Ti Yiè nKuyie nyIsidayeeri be tú nkù kuú do ti nàké Mòyiisi kóo bè totí ketenke.

Bè duómmè Kadebu o kó ketenke

⁶ Diyèè mari kè Sudaa botí kobe kateni Sosuwee borè Kidikaadi kè Kadebu Yefundee birè Kenaasi naámunkù kouu béinnè Sosuwee ke dā: A kpáa yé ti do bo Kadeesi-Bannea kè ti Yiè nKuyie nnàké ti Mòyiisi ku kóo niti a kpéi nnè n kpéināa?

⁷ N do m̀ake yebie nsipisināa ndi kè ti mbo Kadeesi-Bannea kè Mòyiisi ti Yiè nKuyie ntōnti n tō nkè n kote képaatè dihei kéwēteni kóo nàké weti weti.

⁸ N kobe bèè do n neinè kè bée yárikunne benitibè kōnti, kè mí n yie ti Yiè nKuyie nkpeti.

⁹ Kè Mòyiisii béi nkéyú Kuyie nyètirì ke dā: M bo tieke n naacètè na dii ei nè n yaábíó sáá, n yíè mmèè kpéi nti Yiè nKuyie nkpeti.

¹⁰ Dè m̀ake yie nyebie nsipisināa nè yè̀nùmmù ndi nè ti Yiè nKuyie mbéinnè m̀è de kó tináaanti Mòyiisi Isidayeeri be do dii m̀onni dikpáa cuokè. Kè ti Yiè nKuyie nni ntō kè n kpáa fòu nè yìèni, ke t̀ò̀ke yebie sipísini nè yè̀nùmmù.

¹¹ N kpáa m̀akemu muwèrimù ke dōnnè Mòyiisi do yó n tō nkè n dòmmè, ke bo na kédoké, kèna képí mmutōmmù mumou.

¹² N duò nyetārè kó kutempè, Anakiibe borè yehékè diyèè, iduotí fité yè. Ti Yiè nKuyie yó nni mbonèmu kè m̀ be bèti kéndonnè kù béimmè.

¹³ Kè Sosuwee p̀a Kuyie nkó mesāa Yefundee birè Kadebu kóo duò nhEbuṣṣ.

¹⁴ Kè Yefundee birè Kadebu Kenaasi naámunkù kouu tieke Ebuṣṣ, ke kpáa kòò te nè yìèni ò yíè mmèè kpéi nti Yiè nKuyie nyè mmù weti weti.

¹⁵ Bè do yu Ebuṣṣ nè dimōnni ke tú Kidiya-Adiba nwe, Adiba do tú onití dièwè nwe Anakiibe mieke.

Memme kè dikpànni deè kè dèe bonke.

15

Bè duómmè Sudaa o kó ketenke

¹ Bè do tāá tété kèduò nkèè tenké Sudaa kobe do keté diyìè yìèni kèè bíékè nke kubakù càнку kétuake Edōmmu mánku, Tisinni kó dikpáa kénwetí Kadeesi.

² Kè kubakù càнку kó kumánkuu keté ketenke kèè c̀uò dàméèrì mukókúú nkou borè kénwetí Nkefu.

³ Kèè yè Akadabimmu tenni ke yè Tisinni, ke yè Kadeesi-Bannea bakù càнку, ke kónté ke yè Etisidōnni ke t̀ò̀ke Adaa, ke kónté ke nwetí Kadikaa,

⁴ ke pɛɛtɛ ke tũðke Asimɔɔ, ke ta Esibiti kó kukó, nke pɛɛtɛ ke ta Mɛditedandee, nte Sudaa tenkè m̀nku kubakù c̀nku bíkè.

⁵ Diyì yìni kèè bíkè kó kum̀nku do keté d̀m̀èrì mukókúú nku nwe k̀nto k̀tuokè Suditɛ̀ ò ta dè.

Dendè kubakù c̀nku bíkè kó kum̀nku ketémè,

⁶ k̀tuokè Bèti Okadaa nè Bèti Adabaa bakù yóú, k̀pɛɛtɛ k̀tuokè Dubenni bire Bohãã tãri.

⁷ Kuù yè kubiriku bè tu kù Dik̀nk̀ònni biriku ke tũðke Debii, ke k̀òntè kubakù yóú bíkè ke yè Kidikaadi, ke wetinné Adumimbu ditenni, dii bo kukó mbakù c̀nku, ke pɛɛtɛ ke yè ã-Semesi bíí, ke tũðke ã-Dokedi,

⁸ ke yè Inõmmu biriku, ke yè Sebusiibe tãri p̀ri nkubakù c̀nku Sedisademmu borè. Kuù pɛɛtɛ ke yè ditãri ìnkè Inõmmu biriku diyì yìni kèè bíkè, ke tũðke Defaimmu biriku m̀nku kubakù yóú,

⁹ ke pɛɛtɛ ke yè Nefutoa bíí, ke tũðke yehèkè yèè bo Efunɔɔ tãrè, ke cuó mBadaa bè tu wè Kidiya-Yeadimmu.

¹⁰ Bè m̀nku do yè Badaa diyì yìni kèè bíkè nke k̀nwtéi Seii tãri, k̀pɛɛtɛ k̀yè ditãri d̀tie nk̀p̀ri bè tu di Kesanɔɔ kubakù yóú k̀cuté Bèti-Semesi k̀pɛɛtɛ Timuna,

¹¹ k̀pɛɛtɛ k̀yè Ekunɔɔ kubakù yóú, k̀k̀òntè k̀yè Sikaanɔɔ, k̀pɛɛtɛ Badaa tãri, k̀yè Yabunneyeri k̀k̀áá mMeditedandee kóo d̀m̀èrì.

¹² De ìkè bíkè kó kum̀nku do tú d̀m̀èrì Mɛditedandee kou nwe.

Sudaa botí k̀bè tenkè m̀nku nku.

¹³ Kè b̀è wété Sudaa botí k̀bè tenkè k̀duó nKadabu k̀nd̀nnè ti Yiè nKuyie ndo ti nàkémè Sosuwee. Bè do ò duó nKidiya-Adiba nwe, Adiba do tú Anakiibe yàari nwe. Kè bè yu de kó dihei di m̀nni ke tú Ebuɔɔ.

¹⁴ Kè Kadebuu beti Anakiibe botí itãati Sesai k̀ku nè Aimanni k̀ku nè Tadimaii k̀ku,

¹⁵ k̀éitè Ebuɔɔ k̀p̀i Debii. Bè do yu Debii nè dim̀nni ke tú Kidiya-Sefee nwe.

¹⁶ Kè Kadebu d̀: Wèè bo na Kidiya-Sefee m bo ò duó n kóo sapàà nhAkisaa kóo puoke.

¹⁷ Kè Otinniyedi Kadebu ỳfũð kou Kenasi biree di p̀nte, kè Kadebuu ò duó nho kóo sapàà.

¹⁸ Ò tũðkoo dii m̀nni Otinniyedi c̀tè kóò nàkè ke d̀: Wèè m̀o o cice Kadebu ketenkè. Kóo c̀tèni o sãmmarímú ìnkè kóo cice Kadebuu ò beke ke d̀: A yè mba?

¹⁹ Kóò d̀: N da báammu, n yè nha m pã sibií nsi a n duó nkèè tenkè kubakù c̀nku kè i m̀ke menie.

Kè Kadebuu ò duó nde ìnkè kó sibií nè de fũð kpesi.

²⁰ Bè duó nkèè tenkè Sudaa botí k̀bè.

²¹ Yehèkè yèè bo kubakù c̀nku Edõmmu bè duó nyè Sudaa Nèkefu mieke tú: Kabuseyedi nè Edeè nè Yakuu

²² nè Kina nè Dimona nè Adadaa

²³ nè Kedesi nè Asɔɔ nè Itina

²⁴ nè Sifi nè Tedemmu nè Beadoti

²⁵ nè Asɔɔ-Adata nè Kediya-Esinɔɔ dii tú Asɔɔ

²⁶ nè Amammu nè Semaa nè Mòdada

²⁷ nè Asaa-Kadaa nè Esibonni nè Bèti-Padeti

²⁸ nè Asaa-Suadi nè Beerisebaa nè yehèkè tɛyè yèè dè tókè

²⁹ nè Badaa nè Iyimmu nè Atisemmu

³⁰ nè Editodadi nè Kesiidi nè Odimaa

³¹ nè Sikidaki nè Madimanaa nè Sanna

³² nè Debaoti nè Sidimmu nè Ainni nè Dimɔɔ, kè d̀è wènné yehèkè sipísidè nè yèwei nè sihekési sù dè tókè.

³³ Kubiriku kó yeyètè tu: Esitaadi nè Sodaa nè Asena

³⁴ nè Sanɔɔa nè ã-Kanimmu nè Tapua nè Enammu

³⁵ nè Yadimuti nè Adudammu nè Sokoo nè Asekaa

³⁶ nè Sadaimmu nè Aditaimmu nè Kededaa nè Kedeotaimmu, kè d̀è wènné yehèkè tɛpítè nè yèndà nè sihekési sù dè tókè.

³⁷ Senaa nè Adasaa nè Mikidadi-Kadi

³⁸ nè Dideanni Misipee nè Yokiteyedi

³⁹ nè Dakiiis nè Bosikati nè Ekunɔɔ

⁴⁰ nè Kabonni nè Damasú nè Kitiidiis

⁴¹ nè Kededoti nè Bèti-Dakɔɔ nè Damaasi nè Makedaa. Kè d̀è wènné yehèkè tɛpítè nè yekuò nè sihekési sù dè tókè.

⁴² Dibunaa nè Eteè nè Asãã

⁴³ nè Ifita nè Asena nè Nesibu

- 44 nê Keidaa nê Akisibu nê Madesaa. Kê dêe wënné yehékê yèwei nê sihekési sù dè tòkê.
 45 Nê Ekunoo, nê o cêkarè nê sihekési sù dè tòkê,
 46 kêtúóté Asidoti nê yehékê yèè ò tòkénê ke soké Ekunoo nê Meditedandee kóo dàmèèrì de cuokè.
 47 Asidoti nê Kasaa de kó yecêkarè nê sihekési sù dè tòkê kêtuoake Esibiti kó kukó nnè dàmèèrì Meditedandee kou.
 48 Yetārè kó yehékê tu Samii nê Yatiidi nê Sokoo
 49 nê Danna nê Kidiya-Sanna, bè do di nyu ke tú Debii.
 50 Nê Anabu nê Esitemmaa nê Animmu
 51 nê Kosenni nê Onoo nê Kido. Kê dêe wënné yehékê tepítè nê dimáá nê sihekési sù dè tòkê.
 52 Adabu nê Dumaa nê Esehāa
 53 nê Yanummu nê Beti-Tapuaa nê Afeki
 54 nê Ummuta nê Kidiya-Adiba bè do yu di ke tú Ebuoo nê Siyoo, kè dêe wënné yehékê yèwei nê sihekési sù dè tòkê.
 55 Maāo nê Kadimeedi nê Sifi nê Yuta
 56 nê Sisedeeri Yokindeammu nê Sanaaa
 57 nê Kayēē nê Kibea nê Timuna, kè dêe wënné yehékê tepítè nê sihekési sù dè tòkê.
 58 Adudi nê Beti-Sudi nê Kedooi
 59 nê Madati nê Beti-Anoti nê Editekonni. Kê dêe wënné yehékê yèkuò nê sihekési sù dè tòkê.
 60 Kidiya-Baadi, bè do yu di Kidiya-Yeaimmu nê Dabaa, kè dêe wënné yehékê yèdèé nê sihekési sù dè tòkê.
 61 Dikpáa kó yehékê: Beti-Adaba nê Midinni nê Sekaka,
 62 Nibesāa mukókúú nkó dihei nê Á-kedii. Kê dêe wënné yehékê yèkuò nê sihekési sù dè tòkê.
 63 Sudaa botí kòbe do í na kèbeti Sebusiibe bèè do bo Sedisadammu, kè bè kpáa bo be cuokè nê yienní.

16

Bè duómme Efadayimmu kòbe be kó ketenkè

- 1 Bè do tãá tété kéduú nkèè tenké Sosefu yaabí ke mánku do tú: Suditēē kubakù cànku diyìè yìèni kèè bíékè Sedikoo také menie nyièni dè ke taà dihei kè kumànkúu pēētē Sedikoo kéta dikpáa Beteedi tãri tempē,
 2 kēpēētē kénwetí Duusi, kényènné Atadoti, Adikiibe cie,
 3 kēpēētē kécúté de ilkè Yafedetiiibe cie, kēsinné Beti-Onoo nê Kesee, kékáá mMeditedandee.
 4 Sosefu yaabí Manansee nê Efadaimmu be kó ketenkè nke.
 5 Efadaimmu botí kòbe tenké mánku tú: Atadoti-Adaa kubakù cànku diyìè yìèni kèè bíékè, kêtuoake Beti-Onoo yuu.
 6 Kuú pēētē ke tũðke Meditedandee kubakù you bíékè, ke yè Mikimbetaa také diyìè yìèni kèè bíékè, ke wetínné Taanati-Sidoo ke pēētē ke kòte Yanandoo,
 7 Ke pēētē ke kòte Atadoti nê Naada, ke yè Sedikoo ke tũðke Suditēē.
 8 Kuú ité Mikimbetaa ilkè Tapua, ke tũðke Kana kó kukó nke ta Meditedandee. Efadaimmu botí kòbe tenké nke.
 9 Kè bèè bè yìé yehékè nê sihekési sù bo Manansee botí kòbe tenké mieke. Ye mánku do dité kukó nku kè kumànkú tekù ntú dàmèèrì Meditedandee kou.
 10 Bè í mbèti Kannahāa kòbe bèè bo Kesee, Efadaimmu botí kòbe cuokè kè bè kpáa bo nê yienní, ke pí muheikèntõmmú.

17

Bè duómme Manansee kòbe tòbè be kó ketenkè

- 1 Bè do duómmu Manansee Sosefu kóo po kòbe be kó ketenkè. Bè do niitè kéduómmu Makii okpáriteu, Manansee kóo po Kadaadi cice. Bè do bè duú nKadaadi nwe nê Basāa, Suditēē diyìè yìèni kèè bíékè.
 2 Bè do duómmu Manansee botí kòbe tòbè be kó ketenkè. Bèè do tú Abiesee nê Edeki nê Dasiidiyēedi nê Sisemmu nê Efee nê Semidaa nê Manansee Sosefu bire botí kòbe.
 3 Manansee bire do tú Makiidi, kè Makiidi kperè ntú Kadaadi, kè Kadaadi kperè ntú Efee, kè Efee kperè ntú Sodofadi. Sodofadi do pié initipobí máa ndi. Nte i yetè: Mada nê Naa nê Okuda nê Midikaa nê Tidisaa.
 4 Kè bèè kòte kēsnté Edeasaa, ikuú niùti nê Nunni bire Sosuwee, nê Isidayeeriibe kó bekótibè ke dā: Ti Yiè nKuyie ndo nàkémú Mōyiisi ke dā wè ti duú nti kó ketenkè ò duómme ti botí kòbe benitidaabè.
 Kè bèè bè duú mbe kó ketenkè kéndõnnè ti Yiè nKuyie ndo ti nàkémè Mōyiisi.

⁵ Kè bèe duś Manansee botí kòbe yehékè tɛpítè káyíénè Kadaadi nè Basāa yèè bo Suditɛɛ diyìe yìèní kèè bíékè.

⁶ Bè do í duś mManansee botí kòbe benitidaabè màá ndi ketenkè, bè do duśnnèmu benitipòbè. Kadaadi do tú Manansee yaabí tenkè nke.

⁷ Manansee kó kumàнку do keté Asee nwe kétuàke Mikimbetaa Sisemmu diyìe yìèní kèè bíékè, kétuóté Mikimbetaa kétuàke Tapua kubakù cànku bíékè,

⁸ De kó kutempè ndo tú Manansee botí kòbe kòku nku, kè bè né duś nTapua dihei dìi bo be tenkè màнку Efadaimiibe.

⁹ Kè be tenkè màнку pɛɛtè kétuàke Kana kó kukó. Yehékè yèè do bo kukó mbakù cànku bíékè do tú Efadaimiibe kpɛye nye, kè yè mbo Manansee kòbe kó ketenkè mièke, kè ye màнку ndírínè kukó nkékote kéta dàmèèrì.

¹⁰ Kè Efadaimiibe nte kubakù cànku kè Manansee kòbe te kuyou, kè dàmèèrì Meditedandee tú be màнку diyìe yìèní kèè bíékè kaku. Kè Asee botí kòbe te kuyou diyìe taà kèè bíékè. Kè Isakaa te kucànku diyìe yìèní kèè bíékè.

¹¹ Kè bèe duś nylsakaa nè Asee kó yehékè mayè Manansee yèè tú: Beti-Seanni, Ibedeammu nè Doo nè Ì-Ndoo nè Tanaki nè Mekidoo nè sihekési sù dè tókè. Doo kó kutempè nku.

¹² Manansee kòbe me nyí nna kèbeti Kannahā kòbe bèè do bo de kó yehékè kè bè nkpaá dè bo.

¹³ Kè Isidayɛeribee kpenke, bè me nyí nna kèbeti Kannahā kòbe ke né bè pírínè muhekéntōmmú.

¹⁴ Kè Sosefu botí kòbee kote Sosuwee borè kóò beke ke dà: Ti Yiè nKuyie nti dòò mesàà nè ti sù mediè, dè yíme kaa ti duś nkutempè nkùmáá?

¹⁵ Kè Sosuwee bè tɛrínè ke dà: Kè di sũ nke Efadaimmu tãrì í di sànnè, kòtenè Pedisiibe nè Defaiibe kó dikpáá kékúúti.

¹⁶ Kè Sosefu botí kòbee ò tɛrínè ke dà: Ditãrì í ti sànnè, Kannahā kòbe bèè bo kubiriku bè mòkemmu sikpãrisɛɛ timátì kpesi nè Beti-Seanni kòbe nè sihekési kòbe nè Sisedeedi biriku kòbe.

¹⁷ Kè Sosuwee náké Sosefu yaabí Efadaimmu nè Manansee botí kòbe dikèè bèè bo diyìe taà kèè bíékè ke dà: Di sũmu ke kpeñní di í dò nkémòke kutempè nkùmáá.

¹⁸ Di yóò tiekemu yetãrè Ìnkè kó tituúti kè ti kúúti, bá Kannahā kòbe me nkpeñnimè ke mòke sikpãrisɛɛ timátì kpesi, di yóò bè namu kè bè bèti.

18

Bè taámè tété kédúo nyibotí ùi kpaá i kó ketenkè

¹ Kè Isidayɛeribee na ibotí kèdeè kétíi nSidoo kécónné ti Yiè nKuyie ntaummè tou.

² Kè ibotí iyiekè nkpaá Isidayɛeribe mièke ùi mu nyí pètè í tenkè.

³ Kè Sosuwee dà: Dè yó nkáákè de kè dí tieke ti Yiè nKuyie ndi yèmbè tũ nkù di duś nkèè tenkè?

⁴ Tãáténè di botí mièke benitibè bètããti, bètããti, kè m bè tō nkè bèe paatè yehékè káyà be karè kèwɛtɛní kè n náké.

⁵ Bè yóò yè totè kuce mèyiekè ndi. Kè Sudaa kòbe nkpaá be tenkè kubakù cànku, kè Sosefu kòbe mbo kuyou.

⁶ Kè dí yè wãri yè dòmmè yeyiekè ke deè dí kotení kè n náké, kè n yè tãũ tété ti Yiè nKuyie nyiikè.

⁷ Defii wuò nkòbe í yó mmòke ketenkè, bè yó mpí ti Yiè nKuyie ntōmmú mmu. Kadiibe nè Dubenniibe nè Manansee botí kòbe dikèè, Mɔyiisi Kuyie nkóo tɔnti bè duśmmu be tenkè Suditɛɛ diyìe yìèní kèè bíékè.

⁸ Kè bè tãátè bèè nitibè nkori kè Sosuwee bè náké ke dà: Kòtenè kèpaatè dihei weti weti kèwɛtɛní kè n náké di dòmmè. Kè n tãũ tété ti Yiè nKuyie nyiikè die nSidoo kè di totí ketenkè.

⁹ Kè bèe kote kéce nyehékè yemou kèyè wãri yeyiekè kèwɛtɛní Sidoo Sosuwee borè.

¹⁰ Kè Sosuwee tãũ tété ti Yiè nKuyie nyiikè kètotí Isidayɛeribe yehékè.

Bè duśmmè Bensamee kòbe be tenkè

¹¹ Kè bèe tãũ tété kèketé kédúo mBensamee botí kòbe be tenkè kè bè nsoké Sudaa botí kòbe nè Sosefu botí kòbe be cuokè.

¹² Kè kumàнкуu íté Suditɛɛ bakù you bíékè kétuàke Sedikoo bakù you, kèyènnè yetãrè diyìe taà kèè bíékè, kèpɛtè kétuàke Beti-Afenni kpáá.

¹³ Kè bèe pɛtè de borè kétuàke Duusi kubakù cànku bíékè bè yu dè ke tú Beteedi, kénsaké kétuàke Atadoi-Adaa ditãrì Ìnkè Beti-Onoo fũð kubakù cànku.

¹⁴ Kè kumàнкуu kóntè ditãrì ùikè kèwɛtinnè kubakù cànku, kétuàke Kidiya-Baadi bè tu dè Kidiya-Yeaddimmu, Sudaa botí kòbe tenkè. De ùikè kó kumàнку do de nkáákè.

15 Kè kubakù cànku biékè kó kumàнку kuu íté Kidiya-Yeadiammu kéwetínnè Kasèè kétuòke Nefutoa sibií borè,

16 kèpèèté kécúté Inòmmu biriku tàri pèri. Defaimmu biriku kubakù yoú biékè, kèpèèté Sebusiibe tàrè kécúté kétuòke Ì-Dokedi,

17 kékónté kéwetínnè kubakù yoú Ì-Semesi, kétuòke Kedidoti Adumimmu tenni ìkè, kèpèèté kécúté kétuòke Dubenni birè Bohàà tàri.

18 Kè kùu pèèté kédeke ditàri kécúté Suditèè biriku,

19 kèpèèté kékòte Beti-Okadaa tàri bakù yoú, kèpèèté kétuòke dà mèèri mukókúú nku bakù yoú Suditèè ò ta dè. Kubakù cànku biékè kó kumàнку nku.

20 Kukó nSuditèè kuú do tú kumàнку diyìè yìèni kèè biékè.

Bensamèe kòbe tenké màнку do de ntú.

21 Bensamèe kòbe ekè do tú: Sedikoo, Beti-Okadaa, Emeki nè Kesisi.

22 Beti-Adaba nè Semadaimmu nè Betesedi.

23 Afimmu nè Padaa nè Odidaa

24 nè Kefaa-Amónai nè Ofinii nè Kebaa kè dèe wènnè yehèkè tepítè nè yèdèè nè sihekesí sù dè tókè.

25 Kabaàà nè Damaa nè Bedoti

26 nè Misipee nè Kefidaa nè Mòsaa

27 nè Dekemmu nè Idiipeyedi nè Tadaadaa

28 nè Sedaa nè Edefu nè Sebusiibe kó dihei, bè yu di ke tú Sedisadèmmu nè Kibea nè Kidiya. Kè dèe wènnè yehèkè tepítè nè yèndà nè sihekesí sù dè tókè.

Bensamèe kòbe kó ketenkè nke memme.

19

Bè duómme Simmèàà kòbe be tenké

1 Kè bèe tàù tété medèrimè kédúú nSimmèàà kòbe ketenkè kè kè mbo Sudaa kòbe kòke cuokè.

2 Yèe ekè tu Beerisebaa kpeye nè Sebba nè Mòdadaa

3 nè Asaa-Suadi nè Badaa nè Esemmu

4 nè Editodadi nè Betudi nè Ìdimaa

5 nè Sikidaki nè Beti-Madikaboti nè Asa-Susa

6 nè Beti nè Debaoti nè Saduwà. Kè dèe wènnè yehèkè tepítè nè yètààti nè sihekesí sù dè tókè,

7 nè Ainni nè Ì-Dimónni nè Etee nè Asàa. Kè dèe wènnè yehèkè yèndà nè sihekesí sù dè tókè,

8 kétuòkenè Badati-Bèedi nè Damati-Nekèfu. Simmèàà kòbe tenké nke.

9 Simmèàà kòbe tenké do soké Sudaa kòbe kòke cuokè nke, ke yè Sudaa kòbe tenké do bè deummu mediè.

Bè duómme Sabunàà kòbe ketenkè

10 Kè bèe tàù tété metaámme kédúú nSabunàà kòbe ketenkè, kè kèè keté diyìè yìèni kèè biékè kétuòke Sadidi.

11 Kè kùu pèèté kécúú ndiyiè taà kèè biékè kétuòke Madeyada, kèpèèté kétuòke Dabibeseti, kèpèèté kéta kukó nYokindeammu ìkè,

12 kèíté Sadidi kécúú ndiyiè yìèni kèè biékè, kétuòke Kisidoti-Tabàà temmàнку kèyènnè Dabedati kédeke Yafia,

13 kèíté deborè ke baa nco diyìè yìèni kèè biékè, kétuòke Kati-Efee nè Eti-Kasèè, kétuòke Dimàò kù de nkònté kéwetínnè Nèaa.

14 Kè kumàнку íté deborè kétuòke kukó nhAnatàà bakù cànku, kéta Ifita-Edi kondaa.

15 Kè de kó yehèkè yìèni Kataa nè Naadadi nè Simmudonni nè Ideadaa nè Betideammu. Kè yèe wènnè yehèkè tepítè nè yèdèè, nè sihekesí sù dè tókè.

16 Bè do duó nkèè tenké nke Sabunàà kòbe nè be ekè nè sihekesí.

Bè duómme Isakaa kòbe ketenkè

17 Kè bèe tàù tété menámme kédúú nyIsakaa kòbe ketenkè.

18 Bè tenké do tú: Sisededi, nè Kesudoti nè Sunemmu

19 nè Afadayimmu nè Siyonni nè Annaadati

20 nè Dabiti nè Kisiyàà nè Ebesi

21 nè Demeti nè Ì-Kanimmu nè Ì-Adaa nè Beti-Pasesi.

22 Kè be màнку tuòke Tabàà nè Kasaimmu nè Beti-Semesi kéta Suditèè. Kè dèe wènnè yehèkè tepítè nè yèkuò nè sihekesí sù dè tókè.

23 Isakaa kòbe tenké nke nè be ekè.

Bè duómme Asee kòbe ketenkè

24 Kè bèe tàù tété menummè kédúú nhAsee kòbe ketenkè.

25 Kè be tenké ntú Edikati nè Adii nè Betenni nè Akisafi

²⁶ n̄ Adamedeki n̄ Amadi n̄ Misadi. K̄e de m̄nku de ìk̄e k̄oku nt̄u Kadimeedi t̄ari k̄ent̄u n̄Siā-Dibunaa k̄o kuk̄o.

²⁷ K̄e diyìe yìenì k̄èè bíék̄e k̄o kum̄nkuu k̄ont̄e Beti-Dak̄ō̄, k̄étuoke Sabun̄o tenk̄e n̄ Ifita-Edi biriku, k̄ép̄ēt̄e kubak̄u you bíék̄e k̄étuoke Beti-Emeki, n̄ Neyeedi k̄és̄at̄e k̄éȳe Kabuudi.

²⁸ Ebudonni n̄ Dēobu n̄ Amm̄o n̄ Kana k̄étuoke Sidonni diheid̄i.

²⁹ K̄e k̄uu k̄ont̄e k̄éȳe Damaa k̄étuoke Tiiti dihei iduot̄i fit̄e di, k̄éw̄etinn̄e Osa k̄éȳe Maadabu n̄ Akisibu k̄éta dam̄èr̄i M̄editandee.

³⁰ K̄e ȳe yìen̄ Uma n̄ Afeki n̄ Dēobu. K̄e d̄e w̄enn̄e yehek̄e t̄ep̄ít̄e n̄ ȳed̄éè n̄ sihek̄esi s̄i d̄è t̄ák̄e.

³¹ B̄e do dūo nk̄èè tenk̄e nke Asee k̄obe n̄ be ek̄e.

B̄e dūomm̄e Nefutadii k̄obe ketenk̄e

³² K̄e b̄e t̄aū t̄ét̄e mekūomm̄e k̄édūo n̄Nefutadii k̄obe ketenk̄e.

³³ K̄e kubak̄u c̄anku k̄o kum̄nkuu it̄e Edefu n̄ Sanamimmu t̄ari k̄éȳe Adami-N̄ekebu n̄ Yabunneyeri, k̄étuoke Dakummu k̄éta Sudit̄ē.

³⁴ K̄e de ìk̄e bíék̄e k̄o kum̄nkuu nt̄u Asin̄ti-Tab̄o, k̄étuoke Okoku, k̄emp̄ek̄en̄ Sabun̄o temp̄e nkubak̄u c̄anku k̄e Asee k̄oku mbo de ìk̄e, k̄e diyìe yìen̄i k̄èè bíék̄e k̄o kum̄nkuu nt̄u Sudit̄ē.

³⁵ Yehek̄e diȳe iduot̄i fit̄e ȳe tu Sidimmu n̄ See n̄ Ammati n̄ Dakati n̄ Kinnedeti

³⁶ n̄ Adama n̄ Damaa n̄ Asōo

³⁷ n̄ Kedesi n̄ Ideii n̄ Ā-Asōo

³⁸ n̄ In̄o n̄ Mikidadi-Edi n̄ Odemmu n̄ Beti-Anati n̄ Beti-Semesi. K̄e d̄e w̄enn̄e yehek̄e diȳe t̄ep̄ít̄e n̄ ȳew̄ei n̄ sihek̄esi s̄i d̄è t̄ák̄e.

³⁹ B̄e do dūo nk̄èè tenk̄e nke Nefutadii k̄obe n̄ ke ek̄e.

B̄e do dūomm̄e Danni k̄obe ketenk̄e

⁴⁰ K̄e b̄e t̄aū t̄ét̄e meyīomm̄e k̄édūo n̄Danni k̄obe ketenk̄e.

⁴¹ Be tenk̄e tu Sodaa n̄ Esetaadi n̄ Idi-Semesi

⁴² n̄ Sadabinni n̄ Ayan̄o n̄ Itida

⁴³ n̄ Edonni n̄ Timuna n̄ Ekin̄o

⁴⁴ n̄ Editekee n̄ Kibet̄ō̄ n̄ Badati

⁴⁵ n̄ Yeudi n̄ Bendee-Bedaki n̄ Kati-Dim̄o

⁴⁶ n̄ Yadik̄ō̄ k̄o kuk̄o n̄n̄ Dak̄ō̄ n̄ Yafa k̄o kutemp̄e.

⁴⁷ K̄e Danni k̄obe pāa be tenk̄e k̄ék̄ote k̄édok̄en̄ Desemmu k̄obe k̄e b̄e k̄ūo páíí, k̄ék̄ari. K̄e b̄e yú Desemmu ke d̄o: Danni be ȳàr̄i yet̄iri.

⁴⁸ B̄e do dūo nȳe ek̄e diȳe n̄ s̄i ek̄es̄i Danni k̄obe.

B̄e do dūomm̄e Sosuwee ketenk̄e

⁴⁹ Isidayeri be tot̄i dii m̄nn̄i ketenk̄e k̄ed̄e k̄édūo Nunni bire n̄Sosuwee o k̄ake be cuok̄e.

⁵⁰ B̄e do d̄ò̄ t̄i Yìe n̄Kuyie ndo béi n̄ti n̄ti, k̄ò̄ dūo nh̄o d̄ò̄ dii è: Timinati-Sedaa Efadaimmu t̄ari ìnk̄e k̄oo w̄ete k̄e d̄e māa dihei k̄embo.

⁵¹ Ikūo niut̄i Edeasaa n̄ Nunni bire n̄Sosuwee n̄ Isidayeri be k̄o bek̄ót̄ib̄e b̄e do t̄aū t̄ét̄e nwe Sidoo t̄i Yìe n̄Kuyie nyiik̄e ku tou bor̄e, k̄etot̄i benit̄ib̄e ketenk̄e k̄ed̄e.

20

B̄e t̄aāt̄em̄e yes̄r̄e k̄o yehek̄e

¹ K̄e t̄i Yìe n̄Kuyie nn̄ák̄e Sosuwee ke d̄o:

² Nák̄e Isidayeri be k̄e b̄e t̄aāt̄e yes̄r̄e k̄o yehek̄e n do n̄ák̄e M̄oyiisi ȳèè k̄r̄í nk̄oo di n̄ák̄e.

³ K̄ò̄ m̄ō n̄òut̄e ò yet̄en̄e k̄ò̄ k̄ūo onit̄i, w̄e cok̄e k̄éta de k̄o yehek̄e k̄o òimari, k̄éȳent̄en̄e w̄èè d̄ò̄ k̄épeite.

⁴ W̄èè n̄òut̄e ò yet̄en̄e k̄ò̄ t̄ūak̄oo de k̄o dihei w̄èè c̄omm̄u dib̄or̄i k̄en̄ák̄e beheik̄enk̄ót̄ib̄e d̄è d̄ò̄, k̄e b̄e ò c̄ot̄é k̄ò̄ benke ò ȳo mbor̄e be cuok̄e.

⁵ K̄ò̄ k̄ūo w̄èè kou ò b̄ati ke bo peite b̄e báá w̄èè nh̄o dūo, ke ȳé o n̄òut̄e t̄e ò yet̄emm̄e, b̄e do í m̄ake timati.

⁶ W̄è mbo de k̄o dihei k̄e dit̄inni ȳaa ò bek̄en̄e, k̄oo mbo k̄e ikūo niut̄i diew̄e w̄èè p̄i mm̄ut̄omm̄u de k̄o dim̄nn̄i k̄ò̄ ku. De m̄nn̄i ndi ò bo nam̄e k̄éw̄ete o èi ò do cok̄e ndi, k̄émbo o c̄it̄è.

⁷ K̄e b̄e t̄aāt̄e Kedesi Kadidee mieke n̄ Nefutadii t̄ari n̄ Sisemmu Efadaimmu t̄ari, n̄ Kidiya-Adiba b̄e tu di Ebun̄o Sudaa t̄ari.

⁸ K̄e b̄e t̄aāt̄e Sudit̄ē ȳaa Sedikoo diyìe yìen̄i k̄èè bíék̄e: Bes̄e Dubenni k̄obe t̄ad̄ank̄u dikp̄aa, Dam̄o Kadaadi mieke Kadi k̄obe tenk̄e n̄ Kodanni Bas̄a mieke Manansee k̄obe tenk̄e.

⁹ Yehékè yie nye bè do tãnkémè Isidayeeribe kprí nnè bεpààbè bèè bo be cuokè be kprí. Kòò m̀òu ǹòutè ò kprɛ́nè kòò k̀uò onitì wèe coké kéta kéyenténè wèè d̀ó képsite. Bè báá ò k̀uò kè dit̀innì í ò bekénè.

21

Bè duóm̀mè yehékè Defiibe

¹ Kè Defiibe kote ḱyá ikuò niùti diewè Edeasaa nè Nunni bire Sosuwee nè Isidayeeribe kó bekótibè,

² kòò nàké Sidoo Kannahā èi ke d̀ò: Ti Yiè nKuyie ndo nàké M̀oyiisi ke d̀ò: Dí ti duó nyehékè ti yó mborè nè ti yó ncèmmù dè ti wūš.

³ Kè Isidayeeribe tãátè be tenkè mieke yehékè mayè nè bè yó ncèmmù dè be wūš kè bè duó nkéndonnè ti Yiè nKuyie nti béimmè.

⁴ Kè bèè tãu tétè Keatiibe Defiibe mieke, kè Anoo kòbe pété yehékè tepítè nè yètãati yèè bo Sudaa nè Simmèšš nè Bensamee be tenkè mieke.

⁵ Kè bèè tãu tétè kè Keatiibe pété be tenkè Efadaimmu nè Danni nè Manansee kòbe dikéè be tenkè mieke, diyè taà kèè bíékè.

⁶ Kè bèè tãu tétè kè Kerisonni kòbe pété yehékè tepítè nè yètãati yèè bo Basāa Isakaa nè Asee nè Nefutadii nè Manansee kòbe dikéè be tenkè mieke.

⁷ Kè Medadi kòbe pété yehékè tepítè nè yédéè yèè bo: Dubenni, nè Kadi nè Sabunoo be tenkè mieke.

⁸ Isidayeeribe do tãu tétè kédúš nyèè ekè nye Defiibe nè be wūš yó ncenti dè, kéndonnè ti Yiè nKuyie ndo ti nàkémè M̀oyiisi kòò bè nàké.

⁹ Nte bè duó nyèè ekè Sudaa kòbe nè Simmèšš kòbe ye kó yeyètè:

¹⁰ Bè do tãu tétè Anoo boti kè Keatiibe Defii yaábì ì pété ketenkè meketimè.

¹¹ Kè bèè bè duó Kidiya-Adiba bè tu di Ebunoo Sudaa tãri nè be wūš yó ncenti dè. Adiba tu Anakiibe yàari nwe.

¹² Kè Yefundee bire Kadebu nte dihei dieri kó depaa nnè de kó yehékè.

¹³ Kè bèè duó nyikuò niùti Anoo kòbe Ebunoo èi kè di ntú di sòrè kó dihei Dibunaa,

¹⁴ Nè Yatiidi nè Esitemoo

¹⁵ nè Onoo nè Debii

¹⁶ nè Ainni nè Yuta nè Beti-Semesi, kè dèe wènnè yehékè diyè yèwei nè be wūš yó ncenti dè, kè yè bo Sudaa nè Simmèšš tenkè mieke.

¹⁷ Bensamee kó ketenkè mieke, kè bèè bè duó nKabaš nè Kebaa

¹⁸ nè Anatati nè Adimanni, kè dèe wènnè yehékè diyè yènàà nè be wūš yó ncenti dè.

¹⁹ Kè Anoo kòbe ikuò niùbè ekè diyèe wènnè yemou tepítè nè yètãati nè be wūš yó ncenti dè.

²⁰ Kè bèè tãu tétè kè Keatiibe tobèe pété yehékè Efadaimmu tenkè mieke.

²¹ Kè bèè bè duó nSisemmu nè Kesee ditãri ìnkè kó yehékè, kè yè ntú yesòrè kpeye.

²² Kibusaimmu nè Beti-Onoo, kè dèe wènnè yehékè diyè yènàà nè be wūš yó ncenti dè.

²³ Danni kó ketenkè mieke, kè bèè bè duó nyehékè diyè yènàà nè be wūš yó ncenti dè: Editekee nè Kibetšš,

²⁴ Ayanoo nè Kati-Dimoo.

²⁵ Manansee kòbe dikéè kó ketenkè mieke kè bèè pété yehékè diyè yédéè: Tanaki nè Ibedaimmu nè be wūš yó ncenti dè.

²⁶ Kè dèe wènnè demou yehékè diyè tepítè nè be wūš yó ncenti dè.

²⁷ Kè bèè duó nKerisonniibe yehékè diyè yédéè nè be wūš yó ncenti dè, Manansee kòbe dikéè kòbe tenkè mieke nke bè do yè mbè duóm̀mè yèè tu: Kodanni wèè bo Basāa mieke kòò ntú disòri kó dihei nè Besetedaa.

²⁸ Isakaa kó ketenkè mieke, kè bèè bè duó nyehékè yènàà nè be wūš yó ncenti dè, yèè tu: Kisiyšš nè Dabedati

²⁹ nè Yadamuti nè Ā-Kanimmu.

³⁰ Asee kó ketenkè mieke kè bèè be duó nyehékè yènàà nè be wūš yó ncenti dè yèè tu: Misadi nè Abudonni

³¹ nè Edikaki nè Deobu.

³² Nefutadii kó ketenkè mieke kè bèè pété yehékè diyè yètãati yèè tu Kedesi dii bo Kadidee kó kutempè mmieke nè Amoti-Doo nè Katanni kè yè ntú yesòrè kpeye nè be wūš yó ncenti dè.

³³ Kè Kerisonniibe kó yehékè diyè yemou wènnè tepítè nè yètãati nè be wūš yó ncenti dè.

³⁴ Kè Defii kòbe sombe, Medadii kòbe kè bèè bè duó nyehékè yènàà nè be wūš yó ncenti dè Sabunoo tenkè mieke yèè tu: Yokindeaimmu nè Kaditaa

³⁵ nè Dimuna nè Naadadi.

³⁶ Dubenni kó ketenkè miεke kèè bo Suditεε diyie yiení kèè bíékè ke wetí Sedikoo, kè bèε bè duó nyehékè yènàà nè be wūó yó ncenti dè yèè tu: Beseε ei dii bo tedantè ke tú disòri kó dihei nè Yaasi ei,

³⁷ nè Kedemoti nè Mefaa.

³⁸ Kati kó ketenkè miεke kè bèε bè duó yehékè dieyè yènàà nè bè wūó yó ncenti dè yèè tu: Damoti dii bo Kadaadi tempè nke tú disòri kó dihei nè Maanaïmmu

³⁹ nè Esibonni nè Yaseε.

⁴⁰ Bè tāū tété kéduó Medadi kobe yèè eké wēnné yemou tepítè nè yèdèè ndi.

⁴¹ Bè duó nyèè eké Defiibe be kobe cuokè do bo yemou sipísìnàà nè yèni ndi, nè be wūó yó ncenti dè.

⁴² Bá dii ei do mōkemu iwūó yó ncenti dè.

⁴³ Kè ti Yiè nKuyie nduó nyIsidayεeribe kù do yē nkù yóó duó nkèè tenké be yembè. Kè bèε kari kémbò.

⁴⁴ Kè ti Yiè nKuyie mbè òmpùnne kéndònnè kù do nākémè be yembè kè bèε na be dootitabè bemou kénkari bè dómè, bá òmòu í mbè daati

⁴⁵ Ti Yiè nKuyie ndo nāké tinti Isidayεeribe kè ti dòò timou bá timati í nsúó.

22

Kukó nSuditεε kó diyáà kobe wētenímè be tenké

¹ Kè Sosuwee yú Dubenniibe nè Kadiibe nè Manansee kobe dikéè,

² kè bè nāké ke dò: Di yiemmu Mōyiisi ti Yiè nKuyie ntánti di nāké ti, ke yie n kpeti timou ke dòò n yē mmù.

³ Di í yóu di kobe diyie mari nè yiéní ke tūnne di Yiè nKuyie ndi nāké ti.

⁴ Di mmònni ti Yiè nKuyie nhòmputmmu di kobe kéndònnè kù do bè nākémè, kònnè di eké ti Yiè nKuyie ndo nāké ku tōnti Mōyiisi kòo di duó nyè Suditεε yáà.

⁵ Mpīnnè ti Yiè Kuyie ntannò mesàà nnè ku kuó, ku tōnti Mōyiisi do di nāké ti. Ndónè ti Yiè nKuyie nkéntū nku kó kuce, ke yíé nku kpeti, ke kù taunè, ke pī nku tōmmú nè di yèmmè memou nè di wērimú mumou.

⁶ Kè Sosuwee bè pā Kuyie nkó mesàà nkéduó nkè bèε kūū mbe cēí.

⁷ Mōyiisi do duómmu Manansee kobe dikéè be kó ketenkè Basāā miεke. Kè Sosuwee duó mManansee kobe dikéè sōnni be tenké be tebií cuokè, Suditεε de iké bíékè. Kè Sosuwee bè pā Kuyie nkó mesàà nkéduó nkè bè bo kò. Kòo bè nāké ke dò:

⁸ Di éimu di dootitabè kè dè sū: Iwūó péu, nè mesòò nè timáti péiti nè mebieirime nè timáti nè tiyáati. Túóténè de kékònnè nè di tebií kè di totí.

Bè maámè diwūstònni Suditεε také

⁹ Kè Dubenniibe nè Kadiibe nè Manansee kobe dikéè íté kényóu Isidayεeribe tabè Sidoo Kannahāā kéwete Kadaadi. Ti Yiè nKuyie ndo nāké ku tōnti Mōyiisi kòo bè duó nkèè tenké.

¹⁰ Bè tūðke dii mōnni Suditεε ke kpaá bo Kannahāā tempè nkémaá diwūstònni dieri mari Suditεε také.

¹¹ Kè Isidayεeribe tabèε keè bè tumè Dubenniibe nè Kadiibe nè Manansee kobe dikéè maá diwūstònni kukó nSuditεε be kó diyáà Kannahāā tempè mmieke.

¹² Isidayεeribe tabè ti kèè memme kétú nSidoo ke bo bè dokénè.

¹³ Kè bèε tō mPinaasi ikuó niùti Edeasaa bire, Kadaadi Dubenniibe nè Kadiibe nè Manansee kobe dikéè borè.

¹⁴ Kè Isidayεeribe kó bekótibè tepítèε ò cíe, onitì òmáá òmáá bá kùu wuó mmieke. Bá wè ò do tú wèè baké wènwè o wuó.

¹⁵ Kè bèε kote Kadaadi Dubenniibe nè Kadiibe nè Manansee kobe dikéè borè kè bè nāké ke dò:

¹⁶ Isidayεeribe tīnni dimou tu: Dè yīme kè di cààrè ti Yiè nKuyie nyIsidayεeribe tū nkù ke yete ku kpeti yie nke kù bütinnè ke maá dimáá diwūstònni.

¹⁷ Ti do cààrèmi ti Yiè nKuyie mPεε kè Kuyie mpoté kù nitibè, kè de kó mucóntimu kpaá bo nè yiéní, dè í sànnàà?

¹⁸ Dè dòmmè kè di bütinnè Kuyie nyíe nke yete ku kpeti? Ku miεke naa yóó peike Isidayεeribe bemou ndi.

¹⁹ Kè di yèmmè dò ti Yiè nKuyie nyí pénsiri di kó ketenkè, kòtènni ti kōke miεke, ti Yiè nKuyie ntou borè kéwaá nketenkè. Di báá bütinnè ti Yiè nKuyie nké ti yatènè, kémaá diwūstònni teri kè nti éennè.

²⁰ Akāā Sedaā yaábire dòò dii mōnni meyei nke túóté ti Yiè nKuyie ndo yē mbè báá túóté dè. Di yému ke dò nku miεke do peike Isidayεeribe bemou ndi, wèè do í ku omáá ò cààrèmi kpeí.

²¹ Kè Dubenniibe nè Kadiibe nè Manansee kobe dikéè tēnnè Isidayεeribe tōnni bè ke dò:

22 Ti Yiè nKuyie nkùù baké demou, kù yému mùu te kè ti dòò mié nkè Isidayeeribe yóó ti yíété, kè ti kù bùtinnému ke kù cààrè kù ti kuò yíe.

23 Kè ti yete ti Yiè nKuyie nkpeti nti ke maá tímáà diwūstònni ke bo nkòu iwūš ke tuò nke pāā ntidiiti, ke kòu iwūš metaummè kpeyi, ti Yiè nKuyie nti poté.

24 Ti mè dòò ke yé ti yíèkùmè di bí naa bo náké mème ti kpeyi diyie mari ke dà: Ìmme wènnimè bo dínđi nè ti Yiè nKuyie nyIsidayeeribe tū nkù di cuoké?

25 Ti Yiè nKuyie nhannému Suditéè kòò tu kumànku, di í kóké ti Yiè nKuyie nkó mutómmú mamù miéke. Dè bo na kénte kè ti bí yóu ti Yiè nKuyie.

26 Dèè te kè ti maá diwūstònni, ti í di maá ke bo nfeu iwūš ti Yiè nKuyie nyoo ti nkù pāā ntidiiti.

27 Ti di maá kè di bo benke ti taumè mme nè dínđi, ke dò ntínti nè dínđi nè ti yaábío ti mòke kuce ke bo mbáá nti Yiè nKuyie, nke nkù feu iwūš ke tuò nku wūstònni ìnkè, ke kù feu metaummè kpeyi. Dè mōnni di bí báá na kénáké ti kpeyi ke dò í mòke kuce ke bo nkóké ti Yiè nKuyie nkòbe miéke.

28 Ti yèmmè dò nkè bè naa ti béi nti borè yoo ti yaábí bo dè, ti dà: Nte ti cicebè maá dii wūstònni ti Yiè nKuyie. Bè í di maá ke bo nkòu iwūš Kuyie nke tuò nyoo bè nkù pāā ntidiiti, bè di maá kè di bo benke ti taumè mme nè dínđi.

29 Ti í di maá ke bo yete ti Yiè nKuyie nke kù bùtinné yíe, ti í di maá ke bo nkòu iwūš ke tuò nke kù pāā ntidiiti, yoo ke kù feu iwūš. Ti í dó kénfeu iwūš kupíkú tekú makú ke yóu ku wūstònni dii bo ku cīété.

30 Kè ikuó nùti Pinasi nè Isidayeeribe kó bekótíbè nè bèè baké iwuò nkè bèè keè Dubenniibe nè Kadiibe nè Mananseè kòbe dikéè béi nti kè dèe bè narike.

31 Kè Edeasaa bire Pinasi ikuó nùti béi nke dà: Ti banté di mōnni ke dò nti Yiè nKuyie mbo ti cuoké ke yé di í kù cààrèmmè ke kù miéke bo peike Isidayeeribe.

32 Kè Edeasaa bire Pinasi ikuó nùti nè Isidayeeribe kó bekótíbè kè bèe cau nDubenniibe nè Kadiibe kéité Kadaadi kékò nKannahā Isidayeeribe borè kè bè náké.

33 Kè Isidayeeribe keè bè náké ti késánté ti Yiè nKuyie nke ténke í mbàátí ke bo dokénè Dubenniibe nè Kadiibe.

34 Kè Dubenniibe nè Kadiibe dà: Diwūstònni dii ndii benkú kedò nti Yiè nKuyie ntu Kuyie nké di yu ke dà Dibenkèri.

23

Sosuwee yàikùnnemè benitibè kònti mesomme

1 Kè ti Yiè nKuyie nteennè Isidayeeribe kè bè deeténè be dootitòbè kè dèe mōnte mediè nkè Sosuwee kóté mediè,

2 kényú Isidayeeribe kó bekótíbè nè bekpàátibè nè bebeémbè nè bebaatibè, kè bè náké ke dà: N kótému mediè.

3 Di yàmu ti Yiè nKuyie ndòò dà ibotí imou, kù kpa ndú kó dikpànni.

4 Di yàmu n tãümè tété n na bè kó ketenkè nè m mu nyí na be kòke, kèè tu Suditéè diyie yièni kèè bíékè nè Meditedandee de ìkè bíékè, ke kè ndi totí di botí dòmmè.

5 Ti Yiè nKuyie nkuu yóó bè bèti kumómmonku, kè bèe coké kédété, kè dí tieke be tenkè, kéndònnè kù béimmè.

6 Ntèñè kéndòori Moyiisi di duó nyii kuó yèmmè imou, di báá í deténè.

7 Di báá kòorenè ibotí ì kpaá di miéke, di bá nfeu be bókè, di bá nyè pàrikunè, di bá nninku ye ìkè ke yé báá.

8 Dí ntaunè ti Yiè nKuyie, di kù taunèmmè nè yíenni.

9 Ti Yiè nKuyie nkuu bèti ibotí dieyi ì kpeñni, bá òmòu í na ke di bàao nè yíenni.

10 Di miéke oniti òmáá do ò mbeti benitibè tekoupiété nte (1000), ti Yiè nKuyie nkuu kpa ndi kpéi, kéndònnè kù béimmè.

11 Ndaikenè dimáá kpéi nke ndó ti Yiè nKuyie.

12 Kè di me nkù bùtinné ke taunè ibotí ì kpaá di cuoké ke puoke be kó besapambè, kè bè puoke di kòbe, kè di taunè ditòbè.

13 Di nyé ke dò nti Yiè nKuyie nyí yó nsóké ke beti di dootitòbè. Bè yó ndò ndi kpéi mmudítimú mmu nè ntimáti dindínti, kéndò nyedá ke di puoti, ke dò nyipo ke kúu di nuò, kè dí kù kpaá dihei sàari ti Yiè nKuyie ndi duó ndi.

14 M mōnni dii tuòke kè m pènké, denennè demou pènkùmè. Di nyé nè di yèmmè memou ke dò nti Yiè nKuyie ndo náké ti, timati í sùs, timou ti dòòm.

15 Kù dòò mèè botí ku náansàati kù béi nti kù yóó me ndòò kù di cau ntii kpéi ke dí beti ke dí kuò dihei sàari kù di duó ndi miéke.

¹⁶ Kè nsà kè di yete ku kpeti, ke nìnkú yebòkè ìkè ke yè fié iwūš, ti Yiè nKuyie mmièke yóó peikemu kè kù di kuò bàmbà ndihèi sààri kù di duó ndi mieke.

24

Isidayeeribe tãátémè ke bo ntū nti Yiè nKuyie

¹ Kè Sosuwee yú Isidayeeribe kó iwūš nyimou nè bekótíbè nè bekpààtibè nè bebeémbè nè bebaatíbè, kè bèe kote Sisemmu ti Yiè nKuyie ncíètè.

² Kòo bè nàké ke dò: Ti Yiè nKuyie nyIsidayeeribe tū nkù tu: Di yembè do bo kukó ndiekú Efadati yáà ndi ke feu yebòkè, ke káá nTedaà Abarahammu nè Naao be cice kó dimònni.

³ Kè kùu denneni Abarahammu kukó nyáà kó dihei, kéduó nkòo ce nKannahā omou, kè kùu ò duó nyIsaki ke dò: O boti bo sūū.

⁴ Kè kùu duó nyIsaki Sakòbu nè Esayuu, kékanne Esayuu Seii tãri, Sakòbu nè o bí kè bèe kote Esibiti.

⁵ Kè dè mboní kè kùu tónni Mòyiisi nè Anao, kéduó Esibiti kòbe meyei nkédenne di kòbe.

⁶ Kè kùu denneni di yembè Esibiti, kè bèe tuòke dàméèri, kè Esibiti kòbee bè túnne nè sinaasí nè si deèbè, kè bè ninte tipènti kóo dàméèri.

⁷ Kè bèe kuó nkéyú ti Yiè nKuyie nkè kùu ànné dibìnni bembè nè Esibiti kòbe be cuokè, kéduó nkè Esibiti kòbee pònté dàméèri. Di yámu kù bè dòòmè. De kó difònkúò kè di yembè mbo dikpàà mieke kémonte.

⁸ Kè kù di kòtenè Amariibe tenkè kè bè di dokénè, kè kùu duó nkè dí bè na, kè kùu bè kùu di nuò mmièke, kè di tieke be tenkè.

⁹ Kè Mòabu kpààti Badaki Sipòò biree íté ke bo di dokénè kéyú Badammu Beoo biree kòò bo di bonté kusínkù.

¹⁰ Kè ti Yiè nKuyie nyete kéduó nkòo di dàò mesàà, kè kù di deeténè Badaki.

¹¹ Kè di sénténi Sudité kétuòke Sedikoo. Kè Sedikoo kòbe nè Amariibe nè Pedisiibe nè Kannahā kòbe nè Itiibe nè Kidikasiibe nè Efiibe nè Sebusiibe, kè bèe íté ke bo di dokénè, kè kùu duó nkè dí bè na.

¹² Kù do ní nyecànkèndèèsùò nye di ìkè, kè yèe beti Amariibe kpààtibè bedé. Di í bè kùu nè di pie nyoo di se.

¹³ Kè kù di duó nkètenkè di í kùúti kè ke fèúté, yehèkè di í maá yè, detie nfinyí nè odifíè di í fiúkù dè, kè di cáá nde be.

¹⁴ Di mmònni ndénè ti Yiè nKuyie kémpí nku tòmúú nè di yèmmè memou kè dè wenni, kéyóu di yembè do feu yèè bókè kukó nhEfadati yáà nè Esibiti mieke, kémpí ti Yiè nKuyie ntòmúú.

¹⁵ Kè di me nyí dó képí ti Yiè nKuyie ntòmúú, tãáténè yie ndi dó dè. Kè di dó di yembè do feu yèè bókè nye kukó nhEfadati yáà yoo Amariibe di me mbo bèè cuokè be kpeye. Mí nnè n cíètè ti bo ntū ti Yiè nKuyie.

¹⁶ Kè benitibè dò: Tinti báá yóu ti Yiè nKuyie nkéfié yebòkè.

¹⁷ Ke yé ti Yiè nKuyie nkuu ti dennenimè Esibiti tinti nè ti yembè ti do pí nkè mudaatòmúú, ke ti tò kuce ke ti kánkè ke dàò tidietí kè ti pèéténi ibotí.

¹⁸ Kùu bèti ibotí imou ti nuò mmièke, ke bèti Amariibe ti mè mbo bèè mieke. Ti yó ntū nti Yiè nKuyie nku.

¹⁹ Kè Sosuwee dò: Di báá na képí nti Yiè nKuyie ntòmúú, kù í mòke meyei, kù dó kuú máà ndi te. Kè di kù bùtinné ke dàò meyei nkù í yóó di yóu.

²⁰ Kè di kù yóu ke fié yebòkè kù yóó di dàò meyei mme ke di kuò, bá kù me ndi dàòmè mesàà.

²¹ Kè bèe nàké Sosuwee ke dò: Bìti! Ti yó ntū nti Yiè nKuyie nku.

²² Kè Sosuwee dò: Dfi béi nnè di mómmòmbè ke tú di yó ntū nti Yiè nKuyie. Kè bè dò: Èè, tí béi!

²³ Kè Sosuwee dò: Dennenè yebòkè di cuokè, kéduó ndi yèmmè ti Yiè nKuyie.

²⁴ Kè bè dò: Ti yó ntū nti Yiè nKuyie nku ke yíé nkuu kpeti.

²⁵ Kè Sosuwee taunnè benitibè ti Yiè nKuyie nde yie Sisemmu, kè bè duó nyikuó kè bè nàké bè yó ndòòrimè,

²⁶ kè ti wàri Kuyie nkuó pátiri mieke, kéfií nditári mutie diemù také, mùu còmmú dibòri sààri ti Yiè nKuyie nkperi.

²⁷ Kòo bè nàké ke dò: Ditári dii, dii tu dibenkèri, ke yé di kèèmè ti Yiè nKuyie nti nàké ti. Di yó ndi nyau ke dennini ke báá yeténè ti Yiè nKuyie.

²⁸ De mònni kè Sosuwee duó nkè bèe kùú mbè cèí.

Sosuwee kúmè

²⁹ De kó difònkúò kè Nunki biree Sosuwee ti Yiè nKuyie ntònti nyóó kù ke mòke yebie ntekòutè nè tepíítè (110).

³⁰ Kè bɛɛ ò kũnné bɛ do ò duó nkèè tenkè Efadaimmu tārè, Kaasi tārì bíékè.

³¹ Kè Isidayɛɛribɛ ntũ nti Yìè nKuyie nSosuwee kpáá fòù dìì m̀nnì, kòo kú kè bekótíbè tɔbè bɛè yà ti Yìè nKuyie ndòò m̀èè sàà nyIsidayɛɛribɛ kè bɛ nkpaá fòù kè bɛ kù tũ.

³² Isidayɛɛribɛ do tɔmu Sosefu kṹ kè yè kũnné Sisemmu, Sakɔbu do donté kèè tenkè nè Amɔ́ bí m̀dítíbii ntekòùtè (100), kè bɛɛ duó nde kó ketenkè Sosefu bí. Amɔ́ weè keté Sisemmu.

³³ Kè Edeasaa Amɔ́ biree kú kè bɛɛ ò kũnné o bire Pinasi tātè ìnkè. Bè do ò duó nde kó ketenkè Efadaimmu tārì ìnkè nke.

Bebaatíbè Di mpátiri to tii náànti

De kó dipátiri ti náá mbebaatíbè tepíítè nè bédébé nè onitipòkù omáa Kuyie ndo tánkíí bè kè bè bo ndeeri Isidayeeribe nè be dootitòbè. Bemou memme be kóò mou í nna ké bè niitè Sosuwee do bè nimè. De kó bebaatíbè kó mefiè mmieke kè Isidayeeribe nyetiri Kuyie nkpeti ke tũũ Kannahāā tenké kòbe kó yebòkè, kè Kuyie nníí bè potè, kè bée ceete kéwātení Kuyie mborè, kè kùu bè cīé nkéwēte kè bè cōñné be fōtiri.

De kó dipátiri náànti náá nke kónni mēè botí, bá wèè baatíwè nè o kó meborime do dòmmè.

Dipátiri náànti dúò ke dòmmè

1. Isidayeeribe tamè Kannahāā kénto kētuokenè Sosuwee kó mukũũ 1:1-2:10
2. Kuyie ndo ánnémè bebaatíbè kè bée deetè Isidayeeribe 2:11-16:31
3. Dikōnkōñni dii do tanní Isidayeeribe cuokè 17-21

Isidayeeribe kàrimè Kuyie ndo yè nkù yóó bè dúò ndii èi

¹ Sosuwee ku dii mōnni kè Isidayeeribe beke ti Yiè nKuyie nke bo ya be mieke bèè yóó keté kékote kédokénè Kannahāā kòbe.

² Kè ti Yiè nKuyie mbè tēñné ke dà: Sudaa botí kòbe bēè dò nkéketé kékote. M bè dúómmu dihei.

³ Kè Sudaa botí kòbee náké Simmeṣṣ Sudaa kóo kóti yaábí ke dà: Kōtenni kè tí wēnné kédokénè Kannahāā kòbe, kéfiète dihei bè ti dúò ndi. Kè ti deè ti múnce di neiné kè tí fiète di kperi.

Kè Simmeṣṣ botí kòbee íté kéwēnnénè Sudaa botí kòbe.

⁴ Kè bée kote kè bè do, kè ti Yiè nKuyie mbè teennè kè bée na Kannahāā kòbe nè Pedisiibe, kékua benitibè tekoupiitè (1000) Beseki borè,

⁵ kè bée ya de kó dihei kóo kpaati Adoni-Beseki kóò dokénè kéna Kannahāā kòbe nè Pedisiibe.

⁶ Kóo coké kè bèè ò bēti, kóò ninte képi nkékéké o nómbidakè o nou kpeye nè o naàcèi kpeye.

⁷ Kè Adoni-Beseki bíi nke dà: Bekpaatibè sipisiyiekè ti do kéké bèè kó yēnmbidakè be nou kpeye nè be naàcèi kpeye, kè bè níí nkou icabiri n yo nkè ìi duò. Kuyie nde nni nyeti yíe.

Kè bée ò kōnnè Sedisademma, ò de nku.

⁸ Kè Sudaa botí kòbee do Sedisademma mudoò kécō benitibè yese kékua, kécóu ndihei.

⁹ De kó difñkúò kékote kédó Kannahāā kòbe bèè bo Nekefu nè bèè bo yetāre ñnkè nè bèè bo kubiriku kó yehékè.

¹⁰ Bè be ndèè kédó Ebunoo kòbe bè do yu dii èi nè dimōnni ke tú Kidiya-Adiba, kékua Sesaii nè Aimanii nè Tadimaii be naámuntí kòbe.

¹¹ Kè bée deè bembè, késoó nkédo Debii kòbe, bè do yu de nè dimōnni ke tú Kidiya-Sefee.

¹² Kè Kadebuu bíi nke dà: Kè wèè dokénè Kidiya-Sefee kòbe ke bè na ke fiète be èi m bo ò dúò n kóo sapàà nhAkisaa, kóo puoke.

¹³ Kè Kadebu nantè Kenasi bire Otinniyeedi bè dokénè kè bè na, kéfiète dihei, kè Kadebuu ò dúò nho kóo sapàà nkòo puoke.

¹⁴ De kóo nitipòkù tũðkoo dii mōnni Otinniyeedi borè, kóò nàké ke dà wèè mao o cice Kadebu kupaku. Kè bée tuòke Kadebu borè kóo cúténí o sámmarímú kénínkóo o ñikè kóo ò beke ke dà: A dá ba?

¹⁵ Kóò dà: N kuó mmesémmè kè m pā ketenké menie mbo kè, ke yé menie nyí bomè Nekefu kó ketenké a n dúò nkè.

Kè Kadebuu ò dúò nketenké kèè m̀ake inéce idaatíyí nè icũmpuyi.

¹⁶ De mōnni kè Mōyiisi còkú kó iyaábí Keniibe iténí Sedikoo èi, bè tu di depuonne èi, ke neiné Sudaa botí kòbe kè bée kòte Sudaa tenké, kubiriku kòbe Adadi bakú cānku diyie yièni kèè bíékè, kénwēñné Amadesiibe ke bo.

¹⁷ Sudaa nè o kòbe kè bée íté kéwēnnénè o kóo kóti Simmeṣṣ, nè o kòbe kè bée kpanné Kannahāā kòbe bèè bo Sefaa, kè bè na kékua, kèponte be èi kédáité, kè di yu ke dà Didobonni.

¹⁸ De kó difñkúò kè Sudaa naámunkú kòbee yíe kéfiète Kasaa èi, Asikanoo kperi nè Ekunoo kperi, nè ye tenké.

¹⁹ Kè ti Yiè nKuyie nní mbè bonè kè bée bè na, kéfiète yetāre ñnkè kó yehékè, bè me nyí nna kéfiète kubiriku kpeye, bembè do m̀ake sinaaséí timátí kpesi nsi.

²⁰ Bè do túnne ti Yiè nKuyie ndo nàké tí nti Mōyiisi, kédúo nKadebu Ebunoo tempè nkòo beti Anakiibe kó iwuo nyitáati ìi do de bo, kékari.

²¹ Bensamee kòbe í nna kèbeti Sebusiibe bèè do bo Sedisademma kè bè wē nke bo nè yiènní.

²² Kè Sosefu bí Efadaimmu nè Manansee yaábí nkòri ke bo do Beteedi, kè ti Yiè nKuyie nní mbè bonè.

²³ Kè bèe tɔ mbenitibè kè bè bo paaté dihei. De m̀ǹni bè do di yu ke tú Duusi nwe.

²⁴ Kè bèe tuakoo k̀ns̀ǹ nhoniti m̀ù ỳnni kè bèe ò nàkè ke d̀: Tí benke ti bo ỳm̀e k̀ta dihei, kè tí da ỳu.

²⁵ Kè de k̀o niti bè benke. Mem̀me Efadaimmu nè Manansee be yaabí k̀um̀e de k̀o dihei k̀be, k̀ỳu de k̀o niti nè o k̀be.

²⁶ K̀o k̀te Etiibe tenkè k̀maá dihei, k̀e di yu ke d̀ Duusi, k̀e di k̀paá t̀ de k̀o diỳtiri nè ỳenni.

²⁷ Manansee k̀be í nna k̀beti Beti-Seanni k̀be, nè Tanaki k̀be, nè D̀o k̀be, nè Ibedeammu k̀be, nè Mekidoo k̀be, nè de k̀o yehèkè. Kè Kannahā k̀be nkpaá bo de k̀o kutemp̀e mmieke.

²⁸ Bá nè Isidayeribe kpenke di m̀ǹni bè í nna kè bè b̀ti, ke nè bè p̀r̀ǹe muheik̀ent̀mm̀.

²⁹ Efadaimmu boti k̀be í nna k̀beti Kannahā k̀be bèè do bo Kesee. Kè bè nẁe nke bo.

³⁰ Sabuǹo k̀be í nna k̀beti Kannahā k̀be, bèè do bo Ketiǹo nè Naaadi kè bè nẁe nke bo, kè bèe bè p̀r̀ǹe muheik̀ent̀mm̀.

³¹ Asee boti k̀be í nna k̀beti Akoo nè Sidonni, nè Adabu, nè Akisibu nè Ediba nè Afeki, nè Deabu de k̀be.

³² Mem̀me kè Asee k̀bee ẁnǹǹe Kannahā k̀be bèè do de bo kè bè nẁenko. Bè í na mèe k̀p̀i nke bè b̀ti.

³³ Nefutadii k̀be í nna k̀beti Kannahā k̀be bèè do bo Beti-Semesi nè Beti-Anati kè bè nẁe nke bo kè bèe bè p̀r̀ǹe muheik̀ent̀mm̀.

³⁴ Kè Am̀riibe beti Danni boti k̀be, kè bè d̀e nyet̀r̀e k̀o itemp̀e, mbè í nyie nke bè bo c̀t̀eni kubiriku.

³⁵ Mem̀me kè Am̀riibe nkpaá bo Adi-Edesi nè Ayaǹo nè Sadibimmu. Kè de mboni kè Efadaimmu nè Manansee k̀bee be tieke kè bè p̀r̀ǹe muheik̀ent̀mm̀.

³⁶ Am̀riibe tenkè m̀nke do tuòt̀e Akadabimmu k̀nt̀o k̀ỳenǹe Seda k̀p̀eet̀e k̀endeeti ditenni bè tu di inaá nk̀o ditenni.

2

Kuyie nkpannèm̀e ku nitib̀e

¹ Kè ti Yiè nKuyie nt̀nni it̀eni Kidikaadi k̀tuakeni Bokimmu k̀nákè Isidayeribe ke d̀: Kuyie ntu, kuù di d̀nneni Esibiti, ke di toni ke tannè dihei k̀u do béi nk̀parikè ke d̀ k̀u ỳoó duó ndi di yembè, k̀b̀eí nke d̀ k̀u í ỳoó t̀te metaumm̀e mèe bo dindi nè ku di cuokè.

² Di me mmúnke í d̀ nk̀m̀otənè de k̀o dihei k̀be metaumm̀e, dí puo mbe baowũ̀t̀r̀e. Di me nyi nyie nku kpeti! Dè d̀omme kè di me ndò?

³ K̀u nè di náámmu di m̀ǹni ke tú, k̀u t̀nke í ỳoó beti Kannahā k̀be, bè ỳoó naá ndidit̀ari ndi di k̀p̀i nke be bokè naá ntimáti dindit̀i ke di bo, kè di fié be bokè.

⁴ Tí Yiè nKuyie nt̀nni bè nàkè di m̀ǹni de k̀o tináanti k̀edeè, kè bèe tiit̀e yedabũ̀o mbemou k̀nkũ̀o.

⁵ Kè bèe yú deborè ke d̀ Bokimmu (dèè tu didab̀nk̀ni), kè de fié ti Yiè nKuyie nyiwũ̀o.

Sosuwee kum̀e

⁶ Kè Sosuwee cau mbenitibè kè bèe cíté k̀kũ̀u mbá wè ketenkè bè ò duó nkè kè nkè te.

⁷ Sosuwee k̀paá f̀u di m̀ǹni kè bè ntũ nti Yiè nKuyie. K̀o k̀u kè bè nkpaá ke k̀u tũ mbekótibè k̀paá f̀u di m̀ǹni, bèè do ya tidieti ti Yiè nKuyie ndò ti Isidayeribe cuokè.

⁸ Kè ti Yiè nKuyie nk̀o t̀nti Sosuwee Nunki bire nyóó k̀u ke m̀ke yebie ntekòutè nè tepit̀e (110),

⁹ k̀k̀k̀u kè bèe ò k̀nǹe Timunati-Edesi, bè do totí k̀oó duó nkèè tenkè Efadaimmu temp̀e nyet̀r̀e ìnkè, Kaasi t̀ari kubakũ̀ c̀nku bíékè.

¹⁰ Kè bekótibè bembè k̀o kut̀nkũ̀u k̀u, kè kut̀nkũ̀u p̀nkũ̀u ỳenni, bè t̀nke í nyé ti Yiè nKuyie k̀ỳe ntidieti k̀u do d̀ò ti Isidayeribe cuokè.

Isidayeribe do yetem̀e Kuyie

¹¹ De m̀ǹni kè Isidayeribe d̀ò ti Yiè nKuyie nyi d̀o d̀e, k̀ekètè k̀nfèu yebokè bè tu yè Baadibe,

¹² k̀ỳete ti Yiè nKuyie mbe yembè do tũ nkũ, kuù bè d̀nneni Esibiti, k̀fié yebokè, benitibè bè bo kèè tenkè k̀be do feu yè, k̀enninku ye ìkè ke ìnko ti Yiè nKuyie mmieke.

¹³ Bè do k̀u ỳumu k̀nfèu Baadibe nè Asitaditebe.

¹⁴ Kè ti Yiè nKuyie mmieke bè peike kè k̀u deite ku nòutè be ìnkè, kè befèèbè nk̀orini ke fekũ be k̀p̀e kè be dootitabèe bè na. Bá bè ní í nna ke bè bàao.

¹⁵ Mudoò bè k̀ari mùu k̀o dimàà, kè ti Yiè nKuyie ndeite ku nòutè be ìnkè k̀end̀onnè k̀u ti mbè nàk̀m̀e ke p̀arikè. Kè bèe ta meyeñcaarim̀e diem̀e mieke.

¹⁶ Mem̀me kè ti Yiè nKuyie mbè duó mbebaatibè, kè bèe bè deeténè be dootitabè, bèè f̀ekũ be k̀p̀e.

17 Isidayeeribe me nyí nyie mbebaatíbe kpeti, kénsoké ke feu yebokè ke ninku ye ìkè, kébútinnè dende bamba mbe yembè do tú nkùu ce, bè ténke í nyie ti Yiè nKuyie nkuá be yembè do í yiemme.

18 Kè ti Yiè nKuyie mbè duónní dii mǎnni obaatíwè kù nhò bonè o fǒmmu mumou mieke, ke deerinè Isidayeeribe be dootitòbè. Mesémmè do 35 í nyóu mē bo pímmè ti Yiè nKuyie mbe dootitòbè bè fǐũnko dii mǎnni kè bè kuò.

19 Kè de kó baatíwè ku dii mǎnni bēe wēte keta meyei mmudòrimù, kè de pǐtè be yembè kperè do dòmmè, kénfeu yebokè ke ninku ye ìkè ke ye bàá. Bè í nyóu bè bo ndòrimè meyei mbe yembè do doori mē.

Kuyie ndo yàákémè Isidayeeribe

20 De mǎnni kè ti Yiè nKuyie mmieke peike Isidayeeribe, kè kùu béi nke dò: Kubotí kuu ñkòbe mē ncákemè metaummè n do ye mbe yembè n ye mēè kpéí, ke yete n kpeti.

21 Di mmǎnni n ténke í yóó yóu kè bēe beti kubotí bá kumáá ibotí tēi Sosuwee do kpaá ke í bèti í kékú.

22 Nè de kó benitìbè borime be cuokè ti Yiè nKuyie ndo dó kè bè yàákému káyá kè bè bo yete ku kpeti yoo bè bo ti yie mbe yembè do ti yiemme.

23 Deè do te kè ti Yiè nKuyie nyóu kè ibotí Sosuwee mu ndo í bèti í kékú kè ì rúbo be cuokè. Kù í mbè bèti mecáá.

3

1 Nte ti Yiè nKuyie ndo yóu kè ì botí rúbo Isidayeeribe cuokè, kè kù bo bè yàáké, bambe kutònkù pànkù kòbe bèè do í kókè mudoò bè ta dii mǎnni Kannahāā kédoké mù.

2 Kù do dó kutònkù pànkù kòbe bèè mu nyí kòte dikpànni bēe di bebíímu.

3 Fidisitēēbe kó yekpàatiyo yenúmmù kòbe mbe kù do yóumè beè tu Kannahāā kòbe bemou nè Sidoniibe nè Efiibe bèè bo Dimaa kó yetàré ñnkè kétúóté Baadi-Edimoo tãri kétuakèné Deboo-Amati.

4 Kù do dó kè bè yàákému, káyá ke nsà kè bè bo yie nkù do duó nkè Mòyiisii duó nyii kuá be yembè.

5 Memme kè Isidayeeribe mbonè Kannahāā kòbe nè Etiibe nè Amariibe nè Pedisiibe nè Ifiibe nè Sebusiibe.

6 Kè Isidayeeribe túóké be kó besapàmbè kèpuoke, kè bè duó mbe kó besapàmbè kè bèe puoke, kè bèe fié iwūš be bokè.

KUYIE MBE DUÓNÍNÍME BEBAATÍBE

Otinniyeedi

7 Kè Isidayeeribe daò ti Yiè nKuyie nyí dó de kè kù yóu, kénfeu iwūš yebokè ke báa nsibòstenkaanii bè tu si Baadi nè Asedaa.

8 Kè ti Yiè nKuyie mmieke bè peike kè kùu bè yóu, kè Mesopotamii kó kpààti Kusāā-Disataimmu bè na kè mbè baké yebie nyèni.

9 Kè bèe kuónnè ti Yiè nKuyie kè kùu bè duónní Kadebu nantè Kenasi bire Otinniyeedi kòò bo bè deetè.

10 Kè Kuyie nYáá nní nhò bonè, kòo mbaké Isidayeeribe, kékote kédokénè Kusāā-Disataimmu, kè ti Yiè nKuyie nduó nkòo ò na.

11 Kè be ei rúbo meompòmè mieke ke dò nyebie nsipísínàà. Kè Kenasi bire Otinniyeedii kú.

Eudi

12 Kè Isidayeeribe wēte kédàò ti Yiè nKuyie nyí dó de kè kùu duó nkè Mòabu kó kpààti Ekunoo bo bè dokénè.

13 Kòo wǎnnénè Amóniibe kou nè Amadesii kou kè bèe do Isidayeeribe mudoò kè bè na, kǐfiète Sedikoo.

14 Kòo mbè baké ke dò yebie ntepiítè nè yèni.

15 De kó difònkúò kè bèe kuónnè ti Yiè nKuyie nkè kùu bè duónní Keda bire Eudi kòò bo bè deetè. Bensamēe botí kou do nwe kòò tu dicànkuri.

Kè Isidayeeribe ò duó ndampòò díítí kòò bo kòte ke ì duó mMòabu kó kpààti Ekunoo.

16 Kè Eudii duó nkè bèe ò ná disie menatimè mèdámè kperi, kè di okùmè mmànnè mètirí kó dikéé, kòo di yi o kpèntènkpenkù youku, ke dáátí o yàátí.

17 Memme ò kàtemè kédúú nyidíítí okpààti Ekunoo. Ekunoo do tú oniticééwè nwe.

18 Wè ò duó ndii mǎnni dǎmpòò díítí kédèè, kèwēte kécie mbèè do tóni de kó idíítí.

19 Bè tũke dii mǎnni Kidikaadi, sitenkaanii yetàré kpesi borè, kòo bè yóu deborè kèwētèni okpààti borè kóò nàké ke dò: Okpààti m mǎke tǎmati ntí tidé kpeti ke bo da nàké.

Kòo kpààti duó nkòo tǎmbèe ye kè bè nkpaá bedé

²⁰ ke kari muyaá nkó kudieku kùu do tú omáá kòku. Kè Eudi béinnè okpààti ke dò: N tóni tì nàànti ti Yiè nKuyie nkuu ti nni nduónni a kpéí.

Kòo kpààti íténi o kàri.

²¹ Kè Eudii pí ndisiè nè tɛcànkutè kékpatè kékũũ o pəuniɛ.

²² Kè dii taroo diməu nè di boo kè mekũd ndi dátinné, kè Euu yóu kè di nkpaá okpààti pəuti mieke.

²³ Ó yí memme kédeè kéyè difɔ̀nkúò kékpetinné kékpaá nkédeite tekpetintè kéité.

²⁴ Kòo kpààti tɔ̀mbèe tuəkeni kéyà dibòri kpetímè ke páké, kè be yèmmè ndo nhokpààti bo nyénkúmu de mieke.

²⁵ Kè bè ncómmú kébaa okpààti bo kpetémè bá ò í kpetíri, kè dèe bè di, kè bèe túóté tekpetintè kékpeté kénsó nhò ku ke duó ke cāanko.

²⁶ Bè do cómmú dii mǎnni ke baa okpààti bo kpetémè, kè Eudi cokúmu ke pɛ̀ɛtè yetárè kó sitenkaanì ke ta Seidaa tempɛ.

²⁷⁻²⁸ Ó tũkoo dii mǎnni deborè kéheé ditáteheù Efadaimmu tempɛ nyetārè ìnkè kè Isidayeeribe tí nkòo bè náké ke dò: Ti Yiè nKuyie ndi duómmu di dootitɔ̀bè Məabiibe, n tũnnè!

Ó yí memme kéniié kè bèe ò tũnne kè bèe do Məabiibe kukó nSuditɛ̀ɛ tepure, kè bè pí mbeməu bá òmòu í sɛ̀nté.

²⁹ De yiè kè bèe kuə Məabiibe yedakperè nè yekɔ̀mbò yembè tekəupíríítè (10000) be kóò məu í kpaá bá òmáá wèè fòu.

³⁰ De mǎnni kè Məabiibe bótúte Isidayeeribe kè dihei mbo meom̄pùmè mieke ke dò nyɛbie nsipísini.

Sankaa

³¹ De kó difɔ̀nkúò kè Anati bire Sankaa cəuté Eudi, kékua Fidisitɛ̀ɛbe sikəusikuò (600) nè tekáutè bè ɔ̀s kũũ tɛ̀ ináake ìi dùò ke múnke deeté Isidayeeribe.

4

Deboraa nè Baaraki be kó tináaanti

¹ Eudi ku dii mǎnni kè Isidayeeribe wɛ̀tɛ kédò ti Yiè nKuyie nyí dó dè.

² Kè kúu bè duó nKannahā kóo kpààti Yamɛ Asə ei kou. Wèè baké Yabinni āāpəmbè koo yetəri tu Sisedaa kòò bo Adoseti-Koimmu.

³ Okpààti Yabinni do məkɛ sinaasɛ́ timátí kpesi sikəusiwei (900) ndi, kénfɛ̀ũkuo Isidayeeribe ke dò yɛbie nsipísidé kè bèe kuónnè ti Yiè nKuyie.

⁴ De mǎnni dè do ś nDeboraa Dapidoti poku wèè náa nKuyie mpāānāanti kè wèè baké Isidayeeribe.

⁵ Ó do bo mupuommu mamù yuu ndi Damaa nè Betɛedi de saku, Efadaimmu tārì ìnkè. Isidayeeribe do de nkəròo kòò bekù be kpeti. Kè dè mboni kè bèe yú de kó mupuommu ke dò Debora puommu.

⁶ Kè Debora yú diyie mari Kedesi ei kou Abinnəammu bire Baaraki, Nefutadii botí kou, kóò náké ke dò: Ti yiè nKuyie nyIsidayeeribe tũ nkú da náá kè tú a pímmú behāāpəmbè Nefutadii nè Sabunə botí mieke kè bè mbo tekəupíríítè (1000) káa bè kətenè Tabə tārì.

⁷ Kú tu kuu yóo duó nkè Sisedaa wèè baké Yamɛ āāpəmbè koo íténi nè o naasɛ́ nè o āāpəmbè kè bè di do mudoò kè kúu duó nkè dí bè na.

⁸ Kè Baarakii ténne Debora ke dò: Káa bo n neinè ní kəte, káa me mbá n neinè n yí kəri.

⁹ Kè Debora dò: M bo da neinè, a me nténke í yóo péte disanni mari de kó mudoò mieke, ke yé nè onitipòkù borè nde ti Yiè nKuyie nyóo duómmè kè di na Sisedaa.

Memme kè Debora neinè Baaraki kè bèe kote Kedesi.

¹⁰ Kòo tí nNefutadii nè Sabunə botí kəbe kè benitibè tekəupítè (1000) ò neinè kè Debora múnke ò neinè.

¹¹ Kè ś nhoniti məu bo Kedesi borè Keniibe botí kou koo yetəri tu Ebeɛ. Ó do yàtenəmu Keniibe tabè Obabu Məyiisi cəku yaabi, kékote kécónné o touku kéntəkénè Sadanimmu tārì.

¹² Memme kè Sisedaa kee Abinnəammu bire Baaraki bomè Tabə tārì,

¹³ kətíi nho naasɛ́ sikəusiwei (900) nè o nitibè Adoseti-Koimmu borè, kè bèe nei kékote Kisəə kó mborè.

¹⁴ De mǎnni kè Debora náké Baaraki ke dò: Báátí kékote! Ti Yiè nKuyie nyóo da duómmu yie nSisedaa, ti Yiè nKuyie nkuu da ni ku mómmənkú.

Kè Baarakii neinè o nitibè tekəupíríítè (10000) kè bèe cúté Tabə tārì,

¹⁵ kédó be dootitɔ̀bè kè ti Yiè nKuyie nduú nkè bèe na Sisedaa nè o kəbe nè be naasɛ́, kè bèe búttinné kécké, kè Sisedaa cúténi o naasánté kécké o naacəi.

¹⁶ Kè Baarakí mbeti o dootitɔ̀bè nè be naasɛ́ kɛ́tuɔ̀kenè Adoseti Koimmu, kè bèe kuɔ̀ Sisedaa kɔ̀be bɛmɔ̀u, bá òmòu í nsú.

¹⁷ Kè Sisedaa ñcooti ke kəri Keniibe kou mɔ̀u, bè tu wè Ebɛɛ, o poku Yaɛɛri cɛ̀tè, ke yé Ebɛɛdi cɛ̀tè nè okpààti Yamɛɛ Asò ei kou bè do naatimɛ̀mu.

¹⁸ Kè Yaɛɛrii yenni kóò co kɛ́béi nke dɔ̀: Ohāāpònkóti tanni die! Tanni ke bá nyíèkù.

Kòò taroo o tou miɛke kòò ò dàtinné kuyààkù.

¹⁹ Kòò náké onitipòkù ke dɔ̀: M pā menie nkè n yà.

Kòo poote menaamiè nkò kudòkù kóò duó nkòo yà, kòo wète kóò dàtinné kuyààkù.

²⁰ Kòò náké onitipòkù ke dɔ̀: Nkari dibòri, kòò mɔ̀u kòtení ke da beke ke tú: Òmòu kòtení dienaà? A dɔ̀: Ɔ̀.

²¹ Sisedaa me ncèmmè ke òu kòo yè nkéduó kòò nuɔ̀ ncɛ̀kè. Kòo nitipòkùu túóté dimàatòòri nè ditou kó febaafe, kɛ́bánné kɛ́tɔ̀nko o borè kɛ́ fɛ̀ baaké o yuu kédannenko ketenkè kòo kú.

²² Kè Baarakí ntúnni Sisedaa kɛ́tuɔ̀kení, kè Yaɛɛrii yenni kóò náké ke dɔ̀: Kòtení kè n dá benke oniti a wanti wè.

Kòo taroo ditou miɛke ke ś nhò baaké Sisedaa yuu febaafe ke dànnènè ketenkè kòò duó ke ku.

²³ De yiè ndi Kuyie nduómmè kè Isidayɛɛribe auté Yamɛɛ Kannahā kóo kpààti.

²⁴ Kè Isidayɛɛribe beti weti weti Kannahā kóo kpààti Yamɛɛ kóò fɛ̀nné kóò nìnte kékú.

5

Deboraa nè Baarakí bè dèntèmmè fɛ̀yènfɛ̀

¹ De yiè Deboraa nè Abinnòammu birɛ Baarakí kè bèe dentè fɛ̀ nyènfɛ̀:

² Isidayɛɛribe bá wè wākému mudoò kpéi,

bè duómmu bɛmáà páíi mudoò kpéi!

Sāntenè ti Yiè nKuyie!

³ Díndi bekpààtibè, díndi bèè baké, kɛ́nténè mɛsàà!

N yóo dentèmu késāntɛ ti Yiè nKuyie.

N yóo déúkùnnɛ ti Yiè nKuyie nyIsidayɛɛribe tū nkù nku.

⁴ Ti Yiè nKuyie nha yèní dii mònni Edòmmu,

ke cùténí Seií tārì,

de mònni ndi ketenkè aámè,

kè yewetèe cóúnni menie,

kè fetaafe diefɛ̀e cùténí tiwetì.

⁵ Kè yetārɛe sãntè,

Ti Yiè nKuyie nyIsidayɛɛribe tū nkù

kuu do bè benke kumáà Sinaii, kù tuàkenímè.

⁶ Anati birɛ Sānkaa do bo dii mònni,

nè Yɛɛri kó dimònni,

kè becièmbè ténke í nkeri dihei kó ice,

bè do kónnìmu.

⁷ Okpààti ténke do í bo dihei,

wèè baké Isidayɛɛribe ò ténke do í bo,

kɛ́nkémmúnè mí nDeboraa m bo buotémè,

kénaá nyIsidayɛɛribe yò.

⁸ Isidayɛɛribe do ò nkè bè fié iwūɔ̀ yebakè,

mudoò muù pánkɛɛ íté.

De mònni kè Isidayɛɛribe bo sikòupísìnà (4000)

a báá yà dikpànni yoo disie be cuokè.

⁹ N yèmmè naatinè bèè baké bè mbe Isidayɛɛribe t̄f̄rè,

nè bèè duó mbemáà mudoò kpéi.

Sāntenè ti Yiè nKuyie!

¹⁰ Díndi bèè dèke sámmarímúbè péibè,

díndi bèè kəri tiyààti ñnkè,

nè díndi bèè kéri ice miɛke pietenè ku!

¹¹ Bèè do mmenie nke niinko be wūɔ̀,

bè sãntímu ti Yiè nKuyie,

kù do dòò mèè sàà nyIsidayɛɛribe kè bè tieke dihei.

12 Deboraa, ente, ente!

Íté, íté! Dentè fekpàriyènfè.

Abinnɔammu bire Baaraki íté kètɔ a daati kékòmmè.

13 Bèè kraá kè bèè túnne bekpèribè

kè ti Yiè nKuyie nkòbèe tíi m borè nè dikɔmbùò kè bo kòte mudoò.

14 Kè Efaaammu kó bekpèribè bo kubiriku,

a kó difɔnkúò Bensamee weè da tũnko kè wɛnnè o kòbè.

Makiidi botí kòbè beè tu bekpààtibè

kè Sabunɔ kòbè tɔ fekpààtipátifè.

15 Kè Isakaa kpààtibè neinè Deboraa,

kè besɔmbèe neinè Baaraki,

kè bè túnne kè bè kòte kubiriku.

Dubenni botí kòbè biè í nyà bè bo tãátè tí.

16 Dè dòmmè kè di kraá di naacɛnhòò kè kémúú iwũò kuòmmè?

Dubenni botí kòbè do í yà be bo tãátè tí.

17 Kadaadi tempɛ nkòbè beè bo kukó nSuditɛɛ diyèi yìèni kèè bíkèkè bembe í nampe.

Danni kòbè í cùténí be bàtòòbè ìnkè.

Asɛe kòbè í íté bàtòò commu dè,

bè dɛ mbo.

18 Sabunɔ kòbè nè Nefutadii kòbè beè yie nke cɔnne be bo kè kòte mudoò.

19 Kannahã kó bekpààtibè domu Tannaki èi kòbè mudoò,

bè me nyí na kéheí dɛmarè yoo bèè péte idíítí.

20 Kè siwãã be wɛnnénè kémbo tiwetí mièke kè kpannènní Sisedaa.

21 Kukó nKisɔ kó menékperimè meè pãnténè ti dootitòbè

kè bè kàútè.

Tí kéténe kè bá nyièkù.

22 Memme sisɛí potémè yetàrè ketenkè,

kè si kpèètèe kè dammú.

23 Ti Yiè nKuyie ntɔnni béimmu kè tú:

Mɛdosi èi bo yà!

Bèè bo be kó diheí mièke bè bo yà!

Kè yé bè í wɛnnémmè yekɔmbò yembè dikpànni.

Bè í tee nti Yiè nKuyie.

24 Benitipòbè mièke mesàà nní mbonè Keniibe botí kou Ebeeri pokú Yaɛeri.

Benitipòbè bèè bo titouti mièke,

be mièke mesàà nní mbonè dɛ kóo nitipòkù.

25 Sisedaa we mmɔ menie,

nkòò ò pã menaamiè nfekpààtibòòfè mièke,

kòò ànnè menaamiè mboome koò duó.

26 Dɛ kó difɔnkúò tɛ nnòùtè febaafe,

tɛtɛtè òmàatòòri,

kébaaké Sisedaa tempáákù kè dùùtè o yuu.

27 Kòò doroo kè duó kè cãanko ketenkè,

ò dɛ ndo kékú.

28 Kòo yò nsíékéni tebòtè,

kuyàákù fiè nke nkuò nke tú:

Ba nkpréi nte kòo sãntè ɔtini?

Dè dòmmè kè be sɛí í konni mecãã?

29 Kòo pobè bèè cii kè bè nnáá nho yò kè tú:

30 Bè bo mbè pòntemu kè éi kè totí tìnenti,

bè bo ntotí besapàmbè òmòu mòu yoo bèdébè débè.

Bè bo nduó nSisedaa tiyààti tii tò nke kpè,

diyaàbòri dùì kpè nke kòuté mèdémè

bè yóò di nduó nwèè na.

31 Sisedaa ku mèè botí,

Ti Yiè nKuyie nha yóu kàa dootitòbèe me nkú,

nè bè di naati kè bè mmièti

ke dònne diyie ò nyetini ke dõmmè.

Mèmmè ke dihei rbo meompùmè mieke ke dò yebie nsipisinaà.

6

Mandiyāabe fēūmmè Isidayeribe

¹ Kè Isidayeribe yí kédòò ti Yiè nKuyie nyí dó dè, kè kuu duò nkè Mandiyāabe mbè fēūnko ke dò yebie nyèyiekè.

² Kè bè mbè fēūnko mediè nkè bè cokù ke dekù yetārè ke taà titādènti nè itāfuò mmieke.

³ Kè bè kúuti ke deè Mandiyāabe nè Amadesiibe nè diyie yèni kèè bíékè kòbe bèè kateni kè bè do.

⁴ Bè do òó báté be tenké kécake be paa nde kētuakenè Kasaa kèpimmú be wūò: Inààke nè ipe nè sāmmarimúbè bá bè búa bè sùò mmumamù.

⁵ Bè do òó ítèni nè be wūò nyi kèntònè be touti kó tiyāati kénsū ke dò nfcocfe ò ndõmmè bá bè bá ndò nkéna kékaa nkédeè, kè bè báté dii èi bèè di pònte.

⁶ Kè Mandiyāabe dii nysidayeribe mesémmè mediè nkè bèè kuónnè ti Yiè nKuyie.

⁷ Isidayeribe kuónnè dii mōnni ti Yiè nKuyie nke tú kuu bè deēténè Mandiyāabe.

⁸ Kè kuu tōnni ku pānāahti náahtò mōu kòo bè béinnè ke dò: Ti Yiè nKuyie ndi tū nkù tu kuù di dènneni Esibiti di do tú dè tidaati.

⁹ Kè kuù di deēténè Esibiti kòbe nè bèè kó dimàà do di fēūnko, ke bè bèti ke di duò ndihei.

¹⁰ Ke di nàké ke tú: Dí nyè ke búa fié Amadiibe di bo bèè cuokè be kó yebokè. Di me nyí yie nku kpeti.

Kuyie nyèmmè Sedeò deētè Isidayeribe

¹¹ Kè ti Yiè nKuyie ntōnni kateni Ofadaa èi kénkari Abiesee boti kou mōu bè tu wè Soasi paku mutie mamù yuu, kè de yiè nkóo dapàà nSedeò puoti o diiti kupèrikù makù fiè, bè do òó ùti dè yetebe, késarinè Mandiyāabe.

¹² Kòò nyóò daateni kéya ti Yiè nKuyie ntōnni kè dii ò béinnè ke dò: Ti Yiè nKuyie nda bommu fō nhokpārteu!

¹³ Kè Sedeò di tēñné ke dò: N yiè! N da báammu, kè ti Yiè nKuyie nti bonè, ba nkprí nte kè meháárimè mie nti tuòkùni, tidietì ti yembè do ti náá nti kprí nti kòte ke? Bè do ti náammu ti Yiè nKuyie mbè dènnemè Esibiti. Ti Yiè nKuyie nti dootóomu, deè te kè Mandiyāabe ti na.

¹⁴ Kè ti Yiè nKuyie nwēete o bíékè kóò nàké ke dò: Kòte nè muwērímú a mōke mù kédéētè Isidayeribe Mandiyāabe nou mieke. Mii da tūò.

¹⁵ Kè Sedeò di tēñné ke dò: N Yiè n da báammu, n kó kunaàmunkù kuù tu ku sámpókù Manansee naàmuntì mieke, kè mii wète ke tú teyāatè, m bo yīme kédéētè Isidayeribe.

¹⁶ Kè ti Yiè nKuyie nhò tēñné ke dò: N yó nda bonèmu kaa poté Mandiyāabe kè dè ndo nha poté oniti òmáá.

¹⁷ Kè Sedeò dò: N Yiè nKuyie nkàa m bonèmu m benke kè m banté ke dò nfóò n náánnè.

¹⁸ Nkpaá die nkè n wēteneni dipānni n dó ke da pā di.

Kè ti Yiè nKuyie ndò: N yó nkpaámu kaa wēteneni.

¹⁹ Kè Sedeò kote ke pī ndiboseri, kékuò kébénne, kéwaá mmuyuo ncidóòbè sipisitaati, kédòò pèè ò í nkōrenè mutie mùu muuti, kētúóté imaa nkéánnè temómmùyáatè mieke, kéánnè mekūmmè dibuu, kèto kékotenè mutie yuu kéduò nKuyie ntōnni.

²⁰ Kè dii ò nàké ke dò: Kòte kédáa nyimaa ndipèri dii nyīnkè, kéyōre mekūmmè i īnkè.

Kè Sedeò me ndòò.

²¹ Kè ti Yiè nKuyie ntōnni youte kupàati di do to kù kékááké imaa nnè pèè, kè muháá nyenni dipèri kè dè còuté. Kè Sedeò mōntóo ti Yiè nKuyie ntōnni.

²² De mōnni ndi Sedeò bantémè ke dò nti Yiè nKuyie ntōnni ndi, kékúonko ke dò: Áú! Ti Yiè Kuyie mmeyei mbá n tuakeni m mè nyámè a tōnni dò?

²³ Kè ti Yiè nKuyie ndò: A bá nyīkù! A kōmbùti bá nduo, a í yóò kú.

²⁴ Kè Sedeò maá diwūstōnni debore ti Yiè nKuyie nké di yu ke dò: Ti Yiè nKuyie ndei iyēke. De kó diwūstōnni kpaá bomu Ofidaa Abiesee èi mieke.

Sedeò pòntemè dibòò Baadi wūstōnni

²⁵ De kó keyènkè kè ti Yiè nKuyie nnáké Sedeò ke dò: Túóté a cice kó dinaadaà dii mōke yebie nyèyiekè, kèpante a cice bōò Baadi wūstōnni kékōù kutewuò nkùu cōmmú di takè.

²⁶ Kàa deè á m maá n kperi de kó ditenni īnkè, kētúóté kutewuò nha kōù kù kó ideí kètōinne, kè n kuò fenàáfè kétu.

²⁷ Kɛ Sɛdɛɔ waa mbɛtɔmbɛ tɛpɪitɛ bɛɛ yoo o teennɛ mutɔmmu ti Yiɛ nKuyie nyɛ nwɛɛ pɪ mmu. Kɛ bɛɛ mu pɪ nkeyɛnkɛ ke yɛ o do dɛmɛ o cɛtɛ kɔbɛ nɛ dihei kɔbɛ.

²⁸ Kɛ dɛɛ wentɛ kɛ dihei kɔbɛɛ yɔ Baadi wuɔtɔnni pɔntɛmɛ kɛ kutewuo nkɔu, kɛ bɛ maɔ diwɔtɔnni tɛri dɛ ɪnkɛ, ke kɔu fɛnɔɔfɛ ke tɔu ndi ɪnkɛ.

²⁹ Kɛ bɛ mbɛkɔ bɛkɔ bɛtɔbɛ wɛɛ dɔɔ mɛ kɔ kuboti.

Kɛ bɛɛ bɛ nakɛ ke dɔ: Sɛdɛɔ nwe.

³⁰ Kɛ bɛɛ nakɛ Soasi Sɛdɛɔ ciccɛ ke dɔ: Ti duɔ nha koo dapaa nkɛ ti o kɔu, o puɔ mmɛɛ kpɛi mBaadi wuɔtɔnni ke kɔu o tewuo.

³¹ Kɛ Soasii bɛ tɛɪnɛ ke dɔ: Dii bo kpa mBaadi kpɔnnaa? Dii bo peite o pɛla? Kɛ wɛɛ kpa mBaadi kpɔnni dɛ baɔ o wentɛ. Kɛ Baadi cɛnke tɔ Baadi nwe wɛɛ yoo kpa nho kpɔnni, bɛ pɔntɛ wɛɛ kɔ diwɔtɔnni.

³² Dɛ yiɛ ndi bɛ yumɛ Sɛdɛɔ ke dɔ Yedubaadi (dɛɛ tu Baadii peite). Bɛ do o yu dɛ kɔ diyɛtiri o ciccɛ do bɛi ntii naahti kpɛi nke ke dɔ: Baadii kpa nho kpɔnni bɛ pɔntɛ wɛɛ wuɔtɔnni.

Sɛdɛɔ bekɛmɛ Kuyie mmɛbenkumɛ

³³ Kɛ Mandiyɔɔbɛ nɛ Amadesiibɛ nɛ diyie yiɛni kɛɛ biɛkɛ kɔbɛ kɛ bɛɛ tii nkɛsɛntɛ Suditɛɛ kɛbatɛ Sɛdɛɛdi biriku.

³⁴ Kɛ ti Yiɛ nKuyie nYaɔ mpiɛ nSɛdɛɔ koo kɔnnɛ ditɔtɛheu kɛyɔ Abiesɛɛ naɔmunkɔ kɔbɛ kɛ bɛ bo o neinɛ,

³⁵ kɛtɔ nkɛ bɛɛ nakɛ Manansee kɔbɛ kɛ bɛɛ kɔtɛni, koo tɔ mbɛtɔbɛ Asee nɛ Sabunɔ nɛ Nɛfutadii naɔmunti mieke, kɛ benitibɛɛ yenni kɛ bɛ wɛnnɛnɛ.

³⁶ Kɛ Sɛdɛɔ nakɛ ti Yiɛ nKuyie nke dɔ: Ti Yiɛ nKuyie nkɛ fɔɔ bɛi nke tɔ a yoo dɛɛtɛ Isidayɛribe nɛ n ndutɛ,

³⁷ n yoo yenni m peciti nti kuyiɛ, kɛ dɛ wennini kɛ tii maɔ buutɛ, kɛ kuyiɛ waanni m bantɛ ke dɔ nha mɛnke dɔ kɛ bɛ dɛɛtɛ nɛ mi kɔ tenɔtɛ, kɛndɔnnɛ a ti bɛimmɛ.

³⁸ Kɛ dɛɛ wentɛ kɛ Sɛdɛɔ kɔtɛ kɛnsɔ ndɛ mɛ ndɔɔ, koo koutɛ tipeciti kɛniutɛ menie mmɛɛ mantɛ kɛ mɛɛ yɛ kɛpɛ ndibuu.

³⁹ Koo nakɛ ti Yiɛ nKuyie nke dɔ: Ti Yiɛ nKuyie nha mieke ba m peike, kuce mɛsɔmmɛ mɛ n yoo yiɛ kɛ da bekɛmɛ, n yoo wɛtɛ ke yiɛ yenni mu tipeciti, di mmɔnni n dɔ ketɛnkɛ kɛɛ buutɛ kɛ ti nwaanni.

⁴⁰ Kɛ ti Yiɛ nKuyie ndɔɔ Sɛdɛɔ kɔ beke ti, kɛ dɛ nwennini kɛ ketɛnkɛ buutɛ ke fitɛ kɛ tipeciti maɔ waanni.

7

Sɛdɛɔ kɔtɛmɛ mudoo nɛ benitibɛ sikɔusitaaɪ

¹ Kɛ dɛ nkpaɔ uu kɛ Sɛdɛɔ, bɛ tu wɛ Yedubaadi, koo baatɔnɛ o aɔpɔmbɛ bɛmɔu kɛbatɛ Adodi binte borɛ, kɛ Mandiyɔɔbɛ mɛ ntɔ batɛ kubakɔ cɔnku biɛkɛ Mɔdɛɛ tɔri biɛkɛ kubiriku mieke.

² Kɛ ti Yiɛ nKuyie nnakɛ Sɛdɛɔ ke dɔ: A nitibɛ sɔmɛ m bo duɔmmɛ kɛ di na Mandiyɔɔbɛ, kɛ n duɔ nkɛ di bɛ na, Isidayɛribe bo na kɛsɔntɛ bɛmaɔ ke dɔ bɛɛ bɛ na nɛ bɛ kɔ muwɛrimɔ, kɛcɔutɛ disanni dii na ntɔ n kperi.

³ A nakɛ a nitibɛ ke tɔ n yɛ nkɛ kufɔwaa mbo wɛ, koo kɔmbuɔti duɔ, wɛɛ koo nho cɛtɛ.

Kɛ Sɛdɛɔ ti bɛi nkɛ benitibɛ sikɔupɪpɪsidɛ nɛ sikɔusidɛ (22000) wɛtɛ, kɛ bɛ nkpaɔ tɛkɔupɪpɪtɛ (10000).

⁴ Kɛ ti Yiɛ nKuyie nnakɛ Sɛdɛɔ ke dɔ a nitibɛ kpaa sɔmu, tannɛ bɛ kuko nkɛ m bɛ nda bate, kɛ da nakɛ bɛɛ yoo da neinɛ nɛ bɛɛ yoo nkpaɔ.

⁵ Kɛ Sɛdɛɔ bɛ tannɛ kuko nkɛ ti Yiɛ nKuyie nhɔ nakɛ ke dɔ: Bɛɛ bo nkei menie nnɛ bɛ nau ke yɔ nhɔ bɛ bɛtɛ, kɛbatɛ bɛɛ bo nɪnkɔ kɛsɪnnɛ kɛnyɔnnɛ bɛ nɔ.

⁶ Kɛ benitibɛ sikɔusitaaɪ (300) bɛɛ nkeinɛ bɛ nau ke yɔ, kɛ besɔmbɛɛ nɪnkɔ kɛnyɔnnɛ bɛ nɔ.

⁷ Kɛ ti Yiɛ nKuyie nnakɛ Sɛdɛɔ ke dɔ: Bɛɛ nɪnkɔ ke yɔnnɛ bɛ nɔ bɛɛ kɔu mbe cɛi, sikou sitaaɪ (300) bɛɛ kɛinɛ bɛ nau ke yɔ, fɔ nnɛ bɛ dii yoo kɔtɛ mudoo kɛ n di dɛɛtɛ kɛduɔ nkɛ di na Mandiyɔɔbɛ.

⁸ Kɛ Sɛdɛɔ duɔ nkɛ bɛɛ cuɔ bɛ diiti nɛ bɛ tɔtɛhe, koo duɔ nkɛ bɛɛ kɔu mbe cɛi, koo nkpaanɛ benitibɛ sikɔusitaaɪ (300).

Kɛ Mandiyɔɔbɛ mɛ mbatɛ dɛ fɔɔ kubiriku ke kari.

Kuyie mbenke mɛ Sɛdɛɔ o yoo namɛ o dootitɔbɛ

⁹ Dɛ kɔ keyɛnkɛ kɛ ti Yiɛ nKuyie nnakɛ Sɛdɛɔ ke dɔ: Itɛ kɛkɔtɛ kɛdo Mandiyɔɔbɛ m bɛ nda duɔmmu.

¹⁰ Kaa mɛ nyi daati ke bo kɔtɛ kɛ bɛ do, a neinɛ a koo tɔnti Pudaɔ kɛ di kɔtɛ.

¹¹ Kaa kɛɛ bɛ naa ntɛ dɛ biɛkɛ, dɛ mɔnni kɛmɔtɛ dikɔmbuɔ, kɛ nɛ kɔtɛ kɛ bɛ do.

Kɛ Sɛdɛɔ neinɛ o koo tɔnti kɛ bɛɛ kɔtɛ Mandiyɔɔbɛ kari dii tɔkɛni.

¹² Kɛ Mandiyāābe nɛ Amadesiibe nɛ diyie yìenì kɛ̀ b́íkɛ̀ kɔ̀be kɛ̀ bɛ̀ pitɛ̀ kubiriku kɛ̀ sũ kɛ̀ m̀annɛ̀ fecofɛ̀ bá yòyòbɛ̀ í d̀ò nkɛ̀na kékɛ̀aa nkédeɛ̀, kɛ̀ m̀enkè sũ kɛ̀ d̀onnɛ̀ d̀amɛ̀eri nùò kó mubirímú.

¹³ Bɛ̀ t̀uàkoo dii m̀annì kɛ̀ns̀ ǹhòmə̀u ǹaà ǹho nɛ̀po tidə̀uñti kɛ̀ tú: N dùò tidə̀uñti nti kɛ̀ dɛ̀ d̀ò mpɛ̀ɛ̀ mə̀u birimúni ditari ñnkɛ̀, kɛ̀ b̀atɛ̀ kutouku makú kɛ̀ kù do kɛ̀ kòntɛ̀ kòntɛ̀.

¹⁴ Kòo nɛ̀po ò ǹakɛ̀ kɛ̀ d̀ò: Isidayɛ̀ribe kou Soasi bire Sedeɛ̀ kó disie ndi, Kuyie nti annɛ̀ o nou mieke nke tinti nɛ̀ ti kó ditinni dimə̀u.

¹⁵ Kɛ̀ Sedeɛ̀ keɛ̀ tidə̀uñti nɛ̀ ti benkú mù, kénínkú késínnò kɛtenkɛ̀, kédə̀unnɛ̀ ti Yiè nKuyie mmutə̀mmú, kédɛ̀ kɛ̀wɛ̀tɛ̀ni Isidayɛ̀ribe b̀atɛ̀ dɛ̀, kɛ̀p̀iɛ̀kɛ̀ kɛ̀ d̀ò: Báatínɛ̀ ti Yiè nKuyie ndi duám̄mu Mandiyāābe.

Kuyie nkɛ̀ammɛ̀ Sedeɛ̀ kpɛ̀i

¹⁶ Dɛ̀ kó dim̀nni kóo totɛ̀ benitibɛ̀ sikə̀usit̄aati (300) sinsi yet̄irɛ̀ yet̄aati, kɛ̀pii mbá wɛ̀ dit̄atɛ̀heù nɛ̀ defit̄irɛ̀ nɛ̀ dɛ̀ dùu,

¹⁷ kédɛ̀ kɛ̀ bɛ̀ ǹakɛ̀ kɛ̀ d̀ò: Dí nni nwúò nkɛ̀ n t̀uàkɛ̀ bɛ̀ kari kɛ̀ d̀òmmɛ̀, dí mɛ̀ ndò.

¹⁸ Mí nnɛ̀ n kó dit̄inni kɛ̀ ti eé dii m̀annì yet̄atɛ̀he di múnke eé kɛ̀fitɛ̀ bɛ̀ kari, kɛ̀mp̄iɛ̀kú kɛ̀ tú: Ti Yiè nKuyie nnɛ̀ Sedeɛ̀ bɛ̀ na.

¹⁹ Sedeɛ̀ nɛ̀ o nitibɛ̀ kɛ̀ bɛ̀ ntuàkoo Mandiyāābe kari kɛ̀ keyɛ̀nkɛ̀ d̀ó kɛ̀totɛ̀ kɛ̀ cuokɛ̀, kɛ̀ bɛ̀ bo kɛ̀ ceeri bɛ̀ b̀a bɛ̀ kari. Kɛ̀ bɛ̀ eé yet̄atɛ̀he kɛ̀p̄ontɛ̀ bɛ̀ fitidó.

²⁰ Kɛ̀ yet̄irɛ̀ t̄ɛ̀y yɛ̀dɛ̀ɛ̀ mɛ̀ ndò kɛ̀ntɔ̀ bɛ̀ fitiyi nɛ̀ sinə̀u c̀ankusi, kɛ̀ tɔ̀ yet̄atɛ̀he siyóu, kɛ̀ p̄iɛ̀kú kɛ̀ tú: Ti Yiè nKuyie nnɛ̀ Sedeɛ̀ bɛ̀ na!

²¹ Bá wɛ̀ kóo c̀ómmú o kó mɛ̀fiɛ̀, kɛ̀ bɛ̀ c̄ɛ̀tinne bɛ̀ kari, kɛ̀ bɛ̀ nkuò ndɛ̀ mieke kɛ̀ cokú.

²² Kɛ̀ benitibɛ̀ sikə̀usit̄aati (300) ncómmú kɛ̀ eu yet̄atɛ̀he kɛ̀ ti Yiè nKuyie nduò nkɛ̀ Mandiyāābe nkə̀u betə̀bɛ̀ bɛ̀ kari dimə̀u mieke. Kɛ̀ dɛ̀ nyóó dentɛ̀nɛ̀ bɛ̀ k̄p̄a kɛ̀ bɛ̀ cokɛ̀ kɛ̀tuə̀kɛ̀ Beti-Ita kɛ̀nwet̄i Sedɛ̀aa kɛ̀ ỳa tuə̀kenɛ̀ Abedi-Mɛ̀odaa eì dii t̀òkɛ̀nɛ̀ Tabaa.

²³ Kɛ̀ bɛ̀ ỳu Isidayɛ̀ribe sɔ̀mbɛ̀ Nɛ̀futadii naàm̀unkú kɔ̀be nɛ̀ Aseɛ̀ kòku nɛ̀ Manansee kòku kɛ̀ bɛ̀ kotenì kɛ̀beti Mandiyāābe.

²⁴ Kɛ̀ Sedeɛ̀ t̄ò nkɛ̀ bɛ̀ ǹakɛ̀ Efadaimmu tari kɔ̀be kɛ̀ d̀ò: Cútɛ̀nɛ̀ni mɛ̀c̄ā nkɛ̀niitɛ̀ kɛ̀baa menie ntepure kɛ̀túotɛ̀ Sudit̄ɛ̀ kɛ̀tuə̀kenɛ̀ Beti-Badaa.

Mɛ̀mɛ̀ kɛ̀ Efadaimmu kɔ̀be bɛ̀mə̀u kɔ̀tɛ̀ kɛ̀baa kukó nSudit̄ɛ̀ kɛ̀tuə̀kenɛ̀ Beti-Badaa,

²⁵ kɛ̀p̄i mMandiyāābe k̄p̄aàtibɛ̀ bɛ̀dɛ̀ Odebu nɛ̀ Sebu kékua Odebu tari takɛ̀ kékua Sebu dinàà bɛ̀ tú di Sebu nàa di takɛ̀, kɛ̀sɔ̀tɛ̀ kɛ̀mbeti Mandiyāābe, kɛ̀tə̀nni Odebu nɛ̀ Sebu bɛ̀ ỳo kɛ̀sɛ̀ntɛ̀nɛ̀ni Sudit̄ɛ̀, kɛ̀ ỳɛ̀ duò nSedeɛ̀.

8

Efadaimmu kɔ̀be yèmmɛ̀ c̀aàrɛ̀mɛ̀

¹ Dɛ̀ m̀annì kɛ̀ Efadaimmu kɔ̀bɛɛ̀ beke Sedeɛ̀ kɛ̀ d̀ò: Dɛ̀ ỳime kàa í ti yu kɛ̀ ti bo da teennɛ̀ mudò, kɛ̀ k̀tɛ̀ amáà kɛ̀ dokɛ̀nɛ̀ Mandiyāābe?

Kɛ̀ bɛ̀ nhò k̄p̄annɛ̀ mɛ̀diɛ̀.

² Kɛ̀ Sedeɛ̀ bɛ̀ t̄ɛ̀nnɛ̀ kɛ̀ d̀ò: N d̀ò dɛ̀ báa na kɛ̀tuə̀kɛ̀ di k̄p̄ɛ̀. Díndi Efadaimmu kɔ̀be di d̀ò dɛ̀ p̄ɛ̀t̄ɛ̀mu ti d̀ò dɛ̀ tinti Abiesɛ̀ naàm̀unkú kɔ̀be.

³ Kuyie nhannɛ̀ dii nou mieke Mandiyāābe k̄p̄aàtibɛ̀ Odebu nɛ̀ Sebu kɛ̀ di bɛ̀ p̄i, n nɛ̀ d̀ò b̄a kɛ̀ dɛ̀ p̄ɛ̀t̄ɛ̀ mɛ̀mɛ̀.

Sedeɛ̀ ti mbéi nkɛ̀ Efadaimmu kɔ̀be miekɛ̀ do.

Sedeɛ̀ domɛ̀ Sudit̄ɛ̀ diyie yìenì kɛ̀ b́íkɛ̀ kɔ̀be

⁴ Sedeɛ̀ nɛ̀ o nitibɛ̀ sikə̀usit̄aati (300) kɛ̀ bɛ̀ tuə̀kɛ̀ Sudit̄ɛ̀, kóo sɛ̀ntɛ̀ kɛ̀ s̄ó mbɛ̀ òu, kɛ̀ mɛ̀ mbaa nsəkɛ̀ kɛ̀ beti bɛ̀ dootitə̀bɛ̀,

⁵ kɛ̀tuə̀kɛ̀ Sukoti eì kɛ̀ Sedeɛ̀ ǹakɛ̀ dɛ̀ kó dihei kɔ̀be kɛ̀ d̀ò: P̄anɛ̀ n nitibɛ̀ mudii bɛ̀ òumu, m beti Mandiyāābe k̄p̄aàtibɛ̀ mbe, Seba nɛ̀ Sadimuna.

⁶ Kɛ̀ dihei kó bekótibɛ̀ ò t̄ɛ̀nnɛ̀ kɛ̀ d̀ò: Ti di p̄a mudii ba nk̄p̄éi? A namu Seba nɛ̀ Sadimuna kɛ̀ dèèà?

⁷ Kɛ̀ Sedeɛ̀ bɛ̀ t̄ɛ̀nnɛ̀ kɛ̀ d̀ò: Ti Yiè nKuyie mbo n duò ndii m̀annì Seba nɛ̀ Sadimuna m bo di puotínɛ̀ dik̄p̄aà kó tipoti, kɛ̀ dí ỳori ipo.

⁸ Kɛ̀ Sedeɛ̀ itɛ̀ deborɛ̀ kékɔ̀tɛ̀ Penniyɛ̀edi, kɛ̀ bɛ̀ mə̀ ò baa do mə̀ mɛ̀ boti Sukoti eì kɔ̀be, kɛ̀ bɛ̀ ò t̄ɛ̀nnɛ̀ betə̀bɛ̀ baa do ò t̄ɛ̀nnɛ̀ ti.

⁹ Kɛ̀ Sedeɛ̀ bɛ̀ ǹakɛ̀ kɛ̀ d̀ò: Kɛ̀ n na n dootitə̀bɛ̀ kɛ̀ k̀ntinì n yóo p̄ontɛ̀mu dihei kó ditou k̄p̄eri dii.

¹⁰ Seba nɛ̀ Sadimuna bɛ̀ do bo Kaadik̄oadi nwe, nɛ̀ bɛ̀h̄āp̄ə̀mbɛ̀ tɛ̀k̄uə̀p̄iɛ̀tɛ̀ nɛ̀ sik̄uə̀p̄is̄in̄um̄mú (15000), kɛ̀ ỳɛ̀ bɛ̀ do k̀uamɛ̀ diyie yìenì kɛ̀ b́íkɛ̀ kó bɛ̀h̄āp̄ə̀mbɛ̀ tɛ̀k̄uə̀p̄ik̄òutɛ̀ nɛ̀ sik̄uə̀p̄is̄idɛ̀ (120000) kɛ̀ bɛ̀ nsú.

11 Kè Sedeṣṣ tūnne bēnaacēmbē keri fēè cīàfè fēè yīènè Nāba nè Yokoa diyie yīèní kēè bíékè, kédò o dootitabè ke sṣ mbe yēm̀m̀è d̀ò mbè s̀r̀i k̀òò m̀òu í ỳóó b̀è ỳà.

12 Mandiyāā kpààtibè bedé Seba nè Sadimuna kè b̀ècè c̀òkè. Kè Sedeṣṣ be b̀èti k̀épf̀i nkè b̀ècè na behāāp̀òmbè b̀em̀òu k̀é b̀è auté.

13 Kè Sedeṣṣ nk̀untini mudoò k̀éỳènni Edesi tenni,

14 k̀épf̀i nSukoti k̀óo dapàà mm̀òu k̀óò beke k̀òo ò ẁari bekpààtibè nè beheik̀enk̀ótibè ỳètè k̀é b̀è m̀bo sipisiyiekè nè b̀èyiekè.

15 De k̀ó dif̀onk̀úò k̀é Sedeṣṣ k̀ote k̀éỳa Sukoti ei k̀òbe k̀é b̀è beke ke d̀ò: Di kpaà ỳé di s̀òò n s̀áám̀m̀è ke t̀ú n namu Seba nè Sadimuna ke d̀èè, ke t̀ú n nitibè òu k̀é di b̀è p̀ā mudia? M me ndi t̀onimu Seba nè Sadimuna.

16 Mem̀m̀e ò t̀ùòt̀ém̀è dikpáà k̀ó tipoti nè ipo k̀épuotim̀è Sukoti ei k̀ó bek̀ótibè,

17 k̀édeè k̀époǹte Penniyēdi ei k̀ó ditou kperi, k̀ékuo de k̀ó dihei k̀òbe.

18 De k̀ó dif̀onk̀úò k̀é Sedeṣṣ beké Seba nè Sadimuna ke d̀ò: Di do k̀uò b̀èè nitibè Taboò b̀è do d̀òm̀m̀e? Kè b̀èè ò t̀èínè ke d̀ò: Bè do da d̀onnèmu ke d̀ò nyikpààtibí.

19 Kè Sedeṣṣ b̀è t̀èínè ke d̀ò: N t̀ebii nsi ti ỳò òm̀áà, k̀édeè k̀ébéi nke d̀ò: Ti Yiè nKuyie mbomu k̀é m̀ p̀arikè nè ku ỳètiri ke t̀ú k̀é di do mbè ỳou k̀é b̀è nf̀òu n na bá ndi k̀uà.

20 Ó héi mem̀m̀e k̀édeè k̀épf̀i nho k̀óo po Yetee ke d̀ò: A p̀i m̀ba? Kuò b̀è!

Odapàà mme nyí ndáátí ò do kpaà b̀emmu. Kè deè nte k̀òo ỳòte.

21 Seba nè Sadimuna kè b̀ècè náké Sedeṣṣ ke d̀ò: Ti kuò a m̀óm̀muò, bá ẁè nè ò k̀ó dik̀òmb̀ùò ndi.

Kè Sedeṣṣ íté k̀é b̀è k̀uò k̀étúótè be ỳòỳòbè do dúúúú t̀i s̀ati.

Sedeṣṣ yetem̀è tikpàti

22 Kè Isidayeeribee náké Sedeṣṣ ke d̀ò: F̀òṣ̀ ỳó nti baké, a k̀ó dif̀onk̀úò k̀aa biree s̀òoté k̀é nti baké, k̀aa yaábiree s̀òoté k̀é nti baké. F̀òṣ̀ ti deeténè Mandiyāābe.

23 Kè Sedeṣṣ b̀è t̀èínè ke d̀ò: N ỳí ỳó ndi baké, m̀ bire me nyí ỳó ndi baké ti Yiè nKuyie nkuù ỳó ndi baké.

24 De k̀ó dif̀onk̀úò k̀é b̀è náké ke d̀ò: N ỳóó di m̀òò d̀em̀arè nde, bá ẁè di mieke ò m̀ p̀ā mumámáà ntinenti di eíní ti mieke.

Isimayeeribe do m̀ake desoómámánnè nde. Be k̀ó meborime do mme.

25 Kè b̀ècè yienko ke d̀ò: Ti bo d̀è nda p̀ā. Kè b̀ècè pité kuyààk̀u ketenke k̀éndeì b̀è eí ntii nenti mieke mumámáà m̀m̀áà m̀m̀áà, ke d̀ounko ku ínke.

26 Desoómámánnè b̀è ò p̀ámmú d̀è, de k̀ó kucéék̀ú do bo cidòòbè sipisidé ndi, kè b̀ècè ỳíe k̀óò p̀ámmú yetoot̀ere nè tiyaasáati tiẁúṣ̀ti, Mandiyāābe kpààtibè do daati ti nè tisati ỳòỳòbè do duuku ti.

27 Kè Sedeṣṣ t̀úóté de k̀ó mesoò nkédònnè tetenkaanitè k̀é t̀è c̀òriné Ofidaa o ei mieke, k̀é Isidayeeribe mbáá nde k̀ó tetenkaanitè k̀é t̀èe naá ndidif̀intári Sedeṣṣ nè ò c̀if̀ètè k̀òbe kpéí.

28 Mem̀m̀e Isidayeeribe namè Mandiyāābe, k̀é b̀è b̀ò mbá b̀è t̀énke í nna ke ité, k̀é Isidayeeribe ei ǹbo meomp̀ùm̀è mieke ke d̀ò yebie nsipisínàà, Sedeṣṣ f̀òmmu mumòu mieke.

29 De k̀ó dif̀onk̀úò k̀é Soasi bire Yedubaadi k̀ò nkémbo o c̀if̀ètè.

30 Sedeṣṣ do m̀ake initidabí sipisiyiekè ndi ò peitém̀è, ò pobè do í s̀énní.

31 Kòo pocēnni dii bo Sisemmu k̀é dii ò peitè denitidabire k̀òo d̀è yu ke d̀ò: Abimedeki.

32 Soasi bire Sedeṣṣ do k̀ótému medìè nkè meborime nhò naati k̀òò ỳàa k̀únè, kè b̀ècè ò k̀únnè o cice Soasi f̀ṣ̀ti, Ofidaa Abiesee tempè mmieke.

Isidayeeribe ẁète ke domè

33 Sedeṣṣ ku dii m̀onni k̀é Isidayeeribee ẁète k̀éff̀é yebakè Baadibe k̀étúótè dibə̀ò Baadi Bediti kédòò be k̀ó kuyie.

34 Isidayeeribe t̀énke í ndennini ti Yiè nKuyie nkpeí k̀uù do b̀è deeténè be dootitabè b̀èè b̀è fité.

35 Bè t̀énke í ndake Yedubaadi Sedeṣṣ c̀if̀ètè kpéí, ò do b̀è d̀òò mèè sàà ndo d̀ò mbè ndakemu te kpéí.

9

Bè p̀irím̀è Abimedeki tikpàti Sisemmu

1 Kè Yedubaadi bire Abimedeki k̀ote Sisemmu o mannìk̀u k̀énákè o ỳò t̀ābè k̀ó kunaàm̀unk̀u kumòu ke d̀ò:

2 Bekénè Sisemmu ei k̀ó bek̀ótibè ke d̀ò: Bè d̀ó Yedubaadi bí sipisiyiekè bo mbè bakémáà, kè b̀è d̀ó onití òm̀áà bo mbè bakémè? Bè né báá ỳè n tumè be c̀if̀ètè kou nwe!

3 Kè b̀ècè kote k̀é t̀i náké Sisemmu ei k̀ó bek̀ótibè kè b̀ècè t̀āātè Abimedeki ò tu mèè kpéí mbe kou.

⁴ Kè bèe deite Baadi-Bediti kó idíítí miéke medítíbi nsipísíyiekè kóò duá, nkòò túóté de kó idíítí kéyietí benititètibè nè becièmèbè kè bèe ò neinè.

⁵ Kè bèe kote Ofidaa o cice Yedubaadi cɛ̀tè, kékua o bí sipísíyiekè dimònni dimáa miéke, kóo sám̀p̀s̀u Yotammu weè máa na késari kéyenté.

⁶ Sisemmu eì kó bekótíbe nè dihei kobe nè Beti-Mídoò kobe kè bèe tí nkékote Sisemmu kó mutie borè ditàri còmmú dè, bè de mpí nhAbimedeki tikpàti.

Yotammu kó dinàanhantiri

⁷ Yotammu tí kèè dì m̀nni kèdeke Karisimmu tàri, kèp̀r̀èkè nè o wèrímú mumou ke dà: Sisemmu eì kobe, n kèntènè kè Kuyie ndi kènté!

⁸ Detie ndèè do yè ndè dá okpàati, kénáké odiffè ke dà: Á nti baké.

⁹ Kè odiffè dè t̀r̀nè ke dà: M bo yóu m bo mpeimè yebe kè bè diinè mekùò yebakè nè benitibè dè dómè, kékote kèntú m baké detiennaà?

¹⁰ Kè detie nnáké fikíè ke dà: F́s̀ nni nti baké!

¹¹ Kè fikíè dè t̀r̀nè ke dà: M bo yóu m bo mpeimè yebe yèè wèèti kékote kèntú m baké detiennaà?

¹² Kè dèe sòoté kénáké f́nyí ke dà: F́s̀ ntú nni nti baké.

¹³ Kè f́nyí dè t̀r̀nè ke dà: M bo yóu m bo mpeimè yebe menaa kpeye yebakè nè benitibè dè dómè, kékote kèntú m baké detiennaà?

¹⁴ Kè detie nyóu kèwènnè kénáké tipotú ke dà: F́s̀ nni nti baké!

¹⁵ Kè tipotú dè t̀r̀nè ke dà: Kè di m̀nke dómú m bo ntúmè di kóo kpàati kotenèni kéndíékè n kó medèè. Kè di me nyete muháá mbo yènni m miéke kè di còu nkétaunnè detie ndierè ditàri Dimaa kpere.

¹⁶ Kè Yotammu nsóké o náanti kébéi nke dà: D́ndi tá? Di yèmmè í di bekùnè di p̀r̀m̀m̀ Abimedeki tikpàtáa? Di dàò dè Yedubaadi cɛ̀tè dè wennimaà? Ò di dàò mèè sàa ndi me nhò yietáa?

¹⁷ N cice do ćnne o buu ndi kékpa ndi kpéi nke di deetè nè Mandiyáabe.

¹⁸ Kè di né ité yíe nke dokùnè o cɛ̀tè ke kúo o bí sipísíyiekè dimònni dimáa ke p̀i nho pocèmbire Abimedeki tikpàti ò tu mèè kpéi ndi kou.

¹⁹ Kè di yèmmè í di bekunnè di dàò dè Yedubaadi nè o cɛ̀tè de kpéi ndi yà Abimedeki kó mesàa nkòò yà di kóme.

²⁰ Kè mèè d̀ke Abimedekii tuò nSisemmu eì kobe nè Beti-Mídoò kobe muháá nkè bè múnke ò tùo mmuháa.

²¹ De kó dif̀nkúò kè Yotammuu coké kékote kènsari Bedaa, ò do dé o tebite Abimedeki nwe.

Sisemmu kobe yetemè Abimedeki kpèti

²² Menme kè Abimedeki mbaké Isidayeribe ke dà yebie nyètàati.

²³ De kó dif̀nkúò kè Kuyie nduonní meyèmmè mèè bo nte kè Sisemmu eì kó bekótíbe nè Abimedeki kè bèe śnte, menme kè bèe yete Abimedeki kpèti.

²⁴ Yedubaadi bí sipísíyiekè Abimedeki do kúo ì kó kusínkú kuú ò tùòkení wenwe nè Sisemmu eì kobe. Ke yé beè do ò teennèmè kóo bè kúo.

²⁵ Menme kè Sisemmu eì kobe sari kèhoo mbenitibè ditàri ìnkè kè bè ndimmú bèè p̀nkú deborè ke fekù be kpere kè Abimedekii tí kèè.

²⁶ D́yie mari kè Ebeedi bire Kaadi tuòkení Sisemmu ke neinè o tebií. Kè Sisemmu eì kobe bemou ò duó mbe yèmmè,

²⁷ kénkústi be paa, kètú f́nyí kó yebe, bè dàòrinè yè menaa, ke yè niú kédáò dibanni, kékote be kó dibáò tou kényo nke yó nke sáa nhAbimedeki.

²⁸ De m̀nni kè Ebeedi bire Kaadi bè beke ke dà: Abimedeki tu we kè weè bo mbaké Sisemmu kè tí ò bùò? Yedubaadi bire nè o àp̀ònkóti Sebuudi beè dò nkémbúó, Amoo eì kobe beè te Sisemmu, tí bo nhò bùò ba nképí?

²⁹ Kè Ebeeri bire Kaarii sòoté ke dà: Kè Sisemmu eì kobe do bo yie nkè n t̀nne n na mbò nhAbimedeki, n na nhò náké ke dà: F́s̀ nnè a àp̀òmbè báátúnè kè tí kpa!

³⁰ Sebuudi weè do tú de kó dihei kóo kùmàndáa, kékeè Ebeedi bire Kaadi nàa nti kè dèe ò yonke.

³¹ Kòò t̀s̀ mbenitibè disàri kè bèe náké Abimedeki Ebeedi bire Kaadi tùòkenímè ke sukii benitibè kè bè bo ò bo.

³² Kóo yíe kóo nùú dà nè de kpéi nwèe ité keyènkè nè o kó benitibè kékote dikpáa kénhoke.

³³ Kè bèe pikè yè dikúnweñni sèi kèdo dihei, kè bè yènni ke bo ò dokèné wèe bè dàò ò dómè.

³⁴ Menme Abimedeki nè o kobe kè bèe ité keyènkè kètóté yet̀r̀è yènáa, kékote kénhoke ke tókèné Sisemmu.

³⁵ Ebeedi bire Kaadi yènni dii mǎnni nè o kǎbe, ke cǒmmǎo dihei kó dibòri, Abimedeki nè o kǎbe kè bèe ooteni.

³⁶ Kaadi yà dii mǎnni ditǎnni kénáké Sebuudi ke dǎ: Dihǎǎpǎntǎnni mari dii cutini ditǎri kè Sebuudii ò tǎnné ke dǎ: Ditǎri fǎnkù nku a wúómmè ke tú benitibè.

³⁷ Kè Kaadi nyetiróo ke tú, benitibè mbe kè bè cutini ditǎri kè betabè kèrini Mubǎotie mbíékè.

³⁸ Kè Sebuudii ò tǎnné ke dǎ: Fǎǎ baa do náa nke tú Abimedeki tu we kè weè bo nti bakáa? A do senkèri wè weè tǔðkeni nè o nitibè. Kote kóo dokénè.

³⁹ Mǎmmè kè Kaadi báátí kéniié Sisemmu ei kǎbe kè bè bo dokénè Abimedeki.

⁴⁰ Kè Abimedeki mbe bèti kè bèe coké kóo mbè kǔtù ke bii kǎá ndiheí kó dibòri.

⁴¹ Mǎmmè kóo mbo Aduma kè Sebuudi bèti Kaadi nè o kǎbe bá bè í nna kémmo Sisemmu.

⁴² Kè dǎe wenté kè Sisemmu ei kǎbe yè ke bo dokénè Abimedeki.

⁴³ Kòo tì kèè kǎtúóté o nitibè kè bè toté yetǎre yètàati kè bèe kǎte kénhoke, kè bè nyetini dihei kè bèe bè poté.

⁴⁴ Abimedeki nè o kǎbe kè bèe cǎrike kébaa dihei kó dibòri kè yetǎre teyè yèdéè yèè kpaá, kè yenye me ntó puoti dikpáa kǎbe ke kǔ.

⁴⁵ Kè Abimedeki ntúú kénkuuri dihei ké di pǎnte páii kékuo di nitibè, kédeè ké di yaá mukókú.

⁴⁶ Mikidadi Sisemmu ei kǎbe tì kèè dii mǎnni kékote kéta dibǎǎ Edi-Bediti tǎdènkù.

⁴⁷ Kè bèe náké Abimedeki Mikidadi-Sisemmu ei kǎbe tǎmmè ðeborè.

⁴⁸ Kòo túóté o píǎté kédeke Sadimǎo tǎri, kékǎú kudǎú kébuuté, kénáké o nitibè ke dǎ: Dǎðnè n dǎðmè.

⁴⁹ Bá wè kóo kǎú kudǎú kébuuté kóo tǎnne kè bèe kǎte ké ì cǔú mbè bo kùú tǎdènkù kécǔú nkè dǎe cǔté bèè bo de mieke. Bè bo ntúðke tekupíté (1000), benitidaabè nè benitipòbè.

Abimedeki kumè

⁵⁰ De kó difǎnkúò kè Abimedekii kǎte kédo Tebesi ei kǎbe ké bè na ké di fiète.

⁵¹ Ditou kperi mari dii do bo de kó dihei cuokè, ke mummu kè bèe di kpetínné kédeke kudǎnkù, benitibè bǎmǎu, beheikènkótibè nè benitidaabè nè benitipòbè.

⁵² Kè Abimedekii kǎtoo ke bo bè pi, kǎtǎnko ditou kó dibòri borè ke bo di cǔú.

⁵³ Dènde onitipòkù mǎu bǎnténimè ðinàð kǎbóté o yuu kǎpante.

⁵⁴ Mǎmmè Abimedeki péimmè odapàà nwèè tǎ o kǎrǎntenti ke dǎ: Kpate a siè ké n kuò bè yaá bo nnáa nke tú onitipòkù weè n kù.

Kòo kóo tǎntii ò kǔú disiiè kóo kù.

⁵⁵ Isidayeeribe yà dii mǎnni Abimedeki kumè bá wè kóo kò nho cǎtèè.

⁵⁶ Mǎmmè Kuyie nyetímè Abimedeki meyei nhò dǎðmè o cice ke kùo o tebií sipísiiyekè.

⁵⁷ Sisemmu ei kǎbe kó kuyonku kǎí ndo te kè bèe yà meyei nYedubaadi bire Yotammu do yè mmèè yóó bè tǔðkeni, ðemǎu kè dǎe bè tǔðkeni.

10

Todaa

¹ Abimedeki ku dii mǎnni kè Pua bire Todaa, Dodo yaabire weè ò cǔté kédeetè Isidayeeribe. Todaa do tú Isakaa naàmǔnkù kou nwe ke bo Samii Efadaimmu tǎri ínkè.

² Kòo nni Isidayeeribe ke dǎ yebie nsipísidé nè yètàati kékú kè bèe ò Kǔnné Samii.

Yaii

³ De kó difǎnkúò kè Yaii Kadaadi ei kou ò cǔté kémbaké Isidayeeribe ke dǎ yebie nsipísidé nè yèdéè,

⁴ kémmǎke initidabí sipísitǎati kè ì ðékù sǎmmarímúbè sipísitǎati ke mǎke yehekè sipísitǎati Kadaadi tenké mieke. Bè kpaá yu de kó yehekè nè yíenni ke tú Yaii ekési nsi.

⁵ Kòo kù kè bèe ò Kǔnné Kamónni.

Amóniibe domè Isidayeeribe mudoò

⁶ Kè Isidayeeribe wǎte kéðǎð tì Yiè nKuyie nyí dǎ ðè, kéfié yebókè Baadibe nè Asitaditeebe nè Sidii kǎbe kpeye nè Sidoniibe kpeye nè Mǎabiibe kpeye nè Amóniibe kpeye nè Fidisitǎebe kpeye, kéyóu tì Yiè nKuyie mbá bè tǎnke í nkù tǔ.

⁷ Kè tì Yiè nKuyie mmieke bè peike, kè kùu bè ãnné Fidisitǎebe nè Amóniibe nou mieke,

⁸ kǎtúóté de kó ðimǎnni kǎtuokenè yebie ntepíté nè yèni kè bè nfǎunko Isidayeeribe, bèè kó ðimǎà bo kukò nSuditǎe yáa, Amóniibe tenké Kadaadi tempè nke bè ðiinko mesémmè.

⁹ Kè Amóniibe sénténí Suditǎe ke bo dokénè Sudaà nè Bensameè nè Efadaimmu be naàmǔnti kǎbe. Kè Isidayeeribe yémmèe caàrè mediè.

¹⁰ Kè bèe kuónnè tì Yiè nKuyie nke dǎ: Tì caàrèmu mediè nti da yóumè fǎ nwèè tì te, ke feu yebókè Baadibe.

11-12 Kè ti Yiè nKuyie mbè tɛ́nnè ke dò: Esibiti kòbe nè Amodiibe nè Amoniibe nè Fidisitɛ̀ɛ̀be nè Sidoniibe nè Amadesiibe nè Maɔ̀ɔ̀niibe bè do di fɛ̀ũnko kè di n kuɔ̀nnè kè n yí di deɛ́táá?

13 Nè memme kè di n yóu ke feu yebakè, deɛ́ te kè n tɛ́nke í yóó di deɛ́tɛ́.

14 Yebakè nye di tãátɛ̀mè, yúnè ye tũnkè kè yè di deɛ́tɛ́nè mesémmè.

15 Kè Isidayɛ̀eribe tɛ́nnè ti Yiè nKuyie nke dò: Ti cààrèmu, ti í dòò a dómè! A nè ti deɛ́tɛ́ kuu.

16 Bè me nyí kɛ́píe nyebakè, ti Yiè nKuyie ntɛ́nke í nna ke bo yóu kè bè nsoké ke bè fɛ̀ũnko.

17 Kè Amoniibe tɛ́ tí nkébaté Kadaadi, kè Isidayɛ̀eribe tí nkébaté Misipaa.

18 De m̀nni Kadaadi ei kòbe nè beheikènkótibè kè bè mbékú betòbè ke tú: We nsàà bo kote kédokénè Amoniibe? Kè wèè bè dokénè wèè yóó naa nKaadaadi kóo kpààti.

11

Sefutee naámmè Isidayɛ̀eribe kóo kpààti

1 Oniti m̀u wèè do bo Kadaadi kè bè ò yu kè tú Kadaadi, kòo duɔ̀nè onitipòkù m̀u wèè d̀uti dautinè benitidaabè kè wèè ò peiténè denitidabire, kòo dè yu ke d̀ Sefutee, kòo ntú okp̀ariteu medìè.

2 Kè Kadaadi pokù múnkè ò peiténè ibí kè ì kóténí kébeti Sefutee, kòò nàké ke dò: A báá ti wɛ́nnè kɛ́tieke ti cice kpere ti í wɛ́ nti yò.

3 Memme kè Sefutee ité kédéténè ò tɛ́bí kékote kɛ́mbo Tobu tempɛ́. Kè itookperí yembèè ò s̀nkóo kè bèè wɛ́nnè kénk̀ari dikp̀anni.

4 Kè deɛ́ yí kɛ́m̀ntoo sámpó kè Amoniibe do Isidayɛ̀eribe mudoò.

5 Mudoò ité dii m̀nni kè Kadaadi ei kó bekótibèè kote Tobu tempɛ́ nSefutee wammù,

6 kóó yà, kóó nàké ke dò: Katení kéniiɛ́ ti kó behã̀p̀òmbè kè ti na kédokénè Amoniibe.

7 Kè Sefutee bè tɛ́nnè ke dò: Dè í tú dii do n yete kè m beti n cice cɛ́táá? Dè yíme kè di ta mesémmè mieke ke cokéní m bíkèkè?

8 Kè bèè ò tɛ́nnè ke dò: Ti káténí a borè ke dá a kotoo kè ti wɛ́nnè kédokénè Amoniibe mbe kaa ntú ti kóo kpààti kɛ́mbaké Kadaadi om̀u.

9 Kè Sefutee d̀: Kè n di neinè mudoò kè ti Yiè nKuyie nyie nkè m bè na, m̀i yó ntú di kòo kpààti.

10 Kè Kadaadi kó bekótibèè ò nàké ke dò: Ti Yiè nKuyie nti wúómmu, t̀i b́ei nke tú ti bo daò a b́ei nti tím̀u.

11 Kè Sefutee neinè Kadaadi ei kó bekótibè, kè bèè ò t̀utóte kòo mbaké behã̀p̀òmbè, kè bèè kote Misipaa kè Sefutee wɛ́te kéb́ei ti Yiè nKuyie nyiikè ò do nàké ti bekótibè.

Sefutee nàké ti Amoniibe kpààti

12 Kè Sefutee t̀ nkè bèè nàké Amoniibe kpààti ke dò: Sefutee tu, ònti bo di cuokè f́ nnè we kaa bàátí ke bo ò do mudoò?

13 Kè Amoniibe kpààti bè tɛ́nnè ke dò: Isidayɛ̀eribe yènní dii m̀nni Esibiti, de m̀nni ndi bè fiɛ́tɛ́mè n tenkè, kɛ́tútóte Adinò biriku kɛ́tuakénè kúkó nSabaki kɛ́tuakénè Suditɛ́ biriku. Wè tí duò nti tenkè meyómmè.

14 Kè Sefutee wɛ́te kɛ́t̀ mbetòbè Amoniibe kpààti borè.

15 Kè bè bo ò nàké ke tú: Isidayɛ̀eribe do í fiɛ́te M̀abiibe nè Amoniibe tenkè makè.

16 Bè yènní dii m̀nni Esibiti kɛ́ta dikp̀aa ndi dibiri mieke, kɛ́tuake dàméeri tipènti kou, kɛ́p̀ɛ́tɛ́ kékote Kadɛ́si.

17 Bè do de mbo kɛ́t̀ nkè bèè nàké Edómmu kóo kpààti kòò bo bè pã kuce kè bèè pɛ́tɛ́ ò ei mieke, kòo yete kè bèè sɔ́tɛ́ kɛ́m̀no M̀abu kou kuce kòo múnkè yete, kè bèè yóu kɛ́mbo Kadɛ́si.

18 Bè de nyitè kékéte dikp̀aa, kɛ́mpɛ́kénè Edómmu nè M̀abu ekè, kɛ́tuake M̀abu ei diyìè yìèní kèè bíkè, kébáté kúkó nAdinò yàà bè í nta dihei. Adinò wèè do tú M̀abiibe tenkè m̀nku.

19 Bè de mbo kɛ́t̀ nkè bèè nàké Sionni Amodiibe kpààti Esibonni ei kou ke dò: Isidayɛ̀eribe tu a bè pã kuce kè bèè pɛ́tɛ́ a ei mieke, kékote bè k̀ri kè.

20 Bá Sionni í nhò tá, kɛ́yete kɛ́t̀í nho ã̀p̀òmbè Yaasi ei kébáátí kédó Isidayɛ̀eribe mudoò.

21 Kè ti Yiè nKuyie nyiIsidayɛ̀eribe tú nkù, kuù duò nkè bèè na Sionni nè ò nitibè, kɛ́fiɛ́te ò tenkè kem̀u,

22 kɛ́tútóte Am̀riibe tenkè kem̀u kékéte Adinò kubiriku kɛ́tuakénè kúkó nYaaboku, kɛ́tútóte dibiri kó dikp̀aa kɛ́tuakénè Suditɛ́.

23 Ti Yiè nKuyie ntinti Isidayɛ̀eribe tú nkù, kuù duò nkè ti fiɛ́te Amodiibe tenkè kè f́ nnè d̀ kè kè cɔ́táá?

24 A kó dibáò Kem̀asi da duómmu ketenkè kaa kè te. Ti Yiè nKuyie nti duò nkè, ti kòke nke, kè ti d̀ nkè nkè te.

25 A yèmmè d̀ nha kpénninèmu Sipò bire Badaki M̀abu ei kóo kpààtáá? Ò í wammú nè Isidayɛ̀eribe dikp̀anni, ò í bè dokénè.

²⁶ Nè Isidayeeribe bomè Esibonni èi nè di pɛ́emmè nè Adowee èi nè di pɛ́emmè nè Adimɔ́ pɛ́emmè kpeye dè màke yebie nsikɔ̀sitããti ndi (300), dè yĩme kè di í cɔ̀uté de kò ketenkè nè yíenní?

²⁷ N yí da cààrè mùmamù, fɔ̀d n wɛ̀nté ke n dónè dikpànni. Ti Yiè nKuyie nkuu bo ti púté yie ntinti Isidayeeribe nè dindi Amɔ̀niibe.

²⁸ Kè Amɔ̀niibe kpààti yete Sefutee nàké ti.

Sefutee dɔ̀unnèmè Kuyie ndinù

²⁹ De m̀nni kè ti Yiè nKuyie nYaá ncuténi Sefutee ìnkè, kòo íté kéce nKadaadi tempè nyimɔ̀, nè Manansee kpeyi kɛ̀pɛ̀tè kékote Misipee kɛ̀sɔ̀tɛ̀nè Amɔ̀niibe tenkè,

³⁰ kédɔ̀unnè ti Yiè nKuyie ndinù ke d̀: Ti Yiè nKuyie nkàa duó nkè n na Amɔ̀niibe,

³¹ m bo nkũntini kè wèè niitè kɛ̀yɛ̀nni oketiwè n cɛ̀tè kè n co, m bo wè nda pã, ke wè nda kuɔ̀ kɛ̀tuɔ̀.

³² Mɛ̀mme Sefutee tamè Amɔ̀niibe tenkè kè bè do, kè ti Yiè nKuyie nduɔ̀ nkòo bè na.

³³ Kè kùu ò teennè kòo bè potè kɛ̀fiète yehèkè sipísidè kɛ̀túótè Adowee, dihei dii t̀kɛ̀nè Miditi kɛ̀nto kɛ̀tuɔ̀kenè Abedi-Kedamimmu kè bè autè mediè, kè Amɔ̀niibe b́útè Isidayeeribe.

³⁴ Mudoò dèè dii m̀nni kè Sefutee nkũntini o cɛ̀tè Misipaa, kòo kóo sapàà nweè yènni kòo co ke bie ndibàri ke auti. Ò do we mmàke omáa.

³⁵ Sefutee ò yáni dii m̀nni kékɛ̀tè o yàati kɛ̀kuónko ke d̀: M bire a cààrè n yèmmè mme ke n k̀ute, n dɔ̀unnè ti Yiè nKuyie nku dinù, n ténke í yóo na kè di kpàte.

³⁶ Kòo kóo sapàà nhò t̀nè ke d̀: Kàa dɔ̀unnè ti Yiè nKuyie ndinù n dɔ̀nè a di nkù dɔ̀unnè ke yè mmù ke yè kuu da teennèmè kàa na a dootibòè Amɔ̀niibe,

³⁷ kɛ̀yíe kébèi nke d̀: A né m pã mɛ̀fiè mbetããbè bèdébè kè n deke ditãri ìnkè nè n dúábè kékommú n yóo kúmè ke í yɛ̀tè onitidò.

³⁸ Kè Sefutee ò pã kuce kòo deke ditãri nè o dúábè, ke d̀ betããbè bèdébè, ke kuò nhò yóo kúmè ke í yɛ̀tè onitidò.

³⁹ Betããbè bèdébè dèè dii m̀nni kòo wɛ̀tɛ̀ni o cice borè kòo ò dɔ̀nè ò dɔ̀unnè dii nùu ti Yiè nKuyie. Mɛ̀mme ò kumè ke mu nyí yɛ̀tè onitidò. Kè dè naá nyIsidayeeribe kó ikuá.

⁴⁰ Bá dii benni kè bentipòbè ã kote kékommú Kadaadi kou, Sefutee bire kpéi nke d̀ ye we yènáa.

12

Efadaimmu kòbe kpannèmè Sefutee

¹ Diiyè mari kè Efadaimmu kòbe tí nkéni, késénté kukò nkékote Safɔ̀, kénáké Sefutee ke d̀: Dè d̀omme kàa kòte ke dokénè Amɔ̀niibe bá a í ti yu kè ti bo da teennè? Ti yóo cɔ̀ummu a cɛ̀tè kè da wɛ̀nnè.

² Kè Sefutee bè t̀nè ke d̀: Mí nnè n nitibè ti do m̀dɔ̀tɛ̀nè Amɔ̀niibe tinããti kè n di yúmu, di me nyí nkɔ̀tɛ̀ni ke bo n deetè.

³ M bantè dii m̀nni di í korinimè ke bo n teennè, de m̀nni ndi ncɛ̀nnèmè m buu ke kòte ke bè do, kè ti Yiè nKuyie mme mbè ãnnè n nɔ̀u mieke. Dè yĩmè kè di báati yíe nke bo n kpannè?

⁴ Mɛ̀mme Sefutee tímmè Kadaadi kòbe bɛ̀mɔ̀u kè bèè do Efadaimmu kòbe mudoò kè bè na. Efadaimmu kòbe bèè do nàké bèmbɛ Kadaadi kòbe ke d̀: Di tú Efadaimmu kòbe mbe ke cokè ke kòte ke bo Manansee kòbe cuokè.

⁵ De kó difɔ̀nkúò kè Kadaadi kòbeè dinté Efadaimmu kòbe kɛ̀mbaa kukò nSuditɛ̀ tepure kè wèè cootini ke d̀ késénté bèè ò beke ke d̀: A tú Efadaimmu kou nweá?

Kòò yĩ: Àa.

⁶ Bè d̀ wèè béi nke d̀: Sibodɛ̀. Kòò yĩ: Cibodɛ̀. Ke í na ke béi nde kó ditannùu weti weti bèè ò pĩ nkɛ̀fúútè kukò nSuditɛ̀ borè. Kè bèè kuɔ̀ Efadaimmu kòbe sikɔ̀upísínàa nè sikɔ̀upísidè (42000) de m̀nni.

⁷ Kè Sefutee Kadaadi botí kou mbakè Isidayeeribe ke d̀ yebie nyèkùò, kékú kè bèè ò kũnnè o èi Kadaadi bè ò peitè di.

Bè nàkémè Ibusãa nè Enɔ̀ nè Abunɔ̀ be kpéi

⁸ Sefutee kó difɔ̀nkúò kè Ibusãa Betideemmu kou wèè ò cɔ̀uté, kɛ̀mbakè Isidayeeribe,

⁹ kɛ̀peitè initidabi sipísitããti, initipobi sipísitããti, kédúú nho sapàmbè ibotí tɛ̀i kè ìi puoke, kòo túótè ibotí tɛ̀i kó besapàmbè kɛ̀puó nho bí, kɛ̀mbakè Isidayeeribe ke d̀ yebie nyèyiekè,

¹⁰ kékú kè bèè ò kũnnè Betideemmu.

¹¹ Ibusãa kó difɔ̀nkúò kè Edonni Sabunɔ̀ botí kouu baatè Isidayeeribe kè mbè bakè ke d̀ yebie ntepiítè,

¹² kékú kè bèè ò kũnnè Ayanɔ̀ Sabunɔ̀ tempè mmieke.

¹³ O kó difónkúò kè Idεedi bire Abudonni Pidatḃḃ εi kouu ò còuté kémbaké Isidayεεribe,
¹⁴ képeité inítidabí sipísináà ò yaàbí sipísitáàti kè bè ndekú sámmarímúbè sipísiyieké kòo mbaké Isidayεεribe ke dḃ yεbie nyèni,
¹⁵ kékú kè bèè ò kúnné Pidatḃḃ Efadaimmu tempē mmieke Amadesiibe tãri.

13

Bè peitémè Sãnsḃ

¹ Dε mǎnni kè Isidayεεribe tó dḃḃ ti Yiè nKuyie nyí dḃ dè, nè dε kpéí nkè kùu bè ànné Fidisitēēbe nou mieke yεbie nsipísináà.

² Kε sḃ nhoniti mǎu bo Sodaa εi mieke, Danni naàmunkù, kòo yètiri tu Mandoa. Bá ò pokù í mǎke debire.

³ Diyiè mari kè ti Yiè nKuyie ntǎnni kǎtení dε kòo nitipòkù borè kóò nàkè ke dḃ: N yému ke dò nha tú tēhǎunte ke í mǎke debire. Nè memme a yóó púómmu képeité denitidabire,

⁴ kétúóté yie nnè yewe yèè kpaani a bá nyḃ ndiféè nè menaà nsomme mèè muò, a bá nyo ntidiiti ikuḃ yete ti.

⁵ A yóó púómmu képeité denitidabire, kuponkù báá kááké dε yuu, a yó ndè peini kè dè pǎnke tú ti Yiè nKuyie nkperε nde, weè yóó keté ò bo dεεtémè Isidayεεribe Fidisitēēbe nou mieke.

⁶ Kòo nitipòkùu ta kénáké ò dǎu ke dḃ: Ti Yiè nKuyie nkóo niti mǎu weè kǎtení m borè ke donnè ti Yiè nKuyie ntǎnni kè nh ò yà kè n kǎmbùàti dò n yi na koò beké ò yènní dè ò me nyí n nàkè ò yètiri.

⁷ Ò n nàkè ke tú m bo púó nképeité denitidabire, ke tú kétúóté yie nnè yewe yèè kpaani mbá nyḃ ndiféè nè menaà mmèè muò, m me mbá nyo nyikuḃ yete tii diiti. Ke tú n yóó peité dèè bire n yó ndè peini kè dè pǎnke tú ti Yiè nKuyie nkperε nde, kè kù ndè te dε fòmmu mumǎu.

⁸ Dε mǎnni kè Mandoa bántè ti Yiè nKuyie nke dḃ: N Yiè nKuyie nyóo kóo niti a tǎnni wèe wētēni ke ti náké ti dò nkédǎmè debire ti yóó peité dè kpéí.

⁹ Memme kè ti Yiè nKuyie ndǎò Mandoa kù mǎḃ ti, kè ku kó ditǎnni wētēni onitipòkù borè kénsú nhò bo kupaku bá ò dǎu í dè bo.

¹⁰ Kòo coké mecāā nkénáké ò dǎu ke dḃ: Oniti wèè sòò kǎtení m borè ò wētēnímu.

¹¹ Kè Mandoa pǎnkeε neiné ò pokù kè bèε kote dε kóo niti borè kòo ò beke ke dḃ: Fḃḃ sòò béinnè we nnitipòkǎà? Kòò dḃ: Eē, mí nwe.

¹² Kè Mandoa dḃ: A béi nti bo dḃḃ dii mǎnni ti dò nkédǎḃ ðmme dε kó debire kpéí? Ti bo tǎnne ðnyi kuḃ?

¹³ Kè ti Yiè nKuyie nkó ditǎnni dḃ: N yē nhonitipòkùu yóu dèè kó dimàà wèe dè yóu.

¹⁴ Ò bá nyo ndεmaré bè dǎḃnè dè mutie bè tu mù fínyí mu be, ò me mbá nyḃ mmu kó menaà mbè tu mè diféè yoo menaà mmèè kó dimàà muò. Ò bá nyo ntidiiti ikuḃ yete ti, ò ntú n kuḃ mesàà.

¹⁵ Kè Mandoa náké ti Yiè nKuyie nkó ditǎnni ke dḃ: Nkpaá kè n da dḃḃ kupòòkù ke da kuḃ dibǎbii.

¹⁶ Kè ti Yiè nKuyie nkó ditǎnni ò nàkè ke dḃ: Bá kè n kpaá kǎa n dḃḃ kupòòkù n yí yóó di, kǎa dḃ a bo na ké dè pǎ ti Yiè nKuyie nkétuo.

Mandoa í mbanté ke dò ti Yiè nKuyie ntǎnni ndi,

¹⁷ kóò beke ke dḃ: A yètiri tu ba? Kè dèε yie nkè ti na ke da sǎnte a béi nti bo dḃḃ dii mǎnni.

¹⁸ Kòò dḃ: Dè dǎmme kǎa bèkú n yètiri? Di tu diyetidieri ndi.

¹⁹ Kè Mandoa ò kùu dibǎbii nè dipǎnni tēri, kè dè tǎni kédaà nkuperikù ìnkè, kè dè pǎ ti Yiè nKuyie nkùu dǎòri tidieti, kè dè tǎu, wenwe nè ò pokù kè bè ncómmu ke wúò,

²⁰ nkè fehǎādeénfè dèkù kēfinkè, kè bèε yà ti Yiè nKuyie ntǎnni itémè ke deèti kēfinkè fehǎādeénfè mieke, kéninkù késinnóò ketenkè.

²¹ Kè Mandoa bántè ti Yiè nKuyie ntǎnni ndimè, di me nténke í nwētēni be borè.

²² Kè Mandoa náké ò pokù ke dḃ: Ti me nyámè ti Yiè nKuyie nti yóó kúmu, dè í mǎke kpèrè.

²³ Kòo pokùu ò tēnné ke dḃ: Kè ti Yiè nKuyie ndo ndḃ ke ti kuḃ kù na bá ncouté ti pǎnni, kù me nna bá nti benke ti me nyà dè, kù me nna bá nti nàkè kù me nti nàkè ti.

²⁴ Memme kè Mandoa pokùu peité debire kè dè yu ke dḃ: Sãnsḃ. Kòo kóté kè ti Yiè nKuyie nkó mesàà nní nhò bonè.

²⁵ Kòo mbò Danni kǎbε kó dikari Sodaa nè Esitaadi dε cuokè. Ti Yiè nKuyie nYaá dε ncuténi ò ìnkè, kòo keté ò tǎmmú.

14

Sãnsḃ dǎmè kétúóté Fidisitēēbe kóo sapàà

¹ Diyiè mari kè Sãnsḃ kote Timuna kényà Fidisitēēbe kóo sapàà mmǎu,

² kékonní kénáké o cice nè o yò ke dà: N yà Fidisitèèbe cie nke osapàà mmòu koò dá. Kòtenè kòò yà, n dó kòò puokemu.

³ Kòo yembèè ò téníné ke dà: A í pètè osapàà nti naàmùnkù yoo ti botí mieke ke bo kòte Fidisitèèbe itayéí yembè cie nke kéwáá nhonitipòkàà?

Kè Sàns55 dà: N we mpénsirì, kòtenè kòò yà kè ñh ò tùóté.

⁴ O yembè do í yé ke dò ti Yiè nKuyie nkuu ò ànné de kó meyèmmè ke bo na kénintèné Fidisitèèbe. De mònni Fidisitèèbe beè do baké Isidayeerièbe.

⁵ Kè Sàns55 nkòri Timuna ke neiné o cice nè o yò kémbèrinè finyí kó depaa mmàrè, kè diciricirì iténí kénhüntí koò wetí.

⁶ Kè ti Yiè nKuyie nYáá ncúténí o ìnkè kòo di nètè nètè debòbire tèmè, ò me nyí nnàké o cice nè o yò,

⁷ kèkòte ké máánè Fidisitèèbe kóo sapàà nkòò pénsirì mediè.

⁸ Kè dèè yíé sámpò kòo nwētini Timuna ke bo tùóté o pòkù, kénkéri kédauté ke bo yà ò sòò kùò dii ciricirì, kénsý nyice taà de kó kuciriciriciríkù kè ticièti ā mekùò.

⁹ Kòo dei ticièti kénkéri kécáante ke bií pā o cice nè o yò kè bèe cááké, ò me nyí mbè nàké ò dèimè de kó ticièti kuciriciriciríkù mieke nke.

Sàns55 dà wèè pètèmpè Fidisitèèbe

¹⁰ Mèmmè kè Sàns55 cicee tuoke Sàns55 pocènni cītètè, kè Sàns55 ànné dibanni ke bo tùóté o pocènni, kéndònnè bedapàmbè bəmòu do makemè de kó memantimè.

¹¹ Kè Fidisitèèbe tātātè bedapàmbè sipisitàati kè bè bo ò cie ndibanni.

¹² Kè Sàns55 bè nàké ke dà: N yóò di dàò pètèmpè nwe, dibanni kó yewe yèyiekè yie mmieke, kè di n nàké ò tu mù, n di duò nsiyaàbòò sipisitàati nè dibanni kó yeyaàbòrè sipisitàati.

¹³ Kè di me nyíèke dii yó n duò nsiyaàbòò sipisitàati nè dibanni kó yeyabòrè sipisitàati. Kè bè dà: Petirè! Tí da kémmúmu.

¹⁴ Kè Sàns55 dà: Wèè cáá nho mieke nke bè cáá ndè yènnimè. Kè denatirè yènni dekerè mieke.

Kè yewe yáa tuàkenè yètáati bá bè mu nyí pètè de kóo pètèmpè tu mù.

¹⁵ Diiyè naanni yiè kè bèe nàké Sàns55 pokù ke dà: Yetoo káa dòu ti nàké pètèmpè tu mù. Káa me nyete ti da cóu nfó nnè a cītètè. Di ti yu ke bo feke ti kperè ndeà?

¹⁶ Kè Sàns55 pokù nkònti kòò sñkè kòò nàké ke dà: A í n dá bá sámpòrè, a n nímmu, dè dòmme káa dàò pètèmpè m botí kòbe bá a í n nàké ò tu mù! Kè Sàns55 dà: N keté ke í ò nàké n cice nè n yò ke bo ò nàké fí nweà?

¹⁷ Kè Sàns55 pokù baa nkùò ndibanni kó yewe yèyiekè mieke, diyiè sònni yiè kè Sàns55 ò nàké pètèmpè tu mù, kè yé ò do ò ùnèmè. Kòo nitipòkù pànke ke kòte kénáké o kòbe pètèmpè tu mù.

¹⁸ Diiyè yiènni yiè kè diyiè nkpaá ke mu nyí ta kè bè tùàkení, kénáké Sàns55 ke dà: Ba nténke naati ke pèètè mecekùd? Ba nténke kperèni ke pèètè diciricirì? Kè Sàns55 dà: Kè di do í dùònè n naaseri, di na bá mbantè de kóo pètèmpè tu mù.

¹⁹ De mònni kè ti Yiè nKuyie nYáá ncúténí Sàns55 ìnkè, kòo kòte Asikanoo kékúo benitibè sipisitàati, kétúóté be yaàbòrè kéduò mbèè bantè pètèmpè tu mù, kè bèe dàò tibanyàati. De kó difònkúò kè Sàns55 ité nè kemieke kékò nho cice borè.

²⁰ Kè bèe tùóté o pokù kéduò nhodapàà nwèè do ni dibanni kó ikuú.

15

Sàns55 kpànnèmè Fidisitèèbe

¹ Kè dèè yíéò sámpò mudidèi mònni kè Sàns55 kòte ke bo yà o pokù, ke tanè dibòseri ke bo bè pā, ke dà ò bo ta o pokù dieku nkòo cókù yete.

² Ke dà: N yèmmè do dò nha ténke í ò dómú, koò tùóté ke duò nhodapàà nwèè sòò ni dibanni kó ikuú. O nantè me nhò wenninèmu, te ntúóté.

³ Kè Sàns55 dà: Di mmònni kè n dàò Fidisitèèbe meyei nhòmòu ténke bá nsei.

⁴ Menème ò itémè kékòte kèpí nyiánkè sikousitàati (300), ke ní wènné idéi kó iyéi kécinné kéwènné kébòunnè timúti.

⁵ Ke me nyí imòu kédeé kécsú mmuháá nkéffínko kè ìi ta depaa nkè tidiiti cóúté, tii kéí ke cóú nè tii kpáá cómmú, kétaunnè detie mbè tu de finyí nè odifíé kécóúté.

⁶ Kè Fidisitèèbe beke wèè dàò memme, kè bè dà: Sàns55 nwe. O cákù Timuna eì kou wèè ò yetenè o pokù, koò duò nhodapàà nwèè sòò ni dibanni kó ikuú.

De mònni kè Fidisitèèbe ke kécúu nde kóo nitipòkù nè o cice.

⁷ Kè Sàns55 bè nàké ke dà: Di mè ndòò dè, kè n yí pèite de kó dipèl, m báá om̀pè!

⁸ Memme ò bè potémè ké be na, ké bè auté mediè. De kó difɔ̀nkúò kékote kɛmbo Etammu tādènkù.

Sànsɔ̀ kùomè benitibè nè sàmmarímú kó muyèi

⁹ De mǎnni ké Fidisitɛ̀ɛbe kɔ̀tení kɛ́bátè Sudaa tenkè képitè kɛ̀tuokanè Deii.

¹⁰ Kè Sudaa kɔ̀beɛ bè beke ke dà: Dè dǎmmè ké di kɔ̀tení ke bo ti kpannè? Kè Fidisitɛ̀ɛbe dà: Ti kɔ̀tení ke bo pɛ̀ nSànsɔ̀ nwe kóò dǎò ò ti dǎòmè.

¹¹ Kè Sudaa kɔ̀be sikɔ̀písitǎ̀tǎ̀ii (3000) kote Etammu tādènkù Sànsɔ̀ borè, kóò nàké ke dà: A í yé ke dǎ nFidisitɛ̀ɛbe beè ti bakáá? A ti dǎò ba memme náke? Kòo bè nàké ke dà: Bè n dǎòmè, m me mbè dǎò.

¹² Kè beè ò nàké ke dà: Ti kɔ̀tení ke bo da bóumu kékote ké bè duó. Kè Sànsɔ̀ dà: Parikènè ke dà di í yó n kuɔ̀ di mómmámbe.

¹³ Kè bè dà: Àa ti í yó da kuɔ̀, ti dá ke dá bóumu kékote ké bè duó.

Memme bè ò bóumè iwɛ̀i pànyì idèi kóò dènneni kutādènkù mieke.

¹⁴ Bè tǎ̀kení dii mǎnni Deii ké Fidisitɛ̀ɛbe kɔ̀tení kóò co ke íútí. Kè ti Yiè nKuyie nYaá cúténí o ñnkè ké iwɛ̀i bè do ò bou ò naá mmutápeí nkéyote.

¹⁵ Kòo yá sàmmarímú bè kùò wè bǎmbà nho kó muyèi kétúótè kékuanè benitibè tekoupiítè (1000).

¹⁶ Ò me ndèè kébéi nke dà:

Nè sàmmarímú kó muyèi mmu n kùonèmè benitibè tekoupiítè (1000).

Nè sàmmarímú kó muyèi mmu m bè mǎnnè mǎnnèmè.

¹⁷ De kó difɔ̀nkúò kédootóo musàmmarímuyèi mmédétimè. Kè beè yú dɛ̀borè ke dà Damati-Deii (dèè tu Muyèi kó ditári).

¹⁸ Kè sǎ̀ nsinɛ̀yèi ò poté mediè nkòo kuónnè ti Yiè nKuyie nke dà: Áú! Ti Yiè nKuyie nfɔ̀sǎ̀ duó nkè n na n dootitǎ̀bè, ke bè auté ké sinɛ̀yèi né bo wète ké m bo nkè itayéi yembè n naá?

¹⁹ De mǎnni ké ti Yiè nKuyie nduó nkè Deii tǎ̀rii yatè ké menie nyenni ké Sànsɔ̀ pètè kɛ̀yá, kɛ̀pétè muwɛ̀rímú. Memme ké beè yú de kó tebinte ke dà: Áa-Koo-dee, kè tɛ̀ kpaá bo nè yienni.

²⁰ Kè Sànsɔ̀ mbakè Isidayɛ̀eribe dokùnè dii mǎnni Fidisitɛ̀ɛbe ke dà yebie nisipísidè.

16

Sànsɔ̀ kpetémè Kasaa kó dicàù

¹ Diyè mari ké Sànsɔ̀ kote Kasaa kɛ̀yá onitipòkù mòu wèè dɔ̀uti dɔ̀utinè benitidaabè kéta o borè.

² Kè dihei yembèe keè Sànsɔ̀ dè bomè kécɛ̀ɛte dihei kényiè nke baa dibòri, ke naá nke tú: Dè bo wentè kòo nyetini ké ti ò kùò.

³ Sànsɔ̀ me nyi nde wentè, keyènkè totè dii mǎnni ke cuokè, kòo íté kɛ̀pɛ̀ ndihei bòri kó dicàù kèwènnénè di deí kéuuté, kébuuté, kédekenè ditári dii bo Ebuɔ̀ò ei òkè kécónnè.

Dadidaa fitémè Sànsɔ̀

⁴ Kè Sànsɔ̀ dake onitipòkù mòu kòo yètiri tu Dadidaa kòò bo Sodeki biriku.

⁵ Kè Fidisitɛ̀ɛbe kpààtibè bènùmmù kote kɛ̀yá Dadidaa kóò nàké ke dà: Yetoo ké Sànsɔ̀ da nàké ò pètè dè muwɛ̀rímú diemù ò me mmàke mù, nè ti bo yimè kóò na, kóò bou, kòo yòkè, ti bo da duó mbá wè medítibè tekoupiítè nè tekòutè (10100).

⁶ Kè Dadidaa beke Sànsɔ̀ ke dà: N nàké a wɛ̀rímú bonni dè ke cáá. Bè bo da bóunè ba ké mùu yè?

⁷ Kè Sànsɔ̀ dà: Kè bè m bóunè itánwɛ̀i sùũyi ò mu nyi kpeí, n wɛ̀rímú yèmu memme, ké n naánnè benitibè tǎ̀bè.

⁸ Kè Fidisitɛ̀ɛbe kpààtibè waanní itánwɛ̀i sùũi ò mu nyi kpeí, kéduó nDadidaa kòo ò nhò bóunè.

⁹ Ò yóo me nyi késɔ̀nnè benitibè mbe o cɛ̀tè mieke, kédeè kékuónko ke dà: Sànsɔ̀ a dootitǎ̀bè Fidisitɛ̀ɛbe tǎ̀kení!

Kòo tǎ̀te itánwɛ̀i ké dè ndò mmuháa nhǎ̀s cútémè kuhǎ̀. Bè í nna kɛ̀yítè o wɛ̀rímú bonni dè.

¹⁰ Kè Dadidaa yí kóò nàké ke dà: A n daúmu ke n sou, n nàké di mmǎnni bè bo da bóunè mù.

¹¹ Kòo ò nàké ke dà: Kè bè m bóunè iwɛ̀i pànyì, bè mu nyi pɛ̀ínnè ò mutǎmmú mamù, de mǎnni n wɛ̀rímú yóo yèmu ké n naánnè benitibè tǎ̀bè.

¹² Kè Dadidaa waá nyiwɛ̀i pànyì, kóò bóunè, kédeè kékuónko ke dà: Sànsɔ̀ a dootitǎ̀bè Fidisitɛ̀ɛbe tǎ̀kení.

Kè sǎ̀ mbenitibè tó sori o cɛ̀tè mieke, ké Sànsɔ̀ tǎ̀te iwɛ̀i ò do ò bou o baà nkè dè ndò mmupàakommú.

¹³ Kè Dadidaa dà: A sàké ke n daúmu ke n sounnáá? Di mmǎnni n nàké weti weti bè bo da bóunèmu.

Kɛ Sɔnsɔɔ dɔ: Kɔa bou n yuti iyupɔati iyiekɛ ke taunnɛ kuyaaduduɔu ke baakɛ. De mɔnni n wɛrimu yoo yɛmu kɛ n naannɛ benitibɛ tabɛ.

14 Kɛ Dadidaa daɔ kɛ Sɔnsɔɔ yɛ nkɛduɔ, koo bou o yuti iyupɔati iyiekɛ kɛtaunnɛ kuyaaduduɔu kɛbaakɛ, kɛdeɛ kɛkuɔnko ke dɔ: Sɔnsɔɔ a dootitabɛ tũkɛni!

Kɛ Sɔnsɔɔ ente kɛhuutɛnɛ iyupɔati kuyaaduduɔu.

15 Kɛ Dadidaa dɔ: A bo yɛmɛ kɛntu a n dɔ ke tɛnke nɛ i n ta. Kuce metaammɛ mme mie nkɔa n daɔ ke n sou, mbɔ a i yie nke n nakɛ a wɛrimu bonni dɛ.

16 Kɛ baa nti kooɔni yɛwe yɛmou Sɔnsɔɔ borɛ koɔ kooɔnnɛ, koo o ðunɛ, kɛ dɛɛ o bi.

17 Koo o nakɛ ke dɔ: N tu ti Yiɛ nKuyie nkou nwe nɛ bɛ m peitemɛ kuponku i kaakɛ n yuu, kɛ bɛ nkuo n wɛrimu yoo yɛmu kɛ n naannɛ benitibɛ tabɛ.

18 De mɔnni kɛ Dadidaa bantɛ wɛ o nakɛmɛ o yɛmmɛ kpɛti nti, kɛtɔ nkɛ bɛɛ nakɛ Fidisitɛɛbɛ kpɔatibɛ ke dɔ: Dadidaa tu di katoo kɛ Sɔnsɔɔ o nakɛmu o yɛmmɛ kpɛti.

Kɛ bɛɛ kɔtɛ kɛ bɛ nakɛ kɛ bɛ nkooɔo ke tonɛ idiiɛti bɛ do yɛ mbɛ yoo o duɔ nyi.

19 Memme Dadidaa daɔmɛ kɛ Sɔnsɔɔ yɛ nkɛduɔ o kpɛrɛ ðnkɛ, koo duɔ nkoo niti mɔu kɛi o yupɔati iyiekɛ. De mɔnni koo ketɛ o bo ciɛmɛ, koo wɛrimu yɛ.

20 Kɛ Dadidaa kuɔnko ke dɔ: Sɔnsɔɔ a dootitabɛ Fidisitɛɛbɛ tũkɛni!

Koo entɛni koo yɛmmɛ ndo nhoo bo na kɛpiure o sɔ yɛmɛ. Ba o i nyɛ ke do ti Yiɛ nKuyie ndɛite ku wɛrimu o ðnkɛ.

21 Memme kɛ Fidisitɛɛbɛ o pi nkɛkpɛkɛ o nuɔ nkoo kooɔnnɛ Kasaa. Koo bouɔnɛ disooɔuɔ ko mɛfɛmme mɛdɛmɛ, koo mbo dikpɛtintou mieke, ke fiinko dinɔa.

22 Kɛ dɛɛ mɔntoo koo yutii wɛtɛ kɛketɛ ti bo yɛnnimɛ.

Sɔnsɔɔ peitemɛ o dootitabɛ mesomme ke ku

23 Diiyɛ mari kɛ Fidisitɛɛbɛ kpɔatibɛɛ tii nke bo fiɛ bɛ boɔ Dakɔɔ kɛ dɛ ðido ndibanni dieri, kɛ bɛ ndiɛ nke tu:

Ti ko dibɔɔ Dakɔɔ weɛ ti dɛɛtɛnɛ ti dootitoo Sɔnsɔɔ, ke duɔ nkɛ ti o pi.

24 Kɛ nwoo mbe boɔ ke di santɛ ke tu:

Ti ko dibɔɔ ti dɛɛtɛnɛ ti dootitoo, weɛ do ti puɔ nke ti koo.

25 Bɛ mɛ mbomɛ dibanni mieke nke kɛ dɛ bɛ naati, nɛ dɛ kpɛi nkɛ bɛ do bɛɛ toni Sɔnsɔɔ, koo yaa ndooɔri mudaɔ nkɛrɛ. Kɛ bɛɛ kɔtɛ dikpɛtintou, kɛtoni Sɔnsɔɔ, kɛtuɔkɛni kɛ bɛɛ o tannɛ bɛ bo dii tou mieke, yɛsɔnkɛ borɛ. Koo ndooɔri mudaɔ nkɛrɛ bɛ ðnkɛ.

26 Kɛ Sɔnsɔɔ nakɛ dedapumbire dɛɛ o dɛri ke dɔ: N kɔtɛnɛ ditou ko yɛsɔnkɛ borɛ kɛ n yɛ kaakɛ, n dɔ kɛdirimu.

27 Benitibɛ bɛɛ do piɛkɛ dɛ ko ditou mieke, benitidaabɛ nɛ benitipobɛ, kɛ Fidisitɛɛbɛ kpɔatibɛ bɛmou dɛ bo. Benitibɛ bɛɛ kɔtɛni muwɛimu, kɛ bɛ bo kudanku. Bɛ bo ntũkɛ sikoupiɛsitaati (3000), benitidaabɛ nɛ benitipobɛ.

28 Deɛde Sɔnsɔɔ kuɔnnɛmɛ Ti Yiɛ nKuyie nke dɔ: Ti Yiɛ nKuyie n da baammɛ a ba m bonko, wɛtɛ kɛ n duɔ mmuwɛrimu dimɔnni dimaa, kɛ m peite n dootitabɛ Fidisitɛɛbɛ bɛ kpɛkɛ mɛɛ kpɛi n nuɔ.

29 Sɔnsɔɔ mɛ nyi kɛdeɛ kɛbautɛ yɛsɔnkɛ yɛdɛ dɛ cuokɛ kpɛyɛ yɛ tɔ ditou, kɛ yɛ didoo kɛkɔtinnɛ dii nho baku you, diteri kucanku,

30 kɛbeii nke dɔ: Kɛ n kunɛ Fidisitɛɛbɛ dɛ n sannɛ.

O mɛ nyi kɛfukii nɛ o wɛrimu mumou yɛsɔnkɛ kɛ ditou do kɛyake Fidisitɛɛbɛ kpɔatibɛ nɛ benitibɛ bɛɛ ko dimaa dɛ bo. O wɛnnɛ nɛ bɛɛ nitibɛ ke ku, kɛ bɛ nsu kɛpɛɛtɛ o do koo bɛ o kpaa fou dii mɔnni.

31 O tebiɛ nɛ o naamunkoo kobe bɛmou kɛ bɛɛ kɔtɛni koo tũotɛ kɛko nkɛkunnɛ o cice Mandoa fɔti, Sodaa nɛ Esetaadi dɛ cuokɛ.

Sɔnsɔɔ do bakɛ Isidayɛribe ke dɔ yɛbie nsipisiɛ ndi.

17

Mikaa daɔmɛ sitenkaanii ke nsi baɔ

1 Oniti mɔu weɛ do bo Efadaimmu tempɛ nditari ðnkɛ, koo yetiri tu Mikaa.

2 Diiyɛ mari koo nakɛ o yɛ ke dɔ: N yɔ a kpaa yɛ bɛ sooo da yuukumu mɛditibii tekoupiɛitɛ nɛ tepiiɛ (1010) kaa ntuu dɛ yie mbo ya, yaa ba? Mii do i tũotɛ n kpaa i tɔmu.

De mɔnni koo yɔ dɔ: M bire ti Yiɛ nKuyie nda daɔ mesaa.

3 Koo o tɛnnɛ o diiti koo yɔ dɔ: N do pa dɛ ko idiiɛti ti Yiɛ nKuyie nku ke i daɔ nha kpɛi nke bo da daɔ tetenkaanitɛ. Bɛ yoo i yiemmu kɛutɛ kɛ ði naa tetenkaanitɛ, n yi nda duɔmmu, nto i.

⁴ Memme ò wètemè ké ì tērné o yō kòo deite medítibii nsikousidé (200) kédúo nhomáátì, kòo ò dōñè tetenkaanitè ké tè dàri timátì, ké tè cònné Mikaa cīètè.

⁵ Ke sō nweè Mikaa màke ò kòri dè ke báá nti Yiè nKuyie nnè sitenkaanii kényíe kédòò tetenkaanitè tetè nè sitenkaanii sàmpòsi, kétúóté o bire kédòò ikuú niùti.

⁶ De kó dimònni Isidayeeriibe do í màke okpààti, bá wè kòo ndòori ò dómè.

⁷ De mōnni dè do sù nDefiibe botí kóo dapàà mmòu weè bo Betideemmu Sudaa kòbe cie ke tú opòò bè cuokè.

⁸ Kòo ité deborè kénwanti dikarì kupíkù tekù, kénkérì kétuòke Mikaa cīètè Efadaimmu tempè nyetārè Ìnkè.

⁹ Kè Mikaa ò beke ke dà: A yènni dè? Kòò dà: N tú Defii wuò nkou nwe, ke iténi Betideemmu Sudaa tempè. N wanti m bo mborè nde.

¹⁰ Kè Mikaa ò náké ke dà: Mbo m borè kénáá n cīètè kó ikuú niùti ké n níí da duú ndibenni kúú mmedítibii ntepiítè, ké nda duònnè tiyáàti nè tidiiti dè da bèkú mèè botí.

Kè Defiibe botí kou taroo,

¹¹ kényie nkémbo Mikaa cīètè, kòo ò dòò o bire.

¹² Kóò dòò ikuú niùti, kòo mbo o cīètè.

¹³ Kè Mikaa dà: Di mmònni n yèmu ke dò nti Yiè nKuyie mbo n dòò mesàà nDefii wuò nkou mè nnaámmè n cīètè ikuú niùti.

18

Danniibe wantimè be kó ketenkè

¹ De mōnni Isidayeeriibe do í màke okpààti. Memme kè Danni botí kòbe nwanti be kó ketenkè, bè bo mborè. Bè mu ndo í màke ketenkè Isidayeeriibe cuokè.

² Kè bèe tātātè be botí mieke yekòmbò yembè bènùmmù, kètò nSodaa nè Esitaadi ke dà, bèe kòte képaatè dihei ké di yíétè. Kè bèe kété kétuòke Efadaimmu tempè nditāri Ìnkè, kébátè Mikaa cīètè borè ke bo yíe.

³ Bè me ntókénèmmè Mikaa cīètè, kè bèe keè Defii wuò nkou tamnè ké mè banté, kétóónko kóò beke ke dà: We nda tani die? A pí mba die? A kó mucòntimu tu òmmu deborè?

⁴ Kòo bè tērné ke dà: Mikaa weè yē nni mbo o borè ke tú ikuú niùti, kòò n yietì.

⁵ Kè bè dà: Tū mbeé nti Yiè nKuyie nkéyá kè kuce ti kéri kù bo ntú kusààkù.

⁶ Kòò dà: Kòtenè ke bá nyèkù ti Yiè nKuyie nyó ndi bonèmu.

⁷ Kè de kó benitibè benùmmù pèētè kétuòke Daiisi kénsó bèè dè bo bè tuómmu Sidoniibe tēmè, ke kari bá timatì í bè kòónnè. Bè í yíèkù dèmarè, òmòu í bè fèũnko, bè me nyí tókénè Sidoniibe. Òmòu do í bè baké.

⁸ Kè de kó benitibè wētēni Sodaa nè Esitaadi kòbe borè kè bèe bè beke ke dà: Dè dōnníme?

⁹ Kè bè dà: Tí kòtenè ké bè do, ti kòte ke yàmu dihei ke sù ndi wenni mediè. Bá nkarinè detetirè, bá nhòótínè! Tí kòtenè ké bè do kéfiete dihei.

¹⁰ Kè ti tūòkoo di bo yà di nitibè tuómmè, bá be èi í sènní dè bèkú dèè kó dimàà onitì dèmarè í kpa de kó dihei.

¹¹ Memme kè Danniibe báátì Sodaa nè Esetaadi kémbo benitibè sikousikuú (600),

¹² kékòte kébátè Kidiya-Yeadiimmu Sudaa tenké, deè te ké bè yu de kó dibòri ke tú: Danni kòbe kari, ke me ndè yu nè yiénni, kè dè bo Kidiya-Yeadiimmu èi ùkè.

¹³ Bè de nyitè kékòte Efadaimmu tempè nditāri Ìnkè kétuòke Mikaa cīètè.

¹⁴ Benitibè bènùmmù bèè do kòte képaatè Daiisi èi, kè bèe náké be tebií ke dà: Tetenkaanitè nè sisàmpòsi nè tetetè tèè dàri timátì deè bo die ntecīètè matè mieke. Dii né yé di dò nkédoòmè.

¹⁵ Bè me nyí kédeè, kéta Mikaa cīètè kédou nDefii wuò nkou.

¹⁶ De mōnni kè Danni botí kòbe sikousikuú (600) bèè do báátì kè bè còmmú dibòri.

¹⁷ Kè bèe ò dou nkédeè képèētè kédeke kudànkù kéta kudieku kétúótè tetenkaanitè nè sisàmpòsi nè tetetè tèè dàri timátì. De mōnni kè benitibè sikousikuú (600) bo dibòri kè ikuú niùti bo be borè.

¹⁸ Kè ikuú niùti yà bè tamè o cīètè ke tūótè tetenkaanitè nè sisàmpòsi nè tetetè tèè dàri timátì, kòo bè beke ke dà: Di dōori ba dende?

¹⁹ Kè bè dà: Cīéké kényí a nùu cèũ, ké tí tūnne kénáá nti botí kuú niùti. A bo ntúmè Isidayeeriibe botí makù kuú niùti, dè í tōũnè a bo ntúmè te cīètè tēmáá kouá?

²⁰ Kè diwèli pí nyikuú niùti, kòo tūótè tetenkaanitè nè sisàmpòsi nè tetetè tèè dàri timátì, kékòorenko ditínni.

²¹ Memme kè bèe pèētè késòotè be ce kénii nyibí nè iwūš nè tinenti.

²² Mikaa nè o cèpèetitòbè kè bè nyóò bè yà kè bè dètè kè bè mbè Dèti.

²³ Kè Danni botí kòbe keè bè pèikomè kèwɛɛtɛnì kényà Mikaa kòò beke ke dò: Dè dòmme? Ba nkò yeùdihure nye?

²⁴ Kòò bè tɛ́nné ke dò: Di tuóté n tenkaanitè nè sisámpòsi nè tèè dàri timátì ke kéréinè ke wɛ̀tɛ ke m békú dè dòmmdàà?

²⁵ Kè Danni botí kòbe dò: Yíé kényí fíɛ̀ù, kàa bo yà ti yóó da dòò dè! Kàa í yé a kú fɔ̀ nnè a cɛ̀tɛ̀ kòbe.

²⁶ Mɛ̀mmɛ kè Danni botí kòbe nsòkè be ce kè Mikaa banté bè ò kpeñninèmmu kényóú kékò.

Danniibe pòntemè Daiisi ke maá be ei nè Kuyie ntaummè tou

²⁷ Mɛ̀mmɛ Danni botí kòbe tòmè Mikaa nenti nè weè do tú o kò ikuò niùti kéréɛtɛnè, kékote kédò Daiisi ei kékua di nitibè bèè do kari ke tuò nke í yíèkù, kédeè kécúú ndihèi.

²⁸ Bá òmòú í mbè deɛtɛ ke yé bè do í tókénèmmè Sidonni, òmòú mɛ ndo í bè baké. Bè do bo Bèti-Deabu biriku nku. Kè Danni botí kòbe bè pònte kémaá be ei,

²⁹ ké di yu ke dò: Danni. Be yaàri weè do te de kó diyètiri, Sakòbu bire marè kó diyètiri do ndi.

³⁰ Kè Danniibe fíi ntetenkaanitè kè Mòyiisi bire Kedisəmmu bire Yonnatāā ntú ikuò niùti kəsəotɛnè be kó ibio kétuakèné be dootitòbè bè plírúmú dii mǎnni ke kònnè.

³¹ Bè do fíimmu Mikaa do dòò tèè tenkaanitè kè ntè mòke Kuyie ntaummè tou do bo yèè mǎrè Sidoo.

19

Bensamɛ botí kòbe do dòò ù sòke

¹ De mǎnni Isidayɛeribe do í mòke okpààti, kòò nitì mǎu mbo Efadaimmu tempɛ nditāri ìnkè kó dihei, dii dɛ́tirinè yeteyè. Ò do tú Defiibe botí kou nwe ke dè bo, kétúóté o pocènni mari Bètideemmu Sudaa botí mieke.

² Nè di kè bèe kpa, kè dii ò yóú kékò ndi cice cɛ̀tɛ̀ kémbo ke dò betààbè bèndà.

³ Kòò daùu ité kétúnne ke bo ò bámmú kè bèè kò, kétúóté sāmmarímúbè bèdébè kòò kóò tǎntii ò neinè kè bèe tuòkoo, kòò pocènnii ò tanné di cice cɛ̀tɛ̀, kòò ò cǎutè nè diwèi,

⁴ kédúú nkòò mbo o cɛ̀tɛ̀ mieke, ke dò ye we yètāāti. Nè o kóò tǎntii kè bè nyo nke yò nke dǎu.

⁵ Diyie naanni yiè kè bèe ité dikūnweñni ke dǎ, bè bo kò nkòò cǎkūu yete ke dǎ: Karinè kédì kɛ̀pété muwɛ́rimú ke né na kékété.

⁶ Kè bèe karoo kè bèe wɛ̀nné kédì kényà, kédeè, kòò dapàà ncǎkūu ò nàké ke dǎ: Túóté mɛ̀fiè kényí kényie ndie nkàa yèmmèe cáté.

⁷ Kòò ndó kékò nkòò cǎkūu yetoo kòò yóú ke yíé kényí.

⁸ Diyie nummuri yiè kè dè nkpaá uo dikūnweñni sèi kòò báátì ke bo kò nkòò cǎkūu yete ke dǎ: Kari kédì, kuyuoku ke né kété.

Mɛ̀mmɛ kòò kari kè bèe wɛ̀nné kédì.

⁹ Bè dii mǎnni ke deè kòò ndó kétúóté o pokù nè o tǎntii kè bèe kò, kòò cǎkū ò nàké ke dǎ: Diyie die nke deè kè dè biiri, túóté mɛ̀fiè nkédúú die nkàa yèmmèe cáté, kè dè nkpaá uo kàa kò.

¹⁰ De mǎnni odapàà mme nténke í nyie nke bo nkpaá, kétúóté o pokù nè o sāmmarímúbè bedé, kéboú tinenti de ìnkè, kénkérì kétuoke Sebusii, dihei bè tu di di mǎnni Sedisademmu.

¹¹ Bè tǎòkoo dii mǎnni dihei ke sǎ ndiyie deè, kòò kóò tǎntii ò nàké ke dǎ: Tí kote Sebusiibe cie kényie.

¹² Kòò yete ke dǎ: Tí báa kote dihei mari Isidayɛeribe í bo di. Tí pɛ̀ɛtɛ̀ kékote Kibea.

¹³ Tí yetoo kétuoke Kibea yoo Damaa, yeè eké kó dimari ndi ti dò nkéyíemmè.

¹⁴ Kè bèe sǎoté be ce, kè diyie nyóó ta kè bè tǎòkoo Kibea, Bensamɛ botí kòbe cie.

¹⁵ Bè tǎòkoo dii mǎnni dihei kéta ke bo yié nKibea kébáté, kénkari yaárè, òmòú mɛ nyí mbè yu kè bè bo ta o cɛ̀tɛ̀.

¹⁶ Kè bè nsó nhodakóti mǎu kūntiní kupaku, o cie do bo Efadaimmu tempɛ nditāri ìnkè nke, kòò kǎtɛnì ke bo Kibea Bensamɛ kòbe cie.

¹⁷ Kòò yà opàò kòò kàri yaárè, kòò ò beke ke dǎ: A yènni de? A kǎri ke?

¹⁸ Kòò ò tɛ́nné ke dǎ: Tí bonni Bètideemmu nwe Sudaa botí kòbe cie, ke kūnti Efadaimmu ditāri ìnkè, dihei dii í tókénè yeteyè. N do kǎte Bètideemmu nwe, ke kūntiní òmòú mɛ nyí n yu kè m bo yié nho cɛ̀tɛ̀.

¹⁹ M mɛ ntǎmu timútì n sāmmarímúbè kpéi nke mòke pɛ̀ɛ̀ nè menaà mmí nnè m pokù nè n kóò tǎntii ti kpéi, dɛ̀marè í ti dǎnni.

²⁰ Kòò dakóti dǎ: Diwèi nda bonè, mǎi yóó da duú ndè da békú dè, a báa yié nyaáre.

²¹ Ò yí memme, kòò tanné o cɛ̀tɛ̀ kédúú ntimútì sāmmarímúbè kédeè kè bèe sù be naàcèi, kédì kényà.

²² Bè kpaá me nyo nnè diwèi, kè dihei kó itookperí yembèe katení, kécèète tecfètè, kébente dicàù, kénáké odakóti tecfètè yiè nke dà: Dennení oniti wèè ta a cífètè, ti d́ kóò duónèmu.

²³ Kóò dakóti yenni kè bè náké ke dà: N kabe báá dàòhè meyei mmemme kó kubotí. Báá dàòhè isòke inyi, nkóò pòò nwe.

²⁴ M m̀ake osapàà mbá ò mu nyí yé onitidòù, m bo wè ndi duó nkè dí dàòhè di dómè. Di báá dàòhè oniti yiè nyisòke kperè.

²⁵ De kó benitibè í ndó kékèè. Mer̀nme kè Defii wuo nkouu denneni o pokù, kè bèè ò p̀innè muwèrimù, kényiè nkòò duónè keyènkè kemou, kóò fiinkoo kukünwentóo.

²⁶ Dikünweñni kòò nitipòkùu kote odakóti cífètè o dàù bo tèè mièke kédoroo kéndus kè diyie yáa yennènní.

²⁷ Dè wenté dii m̀nni kòò dàùu yenni ke bo sòoté o ce, kénsó nho pokù duó dibòri ke cãanko, kòò n̄u daké dibòri.

²⁸ Kòò dà: Ítè kè tí p̀èxétè!

Kòò ndus kécífékè kòò ò tùóté diciri kédáá nho sãmmarímù ìnkè, kèp̀èxétè kékò nho cie.

²⁹ Ò tùòke dii m̀nni o cie, kétúóté disie kékééte ocii yekéké tepítè nè yèdèé, kédus nyIsidayeeribe botí bá kù dikéè dimáa.

³⁰ Bèè kó dimáa dè yà kè bè nnaa nke tú: Ti mu nyí yà diè mbotí ti me nyí dè kèè nè Isidayeeribe yènnimè Esibiti. De kó tináahti dò nti ti wèntému káyá ti bo yímè.

20

Isidayeeribe dokénèmmè Bensamee botí kabe ke bo peite

¹ Kè Isidayeeribe wènnè bemou kítii mMisipaa ti Yiè nKuyie nyiikè kétúóté Danni tenké kétuakèné Beerisebaa, kétuakèné Kadaadi kókoo.

² Kè ti Yiè nKuyie nkó benitibè Isidayeeribe botí imou nè be kó bekótibè kè bèè tí ndit̀nni, kèmbò sikoupiúkùsináà (40000) bèè nò mmudoò.

³ Kè Bensamee botí kabee keè Isidayeeribe tímme Misipaa.

Kè Isidayeeribe beke ke dà: Ti náké de kó meyei mpeité mèè botí?

⁴ Defiibe wuo kou bè kùu wèè pokù, kòò bè t̀innè ke dà: N sòò t̀uàkení Bensamee tempè nku Kibea, mí nnè m pokù kè ti ndó kényiè.

⁵ Kè Kibea ei kabee katení kécèète m bo tèè cífètè keyènkè kéndó kè n kuò, kédusónè m pokù muwèrimù ke tonté kóò kùu.

⁶ Kè m me nhò tùóté ke kékè, ke totí Isidayeeribe tenké duó ke mamè. Ke yé bè d̀òmmè meyei ndiemè mme isòke Isidayeeribe cuokè.

⁷ Díndi Isidayeeribe di tímmu die ndimou. Nákenè káyá di bo yímè.

⁸ Kè bèè wènnè bemou ke dà: Ti kóò m̀u ì k̀nti ke bo ta o fii yoo o cífètè.

⁹ Ti yóò do Kibea kabe mudoò mmu. Ti t̀uümè tétè.

¹⁰ Isidayeeribe botí imou mièke kè benitibè bo tekòutè (100) tí deite tepítè, kè bè me mbo tekoupiitè (1000) tí deite tekòutè, kè bè bo tekoupiitè (10000) tí deite tekoupiitè (1000), bèè yó nwaánni tidit̀ti ke duó mbèè k̀ari ke bo do Kibea képeite Bensamee botí kabe dàò ìi sòke Isidayeeribe cuokè.

¹¹ Kè Isidayeeribe wènnè dinùù dimáa ke bo kote kédó Kibea.

¹² Kè Isidayeeribe botí imou kabee tó nkè bèè náké Bensamee botí kabe ke dà: Yé dè yímè kè di dàò isòke ìi mbotí di cuokè?

¹³ Tí duónè Kibea ei kó itokperi yembè, kè ti bè kùu, kédèite meyei nyIsidayeeribe cuokè.

Bensamee botí kabe me nyí nyie nke kèité be tebií Isidayeeribe náà ntí,

¹⁴ kèwènnè be ekè yemou kítii nKibea, ke bo dokénè Isidayeeribe.

¹⁵ De yiè kèwáa mbèhããpãmbè sikoupiúsídè nè sikoupiúsúò (26000) be ekè teyè kabe kèmbúúti Kibea ei kabe, bèè nò mmudoò mesàà nkè bembè mbo sikousiyiekè (700).

¹⁶ De kó behããpãmbè bemou kè yecãnkuyè mbo sikousiyiekè (700) ke nò mmudoò mesàà. Bá kè kuyùrikù bo kumáa kòò dooté ditári ò báá kù nòò.

¹⁷ Isidayeeribe kó dit̀nni kè bembè me mbo behããpãmbè sikoupiúkùsináà (40000) bèè na mudoò ke deè.

¹⁸ Kè Isidayeeribe kote Beteedi ke bo beé nti Yiè nKuyie nkéyá bè botí mièke kùù dò nkèniitè kè bèè kote kédokénè Bensamee botí kabe. Kè ti Yiè nKuyie ndó: Sudaa botí kabe beè dò nkèniitè.

¹⁹ Kè Isidayeeribe báátí dikünweñni sèi kékote kèbátè Kibea také.

²⁰ Mer̀nme bè pènnèmmè Bensamee botí kabe kudoókoti Kibea borè.

²¹ Kè Bensamee botí kabee yenni kèpoté Isidayeeribe, kékua sikoupiúsídè nè sikou sidé de yiè (2200).

22-23 Kɛ Isidayɛeribɛɛ kɔtɛ ti Yiɛ nKuyie nyiikɛ, kɛnkuɔ nnɛ kuyuokoo kɛ kù beku kɛ bo yà kɛ bè bo wɛtɛ kɛyíɛ dokɛnɛ bɛ tebiɪ Bensamɛɛ botí kɔbɛ. Kɛ ti Yiɛ nKuyie ndò: Ɛɛ bèɛ kɔtɛ. Kɛ bèɛ wɛtɛ kɛtúótɛ tikɔnyauti kɛpɛnnɛ kudookɔti bè baa weɛ kù pɛnnɛ dɛ,

24-25 kɛwɛtɛ kɛdo Bensamɛɛ botí kɔbɛ mudoo, kɛ Bensamɛɛ botí kɔbɛɛ yenni kɛpotɛ Isidayɛeribɛ kɛkuɔ behããpɔmbɛ tekoupiɔitɛ nɛ sikoupiɔini (18000).

26 De mɔnni kɛ Isidayɛeribɛ bemou kɔtɛ Betɛɛdi kɛnkari ti Yiɛ nKuyie nyiikɛ kɛ kuɔ nke bou dinuù nɛ kuyuokoo, kɛ kɔù ti Yiɛ nKuyie nyiwũɔ kɛ tuɔ, kɛ ku kɔù itɛi metaummɛ kpɛyi.

27-28 De kó dimɔnni dɛ do sɔ́ ti Yiɛ nKuyie ntaummɛ tɔu de mbo kɛ Anɔɔ bire Edeasaa kó debire Pinasi weɛ di baa kɛ Isidayɛeribɛ beɛ ti Yiɛ nKuyie nke bo yà bè bo wɛtɛ kɛdokɛnɛ bɛ tebiɪ Bensamɛɛ botí kɔbɛ yoo bɛ bo yóu. Kɛ ti Yiɛ nKuyie mbɛ nakɛ kɛ dɔ: Kɔtenɛ nanke n yóo duɔ nkɛ di bè namu.

29 Memɛmɛ kɛ Isidayɛeribɛɛ oo mbɛhããpɔmbɛ Kibea kɛfitɛ.

30 Diyie taãnni kɛ Isidayɛeribɛɛ do Bensamɛɛ botí kɔbɛ mudoo, bè baa ɔɔ máá dɛ Kibea ɛi iikɛ.

31 Kɛ Bensamɛɛ botí kɔbɛɛ yenni kɛndokunɛ Isidayɛeribɛ, kɛdɛtɛnɛ dihei, kɛ tó ketɛ bè bo mbɛ kòumɛ bè baa ɔɔ yimɛ yewe teyɛ, kɛkuɔ benitibɛ sipisitaati Betɛɛdi nɛ Kibea dɛ kó ɛɛ iɛnkɛ.

32 Kɛ bɛ yemmɛ ndò mbɛ to namu Isidayɛeribɛ, bè ɔɔ bè na mɛɛ botí. Kɛ yɛ ba? Kɛ bè dɔ kɛ bè yũmmu kɛdɛtɛnɛ, kɛ bè tannɛ Kibea kpáá miɛkɛ.

33 Merɛmɛ kɛ Isidayɛeribɛ ɛrɛɛ wɛnnɛ kɛmáá Baadi-Tamaa bèɛ do oke dihei takɛ kɛ bèɛ ootenɪ Kibea biriku biékɛ.

34 De mɔnni kɛ Isidayɛeribɛ kó behããpɔmbɛ bèɛ nɔ mmudoo mesàá nkɛ bèɛ tuɔkenɪ Kibea borɛ, kɛ bo tekoupiɔitɛ (10000), kɛ mudoo bintɛ, Bensamɛɛ botí kɔbɛ mɛ nyi ndake kɛ dɔ ndɛ yóo bè di.

35 Kɛ ti Yiɛ nKuyie mbɛ ãnnɛ Isidayɛeribɛ nou miɛkɛ, kɛ bèɛ kuɔ de yiɛ behããpɔmbɛ sikoupiɔisidɛ nɛ sikoupiɔinummù nɛ tekòutɛ (250100).

36 De mɔnni kɛ Bensamɛɛ botí kɔbɛɛ bantɛ bè bè namɛmu.

Kɛ Isidayɛeribɛɛ bè yóu, kɛ yɛ bè támɛ bɛ kɔbɛ bè do òo mbɛ Kibea takɛ.

37 Bèɛ do oke kɛ bèɛ ootenɪ mecãá nkɛdo dihei kɛkuɔ benitibɛ bemou.

38 Bɛ mɛ ndo nakɛmu nɛ Isidayɛeribɛ tɔbɛ kɛ tú bè bo yà kuyukú nku dihei kɛbantɛ bè di domɛ.

39 Bensamɛɛ botí kɔbɛ yà dii mɔnni Isidayɛeribɛ bótirimɛ, kɛkuɔ benitibɛ sipisitaati kɛ bɛ yemmɛ ndò mbɛ tó bè namu yewe teyɛ kóme.

40 De mɔnni ndi kuyukú finnɛmɛ dihei, kɛ Bensamɛɛ botí kɔbɛɛ wɛɛtɛ kɛnsú mbɛ ɛi Kibea dii pi mmuhãá nkɛ kuyukú fi.

41 Memɛmɛ kɛ Isidayɛeribɛɛ wɛɛtɛ kɛcuɔ mBensamɛɛ botí kɔbɛ, kɛ kufɔwaá mbɛ autɛ, kɛ yɛ bè yámɛ meyi mmɛɛ bè do.

42 Kɛ bèɛ cokɛ Isidayɛeribɛ kɛwetinnɛ dikpáá, kɛ bè mbɛ bèti, bèɛ itɛni dihei biékɛ kɛ bè nkérini, kɛ bèɛ bè soó nde cuokɛ kɛ mbɛ puoti kɛ kɔù.

43 Kɛ Isidayɛeribɛɛ cɛɛtɛ Bensamɛɛ botí kɔbɛ kɛ bè fɛnnɛ kɛ mbɛ kòuti, kɛ yà tuɔkenɛ Kibea diyie yiɛni kɛɛ biékɛ bá bè i mbɛ yóu kɛ bè bo wei.

44 Memɛmɛ kɛ bèɛ kuɔ Bensamɛɛ botí kó behããpɔmbɛ yekòmbɔ yembɛ máá tekoupiɔitɛ nɛ sikoupiɔini (18000).

45 Kɛ besòmbɛɛ cokɛ kɛnwɛti ditari Dimoo, kɛ bèɛ ninte sikoupiɔinummù (5000) kɛkuɔ, kɛsɔɔtɛ kɛmbɛti besòmbɛ kɛtuokenɛ Kidommu kɛyíɛ kɛkuɔ sikoupiɔisidɛ (2000).

46 Bensamɛɛ botí kɔbɛ kó behããpɔmbɛ bè kùɔ bè de yiɛ, bemou bè do sikoupiɔisidɛ nɛ sikoupiɔinummù ndi (25000) yekòmbɔ yembɛ máá.

47 Bèɛ do cokɛ kɛnwɛti ditari Dimoo bɛ miɛkɛ kɛ sikousikuɔ (600) na kɛyɛntɛ, kɛtuɔkɛ di borɛ kɛ ndɛ bo kɛ dɔ betããbɛ bɛnãá.

48 Kɛ Isidayɛeribɛɛ wɛɛtɛ Bensamɛɛ botí kɔbɛ bèɛ kpáá de biékɛ kɛ mbɛ tú mbɛ bo yɛɛ ekɛ miɛkɛ kɛ kòù, kɛ kòunɛ bɛ wũɔ, kɛ cóunko yehɛkɛ bɛ tempɛ nkumou miɛkɛ.

21

Bensamɛɛ botí wɛtɛ kɛ ketɛmɛ

1 Isidayɛeribɛ do ti ndii mɔnni Misipaa kɛparikɛmu kɛ dɔ, bɛ miɛkɛ òmòu báá duɔ nho kóo sapàá mBensamɛɛ botí kou kòo puokɛ.

2 De mɔnni kɛ Isidayɛeribɛɛ kɔtɛ Betɛɛdi, kɛntũũ nke kari ti Yiɛ nKuyie nyiikɛ nɛ kuyuokoo, kɛ kuɔ ntinɔnniɛti.

3 Kɛ náá nke tú: Ti Yiɛ nKuyie mba nkpiɛ nte Isidayɛeribɛ botí miɛkɛ kɛ kumakú kpánnɛ?

4 Kɛ dɛ nkpaá uu kɛ Isidayɛeribɛɛ itɛ kɛmáá diwũɔtɔnni ti Yiɛ nKuyie nkpiɛ, kɛ kù fiɛ iwũɔ kɛtuɔ, kɛ nkù feu itɛi metaummɛ kpɛyi,

⁵ Kébeke betòbè ke dò: Ti botí mieke kùmakù bo kùù sòò í bo ti tíkú dè Misipaa?

Ke yé bè sòò nàkémèmu ke dò: Kè wèè í kòtení de kó metíímmè bèè ò kùò.

⁶ Kè bèè mmèè bè pí mbe botí mieke kè kùmakù bo mbo kùù sòò í kàké bè tí ndè Misipaa ti Yìè nKuyie nyìkè, kénsó nKadaadi tempè mmieke Yabesi èi kòbe sòò í bo de kó metíímmè.

⁷ Ti bo yíme náke bèè na ke yenté mudoò mieke kè bèè pété be pobè? Ti sòò pàrikèmu ti Yìè nKuyie nyìkè ke dò: Ti kóo mòù báá duó nho kóo sapàà mbe kóo mòù kóo puoke.

⁸ Kè bèè bíéké betòbè ke bo yà be botí mieke kè kùmakù bo mbo kùù sòò í kàké bè tí ndè Misipaa ti Yìè nKuyie nyìkè, kénsó nKadaadi tempè mmieke Yabesi èi kòbe sòò í bo de kó metíímmè.

⁹ Kè bèè bate bèè sòò kòtení, ke í nyà Kadaadi tempè nYabesi èi kou mòù.

¹⁰ Bèè sòò bo de kó metíímmè kè bèè deite yekòmbò yembè, kè bèè mbo tekoupiítè nè sikòusidè (12000), kè bèè bè tó nde kó dihei kè bèè náké ke dò: Kòtenè Kadaadi tenkè nYabesi èi kékúo di nitìbè nè benitipòbè nè íbí.

¹¹ Dí kuò benitidaabè nè benitipòbè bèè yíété benitidaabè késúó mbesapàmbè bèè mu nyí yíété benitidaabè.

¹² Kè bèè pété Kadaadi tenkè Yabesi èi mieke besapàmbè sikòusinàà (400) bèè mu nyí yíété benitidaabè. Ke bèè kòtenní Sidoo Kannahāā, bèè borè.

¹³ De kó difònkúò bèè sòò bo bèè tí ndè, kè bèè tó mbenitìbè Bensamee botí kòbe bèè sòò coké késòri ditári Dimòò bèè borè, ke bo bèè wammúnè metaummè.

¹⁴ Kè Bensamee botí kòbe wète kékonní mecāā nkè bèè bèè duó mbesapàmbè, bèè kùò Yabesi èi kòbe ke súó mbè. Bèè me nyí mbè cètine.

¹⁵ Kè mesémmèè pí nyIsidayeeribe Bensamee botí kòbe kpéí nke yé ti Yìè nKuyie ndo duómmè kè de kó kubotí fòtirii feitè Isidayeeribe botí mieke.

¹⁶ Kè Isidayeeribe fínní kó bekótìbè dò: Benitipòbè ténke í bo Bensamee botí mieke. Ti bo pété de benitipòbè kédúó mbèè yenté mudoò mieke?

¹⁷ Bensamee botí mieke bèè yenté be fuku dò nkésòótèmu. Kè dèe yíè nkè de kó kubotí báá kú Isidayeeribe botí mieke.

¹⁸ Ti me nyí yóó na kè bèè duó nti kó besapàmbè kè bèè puoke. Ti sòò pàrikè mèè kpéí nke dò: Ti mieke kè wèè bèè duó nho kóo sapàà nti Yìè nKuyie nhò cōō.

¹⁹ Kè bèè dò: Ti Yìè nKuyie mbanni ò mme mbomè bá dii benni Sidoo Beteedi bakù you kuce kùù kòrinè Beteedi nè Sisemmu ku kó diyie yìèní kèè bíékè Debona bakù cànku.

²⁰ Menime kè bèè tié mBensamee botí kòbe ke dò: Kòtenè kénsòri finyí kó depaa mmieke,

²¹ kénwéí, kè Sidoo èi kó besapàmbè yènní dii mònni ke kòri tihauti di iténí, bá wèè kòo pí nhosapàà nhómáà kè di kònnè képuoke.

²² Be cicebè yoo be tábè kè bèè ti sònkénní dikpànní, ti bo bèè náké ke dò: Bèè di kuò mmesémmè ke yé ti í namè ke pèténí besapàmbè Yabesi èi kè bèè di cètine. Beè me nyí yóó di duó mbe kó besapàmbè ke bo nyíékù bèè bo yíme bèè yeténè dinùù bèè do dòunnè di ti Yìè nKuyie.

²³ Menime kè Bensamee botí kòbeè tūnnè bèè bèè duó nyii tié Sidoo kó besapàmbè yènní dii mònni ke bo kòte tihauti, kè bèè pímmú besapàmbè dèè bèè bèkú mèè botí kékònnè kémaá be èi kénkari.

²⁴ Kè Isidayeeribe sambèe cíté, bá wèè kòo kòte o botí kòbe borè, nè o naàmùnkù kòbe. Bá wèè kòo mbo o tenké.

²⁵ De kó dimònni Isidayeeribe do í mòke okpààti, bá wèè kòo ndòori ò dómè.

ODUTI Di mpátiri to tũ náahti

Oduiti kó dipátiri ti náa nti do dðò tũ nti Bebaatibè do baké dii mǎnni Isidayeeribe. Dikǎnni mari dii do tanni Isidayeeribe tenké kǎo niti mǎu bo Betideemmu ei, Sudaá tenké mieke, kǎo yetiri tu Edimedeki kǎo mǎke initedabi idé, kǎo ité wenwe nè o poku Naomii nè be bí idé kékote Mǎabu ei, ketenke naati dè kékari. Kǎo nitidabi idé puoke Mǎabu ei kó benitipòbè Jripa nè Oduiti.

Oduiti kó dipátiri dó ké ti náké de kǎo nitiporòò Oduiti wèè í tú Isidayeeribe botí kou ò tamè mmè Kuyie kǎbe mieke. De kprí nké de kó dipátiri ti náa nhOduiti do tũnni mmèè botí o dǎu cǐtè nè ò do tũ mmè Kuyie nyIsidayeeribe tũ nkũ, wenwe wèè í tú Isidayeeribe botí kou.

Di náámmu Kuyie nhǎo yietí mèè botí oniti wèè dǎorimè wenni ò pí mmũu tǎmmũ kprí. Di ti náámmu Oduiti nè o cǎkũ Naomii bè ta mèè sémmè mieke. Ké Kuyie nné bè dǎò mesáa ndiemè. Dèè benkũ ò do taunnèmè benitibè ke dǎori Kuyie ndó dè.

Okpáati Dafiti yàari tu wèè kó debire, wenwe Mǎabu ei kóò nitipòkũ wèè te Dafiti yàaribè, Odeetiwè Yesu yènni bèè kó kufuku mieke. (Matie 1:5).

Di mpátiri náahti dúò ke dǎommè

1. Dè wũókémè kè Oduiti yàa neiné o cǎkũ kékonní Betideemmu ti 1
2. Oduiti kǎtémè kupaku ke bo déri tidiiti 2
3. Dè wũókémè kè Boasi yàa puokenè Oduiti 3-4

Edimedeki nè o poku bè kǎtemè Mǎabu

¹ Bebaatibè baké dii mǎnni Isidayeeribe tenké kè dikǎnni dieri mari tanni dihei, kǎo niti mǎu ité Betideemmu ei Sudaá tenké nè o poku nè o nitidabi idé kékote kǎmbo Mǎabu kǎbe tenké.

² De kǎo niti yetiri do tú Edimedeki (dèè tu Kuyie mbaké), kǎo poku kperi tú Naomii (dèè tu Diwèi yiè), kǎo bire maré kó diyètiri tú Madonni (dèè tu Ociri) kè deteré kperi tú Kidionni (dèè tu Mumǎmmú). Bè do tú Efadata naámũnkũ kǎbe mbe. Bè do iténi Betideemmu ei ndi Sudaá tenké kékote kǎmbo Mǎabu tenké depaa.

³ Kè Edimedekii kũ kè Naomii nkpaá nè o nitidabi idé.

⁴ Kǎo bí puoke Mǎabu ei kó besapambè. Kǎo mǎu yetiri ntũ Jdipaa, kǎo tǎu kperi tú Oduiti. Kè bè ndè mǎke yebie ntepiitè.

⁵ Madonni nè Kidionni kè bèè kũ kè be yǎ nkpaá omáa ke pàa o dǎu nè o bí.

Oduiti neinèmè Naomii kè bèè kò mBetideemmu

⁶ Menime kè Naomii keè ti Yiè nKuyie ndǎòmè o kǎbe mesáa nkè tidiiti buoté kéité Mǎabu kèbáati kénkũnti ke neiné o cǎòbè bedé.

⁷ Kè bèè kété kǎmberiné kuce.

⁸ Kè Naomii náké o cǎòbè bedé ke dǎ: Bá wè wèè kò nho cǐtè o yǎ borè, kè ti Yiè nKuyie ndi dǎò mesáa nkéndonnè di mè dǎòmè bèè ku, nè mí m mǎmmu.

⁹ Ti Yiè nKuyie ndi teennè kè di pété di daabè kéompe. Kǎo bè kǎunnè kè bèè kuó.

¹⁰ Kè bèè dǎ: Biti, ti yó nda neinèmu a cie.

¹¹ Kè Naomii dǎ: M bí, kǎnnè. Ba nte kè di dó ké nni nneiné? N yí kpaá ke dǎ m bo peité ibi kè ì di puoke.

¹² M bí, Wètenè, N kǎtému mediè, n yí kpaá ke dǎ nkéyenke onitidǎu, Bá kè n tu m bo yenke yie nképié ibi,

¹³ di bo na kǎmbaa kè ì kótáa? Di báa yenke otǎu mǎuàa? N sémmè di pèètému. Ti Yiè nKuyie nkpránnè mí nwe.

¹⁴ Kǎo cǎòbèè kuó mbedé kè Jdipaa kǎunnè o cǎkũ kóò cau nkéwète, kè Oduiti nhò kpránnè.

¹⁵ Kè Naomii dǎ: Nte a dúò kè wète o kǎbe nè o boké de borè, múnke wète.

¹⁶ Kè Oduiti dǎ: Bá ntũ n da yóu kéwète, a tati dè n de ntati, a kǎbe yó ntũ n kǎbe mbe, Kuyie nha tũ nkũ n yó nku ntũ.

¹⁷ A yóó kũ dè, n yóó de nkũ kè bè n kũnné. Kè n yí dè dǎò ti Yiè nKuyie nni mpoté. Mukũũ mmũu máa bo ti yate mí nnè fǐ.

¹⁸ Kè Naomii yá ò yetoomè ke bo nhò neiné ke dǎ yúóó.

¹⁹ Kè bèè ñnéi bedé kétuoke Betideemmu, kéntatoo dihei, kè dèè di benitibè. Kè benitipòbè ntũ: Naomii nweá?

²⁰ Kǎo dǎ: Di bá nni nyu ke tú: Naomii, di nni nyu ke tú: Meyeñcaarimè. Ke yé muwèrimũ mumǎu yiè nni ndiimmè mesémmè.

²¹ N do iti ke tɔmu, ke konnɪ n ɲu sinuṃmù. Bá nni nyunè ke tú Naomii, ti Yiè nKuyie mmuwɛrɪmú mumou yiè nni mbùtɪnnému ke n tanné mesémmè mièke.

²² Mɛmmɛ Naomii nè o còkù Oduṭi Mɔabu eɪ kou bè itémè Mɔabu kétuòke Betideɛmmu, dididèi ketírí dii mɔnni.

2

Oduṭi déémmè tidiiti Boasi paku

¹ Naomii dɔu Edimedeki naámùnkù kou mɔu wèè do bo ke mɔke o kperɛ kòo yètìrì feí, kè bè ò tu Boasi.

² Diyiè mari kè Oduṭii náké Naomii ke dò: N dɔ kékòtè òmòu paku nku, kòo yie n dèrì tidiiti. Kè Naomii dò: Kòtè m birɛ.

³ Kòo kòtè kupaku makù kè betɔmbè nni kòò tũ nke déénte. O yuu yó nnaati dè ke sɔ nku paku tú Boasi kòku nku.

⁴ Kè Boasii ité Betideɛmmu kékòtòo kédou mbetɔmbè ke dò: Ti Yiè nKuyie nni ndi bonè. Kè bèè ò tɛ́nné ke dò: Kù da dɔò mesàà.

⁵ Kè Boasii beke wèè bàa betɔmbè ke dò: We ntu onitipòkù yie?

⁶ Kòò dò: Naomii nɛ́nnèni wènwɛ Mɔabu,

⁷ ò mɔmɔu dinùù ke bo dèrì, nè dikũnwènni ndi ò déémmè, ò yí còké sámpɔ nwe.

⁸ Kè Boasii náké Oduṭi ke dò: N kóo sapàà nha báa kòtɛ òmòu paku, mbo die nnè n nitipotɔmbè ke déé.

⁹ N nákému betɔmbè ke tú bè báa da béinnè, kè sinéyɛ́i da pí nhá kòtɛ kɛyà bè dònì mèè niè.

¹⁰ Kè Oduṭii nínkù Boasi ìikè kòò náké ke dò: Dè yíme kàa n dɔò mesàà nke m pènsiri, mí nwèè tu opòò?

¹¹ Kè Boasi dò: Bè ò nákému a dɔòmè a còkù nè a dɔu kumè nè a yóumè a cice nè a yɔ nè a eɪ ke kòtɛni ke bonè kubotí tekù, a do í yé kù.

¹² Ti Yiè nKuyie nda yietí mesàà nha dɔò mè. Ti Yiè nKuyie tinti nyIsidayeɛribe tũ nkù da dɔò mesàà nkè mè ndɛu, kè n da kánkè.

¹³ Kè Oduṭi dò: N yiè a nni ndɔari mesàà nha n dɔòmè ke náríkunne n yèmmè, ke n náánè diwèi ke dò nha kó betɔmbè m mɛ nyí bè tũòke.

¹⁴ Bè yóo di dii mɔnni kè Boasii náké Oduṭi ke dò: Kòtɛni kèdi, pòòtè a pɛ́è tikũnti. Kòo ò duò ntidiiṭi bè pũnné ti, kòò càáké kènsànnè késúo.

¹⁵ Ò wɛ́tɛ dii mɔnni ke bo dèrì kè Boasii náké betɔmbè ke dò: Yóumè we kòo ndéé, di báa ò kòkèné.

¹⁶ Di yóu kè tidiiti nduo kòò déé, di báa ò kpànnè.

¹⁷ Kè Oduṭi ntũũ nke déé nkétuòkenè kuyuoku, képuotí kɛpíe nteyààtè,

¹⁸ kétò kékònnè kébenke o còkù, kòò duónnè tidiiti ò do di késúo nti.

¹⁹ Kòo còkùu ò beke ke dò: A dèrì we mpaku yie? A pí ndɛ mutɔmmú? Ti Yiè nKuyie ndòò mesàà nwèè da còutè.

Kè Oduṭii ò náké déé dɔò, ke dò ò dèrì wèè paku o yètìrì tu Boasi.

²⁰ Kè Naomii dò: M banté ke dò nti Yiè nKuyie nkuu ti dɔò mesàà nkù do mɛ dɔòmè bèè ku, kuu dɔò mesàà ndɛ kóo niti. Ke yíé béi nke dò: Boasi tu tinaámùnkù kòbe kóò mɔu nwe wèè dò nkéndake ti kpéi.

²¹ Kè Oduṭi dò: Ò béimmu ke tú nni mbonè o tɔmbè ke déé nke bè yàa deèné mudidèi.

²² Kè Naomii dò: Mbonè Boasi tɔmbè, a báa kòtɛ kupaku tekù makù, bè yàa bo da kpànnè.

²³ Kè Oduṭi nkũstìnè Boasi nitipotɔmbè ke déé nke yàa deèné tidiiti ketiti nè tidérítì, ke baà bonè o còkù.

3

Naomii tiémmè Oduṭi

¹ Diyiè mari kè Naomii náké Oduṭi ke dò: M birɛ, n waà ndè bo yíme mme kàa mbo kè dè da naati.

² Di mmɔnni a bantému ke dò mBoasi a nièné wèè kó benitipotɔmbè ke déé nho paku ò tu ti naámùnkù kou nwe, ò puoti yíé nkó keyènkè nke o yíé.

³ Wuò kɛyòare amáa tũdàari kédáati a yaàsàati kékòtɛ o yíé, a né báa yie nkòò da yà ke mu nyí di ke yà.

⁴ Kòò yóo duò a nhò paké, kòo duò kàa kòtoo kédáa nho yààkù kédúo o naàcèi také kòo banté a dómè wèè daate a kpéi. Ò bo da náké a dò nkédòò dè.

⁵ Kè Oduṭi dò: N yóo dɔmɔu a n náké ti timɔu.

⁶ Kè Oduṭii ité kékòtɛ kuyié kédòò o còkù ò náké ti weti weti.

⁷ Kè Boasii di kɛyà kòo yèmmɛɛ cátè kòo kɔtɛ kénduó o diiti còú dè. Kè Odutii bǎnnè kékɔtoó kédáa nkuyàákù o naàcèi také kénduó.

⁸ Kɛyènkè cuokè kè Boasii entení kɛyà onitipòkù duómè o naàcèi také kè dɛɛ ò di.

⁹ Kòo dǎ: Wenninwe?

Kè Oduti dǎ: Mí nhOduti nwe a kóo tǎnti, daate n kpéi, fǒǒ tu ti naàmùnkù kou wèè tǎkè, kè dǒ nké n tieke.

¹⁰ Kè Boasi dǎ: N kóo sapàà ti Yiè nKuyie nda dǎò mesàà, a dǎò dè bàmbà ndè pɛɛtému a dǎò ndè a còkù, demou dɛɛ benkù a dómè ti naàmùnkù, a í wammú bedapàmbè bèè mǎke be kperɛ yoo idawaá.

¹¹ N kóo sapàà mbá nyǐkù, n yóó dǎòmu a dǎò ti. Benitibè bemou yému a tùmè onitiposàawè.

¹² Mǎmmu nwe n dómme kɛ da túóté, òmòu né bomu wèè da tǎkénè kè m pɛɛtè.

¹³ Nduú die nkè dɛɛ wenté kè tí ti yà. Kòò dǎ kè da túóté, wè da túóté, kòo mɛ nyí dǎ, m béimmu kɛ yu ti Yiè nKuyie nyètiri kɛ tú, m bo da túóté.

¹⁴ Kè Oduti nduú kè dɛɛ wenté kòo yè kè dè kpaá uu. Boasi do í dǎò bè nyé ò kàtenímè kuyié.

¹⁵ Kòò dǎ: N duanní a yàákù.

Kè Odutii ò duú, kòo cús tidiiti cidóòbè tepítè nè bènùmmù kòò tou.

¹⁶ Kòo kò ndiheí o còkù Naomii borè, kòo ò beke kɛ dǎ: M bire ònti dǎò?

Kè Odutii ò nǎké dɛ kóo niti ò dǎò dɛɛ kó dimàà.

¹⁷ Kè dǎ: Ò m pǎ tidiiti cidóòbè tepítè nè bènùmmù kɛ tú m báá wɛtɛn í n nɔunùmmù a borè.

¹⁸ Kè Naomii dǎ: M bire nkari béu kɛyà dɛ kó tináahti yóó kú dè. Boasi yóó tǔntemu dɛ kó tináahti yíe.

4

Boasi sɔotémè Edimedeki fuku

¹ Mɛnɛmè kè Boasii kɔtɛ kénkari diheí bóri bè kàri dè kɛ tǔnni tihiekènnáahti. Wèè do dǎ nkéndake Oduti nè o còkù Naomii be kpéi kòo mpɛnké, kè Boasi dǎ: N kou kɔtení kékari die!

Kòo kari.

² Kè Boasii yú beheikènkótibè tepítè kɛ dǎ: Karinè die, kè bèɛ kari.

³ Kè Boasii nǎké wèè dǎ nkéndake be kpéi kɛ dǎ: Naomii wèè konní Moabu wèè fiiti ti tebite Edimedeki bàtè.

⁴ Kè n né yè m bo da nǎké kàa tɛ donté bèè kàri die nnè beheikènkótibè be ìikè. Kàa mɛ nyí yóó tɛ donté a n nǎké kè nni nyé, kɛ yé a kó difɔnkúò mǐ baatémme.

Kòò dǎ: Kè n na m bo tɛ donté.

⁵ Kè Boasi dǎ: Kàa donté tɛbàtè, á túóté Oduti Moabu kou okúpokù, késɔoté wèè ku o cǐtè.

⁶ Kòò dǎ: M báá na kè dè donté n yàà bo paà wèè bo túóté n kperɛ. Donté n na ndonté dè, n yí yóó na.

⁷ Nè dimànni Isidayɛɛribe do ɔ nkè bèè donté demarè yoo bè cètè, òmòu wèè ɔɔ deite o nɛúkù kédúú nhotòú, dèè benkù tináahti tǔntémè.

⁸ Wèè do dǎ nkédonté tɛbàtè kòo nǎké Boasi kɛ dǎ: Donté, kédɛite o nɛúkù kóò duó.

⁹ Kè Boasii nǎké beheikènkótibè nè bèè kó dimàà dè bo kɛ dǎ: Di yámu yíe n dontémme Naomii, Edimedeki, Madonni nè Kidionni be kperɛ demou,

¹⁰ kétúóténè Oduti Moabu kou Madonni wèè ku o pokù késɔoté ocí cǐtè, kòo yètiri báá feti o kobe cuokè nè o ei.

¹¹ Bèè dè bo nè beheikènkótibè kè bèè dǎ: Ti yámu! Ti Yiè nKuyie ndǎò mesàà a yóó túóté wèè nitipòkù kòo ndonnè Daseedi nè Dea bè do dómme bèè maá Isidayɛɛri cǐtè. Á kpenke Efadata tenkè mièke kàa yètiri feitè Betideemmu.

¹² Ti Yiè nKuyie nyóu kè dɛ kóo nitipòkù da pié ibí péu, kàa cǐtèɛ naánnè Sudaa nè Tamaa be bire di yàari Pedesi kpete do dómme.

Boasi tǔotémè Oduti kɛ puoke

¹³ Dɛ mǎnni ndi Boasii tǔotémè Oduti, kè ti Yiè nKuyie nhò dǎò mesàà nkòo púó nképitè denitidabire.

¹⁴ Kè benitipòbè nnáá Naomii kɛ tú: Ti sǎntí ti Yiè nKuyie nku yóumè kàa pètè deyaábire dèè bo da pií. Dɛ yètiri deuke Isidayɛɛribe mièke.

¹⁵ Dèè yó nte a ɔnni, kè nda tɔ a kóti mièke. A còkù wèè dè nda pitè ò da dómu. Ò pɛɛtému initidabí iyiekè.

¹⁶ Kè Naomii cǔoté debire kántou kè dè yò.

¹⁷ Kòo cɛpɛtitòbè dǎ: Bè pitè Naomii denitidabire, kè dè yú kɛ dǎ Obedi. Kè Obedii pitè Seseɛ kè Seseɛ pitè Dafiti.

Dafiti kó kufuku

¹⁸ Pɛdesi weè peité Etisidonni.

¹⁹ Kè Etisidonnii peité Adamu, kè Adamuu peité Amminadabu.

²⁰ Kè Amminadabuu peité Nasõõ, kè Nasõõ peité Sadima.

²¹ Kè Sadimaa peité Boasi, kè Boasii peité Obedi.

²² Kè Obedii peité Seseè, kè Seseè peité Dafiti.

Sammuyɛɛri pátírì ketírì Di mpátírì tɔ̀ tìi náàntì

Ɖe kó dipátírì ti náá nSammuyɛɛri kpéi nke, wèè do tú Kuyie ndo tããtè bèè baatíbè Isidayɛɛribe mièke be kóo sɔnwɛ. Wèè do tũnni dihei kó tináàntì, ke tú Kuyie mpáánáàntì náàntò kè wèè tu ikuú niùti Kuyie ncîètè. Kè dè mboní kè Isidayɛɛribe ténke í ndó bebaatíbè beè mbè baké, kéndó kéwáá nhokpàati wèè yó mbè baké ibotí tɛi kɔmɛ.

Kè Kuyie mbè duú nhokpàati ketiwè wèè tu Sauri. Sauri mɛ nyí nhoɔtɛ ò bo dààmɛ Kuyie nyí ndó dè kè kùu ò dootóo kétããtè Dafiti. Mɛmɛmɛ kè Sauri nkékú kè Dafiti dàúkú.

Ɖe kó dipátírì ti náá ntì tu: Kuyie nkuú máá tu ku kɔbe kóo kpàati. Nè dɛ kpéi nkú báá na kɛpɩnnè mutɔmmú wèè í kú duú nhomáá.

Di mpátírì náàntì duú ke dòmmè

1. Sammuyɛɛri kó tináàntì o bíkɛmbɛnti nè o tɔmmú ò do ni mèè botí Isidayɛɛribe 1-8
2. Sauri náá mmèè botí okpàati nè Kuyie nho dootóomè 9-15
3. Dafiti kó tináàntì nè o do ɔɔ yenténɛmè Sauri nè Sauri kó mukúú 16-31

Anni mɔomè Kuyie ndɛbirɛ

¹ Oníti mɔu wèè do bo Damaa ɛi, Efadaimmu tempɛ nyetãrè ìnkè kòku, kòo yètiri tu Edikanaa. Ò do tú Efadaimmu kó kuwuɔ nkou nwe. Sufu wèè do peitè Tou, kè Tou peitè Ediu, kè Ediuu peitè Yedokammu kòo né peitè Edikanaa.

² Kòo mpo benitipòbè bèdébè, kòo mɔu yètiri ntú Anni, kòo tɔu kperi tú Peninna. Kè Peninna mmàke ibí bá Anni yie í màke.

³ Bá dii benni kè Edikanaa ní íté Damaa, kékote Sidoo ti Yiè nKuyie ncîètè ke bo nínkú kè kú bàntè kunku Mpakedaa kè kú fié iwūs. Dè do sɔ nhEdii bí idé ɔfmii nè Findee beè tu ti Yiè nKuyie nkuú niùbè.

⁴ Kè Edikanaa ní féúté o ɔfè ti Yiè nKuyie nképá kumaa nkumáá Peninna nè o bí,

⁵ kèpá Anni yie ò pà Peninna kè dè mààmè kuce mèdémè. Ò do we ndó mediè mbá ti Yiè nKuyie nyí mɛ nhò pàmè ibí.

⁶ Kè Peninna Anni yanti nhò cɛi ke caàri o yèmmè, koò àà ifei ò í màke mèè kpéi nyibí.

⁷ Bá dii benni kè bè kòte ti Yiè nKuyie ncîètè ke bo fié iwūs ti Yiè nKuyie, Peninna nwanti ke bo caàrè Anni yèmmè, kè dɛɛ nyóu Anni kòo nkuú nkéyete mudii.

⁸ Kòo dɔu Edikana ò bàntè ke dɔ: Anni dè dòmmè kàa kuú nke yete mudii, kàa yèmmè caàrè? A mɛ nni nte kè dè í pɛtè ititidabí tepíitáà?

⁹ Kè Annii íté bè dii mɔnni ke dèè kéta ti Yiè nKuyie ncîètè, ke sɔ ti Yiè nKuyie nkuú niùti Edii kàri ti Yiè nKuyie ncîètè bòri.

¹⁰ Kè Anni yèmmè caàrè, kòo kuú nkè ntinɔnniɛti yie kòo báá nti Yiè nKuyie nke tú:

¹¹ N Yiè nKuyie nfɔ Mpakedaa, n kuú mmesémè, n wénté fenɔnsààfè mí nha kóo tɔnti sámpòu kè m pà denitidabirɛ, kàa dè nni mpá, m bo dè n da duú nkè dè mpí nha tɔmmú sáá bá kuponkú báá kááké de yuu.

¹² Kè Anni mbáá ti Yiè nKuyie nkè dèè mɔntɛ kè Edii ò wùo nke wúo nho biè mmáá yèè nampúmè.

¹³ Ò mɛ nyí yo ò náá nke tú mù, ò baa do báá nti Yiè nKuyie nnè o yèmmè mɛ, kè Edii yèmmè ndò nhò muú mɛnàà mɛ, kè Edii yèmmè ndò nhò muú mɛnàà mɛ,

¹⁴ kòo náké ke dɔ: Dè yó nkááké de kàa naà mmɔnté? Ɖiɛ ndɔke a yóo dennemè a naà.

¹⁵ Kè Annii ò tɛ́nè ke dɔ: Okòti, n yí muú mɛnàà, meyeñcaàrimè mèè ñ deuté, kè ñ kuðnnè ti Yiè nKuyie.

¹⁶ Bá n wénté mufòmmu yeimu yie, iyentotí nè meyeñcaàrimè deè ñ deuté, deè te kè m báá nti Yiè nKuyie nkè dè mɔntɛ.

¹⁷ Kè Edii ò tɛ́nè ke dɔ: Kote ke bá nyièkú, kè ti Yiè nKuyie nyIsidayɛɛribe tũ nkú da pà a kú mɔo dè.

¹⁸ Kè Annii ò tɛ́nè ke dɔ: N wénté fenɔnsààfè mí nha kóo tɔnti.

Ɖe mɔnni kè Anni yèmmèe caté, kòo kò nkédi.

¹⁹ Kè dɛɛ wénté Edikanaa nè o cîètè kɔbe kè bèè piké cute kénínkú kébántè ti Yiè nKuyie nkédeè kékò nDamaa.

Bè peitèmè Sammuyɛɛri kóo duú ti Yiè nKuyie

Edikana nè o pokú Anni kè bèè duú, kè ti Yiè nKuyie nduú nhAnni ò kú mɔo dè.

²⁰ Kòo púo nképeité denitidabire, ké dè yu ke dò Sammuyɛeri (dèè tu Kuyie nkèè).

²¹ Mènme ké dibenni teri mboni, ké Edikanaa nwéti Sidoo nè o cîètè kòbe ke bo féuté féǎfè ti Yiè nKuyie, kéféutéénè ò kù cànnenè dii nùù kòfè.

²² Anni í nnéinè o dàù, kóò nàkè ke dò: N dó debire deè cáté kè nní nkòri ké ndè néinè ké dè duó tí Yiè nKuyie nSidoo kè dè nke mbo sáa.

²³ Ké Edikanaa ò tǎnné ke dò: Kàa me ndó dè wenni, nkpaá die nkè debire yàa cáténè. Ti Yiè nKuyie ndòò kù béli nti.

Mènme ké Anni nkpaá ké debire yàa cáténè.

²⁴ Debire cáté dii mǎnni kénkpaá kénni, kòo dè kòtenè ti Yiè nKuyie ncîètè Sidoo, wenwe nè o dàù, ké bè ñto dinaadaa* yebie nyètáati kpèri nè muyuo nnè nè menaa nkudòukù.

²⁵ Kòo féuté féndáfè ti Yiè nKuyie, kédeè kékòtenè debire Edii borè.

²⁶ Ké Anni béinnè Edii ke dò: N yiè nha bomu, denteni onitipòkù wèè yàa còrmú die nha ìikè ke báa nho Yiè nKuyie, mfi yàa nwe.

²⁷ Nte debire n yàa sènni dè ké ndè mǎu n Yiè nKuyie kù dè nni mpámu.

²⁸ N yóó dè nkù duámmu kè kù ndè te de fòmму mumòu.

Kè bèe nínkú ti Yiè nKuyie nyiikè ke sǎnnó.

2

Anni sântemè ti Yiè nKuyie

¹ Ké Annii sântè ti Yiè nKuyie nke dò:

Ti Yiè nKuyie nkuù te ké m pètè diwèi, kuù m pā dikǎmbùò ké m bo ndaú n dootitòbè, kuù ñ teennè deè te ké n yámmè naati.

² Ti Yiè Kuyie nkuù máa kpa meyei,

kuù máa tu dipèri dii n kǎnké, òmǎu tǎu í kù dǎnnè ke kpa meyei.

³ Di bá nsũũnko sipǎo kó tináañti, tisĩnténáañti ténke bá nyièni di nò mieke,

Ti Yiè nKuyie nyému demòu, kù yóó bekénè benitibè be dàòrimè dǎmmè mme.

⁴ Kuù keku bekpàritiebe tǎnnè, bèè do cĩnni ké bè kpenke.

⁵ Bèè do yo nke diè nkè bè wanti bè bo di mù ke mǎnté.

Bèè do féũrinè dikǎnni ké bè òmpu.

Ké tǎhǎunte peité kuce meyiekè, wèè do pei kòò naá ntehǎunte.

⁶ Ti Yiè nKuyie nkuù sǎ kuo ké kuù fòũkũnne,

kuù sǎ tannè oniti kudǎnkù ké kuù ò dènneni kudǎnkù.

⁷ Ti Yiè nKuyie nkuù sǎ dàò oniti fedawanfè ké kuù ò kparikũnne,

kuù sǎ kékũnne oniti ké kuù ò déũkũnne.

⁸ Kuù sǎ í nhocĩri mutáá mmieke,

kédenne osénniwè mesémmè mieke,

ké bè wènnénè benitidiebè ké bè nkari,

ké bè duó ndikpàatikari.

Ti Yiè nKuyie nkuù te ketenkè,

kuù ánnè yesǎnkè yèè ké to.

⁹ Kuù dàke bèè kù dé be fòmму kpéi,

ké benitiyeibe kǎ ndibiĩnni mieke

ke yé oniti sǎ í nnamè nè omáa kó muwèrimú.

¹⁰ Ti Yiè nKuyie nyóó pǎntemu ku dootitòbè,

fetaafè bo bè pee,

Ti Yiè nKuyie nkuù yóó bekénè kutenkù kumòu,

kéduó nku kóo kpàati kù tǎatè wè muwèrimú,

kédéũkũnne kù tǎatè wè.

¹¹ Mènme Edikanaa nè o kòbe ké bèe kò nho cie Damaa, ké debire nkpaánè Kuyie nkuù niùti Edii ke pí nti Yiè nKuyie ntómmú.

Edii bí kó meborime

* **1:24 dinaadaa:** Yepáte mayè mieke bè wǎri yenaadakè yètáati, yeteyè ke wǎri dinaadaa dímaá dii moke yebie nyètáati.

12 Edii bí borime í nwenɪ, ì do í dake ti Yiè nKuyie nkpeti,

13 bá nè bè do me ntúmè ikuṣ niùbè. Nte bè do dɔri mɛ boti: Bè do ɔ nkò mɔu fèuté fèḗfè ti Yiè nKuyie nke kpaá béri, be koo tɔntii tuakeni ke to temáttikumpete yenii nyètààti kpete,

14 kɛmbaunte sinakesi nè sikúmboó nè sidúu nè tikadáabuuti mieke. Kòò ninte dèè kó dimàà be kperɛ nde. Bè do me ndɔri Isidayeeribe bemɔu bèè kàroo Sidoo.

15 Bá kè bè mu nyí tùò mmekùà nyikuṣ niùti tɔntii kɔtení, kénáké wèè fèuté fèḗfè ke dò: Ikuṣ niùti tu a ò pà imaa nhò yóó pūnné ì, ò í yóó cɔuté ibiri, ò dó ibénni nyi.

16 Kòò yí: N dò nkétuṣ mmekùà mme kédeè kàa túóté a dó ì. Otɔnti dò: Bám̀bà nwe a dò nké n duṣ mmè, kàa yete n yi fiète.

17 Kè Edii bí ndɔri ti Yiè nKuyie nyí dó dè, bá bè í nwúó mbè kù pāā nyèè pāre ke dò nyè tu ku kpeye.

Sammuyeerɪ bomè Sidoo

18 Kè Sammuyeerɪ mbo Sidoo ke daati dikɔutéyaábòri ke pfi ti Yiè nKuyie ntóm̀m̀.

19 Bá dii benni o yṣ nè o cice kè bè kàri Sidoo ke bo fíé iwūṣ ti Yiè nKuyie, nho yṣ ò dùòke diyaábòri kɛnto.

20 Kè Edii ní pā Edikanaa nè o poku ti Yiè nKuyie nkó mesàà nke dò: Ti Yiè nKuyie nyóo kòo nitipòkù yie nyíé kèpié ibí, kè ì Itunné ò me nkù pā dè kó difṣtiri. Kòo deè kè bèe kò.

21 Kè ti Yiè nKuyie ndòò mesàà nhAnni kòo yíé képeité inítidabí itààti nè inítipobí idéi.

Kè ti Yiè nKuyie nní mbonè Sammuyeerɪ kòò kótírí.

Edii do kpannèmè o bí

22 De m̀nni Kuyie nkuṣ niùti Edii do kótému mediè nkékeè o bí dɔri dè Isidayeeribe cuokè nè bè dɔutinèmè benitipòbè bèè do ɔ ntíkú ti Yiè nKuyie ncfèḗ b̀ri nùu.

23 Kòo bè beke ke dò: Di dɔri ba mboti nku? Benitibè bemɔu náammu di borime í wennimè.

24 M bí yóunè dende! Benitibè náà nti di kpeí nti í wenni.

25 Kòo niti yeténè oniti ti Yiè nKuyie nkuṣ ɔṣ bè púté. Kòò né yeténè ti Yiè nKuyie nwe mbo ò púté?

Bè me nketé ke í ndake be cice bè náà nti. Ti Yiè nKuyie nkuṣ do dó kè bè kùu.

26 Kè Sammuyeerɪ baa kótírí, ti Yiè nKuyie nnè benitibè kè bè ò dó.

Kuyie nnakémè Edii kù yóó ò dɔò dè wenwe nè o bí

27 Diyiè mari kè Kuyie mpāānāānti náāntò mɔu kotení Edii borè kòò nàké ke dò: A yému a yembè do bo dii m̀nni Esibiti ke tú tidaati, kè ti Yiè nKuyie mbè benkemè kumáà,

28 kètààté Isidayeeribe bemɔu mieke a yààri Anò kòo ntú ikuṣ niùti, ke daati dikɔutéyaábòri, ke tóu iwūṣ bè kù feu ì ke tuṣ ndiwūṣt̀nni ìnkè ke tuṣnè tihúúnti, ke kù náānnè ke kù dò, kè bè ní kù fèuté fèḗfè bè bo mmòke be kó kumaa.

29 Ba nkpeí nnè te kè di caari kù yè mbè nkù feu ì wūṣ nè yepāre kù yè mbè nkù pāā nyè ku cfèḗ mieke? Dè yíme kè di t̀nkíí imaa nsàayi, Isidayeeribe kù feu ì wūṣ mieke nè bè kù pāā nyèè pāre, ke cūā di k̀nti? Dè d̀omme kàa yári a bí nyi ke kù pèḗté?

30 Nè de kpeí, ti Yiè nKuyie nyIsidayeeribe tū nkù tu kuṣ do d̀unnè dinùu a naàm̀nkù kòbe ke dò bè bo ntú ikuṣ niùbè sáà. Di m̀nni meé ténke dake kù yetemu ke tú wèè kù déúk̀unne kù ɔṣ we ndéúk̀unne, kè wèè kù s̀nkèri kù m̀nkèe o s̀nkèri.

31 Dè tùòke ke deèmu kù bo duóm̀mè kàa kòbe nkṣ mmunantékũũ, okóti ténke í yó mbo a cfèḗ. Kè kùu dò mesàà nyIsidayeeribe.

32 Otòu mɔu bo cɔuté ku cfèḗ. A cfèḗ mieke okóti me mbá ndè kpaá.

33 Kù né yóó súṣ nhòm̀m̀ nwe a yaábí mieke kòo ntókénè ku wūṣt̀nni, ke wúó nhò na mborè kè dè ò yóu ke caari o yèmmè, kè besòmbe nkṣ mmunantékũũ.

34 A bí idé Ofinii nè Findee bè yóó kù diyie dimáà ndi kàa banté kù béi nti yóó d̀òm̀.

35 De kó dif̀nkúò kè kùu tààté ikuṣ niùti kòo mpí nku tóm̀m̀ kè dè wenni ke dɔri kù dóm̀. Kè kùu duṣ nkòo yaábí ntú ikuṣ niùbè sáà, kəmbo okpààti kù yóó tààté wè borè.

36 A kòbe bèè bo yenté, kè bèe kɔtení kéninku o borè ke bo pété dáré yoo mudii sám̀p̀, kè nhò báà nke tú: Ti duṣ mbá mùu tóm̀m̀ ti Yiè nKuyie ncfèḗ mieke kè ti pété kédinè.

3

1 Kè Sammuyeerɪ mbo Edii borè ke pfi nti Yiè nKuyie ntóm̀m̀.

Kuyie nyumè Sammuyeerɪ

De m̀nni ti Yiè nKuyie ndo í náānnè benitibè mecāā mmecāā nyoo nè mebenkùmè mieke.

2 Keyènkè makè kòo kóti Edii nduṣ o d̀óu. Ò do kótému kòo nuu nténke í nnaati.

³ Kè Sammuyeri nduú ti Yiè nKuyie nçîètè ku taummè tou také, ke sù nku çîètè fitirè mu nyí ku.

⁴ Kè ti Yiè nKuyie nhò yu ke dò: Sammuyeri! Sammuyeri! Kòò dò: Nte mí.

⁵ Kòò cokóo Edii borè ke dò: N kàtenímu. Kè Edii dò: N yí da yu, kote kèduó. Kòò wète kèduó.

⁶ Kè ti Yiè nKuyie nyíé kényú Sammuyeri kuce medérímè, kòò katoó Edii borè ke dò: N kàtenímu, n kèè a n yumè mme ke kàtení. Kè Edii dò: M bire n yí da yu, kote kèduó.

⁷ Sammuyeri mu ndo í yé ke dò nti Yiè nKuyie nkuú ò yu, kú mu ndo í ò béinnè diyie mari.

⁸ Kè ti Yiè nKuyie nyíé kényú Sammuyeri metáámmè, kòò íté kékotoó Edii borè ke dò: N kèè a n yumè mme ke kàtení.

Kè Edii banté ti Yiè nKuyie nkuú ò yumè,

⁹ kóò nàké ke dò: Wète kèduó, kè bè wète ke da yu a dò: N yiè, béi nkàa kóo tónti kèmmúmu.

Kè Sammuyeri wète kèduó.

¹⁰ Kè ti Yiè nKuyie nwèteni kécómmú o borè kényíé kóo yu ke dò: Sammuyeri! Sammuyeri! Kòò dò: Béi nkàa kóo tónti kèmmúmu.

¹¹ Kè ti Yiè nKuyie nhò nàké ke dò: N yóó poté Edii çîètè nte kuyéiku makù, kè Isidayeribe ti kèè kè dèe kpéété be to.

¹² De kó dimànni ndi n yóó dòòmè Edii çîètè, n nàké ke yè n yóó tè dòòmè bá m báá ínté timati.

¹³ M béimmu ke tú: M bo poté Edii çîètè sáà nè o bí dōori mēè yei nkprí nke caari n yètiri kòò yé ke çíéké.

¹⁴ Mí nKuyie m béimmu ke tú dèmarè í bo dèè bo ùté Edii çîètè yei mbá kè bè nfié iwūš ke m pámú yepārè.

¹⁵ Kè Sammuyeri nduó, kè dèe wenté kòo kpeté ti Yiè nKuyie nçîètè kó yebòrè. Ò í ndáátí ke bo nàké Edii ti Yiè nKuyie nhò nàké ti.

¹⁶ Kè Edii yú Sammuyeri kóò nàké ke dò: Sammuyeri n kóo dapàà! Kòò dò: Nte mí.

¹⁷ Kè Edii dò: Ti Yiè nKuyie nda nàké òntí? Bá n sōnne timati bá timáá, kàa n sōnne timati ti Yiè nKuyie nda poté.

¹⁸ Kè Sammuyeri ò nàké ti Yiè nKuyie nhò nàké ti timou bá ò í nsùò ntimati, kè Edii dò: Kuú tu ti Yiè nKuyie, nkúu dòò kù dómè.

¹⁹ Kè Sammuyeri kóté kè ti Yiè nKuyie nní nhò bonè. Kù ò nàa ntii náahti kó dimàà kòò nàa mbenitibè timati í nduó ketenkè.

²⁰ Memme Isidayeribe kó ketenkè kemou, kétúóté Danni kó kutempè nkétuakèné Bèrisebaa, kè bèe banté ke dò nSammuyeri mènke tú ti Yiè nKuyie mpānāahti náahti.

²¹ Kè ti Yiè nKuyie nsōtè kémbenkú kumáá Sammuyeri Sidoo, kòo nnáá nku náahti.

4

¹ Memme kè Sammuyeri ntuonko Isidayeribe bemou ti Yiè nKuyie nnáa ntí.

Isidayeribe dootitabè tūótémè ti Yiè nKuyie ntaummè tou

Diyie mari kè Isidayeribe dinté Fidisitēbe mudoo kébáté Ebenni-Esee, kè Fidisitēbe báté Afeki.

² Kè mudoo binté mediè nkè Fidisitēbe auté Isidayeribe, kékuo benitibè sikoupsinàà (4000) de kó mudoo mieke.

³ Bèè yenté kè bèe coké kékonní bè do báté dè, kè Isidayeribe kó bekótibè dò: Ba nkprí nte kè Fidisitēbe ti auté mie mbotí? Tí kōtenè Sidoo kétúóténí ti Yiè nKuyie ntaummè tou, kè di mbo ti borè kè ti deēténè ti dootitabè.

⁴ Kè bèe tō nkè bèe tūóténí ti Yiè nKuyie ntaummè tou, ti Yiè nKuyie Mpakedaa kari dè beñkēmbàribè bèdèbè sàku. Kè Edii bí idé Ōfinii nè Findee kè bè dè bo.

⁵ Bè tūòkenè dii mōnni ti Yiè nKuyie ntaummè tou Isidayeribe kari, kè Isidayeribe iite kè ketenkèe sânté.

⁶ Kè Fidisitēbe keè bè iitamè Isidayeribe kari ke dò: Ba nte kè bè iiti Ebedeebe kari?

Bè kèè dii mōnni ke dò ti Yiè nKuyie ntaummè tou tūòkení be borè,

⁷ kè kufōwáá mpí nFidisitēbe kè bè nnáá nke tú: Ti Yiè nKuyie nkuú tūòkení be kari, ti pàkému! Kù do í bè bonè, bāmbà nke tūòkení.

⁸ Dè ti dimu, we nyóó ti deēténè Kuyie nkperikù kùú do poté Esibiti kabè tiyēiti tibotí tibotí dikpáá cuokè.

⁹ Fidisitēbe yetenko kè ti bè bàao nè dikōmbùò, kè meè dake ti yóó naá mbe kó tidaati nti kéndōnnè bè do tùmè ti kó tidaati. Íténè kè ti bè bàao nè muwērímú.

¹⁰ Memme Fidisitēbe nè Isidayeribe bè tamè betobè mudoo kè bèe na Isidayeribe, kè bèe coké kékūú mbe çí, kè bèe bè auté mediè nkékuo benitibè sikoupsitāati (30000),

11 kètúóté ti Yiè nKuyie ntaummè tou. Edii bí idé Ɖfinii nè Findee kè bèe kú.

Edii kumè

12 Kè Bensamè naàmùnkù kou mǎu u kēri o yàti, kēpū nho yuu mutáá nkékoké kētuaké Sidoo de kó diyè dimáá miéke.

13 Kè sǎ nké Edii kári o kári Ìnké kuce nuù ke paké ke yé o kǎmbùàti duómè ti Yiè nKuyie ntaummè tou kpéí. Kè de kóo nitii náké tii bè tùàkení kè benitibè bemouu kuónko.

14 Kè Edii keè yedabùò nkébeke mùù dǎòri, kè weè nitii cokóo mecaá nkóò náké de dǎòmè.

15 Dè do sǎ nhEdii màke yebie nsipísíwei nè yèni ndi, bá ò ténke í wúó mbá sámǎpó.

16 Kè de kóo nitii ò náké ke dǎ: M boní mudoò borè nde yíe nke cokéní. Kè Edii dǎ: N kóo dapàà ndè dǎnníme?

17 Kòò dǎ: Ti dootitǎbè ti bètimu ke ti auté, dèè né dǎke yóu deè tu a bí idé Ɖfinii nè Findee bè kumè, kè bè tùóté ti Yiè nKuyie ntaummè tou.

18 De kóo nitii yu dii mǎnni ti Yiè nKuyie ntaummè tou kó diyètiri, ke sǎ nhEdii kári o kári Ìnké, kédonní diyànyànni ti Yiè nKuyie ntou borè ke kèété o fǎnii kékú. Ò do kòtému mesáà nkéncéé. Ò do baké Isidayeeribe ke dǎ yebie nsipísínàà ndi.

19 Edii cǎkù, o bire Findee pokù do púómmu ke duúmmè ò bo peitémè. Ò kèè dii mǎnni Fidisitèèbe tùótémè ti Yiè nKuyie ntaummè tou, kóo cǎkù nè o dǎu kè bè kú kè kuyonkuu ò auté kóo kǎù képeité,

20 kemmaunè mukũũ, bèè ò teénnè kè bè dǎ: Bá nyèkù! A peité denitidabire nde. Ò í mbè ténne timati. Ò keté ke í ndake be terè kpéí.

21 Kóo bíi nke dǎ: Ti Yiè nKuyie nténke í boné Isidayeeribe, kè yú o bire ke dǎ Ikabadi.

De kó diyètiri do tukúnè bè tùóté mǎmmè ti Yiè nKuyie ntaummè tou nè o cǎkù Edii kó mukũũ nnè o dǎu kǎmu.

22 Kóo bíi nke dǎ: Isidayeeribe pàamu muwérímu ke yé be dootitǎbè tùótémè ti Yiè nKuyie ntaummè tou.

5

Fidisitèèbe kǎnnèmè ti Yiè nKuyie ntaummè tou

1 Kè Fidisitèèbe tùóté ti Yiè nKuyie ntaummè tou Ebe-ni-Esee kékonnè Asidodi.

2 Kè bii di tannè be boò Dakǎò tou kénnè di také.

3 Kè deè wenté kè Asidodi kǎbeè ente kénsó nDakǎò do ke duó ti Yiè nKuyie ntaummè tou ìkè kè bèe í mbè boò kécónnè di do borè.

4 Di wentiri kè bè nsó nDakǎò tó do ke duó ti Yiè nKuyie ntaummè tou ìkè, di yuu nè di nau kè de bǎké ke cóu de kó kudieku bǎri.

5 Deè te nè yiénní kè de kó bebooyembè nè Asidodi eí kǎbe bèè taà de kó kudieku kè bè í nau ku bǎri.

6 Kè ti Yiè nKuyie mbenke ku wérímu Asidodi kǎbe, kè bè poté fǎkúúkúurè kè be kǎmbùàtiti do, bembe nè yehéké yèè bè tǎkénè ye kǎbe.

7 Bè yà dii mǎnni tii bè tùàkení, kékúú nke dǎ: Ti í dǎ ti Yiè nKuyie nyIsidayeeribe tū nkú taummè tou mbo ti cie, kú ti potému, tǎnti nè ti boò Dakǎò.

8 Kè bèe yú Fidisitèèbe kpààtibè bemouu kè bè beke ke dǎ: Ti yóo yíme Kuyie nyIsidayeeribe tū nkú taummè tou? Kè bè dǎ: Tǎnè di kékotenè Kati kó dihei.

Kè bèe di tǎ kékotenè Kati eí.

9 Bè di tùàkenko dii mǎnni Kati, kè ti Yiè nKuyie mpoté de kó dihei kǎbe bemouu, ibi nè bekótibè kè fǎkúúkúurè bè pí nké be kǎmbùàtiti do.

10 Kè bèe di tǎ késáonnè Ekinǎo. Ekinǎo kǎbe di yà dii mǎnni kékúúnko ke dǎ: Bè tǎni Kuyie nyIsidayeeribe tū nkú taummè tou ke bo ti kuo timou.

11 Ke múnke yú Fidisitèèbe kpààtibè kè bè náké ke dǎ: Kpènnénè Kuyie nyIsidayeeribe tū nkú taummè tou, kè meè dǎke ti yóo kú timou ndi.

Kufswáa nkuu do auté benitibè dihei miéke, ke yé ti Yiè nKuyie ndo bè potémè.

12 Bèè kpáá kè í ku kè bèe muaké fǎkúúkúurè, kénkuònnè kuyonku, kè yedabùò ndékù kè Ìnké.

6

Fidisitèèbe kpènnémè ti Yiè nKuyie ntaummè tou Isidayeeribe cie

1 Kè ti Yiè nKuyie ntaummè tou mbo Fidisitèèbe cie, ke dǎ betààbè bèyiekè.

2 Kè Fidisitèèbe yú be kó bebooyembè nè be pǎàbè kè bè beke ke dǎ: Ti yóo yíme be Yiè nKuyie ntaummè tou? Ti nákénnè ti bo yíme kè di kpènnè di yènni de.

³ Kê bëe bè nàké ke dò: Kê di dó kékprènné Kuyie nyIsidayeeribe tū nkù taummè tou, di báá di kpènné detetirè, di pà demarè Kuyie nyIsidayeeribe tū nkù di yei nhütímú kpéí, de mǎnni ndi di yóó miatémè kèbanté mùò do te kè Kuyie nni ndi puoti.

⁴ Kê Fidisitèēbe beke ke dò: Ba mbotí nku ti dò nképámè Kuyie nkéfsó?

Bebooyembè nè bepāābè kè bè dò: Dí kù pà yesəwèrè kè yè mmànnè Fidisitèēbe kpààtibè màmé kè dí má mesəo nkè dè ndò nyiti kémbo dènummù ke yé meyei mmemáà meè di tūòkení dindi nè di kó bekpààtibè.

⁵ Dəonè yenúútè yèè do di yiè ye kó mebenkùmè nè iti ì do caari di paa nyi kó mebenkùmè kèbanté Kuyie nyIsidayeeribe tū nkù deumè. Kè dè naati kùu yóu kù bo ndi dəarimè meyei nnè di bəkè nè di èi.

⁶ Di báá kpènkùnne di to Esibiti kóo kpààti nè o kəbe bè do dǎòmè, di yému kù do bè dǎòmè kè bè yàa yóumè Isidayeeribe kè bëe yè.

⁷ Dəonè tenaasántè pàntè, kéyá inaani idéi ì to tibiiti, ì mu nyi buuté kudóú, kè ì dete tenaasántè, kè dí pítinné i biiti təcťètè.

⁸ Kè di túsótè be Yiè nKuyie ntaummè tou kéánnè tenaasántè mieke kéwaá nditou mari kéfínné kéféinnè be Yiè nKuyie ntaummè tou, di yóó ánnè di mieke di pà mèè səə be Yiè nKuyie nke fsó. Kè di dèè memme dí yóu kè tenaasántèe kété.

⁹ Kè di yà kè ì kété Isidayeeribe cie kó kuce ke wetí Beti-Semesi dí banté ke dò nKuyie nkuù do di dəari de kó meyei. Kè ì me nkété kupikù makù dí banté ke do nkuù í mè ndi dǎò kè dè baà di tūòkenímu.

¹⁰ Kè bëe dǎò bè bè nàké ti tímou, kéwaá nyinaani idéi ì to tibiiti kè ì buú nkudóú kè ì dete tenaasántè, kè bëe pítinné i biiti təcťètè,

¹¹ kétannè dítou mesəo nkó iti ā di nè yesəwèrè, yèè benkú fǐkúúkúúrè dèè do bè pí.

¹² Kè inààke pànkèe kété Beti-Semesi kó kuce kémmunti bá ì í wəkii i fǎnkúó bíékè yoo kubakù yóu yoo kucǎnku kè Fidisitèēbe kpààtibè ntè tū nkétuokènè Beti-Semesi temmǎnku.

¹³ Kè de kó dihei kəbe bo kubiriku ke kǎú be diiti, kéyà ti Yiè nKuyie ntaummè tou kè diwèli bè pí mmediè.

¹⁴ Tenaasántè tūòkoo dii mǎnni Sosuwee paku kecómóó kupèrikù diekù makù také bèè dè bo kè bëe kéké tenaasántè kó idéi ke fié ti Yiè nKuyie nyinààke ì do tē dəri kétuo.

¹⁵ Kè Defiibe cūi ti Yiè nKuyie ntaummè tou nè dítou mesəo nntenti do ā di kédú ndemou kupèrikù ìnkè. De kó diyiè kè Beti-Semesi kəbe fié iwūš nKuyie nkétuo nkékuo itei, metaummè kpéí.

¹⁶ Fidisitèēbe kpààtibè dè yà dii mǎnni demou kékò nde kó diyiè.

¹⁷ Nte bè do totí mèè botí Fidisitèēbe do pà yèè səwèrè ti Yiè nKuyie nke bo fsó. Kè bëe duš nhAsidari dimáá, Asikanəo dimáá, Kati dimáá, Ekinəo dimáá.

¹⁸ Kè bè má dè mesəo nkè dè dò nyiti kè dè nsú ke mǎnnè Fidisitèēbe kpààtibè ekè màmé, yediye iduotí fité yè nè yesámpóye, Fidisitèēbe kpààtibè benummù baké yè. De kó kupèrikù bè do ínné kùú ìnkè ti Yiè nKuyie ntaummè tou Sosuwee Beti-Semesi kou paku, kù kpaá ke bomu nè yiénni.

¹⁹ Kè ti Yiè nKuyie mpoté Beti-Semesi kəbe, kè benitibèe kú sipisiyiekè, bè wènté mèè kpéí nku taummè tou, kè besəmbè yemmèe caarè Kuyie mbè poté mèè kpéí nkuyèiku diekù.

²⁰ Kè bè dò: Ómou í yó nkpaá fòu, ti bo cuó nke kédéténè ti Yiè nKuyie nkùú nkpa meyei nku taummè tou?

²¹ Kè bëe tš nkè bëe nàké Kidiya-Yeadiimmu èi kəbe ke dò: Fidisitèēbe kpènnénímu ti Yiè nKuyie ntaummè tou, kətenni kè di túsótè kékònnè di cie.

7

Isidayeeribe do wètenímè Kuyie mborè kè kùu bè deetè

¹ Kè Kidiya-Yeadiimmu kəbee kote kétúótè ti Yiè nKuyie ntaummè tou kékònnè kétannè Abinnadabu cťètè dítari ìnkè kétáātè o bire Edeasaa kòo ntè baà.

² Bè kpènné ti Yiè nKuyie ntaummè tou Kidiya-Yeadiimmu kè dèe mǎnte mesàà nkémməke yebie nsiplidé. Kè Isidayeeribe wète kékušonnè ti Yiè nKuyie nké kù wammú.

³ Kè Sammuyeerii bè nàké ke dò: Kè di mènke dš nè di yèmmè memou ndi kéwètení ti Yiè nKuyie mborè, dooténko dibəš Asitaditee nè yeteyé yemou kó kubotí, kétaunnè dimáá ti Yiè nKuyie nkémpí nkuù máá tšmmú kè kù di deeténè Fidisitèēbe.

⁴ Kè Isidayeeribe úto yebəkè yemou Baadibe nè Asitaditeebe kèntú ti Yiè nKuyie mmáá.

⁵ De mǎnni kè Sammuyeerii dò, Isidayeeribe bəmou tíí mMisipaa, kòo bántè ti Yiè nKuyie mbè kpéí.

⁶ Kɛ Isidayɛeribe tɔ́ Misipaa kɛ́yɛntɛ mɛniɛ nkɛ́cúunko ti Yiè nKuyie nyɔ̀ikɛ́, kɛ́boú dinùú kédáa mbɛ yei nke dɔ́: Ti yetɛ́nɛmu ti Yiè nKuyie. Dɛ̀ndɛ Misipaa Sammuyɛeri bekɛ́nɛ̀nɛ̀ Isidayɛeribe.

⁷ Kɛ́ Fidisitɛ̀ɛ̀bɛɛ keɛ́ Isidayɛeribe tɔ́mmɛ Misipaa, kɛ́báátí yekpààtiyɔ̀ yɛ̀nùmmù ke bo dokɛ́nɛ̀ Isidayɛeribe, kɛ́ bɛɛ ti kɛ̀ɛ kɛ́ kufɔ́wáa mbɛ pí.

⁸ Kɛ́ bɛɛ náké Sammuyɛeri ke dɔ́: Báa ti bɔ̀ntóo bántɛ̀ ti Yiè nKuyie nkɛ́ kù ti dɛɛ́tɛ́nɛ̀ Fidisitɛ̀ɛ̀bɛɛ.

⁹ Kɛ́ Sammuyɛeri tɔ́ótɛ̀ dipɛdabii d̀ii kpaá yáá nkɛ́ di fɛ́útɛ̀ ti Yiè nKuyie nkɛ́tuɔ̀, kɛ́ kù bántɛ̀ Isidayɛeribe kpɛ́i nkɛ́ kùu cɔ́utɛ̀ o báammu.

¹⁰ Sammuyɛeri kpaá tuɔ̀ nfeɛ̀ piɛ̀fɛ̀ kɛ́ Fidisitɛ̀ɛ̀bɛɛ kɛ́rini ke bo bɛ̀ dokɛ́nɛ̀. Kɛ́ ti Yiè nKuyie nduú nkɛ́ fetaafè mpɛ́ú mɛ̀diɛ̀ nkɛ́ kufɔ́wáa mpɛ́ Fidisitɛ̀ɛ̀bɛɛ kɛ́ bɛɛ cokɛ́, kɛ́ Isidayɛeribɛɛ bɛ̀ na.

¹¹ Kɛ́ bɛɛ itɛ̀ Misipaa kɛ́ bɛ̀ti kɛ́tuɔ̀kenɛ̀ Bɛ̀ti-Kaa kɛ́ bɛ̀ kùu.

¹² Kɛ́ Sammuyɛeriii tɔ́ótɛ̀ ditári kɛ́fíí mMisipaa nɛ́ Senni de cuokɛ́ kɛ́ di yu ke dɔ́: Mɛ̀tɛ̀mmɛ̀- tári, kɛ́bɛ́i nke dɔ́: Ti Yiè nKuyie nti teennɛ́nni ke káá ndiɛ̀ ndɛ.

¹³ Kɛ́ Fidisitɛ̀ɛ̀bɛɛ yɔ̀tɛ̀ Isidayɛeribe, bɛ́ tɛ́nke í ndáátí kɛ́tanní bɛ́ tenkɛ́ miɛ́kɛ, kɛ́ ti Yiè nKuyie nni mbɛnkú ku wɛ́rímú Fidisitɛ̀ɛ̀bɛɛ Sammuyɛeri fòmmu mumɔ̀u miɛ́kɛ.

¹⁴ Kɛ́ Fidisitɛ̀ɛ̀bɛɛ tɛ́nnɛ̀ Isidayɛeribe bɛ́ ɛ̀kɛ́ bɛ̀ do fɛ̀kɛ́ yɛ̀, yɛ̀ sokɛ́ Ekinɔ̀ nɛ́ Kati de cuokɛ́, kɛ́ Isidayɛeribɛɛ wɛ́tɛ́ kɛ́tiekɛ́ bɛ́ tenkɛ́. Amóriibe nɛ́ Isidayɛeribe kɛ́ bɛ̀ɛ narikɛ.

¹⁵ Kɛ́ Sammuyɛeri ntú Isidayɛeribe kóo beɛ́nti o fòmmu mumɔ̀u miɛ́kɛ.

¹⁶ Bá d̀ii benni ke níí fitɛ̀ Bɛ̀tɛ̀di nɛ́ Kídikaadi nɛ́ Misipaa kó yɛ́hekɛ́ kɛ́bekɛ́nɛ̀ Isidayɛeribe.

¹⁷ Kòo dɛ̀ɛ̀ wɛ̀ɛ kò nho cɛ́tɛ̀ Damaa kɛ́mbɛkùnɛ̀ Isidayɛeribe. Ó do de mmaá ti Yiè nKuyie ndiwústɔ́nni.

8

Isidayɛeribe bekɛ́mɛ̀ okpààti

¹⁻² Sammuyɛeri kótɛ̀ d̀ii m̀nni kɛ́túótɛ̀ o bí idɛ́, o kóo po Sowɛeri nɛ́ Abiya, kɛ́ bɛ̀ kànnɛ̀ Bɛ́risebaa kɛ́ bɛ̀ bo mbekùnɛ̀ Isidayɛeribe.

³ Bɛ́ mɛ́ nyí ntúnne wenwe bɛ́ cice o kó mɛ́borimɛ́ kɛ́ndó idíítí ke cɔ́u ticuuti ke caari tibeɛ́nti.

⁴ Kɛ́ Isidayɛeribe kó bekótibɛɛ tɔ́ nkɛ́kɔtɛ́ kɛ́yá Sammuyɛeri Damaa,

⁵ kóo náké ke dɔ́: A kótɛ́mu, a bí mɛ́ nyí t̀u nha borimɛ́, á ti pí nhokpààti kòo nti bekùnɛ̀ ibotí tɛ́i kperɛ̀ d̀ómmɛ̀.

⁶ Dɛ́ í nnarikɛ́ Sammuyɛeri bɛ́ ò bekɛ́mɛ̀ okpààti, kòo ti beɛ́ ti Yiè nKuyie.

⁷ Kɛ́ kùu ò tɛ́nnɛ́ ke dɔ́: Yie mbɛ́ da beké ti. Dɛ́ í tú f́ nwe bɛ́ yetɛ́mɛ̀, bɛ́ yetɛ́ mí nwe, ke tɛ́nké í d́s nní mbɛ́ bakɛ́.

⁸ Nɛ́ m bɛ́ dɛ́nnɛ́mɛ̀ Esibiti nɛ́ yíenni bɛ́ n yetírímu ke feu yɛ́bokɛ́, bɛ́ n d̀òòmɛ̀ bɛ́ mɛ́ nda d̀òori.

⁹ Nɛ́ de kpɛ́i nyie bɛ́ da beké ti, ke nɛ́ bɛ́ cau nweti weti kɛ́ bɛ́ náké okpààti wɛ̀ɛ yó mbɛ́ bakɛ́ ò yó mbɛ́ d̀òòrimɛ̀.

Bekpààtibɛ̀ yó nd̀òorimɛ̀

¹⁰ Kɛ́ Sammuyɛeriii náké bɛ̀ɛ ò beke okpààti ti Yiè nKuyie nhò náké ti ke dɔ́:

¹¹ Ntɛ́ okpààti wɛ̀ɛ yó ndi bakɛ́ ò yó ndi d̀òorimɛ̀: Ó bo tãnkɛ́ di miɛ́kɛ́ bɛ́dapàmbɛ́ kɛ́ bɛ́ nniú o kpàrinaasɛ́i, kɛ́tãnkɛ́ besãndɛ̀ɛ̀bɛ́ bɛ̀ɛ níí yó nni o kpàrinaasãntɛ́ iikɛ́.

¹² Kòo báa mbɛtɔ̀bɛ́ benitibɛ́ tekɔ̀upítɛ́ (1000), kɛ́baá mbɛtɔ̀bɛ́ benitibɛ́ sipísínùmmù, kɛ́ bɛ́ nhò kuuti ke kɔ́u o diiti, koò máati tikpàrinɛ́nti nɛ́ sinaasɛ́i kó tinenti.

¹³ Ó bo túókɛ́ di kó besapàmbɛ́ kɛ́ bɛ́ nhò d̀òòri túdààri, koò bɛ́ri, koò p̀ú p̀ɛ̀ɛ̀.

¹⁴ Wɛ̀ɛ níí yó nte di paa nsààrɛ̀ nɛ́ f́nyí kó dɛ́tɛ́ nsààrɛ̀ nɛ́ odifíɛ́ kperɛ́ sààrɛ́ kɛ́nduɔ̀ ndɛ́ bɛ́ mbɛ́hã̀p̀òmbɛ́.

¹⁵ Kɛ́ di kɔ́u tidiiti yoo di t̀úú f́nyí kó yɛ́bɛ, wɛ̀ɛ bennɛ́ kɛ́dɛ́itɛ́ dɛ́pínnɛ́ kɛ́duɔ̀ nho kpààticɛ́tɛ́ kó bekótibɛ́ nɛ́ o ã̀p̀òmbɛ́.

¹⁶ Ó níí bo tãnkɛ́ di t̀smbɛ́ miɛ́kɛ́ benitidaabɛ́ nɛ́ benitipòbɛ́ nɛ́ di miɛ́kɛ́ yɛ́dakperɛ́ nɛ́ yesap̀unkperɛ́ kɛ́taunnɛ́ di sãmmarímúbɛ́ kɛ́ bɛ́ mpɛ́i nho t̀smmú.

¹⁷ Kaa wúɔ̀ bo tɛ́pítɛ́ wɛ̀ɛ dɛ́itɛ́ fɛ́máá, ipɛ́ nɛ́ sibɔ́ dɛ́mɔ̀u. Nɛ́ d́ndi di mómmɔ̀mbɛ́ kɛ́ dí ntú o kó tidaati.

¹⁸ Dɛ́ m̀nni kɛ́ di kuónnɛ́ ti Yiè nKuyie ndi tãátɛ́ wɛ̀ɛ kpààti kpɛ́i, nkù mɛ́ mbáá di tɛ́nnɛ́.

¹⁹ Kɛ́ Isidayɛeribɛɛ yetɛ́ Sammuyɛeri bɛ́ náké ti ke dɔ́: Ti baa d́mu okpààti.

²⁰ Ti d́ kɛ́ndònnɛ́ ibotí tɛ́i nyi, kɛ́mmakɛ́ okpààti kòo nti bekùnɛ́ kɛ́nni ti kó fɛ́kpàrinafɛ́.

²¹ Kɛ́ Sammuyɛeriii keɛ́ Isidayɛeribe náké ti tímɔ̀u kɛ́ ti beɛ́ nti Yiè nKuyie.

²² Kɛ́ kùu ò tɛ́nnɛ́ ke dɔ́: Duɔ́ mbɛ́ bɛ́ da békú dɛ́, pí mbɛ́ okpààti.

Dɛ́ kó difnkuó kɛ́ Sammuyɛeriii náké Isidayɛeribe ke dɔ́: Bá wɛ́ wɛ̀ɛ kò nho cɛ́tɛ̀.

9

Sauri wantimè o cice sãmmarímùbè

¹⁻² Oniti m̀òu wèè do bo Bensamɛɛ kó dihei ke tú Bensamɛɛ kó kuwɔ kou, kòo yètiri tu Afiya kòo peité Bekoda, kòo peité Sedo, kòo peité Abiyɛdi, kòo peité Kiisi, kòo mmàke o kperɛ kè bè ò dé, kòo peité o bire ké dè yu ke dà: Sauri, kè dè ntú odasááti, òm̀òu do í wenni Isidayɛribe mieke ke t̀ùðke Sauri, kòo mp̀eǹk̀ù benitibè bem̀òu meok̀um̀è.

³ Diyiè mari kè Kiisi sãmmarímùbè feti kòo náké o bire Sauri ke dà: Túóté ot̀ònti òm̀àà kè dí kote kéwamm̀ù sãmmarímùbè.

⁴ Sauri nè o t̀ònti kè bèe kote kéketénè Efadaimmu tarè, kédeè kéta Sadisaa tempè mbè me nyí nyà m̀umam̀ù, kép̀èéte kéta Sadimmu koku kém̀ánté kéta Bensamɛɛ koku bè me mbaa í nyà m̀umam̀ù.

⁵ Bè t̀ùðke dii m̀ànni Sufu tempè nkè Saurii náké o t̀ònti ke dà: Ti kò nteçfètè n cice yàà bo ti m̀ónté kéyè nsãmmarímùbè kpéí kényèk̀ù t̀ii kpéí.

⁶ Kòo t̀ònti ò t̀ènné ke dà: Dihei dii mè mbo ti iikè Kuyie nkóo niti m̀òu wèè kè bo, kòo yètiri fei, kòo béi nti t̀ii d̀òò, yóu kè tí kote kóò yà, kè dè yèmmè ò ti náké ti bo kote kèè biéke muwamm̀ù.

⁷ Kè Sauri dà: Kè ti né k̀ari ti bo ntò ba kóò p̀á? Nte p̀èè í kpaá ti ỳrè mieke. Ti me nyí m̀àke deterè marè ke bo ò p̀á.

⁸ Kòo t̀ònti ò t̀ènné ke dà: M m̀àkem̀u fedífè di nti bo fè nhò duás nkòò ti benke ti bo cuó nkè.

⁹⁻¹¹ Kè Saurii ò t̀ènné ke dà: Dè wenni, tí kote. Kè bèe kété kénk̀ari dihei Kuyie nkóo niti bo di, kéconè besapàmbè kè bè tati kukó mmudúò kè bèe bè beke ke dà: Oyuwúònti bo dienaà? (Dè m̀ànni Isidayɛribe do ã nkè bè dó kébeé ntimatì ti Yiè nKuyie mbè do ã yí: Ti kotenè oyuwúònti borè. Ti yu wè yie nKuyie mp̀āá náànti náàntò, be do we ntú oyuwúònti.)

¹² Kè besapàmbèe bè náké ke dà: Ò bo ke t̀ùk̀unímu, ò k̀òtèní ti cie nke yíe nke yé yíe ntumè diyiè ndi benitibè ã fié di iwúò dit̀ònni ìnkè. C̀arikenè mecáà.

¹³ Di yóò ò yàmu, di bo ntati dihei kòò mu nyí t̀ùðke dit̀ònni bè yóò di dè. Òm̀òu í yóò di kòò mu nyí t̀ùðkoo. Weè ã m̀òò ti Yiè nKuyie nkó mesàà mbè kù fié ì wúò ìnkè kè benitibè né na kèdi. Kotenè mie mbàmbà ndi yóò ò yàmu.

Sauri m̀àànnè m̀è Sammuyɛeri

¹⁴ Kè bèe sooté be ce, bè tatoo dii m̀ànni dihei ke s̀ó nSammuyɛeri yènní ke k̀ari dit̀ònni borè kè bè conè.

¹⁵ Ke me ns̀ó ti Yiè nKuyie nwee náké Sammuyɛeri ke dà:

¹⁶ Dè naa bo nkáákè mie nkè n duás nkàa m̀àànnè oniti m̀òu Bensamɛɛ kó kuwɔ kou, a ò p̀i ntikpàti kòo mbaké n kó benitibè Isidayɛribe, ké bè deeténè Fidisitèbè, bè n kuònnèmu kè n yà be sémmè.

¹⁷ Sammuyɛeri yà dii m̀ànni Sauri kè ti Yiè nKuyie nhò náké ke dà: Nte oniti n wee da náá nwèè kpéí, weè yó mbaké n nitibè Isidayɛribe.

¹⁸ Kè Saurii t̀óonko Sammuyɛeri borè dihei kó dibòri borè kóò beke ke dà: N da báámmu n náké oyuwúònti borè?

¹⁹ Kè Sammuyɛerii ò t̀ènné ke dà: M̀ii tú a wanti wè ti kote dit̀ònni borè, yíe nti yóò wènné kédimu, nanke dik̀unweh̀ni kè n da náké t̀ii da t̀ò, kàa kò.

²⁰ Sãmmarímùbè bèè feti kè dè m̀àke yie nyewè yètàati, a bá nyèk̀ù, bè bè yàmu. Dèmarè né bomu dèè p̀èéte memme, Isidayɛribe bùs f̀s nwe nè a c̀fètè.

²¹ Kè Sauri dà: Mí nwèè tu Bensamɛɛ kó kuwɔ kunaàm̀unk̀ù sãmpók̀ù kou, kè n c̀fètè tu tesãmpòtè. Dè yíme kàa n náànnè de kó tináànti?

²² Memme kè Sammuyɛerii túóté Sauri nè o kóo t̀ònti kè bèe ta kucadiitidieku, kòo bè kànnè yekotikàrè nè betobè ò yu bè sipisitàati.

²³ Kòo deè kénákè ocabénniwè ke dà: Túóténi kumaa n do da duás nkù kàa cánnè.

²⁴ Kòo kote kétúóténi dik̀pèri nè kudii ku kénné Sauri iikè, kè Sammuyɛerii náké Sauri ke dà: Nte kumaa nti da súò nkù yie nkó diyiè kpéí, túóté ku kè dí cáákè f̀s nnè n yu bè.

Memme kè Saurii wènnéè Sammuyɛeri kè bèe di de yiè.

²⁵ Kè bèe deè kéité dit̀ònni borè kékonni dihei. Bè k̀ari dii m̀ànni kudànk̀ù, Sammuyɛeri nè Sauri kè bè náá.

Sammuyɛeri p̀r̀imè Sauri tikpàti

²⁶ Memme kè dèe wenté Sauri nè o kóo t̀ònti kè bèe piké ente. Diyiè yènní dii m̀ànni kè Sammuyɛerii yú Sauri kudànk̀ù ìnkè ke dà: Kété! N d́ó ké da ciemmu.

Memme kɛ bɛɛ nɛi kɛkɛtɛ.

²⁷ Bɛ tũɔkɛ dũ mɔnni dihei mɔnku kɛ Sammuyɛerii nɔkɛ Sauri kɛ dɔ: Duɔ nkɔa koo tɔntii niitɛ.

Koo tɔntii niitɛ kɛ Sammuyɛeri dɔ: Fɔ nni nkpaɔ diɛ nkɛ n da tuo ti Yiɛ nKuyie nni n nɔkɛ ti.

10

¹ Memme kɛ Sammuyɛerii tũtɔtɛ mekũɔ nnɛ tɛdɛntɛ kɛcɔũ nSauri yuu koo ɔri kɛbɛi nke dɔ: Ti Yiɛ nKuyie nkuu da tɔɔtɛ yie nkɔa bo nkpaɔtiri ku nitibɛ kɛ bɛ dɛɛtɛnɛ bɛ dootitɔbɛ bɛɛ bɛ fitɛ. Ntɛ dɛɛ yoo benke ti Yiɛ nKuyie nda tɔɔtɛmɛ kɔa bo nkpaɔtiri ku kɔbɛ.

² A yoo ɛto yie m borɛ, a bo mberinɛ Sedisaa kɛconɛ benitibɛ bɛdɛbɛ Daseedi fɔti borɛ, Bensameɛ ɛi mɔnku, kɛ bɛ da nɔkɛ kɛ dɔ: Bɛ yɔmu a cice sɔmmarimũbɛ a do waɔ mbɛ. A cice tɛnkɛ i buɔ bɛ kpeti o nɛ yĩkũ fɔ nwe kɛ mɔntɛ o bo yĩm kɛ da yɔ.

³ Kɔa pɛɛtɛ dɛndɛ kɛtuokɛ bɛ tu dɛ Tabɔɔ-tie borɛ, benitibɛ bɛtɔɔti bo dɛ nda conɛ kɛ kɔri ti Yiɛ nKuyie nɛfɛtɛ Betɛedi. Koo mɔu to yɛbɔbɛ yɛtɔɔti, koo dɛri to pɛɛbɛ bɛtɔɔti, koo tɔɔnwɛ to menaɔ nnɛ kudɔukũ.

⁴ Kɛ bɛ da dɔu nke da pɔ pɛɛbɛ bɛdɛbɛ a cɔutɛ.

⁵ Kɔa dɛɛ a pɛɛtɛ Kibea Kuyie ntɔtɛ Fidisitɛɛbɛ ɔɔpɔmbɛ kari. Kɔa tɔɔnnɛnko dũ mɔnni dihei a bo conɛ Kuyie mpɔɔnɔɔnti nɔamɛ mabɛ difinni kɛ bɛ cutini ditɔnni bĩkɛ, bɛɛ ni kɛ bɛ bie ntikũtũdũtũ nɛ yɛbɔrɛ kɛ eu siheũ nɛ itari, kɛ mɛpɔɔyɛmmɛ bɛ bo kɛ bɛ diɛ nke au.

⁶ Dɛ mɔnni ti Yiɛ nKuyie nYaɔ mbo da ta kɔa yɛmmɛ dontɛnɛ bɛ kɔmɛ kɔa ceetɛ kɛ bɛ naɔnnɛ.

⁷ Kɛ dɛndɛ koo dimɔɔ dɔɔ dũ mɔnni ɔ dɔɔ a wuoo nti, ti Yiɛ nKuyie nda bommu.

⁸ A niitɛ kɛkɔtɛ Kidikaadi, n yoo tũnnɔmmu kɛfĩɛ iwũ ti Yiɛ nKuyie nyii bo tuo nnɛ metaummɛ kpɛyi, a nni mbaa yɛwɛ yɛyiekɛ miekɛ, n yoo kɔtoomu kɛ da nɔkɛ a dɔ nkɛdɔɔ dɛ.

⁹ Sauri itɛ dũ mɔnni Sammuyɛeri borɛ kɛ ti Yiɛ nKuyie nceetɛ o yɛmmɛ. Sammuyɛeri dɔ nɔkɛ tii koo dimɔɔ kɛ tii dɔɔ dɛ yie.

¹⁰ O tũɔkɛ dũ mɔnni Kibea, kɛ Kuyie mpɔɔnɔɔnti nɔamɛ mabɛ pɛuu kɔtɛni koo co, kɛ Kuyie nYaɔ nhɔ ta, koo bɛ naɔnnɛ kɛta Kuyie mpɔɔnɔɔnti nɔamũmũ.

¹¹ Bɛɛ do o yɛ nɛ dimɔnni kɛ bɛɛ yɔ o nɔamɛ Kuyie mpɔɔnɔɔnti nɛ Kuyie mpɔɔnɔɔnti nɔamɛ, kɛmbɛkũ bɛtɔbɛ kɛ tũ: Ɔnti tũɔkɛni Kiisi birɛ, Sauri mũnkɛ naɔmmu Kuyie mpɔɔnɔɔnti nɔamɔtɔɔ?

¹² Kɛ dɛ koo dihei kou mɔuu bɛi nke dɔ? Bɛ koo niũti nɛ tũ wɛ? Dɛndɛ dinɔɔnhantiri dũ nyɛnnimɛ dũ tũ: Sauri mũnkɛ naɔmmu Kuyie mpɔɔnɔɔnti nɔamɔtɔɔ?

¹³ Sauri yɛmmɛ tɛrĩnɛni dũ mɔnni koo kɔtɛ ditɔnni bo kɛ.

¹⁴ Koo cice sɔmpɔuu o beke kɛ dɔ: Di kɔtɛ kɛ fɔ nnɛ a koo tɔnti? Kɛ Sauri dɔ: Ti kɔtɛ sɔmmarimũbɛ wammũ mmu, kɛ mɔntɛ kɛ yoo kɛ kɔtɛ Sammuyɛeri borɛ tipɔɔti.

¹⁵ Koo cice dɔ: N nɔkɛ Sammuyɛeri di nɔkɛ ti.

¹⁶ Kɛ Sauri dɔ: O ti nɔkɛ kɛ tũ bɛ yɔmu sɔmmarimũbɛ.

O mɛ nyi nhɔ nɔkɛ timati tii tukũnɛ tikpɔti.

Sauri naammɛ okpɔati

¹⁷ Kɛ Sammuyɛerii tii nyIsidayɛeribɛ bɛmɔu Misipaa ti Yiɛ nKuyie mborɛ,

¹⁸ kɛ bɛ nɔkɛ kɛ dɔ: Ntɛnɛ ti Yiɛ nKuyie ntinti Isidayɛeribɛ ti tũ nkũ bɛi nti: Ti Yiɛ nKuyie ntũ kuu di dɛnnɛ Esibiti kɛ di dɛɛtɛnɛ Esibiti kɔbɛ nɛ di dootitɔbɛ bɛɛ do di fɛũnko.

¹⁹ Yie nkoo diyie kɛ di kũ yetɛ kunku kũu di dɛɛtɛnɛ mɛfɛtĩmɛ nɛ mɛyɛnɔɔarimɛ, kɛ yɛ n di pĩ nhokpɔati! Kɔtɛnni tũnkɛ kɛtĩ ti Yiɛ nKuyie nyiikɛ di wuɔ ndommɛ nɛ di naamũnti dõmmɛ.

²⁰ Memme kɛ Sammuyɛerii tii nyIsidayɛeribɛ bɛ wuɔ ndommɛ kɛtɔũ tɛtɛ. Kɛ ti Yiɛ nKuyie ntɔɔtɛ Bensameɛ koo kuwuu.

²¹ Koo mbɛ yu bɛ naamũnti dõmmɛ kɛ ti Yiɛ nKuyie ntɔɔtɛ Matidi koku, kɛ bɛ mbɛ baati oniti omɔɔ omɔɔ kɛ Kuyie n tɔɔtɛ Sauri Kiisi birɛ. Kɛ bɛɛ o wammũ kɛmɔntɛ.

²² Kɛ bɛɛ yoo kɛwɛtɛ kɛbeke ti Yiɛ nKuyie nke dɔ: Dɛ koo niti baa kɔtɛnimu dienaɔ? Kɛ ti Yiɛ nKuyie ndɔ: Ntɛ wɛ kɛ sɔri tĩnɛti miekɛ.

²³ Kɛ bɛɛ kɔtɛ koo tũtɔtɛni, kɛcõnnɛ benitibɛ cuokɛ, koo mbɛ okũnɛ bɛmɔu.

²⁴ Kɛ Sammuyɛerii nɔkɛ benitibɛ kɛ dɔ: Ntɛnɛ ti Yiɛ nKuyie ntɔɔtɛ wɛ, o i mɔnnɛ omũu Isidayɛeribɛ miekɛ.

Bɛmɔu kɛ bɛɛ piɛkɛ kɛ dɔ: Okpɔati mbo sɔɔ.

²⁵ Kɛ Sammuyɛeri nɛ bɛ nɔkɛ bɛ dɔ nkɛndɔarimɛ okpɔati, kɛ ti wari dipɔtiri miekɛ, kɛdɔũ nti Yiɛ nKuyie nɛfɛtɛ miekɛ, kɛdɛɛ kɛciɛ nyIsidayɛeribɛ bɛmɔu kɛ bɛɛ kũũ mɛɛ cɛi.

²⁶ Kè Sauri múnkεε kò nho cfiètè Kíbea ke neínè benìtìbè mòmmámbe ti Yiè nKuyie nkàáké bèè yèmmè.

²⁷ Nè mεmmε kè itookperí yembè mbo bèè tu: Onìti yìè mbo yíme kè ti deetè? Bè do ò sènkèrimu bá bembe í nhò pà yepàrè. Sauri me nyí mbéi ntímatí.

11

Sauri namè Amòriibe

¹ Kè Naasi Amòdiibe kpààti kotení képi Yabesi ei kòbe ke bo bè dokénè Kadaadi tempè mmieke, kè Yabesi ei kòbeε ò nàké ke dò: Tí dònè metaummè, ti yó nyíémmu a kpeti.

² Kè Naasi Amòriibe kpààti bè nàké ke dò: N yiemmu ke bo di dònè metaummè, n né dò nkéképéké di nuò nyoyuì nyi kéánné ifei Isidayeeribe bemou.

³ Kè Yabesi ei kó bekótìbè dò: Tí pà yewe yéyieké kè ti tó mbenìtìbè kè bèε ce nyIsidayeeribe tenké kemou kè bè nàké. Kòo mòu í bo wèè bo ti teennè tí né da duò ntímáá.

⁴ Kè bèε tó nké bèε kòte Kíbea Sauri ei kénáké benìtìbè tì tùskeni, kè bèε tiitè bemou yedabùò.

⁵ Kε sš nde mònni Sauri kùntinni ò nàake kupaku kébeké mùu te kè benìtìbè bemou kuò, kè bèε ò nàké Yabesi kòbe bè nàké tì.

⁶ Sauri ti kèè dii mònni kè Kuyie nYaá nhò pié nké dèε ò yonke medié,

⁷ kòo pfi nyinàake idéi kékuo, kékéké, kéduò mbenìtìbè kè bèε cennè Isidayeeribe tenké kemou, ke náá nkétú wèè bo yete ke í nneinè Sammuyeri nè Sauri mudoò, bè yóò dòò miè mboti nku ò nàké.

Kè ti Yiè nKuyie ndonné be kòmbùòti kè bèε tíí nkéndò nhoniti òmáá.

⁸ Kè Saurii bè kàa mBeseki kè bè mbo sikòupíkòùsitáati (30000), Sudaakòbe sikòupísisitáati (30000).

⁹ Kè bèε nàké bè tònni bè ke dò: Kòtenè kénáké Yabesi kòbe ke dò: Nanke diyìè bo nyóò cónné yeyo kè di pété medeetímè. Kè yetòrèε kòte kénáké Yabesi kòbe kè diwèiì bè pí.

¹⁰ Kè bèε nàké Amòriibe ke dò: Nanke ti yóò di duómmu tímáá kè dí ti dònè di dómè.

¹¹ Kè dèε wenté kè Saurii toté Isidayeeribe yetírè yètáati, kè bèε pike cute kéta Amòriibe kari kè bè poté, kè diyìè nyóò cónné yeyo kè bè bè auté, bèε yenté kè bèε cièté bemáá bemáá.

¹² Kè Isidayeeribeε nàké Sammuyeri ke dò: Ìmbe do tú: Sauri bá ntú ti kóo kpààti? Ti benkenè be kè tí bè kùu.

¹³ Kè Saurii yete ke dò: Yíe nwe ti Yiè nKuyie ndeetémè Isidayeeribe, ti í yóò kuò òmòu.

¹⁴ De kó difònkúò kè Sammuyerii nàké Isidayeeribe ke dò: Tí kòtenè Kidikaadi kédoò kéfíi nSauri kpàti.

¹⁵ Kè Isidayeeribe bemouu kòte Kidikaadi ti Yiè nKuyie taummè tou borè kédoò kékanne Sauri tikpàti kéfíí iwūò ti Yiè nKuyie mmetaummè kpeyi. Sauri nè Isidayeeribe bemou kè bè nyànku.

12

Sammuyeri caummè Isidayeeribe

¹ Kè Sammuyerii nàké Isidayeeribe bemou ke dò: N dòòmu di m beke ti ke di pí nhokpàati.

² Di mmònni wèε yó ndi ni. Mí nkòtému kè n yùti peike, kè n kó bedapàmbè di bonè. N di niitè nè m bikémbénti nti ke tùòkenni yíe.

³ N cómmú yíe ti Yiè nKuyie nyíikè nke nè okpàati kù tãáté wè iikè, kè di m mòkenè tí, dí tí nàké. Kè ñ còuté òmòu nááfè yoo ò sãmmarímú, kè n ciitè òmòu ke di ò kperε, yoo n fèù nhòmòu, kè m me ncòuté òmòu kó idíítí nyi kòo kòráné, kè ñ dè dòò m be dè ndi yietí.

⁴ Kè Isidayeeribeε ò tèínné ke dò: Ìò, a í ciitè òmòu ke di ò kperε, a me nyí fèù nhòmòu, a í còuté òmòu kó tìcuuti.

⁵ Kè Sammuyerii béi nke dò: Ti Yiè nKuyie nnè okpàati bè yàmu di í yàmè n kó meyi mmamè. Kè bè dò: Èε, kù yàmu.

⁶ Kè Sammuyerii yíe kébéi nke dò: Ti Yiè nKuyie nyàmú kunku kùu do tãáté Mòyiisi nè Anòò kè bèε denne di yembè Esibiti.

⁷ Di mmònni tínnènni ti Yiè nKuyie mborè kè n di benke kù di dòò mèè sàà ndíndi nè di yembè.

⁸ Sakòbu do kòte Esibiti kè bè nfèùnko di yembè kè bèε kuonnè ti Yiè nKuyie, kè kùu bè duónni Mòyiisi nè Anòò, kè bèε bè denne kè bè kòtenè di mè mbo dii ei.

⁹ Kè dè mboní kè di yembèε yè nti Yiè nKuyie, nè de kpéi nké ti Yiè nKuyie nduò nké Sisedaa Asòò Fidisitèεbe kóo àpònkóti nè Mòabu kóo kpàati kè bèε bè kpàanne kè bè na.

¹⁰ Kè di yembè tó kuónnè ti Yiè nKuyie nkébéi nke dò: Ti Yiè nKuyie, ti cààrèmu, ti da yóu mèè kpéi nke tù nyebaké Baadibe nè Asitaditeebe, ti deeténè ti dootitabè kè tí mpí nha tómmú.

¹¹ Memme kè ti Yiè nKuyie nduənni Sedeəə nē Edanni nē Sefutee nē mí nSammuyeerri, kè tí di deeténè di dootitabè bèè do di fité, kè di na ke bonè diwèi di nhei mieke.

¹² Di yà dii mōnni Naasi, Aməriibe kpààti kòò kèriní ke bo di dòkénè ke dō di dó okpààti ke yè nti Yiè nKuyie ntumè di kóo kpààti.

¹³ Di mmōnni ntenè okpààti di tãáté wè, dii yē ndi ò dó kè ti Yiè nKuyie mme nwè ndi duə.

¹⁴ Kè di dé ti Yiè nKuyie nke pī nku tōmmú, ke yie nku kpɛti, ke í yete timati, memme dindi nè di kóo kpààti di bo ntaunèmè ti Yiè nKuyie.

¹⁵ Kè di me nyí yie nku kpɛti kè di yete ku kuó, kù bo di benke ku wērímú kù do mù benke mèè boti di yembè.

¹⁶ Nkpaánè diè nkéyà tidiatí ti Yiè nKuyie nyóó daə tí.

¹⁷ Dè í dò ndididèi ndi ti bomàà? N yó mbáámmu ti Yiè nKuyie nkè fetaafe kperi kéni, kè dí banté di cakemè mediè, di yēmmè di dó okpààti.

¹⁸ Kè Sammuyeerri mbáá nti Yiè nKuyie nkè fetaafe kperi kéni de kó diyie, kè Isidayeeribe yote ti Yiè nKuyie nnè Sammuyeerri.

¹⁹ Kè bèe náké Sammuyeerri ke dō: Bántè a Yiè nKuyie nha tū nkù ti kpéi nkè ti báa kú, ke yé ti yei nyí sénnimè, kè ti wēte ke yé ke càarè ke yē nti dó okpààti.

²⁰ Kè Sammuyeerri bèe náké ke dō: Di càarèmu yie mediè, di ténke né báa yie nkébutinné ti Yiè nKuyie, mpīnnè ku tōmmú nè di yēmmè meməu.

²¹ Di yóó kù butinné kéntū nyebəkè nye yéè í yóó na ke di teennè yoo yè di deeté, yè tu detetirè nde.

²² Ti Yiè nKuyie ntu Kuyie nku, kù í yóó di yóu ke yé kuú dómè ke di dōò ku kabè.

²³ Mí mmómmu nyí yóó yie nkéyeténè ti Yiè nKuyie nkéyóu m bo nsakémè ke di benkú kuce sàakú.

²⁴ Dí ndé ti Yiè nKuyie kémpī nku tōmmú mesàà nnè di yēmmè meməu, di yàməmu kù dōò tí dieti di cuokè.

²⁵ Kè di me ndòəri meyei ndi bo kú dindi nè di kóo kpààti.

13

Bè dāmè kédokénè Fidisitēbe kè Sauri yeténè Kuyie

¹ Sauri do yóó di tikpàti ke mæke yebie... * kédí tikpàti kémbakè Isidayeeribe ke dō yebie nyédèè,

² kétãáté Isidayeeribe cuokè behāāpōmbè sikəupísitãati (3000), kè sikəupísidé (2000) nhò bonè Mikimasi Beteedi tãri Inké, kè tekəupítè (1000) tetè mbonè o bire Sonnatãa Kibea Bensamee kó kutempē mmieke. Kè Saurii kpēnnè Isidayeeribe tōbè bá wè o cētè.

³⁻⁴ Diyie mari kè Sonnatãa do mudoo Fidisitēbe kóò kùmandáa wèè bo Kibea kóò kùə. Kè Fidisitēbe ti kèè kè be mieke ncóú nyIsidayeeribe kè Saurii kōnnè ditãteheù ke dō Isidayeeribe bəməu ti kèè. Kè bèe keè Sauri kùomè Fidisitēbe kóò kùmandáa. Kè behāāpōmbè bəməu tíi nSauri borè Kidikaadi.

⁵ Kè Fidisitēbe múnke báatí ke bo dokénè Isidayeeribe, kéməke sikpàrinaasēi sikəupísitãati (3000) nè sisēi sikəupísikuə (6000) nè si deèbè, kè behāāpōmbè nsū ke mǎnnè dāmèeri kó mubirimú, kébáté Mikimasi Beti-Afenni diyie yie kèè biékè.

⁶ Isidayeeribe yà dii mōnni dè bèe pākéməmu kəncokú ke taà titādènti nè yefōtè mieke nè yepèrè fié nnè yebəmbiè nkó ifōti ke yé bè do bè èütámè.

⁷ Kè bəmbè sei Suditē ke bo sori Kadi nè Kadaadi be kó kutempē mmieke.

Kè Sauri baə bo Kidikaadi kòo āāpōmbè bəməu kpɛuti nè kufšwaá.

⁸ Kè bèe mbaa Sammuyeerri ke dō yewe yeyiekè, kòò bè benné dii mōnni ndó kəpēetè, kòo mu nyí tūəkení Kidikaadi, kè tihāāpōnti keté kəncíeri ke yóu Sauri.

⁹ Kè Sauri dō: Tōnèni iwūš kè n fié Kuyie nkétuə nkéfiénè metaummè kpɛyi. Memme ò í fiémè Kuyie.

¹⁰ Ó tūə ndii mōnni de kó iwūš kédeè kè Sammuyeerri tūəkení kè Saurii yènni kóò co ke bo ò dōu.

¹¹ Kè Sammuyeerri ò beke ke dō: A dōò ba? Kè Sauri dō: N yà Isidayeeribe n yóumè mme ke cíeri, a mómumu nha me nyí tūəkení a m benné dii mōnni, kè Fidisitēbe tikú Mikimasi.

¹² Kè n yīkù Fidisitēbe yàà bo kətenimè ké ti do Kidikaadi bá ti mu nyí beé ti Yiè nKuyie, deè te kè n yóu ke fié m mómumu nKuyie nyiwūš ke tūə.

* **13:1 yebie...** Bè wari Sammuyeerri kó dipátiri kè wèè di cèi, kòò nyóó di cèi nke só nSauri bie nkó fewariré ütəmu, ò yi nna ke banté mesàà nke né yóu késoo nde kó mefiè.

13 Kê Sammuyeerii ò nàké ke dò: A dòò deyeinkperere nde bá a í pī nti Yiè nKuyie nda nàké dii nuù, kàa do tūnne ti Yiè nKuyie nda nàké dii nuù, a cīētē teē na ntú tekpaàitīcīētē sáá Isidayeeribe cuokè.

14 Di mmònni a kpàti ténke í yóó mante, ti Yiè nKuyie ntáatēmu ku yèmmè kóo niti kòò bo ntú ku nìtibè kóo kpàati a í tūnne mēē kpéi nti Yiè nKuyie nda nàké ti.

15 Kê Sammuyeerii íté Kidikaadi kékote Kibea Bensamee kó kutempē. Kê Saurii kaa mbenitibè ò kpaánè bè kè bè mbo sikousikuò (600) ke bo kote kémátuténè be dootitobè Kibea Bensamee tempē mmieke.

16 Sauri nè o bire Sonnatāa nè benitibè bèè do ò kpaánè kè bè mbo Kibea Bensamee tempē nkè Fidisitēēbe bātē ke bo Mikimasi.

17 Kê Fidisitēēbe kó behāāpòmbèe toté yetīrē yētāati kè diketirīi kété kénwetī Ōfidaa Suadi ei bíékè.

18 Kê didērii wetīnné Beti-Onāo kè ditāānni mbo ditārī Inké ke wetī be tenké mánku bè tu dē Yekoute kó kubiriku dikpāá bíékè.

19 Bemáábè do í bo Isidayeeribe ei dimōu mieke ke yé Fidisitēēbe do yetemē ke dò: Di báa yie nkè Isidayeeribe mmáati yese nè yekpāá.

20 Kê Isidayeeribe nkārī Fidisitēēbe borè nde ke netīri be naakā nè be tūkusi nè be pēē.

21 Kê bè níí ndò nkéyietī idíitī mai ke né na kéneté be tōnnenti: Yenaakā nè sipēē nè sitūkusi nè sikāū.

22 Mudòò kó diyie kè bèe móté tikpārinenti, Sauri nè Sonnatāa kè bèe nkpaá mōke yese nè yekpāá.

23 Kê Fidisitēēbe kó dihāāpòntūnni marii kote kébátē Mikimasi tāri.

14

Sonnatāa namè Fidisitēēbe

1 Diyie mari kè Sonnatāa nàké o kóo tōnti wèè to o kpārinenti ke dò: Kōtēni kè tí kote Fidisitēēbe kó behāāpòmbè kari dii mē mbo cie ndi borè.

Ò me nyí nnàké o cice Sauri.

2 Dè do sō nSauri bo Kibea nwe ke kari mutie bè tú mù kèdēnādīè mùù bo Mikināo mu yuu nè behāāpòmbè sikousikuò (600).

3 Kê Aiyā Aitubu bire, Ikabōdi tebitē, Edii Kuyie nkuó niùti wèè do bo Sidoo o bire Findee kó debire deè do bo ke to ikuó nenti. Isidayeeribe do í yé Sonnatāa kōte kè.

4 Kê Sonnatāa ndó képi Fidisitēēbe, kékété yetārē mayē cuokè, kè dimari yētirī tu Bosee, kè diteri kpēri tú Sendee.

5 Kè dimari bo kubakú cānku ke wetī Mikimasi kè diteri bo kuyóu ke wetī Kebaa.

6 Kê Sonnatāa nàké o kóo tōnti ke dò: Tí kote Fidisitēēbe itayéi yembè borè kénya ti Yiè nKuyie mbo bè nti duú, kú í yīékú dēmarē, kè kú dō tí bè na, ti yóó bè namu bá ti í mē nsūmē.

7 Kóo kóo tōnti ò tēnné ke dò: Dòò a yèmmè da pā ti, m bo a fōnkúò ndi, n da tūmmu.

8 Kê Sonnatāa ò nàké ke dò: Ti yóó kotemu kè bè benke timáá.

9 Kè bè ti nàké ke tú: Ncómunnè, kè ti di sōnkóo! Ti ncómumu.

10 Kè bè me nyí: Dekenèni! Tí dekoò, deè yóó benke ti Yiè nKuyie mbè nti duómmè.

11 Kè bèe kote kēbenke bemáá Fidisitēēbe kè bè dò: Ntēnē Ebedeebe ke yiēni yefōtē mieke bè do sori dē.

12 Kè bèe yú Sonnatāa nè o kóo tōnti kè bè nàké ke dò: Dekenni kè tí di benke.

Kè Sonnatāa nàké o kóo tōnti ke dò: A ntú n fōnkúò kè tí deke, ti Yiè nKuyie mbè duómmu Isidayeeribe.

13 Kê Sonnatāa ndeētōo ke īkú nè o naacēi nè o nōu, kóo kóo tōnti ò tū, kè Sonnatāa mbè puoti kè bè duò, kóo kóo tōnti bè dēu.

14 Sonnatāa nè o kóo tōnti kè bèe kuò benitibè sipísidé tepēkpētē sámpótē mieke.

15 Kê kufswaá mpī nFidisitēēbe bemōu nè behāāpòmbè bèè kpaá dikari nè bèè kōte dikpānni, kè ketenke nhau kè dēe kpēi benitibè mediē nkè be kōnti nhau.

16 Sauri kó behāāpòmbè bèè paké kè bè mbo Kibea kēwénté kénya Fidisitēēbe ciētēmē tipīiti timōu.

17 Kê Saurii nàké behāāpòmbè ke dò: Kaannè benitibè kénya bèè kpa ti cuokè.

Kè bèe kaa nkémóté Sonnatāa nè o kóo tōnti.

18 Kê Saurii nàké ikuó niùti Aiyā ke dò: Tōní ti Yiè nKuyie ntaummè tōu.

Dè do sō ti Yiè nKuyie ntaummè tōu bo Isidayeeribe kari ndi.

19 Kê Saurii nkpaá ke náannè ikuó niùti, kè kutoweku dake déúkú Fidisitēēbe kari, kè Sauri nàké Aiyāa ke dò: Báá benné kébeé ntimatī ti Yiè nKuyie.

²⁰ Kòò tíí nho ààpàmbè kè bèe kòte mudoò kénsá mbè dootitòbè kpà mbemáá ke ànti kè kunàòroo dáátí mediè.

²¹ Isidayeeribe bèè do wènnénè Fidisitèèbe kénkòri dikpànni, kè bèe kónté kèwènnénè Sauri nè Sonnatāā be tinnì.

²² Isidayeeribe sòmbè bèè do sàri Efadaïmmu tārì ìnkè kè bèe keè Fidisitèèbe cokémè kéiténí kè bè bèti kékua.

²³ Kè ti Yiè nKuyie nduó nkè Isidayeeribeè bè na de kó diyìè kè mbè bèti késénténè Beti-Afenni.

Isidayeeribe deetémè Sonnatāā

²⁴ De kó diyìè kè Isidayeeribeè fèúté mediè nke yé Sauri do béimmè ke dò: Wèè bo déuté dèmarè kè diyìè mu nyí ta, kòò mu nyí na o dootitòbè ke pèite, de yiè mbo yá! Nè de kpéi nhòmòu í ndi dèmarè de yiè.

²⁵ Kè bèe tuòke dikpáá mari kè mecekùò mpiéké ke counè ketenke.

²⁶ Kè behāpàmbèe ta de kó dikpáá kèyà mecekùò nhòmòu me nyí ndáátí kékááké ke yé bè démé Sauri béi ndii nù.

²⁷ Sonnatāā me nyí nyé ke dò nho cice béi ndinùò mari kèyà ticièti, kékūù kupààti yómmè kédéuté kòò ìkèe wenke.

²⁸ Kè kuhāpànkù makùò ò nàké ke dò: A cice béi nke tú kè wèè di dèmarè yie nhò bo yà. Dèè te kè muwèrimù dònté benitibè.

²⁹ Kè Sonnatāā dò: N cice káonnè benitibè mbe, wénté ndèútémè mecekùò nkè n yìikè wenke, kó kéndò nkè benitibè né do ndi bè éi dè bè na nnamu be dootitòbè kè dè pèètè dè mè ndòmmè.

³¹ De kó diyìè kè Isidayeeribe mbeti Fidisitèèbe ke kòu, kè bè bèti Mikimasi kètuòkenè Ayanòò kéou mediè nkécìrime.

³² Kè bèe pìmmù bè na bè kó ipe nè be nààke, kè nyi feu ke cáá ndende meyíí ncóú dè.

³³ Kè bèe náké Sauri ke dò: Isidayeeribeè dòò meyei mme ke feu iwùù kè cáá mbè í fié dè, meyíí ncóú dè, kè Saurii kuónkoo ke dò: Di cààrèmu! Biennèni ditārì mari die.

³⁴ Kè bèe kòte kénáké benitibè ke dò: Bá wè wèe tóni o nààfè yoo o pièfè deborè kékua kécááké, kè di bá nyi cáá nyi yíí ncóú dè kéyeténè ti Yiè nKuyie.

De kó kuyuoku kè bá wèe tóni o òfè kè fè fèúté deborè.

³⁵ Mèmmè Sauri maámè ti Yiè nKuyie ndiwùstànni ketiri kébéi nke dò:

³⁶ Ti sòoté ke nyènkè kémpuò Fidisitèèbe kè bè kùò páíí kèheí be kperè, bá ti báá súò nhòmòu. Kè tihāpànti dò: Dòò a dómè.

Kè ikúú nùuti dò: Ti keténè kèbeé ti Yiè nKuyie.

³⁷ Kè Saurii beé nti Yiè nKuyie nke dò: Kuyie nti kòte kédokénè Fidisitèèbaa? A bo duó nkè ti bè naá?

Ti Yiè nKuyie me nyí nhò tèínné tìmatì de yiè.

³⁸ Kè Saurii tíí nylsidayeeribe kó bekótibè ke dò: Wénténè kèyà meyei mmèè dòò yie.

³⁹ Ti Yiè nKuyie mbomu ke deeri Isidayeeribe, m béi nti yóò doòmu. Wèè te de kó meyei nhò yóò kúmu bá kè m bire Sonnatāā nwe.

Ditinnì mieke òmòu í nhò tèínné tìmatì.

⁴⁰ Kè Saurii náké Isidayeeribe ke dò: Di cómmù kupikù kumáá, mí nnè m bire Sonnatāā kè ti cómmù kutekù. Kè ditinnì náké Sauri ke dò: Dòò a dómè.

⁴¹ Kè Sauri dò: N Yiè nKuyie nylsidayeeribe tú nkù dè dòmmè kàa í n tèínné yie ntimati? Kè mecaàrimè bo mí n nè m bire Sonnatāā tí ìnkè yoo a nitibè Isidayeeribe ìnkè, kè ti bo nyipāādítí ìi benke.

Mèmmè kè bèè bo nyipāādítí kè ìi benke Sauri nè Sonnatāā. Kè behāpàmbèe yè.

⁴² Kè Sauri dò: Tāūnè tété mí nnè m bire Sonnatāā tí ìnkè, kè bèe tāū kòò do Sonnatāā ìnkè.

⁴³ De mōnni kè Sauri dò: N náké a dòò mù.

Kè Sonnatāā dò: N kááké m pààti yómmè mme mecekùò nke déuté. N yiemmu ke bo kú.

⁴⁴ Kè Saurii béi nke dò: Kuyie nni mpoté kè nsà kè Sonnatāā í ku.

⁴⁵ Kè tihāpànti dò: Sonnatāā báá kú, wèè te kè Isidayeeribe auté be dootitòbè. Ti Yiè nKuyie mbomu! Dènde báá dòò, ti báá yie nkòò yurikù bá kumáá do ketenke. Nè Kuyie nkó metèmmè mme ò pīmmè mutōmmù yie.

Mèmmè kè tihāpàntii deeté Sonnatāā bá ò í nku de kó mukūù.

⁴⁶ Mèmmè kè Saurii yóò Fidisitèèbe mubetìmù kè bèe kūù mbe cèí.

Bè nàké ti Sauri kpàti ìnkè

⁴⁷ Sauri naá ndii mōnni Isidayeeribe kóo kpààti kè pànkèe dokénè o dootitòbè bèè ò fité: Mòabiibe nè Amòdiibe nè Edomiibe nè Tisoba kó dikpààtiyuu nè Fidisitèèbe. Kòò cuó nkèè biékè wèe na.

⁴⁸ Weè do dokénè dikòm̀bùò Amadesiibe bembè bèè do fekù Isidayeeribe kperè kòo bè na, kédéetè Isidayeeribe.

⁴⁹ Sauri kó ibi do tú Sonnatāà nè Iseffii nè Madikisina nè inipitopibi idéi, kè deketirè ntú Medabu kè dederè tu Mikaaadi.

⁵⁰ Kòo poku yètiri tu Ainɔammu, Aimasi birɛ. Wèè baké behāāpòmbè kòo yètiri ntú Abunee, kòo cice kperi tú Nee, Sauri tebite kó debire.

⁵¹ Kiisi Sauri cice nè Nee nè Abunee cice, be cice do tú Abiyeedi.

⁵² Sauri kpàti timou mièke ò do dokùnè Fidisitēēbe mbe kè dè tòn̄ni, kòo yà onitì wèè m̀̀ke dikòm̀bùò yoo ò kper̄ni wèè ò p̄i n̄ti hāāp̄ònti.

15

Sauri yetemè Kuyie nkpeti

¹ Kè Sammuyeerii náké Sauri ke d̀̀: Ti Yiè nKuyie ndo t̄nn̄i mí nwe kè n da p̄i n̄tikp̄àti kaa bo mbaké Isidayeeribe, kénté kù yē n da náké ti:

² Ti Yiè nKuyie Mpaɛdaa tu kù yóo potému Amadesiibe ḱfás mbè do dintémè Isidayeeribe bè yènn̄i d̄ii m̀̀nn̄i Esibiti kè bè poté.

³ Kote kè bè dokénè kè bè kùo bemou páii! A báa kuò nhòmou mesémmè, á kuò dèè kó dimàà wéi, benitidaabè nè benitipòbè, ibi nè ibibénn̄i, inààke nè ipe nè yògòbè nè s̄mmarimúbè.

⁴ Kè Saurii tíi mbehāāpòmbè Tedaïmmu, kè bè kaa nkè bè mbo sikoupīkòup̄isidè (200000). Sudaa kabè tekoupīpītè (10000).

⁵ Kè bèe tuòke Amadesiibe ei ke déké kénhoke kudúókù

⁶ Kè Saurii náké Keniibe ke d̀̀: Yènnè Amadesiibe cuokè kédétè. N yí d̀̀s kè di wènnè kunasāā ke yé di do d̀̀òmè Isidayeeribe mesàà mbè yènn̄i d̄ii m̀̀nn̄i Esibiti. Mènt̄me kè Keniibe yè Amadesiibe cuokè.

⁷ Kè Saurii poté Amadesiibe, ḱtúóté Afidaa ḱtuòkenè Suudi Esibiti tenkè diyie yìen̄i kèè bíékè,

⁸ kékua benitibè bemou késús mbe kóo kpàati Akaki kóo p̄i nhofòuwè.

⁹ Sauri nè ò āāpòmbè kè bèe yóo Akaki nè iwūō ìi kó dimàà tu isàayi: Inààke nè ipe. Iwūō ìi kó dimàà cénke tu isàayi, kékua dèè tu desintékpere, dèè í d̀̀ò nkédòònè m̀̀mamù.

¹⁰ Mènt̄me kè ti Yiè nKuyie mbéinnè Sammuyeerii ke d̀̀:

¹¹ N dèmmumu dè yīmè kè n t̄āté Sauri kòo bo ntú Isidayeeribe kóo kpàati. Nte we ke m b̄utinnè, ò í yie nke t̄unne nh ò náké ti.

Kè Sammuyeerii yèmmè caarè kòo nyie nke kuònnè ti Yiè nKuyie.

¹² Kè dèe wenté dik̄unweñni sèi kòo kote ke bo yà Sauri, kè bèe ò náké ke d̀̀: Sauri kote Kadimeedi ke bo maá dic̄nc̄n̄ni kéndennin̄i ò namè Amadesiibe, ke dèè ke p̄ētè ke k̄te Kidikaadi.

¹³ Kè Sammuyeerii ntùòkoo Sauri borè, kòo ò náké ke d̀̀: Ti Yiè nKuyie nda d̀̀ò mesàà, n d̀̀òm̄u kù n náké ti timou.

¹⁴ Kè Sammuyeerii ò beke ke d̀̀: M me n yo yèè pedabùò nnè inààke kpere, yè bonni de?

¹⁵ Kè Saurii ò t̄éñné ke d̀̀: Tihāāp̄ònti t̄ii soó nhAmadesiibe wūō sàayi ke ì ton̄i, ke ti bo fié ti Yiè nKuyie nha t̄u nkù. Desonnè kó dimàà ti dè kùòm̄u páii.

¹⁶ Kè Sammuyeerii d̀̀: Dè s̄annèmu memme. N yóo da náké ti Yiè nKuyie nni nnàké tinti keyènkè. Kè Sauri d̀̀: Béi.

¹⁷ Kè Sammuyeerii d̀̀: A do c̄iè nd̄ii m̀̀nn̄i amáà kè ti Yiè nKuyie nkuu da t̄āté, di mm̀̀nn̄i kaa baké Isidayeeribe.

¹⁸ Kuu da t̄ō nke tú: A kote kédokénè Amadesiibe de kó benitiyibe, kè bè kuò páii ke báa súò ndèmarè.

¹⁹ Dè yīme kaa í yie nkù da náké ti, ke éi be kpere ke d̀̀ò kù í d̀̀s dè?

²⁰ Kè Sauri d̀̀: N yiem̄m̄mu kù n náké ti ke kùo Amadesiibe bemou, ke súò mbe kóo kpàati Akaki máà ndi koò t̄on̄i die.

²¹ Kè n kó behāāpòmbè soó nyiwūō sàayi ke ì ton̄i die nKidikaadi kè ti bo ì fié ti Yiè nKuyie nha t̄u nkù.

²² Kè Sammuyeerii ò t̄éñné ke d̀̀: Ti Yiè nKuyie nd̀̀s di bo nkù feumè mme iwūō ke p̄ētè di bo nyièmmè ku náànt̄àà? Kaa yie nti Yiè nKuyie mbéi nt̄i dèè kù naati ke p̄ētè a bo kù fiémè iwūō mekùò nkpeyi.

²³ A bo yetemè ti Yiè nKuyie nkpeti dè í cáánnè a bo p̄áámè, itookperi me nyí cáánnè a bo fiémè yebakè. A mè nyetemè ti Yiè nKuyie nkpeti, kù múnke da yetemu yie. A ténke í yó ntú ku nitibè kóo kpàati.

²⁴ Kè Saurii kuónko ke dò: N cààrèmu! N yete ti Yiè nKuyie nkpeti nti ke yete a kó itié. N yòte tihààpònti nti ke dòò ti yè mmù.

²⁵ Di mmònni n da báammu! N cààrèmu, ncé n yei, nkéwēteni kè ti kote kè m bántè ti Yiè nKuyie.

²⁶ Kè Sammuyeri dò: Mí nnè f́ nti báa néi, a yete ti Yiè nKuyie nkpeti nti kè kù me nda yete, a ténke í yó ntú Isidayeribe kóo kpààti.

²⁷ Kè Sammuyerii búttinné ke bo ité, kè Saurii pí nho yaàbòri kè dii kété.

²⁸ Kè Sammuyerii ò nàké ke dò: Ti Yiè nKuyie mmúnke kétému a kpàti yie nyIsidayeribe cuokè, ke ti duò nhotòu m̀ou wèè wenni ke da p̀esté.

²⁹ Isidayeribe kó muwèrimú tú ti Yiè nKuyie nku, kù í sóu nkù í tú oniti ke bo béi nkéwēte kéceete.

³⁰ Kè Saurii yíe kébéi nke dò: N cààrèmu, a n ćé nké n déúkúnne beheikènkótibè nè Isidayeribe bem̀ou ìikè kéwēteni kè m bántè ti Yiè nKuyie.

³¹ Kè Sammuyerii wēteni kóò túnne kè b̀e ke kote kè Saurii bántè ti Yiè nKuyie.

³² Kè Sammuyeri dò: Tóni die nhAkaki Amadesiibe kpàati n yìikè. Kè Akaki nkériní kòo yèmmè naati, nè o yèmmè mieke kòò tu mukúú nkó kunóu dētému di mmònni.

³³ Kè Sammuyeri né ò nàké ke dò:

A siè dii te kè tibiyòti pàa ti bí,
a kóo yó múnke yóò pàamu o biré.

Deñde Sammuyeri ò kùòmè Kidikaadi ti Yiè nKuyie ntaummè tou ìikè.

³⁴ De kó difònkúò kè Sammuyerii kò nDamaa, kè Saurii kò nKibeá.

³⁵ Kè Sammuyeri yèmmèe caàrè mediè nSauri kpéi nkòò yàa kúnè ò ténke í ò yà. Kè ti Yiè nKuyie nyèmmè múnke caàrè kù tãáté mèè kpéi Sauri kòò bo ntú Isidayeribe kpàati.

16

Bè p̀irnmè Dafiti tikpàti

¹ Kè ti Yiè nKuyie nnáké Sammuyeri ke dò: Dè yó nkááké de kàa yóu a bo nkuòmmè Sauri kpéi? Nh ò dootóomu, ò ténke í yó ntú Isidayeribe kpàati, ité kétúóté a naàyènni, ké di cús mekúò nkékoete Sesee cie Betideemmu. O bí mieke nke n tãátémè okpàati n yèmmè kou.

² Kè Sammuyeri dò: Yé mbo yímè? Kè n kote Sauri yóò keému ké n kuò. Kè ti Yiè nKuyie ndò: Ité kènto fènaáfè, kàa t̀uòkoo a dò: N kòteni ke bo féuté feòfè nfe ti Yiè nKuyie.

³ A yú Sesee kòò nda neiné, m̀u yóò da benke a dò nkédòmmè, kàa pí n da benke wè tikpàti.

⁴ Kè Sammuyerii dò ti Yiè nKuyie nhò nàké ti kékote Betideemmu, kétuòkoo kè dihei kó bekótibè ò yà, kè dèe bè di kè be kònti nhau, kè b̀e kateni kóò co ke dò: Kusààkù bakaà?

⁵ Kòo bè t̀ènné ke dò: N kòteni ke bo féuté feòfè nfe ti Yiè nKuyie. Wénkúnne dimáà kè ti nei kéféuté feòfè.

Kè Sammuyerii duò nkè Sesee nè o bí kè b̀e wénkúnne bamáà, kóò neiné kè bè bo fié iwũò.
⁶ Bè t̀uòkoo dii m̀nni kè Sammuyerii yà Ediabu, nè o yèmmè mieke ke dò: Nte ti Yiè nKuyie ntãáté wè mènke.

⁷ Kè ti Yiè nKuyie nhò nàké ke dò: Bá nwúò nho dòmme nè o okùmè, nyí we ntãáté, n yí wúò mbenitibè wúò ndè, benitibè wéi tikònti nti kè mí nwéi meyèmmè.

⁸ Kè Sesee yúni Abinnadabu, kòo tuòkení, kè Sammuyeri dò: Ti Yiè nKuyie nyí tãáté yie.

⁹ Kè Sesee yúni Samaa, kè Sammuyeri dò: Ti Yiè nKuyie nyí tãáté yie.

¹⁰ Kè Sesee nyuni o bí kétuòkenè ìyiekè, ti Yiè nKuyie nyí ntãáté be kóò m̀ou.

¹¹ Kè Sammuyerii beke Sesee ke dò: Bedapambè bem̀ou ndaa? Kòò dò: Osám̀pòu wèè kpaani ke cèmmú ipe. Kè Sammuyeri dò: Tò nkè b̀e ò yuni, kòò í t̀uòkení ti í yóò di ikuò dii.

¹² Kè Sesee t̀ò nkè b̀e ò yuni. Ò do tú onitiwũòwè nwe kòo ìikè wenni, kòo yèmmè duò cátire. Kè ti Yiè nKuyie nnáké Sammuyeri ke dò: Weñwe, pí nwe tikpàti.

¹³ Kè Sammuyerii ité kétúóté o naàyènni kécóu mmekúò nDafiti yuu ìnkè, o tebií ìikè, kè ti Yiè nKuyie nYáá ncúténi de kó diyie Dafiti ìnkè kè nhò bonè.

De kó difònkúò kè Sammuyerii kò nho cie Damaa.

¹⁴ Kè ti Yiè nKuyie nkó muaá nyité Sauri ìnkè, kè kúu ò duònni meyèmmè yeime kè mè nhò kóónnè.

¹⁵ Kòo t̀ombèe ò nàké ke dò: Ti Yiè nKuyie nkuu da duònni meyèmmè yeime kè mè da kóónnè.

¹⁶ Ti yiè nkàa ti pã dinùù t̀inti a kó betòmbè ti yóò waámmu oniti wèè nò nke bie nkukùtidùkù, kè meyèmmè yeime Kuyie nduònni mè níí da ité dii m̀nni wèe bente nkukùtidùkù kè dè da t̀ũke.

¹⁷ Kè Sauri dò: Yànè oniti wèè nò nke bie nkukùtidùkù mesàà nkòò kòteni.

¹⁸ Kòo kóo tǎnti móu béi nke dà: N yému oniti móu, Seseé Betideemmu eì kou kó debire kòò nǎ nke bie nkukùtidùkù mesàà, oniti mómmu nwe kòò tu onitidòu ke náánne mecii, ke tú odasáati kè ti Yiè nKuyie nhò bonè.

¹⁹ Kè Saurii tǎ nkè bèe náké Seseé ke dà: Sauri tu a ò duónko a bire Dafiti wèè cǎmmù ipe.

²⁰ Kè Seseé waá mpéè nè menaà nkécúš kudoukù mieke, kǎpī ntebuatè ké dè tóu nsámmarímú, kè Dafiti bii bo dè duó nSauri.

²¹ Kè Dafitii tuòke Sauri cǎtè kémpī nho tǎmmú, kè Saurii ò pénsiri, kòò tǎatè kòò ntu o kpàrenti.

²² Kè Saurii tǎ nkè bèe náké Seseé ke dà: Sauri tu ò dǎ Dafiti mbo o cǎtè nte ke pī nho tǎmmú ke yé wè ò pénsirimè mediè.

²³ Kè dǎe yie nkè meyèmmè yeime Kuyie nduónnimè ní ò ité, Dafitii túóté kukùtidùkù kébente kè dǎe tǎúke Sauri, kòo yèmmèe bonke kè meyèmmè yeimee ité.

17

Dafiti kpánnèmé Kodiyati

¹ Kè Fidisitǎeé tí mbe kó behāpǎmbè mudoò kpéi nSokoo Sudaa tempē mmieke, kékari Efesi-Damimmu, Sokoo nè Asekaa dǎe cuokè.

² Sauri nè Isidayeeribe kè bembè múnkeé báté kubiriku bè tu kù Tedementi biriku kémbaati ke bo dokénè Fidisitǎeé.

³ Fidisitǎeé nè Isidayeeribe kè bè ndeke yetārè ke weti betabè, kè kubiriku soké be cuokè.

⁴ Kòo niti móu yièni Fidisitǎeé kó behāpǎmbè mieke Kati naámunkù kou, kòo yetiri tu Kodiyati, o okùmè bo ntùòke métiri mǎtǎati nè sántimétiri sipisidè nè ménúmmú.

⁵ Kòò òké disǎowúš kó dipii kè disǎowúš kó kupenku pi o cǎncǎnni kè ku cǎékú bo cidóò sipisikuš.

⁶ Kòò kǎnké o tǎàke disǎowúš kó kupenku, ke báati disǎowúš kó dikpàrisiè.

⁷ Kòo kpánni kó kudǎu mǎnnè kucuudǎu kè mekpāmbii nkó kucǎékú bo cidóò bèyiekè. Wèè to o dǎpikù kòò ni o iikè.

⁸ Kòo cómmú kǎpīéké ke dà: Di benné ke yènnímu ke bo ti dokénè, n tú Fidisitǎeé nwe kè dǎndi tú Sauri kó tidaati. Tǎaténè di mieke oniti òmáá kòo kotení kè tí kpa!

⁹ Kòò n na tí naá ndi kó tidaati, kè m me nhò na dí naá nti kó tidaati kémpī nti tǎmmú.

¹⁰ N yí di wúo nfenǎnfè kè di yete, dí deitení di mieke oniti òmáá kè tí kpa.

¹¹ Kè Sauri nè Isidayeeribe kè bèe keè dǎe kóo niti náammè, kè kufǎwaá mbè auté.

¹² Dafiti cice do tú Seseé Efadataa kó dihei kou nwe ke bo Betideemmu Sudaa tempē mmieke ke mǎke ibi iyiekè. Sauri kó dimǎnni do sǎ nhò kòtému mediè.

¹³⁻¹⁴ Kòò bí ikótí itáati niènnè Sauri dikpánni, be kóo po Ediabu nè Abinnadabu nè Samaa. Dafiti wèè do tú tǎyǎatè.

¹⁵ Kè Dafiti ní mbo Sauri cǎtè ke kǎúnni o cice cǎtè Betideemmu ke cǎmmú o pe.

¹⁶ Kè wèè Fidisitǎeé nyiitini dikúnweñni nè kuyuoku ke dà yewe sipisínàà.

¹⁷ Dǎe kó yewe mieke nke Seseé nákémmè o bire Dafiti ke dà: Túóté tidiiti tii nnè kuyòrikù ti cie nti nè péèbè bie ntepítè, kékote kéduš nha kó bekótibè bè báté dǎe.

¹⁸ Á ntonè yenaakǎà ntepítè tie kǎnto ke bií duó nwèè bè baké. Kǎa dǎu nha kó bekótibè ke wǎtini bè da duónni dǎmarè dèè benkú bè kǎnti naatimè.

¹⁹ Bembè nè Sauri nè Isidayeeribe tabè, bè bo kubiriku bè tu kù Tedementi biriku nku ke dokùnè Fidisitǎeé.

²⁰ Dikúnweñni sèi kè Dafitii pike cute kébanne ipe oniti móu kǎtúóté ò dò nkǎnto dǎe, kékété, kéndònnè o cice do ò náké dii nùu. Ó tuòkoo dii mǎnni bè báté dǎe, ke sǎ mbè dǎe kébootè be dootitabè kéuu dikpánni kó fǎhúúfè.

²¹ Fidisitǎeé nè Isidayeeribe kè bèe wetinné betabè.

²² Kè Dafitii dǎúnko o nenti o nembàri borè kékote mudoò borè kéndǎu nho kó bekótibè.

²³ Bè kpaá ke me nnáá nkè Kodiyati Fidisitǎeé, Kati naámunkù kouu iténi o āpǎmbè iikè kéwǎte kébéi ò baa ñ nnáá nti, kè Dafitii keè.

²⁴ Kè Isidayeeribe ò yáni kè kufǎwaá mbè auté kè bè ncokù,

²⁵ Ke nnáá nke tú: Dǎe kóo niti dǎe ke ti wǎntému, dǎe te kòò iitini miè mbotí, kòò móu na kòò kúu okpáati bo ò pǎ tikpáti péu kòò duó nho kóo sapàà nkòo puoke, kédǎdǎe yie ncǎtè mesàà nyIsidayeeribe cuokè.

26 Kè Dafitii beke behāpōmbè bèè ò tākénè ke dā: Kòò mōu kùo Fidisitēē yie nke dènnè Isidayeri be ifei bè bo ò yietì ba? O yèmmè dò nhò tu we de kóo Fidisitēē, kutayóu yìè, kòo bo nsáá Kuyie nkabe.

27 Kè bèè ò tēñné kóò nàkè bè baa do yē mbè yóo yietì dè wèè bo na de kóo niti.

28 Kòo kóo kóti Ediabuu keè bè nāámmè, kóo miéke peike kòò dā: We nyē nha kōtení die! A yóunè we ipe dikpáá miéke? N da yému a í yo ditoò, N yému a yèmmè dòmmè. A kōtení ke bo yà dikpānni ndi.

29 Kè Dafitii ò tēñné ke dā: N dàò ba dèè tu deyeire? N na bá mbekaà?

30 Kè Dafitii ité oniti wenwe borè kékote kékèkè otòu mōu kòò baa ò tēñné betòbè do ò nàkè ti nti.

31 Kè benitibè bemōu keè de kóo tináañti, dende bàmbà nkè tii tuoke Sauri kòo duó nkè bèè yúni Dafiti.

32 Kè Dafitii ò nàkè ke dā: Okpààti, a yèmmè báá caārèné de kóo Fidisitēē. A kóo tñnti, mí, m bo kote kóò kpānnè.

33 Kè Sauri dā: A báá na kékpānnè de kóo niti, a kpaá bemmu, wenwe me ntu okpāri nwe nè ò bíkémébènti.

34 Kè Dafiti dā: Mí nha kóo tñnti n tú opecēnti nwe n cice cīētè, ke ò ncēmú ipe, kè diciriciri kōtení yoo mupīmpīmmù mamù ke bo pí m pièfè mafè,

35 N fè pàte ké dè bèti, kéfiete m pièfè, kè dè wēētení m bíékè, m pí de fānii ké dè potè kékúo.

36 N kòu mēè botí yeiricirè nè depīmpīnnè, n yóo me ndòò Fidisitēē yie nwenwe kutayóu yie nke yé ò sáámmè Kuyie nkabe.

37 Ti Yiè nKuyie nkuù n deeténè diciriciri nè mupīmpīmmù kù yó n deeténèmu Fidisitēē yie. Kè Sauri dā: Kote kè ti Yiè nKuyie nda teennè.

38 Mēmme Saurii duómmè Dafiti o kpārinenti kóò òò ndisōwūò kó dipii kóò dátinnè dicīncīnkōnni.

39 Kè Dafiti túóté Sauri siè kēbáátí dicīncīnkōnni ìnkè, ò í nna ke bo cente ke yé ò do í dè manténèmmè, kénáké Sauri ke dā: N yīkemu! Kè bèè dè dáté.

40 Kòo túóté mutántènditìmmù kéta kukó mpéémmè kētaáté yetárè yènnùmmù kécūó o yòri miéke kēpikù o tántènditìmmù kékéte kénwetí Kodiyati.

41 Kè Kodiyati múnke mmó nke tóóntèné Dafiti, wèè tó o dōpikù kòò ni o ìikè.

42 Kòo wénté Dafiti kóò sènkèri. Dafiti do tú dēdapūmbire nde ke wūó kóo ìikè wenni.

43 Kè Kodiyatii nàkè Dafiti ke dā: A n wúó ntemòtè nte ke tó kupàati ke kériní m boràà? Kè Kodoyatii pariké kényú Fidisitēēbe kó yebòkè yemōu yetè kè dā: A bo yà!

44 Kōtení kè n duó nha maa ndeīnkè kó tinòti nè tikpasīnti.

45 Kè Dafiti dā: Fí nkériní m borè nè disie ndi nè kukpānséú nè dikpānni, mí mme nkéróo a borè nè ti Yiè nKuyie nyètiri ndi, Mpakedaa Isidayeri be tū nwè, a sáá nwè.

46 Ti Yiè nKuyie nda ānnè n nùtè nte yie, kè m bo da kuó kékééte a yuu. Yie ntinòti nè tikpasīnti dèè yóò pēté Fidisitēēbe kó behāpōmbè kécó. Kè kutenkú kumōu kabee banté Isidayeri be túmmè Kuyie.

47 Kè Isidayeri be banté ke dò ti Yiè nKuyie nyí deerínè disie yoo dikpānni, ti Yiè nKuyie nkuù baké dikpānni ke di ānnè ti nōu miéke yie.

48 Kodiyati kēté dii mōnni kēwetinnè Dafiti, kè Dafitii cokóo mecāā nho ìikè ke bo ò dokénè,

49 kēdeite ditári dimáà o yòri miéke kēānnè ò tántènditìmmù kēdooté kēbóté Kodiyati tīnni kè ditári taroo, kòò do o nùù ìnkè.

50 Mēmme Dafiti namè Fidisitēē nè ditántèndititári kóò kùo bá ò í tó disie.

51 Kè Dafitii cokóo Kodiyati duó dè kékpaté Kodiyati siè kóò fèuténè. Kè Fidisitēēbe yà be kóo kperi kumè kécoké.

52 Isidayeri be nè Sudaá kabè kè bèè yà Fidisitēēbe cokémè, kéuu fekparihúúfè, ké bè bèti kētúokèné Kati eì nè Ekinòo de ekè. Kè Fidisitēēbe kó beciribè nnenkóo Sadaimmu kó kuce kētúokèné Kati nè Ekinòo.

53 Isidayeri be do be bèti kè dè fuutìmu, kè bèè yóu kēwētení kēhéi tinenti Fidisitēēbe kó dikari.

54 Kè Dafitii túóté Kodiyati yuu kékōnnè Sedisademmu kētúóté kudadiékù kpārinenti kētanne o touku miéke.

Bè benkemè Dafiti Sauri

55 Dafiti do kōri dii mōnni ke bo kpānnè Kodiyati kè Saurii ò yāmu kēbèke Abunee wèè baké behāpōmbè ke dā: We nte odapāà nyie? Kè Abunee ò tēñné ke dā: Okpààti, n yí yé wèè ò te.

56 Kòo kpààti dā: Beké kényà wèè te de kóo dapāà.

⁵⁷ Dafiti kùò dii m̀ǹǹni Kodiyati kédeè, kénwētini, kè Abunee ò k̀t̀enè Sauri borè, kè Dafiti kpaá ta Kodiyati yuu.

⁵⁸ Kè Saurii ò beke ke d̀: N k̀o dapàà nha tú we nk̀o debire? Kè Dafiti d̀: N tú a k̀o t̀nti Sese wèè bo Betideemmu o bire nde.

18

Dafiti nè Sonnatāā bè dapemè

¹ Dafiti nàkénè Sauri dii m̀ǹǹni kédeè kè Sonnatāā wēnni p̀innè Dafiti kperi, k̀o yèmmèè ò ta, k̀o ò d̀ke kéndonnè ò d̀mè omáà.

² Nè de k̀o diyie Sauri ténke í nyie nkè Dafitii wētè o c̀t̀èè o cice borè.

³ De m̀ǹǹni kè Sonnatāā taunnè Dafiti ke yé wè ò d̀mè ke d̀onnè ò d̀mè omáà.

⁴ Kè Sonnatāā dátè o yaàbòri kéduú nDafiti, k̀o duónnè o āp̀nyààti nè o siè nè o t̀mmù nè o naàk̀nni.

⁵ Tip̀iti tim̀ou kè Sauri bè t̀ nkèè bíkè mudoò Dafitii na kè Saurii ò baá nk̀o mbakè behāp̀ombè kè benitibè bəmou ò d̀ nè behāp̀ombè iwēi yembè.

Sauri mieke do yonkemè Dafiti bè ò sante mèè kpéi

⁶ Dafiti do k̀o dii m̀ǹǹni Kodiyati kékonní kè benitipòbè yehèkè yemou k̀obe yènni k̀eco Sauri, kéndiè nke au ke bie nyebàrè nè debémbénnè terè.

⁷ Kè benitipòbè diè nke cóu mbetòbè ke tú:

Sauri k̀o sikoupi,
kè Dafiti k̀o sikoupiri.

⁸ Kè Sauri mieke peike mediè, ò í mp̀nsiri de k̀o tináànti ke d̀: Bè me nhò duú nsikoupiri kè n duú sikoupi, dè kpaá sámp̀s nwe kè bèè ò duú ntikpàti.

⁹ Nè de k̀o diyie ndi Saurii wēntémè Dafiti fenənsinfè.

¹⁰ Kè d̀e wenté kè meyèmmè yeime Kuyie ntōnní mèè pí nSauri, k̀o ité kénhari o c̀t̀èè mieke ke pikú o kp̀anni, kè Dafiti t̀o nhò bie nkukùtidùkù ò ò mbie mmèè boti,

¹¹ K̀o youte o kp̀anni, nè o yèmmè mieke ke d̀: M bo tā Dafiti kédannè femarife, kè Dafitii yenténè dikp̀anni kuce mèdémè.

¹² Kè Saurii ò yòte ke yé ti Yiè nKuyie ndo ò yóumè kémbonè Dafiti.

¹³ K̀o túótè Dafiti kénii mbhāp̀ombè tekoupiítè ke bo ò d̀tinnenè omáà. Mèmmè kè Dafiti nni behāp̀ombè kè bè nk̀ori mudoò.

¹⁴ Mudoò ò k̀iri mùù k̀o dimàà kè weè nò nke yé ti Yiè nKuyie nho bonèmè.

¹⁵ Sauri yà dii m̀ǹǹni Dafiti nammè o dootitòbè k̀o depe mediè.

¹⁶ Isidayeeribe bie bəmou nè Sudaà k̀obe kè bè ndó Dafiti ke yé weè bè nimè mudoò mieke.

Dafiti puokemè Mikaadi Sauri k̀o sapàà

¹⁷ De k̀o dif̀nkùò kè Saurii nàké Dafiti ke d̀: Nte n k̀o sapàà mMedabu, n wè nda duómmu k̀aa bo puoke, mp̀i n t̀mmù nè dik̀ǹbùú kénkpa nti Yiè nKuyie nk̀o dikp̀anni. Ò do í d̀ k̀o k̀o o m̀mmu nke né ndó Fidisitèèbe bèè ò k̀o.

¹⁸ Kè Dafiti d̀: N yí tú òm̀ou, ti naàm̀nkù í tú k̀makù, ti wu nyí tú k̀makù Isidayeeribe mieke, kè m̀i bo puoke okp̀àti k̀o sapààndà?

¹⁹ Dè t̀ùkè dii m̀ǹǹni Medabu bo yenkemè Dafiti kè Saurii ò duú nhAdidiedi Abeti Meodaa ei kou.

²⁰ Kè Sauri k̀o sapàà ntòu Mikaadii d̀ke Dafiti kè bèè tì nàké Sauri, kè d̀e o narike.

²¹ Nè o yèmmè mieke k̀o d̀: M bo wè nhò duú k̀o dii nkè Fidisitèèbe ò nintè. Kuce medérímmè mme Sauri nàkémè Dafiti ke d̀ wèè puoke o k̀o sapàà.

²² Kè Saurii nàké o k̀o bet̀umbè ke d̀: Nàkénè Dafiti didé borè ke d̀: Okp̀àti tu ò da d̀mu, t̀nti o k̀o bet̀umbè kè ti m̀nke da d̀, yie nkèpuoke o k̀o sapàà.

²³ K̀o kp̀àti t̀umbè ti nàké Dafiti, k̀o d̀: Di yèmmè d̀ ndè tu diwántiri ndi a bo puokemè okp̀àti k̀o sapààndà? Nte mí nke í m̀ke m̀mamù m me nyí tú òm̀ou.

²⁴ K̀o kp̀àti t̀umbè wètoo kénákè okp̀àti Sauri Dafiti yé mmù.

²⁵ K̀o d̀: K̀tenè k̀o nàké ke tú: N yí wanti ò n yietí tipoc̀nti, n d̀ wèè k̀o Fidisitèèbe mbe képeite k̀t̀oni be tayéi tekòtè (100).

Sauri do d̀ Fidisitèèbe bèè nintè Dafiti.

²⁶ K̀o kp̀àti t̀umbè kote kè ti nàké Dafiti, k̀o ti yie. Bá de k̀o diyie mu nyí t̀ùkè,

²⁷ kè Dafiti nè o k̀obe kè bèè kote kèk̀o Fidisitèèbe sikousidè (200), k̀t̀oni be tayéi kéduú nhokp̀àti, k̀o ì k̀aa. De m̀ǹni k̀o ò duú nho k̀o sapàà nk̀o puoke.

²⁸ Kè Saurii banté ke d̀ ti Yiè nKuyie nkuù bonè Dafiti kè Mikaadi o k̀o sapàà nhò d̀.

²⁹ Kè Sauri d̀ke yote Dafiti, kè nhò ní mmedè.

³⁰ Fidisitèèbe kp̀àtibè doké mùù doò k̀o dimàà nè Isidayeeribe kè weè nno mmudoò képèèté Sauri k̀o behāp̀ombè iwēi yembè. K̀o yètiri feité mediè.

19

Sonnatāā kòrinémè Dafiti

¹ Diyie mari kè Saurii náké o kóo dapàà nSonnatāā nè o kó betũmbè ò dómè kékũ Dafiti. Sonnatāā nè do me ndómè Dafiti mediè nkòo ò náké ke dè:

² N cice Sauri dó ke da kuomu, á ndake nanke dikũnweñni, a báá yie nkòo da yà, á nsori.

³ Kè nh ò neinè ke tí kote a sori kèè biékè, kè nh ò béinnè a kpéí, kèyà ò yóó yĩmè, kè n da náké.

⁴ Kè dèe wenté kè Sonnatāā nsánti Dafiti o cice Sauri borè, koò náá nke tú: Fó nhokpàati a báá dòò meyei mmamè Dafiti, ò í da dòò meyei mmamè, ò pètinke dɔari dè tu a kó mesàà mme.

⁵ Weè kàátè mukũũ nke kũy Fidisitèè kè tí Yiè nKuyie nduú nkè Isidayeeribe bè na, kàa dè yà kè dè da narike. Ba nképí nte kàa bo doò meyei nkékũ onitisàù? Ba nte kàa sònté ke dó kékũ Dafiti detetirè?

⁶ Kè Saurii yie nSonnatāā kpeti kébèi nkéyú ti Yiè nKuyie nyètiri ke dò: M báá kũ Dafiti.

⁷ Kè Sonnatāā kote kèyá Dafiti kóò náké tii kó dimàà, kóò tɔ kékpennéni teçtètè, kóò wète késòoté o tšmmú ò 5 mmú pí mmèè boti.

Mikaadi detémè Dafiti

⁸ Kè bèe wète késòoté mudoò kè Dafitii auté o dootitòbè kè bèe coké.

⁹ Diyie mari kè meyèmmè yeime Kuyie ntšnni mèe pí nSauri o çtètè mieke ke sš nhò tɔ o kpànni kè Dafiti ò bie nkukùtìdùkũ.

¹⁰ Kè Saurii tãũ dikpànni ke bo wènnénè Dafiti kumarí kédannɔ, kè Dafitii yenté kè dikpànni tã kumarí kénfũkũ kè Dafitii yè kécoké de kó keyènkè késori.

¹¹ Kè Saurii tš mbenitibè de kó keyènkè kè bè mbaa Dafiti çtètè ke bo ò kũ dikũnweñni, kè Dafiti pokũ Mikaadii ò náké ke dò: Kàa í coké ke sšri keyènkè kie mbè naa yóó pike da kuomu.

¹² Ó yĩ memme kóò cũũ nfenétì, kòo coké kédæeté o fòmmu.

¹³ Kè Mikaadi tóté tetenkaanitè kédáú nDafiti dšũ ñnkè kédátinnè kubòkònkũ te yuu kè tè dátinnè kuyàákũ.

¹⁴ Sauri tš mbè kè bè bo pí nDafiti bè tũòkoo dii mšnni kòo pokũu bè náké ke dò: O kšnti í naati.

¹⁵ Kè Saurii yíé kè bè tš nke dò: Kštenko kóò tšóténi o dšũ ñnkè kè nh ò kũ.

¹⁶ Kè bè ntũòkoo ke sš tetenkaanitè teè duó o dšũ ñnkè kè kubòkònkũ dàátì te yuu.

¹⁷ Kè Saurii beke Mikaadi ke dò: Dè yĩme kàa n sòuté memme boti ke yóo kè n dootitòu coké. Kè Mikaadi dò: Weè yĩ nh ò yóo, kè n yí ò yóo ò bo n ku.

Sauri tũnnemè Dafiti Nayoti

¹⁸ Memme Dafiti namè kécoké kékote Damaa Sammuyeerri borè, kóò náké Sauri ò dòò dèè kó dimàà. Kè bèe kote kəmbo Nayoti Damaa tempè mmieke.

¹⁹ Kè bèe náké Sauri ke dò: Dafiti bo Nayoti Damaa tempè mmieke.

²⁰ Kè Saurii tš nkè bè bo ò pínní. Bè tũòkoo dii mšnni kèyá Kuyie mpāānāānti náam̄bè nè be kóo kóti Sammuyeerri kè bè nnáá nKuyie mpāānāānti kè Kuyie nYaá mbè pí nkè Bèe ta Kuyie mpāānāānti náam̄mũ.

²¹ Kè Saurii ti kèè kèyíé kètš mbetòbè kè Kuyie nYaá mbè pí nkè Bèe ta nKuyie mpāānāānti náam̄mũ, kòò yíé kètš mbetòbè meè máá.

²² Kòo yóo kèpĩ nkuce o mšmmũ nkékote Damaa kétuòkoo tebinte dietè tèè bo Seku kèbeke ke dò: Sammuyeerri nè Dafiti bè bore? Kè bè dò: Bè bo Nayoti nwe Damaa èi také.

²³ Kòo kèté kəmberinè kuce cuoké kè Kuyie nYaá nhò pí nkòo sòoté kénnaantoo Kuyie mpāānāānti kétuòkenè Nayoti Damaa také.

²⁴ Kè múnkeé dáté o yàati kénnaá nKuyie mpāānāānti Sammuyeerri ñnkè, kédó kénduú ketenke ò tetiri kuyie nkumũ nè keyènkè kemũ. Dèè te kè bè náá nde kó dikotinũũ ke tú: Sauri múnke kókému Kuyie mpāānāānti náam̄bè miekaá?

20

Sonnatāā teemè Dafiti

¹ Diyie mari kè Dafitii ité Nayoti Damaa také kékote Sauri bire Sonnatāā borè kóò beke ke dò: N càarè ba? N dšò ðmme yei nha cice kòo dš kè n ku?

² Kè Sonnatāā dò: Dende báá dšò, a í yóó kú, n cice sš í ndòò dèmarè ke í n náké, ba nte kòò bo n sšnne tii? Dè í bo!

³ Kè Dafitii béi nke dò: Nè ti Yiè nKuyie nkó diyètiri m béimmu ke tú a cice yèmmè ti bomu, ò né yému ke dò nti dápú, dèè te kòò í dš kèyóu kàa ti keè, a yèmmè yàà bo càarè. N da náá ntímšmmšnti nti nè mukũũ nti táké ke dò fenñfè nè dišnni ndi.

⁴ Kè Sonnatāā náké Dafiti ke dò: Kàa dš n dšò dè n yóó dè dšomũ.

⁵ Kè Dafiti dò: Nanke tú otànkù pànwè nwe n dò nkémbomu okpààti cîètè kè tí wènné kédì. A nê m pà dinùù kè n ta dikpàà kénsori, nanke nè diyìè teri kuyuoku.

⁶ A cice yó m mántému, kòò beke, a ò nàkè ke tú n yāūtè f̄s nwe kuce ke kòte Betideemmu n cie, ke bo wènnénè n cîètè kòbe kè ti fié iwūō dibenni kó mukūū nkpeyi.

⁷ Kòò yī dè wenni, timati í bo. Kòò miêke me mpeike, a banté ke dò nhò n dónè mukūū mmu.

⁸ Benke a n dómè mí nha kóo tōnti, ke yé a n dōñnèmè metaummè ke yu ti Yiè nKuyie nyètiri. Kè m me ncaàrèmu a n kuò a mōmmu nha bá n duó nha cice.

⁹ Kè Sonnatāa kuónko ke dò: Kuyie mbáá dè toni! Kè n kèè kè n cice dó ké da doò meyei m báa da sōnne, mī bēi.

¹⁰ Kè Dafitii beke Sonnatāa ke dò: Kaa bēi nkāa cice bāani we mbo n náké?

¹¹ Kè Sonnatāa náké Dafiti ke dò: Kōtení kè tí kōte dikpāa.

Kè bēe nei bedé kékote.

¹² Kè Sonnatāa náké Dafiti ke dò: Nè Kuyie nyIsidayeeribe tū nkù yètiri, nanke yoo diyìè teri dè bo nkāákè miè nkè n yáákè n cice kényà o yèmmè dōmmè. Kè timati í bo f̄s nnè we di cuokè a báa keè timati.

¹³ Kè n cice me ndó ké da doò meyei, kè n yí da nàkè ti Yiè nKuyie nni mpoté mediè. N yóo da pāmu kuce kaa íté, a bá nyièkù, ti Yiè nKuyie nni nda bonè kù do bonèmè n cice.

¹⁴ Kè ñ kpaá fòu a nyé ti Yiè nKuyie nda dōò mèè sàà nkpréi nkè n dōò mesàà nkè m báa kú.

¹⁵ De kó difñkúò á nsaké ke dōori n yaábí mesàà nkè ti Yiè nKuyie nduó nkāa nkòu a dootitabè omáa omáa ketenkè ñnkè.

¹⁶ Kè ti Yiè nKuyie nduó nkāa na a dootitabè bemou, a báa tōte metaummè mèè bo ti cuokè mí nnè f̄s, kaa mè tōte ti Yiè nKuyie nda poté.

¹⁷ Kè Sonnatāa duó nkè Dafitii bēi nkéyú Kuyie nyètiri kēbenke wè ò dómè ke yé wenwe Sonnatāa ò dómè Dafiti nè o yèmmè memou ndi.

¹⁸ Kè Sonnatāa ò nàkè ke dò: Nanke tú otànkù pànwè kó dibanni ndi. A fiè nnaa yóo nfeimu kè bē da móté.

¹⁹ Nanke diyìè teri bē yóo da mótému, a kōtení a sòò sōri dè diyìè teri kēncómú ditāri Esedi také.

²⁰ N naa yóo tāūmu ipie nyitāati ii nde bíkè kéfietí n dó dè,

²¹ kētō n kóo tōnti odapàà nkòò nyóò ì tūtóení, kè nh ò nàkè ke yī: Ipie nyí da dētirinè, wēténí diè nké ì tūtóé! A banté ke dò ntimati í bo kēwēténí. Ti Yiè nKuyie mbomu mī bēi.

²² Kè mme nnákè n kóo tōnti ke yī: Ipie nyí tóké dende, ì bo de ìkè nke, á déte, ti Yiè nKuyie ndó á ítému.

²³ Metaummè ti dōòmè mí nnè f̄s, ti Yiè nKuyie nti wúómmu ke yó nyé me kpréi nsáa.

²⁴ Kè Dafiti nsori dikpāa.

Kòo tãnkù pãnwèe yènni kè bēe ànné dibanni kòo kpààti kari ke bo di dibanni,

²⁵ kénkari o kari ke dirí kumari, kè behāāpòmbè kóo kóti Abunee kari o také, kè Sonnatāa kari o ìkè, kè Dafiti kó mefiè nfei.

²⁶ Sauri í mbéi ntimati de yiè koo yèmmè ndò kè dè yèmmè ò bo nsāū omáa ndi, kè deè te kòò ì kōtení.

²⁷ Otãnkù yiè déri kòo kpààti wēte kényà Dafiti kārì feimè kēbeke Sonnatāa ke dò: Dè yīme kè Dafiti wee ì kōtení ke wēte ke ì kōtení yíe?

²⁸ Kè Sonnatāa dò: Dafiti n yāūtému ke tú nh ò pā kuce kòò dó kékote Betideemmu nwe, ke yetoo,

²⁹ ò m mōomu ke tú nh ò yóu koo kote kè bē mōke ikuó nyi be cîètè, koo koo kóti yē nwèe kōtoo. Nte deè te kè Dafiti í na ke kōtení okpàati banni.

³⁰ Kòo kpààti Sauri miêke peike Sonnatāa kòo ò sãá nke dò: Temotè kó debire f̄s! N yému ke dò nha tūtóé Sese kó debire nde ke dōò a népo! A fei ñnkè nke nè a yō kpeyi.

³¹ A nyé ke dò nkè de kóo niti kpaá fòu a í yóo na kédì tikpàti, tō nkè bēe we nni mpñní, ò dò nkékuomu.

³² Kè Sonnatāa tēnné o cice Sauri ke dò: Ba nkpréi nte kòò dò nkékú? Ò càarè ba?

³³ Kè Sauri youte o kpānni ke bo ò tā, kè Sonnatāa banté o cice baa dómèmu kékua Dafiti.

³⁴ Kòo miêke peike kòo íté, bá ò ténke í ndi tibandiiti, diyìè déri kpeti. Kòo yèmmèe caarè mediè nho cice sārūmúmè Dafiti.

³⁵ Kè deè wenté kè Sonnatāa yè kékote bē wee benné dè betobè wenwe nè Dafiti ke neinè dedapumbire,

³⁶ kè dè nàkè ke dò: Coké kētútóení ipie n yóo tāū ì.

Kòo dapàa ncoké kè Sonnatāa tāū kupie nkè kuu ò sènté.

³⁷ Odapàà tùðke òòni kupie mborè kè Sonnatāā pīèké ke dò: Kupie nyí pèèté dendàà?

³⁸ Coké mecāā mbá cómmú!

Kòo dapàà ntúóté kupie nkéwētení.

³⁹ Odapàà nyí nyé tìmatì, Sonnatāā nè Dafiti kè bembè me nyé.

⁴⁰ Kè Sonnatāā duó nho duokè nè o tāmùù odapàà nke dò: Kpènné de tēcētè.

⁴¹ Kòo dapàà nkò nké Dafitii yènni ò do sòri dè ditàri píkù, kubakù cànkù bíékè, kénínkù kèfínnò Sonnatāā ìkè kuce mētāāti, kè bèe kóunnè betobè kékuó mmedie.

⁴² Kè Sonnatāā náké Dafiti ke dò: Kòte kè dè nnaati, a báá yé nti dòò mèè taummè ke yu ti Yiè nKuyie nyètiri, kù yému de kó metaummè kpéi nkè mè yó mbo sáá nè ti yaàbío.

21

¹ Memme kè Dafitii íté kè Sonnatāā kò.

Dafiti kòtemè Nòbu ei

² Kè Dafitii kòte Nòbu ikuó niùti Aimmèdeki borè. Kè Aimmèdekii ò yà kécokóo ò borè nè iyèke kóò beke ke dò: Dè dòmmè kàa bo amáá bá òmòù í da néiné?

³ Kè Dafiti dò: Okpààti weè n duó mmutómmú ke yé m báá yie nkòò mòu nyé ò yé n dàò dè. Dèè te kè n yí n kó betōmbè nni mbaa dibòri mari.

⁴ A mọke mudii mamàà? M pā pèèbè bènùmmù yoo detereè marè a mọke dè.

⁵ Kè ikuó niùti dò: N yí mọke pèèbè sòntike kọbe, bèè bo, bèè pā Kuyie nku, m bo na ké bè n da duó nké nsá kàa yé kè dò nha kọbe í duónè benitipòbè.

⁶ Kè Dafitii ténne ikuó niùti ke dò: Ti ò nkè ti kòri muduò bè ti baamu benitipòbè, yíe nkò kuce tu cénkoo kaku nku yie, ke né cāá nke yé bè tò tii kpàrinenti bè ti wénkunnemè ikuó yèmmè. Bá kè de kó kuce do í tii kusààkù kù yóó wenkemu bè tò tii kpàrinenti kpéi.

⁷ De mōnni kè ikuó niùti ò duó mpèèbè bè do pā bè Kuyie, kè bè ndaké táburi ti Yiè nKuyie ncīètè mieke, kè bèe bè daaténí kéceète bepambè.

⁸ Ke sò nSauri kóò niti mòu dè bo ti Yiè nKuyie ntaummè tou mieke ke dōri Kuyie nkuó, kòo yètiri tu Doweki, kòo tu Edomiibe boti kou, weè do baké Sauri kó bepecembe.

⁹ Kè Dafitii yíe kébeke Aimmèdeki ke dò: A í mọke dikpānni mari yoo disieà? Okpààti m péi mmecāā mmeccāā mme n yí na ke tūóté n siè yoo kukpàrinentkù tekù makù.

¹⁰ Kè ikuó niùti dò: Kodiyati a kùwè kubiriku bè tu kù Tedimentì biriku ò kó disieè dū bo, ke duó ikuó nenti fñkúò, ke pūš kuyààkù, kàa dó a bo di ntúóté, diteri mari í bo. Kè Dafiti dò: Duonnì di, n yí yóó pété òmari dū pèèté dū.

Dafiti kòtemè Fidisitèbe ei

¹¹ De kó diyie kè Dafitii sòoté kénkokù Sauri kétuokenè Kati kóo kpààti Akiisi cìe.

¹² Kè Akiisi tōmbèè ò beke ke dò: Dè í dò nDafiti nwe Isidayeeribe kpààti benitipòbè sòò diè nke sánti wè ke tú:

Sauri kùò sikòupí,

kè Dafiti kùò sikòupírípá?

¹³ Kè de kó tinàànti pí nDafiti kè kufōwáà nhò auté Akiisi Kati kóo kpààti ìkè.

¹⁴ Kòò dàò omáà wèè yèmmè í naati kénnaante náante ke kóú kóú dicàù kó ideí ìnkè kè tinóntōùti yìe ke òri ò deñfè.

¹⁵ Kè Akiisii náké ò kó betūmbè ke dò: Di yāmu oniti yie nyèmmè í naatimè, dè yīme kè di ò kòtènni m borè?

¹⁶ M mōnté tiwáátiti nti kè di n tōní yie mboti kòò bo ndōri dewáátèkperè n yìkàà? Yie mboti báá ta n cīètè!

22

Dafiti ketémè muceé

¹ Kè Dafitii íté Kati kékote kénsoři Adudammu kó kutādènkù. O kó bekótibè nè ò kọbe bemòu bè ti kèè dū mōnni kékòtoò kóò sònké.

² Bèè kó dimàà bo mesémmè mieke nè yebàà nyembè nè dè í naati bè, kè bèe wènné bemòu kèmbò sikousinàà (400) kè weè bè baké.

³ Kè Dafitii íté deborè kékote Mísipaa Mòabu tenkè mieke kénáké Mòabu kpààti ke dò: Yóu n cice nè n yó kè bèe kotení kèmbò a borè ke baanè m bo bantémè Kuyie nni ndónè ti.

⁴ Kòò bè niitè Mòabu kóo kpààti cīètè, kè bè ndè bo kòò sòri.

⁵ Diyie mari kè Kuyie mpānānānti náāntò Kadii náké Dafiti ke dò: Bá nsòri deñde, kò nha cīètè Sudaa tenké.

Kè Dafiti íté kékote Edeti kó dikpáà.

Sauri kùomè Kuyie nkuò niùbè Nəbu kó dihei

⁶ Kè Saurii mbo Kibea ke kari tetātè Ìnkè mutie mamù déé nke pikú o kpànni kòo kó betòmbè bəmou ò muri kòo keè bè yàmè Dafiti nè o kòbe.

⁷ Kè Saurii béi nke dò: Kénténè dínidi Bensamee wuò nkàbe! Seseé kó debire bo di duò ndeppaa nnè fínyí kó deppaanaà? Di yèmmè bá ndò nhò yóó duò ndímbe kè di mbaké o tenkarè, kòo di baati iwēi? Mpúti!

⁸ Dè dòmmè kè di dós kè m bo ndimou? Bá di mōu í n náá nkóo dapàà nnè Dafiti bè taummè. Dè dòmmè kè di mōu í dàate n kpéi nke bo n náké m bire wènnénèmmè de kóo niti kè bè bo m bo, yáa dè í me ndò nyíe?

⁹ De mōnni kè Doweki Edomiibe boti kou de bo, ke béi nke dò: N sòò yàmú diyìè mari Seseé bire kè dè kàtoo Nəbu Aimmèdeki Aitubu bire borè.

¹⁰ Kòo beé nKuyie nho kpéi nkóò pā tidiiti, kóò duò nKodiyati, Fidisitèè kou kó disìè.

¹¹ Kè Saurii tō nkè bèe pīnni ikuò niùti, Aimmèdeki Nəbu kou nè o naàmùnkú kòbe bèè tu ikuò niùbè, ke bè kòtenni bəmou okpàati borè.

¹² Kè Saurii náké Aimmèdeki ke dò: Fí nhAitubu bire, kénté kékeè. Kòò dò: Okpàati, nte mí.

¹³ Kè Sauri dò: Ba nképí nte kè di dós kè m bo nfó nnè Seseé bire, kàa ò duò ntidiiti, kòò duò ndikpànni, ke beé nKuyie nho kpéi nkòò bo m bo? Mèè dōkàà?

¹⁴ Kè Aimmèdekii ò tēnné ke dò: Òmōu bomu a tōmbè miéke wèè tu onitisàù ke dònnè Dafitaa? Ò tu a càkú nwe ke weè baké bèè da baa bəmou kè bè ò sánti a cītèè.

¹⁵ De yìè dake ñ ketémè m bo beémmè Kuyie nho kpéi. N yí dós ke da bo. Okpàati bá n tou ntimatí, mí nyoo n cītèè kou mōu, n do í yé ke dò ntimatí bo di cuokè, bá sām̀pó.

¹⁶ Kòo kpàati dò: Fí nhAimmèdeki a yóó kúmu, fí nnè a cītèè temou.

¹⁷ Kòo náké behā̀pòmbè bèè ò baa ke dò: Kuonè Kuyie nkuò niùbè bəmou, bè me nwènnèmmè Dafiti nwe koò teennè. Bè do yému Dafiti cootimèmu, bè me nyí n náké.

Behā̀pòmbè miéke òmōu í ndáati ke bo kááké ikuò niùbè kè bè kúe.

¹⁸ Kòo kpàati náké Doweki Edomiibe boti kou ke dò: Kuò be! A baa bè yóu.

Kè Dowekii be wetinné kékuo ikuò niùbè sipisini nè bènùmmù kè bè a ikuò yàti.

¹⁹ Kè Saurii kuò ikuò niùbè Nəbu ei miéke, benitidaabè nè benitipòbè nè ibi nè ibibenni, inààke nè sām̀marímùbè, ipe nè sibòó kè dè fèúté demou páíí.

²⁰ Kè Aimmèdeki Aitubu bire kó debire Abiataa weè máá yenté kécoké késónkóo Dafiti,

²¹ kóò náké Sauri kùomè ikuò niùbè bəmou.

²² Kè Dafitii náké Abiataa ke dò: N sòò yému Edomiibe boti kou Doweki dè bomè ke yóó náké Sauri. Mii te kè bè kùo a kòbe bəmou.

²³ Mbo die m borè a bá nyíèkú, ti dootitòù omáá ndi Sauri weè dós kè ti kuò mí nnè fí. M borè dèmarè í yóó da dàò.

23

Dafiti deetémè Keidaa ei kòbe

¹ Diyìè mari kòò mōu náké Dafiti ke dò: Fidisitèèbe do Keidaa ke éi be diiti.

² Kè Dafitii beé nti Yìè nKuyie nke dò: Kuyie, n dò nkékòte kè bè dokénàà? Kè ti Yìè nKuyie ndò: Kote kédokénè be kéfiete Keidaa.

³ Bèè néinè Dafiti kè bèè ò náké ke dò: Ti bo die nSudaa ei kè kufòwáá nti bo, ti bo dáati Fidisitèèbe mbaà?

⁴ Kòò yíè kébeé nti Yìè nKuyie nkè kù dò: Kote kè n yóó bè nda duómmu kàa bè na.

⁵ Dafiti nè o kòbe kè bèe kote Keidaa kéta Fidisitèèbe mudoò kéfiete be wūó, kè bè aute mediè nkédeeté Keidaa ei kòbe.

⁶ Aimmèdeki bire Abiataa do yóó coké dii mōnni ke bo kote Dafiti borè kéntōmu ikuò nenti bè òò beénnè ti Kuyie.

⁷ Kè Saurii keè Dafiti tamè Keidaa kébéi nke dò: Kuyie nwe nni nduómmu, ò pī nhomáá ndi, ò mè nyíèmmè ke ta dihei dii kó yebòrè kpeti ke páké.

⁸ Kè Saurii báati nè behā̀pòmbè ke bo kote képi Dafiti nè o kòbe Keidaa ei miéke.

⁹ Kè Dafitii keè Sauri baátimè ke bo ò pī kénáké ikuò niùti Abiataa ke dò: Toní ikuò nenti kè m beénnè Kuyie.

¹⁰ Kòo beé nKuyie nke dò: N Yìè nKuyie nyIsidayeeribe tū nkù, n kèè kè bè tú Sauri bàati ke bo pi Keidaa ei ke di pònte nè n kpéi.

¹¹ Kòò kàtení, dihei yembè bo m pī nkóò duónnaà? Ò bo kàtení kéndònnè n yo kè bè náammàà? N Yìè nKuyie nyIsidayeeribe tū nkù n da báammu á n náké. Kè ti Yìè nKuyie ndò: Èè ò kòrinímu.

¹² Kè Dafiti dò: Kòò kàtení, dihei yembè bo m pī nkóò duónnaà? Kè ti Yìè nKuyie ndò: Èè, bè yóó da pímmu kóò duò.

¹³ De mànni kè Dafitii íté nè o kòbe, bè bo ntùàke sikousikuò (600) kè bèe íté kéta dikpàà kè Saurii keè Dafiti ítemè kényóu ò ténke í mpi dihei.

¹⁴ Kè Dafiti mbo Sifi kpàà yetārè ìnkè, kè Sauri nhò wanti yewe yamou duómè, Kuyie mme nyí nwè nhò duó.

¹⁵ Kè Dafiti nyé Sauri ò waammè ke bo ò kùo kэмbo Odisaa Sifi kpàà mieke.

¹⁶ Diyiè mari kè Sonnataā, Sauri kóo dapàà nkotoo Dafiti borè Odisaa kényáukunne o kònti ke dò, ò ntēi Kuyie mbíékè.

¹⁷ Kóò nàké ke dò: Bá nyíékù n cice Sauri í yóo da ninte, fšš yóo naá nyIsidayeeribe kpààti, kè nni ntú wèè da tū, n cice ti yému o mómmuo.

¹⁸ Kè bèe yú ti Yiè nKuyie nyètiri ketau, kè Sonnataā kò nho cētè kè Dafiti nkpaá Odisaa.

Sauri bètimè Dafiti

¹⁹ Memme kè Sifi ei kòbee kote Sauri borè Kibeα kóò nàké ke dò: Dafiti sàri ti cie nke yetārè ìnkè Odisaa borè Akidaa tārè, kubiriku kubakù cānku bíékè.

²⁰ Okpààti, kàa dó ke bo ò pí nha kotení, tū yóo ò pí nke da duó.

²¹ Kè Sauri dò: Ti Yiè nKuyie ndi dōō mesàā ndíndi bèè n kuó mmesémme.

²² Kōtenè kényíé kēwénni mesàā, kényá ò borè weti weti nè wèè ò yá, bè n náá nkétú ò cìmmu mediè.

²³ Di yà o sàrè yemou ò bo na kəsəri yè, kēwēteni kè n nàké weti weti kè tí nnei kékote, kòò bo dihei ndi tí fié Sudaα boti kumou mieke kóò yá.

²⁴ De kó difōnkúò kè Sifi ei kòbee íté Sauri borè keniiti kékò mbe cie. De mànni Dafiti nè o kòbe kè bè bo Mašš kó dikpàà kubiriku kubakù cānku diyiè yièni kèè bíékè.

²⁵ Sauri nè o āpāmbè kè bèe kè kōte o wammú kè bèe nàké Dafiti kóo deke Mašš kpàà tārì kēsəri. Kè Saurii keè kè tūnne o wammú.

²⁶ Sauri nè o kòbe kè bè mbo ditāri pikú kuu, Dafiti nè o kòbe kè bè bo kutèkù, kè Dafiti ndó mecāā nke bo yenténè Sauri. Sauri nè o kòbe kè bè ò duunnè ke deè ke dó kóò cēēte kēpí.

²⁷ Kòò mōu tuakení kénáké Sauri ke dò: Kote mecāā nFidisiētēbe beè do dihei.

²⁸ Kè Saurii kunnóo Dafiti kó mubètímú kécúo nFidisiētēbe. Deè te kè bè yu de kó dibòri ke tú Dipatetāri.

24

Dafiti yetemè ò bo kuómè Sauri

¹ Kè Dafitii íté deborè kékote kэмbo Ānkedii yetārè ìnkè.

² Kè Saurii beti Fidisiētēbe kēdeè kékonní kè bèe ò nàké ke dò: Dafiti bo Ānkedii kó dikpàà.

³ Kóo tāātē Isidayeeribe mieke benitidaabè mómmámbe kè bè mbo sikoupsitāati (3000) kè bèe kote Dafiti nè o kòbe be wammú ke sš mbè bo ditāri bè tu di Sitābōó kó ditāri ìnkè.

⁴ Kè bèe tuòke dibòri mari bè tu di Dipebaakèri kuce nùù kè kutādènkù makú dè bo, kè Saurii ta ku mieke ke bo yēnke ke sš nDafiti nè o kòbe kè bè bo kutādènkù fūš.

⁵ Kè Dafiti kòbee ò nàké ke dò: Ti Yiè nKuyie nda nàké dii yiè kpéi dii tūàke, kù do yē nkù yóo da duó ndi a dootitōu kàa ò dōōnè a dómè.

Kè Dafiti íté meyoōmmè kékéēté Sauri yaàbòri fūš,

⁶ ò di kēēté memme kēdeè kōo kām̀bùōtīi do mediè nhò kēēté mèè kpéi nSauri yaàbòri.

⁷ Kóo nàké o kòbe ke dò: Ti Yiè nKuyie mbáá yie kè n daá n nòutè n yiè nyínkè! Ti Yiè nKuyie nkuu ò tāāté kòò tu okpààti.

⁸ Dafiti béi memme kēpéité o kòbe bá bè í ndòò meyei mmamè Sauri.

Kè Saurii yè kutādènkù kēsōtè o ce.

⁹ De kó difōnkúò kè Dafitii yènni kutādènkù mieke kēpīéké ke dò: N yiè nhokpààti!

Kè Saurii wēēteni kè Dafitii nínkú kēsīnnó,

¹⁰ kénáké Sauri ke dò: Dè yīme kàa yie mbèè tu n wanti a kó meyei mbe kpeti?

¹¹ A yāmu yie nnè a nuo ti Yiè nKuyie nda pīrímè ke n duó, bè do n tiémmu kutādènkù mieke ke tú n da kuó kè n da coo nke tú m báá daá n nòutè a ìnkè ke yé ti Yiè nKuyie nkuu da tāātémè kàa tu okpààti.

¹² Okpààti wénté n kēētémè a yaàbòri ke pikú, m me nkēētémè a yaàbòri máá ke í da kùo, a yāmu n yi dómè kè da kuó yoo n da dōō meyei, n yí da càārè dēmarè, fšš n wanti ke bo n kuó.

¹³ Ti Yiè nKuyie nkuu bo ti púté mí nnè fš nkuu bo kpa n kpānni, m báá daá n nòutè a ìnkè.

¹⁴ Dikotinùu mari tu: Kuyonku bonni benitiyonkubè borè nde. Mí mme báá daá n nòutè a ìnkè.

¹⁵ Isidayeeribe kpààti wanti we? Weninwe a betimè mí ndemōcìrè, mí nfenacékòfàà?

¹⁶ Ti Yiè nKuyie nkuu bo ti púté, kuú bo ti wénté, kù n kónné kè m pate nè fš!

¹⁷ Dafiti béi ndii mǎnni kédeè kè Sauri dǎ: M biré Dafiti fǝḥ n naànaà? Kékúú mmedìè,
¹⁸ kénáké Dafiti ke dǎ: A tú onitisàù nwe ke m pǝtété, a n wantinè mesàà mme kè n da wantinè meyei.

¹⁹ A m benkemu yíe nha n dónàmè mesàà, ti Yiè nKuyie nni nhànnèmu a nùtè mieke yíe, a me nyí n kùu.

²⁰ Ómǎù ṣṣ í nyà o dootitùù kòò yóù kòò íté. Ti yiè nKuyie nda yietí mesàà nha n dǎò mè yíe.

²¹ N yému ke dǎ nfǝḥ yóó di Isidayeeribe kpàti, fǝḥ yóó ti tieke.

²² Di mmǎnni béi nkéyú nti Yiè nKuyie nyètiri ke dǎ, a í yóó kuu n cǝtètè kǎbe nè n yaabí n kùù nkó difǝnkúò kè n yètiri kpánnè.

²³ Ké Dafitii parikè nè ti Yiè nKuyie nyètiri, kédeè kè Saurii kò. Dafiti nè o kǎbe kè bèè wǝtè bè do sǎri dè ditàri ìnkè.

25

Nabaadi yetemè o bo teennemè Dafiti

¹ Ké Sammuyeerrii kú kè Isidayeeribe bémou tíi nkóò kammú kédeè kóò kǝnné o cie Damaa. Kè bèè deè kè Dafitii ta Panaa kó dikpáà.

² Ké Maṣṣ èi mieke kóò niti mǎù dè bo ke mǎke o kperè medìè: Ipe sikǝupísitáati (3000) nè sibóò tekǝupítè (1000) ke sǝ nhò bo Kadimeedi o peciti kǝi kó dibanni.

³ De kóò niti yètiri do tú Nabaadi, kóò pokú kperi tú Abikayeedi kòò cii ke tú oposáati, kòò dǎu yie yóù bá ò í yo ditòò ke tú Kadabu naàmunkú kou.

⁴ Ké Dafitii keè ò bomè Kadimeedi o peciti kǝi,

⁵ kǝtǝ mbédapámbè tepítè kè bè náké ke dǎ: Kǝtenè Kadimeedi kè di yà Nabaadi dí wè nni ndau.

⁶ Di ò dǎu nke dǎ: Dibenni ntú disààri o kpéi. O kperè demou kè dǝe yie nnè o cǝtètè tamou dèè kó dimàà tu o kperè.

⁷ Di ò náké ke dǎ: Dafiti tu ò kèè o peciti kǝibè bomè o cǝtètè. O pecǝmbe do ti bonè dii mǎnni Kadimeedi, ti do í bè dǎò meyei mmamè, be kperè marè do í feti.

⁸ Beke be kè bè bo da náké, ti da báammu ke tú a ti cǝutè tínti a kó betǝmbè ké ti pǎ a mǎke dè ti kpéi nnè o kpéi. Ti kǝtení dibanni ndi a cǝtètè.

⁹ Ké Dafiti tǝmbèè kǝte kénáké Nabaadi Dafiti yǝ mmù, kédeè kè nhò kèrímú.

¹⁰ Ké Nabaadii bè tǝnné ke dǎ: Dafiti Sese biráà? We mme ntú? Tidaati í sénní yíe ntii iiti ti yembè borè.

¹¹ Kè n né bo túóté n kóo pǝè nè n kó menie nnè n kó imaa n waá ndè n tǝmbè kpéi nkéduú mbèmabè n yí yé bèè yènni dàà?

¹² Ké Dafiti tǝmbèè wǝtení o borè kóò náké Nabaadi bè náké ti timou.

¹³ Ké Dafitii náké o tǝmbè ke dǎ: Bá wè wèe báátí o siè.

Kè bèè báátí, kòò múнке túóté o kperi, kè benitibè sikǝusinàà (400) báátí kóò neinè kè sikǝusidé (200) nkpaá ke baa tinènti.

Abikayeedi teemmè Dafiti

¹⁴ Ké Nabaadi kó betǝmbè kóò mǎu kǝte kénáké Abikayeedi Nabaadi pokú ke dǎ: Dafiti bo dikpáà ndi ke tǝnni benitibè kè bè dǎu nti cice kòò bè báaa.

¹⁵ De kó benitibè me ndo ti dǎò mesàà mme ti do bè bonè dii mǎnni dikpáà, bè í ti dǎò meyei mmamè. Ti kperè marè me nyí feti.

¹⁶ Keyènkè nè kuyie mbè do ṣ ndò nti kó kuduotí nku ké nti kǎnké sǎà, ti do bè bonè yèè mòrè ke cǝmmú ti pe.

¹⁷ Dǎò a yóó namè, ti yému ke dǎ mmeyei nyóò tuǎkení ti cice nè o cǝtètè tamou. Ò me nyóumu bá ò í yo ditòò, ti í yóó dáátí kóò náké tímatí.

¹⁸ Ké Abikayeedii coké mecǎā nkétúóténí pǝè sikǝusidé (200), menaà nkó tidouti tidéti, ipe inummú ìi bǝnné, tiditii tii cie nkuyǝrikú, fínyí kó yebe ye kperè, siyuu tekǝtè (100), fikìè kó yebe kó yekàtìndà sikǝusidé (200), ké dè tou nsǎmmarímú.

¹⁹ Kóò náké o tǝmbè ke dǎ: Niiténè kè n yó ndi tǝmmu.

Bá ò í n náké tímatí o dǎu Nabaadi.

²⁰ Kóò deke o sǎmmarímú kénkéri ditàri fùḍ, Dafiti nè o kǎbe kè bè kéri kòò wetiní, kóò bè conè.

²¹ Ke sǝ nDafiti náà nhomáà ke tú: Detetirè nde n sòò bàamè oniti yie nkó iwūḍ dikpáà mieke bá fǝmafè í nfetaà? Nh ò dǎò mèè sàà nhò me nni nyietí meyei.

²² Kè dè naa yóó wenté kóò niti kpaá bá omáà Nabaadi cǝtètè mieke ke fòu Kuyie nni mpoté medìè.

²³ Abikayeedi yàni dìi m̀ǹnni Dafiti k̀eçúténì meçãã nho sãmmarímú Ìnkè k̀eçdo Dafiti ìikè k̀eçnínkú k̀eçs̀nnó o ìikè,

²⁴ ke b̀eì nke d̀: N yìe mm̀i te meyei! N yìe, yóu mí nha kóo t̀nti k̀e n da b̀einnè, k̀énte n náànti.

²⁵ A bá ndake Nabaadi k̀peti, kuyèinkú nku, k̀éndoǹnè o ỳt̀iri tumè Nabaadi, o yuu í bo. N yìe mí nha kóo t̀nti n do í ỳe a t̀nnimè benitibè ti borè.

²⁶ Ti Yìe nKuyie mbomu k̀aa bo, ti Yìe nKuyie nyí yóu k̀aa k̀aa onitì ke p̀eite a dootitabè nè b̀èè kó dimàà d̀s a kó meyei nnè Nabaadi b̀e nwè nkunasáã k̀umàà.

²⁷ N yìe çouté yep̀arè n da t̀ni ỳe k̀e dí totí f̀s nnè a t̀mbè.

²⁸ N da báammu a n c̀iè n yei, n ỳemu ke d̀o nti Yìe nKuyie nyóó da duó ntikp̀ati f̀s nnè a c̀iètè ke ỳe a k̀pammè kuù k̀p̀anni nè mewetimmè. Òm̀ou í yóó ỳa a kó meyei nha fòmmu mum̀ou mieke.

²⁹ Kòò m̀ou itè ke da b̀eti ke bo da kuò, a Yìe nKuyie nyó nk̀ankému a fòmmu sáã k̀e mm̀u s̀ri ku borè, k̀edootóo medétimè a dootitabè fòmmu b̀e s̀s dootóo m̀èè botí ditári nè mutánt̀nditímù.

³⁰ K̀e ti Yìe nKuyie nda d̀òò dìi m̀ǹnni mesàà nkù ỳe nkù yóó da d̀òò m̀e, k̀aa di Isidayeeribe k̀p̀ati.

³¹ Kuyie mbáá yóu k̀e timati nda kóonnè a ỳemmè mieke, yoo d̀e nsó nha kuò òm̀ou ke bo p̀eite. N yìe, k̀e ti Yìe nKuyie nda d̀òò dìi yìe mesàà nha ỳe n k̀p̀eì.

³² K̀e Dafitii t̀ennè Abikayeedi ke d̀: Ti Yìe nKuyie nyIsidayeeribe t̀u nkù ỳet̀iri ndeu, kuù da ìnní k̀aa n conè.

³³ M múnke da d̀ummu nè mutómmú f̀s nwèè p̀etè meyèmmè sàamè ke m p̀eité n na nk̀uamè benitibè ke p̀eité!

³⁴ Ti Yìe nKuyie nyIsidayeeribe t̀u nkù bomu, kuù m bàà, k̀e n yí da d̀òò meyei. K̀aa do í k̀oteni meçãã nkè n co, diyìe na nyóó ỳenni kòò m̀ou í k̀p̀aa bá òm̀aa Nabaadi c̀iètè ke fòu.

³⁵ Kòò çouté Abikayeedi do p̀ani ỳeè p̀arè kóò náké ke d̀: Kò nke d̀e nnaati n k̀èemu a báammii ke ì çouté nè diwèl.

Nabaadi kumè k̀e Dafiti puoke Abikayeedi

³⁶ Abikayeedi t̀uòke dìi m̀ǹnni o c̀iètè k̀eçs̀s nNabaadi d̀òòri dibanni dieri mómm̀anni dikp̀aàtibanni. K̀e diwèl ò bo mediè nkòò ỳa menàà nke muó nhò í nhò náké timati.

³⁷ Kòò mbaa kòò naà mm̀anté dik̀unweñni kòò nè ò náké. Nabaadi k̀èè dìi m̀ǹnni de kó tináànti k̀e d̀eè ò k̀p̀eì mediè mbá ò í nna ke nampe.

³⁸ K̀e d̀e mm̀ake yewe tep̀iítè k̀e ti Yìe nKuyie nhò potè kòò kú.

³⁹ Dafiti k̀èè dìi m̀ǹnni Nabaadi kumè k̀eçanté Kuyie nke d̀: ti Yìe nKuyie n da sánti f̀s nwèè ti p̀ate mí nnè Nabaadi wèè do n sáã. F̀s nwèè m p̀eité k̀e n yí ò d̀òò meyei, f̀s̀ò duó nkòo yei ndo o yuu Ìnkè.

K̀e Dafitii deè k̀etó mbenitibè k̀e b̀e bo náké Abikayeedi ke d̀ ò d̀s kóò puoke.

⁴⁰ K̀e b̀eè tuòke o cie Kadimeedi kóò náké ke d̀: Dafiti weè ti t̀nni ke t̀u á k̀otoo kòò da puoke.

⁴¹ K̀e Abikayeedii nínkú k̀eçs̀nnó b̀e ìikè k̀e b̀e náké ke d̀: Mí nho kóo t̀nti n yiemmu ke bo naá nho daakú k̀énhou o t̀mbè naàçèi.

⁴² Kòò itè meçãã nkédeke o sãmmarímú kòò kó benitipotómbè b̀enùmmù ò cie. Menime k̀e Dafitii ò puoke.

⁴³ Ke s̀s nDafiti po Ainəammu Sisedeedi kou, b̀edé k̀e b̀eè naá nho pobè.

⁴⁴ Dafiti pokù ketiwè Mikaadi Sauri kóo sapàà, Saudi do ò duó mPaditi nwe Dakaisi bire Kadimmu kou.

26

Dafiti coommè kuce medérímè Sauri

¹ Menime k̀e Sifi eì k̀obe ke kote k̀éyà Sauri Kibea kóò náké ke d̀: Dafiti bo Akidaa t̀ari Ìnkè kubiriku také.

² K̀e Saurii báátí k̀eçeinè behããp̀ambè k̀peribè sik̀up̀isitaati (3000), k̀e b̀eè kote Sifi k̀p̀aa Dafiti wammù.

³ Ke bii báté Adidaa t̀ari Ìnkè kuce také. K̀e Dafiti mbo dikp̀aa k̀e k̀e Sauri k̀eróomè ke bo ò b̀eti,

⁴ k̀e Dafitii t̀s mbenitibè k̀e b̀eè paaté k̀ebanté Sauri k̀eróomè weti weti.

⁵ Kòò kote b̀e báté d̀e k̀epaaté Sauri nè Abunee Nee bire behããp̀ambè kóò kóti b̀e dou d̀e, k̀e Sauri dou de cuokè k̀e benitibè ò c̀ètè.

⁶ Aimmèdeki Itiibe boti kou nè Abikaii Dafiti tãũ Seduya bire Soabu nantè kè bè neinè Dafiti kòo bè beke ke dò: Di mieke we mbo n neinè kè tí kote Sauri kari? Kè Abikaii dò: M bo da neinè kè tí kote.

⁷ Kè bèe nei kékote Sauri kari keyènkè kè Sauri duó de cuokè, kòo kpänni cúókè o yuu také Abunee nè ditñni kè bè duó koò fité.

⁸ Kè Abikaii náké Dafiti ke dò: Kuyie nkuu da duó nyie nha dootitòu yóu kè n kote kétúóté o kpänni kóó tã kédannenè ketenke kuce memáà sànnèmu m báá yíe mēdérímè.

⁹ Kè Dafiti dò: Yóu we, báá ò kùò, ti Yiè nKuyie nyi yóó yóu wèè kùò okpààti kù tãátè wè.

¹⁰ N da náámmu ti Yiè nKuyie mbomu, kuú yē o mōnni ò yóó kúmu, o kōmu yoo wèe kú dikpänni mari mieke.

¹¹ Ti Yiè nKuyie mbáá yóu kè n kuú okpààti kù tãátè wè, yóu kè tí túóté o kpänni dii cúókè o yuu také nè menie nkó didènni dii duó o také demáà kéíté.

¹² Kè Dafitii túóté Sauri kpänni o yuu také nè menie ñdènni kéíténè, òmòu í nhènte, òmòu í mbè yà, òmòu í ndake dèè dōdri. Ti Yiè nKuyie nkuu do bè bonté munāndammú cēémù.

¹³ Kè Dafitii ité kēsénté kubiriku kédeke kēncómú ditari ñnké mēdétimè,

¹⁴ kēpīéké Sauri tñni bíéké kényú Abunee Nee bire. Kè Abunee ò tēñné ke dò: Weninwe wèè wékí memme ke kōonnè okpààti?

¹⁵ Kè Dafitii o tēñné ke dò: Dè í do nfóó tu onitidòòà? Isidayeeribe mieke we nda dōnnè? Dè yíme kàa í baa a yiè nhokpààti mesàà? Òmòu wèè kōtení ke bo ò kùò.

¹⁶ A dōò dè í wenni, ti Yiè nKuyie mbomu di dō nkékúmu dimou di í baa mèè kpéí mmesàà ndi yiè nhokpààti ti Yiè nKuyie ntāátè wè. Wénté okpààti yuu také o kpänni nè o dénni dè bore?

¹⁷ Kè Saurii banté Dafiti tammè ke dò: Fóó n náánáà? Kè Dafiti dò: Míne okpààti.

¹⁸ Kòo béi nke dò: Okpààti, dè yíme kàa m bèti? N da cààrè ba?

¹⁹ Okpààti n da báámmu kénaté n dó ké da náké tí. Kè ti Yiè nKuyie nkuu yē nha nni m beti kuú cōuté m pänni kébónkunnè ku mieke, kè benitibè me nni mbe ti Yiè nKuyie mbè cōó. Bè m bétimè yie ndiheí ti Yiè nKuyie nduó ndi ku kobe, ke bo duó nyè n fié yebokè.

²⁰ N yí dó kékú dikpáà kéndétirinè n Yiè nKuyie. Okpààti dè dōmmè kàa m bèti opaawaò nhó mbetimè tenahéítè yetārè ñnké mí nfenacékófè.

²¹ Kè Sauri dò: Wēténí m bire n ténke í yóó da dōò meyei, a mè nni ncoommè ke nyènkè. N dōò ke dō nwèè yèmmè í naati wènwè. N yetému mediè.

²² Kè Dafiti dò: Okpààti nte a kpänni díe, a tōmbè kóó mōu bo na kékōtení ké di túóté.

²³ Ti Yiè nKuyie nyietí bá wè o dōdriimè nè o sàà. Ti Yiè nKuyie nda ānnému n nòutè mieke yie kè n yete m bo da daámmè tenòutè ke yé ti Yiè nKuyie nkuu da tãátémè.

²⁴ N wēténí mèè boti a fōmmu dēmarè dièrè, ti Yiè nKuyie mme nwénté n kōmu ké nni ndeeri nè meyei memòu.

²⁵ Kè Saurii béi nke dò: Kuyie nda dōò mesàà m bire Dafiti kàa dōò dè dèe yie. Ò béi memme kédeè kè Dafiti sōtè o ce, kè Sauri kò nho cētè.

27

Dafiti cokémè ke kòte Fidisitēbe cie

¹ Kè Dafiti ntoti o yèmmè ke tú bá nè dii yiè Sauri yó n nintemu, n yí mōke m bo yíme kè n yí cokému ke kote Fidisitēbe cie koò yenténè, kòò n yóu mubètímù Isidayeeribe tenké.

² Memme kè Dafitii ité nè o kobe sikousikuò (600) kékote Maaki bire Akiisi Kati kpààti borè.

³ Ke bií báté kēmmo Kati Akiisi borè bá wè nè o cētè kobe, Dafiti nè o pobè bedé Ainnōammu Sisedeedi ei kou nè Abikayeedi Nabaadi Kadimeedi kou wèè ku o pokú.

⁴ Kè Saurii keè Dafiti bo mè Kati kényóu, ò ténke í nhò bèti.

⁵ Diyiè mari kè Dafitii náké Akiisi ke dò: Okpààti kàa yiemmu ke n cōuté m pā ketenke teheitè matè kè nni mbo, ba nte kè ti bo nwè nke bo dikpààtiheí mieke.

⁶ Dè kó diyiè kè Akiisii ò duó nSikidaa ei. Dèè te kè de kó diheí naá nSudaa kpààtibè kperi nè yienni.

⁷ Kè Dafiti mbo Fidisitēbe tenké ke dò dibenni dimáà nè betààbè bèndà.

⁸ Ke bo Sikidaa ke dokùnè bèè do bo de kó ketenke, kēpōnte Kesuriibe nè Kidisiibe yoo Amadesiibe bèè do dè bo nè dimōnni Suudi bíéké ke bií tuakenè Esibiti ei.

⁹ Kè Dafiti nkòu benitibè bemòu, benitidaabè nè benitipòbè bá ò í nsúò nhòmòu kéheí iwūš sámpáí nè idieyi, sámmarimúbè nè yoyóbè nè tiyáati. Kòo konní wèe kote Akiisi borè.

¹⁰ Kè Akiisi ò beke ke yí a pōnte òmbe yíe? Ò dò: Sudaa ei kubakú yóu, kòo me ndó ò dò: Yedamēdiibe yoo ò dò: Keniibe ei kubakú yóu.

¹¹ Dafiti do šš í nkonnènni Kati òmòu ofòuwè, onitidòu yoo onitipòkù bè yàà bo náké Akiisi timati ke dò: Nte Dafiti dōòmè. Dafiti borime do me ndò nhò bo dii mōnni Fidisitēbe tenké.

¹² Kè Akiisi nhò tá mediè nkéntú nè o yèmmè mieke Dafiti kòbe Isidayeribe ténke bá nhò dò, ò bo ntú o kóo tñnti sáá.

28

¹ Diyiè mari kè Fidisitèbe wènnè diháàpòntínni dimàà ke bo dokénè Isidayeribe, kè Akiisii náké Dafiti ke dò: Fó nnè a kòbe di bo n neinè mudòò.

² Kè Dafiti dò: Okpààti n yiemmu, a mómmuo nha bo ya m bo dòò dè. Kè Akiisi dò: Dè wenni fòò yó ntú n kóo bàri sáá.

Sauri yumè onitipòkù wèè bouri kunùbokù

³ Dè do sá nSammuyeri kumu, kè Isidayeribe bémou kàri o kũũ nke dèè koò kũnné Damaa. Kè Saurii kuò bèè bouri tinùbooti Isidayeribe mieke.

⁴ Diyiè mari kè Fidisitèbe tí mbèháàpòntínni kébáté Sunemmu, kè Saurii tíi nho kòbe kè bèè kari Kidiboa.

⁵ Kè Saurii yà Fidisitèbe ààpòntínni kè kufōwáa nhò auté kòo kōmbùòti nduò.

⁶ Kòo beé nti Yiè nKuyie, kù me nyí nhò tēhñé bá nè tidəuñti mieke yoo bá nè idíífti kó mubəmmù yoo kùu duó nkè ku pāānāānti náāntò mōu ò béinnè.

⁷ Kè Saurii náké o āāpòmbè ke dò: Wáānnènni onitipòkù wèè bouri kunùbokù kè n kote kòò m pāá. Kè bèè ò náké ke dò: Ōmōu bo Ā-Ndoo.

⁸ Kè Saurii ceete tiyāāti kēneinè o tāmbe bèdébè, kè bèè kote Ā-Ndoo, kétuokoo keyènkè kòo náké onitipòkù ke dò: N dó a n yú ocñi mōu nwe kè nh ò beke timati, kè n da náké ke yí a yú wè, a we nyú.

⁹ Kòo nitipòkù ò tēhñé ke dò: A yému a mómmuo nSauri kùomè banitibè bèè yu beciribè Isidayeribe tenké mieke, yáa a dó ké n dímmu ké n kuò?

¹⁰ Kè Saurii ò tēhñé ke dò: Ti Yiè nKuyie mbomu, mfi béi nke tú a bá nyèkù timati.

¹¹ Kòo nitipòkù dò: N dò nké da yú we? Kòò dò: Á n yú Sammuyeri.

¹² Onitipòkù yāni dii mānni Sammuyeri kékuónko ke dò: Dè yíme kàa n souté? Fí nSauri.

¹³ Kè Sauri dò: Bá nyèkù, fí ncénke n náké a yà mù. Kòò dò: N yà kukúkéyāntikù makù nku kè kù yènni ketenké mieke.

¹⁴ Kè Sauri dò: Ō dōmmè? Kòo nitipòkù dò: N yà odakóti nwe kòò dáati kuyaabòrikù.

Kè Saurii banté Sammuyeri nwe mè, kéninkú kēsinnō o ìlkè.

¹⁵ Kè Sammuyeri náké Sauri ke dò: A n kōōnnè ba nkéfi, ke duó nkè bè n yuní? Kè Sauri dò: Dè n dimu mediè, Fidisitèbe bèè ñ do mudòò, kè Kuyie nni ndèténè, kù í duó nkè ku pāānāānti náāntò kóo mōu bo m béinnè yoo kù m béinnè tidəuñti, kè n né da yūni kàa bo n náké n dò nkédòòmè.

¹⁶ Kè Sammuyeri dò: A né m bekù ke yē mba, kè nsà kè ti Yiè nKuyie nda bütinnè ke naá nha dootitòu.

¹⁷ Ti Yiè nKuyie ndòò kù sòò n náké ti nti, kè n da náké ke tú kù cəuté tikpàti a borè ke duó nDafiti.

¹⁸ A í yie nkù yē mmù ke bo kuò Amadesiibe bémou, deè te kè ti Yiè nKuyie nda dòò memme yie.

¹⁹ Fó nnè a nitibè di bo Fidisitèbe nou mieke nke, nanke fí nnè a bí di bo konní m borè kudənkù, kè Fidisitèbe na Isidayeribe kó diháàpòntínni.

²⁰ Sauri kèè tii náānti kè kufōwáa nhò auté kòò do. Ō ténke do í məkè muwērimú ke yé ò do tūūmmè ke yàa yiénnè ò í di mūmamū.

²¹ Kòo nitipòkùu kətení o borè kéyà kufōwáa nhò autémè kòò náké ke dò: Mí nha kóo tñnti n yiemmu ke cinne m buu ke dòò a m beke ti.

²² Múnke kénté mí nha kóo tñnti n dó ke da náké ti, yóu kè n da waānni mudii sámpó kàa di képéte muwērimú kéna kékété kuce.

²³ Kè Saurii yete ke dò ò báa di, o tāmbe nè onitipòkù kè bèè yetoo, kòo mbo kéyie nkéité ketenké kékari dikàri ìnkè.

²⁴ Kòo nitipòkùu coké mecāā nkékuo dinaadabii ò do dùnne di kéwáa mmuyuo nkéānte kékake yekātindá,

²⁵ kéduó nSauri nè o tāmbe kè bèè cááké kédeè, kékò nde kó keyènkè.

29

Fidisitèbe bètimè Dafiti

¹ Kè Fidisitèbe tí mbèháàpòmbè bémou kénkari Afeki kè Sauri kàri Sisedeedi ke tókénè tebinte.

² Kè Fidisitèèbe kpààtibè mabè ni yetirè sikoupi kpeye kè betòbè ni sikou kpeye. Dafiti nè o kòbe bèè cienko okpàati Akiisi kè bè tūnni.

³ Kè Fidisitèèbe āpòmbèe beke ke dò: Ebedeebe bie nkpeti dòmmè? Kè Akiisii bè tēnné ke dò: Dafiti nwe Isidayeeribe kpàati Sauri kóo tōnti, nè ti bomè yebie mbo ntùòke yèdèè, m me nyi yà meyei mmamè ò dòò mè.

⁴ Kè Fidisitèèbe āpòmbè iwēi yembè miekee peike Akiisi kè bè dò: Beti de kóo niti kòò kote kémbo a ò duò ndii èi mieke, ò báa ti neiné dikpànni, ò yàà bo kónté kénaá nti dootitòu. Ó yóó yíme nè o yiè nkè bèe wete kénarike? Dè í tū ò kùò dii mōnni ndi ti kó benitibàà?

⁵ Di báa yè nweè Dafiti nwemè benitipòbè sòò cēētēmè kéndiè nke au ke tū:

Sauri kùò sikoupi,
kè Dafiti kùò sikoupi.

⁶ Kè Akiisii yú Dafiti ke dò: Ti Yiè nKuyie mbomu, a dōrīmè meè siè kè n da pēnsiri ke dō a na nni nneiné dikpànni ke yé nè a tūòkeni dii yiè m borè m mu nyi yà a kó meyei mmamè. Fidisitèèbe kpààtitūmbè me nyi da dō.

⁷ Nè de kpéi nkò nkè dè nnaati, kàa báa í mbe mieke.

⁸ Kè Dafitii ò beke ke dò: N cāke ba okpàati? Nè n kōtenimè a borè nda dòò ba? Dèè te kàa tu m báa da neiné kè tí kote kékpannè a dootitòbè.

⁹ Kè Akiisi dò: N yému ke dō nha í cāke demarè, mí nkpeí nha dō nKuyie ntōnni ndi kè n da dō. Fidisitèèbe kpààtitūmbè beè yete ke tū a báa bè neiné dikpànni.

¹⁰ Nanke dikūnweñni sèi dí báati fō nnè a kòbe bèè da cienni, kè diyie yēnni dí kété.

¹¹ Kè Dafitii báati dikūnweñni sèi nè o kòbe kékété kénkūnti Fidisitèèbe èi, kè Fidisitèèbe bie kōri Sisedeedi.

30

Dafiti dokénèmè Amadesiibe

¹ Diyie tāānni yiè Dafiti nè o kòbe kè bèe tuokoo Sikidaa Sudaa tempē ndiyie yièni kèè bíékè, kénsó nhAmadesiibe bè do ke pònte dihei ke déité ke cóu,

² ke pīrímú benitipòbè nè ibi nè bèè tū bèè mòke be kperè nè bèè tu becribè bè do í kuó nhòmòu mesémmè bè do bè pīrímú máa ndi kēpēténè.

³ Dafiti nè o kòbe kè bè ntùòkoo ke sō mbè pònte dihei ke pīrímú be pobè nè be bí initidaa nè initipòi.

⁴ Dafiti nè o kòbe kè bèe tiitè didabōnni kénkuò nkécīrime.

⁵ Bè múnke do pīrínemu Dafiti pobè bedé Ainōammu Sisedeedi kou nè Abikayeedi Nabaadi Kadimeedi kou kóo kúpokù.

⁶ Kè Dafiti kòbe bè pīrímú bèè kó ibi initidaa nè initipòi kè be miekee ò peike, kè bè ndó kóò bústí yetárè kékua, kóo kōmbùditi nduò mediè nkè ti Yiè nKuyie nhò duò ndikōmbùò.

⁷ Kóo náké ikuó niuti Abiataa Aimmeedeki bire ke dò: Tóni ikuó nenti bè òò beénnè ti Kuyie.

Kè Abiataa ti nhò duó.

⁸ Kè Dafitii beé nti Yiè nKuyie nke dò: Kuyie nkè n tūnne de kó benitibè bèè me nti pònte m bè nintaa? Kè ti Yiè nKuyie ndò: Tūnne be kàa yóò bè nintemu kédèetè a kòbe.

⁹ Kè Dafitii pí nkuce nè o kòbe sikousikuò (600) kétuòke kukó mBesò.

¹⁰ Kè benitibè sikousidé (200) òu ke í na ke bo sénté kukó kè nkpaá kè Dafitii sòoté nè besōmbe sikousinàà (400).

¹¹ Kè behāpòmbèe yà Esibiti kóo dapàà mmòu dikpáà mieke, kóò tóni Dafiti borè, kè bèe ò duó mpèè nè finyi kó yebe nè menie

¹² nè finyi kó yebe kperè siyòò sidési, kòo cááké kényà kēpēté muwērímú. Ó do í di demarè iyie nyitāati, deyennè dētāati.

¹³ Kè Dafitii ò beke ke dò: A tū ònkubotí kou? A bonni de? Kòò dò: N tū Esibiti kou nwe, Amadesiibe botí kou mòu kó kudaakù, ke muòke kòò n dootóo, dè mòke yie nyewè yetāati.

¹⁴ Tíi sòò pònte Sudaa tempē ndiyie yièni kèè bíékè Kedetiibe nè Kadebu botí kòbe kécóu nSikidaa kó dihei.

¹⁵ Kè Dafiti dò: A bo yie nkè n niitè de kó benitibè boràà?

Kè de kóo niti ò tēnné ke dò: Kàa béi nke yu Kuyie nyètiri ke yi a í yó n kuò, a me mbá n duó n yiè, n da niitè be borè.

Dafiti kòmè Amadesiibe

¹⁶ Memme kè weè niti niitè Dafiti Amadesiibe borè kè bè ntuaokoo ke sō mbè pitè de kó kutempē nkumòu mieke ke ànnè dibanni nè bè éini dè Fidisitèèbe cie nè Sudaa cie ke yo nke yò.

¹⁷ Kè Dafitii bè potè weti weti kè bè autè de kó diyie kēntò kētuoekenè diwentiri teri kó kuyuoku, òmòu í nna ke cootè kè dè í tū bedapambè bèè do dèke yòyòbè kécoké.

18 Kè Dafitii fiete Amadesiibe do éí dè kó dimàà kéfietenè o pobè bedé.

19 Bè í mmònté be kòò mǎù, íbì nè bekótíbè, inítidabí nè inítipobí, bè mu ndo í nampe bè éí dè kó dèmarè. Kè Dafitii dè toní demǎu.

20 Kè Dafiti tǎmbèe kraakenè Amadesiibe kó iwǔò iyòonyi nè idieyi ké nyi cemmù ke tú: Nte Dafiti éí dè.

21 Kè Dafitii wète o kǎbe sikǎusidé (400) bèè do òu ke kraá kukó mBesòò borè, kè bèe kǎtení kóò co nè o kǎbe bèè do ò neínè, kè Dafitii tǎónko ké bè òu.

22 Kè behǎǎpǎmbè bèè do ò neínè be mieke kè benitiyonkubè nè itookperi yembè kè bè dǎ: Bè do í mè nti neínèmè ti báá bè pǎ ti éíní dè kó dèmarè, tí bè duò mbè pobè nè be bí mǎá kè bèe íté.

23 Kè Dafiti dǎ: N kǎbe báá dǎònè memme ti Yiè nKuyie nti duò ndè, kuù ti kǎnké ke ti deeténè ti dootitǎbè bèè pǎnte Sikidaa.

24 Òmǎù í yóó yie ndi kpeti.

Wèè kǎte dikpǎnni nè wèè báa tinenti

bè yóó bè totí kè dè mmǎmu,

bè yóó wǎnné kǎtotímu.

25 Nè de yiè ndi Dafiti duómme de kó ikuó Isidayeriibe kè ì kraá bo nè yiénní.

26 Kè bèe konní Sikidaa kè Dafitii deite bè éí dè be dootitǎbè cie kǎpǎ o népobè Sudaa botí kó bekótíbè ke dǎ: Ntonè ti deite ti éí dèè mieke nke ke di pǎ.

27 Kòo pǎnè Betèdí éí kó bekótíbè nè Damǎti éí kǎbe bèè bo Nèkefu tempè nnè Yatiidi éí kǎbe.

28 Nè Adoee éí kǎbe nè Sifemǎti éí kǎbe nè Esitimǎo éí kǎbe,

29 nè Dakadii éí kǎbe nè Yedamediiibe nè Keniibe,

30 nè Odimaa éí kǎbe nè Bǎo-Asǎǎ éí kǎbe nè Ataki éí kǎbe,

31 kǎpǎ Eburnòò éí kǎbe kǎpǎmmúnè yehékè yemǎu kǎbe bè do kètè yèè mieke.

31

Bè kǎòmè Sauri

1 Kè Fidisitèèbe do Isidayeriibe mudoò Kidiboa tǎri kè bèe coké, kè bèe kuò besǔkùbè.

2 Kè Fidisitèèbe fènné Sauri kéna, kékuò o bí Sonnatǎa nè Abinnadabu nè Madikisua.

3 Memème kè betǎntǎùbèe yǎ Sauri kè mudoò fuute kè bèe ò kǎùte.

4 Kòo náké wèè tǎ o kpǎrinenti ke dǎ: Túóté a kpǎnni ké n kuò, n yí dǎ Fidisitèèbe itayéi yembè n kuò ké nni ndaú.

Wèè tǎ o kpǎrinenti kòo yǎte kéyete, kè Saurii túóté o kpǎnni kǎfíí nkédo di ínkè.

5 Wèè tǎ o kpǎrinenti ò yǎ dii mǎnni o yiè nkúmè, ke fíí nho kó dikpǎnni kédo di ínkè ke múnke kú.

6 Memème kè Sauri nè o bí itǎáti nè wèè tǎu o kpǎrinenti nè o ǎǎpǎmbè bè kumè bemǎu diyie òimǎá.

7 Isidayeriibe bèè kó dimàà bo kubiriku kè bèe yǎ Isidayeriibe ǎǎpǎmbè cokémè kè mudoò kǎnnè Sauri nè o bí, kǎité kécoké kéyóu be eké, kè Fidisitèèbe kǎtení kǎkari.

8 Kè dèe wenté kè Fidisitèèbe kǎtení ke bo fie becírìbè kéyǎ Sauri nè o bí itǎáti kè bè ku ke duò Kidiboa tǎri ínkè.

9 Kè bèe kéété Sauri yuu kǎtúóté o kpǎrinenti kǎfiténè be eké yemǎu nè be boké kó yetuo mieke ke náante bè bè namè.

10 De kó difǎnkúò kédǎú nho kpǎrinenti be bǎò bè tu di Asitaditee kó ditou mieke, kǎtúóté Sauri kédanne Beti-Seǎ kó kuduotí kébaaké.

11 Kè Yabesi nè Kadaadi éí kǎbe ke Fidisitèèbe dǎò dè Sauri.

12 Kè benitidaabè yekǎmbò yembèe íté kǎpǎ nkuce kényié nke kǎrí keyènkè kamǎu kǎtuǎke Beti-Seǎ kébaaté Sauri nè o bí kǎkǎnnè Yabesi kè bè cǎu,

13 kǎkouté be kǎù kǎkǎnné mutie mamù yuu bè tu mù Esedi Yabesi éí mieke, kéboú dinùù yewe yèyiekè.

Sammuyɛeri pátírí didéři Di mpátírí tɔ̀ tìi náàntì

Bè yu de kó dipátírí ke tú Sammuyɛeri pátírí déři ndi, ke yé ye náàntì tǔmmè titòbè mbe nè diketiri kpeti, ke náá nDafiti do tòmè tikpàti. Ò do tùmè Sudaa kòbe kóo kpààti. De kó difɔ̀nkúò kèbaatè Isidayɛeribe bəmou be wuo ntepiítè nè idéi.

Sammuyɛeri pátírí déři dii ti náá nDafiti dokénèmè o dootitòbè o cǐtè kòbe nè ditowaà kòbe, kè dè bo yie nkòo fíi nho kpàti kédéúkúnne o kpàatiyuu. De kó dipátírí dii ti náá nDafiti do tùmè oniti wèè tá Kuyie, wèè do na kényúò mbenitibè yèmmè o ìnkè kè bè nhò dɔ̀. Dii pátírí ti náá nDafiti do tùmè okpààti dièwè ke kpeñni. Di me mmúnke í yóu di bo nákémmè mɛyei nhò dǔòmè.

Kuyie ndo pənsiri Dafiti dèè ìnkè deè tu ò do bantémè o caàrimè kéməo Kuyie mmecǐmmè. Kè Isidayɛeribe bəmou pənsiri Dafiti dǔò dè nè ò bè deeténèmè be dootitòbè do bè fǐũnko dii mǔnni.

Kuyie nné do ò dǔunnèmu dinùù ke dò o kó kunaàmùnkù mièke okpàati í yóo pàà o kó difɔ̀nkúò.

Kuyie ntǔnni Odeetiwè Yesu o kó kunaàmùnkù mièke nke, deè te metaummè pàmmè kó dipátírí mièke kupíkù makù kè bè yu Yesu ke tú: Dafiti kó debiré (Matie mukàmmù 20:29-34, 21:9).

Di mpátírí náàntì dúo ke dǔommè

1. Kétúóté Saudi kǔũ nkétuàkenè Dafiti kpàti kó diketiri 1-4
2. Bè pǔrímè Dafiti tikpàti kòo bo mbaké Isidayɛeri bəmou, kéntò kétuàkenè Abusadəmmu yetemè o kpeti 5-14
3. Abusadəmmu yetemè Dafiti kpeti kéntò kétuàke bè kaàmmè Isidayɛeribe 15-24

Dafiti kèèmmè Sauri kǔũ

¹ Dafiti do pənte Amadesiibe kékonní Sikidaa ke sǔ nSauri kumu, kòo báté kèmməke yewe yèdèè.

² Ditáánni yìè kòo dapàà mməu tuàkení ke bonní Sauri àpə̀nkarí kòo yàati kèri kòo pǔ nho yuu mutáá, kétuàkení Dafiti boré kénínkú késínnó o ìlkè.

³ Kè Dafiti ò beke ke dǔ: A bonní de? Kòò dǔ: N cokéní Isidayɛeribe àpə̀nkarí ndi.

⁴ Kè Dafiti dǔ: N náké dè dǔnnímè de bíékè. Kòò dǔ: Isidayɛeribe kó behààpə̀mbè cokému kè bè kùò besǔkùbè, ke kùònè Sauri nè o biré Sonnatáa.

⁵ Kè Dafiti dǔ: A yǐme ke yé Sauri nè o biré Sonnatáa bè kumè?

⁶ Kè de kóo dapàà ndǔ: Dè do sǔ m bo Kidiboa tǎri ndi, kè Saurii ìkú o kpànni ìnkè kòo dootitòbè ò cǐtè ke deke sikpàrisèi nè sisèi.

⁷ Kòo wǐtè ké n yà, ké n yú kè n dǔ: Okpàati, nte mí!

⁸ Kòo m beke n tú wè, kè nh ò náké ke dǔ: N tú Amadesii nwe.

⁹ Kòò dǔ n kətooo kóò kùò ke yé kuyonku do ò autémè kòo wemmu né kpaá.

¹⁰ Kè nní nwúò nhò yǐkernè ke í yóo foute kékətooo kóò kùò kétúóté dikpàati pìi nè o neite ke dè nda tǔni fǐ n yìè.

¹¹ Kè Dafiti kètè o yàati kòo kòbe múnke kèri be kpeti.

¹² Kè bè nkuò mmukǔũ ndikúnweñni nè kuyuokoo ke bou dinùù Sauri nè o biré Sonnatáa kpéi nnè Isidayɛeribe bəmou, ti Yìè nKuyie nkó bəniti bè bè ku dikpànni mièke be kpéi.

¹³ Kè Dafiti beke de kóo dapàà nke dǔ: A tú we? Kòò dǔ: N cice tú Amadesii nwe ke konní diè ndi nhei mièke ke m peitè.

¹⁴ Kè Dafiti dǔ: Bá a né í yəte a bo kuəmè okpàati Kuyie ntáatè wèà?

¹⁵ Kè Dafiti yú o tǔmbè kóò mǔu ke dǔ: A báá ò yóu, kuə we!

Kòo tǔnti poté Amadesiibe botí kou wenwe kékúo.

¹⁶ Kè Dafiti bíi nke dǔ: A kùò amáa ndi ke yé fǐò bémè nè a nùù ke tú fǐò kùò okpàati ti Yìè nKuyie ntáatè wè.

Dafiti kuəmmè Saudi kǔũ

¹⁷ Kè Dafiti dentè Sauri nè o biré Sonnatáa be kǔũ nkó feyènfè,

¹⁸ kéduò nkè bèè fè benke Sudaa èi kòbe. Bè fè ntú Mutámmù kó feyènfè kè fè wàri Owenniwe* pátírí mièke. Fèè tu:

* **1:18 Owenniwe pátírí:** Wénté Sosuwe 10:13 nè bè wénkúnne ti deborè.

19 Isidayeeribe yé dè dõmmè kè di kó sinitidabíí ku ditári ìnkè?
Ba nte kè bekpàritiebe ye'yètè dieyè yembè dúó sitáá ìnkè?

20 Di báá yie nkè Kati eì kòbɛe keè ti!
Di báá yie nkè tì yèè Asikanoo kó ice mieke
Fidisitèèbe kó besapàmbè yàà bo tì banté kè diwèlì bè auté.
Itayéi yembè kó besapàmbè yàà bo nti nyànkunè.

21 Fetaafè ténke báá dúóté Kidiboa tãri,
dì ténke báá mantè
depaà ndèè bo di pèri dè ténke báá peité.
Bè de nsáũ bekpàrinuombè diebè dèpiti.

22 Sauri kó tidapiti nè o siè dè do ɔ̄ ɔ̄ í ndò nkéwaare mekùò.
Dè do ɔ̄ mpùò nho dootitabè yíi mme nè be kùò nhàri àri.
Sonnatã tãmmù múnke do í mòke botire bitì bitì.
Sauri kó disie do ɔ̄ ɔ̄ í nkonnì dekperè bitì bitì!

23 Sauri nè Sonnatã bè do naatimu ke dó betòbè,
kèntau be fõmmu mieke nè be kũũ mmiekoo,
ke toñni ke dò nyicírí,
kè be kòmbò deu yeçiricirè kpeye dõmmè.

24 Isidayeeribe kó benitipòbè kòmmùnè Sauri kpéí,
Wèè do di daati tiyaawùòtì mupàakònkperimù kpeti
ke caati mesoo nkó tisàti timou botì di yàati ìnkè.

25 Dè yíme kè bekpàritiebe ku mudoò mieke?
Ba nte kè Sonnatã ku ditári ìnkè?

26 N tebite Sonnatã n kèè a kũũ nkè n yèmmè cààrè mme diè mme,
m mènke do da dõmu.
N do da dó kè dè pèètámu m bo ndómè onitipòkù.

27 Ba nte kè be kpàritiebe ku?
Ba nte kè bekpàritiebe nenti me nyeinko dikpáà?

2

Sudaa kòbe pírímè Dafiti tikpàti Ebunoo

1 Memme kè Dafitii beé nti Yìè nKuyie nke dò: N dò nkékote Sudaa kòbe ekè kó dimaràà? Kè ti Yìè nKuyie ndò: Èè. Kòò dò: ʒndi? Kè kù dò: Ebunoo.

2 Kè Dafitii neinè o pobè be dè Ainaoammu Sisedeedi eì kou nè Abikayeedi Nabaadi Kadimeedi eì kou do po wè ke kù, kòò ò tùóté.

3 Dafiti kòbe nè be cèí kòbe kè bè múnke ò neinè kè bèe kote kè mbo Ebunoo eì nè yèè di tókèné.

4 Kè Sudaa kòbe ke kotoo Ebunoo ké pī nDafiti tikpàti kóò cóu mmekùò nkòò bo mbè baké.

Kè bèe náké Yabesi Kadasi tenkè kòbe sòò kũnnémè Sauri.

5 Kòò t̄ nkè bèe bè náké ke dò: Ti Yìè nKuyie ndi dòò mesàà ndí kũnnè mèè kpéí nhokpàati Sauri ke benke di ò dómè.

6 Ti Yìè nKuyie ndí yietí mesàà ndi dòò mè, m mómumu m múnke yóó mè ndi dòomu, di mè dòò mèè botì.

7 Di mmònni yáukũnne di kãnti, ntúnè ye kòmbò yembè, okpàati Sauri kumu, mí nwe Sudaa naàmunkù kòbe cóummè mekùò ke m pí ntikpàti kè m bo mbè baké.

Bè pírímè Isiboseti tikpàti

8 Diyè mari kè Nèe bire Abunee Sauri àãpàmbè kóò kótii to Sauri bire Isiboseti kékotenè Maanaammu,

9 kóò pí ntikpàti kòò bo mbaké Kadaadi nè Asee nè Sisedeedi nè Efadaimmu nè Bensamee Isidayeeribe tenkè kemou.

10 Isiboseti do mòke yebie nsipisínàà ndi ke di tikpàti, kémbaké Isidayeeribe ke dò yebie nyédéé. Sudaa kó kunaàmunkù kòbe bèè máá do tũ nDafiti.

11 Dafiti do baké Sudaa kòbe máá ndi ke bo Ebunoo ke dò yebie nyèyiekè nè betààbè bèkùò.

Sudaa kòbe nè Isidayeeribe bè kpammè Kabaã

¹² Nee bire Abunee nê Sauri bire Isiboseti ããpãmbê bèè ò bàà kè bèè íté Maanaimmu kénwetí Kabaãõ.

¹³ Kê Seduya bire Soabu nê Dafiti ããpãmbê bèè ò bàà kè bèè múnke pî nkuce kè de kó yefîrêe máá Kabaãõ binku kébátê bie ku mpíkú betòbê kutèkú.

¹⁴ Kê Abunee náke Soabu ke dâ: Yóu kè behããpãmbêe yáákê betòbê bèdébê débê ti ìikê. Kê Soabu dâ: Dê wenni, bée kpa.

¹⁵ Kê behããpãmbêe íté kécómmú kè bèè kaa mBensamee naámunkú kou Isiboseti kòbe kè bè mbo tepíítê nê bèdébê, kè Dafiti kòbe mbo tepíítê nê bèdébê.

¹⁶ Kê behããpãmbêe pî mbetòbê, bá wê kòo kütü o népo píku disie, kè bèe duó bemou dimànni dimáá mieke kè bèe yú debore ke dâ Kabaãõ (dèè tu Yese kó dikpáá).

¹⁷ Kê mudoò bintê de yiè kè Dafiti kó behããpãmbêe na Abunee kòbe.

¹⁸ Kê Seduya bí itããti de kókê Soabu nê Abíkaii nê Asayeedi. Asayeedi do cãã muceé mmu ke dâ ntehontê.

¹⁹ Kòo beti Abunee kóò fènné fènfê.

²⁰ Kê Abunee wèète kóò beke ke dâ: Asayeedi fí nweà? Kòò dâ: Èè, mí nwe.

²¹ Kê Abunee ò náke ke dâ: Wèète a bakú yóu yoo kucãnku kèbeti behããpãmbê kóò mòu kéfiete o nenti.

Asayeedi me nyí nyie nke yóu ò bo nhò bètimê.

²² Kê Abunee yí ke dâ: Asayeedi bá nni mbeti, báá duó nkè n da kuò bá nê a kóo kóti Soabu ti nuò mbáá máá.

²³ Asayeedi me nyí nyie nke bo ò yóu mubètímù. Memme kè Abunee ò tá dikpãnni o pouti kè dii yèroo o fñkúò kóo do kékú. Bèè kó dimáá kerini kè bè ncommu ò duó dè.

²⁴ Soabu nê Abíkaii kè bè me ntó fènné Abunee fènfê. Kê diyie nyóò ta kè bè beriné Kibea Amma Kiyaa donfúò kuce kùu yièné Kabaãõ kpáá bíékê ku borè.

²⁵ Kê Abunee Bensamee botí kou ããpãmbê nhò kèrí ditãri ìnkê.

²⁶ Kê Abunee yú Soabu ke dâ: Ti yó nsókê ke kòumu titòbê nê yeseà? A í yé ke dâ ndè bo ti dentenè meysiinaà? A baà ba? Náke a nitibè kè bèe yóu bè bo nkòumè be tebií.

²⁷ Kê Soabu dâ: Kuyie mbomu, kàa do í béi n kòbe na nsókê ke di betímu bá wè o tebite nê nankoo dikünwerini.

²⁸ Kê Soabuu eé ditãteheù kòo ããpãmbêe künne bè bo mbetímê Isidayeribe kè dikpãnni deè.

²⁹ Abunee nê o kòbe kè bè nyié nke kéri keyènkè kemou Sudité kó kubiriku, késénté kukó nképèèté Bitinoo kétuake Maanaimmu.

³⁰ Soabu yóu dii mōnni ò bo mbetímê Abunee kítí nho ããpãmbê kémónté Dafiti kó behããpãmbê mieke tepíítê nê bèwei kiyéíñê Asayeedi.

³¹ Kê Dafiti kó behããpãmbê me nkú Bensamee botí kó behããpãmbê nê Abunee kòbe sikousitããti nê sipísikuò (360).

³² Kê bèe túóté Asayeedi kènto ke bíi künne o cice fōti Betideammu. Soabu nê o kòbe kè bèe sooté kényié nke kéri kétuokoo Ebunoo kukünwentóo kè diyie yètiní.

3

¹ Memme kè dikpãnni mbo Sauri kòbe nê Dafiti kòbe cuokè kémònte, kè Dafiti nsókê ke kpènkú kè Sauri kòbe cìtiri.

*Dafiti peité ì bí Ebunoo i yèté
(Wénté 1 Bekpàatibè tōmmú 3:1-4)*

² Dafiti do pié íbí péu nwe Ebunoo. O kóo po do tú Amunoo o pokú Aínōammu Sisedeedi eí kou peité wè.

³ Kòo déri ntú Kidiabu Abikayeedi Nabaadi Kadimeedi kou ò peité wè. Kòo táánwè ntú Abusadōmmu Tamai Kesuu kpàati kóo sapàà mMaaka ò peité wè.

⁴ Kòo naanwè ntú Adonniya Akiti bire. Kòo nummuwè ntú Sefatia Abitadi bire.

⁵ Kòo kuónwè ntú Itedeammu Ekidaa bire. Dafiti pié ì bí nyi Ebunoo.

Abunee nê Iboseti bè pètemè

⁶ Sauri kòbe nê Dafiti kòbe be kpãnni mieke kè Abunee yètirì mmónkè feirí Sauri tñnni mieke.

⁷ Sauri do mōke o pocēnni mari ndi kè di yètirì ntú Disipaa Aya kóo sapàà. Diyie mari kè Isibosetii beké Abunee ke dâ: Dè yīme kàa duónè n cice pocēnni?

⁸ Kê Abunee keè de kó tináañti kè dèè ò yonke mediè, kòo béi nke dâ: N tú Sudaa kòbe kó temòtè ntaà? M benkemu n dómè Sauri cīfētè nê o tebií nê o népobè kpesi ke bè taunè nê yienni ke da kãnké bá a í do Dafiti nou mieke, kàa né dâ kè n kpãnnè yíe, we nnitipòkú kpéináá?

⁹ Kuyie nni ndòò kù dómè kè nsà kè n yí dâ Dafiti Kuyie nyè nkú yóò ò dâò dè.

¹⁰ Kù béimmu ke tú kù bo fiete tikpàti Sauri borè ké tí duó nDafiti, kòo mbaké Isidayeeribe bemou nè Sudaq kabè be tenkè duó ke mamè. Danni tenkè kénto kétuòke Bèerisebaa.

¹¹ Isiboseti í ndáátí ke tēñné Abunee timati ò wè dé mèè kpéí.

Abunee taunnèmè Dafiti

¹² Mèmmè kè Abunee tó nkè bèe náké Dafiti ke dò: Ti yému fód temè dihei, yóu mí nnè fó nkè tí tau nkè n da teennè kényūnni Isidayeeribe bemou a borè.

¹³ Kè Dafiti dò: N yiemmu kè tí bo tau, n né da békú timati máa ndi, kàa kàriní a nneínni m pokù Mikaadi Sauri kóo sapàa. Kàa í neínni wenwe a baa kotení.

¹⁴ De kó difōnkúò kè Dafitii tó nkè bèe náké Isiboseti ke dò: Dafiti tu a tēnnóo o pokù Mikaadi ò do yietí Fidisiteēbe kó itayéí tekòutè (100) képuoke wè.

¹⁵ Kè Isibosetii tó nkè bèe túóténni Mikaadi o dou Paditiyedi Daiisi bire borè.

¹⁶ Kè Paditiyedi nhò tú nke kanti kétuòkenè Baudimmu. Dende Abunee ò nàkémè ke dò wèe wēte. Kòo wēte.

¹⁷ Kè Abunee tí nyIsidayeeribe kó bekótibè ké bè beke ke dò: Dè mōnte di dómè Dafiti bo naammè di kóo kpààti yaa ba?

¹⁸ De mōnni dii tūòke tí Yiè nKuyie ndo béimmu ke tú nè Dafiti borè nde kù yóo deetémè ku nitibè Isidayeeribe Fidisiteēbe nou mieke, nè be bedootitobè bemou.

¹⁹ Ke múnkèe nákkèe Bensamee boti kabè kédeé kénkōri Ebuñoo ke bo náké Dafiti ò tūntemè tináaanti Bensamee boti kabè nè Isidayeeribe sōmbe borè.

²⁰ Kòo tuòkoo Dafiti borè ke neinè benitibè sipísidè ké Dafitii be dòò kupòòkù.

²¹ Kè Abunee náké Dafiti ke dò: Okpààti n yóo kōmmu kētí nyIsidayeeribe bemou a borè, kè dí taunnè ditobè. De mōnni kàa mbè baké a dó mèè boti.

Mèmmè Dafiti caummè Abunee kòo kò nnè diwèi.

Soabu kùòmè Abunee

²² O kò memmè Dafiti āāpōmbè nè Soabu kè bè nkūntiní mudòò ke éi tinenti péu kénsó nhAbunee ité, ke yé Dafiti do ò yóumu kòo ité nè diwèi.

²³ Soabu tūòkení dii mōnni nè dihāāpōntfnni kè bèe ò náké ke dò: Nee bire Abunee kōtení die nhokpààti borè, kòo kpààti ò yóu kòò kōnnè diwèi.

²⁴ Kè Soabuu ta okpààti borè kóò beke ke dò: A dòò ba mboti nku! Abunee weè kōtení a borè kàa ò yóu kòò kōnnàa?

²⁵ A yému Nee bire Abunee mesàa, ò kōtení ke bo da soutému, ò dó ké da paatému.

²⁶ Soabu yènni dii mōnni okpààti borè kéduó nkè bèe tūnne Abunee, bá okpààti í yé. Kè bèe ò ninte Siida kó tebinte borè, kóò wētenní.

²⁷ Abunee tūòkení dii mōnni Ebuñoo kè Soabuu ò yu kétannè dihei kó dibòri bedé borè kéndò nhò dó kóò náké timati disōri, ò de nhò kūū disie ò pouti kékuo, képeite ò do kùòmè ò nantè Asayeedi.

²⁸ Dafiti kèè dii mōnni Abunee kūū nkékuónko ke dò: Ti Yiè nKuyie nyému ke dò mmí nnè n nitibè tí í te kè bèe kùo Nee bire Abunee.

²⁹ Wèe kánkiri Soabu nè ò cētè, ò cētè mieke bèe bo mmuókú yefotè nè tikōnti, kè beēribè mbo kè betobè nkō ndikpànni mieke, kè dikōnni mbo ò cētè.

³⁰ Mèmmè Soabu nè ò nantè Abikaii bèe kùòmè Abunee ò do kùo mèè kpéí mbe nantè Asayeedi dikpànni dii do ānnè Kabaāō di mieke.

³¹ Kòo kpààti Dafitii náké Soabu nè bèè ò neinè ke dò: Kērinè di yààti kédáátí tifōtōnti kè tí kouté Abunee.

Dafiti ò mómumu nkòo ntú nho deenkú fōnkúò.

³² Kè bèe kūnnè Abunee Ebuñoo, kòo kpààti Dafitii kuó nho fōti fōnkè kè ditfnni dimou múnkèe kuó.

³³ De kó difōnkúò kòo kpààti kuó ndikúdabōnni dii nhAbunee kpéí nke dò:

Abunee a do í dò nkékú onitisfintiwè kōme.

³⁴ Bè do í bou a nou,

a naacèi do í táú mēfime.

Kè be né da kùò bèe kòò mèè boti benitiyeibe.

Bèè kó dimàa dè bo kè bèe yíé kékuó.

³⁵ Kè bèe tóōnni okpààti Dafiti borè ke bo ò duó mmudii kòo parikè ke dò: Kè n di bá sám̀pò kè diyie kpaa fei Kuyie nni ndòò kù dómè.

- ³⁶ Kè benitibè bəmouu ti kèè ké tí pənsiri. Bè do 33 pənsirimu ò dɔ̀dri tii kó dimàà.
- ³⁷ Kè Sudaà kəbe bəmou nɛ Isidayeribe bəmou kè bɛe banté de yiè Dafiti weè i duómmè dinùù kè bè kùà Nɛɛ birɛ Abunɛɛ.
- ³⁸ Kè Dafitii náké o tũmbè ke dɔ̀: Yíe ndi nyé ke dò nhoniti diwè iwɛi yiè nwèè ku yíe nyIsidayeribe cuokè.
- ³⁹ Bá mí nnè n kó tikpàti m mu nyí pètè de kó muwərimú mùù bo dɔ̀dɔ̀nɛ benitibè biɛ mmè ndòò dè Seduya kó ibi, tí Yiè nKuyie nkuù bo i yietí meyei nyi dɔ̀ò mè.

4

Bè kùamè Isiboseti

¹ Kè Isiboseti Sauri birɛɛ keè Abunɛɛ kumè kè dɛɛ ò kpeí kè Isidayeribe bəmou kɔ̀mbùùti do.

² Ke ś nwee Isiboseti m̀ake benitibè bèdébè bèè baké yehā̀pòntĩrè. Kòò m̀ou yètiri tu Baana kòò t̀ou kperi tú Dekabu Dim̀oo Bedoti ei kou, Bensameɛ boti kou bí d̀ò nyi.

³ Be yembè do de ncoké kékò nKitaimmu, kè be yaabi kpaá ke dè bo nɛ yienni.

⁴ Ke ś nSonnatā Sauri birɛ terè ku ke yóu debire marè kè de yètiri tu Mefiboseti kè dè tu kuhòkù. Dè do m̀ake yebie nyè̀nũmmù ndi bè bè náké dii m̀onni Sauri nɛ Sonnatā kũ̀ nSisededi kè de yuori ncooti ke d́ mecā̀ nkè dɛɛ fité kédò kənaá nkuhòkù.

⁵ Dim̀oo Bedoti ei kou kó ibi Dekabu nɛ Baana kè bɛe kote Isiboseti c̀tè kəntuokoo kuyie ncuokè ke ś nhò duá ke om̃pu.

⁶⁻⁷ Kè bɛe ta o c̀tè kəndò mbè ò t̀oo tidiiti ke ś Isiboseti duá kè bɛe ò poté o pouti kóò kùà kedeè kéfúte o yuu kécoké kényennè kényiè nke kəri Suditɛ biriku kó kuce,

⁸ kətuakɛ Eburnoo kəduá nhokpàati Dafiti Isiboseti yuu ke d̀ò: Okpàati nte a dootitò Sauri wèè do d́ a kũ̀ nho birɛ Isiboseti yuu. Ti Yiè nKuyie mpèitemu yíe nha pèi Sauri ìnkè nɛ o yaábio.

⁹ Kè Dafitii bè tɛ̀nnè ke d̀ò: Ti Yiè nKuyie nkùù n deɛtè nɛ meháarimè memou, kù bomu.

¹⁰ Wèè do n náké Sauri kũ̀ nho yèmmè do d̀ò nhò n nàa ntinaasàati nti, kè n duá nkè bɛe ò pĩ nkékuo Sikidaa. O kũ̀ mmuù do tú tináasàati ò yè nhò tóni tí kó ticuti.

¹¹ Bèè né kùà onitisàù wèè í bè d̀ò dɛmarè o d̀ò ìnkè tá? M bo di kuá kəf́ś mmeyei ndi d̀ò mè, di tɛ̀nke bá nkpaá ketenkè ìnkè.

¹² Ò bəi memme kəpéi nho ā̀pòmbè kè bɛe bè pĩ nkékuo ke kéké be nou nɛ be naacɛi kénúnné Eburnoo kó kubinku také, kətúóté Isiboseti yuu kékünné Abunɛɛ f̃ti Eburnoo.

5

Bè do p̃r̃imè Dafiti tikpàti kòò mbaké Isidayeribe bəmou

(Wénte 1 Bekpàatibè t̃mmù 11:1-3)

¹ Kè Isidayeri wu nyimou kəbeɛ tí nDafiti borè Eburnoo kóò náké ke d̀ò: Ti tú a boti kəbe mbe, meyi mmemáa.

² Sauri do t̀ò dii m̀onni tikpàti kè f̃s̃ò niù Isidayeribe mudòò, tí Yiè nKuyie nda nákému nɛ dim̀onni ke tu f̃s̃ò yó mbaké ku nitibè Isidayeribe ke tú be kóo kpàati.

³ Kè Isidayeribe kó bekótibè bəmouu kote Dafiti borè Eburnoo. Kè Dafitii bè d̀òd̀ò nɛ metaummè ti Yiè nKuyie nyiikè, kè bɛe ò cóú mmekùá kóò p̃i ntikpàti.

⁴ Dè do ś nhò m̀ake yebie nsipisitaati ndi, ké di tikpàti ke d̀ò yebie nsipisinaa.

⁵ Ò do m̀ake yebie nyèyiekè ndi nɛ betā̀bè bèkuá ke bo Eburnoo ke kpàatiri Sudaà kəbe. De kó dif̀nkúò ke d̀ò Sedisademmu yebie nsipisitaati nɛ yètā̀ti ke kpàatiri Isidayeribe bəmou nɛ Sudaà kəbe.

Dafiti tiekemè Sedisademmu

(Wénte 1 Bekpàatibè t̃mmù 11:4-9, 14:1-2)

⁶ Sebusiibe bɛe do ā̀ Sedisademmu kè Dafiti nɛ o kəbe kè bɛe báatí ke bo bè p̃ontè kè bɛe ò náké ke d̀ò: Tiyũ̀nti nɛ yekp̃è ndeé yóo da baoo.

Nɛ de kó tináanti mieke bè do d̀ò ke d̀ò Dafiti í tatimu be ei.

⁷ Nɛ memme kè Dafiti ncíéké kəfietè dihei kperi Siỹs̃ kè dè mboni kè bɛe di yú ke d̀ò Dafiti ei.

⁸ De yiè ndi Dafiti béimmè ke dò: Kè wèè dó kékpannè Sebusiibe wèè t̄s̄ ndikondaa ké bè t̄ùòke. De kó yekp̄iè nnè tiyũánti n yí dè dó fen̄nfè. Deè te kè bè do ò nnáa nke tú yekp̄iè nè tiyũánti bè í taà Kuyie nc̄f̄t̄è.

⁹ Kè Dafitii kari dihei kperì ké di yu ke dò: Dafiti ei kperì. Ke yí kémaá iduotí kékete bè do Itinné kùù tādèikù borè kètann̄nko de mieke.

¹⁰ Kè ti Yiè nKuyie Mpakedaa mbonè Dafiti kòo yètiri feiri.

¹¹ Kè Idammu Tiiri kóo kp̄àatii t̄onnè benitibè tidabekpeti Dafiti borè kòò duónnè bedabeesũòbè nè betácíèbè kè bè bo ò maá tekp̄àatic̄f̄t̄è.

¹² Kè Dafitii bantè ke dò nti Yiè nKuyie kuù ò duò ntikp̄ati, kè kuù ti déúkunnè ku nitibè Isidayeriibe kp̄éi.

Dafiti peitè ù bí Sedisademmu i yètè

(Wénté 1 Bekp̄àatic̄f̄t̄è t̄ommú 3:5-9, 14:3-7)

¹³ Kè Dafitii íté Ebuon̄o kékò nSedisademmu kétúóké benitipòbè tobè nè yepoc̄iè nkè bèè ò pié inítidabí nè inítipobí.

¹⁴ Nte ibí ò pié ì Sedisademmu i yètè: Sammaa nè Sobabu nè Natāā nè Sadom̄o,

¹⁵ nè Ibadí nè Edisua nè Nefeki nè Yafiya,

¹⁶ nè Edisamaa nè Ediada nè Edifedee.

Dafiti namè Fidisit̄ēbe

(Wénté 1 Bekp̄àatic̄f̄t̄è t̄ommú 14:8-16)

¹⁷ Kè Fidisit̄ēbe keè Isidayeriibe còúmmè mekùò nDafiti koò p̄i ntikp̄ati kòo bo mbè baké kè Fidisit̄ēbe bemou íté ke bo ò pi, kè Dafitii ti kèè keta kutādènkù kēsori.

¹⁸ Kè Fidisit̄ēbe ke tuokoo k̄epit̄é Defaiibe biriku mieke.

¹⁹ Kè Dafitii beé nti Yiè nKuyie nkè dò: Kuyie n dò nkékote kékpannè Fidisit̄ēbaa? A bo bè ànnè n nou miekaà? Kè ti Yiè nKuyie ndò: Kote n yóò bè ànnému a nou mieke.

²⁰ Kè Dafitii kote Baadi-Pedasimmu kèna Fidisit̄ēbe kébéi nke dò: Ti Yiè nKuyie nkp̄ètè n dootitobè manie nh̄s̄ kp̄ètè mèè botí kulkp̄eroo.

Deè te kè bè yu de kó dibòri ke tú Bekp̄ēt̄ibè yiè.

²¹ Kè Fidisit̄ēbe ke cóké k̄yóou be boké, Dafiti nè o kobe kè bèè yè t̄ùóté.

²² Kè Fidisit̄ēbe ke w̄te kébáatí kuce medérímè ke bo dokénè Isidayeriibe, ke tó báté Defaiibe biriku k̄epit̄é.

²³ Kè Dafiti tó beé nti Yiè nKuyie nkè kù dò: A báá bè wetinné, t̄unnè be f̄nkúò a bo bè n̄nte detedierè t̄úúkù borè.

²⁴ Kàa kèè ùi m̄nni kunampoo detie nyóommè á tonkunnè amáa mú t̄ùòkoo ke bo poté Fidisit̄ēbe āp̄òmbè.

²⁵ Kè Dafitii d̄oò ti Yiè nKuyie nhò nakè t̄i k̄epoté Fidisit̄ēbe ké bè bèti Kebaa k̄etuokènè Kesee borè.

6

Dafiti dómè k̄ekp̄ennè Kuyie ntaummè t̄ou Sedisademmu

(Wénté 1 Bekp̄àatic̄f̄t̄è t̄ommú 13:4-14)

¹ Kè Dafiti tó tí nyIsidayeriibe kó behāp̄ònkperibè bemou kè bè mbo sikoupirísit̄āati (3000).

² Kè bèè neiné Dafiti kè bèè kote Baada-Sudaa temp̄e mmieke kòò bo t̄úoténí Kuyie ntaummè t̄ou. Dii borè nde bè do ò s̄s̄ yúmè ti Yiè nKuyie Mpakedaa yètiri, Kuyie nt̄orè yedèè bè tu yè be f̄nk̄emb̄aribè ye f̄nti f̄nk̄è.

³⁻⁴ De kó dit̄ou do bo Abinnadabu c̄f̄t̄è nte dit̄ari f̄nk̄è. Kè bèè di daa nte naas̄antè p̄antè f̄nk̄è, kè Abinnadabu bí Usaa nè Aiyò kè bè nte neiné kè Usaa bo te p̄ikù kè Aiyò t̄è d̄eri kè bè k̄eri.

⁵ Dafiti nè Isidayeriibe bemou kè bè ȳanku ti Yiè nKuyie ntaummè t̄ou ùkè, ke bie ntik̄utid̄uùti tibotí tibotí, nè yeb̄arè ke s̄áari yec̄irè.

⁶ Bè t̄ùòke ùi m̄nni Nak̄s̄ yíè borè, kè in̄àake ndò k̄ébo nKuyie ntaummè t̄ou, kè Usaa youte o n̄ùtè ke bo di c̄òútè,

⁷ kè ti Yiè nKuyie mmieke ò peike kè kùu ò poté dende bàmbà o yetimè kp̄éi, kòo kú Kuyie ntaummè t̄ou borè.

⁸ Kè d̄èe yonke Dafiti ti Yiè nKuyie m̄poté mèè kp̄éi nhUsaa. Kòò yú d̄eborè ke dò. Pedesi-Usaa, kè d̄e kó diyètiri kp̄aa bo nè yienní.

5:8 Dè benkù ke dò nde kó benitibè do tú Dafiti dootitobè mbe, deè te kè Dafiti bè d̄ommenè ikuò niùbè p̄at̄iri náa mbèè k̄ōme. (Ikuò niùbè p̄at̄iri 21:17-23).

⁹ Kè Dafitii yote ti Yiè nKuyie nde yiè ke dò: M báá dáátí kè ti Yiè nKuyie ntaummè tou ta n cîètè.

¹⁰ Memme kòo yete bè bo di tannémè o cîètè kédúò nkè bèe di tanné Obedi-Edømmu Kati kó dihei kou cîètè.

¹¹ Kè di mbo o cîètè ke dà betààbè betàati, kè ti Yiè nKuyie nhò dádò mesàà nwenwe nè o cîètè temou.

Kuyie ntaummè tou tùòkemè Sedisadømmu

(Wénté 1 Bekpàatibè tømmú 15:25-16:3)

¹² Kè bèe náké Dafiti ke dò ti Yiè nKuyie ndòò Obedi-Edømmu mesàà nkòo kperè demou kèri séi, Kuyie ntaummè tou bo mèè kpréi nho cîètè, kè Dafitii kote Obedi-Edømmu cie kè bè bo di tùóté kékonnènní o cie kè bè ndi tò kè dè dò ndibanni madiè.

¹³ Bèè tó ti Yiè nKuyie ntaummè tou kè bè dà yenacèna yèkuò kè Dafitii féúté dinaadapànni nè dipedaà dèè ã mèkùò,

¹⁴ Kédeè kénhau nè o wèrímú mumou ke déúkunko ti Yiè nKuyie nyètiri ke dáátí ikuò yaàbòri.

¹⁵ Kè bè ntoní ti Yiè nKuyie ntaummè tou ke íúti nè diwèl ke eu siheú ke kúntini Sedisadømmu.

¹⁶ Ti Yiè nKuyie ntaummè tou tùòkení dii mòmni Dafiti cîètè, kè Sauri kóo sapàà mMikaadi síékèni tebòtè kèyà Dafiti aumè ti Yiè nKuyie ntaummè tou ìikè, kóò sènkèri.

¹⁷ Kè bèe tanné ti Yiè nKuyie ntaummè tou ditou Dafiti do di maá di, kéínné de cuokè di do dò nkényítkú dè, kéfíé iwúò ti Yiè nKuyie nkétuo kéfíé itei metaummè kpeyi.

¹⁸ Ò fié dii mòmni iwúò kédeè nkéyú ti Yiè nKuyie Mpakedaa Isidayeribe bàà nkú yètiri kè bè pà mesàà,

¹⁹ kédeè kètoti Isidayeribe bemou tidiiti benitidaabè nè benitipòbè, kédúò mbá wè pèè nè dikàtindaà bè dònè di ditebii bè tu di dátí nè diteri bè dònè di finyi kó yebe kperè. De kó difónkúò bá wè kòo kò nho cîètè.

²⁰ Memme Dafiti tamè o cîètè ke bo dou nho kòbe, kè Mikaadii yènni kóò co ke dò: Isidayeribe kpàati waà nhomáà disànni yie nke fei nho kònti tidaati benitidaabè nè benitipòbè ìikè, denitisiéntèkperè tèmè.

²¹ Kè Dafiti dò: N dàò memme ke déúkunko ti Yiè nKuyie nyètiri ndi, kunku kùú yóu a cice nè a cîètè temou ke n tãáté kè n tú Isidayeribe kpàati, n yóò òke benkemu n wèl ku ìikè.

²² N yóò yíé ke òke kékunnemu m máà ku ìikè, kécè m máà, memme betòmbè a náá mbèe kpréi né yó n déúkunemè.

²³ Sauri kóo sapàà mMikaadi í mpeité ke yàa kúnè.

7

Kuyie mpàánaànti náàntò Natāà náké ti Dafiti

(Wénté 1 Bekpàatibè tømmú 17:1-15)

¹ Kè Dafiti mbo o cîètè kè ti Yiè nKuyie nkei nho dootitabè bèè ò fité kóò òmpùnne.

² Diyèè mari kòo náké Kuyie mpàánaànti náàntò Natāà ke dò: Mí nh ã teciètè ideí kperí kperé kè Kuyie ntaummè tou né bo ditou dii dònè tiyàati di mieke. A yèmmè dòmme?

³ Kè Natāà ò náké ke dò: Okpàati kàa yèmmè dòmme, dàò me, ti Yiè nKuyie nda bonèmu.

⁴ De kó keyènkè kè ti Yiè nKuyie nnáké Natāà ke dò:

⁵ Kote kénáké n kóo tónti Dafiti ke dò weè í yó m maá teciètè n yó mbo tèè mieke.

⁶ M mu nyí buoté teciètè matè mieke nè n dènne dii yiè Isidayeribe Esibiti mieke nè yiénni, n do bè neínè ke bo kutouku mieke nke.

⁷ Nè m bonè dii dàà Isidayeribe be cèmmu mieke m bá mbeke oniti mòu ke tú wè m maá teciètè nè ideí kperí.

⁸ Á náké n kóo tónti Dafiti ke dò: Mí ndi Yiè nKuyie Mpakedaa mí tu ò do cèmmú ipe nyi kè nh ò tãáté kòò náá nyIsidayeribe kóo kpàati.

⁹ Kè nni nhò bonè ò kàri yèè borè, kékúò o dootitabè bemou, ke déúkunne o yètiri kè di màatenè kutenkú kó benitidiabè kpeye.

¹⁰ N yóò duømmu n nìtibè Isidayeribe dikari bè yó mborè ke í yìèkú tìmati. Kubotí yeiku tekú makú kobe ténke báa na ké mbè fèũnko bè do bè fèũnko mèè botí,

¹¹ nh ànné dii mòmni bebaatibè kè bè nni n nìtibè Isidayeribe. Di mmòmni n fũũmmu a dootitabè ke da òmpùnne, n né da náámmu ke tú mí ndi Yiè nKuyie m bo da duò nteciètè.

¹² Kàa yiè tùòke dii mòmni kàa kò nha yembè kũũ nkè m bo tãáté a bí a peité í mieke òmòu kéfíí nho kpàti.

¹³ Weè yó m maá teciètè, mí mmómмуò nkè n fíí nho kpàti teii, kè ti mbo yemòrè yemou.

¹⁴ M bo ntú o cice kòò tu m bire, kòò dṣṣ dèè í wenni nh ò poté onìtì Ẹṣ poté mèè botí o bire.
¹⁵ N né í yóò òlète n kó mesàà nho Ìnkè kéndònnè m mè òlètemè Sauri Ìnkè, nh ò yóu dii mṣṣni ke da tṣṣóté.

¹⁶ Tikpàtì yó mbomu a cīṣṣè sàà kàa yaabí ntì sàké.

¹⁷ Kè Natāā kṣṣe kénáké Dafiti Kuyie nhò nàké tì nè kù ò benke tì timou.

Dafiti bàammè Kuyie

(Wénté 1 Bekpààtibè tōmmú 17:16-27)

¹⁸ Kè Dafitii kṣṣe tì Yiè nKuyie ntaummè tou ké kù bántè ke dò: N Yiè nKuyie, n tú we! N cīṣṣè tu ònte kàa n dṣṣ mesàà nha mè nni dṣṣ mè.

¹⁹ Bá òlè né mu nyí da sànnè kàa sàké ke náá ndè yó mboní kàa dṣṣ òlè mí nha kóo tṣṣnti n cīṣṣè ke tì nni nnáa mmí nhonìtì.

²⁰ Tì Yiè nKuyie, m bo yí ke ò ba ténke, a n yémèmu mí nha kóo tṣṣnti.

²¹ A n dṣṣmu òlè te kàa n nàké òlè yó mboní kàa n dṣṣ tì ke tì nni mbenke mí nha kóo tṣṣnti.

²² Tì Yiè nKuyie nha òlèmu òmou í da mánne, tì kèèmu nè tì to òlè náammè ke tú, kè òlè í tú fṣṣ nhòmou í da dṣṣnnè.

²³ Kubotí makú me nyí bo kùù dṣṣnnè Isidayeeribe, a kṣṣeni ke òlète bè Esibiti kṣṣe nou mieke nè be kó yeṣṣókè, ke bè dṣṣ a bí, ke fei mbe yètiri, ke pī mmuṣṣtmmú òlèmu a bè duṣ ndii èi mieke, ke mù duṣ tikṣṣmbùṣṣtì.

²⁴ Kàa tāātè Isidayeeribe kè bè bo ntú a kṣṣe sàà kàa bè te.

²⁵ Tì Yiè nKuyie nha béi ntii kó dimàa mí nha kóo tṣṣnti n kpéi nnè n cīṣṣè kpéi, m pī nti kédṣṣò kéndònnè a béimmè.

²⁶ A sànni òlèmu sàà kè benitibè ntú tì Yiè nKuyie Mpakèdaa Isidayeeribe bàà nkù kuù tu Kuyie. Mí nha kóo tṣṣnti kè n cīṣṣè mbo sàà.

²⁷ Fṣṣ nKuyie Mpakèdaa Isidayeeribe bàà nkù, fṣṣò béi nnè a nùu ke tú a bo n duṣ nyibi kè òlè sṣṣótè n kpàtì, òlè te kè n dàátì ke da béinnè mie mbotí mí nha kóo tṣṣnti.

²⁸ Á tú Kuyie nku, kàa béi ntì tii dṣṣ, fṣṣò béi nke tú a bo n dṣṣ mesàà.

²⁹ A dṣṣ n cīṣṣè mesàà, kè n yaabí òlè ntú bekpààtibè sàà, tì Yiè nKuyie nkéndònnè a béimmè a kó mesàà nni mbonè n cīṣṣè sàà.

8

Dafiti namè ibotí tēi

(Wénté 1 Bekpààtibè tōmmú 18:1-13)

¹ Kè Dafitii na Fidisitēṣṣe kè bèè ò bṣṣútè, ke ténke í mmàke muwērímú mamú òlè kó kutempè mmieke.

² Ke múnke n Moabiibe, kè mbè tāũnko ketenkè, ke níí bennè kuhṣṣù mèdèmmè kékua kèbennè mèmáá kēffí, nkè Moabiibe naá nDafiti kó betṣṣmbè kè nhò yieti dāmpòò.

³ Kòo yí kèna Adadesè Deṣu bire Tisoba kpààtì ke sṣṣò nhò dṣṣ kécṣṣútè Efadé kó kutempè.

⁴ Kè Dafitii pī mbesāndèèbè tekupíítè nè sikṣṣusiyiekè (1700) kēpí mbehāāpṣṣmbè sikṣṣupíísidè (20000) kékéké sikpārisēf sii òlèri sinaasēf si duṣtì, késúsò nhómáá sikpārisēf nè òlè kó sinaasēf tekṣṣùtè (100).

⁵ Kè Sidii kṣṣe bèè bo Damaasi kè bèè íténi kétéee nhAdadesè Tisoba kó kpààtì kṣṣe, kè Dafitii kuṣ Sidii kṣṣe sikṣṣupíísidè nè sikṣṣupíísidè (22000),

⁶ kétéieke Sidii kó ketenkè kékanne kùmāndáábè Damaasi èi kè Sidii kṣṣe nhò yieti dāmpòò. Kè tì Yiè nKuyie nhò duṣ mmuwērímú kóo nno nho dootitṣṣò ò kàri kèè bíékè mudòò.

⁷ Kè Dafitii fietee Adadesè āāpṣṣmbè sṣṣòṣpíitì kékònnè Sedisadammu,

⁸ kétúótè disṣṣwṣṣ òlèmedi ndii òlè bo Betaa nè Bedotai Adadesè kó yehekè mieke.

⁹ Kè Amati èi kóo kpààtì Touu kèè Dafiti namè Adadesè āāpṣṣmbè

¹⁰ kétṣṣnní o bire Yodammu kòò bo òlèmu nDafiti kóò sante ò kṣṣènnè mudòò ke na Adadesè. Tou dootitṣṣò múnke òlè tú weè Adadesè. Kè Yodammu nkéri ke tṣṣò disṣṣwṣṣ nè mesṣṣò nnè timátì péitì bè dṣṣòrinè tì idíítì òlè kó tinenti kédúú nDafiti.

¹¹⁻¹² Kòò òlè duṣ nti Yiè nKuyie nhò òlèmu mmèè botí òlèketirè ò òlè Sidii kṣṣe nè Moabiibe nè Amāniibe nè Fidisitēṣṣe kékéí òlè, ke né yíénè ò òlè na Adadesè kékéí òlè.

¹³ Memme Dafiti yètiri òlèkumè.

Ò òlè dii mánni Sidii kṣṣe kékònni kènamu Edomiibe kubiriku bè tu kù Kukókébiriku ku mieke kṣṣe kékua benitibè tekupíítè nè sikṣṣupíísini (18000),

¹⁴ kétéieke Edammu kékanne kùmāndáábè kè tì Yiè nKuyie nhò duṣ mmuwērímú, kòò kṣṣe kùù píkù weè na.

Dafiti kó betṣṣmbè

(Wénté 1 Bekpààtibè tōmmú 18:14-17)

¹⁵ Kê Dafiti mbaké Isidayeribe bemou, kémbekùnè benitibè bemou kè dè wenni.

¹⁶ Kê Soabu Seduya bire mbaké behāāpōmbè kè Aidudi bire Yosafati ntú wèè tō dihei kó yepáte.

¹⁷ Kê Aitubu bire Sadōki nè Abiataa bire Aimmēdeki kè bè ntú ikuò niùbè. Kè Seduyaa tu opātiwāāti.

¹⁸ Kê Yoyada bire Bennaya mbaké Kedetiibe nè Pedesiibe bèè bàa tekpaāticiētè. Kè Dafiti bí nhò tūnko.

9

Dafiti cōutémè Mefiboseti o cīētè mieke

¹ Diyiè mari kè Dafitii beke ke dō: Òmòu í kraá fòu Sauri naāmùnkù mieke kè nh ò dāò mesāà nnè Sonnatāā kpéínáá?

² Ke sś nSauri mōke otōnti mōu kōo yètiri tu Sibaa kōo kateni Dafiti borè kōo ò beke ke dō: Fś nwe Sibaa? Kòò dō: Eè, mínwe a kōo tōnti.

³ Kōo kpàati Dafiti dō: Sauri naāmùnkù mieke òmòu í kraá fòu kè nh ò dāò mesāà nKuyie nképéínáá? Kōo tōnti dō: Sonnatāā bire kraāmu ke tu kuhùkù.

⁴ Kōo kpàati dō: Ò borè? Kōo tōnti dō: Ò bo Doo-Dabaa nwe Makiiri Amiyēdi bire cīētè.

⁵ Kè Dafitii tō nhòmou kè bèe kōte Makiiri cīētè kētōni Mefiboseti.

⁶ Sauri kōo dapāā Sonnatāā bire, ò tū̀keni dii mōnni okpāati Dafiti borè kéninkù kēsīnnōo ò iikè kōo ò beke ke dō: Fś tu Mefibosetaa? Kòò dō: Eè, mínwe a kōo tōnti.

⁷ Kōo kpàati Dafiti dō: A bá nyī̀kù n yóo da dṑmu mesāà nha cice Sonnatāā kpéi, n yóo da tēnnēmu a yā̀kù Sauri tenkè kemou kaa nyo m borè yewe yemou.

⁸ Kè Mefibosetii ninkù kēsīnnōo ke dō: Okpāati, dè dṑmme kaa dā̀ke n kpéi mmí ndemṓcīrè?

⁹ Kōo kpàati duò nkè bèe yūni Sibaa Sauri kōo tōnti kōo ò náké ke dō: Sauri kperè damou nè o cīētè kōbe kperè, n dè duò nho yaábire Mefiboseti nwe.

¹⁰ Fś nnè a bí dii yóo nhò kuuti, ke tōuni ò bo nyo mmù. Mefiboseti yóo nyo m borè nde sáà.

Sibaa do mōke initidabí tepí̀tè nè inū̀mmù ndi, betōmbè sipísidé.

¹¹ Kōo náké okpāati Dafiti ke dō: N yóo dṑmu a n náké tii kó dimāà. Menime kè Mefiboseti nyo nhokpāati Dafiti borè ke dṑnnè ò bí.

¹² Mefiboseti do mōke dedapūmbire dēmāà ndi kè de yètiri tu Mikaa, kè Sibaa cīētè kōbe bemou tu Mefiboseti kó betōmbè.

¹³ Kè Mefiboseti mbo Sedisadēmmu kénkōri ke yo nhokpāati Dafiti borè. Ò do tú kuhùkù nku.

10

Amōniibe feikūnnēmè Dafiti tūmbè

(Wénté 1 Bekpāatibè tōmmù 19:1-5)

¹ Kè dè nmōke yewe mayè kè Amōniibe kōo kpāati kú, kōo bire Anunnii cōutè tikpāti.

² Kè Dafiti dō: M bo dāò Naasi bire Anunni mesāà nho cice do me nni ndōò mè. Menime kè Dafitii tō nho tūmbè kè bè bo dou nhAnunni nè o cice kó mukū. O tūmbè tū̀koo dii mōnni Amōniibe cīe,

³ kè Amōniibe kpāati tūmbè ò náké ke dō: A yēmmè dō nDafiti tōnni ò tūmbè kè bè bo da dou nha cice kū̀u máá ndi yáa ba? Ò bè tōnni kè bè bo paatè dihei ndi kéwētēni ké di pōnte.

⁴ De mōnni kè Anunnii duò nkè bèe bè pí, kēkuò bè deēmbii dikéè, kékéké be yaábōrè kēbennénè be fś, kédeè kōo bè bèti.

⁵ Kè bèe náké okpāati Dafiti, kōo tō mbenitibè kè bèe bè co ke yé ifei do bè kōumè. Kè Dafitii bè náké ke dō, bè nkpaá Sedikoo kè be deēmbii yēnni kè bè né na kékonní.

Isidayeribe kpannēmè Amōniibe nè Sidii kōbe

(Wénté 1 Bekpāatibè tōmmù 19:6-19)

⁶ Kè Amōniibe bantè bè wētēmè Dafiti kēyietí Sidii kó behāāpōmbè Beti-Deōbu nè Tisoba kōbe sikōupísidé (2000), okpāati Maaka kōbe tekōupíitè (1000), Tobu kōbe tekōupííitè nè sikōupísidé (12000).

⁷ Dafiti ti kēè dii mōnni kētō nSoabu nè behāāpōmbè bèè yē dikpānni weti weti.

⁸ Kè Amōniibe yí kēpēnné be kó kudookati dihei kó dibōri borè, kè Sidii kōbe nè Tisoba kōbe nè Beti-Deōbu kōbe nè Tobu kōbe nè Maaka kōbe kè bēmbē mbo kupikù tekù dikpāā mieke.

⁹ Kè Soabuu yà ò dṑmme kēboote ò dootitōbè tīpī̀ti tidéti nti, bie nho fōnkúò betōbè ò iikè. Kōo tāātè behāāpōmbè sàabè Isidayeribe cuokè kè bèe wetinné Sidii kōbe.

¹⁰ Kōo túótè behāāpōmbè sōmbe kēduò nho nantè Abikaii, kè bèe wetinné Amōniibe.

11 Kòò ò nàké ke dà: Kàa sá nké Sidii kòbe dá ké n na a kòtení ké n teennè, kè Amòniibe beè me ndó ke da na n kòtoo ké da teennè.

12 Yáúkùnne a kònti, ké tí kpannè dikòmbùò kédèeté ti nitibè nè Kuyie nti báa nku ei. Kuyie ndòò kù dómè.

13 Soabu nè o ããpòmbè kè beè kété ke bo dokénè Sidii kòbe kè beè coké.

14 Amòniibe yà ìì mòmni Sidii kòbe cokémè ke múnkèe coké Abikaii kékò mbe ei. Kè Soabuu yóu Amòniibe mubètìmù kékò nSedisadèmmu.

15 Kè Sidii kòbe yà Isidayeeribe bè namè ke tí mbehããpòmbè beməu.

16 Kè Adadesèe tó nké beè nàké Sidii kòbe beè bo kukò nhEfadati yàa, kè beè tuakéní Edammu, kè Sobaki wèè baké Adadesèe ããpòmbè kòò bè ni.

17 Kè Dafitii tí kèè kítí nyIsidayeeribe ããpòmbè késénté Sudité kētuake Edammu, kè Sidii kòbe ò pènnè kudookati kè beè ta mudòò.

18 Dafiti nè o kòbe kè beè bè na kékua sinaasí sikousiyieké (700), sisí sikoupirísínàà (40000) nè sí dèèbè kékoute be kóo kóti Sobaki kòo kú deborè.

19 Adadesèe kó behããpòmbè beməu sá ndii mòmni Isidayeeribe bè na kégúo ké bè narikenè, kémpí mbe tòmú. Sidii kòbe ténke í ndáátí ke bo teennè Amòniibe mudòò.

11

Dafiti dúonèmè Batisebaa

1 Dibenni pànni bè ãã keté ìì mòmni mudòò, kòo kpààti Dafitii tó nSoabu wèè baké Isidayeeribe ããpòmbè, nè behããpòmbè kè be bo dokénè Amòniibe kè bè pònte kèpi be eidiè Dabaa. Wenwe Dafiti kè wenwe nkpaá Sedisadèmmu.

2 Kuyuoku makú ke sá nhò òmpè kítí kékede kudànkù kéncenti tekpàaticítèè Ìnké kégá onitipòkù məu kòò wùò ke wenni mediè.

3 Kè Dafitii bíéké ke bo yà wèè nitipòkù nwe, kè beè ò nàké ke dà: Batisebaa Udii Itiibe botí kou pokú nwe Ediammu kóo sapàa.

4 Kòo tó nké beè ò yuní, kòo kòtení o cítèè ke sá nho yónti dèè kòò wènkùnne òmáà bàmbà, kòò ò dušnè kédèe kòo kò.

5 Kè de kóo nitipòkù púo nkétó nké beè nàké Dafiti ò pùòmmè.

6 Kè Dafiti pànkeè duó ntínáaṅti behããpòmbè kóo kóti Soabu ke dà: Duó nké Itiibe botí kou Udii konní.

Kè Soabu duó nkòo konní.

7 Kè Udii tuakéní okpààti Dafiti borè, kòo ò beke Soabu kònnaati dòmme nè behããpòmbè koku nè mudòò cènti mèè botí.

8 Ò ò beke memme kédèe kòò nàké ke dà: Kò nha cítèè kéompe sámpos.

Kè Udii íte okpààti cítèè, kòo ò pā dipànni kédúanko.

9 Udii me nýi nkò nho cítèè, kékote kédúo mbehããpòmbè beè bàa okpààti cítèè be borè ditowaà.

10 Dafiti tí kèè ìì mòmni, kèbeke Udii ke dà: A bonní kupòòkù dètíkù nku dè dómme kàa í kò nha cítèè?

11 Kè Udii ò tènnè ke dà: Okpààti, Kuyie ntaummè tou nè Isidayeeribe nè Sudaa kòbe kó behããpòmbè bá mbo titouti mieke, tí kóo kóti Soabu nè iwéi yembè bá mbo dikpáa mieke kè mí nnè bo n cítèè ke yo nke yó nke ðounè m pokú, okpààti nè a yètìri kpéi n yetemu m báa dàò de kó kubotí, mí béi!

12 Kòo kpààti Dafiti dà: Dè wenni nkpaá die nyíe nké dè wenté n né duó nkàa wète.

Kè Udii nkpaá Sedisadèmmu kè dè yàa wenténè.

13 Kè Dafitii ò yu kè beè wènné kédí kégá menaà nkòo ò duó mmenaà nkòo yà kémuó, nè memme kuyuoku mòmni kè Udii kote kèwènnénè behããpòmbè beè bàa okpààti cítèè kédúo ò í nkò nho cítèè.

14 Kè dèe wenté kè Dafitii wári dipátiri Soabu kè ìì duó nhUdii.

15 Kè ìì tú: Niínnè Udii fèkpàrinafe ììkè mudòò cèè de kèwète difònkúò kòò yóu de ììkè òmáà kè dèe yie nké ìì dootitòbè ò kòute kòo kú.

Udii Batisebaa dàu kumè

16 Soabu wèè paké dihei ke yé be dootitòbè kperibè bo ìì bóri, kòo túóté Udii kéníí nde ììkè.

17 Kè dihei kòbe yènní kédó Soabu, kékua Isidayeeribe mieke benitibè kékuañè Dafiti kó behããpòmbè kékua Udii Itiibe botí kou.

18 Kè Soabuu tó nké bè bo nàké Dafiti de wúskémè mudòò mieke,

19 kénáké ò tó nwè ke dà: Kàa nàké okpààti de wúskémè mudòò mieke ke dèe,

²⁰ Ke sɔ nkòo mieke peike kòò tu dè yīme kè di tɔ̀onnè dihei, di í yé ke dò mbè bo na kέ́mbo kuduotí ìnkè kέ́tāunáá?

²¹ We ndo kùò Abimedeki Yedubaadi birε Tebesi εi kou? Onitipòkù weè do bənténí kupèrikù kuduotí ìnkè kè kùu donni kóò yàke kέ́kuo, dè dòmmε kè di tɔ̀onnè kuduotí mediε? Kε nsà kóo kpààti da béinnε me kóo botí á ò nàké ke dò: A kóo tɔ̀nti Udii Itiibe botí kou kumu múnke mudoò mieke.

²² Kε ditɔ̀nni kέ́tε kέ́kò nkénákε Dafiti Soabu ò nàké ti timòu.

²³ Ke dà bèè bàa dihei bè kpeñnimu ke ti pεētε. Beè yènni ke ti dintε dikpáà kè ti yetoo ke bè bèti ke tùòkenè dihei kó dibòri borε.

²⁴ Dende detānnε yembε còmúmε kuduotí ìnkè ke ti tāūni ke kùò behāāpòmbε mabε kè a kóo tɔ̀nti Udii Itiibe botí kou kàké be mieke.

²⁵ Kòo kpààti ténne ditɔ̀nni ke dò: Wεte kέ́yáúkunnε Soabu kònti ke dò, o yemmε báá caārε nε dεè dòò de kpéi. Mudoò mieke benitibε í yóo paà mukúũ, wεe yetoo kεpante de kó dihei.

²⁶ Batisebaa kèè dii mōnni o dōu kumε kέ́kōmmú o kũũ.

²⁷ Mukúũ nkó yewe pεētε dii mōnni kε Dafitii tɔ̀ nkε bèε ò yuní kòo ò puoke kòo peité denitidabire. Dè í nnarike ti Yiε nKuyie nnε Dafiti dòò dε kpéi.

12

Dafiti dušnēmε Batisebaa kε Kuyie nhò kpannε

¹ Kε ti Yiε nKuyie ntɔ̀ nku pāānāānti nāāntò Natāā Dafiti borε, kε Natāā tuəkoo kóò nàké ke dò: Benitibε beε do bo bèdébε dihei mari, kóo mōu mōke o kpeε kóò tōu tu ocīri.

² Kε tikpāti yiε mmàke iwūš péu.

³ Kóo cīri mōke fεpiéfé femáá ò dontémε ke fε piú kε fε wēñnε ò bí ke bo, ke kótírí ke yo nhò yo mmùu dii, ke yò nhò yò mmèè niε, ke dōu o borε ke dò nho bire.

⁴ Diyiε mari kε opòò né tuəkεní okpàati wenwe cīētε kóo yóu ò bo pīmmε ò wūš mieke fεmafε ke né kote kέ́túótε ocīri wenwe kó fεpiéfé femáá kέ́kuo kέ́bennε opòò.

⁵ Kε dεε yonke Dafiti mediε okpàati wenwe dòò dε kpéi nkòo nàké Natāā ke dò: Nε Kuyie, wèè dòò memmε de yiε ndò nkékúmu.

⁶ Nε ò í kuš mmèè kpéi nhocīri wenwe mesémmε, ò bo yietí ocīri fεpiéfé ò tùótε fε ipe inàà.

⁷ Kε Natāā né ò nàké ke dò: Fš nwe de kóo niti. Né nte ti Yiε nKuyie nyIsidayεribe tū nkú tu mù: Kù tu kuú da pí ntikpāti kàa bakε Isidayεribe kε kù da deεténε Sauri.

⁸ Ke duš nkàa na Sauri nε ò cīētε kε kù tùótε ò pobε ke da duš, ke duš nkàa bakε Isidayεribe nε Sudaα kobe, kε dε í da sànnε kù na nda yiému.

⁹ Ba nkpeí nnε te kàa sènkèri ku nùu, ke dòò kù í dó dε, ke dòò dε bo yiennémε kε Amōniibeε ku Udii, kε bè ò kùò kàa tùótε ò pokù ke puoke?

¹⁰ Di mmōnni mudoò í yóo fūtenε a cīētε, a me nkù sènkèrimε ke tùótε Udii Itiibe botí kou pokù ke puoke.

¹¹ Kéntε kέ́keè ti Yiε nKuyie ntu mù. Kù tu kù bo duš nkε meyi nda tuəkεní, mè yóo yènni a cīētε mōmmōnte nte. Kù bo tùótε a pobε a nuò mmieke kέ́duš nha tebii kε sii bè dušnε kuyie ncuokε.

¹² A dòò dε disàri, kunku bo dε daò kuyie ncuokε kupiiti mieke Isidayεribe bεmōu iikε.

¹³ Kε Dafiti dò: N caārεmu. Kε Natāā dò: Ti Yiε nKuyie mmúnke da cīémmu a í yóo kù.

¹⁴ De mieke náke a caārεmu ti Yiε nKuyie, nε de kpéi nha bire bè peiténε dε bāmba ndε yóo kúmu.

¹⁵ Natāā ò nàké memmε kέ́deε kέ́kò nho cīētε.

Batisebaa bire kumε

Kε ti Yiε nKuyie mpoté Udii pokù Batisebaa peité dèè bire Dafiti kε dεε muəke kε dε ncéè mediε.

¹⁶ Kε Dafitii bántε ti Yiε nKuyie ndε kó debire kpéi nkébuú dinùu, ke ntūũnko kέ́konní kuyuoku kényiε nke duš ketenkε.

¹⁷ Kòo kó betōmbε kótibεε ò bāntε ke dò wèε ité. Kòo yete, ò keté ke í nyie nke bo bè wēñnénε kέ́di.

¹⁸ Kε debire mmōke yewe yeyiekε nε de muəkεmε kέ́kú. Kε Dafiti tāmbe ñyīkù bè bo ti nhò nàkémε kέ́nnáa mbe máa ke wéú ke tú: Debire sòò kpáa ke fōumu kε tí nhò náānnε ò í nti kέ́mmú, ti bo yīme ke dáátí kóò nàké debire kumε ò yàa bo daò omáa meyi.

¹⁹ Kε Dafitii yà bè náa nnáammε bemáa ke wéú kέ́bantε tii tùòkení kε bè beke ke dò: M bire kumáa? Kε bè dò: Eε, dε kumu.

²⁰ De mōnni kε Dafitii ité ketenkε kέ́wuo, kέ́ānnε tūdàari, kέ́ceete tiyàati, kεta ti Yiε nKuyie ncéētε kέ́bantε Kuyie. Ò konni dii mōnni ò cīētε kέ́duš nkε bèε ò waá mmudií kòo di.

²¹ Kòò kó betǝmbè è beke ke dà: Okpààti a dǝəri ba mbotí nku? A birè sòò kpaá fòù kàa bouú dinùù kénkuà, kè dè né ku kàa ité ke yonnaà?

²² Kòò dǝ: M birè sòò kpaá fòù kè m bouú dinùù kénkuànnè Kuyie nku ke tú kè dè naati kù n kuó mmesémmè kè dè báá kú.

²³ Dè né me nkumèmu ke dèè n né bo mboú dinùù ba nkpéí? N yí kpaá bo na kè dè fòùkúnne, múi sàà bo dè sǝnkóo dè í wétini m borè.

Bè peitémè Sodomǝ

²⁴ Kè Dafitii kǝte kébámmú o pokú Batisèbaa o borè kúú nkpéí, kòò duónè kòò peité denitidabire kòò dè yu ke dǝ Sodomǝ, kè ti Yiè nKuyie nni ndè dǝ,

²⁵ kètǝ nku pǝánáaanti náaantò Natǝa kòò náké Dafiti Kuyie ndómè de kó debire, kè dè yú ke dǝ Yedidia, dèè benkú ke tú Kuyie ndǝ wè.

Dafiti pǝntemè Adaba

(Wénté 1 Bekpààtibè tǝmmú 20:1-3)

²⁶ De mǝnni kè behǝpǝmbè kòò kóti Soabu do Adaba Amǝniibe èi dieri kéfiete okpààti kó dicǝkari,

²⁷ Kè bèe túóté be kòò kpaàti òké dii sǝppi, kè di cǝǝkú tùòke cidòòbè bèkuà, kè di dǝri ditǝsàari dii donku kpeñni kè di òò nDafiti kǝénnè tinenti teti péu.

²⁸ Kàa túóté behǝpǝmbè kè di kǝtoò kǝpǝnte dihei kàa di fiète ò í ndǝ wèe di túóté o mǝmmuò nkè di nta wèe kó diyètiri.

²⁹ Kè Dafitii túóté behǝpǝmbè sambè kè bèe kǝte kédò dihei kè di pǝnte kòò di tieke,

³⁰ Kè bèe túóté be kòò kpaàti òké dii sǝppi, kè di cǝǝkú tùòke cidòòbè bèkuà, kè di dǝri ditǝsàari dii donku kpeñni kè di òò nDafiti kǝénnè tinenti teti péu.

³¹ Kè Dafitii pǝmmú benitibè kékònnè kè bè pǝnnè muheikèntǝmmú, kè bè nsǝú tidabeeti, ke cǝú yetǝrè. Ke kǝú idéi, ke piiku yedombie ke múнке mǝ dǝò Amǝniibe ekè teyè. De kó difǝnkúò Dafiti nè o ãpǝmbè kè bèe kò nSedisademmu.

13

Amunǝ duónèmè Tamaa

¹ Dafiti kóò dapàà nhAbusadǝmmu do mǝke o tǝú mǝú nwe, oposááti mesàà, kòò yètiri tu Tamaa. Dafiti kóò dapàà ntǝú mǝú bè tu wè Amunǝ. Kòò dǝke de kóò sapàà mmedie.

² Ke mǝnkǝe ò dǝke kè dǝe tonté kóò dǝò mumǝmmú. Ò í nyà ò bo yǝmè kóò ninte ke yé ò mu ndo í yǝtémè onitidǝú.

³ Kè Amunǝ né mǝke o népo mǝú Dafiti kóò kóti Simea birè, kòò yètiri tu Yonnadabu kòò cii medie,

⁴ kébeke Amunǝ ke dǝ: Ba nkpéí nte fǝ nhokpààti birè kàa iikè ò nsòú yekúnwerè yemǝu? A bá n náké múù teú? Kè Amunǝ dǝ: N tebite Abusadǝmmu tǝú Tamaa nwe n dǝmè.

⁵ Kè Yonnadabuu ò náké ke dǝ: Dǝò kéndò nha mǝ nkénduá a dǝú ñnkè kàa cice kǝteni ke bo da siéké á ò náké ke dǝ: Duó nkè n tǝú Tamaa kǝteni kè n yǝnté. Wèe kǝteni kémbéri die m borè, kòò dèè wèe tǝní o mǝmmuò nkè n duó nkè n di.

⁶ Kè Amunǝ dǝò kéndò nhò mǝ, kòò cice kǝteni ke bo ò siéké, kòò ò náké ke dǝ: Duó nkè n tǝú Tamaa kǝteni kè n kake yekátindá yédéé kè n duó nkè n cááké.

⁷ Kè Dafitii tǝ nkè bèe náké Tamaa ke dǝ: Kǝte kébénné a tǝú Amunǝ kòò di.

⁸ Kè Tamaa kǝte kǝnsǝ nhò duó o dǝú ñnkè, kòò ãnte ticooti kénkaati kè Amunǝ wúò.

⁹ Kòò yè túóté kǝfínné Amunǝ iikè, kòò yete ke dǝ bèe denne benitibè bemǝu, kè bèe yie nkéyè.

¹⁰ De mǝnni kòò náké Tamaa ke dǝ: Tǝní de kó yekátindá n dǝú borè, fǝú yóò yè nni nduó nha mǝmmuò nkè n cááké. Kè Tamaa yè túóté kékǝtenko ò duó dè.

¹¹ Ò yè nhò yòutoo dii mǝnni kòò bo cááké, kòò ò pǝ nke dǝ: Kǝteni n tǝú kè tí duó.

¹² Kè Tamaa yete kékúsnko ke dǝ: Bá m pǝnnè muwǝrimú Isidayeribe í dǝəri memme, bá n dǝònè isǝke inyí botí.

¹³ M bo cuónnè ke de kó ifei, fǝ nha mǝmmuò mbè yóò da wénté onitiyiwe nwe Isidayeribe cuokè. Béinnè okpààti ò í yóò yete a bo m puokemè.

¹⁴ Amunǝ í nyie nke bo kénté, kòò pǝnnè muwǝrimú kédúónè.

¹⁵ De kó difǝnkúò ò ténke í ndǝ kóò yá fenǝnfè kóò sǝnkèri kè dǝe pǝtè ò do ò dǝ mèè botí kòò ò bèti ke dǝ: Yè!

¹⁶ Kòò yete ke dǝ: Kàa m bèti de kó meyei mbo ndeu kǝpǝtè meketimè a n dǝò mè.

Amunǝ me nyí nkèitè,

¹⁷ kǝpéí nha kóò tǝnti ke dǝ: Denne we nsapàà nkékpétinné dicàú kǝpáá.

¹⁸ Kòò tǝntii ò denne kékpetinné kǝpáá.

Tamaa do daátí disapunyaabòrì sààrì ndi, de m̀ǹǹǹi kó bekpààtisapàmbè mu ndo 35 í nyé onítidòh kéndáátí yè.

¹⁹ Kòo pũ nhomáá mutápeí nkékèrì o yaabòrì kèmpì o ìikè ke kèrì ke kànti.

²⁰ Kòo tãũ Abusadammuu ò beke ke dò: Amunoo da duónèmaa? Cíéké a tãũ nwe a bá ndake de kpeti.

Ke túóté de kó diyìè kè Tamaa m̀bo o tãũ Abusadammuu cíètè, bá òmòu í ndake o kpeti.

²¹ Kòo kpààti Dafitii keè dèè dòò kè dèè ò yonke mediè nhò me nyí mbéi ntímatì, ke yé Amunoo do tùmè Mpo nwe kòo ò d́s mediè.

²² Kè Abusadammuu mieke m̀péi Amunoo ò càke mèè kpéi nho tãũ, bá ò ténke í nhò náánnè.

Abusadammuu duómmè kè bèe kuo Amunoo

²³ Kè dè mmòke yebie nyèdèé kè bè nkéi Abusadammuu pe citi Baa-Aso Efadaimmu tenké m̀ǹǹku, kòo yú okpààti dapàmbè bəm̀ou mudii,

²⁴ Kékòte okpààti cíètè kóò nàkè ke dò: N cice n da báámmu, n yikú m pecitì kèi mmu, ke d́s f́s nnè a tũmbè di kòtení de kó dibanni.

²⁵ Kòo kpààti d̀s: M birè kè ti kòte tímou ditou yàà bo da cèÈke, ti báá na kékòte tímou.

Kè Abusadammuu nyetíróo, kòo kpààti yete kèbeke Kuyie nkó mesàà mmáà o Ìnkè bá wenwe í nkòte o mómmu.

²⁶ Kè Abusadammuu d̀s: Kàa í kòri a mómmu nyóu kè ñ tebite Amunoo n neinè, kòo kpààti d̀s: Ó da neinè ba nkpeí?

²⁷ Kè Abusadammuu baa nyetíróo kòo kpààti m̀bo kèyóu kòo kó bedapàmbèe ò neinè kékòte.

²⁸ Kè Abusadammuu náké o kò betũmbè ke dò: Dí ñwéi kè Amunoo muó ndii m̀ǹǹǹi menaà nkòo ìikè kòare, kè m pèi nke yí poténè we, di ò kùò ke bá nyèkù, m̀fi me nyè. Di kòmbùòti bá nduò, d̀ònnè dinitidaa.

²⁹ Kòo tũmbèe d̀ò ò bè nàkè ti kékua Amunoo, kòo kpààti dapàmbè sòmbèe cíètè bá wè kòo deke o sàntè kékòké.

³⁰ Kè bè nkpaá ke mu nyí tũòkoo kè Dafiti ti kèè kè bè tu: Abusadammuu kuo okpààti dapàmbè bəm̀ou bá òmòu í kpaá bá omáa.

³¹ Kòo kpààti yèmmèe caàrè kòo kètè o yaabòrì, kédoroo ketenké, kòo kó betũmbè múnke kèrì be kpeye kè nhò murí.

³² Kè Dafiti kóo kòti birè Yonnadabuu béi nke d̀s: Okpààti a yèmmèe bá ndò nha kó bedapàmbè ku bəm̀ou, Amunoo máa ndi bè kũòmè, nè ò càke dii yìè ndi Tamaa de kó meyèmmè tamè Abusadammuu.

³³ Tũ mbá ntoti a yèmmè ke tú a kó bedapàmbè bəm̀ou ndi bè kũòmè, Amunoo máa ndi bè kũòmè.

³⁴ Kè Abusadammuu coké.

Odapàà nwèè paké dihei kòo yà difinnì mari cootinímè Odonnaimmu tãri pèri, kékòte kénáké okpààti ke d̀s: N yà benitibè mabè mbe kè bè cootiní Odonnaimmu tãri pèri.

³⁵ Kè Yonnadabuu náké okpààti ke d̀s: A bí ìi kèríní. N da náké tinti.

³⁶ Yonnadabu kpaá me nnáá nkòo kpààti dapàmbèe tuòkeni, kètíitè yedabùò, okpààti nè o tũmbè kè bè múnke tiitè yedabùò.

³⁷⁻³⁸ Kè Abusadammuu yie coké kékòte Tamai Ammiudi Kesuu kpààti cie kè nke mbo ke d̀s yebie nyètáati, de kó yemòrè kè Dafiti kuò nho birè Amunoo kũũ.

³⁹ Kè bèe ò bántè Amunoo kũũ nkpeí mbá o mieke ténke í mpéi Abusadammuu.

14

Abusadammuu wètenímè Sedisadammuu

¹ Kè Seduyaa birè Soobuu bantè Dafiti yèmmè bomè Abusadammuu bíékè,

² kètò nkè bèe yúnì onitipòkù m̀ou Tekoa ei, kòo cii mediè, kòo ò nàkè ke d̀s: Dòò kè dè ñdò nha tò tiyòóti, a báá yòare amáà tũdààri, d̀òò kéndò nha tò tiyòóti kè dè m̀ante,

³ kékòte kèyà okpààti kóò nàkè n yóo me nda náké ti.

Menámè kè Soobuu ò nàkè ò dò nke bíi náké ti.

⁴ Kòo nitipòkùu kote kèyà okpààti kénínkú késínné o ìikè, kóò nàkè ke d̀s: N d́s a n teennèmu.

⁵ Kòo kpààti ò beke ke d̀s: A d́s ba? Kòò d̀s: Okpààti n tú okúpokù nwe, n d̀ou weè ku,

⁶ ke śs m m̀oke ibí ìdèi, kè ì né kpa nkupaku bá òmòu í dè bo ke bo ì pàte, kè dèmmá kùò dèterè.

⁷ Kè n d̀ou naàm̀nkù kòbe né ìtè ke bo ò kùò, ke tú m bè duó nnonitíkùùti, kè bèe ò kùò kèpèite ò kũòmè o nantè. Bè d́s kékùòmou osònwe n kpaá wúò nwe kè n d̀ou kó kufukuu kpánnè.

⁸ Kòo kpààti d̀s: Kò nha cíètè, n yóò yàm̀u a kpeti.

⁹ Kòo nitipòkù dā: Okpààti, kè tìmatì tùkèni, de kó tináahti ìnkè, mí nnè n cìtètè kòbe ti bo ti to, ti í yó ntú a kpeti yoo a kpààtiyuu kpeti.

¹⁰ Kòo kpààti dā: Kòò mǎu da kpannè, a wè nni ntóni ò ténke báá dè yíè nè ò bo mbomè.

¹¹ Kòo nitipòkù yíè kèbèi nke dā: Okpààti, bèi nkéyú Kuyie nha báá nkù yètiri, wèè dō képeite kòò báá kuò m bire sonne. Kòo kpààti dā: Kuyie mbomu kè n yú ku yètiri ke bèi nke tú a bire kó kuyirikù makú í doti ketenkè bá kumáá.

¹² Kòo nitipòkù dā: Okpààti yóu kè n yíè ke da béinnè tìmatì. Kòo dā: Bèi.

¹³ Kòo nitipòkù dā: A dōò dè í yóò dōò Kuyie nkòbe mesàà, kéndònnè a bo ke náámmè, nè a náahti mièke a benke ke dō nha càarèmu, a í yóumè kè bè bèti wè bo wètèni.

¹⁴ Tímǎu ti yóò kúmu. Ti dōnnè mekùò mme, kè mekùò ncóú nkouté í bo, meè botí nku Kuyie nyí yóò fòukúnne wèè ku. Okpààti, Kuyie nné í dō bè bèti we bo yeinkoomè.

¹⁵ Benitibè beè donnè n kòmbùàti deè te kè n kòtèni ke da yà, ke tú kè dè bo yie n yíè nhokpààti á dāò mí nha kóò tǎnti sámpǎú n da beke ti.

¹⁶ Okpààti n yému ke dō nha yó n deaténè wèè dō ke ti kuò mí nnè m bire kè ti kperere deè dihei Kuyie nduò ndi ku kó benitibè di mièke.

¹⁷ Nè n yèmmè mièke n do yému ke dō nfǎ nhokpààti a bo náríkúnne n yèmmè, ke yé a í cáánnèmè Kuyie ntǎnni! A yému mesàà nnè meyei. Ti Yíè nKuyie nha tú nkù rída bonè.

¹⁸ Kòo kpààti náké onitipòkù ke dā: N yóò da beke tìmatì nti, kè m me nti nda beke a bá n sonne. Kòo nitipòkù dā: Okpààti bèi.

¹⁹ Kòo kpààti ò beke ke dā: Soabu nùtè í kókè de mièkaà? Kòo nitipòkù dā: Okpààti a bomu! Weti weti nwe a béimmè, a kóò tǎnti Soabu weè n náké n dō nkénáké ti tímǎu.

²⁰ Ò me dāò ke bo pente tináahti nti mètēmè, kè n yíè mme ncii ke dōnnè ti Yíè nKuyie ntǎnni ke yé demǎu deè dǎòri ketenkè ìnkè.

²¹ Kòo kpààti kòte kénáké Soabu ke dā: N yiemmu ke bo dāò a m beke ti, kòte kényúni odapàà nhAbusadǎmmu kè di konní.

²² Kè Soabuu nínkú okpààti ìkè késǎnnǎo ketenkè kòò dǎunnè mutǎmmú ke dā: Okpààti n yému ke dō m pètè a kó mesàà, a mè nyiemme ke dāò mí nha kóò tǎnti n da beke ti.

²³ Kè Soabuu íté kǎpí nkuce kékòte Kesuu kétóni Abusadǎmmu, kè bèe konní Sedisademmú.

²⁴ Kòo kpààti bèi nke dā: Wèè kó nho cìtètè n yí dō kòò yà.

Meñme kè Abusadǎmmuu kò mbá ò í yà okpààti.

Dafiti nè Abusadǎmmu bè wètè ke taummè

²⁵ Isidayeeribe mièke òmǎu do í bo wèè wenni ke dōnnè Abusadǎmmu, kétúóté o naacèi kédekenè o yuu demarè do í bo a bo yí deè yeté. Deè do te kè bè nhò sǎnti.

²⁶ Bá dii benni kó mukúú nkòò níi kǎi o yùti, ke yé ti sǎ cǎkèmedè mediè nkòò níi ti kǎi kécǎnnè okpààti kó tebìètè kè ti mbo cidóò bèdébè.

²⁷ Abusadǎmmu do mǎke initidabí itáati ndi denitipobire dǎmáá, kè de yètiri tú Tamaa kè de wenni mediè.

²⁸ Kè Abusadǎmmu mbo Sedisademmú ke dā yebie nyédéè bá ò í kòte okpààti cìtètè.

²⁹ Diiyè mari kòò yú Soabu ke bo ò tǎ nhokpààti borè kè Soabuu yete ke í nkòtèni. Kòò yíè kǎtǎnko otǎu kè Soabu baà yete, ò í nkòtèni.

³⁰ De mǎnni kè Abusadǎmmuu náké o kó betǎmbè ke dā: Kupaku kùu me mbo n kòku borè dí kù cǎu. Kòò kó betǎmbèe dāò ò bè náké ti.

³¹ Kè Soabuu kòte dende bàmbà nhAbusadǎmmu borè kòò beke ke dā: Dè yíme kàa kó betǎmbè cǎu m paku?

³² Kè Abusadǎmmu dā: N da yumu kàa yete, n do dō ke da tǎ nhokpààti borè nde kàa ò beke ke tú, n yè mba nte kè n yitèni Kesuu? Kè n do nkpaani dè na ntǎu. Di mǎnni n dō kékòtemu okpààti borè, kè n càarèmu kòò bo n kuò wè n kuò.

³³ Kè Soabuu kòte kénáké okpààti Abusadǎmmu ò náké ti tímǎu. Kòo kpààti duò nkè bèe ò yúni kòò cokéni kénínkóo ò ìkè kòò ò kǎunnè.

15

Abusadǎmmu dǎmè kécǎutè tikpàti

¹ Kè Abusadǎmmuu waà ntekpàriñaasǎntè nè benitibè sipísínùmmú kè bè nni o ìkè ke cokú.

² Ke níi pike cute dikúnweñni sèi kénkari kuce nùu kùu kǎrinè dihei kó dibòri, kòò mǎu mǎke tìmatì ke kari ke bo beè nhokpààti, Abusadǎmmu ò yu kèbekè ò yènní dè, kòò Ì: Okpààti dapàà m bonní Isidayeeribe botí mièke nke.

³ Abusadǎmmu dā: Dè wenni, fǎǎ naati òmǎu me nyí yóò da keèné a teti okpààti borè.

⁴ Kòò dèè mēmme ò dò: Kè mû né do ntú obeénti di nhei, bèè kàriní tibeénti n na mbè bekùné weti weti nwe.

⁵ Kè de yiè nkòteni ke bo nínkú ò ìkè wèe ò ìnní kóò káunnè.

⁶ Mènnme Abusadømmu do dээрimè bèè kó dimàà kàriní tibeénti okpààti borè, ke yūs nyIsidayeeribe bemou yèmmè ò bíékè.

⁷ Yebie nyènnà kó difònkúò kè Abusadømmuu náké okpààti ke dò okpààti m pā kuce kè n kote Eburnò kédòò ti Yiè nKuyie nkó ikuò, n do kù dóunnè ònnù ndi

⁸ n do bo dii mōnni Kesuu Sidii tempè mmieke kédóunnè Kuyie nku dinùù ke dò kè kù yie nke n kpènnéni Sedisadømmu m bo kù fié iwūš Eburnò.

⁹ Kòò kpààti dò: Kote kè de nnaati.

Mènnme kè Abusadømmuu kote Eburnò.

¹⁰ Ò ke mbo kətə nho kó benitibè disōri Isidayeeribe bemou borè kè bèe bè náké ke dò: Kè di kèè dii mōnni ditātèheù kuómme, dimou di pīéké ke dò: Abusadømmu naá nhokpààti Eburnò.

¹¹ Benitibè sikoupsidé (2000) bèè do ò neiné Sedisadømmu kékote Eburnò bè me ndo i yé ke dò nhò dó kédòò timati.

¹² Bè feu dii mōnni Kuyie nyiwūš, kè Abusadømmuu tō nkè bèe yúni Aitofeedi wèè do ò nuò nyitié nDafiti, kòò bo Kido o ei mieke. Kè Abusadømmu kó benitibè mmó nke sūũnko, kòò bo bōmmè okpààti kó meyèmmè mmó nke déúkú o mieke.

Dafiti yèmmè Sedisadømmu

¹³ De mōnni kè bèe náké Dafiti ke dò: Isidayeeribe bemou tūnne Abusadømmu nwe.

¹⁴ Kè Dafiti pānkee náké o kó betūmbè bèè ò bonè Sedisadømmu ke dò: Tí cokéne, Abusadømmu yàa bo ti kuò, tí cārike kòò yàa bo ti súnké kè meyei mpeité dihei kòò kuò kubotí kumou.

¹⁵ Kòò tūmbèe ò tēnné ke dò: Kaa tāātè ti ti bo a fōnkúò ndi.

¹⁶ De mōnni okpààti nè ò kobe kè bèe íté tekpààticētè nè sinaacēi, kòò yóu o pocēè ntepiítè máa kè yè mbaa o cētè.

¹⁷ Okpààti nè ò kobe bè yènni dii mōnni dihei kécómmú tecētè sante také,

¹⁸ kòò kó betūmbè rūpēnkū. Kedeitibe nè Pedesiibe kè bè rūpēnkū nè Itaii nè Kati kó behāāpōmbè sikousikuò (600) bèè do tūnne Dafiti kè bèe dóté kēmpēnkū ò ìkè.

¹⁹ Kòò náké Itaii Kati ei kó behāāpōmbè kóò kóti ke dò: Dè yīme kaa dó kè nti neiné? Wēte dihei kēmbonè okpààti pānwè, a tú opòò nwe ke kōteni ke ompu die.

²⁰ A tūškeni ti cie dè i mōnte pānke báa ti neiné, m me nkète ke i yé n kori kè. Neiné a kobe kè dí wēte dihei kè Kuyie nni ndi bonè kè dí dò mesàa.

²¹ Kè Itaii ò tēnné ke dò: Okpààti, ti Yiè nKuyie mbomu kaa bo, a yó mborè n yó nde mbo, kè mukūũ mmu tí kú, kè mufōmmu mmu tí nfòu.

²² Kè Dafiti dò: Dè wenni niité, kòò niité nè behāāpōmbè nè be cēi kobe nè be bí.

²³ Kè benitibè bemou tiité yedabùò nkēmpēnkū Dafiti ìkè. O mómumu nkòò sénté kukó nSetinò, kòò kobe nhò tú nkè bè kéri kuce kùú dirínè dikpáa.

²⁴ Kè ikuò niùti Sadaki dè bo nè Defiibe bèè tō Kuyie ntaummè tōu, kè bèe di dáu nyikuò niùti Abiataa borè kēmbaanè benitibè bo yèmmè dihei bemou.

²⁵ Kè bèe pēētè kédeè, kòò kpààti náké Sadaki ke dò: Kpènné Kuyie ntaummè tōu dihei, kè Kuyie nni ndónè mesàa nkú yóò dúmmu kè n wēteni kénya ku cētè nè ku taummè tōu.

²⁶ Kè kù me ndó kè m mōnte ku kó mesàa nkúu dòò kù dómè.

²⁷ Kòò yé náké ikuò niùti Sadaki ke dò: Wēte dihei nè a bire Ayimasi nè Abiataa nè ò bire Yonnatāa kè de nnaati.

²⁸ Mí n yó mbo kukó nSuditēē pēémmè mme ke yàa keèné di kpēti dōmmè.

²⁹ Mènnme Sadaki nè Abiataa kè bèe kpènné Kuyie ntaummè tōu Sedisadømmu kè nke mbo.

Dafiti tōmmè Usaii kòò bo paaté Abusadømmu

³⁰ Kè Dafiti ònnèti Odifé tārì ke konti, ke dáátí o yuu kuyàakú, ke kéri menacēbii, bèè ò neiné kè bè múnke dáátí be yó tiyààti ke konti.

³¹ Kè bèe náké Dafiti Aitofeedi kókémè bèè dó kóò bo mbe mieke, ke wēnné Abusadømmu. Kè Dafitii kušnko ke dò: Ti Yiè nKuyie, n da báámmu! Yóu kè Aitofeedi kó itii nnaá nyisintékpeyi.

³² Dafiti tūške dii mōnni ditārì yómmè, bè bàà ndè Kuyie, kényani Usaii Adikēē ei kou wèè do ò nhò duò nyitié nkòò kèriní ò ìkè, kòò yaabòri kèri kè mutáá ndáátí o yuu.

³³ Kè Dafitii ò náké ke dò: A bá n tūnne a yó ntú ditou ndi n kpéi.

³⁴ Wēte dihei kénáké Abusadømmu ke dò: Okpààti n dó kēmpī nha tōmmú mmu, n do ò mpī nha cice kōmu mmu. De mōnni a bo na kè n teennè kédítinné Aitofeedi tié.

³⁵ Kàa ntókénè ikuó nìùbè Sadàki nè Abiataa, bè ke mbo, kàa kèè tii kó dimàà okpààti c̄f̄ètè a bè náké.

³⁶ Sadàki bire Ayimasi nè Abiataa bire Yonatāa bè ke mbo, a yó mbe ntùònni kè bè n nàa nha yo tii kó dimàà.

³⁷ Usaii wèè do ã nduò nDafiti itii nkòò ntùòkoo Sedisadammu ke mǎnnè Abusadammu tùòkoomè.

16

Dafiti dòmè mesàa nSibaa

¹ Dafiti p̄ētè dui mǎnni ditari yómme sán̄p̄ò kè Mefiboseti kóo tǎnti Sibaa tuòkoo ke kpaake sǎmmarímùbè bèdébè kè bè to p̄ēbè sikousidé (200), f̄inyī kó yebe kperè siyuu ntekòùtè (100) yesũũyè tekòùtè (100) nè menaa nkudòukù kumáa.

² Kòo kpààti Dafitii ò beke ke dò: A dó kè dè dǎdè ba? Kè Sibaa ò t̄ēnné ke dò: Okpààti a c̄f̄ètè kòbe bo ndekù sǎmmarímùbè, kàa āāp̄ombèe cááké p̄ēbè nè yetebe, bèè ce ndikpáa mieke ke òu kè bèe yā menaa.

³ Kòo kpààti dò: Mefiboseti a yiè nSauri yaàbire bore? Kè Sibaa dò: Ò kpaá Sedisadammu nwe kòo yemmè dò ndi mǎnni Isidayeribe bo ò duás nho yàákù kpàti.

⁴ Kòo kpààti dò: M bo da duás mMefiboseti kperè demou kè Sibaa nínkoo okpààti ìikè ke dò: Okpààti f̄ó nnè mutòmú a nsóké kè nni nkuò mmesémme.

Simeii nòosirimè Dafiti

⁵ Dafiti tùòke dui mǎnni Baudimmu eì kè Sauri naàmùnkù kou mǎu Keda bire, kòo yètirì tu Simeii, kòo yènni kèmbuò nDafiti kusínkù.

⁶ Kòò bǎmmu yetárè kòò uuti mutáá, bá nè Dafiti kò betũmbè nè behāāp̄ombè do me nhò murimè.

⁷ Kòò nhò sǎá nke p̄īekù ke tú: F̄ute, f̄ute des̄innè f̄s̄ nhonitikòùti!

⁸ Ti Yiè nKuyie nda kpetinné a kùò mèè kp̄éi nke Sauri c̄f̄ètè a yùúkúmu Sauri kpàti deè te kè ti Yiè nKuyie nti duás nha bire Abusadammu, kàa ta meháràrimè mieke a tú onitikòùti nwe.

⁹ Kè Seduyaa bire Abikaii náké okpààti ke dò: Demócírè die mbá ntũũ nke da sǎá, yóu kè n kote kè dè f̄eùtè.

¹⁰ Kòò kpààti Dafiti dò: Di báa ti ta f̄s̄ nnè a kóo kótì Soabu kòò n sǎá ti Yiè nKuyie nkuu yè nhò nni nsǎá nhòmou báa na kòò bà.

¹¹ Kè Dafitii náké o tũmbè nè Abikaii ke dò: Mí m bire mómmonne m peité dè dó kè n kuò, kè Bensamee botí kou weè né bo n yóuá? Yóunè we kòò nni nsǎá, ti Yiè nKuyie nkuu yè nhò nni nsǎá.

¹² Kè dè yemmè ti Yiè nKuyie mbo wéntè n sémmè kédúò nkè meyei nhò n dónè mèe naá mmesàa.

¹³ Dafiti nè o kòbe kè bè nsóké be ce kè Simeii bè dirínè ditari p̄eri ke bè bǎmmù kusínkù ke tú bè bo yà, ke bè bǎmmù yetárè ke bè uuti mutáá.

¹⁴ Dafiti nè o kòbe kè bèe ntuòkoo kukò nSuditē p̄émmè, ke òu mmucèmmu kékaroo kénhomp̄u deborè.

Usaii kòtemè Abusadammu borè

¹⁵ Dè mǎnni Abusadammu nè Isidayeribe kè bèè kò nSedisadammu kè Aitofeedi mbè neínè.

¹⁶ Usaii Adikiti eì kou weè do ã nduò nDafiti itii nhò tùòkoo dui mǎnni Abusadammu borè ke dò: Okpààti mbo sǎá!

¹⁷ Kè Abusadammuu ò beke ke dò: Nè a népo Dafiti di népoti deèmu dendaa? Dè dòmmè kàa í neínè a népo.

¹⁸ Kè Usaii ò t̄ēnné ke dò: Ti Yiè nKuyie nnè Isidayeribe bemou tǎátè wè n we ndó n yó nwe mbonè.

¹⁹ Kàa wète ke tú n népo bire, n yí s̄óntè ke tũ mbá wè, n do p̄i mmèè botí a cice tǎmmù n yó mme mp̄i nha kòm̄u.

Abusadammu duónèè Dafiti poc̄t̄è

²⁰ Kè Abusadammuu náké Aitofeedi ke dò: Nákénè k̄yá ti dò nkédòòmè.

²¹ Kè Aitofeedi p̄ánke o t̄ēnné ke dò: Kote kédúonè a cice poc̄t̄è nhò yóu yè kè yè bàa tekpààtic̄f̄ètè. Isidayeribe yóó tì kèèmu kébanté a cice da yīk̄emè kàa kòbe kǎntii yauke.

²² Kè bèè cónné kutouku tiyáati koku Abusadammu kpààtic̄f̄ètè kudánkù, kòo ta kéndounè o cice poc̄t̄è nyIsidayeribe bemou ìikè.

²³ De kó dimànni Aitofeedi do ñ nkòò béi nti bèe ti yienkomu kéndò nKuyie nkuù ti béi, Dafiti nè Abusadømmu bè do ti yièmmu bemou.

17

Abusadømmu yiemme itie nyeyi

¹ Ké Aitofeedii náké Abusadømmu ke dò: M pā kuce kè n tāāté benitibè tekòupípiítè nè sikòupísidè (12000), kè tí kote Dafiti wammù ke nyènkè.

² Ti yóò ò nintemu ò bo ou dii mǎnni kòo wèrimúu deè, kè tí bè cùte bèè kó dimàà ò neiné kè bèe coké kè tí ò kùò omáà.

³ N yóò me nyí kéténnéni Isidayeeribe bemou a borè. Kàa ninte a do waà nwè ke deè, benitibè bemou yóò wèteni a borè nde kéréte meom̄pùmè.

⁴ Abusadømmu nè Isidayeeribe kó bekótibè bemou kè bèe pénsiri de kó tináanti.

⁵ Nè memme kè Abusadømmu duó nkè bèe yúni Usaii Adikiti ei kou kòò múnkeè ò beke ke bo yà wenwe kó meyèmmè dømmè.

⁶ Kòo tuokoo kè Abusadømmu ò náké Aitofeedi ò náké ti timou kédeè kóò beke ke dò: Ti dò nkédoò ò béi ntàa kè tí yóò? Ti náké f̄s nkó meyèmmè dømmè.

⁷ Ké Usaii náké Abusadømmu ke dò: Aitofeedi me nduú nyii tié nyie nyi í tú isàayi.

⁸ A yému a cice nè ò nitibè bè dømmè, bè tu bekpàrinuombe mbe be kpeti yóumu, ke dò ndiciriciri dii bire feti dikpàà. Ketike a cice wèè yè dikpànni dømmè, ò í yóò yie nkéwènnéne benitibè keyènkè kédúú.

⁹ Kè de yèmmè nè mie nhò s̄ri kutādènkù makù nku yoo kupikù tekù, kè bè keté ti kòbe mukòù benitibè yóò ti kèemu ke dò: Abusadømmu kòbe yīeke.

¹⁰ De mǎnni bá bèè mòke yekòmbò yeciricirè kòme be kǎnti yóò yārikemu, ke yé Isidayeeribe bemou yémèmu ke dò nha cice tú okparinuanti kòo kó behāāpòmbè tu yekòmbò yembè.

¹¹ Nte n yóò da náké ti: Túóté Isidayeeribe tenké kemou mieke behāāpòmbè kè bè ns̄u ke mannè dāmèèri nùò kó mubirimú, kàa bè neiné a mómmu nkè dí kote ke bè kpannè.

¹² Ti yóò nintemu Dafiti bá kòò dó wèe s̄ri kè tí ò do timaanti ã̄ domè ketenke, wenwe nè ò kòbe bá òmòù báá cooté.

¹³ Kòò s̄ri dihei mari mieke behāāpòmbè bo waà nyiwēi kè tí di dète kètanné kukò mmieke bá ti báá súú nditāri mari.

¹⁴ Abusadømmu nè Isidayeeribe kè bèe pénsiri Usaii kó itié nke béi nke dò: Usaii kó itié nwenninè Aitofeedi kpeyi.

Aitofeedi kó itié nyii do tú isàayi kè ti Yiè nKuyie nkuù ndó í báá di, kè de bo yie nkè kùu tanné Abusadømmu meyei mmieke.

Dafiti sèntémè Suditēē

¹⁵ Ké Usaii yī memme kénáké ikuó nùtì Sadōki nè Abiataa Aitofeedi duó nyii tié Abusadømmu nè Isidayeeribe kó bekótibè, kè wenwe né yé mmù.

¹⁶ Ò deè memme kè bè náké ke dò: Kōtenè mecāā nkénáké Dafiti kòò báá duó Suditēē kó kubiriku borè, wèe yetoo kè kù sénté bè yàà bo bè kùò wenwe nè ò kòbe.

¹⁷ Abiataa bire Yonataā nè Sadōki bire Ayimasi kè bè bo Ā-Dokedi kè bèe t̄nko onitipòkù mōu kòò bo bè náké, kè bèe kote ke tí náké Dafiti. Bè do í dò nkéta dihei bè yàà bo bè yà.

¹⁸ Nè memme kòo dapàà mmòuù bè yà kékote kénáké Abusadømmu, kè bèe coké mecāā nkéta oniti mōu c̄tētè Baudimmu ei, kè tebinte matè bo de yiè nc̄tētè kè bèe ta te mieke kēs̄ri.

¹⁹ Kè te c̄tētè kóo nitipòkùu túóté diyaa k̄nni kèpitè d̄f̄nkè kèyenné tidiiti bá bè í mbanté ke dò mbenitibè bo de mieke.

²⁰ Ké Abusadømmu t̄r̄e tuokoo de kóo nitipòkù c̄tētè kòò beke ke dò: Yé Ayimasi nè Yonataā bè borè? Kòo nitipòkù d̄: Bè p̄ēté ke ta menie.

Kè bèe bè wammù kémónté kékò nSedisademmu.

²¹ Bè ité dii mǎnni, Ayimasi nè Yonataā kè bèe yènni tebinte mieke, kékote kénáké okpàati Dafiti Aitofeedi náké tí benitibè, kédeè kóò náké ke dò, bèe coké mecāā nkésenté Suditēē.

²² Dafiti nè ò kòbe bemou kè bèe ité páii kēsénté kukò nSuditēē, kè de nyóò wenté bá òmòù í kpaá wèè í sènté.

²³ Ké Aitofeedii banté bè í d̄d̄mè ò bè náké ti, kébou ò nenti ò sām̄marímú kékò nho ei kénáké ò kòbe ò kpeti, kédeè kénúnné omáà, kè bèe ò k̄nné ò cice kó kufōti.

Dafiti kòtemè Maanaimmu

²⁴ Abusadømmu nè ò kòbe Isidayeeribe kè bè m̄p̄enké Suditēē ke s̄s̄ nDafiti t̄ùòke Maanaimmu.

²⁵ Abusadammu do tãáté Amasa nwe kòò mbaké o ããpòmbè, weè do còuté Soabu f̄stiri. Amasa cice do tú Itira nwe, kè bè ò tu Isidayeri, kòo puòke Abikayedi. Abikayedi cice tu Naasi, kòo kóo kóti tu Seduya tãú Soabu ȳs.

²⁶ Abusadammu nè Isidayeribe kè bèe b́áté Kadaadi ei.

²⁷⁻²⁹ Dafiti t̀ùòke òò m̀ǹǹni Maanaimmu kè bèe ò tao yetúò nè tipeçiti kó tiyààti nè yebo nè tidiiti nè muyuo nnè tidiiti t̀i cie nnè itũ nè itũ bè tu i Soyaa nè macekùò nnè yenaakãã. Nè be yèmmè mieke ke tú de kó benitibè bo nhòunè dikònni nè sinéyèi. Bèè do de mbè tao beè yetè tú: Sobii Naasi bire Adaba Amòniibe ei dieri kou, nè Makiiri Amiyedi bire Dodabaa ei kou nè Badisidaii Dokedimu ei kou kòò bonni Kadaadi tempè mmieke.

18

Bè namè Abusadammu nè o kabè

¹ Kè Dafiti kaà mbenitibè bèè ò bonè, kètaáté bèè yó mbè baké, yie nsikòupí otòu sikou,

² kètoté behããpòmbè yetirè yetããti kéduò ndimãã Soabu kéduò nditeri Seduya bire Abikaii Soabu nantè kéduò nditeri Itaii Kadi kou, kédeè ké bè náké ke dà: N dó ké ndi neinèmu m mómumu.

³ Kè behããpòmbè dà: A í dò nké nti neinè, bá kè tinti coké ti dootitabè í yó mbòti ti kpèti, bá kè bè ti kùò dikéè, be kpèti í ti bonè. F̄s mme mmànne behããpòmbè tekòupípitè (10000) nte amãã. A dò nkènkpaá dihei ndi, kè de dòmmè a ti teennè.

⁴ Kòo kpààti dà: Dè wenni m bo dàò di dómè.

Menime kòò nkpaá dihei kó dibòri borè kè behããpòmbè daku inau be tónti be tónti dòmmè, bie nsikòupí betòbè sikou.

⁵ Kòo kpààti náké Soabu nè Abikaii nè Itaii ke dà: N di báámmu, di báá koute m bire Abusadammu dò! Kè behããpòmbè bemou keè ò ti náámmè bèè baké.

⁶ Kè Dafiti kó behããpòmbèe bááti ke bo kote kédokènè Abusadammu kabè, képennè kudoókati Efadaimmu kó kutúúkù.

⁷ Kè Dafiti kó behããpòmbèe na Abusadammu kabè ké bè autè mediè mmómómme de yiè, kè benitibèe duò ketenkè sikòupísidé (20000).

⁸ Kè mudoò pitè de kó kutempè mmieke, bèè ku kutúúkù mieke kè bè òsùnè bè kùò bè mudoò mieke.

Soabu kùòmè Abusadammu

⁹ Kè Abusadammu nyóò daate kè Dafiti kó behããpòmbè ò dùti kòo sãntèe daute kutúúkù tidabitit mieke, kòò yuu sake tidabitit kè tesãntèe pèèté kòo nsake dende ke núú.

¹⁰ Kè Dafiti kó behããpòmbè kóò m̀òu ò yà kékote kénáké Soabu ke dà: N yà Abusadammu kòò s̄iéké mutie mamù.

¹¹ Kè Soabu dà: A me nhò yà kè de ȳime, a p̄anke na nhò potémè ke kùò! N na nda cu medítibii ntepitè nte nè fenaakònfè.

¹² Kè kuhããpònkùu ò t̄ènnè ke dà: Bá kàa n duò medítibii ntekoùpitè (1000) m báá yie nkékoute okpààti kóo dapàà. Ti do yomu timòu ò di náámmè f̄s nnè Abikaii nè Itaii ke tú: N di báámmu di báá kááké m bire Abusadammu.

¹³ Kè n do nhò kùò bá ke soute ke tú n yí kèè, okpààti yó m bantému, bá f̄s nha mómumu nha t̄enke bá n kónné.

¹⁴ Kè Soabu dà: N dítti ba mmãã a borè!

Kè Soabuu túóté ikpãmbókè itããti kékote ké i kũu ò pikù ò dinni berí ndè, ke s̄s nhò kpaá fòu ke s̄iéké titietí mieke.

¹⁵ Kè Soabu ããpòmbè tepítè bèè t̄ou ò kp̄arinenti kè bèe munnéni kóò deè.

¹⁶ Kè Soabuu eé ditãteheù, kéduò nké bèe yóu mudoò ke yóu bè bo mbetimè Abusadammu kó behããpòmbè.

¹⁷ Kè bèe túóté Abusadammu kédootóò difòt̄iri mari mieke kutúúkù cuokè, kóò yãã nyetãrè kè deè naá nditãnténkou. De m̀ǹǹni kè Abusadammu ããpòmbè cokù bemãã bemãã ke kũu mbe c̄éi.

¹⁸ Abusadammu do kpaá fòu ke cónné ditãri mari ndi dibòri mari bè tu di okpààti kó kubiriku, ké ndi commu ke náá nke tú ò í m̀òke debire deè bo s̄oatè ò yetiri, ke yú de kó ditãri ò yetiri. Deè te kòò cònnè de kó ditãri òò bo nte kè bè ndennini ò kpéi nké di yu ò yetiri, kè bè kpaá me ndi yu nè ȳienni, ke tú Abusadammu tãri.

Bè nakémè Dafiti ò bire kũu

¹⁹ Kè Sadaki bire Ayimasi náké Soabu ke dò: Yóu kè n coké kénáké okpààti Kuyie nhò kòhínémè koò pàtèné o dootitòbè.

²⁰ Kè Soabuu yete ke dò: A yóó ò náké tì yíe nti í yóó ò narike. Yóu a bo ò náké titeti mati diyìè mari, o bire kùũ mmu yíe.

²¹ Kè Soabuu náké o kó kudaaku Etiopii èi kou ke dò: Kòte kénáké okpààti a yà dè!

Kè kudaakúu nínkóo o ìiké kédeè kékéte.

²² Kè Ayimasi baa nyetíróo ke tú: M baa dó kékotemu, yóu kè n tünne Etiopii kou, bá kè dè bo ndómmè, dè mme ndò. Kè Soabu dò: Ba nte kàa dó kékote? M bire ò í yóó da duò nticuuti mati de kpréi.

²³ Kè Ayimasi dò: Kè dè bo ndómmè n dó kékotemu. Kè Soabu dò: Kòte!

Kè Ayimasi coké keyè Suditèè biriku kédíènnè Etiopii kou.

²⁴ Ke sá nDafiti bo dihei kó dibòri nè ditowaà kperi de cuokè kòo bàri kàri kuduotí ìnkè ke paké medétimè. Ke nyóó daate keyá onití mòu omáá kòò cootini.

²⁵ Kòo pīèké kénáké okpààti, kòò dò: Kòò bo omáá ò to tináaṣààti nti.

Kè de yíè mmò nke tónteni.

²⁶ Kòo bàrii yà otòu mòu kòò kèrini kòò béi nke dò: Nte otòu mòu ke cootini ke bo omáá. Kòo kpààti dò: Ò múnke to tináaṣààti nti.

²⁷ Kòo bàrii yíè ke dò: M bantému oketiwe kó mucéé, Sadaki bire Ayimasi nwe. Kòo kpààti dò: Onitisaàwè nwe, ò bo ntóni tináaṣààti nti.

²⁸ Kè Ayimasi tuàkení kénáké okpààti ke dò: Demou dè wennimu kèdo kèrínkú kèsínnò okpààti ìiké, ke dò: Ti Yìè nKuyie nha tũ nkũ yetiri ndeu! Kuu duò nkàa na bèè do dó a kòu.

²⁹ Kòo kpààti dò: Odapàà nhAbusadõmmu kònti naataa?

Kè Ayimasi dò: Soabu do yóó ti tã ndii mònni mí nnè a kóo tónti tòu kè n yomu kunàòroo, m me nné í yé mùu dòòri.

³⁰ Kòo kpààti dò: Íté, a né báá déte.

Kè Ayimasi fùte kénkémmú.

³¹ Kè Etiopii kouu tuàkení ke dò: Okpààti n da tóni tináaṣààti nti. Ti Yìè nKuyie n da kòhínému yíe nke da deaténè a dootitòbè.

³² Kòo kpààti dò: Kè n kóo dapàà nhAbusadõmmu kònti naataa? Kè Etiopii kou dò: Bèè kó dimáá dónè n yíè nhokpààti meyei ndèe bè dòò bè dòòmè de kóo dapàa.

19

Dafiti kuõmmè o bire Abusadõmmu kpéi

¹ De mònni kòo kpààti yèmmèe caàrè mediè nkòò ta kudieku kùu bo dihei kó kuduotí dibòri ìnkè kénkéri ke kònti ke tú: Áú yoo! Áú yoo! M bire Abusadõmmu. M bire Abusadõmmu! Kè mii do nku dè ntõu. Áú yoo! M bire Abusadõmmu. M bire!

² Kè bèe náké Soabu ke dò: Dafiti kuõmmu Abusadõmmu kpéi nke í dó kécíéké.

³ Diwèi dii do bè bo bè namè be dootitòbè, kè di né naá ndidabònni Isidayeeribe bemou kpéi nde yíe, ke yé benitibè bemou do kèèmé okpààti yèmmè caàrèné o bire Abusadõmmu kpéi.

⁴ Kè Isidayeeribe konni de yíè disàri kéndònnè be dootitòbè bè na, kè bè kùntinni nè ifei,

⁵ kòo kpààti kánké o ìiké kuyàakú, ke ti didabònni ke tú: Áú yoo! M bire Abusadõmmu. M bire!

⁶ Kè Soabuu kòte keyá okpààti o dieku mièke kóò náké ke dò: A ãã a ããpòmbè mbe ifei, bembè bèè deatè a ãnni, nè a bí nè a kó besapòmbè nè a pobè nè a pocíè nde kpeye.

⁷ A dó bèè da níi mberibe ke níi mbèè da dó, a benkemu yíe nke dò nha kpèti í bonè bèè baké a ããpòmbè nè a kó betòmbè. M bantému yíe nke dò mbá kè ti do nku timòu kè Abusadõmmu nkpaá deè na nda naati.

⁸ N da náámmu, cíéké kékote keyáúkúnne behãpòmbè kònti, kàa í kòte òmòu ténke í yóó nda bonè, bemou bè bo cífé ke nyènkè. Kè dè né ðake da yonkenè kèpèèté dè mè ndómmè kèpèèté a yà mèè yei nnè bè da peitémè.

⁹ Kòo kpààti ité kékote dihei kó dibòri kénkari kè bèe náké benitibè ke dò: Okpààti kàri dihei kó dibòri. Kè bè ñkòroo o borè.

Bè duõmmè kè Dafitii wèteni

De mònni kè sá Abusadõmmu ããpòmbèe coké kékũ mbe cèí.

¹⁰ Isidayeeribe kó ibotí imòu mièke kè benitibèe keté kénséi mbetòbè ke tú: Okpààti Dafiti wèè do ti deaténè ti dootitòbè ke ti fiète Fidisitèèbe ñou mièke, weè coké Abusadõmmu ke yé dihei.

¹¹ Nte weè Abusadõmmu ti do pĩ nwè tikpàti ke ku mudoò mieke. Ti ténke baaba? Ti duónnè kòo kpààti Dafitii konní.

¹² Kè Dafitii keè Isidayeeribe nàa ntì, kètõ nkè bèe nàké ikuò niùbè Sadõki nè Abiataa kè bè bo beké Sudaa naàmùnkù kó bekótibè ke dò: Dè yĩmè, kè dũ yó ntù besõmbe bèè tu bèe yuní okpààti?

¹³ Di tú n tebirí nsi kè ti wè nti yõ miè. Dè yĩmè kè dũ yó ntù bedentibè bèè dó n wētīmū?

¹⁴ Kòo yíe ke dò: Kè di dèè di kote kénáké Amasa ke dò n yē nhò tu n tebite nte, kè ti wè nti yõ miè, kòò í cõtúe Soabu fõtiri ke baké behāpõmbè, Kuyie nní mpoté.

¹⁵ Kè Sudaa kòbèe yie nDafiti bè nàké ti kèwēnnè bẽmõu dìnùù dimáà ke dò: Okpààti wētēni die nnè a tõmbè bẽmõu.

Dafiti coommè Simeii

¹⁶ Memme kòo kpààti íte kénkũnti, ké nyóó tuakoo Suditēē, ke ś nSudaa kòbe kòtení Kidikaadi ke bo ò co kòò teennè kòò sènté.

¹⁷ Kè Simeii Keda bire Bensamee boti kou, wèè bonni Baudimmu, kòo íte mecāā nkè bè neinè kénkõri kè bo co okpààti.

¹⁸ Ke neinè Bensamee kòbe tekupíítè (1000) nè Sibaa wèè do pĩ nSauri cītèè mutõmmú nè o bí tepítè nè inũmmú nè o tõmbè sipísidè kè bè bo kote mecāā nSuditēē kéco okpààti.

¹⁹ Bè sée ndii mōnni o cītèè kòbe nè kudabekù kédõò ò dāmè.

Okpààti senti dũ mōnni kè Sebaa bire Simeii nínkóo o ìikè,

²⁰ kòò nàké ke dò: N yìè nhokpààti, a bá n ténké n yei. Báá denteni a kóo tōnti do da dõò mèè yei nha ití dũ mōnni Sedisadẽmmu, okpààti bá nti ā a mieke.

²¹ Okpààti n yẽmu ke dò n do da cààrè, ke me n niitēnni yie nyIsidayeeribe sõmbe ke bo da co.

²² Kè Abikaii Seduya bire nàké okpààti ke dò: Dèè bá nte kè ti yóu ti bo kuomè Simeii wèè do buò nkusfinkù okpààti ti Yiè nKuyie ntāatè wè.

²³ Kè Dafitii nàké Abikaii nè o tebite Soabu ke dò: Di kpeti tú ba de mieke Seduya bí dindi? Dè dõmme kè di dõ tĩ nenni, n yí dõ n cõtú dũ yìè tikpàti bèe kuò Isidayeeribe kóo m̀õu, we nyí yé yíe nke dõ mmũ tu Isidayeeribe kóo kpààti?

²⁴ Kòo kpààti nàké Simeii ke dò: Bè í yóó da ku, mĩ b́i.

Mefiboseti wète ke taunnèmè okpààti

²⁵ De kó dimōnni kè Sauri yaábire Mefiboseti múnkèe kote ke bo co okpààti, kétúóté okpààti íte dũ yìè Sedisadẽmmu kētuakèné de yei, ò do í kuò o deñfè, ò me ndó í òúté o naacèi yoo o yààti kòo kpààti yaa koñnèni kukõnaati.

²⁶ Ò tũòkoo dũ mōnni okpààti borè kòo ò beke ke dò: Mefiboseti de sòò yĩmè kàa í nni neinè?

²⁷ Kòò dò: Okpààti n kóo tōnti weè sòò n souté, n sòò náammu ke tú: N yí mè nnõmmè mucẽmmu yóu kè m bou sãmmarímú kèdeke kèneinè okpààti.

²⁸ Kòo kòoto kécake n yètiri a borè, n yìè nhokpààti a í cáãnnè Kuyie ntōnni, dõò a dómè.

²⁹ N yaàri Sauri cītèè kòbe bẽmõu do dõ nha bè kũõmu nè memme kàa n dõò mesàà nke n wēnnfè bèè dõ nkényo nha borè. N ténke bo da beke ba?

³⁰ Kòo kpààti dò: Dè wenni a nàké kè dè sànnẽmu, n tãātẽmu ke tú f́õ nnè Sibaa dũ yóó toté Sauri tenké.

³¹ Kè Mefiboseti dò: Sibaa bo na kétúóté demõu. N yìè nha cénke mè nkonnimè nè kukõnaati.

Dafiti cumè Badisidaii

³² Kadaadi tempé Edokedimmu ei kou Badisidaii múnke do ciẽmmu okpààti késée nSuditēē ke né na kékpénté.

³³ Odakóti do nwe mesàà nke m̀ake yebie nsipísini, ke m̀ake o kperè mediè. Okpààti do bo dũ mōnni Maanaimmu kòo nhò pí nkè dè wennimu.

³⁴ Kòo kpààti ò nàké ke dò: Á n neinè kè ti kò nSedisadẽmmu kè nní ndake a kprí.

³⁵ Kè Badisidaii nàké okpààti ke dò: M bie nkpaá yède kè m bo benné ke da neinè Sedisadẽmmu?

³⁶ Yebie nsipísini kóo nitì ténke kpaá yé dèè naati nè dèè seè? M bo na kénsantí tidiiti n yo nti nè menàà n yõmmàà? N ténke í yo bedèmbè benitidaabè nè benitipòbè kó metamme. Okpààti m báá benné kényóu kàa nni nto.

³⁷ A kóo tōnti mí, n dõ ke da cie nkésée nkukò nku, n yí mǎnnè ticuuti tii nketike.

³⁸ Yóu mí nha kóo tōnti kè n wētè kékú n kòbe borè, kè bè n kũnnè képéèné n cice nè n yõ. Né nte a kóo tōnti Kimmammu, yóu kè weè da neinè, kàa we ndõò a pẽnsirimè.

³⁹ Kòo kpààti dò: Kimmammu tũ n kòtení kè ti kò nkè nh ò dõò a dómè. Kàa dõ tũ kó dimàà m bo ti nda dõò.

⁴⁰ Kè ditǎnni diməuu sénté kukó nkédeè, kòo kpààtii sénté kékóunnè Badisidaii kòò pà Kuyie nkó meṣàà, kòò wète kékò nho ciè.

Sudaa kòbe nè Isidayeribe bè pètemè

⁴¹ Kòo kpààtii kòte Kidikaadi ke neinè Kimmammu, kè Sudaa kòbe beməu nè Isidayeribe dikèè ò neinè.

⁴² Kè bèè ò beke ke dò: Dè yǐme kè Sudaa kòbe bèè mǎà da sée nkukó, timəu kè ti né do da cǐenko?

⁴³ Kè Sudaa kòbeè bè tǎnné ke dò: Ti tú mèmme kubotí kùmǎà kòbe, dè di yonke ba nképé? Okpààti wèè ti piúà? Yáà ò ti cumu dǐmarè?

⁴⁴ Kè Isidayeribeè piéké ke dò: Ti temu okpààti ke di pǐēté kuce tǐpítè. Bá kòò tu di botí kou tǐ ò te. Di í dò nke ti senkèri mèmme. Kè dè tu mùmamù tǐ sòò niité kǐnnáà nke tú: Tǎnnéni okpààti.

Kè Sudaa kòbe kó metammè baa yete kénkpeñninè Isidayeribe kòmme.

20

Sebaa yetemè Dafiti kpeti

¹ Ke sǎ nhonitidənniwè mǎu bo Kidikaadi, Bensamee boti kou Bikidi bire kòo yètiri tu Sebaa, kòo eé ditǎtheu kǐpǐkè ke dò:

Ti kpeti í bonè Dafiti,
ti í kòkè Seseè bire kpeti!

Isidayeribe bá wè wèè kò nho cǐtè.

² Kè Isidayeribe beməuu yóu Dafiti kǐtǔnne Bikidi bire Sebaa, kè Sudaa kòbe bèè mǎà nkpaà nè be kóo kpààti kóo neinè Suditǐè borè kè bèè kò nSedisadəmmu.

³ Okpààti Dafiti tǔðke dii mǎnni ò cǐtè kédus nké bèè yúni ò pocǐè ntepiítè ò do yóu yè kǐtè. Kòo yè tannè te cǐtè bè bàa tǐ, kè nyè duò ntidii, ò me nyí nyè duónè, kè yè mbo bekúpobè kòmme kè bè nyè kpeti kè yè yáa kúnè.

Soabu kuəmè Amasa

⁴ Kòo kpààti Dafitii náké Amasa ke dò: Tíi nSudaa kó behǎapòmbè yewe yètàati mieke kè n di yà diè.

⁵ Kè Amasa kòte kédòò okpààti ò nàké tǐ, ò me nyí nkonni, kòo kpààti Dafiti ò dǎu nyèè we yáa pǐēté.

⁶ Kòo kpààti Dafitii náké Abikaii ke dò: Bikidi bire Sebaa bo ti dǎò mèè yei mbo pǐēté Abusadəmmu kòmme. Túóté nkó tihǎapònti kè di ò tǔnne kòò mu nyí dǎtè, kòo yáa bo ta dihei kperi marí kǐsori kè tǐ ò mònté.

⁷ Soabu kòbe nè Kedetiibe nè Pediisibe yekòmbò yembè kè bèè yènni kǐtǔnne Abikaii kè bèè íte Sedisadəmmu kǐmbeti Bikidi bire Sebaa.

⁸ Kè bèè kǐtè kǐmberinè Kabaṣṣó kó kupèrikú borè, kè Amasa kǎteni be borè ke sǎ nSoabu dǎàti tihǎapònyàtù ke yinè ò naakònfè ò siè, kǐketéni kè dii kpaté kédò.

⁹ Kòo dǎu nhAmasa ke dò: A kpeñna ò népo? Kǐpǐ nho deñfè nè ò nùtè youte kéndò nhò yóò ò kóunnè.

¹⁰ Bá Amasa í ndake Soabu tǔótémè ò siè nè ò nùtè cǎnkutè kè di nhò kǔù ò pəunie mmieke kè tinautii cóunní kòo doroo kékú bá bè í nhò yíè kuyǐku.

Bè namè Sebaa

Soabu nè ò nantè Abikaii kè bèè sǎoté kǐmbeti Sebaa.

¹¹ Kè Soabu kó kuhǎapònkù makù nkpaá ocǐ borè ke náá nke tú bèè kó dimàà tu Soabu kòbe nè Dafiti kòbe bè ntù nSoabu.

¹² Ke sǎ nhocǐi kpaá duò kuce cuoké ke mùòti meyyǐ. Kè benitibè bèè keriní kè bè ncommu ke wéi, kè kuhǎapònkùu dè yà, kóò fúté kǐtannè dikpáà kupaku makù mieke kóò dǎtinnè diyaaòbòri.

¹³ De mǎnni kè tihǎapònti nkeriní ke pǐnkù ke tǔù nSoabu kè bè bèti Bikidi bire Sebaa.

¹⁴ Kè Soabuu pǐēté Isidayeribe kó yehékè yeməu kǐtuoke Abedi-Beti-Maaka kè yehékè yèè dè tǎké ye kòbe beməuu íténi kóò tǔnne.

¹⁵ Soabu nè ò kòbe kè bèè cǐtinne Sebaa ta dii èi, kédammú mutǎá nkéonnè dihei kó kuduotí ketikú kǐta kǐndammú kudéríkú ke bo ba.

¹⁶ Kè de kó dihei kóo nitipòkù mǎu dè bo ke ciì mediè nke péinní ke dò: Kémminè! Nákèné Soabu kòo kǎteni, kè m mǎke timati nti ke dó kóò béinnè.

¹⁷ Kè Soabuu tóónni kóo nitipòkù dǎ: Fǎ Soabu nwea? Kòò dǎ: Èè, mínwe. Kòo nitipòkù dǎ: Okpààti n dǎ ke da náké timati nti, kǐnté! Kè Soabu dǎ: Béi!

¹⁸ Kòo nitipòkù dò: Nè ti bomè kè dè dòmmè ti ɔ̄ yī ti bo beé nhAbɛɛdi nwe kè tináāntii deé.

¹⁹ Ti kó diheì í wantinè òmòu tináānti Isidayɛribe bèè dè bo bè í dós des̄intékperɛ kàa né dós kɛ́pɔ̄ntɛ dɛ kó diheì dimòuà? Dì tú Isidayɛribe ekè dieyè kó dimarì ndi. Ba nkpréi nte kàa dós kɛ́pɔ̄ntɛ ti Yiè nKuyie nkòbe eì?

²⁰ Kè Soabu dò: Nè Kuyie, n yí dós kɛ́pɔ̄ntɛ diheì yoo n dì cààrè.

²¹ N wanti onì òmáa ndi wèè yènni yetàrè ìnkè kó kutempɛ mmieke, Efadaimmu botí kou Bikidi birɛ Sebaa wèè dós kɛ́bo nhokpààti. N duónnè we omáa kè n yóu diheì. Kòo nitipòkù dò: Dè wenni ti bo dooténi o yuu kuduotí.

²² Kòo nitipòkùu wètoo kénákè o kòbe itié nsàayì, kè bèe féuté Sebaa kédooténi Soabu o yuu kuduotí. Kòo eé ditàteheù kè behāāpòmbèe yóu diheì kéité kékūū mbe cēi. Soabu mómmuò nkòo wète okpàati borè Sedisadɛmmu.

Dafiti kó betūmbè yètè

²³ Soabu wèè do baké Isidayɛribe kó behāāpòmbè bèmòu, kè Yoyadaa birɛ Bennaya baké Kedetiibe nè Pedesiibe.

²⁴ Kè Adodammu baké benuntāmbè bè pīñné bè mutōmmú. Kè Aidudi birɛ Yosafati ntú wèè to diheì kó yepáte.

²⁵ Kè Sewaa tu opátíwààti, Sadaki nè Abiataa kè bè tu ikuó nùbè.

²⁶ Kè Yaai yaàbirɛ Idaa múnkɛ tú ikuó niùti kɛ bonè Dafiti.

21

Kabaoniibe nè Sauri yaàbí be kó tináānti

¹ Dafiti kó tikpàti mieke kè dikònni marii tanni kɛ dò yebie nyètāāti. Kè Dafitii beé nti Yiè nKuyie nkè kùu ò tèñné kɛ dò: Dè di tūòkení, Sauri nè o cētè bè tu mèè kpréi nke benitikàùbè kɛ kùu Kabaoniibe.

² Kè okpàati Dafitii yú Kabaoniibe kɛ bo bè nàké. Bè do í tú Isidayɛribe, Amòriibe bèè do stù bèmbɛ, kè Isidayɛribe dò bè í yóó bè kùu. Nè memme kè Sauri ndó kè bè kùu ò dós mèè kpréi nkénkānké Isidayɛribe nè Sudaá kòbe meyei.

³ Kè Dafitii beke Kabaoniibe kɛ dò: N do nkédaò ba di kpréi? M bo yīme meyei mmèè di do kè mèè nóté di ìnkè, kè di pā ti Yiè nKuyie nkòbe mesàà?

⁴ Kè Kabaoniibe ò tèñné kɛ dò: Ti kó dipèl tinti nè Sauri cētè í yóó yietí nè idíítí yoo nè mesò nyoo ti kùu Isidayɛribe mieke òmòu. Kè Dafiti dò: N nákénè di dós ti, kè n yóó ti dòòmu.

⁵ Kè bè dò: Sauri do dós kɛ tí deému bá ti kou mòu bá nkprá Isidayɛribe tenkè mieke.

⁶ Ti duónnè benitibè beyiekè Sauri yaàbí mieke kè ti bè nūñné okpàati ti Yiè nKuyie ntāātɛ wè eì, Kibea, kè Kuyie nyá. Kòo kpàati dò n yóó bè ndi duómmu.

⁷ Kè Dafitii coo nSauri birɛ Sonnatāa birɛ Mefiboseti ò do doúnnè mèè kpréi nho népo Sonnatāa dinùu kɛ yú ti Yiè nKuyie nyètiri.

⁸ Kè duó nkè bèe yúni Adimònni nè Mefiboseti Disipaa Aya kóo sapàà mbí idé ò do peiténè ì Sauri, nè Sauri kóo sapàà mmòu kó initidabí inùmmú ò do peiténè ì Badisidaii birɛ Adidiɛdi Abɛdi-Meodaa eì kou.

⁹ Kòo bè duó nKabaoniibe kè bèe bè nūñné kè bèe kú bèmòu beyiekè ti Yiè nKuyie nyìkè. Bè do yóó bè kùu kɛ s̄ mbè ketírí mudidèi mmu.

¹⁰ Kè Disipaa Aya kóo sapàà ntúóté kufāòtònkù kèpitè dipèrì ìnkè kɛ nde mbo, kètúóté mudidèi ketírí dīi mōnni kètúòkenè fetaafe bo domè kɛ bè nì. Kòò níí ntūū nke bè bàa tinòti kényiè nke bè bàa tikpas̄inti.

¹¹ Memme kè bèe náké Dafiti Disipaa Sauri pocēnni Aya birɛ dòò dè.

¹² Kòo kɛte Kadaadi tempɛ Yabesi eì kòbe borè kécòutɛ Sauri nè Sonnatāa be kūò. Kɛ yé Fidisitēbe do na dīi mōnni Sauri Kidiboa eì kè bè kùumu wenwe nè Sonnatāa Beti-Seā tentémbii késaa nkè Yabesi eì kòbeɛ s̄ori kè bè tūóté.

¹³ Kè Dafitii tūóté Yabesi eì Sauri nè Sonnatāa be kūò, kětíí mbetòbè bè múnkɛ kùu bè kɛ sàa mbe kpeye,

¹⁴ kòo bè wēnné kékūnné Sauri cice Kiisi fōti Sedaa eì Bensameɛ tempɛ mieke.

Bè dòò dīi mōnni okpàati yē mmú kédeè kè ti Yiè nKuyie mmiekeɛ do.

Isidayɛribe wète kédokénè mè Fidisitēbe

(1 Bekpàatibè tōmmú 20:4-8)

¹⁵ Kè mudòò wète kéánné Isidayɛribe nè Fidisitēbe be cuokè. Dafiti nè o kòbe kè bè ndokùnè Fidisitēbe kòo ɔu.

¹⁶ Kè Benòdi Adafaq yaàbirɛ nnáa nke tú ò bo kùu Dafiti, kɛ báátí disie pànni kòo kpāmbii ntú disòwūò kè me cēkù bo cidòò bètāāti.

¹⁷ Kè Abikaii Seduya birɛɛ teennè Dafiti képoté Fidisitɛɛ kékuo. De m̀ǹnni kè behāp̀r̀mb̀ɛɛ yete ke d̀: Dafiti bá mbè niè̀nè mudoò, weè tu Isidayeeribe kó fem̀ínfè̀ bè me nyí dó fè kó muháá nkú.

¹⁸ Kè d̀ɛɛ yíè kè mudoò tēm̀ùu wēte kéánné Isidayeeribe nè Fidisitɛɛbe be cuokè Kòbu tempè. Muù mieke nke Sibekaii Usaa ei kou kùamè Safu Adaa yaà̀bire terè.

¹⁹ Kè mudoò tēm̀ùu wēte ke yíè ànné Kòbu tempè mmieke bake kè Yadi Betideemmu tempè kou birɛ Edananni kuò Kodiyati t̀òu m̀òu Kati ei kou, kòo kp̀ànni kó kudòú c̀éé̀kù m̀ànnè kuyaà̀d̀ù̀d̀òú.

²⁰ Kè mudoò tēm̀ùu wēte kéánné Kati, Isidayeeribe dootitòbè mieke kè kuhāp̀r̀nkù makù mbo ke na ndikp̀ànni mediè. Ke m̀òke inómbi íkuò o ǹòu nè o naàc̀èi, im̀òu kè ìi wēnnè sipísíidè nè iǹàà. Adafaa kó deyaà̀bire marè tó nde.

²¹ Kòò nsáá nyIsidayeeribe, kè Dafiti t̀àù Samma birɛ Yonnatāà ò kùo.

²² Dafiti nè o ā̀p̀r̀mb̀ɛ̀ kè bèe kuò Fidisitɛɛbe kó behāp̀r̀mb̀ɛ̀ bè̀ǹàà, b̀em̀òu Adafaa naàm̀nkù kòbe do m̀be.

22

Dafiti d̀ènt̀è̀m̀è ke s̀ante Kuyie

(Wénté Yesāà 18)

¹ Dafiti do d̀ènt̀è̀ fè nyè̀nfè̀ ti Yiè nKuyie nhò d̀eeténè dìi m̀ànni ndi o dootitòbè, d̀òke Sauri.

² Kòò d̀à: Ti Yiè nKuyie nkuù tu n kó dipèri dìi n k̀ànkè, n kó t̀eç̀k̀p̀etè n s̀ari t̀èè mieke, n d̀eetíwè.

³ Kuù n te, n s̀ari kuù borè, kuù tu n kó kupèrikù kùu n k̀ànkè, kuù tu n kó kudòpikù, kuù tu okperi wèè n d̀eeri, kuù tu n kó t̀eç̀k̀p̀etè n s̀ari t̀èè mieke, kuù tu n d̀eetíwè wèè n d̀eeténè beyibe,

⁴ Nh ɔ̀s̀ yí ti Yiè nKuyie nyè̀tiri ndeu nwe, kè kù n d̀eeténè n dootitòbè.

⁵ Mukũũ ndo n c̀èètemu menie nkòme, kédonnè n k̀òmb̀ù̀ò̀ti menéyèime kòme.

⁶ Kudònkù kó iwèi ìi do n c̀èète, kè mukũũ nkó ticùòti nduò n yìkè.

⁷ Dè do n di kè n yú ti Yiè nKuyie nku kè ku nkuónnè, kè kùu kèè n tammè ku c̀ìt̀è̀ mieke kè m̀ báamì tuòkoo ku borè.

⁸ De m̀ǹnni kè ku miekeɛ peike, kè ketenkè aá, késantè, kè keĩnkè kó dipũũ aá késantè.

⁹ Kè kuyukù nyièni Kuyie nwũò, kè fehā̀d̀eè̀nfè̀ yìèni ku nùu nè ihā̀p̀r̀m̀p̀é̀rí.

¹⁰ Kè kùu kp̀éú ntiwetì kécúténi, kécutiní ke na yewetìsùò.

¹¹ Ke deke oĩnkèmb̀ari, ke puù, kèmputi kuyaakù mieke.

¹² Kè dibiinni kù fitè kè yewetè dieyè kù c̀èète

kè dè s̀òu ke d̀ò ndibinni c̀umpuri.

¹³ Kè kuwenniku diekù yìèni ku ìikè Kè ihā̀p̀r̀m̀p̀é̀rí yìè.

¹⁴ Kè ti Yiè nKuyie mpèú metammè, Kuyie nkùu baké keĩnkè nè ketenkè kè kù pèú metammè

¹⁵ Kè fetaafe nwéi tip̀iti tim̀òu kè bè s̀ari kè Kuyie ntāu ku pie ntip̀iti tim̀òu kè bè c̀ie.

¹⁶ Kè kùu p̀eɛ kè d̀am̀é̀ri fũ̀ò feité, kè kùu wei kè ketenkè miekeɛ feité.

¹⁷ Kè kùu youteni ku nòutè keĩnkè, kè n yũ̀s̀ m̀menie mmieke kédenneni.

¹⁸ Kuù n d̀eeriñè n dootitòbè, nè n s̀ĩmbè bèè wèrímu p̀èèté n kòmu.

19 N do bo mesémmè miɛke nke kè bè n cɛ̀ɛ̀te.
Kè ti Yiè nKuyie mme nni nni mbonè.

20 Ke n dènneni difòtiri miɛke,
ke nh òmpùnne kù n dɔ̀ mèè kpéi.

21 Ti Yiè nKuyie nni nyietí n dɔ̀ori mèmme dèè síé
N wennimu kè kù n yietí mesàà.

22 N tũmmu ti Yiè nKuyie nkó kuce,
n yí yete ku kpeti mati.

23 N yí yete ku kuó mai,
m me n yí yete ku tannùu mari.

24 N dɔ̀rimu kù dómè.
N dakemu n yàà bo yete mèè kpéi.

25 Ti Yiè nKuyie nni nyietí n wetí kè dè mamè mme,
n wennimu kè kù n yietí mesàà.

26 Ti Yiè nKuyie nwèè da dɔ̀ori dèè wenni, a we ndɔ̀ori dèè wenni.
Wèè tu oniti mómmu a we ndɔ̀ori tímómmanti.

27 Kè wèè dò mpáí, á ɔ̀ ò benkemu amáa paí.
Kòò tu oniti ciinti a nyé a bo ò yímè.

28 Fɔ̀ɔ̀ dɛeri besénnibè
fɔ̀ɔ̀ ɔ̀ wénté sifei yembè ke bèe kèke

29 N Yiè nfɔ̀ɔ̀ tu n fitiré,
fɔ̀ɔ̀ m mí dibìnni miɛke.

30 Fɔ̀ɔ̀ te kè n do n dootitòbè.
Fɔ̀ɔ̀ te kè n sènté kuduotí.

31 Kuyie nkó kuce dò mpáí nwe,
kè ku náanti tu tímómmanti,
kè kù dò nkudòpikù ke kánkù bèè sòri ku borè.

32 We ntu Kuyie nkè dè í tú fɔ̀ nti Yiè.

We ntu ti kó dipèri dù ti kánkè kè dè í tú fɔ̀ nKuyie.

33 Kuyie nkùu tu n kó tɛcɛkpetè,
kuù wèákunko n cɛ.

34 Kuù kpénkunko n tàake tɛhonté kpɛyi kɔme.
Kuù te kè n còmmú ditenni ìnkè.

35 Kuù m benkú dikpànni,
ke n teénnè kè n nò nke yū ndisòwū̀ kó mutámmu.

36 N Yiè nha nùtè youte tɛè n tɔ,
ke n kánkè kudòpikù kɔme, ke n dɛeri,
nh ɔ̀ da yú kàa yiemmu ke n kpénkúnne.

37 Fɔ̀ɔ̀ te kè n kèri mecāā,
bá n tàake í seítí.

38 M bèti n dootitòbè mbe ke bè ninte,
kè n yí bè kùò bɛmɔu m báa wɛte.

39 M bè kèété kèétému kè bè còú,
kè m bè nàù bè báa na kèité, m bè namu.

40 Kuù n duò mmukpàriwèrímu,
ke te kè n dootitòbè m bòuté.

41 Fɔ̀ɔ̀ te kè n dootitòbè bùtínnè ke coké,
kè nh auté n símbè ke bè kòu.

42 Kè bè kuò mbá òmòu í bè teénnè,
kè bè kuònnè ti Yiè nKuyie mbá kù í bè còú.

43 M bè nàntemu kè bè náá nkutāyukú,
kè m bè nàù kuce kó tisāsāāti kɔme.

44 Kuù n dɛeténè m botí kɔbe bèè yete n kpeti,
ke n ní nyibotí ìkè,

kè kubotí n yí yé kù náa n kó tidaati.

45 Kè bɛpòòbè n sántí,
kè m b́i mmèmáa bèe yie n kpeti,

46 Bè cītemu ke kpeutí,
ke yièní be sòrè mieke.

47 N Yiè nKuyie mbomu, kuù tu n kó dipèri,
ndéúkunkonè ku yètiri, kuù tu n deetíwè.

48 Kuyie nkuù m pèiri,
ke te kè ibotí m bòuté.

49 Kuù n deerinè n dootitòbè,
ke te kè n nò n dootitòbè,
ke n deerinè benitiyonkuba.

50 Deè kpéi nte kè n yó nkù sánti ibotí cuokè,
kéndiè nke déúkunko ku yètiri.

51 Kuù deeri ku kóo kpàati kù tãátè wè,
koò dòòri mesàà,
kuù dòòri mesàà nDafiti nè o yaábíó sáá.

23

Dafiti kó tináànti sánti

1 Kénténè Isaii bire Dafiti kó tináànti sánti,
keèné de kóo nitidièwè náànti,
weè tu okpàati Kuyie nSakabu do tū nkù tãátè wè,
Isidayeeribe kóò dènti bè dó wè.

2 Ti Yiè nKuyie nYaá muù náá m mieke,
Kuyie nkuù áà ku náànti n nùù mieke.

3 Kuyie nyIsidayeeribe tū nkù béimmu,
Kuyie nkùù kánkè Isidayeeribe kuù béi nke tú
wèè baké benitibè nè Kuyie nkó kufšwaá.
Wèè kó tikpàti wenni.

4 Ò dò ndiwenéçànni kó kuwenniku nku,
dikūnweñni dii caánni di kó kuwenniku.
Fetaafé 33 ni kèdeè kè kùù wennikuu mííté,
kè tifaátii yènní.

5 Mí nDafiti n cīètè kperè me ndò,
kè kù n dònè metaummè mèè yó mbo sáá
ke doú nyikuó ì yó mme nkánkè,
kuù te kè n nò ndemou,
kuù yó n deetè kéndòori n yèmmè dó dè.

6 Bèè borime í wenni bè dónnè tipoti nti,
kè bè bè plenko,
bè me nyí bè pīinnè sinou kperí.

7 Weè dó kè ti pí nhò 3 ntò temátidùòtè nte,
yoo kukpándóú.

Kòò deè wèe ti cóú mpánke.

Dafiti kó behāpòmbè yekòmbò yembè

(Wénté 1 Bekpàatibè tómmú 11:10-47)

8 Nte Dafiti āāpòmbè yekòmbò yembè kó yeyètè: Oketiwè kperí tú Isebaadi Akimōniibe kou,
weè do baké behāpòmbè kó diññni. Weè do kùò benitibè sikousini (800) dimōnni dimáá.

9 O kó difōnkúò kè Aoa bire Dodo kó debire Edeasaa nhò pòkoo. Yekòmbò yembè bètāātii kóò
mou nwe wèè do neínè Dafiti Fidisitēēbe bè dintémè kè Isidayeeribeé bóti.

10 Kè Edasaa ncómmú kébaao Fidisitēēbe ke pikú o siè kòo nòutè yaa tātè kòo sonnè kè ndi
pikú. Kè ti Yiè nKuyie nduú nkè Isidayeeribe na be dootitòbè mediè ndè yiè. Kè behāpòmbè
tòbè wētani kè m bè tū nke eiti máá.

11 O kó difōnkúò kè Adaa kou Akee bire Samaa mbè pòkoo. Fidisitēēbe do tū ndii mōnni Deii
itū mai kó kupaku borè kè Isidayeeribeé coké.

12 Kè Samaa cómmú kébaao, kè ti Yiè nKuyie nduú nkòo poté Fidisitēēbe kékuo. Kè
Isidayeeribeé bè na mediè.

13 Diyiè mari mudidèi mōnni kè benitibè bètāātii yènni behāpònsāndèèbè tīnni mieke,
kèkote kèyà Dafiti Adudammu tādènkù mieke, ke yé Fidisitēēbe do bátémè Defaii biriku.

14 Kè Dafiti mbo o sòri, kè Fidisitēēbe bo Betideemmu.

¹⁵ Kè Dafitii dọke Betideemmu kó meniẹ, ke dọ: We mbo kọte Betideemmu tebinte tẹ̀e bo dihei bọri ke n dónnì kẹ n yà?

¹⁶ Kè behāāpòmbè yekòmbò yembè bètāātii íte kékẹ́tẹ́ Fidisiteẓbe cuokẹ̀ bè kàri dẹ̀, kékọ́te Betideemmu kó tebinte kédónnì meniẹ nkékotennì kóò duó, ò me nyí nyie nké mè yà, kẹ̀ mè pà Kuyie nkécóúnko ketenke

¹⁷ ke dọ: N Yiè nKuyie, m báá yà de kó meniẹ, mè dònne benitibè bèè duó mbe fòmmu ke kọ́te ke donnì de kó meniẹ mbe kó meyĩ mme.

Ò í nyie nké mè yà.

Behāāpòmbè yekòmbò yembè bètāāti beè do pĩ nde kó mutšmmú.

¹⁸ Kè Seduyaa bire Abikaii, Soabu nantè mbaké behāāpòmbè sipísitāati fĩnni. Weè do kùonè o kpānni o dootitabè sikousitāati (300). Menime kòo yètirì feitè behāāpòmbè sipísitāati mieke.

¹⁹ Kòo naá nhodiewè be cuokẹ̀, kẹ̀ bè baaté, ò me nné í nna kémaatẹnè bètāāti fĩnni kọ́be bembe.

²⁰ Yoyadaa bire Bennaya Kabuseedi ei kou, ohāāpònkperi mọ̀u kó debire, kòò kpa nkéna o dootitabè mediè. Weè do kùo Adiyeeđi bí idé Mọabu ei kọ́be. Weè do ta yećirićirẹ̀ fòtirì nẹ̀ muséé nkékuo dicirićiri.

²¹ Weè múnke do kùo Esibiti kọ́be kóo nitikperi mọ̀u, ke sọ̀ nkòò to dikpānni kòo kotenke kupāati kẹ̀ di fiète kóò kùonè.

²² Bennaya do kpa ndii kpānni kẹ́pẹ́tẹ́ diyètirì sipísitāati kọ́be fĩnni mieke.

²³ Kòo yètirii feitè mediè nsipísitāati kọ́be fĩnni mieke, ò me nyí nna ke tùòke bètāāti fĩnni kọ́be. Kẹ̀ Dafitii ò tāté kòò mbaké tihāāpònti tii ò baa.

²⁴ Sipísitāati fĩnni kọ́be do tú: Asayeedi Soabu nantè nẹ̀ Dodo Betideemmu ei kou bire Edananni.

²⁵ Nẹ̀ Samaa nẹ̀ Edikaa Adodi ei kọ́be.

²⁶ Edesi Pedeti ei kou Ikesi bire Idaa Tekoa ei kou.

²⁷ Abiesee Anatoti ei kou nẹ̀ Məbunnaii Ušaa ei kou.

²⁸ Sadiməo Aoa ei kou nẹ̀ Madaii Netofaa ei kou.

²⁹ Baana bire Edebu Netofaa ei kou tóke nẹ̀ Dibaii bire Itaii Kibea ei kou, Bensamee tempẹ̀ mieke.

³⁰ Nẹ̀ Bennaya Pidatšš ei kou nẹ̀ Itaii Kaasi ei kou.

³¹ Nẹ̀ Abi-Adinəo Beti-Adaba ei kou nẹ̀ Asimafeti Baudimmu ei kou.

³² Ediaaba Sadiməo ei kou, Yasenni bí kó demarè, kẹ̀ de yètirì tu Yonnatāā.

³³ Samaa Adaa ei kou nẹ̀ Sadadi bire Aiyammu Adaa ei kou.

³⁴ Nẹ̀ Edifedee Akasibaii bire Maaka ei kou nẹ̀ Aitofeedi Kido ei kou bire Ediyammu.

³⁵ Esidaii Kadimeedi ei kou nẹ̀ Padaii Adabu ei kou,

³⁶ nẹ̀ Natāā bire Ikadi Tisoba ei kou nẹ̀ Bani Kadi naàmunkù kou.

³⁷ Sedeki Aməniibe boti kou nẹ̀ Nadaii Bedoti ei kou wèè do tọu Seduya bire Soabu kpàrinenti,

³⁸ nẹ̀ Idaa Yetee naàmunkù kou nẹ̀ Kaarebu, tee ćfètè temáá kou.

³⁹ Nẹ̀ Udii Itiibe boti kou, kẹ̀ bèe wənné bemou sipísitāati nẹ̀ bèyiekè.

24

*Dafiti kàammè Isidayeeribe kẹ̀ ti Yiè nKuyie mmieke bè peike
(Wénté 1 Bekpàatibè tšmmú 21:1-6)*

¹ Diyè mari kẹ̀ ti Yiè nKuyie mmiekee yènni Isidayeeribe, kẹ̀ kùu nampẹ̀ Dafiti yèmmè kòo dọ̀ dẹ̀ yóò bè tani meyei, kòò dọ̀ bèe kaa nyIsidayeeribe nẹ̀ Sudaa kọ́be.

² Kòo náké behāāpòmbè kóo kóti Soabu wèè ò bonè ke dọ̀: Ce nyIsidayeeribe tenkẹ̀ kemou kékaa mbenitidaabè n dọ̀ kényé̀ bè màmè mme.

³ Kẹ̀ Soabuu ò tēnné ke dọ̀: Okpāati n dọmu ti Yiè nKuyie nduó nké Isidayeeribe sũ nképeētẹ̀ mie nkuce tekòutè (100), kaa bè yà nẹ̀ a nònfè. Dè nẹ̀ dòmme kaa dọ̀ kẹ́pĩ nde kó mutšmmú boti?

⁴ Kòo kpāati baa mpĩ nho béi nti Soabu nẹ̀ behāāpòmbè iwēi yembè tobè. Kẹ̀ bèe yóu kédọ̀ okpāati yèmmè, kéitẹ̀ o ćfètè kékọ́te benitibè kàmmú,

⁵ késénté Suditēē kékẹ́tẹ́ Adowee ei dii bo Kadi kó kubiriku cuokẹ̀, kédeé kékọ́te Yašee.

⁶ Kẹ̀ bèe ta Kadaadi kẹ́peētẹ́ kékọ́te Itiibe ei Kadeesi nẹ̀ Tāā-Yaani nẹ̀ de kó sihekesi nẹ̀ Sitšš,

⁷ kẹ́peētẹ́ kékọ́te Tiiri kó dihei kperi kuduotí fité di, Itiibe nẹ̀ Kannahaá kọ́be do te ye, kẹ́peētẹ́ kétuake Beerisebaa Sudaa tempẹ̀ nkubakú cǎnku bíékè.

⁸ Bè deè dii mōnni be tenkẹ̀ kemou kẹ́wēte Sedisademmu ke sọ̀ ndè mọ́ke betāābè bèwei nẹ̀ yewe sipísidé nẹ̀ bè ketémè mukàmmú.

⁹ Kè Soabuu náké okpààti bè kàa nyIsidayeeribe kó behāp̄ròmbè kè bè màné sikoupiḱòḱùsini (80000), Sudaa kòbe sikoupiḱòḱùsinùmmù (500000).

*Kuyie mpotémè Dafiti ò kàa mmèè kpéí mbenitibè
(Wénté 1 Bekpààtibè tōmmú 21:7-17)*

¹⁰ Kè Dafitii banté ò cààrèmè kòo kām̄bùòt̄ti do, kòo náké ti Yiè nKuyie nke dò: N Yiè nKuyie n cààrèmu mediè n kàammè benitibè. M bantému n cààrèmè, n dàò tiyèinti nti, á n cīf.

¹¹ Ò yī mem̄me kénhenniní dikūnweñní ke s̄s̄ ti Yiè nKuyie mbéinnè ku pānāaḱti náaḱtò Kadi wèè do ò bonè ke tū:

¹² Kòte kénáké Dafiti ke dò: N tū nh ò duò ntiyēiti tītāāti ndi, ke tū wèè tāāté ò d̄s̄ kù kè n kù nhò poté.

¹³ Kè Kadii kòte kényà Dafiti kòò náké Kuyie nhò náké ti ke dò: Kàa d̄s̄ dikònni bo tannimè a èi ke d̄s̄ yēbie nyēyiekè á tāāté. Kàa me nd̄s̄ dootitòbè bo nda betimè betāābè bètāāti mieke, á tāāté. Kàa me nd̄s̄ mukūū mbo tannimè mme kè benitibè nk̄s̄ nke d̄s̄ yewe yētāāti, á tāāté. Toti a yēmmè kè n náké n d̄ò nkénáké ti wèè n tōnní.

¹⁴ Kè Dafitii náké Kadi ke dò: N yēmmè meè cààrè mediè. Kè ti do ti Yiè nKuyie nnòutè mieke dè t̄s̄ūmu, ke yē kù sémmè deumè. M báá do n nititòu n̄ou mieke.

¹⁵ Mem̄me kè ti Yiè nKuyie nduanní mum̄ammú mùù kòu Isidayeeribe cuokè. De kó dikūnweñní kētuokenè kù d̄s̄u ndi m̄ōnni Isidayeeribe tenkè kem̄ou mieke kè benitibèe kù sikoupiḱis̄iyiekè (70000) d̄e yiè.

¹⁶ Kuyie ntōnni yòute dii m̄ōnni di nòutè Sedisademmu Inkè ke bo bè poté kuyēiku, kè ti Yiè nKuyie n náké ku tōnni ke dò: Dè s̄ann̄emu mem̄me, a tēnke báá poté.

Ke s̄s̄ ndi berinè Sebusiibe kou m̄ou bè tu wè Adafunaa ò kó kuyiè borè.

¹⁷ Kè Dafitii yà ti Yiè nKuyie ntōnni kòumè kékúōnnè Kuyie nke dò: N cààrèmu. M̄i yeté! Benitibè bie nyí cààrè m̄umamù, mí nnè n cīfētè tū d̄o nha ti poté.

*Dafiti maámè diwūstōnni Kuyie nkpeí
(Wénté 1 Bekpààtibè tōmmú 21:18-26)*

¹⁸ De kó diyie dimāa mieke kè Kadii kòte kényà Dafiti kòò náké ke dò: Deke Adafunaa yie borè kémaá diwūstōnni ti Yiè nKuyie.

¹⁹ Kè Dafiti kòte kéndōnnè ti Yiè nKuyie nti nákéme ku pānāaḱti náaḱtò Kati kòò ò náké.

²⁰ Kè Adafunaa s̄inn̄ení kényà okpààti Dafiti kòo k̄er̄o, kòo cokéní kéninkú kēs̄inn̄o ò iikè.

²¹ Kóò beke ke dò: Okpààti d̄e d̄ōmmè kàa k̄er̄iní m borè? Kè Dafiti d̄o: N d̄s̄ a n fiténè a yie nku kè m maá ti Yiè nKuyie ndiwūstōnni kè d̄e yie nkè kù poté kùu yēiku Isidayeeribe kè kùu deè.

²² Kè Adafunaa d̄o: Okpààti túóté a d̄s̄ d̄èè kó dimāà k̄epā Kuyie. Nte ināake, túóté i k̄éfúté, túóté tenaas̄antè kó ideí kētuōnnè.

²³ Okpààti, n da p̄amu dem̄ou, ke tū a Yiè nKuyie n̄c̄outé a p̄anni, kè da d̄s̄ mesàa.

²⁴ Kòo kpààti Dafitii ò tēñné ke dò: Yóu kè n d̄e donté ke da yietí, n yí d̄s̄ k̄epā n Yiè nKuyie nd̄emarè n yí f̄ēūté d̄èè kpéí.

Mem̄me kè Dafitii donté kuyiè n̄e ināake medítibii nsipis̄inùmmù,

²⁵ kémaá diwūstōnni deborè k̄éfié ti Yiè nKuyie nyiwūš kētu k̄éfiénè metaummè kpeyi. De m̄ōnni kè ti Yiè nKuyie mbè wēnté f̄ens̄oāáfé, kè kuyēiku kù do bè poté kùu deè.

Bekpààtibè pátíri ketiri Di mpátíri to tii náànti

Meketimè mònni Bekpààtibè pátíri ketiri nè di déri de kó yepáte yedé do wē ndimari máa ndi. Bekpààtibè pátíri ketiri ti náa nSadaməo kó tikpàti kpéi nke nè betobè bèè ò tūnneni be kpéti, Sadoməo kó tikpàti kpéti tii né ðake fei nè ò maámè Kuyie ncfētè nè tekpààticētè. O fōmmu kó kumànku, kòo né wēte keta mubəəféu, nè mufōmmu yeimu mieke, kétúóké benitipòbè kè dèe tonté.

Memme kè Kuyie nyóu kè be kpààtiyuu toté iwuu nyii do bo kubakú you bíéké ì ténke í nyie nke bo mbús Sadoməo bire, kéwaa mbe kóo kpààti. Memme kè dèe dōd yekpààtiyo yàte yèdèè, Sudaa kəbe kó dikpààtiyuu nè Isidayeeriibe kperi kè yè níi nnaati di mmònni diteri késinte.

Di pátíri ti náa nhokpààti dōmmè kéndé Kuyie. Wèè kpààti dé Kuyie nweè 5 ntó dihei kè dè naati. Kaa bo yetemè Kuyie nkéfié yebəkè kè dè touni dihei kó mucaarimú. Kuyie ndo duonni mu ku pānānānti náamhè péu kè bè bo ndenni bekpààtibè ku náantí, wèè né do ðake nífei mbe mieke wèè tu Edii 17-19:21

Di mpátíri náantí dúo ke dōmmè

1. Dafiti kó yewe sonye kó tináantí 1:1-2:12
2. Sadoməo kó tikpàti 2:13-11:43
3. Yekpààtiyo totémè Odoboammu nè Sodoboammu be kó dimònni 12:1-14:31
4. Sudaa kəbe kó dikpààtiyuu nè Isidayeeriibe kperi ye kó tináantí kénto kétuakənè Akabu kó dimònni 15:1-16:28
5. Akabu kó tikpàti 16:29-22:40
6. Sosafati nè Sodammu nè Asadia 22:41-54

Adonniya dōmè kécəuté tikpàti

¹ De mònni ke só nhokpààti Dafiti kóté ke mènke kóté, bá kè bè ò dátinné tiyàati ò báa keè kuyiinkú.

² Kòo kó betəmbèè ò nàké ke dō: Okpààti yóu kè tí da waa nhosapàà nkòo nda pí mmutəmmú kéntú a pokú kè dí nwē nke ðau kòd nda ðei muséé.

³⁻⁴ Memme kè bèè íté Isidayeeriibe tenké keməu mieke osapàà nsààwè wammú, kèpété Sunemmu eité mieke osapàà, kòd mènke wenni medié, nkòo yétiri tu Abisaki, kè bèè ò kòtenni kóo dúo nhokpààti kòd mpí nho tōmmú. Ò me nyí nhò dúsnè.

⁵⁻⁶ Abusadəmmu do ku kè Adonniyaa Akiti do peiténè wè Dafiti. Kè wèè naá Mpo, kéntú odasáati, o cice do í ò bənnè timati, kòd mpəti ò tūmè okpààti kóo dapàà nkénnáa nke tú: Mfi yóo naá nhokpààti. Kòo waa ntenaasántè nè te dèèbè nè behāāpəmbè sipisínūmmú,

⁷ kédakenè Seduya bire Soabu nè ikuu niuti Abiataa kè bèè ò tūnne.

⁸ Ikuu niuti Sadəki nè Yoyada bire Bennaya nè Natāā ti Yié nKuyie mpānānānti náantí nè Simmei kéyíénè Dei nè Dafiti kó behāāpəmbè bembe í nyie nkóo tūnne.

Natāā nè Batisebaa bè kòrinémè Sadoməo

⁹ Diyié mari kè Adonniyaa ānné dibanni diyaahútáari borè, Ā-Dokedi binte také, kèfié ipe nè ináake nè iwūš ì ã mekùò, kéyú o tebií nè Sudaa tempè nkó bekótibè bèè do pí nhokpààti Dafiti tōmmú.

¹⁰ Ò me nyí nyu ti Yié nKuyie mpānānānti náantí Natāā nè Bennaya nè behāāpəmbè yekəmbò yəmbè nè ò tebite Sadoməo.

¹¹ De mònni kè Natāā kote kéyà Batisebaa Sadoməo yō, kóo nàké ke dā: A kèè Akiti bire Adonniya dōðrimè ke dō nhò tu okpààti, bá n yié nhokpààti me nyí ti yéá?

¹² N yóo da dúo nyitié nyi, kaa yie nke ì tūnne a deeté amáa nè a kóo dapàà nSadoməo.

¹³ Kote kéyà okpààti Dafiti kóo nàké ke dā: Okpààti a do n nàkému ke dā n kóo dapàà nweè yóo naá nhokpààti a kó difənkúò kékari a kpààtikari, dè né yime kè Adonniya wèè naá nhokpààti?

¹⁴ A yó nkpaá kòd nāánnè kè n kətoomu m mómumu nkéyíé kónné a nùu.

¹⁵ Memme kè Batisebaa kote okpààti borè, ò do me nkótéməmu, kénsš nho bo kudieku kè Abisaki Sunemmu kou de bo ke pí nho tōmmú.

¹⁶ Kè Batisebaa ninkú késinnəo okpààti iiké, kóo kpààti ò beke ke dā: A yē mba?

¹⁷ Kòd dā: Okpààti a do béimmu kéyú ti Yié nKuyie nyètiri ke dā, n kóo dapàà nweè yóo naá nhokpààti a kó difənkúò, kékari a kpààtikari.

¹⁸ N né bo ke yo kè bè tu Adonniya wèè naá nhokpààti bá a í yé.

¹⁹ Ò ànné dibanni ndi ke kùò inààke péu nè iwūṣ ì ã mekùḍ nnè ipe, ke yu a kó bedapàmbè bəmou nè ikuṣ niùti Abiataa nè behāāpòmbè kóo kóti Soabu, ò me nyí yu a kóo dapàà nSadomə.

²⁰ Okpààti, Isidayeeribe bəmou da kémmúmu a bo bè nàkéme wèè yóó sɔoté a kpàti.

²¹ Ké meè dọke a bo kú dii mǎnni bè bo ti wénté beyeibe mí nnè m biré.

²² Ké Batisébaa nkpaá me nnáánnè okpààti, ké Natāā tuokoo.

²³ Ké bèè náké okpààti ke dò: Natāā kòtení. Ké Natāā taroo kénínkú késínnó okpààti ìkè,

²⁴ kóò beke ke dò: Okpààti, fṣṣ yē nhAdonniyaa náà nhokpààti kékari a kpààtikàràà?

²⁵ Ò kòtemu yíe nDokesi di binte borè, ke ànné dibanni dièrì, ke kùò inààke péu nè yenaadabe yèè ã mekùḍ nnè ipe, ke yu a kó bedapàmbè bəmou nè behāāpòmbè kó bekótìbè nè ikuṣ niùti Abiataa. Bəmou ké bè wē nke yo nke yḍ mmenaà nke pīèkú ke tú: Okpààti Adonniya mbo sáà!

²⁶ Ò me nyí yu ikuṣ niùti Sadaki nè Yeoyada biré Bennaya, bá a biré Sadomə nè mí m mómumu.

²⁷ Okpààti fṣṣ yie nke tǎatè wèè yóó sɔoté a kpàti, bá a í ti náké tínti a kó betòmbàà?

Dafiti tǎatémè wèè yóó sɔoté o kpàti

²⁸ De mǎnni kóo kpààti Dafiti duṣ nkè bèè yúní Batisébaa kóo wētení kécómúú okpààti ìkè.

²⁹ Kóo kpààti bēi nke dò: Ti Yiè nKuyie mbomu! M béimmu ke yu ku yètirì, kuù do n deetè m bo dii mǎnni meháárimè miéke.

³⁰ M béimmu ke tú n yóó dǎumu yíe n da dǎunnè dii nùù, ke tú a biré Sadomə bo sɔoté n kpàti kékari n kpààtikàrì.

³¹ Ké Batisébaa nínkóo késínnó okpààti ìkè kébéi nke dò: Okpààti, mbo sáà!

³² De kó difónkúò kóo kpààti Dafitii duṣ nkè bèè yúní ikuṣ niùti Sadaki nè ti Yiè nKuyie mpāānǎahtì náàhtò Natāā, nè Yeoyadaa biré Bennaya ké bèè tuòkení.

³³ Kóo bèè náké ke dò: Túóténè nh āāpòmbè bèè n kpáánè ké dí kote kédee m biré Sadomə sǎmmarímú kóò kòtenè Kiyṣṣ.

³⁴ Ké ikuṣ niùti Sadaki nè ti Yiè nKuyie mpāānǎahtì náàhtò Natāā, ké bèè ò cóú mmekùḍ nkóò cǎánné, kòò ntú Isidayeeribe kóo kpààti. Ké bèè dèè dí eé ditáteheù kéhuu ke dò: Okpààti Sadomə mbo sáà!

³⁵ De kó difónkúò ké di ò túnne kékonní dihéi, kóo kari n kpààtikàrì, wèè yóó sɔoté n kpàti, n we ntǎatè kóò bo mbaké Isidayeeribe bəmou nè Sudaa kóbe.

³⁶ Ké Bennaya ténne okpààti ke dò: Okpààti, dè wennimu mediè, ti Yiè nKuyie nha tú nkù kuù bēi nnè a kó dinùù miéke.

³⁷ Kù do da bonè mèè botí, kù mme mbonè okpààti Sadomə, kédéúkúnne o kpàti ké tii pēētè fṣ n yiè nDafiti a kpeti.

Bè pīrimè Sadomə tikpàti

(Wénté 1 Bekpàatìbè tǎmmú 29:21-25)

³⁸ Ké ikuṣ niùti Sadaki nè ti Yiè nKuyie mpāānǎahtì náàhtò Natāā nè Yeoyadaa biré Bennaya nè Kedetiibe nè Pedesiibe, ké bèè kote Sadomə borè, kóò dèè nhokpààti kóò sǎmmarímú, kóò kòtenè Kiyṣṣ.

³⁹ Ké ikuṣ niùti Sadakii ta ti Yiè nKuyie ntou kétúóté dinaayènni ke di cūṣ mekùḍ, ké mè cóú nSadomə yuu ìnkè, kóò cǎánné kóò bo ntú okpààti. Ò dèè mēmme ké bèè eé ditáteheù kéhuu ke dò: Okpààti, Sadomə mbo sáà!

⁴⁰ De kó difónkúò ké bèè ò túnne ké bèè wētení dihéi. Ké benitìbè eu itári ké diwèi bè bo mediè nkè bèè úú ké ketenke sǎnti.

Adonniya yīekemè ò do dó kédǎò ti

⁴¹ De mǎnni ke sṣ nhAdonniya nè ò do yo bè ké bè di ke dèè, kékeè kutoweku, ké Soabuu banté ditáteheù dabònni ke dò: Ba nkó kutoweku dáátì dihéi?

⁴² Ò kpaá me nnáá nkè ikuṣ niùti Abiataa biré Yonnatāā tǔòkení, ké Adonniya dò: A tú onitì mómumu nwe, tanní! N yému ke dò nha ti tóni tináahsàdàti nti.

⁴³ Kòò dò: Áà, m pètinke dó ke da náké okpààti Dafiti tǎatémè mme Sadomə kóò bo sɔoté o kpàti.

⁴⁴ Ò duṣ nkè ikuṣ niùti Sadaki nè ti Yiè nKuyie mpāānǎahtì náàhtò Natāā nè Yeoyadaa biré Bennaya nè Kedetiibe nè Pedesiibe nè okpààti kó tihāāpǎnti ké bèè dee nSadomə wenwe okpààti o kóò sǎmmarímú kóò cíe Kiyṣṣ binte borè.

⁴⁵ Kiyṣṣ binte borè ké ikuṣ niùti Sadaki nè ti Yiè nKuyie mpāānǎahtì náàhtò Natāā ké bè ò cóú mmekùḍ nkóò pí ntipàti. Ke dèè ké benitìbè bəmou ò cíemni nè diwèi, di do yo deè kó kutoweku.

⁴⁶ Kóo tǔòkení, ke dàátì ke kàri dikpààtikàrì.

⁴⁷ Kòo kpààti tũmbè kòtení ke sántí okpààti Dafiti ke tú: Ti Yiè nKuyie nha tũ nkũu déúkũnne Sadomæo kpàti kè tii pèètè a kpeti do dõmmè, kè nti cèènè. Bè yí memme kòo kpààti sɪnnáa o dõú ñnkè,

⁴⁸ kèbéi nke dâ, ò sántí o Yiè nKuyie nyIsidayeeribe tũ nkũ kũu ò duá nwèè yóó sòoté o kpàti, kòò yà nè o nònfè dè dõòmè.

⁴⁹ Kè Adonniya kòbèe ti kèè kè be kòntii aá, kè bèe ciété bemáá bemáá bá wè o kó kupíkú.

⁵⁰ Kè kufõwaá nhauté Adonniya kòo coké Sadomæo kékote diwũstõnni borè, kécómũmũ kèpí ndi bàkè.

⁵¹ Kè bèe náké Sadomæo ke dâ: Adonniya coké fõ nwe ke kòte ke cómmũ ke pí ndiwũstõnni kó yebàkè, ke náá nkétú ò í iti kàa í pàrikè ke tú a í yóó ò kũu.

⁵² Kè Sadomæo bè tẽnnè ke dâ: Kòò dõari kè dè wenni m báá ò kàáké, kòò me nyí dõari kè dè siè ò dõ nkékũmu.

⁵³ Memme kè Sadomæo tõ nkè bèe yúní Adonniya diwũstõnni borè, kòo kòtení ke nínkóo okpààti Sadomæo ñlkè. Kòo ò náké ke dâ: Kòo nha cètè.

2

Dafiti duómme o tié nsanyi Sadomæo

¹ Dafiti banté dũ mõnni ò duúnnèmè mukũũ nkéduá nyitié nsanyi o birè Sadomæo,

² kóò náké ke dâ: N tõõnnè m bo tũnne memme ti yembè kó kuce. Túóté tikõnyauti a kòtému.

³ Á ndõari ti Yiè nKuyie nha tũ nkũ dómè, á ntũ nku kó kuce, kèntũ nku kuá nè ku tannò, kèntũ nku béi nti nè ku kuá ñ wàri Mõyiisi páte mieke. Memme a dõari dè demou bo nyíémme.

⁴ Memme ti Yiè nKuyie mbo dõòmè kũ do n náké ti ke dâ: Kàa yaábí dõari n dómè ke tũ n kó kuce nè timómmeanti ke n tũnnè be yèmmè memou, a cètè báá paà okpààti.

⁵ De kó difõnkũu a báá yè nYeduya birè Soabu n dõò dè, wèè kũu Isidayeeribe kó behããpõmbè iwẽi yembè bèdè, Nee birè Abunee nè Yetee birè Amasa. Bè do kari bàmmũu nwe bá mudoò í bo, kòo bè kũu. De kó medaõrimè dõnnè ò téi meyi mme n neuti nè n naakõnfè. De kó meyei mbo o yuu ñnkè nke.

⁶ Dõò mecii nha báá ò yóu kòo kóté kékú.

⁷ Á nyé Badisidaii bí nKadaadi ei kòbe kpéí. N do cokú a kóo kóti Abusadõmmu kè beè kòtení kè n teennè. Nè de kpéí nhá bè dõò mesàà.

⁸ A múнке báá yè mBensamee hoti kou Kedaã birè Simeii kpéí mBaudimmu ei kou. N do cooti dũ mõnni ke kõri Maannaimmu kè weè ní nni mbõmmũ kusõnkũ ke tú m bo yá! Ke n wète kènkõntini kòo kòtení Suditèè kè n co. N de nhò dõúnnè dinũu ti Yiè nKuyie nyiikè ke dâ: M báá ò kũu.

⁹ A tú mecii nyiè nwe a bá nhò wũò nhosàawè bá ò me nkòtèmè, a nyé a bo yímè kóò dèite.

Dafiti kumè kè Sadomæo nsókèné o kpàti

(Wénté 1 Bekpààtibè tõmmũ 29:26-28)

¹⁰ Kè Dafitii kú kè bèe ò kũnnè o ei Sedisadõmmu.

¹¹ Ó do baké Isidayeeribe ke dâ yebie nsipisínàà ndi. Ó do bo Ebuñoo ke dâ yebie nyèyiekè ndi kèmbõ Sedisadõmmu ke dâ yebie nsipisítãati nè yètãati.

¹² Memme kè Sadomæo sòoté o cice Dafiti kó tikpàti, kòo kpàti deuke mediè.

Sadomæo kũómè Adonniya

¹³ De mõnni kè Adonniya, Dafiti pokú Akiti do ò peiténè wèe kòte kèyá Batisebaa Sadomæo yõ, kòo ò beke ke dâ: A kòtènni kusàákũ nku bakàà? Kòo ò tẽnnè ke dâ: Eè,

¹⁴ kèdeè ke dâ: M mòke timati nti ke bo da náké. Kòò dâ: Béi!

¹⁵ Kè Adonniya dâ: A yému a mómũmu, mmíi do dõmmè kèdi tikpàti. Isidayeeribe bemou do baã mĩ bo naámme okpààti. Dè me nyí yie nke mè dõò. Kè n tebite Sadomæo wèè ti di, ti Yiè nKuyie nkuu me nyè.

¹⁶ N dõ a n dõò timati nti, a báá yete! Kè Batisebaa dâ: Béi!

¹⁷ Kè Adonniya dâ: N da báámmu, mæo okpààti Sadomæo kòo n duá nhAbisaki Sunemmu ei kou kè m puoke, n yèmmè dõ nhò báá wè nda yetenè.

¹⁸ Kè Batisebaa dâ: Dè wenni, m bo kòte kèyá okpààti, kóò béinnè a kpéí.

¹⁹ Memme kòo kòte kèyá Sadomæo ke bo ò béinnè Adonniya kpéí. Kòo kpàti Sadomæo íté o kàri ñnkè kékéteíni o bíkè kénínkũ késínnáa kèwète kékari, kèduá nkè bèe dõú ndikpàatikari teri o bakú you, kòo yõõ kari kóò pèennè,

²⁰ kóò náké ke dâ: N dõ ke da mæo timati nti sãmpárè a báá yete dõ! Kòo kpàti ò tẽnnè ke dâ: N yõ mæo a dõ dè n yí yóó dè nda yetenè.

²¹ Kòo yõ dâ: Ti báá duá nhAbisaki Sunemmu kou Adonniya kòo puokaà?

²² Kè Sodomṓ ò tèníné ke dṓ: Dè yíme kàa tu n duṣ nhAbisaki Sunemmu kou Adonniya kòo puoke? A pàñke na nyí nh ò duṣ ntikpàti, weè me ntúmè Mpo. Duṣ nkè nh ò duṣ ntikpàti wenwe nè o kòbè nè ikuṣ niùti Abiataa nè behāāpàmbè kóo kóti Soabu.

²³ Kè Sodomṓ parikè nè ti Yiè nKuyie nyètiri ke dṓ: Adonniya me ndàáti ke beke ti, kè n yí ò kùu ti Yiè nKuyie nni mpoté!

²⁴ Nè ti Yiè nKuyie nkùù n kàñne n cice Dafiti kó dikpàatikàri, ke fií n kpàti, ke béi nke yí: Tikpàti bo mbo n cṣètè sáà. M pàrikèmu nè ku yètiri ke tú Adonniya bo kú yíe,

²⁵ kṣṣtṣ nYeoyada bire Bennaya kòo ò kùu. Mèmmè Adonniya kumè.

Sodomṓ bètimè Abiataa Sedisademmu

²⁶ Kòo kpààti Sodomṓ náké ikuṣ niùti Abiataa ke dṓ: Ítè die nkékò nhAnatoti a cie. A dò nkékuamu. M me nyí dó ke da kuṣ ke yé fṣṣ do tsumè ti Yiè nKuyie ntaummè tou n cice Dafiti kó òmònni, kè di wènnè ke ta mehāárimè mieke.

²⁷ Mèmmè Sodomṓ ò bètimè bá ò ténké í ntú ikuṣ niùti. De mṓnni kè dèe dṓ ti Yiè nKuyie ndo náké ti Sidoo ei ke dṓ ti yóó tuakení Edii cṣètè.

Sodomṓ kùomè Soabu

²⁸ Kè Soabuu keè tì tùàkení Adonniya nè Abiataa kécoké kéta ti Yiè nKuyie ntaummè tou kénccómmú kṣṣpí ndiwūṣtṣnni bàkè. Soabu do kómmúmu Adonniya nè òmònni, ò me ndo í kómmú Abusadommu.

²⁹ Kè bèe náké okpààti Sodomṓ ke dṓ: Soabu coké ke kòte ti Yiè nKuyie ntaummè tou ke cómmú kṣṣpí ndiwūṣtṣnni bàkè. Kè Sodomṓ tṣ nYeoyada bire Bennaya ke dṓ: Kòte kóó kùu.

³⁰ Kè Bennaya kòte kénáké Soabu ke dṓ: Okpààti tu a yènni dende, kòo yete ke dṓ: N yí yeti! N dó kékú die nde.

Kè Bennaya wète kénáké okpààti Soabu náké tì.

³¹ Kòo kpààti dṓ: Dè wenni, kuṣ we deborè kéndònnè ò béi nti, kóó kùnné. Kòo kùu bèè nitisààbè báá ti bṓnté kukúṣnkù, mí nnè n cice cṣètè.

³² Nee bire Abunee Isidayeeribe āāpàmbè kóo kóti nè Amasa Sudaa āāpàmbè kóo kóti. Bè do tú benitisààbè mbe koò pṣṣtṣ, kòo bè kùu disòri bá n cice í yé. De kó meyei mbo do o yuu ìnkè.

³³ Bèe ò bonté kusñkù wenwe nè o cṣètè kòboo sáà. Kè ti Yiè nKuyie nkó mesàà nni mbonè Dafiti nè o yaábíò ìl yó nsàké o kpàti sáà.

³⁴ Mèmmè kè Yeoyada bire Bennaya kòte kóó kùu kè bèe o kùnné o cṣètè. O cṣètè do bo dikpàà ndi.

³⁵ De mṓnni kòo kpààti títóte Bennaya kécónné Soabu fṣṣtiri kòo mbaké behāāpàmbè, kṣṣtítóte Sadaki kécónné Abiataa fṣṣtiri kòo ntú ikuṣ niùti.

Sodomṓ kùomè Simeii

³⁶ Kè Sodomṓ duṣ nkè bèe yúni Simeii, kòo ò náké ke dṓ: Máá a cṣètè Sedisademmu kṣṣmbo, a báá yé kṣṣntú a bo kòte dṣmarè.

³⁷ Kàa yè diyie mari ke sṣnté kukó nSetinṓ a nyé ke dò nha kumu, dè me mbá ntú n kpeti, nè a yuu ndi.

³⁸ Kè Simeii dṓ: Dè wenni okpààti, n yóó dṓdṓmu a béi nti. Mèmmè kè Simeii mbo Sedisademmu kṣṣmante.

³⁹ Yebie nyètáati kó difñnkùò kòo kó tidaati matì tidétii coké, kékòte Maaka bire Akiisi Kati kóo kpààti borè. Kè bèe náké Simeii ke dṓ: A daati bo Kati nwe.

⁴⁰ Kòo deke o sámmarímú kékòte Kati, kṣṣcòuté o daati Akiisi borè, kṣṣwṣte kékònnè Sedisademmu.

⁴¹ Kè bèe náké okpààti Sodomṓ ke dṓ: Simeii kòte Kati ke wṣte ke kò nSedisademmu.

⁴² Kòo duṣ nkè bèe ò yúni kòo ò náké ke dṓ: N sòò duṣ nkàa parikè ti Yiè nKuyie nyiiké ke dṓ: A í yeti dihei, kè n da náké ke dṓ: Kàa yè bá ke kòte kupikù makù, a kumu. Kàa dṓ: Èè, a kèemu.

⁴³ Dè yíme kàa né í pí nha dṓnnè dii nùu ti Yiè nKuyie? Dè dòmmè kàa yete n sòò da náké dii nùu?

⁴⁴ Kòo yé kénáké Simeii ke dṓ: A mómmuṣ nha yému, a yèmmè da náámmu meyei nha dṓò mè n cice Dafiti, mèè do a yuu ìnkè,

⁴⁵ ti Yiè nKuyie mme nyó nni ndṓrimu mesàà nkè Dafiti kpàti nfiikú sáà.

⁴⁶ Mèmmè okpààti duṣmmè kè Yeoyada bire Bennaya denne Simeii kóó kùu.

De mṓnni kè Sodomṓ kpàti né òkè fiikú.

3

Sodomṓ puokemè Esibiti kóo kpààti kóo sapàà

¹ Kòo kpààti Sodomòo puoke Esibiti kòo kpààti kòo saràà, nnè okpààti kè bèe maaete metaummè, kè Sodomòo konnènni o pokù Dafiti èi Sedisademmu, kèmbaanè ò bo maámme o kó tekpààticfètè nè ti Yiè nKuyie nkpete, kémaánè kuduoti kéfitè Sedisademmu.

² De kó dimònni bè do feu iwūš ti Yiè nKuyie nyetārè ìnkè nke yetārè borè. Ke yé bè mu ndo í maámè tecfètè ti Yiè nKuyie nkpete.

³ Kè Sodomòo ndó ti Yiè nKuyie nkéntū nho cice Dafiti do náké tí, ke né nkpaá feu iwūš ti Yiè nKuyie nyetārè ìnkè kó yetārè ke tuònnè tihúúnti.

Sodomòo maaemè ti Yiè nKuyie mmecii
(Wénté 2 Bekpààtibè tómmu 1:2-13)

⁴ Diyie mari kòo kpààti Sodomòo kote Kabašš ke bo fié iwūš ti Yiè nKuyie. Diwūšòtanni didieri do ke mbo kòo fié iwūš ti Yiè nKuyie ntekaupiítè (1000) kétuo nde ìnkè.

⁵ Kè ti Yiè nKuyie nkòteni Kabašš Sodomòo borè keyènkè. Kóò béinnè tidòuhti mieke ke dò: M mós a dš dè kè n dè nda pá.

⁶ Kè Sodomòo dš: N Yiè nKuyie, a dòòmu a kóo tónti n cice Dafiti mesàà nke yé ò do túmmè a kó kuce nè timómmènti, ke dšari dèè wenni kóo borime síé. Kàa ò dšò mesàà nke duš nkòo bí kó dèmarè kàri yíe nho kpààtikàri ìnkè.

⁷ Ti Yiè nKuyie nfšš n dšò okpààti kè ñ sòoté n cice Dafiti kpàti. M me nkpaá tú odapàà nwe, n yí yé m bo niité mèè botí benitibè.

⁸ Nte mí nke dò nkéniité a nitibè a tãátè bè kè bè sū, ke í dò nkékaa nkédeé.

⁹ N Yiè nKuyie duš mí nha kóo tónti mecii kè n na kèniité a nitibè, kéna kémbaati meyei nnè mesàà, kè dè í dò mmemme we mbo na kèniité a nitibè, kunitisükü kuu.

¹⁰ Kè ti Yiè nKuyie mpénsiri Sodomòo kù mós tí,

¹¹ kóò náké ke dš: A í me mmòomè a fòmmu bo mಂತemè, a me nyí mós tikpàti yoo a dootitòbè bo kúmè, ke m maa mecii, ke bo na kémbekùnè n nitibè,

¹² n yóò da duómmu a m maa dè, meyèmmè nè mecii nhòmòu mu nyí dè mòòte, òmòu me nyí kpaá ke bo dè mòòte.

¹³ M bo da pānè a í m maa dè, n yóò da duómmu tikpàti mediè nkàa yetiri ncéè, képèéte bekpààtibè bemòu.

¹⁴ Kàa tú n kó kuce ke dšari n kuš nè n tannò dè yèmmè, a cice Dafiti do dòmmè, m bo duš nkàa fòmmu okè.

¹⁵ Kè Sodomòo entení kénsó nti Yiè nKuyie nhò béinnè tidòuhti nti. Kòo konní Sedisademmu, kékote ti Yiè nKuyie ntaummè tóu borè, kéfié iwūš Kuyie nkétuo nkè kù fié metaummè kpeyi, kéyú o túmbè kè bè ànnè dibanni.

Sodomòo bekémè mecii nkó tibeénti

¹⁶ Diyie mari kè benitipòbè mabè bèdébè bèè dauti dautinè benitidaabèe kòteni okpààti Sodomòo borè.

¹⁷ Kòo ketiwè dš: Okpààti n da báámmu kénté kékéè n dš kè da náké tí. Mí nnè onitipòkù yie nti bo tecfètè tidé, kè m peité m bire.

¹⁸ Kè dè màke yeve yetàati kòo peité o kpere. Ti me mbo tecfètè tidé ndi, otòu mòu í dè bo.

¹⁹ Keyènkè mònni kòò duš ke yàke o bire kè dè ku.

²⁰ Kòò ité kè n kpaá duš, kòò tuóté m bire ke dš nho kó didòu ke tuóténi o kpere dèè ku ke dš m borè.

²¹ Kè nh èntení dikúnweñni ke bo yáá m bire, ke sš ndé ku. Kè dè wenke kè n dè wènté mesàà nke sš n kpere òake.

²² Kòò nitipòkù tóu dš: Ò sóúmmu mí kpere fòu, o kpere deè ku.

Kòò tóu dš: Bitì! N kpere deè fòu, a kpere deè ku.

Kè bè ñnèi okpààti Sodomòo ìikè.

²³ De mònni kòo kpààti Sodomòo dš: Yie nhšš mè nyímè: Mí kpere fòu kàa kpere deè ku. Kòo tóu dš: Mí kpere fòu, kàa kpere deè ku. Ti yóò yàmu.

²⁴ Túóténni disie! Kè bèè dè tuóténi.

²⁵ Kòò dš: Yaténè debire dèè fòu! Kéduš nwe nnitipòkù diyari otòu diteri.

²⁶ Kè mesémmèè pí ndebire dèè fòu de yš kòò dš: Okpààti n da báámmu! Báa kuonè debire, duònnè we de kè dè nfòu. Kòò nitipòkù tóu yie tú: Yaténè de kè tí paà tidé.

²⁷ Dè mònni kòo kpààti dš: Báa kuonè debire, duònnè de onitipòkù ketiwè de yš we ntú.

²⁸ Kè Isidayeribe bemòu keè Sodomòo beké mèè botí de kó tibeénti, kóò depe, kébanté ti Yiè nKuyie nkuu ò duómmè mecii nkòò beké de kó tibeénti.

- ¹ Kòo kpààtì Sodomáa mbaké Isidayeeribe bemáa.
² Nte bèè do ni o kpàtì mieke be yètè: Sàdàki biré Asadía, weè do tú ikuó niùtì.
³ Ké Sisaa bí Ediodèfu nè Aiya, kè bè ntú bepátíwààbè. Kè Aidudi biré Yoyafati ntú dikpààtìtìnnì.
⁴ Kè Yeyoyada biré Bennaya mbaké behāāpòmbè. Sàdàki nè Abiataa kè bè ntú ikuó niùbè.
⁵ Kè Natāā biré Asadía mbaké kùmàndāābè. Kè Natāā biré terè Sabudi ntú ikuó niùtì, okpààtì nēpo, wèè ò duò nyitìe.
⁶ Kè Aisaa mbaké okpààtì c̄fētè mieke. Kè Abuda biré Adonnidammu baké muheikèntòm̄m̄u.

⁷ Sodomáa do m̄ake kùmàndāābè tep̄it̄è nè bèdébè ndi o kpààtìyuu mieke, kè beè nte bè bo nduòm̄m̄è tidiit̄i okpààtì nè o c̄fētè tem̄ou, bá weè kùmàndāā kòò níí nte otānkù òm̄áà dibenni mieke ò bo nduòm̄m̄è okpààtì nè o c̄fētè k̄obe tidiit̄i.

⁸ Nte de kóo kùmàndāābè yètè: Uuri biré deè do te Efadaim̄mu temp̄e nystārè Ìnkè.
⁹ Kè Dekeri biré nte Makaa temp̄e nè Sadibim̄mu k̄oku nè Beti-Semesi k̄oku nè Edonni Beti-Ananni k̄oku.

¹⁰ Kè Eseti biré nte Adiboti Sokoo temp̄e nnè Efèe kó ketenkè kem̄ou.
¹¹ Kè Abinnadabu biré nte Daa temp̄e nystārè k̄oku, képuoke Sodomáa biré Tafati.
¹² Kè Aidudi biré Baana nte Tanaki èi nè Mekiðoo kperi nè Beti-Seanni kó kutemp̄e nkum̄ou kùù t̄kénè Saditanni Sidedeidi bakù c̄anku k̄etuakèné Abedi-Meodaa nè Yokindeammu.
¹³ Kè Kebee biré nte Damoti èi dii bo Kadaadi temp̄e nnè Yaii Manansee biré kó sihekési, kè weè nte Adik̄abu Basāā temp̄e, nde kó kutemp̄e ndo m̄ake yehèkè sipísikuó ndi kè iduotì yè fitè kè yec̄akè kperi ke pákè nè disaw̄w̄ù kó im̄átideí.

¹⁴ Kè Ido biré Ainnadabu nte Maannaim̄mu temp̄e.
¹⁵ Kè Ayimasi nte Nefutadii temp̄e. Ò múnke do po Sodomáa kóo sapàà nwe, kòo yètìri tu Basimati.

¹⁶ Kè Usaii biré Baana nte Asee temp̄e nnè Beadoti èi.
¹⁷ Kè Paduyaa Yosafati biré nte Isakaa temp̄e.
¹⁸ Kè Edaa biré Simeii nte Bensamee temp̄e.
¹⁹ Kè Uudi biré Kebee nte Kadaadi temp̄e nnè Am̄oriibe kpààtì Sionni èi nè Basāā k̄obe kpààtì Ōku kperi. Kè kùmàndāā diewè mbo òm̄áà wèè baké de kó yehèkè tep̄it̄è nè yèdèè.
²⁰ Sudaa k̄obe nè Isidayeeribe bè do sū ke dōnnè dām̄èrì nùù kó mubirím̄u mmu ke m̄ake ke yo nke yō nkè dè bè naati.

5

¹ Sodomáa weè do baké kukó ndiekù Efadati kó yekpààtìyoo yem̄ou k̄énto k̄etuakèné Fidisit̄eibe tenké Esibiti kó kutemp̄e mm̄anku. Kè de kó yekpààtìyoo yem̄ou ò bùt̄è, kè nhò yietì dām̄pòò.

² Kè bè ndò nkè nhò duò mbá dii yiè muyuoo mm̄ùù nàa nke í yòkè mesàà ncidóòbè sikoupiis̄wei (9000), mùù yòkè mesàà ncidóòbè tekoupiip̄it̄è nè sikoupiis̄ini (18000),

³ yenaadakè bè soó nyè ke yè duò ntidisààtì tep̄it̄è, c̄enkoo kpeye sipísidè, ipe tekòutè (100). Bè í k̄aannè iwūš t̄ei, siwei iwaurii nè iperì nè sikoó bè soó nsi ke si duò ntidisààtì.

⁴ Sodomáa weè do baké diyìè yièni kè, kubakù c̄anku bíékè kó kutemp̄e nkum̄ou k̄etúótè Tifisaa k̄etuakèné Kasaa, kè de kó bekpààtìbè bem̄ou ò bùt̄è. Mudoò í mbo be cuokè wenwe nè yehèkè yèè ò t̄akénè, kè bè mbo kè dè bè naati.

⁵ Sodomáa kpàtì bie mm̄ieke Sudaa k̄obe nè Isidayeeribe kè bè mbo bá bè í yièkù be tenké kem̄ou mieke. Bá wè kóo fikù o tie mbè tu dè f̄inyi nè fikìè.

⁶ Sodomáa do m̄ake sisēī nè si deèbè tekoupiip̄it̄è nè sikoupiis̄idè ndi (12000) nè yetuo sisēī sikoupiis̄inàa bo na ke ta yè (4000).

⁷ Kùmàndāābè bè t̄āt̄è bè kè bè bo nhò duò ntidiit̄i bá wè otānkù òm̄áà òm̄áà dibenni mieke, kè bè ndake kè nti nhò duò mbá d̄em̄arè í nhò dōnni, wenwe nè o népobè,

⁸ kè nhò t̄ouni sisēī kó tidiit̄i nè tim̄utì o s̄ēī kperì nnè in̄àkè ì duò, kè bè ndè t̄ouni bá wè o kó mēf̄iè nnè dè dō nkém̄m̄amè.

Ti Yiè nKuyie ndo duóm̄m̄è Sodomáa mecii

⁹ Ti Yiè nKuyie ndo duò nSodomáa m̄èè yem̄m̄è nè mecii nde do í sénni, kòo nyè kè dè sū ke dōnnè dām̄èrì kó mubirím̄u.

¹⁰ Sodomáa cii ndo p̄ēt̄ém̄u diyìè yièni kèè bíékè k̄obe kó mecii nyembè nè Esibiti k̄obe bem̄ou k̄ōme.

¹¹ Ò do p̄enk̄umu benit̄ibè bem̄ou mecii, nkém̄p̄enk̄unè Etāā m̄óm̄muo nhEdaasi èi kou, kém̄p̄enk̄u mecii mMaodii kó ibi, Emaa nè Kadik̄oadi nè Dadidaa. Nè de kperì nkòo yètìri feit̄è yehèkè yem̄ou mieke yèè bè fitè.

12 Kòo ànné yekotinò sikhòupísitáàti (3000) iyie tekòupíítè nè ìnùmmù (1005).

13 Kòo náké detie nkprí, kètúóté detie ndierè Dimaa kprere, kétaunnè tifapèùti tii yiè imarí ìnkè, kénáké tiwanwanti itáàke ìnàà kpréti kprí nè sinòò nè debambaànnè nè siyíí.

14 Kè benítibè nyiitini íboti imòu mieke ke kòrini ke bo keè mecii nkó tináànti Sadomòò náà nti. Kè bekpààtibè bemou keè o kprí kèntùònni benítibè kè bè kòrini ke yo o náànti.

Sadomòò bàátimè ti Yiè nKuyie ncíètè marimù

(Wénté 2 Bekpààtibè tómmù 2:2-15)

15 Idammu Tiiri kóo kpràati do ò ndápúnèmu Dafiti. Ò kèè dii m̀ònni bè p̀rímè Sadomòò tikpàti kòo bo sòoté o cice Dafiti kpràti kédèite benítibè kètò nkè bè bo ò òu nSadomòò.

16 Kè Sadomòò múnkere tó nkè bè bo ò náké ke d̀:

17 A yému ke d̀ o cice Dafiti do í na nè o dootitòbè kémaá ti Yiè nKuyie ncíètè. Kè kù me nduò nkòò bè na.

18 Di mm̀ònni ti Yiè nKuyie mme nni nhòmp̀mmu, dèmarè ténke í n kòònnè.

19 N yèmmè d̀ò ndi mm̀ònni m maámu ti Yiè nKuyie ntecfètè bè yó nkù báá ntèè mieke kéndònnè kù do ti nákémmè n cice Dafiti ke d̀: A bire dèè bo sòoté a kpràti dèè yó m maá ntecfètè.

20 N da báámmu duò nkàa kó betòmbè n kòú Dimaa tãri kó detekperè. N yóò duònkomu n kó betòmbè kè bèe teènnè a kòbe, kàa yí n yietí idè a tòmbè, m bè yietí. A yému ke d̀ò mbèmadè í bo n cie bèè nò mmutekòú ke d̀ònnè a kòbe Sidonniibe.

21 Kè Idammuu keè de kó tináànti kè dèe o narike, kòo sãnte ti Yiè nKuyie nke d̀: Ti Yiè nKuyie nyètiri ndeu kunku kùú duò nDafiti debire dèè ciì, kè dè baké kubotí kudiekù Isidayeriibe.

22 Dè kó difònkúò kètò nkè bèe náké Sadomòò ke d̀: Okpàati tu ò kèèmu a yè mmù, ke tú ò bo da p̀a detekperè nè bè tu dè sètiri a d̀ dè mmamè.

23 O tòmbè yóò dè cùũnkomu ditãri Dimaa kékòtenè dàméèri, kè dè bou kètannè dàméèri, kè dèe tuake a d̀ dè kè bèe dè cùũ kàa dè tùóté. Ò d̀ tii yeti tú: A bo nhò duòmmè tidiiti kòo piúnè o cíètè.

24 Mèmmè kè Idammuu duò nSadomòò detekperè nè bè tu dè sipèrésì, ò d̀ dè mmamè.

25 Kè Sadomòò me nni nhò duò ntidiiti bá dii benni tónni sikhòupísikuò (6000), detie mbè tu dè odifíè de kó mekòsààmè dífiribe sikhòupísini (8000). Sadomòò do de nhò duò mbá dii benni.

26 Kè ti Yiè nKuyie nduò nSadomòò mecii nkéndònnè kù do ti nhò nákémmè. Kè bè nnaati wenwe nè Idammu kédòònnè betòbè metaummè.

Sadomòò do p̀riné bèè nitibè muheikèntómmù

(Wénté 2 Bekpààtibè tómmù 1:18. 2:1, 16-17)

27 Kè Sadomòò p̀inné Isidayeriibe sikhòupísitáàti (30000) muheikèntómmù,

28 kè mbè duònkò ditãri Dimaa bá wèè tãnkù benítibè tekòupíítè (10000). Bá dii f̀nni kè di níí d̀ otãnkù òmáá ditãri Dimaa, bèdèbè tefètè. Adonidammuu wèè do bè baké bè p̀i ndè muheikèntómmù.

29 Bèè te mutòú kè bembè mbo sikhòupísiyiekè (70000). Bèè p̀uò nyetãrè ditãri ìnkè kè bembè mbo sikhòupísini (80000).

30 Ke né mbúúti bè do tãátè bè, kè bè mpokoo bèè baké betòmbè, bembè do bo sikhòupísitáàti nè sikhòusitáàti ndi (3300).

31 Kòo kpràati duò nkè bè ndei yetásààyè yèè kpeñni kè yè ncáá nke de, bè bo p̀ũténè yè ti Yiè nKuyie ncíètè.

32 Mèmmè Sadomòò kó betòmbè nè Idammu kòbe nè Bibudo ei kòbe, bèè yè yetãrè tómmù, kè bè ndòori yetãrè nè idéi ke dè tũnni ti Yiè nKuyie ncfètè marimù kprí.

6

Sadomòò maámè ti Yiè nKuyie ncíètè

(Wénté 2 Bekpààtibè tómmù 3:1-14)

1 Okpàati Sadomòò do yóò keté ti Yiè nKuyie ncíètè mumarimù, kè dè mòke yebie nsikhòusinàà nè sipísini ndi nè bè yèmmè Esibiti o kpràti benni naanni, otãnkù odéri bè do tú wè Sifi*.

2 Sadomòò do maá ti Yiè nKuyie ntèè cíètè okùmè do bo mètiri sipísitáàti ndi, mepèkùmè mètiri tepíítè, meccómmè mètiri tepíítè nè mènùmmù.

* **6:1 Sifi:** Bè do kaà mmèè boti betààbè nè ti kaámmè yie ndè í wè, bè kòo tãnkù sifi berinè tinti kó betààbè onaanwè nè onummuwè de cuokè nke (dinátòòri nè tipòòduti de cuokè).

³ Kòo maá kukpánkpánkù bè Ẹ̀ṣ̄ ta kù ke né tuòke kudieku diekù, Kuyie nciṣ̄tè kòku. Kè de kó kukpánkpánkù okùmè mbo mètìrì tepíítè, kudieku okùmè bíkèkè mètìrì mènùmmù, kudieku pèkùmè bíkèkè, mètìrì mènùmmù.

⁴ Kòo keú sibòo kéánné simátìdì,

⁵ kémaá ditou mari kékpeénnè kudieku diekù nè de fūṣ̄ kòku ké kù múnne mètāāti.

⁶ Kè kudieku de fūṣ̄ kòku mmòke mepèkùmè mètìrì mēdémè nè dikéè, kè de cuokè kòku mòke mètìrì mētāāti nè dikéè, kutāānkù mètìrì mētāāti nè dikéè. Ke yé ti Yiè nKuyie nciṣ̄tè kó imarí cṣ̄é ndo í mamè imòu de fūṣ̄ nè de ìnkè. Femarife mafè do í mánne fetefè mecṣ̄é nnè de kpéí mbè kpeé nkùu dieku ku kó tipímpínti í nkáá nKuyie nciṣ̄tè kó imarí.

⁷ Bè do dṣ̄ò yetárè páíí nwe, kédeè ke né na kékete mumarimù, bè maá dìì mōnni dihenkèrì yoo tetūūtè kó kunampoo í mbo, yoo timátì kó kutōnnenkù tekù makù.

⁸ Ditou dìì kpekè defūṣ̄ kó kudieku kó dibòrì do bo Kuyie nciṣ̄tè bakù cānku nku. Kè yedetisákè bo ku mièke yèè dèkùnè kudèríkù, ke pṣ̄ētè ke tūòke kutāānkù.

⁹ Bè maá dìì mōnni kédeè, kè Sadomṣ̄ò tē múnne nè detekperè kó imundéí nè de kó tidabeseti.

¹⁰ Bè do maá dìì tou kékpeénnè ti Yiè nKuyie nciṣ̄tè ké ì m̀m̀m̀m̀ kṣ̄esṣ̄o ntidiyeti, bá kùu dieku kè ku cómmè mbo mètìrì mēdémè nè dikéè, kè bèè ti múnne nè detekperè kó imundéí, ketaunnè ti Yiè nKuyie nciṣ̄tè.

¹¹ Kè ti Yiè nKuyie mbéínnè Sadomṣ̄ò ke dṣ̄ò:

¹² A mè nni mmaámè teciṣ̄tè, kàa tū n kuṣ̄ ke dṣ̄ori n da nàkè ti ke dake ke yíé n tannṣ̄ yemou, m bo da dṣ̄ò n do nàkè ti a cice Dafiti a kpéí.

¹³ M bo mbo n kòbè Isidayeseribe cuokè, m báá bè yóu.

Bè s̄arimè ti Yiè nKuyie nciṣ̄tè te mièke

¹⁴ Sadomṣ̄ò maá dìì mōnni ti Yiè nKuyie nciṣ̄tè kédeè,

¹⁵ kécónnè detekperè kó tidabeseti kè deè ntú kumarí, de mièke ketenkè kétuokènnè timùmmùnti, kédeè kénéè ndetekperè bè tu de sipèrési de kó tidabeseti ketenkè,

¹⁶ kédinnè detekperè kó tidabeseti de mièke kó kufáá nkè ku okùmè mbo mètìrì tepíítè kè bèè kù dàrì tidaabeseti de fūṣ̄ nè de ìnkè. De kó kufáá nku bè do tùmè ikuṣ̄ nenti dieku.

¹⁷ Bè do toté kutempièti kédeè, kè kùu dieku nkpaá ku okùmè do bo mètìrì sipísídè ndi.

¹⁸ Kè bèè kù dàrì tidabeseti, kékèrì tífenti ti ìnkè, kè ti ndōnnè yeyaa nnè ye pòó, ti do dàrì kufáá nkumou ndi bá kumarí í nfei.

¹⁹ Kè bèè dṣ̄ò kētūnte kufáá nkè kù wèríkùnne kētannè ti Yiè nKuyie ntaummè tou.

²⁰⁻²¹ De kó kufáá mpèkùmè do bo mètìrì tepíítè nte, meokùmè meè máá, mecómmè meè máá, kè bèè kù dàrì mesṣ̄o nsàámè, kédṣ̄ò diwūṣ̄tōnni nè detekperè kó ideí, ké ì dàrì mesṣ̄o nsàámè, kédṣ̄ò isṣ̄awéí ke núnne ikuṣ̄ nenti dieku kó dibòrì.

²² Merimè bè do dàrimè ti Yiè nKuyie nciṣ̄tè temou mesṣ̄o, temou páí páí nè diwūṣ̄tōnni dìì bo kufáá mbòrì.

²³ De kó difōnkúò kécíéké odifíè, dikpáá kou kó ideí sitenkaanì, kè sì ndò mbèìnkèmbàribè, kè sì okùmè mbo mètìrì mènùmmù.

²⁴ Kè tetetítè fiētì okùmè mbo bá kù mètìrì mēdémè nè dikéè, kè ì wēnnè ì mbo mètìrì mènùmmù.

²⁵ Kè tetetè kó fiētì okùmè múnke mme mma, meokùmè mēmáá mepèkùmè mēmáá.

²⁶ Sidé kè sì okùmè mma ke bo mètìrì mènùmmù.

²⁷ Kòo sì tannè kufáá nkécónnè de cuokè kè tiè nkó kufiētì nkáá nkummarí, kè tetetè kòku nkáá nkutèkù kè ì kàtení ke máá de cuokè

²⁸ kòo sì dàrì mesṣ̄o.

²⁹ Ti Yiè nKuyie nciṣ̄tè kó tidieti tidé mièke, kédṣ̄ò tífenti kè de kó tífenti ndōnnè tipuonti nè mutepóó mmùù tite.

³⁰ Kòo dari mesṣ̄o nfecàrifè ti Yiè nKuyie nciṣ̄tè dieti tidé, kuketikù nè kufáá.

³¹ Kè bèè dṣ̄ò dicàù dìì kpetírì mēdémè ke bo kpetínnè ti Yiè nKuyie ntaummè tou bo kùu dieku, ké ì dṣ̄ònnè detie mbè tu de odifíè dikpáá kou kó tidabeseti, kédṣ̄ò tidabeseti tìì p̄ínnè dicàù kè ti pèkùmè mmānnè bè bo yarímè kudieku kó kumarí mènùmmù diyari òmáá kó mecṣ̄é.

³² Kè bèè cíéké tífenti yecákè yèdé kó tidabeseti ìnkè, kè ti ndōnnè bèìnkèmbàribè nè tipuonti nè mutepóó mmùù tite, kédeè kòò de dàrì mesṣ̄o.

³³ Ke múnke dari kudieku kó dicàù nè ì ò ò máá. Kè di kó tidabeseti tì ò ò p̄ínnè, kè tinti kó mepèkùmè mmānnè bè bo yarímè kudieku kó kumarí mēnàá diyari òmáá kó mecṣ̄é.

³⁴ Kè de kó yecákè ntú ideí bè tu ì sipèrési ì kó tidabeseti, kè bèè yè dṣ̄ò kè yè ntau nyèdèè yèdèè bá kùu píkù, kè yè p̄ínnènnè yecaube kè yè nyè fiínko.

³⁵ Kè bèe cíéké de kó yecàké Ìnkè tífènti kè ti ndònnè be Ìnkèmbàribè nè tipuonti nè mutepóó mmùù tìte. Kòo dè ìàri mesòò.

³⁶ De kó difònkúò kémaá kuduotí kéfíi nKuyie ncíètè, kè kù maánè yetárè dieyè, kè yè ndóké inaú itáati ke soké soké yetabè Ìnkè, kédeè kécónné detekperè kó tidabèeti ye Ìnkè.

³⁷ Sadoməo kpàti benni dinaanni mieke do nke, otànkù bè tu wè Sifi† o mieke, bè pūütémè ti Yiè nKuyie ncíètè.

³⁸ O kpàti benni tepíítè nè dimáà mieke, de kó dibenni otànkù oniínwè bè tu wè Buudi, kè tè deè teməu páíi ti Yiè nKuyie ndo bè náké ke dà tè ndómmè.

Bè do tè maá ke dà yebie nyèyiekè ndi.

7

Sadoməo maámè okpàati cíètè

¹ Kè Sadoməo maá tekpàaticíètè, kè ntè maá ke dà yebie ntepiítè nè yetáati ke né na kè tè deè teməu páíi,

²⁻³ kémaá kudieku kè ku okùmè mbo métiri sipisínúmmù, mepékùmè métiri sipisídé nè mènúmmù, mecómmè métiri tepíítè nè mènúmmù. Ó do cònné Dimaa kó detekperè kó yesàñkè nye kè yè dós nyinaú inàà, kápánnè de kó yesàñkè Ìnkè detekperè kó imundéi sipisínàà nè inúmmù, bá kùù cuó tepíítè nè inúmmù. Ii do píínnè tímúmmùnti. Deè do te kè bèe kù yu ke dà: Dimaa túúkù.

⁴ Kè sibòo mbo tipíiti tíməu icuó itáati itáati ke wetí sitabè.

⁵ De kó sibòo kó tidabèeti tì yè píínnè kè ti okùmè mma tipíiti tidé, kè ti tónké bá dii càù kè di wetí diteri yèdéè yèdéè kuce mètáati.

⁶ De kó difònkúò kécónné kudieku tekù yesàñkè kémunne, kè ku okùmè mbo métiri sipisídé nè mènúmmù, mepékùmè métiri tepíítè nè mènúmmù, kòo keuté dibòri dieri kéánné kuhànhànkù kè kù cúténè yesàñkè.

⁷ Kòo ànnè dikpàatikàri kó kudieku ò yó nkari dè ke bekù, kécónné Dimaa kó detekperè kó tidabèeti kédínnè kumari, kékété ketenke kétuakerè tímúmmùnti.

⁸ Sadoməo o mómumuò nhò yó nhà tètè cíètè tente do cáá ntemáà borè nde, tè do í wènné kubeéndieku. Sì né do maá kéndòmumu sidé.

De kó difònkúò kòo maá o pokù Esibiti kóo kpàati kóo sapàà nho kpete kè tè mme ndò.

⁹ De kó sicéí siməu bè sì maánè yetásàayè nye yedieyè, bè cíéké yè, ke yè kèké ke ènne ye píiti tidé. Kè bèe ye mpūüténè, ke ye ndeèné, kè ye mmaánè kuduotí kùù fité tecíètè.

¹⁰ Dipūù mómumənni dii, bè do di pūüténè yetásàayè nye yedieyè, yèè okùmè bo métiri mènàà yoo mènúmmù.

¹¹ Kè bèe deè kəsəo nyetásàayè, bè benné yè kè yè mà, kédeè kécónné ye Ìnkè Dimaa kó detekperè kó yesàñkè.

¹² Kuduotí kùù fité tecíètè ku kó yetárè do bo icuó nyitáati ndi, ke soké yetabè Ìnkè. Nè Dimaa kó detekperè kó tidabèeti, kucuó nkúmáà. Kéndòmne kuduotí ti Yiè nKuyie ncíètè kòku nè de kó kuhànhànkù.

Bè do duó mmùù tómmù Idammu

(Wénté 2 Bekpààtibè tómmù 2:12-13)

¹³⁻¹⁴ Oniti məu weè do bo Tiiri, kòo yetiri tu Idammu, kòo cice tú de kó dihei kou, kòo yó tú Nefutadii kó kuwuə nkou ke tú okúpokù. Kòò cii ke no nke máátí deməu nè disəwūš. Kòo kpàati Sadoməo duó nkè bèe ò yúni, kòo duó nkòò bo dàò disəwūš kó tinènti tíməu.

Bè dòmè disəwūš kó yesàñkè

(Wénté 2 Bekpààtibè tómmù 3:15-17)

¹⁵ Mémme ò ylemmè disəwūš kéuté kè dèe naá nyesàñkè yèdéè, kè dimari kó meokùmè mbo métiri mēwei kè di céékù bo métiri mèkuó.

¹⁶ Kòo dàò kéuté kè dèe naá disəwūš kó yeteitiyè yèdéyè kè yè óó nyesàñkè yómmè, kè de kó yeteitiyè okùmè mbo métiri mèdémè nè dikéè bá di.

¹⁷ De kó difònkúò kòo dàò disəwūš kó mēfimme kè mè sèu mmetémè, bá dii teitiri Ìnkè mèyiekè mèyiekè.

† **6:37 Sifi:** Wenté 6:1 nè tii wèrikúmè defúš de kóo tánkù kpéi.

6:38 Buudi: Bè do kaà mmèè boti be kó betààbè nè ti kaammè dè í wè, bè kòo tánkù Buudi beriné ti kó betààbè opínwè nè tepíítè nè oketiwè de cuoké nke (tipeènti nè diyosé de cuoké).

¹⁸ Kòo seu nde kó yeteitiyè disoowũ ìcuó ìdèí kéfítè kè dè ndònnè yetebe bè tu yè kèdènáti.

¹⁹ Kòo yíe sáó nde kó yeteitiyè yómmè yeteyè kè yè ndònnè mutepóó mbè tu mù díísí kè ye okùmè mbo métiri mèdémè.

²⁰ De kó yeteitiyè meffimme sèu yèè Ìnkè, kédòò kè dè ndò nyebiè nkéfítè. Kè bèe yè kpè ndisoowũ kéfítè kè dè ndò nyetebe bè tu yè kèdènáti, kámbo sikousidè bá kùu cuó Ìnkè.

²¹ Kòo deè ké yè cònné ti Yiè nKuyie ncíètè kó kuhànhaǹkù ìikè, dii nkubakù yoù diteri kucà̀nku, kényú kuyóu kperi ke dò: Ti Yiè nKuyie nkpénkunko, kényú kucà̀nku kperi ke dò: Ti Yiè nKuyie ntu muwèrimú.

²² Kòo sáó dii teitiri Ìnkè yeteitiyè teyè kè yè ndò mmutepóó. Memme bè deèemè yesà̀nkè kó mutámmù.

*Bè dòòmè disoowũ kó kunankù
(Wénté 2 Bekpàatìbè tómmù 4:2-5)*

²³ Kè Idammuu doònè disoowũ kunankù pèkùkù makù, kè ku pèkùmè mbo métiri mènùmmù, mecómmè métiri mèdémè nè dikéè. Káa bo kù benné kéfítè dè mbo métiri tepíítè nè mènùmmù.

²⁴ Kè bèe kpè nde kó kunankù biè nkéfítè, kè dè ndò nyeyaa, kámbo bá wèè métiri mieke sipísidè, métiribè tepíítè nè bènùmmù bembè mieke, de kó kunankù nè de kó yeyaa mbè do dè wènné kéuténè dii soowũ máa ndi.

²⁵ Kòo di ndònnè inààke tepíítè nè ìdèí, ké ì cònné kè itàati nwetí kubakù yoù bíékè, kè itàati wetí diyìè yièní kèè bíékè kè itàati wetí kubakù cànku, kè itàati wetí diyìè taà kèè bíékè, kè ì fš bíékè máa de cuokè. Kè bèe cònné de kó kunankù ì Ìnkè.

²⁶ Kè ku biè ncéékù mànnè tenòùtè kó mepèkùmè, ke yaa nke dò mmutepóó. Kè bè antè ku biè nfebòòfè kpeye kóme, káa kù píe mmenie, mè mbo dítiribè sikoupiísini (80000).

Bè dòònnè disoowũ sikipàrinaasèi nè si bo

²⁷ Kòo doònè disoowũ sinaasèi tepíítè, bá tè kè tè mmòke meokùmè métiri mèdémè. Kè mepèkùmè mme mma, mecómmè métiri òmáa nè dikéè.

²⁸ Bè do si dòò kèmunnenè disoowũ ndi, kètónnè ipàati.

²⁹ Kè bèe dè kpè ndisoowũ kè dè ndò nyeciricirè nè inààke nè beÌnkèmbàribè. De kó denennè detàati dende bá dè kè de fũò mmòke ditàri, kè bèe si cátinné tisati de Ìnkè nè de fũò.

³⁰ Bá tèèe naasàntè kè tè mmòke yecèètiyè yènáa nè yebàkè yèè pìnnè imànke inàa bè dòònnè yè disoowũ, kumátidóu pìnnè yèè cèètiyè kè dè wè nke uté ke tu disoowũ máa.

³¹ Ke cònné demarè te mieke kè dè ntònke ke tè dònne, ke tè seintè métiri kó dikéè, kè bèe cirime de núù bè níí bo na mèè kpéi nkéto deè dò nciricirí kè di pèkùmè mbo sántimétiri sipísiyiekè nè mènùmmù kè bèe dè kerí.

³² Kè de kó yecèètiyè yènáa mbo tenaasàntè fũò. Kumátidóu kùu yè pìnnè kè kù tàunè tenaasàntè, kè te cèètiyè cómmè mbo bá di sántimétiri sipísiyiekè nè mènùmmù.

³³ Bè do yè dòò kè yè ndònnè tekpàrinaasàntè kpeye ò ndòmmè mme, kè dè nwè nde kó ticèètiti nè de kó idabí nè de kó yedó idabí tús yè kè dè wè nke uté disoowũ máa.

³⁴ Yebàkè yènáa imànke kpeye ke dè wènnénè tenaasàntè ke uté disoowũ díimáa.

³⁵ Kè kukákù makù mbo bá tèè naasàntè biè, kè ku cómmè bo sántimétiri sipísidè nè mènùmmù ke fité. Kè tè mòke yebàkè kè yè wè nke uté disoowũ máa.

³⁶ Kè bèe doò tidabæti tipíiti kpeti, nè yebàkè Ìnkè tifènti kè ti ndònnè beÌnkèmbàribè, nè yeciricirè, nè tipuonti, ke me nyí kécátincátinné tisati kéfítè.

³⁷ De kó sinaasèi tepíítè bè do si dòò kè si ndòmmu, bá tè kè tè nwè nke uténè disoowũ máa, ke mà simou ke dò nsimou.

³⁸ Kè bèe deè kédòò disoowũ kó inanké tepíítè, bá kù kè ku cómmè mbo métiri mèdémè bè bo na kéánnè bá kùu mieke dítiribè tekoupiítè nè sikousikuó (1600). Kòo cònné de kó inanké sinaasèi Ìnkè bá tè kùmáa.

³⁹ Ó deè memme kécónnè sikipàrinaasèi sinùmmù ti Yiè nKuyie ncíètè bakù yoù, sinùmmù tóu kucà̀nku, diyìè yièní kèè bíékè kèfínnè kunankù diekù ti Yiè nKuyie ncíètè diyìè yièní kèè bíékè, kètónnè ti Yiè nKuyie ncíètè.

*Bè bàtemè tinenti bè yó mpíinnè ti mutámmù ti Yiè nKuyie ncíètè
(Wénté 2 Bekpàatìbè tómmù 4:7-5:1)*

⁴⁰ Idammu dòò dii mònni yenaabo, nè tikapenti, nè yeba bè yó mméinè yè meyíí. Memme ò deèemè Sadoom do yè nwèe doò tii nenti ti Yiè nKuyie ncíètè kpéi. Tii tu:

⁴¹ Yemátisà̀nkè yèdèé

nè yeteitiyè yèdèé bè yóo seu nyèè yómmè mesooffimme yeteitiyè Ìnkè.

42 Nè bè do dòò dè kè dè ndò nyetebe bè tú yè kèdènáti bè kémbò sikòusinàà, kè bèe dè càtinné mesòfimme seu dè ɔcúò idéí kékíté.

43 Sinaasēī tepíítè nè de kó yebo yèè cōmmú si ñnkè tepíítè.

44 Kunankú diekú nè disòwūḏ kó inààke tepíítè nè idéí, kú cōmmú ì ñnkè.

45 Bè yó nkounè tii nenti mutápei nnè tikápentí nè yebo bè yó mméíne yè meyiī.

De kó tinenti timòu Sodomò do yē nwèe dāò tì, ò do tì dāònè disòwūḏ ndi kè tì anté mesàà.

46 Suditēē kó kubiriku mieke nke bè do yiemnè disòwūḏ, kè dè má Sukoti ei nè Seditanni kperi de cuoké.

47 Kè bèe deè kè Sodomò tì tanné tì Yiè nKuyie ncīētè. Tì do sū mediè mme, bá bè í nna ke bo bate disòwūḏ bè tì dāònè dì kó kucéékú.

48 Kè Sodomò dāònè mesò nsààmè tinenti teti bè yó mpīinnè tì tì Yiè nKuyie ncīētè mieke mutōmmú. Tii tú:

Dihúúntōnni,

nè tábùri bè yó ndakú wèè ñnkè péèbè bè pāā mbè tì Yiè nKuyie.

49 Sifitíkékéē tepíítè sii do ñikú ke weti ikuò nenti kó kudieku,

sinūmmú kubakú yóú,

sinūmmú kubakú cānku.

Bè do si dāònè mesò nsààmè mme nè si tòkè yèè dò mmutepóó

nè sibúkúsi bè yóò ánné sii mieke ifitíwēī

nè de kó ihaaké,

demòu mesò nsààmè máá.

50 Nè yenaabò nè siseú,

nè yebo bè yó mméíne yè meyiī,

nè ibòòke nè tikàdāabuuti bè yó ntuḏ ntii mieke tihúúnti,

kè dè ntú mesò nsààmè.

Timáti tii pīñnè yecákè yèè kpetí ikuò nenti kó kudieku nè ikuò dieku kpeye.

Demòu kè dè ntú mesò.

51 Okpàati Sodomò deè dii mōnni tì Yiè nKuyie ncīētè kó mutōmmú, kētóni o cice Dafiti do cāñné dè Kuyie nkpeí: Timáti péti nè mesò nnè tinenti teti tibotí tibotí, kè dè tanné tì Yiè nKuyie ncīētè kó tinenti do dò kémbò kùú dieku.

8

Bè tannémè tì Yiè nKuyie ntaummè tou ku cīētè mieke

(Wénté 2 Bekpààtibè tōmmú 5:2-6:2)

1 Kè Sodomò tii nyIsidayeeribe kó bekótibè nè bèè baké iwuo nnè tinaamūnti kè bè bo kote Dafiti ei bè tu di Siyōō kētúóténí tì Yiè nKuyie ntaummè tou.

2 Kè Isidayeeribe bemòu tínni okpàati Sodomò borè. De kó dibenni tãnkú oyiñwè do nwe bè tu wè Etanimmu*, kè bè mæke dibanni.

3-4 Isidayeeribe kó bekótibè bemòu tíi ndii mōnni ke deè, kè ikuò niùbèe túóté tì Yiè nKuyie ntaummè tou kètò, kētúóténè tì Yiè nKuyie ntaummè tou nè tikouténenti tii bo di mieke.

5 Okpàati Sodomò nè Isidayeeribe kè bèe tíi nKuyie ntaummè tou borè kékíí inààke nè ipe kè dè nsū ke í dò nkéna kékæa nkédeè.

6 Kè ikuò niùbèe di tanné tì Yiè nKuyie ncīētè mieke kéínné di kó kufáá mbè tú kú ikuò nenti dieku, bè dōò tii fènti ke donnenè beñkèmbàribè tì fiētí déé.

7 Bè do tì dōò tidé kè tì fiētí nyuo ke kãnké tì Yiè nKuyie ntaummè tou ndi nè di pàati.

8-9 De kó ipàati do deumu, káa ta tì Yiè nKuyie ncīētè kudieku diekú, a nyi wúò, nkáa me mbo ditowáa a bá nyi wúò. Titápíeti tidéti máá tii do bo tì Yiè nKuyie ntaummè tou mieke, kú do bè ðenne Esibiti kéduò ntí Mòyiisi, kú bè tãunnè dii mōnni kumáá ditãri Odèbu kè tì kpáá bo nè yienni.

10 Ikuò niùbèe yènni dii mōnni tì Yiè nKuyie ncīētè kè diwetiriri tē píe.

11 Bá bè í nna késòoté be tōmmú. Tì Yiè nKuyie nkó tikpeti tii do píe nku cīētè.

12 De mōnni kè Sodomò béi nke dā: Tì Yiè nKuyie nha dō kémbò diwetisùri mieke nke.

13 Kè n né da máá tekpàaticīētè a yó mbo tē sáá!

Sodomò náké tì benitibè

(Wénté 2 Bekpààtibè tōmmú 6:3-11)

* **8:2 Etanimmu:** Bè do kaà mmèè boti bè kó betáábè nè tì kaammè yíe ndé í wē, be kóò tãnkú Etanimmu beriné tì kó betáábè oweiñwè nè opíñwe de cuoké nke (kupòosēikú nè tìpènti de cuoké).

¹⁴ Kòo kpààti Sodomao wèẸtè Isidayeeribe tīnni còmúmù dè kémào ti Yiè nKuyie nkó mesàà mbè kpéí, kédeè ke dò:

¹⁵ Ti Yiè nKuyie nyètiri ndeu tīnti Isidayeeribe ti tū nkù, kuù dòò nè ku wērímù kù do nàké ti n cice Dafiti ke dò:

¹⁶ Nè ñ dènnè dii yiè n nìtìbè Isidayeeribe Esibiti, n yí tãátè diyìè mari Isidayeeribe ekè mieke òmari, ke tū bè m maá tēcētè n yó mbo tēè mieke. N tãátè Dafiti nwe kòo bo mbaké n nìtìbè Isidayeeribe.

¹⁷ Kè n cice Dafiti yèmmèè ò pā kéndò nwèe maá tēcētè ti Yiè nKuyie ntīnti Isidayeeribe tū nkù.

¹⁸ Kè kùu ò nàké ke dò: A yèmmè mè nda pāmè ke dò nhá m maá tēcētè dè wennimu.

¹⁹ Dè né í tū fṣṣ yóò tē nni mmaá, a yóò peitè dèè bire deè yóò tē nni mmaá.

²⁰ Kù ti ndòò ke duó nkè n sòotè n cice Dafiti kpàti, ke kàri o kpàatikàri, ke baké Isidayeeribe, kéndònnè kù do ti nhò nàkémè. M maá te ncētè nè ti Yiè nKuyie nyIsidayeeribe tū nkù kó diyètiri kpéí nke,

²¹ ke ànné kudieku ditou ti Yiè nKuyie ndo tàunnè kumáà Isidayeeribe kù bè dènnè dii mōnni Esibiti ké bè duó nyii kuó ã dii mieke.

Sodomao bántèmè ti Yiè nKuyie nku cētè kpetímù yiè

(Wénté 2 Bekpàatìbè tōmmù 6:12-40)

²² Kè Sodomao còmúmù diwūstōnni iikè nè Isidayeeribe bemaù iikè, kéyoute o nou kéĩnkè bíékè kébántè ti Yiè nKuyie nke dò:

²³ Ti Yiè nKuyie nyIsidayeeribe tū nkù, otòu mōu í bo ke da dōnnè bá kéĩnkè mieke bá ketenkè ìnkè. Fṣ nwèè pí mmetaummè a dōònnèmè a tōmbè ke dōori mesàà mbèè da tū nnè be yèmmè memaù.

²⁴ A dōòmu a kóo tōnti n cice Dafiti a do ò nàké ti. A ti ndòò yíè nnè a wērímù.

²⁵ Ti Yiè nKuyie nyIsidayeeribe tū nkù a báá yè nha do nàké ti a kóo tōnti n cice Dafiti ke dò: Kòo bí yiè nke tū nha kó kuce ò kù tū mmèè botí, ii yó nsókè o kpàti kémbaké a nìtìbè Isidayeeribe.

²⁶ Ti Yiè nKuyie nyIsidayeeribe tū nkù, daò di mōnni a do nàké ti a kóo tōnti n cice Dafiti.

²⁷ Kè Sodomao sòoté kébéi nke dò: Ti Yiè nKuyie mmènke bo na kámbonè benitìbè ketenkàà? Kéĩnkè kie deù ke í na ke tō ti Yiè nKuyie nkè m mè mmaá tēè cētè tēè bo na ké kù toà?

²⁸ Ti Yiè nKuyie nkénté kékéè mí nha kóo tōnti n da báámmè yie!

²⁹ A nōnfè báá ũũ nkeyènkè nè kuyie nte ncētè ìnkè, a béi nke tū a yètiri yó mbo tēè mieke. Kénté a kóo tōnti yóò da bántè ìi báámmi te mieke.

³⁰ Ti Yiè nKuyie, n kénté mí nnè a nìtìbè Isidayeeribe, kè ti da bántè te ncētè mieke, á mboní kéĩnkè kékéè ké ti cṣ.

³¹ Kòo niti cààrè otòu, kè de yiè nyí wèe parìkè, kòò kōtení a cētè ke parìkè a wūstōnni iikè,

³² ti Yiè nKuyie nhá mboní kéĩnkè kékéè, ké bè pùtè, kékpetinnè osīnwè kédeetè wèe naati.

³³ Kàa nìtìbè Isidayeeribe da yeténè, kè be dootitòbè bè na, kè bè wēēténí a cētè bíékè ke da mao mecṣmmè, ke da sante, ke da bántè.

³⁴ Ti Yiè nKuyie nhá mboní kéĩnkè kékéè kécṣè nha nìtìbè Isidayeeribe, kéwēte ké bè kpēnnéní dihei a do duó ndi be yembè.

³⁵ Kè bè me mbo da yeténèmu, kàa kpetinnè iwetibori ké fetafè ténke í nni, kè bè banté bè yetémè a bè potè mèè kpéí, ke kōtení te ncētè mieke ke da bántè ke da sante.

³⁶ Ti Yiè nKuyie nhá mboní kéĩnkè, kécṣè nha kóo tōnti nè a nìtìbè Isidayeeribe, ké bè benke kuce sààkù bè dō nkétūnnè kù, kéyōrè menie nketenkè a duó nkè a kòbe ké bè kè te.

³⁷ Kè dikōnni dii me ntanní dihei yoo mutenkū, kè tidii ti me nfaù ndepaa nyoo ké fetùrifè fèè me ntí pí. Kè yecádúò nyèè me ntanní yoo fecofe. Kè Isidayeeribe dootitòbè bèè me mbo bè pi be ei ké mbè fēũnko. Kè meyei mmamè tanní yoo muməmmù bá mù.

³⁸ Kàa nìtìbè Isidayeeribe yèmmè cààrè be yei nkpéí, kè bè wèe wēēténí a cētè bíékè ke da bántè, bá kòò da mao mù, yoo ò da bántè timati kpéí.

³⁹ Ti Yiè nKuyie nhá mboní kéĩnkè a kari, kékéè, kécṣè, nkéteennè, kédoò bá wè o borime dōmmè, ke yé a yémèmu o yèmmè. Fṣṣ máá yé benitìbè bemaù yèmmè.

⁴⁰ Ndōori memme ké dèe yie nkè Isidayeeribe nda dé be fōmmu muməu, bè yó nfòù mù dihei a duó ndi be yembè di mieke.

⁴¹⁻⁴² Benitìbè yóò keèmu a yetidieri nè a kpeñnìmè ke pí mmutōmmù nè muwērímù. Bá opòò wèè í tū Isidayeri, kòò iténí dedétirè ke kōtení a cētè nè a yètiri kpéí nke da báa.

43 Ti Yiè nKuyie nha mboní keínkè kékeè kédàò o yè mmù. Meríme kutenkù kumòu kòbe bo bantémè, ke da depe a nitibè Isidayeeribe da dé mèè botí. Kè bèe banté ke dò n da maá tèè cífètè mènke tú a kpète.

44 Kàa duò nkàa kòbe dokénè be dootitòbè, kè bè bo a be tō nkè ke wèètení a eì a tãátè dì, n da maá dì tecífètè di bíékè ke da bántè,

45 Ti Yiè nKuyie nhá mboní keínkè kékeè be báammii ké bè teennè.

46 Kè Isidayeeribe beè me nda yeténè, ke yé òmòu í bomè wèè bo yí ò báa yeté. Kè dè dò mbè da yeténè, kàa mieke bè peike, kàa yóu kè be dootitòbè bè pírmú ke kònnè dedétirè yoo de tóónnè, ke bè dòò tidaati,

47 kè bè kè bo ke totí be yèmmè ke da bántè ke tú: Tfi do kpréknúnne ti to, ti yetému, ti cààrèmu.

48 Kè bè kè bo ke da maá mecémmè nè be yèmmè memòu ke wèètení dihei a duò ndi be yembè di bíékè, a tãátè dì, n da maá dì tecífètè, kè bè da báa,

49 ti Yiè nKuyie nha mboní keínkè kékeè be báammii ké bè teennè.

50 Á bè cífè mbè da yeténèmè, nè be yetémè a kpèti, á duò nkè bè dootitòbè bè kuò mmesémè.

51 Bè tú a kòbe mbe, kàa bè te, ke bè dènnè Esibiti meháárimè mieke.

52 A nònnfè báa íté mí nha kóo tónti nè a nitibè Isidayeeribe ti ìnkè. Nyo ti báammii, ti yóó nkuò nke da báa nyi.

53 Ti Yiè nKuyie nfóò ti tãátè ibotí teì mieke kè ti bo ntú a kòbe, kéndònnè a do ti nàkémè a kóo tónti Mòyiisi, a dènnè diì mònni ti yembè Esibiti.

Sadomòo maaámè ti Yiè nKuyie nke tú kluu bè dòò mesàà

54 Sadomòo kuónnè diì mònni ti Yiè nKuyie nke kù sautenè, kédeè kéité ò do nínkú dè diwūòtònni ìkè ke yoo o nou keínkè bíékè,

55 kécómmú kémòo ti Yiè nKuyie nkó mesàà nyIsidayeeribe bémòu ìnkè ke dò:

56 N sántímu ti Yiè nKuyie nkùò òmpúnne ku nitibè Isidayeeribe kéndònnè kù do ti nàkémè ku kóo tónti Mòyiisi. Tímòu ti ti dòòmu tímàti í sùó.

57 Ti Yiè nKuyie nha nti bonè a do bonè mèè botí ti yembè, a báa ti bontóo! A báa ti yóu!

58 Yūónni ti yèmmè a bíékè, kè ti ndòori a dómè, kéntū nha kuò nè a tannò a duò nyè ti yembè.

59 Ti Yiè nKuyie nha báa yè n da báa nyii báammii, yóu kè ì mbo a yèmmè keyènkè nè kuyie, kè dèe yie nkàa nteènnè a nitibè Isidayeeribe nè mí nha kóo tónti yewe yemòu.

60 Meríme ibotí imòu bo bantémè ke dò nfóò nti Yiè nKuyie nfóò tu Kuyie, kòò mòu í bo ke da dònnè.

61 Díndi Isidayeeribe kè di duò ndi yèmmè memòu ti Yiè nKuyie kényié nku kuò nè ku tannò, kéndònnè dè mè ndòmmè yíe.

Bè do fié ì wūò ti Yiè nKuyie nku ncífètè kpetímú yie

(Wénté 2 Bekpàatibè tómmú 7:4-10)

62 Okpàati Sadomòo bántè memme ti Yiè nKuyie nkédeè, wenwe nè Isidayeeribe bémòu kè bèe fié tí Yiè nKuyie nyiwūò.

63 Bè kpetírí diì yie ti Yiè nKuyie ncífètè kè Sadomòo fié ti Yiè nKuyie nyiwūò metaummè kpeyi. Yènaadakè sikòupísisidé nè sikòupísisé (22000) ipe tekòupikòutè nè sikòupísisé (12000).

64 Disòowūò kó diwūòtònni í nsànnè, kè Sadomòo duò nkè bèe túóté ti Yiè nKuyie ncífètè kó kudànkù, ké de ntúò nyiwūò ì dò nkétuò nnè yepàrè yèè tú tidiiti nè bè fié ì wūò metaummè kpeyi kó mekùò mmekùò nkperè.

65 Sadomòo nè Isidayeeribe bè do tíkú diínni dièri ndi, ke baà nde kó dibanni. Benitibè do iténí Debo-Amati nwe kéntò kétuòkenè Esibiti kó kukò nkè bè mbaà nde kó dibanni ke dà yewe yèyiekè.

66 Diyie nínni yie kòo kpàatíi cau mbenitibè, kè bèe kotení kémòo Kuyie nkó mesàà nho ìnkè bá wè kòo kò nho cífètè. Kè diwèl mbè bo ti Yiè nKuyie ndòòmè mesàà nku kóo tónti Dafiti nè ku nitibè Isidayeeribe.

9

Ti Yiè nKuyie nyiè ke benkemè kumáà Sadomòo

(Wénté 2 Bekpàatibè tómmú 7:11-22)

1 Sadomòo maá diì mònni ti Yiè nKuyie ncífètè nè tekpàaticífètè kédeè nè ò dò dèè kó dimàà.

2 Kè ti Yiè nKuyie nyiè kòò benke kumáà kù do o benke mèè botí kumáà Kabaòò,

3 kóò nàké ke dà: N keèmu a m báámmè ke n kuónnè. N càánnèmu tecífètè a m maá tè n yó mbomu te mieke, n yèmmè nè n nuò ndè í yóó íté te ìnkè bití!

⁴ Fǎ nha mómumu nha cénke ntũ n kó kuce nè a yèmmè memou, kàa dǎdri dèè sié, ke dǎori n da nàkè tì timòu, ke tũ n kuó nè n tannò a cice Dafiti do dómme.

⁵ A kpàtì yó mbomu sáá kéndòmne n do tì nàkémè a cice Dafiti ke dǎ o bí ìi yó nsókè o kpàtì sáá kémbaké Isidayeeribe.

⁶ Fǎ nnè a bí kè di me nni mbùtinné, kè di í pī n tannò nè n kuó n di duó ndè, kè di kòte ke nírikú yebókè ìikè ke yè fié.

⁷ De mǎnni m bo di beti dindi Isidayeeribe ketenkè n di duó nkè mieke, kédootóo tēcētè a m maá tē, kè di wámpúnne, kè ibotí tēi di dáa,

⁸ de mǎnni bèè bo mpēnkú tēcēdiētē tie mborè, dè bo bè di, kè bè mbékú mùu kpéi nte kè n dǎò mèboti de kó dihéi nè de kó tēcētè tēè do ðeu ke wenni.

⁹ Kè bèè bè tēfíné ke dǎ: Bè dootóo be Yiè nKuyie nku, kùu do ðenne be yembè Esibiti ke ninku ke feu iwǔs yebókè ke pī nye tǎmmú. Deè te kè kù yóu kè de kó meyei mmemou bè tuǎkení.

Sadomǎo pī mmùu tǎmmú

(Wénté 2 Bekpààtibè tǎmmú 8:1-18)

¹⁰⁻¹¹ Idammu Tiiri kóo kpààti weè do duó nSadomǎo detekperè nè bè tu dè sipèrésì nè mesǎo nhò dǎ mèè botí, kòò yàa maánè ti Yiè nKuyie ncētè nè tekpààticētè yebie nsipísidè mieke. Sadomǎo dèè dii mǎnni mumarimú kápá Idammu yehékè sipísidè, yèè bo Kadidee kó kutempè mmieke.

¹² Kè Idammuu íté Tiiri kékote kénya de kó yehékè, ò me nyi nyè pēnsiri,

¹³ Kébéi nke dǎ: N népo Sadomǎo, a mè nni mpā yèè eké í tú yemayè. Kè bèè yè yu ke dǎ Kabudi ekè. Nè yíemí kè bè yè yu ke tú Kabudi ekè.

¹⁴ Kè Idammuu pā Sadomǎo mesǎo ntónni bètǎāti nè dikéè.

¹⁵ Nte okpààti Sadomǎo do plíné mèè botí benitibè muheikéntǎmmú kè bèè maá ti Yiè nKuyie ncētè, nè tekpààticētè, nè kudànkú bè do tú kù Mídoò, nè Sedisadēmmu kó iduotí, nè Asǎo nè Mēkídoò nè Kesee kó yehékè.

¹⁶ Esibiti kóo kpààti weè do bè do kēponte Kesee, kécóu ndihel kékua Kannahāa kǎbe bèè do dè bo, kēpā de kó dihéi o kóo sapàà nhò yèti dii mǎnni o dǎu Sadomǎo.

¹⁷ Deè te kè Sadomǎo do wēte kémaá Kesee ei kēwēte kémaánè Beti-Onǎo ekè defũò kpēye.

¹⁸ Nè Badati kperí, nè Tamaa kperí yèè bo be tenkè tempē ntedǎntè kǎku.

¹⁹ Nè yehékè o diiti do ā yè nè o kpārīnaasēi do bo yè nè o sēi. Kòo maánè ò dǎ dèè kó dimáà Sedisadēmmu, nè ditāri Dimaa, o tenkè kemou mieke cénke.

²⁰ Benitibè mabè bèè do kpaá be tenkè mieke bèè í tú Isidayeeribe: Amōriibe nè Itiibe nè Pedisiibe nè Efiibe nè Sebusiibe.

²¹ De kó ibotí do kpaá be cuokè ke yé Isidayeeribe do í namè kè bè kùu bēmu. Sadomǎo do be mpīnné muheikéntǎmmú, kè bè kpaá ke mù pī nnè yíemí.

²² Kè Sadomǎo soó nyIsidayeeribe kè be ndǎò behǎāpǎmbè nè tihǎāpǎnti tii ò bàa, iwēi yembè nè bèè tǎu behǎāpǎmbè bèè dēkú sikipārīnaasēi be kpārīnenti nè bèè bè baké.

²³ Kè kùmandáábèè wáa mbèè yó mbaké muheikéntǎmmú kè bè mbo sikkusínùmmú nè sipisínùmmú (550) kè beè nni ditānni dii pī mmutǎmmú.

²⁴ Esibiti kóo kpààti kóo sapàà nyitè dii yè Dafiti ei kéta Sadomǎo maá tēè cētè, de mǎnni ndi Sadomǎo maámè kudànkú bè tu kù Mídoò.

²⁵ Kè Sadomǎo níi fié iwǔs ti Yiè nKuyie kuce mētǎāti dibenni mieke. Ke níi fié ii nkétuo nkéfié itei mētaummè kpēyi kēmpī nti Yiè nKuyie ncētè kè dè wenni.

²⁶ Okpààti Sadomǎo do dǎòmu bǎtǎòbè, kè bè mbo Esiyonni-Kesee Edotí borè, tipènti kóo dǎmèèri také Edǎmmu tenkè.

²⁷ Kè Idammuu duó nSadomǎo benitibè bèè nǎo mmēnie mmesàà nke pī ndámèèri mieke mutǎmmú kè bèè neinè Sadomǎo kó betǎmbè.

²⁸ Kè bèè kote Ofii ei kēwáa mmesǎo ntónnibè tepíitè nè bèdèbè kété kédúu nSadomǎo.

10

Sebaa kóo nitipokpààti kǎtemè ke ðau nSadomǎo

(Wénté 2 Bekpààtibè tǎmmú 9:1-12)

¹ Mēmme kè Sebaa tenkè kóo nitipokpààti keè Sadomǎo cii nkperí nkékote ke bo ò yáákè nè yenáahhántiyè,

² kétuakoo Sedisadēmmu ke neinè betǎmbè péu nè yòyóbè kè bè ntǎ mesǎo mpéu nè yetásàayè yèè donku ðeu, kétuake Sadomǎo borè kóò biékè tináañti o tǎní tí péu.

³ Kè Sadomǎo ò tēfíné ti timòu ò tǎnní tì, ke í nyīeke timati.

⁴ Kòo nitipokpààti keè Sadomǎo náañti mecii nkpeti, kényànè tekpààticētè ò maá tē,

⁵ Nè tidiiti ò yo ntì, nè o tũmbè ā sili cēī nè o tũmbè pī mmèè botí mutsǎmmú, nè bè ā tìl yààti, nè bèè ò duò mmenaà, kényànè bè feu ìl wũō ti Yìè nKuyie ke tuò nkè dèè ò di mediè nkóò kpéí.

⁶ Kòo náké okpààti ke dò: N do kpaañi n cie kè bè n nàkémú a kpéí nnè a ciimè. Kè ìl tũàkení ke mènke sù ndè me ndo.

⁷ M mu ndo í yie, nkè n do í mè ntũàkení ke yà nè n nànfè. N yàmu a ciì ndeumè nè a mǎke dè nè a yetidièrì, ke sù mbè do n nàkè ti í tũàke n yà dè kó dikéè.

⁸ A kǎbe nè a tũmbè bèè da bonè sǎà ke kǎmmú a náànti ti bè duò diwèl ndi.

⁹ A Yìè nKuyie nyètiri ndeu, kùu da dǎò mesàà nke da dǎò okpààti kǎa baké Isidayeeribe. Kù dǎomu Isidayeeribe sǎà dè te kè kù da tǎātè kǎa bo mbè bekùnè kè dè wenni.

¹⁰ Mèmmè kè Sebaa kóo nitipokpààti pǎ Sadomǎo mesǎo mmè bo ntũàke tǎnnibè bètǎàti nè dikéè, nè tũdǎàrì kè dè í mmǎke dè mǎmè, nè yetásàayè yèè donku dèu. Dè kó difǎnkúò tũdǎàrì ténke í tũàkení mèbotí Isidayeeribe tenkè.

¹¹ Okpààti Idammu kóò bàtòòbè bèè do kǎte Ofii ei kètǎni mesǎo, bè múnke do tǎnǎmu ideí péu bè tú ìl sǎntádi nè yetásàayè yèè donku dèu.

¹² Kòo kpààti Sadomǎo túótè ìl deí kédòòndè ti Yìè nKuyie ncǎtè kó yèsǎnkè tekpààticǎtè, nè tikùtidiùùti nè tibómbonti beyendembè kpéí. Nè dè kó diyìe ideí bè tu ìl sǎntádi ìl ténke í tũàkení Isidayeeribe tenkè me kó kuboti.

¹³ Dè kó difǎnkúò kòo kpààti Sadomǎo pǎmmú Sebaa kóo nitipokpààti ò yè nhò dǎ dèè kó dimàà, kédèè kóò pǎmmú yepǎrè òmǎu tǎu í yóò na kǎpǎ yè, kè dè í tú wenwe Sadomǎo. Dè kó difǎnkúò kòo kò nho cie nè o tũmbè.

*Sadomǎo do mǎke tii kpàti
(Wénté 2 Bekpààtibè tǎmmú 1:14-17. 9:13-28)*

¹⁴ Mesǎo mmèè do sǎ tuǎkení Sadomǎo borè dibenni dimàà mieke me cǎkúò do s mbo tǎnni sipísidè ndi.

¹⁵ Kè né yìénè bèpotambè diebè nè besǎmpóbè do s nyieti ìl diítì bè potanti kpéí nnè Adabii kó bekpààtibè do sǎ cuǎ wèè dǎmpóò kóò duò.

¹⁶ Kòo kpààti Sadomǎo dǎò tidǎpǎiti dieíi sikǎusidè (200) kè ti ntú mesǎo mmàà bè yiemmmè ke uté, bá kùu dǎpikú kó mesǎo ncǎkúò do bo cidóò bèkúò ndi.

¹⁷ Tidǎpǎiti sǎmpǎti sikǎusitǎàti (300) bè dǎòndè ti mesǎo mmàà, bá kùu dǎpikú mesǎo ncidóò òmàà nè dikéè. Kè bèè deè kè ti tanné kudieke bè tu kù Dimaa kó kutúúku.

¹⁸ Dè kó difǎnkúò kédòòndè dikpààtikàrì yepǎpǎni nkè di dǎri mesǎo nsààmè.

¹⁹ Kè di mmǎke yedetisǎkè yèkúò kòò níí yó nkari ke díri dè ndò ncírícirí, ke mǎke o baà nníí yó nyíku dè kè bèè cǎkè yecírícirí kó tifènti tidéti, kécómmè kuu nho bakú you kutekú kucǎnku.

²⁰ Kè yeteyè ndákè diwũtǎnni detisǎkè ke cútóo, ku mpíkú yèkúò kutekú yèkúò, kè tii wènnè tepíitè nè tidéti. Bè í dǎò me kó kuboti dikpààtiyu teri mari mieke.

²¹ Okpààti Sadomǎo kó ibòòke do tú mesǎo mmàà ndi kè yebo yèè bo tǎcǎtè bè tu tǎ Dimaa kó kutúúku, kè yè ntú mesǎo nsààmè. Dèmarè do í tú timáti péiti kperè, ke yè Sadomǎo kó dimònni bè dǎke do í wúò ntimáti péiti dèmarè sǎàrè.

²² Ò do mǎkemú bàtòòbè péu kè bè nièné okpààti Idammu kǎbe kè bè kǎri dèdétirè, ke níí dǎ yebie nyètǎàti kénwétini ke tǎ mesǎo nsààmè nè timáti péiti, nè yepǎpǎni, nnè iwaá nnè sinǎo sǎàsi.

²³ Okpààti Sadomǎo do pǎnkúmu bekpààtibè sǎmbe mecii nnè tikpàti.

²⁴ Tí Yìè nKuyie nkúu mènke do ò duò mmecii mmedie, nnè dè kpéí nkè benitibè nyiitini tipíiti timǎu ke kǎrini o borè, ke kemmu mecii nKuyie nhò duómè.

²⁵ Mèmmè kè bè nhò tǎuni yebie yemǎu duómè tinenti mesǎo nkpeti, nè timáti péiti kpeti, nè tiyaásàati nè tikpǎrinenti, nè tihúúnti nè sisèí, nè sisèí tesi masi, sisèí deke sǎmmarímúbè kè dè peitè si.

²⁶ Kè Sadomǎo tǎi nsikpǎrinaasèí nè sisèí kè dè mbo sikpǎrinaasèí tekǎupítè nè sikǎusindǎ (1400) besǎndèèbè tekǎupípítè nè sikǎupísidè (12000) kòo dèite simasi kè si mbo o borè. Kòo totí sitesi yehǎpǎnkarè tǎyè.

²⁷ Nè Sadomǎo kpéí nkè timáti péiti mbo Sedisademmu ke sũ ke dǎnnè yetárè, kè detekperè nsũ ke mannè detie mbè tu dè sikomǎo, dèè yìè dǎmèèri Meditedandee pǎemmè.

²⁸ Sadomǎo kó sisèí do bonni Esibiti nè Sidisiu nwe, o kó bèpotambè do ke nkari ke si nhò donni.

²⁹ Bè do fiiti dè kó sikpǎrinaasèí tǎmàà medítibii nsikǎusikuò ndi (600), tesǎntè tǎmàà medítibii ntekǎùtè nè sipísinummú (150). Bèpotambè bèè do si tǎu ke múnke fiitini Itiibe kpààtibè nè Sidii kǎbe.

11

Sadoməo yeténèmè ti Yiè nKuyie

(Wénté 2 Bekpààtibè tammú 11:18-12:1)

¹ Kòo kpààti Sadoməo yíé kétúóké benitipòbè tòbè péu bèè í tú Isidayeeribe, kémbúúti Esibiti kóo kpààti kóo sapaà. Nte ò do tóóké ìì botí kòbe: Məabiibe nè Aməniibe nè Edəmiiibe nè Sidoniibe nè Itiibe.

² Ti Yiè nKuyie mme ndo nàkəmu Isidayeeribe ke dò bə báá túóté de kó ibotí miəke benitipòbè. Kù do bə nàkəmu weti weti ke dò: Di báá ta be miəke, bə me mbáá ta di miəke. Kè meè dəkə bə bo di yúś nkè di fié be bəkè. Bá nè memme kè Sadoməo be dəkə kè bə tàunnè.

³ Kòo mməke o pobè sikousiyiekè (700) bèè tu bekpààtibè kó besapəmbè o pocìè nsikousitáati (300), kétúnne be yəmmè.

⁴ Ò kóté dii mənni kè bəe yúś nho yəmmè kóo tannè mubəəfèu miəke. Ò ténke í ntú nti Yiè nKuyie nhò cice Dafiti do kù tū mmèè botí.

⁵ Kóo fié Sidoniibe bəə Asitaditee nè Aməniibe kó dibəə yeiri Midikəmmu,

⁶ ké dəə ti Yiè nKuyie nyí dó dè, ò ténke í nkù tū nsei o cice Dafiti do kù tūmmè.

⁷ Yeè mərə miəke nke Sadoməo maámè ditənni Sedisadəmmu ìikè de kó ditəri ìnkè Məabiibe kó dibəə yeiri Keməəsi kpéi, ke múnke maánè ditənni Aməniibe kó dibəə yeiri Midikəmmu kpéi.

⁸ Ò do me ndəə ke maá o pobè bèè í tú Isidayeeribe yetərə kè bə ntud nti húnti ke feu iwúś.

⁹ Kè ti Yiè nKuyie mmiəkeə peike Sadoməo ò kù bütinémè kunku ti Yiè nKuyie ny-Isidayeeribe tū nkù, kunku kùu ò benke kumáá kuce mēdémè,

¹⁰ kóo nàkè weti weti ke dò ò báá tūnne yebəkè. Sadoməo me nyí nyie nke tūnne ti Yiè nKuyie nhò nàkè ti.

¹¹ Kè kùu ò nàkè ke dò: A í mē nyiemme ke pí mmetaummè n da dəənhè mē, a me nyí yie nyitié n da duś nyi, n yóo cəutému a kpàti kéduś nha təmbè kóo məu.

¹² A cice Dafiti kpéi nte kè n yí yóo mē dəə kàa kpáá fòu, n yóo ti cəuté a bire nəu miəke nke.

¹³ N yí yóo cəuté tikpàti timəu, n yóo súśmmu kubotí kumáá a cice Dafiti kpéi nne Sedisadəmmu dihei n tãátè di kpéi.

Sadoməo dootitabè

¹⁴ Kè ti Yiè nKuyie nduś nkè Sadoməo məəte o dùəntəu Edəmiiibe kó tekpàati cìtè kəu, kòo yètiri tu Adadi.

¹⁵ Dafiti do pənte dii mənni Edəmmu, ohāəpənkóti Soabu nè behāəpəmbè kè bəe kote ke bo kūnnè becírìbè, memme bə kùomè Edəmmu eì kó benitidaabè bəməu.

¹⁶ Bè do kè bo ke də betāəbè bəkuś ndi ke bə kəu ke yàa bə deənè bəməu páíí.

¹⁷ De mənni ndi Adadi do cokémè kénèinè Edəmiiibe mabè bèè do tú o cice kó betəmbè, kè bəe kote Esibiti, de mənni kóo kpáá tú deəpəmbire.

¹⁸ Bè do itè Mandiyāə nwe kətuəke Padanni kətúóté de kó dihei kòbe mabè kè bəe nei kətuəke Esibiti kóo kpàati borè. Kòo duś nhAdadi te cìtè kè nhò piú kóo pā ketenkè.

¹⁹ Kè de kóo kpàati pənsiri Adadi mediè nkóo duś nho pokù Tapenəsi nantè kóo puoke.

²⁰ Kóo kpàati pokù Tapenəsi nantè peitè Adadi denitidabire kóo dè yu ke dò Kennubati. Kè Tapenəsi ndè piú okpàati cìtè, kè dè nwe rínè okpàati bí ke bo.

²¹ Adadi kèè dii mənni ke dò nDafiti ku kè ohāəpənkóti Soabu múnke ku, kòo náké okpàati ke dò: Yóu kè n kò n tenkè.

²² Kòo kpàati dò: Ba nda dònté n cìtè kàa dó kékó? Kòo dò: Dəmarè í n dònté, m baə dó kékòmmu.

²³ De kó difənkúo kè ti Yiè nKuyie nyíé kéduś nkè Desə Ediaada bireə naá nSadoməo dootitəu. Desə do tú Tisoba eì kóo kpàati Adadesəe kó kudaakù nku kécoké,

²⁴ kéwəaə nho kó dihāəpəntfinni kè Dafiti mbè kəu kóo kote Damaəsi kémbə ke yàa kè naánnè okpàati.

²⁵ Ò do dokùnəmu Isidayeeribe Sadoməo fəmmu muməu miəke.

Sedoboəmmu yetəmə okpàati Sadoməo kpəti

(Wénté 2 Bekpààtibè tammú 9:29-31)

²⁶ Sedoboəmmu do tú Nəbati bire nde Efadaimmu naámunkù kəu, Sededa eì kəu. Kòo yə ntú okúpokù, kòo yètiri tu Seduya. Sedoboəmmu do tú Sadoməo kóo tənti nwe, kéyete o kpəti.

²⁷ Nte dè wúśkémè kóo yàa yetenè Sadoməo kpəti: Okpàati Sadoməo do maá dii mənni kudənkù bə tu kù Midoo kénfiəti o cice Dafiti eì kuduotí kó iyie.

²⁸ Kè Sedoboammu ntú wèè kpeñni kòo kǎnti naati kòo nò mmutǎmmú ke mù pī nkè dè wenni. Kè Sadomǎo ò pénsiri kóo tǎátè kóo mbaké Efadaiammu nè Manansee be naámùnti kòbe bèè pī mmutǎmmú.

²⁹ Diiyè mari kè Sedoboammuu yè Sedisademmu mucèmmu, kè Kuyie mpǎānǎānti nǎāntò Aiyá Sidoo èi kouu ò conè dikpǎá bedé borè, ke sǎ nHāiyá dǎáti diyaábòri pǎnni mari.

³⁰ Kòo ò dàtè kékèté yekétiyè tepíitè nè yèdéé,

³¹ kénáké Sedoboammu ke dǎ: Túóté yeyaábòkétiyè tepíitè, ti Yiè nKuyie nyIsidayeeribe tū nkú tu, kù yóo fietemu dikpǎàtiyuu Sadomǎo borè, ké da baá nyibotí tepíitè.

³² Ti Yiè nKuyie ntu ku yóo súo nkubotí kùmáá ndi ku kóo tǎnti Dafiti kpéi nnè Sedisademmu dihei kù tǎátè di ibotí imǎu mieke di kpéi.

³³ Bè kù bùtinné mèè kpéi nke fié yebaké Sidoniibe bǎd Asitaditee nè Mǎabiibe kperi Kemǎosi nè Amǎniibe kperi Midikǎmmu, bá bè í túnne ku kó kuce, bè í dǎori dèè sié, bè í tū nku kuó nè ku tannò be cice Dafiti do yè tǎmmè.

³⁴ Dè né í tū kù yóo fietenè Sadomǎo nwe tikpàti, ò yó nkpaá ke ti tǎmu o fǎmmu mumǎu mieke ku kóo tǎnti Dafiti kù tǎátè wè, kòo yié nku kuó nè ku tannò o kpéi.

³⁵ O bire nde kù yóo fietenè mèè tikpàti kéduo nfǎ nSedoboammu ibotí tepíitè kǎa mbaké.

³⁶ Kù yóo yóumu kubotí kùmáá kóo nkú baké, kè ku kóo tǎnti Dafiti fuku báa paá okpǎàti wèè bo mbo Sedisademmu ku èi kù tǎátè di ke bo mbo.

³⁷ Fǎ nSedoboammu kù yóo da duómmu tikpàti a dǎ mèè botí kǎa mbaké Isidayeeribe.

³⁸ Kǎa yie nkú da nǎa nti timǎu, ke tū nku kó kuce ke dǎori dèè sié, ke dǎori ku kuó yǎmmè, ke tū nkú tannò ku kóo tǎnti Dafiti do dǎmmè. Kù yó nda bonèmu kǎa yaábí ntú bekpààtibè sǎá Dafiti kó iyaábí dǎmmè, kè kù da duó nyIsidayeeribe, kǎa mbè baké,

³⁹ kè kùu yáukúnne Dafiti yaábí kpàti, dè né í yó ntú sǎá.

⁴⁰ Mǎmmè kè Sadomǎo nwanti ke bo kuó Sedoboammu, kòo coké kékote Esibiti, kémbo be kóo kpààti Sisaki borè kè Sadomǎo yǎa kúnè.

⁴¹ Sadomǎo tǎmmú tǎmù nè o cii ndè wǎrimu o tǎmmú pátiri mieke.

⁴² Sadomǎo do bo Sedisademmu nwe ke baké Isidayeeribe bǎmǎu ke dǎ yebie nsipisinàà,

⁴³ kékú kè bèè ò kúnne o cice Dafiti èi, kòo bire Odoboammuu sǎoté o kpàti.

12

Bè tǎmmè Sisemmu

(Wénté 2 Bekpààtibè tǎmmú 10:1-15)

¹ Kè Odoboammuu kote Sisemmu kè Isidayeeribe tíi nke bo ò pī ntipkàti.

² Dè do sǎ nNebati bire Sedoboammu kpaani Esibiti nwe ò do cokénè okpǎàti Sadomǎo nwe kè kè kote. Ò do ke mbo kékeè bè tǎmmè kékonní.

³ Kè bèè ò yu kóo kotení Isidayeeribe tíi ndè kè bèè wǎnné kénáké Odoboammu ke dǎ:

⁴ A cice do ti fǎm mudaatǎmmú mmu kè mù ti kèite a mù nti yaate kè ti mpǎ nha tǎmmú.

⁵ Kè Odoboammuu bè tǎnné ke dǎ: Cíéténè, yewe yètàati kó difǎnkúò kéwǎtení.

Kè bèè cíété.

⁶ Kòo tíi mbekótibè bèè do bonè o cice Sadomǎo kè bè beke ke dǎ: Di yèmmè dǎ n tǎnné ònti be nnitibè.

⁷ Kè bekótibèè ò nàké ke dǎ: Kǎa yie nke dǎd amáa be kóo tǎnti ke bè nǎānnè tinǎānsǎàti, bè yó mpǎmmu a tǎmmú sǎá.

⁸ Okpǎàti me nyí nyie mbekótibè ò duó nyii tié, kébeke bedapǎmbè, o kó kutǎnkú kòbe bèè ò bonè ke dǎ:

⁹ Be nnitibè tu m bè yaàte ditǎu n cice bè tóu ndi céékú, di yèmmè dǎ m bè nàké ònti?

¹⁰ Kè bedapǎmbè o kó kutǎnkú kòbeè ò tǎnné ke dǎ: Benitibè bèè tu a cice bè tóu ndii tǎu céè, ke tǎ á bè yaàte di céékú, nàké be ke dǎ a nǎmbiyǎāre céènnèmu a cice ka.

¹¹ Kǎa cice do bè tóu ndii tǎu céè, a kperi bo pǎēté mǎmmè. A cice do bè tiènnè idá nyi, kè fǎ mbo mbè tiènnè yedá yèè ā timáti ye yómmè.

¹² Diiyè tǎānni yié, Sedoboammu nè benitibè kè bèè wǎtení Odoboammu borè, ò sòd bè nàké ke yǎmmè.

¹³ Kòo sènkèri bekótibè do ò duó nyii tié nkébaa benitibè nè metankperimè,

¹⁴ kǎtúnne o kó kutǎnkú kòbe ò tié nti nti, kébéi nke dǎ: N cice do di tǎu nditǎu céèri kè n kperi bo pǎēté mǎmmè, n cice do di tiènnè idá nyi, kè mí m bo di tiènnè yedá yèè ā timáti ye yómmè.

¹⁵ Merìme okpàati yetemè benitìbè ò beke ti. Ti Yiè nKuyie nkuu do dḡ memme dè bo yiemḡ kè kù do nàké ti Nebati bire Sedoboammu nè ku kóo tḡnti Aiya Sidoo kou nuù mieke kè tii dḡ.

*Dikpàatiyuu totémè
(Wénté 2 Bekpàatibè tḡmmú 10:16-11:4)*

¹⁶ Isidayeeriḡe sḡ ndii mḡnni okpàati i yie mbe kpeti kóo nàké ke dḡ:

Ti kpeti tú nè ba Dafiti Seseḡe bire?

Ti múú mba tḡnti nè we?

Tḡnti Isidayeeriḡe tí kḡnnè,

kè Dafiti bire mbaké de cḡtè.

Memme kè bḡe cḡtè kékú.

¹⁷ De mḡnni kè Odoboammu nkpaá baké Sudaḡ tempḡ nkḡbe máá,

¹⁸ kḡtḡ nhAdodammu wḡe baké muheikḡntḡmmú Isidayeeriḡe boré, kè bḡe ò bùótí bamḡu yetárè kékú. Kè Odoboammu nsḡ ndè fuute, kòo deke o naasántè mecāá nkéoké kékḡte Sedisadammu.

¹⁹ Merìme Isidayeeriḡe yatenḡmè Dafiti cḡtè nè yíenní.

²⁰ Isidayeeriḡe kèè dii mḡnni Sedoboammu konnime, kḡtíi nkḡtḡ nkḡ bḡe ò yùni. Kòo tuokeni kè bḡe ò pí ntkpàti. Kè Sudaḡ naámḡnkú kḡbe máá bḡe nkpaá tii nDafiti cḡtè kóo kpàati.

²¹ Merìme Odoboammu tḡḡkemè Sedisadammu kḡtíi nSudaḡ wuḡ nkḡbe nè Bensameḡ wuḡ nkḡbe kó behaapḡmbè bḡe nḡ mmudoḡ, kè bḡe mbo tekupíkḡutè nè sikupírísini (180000) kè bḡe kḡte ke bo pḡnte Isidayeeriḡe kó dikpàatiyuu kḡo mbḡ baké wenwe Sadomḡo kó debire.

²² Kè ti Yiè nKuyie mbéinnè ku kóo niti Semmaya ke dḡ:

²³ Náké Sudaḡ kḡbe kóo kpàati Sadomḡo bire Odoboammu nè o kḡbe nè Bensameḡ wuḡ nkḡbe nè besḡmbe ke dḡ:

²⁴ N tú di báá kḡte kékpanḡe di tebií Isidayeeriḡe. Bá wḡ, wḡe kò nḡo cḡtè, múi yḡ ndèè dḡo dḡe dḡ.

Kòo ti mbḡ nàké kè bḡe ti kèè ke ti yie mbá wḡ kòo kò nḡo cḡtè.

²⁵ Merìme kè Sedoboammu máá kuduotí kḡfii nSisḡmmu Efadaimmu tári kó diheí kḡmbo. Ò de nyitè kékḡte kḡmáá kuduotí kḡfii mPenniyeedi.

Sedoboammu dḡḡmè meyei

²⁶ Kè Sedoboammu totí o yḡmmè ke dḡ: Kè dḡ sḡké mie mboti n kpàatiyuu wḡti ke bo tḡnne Dafiti cḡtè kḡbe mbe.

²⁷ Kè benitìbè kpáá korí Sedisadammu ti Yiè nKuyie ncḡtè iwḡs féú, be yḡmmè bo wḡte kḡtḡnne Odoboammu Sudaḡ kḡbe kóo kpàati kè bḡe n kuḡ.

²⁸ Ò totí dii mḡnni o yḡmmè kḡdḡ isḡḡnḡáke idéi, kḡnáké Isidayeeriḡe ke dḡ: Di sḡi nSedisadammu nwe mukḡtimú. Di mḡnni ntenḡ kuyie nkúu ti dḡnneni Esibiti.

²⁹ Ò me nyí kḡcḡnnè fesḡḡnḡáfḡ mafḡ Betḡedi, fetefḡ Danni tenké.

³⁰ Merìme ò tannḡmè Isidayeeriḡe meyei mmieke kè bḡe tḡ fesḡḡnḡáfḡ tefḡ kḡndenti kḡ fḡ kḡtenḡ Danni eí.

³¹ Kòo máá yewḡstḡrḡ yetárḡ ñnké kédeí be cuoké ikuḡ niùbè, bḡ ténke í ntú Defii botí kḡbe.

³² Merìme Sedoboammu dḡḡmè dibanni otḡnkú niínwḡ yie tepítḡ nè dinummurí Sudaḡ kḡbe do baḡ mmḡḡ botí, kédeke o mḡmmuḡ ndiwḡstḡnni ñnké kḡfíé iwḡs isḡḡnḡáke ò do dḡ ì, kḡwáa nyikuḡ niùbè kékḡnne Betḡedi ò máá yḡ wḡstḡrḡ kpéi.

³³ Ò do deke ò máá dii wḡstḡnni Betḡedi di ñnké otḡnkú niínwḡ ò do taátḡ wḡ kó diyie tepítḡ nè dinummurí ndi. De yie ndi ò duḡmmè kè Isidayeeriḡe ḡnnḡ dibanni, kòo deke ke bo tu nyepārḡ.

13

Ti Yiè nKuyie nkpanḡmè Sedoboammu Betḡedi

¹ Kè ti Yiè Kuyie ntḡnni ku kóo niti mḡu, kòo itḡ Sudaḡ tenké kḡtuoke Betḡedi, ke sḡ nSedoboammu bo ke tu nyepārḡ diwḡstḡnni ñnké.

² Kè ti Yiè nKuyie nduḡ nkḡ ku kóo tḡnti béinnḡ diwḡstḡnni ke dḡ: Fḡ ndiwḡstḡnni, kèè ti Yiè nKuyie ntu mú. Ti Yiè nKuyie ntu bḡ yóó peitḡ debire marḡ nde Dafiti naámḡnkú mieke kḡ dḡ yu ke dḡ: Sosiasí, kè de kó debireḡe da fié ikuḡ niùbè bḡḡ tḡ nyiwḡḡ a ñnké, kḡtuḡ nyenitíkḡḡ a ñnké.

³ Kòo deḡ ke dḡ: Nte di bo bantḡ dḡ ke dḡ nti Yiè nKuyie nkuḡ béi. Diwḡstḡnni bo yatḡ kḡ mekḡḡ nkó mutapéi mmḡḡ cou di ñnké kḡ múu nuntḡ.

⁴ Kòo kpàati keè ò kpḡnnḡmè diwḡstḡnni ke píḡkú kóo fieti fenḡmbife ke dḡ: Pḡnnḡ we!

Kè de kó tenùtèe kpeío ò ténke í nna ké tè tènéní.

⁵ Kè diwūstōnni yaté, kè mutápeí nnunté kù ti nákéme ku kóo niti kòo ti bí.

⁶ Kòo kpààtìi náké Kuyie nkóo niti ke dò: N da báámmu bántè ti Yiè nKuyie nha tū nkù kè n nòtèe wēte kéténné.

Kè Kuyie nkóo niti bántè ti Yiè nKuyie nké tēe wēte kēnaá ntè do dòmmè.

⁷ Kòo kpààtìi náké Kuyie nkóo niti ke dò: Kōtení kè ti kò n cīètè kàa di kè n da cú.

⁸ Kè Kuyie nkóo niti náké okpààtì ke dò: Bá kàa bo n duó nha kpàtì kó dikèe n yí kōri a cīètè ke bo di yoo n yà dēmarè die.

⁹ Ti Yiè nKuyie nni n nákému ke tū m báá di dēmarè, m me mbáá yà, m me mbáá wēte kētūnne n kēténí kùu ce kékò.

¹⁰ Ó me nyí kētūnne kuce tekù, ò ténke í ntūnne ò kōtēnní kù Betēdi.

Kuyie mpāānāahti náahtò yetemè ku kpeti

¹¹ De do s̄ nti Yiè nKuyie mpāānāahti náahtò mōu weè bo Betēdi ke tū odakóti, kòo bíi kōte kóo náké Kuyie nkóo niti dōó dē Betēdi nè ò náké tū náahti okpààtì, ke ti náké tūmōu be cice.

¹² Kòo beke ke dò: Ó kēté ònkuce?

Kè bèe ò benke Kuyie nkóo niti wèe yēnní Sudaá tenké ò tūnne kùu ce.

¹³ Kòo náké o bí ke dò: Bouñè n sāmmarímú kàrì.

Kè bèe di bou kòo deke,

¹⁴ kētūnne Kuyie nkóo niti, kòo nite ke s̄ nhò diéké mutie diemù mamù kó mēdēè. Kòo ò beke ke dò: F̄óó tu Kuyie nkóo niti wèe yēnní Sudaá tenkàà? Kòò dò: Èè, mí nwe.

¹⁵ Kè Kuyie mpāānāahti náahtò dò: Kōtení kè ti kò nkàa di.

¹⁶ Kè Kuyie nkóo niti dò: N yí yóo da neinè kè ti kò nké ò di dēmarè yoo n yà die.

¹⁷ Ti Yiè nKuyie nni nnákému ke tū m báá di dēmarè die m me mbáá yà, m me mbáá wēte kētūnne ò kēténí kùu ce kékò.

¹⁸ Kòo népo ò tēnné ke dò: M múnke tū Kuyie mpāānāahti náahtò nwe ke da dònnè. Ti Yiè nKuyie nkuu tōnni ku tōnni kè di ò náké ke tū n da yúní kè ti kò nkàa di kēyà.

Ke yé kòò sóummul

¹⁹ Memme kè Kuyie nkóo niti ò neinè kè bèe kò nke bo di kēyà.

Kuyie nkpānnemè ku pāānāahti náahtò

²⁰ Bè kàri dii mōnni ke yo nké ti Yiè nKuyie mbéinnè ku pāānāahti náahtò, wèe me ntūnne koò yūní,

²¹ kòo náké Kuyie nkóo niti ke dò: ti Yiè nKuyie ntu a mè nyetemè ku náahti, bá a í tūnne kù do da náké ti.

²² Ke wētēní ke di ke yà, kù do yē nha báá di dē, a me mbáá yà. A yóo naá nhokpadouiti nwe. Bè í yóo da kūnné a yembè f̄sti.

²³ Bè di dii mōnni ke yà ke deè, kè Kuyie mpāānāahti náahtò wèe do ò tēnnéní kòo bou ò népo sāmmarímú kàrì,

²⁴ kòo deke kénkūnti. Kè diciriciri ò dinté kuce kékúo kédouanko, kòo nduó kè sāmmarímú cōrímú kè diciriciri cōrímú.

²⁵ Kè becepembè mpēnkù koò yàu kòò duó kè diciriciri cōrímú, kè bèe kōte ke ti náké Kuyie mpāānāahti náahtò wenwe kó dihei.

²⁶ Ti Yiè nKuyie mpāānāahti náahtò wèe do ò tēnnéní, ò ti kèè dii mōnni kēbéi nke dò: Kuyie nkóo niti weè yete kù do ò náké ti, kè kù duónní diciriciri kè di ò kùo, kéndōnnè kù do ti nhò nákéme.

²⁷ Ó béi memme kédeè ke dò ò bíi bou ò sāmmarímú kàrì.

Kè ò di bou,

²⁸ kòò kōte kéns̄ nti Yiè nKuyie nkóo niti duó ke cāānko kuce mieke, diciriciri nè sāmmarímú kè dē cōrímú, bá diciriciri í ò cāáké, di me nyí kùo sāmmarímú.

²⁹ Kòo ò tūóté kēdaá nsāmmarímú ònké kékōnnè ke bo ò sié, kòò kūnné.

³⁰ Wè ò sié dii mōnni kēdeè kòò kūnné kuf̄sti ò do keú kù ò mómumu nho kpéi, kè nhò kūrì ke sáuti ke tū: Áú! Ti népo kumu.

³¹ Bè ò kūnné dii mōnni kēdeè kè ti Yiè nKuyie mpāānāahti náahtò náké ò bí ke dò: Kè ò ku dii yiè dí n kūnné di me nkūnné kùu f̄sti Kuyie nkóo niti kè n daú nképéēnnè ò kūs̄.

³² Ti Yiè nKuyie nhò duó nti náahti kòo ti béi nti yóo dōmō, ò náké ti Betēdi kó diwūstōnni kpéi nnè yèè bo Sammarii tempē nye kpéi.

³³ Nè memme Sedoboammu í ncéète, kòo baá nsaké ke waá nyikuá niùbè, kè wèe dō wèe ò dōó ikúú niùti, kòò nfeu iwūš yewūštārè yèè bo yetārè ònké.

³⁴ De kó meborime mɛɛ̀ do tanné Sedoboammu c̄ɛ̀tɛ̀ tɛ̀mɔu meyei mmiɛke, kɛntɛ̀ kɛ̀ bɛ̀ɛ̀ tɛ̀ kùu pááí kɛ̀ tɛ̀ yètírí kpránnɛ̀.

14

Kuyie mpānāaanti náahtò Aiya nàkémè Sedoboammu bire yóó kúmè

¹ Kɛ̀ Sedoboammu bire Abiya muɛke.

² Kòo nàkɛ̀ o pokù ke dɔ̀: Ítɛ̀ kékɔte Sidoo ti Yiè nKuyie mpānāaanti náahtò Aiya borè. Weè do n nàkɛ̀ ke dɔ̀ n yóó di tikpàti. Á ceete amáá kòò báá banté a túmè m pokù.

³ Ntɔ̀ pɛ̀ɛ̀bɛ̀ tɛ̀píítɛ̀, nè yekàtìndà, nè mecekùò ndidènni, kékɔte kòò yà kòo da nàkɛ̀ tìi yóó tuòkɛni debire.

⁴ Kòo pokùu dɔ̀ ò ò nàkɛ̀ tì, kɛ́ítɛ̀ kénkɔri Sidoo Aiya c̄ɛ̀tɛ̀. Aiya do kòtɛmu ke ténke í nkpráa wúó.

⁵ Kɛ̀ ti Yiè nKuyie mme ndie nkóò nàkɛ̀ ke tú: Sedoboammu bire deɛ̀ mɔ̀ nkòo pokù kòriní a borè ke bo páá, kòò tuòkɛni á ò nàkɛ̀ ke dɔ̀ muu, ò í yó ndó á ò banté.

⁶ Aiya kèè dii mǎnni o nacèná dibòri kébéi nke dɔ̀: Tanní f̄s nSedoboammu pokù. Dè dòmme kàa í dó bɛ̀ da banté? N yóó da nàkɛ̀ tìi náahtì c̄ɛ̀ɛ̀mu.

⁷ Kɔte kénákɛ̀ Sedoboammu ke dɔ̀: Ti Yiè nKuyie nyIsidayɛɛribe tũ nkù tu kuù ò dèite Isidayɛɛribe miɛke kòò dɔ̀ okpàati.

⁸ Kuù fiète Dafiti kó tikpàti ke ti nhò duó, ò me nyí yie nke tũ nku kóo t̄nti Dafiti yèmmè, ò do tũmmu ku tannò yemɔu, ke kù tũnnè o yèmmè memɔu ke dɔ̀ri kù dómè máa.

⁹ Kɛ̀ wenwe me ndàòri meyei nkè dɛ̀ pɛ̀ɛ̀tɛ̀ bɛ̀ɛ̀ ò niiténè ke di tikpàti, ke dɔ̀ yebokè, ke máa sitenkāani, kényi nti Yiè nKuyie mmiɛke ke kù b̄t̄innè.

¹⁰ Dɛ̀ tɛ̀ kɛ̀ kù yóó yóu kɛ̀ meyei ndo o c̄ɛ̀tɛ̀. Kù tu kù yóó kuɔmu o fuku kó benitidaabè, bekótibè nè ibí bɛmɔu, tidaati nè bɛ̀ɛ̀ í tú tidaati kékáútɛ̀ o c̄ɛ̀tɛ̀ bɛ̀ ɔ̀ káútɛ̀ mɛ̀ɛ̀ botí tiyontí nè kuhaa.

¹¹ Sedoboammu c̄ɛ̀tɛ̀ kɔbe bɛ̀ɛ̀ bo kù dihei simɔs sii yóó bɛ̀ caákɛ̀, kɛ̀ bɛ̀ɛ̀ ku dikpráa tinòti bɛ̀ cò. Ti Yiè nKuyie nkuù bɛ́i.

¹² Onitipòkù f̄s nyítɛ̀ kékò. A naàcètɛ̀ bo na dii mǎnni dihei kó dibòri debire yóó kù dii mǎnni.

¹³ Kɛ̀ Isidayɛɛribe bɛmɔu kammú de kũũ nké dɛ̀ kũnné, deɛ̀de demáa Sedoboammu c̄ɛ̀tɛ̀ miɛke bɛ̀ yóó kũnnémè. Dɛ̀ mɛke nke demáa ti Yiè nKuyie nyIsidayɛɛribe tũ nkù yámè meborime kù pɛ̀nsiri mè.

¹⁴ Ti Yiè nKuyie nyóó waámmu okpàati Isidayɛɛribe miɛke, wèè yóó ku Sedoboammu c̄ɛ̀tɛ̀ tɛmɔu. Dè yóó dɔ̀mɔu bàmba.

¹⁵ Ti Yiè nKuyie nyóó potému Isidayɛɛribe kɛ̀ bɛ̀ɛ̀ sántè tipènti ɔ̀ sántèmè menie mmiɛke, kuyaa kù nampɛ̀ dii mǎnni. Kɛ̀ kùu bɛ̀ bɛ̀ti ku eì sàari kù duó ndi be yembè, kɛ̀ bɛ̀ cie nkè bɛ̀ɛ̀ séntɛ̀ kukò nyáa bɛ̀ fiúkú mɛ̀ɛ̀ kpréi ndibɔ̀ Asedaa kó itedéi ke íi nku miɛke.

¹⁶ Ti Yiè nKuyie mbo dootóo Isidayɛɛribe Sedoboammu dɔ̀ mɛ̀ɛ̀ yei nkpréi nke tɛ̀ kɛ̀ be múnke dɔ̀ meyei.

¹⁷ Kɛ̀ Sedoboammu pokùu ítɛ̀ kénkũnti kɛ̀tuɔke Tidisaa, ò na dii mǎnni o c̄ɛ̀tɛ̀ kó dibòri kɛ̀ debire kù.

¹⁸ Kɛ̀ bɛ̀ɛ̀ dɛ̀ kũnné kɛ̀ Isidayɛɛribe bɛmɔu kammú de kũũ nkéndònnè ti Yiè nKuyie ndo ti nàkémè ku pānāaanti náahtò Aiya kòo ti bɛ́i.

¹⁹ Sedoboammu p̄i mmũ t̄m̄m̄ tɛmɔu, ò doké mɛ̀ɛ̀ botí nè ò di mɛ̀ɛ̀ botí tikpàti dɛ̀ w̄arimu Isidayɛɛribe kpàatibè dɔ̀rimè pát̄iri miɛke.

²⁰ Sedoboammu do tú okpàati ke dɔ̀ yebie nsipísidè nè yèdɛ̀ɛ̀ ndi kékú kòo bire Nadabuu ɔ̀ɔ̀tɛ̀ o kpàti.

Odoboammu naámmè Suda kɔbe kóo kpàati

(Wéntɛ̀ 2 Bekpàatibè t̄m̄m̄ 12:1-16)

²¹ Dɛ̀ mǎnni ke s̄s nSadamɔ̀ bire Odoboammu tu Suda kɔbe kóo kpàati. Ò do yóó di tikpàti ke mɔke yebie nsipísinà nè dimáa ndi, kɛ̀ntɔ̀ tikpàti ke dɔ̀ yebie ntepíítɛ̀ nè yèyiekè, kɛ̀mbo Sedisadam̄mu ti Yiè nKuyie ntáatɛ̀ dii eì Isidayɛɛribe botí imɔu miɛke kɛ̀ ku yètiri bo ndi bo. O ȳ yètiri do tú Naama kòò tu Amoniibe botí kou.

²² Kɛ̀ Odoboammuu dɔ̀ ti Yiè nKuyie nyí dɔ̀ dɛ̀, kényi nku miɛke kɛ̀ dɛ̀ɛ̀ pɛ̀ɛ̀tɛ̀ o yembè kperɛ̀ do d̄m̄m̄ɛ̀.

²³ Bembɛ̀ bɛ̀ɛ̀ do máa yetàɛ̀ ke fiúkú yetárɛ̀ nè dibɔ̀ Asedaa kó itedéi yetárɛ̀ yemɔu ñnkè nè detie ndemɔu také.

²⁴ Kòo tonté kédáànnè titouti kɛ̀tanné benitipòbè bɛ̀ yó nkòri ke d̄ounè bɛ̀ be kó ibòakú yèmmè. Bɛ̀ do tekúí ibotí ti Yiè nKuyie ndo duó nkè bɛ̀ɛ̀ beti í kó isàke nyi.

²⁵ Mèmmè Odoboammu kpàti benni nummuri mieke Sisaki Esibiti koo kpàati domè Sedisadèmmu ké bè pànte,

²⁶ kétúóté ti Yiè nKuyie nciètè kó tinenti, nè tekpààticìètè kpeti timou páíí, kétúóténè tisaððpìiti Sadomə do dðò ti.

²⁷ Koo kpàati Odoboammuu dðò disəwūð kó tidəpìiti kéfóó nde kó difòtìri, ké ti duó ntihaāpònti tii bàa tekpààticìètè kó dibòri.

²⁸ Koo kpàati nú nkəri ti Yiè nKuyie nciètè ké bè ti to, koo kó mbèe ti kòtenè tihaāpònti tii bàa tekpààticìètè ti kó kudieku.

²⁹ Odoboammu dəðrimè tēmè ò dðò dèè kó dimàà, dè wàrimu Sudaa kpààtibè dəðrimè pátiri mieke.

³⁰ Odoboammu nè Sedoboammu bè do dokùmu sáà.

³¹ Kè Odoboammuu kú ké bèe ò kùnné o cie Dafiti ei, o yə yètiri do tú Naama Amoniibe ei kou, koo bire Abiyammuu səté o kpàti.

15

Abiyammu tumè Sudaa kəbe koo kpàati

(Wénté 2 Bekpààtibè tōmmú 13:1-3, 22-23)

¹ Nəbati bire Sedoboammu kpàti benni tēpítè nè diniínni mieke nke Abiyammu naámmè Sudaa kəbe koo kpàati,

² kéntə tikpàti ke də yebie nyètāāti ke bo Sedisadèmmu. Abusadèmmu koo sapàà mMaaka weè do ò pèitè.

³ Koo tūnne o cice do dðò mèè yei mbá ò í nduó nho yèmmè mèmou ti Yiè nKuyie nho yàari Dafiti kəme.

⁴ Nè Dafiti kpéi nké ti Yiè nKuyie nyóu koo yaəbire baa səté tikpàti koo fuku báá paà tikpàti, nè Sedisadèmmu bo ntúme be kó diheidiè.

⁵ Dafiti do dəari ti Yiè nKuyie ndó mēmme, ò do í yóu ti Yiè nKuyie nhò nàké yèè nò kó dimari mudəðrimù, ké dè í tú Udii Itiibe boti kou kpeti.

⁶ Odoboammu fōmmu mumou mieke ò do dokùnèmu Sedoboammu.

⁷ Abiyammu dəðrimè tēmè ò dðò dèè kó dimàà dè wàrimu Sudaa kpààtibè dəðrimè pátiri mieke. Abiyammu nè Sedoboammu bè do dokùmu o fōmmu mumou mieke.

⁸ Dè kó difònkúò ké Abiyammuu kú ké bèe ò kùnné Dafiti ei, koo bire Asaa səté o kpàti.

Asaa tumè Sudaa kəbe koo kpàati

(Wénté 2 Bekpààtibè tōmmú 14:1-2. 15:16-19. 16:1-6,11-14)

⁹ Isidayeribe kpàati Sedoboammu kpàti benni sipísidè kperi mieke nke Asaa naámmè Sudaa kəbe koo kpàati,

¹⁰ kéntə tikpàti ke də yebie nsipísínàà nè dimàà ke bo Sedisadèmmu. O yə koo yə yètiri do tú Maaka Abusadèmmu koo sapàà.

¹¹ Kè Asaa ndəari ti Yiè nKuyie ndómè kéndónnè ò yàari Dafiti,

¹² kédenne o ei benitipòbè bèè dauti dautinè benitidaabè be kó ibəəkuú yèmmè, kédeite sibəətenkaanii o yembè do dðò si,

¹³ kédenne ketike o yə kóti tinitipokpàti, ke yé ò do ciékémè isəke kó tebəətenkaanitè bè tu tē Asitaditee, ké Asaa tē kōū kébə nké tē cōu nSetinəo biriku mieke.

¹⁴ Kè yetàre baa nè nkpaá, bá nè mēmme ké Asaa duó nho yèmmè mèmou ti Yiè nKuyie nho fōmmu mumou mieke.

¹⁵ Koo tanné ti Yiè nKuyie nciètè mieke o cice ku pā yèè pāre nè o mómmuə nhò kú pā yè, yèè tu timáti péiti nè mesə nnè tinenti.

¹⁶ Mudò muu do bo Asaa nè Basaa be cuokè be fōmmu mumou mieke.

¹⁷ Kè Basaa Isidayeribe kpàati do Sudaa kəbe mudòò, kémaá kuduoŋi kéfítè Damaa ke bo pénné kuce Asaa Sudaa kəbe koo kpàati.

¹⁸ Mēmme ké Asaa túóté timáti péiti timou nè mesə mēmou ndèè do kpaá ti Yiè nKuyie nciètè nè tekpààticìètè ké dè tou nho kó betəmbè, ké bè bo kote Damaasi ké dè duó nTabidiməo bire Esiyāō bire Benni-Adadi, Sidii koo kpàati, koo nàké ke də,

¹⁹ wèe yóu ké bèe məote metaummè be nnè we, be yembè do mè məke mèè boti, deè te kòò ò pā de kó dipànni ke tú wèe tētenè Basaa Isidayeribe kpàati metaummè, koo ténke báá ò do mudòò.

²⁰ Kè Benni-Adadii yie nhokpàati Asaa ò nàké ti, kédeite bèè ni okpàati āpəmbè kətō nké bèe kote kəpənte Isidayeribe eké, Iyōō ei nè Danni kperi nè Abedi-Beti-Maaka kperi nè Kinnedoti kó kutempē nkumou, kəpəntenè Nefutadii ei dimou.

²⁴ Basaa ti kèè dìi m̀̀nni kékũnné kuduotí marimù Damaa ḱwéte Tidisaa.

²² K̀̀o kpààti Asaa tíi nSudaa k̀̀be b́emou páíí, ò í nsùó nhòmou, k̀̀ b́eé túóté yetáré yemou nè ideí Basaa do maánè d̀̀ kuduotí ḱfíi Damaa eí, ḱemaánè kuduotí Kebaa eí Bensamé tempè mmieke nè Misípaá kperí.

²³ Asaa daòrimè t́emè, o k̀̀mbùò, nè ò d̀̀ò d̀̀è kó dimàà, d̀̀ wàrimu Sudaa kpààtibè daòrimè pátíri mieke. Asaa k̀̀tè dìi m̀̀nni ḱemuoke sinaàcèi.

²⁴ Ò do ku k̀̀ b́eè ò kũnné o yààri Dafiti eí ndi, k̀̀o bire Sosafatii weè sooté o kpàti.

Nadabu naámme Isidayeeribe kpàati

²⁵ Sedoboammu bire Nadabu do naá nyIsidayeeribe kpàati Asaa Sudaa k̀̀be k̀̀o kpàati kpàti benni d̀̀rinní ndi, ḱentò tikpàti ke d̀̀ yebie nyèdèé,

²⁶ ḱedòò ti Yiè nKuyie nyí d̀̀ò d̀̀, ḱetũnne o cice do d̀̀ò mèè yei nkétanné Isidayeeribe meyei mmieke.

²⁷ K̀̀ Isakaa naàm̀̀nkù kou Aiya bire Basaa ndó ḱébo nNadabu ke ś ś nyIsidayeeribe pí Kibetòò Fidisitèébe eí, b̀̀ de nhò k̀̀o.

²⁸ Basaa do k̀̀o Nadabu Asaa Sudaa k̀̀be k̀̀o kpàati kpàti benni táánni ndi, ḱfiete tikpàti.

²⁹ Ò c̀̀utè dìi m̀̀nni tikpàti ḱekuò Sedoboammu ćètè temou páíí, ò í nsùó nhòmou, ḱendònnè ti Yiè nKuyie ndo ti béimmè Sidoo eí mieke nè ku p̀̀ánáànti náàntò Aiya nùù mieke.

³⁰ Sedoboammu do d̀̀ò mèè yei nkétanné Isidayeeribe b́emou meyei mmieke meè do í nti Yiè nKuyie nyIsidayeeribe tú nkù mieke, meè do te k̀̀ ti b̀̀ t̀̀òkení.

³¹ Nadabu daòrimè t́emè ò d̀̀ò mèè kó dimàà, d̀̀ wàrimu Isidayeeribe kpààtibè daòrimè pátíri mieke.

³² Asaa do dok̀̀nèmu Isidayeeribe kpàati Basaa s̀̀á.

Basaa naámme Isidayeeribe kpàati

³³ Sudaa k̀̀be kpàati Asaa kpàti benni táánni ndi Aiya bire Basaa naámme Isidayeeribe k̀̀o kpàati ḱembo Tidisaa ke d̀̀ yebie nsipísidè nè yènàà,

³⁴ ḱedòò ti Yiè nKuyie nyí d̀̀ò d̀̀, ò do tũnne o cice Sedoboammu kó meyei mme ò do d̀̀ò mè ḱetanné Isidayeeribe meyei mmieke.

16

¹ K̀̀ ti Yiè nKuyie mbéinnè Ananni bire Seuú ke d̀̀ wèè náké Basaa ke d̀̀:

² Mí ndi Yiè nKuyie mmíí ò k̀̀téní mutáá mmieke koò d̀̀ò okpàati, k̀̀ò baké n nìtibè Isidayeeribe, ke tũnne Sedoboammu kó meborime, ke tannè n nìtibè Isidayeeribe meyei mmieke ke í mmieke.

³ N yóó k̀̀útému o ćètè k̀̀ t̀̀e dontenè Nebati bire Sedoboammu kpete.

⁴ Á ò náké ke tú n yè nho ćètè kou wèè bo kú dihei simóò sil yóó ò càáké, k̀̀ wèè ku dikpàà tinòtí ò c̀̀.

⁵ Basaa daòrimè t́emè ò d̀̀ò d̀̀è kó dimàà nè ò doké mùù doò. Demou d̀̀ wàrimu Isidayeeribe kpààtibè daòrimè pátíri mieke.

⁶ K̀̀ Basaa kú k̀̀ b́eè ò kũnné Tidisaa. K̀̀o bire Edaa sooté o kpàti.

⁷ Ti Yiè nKuyie ndo duò nké Ananni bire ku p̀̀ánáànti náàntò Seuú béinnè Basaa nè o ćètè ò d̀̀ò mèè kpéí mmeyei ke í nti Yiè nKuyie mmieke nSedoboammu do d̀̀òmmè, nè ò k̀̀wè Sedoboammu ćètè temou.

Edaa tumè Isidayeeribe kpàati

⁸ Asaa Sudaa k̀̀be k̀̀o kpàati kpàti benni sipísidè nè dikuónni mieke nke Basaa bire Edaa naámme Isidayeeribe kpàati ḱembo Tidisaa ke d̀̀ yebie nyèdèé.

⁹⁻¹⁰ K̀̀o k̀̀o à̀̀p̀̀nkóti Simmidí wèè do baké okpàrinaaséí dikéé k̀̀o ndó k̀̀o b̀̀. Asaa Sudaa k̀̀o kpàati benni sipísidè nè diyienni mieke do nke. Diiyè mari k̀̀ Edaa mbo Tidisaa wèè baké tekpàatićètè o ćètè mieke ḱyá menaà nkémuó. K̀̀ Simmidii taroo kòò poté ḱekuò ḱecouté tikpàti.

¹¹ Ò na dìi m̀̀nni ḱekari dikpàatikàri ḱekuò Basaa ćètè temou páíí ò í nsùó nhonitidòu m̀̀u o ćètè mieke yoo o ćédètè kou, yoo òmou wèè taunè Basaa.

¹² K̀̀ Simmidii kuò Basaa ćètè temou ḱendònnè ti Yiè nKuyie ndo ti nákémmè Basaa kpéí nèè ku p̀̀ánáànti náàntò Seuú nùù mieke.

¹³ Dende kó dimàà d̀̀ ò t̀̀òkení o yei kpéí nke nè o bire Edaa k̀̀me ò do d̀̀ò mè ḱetanné Isidayeeribe meyei mmieke ḱyíi nti Yiè nKuyie mmieke nè b̀̀ kó mubòòfèú.

¹⁴ Edaa dɔ̀d̀rìmè tēmè ò d̀d̀d̀ d̀èè kó dimàà d̀è wàrimu Isidayeeribe kpààtibè d̀d̀d̀rìmè pátiri mieke * ndè í tú Bekpààtibè tómmú pátiri ketiri yoo didéri, b̀è nàa nyèmayè kpéí nke k̀è d̀e kó yepáte í bo nkaké Kuyie nnáahti pátiri mieke.

Simmidi naámmè Isidayeeribe kóo kpààti

¹⁵ Sudaa kabè kóo kpààti Asaa kpàti benni sipísidè nè diyiénni mieke nkè Simmidi naámmè Isidayeeribe kóo kpààti, kénto tikpàti ke d̀ò yewe yèyiekè. D̀è do s̀s̀ mbè pi Kibetɔ̀ nwe Fidisitèbè eì.

¹⁶ Behāāpōmbè kèè d̀ii m̀ǹni b̀e kari ke d̀ò nSimmidi b̀o nhokpàati koò k̀uò. D̀e kó diyie dimàà mieke k̀è Isidayeeribe p̀i nhohāāpōnkóti Omidi tikpàti d̀endè dihāāpōnkari.

¹⁷ D̀e m̀ǹni Omidi nè o āāpōmbè k̀è b̀èe íté b̀e do kari d̀è k̀épi Kibetɔ̀ k̀ékote k̀édo Tidisaa.

¹⁸ Simmidi s̀s̀ ndii m̀ǹni behāāpōmbè do dihei k̀oò kote k̀éta tekpàatiçètè o kó kudieku k̀écúu nkè t̀èè ò wēnnénè k̀écúuté k̀oò k̀ú.

¹⁹ D̀endè ò t̀ùkèni o yèi nkpéí nke, ò d̀d̀d̀ mè ti Yiè nKuyie nyí d̀ó d̀è, ke t̀unne o cice Sedoboammu kó meyei nhò do d̀d̀d̀ mè k̀étannè Isidayeeribe meyei mieke.

²⁰ Simmidi d̀d̀d̀rìmè tēmè, ò b̀ommè okpàati, d̀è wàrimu Isidayeeribe kpààtibè d̀d̀d̀rìmè pátiri mieke.

²¹ D̀e m̀ǹni k̀è Isidayeeribe toté k̀è diwétirii t̀unne Kinati bire Tibinni k̀é we mpí ntikpàti. K̀è diwétiri teri nkpaá t̀ù nhOmidi.

²² Omidi kó dit̀nni d̀ii do na Tibinni kperi k̀è Tibinnii k̀ú k̀è Omidii naá nhokpàati.

Omidi naámmè Isidayeeribe kóo kpààti

²³ Sudaa kabè kóo kpààti Asaa kpàti benni sipísitāati nè dimàà mieke nke Omidi naámmè Isidayeeribe kóo kpààti k̀embo Tidisaa ke d̀ò yebie nyèkuò. Ò do t̀o tikpàti ke d̀ò yebie ntepiítè nè yèd̀éè ndi.

²⁴ D̀e kó difōnkúò k̀édonté Simmedii borè Sammarii t̀ari m̀edítibii nsikōupísikuò (6000) k̀émaá dihei d̀e kó ditari ñnkè, k̀é di yú ò di donténè ẁè kó diyétiri ke d̀ò Sammarii.

²⁵ K̀è Omidii d̀d̀d̀ ti Yiè nKuyie nyí d̀ó d̀è k̀épètè b̀èè ò niiténè ke di tikpàti.

²⁶ Ò do t̀unne Nèbati bire Sedoboammu kó meborime mme, ò do d̀d̀d̀ mèè yèi nkétannè Isidayeeribe meyei mieke k̀éyíi nti Yiè nKuyie mmieke nè b̀e kó mubōfèù.

²⁷ Omidi d̀d̀d̀rìmè tēmè nè ò doké mùù doò d̀è wàrimu Isidayeeribe kpààtibè d̀d̀d̀rìmè pátiri mieke.

²⁸ K̀oò k̀ú k̀è b̀èè ò k̀ūnnè Sammarii k̀oò bire Akabuu s̀oté o kpàti.

Akabu naámmè Isidayeeribe kóo kpààti

²⁹ Sudaa kabè kóo kpààti Asaa kpàti benni sipísitāati nè diniínni ndi, Omidi bire Akabu naámmè Isidayeeribe kóo kpààti, kénto tikpàti ke d̀ò yebie nsipísidè nè yèd̀éè, ke bo Sammarii.

³⁰ K̀oò bire Akabuu d̀d̀d̀ ti Yiè nKuyie nyí d̀ó d̀è k̀è d̀èe p̀ètè b̀èè ò niiténè ke di tikpàti.

³¹ Ò t̀unne Sedoboammu borime k̀è d̀endè ntú mpùti, k̀oò kote k̀étúóté Sidoniibe kpààti Itibaadi kóo sapàà nSesabedi k̀épuke k̀énínkú dibòò Baadi ñikè k̀é di fié iwūò,

³² k̀émaá dibòò Baadi ditou Sammarii k̀émaá d̀e kó ditou mieke diwūstōnni,

³³ k̀éfiínnè ndibòò Asedaa kó kutedóú k̀éyíi ti Yiè nKuyie mmieke k̀è d̀èe p̀ètè Isidayeeribe kpààtibè s̀ambe b̀èè ò niiténè ke di tikpàti.

³⁴ D̀e kó yemòrè mieke nke Iyedi Beteedi kou ẁètè ke maámè Sedikoo kó kuduotí k̀é nkù p̀ùku k̀è o kóo po Abidammuu k̀ú, k̀oò nkpeti yecàkè k̀oò býāātè Sikubuu k̀ú, ti Yiè nKuyie ndo ti nàk̀emu Nunni bire Sosuwee.

17

NKuyie mpāānāahti nāahtò Edii nākémè kutayisti kpéí

¹ K̀è Edii, Tisibii eì kou, Kadaadi tempè nkouu náké okpàati Akabu ke d̀ò: Ti Yiè nKuyie nyIsidayeeribe t̀ù nkù bomu k̀è n tu ku kóo t̀ōnti. Timaantí í yóó mantè, fetaafè me nyí yóó ni, k̀è m̀ii sàà í b̀éi nke tú f̀èè ni.

Edii bomè Kediti kó tekóntè

² K̀è ti Yiè nKuyie mbéinnè Edii ke d̀ò:

³ Ítè k̀ékote diyie ỳèni k̀èè bíkè k̀ukó nSuditèè k̀énsari Keditii kó tekóntè mieke t̀èè bo Suditèè yáà diyie ỳèni k̀èè bíkè.

⁴ A yó nte nyò nkè n duò nkè yekākā nda duò mmudii.

⁵ Kóo d̀d̀d̀ ti Yiè nKuyie nhò náké ti k̀éitè k̀ékote k̀embo Keditii kó tekóntè mieke Suditèè diyie ỳèni k̀èè bíkè.

* **16:14 ...kpààtibè d̀d̀d̀rìmè pátiri:** B̀è nàa ndii pátiri kpéí die

6 Kè yekākā níí ò duò mudii nè imaa ndikūnweñni nè kuyuoku.

Edii kòtemè Sadeputaa okúpokù cîètè

7 Kè dè mboni kè tekòntè kó menie nkūū ke yé fetaafè ténke do í niùmè.

8 De mǎnni kè ti Yiè nKuyie nhò béinnè ke dǎ:

9 Íté kékòte Sitǎs tempè nSadeputaa èi kémbo, n nàkémú okúpokù mǎu dǎborè, kòò bo nda duò nkàa yo.

10 Mǎmmè kòò íté kǎpí nSadeputaa kó kuce, kétuokoo dihei kó dibòri kǎyá okúpokù mǎu kòò kau ideí. Kòo o yu ke dǎ: M pǎ menie nkè n yǎ.

11 Kòo nitipòkù nkòri ke bo yǎnténi kòo wète kóò yu ke dǎ: Á m pǎni mudii.

12 Kòo nitipòkù ò tǎnné ke dǎ: Ti Yiè nKuyie nha tū nkú yému n yí mǎkemè mudii mamú mùù bǎnné, muyuo mmuù kpáá teconkute mieke ke mǎnnè a bo pikúmè dinacekutiri, mekùò nsǎmpǎ dikòdénni mieke. M mè nkau idabí ke yóò de ndǎò, nè m bire kè ti di kǎdeè kǎmbaa mukūū.

13 Kè Edii ò tǎnné ke dǎ: A bá nyǎkù, kǎte kédǎò a dǎ kédǎòmè, kǎa dǎò á keté kékake dikátindǎà sǎmpǎ kékòtenni kè n duò nke né na kékake fǎ nnè a bire di kperi.

14 Ti Yiè nKuyie nylsidayeeriibe tū nkú béimmu ke tú: Muyuo nyí yóò deè teconkute mieke, mekùò mme nyí yóò deè dikòdénni mieke, kè kù yàa duònnǎnni fetaafè.

15 Kòò kǎte kédǎò Edii ò nǎké ti, kè bè nyo mbemou wenwe nè o bire nè Edii.

16 Muyuo nyí ndèè teconkute mieke, mekùò mme nyí ndèè dikòdénni mieke, ti Yiè nKuyie ndo ti nǎkémè Edii kòo ti béi.

Edii fòukunnemè okúpokù bire

17 Kè okúpokù Edii bo wèè cîètè, kòo biree muake kè de ncǎè mediè nkè dǎe kú.

18 Kòo nǎké Edii ke dǎ: Ti kpeti dǎmmè mí nnè fǎ nti Yiè nKuyie nkóo niti? A kǎtení n cîètè ke bo dente n yei mme ti Yiè nKuyie nkékuo m biraà?

19 Kè Edii dǎ: N duònni a bire.

Kòo dè cǎutè onitipòkù nǎu mieke kédekenè kudǎnkù kudieku nhò ã dè, kè dè dǎu nho dǎu ñnkè,

20 kǎbǎntè ti Yiè nKuyie nke dǎ: Ti Yiè nKuyie n tū nkú, a dǎ kédǎòmú meyei nhonitipòkù ye nke kùò o bire, wenwe wèè n cǎutè o cîètè miekaà?

21 Kè Edii nhokù dǎbire ñnkè ke dǎ kuce mǎtǎati ke báá nti Yiè nKuyie nke tú: Ti Yiè nKuyie n tū nkú, n da báámmu yóò kè dǎbire wǎnni wǎtení de mieke.

22 Kè ti Yiè nKuyie ncǎutè Edii báammii, kè dǎbire wǎnni wǎtení de mieke kè dǎe foute.

23 Kòò dè cǎtǎnni kédúò nde yǎ ke dǎ: A bire fòumu!

24 Kòò nitipòkù ò nǎké ke dǎ: Di mmǎnni m bantému ke dò nha tú Kuyie nkóo niti, ke náá ntimómmǎnti ti Yiè nKuyie nda duò nti.

18

Edii nǎkémè fetaafè yóò wète kénimè

1 Kè dǎe mǎnte kǎmmake yebie nyǎtǎati kè ti Yiè nKuyie mbéinnè Edii ke dǎ: Kǎte kǎbenke amǎá Akabu, n yóò duò nkè fetaafèe niimu.

2 Kè Edii nkòri ke bo benke omǎá Akabu.

De do sǎ ndikònni deukemu Sammarii.

3 Nè de kǎpí nke Akabuu yú Abudiasi wèè baké tekpàatícîètè. Abudiasi do tú wèè dé wenwe ti Yiè nKuyie.

4 Sesabèedi do kǎu dǎi mǎnni ti Yiè Kuyie mpǎánǎanti náamǎbè kè wèè sǎnne Kuyie mpǎánǎanti náamǎbè tekòutè (100) kè bè toté yetíre yèdèé, dǎi nsipísinnummú, diteri memme kè bè sǎnne titǎdènti tidéti mieke, kè mbè duò mmudii nè menie.

5 Kè Akabuu ò yu kóò nǎké ke dǎ: Ti ce ndihei dimǎu sibií borè nè ikó mborè, kǎyá ti bo pété timúti kédúò nsisǎí nè sǎmmarimúbè, kè dǎe ye nkè ti báá kus iwūò.

6 Kè bèè toté dihei yewétiyè bè yóò ce nyè. Kè Akabuu kété o kó kuce, kè Abudiasi keté o kó kupíkù.

7 Ò kétóo memme kǎconè Edii kóò banté kǎnní kú kǎsinnóo ò ñkè ke dǎ: Okóti Edii, fǎ nweà?

8 Kòo ò tǎnné ke dǎ: Mí nwe! Kǎte kǎnnákè okpàati ke tú n kǎróomu.

9 Kè Abudiasi kuǎnko ke dǎ: N da cǎke ba okóti kǎa yó n fité kè Akabu m pǎ nkékuo?

10 Nè ti Yiè nKuyie nti tū nkú, dihei mari í bo okpàati í tǎ ndi benitibè kè bè bo da wammú, kè dihei mari kǎbe yoo dikpàatiyuu mari yí a í dè bo, bèè duò nkè bèè parikè ke dǎ bè í da yà.

11 A né mè ntu n kǎte kóò nǎké a kǎróomè.

12 Kè n yitè kè ti Yiè nKuyie nYáá nda túóté bá n yí yé mù da kǎtenè kè, kòo kpàati kǎtení ke da mǎnté ò yóò n kuǎmu. M me ndému ti Yiè nKuyie nnè m bíkǎmbénti.

¹³ Okóti bè í da náké Sesabæedi do kòu Kuyie mpāānāaṅti náam̄bè kè n dḍòraa? M̄i do sḍnne Kuyie mpāānāaṅti náam̄bè tekḍùtè (100) kè bè toté yetfirè yèdèè, kè bè sḍnne titādènti tidéti mièke, kuu nsipisínùmmù kutèkù sipisínùmmù, kè mbè duḍ mmudii nè menie.

¹⁴ A né mè ntu n kote kóò náké a kéroómè, n yóó kote kòo n kuḍmu.

¹⁵ Kè Edii béi nke dḍ: Ti Yiè nKuyie M̄pakeḍaa bomu kè n tu ku kóo tḍnti. N korimu yie nke bo benke m m̄aa Akabu.

Edii nè Akabu bè màùtémè

¹⁶ Mem̄me kè Abudiasi kote kéconè Akabu ke ti nhò náké, kè Akabuu kote Edii borè.

¹⁷ Ò yà dii m̄onni Edii kóò náké ke dḍ: N da yāmu! Fḍ nwèè te kè meyei ndo Isidayæribe.

¹⁸ Kè Edii ò tēñné ke dḍ: M̄i í te kè meyei ndo Isidayæribe, fḍ nnè a c̄tètè kḍbe dii te, ke yé di yetemè ti Yiè nKuyie, kaa feu iwūḍ yebakè Baadibe.

¹⁹ A né kote kénákè Isidayæribe b̄em̄ou kè di kḍeni m borè Kadimæedi tāri ñnkè, kénneñinèni Baadi kó bepāābè sikḍusināa nè sipisínùmmù (450), nè Asedaa kḍbe sikḍusināa (400) bèè yo nSesabæedi borè.

Bè fiémè iwūḍ Kadimæedi

²⁰ Kè Akabuu tí nyIsidayæribe b̄em̄ou nè Baadi kó bepāābè Kadimæedi tāri ñnkè.

²¹ Kè Edii kḍoto be borè ke béi nke dḍ: Dè yó nkáákè de kè di yóu di bo ncaatimè tipūti tidéti? Kè ti Yiè nKuyie nkuu tu, tūnnènè ku! Kè Baadi weè me ntu, tūnnènè we!

Bá bè í nhò tēñné ùmatì.

²² Kè Edii baa nkpaá sákè o náaṅti kébéi nke dḍ: Mí nwèè nāa nti Yiè nKuyie mpāānāaṅti n kpaá m m̄aa ndi, d̄indi Baadi kó bepāābè kè di bo sikḍusināa nè sipisínùmmù (450).

²³ Ti duḍnnè yenaadake yèdèè, kè dí deite di kperi dimáá, kè dí di kùò kékéké kédaa nyidei ñnkè, di mè mbáá ānnè muhāá. Kè n kùò n kperi kékéké kédaa nyidei ñnkè m mè mbáá ānnè muhāá.

²⁴ Kè dí yú di kó dibḍ Baadi kè n yú ti Yiè nKuyie. Kè Baadi duḍnni muhāá nweè tu. Kè ti Yiè nKuyie nkuu me nduḍnni muhāá nkuu tu.

Kè bèe yie mb̄em̄ou ke dḍ: Dè wenni.

²⁵ Kè Edii náké Baadi kó bepāābè ke dḍ: Keténè kētāātè di kó dinaadaa ke yé dii sūmè, dí yú Baadi, di me mbáá ānnè muhāá.

²⁶ Kè bèe túótè dinaadaa kékua kédḍó kédeè, kényu be bḍ Baadi ke tú: Baadi keè ti da yumè! Kè bè nyu dikūnweñni kè diyiè yāa cónnèné yeyo. Bè í nkèè ùmatì yoo bèe yā metēñnimè mamè, kè bè nhau ke ninku diwūḍtḍnni iikè.

²⁷ Diyiè cōmmú dii m̄onni yeyo kè Edii ndó kè bè daá ke dḍ: Yúnè mediè! Baadi me ntúmè nKuyie nku, ò bo ntoti o yèmmè mme, yoo o nòutè í fei, bá ò mbo kupḍòkù, yoo ò yè nke duḍ, yúnè we mediè nkḍo ente!

²⁸ Kè bèe wekii mediè nkényóúnè b̄em̄aa yese nè yekpāā nkè meyiñ nyiè, kéndḍonnè bè do m̄akemè de kó memantimè.

²⁹ Diyiè tūnte dii m̄onni kè bèe íté ihúu kè kutoweku ndáátì ke yāa tuḍkenè kuyuo kè bḍ fié dii m̄onni iwūḍ, bè me nyi nkèè ùmatì yoo metēñnimè mamè yoo bèe yā mecannimè mamè.

³⁰ De m̄onni kè Edii bè náké ke dḍ: Tḍónnènni m borè! Kè bèe tḍónni b̄em̄ou o borè, kḍo wētè kētūnte ti Yiè nKuyie nkó diwūḍtḍnni dii do p̄ante,

³¹ kédeè kētúotè yetárè tēpiítè nè yèdèè kè yè mbo Sakḍbu bí do mamè. Ti Yiè nKuyie ndo náké wè ke dḍ: Di m̄onni bè yó nda yu ke tú Isidayæri nwe.

³² Mem̄me Edii maámè diwūḍtḍnni nè yetárè ti Yiè nKuyie nkpaí, kékéú difḍt̄iri kéfítè, kaa bo dè cūḍ menie mmè mbo d̄it̄iri sipisítāati.

³³ Kḍo daá nyidei kékua o nāāfè, kékéké kénós nyi ñnkè.

³⁴ Ke dḍ: Piennè menie nsicee sināa kè bèe si píe. Kḍo dḍ: Cóunnè ideí nè fenāāfè de ñnkè. Kè bèe cóú. Kḍo dḍ: Yiénè kuce medérímè.

Kè bèe yíe. Koḍ dḍ: Yiénè kuce metāámmè.

Kè bèe yíe.

³⁵ Kè menie mpḍntè diwūḍtḍnni, kēpié ndifḍt̄iri bè keú di ke fitè.

³⁶ Dè tūḍke dii m̄onni bè ḍ fié dè kuyuo iwūḍ kè Edii Kuyie mpāānāaṅti náaṅtḍ tḍónko be borè kébéi nke dḍ: Ti Yiè nKuyie nhAbarahammu nè Isaki nè Sakḍbu bè do tū nkù, dḍ yíe nkè benitibèe bantè a túmè ti Yiè nKuyie nyIsidayæribe tū nkù, kè ñ tu a kóo tḍnti, kè fḍḍ n náké kè ñ dḍḍ m mè ndḍḍmè.

³⁷ Ti Yiè nKuyie ndḍ n yèmmè, dḍḍ n yèmmè! Kè benitibèe bantè fḍḍ tumè ti Yiè nKuyie nke ceeri benitibèe yèmmè, kè mè wīḍt̄ini a biékè.

³⁸ Kè ti Yiè nKuyie ncũnni muháá nkè mùu cúté fenaáfè nè ideí késũstoo menie mmèè bo difĩtĩri mieke.

³⁹ Kè benitibè bemou ya dèè dòò kédoo késfnnáó ketenkè kébéi nke dò: Ti Yiè nKuyie nkuu tu Kuyie! Ti Yiè nKuyie nkuu tu Kuyie!

⁴⁰ Kè Edii béi nke dò: Pfinnènni dibòò Baadi kó bepāābè, di báá yie nkòò mòu coké bá òmáá. Kè bèè bè pĩnni kòo bè kòtenè Kísõõ kó mborè kè bè fié.

Fetaafè wète ke nimè

⁴¹ Memme kè Edii náké Akabu ke dò: Kote kédì káyà, n kèemu fetaafè kuòmmè.

⁴² Kè Akabu nkòri ke bo di káyà. Kè Edii ité kédèke Kadimeedi tãri yómmè kénsĩ nkòo yuu soké o núu nsaku.

⁴³ Kòo náké o kóo tñnti ke dò: Íté kédèkoo kèwénté damèèri bíékè.

Kòo dekoo kèwénté ke dò: N yí ya demarè bá sámǎpó.

Kè Edii ò náké ke dò: Nwĩeti ke dò kuce meýiekè.

⁴⁴ Kuce meýiémme m̀ǹnni kòo tñnti wèteni kóò náké ke dò: N yàmu diwetiri damèèri bíékè kè di m̀nnè tenòutè kó mepèkùmè. Kè Edii dò: Dekoo kénáké Akabu kòo cátimnè o sèĩ tenaasāntè kécúté fetaafè yàà bo ò pĩ.

⁴⁵ Kè dè nyóó yíé kè yewetèè ànné, kè kèĩnkèe soute, kè kuyaakùu fuute kè fetaafèè ni mediè. Kè Akabuu deke o naasāntè kénkũnti Sisedeedi.

⁴⁶ Kè ti Yiè nKuyie nkó muwèrimúu cúténi Edii ìnkè, kòo bou o naakònfè kécoké kèniitèné Akabu kètuòke Sisedeedi.

19

Edii cokémè kékote Odebu tãri

¹ Kè Akabuu náké Sesabeedi Edii dòò dèè kó dimàà, nè ò fiémè Baadi pāābè bemou.

² Memme kè Sesabeedi tñ nkè bèè náké Edii ke dò: Sesabeedi tu kè dè naa kááké mie nkòò í da kùu a kùu mèè boti Baadi pāābè ò bakèè ò dòò yè dómè!

³ Kè Edii ti kèè kè kufōwaa nhò pĩ nkòò coké. Ò tũòke dii m̀ǹnni Bèerisebaa Sudaa tempè mmieke ke de nyóu o kóo tñnti,

⁴ kèntũũ ke centi dikpáà mieke kètuòkoo mutie mamù také kèkaroo kèbèke Kuyie mmukũũ nke dò: Dè ò tontèmul! N Yiè nKuyie túóté n wèñni, n yí wenni ke pèèté n yembè.

⁵ Memme kòo duús, kè munòndammúu ò pĩ kòo yè nkéduús. Kè ti Yiè nKuyie ntõnni marĩ kòtení kóò bàutè ke dò: Íté kédì!

⁶ Kòo ité kèwénté kénsá nkupèmpènkù duús o yuu do bo kùu pikù, kè menie nyĩkú nè didènni, kòo kù túóté kécááké, káyà menie nkéwète kéduús.

⁷ Kè ti Yiè nKuyie ntõnni wèteni kuce medérímè kóò bàutè ke dò: Íté kédì! A ce kpaá détirimu mediè.

⁸ Kòo ité kédì káyà, kè de kó tidiiti ò duús mmuwèrimúu kòo ncenti ke dò iyie nsipísìnàà, deyènnè sipísìnàà ke yàa tuòkenè ti Yiè nKuyie ntãri Odebu.

Ti Yiè nKuyie mbenkémè kumáà Edii

⁹ Kè Edii tuòkoo Odebu tãri kèta kutādènkù ke bo yíé nkè ti Yiè nKuyie nhò béinnè ke dò: Edii a dó ba die?

¹⁰ Kòo kù tèñné ke dò: N kònti yaumu fĩ nti Yiè nKuyie Mpakedaa a kpéi nkè dè ò yóu Isidayeeriibe dootóomè a bè dòòné mèè taummè, ke pùu nha wũstòrè, ke kùu a pāānāānti náambè kè ò kpaá m máá kè bè dó kè n kuu.

¹¹ Kè ti Yiè nKuyie ndò: Yènni kécómmú ditãri ìnkè n yìikè, n yóo pèètému.

Memme kuyaakù diekù iténímè kénfuutí ti Yiè nKuyie nyìikè kè yetārè yaú, kè yepèrè pùò. Ti Yiè nKuyie me nyí bo de mieke. De kó difònkúò kè ketenkèe áá, Kuyie mme nyí mbo de mieke.

¹² De kó difònkúò kè muháá ncúté, ti Yiè nKuyie me nyí mbo mu mieke. De kó difònkúò kè muyaá nyòómmú mamùu tuòkení.

¹³ Edii mù kèè dii m̀ǹnni kékáā nha yaabòri o ìikè, kèyènni kèncómmú kutādènkù bòri, kè ti Yiè nKuyie nhò béinnè ke dò: Edii a dó ba die?

¹⁴ Kòo kù tèñné ke dò: N kònti yaumu fĩ nti Yiè nKuyie Mpakedaa a kpéi nkè dè ò yóu Isidayeeriibe dootóomè a bè dòòné mèè taummè, ke pùu nha wũstòrè, ke kùu a pāānāānti náambè kè ò kpaá m máá, kè bè dó kè n kuu.

¹⁵ Kè ti Yiè nKuyie nhò náké ke dò: Wète kètũnne kuce kùu yìèné dikpáà ke kòri Damaasi. Kàa tũòkoo a pĩ nhAsayeedi tikpàti kòò mbaké Sidii.

¹⁶ Kàa cóu mmekùs nNimmusi bire Seu u kóò pĩ ntikpàti kòò mbaké Isidayeeriibe. Kàa pĩ nSafati Abedi-Meodaa kou bire Edisee, kòo còutè a fĩtĩri kèntú m pāānāānti náantò.

¹⁷ Kè wèè yentèné Asayeedi siè Seu ò kùu, kè wèè yentèné Seu kperi Edisee ò kùu.

¹⁸ N soómmu Isidayeeribe mieke benitibè sikoupsíyiekè (7000) bèè í nìnkú dibòð Baadi tenkaanitè iikè ke tè òu nke tè waare.

Edii tãátèmè Edisee kòo bo sòotè o tãmmú

¹⁹ Kè Edii kòte káyà Satati biere Edisee késó nhò dùònè inààke idéi deì titãnti tepítè nè tidéti kòo tò kutònkù tepítè nè kudéríkù kpeyi, kè Edii dáté o yaàbòri ké di dootóo o ìnkè.

²⁰ Kè Edisee yóu o nààke kécoké túnne Edii, kòo nàké ke dò: Yóu kè n kote kécáu n cice nè n yò kèwēteni ke da túnne. Kè Edii ò tēhné ke dò: Kote ke né nyé n da dòð dè.

²¹ Kè Edisee kòte kétúóté inààke ò do duònè ì, ké í féuté ti Yiè nKuyie nkétúóté kudòù ì do bukú kù kètòtinnè ké ì bériné, kédúú nho kòbe kè bèe cááké. Kòo ité kétúnne Edii kèntú o kòo tãnti.

20

Sidii kóo kpààti pímè Sammarii

¹ Kè Sidii kóo kpààti Benni-Adadii tí mbehāāpòmbè bəmou, kè bekpààtibè sipísitããti nè bédébè nhò bonè nè sisēi nè sikipàrinaasēi kè bèe kote képi Sammarii kóo dò.

² Kòo tō nkè bèe náké Akabu Isidayeeribe kóo kpààti dihei mieke ke dò:

³ Benni-Adadi tu weè te a máti péiti nè a sòo, nè a pobè nè a nitidabí sàayi.

⁴ Kè Isidayeeribe kóo kpààti ò tēhné ke dò: Okpàati n yiemmu a béi nti, fšò n te nè n kperè demou.

⁵ Kè bè do tōnni bèe yíe wēteni Isidayeeribe kóo kpààti borè kòo nàké ke dò: Benni-Adadi tu, ò do yē nhá ò duú nha máti péiti nti nè a sòo nnè a pobè nè a bí.

⁶ Dè naa bo nkááké mie nkòò tōnni o tōmbè kè bèe ta a cītēè nè a tōmbè kpesi, kékuti, kétúóté a yèmmè naatinè dè.

⁷ Kè Isidayeeribe kóo kpààti tíi nho ei kó bekótibè, kè bè nàké ke dò: Banténè ke dò nhoniti yie nni ndónè meyei mme, ò m beke m pobè nè m bí, timáti péiti nè mesòo m me nyi yete.

⁸ Kòo ei kó bekótibè ò nàké ke dò: Nti bùutí! A báá ti yie.

⁹ Kòo nàké Benni-Adadi kó yetōrè ke dò: Kōtenè kénáké okpàati ke tú: N yē nhò m beke ti meketimè m bo ti dòð, ti nti m báa na ké ti dòð.

Kè bèe kote ké ti nhò nàké.

¹⁰ Mēmme kè Benni Adadii tō nkè bèe ò nàké ke dò: Benni-Adadi tu: Kòo pònte Sammarii, kòo tãá nsànnè bèè ò neinè bè bo pikúmè bá wè dinacekutiri o bókèè ò dòð yè dómè.

¹¹ Kè Isidayeeribe kóo kpààti bè nàké ke dò: Kōtenè kòo nàké ke dò: Bè šš í nkšti ke euti.

¹² Benni-Adadi ti kèè dii mōnni ke sš mbè kàri be touti ke yò mmenaà nwenwe nè bekpààtibè bèè do ò bonè. Kòo péi nho āāpòmbè ke dò: Bá wè wèe kote o cónni! Mēmme kè bèe cómmú kèwetinnè dihei.

Isidayeeribe namè Benni-Adadi

¹³ Mēmme kè Kuyie mpāānāānti náāntò mōu kōteni Isidayeeribe kóo kpààti Akabu borè, kòo nàké ke dò: A wúo nkunitisúkù kuu naà? Ti Yiè nKuyie ntu kù bè nda duómmu kè dè bo yie kaa banté ke do nkù tú ti Yiè nKuyie.

¹⁴ Kè Akabu dò: Nè we mborè nde kù yóó bè nti duómmè? Kè Kuyie mpāānāānti náāntò dò: Ti Yiè nKuyie ntu bèè baké itempè nnè be kó behāāpòmbè borè nde. Kè Akabu dò: We nyóó keté mudoò? Kè Kuyie mpāānāānti náāntò dò: Fš nwe.

¹⁵ Kè Akabuu kaa mbèè baké itempè nnè be kó behāāpòmbè kè bè mbo sikousidè nè sipísitããti nè bédébè (232). Dè kó difònkúò kékāa mbehāāpòmbè nè Isidayeeribe bəmou kè bè mbo sikoupsíyiekè (7000).

¹⁶ Kè bèe yènni ke bo bè do, ke sš ndiyiè cómmú yeγo, kòo kpààti Benni-Adadi nè o kòbe bekpààtibè sipísitããti nè bédébè bèè do ò bonè kè bè kàri be touti mieke ke yò mmenaà nke muð.

¹⁷ Bèè ni itempè nnè be kó behāāpòmbè beè do niitè kèyènni. Kè bèe tō nkè bèe náké Benni-Adadi ke dò: Benitibè yènni Sammarii.

¹⁸ Kòo dò: Kè bè yènni ke dó ti narikemu dí bè pí ndi báá bè kù, kè bè me ndó mudoò mmu di bè pí ndi báá be kù.

¹⁹ Bèè baké itempè mbe kó besānpòbè, beè do keté kèyènni kè behāāpòmbè sòmbe mbè tū.

²⁰ Bá wè kòo poté o dootitù kè bèe coké kè Isidayeeribe bè bèti, kè be kóo kpààti Benni-Adadii deke o sãntè kécoké.

²¹ Kè Isidayeeribe kóo kpààti yènni kétúóté sisēi nè sikipàrinaasēi kéauté Sidii kóo kpààti mediè.

Akabu wète ke namè Sidii kóo kpààti

²² Merùme ti Yiè nKuyie mpàānāahti náāntò kàtemè Isidayeeribe kóo kpààti borè kóò nàké ke dā: A kònti báá yárike, daate kényà a yóó dāòmè, dibenni yó nfitini kè Sidii kóo kpààti wète ké da domu.

²³ Kè Sidii kàbe nákè be kóo kpààti ke dā: Akabu nè o kàbe be Yiè nKuyie ntu yetārè kòku nku, deè te kè bè ti na, ti bè do kubiriku ti yóó bè namu.

²⁴ Nte a dò nkédāòmè: A denne bekpààtibè kétúóté bèè ni itempè nkéçónné be fòtè,
²⁵ kèpimmú behāāpòmbè kè bè nsú ke mǎnnè a do mǎke bè, nè sisēī nè sikpàrinaasēī kè tí bè do kubiriku ti yóó bè namu.

Kòo yie mbe kpèti.
²⁶ Merùme kè dibenni nfitini kè Benni-Adadii tí nSidii kàbe, kè bèè kote Afeki ke bo do Isidayeeribe mudòò.

²⁷ Kè Isidayeeribe tí mbetòbè kéwaa ntidiiti kénkari ke bo dokénè Sidii kàbe, kétuakoo kébáté be ìikè, kénkari ke mǎnnè tibèçenti sǎmpóti tidéti. Kè Sidii kàbe pitè ketenké kemou.

²⁸ Kè ti Yiè nKuyie mpàānāahti náāntò nákè Isidayeeribe kóo kpààti ke dā: ti Yiè nKuyie ntu Sidii kàbe mè mbéimmè ke yè nkú tu yetārè kòku nku kè ku í bo kubiriku, kú ānnè de kó ditinni dimou a nou mieke nke. Kè dè bo yie nkàa banté ke do nkú tu ti Yiè nKuyie.

²⁹ Kè bè nkari ke weti betòbè ke dā yewe yèyiekè. De kó difñkúò kè mudòò keté kè Isidayeeribe kuo Sidii kó behāāpòmbè, tekoupiókòupítè (100000) diyie dimáá.

³⁰ Kè besambe bèè do kpáá fòu kè bèè coké kéta Afeki èi kè kuduotíi donni kè bè yàke.

Akabu coommè Sidii kàbe kóo kpààti

Bè do bo sikoupiísidè nè sikoupiísyiekè (27000) ndi. Dè do sǎ mBenni-Adadi cokému ke ta dihei teçtè matè ke sori kufáá mmieke.

³¹ Kòo kàbe è nákè ke dā: Ti kèè kè bè tu Isidayeeribe kó bekpààtibè mǎke benitibè kó mesémmè mme. Ti yóó yi tifòòtnti nti kémpí nti yó kékote kóò yà, kè dè naati ò da yóu kaa nfòu.

³² Merùme kè bèè yi tifòòtnti, kémpí mbe yó, kékote Isidayeeribe kóo kpààti borè kóò nàké ke dā: A kóo tónti Benni-Adadi weè tu á yóu kóo nfòu. Kòo bè tēñné ke dā: Ó kpáá fòumaá? Ó tu n tebite nte.

³³ Kè bèè banté o yèmmè képoò nhò yímú ke dā: Benni-Adadi tu a tebite nte. Kè Akabu dā: Kòtenè kóò yuni! Kè Benni-Adadii tuakeni kóo ò dèe nho kpàrinaasāntè ìnkè.

³⁴ Kè Benni-Adadii ò nákè ke dā: M bo da tēnnè n cice do fiētēnè yèè ekè a cice, kàa doò yekáàtè Damaasi kéndonnè n cice dāòmè Sammarii. Kè Akabu dā: N yóó da fñinkomu, ti né dò nkédòò metaummè mme.

Merùme Akabu ò dāonnè mè metaummè kóò fñinko.

Kuyie mpàānāahti náāntò mǎu nàkémè Akabu ò dāò dè í wennimè

³⁵ Kè ti Yiè nKuyie nnákè ku pāānāahti náāmbè mieke omou ke dā wèè nákè otou kòo ò poté. Kòo ò nákè ke dā: Ti Yiè nKuyie ntu á m poté! Kòo népoò yete, ò í nhò poté.

³⁶ Kòo ò nákè ke dā: A í mè nyiemme tí Yiè nKuyie nda nákè ti, diciriciri bo da ku.

Kòo ítóo kéconè diciriciri kè dii ò pí nkéku.

³⁷ Kè ti Yiè nKuyie mpàānāahti náāntò kote kényà otou ke dā: M poté! Kòo ò poté kóò kùute.

³⁸ Kòo kote kémbaa okpààti kuce. Ó do bou kuyàakú nku o ìikè, dè í ndò nhokpààti bo na kóò banté.

³⁹ Kòo kpààti mpènkè, kòo kuónko ke dā: Okpààti! Mí nha kóo tónti n do bo mudòò mieke nke, kóò mǎu yènni fèkpàrinafe mieke ke ta oniti ke wè nni nduú nke yè nni nhò baa, kè ñ yóu kòò coké, mí nwe bè yóó kuómè, kè meè òke n yietí medítibii nsikoupiísitáati (3000).

⁴⁰ Okpààti mí nha kóo tónti n nòutè í nfeí, kòo coké. Kòo kpààti dā: A bekénè amáá ndi.

⁴¹ Kòo deite kuyàakú kùu do bou o ìikè. Kè Isidayeeribe kóo kpààti banté tí Yiè nKuyie mpàānāahti náāmbè kóò mǎu nwe mè.

⁴² Kòo nákè okpààti ke dā: Ti Yiè nKuyie ntu, a mè nyóumè oniti kú do yè mbèe kuo wè. Fòò yóó cómmú o fñtíri, kàa nitibèe cómmú o kàbe fñtíri.

⁴³ Kè Isidayeeribe kóo kpààti ìikèe soute, kòo kó nho cie Sammarii nè kemieke.

21

Naboti yetemè ò bo duómmè o paku Akabu

¹ Nte tii do dāò de kó difñkúò: Sisedeēdi èi kou mǎu weè do bo kòo yetíri tu Naboti, kòo paku tókénè Sammarii kóo kpààti Akabu cētè.

² Diyie mari kè Akabu ò nákè ke dā: N duó nha paku kè n doò mupérímú kú me ntóskénè mè n cētè, m bo da duó nkupaku tekú kúu kú pēētè, kàa me ndó n kú dontè.

³ Kè Nabòti náké Akabu ke dò: Ti Yiè nKuyie mbáá yie nkè n da duò n yembè tenké ti Yiè nKuyie mbè duò nkè.

⁴ Mènmè kè Akabu iikè sòuté kòò íté nè kermieke Nabòti ò náké tii náaanti kpéi nke tú ò í yóò ò duò nho yembè kó ketenké ti Yiè nKuyie mbè duò nkè. Nè de kpéi nkòò nduò ke cimmu ò iikè ò dǔú Ìnkè kèyete mudii.

⁵ Kòò pokù Sesabèdii o beke ke dò: A yèmmè cààrèné ba? Dè dòmmè káa yete mudii?

⁶ Kòò ò tǔríné ke dò: M béinnè Nabòti nwe Sisedèedi ei kou ke tú ò n fiténè ò paku, kòò me ndò nhò cèete kutekù. Kòò yete ke tú ò í yó n duò nho paku.

⁷ Kòò pokù dǎ: Kè fǔǔ baa tú Isidayèribe kóo kpààtàà? Íté kédii! Cátinne a yèmmè, mí n yóò kù nda duómmu.

⁸ Mènmè kè Sesabèdii wári yepáte nè okpààti yètiri kékíku okpààti kó mecannimè, kè yè duò ndihèi kó bekótibè nè muwèrímú yembè bèè bo Nabòti bo dii ei.

⁹ Ò do wári ti de kó yepáte mieke tii tu: Dǔúnnè menùboúmmè kó diyie, kè di tǔòke di kanne Nabòti de iikè,

¹⁰ Kékanne benitiyonkuba o iikè bèè yóò yí ò sǎá nti Yiè nKuyie nku nè okpààti, kè dí ò dènne ditowaa kóò bùstí yetárè kékua.

¹¹ Kè Nabòti ei kó bekótibè nè muwèrímú yembè kè bèè dǎò Sesabèedi bè wári yèè páte yè mmù.

¹² Kè bèè dǎú mmenùboúmmè kó diyie kè dii tuòke kè bèè kanne Nabòti difinni iikè.

¹³ Kè benitiyonkuba bèdébèè kari kóò wetinné ke béi nke dǎ: Nabòti sǎá nti Yiè nKuyie nku nè okpààti.

Mènmè kè bèè ò dènne dihei kóò bùstí yetárè kékua.

¹⁴ Kè bèè deè kǎtǔ nkè bèè náké Sesabèedi ke dǎ: Ti bùstímu Nabòti yetárè ke kù.

¹⁵ Sesabèedi kèè dii mǎnni Nabòti kumè kénáké Akabu ke dǎ: Íté kǎtúóté Nabòti Sisedèedi kou paku ò do yè nhò í yóò da fiténè kù. Ò kumu, ò ténke í kpaá fòu.

¹⁶ Kè Akabuu ti kèè kékíté kékote Nabòti Sisedèedi kou paku borè ke bo kù tǔóté kékíeke.

Kuyie nkpannèmè Akabu nè Sesabèedi

¹⁷ Kè ti Yiè nKuyie mbéinnè Edii Tisibiti ei kou ke dǎ:

¹⁸ Íté kékote Sammarii kǎyà Isidayèribe kóo kpààti Akabu, kòò bo Nabòti paku mieke, ò kǎte ke bo kù tǔótému kékíeke.

¹⁹ Kǎte kóò náké ke dǎ: N tú ò kùò onitì ke dèè ke tóú ò paku yáaba? Nè de kpéi mmí ndi Yiè nKuyie m béimmu ke tú simǎò dié dè Nabòti yíi nsi yóò de ndié ò kǎme. Kè Edii kǎte kǎyà Akabu.

²⁰ Kè Akabu dǎ: Edii n dootitǔ à wǎte ke m pírnmaà? Kè Edii dǎ: Èè, n da pírnmu kǎyé a dǎòmè ti Yiè nKuyie nyí dǎ dè ke sǎnne.

²¹ Kuyie ntu kù yóò duò nkè meyei mmeè dá tuòkení, kù yóò kǎutému a kó kubotí. A cǎtèè mieke òmǎú í yó nkpaá, onitidǔú yoo kudaakù yoo wèè te omáá.

²² Kù yóò dǎò a cǎtèè kù dǎò mèmme Nebati bire Sedoboammu kpete nè Aiya bire Basaa ke yè a tannémè Isidayèribe meyei mmieke ke í ti Yiè nKuyie mmieke.

²³ Kè ti Yiè nKuyie n náké tii yóò tuòkení Sesabèedi ke dǎ: Simǎò siì yóò cááké Sesabèedi kupaku bè tú ku Sisedèedi ku mieke.

²⁴ Akabu cǎtèè kou wèè bo ku dihei mieke simǎò siì yóò ò càáké, kè wèè kù dikpáà tinòtì ò cò.

²⁵ Òmǎú í bo wèè duò nhomáà meyei ndǎòrímú Akabu tǎmè ke dǎori ti Yiè nKuyie nyí dǎ dè ke sǎri. O pokù Sesabèedi weè do ǎǎ duò nkòò mè dǎò.

²⁶ Kòò dǎò isǎke dihei ò fiémè yebǎké Amǎriibe do dǎòrímè, kè ti Yiè nKuyie mbè bèti ke kanne Isidayèribe.

Akabu bantémè o yei nke cèete

²⁷ Mènmè kè Akabuu keè de kó tináanti kékété o yaabòri kédáátí kufǎòtǎnkù máá, kèboú dinùú, kéndounè de kó kufǎòtǎnkù, kòò íté wèè bǎnné kénkéri meyoómmè.

²⁸ Mènmè kè ti Yiè nKuyie mbéinnè Edii Tisibiti ei kou ke dǎ:

²⁹ A yà Akabu kékunnemè omáà n yìkàà? Ò me n kékunnemè omáà n yìkè, n ténke báa yóu kè meyei ntuòkení ò kó dimǎnni, ò bire kó dimǎnni ndi n yóò yóumè kè meyei ntuòkení ò cǎtèè.

22

Mudoò wǎte ke ànnémè Sidii kǎbe nè Isidayèribe be cuokè

(Wénté 2 Bekpààtibè tǎmmú 18:1-3)

¹ Kè dè dǎ yebie nyétáati bá mudoò í bo Sidii kǎbe nè Isidayèribe be cuokè.

² Dìbenni tǎǎnni mièke kè Sudaa kòbe kóo kpààti Sosafatii kòte kényà Isidayeeribe kóo kpààti.

³ Kè Isidayeeribe kóo kpààtii náké o kó behāāpòmbè ke dǎ: Di yému ke dǎ ntí te Damoti ei òò bo Kadaadi tempè. Ti pǐ mba? Ti bo katemè kè di fiētenè Sidii kòbe kóo kpààti.

⁴ Kè bèe beke Sosafati ke dǎ: A bo n neinè kè tí kòte Damoti ei Kadaadi tempè ndikpànnà? Kè Sosafatii ò tēñné ke dǎ: Ti yóo neimu, ti dǎ nhoniti omáá ndi n nitibè nè a kòbe, n kó sisēñ nè a kpesi.

*Kuyie mpāānāahti náambè soutémè Akabu
(Wénté 2 Bekpààtibè tǎmmú 18:4-11)*

⁵ De mǎnni kè Sosafatii náké Isidayeeribe kóo kpààti ke dǎ: N da báámmu keté kébeé nti Yiè nKuyie nkéyà.

⁶ Kè Isidayeeribe kóo kpààtii tí nti Yiè nKuyie mpāānāahti náambè kè bè mbo sikǎusinàà (400), kòo bè beke ke dǎ: Ñ kòte kédò Damoti dihei òò bo Kadaadi tempè mmudoòà, yáa n yóu? Kè bèe ò tēñné ke dǎ: Kòte kè ti Yiè nKuyie nyóó bè ànnému a nòu mièke.

⁷ Kè Sosafatii beke ke dǎ: Ti Yiè nKuyie mpāānāahti náahtò mǎu í kpáá ti bo na kékòte wèè borè kébeé nKuyie nti dǎ tǎà?

⁸ Kè Isidayeeribe kóo kpààti tēñné Sosafati ke dǎ: Kuyie nkòo niti kraámu ti bo na kékòte wèè borè kébeé nti Yiè nKuyie nti dǎ ti, m me nyí dǎ o kpeti nh 55 í nhò beé ntímatí kòò n náké tisààti, ò 5 n náké tiyeiti nti. Imida bire Mísee nwe.

Kè Sosafati dǎ: Okpààti bá nnáá mmemme.

⁹ Kòo kpààtii yú bè fǎnte wè kòò tu tekpààticfètè kóo kóti kóò náké ke dǎ: Kòte mecāá nkéyúni Imida bire Mísee.

¹⁰ Isidayeeribe kóo kpààti nè Sudaa kòbe kou kè be nkari bèdé be kpààtikarè ñnkè kédáátí yekpààtiyaàbòrè dieye, ke kari Sammarii ei kó díborì borè ditúinkari, kè Kuyie mpāānāahti náambè bemǎu náá mbe pāānāahti be iikè.

¹¹ Kè Kenaana bire Sedesia duǎ nkè bè ò má timáti mati kè ti dǎ nyeyiè, kòo béi nke dǎ: Ti Yiè nKuyie ntu nè yè nyiè nye a yó nkǔmmumè Sidii kòbe ke yáa bè dèèné.

¹² Ti Yiè nKuyie mpāānāahti náambè bemǎu kè bè ti nnáá nke tú: Kòte Damoti ei òò bo Kadaadi tempè, a yóó di namu, ti Yiè nKuyie nyóó di ànnému a nòu mièke.

Kuyie mpāānāahti náahtò Mísee nákémmè Akabu ò yóó yīkemmè

¹³ Merimè bè tǎ nwè kóo bo yúni Mísee kóo kòte kóò náké ke dǎ: Ti Yiè nKuyie mpāānāahti náambè bemǎu bè wē ndinùù ndi ke náá ntímatí máá okpààti, a tǔnne be kpeti kóò náké wèè yóó namè.

¹⁴ Kè Mísee ò tēñné ke dǎ: Ti Yiè nKuyie mbomu, kè kù n náké ti n yóó ti mbéi!

¹⁵ Ò tǔòke òò mǎnni okpààti borè kòo ò beke ke dǎ: Mísee, í kòte kédò Damoti ei òò bo Kadaadi tempè mmudoòà, yáa n yóu? Kòo dǎ: Kòte a yóó bè namu, ti Yiè nKuyie nyóó bè ànnému a nòu mièke.

¹⁶ Kòo kpààtii ò náké ke dǎ: Nè yíe ndòke nda báámmè ke tú á n náké timómmonti ti Yiè nKuyie nda náké ti.

¹⁷ De mǎnni ndi Mísee béimmè ke dǎ: N yámu Isidayeeribe bemǎu cǐtémè yetarè ñnkè ke dǎnnè tipietí tǔi kpa ocēnti. Kè ti Yiè nKuyie mbéi nke dǎ bè ténke í mǎke wèè bè ni, bá wè wèè kò nho cǐtètè nè kunaatí.

¹⁸ Kè Isidayeeribe kóo kpààtii náké Sosafati ke dǎ: N do í da náké kè n dǎ ò 55 í nni mpáá timati kè ti ntú tisààti n kpéfnáá? Ò 5 n náké ti timǎu baa 5 ntú tiyeiti nti.

¹⁹ Kè Mísee sǎoté o náahti kébéi nke dǎ: Okpààti kénté kékeé ti Yiè nKuyie ntu mù: N yámu ti Yiè nKuyie nkè kù kàri ku kpààtikari kè kēñnkè kó bekperibè cǎmmú, bie nho bakù yóu betòbè kucǎnku.

²⁰ Kè ti Yiè nKuyie ndǎ: We mbo kòte kēsouté Akabu kòo kòte kédò Damoti ei òò bo Kadaadi tempè nkè bèe ò na? Kè yie ndǎ muu nkòo tǔu dǎ mutēmù.

²¹ De mǎnni kè bèe kperibè kóò mǎu cǎmmú ti Yiè nKuyie nyiikè kébéi nke dǎ: Mí m bo kòte kóò souté. Kè ti Yiè nKuyie nhò beke ke dǎ: A yóó yīme?

²² Kòò dǎ: M bo náá mmeyáábisiyèmmè kéta a pāānāahti náambè bemǎu nò mièke. Kè ti Yiè nKuyie ndǎ: A yóó namu, kòte kóò souté, kòte kédò mmemme.

²³ Ti Yiè nKuyie nkuu ànnè meyáábisiyèmmè ku pāānāahti náambè nò mièke bèè bo a borè, kù tǔ ndó ke da dǎò meyei mmè.

²⁴ De mǎnni kè Kenaana bire Sedesia tóónko Mísee borè kóò bènte ke dǎ: Ǔnke bíékè nkè ti Yiè nKuyie nkó muyaá nyèmmè m borè ke da béinnè?

²⁵ Kè Mísee dǎ: A yóó dè yámu a bo ntati òò yíe sicēñ ke sǎoti ke wanti a bo sari dè.

²⁶ Kè Isidayeeribe kóo kpààti dǎ: Pǐnnè Mísee, kédúú nhAmǎo wèè do tú de kó dihei kóò kumǎndáá nè okpààti kóo dapàà nSoasi,

²⁷ Ké bè nàké ke dǎ: Okpààti tu di kpetínné de kóo nìti ké nhò duò mpéè sámpò nè menie nkémbaanè ò bo wètennìmé nè kukòhnaatí.

²⁸ Ké Mísee dǎ: Kàa wètennì kukòhnaatí nè mí kó dinùù dǎke, ti Yiè nKuyie mbéímmè kédeè ke dǎ: Díndi benitibè dimòu kénténè n tú mù.

*Akabu kumè Damoti èi Kadaadi tempè mmieke
(Wénté 2 Bekpààtibè tǎmmú 18:28-34)*

²⁹ Mémme Isidayeeribe kóo kpààti nè Sudaa kǎbe kou ké bèe kǎte kédo Damoti èi Kadaadi tempè mmieke mudoò.

³⁰ Ké Isidayeeribe kóo kpààti nàké Sosafati ke dǎ: N yóó ceete m máá ndi kéta mudoò mieke, ké fǎ nní nhā a kpààtiyààti.

Menime Isidayeeribe kóo kpààti cèetamè omáá kéta mudoò mieke.

³¹ Dè do sǎ nSidii kóo kpààti nàkému o kó behāāpǎmbè bèè ni bèè deke o kparinaasèi ke yī bè bá nwanti behāāpǎmbè sámpòbè yoo iwèi yembè, bè nwanti Isidayeeribe kóo kpààti máá ndi.

³² Bèè ni sikpàrinaasèi kóo bedèèbè ké bèe yà Sosafati kényé ke tú Isidayeeribe kóo kpààti nwe, kékétoó o bíkè, kóo kuònnè ti Yiè nKuyie ké kuu ò teennè.

³³ Bèè ni sikpàrinaasèi kóo bedèèbè ké bèe banté ke dǎ nyIsidayeeribe kóo kpààti dǎke kóó yóu képèèté.

³⁴ Kóo nìti mòu ntò mutǎmmù kétāū cénkoo ké máánè Isidayeeribe kóo kpààti, ké kupie nta dicínçinkònni mànkú di tuuténè dè ibaati. Kóo nàké wèè piú o kparisánté ke dǎ: Tǔnte tesánté ké ti ye fekpàrinafe mieke, bè n kòutemu.

³⁵ Ké mudoò binté de yiè kóo kpààti mbo o sánté mieke ké bè ò pí nkécómmùnè ke wetí Sidii kó behāāpǎmbè. Ké meyī nyiè. Ké dè nyóó yí kuyuoku kóo kú.

³⁶ Diyiè tati dii mònni ké bèe píéké dihāāpǎnkari ke dǎ: Bá wè wèe kò nho cie, o èi,

³⁷ okpààti kumu.

Mémme ké bèe ò kǎtenè Sammarii kékūnné,

³⁸ kékotenè o kparisánté kubinkenkenkù makù Sammarii èi menie nsū dè ke tè òú, ké simóó díé de kó meyī nké benitipòbè bèè dǎuti dǎutinè benitidaabè ké bèe wuo, kéndònnè ti Yiè nKuyie ndo ti béímmè.

³⁹ Akabu borime tēmè ò dǎò mèè kóo dimàà, ò do maá tèè cǎtè ké tè dǎri yepápanii nnè yehékè ò maá yèè kóo dimàà, dè wàrimu Isidayeeribe kpààtibè dǎòrimè pátíri mieke.

⁴⁰ Akabu do ku kóo bire Aasia wèe sǎoté o kpàti.

*Sosafati tumè Sudaa kǎbe kóo kpààti
(Wénté 2 Bekpààtibè tǎmmú 20:31-21:1)*

⁴¹ Asaa bire Sosafati do naá nSudaa kǎbe kóo kpààti Akabu Isidayeeribe kóo kpààti kpàti benni naanni mieke nke.

⁴² Sosafati do mǎke yebie nsipísitǎati nè yènúmmù ndi kédii tikpàti, kémbo Sedisademmu ke dǎ yebie nsipísidè nè yènúmmù. Sidii kóo sapàà Asuba wèe do ò paité.

⁴³ Kóo tǔnnè ò cice Asaa kó meborime weti weti kéndǎari ti Yiè nKuyie ndó dè.

⁴⁴ Yetòrè yeè máá do kpaá ké benitibè feu iwūó ke tuònnè tihúúnti.

⁴⁵ Sosafati nè Isidayeeribe kóo kpààti ké bèe narike.

⁴⁶ Sosafati kó meborime tēmè, ò do mǎke dii kǎmbùd nè ò doké mùù doò. Dè wàrimu Sudaa kpààtibè dǎòrimè pátíri mieke.

⁴⁷ Benitipòbè bèè dǎuti dǎutinè benitidaabè bèè do sùó nho cice Asaa kóo dimònni, kóo bè dènnè o èi.

⁴⁸ Okpààti do í bo Edømmu.

⁴⁹ Ké Sosafatii dǎò bàtóòbè díebè tepíúté Esiyonni-Kebee ké bè bo nkòri Ofii ke waànni mesoo. De kóo bàtóòbè me nyí nna ke bo kǎte, ké bèe puo Esiyonni-Kebee.

⁵⁰ De mònni ké Akabu bire Aasia nàké Sosafati ke dǎ: Yóu ké n kóo betǎmbèe neiné a kǎbe kóo bàtóòbè, ké Sosafatii yete.

⁵¹ Mémme ké Sosafatii kú ké bèe ò kūnnè o yàari Dafiti èi. Ké Yodammuu sǎoté o kpàti.

Aasia tumè Isidayeeribe kóo kpààti

⁵² Ké Akabu bire Aasia naá nyIsidayeeribe kóo kpààti kémbo Sammarii. Sudaa kǎbe kóo kpààti Sosafati kpàti benni tepíúté nè diyiénni ndi ò do naámmè okpààti, kéntó tikpàti ke dǎ yebie nyèdèè,

⁵³ kédǎò ti Yiè nKuyie nyí dǎ dè kètūnnè o cice nè o yǎ bè do tú nkùù ce nè Nebati bire Sedeboammu do tú nkù kètanné Isidayeeribe meyèi mmieke.

⁵⁴Ò do fié iwũs nyi dibòò Baadi kéninku di ìkè kényí nti Yìè nKuyie nyIsidayεεribe tũ nkù miεε, o cice do ðòòmè.

Bekpààtibè pátiri dèri Di mpátiri tɔ̀ tii náànti

Bekpààtibè pátiri dèri sɔ̀oté diketiri kó tináànti nti. Ke ti náá nSudaa kɔ̀be nɛ Isidayɛeri kɔ̀be de kó bekpààtibè sɔ̀mbe kó tináànti.

De kó dipátiri kó diwétiri ketiri ti náá nyIsidayɛeribe kó bekpààtibè do butínnémè mme Kuyie nkè kuu pɔ̀nte be kó dikpààtiyuu. Asidii kóo kpààti weè do bè do mudoò ké bè na kɛ́pímmú benitibè mabè kékònnè o cie.

De kó dipátiri ketiri miɛke nke bè nàkémè Edisee pī mmù tómmú. Edisee do tú Kuyie mpàānàànti náàntò nwe wèè do sɔ̀oté Edii f̄t̄iri.

De kó dipátiri kó diwétiri diketiri mukámmú 18-25 ti náá nSudaa kó dikpààtiyuu do kraámè dimáá kɛ́mɔ̀nte mediè nkétuake yebie ntekòutè nɛ sipísitaati (130) kɛ́ Babidɔ̀nni kóo kpààti Nɛbukannesaá yàà bè donè mudoò kɛ́fiete Sedisadɛmmu eì, kɛ́pɔ̀nte Kuyie nɛf̄t̄è, kɛ́pímmú benitibè mabè kékònnè Babidɔ̀nni.

Di mpátiri náànti duò ke dòmmè

1. Edii tómmú kó kumànkú 1-2
2. Edisee kó mutómmú kɛ́nta kétuakɛnè Isidayɛeri kó dikpààtiyuu pɔ̀ntɛmè 3-17
4. Sudaa kpààtiyuu kó tináànti kétuóté Esekiasí tɔ̀mè tikpàti kɛ́nta kétuakɛnè be dootitòbè bè p̄r̄m̄m̄mè ke kònnè 18-25

Okpààti Aasia beémme dibòò Baadi-Sebuudi

¹ Okpààti Akabu kũũ nkó difɔ̀nkúò kɛ́ Mɔ̀abu kɔ̀beɛ yetemu Isidayɛeribe kpeti.

² Diyìè mari kóo kpààti Aasia m̄bo Sammarii okpààti c̄t̄è kudan̄kú ìnkè kédonní kékòute mediè nkétò nyetòrè ké yè nàké ke d̄ò: Kɔ̀tenè Ekunò kɛ́beé ndibòò Baadi-Sebuudi kɛ́yá kè m bo miɛtè.

³ Kè ti Yiè nKuyie ntónni ku tónni mari kè dii náké Edii Tisibiti eì kou ke d̄ò: Ítè kékote kɛ́conè Sammarii kóo kpààti kó yetòrè ké yè beke ke d̄ò: Kuyie nyí bomu Isidayɛeribe tenkè kòò duò nkè di kòte Ekunò ke bo beé mbe bòò Baadi-Sebuudaa?

⁴ Nè de kpéí nti Yiè nKuyie ntu nh ò nàké ke tú ò mè nduú dii dóú ò ténke í iti, ò yóó kúmu. Edii ti mbè nàké kɛ́pɛ́t̄è.

⁵ Kóo kpààti Aasia do t̄ò mbèe w̄t̄oo o borè kòo bè beke ke d̄ò: Dè dòmmè kè di w̄t̄ení?

⁶ Kè bèè ò t̄ɛ́nné ke d̄ò: Onitì m̄u wèè ti conè ke tú tí w̄t̄ení ke da beke ke tú, ti Yiè nKuyie nyí bomu Isidayɛeribe tenkè kàa duò nkè ti kòte Ekunò ke beé mbe bòò Baadi-Sebuudaa? Ò tu nè de kpéí nha mè nduú dii dóú a í yóó íté, a yóó kúmu.

⁷ Kóo bè beke ke d̄ò: Onitì wèè di conè ke di náké de kó tináànti ò dòmmè?

⁸ Kè bèè ò t̄ɛ́nné ke d̄ò: Onitì nwe ke dáátí diyaábòri bè dùákɛnè di yòyó kó ticiti ke bou fenaák̄nf̄è o ka.

Kóo kpààti d̄ò: Edii nwe Tisibiti eì kou.

Aasia dómè kɛ́p̄í nhEdii

⁹ Kóo kpààti deite kuhāāp̄ònkú nɛ behāāp̄òmbè sipísìnùmmú kè bèe dekoò Edii kàri dè ditàri ìnkè kóo náké ke d̄ò: Kuyie nkóo niti, okpààti tu a cúténí!

¹⁰ Kè Edii bè t̄ɛ́nné ke d̄ò: Kè mènke nwe n tùmè Kuyie nkóo niti, muháá ncúténí kɛ́nkè ke da cóuté f̄́ nnè a kɔ̀be.

Kè muháá ncúténí kóò cóuté wenwe nè o kɔ̀be.

¹¹ Kóo kpààti yí kɛ́t̄nko kuhāāp̄ònkú tekú nɛ behāāp̄òmbè tɔ̀bè sipísìnùmmú kè bèe dekoò kóò náké ke d̄ò: Kuyie nkóo niti, okpààti tu a cúténí.

¹² Kóo bè t̄ɛ́nné ke d̄ò: Kè mènke nwe n tùmè Kuyie nkóo niti muháá ncúténí kɛ́nkè kè da cóuté f̄́ nnè a kɔ̀be!

Kè muháá ncúténí kóò cóuté wenwe nè o kɔ̀be.

¹³ Kóo kpààti Aasia yí kɛ́t̄nko kuhāāp̄ònkú t̄áánkú nɛ behāāp̄òmbè tɔ̀bè sipísìnùmmú. Kè bèe tuakoo Edii borè kéninkóo o ìkè kuhāāp̄ònkú kùu bè ni kè kuu ò b̄ántè ke d̄ò: Kuyie nkóo niti, dontè ti w̄úò, mmí nnè be nnitibè sipísìnùmmú ti tú a kó bet̄òmbè mbe, a báa ti kuò,

¹⁴ kéndònnè muháá ncúténímè ke cóuté titònti ketiti tidéti nè ti kó benitibè bem̄u. Di mmònni dontè nh ònni ke bá n kuò!

¹⁵ De mònni kè ti Yiè nKuyie ntónni náké Edii ke d̄ò: Neinè we kè dí cúté, a bá nhò yíèkú.

Kè Edii íté kóò neinè kè bèe cúté, kékote okpààti borè.

¹⁶ Kè Edii ò nàké ke dò: Ti Yiè nKuyie ntu a mè nkòtemè Ekunoo ke beé mbe bòò Baadi-Sebuudi, nè de kpéi nha ténke í iti a mè nduó dii dóù ìnkè. A yóó kúmu.

¹⁷ Kè Aasia mènkeé kú ti Yiè nKuyie nti nàkéme Edii, kòò ti béi. Ò ku memme kòò tebite Yodammu sòoté tikpàti ke yé Aasia do í məkemè debire. Dè do s' nSosafati bire Yodammu tòu Sudaa kòbe kóo kpàati bo o kpàti benni déri ndi.

¹⁸ Aasia dòòrimè témè nè o tómmú dè wàrimu Isidayeeribe kpàatìbè dòòrimè pátiri mieke.

2

Kuyie ntúótémè Edii

¹ Nte dè do wúókémè ti Yiè Kuyie ndó kétúóté dii m̀nni Edii nè tef̀d̀ontè kédekenè kènkè. Edii nè Edisee bè do iti Kidikaadi nwe,

² kè Edii nàké Edisee ke dò: Nkpáá die, ti Yiè nKuyie nni nt̄o mBetèedi nwe.

Kè Edisee parikè ke dò: Ti Yiè nKuyie mbomu kaa bo, n yí yóó da yóu!

Men̄me kè bèe nei kékote Betèedi.

³ Ti Yiè nKuyie mp̄ānāānti náam̀bè tabè bèè tiku Betèedi kè bèe yènní kéco Edisee kóò beke ke dò: A yé ke dò nKuyie nyóó túóté yie nha cice kédekenè kènkàà? Kòò bè t̄énné ke dò: N yému, ȳnè yúóó.

⁴ Kè Edii yíé kénáké Edisee ke dò: Nkpáá die, ti Yiè nKuyie nni nt̄o nSedikoo nwe.

Kè Edisee parikè ke dò: Ti Yiè nKuyie mbomu kaa bo, n yí yóó da yóu! Kè bèe nei kékote Sedikoo.

⁵ Ti Yiè nKuyie mp̄ānāānti náam̀bè tabè bèè bo Sedikoo kè bèe yènní kéco Edisee kóò beke ke dò: A í yé ke dò nti Yiè nKuyie mbo túóté yie nha cice kédekenè kènkàà? Kòò bè t̄énné ke dò: N yému, ȳnè yúóó.

⁶ Kè Edii ò nàké ke dò: Nkpáá die, ti Yiè nKuyie nni nt̄o nSuditèè nwe.

Kè Edisee parikè ke dò: Ti Yiè nKuyie mbomu kaa bo, n yí yóó da yóu.

Kè bèe sòoté kénneí bedé.

⁷ Kè Kuyie mp̄ānāānti náam̀bè tabè sip̄isin̄um̄mu koteni kécómmú medétime, Edii nè Edisee kè bè bo kuko nSuditèè také.

⁸ Kè Edii dáté o yàb̀òri ké di kp̄ú nképoté Suditèè kó mmenie nke mèe kééte kécómmú tip̄iti tidé kè bèe na dekperè késénté.

⁹ Bè séntóo dii m̀nni kè Edii beke Edisee ke dò: A dó ba? Kè n dè nda d̀ò̀ kè Kuyie nné na kè n túóté kédekenè kènkè?

Kè Edisee d̀ò̀: N dó képéte Kuyie nYaá mm̀u da bonè m̀mmu kuce mèdémè.

¹⁰ Kè Edii d̀ò̀: A m̀ békú dè yóumu, kaa ñ wùò n yiti dii m̀nni ke deeti kènkè a bo dè pètè, kè mèe d̀ò̀ke a báá dè pètè.

¹¹ Bè nei memme ke náante ké nyóó daatení kéyà tekp̄aris̄antè matè kè tè còu mmuháá nkè sis̄é̄ s̄īl̄ tè déri kè si còu mmuháá. Kè s̄īl̄ tuakení be borè kécómmó be cuoké, kè fef̀d̀ónf̄e túóté Edii nè tekp̄aris̄antè kédekenè kènkè.

¹² Kè Edisee ndè wùò nkékuónko ke dò: N cice! N cice! Isidayeeribe kp̄aris̄ē ñè si deèbè tu f̄s̄ nwe.

Ò me nyí kóò m̀nt̄óo ke p̄ī nho yàb̀òri kékéte yekétiyè yèdèé,

¹³ kétúóté Edii yàb̀òri ò bontení di kèw̄ete kécómmú kuko nSuditèè b̀nni,

¹⁴ ke to Edii yàb̀òri ò túóté di, ké di poté menie nke d̀ò̀: Ti Yiè nKuyie nhEdii t̄u nkù bore? Kéyíé képoté menie kè mèe kééte, kòò sénté.

¹⁵ Kè Kuyie mp̄ānāānti náam̀bè tabè bembè bèè do tiku medétime, kè bèe ò yà kébéi nke d̀ò̀: Kuyie nYaá mm̀u do bonè Edii, muò bonè Edisee, kékétoó kóò conè kéninkú kés̄inn̄ó o ìikè.

¹⁶ Kóò nàké ke dò: T̄inti a kó bet̄ombè ti mieke yek̄omb̄ò yembè bomu sip̄isin̄um̄mu, duó nkè bèe kote kéwammú a cice kéyà ti Yiè nKuyie nYaá mbá nhò túóté ke kòte ke dootóo dit̄ari mari ìnkè yoo kubiriku makù mieke.

Kè Edisee yete ke dò: Báá t̄ōnnè òm̄u.

¹⁷ Kè bèe yetoo ke baa nhò k̄ōnnè kòo mbo ke dò: T̄ōnnè be! Kè bèe t̄ō mbenit̄ibè sip̄isin̄um̄mu, kè bèe kote kénwaa nhEdii ke d̀ò̀ yewe ȳt̄ā̄ti bá bè í nhò yà,

¹⁸ kèw̄etení Edisee borè Sedikoo, kòò bè nàké ke dò: N do di nàkému kè n d̀ò̀ di báá kote!

Edisee wè̀nk̄un̄nemè Sedikoo kó menie

¹⁹ Kè Sedikoo eì kòbe nàké Edisee ke dò: Okóti, a wúómmu a mómmu nti eì wennimè, menie nnè í wenni dèmarè í p̄aí ti tenké mieke.

²⁰ Kòò bè nàké ke dò: Waánnènni dib̀p̄anni, kéānnè mukókúó nkè n duó.

Kè bèe dè nhò duó.

²¹ Kòo kòte dinébòri kéánné mukókúú ndi miéke kébéi nke dò: Ti Yiè nKuyie ntu kù wènkùnnumu me nnie, mme ténke í yó ntòuní mukúú nyoo òmaré í mpeí di tenké miéke.

²² Mèmmè kè menie nwenke kèndònnè Edisee béímmè, kè kpáá wenni nè yíenni.

Ibí daámè Edisee kòo ì bonté kusínkù

²³ Kè Edisee íté ò boré kèndeéti Beteedi, ò kó dihèi do bo ditenni ndi. Ò kèrì dii m̀nni kè deéti Beteedi kè idapùmbí yènni Beteedi kè nhò sáá nke tú: Dekení a yukúštíkù! Dekení a yukúštíkù!

²⁴ Kè Edisee wééte kè nyi wùò nké ì bonté kusínkù nè ti Yiè nKuyie nyètiri kè depfmpínne yènni dèdéré kèpímmu ì dapùmbí sipísínàà nè ídèi kètòte tòte.

²⁵ Ò ò ò nyitè kèdeke Kadimèedi tãri, kèíté dende kèwéte Sammarii.

3

Yodammu naámmè Isidayeribe kóo kpààti

¹ Sosafati Sudaa kòbe kóo kpààti kpàti benni tepítè nè diniínni miéke nke Akabu bire Yodammu naámmè Isidayeribe kóo kpààti, kèmbò Sammarii kè baké Isidayeribe kè dò yèbie ntépítè nè yèdèé.

² Kè Yodammuu dò ti Yiè nKuyie nyí dó dè, o yèi nné í ntùòke o cice nè o yò bè do dòò mè. Wèè do pùò ndibáò Baadi kó diwùštònni o cice do maá di.

³ Kè né nkpaá taunè meyei nNabati bire Sedoboammu do tanné Isidayeribe mèè miéke. Ò do í mè yóu.

Isidayeribe do domè M̀abu kòbe mudoò

⁴ De m̀nni kè M̀abu kóo kpààti Mesa tu opecenti, kè ní ndò nkéduò mbá dii benni Isidayeribe kóo kpààti ipeni tekoupiókùtè (100000), nè yepedakè yèè citi òkù tekoupiókùtè (100000).

⁵ Kè Akabuu kú kòo yete Isidayeribe kpeti.

⁶ De yìè kòo kpààti Yodammuu yènni Sammarii kékáa nyIsidayeribe bəm̀ou,

⁷ kètò nké bèè náké Sudaa kòbe kóo kpààti kè dò: Okpààti Yodammu tu M̀abu kóo kpààti wèè yete o kpeti, kòò tu kàa bo yie nhá kòtoo kè di ò dókènè. Kè Sudaa kòbe kóo kpààti bè t̀nné kè dò: N koroomu, mí nnè we ti tú oniti òmáá ndi. N nitibè tu o kòbe mbe kè n sèí tú o kpesi.

⁸ Kè Yodammuu yíè kòò beke kè dò: Ònkuce nku ti yóó kètémè? Kòò dò: Edammuu kó kuce kùù yìè dikpáá.

⁹ Mèmmè kè bèè wènnè Isidayeribe kóo kpààti nè Sudaa kòbe kou nè Edammuu kou kékété, kè dò kuce yewe yèyiekè kè menie ndónté behā̀pòmbè nè iwùš ì to be nenti.

¹⁰ De m̀nni kè Isidayeribe kóo kpààti kuónko kè dò: Ti pàkèmu! Ti Yiè nKuyie nkuu ti tíi ntinti be nkpaàtibè titàati kè bo ti ànné M̀abu kòbe nou miéke.

¹¹ Kè Sudaa kòbe kóo kpààti dò: Ti Yiè nKuyie m pā̀nā̀ahti náah̀ò m̀ou í bo die nke dò ntí kote o boré kòo beé nKuyie nti kpéínáà? Kè Isidayeribe kóo kpààti kóo t̀nti m̀ou dò: Safati bire Edisee bomu die nwèè do ā̀ Edii menie nkòò niti.

¹² Kè Sudaa kòbe kóo kpààti dò, ò yóó ti nákému ti Yiè nKuyie nti dónè ti.

Mèmmè kè bèè nei betàati, Isidayeribe kóo kpààti nè Sudaa kòbe kou nè Edammuu kou kékòte kèyà Edisee.

¹³ Kè Edisee náké Isidayeribe kóo kpààti kè dò: Kè n kpeti né da dònne me? Kòte kèyà ti Yiè nKuyie mpā̀nā̀ahti náam̀bè a cice nè a yò be kòbe, kè Isidayeribe kóo kpààti dò: Dè í tú ti Yiè nKuyie nkuu ti tíi ndie ntinti be nkpaàtibè titàati kè bo ti ànné mM̀abu kòbe nou miékaá?

¹⁴ Kè Edisee ò t̀nné kè dò: Ti Yiè nKuyie Mpakèdaa, n tú kùù kóo t̀nti, kè dè í tú ku kpéí nnè Sudaa kòbe kóo kpààti Sosafati kpéí, n na bá ndake a kpeti, n keté kè na bá nda wènté bá sámp̀p̀.

¹⁵ Kòo deè kè dò: Waánnènni wèè bie nkukùtìdùkù.

Kè bèè ò waánni, kòo bente, kè ti Yiè nKuyie nYáá ncúténi Edisee ínke.

¹⁶ Kòo béi nke dò: Ti Yiè nKuyie ntu dí dammú yèf̀tè yèf̀tè dikondaa dii mmiéke.

¹⁷ Ti Yiè nKuyie mbéimmu kè tú: Di í yóó keè kuyaakù, di me nyí yóó yà fetafè nè memme kè menie nné píe ndikondaa dim̀ou, kè di yà d́ndi nè di ā̀pòmbè nè di wùš ì to di nenti.

¹⁸ Dende keté kè né tú desámp̀p̀rè nde ti Yiè nKuyie mboré, kù yóó ànnému M̀abu kòbe di nou miéke.

¹⁹ Kè di può mbe ekè dieyè nè iduotí fité yè, kékš̀u detie ndemou bè yo ndèè be, kèf̀tinné be nèbòrè yem̀ou, kèpíe mbe paa ndemou yetàrè kè dèe cake.

²⁰ Kè dèe wenté dikūnwéñni bè 55 fié dii mǎnni iwū5 Kuyie. Kè meniè nyènni Edəmму bíékè, képiè mbe tenké kemau.

²¹ Kè sǎ mMǎabu èi kǎbe kèè bekpàatìbè bètǎati báatímè ke yóò bè do mudoo, kè bèe tí mbèè kó dimàà dò nkéna kékote mudoo kè bèe kǎte kéoke be temmànku.

²² Dè wenté dii mǎnni kè diyie yènni, kè diwennécánni tiité meniè nyíñkè kè Mǎabu kǎbee yà meniè nkó kuwūòkù, kè kù ndò mmeyíí.

²³ Kè bè dǎ: Meyíí mme, bèe kpàatìbè bèe kònté ke kùò bémáá, tí kǎtené kéhéi be kperè.

²⁴ Bè tǎòkení dii mǎnni Isidayeeribe kari, kè bèe ootení ké bè do tuyēiti, kè bèe coké kéta be tenké, kè bèe bè dinté ké bè bèitè béitè,

²⁵ képuò mbe ekè kédooté dooté bá wè ditári be paa nsààrè mieke kè dè píe nyetárè, kéftínné sibií simǎu kékǎũ detie mbè yo ndèè kó yebe.

Kè dè nkpaá Kiidi-Adeseti èi máá ndi, kè detántènditirè yembèe di cèètè ké di bùótí yetárè képuò.

²⁶ Dè mǎnni kè Mǎabu kóo kpàatíi yà dè ò fuutenèmè kétútóté behāāpǎmbè yesebábáté yambè sikǎusiyeiké (700) ke bo kèté benitibè kékote Edəmму kóo kpàatíi borè kényéke.

²⁷ Ó yíéke mǎmme kényóu kétútóté ò kóo po wèè na nsǎoté ò kpàti, kóò feúté dihéi kó kuduotí íñkè kétuo, kè dèe yonke Isidayeeribe, kè bèe ò yóu kékò.

4

Edisee dǎò tii dieti okúpokù kpéi

¹ Diyie mari kè Kuyie mpǎānǎānti náam̀bè mieke kóò mǎu kóo pokuu kǎte kényà Edisee kóò bǎntè ke dǎ: A yému a kóo tǎnti n dǎu wèè ku, ò do túmè ti Yié nKuyie nkóo niti nwe. Ó ku kè ti banteu wèè kǎtení ke dǎ kétútóté m bí idé kédǎò ò daati.

² Kè Edisee dǎ: M bo na kédǎò ba a kpéi? Kédeè ke dǎ: Kǎa mǎke mù teçtètè a n náké. Kóo nitipòkù ò tǎñné ke dǎ: A kóo tǎnti mí, n yí mǎke dǎmarè, kè dè ò tú mekùò, mèe kpaá sǎmpǎrè tedénté mieke.

³ Kè Edisee ò náké ke dǎ: Kǎte a cǎpǎetitobè borè kǎpente yemátidíè mpéu a bo na kǎpété kè yè mmamè.

⁴ Kǎa dèè dí ta kudieku fǎ nnè a bí, kǎa kpetínné dibòri, kénhuti mekùò mmemmè yedíè nkè dii níí píe nhá di kei nkéínné.

⁵ Kóo nitipòkù itóo kékò nkéta ò dieku wenwe nè ò nitidabí kékpetínné dicàù, kóò bí nhò duá nyedíè nkòò uti mekùò.

⁶ Yedíè mpíe ndii mǎnni kédeè kóò náké ò bire marè ke dǎ: N duǎnni didénni!

Kóò bire dǎ: Didénni í kpaá. Dè mǎnni ndi mekùò ncóm̀m̀m̀m̀.

⁷ Kóò kǎte kè tí náké Kuyie nkóo niti Edisee. Kóò dǎ: Kǎte kéfité de kó mekùò nkéyietí a bǎnni! Kè ò sús ndí nyo nfǎ nnè a bí.

Edisee nákémmè Sunemmu kóo nitipòkù ò yóò pèitémè

⁸ Kè Edisee mpǎñkè diyie mari Sunemmu èi, kóò nitipòkù mǎu dè bo ke mǎke ò kperè mesàà nkéyú Edisee ke dǎ wèè di, kétútóté de kó diyie nè yeve teyè yèè kpaani kè Edisee níí de mbáté kédí.

⁹ Diyie mari kóò nitipòkù náké ò dǎu ke dǎ: N yému ke dò nKuyie nkóo nitisàù wèè bǎtirí ti cìètè,

¹⁰ yóu kè tí ò ānné kudieku kóò dǎu mmutēi nè dikàri nè tǎbùri nè fitirè, kóò níí pǎñkè wèè de mbáté.

¹¹ Mèmmè diyie mari kè Edisee mpǎñkè de borè kǎbáté kéta kudieku kénduá,

¹² kénáké ò kóo tǎnti Keasii ke dǎ: N yúni te ncètè kóo nitipòkù. Kóo ò yúni, kóò kǎtení kécóm̀m̀m̀ ò òkè.

¹³ Kè Edisee duá nkòo kóo tǎntii náké onitipòkù ke dǎ: A dǎò dè ti kpéi ndè deumu, a dǎ ti dǎò ba a kpéi? A dǎ tí náké okpàati yoo ohāāpǎnkóti a kpéináà? Kóo nitipòkù tǎñné ke dǎ: M bo n kǎbe cuokè kè dè n naatimu.

¹⁴ Kè Edisee náké Keasii ke dǎ: Ti né bo dǎò ba ò kpéi? Kè Keasii dǎ: Ó í mǎke debire, kóò dǎu me nkóté.

¹⁵ Kè Edisee dǎ: Yúni we! Kóò ò yúni. Kóò cómmǎo ò dieku bòri,

¹⁶ kè Edisee dǎ: Dè yà bo nkááké mie nkáa ùúkú denitidabire ndè.

Kóò nitipòkù dǎ: Áà okóti, Kuyie nkóo niti a bá n souté, mí nha kóo tǎnti dò!

¹⁷ Mèmmè kóò nitipòkù púò nképeité denitidabire Edisee baa do ò bennénè dii mǎnni.

Edisee fòukunnemè debire

¹⁸ Kè debire kóté. Diyie mari kékóté de cice nè betǎmbè bè dèi dè tidiiti.

19 Bè de mbo kè debire kuónko ke dò: N yuu dii yóú! N yuu dii yóú!

Kè de ciccè náké otánti ke dò: Túóté debire kékotenè de yó borè.

20 Kòo de tùóté kékote kéduó nde yó, kòo ndè ùúku kè diyie nyóó cónné yeyo kè dèe kú.

21 Kòo de dèe nkudànkù kètanné Kuyie nkóo niti dieku kédóú nho dóú ìnkè kèyènní kékpetinné,

22 kényú o dòu ke dò: N duó nhotánti mǎu nè sǎmmarímú n dó kécokóo Kuyie nkóo niti borè nde kèwèteni.

23 Kòo ò beke ke dò de dòmmè? Káa kǎri o borè yíe? Otǎnkù pǎnwè dǎke yíe, de me nyí tú teompútè. Kòo dò: Dèmarè í dò.

24 Kòo duó nkè bèe bóu o sǎmmarímú dikàri, kòo náké otánti ke dò: Kété! A báá cómmú kuce! Kè mǐ sàà í yí á cómmú.

25 Mèmmè ò kètémè kékote Kuyie nkóo niti borè Kadimèedi tǎri ìnkè. Kénkraá díetiri kè Kuyie nkóo niti ò yǎni kénáké o kóo tǎnti Keasi ke dò: Sunemmu kóo nitipòkù wenwe kérini.

26 Cokóo kóó co, kóó beke ke dò: Kunaatí nku bakaá? A dóú kpeñnáá? A bire kpeñnáá?

Kòo nitipòkù ò tǎríné ke dò: Dèmarè í dò.

27 Kòo nitipòkù tuǎkoo Kuyie nkóo niti borè kénínkóo kǎpí nho naàcèi, kè Keasi ndó kóó bèti. Kè ti Yiè nKuyie nkóo niti ò náké ke dò: Yóu we! Ò bo meyeñcaàrimè mieke nke. Ti Yiè nKuyie mme nyí n náké o yèmmè caàrèné ti.

28 Kòo nitipòkù dò: Okóti n sòò da mǎumu debiraá? N sòò ti n da náké kè n tú a bá n souté mǐ nha kóo tǎnti.

29 Mèmmè kè Edisee náké Keasii ke dò: Báatí kétúóté m pàati kékété, káa kèri ke conè òmǎu a báá ò dóu. Kóó mǎu me nda dóu nha báá yíe. Káa tǎkoo a nǎs m pàati debire ìikè.

30 Kè debire yó dò: Kuyie mbomu káa bo, n yí yóó wète ke í da nǎinè.

Mèmmè kè Edisee ò nǎinè.

31 Ke sǎ nKeasii ò niiténè ke ndó nkupàati debire ìnkè bá timatí í dòò. Debire í béi ndè mme nyí nampè. Kòo wèteni kécó Edisee kóó náké ke dò: Debire í ènte.

32 Kè Edisee tuǎkoo, kéta o dieku ke sǎ ndebire duó o dóú ìnkè ke ku.

33 Kòo taroo kékpetinné kè bè mbo bedé de mieke, wenwe nè debire, kòo bántè ti Yiè nKuyie.

34 Kè níi okè debire ìnkè kétuú nho nùu de kperi, o nuò nde kpeyi, ke nǎs nho nǎu de kpesi ìnkè, kénhoke debire ìnkè kè dèe wète kétonké.

35 Kè Edisee cúténí kudieku kécenté, centé, kèwète kédeke kéoke debire ìnkè ke dò kuce mèyiekè kè dèe cǐè nkéwénténí.

36 Kè Edisee yú Keasii ke dò: Yúni weè nitipòkù!

Kè Keasi ò yúni. Kòo kotoo Edisee borè. Kè Edisee dò: Túóté a bire.

37 Kòo taroo kénínkóo Edisee ìikè késinnó, kédeè kétúóté o bire kèyè.

Edisee do nǎrikunnemè tikúnti tǐ tǐ

38 Kè Edisee wète Kidikaadi, de do sǎ ndikònni dii bo dihei. Kè Kuyie mpǎanǎanti náambè tabè kǎteni ke bo o borè, kòo náké o kóo tǎnti ke dò: Saa ntekúmbotè dietè kè ti bènné tikúnti késori.

39 Kè be kou mǎu yè kéta dikpáa mukúnwammú kèyá dikpáa kó yeyáa mmayè bá ò í nyè banté kè yè tǎú kécúó o yaayòri kékonnènní kécó kèuté tekúmbotè.

40 Bè ànné dii mǎnni kè bè bo di kè bèe sote kékúónko ke dò: Kuyie nkóo niti mukúú mmuú á de mieke bá dè í dò nkédi.

41 Kè Edisee dò: Waánnènní muyuo. Kè bèe mù waanní. Kòo ànné tekúmbotè ke dò: Ànnénè kè bè duó.

Kè bèe ànné kè bè duó mbá tǐ ténke í dò mmèmamè.

Edisee píimè benitibè tekòutè

42 Diyie mari kòo niti mǎu yènni Baadi-Sadisa ei ke tǎni pǎèbè bè dǎdè bè tidipanti kè bè bo sipisidé, ke tǎnè tidipanti teyàtè kékotení kè de duó nKuyie nkóo niti Edisee kòo dò: Totiné kè bèe di.

43 Kòo kóo tǎnti dò: M bo dè totí òmmè botí benitibè tekòutè (100)? Kè Edisee dò: Totí be kè bèe di, ti Yiè nKuyie nni nnákému ke tú bè yóó di kè dèe súó.

44 Mèmmè kòo bè totí kè bèe di ke dèe súó nkéndònnè ti Yiè nKuyie nti nhò nákémmè.

5

Naamaa miétemè

1 Naamaa do tú Sidii kǎbe kóo àapònkóti nwe kè be kóo kpàati ò tǎ mediè, ke yé nè weè borè nde ti Yiè nKuyie ndo duómmè kè bèe na be dootitabè kè weè nni fehàapònnafè, ke né mǎ ntikònti.

² Dè do s̄ nSidii kàbè bèè kòtè ke pòntè Isidayeeriibe ke p̄íníí desapũmbire marè ke konni ke dè duò nNaamaa pokù, kè dè ò p̄i mmuòt̄mmú.

³ Diyìè mari kè desapũmbiree náké Naamaa pokù ke dò: Kè n yiè ndo bo na kètuoke Sammarii Kuyie mp̄ānāahti náahtò borè ò na nhò mièkũnnemu.

⁴ Kè Naamaa kote kè ti náké okpààti ke dò: Nte Isidayeeriibe kó desapũmbire yē mmú.

⁵ Kè Sidii kóo kpààti dò: Báátí! N yóó w̄arimu dipátiri Isidayeeriibe kóo kpààti kè da duò nkàa bíí ò duò.

Kè Naamaa túótè timáti p̄éiti cidòòbè sikousit̄āti (300) mes̄o ncidòòbè sipísikuò, tiyàati meānnímè tepíítè,

⁶ kètuoškoo kédúo nyIsidayeeriibe kóo kpààti dipátiri kè di tu: Mú duònko n kóo t̄nti Naamaa dipátiri ke tú á ò mièkũnne o k̄nti.

⁷ Isidayeeriibe kóo kpààti kàa ndii m̄onni dipátiri kékētè o yàati kékũnko ke dò: N tú Kuyie nku, ke na nke kòu ke na nke fòukũnkoà? Dè d̄omme kòò n duònni oniti ke tú nh ò mièkũnne? Banténè ke dò nhò n wantinè dikp̄anni ndi.

⁸ Kuyie mp̄ānāahti náahtò Edisee kèè dii m̄onni okpààti kētémè o yàati kēt̄o nkè bèè ò náké ke dò: Ba nk̄p̄éi nte kàa k̄erí a yàati? Yóo kóo k̄atení m borè kébantè Kuyie mp̄ānāahti náahtò bomè Isidayeeriibe tenkè.

⁹ Kè Naamaa tuòškoo nè o s̄ēí nè o naasantè kécómm̄o Kuyie mp̄ānāahti náahtò Edisee c̄ētè b̄ori n̄u.

¹⁰ Kè Edisee t̄nni kè bèè ò náké ke dò: Ò yē nha ta kukò nSudit̄ē kénduo ke kuri ke dò kuce mèyiekè, a yóo miét̄mu kàa k̄ntii wenke!

¹¹ Kè Naamaa mièke peike kòò nk̄erí ke kp̄anti ke tú: N yèmmè do dò nhò yóo yènnímu o m̄ómm̄u nkécómm̄u kébantè o Yiè nKuyie nke n kááké o n̄utè kè m mièkũnne.

¹² Damaasi kó ikó nhAbana nè Padipaa ì í p̄ēēt̄ Isidayeeriibe kondakésíá? Kè n do nyi ta k̄ewu mbáá wenkaà?

Ò me nyí kékónténè o naasantè nè kemieke ke bo kò.

¹³ Kòo kó bet̄mbèe cokóo kóò náké ke dò: Okóti! Kè Kuyie mp̄ānāahti náahtò do nda beke d̄emarè d̄ēè yóu a na bá ndè d̄òò? Ba nné te kàa báá d̄ò ò da náké ti ke tú a wuò k̄emiétè?

¹⁴ M̄em̄me kòo ta kukò nSudit̄ē, Edisee ò náké kénduo ke kuri, ke dò kuce mèyiekè, kòo k̄ntii w̄ete k̄ewenke k̄enaannè debib̄ennè kp̄eti, kòo wenke.

¹⁵ De m̄onni kè Naamaa w̄etení Kuyie mp̄ānāahti náahtò borè wenwe nè o t̄umbè, k̄etaroo kécómm̄o Edisee ìikè kóò náké ke dò: M bant̄ému di m̄onni ke dò nketenke kem̄ou mièke Kuyie nyi bo d̄emarè kè dè í tú Isidayeeriibe tenkè. Mí nha kóo t̄nti n da báamm̄u, c̄outè dip̄anni dii.

¹⁶ Kè Edisee dò: M p̄arik̄ému ke tú: Ti Yiè nKuyie mbomu kè n tú ku kóo t̄nti, n yí yóo c̄outè d̄emarè.

Kè Naamaa yetoo, kòo yete.

¹⁷ Kè Naamaa dò: Kàa yetemu m p̄arè á yóu kè bè m p̄a a tenkè kó mut̄áá mm̄u bo nsannè sinaas̄ēí sidésì ke yé mí nha kóo t̄nti n t̄enke í yóo feút̄émè feǒf̄e k̄etu nyoo metaummè kp̄eyi dibòò mari kè dè í tú ti Yiè nKuyie nyIsidayeeriibe t̄u nkù.

¹⁸ N né kù bèkù ti t̄i tu: Kè n kòonko, kè nh èi kóo kpààti k̄ori ke bo fíé iw̄uò dibòò Dim̄o, kòo ò neinè kè n niákù dibòò Dim̄o ìikè ti Yiè nKuyie nhá n c̄é.

¹⁹ Kè Edisee dò: Kote kè dè nnaati. Kòo ítóo kédétè s̄amp̄o.

Naamaa kó mum̄omm̄u c̄āntémè Keasi

²⁰ Kè Edisee kóo t̄nti Keasii totí o yèmmè ke dò: N cice Edisee mè nyet̄emè Naamaa Sidii tenkè kou kó yep̄arè, ti Yiè nKuyie mbomu, m bo coké kóò n̄inte k̄eyà ò bo m p̄a d̄emarè.

²¹ Ò me nyí kécoké k̄embeti Naamaa, kè Naamaa ò yāní kécútè mec̄āa nho naasantè ìnkè kékét̄o kóo co ke dò: Kus̄àákù bakaa?

²² Kè Keasii dò: D̄emarè í d̄ommè. N cice weè n t̄nni ke tú n da náké ke tú Kuyie mp̄ānāahti náaht̄bè tabè bèè bo ke tuòk̄uní b̄ed̄èbè ke bonni Efad̄aimmu t̄ari, kòò tu kàa bo yie nhá ò duònko timáti p̄éiti cidòòbè sipísit̄āti nè tiyàati meānnímè mèd̄émè, kòo bè duò.

²³ Kè Naamaa dò: Nto timáti p̄éiti cidòòbè sipísikuò, kényet̄ir̄oo kè ti c̄ūš siyák̄esi sidésì k̄ebou kóò duònnè tiyàati meānnímè mèd̄émè kédúo nkè b̄edap̄ambè b̄ed̄èb̄èe dè t̄o kóò ciennè.

²⁴ Bè t̄uòke dii m̄onni Ofedi èi kè Keasii dè c̄outè dem̄ou k̄etannè tec̄ētè k̄edeè kè bè cau nkè bèè it̄é.

²⁵ O m̄ómm̄u nkòo k̄ote o yiè nhEdisee borè, kòo ò beke ke dò: Keasii a bonni d̄e? Kòò dò: Mí nha kóo t̄nti n yí k̄otemè d̄emarè.

²⁶ Kè Edisee né ò nàké ke dò: N wènni do dè bomu oniti mǎu cùténí dè tenaasàntè ke da co. A í dò nkécouté di mmònni ndi tiyààti, kè n né báá buónè a bo cǎutémè idíítí kédonnè odifíè kó depaa nnè fínyí kperè nè iwūš nè betǎmbè benitidaabè nè benitipòbè.

²⁷ Naamaa kó mumǎmmú yóó cǎnté fǎ nwe nè a yaabío sáá.

Kè Keasii ñyèti Edisee borè kè tikǎnti ò pí nkoò kǎntii peike kénáánnè tikǎnti.

6

Terpētè domè dibinni

¹ Kuyie mpǎánáànti náam̀bè tobè bèè bonè Edisee, kè bèè ò nàké diyìè mari ke dò: Mefìè nténke í ti sǎnnè a borè.

² Yóu kè tí kǎte Suditèè kékǎú bá wè kudǎú kédǎú titouti kémbo. Kòo dǎ: Kǎtenè!

³ Kè be kóò mǎu dǎ: A bá nti neínè tínti a kó betǎmbàà? Kòo dǎ: Èè, n kǎrimu.

⁴ Kè bèè nei kétuake Suditèè kénkǎú ideí.

⁵ Kè be kóò mǎu ñkǎú, kòo píètè feuté kédoroo dibinni mieke, kòo kuónko ke dò: Áú yoo n yiè! Dè n dimu. M me ntè yǎuténímu.

⁶ Kè Kuyie mpǎánáànti náàntò ò beke ke dò: Yé tè do dè?

Kòo ò benke tè do dè, kòo kéété kudǎú kédootóo de borè, kè tèe nóónní.

⁷ Kòo nàké de yiè nke dǎ: Dèitení te!

Kòo youtoo o nǎutè kè tè dèitení.

Edisee dǎummè Kuyie nkè kǎu bǎntè Sidii kǎbe tiyǎnti

⁸ Sidii kǎbe kóo kpǎàti nè Isidayeeribe kou kè bè mmǎke mudoò, kè Sidii kǎbe kóo kpǎàti tíi mbèhǎàpǎmbè iwèí yembè kè bè nàké ke dǎ: Kè di kètè dí báté die nnè die.

⁹ Kè Kuyie mpǎánáànti náàntò Edii nàké Isidayeeribe kóo kpǎàti ke dǎ: Á ndake, ke báá kètè kou mpíkú Sidii kǎbe bèè kè bo.

¹⁰ Kòò ní ò nàké kòo dèite benitibè kètš nhEdisee ò benné dii bòri.

Weè do šš ò nàké kòo yenté, dè í tú kuce mèmáa yoo mèdámè.

¹¹ Kè dèè di Sidii kǎbe kóo kpǎàti, kòo yú o āpǎmbè iwèí yembè, kè bè beke ke dǎ: N nàkénè di mieke wèè kòmmú Isidayeeribe kóo kpǎàti! Kòò nǎa nti kpeti.

¹² Kòo tǎmbè kóò mǎu dǎ: Okpǎàti, tínti a kó betǎmbè ti kóò mǎu dǎke, Isidayeeribe kou, Kuyie mpǎánáànti náàntò Edisee wèè dǎanko Isidayeeribe kóo kpǎàti a nǎa nti a dieku kufǎá mmieke.

¹³ Kè Sidii kǎbe kóo kpǎàti dǎ: Kǎtenè kèyà ò borè, kè n tš nkè bèè ò píñní.

Kè bèè ò nàké ke dǎ: Ó bo Dotā nwe.

¹⁴ Kòò tš mbèhǎàpǎmbè péu nè sisèí nè sikpǎrinaasèí kè bèe tuakoo keyènkè kécètinne dihei.

¹⁵ Kè dèè wenté kè Kuyie mpǎánáànti náàntò kóo tšntii yènni sèl kénsš mbèhǎàpǎmbè cèètè dihei nè sisèí nè sikpǎrinaasèí, kòo nàké Edisee ke dǎ: Áú n yiè! Yé ti yóó yímè?

¹⁶ Kòò ò tèínnè ke dǎ: A bá nyèkú, bèè ti bonè bè sūmu ke pèètè bèè bè bonè.

¹⁷ Edisee me nyí kébántè ti Yiè nKuyie nke dǎ: Kuyie nkpeté o nuò nkòo yà.

Kè Kuyie nyi kpeté, kòo yà sisèí nè sikpǎrinaasèí kè dè piékè ditāri ke bè fitè kécóu mmuhǎa.

¹⁸ Sidii kǎbe tšóónní dii mǎnni Edisee borè kòo bántè Kuyie nke dǎ: Ti Yiè nKuyie nfente be.

Kè Kuyie mbè fènte kéndònnè ò béimmè.

¹⁹ Dè mǎnni kè Edisee bè nàké ke dǎ: Di yeté kuce nku, dè í tú dihei di dǎ di, n tūnnè kè n dí benke oniti di waà nwè.

Memme ò bè kǎtenèmè Sammarii.

²⁰ Bè ta dii mǎnni Sammarii kè Edisee bántè ti Yiè nKuyie nke dǎ: Ti Yiè nKuyie nténnè be be yèmmè.

Kè Kuyie mme mbè tèínnè, ke bè nsš mbè bo Sammarii èi.

²¹ Kè Isidayeeribe kóo kpǎàti bè yà kébeke Edisee ke dǎ: n cice, m bè kùòà?

²² Kè Edisee dǎ: Báa bè kùò, bè šš í nkùò bè pírmú bè mudoò mieke, duš mbè kè bèè di, kǎa bè duš mmenie nkè bèè yà kékò mbè yiè mborè.

²³ Kòo kpǎàti duš nkè bèè bénnè tidiiti kè bèè di kèyà kédeè kòo bè yóu kè bèè kò nSidii be kóo kpǎàti borè. Bè ténke í nwètení Isidayeeribe tenké.

Dikònni tannímè Sammarii

²⁴ Kè Sidii kóo kpǎàti Benni-Adadii tíi nho āpǎmbè bèmǎu kè bèè kǎte képi Sammarii èi.

²⁵ Kè ndi pi weti weti kè dikònni dièrii tanni kè bè nfíiti disǎmmarinyuu medítibii nsipísidé. Ke ní benné dibuu sǎmpóri yèdimásè kòo mbo medítibii mmènúmmù.

²⁶ Diyiè mari kè Isidayeeribe kóo kpààti mpɛnké kuduotí ìnkè kòo nitipòkù mǎu ò yà kékúònkò ke dǎ: Áú! Okpààti n deeté!

²⁷ Kòo kpààti ò tǎnné ke dǎ: Kè ti Yiè nKuyie nyí da deeté, mí bǎá na ké da deeté! Tidiiti í kpaá, yetebe me nyí kpaá.

²⁸ Kòo ò beke ke dǎ: Ba nda kóònnè?

Kòo dǎ: Onitipòkù yie nwee sòò yè ntí cááké m bire ke naa cááké o kperè.

²⁹ Kè ti bènné n kperè ke cááké, kè dè wenté kè n yè nwee duònní o kperè kè tí cááké, kòò dè sǎnne.

³⁰ Okpààti tí kèè dìi mǎnni kékéte o yàati kéndáati kufòòtònkù, ke centi kuduotí ìnkè kè bèe ò yà, kòò dàati kufòòtònkù.

³¹ Memme ò béimmè ke dǎ: Kè diyiè yóó ta yie nké Safati bire Edisee kpaánè o yuu Kuyie nni ndǎò kù dómè.

Edisee do nàkémè dikònni yóó deémè

³² Dè do sǎ nhEdisee kàri o cǐtè nte nè dihei kó bekótíbe. Kòo kpààti tǎnko o kóo tǎnti mǎu Edisee borè kòò nkpaá ke í tǔòkoo kè Edisee nàké dihei kó bekótíbe ke dǎ: Di yénàà? Weè nitikòuti weè tǎnni ke tú bè n féúté. N wǎkénè! Kòò tǔòkení di kpetínné dibòri, di bǎá yie nkòò tanni. N yo kè dè dò nhokpààti kó kunampoo kérénímu de yiè nfǎnkúò.

³³ Ó kpaá ke me nnàà nkòò kpààti tǔòkení o borè kébéi nke dǎ: Ti Yiè nKuyie nkuu te kè meyiè mmie nkó dimàà tí tǔòkení. N ténke né kù dǎ ba nkpeí?

7

¹ Kè Edisee dǎ: Kénténè kékèè ti Yiè nKuyie nni nnàké tí: Ti Yiè nKuyie ntu dè naa bo mmè nkááké kè bè do mmuyuo ncidóòbè tepítè nè bèdébé medítibii mmémáà ndi dihei kó dibòri. Kè medibii ncidóòbè sipísidè nè bèdébé do mmedítibii mmémáà múnke.

² Kòo kpààti kóo tǎnti weè tau o kparínnéti, kòo beke Kuyie mpáànáànti náàhtò ke dǎ: Bá kè ti Yiè nKuyie nkpeté yewetibòrè a mè nnàké tí bo na ké dǎà? Kè Edisee dǎ: A yóó dè yàmu nè a nuò nha me mbáá dè dí.

Sidii kòbe cokémè ke yóu be āāpònkari

³ Dè do sǎ mbenitíbe mabè beè mǎ ntikònti bènnàà, ke bo dihei kó dibòri, kè bèe náké bemáà ke dǎ: Ba nte kè tí yó mbo die nke yàà kúnè?

⁴ Kè tí tú tí bo ta dihei dikònni dìi kè bo, kè tí me nkàri die nti baa yóó kúmu. Yóunè kè tí kòte Sidii kòbe kó dihāāpònkari kè bè tí yóu tí nfòu, kè bè me nti kùò dè nsànnè.

⁵ Memme kè bèe íté dihuri kentuòkoo Sidii kòbe āāpònkari mǎnku ke sǎ nhòmǎu í dè bo.

⁶ Ti Yiè nKuyie nkuu do duò nkè bèe keè kunampoo makù, kè dè ndò nsisǐf nè sikparínaasǐf nè behāāpòmbè péu de kòku. Kè bèe náké bemáà ke dǎ: Isidayeeribe kóo kpààti weè yietí Itiibe kpààtibè nè Esibití kòbe kè bè bo tí dokénè.

⁷ Kè bèe íté dihuri kécoké kényóu be touti nè be sǐf nè be sǎmmarímúbè kè dè mpiítí. Bè cénke do íté kécoké máà ndi ke bo deeté be fòmmu. Bè do yóu be āāpònkari kè di mme ndò.

⁸ Memme kè beè nitíbe tǔòkoo be āāpònkari mǎnku kéta kutouku makù kédi kényà, kété mesǎò nnè tímátí péítí nè mesǎò nnè tiyàati kékòte késònnè. Bè sǎnne memme kèwètení kéta kutouku tekù kété bè yà dèè kó dimàà kékòte késònnè.

Sidii kòbe itémè ke yóu Sammarii kè dikònnii yè

⁹ Benitíbe bèè me mmo ntikònti kè bèe náké bemáà ke dǎ: Ti dǎori dè í wenni, yie ntu tináànsàati kó diyiè ndi, kè tí cǐfèkénè de kó tináànti kè dè yàa wenténè Kuyie mbo tí poté. Yóunè kè tí kòte kè tí nàké okpààti.

¹⁰ Memme bè kòtemè dihei kényú wèè bàa dibòri kóò nàké ke dǎ: Ti kòte Sidii kòbe kó dihāāpònkari tí í yà òmǎu, oniti kó kunampoo keté ke í bo, sisǐf nè sǎmmarímú deè bo ke píítí kè titouti duòò detetirè.

¹¹ Bèè bàa dibòri kè bèe píèké, kè bèe tí nàké okpààti o cǐtè mieke.

¹² Kòo kpààti íté keyènké kénáké behāāpòmbè iwǐf yembè ke dǎ: N di náammu Sidii kòbe yému ke dò ndikònni tí bo, ke dǎò ke dò mbè ité ke kòte ke sǎri, kè tí bo yeroo kè bè tí pímmú kéta tí el.

¹³ Kòo kpààti tǔmbè kóo mǎu dǎ: Sisǐf sǐi kpaá dihei si mieke tí deite sinùmmú kètònnè benitíbe kè bèe kòte kényà. Bá kè sǐi kpaá tí tǔòkení benitíbe tíi yóó sǐ tǔòkení.

¹⁴ Kè bèe túóté sikparínaasǐf sídésí nè sǐi deèbè bèdébé kè bè tǎ nke dǎ: Tǔnnenè Sidii kó behāāpòmbè kényà.

¹⁵ Kè bè ntù mbe nacènà kétuàkenè Suditèè tiyààti nè tineniti Sidii kàbe cooti ke buònkò dè, kè dè nenkoo kuce. Kè bè do tō mbèe wēteni kè ti nàké okpààti.

¹⁶ Kè banitibèe yè kékote kéheí dèè bo Sidii kàbe kó diháāpònkari kénfiiti muyuo ncidóòbè tepíítè nè bédébè medítibii mmémáà. Medibii ncidóòbè sipísidè nè bènàà medítibii mmémáà múnke, kéndònnè ti Yiè nKuyie ndo ti mbè nàkémè.

¹⁷ Dè do sś nhokpààti duś nkòo kó ditōnni dii tōu o kpàrinenti kè di kòte ke baa dibòri ndi. Bè de ndi nàu kékuò kéndònnè Kuyie mpāānāānti nāāntò do nàké ti okpààti ò do kōteni dii mōnni o borè.

¹⁸ Kòo ò nàké ti ke dā: Dè naa bo mmè nkāāké, kè bè do mmuyuo ncidóòbè tepíítè nè bédébè medítibii mmémáà ndi diheí kó dibòri, kè medibii ncidóòbè sipísidè nè bènàà do mmedítibii mmémáà múnke.

¹⁹ Wèè do beke Kuyie mpāānāānti nāāntò ke dā: Bá kè ti Yiè nKuyie nkpeté yewetibòrè a mè nnàké ti bo na kédòdò? Kòo ò nàké ke dā: A yóó dè yàmu nè a nuò nha me mbáá dè di.

²⁰ Tii do tùòkeni kè bèè ò nàu diheí kó dibòri borè kòo kú.

8

Okpààti duśmmè kè bèe tēnnè Sunemmu kóo nitipòkù o kperè

¹ Dimōnni mari mieke kè Edisee nàké Sunemmu kóo nitipòkù ò do fòùkùnnè wèè bire ke dā: Íté fś nnè a cētè kàbe kékote diheí teri mari a dó di kémbo, ti Yiè nKuyie nkuu yūni dikōnni kè di kōriní diheí ke bo mbo ke dā yebie nyèyiekè.

² Kòo nitipòkù dā Kuyie mpāānāānti nāāntò ò nàké ti, kēítè wenwe nè o cētè kàbe, kékote kémbo Fidisitēèbe tenkè ke dā yebie nyèyiekè.

³ Yebie nyèyiekè kó difñkuò kè de kóo nitipòkù konni kékote ke bo yà okpààti, kóò beé nho cētè nè o paku kpeti.

⁴ Kè sś nhokpààti nāānnè Kuyie mpāānāānti nāāntò Edisee kóo tōnti Keasii kóò beke ke tú: N nàké Edisee dāò tii dieti timòu.

⁵ Kè Keasii nhò nāā nhEdisee do fòùkùnnemè debire. De mōnni ndi onitipòkù ò do fòùkùnnè wèè bire ò tùòkoomè ke bo beé nhokpààti o cētè nè o paku kpeti. Kè Keasii dā: Okpààti nte de kóo nitipòkù nè o bire Edisee do fòùkùnnè dè.

⁶ Kòo kpààtii beke onitipòkù, kòo ò nàké dè wūśkémè. Kòo kpààtii ò neínnè tekpààticētè kóo kóti ke dā: Kote kédúò nkè bèè ò tēnnè o kperè nè bè dēite dèè kó dimàà o paku mieke nè ò itémè nè yíenní.

Edisee nàkémè Asayeedi yóó naámmè okpààti

⁷ Kè Edisee kote Damaasi ke sś nSidii kóo kpààti Benni-Adadi mō nkè bèè ò nàké ke dā: Kuyie mpāānāānti nāāntò kōteni ti cie.

⁸ Kòo kpààtii nàké Asayeedi ke dā: Túóté yepārè kékote kényà Kuyie mpāānāānti nāāntò kòo beé nti Yiè nKuyie nkényà kè nsà kè m bo mieté.

⁹ Kòo kote kékpeé nDamaasi kperè demou dèè kó dimàà tu desààrè kétoú nyòyòbè sipísinàà kékōtenè Kuyie mpāānāānti nāāntò borè kécómmò o ìkè ke dā: A kóo dapàà mBenni-Adadi Sidii kàbe kóo kpààti wèè n tōnní ke tú: N da beke kè nsà kòò bo mieté mumōmmù ò mè mmò mmù.

¹⁰ Kè Edisee dā: Kote kóò nàké ke tú ò yóó mieté, ti Yiè nKuyie nnè n nàkémú ke tú ò yóó kú.

¹¹ Ò me nyí ke dā só kénwúò nfú! Kè tìnōnnietii yènní.

¹² Kè Asayeedi dā: Ba nte okóti kaa kuò?

Kè Edisee dā: N yà meyei nha yóó dāò mēmme Isidayeeribe. A yóó cōummè be ekè iduotí fité yè, kēfíé be kó bekpàritiebe ke nau ibíbénní, képuoti bepupòmpòmbè.

¹³ Kè Asayeedi dā: Yé n tú wè mí nha kóo tōnti? Mí ndemócírè ke bo pī mmutōmmù diemù mummu? Kè Edisee dā: Ti Yiè nKuyie nti nni nnàkémú ke tú: A yóó náá nSidii kàbe kóo kpààti.

¹⁴ Mēmme kè Asayeedii íté Edisee borè kékò nho kóo kpààti Benni-Adadi borè. Kòo ò beke ke dā: Edisee da nàké ònti? Kòo ò tēnné ke dā: Ó tu a yóó mietémú.

¹⁵ Kè dèe wenté kè Asayeedii túóté kuyààkù kèpòtè menie nkénósò nhomuōnti ìkè kòo kú. Kòo couté tikpàti.

Yodammu naámmè Sudaà kàbe kóo kpààti

(Wénté 2 Bekpààtibè tōmmù 21:2-20)

¹⁶ Akabu bire Yodammu Isidayeeribe kóo kpààti kpàti benni nummuri ndi Sosafati bire Yodammu naámmè Sudaà kàbe kóo kpààti.

¹⁷ Ò do yóó di tikpàti ke mọke yebie nsipísitāāti nè yèdèé ndi, kénto tikpàti kémbò Sedísadèmmu ke dò yebie nyèni,

¹⁸ kètūnne Isidayeeribe kpààtibè kó ice, Akabu cīètè kòbe do dòòmè. Ke yé ò do puokemè Akabu kóo sapàà nwe kédòò ti Yiè nKuyie nyí dó dè.

¹⁹ Bá nè memme ti Yiè nKuyie nyí ndó kékúo Sudaa kó kubotí ku kóo tónti Dafiti kpéí. Kù do béimmu ke dò: O cīètè báá paà okpààti dimònni mari.

²⁰ Yodammu kpàti miéke nke Edømmu kòbe yetemè Sudaa kòbe bo mbè bakémè, kéwaá mbe kóo kpààti.

²¹ Kè Yodammuu íté nè sikipàrinaasēī simou nè si dèèbè kékote Saii. Kè bèe íté keyènkè wenwe nè bèè baké sikipàrinaasēī képoté Edømmu kòbe bèè do bè cēti. Kè Sudaa kòbe kó behāāpòmbè sòmbè bie coké kékūū mbe cēī.

²² Memme Edømmu kòbe fiètemè bemaá Sudaa kòbe nou miéke nè yíenni.

Dii mònni dimáá miéke nke, Dibunaa ei kòbe múnke yetemè Sudaa kòbe kóo kpààti kpéti.

²³ Yodammu tómmú sòmmu ò dòò dèè kó dimáà dè wàrimu Sudaa kpààtibè dòòrimè páfiri miéke.

²⁴ Kóo kú kè bèè ò kūnné Dafiti ei o yembè fōti. Kòo bire Aasia sòoté o kpàti.

Aasia naámmè Sudaa kòbe kóo kpààti

(Wénté 2 Bekpààtibè tómmú 22:1-6)

²⁵ Akabu bire Yodammu Isidayeeribe kóo kpààti kpàti benni tepíté nè didéri ndi Sudaa kòbe kóo kpààti Yodammu bire Aasia naámmè okpààti.

²⁶ Ò do yóó di tikpàti ke mọke yebie nsipísidé nè yèdèé ndi, kénto tikpàti ke dò dibenni ke bo Sedísadèmmu. O yó yètirí do tú Atadii Omidi Isidayeeribe kóo kpààti kóo sapàà.

²⁷ Kè Aasia tūnne Akabu cīètè kòbe kó meborime kédòò ti Yiè nKuyie nyí dó dè, Akabu cīètè kòbe baa do dòò dè, ke yé ò do tùotémè be kóo sapàà nwe képuoke.

²⁸ Memme Aasia neinèmé Akabu bire Yodammu kè bèe kote Damoti Kadaadi tempè nke bo dokénè Sidii kòbe kóo kpààti Asayeedi, kè Sidii kòbe koute Yodammu.

²⁹ Kóo wētení Sisedeedi ke bo taà nhomáa Sidii kòbe ò kòute yèè muo mbè kpà ndii mònni wenwe nè Sidii kòbe kóo kpààti Asayeedi. Ò de mbo kè Yodammu bire Aasia Sudaa kòbe kóo kpààti kote Sisedeedi ke bo ò dou nwenwe nè kuyonku.

9

Bè pīrīmè Yeu tikpàti

¹ Diyiè mari kè Kuyie mpāānāānti náāntò Edisee yú Kuyie mpāānāānti náāmbè tòbè miéke odapàà mmòu kóò náké ke dò: Báátí kētúóté tedéntè nè mekùò nkékote Damoti Kadaadi tempè.

² Kàa tùòkoo á yà Nimmusi bire Sosafati bire Yeu, kóò yu kékenténè ò kòbe, kè dí ta kudieku dimáà borè.

³ Kàa cóú nho yuu mekùò nkóò náké ke dò: Ti Yiè nKuyie ntu ku da tãātému kàa yó ntú Isidayeeribe kóo kpààti, kàa dèè á yè kécoké, a báá dè sote.

⁴ Kè weè dapàà nkote Damoti Kadaadi tempè,

⁵ kétuokoo ke sš mbehāāpònkótibè wē nke kari dibòri dimáà. Kòo dò: Okóti m mọke tìmati nti ke bo da náké, kè Yeuu o beke ke dò: A dó káyà we ti miéke? Kòò dò: Okóti fš nwe n dó káyámè.

⁶ Kè Yeuu íté kéta kudieku, kòo dapàà nhò cóú mmekùò nho yuu kóò náké ke dò: Ti Yiè nKuyie nyí Isidayeeribe tū nkù tu kuù da tãáté kàa bo ntú ku nìtibè Isidayeeribe kóo kpààti.

⁷ Fšó yóó poté Akabu a kóo kpààti cīètè képeite ku kó betòmbè nè ku pāānāānti náāmbè Sesabeedi kùò bè.

⁸ Kù tu kù yóó kúomu Akabu cīètè benitidaabè bemaou, tidaati nè bèè í tú tidaati,

⁹ kédòò Akabu cīètè kù do dòòmè Nebati bire Sedoboammuu kpete nè Aiya bire Basaa kpete.

¹⁰ Kè Sesabeedi yie, simóò sii yóó ò cááké kupaku bè tu kù Sisedeedi ku miéke, òmòu í yóó ò kūnné.

Ò ti nhò náké kékpeté dicàù káyè kécoké.

¹¹ Kè Yeuu yènni behāāpòmbè tòbè borè, kè bèè ò beke ke dò: Kusààkù bakàà? De kó kuwáátikù da yē mba? Kòo bè tērné ke dò: Di yému de kóo niti botí bo na kénáké ti.

¹² Kè bèè yete ke dò: A sòummu, tí náké ò yē mmù! Kè Yeu dò: Ò n náké ke yē mmuu mmu nè muu nke n cóú mmekùò nke tú ti Yiè nKuyie nni ntāáté kè m bo ntú Isidayeeribe kóo kpààti.

¹³ Bá wè kòo pànkεε túóté o yaàbòrì kédóú ndìkpààtikàrì ìnkè kè Yeuu kari, kè bèε eé ditàteheù kérékè kè dà: Yeu weè tu okpààti!

Yeu fiètemè tikpàti Yodammu borè

¹⁴ Mèmmè Nimmusi bìre Sosafati bìre Yeu còrímúmè kε bo bo nhokpààti Yodammu. Dè do sù nYodammu nè Isidayεεribe bamou bè bo Damoti nwe Kadaadi tempε nke baa dihei, Sidii kobe koo kpààti Asayεedi kpéi,

¹⁵ kè Yodammu yie kote Sisedεedi kε bo taà nho muo mbè ò kòute yè bè kpà ndii mōnni wenwe nè Sidii kobe koo kpààti Asayεedi.

De mōnni ndi Yeu bè nàkémè kε dà: Kè di yiemmu kε n kómμú, òmou báa yè dihei kékotenè de kó tináahti Sisedεedi èi.

¹⁶ Ò me nyí kédeε kédeke o kparinaasantè kékote Sisedεedi Yodammu mō nke duó dè, kè Asia kote kε bo ò dou.

¹⁷ Wèè bàa Sisedεedi èi kòo ríbo didènni ìnkè, Yeu nè o òfinni kè bè nkéroo, kòo píéké kε dà: N wúó ndifinni mari ndi kè di kèríní, kè Yodammu dà: Tò nhoniti nè tesantè kòo bè co, kè bè beke kèyà kè bè kèríní kusààkù.

¹⁸ Kòo tuokoo Yeu borè kε dà: Okpààti tu n da beke kèyà kàa kèrínínè kusààkù? Kè Yeu dà: Kàa kpeti nè tú ba de miεke? Wète n fōnkúò!

Wèè bàa dihei kòo píéké kε dà: Ditōnni tūòkoomu be borè, di me nyí wètení.

¹⁹ Kòo kpààti yíé kètò nditōnni tēri kè dii tuokoo kε dà: Okpààti wèè n tōnni kε tú n da beke kèyà kàa kéroo nè kusààkù. Kòo dà: A kpeti nè tú ba de miεke? Wète n fōnkúò!

²⁰ Wèè bàa dibòri, kòo píéké kε dà: Ditōnni tūòkumu, di me nyí wètení. De yìé nceé ndonnè Nimmusi yaàbire Yeu kōmu mmu. Ò òfimmúnímu!

²¹ Kè Yodammu dà: Pítínne sisēi n naasantè! Kè bèε pítínne, wenwe Yodammu Isidayεεribe koo kpààti nè Asia Suda kobe kou, kè bèε kote kéco Yeu Naboti Sisedεedi kou paku miεke.

Bè kùomè Yodammu

²² Yodammu ya dii mōnni Yeu, kóò beke kε dà: Kunaatí bakaà? Kòo ò tēnné kε dà: Kunaatí bo yíme kēmbu kàa yō Sesabeedi bütinné Kuyie nke feu yebòkè kε dōori munitinōntōmmú.

²³ Yodammu ti nkèè kénáké Asia kε dà: Bè ti fitému! Kékónténè ò kparinaasantè kε bo coké.

²⁴ Kε sù nYeu sèu nkupie nkētāū kētā Yodammu cīncīnni, kè kupie nta kēpī nho dinni, kòo do ò kparinaasantè miεke.

²⁵ Kè Yeuu náké Bidikaa wèè to o kparinenti kε dà: Deitenè we, kédootóo Naboti Sisedεedi kou paku miεke! Denteni ti do tū ndii mōnni o cice Akabu kè ti Yié nKuyie nnáké ti o kpéi.

²⁶ Kù do ò náké ti kε dà: Mí ndi Yié nKuyie n yàmu a kùomè Naboti nè o bí, n yóó de nda fós nde mómmonne de kó kupaku miεke. Mí nKuyie mmú béi! Deite we tūnké, kédootóo de kó kupaku miεke kéndōnnè ti Yié nKuyie ndo ti béimmè.

Bè kùomè Okosia Suda kobe koo kpààti

(Wénté 2 Bekpààtibè tōmmú 22:7-9)

²⁷ Suda kobe koo kpààti Asia dè ya dii mōnni kékoké kētūnne Beti-Akā kó kuεe kè Yeuu ò bèti kε dà: Poténè we! Kè bèε ò poté kóò kòute o kparinaasantè miεke, Kuudi tenni ìnkè dii tákénè Ibedeammu èi, kòo coké kékote Mekidoo èi, ò de nku,

²⁸ kòo kó betōmbèε ò túóté kékatenè Sedisadammu kóò kūnnè o yembè fōti Dafiti èi miεke.

²⁹ Akabu bìre Yodammu kpàti benni tepítè nè òmáa miεke do nke Asia naámè Suda kobe koo kpààti.

Bè kùomè Sesabeedi

³⁰ De kó difōnkúò kè Yeuu kote Sisedεedi kè Sesabeedii ti kèè kéánnè còdòò kēsāri o yùti kénsiékéni o dieku kó tebòtè.

³¹ Yeu na dii mōnni dihei kó dibòri kòò dà: Kusààkù bakaà? Fō nne Simmidi wèè kùo o koo kpààti di pókù nku.

³² Kè Yeuu bóuté tebòtè bíéké kēpéi nke dà: We ntú n kou? We nni nkómμú!

Kè benitibè bèdébè yoo betāāti síékéni, kε tú bè fōmmu bè kè tu tekpààtiçtētè kó bekótibè.

³³ Kè Yeu dà: Tentenèni we!

Kè bèε ò tētení, kòo donní koo yīi nseri kuduotí kè bèè na o ìnkè nè tenaasantè.

³⁴ Kè bèε pēēté kéta tekpààtiçtētè kēdi kēyà, kòo náké o kobe kε dà: Túóténè de koo nitipòkù isòke yìé nkékūnnè bá nè memme ò tu okpààti koo sapàa nwe.

³⁵ Kè bèε kote kε bo ò túóté kékūnnè, kēsānté kuyukūi nè sinaçcèi nè sinou máa.

³⁶ Kè bèε wētēni kè ti náké Yeu. Kòò dà: Ti Yié nKuyie ndo náké ti nè ku pāānāahti náāntò Edii Tisibiti èi kou nùu miεke, tii dā. Ò do béimmu kε dà simáó sii yóó cááké Sesabeedi kupaku bè tu kù Sisedεedi paku ku miεke.

³⁷ Kòò naá ntikùti Sisedeedi paku mieke, òmòu ténke keté ke báá yie nke dò Sesabeedi nwe.

10

Bè kùamè Akabu c̄t̄èt̄è kàbe bemou

¹ Dè do s̄s̄ nhAkabu bí il bo Sammarii sipísyiekè, kè Yeuu wāri dipátíri kédúonko Sammarii kóo kùmàndáà nè dihei kó bekótíbè nè Akabu bí inyi bo bèè c̄f̄í, kè bè nàkè ke dò:

² Df̄i mè mbonèmè di kóo kpààti bí, kè di yà dii mōnni di mpátíri di makemu sis̄f̄i nè s̄ikpàrinaas̄f̄i nè dihei kuduotí fité di nè tikpàrinenti.

³ Dí yà di kóo kpààti bí mieke dèè mǎnnè tikpàti kè tì ndè p̄i nkè dí kpa ndi cice kpààtiyuu kp̄éi.

⁴ Kè bèè yà dipátíri kè kufōwáá mbè auté kè bè dò: Bekpàatìbè bèdèbè í na ke còmmú o ìikè kè t̄f̄i bo naà?

⁵ Wèè bakè tekpàat̄ic̄t̄èt̄è nè dihei kó bekótíbè nè kùmàndáà nè Akabu bí bonè bè, kè bèè ténne Yeu dipátíri ke dò: Ti tú a kó betombè mbe, á ti nàkè ti ti yóo ti ndò, ti í yóo wáá nhokpààti m̄ou, d̄òá a dómè.

⁶ Kè Yeuu w̄ete kēwāri dipátíri t̄eri kè bè nàkè ke dò: Kè di tū nni nwēnnèmu ke bo nyíé n kp̄eti, d̄e naa nkáákè mie nkè di t̄uòkení Sisedeedi nè di kóo kpààti bí yò.

Bè kóo kpààti bí do bo sipísyiekè ndi kè dihei kó bekótíbè í t̄o.

⁷ Bè k̄aa ndii mōnni dipátíri k̄ep̄immú be kóo kpààti bí sipísyiekè k̄éfié k̄éanné í yò yemóm̄m̄yákè k̄é yè nhò dúonko Sisedeedi èi.

⁸ Kè dit̄annii tuòkoo kénákè Yeu ke dò: N t̄onímu okpààti bí yò. Kòo dò: Còúnè ye yecúò yèdèè dihei bòri kè d̄eè wenté.

⁹ Kè d̄eè wenté kóo yènní k̄écóm̄m̄ó benitibè bemou ìikè k̄ébéi nke dò: D̄indi me nwennim̄emu kè m̄i d̄ari ke bo n kóo kpààti Yodammu koò k̄uò! We nné k̄uò benitibè bie?

¹⁰ Bant̄énè t̄unké ke d̄ò nti Yiè nKuyie nh̄ó í mbéi nkè ku nùò do ketenké. Kù do nàkè ti nè ku p̄ānāānti nāāntò Edii nùò mieke, t̄i d̄ò.

¹¹ M̄em̄me ò kùamè Akabu c̄t̄èt̄è kàbe bèè do kpaá Sisedeedi èi mieke ke tú benitidiabè, o c̄t̄èt̄è kàbe kó dimàà nè bèè tú ikuò niùbè, òmòu í nsùò nwèè tu Akabu c̄t̄èt̄è kou.

Bè kùamè Sudaá tenké kó s̄ikpàat̄ib̄i

(Wénté 2 Bekpàatìbè t̄ōmmú 22:8)

¹² Kè Yeuu ité deborè k̄ékó nkénk̄ori Sammarii k̄ékéte k̄emberínè Beti-Ekedi dinaac̄nhòò.

¹³ Ò de nyà Aasia Sudaá kàbe kóo kpààti tebií kè bè beke ke dò: Di tú ãmbe? Kè bè dò: Ti tú Aasia tebií nsi ti k̄ori ke bo d̄ou nhokpààti Akabu bí nyi nè onitipokpààti Sesabeedi kp̄eyi.

¹⁴ Kòo péi nkè bèè bè p̄l̄im̄m̄ú kòo bè fié Beti-Ekedi t̄ebinte borè bemou.

Bè do bo benitibè sipísínàà nè bèdèbè ndi. Ò í nsùò nhòmòu.

Yeu nè Yonnadabu bè màutémè

¹⁵ Kè Yeuu ité deborè k̄econè Dekabu bire Yonnadabu kóò beke ke dò: A yèmmè n naatinè n k̄ōme da naatinèm̄àà? Kè Yonnadabu dò: N yèmmè da naatinèmu. Kòo dò: K̄aa yèmmè n naatinèmu, youtení a nòtè!

Kè Yonnadabuu youtoo kóo ò d̄enko o kparinaas̄antè mieke,

¹⁶ kóò nàkè ke dò: Yóu kè tí nei k̄aa yà m̄ m̄ake t̄i k̄onyauti ti Yiè nKuyie nk̄p̄éi.

M̄em̄me kè bèè nei.

¹⁷ Bè t̄uòke dii mōnni Sammarii k̄epoté Akabu c̄t̄èt̄è kàbe kè bè dèè, k̄endononè ti Yiè nKuyie ndo ti nàkème ku p̄ānāānti nāāntò Edii kòo ti béi.

Bè kùamè dibò Baadi yembè ke p̄iù mbe kó dibò tou

¹⁸ Kè Yeuu tí nyIsidayeeri be bemou kè bè nàkè ke dò: Akabu do fié dibò Baadi sám̄p̄o nwe, kè m bo di fié kè d̄eè p̄ēt̄é memme.

¹⁹ N yúh̄ni dibò Baadi kó bep̄ābè bemou nè bèè kó dimàà di t̄u. N yóo ãnné dibanni dieri ndi, òmòu bá nkpa, kè wèè kpa bèè ò k̄uò.

Ò do d̄orinè m̄ecií m̄me ke bo kuò Baadi kàbe bemou.

²⁰ Kòo béi nke dò: Ikúnè dibò Baadi kó muféú kó diyie. Kè bèè ikú.

²¹ Kòo t̄ó nkè bèè nàkè dihei dimou bèè kó dimàà t̄u ndibò Baadi, kè bèè k̄atení, bá òmòu í nkpa. Kè bèè ta Baadi kó kudieku k̄ép̄ie nf̄éi f̄éi.

²² Kè Yeuu nàkè wèè ni dibanni kó ikuò ke dò: Dennení dibò Baadi kó tiyààti kédúò mbenitibè. Kòo t̄i d̄enneni kè bèè duó.

²³ Yeu nè Nakabu bire Yonnadabu kè bèè ta Baadi kó kudieku kénákè Baadi kàbe ke dò: Wénténè k̄éyá kè Baadi kàbe beè m̄àà bo die nkè ti Yiè nKuyie nkou m̄ou bá ndè k̄ókè.

²⁴ M̄em̄me bè tamè ke bo fié dibò Baadi iwūò k̄étuo.

Dè do sɔ́ nYeu òo mbenitibè mbe sipísini ke bè nàké ke tú: Kè wèè yóu kòo mǎu yenté nè omáá ndi! Bè yóo we nkuɔ́ de yiè nkó difɔ̀tíri.

²⁵ Bè fié dii mǎnni iwúš kétuɔ́ nké Yeuu náké behāāpòmbè nè bèè bè bàa ke dò: Tannǎnni ké bè poté kékuɔ́, di báá yóu koò mǎu yè.

Kè bèè ta ké bè kùò kédokóo ditowaá kéta dibòò Baadi kó kudieku di borè,

²⁶ kéuuté kutedóu kùù dè bo kécóu,

²⁷ kèpònte dibòò Baadi tenkaanité kèpònte de kó dibòò tou, kédòò de borè ditápùò kè di kpáá bo nè yiénni.

Yeuu do bakémè Isidayeeribe

²⁸ Mémme Yeu dènnemè dibòò Baadi Isidayeeribe tenké mieke.

²⁹ Ke né taunnè Nebati bire Sedoboammuu do tannè Isidayeeribe mèè yei mieke. Isòomátinààke ìi do bo Beteedi èi nè Danni kperi.

³⁰ Kè ti Yiè nKuyie nnáké Yeu ke dò: A dǎò mèè kpéi nké m̀ pènsiri, kàa dǎò Akabu cǐtèè n do dǎ kè tè dǎòmè, a yaabí nè a yaabíyúóò bo ntú bekpààtibè.

³¹ Yeu me nyí ndáate ke bo túnnè ti Yiè nKuyie nyIsidayeeribe tú nkù nè o yèmmè memou. Ó í nyóu mmeysi nSedoboammu do tannè Isidayeeribe mèè mieke.

³² De mǎnni kè ti Yiè nKuyie nketé kù bo yaatemè Isidayeeribe tenké, kédúò nké Asayeedii bè poté kédenne be tenké kemou mieke.

³³ Mémme bè pàamè Suditèè diyie yièni kèè bíéké kó kutempè nnè Adinoo-Adowee bakú cànkú Kadaadi kó yehékè nè Basaa kpeye nè Dubenni nè Kati nè Mananseé botí kòbe bo yè.

³⁴ Yeu kó medòòrímè tēmè ò dǎò dèè kó dimàà nè dikòmbùò ò do mǎke di, dè wàrimu Isidayeeribe kpààtibè dǎòrímè pátiri mieke.

³⁵ Kòo kú kè bèè ò kúnnè Sammarii kòo bire Yoakasi sǎoté o kpàti.

³⁶ Ó do to tikpàti ke dò yebie nsipísidé nè yèni ndi ke bo Sammarii.

11

Atadii òimè tikpàti

(Wénté 2 Bekpààtibè tǎmmú 22:10-12)

¹ Aasia yǎ Atadii kèè dii mǎnni ò kumè kèité kécómmú ke bo kuɔ́ Sudaa kpààticǐtèè kòbe bemou.

² Menámè Yodammu kóo sapàà nYeoseba Aasia tǎū tǎúótémè o tǎū Aasia bire Soasi ikpààtibí tǎi bè do dǎ kékúò ì mieke kékote kóò sǎonne Kuyie ncǐtèè kó kufáá mmakú yedúò borè wenwe nè o yuàri. Bá Atadii í nhò ninte kékúò.

³ Kè Soasi nsǎri ti Yiè nKuyie ncǐtèè mieke ke dò yebie nyékuò, de mǎnni kè Atadii wèè ntú okpààti Isidayeeribe tenké mieke.

Bè pǎrímè Soasi tikpàti

(Wénté 2 Bekpààtibè tǎmmú 23:1-21)

⁴ Soasi kpàti benni yiénni mieke nke ikuó niùti Yeoyadaa tǎmmè kè bèè yúni Asii kó behāāpòmbè iwǎi yembè nè tihāāpònti tii bàa tekpààticǐtèè. Kè bèè kotení o borè ti Yiè nKuyie ncǐtèè. Kòo bè dǎòné metaummè ké bè benke okpàati bire,

⁵ ké bè nàké ke dò: Ntenè di yóo yímè: Díndi bèè bàa teom̀pùtè yiè. Dí toté behāāpòmbè yeǎrè yètàati, difǎnni dii te mubàrimù teom̀pùtè yiè, bè mbaa okpàati cǐtèè.

⁶ Kè difǎnni déri mbaa dibòri bè tu di dipùù kó dibòri, kè difǎnni tǎánni mbo kuhāāpònkù kùù bàa okpààticǐtèè ku cǐtèè fǎnkúò, kè di ncoú ditòbè.

⁷ Yeǎrè ketiyè yédéè yèè cuti mutǎmmú teom̀pùtè yiè kè ye mbaa ti Yiè nKuyie ncǐtèè okpàati kpéi.

⁸ Kè dí cǎtè okpàati, bá wèè kòò mpikú o kpàrinenti, kè wèè ta kukòrikú mieke di ò kùò, kè di mmuri okpàati bá kòo kàri kùù pikú, dí nhò neínè.

⁹ Kè bèè baké benitibè tekòutè (100) kòutè kè bèè dǎò ikuó niùti Yeoyada bè nàké ti, bá wèè kòo tíi nho kó benitibè bèè dèeti mubàrimù teom̀pùtè yiè, nè bèè cuti, kè bèè kotení ikuó niùti Yeoyada borè.

¹⁰ Kè ikuó niùti duú mbehāāpòmbè bèè baké benitibè tekòutè kòutè Dafiti kó tikpàrinenti, yekpàà nnè tidòpiiti dèè do bo ti Yiè nKuyie ncǐtèè mieke.

¹¹ Kè bè mpikú tikpàrinenti ke cómmú Kuyie ncǐtèè bakú yóu nè kucànkú, ke fité Kuyie ncǐtèè nè diwúòtǎnni.

¹² De m̀ǹnni k̀è Yeoyadaa denneni okpàati bire k̀è d̀è ìnnè f̀esoyítòòdáfè, k̀è d̀è duò nKuyie ntannò pátiri, k̀è d̀è cou mmekùò nkè bè mpìèkù ke tú: Soaasi weè tu okpàati!

¹³ K̀è Atadii keè dit̀nni uúmè k̀écokóo ti Yiè nKuyie ncìètè benitibè tikú d̀è.

¹⁴ Ò t̀ùòkoo k̀énsò nhokpàati córímu diwùòt̀nni ìnkè, k̀éndònnè bè 5 mmòkè m̀è de kò memantimè. K̀è dihei kò bekótibè nè bèè eu siheú k̀è bè ò muri ke eu siheú, k̀è benitibè bəm̀ou yèmmè naati. K̀è Atadii k̀ètè o yàati k̀ékuònkò ke d̀ò: Bè m̀ b̀ommu! Bè m̀ b̀ommu!

¹⁵ K̀è ikuò niùti Yeoyadaa náké behāāp̀ombè iwēi yembè ke d̀ò: Dennenè we dit̀nni mieke, k̀oo m̀ou ò t̀u ndi ò k̀ùò. Ikuò niùti do í d̀ò bèè ò k̀ùò ti Yiè nKuyie ncìètè mieke.

¹⁶ Bèè ò pí mbè ò t̀ùòkenè dii m̀nni tekpàaticìètè kò dibòri bè tu di siseí kò dibòri k̀è d̀è nhò k̀ùò.

¹⁷ Mem̀me Yeoyada duóm̀mè k̀è benitibèè d̀ounnè ti Yiè nKuyie ndinùò ke bo ntú ku k̀obe. De kò dif̀nkùò ke m̀nkèe d̀ounnè okpàati dinùò.

¹⁸ K̀è bèè wēnnè bəm̀ou k̀ékote dibòò Baadi cìètè, k̀è t̀è p̀onte, k̀epuannè yewùòt̀rè nè sitenkaani páí, k̀ékuònnè o b̀oyiè m̀Matāā Baadi wùòt̀rè také. K̀è ikuò niùti Yeoyada waá mbèè yó mbaa ti Yiè nKuyie ncìètè.

¹⁹ K̀è Yeoyada tí mbehāāp̀ombè bèè baké benitibè tekòutè kòutè nè dihei teri Asii kò tihāāp̀anti tii b̀aa okpàati ti Yiè nKuyie ncìètè, kòò yènnè dibòri bèè b̀aa tekpàaticìètè bè b̀aa di, kòò tannè tekpàaticìètè kòò nkari dikpàatikarì.

²⁰ K̀è benitibè bəm̀ou bo diwèi mieke.

Bè do k̀ùò dii m̀nni Atadii bá kunampoo t̀énke í mbo dihei mieke.

12

Soasi do túmè Suda k̀obe kòo kpàati

(Wénte 2 Bekpàatibè t̀ómmú 24:1-3)

¹ Soasi do yóó di tikpàti ke m̀ake yebie nyèyiekè ndi.

² Yeu kpàti benni diyienmi mieke nke ò do naám̀mè okpàati k̀éntò tikpàti ke d̀ò yebie nsipísínàà ke bo Sedisadèmmu. O ỳò yètiri do tú Sibia nwe B̀eeri seabaa eì kou.

³ K̀è Soasi ndòori Kuyie ndó d̀è o f̀ómmu mum̀ou mieke, ke ỳé ikuò niùti Yeoyada do ò tièmmè mesàà.

⁴ Nè mem̀me bè í nyóu yewùòt̀rè muféú, k̀è benitibè nkpaá feu iwùò yet̀rè kò yewùòt̀rè ìnkè, ke tuò ntihúúnti.

Soasi t̀untè m̀è Kuyie ncìètè

(Wénte 2 Bekpàatibè t̀ómmú 24:4-14)

⁵ Diyie mari k̀è Soasii náké ikuò niùti Yeoyada ke d̀ò: Idiíti ìi tu Kuyie nkpeyi, k̀è benitibè ì t̀ouni Kuyie ncìètè nè bè bèkú ì bá wè yuu ìnkè nè yepàrè.

⁶ Di ní ì còutè ikuò niùti bá wè ò ỳé bèè nitibè, k̀è dí túóté de kò idiíti k̀étüntènè Kuyie ncìètè d̀èè c̀ake.

⁷ Soasi do bo o kpàti benni sipísídè nè ditáánni ndi, bá ikuò niùbè mu nyí t̀untè Kuyie ncìètè.

⁸ Mem̀mè k̀è Soasii yú ikuò niùti Yeoyada nè ikuò niùbè t̀obè k̀è bè beke ke d̀ò: Ba nkpeí nte k̀è dí í t̀untè Kuyie ncìètè? Di tú mbá nsákè ke cou idiíti benitibè borè. Di ní ì duò nKuyie ncìètè t̀untimù kpéí.

⁹ K̀è ikuò niùbèe yie nhò béi nti bá bè t̀énke í ncou idiíti benitibè borè. Beè t̀énke í nte ti Yiè nKuyie ncìètè kò mut̀untimù.

¹⁰ K̀è ikuò niùti Yeoyada waá ntetoute k̀è t̀è dùute te pòkù k̀è t̀è ìnnè a bo ntatoomè Kuyie ncìètè kubakù you diwùòt̀nni také. Bèè b̀aa ti Yiè nKuyie ncìètè k̀è bè ncou Kuyie ncìètè kò idiíti ke àà te mieke.

¹¹ K̀è bè s̀ó nyi súù nhokpàati kòo pátíwàati nè ikuò niùti diewè bèe k̀ote k̀è ì k̀aa,

¹² K̀è bè k̀aa nke dèè bèè ì duò mbèè ni mumarimù nè bèè yóó pí nde kò mut̀ómmú, k̀è bèè yietì bedabeesùòbè nè bet̀ómbè,

¹³ nè bemarkibè nè betácíèbè, k̀è bèè doínnè ideí nè yetáokuyè bè yóó d̀ònnè yè ti Yiè nKuyie ncìètè. Dèè kò dimàà d̀ò nkétunte ti Yiè nKuyie ncìètè mieke.

¹⁴ Bè me nyí ndònnè ti Yiè nKuyie ncìètè kò tinenti timáti péiti yoo mesoo. Yebò nè yese, nè yebò bè yó mméinnè yè meyií nnè siheú. Kunenkù tekù makù do í d̀ònnè timáti péiti yoo mesoo mbè cuò d̀è Kuyie ncìètè kpéí.

¹⁵ Bè do 55 duò nde kò idiíti bèè ni bèmbè mumarimù, k̀è bèè ì túóté k̀étüntènè Kuyie ncìètè.

¹⁶ Bè duò mbè de kó idíítí kè bè bo nyieti betǎmbè. Bè do ǎǎ í mbekè be kóò mǎu ke dǎ wèe náké ò pǎínè mèè botí idíítí mutǎmmú. Ke yé bè do ò pǎínè mèè kè dè wennimu mesàà.

¹⁷ Bè duò nyí meyei nǎǎmmè kpéi nnè meyei nhútímú kpéi, bè do í ò duò nKuyie nǎǎtè tǎntímú kpéi, ò do tú ikuò niùbè kpeyi nyi.

*Soasi kó tikpàti kó kumànkú
(Wénté 2 Bekpààtibè tǎmmú 24:23-27)*

¹⁸ De kó dimǎnni ndi Asayeedi Sidii kóo kpààti domè Kati kǎbe mudoo ké bè na, kémbaati ke bo do Sedisademmu.

¹⁹ Kè Soasi Sudaa kǎbe kóo kpààti túóté dèè tu Kuyie nkperε. O yembè Sosafati nè Yodammu nè Aasia Sudaa kpààtibè do càǎné dè Kuyie nkpeí nnè ò mǎmmuò nhò do càǎné dè, nè mesǎo mmèè kó dimǎà do bo Kuyie nǎǎtè kó ditǎu mieke, ké dè duǎnko Sidii kóo kpààti Asayeedii, kóo yóu Sedisademmu kéité ò ténke í mbè do mudoo.

²⁰ Soasi dǎǎrimè sǎmme ò dǎò dèè kó dimǎà dè wǎrimu Sudaa kpààtibè dǎǎrimè pátíri mieke.
²¹ Kóo kó betǔmbèe yete ò kpeti kédake ke bo ò bǎ. Menǎme kóo nkǎri Sida ei kè bèè ò poté Beti-Midoo borè.

²² Simmea bire Sosakaa nè Somεε bire Sosabati beè do ò poté kékua, kè bèè ò kǔnné ò yembè fǎti Dafiti ei. Kóo bire Amasia sǎoté ò kpàti.

13

Yoakasi naámmè Isidayeeribe kóo kpàati

¹ Aasia bire Soasi Sudaa kǎbe kóo kpàati kpàti benni sipísidé nè ditǎǎnni ndi Yeu bire Yoakasi naámmè Isidayeeribe kóo kpàati, kǎntǎ tikpàti ke dǎ yebie ntepítè nè yèyiekè ke bo Sammarii.

² Kóo ndǎǎri ti Yiè nKuyie nyí dǎ dè kétǔnne Nebati bire Sedoboammu borime, ò do tanné Isidayeeribe mèè mieke, ò í mmè yóu.

³ Menǎme ti Yiè nKuyie mmieke bè yèmè kè kúu bè tanné Asayeedi Sidii kǎbe kóo kpàati nè ò bire Benni-Adadi be nǎu mieke be fǎmmu mumǎu.

⁴ De kó difǎnkúò kè Yoakasii bǎnté ti Yiè nKuyie nké kúu yie nkébonkǔnne ku mieke ke yé kú do yǎmè Sidii kǎbe kóo kpàati bè fǎǔnkómè.

⁵ Kè ti Yiè nKuyie mbè duò nwèè bo bè fiète Sidii kóo kpàati nǎu mieke kè Isidayeeribe sǎoté kénhǎ be touti mieke bè baa ǎ ndómme.

⁶ Bè me nyi nyóu meyei nSedoboammu do tanné Isidayeeribe mèè mieke. Kè kutedǎú Akabu do fií nkú nkpaá fií kú Sammarii ei mieke.

⁷ Yoakasi do kpaǎné besǎndèèbè sipísínǔmmú ndi, sikpǎrinaasǎi tepítè, behǎǎpǎmbè tekǎupírípítè (10000) Sidii kóo kpàati weè do bè na ké bè auté ké mbè nǎu mutǎá nkǎme.

⁸ Yoakasi dǎǎrimè sǎmme ò dǎò dèè kó dimǎà, nè dikǎmbùò ò do mǎke di dè wǎrimu Isidayeeribe kpààtibè dǎǎrimè pátíri mieke.

⁹ Kóo kú kè bèè ò kǔnné Sammarii ò yembè fǎti, kóo bire Soasi sǎoté ò kpàti.

Soasi naámmè Isidayeeribe kóo kpàati

¹⁰ Sudaa kǎbe kóo kpàati Soasi kpàti benni sipísitǎati nè diyíènni ndi Yoakasi bire Soasi naámmè Isidayeeribe kóo kpàati kǎntǎ tikpàti ke dǎ yebie ntepítè nè yèkúu ke bo Sammarii,

¹¹ kédǎò ti Yiè nKuyie nyí dǎ dè, ò í nyóu meyei nNebati bire Sedoboammu do tanné Isidayeeribe mèè mieke, ké mmè sǎké.

¹² Soasi dǎǎrimè sǎmme ò dǎò dèè kó dimǎà, nè dikǎmbùò ò do mǎke di nè ò do dokénè mèè botí Sudaa kǎbe kóo kpàati Amasia dè wǎrimu Isidayeeribe kpààtibè dǎǎrimè pátíri mieke.

¹³ Kóo kú kè bèè ò kǔnné Sammarii Isidayeeribe kpààtibè fǎti. Kè Sedoboammuu cǎuté tikpàti.

Edisee kumè

¹⁴ Kè Edisee muoke kédúunnè mukúú nké Soasi Isidayeeribe kóo kpàati kǎtooo ò borè kénkuò nke tú: Áú n cice! Áú n cice! Isidayeeribe kparisǎi nè si dèèbè tu fǎ nwe.

¹⁵ Kè Edisee ò náké ke dǎ: Kǎte kéwaanni mutǎmmú nè ipie.

Kóo kǎte ké dè waanni.

¹⁶ Kè Edisee dǎ: Seu nkupie nkòo kú seù. Kè Edisee nǎó nho nǎu ò kpesi ínkè,

¹⁷ kóo náké ke dǎ: Kpeté tebòtè diyíè yíèni kèè bíké.

Kóo tè kpeté. Kè Edisee dǎ: Tǎú!

Kóo tǎú. Kè Edisee dǎ: Kupie nkuu nkuu benkú ti Yiè nKuyie nyóò dúómmè kǎa na Sidii kǎbe ké bè poté Afeki kékua bǎmǎu páíí.

¹⁸ Kè Edisee deè ke dǎ: Túóté a pie!

Kòo ì tùóté. Kòò dò: Poté ketenké!

Kòo kè poté ke dò kuce mètààti kényóu.

¹⁹ Kè Kuyie mpáànaànti náàntò Edisee miéke è pèike. Kòò dò: A na nkè poté kuce mènùmmù ndi yoo mèkuò. A na nnamu Sidii kòbe kè bè kùò kédèè páíí. Di mmànni a né yóó bè na kuce mètààti màà ndi.

²⁰ Kè Edisee kú kè bèè ò kùnné. De do ś mMòabu kòbe beè do s̄ dóté bá dìi benni kè bè do mudòò kéfèke be kpere.

²¹ Kè bèmabèe tò ocù kékote ke bo kùnné, kè bèè bè yàni kédootóo ocù Edisee f̄sti miéke. Kòo cù kàáké Edisee kùò kényánté kéké kécómú.

Isidayeeribe namè Asayeedi

²² Isidayeeribe kóo kpààti Yoakasi kpàti timòu miéke kè Asayeedi Sidii kóo kpààti mbè f̄ũnko mèdiè.

²³ Kè ti Yiè nKuyie mme mbè kuò mmesémmè kè bè dòò mesàà nkéw̄ētēni be bíéké metaummè kù do d̄ònn̄m̄ be yembè Abarammu nè Isaki nè Sakòbu me kpéí. Kù í ndó kè bè dèè, kù mu ndo í bè dootóo.

²⁴ Kè Sidii kòbe kóo kpààti Asayeedii kú kòo kóo dapàà mBenni-Adadi s̄oté o kpàti.

²⁵ Mèmmè Yoakasi bire Soasii w̄ete kécóútémè Asayeedi bire Benni-Adadi borè yehekè Asayeedi do bè p̄ante kéfèke yè o cice Yoakasi borè, kè Soasii w̄ete kè bè na kuce mètààti kécouté Isidayeeribe ekè.

14

Amasia naámmè Sudaa kòbe kóo kpààti

(Wénté 2 Bekpàatìbè t̄mmú 25:1-4, 11-12, 17-28. 26:1-2)

¹ Isidayeeribe kóo kpààti Yoakasi bire Soasi kpàti benni d̄eri miéke nke Soasi bire Amasia naámmè Sudaa kòbe kóo kpààti.

² Ò do yóó di tikpàti ke m̄ke yebie nsipísidé nè yènùmmù ndi, k̄ntò tikpàti ke dò yebie nsipísidé nè yèwei ke bo Sedisademmu. Kòo ȳò yètirì tu Yeoyadanni Sedisademmu èi kou.

³ Kòo nd̄ori ti Yiè nKuyie ndó d̄è, ò né í ntùòke o yàari Dafiti, ò do tū n̄ho cice Soasi borime mme weti weti.

⁴ Kè yeb̄ow̄ũt̄òrè né nkpaá bo kè benitibè nfeu iw̄ũ ke tuò ntihúúnti ye ìnkè.

⁵ O kpàti f̄ikú dìi m̄nni kédèè kòo kuò bekperibè bèè do kùò o cice wèè do tú be kóo kpààti.

⁶ Ò me nyí nkùò bèè do kùò o cice be bí, k̄ndònnè tì w̄arimè ti Yiè nKuyie nkuò p̄atiri M̄oyiisi w̄ari di miéke. Kuyie ndo béimmu di miéke ke dò: Bè báa kuò debire cice debire yei nkpeí, bè me mbáa kuò debire de cice yei nkpeí. Bá wè ò dò nkéku o yei nkpeí nke.

⁷ Weè Amasia do poté Ed̄ommu kòbe kubiriku bè tu kù kukók̄biriku ku miéke, kékuo benitibè tekupípiíté (10000). Mudòò t̄mù mamù miéke kòo fiete Sedaa èi kè di yu ke dò: Yoket̄eedi, kè de kó diyètirì kpaá bo nè yíenní.

⁸ Mèmmè Amasia t̄mmè kè bèè náké Isidayeeribe kóo kpààti Yoakasi bire Soasi Yeu yaàbire ke dò: Amasia tu a kotoo kè dí yááké d̄itòbè.

⁹ Kè Sudaa kòbe kóo kpààti Soasii bè t̄ēñné ke dò: Dit̄ari Dimaa kó tipotí t̄il do nàké diyie mari Dimaa kó detedierè ke d̄ò d̄è ti duò nde kóo sapàà nkè t̄i puó nti kóo dapàà. Kè mup̄imp̄immù yènni Dimaa kè t̄i na k̄éũt̄i-roo.

¹⁰ Ò béi m̄mmè kédèè ke dò: N ȳm̄u a namè Ed̄ommu kòbe mbe kè deè kó tefenté da bo. Né mbo a c̄ēt̄é ke s̄ánti amáà, báa d̄ánté mudòò mùò yóó da d̄ò meyi nkénte kè bè da na f̄s̄ nnè Sudaa kòbe b̄m̄u.

¹¹ Amasia me nyí nyie. De m̄nni kè Isidayeeribe kóo kpààti Soasi báatí kè bèè yááké betòbè Beti-Semesi Sudaa kòbe tenkè miéke.

¹² Kè Isidayeeribe na Sudaa kòbe, ke bèe c̄íété kékũ mbe c̄éí.

¹³ Kè Isidayeeribe p̄i nSoasi bire Amasia Aasia yaàbire Sudaa kòbe kóo kpààti. Bè do ò p̄i mBeti-Semesi nwe kóò k̄nnè o c̄ie Sedisademmu, k̄p̄onte Sedisademmu èi kó kuduotí, ku okùmè bo ntùòke m̄tirì sikòusidé (200), k̄t̄úóté Efadaimmu kó dibòrì k̄ntò k̄t̄uòkenè kuduotí k̄ntimè kó dibòrì.

¹⁴ Kè bèe t̄úóté ti Yiè nKuyie nc̄ēt̄é kó mes̄o m̄mm̄u nè tim̄atí p̄éití nè tinenti t̄il kó dimàà bo te miéke nè d̄èè bo tekp̄aat̄ic̄ēt̄é, k̄t̄úóténè bè p̄ĩm̄m̄ù bè mudòò miéke k̄w̄ete kékònnè Sammarií.

¹⁵ Soasi kó medòòrìmè sòmme ò dòò dèè kó dimàà, nè dikòmbùò ò do màke di nè ò dokènè mèè botí Amasia Sudaa kòbe kóo kpààti, dè wàrimu Isidayeeribe kpààtibè dòòrìmè pátíri mieke.

¹⁶ Kòo kú kè bèè ò kùnné Sammarii Isidayeeribe kpààtibè fàti. Kòo biré Sedoboammu sòoté o kpàti.

¹⁷ Isidayeeribe kóo kpàati Yoakasi biré Soasi ku dui m̀ǹǹni kédeè kè Sudaa kòbe kóo kpàati Soasi biré Amasia nkpaá fòumu ke dò yebie ntepiítè nè yè̀ǹùmm̀.

¹⁸ Amasia dòòrìmè sòmme wàrimu Sudaa kpààtibè dòòrìmè pátíri mieke.

¹⁹ Kè bèè dake ke bo ò bo nkòò pi Sedisademmu, kòo coké kékòte Dakiiisi kè bèè tònko benitibè kè bèè kè nhò kù.

²⁰ Kè bèè ò tùóténnè sisèf kékonnènni Sedisademmu, kóò kùnné o yembè fàti Dafiti ei mieke.

²¹ Kè Sudaa kòbe tùóté Asadia kéduó nkòo sòoté o cice kpàti, dè do ś nhò màke yebie ntepiítè nè yè̀kuò ndi.

²² Weè do wète kémaá Edati ei kè di tḗnē Sudaa kòbe o cice kũ nkó dif̀ǹkúò.

Sedoboammu naámmè Isidayeeribe kóo kpàati

²³ Sudaa kòbe kóo kpàati Soasi biré Amasia kpàti benni tepíítè nè dinummuri ndi Soasi biré Sedoboammu naámmè Isidayeeribe kóo kpàati kèntò tikpàti ke dò yebie nsipisínàà nè dimáà ke bo Sammarii,

²⁴ kédòò ti Yiè nKuyie nyí d́ dè, ò í nyóu meyei nNebati biré Sedoboammu do tanné Isidayeeribe mèè mieke.

²⁵ Weè do wète kécòutè Isidayeeribe tenkè kétúóté Amati kèntò kètuakèné Adaba. Kéndònnè ti Yiè nKuyie nylsidayeeribe tũ nkú do ti nákémmè nè ku pàánàànti náàntò Amitaii biré Sonaasi Kati-Efee ei kou nùù mieke.

²⁶ Ti Yiè nKuyie ndo yà Isidayeeribe yo mmèè sémmè deummè mme. Oniti ténke do í kpaá ba omáà Isidayeeribe tenkè weè bo bè teennè.

²⁷ Ti Yiè nKuyie ndo í d́ Isidayeeribe bo kúmmè kédeè kè be yè̀tìri kpánné ketenkè Ìnkè, deè do te kè kùu duó nkè Soasi biré Sedoboammu bè deeté.

²⁸ Sedoboammu dòòrìmè sòmme ò dòò dèè kó dimàà, nè dikòmbùò ò do màke di nè ò doké mèè botí ke wète ke fiète Damaasi nè Amati ekè ke yè tḗnē Isidayeeribe, dè wàrimu Isidayeeribe kpààtibè dòòrìmè pátíri mieke.

²⁹ Kòo kú kè bèè ò kùnné Sammarii Isidayeeribe kpààtibè fàti, kòo biré Sakarii sòoté o kpàti.

15

Asadia naámmè Sudaa kòbe kóo kpàati

(Wénté 2 Bekpààtibè tãmmú 26:3-4, 21-23)

¹ Isidayeeribe kóo kpàati Sedoboammu kpàti benni sipísidé nè diyíènni mieke nke Amasia biré Asadia naámmè Sudaa kòbe kóo kpàati.

² Ò do yóò di tikpàti ke màke yebie ntepiítè nè yè̀kuò ndi kèntò tikpàti ke dò yebie nsipisínùmmù nè yè̀dèè ke bo Sedisademmu. O yò yè̀tìri do tũ: Yekodiyauu nwe Sedisademmu ei kou.

³ Kòo ndòòri ti Yiè nKuyie ndó dè o cice Amasia do dòòrìmè.

⁴ Kè yetòrè né nkpaá bo kè benitibè feu iwũs ke tuò ntihúúnti ye Ìnkè.

⁵ Kè ti Yiè nKuyie nhò poté kòo muòke tikònti kè bèè ò cànnè kòo mbo omáà borè kòo biré Yotammu weè mbaké tekpààticfèté ke ni benitibè, kòo mme ndò nke yàa kúnè.

⁶ Asadia dòòrìmè sòmme ò dòò dèè kó dimàà dè wàrimu Sudaa kpààtibè dòòrìmè pátíri mieke.

⁷ Kòo kú kè bèè ò kùnné o yembè fàti Dafiti ei mieke. Kòo biré Yotammu sòoté tikpàti.

Sakarii naámmè Isidayeeribe kóo kpàati

⁸ Sudaa kòbe kóo kpàati Asadia kpàti benni sipísitáati nè diniínni mieke nke Sedoboammu biré Sakarii naámmè Isidayeeribe kóo kpàati kèntò tikpàti ke dò betáàbè bèkuò ke bo Sammarii.

⁹ Kòo ndòòri ti Yiè nKuyie nyí d́ dè o yembè do dòòrìmè, ò í nyóu meyei nNebati biré Sedoboammu do tanné Isidayeeribe mèè mieke.

¹⁰ Kè Yabesi biré Sadummuu cómmú ke bo ò bə. Mèmmè kóo ò poté Ibedeammu ei kékuò, kéfiète tikpàti.

¹¹ Sakarii kóo tinaánti sònti wàrimu Isidayeeribe kpààtibè dòòrìmè pátíri mieke.

¹² Ti Yiè nKuyie ndo náké ti nti Yeu ke dò: A yaábí nè a yaábíyúò bo nkàri Isidayeeribe kpààtikàri Ìnkè.

Sadummu naámmè Isidayeeribe kóo kpàati

¹³ Sudaa kòbe kóo kpààti Osiasi kpàti benni sipísitāāti nè diwéinnì miéke nke Yabesi bire Sadummu naámmè Isidayeeribe kóo kpààti kító tikpàti ke dō otānkū òmáá ke bo Sammarii.

¹⁴ Menñme Kadi bire Mennaemmu itémè Tidisaa kékòte kéta Sammarii kèpoté okpààti kékua kéfiete tikpàti.

¹⁵ Sadummu kó tinaānti sōnti ò bō mmèè boti okpààti dè wàrimu Isidayeeribe kpàatibè dōðrimè pátiri miéke.

¹⁶ Menñme Mennaemmu domè Tapua ei kèpoté bèè kó dimàà bo di miéke nè di tempē nyiməu kòbe kétaunnè Tifisa kèpuoti bepouropómòbè bèè kó dimàà dè bo. De kó dihei kòbe í yiemmə koò kpeté yebòrè.

Mennaemmu naámmè Isidayeeribe kóo kpààti

¹⁷ Sudaa kòbe kóo kpààti Asadia kpàti benni sipísitāāti nè diwéinnì miéke nke Kadi bire Mennaemmu naámmè Isidayeeribe kóo kpààti kénto tikpàti ke dō yebie ntepiútè ke bo Sammarii.

¹⁸ Kòo dōò ti Yiè nKuyie nyí dō dè, ò í nyóu meyei Nebati bire nSedoboammu do tannè Isidayeeribe mèè miéke.

¹⁹ Weè kó dimənni ndi Asidii kóo kpààti Pudi bè domè kè Mennaemmu ò duò ntimáti péiti tónni sipísitāāti kòò bo ò teennè kékpenkunnè o kpàti.

²⁰ Mennaemmu do cus de kó timáti péiti Isidayeeribe kó bekotibaabè borè nde bá wè yuu ñnkè međitibi nsipisínummù kè dè wənnè kəduú nhAsidii kóo kpààti kòo bè yóu kəwəte.

²¹ Mennaemmu dōðrimè səmmè ò dōò dèè kó dimàà dè wàrimu Isidayeeribe kpàatibè dōðrimè pátiri miéke.

²² Kè Mennaemmu ku, kòo bire Pekayaa səoté o kpàti.

Pekayaa naámmè Isidayeeribe kóo kpààti

²³ Sudaa kóo kpààti Asadia kpàti benni sipísínummù kperi miéke nke Mennaemmu bire Pekayaa naámmè Isidayeeribe kóo kpààti kénto tikpàti ke dō yebie nyèdèè ke bo Sammarii.

²⁴ Kòo dōò ti Yiè nKuyie nyí dō dè, ò í nyóu meyei nNebati bire Sedoboammu do tannè Isidayeeribe mèè miéke.

²⁵ Menñme Demadia bire Pekaa wèè tou o kpàrinenti, kòo cómmù ke bo ò bō, kòo mbo Sammarii tekpàatìcìètè kó kudieku makù, kòo ò poté kékua, kékuañè Adikəbu nè Adiyee, kéneinè Kadaadi ei kòbe sipísínummù, ò me nhò kua kéfiete tikpàti.

²⁶ Pekayaa borime səmmè wàrimu Isidayeeribe kpàatibè dōðrimè pátiri miéke.

Pekaa naámmè Isidayeeribe kóo kpààti

²⁷ Sudaa kòbe kóo kpààti Asadia kpàti benni sipísínummù nè didérinni miéke nke Demadia bire, Pekaa naámmè Isidayeeribe kóo kpààti kénto tikpàti ke dō yebie nsipísidè ke bo Sammarii.

²⁸ Kòo dōò ti Yiè nKuyie nyí dō dè, ò í nyóu meyei Nebati bire Sedoboammu do tannè Isidayeeribe mèè miéke.

²⁹ Isidayeeribe kóo kpààti Pekaa kpàti miéke nke Tekadati-Fadasaa Asidii kóo kpààti bè domè kéfiete Nefutadii tenké keməu: Iyōō nè Abedi-Beti-Maaka nè Yannəa nè Kedesi nè Asəo nè yehəkè dieyè Kadaadi nè Kadidee, kèpímmù benitibè kékonnè Asidii.

³⁰ Kè Edaa bire Osee cómmù ke bo bō nDemadia bire Pekaa kóò poté kékua, kéfiete tikpàti.

³¹ Pekaa dōðrimè səmmè ò dōò dèè kó dimàà dè wàrimu Isidayeeribe kpàatibè dōðrimè pátiri miéke.

Yotammu naámmè Sudaa kòbe kóo kpààti

(Wénté 2 Bekpàatibè tómmù 27:1-3,7-9)

³² Isidayeeribe kpààti Demadia kpàti benni déri miéke nke Osiasi bire Yotammu naámmè Sudaa kòbe kóo kpààti.

³³ Ò do yóo di tikpàti ke məkə yebie nsipísidè nè yèñummù ndi, kénto tikpàti ke dō yebie ntepiútè nè yèkuò ke bo Sedisademmu. O yō do tú Sadaki kóo sapàà nwe kóo yètiri tu Yedusaa.

³⁴ Kòo dōò ti Yiè nKuyie ndó dè, ò do tūnnè o cice Osiasi borime mme weti weti.

³⁵ Kè yetòrè né nkpaá bo, kè benitibè feu iwūō ke tuò ntihiúnti ye borè.

Weè do keuté ti Yiè nKuyie ncíètè kó dibòri bè tu di Dibòri dieri.

³⁶ Yotammu dōðrimè səmmè, ò dōò dèè kó dimàà, dè wàrimu Isidayeeribe kpàatibè dōðrimè pátiri miéke.

³⁷ De kó yemòrè miéke nke ti Yiè nKuyie nduómmè kè Sidii kóo kpààti Desinni nè Demadia bire Pekaa Isidayeeribe kóo kpààti kè bè bo dokénè Sudaa kòbe.

³⁸ Kè Yotammu kú kè bèè ò kúnnè o yembè fəti Dafiti ei miéke. Kòo bire Aasii səoté o kpàti.

16

Aasi naámmè Sudaa kòbe kóo kpààti

(Wénté 2 Bekpààtibè tãmmú 28:1-27)

¹ Demadia bire Pekaa kpàti benni tepíítè nè diyénni mieke nke Yotammu bire Aasi naámmè Sudaa kòbe kóo kpààti.

² Aasi do yóó di tikpàti ke mòke yebie nspísidé ndi kénto tikpàti ke dà yebie ntepiítè nè yèkuò ke bo Sedisadèmmu, bá ò í ndòari ti Yiè nKuyie ndó dè, ò í ntúnne o yàari Dafiti kó mēborime.

³ Ò do túnne Isidayeeribe kpààtibè borime mme kéféúténè ketíke o bire kétuá, ibotí ti Yiè nKuyie ndo bēti i ké bē kànnè, ì do òari ìi sòke botí.

⁴ Kòo nkòu iwūò ke tuò ntihúúnti yetàrè ìnkè nè detie nyò.

⁵ Mēnme Sidii kóo kpààti Desinni nè Demadia bire Pekaa Isidayeeribe kóo kpààti bè domè Sedisadèmmu eì ké di pì, bè me nyi ndi na.

⁶ Dii mōnni dimáá mieke nke Sidii kóo kpààti tēñnémè Edōmmu kòbe be eì Edaa, kēbeti Sudaa kòbe di mieke, kē Edōmmu kòbe eì di ta ke bo nè yíenní.

⁷ De mōnni kē Aasii tō nkē bēe náké Asidii kóo kpààti Tekadati-Fadasaa ke dà Sidii kóo kpààti nè Isidayeeribe kou beè do mí nha bire, a kóo tōnti, kē n tu á kōtení kē n deeté.

⁸ Ò me nyí kētúóté timáti péiti nè mesò nnè dèè bo ti Yiè nKuyie nciētè kó ditou mieke nè dèè bo tekpààticētè mieke kédúonko Asidii kóo kpààti ke dà wè ò pāmu.

⁹ Kē Asidii kóo kpààti yie nkékatè kédó Damaasi eì ké di pānte kēpímmú di nìtibè kékōnnè Kiidi, kékúo okpààti Desinni.

¹⁰ De kó difñkúò kóo kpààti Aasii kōte Damaasi ke bo yà Asidii kóo kpààti Tekadati-Fadasaa. Mēnme ò yāmè diwūstōnni dii bo Damaasi kēwāri di dōmmè weti weti, kédúonko ikuò niuti Udii wèè bo Sedisadèmmu.

¹¹ Kóo maá diwūstōnni kē di ndò nhokpààti Aasi ò duōnni itíe nDamaasi ke yē nwè di maá kē di ndōmmè, kē di maá kēdeè bá okpààti Aasi mu nyi kōnko.

¹² Kóo íté Damaasi kékōnko kēyà diwūstōnni kēdeke di ìnkè,

¹³ kéféúté o òfè kétuò nkétuōnnè tihúúnti nè muyuo nke cóu mmenaa mbè tu mè diféè mu ìnkè kēmiété diwūstōnni iwūò ò fié ì mataummè kpeyi i kó meyíi,

¹⁴ kētúóté disòwūò kó diwūstōnni dii bo ti Yiè nKuyie nciētè ìkè kékote kē di cōnné diwūstōnni pānni bakú you bíkè,

¹⁵ kēdeè kénáké ikuò niuti Udii ke dà: Diwūstōnni dieri ìnkè nke a yó ntuōmmè di feu ìi wūò dikūnweñni nè kuyuoku, okpààti kó iwūò nè o kó yepārè nè kubotí kó iwūò nè ku kó yepārè, muyuo nkpeye nè diféè bè s̄s̄ yōre wè yepārè ìnkè. A ní yóó di mmiété iwūò di kú feu ì kó meyíi, kē disòwūò kó diwūstōnni dii, mú yó nyé di kpeti.

¹⁶ Kē ikuò niuti Udii dà okpààti Aasi ò náké ti timò.

¹⁷ De kó difñkúò kóo kpààti Aasii kéké sinaasēi bè do dàò s̄i kó tifènti Kuyie nciētè kpeí si kó yetàrè kédèi yebò yèè cōmmú s̄i ìnkè, kécōntè disòwūò kó kunankú dièkú isòmátinàake kaku, kē kú ìnné ketenkè bè cè kè nè yetàrè,

¹⁸ kēpōnte diwūstōnni Kuyie nciētè okpààti do dōnko dè o kpààtikāri kékpetinnè okpààti kó dibōri.

¹⁹ Aasi dàrimè sōmme ò dàò mèè kó dimáà dè wārimu Sudaa kpààtibè dàrimè pátiri mieke.

²⁰ Kóo kú kē bēè ò kunné o yembè f̄iti Dafiti eì mieke, kóo bire Esekiasii sōtè o kpàti.

17

Osee naámmè Isidayeeribe kóo kpààti

¹ Sudaa kóo kpààti Aasi kpàti benni tepíítè nè didéri mieke nke Edaa bire Osee naámmè Isidayeeribe kóo kpààti, kénto tikpàti ke dà yebie nyèwei ke bo Sammarii,

² kédòò ti Yiè nKuyie nyí dá dè ò né í ntúòke Isidayeeribe kpààtibè bèè ò niiténè ke di tikpàti.

³ De mōnni kē Asidii kóo kpààti Sadimanasaa kōtení kédó Osee kóò na, kóo ò bùúté kē nhò yieti dāmpóò.

⁴ Kē Asidii kóo kpààti banté Osee dammumè o cīè nyi, ò só ndii mōnni Osee tō mbenitibè Saii eì Esibiti kóo kpààti borè. Ò me nyí yieti de benni Asidii kóo kpààti dāmpóò ò s̄ nhò yieti mèè botí yebie nteyè. Mēnme Asidii kóo kpààti duōmmè kē bēe p̄i nhOsee kēbou mēfimme kékpetinnè.

⁵ Kē Asidii kòbe eì ité kēpitè ketenkè kemou, kékote kēpi Sammarii eì kē ndi pi ke dà yebie nyètàati.

⁶ Osee kpàti benni wénni mieke nke Asidii kóo kpààti namè Sammarii kēpímmú benitibè kékōnnè Asidii kē bē kànnè Adaa eì nè Abòò kó mpeémmè Kosāá tempè nnè Medii ekè.

Dèè te kè Isidayeeribe kpààtiyuu pònte

⁷ Isidayeeribe yete mèè kpéí mbe Yiè nKuyie nkuù bè dènnení Esibiti mieke ke dòò meyei ndeè te kè tii mbè tũàkení. Kuyie ndo bè fiètenè Esibiti kóo kpààti nwe ké bè dènne ké bèe kù yóu kéfié yebòkè.

⁸ Bè do tũnne ibotí ti Yiè nKuyie ndo bèti ì ké bè kànnè i borime mme,

⁹ kéndòori ti Yiè nKuyie nyè mbè báá dòò dè kémaá yetòrè yehèké yemòu mieke kètúóté bèè bàá dihèl be kó yetuo kèntò kètuòkenè yehèké dieyè iduotí fité yè,

¹⁰ kéfiíkú yetàrè, kéfiíkú itedeí sitáà simòu ìnkè nè yeteyò yemòu.

¹¹ Kè bè nfeu iwũò yetòrè ibotí ti Yiè nKuyie ndo bèti ì ké bè kànnè, ì do dòòrimè, kédoò dèè í wenni kè ti Yiè nKuyie miekeè bè yè.

¹² Bè do feu yebòkè nye ì Yiè nKuyie mme ndo bè nákému ke dò bè báá dòò de kó kubotí.

¹³ Ti Yiè nKuyie ndo duò nkè ku pàánáahti náambè bè caummu weti weti bembè Isidayeeribe nè Sudaa kòbe ké bè náké ke dò: Ceetenè kényóu di yei nkétũnne n tannò nè n tié nnè n kuò n duò nkè m pàánáahti náambè bəmòu duò ndè di yembè.

¹⁴ Bè me nyí nyie, ké bèe kpénkũnne be to ké dèe pèètè be yembè do kpénkũnne mèè botí be kpeye, ké bèe yete ti Yiè nKuyie nkpeti.

¹⁵ Bè dootóo ti Yiè nKuyie nkuò nyi nè metaumme kù do dòòndè mè be yembè nè kù do bè náké yèè tannò, ké tũnne detetirè kperè, ke náá mbe mómmòmbe detetirè. Bè tũnne ibotí tei kó meborime mme Kuyie ndo yè mbè báá tũnne mè.

¹⁶ Bè do dootóomu ti Yiè nKuyie ntannò páúí, kédoò isòmátinàake ìdèl kéfií nkutedóu kènninku ke dáu ndiyiè nè otànkú nè siwàà ke feu iwũò dibòò Baadi.

¹⁷ Kè tuò mbè bí inítidáaì nè inítipòl ke páùl ke dòori munítinòntòmú, kéduò mbemáá meyei ndòòrimù mieke, kè ti Yiè nKuyie mmiekeè bè yè.

¹⁸ Kè mènkeè bè yè mediè nkè kùu bè kei nku borè ké dè nkpaá Sudaa botí kòbe máá ndi.

¹⁹ Weè Sudaa kòbe múnke í ntũnne ti Yiè nKuyie ntannò, kètũnne Isidayeeribe do mòke mèè mantímè be kó dikpààtiyuu mieke.

²⁰ Nè de kpéí nkè ti Yiè nKuyie ndootóo Isidayeeribe bəmòu ké bè ànnè ifei, kéduò nkè ibotí tei bè na kénfekú be kperè, ké kùu bè kei nku ìikè.

²¹ Ti Yiè nKuyie nkuù do bè toté kédeite Isidayeeribe kécánnénè Dafiti kó tecfètè, ké Isidayeeribeè pí nNabatí birè Sedoboammu tikpàti, kóo fétũnne Isidayeeribe ké bè tannè meyei ndiemè mieke.

²² Kè Isidayeeribe ntú nSedoboammu do dòò mèè yei, bè í mmè yóu.

²³ Kè ti Yiè nKuyie nYáá mbè keinnè ku borè kéndònnè kù do tii nákémmè nè ku pàánáahti náambè nò mieke. Memme kù bè cíemmè ku tenké ìnkè ké bèe kòte Asidii ke ke mbo nè yínní.

Kuyie ndènnemè Isidayeeribe kè ibotí tei kari be tenké

²⁴ Kè Asidii kóo kpààti duò nkè Babidònni kòbe nè Kutaa kòbe nè Awa kòbe nè Amati kòbe nè Sefawayimmu kòbe ké bèe kòtení kémbo Sammarii kó yehèké mieke kéfiète Isidayeeribe ekè bè do bo yè Sammarii kémbo.

²⁵ Bè kàri dii mǎnni de kó yehèké mieke ke í ntú nti Yiè nKuyie nkè kùu duò nkè yecirícirè mbè pí.

²⁶ Kè bèe tó nkè bèe náké Asidii kóo kpààti ke dò: A to bèè nítibè ke kànnè Sammarii bè í yé bè báámmè Kuyie deè te kè kù duònni yecirícirè ké yè bè pí.

²⁷ De mǎnni ké Asidii kóo kpààti duò ndinùu ke dò: Túóténè m pírmúní bèè nítibè Sammarii be mieke Kuyie nkuò niùti mòu kóò tēñnóo kóo nkè bo ké bè benke bè báámmè Kuyie.

²⁸ Memme ké bèe deite ti Yiè nKuyie nkuò niùbè mieke òmòu kéduónko kóo mbo Beteedi ke bè benkú bè báámmè Kuyie.

²⁹ Bá kùu botí kù do dòò tebòntenkaanìtè nte kéfií nyetuo bè do máá yè Sammarii kó yetòrè ye mieke. Bá kùu botí kù do me ndòò ku eì kù bo dii mieke.

³⁰ Kè Babidònni kòbe mmòke be kpete ké tē tū Sukoti-Bennoti, ké Kuta eì kòbe kpete ntú Nedikadi, ké Amati eì kòbe kpete tū Asimati.

³¹ Kè Awa eì kòbe kpesi tū Nibasi nè Taditaki, ké Sefawayimmu eì kòbe kpesi ntú Adadamadeki nè Annammedeki, ké bè si kòu ibí ke tuò.

³² Kè bè ntú mbake ti Yiè nKuyie nke nè waá mbe botí mieke ikuò niùbè bèè yó mbo bè máá yèè tuo ke pí mmubòòtòmú nè be kpéí.

³³ Kè bè ntú nti Yiè nKuyie nke feunè be bókè bè do yè feu mèè botí be cie bè do boní kè, ké bè bè tóni.

³⁴ Nè yínní bè kpaá tū mmeè mantímè, bè í tū nti Yiè nKuyie nséi bè me nyí tū mbe kó ikuò, bè me nyí tū nti Yiè nKuyie nkuò kù do duò nyi Sakòbu bí, kù do yu ì ke dò Isidayeeribe.

³⁵ Ti Yiè nKuyie ndo bè dònè metaummè mme ké bè nàké ku nùù ke dò: Di bá mmòke yebòké, di bá nninku ye ìkè, di bá nyè dáu ndi me mbá nyè feu iwùs.

³⁶ Di dò nkémbáá mmí ndi Yiè nKuyie nku, mí nwèè di dènnèni Esibiti nè muwérímú. Di dò nkéndé mû máà ndi, ke nni ntù nke n feu iwùs.

³⁷ Dí mpí n di nàké ti nè n tié, nnè n tannò nè n kuò ké ndè tũ nsáà, di báá fié yebòké.

³⁸ Di báá yè mmetaummè n di dònè mè, kéfié yebòké.

³⁹ Di ntù mmí ndi Yiè nKuyie m máà ndi ké nni ndi dèerí nè di dootitòbè.

⁴⁰ Bè me nyí nyie nkè bè baa nkpaá ke tũ mbè do mòke mèè mantímè nè dimònni.

⁴¹ Mèmmè ké bè ntù nti Yiè nKuyie nke feunè yebòké, ké be bíi me nsòotè nè be yaábíó. Ke me ndòori nè yiénni.

18

Esekiasi naámmè Sudaa kòbe kóo kpààti
(Wénté 2 Bekpààtibè tómmú 29:1-2. 31:1)

¹ Isidayeeribe kpààti Edaa bire Osee kpàti benni táánni miéke nke Aasi bire Esekiasi naámmè Sudaa kòbe kóo kpààti.

² Ó do yóó di tikpàti ke mòke yebie nsipísidé nè yènúmmú ndi, kèntò tikpàti ke dò yebie nsipísidé nè yèwèi ke bo Sedisadèmmu. Sakarii bire Abi weè do tú o yó.

³ Kóo ndòori ti Yiè nKuyie ndó dè o yààri Dafiti do dòòrimè sósó.

⁴ Weè do pùò nyetòrè képuò nsitenkaanìi kékòù Asedaa kutedáu kébókè fèsòomátìwàáfè Mòyiisi do dòò fè, Isidayeeribe do kpaá ke fè tũmmu ntilúúnti kètuòkenní de mònni, ké bè fè yu ke tũ fèsòomátìwàáfè.

⁵ Esekiasi do dómú mediè ti Yiè nKuyie nyIsidayeeribe tũ nkù képèèté Sudaa kpààtibè sòmbè, bèè ò niiténè nè bèè ò tũnni.

⁶ Kóo ntaunè ti Yiè nKuyie nweti weti, ò í nkù yatèné kèntũ nKuyie ntannò kù do duó nyè Mòyiisi.

⁷ Kè ti Yiè nKuyie nni nhò bonè kòò dòori dè demou yie. Kóo yete Asidii kóo kpààti kpeti ke ténke í nhò bùs.

⁸ Weè do potè Fidisitèebe kéfiète be tenké kètúóté bèè baa dihei be kó yetuo kèntò kètuòkennè yehékè iduotí fité yè.

Sidii kóo kpààti Sadimanasaa pimè Sammarii

⁹ Sudaa kòbe kóo kpààti Esekiasi kpàti benni naannì miéke nke Isidayeeribe kóo kpààti Edaa bire Osee kó tikpàti benni yiénni miéke dò nke, Asidii kóo kpààti Sadimanasaa domè Sammarii èi ké di pí.

¹⁰ Kè dè mmòke yebie nyetáàti kòò di na ke sò nhEsekiasi bo o kpàti benni kuònni, ké Isidayeeribe kóo kpààti Osee bo o kpàti benni weínni. De benni ndi bè pàntèmè Sammarii.

¹¹ Mèmmè Asidii kóo kpààti pímmúmè Isidayeeribe kékònnè Asidii ké bè kànnè Adaa, Abòò kó mpéèmmè Kosáà tempè nnè Medii ekè.

¹² Bè do í yie mmèè kpéi nke ti Yiè nKuyie nnáànti, kètòte metaummè kù do nàké tii kó dimàà ku kóo tónti Mòyiisi bè do í kènté timati, bè me nyí nyie nke dòò timati.

Asidii kóo kpààti Sànsedibu domè Sudaa kòbe tenké
(Wénté Esaii 36:1 nè 2 Bekpààtibè tómmú 32:1)

¹³ Sudaa kòbe kóo kpààti Esekiasi kpàti benni tepítè nè dinaannì miéke nke Asidii kóo kpààti Sànsedibu domè Sudaa ekè iduotí fité yè ké yè fiète.

¹⁴ De mònni ké Sudaa kòbe kóo kpààti tó mbènitibè Dakiisi èi ké bèè náké Asidii kóo kpààti ke dà: Okpààti tu ò cààrèmu a ò yóu ke ténke báá ò dokénè, kàa ò beke ti, ò yóó ti dòòmu.

Kè Asidii kóo kpààti dè, wèè ò duó ntímáti péiti cidòbè sikòupisíwèi (9000), mesòò ncidòbè sikòusíwèi (900).

¹⁵ Kè Esekiasii túóté timati péiti tii do bo ti Yiè nKuyie ncètè kó ditou miéke nè tekpààtiçètè miéke tímou.

¹⁶ Kóo pònte ti Yiè nKuyie ncètè kó yecàké kédate mesòò nwenwe Esekiasi o mómmuò nhò do dànnèmè tidabèeti tii pínnè yecàké. Kóo dè duó ndemou Asidii kóo kpààti.

Wèè ni Senakedibe àapòmbè nàké ti
(Wénté Esaii 36:2-22 nè 2 Bekpààtibè tómmú 32:9-16)

¹⁷ Kè Asidii kóo kpààti mbo Dakiisi kédeite wèè baké o kó fehààpònnafe nè wèè baké tekpààtiçètè, nè wèè bàa wenwe okpààti o mómmuò, nè behààpòmbè péu, ké bè tònko Sedisadèmmu okpààti Esekiasi borè. Kè bèè tuòkoo kébátè kèntókèné diyaahóútári kó kuce, menie mpùò nkùù néce ke taà dihei kubiriku.

¹⁸ Bè de mbo ke dɔ̀ bè dɔ̀ kɛ̀yà okpààti kɛ̀ Idikiya bire Ediakimmu wèè kòtí tekpààtìc̄ɛ̀tɛ̀ mieke kè wèè né yènní nɛ̀ Sebuna opátíwààti nɛ̀ Asafu bire Soaa wèè tɔ̀u dihei kó yepáte.

¹⁹ Wèè baké fehāpònnafe kòo bè nàké ke dɔ̀: Nákéne okpààti Esekiasi ke dɔ̀ okpààti diewe Asidii kóo kpààti tu ti da beke ke dɔ̀: A t́ ba ke kari?

²⁰ Yáa a yèmmè dò ntináahti detetirè kpeti tú itié nyi nè dikám̀b̀ù̀ a kpéí nkàa bo ò dòkénè? Yáa a yèmmè naatinè we, kàa dáátí ke yete wenwe Asidii kóo kpààti kpeti?

²¹ Ò tu ò yému ke dò nha yèmmè naatinè Esibiti nwe a né í yé ke dò nhEsibiti dò ndipènni d̀ii pònte dindi, kè wèè di pí ndii ò kòute. Esibiti kóo kpààti me ndòari bèè ò duò mbe yèmmè.

²² Kè dè yèmmè di bo yí di yèmmè naatinè di Yiè nKuyie ndi tũ nkũ dè né í tú kuú kó yetòrè nye nè yewũòt̀arè Esekiasi p̀uom̀m̀e ò móm̀muò nke nàké Sudaa kòbe nè Sedisademmu kòbe ke tú bè nfeu be wũò diwũòt̀onni d̀ii bo Sedisademmu máá?

²³ Kàa yèmmè dò nnè n cice Asidii kóo kpààti di mà, a d̀ò fíèù! Kòo da duò nsisèí sikòupísídè (2000) kè nsà kàa bo pétè bèè bo si dèke!

²⁴ A í yóò na kèbaao n kóo kpààti kó betòmbè mieke bá omáá bá ketíke wèè tu osám̀p̀s̀ù̀ be mieke. Kàa yèmmè né naatinè Esibiti yóò da duóm̀m̀e sisèí nè si dèèbè!

²⁵ Di yèmmè dò nhò kòteni nè omáá ndi ke bo pònte di nhei bá di Yiè nKuyie nyí d̀òáá? Kuú ò nàké ke tú ò dò nké di pònte.

²⁶ De m̀onni Idikiya bire Ediakimmu nè Sebunaa nè Soaa, kè bèè nàké wèè ni Asidii kó fehāpònnafe ke dɔ̀: Ti da báammu nti náánnè Aramu eì kòbe kó tináahti, bèè bo kuduotí ìnkè kè bè bá nyo.

²⁷ Wèè baké Asidii kó behāpòmbè kòo dɔ̀: N kóo kpààti í n t̀onni kè m bo tì nàké f́ nnè a kóo kpààti d̀ii máá. Ò pètinke n t̀onni kè m bo tì nàké benitìbè mbe bèè bo kuduotí ìnkè, dindi nè bè, di yóò di di mínti kɛ̀yà di yé̀nk̀úm̀e.

²⁸ Memme wèè ni Asidii kó fehāpònnafe ò còmm̀m̀e kèp̀ièkè nè Sudaa kòbe kó tináahti ke dɔ̀: Kéntèné Asidii kóo kpààti diewe tu mù:

²⁹ Ò tu Esekiasi báá benné kè ndi sou nhò í yóò na kè di fiete o nou mieke.

³⁰ Esekiasi bá ndi sou nke tú di duò ndi yèmmè di Yiè nKuyie nkè kù yóò di deeté. Bá Asidii kòbe báá pònte dihei.

³¹ Asidii kóo kpààti tu di báá yie nhEsekiasi kpeti, di taunnè wenwe Asidii kóo kpààti, kè dèe yie nkè di nyo mbá wè o paku kó tidiiti ke ćáá f́nyí nè fikíe de be ke yò mbá wè o binte nie,

³² ke kèmm̀únè ò bo tuakènimè kè di túóté kékònnè kékannè dihei d̀ii d̀onnè di kperi, kè tidiiti nè detie mbè tu dè f́nyí nè bè tu dè odifíe bè d̀ii dèè be mekòsàámè kè dè bo, kè mecekùò mmúnke bo di mieke, kè dí mbo deborè ke báá kú die ndetirè. Di báá kènté Esekiasi di náá nti ke tú Kuyie nyóò di deeté. Ò di fétìnkomu.

³³ Yehèkè tɛ̀yè kó yebakè na ke bè deeté kè Asidii kóo kpààti í bè pínnáá?

³⁴ Amati nè Adipadi kó yebòkè bore? Sefadifaimmu nè Enaa nè Iwa de kpeye bore? Yè deeté Sammari kòbe kòò í bè naà?

³⁵ ʒndi eì kó dibòò na ke deeté di kó ketenè kòò kè yóu kè di Yiè nKuyie nnè bo na kédeeté Sedisademmu?

³⁶ Kè bè ndò nkáré bá òmòu í mbè t̀èr̀né tìmatì. Ke yé okpààti Esekiasi do bè nàkémè ke tú bè báá ò t̀èr̀né tìmatì.

³⁷ Kè Ikidiya bire Ediakimmu wèè kòtí tekpààtìc̄ɛ̀tɛ̀ nè opátíwààti Sebuna nè Asafu bire Soaa wèè tɔ̀u dihei kó yepáte kè bèè kèrí be yààti kèwètoò Esekiasi borè, kóò nàké wèè baké Asidii kó fehāpònnafe ò bè nàké tì.

19

*Esekiasi beémmè Kuyie mpāānāahti náāhtò Esaii o kpeti
(Wénté Esaii 37:1-7)*

¹ Okpààti Esekiasi ti kèè d̀ii m̀onni kóo yèmmèe caarè kòo kèrí o yààti ke dáátí kufòòt̀onkù kéntati ti Yiè nKuyie nç̄ɛ̀tɛ̀,

² kèts̀ nhEdiakimmu wèè kòtí tekpààtìc̄ɛ̀tɛ̀ nè o pátíwààti Sebuna nè ikuó niùbè bèè tu bekótìbè ke dɔ̀ bè ndáátí tifòòt̀onni kékòte Amoti bire Esaii Kuyie mpāānāahti náāhtò borè.

³ Kóò nàké ke dɔ̀: Okpààti Esekiasi tu ti da nàké ke dɔ̀: Yie nkó diyie tu meyeñcaarímè kperi ndi, ti pàkèmu, Kuyie nkuu ti poté ke ti di ifei. Ti kpere dònne kupeitèyonku òò íté memme onitipòkù kè muwèrímù né ò d̀onnté ò bo nòrímè kè de bire yènni.

⁴ Kè dè naati ti Yiè nKuyie nha tũ nkũ bo nkeè Asidii kóo kpààti t̀onni wèè ni o āpòmbè, kòo kù s̀ar̀m̀m̀ú m̀èè botí ke bo ò poté yesáám̀bè ò kù s̀ar̀m̀m̀ú yèè kpéí. A né kù bānté ku kòbe bèè kpaá be kpéí.

⁵ Kòo kpààti Esekiasi kó yetòrèe tuokoo Esaii borè.

⁶ Kòo yè nàké ke dò: Ti Yiè nKuyie ntu dí nàké okpààti Esekiasia ke dò o kòm̀b̀ù̀à̀ti bá nduò ò kèè tii náànti nè yesààm̀b̀è Asidii kóo kpààti tòn̄n̄i kè bè kù sà̀r̀m̀m̀ú yè kpéí.

⁷ Ti Yiè nKuyie ntu kuú móm̄m̄nku yóó ò ànnè meyèmmè mèè bo nte kóo keè tináànti mati kékò nho cie kè kùu duś nkè bèè kè nhò kù.

*Asidii kóo kpààti wàri dùì pátiri ke bo donnè Sedisademmu kòbè kòm̀b̀ù̀à̀ti
(Wénté Esaii 37:8-13 nè 2 Bekpààtibè tòm̀m̀ú 32:17)*

⁸ Mèmmè wèè ni Asidii kó behā̀p̀ò̀mb̀è ò kèèmmè Asidii kóo kpààti itém̀è Dakiisi ke kàte ke do Dibuna mudoò, kòo ke nhò s̀h̀t̀t̀ó.

⁹ Asidii kóo kpààti do kèè Etiopii kóo kpààti Tiidakaa kòriní mèm̄m̄e ke bo ò do mudoò. Kòo yé t̄s̄ nke dò bèè nàké Esekiasia ke dò:

¹⁰ Asidii kóo kpààti tu ti da nàké ke dò: Kuyie nha duś nkù a yèmmè kù báá da souté kàa yèmmè ndò nhò í yóó p̄nt̄e Sedisademmu.

¹¹ A móm̄m̄u nha kèèmu wenwe Asidii kóo kpààti ò d̀ò̀ ò dè yehèkè t̄eyè, ò yè kùòm̀è yem̄u páíí, kè f̄s̄ nyèmmè né d̀ò̀ nkù bo da coonnaà?

¹² Kosā̀ nè Anaa k̄p̄eri nè Desefu k̄p̄eri nè Edennibe bèè do bo Tedasaa de kó ibotí yembè ò kùo ì ì b̀ò̀k̀è na ke ì d̄ēt̄á̄?

¹³ Amati nè Adipadi nè Dayii nè Sefadifaimmu nè Enaa nè Ifa ye kpààtibè bo de?

*Esekiasia bantèm̀è Kuyie
(Wénté Esaii 37:14-20)*

¹⁴ Kè Esekiasii c̄ut̄è dipátiri yet̄r̀è nou mieke kékaa nkédeè kéta ti Yiè nKuyie nc̄īt̄è kè di p̄nt̄e ti Yiè nKuyie nyiikè,

¹⁵ kè kù bantè ke dò: Ti Yiè nKuyie nyIsidaȳeribe t̄u nkù, f̄s̄ nwèè kàri a taummè t̄ou bēf̄nk̄emb̀aribè f̄enti ìnkè, f̄s̄ ò baké yekpààtiyo yem̄u yèè bo ketenkè. F̄s̄ nwèè d̀ò̀ ketenkè nè k̄f̄nk̄è.

¹⁶ Ti Yiè nKuyie n da báámmu kénté kékèè! S̄f̄nn̄éní k̄ỳà̀! A bomu f̄s̄ nti Yiè nKuyie, keè Sennakedibu da s̀á̀ámm̄.

¹⁷ Ti Yiè nKuyie! Móm̄m̄u nwe nhAsidii kó bekpààtibè dèèmmè ibotí t̄eì kó yehèkè yem̄u.

¹⁸ Ke c̄óu mbe b̄ò̄t̄enkaani, benitibè beè si d̀ò̀, si í da d̀ò̀mm̄ f̄s̄ nKuyie. Si tu ideí nyi nè yet̄àr̀è.

¹⁹ Ti Yiè nKuyie nha ti d̄ēt̄è̀n̄è Sennakedibu kè d̄ēe yie nkè ketenkè kó yekpààtiyo yem̄u bantè f̄s̄ ò tumè ti Yiè nKuyie nhamáà.

*Esaii nàkém̀è Esekiasia ò bantè Kuyie nkè kù ò t̄ér̄íné ti
(Wénté Esaii 37:21-35)*

²⁰ Mèmmè Am̄ti bire Esaii tòm̀m̀è ke bèè nàké Esekiasia ke dò: Ti Yiè nKuyie nyIsidaȳeribe t̄u nkù tu kù kèèmu a kù kuónnèmmè Asidii kóo kpààti Sennakedibu kpéí.

²¹ Nte kù n nàké ti o kpéí:

Mí ndi Yiè nKuyie mm̄i tu:

Siyā̀ kó d̄esap̄umbire da s̄enk̄èrimu,

ke da daú ke da cokù,

kè Sedisademmu kó d̄esap̄umbire da c̄óũ.

²² Wenninwe a s̄à̀r̀m̀m̀úmm̄è?

Wenninwe a omm̄m̄m̄è?

Wenninwe a s̄èémm̄è f̄en̄n̄f̄è?

Kuyie nyIsidaȳeribe t̄u nkùà?

²³ A baa t̄ón̄n̄i a t̄òr̀è kè yè s̄à̀r̀m̀m̀ú mí ndi Yiè nKuyie nkuà?

Ke nàké kè t̄ú a naas̄f̄i k̄p̄eñni mèè kpéí nte kàa d̄èke Dimaa t̄ari yóm̄m̀è,

ke ta Dimaa t̄úúkù cuokè ke k̄s̄ũ detekperè nè bè tu d̄è sip̄èr̀esi.

Ke t̄ò̀d̄kenè ditari yónt̄enyóm̄m̀è detie ns̄údaà?

²⁴ Ke béi nke t̄ú a keúmu sibií betòbè cie,

ke yà betòbè tenkè kó menie,

ke na a naac̄èt̄è memáà ke Itinnè Esibiti kó ikó nyii tukúnè kukò ndiekù Niirià?

²⁵ A né í yé ke d̀ò̀ mm̄i nKuyie mm̄i p̄i nde kó mutòm̀m̀ú.

Nè dim̄n̄ni kótiri mieke nke

n t̄à̄t̄ém̀è ke yé n d̀ò̀ nké̄d̄ò̀m̀è,

ke yóó mè d̀ò̀ di mm̄n̄ni.

Mí do da t̄à̄t̄é,

kàa bo puo nyehèkè iduotí fité yè kè yè d̄èit̄è.

²⁶ Kè de kó yehèkè kòbèe dón̄t̄è muw̄er̄imú,

kè d̄ēe bè k̄p̄eí kè bèè di ifeí,

késááténè tímúti,
 bè í yó ncáánnè memúyáðmmè,
 bè yóó dòntenè tiyoyienti nti,
 nè tímúti tìi ãã yè teCádopòtè Ìnkè ke kpeío bá ti m̀ǹǹni í tuòke.

²⁷ A kpeti mati í bo tìi m biininè, mí nKuyie.

Kàa kàri n yému,

kàa yèti n yému,

kàa me ntati n yému,

kàa mieke m peike n yému.

²⁸ A n yè mèè kpéi nkemieke,

kè tepòtè da deuté,

deè te kè n yóó t̀nnè a ònni mumámáá

kéánnè a nuù tisāndánti,

ké da dete képoonè a nacefòtè kékpènnè a cie.

²⁹ Fó nhEsekiasi, nte deè yó ntú mebenkùmè: Di mbenni di yóó di tidiiti tìi ènkè tinti, dibenni teri kèdi tididenti, dibenni táánni kébuotí kékõũ, kéfífíkú detie mbè tu dè fínýI kètũũ de be.

³⁰ De m̀ǹǹni Sudaá kòbe bèè bo nkpaá, be cĩe mbo ta ketenkè kè be bakèe peité yebe.

³¹ Sedisademmu nwe bèè bo yenté bè yètinímè Siyõõ tãri ndi bè yètinímè ti Yiè nKuyie Mpaakedaa ti dõ mèè kpéi nkè de deu te, kòò yóó mè dõ.

³² Kè tìi tukùnè Asidii kóo kpààti, nte ti Yiè nKuyie nnakè ti o kpéi. Kù tu ò í tati di nheì, ò báá di tãũ ipie, ò me mbáá di do nè tidòpiti, yoo wèe ònné di duotí mutáá nkéna kéta.

³³ Mí ndi Yiè nKuyie mbéimmu ke tú ò í tati di nheì. Ò wèti ke bo poo nhò kèténi kùu ce nku kékõnnè.

³⁴ N yó nkánkèmu di nheì ké di deté n yètiri kpéi nnè n kóo t̀nti Dafiti kpéi.

Sennakedibu yĩkemè dikpànni ke kò

(Wénté Esaii 37:36-38 nè 2 Bekpààtibè tãmmú 32:21-22)

³⁵ De kó keyènkè kè ti Yiè nKuyie nkó dit̀nnii kòtení Asidii kòbe kó dihāp̀nkarì, kékua benitibè tekəupírítè nè sikəupísini (18000). Kè de wenté kè bè nsó mbecírìbè beè máá duó duó.

³⁶ De m̀ǹǹni kè Asidii kóo kpààti Sennakedibuu uutè o āp̀nkarì kéité kékò nkémbo Ninifu.

³⁷ Memme ò tamè diyie mari o hōð Nisidaki tou kènnínkú di iikè, kòo bí Adadamadeki nè Sadetisee, kè bèe ò kũ disie kékua kécokè kékote Adadati ei, kòo birè Eda-Adonni sòtè o kpàti.

20

Esekiasi muokemè kè Kuyie nhò miekùnne

(Wénté Esaii 38:1-8 nè 2 Bekpààtibè tãmmú 32:24)

¹ De kó dim̀nni ndi Esekiasii muokemè kéduúnnè mukũ nkè Kuyie mpāānānti náāntò Amoti bire Esaii kote o borè, kóo naké ke dà: Ti Yiè nKuyie ntú a tũnte a cĩtè kpeti, a í yóó foute a yóó kúmu.

² Kè Esekiasii tũnte o iikè kécuó nkumarì, kékuónnè ti Yiè nKuyie nke dà:

³ Áú! Ti Yiè nKuyie. N da báámmu, n kuó mmesémmè. A yému n da tũmmè nè n yèmmè meməu ke dōri a dómè.

Ò me nyí kékúó.

⁴ Kè Esaii nkpaá ke mu nyí yè tekpààticĩtè kò kudànkú, kè ti Yiè nKuyie nhò béinnè ke dà:

⁵ Wète kénákè n nitibè kóo kpààti Esekiasi ke tú: N yè mmí ndi Yiè nKuyie nho yàari Dafiti do tũ nkú, n kèèmu ò n kuónnèmè ke yà o nonnieti, ke yóó ò miekùnne diyie táánni yiè, kòo ta n cĩtè mieke.

⁶ M bo ò yiè yebie ntepítè nè yènúmmú, kóó deté wenwe nè di nheì, kè Asidii kóo kpààti báá di na. N yó nkánkèmu di nheì n yètiri kpéi nnè n kóo t̀nti Dafiti kpéi.

⁷ Kè Esaii dò, bèe nante fikié kó yebe kéwaare okpààti mō ndè, kòo miété.

⁸ Dè do s̀nhEsekiasi bekemu Esaii ò yóó yà mù kébanté ke dò ti Yiè nKuyie nyóó ò miekùnne diyie táánni yiè kòo wète kéta ku cĩtè.

⁹ Kè Esaii dà: Nte a yóó yà dè kébanté ke dò nti Yiè nKuyie nyóó dōð kù béi nti, medéè mbo tote yedetsákè tepítè tēmè. A dõ mèè keté de iikàa kè de f̀nknúó?

¹⁰ Kè Esekiasi dà: Dè í yóònè medéè mmè bo kétámè de iikè, n dõ mèè botí dif̀nknúò ndi.

¹¹ Memme Esaii bantémè ti Yiè nKuyie nkè medéè mbotire kétuake yedetsákè tepítè.

Esekiasi còutémè Babidònni kó yeheikèntòrè

(Wénté Esaii 39)

¹² De kó yemàrè mièke nke Babidònni kóo kpààti Badadanni bire Mèdodaki-Badanni tònènnimè benitibè yepàrè kè bè bo dɔu nhEsekiasi o muòke mèè kpéi.

¹³ Kè Esekiasi bè còuté kè bè benke o kpàti sòri kùu dieku nè timàti péiti nè mesɔɔ nnè tihúúnti tibotí tibotí nè mekosààmè, kè bè benkenè o kpàrententi sòri dè. Ó kó yesòrè yemou cénke, dèmarè í nsúò nhò í bè benke dè tekpààticìtè mièke, yoo o mómumu nho cìtè.

¹⁴ Dè yí memme kè Kuyie mpàánáànti náàntò Esaii kòtoo o cìtè kóò beke ke dò: Benitibè bèè kòtení a cìtè bè yè mba? Bè yènní dè? Kè Esekiasi dò: Bè bonní dihei dètiri ndi Babidònni.

¹⁵ Kè Esaii dò: Bè yà ba a kpààticìtè mièke? Kè Esekiasi dò: Dèmarè í sùò n yí bè benke dè n sòrè yemou mièke.

¹⁶ De mòmni kè Esaii dò: Kénté ti Yiè nKuyie ntu n da náké tí.

¹⁷ Ti Yiè nKuyie ntu: Dè kpaanímu kè bè bo túóté dèè kó dimàà bo a kpààticìtè mièke kékònnè Babidònni, kètúóté a yembè do kóu dè, kèntò kètúòkenèni yíe ndèmarè í yó nkpaá.

¹⁸ A mómumu nha bí a peitè í bè bo í pírnímú kékònnè Babidònni, kè bè fómumu kè bè pírnè tekpààticìtè mièke mutómumu.

¹⁹ Kè Esekiasi dò: Ti Yiè nKuyie nduò nkàa n nàà ntú wennimu. Nè o yèmmè mièke ke né tú: Kè kunaatí cénke bo n kó dimònni kè timatí í n kòònnè.

²⁰ Esekiasi dòrímè sòmme, ò dòò dèè kó dimàà, ò do màke dìi kòmbugò nè ò maá mèè botí kubinku dihei kèkéú kukondòú kèkpènnéni menie ndihei, dèndè kó dimàà dè wàrimu Sudaa kpààtibè dòrímè pátiri mièke.

²¹ Kòo kú kòo bire Manansee sòoté o kpàti.

21

Manansee náammè Sudaa kòbe kóo kpàti

(Wénté 2 Bekpààtibè tòmumu 33:1-10,18-20)

¹ Manansee dò yóó di tikpàti ke màke yebie ntepiítè nè yèdèé ndi kèntò tikpàti ke dò yebie nsiptisínúmmú nè yèñúmmú ke bo Sedisadèmmu, o yò yètiri do tú Efiisiba nwe.

² Kòo dòò ti Yiè nKuyie nyí dás dè. Ó do tūnne ibotí kù do bèti í kè bè kànnè ì do dòori ìi sòke nyí.

³ Kéwèté kémaá o cice Esekiasi do pùò nyèè wūstòrè, yetòrè borè kémaá dibòò Baadi yetòrè kécíéké Asedaa tedúú kéfíí, kènninku ke dɔu ndiyiè nè otànkú nè siwàá Isidayeeribe kóo kpààti Akabu do dòòmè.

⁴ Kòo maá yebòowūstòrè ti Yiè nKuyie ncìtè mièke Sedisadèmmu, kù do bè nàké ke dò kù dó ku yètiri mborè.

⁵ Kòo maá ti Yiè nKuyie nkó tidànti tidé mièke yewūstòrè, diyiè nè otànkú nè siwàá dè kpéi,

⁶ kékúo o bire kétuo, kènkari tipàati ke náánnè yebokè, ke waá mbenitinòmbè bèè yu beciríbè, nè bèè bourí tinúbootí kéndòori mèdòòrímè péu ti Yiè nKuyie nyí dó dè kè ku mièkèe ò yè.

⁷ Kòo tanné tebòøtenkaanitè Asedaa Kuyie ncìtè mièke. Ti Yiè nKuyie ndo nàkému ku kóo tñnti Dafiti nè o bire Sadomò ke dò Isidayeeribe tenkè mièke kù tãátè ke dó ku yètiri mbo Sedisadèmmu nwe nè ku cìtè mièke.

⁸ Kè dè bo yie nkè ku nitibè Isidayeeribe ténke bá nháá ntípítí timou kédéténè ketenkè kù duò nkè be yembè, kè bè cénke dòori kù bè nàké tí timou ku kuò imou ku kóo tñnti Mòyiisi bè wàri í.

⁹ Sudaa kòbe me nyí nyie ti Yiè nKuyie nkpeti kè Manansee bè fétinne kè bèè dòò meyei nképèètè ibotí Kuyie ndo kùò í kè bè kànnè ì do dòòrímè.

¹⁰ Memme kè ti Yiè nKuyie nní mbè nnáánnè kè ku pàánáànti náámbè tùònko.

¹¹ Sudaa kòbe kóo kpàti Manansee me ndòòrímè isòke kpere, kédòò meyei nke dè pèètè Amòriibe bèè do dè bo nè dimònni bè do dòòrímè, weè tanné Sudaa kòbe bémou mubòòféú mièke.

¹² Nte ti Yiè nKuyie nyIsidayeeribe tū nkú tu mù: Kù tu kù yóó duònni mèè yei nSedisadèmmu nè Sudaa kòbe tenkè, bèè kó dimàà bo ti kèè tí bo kpéètè be to.

¹³ Kù tu kù bennèné Sammarií kùú sū kù yóó ku mbennèné Sedisadèmmu. Kù anténè fèè nuòfè Akabu cìtè, kù yóó fè nhanténè Sedisadèmmu, kóò eitè bè sò eitè mèè botí dibuu kékónténè di Ìnkè.

¹⁴ Ku nitibè bèè bo nkpaá, kù bo bè útóo. Kù bo duò nkè be dootitòbè mbè píi nke fekú be kpere.

¹⁵ Ke yé nè be yembè yàmè Esibiti bè baa dòori kù í dó dè nde kényíinku ku mièke nè yíenní.

¹⁶ Sudaa kɔbe kóo kpààti Manansee do kùònèmu benitibè péu bèè í càke mùmamù, kè be yíí mpíe nSedisadèmmu èi. Kè né yíénè meyei nhò tanné Sudaa kɔbe mèè mieke, kè bè ndòari ti Yiè nKuyie nyí dós dè.

¹⁷ Manansee kó mɛdòarimè sɔmmè ò dòò dèè kó dimàà nè ò dòò mèè yei ndamou dè wàrimu Sudaa kpààtibè dòarimè pátíri mieke.

¹⁸ Kòo kú kè bèè ò kùnné okpààti cɛ̀tè kó mupérímù bè tú mù Usaa mu mieke. Kòo birè Amò sɔoté o kpàti.

*Amò naámme Sudaa kɔbe kóo kpààti
(Wénté 2 Bekpààtibè tòmú 33:21-25)*

¹⁹ Amò do yóò di tikpàti kè mɔke yebie nsipísidè nè yèdèè ndi, kèntò tikpàti kè dà yebie nyèdèè kè bo Sedisadèmmu. Kòo yó yètiri tu: Mesudemeti Adusi birè, Yotiba èi kou.

²⁰ Kòò dòò ti Yiè nKuyie nyí dós dè o cice Manansee baa do dòòmè memómmòmme,

²¹ kètúnne o cice borime weti weti kénfeu yebòkè o cice do feu yè kè ninku ye ìikè,

²² kédootóo ti Yiè nKuyie nho yembè do tú nkú, ò í ntúnne ku kó kuce.

²³ Mèmmè kòo tũmbèè cómú kè bo ò bò nkòò kùò o cɛ̀tè mieke.

²⁴ Kè dihei kó benitibèè bè poté kékuò, kéduò nkòò birè Sosiasii sɔoté o kpàti.

²⁵ Amò dòarimè sɔmmè ò dòò dèè kó dimàà dè wàrimu Sudaa kpààtibè dòarimè pátíri mieke.

²⁶ Kòo kú kè bèè ò kùnné o cice fsti mieke Usaa pérímù. Kòo birè Sosiasii sɔoté tikpàti.

22

*Sosiasii naámme Sudaa kɔbe kóo kpààti
(Wénté 2 Bekpààtibè tòmú 34:1-2)*

¹ Sosiasii do yóò di tikpàti kè mɔke yebie nyèni ndi kèntò tikpàti kè dà yebie nsipísitáati nè dimàà, kè bo Sedisadèmmu kòo yó yètiri tu Sedida Adaya birè Bosikati èi kou.

² Kòo ndòari ti Yiè nKuyie ndós dè, ò do túnne o yàari Dafiti borime mme weti weti, ò í nyóu mèmamè.

*Sosiasii pètémè Kuyie nkuò pátíri ku cɛ̀tè mieke
(Wénté 2 Bekpààtibè tòmú 34:8-18)*

³ Sosiasii do bo o kpàti benni tɛpiútè nè diniúnni mieke nke kètò nho kóo pátíwáati Safāā Asadia birè, Mesudammu yaàbirè, kè dà bèè kote ti Yiè nKuyie ncɛ̀tè,

⁴ kénáké ikuò niùti diwè Idikiya kòo ya timáti péiti bè tóni tì ti Yiè nKuyie ncɛ̀tè kpéi, mbèè tɛ̀ baa kè bè tì cuò tì màmè,

⁵ kè tì tùóté kéduò mbèè baké ti Yiè nKuyie ncɛ̀tè tũntimù kó mutómú, kè bèè yietí bèè pĩ mmutómú ku cɛ̀tè mieke kè tũni dèè càke.

⁶ Bedabeesũàbè, nè bèè ni mumarimù, nè bemaribè, kè donnè ideí nè yetádiyè kètũntenè Kuyie ncɛ̀tè.

⁷ Kè bè bè duò mbè bá mbékú kè tú bèè náké bè tì pĩnnè mèè botí mutómú, kè yé bè pĩmmè kè dè wennnimu.

⁸ Kè ikuò niùti diwè Idikiya náké opátíwáati Safāā ò pètémè ti Yiè nKuyie nkuò pátíri ku cɛ̀tè mieke, kè di nhò duò nkòò kaa.

⁹ Ó kaa mmemme kédeè kékote kénáké okpààti kè dò: Tinti a kó betómbe tì tùótému timáti péiti kè duò mbèè ni tì Yiè nKuyie ncɛ̀tè kó mutómú.

¹⁰ Kòo náké okpààti kè dò: Ikuò niùti Idikiya weè n duò ndipátíri mari, kè di nhò kaa.

*Osiasi beémme onitipòkù wèè náá nKuyie mpānāānti
(Wénté 2 Bekpààtibè tòmú 34:19-28)*

¹¹ Okpààti kèè memme Kuyie nkuò bè ò kaa nyí kékétè o yàati,

¹² kénáké ikuò niùti Idikiya nè Safāā birè Ayikammu nè Miseen birè Akiboo nè opátíwáati Safāā nè okpààti kóo tũnti Asaya kè dò:

¹³ Kòtenè kébeé nti Yiè nKuyie n kpéi nnè benitibè kpéi, Sudaa botí kumou kpéi nkéyà dipátíri bè mè mpèté di tò tì! Ti Yiè nKuyie mmieke tì yè mɛdiè mmè tì yembè í yie mmèè kpéi nke tũnne dipátíri dii nto tì, bè í yie nke dòò di yè mmù.

¹⁴ Mèmmè ikuò niùti Idikiya nè Ayikammu nè Akiboo nè Safāā nè Asaya bè kòtemè onitipòkù Udida borè wèè náá nKuyie mpānāānti. Kòo dòu yètiri tu Sadummu Tikifa birè, Adasi yaàbirè kòò baa ikuò yàati. Dè kóo nitipòkù do bo Sedisadèmmu nwe, dicèkari bè tu di: Dihei panni kè bèè ò náké bè tò tì.

¹⁵ Kòo bè tɛ̀nné kè dò: Kòtenè kénáké oniti wèè di tōnni m borè kè dò: Ti Yiè nKuyie ntu

¹⁶ Sudaa kòbe kóo kpààti kàa ndiì pátíri náá mmèè yei nkpréi mē yóó bóté Sedisadēmmu nwe nè o nìtibè.

¹⁷ Bè kù bəntóo mēè kpréi nke tuà ntihiúnti yebəkè kè be doòrimè ínko ku mieke. Deè te kè ku mieke yè di nhei, ke í yóó bonke.

¹⁸ Dí náké Sudaa kòbe kóo kpààti wèè di tǎnní kè di bo beé nti Yiè nKuyie nyIsidayeeriibe tū nkù ke tú ò kèè tii náahiti yóó doòmu.

¹⁹ Ò né mē nti kèèmè kòo yèmmè cààrè, kòo kékùnnè omáá. Kù náké ti di nhei kpréi nnè di yembè kpréi. Meyei ndiamè meè yóó bè tùàkení kè be tenkèe naá Kuyie ncǎǎ kè. Ò mē nkèrimè o yààti ke kómmú ku iikè kù tu kù kèèmu.

²⁰ Nè de kpréi nkù tu kù bo ò òmpùnnè o yembè borè bammùu, o nǎnfe báá yà meyei nkù yóó bənténimè Sedisadēmmu. Memmè kè bèe kote ke ti nhò náké.

23

Okpààti Sosiasi kaammè benitibè Kuyie nkuà pátíri

(Wénté 2 Bekpààtibè tǎmmú 34:29-32)

¹ Kòo kpààti tii nSudaa naàmùnkù kó bekótibè, nè Sedisadēmmu èi kòbe,

² kékote ti Yiè nKuyie ncǎǎ kè ke nǎinè Sudaa èi kòbe nè Sedisadēmmu èi kòbe bəmou, ikuà nùbè nè ti Yiè nKuyie mpàānàahiti náam̀bè nè benitidiebè nè cǎnkoo kòbe, benitibè bəmou. Kòo bè kàa nyikuà pátíri bè pètè di ti Yiè nKuyie ncǎǎ kè mieke òimou.

³ Kòo nkpráá cómmú diwūstǎnni ìnkè, kédáunnè ti Yiè nKuyie ndinùu dii tu bè ntù be Yiè nKuyie kényie nku tannú nè ku kuò nè ku tié nè be yèmmè memou, kéndoari tii kó òimáá wári ikuà pátíri mieke ti yè mmù. Kè benitibè bəmou dǎ: Ti yiemmu ke bo ntaunnè Kuyie.

Bè wète ke tǎntemè Kuyie mbáámmù Sudaa tenkè

(Wénté 2 Bekpààtibè tǎmmú 34:3-5)

⁴ Kòo kpààti náké ikuà niùti diwèwè Idikiya nè bèè ò tǎnko nè bèè bàa ti Yiè nKuyie ncǎǎ kè ke dǎ bèe denne tinenti bè do pǎinnè ti dibòò Baadi nè Asedaa nè diyiè nè otǎnkù nè siwǎa de tǎmmú ti Yiè nKuyie ncǎǎ kè mieke. Kè bèe de denne Sedisadēmmu kè de tǎo nSetinǎo biriku, kèto de tápeí nkékotenè Betesedi.

⁵ Kè bèe beti bèè do ni ibòoku Sudaa kpààtibè do ànnè bè kè bè ntùu ntihiúnti yetàrè yèè bo Sudaa tempè mmieke nè yehekè yèè tǎkénè Sedisadēmmu nè bèè do tuà ndibòò Baadi nè otǎnkù nè siwǎa simou boti tihúnti.

⁶ Kè bèe uuté Asedaa tedou ti Yiè nKuyie ncǎǎ kè mieke, kédenne Sedisadēmmu, kékotenè Setinǎo kubiriku kè ku tuà nkè kùu naá mmutápeí nkè bèe mù útóo ifǎti mieke.

⁷ Kè bèe puo nyetuo bè do maá yè kétannè benitipòbè bè do soó mbè kénkòri ke bè doùnè be kó ikuà yèmmè. Nè benitipòbè do ǎǎ nkàri dè ke duòkù tiyàati bè ò nhà ti ke doúnnè tebòotenkaanité Asedaa.

⁸ Kè Soasii duò nkè bèe yúní ikuà nùbè Sudaa tenkè kemou mieke kè bèe sǎnkùnnè yetàrè bè do tuà nyèè ìnkè tihúnti kékete Kebaa kénto kétuakenè Berisebaa yèè bo dibòri bè do tú di dihei yiè nSosuwee kó dibòri borè. Kè bèe puo nyeteyè yèè bo a bo ntatoomè dihei kó dibòri kubakù cǎnku.

⁹ Ikuà nùbè bèè do tuà ntihiúnti yebəwūstǎrè ìnkè bè í ndò mbè bo na kékote ti Yiè nKuyie nkó diwūstǎnni borè Sedisadēmmu. Bè né bo na kèwənnénè be kòbe tobè kécááké pèè wèè í kəorenè mutie mùu muuti.

¹⁰ Kè bèe sǎnkùnnè ditǎnni dii bo Benni-Inəmmu Biriku bè tu di Tofeti, bè do ò ntuà ndiì ìnkè ibí, kòo mǎu ténke báa tuà ndenitidabire yoo denitipobire dibòò Mòdǎki.

¹¹ Kè bèe kuo sisé Sudaa kpààtibè do duò nsi kè bè bo ndóunnè diyiè kè si mbo ti Yiè nKuyie ncǎǎ kè kó dibòri takè, ke tǎkénè tekpààticǎǎ kó kóti Medanni-Medeki cǎǎ kè. O cǎǎ kè do tǎkénè bè do maá kùu dieku nku kékpeənnè Kuyie ncǎǎ kè, kétuo nnè sinaaséi bè do pǎ si kè bè bo ndóunnè diyiè.

¹² Kòo puo nyebəwūstǎrè Sudaa kpààtibè do maá yè Aasi kó kudànkù ìnkè nè Manansee do maá yè ti Yiè nKuyie ncǎǎ kè kó dedànnè dedé mieke, kòo yè pǎnte kédéité kèútóo ye táá nSetinǎo biriku mieke.

¹³ Kòo cǎke yebəwūstǎrè Sodomə do maá yè Sedisadēmmu kó yetàrè odifíè tǎri bakù cǎnku Sidoniibe bəoyeiri Asitaditee kpréi nnè Məabiibe bəoyeiri Keməasi kpréi nnè Aməniibe bəoyeiri Midikəmmu kpréi nkòo yè sǎnkùnnè yemou,

¹⁴ kəpuo nyebəstǎrè bè do fiikú yè kəu itedeí kətóni becírìbè kúǎ kəpíe ndè do bo yèè borè.

Isidayeeriibe wète ke tǎntemè mubáammu

(Wénté 2 Bekpààtibè tǎmmú 34:6-7)

¹⁵ Kè Sosiasii può nNebati bire Sedoboammu do maá dii wūstànni Beteedi kó ditònni borè kètanné Isidayeeribe meyei mmieke. Kòo di può kécúu nditònni nè kutedaú, demou kè dèe náá mmutáá.

¹⁶ Memme ò wèntémè kèyà ifòti ìi do bo deborè ditári ìnkè kètò nkè bèè kùténí be kùú kòò ye cúu ndiwūstànni ìnkè, kè di sīnkunne kéndònnè ti Yiè nKuyie ndo ti nàkémè ku pāānāānti náāntò kòo ti béi, Sedoboammu dèke dii mōnni diwūstànni ìnkè dibanni yiè. Ò de mbo kèwénté kèyà Kuyie mpāānāānti náāntò wèè do nàké de kó tipāānāānti ò fōti.

¹⁷ Kè Sosiasii beke ke dō: Difōtītári dii we nkó kufōti kperi ndi?

Kè dihei yembèe ò tēñné ke dō: Kuyie mpāānāānti náāntò wèè do ìténí Sudaa tenké kékōtení kénáké a me mbo ke dōori ti yiè, nho fōtītári ndi.

¹⁸ Kè Sosiasii dō: Yóunè de kó kufōti, di báá kù kááké! Memme kè bèe yóu ò kùú òmòu í nyè kùtè, kèyóunè múnke Kuyie mpāānāānti náāntò wèè do yènní Sammarii tenké ò kpeye.

¹⁹ Kè Sosiasii múnke può nyebōotuo bè do maá yè Sammarii ekè mieke Isidayeeribe kpààtibè do maá yè kèíi ti Yiè nKuyie mmieke. Kòo yè può mpááí ò può mmèè boti Beteedi kpeye.

²⁰ Kòo pīmmú bebooyembè bèè dè bo kè bè fié be bōwūstōrè ìnkè, kécúunnè yenitikūú de kó yewūstōrè ìnkè.

Ò me nyí kèdeè kèwēte Sedisademmu.

Sosiasii duómme kè bèe baa ndiyentébanni

(Wénté 2 Bekpààtibè tōmmú 35:1, 18-19)

²¹ De kó difōnkúò kòo kpààti Sosiasii náké benitibè ke dō: Baānnè diyentébanni kédéúkunnè ti Yiè nKuyie nyètiri, kéntù ntii wàri ku kuò pátiri mieke.

²² Nè bebaatibè kó dimōnni, kèntò kètuokenní bekpààtibè kó dimōnni Isidayeeribe nè Sudaa kōbe, bè do í baà ndiyentébanni meboti.

²³ Okpààti Sosiasii kpàti benni tēpítè nè diniinni ndi bè wēte kēbaāmmè diyentébanni meboti Sedisademmu ke bo déúkunnè ti Yiè nKuyie nyètiri.

Sosiasii kpàti mōnku

(Wénté 2 Bekpààtibè tōmmú 35:20-27, 36:1)

²⁴ Kè Sosiasii paa mpááí Sudaa tenké kemou mieke nè Sedisademmu òmòu mieke bèè yu beciribè nè bèè bouri tintūbooti, nè bèè fiikú beciribè, nè sibōotenkaanii, nè isōke ìi kó dimàà do dōori Sudaa tenké, nè Sedisademmu omou mieke. Sosiasii do tūnne ikuú niùti Idikiya do pēté ti Yiè nKuyie nkuú pátiri di ku cētè mieke di yè mmú mmu, kékáuté dende kó dimàà pááí.

²⁵ Bekpààtibè bèè do ò niiténè kèdi tikpàti nè bèè ò tūnnení òmòu do í bo wèè ò dōnnè, wèè duú nhomáa Kuyie nnè ò yemmè memou nè ò wērímú mumou, kéndōori ti Yiè nKuyie ndo duú nyii kuú Mōyiisi kòò í wàri í yè mmú.

²⁶ Bá nè memme kè Kuyie mmieke nkpaá pèl Sudaa kōbe be kóo kpààti Manansee, wèè do cààrè ti Yiè nKuyie nkè ku mieke bè yè bá kè í nyie nke bo do.

²⁷ Memme kè ti Yiè nKuyie mbè nàké ke dō: M bo kei nSudaa kōbe m borè, n kei mmèè boti Isidayeeribe. N yóo dootóomu Sedisademmu dihei n tāatè di, nè n cētè n do béi nke dō n yètiri yó mbo tèè mieke.

²⁸ Sosiasii dōorimè sōmme ò dōò dèè kó dimàà de wàrimu Sudaa kpààtibè dōorimè pátiri mieke.

²⁹ O kó tikpàti mieke nke Esibiti kóo kpàati Nekoo kōrimè ke bo tee nAsidii kóo kpàati mudoò kukò nEfadati borè. Kè Sosiasii ò dinté, kè Nekoo ò kùú Mēkidoo kó mudoò ketimú mieke.

³⁰ Kòo kó betōmbèe ò tūóté nè tekparinaasantè Mēkidoo kékōnnè Sedisademmu, kóò kūnnè Sudaa kpààtibè fōti mieke. Kè dihei yembèe pī nYoakasi tikpàti, kóò còu mmekúò nkòo sōoté ò cice Sosiasii kpàti.

Yoakasi naāmmè Sudaa kōbe kóo kpàati

(Wénté 2 Bekpààtibè tōmmú 36:2-4)

³¹ Yoakasi do yóo di tikpàti ke mōke yebie nsipisidé nè yētāati ndi kèntò tikpàti ke dō betāābè bētāāti ke bo Sedisademmu. O yā yètiri do tú Amitadi Yedimeyau bire, Dibuna èi kou.

³² Kòo dōò ti Yiè nKuyie nyí dō dè ò yembè do dōò mēè boti weti weti.

³³ Memme Esibiti kóo kpàati Nekoo ò pīmmè kékpetinnè Dibuda Amati tenké mieke bá ò ténke í ntú Sedisademmu kóo kpàati. Kòo duú nkè bè nhò yieti dāmpóò bá dii benni timáti péiti cidóòbè sikoupsitāati (3000), meso ncidóòbè sikousitāati (300).

³⁴ Kè wèè kpàati Esibiti kouu tūóté Sosiasii bire Ediakimmu kedúò nkòo sōoté ò cice kpàti, kòo ò cèete diyètiri kóò yú ke dō: Sosakimmu, kétúóté Yoakasi kékōnnè Esibiti kòo ke nkú.

³⁵ Kè Sosakimmu kéééé o nìtìbè bá wè o wèrímú mamè ò bo duómmè timáti péítì, nè mesoo nkè dè nsànnè Esibiti kóo kpààti beke dè. Kè bè níí dè nhò duó nkòò dè duó nhokpààti Nekoo.

Sosakimmu naámmè Sudaa kòbe kóo kpààti
(Wénté 2 Bekpààtibè tómmú 36:5-8)

³⁶ Sosakimmu do yóó di tikpàti ke mọke yebie nsipísídé nè yènúmmù ndi, kénto tikpàti ke dọ yebie tepíítè nè òmáà ke bo Sedisademmu, koo yó yètirì tu: Sebida Pedaya bire Dumaa ei kou.

³⁷ Kòo dọò ti Yiè nKuyie nyí dọ dè o yembè do dọò mèè boti weti weti.

24

¹ Sosakimmu kpàti miéke nke Babidónni kóo kpààti Nebukannesaa ò domè kóò na, kóo ò bọúté ké nhò bùú ke dọ yebie nyètààti kéwéte kéyete o kpeti.

² Mémme kè ti Yiè nKuyie nduó nkè befèbè Babidónni kòbe nè Asidii kòbe nè Mòabu kòbe nè Amòniibe, kè bèè do Sudaa kó dikpààtiyuu ke bo di dèè páíí kéndónnè ti Yiè nKuyie ndo ti nákémmè ku kó betómbè ku pàánáahti náambè kè bèè ti bèi.

³ Ti Yiè nKuyie ndo duó nkè dende kó òmáà bè tùkèni ke bo bè kei nku borè nde, Mananse kó meyei nkprí nnè ò dọò dèè kó òmáà,

⁴ nè ò do kùò bèè nìtìbè kè be yíí ncóú nképié nSedisademmu bá bè í cààrè mùmamù, meè do te kè ti Yiè nKuyie nyete kù bo bè cíémmè.

⁵ Sosakimmu dọòrimè sòmme ò do dọò dèè kó òmáà dè wàrimu Sudaa kpààtibè dọòrimè pátiri miéke.

⁶ Kòo kú kè bèè ò kúnnè o yembè fàti. Kòo bire Sosakinni sọtè o kpàti.

⁷ Esibiti kóo kpààti ténke í nyè o ei ke yé Babidónni kóo kpààti do fiètemè o tenkè ò do te kè kétúóté Esibiti kó kúkò nkétuokenè kúkò nhEfadati.

Bè pírímúmmè Sudaa kòbe ke kònnè Babidónni
(Wénté 2 Bekpààtibè tómmú 36:9-10)

⁸ Sosakinni do yóó di tikpàti ke mọke yebie ntepiítè nè yèni ndi, kénto tikpàti ke dọ betààbè bètààti ke bo Sedisademmu. Kòo yó yètirì tu Neusitaa Edinatāā bire Sedisademmu ei kou.

⁹ Kòo dọò ti Yiè nKuyie nyí dọ dè. Ó do tūnne o yembè borime mme weti weti.

¹⁰ De mònni ndi Babidónni kóo kpààti Nebukannesaa domè Sedisademmu kóò pi.

¹¹ Kè Nebukannesaa o mómmuò nkatèni kèdo dihei o āpāmbè pi di.

¹² Mémme Sosakinni Sudaa kòbe kóo kpààti yènnimè kékote kóò duó nhomáà kéneinè o yó nè o kó betómbè nè bè fòmmu bè kè tu tekpààtiçìtè kó bekótibè. Kè Babidónni kóo kpààti bè pírmú kédọò tidaati. O kpàti benni diniinni miéke do nke ò bè pírmúmmè.

¹³ Mémme ò tòmè ti Yiè nKuyie ncíètè kó tinenti timou tii do bo te miéke nè tekpààtiçìtè miéke kpeti. Kè bèè può mmesoo nkó tinenti timou Isidayeeriibe kóo kpààti Sadomoo do dọò ti ti Yiè nKuyie ncíètè kpéí, nkú do ti náké ke yèmmè.

¹⁴ Kòo pímmú okpààti kó betómbè nè bèè tu benitidiebè, kè bè mbo tekauripítè (10000), képímmù nè bemáábè nè bèè dọòri yecaukpetinyè, kè cénkoo kòbe beè nkpaá dihei.

¹⁵ Kòo to Sosakinni nè o yó nè o pobè nè iwéi yembè nè bè fòmmu bè kè bè tu tekpààtiçìtè kó bekótibè, kè bè kònnè Babidónni.

¹⁶ Bèè kó òmáà no mmudoò kè bè mbo sikauripsiyiekè (7000) bemáábè nè bèè dọòri yecaukpetinyè kè bembè mbo tekauripítè (1000), képímmù behāpāmbè yekómbò yembè kékònnè Babidónni.

¹⁷ Kè Babidónni kóo kpààti tóóté Sosakinni yó tāū Matanniya kédọò okpààti kòo sọtè Sosakinni kpàti. Kòo ò cèète diyètirì kóo yu ke dọ: Sedesia.

Sedesia naámmè Sudaa kòbe kóo kpààti
(Wénté Sedemii 52:1-3 nè 2 Bekpààtibè tómmú 36:11-12)

¹⁸ Sedesia do yóó di tikpàti ke mọke yebie nsipísídé nè òmáà ndi kénto tikpàti ke dọ yebie ntepiítè nè òmáà ke bo Sedisademmu. Kòo yó yètirì tu Amitadi Sedemii bire Dibuna ei kou.

¹⁹ Kòo dọò ti Yiè nKuyie nyí dọ dè, ò do tūnne Sosakimmu borime mme weti weti.

²⁰ Ti Yiè nKuyie nkuú miéke do yè Sedisademmu nè Sudaa kòbe kè dende kó òmáà bè tùkèni, kè Kuyie mbè kei nku borè.

Kè dè mboni kè Sedesia yete Babidónni kóo kpààti kpeti.

25

Babidónni kóo kpààti pimè Sedisademmu
(Wénté Sedemii 39:1-7. 52:3-11)

¹ Sedesia kpàti benni diweínni mieke do nke otànkù pínwè mieke diyìè pínni Nebukannesa Babidónni kóo kpààti domè Sedisademmu mudòò nè o ããpòntínni òmòò kééè Sedisademmu èi képénné kudookòti ké ndi pi.

² Kè dèe tuòke Sedesia kpàti benni tepítè nè òmáá.

³ Dibenni tánkù naanwè diyìè weínni ke sù ndikònni deuke bá benitibè téнке í péú mudii.

⁴ Kè bèe duute kuduotí keyènkè, kòo kpààti yè nè o ããpòmbè kètúnne Adaba kó kuce, dibòri kòku iduotí idé saku, kùù tákénè okpààti pèrimù. Kè Babidónni kòbe fité dihei.

⁵ Kè Babidónni kòbe beti okpààti kóò ninte Sedikoo biriku kòo ããpòmbè cífè kóò yóu.

⁶ Kè bèe ò pí nkékatènè Dibuna Babidónni kóo kpààti borè kóò náké be dó kóò dàmmè.

⁷ Kè Babidónni kóo kpààti fié okpààti Sedesia bí o nuò mmieke, kédoké Sedesia nuò nkóò boú timáti kékònnè Babidónni.

Bè wète ke pírímù mè Sedisademmu kòbe ke kònnè Babidónni

(Wénte Sedemii 39:8-10. 52:12-30 nè 2 Bekpàatibè tómmú 36:17-21)

⁸ Babidónni kóo kpààti Nebukannesa kpàti benni tepítè nè diweínni mieke nke Nebusadadanni tihããpònti tii bàa okpààti tí kóo kóti wèè tū nhokpààti, ò tūòkénimè Sedisademmu,

⁹ kéduó nkè bèe cóu nti Yiè nKuyie ncífè nè tēhããpòncífè nè Sedisademmu kó sicéí simòu, ke cóunnè benitidiebè kó sicéí simòu.

¹⁰ Kè Babidónni kó behããpòmbè bèè cínni tihããpònti tii bàa okpààti tí kóo kóti kè tii può nkuduotí kùù fité Sedisademmu.

¹¹ Kè Nebusadadanni wèè baké tihããpònti tii bàa okpààti, kòo pímmú bèè nitibè do kpáa dihei nè bèe do yè kóò tūnnè nè benitibè tóbè péu kékònnè o cie.

¹² Kè súó mbetenkútibè máá bèe bo nkuuti nè bèe bo nhò fiiku detie mbè tu dè fínýí.

¹³ Kè Babidónni kó behããpòmbèe bóké disòwùó kó yesànkè ti Yiè nKuyie ncífè kpeye nè ye kó yeteitiyè nè disòwùó kó kunankú diekù kùù bo ti Yiè nKuyie ncífè kèto disòwùó kékònnè Babidónni.

¹⁴ Kóo túóténè yesòbò bèe do ò nkounè yè mutápei nnè de kó tikãpentí nè de kó yeze nè de kó ihaaké nè sibúkúsi. Dèè kó òmáá cénke tú disòwùó kó tinenti bèe do pínnè tí ti Yiè nKuyie cífè mieke mutómmú.

¹⁵ Kuhããpònkù kùù baké tii bàa okpààti kè kùu túóté sisòóbúkúsi nè yebo bèe do méúnè yè meyí ndèè kó òmáá cénke tú mesò nkpeye nè timáti péti kpeye.

¹⁶ Sadomò do dànnè dii sòwùó tí Yiè nKuyie ncífè kó tinenti tí cèékù do í móke kù màmmè. Yesànkè dieyè yède nè kunankú diekù nè tenaasántè tēè kù to nè yecéitiyè.

¹⁷ De kó yesànkè yède, òmáá kó meokùmè do bo métiri bèwei ndi, bá di kè di màke diteitiri di yómmè kè di okùmè bo métiri mēdémè nè dikéè. Bá dii teitiri ínkè kè be kpè mmesò nke fité kè dè do nyetebe bèe tu yè kedénáti. Demòu kè dè wē nke tú disòwùó máá, ke me ndò nyedé.

¹⁸ Kè de kó kuhããpònkù pí nyikuó nùiti diewè Sedaya nè Sofonii wèè ò pòkoo, nè betòbè bètáati bèè bàa tí Yiè nKuyie ncífè, kè bèe kpetínnè.

¹⁹ Kè kùu pínnè bèe fãnte wè kòò tu tekpàatíciéte kóo kóti nè betòbè mabè benúmmú bèe wénnè okpààti ke bo dihei mieke. Nè wèè baké behããpòmbè o kóo pátiwáati, wèè píi mbēhããpòmbè nè dihei kó benitibè tóbè mabè sipísíkuò.

²⁰ Nebusadadanni wèè baké Babidónni kó tihããpònti wèe do bè pímmú kékònnè Dibuda èi Babidónni kóo kpààti borè.

²¹ Kòò kè mbè kùu Dibuda èi Amati tenké.

Memme Sudaa kòbe yémè be tenké.

Kedaya naámmè kùmandáá Sudaa tenké

(Wénte Sedemii 40:7-41:18)

²² Kè Nebukannesa túóté Ayikammu yaábire Kedadia Safanni bire kédòò kùmandáá kòò bo mbaké benitibè ò pímmú ke súó mbè Sudaa tenké mieke.

²³ Kè behããpòmbè iwéi yembè mabè nè be kó tihããpònti kè bèe keè Babidónni kóo kpààti dàmmè Kedadia kùmandáá kékote o borè Misipaa. Nte de yembè yète: Isimayeri nè Netanniya bire nè Soananni Kadaya bire nè Kedadia Tanneumeti bire Netofaa èi kou nè Yasanniyau Maaka bire, bèe do mbe nè be kó behããpòmbè.

²⁴ Kè Kedadia be dounnè dinùù ke dò: Di bá nyîékù Babidɔnni kɔbe kè di kɔmbùàtì bè duò, mbonè dihei mieke ke pī mBabidɔnni kóo kpààtì tɔmmú, di yó mbomu kè dè di naati tĩmati í yóó di kɔkɛnè.

²⁵ Mèmmè otànkù oyiénwè mieke Isimayɛeri Netanniya bire nè Edisamaa wèè do tú tɛkpààtìcɛtè kou, kɛyíénè betòbè mabè tɛpítè, kè bèe kɔte kɛpoté Kedadia kékua, kɛwɛnnénè Sudaa kɔbe nè Babidɔnni kɔbe bèè do o bonè Misipaa.

²⁶ Mèmmè benitibè bɛmɔu yòtemè Babidɔnni kɔbe, kétúóté besámpròbè nè bediebè nè bèè baké behããpòmbè kè bèe coké bɛmɔu kékɔte Esibiti.

Babidɔnni kóo kpààtì dòòmè Sosakinni mɛsàà

(Wénté Sedemii 52:31-34)

²⁷ Bè mɛ mpī nSudaa kóo kpààtì Sosakinni kékònnè Babidɔnni, kè dè mmàke yɛbie nsipísitããtì nè yèyiekè, otànkù tɛpítè nè odéríwè, diyìè sipísidé nè diyíènni yìè kè Babidɔnni kóo kpààtì Efidi-Mɛdodakii di tikpàtì, kóo kuó mmesémmè kóo kpeté kóò dènnɛ dikpɛtĩntou,

²⁸ kóó nàké tináãhsààtì, kóó níí nkoò mbaké bekpààtibè tɔbè nè bè bè do wɛ nke bo Babidɔnni.

²⁹ Kòo dúú nkè Sosakinnii dáté tikpɛtĩnyààtì, kényo nwenwe Babidɔnni kóo kpààtì borè o fõmmu mumɔu mieke.

³⁰ Kòo kpààtì wèè nyé o kpéí nsáã, yɛwe yɛmɔu dúómè, o fõmmu mumɔu mieke.

Bekpààtìbè tǝmmú pátiri ketiri Di mpátiri tǝ tǝ náànti

Bekpààtìbè tǝmmú pátiri ketiri nè didéri yè wète ke kònté tǝ náké tǝnti Sammuyeerì pátiri ketiri nè didéri ye mieke nè bekpààtìbè pátiri diketiri nè didéri ye mieke. Bekpààtìbè tǝmmú pátì ye dé mieke ke né náké kè dè ntukúnè Isidayeeribe nè Kuyie mbe kó metaummè.

Dè kó yepáte yeé ti benkú ke dò mbá nè meyei mmèè do Isidayeerì kó dikpààtiyuu nè Sudaa kperi, Kuyie nyí yé ndinùù kù do bè doúnnè di, ke dǝari kù bo yǝmè ké bè deeté bembe ku nitibè bèè bo Sudaa tenké. Dè kó kuce kuù tu Dafiti nè Sodomǝ nè Sosafati nè Esekiasi nè Sosiasi nè betòbè betòbè bèè do dǝari Kuyie ndómè. Bè kó medǝòrimè meè benkú Kuyie nkuù dǝmè kédòò kù do doúnnè dii nùù ku nitibè

Dii pátiri ti benkú Kuyie nkuò tǝmmú ketémè ku cǝtè nè bè kǝnnemè ikuò niùbè nè Defiibe. Dè kó dipátiri dii ti náá nDafiti weè do yàmè bè dòmmè kémaá Kuyie ncǝtè, weè doú nyikuò tǝmmú. Kè Sodomǝ weè né maá Kuyie ncǝtè.

Di mpátiri náànti dúò ke dòmmè

1. Isidayeeribe kó iwuo 1-9
2. Sauri kó mukúù 10
3. Dafiti kó tikpàti 11-29

ISIDAYEERIBE KÓ IWUO NDUO KE DÒMME

Adammu kǝntǝ kǝtuǝkenè Esayuu kó iyaàbí

- ¹ Adammu weè do peité Seti kè Setii peité Enosi.
- ² Kè Enosii peité Kenaá, kè Kenaá peité Matadeyee di, kè Matadeyee dii peité Yederi.
- ³ Kè Yederii peité Enóki, kè Enókii peité Matusademmú, kè Matusademmú peité Demeki,
- ⁴ kè Demekii peité Nǝwee kè Nǝwee peité ibí itǝáti: Semmu nè Kammu nè Safeti.
- ⁵ Kè Safetii peité Komee nè Makǝku nè Madaii nè Safǝá nè Tubaadi nè Meseki nè Tidaasi.
- ⁶ Kè Komee peité Asekenaasi nè Difati nè Tokadima.
- ⁷ Kè Safǝá peité Edisaa nè Tadisa nè Kitimmu nè Dodanimmu.
- ⁸ Kè Kammu peité Kuusi nè Misidaimmu nè Puti nè Kannahǝá.
- ⁹ Kè Kuusi peité Sebaa nè Afidaa nè Sabuta nè Dakima nè Sabutekaa. Kè Dakima kó ibí ntú: Saba nè Dedanni.
- ¹⁰ Kè Kuusi yíé képeité Nemudodi, weè do tú okpǝriteu ketiwè ketenkè Ìnkè.
- ¹¹ Misidaimmu, weè do tú Dudimmu kǝbe nè Anaimmu kǝbe nè Deabu kǝbe nè Nafutuyimmu kǝbe, be yààri.
- ¹² Patidoosi nè Kasiduimmu nè Kafutǝ, beè do tú Fidisitǝe be yààribè.
- ¹³ Kè Kannahǝá peité o kóo po Posidonni nè Eti.
- ¹⁴ Kannahǝá weè do tú Sebusiibe nè Amǝriibe nè Kidikasiibe
- ¹⁵ nè Efiibe nè Adikiibe nè Sidoniibe,
- ¹⁶ nè Adifadiibe nè Semadiibe nè Amatiibe be yààri.
- ¹⁷ Kè Semmu kó ibí ntú Edammu nè Asuu nè Adipakisadi nè Dudi nè Aramu nè Uusi nè Udi nè Keteè nè Meseki.
- ¹⁸ Kè Adipakisadii peité Sedaa, kè Sedaa peité Ebee.
- ¹⁹ Kè Ebee peité ibí idéi. O kóo po yétiri do tú Meyatimè. Nè be kó tináànti Pedeki, ke yé de kó dimǝnni ndi benitibè yǝtemè. Kóo nantè yétiri ntú Yokitanni.
- ²⁰ Kè Yokitannii peité Adimǝdadi nè Sedefu nè Asadimafeti nè Yedaki,
- ²¹ nè Adodammu nè Usadi nè Diida,
- ²² nè Ebaadi nè Abimmayee di nè Sebaa,
- ²³ nè Ofidi nè Afidaa nè Yobabu. Yokitanni bí nyi mǝmmè.
- ²⁴ Kè Semmu peité Adipakisadi, kè Adipakisadii peité Seda.
- ²⁵ Kè Sedaa peité Ebee di, kè Ebee dii peité Pedeki, kè Pedekii peité Deu.
- ²⁶ Kè Deuu peité Seduku, kè Sedukuu peité Naǝ, kè Naǝ peité Teda,
- ²⁷ kè Teda peité Abarammú. Kè dè mboní kè Kuyie nhò yu ke dǝ Abarahammú.
- ²⁸ Kè Abarahammú peité Isaki nè Isimayeerì.
- ²⁹ Nte Abarahammú yaàbí yètè. Kè Isimayeerì peité Nebayoti o kóo po, nè Kedaa nè Adeberi nè Mibisammú,
- ³⁰ nè Misemaa nè Duma nè Masa nè Adadi nè Temaa,
- ³¹ nè Yetudi nè Nafisi nè Kedimaa. Isimayeerì bí nyi mǝmmè.

- 32 Kè Ketudaa, Abarahammu do yíe kétúóté wèè nitipòkù kòo ò peité Simidanni nè Yokisanni nè Medanni nè Mandiyāā nè Isebaki nè Suaa. Kè Yokisannii peité Sebaa nè Dedanni.
 33 Kè Mandiyāā peité Efaa nè Efee nè Enoki nè Abidaa nè Edidaa, Ketudaa bí nyi nè o yaàbí.
 34 Kè Abarahammu bire Isakii peité Esayuu nè Isidayeeri.
 35 Kè Esayuu peité Edifasi nè Deuyeedi nè Yeusi nè Yaedammu nè Kodaa,
 36 kè Edifasii peité Temaa nè Omaadi nè Sefi nè Katammu nè Kenasi nè Timuna nè Amadeki.
 37 Kè Deuyeedii peité Naati nè Seda nè Samaa nè Misaa.
 38 Kè Seii kó ibí ntú: Dotanni nè Sobadi nè Sibe55 nè Ana nè Dis55 nè Esee nè Disāā.
 39 Kè Dotāā peité Ōdi nè Omammu. Kè Dotāā tāū yètirì ntú Timuna,
 40 kè Sobadi peité Adiyanni Manati nè Ebaadi Sefi nè Onammu kè Sibe55 peité Aya nè Ana.
 41 Kè Ana peité Dis55. Kè Dis55 peité Amidanni nè Esibanni nè Itidanni nè Kedanni.
 42 Kè Esee peité Bideanni nè Safāā nè Yakāā, kè Disāā peité Usi nè Adanni.

*Edømmu ei kó bekpààtibè
 (Wénté Tenketé 36:31-43)*

- 43-50 Nte bekpààtibè bèè do di tikpàti Edømmu ei kéfeí mbetòbè kè Isidayeeriibe mu nyí mòke okpààti. Dinabaa ei kou Beoo bire Bedaa weè do baké Edømmu kékú kè Bosedaa ei kou Sedaa bire Yobabuu còuté tikpàti, kékú, kè Temanni ei kou Usammu túóté tikpàti, kékú kè Afiti ei kou Bedadi bire Adadii di tikpàti, weè do dokènè Mandiyāā ei kòbe Mòabu ei, kè bè na. Ò ku dii mǎnni kè Masedekaa ei kou Sammudaa di tikpàti kékú. Kè Sauri weè do bo Deoboti ei kó kukó mboré kòo di tikpàti. Ò ku dii mǎnni kè Akiboo bire Baadi-Ananni sòté tikpàti. Ò ku dii mǎnni kè Pauu ei kou Adadi còuté tikpàti kèmpo Masabu bire Matededi kó debire Metebeeyeedi.
 51 Okpààti Adadii ku dii mǎnni kè Edømmu naàmùnkú kó bekótibè bèè mbaké. Nte be yètè: Timuna nè Adifa nè Yeteti
 52 nè Odibamaa nè Edaa nè Pinoo
 53 nè Kenasi nè Temaa nè Mibisaa
 54 nè Makidiyeedi nè Idammu bèè do tú Edømmu naàmùnti kó bekótibè ke baké.

2

Sakòbu bire Sudaa yaàbí

- 1 Nte Sakòbu bèè do yu wè ke tú Isidayeeri o bí yètè: Dubenni nè Simme55 nè Defi nè Sudaa nè Isakaa nè Sabunoo,
 2 nè Danni nè Sosefu nè Bensamee nè Nefutadii nè Kati nè Asee.
 3 Kè Sudaa puoke Kannahāā ei kóo sapāā Suaa, kòo ò peité inítidabí itāāti: Ee nè Onanni nè Seda. Edi weè do tú Mpo, kédoo ti Yìe nKuyie nyí dō dè kè kùu ò kùu.
 4 Kè dè mboni kè Sudaa kóo dapāā mpokú Tamaa ò peité inítidabí tēi idéi, kè bè mbè yu ke tú Pedesi nè Seda. O bí imou kè ìi wēnné kēmmo inítidabí inūmmù.
 5 Kè Pedesi kó ibí ntú Etisidonni nè Amudi.
 6 Kè Sedaa peité Simudi nè Etanni nè Emanni nè Kadikōadi nè Dada kè bè mbo inítidabí inūmmù.
 7 Kè Kadimii peité Akaa* weè do te kè Kuyie mmiekee do Isidayeeriibe, ke yé ò do sōnnemé Kuyie nyè mbè báá túóté dè kētieke.
 8 Kè Etannii peité Asadia,
 9 kè Etisidonnii peité Yedameyeedi nè Dammu nè Kadebu, kòo yètirì terì ntú Kedubaii.
 10 Kè Dammuu peité Amminnadabu kè Amminnadabuu peité Nas55 weè do tú Sudaa naàmùnkú kóo kóti.
 11 Kè Nas55 peité Sadima kè Sadimaa peité Boasi,
 12 kè Boasii peité Obedi, kè Obedii peité Sesea,
 13 kè Sesea peité ibí iyiekè. Kòo kóo po ntú Ediabu kòo nante Abinnadabu kè Aminnadabuu nante Simmea,
 14 kè Samaa nante Netanneyeedi, kè Netanneyeedii nante Dadaii.
 15 Kòo me ntó nante Osemmu, kòo nante Dafiti,
 16 kè be tabè ntú Seduya nè Abikayeedi, kè Seduyaa peité Abikaii nè Soabu nè Asayeedi kè bèe wēnné bētāāti.
 17 Kè Abikayeedii peité denitidabire kè bèe dè yu ke dō Amasa o cice do tú Yetee Isimayeeri wuò kou.
 18 Kè Esidonni bire Kadebu pokú Asuba peité ibí inàà kè denitipobire yètirì ntú Yediyoti nè inítidabí itāāti Yesee nè Sobabu nè Adidonni.
 19 Asuba ku dii mǎnni kè Kadebu puoke Efadati kè Efadatii peité Uuri.
 20 Kè Uuri peité Udi kè Udii peité Besadedi.

²¹ Etisidonni mǎke òò mǎnni yebie nsipisikuà, kǎpuoke Kadaadi cice Makidi kóo sapàà nkòò ò peité Sekubu.

²² Kǎ Sekubuu peité Yaii weè do tieke yehékè sipísidè nè yǎtǎati Kadaadi tempǎ mmiéke.

²³ Kesuu èi nè Adamu èi kǎ ye kpààtibèe fiète Yaii kǎtieke yehékè nè Kenati èidiè, nè yehékè yèè yè tǎkénè yemǎu kǎ yèe wǎnné yehékè sipísikuà. Bèè do bo ye miéke bémǎu bè do tú Kadaadi cice Makiidi yaàbí nyi.

²⁴ Etisidonni weè do po Abiya kékú kǎ Kadǎbuu duǎnè o pokú tǎu Efadata kòò ò peité denitidabire, kǎ bèè dè yu ke dǎ Asuu, weè do keté Tekoa èi.

²⁵ Kǎ Etisidonni kóo po Yedameyèedi pié ibí péu kǎ Dammu ntú o kóo po kǎnantè Buna, kǎ Buna nante Odeni, kǎ Odenii nante Osemmu, kǎ Osemmuu nante Aiyu.

²⁶ Kǎ Yedameyèedi puoke onitipòkú tǎu Atada kòò ò peité Onammu.

²⁷ Kǎ Yedameyèedi kóo po peité Masasi nè Yaminni nè Ekèe.

²⁸ Kǎ Onammuu peité Sammai nè Yada. Kǎ Sammai peité Nadabu nè Abisuu.

²⁹ Kǎ Abisuu puoke Abiyaii kòò ò peité Abanni nè Mòdidi.

³⁰ Kǎ Nadabuu peité Sededi nè Apayimmu, kǎ Sededii kú bá ò í mǎòte debire.

³¹ Kǎ Apayimmu peité Iseii, kǎ Iseii peité Sesā, kǎ Sesā peité Adaii.

³² Kǎ Sammai nante Yada peité Yetee nè Sonnatā, kǎ Yetee kú bá ò í mǎòte debire.

³³ Kǎ Sonnatā peité Pedeti nè Sasa. Yedameyèedi yaàbí nyi memme.

³⁴ Sesā í mpeité initidabí, kǎpeité initipobí mǎà, kǎmmǎke o tǎnti Esibiti èi kou mǎu kǎ bè ò yu ke tú Yada,

³⁵ kòò ò duǎ nho kóo sapàà mmǎu kòò ò puoke kòò peité denitidabire, kǎ bèè dè yu ke dǎ Ataii.

³⁶ Kǎ Ataii peité Natā, kǎ Natā peité Sabadi.

³⁷ Kǎ Sabadi peité Efadadi, kǎ Efadadii peité Obedi.

³⁸ Kǎ Obedii peité Yeu, kǎ Yeu peité Asadia.

³⁹ Kǎ Asadia peité Edesi, kǎ Edesii peité Edasaa.

⁴⁰ Kǎ Edasaa peité Sisimaii, kǎ Sisimaii peité Sadummu.

⁴¹ Kǎ Sadummu peité Yekammia, kǎ Yekammia peité Edisamaa.

⁴² Kǎ Kadǎbuu peité o kóo po Mesa kòò nante Yedameyèedi, kǎ Mesaa peité Sifi nè Madesa, kǎ Madesaa peité Eburnǎ.

⁴³ Kǎ Eburnǎ peité Kodaà nè Tapua nè Dekemmu nè Sema.

⁴⁴ Kǎ Sema peité Daammu, kǎ Daammuu peité Yodikoammu, kǎ Dekemmu peité Sammai.

⁴⁵ Kǎ Sammai peité Maǎǎ, kǎ Maǎǎ peité Beti-Sudi.

⁴⁶ Kǎ Kadǎbuu puoke onitipòkú tǎu kǎ bè ò yu ke tú Efaa, kòò ò peité Anaa nè Mǎsa nè Kasesi. Kǎ Adaa peité denitidabire kǎ dè yu ke dǎ Kasesi.

⁴⁷ Kǎ Yadaii peité Dekemmu nè Yotammu nè Kesā nè Pedeti nè Efaa nè Saafu.

⁴⁸ Kǎ Kadǎbuu yí kǎpuoke onitipòkú tǎu, kòò yè̀tǎri tu Maaka, kòò peité Sebèe nè Tidana.

⁴⁹ Kǎ dè m boní kòò yí kǎpeité Saafu, kǎ Safuu peité Madimana nè Sefaa, kǎ Sefaa peité Makibena, kǎ Makibena peité Kibe. Be kó dí fǎnkúò kǎ Kadǎbuu yí kǎpeité denitipobire kǎ dè yu ke dǎ Akisaa.

⁵⁰ Nte Kadǎbu yaàbí kó yeyè̀te: O pokú Efadata kóo po do tú Uuri, kòò nante Sobadi, weè do keté Kidiya-Yeadimmu kó dihei, be yǎfù̀ bè do bo bètǎati ndi.

⁵¹ Sadima weè do keté Betideemmu èi. Kǎ Adǎfuu keté Beti Kedèe èi.

⁵² Kǎ Sobadii keté Kidiya-Yeadimmu èi. Kǎ Sobadi yaàbí mbo Adowee nè Menuwti kǎbe èi kó dikéè.

⁵³ Bèè kó tinaàmuntì do tú Iditiibe nè Putibe nè Sumatiibe nè Misedaiibe bèè do bo Sodaa èi nè Esitaadi kperi ye miéke.

⁵⁴ Sadima yaàbí do tú Betideemmu èi kǎbe nè Netofaa èi kǎbe nè Adidoti-Beti-Yoabu èi kǎbe nè Manaati èi kǎbe kó dikéè nè Sodaa èi kǎbe,

⁵⁵ kǎyíèè bèè yé yepáte be kó tinaàmuntì. Bèè do tú Yabesi èi kǎbe bèè do tú Tidatiibe nè Simatiibe nè Sukatiibe nè bè tu bè Keniibe Amati kó kuwuǎ nkǎbe, beè pié Dekabiibe.

3

Dafiti bí kó yeyè̀te

¹ Nte Dafiti kó initidabí ò peité í Eburnǎ í kó yeyè̀te: Amunǎ weè do tú Mpo, kòò yǎ tú Ainǎammu Sisedèedi èi kou. Kòò déri ntú Danniyeedi, kòò yǎ tú Abikayeedi, Kadimeedi èi kou.

² Kòò tǎánwè ntú Abusadǎmmu Kesuu èi kó kpàati Tadimaii kóo sapàà Maaka ò peité wè. Kǎ onaanwè ntú Adonniya, kòò yǎ yè̀tǎri tu Akiti.

³ Kòò nummuwè ntú Sefatia, kòò yǎ yè̀tǎri tu Abitadi. Kòò kuánwè ntú Itediammu, kòò yǎ tú Ekidaa.

⁴ Dafiti tɔ ò dii m̀ǹni tikp̀ti k̀embo Ebunɔɔ yebie nyɛyiekè nè dikèè. Dii m̀ǹni ndi ò piémè de kó inítidabí ikuɔ. De kó dif̀nkúò k̀è Dafiti ntɔ tikp̀ti k̀ékote Sedisademmu ke dà yebie sipísitããti nè yètããti.

⁵ Ò de mbo, k̀òo pokù Batisebaa Amiyeedi k̀òo sapàà nhò peítè inítidabí inàà: Simaa nè Sobabu nè Natãã nè Sadomɔɔ.

⁶⁻⁸ K̀è Dafitii yí k̀épeítè ibí tei iwei: Ibaa nè Edisua nè Edifedee nè Ǹoka nè Nefeki nè Yafia nè Edisamaa nè Ediada nè Edifedee. K̀è be tãũ ntú Tamaa,

⁹ k̀é nè mbúúti inítidabí o pobè tɔbè ò pié i.

¹⁰ Nte Sadomɔɔ bí nè o yaàbí: Weè do peítè Odoboammu k̀è Odoboammuu peítè Abiya, k̀è Abiyaa peítè Asaa, k̀è Asaa peítè Sosafati.

¹¹ K̀è Sosafatii peítè Yodammu k̀è Yodammuu peítè Aasia, k̀è Aasiaa peítè Soasi,

¹² k̀è Soasii peítè Amasia, k̀è Amasiaa peítè Asadia, k̀è Asadiaa peítè Yotammu.

¹³ K̀è Yotammuu peítè Aasi, k̀è Aasii peítè Esekiasi, k̀è Esekiasii peítè Manansee, k̀è Manansee peítè Amɔɔ,

¹⁴ k̀è Amɔɔ peítè Sosiasi.

¹⁵ K̀è Sosiasi k̀òo po ntú Yoananni, k̀òo nante Sosakimmu, k̀è Sosakimmuu nante Sedesiasi, k̀è Sedesiasii nante Sadummu,

¹⁶ k̀è Sosakimmuu peítè Yekonniasi nè Sedesiasi.

¹⁷ Yekonniasi bè do p̄i n wè k̀ékònnè Babid̀nni o kó ibí do tú Seditieri

¹⁸ nè Madikidammu nè Pedaya nè Sennasaa nè Yekammia nè Osama nè Nedabia.

¹⁹ K̀è Pedaya kó ibí ntú Sodobabèedi nè Simmeii, k̀è Sodobabèedi peítè ibí idéi: Mesudammu nè Ananniya nè denitipobire Sedomiti,

²⁰ k̀éyíénè inítidabí iǹummù Asuba nè Oedi nè Bedekia nè Asadia nè Yusuba Esedi.

²¹ K̀è Ananniya peítè ibí idéi: Pedatia nè Yesaya, k̀è Yesayaa peítè Defaya, k̀è Defayaa peítè Adinanni, k̀è Adinannii peítè Abudiasi, k̀è Abudiasii peítè Sekanniya.

²² K̀è Sekanniya peítè ibí ikuɔ: Semmaya nè Atuusi nè Ikadi nè Badiã nè Neadia nè Safati.

²³ K̀è Neadia peítè ibí itããti Edioyennaii nè Isikia nè Asidikammu.

²⁴ Edioyennaii do peítè inítidabí iyiekè ndi. Odafia nè Ediasibu nè Pedaya nè Akubu nè Yoananni nè Dedaya nè Ananni.

4

Sudaa bí nè o yaàbí

¹ Sudaa peítè ì bí do tú: Pedesi nè Etisibonni nè Kadimii nè Uuri nè Sobadi.

² K̀è Sobadii peítè Deayaa k̀è Deayaa peítè Yaati k̀è Yaatii peítè Aummai nè Daadu beè do tú Sodaa naàm̀nkù k̀obe kó beyààribè.

³⁻⁴ Efadata k̀òo po do tú Uuri, weè keté Betideemmu èi k̀épié inítidabí: Etammu nè Sisedèedi nè Isema nè Idibasi nè denitipobire Asedepenni, k̀éyí k̀épeítè Pennuyeedi wèè keté Kedàari èi, k̀éyí k̀épeítè Esee wèè keté Usaa èi.

⁵ Asuu wèè keté Tekoa èi k̀ém̀po benitipòbè bèdèbè Edaa nè Naada.

⁶ K̀è Naada peítè inítidabí inàà Ausammu nè Efee k̀è Efee nante Teminni k̀è Teminnii nante Aasitadi. Naadaa kó ibí nyi memme.

⁷ K̀è Edaa peítè ibí itããti Sedeti nè Soaa nè Etina.

⁸ K̀è K̀otii peítè Anubi nè Sobeba wèè do tú Adummu Adadeyeedi bire naàm̀nkù k̀obe yààri.

⁹ Yabesi do tú oniti nwe bè bùò wè k̀è dè p̄èté o tebí. O ȳò do ò pei k̀éféútè mediè mme k̀è dèè nte k̀òo ò yu ke dà Yabesi.

¹⁰ Weè do bañtè Kuyie nke dà: Kuyie nyIsidayeribe tũ nkù á m p̄a mesàà, n yí m m̀ke dè, nni nk̀ankè meyei nnè mef̄éútimè mam̀ou. K̀è Kuyie nhò duò nhò kù m̀o dè.

¹¹ Saaa k̀òo kóti Kedubu wèè peítè Meii, k̀è Meii peítè Esitãã.

¹² K̀è Esitãã mbo Beti-Dafaa k̀épeítè Paseãã nè Teina k̀òo keté Naasi èi k̀è be yaàbí mbo Dekaa èi.

¹³ K̀è Kenaai peítè Otinniyeedi nè Sedaya. K̀è Otinniyeedi peítè Atati nè Meonotaii.

¹⁴ K̀è Meonotaii peítè Ofidaa, k̀è Sedayaa peítè Yoabu wèè do tú beyántibè yààri, bèè do bo kubiriku bè tu kù beyántibè biriku.

¹⁵ K̀è Yefundee bire Kadebuu peítè inítidabí itããti: Idu nè Edaa nè Naammu. K̀è Edaa peítè Kenasi.

¹⁶ K̀è Yadeyeedii peítè Sifi nè Sifaa nè Idiyaa nè Asadeyeedi.

¹⁷⁻¹⁸ K̀è Esida peítè Yetee nè Mededi nè Efee nè Yanɔɔ, k̀è Mededii puoke Esibiti k̀òo kp̀àti k̀òo sapàà Bitiya, k̀òo peítè Midiyammu nè Sammai nè Iseba wèè keté Esitemɔa èi. K̀è Mededii yí k̀épuoke Sudaa kó kuwuò kou, k̀òo ò peítè Yededi nè Ebee nè Yekutiyeedi. K̀è Yededii keté Kedoo èi, k̀è Ebee keté Sokoo èi, k̀è Yekutiyeedii keté Sandoyaa èi.

¹⁹ Kè Odiya puoke Naammu tǎw. Weè kó iyaabí do tú Kadimiibe nè Makatiibe, kè Kadimiibe mbo Keidaa ei kè Makatiibe bo Esitemoa ei.

²⁰ Kè Simoo peité Amunoo nè Dinna nè Benni-Anaa nè Tinoo. Kè Iseii naàmùnkù kòbe ntú Soeti nè o bire.

²¹⁻²² Kè Sudaa bire Seda peité Ee nè Dada nè Yokimmu nè Soasi nè Sadafi, kè Edii keté Deka ei, kè Dada keté Madesa ei kényínè beyaàdùbè bèè do duòkù tiyaàkpeti be kó tinaàmùnti bèè do bo Iseti Asebeaa ei. Kè Yokimmu kòbe ríbo Koseba. Soasi nè Sadafi kè bèè puoke Mòabiibe kè mu nyí konní Deemmu. De kó tinaànti tu tii dǎò tinti nè dimònni.

²³ Bè do tú beyaamaribè mbe kámbo Netaimmu ei nè Kededa ei okpààti borè koò maà tiyaati.

Simmeòò kó ibí

²⁴ Kè Simmeòò peité Nemmuvedi nè Yaminni nè Yadibu nè Seda nè Sauri.

²⁵ Kè Saurii peité Sadummu, kè Sadummu peité Mibisammu, kè Mibisammuu peité Misemaa.

²⁶ Kè Misemaa peité Amuvedi kè Amuvedii peité Sakuu kè Sakuu peité Simmeii.

²⁷ Kè Simmeii peité inítidabí tepítè nè ikuò inítipobí ikuò. O tebií í mpeité kè dè nsù deè te kè Simmeòò kó kuwuo nyí nsù ke mǎnnè Sudaa kòku mamè.

²⁸⁻³² Dafiti mu nyí cǎutè dii mǎnni tikpàti kè Simmeòò kó kuwuo nkòbe bo yèè ekè tu yie nè sii ekesi kǎnto kǎtuòkenè Dafiti cǎutè dii mǎnni tikpàti: Beerisebaa nè Mòdada nè Asaa-Suadi nè Bidaa nè Esemmu nè Todadi nè Betuyedi nè Òdimaa nè Sikidaki nè Beti-Madikaboti nè Atisaa-Susimmu nè Betibidii nè Sadaimmu nè Etammu nè Ainni nè Dimoo nè Tokenni nè Asāā.

³³ Nè sihekési sii yè tǎkénè, kǎtuòkenè Badati yehakè bè do bo yènye. Bè cǎí kó yeyètè bomu diheikèmpàtíri mieke.

³⁴⁻³⁸ Nte Simmeòò kó kuwuo nkó tinaàmùnti kó bekótibè: Asasia bí do tú Mesobabu nè Yammidèki nè Yosaa. Asiadi weè do peité Sedaya, kè Sedayaa peité Yosibia, kòo né peité Yeu nè Sowèri. Semmaya weè do peité Simidi kè Simidii peité Yedayaa kè Yedayaa peité Anoo, kè Anoo peité Sifei, kè Sifei kó ibí ntú Sisa nè Bennaya nè Yesimiyedi nè Adiyedi nè Asayaa nè Yekoaya nè Yakoba nè Edioyennai. Be kó kuwuo ndo sǎw mmediè mme.

³⁹ Kè bèè cǎtè kǎtuòke Kedoo tenkè mǎnku diyie yièní kèè bíékè kó kubiriku ke wanti bè bo ncèmmù dè be wǎ.

⁴⁰ Képétè dinaacènni sàari kè di ndeu mesàa mbá òmòu í mbè kǎnnè. Kammu yaabí do de mbo nè dimònni.

⁴¹ Sudaa kóo kpààti Esekiasi tǎ dii mǎnni tikpàti, de mǎnni ndi bekpààtibè ti bo ke yu bèè yètè bè domè de kó kutempè, képuo ntitouti nè yefe Kammu yaabí do borè, kékuo benitibè bèè do dè bo bemou kédeè kékari deborè ke kraa ke dè bo nè yiènni. Ke yé dinaacènni sàari dè bomè bè bo ncèmmù dè be pe.

⁴² Kè Simmeòò kó kuwuo nkòbe mabè sikòusinùmmù (500) kǎte Edommu tempè nyetǎrè kòku, kè Iseii bí inàa mbè ni beè tu: Pedatia nè Adia nè Defaya nè Usiyedi.

⁴³ Kè bèè kuo Amadesiibe, bèè do yentè kénkraa ke dè bo kédeè kékari. Kè be yaabí kraa dè bo nè yiènni.

5

Dubenni kó kuwuo

¹ Dubenni weè do tú Sakòbu kóo po ke nè duónè o cice pokù mǎu, kè deè nte kòo paà Mpo dò nkétieke dè. Kè bèè de dùo nSosefu kó ibí, bá ò ténke í ncómmù o fǎtíri.

² Kè Sudaa kó kuwuo nkpenke kǎpǎtè o tebií kpèyi. Weè kó kuwuo mmieke nke okpààti do yènnimè kémbakè Isidayeeribe. Kè Sosefu bí ù baa né nte Mpo ò nte dè.

³ Kè Sakòbu kóo po Dubennii peité inítidabí inàa. Enàki nè Paduu nè Etisibonni nè Kadimii.

⁴ Kè Sowèrii peité Semmaya kè Semmayaa peité Koku kè Koku peité Simèii,

⁵ kè Simèii peité Miseen kè Miseen Deaya kè Deaya peité Baadi,

⁶ kè Baadii peité Beedaa. Beedaa do tú Dubenni kó kuwuo nkóo kpààti nwe. Kè Asidii ei kóo kpààti Tikidaa Fadasaa ò pí nkékònnè Asidii tenkè.

⁷ Nte Beedaa tebií naàmùnti mieke bèè do tú benitibè bè do bè kàa nkè bè ntùmmè betabè. Yeiyeedi weè do tú oketiwe. Kè Sakarii ntú odéri.

⁸ Be kó difònkùò kè Bedaa ntùnní. Ò do tú Sowèri naàmùnkù kou nwe, Sema yaabire. Kòo cice tú Asaai.

Bèè kó tinaàmùnti kòbe do bo ketenkè kèè bo Adowee tempè nkubakù cǎnku bíékè kǎnto kǎtuòkenè Nèbo tǎri nè Baadi-Nèoo ei kubakù you bíékè.

⁹ Be kó ketenkè do keté diyie yièní kèè bíékè kó dikpáa ndi kǎnto kédítèné kukò nhEfadati ke yé bè do mòkemè iwùò péu Kadaadi ei.

¹⁰ Sauri do tú dii mǎnni okpààti kè bèe dokénè Akidiibe kè bè na kéfiete be ei Kadaadi tempè diyè yìenì kèè biékè.

Kadi kó kufuku do dú kè dò mmèè botí

¹¹ Kè Kadi yaábi mbo Basāá kó kubiriku kǎntò kétuakenè Sadikaa diyè yìenì kèè biékè ke bè érinè.

¹² Kè Sowèeri kó kunaàmùnkù kuù mbaké tisǎnti kè bè mbo Basāā, kè Safāā kòku mbè pòkoo kényínè Yanaii kòku nè Safati kòku.

¹³ Bè kó difǎnkúò kè tinaàmùnti teti mbo tiyiekè Mikayèeri kòku nè Mesudammu kòku nè Sebaa kòku nè Yodaii kòku nè Meyakāā kòku nè Sebaa kòku nè Siyaa kòku nè Ebee kòku.

¹⁴ Bè kó kunaàmùnkù kó beyàaribè do tú Abiyai nè Uuri nè Yadoaa nè Kadaadi nè Mikayèeri nè Yesisaii nè Yado nè Buusi.

¹⁵ Kunni yaabire Abidayèedi bire Aii weè do bè baké,

¹⁶ kǎmbo Kadaadi tempè Basāā tenké ke né yínè yehékè yèè dè tǎkénè, kè be naacǎnni ntú Sadonni kó kubiriku kǎntò kétuakenè be tenké mǎnku.

¹⁷ Kè bèe wāri bè yètè dihei kó yepátè mieke Yotammu tu dii mǎnni Sudaa kǎbe kóo kpààti nè Sedoboammu tu dii mǎnni Isidayèeribe kóo kpààti.

¹⁸ Dubenni nè Kadi nè Manansee naàmùnkù kǎbe kó dikéè teri bè do mǎke behāāpǎmbè sikoupirísínàà nè sikoupirísínàà nè sikousiyiekè nè sipísikuó (44760) bè do tú bèe na mbèmbè mudoò mesàà ke tǎu tidǎpiiti nè yekpǎrise nè detǎnnè.

¹⁹ Kè bèe dokénè Akidiibe nè Ayetuu boti kǎbe nè Nadabu boti.

²⁰ De kó mudoò mieke kè bèe banté ke dò nKuyie mbo tee, kè kù bǎnté kè kù mǎo metèemmè. Kè kùu bè teennè kè bèe na Akidiibe nè bèè bè kómmú,

²¹ Képímmú be wūš ìi tu: Yóyóbè sikoupirísínùmmú (50000) ipe nè sibóó sikoupiríkòupísidè nè sikoupirísínùmmú (250000) nè sǎmmarímú sikoupirísidè (2000) kǎpímmúnè benitibè tekoupiríkòutè kékònnè (100000).

²² Kè bèe kuó be dootitabè péu ke yé de kó mudoò do túmè Kuyie nkǎmu mmu, kédèè kékari be tenké kǎmbo kè Asidii kóo kpààti yàa bè pírímúnè kékònnè o ei.

Manansee kó kuwuo ndikéè teri kǎbe

²³ Kè Manansee kó kuwuo ndikéè sǎnnii kǎte kékari Basāā tenké, kǎntò kétuakenè Baadi-Edimǎo nè Senii nè Edimǎo tǎrè. Kè be wuo nsúu.

²⁴ Nte bèè do ni be cǎi be yètè: Efee nè Iseii nè Ediyèedi nè Asidiyèedi nè Idimmeya nè Odafla nè Yadiyèedi. Bemou bè do tú bèè yètè fei bèmbè, yekǎmhbò yembè.

²⁵ Dubenni kó kuwuo nne Kadi kòku nè Manansee kòku dikéè, kè bèe yete Kuyie mbe yembè do tú nkú, kè kù bütinnè kǎfié iwūš yebokè ibotí tǎi do feu ye, kè Kuyie nyi kuó kè bè kǎnne.

²⁶ Memme kè Kuyie nyIsidayèeribe tǎ nkúu ìi nhAsidii kpààtibè Pudi nè Tekidati-Fadasaa be mieke, kè bèe bè do mudoò kè bè na kè bè pírímú kékònnè Adaa ei nè Abóó kperri nè Ada ye tenké. Kè bè mpekénè Kosāā kó kuko nke kpáá dè bo nè yìenni.

Defii kó kufuku dú ke dómme

²⁷ Defii kó ibi ìi tu: Kerisonni nè Keati nè Medadi.

²⁸ Kè Keatii peité Amidammu nè Yesea nè Ebunǎo nè Usiyèedi.

²⁹ Kè Amidammu peité Anǎo nè Móiysi nè be tǎū Midiyammu. Kè Anǎo peité Nadabu nè Abiu nè Edasaa nè Itamaa.

³⁰ Kè Edasaa peité Pinasi kè Pinasii peité Abisua.

³¹ Kè Abisua peité Buki kè Bukii peité Usi,

³² kè Usii peité Sedaya kè Sedayaa peité Medayoti.

³³ Kè Medayotii peité Amadia kè Amadia peité Aitubu.

³⁴ Kè Aitubuu peité Sadaki kè Sadakii peité Aimasii

³⁵ kè Aimasii peité Asadia kè Asadiaa peité Yoananni

³⁶ kè Yoanannii peité Asadia weè do tú ikuó niuti Kuyie ncǎtèè mieke Sadomǎo do maá tǎ Sedisadammu.

³⁷ Kè Asadia peité Amadia kè Amadiaa peité Aitubu

³⁸ kè Aitubuu peité Sadaki kè Sadakii peité Sadummu

³⁹ kè Sadummu peité Idikiya kè Idikiyaa peité Asadia

⁴⁰ kè Asadiaa peité Sedaya kè Sedayaa peité Yosadaki.

⁴¹ Kuyie ndo dúo ndii mǎnni kè okpààti Nebukannesaa pí nSudaa kǎbe nè Sedisadammu kǎbe kè we nwǎnnénè Yosadaki kékònnè Babidǎnni.

6

Defii kó kuwuo nkǎbe tǎbè

¹ Defii kó ibi do tú: Kerisonni nè Keati nè Medadi.

- ² Kè Kerisonni kó ibí ntú Dibini nè Simmeii.
- ³ Kè Keati kpeyi tú: Amudamu nè Isaadi nè Abunəo nè Usiyeeɗi.
- ⁴ Kè Medadi kpeyi ntú Madi nè Musii. Beè do tú Defii kó kuwuə nkó tinaàmuntí kó beyààribè.
- ⁵ Nte Kerisonni kó kunaàmunkú do duó ke dòmmè: Kerisonni weè do peité Dibini, kè Dibinii peité Yaati, kè Yaatii peité Simma,
- ⁶ kè Simma peité Yoa kè Yoa peité Ido kè Ido peité Seda, nè Yeatidaii.
- ⁷ Nte Keati kó kunaàmunkú duó ke dòmmè: Keati weè do peité Aminnadabu kè Aminnadabuu peité Kodee kè Kodee peité Aitubu.
- ⁸ Kè Aitubuu peité Edikanaa kè Edikanaa peité Abiyasafu, kè Abiyasafuu peité Aimasii,
- ⁹ kè Aimasii peité Taati kè Taatii peité Udiyeeɗi kè Udiyeeɗii peité Osiasii, kè Osiasii peité Sauri.
- ¹⁰ Edikanaa do peité inítidabí ídeí ndi, Amasaii nè Aimati.
- ¹¹ Kè Aimətii peité Edikanaa, kè Edikanaa peité Safaii, kè Safaii peité Naati
- ¹² kè Naatii peité Sammuyeeɗi,
- ¹³ kè Sammuyeeɗii peité o kóo po Soweeɗi nè o nanté Abia.
- ¹⁴ Nte Medadi kó kunaàmunkú duó ke dòmmè: Medadi weè do peité Madi, kè Madii peité Dibini, kè Dibinii peité Simmeii, kè Simmeii peité Usaa,
- ¹⁵ kè Usaa peité Sima kè Simaa peité Akiya, kè Akiyaa peité Asaya.
- ¹⁶ Bè tanné ðii mənni Kuyie ntaummè tou ku cĭtè mieke, kè Dafiti duó nkè Defii yaábí ù nte mudèmmù.
- ¹⁷ Sadooməo mu ndo í maá Kuyie ncĭtè Sedisadəmmu kè beè te mudèmmù Kuyie ntaummè tou ùkè ùkuó yĕ ndè ndòmmè.
- ¹⁸ Nte beè do te mudèmmù nè be bío: Keati naàmunkú mieke Sammuyeeɗi yaábire Emanni Soweeɗi bire.
- ¹⁹⁻²³ Nte o kó kuwuə ndo duó ke dòmmè: Sakəbu weè peité Defii kè Defii peité Keati kè Keatii peité Isaadi, kè Isaadi peité Kodee kè Kodee peité Ebiyasafu kè Ebiyasafuu peité Asii kè Asii peité Taati kè Taatii peité Sefanniya kè Sefanniyaa peité Asadia kè Asadiaa peité Soweeɗi kè Soweeɗii peité Edikanaa kè Edikanaa peité Amasaii kè Amasaii peité Maati kè Maatii peité Edikanaa kè Edikanaa peité Sufu kè Sufuu peité Toaa kè Toaa peité Pedyeeɗi kè Pedyeeɗii peité Yeodammu kè Yeodammuu peité Edikanaa kè Edikanaa peité Sammuyeeɗi.
- ²⁴ Kè Emanni tebite Asafu ncómmú o bakú yóu ke ni didentĭnni teri, ò do tú Simmeaa yaábire Bedikia bire nde.
- ²⁵⁻²⁸ Nte o kó kuwuə ndo duó ke dòmmè: Defii weè do peité Kerisonni, kè Kerisonni peité Yaati kè Yaatii peité Simmeii kè Simmeii peité Sima kè Simaa peité Etāā kè Etāā peité Adaya kè Adayaa peité Seda kè Sedaa peité Etinii kè Etinii peité Madikia kè Madikiaa peité Basiya kè Basiyaa peité Mikayeeɗi kè Mikayeeɗii peité Sima kè Simaa peité Bedikiaa kè Bedikiaa peité Asafu. Kè Defii weè ntú be yaàri.
- ²⁹⁻³² Kè Emanni nè Asafu be tebite Etāā còmmú o bakú cənkú ke ni didentĭnni teri. Ò do tú Abudi yaábire Kisi bire nde. Nte o kó kuwuə ndo duó ke dòmmè: Defii weè do peité Medadii kè Medadii peité Muusi kè Muusii peité Madi kè Madii peité Semmeɗi kè Semmeɗii peité Bani kè Banii peité Amisi kè Amisii peité Idikiya kè Idikiya peité Amasia kè Amasiaa peité Asabia kè Asabiaa peité Maduki kè Madukii peité Abudi kè Abudii peité Kiisi, kè Kiisi peité Etanni.
- ³³ Kè Defii kó kuwuə nkəbe mpĭ mmutəmmú tēmù muməu Kuyie ncĭtè mieke.
- ³⁴ Anəo nè o bí beè do te bè bo mbenkúmè Kuyie nyiwūš benitibè kú pāā nyi, ke i tūš ndiwūšəttənni ĭnkè, ke tuš ntihúnti dihúúntənni ĭnkè. Beè do te bè bo mpĭmmè mutəmmú muməu mùu tu Kuyie ncĭtè kəmu. Beè do te bè bo ndəorimè mɛyɛi ncĭtəmmè kó ùkuó Isidayeeɗibe Kuyie ndo ti nàkè ku kóo tənti Məyiisi ke yĕ ndəməu dè dō nkéndəmmè.
- ³⁵ Nte Anəo yaábí: Anəo weè do peité Edasaa kè Edasaa peité Pinasi kè Pinasii peité Abisua.
- ³⁶ Kè Abisuaa peité Buki kè Bukii peité Usi kè Usii peité Sedaya,
- ³⁷ kè Sedayaa peité Medayoti. Kè Medayotii peité Amadia kè Amadia peité Aitubu,
- ³⁸ Kè Aitubuu peité Sadəki kè Sadəkii peité Aimasii.

Bè do duó nyèè ekè Defii yaábí

³⁹ Nte bè do totí mèè botí yehékè Anəo yaábí: Bè do tāū təté kè Keati kó kunaàmunkú kəbe beè ntú beketibè kécəutè be kó ketenkè.

⁴⁰ Yèè ekè do tú Ebuənəo ɛi Sudaa tempè mmieke nè be wūš yó ncenti dè,

⁴¹ kédúš ndəpaa nnè de kó sihekəsi Yefundee bire Kadebu.

⁴²⁻⁴⁵ Kè beè duó nyikuó niùti Anəo yaábí Ebuənəo disəri kó yehékè. Ebuənəo nè Dibunaa nè Yatiidi nè Esitemməa nè Idenni nè Debii nè Asāā nè Beti-Seməsi. Kè Bensamee kó kutempè nkpeye ntú Kebaa nè Adimeti nè Anatoti, kè de kó yehékèe wənné tepitè nè yətāati nè bè wūš yó ncenti dè.

⁴⁶ Kè bèe tāū tété kédúo nKeati kó kunaàmùnkù kǝbe tǝbè be kó yehekè Efadaimmu tempè mmieke, nè Danni kó kutempè mmieke, nè Manansee kó kuwuǝ ndiikéè kùu bo diyìè yìèni kè ku mieke.

⁴⁷ Kè bèe dúo nKedisǝ kó kunaàmùnkù kǝbe be kó yehekè tepíité nè yètǝati Isakaa nè Asee nè Nefutadii nè Manansee kó kuwuǝ itempè mmieke ìi bo Basǝa tenkè mieke.

⁴⁸ Kè bèe tāū tété kédúo Mɛdadi kó kunaàmùnkù kǝbe be kó yehekè tepíité nè yédéé, Dubenni nè Kadi nè Sabunǝ be tenkè mieke.

⁴⁹ Isidayeeri be do dúo nde kó yehekè Defiibe, kè bèe dúonnèmu be wǝs yó ncenti dè.

⁵⁰ Yehekè ti nàkè yèè kpeí yè do bo Sudaa nè Simmeǝǝ nè Bensamee be kó itempè mmieke nke, bè do tāū tété nwe kè yè mbè dúo.

⁵¹⁻⁵⁵ Nte disǝri kó yehekè bè do dúo nyè Keati kó kunaàmùnkù kǝbe Efadaimmu tempè mmieke nè Sisemmu tǝrè kǝku mieke, yèè tu: Kesee nè Yokimeammu nè Beti-Onǝ nè Ayanǝ nè Kati-Dimǝ kè bèe dúonnè Manansee kó kuwuǝ ndiikéè tǝri, dii bo diyìè tǝa kèè bíékè de kó yehekè yèè tu: Asee nè Bideammu, bè do yè mbè dúo, kè bèe dúonnèmu be wǝs yó ncenti dè.

⁵⁶⁻⁶¹ Nte bèe do dúo nyèè ekè Kerisonni kó kunaàmùnkù kǝbe, Manansee kó kuwuǝ ndiikéè dii bo diyìè yìèni kèè bíékè kó kutempè mmieke Konaa ei nè Asitadoti yèè bo Basǝa tenkè mieke. Isakaa kó kutempè mmieke kè bèe dúonnè Kedesi nè Dabedati nè Damoti nè Anemmeii. Asee tempè mmieke kè bèe dúo Masadi nè Abudonni nè Okoki nè Deǝbu. Nefutadii tempè mmieke kè bèe dúo Kedesi ei dii bo Kadidee nè Amǝ nè Kidiyataimmu. Bè do yè mbè dúo nkè bèe dúonnèmu be wǝs yó ncenti dè.

⁶²⁻⁶⁶ Nte bèe do dúo nyèè ekè Mɛdadi kó kunaàmùnkù kǝbe, Sabunǝ kó kutempè mmieke, de kó yehekè tu yie: Dimmǝnǝ nè Tabǝ, kè bèe dúo nDubenni kó kutempè nkùu bo kukó nSuditǝè diyìè yìèni kèè bíékè ke tǝkénè Sedikoo de kó yehekè yèè tu: Dikpǝa kó dihei Besee Yaasi nè Kedemoti nè Metaati. Kadi tempè mmieke kè bèe dúo Damoti ei dii bo Kadaadi tenkè mieke nè Madaimmu nè Esibonni nè Yasee, kéǝnné bá dii ei nè be wǝs yó ncenti dè.

7

Isakaa kó kuwuǝ ndo dúo ke dǝmmè

¹ Kè Isakaa kó ibí mbo ìtǝa: Toda nè Pua nè Yasubu nè Simmudonni.

² Kè Toda kpeyi ntú: Usi nè Defaya nè Yediyeedi nè Yammaii nè Ibusammu nè Sammuyeeeri, beè do tú bekótibè Toda naàmùnkù mieke, ke tú yekǝmbǝ yembè. Okpǝati Dafiti baké dii mǝnni bè do bo sikǝupíísidé nè sikǝupísidé nè sikǝusikuǝ ndi (22600).

³ Kè Usii kpeyi ntú Isidaya kè Isidayaa peité Mikayeeri nè Abudiasi nè Soweedi nè Isiya be mǝu membe bè do tú beè kǝti bǝmbe be cǝi mieke.

⁴ Be kó tinaàmùnti mieke kè benitidaabè bèè dǝ nkéna kékǝte mudoǝ kè bèe mbo sikǝupíísitǝati nè sikǝupísikuǝ (36000), ke yè bèe do mǝkemè benitipǝbè péu kè beè bèe pié ibí.

⁵ Kè beè kaa nyIsakaa kó kunaàmùnkù mieke bèè nǝ mmudoǝ ke tú yekǝmbǝ yembè kè bèe mbo sikǝupíísini nè sikǝupíisyiekè (87000).

Bensamee kó kuwuǝ ndo dúo ke dǝmmè

⁶ Kè Bensamee kó ibí mbo ìtǝa Bedaa nè Bekee nè Yediyyeedi.

⁷ Kè Bedaa peité inùmmù Etisibonni nè Uusi nè Usiyeedi nè Yedimoti nè Idi, bèe do tú yekǝmbǝ yembè mbe ke baké be naàmùnti, be mǝu kè bèe mbo sikǝupíísidé nè sikǝupísidé nè sipísitǝati nè bènǝa (22034).

⁸ Kè Bekee peité Semidaa nè Yoasi nè Ediesee nè Edioyennaii nè Omudi nè Yedemoti nè Abiya nè Anatoti nè Ademeti. Bekee kó ibí nyi memme.

⁹ Kè beè kaa mbe kó tinaàmùnti kǝbe kè bèe mbo benitibè sikǝupíísidé nè sikǝusidé (20200) bèè nǝ mmudoǝ ke tú yekǝmbǝ yembè.

¹⁰ Yediyyeedi weè do peité Bideanni kè Bideanni bí ntú Seusi nè Bensamee nè Eudi nè Kennanaa nè Setǝa nè Tadisisi nè Aisayaa.

¹¹ Yediyyeedi yaábí nyi memme. Bá weè koǝ nkóti o naàmùnkù mieke, kè beè bèe kaa nkè bèe mbo tekǝupííité nè sikǝupíisyiekè nè sikǝusidé (17200). Beè nǝ mmudoǝ ke tú yekǝmbǝ yembè.

¹² Idi weè do peité Supimmu nè Upimmu, Kè Aee peité Usimmu.

¹³ Kè Nefutadii bí ntú Yasiyeedi nè Kunni nè Yesee nè Sadummu. Bè do tú Bidaa yaábí nyi.

Manansee kó kuwuǝ nduo ke dǝmmè

¹⁴ Manansee pocǝnni ò do túoté di Asidii kǝbe mieke weè do ò peité Asidiyeedi nè Makiidi, kè Makiidii peité Kadaadi,

¹⁵ kè Makiidi waá nhonitipǝkù képuǝ Supimmu kéwaá nhotǝu képuǝ Upimmu, kémmǝke o tāū mǝu kǝo yétiri tu Maaka. Makiidi bire tǝrè do tú Sedofadi, kè Sedofadii pié inítipobí máa.

¹⁶ Kè Makiidii puoke Maaka kòò ò peité ðenitidabiré ké ðé yu ké ðà Pedesi, kényí kèpeité deteré ké ðé yu ké ðà Sedesi kè Sedesii peité Udammu nè Dekemmu,

¹⁷ kè Udammu peité Bedanni.

Kadaadi naàmùnkù kòbe mbe memme. Kadaadi do tú Makiidi biré nde Manansee yaàbiré.

¹⁸ Kè Kadaadi tǎu Amòdekettii peité Isehòadi nè Abiesee nè Mada.

¹⁹ Kè Semidaa bí ntú: Ayanni nè Sisemmu nè Dikii nè Anniyammu.

Efadaimmu kó kuwuò nduó ke dòmmè

²⁰ Kè Efadaimmu peité Sutedaa kè Sutedaa peité Bededi kè Bededii peité Taati kè Taatii peité Edeyada kè Edeyadaa peité Taati.

²¹ Kè Taatii peité Sabadi nè Sutedaa. Kè Efadaimmu bí tǎi idéi Esee nè Edeyaadi kè bè ndó kéfiete Kadi èl kòbe kó iwùò kè bèe bè kùò.

²² Kè bè cice Efadaimmu nkuò mbe kùú nke ðà yewe péu, kòò tebií ò bàntè.

²³ De kó difònkùò kòò duónè o pokù kòò púó nképeité ðenitidabiré ké ðé yu ké ðà: Bediya, ke yé meyencaàrimè do bomè o cǎtè.

²⁴ Kòò yíe kèpeité ðenitipobiré ké ðé yu ké ðà: Seeda, deè do maá Beti-Onò tennì ìnkè nè Beti-Onò biriku nè dihei bè tu ði Usenni Seeda.

²⁵ Kè Beda peité Defaa kòò peité Desefu kè Desefuu peité Tedaa kè Tedaa peité Taammu,

²⁶ kè Teannii peité Daedanni kè Daedannii peité Ammiudi kè Ammiudii peité Edisamaa,

²⁷ kè Edisamaa peité Nunni kè Nunnii peité Sosuwee.

²⁸ Beè do te Beteedi èl nè be wùò yó ncenti ðé, Nadaa diyie yìenì kèè bíékè, kénte Kesee èl nè Sisemmu èl nè be wùò yó ncenti ðé diyie taà kèè bíékè kǎntò kǎtuòkè nè Aya èl nè bè wùò yó ncenti ðé.

²⁹ Manansee kó ibí ìi do te Beti-Seanni èl nè Taanaki kperi nè Mekidoo èl nè Dòdia nè be wùò yó ncenti ðé.

De kó yehékè Isidayeeri biré Sosefu yaàbí ìi do yè á.

Asee kó kufuku duó ke dòmmè

³⁰ Kè Asee peité Imuna nè Isifa nè Isifi nè Bediya nè be tǎu Sedaa.

³¹ Kè Bediya peité Ebee nè Madikiyeedi, weè do peité Bidisaiti,

³² kè Ebee peité Yafideti nè Somee nè Otammu nè be tǎu Suaa.

³³ Kè Yafideti peité Pasaki nè Bimadi nè Asefati. Yafiti peité bèmbè.

³⁴ Semee weè do peité Doka nè Ububa nè Aramu,

³⁵ Edemmu weè do peité Sofaa nè Imuna nè Sedesi nè Amadi.

³⁶ Kè Sofaa peité Suaa nè Adinefee nè Suadi nè Bedi nè Imida,

³⁷ nè Besedee nè Udi nè Samaa nè Sidisa nè Itidanni nè Beeda.

³⁸ Kè Itidannii peité Yefundee nè Pisipa nè Ada.

³⁹ Kè Udaa peité Ada nè Anniyeedi nè Disia.

⁴⁰ Bemòu memme bè do tú Asee yaàbí nyi memme. Beè do tú be cǎi kó bekótìbè, ke tú bekpàrinuòmbe nè yekòmbò yembè. Kè bèe kaa Asee naàmùnkù kòbe bèè nò mmudoo kè bè mbo sikòupírisidé nè sikòupísiiku (26000).

8

Bensamee kó kuwuò nkòbe bèè do bo Sedisademmu

¹ Nte Bensamee peité ibí inùmmù kè ì ntùmmè itòbè:

² Bedaa nè Asebeedi nè Aada nè Nòo nè Dafa.

³ Kè Bedaa peité Adari nè Keda nè Ayiudi

⁴ nè Abisuaa nè Naama nè Aoa,

⁵ nè Keda nè Sefammu nè Udammu.

⁶⁻⁷ Kè Eudii peité Naamaa nè Aiya nè Keda. Bèè do tú be cǎi kó bekótìbè kǎmbo Kebaa kè bèe bè bèti kè bèe kòte kǎmbo Mannaati èl. Uaa cice Keda nè Ahiudi beè do bè niitè ðe kó dihei.

⁸⁻⁹ Kè Sadaimmu beti o pobè bedé Usimmu nè Baada. Be kó difònkùò kòò mbo Mòabu tempè nkéyíe kǎtúóté Odesi, kòò peité initidabí iyiekè: Yobabu nè Sibia nè Mesa nè Madikammu

¹⁰ nè Yesusi nè Sakia nè Midima, beè do kótí be cǎi mieke.

¹¹ O pokù Usimmu weè do peité Abitubu nè Edipadi.

¹² Kè Edipadii peité Ebee nè Miseammu nè Semmeedi. Weè do maá Onò nè Dodi ekè nè sihekési sù ðè tòké.

¹³ Bediya nè Semma beè do tú Ayanò èl kòbe cǎi kó bekótìbè. Beè do bèti Kadi èl kòbe.

¹⁴⁻¹⁶ Kè Bediya kó ibí ntú: Aiyo nè Saasaki nè Yedemoti nè Adadi nè Edee nè Makayeedi nè Isepa nè Yoa.

¹⁷⁻¹⁸ Kè Edipadi kó ibí ntú: Sebadia nè Mesudammu nè Isikia nè Ebee nè Isimedia nè Isidia nè Yobabu.

19-21 Kè Simmèii kó ibí ntú: Yakimmu nè Sikidi nè Sabudi nè Edienaii nè Sidetaii nè Ediyèeri nè Adaya nè Bedaya nè Simmuda.

22-25 Kè Sasaki kó ibí ntú: Isepāā nè Ebeè nè Ediyèeri nè Abudonni nè Sikidi nè Ananni nè Ananniya nè Edammu nè Anetotia nè Ifidea nè Pennuyeedi.

26-27 Kè Yedoammu kó ibí ntú: Sammesedaii nè Seadia nè Atadii nè Yadesia nè Edia nè Sikidi.

28 Bèè do tú bèè kòtí be naàmùnti dúò ke dòmmè kémbo Sedisadèmmu.

29 Kabaṣṣ weè do keté Kabaṣṣ èi kémbo di mièke kòo poku yètiri tu Maaka.

30 Kòo bísapo tu Abudonni kòo nei ntú Tisuu nè Kiisi nè Baadi nè Nadabu,

31 nè Kedəəri nè Aiyo nè Kesee,

32 kè Mitidotii peité Simma kè bè mbo Sedisadèmmu nè be tebií.

Sauri yaabi

(Wénté 9:39-44)

33 Nee weè do peité Kiisi kè Kiisii peité Sauri kè Saurii peité Sonnatāā nè Madikisua nè Abinnadabu nè Esibadi.

34 Kè Sonnatāā peité Medibaadi, kè Medibaadi peité Miseen.

35 Kè Miseen peité Pitṣṣ nè Medeki nè Tadea.

36 Kè Aasii peité Yoada kè Yoadaa peité Ademeti nè Asimafeti nè Simidi, kè Simidii peité Mosa.

37 Kè Mōsaa peité Binnea, kè Binneaa peité Defayaa kè Defayaa peité Edasaa kè Edasaa peité Aseedi.

38 Kè Aseedi peité initedabí ikuṣ: Asidikammu nè Bokedu nè Isimayèeri nè Seadia nè Abudiasi nè Annani. Bəmou Aseedi bí nyi memme.

39 Kè Aseedi mməke o tebite kè te yètiri tu Eseki, kòo peité o kóo po Udammu nè o nei Yeusi nè Edifedee.

40 Kè Udammu kó ibí ntú yekəm̀b̀d̀ yembè betántā̀b̀è, kè bè mməke initedabí péu nè be yaabi bəmou kè bè mbo tekòtè nè sipísínúmmú (150).

Bəmou Bensamee kó kuwuo nkəbe mbe memme.

9

Isidayeribe bèè do niitè kékonní Sedisadèmmu

1 Kè bèe kaa nyIsidayeribe be wuo ntú nyitə̀b̀è ke dòmmè kəwəri be yètè, Isidayeribe kpàatibè nè Sudaa kəbe be páte mièke. De mōnni ndi bè pírfm̀m̀m̀è Sudaa kəbe kékōnnè Babidōnni, bè yete mēè kpéi nkuyie nkpeti.

2 Isidayeribe nè ikuṣ niùbè nè Defiibe nè bèè do teennè Defiibe Kuyie nciētè kó mutōmmú, bèè do tú beketibè kēniitè kékonní kékari be ekè.

3 Sudaa kəbe mabè nè Bensamee kəbe mabè nè Efadaiammu kəbe mabè nè Manansee kəbe mabè kè bèe kətení kékari Sedisadèmmu.

4 Sudaa kó kuwuo mmieke Utaii weè do ni Pedesi kó kunaàm̀ǹk̀. Nte o yà̀r̀ib̀è kó kufuku do dúò ke dòmmè: Sudaa weè peité Pedesi kè Pedesii peité Bani kè Banii peité Immuri kè Immurii peité Omudi kè Omudi peité Ammiudi kè Ammiudii né peité Utaii.

5 Sedoniibe kó kunaàm̀ǹk̀ mièke be kóo po Asayaa weè do bè ni nè o bí.

6 Sedaa kó kunaàm̀ǹk̀ mièke kè Yeuyeedi mbè ni. Sudaa kó kuwuo nkumou kè bèe wēnnè kémbo sikousikuṣ nè sipísiwei (690).

7 Saduu weè do ni Bensamee kó kuwuo. Nte o yà̀r̀ib̀è kó kufuku do dúò ke dòmmè: Asennuyaa weè do peité Odafia kè Odafiaa peité Mesudammu kè Mesudammu né peité Saduu.

8 Yedoammu bire Ibinniyaa weè do ni o kó tēc̀f̀t̀è, kè Uusi bire Edanni nni o kpete. Mikidi weè peité Uusi kòo peité Edaa kòo nni bè c̀f̀t̀è. Ibinneyaa weè do peité Deuyeedi, kòo peité Sefatia, kè Sefatiaa peité Mesudammu kòo nni be kó tēc̀f̀t̀è.

9 De kó benitibè do tú bèè kòtí bəmbe be cēí. Bəmbe nè be tebií bəmou kè bèe wēnnè kémbo sikousiwei nè sipísínúmmú nè bèkuṣ (956).

10 Nte ikuṣ niùbè mièke bèè do konni be yètè: Yedaya nè Yoyadibu nè Yakinni.

11 Asadiaa weè do kóti Kuyie nciētè kó mutōmmú. Nte o yà̀r̀ib̀è do tūnnemè betə̀b̀è: Aitubu weè do peité Medayoti kè Medayatii peité Sadaki kè Sadakii peité Mesudammu kè Mesudammuu peité Idikiya kè Idikiyaa né peité weè Asadia.

12 Kòo t̀ù ntú Adaya nte o yà̀r̀ib̀è do tūnnemè betə̀b̀è: Madikiyaa weè peité Pasuu kè Pasuu peité Yedoammu kòo né peité weè Adaya. Kòo t̀ù ntú Masaii, nte o yà̀r̀ib̀è do tūnnemè betə̀b̀è: Imee weè do peité Mesidomiti kè Mesidomitii peité Mesudammu kè Mesudammuu peité Yaseda kè Yasedaa peité Adiyèeri kè Adiyèeri né peité weè Masaii.

13 Nè ikuṣ niùbè bèè kòtí be kó sicéi kè bè mbo benitibè tekoupiētè nè sikousiyiekè nè sipísikuṣ (1760) bəmou bè do tú bedieibè mbe Kuyie nciētè tømmú mièke.

14 Defiibe kó kuwuo mmieke Semmaya weè do ni Medadi kó kunaàmùnkù. Nte o yààribè do tǝnnemè betòbè: Medadi weè do peité Asabia, koo peité Asidikammu, koo peité Asubu, kè Asubuu né peité weè Semmaya,

15 Asafu kó kunaàmùnkù mieke Bakibakaa weè do ni. Asafu weè do peité Sikidi kè Sikidii peité Mísee kè Mísee peité Matanniya kè Matanniyaa peité Kadaadi kè Kadaadii peité Edesi kòò né peité weè Bakibakaa.

16 Yedutunni kó kunaàmùnkù Abudiasi weè do kù ni. Kè Yedutunnii peité Kadaadi kè Kadaadii peité Semmaya kè Semmayaa né peité weè Obudiasi. Edikanaa weè do peité Asaa kè Asaa né peité weè Bedekia. Kè bè mbo Netofaa èi kó kutempè mmieke.

17 Nte yebòrè kó bebàribè kó yeyète: Sadummu nè Akubu nè Tadiməə nè Aimanni ke né yíénè be tebií, kè Sadummu ntú be kóo kóti.

18 Nè yíenni bèè bàà okpààti kó yebòrè diyie yiení kèè bíékè kpɛye. Beè do tú bèè bàà Defiibe kari kó yebòrè.

19 Abiyasafu yaàbire Sadummu Kodee bire nè o tebií beè do baà Kuyie ncǝtè kó dibòri nè dimònni be cicebè beè do tú bèè bàà Kuyie ncǝtè kó dibòri.

20 Edasaa bire Pinasi nè dimònni weè do tú be kóo niùti kè ti Yiè nKuyie nni nhò bonè.

21 Kè Mesedemia bire Sakarii mbaa metaummè tou kó dibòri.

22 Bè do bè tǝatè be ekè mieke nke kè bè bo mbaa yebòrè bè do bè kaa mbemau kè bè mbo sikousidè nè tepítè nè bèdèbè (212). Dafiti nè Kuyie mpàanàanti náantò Sammuyeri beè do bè duó nde kó mutǝmmù.

23 Bembe nè be bí beè do te bè bo mbaàmè ti Yiè nKuyie ncǝtè kó yebòrè beè do baanè metaummè tou nè dimònni.

24 Bebàribè do ɔ mbo tipíti tinàa ndi. Diyie yiení kèè bíékè nè di taà kèè bíékè nè kubakú youú nè kucàнку.

25 Kè be tebií sii kpaá be ekè kè si ní kotení be borè ke dǝ yewe yeyieké.

26 Bèè do kóti yebòrè bàrimù bè do bo bènàa ndi ke ní ndè bo sǝá. Defiibe beè do te bè bo mbaàmè Kuyie ncǝtè, nè tidieti ku cǝtè kpàti borè.

27 Bè do wentí Kuyie ncǝtè píiti nti, beè do te bè bo ntè baamè ke tè kpetírí bá dii kǝnweñni.

28 Bèmbè be mieke beè do te bè bo ndakemè Kuyie ncǝtè nenti kpéi. Ke ní nyóó tì dènnení kè tì kaa, ke nyóó tì tanné kè tì kaa.

29 Kè bèè tǝatè betòbè mabè be mieke kè bè ndake ikuó nenti kpéi nnè muyuo nsààmù nè menaa nnè mekuò nnè tihúúnti nè metenie nfǝǝme.

30 Ikuó niùbè bí ì do te ì bo ndəərimè metenie nfǝǝme.

31 Defiibe mieke Kodee naàmùnkù kou Sadummu bísapo Matitaa weè do te ò bo nkaatimè yekàtinda bè pǝa nyè Kuyie.

32 Keati naàmùnkù kobe mabè beè do te bè bo mpǝùmè pèèbè bè pǝa mbè Kuyie mbá tèè omputè.

33 Defiibe beè do tú bedèmbè ke kóti be cǝi kè bè nhǝ Kuyie ncǝtè kó tidieti, bè do í pǝ mmutǝmmù tǝmù mamù, be kó mutǝmmù do tú mudèmmù máa ndi kuyie nnè keyènkè.

34 Beè do tú bèè kòti be cǝi mieke be yààribè wuo ntǝmmè itòbè, kè bè mbo Sedisademmu.

Bè bàtemè Sauri yààribè

(Wénté Mukàmmù 8:29-38)

35 Yeiyeedi weè do keté Kabaəə èi kémbu di mieke koo pokú yètiri ntú Maaka.

36 Kè be bísapo yètiri ntú Abudonni nè Tisuu nè Kiisi nè Baadi nè Nee nè Nadabu,

37 nè Kedəə nè Aiyu nè Sakarii nè Mikidoti.

38 Kè Mikidoti peité Simmammu kè bè mbo Sedisademmu nè be tebií.

39 Nee weè do peité Kiisi, kè Kiisi peité Sauri. Kè Saurii peité Sonnatā nè Madikisuaa nè Abinnadabu nè Esibadi.

40 Kè Sonnatā peité Medibaadi, kè Medibaadi peité Mísee.

41 Kè Mísee peité Pitǝə nè Medeki nè Tadea.

42 Kè Aasii peité Yada, kè Yadaa peité Ademeti nè Asimafeti nè Simidi kè Simidii peité Məsa.

43 Kè Məsaa peité Binnea kè Binneaa peité Defayaa kè Defayaa peité Edeyasaa kè Edeyasaa peité Aseedi.

44 Kè Aseedii peité initidabí ikuò: Asidikammu nè Bokedu nè Isimayeri nè Seadia nè Abudiasi nè Annani.

DAFITI, ISIDAYERIBE KPÀÀTÌ KÓ TINÁÁNTÌ

10

Sauri kó mukūū

(Wénté 1 Sammuyeri 31:1-13)

¹ Fidisitēēbe beē do do Isidayeeribe mudoò, kè Isidayeeribe kó behāāpòmbè ncokù kè bè bè puotì ditāri Kidiboa ke kəu.

² Bè me nyí kécētinne Sauri nè ò bí kékua ò bí: Sonnatāā nè Abinnadabu nè Madikusaa.

³ Kè mudoò fuute kè betāntāūbèe koute Sauri.

⁴ Kè Saurii náké wèè to ò kpàrinenti ke dò: Kpate a kpàrisiè ké n kuò n yí dō itayéi yembè n kuò ké nni ndaú.

Wèè to ò kpàrinenti kòo yote ke í nyie. Kè Sauri cóó nho kpàrisiè kédò di ìnkè.

⁵ Wèè to ò kpàrinenti kòo yà ò kumè ke múnkee cóó nho kperi kédò di ìnkè kékú.

⁶ Men̄me Sauri nè ò bí itāāti bè kumè, be cītèè be m̄ou.

⁷ Kè Isidayeeribe beē kó dimàà do bo kubiriku kè beē yà Isidayeeribe cokùmè, kè mudoò kònnè Sauri nè ò bí, ke yóu be ekè kécoké, kè Fidisitēēbee katení ke yè kàri.

⁸ Men̄me kè dē wenté kè Fidisitēēbee kote kénkutiri becíribè káyà Sauri nè ò bí kè bè ku ke duó Kidiboa tāri ìnkè.

⁹ Kè beē kuti Sauri kékééte ò yuu kēwēnnénè ò kpàrinenti kétúóté kékònnè, ké tí pīēké Fidisitēēbe eì dimòu kénáké benitibè nè yebòkè bè namè Isidayeeribe.

¹⁰ Kè beē túóté Sauri kpàrinenti kētannè be kó tebòocītèè, kétúóté ò yukṣū kénúnnè be kó dibòò bè tu di Dakṣṣi di kó ditou mieke.

¹¹ Yabesi eì kəbe bəmou beē bo Kadaadi tempē mmiēke bè kèè dii m̄nni Fidisitēēbe dòò dē Sauri dem̄ou,

¹² kè benitidaabè yekòmbà yembè bəmou íté kékote kétúóté Sauri nè ò bí kè bè kònnè Yabesi eì kékúnnè be kṣṣ Yabesi eì kó mutie bè yu mù ke tú tedem̄nti mu také.

¹³ Sauri do yete ti Yiè nKuyie nkpeti nti kè deè nte kòo kú. Ò do í yie nkētūnne ti Yiè nKuyie nkpeti, ò do bütinnè ku kuò nyi kēmbourì tinùbooti,

¹⁴ kēyete ò bo mbekùmè ti Yiè nKuyie. Kè ti Yiè nKuyie nyóu kòo kú kè kuu duó ntikpàti Seseè birē Dafiti.

11

Bè pīr̄mè Dafiti tikpàti

(Wénté 2 Sammuyeri 5:1-3)

¹ Kè Isidayeeribe bəmou tíi nDafiti borè Eburnò kòò náké ke dò: Nte tínti ti tú a botí kəbe mbe kè ti wē mmeyīī mmem̄aá.

² Nè dim̄nnini Sauri do tú dii m̄nni okpàati kè fṣṣ niù Isidayeeribe mudoò. Ti Yiè nKuyie nda nákému fṣṣ yó mbakémè ku nitibè Isidayeeribe, fṣṣ yó ntúmè bè kóo kpàati.

³ Men̄me kè Isidayeeribe kó bekótibè bəmou kote kēs̄nké Dafiti Eburnò. Kòo bè d̄ònnè metaummè ti Yiè nKuyie nyiiké Eburnò. Kè beē ò cóu mmekùà nkòò pí ntikpàti kòò bo mbaké Isidayeeribe ti Yiè nKuyie ndo ti náké Sammuyeri kényē ndè ndòmmè.

Dafiti tiekemè Sedisademmu

(Wénté 2 Sammuyeri 5:6-10)

⁴ Dafiti nè ò kəbe Isidayeeribe bəmou, kè beē báatí ke bo do Sebusiibe beē do bo Sedisademmu.

⁵ Kè Sebusiibe beē bo de kó dihei mieke kè beē náké Dafiti ke dò: A í tatiní di nhei!

Nè memme kè Dafitii fiēte dihei kperi iduotí fité di Siyṣṣ. Kè beē dē yu ke dō Dafiti eì Siyṣṣ.

⁶ Dafiti do béimmu ke dò: wèè bo niitè kēpoté Sebusiibe wèè yóó niitè behāāpòmbè kè Seduyaa birē Soabuu niitè kēpoté Sebusiibe kēniitè behāāpòmbè.

⁷ Kè Dafiti mbo de kó dihei kperi iduotí fité di. Deè te kè bè di yu ke tú Dafiti eì.

⁸ Kòo maá iduotí kēfité kutadèikù bè ìtinnè kù, kè kù yu ke dō Midoo kè Soabuu tūnte dihei sonni.

⁹ Men̄me kè Dafiti yētiri nfeiri, kè ti Yiè nKuyie Mpakedaa ní nhò bonè.

Dafiti kó behāāpòmbè yekòmbà yembè

(Wénté 2 Sammuyeri 23:8-39)

¹⁰ Nte behāāpòmbè yekòmbà yembè beē do bonè Dafiti ò kpàti tim̄ou mieke, beē do wēnnénè Isidayeeribe s̄ombe kè beē pí nDafiti tikpàti kēntū mbe Yiè nKuyie mbè náké ti.

¹¹ Nte de kó behāāpòmbè yetè: Yasobeammu, Akim̄niibe botí kou maú kó debirē wèè do kótí yekòmbà yembè bètāatí ìnni, wèè do èi nho kpānni kékua benitibè sik̄usitāatí (300) dim̄nni dim̄aá.

¹² O kó difǎnkúò kè Edeasaa Dodo Ahoa èi kou kó debire nhò tũnko, ò do káké yekǎmbò yembè bètǎati tĩnni mièke nke.

¹³ Ò do bonèmu Dafiti Pasi-Damimmu Fidisitèèbe do tũ ndii mǎnni ke bo dokènè Isidayeeribe, kè Isidayeeribe kó behǎapǎmbèe coké, ke sǎ ntidiiiti bè tú ti ódisi ti kó kupaku dè bo.

¹⁴ Edasaa nè o kòbe kè bèe cómmú kè kù fiète képoté Fidisitèèbe, kè ti Yiè nKuyie nduó nkè Isidayeeribe bè na kè bè auté mediè.

¹⁵ Memme kè benitibè bètǎati bembè bèè ni benitibè sipísitǎati, kè bèe kotení ke bo yà Dafiti dipèri dii bo Adudammu tǎdenkú borè. De kó dimǎnni kè Fidisitèèbe bàtè Defaimmu biriku ke kari.

¹⁶ Kè Dafiti mbo tecèkpetè mièke ke sǎri, kè Fidisitèèbe kó dikarì marì bo Betideemmu.

¹⁷ Kè Betideemmu èi bòri kó tebinte niè nkó kudákúu pí nDafiti, kòo saute ke dǎ: We mbo ndónni Betideemmu èi bòri kó tebinte niè kè n yǎ?

¹⁸ Ò yĩ memme kè bekpǎrinuambe bètǎati bembè kèté Fidisitèèbe kó dihǎapǎnkari kékote kédóni meniè Betideemmu kè mè tǎni kóò duó nkòo yete ò bo yǎmè, kè me pǎ ti Yiè nKuyie kè mè cóũnko ku iikè.

¹⁹ Ke béi nke dǎ: Ti Yiè nKuyie mbáa yie nkè n yǎ de kó meniè, mè n dò mmeyĩ mme ke yé de kó benitibè cinnamè be bo nye, ke kǎátè mukúũ nke kòte ke mè dónni. Kòo yete ò bo mè yǎmè. De kó bekpǎrinuambe bètǎati bèè do pí nde kó mutǎmmú.

²⁰ Soabu tebite Abikaii weè do ni benitibè sipísitǎati, kékua nè o kpǎnni be dootitabè sikǎusitǎati (300), kòo yetèrii feité benitibè sipísitǎati sinsi mièke.

²¹ Kè bèè ò dèúkũnne kè dèe pèté sipísitǎati sinsi, o yetèrii me nyí nfeité ke tũòke beketibè bètǎati kpeye, kòo bè baaté.

²² Yoyada dikǎmbùò yiè nweè do peité Bennaya, o yǎari do tú Kabuseyedi èi kou nwe, kòò mbaké benitibè péu, weè Bennaya do kũ Mǎabu èi kó bekpǎrinuambe bèdè, weè do kũ Mǎabu èi kó kubinku kó diciriciri muséè diemù kó diyie.

²³ Weè do wète kékua Esibiti kou mǎu kòo okũmè bo mètiri bèdè nè dikèè, kòo tǎ dikpǎnni kè dikpǎndǎu mannè kupǎakondùdǎu, kè Bennaya fiète o kpǎnni kóò kũnè.

²⁴ Nte Yodayada bire Bennaya dǎò dè, kòo yetèrii feité bekpǎrinuambe sipísitǎati bembè mièke.

²⁵ Ò do tú wèè yetèrii fei wènwè benitibè sipísitǎati bembè mièke, ò me nnè í ntũòke bètǎati bembè, kòo kpǎati Dafiti duó nkè wè mbaké behǎapǎmbè bèè bàà wenwe okpǎati.

²⁶ Behǎapǎmbè yekǎmbò yembè tǎbè do tú: Asaedi Soabu nantè nè Edananni Dodo Betideemmu èi kou kó debire.

²⁷ Nè Samoti Adodi èi kou nè Edesi Padonni èi kou.

²⁸ Nè Idaa Ekesei Tekoa èi kou kó debire, nè Abiesee Anatati èi kou.

²⁹ Nè Sibekaii Usaa èi kou, nè Idaii Ahoa èi kou.

³⁰ Nè Madaii Netofaa èi kou, nè Ededi Netofaa èi kou Baana kó debire.

³¹ Nè Itaii Dibaii Kibea èi kou kó debire Bensamee kó kutempè nkou, nè Bennaya Pidatonni èi kou,

³² nè Kasi èi kó ikó mpéemmè kou Udaii nè Abiyedi nè Betii Adaba èi kou,

³³ nè Baodimmu èi kou Asimafeti nè Sadibonni èi kou Ediaba.

³⁴ Kisǎ èi kou Asemmu kó ibi tú: Sakee bire Sonnataa Adadii èi kou

³⁵ nè Adadii èi kou Sakaa bire Aiyammu nè Udii bire Edifadi,

³⁶ nè Mekeda èi kou Efee nè Padonni èi kou Aiya

³⁷ nè Kadimeedi èi kou Esido nè Esebaii bire Naadaii.

³⁸ Nataa tebite Soweeeri nè Akiditi boti kou Mikaaadi.

³⁹ Nè Amõniibe boti kou Sedeki, nè Bedoti èi kou Nadaii weè do tǎ Seduya bire Soabu kpǎrenti.

⁴⁰ Nè Yetee cǎtè kou Idaa nè Kaarebu be cǎtè temàà ndi,

⁴¹ Itiibe kó kũnaàmũnkú Udii Adaii bire Sabadi,

⁴² nè Dubenni kó kuwũ nkou Sisa bire Adinna weè do neinè behǎapǎmbè sipísitǎati.

⁴³ Nè Maaka bire Annani nè Metenni èi kou Sosafati.

⁴⁴ Nè Asetado èi kou Usia nè Adowee èi kou Otammu bí Samma nè Yeyedi,

⁴⁵ nè Semudii bire Yediayedi nè o tebite Tisi èi kou Yoa.

⁴⁶ Nè Mataa èi kou Ediedi nè Edinammu bí Yedibaii nè Sosafia nè Mǎabu èi kou Itima,

⁴⁷ Kéyiéniè Tisoba èi kòbe Ediyeeeri, nè Obedi nè Yasiedi.

12

Benitibè ketibè bèè do wènnèniè Dafiti

¹ Nte bèè do kòte kéwènnénè Dafiti ke sá nhò bo Sikida ke sòri Kiisi bire Sauri kpéí, de yembè do tú yekòmbò yembè mbe, bekpàrinuòmbè, bèè do 55 ò teennè mudoo.

² Ke nò nke tãù kucànkú nè kuyou, ke si dokùnè detánténditirè.

Bensamee naàmùnkù kou Sauri tebíí nsi, sù yètè tu yie:

³ Kibeá ei kou Simaa bí, Soasi nè o tebite Ayeseè wèè do ni be kó kunaàmùnkù nè Asimafeti bí Yesiedi nè Pedeti nè Anatoti ei kòbe Bedakaa nè Yeuu.

⁴ Isimayaa Kaba55 ei kou, ohããpònkperi wèè do ni behããpòmbè sipísitãati,

⁵ nè Kededaa ei kòbe Sedemii nè Yayeedi nè Yoanna nè Yosabadi,

⁶ nè Adufu ei kòbe Edusaii nè Yedimoti nè Beadia nè Semmadia nè Sefatia,

⁷ nè Koda naàmùnkù kòbe Edikanaa nè Isia nè Asadedi nè Yoesee nè Yasobeammú

⁸ nè Kedoo ei kòbe Sedoammú bí Yoeda nè Sebadia.

⁹ Be kó difònkúò kè Kadi kó kuwuò nkòbeè tũnnoo kéwènnénè Dafiti ò sòri dè dikpàà mieke. Yekòmbò yembè do mbe bekpàrinuòmbè bá wè kòò nò nke kèí kudòpikù, ke nò nke tãù yekpàà nke mòke yeciricirè kó yekòmbò kè cáá nsiweí cáãmè yetàrè ìnkè.

¹⁰ Bè do bo tepítè nè òmáá ndi, Esee wèè do tú oketiwè kè Abudiasi ntú odéríwè, kè Ediabu ntú otãánwè,

¹¹ kè Masemmana ntú onaanwè kè Sedemii ntú onummuwè,

¹² kè Ataii ntú okuónwè kè Ediyeyeri ntú oyiénwè,

¹³ kè Yoana ntú oniínwè, kè Edisabadi ntú oweínwè,

¹⁴ kè Immeyau ntú opíínwè, kè Makemanaii ntú tepítè nè oketiwè.

¹⁵ Kadi kó kuwuò nkòbe mabè do mbe, bèè baké yehããpòntfirè be mieke, wèè tu osãmpúú kòò wèríímú mmãnnè behããpòmbè tekòútè (100) kòmu, kòò diewè kòmu mánnè tekoupiítè (1000) kòmu.

¹⁶ Bèè do sènté kukó nSuditèè dibenni kóò tãnkú ketiwè mieke, ke sá manie mpie ke yènnè yekonnèbiè kébeti bèè maá ku také diyie yianí kèè bíékè nè di taà kèè bíékè.

¹⁷ Bensamee kó kuwuò nkòbe mabè nè Sudaa kó kuwuò nkòbe mabè kè bèè wènnè kékote késònké Dafiti ò sòri dè.

¹⁸ Kè Dafitii ífáni kè bèè co kébéí nke dò: Kè di kòteni m borè nè kunaatí nku ke bo n teennè n yóò yiémú kè ti yèmmèe wènnè, kè di me nkòteni ke bo n soutému kè n fiténè n dootitabè, m me nyí cáarè mùmamú, ti Yiè nKuyie nti yembè do tũ nkú ti wúómmú ke bo ti púté.

¹⁹ Kè ti Yiè nKuyie nYaá nta Amasaii wèè do ni benitibè sipísitãati kòò béí nke dò:

Ti da wènnèmu.

Fú nDafiti Seseè bire ti da kómmúmu

kunaatí nda bonè kémbonè bèè da teénnè.

A kóò teènti tu ti Yiè nKuyie nku.

Kè Dafitii yie nké bèè còuté, kè bèè nwèínè bèè baké yehããpòntfirè.

²⁰ Memme kè Manansee kó kuwuò nkòbeè kote Dafiti borè ke sá nhò kòte Fidisitéèbe dokú ndè Sauri ke bo bèè wènnénè. Ò me nyí mbè wènnénè ke yé Fidisitéèbe kó bekpáatibè do nákémbè be máá kóò bèti ke dò ò yàà bo kónté kéwènnénè o yiè nSauri kè bèè kúà.

²¹ Memme Dafiti ítémè kénwèti Sikidaa kè Manansee kó kuwuò nkòbe be mbe nhò neínè. Beè yètè tu: Adinaa nè Yosabadi nè Yediyayeyeri nè Mikayeedi, nè Yosabadi, nè Ediu nè Sidetai. Bè do tú bèè ni bè mbe Manansee kó kuwuò nkòbe bá wè tekoupiítè (1000).

²² Kè bèè nteénnè Dafiti ke baké dihããpòntfirè, ke yé bèè do tùmè be mbe bekpàrinuòmbè mbe, kòò bèè baá mbehããpòmbè.

²³ Bá dii yie kè Dafitii mpieti beteembè kòò kó dihããpòntfirè dàúkú ke kpeíni.

Behããpòmbè bèè do pí nDafiti tikpàti

²⁴ Nte behããpòmbè bèè do bàatí késònké Dafiti Ebunoo ke bo ò céí nSauri kpàti ti Yiè nKuyie ndo yé ndè ndòmmè.

²⁵ Sudaa kó kuwuò mmieke behããpòmbè bèè do tò tidòpiiti nè yekpàà bèè do bo sikoupiisikuò nè sikousini ndi (6800).

²⁶ Simmè55 kó kuwuò mmieke kè bekpàrinuòmbè rúbo sikoupiisiyiekè nè tekòútè (7100).

²⁷ Defii kó kuwuò mmieke kè sinítidabii rúbo sikoupiisinaà nè sikousikuò (4600),

²⁸ kéyíénè Yoyada wèè do baké Anoo yaábí nè o kòbe kè bèè mbo sikoupiisitaati nè sikousiyiekè (3700),

²⁹ nè odapàà nSadaki okpàrinuònti nè o cètè kó behããpònkótibè sipísidè nè bèdébè.

³⁰ Bensamee kó kuwuò nkòbe Sauri tebíí sikoupiisitaati (3000) siì do wènnè ke yé besükubè be mieke do kpáà tũmmè Sauri ìnkúò ndi.

³¹ Efadaimmú kó kuwuò mmieke bekpàrinuòmbè bèè yètè do feí be naàmùnti mieke kè bèè rúbo sikoupiisidè nè sikousini (20800).

³² Kè Manansee wuò nkó dikéè miéke kè bèè tāāté tekoupiríítè nè sikòupísini (18000) kè bè bo kote képiéké Dafiti tumè okpàati.

³³ Isakaa kó kuwuò mmieke kè bekparínuòmbè ríbo sikòusidé (200) kémbaké be tebíi bè do tú bèè yé bèmbè Isidayeeribe dò nkédòò tí nè bè dò nké tí dòò dii mǎnni.

³⁴ Sabunoo kó kuwuò mmieke kè behāāpòmbè ríbo sikòupírísiniùmmù (50000) ke yé mudoò, ke wáké mudoò kpéi nke mǎke tikpàrinenti timòu ke dokùnè be yèmmè memòu.

³⁵ Nefutadii kó kunaàmùnkù miéke kè behāāpònkótibè ríbo tekoupiríítè (1000) nè behāāpòmbè sikòupírísitāati nè sikòupísiiyekè (37000) ke báátí tidòpíiti nè yekpáà.

³⁶ Danni kó kuwuò mmieke kè behāāpòmbè bèè wáké mudoò kpéi, kè bè ríbo sikòupírísidé nè sikòupísini nè sikòusikuò (28600).

³⁷ Asee kó kuwuò mmieke kè behāāpòmbè ríbo sikòupírísinàà (40000) bèè nǎ mmudoò ke wáké mudoò kpéi

³⁸ nè iwuò nteì ìì bo kukò nSuditèè yáà diyè yìèni kèè bíéké Dubenni kǎbe nè Kadi kǎku nè Manansee kǎku dikéè teri, kè bè ríbo tekoupiríkòutè nè sikòupírísidé (120000) ke mǎke tikpàrinenti timòu.

³⁹ Behāāpòmbè tí mè nnáké bèè kpéi bəmòu bèè do wáké bèmbè mudoò kpéi nkédóóté nè meyèmmè memáà kékote Ebuonoo képfí nDafiti tikpàti. Besòmbè bəmòu kè bèè bè wènnèné meyèmmè kè bèè pī ntikpàti Dafiti.

⁴⁰ Kè bè nké bo ke dà yewe yètàati ke wènnè Dafiti ke yo nke yò. Bè tebíi sù do bè bèríné mudii.

⁴¹ Kè bè pèetitòbèè bè yíè tidiiti, kétúóté Isakaa kó kutempè nè Sabunoo kénto kétuakèné Nefutadii kǎku. Kè bè ntoummu sǎmmarímù nè yòyòbè nè yesǎmmarínarè nè inààke, tidiiti tibotí tibotí, muyuò nnè yekàtindà bè dǎdǎnè yé fikíé kó yebe nè finyí kó yebe kperè nè menàà nnè mekùò nnè inààke nè ipe péu. Dè do tú dibanni dieri ndi Isidayeeribe bəmòu kpéi.

13

*Dafiti dómè kékonènni Kuyie ntaummè tou
(Wénté 2 Samuyeerì 6:1-11)*

¹ Kè Dafitii tí nyIsidayeeribe kó benìùbè bèè ni benìtibè bie nsikòupí, betòbè sikou nè behāāpòmbè iwéi yembè.

² Kòo bè nàké ke dà: Kè di wènté kè dè wenni, kè dè bonní tí Yiè nKuyie mborè, tí tǎ nké tí tebíi sù kpáà Isidayeeribe tempè nyimòu nè ikuò niùbè nè Defiibe bèè bo Isidayeeribe eké kè bèè kǎtèni tí borè.

³ Kè tí kote kǎtóni tí Yiè nKuyie nti tū nkù taummè tou, ke yé tí do í dakemè di kpéi Sauri kó dimònni.

⁴ Kè difínni dimòuú tí yie nke yé di wùómmè kè dè wennimu ke dò nkédòò.

⁵ Kè Dafitii tí nyIsidayeeribe bəmòu, kétúóté bembè nè Esibiti kǎbe be temmànku kénto kétuakèné Debo-Amati kè bè bo kote Kidiya-Yeadiimmu kǎtóni tí Yiè nKuyie ntaummè tou.

⁶ Dafiti nè Isidayeeribe bəmòu kè bèè tí Badaa ei Kidiya-Yeadiimmu dii bo Sudaa tempè kè bè bo túótèni tí Yiè nKuyie ntaummè tou. Kuyie ntòrè yédéè bè tu yé beñkèmbàribè ye fènti còrnmù dii ìnkè tí Yiè nKuyie mborè.

⁷ Merímè bè túótémè tí Yiè nKuyie ntaummè tou Abinnadabu cǎtè kè di ànné tenaasàntè pǎntè miéke Usaa nè Aiyò kè bè nderi inààke ìì di tǎ.

⁸ Dafiti nè Isidayeeribe bəmòu kè bè nyànku tí Yiè nKuyie nyiikè nè be wèrímù mumòu ke diè nke bie ntibómbonti nè tikùtidùùti nè yebàrè nè tikàpenti nè yetàtehe.

⁹ Bè túòkè dii mǎnni Kidonni yíè borè kè inààke ndó kébo tí Yiè nKuyie ntaummè tou kè Usaa youte o nǎutè ke bo di cǎutè,

¹⁰ kè tí Yiè nKuyie mmieke ò cǎutè, kè kùu ò potè ò yòute mèè kpéi nho nǎutè ke kǎáké metaummè tou. Kè Usaa kú dèndè tí Yiè nKuyie nyiikè.

¹¹ Kè dèe yonke Dafiti tí Yiè nKuyie mpotémè Usaa kòo yú daborè ke dà: Pedesi-Usaa kè bè kpáà me ndé yu nè yíenni.

¹² Dè yìè kè Dafitii yote tí Yiè nKuyie nke béi nke dà: M bo dáátí kè tí Yiè nKuyie ntaummè tou ta n cǎtèàà?

¹³ Merímè kè Dafiti í nyie nke bo kònnè tí Yiè nKuyie ntaummè tou o cie, kéduò nké bèè di kǎtenè Kati ei kou Obèdi-Edòmmu cǎtè.

¹⁴ Kè di mbo o cǎtè kè dà betààbè bètààti, kè tí Yiè nKuyie nhò dǎò mesàà nnè o cǎtè temòu nè ò mǎke dè demòu.

12:41 yesǎmmarínarè: Dèè naá ndèndè sǎmmarímù dè me nyí tú sǎmmarímù, sisèfí nè sǎmmarímù dè wènné ke peité dèndè, kè dè cénke bo de cuokè dè me nyí tú sǎmmarímù yoo tesàntè.

14

*Dafiti kàrimè Sedisademmu**(Wénté 3:5-9 nè 2 Sammuyeerì 5:11-16)*

¹ Kè Tiiri kóo kpààti Idammuu tǎnnè benitibè detekperè kó idéi nè bedabeesũðbè nè betácièbè kè bè bo maá Dafiti tekpàatiçfètè.

² Memme kè Dafitii banté ti Yiè nKuyie nkuù ò duómmè tikpàti kòò baké Isidayeeribe kè kù dèúkunko o kpàti kù dás mèè kpéi nylsidayeeribe.

³ Kè Dafiti rñobo Sedisademmu kéwète képuoke benitipòbè tǎbè kè bèe ò pié initidabi nè initipobí.

⁴ Nte bè do pié ì bí Sedisademmu i yètè: Sammaa nè Sobabu nè Natāā nè Sadomāo,

⁵ nè Ibaa nè Ediisua nè Edipedeti

⁶ nè Nokaa nè Nefeki nè Safia,

⁷ nè Edisamaa nè Beediyada nè Edifedee.

*Dafiti namè Fidisitēēbe**(Wénté 2 Sammuyeerì 5:17-25)*

⁸ Kè Fidisitēēbe keè Isidayeeribe còummè mekùò Dafiti, koò pī ntikpàti kòò bo mbè baké bemou. Kè Fidisitēēbe ité bemou kénwanti Dafiti ke bo ò pī nkè Dafitii ti kèè kébááti káyeroo kè bè co.

⁹ Kè Fidisitēēbe tuakoo képitè Defaimmu biriku mieke.

¹⁰ Kè Dafiti beé nti Yiè nKuyie nke dǎ: Kè ñ kǎte ke dokénè Fidisitēēbe á bè ànné n nou miekad? Kè ti Yiè nKuyie nhò tēñné ke dǎ: Kote! N yóó bè ànnému a nou mieke.

¹¹ Kè Dafitii kote kè bè do Baadi-Pedasimmu kèna Fidisitēēbe kébéi nke dǎ: Nè n nòutè nte Kuyie mpètémè n dootitòbè menie nhǎò kpétè mèè botí kukpéroo.

Dè te kè bè yu de kó dibòri ke tú Baadi-Pedasimmu.

¹² Kè Fidisitēēbe coké kébuónko bè bǎkè, kè Dafitii duó nkè bèe yè cáu.

¹³ Kè dèe yíé kè Fidisitēēbe iténi képitè Defaiibe biriku.

¹⁴ Kè Dafiti wète kébeé ti Yiè nKuyie nkè kùu ò naké ke dǎ: A báá bè do be fñkúò bíkè, á kónté medétimè kè bè dinté, detie mbè tu dè mukokudiè de kó kubiriku peémmè.

¹⁵ Káa kèè dii mǎnni kunampoo makú detie nyómmè á kétéoo kè bè do, ke yé de mǎnni ndi n kéroómè ke bo do Fidisitēēbe āāpǎmbè kè bè poté.

¹⁶ Kè Dafitii dǎò ti Yiè nKuyie nhò naké ti, kè bèe poté Fidisitēēbe kó behāāpǎmbè, kè bè bèti Kabaāó kénto kétuokené Keseé.

¹⁷ De mǎnni kè Dafiti yètiri feité dihei dimou mieke, kè ti Yiè nKuyie nduó nkè ibotí teli ò yǎte.

15

Dafiti bàatimè ke bo kote kétúóté Kuyie ntaummè tǎu

¹ Kè Dafitii maá sicéí dihei bè tu di Dafiti ei, kédeè kétünté ti Yiè nKuyie ntaummè tǎu yó nyíkuú dè kédǎò ditou.

² Kè Dafitii béi nkè dǎ: Kè dè í tú Defiibe ti í do nkéna kétúóté ti Yiè nKuyie ntaummè tǎu, ke yé ti Yiè nKuyie mbe ntáatémè kè bè bo ndi tǎu, ke pī ndi kó mutǎmmú sǎá.

³ Kè Dafitii tíi nylsidayeeribe bemou Sedisademmu mieke, kè bè bo kote kékonnènni ti Yiè nKuyie ntaummè tǎu kè di tanné kéfnné kudieku ò tũnté kú di kpéi.

⁴ Kóo tíi nhAnǎo yaábí ikuú niùbè nè Defiibe bemou,

⁵ kè Udiyeeði mbaké Keati kó kunaàmunkù nè o tebií kè bèe wènné kémmo tekòutè nè sipísidé (120).

⁶ Kè Asaya mbaké Medadi kóku nè o tebií kè bè mbo sikǎusidé nè sipísidé (220).

⁷ Kè Soweerì mbaké Kerissonni kó kunaàmunkù nè o tebií kè bè mbo tekòutè nè sipísitǎati (130).

⁸ Kè Semmaya mbaké Edisafāā kó kunaàmunkù nè o tebií kè bè rñobo sikǎusidé (200).

⁹ Kè Ediyeerì mbaké Ebuñǎo kó kunaàmunkù nè o tebií kè bè rñobo sipísini.

¹⁰ Kè Amminadabu mbaké Usayeeði kó kunaàmunkù mieke nè o tebií kè bè rñobo tekòutè nè tepíítè nè bèdébè (112).

¹¹ Kè Dafitii yú ikuú niùbè Sadaki nè Abiataa káyúnè Defiibe bèkuú, Udiiedi nè Asaya nè Soweerì Semmaya Ediyeerì Amminadabu.

¹² Kòò dǎ: Díi tu bèè baké Defiibe naàmunti, dǎònnè dimáá mewénkumè kó ikuú, díndi nè di tebií kékote kétúóténi ti Yiè nKuyie tinti nylsidayeeribe tú nkù taummè tǎu kè di tanné n tũnté dii bòri di kpéi.

¹³ Ti do yóó di tǎni meketimè mǎnni kè di í bo, kè deè nte kè ti Yiè nKuyie nti poté, ti í tũnne mèè kpéi nku kuó yè nde ndómmè.

¹⁴ De mǎnni kè ikuó niùbè nè Defiibe kè bèe dǎò bemaá mewénkùmè kó ikuó ke bo túóténí ti Yiè nKuyie nylsidayeeri be tǔ nkú taummè tǎu.

¹⁵ Defiibe bèe do di tǎunè ipàati ke níí ndi bukú ti Yiè nKuyie ndo nàkè Mǎyisi ke yè nè ndǎmmè.

¹⁶ Kè Dafitii náké Defiibe kó beniùbè kè dǎ bèe tǎátè be tebií mieke bedèmbè bèè nǎ nke bie ntikùtidùùti nè tibǎmbonti nè tikǎpentí. Kè bè ndiè nke déúkunko ti Yiè nKuyie nyètiri nè diwèì.

¹⁷ Kè Defiibe tǎátè Soweeeri bire Emanni nè Bedekia bire Asafu, kètǎátè Medadi kó kunaàmunkù mieke Kusaya bire Edanni.

¹⁸ Ke nè yíè nè be tebií sùì do bè teénnè mutǎmmú ke baànè yeòòrè Sakarii nè Bennii nè Yaasièdi nè Semidamoti nè Yeiyeedi nè Unni nè Ediabu nè Bennaya nè Maseya nè Matitia nè Edifedeu nè Mikineya nè Obedi Edǎmmu nè Yeiyeedi.

¹⁹ Be mieke Emanni nè Asafu nè Etanni bèe do nǎ nke bie ntikǎpentí disǎwùǎ kpeti tǔi kuó mmediè.

²⁰ Sakarii nè Asiyeeedi nè Semidamoti nè Yeyeeedi nè Unni nè Ediabu nè Maseya nè Bennaya kè bè mbie ntikùtidùùti metammè daamè kpeti.

²¹ Kè Matitia nè Edifedeu nè Mikineya nè Obedi Edǎmmu nè Yeiyeedi nè Asasiaa bèe do bie ntikùtidùùti iwèì ini kpeti, bèe do niù iyie.

²² Defiibe kó bekótìbè mieke Kenannia wèe do ni bèe tǎu metaummè tǎu, ò yè mèè kpéí de kó mutǎmmú.

²³⁻²⁴ Bedekia nè Edikanaa nè Obedi-Edǎmmu nè Sesia bèe do te yeòòrè kó mubàrimù kè bèe mbaà metaummè tǎu. Ikuó niùbè Sebanniya nè Sosafati nè Netannyeedi nè Amasaii nè Sakarii nè Bennaya nè Ediesee bèe do eu sihéú ti Yiè nKuyie ntaummè tǎu ìikè.

*Kuyie ntaummè tǎu kǎnnimè Sedisademma
(Wénté 2 Samuueeri 6:12-19)*

²⁵ Dafiti nè Isidayeeri kó bekótìbè nè bèe ni behǎǎpǎmbè tǎkǎupítè (1000) kè bèe íté kékǎte ke bo túóténí ti Yiè nKuyie ntaummè tǎu Obedi Edǎmmu cǎtè kè ndi kǔntinní kè dè dǎ ndibanni mediè.

²⁶ Kè bèe fié yenaadakè yèyiekè nè yepedakè yèyiekè kè dè bo yie nkè ti Yiè nKuyie nteennè Defiibe bèe tǎu ti Yiè nKuyie ntaummè tǎu.

²⁷ Dafiti do níí mmupǎàkkǎkperímù kó diyaàòòrì ndi kénóò nteǎutéyaàòòtè péítè, bè dùàkenè tè mupǎàkkǎmmú sǎàmù. Kè Defiibe bèe do tǎu ti Yiè nKuyie ntaummè tǎu nè Kannaia wèe do bè ni de kó mutǎmmú mieke kè bè dáátí yèè yaàòòrè botí.

²⁸ Kè Isidayeeri bemaou ntoní ti Yiè nKuyie ntaummè tǎu ke íútí nè diwèì ke eu ditǎtehéu nè sihǎǎpǎnheú ke bie nyebàrè nè tikǎpentí nè tikùtidùùti nè tibǎmbonti.

²⁹ Tí Yiè nKuyie ntaummè tǎu tǎòkení dǎi mǎnni Dafiti ei kè Sauri kóo sapàà Mikaadi nsíékéní tebòtè kéyá okpàati Dafiti aumè ke puù. Kóo sènkèrì Dafiti.

16

¹ Kè bèe tuòkenè ti Yiè nKuyie ntaummè tǎu kè di tannè ditou Dafiti do dǎò di, kè di ínnè de cuokè kè Dafitii fié ti Yiè nKuyie nyiwùǎ kétuǎ kèfié itei metaummè kpeyi.

² Ò dèe dǎi mǎnni kémǎo ti Yiè nKuyie nkó mesàà Isidayeeri ìnkè,

³ kédeè kè bè toti didiiti, benitidaabè nè benitipòbè, kéduó mbá wè pèè nè dikǎtindàà bè dǎò nè di yetebe bè tu yè dátí, nè dikǎtindàà bè dǎò nè di finyí kó yetebè kperè.

*Defiibe dièmmè ke sǎntí ti Yiè nKuyie
(Wénté Yesàà 105:1-15 nè 76 nè 106:1, 47-48)*

⁴ Bè dèe memme kè Dafitii cǎnnè ti Yiè nKuyie ntaummè tǎu ìikè Defiibe, kè bè bo nkú dǎnti ke kù sǎntí, ke déúkunko ku yètiri, kunku ti Yiè nKuyie nylsidayeeri tǔ nkú.

⁵ Asafu wèe do bè baké kè Sakarii ò pòkoo, kéyíèné Yasièdi nè Semidamoti nè Yeiyeedi nè Matitia nè Ediabu nè Bennaya nè Obedi Edǎmmu nè Yeiyeedi, kè bè mbie ntibǎmbonti nè tikùtidùùti, kè Asafu bie ntikǎpentí.

⁶ Kè ikuó niùbè Bennaya nè Yayeedi kè bè eu sihǎǎpǎnheú ti Yiè nKuyie ntaummè tǎu ìikè bá bè í ompu.

⁷ De kó diyie do tú diketiri ndi Dafiti duómme kè Asafu nè o kǎbe kè bè bo sǎnte ti Yiè nKuyie.

Bè dèntè mè feyènfè

⁸ Déúkunnè ti Yiè nKuyie nyètiri, ndontinè ku.

Nákénè ibotí mieke tidieti kù dǎò ti.

⁹ Ndiènnè ke kù sǎntí

mbiennè debémbénnè ku kpéí.

Totínè di yèmmè tidietì kù dòò tì kpéí.

¹⁰ Mpatínè ku, kunku kùù kpa meyei,
kè diwèl ndi bo díndi bèè wanti ti Yiè nKuyie.

¹¹ Wète kéwammúnè ti Yiè nKuyie nè ku wèrímú
nè ku kpetì,

nwantinè di bo nkù tòkénèmmè sáà.

¹² Dentenèní tidietì kù dòò tì
nè ku tómmú càncàmmù,
Dentenèní tibeéntì kù nàké tìl kpéí.

¹³ Díndi ku kóo tónti Isidayeeri kó feyanfè
díndi Sakòbu yaábí kù tãáté ì.

¹⁴ Kuù tu ti Yiè nKuyie,
kuù bekùnè ketenkè kemou.

¹⁵ Di báá yè nku taummè kpéí.

Di báá yè ku tannò kù dáu nyè yó mbomu sáà
nè ti bo mbomè.

¹⁶ Báá yènnè metaummè
kù do dàònnèmmè Abarahammu
nyènnè kù dáuinnè dii nùù Isaki.

¹⁷ Kù tãáté ke yóó dáu ti Sakòbu,
kù dòò mèè taummè nè Isidayeeri
mè í yóó deè.

¹⁸ Kù béimmu ke tú:
n yóó da duómmu Kannahā kó ketenkè.
N duómmu de kó ketenkè fí nnè a yaábí.

¹⁹ Bá nè di í me nsūmè, ke í tú bèmabè,
ke tú bepòòbè.

²⁰ Di do 55 ta ku mbotí kéyè kéta kutekù nku,
kéta di nkpààtiyuu kécántè diterì.

²¹ Kuyie mme nyí yóu kè bè di fèù
kù do puotimu bekpààtibè di kpéí.

²² Ke tú bè báá kááké ku nitibè kù tãáté bè
ku pānāahti náam̀bè mbe bè báá bè cààrè.

²³ Ketenkè kemou kòbe,
ndiènnè ti Yiè nKuyie nkpeí.
Mpīèkùnè yewe duómè tināaḥsāati
ku deetímè kpetì.

²⁴ Nákénè yebotè ku kó tikpeti kpéí,
nákénè ibotí tidietù kù dòò tì.

²⁵ Ke yé ti Yiè nKuyie ndeumè,
ke dò nti nkù sántí,
kuù pèētè yebokè yemou ke dò nti nkù dé.

²⁶ Yebotè tū nyebokè nye,
ti Yiè nKuyie nkuù dòò keḥnkè.

²⁷ Tikpeti nè kuwenniku diekù dè bo ku borè nde.
Muwèrímú nè diwèl dè bo kuù borè.

²⁸ Kutenkù kumou kòbe,
ńsántínè ti Yiè nKuyie,
ndontinè ku,

ku kpetì nè ku wèrímú de kpéí.
²⁹ Ndéúkunkonè ti Yiè nKuyie nyètiri.
Tonèní yepā̀rè kékotenèní ku borè.
Kōnkenè ku iikè,

ké nkù sántí kù dò mpáí páí nwe.

³⁰ Kutenkù kumou kòbe, ńkpeutínè!
Ketenkè fiíkúmu ke í nampú.

³¹ Keḥnkè kòbe diwèl ndi bo,
ketenkè kòbe, ńyā̀nkunè!
Nákénè yebotè mieke ti Yiè nKuyie nkuù bakémè.

³² Dámèèrì nè dèè bo o miéke, nyǒstínè!
 Dìkpáá nè dèè kó dimàà bo di miéke, nyǎnkunè!
³³ Títúútì kó ðetie nyíútínè ti Yiè nKuyie nkprí.
 Kù kèrínímu ke yóó bekénè ketenkè kemou.

³⁴ Nsǎntínè ti Yiè nKuyie,
 kù wennimu, kè ku sémmè bo sǎà.
 Di kù kuónnè ke dò:

³⁵ Tì ðeetè!
 Fǒǒ tú ti Yiè nKuyie nkùù ti ðeeri,
 ti fiete yebotè nou miéke,
 ti tí nkè tí ndéúkunko a yetisààri,
 kè tí nda pǎtínè ke da sǎntí.
³⁶ Ti Yiè nKuyie nyIsidayeeribe tū nkù
 ku yetiri ðeumu nsǎà.

Kè Isidayeeribe bémouu cóúté ke dò: Dè mme ndò ti Yiè Kuyie nyètiri ndeu!

³⁷ Kè Dafiti yóu Asafu nè o tebíi kè bè nkpráá ti Yiè nKuyie ntaummè tou borè ke bo mpí
 mmutǎmmú bè dò nké mmù píúmè bá dii yiè.

³⁸ Kè Yedutunni bire Obedi Edómmu nè Osaa nè be tebíi sipísikuú nè bèni kè bè mbaà yebòrè.
³⁹ Kè Dafitii duó nyikuú niùti Sadóki nè o tebíi ikuú niùbè tobè kè bè bo mpí Kuyie ntaummè
 tou dii bo Kabaǎǎ kó ditǎnni di kó mutǎmmú.

⁴⁰ Kè bè nfeu iwúǒ ti Yiè nKuyie nke tuó ndiwúǒtǎnni Ìnkè, bá dii kúnweñni nè kuyuoku,
 kéntú nyikuú ti Yiè nKuyie nduó nyi Isidayeeribe,

⁴¹ kéyíénè Emanni nè Yedutunni nè besombe bè do yu bèè yètè ké bè tǎatè kè bè bo nsánti ti
 Yiè nKuyie ke yé kù sémmè ðeumè sǎà.

⁴² Emanni nè Yedutunni bèè do eu siháǎpònhéú ke biennè tikǎpenti ke biennè ti Yiè nKuyie
 nkó iyie nkó ðebémbénnè kè Yedutunni bí baa dibòri.

⁴³ Dende kó difǎnkúò kè bèè kúú mbe cǎi. Kè Dafitii kò nho cǎtè kè bo pǎ o kǎbe mesàà.

17

*Kuyie ndóunnèmè dinùù Dafiti nè o yaabí
 (Wénté 2 Sammuyeerì 7:1-17)*

¹ Kè Dafiti mbo o cǎtè kénáké Kuyie mpǎánaǎnti náǎntò Natǎa ke dò: Nte mí nke ã detekperè
 kó tecǎtè, kè ti Yiè nKuyie ntaummè tou Ìlkú ditou bè ðǎǎnè di tiyáàti.

² Kè Natǎa ò tǎnnè ke dò: A yèmmè dò nhá dǎǎ tì kó dimàà, dǎǎ tì, Kuyie nda bonèmu.

³ De kó keyènkè kè Kuyie nnáké Natǎa ke dò:

⁴ Kǎte kénáké n kóo tǎnti Dafiti ke dò: Mí ndi Yiè nKuyie n tú, weè í yó m maá tecǎtè n yó
 nhǎ tè.

⁵ Nè n ðennèni dii yiè Isidayeeribe Esibiti eì miéke n yí ta tecǎtè matè miéke nè yíenní. N do
 bè neínè, ke ã metaummè tou ndi.

⁶ Nè m bonè dii daà Isidayeeribe be cèmmu miéke ke bè duó mbebaatìbè, m bá mbeke
 Isidayeeribe kóo niùti mǎu, ke tú ò m maá tecǎtè nè detekperè kó idéí?

⁷ Á kǎte kénáké n kóo tǎnti Dafiti ke dò: Mí ndi Yiè nKuyie Mpaakedaa mǎ tu ò do cèmmú ipe
 nyi kè nh ò tǎatè kòò naá nyIsidayeeribe kóo kpáàti.

⁸ Kè nni nhò nièné ò kòri yèè bòrè yemou, kè mǎ kúò o dootitǎbè bèè do ò wetí bémou. Ke
 ðéúkúmmè o yetiri kè di máatenè ketenkè kó bekpàatìbè kpèye.

⁹ N yóó duómmu n niùbè Isidayeeribe dikari ké bè kǎnne kè bè ndè bo ke í yíèkú, kè ibotí
 yeiyi kó benitìbè ténke báá bè fǎú, bè do bè fǎúngo mèè botí.

¹⁰ N kǎnne dii mǎnni bebbaatìbè kè bè mbe baké. N yóó duómmu kòo dootitǎbè ò bǎúté. M
 béimmu ke tú n yóó ò duómmu tecǎtè.

¹¹ Ò we bo tuǎke dii mǎnni, kòo kò nho yembè kúú nkè, o kó difǎnkúò m bo tǎatè o bí o peitè
 i miéke o bire marè kè ðe sǎoté o kpàti kè n ti fií.

¹² Deè yó m maá tecǎtè kè n fií nde kpàatikari, kè di mbo sǎà.

¹³ Kè nni ntú ðe cice kè ðe tu m bire, n yí yóó nóté n kó mesàà nde Ìnkè n do mè nóté mèè
 botí okpààti wèè ò niiténè ke di tikpàti.

¹⁴ Deè yó mbaké n niùbè sǎà nè n kpàatiyuu kè ðe kpàti mbo sǎà.

¹⁵ Mènimè Natǎa nákémmè Dafiti Kuyie nhò benke ti timou.

Dafiti bàhìtèmè Kuyie
(Wénté 2 Sammuyeerì 7:18-29)

¹⁶ Kè Dafitii kòtè Kuyie ntaummè tou borè kéta ké kù bántè ke dò: Áú n Yiè nKuyie, n tú we? N cîètè tu ònte, kàa n dḡḡ mesàà a mè nni ndḡḡ mè,

¹⁷ ke wúó nkè dè í sànnè kàa náá ndè yó mboní kàa dḡḡ dè mí nha kóo tḡnti n cîètè. N Yiè nKuyie a n wéntè kè dè dò n tú onitidièwè mḡu nwe.

¹⁸ Mí nDafiti n ténke né bo da béinnè ònti? A n yémèmu mí nha kóo tḡnti ke baa né dḡ ké n déúkunnè.

¹⁹ Ti Yiè nKuyie! A n dḡ mèè kpeí nte kàa pí nde kó mutḡndiemù ke bo benke a deumè ke í mḡke kumánku.

²⁰ Ti Yiè nKuyie! Òmḡu í bo wèè da dḡnnè. Bè ti nàkèmu a dḡḡ dèè kó dimàà, òmḡu í bo wèè da dḡnnè.

²¹ Kubotí makú í bo ketenke kíe nyínkè kùù dḡnnè a nitìbè Isidayeeribe a kḡtení ke deetè bè Esibiti ke bè dḡḡ a nitìbè ke ni kè beti ibotí tei. A yetiri bo deuke mèè kpeí nkè bè da yote deè te kàa pí nde kó mutḡndiemù.

²² A tḡatè a nitìbè Isidayeeribe kè bè bo ntú a nitìbè mbe sḡá. Fḡnti Yiè nKuyie nkàa bè te.

²³ Ti Yiè nKuyie, a béi nti mí nha kóo tḡnti n kpeí nnè a dḡunnè dii nuù n cîètè kpeí ndi pí nsḡá ké di dḡḡ, a béi nke yè ndè ndḡmmè.

²⁴ Á nti pí nkè dèè yie nkàa yetiri ndeu, kè benitìbè béi nke dò: Ti Yiè nKuyie Mpackedaa weè te Isidayeeribe, kàa fii mmi nha kóo tḡnti Dafiti n cîètè.

²⁵ Ke yé fḡ nha mḡmmuḡ fḡḡ béi nke tú a bo n duḡ ntecîètè bèè yḡḡ sḡoté n kpàti, kè deè te kè n dáátí ke da báá.

²⁶ Áú! Ti Yiè nKuyie fḡḡ tu Kuyie, ke béi mmesàà a yó n dḡḡ mè mí nha kóo tḡnti.

²⁷ A dḡmu kédḡḡ a kóo tḡnti cîètè mesàà kè dèè yie nkḡo cîètè nsḡké tikpàti sḡá. Ke yé ti Yiè nKuyie nha ḡ nkàa pá dè mesàà mè ḡ mbomu sḡá.

18

Dafiti namè be pètitòbè
(Wénté 2 Sammuyeerì 8:1-14)

¹ Kè Dafitii na Fidisitèèbe kéfiete Kadi kó dihei nè yehèké yèè bè tḡkénè. Kè Fidisitèèbe ò bḡuté.

² Kòo nanè Mḡabu èi kḡbe kè bèè ò bḡuté ké nhò yieti dḡmpḡḡ.

³ Kòo yíé kénà Tisoba èi dii bo Amati tempè mbíékè di kóo kpàati Adadesèe ke sḡ nhò dḡ kébaatè kukḡ nhEfadati pèémmè kḡbe.

⁴ Kè Dafitii fiete sikpàriḡnaasèi tekḡupítè (1000) nè behḡāpḡnsāndèèbè sikḡupisiyiekè (7000) nè behḡāpḡmbè bèè cènti nè be naacèi sikḡupísidé (20000) kékéké sikpàrisèi duḡti késúḡ nhomáà tekḡḡtè (100).

⁵ Kè Sidii kḡbe bèè bo Damaasi kè bèe kḡtení kétee Tisoba kóo kpàati Adadesèe kè Dafitii kua benitìbè sikḡupísidé nè sikḡupísidé (22000),

⁶ kékanne kùmandáàbè dè kó kutempè mmieke kè bèè ò bḡuté ké nhò yieti dḡmpḡḡ. Kè ti Yiè nKuyie nduḡ nDafiti muwèrímu, bá kḡḡ kḡte kèè bíékè wèè na.

⁷ Kòo fiete Adadesèe āpḡmbè dḡpiiti mesḡḡ nkpeti kékḡnnè Sedisademmu,

⁸ kèheí disḡwḡḡ medie Adadesèe kó yehèké yèdèyè Tibati nè Kùnni ye mieke. Kè dè mboní kè Sadomḡḡ túótè dè kó disḡwḡḡḡ kédḡḡnè kunankú nè yesānhkè nè ti Yiè nKuyie ncîètè kó tinènti.

⁹ Kè Amati kóo kpàati Touu kèe Dafiti namè Tisoba èi kóo kpàati Adadesèe āpḡmbè bḡmḡu,

¹⁰ kḡtḡ nho bire Adodammu okpàati Dafiti borè kḡḡ bo ò dḡu nkḡḡ sántenè ò namè Adadesèe, kḡḡ pá nè mesḡḡ nkḡ tinènti nè timáti péiti kpeti nè disḡwḡḡḡ kpeti. Ke yé Tou dootitḡḡ ò tḡmè Adadesèe.

¹¹ Kòo kpàati Dafiti dè pá ti Yiè nKuyie nnè timáti péiti nè mesḡḡ nhò do èi dè ibotí tei mieke, Edḡmmu èi nè Mḡabu èi nè Amḡniibe èi nè Fidisitèèbe èi nè Amadeki kperi.

¹² Kè Seduia bire Abikaii do Edomiiibe kékua benitìbè tekḡupípiitè nè sikḡupísini (18000) kubiriku bè tu kú mukḡkúḡ nkḡ kubiriku mieke,

¹³ kékanne kùmandáàbè Edḡmmu kó kutempè nkumḡu mieke, kè Edḡmmu kḡbe bḡmḡu naá nDafiti kó betḡmbè, kè ti Yiè nKuyie nhò duḡ muwèrímu bá kḡḡ kḡtè kè mudoḡ wèè na.

Okpàati Dafiti tḡmbè kó yeyètè
(Wénté 2 Sammuyeerì 8:15-18)

¹⁴ Kè Dafiti mbaké Isidayeeribe bḡmḡu, ke bè dḡḡri dèè wenni ke bè bekùnè kè dè wenni.

¹⁵ Seduya bire Soabu weè do baké behḡāpḡmbè, kè Aidudi bire Yosafati tu wèè tḡ dihei kó yepáte.

¹⁶ Kè Aitubu bire Sadaki nè Abiataa bire Abimedeki kè bè tu ikuò nùbè, kè Safesaa tu opátíwáàti.

¹⁷ Kè Yoyada bire Bennaya baké Kedetiibe nè Pedesiibe bèè bàa tekpààticfètè kè Dafiti bí o tũnko.

19

Bè diĩmmè Dafiti kó betũmbè ifèi
(Wénté 2 Sammuyeri 10:1-5)

¹ Dende kó difõnkúò kè Amõniibe kóo kpààti Naasii kú kòo biree sòtè o kpàti.

² Kè Dafiti dà: M bo dàò Naasi bire Anunni mesàà, ke yé o cice do n dàòmè mesàà. Mèmmè ò tømmè benitibè kè bè bo ò dau nho cice kũũ kóò bàntè. Kè betũmbèe tuakoo Amõniibe ei Anunni borè ke bo ò bàntè.

³ Kè Amõniibe kóo kpààti tũmbèe náké Anunni ke dà: A yèmmè dò nDafiti dó kédéúkunnè a cice yètirì ndi ke tønni kè bè bo da bàntàà? Ó í bè tønni kè bè bo paatè dihei ndi kèwètení kè di pntàà?

⁴ Kè Anunni duò nkè bèe pí nDafiti tũmbè kékúò be deembii kékéké be yaàbòrè kébennèné be fõ ke né bè bèti.

⁵ Kè ifeii bè autè mediè nkè Dafitii keè tũ tũðkení o tũmbè kètõ mbenitibè kè bèe bè co, kè bè náké ke dà: Dafiti yè ndi nkpaáo Sedikoo ke kèmmúnè di deembii bo yènnimè kè di né na kékonní.

Dafiti kpannèmè Amõniibe nè Asidii ei kòbe
(Wénté 2 Sammuyeri 10:6-19)

⁶ Kè Amõniibe bantè bè wèntémè Dafiti, kè Anunni nè o kòbe Amõniibe kè bèe yietí medítibii tekupírípítè (10000) Sidii ei kòbe bèè bo Mesopotamii, nè Maaka kòbe nè Tisoba kòbe kè bè bo bè duõnni behāpòmbè nè behāpònsāndèèbè nè sikpārĩnaasēi.

⁷ Kè bèe túótè sikpārĩnaasēi sikupírísitāati nè sikupísidè (32000) nè okpààti Maaka nè o kòbe kè bèe kòtení kébátè Medebaa ikè. Kè Amõniibe yènni be ekè kè bèe wènnè ke bo do Dafiti nè o kòbe mudoò.

⁸ Kè Dafiti ti kèè kèduõnko o āpònkóti Soabu nè behāpòmbè bemaù bèè nò mmudoò.

⁹ Kè Amõniibe yènni kèpènnè kudoókoti dihei kó dibòrinùù kè bekpààtibè bèè do kòtení ke bo bè tee kè bembè nhoke dikpáá mieke.

¹⁰ Kè Soabu yà ò yóò bootemè o dootitòbè tipíti tidèti bie nho ikè, betòbè o fõnkúò, kètāātè Isidayeriibe āpòmbè mieke bèè nò mmudoò kè bèe wetinnè Sidii kòbe.

¹¹ Kè Soabuu túótè behāpòmbè sãmbè kèduò nho tebite Abikaii kè wenwe nè betòbè kè bèe wetinnè Amõniibe.

¹² Kóo náké Abikaii ke dà: Kaa yà kè Sidii kòbe bo n na, á kòtení kè n teennè. Kè Amõniibe beè me ndó kè da na, n kòtoo kè da teennè.

¹³ Yáúúkunnè a kánti kè tí dokénè dikòmbùò kédèetè ti nitibè nè ti Yiè nKuyie nti tũ nkù kó yehékè. Kũu dàò kũ dómè.

¹⁴ Soabu nè o kó dihāpòntfĩnni kè bèe kètè ke bo dokénè Sidii kó behāpòmbè kè bèe coké.

¹⁵ Amõniibe yà dii mōnni Sidii kòbe cokémè, kécoké Soabu tebite Abikaii kékò mbe ei. Kè Soabuu kó nSedisademmu.

¹⁶ Kè Sidii kòbee yà Isidayeriibe bè namè, kètõ nkè bèe fĩnni be kòbe bèè bo kukó nhEfadati kó diyáà. Kè Adadesèe kóo āpònkóti Sofaki mbè ni.

¹⁷ Kè bèe ti náké Dafiti kòò tíi nyIsidayeriibe bemaù kèsèntè Suditē kètuake kécómmú kè bè wetinnè kè bè do mudoò.

¹⁸ Dafiti nè o kó behāpòmbè kè bèe bè na kè bèe coké kè Dafiti nè o kòbe kè bèe kuò bèè dèke sikpārĩnaasēi sikupísiyiekè (7000) nè bèè cènti sīnaācēi sikupísīnāà (40000) kékuanè ohāpònkóti Sofaki wèè do bè ni.

¹⁹ Kè bekpààtibè bèè do teennè Adadesèe kè bèe yà Isidayeriibe bè namè kè bèe yie Dafiti kpeti kèmpĩ nho tømmú bá Sidii kòbe ténke í nyie nke teennè mudoò Amõniibe.

20

Dafiti cātémè Dabaa ei
(Wénté 2 Sammuyeri 11:1. 12:26-31)

¹ Kè dibenni terii yènni, bekpààtibè 55 ketè dii mōnni mudoò, kè Soabuu niitè dihāpòntfĩnni dieri, kè bèe do Amõniibe tempè nkè bè pònte, képi Dabaa ei.

Dè mōnni kè Dafiti wenwe bo Sedisademmu, kè Soabuu potè Dabaa ei kòbe kè bè pònte.

² Kè Dafitii túóté be kóo kpáàti òké dii sǝpǝii, kè di cǝékù tǝ̀̀̀ke cidóòbè sipísitǝ̀̀̀ti kè di dǝ̀̀̀ri ditǝ̀̀̀sǝ̀̀̀ri dii donku kperǝ̀̀̀ni ke di òkù, kéheínè tinenti teti péu kékonnènni.

³ Kóo pímmúnè benitibè bèè do bo dihei kékonnè kè bè pínné tidaati kó mutǝ̀̀̀mmú, kè bè nsǝ̀̀̀ú tidabèeti, ke duò, ke kǝ̀̀̀ú ideí, ke me nyí Amǝ̀̀̀niibe ekè kǝ̀̀̀be tǝ̀̀̀bè. Menǝ̀̀̀me Dafiti kǝ̀̀̀mmè Sedisadèmmu nè o āāpǝ̀̀̀mbè bǝ̀̀̀mǝ̀̀̀.

Dafiti dokénèmè Fidisitǝ̀̀̀ebe
(Wénté 2 Sammuyèeri 21:18-22)

⁴ De kó mudoo kó difǝ̀̀̀nkúò kè mudoo tǝ̀̀̀mùu ānnè Kesèedi ei Isidayèeribe nè Fidisitǝ̀̀̀ebe be cuokè, muò mieke nke Sibekaii Usaa ei kou kǝ̀̀̀omè Defaii botí kou mǝ̀̀̀u Sipaii. Kè Fidisitǝ̀̀̀ebe bǝ̀̀̀úté Isidayèeribe.

⁵ Kè mudoo tǝ̀̀̀mùu wǝ̀̀̀te kéānnèné Fidisitǝ̀̀̀ebe bǝ̀̀̀ke. Kè Yaii bire Edananni kuò Damí Kadi ei kou, Kodiyati nantè, kòo kpǝ̀̀̀nni kó kudǝ̀̀̀ú cǝ̀̀̀ékù mǝ̀̀̀nnè kuyaādǝ̀̀̀dǝ̀̀̀.

⁶ Kè mudoo tǝ̀̀̀mùu yí kéānnè Kadi, kòo niti mǝ̀̀̀u dè bo ke okù mediè, ke mǝ̀̀̀ke inǝ̀̀̀mbí ikuò ikuò o naǝ̀̀̀cèi nè o nou kè ì wǝ̀̀̀nnè sipísidè nè inàà. Ò do tú Adafaa naǝ̀̀̀mǝ̀̀̀nkù kou nwe.

⁷ Kòo sǝ̀̀̀á nyIsidayèeribe kè Dafiti tebite Simma bire Yonnatāā ò kù.

⁸ De kó benitibè do tú Kadi ei kou Adafaa naǝ̀̀̀mǝ̀̀̀nkù kǝ̀̀̀be mbe, Dafiti nè o āāpǝ̀̀̀mbè kè bèè bè kù.

21

Dafiti do kǝ̀̀̀ammè Isidayèeribe
(Wénté 2 Sammuyèeri 24:1-9)

¹ Kè dibǝ̀̀̀ò ndǝ̀̀̀ kédǝ̀̀̀ò Isidayèeribe meyei, kénampè Dafiti yǝ̀̀̀mmè kòo bo kaa nyIsidayèeribe.

² Kè Dafitii náké Soabu nè o tǝ̀̀̀mbè ke dǝ̀̀̀: Kǝ̀̀̀tenè kékaa nyIsidayèeribe kétúóté Bèrisebaa ei kǝ̀̀̀ntǝ̀̀̀ kǝ̀̀̀tuǝ̀̀̀kenè Danni kperi. Kè di dèè di n náké kè nni nyé bè mǝ̀̀̀mè.

³ Kòo ò tǝ̀̀̀nnè ke dǝ̀̀̀: N dómu ti Yiè nKuyie nduǝ̀̀̀ nkè ku nitièèe sǝ̀̀̀ú nkǝ̀̀̀pǝ̀̀̀tè mie nkuce tekǝ̀̀̀ùtè (100). N yíè nho kpáàti, bǝ̀̀̀mǝ̀̀̀u bè í tú a kó betǝ̀̀̀mbǝ̀̀̀? Dè dòmmè kǝ̀̀̀a dǝ̀̀̀ kè bè kǝ̀̀̀a? Ba nte kǝ̀̀̀a dǝ̀̀̀ kǝ̀̀̀tǝ̀̀̀nnè Isidayèeribe meyei mmieke?

⁴ Kòo kpáàti baa mpí nho béi nti, kè Soabuu íté kéce nyIsidayèeribe tenkè kamǝ̀̀̀u, kǝ̀̀̀wǝ̀̀̀tǝ̀̀̀ni Sedisadèmmu,

⁵ kénáké Dafiti ò kǝ̀̀̀a mbenitibè kè bè mǝ̀̀̀mè. Kè Isidayèeribe kó behǝ̀̀̀pǝ̀̀̀mbè bǝ̀̀̀mǝ̀̀̀u mbo tekǝ̀̀̀upíkǝ̀̀̀píitè nè tekǝ̀̀̀upíkǝ̀̀̀tè (1100000). Kè Sudaa kǝ̀̀̀be mbo sikǝ̀̀̀upíkǝ̀̀̀usinàà nè sikǝ̀̀̀upísíyiekè (470000).

⁶ Soabu í nkǝ̀̀̀annè Defii kó kuwuǝ̀̀̀ nkǝ̀̀̀be, nè Bensamee kǝ̀̀̀ku kǝ̀̀̀be ke yé ò do wúómmè okpáàti béi ndii nùu isǝ̀̀̀ke nyi.

Kuyie mpotémè Isidayèeribe Dafiti caàrimè kpéi
(Wénté 2 Sammuyèeri 24.10-17)

⁷ Menǝ̀̀̀me kè dèe yonke Kuyie nkè kùu poté Isidayèeribe.

⁸ Kè Dafitii kù kuǝ̀̀̀nnè ke dǝ̀̀̀: N caàrè mediè mme m bantǝ̀̀̀mu n dǝ̀̀̀mè tiyèinti nti, n cǝ̀̀̀ nde kó mecaàrimè.

⁹ Kè ti Yiè nKuyie mbéinnè ku pǝ̀̀̀ānǝ̀̀̀aǝ̀̀̀ti nǝ̀̀̀aǝ̀̀̀tǝ̀̀̀ wèè do bonè Dafiti ke dǝ̀̀̀:

¹⁰ Kǝ̀̀̀te kénáké Dafiti ke dǝ̀̀̀: Mí ndi Yiè nKuyie n tú nh ò duǝ̀̀̀ ntiyèiti nti titǝ̀̀̀ati kè tú wèè tǝ̀̀̀atè ò dǝ̀̀̀ kù, kè n kù nhò poté.

¹¹ Kè Kadii kǝ̀̀̀te kénáké Dafiti ke dǝ̀̀̀: Ti Yiè nKuyie ntu:

¹² Kǝ̀̀̀a dǝ̀̀̀ dikǝ̀̀̀nni dii bo tannímè yebie nyètǝ̀̀̀ati, á tǝ̀̀̀atè, kǝ̀̀̀a me ndǝ̀̀̀ di dootitǝ̀̀̀bè beè bo di namè kè ndi kǝ̀̀̀u ke dǝ̀̀̀ betǝ̀̀̀ābè bètǝ̀̀̀ati á tǝ̀̀̀atè, kǝ̀̀̀a me ndǝ̀̀̀ ti Yiè nKuyie mbo di potémè mme yewe yètǝ̀̀̀ati kè benitibè nkǝ̀̀̀ dihei, kè ti Yiè nKuyie ntǝ̀̀̀nni duǝ̀̀̀nni mutenkǝ̀̀̀ú nyIsidayèeribe tempè nkumǝ̀̀̀u mieke, á tǝ̀̀̀atè. Totí a yǝ̀̀̀mmè kè n náké n yóo náké ti wèè n tǝ̀̀̀nni.

¹³ Kè Dafitii tǝ̀̀̀nnè Kadi ke dǝ̀̀̀: N yǝ̀̀̀mmè caàrè mediè mme, kè ti do ti Yiè nKuyie nnǝ̀̀̀tè mieke dè ntǝ̀̀̀mu, ke yé kù sémmè deumè. N yí dǝ̀̀̀ kédò n nititǝ̀̀̀u nou mieke.

¹⁴ Kè ti Yiè nKuyie nduǝ̀̀̀nni mutenkǝ̀̀̀ú nyIsidayèeribe. Kè benitibèe kú sikǝ̀̀̀upísíyiekè (70000).

¹⁵ Kè ti Yiè nKuyie ntǝ̀̀̀ nku tǝ̀̀̀nni mari kè di bo pǝ̀̀̀nte Sedisadèmmu. Ti Yiè nKuyie nyà dii mǝ̀̀̀nni ku tǝ̀̀̀nni kǝ̀̀̀umè benitibè kè mesémmèe kù pí, nkè kù dǝ̀̀̀: Dè sannǝ̀̀̀mu mǝ̀̀̀mme tǝ̀̀̀nke báa poté.

Ke sǝ̀̀̀ ndi berinè Sebusiibe botí kou mǝ̀̀̀u bè tu wè Odinanni o kó kuyié borè.

¹⁶ Kè Dafitii wénté kéyà ti Yiè nKuyie ntǝ̀̀̀nni èintǝ̀̀̀mè ke pikú mesebii nke wetí Sedisadèmmu. Ke sǝ̀̀̀ Dafiti nè Isidayèeribe kó bekótibè bè dàátí tifǝ̀̀̀tǝ̀̀̀nti ke bo benke be yǝ̀̀̀ncaàrimè kédò kéninkóo ketenkè.

17 Kè Dafitii kuónnè ti Yiè nKuyie nke dò: Mú duó nkè bè kàa mbenitibè, mú cààrè, mú dǎò dèè í wenni, benitibè í cààrè mùmamù! N Yiè nKuyie nkù n te poté mí nwe nè n cǐtè, báá poté kuyēku makù a nitibè.

Dafiti maámè diwūōtǎnni Kuyie nkpréi
(Wénté 2 Samuɣɣeri 24:18-25)

18 Kè ti Yiè nKuyie ntǎnni náké Kadi ke dò: Náké Dafiti kòo deke Yebusiibe botí kou Odinanni yíe borè kè m maá diwūōtǎnni.

19 Kè Dafitii tǔnne ti Yiè nKuyie nnáké ti Kadi kòò ti nhò náké.

20 Kè Odinanni mpuoti o diiti bè tu ti bédéé kéwɛɛte kényani Kuyie ntǎnni, kòo dapumbi inàà ì do ò bonè, kè ì sǎri.

21 Dafiti duunni dii mǎnni Odinanni borè, kè Odinannii wénté kòó yà kényèni o yíe mieke kénínkú Dafiti ìkè késǐnnáó ketenke.

22 Kè Dafitii náké Odinanni ke dò: N dǎ á n duó a yíe nku kè m maá diwūōtǎnni ti Yiè nKuyie nkpréi, á kù nni nfiténè kudonku dǎ nkémmámè, kè dèe yie nkè ti Yiè nKuyie mpoté kùu yēku Isidayɣeribe kè kùu deè.

23 Kè Odinannii ò tǎnné ke dò: N yiè nhokpààti túóté ku kédoñè a dómè. Nte inààke n yi nda duómmu nè tenaasǎnté kó idéi kàa bo féúté inààke kétuǎnnè, ke da duónnè bédéé kàa bo kù pǎ, n dè nda duómmu demǎu.

24 Kòo kpààti náké Odinanni ke dò: Biti n dǎ kè kù dontému kudonku dǎ nkémmámè, n yí dǎ kǎpǎ n Yiè nKuyie dèè tu a kperè, demarè n yí fǎúté dèè kpéi.

25 Menme kè Dafitii donté kuyiè nè inààke, mesǎo mmédítibii nsikǎusikuá (600),

26 kémaá deborè diwūōtǎnni, kékua iwūō nkétuǎ nkéffénè metaummè kpeyi, kényú ti Yiè nKuyie nkè kùu yie nkécūūnni muháá ndiwūōtǎnni ìnkè kè mùu cóúté ò féúté ì wūō.

27 Kè ti Yiè nKuyie mbéinnè ku tǎnni kè dii nǎnne disié.

28 Dafiti yà ti Yiè nKuyie nhò tǎnnémè ò kù mǎo ti Sebusiibe botí kou Odinanni yíe mieke, kè ndè nkù feu iwūō.

29 Mǎyisi do dǎò ti Yiè nKuyie ntou di dikpáá mieke nè diwūōtǎnni, kè dè bomu Kabaǎǎ ei kó ditǎnni borè.

30 Dafiti me nyí ndáátí ke bo kè kòte kébánté Kuyie, ò do depe ti Yiè nKuyie ntǎnni tǎ dii siè ndi.

22

1 Kè Dafitii béi nke dò: Ti Yiè nKuyie ncǐtè yó mbo die nde, die nde Isidayɣeribe kó diwūōtǎnni yó mbomè.

Dafiti baátimè kè bo maá ti Yiè nKuyie ncǐtè

2 Kè Dafitii duó nkè bèe tí mberǎðbè bèè bo Isidayɣeribe tenké mieke, kòo tǎnké bèè bo cǐkéke yetǎrè kòo maá Kuyie ncǐtè.

3 Kè Dafiti waá ntímáti mediè, bè yóó dǎònnè ti sikāū kébaaké yecàkè, nè sineí, bá disǎowūō í ndò nkékaa nkédeè,

4 nè detekperè kó idéi bá i í ndò nkéna kékkaa nkédeè, ke yé Sidoniibe nè Tiiri ei kǎbe bè ò tǎnimè detekperè kó idéi mediè.

5 Menme kè Dafitii béi nke dò: M bire Sadomǎo kpaá benneumu de kó mutǎmmú weè me ndò nkémaá ti Yiè nKuyie ntecǐtè kè tè ndeu ke wenni kè bèe fei nte yetiri kè dii feité dihei dimǎu. M bo ò waá ntinenti. Menme kè Dafitii waá ntinenti mediè nké né na kékú.

Dafiti duómmè Sadomǎo Kuyie ncǐtè marimù

6 Kè Dafitii yú o bire Sadomǎo kóò náké kòò bo maá ti Yiè nKuyie nyIsidayɣeribe tū nkù tǎcǐtè.

7 Kè Dafiti dǎ: M bire n do dǎmu m mǎmmuǎ nkémaá ti Yiè nKuyie nkù n te tǎcǐtè.

8 Kè kù né n náké ke tú n doké mediè, ke cóu mmenitiyí nkè mè sū, m báá kù maá tǎcǐtè bè yó nkǎri dè ke kù báá, n cóu mmèè kpéi mmenitiyí mmèdiè.

9 Kù né n nákému ke tú m peité dèè bire yó mbaké dii mǎnni mudò ò yó mbo, nè de dootitabè dè yóó narikemu. Bè bo ndè yu ke tú Sadomǎo. Diyètiri dii tu meompùmè. Kè kùu duó nyIsidayɣeribe meompùmè de kpàti timǎu mieke,

10 dèè yóó kù maá tǎcǐtè kéntú ku bire kè kù tu de cice. Kè kùu fíí nde kpààtikàri, kè dè mbaké Isidayɣeribe sǎà.

11 Menme kè Dafitii béi nke dò: M bire ti Yiè nKuyie nni nda bonè, kàa na kè kù maá tǎcǐtè. Kù dǎú ndinùu a kpéi ke yé mmè.

¹² Kù da duś mmeɕii nkàa nnə nke baatì mesàà nnè meyei, kù bo da duś ndii mǝnni kàa mbaké Isidayeeribe kǝntù nku kuś kunku kùu da te.

¹³ Kàa tũ nku kuś nè ku tié nkù duś ndé Mǝyiisi Isidayeeribe kpéi, a tǝmmú muməu bo nyié! Cǝmmú kǝtǝi nkéməte dikǝmbùò. Bá nyǝkù, kufǝwaa mbá nda bo.

¹⁴ N yetoomu ke waá mmesəu ntǝnni sikǝupísitǝati (3000) ntimáti péiti, tǝnni sikǝupísitǝati (30000), ke yiéne disəwũò nè timáti, bá dè í dò nkékaa nkédeè, ke waánnè idéi nè yetárè ti Yiè nKuyie nǝtǝtè marimù kpéi, kàa né yóó wǝte kǝyí.

¹⁵ A mǝkemu betǝmbè péu: Betǝcièbè nè bemaribè nè bedabeesũòbè nè beyántibè, bəməu kè bè yé mutǝmmú muməu.

¹⁶ Mesəu nnè timáti péiti nè timáti, dè í dò nkékaa nkédeè. Íté kǝketè mutǝmmú. Ti Yiè nKuyie nni nda bonè!

¹⁷ Mǝmmè kè Dafitii duś ndinùu Isidayeeribe kó bǝkótibè bəməu ke dò: Dí teennè m bire Sodoməu.

¹⁸ Ti Yiè nKuyie nkùu di te kù di bonəmú. Kuù di duś mmeəmpòmè tipfiti timəu, kuù ǝnné bèè bo dihei dii mmièke n nǝtǝtè mièke, kè bè bǝtǝtè ti Yiè nKuyie nnè ku nǝtibè.

¹⁹ Duśnnè dimáá ti Yiè nKuyie nnè di yǝmmè məməu kunku kùu di te. Íténe kè kù maá tǝcǝtè, kǝtǝni ti Yiè nKuyie ntaummè təu nè ku kuś nenti kǝfǝnnè tǝcǝtè di maá tè ku kpéi nte mièke.

23

Bè kàammè Defiibe ke bè duś mbe tǝmmú

¹ Dafiti kǝtè dii mǝnni mesàà, kè nyóó kù kéduś nho bire Sodoməu tikpàti kòò bo sǝtè kǝmbaké Isidayeeribe.

² Kòò tí nyIsidayeeribe kó bǝkótibè nè ikuś niùbè Defiibe.

³ Kè bèe kaa nDefiibe bèè mǝke yebie nǝpísitǝati kǝndeətinko, kè bè mbo benitibè sikǝupísitǝati nè sikǝupísini (38000).

⁴ Kè Dafiti dà bèe tǝtè benitibè sikǝupísidè nè sikǝupísinàà (24000) bèè bo nni mutǝmmú mùu bo ndo nkédáò ti Yiè nKuyie nǝtǝtè mièke, kǝtǝtè benitibè sikǝupísikuò (6000) bèè tu beheikǝmpátiwǝàbè nè bebeémbè, kǝtǝtè bèè bo mbaa yebòrè kè bè mbo sikǝupísinàà (4000),

⁵ kǝtǝtè bèè yó ndiè nke bie ntikùtidùuti nè debémbénnè Dafiti do dàò dè kè bè bo nsǝntǝnè ti Yiè nKuyie, kè bè mbo sikǝupísinàà (4000).

⁶ Kè Dafitii totí Defii bí í naàmùnti duś ke dòmmè. Kerisonni kǝbe be kǝku. Keadí kǝbe be kǝku. Medadi kǝbe be kǝku.

⁷ Kè Kerisonni peitè ibí idéi, Daedanni nè Simmeii.

⁸ Kè Daedannii peitè ibí itǝati, Yeyeedi nè Setammu nè Sowɛeri. Kè Yeyeedii mbè kǝtí.

⁹ Kè Simmeii peitè ibí itǝati Sedoməti nè Asiyeedi nè Adaa beè do baké Daedanni kó sicǝi.

¹⁰ Kòò bí tǝi mbo inàà, Yaati nè Sisa nè Yeusi nè Bediya.

¹¹ Yaati weè do bè kǝtí, kè Sisaa nhò pǝkoo, Yeusi nè Bediya bè í mmǝke ibí péu, kè bèe bè kàa nkéwǝnnè tǝcǝtè tǝmáà.

¹² Kè Keati kó ibí mbo inàà, Amudamu nè Isaadi nè Ebunəu nè Usiyeedi.

¹³ Kè Amudamuu peitè Anəu nè Mǝyiisi. Kè bèe cánnè Anəu nè o bí ti Yiè nKuyie nǝtǝtè kó mutǝmmú kpéi n sǝá. Beè do dò kǝntuò ntihúuntí ti Yiè nKuyie, ke pí nku tǝmmú, ke ní yú Kuyie nyètiri kǝpǝ benitibè mesàà.

¹⁴ Mǝyiisi do tú Kuyie nkóo niti nwe, kòò bí nwǝnnè Defii kó kuwua.

¹⁵ Kè Mǝyiisi bí ntú Kerisonni nè Ediesee.

¹⁶ Kè Kerisonni peitè Sebuyeedi kòò nkótí o naàmùnkù.

¹⁷ Kè Ediesee peitè Deabia omáà, kòò nkótí o naàmùnkù Ediesee do í peitè kè dè nsũ. Kòò bire Deabia né peitè kè dè nsũ medie.

¹⁸ Kè Isaadi peitè Sedomiti kòò ntú okótí o naàmùnkù mièke.

¹⁹ Kè Ebunəu peitè Yediyau kòò nkótí o naàmùnkù. Kòò nei ntú: Amadia nè Yasiaedi nè Yekamammu.

²⁰ Kè Usiyeedii peitè Misee kòò nkótí o naàmùnkù mièke, kè Isia nhò pǝkoo.

²¹ Kè Medadii peitè ibí idéi: Madi nè Muusi. Kè Madii peitè Edeasaa nè Kiisi.

²² Kè Edeasaa kù bá ò í mmǝke initidabí. Ò do peitè inipobí máá ndi, kòò nantè Kiisi kó ibí í puoke.

²³ Kè Muusii peitè Madi nè Edée nè Yedeməti bǝtǝati.

²⁴ Bèè do tū Defii yaàbí kénkótí be naàmùnti mieke. Kè bèè bè kaa mbè màke dìi mōnni yebie nsipísídé kéndèètinko ké bè duò ti Yiè nKuyie ncfètè kó mutōmmú.

²⁵ Dafiti do béimmu ke dō: Ti Yiè nKuyie nduómumu meòm̀pùmè ku nìtibè Isidayeeriibe, ku mómmanku ke yó mbo Sedisademmú sáá.

²⁶ Defiibe ténke í yó ntu metaummè tou nè ikuò nenti.

²⁷ Dafiti weè do yè mbè ní wāri Defiibe bè màke dìi mōnni yebie nsipísídé kéndèètinko ké bè duò mmutōmmú Kuyie ncfètè mieke.

²⁸ Bèè do te bè bo nteennèmè ikuò niùbè, Anoo bí ti Yiè nKuyie ncfètè kó mutōmmú, kéndake te dānti nè te dieti de kpéí. Bèè do te bè bo ndoerimè ikuò nenti, mewénkùmè kó ikuò. Bèè do te Kuyie ncfètè kó mutōmmú.

²⁹ Bèè dō nkéndake bè pāa ndè Kuyie nde kpéí, pèèè bè pāa nwè Kuyie nnè muyuo nsààmú bè pāa mmú Kuyie nnè yekàtindá yèè í kōrēnè mutie mùu muuti, nè yekàtindá nè tipèmpènti, kémbeuè bè pāa ndè Kuyie, de céékù nè de okùmè.

³⁰ Bè do dō nkénsántimu ti Yiè nKuyie mbá dìi künweñni nè kuyuoou,

³¹ Kéntuò nyiwùò bè feu í ti Yiè nKuyie, siompùsi kó yewe nè betàábè kó yewe ketiyè nè Kuyie nkó yebaa, kéntù mbè dōu nyikuò ke kèétè mèè fiè mmè duò ke mamè.

³² Bèè do te bè bo ndakemè ti Yiè nKuyie ntaummè tou kpéí, nè ikuò nenti bo kùu fáá. Kè bè ntù mbe tebíi Anoo bí bè nàa nti ke pí ti Yiè nKuyie ncfètè tōmmú.

24

Ikuò niùbè kó yetfirè

¹ Nte Anoo bí kó yetfirè: Anoo weè peité Nadabu nè Abiu nè Edeasaa nè Itamaa.

² Nadabu nè Abiu kè bèè niiténè be cice kékú, bá bè í mòde inítidabí. Edeasaa nè Itamaa kè bèè sooté be tōmmú bè do pí mmú ti Yiè nKuyie ncfètè mieke.

³ Edeasaa yaàbire Sadaki nè Itamaa yaàbire Aimmedeki beè do teennè Dafiti kè bèè bè totí yetfirè ké bè duò mbe tōmmú.

⁴ Kè Edeasaa kó iyaàbí nsù kèpèètè Itamaa kpéyi kè deè nte kè bèè toté Edeasaa kó iyaàbí kó yetfirè tepíítè nè yekuò, bá dìi tñni kè dìi mmòke wèè dìi baké, kètoté Itamaa kó iyaàbí kó yetfirè yèni bá dìi tñni kè dìi mmòke wèè dìi baké.

⁵ Kè bèè táa tétè ké bè totí ke yé Edeasaa kó iyaàbí kó yetfirè do makemèmu bèè kòti ikuò tōmmú nè bèè kòti Kuyie ncfètè kōmu. Kè Itamaa kó iyaàbí kó yetfirè m màke ye kōbe.

⁶ Defii kó kuwuo nkou Netanneyedí bire Semmaya opátíwaàti weè do wàù be yètè, ké nyè wàù kōo kpààti Dafiti nè o tūmbè kè bè bo nè ikuò niùbè Sadaki nè Abiataa bire Aimmedeki nè ikuò niùbè Defiibe kó sicéí kó bekótibè. Kè bè níu táu tétè Edeasaa kó yetfirè kuce mèdémè Itamaa kó yetfirè kuce mèmáa.

⁷ Kè bèè táu meketimè, kè tétée do Yoyadibu Ìnkè, kè bèè táu medérímmè, kè deè do Yedaye Ìnkè.

⁸ Kè bèè táu metáámmè, kè tétée do Adimmu Ìnkè, kè bèè táu menaammè, kè deè do Seodimmu Ìnkè.

⁹ Kè bèè táu menummumè, kè deè do Madikiyaa Ìnkè, kè mekuómmè do Minyaminni Ìnkè.

¹⁰ Kè bèè táu meyiémmè, kè deè do Akikoti Ìnkè, kè bèè táu meniímmè, kè deè do Abiya Ìnkè.

¹¹ Kè bèè táu meweiémmè, kè deè do Yesuwa Ìnkè, kè bèè táu mepíímmè, kè deè do Sekanniya Ìnkè.

¹² Kè bèè táu tepíítè nè mèmáa, kè deè do Ediasibu Ìnkè, kè bèè táu tepíítè nè medérímmè, kè deè do Yakimmu Ìnkè.

¹³ Kè bèè táu tepíítè nè metáámmè, kè deè do Upa Ìnkè, kè bèè táu tepíítè nè menaammè, kè deè do Yesebabu Ìnkè,

¹⁴ kè bèè táu tepíítè nè menummumè, kè tétée do Bidikaa Ìnkè, kè bèè táu tepíítè nè mekuómmè, kè deè do Imee Ìnkè.

¹⁵ Kè bèè táu tepíítè nè meyiémmè, kè deè do Esii Ìnkè, kè bèè táu tepíítè nè meniímmè, kè deè do Apítiseti Ìnkè.

¹⁶ Kè bèè táu tepíítè nè meweiémmè, kè deè do Petayaa Ìnkè, kè bèè táu sipísídé kōme, kè deè do Esekieri Ìnkè.

¹⁷ Kè bèè táu sipísídé nè mèmáa, kè deè do Yakinni Ìnkè, kè bèè táu sipísídé nè medérímmè, kè deè do Kamudi Ìnkè.

¹⁸ Kè bèè táu sipísídé nè metáámmè, kè deè do Dedaya Ìnkè, kè bèè táu sipísídé nè menaammè, kè deè do Maasia Ìnkè.

¹⁹ Mèmmè kè bèe túnne ti Yiè nKuyie nyIsidayeeribe tū nkù do duò nyii tié mbe yààri Anoo, kè bè totí yetfirè kè bè duò mbe tómmú ti Yiè nKuyie nciètè mieke.

Defiibe tobè kó yeyètè

²⁰ Defiibe sòmbe bèè do kpáa be mieke bèè do ni beè yètè tu: Amudamu kó kunaàmùnkù kè Subayeedi nkóti.

Kè Yedia kòti Subayeedi kòku mieke.

²¹ Kè Isia kòti Deabia kó kunaàmùnkù mieke.

²² Kè Sedomoti kòti Isia kó kunaàmùnkù kè Yaati kòti Sedomoti kó kunaàmùnkù.

²³ Ebunoo naàmùnkù mieke kè Yediyo nkóti kè Amadia ò pòkoo kè Yaseedi ntú otáanwè kè Yekamammu tu onaanwè.

²⁴ Usiyeedi kó kunaàmùnkù mieke kè Miseen mbaké. O kó ibí mieke kè Samiidi mbaké.

²⁵ Kè Sakarii baké Miseen tebite Yesiya kó kunaàmùnkù.

²⁶ Kè Medadi bí ntú: Madi nè Musi nè Yaasiyau, kè bè nkóti o kó kunaàmùnkù mieke.

²⁷ Kè Medadi biré Yaasiyau bí ntú: Soammu nè Yakudi nè Ibidi kè bè nkóti o kó kunaàmùnkù.

²⁸ Madi kó kunaàmùnkù mieke kè Edeasaa kòti. Ò í mpeité inிடadabí.

²⁹ Kiisi naàmùnkù mieke kè Yedameyeedi mbaké.

³⁰ Kè Muusi bí ntú: Madi nè Edeé nè Yedemoti kè bè mbaké be kó kunaàmùnkù.

Defiibe bí naàmùnti kó bekótibè mbe.

³¹ Kè bèe bè tãu tété bè dòòmè be tebí Anoo yaábí, kè mbè tãu koo kpàati Dafiti dè bo, nè ikuò niùbè Sadoki nè Aimmèdeki nè ikuò niùbè cǐi kó bekótibè nè bèè baké ti Yiè nKuyie nciètè tómmú. Bè dòòmè Mpo kó teciètè kè bèe me ndoo teyãtè kpete.

25

Kuyie nciètè kó bedèmbè kó yetfirè

¹ Dafiti nè bèè baké Kuyie nciètè tómmú kè bèe cánné Asafu nè Emanni nè Yedutunni be naàmùnti kòbe, kè bè bo ndonti Kuyie nke náa kù bè benke ti, kémbie ntikùtidùuti nè tibómbonti nè tikápenti.

² Nte benitibè bè do tãaté bè de kó mutómmú kpéi mbe yètè, beè tu Asafu kó ibí: Sakuu nè Sosefu nè Netanniya nè Asadeda. Beè do tú bedèmbè, kè be cice bè ni ke donti Kuyie nke náa nkù ò benke ti ke tū Dafiti kó itié.

³ Kè Yedutunni kó ibí ntú: Kedadia nè Sedi nè Yesayaa nè Semeii nè Asabia nè Matitia bekuò. Beè do tú bedèmbè kè be cice Yedutunni bè ni ke déúkunko ti Yiè nKuyie nyètiri kè kú dōnti ke náa nkù ò benke ti, ke bie nkukùtidükù.

⁴ Emanni kó inிடadabí do tú: Bukiyau nè Matanniya nè Useedi nè Sebuyeedi nè Yedimoti nè Amanniya nè Ananni nè Ediataa nè Kidaditi nè Dommameti nè Esee nè Yosebekasa nè Madoti nè Oti nè Maasioti.

⁵ Emanni bí nyi memme weè do náa nhokpàati Kuyie nhò benke ti, ke bo déúkunne ku yètiri kunku kù ò duò nyinitidabí tepíité nè inàa nè inítipobí itãati.

⁶ Bemou beè do tú bedèmbè ti Yiè nKuyie nciètè mieke, ke bie ntikùtidùuti nè tibómbonti nè tikápenti, kè be cice bè ni. Kè bè mpí nhokpàati tómmú, Asafu nè Yedutunni nè Emanni kè bè baké.

⁷ Bemou bè do tú bèè nò mbèmbè mudèmmù mesàa ke déúkunko ti Yiè nKuyie nyètiri, bembè nè be tebíi kè bè mbo sikousidè nè sipisini nè bèni (288).

⁸ Kè bèe tãu tété ke bo yà bè dò nkémpí mmèè botí mutómmú, bá bè í mbaati bedènkótibè nè bepàmbè.

⁹ Nte bè do tãu tété kédei bèè kótibè, kè bè bo nni be yètè: Kè bèe tãu tété Asafu kó kunaàmùnkù kè deè do Sosefu ñnkè, kè beè yíe kétãu kè tété do Kedadia ñnkè, wenwe nè o tebíi nè be bí kè bèe wènnè tepíité nè bedébé.

¹⁰ Kè bèe tãu metãammè kè deè do Sakuu ñnkè, wenwe nè o bí nè o tebíi kè bè mbo tepíité nè bedébé.

¹¹ Kè bèe tãu menammè kè tété do Isidi ñnkè wenwe nè o bí nè o tebíi kè bè mbo tepíité nè bedébé.

¹² Kè bèe tãu menummè kè tété do Netanniya ñnkè wenwe nè o bí nè o tebíi kè bè mbo tepíité nè bedébé.

¹³ Kè bèe tãu mekuómmè kè deè do Bukiyau ñnkè, wenwe nè o bí nè o tebíi, kè bè mbo tepíité nè bedébé.

¹⁴ Kè bèe tãu meyiémmè kè tété do Yesadeda ñnkè wenwe nè o bí nè o tebíi, kè bè mbo tepíité nè bedébé.

15 Kè bèe tāū meniímmè kè tétée do Yesaya ìnkè wenwe nè o bí nè o tebií, kè bè mbo tepíítè nè bèdébè.

16 Kè bèe tāū meweímmè kè tétée do Matanniya ìnkè wenwe nè o bí nè o tebií, kè bè mbo tepíítè nè bèdébè.

17 Kè bèe tāū mepiímmè kè tétée do Simmeii ìnkè wenwe nè o bí nè o tebií kè bè mbo tepíítè nè bèdébè.

18 Kè bèe tāū tepíítè nè mèmáá kè tétée do Asadæedi ìnkè wenwe nè o bí nè o tebií kè bè mbo tepíítè nè bèdébè.

19 Kè bèe tāū tepíítè nè medérímmè kè tétée do Asabia ìnkè wenwe nè o bí nè o tebií, kè bè mbo tepíítè nè bèdébè.

20 Kè bèe tāū tepíítè nè metáámmè kè tétée do Subayæedi ìnkè wenwe nè o bí nè o tebií, kè bè mbo tepíítè nè bèdébè.

21 Kè bèe tāū tepíítè nè menaammè kè tétée do Matitia ìnkè wenwe nè o bí nè o tebií kè bè mbo tepíítè nè bèdébè.

22 Kè bèe tāū tepíítè nè menummumè kè tétée do Yedemoti ìnkè wenwe nè o bí nè o tebií kè bè mbo tepíítè nè bèdébè.

23 Kè bèe tāū tepíítè nè mekuómmè kè tétée do Ananniya ìnkè wenwe nè o bí nè o tebií kè bè mbo tepíítè nè bèdébè.

24 Kè bèe tāū tepíítè nè meyiémmè kè tétée do Yosebekasaa ìnkè wenwe nè o bí nè o tebií, kè bè mbo tepíítè nè bèdébè.

25 Kè bèe tāū tepíítè nè meniímmè kè tétée do Ananni ìnkè wenwe nè o bí nè o tebií kè bè mbo tepíítè nè bèdébè.

26 Kè bèe tāū tepíítè nè meweímmè kè tétée do Madoti ìnkè wenwe nè o bí nè o tebií, kè bè mbo tepíítè nè bèdébè.

27 Kè bèe tāū sipísídè kǎme kè tétée do Ediataa ìnkè wenwe nè o bí nè o tebií kè bè mbo tepíítè nè bèdébè.

28 Kè bèe tāū sipísídè nè mèmáá kè tétée do Otii ìnkè wenwe nè o bí nè o tebií kè bè mbo tepíítè nè bèdébè.

29 Kè bèe tāū sipísídè nè medérímmè kè tétée do Kidaditi ìnkè wenwe nè o bí nè o tebií kè bè mbo tepíítè nè bèdébè.

30 Kè bèe tāū sipísídè nè metáámmè kè tétée do Maasioti ìnkè wenwe nè o bí nè o tebií kè bè mbo tepíítè nè bèdébè.

31 Kè bèe tāū sipísídè nè menaammè kè tétée do Dommameti Esee ìnkè wenwe nè o bí nè o tebií kè bè mbo tepíítè nè bèdébè.

26

Bèè do baà Kuyie nciètè kó yebòrè

¹ Bèè do baà Kuyie nciètè kó yebòrè bè do bè totému yefiṛè, Asafu birè Kodee kó debire Mesedemia kó ibí ìi do baké Kodee kó kunaàmùnkù.

² Kè Sakarii ntú oketiwè kè Yesayæedi ntú odéríwè kè Sebadi tu otáánwè kè Yatinniyæedi tu onaanwè.

³ Kè Edammu tu onummuwè kè Yeosananni tu okuónwè kè Ediyoyennaii tu oyiénnwè.

⁴⁻⁵ Kè Kuyie ndòò mesàà Obedi-Edammu kòò peité initidabí ìni. Semmaya nè o neí, Yoaa nè Sakaa nè Netannayæedi nè Amiyæedi nè Isakaa nè Peudetaii.

⁶ Kè Obedi-Edammu kóo po Semmaya kó ibí mbaké be naàmùnti ke yé bè tumè yekòmbò yembè mbe.

⁷ Beè yètè tu Otinni nè Defayæedi nè Obeti nè Edisabadi nè o neí, sii yètè do feí mesàà Ediu nè Semmasia.

⁸ Obedi Edammu kó ibí nyi memme. Bè do tú yekòmbò yembè mbe kè be kǎnti yaunè be tǎmmú. Bemou kè bè mbo sipísikuò nè bèdébè.

⁹ Kè Mesedemia bí nè o tebií kè bè mbo benitìbè tepíítè nè bèni, ke tú yekòmbò yembè.

¹⁰ Kè Medadi kó kunaàmùnkù kou Osaa mmòke ibí inàà Simidi weè do tú Mpo. O cice weè do ò dùò nde kó difiṛiri, weè do í tú Mpo.

¹¹ Kè Idikiya nhò pòkoo kè Tebadiya tu otáánwè kè Sakarii tu onaanwè. Osaa kó kunaàmùnkù kǎbe do tú o bí nyi, nè o tebií kè bèe wènné kèmbò tepíítè nè bètáati.

¹² Beè do ni bèè baà yebòrè be kó yefiṛè kǎbe, bemou bè do wèmmu ke pí mbe tǎmmú ti Yiè nKuyie nciètè mieke, be tebií kǎme.

¹³ Bè do tāū tétè nwe ke bo ya bá tèè ciètè tè dò nkémbaà dii bòrì, bè tāū tecèdiètè kè dè dòmmè bèe tāū tesámpótè kè dè mme ndò.

¹⁴ Kè bɛɛ tãũ tɛtɛ ke bo yà tɛɛ cɛtɛtɛ kɔbɛ yó mbaà diyìè yìèni kɛɛ bíékè kó dibòri, kɛ tɛtɛɛ do Sedemmiya ìnkè, kɛ bɛɛ yíé kɛtãũ tɛtɛ ke bo yà bɛɛ yó mbaà kubakú yóu bíékè kó dibòri, kɛ tɛtɛɛ do o bire Sakarii ìnkè, Sakarii do tú wɛɛ cii wɛnwɛ ke nɔ nke tiè.

¹⁵ Kè bɛɛ tãũ tɛtɛ ke bo yà bɛɛ yó mbaà kubakú cãnkú bíékè kó dibòri, kɛ tɛtɛɛ do Obedi-Edømmu ìnkè, kòo bí nte ì bo mbaàmè tidiiti kó tidiati.

¹⁶ Kè bɛɛ tãũ tɛtɛ ke bo yà bɛɛ yó mbaà diyìè tã kɛɛ bíékè kó dibòri nɛ dibòri bɛ tu di Sadiketi, kɛ di pɛkɛnɛ ditenni kó kuce. Kè tɛtɛɛ do Supimmu nɛ Osaa bɛ ìnkè kɛ bɛɛ yɛ mbɛ toté.

Bá dii tinnì kɛ di mbaà ke weti diteri.

¹⁷ Kè Defiibe níi mbaà diyìè tã kɛɛ bíékè kó dibòri bɛkuò bɛkuò ke feimmu betòbɛ, bá dii yìè kɛ bɛnàà níi mbaà kubakú yóu bíékè kó dibòri ke feimmu betòbɛ. Kè bɛnàà níi mbaà kubakú cãnkú bíékè kó dibòri bɛnàà bɛnàà ke feimmu betòbɛ bá dii yìè. Kè bɛdɛbɛ bɛdɛbɛ mbaà tidiiti ã tii diati kó yɛbòrɛ ke feimmu betòbɛ.

¹⁸ Bɛ maà kùu dieku ke kpeénnɛ Kuyie nɛcɛtɛ tɛ ìikɛ, Defiibe bɛɛ do tɛ bàà, bɛnàà kuce bíékè, bɛdɛbɛ tɛ miɛke.

¹⁹ Kodee nɛ Mɛdadi bɛ kó tinaàmùnti kɔbɛ kó yetirɛ nɛ yɛɛ do baà yɛbòrɛ.

Defiibe tɔbɛ do pī mmuù tømmú

²⁰ Kè bɛ tebií Defiibe tɔbɛ kó mutømmú ntú bɛ bo mbaàmè Kuyie nɛcɛtɛ kó tikpàti nɛ ikuò nenti.

²¹ Kè Kerisonni kó kunaàmùnkú kou Daedanni bire Yeyɛedi wɛɛ mbaké bɛ kó sicɛí.

²² Yeyɛedi nɛ Setammu nɛ bɛ tebite Sowɛeri bɛɛ kó ibi do tɛ ì bo mbaàmè Kuyie nɛcɛtɛ kó tikpàti.

²³ Amudamu nɛ Isaa nɛ Ebuɔɔ nɛ Usiyɛedi bɛ yaàbí múnkɛ do pī mmuù tømmú.

²⁴ Mɔyiisi bire Kerisonni kó dɛbire Sebayɛedi wɛɛ do baké bɛɛ bàà Kuyie nɛcɛtɛ kpàti.

²⁵ Kè Mɔyiisi bire terɛ Ediesɛɛ peitɛ Deabia kɛ Deabiaa peitɛ Yesaya kɛ Yesayaa peitɛ Yodammu kɛ Yodammuu peitɛ Sikidi, kɛ Sikidii peitɛ Sedomati.

²⁶ Sedomati nɛ o tebií bɛɛ do tɛ bɛ bo ndakemɛ okpàati Dafiti nɛ sicɛí kó bekótibɛ nɛ kùmàndáábɛ bɛɛ baké behããpòmbɛ sikoupi nɛ sikou nɛ behããpònkótibɛ tɔbɛ bɛ do cãnnɛ dɛ Kuyie nkpɛí.

²⁷ Bɛ do dokému kɛ dɛ éi kɛ dɛ dúú ti Yiè nKuyie kɛ bɛ bo ntũnninɛ ku cɛtɛtɛ.

²⁸ Kuyie mpããnáãnti náãntò Sammuyɛeri nɛ Kiisi bire Sauri nɛ Nɛɛ bire Abunɛɛ nɛ Seduya bire Soabu bɛ do cãnnɛ dɛ Kuyie nkpɛí. Sedomii nɛ o tebií bɛɛ do dɛ bàà dɛmou memme.

²⁹ Iseyari yaàbire Kenania nɛ o bí, kɛ bɛ tømmú ntú bɛ bo nwãùmɛ dihei kó yɛpátɛ ke beku benitibɛ bɛ touni ti.

³⁰ Ebuɔɔ bire Asabia nɛ o tebií tɛkoupítɛ nɛ sikousiyiekè (1700) bɛmou bɛ do tú yɛkòmbò yɛmbɛ mbɛ, kɛ bɛ tømmú ntú bɛ bo ndakemɛ ti Yiè nKuyie ntømmú kpɛí nnɛ okpàati kãmu kpɛí, nyIsidayɛeribe tempɛ Suditɛɛ diyìè tã kɛɛ bíékè.

³¹ Kè Yedeya wɛɛ mbaké Ebuɔɔ kó kunaàmùnkú, Dafiti kpàti benni sipísínàà kpɛri miɛke kɛ bɛɛ fié bɛ naàmùnkú miɛke kɛnsó nyekòmbò yɛmbɛ bɛɛ bo Yaseɛ éi dii bo Kadaadi tempɛ.

³² Yediyaa tebií do nsi kɛ bɛ ntú yekòmbò yɛmbɛ ke kótí bɛ cɛí, kɛ bɛ mbo sikoupiísidɛ nɛ sikousiyiekè (2700) kɛ okpàati Dafitii bɛ baá nkɛ bɛ mbaké Dubenni kɔbɛ nɛ Kadí kɔbɛ nɛ Manansee kó kuwuò ndikéè kɔbɛ, ke dake ti Yiè nKuyie ntømmú kpɛí nɛ okpàati kãmu kpɛí.

27

Bɛ bàatimɛ behããpòntirɛ bɛɛ yó mpī nhokpàati tømmú

¹ Kè bɛɛ bate Isidayɛeribe bɛ màmɛ. Bɛ cɛí kó bekótibɛ nɛ behããpònkótibɛ bɛɛ baké behããpòmbɛ sikoupi nɛ sikou nɛ bɛpátíwãábɛ kɛ bɛ bo mpī nhokpàati tømmú kɛ bɛ kó mutømmú ntú bɛ bo nnimɛ yetirɛ yɛɛ bo mpī mmutømmú. Bá dii tinnì otãnkú kɛ mɛ nhò ndibenni dimou ke feimmu betòbɛ. Bá dii tinnì kɛ benitibɛ mbo sikoupiísidɛ nɛ sikoupiísínàà (24000).

² Kè Sabudiyɛedi bire Yasobeammuu nni difinni ketiri dii do tɛ otãnkú ketiwè, kɛ bɛ mbo benitibɛ sikoupiísidɛ nɛ sikoupiísínàà (24000).

³ Ó do tú Pɛdesi naàmùnkú kou nwe kɛmbaké behããpònkótibɛ otãnkú ketiwè kɔbɛ.

⁴ Kè Ahoa éi kou Dodai kó difinni ntú otãnkú dɛrínwè kɔbɛ kɛ bɛ mbo benitibɛ sikoupiísidɛ nɛ sikoupiísínàà (24000) kɛ Mikudoti nhò pòkoo.

⁵ Kè dihããpòntinni tããnni ntú otãnkú tããnwè kɔbɛ, kɛ ikuò niùti diɛwè Yoyada bire Bennaya mbaké dɛ kó benitibɛ sikoupiísidɛ nɛ sikoupiísínàà (24000).

⁶ De kóo Bennaya do tú okpàrinuṁnti nwe bekpàrinuṁmbe sipisitàati tinni mieke. Kòo bire Amisabadi bo o kó ditnni mieke.

⁷ Kè diháápòntinni naanni ntú otánkù naanwè kàbe kè Soabu nantè Asayeedi nè o bire Sebadia mbè baké, kè bè mbo benitibè sikoupiisidé nè sikoupiisidá (24000).

⁸ Kè diháápòntinni nummuri ntú otánkù nummuwè kperi kè bè mbo benitibè sikoupiisidé nè sikoupiisidá (24000) kè Isidaa naàmùnkù kou Samuti mbè baké.

⁹ Kè diháápòntinni kuónni ntú otáakuónwè kperi kè bè mbo benitibè sikoupiisidé nè sikoupiisidá (24000) kè Tekoa ei kou Ikési bire Idaa mbè baké.

¹⁰ Kè diháápòntinni yiénni ntú otáayiénnwè kperi, kè bè mbo benitibè sikoupiisidé nè sikoupiisidá (24000), kè Efadaimmu kó kuwuṁ nkou Edesi wèè bo Padonni ei kòò mbè baké.

¹¹ Kè diháápòntinni niinni ntú otáaniinnwè kperi kè bè mbo benitibè sikoupiisidé nè sikoupiisidá (24000). Kè Sedaa naàmùnkù kou Sebekaii wèè bo Usaa ei kòò mbè baké.

¹² Kè diháápòntinni weinni ntú otáaweinnwè kperi kè bè mbo benitibè sikoupiisidé nè sikoupiisidá (24000). Kè Bensamee kó kuwuṁ nkou Abiesee wèè bo Annatoti ei kòò mbè baké.

¹³ Kè diháápòntinni pínni ntú otáapíinnwè kperi kè bè mbo benitibè sikoupiisidé nè sikoupiisidá (24000). Kè Sedaa naàmùnkù kou Madaii Netofaa ei kou mbè baké.

¹⁴ Kè diháápòntinni tepíité nè dimáá ntú otánkù tepíité nè omáá kperi kè bè mbo benitibè sikoupiisidé nè sikoupiisidá (24000). Kè Efadaimmu kó kuwuṁ nkou Bennaya Pidatonni ei kou mbè baké.

¹⁵ Kè diháápòntinni tepíité nè didéri ntú otánkù tepíité nè odériwè kperi, kè bè mbo benitibè sikoupiisidé nè sikoupiisidá (24000). Kè Otinniyeedi naàmùnkù kou Netofaa ei kou Edidaii mbè baké.

Bè bàtemè Isidayeeribe wuo nkó bekótibè

¹⁶ Nte bèè do baké Isidayeeribe wuo:

Sikidi bire Ediesee wèè do baké Dubenni kó kuwuṁ,
kè Maaka bire Sefatia baké Simmeṁṁ kaku.

¹⁷ Kè Kemmuyeedi bire Asabia baké Defiibe kó kuwuṁ,
kè Sadaki baké Anṁṁ kaku.

¹⁸ Kè Dafiti tebite Ediuu mbaké Sudaa kó kuwuṁ,
kè Mikayeri bire Omidi baké Isakaa kó kuwuṁ.

¹⁹ Sabunṁṁ kó kunaàmùnkù kàbe,
kè Abudiasi bire Semmaya mbaké, Nefutadii kó kunaàmùnkù,
kè Asidiyeedi bire Yedemoti mbè baké.

²⁰ Efadaimmu kó kunaàmùnkù,
kè Asadia bire Osea mbè baké,
kè Pedaya bire Soweei mbaké Manansee kó kuwuṁ ndikéè kàbe bèè bo diyie taà kèè bíékè.

²¹ Kè Manansee kó kuwuṁ ndikéè kàbe bèè bo Kadaadi diyie yiéni kèè bíékè,
kè Sakarii bire Ido mbè baké Bensamee kó kuwuṁ nkàbe,
kè Abunee bire Yasiedi mbè baké.

²² Danni kó kuwuṁ nkàbe, kè Yedoammu bire Asadeedi mbè baké. Bèè do tú bèè baké Isidayeeribe kó iwuo.

²³ Dafiti do í kàa mbedapàmbè bèè màke yebie nsipisidé kéntò kécutinko, ke yé ti Yiè nKuyie ndo nákéme ke dò, kù yóò duò nkè Isidayeeribe sū nsiwāà dōmmè keInkè.

²⁴ Sedua bire Soabu do ketému be kammù, ò me nyí mpūš, ke yé ti Yiè nKuyie mmieke do yèmè Isidayeeribe de kó mukammù kpéí, deè te kè bè í wàri bè mààmè okpàati Dafiti dōòrìimè pátíri mieke.

Bèè do dake tekpàaticfètè kó tinenti kpéí

²⁵ Adiyeedi bire Asimafeti wèè do te ò bo ndakemè tikpàti tii bo tekpàaticfètè mieke ti kpéí.
Kè Osiasi bire te de ò bo ndakemè dihei dimṁ, yehékè dieyè nè yesámpóyè, nè yeháápònkàrè kó yebuṁ kpéí.

²⁶ Kè Kedubu bire Esidi te ò bo ndakemè bèè tu betenkútibè be ei mieke be kpéí.

²⁷ Kè Simeii Damaa ei kou nte ò bo ndakemè finyí kó depaa nkpeí.

Kè Sabudi nte ò bo ndakemè menaà mbè kuàtimè nè finyí kó yebe me kó tidieti kpéí.

²⁸ Kè Baadi-Ananni Beti-Kedeedi ei kou te ò bo ndakemè odifíè kó detie nnè detie mbè tu dè sikomṁṁ kè dè yiè Meditedandee kó kubiriku de kpéí.

Kè Yoasi te ò bo ndakemè mekùd nkó tidieti kpéí.

²⁹ Kè Sitadayii Sadonni ei kou ndake bèè cēmmù inàake Sadonni be kpéí.

Kè Adidayii bire Safati nte ò bo ndakemè iwūš cēmbè bèè bo kubiriku bíékè be kpéí.

³⁰ Kè Isimayeeribe boti kou Obidi nte ò bo ndakemè yòyòbè kpéí.

Kè Yedia Μεδονατι ει kou nte ò bo ndakemè sámarímúbè kpréi.

³¹ Kè Yasisi Akiditi ει kou nte ò bo ndakemè ipe nè sibóó de kpréi.

Bembè kó dimàà do tú bèè dàke bèmbè okpààtù Dafiti kperè kpréi.

Bèè do arí okpààti Dafiti

³² Kè Sonnatāa Dafiti yō tāū, oniti meciū mpiéké wè mesàà nkòò yé meciū, kòò ntú wèè duò nhokpààti itié. Kè Yeyeedi Akimōnniibe botí kou mōu kó debire te ò bo nduómme okpààti bí itié.

³³ Kè Aitofeedi ntú wèè múnke duò nhokpààti itié, nke Usaii Adikiti ει kou ntú okpààti népo.

³⁴ Aitofeedi kó difōnkúò, kè Bennaya bire Yoyadaa bè cōuté wenwe nè Abiataa. Kè Soabu wèè ntú wèè baké behāāpōmbè okpààti kōbe.

28

Dafiti duómme itié nSadomō kōo bo maá Kuyie ncīētē

¹ Kè Dafitii tíi nylsidayeeribe kó bekótibè bēmōu Sedisademmu. Bèè baké be wuō nnè bèè baké bèè bàà okpààti be kó yetīrè nè bèè baké behāāpōmbè sikōupírí nè sikōu nè bèè bàà o kpàti ò mōke ti. Nè bèè dàke wenwe okpààti nè o bí be wūš kpréi nè bè fōmmu bè kè bè tu tekpààti cīētē kó bekótibè nè bekpārīnuōmbè nè benitímōmmōmbè.

² Kōo kpààti ité kécómμú kébéi nke dō: n tebií nè n nitibè kémμúnè n tú mù: N yèmmè meè n duš nke dò m maá ti Yiè nKuyie nte cīētē tu taummè tau yó mborè, nè kunku ti Yiè nKuyie nti tú nkú naacētè yó nna dè, kè nni mbaati ke bo tē maá.

³ Kè Kuyie nnè n náké ke tú m báá kù maá te cīētē ku yetiri yó nyu dè, ke yé n dokémè ke cōu mmenitiyū.

⁴ Ti Yiè nKuyie nyIsidayeeribe tū nkú kuū n tāāté n cice cīētē mieke kè m bo ntú Isidayeeribe kōo kpààti sáá. Kuū do tāāté Sudaa kó kuwuō kè kù bo mbè ni, Sudaa kó kuwuō mmieke ke tāāté n cice cīētē, n cice cīētē mieke ke n tāāté kè m bo mbaké Isidayeeribe.

⁵ Ti Yiè nKuyie nni nduō nyibí péu nwe, de kó ibí mieke ke tāāté m bire Sadomō kōo bo kari dikpàatikari kēmbaké Isidayeeribe bèè tu Kuyie nkó dikpàatiyuu.

⁶ Kù n nákēmu ke tú m bire Sadomō wèè yóo kù maá te cīētē nè te danti, ke yé kù we ntāātémè kōo tu ku bire, kè kù tu o cice.

⁷ Kù bo fii nho kpàti kè tì mbo sáá, kè nsá kòò tū nku tié nnè ku tannò ò dè tūmmè yie.

⁸ Ti cōmmú Isidayeeribe ti Yiè nKuyie nkó benitibè ìkè nke kè Kuyie nti tú nkú bo ke ti kémμú. Tūnnenè weti weti ti Yiè nKuyie nti tú nkú kuš imōu, kè dēe yie nkè di tieke dihei sààrì kè di bí ndi sáké sáá.

⁹ Fō m bire Sadomō nyé Kuyie nha cice tū nkú, kēmpī nku tōmmú nè meyèmmè mēmáà, kè kù duš nha yèmmè mēmōu. Ke yé ti Yiè nKuyie kuū wēimè benitibè mieke dōmmè nè be dō kédōò ti nè be yentotí imōu. Kàa kù wanti kù bo da benke kumáà, kàa me nkú bùtinnè kù da dootōo sáá.

¹⁰ A nyé ke dò nti Yiè nKuyie nkuū da tāāté kàa bo kù maá te cīētē kù yó nte tē. Yáúkunne a kōnti kēpí mmutōmmú.

Dafiti benkemè Sadomō ò yóo maá Kuyie ncīētē kè tē ndōmmè

¹¹ Kè Dafitii benke o bire Sadomō ò yóo maá Kuyie ncīētē kè tē ndōmmè. De fūš kó kukpánkpánkù nè tidieti, nè ku cīēté kó tikpàti yó mborè, nè tidieti tii mūmmu nè de mieke kpeti, nè metaummè tōu yó mborè.

¹² Kōo ò nākénè o yèmmè do dò nwèè maá ti Yiè nKuyie ncīētē kè tē ndōmmè, ti Yiè nKuyie ncīētē kó kucuudankù nè tidieti tii tē fité, nè ku cīētē kpàti yó mborè, nè tinenti bè kù pāa nti yó mborè.

¹³ Kōo ò benke ikuō niùbè nè Defiibe be tīrè yó ndōmmè nè bè yó mpī mmùu tōmmú ti Yiè nKuyie ncīētē mieke. Nè tinenti timōu tii dò nkēmpīnnè ti Yiè nKuyie ncīētē tōmmú.

¹⁴ Kōo ò náké bá kuū nenkú ò dò nkébenné mesō nkè mè mmamè kōo kù dōōnè, kōò nāké ò dò nkébenné timáti péiti kè tii mmamè kōo kù dōōnè tinenti, kōò náké bá kuū nenkú ku tōmmú yó ntú mù.

¹⁵ Ke me ndōōnè sisōōfitikékèè nè si kó isōōfiti, ke me ndōō timáti péiti kó sifitikékèè nè si kó ifiti, kēntū mbá kuū nenkú dò nkēmpīnnè mùu tōmmú.

¹⁶ Kōò ò nākénè mesō nkōo táburi bè yó ndakú wè pēè bè pāa nwè Kuyie nkó mesō nkó kucéékú yó mmamè, nè timáti péiti kó táburi kó timáti kó kucéékú yó mmamè.

¹⁷ Kōo ò nākénè simáti pēé yenii nkpesi nè yebō nè ibòòke, demōu kè dè ntú mesō nsàāmè máà, nè mesō nkó ibòòke nè timáti péiti kpeyi, bá dè nè de céékú yó mmamè.

¹⁸ Kòo ò nàkénè bè yó maá dihúúntǎnni kè di ñdòmmè, nè mesɔɔ nsààmè mɛ̀è yóó dè dǎ̀nè me cɛ̀ékù dò nkémmámè. Nè tenaasǎntè dò nkéndòmmè, nè mesɔɔ mmɛ̀è yóó dǎ̀nè beñkèmbàribè bèè fièti díéké ti Yiè nKuyie ntaummè tɔu me cɛ̀ékù dò nkémmámè.

¹⁹ Kè Dafiti béi nke dǎ̀: Ti Yiè nKuyie nkuù wàri n do nkémaá ku cǐtè kè tɛ̀ ndòmmè nè n dò nképí mmùù tǎmmù, ke m benke kè n dè yǐtè.

²⁰ Kè Dafitii náké o bire Sodomɔɔ ke dǎ̀: Tǐi nkéyáúkunnè a kǎnti, ke pǐ mmutǎmmù. A bá ndé, kufɔwáá bá nda bo ke yé n Yiè nKuyie n tǔ nkù yó nda bonèmmè. Kù í yóó da yóu, kù báa da búttinné nè ti Yiè nKuyie ncǐtè kó mutǎmmù bo deèmmè.

²¹ Sodomɔɔ a bá ndé ikuù niùbè nè Defiibe bè bomu be kó mutǎmmù kpéi, benitibè bèè duó mbe máa de kó mutǎmmù kpéi, ke yé be tǎmmù, bè da bonèmu. Isidayeeribe kó bekótibè nè Isidayeeribe beṁəu bè yó ntǔmmu a bè náa nti.

29

Isidayeeribe pǎmmùmmè be yèmmè kó yepǎ̀rè Kuyie ncǐtè kó mumarimù kpéi

¹ Kòo kpàati Dafitii náké ditǐnni diməu ke dǎ̀: M bire Sodomɔɔ nwe ti Yiè nKuyie ntǎatémè kòò né kpaá beñnè de kó mutǎmmù. De kó mutǎmmù me ndeumu ke yé de kó tɛ̀cǐtè í túmè oniti kpeṁe, ti Yiè nKuyie nkpɛṁe nte.

² Nè n wɛ̀rímù mməu ndi m báátimè Kuyie ncǐtè kó mumarimù kpéi, ke wáa mmesɔɔ ndèè dò nkédǎ̀nè mesɔɔ nde kpéi timáti péiti dèè dò nkédǎ̀nè timáti péiti de kpéi, disɔ̀wùdè dèè dò nkédǎ̀nè disɔ̀wùdè de kpéi, timáti dèè dò nkédǎ̀nè timáti de kpéi, ideí dèè dò nkédǎ̀nè ideí de kpéi, yetásàayè dèè dò nkédǎ̀nè yetásàayè de kpéi nè yeteyè yèè yóó dari imari nè yetásàayè nè meḍ̀rimè meboti meboti kpeye yèè donku kpeñni nè yetárè yèè dò ndoii péu.

³ N dǎ̀ mɛ̀è kpéi nti Yiè nKuyie ncǐtèe maá, m bo duó mmesɔɔ nnè timáti péiti, m mómmu m mǎke dè Kuyie n tǔ nkù cǐtè kpéi, kè né yíénè n wáa dè ku cǐtè marimù kpéi.

⁴ M bo duó mmesɔɔ mmèè yènni Ofii tempè nkè me cɛ̀ékù mbo tǎnni tekǔtè (100), timáti péiti bè pǔhñé ti kè ti wénkunnè tǎnni sikɔ̀usidé (200) kè bè bo dari Kuyie ncǐtè.

⁵ N duómmu mesɔɔ nnè timáti péiti kè beyántibè bo dǎ̀nè mesɔɔ ndèè dò nkédǎ̀nè mesɔɔ, timáti péiti dèè dò nkédǎ̀nè timáti péiti. Díndi, di mièke we nyèmmè ò pǎ ke dò nwèe pǎ o yèmmè dǎ̀mè yie.

⁶ Kè Isidayeeribe boti kó bekótibè nè be cǐi kó bekótibè nè bèè pǐ nhokpàati tǎmmù nè bèè baké behǎ̀pǎmbè sikɔ̀upí nè sikɔ̀u kè bèe pǎ be yèmmè kó yepǎ̀rè.

⁷ Kuyie ncǐtè kó mutǎmmù kpéi mesɔɔ ntǎnni tekǔtè nè sipísiyiekè (170) nè mesɔɔ nkó meḍ̀itǐbii ntekɔ̀upírítè (1000), timáti péiti tǎnni sikɔ̀usitǎati (300) nè disɔ̀wùdè tǎnni sikɔ̀usikuú (600), timáti tǎnni sikɔ̀upísitǎati (3000).

⁸ Kè di túótè dèè kó dimàà tu yetásàayè kè dè duó nKerisɔ̀ kunaàmùnkù kou Yeyeedi, kòò yè anné ti Yiè nKuyie ncǐtè kó tikpàti borè.

⁹ Kè diwèi mbo Isidayeeribe beṁəu be yèmmè kó yepǎ̀rè bè pǎ yè kpéi, ke yé bè do yè pǎmè nè be yèmmè meməu ndi be Yiè nKuyie ncǐtè kpéi. Kè diwèi dieri pǐ nhokpàati Dafiti.

Dafiti sǎntemè Kuyie

¹⁰ Kè Dafitii sǎnte ti Yiè nKuyie nyIsidayeeribe beṁəu iikè, ke dǎ̀: A yetiri deumu sǎá, fǐ nti Yiè nKuyie nSakəbu do tǔ nkù.

¹¹ Fǐ nti Yiè nKuyie nha deumu ke kpeñni ke wenni meḍ̀iè nke bo sǎá nke tú tikpeti timəu yie, ke yé dèè kó dimàà bo keñkè nè ketenkè fǐdè dè temè.

¹² Tikpàti nè tikpeti bonni a borè nde, fǐdè baké deməu, fǐdè kpeñni, ke mǎke muwɛ̀rimù, fǐdè ɔ̀ɔ déúkunnè a dǎ̀ wè kente kòò kpenke.

¹³ Deè kpéi nte fǐ nKuyie nti tǔ nkù kè ti da sǎnti, ke déúkunko a yetidieri.

¹⁴ N yí tú òmòu, n kəbe me nyí tú bəməbè, dè í tú nè ti mómməmbè kó muwɛ̀rimù mmu ti da pǎammè ti yèmmè kó yepǎ̀rè, deməu dè bonni a borè nde ti da pǎa ndè tu a nəu kpeṁe nde.

¹⁵ Ke yé tí tú mè bepǎ̀dè mbe a iikè, ti yóó pɛ̀tǐmu ti yembè yímè, ti we die nketenkè ñnkè yè pɛ̀nkù meḍ̀é ndòmmè mme. Ti báa na kɛ̀yíé ti fòmmu kó yewe.

¹⁶ Ti Yiè nKuyie nti tǔ nkù ti tímmu dèè kó dimàà dò nkémaánè a cǐtè ti yó ndéúkunko tɛ̀è mièke a yetisàari deməu dè tu a nòtè kpeṁe nde, fǐdè dè te.

¹⁷ Áú! Ti Yiè nKuyie n tǔ nkù n yému ke dò nha wúó nhoniti yèmmè, a dǎ̀ wèè yèmmè wenni wènwè, m me nda pǎnè meyenwennime mme yepǎ̀rè yie nkó dimàà, kàa wúó nha nitibè bèè bo die mbè da pǎmè be yèmmè kó yepǎ̀rè nè diwèi.

¹⁸ Ti Yiè nKuyie ti yembè Abarahammu nè Isaki nè Sakòbu bè do tũ nkũ, yóu kàa nìtibè mmàke de kó iyentotí botí kэмbo a bíékè sáá.

¹⁹ Duó m biré Sadomáa meyèmmè màmáá kòo tũnne a tannò, nè a tié nnè a kuó. Kè dèe yie nkòo maá a cìtètè n waá ntinenti tètè kpéí.

²⁰ Kè Dafitii béinnè ditĩnni ke dà: Déúkũnne ti Yiè nKuyie nyètiri.

Kè ditĩnni dimòu déúkũnne ti Yiè nKuyie mbe yembè do tũ nkũ, ke sĩnnóo kékõnke ti Yiè nKuyie nyìkè nè okpààti ìkè.

Sadomáa dimè tikpàti

²¹ Kè dèe wenté kè bèe fié ti Yiè nKuyie nyiwũò ì yóo tuo: Nyenaadakè tekòupítè (1000), yepedakè tekòupítè (1000), nè metaummè kpèyi tekòupítè (1000) nè menaà mbè yóo yóore mè kétuo, kéfíénè iwũò tèi péu, Isidayeeribe bemòu yóo di ì.

²² De yiè kè bèe di káyà ti Yiè nKuyie nyìkè, kè diwèi dièrì mbè bo. Kè bèe wète kèpìéké Dafiti biré Sadomáa weé tumè okpààti, kóo cóu mmekùò, nkòò bo mbaké. Ke me ndòò Sadaki kòò bo ntú ikuó nùtì.

²³ Kè Sadomáa sòoté o cice Dafiti kpààtikàrì ti Yiè nKuyie nhò duó ndi, kè tikpàti ò yie nkè Isidayeeribe bemòu nyie nhò yè mmù.

²⁴ Kè behààpòmbè iwèi yembè nè yekòmbò yembè, nè okpààti Dafiti bí tèi imòu kè bè mbuó Sadomáa.

²⁵ Kè ti Yiè nKuyie ndéúkũnne Sadomáa Isidayeeribe bemòu ìkè. Kòo kpàti deuke kèpèètè bèè ò nùténè ke di tikpàti.

²⁶ Seseè biré Dafiti do baké Isidayeeribe bemòu ndi.

²⁷ Ò do bè baké yebie nsipisínàà ndi, kэмbo Ebunoo ke dà yebie nyèyiekè, Sedisademmu yebie nsipisítààti nè yètààti.

²⁸ Dafiti do mòkemmu tikpàti kòo yètiri fei, kòo kóté mesàà nkétuoke o m̀nni kékúnè kunaatí, kòo biré Sadomáa sòoté o kpàti.

²⁹ Okpààti Dafiti tómmú ò mù ketámè nè ò mù dèèmè dè wàrimu Kuyie mpàānàānti náāntò Sammuyeerì pátiri mieke nè Kuyie mpàānàānti náāmbè Natāā nè Kadi be kpèye* mieke.

³⁰ De kó yepáte yèè náà nhò do tò mèè botí tikpàti nè o wèrímú do deu mèè botí nè tii do ò tũkèni, nè tii do tũkèni Isidayeeribe, nè yehékè teyè kó yekpààtiyo yemòu mieke.

* **29:29 Natāā nè Kadi be kó yepát:** Bè náà mbe kó yepáte yèè kpéí die nyè fetimu. Bè náà mbèè kpéí 1, 2 Sammuyeerì kó yepáte mieke.

Bekpààtibè tømmú pátiri déri **Di mpátiri tɔ tii náànti**

Bekpààtibè tømmú pátiri déri toté yewétiyè yèdèé ndi. Sodomɔ kó tikpàti, nè o kó kuwuo nkòbe bèè sɔtè ke di tikpàti, kémbaké Sudaá kó dikpààtiyuu ke yaa tuòkenè Nebukannesaa bè domè kèpònte Sedisademmu ké bè pīrīmú kékònnè Babidònni. De kó dipátiri dii múnke ti náá nylsidayeeribe kó yekpààtiyo totémè yedéé: Isidayeeri kperi nè Sudaá kperi.

Di mpátiri náànti duó ke dómme

1. Sodomɔ kó tikpàti nè bè nàkémè ke wènkúnme bè maámè Kuyie ncĕtè nè bè tè kpetémè 1-9
2. Sudaá kó dipààtiyuu kó tináànti Odoboammu do túmè okpààti kéntɔ kétuòkenè Nebukannesaa pàntemè Sedisademmu ke bè pīrīmú kékònnè 10-36

ISIDAYEERIBE KPÀÀTÌ SADOMɔ KÓ TINÁÀNTÌ

¹ Kè Dafiti bire Sodomɔ kpàti nfíúkú kè ti Yiè nKuyie nní nhò bonè kéféi nhò yètirii.

Sodomɔ mɔmè Kuyie mmecii
(Wénté 1 Bekpààtibè pátiri 3:4-15)

² Kè Sodomɔ tíi nyIsidayeeribe bəmou behāāpònkótíbè bèè baké behāāpòmbè sikòupí nè sikou nè bebeémbè nè Isidayeeribe kó bekótíbè, bèè baké be cĕi.

³ Kè Sodomɔ bè neinè bəmou ké bèe kote ditònni dii bo Kabaā di borè, ke yé Kuyie ntaummè tou ti Yiè nKuyie nkóo tɔnti Məyiisi do dɔɔ di dikpáa miéke di do ke mbomè.

⁴ Kuyie ntaummè tɔu me ndo í dè bo, Dafiti do di tùtòému Kidiya-Yeadiammu kékònnè Sedisademmu ké di tanné ò do dɔɔ kùu dieku metaummè tɔu kpéi.

⁵ Disəwūđ kó diwūđtònni Udi bire Besadedi Uuri yaábire do dɔɔ di do ke mbo ti Yiè nKuyie ncĕtè ìlkè.

Sodomɔ nè Isididayeeribe bè do kòri dii borè ke bekù ti Yiè nKuyie mbe kpeti.

⁶ Sodomɔ do ke nkòte kéfié iwūš ti Yiè nKuyie ntekoupiíte (1000) disəwūđ kó diwūđtònni ìnkè kétuò Kuyie ncĕtè ìlkè ku taummè tou borè.

⁷ De kó keyènkè nke Kuyie nkòtenimè kénáké Sodomɔ ke dɔ: Mɔo á dɔ kè n da pā dè.

⁸ Kè Sodomɔ ténne Kuyie nke dɔ: Fᵒᵒ dɔɔ n cice Dafiti mesàà, ke duó nkè n sɔtè o kpàti,

⁹ ti Yiè nKuyie nha náké ti n cice Dafiti tii dɔɔ ke yé á m baámmè kubotí diekù kúu sū ke mànnè mubirímú.

¹⁰ Á n duó mmeýemmè nè mecii, kè dèe yie nkè n niité de kó kubotí diekù. We mbo na kémbaké á nitibè kubotí diekù kuu.

¹¹ Kè Kuyie nténne Sodomɔ ke dɔ: Á í me nni mmɔmè tikpàti yoo á bo mməkemè á kperè, yoo kuyètiféitoo, yoo á níimbè bo kúmè, á me nyí m mɔo á bo nfoùmè kémònte, ke né mɔo meýemmè mme nè mecii ke bo na kémbaké kubotí n da baá nkù. Tii mè mbomè á yèmmè miéke,

¹² n da duómmu meýemmè nè mecii nke yóó da yíé tikpàti nè á bo mməkemè á kperè, nè kuyètiféitoo. Bekpààtibè bèè da niiténè ke di tikpàti òmòu í pètè de botí. Bèè me nkpaani ke bo di tikpàti òmòu í yóó dè mǎòte ké da tuòke.

¹³ Kè Sodomɔ íté Kabaā metaummè tou borè nè ditònni borè kékonní Sedisademmu kémbaké Isidayeeribe.

Sodomɔ wērímú nè o kpàti
(Wénté 1 Bekpààtibè 10:26-29 nè 2 Bekpààtibè tømmú 9:25-28)

¹⁴ Mèmmè ò túimmè okpàriinaasēi nè sikipàrisēi. Ò do məkè sikipàriinaasēi tekoupiíte nè sikousinàá ndi (1400) sikipàrisēi nè si deèbè tekoupiíte nè sikoupiisidè (12000) ké dè duó nyehāāpònkàré kó yehəkè kè sitesí nkpaá o borè Sedisademmu.

¹⁵ Weè do te kè timáti péiti nè mesəw nkè dèe buoté Sedisademmu kémmanne yetàré, kè detekperè nsú ke mànnè detie mbè tu dè sikòmóó, kè dè yìé dàméeri Meditedandee pèémme.

¹⁶ Sodomɔ kó bepótambè do kòri Esibiti nwe nè Sidisii ke donní o kó sisēi.

¹⁷ Bè do fiiti de kó sikipàriinaasēi tèmáá medítibii nsikousikuò ndi (600), tesāntè tàmáá medítibii ntekòutè nè sipisínummú (150). Bepótambè beè do si tɔu ke múnke fiitinè Itiibe kpààtibè nè Sidii kòbe.

Sodomɔ bàátímè ke bo maá Kuyie ncĕtè
(Wénté 1 Bekpààtibè 5:15-32 nè 7:13-14)

18 Kè Sadoməo duş nkè bè bo maá ti Yiè nKuyie nteçfètè nè tekpààticfètè ò yóo nhà tè.

2

1 Kè Sadoməo kaa mbenitibè sikoupişiyiekè (70000), kè bè bo ntəu tinenti, kékaa mbèè yó nceú yetárè yetárè ìnkè, kè bè mbo benitibè sikoupişisini (80000), kékaa mbèè yó mbè baa kè bè mbo sikoupişitáati nè sikousikuş (3600).

2 Kè Sadoməo tş nkè bèè náké Tiiri koo kpàati Udammú kè dò: A do naatinèmu n cice Dafiti kè nhò duşnni detekperè kó ideí kòò bo maá tecfètè ò yóo nhà tè.

3 Nte mí nke maá ti Yiè nKuyie nteçfètè, Kuyie n tū nkù. Tecfètè kù te tē. Bè yó nkù tūş ndè tihúúnti nè bè níi yóo neé ndè pēēbè bè kù pāā mbè sāā, kéntuş nyiwūş bè kù feu ì, dikūnweñni nè kuyuoku nè siompūsi siməu nè betaàpāmbè nè ti Yiè nKuyie nkó yebaa, Isidayeeribe do dò nkendəarimè sāā.

4 N yóo maá tecdiète nte, ke yé Kuyie nti tū nkù kuú deumè ke pēētè yebəkè.

5 We mbo na kémaa Kuyie nteçfètè? Keñkè kenke de, kè í na ke kù to. Yé n tú wè ke bo na kè kù maá tecfètè? N cénke dş kéannè bè yó nkù tūş ndè nde tihúúnti fšiti.

6 Á n duş nhoniti wèè yē mesəo nnè timáti péiti nè disəwūş nè timáti de kó mutšmmú, ke yñè mupàakonwūşmù nè mùù dò mmeyī nnè mùù dò mmebèrimè de kó mutšmmú, ke no mmuyántimù koo pīnnè mutšmmú n cice Dafiti n duş mbèè yántibè, kè bè bo nni mbonè Sudaa tenkè nè Sedisademmú.

7 Á n duş nditəri Dimaa kó detekperè nè deterè bè tu de sipèresi nè bè tu de sántádi, n yému a kó betšmbè nəmmè ke kšū Dimaa kó detie, m bo bè neñnnè n kó betšmbè.

8 Kè bè n kšūni ideí mediè ke yé n yóo maámè tecdiète nte tecəsàatè.

9 N yóo duşmmu mudii bèè yó nkšū ideí, m bo bè duş ntidiiti bè tu ti bèdée tšnni sikoupişikuş (6000), nè tidiiti teti bè tu ti ódisi tšnni sikoupişikuş (6000), nè menaa nditiribè sikoupişusini (800000), nè mekúş nditiri nsikoupişusini (800000).

10 Kè Tiiri koo kpàati Udammú wəri dipátiri kóò tēñné kè dò: Ti Yiè nKuyie ndó mēè kpéi nku nitibè de te kè kù da dšò be koo kpàati.

11 Koo yé kébéi nke dò: Ti Yiè nKuyie nyétiri ndeu kunku Isidayeeribe tū nkù kuú dšò keñkè nè ketenkè kunku kùú duş nhokpàati Dafiti debire Sadoməo, dèè məkè meyèmmè, ke yé de yèmmè ke cii ke yóo maá ti Yiè nKuyie nteçfètè nè tekpààticfètè de yóo nhà tè.

12 N yóo da duşnkomu oniti wèè yé o tšmmú ke cii koo yétiri tu Udammú-Abi.

13 Koo yş tú Danni botí kou, koo cice tú Tiiri ei kou. Kòò no mmesəo nnè timáti péiti nè disəwūş nè timáti nè yetárè nè ideí de kó mutšmmú, ke no nke duşkù mupàakonwūşmù nè mùù dò mmebèrimè nè tiyáati kpeti kó mupàakómúú nè mùù dò mmeyī nke no mmuyántimù bá kè bè yē nwèe dšò kùú nenkù wèe kù dšò. Ó bo pīnnè a kó betšmbè bèè no mbe tšmmú nè a cice okpàati Dafiti kəbe.

14 Fš n yié nkāa bo duşnni a tšmbè tidiiti bè tu ti bèdée nè ódisi nè mekúş nnè menaa a béi ndèè kpéi.

15 ti yóo dekemu ditəri Dimaa ké da kšūni detie nha dş dèè kó dimāà ké de bou ké de tanné dāmēeri kè de te tuəke Safaa ei, kaa de tūóté kékšnnè Sedisademmú.

16 Kè Sadoməo kaa mbeşšbè bèè bo Isidayeeribe ei o cice Dafiti do kaa mbè, kè bè mbo benitibè tekoupişikúte nè sikoupişinūmmú nè sikoupişitáati nè sikousikuş (153600).

17 Koo deite benitibè sikoupişiyiekè (70000) kè bè bo ntəu tinenti, sikoupişisini (80000) bèè bo nceú yetárè yetárè ìnkè, betšbè sikoupişitáati nè sikousikuş (3600) bèè bo mbaa betšmbè.

3

Sadoməo maámè Kuyie nteçfètè

(Wénte 1 Bekpààtibè 6:1-38)

1 Kè Sadoməo keté ti Yiè nKuyie nteçfètè kó mumarimù Sedisademmú Mədiyaa təri ìnkè. Ti Yiè nKuyie ndo benke de kumāā o cice Dafiti Sebusiibe botí kou Odinanni yé mieke koo de tūnte.

2 O kpàti benni naanni mieke koo tāādəri mieke do nke ò ketémè Kuyie nteçfètè mumarimù.

3 Nte Sadoməo do maá Kuyie nteçfètè kè tē ndšmmè: Ó do benné te bè do beumè mme de mšnni kè meokumè mbo métiri sipişitáati kè mepekumè mbo métiri tepíítè.

4 Koo maá kukpánkpánkù kè ku okumè mmānnè tecfètè diète kšme métiri tepíítè, mecšmmè métiri sipişikuş kédari ku mieke mesəo nsāāmè.

5 Koo dari kudieku diekù detekperè kó tidabēeti, kòo ti dari mesəo nsāāmè, kè ti kerí kè de ndò ntipuonti nè mefimme.

⁶ Kòo kù dári yetásàayè, kè te sòo nní ntú Padifaïmmu kó ketenkè kó mesòo.

⁷ Kòo dari mesòo nyesànkè nè yebòrè nè yecàkè, kékeri beñkèmbàribè kó tifènti de kó imarí ñnkè.

⁸ Kòo maá ikuó nenti dieku kè ku okùmè mmànnè teçfètè kó mepèkùmè métiri tepíítè, kè ku pèkùmè mbo métiri tepíítè. Kòo kù dári mesòo nsààmè kè me cèékù mbo tónni sipísidè.

⁹ Kè sikāú kó mesòo ncéékù mbo cidòò dikéè. Kòo dari mesòo nkudànkù kó tidieti.

¹⁰ Kòo dàò beñkèmbàribè kó tifènti tidéti kè ti dári mesòo nké ti cónné ikuó dieku, ikuó nenti kó kufáá.

¹¹ Kè de kó beñkèmbàribè bedé kó ifièti kó meokùmè mbo métiri tepíítè, kè oketiwè kó kufièti kumáá kó meokùmè mbo métiri mèdémè nè dikéè ke káá kumarí, kè kutèkù kó meokùmè mbo métiri mèdémè nè dikéè ke káá kumarí, kè kutèkù kó meokùmè mbo métiri mèdémè nè dikéè ke káá kumarí.

¹² Kè odéri koku ketikù kó meokùmè me mma ke káá nhoketiwe koku, kè kudéríkù me mma ke káá kumarí.

¹³ Kè de kó beñkèmbàribè bedé ncómmú ke pñte be fèti kè ti okùmè bo métiri tepíítè kè bè weti Kuyie ncfètè mieke.

¹⁴ Kòo dàò kuyàákù kùu bo kpetínnè dibòri nè mupààkonkperímù mùu dò mmèbèrimè nè muwūōmmù nè mùu dò mmeyī, ke kpē nké dè dò mbeñkèmbàribè.

Sadomoo dàòmè disòowūō kó yesānkè nè diwūōtōnni
(Wénté 1 Bekpàatibè 7:15-22)

¹⁵ Kè disòowūō kó yesānkè ncómmú Kuyie ncfètè iikè kè ye okùmè mbo métiri tepíítè nè mènūmmù kédoò yeteitiyè de kó yesānkè ñnkè, kè ye okùmè mbo métiri mèdémè nè dikéè.

¹⁶ Kòo dàò kè dè ndò mmefimme kéfii nde kó yeteitiyè yómmè, kédoò kè dè ndò nyetebe bè tu yè kèdénáti, kè yè mbo tekòùtè (100) kè bèe yè càtínnè mefimme yeteitiyè yómmè.

¹⁷ Kòo deè kécónné Kuyie ncfètè iikè yesānkè, dii nkubakù yóu, diteri kucānku, kényú kuyóu kperi ke dò: Yakínni (dèè tu Kuyie nfii) ke yú kucānku kperi ke dò: Boasi (dèè tu Kuyie ntú muwērimù yiè).

4

¹ Kòo maá disòowūō kó diwūōtōnni kè di okùmè mbo métiri tepíítè, mepèkùmè métiri tepíítè mecómmè métiri mènūmmù.

Sadomoo dàòmè disòowūō kó kunankú nè yenaabo
(Wénté 1 Bekpàatibè 7:23-26)

² Kòo deè kédoò disòowūō kó kunankú kè ku pèkùmè mbo métiri mènūmmù, kè ku cómmè mbo métiri mèdémè nè dikéè, kàa kù bennè ke fité dè mbo métiri tepíítè nè mènūmmù.

³ Kòo dàò disòowūō kè dè ndò nyinààke kéwènnénè kunankú biè nkéutè, kè dè nwè nyicuó nyidèi, kè i mbo kucuó nkumáà mieke inààke sipísinàà, kè dè ntú disòowūō máa.

⁴ Kè di ndòònnè inààke tepíítè nè idéi kè i ncómmú kè itāati weti kubakù yóu biékè, kè itāati weti diyie taà kèè biékè, kè itāati weti kubakù cānku biékè, kè itāati weti diyie yièni kèè biékè kè i fō máa de cuokè, kè kunankú cōmmú i ñnkè.

⁵ Kè ku kōnti kó mecéè mmànnè tenòutè kó mepèkùmè, ke yaa nke dò mmutepóó nké bèe anté ku biè nfesòòbòofè kpeye kōme, kàa kù bennè menie mmè mbo ditiiribè tekoupiókòutè nè sikòupípidè (120000).

⁶ Kòo dàò disòowūō kó yenaabo tepíítè, kéfínnè yènūmmù Kuyie ncfètè bakù yóu, kéfínnè yènūmmù te bakù cānku, kè bè bo nwuò ke òunè iwūō bè feu i Kuyie nke tuò, kè ikuó niùbè bembè nwuò disòowūō kó kunankú mieke.

Bè bàtem tinenti tii kó dimàà tu timáti
(Wénté 1 Bekpàatibè 7:40-51)

⁷ Kòo dàò mesòo nkó sifitíkèkè tepíítè, ti wàri ke yē nsi ndòmmè, ké sī Ìñné Kuyie ncfètè mieke kubakù yóu sinūmmù, kucānku sinūmmù.

⁸ Kòo dàò tabùdibè tepíítè kécónné Kuyie ncfètè mieke bènūmmù kubakù yóu, bènūmmù kubakù cānku.

Kòo dàò yesòòbò tekòùtè (100) bè yóó mméine yè meyi, Ì.

⁹ kédoò ikuó niùbè kó kucuudānkù nè kucuudānkù diekù kéánnè yecàkè kè yè dári disòowūō.

¹⁰ Bè do Ìñné kunankú diekù Kuyie ncfètè kubakù cānku diyie yièni kèè biékè nke.

¹¹ Kè Udammuu yí kédoò yenaabo bè yó nhuti dè mutápei nnè tikāpentí nè yebo yèè yó mméine meyi. Memmè ò deèmè mutōmmù okpàati Sadomoo do yē nwèe dàò mù Kuyie ncfètè kpéi.

¹² Kòo dàò disəwūð kó yēsānhkè yédéè, kédəò yeteitiyè ye Ìnkè, bè yóó seunnè yè mesəffimme.
¹³ Nè bè do dàò dè kè dè ndònnè yetebe bè tu yè kèdénáti kè yè mbo sikousinàà (400). Kè bèè dè càtinnè mesəffimme bá dii teitiri Ìnkè icuú idéi kékíté.

¹⁴ Kòo dàò yenaabo kéínnè tenaasāntè mieke,

¹⁵ kédəò disəwūð kó kunankú diekú kè kú cənnè disəwūð kó inààke tepíitè nè idéi Ìnkè.

¹⁶ Kòo dàò yenaabo nè tikāpentí nè simátipeé yenni nkpesi nè tinenti sənti okpàati Sadoməo do duú nkè Udammu-Abi ti dònè disəwūð ndi ti Yiè nKuyie ncíètè kpéi nkè ti anté mesàà.

¹⁷ Suditēē kó kubiriku mieke nke bè do yiemme disəwūð kè dè uté Sukəti èi nè Sededatəa kperi ye cuokè.

¹⁸ Sadoməo do dàò de kó tinenti kè ti nsū mediè mme bá bè í ndò nkéna kébate disəwūð bè ti dònè di di cékú màmè.

¹⁹ Kè Sadoməo yíe kédəò Kuyie ncíètè kó tinenti timəu nè mesəo nkó diwūstənni nè tábùdibè bè yó nnenkú bèè Ìnkè pēè bè pāā nwè Kuyie.

²⁰ Ò do dàòmu sifitíkèkè nè si kó ifití bè yó ntuənnè si ikuú nenti bo kùú dieku ìikè, ikuú yè ndè ndòmmè nè mesəo nsààmè.

²¹ Nè si tòkè yèè dò mmutepóó nè sifitibúúsi nè ihaaké, deməu ò do dè dònè mesəo nsààmè mme.

²² Kédəò yese kédəò yebo bè yó mméinè yè meyi Ìnkè nè sibúúsi, bè yóó nwaənnè si muháá, deməu ò do dè dònè mesəo nsààmè mme Kuyie ncíètè kó yecàkè nè te mieke kpəye ikuú nenti ā kùú fáá nè Kuyie ncíètè kó kudieku diekú kperi, deməu ò do dè dònè mesəo mme.

5

¹ Sadoməo dèè dii mənni ti Yiè nKuyie ncíètè kó mumarimú, kətəni o cice Dafiti do cànné dè Kuyie nkpeí: Timátí nè mesəo nnè tinenti teti tibotí tibotí, kətanné Kuyie cíètè kó tikpàti dò nkémbo kùú dieku.

*Bè kəutémè Kuyie ncíètè ke tanné Kuyie ntaummè təu
 (Wénté 1 Bekpààtibè 8:1-13)*

² Kè Sadoməo tíi nSedisadəmmu Isidayeeribe kó bekótibè nè be wuə nkó bekótibè nè be naamúnti kó bekótibè kè bè bo kəte Dafiti ei Siyōó kétúótəni Kuyie ntaummè təu.

³ Kè Isidayeeribe kó benitidaabè bəməu tíi nhokpàati Sadoməo borè, dibenni tánkú yiénwè dò nwe kè bè məkè dibanni.

⁴ Isidayeeribe kó bekótibè tíi ndii mənni kédəè, kè Defiibe túóté Kuyie ntaummè təu,

⁵ kékpeéte metaummè təu kó tinenti kétúótənè ikuú nenti tíi kó dimàà do ā di mieke. Ikuú niùbè nè Defiibe beè do dè təu.

⁶ Kòo kpàati Sadoməo nè Isidayeeribe bəməu kè bèè tíi mmetaummè təu ìikè kékíé ipe nè inààke kè dè nsū bá dè í ndò nkékaa nkédeè.

⁷ Kè ikuú niùbè təní ti Yiè nKuyie ntaummè təu kè di tanné Kuyie ncíètè mieke kè di Ìnné ikuú nenti kó kufáá m bè dàò tíi fenti ke dōnne nè be Ìnkəmbàribè ti fièti déé.

⁸ Kè de kó be Ìnkəmbàribè fenti ncómmú ke yuo be fièti ke kánké Kuyie ntaummè təu nè di kó ipàati.

⁹ De kó ipàati do deməu kàa tatoo Kuyie ncíètè kudieku diekú a nyi wúó, kàa me mbo ditowaà a bá nyi wúó. Metaummè təu kpáá dè bomu nè yienni.

¹⁰ Titápíeti tidé tíi do ā ti Yiè nKuyie ntaummè təu mieke kú do bè dēnne dii mōnni Esibiti kè bè dònè metaummè Odəbu təri kéduó nti Məyiisi.

¹¹ Kè ikuú niùbè yenni Kuyie ncíètè ikuú nenti ā kùú fáá kédəò mewénkumè kó ikuú bá bè í mbaati bè tūmmè betəbè,

¹² ikuú niùbè bèè kó dimàà tu be dēmbè kè bè ndè bo bəməu. Asafu nè Emanni nè Yedutunni nè be bí nè be kəbe, bè do ā tiyaakpeti nti ke tō tikāpentí nè tibómbonti nè tikütidūiti ke cómmú diwūstənni diyie yieni kèè bíéké kè né yiénè ikuú niùbè təbè bèè nə nke eu sihéu kè bè mbo tekòutè nè sipísidé (120).

¹³ Bèè do eu sihéu nè bèè diè nkè bè nsánti ti Yiè nKuyie nke déúkunko ku yētiri nè metammè mēmáá. Kè sihéu tammè yìè nè tikāpentí nè dēbēmbēnnè terè. Kè bè sánti ti Yiè nKuyie ke tú: Déúkunnè ti Yiè nKuyie, kú nitimu, kè ku sàà mbo sàá. Kè diwetiri pié nti Yiè nKuyie ncíètè.

¹⁴ Bá ikuú niùbè í nna ke səté ke tōmmú ke yé diwetiri nè ti Yiè nKuyie nkó tikpeti dè piemmè ku cíètè mieke.

6

¹ Kè Sadoməo béi nke dà:

Ti Yiè nKuyie nha tǎátǎmu ke dǎ kǎmbo diwǎtiri mieke,
 2 kǎ mí nnè da maá tekpàatìcǎtǎ,
 tecǎtǎ a yó mbo tǎè mieke sǎà!

Sadomǎo nǎkè tì bǎ kauri dǎi yiè Kuyie ncǎtǎ
 (1 Bekpàatìbè 8:14-21)

3 Okpàatì yí memme kǎwǎtǎ Isidayeeribe tǎnni cǎmmú dǎ kǎmǎo Kuyie nkó mesàà ny-
 Isidayeeribe bǎmǎu kpǎí,

4 kǎbǎi nke dǎ: Ti Yiè nKuyie nyǎtiri ndeu kunku tǎnti Isidayeeribe ti tǎ nkú. Kuú dǎdǎ nè ku
 wǎrímú kú do nǎkè tì n cǎce Dafiti ke dǎ:

5 Nè n dǎnnǎni dǎi yiè n nǎtǎbè Isidayeeribe Esibiti n yí tǎátǎ Isidayeeribe wuǎ mmieke dihei
 mari ke yǎ mbǎ m maá tecǎtǎ, m me nyí tǎátǎ onǎtǎ mǎu ke yǎ nwǎ mbaké n nǎtǎbè Isidayeeribe.

6 N nǎ tǎátǎ Sedisademmú nwe ke yǎ mbǎ m maá tecǎtǎ. Ke da tǎátǎ fǎ nDafiti kǎa bo mbaké
 n nǎtǎbè Isidayeeribe.

7 Kǎ Sadomǎo sǎotǎ o nǎatǎi ke bǎi nke dǎ: Kǎ n cǎce Dafiti yǎmmǎe o pǎ, kǎo ndó kǎmǎa ti Yiè
 nKuyie ntecǎtǎ, kunku tǎnti Isidayeeribe ti tǎ nkú.

8 Kǎ ti Yiè nKuyie nhǎ nǎkè ke dǎ: A totí iyentotí sǎayí nyí a bo m maámǎ tecǎtǎ, m pǎnsirimu.

9 Dǎ nè í tú fǎdǎ yǎtǎ nè nni mmaá. A bire a pǎitǎ dǎ dǎe yǎo m maá tecǎtǎ.

10 Ti Yiè nKuyie ndǎdǎmu kú do bǎi nǎtǎ kǎ n sǎotǎ n cǎce Dafiti kpàtǎ, ke kǎri o kpàatíkǎri ke
 baké Isidayeeribe, ti Yiè nKuyie ndo tǎ nǎkè ke yǎ ndǎ ndǎmmǎ, kǎ n kú maá tecǎtǎ kunku ti
 Yiè nKuyie tǎnti Isidayeeribe ti tǎ nkú kǎ ti bo nkú bǎa.

11 N tannǎmu ku cǎtǎ metaummǎ tǎu titǎpǎitǎ kú do dǎdǎnǎ metaummǎ Isidayeeribe, kǎwǎri
 tǎi ñkǎ ku kuó.

Sadomǎo bǎntǎmǎ Kuyie nku cǎtǎ kpetímú kpǎí
 (Wǎntǎ 1 Bekpàatìbè 8:22-53)

12 Kǎo kpàatǎ Sadomǎo cǎmmú ti Yiè nKuyie nwǎstǎnni ñkǎ nè Isidayeeribe bǎmǎu ñkǎ
 kǎyoute o nǎu ke bo bǎntǎ Kuyie.

13 Sadomǎo do maá disǎwǎdǎ kó diwǎstǎnni mari ndi Kuyie ncǎtǎ dǎnkú cuokǎ, kǎ di
 okúmǎ mbo mǎtǎri mǎdǎmǎ nè dikǎe mǎpǎkúmǎ mǎnǎmmú mǎcǎmmǎ mǎtǎatǎ. Ó do dǎke dǎi
 ñkǎ kǎnǎnkú Isidayeeribe bǎmǎu ñkǎ kǎyoute o nǎu kǎñkǎ bíkǎ.

14 Kǎ dǎ: Ti Yiè nKuyie tǎnti Isidayeeribe ti tǎ nkú kǎ dǎ í tú fǎ, òmǎu í bo, kǎñkǎ mieke yoo
 ketenkǎ ñkǎ ke da dǎnnǎ fǎ nwǎe pí mmǎtaummǎ a dǎdǎnǎ mǎ a tǎmbǎ, ke bǎ dǎrǎi mesàà, bǎmbe
 a kó betǎmbǎ bǎe da tǎ nnǎ bǎ yǎmmǎ memǎu.

15 A do nǎkè tǎ a kǎo tǎnti n cǎce Dafiti a ti ndǎdǎ yíe.

16 Ti Yiè nKuyie tǎnti Isidayeeribe ti tǎ nkú a bǎa yǎ nha do nǎkè dǎi nǎu a kǎo tǎnti n cǎce
 Dafiti kǎyí, kǎo bí yie nke da tǎnnǎ ó da tǎ mmǎe botǎ ke yíe nha kuó, bǎe yó nsǎkǎ o kpàtǎ
 kǎmbakǎ a nǎtǎbè Isidayeeribe ke pí nha tǎmmú, o cǎtǎ bǎa pǎa okpàatǎ.

17 Ti Yiè nKuyie tǎnti Isidayeeribe ti tǎ nkú dǎdǎ a nǎkè dǎi nǎu a kǎo tǎnti Dafiti.

18 Kuyie mmǎnke bo na kǎmbonǎ bǎnǎtǎbè ketenkǎ ñkǎdǎ? Kǎñkǎ dǎu ke í mǎke kǎ mǎmǎ ke
 í na ke bo tǎ Kuyie, kǎ dǎcǎbire m maá dǎ dǎe bo na kǎ kú taàdǎ?

19 N Yiè nKuyie nkǎmmú mí nha kǎo tǎnti n da bǎámmǎ, kee mí nha kǎo tǎnti n da kuǎnnǎ
 tǎ, kǎntǎ n dǎdǎnni nè m bǎammǎi n da bǎa nyí.

20 A nǎnfǎ bǎa ùnnǎ kuyie nnǎ kǎyǎnkǎ dǎ kó tecǎtǎ ñkǎ, a bǎi nke yǎ nha yǎtǎri yó mborǎ,
 kǎntǎ mí nha kǎo tǎnti da bǎa nyí bǎammǎi tǎ mieke.

21 Kǎntǎ mǎyǎdǎmmǎ yǎdǎbǎo n da kuǎnnǎ yǎ nè a nǎtǎbè Isidayeeribe ti da bǎámmǎ dǎ kó
 tecǎtǎ kpǎí. Á mboní kǎñkǎ kǎkǎe kǎ ti cǎí.

22 Kuyie, kǎ dǎ dǎ nhǎmǎu cǎàrǎe o kou tǎu, kǎ bǎ yí wǎe parikǎ kǎdǎ kǎntǎ a kó tecǎtǎ a
 wǎstǎnni borǎ,

23 fǎ nKuyie, á mboní kǎñkǎ kǎkǎe kǎ bǎ pǎtǎ, bǎmbe a kó betǎmbǎ, kǎduó nkǎ ocaàriwǎ
 cǎàrimǎe do o yuu ñkǎ, kǎa dǎetǎ wǎe naati o naatǎ kpǎí.

24 Kǎ dǎ mǎ ndǎ nha nǎtǎbè Isidayeeribe da yetǎnǎ kǎ bǎ doootǎbǎ bǎ na, kǎ bǎ bǎntǎ bǎ yetǎmǎ
 ke wǎtǎnǎ a bíkǎ ke da sǎntǎ, ke da bǎntǎ, ke da kuǎnnǎ a cǎtǎ mieke,

25 fǎ nKuyie nha mboní kǎñkǎ kǎkǎe, kǎ bǎ cǎí mbe cǎàrimǎe bǎmbe a nǎtǎbè Isidayeeribe,
 kǎwǎtǎ kǎ bǎ tǎnnǎni ketenkǎ a do duó nkǎ bǎ yǎmbǎ nè bǎmbe.

26 Kǎ dǎ dǎ mbǎe da yetǎnǎ kǎa kǎpǎtǎmmǎ iwǎtibori, kǎ fetǎafǎ tǎnkǎ í niu, kǎ bǎ bǎntǎ bǎ yetǎmǎ
 kpǎí ntemǎ kǎa bǎ potǎ, kǎ bǎ wǎtǎnǎ a cǎtǎ bíkǎ ke da bǎntǎ ke dǎúkkǎnǎ a yǎtǎri,

²⁷ Fò nKuyie nhá mboní keĩnkè kékeè ké bè cǐé bembé a nìtìbè Isidayeeribe, ké bè benke kuce bè dò nkétùnne kù, kédúonní fetaafe a ei, dihei a dúò ndi a kó benitìbè, ké bè di te.

²⁸ Kè dikònnì tanní dii mǎnni dihei yoo mutenkũ, yoo tidiiti tii me nfaũ ndepaa, yoo fetuàrifè feè me nti pí yoo yecádúò nyèè me ntanní yoo fecofe, ké be dootitòbè beè me mbo bè pi be ei, ké meyei mmamè meè me ntanní yoo mumòmú mamù,

²⁹ Kè bè da bàntè mùù báammu, ké bè da kuònnè dii dabònni, kòo niti omáa ndi yoo a nìtìbè Isidayeeribe bəmou, ké meyeñcaàrimè mamè meè bè sǎnkè, yoo kuyonku makù ké bè yòtèni be nou te ncǐtèè bíékè ke da kuònnè,

³⁰ Fò nKuyie nhá mboní keĩnkè a cǐtèè mieke kékeè ké bè cǐé, kédòò bá wè ò doòrimè dòmmè, ke yé fò nyémèmu be yèmmè dòmmè. Fǎò máa yé benitìbè yèmmè dòmmè.

³¹ Kè dèe yie nkè Isidayeeribe nda dé kéntũ nha kó kuce be fòmmu mumou bè yó mbomè ketenkè a dúò nkè ti yembè.

³² Kè dè dò nhoròò mǎu wèè í tú Isidayeeri kòò kèè a yètiri deumè, kàa kpeñni ke pǐ mmutòmmú nè muwèrimú, ke itèni dedétirè ke kòteni a cǐtèè ke da bàntè,

³³ Fò nKuyie nhá boní keĩnkè kékeè kédòò de kóo pǎò yè mmù. Memme kutenkù kobe bo da bantémè ké nda dé a nìtìbè Isidayeeribe da dé mèè botí, bè bo banté ke dò nteçtèè n da maá tè tu a kpete nte.

³⁴ Kàa nìtìbè kòri mudoò ke bo dokénè be dootitòbè, a bè tǎ nkèè bíékè, ké bè wèèteni a bíékè a tǎatè dii ei ké n di n da maá teçtèè, ke da bàntè,

³⁵ Kuyie, á m boní keĩnkè kékeè be báammii nè bè da kuònnè yèè dabuò nkédòò bè yé mmù.

³⁶ Kàa nìtìbè Isidayeeribe beè me nda caàrè ke yé òmòu í bomè wèè bo yí ò báa caàrè. Kàa mieke bè peike kàa dúò nkè bè dootitòbè bè na ke bè pǐrímú ke kònnè dihei détiri yoo di tóónni.

³⁷ Kè bè ké bo de kó dihei bè tu di tidaati ke totí be yèmmè ke banté be caàrimè, ke da kuònnè ke yí: Ti tú beyeibe mbe, ti í tú ntímómònti, ti càkemu.

³⁸ Kè bè wèèteni a borè nè be yèmmè memou, ke da dúò mbemáa de kó dihei bè bè pǐrímú ke kònnè dii mieke ke dàò tidaati. Kè bè wèèteni be kó dihei bíékè ke da bàntè, dihei a dúò ndi be yembè, dihei a tǎatè di ké n da maá teçtèè di mieke.

³⁹ Kuyie, á mboní keĩnkè kékeè be báammii nè be dabuò nkè bè deetè ké bè cǐé mbe caàrimè bembé a nìtìbè bèè da caàrè.

⁴⁰ Kuyie n tũ nkù a nǎnfe báá ùnné ti ìnkè, kénté, kékeè n da kuònnè ti die.

⁴¹ Ti Yiè nKuyie nkòteni a cǐtèè nè a taummè tɔu a kpeti borè, kédúò nyikuò niùbè muwèrimú bè bo nti náánnè mù a kó medeetímè kpeti, ké diwèi mbo bèè tu a kobe ké bè nyánnu.

⁴² Ti Yiè nKuyie mbáa bontóo okpàati a cànné wè, denteni mesáa nha dàò mè a kóo tǎnti me kpéi.

7

*Bè do fié ì wūs Kuyie nku cǐtèè kpetimù yie
(Wénté 1 Bekpààtibè 8:62-66)*

¹ Sadowoò bàntè dii mǎnni Kuyie nkédeè, ké muháá ncútèni keĩnkè kécóuté iwūs bè kù fié ì, ke bo tuo nnè metaummè kpeyi. Kè ti Yiè nKuyie nkó tikpeti pié nku cǐtèè.

² Bá ikuú niùbè í nna ke bo ta ti Yiè nKuyie ncǐtèè, ke yé ti Yiè nKuyie nkó tikpeti do píemmè te mieke.

³ Memme Isidayeeribe bəmou yàmè muháá ncútènimè ké ti Yiè nkó tikpeti pǐnti ti Yiè nKuyie ncǐtèè ìnkè ké bèe kǎnke bè ce de ke dàri titápíeti, késǐnnóò ké bè ìikèe káákè ketenkè, ké bèe sǎnte ti Yiè nKuyie nku sàa nkpéi, ke yé kù bè dómèmu nsáa.

⁴ Okpàati Sadowoò nè Isidayeeribe bəmou ké bèe fié iwūs ti Yiè nKuyie,

⁵ kéfié inààke sikoupiísidé nè sikoupiísidé (22000) nè ipe tekoupiókùtè nè sikoupiísidé (120000). Memme okpàati Sadowoò nè Isidayeeribe bəmou bè kpetémè Kuyie ncǐtèè.

⁶ Kè ikuú niùbèe kari be tómmú be tómmú, ké Defiibe mbie ndebémbènnè ti Yiè nKuyie kpéi okpàati Dafiti do dàò dè ké bè bo ndéúkunkonè ti Yiè nKuyie nke yé ku sàa nyí mǎkemè kumánku. Kè bè ndiè nDafiti do bè keutè fèè yènfè, ké ikuú niùbè còrmmú be ìikè ke eu siheú. Kè Isidayeeribe bəmou íté kécómmú.

⁷ Kè Sadowoò dúò nkè bèe cànné ti Yiè nKuyie ncǐtèè kó kucuùdànkú kéfié iwūs kétuo, kétuonnè iwūs bè fié í metaummè kpéi nyi kó mekùò. Ke yé disəowūs kó diwūstǎnni okpàati Sadowoò do dàò di do í sǎnnèmè bè bo tuómmè iwūs bè fié í Kuyie nnè bè bo tuómmè tidiiti kó yepàrè nè iwūs kó mekùò.

⁸ Sodomǎo nè Isidayeeribe bəmou kè bèe baá nKuyie nciǎtè kpetimú kó dibanni ke dà yewe yèyiekè, kǎtúóté Debo-Amati kǎntǎ kǎtuakənè Esibiti kó kukó mpéémme kǎbe kè bèe koteni bəmou kè bè ntíkú ditǎnni dieri.

⁹ Diyiè niinni yiè, kè bèe tíi nkékǎutè diwūstǎnni, ke yé bè do baámmè diwūstǎnni kó dibanni kǎmmǎke yewe yèyiekè ndi. Kè bèe sǎoté kǎmbaà nke dà yewe yèyiekè.

¹⁰ Otǎnkú yiénwè kó diyiè sipísidè nè ditǎnni yiè, kè Sodomǎo duó nkè Isidayeeribe kó mbe cie nè diwèi kè bè yèmmè nnaatinè mesàà nti Yiè nKuyie ndǎò mè Dafiti nè Sodomǎo nè bəmbe ku nitìbè Isidayeeribe.

Ti Yiè nKuyie mbenke dè Sodomǎo

(Wénté 1 Bekpàatìbè 9:1-9 nè 2 Bekpàatìbè tǎmmú 1:7-12)

¹¹ Sodomǎo dèemè ti Yiè nKuyie nciǎtè nè tekpàatǎciǎtè kè si dǎò o yèmmè do dá wèe si dǎòmè. ¹² Kè ti Yiè nKuyie nkǎteni o borè keyènkè kóò nǎkè ke dà: N kǎemu a báammii. Ke tǎatè de kó tecǎtè kè di bo ndè nni nfeu iwūá.

¹³ Kè dè dò ndiyiè mari bo kè n kpetinné iwetibori kè fetaafe ténke í niu, yoo n duó nkè fecofe feè tanni dihei ke di cǎke, yoo m bǎnté n nitìbè mutenkūi,

¹⁴ kè bəmbe kubotí n dǎò kú, bəmbe n nitìbè kè bè m bǎúté, ke n wammú ke m bǎnté, ke bütinné ice yeiyi bè tǎ nyi. Nni mboní kǎfinkè kǎkeke be báammii, kè bè cǎe mbe yei, kǎtǎntè dè cǎke be ei mieke,

¹⁵ kǎtúóté yíe nnè yewe yèe kpaani n wúómmu ke kǎmmú bè yó m bǎnté ìi báammii de kó tecǎtè mieke.

¹⁶ N tǎatému de kó tecǎtè ke tǎ cǎnné kè n yétiri bo nyu te mieke sǎá. N nǎnfè nè n yèmmè dè yóó mbomu te ìnkè yewe yemǎu.

¹⁷ Fǎ nSodomǎo nkǎa n tǎ, a cǎce Dafiti do n tǎ mmè botí ke dǎori n yé nha ndǎori dèè kó dimàà ke pí n kuó nè n tié.

¹⁸ N yóó fíimmu a kpǎatíkari n do dǎunnè a cǎce Dafiti dinúú kè nyè ndè yóó ndómmè, ke bái ke dà: O cǎtè í yóó paà okpǎati wèe bo mbaké Isidayeeribe.

¹⁹ Kè di me nni nyete ke bütinné n kuó nè n tié n di duó ndè ke tǎnnè yebókè ke kǎnkú ye ìikè.

²⁰ De mǎnni m bo di deite díndi Isidayeeribe ketenkè n di duó nkè ìnkè, kédootóo tecǎtè n tǎatè tǎ kè di bo ndè yu n yétiri. M bo di wǎmpǎnnè kè bè n di daú ibotí imǎu mieke.

²¹ De mǎnni bèe bo m pǎnkú de kó tecǎtè borè dè bo bè di. Kè bè mbékú mùú te kè ti Yiè nKuyie ndǎò mie nde kó dihei nè de kó tecǎtè tǎe kó diyétiri do féi.

²² Kè bèe bè tǎnné ke dà, bè bütinné be Yiè nKuyie nku be yembè do tǎ nkú kuú bè dǎnneni Esibiti. Bè taunnè mèè kpéi nke yebókè, ke kǎnkú ye ìikè ke pí n ye tǎmmú, deè te kè Kuyie mbè bǎnté de kó meyi mmemǎu.

8

Sodomǎo tǎntemè o kpǎatǎyuu

(1 Bekpàatìbè 9:10-28)

¹ Yebie nsipísidè mieke nke Sodomǎo maámè ti Yiè nKuyie nciǎtè nè o mómmuǎ nho kpete.

² Kóo wéte kǎmaánè Udammu do ò pǎ yèe ekè kédúú nkè Isidayeeribe nyè bo.

³ Kè Sodomǎo kǎte kédó Amati ei dii bo Tisoba ei bíkè di kǎbe kè di fiète,

⁴ kǎmaá Tadiǎmǎo ei kó dikpǎá mieke nè Amati tenké kó yehékè yemǎu. Ó do yè maá yè ke bo ãnné tidiiti nti.

⁵ Kóo maá Beti-Onǎo ei ditenni ìnkè nè Beti-Onǎo de fūú bíkè kè yè fii nyiduotí, kǎkpetinné yecǎkè kǎpǎá nyimátidèi.

⁶ Kóo maánè Badati ei nè yehékè yemǎu kǎánné tidiiti ye mieke nè sǎkpǎrinaasǎi nè sisǎi dè do bo yèe mieke kǎmaá nè ò dá dèè kó dimàà Sedisademmú nè ditǎri Dimǎa nè o tenké kemǎu ò cǎnke baké kèè kó dimàà.

⁷ Benitìbè mabè bèe do kpǎá be tenké mieke bèe í tú Isidayeeribe: Itiibe nè Amǎriibe nè Pedisiibe nè Efiibe nè Sebusiibe.

⁸ De kó ibotí kó ibí ìi do kpǎá be cuokè, ke yé Isidayeeribe do í bè kǎòmè. Sodomǎo do bè pínné muheikǎntǎmmú mmu. Kè bè kpǎá mù pí nnè yiénni.

⁹ Kè Sodomǎo sóo nyIsidayeeribe ke í mbè pínné mudaatǎmmú, kè bè ndǎò behǎǎpǎmbè, kè bèe ntú behǎǎpǎmbè iwéi yembè, kǎmbaké behǎǎpǎmbè bèe tau tikpǎrinenti, kǎmbaké bèe ǎǎpǎmbè dèkú sǎkpǎrinaasǎi.

¹⁰ Okpǎati Sodomǎo do be ntǎatè kè bè mbaké o nitìbè, bè do bo sǎkǎusidè nè sipísinnúmmú ndi (250).

¹¹ Kè Sodomǎo duó nkóo pokú Esibiti kóo kpǎati kóo sǎpǎá nyíténi Dafiti ei kǎkǎte kǎta tekpǎatǎciǎtè okpǎati maá tǎ o kpéi. Okpǎati do béimmu ke dà o pokú í dǎ nkémbo Isidayeeribe

kóo kpààti Dafiti kpààticîètè. Kε yé bè do de ntannémè ti Yiè nKuyie ntaummè tɔu. Nè de kpéí nkè tɛ cǎá.

¹² Kε Sadomɔo fié iwūš ti Yiè nKuyie nkétuɔ ndiwūštǎnni ò do kù dǎò di, kunku Kuyie ku cîètè kpánkpánkù ìlèkè.

¹³ Ò do tǔnne Mɔyisi do yé mbè nfeu mɛè boti nku ti Yiè nKuyie nyiwūš ke tuɔ mbá dii yiè, nè sionpǔsi kpɛyi nnè betǎpǎmbè kó yebaa nkɛyi nnè Kuyie kó yebaa ndieyè bè do baà nyè bá dii benni, kuce mǎtǎati pǛèbè bèè í kǔɛɛnè mutie mùu muuti de kó dibanni nè diyentǎbanni nè titouti kpɛri.

¹⁴ Kε Sadomɔo tǔnne o cice Dafiti do yé nwèe dǎòmè, kékanne ikuó niùbè be kó mutømmú, kédúo nDefiibe be kǔmu, kè bè bo ndiè ke sǎnti ti Yiè nKuyie ke teénnè ikuó niùbè be tømmú bè dǎ nkémpǐ mmù bá dii yiè. Kóo totí yebòrè kó bebǎribè be bòrè be bòrè, be tǐrè dǎ ndǔmmè, Kuyie nkóo niti Dafiti do ò nǎké kényè ndè ndǔmmè.

¹⁵ Kóo ntú nhokpààti Dafiti duó ndii nùu ikuó niùbè nè Defiibe kpéí mbè dǎ nkémpǐ mmù tømmú Kuyie ncîètè kpàti bo tì dieti mieke.

¹⁶ Mémme Sadomɔo tømmú mumɔu dǎòmè séi, kétúóté ò pǔtè dii yiè ti Yiè nKuyie ncîètè, kǎntó kétuakèné ò tɛ dèèmé. Mémme kè ti Yiè nKuyie ncîètè dèèmé pááí.

¹⁷ Kε Sadomɔo kǎte Esiyonna Kebee nè Edati bíékè dǎmǎèri pǛémmè Edommu tenké mieke.

¹⁸ Kε Udammuu duónko bǎtǔóbè nè o kó betǔmbè bèè yé dǎmǎèri mesáa, kè bèe naimè Sadomɔo kó betǔmbè kè bèe kǎte Ofii eí kétó mesɔo ntǎnnibè tǛpítè nè bǎtǎati, kékǎte kè dè duó nhokpààti Sadomɔo.

9

*Onitipokpàati Sebaa eí kou kǎtemè ke dǎu nSadomɔo
(Wénté 1 Bekpààtibè 10:1-13)*

¹ Kε Sabaa eí kóo nitipokpààti keè Sadomɔo yètiri deumè kéndó kóo yǎákè nè yenáaǎhǎntiyè, kékǎte Sedisadommu kǎnnéinè ò kó betǔmbè péu nè yòyóbè kè bè ntǎ metenie nfǔšme nè mesɔo mpéu nè yetásǎayè yéè donku kpɛrni. Kè bèe tuakoo Sadomɔo borè, kóo ò nǎké o yémmè tǎ tii kó dimáa.

² Kε Sadomɔo ò tǛnnè ò ò biéké tii kó dimáa timɔu, ò í n yǐèke timati ò bo ò tǛnnémè.

³ Kε Sebaa eí kóo nitipokpààti yǎ Sadomɔo ciimè nè ò maá tǛè kpààticîètè,

⁴ kényànè tidiiti ò yo nti nè ò kó betǔmbè taà siì cǎí nè bèè ò duó mmenáa mbè pí mmèè boti mutømmú nè bè á tii yàati, kényànè bè feu ìi wūš ti Yiè nKuyie ncîètè mieke kè dèe ò di mmedie nké ò kpéí.

⁵ Kóo nǎké Sadomɔo ke dǎ: N do bo nh eí ke yo bè náammè a kpéí nnè a ciimè, kè n tǔkɛni ke mènke sǔ ndè me ndò.

⁶ M mu ndo í yie, m me n tǔkɛnimè ke yǎ dè nè n nǎnfè. N yǎmu ke sǔ mbè do n nǎké ti í tǔške n yǎ dè kó dikéè, n yǎ kǎa cii mpǛéétumu bè n nǎké ti.

⁷ Dè ñnaati a kó benitibe! Dè ñnaati a tǔmbè, bembe bèè da bonè sǎá ke kǎmmú a cii nkó tinǎaǎti.

⁸ Ti Yiè nKuyie nha tǔ nkù yètiri ndeu, kunku kùu da dǎ ke da kǎnne dikpààtikari kǎa bo ntú okpààti, kunku ti Yiè nKuyie, kù dǎ mǎè kpéí nke Isidayeeribe, ke dǎ bè mbo sǎá, deè te kè kù duó n kǎa bo mbè baké ke bè bekùnè kè dè wenni.

⁹ Mémme kè Sabaa eí kóo nitipokpààti pǎ Sadomɔo mesɔo ntǎnnibè bǎtǎati nè dikéè, nè metenie nfǔšme péu nè yetásǎayè yéè donku kpɛrni. Bá metenie nfǔšme mamè ténke í buoté ke mǎnnè onitipókú Sebaa eí kóo kpààti do pǎmè okpààti Sadomɔo.

¹⁰ Okpààti Udammuu kó betǔmbè nè Sadomɔo kǎbe bèè do kǎte Ofii eí kǎtǎni mesɔo nè detekpɛrè kó idéi nè yetásǎayè yéè donku kpɛrni.

¹¹ Kóo kpààti Sadomɔo túóté de kó idéi kédǎò yedetsakè ti Yiè nKuyie ncîètè nè o kpɛte, kè í ndǔšnè tibǔmbonti nè tikùtidùuti bedèmbè kpéí. Bè í yǎ de kó kuboti nè bè bomè Sudaa tenké.

¹² Kóo kpààti Sadomɔo pǎ Sebaa eí kóo nitipokpààti ò ò mǎo dǎè kó dimáa, kóo pǎ kè dèe pǛéè ò ò tǎni dè. Kóo wǛte o eí wenwe nè o kó betǔmbè.

*Bè bǎtemè Sadomɔo kpàti
(Wénté 1 Bekpààtibè 10:14-29)*

¹³ Mesɔo mmèè do ð nteúkúni Sadomɔo borè dibenni dimáa mieke, me cǎékù do ð mbo tǎnni sipisidé ndi,

¹⁴ Ké né mbúúti bəpotandiebè nè besámǝpǝbè bè ò yieti mǝè sǝ mbə potanti kǝí nè Adabii eì kó bekpààtibè do ò yieti wǝè dǝmpǝò nè dihei kó kúmǝndǝábè do ò tǝuni mǝè sǝ nnè timáti pǝíti.

¹⁵ Kǝo kpààti Sadomǝo dǝo mǝsǝo nkó tidǝpǝiti dieti sikǝusidé (200) kǝ ti ntú mǝsǝo mmáà bè yiemǝmǝ kǝ uté bá kúu sǝodǝpikú kǝ ku kó kucǝéékú mbo cidǝòbè bèkuò.

¹⁶ Kǝo dǝònǝ tisǝodǝpǝiti tisámǝpǝti sikǝusitǝáti (300) mǝsǝo mmáà, bá kúu sǝodǝpikú kǝ ku kó kucǝéékú mbo cidǝò bǝtǝáti, kǝdeè kǝ ti tanné tǝcǝtǝtǝ * bǝ tu tǝ Dimaa túúkú.

¹⁷ Kǝo kpààti dǝo dikpààtikǝri dieri nè yǝpǝpǝnǝi nké di dǝri mǝsǝo nsǝámǝ.

¹⁸ Kǝ dǝ kó dikpààtikǝri mmǝkǝ yǝdǝtisǝkǝ yǝkuò nè o naǝcǝi yó nna dǝ kǝ dǝ ntú mǝsǝo, kǝ mǝkǝ ò ní yó nkǝri kǝo baà nyǝkú dǝ. Kǝo dǝo yǝcǝirǝrǝ yǝdǝé kǝ yǝ cǝrǝnǝ dikǝri pǝiti tidé dii nkubakú yóu diteri kúçǝnku.

¹⁹ Kǝo dǝo dǝtǝrǝ kǝ dǝ ndò nyǝcǝirǝrǝ kǝmbo tǝpǝítǝ nè dǝdǝrǝ kǝo dǝ cǝrǝnǝ dikpààtikǝri kó yǝdǝtisǝkǝ ñnkǝ, dǝkuò kubakú yóu, dǝkuò kucǝnku. Bǝ í dǝo mǝ boti dikpààtiyuu marǝ miǝkǝ.

²⁰ Kǝo kpààti Sadomǝo kó ibǝòkǝ imǝu ntú mǝsǝo mmáà, kǝ tinǝnti tǝi kó dimáà bo tǝcǝtǝtǝ bè tu tǝ Dimaa túúkú kǝ ti ntú mǝsǝo nsǝámǝ kpǝti, dǝmarǝ do í dǝònǝ timáti pǝíti kǝ yǝ okpààti Sadomǝo kó dimǝnni bè do í wúómmǝ ntimáti pǝíti dǝmarǝ diǝrǝ.

²¹ Kǝ yǝ okpààti do mǝkǝmǝ bǝtǝóobè kǝ Udammú kó bǝtǝmbǝ mbǝ kǝrǝnǝ Tǝdisisi. Yǝbie nyǝtǝáti miǝkǝ kǝ ní nkúntini koò tǝni mǝsǝo nnè timáti pǝíti nè yǝpǝpǝnǝi nnè iwǝá kpǝyǝ nè tinǝti yǝfǝrǝ yǝdiǝyǝ kpǝti.

²² Kǝo kpààti Sadomǝo kǝnǝkǝ kǝpǝéǝtǝ kutenkú kó bekpààtibè bǝmǝu kǝ mbǝ çinǝ.

²³ Kǝ kutenkú kumǝo kó bekpààtibè nwanǝti kǝ bo yǝ Sadomǝo kǝkǝmmú tinǝáti Kuyie nhò duò mmǝçii nkǝo náá nti.

²⁴ Bá dii benni kǝ bè ò tǝuni yǝpǝrǝ: Timáti pǝíti kó tinǝnti nè mǝsǝo nkǝpǝti, nè tiyǝáti nè tikpǝrǝnǝnti, nè túdǝáribè nè sisǝí nè yǝsǝmmǝrǝnnǝrǝ.

²⁵ Sadomǝo do mǝkǝ sisǝí kó yǝtuo sikǝupǝsinǝà (4000) ndi si bo ntaà dǝ nè sikpǝrǝnǝasǝí. Besǝndǝbǝ tǝkǝupǝpǝítǝ nè sikǝusidé (12000), kǝ bè kǝnnǝ nè bǝ sǝí yǝhekǝ yǝhǝáppǝnkǝrǝ, nè o borǝ Sedisǝdǝmmú.

²⁶ Kǝ Sadomǝo mbakǝ bekpààtibè bǝmǝu, kǝdíte kukó ndiǝkú Efadati kǝntǝ kǝtúokǝnǝ Fidisitǝébe kó dihei, kǝtúótǝnǝ Esibiti kó kumǝnku.

²⁷ Sadomǝo wǝè do tǝ kǝ timáti pǝíti nsú Sedisǝdǝmmú kǝ dǝnnǝ yǝtǝrǝ dǝmmǝ o miǝkǝ nè dǝtǝkǝpǝrǝ, kǝ pǝéte dǝpǝò ndǝmmǝ Mǝditedandee kóo dǝmǝéèrǝ pǝémmǝ.

²⁸ Sadomǝo kó sisǝí bè do si tǝni Esibiti nwe nè yǝhekǝ tǝyǝ yǝmǝu.

Sadomǝo kumǝ

(Wǝnté 1 Bekpààtibè 11:41-43)

²⁹ Sadomǝo tǝmmú sǝmmú nè ò mù kǝtǝmǝ kǝntǝ kǝtúokǝnǝ kumǝnku dǝ wǝrimu Kuyie mpǝánǝáti náántǝ Natǝá tǝmmú pátiri miǝkǝ. Kǝ wǝri Kuyie mpǝánǝáti náántǝ Aiyǝ Sidoo eì kou kpǝri miǝkǝ. Kǝ wǝri Kuyie mpǝánǝáti náántǝ Yedo yǝ mǝè benkǝmǝ Nebati birǝ Sedoboammú ñnkǝ mǝ wǝri dii pátiri miǝkǝ.

³⁰ Sadomǝo do bo Sedisǝdǝmmú nwe kǝmbakǝ Isidayǝerǝibe bǝmǝu kǝ dǝ yǝbie nsipǝsinǝà,

³¹ kǝkǝo nho yǝmbǝ kúu nkǝ kǝ bǝè ò kúnnǝ o cǝcǝ Dafiti eì, kóo birǝ Odoboammú sǝotǝ o kpàti.

SUDAA KPÀÀTIBÈ KÓ TINÁÁNTÌ

10

Sisǝmmú eì kǝbǝ tíimmǝ kǝ totí dikpààtiyuu

(Wǝnté 1 Bekpààtibè 12:1-15)

¹ Kǝ Odoboammú kǝtǝ Sisǝmmú eì Isidayǝerǝibe do tíkú dǝ bǝmǝu kǝ bo ò pí ntikpàti.

² Dǝ do sǝ Nebati birǝ Sedoboammú bo Esibiti nwe, ò do cokǝnǝ okpààti Sadomǝo nwe kǝ kǝ kǝtǝ, ò kǝ m bo kǝkǝe bè tíimmǝ kǝkǝnní.

³ Kǝ bǝè tǝ nkǝ bǝè ò yúni kóo nǝinǝ Isidayǝerǝibe bǝmǝu kǝ bǝè kǝtǝ kǝyǝ Odoboammú kóo nǝkǝ kǝ dǝ:

⁴ A cǝcǝ do ti pǝrǝnǝ mudaatǝmmú mmú kǝ mù ti kǝlǝtǝ, a mù nti yaate kǝ ti mpǝ nha tǝmmú,

⁵ kóo bè nǝkǝ kǝ dǝ: Yǝwǝ yǝtǝáti kó difǝnkúò di wǝtǝni kǝ n yǝ.

Kǝ bǝè çitéte.

⁶ Dǝ mǝ nyǝ kóo kpààti Odoboammú tí mbǝkótǝbè bèè do pǝrǝnǝ mutǝmmú o cǝcǝ Sadomǝo ò kpǝá fòu dii mǝnni kǝ bè beke kǝ dǝ: Di yǝmmǝ dǝ n tǝnnǝ ònti bǝ nnitǝbǝ?

* **9:16 tǝcǝtǝtǝ bǝ tu tǝ Dimaa túúkú:** Bǝ do tǝ yu Dimaa túúkú kǝ yǝ bè do tǝ dǝònǝmǝ ditǝri Dimaa kó dǝtǝkǝpǝrǝ kó idǝi nyǝ pǝú. (1 Bekpààtibè 7:2).

7 Kè bekotíbè dò: Kàa bè pī mmesàà, ke dɔɔri bè dɔ dè ke bè náànnè kè dè wenni bè yó mpīmmu a tōmmú sáá.

8 Okpàati Odoboammu me nýi nyie mbekótíbè ò duś nyii tié, kébeke bedapàmbè ò kó kutōnkù kòbe bèè ò bonè ke dò:

9 Benitíbè tu m bè yàate mudaatōmmú n cice bè pīnnè mù, kè mù bè kèite, di yèmmè dò m bè nàké ònti?

10 Kè bèè ò tēñné ke dò: Benitíbè bèè tu a cice bè tou ndii tou cēē, ke tú a bè yàatè di cēēkù, nàké be ke dò: A nómí yāārè cēēñèmu a cice ka.

11 Kàa cice do bè tou dii tōu cēē a kperi bo pēēté memme, a cice do bè tiennè idá nyi, kè fō mbo mbè tiennè yedá yèè ā timáti ye yómmè.

12 Diyiè táanni yiè Sedoboammu nè benitíbè kè bèe wētēni Odoboammu borè, ò sòò bè nàké kényē mmù.

13 Kè wée sènkèri bekotíbè ò duś nyii tié nkébaao benitíbè nè metankperimè,

14 kētūnne ò kó kutōnkù kòbe ò tié nyii tié nkébéi nke dò: N cice do di tou nditōu cēēri, kè n kperi bo pēēté memme, n cice do di tiennè idá nyi, kè mí m bo ndi tiennè yedá yèè ā timáti ye yómmè.

Isidayeeribe kpàatiyuu totémè kè Odoboammu mbaké Sudaa kòbe

(Wénté 1 Bekpàatibè 12:16-25)

15 Memme koo kpàati yete benitíbè ò beke ti. Ti Yiè nKuyie nkuu do dòò memme, kè dè bo yie nké kù do nàké ti dòò. Kù do ti nàké ku pāānāanti nāāntò Aiya nwe Nɛbati birɛ Sedoboammu kpéi.

16 Isidayeeribe sś ndii mōnni okpàati í yie mbe kpeti kòò nàké ke dò:

Ti kpeti túnè ba Dafiti Seseɛ birɛ kó teçtētè,

ti wē mba tinti nè we?

Tínti Isidayeeribe,

tí kōnnè kè Dafiti birɛ mbaké de cētè.

Memme kè bèe cíté kékū.

17 De mōnni kè Odoboammu mbaké Sudaa tempē nkòbe máá,

18 kētō nhAdodammu wèè baké bèè pī mmuhekentōmmú Isidayeeribe borè, kè bèè ò bùstí yetárè kékua. Kè Odoboammu yà dè fuutemè kédeke ò kpārīnaasāntè mecāā nkécoké kékote Sedisadammu.

19 Memme Isidayeeribe yātenèmè Dafiti cētè nè yíenni.

11

Kuyie ndo nàké ti ku pāānāanti nāāntò Semmayaa kòò ti béi

1 Kè Odoboammuu tuake Sedisademmu kétéi nSudaa nè Bensamee de kó behāāpōmbè bèè nō mmudoò, kè bè mbo tekoupiókùtè nè sikoupiísini (180000) kè bè bo kote képōntè Isidayeeribe kó dikpàatiyuu, kè de kó ye kpàatiyoo wēte kéwēnné.

2 Kè ti Yiè nKuyie mbéinnè ku kóo niti Semmaya ke dò:

3 Nàké Sadomoo birɛ Odoboammu Sudaa kòbe kóo kpàati nè Isidayeeribe bemou bèè bo Sudaa nè Bensamee de tempē mmieke ke tú:

4 N yē mbè báá kote kédokénè be kòbe. Bá wè wèe kò nho cētè. Míi yē ndèè dòò dèe dòò.

Kè bèe ti kèè ké ti yie nkéyóu bè bo dokénèmè Sedoboammu.

Odoboammu fiimmè yehékè mayè iduotí

5 Kè Odoboammuu mbo Sedisademmu kémaá yehékè Sudaa tempē mmieke ké yè fii nyiduotí.

6 Koo máá Betideemmu eì nè Etammu eì nè Tekoaa eì

7 nè Beti-Sudi eì nè Sokoo eì nè Adudammu eì

8 nè Kati eì nè Madesaa eì nè Sifi eì

9 nè Adodaimmu eì nè Dakiiisi eì nè Asekaa eì

10 nè Sodaa eì nè Ayanoo eì nè Ebunoo eì. De kó yehékè yeè tu Odoboammu do máá yè, kémaá iduotí ké yè fii Sudaa nè Bensamee be tempē mmieke.

11 Kòo dòò ké yè tūntè kè yeè kpenke, koo kanne kumàndáábè ye mieke kéānnè tidiiti nè mekùò nnè menàà nye mieke,

12 kéānnè tidōpiiti nè ye kpāā bá dii eì, memme kè de kó yehékè kpenke mesàà, Sudaa kòbe nè Bensamee kòbe kè bè mbo ò fōnkùò.

Ikuó niùbè nè Defiibe be wēnnénèmè okpàati

13 Ikuó niùbè nè Defiibe bèè do cíté Isidayeeri eì dimōu mieke kè bèe konni kóò wēnnénè.

¹⁴ Kε yé Sedoboammu nè o bí bè do yetemè ikuó niùbè bo mpǐmmè bè Yiè nKuyie nkuó tǎmmú. Kε bèe yóu be cǐí nè be kperε kékate Sudaa tempε nSedisademmu eì.

¹⁵ Sedoboammu do waá nho mǎmmuá nho kó ikuó niùbè mbe kε bè bo nfeu iwūš yetàrè ìnkè nè sitenkaanii ò dàò si ke si dǒnnènè yebòdakè nè tinaabiiti.

¹⁶ Isidayeeribe kó iwūš nyimou mieke bèè do dó kètúnne ti Yiè nKuyie nnè be yèmmè memou kε bèe túnne Defiibe kétuake Sedisademmu kéfíé iwūš ti Yiè nKuyie mbe yààribè do tú nkú.

¹⁷ Kε bèe yíé Sudaa kpàatiyuu muwérímú, kε Sadomáò bire Odoboammu kpàtii kpenke yebie nyètáati mieke, ke yé bè do tǔmmè Dafiti nè o bire Sadomáò be kó kuce yebie nyètáati ndi.

Odoboammu kó kunaàmùnkú

¹⁸ Odoboammuu do puoke Maadati nwe, Yedimoti kóo sapàà. Yedimoti cice do tú Dafiti kòo yó tú Abiyaidi. Abiyaidi cice do tú Ediabu, kε Ediabu cice tú Seseé.

¹⁹ Kε Madati bí ntú Yesusi nè Semmadia nè Saammu.

²⁰ Maadati kó difǎnkúò kε Odoboammuu puoke Abusadammuu kóo sapàà mMaaka kε wèe peité Abiya nè Ataii nè Sisaa nè Sedomiti.

²¹ Kε Odoboammuu ndó Abusadammuu kóo sapàà mMaaka kε dèe pǎété o pobè tǎbè nè o pocǐé nyemou. Ó do puoke benitipòbè tepíité nè bèni ndi kémnake yepocǐé nsipisikuó, képeité inítidabí sipísidé nè ìni nè inítipobí sipísikuó.

²² Kε Odoboammuu tááté Maaka bire Abiya kòò bo mbaké o kabe ke yé ò do dómè wèe náá nhokpàati.

²³ Kε Odoboammuu péte mecii nkécie nho bí imou Sudaa nè Bensamee be tempε nkó yehéké yemou bè fii nyé iduotí, kε mbè duó ntidiiti mesàà, kéwaá mbenitipòbè péu kε bè puó.

12

Okpàati Sisaki domé Sudaa kobe mudoò

(Wénté 1 Bekpàatìbè 14:25-28)

¹ Odoboammu kpàti fiikú dii mǎnni kòo kpenke, kényóu ò bo ntǔmmè ti Yiè nKuyie nkó ikuó, kε Isidayeeribe bemou ò túnne kε ì yóu.

² Okpàti benni nummuri mieke kε Esibiti kóo kpàati Sisakii do Sedisademmu mudoò ke yé bè do yetemè ti Yiè nKuyie.

³ Sisaki do tó sikipàrinaaséi tekòupíité nè sikousidé (1200) ndi nè siséi nè si dèèbè sikipisikuó (60000) nè behààpòmbè péu bèè bonni Esibiti nè Dibii kabe nè Suki kabe nè Etiopii kabe

⁴ kóò fiète Sudaa eké iduotí fité yé kéntò kétuakenè Sedisademmu.

⁵ Sisaki tǎnni dii mǎnni Odoboammu nè Sudaa eì kó bekótibè kε bèe coké kékate Sedisademmu kε Kuyie mpàanànti náàntò Semmayaa kotoo okpàati Odoboammu nè o kó betǔmbè boré kε bè nàké ke dà: Ti Yiè nKuyie ntú di kù bǎntóomu deé te kε kù yóu kε di ta okpàati Sisaki kó sinou mieke.

⁶ Isidayeeribe kó bekótibè nè okpàati kε bèe yie mbe caàrimè kébéi nke dà: Ti Yiè nKuyie nha naatimu.

⁷ Ti Yiè nKuyie yà dii mǎnni bè bantémè be caàrimè kénáké Semmaya ke dà: Bè mè mbantémè be caàrimè n yí yóò bè kùò, dè bo nyóò yí sǎmpó kε m bè deetému, m mieke í yóò bè yé Sedisademmu eì kε n duó nké Sisakii bè kùò.

⁸ Sisaki né yóò bè namu, kε bèe ò bǔtúé kébanté bè bo mpǐmmè n kó mutǎmmú nè bè bo mpǐmmè yekpàatiyo teyè kómu de caà ndé.

⁹ Menime Esibiti kóo kpàati Sisaki domé Sedisademmu mudoò kóò pǎnte, kétúóté ti Yiè nKuyie ncǐtè kó tikpàti nè tekpàaticǐtè kpeti tímou, kétúóténè tisǎòdǎpiiti Sadomáò do dàò ti.

¹⁰ Kòo kpàati Odoboammuu dàò disǎwūš kó tidǎpiiti kǐfóò ntisǎòdǎpiiti kó difǐtiri kε ti bǎnne tihǎàpònti tii bàà tekpàaticǐtè kó dibòri.

¹¹ Kòo kpàati níi nkòri ti Yiè nKuyie ncǐtè kε bè ti tǎ, kòò kó mbèe ti kǎtenè tihǎàpònti tii bàà tekpàaticǐtè ti kó kudieku.

¹² Okpàati Odoboammu do kékúnne mèè kpéi nhomáà ti Yiè nKuyie nyiiké deé do te kε ti Yiè nKuyie nyóu bá kù mieke í nhò do. Demou deé do í cǎke Sudaa tenké mieke.

Odoboammu kpàti tǔàkemé ti mǎnku

(Wénté 1 Bekpàatìbè 14:21-24,29-31)

¹³ Kòo kpàati Odoboammuu ntó tikpàti ke bo Sedisademmu kòo kpàatiyuu fiikú mesàà. Odoboammu do yóò di tikpàti ke mǎke yebie nsipisínàà nè dimáà ndi, kéntò tikpàti kε dà yebie ntepiité nè yéyieké ke bo Sedisademmu, ti Yiè nKuyie ntááté dii eì Isidayeeribe wuó nyimou mieke kε bè bo ndi yu ku yétiri. O yó do tú Amóniibe boti kou nwe kòo yétiri tu Nama.

¹⁴ Odoboammu í n duò nhomáà ke bo banté ti Yiè nKuyie ndó dè. Kè deè nte kè wèe doò dèè í wenni.

¹⁵ Odoboammu doòrimè memòu ò ketémè nè o dèntemè dè wàrimu Kuyie mpāānāānti nāāntò Semmaya tømmú pátiri mieke nè Kuyie mpāānāānti nāāntò Yedo tømmú pátiri mieke. Odoboammu nè Sedoboammu bè do dokùmu sáà.

¹⁶ Kè Odoboammuu kò nho yembè kũũ nkè, kè bèe o kũnné Dafiti ei kòo bire Abiya sooté o kpàti.

13

Abiya do tamè tikpàti

(Wénté 1 Bekpàatibè 15:1-8)

¹ Sedoboammu kpàti benni tepítè nè diniinni mieke nke Abiya naámmè Sudaa kàbe kóo kpàati,

² kèntò tikpàti kè dò yebie nyètāāti ke bo Sedisadæmmu. Ò yò yètiri do tú Mikaya nwe, Kibea ei kou Udiyæedi wèe do ò peité.

Abiya nè Sedoboammu bè do dokùmu sáà.

³ Kè Abiya ité ke bo dokénè Sedoboammu kénneinè bekpàrinuømbe yekōmbò yembè sikōupikōūsinià (400000) kè Sedoboammuu báati nè o kàbe yekōmbò yembè kè bè mbo sikōupikōūsini (800000) ke bo ò dokénè.

⁴ Kè Abiya deke kénecómmú Efadaimmu tãri yómmè bè tu dè Semadaimmu, kèpīkè ke dò: Sedoboammu nè dīndi Isidayæeribe ðimòu kémmúnè!

⁵ Di nyé ke dò nti Yiè nKuyie nyIsidayæeribe tũ nkũ kũũ duò ntipkàti Dafiti nè o bí, kũ ò dōñè mèè taummè í yóó tãte. Kũ do ò nàkému ke tú wenwe nè o bí beè yó mbaké Isidayæeribe sáà.

⁶ Bá nè memme kè Dafiti bire Sodomò kóo tōnti Sedoboammu Nebati biree yete o yiè nkpeti kè nhò dokùnè.

⁷ Odoboammu do kpaá ke bemmu kè meyèmmè nhò dónni kè benitiyonkubè nè besīnténitibè, kè bèe tí nho borè kóo na.

⁸ Di mmònni di dó kédokénè ti Yiè nKuyie nkó dikpàatiyuu ndi kũ tãatè di ke di duò mmí nDafiti bire. Di sũmu mediè ke tò sibōotenkaani mesò nkpesi sīl dōnnè tinaabiiti Sedoboammu do dōò si kè si tu di kó kuyie.

⁹ Dī bēti ti Yiè nKuyie nkuš niùbè Anò yaábí nè Defiibe ke ànnè di kó ikuš niùbè ibotí tei kōme. Kè wèe cénke kōtenni dinaadaa nè yepedakè yēyiekè ke tú ò dō kèntú ikuš niùti dí ò dōò ikuš niùti nè ðimáà bá Kuyie nyí ò yī ikuš niùti.

¹⁰ Tinti bie tú nti Yiè nKuyie nku, ti í kũ bütinné Anò yaábí ìl tu ikuš niùbè, kè Defiibe pí mbe tømmú,

¹¹ ke feu ti Yiè nKuyie nyiwūš ti kpéi dikūnweñni nè kuyuoku ke tuò, ke tuònnè tihúánti fōsti ke dakù péé táburi sàawè ìnkè. Ke tuòmму tesōfitikèkètè bá kũũ yuoku. Tinti tũmmu ti Yiè nKuyie kũũ ti te ku kuš, kè dīndi kũ bütinné.

¹² Kuyie nti bonèmu ke ti ni kè ikuš niùbè bo ke tò sikpàriheú ke bo eé mediè nkè tí di dokénè. Isidayæeribe di báa dokénè ti Yiè nKuyie ndi yembè do tú nkũ. Di í yóó na.

¹³ Kè Sedoboammuu duò nkè behāāpòmbèe kónté kè bè dinté be fōnkúò bíékè. Memme kè behāāpòmbè mabè mbo be ìkè, betobè be fōnkúò.

¹⁴ Sudaa kàbe wèète dīi mōnni kèyá bè bè cētinnè mè kèkušnnè ti Yiè nKuyie, kè ikuš niùbèe eé sikpàriheú.

¹⁵ Kè Sudaa kàbee uu kénhúú kè ti Yiè nKuyie ndokénè Sedoboammu nè Isidayæeribe bæmòu, Abiya nè Sudaa kàbe be ìkè.

¹⁶ Kè Isidayæeribe coké, kè ti Yiè nKuyie mbè ànné Sudaa kàbe nòu mieke.

¹⁷ Kè bèe bè na mediè nkékuš bekpàrinuømbe sikōupikōūsiniūmmú (500000).

¹⁸ Kè Isidayæeribe di ifei de yiè mediè nkè Sudaa kàbee bè auté ke yé bè do ìkũmè ti Yiè nKuyie nyīnkè nke be yembè do tú nkũ.

¹⁹ Kè Abiya beti Sedoboammu kéfiete Betædi ei nè Yesanna ei nè Efunò ei, nè yehékè yèè yè tākénè.

²⁰ Abiya kó tikpàti mieke Sedoboammu í mmàke muwérímú, de kó difōnkúò kè ti Yiè nKuyie nhò poté kóo kũ.

²¹ Kè Abiya kpàti fīkú kè wèe puoke benitipòbè tepítè nè bènàà képeité initidabí sipisidè nè ìdèi initipobí tepítè nè ikuš.

²² Abiya dōò dèè kó ðimáà dè wàrimu Kuyie mpāānāānti nāāntò Yedo pátiri mieke.

²³ De kó difǎnkúò kè Abiya kò nho yembè kũũ nkè kè bèè ò kũnné Dafiti eì, kòo bire Asaa sǎoté o kpàtì.

*Asaa do tǎmè tikpàtì
(Wénté 1 Bekpàatìbè 15:9-11)*

Asaa tǎo dũ mǎnni tikpàtì kè dihei bo mǎompùmè mièke nke ke dǎ yebie ntepiítè.

14

- ¹ Kè Asaa ndǎari dèè wenni ke síé o Yiè nKuyie nyiikè,
- ² kǎpua nyibotí tǎi kó yebǎowũtǎrè kédíé yetǎrè, kǎpua nyebǎotǎrè bè do fiúkú yè, kǎu itedéí.
- ³ Kòo náké Sudaa kǎbe ke dǎ bèè wète kǎwammú ti Yiè nKuyie mbe yembè do tũ nkù, kéndǎari ku kuú nè ku tannò yè mmù.
- ⁴ Kè wèe deite yetǎrè yemǎu yèè do bo Sudaa ekè mièke kǎpua ndibǎotǎri* bè do tuò ndi tihúúnti. De mǎnni kè mǎompùmè mbo dihei dimǎu mièke.
- ⁵ De kó difǎnkúò kòo maá yehékè Sudaa tenké kemǎu mièke, kè yè fii nyiduotí. Kè bè mbo diwèi mièke bá òmòu í bè dokùnè de kó yebie mmieke, ti Yiè nKuyie nkuu do bè duó mmǎompùmè,
- ⁶ kè Asaa náké Sudaa kǎbe kè dǎ: Ti maánè yehékè kè yè fii nyiduotí, kǎanné yedèrè kǎkpetinné yecàkè kǎpáa nyimátideí. Dihei kpáa bomu ti nǎu mièke, ke yé ti wète ke wammú mé ti Yiè nKuyie nku, kè kù ti duó mmǎompùmè dihei dimǎu.
- Mǎmme kè bèè maá dihei bè dómè.

⁷ Asaa kó behǎapǎmbè Sudaa kó kuwua nkǎbe do bo sikǎupíkòusitǎati ndi (300000) ke tǎ tidǎpiiti dieti nè yekpǎa, kè Bensamée kǎbe mbo sikǎupíkòusidè nè sikǎupípísini (280000) ke tǎ tidǎpiiti tisǎmpǎtì nè detannè. Bemǎu kè bè tu bekpǎrinuǎmbe yekǎmbò yembè.

⁸ De kó difǎnkúò kè Etiopii eì kou Sedaa ité nè behǎapǎmbè sikǎupíkòupí ke bo bè dokénè kǎntǎ silkpǎrimaasǎi sikǎusitǎati (300) kè bèè tuakoo bè tu dè Madesaa.

⁹ Kè Asaa ité ke bo bè dokénè kè bè wetinné Sefataa biriku mièke Madesaa.

¹⁰ Kè Asaa kuónnè o Yiè nKuyie nke dǎ n Yiè fǎǎ máa ǎǎ na kédǎetè ocǎri kè fǎǎ dǎeri okperi, ti teennè ti Yiè nKuyie ti ikú fǎǎ ìnkè. Nè a kó diyètiri ndi ti kǎtenimè ke bo dokénè de kó difǎnni dieri. Ti Yiè nKuyie nfǎǎ ti te a báa yóu kòo niti wèè da na.

¹¹ De mǎnni kè ti Yiè nKuyie nteennè Asaa nè o kǎbe kè bèè na Etiopii eì kǎbe kè bèè koké.

¹² Kè bèè bè bèti kǎtuakénè Kedaari kè bè kùò bemǎu bá òmòu í nyenté ti Yiè nKuyie nkǎbe bèè do bè auté kǎéi be kperè mediè,

¹³ kǎpoté yehékè yèè tǎkénè Kedaari eì ye kǎbe. Be kperè bè do mǎke dè do sũmu mediè nkè bèè dè eí. Ti Yiè nKuyie nkuu do bè anné kufǎwaa nkè bèè bè auté,

¹⁴ kǎta beǎcǎmbe kó yekarè kǎkpaake ipe péu nè yòyóbè kǎkònnè Sedisademmu.

15

*Asaa pùommè sibǎntenkaani
(Wénté 1 Bekpàatìbè 15:12-15)*

¹ Kè Kuyie nYáa ncúténí Odèdi bire Asadia ìnkè.

² Kòo ité kǎkǎte kǎconè Asaa kóò náké ke dǎ: Fǎ nhAsaa nè Sudaa kǎbe nè Bensamée kǎbe, kǎmmúnè! Ti Yiè nKuyie ndi bonè di kù bonè dũ mǎnni ndi, kè di kù wammú, di yóó kù yǎmu, kè di me nkù búttinné, kù di búttinné.

³ Isidayeeribe dè mǎnte di í túmmè Kuyie, di me nyí mǎke ikuú niùti wèè di tiè, bá di í mǎke Kuyie nkuú.

⁴ Ke ta mǎsémmè mièke, ke wète ke wammú di Yiè nKuyie nylsidayeeribe do tũ nkù, kè kùu yóu kè di kù yà.

⁵ De kó yemǎrè mièke òmòu do ǎǎ í nyè kǎkonní nè kusààkù, ke yé yekpǎrè yèè do bomè dihei dimǎu mièke.

⁶ Kè ibotí ndokùnè itei kè yehékè dokùnè yeteyè Kuyie nkuu do di bǎnté mǎsémmè mebotí meboti.

⁷ Díndi nfíikúnè, di kǎnti báa yǎrike ke yé di tǎmmú yeti yó mbomèmu.

⁸ Asaa kèè dũ mǎnni de kó tinǎaanti nè Kuyie mpǎānǎanti náantò Odèdi do ò náké tì, kè dǎe yáúkunnè o kǎnti, kòo deite sibǎntenkaani simǎu Sudaa tempè mmieke, nè Bensamée kǎku mièke nè ò do fiète yèè ekè Efadaimmu tǎri ye mièke kǎtúnte ti Yiè nKuyie nwũtǎnni dũ bo ti Yiè nKuyie ncfètè bòri ìnkè.

* **14:4 dibǎotǎri:** Dibǎotǎri ndi bè do flímmè kè ndi tũò ntihúúnti ke báa ndiyiè.

⁹ Isidayeeribe kó iwuo nkàbe kusükù Efadaimmu kòku kàbe nè Manansee kòku kàbe nè Simmeàà kòku kàbe bè do yàmè ti Yiè nKuyie nhò bonèmè kékonní o kpààtiyuu. Menìme kòo kpààtii bè yu bembè nè Sudaa kó kuwuo nkàbe nè Bensamæe kòku kàbe.

¹⁰ Kè bèe tíi nSedisademmu o kpàti benni tepítè nè dinummuri otààtáánwe mieke.

¹¹ De kó diyie kè bèe fié ti Yiè nKuyie nyiwúò bè do éi í bè dootitòbè cie kékonnènni inààke sikòusiyiekè (700) ipe sikòupísiyiekè (7000).

¹² Kè bèe dàunnè ti Yiè nKuyie ndinùù bè yembè do tū nkù ke dò bè yó nkù tū nnè be yèmmè memou ndi, nè be wērímú mumou.

¹³ Kè wèè í tū nti Yiè nKuyie nyIsidayeeribe tū nkù, kè debire nde yoo okòti, kòo nitipòkù nwe yoo onitidòù bèe ò kùò.

¹⁴ Kè bèe dàunnè ti Yiè nKuyie ndinùù kényíú ke eu sihéú nè yetátehe nè sipómpáá.

¹⁵ Kè diwèii pí Sudaa kàbe bemou kè bè nyānkunè bè dàunnè dii nùù ti Yiè nKuyie ndi kpéi, ke yé bè do kù dàunnèmè dinùù nè be yèmmè memou ndi, kè kù wammú kè kùu yóu kè bèe kù yà, kè kùu bè duò mmeòmpùmè dihei ò dimou mieke.

¹⁶ Kòo kpààti Asaa denne o yó kòti tinitipokpàti mieke ke yé ò do ciékémè isòke kó tebòatenkaanitè bè tu tè Asedaa, kè Asaa tè bo nképante kécóu Setinoo biriku mieke.

¹⁷ Kè yetòrè baa né nkpaá bo, nè memme kè Asaa duó nho yèmmè memou ti Yiè nKuyie nho fòmmu mumou mieke.

¹⁸ Kòo tanné ti Yiè nKuyie ncìtè mieke o cice ku pā yèè pāre, nè o mómmuò ò kù pā yè, yèè tu timàti péiti nè mesoo nnè tinenti.

¹⁹ Bá mudoò ténke í nhānnè kèntò kētuakenè Asaa kpàti benni sipísitāāti nè dinummuri.

16

Asaa do dokùnèmè Isidayeeribe kóo kpààti

(Wénté 1 Bekpààtibè 15:16-22)

¹ Okpààti Asaa kpàti benni sipísitāāti nè dikuónni mieke kè Isidayeeribe kóo kpààti Basaa domè Sudaa kàbe mudoò, kémaá kuduotí kékítè Damaa éi ke bo pénnè kuce Asaa Sudaa kàbe kóo kpààti.

² Menìme kè Asaa túótè timàti péiti nè mesoo ndèè do bo ti Yiè nKuyie ncìtè nè tekpààtiçtè kè dè duó Sidii kóo kpààti Benni-Adadi wèè do bo Damaasi éi kóò nàkè ke dò,

³ wèe yóu kè bèe moute metaummè bembè nè we, be yembè do mè mòke mèè botí. Kè deè te kòo ò pā de kó dipānni ke tú wèe tōte wenwe nè Basaa Isidayeeribe kpààti metaummè, kòò ténke báá ò do mudoò.

⁴ Kè Benni Adadii yie nhokpààti Asaa ò nàkè ti, kédeite bèè ni o āāpòmbè kè bè tō nkè bèe kote kèpante Isidayeeribe ekè: Iyōó éi nè Danni kperi, nè Abedi-Maimmu éi nè Nefutadii ekè bè do sorí dè tidiiti.

⁵ Basaa ti kèè dii mōnni kékūnnè kuduotí marimù Damaa éi nè mutōmmú tēmù ò do pí mmù.

⁶ Kòo kpààti Asaa íi nSudaa kàbe bemou, kè bèe kote kètúótè Basaa do maànè yèè táre Damaa éi kó kuduotí nè de kó ideí, kòo kote kémaànè Kebaa éi nè Misipaa éi.

Asa kpetínémè Ananni

⁷ De kó dimōnni kè Kuyie mpāānāānti náāntò Ananni kote Sudaa kóo kpààti Asaa borè kóò nàkè ke dò: A mè nyóumè a bo wammúmè meteèmmè ti Yiè nKuyie mborè, ke kòte ke mè wanti Sidii kóo kpààti borè, nè de kpéi Sidii kó behāāpòmbè yèmu a nou mieke.

⁸ Etiopii nè Dibii de kó behāāpòmbè do sūmu ke pèstè memme nè sikpārīnaasēi nè si dèèbè péu, nè memme kè ti Yiè nKuyie mbè ānnè a nòtè mieke, a wammú mèè kpéi meteèmmè ku borè.

⁹ Ti Yiè nKuyie nwúómumu kutenkù kumou kàbe ke teénnè bèè kù duó mbemāā nè be yèmmè memou. A dōò deyeinkpere nde deè te, kètúótè yie nnè yewe yèè kpaani ye mieke kè di yó mbo mudoò mieke sáá.

¹⁰ Kè Asaa mieke peike Kuyie mpāānāānti náāntò, kòo ò kpetíné. O mieke do peike mediè mmómme mme ò nàkè tii kpéi. De mōnni ndi Asaa ketémè kénfēunko benitibè.

Asa kpàti mánku

(Wénté 1 Bekpààtibè 15:23-24)

¹¹ Asaa dàòrimè, ò ketémè nè ò dèntemè dè wārimu Sudaa kàbe nè Isidayeeribe kó bekpààtibè pátè* mieke.

* **16:11 bekpààtibè pátè:** Bè náá mbekpààtibè pátè yèè kpéi ndie nyè cáānnèmu 1 Bekpààtibè nè 2 Bekpààtibè yèè bo Kuyie mpátiri mieke.

¹² Asaa do muakemu o naacèi kè dè ncéè o kpàti benni sipísitáati nè diweínmi mieke, bá nè o mǎmmú mieke ò í nwammú meteémè ti Yiè nKuyie mborè, kékote beddòtòribè borè.

¹³ Kè Asaa kò nho yembè kũũ nkè o kpàti benni sipísinàà nè òmáá benni.

¹⁴ Kè bèè ò kũnné kufáti ò do keú kù Dafiti èi ku mieke, kóò dóú ntihúúnti tibotí tibotí kó didóú kóò pe mmekùò mmèè bo nte kóò báá pǎáke macǎá, kédeè kétuo ntihúúnti tati péu o kprí.

17

Sosafati tǎmè tikpàti

¹ Kè Asaa bire Sosafatii sǎoté o kpàti, kétéí nkébaao Isidayeeribe.

² Kóo kanne behǎapòmbè Sudaa eké iduotí fité yè yemou mieke nè kùmándáábè, Sudaa tenké mieke nè Efadammu eké o cice Asaa do fiète yè.

³ Kè ti Yiè nKuyie nni mbonè Sosafati ke yé ò do kù tũnnemè o cice do cǎutè tikpàti bǎmbà nké nkù tũ mèè botí nku, bá ò í ntũ nyebákè Baadibe.

⁴ Sosafati do wanti ke bo ntũ ti Yiè nKuyie nku, o cice do tũ nkù nè ku kuó, ò do í yie nke bo tũnne Isidayeeribe kó medǎòrimè.

⁵ Kè ti Yiè nKuyie nfíi nho kpàti, kè Sudaa kǎbe bémou nhò pǎá nyepǎrè, memme kòo mǎotè tikpàti mediè kòo yètirií feité.

⁶ Ò do dúú nti Yiè nKuyie nku o yèmmè ké nkù tũ nkéíí Sudaa tenké kó yetǎrè nè de kó itedéí.

⁷ O kpàti benni tǎánni kòo tǎ nho kó betũmbè mabè kè bè bo dúú nSudaa eké kǎbe itié bèè yetè tu: Benni-Adadi nè Obadia nè Sakarii nè Netannædi nè Misee.

⁸ Kè bèè neínnè Defiibe bǎwei: Semmaya nè Netanniya nè Sebadia nè Asayæedi nè Semidamoti nè Sonnatǎa nè Adonniya nè Tobiya nè Tobu-Adonniya ke né yíénè ikuú niùbè bedé Edisama nè Yodammu.

⁹ Kè bè ntò ti Yiè nKuyie nkuú pátiri kéce nSudaa tenké kó yehékè yemou ké di tié mbenitibè.

Sosafati kpenkemè

¹⁰ Kè yekpàatiyo yèè kó dimàà fité Sudaa tenké kè yèe yote ti Yiè nKuyie, bá yè ténke í ndokùnè Sosafati.

¹¹ Kè Fidisitèbæe pǎmmú yepǎrè Sosafati kóò yietínè dàmpóò, kè Adabube bèè bè bonè kè bèè bè pǎmmú yepedakè sikǎupísilyiekè nè sikǎuslyiekè (7700) yebodakè mèè máá.

¹² Menime kè Sosafatii nsókè ke kpenkú kémaá Sudaa tenké mieke yehékè ké yè fii nyiduotí, kémaánè yehékè tidiiti yó mbo yè.

¹³ Kóo mmǎke detǎndierè Sudaa tenké nè behǎapònkperibè yekǎmbò yembè bèè nǎ mmudoò, kè bè mbo Sedisademmú.

¹⁴ De kó behǎapòmbè bè do bè kǎa mbe cǎi tũ mmè mme sitǎbè, Sudaa kó behǎapòmbè iwéí yembè sikǎupíkǎusitáati (300000) kòo ǎpǎnkóti Adinaa mbè baké.

¹⁵ Kè ohǎapònkóti Yoananni nhò pòkoo, ke baké behǎapòmbè sikǎupíkǎusidé nè sikǎupípisini (280000)

¹⁶ Sikidi bire Amasia ohǎapònkóti wèè do dúú nhomáá nè o mǎmmu nke bo pí nti Yiè nKuyie nkó mutǎmmú kòo nhò pòkoo ke baké behǎapòmbè yekǎmbò yembè bèè nǎ mmudoò. Kè bè mbo sikǎupíkǎusidé (200000)

¹⁷ Bensamæe kó kuwuó mmieke kè dikǎmbùò yié Ediaada wèè nǎ mmudoò kòo mbaké behǎapòmbè sikǎupíkǎusidé (200000) bèè nǎ nke tǎú detannè ke nǎ nke kèí ntidǎpiiti.

¹⁸ Kè Yosabadi nhò tũnko nè behǎapòmbè tekǎupíkǎutè nè sikǎupípisini (18000) bèè báati mudoò kprí.

¹⁹ Bèè do pí nhokpàati tǎmmú, ke né mbúúti ò kǎnne bè Sudaa tenké kemou kó yehékè iduotí fité yè.

18

Sosafati taunnèmè Akabu

(Wénté 1 Bekpàatìbè 22:1-4)

¹ Kè Sosafatii mǎotè tikpàti mediè kòo yètirií feité kòo kóò dapàà mpuoke Akabu kóo sapàà, kè bèè tau.

² Kè dèè yí yebie mmayè kòo kpàati Sosafati nè o kǎbe kè bèè kǎte Sammarii ke bo dóu nyIsidayeeribe kóo kpàati Akabu, kè Akabu ò dàò kupǎòkú wenwe nè o kǎbe bèè ò neínè, kè bè kúò ipe nè inààke mediè, kédeè kénáké Sosafati ke dà: Tí kǎte kédó Damoti èi dii bo Kadaadi tempè mmieke di kǎbe ké di fiète.

³ Wenwe Akabu Isidayeeribe kóo kpàati kè wèè beké Sudaa kǎbe kóo kpàati Sosafati ke dà: A dá ké n neínè kè tí kǎte kédó Damoti èi dii bo Kadaadi tempè mmieke mudoò?

Kè Sosafatii ò tǝ́nné ke dò: Mí nnè fǝ́ nti wǝ́rǝ́mu, n kó benitǝ́bè nè a kǝ́be ti kǝ́rimu ke bo bè dokénè.

*Bèè sǝ́u nke tú bè nàa nKuyie mpǝ́ānǝ́aanti
(Wǝ́nté 1 Bekpààtibè 22:5-12)*

⁴ Kè Sosafatii náké Isidayeeribe kóo kpààti ke dò: Beé nti Yiè nKuyie nkè tí yà kù yóo ti náké ti.

⁵ Kè Isidayeeribe kóo kpààti tíi Kuyie mpǝ́ānǝ́aanti náamǝ́bè sikǝ́usinàà (400) ké bè beke ke dò: Ti kǝ́te ké do Damǝ́ti ei dii bo Kadaadi tempǝ́ mmieke mudoòà yáa tí yóu? Kè bèè ò tǝ́nné ke dò: Kǝ́te, Kuyie nyóó bè ànnǝ́mu a nou mieke.

⁶ Kè Sosafati dò: Ti Yiè nKuyie mpǝ́ānǝ́aanti náamǝ́ntò mòu í kraá ke bo die nti bo na kékǝ́te wèè borè kébeé nti Yiè nKuyie nti dǝ́ tǝ́a?

⁷ Kè Isidayeeribe kóo kpààti tǝ́nné Sosafati ke dò: Kuyie mpǝ́ānǝ́aanti náamǝ́ntò mòu kraámu, ti bo kǝ́te wèè borè kébeé nti Yiè nKuyie nti mǝ́ke ti. Nè we ti me nyí naati, nh ǝ́ ò beé kòò í nni nnáké tisààti matí. Ò ǝ́ n náké tiyeyiti nti, Imida bire Misee nwe.

Kè Sosafati dò: Okpààti bá nnáa mmemme botí.

⁸ Kè Isidayeeribe kóo àǝ́pǝ́nti yú bè fǝ́nte wèè kòò pí ntekpààticǝ́tǝ́ mieke mutǝ́mmú kóò náké ke dò: Kǝ́te mecǝ́ā nkéyúni Imida bire Misee.

⁹ Kè Isidayeeribe kóo kpààti nè Sudaa kǝ́be kou kè bèè dáátí be kpààtiyàati kénkari bá wè ò kpààtikari Ìnkè. Sammarii ei kó dibòri nuù ditiinkari, kè Kuyie mpǝ́ānǝ́aanti náamǝ́bè náa mbe pǝ́ānǝ́aanti.

¹⁰ Kè Kennanaa bire Sidekia duó nke bè ò má timátí kè dǝ́ dǝ́ nyeyiè, kòo béi nke dò: Kuyie ntu nè de kó yeyiè nye a yóo nkǝ́ummè Sidii kǝ́be ké bè dèè.

¹¹ Kè Kuyie mpǝ́ānǝ́aanti náamǝ́bè tǝ́bè baa nnáa ntii máa, ke tú kǝ́te kédo Damǝ́ti ei dii bo Kadaadi tempǝ́, tí Yiè nKuyie nyóó bè ànnǝ́mu a nou mieke kǝ́a bè na.

*Kuyie mpǝ́ānǝ́aanti náamǝ́ntò Misee nakémè Akabu yóo yiǝ́kemè
(Wǝ́nté 1 Bekpààtibè 22:13-28)*

¹² Memme kè bè tǝ́ nwè kòò bo yúni Misee, kòo náké Misee ke dò: Kuyie mpǝ́ānǝ́aanti náamǝ́bè bemou wǝ́ ndinùù dimáa ndi ke náa nhokpààti timati máa, á tǝ́nne be kpeti kóò náké wèè yóo namé.

¹³ Kè Misee ò náké ke dò: Ti Yiè nKuyie mbomu, Kuyie n tǝ́ nkù n náké ti, n yóo ti mbéi.

¹⁴ Kóo tuokeni dii mǝ́nni okpààti borè, kóo kpààti ò beke ke dò: Misee, tí kǝ́te kédo Damǝ́ti ei dii bo Kadaadi tempǝ́ mmieke mudoòà? Kòò dò: Kǝ́tenè di yóó bè namu ti Yiè nKuyie nyóó di duómmu de kó dihei.

¹⁵ Kóo kpààti ò náké ke dò: Nè yíe ndǝ́ke n da báammè, kè n tú á n náké timómmǝ́nti ti Yiè nKuyie nda náké ti.

¹⁶ De mǝ́nni ndi Misee ò nakémè ke dò:

N yámu Isidayeeribe ciǝ́témè yetǝ́rè Ìnkè, ke dǝ́nnè tipiyiti tǝ́ í mǝ́ke wèè tí cǝ́mmú.

Kè ti Yiè nKuyie mbéi nke tú,

bè tǝ́nke í mǝ́ke wèè bè ni,

bá wè wèe kò nho ciǝ́tè nè kunaati.

¹⁷ Kè Isidayeeribe kóo kpààti náké Sosafati ke dò: N do da nákému kè n dà, ò ǝ́ í nni nnáké timati kè ti ntú tisààti, ò ǝ́ nnáké tí timou ti ǝ́ ntú tiyeyiti nti.

¹⁸ Kè Misee yíe kóò náké ke dò: Okpààti kǝ́nté ti Yiè nKuyie ntú mù, n yámu ti Yiè nKuyie nkè kù kǝ́ri ku kpààtikari Ìnkè, kè keǝ́nké kó bekperibè cómmú, bie nkubakù you betǝ́bè kucǝ́nku,

¹⁹ kè ti Yiè nKuyie ndò: We mbo kǝ́te kǝ́souté Akabu kóo kǝ́te kédo Damǝ́ti ei dii bo Kadaadi tempǝ́ nkè bèè ò na? Kè yie ndò muu nkóo tǝ́u dǝ́ mutǝ́mu.

²⁰ De mǝ́nni kè bèè kperibè kóo mòu cómmú ti Yiè nKuyie nyiikè ke béi nke dò: Mí m bo kǝ́te kóò soute. Kè ti Yiè nKuyie nhò beke ke dò: A yóo yíme?

²¹ Kóo dò: m bo náa meyáabisiyèmmè kǝ́ta a pǝ́ānǝ́aanti náamǝ́bè bemou nǝ́ mieke. Kè ti Yiè nKuyie nhò tǝ́nné ke dò: Kǝ́te ké bè soute, a yóo namu, kǝ́te ké me dǝ́.

²² Ti Yiè nKuyie nkúu ànné meyáabisiyèmmè ku pǝ́ānǝ́aanti náamǝ́bè nǝ́ mieke. Kù tǝ́ ndó ké da dǝ́ meyei mme.

²³ De mǝ́nni kè Kennanaa bire Sidekia tǝ́ónko Misee borè kóò bèntè ke dò: Ǟnke bíékè nke ti Yiè nKuyie nkó Muyaá nyèmè m borè ke da béinnè.

²⁴ Kè Misee dò: A bo dǝ́ yà a bo ntati dii yiè sicǝ́f ke yeti ke wanti a bo sǝ́ri dǝ́.

²⁵ Kè Isidayeeribe kóo kpààti dò: Pínnè Misee kékǝ́te kóò duó nwèè baké dihei, Amǝ́ nè okpààti bire Soasi,

²⁶ Ké bè nàké ke dǎ: Okpààti tu a kpetínné de kóo nìti ké nhò duǎ mpéé sámpǎ nè menie nsámpǎ kǎmbaanè m bo wètenènímké kukòhnaatí.

²⁷ Ké Mísee dǎ: Kàa wètenèní kukòhnaatí nè mí kó dinuù dake Kuyie mbéímmè. Kòo deè kébéi nke dǎ: Díndi benitibè dimǎu keènè n yímù!

*Bè kùamè Akabu mudoò mieke
(Wénté 1 Bekpààtibè 22:29-40)*

²⁸ Meníme Isidayeeribe kóo kpààti nè Sudaa kǎbe kou kè bèe kǎte kédó Damotí eì dii bo Kadaadi tempè mmieke mudoò.

²⁹ Ké Isidayeeribe kóo kpààti nàké Sudaa kǎbe kóo kpààti Sosafati ke dǎ: N yóó ceete m máa ndi kéta mudoò mieke kè f' nni nhà a kpààtiyàati.

Meníme Isidayeeribe kóo kpààti cèetèmé omáá kéta mudoò mieke.

³⁰ De mǎnni ke s' nSidii kǎbe kóo kpààti nàkému o kó behāāpǎmbè bèè ni bèè deke o kparinaasēi ke yí, bè bá nwanti behāāpǎmbè sámpǎbè yoo iwēi yembè. Bè nwanti Isidayeeribe kóo kpààti máa ndi.

³¹ De mǎnni kè bèè ni sikparinaasēi kó bedèèbè kè bèe yà Sosafati kényé kétú Akabu nwe kécoké kécētinne ke bo ò kùo, kè Sosafatii kuónnè ti Yie nKuyie kè kùu ò teennè kédúo nkè bèe wēte.

³² Meníme bèè ni sikparinaasēi kó bedèèbè bè bantémè Isidayeeribe kóo kpààti dǎkemè kóo yóu kéréēté.

³³ Ke s' nnoniti mǎu dè bo ke tǎ mutǎmmú kétáui cénkoo kémáánè Isidayeeribe kóo kpààti kè kupie nta dic'nc'ink'nni mǎnku di tuuténè dè ibaati, kòo nàké wèè tǎnni tekparinaasāntè ke dǎ: Tǎntè tenaasāntè kè ti ye mudoò mieke, bè n kǎutemu.

³⁴ Ké mudoò binté de kó diyie mediè, kè Isidayeeribe kóo kpààti ncómmú o naasāntè mieke kè bè ò p' kè bè wetí Sidii kó behāāpǎmbè kè dè nyóó tuǎke kuyuoko kòo ku.

19

Sosafati kǎnnemè bekótibè Sudaa tenkè

¹ Ké Sudaa kǎbe kóo kpààti kò nho cie Sedisademma nè kukòhnaatí.

² Ké Ananni bire Yeu Kuyie mpāānāānti nāāntò ò co kóo beke ke dǎ: Dè dǎmmè kàa teennè onitiyewe? A dǎ ti Yie nKuyie ndootitǎbè mbèà? A dǎ dè deè te kè ti Yie nKuyie mmieke yóo da do.

³ Desààrè né bomu a dǎ dè ke yé a cǎummè itedéi ìi do bo dihei, ke duǎ nha yèmmè ke tǎnne Kuyie.

⁴ Ké Sosafati mbo Sedisademma kéwète kéité kéce ndiheì kétúoté Bēerisebaa kǎntǎ kétuǎkenè Efadaimmu tǎri, ke bo tǎnnéni benitibè ti Yie nKuyie mborè, kunku be yembè do tǎ nkù.

⁵ Kòo kǎnne bekótibè Sudaa tempè nkó yehéké iduotí fité yé yemǎu, bá dii eì nè di kó bekótibè, kè bè nàké ke dǎ: Dí n dake kǎmp' ndi tǎmmú mesàà nke bá mbekù benitibè dǎmè, dí mbekù ti Yie nKuyie ndǎmè, kù yó ndi bonèmu de kó mutǎmmú mieke.

⁷ Dí ndé ti Yie nKuyie nkéndake di p' mmù tǎmmú kpéi, ke yé ti Yie nKuyie nkunku ti tǎ nkù borè siyáabisí í bomè, ku borè mebati mé í bo, kù í cǎu ticuuti.

⁸ Bá né Sedisademma miekoo, kè Sosafatii kǎnne ikuǎ nùbè nè Defiibe, nè Isidayeeribe cǎi kó bekótibè, kè bè bo mbekùnè Sedisademma eì kǎbe ke tǎ ti Yie nKuyie nyè mmú, ke tǎnni be kpeti.

⁹ Kòo bè duǎ ndinùu ke dǎ: Meníme di yóo ndǎorimè kéndé ti Yie nKuyie, ke tǎ nku yè mmú nè meyèmmè mǎmáa.

¹⁰ Bá dii mǎnni kè di kǎbe bèè bo yehéké kè bè ní tǎni tǎmati, kòo mǎu wèè kùo oniti yoo ò yeténè ikuǎ, yoo Kuyie ntannùu mari, yoo ikuǎ tei mai, dí ti wèitè, kè mbè tiè nkè dè nwnenni, kè dǎe yie nkè bè báa yeténè ti Yie nKuyie nkè ku mieke báa di do díndi nè di kǎbe. Kè di me ndǎari di báa yeténè Kuyie.

¹¹ Nte ikuǎ nùiti dièwè Amadia wèè yó ndi baké ti Yie nKuyie nkó mutǎmmú mǎmǎu mieke, kè Isimayēri bire Sebadia mbaké Sudaa ke teénnè mí nhokpààti. Kè Defiibe bie yó ndi bonèmu ke p' nyepátè kó mutǎmmú. Íténè ke p' mmutǎmmú nè dikǎmbùd ti Yie nKuyie nyó mbonèmu wèè dǎari dèè wenni.

20

Sosafati namè Mǎabiibe nè Amǎniibe

¹ Ké Mǎabu kǎbe nè Amǎniibe kè bè nkǎri ke bo do Sosafati mudoò kè Mēuniibe bè cǎe.

² Kè bèe kǝte ké tí nǎké okpǎàti Sosafati ké dǎ: Behǎǎpǎmbè mabè bèe íténí ké sǔ mesàà nke yóó da do mudoò, bè íténí Edǎmmu eí ndí dǎmǎéri mukókúú nku kó díyáá ké bo Asasǎnní Tamaa dihei bè tú di ǎnkedi.

³ Mǎmǎe ké Sosafatii depe kétǎátè ké bo beé nti Yiè nKuyie, kéduú nkè Sudaa tempǎ nkumuú kǝbe bou dínuú.

⁴ Kè Sudaa kó kuwuú nkǝbee íténí Sudaa ekè yemǎu kǎtíí nke bo kuǎnnè tí Yiè nKuyie.

⁵ Kè Sosafatii cómmú Sudaa eí kǝbe nè Sedisadǎmmu eí kǝbe bè ìikè, tí Yiè nKuyie ncǎtè ìikè kǎnweti te dǎnkú pǎnkú,

⁶ kébǎntè tí Yiè nKuyie nke dǎ: Kuyie nti yembè do tú nkú dè í tú fǎǎ baké kǎnkè, ké baké yeboté yemǎu kó yekpǎàtiyóó? Fǎǎ mǎke muwǎrímu ké kpeñní, òmǎu báá na ké da dokénè.

⁷ Fǎǎ tu Kuyie nti tú nkú, fǎǎ bèti bèe do maá di nhei ké kǎnne a nitibè Isidayeribe bè yǎnnímè Esibiti. Bembe Abarahammu a dǎ wè yaábí sǎá.

⁸ Kè bè dí kǎri ké da maá tǎcǎtè a yètiri yó nyu dè, ké béi nke yí:

⁹ Kè dè dǎ mmeyei mmamè tí tǎkǎní, ké dè dǎ mbè tí do mudoò mmu, yoo a yǔó tí to nye, yoo mutenkúú mmuú tǎnní, yoo dikǎnní, tí yóó kǎte kécómmú tǎe cǎtè borè, ké yé a yètiri de nyumè, ké da kuǎnnè meyeñcaárimè mèè tí tǎkǎní me kpeí, kǎa keè tí dabúò nké tí deatè.

¹⁰ Wénté Amǎo eí kǝbe nè Mǎabu eí kǝbe nè Edǎmmu eí kǝbe, ké tí do mudoò, tí yembè do yǎnní díi mǎnní Esibiti kó dihei kǎa duú nkè bèe bè peé nke í mbè pǎnte.

¹¹ Né nte de kó benitibè bè tí duú ntíi cuuti tú bè bo tí betimè kǎtenké a tí duú nkè ké tí kè te.

¹² Fǎ nKuyie nti tú nkú poté be, tí í mǎke muwǎrímu mamú de kó kuniiti ìikè, kú kǎrínímu ké bo tí do mudoò tí í yé tí bo dǎó tí, tí búó fǎ nwe.

¹³ Mǎmǎe ké Sudaa kǝbe bǎmǎu ncómmú tí Yiè nKuyie nyìikè, bǎmǎu nè benitipòbè nè íbì.

Tí Yiè nKuyie nduómme ké Sudaa kǝbe be na

¹⁴ Kè bè ntíkú, ké tí Yiè nKuyie nYaá cǎténí Defiibe botí kou mǎu Asafu yaábire Yayǎedi ìnkè. Asafu wèè do peité Matanniya, ké wèe peité Yeiyeedi, ké Yeiyeedi peité Bennaya, kǎo peité Sakarii, ké Sakarii né peité Yasiedi.

¹⁵ Kè Yasiedi píǎke mediè nke dǎ: Kénténè mesàà díimǎu, díindi Sudaa kǝbe nè Sedisadǎmmu kǝbe, nè fǎ ndǎke okpǎàti Sosafati! Nte tí Yiè nKuyie ndí náá nti: Dí báá depe, ké kufǎwáá nni ndí bo de kó kuhǎǎpǎnníiti ìikè. Ké yé de kó mudoò í tú dí kǎmu, mú tu Kuyie nkǎmu mmu.

¹⁶ Nanke dí íté ké bè do, nte be de deètini Atisiti kó dítenni, dí naa yóó bè bústénè kukó nweti ndè nde Yeduyǎedi kó díkpáa.

¹⁷ Dí í yóó bè dokénè, ké dí tǎkǎo, dí cómmú kǎnwúú nti Yiè nKuyie nyóó dí deatè mèè botí. Sudaa kǝbe nè Sedisadǎmmu kǝbe bá ndénè ké dí kǎnti nhau. Nanke dí yǎroo ké bè bústénè tí Yiè nKuyie nyó ndí bonǎmu.

¹⁸ Kè Sosafatii kǎnke kǎsǎnnǎo kǎtenké, ké Sedisadǎmmu kǝbe nè Sudaa kǝbe bǎmǎu ké bèe kǎnke kǎsǎnnǎo kǎtenké tí Yiè nKuyie nyìikè ké kú sǎnte.

¹⁹ Kè Defiibe, Keati nè Kodee wuú kǝbee íté kǎsǎnte tí Yiè nKuyie nnè metammè kperímè kunku Isidayeribe tú nkú.

²⁰ Kè dǎe wenté ké bè nyeti Tekoa díkpáa bíékè, ké Sosafatii íté kécómmú kébéi nke dǎ: Kénténè n tú mú díindi Sudaa kǝbe nè Sedisadǎmmu kǝbe, nyíkúnè tí Yiè nKuyie nyìnkè kunku dí tú nkú, mǎmǎe dí bo namè ké bè báao, ntǎñè kǎntá Kuyie pǎǎnǎahti náambè dí náá nti. Mǎmǎe dí bo bè namè.

²¹ Sosafati nè o eí kǝbe ké bèe wǎnnè kǎtíí nkǎtǎnké bedǎmbè, ké bèe dáátí tiyáati bè cǎñné tí mudǎmmú kpeí, kǎo bè níi mbǎhǎǎpǎmbè ìikè ké bè ndiè nke sǎntí tí Yiè nKuyie nke tú: Ndiennè ké sǎntí tí Yiè nke yé ku sǎa ndeumè sǎa.

²² Bè keté díi mǎnní ké diè nke déúkúnko tí Yiè nKuyie nnè yesǎa nkè kúu duú nkè Amǎniibe nè Mǎabiibe nè Edǎmiibe bèè do íténí kéndǎo kédo Sudaa eí kǝbe mudoò, ké bè í nkèè betǎbè tu mú, kǎta betǎbè mukǎu.

²³ Kè Amǎniibe nè Mǎabiibe ké bèe do Edǎmiibe ké bè deè, bè deè díi mǎnní Edǎmiibe kǎta bǎmǎa mukǎu.

²⁴ Sudaa kǝbe tǎǎke díi mǎnní dítenni díi sǎi ndíkpáa ké wénté kéyá bǎcírìbè ké bè cóú cóú kǎtenké bá òmǎu í kpáa.

²⁵ Sosafati nè o kǝbe ké bèe kǎte kékuti bǎcírìbè kéyá tinǎnsàati nè be kperè desǎàrè ké dè nsú mesàà, ké bèe dè kóu mediè bá bè í nna ké dè kǎnnè demǎu ké ndè eí ké dǎ yewe yǎtǎati ké yé dè do sǎmǎmu mediè.

²⁶ Díyiè naanni yiè ké bèe tíi kubiriku makú kéndéúkúnko tí Yiè nKuyie, ké deé nte ké bèe kú yu ké dǎ Mesàà nkó kubiriku, ké kpáa ké me nkú yu nè yienni.

²⁷ Kè bèe deè kè Sosafatii niitè Sudaa kòbe nè Sedisademmù kòbe bèmòu kè bèe kò nSedisademmù nè diwèl, ke yé ti Yiè nKuyie nkuù do bè dòmè diwèl kè bèe na be dootitòbè.

²⁸ Kè bè mbie ntibòmbonti nè tikùtidùuti ke eutinè sipòmpos ke kùnti Sedisademmù kétuakèné ti Yiè nKuyie nciètè.

²⁹ Kè yehèkè yemòu kó yekpàatiyoò keè ti Yiè nKuyie nkuù dokénèmè Isidayeeribe dootitòbè kè kù depe.

³⁰ Kè Sosafati ntò tikpàti kè de dò mbàmmù, kè Kuyie nhò tū nkùu ò duò mmèom̀pùmè dihei dimòu.

Sosafati kpàti tùdekemè ti mànkù

(Wénté 1 Bekpàatibè 22:41-51)

³¹ Sosafati do yóò di tikpàti ke m̀ake yebie nsipísitáati nè yènùmmù ndi, kémbaké Sudaa kòbe ke d̀ò yebie nsipísidè nè yènùmmù. O yó do tú Sidií kóo sapàà nhAsuba.

³² Kòò ntù nho cice Asaa kó kuce, kéndàari ti Yiè nKuyie ndó de.

³³ Bá nè memme kè yetàré nkpaà bo, benitibè mu ndo í duò mbemáa Kuyie mbe yembè do tū nkù.

³⁴ Sosafati tømmù sømmu ò mù ketémè nè ò mù p̀ántémè de wàrimu Ananni bire Yeu tømmù p̀átiri mieke, ke bo Isidayeeribe kpàatibè p̀átiri mieke.

³⁵ Dende kó dif̀nkuú kè Sudaa kóo kpàati Sosafatii taunnè Isidayeeribe kóo kpàati Aasia wèè dàrimè do í wenni.

³⁶ O do ò taunnè kè bè bo dàò bàtóòbè mbe kè bè nkòri Tadisisi. Bè do bè dàò Esiyonni Kebee èi ndi.

³⁷ Memme kè Madesaa Kebee èi kou Dodafau bire Ediesee náké Sosafati Kuyie mpàánáanti ke d̀ò: A taunnèmè Aasia kpéi nte kè ti Yiè nKuyie nyóò cake a tømmù.

Memme kè bàtóòbè péité péité ke ténke í nna ke kòte Tadisisi.

21

¹ Kè Sosafatii kò nho yembè kùù ndè, kè bèe ò kùnnè o yembè f̀iti Dafiti èl. Kòo bire Yodammù sòatè tikpàti.

Yodammu tumè Sudaa kòbe kóo kpàati

(Wénté 2 Bekpàatibè 8:16-24)

² Yodammu do m̀ake o néi nsi, be cice òmáa bèe yetè tu: Asadia nè Yeyeedi nè Sakarii nè Asadiyau nè Mikayeri nè Sefatia bèmòu bè do tú Isidayeeribe kóo kpàati Sosafati bí nyi.

³ Be cice do bè pàmmù yepàré dieyè nye, timáti péiti nè mesòò nè tinenkpeti kè bè duónnè yehèkè iduotí fité yè Sudaa tempè mmieke kéduò nYodammu tikpàti ò tu mèè kpéi Mpo.

⁴ Yodammu kàri dii m̀anni o cice kpàatikàri kóo kpàti f̀ikú, de m̀anni ndi ò kùomè o yòf̀ùò kòbe bèmòu bá nè Isidayeeribe kó bekótibè mabè.

⁵ Yodammu do yóò di tikpàti ke m̀ake yebie nsipísitáati nè yedèè ndi kéntò tikpàti kémbò Sedisademmù ke d̀ò yebie nyèni,

⁶ kètùnnè Isidayeeribe kó bekpàatibè kó ice Akabu ciètè kòbe do d̀òmè. Ke yé ò do puokemè Akabu kóo sapàà nwe, kédòò ti Yiè nKuyie nyí d̀ò de.

⁷ Kè ti Yiè nKuyie mmè nyí ndó kékuò Dafiti ciètè kù do ò dàònè meè taummè kpéi, ke yé kù do ò nákéme ke d̀ò wenwe nè o bí okpàati báa pàà be ciètè dimònni mari.

⁸ Yodammu kpàti mieke nke Edømmu èl kòbe yetemè Sudaa kòbe bo mbè bakémè, kéwaa mbe kóo kpàati.

⁹ Kè Yodammu íté nè o kó behàāp̀ǹkótibè nè sikipàrinaasèi kè bèe kòte keyènkè kédo mudoò Edomiibe, bèè do bè cèti nè bèè baké bèè dèke sikipàrinaasèi.

¹⁰ De kó dimònni ndi Edømmu èl kòbe fiètémè bèmáa Sudaa kòbe nòu mieke nè yienni.

De kó dimònni dimáa mieke do nke Dibuna èl kòbe yetemè Sudaa èl kòbe kóo kpàati Yodammu kpeti ò do b̀utinnè mèè kpéi nke ti Yiè nKuyie o yembè do tū nkù.

¹¹ Kè Yodammu dàò yetàré Sudaa t̀arè ìnkè ke yúò nSedisademmù kòbe nè Sudaa kòbe kè bèe b̀utinnè Kuyie nke nfeu yebòkè* ke cánni.

¹² Kè Kuyie mpàánáanti náantò Edii wàri dipátiri kébéi nke d̀ò: Ti Yiè nKuyie nha cice Dafiti do tū nkù tu: A í t̀unne mèè kpéi nke a cice Sosafati kó kuce, o cice Asaa Sudaa kóo kpàati kaku,

¹³ ke t̀unne Isidayeeribe kpàatibè kó kuce ke tannè Sudaa kòbe nè Sedisademmù kòbe mubòotømmù mieke, Akabu ciètè kòbe do d̀òmè. F̀ó nYodammu kàa kùu a yòf̀ùò kòbe, bèè tu benitibè ke da p̀èètè.

¹⁴ Nte ti Yiè nKuyie nyóò potému kuyèiku diekù a kòbe, a bí nè a pobè nè a kperè demòu.

* **21:11 feu yebòkè:** Bè do deku sitáa ìnkè nke ke dàari yetàré kè feu iwùs.

¹⁵ F⁵ nke yóo da bonté kemieke kó mumòncéémù, kè mù nyéúítí yewe yemou, kénite kàa nautii yènní.

¹⁶ Mèmmè kè ti Yiè nKuyie nduó nkè Fidisitéēbe nè Adabube nè Etiopii èi kàbe kè bèè do Yodammu mudòò,

¹⁷ kèdo Sudaa èi kèhèi be kperè nè dèè kó dimàà bo tekpààticfètè kèpímmù o bí nè o pobè, kòo bíyāātè Yoakasi wèè máà nkpaá.

¹⁸ Kè ti Yiè nhò poté kemieke kó mumømmú kè mù í ndò nkémieté.

¹⁹ Kè de kó mumømmú nyéúítí yewe yemou. Dibenni déri kó mukūú nkè de kó mumømmú nte kòo nautii yènní kòo fēúté mediè nkékú, bá o kàbe í nhò tùs ntihúúnti bè do dòòmè o cicebè.

²⁰ Ò do yóo di tikpàti ke màke yebie nsipisitaāti nè yèdéè ndi, kèdi tikpàti kémbo Sedisademmu kékú bá be yèmmè í ncàarè, kè bèè ò kūnné Dafiti èi, bè me nyí nhò kūnné bè kūri dè bekpààtibè tǒbè.

22

Aasia tamè tikpàti

(Wénté 1 Bekpààtibè 8:25-29. 9:27-29)

¹ Kè Sedisademmu kàbèe duó nkè o bíyāātè Aasia sǒtè tikpàti ke yé Adabube do bè domè kékúo o bí ikótí imou. Mèmmè kè Sudaa kóo kpààti Yodammu bíyāātè Aasia ntǒ tikpàti.

² Yoakasi do yóo di tikpàti ke màke yebie nsipisinaà nè yèdéè ndi, kèdi tikpàti kémbo Sedisademmu ke dǎ dibenni dimàà. Omidi kóo sapàà nhAtadii wèè do tú o yǒ.

³ Kòo yǒ nhò tiè nyitiè nyeyi, kòo túnne Akabu cfètè kàbe kó íce,

⁴ kédòò dèè í wenni ti Yiè nKuyie nyilikè Akabu cfètè kàbe do dòòmè, ke yé o cice kūú nkó difǎnkúò bè do ò tièmmè itié nyeyi kè ì ò fétinne.

⁵ Ò do túnne bèè kó itié nkéneinè Isidayeeribe kóo kpààti Akabu bire Yodammu, kè bè bo dokénè Sidii kóo kpààti Asayeedi Damoti èi dii bo Kadaadi tempè mmieke. Kè Sidii kàbèe koute Yodammu.

⁶ Kòo wète Sisedeedi ke bo taa nyekoutiyè Sidii kàbe ò koute yè Damaa ò do dokùnè dii mǎnni Sidii kóo kpààti Asayeedi, ò ke mbo kè Sudaa kóo kpààti Yodammu bire Aasia kote Sisedeedi ke bo dǎu nhAkabu bire Yodammu nè kuyonku.

⁷ Kuyie nkuú do dǎ kékúo Aasia kédúú nkè wèè kote ke bo dǎu nYodammu. Ò tùòke dii mǎnni Yodammu borè kóo ò neinè kékote ke bo co Nimmusi bire Yeu. Ti Yiè nKuyie nkuú do táátè Yeu kòo bo ntú okpààti kékúo Akabu cfètè kè tè dèè.

⁸ Kè Yeuu dǎò Kuyie nyè nwèè dǎò ti Akabu cfètè, kèpí nSudaa èi kàbe kó bekótibè nè Aasia kó ibí ì do pí nhokpààti tømmú kè bè kù.

⁹ Kè bèè wammú Aasia kóò pí nhò do sǎri dè Sammarii kóò tǎní Yeu borè, kóò kù. Bè ò kùo memme kóò kūnnému bake, ke yé bè do náammè ke tú Sosafati wèè do tú ti Yiè nKuyie nnè o yèmmè memou, o bire ndè.

Aasia cfètè temou òmou ténke í nkpaá wèè bo na kèdi tikpàti.

Atadii fiètemè tikpàti

(Wénté 2 Bekpààtibè 11:1-3)

¹⁰ Aasia yǒ Atadii kèè dii mǎnni Aasia kumè kéité kécómmú ke bo kua Sudaa kpààticfètè kàbe bemou.

¹¹ Kè Sudaa kàbe kóo kpààti Yodammu kóo sapàà nYeoseba túóté o tǎú Aasia bire Soasi ikpààtibí tǎi bè do dǎ kékúo ì mieke, kè dè sǎnne Kuyie ncfètè kó kudieku makú yedúú borè wenwe nè o yuǎri bá Atadii í ndè ninte ke kù. Yeoseba do tú ikuú niùti Yoyadaa pokú nwe.

¹² Kè Soasi nsǎri be borè Kuyie ncfètè mieke yebie nyèkuú kè Atadii tu dihei kóo kpààti.

23

Bè còummè mekúò nSoasi kóò pí ntikpàti

(Wénté 2 Bekpààtibè 11:4-20)

¹ Dibenni yiènni mieke, kè ikuú niùti Yoyada túóté metáatimè nè dikǎmbùú kédòò nè metaummè behǎāpǎnkótibè bèè bakè behǎāpǎmbè sikou bèè tu: Yeodammu bire Asadia nè Yoanani bire Isimayeri nè Obèdi bire Asadia nè Adaya bire Maseya nè Sikidi bire Edisafati.

² Kè bèè ce nSudaa tenkè kemou kítí nDefiibe bèè bo Sudaa tenkè kó yehèkè yemou, nè Isidayeeribe cǎi kó bekótibè kè bèè kote Sedisademmu.

³ Kè difínni dimou tíi nkédòò nè okpààti metaummè Kuyie ncfètè mieke, kè ikuú niùti Yoyada bè nàkè ke dǎ: Nte okpààti bire dèè yóo naá nhokpààti ti Yiè nKuyie ndo ti nàkè Dafiti ke yé ndè ndómmè.

⁴ Nte di yóó yímè ikuús niùbè nè Defiibe bèè te mutǎmmú teom̄pùtè yiè, dí bè toté yet̄rè yètààti, kè dit̄nni ketiri mbaa nyebòrè.

⁵ Kè dit̄nni didèri mbaa tekpààtic̄ètè kè ditaánni mbaa dibòri bè tu di dipūú kó dibòri, kè benitibè bem̄ou mbo ti Yiè nKuyie nc̄ètè dánkù mièke.

⁶ Òm̄ou báá ta ti Yiè nKuyie nc̄ètè mièke kè dè í tú ikuús niùbè nè Defiibe bèè ni Kuyie nc̄ètè mièke mutǎmmú, ke yé bè bè càñném̄em̄u de kó mutǎmmú kpéí. Kè benitibè mbo ti Yiè nKuyie nc̄ètè dánkù.

⁷ Kè Defiibe ec̄ète okpààti bá wè kòo mpikú o kpàrinenkú, kòo m̄ou tanní tec̄ètè mièke bèè ò kùo. Kòo kpààti yèti dí nhò neínè kòo kũntiní di nhò neínè.

⁸ Kè Defiibe bem̄ou nè Sudaa kòbe bem̄ou kè bè ndòari ikuús niùti Yoyada bè nàkè ke yé mm̄u. Bá wè kòo tíi nho kó benitibè bèè te mutǎmmú de kó teom̄pùtè yiè nè bèè dò nkéom̄pè de kó teom̄pùtè yiè. Ke yé ikuús niùti Yoyada do dómè bè mpí mmutǎmmú de kó diyie.

⁹ Kè ikuús niùti Yoyada duó mbèè baké behāāp̄ombè sik̄ou yekpāā nnè tidop̄iiti dieti nè tisamp̄óti okpààti Dafiti do te dè kè dè duó nKuyie nc̄ètè.

¹⁰ Kè bèè bè cōnné kétúóté Kuyie nc̄ètè bakú you kènto kétuakenè te bakú cànkú, kédíténè diwūst̄nni nè Kuyie nc̄ètè de saku, bá wè kè wè mpikú o kpàrinen̄ti, kè bè cèti okpààti.

¹¹ Kè bèè kotenní okpààti bire kè dè òò ndikpààtip̄i kè dè duó nKuyie ntannò pátiri, kè bèè dè kánne tikpàti kè ikuús niùti Yoyada nè o bí kè bèè dè còu mmek̄uò nkè bè mp̄ièk̄u kè tú Yoasi weè tu okpààti.

¹² Mem̄me kè Atadii keè dit̄nni úumè ke cokú ke sánti okpààti.

¹³ Kòò kotoo be borè ti Yiè nKuyie nc̄ètè mièke kénwúó, kénya okpààti kòò cōmmú dibòri borè diwūst̄nni ìnkè. Kè behāāp̄ankótibè nè bèè to sipómp̄ós kè bè ò muri, kè diwèi bo dihei yembè bem̄ou, kè bè eu sipómp̄ós, kè bedèmbè diè nyesā nkó iyie ke bie ndebémbénnè. Kè Atadii k̄ètè o yáati kébéi nke d̄o: Bè m b̄ommu! Bè m b̄ommu!

¹⁴ Mem̄me kè ikuús niùti Yoyada deite behāāp̄ankótibè bèè baké behāāp̄ombè sik̄ou, kè bè nàkè ke d̄o: Dennèné we dit̄nni mièke! Kòò m̄ou ò tú ndí ò kùo. Ke yé ikuús niùti do béimmè ke d̄o bè báá ò kùo ti Yiè nKuyie nc̄ètè mièke.

¹⁵ Kè bèè ò pí nkè nhò d̄eri kétuake tekpààtic̄ètè borè, dibòri bè tu di sisēf kó dibòri, kè dè nhò kùo.

¹⁶ Mem̄me Yoyada d̄ònnèné metaummè benitibè bem̄ou nè okpààti kè dè bo yie nkè bè ntú ti Yiè nKuyie nkòbe.

¹⁷ Kè benitibè bem̄ou kote dibòd Baadi c̄ètè, kè t̄è p̄uò, képuannè yewūst̄òrè nè sitenkaanii kékuanè ob̄oyiè mMatāā yewūst̄òrè také.

¹⁸ Kè ikuús niùti Yoyada duó nkè ikuús niùbè nè Defiibe kè bè mbaa ti Yiè nKuyie nc̄ètè. Dafiti do bè totimè yet̄rè ti Yiè nKuyie nc̄ètè mièke kè bè bo nfeu ti Yiè nKuyie nyiwūó ke tuò. M̄oyiisi do w̄ari de kó ikuús ke yé ndè ndommè. Kè bè ndè d̄òri nè diwèi ke diè nDafiti do keú ìi yie.

¹⁹ Kè duó nkè bè mbaa nti Yiè nKuyie nc̄ètè kó yebòrè. Bèè s̄aū mbem̄áá nè meborime mamè kè be kóo m̄ou báá ta.

²⁰ Kè Yoyada tíi behāāp̄ankótibè bèè baké behāāp̄ombè sik̄ou nè dihei kó bekótibè bèè baké nè dihei yembè bem̄ou. Kòo túóté okpààti ti Yiè nKuyie nc̄ètè mièke, kòò tanné tekpààtic̄ètè kó dibòri dieri kóò kánne dikpàatik̄ari.

²¹ Dihei yembè bem̄ou kè diwèi mbè bo, kè dihei nkari b̄ammùu.

Bè do kùo Atadii nè disie ndi.

24

Soasi dimè tikpàti ke t̄unte Kuyie nc̄ètè

(Wénté 2 Bekpààtibè 12:1-17)

¹ Soasi do yóó di tikpàti ke m̄ake yebie nyèyiekè ndi, kènto tikpàti ke d̄o yebie nsipisínàà ke bo Sedisademm̄u o ȳ do tú Beerisebaa ei kou nwe, kòo yètiri tu Sibia.

² Kè Soasii ndòari ti Yiè nKuyie ndó dè ikuús niùti Yoyada fòm̄mu mum̄ou mièke.

³ Kè Yoyada ò puó mbenitipòbè bedébé kòo pié initidabí nè initipobí.

⁴ De kó dif̄nkuò kè Soasii duó nho yèmmè ke bo t̄unte ti Yiè nKuyie nc̄ètè.

⁵ Kòo tíi nyikuús niùbè nè Defiibe kè bè nàkè ke d̄o: Katenè Sudaa ekè kécúsní idíítí Isidayeribe bem̄ou borè. Bá dii benni Kuyie nc̄ètè t̄untimú kpéí. D̄ònnè ti mecāā.

Bá Defiibe í ntú d̄ò mecāā.

⁶ Kòo kpààtii yú ikuś niùti diewè Yoyada kóò beke ke dò: Ti Yiè nKuyie nkóo tǎnti Mǎyiisi do yè nDefiibe níi cuś wèè dǎmpóò Sudaa kǎbe kó yehèkè nè Sedisademma Kuyie ncǐtè kpéi. Dè dòmmè kè bè í ó cuś?

⁷ Onitipoyeiwe Atadii nè o bí beè càke Kuyie ncǐtè ke tùóté ti Yiè nKuyie ncǐtè kó tinenti bè càíné ti ke ti pírnè dibǎò Baadi kó mutømmú.

⁸ Memme kòo kpàati dǎ beè dǎò tetoute ké tè Ìnné ti Yiè nKuyie ncǐtè bòri ditowaà bíkè,

⁹ képièké Sudaa ekè nè Sedisademma bè dòmmè kǎntouni ti Yiè nKuyie nkóo tǎnti Mǎyiisi do béi ndikpáà mieke kényè nyIsidayeeribe dò nkényieti ì dííí.

¹⁰ Kè diwèli pí mbekótibè bemou nè benitibè bemou kè bè ntouni idííí ke àà de kó tetoute mieke kè tè yàa piènnè.

¹¹ Defiibe yà dii mǎnni tetoute cǐkèkè ké tè tùóté kékote ké tè duś mbèè pírnè okpàati mutømmú, kè okpàati kó opátíwààti nè ikuś niùti diewè kou kè beè tè tùóté kéuté idííí kèwǎteni ké tè Ìnné te do Ìkú dè. Bè do me dǎri yewe yemou kécuś idííí mediè.

¹² Kòo kpàati nè ikuś niùti Yoyada kè beè ì tùóté kédúś mbèè ni ti Yiè nKuyie ncǐtè kó mutømmú kè bè nyieti betácíèbè nè bedabeesúðbè nè bèè pí ntimáti kó mutømmú nè disǎwúð kǎmu, kè bè bo tǔntenè ti Yiè nKuyie ncǐtè.

¹³ Kè betǎmbè mpí mmutømmú ke tǔnni Kuyie ncǐtè kè dè kèri séi. Memme bè tǔntemè ti Yiè nKuyie ncǐtè kè tèe kpenke mesàà.

¹⁴ Bè dèè dii mǎnni kǎto okpàati Yoyada timáti péííi sǎnti kè beè ti dǎnnè ti Yiè nKuyie ncǐtè kó tinenti bè yó mpínnè ti mutømmú, ke feu iwúś ke tuò, ibòðke nè mesǎ nkó tinenti teti nè timáti péííi kpeti kè bè nfeu ti Yiè nKuyie ncǐtè mieke iwúś sáà ke tuò, Yoyada fǎmmu mumou mieke.

Soasi yetemè Kuyie

¹⁵ Kè Yoyada kóté kǎtuake o we kékú, ké nyóó kú ke mǎke yebie ntekòutè nè sipísitǎati (130).

¹⁶ Kè bèè ò kǔnné bè kǔri dè bekpààtibè Dafiti ei kó ífǎti. Ke yé ò dǎðrimè Isidayeeribe mesàà, ke dǎri Kuyie ndó dè ke dake ku cǐtè kpéi.

¹⁷ Yoyada kǔí nkó difǎnkúò, kè Sudaa tempè nkó bekótibèe kote kédou nhokpàati kékǎnke o ìikè kóò déúkunnè kè wèe yie mbe kpeti.

¹⁸ Memme bè bǔtinnémè ti Yiè nKuyie ncǐtè be yambè do tǔ nkú kédǎò sibǎatenkaanii kéfiíkú itedéí. Kè ti Yiè nKuyie mmiekee do Sudaa tempè nnè Sedisademma de kó mǎcǎarimè kpéi.

¹⁹ Kè ti Yiè nKuyie ntǎ nku pǎánáaanti náamèbè kè beè bè nǎké kè bè bo wǎteni ku borè bá bè í mbè kǎnté.

²⁰ Memme kè Kuyie nYáá ncúténí ikuś niùti Yoyada bire Sakarii Ìnkè, kòo cómmú benitibè ìikè kǎbèi nke dǎ: Kuyie ntú dè dòmmè kè di yete ku tannò di í yóó yà mesàà mmamè di me nkú yetemè kú di yetemu.

²¹ Memme kè bèè dake o kpéi nkòo kpààtii duś nkè beè ò bǔstí yetárè ti Yiè nKuyie ncǐtè towàà kékúo.

²² Okpàati Soasi do í kraa yé Yoyada do ò dǎò mèè sàà kékúo o bire Sakarii kòo nyóó kú, kǎbèi nke dǎ: Ti Yiè nKuyie nni nwúó nké ti púté.

Soasi kpáti kó kumǎnku

(Wénté 2 Bekpààtibè 12:18-22)

²³ Kè dibenni terí nyetini ké Sidii kó behǎapòmbèe kǎteni kédó Soasi Sudaa kpàatiyuu nè Sedisademma ei kékúo yehèkè kó beheikènkótibè bemou kǎhèi be kperè, ké dè duś nDamaasi ei kóo kpàati demou.

²⁴ Sidii kó behǎapòmbèe me nyí nkǎto ke sǔ, kè Sudaa kǎbe beè nsú ke í sénni kè ti Yiè nKuyie mbè ànné Sidii kó behǎapòmbèe nou mieke, ke yé bè do kú bǔtinnémè kunku be yambè do tǔ nkú. Ti Yiè nKuyie nkuu do duś nkè Sidii kó behǎapòmbèe bè poté ke bo yúś mbe to,

²⁵ kékoute okpàati mesàà nkè wè nduś ke mǎ nkè beè pǎetè kóò yóu, kòo kó betǎmbèe dake o kpéi ò kúo mèè kpéi ikuś niùti Yoyada bire, kè beè ò kúo o dǎú Ìnkè, kè beè ò kǔnné Dafiti ei bè né do í ò kǔnné bekpààtibè kó ífǎti.

²⁶ Nte beè do dǎke o kpéi: Amǎniibe botí kóo nitipòkú Simmeati bire Sabadi nè Mǎabiibe botí kóo nitipòkú Simudi bire Yoyabadi.

²⁷ O bí yetè nè o tǎmmú diemú ò pí mmú nè ò tǔntemè Kuyie ncǐtè dè wǎrimu bekpààtibè dǎðrimè pátíri mieke.

25

*Amasia tǎmè tikpàti**(Wénté 2 Bekpàatibè 14:1-7)*

¹ Amasia do yóó di tikpàti ke mǎke yebie nsipísidé nè yènùmmù ndi kǎntǎ tikpàti ke dà yebie nsipísidé nè yèwèi, ke bo Sedisadǎmmu. Kè o yǎ ntú Sedisadǎmmu kou kǎo yètiri tu Yoadanni.

² Kǎo ndǎǎri ti Yiè nKuyie ndó dè, ke né í nkú duó nho yèmmè memǎu.

³ O kpàti fiikú dii mǎnni ke dèè, kǎo kuǎ o tǎmbè bèè do kǎo o cice.

⁴ Ò me nyí nkúò be bí, ò do tǔnne ti Yiè nKuyie nduó nyii kuó nyi Mǎyisi kòò ì wǎri ke tú: Debire cice báá kú o bire caàrimè kpéí, debire me mbáá kú de cice caàrimè kpéí. Bá wè ò dǎ nkékú o caàrimè kpéí nke.

⁵ Memme kè Amasia tíi nSudaa kǎbe nè Bensamee kǎbe be naàmùnti duó ke dòmmè, kǎtǎnkè bèè bo mbakè behǎǎpǎmbè sikǎupi nè sikǎu. Kè bèe kaa mbenitidaabè bèè mǎke yebie nsipísidé kéndèètinko, ke nǎ nke tǎu yekpǎá, ke nǎ nke kǎi ntidǎpiiti, kè bè mbo benitibè sikǎupíkǎusitǎati (300000).

⁶ Kǎo duó timáti péiti tǎnni bètǎati kǎ kudonku Isidayeeribe kpàatiyuu kè bèe ò duó mbèhǎǎpǎmbè yekǎmbò yembè kè bè mbo tekǎupíkǎutè (100000).

⁷ Kè Kuyie nkǎo niiti mǎu né kǎtení kǎo nǎkè ke dà: Okpàati! A báá neinè Isidayeeribe kǎ behǎǎpǎmbè mabè beme Efadaimmu kǎbe, ti Yiè nKuyie nyí bè bonè.

⁸ Kǎa bè neinè bá kǎa nǎ ndokénè dikǎmbùò a dootitǎbè yóó da namu, ke yé Kuyie nkuu mǎkemè muwèrimú, kè kuú ò nte kǎa na, kuú me nhǎ nte kǎa do.

⁹ Kè Amasia beke Kuyie nkǎo niiti ke dà: Kè n né yietí tii máti péiti tǎnni bètǎati Isidayeeribe kǎ dihǎǎpǎntǎnni tá? Kè Kuyie nkǎo niiti ò tǎnnè ke dà: Ti Yiè nKuyie mbo na kǎ da duó nkè dèe pǎèté memme.

¹⁰ Merǎme kè Amasia yate Efadaimmu kǎ kuwuǎ nkǎbe ke dà, bèe kò, kè be miekee cóuté Sudaa kǎbe mediè, nkè bèe kǎnnè kemieke.

¹¹ Kè Amasia túótè dikǎmbùò, kǎtúótè o ãǎpǎmbè kè bèe kǎte kubiriku bè tu kú mukǎkúú nkǎ kubiriku. Dende ò kǎmmè Edǎmmu eí kǎ behǎǎpǎmbè tekǎupípíitè (10000).

¹² Kè Sudaa kǎbe kǎ behǎǎpǎmbèe pímmú behǎǎpǎmbè tabè kè bè dèkenè ditari yóommè kè bè tǎnteni kè bèe duoni kékú bǎmǎu.

¹³ Behǎǎpǎmbè tabè Amasia do yete ke dà bèe bá nneí mudoò kè bè kpǎnnè, kè bèe kǎte kǎdo Sudaa kǎbe kǎ yehakè, kǎtúótè Sammarii, kǎntǎ kǎtuǎkenè Beti-Onǎo. Kè bèe bè kǎo kǎtuǎke benitibè sikǎupísitǎati (3000), kǎheí be kperè péu, bá dè í mmǎke dè mǎmè.

*Isidayeeribe kpàati Soasi namè Amasia**(Wénté 2 Bekpàatibè 14:8-14)*

¹⁴ Merǎme kè Amasiaa na Edomiiibe kǎnkǎntini ke to be bǎotenkaanni kǎ si fií nkénkǎnkú ke si báá, ke si tǎu tihúúnti.

¹⁵ Kè ti Yiè nKuyie mmiekee yè Amasia kè kuu tǎnko ku pǎánǎaanti náaantǎ kǎo ò nǎkè ke dà: Dè yime kǎa tǎnne yebǎkè yèè í na ke deeté ye kǎbe n òutè mieke?

¹⁶ Ò kpaá ke me nnáa nkǎo kpàati ò báa, kǎo beke ke dà: A túmu wèè duó mmí nhokpàati itinnáa! Yí kǎré, kè meè dǎke a bo cóuté tiyǎiti.

Merǎme kè Kuyie mpǎánǎaanti náaantǎ cǎkè ke né béi n ke dà: N yému Kuyie n kuú tǎatémè ke bo da kuó deé te a dè dǎmmè ke í kǎntè n tié.

¹⁷ Kè bèe tié nSudaa kǎo kpàati Amasia kǎo tǎ nkè bèe náké Yeu bire Yoakasi bire Soasi Isidayeeribe kǎo kpàati ke dà: Amasia tú á kǎtoo kè di búótè.

¹⁸ Kè Isidayeeribe kǎo kpàati Soasii tǎnnè Sudaa kǎo kpàati Amasia ke dà: Dimaa kǎo tipoti tii do náké diyie mari Dimaa kǎo detedierè ke dà dèe ti duó nde kǎo sapáa nkè tii puó nti kǎo dapáa, kè Dimaa kǎo mupímpímmú né yǎnni kǎi tǎ na kǎ tǎiroo.

¹⁹ A na Edǎmmu kǎbe mbe, kè deé kǎo tefentè da bo. Né mbo a cǎtè ke sǎnti amáa, dè dòmmè kǎa yóó dántè mudoò mùu yó nte kè bè da kuó fǎ nnè Sudaa kǎbe.

²⁰ Amasia me nyí nkǎntè ke yè ò do bùtinnémè Kuyie nku kǎtǎnne Edǎmmu kǎbe kǎ yebǎkè, kè kú ndó kǎo dootitǎbè ò kǎo wenwe nè o ãǎpǎmbè.

²¹ De mǎnni kè Isidayeeribe kǎo kpàati Soasii báati kè bèe búótè Beti-Semesi Sudaa kǎbe kǎo kutempè mmieke.

²² Kè Isidayeeribe potè Sudaa kǎbe kè bè na bá wè kè wèe cokè kékó nho cǎtè.

²³ Kè Isidayeeribe kǎo kpàati Soasii pí Yoakasi yaábire Soasi bire Amasia Sudaa kǎbe kǎo kpàati Beti-Semesi eí kékǎnnè Sedisadǎmmu kǎpǎnte kuduoti kè ku okúmè bo mǎtiri sikǎusidé (200), kǎtúótè Efadaimmu kǎo dibòri kǎntǎ kǎtuǎkenè kuduoti kentimè kǎo dibòri.

²⁴ Kòo túótè mesəə nnè timáti péiti nè tinenü tii kó dimàà bo Kuyie nciētè mieke nè Obedi-Edəmму kpeti nè tekpààticīētè kpeti, kétúóténè bè pīnmú bè mudoò mieke kékònnè Sammarii.

*Amasia kpàti kó kumàngu
(Wénté 2 Bekpààtibè 14:15-20)*

²⁵ Kè Isidayeeribe kóo kpààti Yoakasi bire Soasi kú kè Sudaa kəbe kóo kpààti Amasia nkpráa fòu ke dà yebie ntepiítè nè yènúmmù.

²⁶ Amasia dǎðrimè sǎomme ò ketémè nè ò pǎntémè dè wàrimu Sudaa kpààtibè nè Isidayeeribe kpààtibè bə dǎðrimè páte mieke.

²⁷ Amasi do yete dii mǎnni ndi ti Yiè nKuyie mbè dákemè o kpréi Sedisadəmму, kóo coké kékəte Dakiiisi kè bèe kè nhò túnnè kóo kúo.

²⁸ Kè bèe ò túóténè sisēi kékònnè Sedisadəmму kóo kǔnnè o yembè fǎti Sudaa tempē mmieke Dafiti ei.

26

*Osiasi sǎotémè o cice kpàti
(Wénté 2 Bekpààtibè 14:21-22. 15:1-3)*

¹ Kè Sudaa kəbe bəmouu túótè Osiasi kédúo nkè wèe sǎotè o cice kpàti, ò do yóo sǎotè o cice Amasia kpàti ke mǎke yebie ntepiítè nè yekuò ndi.

² Wèe do wète kémaá Edati ei kè di tēñné Sudaa kəbe o cice kǔū nkó difǎnkúo.

³ Osiasi do yóo di tikpàti ke mǎke yebie ntepiítè nè yekuò ndi kénǎo tikpàti ke dà yebie nsipísínúmmù nè yèdéé, ke bo Sedisadəmму. O yǎ do tú Sedisadəmму ei kou nwe kóo yètirii tu Yekodia.

⁴ Kóo ndǎəri ti Yiè nKuyie ndó dè o cice Amasia do dǎðrimè só.

Osiasi dǎðrimè Kuyie ndómè nè o kú yeténèmè

⁵ Kóo dúo nhomáá kétúnne Kuyie, ku pǎñnáañti náañto Sakarii fòmму kó yewe yeməu mieke. Kuyie mpǎñnáañti náañto Sakarii wée do ò tiè nkóo mmǎke ti Yiè nKuyie nkó kufǎwáa. Ò dǎəri dii mǎnni Kuyie ndó dè, kè kúu dúo nkóo dǎəri dè nyié.

⁶ Kóo kəte kédokénè Fidisitēēbe kəpǎnte Kadí ei kó kuduotii nè Yabunee kəku nè Asidoti kəku, kémaá yehékè Asidoti tempē mmieke nè Fidisitēēbe cuoké.

⁷ Kè Kuyie nhò teennè kóo dokénè Fidisitēēbe nè Adabube bèè do bo Kudibaadi ei nè Məuniibe.

⁸ Kè Aməniibe nhò yieti be kóo dǎmpóo, kóo yètirii feitè kè Esibiti ei kəbee kèè o kpréi.

Ke yé ò do kpenkemè mediè mme.

⁹ Kóo máa yedèrè Sedisadəmму ei kó dibòri bè tu di məkentimè nè bè tu di kubiriku kperi nè dibòri kuduotii kentimè kperi, kè yèe kpenke.

¹⁰ Kóo máa yedèrè dikpráa mieke kédammúnè sibií péu. Ke yé ò do məkemè iwūō nyi mediè nkubiriku mieke nè kutǎfuō mmieke, kémǎke betenkútibè Kadimeeri kó yetārè ñnkè nè bèè fiiku finyi kó detie nke yé ò dǎmè mutenkútímù.

¹¹ Osiasi do mǎke behǎāpǎmbè mbè kè bè nǎ mmudoò, kóo kpààti kóo pátiwǎati Yeiyeedi nè Maseya wèe dǎke dihei kó tináañti kpréi nkè bèe bè kǎa nkétofé yetīrè. Kóo kpààti kóo túnti Ananniya mbè ni.

¹² Sicēi kó bekótibè bèè do ni de kó bekpàrinuambə yekǎmbò yembè ke bo benitibè sikəupísidè nè sikəusikuò (2600).

¹³ Kè bè mbaké behǎāpǎmbè yekǎmbò yembè bèè kpeñni ke bo na kéteennè okpààti kóo dokénè o dootitǎbè kè bè mbo sikəupíkəúsitǎati nè sikəupísiyiekè nè sikəusínúmmù (307500).

¹⁴ Kóo kpààti Osiasi bè duó tikpàrinenti, tidopiiti nè yekpǎa nnè mudoò kó yepikè nè yecīncīnkǎrè nè detǎnnè nè yetántèndititǎrè.

¹⁵ Kè Osiasi duó nkè mecii nyembèe ò má Sedisadəmму dèè bo ntǎūnè ipie nke bǎmmúnè yetārè dieyè. Kóo dè cǎnǎnè yedèrè nè iduotii kentimè. Ò mē nyī kóo yètirii feitè. Kuyie nkuu do ò teennè kóo kpenke.

¹⁶ Ò né kpenke dii mǎnni kè tefentèe ò ta tēè yóo ò bo. Kóo dǎð dèè í wenni ti Yiè nKuyie nhò tú nkú, kéta ku cīētè mieke kétuo ntihúunti dihúuntónni ñnkè.

¹⁷ Kè ikuó niütii Asadia ò túnnə ke neiné ti Yiè nKuyie nkuó niübè, yekǎmbò yembè sipísini.

¹⁸ Kè bèe kpannè okpààti Osiasi ke dò: Osiasi! Fǎó í te a bo ntuǎmmè tihúunti ti Yiè nKuyie, ikuó niütii Anəó bí nyi bè cǎñnémè kè bè bo ntuó tihúunti ti Yiè nKuyie, ku cīētè mieke. Yè ti Yiè nKuyie nciētè! A caəri ti Yiè nKuyie nku. Dè í yóo da dǎð mesáa.

¹⁹ Osiasi kpàá dè ncómù diwūstǎnni borè ke tò tɛbuute bè tùànnè tɛ tìhúúntì, kòo miɛke peike ikuá nùbè, kè bèe yà tikǎnti yènnímè o tǎnni.

²⁰ Kè ikuá nùtì diwèwè Asadia nè ikuá nùbè bɛmɔu kè bè nhò dò nfù! Bè yà diì mǎnni tikǎnti tii ò pǎímè o tǎnni, kóò dènnè mecāá nditowàà, o mǎmmuò kòo ndó mecāá ke bo yè, ke yé ti Yiè nKuyie nkuù do ò potémè.

*Osiasi kpàti kó kumǎnku
(Wénté 2 Bekpàatìbè 15:5-7)*

²¹ Kòo kpààti Osiasii naá ndikǎnni, kè bèe ò cǎánnè tɛcǐtè, bè ɔɔ yǐmè dikǎnni, kòo mme ndò nke yàa kúnè, ke yé bè do ò bètimè ti Yiè nKuyie ncǐtè. O birɛ Yotammu weè do baké tɛkpàatìcǐtè, ke baké diheì.

²² Amoti birɛ Esaii wǎrimu Osiasi dǎàrimè sǎmmè, ò ketémè nè ò pǎntémè.

²³ Kòo kò nho yembè kùù nkè, kè bèe ò kǔnnè be kùri dè bekpàatìbè, bè né í nhò kǔnnè o yembè kó ifǎti ke yé ò do tǔmè dikǎnni. Kòo birɛ Yotammu sǎoté tikpàti.

27

*Yotammu tǎmè tikpàti
(2 Bekpàatìbè 15:32-38)*

¹ Yotammu do yóò di tikpàti ke mǎke yebie nsipísidè nè yènummù ndi, kéntò tikpàti ke dà yebie ntepiítè nè yèkuá, ke bo Sedisademmu. O yó do tú Sadaki kóò sǎpàà nwe kòo yètiri tu Yedusa.

² Kè Yotammuu ndǎori ti Yiè nKuyie ndó dè, ò do tǔnnè o cice Osiasi borime mme weti weti. Ò né do í ta ti Yiè nKuyie ncǐtè ke bo tuò ntihúúnti. Nè memme kè benitìbè né nkpaá bo medǎàrimè yeime miɛke.

³ Weè do maá ti Yiè nKuyie ncǐtè kó dibòri dieri, kétǔntè kuduotí kó yebòrè péu Sedisademmu eì kó dicǎkari bè tu di Ofedi.

⁴ Kòo maá yehèkè Sudaa tǎrè ìnkè, kémaá sicǎkperí nè yedèrè titúúti miɛke.

⁵ Weè do dokénè Amóniibe kè bè na. Dè kó dibenni kè Amóniibe nhò yieti dǎmpóò timáti péiti tǎnni bètǎati nè tidiiti bè tu ti bedéé tǎnni sikǔpísitǎati (3000) nè tidiiti bè tu ti ǎdisi tǎnni sikǔpísitǎati (3000), kè mme nhò yieti ke dà yebie nyétǎati.

⁶ Memme kè Yotammuu kpenke, ke yé ò do tǔnnemè ti Yiè nKuyie nkó kuce nku.

⁷ Yotammu dǎàrimè sǎmmè ò dokémè nè ò dòò dè demòu dè wǎrimu Isidayeeribe nè Sudaa kpàatìbè páte miɛke.

⁸ Ò do yóò di tikpàti ke mǎke yebie nsipísidè nè yènummù ndi, kéntò tikpàti ke dà yebie ntepiítè nè yèkuá ke bo Sedisademmu.

⁹ Kè Yotammuu kò nho yembè kùù nkè, kè bèe ò kǔnnè Dafiti eì o yembè fǎti. Kòo birɛ Aasii sǎoté tikpàti.

28

*Aasi naámmè Sudaa kǎbe kóo kpàati
(Wénté 2 Bekpàatìbè 16:1-6)*

¹ Aasi do yóò di tikpàti ke mǎke yebie nsipísidè ndi, kéntò tikpàti ke dà yebie ntepiítè nè yèkuá ke bo Sedisademmu, ò í ndǎori ti Yiè nKuyie ndómè ke dǎnnè o yàari Dafiti do dǎmmè.

² Ò do tǔnnè Isidayeeribe kpàatìbè kó medǎàrimè mme kétonté kédaò timáti kó sibǎotenkaani Baadibe,

³ kéntuò ntihúúnti Benni-Inǎmmu biriku miɛke, kéfiénè ò bí kétuò, ibotí ti Yiè nKuyie ndo bèti ì kékanne Isidayeeribe, ì do dǎori ì sǎke.

⁴ Kòo nkòu iwūá ke tuò ntihúúnti yetǎrè nè yetǎrè ìnkè nè detie nyò.

⁵ Kè ti Yiè nKuyie nduó nkè Sidii kóo kpàati ò do mudoo kóò na, képǐmmù benitìbè péu kékǎnnè Damaasi eì kéduó nkè Isidayeeribe kó bekpàatìbè be do mudoo kè bè na mediè.

⁶ Kè Demadia birɛ Pekaa kuò Sudaa kó benitìbè yekǎmbò yembè tɛkǔpíkòutè nè sikǔpípidé (120000) diyie dimáà ke yé be do bütinnémè ti Yiè nKuyie be yembè do tǔ nkù.

⁷ Kè Efadaimmu kó kuwuo nkou okpǎrinuanti Sikidi kuò okpàati Asidikammu birɛ Maseya wèè kòti tɛkpàatìcǐtè nè okpàati kóo tǔnti Edikanaa.

⁸ Kè Isidayeeribe pǐmmù be tebiì miɛke benitipòbè nè benitidaabè nè isapùmbi bɛmɔu kè bè mbo sikǔpíkòúsídè (200000) kéhéinè be kperɛ péu kékǎnnè Sammarii.

⁹ Kòo mbè kǔntinko ke sǎ nti Yiè nKuyie mpǎánaanti náantò mǎu dè bo kòo yètiri tu Odedi kòo yèroo kéco behǎàpǎmbè bèè kǔntiní Sammarii kè bè náké ke dà: Ntenè ti Yiè nKuyie di

yembè do tũ nkũ mieke ke cǝútè Sudaa kǝbe kè kũ bè ànnè di nõu mieke kè di bè kòu mukòu yeyimu kè dè kpekii ke tũðke keĩnkè.

¹⁰ Di me ndǝmè kédǝð Sudaa kǝbe nè Sedisademma kǝbe tidaati benitidaabè nè benitipòbè, di í dǝð ti Yiè nKuyie nku meyei nnaà?

¹¹ N kǝnténè kǝfĩĩ ndi pĩrũmũ bèè nitìbè di tebiĩ cuokè ke dǝð tidaati, ke yé ti Yiè nKuyie mmieke yóo di cǝútèmmè.

¹² Memme kè Efadaimmu naàmũnkũ kó bekótìbè Yoananni bire Asadia nè Mesidemoti bire Bedekia nè Sadummu bire Yeikia nè Adidaii bire Amasa. Kè bèè íté kékpannè behǝǝpòmbè bèè kũntini,

¹³ Kè bè nàkè ke dǝ: Di báa tanní die nnè de kó tidaati ke yé di yóo duómmè kè tí cake ti Yiè nKuyie nku. Di dǝ kǝyíe meyei mme ti yeténèmè ti Yiè nKuyie mme ìnkè. Ti die nke cǝkemu ti Yiè nKuyie mmèdi. Kè ti Yiè nKuyie mmieke do tínti Isidayeeribe ti ìnkè.

¹⁴ Kè de kó behǝǝpòmbè fĩĩnko de kó tidaati kǝyóunè be eí dè bekótìbè nè ditĩnni dimou ìkè.

¹⁵ Kè bè tǝátè bèè nitìbèe cǝuté de kó tidaati kè ti bǝntè kǝtúótè be kperè bè eíní dè, kǝdeite tiyáatí kǝyíi mbèè feío, kè bè ànnè tineúti, kè bè duó mmudidi nè manie nkè bèe di kǝyá. Kè bèè bè tǝa nyekoutiyè, kǝtúótè bèè kó dimàà cĩte kǝdee nsǝmmarímúbè kè bè tǝ Sedikoo tipuonti kó dihei, be tebiĩ borè ke né na kǝwǝte Sammarii.

Aasi mǝmè Asidii kóo kpàati meteèmmè

(Wǝntè 2 Bekpàatìbè 16:7-20)

¹⁶ De kó dimònni ndi okpàati Aasi tǝmmè kè bè bo mǝo meteèmmè Asidii kóo kpàati.

¹⁷ Edomiibe beè do wǝtèni kǝdo Sudaa kǝbe kè bè na kè bè pĩrũmũ kékònnè.

¹⁸ Kè Fidisitǝǝbe pi Sudaa tempǝ nkó yehèkè yèè bo kubiriku mieke nè kubakũ cǝnku bíékè kperè, kǝfiete Beti-Semasi nè Ayanǝo nè Kededoti kǝyíiènè Soko nè Timuna nè Kimmuso nè yehèkè yèè dè tǝkè kǝkari.

¹⁹ Ke yé ti Yiè nKuyie nku do kǝkũnnèmè Sudaa kǝbe. Isidayeeribe kóo kpàati Aasi kpéi, weè do te kè Sudaa kǝbe tǝ dikonkònni mieke kédǝð ti Yiè nKuyie nyi dǝ dè. Ó mǝmmua nhò do í yie nti Yiè nKuyie nkpeti bitì bitì.

²⁰ Kè Asidii kóo kpàati Tekidati Fadasaa kǝtení, ò na nhò teennèmè kòo né ò do mudoo kǝpi dihei ò me nyi nhò na.

²¹ Aasi do tǝótè Kuyie ncǝtè kperè nè dihei kó bekótìbè kperè kè dè pǝ Asidii kóo kpàati bá dè me nyi nhò teennè.

²² Kóo kpàati Aasi baa mbo meyeñcǝarimè mieke ke sokè ke yetírí ti Yiè nKuyie nkpeti.

²³ Kòo tǝótè Damaasi eí kó yebòkè yèè do ò poté, kǝnnáa nke tú: Yè mè nteennèmè Asidii kóo kpàati n yó nye nfeu ke yè n teennè. Ke yé kòo waá nhomáa ndi mudorimũ nè Isidayeeribe bemou kǝmu.

²⁴ Kè Aasii tíi nKuyie ncǝtè kó tinenti kè ti pũò nkǝkpetínnè Kuyie ncǝtè kó yebòrè, kǝmáa yewũstǝrè Sedisademma eí dimou mieke,

²⁵ kǝhǝáa yetǝrè Sudaa tempǝ nkó yehèkè yemou mieke kè bè ntuú nyebòkè tihúúnti. Memme ò ìmmè ti Yiè nKuyie mmieke.

²⁶ Aasi dǝarimè sǝmmè nè ò pĩ mmùu tǝmmú, ò ketémè nè ò pǝntémè dè wǝrimu Sudaa nè Isidayeeribe kpàatìbè páte mieke.

²⁷ Kè Aasi kòo nhò yembè kũũ nkè, kè bèè ò kũnnè Sedisademma eí. Bè í nhò kũnnè Isidayeeribe kpàatìbè kó ífǝti. Kòo bire Esekiasii sǝtè tikpàti.

29

Esekiasi sǝtémè tikpàti ke wǝnkũnne Kuyie ncǝtè

(Wǝntè 2 Bekpàatìbè 18:1-4)

¹ Esekiasi do yóo di tikpàti ke mǝke yebie nsipísidè nè yènummũ ndi, kǝntǝ tikpàti ke dǝ yebie nsipísidè nè yǝwǝi ke bo Sedisademma. Sakarii bire Abi weè do tú o yǝ.

² Kòo ndǝari ti Yiè nKuyie ndó dè o yǝari Dafiti do dǝarimè só.

³ Ó kpàti benni ketiri otǝǝkǝtiwè kè wèe kpeté ti Yiè nKuyie ncǝtè kó yebòrè, kè yè dǝð,

⁴ kǝduú nkè ikuú niùbè nè Defiibe kè bèe kǝtení ke tíi nKuyie ncǝtè kó kupíkũ diyie yìèni kǝè bíékè.

⁵ Kòo bè nàkè ke dǝ: Kǝnténè n tú mù dǝndi Defiibe! Dǝðnè dimáa mewénkũmè kó ikuú nè ti Yiè nKuyie ncǝtè, di yembè do tũ nkũ, kǝdeite meyǝð.

⁶ Ke yé ti yembè do dǝòmè ti Yiè nKuyie nyi dǝ dè, kè kũ cǝke kunku Kuyie nti tũ nkũ, kè kũ bùtínnè ke í ndake ku taummè tou kpéi, kè kũ yóu.

⁷ Kè bèè tontè kǝkpetínnè kukpǝnkpǝnkũ kó yebòrè kǝkuo ifití, bá be tǝnke í ntuú ntihúúnti Kuyie mbembe Isidayeeribe tũ nkũ, bè me nyi ntuú nyiwũú ti Yiè nKuyie ncǝtè mieke.

⁸ Kè deè nte kè ti Yiè nKuyie mmièke cǒútè Sudaa tempè nè Sedisademma de kǒbe, kè be kpere nduò tikǎmbùstì, kè kùu bè yóu kè bèe ta mesémmè mièke, kè bè mbè daú, di mè nwúó nkè dè dǒmmè.

⁹ Nè de kpéí nke bè kùòmè ti yembè ke pírnmú ti bí, initidaaì nè initipòì nè ti pobè ke dǒò tidaatì.

¹⁰ Bámàbà n dǒ kétaunnè m máà ti Yiè nKuyie nku, tínti Isidayeeribe ti tǔ nkù, kè ku mièke tí bonke.

¹¹ N kǒbe báá ǒnnè dimàà ti Yiè nKuyie, kù tǎátè dímbè, kè di bo nkù tǔ nke pí nku tǒmmú ke tǔ ku tǒmbè ke kù tǔò ntihúúnti.

¹² Menime kè Defiibe Keati kó kunaàmunkù kǒbee kǒtení beè tu: Maati bire Amasii nè Asadia Yoedi bire. Kè Medadi kó kunaàmunkù kǒbe ntú: Kiisi Afidi bire nè Asadiyau Yeadeedi bire. Kè Kerisonni kó kunaàmunkù kǒbe ntú: Yoa Simma bire nè Edenni Yoa bire.

¹³ Kè Edisafaà kó kunaàmunkù kǒbe ntú Simmidi nè Yeyeedi, kè Asafu kǒku kǒbe ntú Sakarii nè Matanniya.

¹⁴ Kè Emanni kǒku kǒbe ntú Yeiyeedi nè Semmeii. Kè Yedutunni kǒku kǒbe ntú Semmaya nè Usiyeedi.

¹⁵ Kè bèe tí mbe naàmuntì kǒbe, kè bèe dǒò bemaà mawénkùmè kó ikuó, kédeè, kètúnne okpààti kó dinùu nè ti Yiè nKuyie nnákè tí, kékǒte kédǒò ti Yiè nKuyie ncǐtè mawénkùmè kó ikuó.

¹⁶ Kè ikuó niùbèe ta ti Yiè nKuyie ncǐtè mièke ke bo tè wénkúnne kétúótè tinenti tíi kó dimàà bo te mièke ke sí nkédenne ti Yiè nKuyie ncǐtè dǎnkù, kè Defiibe ti tǒ kédenne díhei mǎnku kéúótóo Setinǎo kó kubontémbònkù mièke.

¹⁷ Bè do keté bè bo dǎdmè ti Yiè nKuyie ncǐtè mawénkùmè kó ikuó dibenni tǎnkù ketiwè kó diyie ketiri ndi. Diyie nínni yiè kéta kukpákpáankù ke dǒ yewe yèni. Bè do dǒò ti Yiè nKuyie ncǐtè temou mawénkùmè kó ikuó ke dǒ yewe tepíítè nè yèkuò ndi kédeè.

¹⁸ De kó difǎnkúò kékǒte okpààti Esekiasi borè kóò náké ke dǒ: Ti dǒòmu mawénkùmè kó ikuó ti Yiè nKuyie ncǐtè temou, diwǔstǎnni nè di kó tinenti tímou, táburi bè pǎa nwèè péè Kuyie ndakú wèè Ìnkè nè de kó tinenti tímou.

¹⁹ Ti tǔntemu Aasi do tǔ dii mǎnni okpààti kéyete Kuyie nkécake tǔi nenti kó dimàà, ke tǔ dǒò mawénkùmè kó ikuó ke tǔ tǒní ti Yiè nKuyie nwǔstǎnni Ìnkè.

Bè wète ke ketémè mubáammu Kuyie n cǐtè

²⁰ Kǒo kpààti Esekiasii íté dikǔnwehǎni sèi kǐtí ndiheì kó bekótíbè kè bèe kote ti Yiè nKuyie ncǐtè.

²¹ Kè bèe tǒní yenaadakè yèyiekè, yepedakè yèyiekè, yepedabe yèyiekè, yebodakè yèyiekè, kè bè bo ì féuté Kuyie nkémǎo meyei ncǐémmè, okpààti cǐtè nè Kuyie ncǐtè nè Sudaa tempè nkǒbe kpéí. Kè wèe náké ikuó niùbè Anǎo bí ke dǒ, bèe dè féuté ti Yiè nKuyie nkó diwǔstǎnni Ìnkè.

²² Kè ikuó niùbèe féuté inààke kéceé mmeýí nkécóú ndiwǔstǎnni, kéféuté yepedakè nè yepedabe kécóú mmeýí ndiwǔstǎnni Ìnkè.

²³ De kó difǎnkúò kǐtǎni yebodakè bè yóó féuté yè Kuyie nkémǎo meyei ncǐémmè okpààti nè difǎnni bè Ìnkè, kè bèe nǒs mbe nou ye Ìnkè.

²⁴ Kè ikuó niùbèe yè féuté kécóú mmeýí ndiwǔstǎnni Ìnkè kémǎo Kuyie mbemou be kó meyei ncǐémmè, ke yé okpààti weè do duómmè kè bè bo dǒò meyei ncǐémmè kó ikuó, kéfié iwǔs kétuo nyIsidayeeribe bemou kpéí.

²⁵ Kǒo cǒnnè Defiibe ti Yiè nKuyie ncǐtè mièke kè bè ntǒ tikútídùùti nè tǐbǒmbonti nè tikǎpenti, kǐntǔ nKuyie mpǎánáahti nááhtǒ Kadì okpààti kou nè Kuyie mpǎánáahti nááhtǒ Nataāà bè do tǔ náké Dafiti kényè mmú, ke yé ti Yiè nKuyie nkuu do duómmè de kó dinùu ku pǎánáahti náám̀bè kè bèe ti náké.

²⁶ Kè Defiibe mbo be kó mǎfiè nke bie ndebémbénnè Dafiti do duó nkè bèe dǒò dè, kè ikuó niùbè ntǒ sihéú.

²⁷ Kè Esekiasi dǒ bèe fié iwǔs kétuo ndiwǔstǎnni Ìnkè. Bè keté dii mǎnni de kó mutǒmmú kè bedèmbè ndiè nke sǎnti ti Yiè nKuyie, kè bè eu sihéú ke bie nnè debémbénnè Isidayeeribe kóo kpààti Dafiti do duó nkè bèe dǒò dè.

²⁸ Kè difǎnni dimǎo nkǒnke ke diè nke eu sihéú kè iwǔs yáa cǒúténè kédeè.

²⁹ Bè tǔò ndii mǎnni iwǔs kédeè kè bèe kó dimàà neínè okpààti kè bèe sínnè kékǒnke.

³⁰ Okpààti nè o kó betǔmbè kè bèe náké Defiibe ke dǒ, bè nsǎnti ti Yiè nKuyie nke tǔ nDafiti nè Kuyie mpǎánáahti náám̀bè bè do bè náké tǔ késínnǒo kékǒnke kǐnsǎnti Kuyie nnè diwèì.

³¹ Kè Esekiasii bè náké ke dǒ: Di cáámmu ti Yiè nKuyie nkpeí, tǒnni iwǔs kè ì fié ti Yiè nKuyie kè kù fiénè yesǎa nkpeyi.

Kè dìtǝnni ðimǝu ntǝuni iwũᄃ nè ðisǝnni kpɛyi. Bèè niti kè bèè fié be kpɛyi kǝtuᄃ.

³² Dìtǝnni ðimǝu tǝni ìi iwũᄃ kó ðimàà kè bèè i kũᄃ kǝtuᄃ, kè inààke mbo sipísiyiekè, yepedakè tekòutè (100) yepedabe sikǝusidè (200), ðǝmǝu kè bèè dè tũᄃ nti Yiè nKuyie.

³³ Kè bèè fié inààke sikǝusikuᄃ (600), ipe nè sibᄃᄃ sikǝupísitǝàti (3000).

³⁴ Ikuᄃ niùbè me nyí nsũ ke bo na ke fǝrri iwũᄃ imǝu kè be tebií Defiibe be teennè kè bèè deè de kó mutǝmmú kénkémúnè ikuᄃ niùbè tǝbè bo ðǝᄃmè bǝmàà mǝwénkùmè kó ikuᄃ. Ke yé Defiibe do duᄃmmè bǝmàà kè ðǝe pǝǝtè ikuᄃ niùbè kè bèè bè ðᄃᄃ mǝwénkùmè kó ikuᄃ, kè bè nsũnè ikuᄃ niùbè.

³⁵ Ke yé iwũᄃ bè do yóᄃ tuᄃ nyi do sũmè nè mekũᄃ mbè do yóᄃ tuᄃmmè kpéi nè menaà mbè ᄃᄃ yǝre mè yepǝrè Ìnkè kǝtuᄃ.

Memè bè do wǝtè kékètmè ti Yiè nKuyie nǝtǝtè kó mutǝmmú.

³⁶ Esekiasi nè benitibè bǝmǝu kè bè yǝmmè nnaati nè Kuyie ndᄃᄃ dè be kpéi. Ke yé bè do ðǝ ðᄃᄃmè kè dè ndᄃᄃ mmecǝà mme.

30

Esekiasi yumè Isidayɛribe bǝmǝu kè bè baá ndiyentǝbanni

¹ Kè Esekiasii tǝ mbenitibè Isidayɛri wuᄃ nkumǝu mieke nè Sudaᄃ kǝku kumǝu mieke, kǝwǝrinè yepǝtè Efadaimmu kó kuwuᄃ nnè Manansee kǝku kè bè bo kǝtení Kuyie nǝtǝtè Sedisadǝmmu kè bèè baá ndiyentǝbanni ti Yiè nKuyie nkpréi kunku Kuyie nyIsidayɛribe tũ nkũ.

² Okpǝàti nè o kó betũmbè nè benitibè bǝmǝu, bè do tíi nSedisadǝmmu nwe, kénákè bè bo baámmè ndiyentǝbanni dibenni kóᄃ tǝàǝrri.

³ Bè do í na ke bo di baá ndi kó ðimᄃnni, ke yé ikuᄃ niùbè do í ðᄃᄃmè bǝmàà mǝwénkùmè kó ikuᄃ kǝnsũ. Benitibè me ndo í tíi nSedisadǝmmu.

⁴ Okpǝàti nè dìtǝnni ðimǝu kè bèè pǝnsiri de kó tinǝaᄃti,

⁵ kǝtǝatè kè ti nǝké Isidayɛri wuᄃ nkumǝu kǝtũtè Bǝerisebaa kǝntǝ kǝtuᄃkenè Danni kè bè bo kǝtení Sedisadǝmmu kè bèè baá ndiyentǝbanni ti Yiè nKuyie nkpréi kunku Isidayɛribe tũ nkũ ke yé bè tǝnke do í di baámmè ke sũ ti wǝri ke yé ndè ndᄃᄃmè.

⁶ Kè yetǝrè kǝtenè okpǝàti nè o tũmbè bè bè duᄃ nyèè pǝtè Isidayɛri tenkè kumǝu mieke nè Sudaᄃ kǝke kemǝu mieke kǝntũ nhokpǝàti bè nǝké ðii nũᄃ, kè bè nǝké ke ðᄃ, ðíndi Isidayɛribe bèè yentè Asidii kóᄃ kpǝàti nǝu mieke wǝtǝnni ti Yiè nKuyie ndi yembè Abarahammu nè Isaki nè Sakǝbu bè do tũ nkũ borè kè kũ di cǝutè.

⁷ Di bá ndᄃnnè di yembè nè di kǝbe bèè do yete ti Yiè nKuyie nkpeti, kunku Kuyie mbè yembè do tũ nkũ. Kè kũᄃ duᄃ nkè bèè bè kũᄃ kǝdeè kǝndᄃᄃ ndi me ndè wũᄃmmè.

⁸ Di baá kpǝnkũmme di to di yembè do ðᄃᄃmè. Duᄃnnè ðimàà ti Yiè nKuyie kékǝtení ku cǝtè mieke, kũ cǝnnè tǝ sǝá kǝpí nku tǝmmú, kunku Kuyie ndi tũ nkũ, kè ðǝe yie nkè ku mieke kèè di cúᄃ nkè kèè do.

⁹ Kè nsà kè di wǝtǝnì ti Yiè nKuyie mborè, bèè do pǝrmmú di tebií nè di bí, bè bo bè kuᄃ mmesemmè kè bè yóᄃ kè bèè konni di nheì, ke yé ti Yiè nKuyie kunku di yembè do tũ nkũ, kũᄃ ᄃᄃ kuᄃ mesemmè kǝdᄃ mesàà, kè di wǝtǝnì ku borè kũ i yóᄃ di yete.

¹⁰ Memme kè yetǝrè níi ta di nheì kǝcǝntè ðiteri, ke me nyí Efadaimmu tempǝ nkumǝu nè Manansee kǝku kumǝu. Kè bè mme ndᄃ kǝtuᄃkenè Sabunᄃᄃ kǝku, kè bè mbè ðáᄃ ke bè sǝá.

¹¹ Nè memme kè Aseè kǝbe mabè nè Manansee kó kuwuᄃ nkǝbe mabè nè Sabunᄃᄃ kó kuwuᄃ nkǝbe mabè kè bèè bantè be cǝàrímè kékǝtení Sedisadǝmmu.

¹² Kè Kuyie nnappe Sudaᄃ kǝbe yǝmmè kè bèè wǝnnè meyǝmmè mǝmàà kǝyíyè nhokpǝàti nè o tũmbè bè yǝ mmũ, ti Yiè nKuyie nyǝ ndè ndᄃᄃmè.

Esekiasi baámmè diyentǝbanni

¹³ Memme kè benitibè pǝu tíi nSedisadǝmmu dibenni kóᄃ tǝnkũ ðérri kǝbaá mpǝǝ wèè i kǝǝnè mutie mùᄃ muuti ðè kó ðibanni. Kuniiti kuᄃ do tíi mmedie.

¹⁴ Kè bèè puᄃ nyewũᄃtǝrè nè yǝhũántǝrè yèè bo Sedisadǝmmu kè yè útᄃᄃ Setinᄃᄃ kó kubontǝmbònkũ.

¹⁵ Kè bèè fié diyentǝbanni kó iwũᄃ dibenni kóᄃ tǝnkũ ðérri mieke diyie tepítè nè ðinaanni. Ikuᄃ niùbè nè Defiibe sᄃᄃ me ndimè ifei, kè bèè ðᄃᄃ bǝmàà mǝwénkùmè kó ikuᄃ, kǝtǝnì iwũᄃ ti Yiè nKuyie nǝtǝtè mieke kǝtuᄃ.

¹⁶ Kè bèè kari bè ðᄃ nkékari yèè kǝrè kǝntũ nyikuᄃ Kuyie nkóᄃ niti Mǝyiisi do ðáᄃ nyi, kǝncǝu Defiibe borè meyi nke méi diwũᄃtǝnni.

¹⁷ De kó kuniiti mieke benitibè pǝu do bomu bèè í ðᄃᄃ bǝmàà mǝwénkùmè kó ikuᄃ, ke bo fié iwũᄃ ti Yiè nKuyie, kè Defiibe beè cǝutè be kó yǝtǝtè kǝfié iwũᄃ ti Yiè nKuyie.

¹⁸ Ke yé benitìbè dikéè dièri do í dǎǎmè bemaá mewénkùmè kó ikuó: Efadaimmu kǎbe nè Manansee kǎbe nè Isakaa kǎbe nè Sabunǎo kǎbe bèè do í dǎǎ bemaá mewénkùmè kó ikuó, kédi diyentébanni kó mudii, ke í tǔnnè ikuó yǐmmè. Dèè do te kè Esekiasii bántè Kuyie mbè kpéí nke dǎ: Ti Yiè nKuyie nǎs nwèè sà, cǐé mbè.

¹⁹ Bembè bèè kó dimàà duó mbè yǐmmè ke wanti fǒ nti Yiè nKuyie, Kuyie nti yembè do tǔ nkù, ke né í dǎǎ bemaá mewénkùmè kó ikuó.

²⁰ Kè ti Yiè nKuyie nǎutè Esekiasii kù bántè ke yé mmù, kè bè cǐé nke í mbè poté.

²¹ Menime kè Isidayeeribe bèè bo Sedisademmu kè bè mbaá mpéé wèè í kǎorenè mutie mùu muuti de kó dibanni nè diwèi dièri ke dǎ yewe yèyiekè. Bá dii yiè kè Defiibe nè ikuó niùbè kè bè nsánti ti Yiè nKuyie nnè be wǐrímú mumau kè biennè debémbénnè ke déúkunko ti Yiè nKuyie.

²² Kè Esekiasii sǎnte Defiibe bemaó bè pǐm̀mè ti Yiè nKuyie ntǎmmú nè meyèmmè memáa. Kè bè nyo ndibanni kó iwũò ke dǎ yewe yèyiekè kéfiénè metaummè kpèyi, kéndéúkunko ti Yiè nKuyie nkunku be yembè do tǔ nkù.

²³ Kè diǐnni dimou wǐnnè dinùù kè bèè yí kèbaá ndibanni ke dǎ yewe yèyiekè nè diwèi.

²⁴ Kè okpàati Esekiasii duó nyenaadakè tekoupiité (1000) diǐnni kpéi, yepedakè sikoupiisiyiekè (7000) kòo kó betũmbèe duó nyenaadakè tekoupiité (1000) ipe tekoupiité (10000), kè ikuó niùbè péu dǎ bemaá mewénkùmè kó ikuó.

²⁵ Kè diwèi pǐ nSudaa kǎbe bemaó nè ikuó niùbè bemaó nè Defiibe nè bèè kó dimàà iǐtini Isidayeeribe tenkè ke kǎteni nè bepǎbè bèè kǎteni ke bo Sudaa tenkè kè bè nyǎnkunè diwèi.

²⁶ Kè diwèi dièri mbo Sedisademmu, de kó diwèi boti í buoté diyèè mari kétuóté Isidayeeribe kóo kpàati Dafiti bire Sodomǎo kó dimǎnni kǎntǎ kǎtuakenni de yiè.

²⁷ Ikuó niùbè nè Defiibe kè bèè pǎ benitìbè Kuyie nkó mesàà, kè Kuyie nkeè be tammè nè be báammu kéfinkè.

31

Esekiasii tǔntemè Kuyie nǎtè kó mutǎmmú

¹ Dibanni dèè dii mǎnni, kè Isidayeeribe bèè kó dimàà dè bo kè bèè kǎte Sudaa ekè, képuo nyebǎtǎrè, kékéké itedéi kédíe yétǎrè, képuo nyewũótǎrè Sudaa tempè nkumou mieke nè Bensamee kǎku nè Efadaimmu kǎku nè Manansee kǎku, kédeè kè Isidayeeribe bemaó kũũ mbè ekè bá wè o cǐtè.

² Kè Esekiasii kanne ikuó niùbè nè Defiibe be tǐrè be tǐrè bá wè o tǎmmú tǔ mù. Ikuó niùbè nè Defiibe bèè do te bè bo nfeumè iwũò ke tuó nè bè bo nfeumè metaummè kpèyi. Nè bè bo ndièmmè ke sǎnti ti Yiè nKuyie nnè bè bo mbaamè ti Yiè nKuyie nǎtè.

³ Kè okpàatii deite o kperè kéduó nkè bè bo waánnè iwũò bè yó nfeu í ke tuó dikũnweñni kpèyi nè kuyuoku kpèyi nè siompási kó yewe kpèyi, nè betǎpǎmbè nè yebaa nde kpèyi. Ti Yiè nKuyie nkuó wǎri ke yé ndè ndǎmmè.

⁴ Kòo náké Sedisademmu eí kǎbe ke dǎ, bèè duó nyikuó niùbè nè Defiibe be kperè kè dèe yiè nkè bè ntú nti Yiè nKuyie nkuó yǐmmè weti weti.

⁵ Bè kèè dii mǎnni de kó tináañti kè Isidayeeribe pǎ mediè mbè paa nkó tidiiti: Tidiiti bè tu ti bedéè nè menaá nnè mekùò nè mecekùò ke yíénè desonne desonne nè bè ǎǎ berí be diiti tímou kè dèè ntú depíndè kè bèè dè deite demou kè dè nsú mesàà.

⁶ Nè Isidayeeribe bèè bo Sudaa tempè nkó yehékè kè bèè kaa mbè wũò kédeè ii tu ipíinyi kǎtoni, ináake nè ipe. Nè yepǎrè bè cǎnné yè ti Yiè nKuyie nkpeí, kè dè còu nyecúò nyecúò.

⁷ Bè do keté bè bo ncoumè yecúò otǎtǎánwè nwe kédeè oyiènwè.

⁸ Okpàati nè o tũmbè kè bèè kotení kéyá de kó yecúò kǎnsánti ti Yiè nKuyie nnè ku nitibè.

⁹ Kè Esekiasii beké ikuó niùbè nè Defiibe de kó yecúò kpéti.

¹⁰ Kè ikuó niùti diewè Sadǎki cǐtè kou Asadia ò tǐrínè ke dǎ: Nè bè keté dii mǎnni ke tǎuni yepǎrè ti Yiè nKuyie nǎtè mieke ti yommu ke sǎnnè kè dè súò nke sũ, deè kó yecúò mè ntu yiè. Ke yé ti Yiè nKuyie mpámè mesàà nku nitibè.

¹¹ Kè Esekiasii dǎ, bèè tǔntè ti Yiè nKuyie nǎtè mieke tidiiti, kè bèè ti tǔntè.

¹² Kè bèè túóté bè pǎ de Kuyie nnè bè berí be diiti kè dèè kó dimàà tu depíndè kè bè dè deite nè yepǎrè bè cǎnné yè Kuyie nkpeí. Kè Defii boti kou Konanniya nni de kó mutǎmmú kòo yǎfũò kou Simmeii nhò tũnko.

¹³ Kè Defiibe tepítè mbè tũnko ke tǔ bèè dàke tidiiti kpéi. Bèè yètè tu: Yeyeedi nè Asasiau nè Naati nè Asayeedi nè Yedemoti nè Yosabadi nè Ediyeedi nè Isimayaa nè Maati nè Bennaya bemaó kè bè ntú Konanniya nè o tebite be kó dinùù nè okpàati Esekiasii nè ikuó niùti diewè Asasiau wèè baké Kuyie nǎtè be kó dinùù.

¹⁴ Kè Defii wuò nkou Immuna bire Kodee wèè bàa diyìè yìèní kèè bíékè kó dibòri, kòo nte ò bo ndakemè yepàrè bè pāa nyè Kuyie nnè be yèmmè, ke toti nè bè dèi dè ti Yiè nKuyie nkpréi nè dèè cāa nke tú ikuó niùbè màa kperè.

¹⁵ Edenni nè Mínyaminni nè Yesua nè Semmaya nè Amadia nè Sekanniya kè bè nhò tũnko. De kó benitibè beè do te bè bo ntotimè tidiiti be kàbe ikuó niùbè kó yehèkè mieke. Bekótibè nè ibi be tñti be tñti.

¹⁶ Dè í tú bèè yètè wàri kétúóté bèè màke yebie nyètāāti kéndèètĩnko màa ndi bè do totimè tidiiti, bè do totinèmu betòbè bèè kòrini bá dii yìè ti Yiè nKuyie ncètè ke pī mbe tømmú be tñti be tñti.

¹⁷ Bè do kàa nyikuó niùbè be cēi be cēi nsi kēwāri be yètè kékāa nDefiibe bè màke dii mōnni yebie nsi pīsīdè kéndèètĩnko bè pīmpīmmè be tømmú nè be tĩrè.

¹⁸ Bè do bè kàa nnè be cēi kàbe mbe benitipòbè nè ibi initedāāi nè initedāāi nè bèè bè bonè ke yè bè do túmè ikuó niùbè cēi kàbe mbe.

¹⁹ Bè do tāātēmu benitibè kè bè bo ntoti tidiiti ikuó niùbè Anō bí bèè bo dikpāā kó yehèkè nè Defiibe bèè yètè wāri.

²⁰ Nte Esekiasí dōò dè Sudaa tenkè kemou mieke, ò do dōò dèè wenni dēnde ke síe ke tú timómmōnti ti Yiè nKuyie nyīkè.

²¹ Ò do pī mmùú tømmú kó dimāā Kuyie ncètè mieke, ò do mù pī nke bo wētè kéente Kuyie nkuó nyi nè ku tannò, ké ndè dōòri ke tū nKuyie nnè o yèmmè memou, kòò dōòri dèè kó dimāā demou kè dè nyíe.

32

Sennakedibu domè Sudaa kó dikpààtiyuu kàbe mudoò
(Wénté 2 Bekpààtibè 18:13. Esaí 36:1)

¹ Esekiasí dōò mùú tømmú sàāmú ke benke ò dómè Kuyie mmu kó difōnkúò kè Asidii kóo kpàāti Sennakedibuu kōtení kédoo Sudaa tempē, nképi yehèkè iduotí fité yè, kéndó ké yè fiētè.

² Esekiasí yà dii mōnni Sennakedibu kērínímè ke dó kédoo Sedisadēmmu mudoò.

³ Kòo tíi nho āpāpānkótibè nè yekōmbò yembè kéndó bèè fīti sibií sii bo dihei mánkú. Kè bèè yie nho kpeti.

⁴ Kè benitibèe tíi nditfīnni kényītí sibií simou nè dinébōri* dii pūò mbe kó kutempē, ké ndi fīti ke náa nke tú Asidii kàbe báa kōtení kēyà mennēsūkūmè.

⁵ Memme kè Esekiasii iténè dikōmbùò kè bèè wētè kémaā kuduotí bè pānte kù kēiinko, kè kùu maatenè yedèrè, kè bèè maā kutekù ditowaā kēfii, kētūnte kudānkù bè tu kù Mídoò Dafiti èi, kēmaā yekpāā nnè tidōpiiti dieti.

⁶ Kè okpàāti tāātè behāpānkótibè bèè yóò niitè benitibè.

Kè bèè tíi nho borè dihei kó dibòri borè, bè 55 tíi ndè kòo mbè tiè nke tú:

⁷ Tēfīnnè di bá ndé Asidii kóo kpàāti nè difīnni dii ò neínè kè kufōwāā ndi bo, wèè ti bonè weè kpeñni ke bè pēētè.

⁸ Wenwe benitibè beè ò neínè nè be kó muwērímú. Tínti ti Yiè nKuyie nkuú ti neínè kunku Kuyie nti tū nkú, kuú yóò ti deēté kédoké ti kó mudoò.

Memme kè benitibè nyīkú Sudaa kóo kpàāti Esekiasí bēi nti fīnkè.

Sennakedibu tō nkè bè nàké ti Sudaa kàbe

(Wénté 2 Bekpààtibè 18:17-37. Esaí 36:2-22)

⁹ De kó di fōnkúò kè Asidii kóo kpàāti Sennakedibuu pi Dakiisi nè o āpāpāmbè bemou kētō nho kó behāpāmbè Sedisadēmmu Sudaa kóo kpàāti Esekiasí borè nè benitibè bèè do ò bonè, kè bè bo bè nàké ké í:

¹⁰ Asidii kóo kpàāti Sennakedibu tú: Di tá ònwe ke kari Sedisadēmmu, dihei dii ā o nùtè mieke?

¹¹ Esekiasí di sóummu ke náa nke tú di Yiè nKuyie ndi tū nkú bo di deēté Asidii kóo kpàāti nou mieke, ke duó nkè sínéyēi nè dikōnni kè dè yóò di kuó.

¹² Dè í tú de kó Esekiasí weè dié yetòrè ke pūo nyewūstàrè Sudaa tempē nke nàké Sudaa kòbe nè Sedisadēmmu kòbe ke tú diwūstōnni dimāā ndi bè dō nkēnkōnkú dii iikè ke di ntūò ntihúuntāā?

¹³ Di í yē wenwe o mómumu nnè o yembè bè dōò dè yehèkè teyè kòbaā? De kó yehèkè kó yebòkè na ke bè deēté be nou miekaā?

¹⁴ O yembè kùu yèè ekè ke deè páíí, àndi kó yebòkè na ke deēté ye kòbe be nou mieke, kè di né yē ndi kó Kuyie ndi tū nkú bo na ké di deēté o nùtè mieke?

* **32:4 dinébōri:** Bè náa ndii nēbōri kpéi, Kiy55 kó kukó nku, kùu pūò nke kōri Setināo biriku, kè Esekiasii kù dīnté ké kù tanné ketenkè kè kùu pōutoo dihei mieke.

¹⁵ Esekiasi báá di ciitè ké di souté di bá nhò tǝ, kubotí makù yoo dikpàatíyuu mari kó dibòò í na ke deeté di kòbe o nou mieke nè ò yembè kpesi mieke. Kuyie ndi tǝ nkù báá na ké di deeté o nou mieke múнке.

¹⁶ Kè Sennakedibu kó betǝmbè nnáá nke sáá nti Yiè nKuyie nè ku kóo tǝnti Esekiasi.

*Bè wǝrimè dipátiri ke sǝmmú ti Yiè nKuyie
(Wénté 2 Bekpàatìbè 19:14-19. Esaii 37:14-20)*

¹⁷ Kè Sennakedibuu wǝri dipátiri késǝmmú ti Yiè nKuyie kunku Isidayeeribe tǝ nkù, kòo béi nke dǝ: Yehekè tǝyè kó yebaké í na ke deeté ye kòbe n nou mieke, kè Esekiasi kó Kuyie nkuu bo na kédeeté ku nitìbè n nou miekaà?

¹⁸ Mǝmmè kè Sennakedibu kó betǝmbè tǝ pǝéké nè Ebedeebe kó tináahti ke bo donné Sedisademma kòbe bèè bo kuduotí ìnkè be kǝmbùòti ké bè ánnè kufǝwáá nkè dǝe yie nkè bèe na kéfietè dihei.

¹⁹ Sennakedibu kó betǝmbè do náá nKuyie nyIsidayeeribe tǝ nkù kpéi, ke ku dǝnninkonè sibǝotenkaanii ibotí tǝi dǝò sǝ si.

*Bè kǝamè Sennakedibu áǝpǝmbè kòò coké
(Wénté 2 Bekpàatìbè 19:15, 35-37 nè Esaii 37:15,36-38)*

²⁰ Mǝmmè okpàati Esekiasi nè Amotí bire Kuyie mpǝánáahti náahtò Esaii bè báántǝmè Kuyie nde kpéi ké kù kuónnè.

²¹ Kè ti Yiè nKuyie ntǝnni ku tǝnni Sennakedibu kó diháǝpǝnkari mieke kè dii kuò beháǝpǝmbè yekǝmbò yembè nè iwǝi yembè bèè baké, kòo kpàatií ífè nè ifei ké kò nho ei, kǝntati o bǝò cǝtè mieke kòo bíi ò kù.

²² Mǝmmè ti Yiè nKuyie ndeeté mè Esekiasi nè Sedisademma ei kòbe Asidií kóo kpàati nou mieke nè be dootitòbè sǝmbe, ké bèe omǝpènè de kó ibotí ìi bè fité.

²³ Kè benitìbè péuu pǝmmú yepǝrè ti Yiè nKuyie nSedisademma, képǝmmúnè yepǝrè Esekiasi wenwe Sudaa tenké kòbe kóo kpàati, ké ibotí tǝi ò dǝúkúnne.

*Esekiasi kó tikpàti mǝnku
(Wénté 2 Bekpàatìbè 20:1-21 nè Esaii 38:1-8,39)*

²⁴ De kó yǝwe mieke kè Esekiasii muòke kéduúnne mukúú kǝbántè ti Yiè nKuyie kè kùu dǝò tidietí.

²⁵ Kè Esekiasi í mbanté mesàà nKuyie nhò dǝòmè kéánnè tǝfentè, kè ti Yiè nKuyie mmieke ò do nè Sudaa tenké nè Sedisademma.

²⁶ Bá nè Esekiasi mǝ nhámè tǝfentè kòo kékúnne omáá wenwe nè Sedisademma ei kòbe, kè ti Yiè nKuyie mmieke í mbè do o fǝmmu mumǝu mieke.

²⁷ Kè Esekiasii mǝote tikpàti mediè, kòo yètirií feité, kè wè mmòke tikpàti kémaá sicǝi kéánnè timátí péití nè mesǝo nnè yétásàayè yèè donku kpeñni nè tǝdààribè nè tidǝpiití nè tinensàati tibotí tibotí.

²⁸ Kòo maá ò yóò nhaà dǝ tidiiití bè tu tǝ bèdée nè mekùò, nnè bè yóò ntanninko dè ò wǝs ibotí ibotí.

²⁹ Kòo maá yehékè kémmòte iwǝs mediè nyisámǝpóí nè idieyi. Kuyie nkuu do ò duò ntikpàti mediè.

³⁰ Wenwe Esekiasi weè do kúnne Kiyòò kó kukó nkó menie nké mè tannè dǝfùò kè mèe yèroo Dafiti ei diyiè taà kèè bíékè.

Esekiasi tǝmmú mumǝu do yíemma.

³¹ Dǝe kpéi ndo te kè Babidǝnni ei kó bekpàatìbè tǝnni be kó yeheikǝntǝrè be borè, kè bè bo dǝke yǝtè tidietí tǝi dǝò ò ei, kè Kuyie nhò yóu ke bo yá tǝi bo o yèmmè mieke.

³² Esekiasi dǝòrimè sǝmme nè ò pǝ mmú tǝmmú Kuyie nkpeí ndè wǝrimu Kuyie benke ti ku pǝánáahti náahtò Amotí bire Esaii kòò tǝ wǝri de kó dipátiri mieke nè Sudaa kpàatìbè nè Isidayeeribe kòbe be páte mieke.

³³ Kòo kò nho yembè kǝú nkè kè bèè ò kúnne Dafiti bí fǝti kó ditenní. Kè Sudaa kòbe ò kǝutè kòò bire Manansee sǝotè tikpàti.

33

*Manansee sǝotémè tikpàti
(Wénté 2 Bekpàatìbè 21:1-18)*

¹ Manansee do yóò di tikpàti ke mǝke yebie ntepiité nè yèdèè ndi, kémmo Sedisademma ke tǝ tikpàti yebie nsipísinnúmmú nè yenúmmú.

² ké dǝò Kuyie nyí dǝ dè, kétúnne ibotí tǝi do dǝori ìi sǝke kperε kè ti Yiè nKuyie nyi bèti ke bè kǝnne bembe Isidayeeribe.

³ Kòo wète kémaá o cice Esekiasi do pùo nyèè bəəwūstàrè kémaá dibəə Baadi kó diwūstənni kéciéké itedei kéfii nkénkənkú ke báa ndiyiè nè otànkú nè siwàà.

⁴ Kòo maá yewūstàrè ti Yiè nKuyie ncíètè mieke Sedisademmu. Ti Yiè nKuyie ndo bè nàkému ke dà, kù dà bè nkù báa nSedisademmu nwe sáà.

⁵ Kòo maá yeè wūstàrè ti Yiè nKuyie ncíètè danti tidé mieke diyiè nè otànkú nè siwàà de kprí,

⁶ kékúo o bire kétúo Inommu biriku mieke kénnáánnè yebəkè, ke korì tipáati, ke pínne muhūstəmmú, kéwaá mbenitinəmbè bèè yu becíribè nè bèè boorì tinūbooti, kéndəorinè meəəorimè yeime ke íinko ti Yiè nKuyie mmieke.

⁷ Kòo tanné teəəotenkaanitè ò do dəə tē Kuyie ncíètè mieke. Kuyie ndo nàkému ku kóo tənti Dafiti nè o bire Sadoməə ke dà, Isidayeeribe tenké mieke kù tāāté ke dó ku yētiri nyu Sedisademmu nwe ku cíètè mieke sáà.

⁸ Kù do béimmu ke dà, kè Isidayeeribe tū nku tannò nè ku kuó nè ku tié nkù duó ndè be yembè ke nàké Məyiisi kóo de wəri, kù báa bè dēnne dihei kù duó ndi be yembè.

⁹ Kè Manansee nte kè Isidayeeribe feti, kécake ti Yiè nKuyie nkè dēe pēēté ibotí tei kù do kùo í kè bè kànnè ì do dəərimè.

¹⁰ Kè ti Yiè nKuyie nni nhò náánnè wenwe Manansee, nè o kəbe kè bè í nkù kérmmú.

¹¹ Kè ti Yiè nKuyie nduó nkè bèè baké Asidii kóo kpàati kó behāəpəmbè kè bèe kəte kēpí mManansee kətənnè o yei kuyiəmpie nkóə boú disəəwūđ kó mefimme kəto, kékənnè Babidənni.

¹² Ò ta dii mənni mesəmmè mieke kékúənnè ti Yiè nKuyie nkéməə mecíəmmè, kékékúnnə omáá kunku Kuyie nhò yembè do tū nkù ìkè.

¹³ Kòo bántè ti Yiè nKuyie nkè mesəmmè kù pí, kè kùu kəmmú o dabənni kóo tēhnéni Sedisademmu o kpàatiyuu mieke, kè Manansee banté ti Yiè nKuyie mmènke tūmè Kuyie nku.

¹⁴ De kó difənkúə kóo maá kuduotí Dafiti ei mieke diyiè taà kè, Kiyəə kó kubiriku bíékè, kənto kətəukənè bè tū de siyí kó dibəri, kémaá kéfii nhOfedi təri kè dēe oké mediè, kóo kànnə behāəpənkótibè Sudaa tenké kó yehəkè iduotí fité ye mieke.

¹⁵ Kòo denne ibotí tei kó yebəkè ti Yiè nKuyie ncíètè mieke nè tetenkaanitè, kè de dēnne dihei mánku kéútóo, képuə nyebəəwūstàrè yeè bo ti Yiè nKuyie ncíètè tēe bo Sedisademmu ditəri ínkè.

¹⁶ Kòo maá ti Yiè nKuyie nkó diwūstənni kéfíe iwūə metaummè kpeyi nnè yesāə nkpeyi, kéduó nkè Sudaa kəbe ntū nti Yiè nKuyie nkunku Isidayeeribe tū nkù.

¹⁷ Bá nè məmme kè benitibè nkpráə feu yetàrè, ke baa né báa nti Yiè nKuyie.

¹⁸ Manansee dəərimè səmmə nè ò bəntémè Kuyie, nnè ku pāānāənti náəəntò ò nàké ti ti Yiè nKuyie nkpréi, bembə Isidayeeribe bè tū nkù de wərimu Isidayeeribe kpàatibè dəərimè pátiri mieke.

¹⁹ Ò bəntémè Kuyie nnè kù cəutémè o báammú nè ò cəkemè Kuyie nnè ò kù yetemè nè ò āāmè yetàrè ke fiíkú itedei nè ò dəəmmè sibəəotenkaanii, ò dəə de ke né bo na kébanté ò cəkemè Kuyie ndè wərimu Esaii tómmú pátiri mieke.

²⁰ Manansee kò ndii mənni o yembè kūu nkè kè bèe ò kūnnè o cíètè pérímú mieke kóo bire Aməə səoté tikpàti.

Aməə təmè tikpàti

(Wénté 2 Bekpàatibè 21:19-26)

²¹ Aməə do yóó di tikpàti ke məke yebie nsipísidè nè yèdèe ndi, kənto tikpàti ke bo Sedisademmu ke dà yebie nyèdèe,

²² kédəə ti Yiè nKuyie nyí dó de o cice Manansee do dəəmmè, kéfíe yebəkè o cice do dəə ye kè nyè báa.

²³ Ò me nyí mbanté o caərimè o cice do bantémè o kəme, ò do cəkemú kēpēēté o cice.

²⁴ Kòo kó betəmbèe dake o kpréi kóo kùo tekpàatíciètè mieke.

²⁵ Kè dihei yembèe kuó bèè kó dimáə do dáke kékúo okpàati Aməə kéduó nkóo bire Sosiasii səoté tikpàti.

34

Sosiasii təmè tikpàti

(Wénté 2 Bekpàatibè 22:1-2. 23:4-20)

¹ Sosiasii do yóó di tikpàti ke məke yebie nyèni ndi kəmbo Sedisademmu ke ta tikpàti ke dà yebie nsipísitáati nè dimáə,

² kətūnnə o yàəri Dafiti kó məborime weti weti.

³ O kpàtì benni nínnì o do kpaá tú odapàà nwe kéwammú Kuyie nho yààri Dafiti do tũ nkù. O kpàtì benni tepíítè nè didéri mieke, kékété ò bo puømmè yebəwūstǎrè Sudaa tenkè nè Sedisademmu, kédíí yetǎrè, kébuo nyitedeí, kébóké sibəotenkaani nè bè yìè ntimáti ke uté si.

⁴ Kòo dúo nkè bè mpuo ndibəo Baadi kó yewūstǎrè kòo wùò, kè bèe puo ntihúúnti kó yetǎrè yèè do bo de kó yewūstǎrè ìnkè, kèpíí itedeí nè sibəotenkaani bè yìè ntimáti ke uté si, kè dè puo nkè dèe naá mmutáá, kè bèe dè útóo bèè do si feu bè kùri ì fǎti ìnkè.

⁵ Kòo tuo mbè baoyembè kó yekúò, be baowūstǎrè ìnkè. Memme Sosiasi wèákunnemè Sudaa tenkè nè Sedisademmu.

⁶ Manansee kó yehékè nè Efadaimmu kpeye nè Simmeəə kpeye kénto kétuokènè Nefutadii kpeye nè be pètitəbè kpeyoo.

⁷ Kòo puo nyebəwūstǎrè kèpíí itedeí kèpuo nnè sibəotenkaani kè dèe naá mmuyuo, kòo puo nyebəwūstǎrè bè tũ nyèè ìnkè tihúúnti Isidayeeri be ekè yeməu mieke kèwète kékò nSedisademmu.

Ikuo niuti diewè yàmè Kuyie nkuo pátiri

(Wénté 2 Bekpàatìbè 22:3-10)

⁸ Kè Sosiasi mbo o kpàtì benni tepíítè nè diniínni mieke. Ò wèákunnè dii mǎnni dihei nè ti Yiè nKuyie ncfètè ke dèe kètə Asadia bire Safāā Maseya eì kóo kpàati nè okpàati kóo pátíwàati Yoakasi bire Yoa kè bè bo kote kètunte ti Yiè nKuyie ncfètè.

⁹ Kè bèe kote kèyá ikuo niuti diewè Idikiya, kè nhò tao Manansee kó kuwuo nkəbe, nè Efadaimmu kəku kəbe nè Isidayeeri be səmbə Sudaa tenkè keməu kəbe nè Bensamee kó kuwuo nkəbe nè Sedisademmu eì kəbe bè do toni ì diíti Kuyie ncfètè. Defiibe bèè baa Kuyie ncfètè kó yebòrè kè bèe ì cuó.

¹⁰ Kè bèe ì duó mbèè ni bèè pī nKuyie ncfètè tǎmmú, kè bè bo dǎdǎnè ti Yiè nKuyie ncfètè kè tè tũntè.

¹¹ Kè bèe ì duó mbèè yé ideí kó mutǎmmú nè bəmaribè kè bè bo donténè yetǎrè bè ciéké yè nè imundeí kèínnè tidieti Sudaa kpàatìbè do cǎke ti.

¹² Kè de kó benitibè mènke mpī mmutǎmmú kè dè wenni mesàà, kè Defiibe bí Yaati nè Abudiasi nè Sakarii nè Mesudammu ì do bè ni. Kè Defiibe təbè bèè no nke bie ndebémbénnè ke nǎnnè mudèmmú.

¹³ Kè bè mbaké bèè təu tinenti, ke bakénè bətəmbè bəməu bá wè nè o tǎmmú. Kè Defiibe təbè tu bəpátíwàdè ke baanè Kuyie ncfètè təmbè nè yebòrè.

¹⁴ Bè dèi dii mǎnni idííti bè do dǎu nyi ti Yiè nKuyie ncfètè mieke, kè ikuo niuti Idikiya yà ti Yiè nKuyie nkuo pátiri, kù do duó nyi Məyiisi kòo ì wǎri.

¹⁵ Kè Idikiya náké opátíwàati Safāā ke dǎ: M pètè ikuo pátiri ti Yiè nKuyie ncfètè, kè di nhò duó.

¹⁶ Kè Safāā di tao okpàati, kóò náké nè mutǎmmú kpeti ke dǎ: Tinti a kó bətəmbè ti pīmmu mutǎmmú a do yé nti dǎdǎ mù.

¹⁷ Ti tǎtǎtəmu ti Yiè nKuyie ncfètè kó idííti iməu ke duó mbèè baké mutǎmmú nè bətəmbè.

¹⁸ Kè opátíwàati Safāā yíé kénáké okpàati ke dǎ: Ikuo niuti diewè Idikiya wèe n duó ndipátiri, kè di kàà nhokpàati iikè.

Sosiasi beémmè Udida

(Wénté 2 Bekpàatìbè 22:11-20a)

¹⁹ Okpàati kèe memme Kuyie nkuo bè ò kàa nyi kékétè o yàati,

²⁰ kèyú Idikiya nè Safāā Ayikammu nè Mikee bire Abudonni nè opátíwàati Safāā nè okpàati kóo tũnti Asayaa, kè bè náké ke dǎ:

²¹ Kətenè kébeé nti Yiè nKuyie n kpeí nè Isidayeeri be səmbə kpeí nnè Sudaa kəbe kpeí ndipátiri bè pètè di to tii náahti ìnkè. Ke yé ti Yiè nKuyie mmieke ti domè mediè mme, ti yembè í yiemme ke tũnne ti Yiè nKuyie yé mmú, tii wǎri dipátiri mieke timəu.

²² Idikiya nè okpàati tǎatè bè kè bèe kote onitipòkú Udida borè wèe nàa nKuyie mpǎnnaahti. Ò do tu Asidaa bire Tokiyati bire Sadummu pokú nwe, wèe do baa ikuo yàati. De kó Kuyie mpǎnnaahti náahtò do bo Sedisademmu nwe, dicəkari bè tu di dihei panni, kè bèe ò náké bè to ti.

²³ Kòo bè tǎnné ke dǎ: Kətenè kénáké oniti wèe di tǎnni m borè ke dǎ: Ti Yiè nKuyie nyIsidayeeri be tũ nku tu:

²⁴ Bè kàà ndii pátiri Sudaa kəbe kóo kpàati di náa mmèe yei nkpeí kù yóo mè bənté Sedisademmu eì ndi nè di kəbe.

²⁵ Bè mè nkù mbəntóomè ke tuò tihúúnti yebəkè bè dǎdǎ yé ke íinko ku mieke, nè medəorimè yeime ku mieke bè yeməu ke í yóo bè bonke.

²⁶ Sudaa kòbe kóo kpààti wèè di tǎnní kè di bo beé nti Yiè nKuyie, dí ò nàké ke tú, ti Yiè nKuyie nyIsidayeeribe tũ nkú tu ò kèèmu kù ò nàké ti.

²⁷ Ò mè nkèèmè kù nàké ti Sedisadæmmu kpéí kè dè kàáké o yèmmè, kòò kékúnne omáà kunku ti Yiè nKuyie nku iikè, ke kǎrí o yààti ke kómmú tinǎnnièti. Kunku ku mómmønku kù kèèmu o dabònni kunku ti Yiè nKuyie nkuu báí.

²⁸ Ò yóó kòmmu bàmmùu o yembè kũu nkè, kè bèè ò kũnnè o yembè fǒti o nǎnfé í yóó yà meyei nkú yóó bǎntémè Sedisadæmmu eì nè di nitibè.

*Sosiasii wète ke tũntemè nè Kuyie mbe kó metaummè
(Wénté 2 Bekpààtibè 22:20b-23:3)*

Ikuú niùti diewè Idikiya nè okpààti do ò neínè bè kè bèè wète kénáké okpààti Kuyie mpǎánáànti náàntò bè nàké ti,

²⁹ kóo kpààti tǎ nkè bèè nàké Sudaa tenkè kòbe nè Sedisadæmmu eì kòbe ke dǎ bèè tíí.

³⁰ Bè tíí ndii mǎnni kóo kǎte ti Yiè nKuyie ncǐtèè ke neínè Sudaa eì kòbe nè Sedisadæmmu eì kòbe nè ikuú niùbè nè Defiibe nè Isidayeeribe bemou bekótibè nè ibí kòo bè káa nti Yiè Kuyie nkuú nè ku taummè pátírí bè pètè di ti Yiè nKuyie ncǐtèè mieke.

³¹ Okpààti de ncómmú o cónni kébéi ndinùu dii tu bè ntũ mbe Yiè nKuyie, ke yíe nku tannò, nè ku kuú, nè ku tié nè be yèmmè memou, nè be wérímú mumou. Kè dèe yie nkè bèè na kéndǎari ku kuú nè ku taummè pátírí dii ntò ti yè mmù.

³² Kóo kpààti duú nkè bèè kó dimáà bo Sedisadæmmu eì nè Bensamæ tempè nkòbe kè bèè tũnne Kuyie mbè dǎòné mèè taummè kunku be yembè do tũ nkú.

³³ Kè Sosiasii paa mmubǎòtǎmmú Isidayeeribe eké yemou mieke, kéduú nkè bèè kó dimáà bo Isidayeeribe tenkè kè bè mpí nti Yiè nKuyie ntǎmmú kunku Kuyie mbè tũ nkú, o fómму mumou mieke, bá bè í nyete be Yiè nKuyie be yembè do tũ nkú.

35

*Sosiasii baámmè ndiyentébanii
(Wénté 2 Bekpààtibè 23:21-23)*

¹ Kè Sosiasii baá ndiyentébanii Sedisadæmmu ti Yiè nKuyie nkpéí nkéfié dibanni kó iwũs dibanni kóo tǎnkú ketiwè kó diyíè tepítè nè dinaanni.

² Kóo wète kékanne ikuú niùbè be tǎmmú, kéyáúkúnne be kǎnti kè bè mpí nti Yiè nKuyie ncǐtèè kó mutǎmmú,

³ kénákénè Defiibe bembe bèè cǎá nti Yiè nKuyie ntǎmmú kpéí, ke te bè bo tiémmè benitibè ke dǎ: Tannéne ti Yiè nKuyie ntaummè tou ku cǐtèè Isidayeeribe kóo kpààti Dafiti bire Sadomǎo do maá tè, di ténke í yóó ndi tou. Pínnè ti Yiè nKuyie ntǎmmú kunku di tũ nkú nè ku nitibè Isidayeeribe.

⁴ Báátínè kǎntũ ndi naámuntí duú ke dòmmè nè di tǐrè di pí mpímmè mutǎmmú kǎntũ nyIsidayeeribe kóo kpààti Dafiti wǎri ì tié nyè mmù, kòo bire Sadomǎo ì ikú.

⁵ Mbonè Kuyie ncǐtèè mieke di cǎí tũmmè sitòbè, kǎnteennè di kòbe Isidayeeribe be naámuntí tũmmè titòbè.

⁶ Díí yóó fié diyentébanii kó iwũs, dǎòné dimáà mawénkùmè kó ikuú kéteennè di kòbe kè bèè tũnne ti Yiè nKuyie nnáké ti Móiisi kòò ti wǎri.

⁷ Kè Sosiasii duú nyiwũs nyIsidayeeribe bèè kó dimáà dè bo be kpéí yepèbe nè yebòbe sikǎupísitǎati (3000) nè ináàke sikǎupísitǎati (3000), kè bè bo fié diyentébanii. De kó iwũs do tú o kpeyi nyi wenwe okpààti.

⁸ Kóo kpààti kó betũmbèe duónnè be yèmmè iwũs, kè bè bo fié dibanni benitibè kpéí, nè Defiibe nè ikuú niùbè Idikiya nè Sakarii nè Yeyeedi bèè kótí Kuyie ncǐtèè kè bèè duú nyiwũs ikuú niùbè kpéí, yepedabe nè yebòbe sikǎupísidé nè sikǎusikuú (2600) nè ináàke sikǎusitǎati (300) kè bè bo fié diyentébanii.

⁹ Kè Defiibe kó bekótibè Konanniya nè o kòbe Semmaya nè Netanneyeedi nè Asabia nè Yeyeedi nè Yosabadi kè bèè duú nDefiibe yepedabe nè yebòdabe sikǎupísínũmmú (5000) nè yenaadaké sikǎusínũmmú (500).

¹⁰ Nte bè do tũntè mèè botí dibanni ikuú niùbè do pírimu be tǎmmú kè Defiibe pí mbe kǎmu, kè bè ntũ nhokpààti dǎú ndii nùu.

¹¹ Kè bè nfeu diyentébanii kó iwũs kè ikuú niùbè cǎú meyiĩ nDefiibe borè ke cou diwũstǎnni ìnkè. Kè Defiibe bie fǎú iwũs bè fié í.

¹² Kè cǎnninko dèè dǎ nkétuú nKuyie, kéduú nDefiibe bè dǎ nkénte dè, ké me nyí nè ináàke, kǎntũ mMóiisi kó ikuú duú ke dòmmè.

¹³ Kè bèe tũnnè be kó ikuú kèpũnné diyentébbanni kó ipe, kébénné iwũs tɛi bè cànné ì Kuyie nkpréi nè sikũmboó nè tikàdàabuuti nè sidòú, kédeè ké dè totí benitìbè meçãã nkè bèe di,

¹⁴ Kédeè kébénné be kpɛyi nè ikuú niùbè kpɛyi, ke yé ikuú niùti Anɔɔ bí do pĩmmè mutømmú nè keyènkòo ke feu iwũs ke tuò, ke tuònnè mekùò. Deè kpéi ndo te kè ikuú niùbèe bénné dèè tu be kpɛre nè bembè ikuú niùbè kpɛre.

¹⁵ Asafu yaábí bèè tu bedèmbè kè bè mpí mbe tømmú ke tũ nDafiti nè Asafu nè Emanni nè Yedutunni Kuyie mpããnaànti náaàntò okpààti kou bè do doú ndii nùù. Kè yebòrè kó bebàribè mbaa bá dii bòri. Bá bè í nyóu be tømmú, ke yé be kòbe Defiibe do bérímè dèè tu be kpɛre.

¹⁶ Mèè botí nku bè tũntemè ti Yiè nKuyie nkó mutømmú muməu de yiè kébaá ndiyentébbanni, kéntũ nhokpààti Sosiasi kó dinùù, kéfié iwũs kétuo nti Yiè nKuyie nwũstònni ìnkè.

¹⁷ Isidayeeribe bèè kó dimàà do bo ndiyentébbanni, kè bèe yíe kébaá mpéèbè bèè í kòorenè mutie mùu muuti be kó dibanni ke dà yewe yeyiekè.

¹⁸ Bè í baá ndiyentébbanni mari me kó kubotí kètúóté Kuyie mpããnaànti náaàntò Sammuyeerie kó dimànni kéntò kétuokenni Sosiasi kó dimànni. Isidayeeribe kpàatìbè òmòu í baá ndiyentébbanni kè di dònne Sosiasi baá ndi. Ikuú niùbè nè Defiibe nè Sedisademmu eì kòbe bè do homu de kó dibanni.

¹⁹ De kó diyentébbanni bè do di baá nhokpààti Sosiasi kpàti benni tɛpiítè nè diniínni mieke nke.

*Sosiasi kpàti tũòkemè ti mànkú
(Wénté 2 Bekpàatìbè 23:28-30)*

²⁰ Sosiasi tũntè dii mònni ti Yiè nKuyie nciètè kédeè, kè Esibiti kóo kpààti Neko íténí nè o ããròmbè ke bo do mudoò Kadikemiisi eì kòbe kukó nhEfadati borè, kè Sosiasii yèroo kéndó kóò bùsténè.

²¹ Kè Neko tɔ nkè bèe ò náké ke dà n kpɛti da dònne, fɔ nSudaa kòbe kóo kpààti? Dè í tũ ñ kòtení yíe nke bo dokénè fɔ nwe, ñ kòtení ke bo dokénè tɛciètè n dokùnè tɛ nte, kè Kuyie nne tũ n doò meçãã, báá dinté Kuyie nkuu m bonè kè meè òke kù yàà bo da ku.

²² Bá nè memme Sosiasi me nyí nyie nke bo yóu, kéceete omáà kékote ke bo ò dokénè. Bá ò í nkéíté Neko náaànti Kuyie nhò náké ti kóo tì náá, kékote kédo mudoò Neko Mekidoo biriku mieke.

²³ Kè detànnè yembèe ò tã kóo náké o kó betòmbè ke dà, bèe ò tũóté kè bè ò kòutemu.

²⁴ Kóo tómbèe ò dèite o kparinaasàntè mieke kéánné o kparinaasàntè tɛtè mieke, kóò tɔ Sedisademmu kóo kú kè bèe ò kũnné o yembè fɔti. Kè Sudaa tenkè kòbe beməu nè Sedisademmu eì kòbe beməu kè bèe kari o kũũ.

²⁵ Bè yí memme kè Sedemii kuú ndikúdabònni Sosiasi kpéi, kè benitidadèmbè nè benitipodèmbè kè bèe béi nSosiasi kpéi, kè dè sonnè nke yí Isidayeeribe kó ikuú. De kó dikúdabònni wàrimu Sedemii kúdabùò mpátiri mieke.

²⁶⁻²⁷ Sosiasi ðòðrimè sòmme ò ketémè nè ò pãntémè nè ò pĩrímè mutømmú Kuyie nkpréi, ke tũ nKuyie nkuú duú ke dòmmè, dè wàrimu Isidayeeribe kpàatìbè nè Sudaa kòbe be* páte mieke.

36

*Yoakasi tamè tikpàti Sudaa tenkè
(Wénté 2 Bekpàatìbè 23:30-24:17)*

¹ Dè dɔò memme kè diheì yembèe tũóté Sosiasi bire Yoakasi, kéduú nkòo tũóté o cice fɔtiri kéntú okpààti Sedisademmu.

² Yoakasi do yóó di tikpàti ke moke yebie nsipísidé nè yètààti ndi, kéntò tikpàti ke dà betààbè bètààti ke bo Sedisademmu.

³ Kè Esibiti kóo kpààti Neko ò pĩ nkéduú nkè Sedisademmu eì kòbe nè Sudaa tenkè kòbe nhò yietí dàmpòò, nè tímàti péiti cidóò sikəupísitããti (3000), nè mesəo ncidóò sipísitããti.

⁴ Kè Esibiti kóo kpààti tũóté Yoakasi nanté Ediakimmu kéduú nkòo bo ntú Sudaa tenkè nè Sedisademmu eì de kóo kpààti. Kè bèe ceete o yètiri ké nhò yu ke tú Sosakimmu. Kè Neko kònnè o kóo kóti Yoakasi Esibiti.

⁵ Sosakimmu do yóó di tikpàti ke moke yebie nsipísidé nè yènúmmu ndi kéntò tikpàti ke dà yebie ntepiítè nè dimáà kéðò ti Yiè nKuyie nho tũ nkú í dà dè.

⁶ Kè Babidònni kóo kpààti Nebukannesaa ò do mudoò kóò pĩ nképítinné disəwũð kó mefimme kékònnè Babidònni,

⁷ kéntonè ti Yiè nKuyie nciètè kó tinenti, ké kó nké tì tanné o kó tɛbəocíètè mieke.

* 35:26-27 Wénté 16:11 nè tũ wèrikũnne.

⁸ Sosakimmu daàrimè sǎmmè, isòke kperè ò dàò dè, nè tìì ò tùòkení dè wàrimu Isidayeeribe kpààtibè nè Sudaa kòbe be páte* mieke. O bire Sosakinni weè do sǎotè tikpàti.

⁹ Sosakinni do yóò di tikpàti ke mǎke yebie ntepiítè nè yèni ndi, kǎntò tikpàti betààbè bètǎati nè yewe tepíitè ke bo Sedisademmu, kédòò ti Yiè nKuyie nyí dǎò dè.

¹⁰ Dibenni pǎnni yètiní dii mǎnni kòo kpààti Nebukannesaa ò pí nkékònnè, kǎntǎnè ti Yiè nKuyie ncíètè kó tinenkpeti. Kòo túótè o cice nantè Sedesiasi kè weè ntú okpàati Sudaa tenkè nè Sedisademmu.

Sedesiasi tumè okpàati Sedisademmu

(Wénté 2 Bekpààtibè 24:18-25:21 nè Sedemii 39:1-10. 52:1-27)

¹¹ Sedesiasi do yóò di tikpàti ke mǎke yebie nsipísidè nè dimáà ndi kǎntò tikpàti ke dà yebie ntepiítè nè dimáà ke bo Sedisademmu.

¹² Kòo dàò ti Yiè nKuyie nyí dǎò dè, kunku ò tǔ nkù, ò í nkékùnnè omáà Kuyie mpǎánáahti náahtò Sedemii iikè, wenwe ti Yiè nKuyie ndo náánnè wè kòò ò nǎà.

¹³ Kòo yete okpàati Nebukannesaa kpeti. Nebukannesaa do duò nkòò ò dàunnǎmu dinùù ké yú Kuyie nyètiri, ke bo nyíè nho kpeti. Bá nè memme kòo kpénkùnnè o to káyete ti Yiè nKuyie kunku Isidayeeribe tǔ nkù.

¹⁴ Ikuó niùbè kó bekótibè nè benitibè kè bèe sǔù mbè bo nyetírímè ti Yiè nKuyie nkpeti, kǎtǔnnè ibotí tǎi dàòri ì sǎke kperè, kécake ti Yiè nKuyie ncíètè bè do càfínè tǎ Sedisademmu.

¹⁵ Ti Yiè nKuyie mbe yembè do tǔ nkù do dámu kédéetè ku nitibè nè ku cíètè, kǎntǔònni ku tǎrè sǎà kè yè bè caú.

¹⁶ Kè Isidayeeribe ndaú ku pǎánáahti náamè, ke bè sǎnku ke bè sǎà, nkè ti Yiè nKuyie mmieke yàa bè cǔténè, bá bè í mmǎke bè bo yǐmè ké kè còhínè.

¹⁷ Kè ti Yiè nKuyie nduó nkè Babidǎnni kóo kpààtii bè do mudoo kékuo bekpàrinuombe nè bebémbè nè isapǔmbí nè bekótibè nè sidakóó, ké mbè kòutinè Kuyie ncíètè miekoo, bá ò í nsúò nhòmǎu. Kuyie nkuu do bè nhò duó mbemǎu.

¹⁸ Kòo kpàati Nebukannesaa éi Kuyie ncíètè kó tinenti tidieti nè tisǎmpóti nè ku cíètè kó tikpàti, nè okpàati kpeti nè o tǔmbè kpeti, demǎu ké dè kònnè Babidǎnni.

¹⁹ Kòo cǔu nKuyie ncíètè képuo Sedisademmu kó kuduotí kécǔu ntekpààticíètè nè bekpèribè kpesi, kécake dihei kó tinenǎati timou,

²⁰ képǐmmú bèè do yenté yenté kékònnè Babidǎnni ké me nyǐnè okpàati nè o bí, kè bè ntú tidaati ké Pèresi kó dikpààtiyuu yàa cǔuténè tikpàti.

²¹ Memme ti Yiè nKuyie ndo nǎké ti ku pǎánáahti náahtò Sedemii ti dàòmè. Kù do ò nǎké ke dà: Be éi dii yóò dàunko yebie nsipísiyiekè mieke, kǎfǎó nsiompǔsi kó yebie mbè na mbaà nyè.

Okpàati Siduusi duómmè dinùù kè Sifube bo kò nkémaá Kuyie ncíètè

²² Pèresi kóo kpàati Siduusi kpàti benni ketiri mieke nkè kè Kuyie nni ndó kédòò kù do nǎké ti ku pǎánáahti náahtò Sedemii, kòo ti wǎri. Memme Kuyie mbenkemè okpàati Siduusi ò dò nkédòò ti, kòo ti wǎri kè bèe dari yepáte o éi dimǎu képiékè ke dà:

²³ Ti Yiè nKuyie nkuu bo kéinkè kùu n duó nyekpàatiyo yemǎu kutenkù kè n yè baké, kuu n nǎké ke tǔ n kù máa tecíètè Sedisademmu Sudaa tenkè mieke. Díndi bèè kó dimáà tu Kuyie nkòbe kù ndi bonè ké di kó Sedisademmu Sudaa tenkè ké kù máa tecíètè.

* 36:8 Wénté 16:11 nè tìì wènikùnnè.

Esitadasi Di mpátiri to tii náanti

Esitadasi nè Neemii de kó yepáte yedé ti náa nSifube bè do pĩrímú bè kékònnè Babidónni kè bèè konni be ei Sedisademmu, be kó tináanti nti.

Tii wári de kó yepáte yedé ye mieke tii dðò tinti yebie ntekòutè mieke. Esitadasi kó dipátiri ti náa mPeresi tenké kóo kpààti Siduusi pāmè mme kuce meketimè Sifube kè bè konni Sedisademmu. Bè do konni kékete kémaa diwüstónni ndi bè do feu de iwūš Kuyie, de kó difñkúò yebie mmayè kè bèè maá Kuyie ncĕtè Dadiyuusi tu dii mōnni okpàati (5:1-2). Asee nè Sakarii bè tu dii mōnni ndi Kuyie mpānāanti náam̄bè. Kè dende pēētè kè Peresi tenké kóo kpààti Aditakisēsii tō Esitadasi wèè do tú ikuš niuti nè i wāati Sedisademmu, kóo yáukúnne benitibè kōnti Kuyie mbáámmù bíékè.

Di mpátiri náanti duó ke dōmmè

1. Okpàati duómmè dinùù Sifube kè bè bo kò nkémaa Kuyie ncĕtè 1
2. Sifube bèè kò nKuyie ncĕtè kó mumarimù 2
3. Bè íimmè Kuyie mbáámmù 3
4. Be dootitobè kó tináanti kēnto kētuakenè bè baámmè diyentébanni 4-6
5. Esitadasi pĩ mmùù tōmmù 7-10

Okpàati Siduusi duómmè dinùù kè Sifube bo kò nkémaa Kuyie ncĕtè

¹ Peresi tenké kóo kpààti Siduusi kpāti benni ketiri mieke kè ti Yiè nKuyie nni ndó kédòò kù do náké ti ku pānāanti náantò Sedemii kòò ti wári. Mem̄me ti Yiè nKuyie mbenkemè okpàati Siduusi ò dò nkédòò ti kòò ti wári, kēpīkè ke dð:

² Ti Yiè nKuyie nkùù bo kēñkè kuù n duó nyekpàatiyo yemou kutenkù kè n yè baké. Kuù n náké ke tú n kù maá tēĕtè Sedisademmu Sudaa tenké mieke.

³ Dindi bèè kó dimàa tu ku kòbe kù ndi bonè kè di kote Sedisademmu Sudaa tenké kè kù maá tēĕtè. Kuyie nyIsidayēribe tū nkù bo Sedisademmu nwe.

⁴ Isidayēribe bo yèè kārè kòbe yí timáti péiti nè mesoò nè tinenti nè iwūš kè bè pānè yepārè be yēmmè kpeye ti Yiè nKuyie ncĕtè marimù kpéi nSedisademmu.

⁵ Mem̄me Sudaa wuo nkòbe kó bekótibè nè Bensamee kòbe nè ikuš niùbè nè Defiibe Kuyie nnappe bèè kó meyēmmè kè bèè ité kēbáati ke bo kò nSedisademmu kémaa ti Yiè nKuyie ncĕtè.

⁶ Kè be pēetitobèè bè teennè mesàa nké bè pāmmù timáti péiti nè mesoò nnè tinenti nè iwūš nè tinenti teti tii donku yóù, bè i nkāannè ketíke bèè dó kēpā nè be yēmmè be kó yepārè.

⁷ De kó difñkúò kóo kpààti Siduusi duó nké bèè denneni ti Yiè nKuyie ncĕtè kó tinenti okpàati Nebukannesaa do tūòtè ti kētannè o bòĕĕtè.

⁸ Kóo duó nké oditāsonniwè Mitidedati ti dēnneni kēkaa nké ti duó nSudaa kòbe kóo kpàati Sebasaa.

⁹ Nte bè do kaa nde kó tinenti kè ti mmāmè: Mesoò nyebò sipisitaati, timáti péiti yebò tekoupiité (1000), yese sipisidè nè yēwei.

¹⁰ Isòbòðke sipisitaati, timáti péiti ibòðke isàayi tekoupiité (1000), itei ìi kó kuwenniku i i mǎnnè sikousinàa nè tepíité (410) nè titeti tekoupiité (1000).

¹¹ Kè bèè ti bāte tisōnenti nè timáti péiti kpeti kè ti mbo sikoupiinummù nè sikousinàa (5400), kè Sebasaa ndè to demou bè iti dii mōnni ke kūnti Sedisademmu.

2

Sifube bèè do kò nSedisademmu bè do mamè

¹ Nte Isidayēribe do ité Babidónni okpàati Nebukannesaa do pĩrímú bè kè bè ntú tidaati o cie, kēitè kékonní Sedisademmu Sudaa tenké bá wè kóo kari o ei.

² Nte bèè do bè ni be yètè: Sodobabēdi nè Sosuwee nè Neemii nè Sedayaa nè Ededayaa nè Maadosee nè Bidisanni nè Misipaadi nè Bikibaii nè Deummu nè Baana. Bèè naámuntì tu tii:

³ Padosi kó kunaámunkù kòbe do bo sikoupiidè nè tekòutè nè sipisiyiekè nè bèdébè mbe (2172).

⁴ Kè Sefatia naámunkù mbo sikousitaati nè sipisiyiekè nè bèdébè (372).

⁵ Kè Adaa naámunkù kòbe mbo sikousiyiekè nè sipisiyiekè nè bēnūmmù (775).

⁶ Kè Pasati-Mòabu naámunkù kòbe mbo sikoupiidè nè sikousini nè tepíité nè bèdébè (2812), Sosuwee nè Soabu be yaabi nyi.

⁷ Kè Edammu naámunkù kòbe mbo tekoupiité nè sikousidè nè bēnàa (1254).

- 8 Kê Satuu naàmùnkù kòbe rùbo sikòusìwei nè sipìsinàà nè bènùmmù (945).
- 9 Kê Sakaii naàmùnkù kòbe rùbo sikòusiyiekè nè sipìsikù (760).
- 10 Kê Bani naàmùnkù kòbe rùbo sikòusikuò nè sipìsinàà nè bèdébè (642).
- 11 Kê Bèbaai naàmùnkù kòbe rùbo sikòusikuò nè sipìsidé nè bètààti (623).
- 12 Kê Asikadi naàmùnkù kòbe rùbo tekòupítè nè sikòusidé nè sipìsidé nè bèdébè (1222).
- 13 Kê Adonnikammu naàmùnkù kòbe rùbo sikòusikuò nè sipìsikù nè bèkuò (666).
- 14 Kê Bikibaii naàmùnkù kòbe rùbo sikòupìsidé nè sipìsinùmmù nè bèkuò (256).
- 15 Kê Adinni naàmùnkù kòbe rùbo sikòusinàà nè sipìsinùmmù nè bènàà (454).
- 16 Kê Atee naàmùnkù kòbe Esekiasi yaàbí rùbo sipìsìwei nè bèni.
- 17 Kê Besaii naàmùnkù kòbe rùbo sikòusitāāti nè sipìsidé nè bètàāti (323).
- 18 Kê Yoda naàmùnkù kòbe rùbo tekòutè nè tepíitè nè bèdébè (112).
- 19 Kê Asummu naàmùnkù kòbe rùbo sikòusidé nè sipìsidé nè bètàāti (223).
- 20 Kê Kibaa naàmùnkù kòbe rùbo sipìsìwei nè bènùmmù.
- 21 Kê Betideemmu kó tēheitè kòbe rùbo tekòutè nè sipìsidé nè bètàāti (123).
- 22 Kê Netofaa kó tēheitè kòbe rùbo sipìsinùmmù nè bèkuò.
- 23 Kê Anatōti kó tēheitè kòbe rùbo tekòutè nè sipìsidé nè bèni (128).
- 24 Kê Asimafeti kó tēheitè kòbe rùbo sipìsinàà nè bèdébè.
- 25 Kê Kidiati-Yeadiimmu nè Kefidaa nè Bedōti de kó yehékè kòbe rùbo sikòusiyiekè nè sipìsinàà nè bètàāti (743).
- 26 Damaa nè Kebaa kè de kó yehékè kòbe rùbo sikòusikuò nè sipìsidé nè òmáà (621).
- 27 Kê Milkimasi ei kòbe rùbo tekòutè nè sipìsidé nè bèdébè (122).
- 28 Betēēdi nè Aii kè de kó yehékè kòbe rùbo sikòusidé nè sipìsidé nè bètàāti (223).
- 29 Kê Nebo kó tēheitè kòbe rùbo sipìsinùmmù nè bèdébè.
- 30 Kê Makibisi ei kòbe rùbo tekòutè nè sipìsinùmmù nè bèkuò (156).
- 31 Kê Edammu tōu kó kunaàmùnkù kòbe rùbo tekòupítè nè sikòusidé nè sipìsinùmmù nè bènàà (1254).
- 32 Kê Adimmu naàmùnkù kòbe rùbo sikòusitāāti nè sipìsidé (320).
- 33 Dōdi ei nè Adidi nè Onō kè de kòbe rùbo sikòusiyiekè nè sipìsidé nè bènùmmù (725).
- 34 Kê Sedikoo ei kòbe rùbo sikòusitāāti nè sipìsinàà nè bènùmmù (345).
- 35 Kê Sennaa ei kòbe rùbo sikòupìsitāāti nè sikòusikuò nè sipìsitāāti (3630).
- 36 Kê ikuò niùbè Yedaya naàmùnkù kòbe Sosuwee yaàbí rùbo sikòusìwei nè sipìsìyiekè nè bètàāti (973).
- 37 Kê Imēē naàmùnkù kòbe rùbo tekòupítè nè sipìsinùmmù nè bèdébè (1052).
- 38 Kê Pasuu naàmùnkù kòbe rùbo tekòupítè nè sikòusidé nè sipìsinàà nè bēyiekè (1247).
- 39 Kê Adimmu naàmùnkù kòbe rùbo tekòupítè nè tepíitè nè bēyiekè (1017).
- 40 Defiibe nè Sosuwee nè Kadimiēdi Odafia kè be yaàbí rùbo sipìsìyiekè nè bènàà.
- 41 Kê Asafu naàmùnkù kòbe rùbo tekòutè nè sipìsidé nè bèni (128) bē do tú bēdēmbē Kuyie nciētè mieke.
- 42 Sadummu nè Atee nè Tadimō nè Akubu nè Atita nè Sobaii bē kó ibi do tú bē bāa Kuyie nciētè kó yebōrè kè bē rùbo tekòutè nè sipìsitāāti nè bēwei (139).
- 43 Tisisa nè Asufa nè Tabastī bē kó tinaàmùnti kòbe do pī mmutōnyōdmmù Kuyie nciētè mieke,
- 44 nè Kedosi nè Siyaa nè Padonni be naàmùnti kòbe,
- 45 Debannaa nè Akaba nè Akubu be naàmùnti kòbe,
- 46 Akaabu nè Sammudaii nè Annani be naàmùnti kòbe,
- 47 Kidedi nè Kasaa nè Edaya be naàmùnti kòbe,
- 48 Edetisinni nè Nekoda nè Kasammu be naàmùnti kòbe,
- 49 Usaa nè Pasiyaa nè Besaii be naàmùnti kòbe,
- 50 Asina nè Meunimmu nè Nefusimmu be naàmùnti kòbe,
- 51 Bakibuku nè Akufa nè Aduuri be naàmùnti kòbe,
- 52 Basiduti nè Meyida nè Adisa,
- 53 Badikosi nè Sisedaa nè Tamasi be naàmùnti kòbe,
- 54 Nesiasi nè Atifa be naàmùnti kòbe.
- 55 Sadomō kó betōmbè kó tinaàmùnti kòbe do tú: Sotaii nè Sofedeti nè Peduda be naàmùnti kòbe,
- 56 Yaada nè Dadikonni nè Kidedi be naàmùnti kòbe,

57 Sefatia nè Atidi nè Pokedeti-Asebaimmu nè Ami be naàmùnti kɔbe.

58 Βεμου κὲ βὲε wɛnnɛ kɛmbo sikɔusitããti nè sipisɪwei nè bɛdɛbɛ (392).

59 Bɛɛ do itɛ Babidɔnni kɛkɔ nSedisadɛmmu ke í nna kɛnákɛ weti weti kɛbenke bɛ tumɛ Isidayɛribe. Bɛɛ do bonní bɛ mbe Tedi-Mɛdaa nè Tedi-Adisaa nè Kedubu nè Adanni nè Imɛɛ.

60 Dedaya nè Tobiya nè Nɛkoda be naàmùnti kɔbe mbe κὲ bɛ r̃mbo sikɔusiku nè sipisínúmmu nè bɛdɛbɛ (652).

61 Ikuó niùbɛ miɛke κὲ bɛmabɛ r̃mbo: Obayaa nè Akikoti nè Badisidaii be naàmùnti kɔbe. Badisidaii do tùótɛ onitipòkù mɔu nwe kòò tu Kadaadi ɛi kou, kòo tùótɛ de kó diyètiri.

62 Kɛ bɛɛ wammú o boti kó diyètiri kɛmɔntɛ, κὲ bɛ baa ikuó ɔmmú.

63 Kɛ kùmándáá bɛ baa ke dɔ bɛ báá di bɛ pá mùu dii Kuyie kɛnkɛmmúnɛ ikuó niùti bo beémɛ Kuyie nnɛ ikuó nɛnti bɛ tu ti údimmu nè tumimmu.

64 Βεμου κὲ βὲε wɛnnɛ kɛmbo sikɔupísínàà nè sikɔupísidɛ nè sikɔusitããti nè sipisikuó (42360),

65 ke nɛ mbúúti tidaati nè benitipotɔmbɛ κὲ bɛmbe r̃mbo sikɔupísiyiekɛ nè sikɔusitããti nè sipisítããti nè bɛyiekɛ, (7337) κὲ benitidadɛmbɛ nè benitipodɛmbɛ, κὲ bɛmbe r̃mbo sikɔusidɛ (200).

66 Kɛ sisɛí r̃mbo sikɔusiyiekɛ nè sipisítããti nè sikuó (736), sãmmarímú nè sisɛí dɛ wɛnnɛ ke peité si κὲ si r̃mbo sikɔusidɛ nè sipisínàà nè sinúmmú (245).

67 Kɛ yòyòbɛ r̃mbo sikɔusinàà nè sipisítããti nè bɛnùmmú (435) κὲ sãmmarímúbɛ r̃mbo sikɔupísikuó nè sikɔusiyiekɛ nè sipísidɛ (6720).

68 Bɛ tùáke dii mɔnni Sedisadɛmmu ti Yiɛ nKuyie nɛfɛtɛ kó dihɛi κὲ bɛ cɛí kó bekótibɛ mabɛɛ pãmmú be yɛmmɛ kó yepãrɛ κὲ bɛ bo wɛtɛ kɛmaánɛ Kuyie nɛfɛtɛ te f̃t̃iri.

69 Kɛ bɛɛ pá be wɛrímú mãmɛ κὲ de kó yepãrɛ r̃mbo yɛsɔwɛrɛ sikɔupísikuó nè tekupíítɛ (61000), mɛdítibií sikɔupísínúmmú (5000), yɛkútɛyaábòrɛ tekòutɛ (100).

70 Ikuó niùbɛ nè Defiibe nè betɔbɛ bɛɛ tu bɛdɛmbɛ nè bɛɛ baa Kuyie nɛfɛtɛ kó yɛbòrɛ nè bɛɛ tu betɔmbɛ te miɛke, κὲ bɛɛ kari yɛhekɛ bɛ bɛ dúó nyɛ κὲ Isidayɛribe sɔmbɛɛ kari be ekɛ bɛ do te yɛ nè dimɔnni.

3

Sosuwee nè Sodobabɛɛdi bɛ wɛtɛ ke ìmmɛ Kuyie mbáámmú

1 Dibenni tànkù yiénwɛ miɛke ke s̃s̃ nyIsidayɛribe kàri be ekɛ ke dɛɛ. Kɛ bɛɛ wɛnnɛ dinùu òmáá kɛtíí nSedisadɛmmu.

2 Kɛ Yotisadaki birɛ Sosuwee nè o tebií ikuó niùbɛ tɔbɛ nè Sodobabɛɛdi Seditieri birɛ nè o tebií κὲ bɛɛ itɛ kɛmaá diwùst̃ñni Kuyie nyIsidayɛribe t̃u nkù kpɛí nke bo kù fié iwùs kù do dúó nyii kuó ku kóo t̃nti Mɔyiisi kòo ì wãri ì yɛ ndɛ ndòmmɛ.

3 Bá nè bɛ do mɛ ndémɛ dihɛi yɛmbɛ κὲ bɛɛ wɛtɛ kɛmaá ti Yiɛ nKuyie ndiwùst̃ñni di do bo dii f̃t̃iri kɛfié iwùs, dikúnwɛnií kpɛyi nè kuyuoku kpɛyi.

4 De kó difánkúò kɛbaá ntitouti kó dibanni ti wãri ke yɛmmɛ kɛfié Kuyie nyiwùs bɛ do dò nkɛ ì fiémɛ, dibanni kó yɛwe miɛke bá dii yìɛ nè di kó iwùs ì dò nkɛmmãmɛ,

5 kɛfié bɛ s̃s̃ fié ì bá dii yìɛ kɛtú, kɛfiénɛ otànkù pãnwɛ kó dibanni kpɛyi nè ti Yiɛ nKuyie nkó yɛbaa nteyɛ kpɛyi. Ke nɛ mbúúti be yɛmmɛ kó yepãrɛ bɛ do kù pãmmú yɛ.

6 Otànkù yiénwɛ kó diyìɛ ketiri κὲ bɛɛ keté bɛ bo nfeumɛ ti Yiɛ nKuyie nyiwùs ke tuó mbá bɛ mu nyí dɔú ti Yiɛ nKuyie nɛfɛtɛ kó dipũ.

7 Kɛ bɛɛ yietí idííti betáciɛbɛ nè bɛdayaábɛ, kɛdúó ntidiiti nè menaá nnɛ mɛkúò nSit̃s̃ nè Tiiri ɛi kɔbe κὲ bɛ do kɔtɛ Dimaa kɛwaá ndɛtekpɛrɛ kó idɛi kɛ dɛ tannéni dãmɛéri, κὲ dɛɛ cútɛ Safaa ɛi. Pɛresi kóo kpãàti Siduusi wɛɛ do bɛ dúó ndinùu κὲ bɛɛ mɛ dàò.

8 Dibenni dɛríñni do ndi nè bɛ tùáke mɛ Sedisadɛmmu Kuyie nɛfɛtɛ borɛ otànkù odéri miɛke. Kɛ Sedobabɛɛdi Seditieri birɛ nè Sosuwee Yotisadaki birɛ nè bɛ tebií nè ikuó niùbɛ nè Defiibe nè Isidayɛribe sɔmbɛ bɛɛ do konní Sedisadɛmmu, κὲ bɛɛ keté mutòmmú. Bɛ do tãátɛ Defiibe miɛke nke bɛdapãmbɛ bɛɛ mɔke yɛbie nspísidɛ sidɛ kɛntɔ ke deètinko, κὲ bɛ nni ti Yiɛ nKuyie nɛfɛtɛ kó mutòmmú.

9 Mɛñmɛ Sosuwee nè o bí nè o tebií Kadimiedí nè o bí nè Odaya kó ibí, κὲ bɛɛ wɛnnɛ dinùu òmáá kɛnni Kuyie nɛfɛtɛ kó betɔmbɛ κὲ Enadadi naàmùnkù kɔbe Defiibe mbɛ teénnɛ.

¹⁰ Bemaribè dóu ndii mǎnni ti Yiè nKuyie nciètè kó dipūū kè ikuú niùbèè dáátí ikuú yààti kénheu siheú, kè Defiibe Asafu naàmǔnkú kǎbèe túóté tikápenti ke bo sántenè ti Yiè nKuyie, Dafiti Isidayeeribe kóo kpààti do ti wàri ke yè ndè ndòmme.

¹¹ Kè bè ndiè ke sánti ti Yiè nKuyie nke kù dǎunnè mutǔmmú kè betǎbè cǎú nke tú kù wennimu ke dó Isidayeeribe sǎá. Kè benitibè bemǎu yíúti ke sánti ti Yiè nKuyie mbè dóu mmèè kpéi ku cǎtè kó dipūū.

¹² Kè ikuú niùbè kusǔkú nè Defiibe kusǔkú bèè kòtè ke do yà Kuyie nciètè ketitè, kè bembè nti yedabùò mbè dǎunko dii mǎnni ti Yiè nKuyie nciètè kó dipūū, kè betǎbè bie yíúti.

¹³ Bè í nna ke bàte iyúitii nè yedabùò, dè do yiè ke dǎtíri mediè mme.

4

Sifube dootitǎbè do dǎmè kécónnè mutǔmmú

¹ Kè Sudaa kǎbè nè Bensamee kǎbè kè be dootitǎbèe keè bèè konní Babidǎnni bè maámè ti Yiè nKuyie nyIsidayeeribe tú nkú cǎtè,

² kéitè kékǎte kéyà Sodobabèedi nè Sosuwee nè beheikènkótibè mabè kè bè nǎkè ke dǎ: Ti dó ke di wǎnnénèmu kè ti maá Kuyie nciètè, ti tǔmmu di kó Kuyie. Nè Asidii kóo kpààti Edi-Adonni ti tonimè die nti kù feumu iwū.

³ Sodobabèedi nè Sosuwee nè Isidayeeribe kó bekótibè kè bèè bè nǎkè ke dǎ: Dè báá yie nkè tí wǎnnè tǎnti nè dǎndi kémaá ti Yiè nKuyie nti tú nkú tecǎtè. Tǎi dǎ nkè tè maá timáa. Peresi kóo kpààti Siduusi weè ti dúú ndinú.

⁴ Kè dihei kǎbè itè kécómmú ke bo yárikúnne Sudaa kǎbè kǎnti kè bè ãnnè kufǎwáá nkè bèè yóu mumarimú.

⁵ Kè bèè yietí Peresi kóo kpààti tǎmbè kè bè bo cónnè nKuyie nciètè marimú kó mutǔmmú. Kè bè mme nhǎ Siduusi kpàti timǎu mièke kétannènko Dariyuusi kpeti mièke.

Bè nǎkémè okpààti Aditakisési Sifube kpéi

⁶ Okpààti Siduusi kpàti ketíri dii mǎnni ndi Sifube dootitǎbè wǎrimè dipátíri kéwátí Sudaa tenké kǎbè nè bèè bo Sedisadèmmu.

⁷ Aditakisési tu dii mǎnni Peresi kóo kpààti, kè Bisidammu nè Mitidedati nè Tabèedi nè be tǎntitǎbè mabè, kè bèè ò wǎri dipátíri nè Aramu ei kǎbè kó tináaanti.

⁸ Kè Deummu kùmandáa nè opátíwǎàti Simisaii kè bè múnke wǎri dipátíri okpààti Aditakisési bèè bo Sedisadèmmu be kpéi nke dǎ:

⁹ Mí nkùmandáa Deummu nè opátíwǎàti nè titǎntitǎbè bèè bo Dinni ei nè Afadisataki nè Tadipedi nè Afadasi nè Edesi nè Babidǎnni nè Susi nè Dena nè Edammu de kó yehékè kǎbè,

¹⁰ nè ibotí tei okpààti diewè Asinnapaa do pǎrmúni bè kè bè kǎnne Sammarii nè kukó nhEfadati yáa kó yehékè tseyè.

¹¹ Nte bè do wǎri dii pátíri kéduú nhokpààti Aditakisési ke tú: Tǎnti a kó betǎmbè nè bèè bo kukó nyáa nè betǎbè, tǎi da wǎri di mpátíri,

¹² ke dó kè da nǎkè kǎtú Sifube bèè iténí a cie ke konní Sedisadèmmu bè wǎte ke maámu dihei dii do yete a kpeti, dihei yonkuri, bè íinkomu iduotí ke dammú ke bo dóu ndipūū.

¹³ Okpààti, á nyé ke dǎ nkè bè wǎte ke di maá ke í ndi duotí di nitibè ténke í yóo nyietí dǎmpóó yoo dihei kó idúiti yoo tipotanti kpeyi de mǎnni a nyé ke dǎ nha ei cǎtemu.

¹⁴ Deè te tǎnti bèè tu a kpàatíyuu kǎbè ke da mǎkenè metaummè dè í ti naati bè bo da sènkèrimè, deè te kè ti dó kè ti nda nǎkè.

¹⁵ Káa fié dihei kó yepáte de kó benitibè kó tináaanti kéyà de kó dihei do yetèmu bekpàatibè kpeti kéndǎri bè í dó dè, bè baa yetírímu bekpàatibè nè bè bomè, deè do te kè bèè pǎnte be ei.

¹⁶ Ti da náámmu ke tú káa yóu kè bè wǎte ke maá dihei ke í nyiduotí a ténke í yó mmǎke ketenkè kukó nyáa.

Okpààti Aditakisési bè tǎnnémè dipátíri

¹⁷ Mèmmè kóo kpààti wǎri kè bè tǎnnè ke dǎ: Mí nhokpààti mǎi wǎri di mpátíri kùmandáa Deummu nè opátíwǎàti Simisaii, nè betǎntitǎbè bèè bo Sammarii nè betǎbè bèè bo kukó nyáa mǎi di dǎunko.

¹⁸ Dipátíri di n duǎnni di, bè di nni nkáammu ke n cǎi.

¹⁹ Kè n dúú nkè bè fié yepáte ke só nde kó dihei nè di bomè di í yíe mbekpàatibè kpeti, ke áá yekpàrè bá dii mǎnni ke yetíri bekpàatibè.

²⁰ Bekpàatidiebè do buotému Sedisadèmmu kémbaké kukó nyáa kó yehékè kè bè mbè yietí dǎmpóó nè iheikéndúiti nè tipotanti kpeyi.

²¹ Nè de kpéí duónnè ké bèe cónné mutómmú ke báá sòoté mumarimù kénkémùnè m bo wēte kéduómmè dinùù.

²² Dí ndake ke báá wánnè de kó tináànti kè meè òake de kó mecaàrimè bo nsòké ke déúkú kè dè ti yonkenè tinti bekpààtibè.

²³ Bè kàa ndii mǎnni okpààti Aditakisési wàri òii pátiri kùmàndáa Deummu ìkè nè opátíwààti Simesaii nè betóntitòbè kè bèe íté mecaā kékote Sedisademmu Sifube borè ke neinè behāāpòmbè kécónné mutómmú nè muwērímú.

²⁴ Mèmmè Kuyie ncīètè marimù kó mutómmú còrímùmè Sedisademmu, kécómmú kè dè yàà tuakenè Pèresi kóo kpààti Dadiyuusi kpàti benni dèri.

5

Bè wēte kēsòotémè Kuyie ncīètè kó mumarimù

¹ Kè Kuyie mpāānāànti náam̀bè Ido bire Sakarii nè Asee, kè bè mbè nàa nKuyie mpāānāànti Sifube bèè bo Sudaā tenkè nè Sedisademmu. Kè bè bè nàa nKuyie nyIsidayeeribe tū nkù kùù bè baké kù bè nàké ti.

² Mèmmè Sodobabæedi Seditieri bire nè Sosuwee Yotisadaki bire kè bèe íté kēpī nKuyie ncīètè mumarimù Sedisademmu mieke, kè Kuyie mpāānāànti náam̀bè bè bonè ke bè teénnè.

³ De mǎnni kè kukò nyáà kóo kùmàndáa Tatennaii nè Sedaā-Bosinaii nè betóntitòbè, kè bèe kote kékèbe Sifube ke dò: We ndi duó ndinùù kè di maā Kuyie ncīètè ke íinko iduotí?

⁴ Di yètè tu ba díní bèè maā dihei ke íinko iduotí?

⁵ Kè Kuyie mme nni m̀bonè Sifube kó bekótibè bá bè í còrínè be tómmú, kè bè nsòké mutómmú kékémùnè bè bo duómmè okpààti Daryuusi yepáte kòo bè tḗnè o kperi de kó tináànti ìnkè.

Sifube dootitòbè wàri òii pátiri ke duó nDaryuusi

⁶ Nte dipátiri kukò nyáà kóo kùmàndáa Tatennaii nè Sedaā-Bosinaii nè betóntitòbè bè do duó ndii pátiri Daryuusi.

⁷ Nte bè do di wàri mèè boti: Okpààti dièwè Daryuusi ti da òunkomu, m̀bo kè dè naati.

⁸ Okpààti ti dó ké da náké ke tú: Ti kòtemu Sudaā kòbe kó dikari Kuyie ncīètè borè ke sò mbè maā Kuyie ncīètè nè yetárè ke commu yesānkè imarí cuokè ke pī mmutómmú mesàà nkè mù kèri.

⁹ Kè ti beke bèè ni mutómmú, wèè bè duó ndinùù kè bè maā Kuyie ncīètè ke íinko dihei kó iduotí?

¹⁰ Kè ti bè biékè be yètè ke yè wàri ke bo yè nda duó.

¹¹ Kè bè ti tḗnè ke tú, bè tu Kuyie nkùù baké kḗnkè nè ketenkè ku kòbe mbe, kè be kóo kpààti dièwè m̀wè do maā Kuyie ncīètè nè òimǎnni.

¹² Kè be yembèe cààrè Kuyie nkùù bo kḗnkè kè ku miekèe bè yè, kè kùu duó nkè Kandee kòbe kóo kpààti Nebukannesaa wèè bo Babidǎnni kòo bè p̀òntè ke taunnè Kuyie ncīètè ké bè kónnè Babidǎnni kè bè ntú tidaati.

¹³ Mèmmè okpààti Siduusi kpàti benni ketiri mieke kòo duó ndinùù ke dò bèe wēte ké tè maā.

¹⁴ Kòo tóóté Kuyie ncīètè nenti mesò nnè timáti p̀éfi okpààti Nebukannesaa do tóóté ti Kuyie ncīètè mieke Sedisademmu kékónnè Babidǎnni kétanne tebòocīètè, kòo ti duó Sesibasaa wèè tu be kóo kùmàndáa.

¹⁵ Kòo ò nàké ke tú wèe tóóté de kó tinenti kékotenè Sedisademmu Kuyie ncīètè borè kēwēte ké tè maā te f̀t̀iri.

¹⁶ Mèmmè kè Sesibasaa kote ke p̀ũtè Kuyie ncīètè Sedisademmu kè bè kpaá ke tè maā, bá tè í dèè.

¹⁷ Okpààti kàa bo yie mbèe fié Babidǎnni kóo kpààti kó yepáte kēyà kè nsà kòo kpààti Siduusi m̀enke do duó ndinùù ke dò bèe wēte kémaā Kuyie ncīètè Sedisademmu. Kè bè dèè okpààti, á ti náké a yèmmè òommè de kó tináànti ìnkè.

6

Okpààti Daryuusi bè tḗnè ti

¹ Mèmmè kòo kpààti Daryuusi duó nkè bèe fié Babidǎnni èi kó tinenti nè yepáte yèè tò dihei kó tináànti duó duó sù cḗi mieke,

² kēyà kupátikònkù makù Medii kó kutempè Ekibatanni èi kó tecèkpetè matè mieke, kè kù citi ke wàri ke tú: Nte tii òò.

³ Okpààti Siduusi kpàti benni ketiri mieke kòo duó ndinùù ke dò: Bèe wète kémaá Kuyie ncfètè Sedisademmù te fòtìri te pũu borè, kè bè nfeu Kuyie nyiwũú te mieke, bèe tè maá kè te cómmè mbo mètìribè sipísitáàti, mepèkùmè meè máa.

⁴ Bèe cónnè titápièti icuó itáàti tidabæeti kucuó kùmáá, okpààti kó ditou kó idífti ìi yó nyieti te marimù kó idífti.

⁵ Kè dèè tukúnè Kuyie ncfètè kó tìnenti, mesoò nkpeti nè timátì péfti kpeti okpààti Nèbukannesa do tóni ti Sedisademmù kékonnnèni Babidónni bèe ti ténne Sedisademmù Kuyie ncfètè bá kùu nenkù ku fòtìri.

⁶ De kó difònkúò kè okpààti Dariyuusii wári dipátiri kukó nyáá kóo kùmàndáá Tatennai nè Setaa-Bosinnai nè betòntitòbè kè bè náké ke dò: Di bá mbè kòónnè.

⁷ Yóunè Sifube kóo kùmàndáábè nè Sifube kó bekótìbè kè bè mpí mbe tómmú kémaá Kuyie ncfètè te fòtìri.

⁸ Nte di yó mpí mmèè boti mumarimù kó mutómmú: Díndi kukó nyáá kòbe di kó dihei kó ditou di yieti dàm-pòò kè ìi taá, di yó nyi nyieti betómbè ke báá kúntè.

⁹ Kè di ndake kénduó nyikuó niùbè dè bè bèkú dè bá dii yiè. Yenaadapàà nnè yepedakè nè yepedabè bè yó nfeu dè Kuyie nkùu baké kefínkè nè ketenkè ke tuó, kè nkú pàánnè tidiiti nè mukókúú nnè menaà nnè mekúò.

¹⁰ Kè di nfeu Kuyie nkùu baké kefínkè nè ketenkè iwũú ke tuó, ku dake dó yèè parè kufáòku kpeye kè nkú bàánnè okpààti kpéi, wenwe nè o bí kè bè nfòu.

¹¹ Kè wèè yete de kó dinùù bèe deite o cfètè kó kudúú kóò tónnè kòo cfètèe naá nditápùò.

¹² Kòo kpààti mào yoo kuboti makú yete n dóu ndii nùu, ke di pènnè ke pònte Kuyie ncfètè Sedisademmù bè yu dè ku yetiri, Kuyie nku mómmònkú kuú yóó ò poté. Mí nhokpààti Dariyuusi mí dóu nde kó dinùù ke di dò nkédòò weti weti.

¹³ Memme kè kukó nyáá kóo kùmàndáá Tatennai nè Setaa-Bosinnai nè betòntitòbè kè bèe túnne okpààti Dariyuusi dóu ndii nùu weti weti.

Bè do kpetémè Kuyie ncfètè pàntè

¹⁴ Kè Sifube kó bekótìbè bie nsakè be tómmú kéntù Kuyie mpàánáahti náamè Ido bire Sakarii nè Asee bè do bè náké ti, kédeè Kuyie nyIsidayeeriibe tũ nkú cfètè mumarimù kú do bè náké ke yè ndè ndómmè. Nè Peresi tenké kó bekpààtibè Siduusi nè Dariyuusi nè Aditakisiesi bè do bè duó ndii nùu.

¹⁵ Kè bèe deè Kuyie ncfètè mumarimù okpààti Dariyuusi kpàti benni dikuónni, otànkú bè tu wè Adari * o yiè táánni.

¹⁶ Isidayeeriibe nè ikuó niùbè nè Defiibe sòmbè nè betòbè bèè do itè Babidónni kékonni Sedisademmù, kè bèe ànnè dibanni, kényānkunè diwèi bè maámè Kuyie ncfètè ke deè.

¹⁷ Kè bèe fíé ku cfètè kpetimù kpéi yenaadake tekòùtè (100) yepedakè sikòusidé, (200) yepedabè sikòusìnàà (400), kényíénè yebòdakè tepíítè nè yèdéè Isidayeeriibe bá kùu wuo kó meyei ncfémmè kpéi.

¹⁸ Kòo kanne ikuó niùbè be tónti be tónti nè Defiibe sòmbè bè dò nkémpí mmèè boti Kuyie ncfètè mieke mutómmú Sedisademmù. Kè bè ntũ nti wári Mòyiisi páte mieke ke yè ndè ndómmè.

Bè baámmè diyentébanni

¹⁹ Dibenni pànni kóo tánkú ketiwè kó diyè tepíítè nè dinaanni bèè kó dimàà do konni Sedisademmù kè bèe baá ndiyentébanni.

²⁰ Ikuó niùbè nè be tebiú Defiibe kè bèe wènnè kédoò mewénkùmè kó ikuó kéwénkùnne bemáá kéfíé diyentébanni kó iwũú bèè konni Babidónni be kpéi nnè bemómmòmbè be kpéi,

²¹ kè bèe wènnè kédi diyentébanni kó mudii nè bèè do tú tidaati Babidónni ke konni, nè bèè do kpaá dihei kéyatenè bemáá yehèké teyè kòbe dōori mēè yei, kéwammú ti Yiè nKuyie nyIsidayeeriibe tũ nkú.

²² Kè bèe sòtè kémbaá mpéèbè bèè í kōorenè mutie mùu muuti be kó dibanni ke nyānkunè diwèi ke dō yewe yèyiekè. Ke yè ti Yiè nKuyie ndo bè dōòmè mesàà nkékááké Asidii kóo kpààti yèmmè kóo bo be teennè Kuyie bembè Isidayeeriibe bè tũ nkú cfètè marimù.

7

Ikuó niùti Esitadasi kó tináahti

* **6:15 Adari:** Bè do kaa mmèè boti be kó betààbè nè ti kaammè yie ndè í wè. Be kóo tánkú Adadi berínè ti kó betààbè odèri nè táánwè de cuoké nke (dewannè nè tibénti de cuoké).

1-6 Pɛɛsi koo kpààti Aditakisési kó tikpàti miɛke nke oniti bè tu wè Esitadasi ò konnìmè Babidɔnni. Ó do tú ikuó niùti diɛwè Anɔ kó kufuku kou mɔu nwe. Weè peité Pinasi kè Pinasii peité Abisuaa koo peité Bukii kè Bukii peité Uusii koo me ntó peité Sedaya kè Sedayaa peité Mɛdayoti kè Mɛdayotii peité Aitubu kè Aitubuu peité Sadaki, koo peité Sadummu, kè Sadummu peité Idikiya, kè Idikiya peité Asadia, kè Asadiaa peité Sedaya, koo peité Esitadasi. Bè do bè pīnmú kékonnè Babidɔnni, kè wèe wète kékonnì Sedisadɛmmu. Esitadasi do tú wèe yé wèwè Kuyie nyIsidayɛeribe tū nkú kuó, kú do duó nyi Mɔyiisi. Kè Kuyie nní nhò bonè kéduó nkè Pɛɛsi koo kpààti ò duó nwè ò beké dèè kó dimàà.

7 Dè do tú okpàati Aditakisési kpàti benni yiènni ndi Isidayɛeribe miɛke, kè ikuó niùbè mabè nè Defiibe nè bedèmbè nè bèè baa yebòrè nè bèè tu betòmbè Kuyie nɔfètè miɛke bè tùèkenimè Sedisadɛmmu.

8 Dii benni yiènni koo tánkú nummuwè miɛke nke Esitadasi konnìmè Sedisadɛmmu.

9 Ó do itè Babidɔnni dibenni tánkú ketiwè kó diyie ketiri ndi, kè Kuyie nní nhò bonè koo tuòke Sedisadɛmmu nè kusààkú otánkú nummuwè kó diyie ketiri.

10 Esitadasi do duó nho yèmmè mme kénkaa ti Yiè nKuyie nkuó pátiri ke dɔri i yèmmè, kètié nyIsidayɛeribe Kuyie nkuó nè ku tannò.

Okpàati Aditakisési do duómme mutómmú Esitadasi

11 Nte okpàati Aditakisési do duó ndii pátiri Esitadasi wèè do tú ikuó niùti, kè wāu Kuyie nkuó nè ku tannò ke dè tiè nyIsidayɛeribe.

12 Kè de kó dipátiri wàri ke tú: Mí nhokpàati diɛwè Aditakisési mī wàri dipátiri ke da dɔu nɔfè nhEsitadasi Kuyie nkùu baké keɩnkè nè ketenkè ku kuó niùti wèè i wāu.

13 N duómme dinùu ke tú bèè kó dimàà bo n kó dikpàatiyuu miɛke ke tú Isidayɛeribe, ikuó niùbè yoo Defiibe ke dó kékò nSedisadɛmmu bè bo na ké da neinè.

14 Mí nhokpàati nè nh èi kó betùmbè bèyiekè tū wènnè ke da duónko Sudaa kobe tenké Sedisadɛmmu, kàa bo yà ké nsà kè bè tū nKuyie nha tū nkú kuó pátiri a to di yèmmè.

15 Kàa bo ntò mí nhokpàati nè n kó betùmbè ti yèmmè kó yepàrè mesɔo nnè timáti péfíti ti pā dè Kuyie, kùu cɛfètè bo Sedisadɛmmu, Isidayɛeribe tū nkú.

16 A múnkɛɛ cuónè Babidɔnni kó kutempè nkobe ikuó niùbè nè cénkoo kobe duó nyèè pàrè kè yè bo kó nSedisadɛmmu nKuyie nɔfètè kpéi, yèè tu timáti péfíti nè mesɔo.

17 Nè de kó timáti péfíti nti, a bii yóo doinnèmè yenaadakè nè yepedakè nè yepedapàà nnè tidiiti nè menaà dèè sɔ kɔrenè, kàa dè tūo ndiwùstònni ìnkè Kuyie nɔfètè miɛke Sedisadɛmmu.

18 Timáti péfíti nè mesɔo ndèè bo nkpaà dí dè dònnè di dómè fɔ nnè a tebií kéntū nKuyie di tū nkú dómè.

19 Kuyie nɔfètè nenti bè da duó nti ku cɛfètè tómmú kpéi, ntò ti ké kú duó nku cɛfètè Sedisadɛmmu.

20 Kè demarè kpaà ke dò nkédòò Kuyie nɔfètè kpéi a baá okpàati kó didítítou miɛke ké dè dàò.

21 Mí nhokpàati Aditakisési m mómumu, mmú duó ndinùu kukó nyáà kó sidítíɛí simou ke tú kè ikuó niùti Esitadasi Kuyie nkùu baké keɩnkè ku kuó wāti di beke dèè kó dimàà dí dè nhò duó nke báá ɔte.

22 Dí ò duó ntimáti péfíti cidòòbè sikɔupísitáati (3000) tidiiti cidòòbè sikɔupísitáati (30000), menaà nyedié nsikɔupísinàà (4000), mmekùò nyedié nsikɔupísitáati (3000), di pā mukókúú ndi dó dè mmamè.

23 Kuyie nkùu baké keɩnkè nè ketenkè kú béi ndii nùu ku kó benitìbè dò nké di dàòmu nè tikonyauti, kè dèe yie nkè ku miɛke báá ti do, mí nnè m bí nè n kpàatiyuu.

24 Nte dinùu téri n di duó ndi: Ikuó niùbè nè Defiibe nè bedèmbè nè bèè baa yebòrè di bá mbè caú dāmpóò nè ihekèndítíi nè tipotanti kpeyi, bèè kó dimàà pī mmutómmú Kuyie nɔfètè.

25 Fɔ nha mómumu Esitadasi, nè Kuyie nda duó mmèè cii mmiɛke á ànnè Kuyie nkuó wāàbè nè bebeèmbè bèè yó mbekùnè kukó nyáà kó benitìbè bemou. Bèè kó dimàà yé Kuyie nkuó kè bèmabè í i yé dí i mbè tié.

26 Kè wèè yete ke í tūnne Kuyie nha tū nkú kó ikuó yoo mí nhokpàati kpeyi, bèe yúó nho to, kòò dò nkékuomu, bèe ò kú. Kè bè bo ò dènnè o kobe cuokè bèe ò dènnè, kòò bo yietímu wèe yietí, kè bè me mbo ò kpetínnému bèe ò kpetínné.

Esitadasi sântemè Kuyie

27 Kè Esitadasii sante ti Yiè nKuyie nke dà: Ti Yiè nKuyie n yembè do tū nkú yètiri nídeu. Kuù ànnè okpàati meyèmmè ò bo déúkunnemè ku cɛfètè tèè bo Sedisadɛmmu.

²⁸ Kuù duò nkòo kpààti nè bèè tu o kó betùmbè nè bèè tu bekperíbè o kpààtiyuu mieke kè bè n dðð mesàà. Mí m mómumuò nkè m múnkèe túóté tikónyauti, ke yé ti Yiè nKuyie nni mbonèmè. Memme kè n tí nylsidayeeri bè kó bekótibè kè bè n neinè kékonni.

8

Bèè do neinè Esitadasi kékò nSedisademmu

¹ Kè Esitadasii béi nke dð: Nte tii naàmùnti kòbe do n neinè n yité dii mònni ke nkùnti Sedisademmu okpààti Aditakisési kó dimònni.

² Bèè tu:

Kedisemmu Findee naàmùnkou

nè Etamaa naàmùnkou,

Danniyèri nè Atuusi Dafiti naàmùnkù kou,

³ nè Sekanniya nè Padosi naàmùnkù kòbe nè Sakarii kòku kè bè ríbo bemou benitidaabè tekòutè nè sipísinnummù (150),

⁴ nè Pasati-Mòabu naàmùnkù kòbe nè Ediyoyennai naàmùnkù kòbe nè Sakarii naàmùnkù kòbe kè bè ríbo benitidaabè sikousidé (200).

⁵ Sekanniya Yasiyèedi naàmùnkù kou Satuu yaabí kè bè ríbo bemou sikousitàati (300).

⁶ Adinni naàmùnkù kòbe, Ebèedi Sonnatā yaabí, kè bè ríbo benitidaabè sipísinnummù.

⁷ Edammu naàmùnkù kòbe Yesaya Atadii yaabí kè bè ríbo benitidaabè sipísiyekè.

⁸ Sefatia naàmùnkù kòbe Sebadia Mikayèedi yaabí kè bè ríbo benitidaabè sipísidé.

⁹ Soabu naàmùnkù kòbe Abudiasi Yeyèedi yaabí kè bè ríbo benitidaabè sikousidé nè tepítè nè bèni (218).

¹⁰ Yedomiti naàmùnkù kòbe Yosifia yaabí kè bè ríbo benitidaabè tekòutè nè sipísiukò (160).

¹¹ Bebaili naàmùnkù kòbe Bebaili yaabí kè bè ríbo bemou benitidaabè sipísidé nè bèni.

¹² Asikadi naàmùnkù kou Akatanni yaabí kè bè ríbo benitidaabè tekòutè nè tepítè (110).

¹³ Adonnikammu naàmùnkù kòbe bètāāti bèè do tú besānṛsòbè Edifedee nè Yeyèedi nè Semmaya kè bè ríbo benitidaabè sipísiukò.

¹⁴ Bikibaili naàmùnkù kou Utaii nè Sabudi yaabí kè bè ríbo bemou benitidaabè sipísiyekè.

Esitadasi nè o kòbe bè bāátimè ke bo wēteni Sedisademmu

¹⁵ Memme kè n tí mbenitibè kukó nkùu pūð nke kəri Aafa ei ku borè kè ti ndè bo ke dð yewe yētāāti, kè n wēi benitibè nè ikuò niùbè bá n yí nyà Defii wuò nkòbe.

¹⁶ Memme kè n tō nkè bèe yūni bekótibè Ediesee nè Adiyèeri nè Semmaya nè Edunatanni nè Natāā nè Sakarii nè Mesudammu kényiénè Yoyadibu nè Edinatāā tōu, bedè beè do tiè nKuyie nkuò.

¹⁷ Kè m bè tō Kasifia kóo kpààti Ido borè nè o tebií ke dð bèe bè nàkè kè bèe duònni betōmbè bèè bo tí teennè mutōmmú Kuyie nti tū nkù cīētè mieke.

¹⁸ Kè Kuyie nni nti bonè, kóo tu duònni Sedebia, oniti wèè mōke meyèmmè. Ó do tú Madi bí kó demarè nde Defii bire, Sakòbu yaabire nè o bí nè o tebií kè bè ríbo benitidaabè tepítè nè bèni.

¹⁹ Kè bèe yiénè Asabia nè o nantè Yesaya Medidaa bire nè o yaabí, kè bè ríbo benitidaabè sipísidé.

²⁰ Dafiti nè bekpààtibè tōbè bè do tāātè bè kè bè ríbo benitibè sikousidé nè sipísidé (220) kè bèe bè duò nDefiibe, kè bè bo mbè teennè mutōmmú Kuyie nciētè mieke kè bèe wāri be yètè.

²¹ Deñde Aafa kó kukó mborè n dāummè menūbóummè kó dikātiri kè ti bo bou ndinùu kékékūanne timáa Kuyie nyiikè, kè ti cèmmu nnaati kè tí tuokenè diwèl, tínti nè tí cīē kòbe nè tí kperè.

²² Ifei ii do m bonè m bo bekemè okpààti behāāpònsāndèèbè kè bè ti cíe, kè nti kánkè tí dootitòbè. Tí do die nkénákému okpààti ke dð: Kuyie nhò mbonèmu bèè kù wàà, kè bèè kù yete ku mieke diekèe do be ñnkè.

²³ Memme kè tí bou dinùu kékuònnè Kuyie, kè kuu cōuté tí báammii kè tí teennè.

²⁴ De kó difōnkùò kè n tāātè ikuò niùbè mieke bekótibè tepítè nè bedèbè kényiénè Sedebia nè Asabia nè be tebií mieke benitibè tepítè.

²⁵ Dènde be iikè m bennémè timáti péiti nè mesò nnè tinenti okpààti nè o tūmbè nè o ei kó bekótibè nè Isidayeeri bèè dè bo bè do pámmú yèè pàrè Kuyie nciētè kpéi.

²⁶ Kè dè ríbo timáti péiti tónni sipísidé, timáti péiti kó tinenti sàati tónnibè bètāāti mesò ntónni bètāāti.

²⁷ Yesòbo sipísidé kè yè donku mánne medítibii ntekoupiète (1000) nè disòwūð kó ibòòke idéi kè i wenni ke mièti ke dōnnè mesò nsāāmè kè i donku kperani.

²⁸ Kè m bè nàké ke dà: Bè di cànné mèè botí kè di tú ti Yiè nKuyie nkàbe ke pĩ nku tšmmú, tinenti bè múnke ti cànnému kè ti tu ti Yiè nKuyie nkpeti, kè bè ti pĩnnè Kuyie ndi yembè do tú nkú tšmmú.

²⁹ Dí nti tš mesàà nké ti tùòkenè Sedisademmu kè ti benné ikuš niùbè diebè nè Defiibe nè Isidayeeribe kó bekóitbè likè, kè ti dáu nSedisademmu ti Yiè nKuyie nti tú nkú cšètè mieke.

³⁰ Memme ikuš niùbè nè Defiibe kè bèe túóté de kó timátí péiti nè mesòò nnè tinenti bè benné ti kè nti tó kētuokenè Sedisademmu Kuyie nti tú nkú cšètè.

Bè kètémè nè bè tùòkemè Sedisademmu

³¹ Dibenni tšnkú ketiwè kó diyie tepítè nè didéri yiè ndi ti do itámè Aafa kó kukó mborè kénkòri Sedisademmu. Kè Kuyie nní nti bonè kuce kè nti kánkè ti dootitòbè nè beyóóbè bo ti dintémè kuce,

³² kè ti tuàkení Sedisademmu ke dà yewe yètāāti ke ompu.

³³ Diyie naanni yiè kè ti benné timátí péiti nè mesòò nnè tinenti Kuyie ncšètè mieke, kè tí dè duš nyikuš niùti Odiā birè Medimōti, kè Pinasi birè Edeasā ò bonè, Defiibe wuò nkàbe Sosuwee birè Yosabati nè Binnuii birè Nōadiā kè bè bè bonè.

³⁴ Kè ti dè kàa ndemōu, kè dè benné kè dè cšèkú mma kù do mamè.

³⁵ Bèè kó dimàà itè Babidōnni ke konní Sedisademmu kè bèe fié iwūš ti Yiè nKuyie nyIsidayeeribe tú nkú kétua, yenaadakè sipísidè nè yèdèè Isidayeeribe wuò nyimōu kpéi, yepedakè sipísiwei nè yèkuš (96), yepedapāā nsipísiyiekè nè yèyiekè (77), yebōdakè tepítè nè yèdèè meyei ncšèmmè kpéi, demōu kè bèe dè tūa.

³⁶ Kè bèe deè kè n nàké beheikènkóitbè nè kukó nyāā kóò kùmandāābè kè bè bo ndake kè n teēnnè Isidayeeribe bèè pĩ nKuyie ncšètè kó mutšmmú.

9

Isidayeeribe do tùókémè benitipòbè bèè í tú nKuyie

¹ Kè Isidayeeribe kó bekprāātibèe kōtení m borè kè n nàké ke dà: Isidayeeribe bēmōu ikuš niùbè nè Defiibe bèè í yāténè bēmāā ibotí tēi, bè teetè Kannahāā kàbe mbe nè Itiibe nè Pedisiibe nè Sebusiibe nè Amoniibe nè Mōabiibe nè Esibiti kàbe nè Amōriibe bè dōōri mèè yei mme.

² Bembe nè be bí bè tùóké ibotí tēi kó besapāmbè mbe ke puoke, bembè bèè tu Kuyie nkàbe ke kākénè bèè í tú Kuyie nkàbe. Bekprāātibè nè sikprāātibí bèè tu bekētibè ke ta de kó mēdōōrimè yeime mieke.

³ N kèè dii mōnni de kó tināānti kékēri n yāātū kēfōri n yūti nè n deēnfē, kēnkari kè n yèmmè càārè.

⁴ Kè kufōwāā nhauté benitibè mabè Kuyie nyIsidayeeribe tú nkú yāā bo bè potémè kè bè ntíkū m borè, kè nní nkari dikūnweñni kè deē tuàkenè bè šš fié dii mōnni kuyuoku kó iwūš.

Esitadasi bāammè Kuyie nyIsidayeeribe bēmōu kpéi

⁵ Dè tùòke dii mōnni bè bo fié dè kuyuoku kó iwūš kè n yiténí n do kari dè nè meyeñcāārimè ke baa dáátí tiyāāketítí kédoroō kēnínkú kēyoute n nou n Yiè Kuyie mbíékè kè kù bāntè ke dà:

⁶ N Yiè nKuyie, ifei ìi m bo n yí dàátí ke bo mbúó a bíékè ti càārimè meè deuke ke sēnté ti yo, kè ti yei nyotí ke káā ntiweti.

⁷ Nè ti yembè kó dimōnni nè yíenní ti càārimè í sēnní deè te kè ti dootitòbè ti na tinti nè ti kó bekprāātibè nè ti kó ikuš niùbè, ke ti kōu kè ti naā ntidaati kè bè fèkú ti kperε kè ti ta ifei mieke, dè mè mbo ke ti dōmmè yie.

⁸ Kè dè í tú di mōnni ti Yiè nKuyie a me nti kušmmè mesémmè ke duš nkè bèmabè yenté, kàa ti kàñne a càñné dii bōri ti kpéi ndimōnni sāmprōri mieke kè ti yèmmè càtè kàa ti om̄pūñne.

⁹ Bá nè ti me ntūmè tidaati, ti Yiè nKuyie nha í ti dootóo, fšš duš nkè ti mōke metaammè sāmè nè Peresi kóo kpāāti, kòò ti pā kuce kè ti bo íi nha cšètè tēè do, kēmōote ti bo mborè Sedisademmu Sudaa tenkè mieke.

¹⁰ Ti Yiè nKuyie nké tii nti tùòkení ti bo yí ba? Ti yete mèè kpéi nke a nuù

¹¹ a do nàké di a pāānāānti nāāmbè kè bèe di wāri, dii tu: Dihei di tati di ke bo di tieke, di tu dihei meyei mbo di ndi, benitibè bèè di bo beè dōōri isoke dihei dimōu mieke.

¹² Nè de kpéi di bāā bè duš ndi kó besapāmbè kè bèe puoke, di me mbāā túóké be kó besapāmbè kēpuó ndi bí. Di bá nwanti de kó ibotí kó kuyēñnaatí makú bití, yoo be kó mmesāā mmamè! Memme di bo kpenkemè kényo ndèè tu desāārè de kó dihei mieke, kè di bíi sōoté kényo de kó dihei kó desāārè sāā.

¹³ Ti yei nnè ti yetimè deē sūū ndeè te kè tii nti tùòkení, nè memme ti Yiè nKuyie mbá a í yūš nti to a do dō nké yè yūšmmè, ke ti sūs mbe nniitibè.

¹⁴ Ti ténke báá yie nkécaàrè a tannò kétaunnè timàà bebaòféúbè kéntóú be kó besapàmbè ke puokú a miéke yàà bo ti yè kàa ti kua páíí bá a báá súò nhòmòu.

¹⁵ A wetímu f́ nti Yiè nKuyie t́nti Isidayeeribe ti t́u nkú, deè te kè ti kpáá yíe nke bo a ìikè. Ti bantému ti caàrimè, ti kóo m̀òu do í m̀annè kénkpáá ke f̀òu.

10

Sífube bètimè bè do tùóké bèè nitipòbè ibotí t̀ei miéke

¹ Kè Esitadasi nnínkú Kuyie nc̄t̄è ìikè ke kuò nke kù báá nke dáanko be yei, kè Isidayeeribe cònmú o borè dífnni péu benitidaabè nè benitipòbè nè íbí, ke kuò ntinañm̄ietí.

² Mem̄me Edammu bire Yeyeedi kó dabire Sekanniya nàkémè Esitadasi ke dà: Kuyie, ti caàrèmu ti tùókémè benitipòbè ibotí t̀ei ìi bo di nhei miéke i cuokè ke puoke, nè mem̄me kuce kpáá bomu t́nti Isidayeeribe ti kpéí.

³ Ti dò nkéúóté metáátimè mme Kuyie nyíikè k̀ébeti ti cuokè ibotí t̀ei kó benitipòbè ti tùóké bè nè be bí k̀éntú nhokóti Esitadasi nè bèè m̀àke Kuyie nti t́u nkú kó kuf̀swáá mbè bo ti duò ndìi nùu. Ti yó ntú Kuyie nkuò yèmmè mme.

⁴ Á íté kécómmú! F̀òò te de kó mutómmú a bá nyíèkú ti bo a f̀nkuò ndi, p̄i mmutómmú.

⁵ Kè Esitadasii íté kécómmú kédúò nkè ikuò niùbèe parikè. Kè Defiibe parikè kè Isidayeeribe bemou parikè ke dà, bè yóò dàamu Sekanniya do béi nti.

⁶ Kè Esitadasi íté Kuyie nc̄t̄è borè, k̀ékote k̀éta Ediasibu bire Yoananni dieku k̀eyíé mbá ò í ndi, ò me nyí nyá menie, kóo yèmmè caàrè meyei nho k̀obe bèè yenté ke konni bè dàò mè kpéí.

⁷ Kè bèe píèké Sudaa tenkè miéke nè Sedisadammu Sífube bèè kó dimàà konni be kpéí nke dà, bèe tíi nSedisadammu.

⁸ Bekpáatibè nè beheikènkótibè kè bèe táatè ke tú: Kè yewe yètàati p̄ètè kè wèè í k̀ateni metíimmè bèè ò dènnè Isidayeeribe miéke k̀étúóté o kperè.

⁹ De m̀ònni kè Sudaa k̀obe bemou nè Bensamee k̀obe kè bèe tíi nSedisadammu yewe yètàati yenyè miéke otànkú oweínwè kó diyie sipísidè, kè benitibè bemou ntíkú Kuyie nc̄t̄è kè kpeuti nè de kó tináañti kpéí nè fetaafè nùmè.

¹⁰ Kè ikuò niùti Esitadasii íté kè bè nàkè ke dà: Di caàrèmu di tùóté dè ibotí t̀ei kó benitipòbè kè de kó meyei nyíe metèmmè Ìnkè.

¹¹ Di m̀ònni banténè di caàrimè ti Yiè nKuyie ndi yembè do t́u nkú ìikè, kédáò kù dámè k̀eyatenè dimàà ibotí t̀ei kobe bèè bo di nhei miéke k̀ébeti i kó benitipòbè di tùóké bè.

¹² Benitibè bemou bèè do t́kú kè bèe píèké ke dà: Ti dò nkédáòmu a béi nti.

¹³ Ti né sũmu kè dè wète ke tú diyòò, ti báá na k̀embo ditowaá, dè me nyí tú diyie dimàà kó mutómmú yoo yèdè, ti í senní t́nti bèè bo de kó meyei mmieke.

¹⁴ Ti kó bekpáatibè m̀bo die nnè ti kó yeyètè, bèè kó dimàà tùóké benitipòbè ibotí t̀ei miéke kè bè nkòrini di bè k̀éétè yè we, k̀enneínè be ekè kó bekótibè nè bebeémbè, kè ti nkémmùnè Kuyie ndo ti yè k̀èè miéke de kó meyei nkpeí nkè bo bonkemè.

¹⁵ Kè Asayeedi bire Yonnatanni nè Tikifa bire Yasia kè beè máa yete de kó tináañti, kè Mesudammu nè Sabetaii Defii wuò nkou kè bèe bè kònnè.

¹⁶ Bá nè mem̄me kè Isidayeeribe dàò bè do táatè ti kè ikuò niùti Esitadasii táatè sicéí kó bekótibè bá t̀èè c̄t̄è k̀éwari be yètè, kè bèe kari otànkú pínnwè kó diyie ketiri ke bo yà de kó tináañti.

¹⁷ Dibenni teri kóo t̀ankú ketiwè kó diyie ketiri do ndi bè dèèmmè bèè do tùóké ibotí t̀ei kó benitipòbè de kó tináañti.

Bè bàtemè bèè do tùóké ibotí t̀ei kó benitipòbè

¹⁸ Ikuò niùbè miéke nte bèè do tùóké ibotí t̀ei kó benitipòbè be yètè: Sosuwee naàm̀nkú miéke Yotisadaki yaábí nè be tebíí, Maseya nè Ediesee nè Yadibu nè Kedadia.

¹⁹ Kè bèe béi benitibè bemou ìikè ke dà, bè bo beti be pobè, k̀éféútè dipedaá meyei nhútímu kpéí.

²⁰ Imee naàm̀nkú k̀obe Ananni nè Sebadia

²¹ Adim̄mu naàm̀nkú k̀obe Maseya nè Ediya nè Semmaya nè Yeyeedi nè Usiya

²² Pasuu naàm̀nkú k̀obe Ediyoyennaii nè Maseya nè Isimayeerii nè Natanneyeedi nè Yosabadi nè Edasaa.

²³ Defii naàm̀nkú k̀obe: Yosabadi nè Simmeii nè Kedaya kè betabè ò yu ke tú Kedita yoo Petayaa nè Yeuda nè Ediesee.

²⁴ Kè bedèmbè kó kutònkú kou m̀bo weè tu Ediasibu, bèè bàa Kuyie nc̄t̄è, kè be kó kutònkú kobe m̀bo beè yètè tu: Sadummu nè Tedemmu nè Uudi.

²⁵ Isidayeeribe s̄ombe miéke nte bèè do tùóké ibotí t̀ei kó benitipòbè Padosi naàm̀nkú k̀obe Adammia nè Isiya Madikia Minyaminni nè Edeasaa Madikia tou nè Bennaya.

26 Edammu naàmùnkù kòbè: Matanniya nè Sekanniya nè Yeyeedi nè Abudi nè Yedemoti nè Edii.

27 Satuu naàmùnkù kòbè: Ediyoyennai nè Ediasibu nè Matanniya nè Yedemoti nè Sabadi nè Asisa.

28 Bebaii naàmùnkù kòbè Yeoananni nè Ananniya nè Babaii nè Atidaii.

29 Bani naàmùnkù kòbè Mesudammu nè Maduki nè Adaya nè Yasubu nè Seadi nè Yedamoti.

30 Pasati-Mòabu naàmùnkù kòbè Adina nè Kedadi nè Bennaya nè Maseya nè Matanniya nè Besadedi Binnuii Manansee.

31 Adimmu naàmùnkù kou Ediesee nè Isia nè Madia nè Semmaya nè Simmeõõ,

32 nè Bensamee nè Maduki tòu nè Semmadia.

33 Asummu naàmùnkù kòbè, Matennai nè Matata nè Sabati. Edifedee nè Yedemmai nè Manansee nè Simmeii.

34 Bani naàmùnkù kòbè, Madaii Amudamu nè Uyeedi,

35 nè Bennaya Bedeija nè Keduii.

36 Wanniya nè Medimoti nè Ediasibu,

37 nè Matanniya nè Matennai nè Yasaii,

38 nè Banni nè Binnuii nè Simmeii,

39 nè Sedemia nè Natanni nè Adaya.

40 Makinadebaili nè Sasaii nè Sadaii.

41 Asadedi nè Sedemia nè Semmadia.

42 Sadummu nè Amadia nè Sosefu.

43 Nèbo naàmùnkù kòbè, Yeyeedi nè Matitia nè Sabadi nè Sebina nè Yadaii nè Yoyeedi nè Bennaya.

44 Bembè kó dimàà tu bèè do tùóké bembè ibotí tel kó benitipòbè. Kè bèmabè kòbè bè piénè ibí.

Neemii Di mpátiri tɔ̀ tii náahti

Neemii kó dipátiri ti náá nNeemii kpéi nke, wèè do tú okpàati Aditakisési kóo tǎnti diwè. Kòo kòbe mabèe kò nSedisademmu kéwèteni kòò naké Sedisademmu èi domè kè dè dò mmesémmè kòo ti kèè kòo yèmmèe cààrè mediè. Mèmmè kòo mɔɔ kuce okpàati ke bo kò nkéyà Sedisademmu do mèè botí, ke bo wète kémaá iduotí kémaánè dihei.

Neemii kǎnyauti kpéi ndo te kè kuduotíí maá kédeè, dè do ò yóùnèmu mediè, ke yé be dootitòbè do bomèmu ke dó kèpaá mmutǔmmú, kòo ndake be kpéi nke yáúkunko betǔmbè kǔnti, kè kuduotí kó mumarimúu deè yewè sipísínúmmù nè yèdéè mieke.

Neemii do dó kètúntemu kuduotí kupànkú ò maá kù kò dibanni, kéhenke bè dò nkémpí mmèè botí Kuyie nǎfètè nè bèè pī nte mieke mutǔmmú, nè bè bo ndakemè tɔ̀m̀p̀tè yìè kpéi.

Di mpátiri náahti dúú ke dòmmè

1. Okpàati Aditakisési pāmè Neemii kuce kòo bo kò nképààrè Sedisademmu 1:1-2:10
2. Bè wète ke maámè Sedisademmu kó iduotí 2:11-7:72
3. Esitadasi kàammè Kuyie nkuá pátiri kè Sifube banté bè yeténèmmè Kuyie 8-10
4. Neemii do pī mmùù tǔmmú temù 11-13

Bè nakémè Neemii Sedisademmu kpèti dòmmè

1 Okpàati Aditakisési kpàti benni sipísidé kperi mieke nke, otànkù bè tu wè Kiside* o mieke, ke sǔ mmí Akadia bire Neemii kè m bo diheidiè Susi mieke.

2 Kè n tebite Ananni iténi Sedisademmu Sudaá tenké kékoteni ke neínè benitìbè mabè, kè m bè beke sifube bèè do tú tidaati ke kòkò be kpèti dòmmè, nè Sedisademmu kpèti dòmmè.

3 Kè bè n tǎríné ke dǎ: Tidaati tii kòkò ke bo Sudaá tempè mmièke bè bo mesémmè diamè mieke nke nè ifei dieyi. Sedisademmu kó iduotí pǎnte pǎntemu, kè yecàkè yèè do kpèti dihei kó yebòrè kè yè cǔtúe.

Neemii kuǎnnèmmè Kuyie nSifube kpéi

4 N kèè dii mǎnni de kó tináahti kénkari ke kuá, ke dǎ yewe péu kè n yèmmè cààrè mediè nkè m boú dinùù kénkuánnè Kuyie nkunku kùù bo kéfínkè ke tú:

5 Áú! N Yiè nKuyie nǎfè nwèè bo kéfínkè, fǎ nwèè deu kè ti da dé, fǎ nwèè pī mmetaummè a dònnèmmè a kòbe, ke kuá mmesémmè bèè da dǎ ke pī nha tannò,

6 wǎfèteni m bíékè, kénté kékéè n da kuánnè dii dabònni, n da báámmu keyènkè nè kuyie a kó betǔmbè Isidayeeribe kpéi, ti bantému meyei ntínti Isidayeeribe ti dòò mè. Mí nnè n yembè ti cààrèmu.

7 Ti da cààrèmu mediè, ti í tǔnnemè a tannò nè a tié nnè a kuá a dúú ndé a kóo tǎnti Mǎyiisi.

8 Kuyie ndenteni a do naké dii nuù a kóo tǎnti Mǎyiisi dii tu: Kè ti yete a kpèti a bo ti cíe nkè ti ta ibotí tèi mieke.

9 Kè ti me nwèteni a borè ke tǔnne a tannò ke dǎri yè yèmmè, bá kè dè sǔ nti ciété ke bo itemmànke, a bo wète kè ti tí ndibòri a tǎátè di ke dǎ a yètiri ndé yu.

10 Ti Yiè nKuyie nti tú a tǔmbè mbe, a nìtibè, fǎò ti deetè nè a kó tikpeti nè a wǎrímú diemù.

11 Áú! N Yiè nKuyie, kénté mí nha kóo tǎnti, n da báámmè, a kó betǔmbè tǔbè bèè da dé, bè da báámmè, dǎò n da móú ti, yóu kòo kpàati n kénté.

De mǎnni mí do tú wèè yaurí okpàati menaà nkòò yǎ.

2

Bè pāmè Neemii kuce kòo bo kò nSedisademmu

1 Okpàati Aditakisési kpàti benni sipísidé kperi mieke bake, otànkù bè tu wè Nisāā* o mieke, ke sǔ ndé tu n kó mefiè mme m bo dúómmè okpàati menaà. Kè n túóté menaà ké mmè yaurí okpàati, kè n yèmmè cààrè, mè mu nyí cààrè diyie mari o iikè.

2 Kòo kpàati m beké ke dǎ: A yèmmè cààrè nè ba? A kǔnti baá naatimaà? Yáà timatí tii da kǎónnè?

Kè n kǎmbùàtíi do mediè.

* **1:1 Kiside:** Bè do kaammè betààbè nè ti bè kaammè dè í wè. Be kóo tǎnkù Kiside berínè ti kó betààbè tepítè nè oketiwè nè tepítè nè odári de cuoké nkè (diyoséè nè mewaanaà nde cuoké).

* **2:1 Nisāā:** Bè do kaammè betààbè nè ti bè kaammè dè í wè. Be kóo tǎnkù Nisāā berínè ti kó betààbè otáánwè nè onaanwè de cuoké nke (tibénti nè dinótǎri de cuoké).

³ Kè nhò nàké ke dò: Okpààti ríbo sáà! N yèmmè bo yíme ke báá caarè dihei n yembè kúri di pànte dii mǎnni kè yecàkè yèè kpeti dihei kó iduotí kè yè còuté?

⁴ Kòo kpààti m beké ke dò: A yèmmè dòmme?

Nè n yèmmè miéke kè m bántè Kuyie nkunku kùu bo keĩnkè,

⁵ kèbéinnè okpààti ke dò: Okpààti kàa bo yie nké n dǎo diwèi, mí nha kóo tǎnti, m pà kuce kè n kòte Sudaa tenké n yembè kúri dii èi kèwéte kè di maá.

⁶ Kòo kpààti m beké ke dò: A dǎo kémonte kè dè mmamè? A bo wèteni òmmònni?

Ke sǎo nhonitipokpààti kàri koò pèkénè, kè nh ò nàké m bo wèteni dii mǎnni, kè dè nhò sǎnnè, kòò yie nke dò: Kòte.

⁷ Kè n yíe ke dò: Okpààti kàa bo yie nhá n duó nyepáte yèè bo nte kè kukó nyáá kóo kumàndáábè n yóu kè m pèèté kétuake Sudaa tenké,

⁸ kè n duónnè dipátiri teri m bo duó ndi Asafu wèè bàa fǎo nhokpààti a tie nkòo n duó nyidèi kè n dǎonè yecàkè, yèè bo kpetinnè tecèkpetè tèè tǎkénè Kuyie ncfètè nè dihei kó kuduotí nè n cǐètè n yó mbo tè.

Kòo kpààti yie nke yè nni nduó nke yé Kuyie ndo m bonèmè kè n dǎori mesàa.

⁹ Memme kè n tuake kukó nyáá kóo kumàndáábè borè kè bè duó nyepáte. Okpààti do duó nkè behāāpòmbè iwèi yembè nè besāndèèbè kè beè n cǐe.

¹⁰ Odoniibe boti kou Sāmbadaa nè Tobiya wèè do ò pòkoo ke baké Amoo ei, kè bèe keè òmòu kàtenimè ke bo tǔnte Isidayeribe kpeti, kè dèe bè yonke mediè.

Neemii cemmè Sedisademmu ke pàarè iduotí

¹¹ Kè n tuake Sedisademmu kèmmake yewe yètāati,

¹² bá m mu nyí nàké òmòu Kuyie nyè n dǎo ti Sedisademmu, kèité keyènkè kédeke nsāmmarímú kè benitibè mabè n cǐe, fèǎfè mafè do í ti neínè kè dè í tú n do deke wèè sāmmarímú.

¹³ Memme n yitémè keyènkè kéye kubiriku bíékè kó dibòri ke kété kénwetí musǐmmú binte nè dibòri bè tu di tikùti kó dibòri, kénwéite mesàa Sedisademmu kó iduotí kénsǎ nyi dùute duute kè yecàkè cùo.

¹⁴ Kè n kété képèèté tebinte kó dibòri kénwetí okpààti kó kubinku, kè n dèke wèè sāmmarímú ténke í mpèté meffè nke bo pèèté.

¹⁵ Kè n yóu kètūnne dikondaa kébóu, keyènkè kèmmáa bake, ke wéite kuduotí mesàa kékote kètūnne kubiriku kó dibòri kékonní.

¹⁶ Bèè baké dihei be kóo mǎu do í yé n kòte kè nè m pí mmú. M me mmu n do í nàké tǐmati Sifube nè ikuó niùbè nè beheikènkótibè nè bekótibè sǎmbe, òmòu do í yé n kàte kè.

¹⁷ De mǎnni ndi m bè nàkémè ke dò: Wénténè ti bo mèè sémmè miéke, Sedisademmu domu ke naá ntidobonti, kòo borè kó yecàkè cùo. Kàtenèni kè ti maá Sedisademmu kó iduotí ke ténke bá mbo ifèi miéke.

¹⁸ Memme m bè nàkémè Kuyie ndo m bonèmè ke n dǎo mesàa, nè okpààti do m béinnè mèè boti. Kè bè dò: Íténè kè tí maá dihei!

Kè tí iténè tikǎnyauti ke bo pí mmutǐmmú.

¹⁹ Memme Sāmbadaa Odoniibe boti kou nè Tobiya wèè do ò pòkoo ke baké Amoo ei, nè Adabube boti kou Kesemmu, bè ti sènkèrimè kè nti daú ke náa nke tú: Di dǎori ba dende, di dǎo kèyete okpààti kpeti ntaé?

²⁰ Kè m bè ténè ke dò: Kuyie nkunku kùu bo keĩnkè kù yóo ti teennèmu, tǐnti ku kó betǎmbè, ti itimu ke bo maá dihei. Di í mǎke ketenkè Sedisademmu miéke, di í mǎke kuce, òmòu í yé di kpéi Sedisademmu miéke.

3

Sifube wète ke maámè Sedisademmu kó kuduotí

¹ Kè ikuó niùti dièwè Ediasibu nè o tebíi ikuó niùbè tǎbè kè bèe maá bè tu dè ipe kó dibòri, kè di kǎuté, kécónnè dicàù kó ideí, kédeè kètūnte kuduotí kènto kétuakenè ditou bè tu di tekòuté. Kè bèe sǎoté kétuakenè ditou teri bè tu di Ananæedi, kédeè kè kù kǎuté.

² Be kó difǎnkúò kè Sedikoo kǎbæe sǎoté, be kó difǎnkúò kè Immuri bire Sakuu sǎoté.

³ Be kó difǎnkúò kè Asennaa bíi maá bè tu dè siyǐ kó dibòri kécónnè ticáðoiti kéánnè yecàkè kó ideí nè de kó yekpetinyè.

⁴ Be kó difǎnkúò kè Akikoti bire Udiya bire Mædemotii sǎoté. O kó difǎnkúò kè Mesesabæeri bire Bedekia bire Mesudammuu sǎoté. O kó difǎnkúò kè Baana bire Sakobuu sǎoté.

⁵ Bembe kó difǎnkúò kè Tekoaa ei kǎbæe sǎoté. Kè be kó bekótibè í ntūnne bèè bè ni mutǐmmú bè bè náa nti, kèyete mutǐmmú.

⁶ Be kó difɔ̀nkúò kè Paseyaa bire Yoyada nè Besodia bire Mesudammu kè bèe sɔ̀oté kédòò dicàù ketiri, kédèè kécónné dicàù kó ideí nè de kó ipààti nè yekpetínyè.

⁷ Be kó difɔ̀nkúò kè Kabaṣṣ̄ eì kou Medatia nè Medonniibe botí kou Yadonni kè bèe sɔ̀oté nè Kabaṣṣ̄ eì kabe nè Misepaa eì kabe. Kukó nyáá diyìè taà kèè bíékè kó kumàndáà kabe do mbe.

⁸ Be kó difɔ̀nkúò kè Adaya bire Osiyeyeri wèè do tú mesoò nkóo mááti kòò sɔ̀oté. O kó difɔ̀nkúò kéfeí Ananniya wèè do tú tihúúnti kóo dàòriwè. Bè do dèè be tómmú Sedisadammu duotí pèkè dùi bòri ndi.

⁹ Be kó difɔ̀nkúò kè Uuri bire Edefayaa sɔ̀oté, wèè do baké Sedisadammu eì kó dikéè.

¹⁰ Kè wenwee feí Adumafu bire Yedayaa, kòo sɔ̀oté kénwetí o cìtètè ìkè, kéfeí Asabunniya bire Atusi.

¹¹ Bembè kó difɔ̀nkúò Adimmu bire Madikia nè Pasati-Moabu bire Asubu kè bèe sɔ̀oté kétuakènè yepèèpūnnétuo kó mekentímè.

¹² Kè bèe deè kéfeí Adoesi bire Sadummu wèè do baké Sedisadammu kó dihei kó dikéè teri wenwe nè o nitipobí.

¹³ Anunni nè Sandoaa eì kabe kè bembè me ntó sɔ̀oté kubiriku kó dibòri bíékè beè do kù maá kécónné yecàkè kó ideí nè de kó ipààti nè yekpetínyè, kénsaké kétuakènè bè tu dè tikùti kó dibòri.

¹⁴ Bè de nkáá nkè Edekabu bire Madikia sɔ̀oté, wèè do baké Beti-Kedemmu kó dihei, wèè do kù maá kécónné yecàkè kó ideí ipààti nè yekpetínyè.

¹⁵ Be kó difɔ̀nkúò kè Kòdi-Osee bire Sadummu wèè do baké Misipaa kó dihei, kòo sɔ̀oté kémaá dibòri bè tu di tibinte kó dibòri kè di pī nkécónné yecàkè kó ideí nè ipààti nè yekpetínyè, kémaánè Sídooe kó kubiriku okpààti kó mupérímù také kénto kétúakènè yedētisaké yèè kàrinè Dafiti eì.

¹⁶ O de ndóú nkè Asibuku bire Neemiaa túóté, wèè do baké Beti-Tisuu eì dikéè kénto kétuakènè Dafiti kó kufōti borè, kénto kétuakènè kubinku bè do keú kù kèpèētè kétuakènè bèè bàa okpààti be kó təcìtètè.

¹⁷ Be kó difɔ̀nkúò kè Defiibe wuo nkou Bani bire Deummu nè o kabe kè bèe sɔ̀oté kédóú, kè Asabia wèè do baké Keidaa kó dihei dikéè kòo sɔ̀oté o eì kó mefiè.

¹⁸ Kè wenwee dóú, nkè Enadadi bire Binnuii tebitèe sɔ̀oté. Wèè do baké Keidaa kó dihei teri dikéè.

¹⁹ Kè wenwee feí Yesuaa bire Asee wèè do baké Misipaa, kòo sɔ̀oté kénwetí ditenni bè dòòri dè tikpàrinenti, kénto kétuakènè iduotí maá dè.

²⁰ O kó difɔ̀nkúò kè Sabuyii Baduki biree sɔ̀oté nè tikōnyauti kétúóté iduotí maá dè kénto kétuakènè ikuú niùti diwèè Ediasibu cìtètè bòrinùù.

²¹ Be kó difɔ̀nkúò kéfeí Akikoti bire Udiya kó debire Medemoti, kòo túóté Ediasibu cìtètè bòrinùù kénto kétuakènè te mànkù.

²² O kó difɔ̀nkúò kè ikuú niùbè bèè yènni yehéké yèè tókénè Sedisadammu kè bèe sɔ̀oté.

²³ Kè bembèe dóú nkè Bensamee nè Asubu kè bèe sɔ̀oté be cēí ìkè. Be kó difɔ̀nkúò kè Ananniya bire Maseya kó debire Asadia sɔ̀oté o cìtètè ìkè.

²⁴ Kè bembèe feí Enadadi bire Binnuii, kòo túóté Asadia cìtètè pikù tekù kénto kétuakènè iduotí maá dè nè i kentímè.

²⁵ Kè bembèe feí Usaii bire Padadi, kòo túóté kuduotí kentímè kétuake okpààti cìtètè kó ditou dieri dùi benké ke tókénè dikpetintou kó ditowaá. Kè wenwee feí mPadosi bire Pedayaa

²⁶ nè bèè teennè Kuyie nctètè tōmbè bèè ā Oferi eì, kè bèe túóté dibòri bè tu di menie nkó dibòri dùi bo diyìè yìèni kèè bíékè kénto kétuakènè ditou dùi benké.

²⁷ Kè Tekoaa eì kabee sɔ̀oté ditou dieri dùi benké di ìkè, kénto kétuakènè Oferi duotí.

²⁸ Kè ikuú niùbèe sɔ̀oté sisēí kó dibòri kó mefiè, bá wè kòo nweti o cìtètè.

²⁹ Be kó difɔ̀nkúò kè Imee bire Sasaki me ntó sɔ̀oté kénwetí o cìtètè, kéfeí nSekanniya bire Semmaya wèè do tú diyìè yìèni kèè bíékè kó dibòri kóo bàri, kòò tó sɔ̀oté.

³⁰ Kè wenwee deè kéfeí Sedemia bire Ananniya nè Tisadafu bire dèè do tú dekuánnè nè Anunni, kè Bedekia bire Mesudammuu sɔ̀oté kénwetí o cìtètè.

³¹ Kè wenwee deè kéfeí Madikia, wèè do máátí mesoò nkó tinenti, kòo túóté bèè teé mbèè pī nKuyie nctètè mièke mutōmmú nè bepótambè be cēí kó mefiè mmèè wetí dibòri bè tu di Mifkadi, kénto kétuakènè ditou dieri dùi bo mekentímè.

³² Bèè tu tisōnentí kó bemaábè nè bepótambè kè bèe túóté dikéè sōnni kénto kétuakènè bè tu dè ipe kó dibòri.

Sambadaa nè Tobiya bè dómè kēpaa nkuduotí kó mumarimú

³³ Memèe Sāmbadaa kèèèè ti maàmè kuduotí kòo mièke peike kécóúté mediè kòò ti senkèri tinti Sifube,

³⁴ Kénnáá nho kòbe nè Sammarii kó behāāpòmbè ke tú: De kó besínténitibè dòòri ba? Ti yóu kè bè nsòké ke pí nde kó mutōmmú kè mù dèèà? Diyiè dimáá kó mutōmmú òke. Yetárè yèè diè nke còúté, bè bo na kéwète kéyíí nde kó tidobontí kéfíé nKuyie nyiwūšà?

³⁵ Dè do sš nTobiya Amōniibe botí kou weè bo Sāmbadaa borè, kébéí nke dò: Yóunè kè bèe maá! Kè tekpatòtè òke de kó kuduotí kùù maánè yetárè kù dotimu.

³⁶ De mōnni kè m bántè Kuyie nke dò: Ti Yiè nKuyie nwénté bè ti sènkèrimè, yóu kè yesáāmbè bè ti sáá nyèe do be yo ínkè, yóu kè bèe bè pířmú kékōnnè dihei teri kè bèe naá ntidaati kédí ifei.

³⁷ Báá bè cīé, báá útè be yei, bè ti càāremu tinti bèe maá kuduotí.

³⁸ Memme kè ti maá kuduotí kè kù tūnte kéfíté kè meokùmè meè maá nkpaá kūmmú. Benitibè do pí mmutōmmú nè be yèmmè memou ndi.

4

¹ Sāmbadaa nè Tobiya nè Adabube nè Amōniibe nè Asidodiibe bè kèè dii mōnni ti maámè kuduotí ke fīti yefštè ke fité, kè be miekee peike mediè.

² Kè bèe wēnnè bemou ke bo koteni kédó Sedisademmu kóò càke.

³ Kè tí kuōnnè Kuyie nkéwaa mbèè bo mbaa dihei kuyie nnè keyènkè, kè bè báa tanní.

⁴ Kè Sudaa kòbe náá nke tú:

Betōmbè òumu!

Dèè pūò nkè dè òeu,

ti báá na kémaá kuduotí kèdeè.

⁵ Kè ti dootitòbè bie náá nke tú: Bè í yó ndake ti kpéí nkè, tí bè do kè bè kùò kè mutōmmú paá.

Neemii duōmmè betōmbè tikpārenti

⁶ Sifube bèè bo ti dootitòbè ekè fitimè kè bè nkōriní kuce mēpéu ke ti náá nke tú: Bè kērínimu tipīti timou ke bo ti do.

⁷ Memme kè nh oo nhoo mbenitibè kuduotí fōnkúò yefštè mieke kè bè tūnne be naāmūnti dò ndōmmè, kè bè ntò be se nè be kpāā nnè be tānnè.

⁸ Kè n yà kufōwaa mbè bomè kéfíé képīkè kénáké dihei kó bekótibè nè bebeembè nè besombe ke dò: Di bá mbè yīkù, dentenēni Kuyie ndi tū nkù kpeñnimè kè bè kù dé, kpānnè di tebií kpéí nnè di bí kpéí, initidaaí nè initipòí nè di pobè nè di cēí.

⁹ Memme kè ti dootitòbè keè ti kèèmè be kpéí, kēbanté Kuyie ncàkemè be dó kédòò tí. De mōnni kè tí wēte kuduotí borè bá wè kòò sooté o tōmmú.

¹⁰ Kè tí túóté òe kó diyiè nè yewe yèè kpāāní, kè betōmbè dikéè dii nní mpí mmutōmmú, kè dikéè teri to yekpāā nnè tidōpiiti nè detānnè ke dáátí yemátíyāābòrè, kè bekpāātibè cōmú Sudaa kòbe fōnkúò.

¹¹ Kè bēmaribè mmaá, bèè bè duó ntítátí kè bè mpīnnè mutōmmú sinou simasi masi kè sitesi to tikpārenti.

¹² Kè bēmaribè mmaá ke yi yese, kè ditāteheù yèè ncōmú m pikú.

¹³ Kè n náké bekótibè nè bebeembè nè benitibè sombe ke dò: Mutōmmú òumu kuduotí í sénni kè tí dò nti bíékè tí bíékè òmòu í tākénè otòu.

¹⁴ Kè di bo kùù pikú ke kèè ditāteheù kuōmmè, dí tí nkékoteni tí borè, Kuyie nti tū nkù yóò kpāmmu tí kpéí.

¹⁵ Memme kè ti ní mpí mmutōmmú kukūnwentóò nè keyènkè, ti mieke kè dikéè ní nti yekpāā.

¹⁶ Kè n náké bèè ni mutōmmú ke dò: Bá wè nè o kó diřnni bè ní nyiè nSedisademmu mieke ke ní nti baa keyènkè, kè dè wenté bè mpí mmutōmmú.

¹⁷ Mí nnè n tebií nè n kó betōmbè nè ti bāribè bèè ti neínè, òmòu í ndei o yààti, bá wè kòò mpikú kukpārentenkù o nòutè youte.

5

Neemii yetemè Sifube bo wēte kēnfēūnkómè be tebií

¹ Diyiè mari kè Sifube mabè, benitidaabè nè benitipòbè ité kēnséí mbe tebií mediè.

² Kè bè náá nke tú: Tinti nè tí bí tí sūmu initidaaí nè initipòí dí tí duó ntidiiti kè tí nyo nke fōūnè.

³ Kè betòbè tu: Dikōnni šš tanní kè tí duó ndepaa nde nè tí kó titebiiti nè tí cēí kè bè bo tí duó ntidiiti.

⁴ Kê betabê tu ti 5 ndò nkéyietí okpààti dämpòò képentemu ké bè yietí ti paa nnè fínýí kó detie.

⁵ Ti me ntu meýíí mmèmaá kòbe mbe, be bí í pēētē ti kpeyi, nè memme kè ti dò nkéduó nti bí inítidaaí nè inítipòí kè ìí naá mbe kó tidaati. Ti bí inítipòí maí naámmu be kó tidaati kēpí mbe tómmú. Ti í mòke ti bo yímè, ti paa nnè fínýí kó detie, betabê bèè dè tieke.

⁶ N kèè diì mǎnni dè kó tináahti kè dè n yonke mediè.

⁷ Kê meýèmmè mamè n tanní kéndò n kpannè dihei kó bekótíbè nè bebeémbè, kè bè nàké ke tú dè dòmmè kè di diinko di tebií mesémmè. Memme n yumè metíímmè diemè,

⁸ kè bè beke ke dò: Ti wēte ke do nti tebií bè do fiití si betabê cie, kè si tu tidaati, kè di né wēte kè si fiiti di miekaà?

Kè bè ndò nkáré, òmòu í mpètè kébéí.

⁹ Kè m bè nàké ke dò: Di daari dè í wenni, di dò nkéndému Kuyie nkè dēe yie nkè ti báá ànnè tímáá ifeí ibotí teí ìiké, ìí tu ti dootitabè.

¹⁰ Mí m mómumu nnè n tebií nè n kó betũmbè ti múнке do pèntemu benitibè idiítí nè tidiiti, ti dè mbè pá, ti báá bè beke dè kó yebáa.

¹¹ Di do cuó bèè kó depaa mbè di bannè mèè kpéí, dí dè mbè tēíné yíe nyíe. Be paa nnè be fínýí kó detie nnè odifíè kperè nè be céí nè be diiti nè menaábémmè nè mekùò di do bè pènte dè nè di do dó kè cōnte dè.

¹² Kè bèe yie mbemøu ke dò: Ti yóó daømu a ti nàké tí, ti bo bè tēíné ti do cuó dè bá ti ténke báá bè beke dèmarè.

Memme kè n tíí nyikuó niùbè kéduó nkè bèe parikè benitibè ìiké ke dò bè bo daò bè béí nti.

¹³ De kó difōnkúò kè n kpáátè n yaayòri kébéí nke dò: Kè wèè í dàò ò béí nti Kuyie nyóó ò kpáátè mèè botí kóò dènmè o cīētè kòo paà o kperè demøu ke ténke bá mmøke dèmarè. Difōnni dímmøu kè di dò: Dè mmè ndò.

Kè bèe sante Kuyie nkè benitibèe daò bè béí nti.

¹⁴ Nè n naámmè Sifube kóo kùmàndáa Sudaa tenkè okpàati Aditakisèsi kpàti benni sipísidè kperi mieke kèntò kétuøkenní yebie nsipísitáati dè märke yíe nyebie ntepiítè nè yèdèé mí nnè n kòbe ti í beke bè dò nkéyietí dè kùmàndáa.

¹⁵ Bèè n niüténè ke naá nkùmàndáabè be do fēũnkømu benitibè ke békú idiítí nè menaà nke còú dämpòò medítibii nsipísinàà sinàà bá diì yìè, kè kùmàndáa kó betũmbè múнке nfēũnko benitibè. Mí mmè nyí dàò dende kó dímaà n dé mèè kpéí nKuyie.

¹⁶ M pètínke do pímmu m mómumu mmutōmmú ke maà kuduotí, n kòbe bemøu bèè m bonè kè bè múнке pí mmutōmmú. N yí donté òmòu kó kupaku kudonku sámpókú n tú mèè kpéí kùmàndáa.

¹⁷ Sifube kó bekótíbè nè bebeémbè bèè do yo n kó mudii bè do bo tekòutè nè sipísinummú (150) ndi ke né mbúúti bèè do iitini ibotí teí ìí ti tókénè í mieke ke korini.

¹⁸ Bá diì yìè n do 53 donténè n kó idiítí nyí fenààfè nè yepedakè mekùò nkpeye yekuò ke né yíénè sikoó. Yewe tepíítè menaà nyenaadò yenaadò. Bá nè memme n yí bè beke ke tú bè nni nyietí be dò nkè n yietí dè kùmàndáa ke yé kuduotí kó mumarimú do túmè mutōmmú cēémú mmu dihei yembè kpéí.

¹⁹ Áú Kuyie! M pí mmùu tōmmú benitibè bie nkpeí mmù deumu, a báá yè n kpéí.

6

Bè maámè kuduotí kédeè

¹ Bè nàké diì mǎnni Sāmbadaa nè Tobiya nè Kesemmu Adabube botí kou nè ti dootitabè ti maámè kuduotí ke dèè kè mefiè mmamè í kpaa. Dè do sǎ m mu nyí cōnné yecàkè kó ideí.

² Sāmbadaa nè Kesemmu kè bèe tōnni kè bè n nàké ke dò n kotoo kè tí máá Kefedimmu Onoò biriku kénáké. Nè be yèmmè mieke ke né dǎ kè n daò meyeí.

³ Kè n tōnkoo kè bèe bè nàké ke dò: M pí mmùu tōmmú í tú musámpòmú, m báá na kè mù kũnnè kékotoo kè bè yà, kè n yítè, mutōmmú yóó cōmmúmu.

⁴ Kuce mènàà bè n duōnnimè dipátiri kè di to tináahti tímáá. Kè m múнке mbè tēíniniko mefēnnimè mēmáa.

⁵ Kuce mènūmmú Sāmbadaa tōnnennimè o kóo tōnti dipátiri kè di feí,

⁶ ke wàri ke tú yehèkè yemøu kòbe náámmu kè Kesemmu nàa nke tú: Fǎ nnè Sifube sòmbe di dǎ kèbo nhokpàati nwe, kè deè te kàa maá kuduotí ke bo naá nSedisademmu kóo kpàati,

⁷ kè kanne ikuó niùbè bèe yóó píékè Sedisademmu mieke a túmè Sudaa kòbe kóo kpàati. Okpàati yóó tí kèemu. Deè te kè n tu á kotení kè ti nàké.

⁸ Kè nh ò tèǹné ke dâ: A me nnâké ti òmòu weè í ti béi, fǝ́ ò yèmmè mè dò nkè fǝ́ ò keuté ke náá.

⁹ Bè dâ kédonné ti kǝ́nbùòti nti ke náá nke tú: Be kǝ́nti bo yárike kè mutǝ́mmúu cómmú.

N Yiè nKuyie nhá n kpénkúnne n tǝ́mmú mieke.

¹⁰ Diyiè mari kè n kǝ́te Dedaya bire Semmaya borè Meetabeesi yaábire, ke yé ò do í namè kékǝ́tení m borè. Kòo n náké ke dâ: Tí ta Kuyie nǝ́fè̀tè mieke, kékǝ́petinnè yebòrè, a dootitòbè beè kàriní ke nyènkè ke bo da pí nkékuo.

¹¹ Kè nh ò tèǹné ke dâ: Míi kó kubotí í cokù, n keté ke í dò nkéta Kuyie nǝ́fè̀tè kénkraá ke fòu. N yí tati.

¹² N do bantému ke dò nhò nnáá ntíi náahti í bonní Kuyie mborè, ò ti náá nTobiya nè Sámbadaa bè ò yietí mèè kpéi nke.

¹³ Ó béi mmemme kè kufǝ́waa nkuu bo m pí nkè n doò ò yèmmè kéyetenè Kuyie, kòo na késínkúnne n yètirí kè nh ánnè ifei.

¹⁴ Kuyie nha báa yè Tobiya nè Sámbadaa bè n dâò dè, a múнке í yè Nodadia onitipòkù wèè náá nha pǝ́ánáahti nè betòbè bèè náá nha pǝ́ánáahti bè do dómè kédonné n kǝ́nbùòti.

¹⁵ Kuduotí kó mumarimù do dèè dibenni tǝ́nkù bè tu wè Edudi* kó diyiè sipísidè nè dinummurí ndi. Tí do maá kèmmòke yewe sipísínúmmù nè yèdèè ndi.

¹⁶ Tí dootitòbè nè yehékè yèè tí fité ye kǝ́be kèè dii mǝ́nni tí maámè kuduotí ke dèè kè dèe bè di kè bè tí yote, kèbanté Kuyie nkuu tí niitè̀mè de kó mutǝ́mmú.

¹⁷ De kó meffè̀ mmieke Sudaa ei kó bekótíbè nè Tobiya kè bè wǝ́u betòbè yepáte mecǝ́a mmecǝ́a.

¹⁸ Kè Sudaa kǝ́be péu nhò màkenè metaummè ke yé ò do tùmè Sifube botí kou Adaa bire Sikanniya cǝ́kù nwe. Kòo bire Yoananni po Bedekia bire Mesudammu kóo sapà.

¹⁹ Kè bè nhò sánti n yúikè ke tǝ́u n náahti koò náá. Menème kè Tobiya wáriní yepáte ke bo yárikúnne n kǝ́nti.

7

Bè kǝ́nnemè bebáribè dihei kpéi

¹ Kuduotí maá dii mǝ́nni kédèè kè n cónnè yebòrè kó ideí nè yecàkè kédèè, bèe yó mbaa yebòrè nè beyendembè nè Defiibe kè bèe keté be tǝ́mmú.

² Kè n túóté n tebite Ananni kébaá nSedisadammu kétúóté Ananniya behǝ́apòmbè kóo kótí kóo mbaké tecǝ́kpetè. Ó do tú onití wèè dǝ́òri wènwè ò béi nti ke dé Kuyie nkè dè pè̀tè besombe péu.

³ Kè m bè náké ke dâ: Sedisadammu kó yebòrè ní báa kǝ́petè kè diyiè í tǝ́nkè, kuyuoku ké nyè kǝ́petí. Bèè bàa yebòrè kè bè bo ke cómmú be karè bè karè. Kè m bè náké ke dâ bèe maá didè̀nni bèè yó mbaa dihei be kpéi, bá wè o kó dikari mbo o cǝ́fè̀tè iikè.

⁴ Sedisadammu ei do pè̀kèmu ke deu, benitìbè né í nsù di mieke, sicéí mu ndo í maá kédèè.

Bè kǝ́ammè Sifube bèè bo Sedisadammu

⁵ Kè Kuyie nni mbéinnè kè n wéi ndihei kó bekótíbè nè bebeémbè nè benitìbè sǝ́mbe. Kè n duó nkè bèe kaa mbenitìbè kè n tǝ́nté bèe do niitè kékonní Sedisadammu be yètè wǝ́ri dii pátiri mieke kéya yeyètè yèè mè ntúnni.

⁶ Nte okpǝ́ati Nebukannesaa kó dimǝ́nni bè do pírmú bè kékǝ́nnè Babidǝ́nni, kè kusúkuu wète kékò nSedisadammu Sudaa tenké, bá wè kóo kari o ei.

⁷ Bèè do neínè Sodobabeesi kékonní beè yètè tu yie: Sosuwee nè Neemii nè Asadia nè Adammia nè Naamanni nè Modokaii nè Bidisanni nè Misipedetí nè Bikibaii nè Neummu nè Baana. Nte be naámuntí dò ndómme.

⁸ Kè Padeosi naámunkù kǝ́be rǝ́bo sikǝ́upísidè nè tekòutè nè sipísiyiekè nè bèdébè (2172).

⁹ Kè Sefatia naámunkù kǝ́be rǝ́bo sikǝ́usitǝ́ati nè sipísiyiekè nè bèdébè (372).

¹⁰ Kè Adaa naámunkù kǝ́be rǝ́bo sikǝ́usikuò nè sipísínúmmù nè bèdébè (652).

¹¹ Kè Sosuwee nè Yoabu be yaábire Pasati-Mǝ́abu kó kunaámunkù kǝ́be rǝ́bo sikǝ́upísidè nè sikǝ́usini nè tepítè nè bèni (2818).

¹² Kè Edammu naámunkù kǝ́be rǝ́bo tekǝ́upítè nè sikǝ́usidè nè sipísínúmmù nè bènàà (10254).

¹³ Kè Satuu naámunkù kǝ́be rǝ́bo sikǝ́usini nè sipísínàà nè bènúmmù (845).

¹⁴ Kè Sakaii naámunkù kǝ́be rǝ́bo sikǝ́usiyiekè nè sipísikuò (760).

* **6:15 Edudi:** Bè do kaammè betǝ́àbè nè tí bè kaammè dè í wè. Be kóo tǝ́nkù Edudi berínè tí kó betǝ́àbè oníinwè nè oweínwè de cuokè nke (diyofii nè kupǝ́sèfikù de cuokè).

- 15 Kê Binnuii naàmùnkù kòbe rúbo sikòusikuò nè sipísìnàà nè bèni (648).
 16 Kê Bèbài naàmùnkù kòbe rúbo sikòusikuò nè sipísidè nè bèni (628).
 17 Kê Asikadi naàmùnkù kòbe rúbo sikòupísidè nè sipísitáati nè sipísidè nè bèdébè (2322).
 18 Kê Adonnikammu naàmùnkù kòbe rúbo sikòusikuò nè sipísikuò nè bèyiekè (667).
 19 Bikibaii naàmùnkù kòbe rúbo sikòupísidè nè sipísikuò nè bèyiekè (267).
 20 Kê Adinni naàmùnkù kòbe rúbo sikòusikuò nè sipísinùmmù nè bènùmmù (655).
 21 Kê Esekiasi yaàbirè Atee naàmùnkù kòbe rúbo sipísiwei nè bèni.
 22 Kê Asummu naàmùnkù kòbe rúbo sikòusitáati nè sipísidè nè bèni (328).
 23 Kê Besaii naàmùnkù kòbe rúbo sikòusitáati nè sipísidè nè bènàà (324).
 24 Kê Adifi naàmùnkù kòbe rúbo tekòùtè nè tepíitè nè bèdébè (112).
 25 Kê Kabaõõ èi kòbe rúbo sipísiwei nè bènùmmù (95).
 26 Kê Betideemmu nè Netofaa kè de kó yehékè kòbe rúbo tekòùtè nè sipísini nè bèni (188).
 27 Anatati èi kòbe rúbo tekòùtè nè sipísidè nè bèni (128).
 28 Kê Bèti-Asimmafeti èi kòbe rúbo sipísìnàà nè bèdébè.
 29 Kê Kidiya-Yeadimmu nè Kefidaa nè Bedòti kè de ekè kòbe rúbo sikòusiyiekè nè sipísìnàà nè bètáati (743).
 30 Kê Damaa nè Kèbaa kè de ekè kòbe rúbo sikòusikuò nè sipísidè nè òmáà (621).
 31 Kê Míkimasì èi kòbe rúbo tekòùtè nè sipísidè nè bèdébè (122).
 32 Kê Beteedi nè Aii kè de ekè kòbe rúbo tekòùtè nè sipísidè nè bètáati (123).
 33 Kê Nèbo kó dihei teri kòbe rúbo sipísinùmmù nè bèdébè.
 34 Kê Edammu tòu kó kùnaàmùnkù kòbe rúbo tekòùpíitè nè sikòusidè nè sipísinùmmù nè bènàà (1254).
 35 Kê Adimmu naàmùnkù kòbe rúbo sikòusitáati nè sipísidè (320).
 36 Kê Sedikoo èi kòbe rúbo sikòusitáati nè sipísìnàà nè bènùmmù (345).
 37 Dòdi nè Adidi nè Onòò ekè kòbe rúbo sikòusiyiekè nè sipísidè nè òmáà (721).
 38 Kê Senaa èi kòbe rúbo sikòupísitáati nè sikòusiwei nè sipísitáati (3930).
 39 Kê ikuò niùti Sosuwee yaàbirè Yedaya naàmùnkù kòbe rúbo sikòusiwei nè sipísiyiekè nè bètáati (973).
 40 Imee naàmùnkù kòbe rúbo tekòupíitè nè sikòusinùmmù nè bèdébè (1052).
 41 Kê Pasuu naàmùnkù kòbe rúbo tekòupíitè nè sikòusidè nè sipísìnàà nè bèyiekè (1247).
 42 Kê Abimmu naàmùnkù kòbe rúbo tekòupíitè nè tepíitè nè bèyiekè (1017).
 43 Kê Defilbe kó kùnaàmùnkù kòbe ntú bie: Odefaa yaàbí Sosuwee nè Kadimiedi be naàmùnkù sipísiyiekè nè bènàà.
 44 Kuyie ncîètè kó beðèmbè mièke Asafu naàmùnkù kòbe tekòùtè nè sipísìnàà nè bèni (148).
 45 Bèè bàa yebòrè be mièke Sadummu nè Atee nè Tadimòò nè Akubu nè Atita nè Sobaii be naàmùnti kòbe tekòùtè nè sipísitáati nè bèni (138).
 46 Kê Kuyie ncîètè tòmbe kó difinni kòbe ntú bie: Tisisa nè Asufa nè Tabaati
 47 nè Kedosi nè Siya nè Padonni
 48 nè Debanaa nè Akaba nè Sadimaii
 49 Annani nè Kidèdi nè Kasaa
 50 nè Edeayaa nè Edesinni nè Nekodaa
 51 nè Kasammu nè Usaa nè Paseyaa
 52 nè Besaii nè Meunimmu nè Nefusesimmu
 53 Bakibuku nè Akufa nè Aduuri
 54 nè Batisidouti nè Meidaa nè Adisa
 55 nè Badikosi nè Sisedaa nè Temaa,
 56 nè Netisia nè Atifa.
 57 Sodomòò kó beðòmbe naàmùnti kòbe do tú bie: Sotaii nè Sofedeti nè Pedida,
 58 Yaada nè Dadikonni nè Kidèdi,
 59 Sefatia nè Atidi nè Pokedeti-Asebaimmu nè Amòò.
 60 Bèè do tú Kuyie ncîètè kó beðòmbe nè Sodomòò kó beðòmbe yaàbí kè bèe wènnè kèmbò sikòusitáati nè sipísiwei nè bèdébè (392).
 61 Bèè do ité Babidònni kékonní Sedisademmu ke í nna kénákè be yaàribè yètè kèbenke bè tumè Isidayeribe bèe do tú: Tèdi-Medaa nè Tèdi-Adisaa nè Kedubu-Adonni nè Imee ekè kòbe.

⁶² Βεμου κὲ βῆε wῆnnῆ kḗmbo sikousikuḗ nḗ sipísinàà nḗ bḗdébè (642). Dedaya nḗ Tobiya nḗ Nekoda be yaábí nyi memme.

⁶³ Ikuḗ niùbè mieke κὲ bèmabè rúbo ke tú: Obayaa nḗ Akikoti nḗ Badisidaii be naàmùnti kabe. Badisidaii do tùóté Badisidaii Kadaadi ei kou kóo sapàà nwe κὲ βῆε ò yu o yètirì.

⁶⁴ Kòo wammú o botí kabe pátiri mieke o yètirì kḗmántè κὲ βῆε bè dènnḗ ikuḗ tḗmmú mieke.
⁶⁵ Kḗ kùmàndáà bè nàké ke dḗ: Bè báá di bè pā mùù dìi Kuyie kénkémúnè ikuḗ niùti bo beémme Kuyie nnè ikuḗ nenti bè tu ti udimmu nḗ tumimmu.

⁶⁶ Isidayeeribe bèè ité Babidōnni ke konní Sedisadammu bè do bo sikoupirísinàà nḗ sikoupirísidè nḗ sikousitāāti nḗ sipísikuḗ ndi (42360).

⁶⁷ Kḗ βῆε neínè betōmbè benitidaabè nḗ benitipòbè sikoupirísyiekè nḗ sikousitāāti nḗ sipísitāāti nḗ bḗyiekè (7337). Bedèmbè benitidaabè nḗ benitipòbè κὲ bè rúbo sikousidè nḗ sipísinàà nḗ bènùmmú (245).

⁶⁸ Ke mōkenè yōyóbè sikousinàà nḗ sipísitāāti nḗ bènùmmú (435). Sāmmarímú sikoupirísikuḗ nḗ sikousiyiekè nḗ sipísidè (6720).

⁶⁹ Kḗ dihei kó bekótibè mabèe pāmmú yepārè κὲ bè bo maánè Kuyie ncfètè. Kḗ kùmàndáà pā yesōwèrè tekoupirítè (1000). Yebō bè bo mméinè yè meyīl nsiipísinùmmú yekoutéyaabòrè sikousinùmmú nḗ sipísitāāti (530) κὲ bè bo mpīnnè Kuyie ncfètè mieke ikuḗ tḗmmú.

⁷⁰ Beheikènkótibè do pāmmú yèè pārè mieke κὲ mesōo nní rúbo yesōwèrè sikoupirísidè (20000) nḗ timátì péitì cidóòbè tekoupirítè nḗ tekòutè (1100).

⁷¹ Kḗ Isidayeeribe sambēe pā yesōwèrè sikoupirísidè (20000), timátì péitì cidóòbè tekoupirítè (1000) nḗ yekoutéyaabòrè sipísikuḗ nḗ yḗyiekè ikuḗ niùbè kríi.

⁷² Ikuḗ niùbè nḗ Defiibe nḗ bèè báa yebòrè nḗ bedèmbè nḗ Isidayeeribe mieke bèmabè bèè pī mmutōmmú Kuyie ncfètè mieke nḗ Isidayeeribe sambēe κὲ βῆe kari be ekè be ekè.

8

Esitadasi do kàammè Kuyie nkuḗ benitibè ìikè

Dibenni tānkú yiénwè mieke κὲ Isidayeeribe iténì be ekè bè do bo yèè mieke. ¹ Kḗ Isidayeeribe wῆnnῆ dinùù kḗtíi mbè tu dìi bōri menie nkó dibōri, kénákè ikuḗ wāātì Esitadasi ke dḗ wèe túóténì Kuyie nkuḗ pátiri kù do duḡ nkè Mōyisii wāri di.

² Memme κὲ ikuḗ niùti Esitadasii túóténì Kuyie nkuḗ pátiri κὲ benitibèe tíi, mbenitidaabè nḗ benitipòbè nḗ bèè kó dimàà mōke meyammè ke bo na kēkeè, otānkú yiénwè kó diyiè ketiri do ndi.

³ Dende dibōri bè tu di menie nkó dibōri ò kàammè Kuyie nkuḗ pátiri κὲ ndi kàà ndikūnweñni κὲ diyiè yāa cōnnèè yeyo, kòo di kàà mbenitidaabè nḗ benitipòbè nḗ bèè kó dimàà dō nkéna kēkeè. Bemou κὲ bè kēmmú.

⁴ Bè do dḗò diwūstōnni ndi nḗ idéi κὲ Esitadasi ndeke di ìnkè. Matitia nḗ Semma nḗ Annaya nḗ Udii nḗ Idikiya nḗ Maseya κὲ bè cōmmú o bakú yóu. Pedaya nḗ Mikayedi nḗ Madikia nḗ Asummu nḗ Asibadana nḗ Sekadii nḗ Mesudammu κὲ bè bo kuçānku.

⁵ Kḗ Esitadasii pīnte dipátiri benitibè bemou ìike, κὲ βῆe di yà ke yè ò do cōmmúmè de iitirè nde. Ò di pīnte dìi mōnni κὲ βῆe ité kécōmmú.

⁶ Kḗ Esitadasii sante Kuyie nkperikú κὲ benitibè bemou cōuté ke dḗ: Dè mme ndò. Kédo kénínkú kēsīnnōo ketenkè,

⁷ kḗténì kécōmmó Defiibe bèè do tú ikuḗ niùbè, κὲ bè mbè tiè Kuyie nkuḗ bè kaa nyi ìnkè, bèè Defiibe yète do tú: Sosuwee nḗ Bani nḗ Sedebia nḗ Yaminni nḗ Akubu nḗ Sabetaii nḗ Odia nḗ Maseya nḗ Keitaa nḗ Asadia nḗ Yosabadi nḗ Annani nḗ Pedayaa.

⁸ Kḗ Esitadasi nkaa nKuyie nkuḗ pátiri κὲ dè fei ke ti wènkūnko, ke náá mbenitibè ti tu mù, κὲ bè kḗrímú.

⁹ Kḗ benitibè bemou ti kèè nkétiitè yedabùò. Memme kùmàndáà Neemii nḗ ikuḗ niùti Esitadasi nḗ Defiibe bèè do duḡ nyitiè mbenitibè κὲ βῆe náké benitibè ke dḗ: Bá nkuḗnnè, yie nkó diyiè tu Kuyie nkperi ndi.

¹⁰ Kotenè kédì tidiiti sààti kḗyà menaà nsààmè, kòò mōu bo di cuokè ke í mōke, dí ò toféne. Yie nkó diyiè tu Kuyie nkperi ndi, di yèmmè báa caàrè, yóunè κὲ Kuyie ndi duḡ ndii wèi ntú di kó muwērímú.

¹¹ Kḗ Defiibe mbáá mbenitibè ke tú: Cíékénè, yie nkó diyiè tu Kuyie nkperi ndi, báa yóunè κὲ di yèmmè caàrè.

¹² Memme κὲ benitibèe kote kédì kḗyà menaà kḗpāmmú be kabe tidiiti κὲ diwèi mbè bo mediè nke yé bè do kèèmmè bè bè nàké ti.

Bè do baammè titouti kó dibanni

¹³ Otànkù yìè dèrì yìè, beheikènkótìbè nè ikuò niùbè nè Defiibe kè bèe tí nyikuò wààti Esitadasii borè kénwéi Kuyie nkuò pátìrì ò bè kàa ndì kó tinààtì.

¹⁴ Kè bèe yà ikuò pátìrì Kuyie ndo duò nkè Mòyiisii wàri dì mieke tì wàrimè kè tú Isidayeeribe dò nkémbo titouti mieke nke otànkù yiénwè kó dibanni mieke.

¹⁵ Memme bè yàmè ke dò bè dò nképìéké yehéké yemou mieke nè Sedisademmu. Memme kè bèe pìéké ke dò: Dekènè ditàri kékòùní odifè dikpáa kou kò tifaàti nè detie mbè tu dè múrì de kò tifaàti nè tipuonti nè tifapèùti, kédòònè tì wàrimè.

¹⁶ Bè pìéké memme kè Isidayeeribe yè kèwaannì tifaàti, bá wè kòo dòò kutouku o cìètè dànkù nè o pèrimù mieke nè Kuyie ncìètè pèrimù mieke, nè bè tu dui bòri manie nkó dibòri borè, nè dibòri bè tu dì Efadaimmu kperì dì borè.

¹⁷ Isidayeeribe bèe do tú tidaati Babidònni ke konni Sedisademmu kè bèe dòò titouti bemou kémbo, ke yànkùnne diwèlì masàà, ke yé nè Nunnì birè Sosuwee kó dimònni kèntò kètuòkennì de yìè bè do í dòòmè mebotì.

¹⁸ Kè bè nkaa nKuyie nkuò pátìrì yewe yemou, kètúóté dibanni yìè ketiri kèntò kètuòkennè disònni. Kè dibanni mmòke yewe yèyieké kè diniinnì ntú dibanni denni dui yìè, kè bèe ànnè metímmè diemè ikuò yèmmè.

9

Bè kuònnèmè Kuyie nké kù nàkè bè caàrimè

¹ Menme de kóo tìnkù omáà mieke baka diyìè sipísidè nè dinaanni yìè kè Isidayeeribe tí mbemou ke bo bou dinùù kédáátì tífàòtòntì kèpù mbe yo mutáà.

² Kè Isidayeeribe kó kubotì kòbe bantè be caàrimè kécànnèné ibotì tì kòbe kènnáà nKuyie mbe caàrimè nè be yembè kòmè.

³ Kè bèe íté kécómmú, kè bèe kaa nKuyie nkuò pátìrì kèmmòke tewebiètè mefitimè mètààti, kèdeè kè bèe sòtè kènnáà nKuyie mbe caàrimè, ke dò tewebiètè mefitimè mètààti ke ninku ke kù báa.

⁴ Kè Sosuwee nè Bani nè Kadimièdì nè Sebanniya nè Bunni nè Sedebia nè Banni nè Kenanni kè bèe deke diwùòtònni ìnkè ke bóútè kèinkè, ke bántè Kuyie nnè metammè kperimè.

⁵ Kè Defiibe Sosuwee nè Kadimièdì nè Bani nè Asabunniya nè Sedebia nè Odia nè Sebanniya nè Petayaa kè bèe béi nke dò: Íténè kécómmú késàntè tì Yìè nKuyie nkuò te disànni sáà.

Esitadasii bántèmè Kuyie

Kè Esitadasii bántè Kuyie nke dò:

Kuyie nfòò yètìrì deu ke dò ntí nda sántì,

fòò yètìrì pèètè yesàà nyemou,

fòò te disànni.

⁶ Fò nhamáà fòò tu ti Yìè,

fòò dòò kèinkè nè dèè kó dimàà bo kèinkè mieke,

fòò dòò ketenkè nè dèè kó dimàà bo ketenkè mieke,

dàméèrì nè dèè kó dimàà bo o mieke.

Fòò te demou ke dè fòù,

kèinkè kó bekperibè* ninku fòò ìikè ke da báa.

⁷ Ti Yìè nKuyie, fòò tãátè Abaraammu

koò dènne Uudi Kandee kó ketenkè koò yu ke yì Abarahammu.

⁸ Ke pènsiri o yèmmè,

koò dòònè metammè ke béi nke yì,

a bo ò duò nKannahà kó ketenkè,

Itiibe nè Amòriibe nè Pedisiibe nè

Sebusiibe nè Kidikasiiibe bè bo kè,

kòo tieke wenwe nè o yaabio.

Ke dòò a béi ntì ke yé a wetimèmu.

⁹ Ke yà ti yembè fèürimè Esibiti

kékeè be dabùò ntipèntì kóo dàméèrì pèèmmè.

¹⁰ Ke dòò mmebenkùmè péu nè tidietì,

ke benke Esibiti kóo kpààti

* **9:6 kèinkè kó bekperibè:** Bè nàa mbèè kpéfìe, ti í yé bèè kperibè botì nku. Mònni mari dè bo na kèntú Kuyie ntàrè yoo diyìè yoo otànkù nè siwàa.

nè o kó betõmbè nè o eì kòbe beṁou,
 ke yé a do yámè bè fèũnkómè ti yembè nè kemieke,
 ke bè deaté ke dèũkũnne a yètiri
 kè di kpaá ke deu nè yínní.

¹¹ Ke kèété dãmèèrì niè mbe nũo mmieke
 kè bè nà dekperè késénté,
 kãa òũ mbèè do bè bètiní menie mmieke
 ditári 55 do mèè botí dibinni.

¹² Ke ní mbè ni kuyie nnè diwetiri
 ké mbè ni keyènkè nè muháá nkó diwetiri
 ké mbè mí kè bè wùó mbè kèrì dè.

¹³ Kãa cùténí Sinaii tãri ñnkè ké bè béinnè,
 ké bè duó nha tié nnè a kuó
 ìi tu timómmon̄ti kpeyi,
 nè a cìrìmù nè a tannò sàáyè.

¹⁴ Kãa bè nàké a kó diyie kpeí
 dii tu teom̄pùtè yie
 ké bè duó nha tannò nè a kuó nè a tié
 kãa kóo t̄nti M̄oyiisi ti mbè tũo.

¹⁵ Kè dikòm̄ni bè p̄i
 kãa cũũnní mudii keñkè kè bèe di.
 Kè sinéyēīi bè p̄i
 kãa duó nkè menie nyènní dipèrì kè bèe yà
 kãa bè nàké ke tú,
 bèe kote kètúóté dihei a do béi nké parikè
 ke d̄o a yóó duó ndi be yembè
 kè bèe tieke.

¹⁶ Kè tefentè né deuté ti yembè,
 kè bèe kpènkũnne be to kèyete a kpeti
 bá bè í ntũnne a tannò.

¹⁷ Kè bèe yè ntidièti a do d̄ò t̄i be cuokè
 kékpènkũnne be to kèyete a kpeti,
 kètãáté ke bo wēte Esibiti
 bè do borè ke p̄i mmudaatõmmú.
 F̄ó nkuyie nha me ntú wèè c̄en̄ko wè nwe,
 ke d̄oari mesàà nke kuò mmesémmè,
 kãa mieke boo,
 nè dè kpeí nha í mbè b̄ontóo.

¹⁸ Bá nè bè me nd̄òòmè fes̄oomatínããfè kènnáa nke tú:
 Ntènè Kuyie nkũu ti dènneni Esibiti.
 Bè do da yeténèmu kènnáa nke tú:
 Ntènè Kuyie nkũu ti dènneni Esibiti.
 Bè do da yeténèmu mediè.

¹⁹ Nè a kó mesémmè diemè kpeí,
 nha í mbè yóu kè bè nháá ndikpáa mieke,
 kè diwetiri baa ní mbè ni kuyie nnè keyènkè
 ké mbè mí kè bè kèrì.

²⁰ Kãa bè duó nha kó muyaá
 kè bè bo na kèmbaàt̄inè dèè wenni,
 kãa cũũnní mudii keñkè kè bèe di.
 Kãa bè duó mmenie nkè bèe yà.

²¹ Kãa mbè t̄o dikpáa mieke
 ke d̄o yebie nsip̄isínãã
 bá bè í mm̄ñté m̄umamù be yààti í nkèrì,
 be naàc̄ei me nyí mmùúti.

²² Kãa duó nke bèe na ibotí nè yekpààtiyo
 nè yehèkè yèè bè fité
 nè Esim̄o kóo kpààti Sionni tenkè
 nè Basãã kóo kpààti Ōku kòke.

23 Kàa duó nkè be yaàbíi sūū
 kémaatènè siwāā dōmmè kēīnkè,
 kàa bè tanné dihei a do béi nképarikè
 ke dō a yóó duó ndi be yembè kè bèè di tieke.

24 Kè bè bíi di ta ké di tieke,
 kàa duó nkè bèè do bo de kó ketenkè
 kè bèè bè bāúté,
 kéduó nkè bèè na Kannahāā kōbe
 nè be kó bekpààtibè nè bèè bo be tenkè mieke.

Kè bè mbè dōōri bè bè dō mmè,
 25 kéfiete yehekè iduotí fité yè
 kè ye tenkè naati,
 kétieke sicéí kè sì piéké tinenti
 nè sibii bè keú sì,
 kè fīnyī kó detie nnè fikíé kperε
 nè titebiiti tímou botí kó detie,
 kè bè nyo nke sànnè kédunne
 kētuo nha bè dōō mèè sàà nkpréí.

26 Nè memme kè be too kpenke
 kè bèè yete a kpeti kédootóo a tié
 ke ì bütímé,
 kékuo bèè náa nha pāānāānti
 bèè do bè tiè nke tú bèè wētení a borè.
 Bè do da yeténēmu medié.

27 Memme kàa deite a nōtè be īnkè
 kè be dootitōbèè bè do mudoō,
 kè bèè ta meyeñcaārīmè mieke ke da kuōnnè,
 kàa mbo kēīnkè kékeè be dabūō.
 Nè a kó mesémmè mieke ké bè duó mbèè bo bè deeténè be dootitōbè.

28 Bè ta dii mōnni meom̄pūmè mieke
 kéwēte kéta meyei mmudōōrīmū,
 kàa nōóté a nōtè be īnkè
 kè be dootitōbèè bè na ké mbè fēūnko.
 Kè bè da kuōnnè kàa mboni kēīnkè kékeè,
 ké bè deeté kuce mēpéu nè a kó mesémmè kpréí.

29 Kàa bè tié nke dō bèè wētení a borè,
 kè tefentēε bè deuté kè bè í nyie nke kēnté a tié
 kéyeténè a tannō,
 bè bo ntū nyè kēnfōu,
 kè bèè kpénkūnne be to,
 bè í nyie nke kēnté a kpeti.

30 Kàa mbè mōkenè meminnímè yebie mpéu mieke,
 kéduó nha kó muyaá mbèè náa nha pāānāānti
 kè bè mbè tiè, bè mē nyí nkēnté,
 memme kàa duó nkè yehekè tēyè kōbeε bè na.

31 Nè a kó mesémmè kpréí nha í mbè kùo bεmou,
 a í mbè dootóo,
 ke yé a tūmè Kuyie nku ke dōōri mesàà,
 ke mōke oniti kó mesémmè.

32 Áú! Ti Yiè nKuyie nha deumu ke kpeñni,
 ke duò tikōmbùōti.
 Fó nwèè pī mmetaummè a ti dōōnè mè,
 a bāá cē mmeháārīmè ti ta mè,
 tínti nè ti kó bekpààtibè
 nè bèè baké ti kó yehekè,
 nè ikuó niùbè nè ti yembè,
 ti kó kubotí kumou,
 kétúóté Asidii kó bekpààtibè ti do dii yiè kēntō kētuokenní yie.

33 Tii ti tuōkení tímou ti mieke a naatimu,

a dòò dè wennimu,
tíi cààrè.

³⁴ Ti kó bekpaàtibè nè bèè ti baké
nè ikuó niùbè nè ti yembè bè í yie nha tié,
bè í túnne a kuó nè a tannò.

³⁵ Bá nè a me mbè duómme dihei
kè bè di te ke di baké,
kàa bè dòò mesàà mme botí mme botí de kó ketendiekè,
ketennatikè, bè í nyie nke da túnne,
bè í nyóu medòòrimè yeime.

³⁶ Nte tínti yíe nke tú tidaati
dihei a do duó ndi ti yembè,
ke dò bè ríbo ke yo ntidiiti kè dè be naati.
Tíi né naá ntidaati yíe nde kó dihei mieke.

³⁷ Bekpaàtibè a duó nkè bèe ti na
ti yei ñkpéí beè né yo nde kó tidiiti,
ke tí dōorinè bè dómè tínti nè ti wūá,
kè tí bo meyeñcaàrimè diemè mieke.

10

Isidayeeribe do tãatémè ke bo ntũ nKuyie nkuó

¹ Nè dèè kó dimàà ti tuàkení de kpéí, kè ti wēnné kédóunnè Kuyie ndinùù kéwári dipátíri kè
tí kó bekpaàtibè nè Defiibe nè ikuó niùbè kè bèe íkú be nōu.

² Nte bèè do íkú be nōu be yètè: Akadia bire Neemii wèè do tú kùmàndáà nè Sidikia.

³ Sedaya nè Aasadia Idimmeya.

⁴ Pasuu nè Amadia nè Madikia

⁵ Atuusi nè Sebanniya nè Maduki

⁶ Adimmu nè Medemoti nè Abudiasi

⁷ Danniyeeri nè Kinnetonni nè Baduki

⁸ Mesudammu nè Abiya nè Minyaminni

⁹ Masia nè Bidikaii Semmayá.

Ikuó niùbè kó kutōnkú kōbe mbe,

¹⁰ kéféí nDefiibe kó kutōnkú kōbe Asanniya bire Sosuwee, Enadadi bí mieke kè Binnuii yènní
nè Kamiedi,

¹¹ nè be tebite Sebanniya nè Odiya nè Kedita nè Pedaya nè Annani,

¹² nè Mísee nè Deabu nè Asabia

¹³ nè Sakudi nè Sedebia nè Sebanniya

¹⁴ nè Odiya nè Bani nè Beninu.

¹⁵ Bekpaàtibè kó kutōnkú mieke Padeosi nè Pasati-Mōabu, nè Edammu nè Satuu nè Banni,

¹⁶ nè Bunni nè Asikandi nè Bebaii,

¹⁷ nè Adonniya nè Bikibaii nè Adinni,

¹⁸ nè Atēe nè Esekiasi nè Asuu,

¹⁹ nè Odiya nè Asummu nè Besaii,

²⁰ nè Adifi nè Anatōti nè Nebaii,

²¹ nè Makipiasi nè Mesudammu nè Esii,

²² nè Mesesabeeri nè Sadaki nè Yaduó,

²³ nè Pedatia nè Annani nè Ananniya,

²⁴ nè Osea nè Ananniya nè Asubu,

²⁵ nè Adosesi nè Pidisa nè Sobeki,

²⁶ nè Deummu nè Asabuna nè Maseya,

²⁷ nè Aiya nè Annani nè Anaa,

²⁸ nè Maduki nè Adimmu nè Baana.

²⁹ Tínti Isidayeeribe ke né yíñè ikuó niùbè sōmbe nè Defiibe nè bèè bàa yebòrè nè bedèmbè nè
bèè pí nKuyie ncfētè mieke mutōmmú nè bèè kó dimàà do yatené ibotí tei kèntú nKuyie nkuó
nè be pobè nè be bí inítidaai nè inítipòì bèè kó dimàà dò nké na kékeè.

³⁰ Memme ti kōbe bèè tu bekótíbe kè bèe bè wēnnénè kédóunnè Kuyie ndinùù kébéí nképarikè
ke dō: Ti bo ntũ nku kuó nè kù do duó nyi ku kóo tōnti Mōyiisi kōo ì wàri kéndōari ku tié nèè
ku kuó nè ku tannò dè yēmmè.

³¹ Kè bèe yíe kébéí nke dō: Tí í yóó duó nti bí di nhei kōbe kè bèe puoke yoo tí túóké be kó
besapàmbè képuó nti bí.

³² Kè dihei yembè me ntəni be potanti teompùtè yìe ke fiiti yoo dibanni mari yìe ti báá ti donté. Dibenni yíenni késóó mmukútímù, kè bèè ti məkənè yebàà nti yè mbè pā.

³³ Kè ti túóté metāātíme timómməmbə ke bo nduò mmədítíbií mmémáá bá dii benni Kuyie ntəmmú kpéí.

³⁴ Kè bè bo ndonnè pēēbè bè pāā mbè Kuyie mbá dii yìe nè de kó tidiiti nè bè kù feu ì wūs yewe yeməu ke cúnko nè bè kù feu ì siom̀pùsi kó yewe nè yebaa nkó yewe nè otāāpənwè kó dibanni nè yebaa nteyè nè dèè kó dimàà tu Kuyie nkperè nè bè bo nkou ì wūs meyei nciémme kpéí Kuyie nciētè mieke kó mutəmmú muməu.

³⁵ Tinti ikuó niùbè nè Defiibe nè kubotí kuməu kè tí tāá tétè ke bo yà ti yó nwaanní mèè botí ideí bè yó ntuənnè ì iwūs diwūstənni ìnkè bá dii benni, bá tēè cīētè nè te kó mēfiè ti wàri Kuyie nkuó pátiri mieke ke yē ndè ndòmme.

³⁶ Kè ti náke ke dō: Ti dō nkéntəuní Kuyie nciētè mieke ti paa nkó tidiiti ketiti, detie ndəmou kó yetebe ketiyè bá dii benni,

³⁷ nè ti bí ì tu Mpo nè ì wūs ketiyi. Ti wàrimu Kuyie nkuó pátiri mieke ke tú ti ntəuní iwūs dieyi nè isám̀pósi de kó ibí ketiyi Kuyie nciētè mieke, ikuó niùbè bèè pī mmutəmmú Kuyie nciētè mieke be kpéí.

³⁸ Kè bè dō nkénduó mmuyuo nsāām̀u nè yetebe sàayè nè menaa mpəmmè nè mekùò ke dè duó nyikuó niùbè Kuyie nciētè mieke. Kè ti níi kúuti ke dēite tidiiti ti túóté dēè tu depíinnè kéduó nDefiibe, ti eké yeməu ti yó mme ndəəri.

³⁹ Kè ikuó niùbè Anəó bí mieke kòò məu níi nneínè Defiibe bè yóó cuó dii mənni bè kúuti ke dēite tì diiti kó depíinnè, kè Defiibe dei de kó depíinnè kó depíinnè ké dè tannè Kuyie nciētè kó tidiiti kó kudieku.

⁴⁰ Tēè cīētè mieke nke Isidayeeriibe nè Defiibe nōəri dè be diiti kó depíinnè ìnkè de bomè dēè tu: Tidiiti nè menaa nè mekùò nè tinenti tì pīnnè Kuyie nciētè mutəmmú ikuó niùbè nè bèè baa yebòrè nè bedəmbè bè pīnnè ti mutəmmú.

Menime ti do dōmè kè dè bo yie nkè ti báá dootóo Kuyie nciētè.

11

Bè do kàammè Sifube bèè wēte kékonní Sedisademmu

¹ Sifube kó bekpāātībè bèè do bo Sedisademmu. Sifube səmbə bèè do bo yehəkè teyè kè bèè tāá tétè benitibè tepítè ìnkè kédəite oniti omáá omáá kòo kote kəmbo Sedisademmu Kuyie nhei kè besəmbə nkpaá be eké.

² Menime kè benitibèe məo Kuyie nkó mesàà mbenitibè bèè duó mbemáá ke bo kote kəmbo Sedisademmu be kpéí.

³ Isidayeeriibe səmbə nè ikuó niùbè nè Defiibe nè Kuyie nciētè tōmbè nè Sadoməo tōmbè yaábí, kè bè mbo be eké bá wè o tenké. Nte bèè do baké baké yehəikarè ke bo Sedisademmu be yetè:

⁴ Sudaə wuo nkəbe mabè nè Bensamee kəbe mabè bè do bomu Sedisademmu.

Sudaə wuo nkəbe do tú: Madadeyeedi kòo peité Sefatia, kè Sefatia peité Amadia kè Amadiaa peité Sakarii kòo peité Osia kè Osiaa peité Ataya beè do tú Pedesi naām̀unkù kəbe.

⁵ Sidonni weè peité Sakarii, kè Sakarii peité Yoyadibu kè Yoyadibuu peité Adaya kè Adayaa peité Asayaa kè Asayaa me ntó peité Kōdi-Osee kè Kōdi-Osee peité Baduki kòo peité Maseya.

⁶ Pedesi yaábí mieke beè do bo Sedisademmu ke bo benitidaabè sikəusínàà nè sipísikuó nè bèni (468) bèè tu yekəmbò yembè.

⁷ Esaii weè do peité Itiyeedi kè Itiyeedii peité Maseya kè Maseyaa peité Kodaya kè Kodayaa peité Pedayaa kè Pedayaa me ntó peité Yoeri kòo peité Mesudammu. Bensamee wuo nkəbe mbe beè do bo Sedisademmu,

⁸ kényínè Kabibaii nè Sadaii kè bèè wēnnè heməu kəmbo sikəusiwei nè sipísidè nè bèni (928).

⁹ Sikidi bire Sowəeri weè do baké de kó ditínni kè Sennuyaa bire Sudaə ò pòkoo.

¹⁰ Ikuó niùbè mieke kè Yoyadibu bire Yedayaa bire nè Yakinni.

¹¹ Ikuó niùti diewè Asitubu weè do peité Medayəti, kòo peité Sadəki, kòo peité Mesudammu kòo peité Idikiya kòo peité Sedayaa.

¹² Kè bèè yínè be naām̀unti kəbe bèè do pī nKuyie nciētè mutəmmú, kè bèè wēnnè sikəusini nè sipísidè nè bēdébè (822). Madikia weè do peité Pesuu kè Pesuu peité Sakarii kè Sakarii peité Amutisi kè Amutisii peité Pedayaa kè Pedayaa peité Yedokammu, kòo peité Adaya.

¹³ Kè bèè yínè sicēí kó bekótibè sikəusidè nè sipísínàà nè bēdébè (242) nè Amasaii beè do tú o botí kəbe: Imee weè do peité Misideməti kòo peité Asaii kè Asaii peité Asadeedi.

¹⁴ Nè behāāpəmbè yekəmbùò yembè bèè do tú o botí kəbe Sabidieri weè do baké de kó ditínni, ò do tú Akedodimmu bire nde.

¹⁵ Bunnii weè do peité Asabia kè Asabíaa peité Asidikammu, kòo peité Asubu, kè Asubuu peité Semmaya Defiibe botí kàbe mbe.

¹⁶ Nè Defiibe kó bekótíbe bèè do baké Kuyie ncfètè towaà kó mutōmmú Sabetaii nè Yosabadi

¹⁷ Asafu weè do peité Sabudi, kè Sabudii peité Mísee, kè Mísee peité Matanniya beè do 55 niité Kuyie nsāā nkó iyie kè betòbèe né cótúté. Kè Bakibukia ntú odéri Matanniya tebií miéke teè ò pòkoo, kényíne Abuda. Yedutunni weè do peité Kadari, kè Kadari peité Sammua kè Sammua né peité Abuda.

¹⁸ Defiibe bèè do bo Sedisademmu bè do bo sikousidé nè sipísini nè bènàà ndi (284).

¹⁹ De kó difōnkúò bèè bāa yeβòrè kè bè ntú Akubu nè o naāmūnkú kàbe bèè do 5 mbo yeβòrè kè bè mbo tekòtè nè sipísiyiekè nè bèdébè (172).

²⁰ Defiibe sōmbe nè ikuó niùbè nè Isidayeeriibe sōmbe kè bè mbo Sudaa kàbe kó yehekè teyé miéke bá wè o ei.

²¹ Bèè do tú Kuyie ncfètè kó betōmbè bèè do bo Sedisademmu kó dicēkarí bè tu di Oferi, Tisia nè Kisipa kè beè mbè ni.

²² Asafu weè do peité Mísee, kòo peité Matanniya kè Matanniya peité Asabia, kè Asabíaa peité Bani kòo peité Usii, kòò nni Defiibe Sedisademmu miéke, Asafu kó kunaāmūnkú kàbe mbe, bèè do ni bèè tu bedèmbè kó ditfnni Kuyie ncfètè miéke.

²³ Bèè yó mbie ndebémbènnè, okpààti do wàrimu be yètè kényé ò yó mbè toti mèè botí mutōmmú bá dii yiè.

²⁴ Sedaa naāmūnkú kou Mesesabeeri bire Petayaa Sudaa wuò nkou weè do náánnè be kó diyètiri Pedesi kóo kpààti borè.

Sifube tábè bèè do í bo Sedisademmu

²⁵ Sudaa wuò nkàbe mabè beè do bo Kidiya-Adiba nè o kó sihekesí kè betòbè mbo Dibonni nè o kó sihekesí kè betòbè bo Yekabusedi nè o kó sihekesí.

²⁶ Kè betòbè bo Yesuwa nè Mòdada nè Beti-Padeti

²⁷ nè Asaa-Suadi nè Beerisebaa nè ye kó sihekesí.

²⁸ Nè Sikidaki nè Mekonna nè de kó sihekesí

²⁹ nè Ì-Dimōò nè Tisodea nè Yadiimuti

³⁰ Sandoaa nè Adudammu de kó sihekesí nè Dakiiisì nè o kó sihekesí nè Asekaa nè o kó sihekesí bè do bo Beerisebaa bakú cānku nku kēntō kētúakēnè Inōmmu kó kubiriku kubakú yóu bíékè.

³¹ Bensamee wuò nkàbe do bo Kebaa nè Mikimasi nè Aya nè Betēeri de kó sihekesí nsi,

³² Annatōti nè Nōbu nè Ananniya

³³ Asōò nè Damaa Kitaimmu

³⁴ Adidi nè Siboyimmu nè Nēbadadi

³⁵ Dōdi nè Anōò nè bè do tú dē beyāntibè kó kubiriku.

³⁶ Kè Defiibe mabè mbo Sudaa kàbe nè Bensamee kàbe cuokè.

12

Bè bàtemè ikuó niùbè nè Defiibe

¹ Nte ikuó niùbè nè Defiibe bèè do neínè Sodobabeeri Seditieri bire nè Sosuwee kékò Sedisademmu Sedayaa nè Sedemii nè Esidadasi

² nè Amadia nè Maduki nè Atuusi,

³ nè Sekanniya nè Edeummu nè Medemōti.

⁴ Ido nè Kinnētōii nè Abiya.

⁵ Minyaminni nè Maadia nè Bidikaa,

⁶ nè Semmaya nè Yoyadibu nè Yedaya.

⁷ Saduu nè Amōki nè Idikiya Yedaya beè do tú bèè ní ikuó niùbè bembè nè be tebií Sosuwee kó dimōnni.

⁸ Defiibe miéke Sosuwee nè Binnuii nè Kadimiedi nè Sedebia nè Sudaa nè Matanniya nè o tebií beè do niù iyie nKuyie ncfètè miéke.

⁹ Kè be tebií Bakibukia nè Unni kè bè mbo be iikè ke pí mbe kó mutōmmú.

Ikuó niùbè diébè kó yeýtè

¹⁰ Sosuwee weè do peité Yoyakimmu kè Yoyakimmuu peité Ediasibu kè Ediasibuu peité Yoyada.

¹¹ Kè Yoyadaa peité Yonnatanni kè Yonnatannii peité Yadaa.

¹² Yoyakimmu kó dimōnni kè ikuó niùbè bèè baké tinaāmūnti beè tu bie: Sedaya wèè do baké Medaya kó kunaāmūnkú kè Ananniya mbaké Sedemii kòku.

¹³ Kè Mesudammu mbaké Esitadasi kòku, kè Yoananni Amadia kòku.

¹⁴ Kè Sonnatāā mbaké Meduii kòku, kè Sosefu mbaké Sebanniya kòku.

15 Kè Adina mbaké Adimmu kòku, kè Edikaii mbaké Medayoti kòku.

16 Kè Sakarii mbaké Ido kòku, kè Mesudammu mbaké Kinnetonni kòku.

17 Kè Sikidi mbaké Abiya kòku, kòò tòu mǎu mbaké Minyaminni kòku, kè Piditayii mbaké Moadia kòku.

18 Kè Sammuyaa mbaké Bidikaa kòku, kè Sonnatāa mbaké Semmaya kòku.

19 Kè Matennaii mbaké Yoyadibu kòku, kè Usii mbaké Yedaya kòku.

20 Kè Kadaii mbaké Sadaii kòku, kè Ebee mbaké Amoki kòku.

21 Kè Asabia mbaké Idikiya kòku kè Netanneyeedi mbaké Yedaya kòku.

22 Ikuó niùbè diebè Ediasibu nè Yoyada nè Yosannni nè Yadua be kó dimònni kè bè wǎūmu Defiibe kó bekótibè yètè kéntò kétuokenni Dariyuusi Peresi tenkè kóo kpààti diewè kó dimònni.

23 Defii wuo nkobe bèè baké bè do wǎūmu be yètè okpààti dàòrimè pátiri mieke kéntò Ediasibu bire Yosannni kó dimònni.

24 Bèè do baké Defii wuo nkobe beè do tú Asabia nè Sedebia nè Sosuwee nè Kadimiedi bire nè be tebií sù do ò mbo be ikè ke diè Kuyie nkóo niti Dafiti kó iyie, bá wè o kó mēfiè ndòmmè kè bè ndiè nke sánti Kuyie.

25 Matanniya nè Bakibukia nè Abudiasi nè Mesudammu nè Tadimoo nè Akubu beè do tú bèè bàa yebòrè kó yetuo tinenti do ò nhā yèè mieke.

26 Bè do pí mbe tómmú Sosuwee bire Yoyakimmu, Yotisadaki yaabire kó dimònni ndi. Neeemii weè do tú kùmandáa kè Esitadasi tu ikuó niùti nè ikuó wǎàti de kó dimònni.

Bè baammè kuduotí kó dibanni

27 Ti maá dii mǎnni Sedisadammu kó kuduotí kédeè, kéce nDefiibe ekesí simou mieke, ké bè nàké kè bèe tíi nSedisadammu kè tí ànné dibanni kéndiè nyiyiè nke bie nyebàrè nè tikùtidùùti nè tibòmbonti, ke déúkunko Kuyie nyètiri.

28-29 Beyendembè bèe do maá kéfité Sedisadammu nè ditenni Nefotaa kétúóté Beti-Kidikaadi kéntò kétuokené Kebaa nè Asimafeti, kè bèe tínni Sedisadammu.

30 Kè ikuó niùbè nè Defiibe kè bèe wénkúnne bemáa kéwénkúnne Isidayeriibe bemou, kéwénkúnne kuduotí nè yebòrè.

31 Kè n tǎáté Sudaa wuo mmieke bekótibè kéduó nkè bèe deke kuduotí ìnkè kè n toté yedentírè dieyè yédéè, kè diketiriri kété kubakú you kénwetí bè tu dè Tikùti kó dibòri.

32 Kè Osea mbè tũnko nè Sudaa wuo nkó bekótibè dikéè,

33 Asadia nè Esitadasi nè Mesudammu,

34 nè Sudaa nè Bensamee nè Sedemii nè Semmaya.

35 Ikuó niùbè mieke, kè Sonnatāa bire Sakarii ntò teheutè, weè yààribè tu: Semmaya nè Matanniya nè Misee nè Sakuu nè Asafu.

36 Kè bèe yiénnè be tebií Semmaya nè Asadeedi nè Midadaii nè Kidadaii nè Mahaii nè Natanneyeedi nè Sudaa nè Ananni. Kè bè ntò debémbénnè nè sihéu Kuyie nkóo tǎnti Dafiti do dǎò dè. Ikuó wǎàti Esitadasi weè do ni de kó difinni.

37 Bè tũàke dii mǎnni dibòri bè tu di tebinte kó dibòri, kéyóu kuduotí kètũnne yedētisakè yèè kòrinè Dafiti kó dicékari dii sīi ntekpààtìcētè, képēētè kétuoke dibòri menie nkperi diyie yiénni kèè bíékè.

38 Kè didentinni dérii kété kubakú cǎnku bíékè, m mómmuo nkè nní mbè tũ. Kè Sudaa wuo nkó bekótibè dikéè sonni n neiné, kè tí tuoke fepēēpũnnétofe kó dibòri kuduotí pǎké dè,

39 kēsōtè kétuoke Efadaimmu kó dibòri nè Yesanna kperi, nè bè tu di siyīi kperi, kēsōtè kétuokené Ananedi kó didenni nè bè tu di tekòutè kó didenni, képēētè kétuoke ipe kó dibòri ke káa mbebaribè kó dibòri.

40 Kè yedentírè yédéè tuoke Kuyie ncētè kéta, kè m múnke bè neiné nè bebeémbè kó difinni kobe mabè bèè do n neiné.

41 Kè ikuó niùbè Ediakimmu nè Maaseya nè Minyaminni nè Misee nè Ediyoyennaii nè Sakarii nè Ananniya kè bè eu siheti.

42 Kè Maseya nè Semmaya nè Edeasaa nè Usii nè Yoananni nè Madikia nè Edammu nè Esee kè bè diè, kè Sisidasia bè ni.

43 De yiè kè tí fié iwúó péu Kuyie nkémbu diwèi mieke. Kuyie nkuu do tí duó diwèi de yiè, benitipòbè nè ibí kè bè nyǎnku Sedisadammu, bèè bo mēdētīmè kè bè nyo bè iitīmè.

Ikuó niùbè nè Defiibe bè dò nkénte dè

44 De yiè kè bèe tǎáté benitibè kè bè bo mbaa tidieti kécúu tidiiti bè pǎā nti Kuyie nnè tidiketiti nè depiinnè bèè bo depaa ke kuuti bè dò nke ní duó ndè ikuó niùbè nè Defiibe kpéi. Benitibè do pensirimu Defiibe nè ikuó niùbè bè pí mmùu tómmú.

45 Kè bè mpí nKuyie ntómmú ke dàari mēwénkùmè kó ikuó benitibè, bembe nè beyendembè nè bèè bàa yebòrè bè do tú nKuyie nkóo tǎnti Dafiti nè o bire Sadomoo bè do dǎú ndii nuù ndi,

⁴⁶ Kétúóté Dafiti nè Asafu be kó dimònni bèè niù iyie mbè do bomu ke ní nni beyendèmbè kè bè dèúkunko Kuyie nyètiri ke kù sánti.

⁴⁷ Sodobabæeri kó dimònni nè Neemii kperi Isidayæeribe bæmou do duómumu bè dò nkéduó ndè bedèmbè nè bèè bàa yebòrè bá dii yiè, kédei dèè tu Kuyie nkperè kéduó nDefiibe kè bèè dei ikuó niùbè Anoo yaabi kperè kè bè duó.

13

Neemii do wète kétüntemè Kuyie ntómú

¹ Memme bè kàammè Møyiisi wàri ìi kuó káyà tí wàrimè ke tú Amòniibe nè Mòabiibe bè bá nkaké Kuyie nkòbe kó difinni bitì nè bè bo mbomè.

² Ke yé bè do í comè Isidayæeribe kè bè pá mudii nè menie, bèè Mòabiibe bèè do yietí Badammu, kòo bonté kusínkú Isidayæeribe kè tí Yiè nKuyie nceete de kó kusínkú kè kúu naá mmesáa.

³ Bè kàa ndii mòmni Kuyie nkuó pátiri kè Isidayæeribe dènne be cuokè bèè kó dimàà í tú Sifube weti weti.

⁴ Dè do sý nyikuó niùti nhEdiasibu weè baké Kuyie ncfètè kó tidieti. Ò né do me ntaunnèmè Tobiya

⁵ kòo ò duó nkudieku makù bè do àà kù yepàrè bè pāa nyè Kuyie nnè ku cfètè kó tinenti nè depínnè bè do sý nóté dè kéduó nKuyie, tidiiti nè menaa mpàmmè nè mekúà bè do dò nke ní duó ndè Defiibe nè beyendèmbè nè bèè bàa yebòrè nè dèè do tú ikuó niùbè kperè.

⁶ De kó dimònni dè do sý mmí nNeemii n yí bo Sedisadèmmu ke yé okpàati Aditakisési kpàti benni sipisitaati nè yèdèé mieke n do kòtemè o borè Babidanni kè tí dà yewe sámþ kòo m pá kuce kè n wèteni Sedisadèmmu.

⁷ Memme n yàmè meyei Ediasibu do dàdè kèduó nTobiya Kuyie ncfètè kó kudieku makù.

⁸ Kè dè n yonke mediè, kè n denne Tobiya kó tinenti tímou de kó kudieku mieke,

⁹ kéduó nkè bèè kù dàd mewénkumè kó ikuó. Kè n toni Kuyie ncfètè nenti nè yepàrè bè kù pāa nyè nè tihúúnti kéwète kétannè ku mieke.

¹⁰ Kè n keè bè ténke í duómme Defiibe bè do dò nké mbè duó ndè, bembè nè bedèmbè kè bè cfètè ke kústi be paa nke yóu Kuyie ntómú.

¹¹ Kè n kpànnè bebeembè mùu kpéi nte kè bè yóu kè Kuyie ncfètè kó mutómú do, kédeè kétíi nDefiibe kéduó nkè bèè sòtè be tómú.

¹² Memme kè Sudaa kòbe bæmou ndei be kperè bè màke de kó depíndè ke àà Kuyie nkó yebu.

¹³ Kè n tãáté ikuó niùti Sedemia nè ikuó wãati Tisadaki nè Pedaya Defii wuò nkou, kè Matanniya bire Sakuu kó debire Annani nhò teénnè, bè do bè yému kè be dàrímè sié, kè m bè duó mmutómú kè bèè nte bè bo ntotimè tidiiti be tebií.

¹⁴ Áú! N Yiè nKuyie nha báa yè n kpéi nè m pí mmùu tómú sààmù a cfètè mu kpéi nnè n túnnèmè a kuó.

¹⁵ De kó yewe mieke bake kè n yà benitibe Sudaa ei mieke kè bè nàù fínyí kó yebe diyetituo mieke teompùtè yiè kè betobè tou tidiiti ke deenko be sámmarímùbè nè menaa mpàmmè nè fínyí kó yebe nè fikié kpeye nè tinenti teti péu ke kúünnè Sedisadèmmu, kè m bè cau nke dà bè bá nfiiti be potanti teompùtè yiè.

¹⁶ Kè Tiiri ei kòbe bèè bo Sedisadèmmu kè bè touni siyí nè tipotanti tibotí tibotí ke fiitine Sudaa kòbe Sedisadèmmu mieke teompùtè yiè.

¹⁷ Kè n kpànnè Sudaa kó bekótibè kè bè nàké ke dà: Di dàori ba mbotí nku ke sínkunko teompùtè kó diyie?

¹⁸ Dè í dò ndi yembè do me ndòò, kè Kuyie nduó nkè meyei nti do, tinti nè ti eia? Di sínkunko dii mòmni teompùtè kó diyie di dake ínko Kuyie mmieke nke Isidayæeribe ínke.

¹⁹ De mòmni ndi n duómme kè bè níi kpetínnè Sedisadèmmu kó yebòrè kuyuoku kè dèe wenté teompùtè, kèmbaanè teompùtè bo pèétémè kè bè né yè kpeté, kè n deite n kòbe mabè kébanne kè bè nàké ke dà bè báa yiè nkè tipotanti matí tanní dihei teompùtè yiè.

²⁰ Kuce mèmáa ndi yoo mèdémè n yàmè bepotambè dènnemè be potanti kékénnè kuduotí fónkú.

²¹ Kè m bè kpànnè ke dà: Dè dòmmè kè di kénnè kuduotí? Kè di dè yiè n yóó di pímmu. De kó diyie nè yewe yèè kpaani òmou ténke í nyènnè tipotanti teompùtè yiè.

²² Memme n nakémè Defiibe ke dò bèe dòò bemáà mewénkùmè kó ikuó kékote kémbaa yebòrè kè dèe yie nkè bè báá sīnkúmme teompútè kó diyiè.

Nè de kpéí, áú! Kuyie nha nyé n kpéí, fí nwèè tu osàù, á n kuó mmesémme.

²³ Memme n yàmè Sifube mabè tùókémè Asidodiibe nè Amōniibe nè Mōabiibe mieke benitipòbè.

²⁴ Kè bèmabè nàá nhAsidotiibe kó tináànti kè betòbè nàá ntiteti, bá bè ténke í nàá nSifube kó tináànti.

²⁵ Kè m bè kpānnè mediè ké bè bōnté kusīnkù, képuotí besūkùbè kéfōri be yùti, kédúò nkè bèe pariké kéyú Kuyie nyètiri ke dò: Ti í yóó bè duó nti kó besapàmbè kè bèe puó mbe bí, ti me nyí yóó túóké be kó besapàmbè képuó nti bí yoo tí bè puoke ti mómmōmbe.

²⁶ Kè m bè naké de kó meborime meè bōmmè Sadoṁṁ wèè do tú Isidayeeribe kóo kpààti, ibotí tei imòu mieke okpààti m̀òu do í bo wèè ò m̀annè tikpàti Kuyie ndo ò d̀smu kóò d̀òò okpààti kóo mbaké Isidayeeribe bem̀òu. Nè memme kè benitibè ibotí tei kòbe ò t̀ente kóo yeténè Kuyie.

²⁷ Kè m bè kpānnè ke dò: Ti ténke í d̀ó kékèè kè di d̀òari meyei ndiemè mie mbotí ke tóú ibotí tei kó benitipòbè ke caàri Kuyie nyètiri.

²⁸ Dè do ś ikuó niùti dièwè Ediasibu bire Yoyada po Sāmbadaa Odoniibe botí kou kóo sapàà nwe, kè nh ò bèti m borè.

²⁹ Kuyie nha nyé de kó benitibè kpéí bèè do càke a yètiri nè a tōmmú, kètòte metaummè a do d̀òònèmè ikuó niùbè nè Defiibe.

³⁰ Memme m bè d̀òòmè mewénkùmè kó ikuó kèwète kékanne ikuó niùbè nè Defiibe bá wè o tōmmú.

³¹ Kè n wète kédou mmeffè ti yóó ntouni m̀èè botí ideí Kuyie nc̄ètè nè tidipànti.

Kuyie a nyé n kpéí ké n d̀òò mesàà.

Esitɛ Di mpátiri tɔ̀ tii náànti

De kó dipátiri ti náá ntii do dɔ̀ tii nti Perisi kó ketenkè bɛ kó dihei bɛ tu di Susi di mieke Sifube do kɛ tu dii m̀nni tidaati. Oniti m̀u bɛ tu wɛ Amaa kòò í ndó Sifube kénwanti ò bo yimè kè bɛ kuo Sifube bɛ̀ kè bo.

Sifube kóò sapàà mm̀u bɛ tu wɛ Esitɛ kòo kɛ naá nhokpàati pokù, wɛ̀ do ti nàkè okpàati kénte kè bɛ í nkùò Sifube bɛ̀ do bo bɛ ei mieke. Nè Kuyie nkó meteemmè kè bɛ kuo Amaa kè Sifube cooté.

Di mpátiri náànti duò kɛ dõmmè

1. Bɛ tãatémè Esitɛ kòo bo naá nhokpàati pokù 1:1-2:20
2. Esitɛ coommè Sifube 2:21-7:10
3. Sifube pèitemè bɛ dootitòbè 8-10

Okpàati Asuyeduusi ànnémè dibanni

¹ Asuyeduusi tu dii m̀nni okpàati kɛ baké Endi nè Etiopii itempɛ ntekòutè nè sipísidè nè iyikè (127),

² kɛ kari diheidiè Susi mieke nke.

³ O kpàti benni tãànti kòò ànnè dibanni, kényú benitidiebè nè miníisibè nè iwɛ́ yembè Perisi nè Medii kɔ̀bɛ nè kùmàndáàbè,

⁴ kédenneni tikpàatinenti nè tinenti teti tii m̀eti, kè de kó dibannii m̀nte kém̀m̀kɛ betààbè bèkuò.

⁵ De kó dif̀nkúò kòo yú diheidiè Susi kɔ̀bɛ bɛm̀u, bekperibè nè bec̄rìbè, kéànnè dibanni o c̄tè̀tè towaà kè di m̀m̀kɛ yewɛ yèyiekè.

⁶ Kòo núnnè tiyaápéiti nè tii d̀ò nnúúsi nè tiwũ̀sti, kécátinnè demámánnè mesɔ̀ nkperɛ, kéduò nkè bɛ pítinnè yetá̀kperè kó yɛ̀sà̀nkè, kédenneni mesɔ̀ nnè timáti péiti kó yedúò kéduò m̀bɛ ce dè kɛ dàri yetápiè nè yewũ̀yè nè yɛ̀s̀ù̀yè.

⁷ Bè do yõ̀nnè ìi bòòkɛ menaà nyi do tú mesɔ̀ nkpeyi nyi kɛ cáá nyibotí ibotí, kè menaà nsũ kè bɛ toti benitibè bɛm̀u.

⁸ Bá wè kòo nyò̀ nhò dómè, kɛ yé okpàati do nàkémè o tòm̀bè kɛ d̀ò bɛ nduò mbá wè ò dómè.

⁹ Kòo nitipokpàati Fasitii m̀e ntó àà benitipòbè dibanni okpàati Asuyeduusi c̄tè̀tè.

Okpàati pokù Fasitii yetémè o dàù kpɛti

¹⁰ Diyiè yiènni yiè kòo kpàati yà menaà nkòo yèmmè cáté, kòo yú bɛ f̀m̀mu bɛ kè bɛ p̄i ntekpàatic̄tè̀tè mieke mutòm̀m̀ú, bɛ̀ tu: Meumaà nè Bisitaà nè Adibona nè Bikitaà nè Akakitaà nè Setaà nè Kadikasi.

¹¹ Kè d̀ò bɛ kɛ kényúni onitipokpàati Fasitii kòo nhókè dikpàatipii kékɔ̀tení kèbenke o wenniku benitibè nè benitidiebè kɛ yé ò wennimè mediè.

¹² Kòo kpàati tòm̀bè kɛ kénáké Fasitii kòo yetɛ kɛ í nkòtɛ, kòo kpàati miekɛ peikɛ mediè.

¹³ Kòo yú mec̄ii nyembè bɛ̀ yé ikuò nè tibeénti kè bɛ tii nho borè.

¹⁴ Bɛ̀ tu Kasena nè Setaà nè Adimata nè Tasisi nè Medesi nè Maaseonaà nè Memukā̀ beyiekè bɛ do tú Perisi nè Medii kɔ̀bɛ m̀bɛ, bɛ̀ do baké dihei ìikè kɛ tii nhokpàati.

¹⁵ Kòo kpàati bɛ beke kɛ d̀ò: Ti d̀ò nkédò̀ ba onitipokpàati Fasitii wè̀ yetɛ n t̄ò nkè bɛ ò nàkè tii?

¹⁶ Kè Memukā̀ náké okpàati nè miníisibè kɛ d̀ò: Onitipokpàati í ànnè okpàati máá ndi ifei, wè ì ànnèmu miníisibè nè benitibè bɛm̀u, itempɛ nyim̀u.

¹⁷ Benitipòbè bɛm̀u yóò kèemu okpàati yumè onitipokpàati Fasitii kòò yetɛ kɛ múnke nyetiri kè de kó tináànti wári Perisi nè Medii kuò pátiri mieke bá òm̀u báa na kè tii c̄tè̀tè.

¹⁸ Perisi nè Medii kóò miníisibè pòbè yóò tii kèemu kétútótè de kó meborimè kényetiri bɛ daabè kpɛti, kɛ ìinko bɛ mieke.

¹⁹ Okpàati, kaa bo yie nha wári yepáte kédenne Fasitii kéwaà nhotò wè̀ ò p̄ɛ̀tè, kòo c̄uté o f̀t̄iri kè de kó tináànti wári Perisi nè Medii kuò pátiri mieke bá òm̀u báa na kè tii c̄tè̀tè.

²⁰ A tenkè diekè kem̀u kɔ̀bɛ bo keè dii m̀nni a d̀ò tii bá wè̀ nitipòkù bo nyié nho dàù kpɛti, bá kòò d̄u yoo ò k̄n̄ni.

²¹ Kè de kó tináànti narikɛ okpàati nè miníisibè kè bɛ yie Memukā̀ kpɛti.

²² Kòo wári yepáte itempɛ nyim̀u bá kùu botí, ku wárii dõmmè nè ku náànti kɛ d̀ò, bá wè̀ nitidù̀ mbaké o c̄tè̀tè kɛ t̄è náà nho botí náànti.

2

Esitee naammè onitipokpàati

¹ Kè dèe mante kòo kpàati miakkee do, kòo dentení Fasitii do dòò dè nè bè do ò nàké tì.

² Kòo kpàati tãmbè dò: Tí waannè okpàati besapàmbè bèè wenni ke mu nyí yé benitidaabè.

³ Okpàati á dei benitibè a tempè nyimou, kè bèe tãatè besapàmbè bèè wenni kè bè tanné tenitipocfètè diheidiè Susi, kè Ekee ndake be kpéi nke bè duó ndèè bo wénkúnne be kònti. Ekee do tú bè fñnte wènwè kòò pī ntekpàaticfètè mieke mutòmú ke baa benitipòbè.

⁴ Kè bè dò: Okpàati, a bo pénsiri wèè sapàa mbe mieke kòo còuté onitipokpàati Fasitii fñtiri. Kòo kpàati yie ndè kó tináañti.

⁵ Kè sá nSifu mǎu bo Susi diheidiè kòo yètiri tu Maadosee Yaii bire, Simmeii nè Kiisi be yaábire Bensamee wuǎ nkou.

⁶ Nèbukannesa do na Sedisademmu kápímmú bèmbè kékònnè. Bè do pī mèmme Yekon-niya Sudaá kóo kpàati.

⁷ Kè sá nhEsitee yembè ku kè be tebite Maadosee ò tùótè ke bonè. Esitee do wenni mediè mme.

⁸ Bè duó ndii mǎnni tináañti kè bè ntouni besapàmbè Susi diheidiè, kè Esitee nkókè de mieke kè bèe bè duó nhEkee wèè bàa benitipòbè, kòo ndake be kpéi.

⁹ Kòo pénsiri Esitee mesàá nkóò duó ndèè bo wénkúnne o kònti, kè nhò duó mmudii, kètãatè benitipotòmbè bèyiekè tekpàaticfètè kó duó, kóò tanné tenitipocfètè sàatè.

¹⁰ Esitee do í nàké ò tumè Sifu ke yé Maadosee do ò tiémmè ke dò ò báá nàké.

¹¹ Yewe yemou kè Maadosee níi nfiri tenitipocfètè ke bo yà Esitee kónnaatí nè bè ò dǎǎrimè.

¹² De kó besapàmbè do mǎke dibenni ndi ke wuǎ ke pantí. Bè do keté kè bè duó mmíri kó mekúu mme betããbè bèkuá kpéi, kè bè yie tũdàari nè detere dèè wénkúnko tikònti, bá wèè sapàa nkòo ndò nkékote okpàati Asuyeduusi borè,

¹³ kè wèè sapàa nkòri bèe ò duó nhò dó kènto dèè kó dimàa.

¹⁴ Bè do sǎ kote kuyuoku nku okpàati borè, kè dèe wenté kè bèe bè kàtenè tenitipocfètè tetè Sasikaasi bàa dè okpàati pocfè. Sasikaasi do tú bè fñnte wè nwe kòò pī ntekpàaticfètè mieke mutòmú ke baa okpàati pocfè. Omǎu sǎ í nwète okpàati borè kè dè í tú okpàati wèè ò dó kòò yu.

¹⁵ Dè tũkè dii yie Maadosee tebite Abikaii do ku kòo tũótè dèè bire Esitee bo kotemè okpàati borè, bá wenwe í mbeke demarè kè dè í tú Ekee do yè nhò nto dè. Kè benitibè bemouu pénsiri Esitee.

¹⁶ Kè bèe ò tũótè kékatenè okpàati Asuyeduusi borè tekpàaticfètè o kpàti benni yienni, dibenni kóo tǎnkú píinwè, bè tu wèè tǎnkú Kisideu* betããbè tepíitè nè odèri nè otããkètiwè de cuokè nke (mewaanaa nne tããpò de cuokè).

¹⁷ Kòo kpàati pénsiri Esitee, kè nhò dó kè dè pèètè benitipòbè tǎbè nè besapàmbè, kòo ò óó ndikpàatipii kòo còuté Fasitii fñtiri.

¹⁸ Kòo kpàati ãnnè dibanni Esitee kpéi nkéyú benitidiebè nè miníisibè kèpaá ndampóò o tempè nyimou, kèpámmú yepãrè nè diwèi.

¹⁹ Kè bèe wète kètií mbesapàmbè kuce medérimè kè Maadosee mpí mmutòmú tekpàaticfètè.

²⁰ Esitee do í nàké ò bonni dè nè o boti kéndònnè Maadosee do ò nàkémè, kòo ti yie nkéndò nhò kpaá ke bo o cfètè.

Bè do dǎmè kékúo okpàati kè Maadosee bè dáa

²¹ Diiyè mari kè Maadosee mpíi nho tòmú tekpàaticfètè kè Bikitãa nè Tedeki bedé kè bè tu bè fñmmu bè kè bè pī ntekpàaticfètè mieke mutòmú ke baa tekpàaticfètè borè, kè be miakkee peike okpàati kè bè ndó kóò kúu.

²² Kè Maadosee ti kèè kénákè Esitee, kè Esitee ti nàké okpàati nè Maadosee kó diyètiri.

²³ Kè bèe fié tináañti ke nsó nti tu timómmoni, kè bèe bè pī mbedé, kécós nyidei, kèwari de kó tináañti diheikèmpátiri mieke okpàati iikè.

3

Amanni dǎmè kékúo Sifube

¹ Kòo kpàati Asuyeduusi déúkúnne Amanni Amèdata bire, Akaki yaábire, kóò níi ndeyiikè kòo mbaké miníisibè bemou.

* **2:16 Kisideu:** Bè do kaa mmèè boti be kó betããbè nè ti kaammè yie ndè í wè. Be kóo tǎnkú Kisideu berinè ti kó

- 2 Kɛ tɛkpààticìɛ̀tɛ̀ tɔ̀mbɛ̀ bɛ̀mɔ̀u nninku ke dɔ̀uo Amanni ìikɛ̀, kɛ̀ Maadosee wɛ̀ mǎ̀a yete.
- 3 Kɛ̀ bɛ̀tɔ̀mbɛ̀ tɔ̀bɛ̀ ɔ̀ beke ke dɔ̀: Dɛ̀ dɔ̀mmɛ̀ kǎ̀a yete okpààti duɔ̀ ndii nù̀u?
- 4 Kɛ̀ bɛ̀ mbékú Maadosee yɛ̀we yemɔ̀u. Kòò dɔ̀: N tú Sifu nwe, kɛ̀ bɛ̀ɛ̀ tì nǎkɛ̀ Amanni ke bo yà Maadosee bo nkpaá sákɛ̀.
- 5 Kɛ̀ Amanni yà Maadosee yetemɛ̀ ke í ninku ke dɔ̀uo o ìikɛ̀, kòo miɛkeɛ̀ peike.
- 6 Kɛ̀ bɛ̀ɛ̀ ɔ̀ nǎkɛ̀ Maadosee túmɛ̀ Sifu, kòo nsɔ̀ ndɛ̀ í sǎnnɛ̀ ɔ̀ bo wɛ̀ nkuomɛ̀ omǎ̀a, kéndɔ̀ kékua Sifube bɛ̀mɔ̀u bɛ̀ɛ̀ bo okpààti Asuyeduusi tenkɛ̀.
- 7 Okpààti Asuyeduusi kpàti benni tɛpíítɛ̀ nɛ̀ didɛ̀rì, otǎ̀nkú ketiwɛ̀, bɛ̀ tu wɛ̀ɛ̀ tǎ̀nkú Nisǎ̀* . Kɛ̀ Amanni bo nyipǎ̀adíítí ke bo yà wɛ̀ɛ̀ tǎ̀nkú nwe nɛ̀ dii yìɛ̀ ndi ɔ̀ yóó p̄mmɛ̀ o tɔ̀mmú, kɛ̀ idíítí do dibenni tǎ̀nkú tɛpíítɛ̀ nɛ̀ odɛ̀rìwɛ̀, bɛ̀ tu wɛ̀ɛ̀ tǎ̀nkú Adari†

Amanni dómɛ̀ bɛ̀ɛ̀ kua Sifube bɛ̀mɔ̀u

- 8 Kɛ̀ Amanni nǎkɛ̀ Asuyeduusi ke dɔ̀: Kubotí makú kuù bo a ei kó itempɛ̀ nyimɔ̀u kɛ̀ ku borime cǎ̀a, mɛ̀ í dɔ̀nnɛ̀ ibotí tɛi kɔ̀mɛ̀, kú í yie nyikpààtikú. Okpààti báá sǎntɛ̀ kɛ́yóu kɛ̀ dɛ̀ mbɛ̀ dɔ̀ mbǎmmú.
- 9 Okpààti kǎ̀a tì pɛ̀nsirì wǎri dipátírì kɛ̀ bɛ̀ɛ̀ bɛ̀ kù. N yóó duómumu idíítí cidóòbɛ̀ sikɔ̀upíkousitǎ̀ati (300000) kɛ̀ miníisibɛ̀ɛ̀ í tannɛ̀ dikpààtitɔ̀u.
- 10 Kòo kpààti ùtɛ̀ o mǎmǎ́a nkéduɔ̀ nhAmanni Amɛ̀data bire Akaki yaàbire Sifube dootitɔ̀u.
- 11 Kòo kpààti dɔ̀: Bá n duɔ̀ nyidíítí, n da duómumu dɛ̀ kó benitibɛ̀, dɔ̀ bɛ̀ a dómɛ̀.
- 12 Kɛ̀ Amanni nǎkɛ̀ kɛ̀ bɛ̀ɛ̀ wǎri yepátɛ̀ kédúɔ̀ nhokpààti tǔmbɛ̀ nɛ̀ kùmandǎ̀abɛ̀ bɛ̀ɛ̀ bakɛ̀ itempɛ̀, nnɛ̀ ibotí kó bɛkpààtibɛ̀. kɛ̀wǎri bá kuù botí nɛ̀ ku náan̄ti nɛ̀ ku wǎri, bɛ̀ náá n̄ti bɛ̀ ei miɛke, kɛ̀dɛ̀ɛ̀ ke ìkú bɛ̀ nou nɛ̀ okpààti yètiri ke ìkú o cannimɛ̀, kédúɔ̀ mbɛ̀ɛ̀ bakɛ̀ itempɛ̀ nyimɔ̀u nɛ̀ ibotí kó bɛkpààtibɛ̀.
- 13 Kɛ̀ bɛ̀ɛ̀ tɔ̀ nyetɔ̀rɛ̀ kɛ̀ yɛ̀ɛ̀ kɔ̀tenɛ̀ yepátɛ̀ itempɛ̀ nyimɔ̀u kɛ̀ bɛ̀ bo kua Sifube bɛ̀mɔ̀u páíí, ibí nɛ̀ bekótibɛ̀ nɛ̀ benitipòbɛ̀ diyìɛ̀ dimǎ̀a, dibenni tǎ̀nkú tɛpíítɛ̀ nɛ̀ odɛ̀rìwɛ̀ diyìɛ̀ tɛpíítɛ̀ nɛ̀ ditǎ̀anni ndi bɛ̀ yóó bɛ̀ kuomɛ̀ kɛ̀hɛ̀i bɛ̀ kpɛ̀ɛ̀.
- 14 Kɛ̀ bɛ̀ɛ̀ cɔ̀utɛ̀ dipátírì bá kuù tempɛ̀ nkɛ̀p̄ɛ̀kɛ̀ kɛ̀ bɛ̀ bo nyɛ̀ dɛ̀ kó diyìɛ̀ kɛ́báátí.
- 15 Kɛ̀ yetɔ̀rɛ̀ɛ̀ Itɛ̀ mecǎ̀a nkɛ̀pitɛ̀ tinǎ̀an̄ti diheidìɛ̀ Susi miɛke, kòo kpààti nɛ̀ Amanni kɛ̀ bɛmbɛ̀ kari ke yò̀, nkɛ̀ diheɛ̀ dimɔ̀u yɛ̀mmɛ̀ cǎ̀arɛ̀.

4

Sifube yèmmɛ̀ cǎ̀arɛ̀mɛ̀ kɛ̀ bɛ̀ɛ̀ boù dinù̀u

- 1 Maadosee tì kɛ̀ɛ̀ dii mǎnni kékɛ̀tɛ̀ o yaàbòri kédǎ̀átí kufɔ̀ɔ̀tǎ̀nkú kɛ̀p̄u mmutápeɛ̀ nkɛ̀nkúɔ̀ mmɛ̀diɛ̀ nke firì diheɛ̀,
- 2 ke bii tuɔ̀ke tɛkpààticìɛ̀tɛ̀ kɛ̀ncómmú ditowaà ke yɛ̀ bɛ̀ ɔ̀ ɛ̀ ndǎ̀átimɛ̀ meyeñcaàrìmɛ̀ kó tiyààti kɛ̀ta tɛkpààticìɛ̀tɛ̀.
- 3 Dɛ̀ kó tinǎ̀an̄ti do tù̀ɔ̀ke ìi tempɛ̀, nkɛ̀ Sifube tì kɛ̀ɛ̀ bɛ̀ yèmmɛ̀ do cǎ̀arɛ̀mɛ̀ kɛ̀ bɛ̀ mboú yɛ̀nɔ̀ ke dáátí tífɔ̀ɔ̀tǎ̀nti kɛ̀p̄u mmutápeɛ̀.
- 4 Kòo nitipokpààti Esitɛɛ̀ nitipotɔ̀mbɛ̀ nɛ̀ bɛ̀ fòmumu bɛ̀ kɛ̀ p̄i nho tɔ̀mmú tɛkpààticìɛ̀tɛ̀ miɛke kɛ̀ bɛ̀ɛ̀ tì nhò nǎkɛ̀ kɛ̀ dɛ̀ɛ̀ caarɛ̀ o yèmmɛ̀ mediɛ̀. Kòo waá ntiyààti kédúsnko kɛ̀ Maadosee bo dáátí kɛ́yóu kufɔ̀ɔ̀tǎ̀nkú, kòo yete.
- 5 Kɛ̀ Esitɛɛ̀ yu Ataki bɛ̀ f̄ntɛ̀ wɛ̀ kòò p̄i ntekpààticìɛ̀tɛ̀ miɛke mutɔ̀mmú, kòo kpààti wɛ̀ nhò duɔ̀ nkòo bo mp̄i nho tɔ̀mmú, kòò tɔ̀ nke dɔ̀ wɛ̀ɛ̀ beke Maadosee kɛ́yá dɛ̀ dɔ̀mmɛ̀ nɛ̀ mùu te.
- 6 Kɛ̀ Atakii yeroo kɛ́yá Maadosee tɛkpààticìɛ̀tɛ̀ towaà.
- 7 Kɛ̀ Maadosee ɔ̀ nǎkɛ̀ dɛmɔ̀u nɛ̀ Amanni yɛ̀ nhò bo tannɛ̀ ìi díítí dikpààtitɔ̀u kɛ̀nsǎ̀ kɛ̀ bɛ̀ kù Sifube bɛ̀mɔ̀u.
- 8 Kɛ̀ Maadosee duɔ̀ nhAtaki dipátírì bɛ̀ wǎri di Susi ke bo kua Sifube kó dimǎ̀a, ke dɔ̀ wɛ̀ɛ̀ di duɔ̀ nhEsitɛɛ̀ kòò nǎkɛ̀ dɛ̀ dɔ̀mmɛ̀. Kòo kote kɛ́bǎntɛ̀ okpààti o botí kɔ̀bɛ̀ kpɛ̀í.
- 9 Kɛ̀ Atakii wɛ̀tɛ̀ kɛ̀nǎkɛ̀ Esitɛɛ̀ Maadosee ɔ̀ nǎkɛ̀ tì.
- 10 Kɛ̀ Esitɛɛ̀ dɔ̀: W̄tɔ̀o kɛ̀nǎkɛ̀ Maadosee ke dɔ̀:
- 11 Benitibɛ̀ bɛ̀mɔ̀u nɛ̀ okpààti tɔ̀mbɛ̀ nɛ̀ bɛ̀ɛ̀ kó dimǎ̀a bo o tempɛ̀ nyimɔ̀u bɛ̀ yɛ̀mu ikuɔ̀ túmɛ̀ ɔ̀mɔ̀u báa ta okpààti cìɛ̀tɛ̀ kòò í ɔ̀ yu, kɛ̀ wɛ̀ɛ̀ ta bɛ̀ɛ̀ ɔ̀ kù, okpààti bo youte wɛ̀ kupààti mɛ̀sɔ̀ nkaku wɛ̀ mǎ̀a bo n̄fòu. Dɛ̀ mǎ̀ke yìɛ̀ nhotǎ̀nkú nwe okpààti n yumɛ̀.
- 12 Kɛ̀ bɛ̀ɛ̀ nǎkɛ̀ Maadosee Esitɛɛ̀ yɛ̀ mmù.

* **3:7 Nisǎ̀:** Bɛ̀ do kaa mmɛ̀ botí bɛ̀ kó betǎ̀abɛ̀ nɛ̀ tì kaammɛ̀ yìɛ̀ ndɛ̀ í wɛ̀, bɛ̀ kóo tǎ̀nkú Nisǎ̀ berinɛ̀ tì kó betǎ̀abɛ̀ otǎ̀anwɛ̀ nɛ̀ oan̄anwɛ̀ dɛ̀ cuokɛ̀ nke (tibɛ̀nti nɛ̀ dinɔ̀t̄s̄rì dɛ̀ cuokɛ̀). † **3:7 Adari:** Bɛ̀ kóo tǎ̀nkú Adari berinɛ̀ tì kó betǎ̀abɛ̀ odɛ̀rì nɛ̀ otǎ̀anwɛ̀ dɛ̀ cuokɛ̀ nke (dɛ̀wannɛ̀ nɛ̀ tibɛ̀nti dɛ̀ cuokɛ̀).

¹³ Kɛ Maadosee tɛnnɔ tinaaŋti ke dɔ: A yɛmmɛ bɑ ndɔ nha bo cootɛ amaɑ a bo mɛɛ kpɛf nhokpɑɑti cɛtɛ.

¹⁴ Kɑɑ cɛkɛ ke ɪ bɛi, nSifube yoo pɛtɛmu meteɛmmɛ kupikũ tekũ kɛcootɛ, kɑɑ kũ fɔ nnɛ a cɛtɛ. Kɛ dɛ yɛmmɛ mehɑɑrimɛ mie nkpɛi nke a naammɛ okpɑɑtipokũ.

¹⁵ Kɛ Esitɛɛ tɛnnɔ Maadosee ke dɔ:

¹⁶ Kote kɛtɪi nSifube bemou bɛɛ bo Susi kɛ dɪ bou dinũ n kpɛf nyewe yɛtɑɑti, keyɛnkɛ nɛ kuyie, di bɑɑ di mucie, di bɑɑ yɑ menie. M mũnke yoo boumu nɛ n nitipotɔmbɛ. Bɑ nɛ ikuɔ me mbomɛ n yoo kotemu okpɑɑti borɛ, kɛ m bo kũ, n kũ.

¹⁷ Kɛ Maadosee kote kɛdɔɔ Esitɛɛ ɔ nakɛ ti.

5

Esitɛɛ kɔtemɛ okpɑɑti borɛ

¹ Bɛ bou memme dinũ kɛdeɛ, diyie tɑɑnni yie kɛ Esitɛɛ dɑɑti tikpɑɑtipoyɑɑti kɛtaroo tekpɑɑticɛtɛ kudankũ, kɛcɔmmũ kɛwetinnɛ okpɑɑti kɑri kũ dieku bɔri ke sɔ nhokpɑɑti kɑri o kpɑɑtikɑri ke weti dibɔri.

² Koo kpɑɑti yɑ onitipokpɑɑti Esitɛɛ kɔɔ cɔmmũ kudankũ, koo yie nkoo youte kukpɑɑtipɑɑti mesɑ nkoku, kɛ Esitɛɛ taroo kɛkɑɑkɛ ku yommɛ.

³ Koo kpɑɑti ɔ beke ke dɔ: Esitɛɛ, a dɔ ba kɛ n dɛ nda duɔ, mbɑ n kpɑti kɔ dikɛ!

⁴ Kɛ Esitɛɛ dɔ: Okpɑɑti n da ɑnnɛ dibanni ndi. Kɑɑ bo yie nɛ Amanni dɪ koteni yie n cɛtɛ kɛdi.

⁵ Koo kpɑɑti tɔ nke dɔ: Bɛɛ nakɛ Amanni koo koteni mecɑɑ nkɛ bɛɛ kote bedɛ Esitɛɛ bɛ yu dii banni.

⁶ Bɛ di dii mɑnni kɛdeɛ koo kpɑɑti beke Esitɛɛ ke dɔ: A dɔ ba kɛ n dɛ nda duɔ? Bɑ n kpɑti kɔ dikɛ m bo da duɔ.

⁷ Kɛ Esitɛɛ dɔ: Okpɑɑti n dɔ ti tu:

⁸ Kɑɑ yie nke bo n dɔ mesɑɑ nha naa wɛtenɪ nɛ Amanni kɛ dɪ di n cɛtɛ kɛ n da nakɛ n dɔ ti.

Amanni cɛkɛmɛ kudɑũ ke bo cɔɔ mMaadosee

⁹ Memmɛ ke Amanni nyetini Esitɛɛ cɛtɛ kɛ diwɛi ɔ bo koo yɛmmɛ naati mediɛ nkoo yɑ Maadosee koo kɑri tekpɑɑticɛtɛ towaɑ, wɛ ɪ nyitɛ ke cɔmmũ, ɔ mɛ nyi benke fɛdediɛfɛ mafɛ, kɛ Amanni miekɛ ɔ cɔtɛ mesɑɑ.

¹⁰ Koo minnɛ kɛkɔ nkɛtɪi nho nɛposɑbɛ nɛ o pokũ Sedesi.

¹¹ Koo bɛ kɑmmu o kpɑti mɑmɛ nɛ o bɪ nɛ okpɑɑti ɔ tɑɑtɛmɛ ke niɪ mbetɔmbɛ nɛ minɪisibɛ bemou iikɛ tikpɑti miekɛ.

¹² Ke dɔ: Mɪ nwe onitipokpɑɑti Esitɛɛ yumɛ nɛ okpɑɑti kɛ ti wɛnnɛ ke di o cɛtɛ, koo wɛtɛ ke n yu nanke nɛ okpɑɑti kɛ ti kɔri.

¹³ Dende kɔ dimɑɑ ɪ n naati kɛ nsɑ kɛ Maadosee Sifu kpɑɑ ke pɪ ntekpɑɑticɛtɛ mutɔmmũ.

¹⁴ Koo pokũ Sedesi nɛ o nɛpɔbɛ bemou ɔ nakɛ ke dɔ: Cɛkɛ kudɔ kɛ ku okumɛ mbo mɛtiribɛ sipɪsɪdɛ nɛ bɛnũmmũ, kɑɑ yɛ dikũnweɪni ke nakɛ okpɑɑti kɛ dɪ cɔɔ mMaadosee ku ɪnkɛ, kɑɑ na kɛkote dibanni nɛ diwɛi.

Kɛ dɛ kɔ tinaaŋti narike Amanni.

6

Bɛ dɛũkũmmɛ Maadosee ke kɛkũnne Amanni

¹ Dɛ yie kɛ inuɔ nyete okpɑɑti Asuyeduusi de kɔ keyɛnkɛ, koo duɔ nkɛ bɛɛ tɔtɛni diheikɛmpɑtɪri bɛ wɑũ dii miekɛ ti kɔ dimɑɑ dɔɔri. Koo duɔ nkɛ bɛɛ di kɑɑ nho iikɛ.

² Kɛ bɛɛ kaa Bikitana nɛ Tedeki bɛɛ do tũ bɛ fɔmmu bɛ kɛ bɛ pɪ ntekpɑɑticɛtɛ miekɛ mutɔmmũ, ke baa tekpɑɑticɛtɛ bɔrɛ kɛndɔ kɛkuo okpɑɑti kɛ Maadosee bɛ dɑɑ nkɛ bɛɛ wɑri ti.

³ Koo kpɑɑti dɔ: Kɛ bɛ nɛ ɔ dɔɔ ɔmmɛ sɑɑ nke dɛũkũnne o yetiri de kpɛf? Kɛ bɛ dɔ: Bɛ ɪ ɔ dɔɔ mũmamũ.

⁴ Koo kpɑɑti dɔ: We mbo kudankũ? Dɛ do sɔ nhAmanni wɛɛ taroo ke bo nakɛ okpɑɑti kɛ bɛɛ cɔɔ mMaadosee ɔ cɛkɛ kũ dɔ.

⁵ Koo kpɑɑti tɔmbɛ dɔ: Amanni nwe. Koo kpɑɑti dɔ wɛɛ tanni.

⁶ Kɛ Amanni taroo koo kpɑɑti ɔ beke ke dɔ: Bɛ sɔ dɔɔ ba oniti okpɑɑti dɔ kɛdɛũkũnne wɛ nɛ o yɛmmɛ memɔu? Kɛ Amanni dɔ nɛ o yɛmmɛ miekɛ okpɑɑti yoo dɛũkũnne wɛ kɛ dɛ ɪ tũ mɪ!

⁷ Ke dɔ: Koo kpɑɑti dɔ kɛdɛũkũnne oniti

⁸ wɛɛ ɔ dɑtinnɛ dikpɑɑtiyɑɑbɔri ɔ daati di, koo dɛɛ ntesɑntɛ ɔ dɛkũ tɛ, koo ɔ o ndikpɑɑtipɪi,

⁹ kɛduɔ nkɛ minɪisɪ mɑũ dɑtinnɛ de yie tikpɑɑtiyɑɑti, koo dɛɛ ntesɑntɛ koo fitɛnɛ dihei, kɛmpɪɛkũ ke tũ: Koo kpɑɑti dɔ kɛdɛũkũnne oniti ɔ sɔ ɔ dɔɔ mie mme.

¹⁰ Kòo kpààtìi náké Amanni ke dò: Mecāā nkétúóté diyaabòrì nè tesántè ké mè dḗḗ Sifu Maadosee wèè bo tekpàaticfètè towaà, a báá súḡ ntimatì a bēi nti.

¹¹ Ké Amanni túóté diyaabòrì kédátinné Maadosee kóḡ dèe ntesántè kénfirínè dihei ke tú: Kòo kpààtì dḡ kédéúkunnè onitì ò ʒḡ ò dḗḗ miɛ mme.

¹² Dɛ kó difɛnkúò kè Maadosee kò ntekpàaticfètè, kè Amanni nkūnti mecāā ke kánkè kuyààkù ò ìkè nè ifei,

¹³ Kénáké ò pokù Sedesi nè ò népobè dèè dḗḗ. Kè bè dḗḗ: Dɛ kóḡ Maadosee a di wèè ìkè ifei ò tu Sifu nwe, a í yóó na kédḗḗ timatì, a dḗke yóó yíé kédimù ifei.

¹⁴ Bè kpaá ke me nnáá nkè bè fḡmmu bè kè bè pī ntekpàaticfètè miɛke mutḡmmú kè bèe tuokoo kóḡ túóté mecāā nkékòtɛnɛ Esitɛɛ ciɛ, wenwe nè okpààtì kè bè bo di Esitɛɛ bè bènné mùù dii.

7

Bè cḡmmè Amanni kudú

¹ Okpààtì nè Amanni kè bèe kote Esitɛɛ ciɛ mudii.

² Diyèè déri kè bèe di kédèè kòo kpààtì dḗḗ: Onitipokpààtì Esitɛɛ a dḡ ba? Bá n kpàtì kó dikéè m bo ti nda duḡ.

³ Kè Esitɛɛ dḗḗ: Okpààtì kàa bo yie nha yóu kè nní nfòù mí nnè n kòbe.

⁴ Bè ti fitémù mí nnè n kòbe ke yóó ti fié. Kè bè do nti fité ke ti bo ntú ntidaatì n na bá mbéi nkébbenné ké nda kḡnnè fḡ nhokpààtì.

⁵ Kòo kpààtì Asuyeduusi dḗḗ: Wenninwe wèè totí meyèmmè mɛmmɛ, dɛ yìè mbore?

⁶ Kè Esitɛɛ dḗḗ: Ti kprantidèntòù, ti dootitòù tu Amanni nwe onitiyonkuwe.

Kè kufḡwaa nhauté Amanni okpààtì nè ò pokù bè ìkè.

⁷ Kòo kpààtì miɛke peike, kòo íté dende bàmbà nkéyè tekpàaticfètè towaà, kè Amanni nkpaá ke báá nhEsitɛɛ kòo bo yóu kòo nfòù.

⁸ Kòo kpààtì nwētini bè do yo ndè, kénḡḡ nhAmanni do Esitɛɛ duḡ dii dḗḗ ìnkè. Kòo kpààtì kuḡnko ke dḗḗ: Dɛ kóo niti dḡ képī m pokù nwe kédúḡnè n nḡnfè miɛke n cītètè!

Ò kpaá ke me nnáá nkòo tḡmbèe bou Amanni ìkè kuyààkù.

⁹ Bè miɛke kè Adibona dḗḗ: Okpààtì Amanni ciéké kudúú nku ke bo cḡḡ mMaadosee wèè do da deaté, kè ku okumè bo mētírìbè sipísidé nè mènùmmù. Kòo kpààtì dḗḗ: Cḡḡnnè Amanni ku ìnkè.

¹⁰ Kè bèe cḡḡ nhAmanni kudúú ò do ciéké kù, kòo kpààtì miɛke do.

8

Okpààtì duḡmmè dinùù Sifube

¹ Dɛ kó diyèè ndi okpààtì Asuyeduusi duḡmmè Esitɛɛ Amanni Sifube dootitòù kperɛ deməu, kè Esitɛɛ náké okpààtì Maadosee tumè ò cītètè kou, kòo duḡ nkè bèe ò yùni.

² Kòo kpààtìi túóté mumámáá nhò do duḡ mmù Amanni kédúḡ mMaadosee kè Esitɛɛ ò duḡ nhAmanni cītètè kòo mbaké.

³ Kè Esitɛɛ wētɛ okpààtì boré kédò kénínkù ò ìkè ké nhò bàá nke tú, wèe yete Amanni Akaki yaábire yé mbèe dḗḗ mèè yei nSifube.

⁴ Kòo kpààtìi youte ò pààtìi mesəə nkòku, kè Esitɛɛ íté kécómmú

⁵ ke dḗḗ: Okpààtì kàa pénsiri ke bo n dḗḗ mesàà nke n dḗḗ, a wāri yepátɛ kɛpaa nhAmanni Mɛmɛdata bire Akaki yaábire do wāri ti ke bo kuḡ Sifube a tempē nyiməu miɛke.

⁶ M bo yīme ke nwúḡnko kè bèe kuḡ n kòbe? M bo yīme kénwúḡ mbè kḗḗ dè n kòbe?

⁷ Kòo kpààtì Asuyeduusi náké Esitɛɛ nè Sifu Maadosee ke dḗḗ: N duḡmmu Esitɛɛ Amanni cītètè kè bè ò cḡḡ nkudúú ò do dḗḗ mèè kpréi nkékuḡ Sifube.

⁸ Di bo na kḗwāri nè n kó diyètiri di dḗḗ ti, tui yóó teennè Sifube, kḗikú n cannimè. Ke yé tui wāri ke ikú n cannimè nè n kó diyètiri ti ʒḡ í ncèetɛmè.

⁹ Dɛ kó diyèè otāātāánwè, otānkù bè tu we Sifāā*, diyèè sipísidé nè ditāānni kè bèe tii nhokpààtì pátíwāābè kè Maadosee náké kè bèe wāri yepátɛ kédúḡ nSifube nè okpààtì tūmbè, nè mínísiḡbè nè kumándāābè bèè bo itempē ntekòutè nè sipísidé nè iyiekè (127) miɛke, kétúóté Èndi kétuakɛnɛ Etiopii, kḗwāri bá kùù boti nè ku náānti nè ku wārii, kḗwāri Sifube nè be náānti.

¹⁰ Bè do yè wāri nè okpààtì yètiri ndi kḗikú ò cannimè, ké yè duḡ mbesāndèèbè kè bèe deke sisēi sii cāá kékote ké yè totí,

* **8:9 Sifāā:** Bè do kaa mmèè boti betāābè ti í me nkaa nyiɛ. Wénté 3:7. Bè kóo tānkù Sifāā berinè ti kó betāābè onummuwè nè okuḡnwe de cuokè nke (tipḡḡdūtì nè diyodòrì de cuokè).

¹¹ Ke wàri yepáte mieke ke tú: Okpààti duómmu dinùù Sifube bèè bo o eké yemou ke tú bèε tíí nkédeεté be fómму, ò bè pàmú dinùù ke tú bèε fié itempē nyimou kobe bèε bo ndó ké bè dokéné, bè bo na kékuo benitipòbè nè ibí kéheí be kperε.

¹² Okpààti Asuyeduusi do bè duó ndii nùù do dò nkédòó diyìè dìmáà ndi, dibenni tánkù tepíítè nè odèri diyìè tepíítè nè ditáánni.

¹³ De kó yepáte do máke muwērímú mму bè yè duó nyii tempē mmieke, ke náá mbenitibè bemou ke tú ké dè yìè tùàkení Sifubeε báátí kédokéné bèè dó ké bè kùo.

¹⁴ Okpààti bè duó ndii mòmni dinùù, ké besándèèbèε deke sisεí cāsai kécoké mecāā nképítè tináànti diheidiè Susi.

¹⁵ Kè Maadosee yenni tekpràaticìtè ke dáátí dikpràatiyaabòri dii ā mewùó nnè mepéi, kénóó ndiyàábòkperi dii wùó ke péi. Kè dèε narike Susi kobe ké bè mpìèkù ke péú.

¹⁶ Kè dèε narike Sifube, ké diwèi mbè bo bè bè dèúkunnemè.

¹⁷ Okpààti duó ndii nùù tùàke dii mòmni yehéké ké dèε narike Sifube ké diwèi mbè bo ké bè àà yebaa nke yo ntidiiti, ké kufōwāā nhauté benitibè, ké besúkùbèε naá nSifube.

9

Sifube namè be dootitabè

¹ Dibenni tánkù tepíítè nè odèri diyìè tepíítè nè ditáánni, okpààti dou ndii nùù do dò nkédòó dii yìè, Sifube dootitabè yèmmè do dò mbèε yóó bè na, ké Sifube bèε nè wète ké bè na.

² Okpààti Asuyeduusi tempē nyimou mieke ké Sifubeε tíí nkébaao bèè bè dónè meyei, nhòmou í ndáátí kécómmú be iiké, ke yé kufōwāā ndo bè autémè.

³ Kòo kpààti tumbè nè kùmandáabè bèè baké itempē, miníisibè nè okpààti tōmbè ké bèε kónné Sifube bè dé mèε kpéi mMaadosee.

⁴ Menke Maadosee do deukemu tekpràaticìtè mieke, kòo yètiriri feitè itempē nyimou kòò ndéúkú.

⁵ Kè Sifubeε dàò be dootitabè bè dómè, ké bè kùonè yese ké benitibèε kú kénsú mediè.

⁶ Sifube do kùo Susi diheidiè mieke benitibè sikousinùmmú (500) ndi.

⁷⁻¹⁰ Kè bèε kuo Amanni Amedata birε Sifube dootitòù bí tepíítè: Padisannedata nè Dadifōó nè Asipata nè Podata nè Adaya nè Adidata nè Padimaseta nè Adisaii nè Adidadia nè Fayesata. Bè me nyí nheí dèmarè.

¹¹ De yìè mómmonni ké bèε náké okpààti bè kùo benitibè ké bè màmé Susi diheidiè mieke.

¹² Kòo kpààti náké Esíteε ke dò: Sifube kùo Susi diheidiè mieke benitibè sikousinùmmú (500) ndi nè Amanni bí tepíítè, bè né bo nkùo bède itempē ntei mieke? Kàa kpaá dó tìmatì n náké ké n tì dàò, a dó ònti? N yóó tì dàòmu.

¹³ Kè Esíteε dò: Okpààti kàa bo yìe nha duó ndinùù Sifube ké bè naa yíε dàò bè dòmè yìe nSusi kó diheí kécóó nhAmanni bí tepíítè ideí ìnkè.

¹⁴ Kòo kpààti yìe nkè bèε pitè de kó tináànti diheí kécóó nhAmanni bí tepíítè ideí ìnkè.

¹⁵ Kè Sifube bèè bo Susi ké bèε tíí ndibenni tánkù tepíítè nè odèri diyìè tepíítè nè dinaanni, kékuo benitibè sikousitáati (300), bè mè nyí nheí dèmarè.

¹⁶ Sifube bèè bo itempē ntei ké bèε tíí nkébaao be dootitabè kédeεté be fómму, kékuo benitibè sikoupiísyiekè nè sikoupiísinùmmú (75000), bè me nyí nheí dèmarè.

¹⁷ De do dàò dibenni tánkù tepíítè nè odèri diyìè tepíítè nè ditáánni yìè ndi. Diyìè tepíítè nè dinaanni yìè ké bèε yóu kéánné dibanni kényānku nè diwèi.

¹⁸ Sifube bèè bo Susi bèmbe do kpa ntepiítè nè ditáánni nè dinaanni ndi, kéompè nè dinummuri, kéánné dibanni kényānku nè diwèi.

¹⁹ Kè Sifube bèè bo yehéké sámpsyè ké bembεε baá ndibenni tánkù tepíítè nè odèri diyìè tepíítè nè dinaanni képámmú betabè yepārè.

Sifube ààmè dibanni ke dennini bè namè be dootitabè

²⁰ Kè Maadosee wàri de kó tináànti yepáte kéduó nSifube bèè bo Asuyeduusi tempē nyimou, ìì tàké nè ìì dètiri.

²¹ Ke dò bè níí ànné dibanni bá dii benni otánkù tepíítè nè odèri diyìè tepíítè nè dinaanni nè dinummuri.

²² De kó yewe nye Sifube namè be dootitabè, ké meyeñcaarimèε naá ndiwèi, ké meyei nnaá mmasàà mbè do dò nkémbaammu kéndennini de kó yewe kpéi nke pāā mbetabè yepārè, ke pāā nnè beçiribè yepārè.

²³ Kè Sifubeε yìe mMaadosee béi nti, ké de kó dibannii naá mbe kó ikuó.

²⁴ Ke yé Amanni Amedata birε Akaki yaabire do dómè kékuo Sifube kébo nyipāādítí ke bo ya dii yìè ndi ò yóó bè kùomè.

²⁵ Kɛ Esitɛɛ kɔtɛ kɛyà okpààtì, kòo yie nkéwāri ke dɔ: Bɛɛ kuɔ Amanni wèè dɔ kékuɔ Sifubɛ. Mɛm̄m̄ɛ bɛ còómmɛ Amanni nè o bí ídɛí.

²⁶ Dɛɛ tɛ kɛ bɛ yu dɛ kó dibanni ke tú mudítíbɔmmù.

Kɛ Sifubɛɛ yie mMaadosee béi ntì ke yé bɛ yàmɛ bɛmóm̄m̄ɔmbɛ dɛɛ dɔ̀.

²⁷ Kɛ bɛɛ dɔú ndɛ kó ikuɔ bɛ kpéí nnɛ bɛ yaàbí kpéí nnɛ bɛɛ yóó naá nSifubɛ bɛ kpéí nkɛ bɛ bo mbaà ndɛ kó yɛwɛ yɛdɛ bá dìi benni kéndònnɛ Maadosee béim̄m̄ɛ.

²⁸ Dɛ kó dibanni dò nkémbomu sáá, bá tɛɛ cīɛtɛ, bá kùù tempɛ mbá dìi ɛi, bɛ mbaà mmudítíbɔmmù banni ke denniní dɛ kó yɛwɛ, bɛ báá yɛ yɛ mbɛ báá yɛ yóu.

²⁹ Kòo nitipokpààtì Esitɛɛ nè Sifu Maadosee, kɛ bɛɛ yíé kɛwāri yɛpáte ke yíé kécéékúnne mudítíbɔmmù banni.

³⁰ Kɛ bɛɛ wāri yɛpáte Sifubɛ bɛɛ bo Asuyeduusi tempɛ nyim̄ɔu miɛke ke dɔ diwèi mbɛ bo nè kunaatí.

³¹ Kɛ bɛɛ bɛ nàké ke dɔ bɛ mbaà mmudítíbɔmmù banni dɛ kó yɛwɛ. Onitipokpààtì Esitɛɛ nè Maadosee bɛɛ dɔ dɔú ndɛ kó ikuɔ kɛ í mbo bɛ kpéí nnɛ bɛ yaàbí, ke dɔnnɛ menùboúmmɛ nè yɛdabùò nkpeyi.

³² Kɛ Esitɛɛ yíé kécéékúnne mudítíbɔmmù banni, kɛ bɛɛ wāri dɛ kó tináahtì dipátiri miɛke.

10

Maadosee deukemɛ

¹ Kòo kpààtì Asuyeduusii duó nkòò tenkɛ kam̄ɔu kɔbɛ mpí mmutɔmmú nè muwērímú nè dāmɛɛri také kɔboo.

² Okpààtì wērímú diem̄u nè o kōmbòtɔmmú nè ò dɛɛ mmɛɛ botí Maadosee, tì wārimu Mɛdiibe nè Perisiibe kpààtibɛ dɔ̀òrimɛ páte miɛke.

³ Maadosee wɛɛ dɔ̀ tú nhokpààtì Asuyeduusi o tenkɛ miɛke, ke tú onitidiɛwɛ, kòò kɔbɛ ò dé kòò dɔ̀, kòò wanti bɛ kó mesàà nke dɔ̀ bɛ bo mbomɛ kɛ dɛ naati.

Isəbu Di mpátiri tɔ̀ tii náànti

Isəbu do tú onitisààwè nwe ke dé Kuyie nke yennínè omáà meyei, mbá ò í mmàke a bo ò sei ntii ìnkè. Kè Kuyie nhò dɔ̀dɔ̀ mmesàà nkòd m̀ake dèè kó dimàà dò nho niti ndé dás, kòò né dè m̀àntòo demou dimònni dimàà, o kpàti tímou nè o bí nè o kònnaatòo. De kó mefèútímè diemè mieke Isəbu bo nkpaá kè tii nkuyie naá? Wetí, Isəbu í wète o f̀nkùò.

Nè memme kòo népobè mabèè kàtení ke bo ò dou nke né dake yíe kécaàrè o yèmmè. Bembe yèmmè do dò nyIsəbu yetému dèè te kòò f̀f̀uri. Kè Isəbuu bè báao nè muwèrímú kuce m̀epéu mieke, ke dò ò í c̀ake m̀umamú.

Kè Ediu ntú onaanwè be mieke kébéi nke dò: Kuyie nhò duànni oniti mefèútímè kéndó kòò tiémму.

Kè dè nyóó dente kè Kuyie nné béi nke dò: Isəbu máà weè náá nku kpéi nkè dè wenni, kóò t̀ènnè o kperè dèè kó dimàà c̀ake demou kénás nkè dè mmànnè dèè do feti.

Di mpátiri náànti duó ke dòmmè

1. Dibòd b̀ontémè mefèútímè Isəbu 1-2
2. Isəbu népobè náànti 3-31
3. Ediu nàké ti Isəbu 32-37
4. Kuyie mbéi nti 38-41
5. Isəbu dáammè o yetímè 42:1-6
6. Kuyie ntènnémè Isəbu ò do fetimne dè 42:7-17

Dibòd bennémè Isəbu meketimè

¹ Uusi èi mieke nke oniti màù do bomè kòo yètiri tu Isəbu kè de kóo niti ntú wèè d̀òori Kuyie ndómè, ke wetí, ke dé Kuyie, ke yennínè omáà meyei.

² Kòo peitè inítidabí iyiekè inítipobí itààti,

³ kèmmàke ipe sikəpísíyiekè (7000), yòyóbè sikəpísítàati (3000), inaàdòdòriyi idéi idéi sikəusinùmmú (500), sàmmarímúbè sikəusinùmmú (500) bá o t̀ombè í ndò nkaá nkédeè. O yètiri do féimu ke p̀enkú benitibè bemou, diyie yìèni kèè bíékè kabè kpeye.

⁴ Kòo kó b̀edapàmbè nhàà yebaa nke firí betòbè c̀éí, ke níi yúní be t̀abè betààti kè bèè wènnè kédí dibanni.

⁵ Kè bè báá nhòmòù c̀f̀ètè kè dibanni dèè, Isəbuu duó nkè bèè tínni kòo bè d̀òd m̀ewénkùmè kó ikuá, kè bè nyiè nkè dèè wenté kòo pike yè dikúnwènni sèi kéfèúté bá wèè yuu ìnkè fèòfè kétuo, ke náá nke tú kè dè yèmmè m bí bo ndòd meyei nyoo bè s̀áá nkuyie nnè be yèmmè mieke. Isəbu do me ndòari s̀áà.

⁶ Kè diyie mari né mbo kè Kuyie ntòrè ntíkú ti Yiè nkuyie mborè, kè dibòd múnkèe kotoo be cuokè.

⁷ Kè ti Yiè nkuyie ndi beke ke dò: A boní de? Kè ò t̀ènnè ke dò: N firíní ketenkè nke ke c̀ènti c̀ènti.

⁸ Kè ti Yiè nkuyie ndi nàké ke dò: A yé n kóo t̀ènti Isəbu kpéináá? Òmòù í bo ketenkè ìnkè kòò d̀onnè, ke d̀òari n dómè, ke wetí, ke dé mí nkuyie, ke yennínè omáà meyei.

⁹ Kè dibòd t̀ènnè ti Yiè nkuyie nke dò: Isəbu s̀ònté ke da démaá?

¹⁰ Dè í tú a ò k̀ankému, we nè o c̀f̀ètè nè o kperè demouá? Kàa kó mesàà nhò bonè kòò d̀òori dèè kó dimàà yíe nkòo pièti pèi k̀épienko ketenkè kemouá?

¹¹ Mu nyoute a nòutè kénampè o kperè, n yému ke dò nhò bo da c̀s̄ kè dè nfeío.

¹² Kè ti Yiè nkuyie nnàké dibòd ke dò: O kperè kó dimàà n dè nda duómму, a né báá ò kàáké o mómmu.

Memme kè dibòd íté ti Yiè nkuyie mborè.

¹³ Diyie mari ke s̀s̄ nyIsəbu kó b̀edapàmbè nè o kó besapàmbè bè bo o kóo po c̀f̀ètè ke yo ndibanni.

¹⁴ Kè ditònni marii tuəkèni Isəbu borè ke dò: Inààke do duòmму kè sàmmarímúbè c̀ènti i borè ke diiti,

¹⁵ kè Sabaa èi kabè kàtení ke ti do ke fié a t̀ombè ke fiète inààke, kè míi máá yenté ke kàtení ke bo da náké.

¹⁶ Ò kpaá ke me nnáá nkòo tǎu tǔàkení ke dǎ: Fetaafè fèè pèe, kè fe kó muháá neùténí keǐnkè ke cǔútè ìpè nè í cǐmbe ke bè kùò, kè mǐ máá yenté ke kǎtení ke bo tí nda náké.

¹⁷ O nùù í do ketenkè kòo tǎu tǔàkení ke dǎ: Kandee eì kǎbe beè kǎtení titǎnti titǎati ke ti do ke fèke tí yòyóbè, ke fié betǎmbè kè mǐ máá yenté ke kǎtení ke bo da náké.

¹⁸ Ò kpaá ke me nnáá nkòo tǎu tǔàkení ke dǎ: A kó bedapǎmbè nè a kó besapǎmbè beè tikú be kóo po cǐtè ke yo ndibanni,

¹⁹ Kè kuyaakú makú ìténí dikpáá tǎdǎntè bíékè, ke sǎntè tǎcǐtè kentímè menàà, kè tǎ do ke bè yǎke kè bè kú, kè mǐ yenté m máá ke kǎtení ke bo da náké.

²⁰ De mǎnni kè Isəbuu íténí, kékèté o yaàbòri kékúo o yùti kédoroo ketenkè kénínkú késǐnnǎo,

²¹ kǎbéi nke dǎ:

N yènní n yǎ pǎuti ntetiri ndi,

ke yó nkǔnti n tetiri,

n Yiè nKuyie nkuu ñ duò nkè kuù wète ke cǔuté,

ku yètiri ndeu.

²² Demǎu de miéke Isəbu í nyeté, ò í nnáké ti Yiè nKuyie tiyeyiti mati.

2

Dibǎò bennémè Isəbu kuce medérímè

¹ Diyie mari kè Kuyie ntǎrè tó tí nti Yiè nKuyie mborè, kè dibǎò múнке keotoo be cuokè ke cómmú tí Yiè nKuyie nyiikè.

² Kè ti Yiè nKuyie ndi beke ke dǎ: A boní de? Kè dibǎò kù tǎrǎné ke dǎ: N firíní ketenkè nke ke ceñti ceñti.

³ Kè ti Yiè nKuyie mbeke dibǎò ke dǎ: A yé n kóo tǎnti Isəbu kpéináá? Òmǎu í bo ketenkè ìnkè wèè ò dǎnnè, ò dǎrimu n dǎmè ke n dé mí nKuyie, ke yennínè omáá meyei. Ò fiúkúmu ke wetí kǎa ñ tǎmmú ke dǎ nh ò dǎò meyei ndetetirè.

⁴ Kè dibǎò dǎ: Oniti kǎnti tu o kǎnti nti, oniti mǎke de demǎu ò bo de duómmu o fǎmmu kpéi.

⁵ Youte a nǎùtè kénampè o kǎnti, n yému ke dǎ nhò bo da cǎò kè de nfeío.

⁶ Kè ti Yiè nKuyie nnáké dibǎò ke dǎ: N wè nda duómmu, a né báá kááké o fǎmmu.

⁷ Kè dibǎò ítè tí Yiè nKuyie mborè, kékote kǎuté Isəbu yemuò nyonkuye, kǎtúóté o naàcèi kǎnto kǎtuàkenè o yuu ìnkóo.

⁸ Kè Isəbuu waá nditǎntényáà, kénkpǎũné omáá ke kari mutǎpéi mmieke.

⁹ Kòo pokùu ò náké ke dǎ: A kpaá wetímaà? Cǎò Kuyie nkékú.

¹⁰ Kè Isəbuu ò tǎrǎné ke dǎ: De dǎmmè kǎa náà nke dǎ nwèè yèmmè í bo? Ti cǎu Kuyie mborè mesàà nke báá cǎuté meyeinaà?

Demǎu de miéke Isəbu nùù í nhò yeténè.

Isəbu népobè bètǎati kǎtemè o dǎumu

¹¹ Kè Isəbu népobè bètǎatii keè meyei mmèè ò tǔàkení kǎité bá wè o eì ke bo ò dǎu. Edifasi Temmaa eì kou do nwe nè Bididaa Suaa eì kou, nè Sofaa Naama eì kou kè bèe wǎnné kékote ke bo ò totǎné meyeñcaàrimè kóò bǎntǎné o sémmè miéke.

¹² Kè bè nkpaá díetiri kǎwénté kóò yà, bè í nna kóò banté kǎtiitè yedabùò kékǎri be yaàbòrè képuo mbe máá mutǎá,

¹³ Kékároo ketenkè o borè kénkari ke dǎ yewe yèyiekè deyènnè deyiekè bá be kóò mǎu í nna kéaaate o nùù kǎbéi ntímati, ke yé bè yàmè kuyonku ò deuté mǎè botí.

ISƏBU NE O NƏPOBƏ BE NĀĀMMƏ

3

Isəbu demmè mufǎmmu

(3-31)

¹ Kè Isəbuu cǎò o peitèyie,

² kǎbéi nke dǎ:

³ Bè m peitè dǎi yie, de kó diyie dǎi feti,

nè keyènkè kèè yí bè cǔuté denitidabire pǎuti kèe feti!

⁴ De kó diyie ntú dibínni kperi,

Kuyie nha borè keǐnkè,

a bá ndake de kó diyìè kpeti,
 a báá mííté di ìnkè a wenniku!
⁵ Kudonkùu di dàtínné ku kó dibìnnì,
 yewetisùò mbo di ìnkè
 kè kupàkù ndi dàátì kè kufōwáá ndi bo!

⁶ De kó keyènkè kupàkù diekùu kè dàtínné,
 bè báá kaa nde kó keyènkè dibenni kó yewe mieke,
 de kó keyènkè bá nkàké betāābè kó yewe mieke!

⁷ De kó keyènkè naá ntehāūnte,
 bè báá keè diwèi kó teyītè de kó keyènkè!

⁸ De kó keyènkè bèe kè fieti benitinòmbè
 kè bèe kè bonté kusínkù!
 Bèe kè fieti bewaàdābè, kè bèe kè maánko!

⁹ Siwāá sù òò yènnì díúríkèpànnì sii soute,
 kè kè mbaa kuwenniku kémónté,
 kè báá yà diyìè yètiní dè!

¹⁰ Ké yé de kó keyènkè í kpetínnémè n yō pouti,
 kè í ñ fūūnnè mesémme diemè!

¹¹ Ba nte kè n yí ku n yō pouti mieke?

Ba nte kè nyí ku n yènnì dii mōnnì?

¹² Ba nte kè bè n ceé n yetiní dii mōnnì?

Dè dòmmè kè bè n yāá ndi miè?

¹³ Nè yíe n na nduómu béu,
 nè mie n do duómu ke ompu.

¹⁴ Ke na nwēínè bekpàátibè nè bèè baké kutenkù,
 bèè maà sikipàáticéi kè si naá nyedobuò.

¹⁵ N na mbonè sikipàátibí nsi,
 sii do mōke mesō,
 sii do pieku timáti péiti si céi.

¹⁶ Yoo bè pánke na nni ncùu kè m bá mbo,
 n na nke nsoroò ibí ìi yà diyìè ì kōme.

¹⁷ De bíékè beyeibe í kè dōòri be tōmmú,
 bèè wērimú dèè bè òò kè nhomè.

¹⁸ Tikpetinti ke nhompu,
 bè ténke í kè yo wèè bè báa o kó fepiéfè.

¹⁹ De bíékè bè í baati bèè tu bediebè nè bèè tu besámpròbè,
 tidaati yembè ténke í ti baké.

²⁰ Ba nte kè Kuyie nhōó dennení wèè yó nfēūri?

Ba nte kè Kuyie nhōó duó mmufōmmu wèè yo nyo mmesémme?

²¹ Wèè ò mbaa mukūū mbá mù í tuòkùní,
 wèè ò nyāá mmukūū mbè yāammè tikpàti.

²² Kòò bo nsó nhò kè bo diwèi bo ò kùò,
 kòò do mpètè kufōti dè na nhò naati,

²³ wèè í wúó nhò kèrí dè
 kè Kuyie nhò peri tipíiti timòu

²⁴ Mí nkó mudii né tú fekūūfè,
 kè n nonnieti pūò mmenie ntēmè.

²⁵ N cokù ti ti n tuòkùní,
 n dé ti tii né m bonè.

²⁶ Kari só í bo, meompùmè í bo,
 diwèi í bo,
 meháárimè máa meè né m bonè.

4

Edifasi náké ti Isəbu

¹ Kè Edifasi Temaa ei kou nyóó béinnè Isəbu kòò nùu dō:

² Kè ti sàà yē nti bo da béinnè dè mè nda bimè dè báá da yonkaà?

Ti me nyí yóó na kénctéké

³ F³ nwèè do duà mbenitibè itié,
f³ nwèè do teénnè bèè baà mbèitè ke bè kpénkunko,

⁴ f³ nwèè náànti do ínko bèè do,
f³ nwèè do kpénkunko bèè kónti bèitè.

⁵ Di mmònni kàa kó dimònni tùòke kàa yèmmè cààrè.
Kuyèiku kuù da do ke da auté.

⁶ A baà yē nha dé Kuyie nku ke fūūkú kuù ìnkàà?
A mè nwetímèmu ke ìkú kuù ìnkè a bá nkù bùáá?

⁷ Totí a yèmmè, a yà diyèè mari wèè í màke meyei nkòò fèùràà?
Yáá a yà benitisaàbè kó ndè?

⁸ Mí nyé ke do mbèè kuuti meyei
ke buòti mesémmè betòbè kprí beè mè kōū.

⁹ Kuyie nhōō fuute muyaá kè beè kú
ku ònni kó muyaá nhōō be nneinè.

¹⁰ Diciriciri kó fekontifè nè dimanni kó feūntifè
Kuyie nkuù ò nte kè ðe cīéké.

Kuù bókíí yeciriciripàà nkó yenì.

¹¹ Diciriciri ò mōntèmu di bo pí ndè kécááké kékú,
kè yeciriciribee cīété.

¹² Tináànti matì tìlì bàáné ke yē nkāāroo
kè n kèè ti kó kunampoo.

¹³ Keyènkè mōnni ndi iyèntotí ò tuòkenímè oniti kè tidòuntì ò sònké.
Benitibè nuò ncèèke dii mōnni,

¹⁴ ðe mōnni ndi kufōwaá nni mpíímè kè n kpeute,
kè n kūš bōóté bōóté.

¹⁵ Kè muyaá mmamù pèētóo n yìkè
kè n kónti yē nyúdùdù.

¹⁶ Kòò mōù ðe bo m me nyí na koò banté.
Kè n né nwúó nho fènkù n yìkè kékeè feyíéfè kè fè tu:

¹⁷ Oniti bo na ke ðò ò wenni Kuyie n yìkàà?
Oniti bo na kénáké wèè ò ðò ke ðò ò do nséiá?

¹⁸ Kuyie nkunku í tá ku kó betòmbè
ku tōrè yie tú ku tōrè ke í kpa meyei!

Kè nì benitibè beè né bo nwennaá?

¹⁹ Bembe bèè taà titátì mieke, ke ā mutáá mmieke
bè ò yète bè temiété kōme.

²⁰ Bèè ò yènni dikūnwèrini kè ðe nyóó yí kuyuoku kè bè í kpaá
bèè ò kú kè bè keté ke bá ndake.

²¹ Bèè ò kú kè tōte kè beè do,
ke kú bá mecii nyí bè sànnè.

5

¹ Tū n kuš kè nsà kòò mōù bo da teennè!
Kuyie ntōnni òndi ndi a yóó kuónnèmè?

² Kunaupíe kuù kòù kuyèinkù,
kè tiyanitì kòù kudienkù.

³ N yàmu kuyèinkù kperè yíè ndè,
kè ðe nyóó yíè kè ku cīètè naá ntidobontì.

⁴ Kè ku bí ðèténè medeetímè
kè bè nyí bekùnè bá òmòù í ò kómímú.

⁵ Kè bekòmbè beè di ku diiti,
bè bo keté tipotù kó kuperí keta kè tì tùóté.
Bèè yáá ntikpàti beè tùóté kù mōke ðe.

⁶ Meyei nyí yièni mutáá mmieke,
mefèütímè me nyí boní ketenkè.

7 Oniti bo ke bo fěŭtėmu,
ihāāpėmpėri 55 tŭtėmė kėpuu.

8 Kė n do nda tŭ, n na nkuonnė Kuyie nku,
n na nku nākė m məkė tŭ.

9 Kŭ dǎŕri dė deumu dė í dŏ nna kėbantė,
ku dieti í dŏ nkaa nkėdeė.

10 Kuŭ 55 cŭŭnni fetaafe ketenkė ĩnkė,
kuŭ duǎnni menie ndepaa mmieke,

11 kuŭ 55 dee mbėdė do bo de fŭd
kuŭ 55 deetė bėdė kuŭ.

12 Kuŭ 55 caka meciŭ nyembė do dŏ kėdǎd tŭ
kėduŭ nkė bėe yŭke bė dŏ kėdǎd tŭ.

13 Kuŭ duŭ nkė meciŭ nyembė ciŭ mbė pŭ,
kė be tiė mmeciŭ nkpeyi yiė detetirė.

14 Kė dė bė dŏ ndibiŭnni kuyie ncuokė,
kė bė āā nkuyie ncuokė ke dŏ ndė tu keyėnkė.

15 Kuyie nkuu me nh55 deetėmu osėnniwė,
kė nhŏ kānkė disie diŭ yiėni be nŏ mieke.

Kŏd fiėte bekperibė nou mieke.

16 Ocŭri yie məkemu ō ĩkŭ tŭ ĩnkė.

Oyeiwe yie nŭŭ bāā tǎutė.

17 Dė nnaati tŭnkė Kuyie nyŭ5 nwėd to,
Isəbu a bāā senkėri muwėrimŭ mumou yiė nda tiė nti.

18 Ke yė kuŭ 55 koutemė kė kuŭ taa,
kuŭ 55 potė kė kuŭ miekŭnne.

19 Kŭ yŏ nda deerimu nė meyei,
meyei mmamė bāā da ninte.

20 Kė dikŏnni tannŭ kŭ da deetė bā a bāā kŭ,
kė mudoŭ me ntannŭ kŭ da deetėnė kukpāriseŭ,

21 Kŭ yŏd nda kānkėmu tināaŭyeiti tŭ puoti didāŭ kŏme,
kė beyeibe di do, a bā nyŭkŭ.

22 Kė mudoŭ tannŭ yoo dikŏnni f5 nnŭ ndaŭ,
kė depŭmpŭnnė tannŭ kufŭwaa mbā nda bo.

23 Bė bəmmŭ yėd tārė a paku mieke yė bā ncaāri a diiti,
depŭmpŭnnė me mbā nda kŏnnė.

24 Kunaatŭ yŏ mbomu a cŭtė mieke,
kāa siėkė a naabaakėri a 3fe mafė bā nkpa.

25 A yaabi yŏd sŭmmu,
a yoo yėmu yepād kė yėe siku kėnsŭ ke dŏ ntimŭti dŏmmė.

26 A yŏd ntati a f5ti ke sānnėmu a we.
Tidiiti 55 tuəkemė ti mǎnni kėbi kė bėe ti dėite.

27 Ti yā tŭnti memme, ti tu timŏmmŏnti nti,
nti pŭ mmesāā kė tŭ da duŭ nyitiė.

6

Isəbu tēñné ti Edifasi

1 Kė Isəbuu bėi nke dŏ:

2 Ke dŏ nkė bė do bāte n kŏ mehāárimė,
kė bė bo bennė n sémmė tebiėtė

3 Me cėėkŭ bo pėtė dāmėeri nŭŭ kŏ mubirimŭ kŏ kucėėkŭ,
deė te kė n nāā nke í yė n yė mmŭ.

4 Kuyie mmuwėrimŭ mumou yiė nkŏ ipie nyii ñ tŭdŭti
kė ĩ dŏmmė ta m mieke.

Dekm̄bŏdorikpere Kuyie nduǎnni dė demou duŭ n yŭnkė nke behāāpŏmbė kŏme.

5 Sāmmarimŭ bo nwŭd ntimŭsŭtŭti ō ĩkė kėncŏmmŭ ke kuŭnnāā?

Yáà fenaàfè bo nwúó ntimúti kénzómmú ke kuò nnè dikònnàà?

⁶ We mbo na kédì desere deè í ã mukókúó?

Kunaatí bomu mekoyennotime mepeímè miékaà?

⁷ N do 55 í ndó kédéúté de,

deè né tú n kó mudii kè n dè pè mmèdiè.

⁸ Kè Kuyie ndo bo yie nkédòò n kù beke tí,

kè kù do yie nkédòò mbaa tí.

⁹ Kè Kuyie ndo bo yie nké n yète,

kù na nyòute ku nòutè ké n deè.

¹⁰ Dè na nni mbàntè,

diwèlì na nni nkùò bá nè n fèütímè í me ndeumè,

kè m mu n yí yete Kuyie nkùù dò mpáíí ku náànti.

¹¹ N wèrímú tú 5mmu kè m bo nsóké ke baa?

N yó nsóké ke baa ba m me nkumèmu ke deè?

¹² N kpeñni ditári kōme mmaà?

Yáà n kǎnti kpeñnimu disaowúò kōme?

¹³ N kó meteèmmè kperè naá mpúti nweà?

N ténke í mǎke dipĩnkèrì maràà?

¹⁴ Wèè fèuri ò dò nho népobè nhò dōmu,

bá kòò ténke í dé muwèrímú mumou yiè nwe.

¹⁵ N népobè n yóumu dikondaà kó menie nh55 yĩmè,

kukò nkùù kó menie nyí kari me kōme.

¹⁶ Fetaafè 55 ni diyòò kè menésimmè meè kù ta

kè mupàà mboomu ndáátí.

¹⁷ Kè kuyiinkù yènni kùu kũũ,

kè diyie nááté kùu kpeío dende bàmbà.

¹⁸ Kè bekātipotambèe yóu be ce ké ndè daurí ke kù tũ,

ke deèti dikpáà tedòntè ke yáa fetinè.

¹⁹ Temaa èi kó bepotambè do i mbús

Sebaa èi kó bepotambè do íkú ì ìnkè.

²⁰ Kè be yèmmè cààrè nè ikó mbè do tá ì,

bè tùòkoo dii mǎnni bè í yá bè do dó de, kè deè bè di.

²¹ Di kperè me ndo nnè mí,

di yá tii n tùòkení kè di kǎmbùòti tii do,

kè kufɔwaa ndi pĩ.

²² N di mǎmmu kè n tu di m pǎ dèmaràà?

N yè mmu di nóóté dèmarè di kpàti mieke ké m pǎà?

²³ N yè mmu di n deeténè n dootitòbàà?

N yĩmu dí n fietè beyeibe nou miékaà?

²⁴ N wénkùnnè tí, n yóó yĩmu nyúóó,

n nákéne m béi ntí ke yeté.

²⁵ Tináànti tii tu timómmǎnti tí í kǎuri

di n wátiri ì wátii tukúnè ba?

²⁶ Di n wátiri ònti ìnkè?

Di wúó n náànti kè tí dò nkuyaaakù nku mí nhosènniwèà?

²⁷ Di í yóó yete di bo táàmè tété deciribire kpéi,

di í yièke di bo fitémè di népo.

²⁸ Wèètenèni m bíékè di mmònni

m bo na kénáké siyáàbisí di ìlkàà?

²⁹ Yóunè di bo nni mbekùnèmè,

daònè deè wetí,

mú kpáà ke tú onati.

³⁰ Siyáàbisí bomu n nùù miékaà?

Yáà n nónndenfè í baàti tiyeiti?

7

Isaïu seimmè Kuyie

1 Onitì kó mufòmму dònne kuhāpònkù kōmu mmu ketenkè ìnkè, ke dònne wèè pī mmutōnyonkumu.

2 Ke do nkudaakù ò nyerimè Kuyie ke yáá mmedéè, otōnti ò mbaa mèè boti tiyeti.

3 Mí nkperè n yau dè betāābè bəmou deè tu meyeñcaarimè, m baa né wenti ke wuommu nè kuyonku deyennè demou.

4 Nh ò nyóó duó ke tú dèe cārikè kéwentému kè ñ duó dè nni nkāōnnè kè dè yāa wenténko.

5 Yebiè yèè ta n kōnti kè ñ daátí yemōnkperè, ke puòti kè memótímè yiè.

6 N we firi ke pēētému teyaādùdābasetè, yè pēnkému n ténke í baa mùmamù.

7 Kuyie nha yému ke dò n fòmму tú kuyaakù nku, n yí kraá ke bo yà metuò mmamè.

8 F́ nwèè nōnfè bo n yīnkè a ténke í yó n yà, a bo nyóó wénté ketenkè ke bá n yà.

9 Diwētiri ò yentémè kédeè, wèè ta kudōnkù o kperè me ndò, ò í wētini.

10 Ò ténke í wētini o cīètè, o cīètè ténke báá ò yà bitì.

11 Deè te kè n yí yóó yóu m bo nnáammè m bo meyeñcaarimè mièke nke, ke yó nnáá, n yó nsúutínèmu n kó mesémmè n yo mmè.

12 N túmu dàméèrìà?

Yáá n túmu dàméèrì kó musimù?
kàa waá mbebaribè ke m bannè?

13 Nh ò nyóó duó kētú m bo om̀pèmu, kè n dōu yaae n sáútii.

14 De mōnni kàa né n duōnni tidōuntì tii nh āā kufōwaá, Mebenkumè meè donninko n kōmbùòti.

15 Kuyie nkàa pānke do n yīèo dè nni ntōù, kè n do ku dè ntōùnè tikōùti tikōùti tii.

16 N cītirimu n yí yó nfòù kémante n yóu, ke yé n fòmму dōnnèmmè kuyaakù nku.

17 Onitì tu we ke dò nhá ndake o kpréi?

Kàa yèmmè mbo o ìnkè?

18 Kàa ò sèú yekūnwerè yemou, koò yáú yemòrè yemou.

19 Dè yó nkááké de kàa yóu a bo nni ntāmè fenōnfè?
A bá n yóu kè m maá n nōntōūtāá?

20 Bá kè n càarèmu dè bo da dōò ba f́ nwèè paké benitibè?
Dè dōmmè kàa yēiti timou duò n yīnkè?

Ba nte kàa nh òunè?

21 Ba nte kàa báá minné kè n cīè n yei?

N yóó ta ketenkè nke kàa n wammú kémánté.

8

Suaa ei kou Bididaa béi nti

1 Kè Bididaa Suaa ei kou béi nke dō:

2 Dè yó nkááké de kàa yóu a bo nnáammè tii mbotí?

Om̀mōnni ndi a náantì yóó yóumè ti bo nyiènimè kuyaakperikù kōme?

3 Kuyie mbo na kédì onitì muwērímáá?

Muwērímú mumou yiè mbo dōò dèè í síéá?

4 A nyé ke dò nha bí dōò meyei mme,

dèè te kè kù bè yietí be yei mmànnè tii yeti.

⁵ Kè f̄s nkó f̄en̄nf̄e bo ku bíékè,
k̄aa kù bàá kunku muw̄erímú mum̄ou yiè,

⁶ K̄aa tu onitisàù ke wetí,
de m̄ònnì kù yóó ndakemu a kp̄éí,
ké da cónné a f̄t̄iri só.

⁷ A borim̄e meketim̄e yó ntú mes̄ám̄póm̄e mme.
M̄ed̄erim̄e yóó mè deut̄én̄emu m̄ediè.

⁸ Beke bèè do bo nè dim̄ònnì kè bè da náké,
k̄énté mes̄àà nkè bè da náké be yemb̄e do yé d̄è.

⁹ Ke yé ti túm̄e wenke k̄obe mbe ti í yé d̄em̄arè.
Onit̄i f̄òmmu d̄ònnè med̄éè mme ke p̄enk̄é ketenk̄é ìnk̄è.

¹⁰ B̄embe bo na ke da náké,
bè yóó da tièmmu tii bo be yèmm̄e mieke, bè yé ti.

¹¹ Tip̄ènt̄i yìèmu menie nyí boràà?
Yáà tit̄àùt̄i yìèmu kubooku kpa d̄è?

¹² T̄i ò ndò nsùdò nwe nè mup̄óó mbè ti k̄s̄ù dii m̄ònnì,
kè menie mme ndèè ti kpeíomu kè titiet̄i teti nkpaá ke s̄ù.

¹³ Onit̄i wèè í yé Kuyie nh̄ò kper̄e ò mme ndò,
oyeiwe ìkú d̄èè ìnk̄è òs̄ me ndent̄enè.

¹⁴ Ò do baa d̄è d̄èumu,
k̄òo do ìkú tii ìnk̄èe c̄ite tinát̄i d̄òmm̄e.

¹⁵ Kòò ní p̄i n̄ho c̄it̄èè kè t̄e s̄ántè,
kòò p̄i nkumarí kùu do.

¹⁶ Ò d̄ònnè mutie mmu mùù s̄èmm̄e s̄ù,
kè mù k̄òt̄irí bá kè kuyie nc̄óú,
mu p̄àà nní nsenti k̄épit̄e mù cómmú d̄è.

¹⁷ Kè muc̄iè nta k̄éseu nyet̄arè,
k̄éta k̄éf̄ũúkú yet̄arè mieke.

¹⁸ Kè bè mù uut̄e dend̄e b̄ambà
mu f̄t̄ir̄i mù n̄enni ke d̄à: N yí da yé bit̄i.

¹⁹ Mù do f̄òu ke yo ndii w̄èl̄ de nk̄ááké,
kè mut̄èmu ye mù do cómmú kèè tenk̄é ìnk̄è.

²⁰ Kuyie nh̄òs̄ í ndoot̄óo wèè wetí bit̄i,
kù me nh̄òs̄ í nyóu kè wèè d̄òr̄i meyei nkòo kper̄e nyíè.

²¹ A w̄et̄i ke bo daámu b̄ambà,
f̄eent̄if̄e ȳètin̄imu a nùù mieke.

²² Bèè da ní nyifei yóó bè p̄ír̄umu
beyeiwe kó sic̄i í yó nkpaá bo.

9

Isobu t̄ènné ti Bididaa

¹ Kè Isobuu béi nke d̄ò:

² M̄ómmu, n yèmu ke d̄ò ndè me ndò.
Onit̄i bo ȳime ke d̄ò ò wenni Kuyie nyìk̄è?

³ Kòò d̄ò k̄ésennin̄e Kuyie
kè kù ò beke yetannò tek̄oupīt̄e (1000),
ò b̄áa na kè kù t̄ènné bá ditannùù dim̄áà.

⁴ Kuyie nciimu ke w̄ète ke kpeñ̄ni,
we mbo na k̄écómmú kè kù bàao k̄éyè detetir̄è?

⁵ Kuù òs̄ tuo nyet̄arè,
bá yé bá nyé kuù mieke yènnim̄e kè kù nampe.

⁶ Kuù òs̄ s̄ántè ketenk̄é t̄ar̄i,
kè ke s̄ànk̄èe mèèr̄è.

⁷ Kuù òs̄ péi ndiyiè kè di báa yènni,

kuù cànnè siwàã.

⁸ Kuù pité tiweti ku máà,
kuù cènti dàméèri kó menie nyĩnkè.

⁹ Kuù dǎò muḡorimu nè mu dàkè
kuù ànné siwàã sibotí sibotí.

¹⁰ Kù dǎòri dè deumu dè í dǎ nkéna kébanté,
ku dieti í dǎ nkaà nkédee.

¹¹ Kè kù pēnké n yìiké nyí yóó kù yà,
kè kù n diínénè mbáá kù yà.

¹² Kè kù pí nke kérínè we mbo fietè?
Yáá we mbo kù beke kétú: A dǎari ba?

¹³ Kè ku mieke peike wèè bo kè cǎrínè ò í bo,
bá dàméèri kó musĩmmù mù báá na ké kù bààò.

¹⁴ Mí nné bo kù tēñné ònti?

M bo kù sei nhǎnti ìnkè?

¹⁵ Bá kè n naati n yí mǎke m bo kù tēñné tí,
m petinke bo kù mǎò mecǎémmè mme kunku n kóò beénti.

¹⁶ Bá kè n kù yu kè kù yie n yí yóó n tá,
ke dǎ nkù kèè n tammè.

¹⁷ Kuù m puoti kuyaaakperíkù kǎme,
ke n sári tiyēiti sáà detetirè kpéí.

¹⁸ Kù ǎǎ í nni nyóu kè n wei,
kù n dií nke n dií mmesémmè mme.

¹⁹ Kè dè tu muwērimú mmu kuù kpeñni,
kè dè tu tibeénti nti we mbo dáátí ké kù yu tibeénti?

²⁰ Bá kè n kpeti keté ke nù nnaati kù bo tí sǎnkùnnè,
kè n dǎòri kù dǎ mè kù bo yí n tú oyeiwe.

²¹ N dǎari kù dǎmàà? M báá na kényé.
N demmu mufǎmmu.

²² Demǎu demáà ndi mí n kpéí deè te kè n tu,
kù kǎmè osáàwè kù me nkǎu oyeiwe.

²³ Kè kuyēiku makù donní ke kǎu benitisààbè,
Kuyie nhǎ ndaúmu.

²⁴ Kuù duó nhoyeiwe ketenkè kòò kè baké,
kuù kǎá mbebeémbè ìkè,
kè dè í tú kunku we nni we náké?

²⁵ N kó yeve cǎrike ke pēētǎomu wèè nǎ mmuceé nho kǎme,
yè cǎrike ke pēētému bá n yí di diwèl mari.

²⁶ Yè nùóté kudabekù yauku ǎǎ yĩmè mme menie nyĩnkè,
fecǎrife ǎǎ domè dekoribire.

²⁷ Nh ǎǎ yí m bo yèmmu n kó isáútì,
ke cátinne n yèmmè, kémǎote diwèl,

²⁸ Kè né nkpaá ke yīkù n kó mǎféútímè,
ke yé n yémèmu ke dǎ nkù í yó nni nwúó nhosààwè.

²⁹ Míi baa yó ntú oyeiwe,
m bo benné kénhǎu ba nkpeí náke detetirè?

³⁰ Bá kè n dǎ n wuǎnè safūnnè,
kénitenè medii nkóò ciekúrè.

³¹ Kùu wēte ké n tanné tisásáàtì mieke,
kè n yààti m pè.

³² Kù í tú oniti kè m bo kù tēñné tináànti,
yoo ti kǎte tibeénti mí nnè ku.

³³ Kǎo pààti mǎu do mbo ti cuokè,
ò na nti pùtè mí nnè Kuyie.

³⁴ Kuyie nfūū nku dùò n yĩnkè,

Kù bá nsóké ke donninko n kãmbùàti.

³⁵ N na nkù náánnè ke í yĩkù,
òmòu me nyí bo m bo mmáa ndi.

10

Isobu sáútti sòkémè

¹ N demmu mufòmму,
deè te kè n yóó nkù sèi,

n náánnè meyeñcaàrìmè mme.

² N yóó nákému Kuyie nke dò:

kù bá nni ntounko tináahti,

kù n náké kù n sèi ntii ìnkè.

³ Kuyie nha n fèũnko kè dè da naatimaà?

A sènkèrì mí nha dàò wè nè a nòu kè dè wennimaà,
dè wenni ke dò nhá dàò beyeiɓe dó kédàò tàà?

⁴ A mòke oniti kó inu nyàà?

A wúó nhoniti ti wúómmè mmaà?

⁵ A we kùpùrì oniti kpɛye kòmme mmaà?

A bie ndònnè oniti kpɛye dòmmè mmaà?

⁶ Kàa wanti n kó meyetimè,

ke feinte n kó meyeinaà?

⁷ A yému ke tú n yí cààrè mùmamù.

Òmòu né me nyí bomè wèè bo n fietɛ a nòu mieke.

⁸ Fòò m piité ke n dàò n kònti timòu,

ke né bo n kuɔ pái páià?

⁹ Denteni ke dò nha m piité tiyaati tēmè mme,

a dó kèwète kè n tannè mutáá mmaà?

¹⁰ A nh uté kè nni ndò mmenaamiè mme,

kàa n kánté dinaakãnni kòmme.

¹¹ Kè n dàtinnè tikònti nè memambii,

ke nh ànnè yekũò ke n detí icìè.

¹² Kè n dàò diwèi ke m pā mufòmму,

a dakemu n kpéi ndèè te kè n fòu.

¹³ Né nte tii sòri a yèmmè mieke.

N yému tii bo a yèmmè tii tú:

¹⁴ A bo nni mpakémè kè n cààrè a m pí,

kè n yeté a bá nni nwúónko.

¹⁵ Kè n cààrè, n tùòti ice nyi,

bá kè n yí cààrè m báá na kééu n yuu,

n né di ifei nyi ke sànnè n diu n sémmè mieke nke.

¹⁶ Kè n yè m bo íi n yuu á n fènnè diciriciri kòmme,

n yĩnkè nke a benkùmè a kpeti ke m puoti.

¹⁷ Tii nní nyitoo kè titeti tùòkení,

kàa mieke dake n yiè ke yéúti,

yehãpòntĩrè yeè né n duò ke séi.

¹⁸ Ba nnè te kàa n dènnení n yò pòuti mieke?

N na nku bá òmòu mu n yí n yà.

¹⁹ Kè dè na ndò n keté ke í buoté kutenkù,

kè n na nyetini n yò pòuti kè bè m pènkénè kufòti.

²⁰ N we ténke í kpaá ke sù,

n yóu kè m múnkɛ wei sám pó.

²¹ Kè né na kékò mbè kũũ nkè ke í wĩetini,

dibiinni kó dihei dè dò nkè bi,

²² de kó dihei dè òò wenté kémbimu,

de biékè dibiinni dii kè bo,

dèmarè í kè dò nséi,

kuyie ncuokè dè òò nkɛyènkè nke.

11

Sofaa nəké ti Isəbu

¹ Kè Sofaa Naamaa eì kou béi nke dò:

² A náànti sūŋmu ke dò ntí da ténné.

Onìti wèè nò ntinàànti wèè ɔ nnaataà?

³ A kó kutoweku kuù bo paa mbenitibè tinààntàà?

A bo ndaú benitibè kè bè cífékáà?

⁴ A yíme ke tú a náànti tu tímómmonti,
kàa dò mpáí páí Kuyie nyìkè?

⁵ Kè nsà kè Kuyie ndo bo béi,

kè kù do ààte ku nùù ke da béinnè,

⁶ kè kù dò nkù da benke ku cii nkó disòri,

mè pèṣṣému onìti kó mecii.

A na mbanté kù ɔ́ bútínnémè a yei nkusùkù.

⁷ A bo na káyà Kuyie nkó mecūmpume mamàà?

A bo na kébanté muwērímú muməu yiè ndòmmè weti wetad?

⁸ Kuyie ncii ndεumu ke pèṣṣé tiwetì,

ke cūmpúri ke pèṣṣé kudonkù,

a bo na kébanté ònti de mieke?

⁹ Ku okùmè pèṣṣému ketenkè,

kè ku pèkùmè pèṣṣé dàmèèri.

¹⁰ Kè Kuyie mpī nhòməu koò kòrinè tibeénti,

kè kù ò kpetínné,

we mbo ò fièṣe?

¹¹ Kù yému benitibè bèè tu besòumbè,

kù ɔ́ í nwammú kè dèe ku bi kè kù né na káyà meyei.

¹² Onìti tibəti dònté wè í kpaá ke bo ciité,

disəmmarínmanni dikpáá kperi kó debire í kpaá ke bo naánnè fecèṣṣè.

¹³ Kè f́ nyie kàa do ncuó nKuyie mbíékè nke,

kàa do nyòute a nəu ku bíékè kè kù kuónnè,

¹⁴ kékei mmeyei mmèè bo a nəu mieke,

kè meyetímè bá mbo a cífè.

¹⁵ De mǎnni a bo nkéri káyíéə ke wenni páíí,

kénfíúkú tei tei ke í yíèkù.

¹⁶ A keté ke ténke báa dentení meyei nha yà mè kpéi,

A níí bo dentení kè dè ndò mmenie nhɔ́ pǎntémè dèè yúú.

¹⁷ Kè mufòmmu da wenkoo diyìè ɔ́ ncómmú yeyə ke dómme,

kè dibiiñni naánko diwennéçànni.

¹⁸ De mǎnni a bo mbo ke í yíèkù,

ke yé a məkemè a baa dè,

dèmarè bá nda koónnè,

kàa níí nduó ke í yíèkù.

¹⁹ Kàa níí nduó ke cāánko bá òməu bá nda koónnè,

benitibè bəməu bo ndó kàa bè dòò mesàà.

²⁰ Kè beyeibe bie nuə nkpei kè bè wanti disòri,

bè báá pété bè bo səri dè,

tii bè bàa tii tu mukūū.

12

Isəbu ténné ti Sofaa

¹ Kè Isəbuu béi nke dò:

² Dí yèmmè né dò ndí tɔ mecii mməməu,

kè di ku dii mǎnni mecii ndèèmu.

³ M mómumuə m múnke məkemu mecii,

ke di dónnè n yí di dònté,

di náá nti benitibè bəməu ti yému.

4 Bè tu oniti nérobè ò daú ke yē mí nwe,
 mí nwèè do ɔ́ yú Kuyie kè kù n còúté,
 mí nwèè do tú onitisáàwè ke wetí,
 benitibè né daú mí nwe.
 5 Bèè bo kè dè bè naati beè ɔ́ ndaú meyei nsòh́ké wè,
 wèè bété ke doti bè we ntemmù.
 6 Beyeibe bomu kè dè bè naati,
 bembe bèè wēñni Kuyie nke íinko ku mieke,
 kè be wērimú tú be kó kuyie.
 7 Beke tiwanwanti kè ti da náké,
 kè tinòti dá yíe mecii.
 8 Kàa beke ketenkè kè yóó da dúmmu itié,
 kè dàmmèrì kó siyīi tì nda náké.
 9 Deməu memme,
 ñnde í yé Kuyie nkuù dè dòòmè deməu.
 10 Kuù te tiwanwanti timəu fòumè,
 nè fenitiyanfè feməu kó yewèrè.

11 Ditoò bààtimè tináahti,
 dinùù me mbaàti mudii.
 12 Bekótibè beè màke meyèmmè,
 wèè fòu ke m̀ntè weè cii.
 13 Kuyie nkuù né tú kùù m̀ke meyèmmè kè kuù kpeñni,
 kuù duò nyitié nkè kuù cii.

14 Kù ɔ́ nkè kù p̀ntè bè báá na kémaá,
 kè kù kpetinné òmòu wèè bo ò kpeté ò í bo.
 15 Kuù ɔ́ ɔ́ cónné menie nkè dèe kpeío,
 kè kuù m̀ fii nkè ketenkèe peio.
 16 Kuù m̀ke muwērimú ke nò ndeməu d̀d̀rimù,
 wèè feti nè wèè fétinne otòu bè bo beməu kuù ǹtè mieke.
 17 Kuù ɔ́ beñnè okpààti kó betũmbè yèmmè,
 kè kuù fenni bebeembè.
 18 Kuù ɔ́ cūũ mbekpààtibè,
 Kè kuù bè dùù ntidaati kó iwēi.
 19 Kuù duò nkè ikuó nùbè naà ntidaati,
 kuù buò mbekpààtibè bèè kpàti fiíku.
 20 Kuù ɔ́ nte kè bèè do nò ntinaahti kè bèè tì yīēke,
 bekótibè bèè do m̀ke meyèmmè kuù ɔ́ me dèite.
 21 Kuù ɔ́ nte kè bèe senkèrì sikpààtibí,
 kuù p̀ù mbekperibè wērimú.
 22 Kuù ɔ́ denneni dibiiñni kperè kuwenniku,
 dèè do bo dèè dò mbi kè dèe yenni menáú.
 23 Kuù ɔ́ déúk̀nnè dikpààtiyuu kédeè ké di p̀ntè,
 kuù ɔ́ duó nkè yebotèe súũ nképitè
 kè kùu duó nkè bèe yè p̀rimú.
 24 Kuù ɔ́ fente bekpààtibè,
 kéduó nkè be nháá ndikpáà tedontè kuce í borè.
 25 Kè bè nháá ndibiiñni mieke ke báá yà kuce,
 ke s̀nté kénháá ntinaàỳk̀muónti kòme.

13

Isəbu tēriné tì Sofaa tii səké

1 Tinti timəu n tì yàmú nè n nɔ́nfè,
 n tì kèèmu timəu nè n toò ke tì banté.
 2 Di yé tì n tì yému múnke,
 di í m pēēté.
 3 Muwērimú muməu yìè nwe mí n náánnèmə,
 n yóó beé nKuyie nku n kpeti.
 4 D̀ndi bie di súũ nsiyáábisií nsi,

di tú betámbe bèè ciinte bèmbè benitìbè.
 5 Kè di pètinke do dò nkàre ke í búi ntímatì,
 benitìbè na ndi wúó mmècìi nyembè mbe.

6 N tati tináambeénti nti, kénténè ti,
 kénténè mesàà ntì yètiní n nùù mieke.
 7 Di yèmmè dò ndi bo cómmú Kuyie nfónkúò nè siyáàbisáá?
 Di bo nkù kòmmú ke náá nke soúnnáá?
 8 Di ku nkòmmúmu memmaà?
 Di náá nkuù kpéínnáá?
 9 Kè kù di wènté kù bo nsó ndi wennaà?
 Di bo na ké kù souté kéndò ndinititòùà?
 10 Kè di kù kòmmú disòrì,
 kù í yóó yóu kù bo di potémè.
 11 Kuyie nkpetì í duò di kòmbùtòàà?
 Kufšwaá nyí kù ndi bonàà?
 12 Di tũũ nke náá ntì dò mutápeí mmu n yìikè,
 di n téniniko ti dò ntiyaamati nti.

13 Cíékénè bàmbà! Yóunè kè m búi!
 Kè tii bo n tuòkení ti n tuòkení!
 14 N cinnè m buu ndi,
 kè n fòmmu bo n nòutèntenni ìnkè.
 15 Bá kè kù bo n kuò, n yó nku mbeké,
 n yóó kù benkemu n yí cààrèmé òmarè.
 16 Dèè pètinke yó ntú n kó mecootímè,
 ke yé onitíyèiwe í yóó dáátímè kécómmú Kuyie ndiekù ìikè.
 17 Kénténè n náànti mesàà,
 kè n ti ndi wénkùnne kè tii ta di to.
 18 M baatì tibeénti nti,
 m me nyému ke dò mmù yó nnaati.
 19 Kè kù dó ké n senninè,
 n yóó yífo yúóó nwe di mmònni kékú.

20 Kuyie, n dó á n doò dè, dè bo dèdéréè nde,
 kè n na kécómmú a ìikè.
 21 Bá nsóké ke m puoti,
 bá nsóké ke donniniko n kòmbùtì.
 22 Dè kó difónkúò a né bo na kébéi kè n da ténné,
 yoo m búi nkàa n csúté.
 23 N cààrimè bo mede nè n yetímè?
 N náké n càke mù nè n yeté dè?
 24 Ba nte kàa m bütinné
 ke n wúó nha dootitòù?
 25 A yó nni mbetimu mí nkufškpèrikàà?
 A bo nni nfèmmú mí nkumukperikàà?
 26 Dè yíme kàa wàri ti n kpéi nke ti tu titiiti máá,
 ke n tounko m bíkémbénti kó meyei?
 27 Dè dòmmè kàa táú n naàcèi
 ke pakíi n cemmu
 ke kaa n naçèfštè?
 28 N kònti pààkemu,
 iyaabie ðð cáákémè kuyààkù.

14

Onitì í tú òmòù

1 Onitì yie nhonitì peité wè,
 o we í sù ke né tú pèmpè nkpeye.
 2 Onitì dònnè mutepóó nhòò tite mèmme ke mótóo bàmbà,
 medéè nhòò yennimè bá mè báá òote.
 3 Dè kóo nitì botí nku a bo mpakíimàà?

A bo nwe nyu tibeénti kè di bekù wenwe nè f́́nnáà?

4 We mbo na kédenne ní dèè tu desààrè deś́nnè mieke?
De yiè nyí bo bá omáà.

5 A me nkààmèmu o we ke yé o tààbè bo bèdè,
a ò kééétámu kumàнку ò í yóó na késénté kù.

6 Yí a ǹ̀ǹfè kámii kòò yóu kòo wei,
kè dèe yie nkòo yà diwèi ot̀̀nti s̀̀s̀ yà di ò còuté dii yiè o yeti.

7 Mutie kpere wète ke wenninèmu oniti,
kàa mù k̀̀ũ̀ mùu puku,
mù báá paà yepàà mbo yènnímè.

8 Bá kè mu c̀̀fè nkòtè ketenkè mieke,

bá kè mu k̀̀nni d̀̀ ndi ku mutáá mmièke,

9 kè mù kèè menie nkó kbooku mùu wète késéntè,
kè mu bakèe siku ditepànni kòmè.

10 Kè oniti yie me nku ò báá nampe,
kòo wemmu k̀̀nté a báá yà ò cuó nkè.

11 Dàméèrì s̀̀s̀ k̀̀ũ̀mè,

ikó nhòs kpeimè kápáà.

12 Oniti kpere me ndò nkòò ku ò kumu, íté í bo,
nè ketenkè bo deèmè ò báá ente o ǹ̀ndòmmu mieke.

13 Kuyie nkàa do bo yie nhá n s̀̀nne kudànkù,

kè nni nsòri kàa mieke yàa deènè,

kàa n kééte dim̀̀nni, a yóó denteni di n kpéi.

14 Kòo niti níí do nku kéfoute,

n na mmimmu nh à̀̀rìmè mieke

ke kèmmù n kó m̀̀fè mbo deèmè kàa nh oǹ̀p̀̀nne.

15 De m̀̀nni kàa yú kè n yie,

a bo nyáá ndii m̀̀nni a bo n yàmè mí nha d́́ wè.

16 Di m̀̀nni a mè nkàammè n nacèf̀̀tè,

de m̀̀nni kpaanímu kàa ténke í yó mpakíí n yei.

17 De m̀̀nni kàa c̀̀s̀ n yei nkuyòrikù kédootoo,

memme a yóó ùtémè n caàrìmè.

18 Yetà̀̀rè m̀̀mm̀̀nye yóó duómu képu,
kè dipèrii tote dicónni.

19 Menie nhòs p̀̀ntémè kékoké dipèri,

menie nhò mpũ̀s̀ nke t̀̀umè mutáá,

meè botí nku oniti na mbaa dè dèumè.

20 F̀̀s̀ s̀̀ ò kòte kòo do s̀̀á ke báá íté,

kàa caàrè o ù̀kè kóò p̀̀è.

21 Bá kè bè s̀̀ntí o bí ò bá nyé,

kè bè me nyi s̀̀nkèrì ò báá yà.

22 Ò f̀̀ũ̀rì omáà kó m̀̀f̀̀ũ̀tímè mme,

ò kuò nhomáà kó didabònni ndi.

15

Edifasi nakémè Isobu kuce medérimè

1 Kè Edifasi Temaà ei kouu yíé k̀̀béinnè Isobu ke d̀̀:

2 Mecii nyiè nhòs s̀̀ntému k̀̀p̀̀tòo tináahtàà?

Ò s̀̀s̀ s̀̀nté k̀̀béinkomu detetiràà?

3 Ke s̀̀nté k̀̀nnáa ndetetirè kó tináahti ke wanti bèè ò duó nkunaatáà?

Yetannò yèè í yóó ò teennè timatàà?

4 A í dé Kuyie,

A paànkò benitibè mbe be yèmmè bo mbomè Kuyie mbíékè.

5 A náahti benkúmu a túmè oyeiwe,

kàa né ti cíí,

⁶ a nùù ìlì náá nha cààrèmè, dè í tú mī me nyē,
a náànti tì da bekùnè.

⁷ Ti yààrì ketiwè bá ntú f̄s̄ nwe?

A do yó mbo kè yetàrè mu nyí bo yáába?

⁸ A bá nkàkému Kuyie nkó dikotif̄nni mieke?

A bá nde mpèténi mecii?

⁹ A yé ònti kè ti í ti yé?

A banté ònti kè ti báá na kè ti banté?

¹⁰ Ti mieke tiyùpéti yembè bomu nè bedakótíbè,
bèè bie nsūnè a cice kpeye.

¹¹ Yáá a yèmmè dò nha p̄ēētēmu Kuyie mmè nda duò nyii tié nyie,

Ti me nda náá nyi nè yetannò yòònyè?

¹² A mieke peike nè ba?

Dè dòmmè kàa ti wetiri inuo?

¹³ Ke tùùtenè Kuyie,

ke náá mmie mbotí?

¹⁴ Oniti tu we ke bo nwenni páíí,

Oniti peité wè bo yīme kénwetí?

¹⁵ Kuyie nkunku í tá ku t̄sr̄è,

keīnkè í ku wenni ke sànnè,

¹⁶ kòo niti nàké weè càke ke í dò nkétóónnè,

wèè dòòri meyei mbè yòmmè menie weè né bo nwennaà?

¹⁷ N yó nda duò nyitié nyi, á í kènté,

n yóó da nàké n yà dè nde.

¹⁸ Mecii nyembè beè tí nàké,

bè tí couté be yembè boré kè tí dòmmè bè me ntì nàké.

¹⁹ Beè do te dihei bemaà,

opòò mōu mu ndo í kōore be mieke.

²⁰ De kó itié nyii tu:

Oyeiwe s̄s̄ í mmàke meom̄p̄umè o f̄om̄mu mum̄ou mieke,
o kó yewe ò yóó d̄oò yè s̄ ntú yeeyie nye.

²¹ Ò s̄ nyo tí s̄ ntú kuf̄ōwáá nkpeti nti s̄áà,

ò s̄ nkari ke í yīèkù ké nyóó daateni kòo kòùti ò d̄ééé,

²² Ò ténke s̄s̄ í ntá ke dò nhò bo na kéyenténè dibiiñni,

mudoò muù s̄ nhò k̄étiri s̄áà.

²³ Ò s̄ nháá nke wanti mudii mmu,

ò yēmu ke dò mmu kũũ mmuù ò báa.

²⁴ Meyēnc̄aàr̄imè nè meháár̄imè kè d̄e duò o k̄ōm̄b̄ùùti,

ke bur̄iní o kp̄éi okp̄ààti s̄s̄ báátimè kéndoti dihei.

²⁵ Ke yé ò dán̄nimè Kuyie nku,

ò dàátí ke w̄ēnté muw̄er̄imú mum̄ou yiè nwe.

²⁶ Ò bun̄n̄s̄o ke bo k̄unte Kuyie nku,

ke k̄áá nhomáá tid̄op̄iiti tic̄ééti.

²⁷ Kòo ìikè piééké,

kòo ka ērí mekùò.

²⁸ Kòo yó nkati yehékè bè p̄ànti yè,

sic̄éi s̄ií í dò nkénhā, s̄ií k̄ōri ke bo naá ntidobonti.

²⁹ De yiè mbotí ténke báá kparikè,

o kp̄àti báá m̄ante,

o m̄òòti báá s̄ũ nképité kutenkù.

³⁰ De yiè nhò báá na kéyenténè mukũũ nkó dibiiñni,

muháá mbo cósúté o bí,
kè Kuyie nnùù kó kuyaaakùu ò ñeìnè.

³¹ Ò tá ti tu detetirè nde,
ò sou ñhomáá ndi,
dè í yóó ò teennè timati,
o cónțimu tu detetirè nde.

³² Dè yóó dòomu kòo we mú nyí dèè,
bá o bake báá puku.

³³ Kòo yote fínyí kó yebe bényè kòme,
odifíè kó mupórimù kòme.

³⁴ De kó feyanfè ɔ̄ɔ naá ntehãũnte nte,
benitibè bèè còú ticuuti muháá mmuù ɔ̄ɔ cósúté be cěí.

³⁵ Ò pùó ndeyeyire nde, ke peitè meyei,
ò pùó mmesoummè kó dibii ndi.

16

Isɔbu tɛ́nńé ti Edifasi

¹ Kè Isɔbuu béi nke dò:

² N kèè ke kèèmu di náá nti kuce m̀péu,
di tú bebáambè yeibe mbe dimou memme.

³ De kó tináahti detetirè kpeti bo m̀ɔɔte kumànkaa?
Yáá ònti da yonke káa n tɛ́nnĩnko mie?

⁴ M múnke na nnamu kénnaá ndi náámmè,
kè di do mbo n kó difɔ́tĩri,
n na nnáá m mè ndómè ke èuròo.

⁵ N na nyáúkũnne di kònti nè n náahti.
N saútĩ na n di teennèmu.

⁶ Kè n naá kuyonku kùu m bo kù í yóó yaate,
kè m me nćíéké kù baá í iti.

⁷ Nte Kuyie nke deu n wɛ́rímú,
bèè kó dimàà do nh ɔ́rĩ òmòu ténke í kraá ke fòu.

⁸ N kũnti tii náké n kpéi,
n cĩtoomu kè dè benkú n túmè oyeiwe.

⁹ Kuyie mmieke kèè ñ tá ke tú,
kù m bètĩmu ke cáá nku bènni.

Kù tu n dootitòu nwe ke n tã fenɔ́nfè.

¹⁰ Bè àate tinùùti nti ke n wetí,
ke m bemmu, ke n sáá,
ke mbeti ke nfɛmmú.

¹¹ Kuyie nkuu m pí nke duó mbedapũnyeiwe,
kuu nhánné beyonkubè nou mieke.

¹² N do bo diwèi mieke nke kè kù m pònte,
kè kù pí n fɔ́nĩ ke bò nke m pèitè péitè,
ku pie nwetí mí nwe.

¹³ Ku pie nyii tu níéé ké n kónni,
ke n tã ke tũtĩ n ceumbè bá mesémmè í kù bo.
Kè n nauti yènni ke còú ketenkè.

¹⁴ Ke n kòurĩ ke n kòurĩ yemuɔ,
ke n fɛmmú okpàrĩnuɔnti kòme.

¹⁵ N dáátĩ kufɔ́ɔtònkù nku sáá,
kè Kuyie nni nna kè n sãnni dèè kè n duó mutáá mmieke.

¹⁶ N kòmmú ke kòmmúmu kè n nuɔ nwũsté,
kè n nãmpòtĩ cɛ́ɛke kè n yìikè kòɔrenè mukũũ.

¹⁷ N nou í tɛ́i menitiyĩ,

m báámmu dò mpáíí nwe.

¹⁸ F́ nketenkè a báá dátínné n yī,
dèmarè báá pénné n dabònnì.

¹⁹ Wèè náá n kpéí nhò bo kéínkè nke,
wèè kpa n kpéí nhò bo tiwèti nti.

²⁰ N népobè n daúmu,
n kuò nke búó Kuyie nku.

²¹ Wèè náá n kpéí, wèè ti púté mí nnè ku,
bè ɔ́ pútémè onìti nè o népo.

²² Ké yé n we tóómmè ké bo deèmu,
kè n tū nkuce bè keri kù ké í wīžitiní.

17

Bè yetèmè Isəbu koò bəntóo

¹ Kè Isəbuu sɔ́tè kébéi nke dò:

N wemmu ténke í yiè séi,
n we yeè kŭpe,
kufŕiti kuù m bàa.

² Mudaá nyembè beè n fité,
n yí nò nkeɔunè be kó yesáambè.

³ Kuyie, nyietí a yé n càke mù ké n fŕinko,
kè dè í tú f́ nhòmòu í bo wèè bo m pate.

⁴ F́òò bè m̀ntè meyèmmè kè bè í banté,
a báá yóu kè bè n na.

⁵ Bè yàà bo d̀ò dínáaħhántiri mari tu dè:
A yu a népobè kè di yo ndi éi dè,
kàa bí aunè dikònnì.

⁶ N kperè náá nfeòħnífè nfe,
kè bè náaħte n kpéí nkutenkù,
bè sùu n yīkè nke tinóntòùti.

⁷ N nuò nténke í wúónnè mesémmè,
n t̀oti ì c̀tiroo meɔéè ndèumè.

⁸ Benitibè bèè wetí bè n yà kè dè bè dimu,
onítisàù ɔ́ n yà kòo miéke kèè yènní bèè í dé Kuyie.

⁹ Wèè wetí ò fiúkú teii nwe ò kèrí kuù ce miéke,
wèè wenni kòò yéúti omáa muwèrímu.

¹⁰ D́ndi bié kè di d́ di nwīžitiní,
n yí kpaá ke bo yà di miéke wèè m̀ke meyèmmè.

¹¹ N we p̀nkému,
kè n do d́ kéd̀ò ti kŕnté d̀ndé,
n yèmmè do naatinè dè mediè nkè dè pàà.

¹² Kè dè biitè n népobè ɔ́ d̀ dè wentému,
kè dè urike bè d̀ dikŕnweñni.

¹³ N ténke baa ba?
Kud̀nkù kuù tu n c̀tètè,
m pité n d̀ù dibiiñni miéke nke.

¹⁴ N nàkému n f̀ti ke yí kuù tu n cice,
ke nàké yebiè ke yí yeè tu n ỳ nè n t̀ù.

¹⁵ N do baa dè k̀te ke?

We ndè wúó nténke?

¹⁶ N do baa dè dem̀u nè mí ti tati kufŕiti nku,
Mí nnè d̀ndé ti cuti ketenkè nke.

18

Bididaa nàkémè Isəbu kuce meɔérímè

- 1 Kè Suaa eì kou Bididaa nyóó béi nkòo nùù dò:
- 2 Dè yóó nkááké de,
kè di künté tináaànti sántíke kpeti?
N náánnè ke yé di yé mmù,
ke ti nnáá.
- 3 Ba nte kè bè ti wúó ntiyeinti?
Dè dòmme kè di ti wúó ntidiènti?
- 4 Fṣṣ nwèè kōnnè kemieke,
fṣṣ kpéí bo nte kè benitibèe deè kutenkàà?
A kpéí bo nte kè yetārèe fūtaà?
- 5 Oyeiwe kó femfinfè yóó kúmu,
o dekè kó muháá nyóó kúmu.
- 6 Kuhāāwenniku í yóó nkpaá o fii mieke,
o mfinfè yóó kúmu.
- 7 Kòo nkéí ke tú sīmmú sīmmú,
ò toti ke bo dḍò ti tii yóó ò bo.
- 8 O naàcèi sii ta ticùḍti mieke,
o naàcèi sii ta kuhḥū kó dideè mieke.
- 9 Timáti tii pí nho naàcènkenni,
ticùḍti kó yedekè yeè ò pí.
- 10 Bè ò bo nkuhḥū nku,
ticùḍti tii díí o ce.
- 11 Kukḥmbòdorí kpeti tii né kéréni tipfiti timou,
koò femmú fēnfē.
- 12 Wenwe wèè do kpeñni kè dikōnni ò cīrikunne,
mesémme meè kári o také.
- 13 Muməmmú muù cááké cááké o kǎnti,
mukūū nkóo po weè di o tūḍti.
- 14 Koò dènnè o cīḥḥè ò do tá tē mieke,
koò fūri koò kōrinè kukḥmbòdoróo kóo kpaàti borè.
- 15 O fii, betəbè beè yóó di ta,
bè yóó di cṣu mmuháá* mmu.
- 16 O cīḥ nkpeímu de mieke,
koo fāḍti mḍtíri o ñnkè.
- 17 Òmṣu ténke í dennini o kpéí nkutenkù,
o yètiri ténke í yu dihéi.
- 18 Bè ò tēntoo dibiiñni mieke nke,
koò dènnè kutenkù.
- 19 O kó kuwuə mmieke debire í bo,
deyaábire í bo,
o cīḥḥè òmṣu í kpaá fòu.
- 20 Tii ò tū̀̀kèní tii donné diyie yìèni kèè bíékè kəbe kḥmbùḍti,
ke ānnè kufṣwáá ndiyiè taà kèè bíékè kəbe.
- 21 Oyeiwe kperè ḍ mme ndò,
wèè í yé Kuyie nhò ṣṣ tí ndentənè.

19

Isobu tēñné ti Bididaa

1 Kè Isobuu béi nke dò:

* **18:15 muháá:** Muháá mbè náà mmùù kpéí mmù benkù bè ṣṣ cṣu mmù mmu kéwénkūnnè tecīḥḥè kédeite kusñnkù wèè do keté kè tē ta ò do toni kù kóo tṣu mṣu tē ta.

2 Dè yó nkááké de kè di yóu di bo ncaàrimè n yèmmè?
Kè di náànti ò kòuri?

3 Kuce mèpéu ndi miè ndi n sáámmè,
di mè nni nféũnko kè ifei í di boà?

4 Bá kè ò yetému,
de kó meyetímè tu n kóme mme.

5 Kè di mènke dó kè n namu
kè n tou ntináànti kè n dii nyifei.

6 Banténè ke dò Kuyie nkuu n tou ntináànti
kuu ò tanné ku kó ticùdòti mieke.

7 Nte mí nke kuò nke tú bè m puoti òmòu me nyí n cóú,
kè ò kuò mbá òmòu í m paàti.

8 Kuu m pìi nkuce bá n yí yà m bo kété dè,
kuu yè ndè m biitoo kè m bá nwúo nkuce.

9 Kuu dèite n sanni,
kuu òóté n kpààtipiì.

10 Kù m bómumù tipíiti tímòu kè n kperè dèè,
kù dèite n tákùmè do íkú dèè ìnkè dèndè bè òò uutémè mutie.

11 Ku mieke kèè m peike,
kè kù n wèríté ku dootitòu.

12 Ku ààpòmbè beè kèríní ditínni ke n wetí,
ke keuté kuce ke tùòkení m borè,
ke bàté ke n fité.

13 Ke n fũũnnè n kòbe,
kè n népòbè bémòu ciété ke n yóu.

14 N tebii n dootòomu,
kè n natitòbè n yè.

15 Bèè ò taànè, nè n kó betòmbè benitidaabè nè benitipòbè bè n wúo nhopòò nwe,
ke n wúo nhokpákpári.

16 Kè n yu n kóo tónti ò ncféké,
kè dè mbékú nhò bànmú m mómmuo.

17 M pokù ténke í dó n kpeti,
kè n kòbe mómmòmbè m pè.

18 Kè ibí bénni n senku,
kè n yitè ke còmmú ò nni ndaú.

19 Kè ò naá nyisíe bèè do n tá be ìikè,
nè bè tí do naati beè kòríté ke n dokùnè.

20 N kómmè nè m maà nkè dè dàroo n kũò,
tininkòùti tii máà kpaá.

21 N kuónnè mesémmè bé!
Díndi n népòbè n kuónnè mesémmè!

Kuyie nkuu nòùtè m poté.
22 Yé dè yimè kè di m beti Kuyie nni mbetímè?
Di me nni nféũ nkè dè í di sànnàà?

23 Kè n do bo na kéwāri n náànti,
n na nti wāri dipátiri mieke.

24 N na ntúóté dícié ke kèrì dipèri ìnkè,
ke tí wārinè mmebierime kè tí mbo sáà dipèri ìnkè.

25 N né yému ke dò n kóo donti fòu,
weè te dinùù sanni ketenke ìnkè.

26 N kónti tii mbo pāake dii mōnni,
n yóo yāmu Kuyie mmómmōnku nè n nōnfè.

27 N yóo kù yāmu kumómmōnku nè n nōnfè,
n yóo kù yāmu fè, dè í tú otàù mōu,

nè n yemmè meməu ndi m baamè de kó dimənni kè dè nh ətí.

²⁸ De mənni di bo yí:

Ba nte kè ti do ò bēti?

De mənni di yóo yàmu n do naatimè.

²⁹ N yému ke dò nKuyie nyóó di bekénè,

nè de kpéí, ndénè kukpàriseú,

ke yé Kuyie nyéti deumèmu.

20

Sofaa nàkémè Isəbu ke yè nhoyeiwe əs yà tii cənti

¹ Kè Sofaa Naama ei kouu béi nke dè:

² N yentotí ii te kè n dó kébéi,

n yíēke meminnimè mme deè te kè n dó kébéi.

³ A nàké ti n yonkəmu,

kè n yóó da ténne nè mecii.

⁴ A yému ke dò nnè ti bomè,

nè Kuyie nkənnamè oniti ke tenkè ínkè,

⁵ oyéiwe kó kuyénaatí əs í mmənte,

osínwè kó diwèi ə mma sámþó nwe.

⁶ Bá kòo òkè ke tùðke ke ínkè,

bá kòo yuu káa nyewetè.

⁷ Ó yóó pəētəmu tímúti kəme kè deè deè,

bèè do ò yé kè bè mbékú ke tú yé ò kəte kè.

⁸ Ó yóó pəētəmu tidəuntí əs yímè bá a bá nyé ti kəte kè,

Ó yóó yəntəmu bè əs yà de nè tidəuntí keyənkè de kəme.

⁹ Fənənfè fèè do ò wúo nfè ténke báa yá,

o kàri ténke báa ò kəŷ fənənfè.

¹⁰ Bəcīribè bo pi o bí,

kè ii bè ténne ò do fèke bèè kpere.

¹¹ O kənti do piéké muwərimú mmu odacīè nkəme,

ke né yóó ò wənnénè kəta kudənkú.

¹² Kè meyi mmeè me nnaati o nùù,

kòo mè sənne o nónɔnfè fūò.

¹³ Kòo mè u ke í dó ké mè tíúté,

ke mè dānnè o dandaakú sáa, kè mè dāri.

¹⁴ Mè yóó taroo o pouti mieke kéceetəmu,

mè yóó náa mmedautidəmmè mme o mieke.

¹⁵ Ó mammú tii kpàti ò bo ti tś,

Kuyie mbo duə nkòo wəte kè ti fūténí.

¹⁶ Ó yə ndè dò mmedautidəmmè mme,

meè yóó ò kùo.

¹⁷ Ó ténke báa yà mecekùò pūò ndè kukó nkəme,

nè menaamiè mpūò ndè ke dò nkukó.

¹⁸ Ó əu ke cənte de ò báa de di,

ò dəò kupotaá nkecənte de í yó ntú o kpere,

ò báa di de kó diwèi mari.

¹⁹ Ke yé ò sənkerimè bəcīribè,

ke bè sénninko, ke yuúku təcītè ò í maá tè.

²⁰ Ó do maánko deəu ndi ke í diè,

kòo yaa ndè ò báa de yóu.

²¹ Ó do ə nkòo yà de, wée maánkomu,

deè te kòo wèi í yóó mǎnte.

22 Ò yó mbo metuò mmièke nke, kè mesémmèè ò do, mɛyei nkó tiyèiti timau doti weè ìnkè.

23 Ò yóó ndakènè o pitiri ndi, kè Kuyie nkó kemiekee do o ìnkè, kè cutiní o ìnkè fetaafè kòmè mme, ke yóó naá nho kó mudii.

24 Kòò na kéyenténè timáti kó tikpàriseuti, disɔwũð kó ipie nho tùàti.

25 Bá kòò fũüté kupie nkùù ta o ìnkè, kè bè ò dèite mepembii mmèè ta o dinni, kè kukòmbòdoróò ò kùò.

26 Dibiiñni òieri òii duò o kpéi ke bo ò do, muháá nhòmòù í tǎtinne mù muu yóó ò còúte, kécsúténè deè kpaá ke bo o cǐtèè mieke.

27 Kè ìnkè dáammu o caàrimè,

kè ketenkè nàké o kpéi,

28 Kuyie mmièke bo ò yè òii yiè o kpàti bo yenté yenté, ti bo pǎnté menie ntémè.

29 Kuyie mbàanè ti oyeiwe tinti memme.

Ò yóó tieke dènde,

Kuyie nde nhò bàanè.

21

Isaïbu tǎrínémè Sofaa koò nàké beyeibe kperε yíémmè

1 Kè Isaïbuu béi nke dò:

2 Kénténè kékeè,

kè di kèè n tú mù deè yó m bántè.

3 Mmòkenè meminnímè ké m pǎ mǎfiè kè m béi,

kè m béi nke deè di bo na kéndáú.

4 Benitibè mbe n náámmè n kpetaà?

Meminnímè mè nni ndòritémè n naatimu.

5 Wèètenèní m bíékè kè de di di,

kè di mpí ndi nò.

6 Nh ǎ wénté tii n tùòkení kè de n kòkénèmu,

bá m báá na kǎpí m máá.

7 Ba nte kè beyeibe kpaá ke fòù,

ba nte kè bè kòtíri ke wíèti ke bénkú?

8 Kè be yaábí ǎ kóténí kè bè nwè nke bo,

kè be kó yepàà mbitíri be nuò mmièke?

9 Kè be kperε kéri séi bá idebii í bè bo,

bá Kuyie nkó didùò í bè puoti?

10 Bá dinaadatanni í bo be naadakè mieke,

kè ini puo nke péi bá í í cuunko?

11 Kè be bí puti yenaápàà nkòme,

ke yānku siweí kòmè?

12 Kè bè diè nke bie ntikùtidùùti,

nè tikāpentí ke eu itāri ke yānku?

13 Kè bè ò mbo metuò mmièke kè be we yàa deènè,

kè bèè taroo kudānkù dēndē bām̀bà,

bá de í tùòke fenònfè kóo kāmíí.

14 Bembè bèè nàá nKuyie nke tú:

fùte ti borè, ti í wanti kéyíété a kó ice.

15 We ntu muwèrímú mumòu yiè nkè ti bo nhò tũ?

Ti yóo nhò bàá kécɔnte ba?

¹⁶ De kó benitibè yèmmè dò mbè bo na kétuó nnè bemaá ndi, Mí nyie n yí yóo yie mbeyeibe kó itié.

¹⁷ Kuyie mmieke duó beyeibe mbe sáá?

Kù í bè nyieti be yei sáá?

Beè múnfè kó nsáá?

¹⁸ Beè naà ntimúti sáá kè kuyaakùu bè tóúà?

Beè s̄s̄ yí timúti sáá kè tefádóntèe bè tùótáá?

¹⁹ Díndi me ntúmè Kuyie nh̄s̄ poté beè kó ibí, kù do dò nke be mpoté be mómòmbe kè bèe banté.

²⁰ Oyeiwe o mómumu nweè do dò nkédi mesémmè, weè dò nkéke Kuyie mmuwērímú mumou yiè nkó kemieke o kǎnti.

²¹ Oyeiwe kpeti í bonè dè naa yó ndómmè o c̄f̄t̄è, o tǎábè bo tuáke dii mǎnni be mǎnku.

²² Yáà dè né dò ntí ti tiémmu Kuyie nkè kùu ti yǐt̄é? Kunku kùu baké ku tǎrè kef̄nkè.

²³ Bèmbabè s̄ ntúmu benitisáábè kekú, ke kari bammùu kè dè bè naati kè bè yàa kúnè.

²⁴ Kè be kp̄eyo piéké mekùò, kè be kũò piéké m̄efemme.

²⁵ Kè betòbè r̄nbo meyeñcaàrimè mieke ke yàa kúnè, bá bè í yǐt̄é diwèi diyie mari.

²⁶ Bèmbou náke m̄emme bè s̄s̄ duó mutáá mmieke nke, kè yebièe bè càáké bèmbou.

²⁷ N yému di yèmmè páíí, n yému di n wúónnè tì.

²⁸ Di tú dii mǎnni:

Yé weè kp̄àt̄i c̄f̄t̄è kòtè kè?

Yé benitiyeibe do bo dii fii cuó nkè?

²⁹ Di í békú becep̄embàà?

Yáà bè di náa nkè di í banté bè tu mù?

³⁰ Kè meyei ntùàkení oyeiwe s̄s̄ yentému,

Kuyie mmieke kó tiyēiti s̄s̄ í nhò poté.

³¹ We nné yóo ò sei nke dò ò daòrimè í wenni?

We nyóó ò yietí o yei?

³² Kòo ku bè s̄s̄ ò tanné dedònnè nde, kè bè ò kũnnè bè mbaa o f̄sti.

³³ Bè do ò murímu ke korinè mukũnnímù, kè benitibè péu ni o ìkè.

Kè kudǎnkù táá nní nyau o ìnkè,

³⁴ Tũnké di m báá nyii báammii tú d̄tetirè nde, di n t̄enn̄inko tii kó dimàà siyáàbisi nsi.

22

Edifasi béimmè ke tú Isòbu mènke tú oyeiwe

¹ Kè Edifasi Temaa eì kou béi nke dò:

² Kòo nitì wenni dè bo daò ba Kuyie?

Wèè cii ò cii omáá kpéí nke.

³ Káa wenni dè bo daò ba Kuyie nkunku muwērímú mumou yiè?

Kàa daòri Kuyie ndómè kù bo c̄nte ba de mieke?

⁴ A wenni kè Kuyie nné da potáà?

A wetí kè kù né nda bekúnàà?

5 A yei mmeè deutè deè te,
a caàrimè meè tonté.

6 A do ɔ̄ɔ sɔ̄nté kɛ́heĩmu a kou kperɛ bá ò í da mɔkenè tímàti,
a do ɔ̄ɔ fietɛ onitì yààtì kóò còhínɔ mebiĩ mme.

7 A do í pãã mmenie nsinéyɛĩ bo wè,
a do í pãã mmudii dikònni bo wè.

8 A nòùtè teè do pikù muyuo nkàa baké dihei,
a deũ meè kpéi ndo te kàa tieke ketenkè.

9 A do betòo bekúpobè be nɔu sinùmmù ndi,
ke fɛũnko iciribí.

10 Deè te kè bè da díi tipfìti tímou tímàti,
kè kufɔwáa nda do ke da deèté.

11 Kè de da udikoo bá a ténke í wúó,
kè dibiiñni da dátinné menie nkɔme.

12 Dè í tú Kuyie mbo keĩnkè nke yewetè miakaà?

Wénté a bo yà siwáa détiiri ke dómme.

13 Kàa né tú Kuyie mbáa na kɛyà deè dòòri,
ke tú kù bo na kɛmboní dibiiñni yewetè mieke ke ti bekénàà?

14 Ke tú yewetè kù kánkè kù báa na kè ti yà,
kè kù nònké tiwetì ìnkè nke ke firì.

15 A tũ ndó kénkraá tũ nkuce kótí nku,
meyei nyembè do tũ nkàà?

16 Bè pɛétɛmu bá bè m̀nni mu nyí t̀òke,
menie nhɔ̄ɔ p̀nténè meè botí tɛc̀t̀t̀è pũ.

17 Bembe bèè do náa nKuyie nke tú: Fũte ti borè,
f̄ɔ mmuwɛrímú mumou yiè nha bo na kè ti d̀ò ba?

18 Kuù m̀mm̀nku me ndo bè d̀ò mesàa nkè mè mpiéké be c̀í mieke,
Mí nyí yóó yie mbeyibe kó itié.

19 Bèè wetì bè yà beyeibe c̀ú t̀i ỳitì kè de bè narikemu,
kè de p̄i mmudaá nwèè tu onitisàù.

20 Ti dootitabè bèè do ti kpannè bè kraá boà?
Muháa mmuù c̀útè be kpàti.

21 W̄ete kétaunnè amáa Kuyie nkè dí narike,
a bo yà a w̄ete ke pètémè metuò.

22 Yie nkéc̄cuté itié nkù da duó nyí,
kéánnè ku náànti a yèmmè mieke.

23 Kàa w̄etení muwɛrímú mumou yiè mborè,
ò yóó w̄ete kè da íimmu,
kè nsà kàa détinne a c̀t̀t̀t̀è meyei.

24 Útòo a s̄ɔ̄ mmutáá mmieke Ofii kó mes̄ɔ̄ nsààmè,
dootóo me kukó nkó yetárè mieke,

25 kè muwɛrímú mumou yiè nní ntú a kó mes̄ɔ̄,
kéntú tímàti péití kó yec̀úo a kpéi.

26 Kàa mpieti a kó diwèi Kuyie mmuwɛrímú mumou yiè mbo de,
kàa tũntɛ a ìlkè kè nkù bùó.

27 Kàa ní kù bàntè kè kùu keè,
kàa d̀ò a kù cànnenè yèè nò yemou.

28 De mm̀nni kàa t̀ããtè tì a bo yà ti yiemme,
kàa ce ntú kuwenniku koku.

29 De m̀nni kè wèè síríné á nte kòo íi nho yuu,
ke yé Kuyie ndeerimè wèè nùo ns̄i nwè nwe.

30 Kù yóó deétɛmu ocaàrìwè,

A nɔu í sī mmèè kpéí.

23

Isobu yèmmè dòmmè Kuyie nyí ò dónè tináaṅti

¹ Kè Isobuu béi nke dò:

² N wète ke tùutenè Kuyie nku ke dó kényíé kébéí,
n yíkú n nùù kè n dabònni báá yènni ke yíèkemu.

³ Kè ñ do nyé m bo kù yà dè,
kè n do bo na kékote ku cīètè,

⁴ N na nkù beé n kpeti,
N na nkù títúte nh u ti.

⁵ N na nkèè kù bo n ténné ti,
kébanté kù m m̀̀kenè ti.

⁶ Ku sàà na nni mbààomaà?
Ɔ̀̀, kù yó n kéntému meɔ̀̀mmè.

⁷ Kè nni nkù náànnè ke tú oniti wèé weti,
de m̀̀nni kunku n kóo beénti yó n fīnkomu sáà.

⁸ Kè n kòte diyie yiení kèè bíékè kù í kè bo,
kè ñ kòte diyie taà kè m bá kù yà.

⁹ Kù sàà né bo mpí mmùmamù mmu kubakù you bíékè nkaà? Ɔ̀̀,
yáà kù sòri kucànku bíékàà? N yí na ke kù yà.

¹⁰ Kù me nyému n tũ nkùù ce,
kè kù ñ yááké n yetimu páí meɔ̀̀ nsààmè kōme.

¹¹ N naàcètè tũ nku nacèfòtè nye,
n tũ nku kó kuce nku weti weti n yí dauté.

¹² Ku tannò nye n tũmmè,
n d̀̀arimu ku náaṅti yèmmè kè dè pèètè n yèmmè dó ti.

¹³ Kè kuù tāātè timati òm̀̀ù í bo wèè bo kù páa?
Kù dó ti, kù ɔ̀̀ ti ndò.

¹⁴ Kù yóó d̀̀omu kù tāātè ke bo d̀̀ò ti n kpéí
kù wúó nke bo d̀̀ò ti n kpéí ti sũmu.

¹⁵ Dèè te kè n k̀̀mb̀̀ù̀̀ti duò ku ì̀̀kè,
kè ñ toti n yèmmè kufɔ̀̀wáà nhò kù nni mpīnnèmu.

¹⁶ Kuyie nkuù dèite n k̀̀mb̀̀ù̀̀ti,
muwērímú mum̀̀u yiè nweè donné n k̀̀mb̀̀ù̀̀ti.

¹⁷ Bá nè Kuyie mme nni ndátinnémè dibiiñni n yí cīéké.
Keyensù̀̀kè kù n dátinné kè keè í te.

24

Isobu náaṅti sòkémè: Kuyie nhòó yóumè kè beyeibe nd̀̀ori bè dó ti

¹ Ba nte kè muwērímú mum̀̀u yiè nyí tāātè obeénti kó yewè?

Ba nte bèè kù yé kè bè í yau kù yóó bè p̀̀tè yèè we?

² Nte benitibè ke tuòko betòbè pénnè kó yetà̀̀rè,
ke yuuku iwũ̀̀s ke duò mmucèmmu.

³ Kè ɔ̀̀ fiete iciribí kó musámmarímú,
ke ɔ̀̀ eí dibànni okúpokù nààfè.

⁴ Nè be kpéí nkòo cīri ɔ̀̀ yóu kuce kédauté dikpáà
kè dihei kó becīribè tu s̀̀ú s̀̀ú.

⁵ Kè bè sááténè yesámmarīnnarè yèè bo tedòntè,
ke ɔ̀̀ pike yè kécíété dikpáà tedòntè kénwanti mudii ke bo duò mbe bí.

⁶ Beè taà dikpáà ke déénte tidiiti,
kè beè t̀̀ú benitiyonkubè kó yetebè bè tu yè fīnyī be yááké yè.

⁷ Beè ɔ̀̀ nduò keyènkè detetirè bá bè í dáátí tiyà̀̀ti,
bè í mòke tiyà̀̀ti ke bo káá mmuséé.

⁸ Kê yetârè ìnkè kó fetaafè bè niu,
kè bè bùútè ke mǎnté̀ bè bo díéké̀ dè ke kpènké̀ yepèrè̀ borè̀.

⁹ Bè fèkù̀ bekúpobè̀ bí nyi,
kòo cîrî í na ke yieti o bànnì bèe fietè o yaabòri dimáá ò do màke di.

¹⁰ Kè beçîribè̀ cènti be tetirì bè fèke mèè kpéi mbe yaabòrè̀,
ke tau tidiiti kó yebuò nè dikònni.

¹¹ Kè beè dii odifié̀ kó yebe mekùà,
ke bè duò nkè̀ bè niu fînyî kó yebe kè sinéyèi nè bè kòu.

¹² Bèè duúnnè mukúũ mbeè kó yedabùò ñdàátí dihei mieke,
bè bè kùtèmu kè bè kuò nke békú metèèmmè,
Kuyie mme nyí yo be dabùò.

¹³ Benitiyeibe í nǎnne kuwenniku,
deè te kè̀ bè í beí Kuyie nkó kuce
bè ã ñ ñkèté kuce kuwenniku kòku.

¹⁴ Dè ã nkpaá ke uumu kòo nitiyeiwe ènte,
kékuo ocîrî nè osénniwè.

Kè dè biite wèe naá nhoyúókù.

¹⁵ Wèè dauti dautinè benitipobè̀ ò ã mbaa dihuri mǎnni ndi,
kènnáá nkétú òmòu í yóó n yàmè dòo!

Kòo yèti wèe káá nho ìikè.

¹⁶ Kè dè biite bè ñpuò yecàkè,
kè dè wenté̀ bèe taá ticùùti,
bembè ã ñ yà kuwenniku.

¹⁷ Kè dè biite dè nè wentému be borè̀,
bè manténèmu keyènkè,
bè ténke í kè mǎkenè kufãwaá.

¹⁸ Oyeiwe ã pǎnté mecaá mme kufããkperíkù kǎme,
kòo tenkéè naá nKuyie ncã kè,

ò ténke báá kǎté kèpaarè̀ fînyî kó detie.

¹⁹ Kutayietí nè kuyiinkù dè ã sũstoomè timaanti,
kudankù yóó me ndi beyeibe.

²⁰ Kè be yǎbèe bè yè̀,

kè bèe naá nyebiè kó mudii saàmù,

kè benitibè bá ndennini be kpéi.

Oyeiwe ã do mutie kǎme mme,
o dǎrìimè yeime kó tiyeti nti memme.

²¹ Bè do fekù sihãũnsi kperè nde,
bá bè í dǎri mesàa mbekúpobè̀.

²² Kuyie nnè ku kó muwèrímù kuù ã yóu kòo yeiwe kó yewee sũ.
Kuù ã bè íi mbè ténke do í yé̀ dii mǎnni ke dò mbè bo nfòu.

²³ Kuù ã duó nkè̀ bè mbo bá ke í yîèkù,

ku nǎnfè ã ñ nyité̀ bè kèrî kùu ce ìnkè.

²⁴ Bè níi deukoo dende bàm̀bà nkàa bè mǎntóo,
kè bèe donní dende bàm̀bà kékù betǎbè kǎme,
ke mǎtòo bè ã senté tidiiti kè tii yîmè.

²⁵ N nàké timǎmmǎnti nti,
we mbo yî n nàké siyáábisi,
we mbo yî n nàké tì tu detetirè kpeti?

25

Bididaa nàké tì Isaïu kuce metaámme

¹ Kè Bididaa Suaa ei kouu beí nke dǎ:

² Kuyie nkpeñnimu ke duò tikǎmbùàti,
kuù baké kèìnkè kǎbe,

ke bè duò nkè bè bo kè dè bè naati.

³ Ku kó bēhāpāmbè we mbo na ké bē kàa,
ku kó kuwenniku né í mí bē we ìnkè?

⁴ Onìti bo yíme ke dò ò wetí Kuyie nyiikè,
Onìti peité wè bo yíme ke dò ò kpa meyeí?

⁵ Otánkù yie me ntú otánkù ke í mí ku iikè,
kè siwāā tu siwāā kè kù í si wúó nsisààsi.

⁶ Kòo nìti peité wè wèè né tú dibèù,
onìti nwèè tu tēbutè wèè né bo nwennaà?

26

Isobu tēñné ti Bididaa

¹ Kè Isobuu ò tēñné kòo nùù dò:

² Ōmmē teèmmè tēnke né mme a teèmmè ocíri?

A teènnè òmmē wèè baà nhòu?

³ A mè nnommèmu ke tiè nwèè í mōke meyèmmè,
benke we a cìimè nè a náahtì mieke.

⁴ We nni nwe a náánnèmè de kó tináahtì?

Ōmmē yèmmè mme mèè náánní a mieke?

Kuyie mbakémè kutenkù

⁵ Bèdombè kǎnti aumu bē eì bē borè menie nfūǎ.

⁶ Kuyie mborè kudǎnkù feímu,
mukūǎ nkó dihei í kù sǎrinè.

⁷ Kuyie nkuù pité tiwetì kè ti nùù mmemme kubakù you bíkè,
kè kuù nùnnò ketenkè detetirè.

⁸ Kuù pǎū nfetaafè yewetè mieke,
menie mme nyí yǎnte yewetè kè yè kǎté.

⁹ Kuù ǎp pité tiwetì kékáá nku kpààtikàri, kè yewetèè di dàtinnè.

¹⁰ Kuù kèéte dàmèèrì ò yó nfiri dè,
kuù kèéte dibìnni nè kuwenniku dè mànke dè.

¹¹ Kè Kuyie mpéi nkeìnkè,
dè kè dimu kè ke sǎnkèe sǎntè.

¹² Ku wērimú muù te kè dàmèèrì sǎnti,
nè ku cìimè kù namè dàmèèrì kó musímmù.

¹³ Ku nùù kó muyaá mmuù kàútóo tiwetì kè ti wenke.
Nè ku nòutè nte kù yèlte yeitemè fewaàyeife.

¹⁴ Ku tǎmmù kù pī mmù kó tekéète nte memme,
ti yo ku tǎmmù kù pī mmù kó tináahtì sǎmpó nwe,
kè mù né bo pèé metammè mediè
we mbo dáátí kèkèè de kó metammè?

27

Isobu sǎotémè o náahtì

¹ Kè Isobuu sǎoté kèmbekù o kpèti ke béi nke dò:

² Kuyie mbomu kuù yete kù bo n kónnémmè,
kunku muwērimú mumou yiè kuù m píe mmeyeñcaàrimè.

³ Kè n kpaá wei,
kè ku kó muyaá nkpaá ke yiè nh ònni.

⁴ N yí kpaá ke bo náké tiyeiti mati,
tìmati báá yènní n nùù tii tu siyáábìsì kpèti.

⁵ N yí kpaá ke bo di duò nkunaatí,
nè m bo kúmè n yí yóó nenni n wetímè.

⁶ N yóó nnáámmu n wetímè,
n yí wèti n fǎnkúò.
N yèmmè í m bekùnè tìmati ìnkè.

7 N dootitòu dèe ò dàò dè ãã dǎòmè bɛyɛibɛ,
tìi ãã tuàkení wèè cààrè tìi tuàkení n dootitòu.

8 Ǫnti bo nkpaá onitiyiwe baa tì?

Kuyie nkéétè dīi mǎnni o fǒmmu kó feyĩfè?

9 Kè meyeñcaàrimè ò tuàkení dīi mǎnni,
kòo kuà nke yu Kuyie nkù bo ò kèntáá?

10 Dè bo nhò naatinè Kuyie mmuwèrimú mumou yienàà?

Ò bo nkù yu yemàrè yemouà?

11 N yóo di benkemu Kuyie nkó tikpeti mǎmè,
n yí yóo di sǎnne muwèrimú mumou yiè ndó kédǎò tì.

12 Di mǎmmǎmbe di dè yàmu,

n né í yé mùu te kè di kpaá ke náá ndetetirè kpeti.

Beyisibè kperɛ yíémmu ke me nyí yóo mǎnte

13 Nte Kuyie mbàanè tì oyeiwe,
muwèrimú mumou yiè mbàanè tì oyeiwe tìi tú:

14 Kòò pié ibí kè ì sũũ mudòò muu ãã ì kǒnnè,
o yaábí ãã í ndi kénsǎnnè.

15 Bèè yenté yenté kè mutenkũũ mbè kùò,
bɛ pobè keté ke báá kari bɛ kũũ.

16 Kòò mǎòte idííí kè ì sũũ mmutáá ndǒmmè ketenkè,
kè tiyààti cóú cóú titáti kǎme.

17 Wèe dè tikú kécóú nhosàù wèe yóo tì dàátí,
oniti wèè wetí wèe yóo tieke dɛ kó idííí.

18 Ò maá tètè cǐtètè í tú tekpetè,
tè dǒnnè difii ndi bè ãã dǎò di kǎmbaanè kupaku.

19 Ò yóo kú ke tú okpààti nwe,
bè me nyí yóo tì nhò wǎnnénè kékũnnè

bá kòò ènte ò báá yà dǎmarè.

20 Kufšwaá nkuu ò do koò dátinnè menie nhǎò dátinnémè kukó,
kufšwaá nkuu ò tùóté tefšdǎntè kǎme keyènkè.

21 Kè diyie yièni kèè bíékè kó kuyaakù ò to kédéténè,
kòò uuté o cónni

22 Kè Kuyie nho tǎũ ipie mbá mesémmè í kù bo,
kòo cokú ke bo yenténè Kuyie nkó tenòùtè.

23 Kè bè ò wũšti mudaá,
ke wúó nho cǐtètè ke ti ifontii.

28

Meciì nkó disəri

1 Timáti péíti kó yebòrè bomu bè tì waà ndè,
kè mesǎò nkó yekàrè bo kè bè mè dèi ke ɔu,

2 ke dammú timáti ketenkè,
ke ãã pũnnè yetárè kédèite disǎowũ.

3 Bemátiwambè ãã múítè muhǎá mmu kéta ketenkè sòùkè,
kǎwammú kǎfié ketenkè fũš,
yetárè yèè bo ke miékoo desòùrè.

4 Bè ãã dammú yefštè ke cútóomu dedétirè òmòu í yóo na kétuoke dè,
kè nkè nùú nke dǎtirinè benitibè.

5 Ketenkè tidiiti yièni kèè ìnkè,

ke miéke né kùti ke kùtimu ke dò mmuhǎá nke còúté.

6 Keè tenkè miéke kó yetárè miéke yetásààyè bè tu yè saffi yè bomu.

Ketenkè miéke kó mutáá mmu bè dèimè mesǎò.

7 Dɛ kó kuce fetúúfè í kù yé,
ditúsòù í yà dɛ kó kuce.

8 Mukpasímmù mùu tá mumáà mù í tũnne dɛ kó kuce.

Diciriciri mari mu nyi keté de kó kuce.

⁹ Oniti yie me nh̄s̄ nampemu dipèri,
kékpeí nditari kētuoke di fiikú dè,

¹⁰ kékeú yepèrè yef̄tè kécútóo,
dèè kó dimàà tu desààrè oniti n̄nfè dè yàmu.

¹¹ Weè s̄s̄ kp̄ennè menie kédenneni dèè do s̄ri.

¹² Yé oniti bo pété dè meyemmè?

Meciì nkó dikari bore?

¹³ Oniti í yé me donku màmè,
mè keté ke í bo kutekú kuù mmièke.

¹⁴ Dif̄t̄iri cūmpuri tú: Mè í bo m bore,
Kè dāmèèri tu: Mè í bo m bore.

¹⁵ Bè í mè cèkii nè mes̄o nsààmè,
yoo a cōnnè timáti péiti cidóò ké mè cèètenè.

¹⁶ Bá mes̄o nsààmè Ofii eì k̄ome báa na ké mè ònnenè
ditásàari bè tu di onikisi yoo bè tu di saffi di báa yè bennénè.

¹⁷ Mes̄o nyoo timáti péiti í mè t̄ùòke,
bá mes̄o nsààmè kó febòòfè bá nsànnè ké mè cèètenè.

¹⁸ Kè ñ ténke nè báa buónè bè d̄òòrinè dè medèi mbè tu dè kòdáì,
nè ditásàari bè tu di kidisitari,
k̄aa m̄òke mecii dè p̄ēētēmu medèi.

¹⁹ Etiopii kó yetásàayè bè tu yè t̄òpási yè báa na ké mè t̄ùòke,
mes̄o nsààmè mómm̄omme í mè t̄ùòke.

²⁰ Bè pieti ònke bíékè meyemmè náke?

Meciì nc̄ētē bore?

²¹ Dè bore oniti yie mbáa na ké dè yà,
bá ten̄tè t̄èè p̄ùti d̄f̄inkè t̄è báa mè m̄àànè.

²² Dif̄t̄iri cūmpuri nè kudonkú dè n̄àa nke tú:
Ti k̄èemu nè ti to bè n̄áammè me kp̄éi.

²³ Kuyie nkuù m̄áa yé me c̄ētē kó kuce,
kuù m̄áa yà mè ã dè.

²⁴ Kè yé kuù w̄úómmè nè ketenkè m̄ankoo,
kè kuù paké dèè kó dimàà bo ketenkè ìnkè.

²⁵ Kunku kùù bennè kuyaakú ke yé ku kó kucéékú màmè,
ke yé dāmèèri kó mecūmpume mamè.

²⁶ Kuù k̄éétè fetaafe ikuó f̄e yó nt̄u nyi,
ke keuté kuce fetaafe yó mmíi nke yiè dè.

²⁷ Men̄me kù yàmè mecii kè mè wenni,
ke yà me wenniku mamè ke mè paaté.

²⁸ De m̄ònni kénáké oniti ke d̄ò:
A bo ndémè Kuyie ndeè tu meyemmè,
a bo nyennínè mè am̄áa meyei ndeè tu mecii.

29

Isobu dèmmumè yeWe yèè p̄ēētē ye kp̄éi

¹ Kè Isobuu s̄oté k̄embekú o kp̄eti ke tú:

² We mbo w̄tè k̄ét̄enn̄ni betààbè bèè p̄ēētē?
Kuyie ndo m baa yèè m̄òrè bo ȳime k̄ew̄tení?

³ Kuyie nfitirè deè do s̄s̄ nyoo n yuu ìnkè,
kuù do s̄ nni mmí keyènkè kè n k̄erí.

⁴ N do bo dii m̄ònni n yiè kè dè d̄ómmè,
Kuyie ndo k̄ānkè dii m̄ònni n c̄ētē.

⁵ Muw̄erímú mum̄ou yiè ndo m bonè dii m̄ònni,
kè n kó bedap̄ambè m murímu.

6 N do bonti metuò mmieke nke,
kè odifè kó mekùò mpiéké n tuò.

7 N do ò nkè n yè ke kàte beheikènkótìbè kàri dè,
ke waá ndikàri ke kàri.

8 Kè bedapàmbè n yà bè ò nfūùtimu,
kè bedakótìbè ité be kàrè kécómmú.

9 Kè beheikènkótìbè kúnné bè do náá nti képi be nò.

10 Kè bekpààtibè kó metammè dòo yúóó,
kè be nónndié ndari.

11 Bèè kèmmú n náànti bè do ò nni nsántímu,
bèè n yàù kè bè náá n yetisààri.

12 Osènniwè do ò nkòo kuónkoo nhò deetému,
deciribire dèè í mæke oteènti kè n dè teennè.

13 Bèè do ò nyóó kú bè do ò m pãmu mesàà,
n do náríkùnkomu bekúpobè yèmmè.

14 N do dáátí mewetímmè mme diyaaòbòri kòme,
ke dáátí medòòrimè sààmè tiyààti kòme,
kè meé tu kuyaàbomboúnkú m bou kú n yuu.

15 Mú do ò ntú tiyũànti kó inuò,
ke tú tihòùti kó itààke.

16 Ke tú besénnibè kóo cice.

Kòo pàò mæke timati n ti wèríní ti dò nkéndómmè.

17 Mú do ò kééte beyeibe kó muyèi,
kéfiète ò pí ndè ke aaké.

18 N do tú n yóó kú n cífètè nte,
ké nyóó kú kè n we sũũ mmubirimú dòmmè.

19 N cífè n do ta kétuòke menie mme,
kè n fààti ní mantè keyènkè.

20 Bè do ò nni nsántímu sáà,
N wèrímú do í deu.

21 N do ò nkè n náá mbè nkémmúmu n tú mù,
kè n yóó béi, bè dòo yúóó nwe,
kénkémmú n tú mù.

22 N do ò nkè m béi nhòmòù bá n ténné,
Kè n náànti mbè taà.

23 Bè do ò nni mbaa ti baamè mme fetaafe,
bè ò mbaa mèè botí fetaketifè.

24 Bè do ò yà n wèi kè dèe bè dimu,
bè me nyí nna ke bo sòukùnnè n yìlkè.

25 Mú do ò tãáté ké bè neinè,
ké mú mbaké,
ké mbo be tinnì mieke ke tú be kóo kpààti,
ke báá mbèè yèmmè cààrè.

30

Isaïu wèrítémè ò do dòmmè, ke né dòmmè di mmònni

1 Di mmònni ibí ìi né n daú,
inyí ìi cicebè do í sànnè m bo bè neínèmmè simóó sù cèmmù n wũ.

2 Bè keté ke do yóó n dòò ba?
Be wèrímú í yó mbo kémònte.

3 Mesémmè nè dikònni deè bè poté kè bè màté,
ke áá ntedòntè ke wanti bè bo mankoo mù
tedònkpetè ìnkè dèmarè í dè bo.

4 Ke kèiti sífàkesi sitekesi yo, ke cáante,
kè itecífè ntú be kó mudii.

5 Bè do bè bètimu,
ke ní mbè bèti ke úú ke dò mbè tu beyóóbè.

6 Bè do fòu yekondake mieke nke,
titādènti mieke nè yepèrè fiè.

7 Bè do ɔ nhokè tifapèùti mieke nke ke kuà,
ke kūrì kūrì tifaàti mieke.

8 Bembè bèè do tú isintébi kè be yètè í bo,
bè do puoti bè ke bè bèti dihei.

9 Bāmbà mbèe né n diè,
mū né náá mbè kó feonnifè.

10 Bè m pèmmu ke m bùtinné,
kè í yīèke bè bo n suumè n yīkè tinóntōùti.

11 Kuyie nkuù t̄t̄e n t̄ammù ke n dii nyifei,
kè bè dèkù n yīnkè ke í yīèkù.

12 Bè itè dit̄inni ndi ke còm̄mù ke m buò nyiwēī ke bo m bo,
bè keù ice nyi ke kōriní m borè ke bo n dōò meyei.

13 Bè peri n ce nku,
bè wanti ke bo n kuəmu,
bè ketè ke í dō òm̄ouu bè teennè.

14 Bè t̄ente kuduotí nku, ke uríní yedombire ìnkè mecāā,
ke kōrinè m borè.

15 Kuf̄waá nkuù nh auté ke kàútóo n s̄anni kuyaakù ɔ̄ɔ yīmè,
kè n wèi p̄ēt̄óo diwetiri k̄ame.

16 Di mm̄nni n f̄om̄mu muù paare,
meháarimè kó yewe yeè n s̄ǎnké.

17 Keyènkè m̄nni kuyonku kuù ɔ̄ɔ nni ncáá nke taà n k̄ūð,
ke n d̄ommù bá nyí m̄ake m̄eomp̄umè.

18 Kuyie mp̄i n yaábòri ndi nè muw̄erimù ke t̄ute,
kè dè c̄ètinné n f̄ñí.

19 Kuù m bo ntis̄as̄aati mieke,
kè n s̄aāt̄enè mut̄áá nnè mut̄apéi.

20 Kuyie, n kuðnnè f̄s̄ nwe, a me nyí k̄emmù,
n c̄ommù a ìlkè nke, k̄aa bùútóo n kp̄éi.

21 A tiikení n kp̄éi nke,
a m puotinè a w̄erimù muməu ndi.

22 A n t̄uót̄enè kuyaakù nku ke t̄o ke kōrinè,
kè kuyaakù m puoti ke n k̄oom̄mu.

23 N ȳemu ke dò nha n k̄ūntinè mukūū mborè nde,
timəu kó dim̄unném̄aú.

24 N do í f̄ēũko beç̄ribè,
beç̄ribè do ɔ̄ɔ í nkuà nkè m bùútóo.

25 Bèè do bo meháarimè mieke n do be kuəmmu mesémmè,
mesémmè do m bon̄emu besénnibè.

26 N do ȳé ke tú n yóó yà mesàà mme,
ke né yà meyei,

n do ȳé ke tú kuwenniku kuù k̄eríní,
ke né yà dè m biitoomè.

27 N nauti t̄i k̄òrni ke k̄onni,
mef̄ēūt̄imè kó yewe yeè n s̄ǎnké.

28 M bonè meyeñcaarimè mme, diwèi í bo,
kè n kó tin̄aant̄i tu didab̄onni benit̄ibè cuokè.

29 Kè n dab̄onni te kè n naánnè yekpamaà,
ke neitinè icuo.

30 Kè n k̄ommè s̄òute ke pekí,

kè n kũð binè kukõntonnikù.

³¹ N kùtidùkù naá mmukũũ nkòku nku,
kè n tãrife naá ndidabònni kãfe.

31

Isaïbu nakémè ò í cààrèmè mùmamù

¹ N do dàunnè ònùù ndi n nuò nke dò:

M báá wénté osapàà nkòò yaá.

² Kuyie nna nni nduó mba kèĩnkè?

Muwèrimù mumòu yiè nna nni mbaanè ba dèè tu n kó tiyeti?

³ Beyeibe beè ãð yà meyei,

kè becaàribè kó ticõnti tú mēfēũtīmè.

⁴ Kuyie nsàà í wúó n kéri kùù cèá?

Kù í kaa n nacēf̄t̄àà?

⁵ Kè n do nfòu siyáábisi mièke nke,

kè n do kéri mesoummè kó kuce nku,

⁶ Kuyie nhá m bennè a kó tēbiētè,

a yóó yàmu n yí mākemè meyei mmamè.

⁷ Kè n naacētè do nyóu kuce sààkù,

kè n yèmmè do ntũnnè n nuò ndómè,

kè mutõnyei mu mamù do nsãũ n nòu,

⁸ Kè dè do dò mmemme otòu mòu kũũ m buatí dè,
bèè u n fikú dè.

⁹ Kòo nitipòkù mòu do yũs n yèmmè,

kè n do nhòke n nepotòu bõri ke baa o pokù,

¹⁰ Kè n do ndòò memme, m pokù móm muò nnaá mbeṭabè kó kudaakù,
bá wè kòò nhò dõarinè ò dómè.

¹¹ Ke yé dè túmè meyei ndiemè mme,

bá wèè beénti kòo yé ke dò mmè mànnè dikpetintou.

¹² Dè kó meyei nna ndò mmuháá nké n còúté kékuò,

kécòúténè n kperè m mōke dè demou páíí.

¹³ Kè n kóo tãnti mòu ní do nyí nh ò dòò

n dò nkòò dàò ti kè n ti nhò yetenè,

¹⁴ Kè n do ndòò mebotí kè Kuyie nni nsei n yíme?

Kè kù ti nni mbekè n kù tēĩnè ãnti?

¹⁵ Ke yé Kuyie nkuu máá ti dòòmè mí nnè be,

bá wè ti yõbè pòuti mièke,

kuu ti piētè ti yõbè pòuti mièke.

¹⁶ Kòo cĩri ní do ndò demarè kè nh ò m̀ante,

kòo kùpokù ní do nkuò nké m buútóo,

¹⁷ Kè n do ãð nyo n diiti m máá ke báá pã deciribire!

¹⁸ Nè m bĩkém̀b̀enti mièke m pètinke tú iciribí cice nwee,

nè n yènnímè n yõ pòuti nti ke pãnke ntú bekúpobè kóo teènti.

¹⁹ Kè n do ãð yà osènniwè wèè kpa tiyààti,

ocĩri wèè í mōke kuyààkù ke daati,

²⁰ kòò í nni ndòunnè mutõmmù,

kè n yí nhò dàtũnnè kuyààkù ke tònkũnnè o k̀nti.

²¹ Kè n nòutè do yau iciribí ìnkè,

n yé mèè kpéi nke dò bebeém̀b̀è yó n kónnè,

²² Kè n do dàò mebotí m bakũu t̄t̄e kù tuuténè dè m baayuu,

kékéétè n kpãncentuku borè.

²³ N dému Kuyie nkó tibeénti,

M báá dáátí kécómmù Kuyie nkperíkù ìikè.

²⁴ Kè n do tũóté n yèmmè kéduó mmesòo,

Kè n yèmmè do mbo mesəo nsààmè ìnkè,
²⁵ Kè n do mpòti m makemè tikpàti mediè,
 Kè n do nfùù n yèmmè n nòùtè waá ndè ìnkè.

²⁶ Kè n do nyà diyìè kó menáà,
 kè n do nyà otànkù péimè ke kéri kè dè wenni.

²⁷ Kè dè do nyùs n yèmmè
 kè nní ndò m bo nínkú kè dè dəu.

²⁸ Kè n do dḡḡ mebotí,
 meyei ntó mme mèè mànnè dikpetíntou.
 Ke yé m bùtínnémè Kuyie nku kunku kùù bo ke ìnkè.

²⁹ Kè meyei ndo sḡḡkè n dootitəù kè n yèmmè nnaati,
 kè diwèi níú do n kuḡ meyei mmeè ò tḡḡkení me kpéi.
³⁰ M me nhəḡ í nyie nke pā n nùù mefiè nkè di bo ò bənté kusìnkù,
 ke dḡ wèe kú.

³¹ Bèè do taà n cḡḡtè be mieke we ndo əḡ yí ò í diè nyimaa?

³² Opḡḡ do əḡ í nyiè nditowaà,
 m bḡri do kpeté kénfeimu be pḡḡbè kpéi.

³³ Kè n do nsəri n yei benitibè tḡbè dḡḡrimè,
 kè m mè wənnìnkò m mieke.

³⁴ N yḡte mèè kpéi mbenitibè,
 ke yḡkù n kəbe bo n senkèrimè,
 nè de kpéi kè nni mmuti táú táú ke cḡḡké,

³⁵ We nsàà bo yie nkè n kénté,
 n yíkumu n nòùtè ke dèè,
 muwərimú muməu yiè nweè yó n ténne dipátiri n dootitəù wəri di ke n wátiri.

³⁶ N yó ndi bukúmu,
 N yóó di dḡḡ dikpààtìpìi ndi kéóké.

³⁷ N yóó ò benkemu n nacəḡḡtè yeməu,
 N yó nkéri o borè ke yífo tekpààtibite kəme mme.

³⁸ Kè n do nfiète ketenkè n kuuti kè,
 kè n do nkè cəuténè ke yembè,
³⁹ kè n níú do ndi de kó ketenkè peitè tì diiti ke í ti donté,
 ke yóu kè ke yembèe kúnè dikònni.
⁴⁰ Kè n dḡḡ mebotí, kèe peitè tisəmpotí,
 kèe ye tipotí kényóu kè bo peitémè tidiiti.

Isobu náànti mànku nku memme.

32

Ediu kó tináanti

¹ Edifasi nè Bididaa nè Sofaa kè bèe yóu ke ténke í nnáánnè Isobu, ke yé ò do wúómmè omáà wèè wetí wənwə.

² Dammu naàmùnkù kou Buusi weè do peitè Badakeedi kòo peitè Ediu. Weè Ediu mieke do peike Isobu mediè ò yèmmè ò tḡ wèè wetí kè Kuyie nnè ò niitè.

³ Kòo mieke yènnè ò népobè betāāti bē í yà mèè kpéi mbè yóó ténne tì Isobu. Dèè benkú Isobu naatimè kè Kuyie nyí naati.

⁴ Ediu do kpaá cḡḡkémú ke mu nyí béinnè Isobu ke yé ò népobè betāāti do ò kòtinnəmè.

⁵ Ò yà dii mǎnni ke tú ò népobè betāāti nǎ ténke í táuri kòo mieke peike mediè.

Ediu nakémè dèè te kòo dḡ kébéi

⁶ Kè Buusi naàmùnkù kou Badakeedi bire Ediu béi nke dḡ:
 N tú debire nde kè díndi tú be dakótibè,
 deè te kè n yḡte bá n yí dáátí ke bo di benke n kó meyḡtítimè.

⁷ N yèmmè do dḡ ndi me ntúmè bekótibè, dii yé di bo béi nti
 ke yé ndi bie mme nsūúmmè díi mòke mecii.

⁸ Ke yé ba kè muyaá mmùù bonè onitì muù ò ciinko, muwērímú muməu yiè nweè mù nhò duó.

⁹ N kòté weè í tú n yé dèè wenni, a bo nyémè dèè sié í boní tikótì borè.

¹⁰ Dεε te kè n tu dí kénté kè m béi, kébenke n kó meyítímè.

¹¹ N yèmmè do dò ndi yóó náké timati nti, n do di kémmúmu ke bo keè di yóó yí mù, kè n yà di bo náké tí o náahti ìnkè.

¹² N do di kémmúmu mešàà nke sš ndi kóò məù í na ke sei nyIsəbu, ke sš nhò nàà nkè di í ténningko.

¹³ Di yèmmè bá ndò ndi tú meciì nyembè, Kuyie nkuu yóó ò na tináahti dè í tú onitì.

¹⁴ Isəbu do í náánnè mí nwe, n yóó ò tēñné tí yó ncáánnèmu di kpeti.

¹⁵ Dè di dimu di í yà di bo ò tēñné tí, yetannò yeè di dònité.

¹⁶ N do di kémmúmu di me nyí náá, di me nyí n ténningko timati.

¹⁷ Dè tùðke n kó dimònni ndi kè m bo béi, n dš kébenke n kó meyítímè mme.

¹⁸ M məke tináahti péu ndi, dè nh əótímu ke n cókíí m bo béímmè

¹⁹ Dè fānnimu mmieke menaà mmèè bi me kəme, bè cūšmè kudəukù kè kù dš képotè.

²⁰ N dò nkébei mmu kəpété muyaá nkéwei, n yóó béímmu kéténnè Isəbu tináahti.

²¹ N yí yóó yəte òməù, m me nyí yóó duó nhòməù kunaatí.

²² N keté ke í nə nke duó nkunaatí, kè m mè dšd wèè n te ò yóó n túótému bəmbà.

33

Ediu béímmè ke tú Kuyie nhšš caummu onitì

¹ Fš nyIsəbu kénté kékeè n dš ké béi nti: Keè n dš ke dá náké tí timəu.

² Nh ààtemu n nùù ke dèè, kè n nónɔnɔfè nampú n nùù mieke.

³ Nè meyèmmè məməàà ndi n yó nnáámmè, N dš kénáké n yé dè nde weti weti.

⁴ Kuyie nkó muyaá mmuù n dšd, muwērímú muməu yiè nkó muyaá mmuù te kè n fòù.

⁵ Kàa bo na ke n kpénnè tináahti, a báatí kénwáké kè tí máúté.

⁶ Mí nnè fš nKuyie mborè tí mamu òməù í pēšté otəù, bè tí dšdnhè mutáá mmu tidé.

⁷ A tú mbá nni nyīkù kàa bùòtì duò, N yí yóó da benke tikpeti.

⁸ A béi nti n tí kèèmu, a tannò yènní ke tamu n to.

⁹ Kàa tu a wennimu Kuyie nyiikè ke í məke meyetímè, ke dò mpái pái ke í məke meyei mmamè.

¹⁰ Kuyie nkuu me nyāmu kù da sei nti ìnkè, ke da wúó nku dootitəù.

¹¹ Ke tàú nha naàcèi timátì,

ke paké a nacêfòtè yemou a kéri yè.

¹² Isobu mí m bo da náké kè ò dò a cààrèmu deborè,
a í naati Kuyie ndeumu, oniti í dò nké kù nenninè.

¹³ Dè dòmmè kàa kù séí?

We mbo na kéténné kù bèkú ti timou?

¹⁴ Kuyie nhòò béimu me mborime mieke yoo nè metémè mieke kè ti me mbá ndake.

¹⁵ Kù òò béimu nè tidònti keyènkè,

benitibè duó dii mǎnni kè be nuò ncéke, kè bè yè nke duó.

¹⁶ De mǎnni ndi kù òò benkemè benitibè kù dó kè bè benke ti,
ké bè cau mmesomme.

¹⁷ Kù ò ndó képaannè oniti nwe mutómmú yeimu,
képatenè onitikperi tefentè tée na nhò pí.

¹⁸ Kù ò ndó kóò deeténè kufóti nku,
kénte kè wèe yenténè mukúú nkó feciéfè.

¹⁹ Kuyie nhòò bǎnté mǎnni mari oniti meféúúímè,
kóò dóú ndidóú ke bo yúú nho to nye.

Kè kuyonku ncaá nho kǎnti timou,

²⁰ kénte kè wèe pé mmudii mumou,

ò do nǎnnè tii diiti ténke bá nhò naati.

²¹ Kòo kǎntii móte kàa wènté a báa yà ti kǎte kè.

Kòo kúú yèè do sari kè ye feité.

²² O naacèté teè nà kufóti bènni,

kòò duúnnè kudǎnkù.

²³ Kè dè naati Kuyie ntǎnni mari dii náá nti kpéi

Kuyie mborè di bo yènni Kuyie ntǎrè tekoupiúte (1000) mieke
dii náá mbenitibè bè dò nkéndǎsari mè.

²⁴ Kè mesémmèe pí nKuyie nké kù dǎ:

Deeténè we kòò báa ta kufóti.

Kè ku tǎnni dǎ m pètému tidonti o kpéi.

²⁵ De mǎnni kòo wéte kéhènké késúúké kénáá nhobié,
kénáá nhò do cènti ke dòmmè.

²⁶ De mǎnni kòò kuónnè Kuyie nkúu ò kèrité,

kòò nkǎri ku cǎtè nè diwèl ke yé kù yóò túntemè o kpeti.

²⁷ Kòo ndiè nke náá mbenitibè bemou ke tú:

N cààrèmu ke yeténè ikuó kù me nyí n yietí n yei.

²⁸ Kù n dontému bá n wènni í tati kudǎnkù, kè n kpaá fòu ke wúó nkuwenniku.

²⁹ Kuyie mpí mmuú tómmú oniti kpéi,

ke kónni kuce mèdémè mètàáti dè bèkú mè.

³⁰ Kè dè bo yie nké kùu ò dènneni kufóti,

kòo wéte kényá befòubè wúó nkúu wenniku.

³¹ Isobu kènté kékeè n tú mù,

yí só kè m béi.

³² Kàa mǎke timati ke bo béi nhá béi,

n dómu ke da duó nkunaati.

³³ Kàa me nyí mǎke timati á nni nkémmú,

a yí só kè n dá benke mecii.

34

Ediu sǎkémè ke sei nyIsobu

¹ Kè Ediu baá nsǎké o náahti ke béi nke dǎ:

² Díndi mecii nyembè keènnè n túmu,

díndi bèè mǎke meyémmè kènténè n náahti.

³ Ditoò bààtìmè tináàntì,
dínùù mē mbaàtì mudii kó kunaatí.

⁴ Yóunè kè ti batè dèè síé,
yóunè kè ti wammú dèè wenni.

⁵ Isaïu mē ntu wenwe wennimu,
kè Kuyie nkuù dó kóò nùíté.

⁶ Ò tu bá nè ò mē ndòòrìmè dèè síé, Kuyie nhò wùó nsiyáàbisí yìè nwe.
Kòò poté kòò kòute ò mē nyí cààrè mùmamù.

⁷ We mbo dēmarè ke dōnnè Isaïu?
Wèè náá nhò dómè ke í yīèkù?

⁸ Wenwe wèè dāpúnè meyei ndòòribè?
Ke neitìnè benitiyonkubè?

⁹ Ke náá nke tú ò bo ntaunnēmè Kuyie ndè tu detetirè nde,
dè í mōke mucóntimu mamù.

¹⁰ Díndi bèè mōke meyèmmè kénténè n tú mù:
Kuyie nyí tú kùù dōri,
muwērímú mumòu yìè nyí tú wèè dòòrìmè í síé.

¹¹ Kù yietì benitibè be dòòrìmè dōmmè mme,
kù bè fòku be dòòrìmè dōmmè mme.

¹² Kuyie nyí tú kùù dōri bitì,
muwērímú mumòu yìè ntù ntímómònti nti.

¹³ Òmòu wèè í yē nKuyie nni mbaké kutenkù,
òmòu wèè í kù bànnè kutenkù.

¹⁴ Kè dè dō nKuyie ndo dake ku mää kpéí nke,
kè kù dèite ku yáá nnè ku wemmu.

¹⁵ Dèè kó dimáá wei dè na nkumu dimònni dimáá,
onitì na nwètemu mutáá mmièke.

¹⁶ Isaïu kàa mōke meyèmmè kénté n tú mù,
kèè n nááàntì.

¹⁷ Wèè í tú ntímómònti ò bo na kébaatáá?
A bo na kései nwèè wetí ke tú o kperáá?

¹⁸ Kuù mää 55 náké okpáàti ke dò ò tu oyeyiwe,
kénáké sikpáàtibí ke dò si tu benitikòùbè.

¹⁹ Kuyie nkunku í kommu sikpáàtibí,
kù 55 í nwúó nhokpáàti kè dè pēēté fedawanfè,
ke yé kuù bè dòòmè bemòu.

²⁰ Bè 55 kúmu dimònni dimáá keyènkè cuokè,
Kuyie nkuù 55 bè poté ké bè mèèrè kè bèe kú.
Kù 55 í mpoté okperi nè muwērímú ke né ò kùò.

²¹ Kuyie nwúómmu benitibè bemòu dòòrìmè,
kù yēmu bè kèrì ì ce imòu.

²² Dibìnni dierì marì í bo yoo keyensòkè
meyei ndòòribè bo sari dè.

²³ Dè í békú Kuyie nkù bo wénnimè onitì kè dèe mōnte,
kè kù né na kóò bekénè.

²⁴ Kuyie nh55 í mpaatè bekperibè ke né na ké bè pònte,
kékanne betòbè be fōtè.

²⁵ Kù yēmu be tōmmú mumòu ke yóó bè kpéí,
ké bè pònte keyènkè kemáá.

²⁶ Kù bè puotì benitiyeibe kāmè mme,
kupiiti ìkè.

²⁷ Bè kù bùtinnè mèè kpéí nke ke ténke í dó ké nkù tū,
bè í yie nke bo banté ku kó itié mmaí.

²⁸ Bèè duó nkè becīribè dabùò ndèkù ku borè,
kù kèemu besénnibè kuómmè.

29 Kè kù dò nkáré we mbo kù sei?
 Kè kù sònnè kumáá we mbo kù yà?
 Kù me ndàkemu yebotè nè benitìbè de kpéí.
 30 Kuyie nyí dós beniticiimbè bo mbakémè
 bè yàá bo naá ndidíntári kèbo nkubotí.

31 Kè dè dò nde yiè mbo náké Kuyie nke dò:
 n yiemmu n yetímè n ténke báá dòd meyei.

32 N cààrè dè kè mu nyí yé,
 a dè nni mbenke n ténke báá dè yíé.

33 A yèmmè dò nkuù ò potáá?
 A í mè nyiemmmè kù tàátè tí,
 fṣṣò mè nyémè kù dò nkédòdò tí,
 a tū nnáké tí.

34 Bèè màke meyèmmè bè yóó béimmu,
 meciì nyembè bèè n kèrímú bè bo yí:

35 Isobu í yé ò tu mù,
 o náànti í màke tí co kèè bíékè.
 36 Isobu náànti me ndònnè beyeibe kpeti nti.
 Mèbennímè nsóké koò tùòkùní.

37 Ò sàkémú ke dake caàri ke kéri,
 ò í yie nke bo banté o caàrímè,
 ke sũũnko tináànti ke sáá nKuyie.

35

Isobu í màke tináànsààti mati ò bo béi nti

¹ Kè Ediu baa nsóké o náànti ke béi nke dò:

2 A yèmmè dò nha naatimu nyáá ba
 a tú diì mǎnni a wenni Kuyie nyiiké?

3 A náá ndiì mǎnni ke tú káa dǎdri meyei nKuyie nkpeti í bo?
 Káa yóu meyei nkù báá cǎnte mǔmamù?

4 Mí m bo tí nda ténké,
 n yóó tí ndi wènnému fṣ nnè a népobè.

5 Bóuté keínkè kényà,
 wénté tiweti kényà tí da diétirinèmmè.

6 Káa dǎdri meyei ndè káa mba Kuyie?
 Káa caàrímè dós mèe sũũ ndè bo kù dǎd ba?

7 Káa weti dè duò mba Kuyie?
 Kù bo cauté ba a nòutè miéke?

8 Káa dǎri a caàri a nititòu nwe wèè da dǎnnè,
 káa weti dè teénnè a nititòu nwe.

9 Kè benitiyeibe sũũ mbè ò mbè kuònnèmu,
 kè bediebé dǎri bè ò mbè kuònnèmu ke békú metèmmè.

10 Òmòu me mbáá yí: Yé Kuyie nkùu n dǎd kù borè?
 Kunku kùu tí duò nyiyie nkeyènkè.

11 Kunku kùu tí duò mmeciì nkè mè pèèté tiwanwanti kǎme,
 kunku kùu tí ànnè meyèmmè kè mè pèèté sínòò màke mè.

12 Bè né kuòmmu, kù me nyí bè cǎú,
 benitiyeibe kó sifeí kpéí.

13 Bè kuò ndetètirè nde Kuyie mbáá bè kèríté,
 muwèrímú mumòu yiè nyí dake be kpeti.

14 A mè nyèmmè a í kù wùòmmu,
 kù yému a kpeti á nkù kèrímú.

15 A me nyèmmè ku miéke òò í mpeike onitì,
 kù keté ke í dake onitì kó mecaàrímè kpéí.

16 Isaïu a sàríté ke náánkomu,
a yeïmmu deè te kàa sũũnko tináahti.

36

Eđiu náákémè Kuyie ntièmmè benitibè

1 Kè Eđiu baa nsàké o náahti ke béi nke dò:

2 Isaïu nkpaá kèmmú kè n ti nda wénkũnne,
tináahti kpaá bomu Kuyie ndó n da náké ti.

3 N yíétímè yóó tuàke deè í táké,
n dó kèduó nwèè n dò wènwè kunaatí.

4 N náá ntimómmonnti nti n yí sou,
meyíétímè mómmómme yiè nweè tũòkení.

5 Kuyie nkpeñnìmu kù í yetírí òmòù,
kè kù béi nti tinti.

6 Kù ɔ́ ɔ́ í nyóu oyeiwe kòo nfoù,
kuù ɔ́ nkómú osénnwè.

7 Kù ɔ́ ɔ́ í ndétinne ku nɔ́nfè bèè wetí be Ìnkè,
kuù bè kànninko yekrààtikàrè, kè bè yè kàri sáà,
kè tefentè né bè pí.

8 Kè bè bè tàù mmeřimme,
kè bè ààri medìè.

9 Kù bè benkú be caàrìmè mme,
nè bè yetírímè ku kpeti ke àà sifeí.

10 Kù bè caũmmu ke tú bèe kènté ku tié,
ke bè náá nke tú bèe yóu meyi mmudòòrìmù.

11 Kè bè kènté ke yie nku kpeti,
bèe deè be we nè diwèi,
kèntuó nkédeènè be bie.

12 Kè bè me nyí yie nke kènté mudoò mùù bè doti,
kè bè bo kù bè í banté mèè kpéí.

13 Benitiyeibe bie mieke ɔ́ mpéimu Kuyie,
bè me nhó í nkù kuónnè kù bè poté ìi mònni.

14 De yembè ɔ́ kù be bénti nti,
bè ɔ́ ndouti dautinè betòbè mbe kékũnté be fòmму.

15 Kuyie nhóó yóu kè meřéũtímèe tũòkení ku kòbe
kè kù bo bè duó nyitié nyi,

kù ɔ́ yóu kè bèe řéũté ke bo kù kèntému.

16 Kù dó ke da denne mesémmè mieke nke,
ke da tanné metuó mmieke,
kàa nyo ndesààrè.

17 Kàa yèmmè me ndònnè beyeibe kòme,
tibeénti doti a Ìnkè nke.

18 Kemieke báá da souté kàa sáá nKuyie,
ticuuti bá nte kàa dauté.

19 A dabònni ìi í yó nte kàa yè mesémmè mieke,
bá kàa dó a kuónnè a wèrímú mumòu.

20 A bá mbaa keyènkè bo tuòkenímè kécíe mbenitibè.

21 A ndake ke báá yie nkétũnne meyi nkó kuce,
ke yé deè temè kàa ta mesémmè mieke.

Kuyie mbakémè demou

22 Kuyie ndeumu ke kpeñni,
we mbo na kèduó nyitié nkù duó nyi?

23 We nkù benkú kù dò nkédoòmè?
Kè bo na ke kù náké ke dò: A yetému?

24 Benitibè bemou ku nsánti ku tòmú kpéí,
řó mmúnke, a nyé ké nkù sánti.

25 Bənîtibê bəmou mù yàmu,
médétimè mme bè mù wùónnìmè.

26 Kuyie ndeumu ke mənke deu,
ku bie nyí dò nkaa nkédeè.

27 Kuù ɔ̄s yūs mmenie nkédee nkeĩnkè,
kè dèe dɔ̄d yewetè kè fetaafe ni.

28 Kè yewetèe fè cūñní,
kè fè nniu bənîtibê bəmou ìnkè.

29 We mbo na kébanté yewetè cèntimè?

We nyé fetaafe dabònni dòmmè tiwetì mieke?

30 Kuyie kuù ɔ̄s míte kuwenniku tiwetì mieke,
kè dàméèrì ndo nsàù.

31 Kù piú yebotè nè fetaafe nfe,
ke yè duò ntídiiti mediè.

32 Kù pikù fetapièfè nfe ku nòutè mieke,
ke fè bəmmù kù fè dónè wè.

33 Fetaafe dabònni dii ɔ̄s bənke Kuyie ntóónnìmè,
ke iwū̄s mómmənyi nyé kù duunnímè.

37

1 De kó fetadiefè donné n kōmbùòti nti,
kè n dinni au ke dó kètōte.

2 Kénténè, di bo keè Kuyie mpéúmè metammè,
di bo keè fepièfè fèè yìèni Kuyie nnù.

3 De kó fepièfè cèntemu ke fité tiwetì timou,
ke tùòke ítemmànke imou mieke.

4 Kè ti kèè Kuyie ntammè ùùtimè,
ke péu metankperímè,

kè itapie dàátí tipíiti timou.

5 Kuyie nh̄s pèe mmetankperímè mme,
kè mutəndiemùu dɔ̄d,
ku tōmmú ti báá na ké mù banté.

6 Kuù ɔ̄s péi nfetaafe mátárè ke dɔ̄: Donè ketenkè,
kénáké fetaafe ke dɔ̄: Ni məkperímè.

7 Kè bənîtibê tōmmúu cómmú,
kè dèe yie nkè bənîtibèe banté ku tōmmú.

8 Kè tiwanwantii taá ti sòrè kedúú
titādènti mieke.

9 Kuù ɔ̄s ìnni kuyaakperikù kubakù cānku bíékè,
kéduú nkè muséé nyènni kubakù you bíékè.

10 Kuyie nkuù ɔ̄s fuute kè menie mpíité ditári kōme,
kékpenke kénáánnè timáti.

11 Kuù ɔ̄s píe mmenie nyewetè kéduú nkè yèe ciété kémúí ntipíiti timou.

12 Ke keroo ke wíetini ke dɔ̄ri kù dómè
kù yè nyè nh̄mmè kute nkù kumou mieke.

13 Kù ɔ̄s yè tōnni mənni mari ke bo yūs mbenîtibê to nye,
yoo kùu bè dɔ̄d mesàà.

14 Isəbu kénté kékeè!

Yí só kéwénté Kuyie ndòòri tii dieti.

15 A yé Kuyie nni yewetè mèè botáá?

A yé kù ɔ̄s yíme kè yewetèe míitáá?

16 A yé yewetè nùú mèè boti keĩnkàà?

Meciì ndiemè yìè nweè mè dɔ̄d.

17 Kubakù cānku kó kuyaakù ɔ̄s cómmú, kè ketenkèe tonkè,

kè fí nwèè kó tiyààtì tònkè kè kuyiinkù da pĩ.

¹⁸ A bo na képité tiwetì kù dòòmè kè tì kpeñni ke dò ntewéitè, ke dò ntimáti bè yiè nti ke utáà?

¹⁹ A né n náké ti dò nké kù nàké tì, ti í dò nkéna kénáké timati, dè ti dò mbì nwe.

²⁰ M bo na kécau nKuyie n dómè kébéinaà? N dòmmu ké kù nàké kè ku nyéà?

²¹ Ómòù 55 í nyà diyie yewetè di dàátì dii mònni, kè dè nyóó yié kè kuyaakùu yè kàútoó kè bèè di yà.

²² Kuwenniku yièni kubakù yóú bíékè nke, kè ku kó kumièto fité Kuyie nke duò tikòmbùùti.

²³ Muwērímú mumòu yiè ntu Kuyie nti báá na ké kù nintè, kù deumu ke kpeñni kè ku beénti sié, kù me nhòò í nféù nwèè wetí, kù bekù sei nwe.

²⁴ Dèè te kòo niti dò nké nkù dé, ku kpeti í bonè bèè yèmmè dò mbè wetí.

38

Kuyie mbonté dii tancñni Isaïu

¹ Kè tì Yiè nKuyie nyúni Isaïu kuyaakperikù miéke kóò beke ke dò:

² Wenninwe de yiè nwèè dó kédinne n yèmmè, nè tináànti detetirè kpeti?

³ Pĩ nhamáà onitidòù fí, n yóó da beke tináànti nti kàa tì nni nténné.

Kuyie nkuù baké kèñkè nè ketenkè

⁴ Mí nKuyie n do yóó píité ketenkè kàa bore? Kàa cii nké tùòke kàa yé a béi.

⁵ We ndò ke benné, a ò yéà? We ndo dáu nkuhòù kè kè benné?

⁶ Yesàñkè yèè kè cùò yè còmmú ba nyínkè? We ndóu nke pūù kó ditári ketiri?

⁷ Sikūnwentéwàà do diè ndii mònni ditñni, diwèi do bo dii mònni Kuyie ntòrè kè yè iú.

⁸ We nkpetínné dàméèrì kó yecàkè? O nie ndo puùni dii mònni de miékení nè muwērímú?

⁹ N yóó dátínné dii mònni dàméèrì tiwetì tiyààtì kòme, kè yewetè ntú o kó teyaàbòtè.

¹⁰ N yóó cónné dii mònni dàméèrì ke bo ò kèété kumàнку, kékpetínné dicàù képáá.

¹¹ Kóò nàké kè ñ dò: A n keriní ke káaku die nha báá sénté. A ní yó nkááké die ñde kàa néfinfirè wērímúu deè.

¹² Nè a bomè a mu nnàké dikūnwéñni ke tú: Wentáà? Yáà a benné diyie di bo yènni dii bòri?

¹³ Fíòò 55 duó nké dèe wenkení kutemmanku ke kpéété beyeibe be sòràà?

¹⁴ Fíòò 5 nte kè ketenkè wūskùu feitè kéceete meḍrimè tibanyààtì kàmaà?

¹⁵ Kè beyeibe paà be kó kuwenniku kubakù kùu do yuo kè kùu kéétáà?

¹⁶ A ta dàméèrì ke tùòke o fūò de miéke ke cè nke ta dàméèrì bintuotàà?

¹⁷ Bè mu nda benke mukūũ nheì kó yebòràà?

A mu nyà kudònkù kó yecàkàà?

¹⁸ A na ke yé kute nkù duó ke mamàà?

Kàa de yé a n náké kè n yà.

¹⁹ Ɔnkuce korinè kuwenniku eì?

Dibiinnì cie kó kuce bore?

²⁰ Kè bè tu a de yùní a bo yà de cìètàà?

A bo banté de eì kó kuceà?

²¹ A dò nké ndé yému,

ke yé a do bomèmu de mònni,

kàa we sũ nke í dò nkékaa nkédeè.

²² A tũðke mupãã mboomu kó diheà?

A yà fetaafè mátàrè kó dikàri yè boràà?

²³ A yé n de dòð ke ðou ndè meyei nkó diyie kpéínáà?

N de dóú ndè mudoò nè yekpàrè de kpéínáà?

²⁴ A yé kuwenniku ðs yènnì de kèpité kute nkàà?

Diyie yìèní kèè bíékè, kuyaakù iitínì de ke fuu kute nkàà?

²⁵ We nkpeté fetaafè yenébòrè?

Kè we nhànné kuce fetapíèfè tũ nkù?

²⁶ We nhõõ duó nkè fèè nì ketenké òmòu í bo kè?

We nhõ nte kè fèè nì fekpáfè òmòu í ã de?

²⁷ We nhõõ yí fèè cũnní menie dikpáà,

tedontè ðáméèrì í borè

kénte kè timusũtù yènnì?

²⁸ Fetaafè mòke fe cicaà?

We nné peí timaàntì?

²⁹ We mpùó nke peité fetaafè mátàrè?

Mupãã nkóó yõ tũ we?

³⁰ Muséé nhõõ pí mmenie nkè mèè kpenkemu ke naá nditári,

kè menie nyínkèe naá nkupèrikù.

³¹ Siwãã kó tenúntè sì nùú ntè tu ònte?

A bo na kèpité kuhõũ kùú sì piítàà?

³² Fõõ ðs denneni kutennakù tiwetàà?

Fõõ denneni mukorimu nè mudàkàà?

³³ A yé ikuó ì bo keínkàà?

Fõõ te kè ì pí nyi tómmú ketenkàà?

³⁴ Kàa béi a tammèe tuoke tiwetì,

kè menie ncúténì ke da dátinnáà?

³⁵ Kàa péi fetapíèfè fèè keà?

Kàa fè yu fèè yie nke dò nte mínáà?

³⁶ We nhõõ náké kucáduonku kukó ntamè menie?

We nhõõ náké kukodaakù de wentémè?

³⁷ We mbo na nè o kó mecii nkékaa nyewetè?

We mbo na kèbínnì keínkè kó sicèe?

³⁸ Kutáayukù ðs yíme kéwète kènaá nketenkè?

Yedombie nhõõ yíme kéwète kètau?

Kuyie nkuù baké dèè weí demou

³⁹ Fõõ ðs duó nkuciriciryòkù kù bo dimàà?

Fõõ piú iciriciribíà?

⁴⁰ Ì ð nkpaá oke diì mònni titàdèntì,

ì kpaá sori diì mònni yefápiè mieke.

⁴¹ We nhõõ waá ndikákábii mudii?

Di bí ð n kuònnè diì mònni mí nKuyie

ke áá nke mònté mudii?

39

1 A yé sitábós péi dùì mǎnnàà?

Siyós ò nkuònnè kupeitéyonku kàa yéà?

2 Sì s̄s̄ púó kém̄m̄ake betáàbè bède?

A yé si peité mǎnnàà?

3 Sì ò nkũũ dùì mǎnni ke bo peité si bí,
kéom̄pènnè kupeitéyonku.

4 Sìì bí s̄s̄ kóté kékpenke kékíté mucèmmu,

ke dété ke ténke báá wēténí diyìè marì bitì si yòbè borè.

5 We mpité dikpáà kó musāmmarímú ke fīinko?

We ñtè disāmmarinnanni kó kuhōũ?

6 M̄iì dùì duós ndikpáà tēdantè kè dùì bo mbo,
di kó diārì tu mētìè nkó ketenkè.

7 Di kp̄eti í bonè dihei kó kutoweku,
ocēnti í kpaá ke bo di péi.

8 Di firì yetārè ñnkè nke ke waà mmudii,
dì d̄s̄ dè tu timusũti.

9 Fehāātinnààfè bo yie nkàa fè p̄īinnè mutōmmáà?

Fè bo yie nkéwenté dinaadieà?

10 A bo pítinnè fehāātinnààfè kuhōũ kè d̄s̄ f̄èe duaà?

Fè bo ñderi dikāà ke da tũ nke duò ipēnaà?

11 A bo yī fe wērímú ñe kè n fè táà?

A bo yie nké fè duós nha tōmmáà?

12 A bo ntá ke d̄s̄ nfè bo k̄ate kēwēténáà?

A bo fè t̄ou ntidiiti ke d̄s̄ f̄èe ti kp̄ennáà?

13 Fec̄onfè f̄eti p̄intimú í yóu,

kè fe f̄eti m̄ake ticiti yōnti mesàà.

14 Fè né ò nkè fè ñou nfe yìè mmubirímú mieke fè p̄ētému,

kè yè nduò dende mubirímú tonnìmu mieke.

15 Fè keté ke bá nyé ke d̄s̄ ñhoniti bo na kè yè nà,
yoo kuwanwankù makũu yè p̄ōmmu.

16 Fè s̄s̄ í ndake fe bí kp̄éi,

dè keté ke bá ndò nfeè ì te.

Fè s̄s̄ í nyìèkù fè bo ñumè detetirè.

17 M̄iì nkuyie n yí fè p̄a mecii,

n yí fè duós meyèmmè.

18 Kè fè me nyité ke coké,

fè bá mb̄oti o s̄andèèti n̄e o s̄antè be kp̄eti.

19 F̄s̄s̄ duós ntesāntè muwērímú

ke d̄atinnè te f̄s̄n̄i dibùà?

20 F̄s̄s̄ te kè t̄e s̄s̄ puu dicádōnni k̄ōm̄aà?

F̄s̄s̄ te kè t̄e dabōnni yìè ke duò tikōmbùàtàà?

21 T̄e s̄s̄ poté yetārè kubiriku kè diwèl̄ n̄tè bomu te wērímú kp̄éi,

kè t̄e nwetóo te dootit̄abè kó dit̄inni.

22 T̄e í yé bè tu d̄e kuf̄s̄wáà, te bùàti í duò,

t̄e s̄s̄ í nyà kukp̄ariseú k̄ébotire.

23 Kè didoò kuò nte ñnkè,

kè mekp̄āmbii nkó kupiè tu níéé.

24 Kè t̄e p̄ut̄inè muwērímú ke f̄immú mecāā,

kè dit̄ateheù kuò n̄tè báá na k̄écómmú.

25 Kè dit̄ateheù kuò n̄tè d̄s̄: Toò!

Kénkpaá ke díetiri k̄ékeè mudoò kó kunú,

nè behāp̄ānkperibè péikomè n̄e mudoò kó kutoweku.

26 F̄s̄s̄ kó mecii nh̄o nte kè fetúúf̄e p̄inte fe f̄eti

kécuò nkubakù c̄ānku bíékè ke bo yè tif̄eti p̄antàà?

27 Fṣṣ ṣ duṣ ndinùù kè fèe eitàà?
 Fṣṣ ṣ nte kè fèe deke yetārè yómmè ke ceé nfe yíṣtàà?
 28 Fè ǎ yepèrè ìnkè nke, fè wentí yepèrè yómmè mme,
 yepèrè yómmè meé tu fe kó tecèkpetè.
 29 Fè ṣ nke mboní kèpaatè fe dii,
 fè ṣ mboní dèdétirè ndé káyà fè bo di mù.
 30 Fetúúfè bí yò mmeyí mme,
 dècírè borè fè ṣ ndé mbo.

40

1 Kè ti Yiè nKuyie nyíe kébéinnè Isòbu ke dò:

2 Fṣ nwèè dó mí muwèrímú mumou yiè nnè fṣ ntí nenni a mòke ònti ke bo béei?
 Fṣ nwèè séi m mí nKuyie nhànti bo a bo n ténne tí?

3 Kè Isòbu ténne ti Yiè nKuyie nke dò:

4 Mí nwèè í tùòke dèmarè, m bo ténne ònti?
 N yóu ke pí n nùù ndi.

5 M béimu kuce mèmáá n ténke báá kónté,
 m báá yíe kébéi kuce medérímè.

Kuyie nyíe ke bonté dii tancinni Isòbu

6 Kè ti Yiè nKuyie nyíe kényúni Isòbu kuyaakù mièke kóò nàké ke dò:

7 Pí nhamáá onití fṣ,
 n yóu da beke tináànti nti kàa n ténne.

8 A dó n kó tibeénti cake páíi nwea?

A dó mú ntú osinwè kàa tu onatàà?

9 A n-oyónni mánmèmu mí nKuyie nkperaà?

A bo na képee metammè n kōmáà?

10 Tikpeti nè disànni dèè múnke tú a kó tisatàà?
 Diyetidierì nè kuwenniku dèè múnke tú a kó diyaabòràà?

11 A mièke tú mpeike benitibè medie,
 wénté be fenonñinfè mèmáá kè bèe kéke.

12 Wénté sifei yembè kè bèe sinné,
 pònte benitiyonkubè dimònni dimáá.

13 Wènné be bemou kè bè datinné mutáá,
 tanné be difòturi mièke dibùnni.

14 De mōnni kè n né da sante,
 a namè ke dōd de kó mutāmúmú.

Dikondènni kó medonnimè

15 Wénté dikondènni, mú di dōd n da dōd mè,
 kè di yo ntimúti fenàáfè kōmè.

16 A né wénté muwèrímú di mōke mù,
 káyà di pòukòrè tēi mēè boti.

17 Kè di yóu kpeñni sétiri kó kudóu dòmmè,
 kè di kpèrè mambii mpiri ke piri.

18 Kè di kùò dōnnè disòwùò kó imátideí,
 kè di cintii dò nyimátikpántí.

19 Mí nKuyie n dōd dè demou mièke, m mènke né di ndòd,
 mí nwèè di dōd mú di duṣ ndisiè.

20 Yetārè ìnkè nke di waammè di diiti
 tiwanwanti sònti timou kpèiti dè.

21 Di dōu tifapèuti mièke nke, kukó nkó tipènti mièke,
 dèè dò nkupúú menie mborè.

22 Di ṣ ndiéke tifapèuti dèè mme,
 kè kukó nkó tipùònti di fitè.

23 Bá kè kukó ndó kùu ta kèpíe, di í yīèkù,
 kè menie mpùò nke puoti di nùù di mbúútóo.

24 We mbo dáátí ké ò wétínko ké ò pĩ,
kékeuté di yèì?

Femùðfè kó medonnimè

25 Bè pīmmu femùðfè kuyīmpiennàà?

Dekòkòrè bo kũũ fe nónndenkáà?

26 A bo tōnné fekōtífè femùðfè yèìà?

Dekòkòrè bo duute fe baaà?

27 Fèè bo da bámmáà?

Fèè bo nda náánnè diyòñnnàà?

28 Fè bo da dōúnnè ònùù mari ké dō:

M bo ntú a kóo tōnti n fōmmu mumōu miekaà?

29 A bo nfè kpèitìnè bè kpèitìnèmè tenòtāà?

A bo fè pītínnè kàa bí inítipòì nfè kpèitìnàà?

30 Beyīmpīmbè bo fè òu nkénfiitāà?

Bepotambè bo fè posiri kéfitāà?

31 Mepembii mbo fũũkú fe kōnkàà?

Mekpāmbii mbo ta fe yuuà?

32 Nós nha nòutè fe ìnkè kéndò nha fè dónè dikpànnì,
kàa borè yìè nè a bo mbomè!

41

1 We nyèmmè bo ò pā kòò dò ò bo fè na?

A bo fè yàmè máà sànnèmu ké kufōwaá n da auté kàa do.

2 We mbo yī o kōmbùò òu ké fè wēñtè?

We nnè bo dáátí ké m baaò mí nKuyie?

3 We nni mpènte o kperè ké ò dō nkóò yietí?

Dèè kó dimàà bo ketenkè ìnkè mù dè te.

4 N yóò wēte kébéì nfemùðfè fenfe kpéí nke,
M mu nnè í nàké fe tùòti kó muwērímú kpéí,
fè kōnti pītè ke wennimu.

5 We mbo dátè fe yaàbòri de ìikè bíékè?

We mbo ta fe yèì saku?

6 We mbo kpeté fe nùù kó dicàù?

Fenimbòbòre fiíkú dè dè duò tikōmbùòti nti.

7 Kè tidòpītì kó inaú dóké fe ìnkè,

ke tau ke dò mbè ti wēñné ke uté.

8 Bá kù ké kù kàá nkutekù,

muyaá nyí pēnkù ti cuokè.

9 Kè ti wē nke taunè titòbè,

ke pĩ ntitòbè teii bá ke í dō nkéna kényate.

10 Kè fè cīē mmuháá ntífétè,

kè fè wènténí dè ndò ndiyiè bo ke yetíní,

11 Kè muháá mmínní fe nùù mieke,

kè ihāāpémperí yièni.

12 Kè kuyukú yièni fe wũð,

ke dò ntekūmbotè s̄s̄ fantè ké kùù yukú nyiè.

13 Kè fè wei yekūš ncóútè,

kè muháá nyènní fe nùù mieke.

14 Kè muwērímú bo fe fōnní mieke,

kè wèè fè yà kufōwaá nhò auté.

15 Kè fe kōnti wēñné titòbè teii,

ke kperíni bá ke í dō nkénampe.

16 Fè í dé dèmarè,

dèmarè báá na ké fè yòkūnne.

17 Kè fè itèní kufɔwaa mpī nyedakperè,
kè yè auté kè yè ncokù ke sari.

18 Kukpariseú í fè fūūku,
dikpānni nè disie meè máa ndi.

19 Fè borè timátí dōnnè timúti nti,
fè borè disəwūð nè kudú kùù dùrì dè í cáá.

20 Fè í cokù kupie,
yeditifántarè dò ntimúti nti fè borè.

21 Didùri í duò fè kōmbùàti,
kè dikpānni fūntè fè ɔ ndi daúmu.

22 Fè pəuti cùókè sikaū nsi meyómmè kpesi,
kè fè kètè dè ndò mbè dōtenè dinaakāà.

23 Kè fè do dibinni di fāntemu tekūmbotè kōme,
kè kubinku nku kuu kutirè kéndò mbè tūò nti húnti.

24 Kè fè pēēté dè dèè dōúnko kuhāawenniku,
kè difōtiri cūmpuri dontenè tiyupéti.

25 Ketenkè ìnkè òmòu í fè baké,
bè fè dōd nè fè kōmbùà ndi.

26 Bá dèè dèu fè ɔ nwetóomu,
fèè baké tiwanwanti timəu dikpáà miəke.

42

Isəbu bantémè ò í tímè òmòu

1 Kè Isəbuu tēnné ti Yiè nKuyie nke dō:

2 M bantému ke dò nha nò ndeməu,
n yému timati í bomè a yīékú ti.

3 A naatimu a béimmè ke tú:
Wenninwe de yiè nwèè da sei?

De yiè nyí bantému,
n do náá ntii pēēté tinti n wērímú, bá n yí yé.

4 A do n náámmu ke tú n da kēnté,
kàa mōke timati ke bo m beke, kè n ti nda tēnné.

5 Bè do n nàkému a kpéi,
di mmənni ndi n né da yàmè nè n nōnfè.

6 Dèè te kè n yie n caàrimè ke dèmmu,
kè n yèmmè caàrè kè n kàri mutáá nnè mutapéi nde ìnkè.

TI YIÈ NKUYIE NWETE KE ÍMMÈ ISƏBU

7 Ti Yiè nKuyie nnàkénè Isəbu dii mōnni kédeè, kébéinnè Edifasi Temaə eì kou ke dō: M miəke di yəmu fš nnè a népobè bedé, di í nàké n kpéi kè dè sié n kóo tōnti Isəbu dōdmè.

8 Di mmənni, di waə nyenaadakè yèyiekè nè yepedakè yèyiekè, ke sōnkénè n kóo tōnti Isəbu kè yè nni nféúté kétuo. N kóo tōnti Isəbu n dá wè bo m banté di kpéi, bá m báa di dōd n do dō nké di dōdmè. Di í nàké n kpeti kè dè sié n kóo tōnti Isəbu dōdmè.

9 Mèmmè kè Edifasi Temaə eì kou nè Bididaə Suaə eì kou nè Sofaə Naamaə eì kou bè kōtemè kédaə di Yiè nKuyie mbè nàké ti. Kè ti Yiè nKuyie ncəuté Isəbu báámmu.

10 Isəbu bànté memme Kuyie nkè kuu wète kóo cōnné o fōtiri, kóo tēnné o kpàti kè dèè nōs nkuce mèdémè démé.

11 Isəbu tebií siməu nè o tábè nè o népobè bèè do ò yé nè dimōnni kè bè nkarini koò dəu. Kè bè nwé nke yo nho cītè kè bè ò totirínè o sémmè koò báa meyei Kuyie nhò bonté mè kpéi. Kè bè nhò pāa mbá wè meditibií mēmáà nè mesəə nkó mumámáa.

12 Kè ti Yiè nKuyie ndəə Isəbu mesàà nho we yəsonye miəke, kè dèè pēēté ò dèèni yè. Kóo məote ipe tekəupípiítè nè sikəupísínàà (14000), yòyóbè sikəupísikuə (6000), inààke idéi idéi tekəupípiítè (1000), sāmmarimúbè tekəupípiítè (10000).

13 Kè múnkəe məote ibí benífidaabè bèyiekè, benitipòbè bètāāti,

¹⁴ kòo yú denitipobire deketirè ke dà: Yemima (dèè tu tenónkpete), ke yú dederè ke dà: Kesia (dèè tu kànnèdì kó mupóó), ke yú detāánnè ke dà: Kedenni-Apuki (dèè tu tenonfānte).

¹⁵ Be kó ketenkè keməu mieke onitipòkù məu do í wenni ke tũðke Isəbu kó besapàmbè kè be cicee bè wènné bembè nè be tábè ké bè toté bè dò nkétieke dè.

¹⁶ De kó difənkúò kè Isəbuu səté kénfòu ke dà yebie ntekòutè nè sipísìnàà (140), keyà o bí nè o yaàbí, nè o yaàbí kó ibí,

¹⁷ ké nyóó kú ke kòté mesàà nke tũðke o yiè.

Yesã Di mpátírì tǒ tǔi náàntì

Bè yu de kó dipátírì ke tú Yesã nke yé iyie nyi bè do ò ndièmmè mubáammu mieke ke sántí Kuyie nyoo bèè kù mǎo meteèmmè. Bá fèè yènfè kó diketírì kè bè ò keté kèwàri fe kǔnni kénáké fè diè mmèè botí.

De kó dipátírì tú dipátírì ndi benitibè dó di mediè Bibidi kó yepáte yemou mieke. Ke yé de kó iyie ntumè ìi káa nyinyi benitibè yèmmè, kè dè ntukúnè mubáammu yoo Kuyie nkó disànni yoo isáúti, yoo meyei nkó mudáammù nè a bo ndémè Kuyie nyoo a bo mbomè meháárimè mieke kè dè me ndò nha kémmú Kuyie nkó meteèmmè mme yoo a yèmmè cààrè, kè Kuyie nda bàntè yoo kù da cǐfè nkè dè da naati, yoo nè kù di kó metaammè bíékè. Nè de kó yesã mmieke nke ti ò bantémè Kuyie nti tókénèmmè ke fòù, ke tú kùù do mpááí, kè kù dákùmmè òu ti ìnkè, kè kù dǎrri kù béi nti.

Di mpátírì náàntì dúò ke dòmmè

1. Yesã nyèè dèúkunko Kuyie nyètírì: 8 nè 19 nè 33 nè 100 nè 103-105 nè 111 nè 113 nè 114 nè 117 nè 135 nè 136 nè 145-149
2. Yesã nyèè benkú Kuyie nkuu tumè okpààti: 47 nè 93 nè 96-99
3. Yèè tu bè bàámmè Kuyie nhokpààti kpéi 2 nè 18 nè 20 nè 21 nè 45 nè 72 nè 89 nè 101 nè 110 nè 144
4. Yesã nyèè tu Kuyie ncǐfètè tarimù kpeye: 15 nè 24
5. Yèè tu bè bo nkòri Kuyie ncǐfètè dibanni ke denti yè: 84 nè 91 nè 121 nè 122
6. Yèè tu bè do ò ndiè nyè Siyòò ke sántí dicèkari Kuyie ntáàtè di Sedisadèmmu ke bo mǎa ku cǐfètè: 46 nè 48 nè 76 nè 87 nè 132
7. Yèè tu Kuyie ndo ò náké ti ikuò niùti mǎu yoo Kuyie mpáánáàntì náàntò mǎu yoo kù bè cau ntímáti ìnkè yoo kù yè mbèè dǎò tímáti: 14 nè 50 nè 53 nè 75 nè 81 nè 95
8. Yèè tu itii nKuyie nkǎbe kpéi: 37 nè 49 nè 73 nè 78 nè 112 nè 127 nè 133 nè ke né yíièné Yesã 1 nè 119
9. Kuyie nkǎbe bèè bo meyeñcààrimè mieke ke báa nKuyie nke kù mǎu meteèmmè. Bè do ò ndiè nyè: 12 nè 44 nè 58 nè 60 nè 74 nè 79 nè 80 nè 83 nè 85 nè 90 nè 94 nè 106 nè 108 nè 123 nè 126 nè 137
10. Yèè tu meffútímè mebotí mebotí bo sǎntémè oniti kòò kuónnè Kuyie nké kù mǎo meteèmmè. De kó yesã mbotí yèè sù: 5-7 nè 13 nè 17 nè 22 nè 25 nè 26 nè 28 nè 31 nè 35 nè 38 nè 39 nè 41-43 nè 51 nè 54 nè 57 nè 59 nè 61 nè 63 nè 64 nè 69-71 nè 86 nè 88 nè 102 nè 109 nè 120 nè 130 nè 140-143
11. Yesã mmómmonye, kè dè yèmmè Kuyie nda dèetè mèè kpéi ntímáti mieke, yoo kù da cǐfèmmè a yei: 9-10 nè 30 nè 32 nè 34 nè 40:1-12 nè 92 nè 107 nè 116 nè 118
12. Yèè benkú Kuyie nkou bo mmòkemè diwèi o yèmmè mieke nè kù ò òmpùnnemè: 3 nè 4 nè 11 nè 16 nè 23 nè 62 nè 131 nè 139

Kè dè dò mmèmmè ti bo namu yíè nkétúóté de kó iyie nkó tináàntì kéndéúkunkonè Kuyie nyètírì kéáá nè ti kó metammè kèntù mbe ì nti náké kè ì dòmmè.

YESÃ MPÁTÍRÌ DIKETÍRÌ

1

*Diwèi mómmonni kó tináàntì
(Yesã 1-41)*

¹ Dè nnaati wèè í tǔ mbenitiyonkubè tié,

wèè í tǔ mbenitiyèibe kó kuce,

wèè í katinè bèè dáú Kuyie.

² Wenwe dó Kuyie ntié nyi,

ke ì áà o yèmmè mieke kuyie nnè keyènkè.

³ De yiè ndònnè mutie mmu bè buótí mù kukó ntaké,

kè mù péí yèbe ye mònni,

bá mu fáàti í kpei,

de yiè ndòrri dè demou ò nyíemmu

⁴ Benitiyonkubè kperè í me ndò,

bè dònnè tiyontí nti kuyaakù tǒ ti.

⁵ Dè te kè bè í yóò na kécómmú Kuyie mbeénti yiè,

bè me nyí yó nkaké Kuyie nkǎbe tǔnni.

6 Kuyie nyēmu bèè wetí be kó kuce,
kè beyeibe bie tū mmefétimè kòku.

2

Kuyie ntāātè wèè kpààti kó tināānti

¹ Ba nte kè ibotí mieke cósú?

Ba nte kè yebotè dàkii meyei nkpríi ndetetirè?

² Kè kutekù yembè baati dikpànni,
kè sikpààtibii wēnné ke bo kpànnè Kuyie nnè kù tāāté wè,
ke náá nke tú:

³ Tí tōte bè ti pitinné ìi wēi,
képíté bè ti dùú mēè fimmè kédootóo.

⁴ Wèè kàri keīnkè kòò bè daú,
ti Yiè nKuyie mbè ti mudaá mmu.

⁵ Ke bè nàánnè kemieke.

Nè kemieyonkuke ke bè àà kufōwaá nke tú:

⁶ Mii pī n kóo kpààti,
ditāsààri Siyōō ìnkè.

⁷ N yó nnáámmu Kuyie nyē nkù yóó dàò dè kpéi.

Kù ñ nákému ke yī:

A tú m birè nde yíe,

kè n tú a cice,

⁸ ke tú n kù mōo yebotè yemou kè kùu yè nni nduó nkè n yè tieke,
kéntenè itemmànkoo,

⁹ kéncēmmú yebotè nè kumàtìpààti,
ké nyè pùò ntíyaamati kāmè.

¹⁰ Dindi bekpààtibè, ñciinè,
ketenkè kó bebeémbè, ñyiénnè itié.

¹¹ Mpīnnè Kuyie ntōmmú ke kù dé,
nyēnè kù kpeñnimè kè di kōmbùàti nkù duò.

¹² Kè di nkù déúkunko
ku mieke yàà bo di peike mēè kpéi
kè di feti di tū nkùu ce mieke,
ku mieke í yóó òote kè bo peikemè.

Dè nnaati bèè sàri ku borè.

3

Medetímè boní Kuyie mborè nde

¹ Dafiti do cokùnè o birè Abusadōmmu, kéndiè nfèè yènfè.

² N Yiè nKuyie n dùòntòbè sūmu,
bèè n wantí bè í sénní.

³ Bè í sénní bèè náante n kpéi,

bèè tu fí nKuyie nha í yó n deetè

⁴ N Yiè nKuyie nfōō tu n kó kudōpikù,
a deumè kpéi nte kè dè n naati.

⁵ Kè n kuónko ke yu n Yiè nKuyie,
kù òò yiemmu ku tāsààri ìnkè.

⁶ N duómu ke yè nke duó, ke ènte,
ke yé n Yiè nKuyie nni ncúómè.

⁷ N yí yīkù benitibè sikou sikou,
bèè n cētinnè tipítì timou.

⁸ N Yiè nKuyie,
íté kécómú kè n deetè,
fíōò bèmmú n dootitòbè,
ke bókíí benitiyonkubè ñii.

9 N Yiè nfóò deeri,
a sàà nni mbonè a nìtìbè.

4

Kuyie ndeerimè bè sònté ke wátìri wè

¹ Dafiti yènfè bè diè nfè nke biennè tibómbonti.

² Fó nKuyie nfóò n kòímú,
n kuðnnè fí nwe, n teennè!
N yèmmè do cààrè kè fóò n deeté,
n kuó mmeśémmè kékénté m báammì.

³ Díndi beñitìbè,
dè yó nkááké de kè di yóu di bo ncaàrimè n yètìri?
Dè yó nkááké de kè di yóu di bo ndómè detetirè kperè
ke wanti siyáàbìsí?

⁴ Banténè Kuyie nkuù n dòòmè mesàà,
kè n kù yu kù n tee.

⁵ Kè di mièke peike di báá dád meyei,
totínè keyènkè di yèmmè di duó dè,
kébónkùnne di mièke.

⁶ Fíénè Kuyie nyiwūš kù dó i,
kè kù duó ndimáà.

⁷ Besükùbè náammu ke tú:

We mbo ti duó ndiwèl?

Ti Yiè nKuyie ntí míté a wenniku.

⁸ A né n duó ndii wèl pèstému tidiiti nè menaà
ndè š mpíéké kè bè mæke di.

⁹ Nh šš duó káyè nkéduó nè diwèl ndi,
ke yé n Yiè Kuyie nfóò n kánkémè.

5

Kuyie ncouté wèè kó ibáammì

¹ Bèdèmbè kóo kóti dièmmè Dafiti yènfè ke eunè itáři.

² N Yiè nKuyie nkénté n náàntì,
keè n dabònni.

³ N kóo kpààtì, fí nKuyie fóò n te,
keè n da yumè, fí nwe m báammè.

⁴ N Yiè nKuyie ndikünweñni a šš keèmu n tammè,
nh šš pike mbúš fí nwe ke da kémnú.

⁵ Kuyie nha í dó meyei,
a šš í ncouté oyeiwe.

⁶ Bèè yete yeto bè í yóó da tóónnè,
a í dó bèè dšðri betòbè meyei.

⁷ A kòumu siyáàbìsí yembè,
nè bèè cou menitiyíñ nè beciimbè,
ti Yiè nKuyie mbè dò nha borè isoke nyi.

⁸ Mí nyie a n dšð mèè sàà ndeumu,
kè n tati a cšštè.

N da dému,
ke yó nnínkú a cšsààtè mièke.

⁹ N Yiè nKuyie nha tú tímómmonti yiè nwe,
nni ncèmmú bèè n díínte be kpéi,
tūnte kuce a dó n tūnne kù.

¹⁰ Bè í mæke tímómmonti,
bè dó meyei mme,
kè be náàntì dò nkufāti kùù fei,

bè tu besoumbè mbe,
 ke ò nnáá nke kpenti ke né dó meyei.
 11 Kuyie nwénté be beyeibe,
 kè bè dó kédaò tii bè buó,
 be yei nsũmmu,
 beti be,
 bè yete a kpenti nti.

12 Kè bèè bie sori a borè,
 kè diwèi mbè bo,
 kè bè nyānku sáá nè diwèi,
 kàa mbè kánké,
 bè da dómu, yóu kè bè nyānkunè diwèi.

13 Fó nKuyie nfóò dàòri mesáa mbesààbè,
 kàa sàa mbè kánké kudəpikù kóme.

6

Bè bàammè Kuyie nke dó meteèmmè

¹ Bedèmbè kóo kóti dièmmè Dafiti yènfè ke biennè kubómbonku iwēi ini koku.

² Kuyie nha bá m poté nè kemieke,
 a bá n tiènnè kumiépíe.

³ N Yiè nKuyie, n kuó mmesémmè, n cītamu,
 n Yiè nKuyie, m miékunnè n kũò í pī nyetobè.

⁴ N yí yé m bo tii mieke.

N Yiè nKuyie dè yó nkááké de kàa n teennè?

⁵ Áú n Yiè nKuyie, bónkunnè a mieke ké n deeté!
 N coo nha sàa nkpeí.

⁶ Becírìbè da yèmmu,
 we mbo da sānte kudənkù?

⁷ N kuəmmu ke cītiroo,
 bá kèè yènkè nh ò nkuəmmu kè n dóu buúté,
 n dóu dii sààkenè tinənniəti.

⁸ Mesémmè meè te kè n nuə ncīte,
 n dùəntobè beè sū kè n nuə nhəu.

⁹ Fūtenè m borè, díndi bèè dàòri meyei,
 ti Yiè nKuyie nkèemu n dabənni.

¹⁰ Ti Yiè nKuyie nkèemu n sáúti,
 ke cəuté m báammii.

¹¹ N dootitobè kufəwáa nkuu bè pī nkè bè di ifei,
 kè be kənti au,
 kè bè cokú mecāā nnè ifei ke wēti.

7

Dafiti dómè Kuyie nhò kònné

¹ Feyənfè Dafiti dèntè fè Kuyie. Kuusi, Bensaməe wuo nkou kpéi.

² N Yiè nKuyie n sori fíòò borè,
 n deeténnè bèè n fēũnko,
 m pate.

³ Bè yàa bo n nété dicírìcìrì kóme,
 dicírìcìrì əə pīmmè kénété bá əməu báa fiəte.

⁴ N Yiè nKuyie, kè m mènke dòò bè n wátiri ti
 kè m mènke càarè,

⁵ Kè n fòó mmeyei n wèè n dòò meyei,
 kè nh éi n dùəntobè kperə detetirè,

⁶ n dùəntobèe nni mbeti ké n ninte,
 kè n yēēre, ké n kuə,

kékūnné n yètìrì mutáá mmiéke.

7 N Yiè nKuyie nyíté kécómmú,
kàa miéke bè yè,
baao n dùòntòbè bèè miéke n cóú,
n kónné f́s nwèè te tibeéntì.

8 Ibotí iməuu tí nha borè,
kàa mbo kéf́nkè ke ì baké.

9 Kuyie nf́s nwèè bekùnè ibotí,
n kónné n naatí kpéí,
n yí cààrè dèmarè.

10 Cónné benitiyeibe caàrimè,
kékpénkùnne besààbè,
f́s nwèè yé benitibè yèmmè,
nè be yentotí,
a tú Kuyie nku ke wenni.

11 Kuyie nkuù tu n kó kudəpikù,
kuù deeri besààbè.

12 Kuyie nkuù bekùnè timómməntì,
ke né yóu sáà.

13 Kòo nitiyeiwe í cèète ò sǎũ o siè ndi,
ke deenko o tämmù.

14 Ò máátí tì kpàrinəntì yóó we nkuə,
ò sǎũ ì piə nyóó we ntā.

15 Ò kuə mmeyei nkó tipəutì nti,
ò pùó mmesoummè mme,
ke yóó peité siyáàbìsí.

16 Ò keù difǎtirì ndi ke di cūmp̀unko,
ò doti ò keù d̀i f̀tìrì miéke nke.

17 Ò d̀ə̀ mèè yei ndoti o yuu f́nkè nke,
ò yóu kùu yonku doti o t́nni f́nkè nke.

18 N yó nsántímu n Yiè nKuyie,
kù tumè timómməntì yiè,
n yó ndiəmmu ke bie ntibómbonti,
ke déúk̀unko Kuyie nkùu baké kéf́nkè nè ketenkè ku yètìrì.

8

Kuyie nkpeñnimè ke d̀ə̀ onitì kòò deu

¹ Bèdèmbè kóo kóti diəmmè Dafitì yènfè ke biennè kubómbonku.

2 Ti Yiè nKuyie nha yètìrì feímu
ketenkè keməu miéke.

A yètìrì deumu ke sènté tiwəti,
n yó nda sántímu.

3 Ibí nè ibibénni bo ndiè nke da santí,
ì kó yə̀nò peri a dùòntòbè diebè,
a dootitòbè diebè í piəti tináəntì.

4 Kè n wùò nkef́nkè a nou kó mutəmmú,
otānkù nè siwāā a d̀ə̀ d̀è,

5 m b́áá yà onitì tu wè kàa yé o kpéí,
n yí yà onitì yie ntu wè kàa d́ake o kpéí.

6 Kuyie nha ò d̀ə̀ kòò śake d̀ə̀nnè f́s nwe,
kàa ò duó ntikpetì nè diyetidiəri.

7 Kòò duó nha d̀ə̀ d̀è kó dimàà kòò d̀è baké,
kàa ò baá ndeməu.

8 Tipiəti nè inààke nè tikpasintòo,

⁹ nè sínṳṳ nè siyĩ
nè dèè kó dimàà bo mēniē mmieke.

¹⁰ Ti Yiè nKuyie nha yètiri feĩmu
ketenkè kemṳu mieke.

9

Kuyie ndeerimè bečřibè nè bè fěũnko bè

¹ Bèdèmbè kóo kóti dièmmè Dafiti yēnfè ke biennè debémbénnè metammè daamè kperè.

² N Yiè nKuyie n yó nda sánti nè n yèmmè memṳu ndi,
kénnaá nha kó tídiēti.

³ Fṳṳ te kè nh aunè diwèi,
ke diènnè debémbénnè ke da sánti,
fṳ nKuyie nha bakému ketenkè nè keĩnkè.

⁴ N dootitòbè bóřiri be fənkó nye,
ke duò ke kṳ nha ìkè.

⁵ Fṳṳ n kómú ke kra n kpéi,
ke kari a kpàatikàri ke bekùnè timómmanti.

⁶ A puotĩmu bèè í da báá,
ke kòu be nitiyiēbe,
ke ũũti be yètè paí sáà.

⁷ Fṳṳ kùò ti dootitòbè ke bè dèè,
ke pùò mbe ekè pái pái,
kè ti yè mbe kpéi.

⁸ Kuyie nkpàatĩřimu sáà,
ke fiĩ nku kpàatikàri tibeénti kpéi.

⁹ Kuù baké kutenkù nè timómmanti,
ke bekùnè ibotí kè dè sié.

¹⁰ N Yiè nKuyie nfṳṳ tu bè fěũnko wè kó disòri,
Bè sòri fṳṳ borè meyeñcaarimè mōnni.

¹¹ Bèè da yé bè da duámmu bēmaà,
ke yé fṳ nKuyie nha í yóumè bèè da waà.

¹² Ndiènnè kédéúkũnko ti Yiè nKuyie,
kuù kàri ku kpàatikàri ĩnkè Siyṳṳ,
mpĩekùnè Kuyie ndòò mèè dōřimè diemè ibotí mieke.

¹³ Kuù bekùnè benitikòubè,
ke yé bečřibè kpéi,
kù í yè mbèè kuò mbe kpéi.

¹⁴ N Yiè nKuyie, n kuó mmesémmè,
wénté n níimbè n diĩnko mèè sémmè,
fṳṳ n deerínè mukũũ.

¹⁵ Kè nní ndiènnè diwèi
ke da sánti Siyṳṳ kòbe tĩnni mieke,
a n deetémè.

¹⁶ Yēbotè duò yè keú yèè fṳtè mieke nke,
kè yè dii tii cùòti yè pĩ.

¹⁷ Kuyie mbenkúmu kù tu kù,
ke dōři timómmanti,
kòo yeiwe dii tii máti ò pĩ.

¹⁸ Benitiyiēbe tati kudənkù nku,
nè yebotè yemṳu yèè yé nKuyie.

¹⁹ Kuyie nyí yóo yè mbečřibè kpéi,
očři í yó nkémmú dēmarè ké mónté kè dèè deè.

20 Kuyie nyíté kécómmú,
báá yóu kóo niti weè na,
bekénè yebotè.

21 N Yiè nKuyie nhānnè yè kufōwáá,
kè yèe banté yè tumè benitibè mbe.

10

1 Dè yīme n Yiè nKuyie nkāa dété?
Dè dōmmè kàa sòri meyeñcaàrimè mōnni?

2 Benitidōnnibè mōke sipōo nsi,
ke fēūnko beçiribè,
kè be daàrimè bè pī.

3 Dè ã nnaatimu onitiyeiwe ò dō kédòò ti kpéí,
kòò fiète otòu kperε dè nhò naati,
kòò sáá nKuyie.

4 Onitiyeiwe ò nnáánnè tepòtè nte ke tú:
Kuyie nyí kpeti òmòu,
kù keté ké í bo.

Tii bo o yèmmè sáà.

5 Ò dòòri dè yíémmu sáà,
ò í banní Kuyie mbeénti,
ò aúmmu o dootitòbè bεmòu.

6 Kòò nàá nho yèmmè mieke ke tú:
N yí doti bitì,
meyei nyí yó n yà bitì bitì!

7 Kòo nùù mōke tináañsinti,
siyáábisi nè meçimme,
kòo náaanti tu tiyeiti ò í náá ntimómōnti.

8 Ò ã òke dihei také nke,
kékuo wèè í cààrè mùmamù disòri
ke ã ntũũ nke paké ocīri.

9 Ò ã nhoke kutúúkù nku,
medétimè diciriciri kōme,
ke paké ocīri,
kòò kpààke kètannè ticùòti mieke.

10 Ò ã kúkúmu, kébake,
kéyàke ocīri.

11 Kòo yèmmè dò nKuyie nyè nho kpeti,
ke dò nkù í dake o kpeti ñnké,
ke dò nkù í wúó nhò dòòri dè.

12 Kuyie, nyíté kécómmú,
Kuyie, nyoute a nòùtè!
Báá yè mbeçiribè kpéí.

13 Dè yīme kòo yeiwe da daú,
ke tú a í yóò ò kpetinné?

14 A wúómmu ocīri ààrimè ke fēūri,
fšò ò kómmú.
Ocīri duó nfš nwe omáà,
fšò dāke deciribire kpéí.

15 Pònte oyeyiwe wērímú,
yietí we o yei,
deite we a ñikè.

16 Ti Yiè nKuyie nfšò tu okpààti sáà,
bèè í da yé bè í yó nkpaá a ei.

17 A kemmumu beçiribè dō tì,
ke nárikunko be yèmmè,

ke yo bè tu mù.

¹⁸ Ke kommu iciribí nè bè fěũnko wè,
kè dè bo yie nkòo niti bá ndòarinè otòu muwērímú.

11

Kuyie nwúómmè benitibè bemou

¹ Bèdèmbè kóo kóti dièmmè Dafiti yènfè.

Kuyie mborè n de nsòri,
di bo yíme ke dè nní ncokù yetārè miéke tenòtè kōme?

² Beyeibe fī mbe tānnè nde,
bè sèunko be pie nyi,
ke sòri dibìnni miéke ke bo tā wèè yèmmè wenni.

³ Kè diheì cààrè,
onitisàù bo dád ba?

⁴ Kuyie mbo ku cēsààtè miéke nke,
ku kpààtikàri bo keĩnkè nke,
kù wúómmu benitibè bemou,
ke yé be yèmmè miéke dōmmè.

⁵ Kuyie nyému osààwè nè oyeiwe be yèmmè,
kù í dós oyonkuwe.

⁶ Kuyie nyóó cūnni yehāākūō nye nè mehāākpèrimè benitiyeibe Ìnkè,
be kó tiyeti de ntú.

⁷ Ti Yiè nKuyie ntu timómmonti yiè nwe,
ke dós wèè dòòri timómmonti,
bèè pí ntimómmonti beè yóó kù yà.

12

Beyeibe sūūmmè

¹ Bèdèmbè kóo kóti dièmmè Dafiti yènfè ke biennè kukùtidùkù iwēĩ ini kòku.

² Ti Yiè nKuyie nti deetè,
benitisààbè dèèmu,
timómmonti yembè í kpaá.

³ Bá wè ò wátiri otòu nwe,
koò kpènti kòo yèmmè né bo mèdémè.

⁴ Kuyie nkuò benitikpèntibè,
nè bèè nàánnè sifeí.

⁵ Bèè tu:
Ti nò yeè tu ti kó muwērímú,
ti nò nke náámmu,
we mbo na ké ti baaté.

⁶ Kè Kuyie ndò:
Mí nKuyie m bo íté kécómmú,
bè fěũnko bèè sénnibè kpéi
nè becīribè bèè kuò,
m bo deetè bè sènkèri bè.

⁷ Kuyie nnáànti dò mpáí nwe
ke dò mmesòò mbè pūíné mè fehāātofe,
kè mè wenke mesàà.

⁸ Fú nti Yiè Kuyie,
fúò yó nti kánkè benitibè biè mboti.

⁹ Bá kè de kó benitibè bo tipiti timou,
bá kè beyeibe sūū nkutenkù.

13

Oniti dómè Kuyie nhò deetè kè dè ò sotí

¹ Bèdèmbè kóo kóti dièmmè Dafiti yènfè.

2 Kuyie nde yó nkááké de kàa dentení n kpéí?

Dè yó nkááké de kàa yóu kè n da yà?

3 Dè yó nkááké de kè iyíékè nè meyeñcaàrimè yewe yemou kòme kè dèe deè m mieke?

Dè yó nkááké de kè n na n dootitòbè?

4 N yiè nKuyie nwéntení kékeè n tú mù,
kè n yíé muwèrímú,
n yàà bo kú.

5 Kè n dootitòbè báá yí bè n na,
dè yàà bo narike n dootitòbè n yíékemè.

6 N yému a tùmè mesàà nyiè,
kè n yèmmè naati a n deetémè.

N Yiè nKuyie, n yó ndiè nke da sántímu,
a n dòò mèè sàà nkpéí.

14

Onitiyeiwe kó meborime

¹ Bèdèmbè kóo kóti dièmmè Dafiti yènfè.

Tiyeintì tii òò yí Kuyie nyí bo!

Bè càkemu, bè dòòri isòke kperè nde,
òmòù í bo be mieke wèè dòòri mesàà.

2 Ti Yiè nKuyie mboní kéñkè nke ke wúó mbenitibè,
ke bo yà wèè mòke meyèmmè ke kù waà.

3 Bemou bè fetimu ke càke,
òmòù í bo wèè dòòri mesàà mbá omáà.

4 Kuyie mbéimu ke tú: De kó benitibè sàà í yé demaràà?
Ke sou n nitibè ke bè yo mbá bè í òake n kpetaà?

5 Kufòwaá n yóó bè autému kè bè nkpeutí,
ke yé Kuyie nkommumè besààbè.

6 Di paankonè beciribè mbe be kperè kè ifei yóó di pí,
ke yé ti Yiè nKuyie nkuù tumè be kó disòri.

7 Medetímèe yènni Siyòò kédeeté Isidayeribe!

Kuyie mbo wète kéténnéni dii mōnni ku nitibè,
dè bo narike Sakobu kabè,
Isidayeribe bo nyānku.

15

Kuyie ndó ku kabè ndommè

¹ Dafiti yènfè.

N Yiè nKuyie nha yóó còuté we a cfiètè mieke?

We n yó mbo a tāsààri ñnkè?

2 Wèè borime wenni wènwè kòò tū ntimómmoni,
ke náá mmómmonu ntiì boni o yèmmè.

3 Wèè í wátri betòbè, wèè í caàri o kou,
wèè í sáá nho cèpètitòù.

4 Wèè yetíri Kuyie nyete bè, ke còú bèè kù dé,
kòò béí ndii nùù bá kè di ò yóù wèè di dòò.

5 Wèè í penni o dífí ke dó mucñntimu,
wèè òò í ncòuté ticuuti kécaàrè wèè naati.

Wèè dòòri memme demarè báá ò nampe.

16

Kuyie ndetè wè kó diwèi

¹ Dafiti yènfè.

Áú Kuyie! Nni nkānké,

fṣṣ tu n kó disrì.

² N Yiè nKuyie nfṣṣ m baké,

m péú fṣṣ mǎà borè diwèi.

³ Besààbè bèè bo dihei mieke

bèè tu benitímómòmbe n dé bè.

⁴ Bèè kòrì yeboké borè,

m báá kote bè feu dè be kó iwūš,

m báá fíé be kó iwūš,

n keté ke báá aate kényú be bokè kó yeyètè.

⁵ N Yiè nKuyie nfṣṣ tu n kperε demou,

fṣṣ n duò n dó dè,

n kpeti tímou bo a nou mieke nke.

⁶ A n duó ndè n naatimu,

dè tu desààrè nde n kpéí

ke n duò ndiwèi.

⁷ N sántímu Kuyie nkùù n tiè,

bá keyènkè n yèmmè ò n dentemmu de kó itié.

⁸ M buó n Yiè nKuyie nku sǎà,

kù m bonèmu, m báá kpeute.

⁹ Deè te kè n yèmmè naati,

kè n diènnè diwèi.

¹⁰ Ke yé ke dò mbá kè n ku,

m bá nkpaá kufṣti mieke,

ke yé a í yóó yóumè a kou kòo pāake.

¹¹ A m benkemu mufōmmu kó kuce,

ke yo nni mbonè ke n duò ndiwèi.

17

Wèè í cààrè mùmamù ò mǎòmè Kuyie mmeteèmmè

¹ Dafiti kó ibáammù.

N Yiè nKuyie, keè n da móú ti, ké n kónné,

keè n dabònni kékeè m báammù,

siyáábisi í bo m mieke.

² Fṣṣ yó m bekénè,

fṣṣ yó m púté n naatimu.

³ A yému n yèmmè, a n séúmu keyènkè,

kàa n fie a í yóó yà tímati,

tii bo n yèmmè tii yièni n nù.

⁴ A náañti tii n ni,

ke n yennínè mmáá beyeibe kó ice.

⁵ N túmmu weti weti a ce,

n tààke í kpeutí.

⁶ Kuyie n da yumu ké yé a yó n ténnémè,

kénté m bíékè kékeè n da náá nti.

⁷ Benke a sàà n diemè fṣ nwèè deerí bèè wanti disrì a borè,

ke bè fèkù be dootitòbè nou mieke.

⁸⁻⁹ N ni nkānké kunòmpòkù ò nkānkémè tenònnètè,

benitiyεibe bèè n fèũnko be kpéí,

a nni ndíéké a kó medéè.

N dootitòbè yonkubè bèè n fité be kpéí.

¹⁰ Bè í mǎke mesémmè,

bè náánnè sipǎo nsi.

¹¹ Bè tũ n naàcèi nsi,

ke n fité ke wanti ké m bo nketenkè.

¹² Bè dònne diciriciri ndi dii dó kẹ́pí nkè dè di ɔɔ́tí,
musímmù mùù òkẹ difāpèù kẹ díí.

¹³ Kuyie mbáátí kẹ̀ bè kpannè,
kẹ̀ bè ɔ̀ nketenkè,
youte a siè kẹ̀ n deeténè benitiyonkubè.

¹⁴ A bè kùònè a kparisiè, kẹ̀ bè deè páíí,
bè bá nkpaá befòubè mieke,
nii mbe menétiime a sùò mmè be kpreí,
kẹ̀ be bíí yà kénsànnè késús mbe yaabí.

¹⁵ Mí n wetímu kẹ̀ yóó da yà,
m bo ente dii mǎnni n yóó da yàmu kénsànnè.

18

*Dafiti dèntèmè kẹ̀ sante Kuyie
(Wénté 2 Samuyɛeri 22.1-51)*

¹ Bèdèmbè dièmmè Dafiti Kuyie ntǎnti yènfè. Ò do dèntè de kó feyènfè Kuyie nhò deeté dii mǎnni ndi nè o dootitabè bəmou nè Sauri.

² Kòò b́éi nké dò:
N Yiè nKuyie n da dǎmu,
fǎ́ tu n kó muwérímú.

³ N Yiè nKuyie fǎ́ tu n te n sari fǎ́ tu borè,
fǎ́ tu n kó kupèrikù kùù n kǎnké,
fǎ́ tu n kó kudǎpikù,
fǎ́ tu okperì wèè n deeri,
fǎ́ tu n kó tecèkpetè n sari tèè mieke,
fǎ́ tu n deetiwè wèè n deeténè beyeibe,

⁴ Kuyie nyètiri ndeu,
n ku n yu kẹ̀ kù n deeténè n dootitabè.
⁵ Mukũũ ndo m boúmu kẹ̀ n fité,
menie mmèè pũ̀ò nke kòu kẹ̀ m̀eè donné n kǎmbùti.

⁶ Kudǎnkù kó iwɛ́ iì do n cè̀̀te,
kẹ̀ mukũũ nkó ticù̀̀ti nduó n yiikè.

⁷ Dè do n di kẹ̀ n yú Kuyie nku,
kẹ̀ ku nkuónnè,
kẹ̀ kùu keè n tammè ku cì̀̀tè mieke,
kẹ̀ m báammii tuakoo ku borè.

⁸ Kẹ̀ ketenkèe aá,
kẹ̀ yetārèe sántè kéaá,
ku mieke peike m̀èè kpreí.

⁹ Kẹ̀ kuyukú nyièní Kuyie nwũ̀̀,
nkè fehā̀̀deènfè yièní ku nùù nè ihā̀̀pém̀̀pé́rí.

¹⁰ Kẹ̀ kùu bíi ntiweti kécúténí,
kécutiní kẹ̀ na yewetisù̀̀.

¹¹ Kẹ̀ deke oĩnkèmbàri, kẹ̀ puù,
kémpùti kuyaakù mieke.

¹² Kẹ̀ yewetisù̀̀ kù fité,
kẹ̀ yewetè dieyè kù cè̀̀te,
kẹ̀ dè sòù kẹ̀ dò ndibinni cūmpuri.

¹³ Kẹ̀ kuwenniku diekù yièní ku iikè
Kẹ̀ yewetè pènkù nè yemátà̀̀rè nè ihā̀̀pém̀̀pé́rí.

¹⁴ Kẹ̀ ti Yiè nKuyie mpéú kèĩnkè fetaafe kǎme,
kẹ̀ bè yo Kuyie nkùu baké kèĩnkè nè ketenkè ku tammè.

Kẹ̀ fetaafe mátà̀̀rè duóní,
kẹ̀ muhā̀̀a ncóú.

¹⁵ Kẹ̀ fetaafe nwéí tipùti tímou,
kẹ̀ Kuyie ntāũ ku pie ntipùti tímou.

16 Kè kùu pɛɛ kè dàmɛ̀ɛ̀rì fū̀ḍ feitè,
kè kùu wei kè ketenkè miɛkɛ feitè.

17 Kè kùu youtení ku nàùtè keĩnkè,
ke n yū̀ḍ mmenie mmieke kédennení.

18 Kuù n deɛrínè n dootitòbè,
nè n sɪmbè bèè wɛrímú pɛ̀ɛ̀tè n kōmu.

19 N do bo mesémmè miɛke nke kè bè n cɛ̀ɛ̀tɛ,
kè Kuyie mme nni nni mbonè.

20 Ke n dènnení difò̀tìrì miɛke,
ke nh òmpùnne kù n dɔ̀ mèè kpéí.

21 Kuyie nni nyietí n dɔ̀rì mɛmmɛ dɛ̀è sié.
N wennimu kè kù n yietí mesàà.

22 N tūmmu Kuyie nkó kuce,
n yí yete ku kpeti mati.

23 N yí yeté ku kuó maí,
m me n yí yeté ku tannùù mari.

24 N dɔ̀rìmu kù dómè.
N dakemu nyàà bo yeté mèè kpéí.

25 Kuyie nni nyietí n wetí kè dè màmè mme,
n wennimu kè kù n yietí mesàà.

26 Kuyie, nwèè dɔ̀rì dɛ̀è wenni,
a we ndɔ̀rì dɛ̀è wenni.
Wèè tu oniti mómumu a we ndɔ̀rì timómumnti.

27 Wèè dɔ̀ mpáí, a ɔ̀ ò benkemu amáá páíí.
Kòò tu oyeiwe a nyé a bo ò yĩmè.

28 Fṣṣ̀ deɛrì besénnibè
ke kékunko sifei yembè.

29 N Yiè nKuyie nfṣṣ̀ c̀sunko n fitirè,
fṣṣ̀ m mí dibìnni miɛke.

30 Kuyie nfṣṣ̀ te kè n do n dootitòbè.
Fṣṣ̀ te kè n sènté be duotí.

31 Kuyie nkó kuce do mpáí nwe,
kè ku náànti tu timómumnti,
kè kù dò nkudɔ̀pikù ke kánkù bèè sòri ku borè.

32 Kuyie nkuù tu ti yie,
Kuyie mbo kumáà ndi,
kuù máá tu dipèrì dù ti kánké.

33 Kuyie nkuù n duò mmuwɛrímú,
kuù wèríkunko n cɛ.

34 Kuù te kè n tààke cāā tehontè kpeyi kōmɛ.
Kuù te kè n còrímú ditenni ìnkè.

35 Kuù m benkú dikpànni,
ke n teénnè kè n nɔ̀ nke yū̀ḍ mmutámmù.

36 N Yiè nKuyie nha nàùtè youte tɛ̀è n tɔ̀,
ke n kánkè kudɔ̀pikù kōmɛ, ke n deɛrì,
nh ɔ̀ da yú kàa yiemmu kè n kpénkúnne.

37 Fṣṣ̀ te kè n kèrì mɛcāā,
bá n tààke í seití.

38 M bèti n dootitòbè mbe ke bè nìntɛ,
kè n yí bè kùò bɛmɔu m báá wɛtɛ.

39 M bè kéété kéétému kè bè còu kè m bè nàù,
bè báá na kéíté, m bè namu.

40 Kuù n duò mmukpàrìwɛrímú,
ke tɛ̀ kè n dootitòbè m b̀ùtè.

41 Fṣṣ̀ te kè n dootitòbè bùtinné ke coké,

kè nh autè n sīmbè ke bè kòù.

⁴² Kè bè kuò mbá òmòù í bè teénnè,
kè bè da kuànnè f̄s nKuyie mbá a í bè còú.

⁴³ M bè nàntemu kè bè naá nkutāyukú, kuyaakù tò kù
kè m bè nàu kuce kó tīsāsààti kōme.

⁴⁴ Kuù n deeténè m botí kōbe bèè yete n kpeti,
ke n níí nyibotí ìkè,

kè kubotí n yí yé kù naá n kó tidaati.

⁴⁵ Kè beṗòòbè n sántí,
kè m bēi mmēmáá bēe yie n kpeti.

⁴⁶ Kè bè cīte ke kpeutí,
ke yīení be sòrè mieke.

⁴⁷ N Yiè nKuyie mbomu kuù tu n kó dipèri.
Ndéúkunkonnè ku yètiri, kuù tu n deetiwè.

⁴⁸ Kuyie nkuù m pèiri,
ke te kè ibotí m bòúté.

⁴⁹ Kuù n deerínè n dootitòbè,
ke te kè n nò n kpantidéntòbè,
kuù n deerínè benitiyonkubè.

⁵⁰ Dèè kṗéi nte kè n yó nkù sántí ibotí cuokè,
ke diè nke déúkunko ku yètiri.

⁵¹ Kuù deerí ku kóo kṗààti,
koò dòòri mesàa wenwe kù t̄āté wè,
wenwe Dafiti nè o yaábíó s̄áá.

19

Kuyie ndòò dè deè benkú kù deumè

¹ Beḍèmbè kóo kóti dièmmè Dafiti yēnfè.

² Keĩnkè benkúmu Kuyie ndeumè,
kè tiweti benkú kù pí mmùù tōmmú.

³ Bá ìi yìè kè di náá nditeri kù deumè,
bá kèè yènkè kè kè náá nketekè kù deumè.

⁴ Dè í tú nè tináaṅti, dè í tú nè yetannò,
òmòù í yo de tammè.

⁵ Kè de náaṅti né pité kutenkù kumòu,
kè bè ti kèè itemmànke imòu.

Kuyie ndòò diyìè cītè keĩnkè nke.

⁶ Kè di ñ nyetini ke do nwèè tùótò o pokù bàmbà,
ke dò ndikòmbùò yìè nwèè kèri o ce kè dè ò naati.

⁷ Kè di ñ yènní ku ntemmànku kénkèri kéta kutekù,
dèmarè í yenninè di ìinkù.

⁸ Kuyie nkuò dò mpáíi nwe ke duò mmufòmmu,
ku tannò tu yemómmonye nye, ke ciinko bes̄intibè.

⁹ Kuyie ndó dè wennimu ke náríkunko meyèmmè,
ku tannò dò mpáíi nwe ke náríkunko inuo.

¹⁰ A bo ndémè Kuyie ndè wennimu,
de kó fedédiéfé ñ mbo s̄áá nwe.

Kù t̄āté ti wennimu ke tú timómmon̄nti.

¹¹ Tì wenninèmu mesòo,
ke p̄enkù mesòo nsààmè kuwenniku.

Tì wèètinèmu mecekùò,
ke p̄enkù mecekòbémmè kunaatí.

¹² A dè tiènnè mí nwe a kóo t̄ònti.
Wèè yìè nha kpeti ò péúmu muc̄òntimu diemù.

¹³ We nyé o yetimè? N cīè n yí yé mèè yei,

¹⁴ Nkánkè mí nha kóo t̄ònti kè tefentè bá m pí,

kè nní nwenni ke b́áá d́d́ meyei ndiemè.

¹⁵ Áú Kuyie! Ćouté n náaṅ̀ti nè diwèi,
kéćouté t̀i bo n yèmmè.
N Yiè nKuyie nf́śś tu n kó dipèr̀i, n kóo donti.

20

¹ Bèdèmbè kóo kóti dièmmè Dafiti yènfè.

² Ḱaa bo meyeñcaarimè mieke ti Yiè nKuyie nda teennè,
kunku Kuyie nSakóbu do t̀i nkù nda ḱanké.

³ Kù mbo ku ćfè̀tè Sedisademmu ke da teennè,
kù mboní Siyóó t́ari ke da ćúó.

⁴ Kù b́áá yè nha ṕarè ḱpéi,
kùu ćouté iwúó a kù feu i ke tuó.

⁵ Kù da duó nha yèmmè d́s̀ dè demou,
két̀unnè a d́s̀ kéd́d́ t̀i timou.

⁶ Kè ti nyíúnè diwèi kù da teennèmmè ḱaa na,
kè ti ćónné menakùmè kó mecannimè nè ti Yiè nKuyie nkó diyètiri.
Ti Yiè nKuyie ndóó a kù ḿoó dè demou.

⁷ N yému ke dò nti Yiè nKuyie ndeeri okpàati kù t́aátè wè,
ke boni ku ćfè̀tè keñkè koò teenni,
koò deerinè ku wèrimú diemù.

⁸ Bèmabè tá be ḱpàrisèi nsi,
kè betabè tá be sèi.

Tínti me nyu ti Yiè nKuyie nyètiri ndi.

⁹ Kè bè bótiri ke duó,
kè tínti bie ćómmú teii,
ti í nampú.

¹⁰ Kuyie nteennè okpàati,
kè ti da yu á keè.

21

¹ Bè dièmmè Dafiti yènfè.

² Ti Yiè nKuyie ndè naatimu okpàati a ḿoke mèè ḱpéi mmuwèrimú,
a ò teennèmu kè de kó diwèi dieri ò bo.

³ A ò duómmu o yèmmè d́s̀ dè,
a í ò yetenè ò da ḿoó dè.

⁴ A śs̀ ò conè mesàa mme,
kóó òó mmesóo nsàamè kó dipii

⁵ Ò da ḿoó mufómmu mmu ḱaa mù nhò duó,
koò yíe yewe kóo f́ómmu òkè mediè.

⁶ F́śs̀ ò deetè kóo yètiri deuke,
f́śs̀ ò dèúkunnè koò duó ndisānni.

⁷ Koò d́òòri mesàa ndiemè śaá,
kóo duó ndiwèi a borè.

⁸ Okpàati duó nhomáa ndi Kuyie,
nè Kuyie nkùu baké keñkè nè ketenkè
ku kó mesàa nḱpéi nke ò fiúkúmè teii.

⁹ Okpàati, a yóó nintemu a dootitabè,
a yóó ṕímmú bèè da níi.

¹⁰ A yóó feiténí dii yiè kè bè tannè fehāatofe mieke nke,
ti Yiè nKuyie mbo bè maanko nè kemieke kè b́e ćóuté.

¹¹ A yóó kuomu be kó feyanfè,
be yaabi nè be botóo ketenkè ñnkè.

¹² Bè d́s̀ ke dá d́d́ meyei mme,
bè wènné ke bo da cakemu,

bè me nyí yóó na.

¹³ A yóó duó nkè bèe bútínné kécokému,
kàa mbè tãũ ipie.

¹⁴ Ti Yiè nKuyie mbenke a wērímú diemù,
ti diè nke déúkunko fṣṣ̄ yètiri a wērímú kpéí.

22

Kuyie ndè yĩme kàa n yóu?

¹ Bèdèmbè kóo kóti dièmmè Dafiti yènfè bè diè nfè nè metandaamè.

² Áú Kuyie! Áú Kuyie!

Dè yĩme kàa n yóu?

Kè n kuò nke kuò mbá a í n deeri?

³ Kuyie, nh̄ ò ntũũ nke kuòmmu kàa dò nyúó,
kè nní nyié nke kuò mbá n yí ompu.

⁴ Kè fṣṣ̄ né tú wèè dò mpáí,
ke kari a kpààtikàri kè Isidayeeri be da sántí.

⁵ Ti yembè do duó nfṣ̄ nwe bemáá,
bè do búó fṣ̄ nwe kàa bè deeri.

⁶ Bè do òò kuónnè fṣ̄ nwe kàa bè deeté.
Bè do ìkú fṣṣ̄ ìnkè kàa bè dèmminko ifei.

⁷ Mí n naá ndibeù ndi!

N ténke í tú oniti,
benitibè bemou sáá mmí nwe,
kubotí kumou sènkèrì mí nwe.

⁸ Benitibè bemou n yàu ke daúmu,
ke cṣ̄ũ kèhéunko be yò.

⁹ Ke náá n kpéí nke tú:

Ò yè nhò duó nhomáá ndi Kuyie,
kuù tũnte o kpeti,
ò yè nkù ò dómu,
kù tũ nhò deeté.

¹⁰ N Yiè nKuyie nfṣṣ̄ n dènneni n yṣ̄ pouti mieke,
fṣṣ̄ n duó nho miè.

¹¹ Bè m peité ke n duó fṣ̄ nwe,
nè m peiténimè, Kuyie nfṣṣ̄ ò te.

¹² Meyencaàrimè meè ò tókèné, a bá n déténe,
òmou í bo wèè bo n tee.

¹³ Yenaadakè péu yeè ò fité,

Basāā naadakè yeè n cètinè.

¹⁴ Yè ààte tinùùti nti ke bo m pī,
ke dò ndiciriciri dii pī nke kontí.

¹⁵ N wērímú muu sũṣ̄too menie mbè còúmmè ketenkè me kōme,
kè n kũṣ̄ bókíí,

kè n kōmbùṣ̄ti yiète mekùṣ̄ nkōme.

¹⁶ N ní kuù kpéí tiyaákpeti kōme,
kè n nòndenfè dàri n dáandaakù.

A n dǎú nkufṣ̄ti bènni ndi.

¹⁷ Simṣ̄ sù n cèète ke bo n cááké,

benitiyeibe beè n díí ke bo m pī,
ke dùùte n naàcèi nè n nou.

¹⁸ N yòkè mediè mme kè n kũṣ̄ feité.

N dootitòbè n wuómmu ke m paké,

¹⁹ ke totí n yààti,
ke tãũ tété n yaàbòrì.

20 F³ nKuyie, nha bá n dēténè,
 f³ tu n wērímú,
 cokéní mecāā ké n teennè.
 21 N dēeténè dikpàrisiè,
 ké n dēeténè yemānì.
 22 N dēeténè diciriciri nùù,
 ké n dēeténè yepaanaadayiè.

A n teemmu,
 23 m bo nnáá nha kprí n kòbe cuokè,
 m bo nda sántí difínni cuokè.
 24 Díndi bèè dé Kuyie, nsántínè kù,
 díndi Sakòbu yaábí dimòu, ndéúkunkonè ku yètiri.
 Díndi Isidayeri yaábí dimòu, nkpeutínè ku ìkè.
 25 Kù 55 í n wúónko mesémmè yiè nho sémmè mieke,
 kù í ò yetírí,
 kù 55 í nhò bütínné,
 kòò kù kuónnè kù 55 kéntému.

26 M bo nda sántí difínni dièrì cuokè,
 ké d³ bèè da dé be cuokè m béi ntì.
 27 Bēcīribè yóó dimu kénsànnè,
 bèè waà nKuyie nkè bè nkù sántí,
 kénfòù kémònte.

28 Itemmànke imòu kòbe yóó dentenèmu Kuyie nkprí,
 bè wētínímu ku borè,
 ibotí imòu kòbe yóó nínkúmu ku ìkè.
 29 Kē yé ti Yiè nKuyie nkuù tumè okpààti,
 kuù baké ibotí imòu.
 30 Bèè duò ketenkè mieke bəmòu bè yóó kónkemu ku ìkè,
 bèè kó dimàà tati kudònkù bè bo nínkú ku ìkè.
 Mí n fòù Kuyie nkprí nke,
 31 ké n yaábí yó nkù ntù,
 kénáké ku kprí mbe bí,
 32 ké ìi náké be yaábí kù dòò dè
 ke dēeté ku kòbe.

23

Kuyie nkuù tu n cēnti
¹ Dafiti yènfè.

Kuyie nkuù tu n cēnti ké n tú ku kó fepièfè
 n yí yóó mōnté dēmarè.
 2 Kuù nh om̄pũnko timusũũti borè,
 ke n kōrìnè mēniē nyííkú dē só.
 3 Kuù n kprénkũnko,
 ke m bēnkú kuce sààkù,
 ku yètiri dēu mēè kprí.
 4 Kē n kērí dibínni dièrì mieke
 m bá nyīèkù dēmarè ke yé kù m bonèmè,
 ke tō kunaacēndũdũkù ke m baànè,
 ke tō kunaacēmpààti
 dēè n duò ndikōmbùò.

5 Kù n duò mmudii mmu,
 n dootitòbè ìkè,
 a nconè diwèi ndi ke wáàrì mekáfōōme n yuu,
 ke piēnko m bòdòfè kè dè cou.
 6 Diwèi nè mesàà dè yó nni mbonèmu yewe yemòu,
 ké nní mbo a cīètè n fōmmu mumòu.

24

Kuyie ntatimè ku cĕtè

¹ Dafiti yènfè.

Kuyie nkuù te ketenkè nè dèè bo ke mièke,
kuù te kutenkù nè bèè bo ku mièke.

² Kuyie nkuù fíi nketenkè dàméèrì ìnkè,
kuù kè fíi nyikó nyínkè.

³ We mbo na kédeke Kuyie ntàri?
We mbo na kéta ku cēsààtè mièke?

⁴ Wèè nau wenni kòo yèmmè dō mpáíí,
wèè í duó nho yèmmè yebókè,
wèè 55 í mpariku ke né sóú.

⁵ Wèè yóó pété Kuyie nkó mesàà,
Kuyie nho deétiwè yóó wè kòínému.

⁶ Bèè wanti Kuyie mbe kperε yó mme ndò,
bèè wanti Kuyie nSakòbu do tū nkù.

⁷ Di yíé kéokúnne yebòrè,
okúnne nè yebòrè yèè bo nè dimònni,
kòo kpààti dièwèe ta.

⁸ We ntu de kóo kpààti dièwè?
Kuyie nku, kù kpeññimu,
kuù tu okòmbòteu.

⁹ Yíé kéokúnne yebòrè,
okúnne yebòrè yèè do bonè dimònni,
kòo kpààti dièwèe ta.

¹⁰ We ntu de kóo kpààti dièwè?
Kuyie Mpakédaa nwe,
kuù tu okpààti dièwè.

25

N Yiè nKuyie m benke a ce ké n cĕ n yei

¹ Dafiti yènfè.

N Yiè nKuyie m búó f́ó nwe.

² N Yiè nKuyie n duó nf́ó nwe m máà,
A báá yóu kè n di ifèi,
n dootitòbè bá n na kényānku.

³ Bèè da duó mbemáà ifèi í bè pī,
ì yóó pī mbèè da yete bàmbe.

⁴ N Yiè nKuyie, m benke a ce,
n niité ice a dó nní ntú nyí.

⁵ M benke timómmonti kó kuce ké n tié,
f́óò tu Kuyie nke n deeri.

N yíkú f́óò ìnkè yewe yemou.

⁶ Ti Yiè nKuyie nha báá yè, nha ti kuòmmè mesémmè
ke ti dōri mesàà nsàà.

A sémmè nè a sàà ndè bomu nsàà.

⁷ Bá ndennini n do dōri mèè yei,
nè n yetémè n kpaá be ndii mōnni,
a sà mèè kpéi bá n yè.

A niti mèè kpéi nyè n kpéi.

⁸ Kuyie nwennimè ke dōri dèè wenni,
deè te kè kù benkú onitiyeiwe ò dō nkétūnne kùù ce.

⁹ Ke kerinè bèè kékunko bémáà timómmonti mièke,
ke bè benkú ku kó kuce.

¹⁰ Kuyie nkó itié nwennimu, ke tú imómmonyi,

bèè kù taunnè ke tū nku kuó be kpéi.

¹¹ Ti Yiè nKuyie nnè a kó diyètiri kpéi,
n cǐé n yei, mè deumu.

¹² Kòo nìtì dé ti Yiè nKuyie,
kù 55 ò benkemu kuce ò dō nkétāāté kù.

¹³ De yiè nhōs di diwèi ndi,
kòo bii tieke dihei.

¹⁴ Kuyie mbenkúmu ku kó disòri kpeti bèè kù dé,
ke bè benkú ku taummè tié.

¹⁵ M buó Kuyie nku sād,
kuò yó m píté ticùtì tì m pī.

¹⁶ Wénténi m bíéké ké n kuó mmesémmè,
n kpa n kou nwe ke sénni.

¹⁷ Kukòmbòdori kuò m bo,
n denne kukòmbòdori miéke.

¹⁸ Wénté n sémmè nè n fěūtímè,
ké n cǐé n yei mmamou.

¹⁹ Wénté n dootitabè sūmè,
be miéke keè ñ còú.

²⁰ Nni nkānké ké n deeté,
ké m bá nşori a borè kédì ifei.

²¹ M búó fš nwe, fš yó n teennè,
ké nni ndò mpáíi ke wenni.

²² Áú, Kuyie! Deeté Isidayeeri
nè be áarimè memou.

26

Dafiti tumè Kuyie nhò kòrné

¹ Dafiti yènfè.

Ti Yiè nKuyie n kónné,
n tūmmu a kuó,
n yíkú fš Ìnkè nè n yèmmè memou,
n yí yóó nampe.

² Ti Yiè nKuyie, n wénté,
n yááké, feité n yèmmè.

³ M búó fš nwe ke bàa a kó mesàà,
n kéri a kó timómmonti miéke nke.

⁴ N yí katinè siyábisi yembè,
n yí neitinè meyèmmè mèdémè yembè.

⁵ N yí dō bèè dōdri meyei mbe kó ditfñni,
n yí katinè benitiyonkuba.

⁶ N Yiè nKuyie n yóó nite n nou nsi kébenke n wennimè,
n firi a wūstānni ndi,

⁷ ke da sāntí,
ke náá nha kó mesàà mmemou.

⁸ N Yiè nKuyie, n dōmu ké mbo a cǐètè,
a wērímú bo tēè miéke.

⁹ Bá n wēnnénè beyei ke kékua,
bá n wēnnénè benitikòùbè.

¹⁰ Be nou tú sisĩnsi nsi,
bè bè duò nticuuti nti ke dō bèè bè kòrné.

¹¹ N tūmmu a kuó,
n kuó mmesémmè ké n deeté.

¹² N kéri kuce sààkù nku.
M bo nsāntí n Yiè nKuyie nku nìtibè tikú dè.

27

Ti Yiè nKuyie nkānkémè wèè sàri ku borè

¹ Dafiti yènfè.

N Yiè nKuyie nkuù m mí ke n deeri, n yí yīèkù òmòù.

N Yiè nKuyie nkuù kānké n fōmmu, n yí dé òmòù.

² Kè benitiyeibe n tóónnè,

ke dós ké n cááké tikpasīnti kōme.

N dootitòbè bèè n wanti,

bèè yóó bété kéduó ketenkè.

³ Bá kè fekparinafe n dinté, kufōwaá mbá m pī,

kè n dootitòbè dós ké n dokénè,

m baa nyíkú a ìnkè nke.

⁴ N dós demarè mǎa ndi mediè nke dè mǎú ti Yiè nKuyie:

M bo mbomè ku cīètè mieke sǎá,

ke wúó nku sǎa,

ke dake ku cīètè kpéi.

⁵ Deñde kù yóó nni nkānkémè meyei ndiyiè yeiri yiè,

kè nni nsori ku cīètè,

kè kù n dee nku pèri ìnkè,

meysi nyí yó n ninte dè.

⁶ N sīmmu n dootitòbè bèè n fité,

n yóó fiému yesāa nkó iwūó ku cīètè kéndiè,

kédéúkunko ku yètiri.

⁷ Áú n Yiè nKuyie! N kuó mmesémmè ké n teennè,

n kuònnè fǎ nwe, n kénté.

⁸ N dèntení a béi nti nti ke tú: N wammúnè!

N Yiè nKuyie, n da waámmu.

⁹ Bá m búttinné, a mieke bá m peike,

fǎ nwèè n deeri bá m bantóo.

Bá n yóu fǎ n Yiè nKuyie,

fǎò n deeri.

¹⁰ N cice nè n yó kè bè n dootóo,

fǎ nyó n cǎutému.

¹¹ N Yiè nKuyie, m benke a ce,

n dootitòbè bèè bo,

n niitè kuce sǎákù.

¹² Báa yóu kè n dootitòbè n dòò bè dómè,

bè sǎnté ke n wátirimu,

bè dós meysi ndòòrimù mmu sǎá.

¹³ Dè na nni ndómme

kè n do í yé ke dò m bo yà a kó mesàa ketenkè kie ìnkè?

¹⁴ A mbús Kuyie, kpénkúnne amáa,

yáúkúnne a kǎnti, mbús Kuyie.

28

Wèè tóónnè mukūū nhò bàammè Kuyie

¹ Dafiti yènfè.

N Yiè nKuyie n kuònnè fǎ nwe,

fǎò tu dipèri dii n kānké,

bá ncféké kè n kuò nkàa cīéké,

n tati kudonkú nku.

² Kénté m báammii n da báa nyi.

Keè n da yumè ke tú a n tee.

N yuo n nou nsi a cēsàatè bíékè ke da báa.

³ Bá n wēnnénè beyonkubè nè bèè dǎòri meysi,

bèè ɔ nnáa mbe kɔbe diwèi kó tináànti,
kè meyei nné píéké be mieke.

⁴ Dòò be be tómmú dòmmè, be yei ndòmmè,
yietí be be yei mbè dòò mè betobè.

Duó nkè bè dòò mèè yei ndo be yó ìnkè.

⁵ Ti Yiè nKuyie mbè í dake a teèmmè kpéí
nè a pí mmùù tómmú,
ti Yiè nKuyie nha bè bɔ nke báá bè í.

⁶ Ti Yiè nKuyie nyètiri ndeu,
kù kèèmmè m báammí.

⁷ Ti Yiè nKuyie nkuù n kánké,

kuù tu n kó kudɔpikù,

n ku n duó mmáá,

kuù ñ teénnè kè n yèmmè naati,

n yó ndiè ke ku nsántí.

⁸ Ti Yiè nKuyie nkuù kánké ku kɔbe,

kuù tu tecèkpetè ke deeri kù tãáté wè.

⁹ Ti Yiè nKuyie ndeeté a kɔbe, fɔ̀ò bè te,

dòò be mesàà, a ntú be kóo cènti, nto be sáà.

29

Kuyie mpèúmè ku tammè

¹ Dafiti yènfè.

Díndi keìnkè kɔbe déúkunkonè Kuyie nyètiri,
sántenè ku, kù deu mèè kpéí nke mɔke muwèrímú.

² Déúkunnè ti Yiè nKuyie nyètiri,
nínkúnè ku ìikè ku cèsààtè mieke.

³ Ti Yiè nKuyie nkperínimu, kuù te kè fetaafe pèù,

kè kù pèù metammè menie n yínkè,

kuù baké menédiemè.

⁴ Ti Yiè nKuyie nkuù píékù nè muwèrímú,

ti Yiè nKuyie nkuù pèù metammè kperímè.

⁵ Ti Yiè nKuyie nkuù pèù kè detekperè duò.

Ti Yiè nKuyie nkuù kèkí Dimaa kó detekperè.

⁶ Kuù duó nkè Dimaa kó yetàrè yànku kunaabiiku kãme,

kè Edimɔo tãri yànku dipaanaabii kãme.

⁷ Ti Yiè nKuyie nkuù pèù kè fehããdeñfè yìè.

⁸ Kuyie nkuù pèù metammè kè dikpáà sánti,

kuù duó nkè Kadeesi kpáà sánti.

⁹ Kuyie nkuù pèù metammè kè detie nsánti,

kuù pèù kè tífáàti yòri dikpáà.

Ku cìètè mieke bemɔu kè bè tu ku yètiri ídeu.

¹⁰ Ti Yiè nKuyie nkuù do baké fetadiefe mɔnni,

kuù tu okpààti sáà.

¹¹ Ti Yiè nKuyie nduó nha kɔbe muwèrímú,

pá be mesàà, ké bè duó ndiwèi.

30

Kuyie nfòúkunnemè Dafiti kòò kù sánti

¹ Dafiti yènfè bè do kpetírí Kuyie ncìètè ke diè nfè.

² N da sánti n Yiè nKuyie nha n dènnè mèè kpéí ndifɔ̀tiri mieke,
a í yóu kè n dootitobè n na ke yànku.

³ N Yiè nKuyie n kuònnè f̄s̄ nwe,
k̄aa m̄ miék̄unne.

⁴ Kuyie nf̄s̄ n d̄enn̄ení kud̄onk̄u
n do dommú kuf̄oti nku k̄aa n f̄òunk̄unne.

⁵ Díndi bèè t̄u nKuyie,
ndiennè ke déúk̄unko ku yètiri,
nsántinè ku, k̄u sà mèè kp̄éí.

⁶ Ku miéke í ɔ̄tí k̄e bo bonk̄emè,
ku sàà mbo s̄aa ndi,
yedabùò nh̄s̄ mbo kuyuoku nku,
k̄e dik̄unweñni ntú diw̄èi.

⁷ N yèmmè do dò n f̄íík̄umu,
k̄e d̄emarè í yó n namp̄e.

⁸ N Yiè nKuyie nè a kó mesàà nk̄p̄éí,
f̄s̄ do n kp̄énk̄unne dit̄ári k̄ame,
dí mm̄ònni ke m̄ bùt̄innè k̄e n yèmmè cààrè.

⁹ Kuyie n kuònnè f̄s̄ nwe,
m̄ báá nf̄s̄ nwe

¹⁰ K̄aa n k̄uò á c̄ònte ba?

K̄aa n tannè kuf̄oti a bo c̄ònte ba?

Becírìbè bo na kénkp̄aa ke da s̄antáà?

Bè bo na kénkp̄aa k̄enáá nha kó tim̄ómm̄antáà?

¹¹ Kuyie nha n k̄énté k̄e n kuó m̄mesémmè,
Kuyie nh̄a n teennè.

¹² F̄s̄ d̄èite n yeñcaàrimè ke n duó ndiw̄èi,

F̄s̄ n daté kuf̄òt̄onk̄u ke n dat̄innè tibanyààti.

¹³ N yóó ndéúk̄unkomu a yètiri nè n yèmmè mem̄au,
n yí yóó yóu m̄ bo nda s̄ant̄imè.

N yó nda s̄ant̄imu s̄aa.

31

Kuyie nk̄ankémè Dafiti

¹ Bèdèmbè kóo kóti dièmmè Dafiti yènf̄è.

² N Yiè nKuyie n s̄arì f̄s̄ borè,
báá yóu k̄e n dí ifel̄ bitì,
a s̄amu n deet̄é!

³ K̄énté m̄ biék̄é, n deet̄é mec̄aa,
F̄s̄ yó ntú n kó dip̄èri k̄peri, tec̄ek̄petè tèè n deeri.

⁴ F̄s̄ tu n kó dip̄èri, n kó tec̄ek̄petè.

A nni nni ke n c̄emmú,
a yètiri bo deuke mèè kp̄éí

⁵ F̄s̄ yó n dennè bè n díi nt̄ii cùòti,
ke yé f̄s̄ n k̄ankémè.

⁶ N Yiè nKuyie nh̄ ànnè m̄ máà a n̄ou miéke nke,
a tú Kuyie nku tim̄ómm̄anti yiè, f̄s̄ n deet̄é.

⁷ A í d̄s̄ b̄eb̄ōféúbè,
n duó nf̄s̄ nwe m̄ máà.

⁸ N yóó nȳanku nè diw̄èi ndi a sàà nk̄p̄éí,
a ȳamè n sémmè ke bantè n yeñcaàrimè.

⁹ A í yóu k̄e n do n dootit̄abè n̄ou miéke,
a n deet̄ému k̄e n k̄erí ke í ȳèk̄u.

¹⁰ N kuó m̄mesémmè meyeñcaàrimè meè n deuté
n k̄ònti t̄ii bèitè k̄e n yèmmè yè,
k̄e n nuò nhòáté.

¹¹ N yóó kú meyeñcaàrimè miéke nke,

n yóo deè m bie iyentotí mièke nke.
Meyei n dàò mè meè dèl̄te n wērímú,
n wērímú sòm̄mu muù dèè.

12 N kpantídèntòbè beè te kè m p̄etitòbè n sàá
n dootitòbè beè te beè n yé kè bè n yòte,
beè n yàu kè bè n yòte ke cokú
n naá kukùmbocírìkù nku.

13 Bè n yé nhocú kòm̄e mme,
n naá nkukùntaacírìkù nku.

14 N yo bè náántem̄e mme n kpéí kè kufōwaá nni nhauté,
bè wēnné bem̄ou ndi ke n dónè meyei,
bè dàkem̄u ke bo n kuá.

15 N Yìè nKuyie, n duó nf̄ó nwe m máá,
f̄óò tu Kuyie ke n te.

16 N kp̄eti tim̄ou ã f̄óò nou mièke,
n deeténè n kpantídèntòbè nè beè ñ f̄éũnko.

17 N c̄outénè ñiwèl̄ mí nha kóo t̄ontì,
nè a sàà nk̄péí n deeté.

18 N Yìè nKuyie m báá da yú kédì ifei,
benitiyeibe beè dò nké ì dí ke dò yúó kékú.

19 Duó nké beè naá nsiyáàbisì osààwè kpéí kè bè dò yúóó,
sip̄o yembè nè mesenkùmè yembè nè sifeí yembè kè beè c̄íéké.

20 A sàà ndeu mediè mme,
benitibè bem̄ou wùómmu a d̄ōrimè beè da dé,
bè yému a ãá dè beè s̄òri a borè.

21 A bè s̄òri a borè nde ke bè k̄anké beyeibe kó mediímmè,
kè bè bo a c̄íètè, ke détirinè iwátì.

22 N Yìè nKuyie nnè mutōmmú a n d̄òòm̄e mesàà,
mí n dootitòbè do c̄èète wè bè ã̄ pi mèè botí dihei.

23 Dè do n dimu kè n yèmmè ndo n da déténnè,
kàa me nkèè n kuòm̄mè ke da yu.

24 Ndónè ti Yìè nKuyie, díndi ku kó besààbè,
ti Yìè nKuyie nk̄ankému beè kù tū,
ke f̄éũnko mediè nsifeí yembè.

25 Kpénkùnne dimáá ke yáúkùnne di k̄òntì,
díndi beè buó ti Yìè nKuyie.

32

Kuyie n̄c̄é nwè m̄òkem̄e ñiwèl̄

¹ Dafiti yènfè.

Dè nnaati Kuyie n̄c̄é nwè o yetímè,
kù ùtè wè o yei.

2 Dè nnaati ti yìè nKuyie nténke í kaànnè wèè kó meyei,
dè nnaati wèè yèmmè wenni.

3 N do í dáa ñi m̄ònnì n yei nké n wērímú muù dèè,
kè n ní ntũũ nke mítiri.

4 Ke yé a do m puotimè kuyie nnè keyènkè,
kè n wērímú dèè kè m m̄oté mupaakèntie kòm̄e.

5 M me nda dáamm̄u n yei,
n yí s̄ònnè n yetímè,
m béim̄mu ke tú n cààrè, ke da dáa n yei,
nkàa mè nni nhüté.

6 Deè te kè besààbè dò nké nda báá ndim̄ònnì sààrì.
Bá kè meyei t̄ùòkení fet̄aafè diefè kòm̄e mè báá bè ñinte.

7 F̄óò tu n kó dis̄òri ke ñ nni nk̄anké meháárimè m̄ònnì,

M bo ndiè nke da sántí a n kánké mèè kpéí.

⁸ Kè Kuyie ndò:

N yóó da tiémmu ke da benke kuce a dò nkétünne kù,
m bo nda duò nyitié ké nda wúó nsáà.

⁹ Báá yei ntesántè nè sámmarímú de kóme,
bè áà dè tisánkéndánti nè iwéí kè dè bo yie mbe kpéti.

¹⁰ Oyeiwe ò nfěürímu medié,
kè Kuyie nyári wèè kù duó nhomáà.

¹¹ Díndi besààbè nyānkunè Kuyie nkó kuce mieke, diwèí ndi bo.
Díndi bèè yèmmè wenni mpièkùnè diwèí.

33

Ti bo ndièmmè ke sántí Kuyie

¹ Díndi besààbè dí mpièkùnè diwèí,
ndéúkunkonè ti Yiè nKuyie nyètiri.
Díndi bèè yèmmè wenni di kó diwèí ndi di bo nkù sántímè.

² Sántenè Kuyie nè debémbénnè iwéí kpere,
sántenè ku nè kubómbonku iwéí tepítè kaku.

³ Dentènè feyempānfè, mbiennè debémbénnè, pietènè ku.

⁴ Kuyie nnáaanti tu tímómmanti nti,
kè kù dòri dè tu demómmonne.

⁵ Kù dó tímómmanti nti nè dèè wenni,
kè ku sàà mpiéké ketenkè.

⁶ Ti Yiè nKuyie nkuù béi nkè keínkè dòò,
kuù duó nkè siwàà ànnè.

⁷ Kuyie nkuù tí ndáméèri kó menie,
ke mè ànnè demarè máà.

⁸ Kutenkù kumou kobe, ndénè ti Yiè nKuyie,
nkè benitibè bemou kù yòte.

⁹ Kù òò béimmu kè dèe dòò,
kè kù béi nti ti dòomu bàmbà.

¹⁰ Kuyie nkuù òò paa nyibotí dó kédòò ti,
kuù òò caarè benitibè dó ti.

¹¹ Kuyie nkuù dó ti ò mbomu sáà,
kè ku yèmmè dó ti mbo sáà.

¹² Dè nnaati kubotí ti Yiè nKuyie mbaké kù.
Dè nnaati ti Yiè nKuyie ntáátè bè ke bè te.

¹³ Ti Yiè nKuyie mbo keínkè nke ke wúónni benitibè bemou.

¹⁴ Kù kàri ku kàri ndi ke wúó nkutenkù kobe bemou.

¹⁵ Kuù bè dòò meyèmmè bemou,
kù yému bè dòòri dè demou.

¹⁶ Fehāpōnnafe diefè feè í deeri okpàati,
muwèrimú mudiemú muù í deeri dikāmbùò yie.

¹⁷ Kāa yèmmè dò ntesántè bo da deetè a sou nha máà ndi,
te wèrimú diemú í denninko oniti meyei.

¹⁸ Ti Yiè nKuyie nkuù me ndàke bèè kù dé be kpéí,
bèè bàa ku kó mesàà.

¹⁹ Ke bo bè deeténè mukūū,
kè dikōnni tanní bè nfòu.

²⁰ Tínti buó Kuyie nku kuù ti teénnè,
kuù tu ti kó kudōpikù.

²¹ Ti yèmmè naatínè kuñku,
Kuyie nsámu, ti ku nduó ntimáà.

²² Ti Yiè nKuyie nha sàà nní nti bonè, ti búó fí nwe.

34

Kuyie ndènnemè Dafiti iyèkè

¹ Dafiti do dḡḡ omáa kuyèinkù okpààti Abimedeki iikè,
kòo ò bḡti kédeè kòo dèntè fèè yènfè nfe.

² N yó nsántímu n Yiè nKuyie nsáà,
ku sánni báá dèè n nùù mièke.

³ N yèmmè naatinèmu n Yiè nKuyie,
díndi besíntíbé nkémmúnè n kù sántímè kényānku.

⁴ Dí n wènnénè kè tí nsántí ti Yiè nKuyie,
tí nwē nkédéúukunko ku yètiri.

⁵ N yu Kuyie nku kè kù yie,
ke n deeténè n kó kukḡmbàdoróo.

⁶ Kàa bḡúté Kuyie, nha yèmmè meè ḡḡ cáté,
bá ifei ténke bá nda bo.

⁷ Kòo sénniwè kuś nti Yiè nKuyie nhḡḡ keèmu,
kóḡ deeténè meháárimè memou.

⁸ Kuyie ntḡnni dii bàa bèè dé ti Yiè nKuyie
ke bè deeri.

⁹ Yáákénè kégà Kuyie nwennimè,
dè nnaati wèè kù duś nhomáa.

¹⁰ Díndi Kuyie nkó besààbè, nkù déné,
bèè kù dé demarè í bè dḡnni.

¹¹ Yeciricirè mḡnnimu yè dḡ dé kè dikḡnni yè pīī,
demarè í dḡnni wèè bùs Kuyie.

¹² M bí, kḡtenèní kè n kénté,
kè n di benke di bo ndé meè botí Kuyie.

¹³ Kòḡ mḡu dḡ mufḡmmu,
ke bo nfḡu kè dè naati,

¹⁴ o nḡndenfé bá nnáa ntinányeiti,
ò bá nsounte.

¹⁵ Wèe déténe meyei,
kéndḡori mesàa,

kénwaa nkunaati ke kù bḡti.

¹⁶ Ti Yiè nKuyie nwḡḡmmu besààbè,
ke yo be dabùò.

¹⁷ Ti Yiè nKuyie nkpannèmu beyeibe,
ke bo bè dèè ketenkè Ìnkè kè bèe yè mbe kpéi.

¹⁸ Kè besààbè kuḡnnè ti Yiè nKuyie,
kù ḡḡ keèmu kè bè deeténè meháárimè memou.

¹⁹ Ti Yiè nKuyie mbonèmu bèè yèmmè cààrè,
ke deeri dè dí bè.

²⁰ Meháárimè péu tuḡkúnímu osààwè,
kè ti Yiè nKuyie mme nhò deerinè me memou.

²¹ Ke dake o tuḡti imḡu kpéi,
kè bè báa kééte o kḡḡ mari.

²² Meyei mmeè kḡu oyeiwe,
Kuyie nyóó kpetínneimu bèè ní mbèè dḡḡri dèè wenni.

²³ Kuyie nkuú deeri ku tḡmbè,
kù í yóó kpetínne bèè sḡri ku borè.

35

Kuyie nkḡmmímè ocīri

¹ Dafiti yènfè.

Kuyie nhá kpannè bèè ñ kpannè,
kédokénè bèè n dokunè.

² Ítè kétúóté kudḡpikù kusámḡókù nè kudiekù.

Cómmú ké n deeté.

³ Youte a kpānni nè a cáúkù,
kébaao bèè n fēũnko.
N náké fṣṣ tumè n deetíwè.

⁴ Bèè dó ké n kuṵ ifeii bè pī nkè bèe kēke,
bèè n dónè meyei, ifeii bè pī kè bèe bóti be fṣnkúò,
⁵ kénaá ntiyontì kuyaakù tṵ tì.
Kuyie ntṣnni bè bèti.

⁶ Be ceε naá ndibiinni kéanke,
kè Kuyie ntṣnni mbè bèti.

⁷ Bè sṵnté ke n dii ticùòtì nti,
ke n keù difṣtìri kè m bo do kékú.

⁸ Meháarimèe bè dèeté,
bèe ta bè dii ntii cùòtì mieke,
kédo bè keù dii fṣtìri.

⁹ Kè diwèi ní nni mbo,
kè nni nyānku,

Kuyie nni nteenèmè kpéi.

¹⁰ N náánnè n yemmè memou ndi,
ke tú òmòu í da dònnè fṣ nKuyie,
fṣṣ ò deeténè ocīri wèè ò kpeñninè,
ke deeri osènniwè nè bèè fèkù o kperε.

¹¹ Bè náá mbè í yà tì nti,

Bè m bèkú nyí yé tì nti.

¹² Kè n dàòri mesàà nkè bè n dàòri meyei,
kè m bo m máá.

¹³ N dootitabè ò mmṵ nkè n dáátí kufṵòtṣnkù nku,
kébenke n yeñcaarimè

kéboú dinùù kékékùnnε m máá kénsī,
kémmbáá nKuyie nsáá,

¹⁴ kéndò n népo yoo n tebite, kè n yiikè ñsòù,
kè n yemmèe caàrè kéndò n yṵ ku.

¹⁵ Kè n do dii mṵnni bè né tí ké nni ndaú,
kéwēnnè ké nni ndòori meyei,

kè bepdòbè n yí yé bè nni nnáá ntiyeiti.

¹⁶ Bèè í dé Kuyie nnè bèè daú benitibè
kè bè wēnnè ke n daú mediè,
ke maá nyebiè n kpéi.

¹⁷ N Yiè nKuyie nha yó nni nwúónkomaà?

N deeténè be kó kuyonku,
bè tu yeçiricirè nye.

¹⁸ M bo nda sántí ditṣnni cuokè,
ké nda sántí kubotí diekù cuokè.

¹⁹ N dootitabè bá nyānku n kpéi,
bèè sṵnté ke n níi bè bá nni nhūūnnè inuo.

²⁰ Bè í náá ndiwèi kó tináahtì bitì!

Bè dàkii ke bo dṵò meyei mme dihei kó benitisààbè.

²¹ Ke aari tinùùti ke tú: Àà tì da yāmu!

²² N Yiè nKuyie nha wúómmu dèè dàòri,
bá nçíéké, bá n déténnè.

²³ Kuyie nyíté ké n kónné!

N Yiè nKuyie nhente kékpa n kpānni.

²⁴ N Yiè nKuyie nha wennimu,
n kónné kè bè bá nni ndaú.

²⁵ Bá yóu kè n dootitabè dà:

Tóò! Ti do me ndó,
 ti ò maankomu.
 26 Bèè do n dónè meyei nke yānku,
 ifeii bè pī nkè d̄eè bè di,
 ì pī mbèè yèmmè do dò mbè m p̄ēté,
 kè b̄eè k̄eè kè ifeii bè pī.

27 Bèè ȳé nyí d̄òdmè meyei,
 be yèmmè r̄inaati,
 kè bè m̄bonè k̄unaatí
 k̄énnáá nsáà ke tú:
 Déúk̄unne Kuyie nyètiri kùù dó ku t̄nti kó mesàà.

28 Mí mmóm̄muo m bo nnáá nha wennimè,
 m bo nda s̄antí s̄áà.

36

Ti Yiè nKuyie mborè nde mufòm̄mu bomè

¹ Bèdèmbè kóo kóti dièmmè ti Yiè nKuyie nkóo t̄nti Dafiti yènfè.

² Oyeiwe náá nti t̄i n yóù,
 ò tu d̄è ò bo ndé ba nk̄p̄éí Kuyie?

³ Ò tá omáà ndi,
 ò í d̄ó k̄ébanté o yei nkè mè yete.

⁴ Ò m̄ake siyáábisi nsi ke sou,
 ò í d̄ó k̄ébanté mesàà nt̄umè.

⁵ Kòò duó wè ntotí o yèmmè meyei nk̄peti máá,
 ke t̄u nkuce yeiku,
 ò í yóu meyei.

⁶ Ti Yiè nKuyie nha sàà mmànnè tiwetì nti,
 a d̄orimu a béi nti kè d̄è feí tiwetì k̄óm̄e.

⁷ A wetí kè d̄è d̄eumu ke m̄annè a t̄arè,
 k̄aa beénti c̄ump̄uri dif̄t̄iri k̄óm̄e.

Kuyie nkuù teénnè ben̄it̄ibè nè tik̄pas̄inti.

⁸ Kuyie nha sàà nwen̄ni m̄ediè m̄m̄e.

Ben̄it̄ibè diéké a fieti d̄éè m̄m̄e.

⁹ Bè yo nha c̄iètè sàà m̄m̄e ke s̄annè,
 k̄aa bè ñ̄inko a sàà nkó kukó.

¹⁰ F̄s̄s̄ tu mufòm̄mu k̄un̄ni,
 f̄s̄s̄ ti duó nkuwenniku.

¹¹ A sàà nní m̄bonè bèè da ȳé,
 k̄aa nkóm̄m̄ú bèè yèmmè wenni.

¹² Báá yie nkè t̄ep̄òtè yiè nni nn̄inte,
 báá yóu kòo yeiwe nni mbeti.

¹³ Bèè d̄òri d̄èè í wenni bè duóm̄u,
 bè domu bè í yóo na k̄éité.

37

Ti bo mbúómè Kuyie

¹ Dafiti yènfè.

A mièke bá mpéi beyeibe,
 a bá nyáá mbèè d̄òri meyei.

² Bè yóó k̄peimu m̄ecáà ntimúti k̄óm̄e,
 k̄émóté tifaàti k̄óm̄e.

³ Duó nhamáà Kuyie nk̄énd̄or̄i d̄èè wenni,
 m̄bonè k̄unaatí dihei kù da duó ndi.

⁴ A yèmmè nnaatinè a Yiè nKuyie,
 kù bo da duó nha yèmmè dó d̄è.

5 Duś nhamáà a Yìè nKuyie,
kè nkù bùś,
kè kùu pī mmutǎmmú,

6 kèfei nha borime sààmè kuwenniku kōme,
kèfei nha kó timómmṁnti diyìè ñ ncómmú γεγο κε δòmmè.

7 Ndò nyúóó Kuyie nyiikè κε κù kèrímú,
a miεke bá mpéi wèè kperε yíε,
a miεke bá mpéi wèè dǎǎ meyei nhò tāāté κε bo dǎǎ mè.

8 Yóu kunaupíε,
yóu kemietonnikè,
a miεke bá ncóú,
dè ce mmeyei mme.

9 Kuyie nyóó deitemu bèè dǎǎri meyei,
kè bèè kù duś mbemáà kè bèè tieke dihei.

10 Dè kpaá sámṁpó nwe kè beyeibe deé,
kàa wammú bè do borè a báá yà òmòu.

11 Bèè yèmmè boo kè bèè tieke dihei,
kémbonè kunaatí nè diwèi mómmṁnni.

12 Onitiyeiwe wèè wantinè osàù meyei,
κε mèiri o nòùtè.

13 Kè ti Yìè nné ò wúó nke daú,
κε yé o yiè duunnímè.

14 Benitiyeibe beè kpàte be kpàrise,
κε deenko be tǎnnè,
κε bo dokénè ocṁri nè osénniwè,
kékuo bèè borime wenni.

15 Be se yóó kónté kékúú be dire nye,
kè be tǎnnèε kéké.

16 Desámṁpórè wèè wetí ò mòke dè wenni κε pèētému beyeibe péu kó tikpàti,

17 Ke yé Kuyie nyóó pòntemè beyeibe wèrimú,
kènto besààbè.

18 Kuyie nyému bèè yíε nku kuś be we màmè,
kù yóó bè duś ndé yó ntú be kperε nde sáà.

19 Kè dimṁnni yeiri tǎkéní iféi báá bè pī,
bá kè dikṁnni bo bè nyo nke sǎnnè.

20 Beyeibe yóó kúmu,
kè Kuyie ndootitǎbèε pèēté mutepóó nkǎme kénáá nkuyukú.

21 Oyeiwe ñṁ pentε κε báá ténné,
kòo sààwè yíε mòke mesémmè κε pǎà.

22 Kuyie ndǎǎ bè mesàà mbeè yóó tieke dihei,
kè kùu betí kù cǎṁ bè.

23 Kè Kuyie mpénsiri oniti borime,
kuú ñṁ duś nkòò nkéri κε í yiékù.

24 Kòò do ò bá nduś,
Kuyie nkuú ñṁ pī nho nòùtè kényíi.

25 Nè m bemmè κε yàa kóténè,
n yí yà Kuyie mbòntóo dè osàù,
yoo ò yaàbí mmúste dè mudii.

26 Osàù mòke mesémmè mme sáà,
κε penni o kperε betǎbè,
kòo yaàbí péú de kó mesàà.

27 Yóu meyei nkéndǎori mesàà,
a yaàbí bo rṁbo sáà dihei.

28 Kuyie ndó timóm̄m̄nti nti,
kù í buonko bèè kù tū.

Kù bè bàamu sáà,
kù yóó deite benitiyeibe yaabí nyi.

29 Kè besààbèè tieke dihei,
ké ndi bo sáà.

30 Osàù nàá m̄m̄ecií nkó tináānti nti,
tìi yìèní o nùù kè tì wenni.

31 Ò dó Kuyie nkuó nyi,
ke yenninè omáá meyei.

32 Oyeiwe ò ndíímu osàù,
ke dó kòò kù.

33 Tì Yiè nKuyie nh̄ò í nyóú kòo sàù ta oyeiwe n̄u mieke,
kè bè ò bekùnè kù báá yóú kè bèè ò kpetínné.

34 Mbús Kuyie nke tū nku kó kuce,
kù bo da déúk̄unne k̄aa tieke dihei,
kéyà kù deitemè benitiyeibe.

35 N yàmu onitiyeiwe m̄òde dè muw̄erímú,
ke s̄entè mutie s̄ũm̄ù k̄òme,

36 Képēétóo ò ténke í ndè kpaá,
kè nh̄ ò wammú n yí ò yà.

37 Nwúó nwèè tū Kuyie nkuó nè osàù,
de kóo n̄tì botí ò dentenè mesàá m̄me.

38 Tì Yiè nKuyie nyóó kuàmu benitiyeibe,
be wuò nyí yó nkpaá.

39 Tì Yiè nKuyie nkuù deeri besààbè,
ke bè k̄anké meháárímè m̄nni.

40 Kuyie nkuù bè teènnè, ke bè deeri,
ke bè k̄anké benitiyeibe ke bè deeri,
ke yé bè s̄òrimè kuù borè.

38

Omuantì wèè banté o yei nhò bàammè Kuyie

¹ Dafiti yènfè bè diè nfè ke denniní Kuyie nkpeí.

2 Tì Yiè nKuyie nha bá n f̄é̄nnè kemieke,
bá m puotínè kunaupíé.

3 A pie nduò n ȳínkè nke,
kàa nacèkuute duò n ȳínkè.

4 N k̄ònti mieke ténke í p̄í,
a mieke n cóú mmèè kpéí.
N k̄ũò yeè b̄òké n yei nkpeí.

5 N yei m̄m̄eè deuke ke m p̄è̄tè,
mè n ȳòntemu dit̄ou c̄é̄rì k̄òme.

6 M muò nyèè ànné imāncírí,
yè p̄ààkemu n yeinti kpéí.

7 Kuyonku kuù ñ na ke m̄ p̄t̄ínné mediè,
kè n yèmmè cààri yewe yem̄ou.

8 N k̄ònti tii còú,
dèmarè ténke í p̄í n k̄ònti mieke.

9 N yí mòke muw̄erímú,
n k̄ònti kèété kèétému,

n yèmmè meè cààrè kè n kuò nke mítìrì.

¹⁰ Kuyie nha yému n dós dè,
a wúómmu n dabònnì.

¹¹ N kòmbùòtì tii duò,
kè n wèrímú dèè,
n nuò nténke í wúó.

¹² N népobè nè n neitinè bè n kentému,
n kòbe n yentému nh áàrimè kpéí.

¹³ Bèè n dónè mukūū mbè n dii tímátì nti,
bèè n dónè meyei nkè bè n sáá,
bè ɔ ntūū nke náante n kpéí nke.

¹⁴ Mí n naá ndiònnì ndi, n ténke í yo,
n naá nwèè nónɔnfɛ dàri wènwè n yí náá ntìmatì.

¹⁵ N dò ndiònnì ndi,
n yí ténininko tímátì.

¹⁶ N Yiè nKuyie m búó f́s nwe,
Kuyie nf́sò n te,
f́sò yóó n teennè.

¹⁷ Báá yóu kè bè nni nyánkunè,
n dós kédo dii m̀nnì, báá yóu kè bè n na.

¹⁸ N t́sónnè m bo domè mme,
mef́éútímè í iiti m borè.

¹⁹ N yiemmu n caàrimè,
kè n yei nni nkóónnè.

²⁰ N dootitabè k̀nti naatimu kè bè kpeñni,
bèè n nìí ndetètìrè bè sūmu.

²¹ M bè dàòri mesàà mme kè bè n t́ǹninko meyei,
ke n kpannè n dàòri mèè kpéí mmesàà.

²² N Yiè nKuyie mbá n dootóo,
bá n d́ténè, Kuyie nf́sò n te.

²³ K̀tení mecāā nké n teennè,
f́s n Yiè nKuyie n kóò deetiwe.

39

Wèè f́éuri ò bàámmè Kuyie

¹ Bedèmbè kóo kóti dièmmè Dafiti yènfɛ Yedutunni kpéí.

² N yèmmè do dò n yó ndakemu n dàòrìmè kpéí,
ke báá béi ntìmatì ḱyeyé,
kémmuti táu oyeiwe ìlkè.

³ Merìme kè nni ndò nyúóó ke dò nkáré ke í mmàke diwèi,
kè n f́éútímè né òke deuke.

⁴ Kè dè n cóú m mieke,
kè iyentotíi n t̀d nke dò mmuháá,
kè n dentenè m bo béímmè.

⁵ N Yiè nKuyie n náké n fòmmu mamè,
n náké n we kpaá yèdè,
kè m banté n yí kpeñnimè.

⁶ A n duó mmùù fòmmu m̀nnè tenòtè p̀kùmè mme,
n we í t̀òke d́marè a ìlkè,
a borè oniti dò mmuyaá mmu.

⁷ Oniti dònnè me déè mme ke firì,
ò àrimu ke dò mmuyaá
ke waà ntìkpàti ò me nyí yé wèè yóó ti tieke.

⁸ N Yiè nKuyie, n kémnú we?

Fó nwe m búómè.

⁹ N deesténè n yei,

báá yóu kè tiyèìnti nni ndaú.

¹⁰ M muti táu nwe,

n yí náá nkéyè dè bonímè fós borè.

¹¹ N yóu tiyèìti,

a m puoti kè n duòmu.

¹² A ò mpuoti oniti koò tiè nho yei nkpréi nke,

ke dò nyibié ke caàri ò dó dè mediè.

Oniti dò mmuyaá mmu.

¹³ N Yiè nKuyie nkénté m báammù nè n sáútì,

m bá nkuò nkàa cíéké,

n tú opòò nwe a borè ke yóó pèèté n yembè kóme.

¹⁴ N yóu kè nh onpè kè n yèmmèe narike

kè n né na kékpaake.

40

Dafiti dómè bèe banté Kuyie nhò dòò dè

¹ Bè dièmmè Dafiti yènfè.

² M hòúté Kuyie nku kè kù cuonnì m bíékè

ke kèè n dabònnì,

³ ke n dènnèní difòtìrì n na nku diì mieke,

ke n fùlúté disàù mieke,

ke n còrné dipèrì Ìnkè,

ke kprènkùnne n tààke,

⁴ ke ànné n nùù feyempànfè,

ku sànni kòfe,

besùkùbè bo kù yà ké kù depe,

ké kù duò mbemáà.

⁵ Dè nnaati wèè duò nhomáà Kuyie,

wèè í tū nsiṣṣò yembè,

nè siyáábisi yembè.

⁶ N Yiè nKuyie nha pí mmùù tōnsààmù ti kpéí mmù sūmu,

a dó kédòò tì ti kpéí ntì sūmu,

òmòù í da mànnè a tōmmú sūmu,

m báá na kénáké mù màmmè.

⁷ A dó dè í tú bè bo nda feumè iwūṣ yoo yepārè,

n ti bantému,

a í dó bè nda feu iwūṣ ke tuò nyewūṣtārè Ìnkè,

yoo bè da feu ì meyei ncfèmmè kpéí.

⁸ De mōnnì ndi n yīmè: Nte mí,

tì wàri n kpéí nyíkuò pátìrì mieke ke yèmmè.

⁹ Kuyie n dó kéyie nha kpeti ntì,

a kuò bomu n yèmmè mieke.

¹⁰ N nàkému ditfnnì cuokè a sàà,

n yí muti n nùù, n Yiè nKuyie nha ti yému.

¹¹ N yí sòri mesàà nha n dòò mè,

n náámmu ditfnnì òierì mieke a tú mè n deetiwè ke wenni,

n yí sòri a sàà nnè a kó timómmonnti

¹² Kuyie nha yó n kuómumu mesémmè,

a sàà nnè a kó timómmonnti deè m bàà sàà.

¹³ Meyei mmèè n tùàkùní tipfnti timòu mè í mòke mè màmmè,

n yei mmèè n tū m mè òunèmu,

mè sūnèmu n yùti,

n kòmbùò yèmu.

14 Kuyie nyàà n deeté!

N teennè mecāā.

15 Bèè n dónè mukūū bemou ifeii bè pī nke bèe sīnné,
bèè n dónè meyei mbèe bótí nè ifei.

16 Dèe di bèè n ti mudaá,
ifeii bè pī.

17 Dè nnaati bèè waà nKuyie,
kè diwèi mbè bo.

Bèè dó medeetímè,

bè ntú sáà: Kuyie nkuu deu.

18 N tú ocīri nwe, osénniwè,
N Yiè nKuyie nné yému n kpéi,

Kuyie nfōō tu n kóo teenti,
n deetiwè, báá ɔtení!

41

Bè fēũnko wè bàámmè Kuyie

¹ Bedèmbè kóo kóti dièmmè Dafiti yènfè.

² Dè nnaati wèè dake beçiribè kpéi,
kè mehárìimè ò tùðkení Kuyie nhō ò dènnemu.

³ Ti Yiè nKuyie nhō nhò kánkému kòo ífòu,
kédi kunaatí ketenkè mieke,
kù ɔɔ í nyóu kòo dootitabèè ò na.

⁴ Kòò mō nke duó Kuyie nhō nhò bàamu,
ke yáúkunko o kǎnti o muɔndóú ìnkè.

⁵ Mí nhōɔ yí: N Yiè nKuyie n kuó mmesémmè
ké m miekunnè n da yeténamu.

⁶ N dootitabèè náámmu n kpéi nke tú:

Ò yóó kú ðmmònni?

O yetìri yóó kpánné ðmmònni?

⁷ Be mieke kòò mōu kàtení ke n yà,
ò nni nwátiri,

kétɔ siyáábisi kéyènnè képité.

⁸ N dootitabèè ɔɔ tíímmu kénwéú n kpéi,
bè náante n kó meyei mme.

⁹ Bè tu dèe ò tùðkení dè í tú deSààrè,
bè tu n domu ke ténke í yóó íté.

¹⁰ Kè n népo mómmuɔ n tá wè,
nè wè ti wè nke yo, weè kònté ke n cuùti.

¹¹ N Yiè nKuyie n kuó mmesémmè,
n yíi nkè m bè fōó mbè n dōò dè.

¹² N yóó banté a n kómmúmè,
n dootitabèè n yíike dii mōnni ndi.

¹³ A yó nni ntɔ n yíé mmèè kpéi nke a kuó,
kè nni mbo a borè sáà.

¹⁴ N Yiè nKuyie nyIsidayeribe doú nkù,
a yetìri ñdeu kè tí nda sántí sáà fōó nnè mutōmmú a pī mmù,
ke yó mmù pī nsáà,
kè dè mme ndò. Ami.

YESĀĀ MPÁTÍRI DIDERÌ

42

Bè pī nwè ke kònnè ò yàámmè Kuyie nçtètè
(Yesāa 42-72)

¹ Bedèmbè kóo kóti dièmmè Kodee bí yènfè.

² Áú Kuyie!

Teyústè yáá mmèè botí menie,
memme n wènni da yáammè.

³ Kuyie nha bomu kè n da yáá
sinéyēī bo wè yáá mmè menie.
N tati ðmmònni a cĕtè mieke, a borè?

⁴ Keyènkè nè Kuyie n nonnieti tii tu n kó mudii,
kè bè m bekú sáá ke tú:
Kuyie nha tū nkù bore?

⁵ Nh 55 dentení n do 5 nneínè dii mònni kunitisükù,
ke bo fenafe likè,
kè ti kōri Kuyie ncĕtè dibanni,
ke diènnè diwèi Kuyie nkó yesāa ke n yèmmè meè cààrè.

⁶ N yèmmè bo caàrè ba n kpéi
nkè nní nsáúti?
N yó mbúó Kuyie nku ke ku nsánti,
kunku kùu tu Kuyie n deetiwè.

⁷ N yèmmè meè cààrè nè tii n tūòkùni,
kè n dèntení a kpéi
m bo kè Suditēē nè Ediməo tārì,
nè Mitisea kperi ye borè.

⁸ Fòó duó nkè ikó nhuuti,
kè me nnie nní nyeti kè metēmè tūòkùni,
kè yenéfinfirè n dátinnè ké n diu páíí.

⁹ Ti Yiè nKuyie nhá n doò mesàà nkuyie mmònni,
kè nní ndiè nkeyènkè a kó yesāa,
ke da báá, fí nKuyie nkùu te kè n fòu.

¹⁰ N náá nKuyie nku, kunku kùu tu dipèri dii n kánkè.
Dè yíme kàa n yè?

Ba nte kè n fòunè meyeñcaàrimè?
Dè dòmmè kè n dootitabè n na?

¹¹ N dootitabè beè ā ke n sáá,
kè n kũò kèétè kèétè,
bè m bekúmu sáá ke tú:
Kuyie nha tū nkù bore?

¹² N yèmmè bo caàrè ba nkpéi nkè nní nsáúti?
N yó mbúó Kuyie nku ke ku nsánti,
kunku kùu tu Kuyie n deetiwè.

43

¹ Áú! Kuyie nha n kónné,
cómму n fòtiri kékpannè beè kpa oniti kó mesémmè,
siyáábìsi yembè nè besòumbè.

² Kuyie nfóó tu wèè n kánkè,
dè yíme kàa n yóu?
Ba nte kè n fòunè meyeñcaàrimè?
Dè dòmmè kè n dootitabè n na?

³ Duó nkè kuwenniku nè timómmanti kè dè n niité,
ké n kotenè a tāsàari,
a cĕtè borè.

⁴ Kè n tóónnè a wūòtònni,
kè n da tóónnè fí nha mómmuə nwèè tu n wèi,
kétuóté n kütidükù kényänku,
ke da sánti fí nKuyie.

⁵ N yèmmè bo caàrè ba nkpéi kè nní nsáúti?
N yó mbúó Kuyie nku ke ku nsánti,

kunku kùù tu n deetiwè.

44

Kuyie ndootómè ku kòbe

¹ Bèdèmbè kóo kóti dièmmè Kodee bí yènfè.

² Ti kèèmu nè ti to,

ti yembè ti nàkému a do dɔ̀ dɔ̀ dè
dimònni kótíri mieke.

³ Fɔ̀ɔ̀ bèti ibotí ke kànnè ti kòku,
ke poté ibotí kè bè kàri ke pité.

⁴ Dè í tú nè be kpàrise nye be tiekemè dihei,

dè í tú nè be wɛ́rímú mmu bè namè,
nè a nɔ̀yɔ̀nkperí ndi be namè

ke yé a do bè kòrmúmè
a bè dɔ̀ mèè kpéí.

⁵ N Yiè nKuyie, nfɔ̀ɔ̀ tu nkóo kpàati,

fɔ̀ɔ̀ ɔ̀ɔ̀ duó nkáa kòbèe na.

⁶ Fɔ̀ɔ̀ te kè ti bèti ti dootitòbè

nè a kó diyètíri ndi ti naumè bèè ti dokùnè

⁷ n yí tá n tãmmù mmu,

n sié dii í deeri.

⁸ Fɔ̀ɔ̀ ti deerinè ti dootitòbè,

ke feikùnkò bèè í ti dɔ̀.

⁹ Ti Yiè nKuyie nti pòtìnè a yètíri ndi yewe yemou,

ke da sãntí sáà.

¹⁰ Nè mèmme kàa ti yete

ke ti ànné ifei,

a ténke í nièné ti kó behã̀pòmbè dikpànni.

¹¹ Fɔ̀ɔ̀ duó nkè ti cokú ti dootitòbè,

kè bèè ti ní nkè bè éi ti kperè bè dómè.

¹² Fɔ̀ɔ̀ bè nti duó nyiwũɔ̀ bè kòù ì kòme,

ke ti cienko kè ti taà yehékè teyè.

¹³ A fiiti a nitibè mbe detetirè

a bè fiiti fààrè fààrè nwe.

¹⁴ Ke yóu kè ti cɛ̀pɛ̀etitòbè ti senku,

kè bèè ti tókénè kè bè ti daú.

¹⁵ Fɔ̀ɔ̀ duó nkè ibotí ti diè,

bè ti daúmu ke éuròo.

¹⁶⁻¹⁷ Nh ɔ̀ nkè n kèè n kpantidèntòbè tammè ifei ì ɔ̀ mpi

kè m pi n yiikè,

nh ɔ̀ nkè n yà n dootitòbè bèè ti sáá nke ti wénni

ke dɔ̀ képeite nh ɔ̀ senkèri mmáa ndi.

¹⁸ Dèndè kó dimàà ti tù̀̀kùmmu ti mɛ nyí da yé,

ti í yete a taummè.

¹⁹ Ti í wète ti fɛ̀nkó,

ti í yóu kuce a ti bɛ̀nkú kù.

²⁰ Káa né ti kùɔ̀ sikpamó mieke,

kè mukũ̀ nkó dibìnni ti dátinné.

²¹ Kè ti do nda yé, fɛ̀ nKuyie,

kè ti do ntũ̀nne yebókè,

²² a na nyému,

ke yé a yémè oniti yèmmè dòmmè.

²³ Fɔ̀ɔ̀ kpéí nke kè bè ti dɔ̀ mukòù yewe yemou,

ti do ntipièti tii bo tinti mukòù kpéí.

²⁴ N Yiè nKuyie, ente! Ba nte kàa duó? Ente!

Báá ti bantóo sáà.

²⁵ Dè yīme kàa ti sòrinè?

Ke yē mbè ti yommè nè muwērimú mmu ke ti fēũnko,

²⁶ Kè ti yèmmè cààrè kè ti duó mutáá mmieke,

ke càànko ketenkè.

²⁷ Íté ke ti deeté! Nè a sàà nkpríi nti coo.

45

Okpàati potúòmù yènfè

¹ Bèdèmbè kóo kótí dièmmè Kodee bí yènfè nè tibómbonti. Fecanyènfè.

² Tináànsààti tii doorí n nù.

N dó kékeuté feyènfè nfe okpàati kpéi,

n yóó dèntè feyènsàáfè nfe

opátíwààti sààwè òò duókémè o pátíri.

³ A wenni ke pèééé benitibè bəmou ndi,

kàa náànti naati.

Deé te kè Kuyie nda dòò mesàà nsáà.

⁴ Okpàriteu túóté a siè

deé tu a sánni nè a yetidieri.

⁵ Túóté a tåmmù kékéé

deke a sântè,

kpá ntimómmonni kpéi,

kónné bēñribè.

Kónné bèè naati.

A wērimú muù yó nte kàa na dikpànni dièri.

⁶ Nè a penyómme mme a yóó búómme ibotí,

okpàati, a yóó me nkuwè a dootitabè.

⁷ Dikpàatikàri Kuyie nda duó ndi yó mbomu sáà,

a baké nè timómmonni nti.

⁸ A dó timómmonni nti, a í dó meyei,

deé te kè Kuyie nha Yiè nda tãáté a kòbe mieke

ke waare a yuu mekùò,

ke da dòò diwèi.

⁹ A yàati ā tudàaribè bè tu bè míiri nè adòwèè nè kási

be kó kufòòku nku,

kàa cífètè sàri yepápanii nkó tisáti kè bè bie

debémbènnè a cífètè kè dè da naati.

¹⁰ Bekpàatisapàmbè bèè òò dá co,

onitipokpàati òò ncómму a pikù nku ke sàri

mesò nsààmè kó tisáti.

¹¹ N kóo sapàà, nkénté mesàà nkékeè!

A téнке bá ntoti a yèmmè a botí kòbe nè a cífètè kòbe kpéi.

¹² Okpàati da dó mediè mme a wenniku kpéi,

ò tu a yìè nwe, nnínkú ó ìikè.

¹³ Tiiri èi kòbe bēdítkpàatibè yóó da wammú nè

yepàrè nye.

¹⁴ Okpàatisapàà mbo tekpàaticífètè nte ke wenni

ke dááti tiyaàsààti tii dùòkenè musòpààkómму.

¹⁵ Kè ti kpè nke kpè mmèòrimè mebotí mebotí,

kè bè ò tatinè okpàati borè kóo dúòbè ò urí.

¹⁶ Kè bè mbè urí ke yàнку nè diwèi kétannenko

okpàati cífètè.

¹⁷ A bí ìi yóó sòté a yembè kpàti,

kàa ì baá nkè ì mbaké kuteenkù kuməu.

¹⁸ N yó nnáammu a kpéi nyidapùntéi iməu,

kè bɛnitiɓè bɛmɔu nda sãnti sãã.

46

Kuyie nti bonèmè

¹ Bɛdɛmbè kóo kóti dièmmè Kodee bí yɛnfɛ ke biennè dɛbɛmbénnè metammè mɛdaamè kɛɛɛ.

² Kuyie nkuù tu ti kó disòrì móm̃m̃ɔnni,
kuù ti duò mmuwɛrímú,
kuù ti teénnè mɛyɛɛcaàrìmè m̃nni.

³ Dɛɛ te kè ti í yìèkù, bá kè ketenkè au,
kè yɛtãrè duò dàméèrì miɛke.

⁴ Bá kè mɛniɛ nkpa nke kóonko ke puoti yɛtãrè
kè yè sãnti.

⁵ Kukó nkuù pũð nKuyie nheì,
ke duò ndiwèì Kuyie kùù baké kɛɪnkè nè ketenkè ku ɛi sààrì miɛke.

⁶ Kuyie mbomu dɛ kó dihekú miɛke,
kè di yó nfiúkú teii, kuù di teénnè dikúnwɛrínì sèi.

⁷ Ibotí ìi kuò nkè yɛkpààtìyɔ sãnti,
kè Kuyie mpéú metammè kè ketenkè pùò.

⁸ Ti Yiè nKuyie Mpakɛdaa wèè baké demɔu,
wè ti bonèmu,
Kuyie nSakɔbu do tũ nkù tu ti kó tɛɛkpetè nte.

⁹ Kɛtenɛní kɛyà ti Yiè nKuyie ndòò dɛ,
kù cãkɛmè kutenkù.

¹⁰ Kuyie nkuù còrímú dikpànni kutenkù kumɔu duómè,
ke kékí detãnnè nè yɛkpàã, ke còunko sikpãrisɛí.

¹¹ Kɛ náá nke tú: Yɪnè só kɛbanté m̃i
túmè Kuyie nke baké ibotí nè kutenkù.

¹² Kuyie nkùù baké demɔu kù ti bonèmu,
Kuyie nSakɔbu do tũ nkù tu ti kó tɛɛkpetè nte.

47

Ti bo déúkunkomè Kuyie nhokpàati diwè

¹ Bɛdɛmbè kóo kóti dièmmè Kodee bí kó didɛntɪnni kó fɛyɛnfɛ.

² Ibotí imɔu, mpéúne di nɔu,
ndiènnè diwèì ke sãnti Kuyie.

³ Ti Yiè nKuyie nkùù baké kɛɪnkè nè ketenkè kù duò tikãmbùòti nti,
kuù tu ketenkè kɛmɔu kóo kpààti diwè.

⁴ Kuyie nkuù duò nkè ti na ti dootitɔbè
kuù te kè ti nɔ nyɛbotè.

⁵ Kuù ti tããté ti yóó tieke dè tɪnti ku kɔbɛ,
ti yèmmè naatinèmu ti yóó tieke dɛ,
tɪnti Sakɔbu yaábí kù dó bɛ.

⁶ Kuyie ndèèti Siyã nwe kè bè kù sãntí,
ke eu ditãtɛhèu kè kù kèrì.

⁷ Nsãntínè Kuyie! Nsãntínè ku!
Nsãntínè ti kóo kpààti! Nsãntínè we!

⁸ Kuyie nkuù tu ketenkè kɛmɔu kóo kpààti,
ndiènnè ke kù sãntí.

⁹ Kuyie nkuù baké yɛbotè,
ke kari ku kpààtikàrì sààrì.

¹⁰ Kutenkù kó ikpààtibí,
wènnénèmu Kuyie Abarahamu do tũ nkù kɔbɛ,
Kuyie nkuù te bɛkpààtibè bɛè baké kutenkù,
kuù te kutenkù kó bɛkpààtibè,
kuù baké demɔu.

48

Okpààti diewè ei kó tínaànti

¹ Feyènfè Kodee bí kó didèntīnni diè nfè.

² Ti Yiè nKuyie ndεumu, Kuyie nkuu dò mbè nkù sánti ku ei, ku tāsààri Ìnkè.

³ Siyōō tārì kubakù yóu bíékè okpààti diewè ei. Di wennimu kè dè naati kutenkù kumou di kpéi

⁴ Kuyie mbomu ku kpààticīētè miéke Siyōō, Kuyie nkuu tu ti kó tecēkpetè.

⁵ Bekpààtibè beè wēnné ke dàke, bè bāátímu ke bo kpannè Siyōō.

⁶ Ke yà Siyōō kè dè bè pī nkufōwaa, kè bè yòte ke coké.

⁷ Kè be kònti aá dende bàmbà, nkupèitéyonku oō pī nhonitipòkù kòò nkpeutímè.

⁸ Ke dò ndiyiè yièni kèè bíékè kó kuyaakù kuù pùò Tadisisi kóo bàtòòbè diebè.

⁹ Ti kèè dè ti de nyà. Kuyie Mpackedaa ei, Kuyie nhaì, kuù di kpénkūnne sáà.

¹⁰ Kuyie nti wète ke yaumu a sàà nha cīētè miéke.

¹¹ Kuyie nha yètirì pitémè kutenkù, a sànni tūðkemu itemmànke, kaa bekù ke dè sié.

¹² Siyōō tārì kòbe, nyānkunè! Kè dè nnaati Sudaa ekè kòbe Kuyie mbeénti kpéi.

¹³ Fiténè Siyōō ei kaannè o dèrè màmè.

¹⁴ Ke wénté o duotí káyà o cēkperí, kèna kénáké di yaàbí,

¹⁵ Ke dò: Kuyie nkuu ti te ke yó nti ni nè ti kūũnko.

49

Oniti báa na kédonté mufōmmu

¹ Bedèmbè kóo kóti dièmmè Kodee bí kó ditīnni diè nfèè yènfè.

² Díndi benitibè, kénténè, kutenkù kumou kòbe keèné:

³ Besámpóbè nè benitidièbè, bekpààtibè nè idawaá kèèné.

⁴ N yóó bēi mmeciì nkó tínaànti nti, n totí tì n yèmmè miéke tisaàti nti.

⁵ N yóó totí n yèmmè mme yekotinò Ìnkè kéndiè nke náa nyè tu mù ke biennè n kùtidùkù.

⁶ Ba nte kè m bo nyīèkù meyi nni ntùðkení dii mōnni? Benitiyēibe n cēēte dii mōnni ke bo n caàrè?

⁷ Bè tá be kperε ndε, bè pòtìnè be kpàti nti.

⁸ Oniti báa na kédonté otòu fōmmu, yoo wèe yietí Kuyie nho mómumu nho donti.

⁹ Oniti fōmmu donku yóumu, a keté ke báa na.

¹⁰ Omòu báa na kénfòu sáà, omòu i yóó yenténè kufūti.

¹¹ Ti yaumu mecii nyembè kōmmè, tiyèinti nè tidìènti kè bè múnke kò,

kè bεtɔbè tɔú be kperε.

¹² Kè be f̄sti naá mbe c̄í s̄áá kpesi.

Be yemm̄e do dò mbe c̄í yó mbomu s̄áá

bè yó mbo s̄i mieke s̄áá,

bεmbe bèè do duò mbe tenkè be yètè.

¹³ Bá kòo niti yètiri feí ò báá na kénfòu s̄áá,

ò dònne feðfè nfe ke í m̄anni.

¹⁴ Nte bèè tá bεmáá bè yóó dentenè ti,

bèè d̄s kénkemmú bè náá nti be kperε yó mme ndò.

¹⁵ Bè bè k̄rààke tip̄lèti k̄mε mme ke k̄orinè dibiinni,

kè mukũũ mbè c̄emmú kè bè tati kuf̄sti,

be wenniku yóó deemu kè bè mbo kudɔnkù.

¹⁶ Kuyie nné yóó n deeténemu mukũũ

nke yé kù yó n túótémè.

¹⁷ Kòò m̄ou k̄p̄ati d̄éúkú a bá ndake.

Kòo kperε s̄ũũnko a bá ndake.

¹⁸ Ò í yóó kú kénneínè o kperε,

o k̄p̄ati í yó nhò tũ nkuf̄sti mieke.

¹⁹ Ò do f̄ou kè d̄è ò naatimu,

kòò s̄ánti omáa o kperε yíémè.

²⁰ Ò yóó s̄ónkóo o yembè mbe kudɔnkù,

bè t̄enke í yóó yà kuwenniku bitì.

²¹ Wèè m̄àke tik̄p̄ati ke í c̄iì,

ò yóó kú feðfè k̄mε mme.

50

Kuyie nyóó bekénèmè ku kɔbe

¹ Asafu kó feyènfè bè diè nfè.

Ti Yiè nKuyie nnáámmu,

kunku Kuyie nkù yumu kutenkù kum̄ou kɔbe,

diyie ȳlèní kè nè di taá kè.

² Siȳṣ̄ èi s̄ààri m̄ómm̄onni,

Kuyie nde mbo nè ku kpeti.

³ Kuyie nk̄orinímu,

kù í yó ndò nyúó.

Kù yó nk̄eríní kè muh̄áá mmuù ni ke tuò,

kù yó nk̄eríní ke neínè kuyaakperíkù nku.

⁴ Kuyie nyumu k̄èĩnkè ke yu tiw̄eti nè ketenkè,

kè d̄è bo mbo kù bekù ndè ku kɔbe.

⁵ Kuù tu: Tíinn̄n̄ní d̄índi n kɔbe bèè yíé n kpeti,

d̄índi bèè feúté feðfè ke n taunnè.

⁶ K̄èĩnkè nàámmu Kuyie nwennimè,

kuù tu obeénti.

⁷ Isidayεeribe k̄énténè, n d̄s ke di béinn̄emu,

N kó benit̄ibè n náánnè dí mbe ke di seí,

mí nKuyie ndi tũ nkù.

⁸ N yí di seí nyiw̄ũṣ̄ di n feu ì k̄p̄éí,

d̄i ì nni nfeumu s̄áá.

⁹ N yí yóó p̄ĩ nyenaadakè di c̄éí mieke,

yoo yeb̄adakè di b̄otuo mieke.

¹⁰ M̄iì te ik̄paw̄ũṣ̄ im̄ou,

yet̄arè ìnkè kó siweí tic̄enti tic̄enti,

m̄iì s̄i te.

¹¹ N ȳému tin̄òti tim̄ou,

tikpasīnti timou tu n kpeti nti.

¹² Kè dikònni do m bo m báá di náké,
mú te kutenkù kumou nè dèè bo ku mieke.

¹³ N cáámmu yenaadaké kó imaa nnaà?

N yèmmu yebadaké kó meyi nnaà?

¹⁴ Di bo nni mpāāmmè yepārè,
pètinke nni nsāntinèmu mí nKuyie ndi tū nkù,
ndòorinè mí nKuyie nkùù baké kèinkè nè ketenkè di yè ndi yó n dàò ti.

¹⁵ Kè dè di di di di yè dí n yú kè n di deeté,
kè di nni nsāntí.

¹⁶ Kuyie mme nnáámmu oyeiwe ke tú:

Bá nnáánnè a nùù n kuó,
bá nnáánnè a nùù n tannò.

¹⁷ Fò nwèè sènkú n tié,
ke dokoo n kpeti.

¹⁸ Kàa yà oyúókù dè nda naatinè we,
kòo nitipowanti me nni nwe dí nneí.

¹⁹ Kàa nùù tò tináaŷeyèti,
kàa nóndenfè nannè fè bo ciitémè otòù.

²⁰ Kàa náante a kou kpéi,
ke sīnkūnko a yōfūò kou yètirí.

²¹ Nte a dàò ti kàa yèmmè dò nni nciéké,
ke yé ke tú n dōnnè fō nwe,
n né yóó da benkemu a dàò mèè yei memou.

²² Dīndi bèè m bütinnè keènnè tii,
kè mèè dōke m bo kēté kēté oniti bá òmòù báá ò pàte.

²³ Wèè n sántí ò na nni nfeumè iwūō wèè n dèúkūnko,
wèè dāke o borime kpéi n we mbenkú n tūmè Kuyie nke deeri.

51

Dafiti bàámmè Kuyie nho yei nciémmè kpéi

¹ Bedèmbè kóo kóti dièmmè Dafiti yènfè.

² Dafiti duónè Batisebaa kè Natāā wèè náá nKuyie mpāānaahtti kote kóò yà koò dentè fè.

³ Áú Kuyie! N kuó mmesémmè a sàà nkpéi,
a sémmè deumu, ūté n yei.

⁴ Nh súté páíí kè n wénkūnne n yei.

⁵ M bantému n cààrèmmè,
n wúómmu n yei n sáà.

⁶ N yeténè fō nwe amáá,
ke dōò a í dō dè,
deè te kàa yó nni nkpannè ke naati,
òmòù báá sei nha beénti.

⁷ N tú meyei nyiè nwe nè bè m peinímè,
nè meyei mme n yō m pūónnimmè.

⁸ A dō dè oniti yèmmè mieke deè tu:
Ò bo ntūmmè timómmanti.
N duó mmeciì n yèmmè mieke.

⁹ N wénkūnne nè isòpù kó tifāāti ke n wenke páíí,
nh súté ke n wenke kēnaánnè kupàákónkù.

¹⁰ Náríkūnne n yèmmè, n duó ndiwèi,
kè n yèmmèe cáté, mí nha poté wè ke n nántoo.

¹¹ Ūté n yei mmemou,
bütinnè n caàrimè.

¹² Áú Kuyie! Nh ānnè meyenwennime,

tũntɛ n yɛmmɛ kɛ mɛ mbo a biékɛ.

¹³ Kuyie mbá m bantóo,
báá deite a kó Muyaánsààmù m mieke.

¹⁴ Wɛte kɛ n duó mmedeetímè kó diwèl kɛ nní nda dó,
n duó mmeɣèmmɛ m bo nyiénnèmmɛ a kpeti.

¹⁵ N yóó benkemu a ce bèè yete a kpeti,
kɛ beyeibeɛ wɛtení a borè.

¹⁶ Áú Kuyie! Kuyie n deetiwè,
n nùtè tɛè yeté.
N deeté kɛ nní mpièkù a n deetémè.

¹⁷ N Yiè nKuyie nhaa n nùù,
kɛ n na ké da sante.

¹⁸ A í dó iwūš bè da feu ì,
a í yíé mbè da feu ì ke tuò,
n na nyì nda fiému,

¹⁹ Kuyie nha dó yèè pàrè tu idebìi nyi,
onitì wèè banté o caàrìmè.

Áú Kuyie nha í yetírí idebìi mómmonyi.

²⁰ Benke a sàmè ké dāš Siyāš mesàà,
kéwɛte kémaā Sedisademmu duotí.

²¹ De mōnni ndi a yóó dākemè iwūš a yè mbè nda feu ì
nè bè yó nda tuò nyì.

De mōnni ndi ti yóó namè kéfié yenaadakè a wūšōnni ìnkè.

52

Tikpàti yeiti yiè nyóó dentenè ti

¹ Bèdèmbè kōo kótì dièmmè Dafiti yènfè.

² Dowèki Edomiibe kou do nàkè Sauri Dafiti tamè Aimmèdeki cīètè kòò dentè fè.

³ Dè dōmmè fš nwèè kpeñni meyei ndoòrìmmù mieke káa pòtìnè meyei?
Ke ò ntũũ nke toti mukòù máá kpéí?

⁴ A mōke mesoūmmè mme,
káa nùù naati kuponkù kōme,
káa tú oniticiintì.

⁵ A dó meyei mme ke yóu mesàà,
ke dš siyáábìsì ke yóu timómmonnti.

⁶ A nōnnè tináahti tì kó dimàà kòurì tinti,
ke mōke meciūmmè.

⁷ Kuyie mbo da bō nsáà,
kù bo da uuté a cīètè mieke ké da denne,
ké da deite befòubè mieke ketenkè kie nyīnkè.

⁸ Bèè borime wenni kè bè da yà ke kufōwaá mbè pī,
kè bè nda daú ke tú:

⁹ Ntenè onitì wèè do í yé nKuyie mbo nhò kānkémè,
kōo yèmmè ñnaatinè o kpàti,
ò do soutému kékpenke.

¹⁰ Mí m bo Kuyie ncīètè nte ke dò mmutie mùù sènti,
ke búš Kuyie nkó mesàà nsáà.

¹¹ N yó nsāntì fš nwe sáà a dōò dè kpéí,
n yó mbúš fš nwe ke yé a sàà mbonèmmè bèè da dó.

53

*Kuyie nyí boà?
(Wénté 14)*

¹ Bedèmbè kóo kóti dièmmè Dafiti yènfè ke eu fetarife.

² Kuyieinkù kuù ɔ̄ɔ yĩ nè ku yèmmè mieke Kuyie nyí bo.
Bè càkemu ke dɔ̄ori isòke kperε,
be mieke òmòu í dɔ̄ori dèè wenni.

³ Kuyie mbo keĩnkè nke ke wúónní benitibè,
ke bo yà kòò mòu bo wèè mòke meyèmmè ke kù wanti.

⁴ Beməu bè dèténè Kuyie nku,
beməu bè càkemu,
òmòu í dɔ̄ori mesàa mbá omáa.

⁵ Bèè dà̄dri meyei mbetòbè bè í yé dèmarè,
bè sòu n kòbe mbe ke yo,
bè í n yu mí nKuyie.

⁶ Nte be kè kufɔ̄waa mbè auté detetirè,
Kuyie nyóó díému a dootitòbè kũɔ̄,
kàa bè ànné ifei,
ke yé Kuyie mbè bontóomèmu.

⁷ We nyóó yènni Siyɔ̄ɔ kédeetè Isidayεeribe?
Kuyie mbo fieteni dù mǎnni ku kòbe bèè tu tidaati,
dè bo narike Sakəbu kòbe,
Isidayεeribe bo nyānku.

54

Wèè f̄ɛ̄uri ò báammè Kuyie

¹ Bedèmbè kóo kóti dièmmè Dafiti yènfè bè diè nfè ke bie ntibómbonti iwɛ̄i kpeti.

² Sif̄f̄εbe do náké Sauri ke dò Dafiti sàri be cie kè Dafitii dentè f̄ε.

³ Áú Kuyie! N deetè a yètiri kpeí,
n kónné kébenke a w̄érímú.

⁴ Kuyie nkénté m báammii,
keè n yé mmù.

⁵ Bep̄d̄bè beè ité ke n dokùnè,
kè benitiyonkubε dó ké n kuɔ,
bè í b̄oti Kuyie nkpeti.

⁶ Kuyie nyó n teennèmu,
n Yié nKuyie nyó nni nkprénkùnkoomu.

⁷ Meyei ndo n dootitòbè ìnkè,
f̄ó ntimóm̄m̄anti yié, kuɔ be páíí.

⁸ M bo da p̄a dip̄ānni nè n yèmmè meməu,
n Yié nKuyie m bo ndéúkunko a yètiri, a wennimu.

⁹ A n deeténè meyeñcaàrimè meməu ndi,
kè n yà n dootitòbè domè.

55

Wèè népo ò fité ò sàútímè

¹ Bedèmbè kóo kóti dièmmè Dafiti yènfè bè diè nfè ke bie ntibómbonti iwɛ̄i kpeti.

² Áú Kuyie! Kénté m báammii,
báa yetε n sáútii.

³ Dòúnní a toò m bíékè ké n ténné,
nh ar̄imu tip̄it̄i timəu nè meyeñcaàrimè ke mítiri

⁴ n dootitòu tammè kpeí nè oyeiwe wèè ñ f̄éũnko,
bè n dónè meyei mmε,
ke n wátiri nè kemieke.

⁵ Kufɔ̄waa nkuù m bo ke n kǎnti au,
Mukũũ nkó kufɔ̄waa nkuù n do.

⁶ Iȳf̄éke nè kukòm̄b̄odoróo deε m̄ pí,

kufōwaá nkuù nh auté, kè n kònti au.

⁷ Kè n yí, we mbo m pā ifièti,
kè m puu tenónkpete kámè késari.

⁸ N na mpùu ke dèté,
n na nkòte kémbo dikpáà.

⁹ N na ndòò mecāā nke pèté disàri,
ke yenténè kuyaakù kperíku.

¹⁰ N Yiè nKuyie, cake n dootitabè dó kédòò ti,
duó nkè be náànti báá máá.

Ke yé n wúómmè dihei mièke bè kràmmè ke puoti betòbè.

¹¹ Bè firi dihei duotí Ìnkè nke keyènkè nè kuyie.
Meyei nnè mesémmè deè máá piéké dihei.

¹² Munitikòù muù píe ndihei,
siyáábisi nè mesòummè dè í deu yecēkarè mièke.

¹³ Kè n kprantídèntòu weè do n sáá ndè bá nni nyóu,
kè n dootitòu weè do n kprannè nna nhò sòrinèmu.

¹⁴ Fí n kó kutònkù kou fíò me nni nwe,
nè wè ti yé titòbè kpeti ke neiti.

¹⁵ Tí do naati mesáà,
ke niè nè dífínni ke kòri Kuyie ncíètè.

¹⁶ Mukūù mbè dèété kè bèe ta kudònkù befòubè,
ke yé kuyonku bè neínèmè tipíti tímòu.

¹⁷ Mí nyóó yú Kuyie nku,
kè kù n deeté.

¹⁸ N kuòmmu ke sáúti dikünweñni nè kuyie nnè kuyuoqu,
kè kù kèè n dabònni.

¹⁹ Kuù yó n deeté kè n yè sūśó,
bá bèè n kprannè bè me nsūmè.

²⁰ Kuyie nyóó keèmu n dabònni ké bè kékùnnè,
kuù tu okpààti sáà.

De kó benitibè í yóó ceete,
bè í dé Kuyie.

²¹ De kóo niticiintò cààri o népobè mbe,
ke tōù metatummè.

²² O náànti wèèti mecekùò nkómè mme,
kóo yèmmè né dó dikpánni.
O náànti yòò nke pēētému mekùò,
ke né dò mmesekontibii.

²³ Duó nti Yiè nKuyie nha yentotí kè kù nda to,
kù í yóó yóu ké dèe di osàù bitì!

²⁴ Fí nKuyie nha yóó tanné de kó benitibè kufōti mièke nke,
bembè benitikòubè, besòumbè,
bè í yóó tuòke be we kó dikèè,
mí mme nda duó mmu mmáà.

56

Bè fēũnko wè ò duómmè omáà Kuyie

¹ Bèdèmbè kóo kóti dièmmè feyènfè Fidisitéēbe do pī nDafiti Kati kó dihei kòo dentè fè. Bè fè diènnè mèè tammè dònnè dikpetinónkperi kó didabònni ndi, dii yìèní dèdétirè.

² Áú! Kuyie n kuó mmesémmè,
bè m bètímu,

ke n dímmù ke n dokùnè yewe yemòu.

³ N kprantídèntòbè m bèti yewe yemòu ndi,

bè sūmu bèè n dimmù ke n dokùnè tefentè.

⁴ Kufōwáá nhōō m pī,
kè n duó f̄ nwe mmáá.

⁵ N sántímu Kuyie nku náàntì kpéí,
n ku nduó mmáá
n yí yīèkù dèmarè,
benitibè bo na ké n doò ba?

⁶ Yewe yemou be náàntì ñ kóónnèmu,
bè n wantinè meyei mme.

⁷ Bè dákíimu ke m pakíí,
bè tū n naàcèi nsi ke d̄ó ké n kuó.

⁸ Bè bo doò meyei mmie nkéna ke da yenténàà?
Kuyie, mbō mbe nè kemieke.

⁹ A yému nh arì mèè botí,
ceé n ñonnieti a d̄okù mieke,
a ti wārimu a pátíri mieke.

¹⁰ Kè n da yu n dootitobè òò cokému,
Kuyie, n yému a n kómmúmè.

¹¹ Kuyie n da sántímu a béi nti kpéí,
n Yīè nKuyie n da sántímu a náàntì kpéí.

¹² N da duó mmáá ndi n yí yīèkù timati,
benitibè bo na ké n doò ba?

¹³ Kuyie ndò nkédòòmu n yè n yóó da doò ti,
n yóó da f̄é disānni kó iwūō nyi.

¹⁴ F̄òò n deeté nè mukūū,
f̄òò n teennè ké n naàcèi í bèté,
kè dè bo yie nkè nni nkéri a iikè,
ke wúó mmenáá.

57

Dafiti yumè Kuyie nhoñkènkpààti
(Yenáańkékè 8-12, wénté Yesāā 108:2-6)

¹ Bedèmbè kóo kóti dièmmè Dafiti yènfè ò do cokùnè Sauri titadènti mieke kédentè fè. Bè do fè diènnè metammè mèè tu mè mme báá kuó.

² Áú Kuyie, n deeté, yàa n deeté!
N sari a fièti déè mme,
ke kèmmú mefēūtímè bo deèmmè.

³ Kuyie n da yumu f̄ wèè baké keñkè nè ketenkè,
f̄òò te kè n kpeti timou yíé.

⁴ A yó mboní keñkè nke ké n deeté,
kéfeikunne wèè m bèti,
ké m benke a sàà nnè a kó timómmōnti.

⁵ N soké yeciricirè cuokè nke,
n duó beniticiámbe cuokè nke,
Be nù ndò nyekpàà nye nè ipie,
kè be nóndié ndò tikpàriseuti.

⁶ Kuyie nha yètiri ídeu keñkè,
benke a kpeti ketenkè kemou mieke.

⁷ Bè n dii ticùòti nti,
bè áa nkuhōū deè ndi ke bo n dúú,
bè keù difōtiri ndi n yīikè.
Bèè do beómōmmōmbe di mieke.

⁸ Kuyie, m bùòti ténke í duò, n ténke í yīèkù,
m bo ndiè nke da sántí.

⁹ N wēnnì, ente,
n kùtìdùkù nè m bómbonku, ente nē,
n yóó entemu dikūnweñni sèl kédentè.

¹⁰ N Yiè nKuyie n yó nda sántímu benitìbè cuokè,
kéndiè nke dèúkunko a yètiri ibotí cuokè.

¹¹ Kε yé a sàà ndeumè ke tuòkù tiweti,
kàa mómmanti tuòkù yewetè.

¹² Áú Kuyie! A yètiri ndeu keñkè,
benke a kpeti ketenkè kemou mieke.

58

Kuyie mbomè kutenkù ke bekù

¹ Bèdèmbè kóo kóti dièmmè Dafiti yènfè nè metammè mèè tu: Á báa ku.

² Bekpàatìbè di bekù baka weti weti nweà?
Bè bekùnè miè mme benitìbàà?

³ Di dɔɔri dèè í wenni ke yému,
dú píe mmeysi ndiheì.

⁴ Oyeiwe tú oyeiwe nwe nè o yó pouti mieke,
kè siyáàbìsí yiè nfeti nè bè ò pèinímè.

⁵ Bè m̀́ke medautidòmmè mme,
ke dɔɔri ke dò ndiwaahònnì,

⁶ dii í yo owaápínti tammè,
ke í yo oteteu diewè náah̀ti.

⁷ Kuyie, mbóké be nìi,
bóké yeciricirinii mbè m̀́ke yè.

⁸ Kè bèe pèétóo menie nhòò pònté mmèè botí,
kè bè ntáũ be píe mbá í báa d̀̀ò d̀̀amarè.

⁹ Bèe naánnè tídatìkonkonti,
tù fùri kè ti ammè dèu,
bè ndò mbè peité wè ocírì kòò í yà diyie.

¹⁰ Be po yó nkpaá ke mu nyí yè tífáàti,
kè tefòdóntèe ì t̀̀otému,
kè dè só nyi sũ t̀̀e ì t̀̀oté.

¹¹ Osàù bo yà Kuyie mpèitemè kè dèe ò narike mediè,
kòo sú o naacèi be yíi mmieke.

¹² Kè benitìbèe dè yà ke d̀̀:
Kuyie mmènke yietimu osàù,
bè bo yí Kuyie mmènke bomu ketenkè ke bekù.

59

Dafiti baámmè Kuyie nke tú kù nhò kánké

¹ Bèdèmbè kóo kóti dièmmè Dafiti yènfè. Sauri do t̄́ nkè bè mbaa Dafiti c̄́t̄́è ke bo ò kùò
kòo dentè fè. Bè do fè diènnè metammè mèè tu mè mme báa ku.

² Kuyie n deeténè n kpanitidèntòbè,
báa yie nkè n dootitòbè n ninte.

³ N deeténè bèè n dónè meyei,
n deeténè benitikòùbè.

⁴ Benitidònnibè bèè dàke ke n wanti,
bè d̀̀ó kè n kuomu.

N Yiè nKuyie m me nyí cààrè,
n yí d̀̀ò meyei mmamè.

⁵ N yí cààrè mùmamù kè bè cokùní ke baatiní ke bo n ku.

Íté kè n teennè,

wénté kéyà.

⁶ Ti Yiè nKuyie Mpakedaa Isidayeeriibe tū nkù,
cómú kékpannè yebotè,
a báá cīé nde kó benitiyonkubè bèè í dōori bè nàá ntì.

⁷ Bè ɔɔ wētení kuyuoku nku,
kénhóú simóó kōme ke firí dihéì.

⁸ Tináanyeiti tii piéké be nò miéke,
kè be nónndié ndò mmesekontibii,
be yèmmè dò nhòmòu í yóó keèmu bè nàá ntì.

⁹ F́ n Yiè nKuyie nkàa né bè daú,
a daúmu yebotè yemou.

¹⁰ M búú f́ nwe, f́ nwèè n kánké,
f́ nKuyie nf́òò tu n wērímú.

¹¹ F́ nKuyie n tū nkù a sàmu kè f́òò yó n niité,
f́òò yó nte kè n na n dootitabè.

¹² Báá kuò yebotè mecāā,
benitibè yàà bo yē nha namè,
nè a kó muwērímú duó nkè bè ncooti ke doti.

Kuyie nf́òò tu tí kó kudòpikù

¹³ Bè ɔɔ béi nke dá yeténèmu,
be pòò bè tùòti,

bè buò nkusínkù nku ke sou.

¹⁴ Kuò be nè kemieke,
kuò be kè bè ténke bá mbo,
dòò kè benitibèe bantè f́ nKuyie nf́òò bakémè Sakobu yaabí,
ke baké kutenkù kumou.

¹⁵ Bè ɔɔ wētení kuyuoku nku,
kénhóú simóó kōme ke firí dihéì.

¹⁶ Ke firí ke wanti bè bo dí mù,
kè bè dí ke auté bè nkpa.

¹⁷ Mí m bo ndiè nke da sántí a kpeñnimè,
kémpíèkù a sàà ndikúnweñni,

F́òò tu n kó təcèkpetè
nh ɔɔ sori f́òò borè meyeñcaàrimè yiè.

¹⁸ F́òò n kánké,
m bo ndiè nke déúkunko a yètiri,
f́òò tu n wērímú f́ nKuyie nkùu n dōori mesàa.

60

*Bè namè Kuyie nkabe kè bè kù yu
(Dinàańkéé 7-14 de kó tináañti bomu 108:14)*

¹ Bedèmbè kóo kóti dièmmè Dafiti yènfè itié nkòfe nè kukütidùkù,

² ke denniní ò do kpànnèmmè Sidii ei kòbe Mesopotamii ei kòbe nè Sobaa ei kòbe. Kè bè nküntiní kè Soabuu kpànnè Edomiibe kubiriku bè tu kù mukóókúú nkó kubiriku, kéna benitibè tekoupiípítè nè sikoupiísidé (12000).

³ Kuyie nha ti bantóomu ke pònte ti ãpòntñni.
Bá nè a miéke me nyènnimè wēte ke tí cónné tí f́tiri.

⁴ F́òò sàntè ketenkè kè kè pàá,
wēte kémáú nde kó iyie,
kè sántimu.

⁵ F́òò duó nkàa nitibè yà meháárimè diemè,
f́òò tí nù mmenaà mmèè firí keyiikè.

⁶ F́òò duó nha sààbè mecannimè kè bè yenténè bèè tāū ipie.

7 Kè dè bo yie nkàa deetè tínti a dós bè,
yàa ti deetè nè a wèrimú còuté ti báammu.

8 Kuyie mbéimmu ku cēsààtè mieke ke tú
kuù yóó bè na!
Ke totí Sisemmu eì,
kéberí Sukoti biriku.

9 Kuù te Kadaadi nè Manansee be kó itempè,
kè Efadaimmu kòku tú ku pìi,
kè Sudaà kòku tú ku kpààtìpààti.

10 Mòabu tú tenaate nte kù wuònnè tè,
kè kù hòmmù ku neùkù Edòmmu ke bo benke kù ò temè,
Fidisitèèbe yèmmè dò mbè bo kù namaà?

11 We nyó n kòtenè diheikperi?
We mbo n kòtenè Edòmmu?

12 Kè dè í tú fṣ nKuyie nkùù ti dootóo,
fṣ nwèè ténke do í niènnè ti kó yehāāpòntìrè mudoo.

13 Kòtení ke ti teennè ti dootitòbè,
oniti kó meteèmmè í tú dèmarè.

14 Kuyie nkuù yó nte kè ti pí mmutòndiemù,
kuù yó nte kè ti na ti dootitòbè ké mbè cùùti.

61

Dafiti dómè Kuyie nni nhò kánkè

¹ Bedèmbè kóo kóti dièmmè Dafiti yènfè ke biennè tibómbonti iwěi kpeti.

2 Kuyie nkéntè n dabònni,
keè m báammii.

3 M bo kutemmànku nku,
kè n yèmmè cààrè kè n da kuònnè,
n dee kupèrikù n yìèke kù.

4 Fṣṣ tu n kó disòri,
didènni kperi ti dootitòbè í yóó ninte di.

5 N dós kèmbò a cīètè mieke nke,
kénsòri a fièti mieke sàà.

6 Kuyie nfṣṣ kèè n da náá nti,
ke dúú nha kòbe bèè da dé be kó ketenkè sààkè.

7 Yíè okpààti mufòmmu,
kòò nfòu yebie nyebie.

8 Kòò nda taunnè, á nhò bonè kòò mbaké sáà,
kàa sàà nnè tímómmònti nhò bàa.

9 M bo ndiè nke déúkunko a yètiri sáà,
bá dii yìè kéndòori n yè n yóó da dós ti.

62

Kuyie mborè n de mmòke diwèi

¹ Bedèmbè kóo kóti dièmmè Dafiti yènfè Yedutunni diè nfè.

2 Kuyie mborè máà ndi m mòkemè diwèi,
kuù n deeri.

3 Kuù tu dipèri dii n kánkè,
teçèkpetè tèè n deeri,
kè kù m bonè m báá cīte.

4 Ìmmònni ndi di yóó yóumè di bo ntíkúmè,
di bo domè oniti kóò pònte kumarí kuù ku ku kòmè?
Kóò yèète kuduotí kuù bíi nku kòmè?

5 Di mènke dakiimu ke bo bo nhokpààti,

ke nǎnnè siyáábìsì,
 ke ɔ nsántínè di nò di yèmmè mieke ke né buò nkusínkù.
⁶ Kuyie mborè màà ndi n yóó na kérépétémè diwèl,
 ke yé n ku mbúómè.
⁷ Kuù tu dipèri dīi n kánké,
 tecēkpetè tètè n deeri,
 kè n kù bonè m bá cīte.
⁸ Kuyie nkuù n deeri,
 kuù tu n kó disānni,
 kuù tu dipèri dīi n kánké,
 kuù tu n sòri.
⁹ Dīndi Isidayeeri be mbúónè ku sáá,
 ke kù náá ndi yèmmè kpeti,
 kuù tu ti kó disòri.

¹⁰ Onitì dò nkuyaakù nku,
 benitìbè mènke tú siyáábìsì yembè mbe,
 kàa bè wènnè kécōnnè cidóò bè bo nyau ke pēēté muyaá.
¹¹ Di bá ndó kényo mbetabè nè muwērímú,
 bá ndónè mufèè kperε,
 kàa kpàti dèúkú a báá tì duó nha yèmmè.
¹² Dè í tú kuce mèmáá ndi Kuyie mbéímmè.
 N kèèmu kù tumè kuù te muwērímú.
¹³ N Yìè nKuyie nha sàmu,
 ke yé fṣṣ yietimè bá wè o tōmmú mannè tìl yeti.

63

Kuyie m bo nda dómè pēētému mufōmmu

¹ Dafiti yènfè ò dèntè fè o cooti dīi mōnni ke bo Sudaa kpáà mieke.

² Kuyie, nfṣṣ tu Kuyie n da waàmmu,
 n da yáámmu ke dò ntedontè tètè kpeí tē ɔ ndómè menie.
³ N dó ké nda wúómmu a cīètè mieke,
 káyà a wērímú nè a deumè.
⁴ A n dómè pēētému m bo n fòumè,
 n yó nda sántímu sáá.
⁵ N yó nda sántímu n fōmmu muməu mieke,
 ke da báá nke yu a yètiri.
⁶ Fṣṣ te kè n sànnè ke dò n di mekùò nkperε,
 kè dè n naati kè n diè nke da sántí.
⁷ Kè n duó nh ɔ nyé fṣṣ kpeí,
 ke totí n yèmmè a biéké keyènkè keməu.
⁸ Fṣṣ n teénnè,
 ke n kánké a fièti,
 kè dè n naati kè n diè nke da sántí.
⁹ N da pí n nou sidé ndi,
 kàa nòutè youte n cúó.
¹⁰ Bèè dṣ ké n kuə,
 bèe taá kudənkù.
¹¹ Duó nkè mudoò bè kùə,
 kè sikpaməó bè càáké.
¹² Kè Kuyie nnárikūnne okpààti yèmmè.
 Bèè cànnenè betabè yenò nè Kuyie nkó diyètiri,
 bè yó nsántímu bəmáá.
 Siyáábìsì yembè bie kó yenò me mbáá táúté.

64

Dafiti báammè Kuyie nke tú kùu ò deeténè beyeibe

¹ Bedèmbè kóo kóti dièmmè Dafiti yènfè.

² Áú Kuyie! N kuònnè f́ nwe,

kénté n dabònnì,

a nni nkānké n dootitòbè,

n kōmbùòti duò bè.

³ N deeté nè benitiyeibe dakii ke bo n doò ti,

a n détinne yedōnnefirè yèè dakii n kpéi.

⁴ Be nóndié nyii dò nyesekonte bè sūóté yè,

kè be náahti kòuri ipendōnni kōme.

⁵ Bèè 55 déké benitisaábè ké mbè tāū,

bèè 5 mbè tāū disòri ndi ke í yīkù.

⁶ Bè yáúkùnkò betòbè kònti nti ke bo ndòori meyei,

ke dakii ke bo sòri ke díí ntimátì,

ke náá nke tú: Òmòu í yóó ti yà.

⁷ Bè dàkii ke dó meyei mmáa ndi,

ke náá nke tú bè báátì kè dè wennimu.

Oniti yèmmè cūmpúrìmu,

a báá na kényé dèè bo o mieke.

⁸ Kuyie mme mbè tāū ku pie nyi dende bāmbà,

kè ì bè tūòti kè bè duò.

⁹ Be nò yeè bè tūòti,

bèè bè yāu bè bo ndáú kéhéuròo.

¹⁰ Kè kufōwáá mpí mbenitibè,

kè bè nnáá nKuyie ndòò dè,

kébanté kù pí mmèè botí mutōmmú.

¹¹ Wèè wetí we nyānku o Yìè nKuyie nkpeí,

kénsòri ku borè.

Bèè yèmmè wenni kè bè nyānku ku kpéi.

65

Kuyie nkuù mànnè ti nkù sántì

¹ Bedèmbè kóo kóti dièmmè Dafiti yènfè.

² Kuyie nha ei Siyōs mieke f́sò dò mbenitibè beməu nda sántì,

bá wè kóo ndòori ò da dāúnnè dii nùu.

³ F́sò nwèè yo benitibè báammì,

benitibè beməu kòrìní a borè nde.

⁴ Ti yei mmeè ti deuté,

f́sò ti cīenko ti caàrimè.

⁵ Dè nnaati a tāātè bè kè bè bo mbo a cīètè,

tíi yó nte desààrè dèè bo a cēsààtè mieke,

kè dè nti sànnè.

⁶ F́sò nKuyie nti deetiwè,

f́sò ntimómmònti yìè,

f́sò cāú ti báammu ke dòori tidièti kè titenti timəu kòbe da búú

nè ketenkè kèè soké dāmèèri cuokòo.

⁷ F́sò kó muwērímú te kè yetārè fiúkú.

A wērímú muú tu a kparínenkù.

⁸ F́sò commu dāmèèri nè o nēfīnfīrè,

ke commu kutenkù kó kunampoo.

⁹ Kutenkù kuməu yà a dòori tìi dietì nti ke da yòte,

kè diyiyè yìè kèè bíékè nè dì taà kèè bíékè kòbe íú mediè.

¹⁰ F́sò dòòri ketenkè mesàà ke kè duò nfetaafè,

kè dè boo kè tidiiti pɛí,
 Kuyie nha binte í kũũ,
 f̃s̃ duò mbenitibè tidiiti,
 ke tũnni ketenkè.

¹¹ Ke yóori ipè,
 ke può nyedombie,
 ke duò nkè fetaafe niù,
 ke duò nkè tidiiti yìè.

¹² Ke dàò mesàà ndibenni dimou,
 kàa p̃ɛ̀t̃é kèè bíékè tidiiti mpíéké.

¹³ Kè timúti yè t̃ɛ̀d̃ont̃é,
 nè yetārè Ìnkòo kè dè yè naati.

¹⁴ Kè iwũṣ piéké dinaac̃ɛ̀nhòò,
 kè tidiiti dáátí kubiriku,
 demou kè dè yãnku ke íú.

66

Kuyie nkũũ d̃ɛ̀r̃í ku yèt̃ir̃i ndeu

¹ Bedèmbè kóo kóti diè nf̃èè ỹɛ̀nf̃è.

Kutenkũ kumou k̃ɔ̀b̃e ns̃ánt̃ínè Kuyie nke p̃íékũ.

² Ndiennè diwèl ke déúkũnko ku yèt̃ir̃i,
 Ns̃ánt̃ínè ku iyie mmieke ku kpeti kp̃éí.

³ Nákénè Kuyie nke d̃ò:
 A t̃õmmú deumu ke m̃ɛ̀nke deu,
 nè a w̃ɛ̀r̃ímú diemù kp̃éí nke
 a dootit̃ɔ̀bè k̃ékũnkoomè b̃emáá.

⁴ Kutenkũ kumou k̃ɔ̀b̃e nínkú a ìikè,
 kéndiè nke déúkũnko a yèt̃ir̃i.

⁵ K̃ɔ̀t̃ɛ̀ñɛ̀ní k̃éyà Kuyie mp̃í mmùù t̃õndiemù,
 kũ kpeñ̃ĩmu kũ p̃í mmùù t̃õmmú benitibè cuokè.

⁶ Kuù do k̃éèté d̃am̃éèr̃i kó menie,
 kè ti yemb̃èe na d̃ɛ̀kper̃è k̃és̃ént̃é
 kuù duò nkè menie nkũũ kukó nkè ti s̃ènt̃é,
 kè dè ti naati ku kp̃éí.

⁷ Kuù baké nè muw̃ɛ̀r̃ímú kutenkũ kumou s̃áá,
 ke paké ibotí imou,
 kũ í yóó yóu b̃èè yete ku kpeti kè b̃è nk̃ér̃i ke yíéo.

⁸ Ibotí, d̃ounè Kuyie mmut̃õmmú,
 mp̃íékũnè ke kũ s̃ánt̃í.

⁹ Kuù ti duò mmufõmmu,
 ke í yóu kè ti duò.

¹⁰ Kuyie nha ti w̃ént̃ému ke ti yàáké,
 b̃è ṣ̃ p̃ũnnè mèè botí timátí péiti,

¹¹ Kè ti tanné ticùṣ̃ti mieke,
 kè ti tóu nyetuò c̃ééyè,
¹² ke duò nkè benitibè nnàù ti Ìnkè nè sis̃ɛ̀í,
 kè ti ta muh̃áá nke ta menie,
 kàa me nt̃i d̃ènñɛ̀ní kè ti di diwèl.

¹³ N tati a c̃f̃èt̃é mieke nke ke bo da f̃íé iwũṣ,
 ke dá d̃òò n ỹɛ̀ n yóó da d̃òò t̃i,

¹⁴ N do b̃éi nt̃i n ỹɛ̀c̃aár̃imè m̃ònñi.
¹⁵ N yóó da kuò iwũṣ mekũò nkpeyi nyi,
 yepedakè nè ỹɛ̀aadaakè nè ỹɛ̀b̃ɔ̀dakè,
 k̃é̃c̃óu nkè kuyukúu dekou a bo kè.

¹⁶ Díndi b̃èè dé Kuyie k̃ɔ̀t̃ɛ̀ñɛ̀ní dimou,

kékénté kè n di náké kù n dḡḡ dè.

¹⁷ N ku kuónnèmu ke pânke ku sânté.

¹⁸ Kè n do nyáá meyei mmamè n yèmmè mieke,
n Yiè nKuyie nna bá nni nkènté.

¹⁹ Kù me nni nkèntému
kù kèèmu m báammìi.

²⁰ Kuyie nnè mutōmmú,
kù í yete m báammu,
kù í m mōnte ku kó mesàà.

67

Benitibè bemou dommè kénsántí Kuyie

¹ Bedèmbè kóo kóti diè nfèè yènfè ke bie ntibómbonti iwēi kpeti.

² Kuyie ntí kuó mmesémmè,
ti dḡḡ mesàà,
a ti wénté fènsàáfè.

³ Kè dèe yie nkè kutenkù kumou kabee banté a ce,
kè yeboté yífé a deerímè.

⁴ Kè benitibè bemou nda sántí fḡ nKuyie,
kè yeboté yemou ndéúkunkoo a yètiri.

⁵ Dè nnaati ibotí kè ì da sántí,
fḡḡ bekunè yeboté kè dè sié,
ke ni ibotí ketenkè ìnkè.

⁶ Benitibè bemou nda sántí fḡ nKuyie,
kè yeboté yemou ndéúkunkoo a yètiri.

⁷ Ti Yiè nKuyie nha ti dḡḡmu mesàà,
kè ketenkè péi tidiiti.

⁸ Kuyie nkuu ti dḡori mesàà,
itemmànke imou kabé dí kù depe.

68

Kuyie nnamè

¹ Bedèmbè kóo kóti dièmmè Dafiti yènfè.

² Kuyie nyité ke còmmúmu,
kè ku dootitabè cìéri,
kè ku sīmbè cokù ku ìkè.

³ Kuyukú yènní mèè botí a me mbè cīenko,
titankūhti yièri mèè botí muháá mmieke,
benitiyēibe kperē me ndò nKuyie nyìkè.

⁴ Bèè dḡori dèè sié, bembè diwèi dii bè bo
kè bè yānku Kuyie nyìkè!
Diwèi dii bè kèite kè bè ti ientii.

⁵ Ndiènnè ke déúkunkoo Kuyie nyètiri,
tūntenè kuce wèè kèríní yewetè mieke nè o sântè o kprí,
wèè yètiri tu: Ti Yiè.
Nyānkunè o ìkè.

⁶ Weè tu isénnimbí cice,
weè kprà mbekúpobè kprānni,
weè tu Kuyie nke bo o cēsàatè mieke.

⁷ Kuyie nkuu duò nsicéi bèè kpa be kabé,
kuu dèmminko tikpetinti ke ti duò ndiwèi,
bèè yete Kuyie nkpeti beè maa 5 mbo tedānkpetè.

⁸ Kuyie nha do ni dii mōnni a kabé,
a do kéri dii mōnni dikpáà cuokè,

⁹ ketenkè do sántimu,
kè menie ncuutini fḡ nKuyie nha ìkè,

fǎ nKuyie nkùu do kàtení Sinaii tãri kèbenke amáà a kòbe,
Kuyie nyIsidayeeri be tũ nkù.

¹⁰ Kuyie nfǎǎ cǔũnní fetasàáfè,
fǎǎ bónkũnne a tenkè kèè do cǐte.

¹¹ Dende a nitibè bomè,
Ti Yiè nKuyie nfǎǎ dè mbè kãnne a sàà nkpeí,
fǎǎ tũnte de kó dikàri besénnibè kpéí.

¹² Ti Yiè nKuyie nkuù duó ndinùu ku náãnti kpéí,
bèè tì pitírí kè be tĩnni sũ.

¹³ Ti dootitòbè bekpààtibè nè be kó behããpòmbè bè u yetàrè nye,
kè benitipòbè éí dèè bo be cǐí ke totí.

¹⁴ Di yó mbo di karè nyeà?
Dikpèínónkperi fiètí dàri mesoo mpèímè mme,
kè di cìti dàri mesoo nwũðmè.

¹⁵ Ti Yiè nKuyie Mpaakedaa yóó cíe ndii mǎnni bekpààtibè,
kè mupãã mboomu muù dáátí ditãri Sadimoo.

¹⁶ Fǎ nKuyie nkó ditãri,

fǎ mBasãã tãri,
fǎ nditãri dii yómmè sũ,
fǎ mBasãã tãri.

¹⁷ Yetàrè yèè yómmè sũ,
ba nte kè dè di yóu Kuyie ntããtè dii tãri kpéí,
kù bomu di ìnkè ke yó mbo sãã,
kù yó ndè bomu sãã.

¹⁸ Kuyie nkparisèí bo sikòupí sikòupí nsi,
kù do si nkòtenèní Sinaii ditãsààri.

¹⁹ A dèke kèìnkè nke,
ke neínèní tidaatì,
kè benitibè da pãmmú yepãrè,
bá bèè do yetírí a kpeti kè bè da bòúté,
ke dò nké mbo a borè fǎ nti Yiè nKuyie.

²⁰ Ti nsántí Kuyie nyewe yemou,
kuù dàke ti kpéí,
kuù tu ti deetíwè.

²¹ Kuyie nkuù tu ti deetíwè,
kuù yé kù bo yímè ké tí deeténè mukũũ.

²² Kuyie mmènke yóó pòntemu ku dootitòbè yo,
képònte onitikòùti yuu nè tiyùti.

²³ Kuyie mbéimmu ke tú kù bo cǔũnní a dootitòbè bèè bo Basãã tãri,
kédenne ní bèè bo dàméèri fũǎ.

²⁴ Kè dè bo yie nkàa naàcèi mbontí be yĩi,
kàa kó simóò bè pètè kécááké.

²⁵ Kuyie nha ãã kpa nkéna kénkũntiní,
kè benitibè wúómmu a kpàrinafe a cēsàátè mieke,
fǎ nKuyie nkùu n te,
fǎ n kóo kpààti.

²⁶ Kè bedèmbè ní deyìkè kè besapàmbè soké deucuokè ke bie nsibéí,
bèè bie ntikùtidùùti kè bè tũ.

²⁷ Nsántínè Kuyie ndifĩnni cuokè,
nsántínè ti Yiè nKuyie ndáini Isidayeeri yaábí.

²⁸ Bensamee tebiyããtè teè di ní,
kè Sudaã kó bekpààtibè nè be kó yetĩrè
nè Sabunoo kòbe nè Nefutadii kòbe kè bè tũnní.

²⁹ Kuyie nkùu di te díní Isidayeeri be kuù yé ndí nkpeñní.
Kuyie ndòò kèfíí nha dòò dè ti kpéí.

30 A bo a cīētè nte,
 ke baké Sedisadēmmu,
 kè bekprààtibè da pāā nyepārè.
 31 Kpannè musīmmù tipènti kōmu,
 kékpannè yebotè yèè dōnnè yēnaadakè nè tinaabiiti,
 kè dēe nīnkú a iikè kè nda pāā ntimáti péítì.
 Cíe nyebotè yèè nōnnè yekpārè.

32 Benitidiēbè yìenì Esibiti nwe,
 kè Etiopii kōbe cokōo Kuyie mborè ke yuo be nou.

33 Ketenkè kó bekprààtibè, ndiènnè ke sánti Kuyie,
 ndéúkunkonè ti Yiè nKuyie nyètiri.

34 Wèè cutinì kēfinkè kèè bo nè dimōnni nè o sántè,
 weè péu metankperimè.

35 Banténè Kuyie nkpeñnimè,
 kuù kpàatiri Isidayēeribe,
 ku wērímú bo yewetè miēke nke.

36 Kuyie mbēnkúmu kù kpeñnimè ku cēsàtè miēke,
 Kuyie nyIsidayēeribe tū nkù kuù duò nku kōbe muwērímú,
 kuù te kè bē nō.
 Ku yètiri ndeu.

69

Dafiti yumè Kuyie nkè kù bo ò teennè

¹ Bedēmbè kóo kóti dièmmè Dafiti yēnfè ke bie ntibómbonti.

² Áú Kuyie n deetè!

N ta menie mme ke tūòke n fōnii.

³ N fiíkú disāū ndi,
 n yí pētè dekperè ke na,
 n ta decūmpure nde,
 fenéwuonfe feè n to.

⁴ N kōmmú ke òumu kè n níi kpeí,
 m bōútè ke bōútè Kuyie nkùu n te kũnku kè n nuò nyete.

⁵ Bèè n níi nke dós kè n kuò bè sūmu ke pēētè n yùti,
 bè n dǎò be dootitòu nwe detetirè,
 bè kpeñni ke m pēētému ke yó n kuò,
 ke duós nkè n yietí n yí yùúkú dè.

⁶ Kuyie nha yēmu n yeintì,
 n caārimè í sōri a iikè.

⁷ Kuyie Mpakedaa, a bāá yóu kè mii nte,
 kè bèè da búò kè bèè di ifei.
 Fō nKuyie ntinti Isidayēeribe ti tū nkù,
 a bāá yóu kè mii nte kè bèè da waà nkè bèè di ifei.

⁸ Fōò kpéi nke bè n sáammè,
 n yo nyifei fōò kpéi.

⁹ N naá nhopòò nwe n kōbe cuokè,
 n yō fūò kōbe tēnke í n yé.

¹⁰ Ke yé n dómè a cīētè mediè nkè dè n tūò,
 bè da sáá nyèè sáàmbè duò n yuu ìnkè nke.

¹¹ M bou dīnùu ndi ke kuò,
 nè de kpéi nkè bè n daú.

¹² N dàátì kufōòtōnkù nku,
 kè bè náante n kpéi ke n daú,

¹³ Bè kātìnè mí nwe yeteyo,
 mii naá nfenaayāyēnfè.

¹⁴ Mí nyie n kuònnè fō nwe n Yiè nKuyie,

dè tùòkemu a bo n tee ndè.

Áú Kuyie! A sàà ndeumu, n kénté,
n yému nweti weti ke dò nha yó n deeté.

15 Nh uuté disàù, kè n ténke bá nfũúkú
n dennení dibinni,
n deeté n è bèè ò nni.

16 Báá yóu kè menie nni mpõnténè,
báá yóu kè n do kudúókú,
báá yóu kè tebinte n yāke!

17 Kuyie nha n kénté ke yé a sàmèmu ke dõari mesàà,
wēētēni m bíékè a sémmè de u mēè kpéí.

18 Bá m búttinné mí nha kóo tñnti,
nh áarimu, càrikēní.

19 Kōtēni kédonté nh ònni,
n deeté n è dootitòbè.

20 A wúõmmu bē n sáámmè,
ke yé n yo nyù fei ke kēke,
n dootitòbè í da sōrinè.

21 Yesáàmbè yeè kòuri n yèmmè kè m ma,
n wanti wèè bo n kuó nwè nwe mesémmè bá sámpó ke mōnté,
wèè bo m bántè ò í bo.

22 Bè ãã mutie mùù kòu mùmmu n dii mieke,
kè sinyéí m pí nkè bē n duó mmenéyāa mmèè kōkēnè detiire.

23 Be bandiiti naá ntimáti ké bē tūàti,
kè be kpàtiti naá nkuyáú.

24 Be nuò nhũũ nkè bē ténke bá nwúó,
pũttinné be sáã kè bēè naá nsihùù yembè.

25 A mieke bē peike kàa bē poté,
a mieke diekèe do be ìnkè kè bē còuté.

26 Kè be cèkàrè naá ntidobontì,
òmòù bá nkpaá be cēí mieke.

27 Bè bèti a poté bēmbè,
ke náante a kòute bē kó mēfēũtímè.

28 Yietí be be yei mmamòu,
bá bē báá yà a kó mesàà mbiti.

29 Útè be yètè mufõmmu pátiri mieke,
Bá mbè wùónko ke dò mbè í cààrè mùmamù.

30 Áú Kuyie, n tú osénniwè nwe ke fēũri,
n deeté kè nni nkānké.

31 M bo ndiè nke sánti Kuyie,
m bo ndéúkunko ku yètiri nè yesāa.

32 Ti Yiè nKuyie nde ndó ke pēēté dinaadaà,
ke pēēté fenàáfè nè yeiyè nnè yekpèètè.

33 Kuyie nha n deeté m è deè narike besíntibè.
Díndi bēè wanti Kuyie di fõmmu okè.

34 Kuyie nyomu besénnibè dabùò,
kù í buònkò ku kòbe bē bē kpeti dii mōnni.

35 Ketenkè nè kēfinkè, ñsántinè Kuyie,
dáméèri nè deè kó dimàà nampú o mieke, ñsántinè ku.

36 Kuyie nyóó deetému Siyāā kémaá Sudaa ekè,
kè ku kòbe wēte kè yè tieke kēnhā.

37 Kè ku kòbe yaábí di sōoté,
bèè dó Kuyie nkè bēè pēté kēmbò.

70

Dafiti dómè Kuyie nhò tee mmecāa
(Wénté Yesāa 40:14-18)

¹ Bedèmbè kóo kóti dièmmè Dafiti yènfè ke dennini Kuyie nkpeí.

² Kuyie, nyà n deeté!

Cārikēní ké n tee.

³ Bèè n dónè mukūū ifeii bè pī nkè bèe sīnné,
bèè n dónè meyei bèe di ifei kéwēte be fōnkó.

⁴ Bèè n daú ke tú wūòò,

ifeii bè pī nkè bèe bóti.

⁵ Bèè da waà ndè mbè naati kè bè nyānku,

diwèi mbo bèè dó f̄ nhOdeetiwè,

bè nnáá nsáá ke tú a yètiri ndeu.

⁶ N tú osénniwè nwe, oc̄iri,

Kuyie mmónnéni ké n tee.

F̄òò tu n teenti n deetiwè.

N Yiè nKuyie mbáá ɔte!

71

Okóti bàammè Kuyie

¹ N Yiè nKuyie n waà nf̄òò borè dis̄ri,

báá yóu kè n di ifei bitì!

² A wetí mèè kpéi, n deeté ké n coo,

n kénté ké n deeté.

³ A ntú n kó dipèri n s̄ori dii borè.

A yīmu a yó nni ndeeri,

f̄òò tu dipèri dii n kánké,

f̄òò tu n c̄ekpetè.

⁴ Kuyie nkūū n te n deeténè beyeibe,

ké n fietenè bekòùbè nè beyonkubè nou mieke.

⁵ N Yiè nKuyie m búó f̄ nwe,

n yé f̄òò kpéi nè m bemmè.

⁶ Nè bè m peiténimè m buó f̄ nwe,

f̄òò n dènnéni n yó pouti mieke,

kè n da s̄anti s̄áá.

⁷ Besūkùbè ɔs n yà kè dèè bè dimu,

k̄aa né tú n kó dis̄ri kperi.

⁸ A s̄anni mbo n nùu mieke,

kè nni ndéúkunko a yètiri s̄áá.

⁹ Kè n kòté, a bá m bontóo,

kè n w̄erímú dèè a bá n yóu.

¹⁰ N dootitòbè náante n kpéi nke,

bèè m pakíi bè d̄akiimu n kpéi.

¹¹ Ke tú: Kuyie nhò dootóomu,

betinè we, p̄innè we,

òmòu í yóó ò deeté.

¹² Kuyie mbá n détenè,

mónnéni mec̄áá ké n teennè.

¹³ Ifei nè meyei ndèe do bèè n wátiri,

bèè n dónè meyei mbèe bè s̄enkèri kè bèe di ifei.

¹⁴ Mí m búó f̄ nwe s̄áá,

ke yó nda s̄anti s̄áá,

ke baà da s̄anti ke da s̄anti.

¹⁵ N níi bo ntūū nke náá nha tùmè timómmonti yiè,

ke náá nha deerimè,

k̄aa s̄àá nsū ke í d̄ò nkaà nkédeè.

¹⁶ N Yiè nKuyie m bo pī mmut̄ondiemù nè a kó muw̄erímú,

kénnáá nha kó timómmonti kpéi mmáá.

¹⁷ Kuyie nha n tièmmu nè m bíbènti,

nè yiènní ke n náá nha dieti.

¹⁸ Nè m bo kotémè kè n yùti peike,

áú Kuyie nha bá m bantóo
 n dó kénákému di mmónni kobe a wērímú,
 kénáké bèè kpaaní a kpeínimè.
 19 Kuyie nha mómmonti deumu ke tuakù keínkè,
 fṣṣò dṣṣò dedierè demou,
 we nda mànè?
 20 Fṣṣò duó nkè n yà meháárimè nè mesémmè,
 kàa yó n fòukünne, ké n denneni kudankù.
 21 A yóó wēte ké m bántemu,
 kéndéúkünne.
 22 N yó nda sántínè kubómbonku nku,
 a tú mēè kpéi ntimómmonti yiè nfṣ nKuyie.
 M bo ndéúkunko a yètiri nè kukùtidükù,
 fṣ nKuyie nyIsidayeeriibe tū nkù a sàmu.
 23 M bo ndiè nke da sántí
 kéndéúkunkoo a yètiri a n deetè mēè kpéi.
 24 N ní yó ntũũ nke náámmu a kó timómmonti kpéi,
 ifei pímmu bèè n dónè meyei nkè bè sīñné.

72

Bè bàammè Kuyie nkè kù bo dàò okpàati mesàà

¹ Bè dièmmè Sodomou yènfè.

Kuyie nyóu kòo kpàati mbekù a bekù mēè botí,
 duó nkòo kpàati bire nni nè timómmonti a kōme.
 2 Kòo mbekùnè a nitibè ké dè wenni,
 kéntũnni besénnibè kpéi.
 3 O kó tikpàti mieke ké benitibèe pétè yetārè kó mesàà,
 ké sitáá bè dṣṣò timómmonti.
 4 Kòo kpàati mbekùnè becfribè ké dè wenni,
 ke deeri besénnibè, ke kòu bèè bè fṣũnko.
 5 Kè bè nhò dé sáà diyie bo mēè botí,
 ké nhò cokù sáà otánkù bo mēè botí.
 6 Kòo ndò nfetaafè ò nniùmè kunépkù,
 diwetiri òò cúténi mēè botí ketenkè.
 7 Kè timómmonti ndéúkú o kpàti mōnni,
 ké mesàà nni mbo otánkù bo mēè botí sáà.
 8 Kòo mbaké we ndàméeri nè otòu,
 kukò ndiekù nè itemmànke imou.
 9 Dikpáá kobe yóó nínkúmu o ìikè,
 kòo dootitabèe múúkú mutáá.
 10 Tadisisi kó bekpàatibè,
 nè dàméeri cuokè tenkè kobe bo ò pámmú yepārè,
 Sabaa nè Sebaa kpàatibè ké bèe ò pámmú yepārè.
 11 Bekpàatibè bemou yóó nínkúmu o ìikè,
 ké yebotè yemou mpí nho tōmmú.

12 Weè yóó deetè ocñi,
 kékuó nhosénniwè mesémmè, wèè í mōke wèè bo ò teennè.
 13 Weè yóó kuó nhocñi nè wèè kpa o kperè mesémmè,
 ké bè deetè.
 14 Weè yóó bè deetè nè mefṣũtímè nè benitiyonkubè,
 ke yé ò wùómmè be fōmmu demarè dierè.

15 Kòo kpàati mbo ké bè nhò pāa mmesəə nSebaa kōme,
 ke ní ntũũ nke báa nKuyie nho kpéi ké kùu ò dṣṣò mesàà.
 16 Kè tidiiti mbo dihei ke sū,
 ké yetārè ìnkè nyuu ntidiiti Dimaa tie nkó yebe kōme,
 ké benitibèe pitè dihei timúti kōme.

17 De koo kpààtì yètìrì mbo sàà,
kémbo sàà diyìè bo mètè botí,
kè benitìbè nyu o yètìrì ke pàa mbetòbè mesàà,
kè yebotè ntú: Dè nnaati okpààtì.

18 Ti Yiè nKuyie nyIsidayeeribe tū nkù,
kuù doori tidietì kumáà,
ku yètìrì ndeu.

19 Ku yètìrì ndeu sàà,
kè ku kpetii píe nketenkè kemou,
kè dè mme ndò. Ami!

20 Isaii bire Dafiti báammìi mànku nku.

YESĀĀ MPÁTÍRÌ DITĀĀNNÌ

73

Be yeibe kperε ɔ ndò ndè yiémmu
(Yesāa 73-89)

¹ Asafu yènfè.

Kuyie mmènke wennimu Isidayeeribe borè,
ke wenni bèè yèmmè wenni be borè.

² Bá nè memme kè nni ndó kéyété,
dè do kpaá sánpó nwe kè n do.

³ Ke yé n do yà dii mōnni sipoo yembè kperε yiémmè ké m bè yàámmu.

⁴ Dèmarè í bè kōōnnè, nè be kũũnko,
bè kpènkũmu, ke àà mekùò.

⁵ Bè í yé meffũtímè mamè,
betòbè beè ààrì, bembè í ààrì.

⁶ Kè be feí tú be dèi mbè dùúkú mè,
kè kuyonku tú be yaàbòrè bè dàátí yè.

⁷ Kè be ìikè píe nticákpréúti nè mekùò,
bè totí be yèmmè bè í mǎnnè tí nti.

⁸ Ke mōke mudaá nnè tináányeiti,
ke àà kufōwáá, ke mōke sifeí.

⁹ Ke sáá nkeĩnkè,
bè í sokù òmòu ketenkè ìnkè.

¹⁰ Dèè te kè benitìbè bè tū mbá nè Kuyie nkòboo,
ke yō mbe náàntì menie nkōme.

¹¹ Ke náá nke tú:
Kuyie mbo yíme ké nti yé?

Ke tú: Kuyie nkùù baké keĩnkè nè ketenkè kù í yé dèmarè.

¹² De kó benitiyeibe dèmarè í bè kōōnnè,
beè kpàtì dèúkú.

¹³ N tū nnè wènkũnne n yèmmè detetirè ndeà?

N nite n nou ke benke n yí cààrèmè dèmarè fààrè nweà?

¹⁴ Kè bè ɔ ntũũ nke m puoti,
ke n kōmmù bá dii kũnweñni.

¹⁵ Kè n do tú m bo nnáá mbè náá mmèè botí,
n na nsoutè a kòbe yaábí nyi.

¹⁶ N totí n yèmmè ke bo banté de kó tináàntì,
kè tí bantímù n yonkenèmu.

¹⁷ N ta dii yiè ndi Kuyie nciētè,
m bantémè tìl bè bàa.

¹⁸ A mènke bè cōnnè dèè anni dènde,
ke bo bè tènte kè bèè do difōtìrì mièke.

¹⁹ Dènde bàmbà nkè be kperεe deé,
kè be kperεe mōte kukōmbòdoróo.

²⁰ Ti Yiè nKuyie nkàa ité a tōmmù be kperε yóó dèèmu,

tidòuntì ɔɔ pɛɛtɛ mèè botí a ènte dìi mǎnnì.

²¹ Meyeñcaàrimè do nh auté dìi mǎnnì,
kè dè n yonke ké n ta mediè mme.

²² N yí nciì, n yí bannì dèmarè,
n do dò nfeðfè nfe a iikè.

²³ Nè memme ké nda bonè sáà,
kàa m pī nha nòutè youte.

²⁴ Fɔɔ yó n niité a tããtè tì n kpéi nti mieke,
ké n tanné a kpeti mieke.

²⁵ M mǎke we keñkè, kè dè í tú fɔɔ?
N yí dó detèrè marè ketenkè ñnkè, kè dè í tú fɔɔ!

²⁶ N kǎnti nè n yèmmè dè bo na kédeè,
Kuyie n fɔɔ né yó ntú n yíkú wèè ñnkè sáà.

²⁷ Bèè da yóu bè yóo duómu kékú,
kàa kuò bèè dootóo a bè dǎdǎnè mèè taummè.

²⁸ N kó mesàa tu m bo nda tókénámè,
n kó disòri tu fɔɔ n Yiè nKuyie,
kè dè bo yie nkè nni nnáa nha tǔmmú mumou a dǎdǎm.

74

Kuyie nciɛtɛ cǎutémè kè bè kuònnè Kuyie
¹ Asafu yènfè.

Áú Kuyie! Dè yíme kàa ti dootóo sáà?
Dè dòmmè kàa mieke ti cóu ntinti a pe?

² Dentení a kǎbe kpéi, a donté bè nè dimǎnnì,
bè tu a kǎbe mbe kàa bè to,
dentení Siyɔɔ tãri kpéi a do ã dè.

³ Kote kényà bè càari dè sáà dè deumè
ti dootitǎbè cǎkemu demou a cēsàatè.

⁴ A dootitǎbè tamu a cēsàatè ke íutí,
ke còriné be kó mecannimè a kǎme do borè.

⁵ Bè può nha cǎtè otekòuti ɔɔ kǎmè mme detie ndikpáa,
kényókii o pǎtè.

⁶ Bè to sipéé nsi nè màatòòbè
ke può nha cǎtè kó tisati.

⁷ Ke cóu nha cǎtè ke tè può,
ke sǎnkúnne a cǎtè bè yu dè a yètiri.

⁸ Bè do náa mbemáa ndi ke tú:
Ti yóo bè puotímu,
kécóu nye bòrè yemou dihei mieke bè bàá ndè Kuyie.

⁹ Yebenkúyè mayè ténke í bo,
ti ténke í mǎke bèè náa nKuyie mpāānāhnti,
òmou í yé dè yó nkááké dè.

¹⁰ Áú Kuyie! Dè yó nkááké de kàa níim̀bèe yóu bè bo nyíinkomè a mieke?
Dè yó nkááké de kàa dootitǎbè da yóu mudaá?

¹¹ Dè dòmmè kàa wèñke a baà?

Dè yíme kàa méi a nou?
Youtení a nòutè ké bè kúo paíí.

¹² Kuyie nkuù tu n kóo kpàati nè ti bomè,
kuù deeri benitibè ketenkè ñnkè.

¹³ Kuyie, n fɔɔ yaté dàméèri nè a wèrimú,
fɔɔ pǎnte musímmú yo menie mmieke.

¹⁴ Fɔɔ pǎnte musímmú bè tu mù Defiatāa mu yo,
ke mù duó ndàméèri kó yeküre.

¹⁵ Fɔɔ ánné sibíí nè ikó,

ke duś nkè ikó nyii í kũũ kè ì kpei.

¹⁶ Fṣṣ te kuyie nnè keyènkè,
fṣṣ dḍò otánkù nè diyìè.

¹⁷ Fṣṣ ànné itemmànkè imou,
fṣṣ dḍò dipaà nè diyḍḍ.

¹⁸ N Yiè nKuyie nha nyé a dootitḍbè da sáámmè,
kè kubotí kùu yei nkè kù càari a yètiri.

¹⁹ Báa yóu kè desɪnnèe pɪ nha kḍbe bèè dò nsinónkpeé,
báa yè nha kó beɔɔribè kpéí mbiti bitì.

²⁰ A báa yè nha taummè kpéí,
ti píemmu dihei kó yesḍrè mièke,
kè bè ti fèũnkoo deborè.

²¹ Báa yóu kè bè fèũnko wèe di ifei,
ocɪri nè osénniwè bè ndéúkunko a yètiri.

²² Kuyie nyité kéɔómú kébenke a tú wè,
dentení yesáambè kubotí yeiku da sáá nyè sáà.

²³ A báa yè nha dootitḍbè kó fehúũfè kpéí,
kutoweku a kpatídèntḍbè wèkí kù kè kù dèúkú sáà.

75

Kuyie nkuu tu obeenti diewè

¹ Bèdèmbè kóo kóti dièmmè Asafu yènfè nè metammè mèè tu: Báa ku.

² Kuyie nti déúkunko fṣ nwe,
a yètiri í yiè ti nò mièke,
ti náámmu a dḍò mùu tḍndiemù.

³ Kè Kuyie mbéi nke dḍ:
Mí nKuyie, kè m mḍnni tḍòke,
n yó mbekù kè dè siému.

⁴ Ketenkè sántimu nè ke nitibè,
mí nKuyie mii fií nketenkè sànkè.

⁵ N nákému sipḍo yembè ke tú bè bá mmḍke sipḍo,
ke náké beyibe ke tú bèe yóu sifei.

⁶ Ke bá nhéunko be ya,
bè bá nnáa ntipocèmmúnáaḍti.

⁷ Dè í bonní diyie yièni kèè biékè yoo diyie taà kèè biékè,
dè me nyí bonní dikpáa yoo yetārè ìnkè.

⁸ Dè bonní Kuyie mborè ndè,
kùu bekùnè benitibè
kuu ḍḍ kékùnne yie nkédéúkunnè otḍu.

⁹ Ti Yiè nKuyie mpikú febòòfè nfe,
nè ku mièke kó menaḍ nkperimè kù kḍnnémè,
kè yóó mè yauté benitidḍnnibè bemḍu,
kè bèe mè yà kékúótóo nè defũḍ kperè.

¹⁰ Mí nyó mpīèkùmu sáà ku yètiri,
n yó ndièmmu ke sánti Kuyie Sakḍbu do tũ nkù.

¹¹ N yóó deitemu beyibe feí,
bèè wetí kè bè ndeukú.

76

Kuyie kuu no nku dootitḍbè

¹ Bèdèmbè kóo kóti dièmmè Asafu yènfè bè diè nfè ke biennè tibómbonti iwéi kpeti.

² Kuyie nyètiri feímu Sudaà kḍbe cuokè,
ku yètiri deumu bembe Isidayeribe borè.

³ Ku cṣètè bo Sadeḍmu nwe

kù ā Siyōō nwe.

⁴ Deñde Kuyie nkèkémè betāntāübè pie,
be dāpiti nē bē kpārise, be kpārinenti timəu.

⁵ A náà ndeumu nē a wenniku,
a deumu ke pēētē yetārē yēè do bonē dimōnni.

⁶ Yekōmbò yembè yē nke duómu kē bē bē éí,
bekpārítiebe nau bèitēmu.

⁷ Kuyie nSakōbu do tū nkù kuù péí,
sikpārīnaasēí nē behāāpōnsāndèèbè kē bē yē nke duó.

⁸ Kuyie nha duò tikōmbùòti nti,
kàa miēke peike dii yìè we mbo dáátí kécómmú a iikè?

⁹ Kuyie nha bo keñkè nke ke náánni a tātē tí,
kē kufōwáa mpī ketenkè kōbe kē bē yē nyúóó!

¹⁰ A itē dii mōnni ke bo bekénè kutenkù,
kédeetē bēè kékūnne bē máá.

¹¹ Bá benitibē kó kemieke kē dēúkūnkōmu a yètiri,
bēè bo cooté a miēke bo peike dii yìè bē bo ānné dibanni a kpéí.

¹² Dí dōunnē di Yiē nKuyie nyenō kē yē dōò,
díndi bēè kù tákénè, pāmmúnē ku yepārē, kù duò tikōmbùòti nti.

¹³ Kuù kékíi sikpāātibií kó muwemmu,
kutenkù kó bekpāātibē í kù daati.

77

Wèè ta meyeñcaàrimè ke denniní Kuyie nkpéí

¹ Bedèmbè kóo kóti Yedutunni finni dièmmè Asafu yēnfè.

² N kuōmmu ke yu Kuyie,
n yu Kuyie nku kē kù yo n dabōnni.

³ N ta meyeñcaàrimè miēke nke ke wāà n Yiē nKuyie,
nh ò nyiē nke yuo nnəu nsi kù bíékè bá mbáá əu,
ke yetíri bē bo m bántēmè.

⁴ Nh ò nkē n dēntēní Kuyie nkpéí nni nkuōmmu,
kē n sie n yèmmè mè òò caàrēmu.

⁵ Nē a kpéí n nōnfē òò í nhūū,
dē n kōōnnēmu n yí nō nke náá.

⁶ N kpaá yé dē do dōmmè mme,
n kpaá ke denniní nyebie yēè pēētē yēnye.

⁷ N do ò ndiē nyiì yìè nyiì ò nyiē nke bo n yèmmè,
kē n wenti ke toti n yèmmè,

ke siemu ke bo ti banté.

⁸ N Yiē nKuyie, a ti dootóomu kē dē dèèà?

A báa wēte kédentēní ti kpéínnáá?

⁹ A sàà ndèemu sáà?

A nàké tí í kpaá bo dōò dibenni maràà?

¹⁰ Kuyie nha ténke í mēke mesémmàà?

Kemieke kēè te kàa í ti kuò mesémmàà?

¹¹ Kē m bēí ke dō:

Dèè n yóù deè tu

Kuyie nkùù baké keñkè nē ketenkè ku nùtè ténke í bomē n yīnkè.

¹² N Yiē nKuyie n yí yóó yē nha pí mùù tōmmú,
m mōmmuə n kpaá wúómmu tidietí a do dōò tí.

¹³ N totimu n yèmmè mutōmmú muməu a do pí mmú ñnkè,
n siemumu mutōndiēmú a do dōò mù kpéí.

¹⁴ Kuyie nha kó kuce sámu.

Kuyie, kē dē í tú fē nkutēkù makú í bo ke da mōnnē.

¹⁵ Kuyie, fēò dōòri tidietí,

fēò benke a wērímu yebotē.

¹⁶ Nē a wērímu mmu a deetémè a nitibè,

Sakɔbu yaábí nè Sosɛfu kpɛyi.

¹⁷ Kuyie, meniɛ ndo yà fɛ́ nwe,
mè do da yàmú kéfante,
kè dàméèrì fùḽ kó meniɛ nkutirè.

¹⁸ Kè yewetèe cóúnní meniɛ,
nkè itapíe nyièní,

kè itapíe ntú níeé tipíti tímou.

¹⁹ Kè fetaafe mpéú kè kuyaakù fí,
kè fetaafe miì kè dèe wenke ketenkè kemou,
kè ketenkèe aá késántè.

²⁰ A kó kuce do yè dàméèrì mièke nke,
a do kéri meniɛ ncuokè nke,
òmou do í yau a nacéfɛtè.

²¹ A do duó nkè Mɔyiisi nè Anɔɔ kè bɛè nni a nìtibè,
oniti ð ncèmmúmè o pe.

78

Kuyie ndòò dè Isidayɛɛribe dè í dò nkéyè

¹ Asafu yènfè.

Díndi n nìtibè kénténè n tié.

Kénténè mɛsàà nkékeè n tú mù.

² N dó ke di onnimu,

m bo di náké nè yenáanhántíyè dèè do dòò nè dimònni.

³ Ti kèè ti ke ti yé,

ti yembè ti tuo nti.

⁴ Ti báá ti sòñne ti bí,

ti yóó ti tùðmmu ti yaábí,

Ti Yiè nKuyie nkó disànni nè ku kó muwérímú,

nè tidieti kù dòò ti.

⁵ Kuù dɔúnnè Sakɔbu yaábí ku tié,

kuù duó nku kuó Isidayɛɛribe,

ke náké ti yembè ke tú bɛe ti tié mbe bí.

⁶ Kè dèe yie nkè kutɔ̀nkù kùù tũnni kè kù nti yé,

ibí bè bo pié í kè ìi ti tuo nyi kó ibí.

⁷ Kè dèe yie nkè bè mbúó Kuyie,

ke báá yè nku tómmú,

bè ntú nku tannò.

⁸ Ke bá ndònnè be yembè kè be to nkpeñni,

kè bè nyetírì Kuyie nkpeti, kéntú bèè yèmmè í fííká,

bèè í tũ Kuyie nséi.

⁹ Efadaimmu kɔbe tú betánnuɔmbe mbe,

ke kũnné mudoò ke bùtínné ke coké.

¹⁰ Bè í yie nke pĩ mmetammè Kuyie mbè dòònnè mè,

bè í yie nke tũñne ku kuó.

¹¹ Ke yè mmutàndiemù kù do dòò mù,

bè do yà tii dieti kó dimàà.

¹² Kuyie ndo dòòmu tidieti be yembè nuɔ mmieke,

Esibiti tenkè Soáa tempè mièke.

¹³ Kuù do kèété dàméèrì kè bɛe sénté,

kè meniɛ ncómmú kéndò nkuduotí.

¹⁴ Kè kù ní mbè ni nè diwetiri kuyie,

keyènkè kè di mbè mí muháá.

¹⁵ Kè kùu dennení meniɛ ndipèrì mièke,

kè mèe pònté mediè nkè bɛe yá.

¹⁶ Kuù do yaté dipèrì dikpáa cuokè kè meniɛ ncóúnní mediè,

kuù do dènnení meniɛ nkè mèe puó sikondakesi nè ikó ndieyi kɔme.

¹⁷ Nè memme kè bè nsòké ke caári Kuyie,

ke yetírí Kuyie nkùù baké keǐnkè nè ketenkè ku kpeti tedɔnkpetè ìnkè.

18 Nè be yèmmè mièke kè bè ìnko Kuyie mmieke,
ke kù bèkú tidiiti bè dó ti.

19 Kè bè n wátiri Kuyie nke tú:

Kuyie mbo na ké ti duó ndikpáà dii mmieke mudii kè ti dià?

20 Nte kù potémè dipèri kè menie nni mpuunní ke pũð nyikó kōme,
kù bo na ke ti duó mmudii nè imaannaá?

21 Kè ti Yiè nKuyie ti kèè kè ku mièke peike Sakabu yaábí,
kéfante mediè kétuo nyIsidayeeriè.

22 Bè í yie mmèè kpéi nku kpeti,

bè í támè ke dò nkù bo bè deetè.

23 Memme kù péimmè yewetè,

kékpètè yewetibòrè,

24 kécüünní mánni,

keǐnkè kó mudii mmu kù do bè duónnimè.

25 Bembe benitibè kè bèè di benitidiebè kó mudii,

kè kù mbè duó mudii bè dó mèè botí.

26 Kè Kuyie nduó nkè diyie yièni kèè bíékè kó kuyaakùu fuute,

nè ku kó tikpeti mièke kè kùu duó nkè kubakù cànku kó kuyaakùu fuute.

27 Kè kùu cüünni imaa mbe cuokè kè i nsù ke dò mmubirimú,

kétóni yepèpèrè kè yè nsù dàmèèri kó mubirimú dòmmè.

28 Kè Kuyie nduó nkè yè nduò be kari

ke ncóú cóú kéfitè be touti.

29 Kè bèè di bè dómè kénsannè,

kè kùu bè duó mbe yèmmè kó mudii.

30 Kè bè nkpaá ke mu nyí mù de,

kè de kó tidiiti nkpaá bo be nò mièke,

31 Kè Kuyie mmieke be yè,

kè kùu ku yedakperè,

nè bedapàmbè Isidayeeriè cuokè.

32 Bá nè memme kè bè nsoké ke caari,

bè í nyie nkéntá Kuyie ndòò tiì dieti.

33 Memme kè Kuyie mbè fùute muyaá nkè bèè kú,

kè meyei mbè do ke küntè be fõmmu.

34 Kè Kuyie mbè poté dii mǎnni bèè kù wammú,

kéwèètení ku bíékè, kékokéni ku borè,

35 kédenténi Kuyie nkuu do túmè be kó dipèri,

kunku kùu baké keǐnkè nè ketenkè ku tumè be kóo donti.

36 Ke né nku cií,

ke kù náá nsiyáábisi máá.

37 Be yèmmè do í fiíkú ku ìnkè,

bè í mpi nkù bè dǎnnè mèè taummè.

38 Nè ku sémmè diemè kpéi nkè kù mbè cǐémmu,

bá kù í mbè kù kédeè,

kuce mèpéu ké mbè mǎkenè meminnimè

bá kù í nyóu kè ku mièke be yè mediè.

39 Kù do yému bè tumè benitibè mbe,

ke do mmuyaá ke yóo pèèté kè deè deè.

40 Kè bèè yete ku kpeti kuce mèpéu dikpáá mièke,

kémpéikunko ku mièke kuce mèpéu tedɔnkpetè ìnkè.

41 Kè bè nsoké ke beú Kuyie,

ke ìnko ku mièke kunku kùu bè te bembe Isidayeeriè.

42 Bè í ndennini Kuyie nwèrimú kpéi,

bè í nkpaá yé kù bè deetè dii yiè nè be dootitòbè.

43 Bè í kpaá yé kuu do dǎnmè tidietí Esibiti,

nè kù do dǎò mèè benkùmè Soāā tempè.

44 Bè í kpaá yé kù do cèètemè ikó nkó menie kè mèè naá mmeýí,

kè Esibiti kòbeè me yièke muyaá.

45 Kù do duómmè kè sikonsapoo yènni kè mbè dǎmmu,

kè yecadakèe pié nke cake dihei.

⁴⁶ Kè fecofee cááké be diiti,
kè yecádúò ndéútoó be òùti kó mucóntimu.

⁴⁷ Kè fetaafe mátárèe cake be tie mbè tu dè fínyĩ,
kè fetadiéfe kuò detie mbè tu dè Sikómód.

⁴⁸ Kè fetaafe mátárèe kuò be wũò,
kè fetapiéfe kuò be naacénti.

⁴⁹ Kè ku miekee bè peike mesàà,
kéfante ké bè tũò nkè dè nyóú mediè,
kè kũu bè duónnĩ ku tǎrè yèè kòu kucénku.

⁵⁰ Ku mieke do bè yèmu kétonté,
bá kũ í mbè coo,

ké bè bǎnté mutenkũũ nyeiimu,

⁵¹ képoté bèè kó dimàà tu Mpo bəmǎu Esibiti,

bèè kó dimàà do tú beketibè Kammu* kó kuwuò mmieke.

⁵² Kè kũu denne ku nitibè oniti ò dennemè o pe,
ké mbè cǎmmũ oniti ò ncǎmmũmè o wũò dikpáà mieke.

⁵³ Kè kũ mbè cǎmmũ béú bá bè í nyĩèkũ,
kè meniè mpǎnténè be dootitǎbè.

⁵⁴ Kè kũu bè tanné be èi kũ cǎnné di be kpéi,
ku tásààri kũ fiète di nè ku wǎrimú.

⁵⁵ Kè kũu beti yeboté yèè do dè bo,
kéberĩ ketenkè ké bè toti,

kè Isidayeeribe tieke be cǎi kǎmbo.

⁵⁶ Nè memme ké bè nyĩnko Kuyie nkũu baké kéĩnkè nè ketenkè ku mieke,
kéyete ku kpeti,

bè í ndake ku kuò kpeti.

⁵⁷ Kè bèè détténè Kuyie mbe yembè kǎme,

ké nkũ sou ke í ndò nhá na ké mbè tá,
mutámũ mùú í fi mmesàà mu kǎme.

⁵⁸ Kè bè nfeu yetàrè ke iĩnkoo Kuyie mmieke,
ke feu yebákè ké dè kũ yóú.

⁵⁹ Kè Kuyie ndè yà ké kũ miekee peike,

kè kũu pǎ nyIsidayeeribe páí.

⁶⁰ Kè deè nte ké kũu íté ku kàri Sidoo,
di tou kũ do bo di benitibè cuokè.

⁶¹ Kè kũu yóu ké ibotĩ tǎi kǎnnè ku taummè tǎu,

dii benkũ ku dieti nè ku wǎrimú

kè dii ta be dootitǎbè nǎu mieke.

⁶² Kè kũu yóu ké bè nkòu ku nitibè,
ku mieke kéè do yè ku kó benitibè kũ te bè.

⁶³ Kè muháá ncóúte bedacǎmbè,

kè beporicǎmbèe paà be daabè.

⁶⁴ Kè ikúò niùbèe kũ mudoò mieke,

bá bekúpobè í nkuó.

⁶⁵ Kè ti Yiè nKuyie nyíté kéndò nkũ do yè nke duó,
okpàrinuanti òò yà menaà nkémuó ké mèè iimmè o kǎnti.

⁶⁶ Kè bè ncooti ké kũ tũ nke poti,

kè bèè di ifei sǎà.

⁶⁷ Kè kũu dootóo Sosefu kó tecǎtè,
kéyete kũ bo tǎátémè Efadaimmu kó kuwuò.

⁶⁸ Ke né tǎáté Sudaà kó kuwuò,

Siyòò tǎri kũ dó di.

⁶⁹ Kũ de nfii nku cǎtè ké te okùmè mmànnè yetádieyè,

kéndò nketenké dǎmmè ke fiíkú sǎà.

* 78:51 **Kammu:** Kammu tu Nowee kó ibí kó demarè ndè, ò do bǎnté dè kusĩnkũ, o naà mmǎnté dii mǎnni.

70 Kuù tãáté ku kóo tónti Dafiti,
koò dèitèní mupecēmmu miéke.

71 Ò do cēmmú ipe nyi kè kùu ò dèitèní,
kòò bo ncēmmú ku nìtìbè Sakòbu yaàbí,
nè Isidayeeribe kù te bè.

72 Kè Dafiti mbè cēmmú nè meyèmmè memòu,
ké mbè ni kè dè dò nséi.

79

Ti deeté ti ta mesémmè miéke nke

¹ Asafu kó feyènfè.

Áú Kuyie! Ye botè yeè do a nìtìbè tenkè.

Ke sãu nha cēsààtè,
ke pònte Sedisadēmmu kòò naá tidobontì.

² Ke kùu a kó betōmbè ke dounko kè timancónti bè cò,
a kòbe naá ntikpasīnti kó mudii mmu.

³ Kè be yī ncòú ke pònté menie nkōme ke fité Sedisadēmmu,
kè bè duó bá òmòu í bo wèè bo bè kūnné.

⁴ Kè ti peētìtòbè ti sáá,
bèè ti fité kè bè ti sènkèrì ke ti daú.

⁵ Ti Yiè nKuyie, dè yó nkááké de kàa miéke do?
Dè yó nda yóumu ke da cóú nsáá muháá nkōmaà?

⁶ Yóu kàa miéke do ibotì tei ìi í da yé,
nè ye kpaàtiyo yeè í yu a yètirì.

⁷ Ke yé beè pòntemè Sakòbu yaàbí,
ke càke Isidayeeribe tenkè.

⁸ Bútinné ti yei mme kótímè,
nè a mākemè menitísémmè wēētèní mecāā nti bíékè,
ti naá mbesénnìbè mbe.

⁹ Yàà ti deeté fí nKuyie nti deetiwè,
a yetisààrì báá cake mèè kpéi,
ūté ti yei nké ti deeté kédéúkūnne a yètirì.

¹⁰ Báá yóu kè bèè í tū nfí nKuyie nkè bèe yī:
Yé Kuyie mbè tū nkù bo dè?
Dòò kè bèe banté a pèitemè a kó betōmbè bè kùu bè,
kè ti dè yà nè ti nuu.

¹¹ Keè tikpetínti kó yedabùò,
a kpeññimu, nkānké bè dóné bè mukūū.

¹² Ti Yiè nKuyie nti peētìtòbè da sàñmú yeè sáāmbè,
a yè mbè fíó nkuce mēyiekè.

¹³ Tínti a nìtìbè, tínti a kó kupecēnku a cēmmú kù,
ti sánti fí nwe
ti yó nda sántímu nè ti bo mbomè.

80

Kuyie ntiímmè Isidayeeribe be ei

¹ Bedèmbè kóo kóti Asafu dentīnni diè nfèè yènfè ke bie nkubómbonku.

² Isidayeeribe kóo cēnti, kénté kékeè,
fí nwèè kpàake Sosefu yaàbí kupecēnku kōme,
fí nwèè baké beñkèmbàribè, benke a kpeti!

³ Benke a wērímú Efadaimmu nè Bensamee nè Manansee be wuo mmieke,
koteni ké ti deeté!

⁴ Duó nkè tí wētèní,
ti wénté fenònsààfè ké ti deeté.

⁵ Ti Yiè nKuyie fí Mpackedaa,
de yó nkááké de kàa miéke bonke?

Ti bo nda báá nkàa mieke ti pélà?

⁶ A kòbe nonnieti tii náá mbe dii,
be nonnieti tii pieku yeobe kè be yò.

⁷ Ti p̄etitòbè né kpa ntii kpéi,
ti dootitòbè ti daúmu.

⁸ Kuyie nf̄s̄ Mpakēdaa duó nke tí w̄ētēní,
ti w̄énté fenonsàáfè kè ti deeté.

⁹ A ti uutēní Esibiti nwe f̄inyī kó mutie kōme
ke b̄ēti yebotè ke mù fii.

¹⁰ Ke píe mmu také kè mu c̄iè nta ketenkè,
kè mù w̄uò nke pité ketenkè.

¹¹ Kè mu déé ndatinné yetārè,
kè mu bake yè ke p̄ēté s̄étiri kó detie ndierè.

¹² Kè mu bake w̄uò nke t̄uòke d̄améèri,
kè ibake p̄anyi yè ke t̄uòke kukó nh̄Efadati.

¹³ Dè yīme kàa k̄ēté kuperí kè becep̄embè t̄ōū mu be?

¹⁴ Kè dikp̄áá kó sidoó cáá mmu f̄aāti,
kè tikpas̄inti mù k̄ēi.

¹⁵ F̄s̄ nKuyie Mpakēdaa w̄ētēní,
mboni k̄ēinkè k̄ew̄éntēní k̄eyà tii mù t̄uòkeni,
kè mù deeté.

¹⁶ F̄s̄ mù fii nnè a n̄ùtè.
A nkānkè a bire d̄è tu mutie a fii r̄m̀m̀,
ke mù kp̄enk̄unne.

¹⁷ N Yiè nKuyie mbè k̄ōūmu a tie ke mù c̄óu.
B̄èè mù c̄óu w̄énté be fenons̄inf̄è kè b̄èe kú.

¹⁸ A w̄ērímú mbo okp̄àati w̄èè bo a bakú yoú ō ìnkè,
oniti a kp̄enk̄unne wè a m̄ómmu.

¹⁹ Ti t̄énke báá da d̄éténè,
a ti f̄òuk̄unne kè tí nda s̄ántí.

²⁰ Ti Yiè nKuyie Mpakēdaa duó nkè tí w̄ētēní,
ti w̄énté fenonsàáfè ke ti deeté.

81

Isidayeeribe d̄ommè k̄éyie nKuyie nk̄peti

¹ B̄ed̄embè k̄óo k̄óti Asafu ȳenf̄è b̄è diè nf̄è ke biennè kukùtidùkù.

² Diw̄èi ndi bo kè di nyíuti Kuyie nk̄p̄éi nkuù tu ti kó muw̄ērímú,
pietenè Kuyie nSak̄abu do t̄ū nkù.

³ Bentenè d̄eb̄émbénnè k̄édentè,
bentenè yebārè nè tikùtidùuti nè tibómbonti.

⁴ Yíénnè yetātehe ot̄āap̄anwè kó dibanni,
k̄òo c̄òr̄m̀m̀ d̄ed̄annè ìnkè dí nheu, ti kó dibanni ndi.

⁵ Dè tu ikuó nyi t̄inti Isidayeeribe ti kp̄éi,
d̄inùù ndi Kuyie nSak̄abu do t̄ū nkù d̄óu ndi.

⁶ Metaummè mme kù d̄òdn̄èmmè Sosefu yaabí,
bè ȳènni dii m̄onni ke bo dok̄énè Esibiti.

Bè de nkèè tináañti b̄è mu nyi kèè t̄i diyie mari t̄i tu:

⁷ N da toutému dit̄ou c̄éèri,
kàa n̄ùtè f̄f̄inko dimámm̄uyáá.

⁸ Kàa ta meyeñcaarimè mieke ke n kuónnè kè n da deeté,
ke da béinnènni fetapíéfè mieke,
ke da yááké tebinte b̄è tu t̄è Mediba te borè.

⁹ D̄indi n nitibè kenténè kè n di cau,
d̄indi Isidayeeribe kè di do bo n k̄énté!

¹⁰ Dibòò na bá mbo di k̄óo m̄òu c̄iètè,
di k̄óo m̄òu na bá nn̄inku d̄eterè marè ìikè ke d̄è bàá.

11 Mû tu di Yiè nKuyie,
mû di dènnèní Esibiti,
aatenè di nò kè n yè píe.

12 N nitibè me n yí n kènté,
Isidayeeribe í dós n kpeti.

13 Kè m me mbè yóu kè bè kèrí be tookperí kó kuce,
ke tû mbe mómamambe bè dómé.

14 Díndi n nitibè Isidayeeribe,
kè di do bo n kènté,
kè Isidayeeribe do ntû n kó kuce.

15 N na nfèikúnne mu be dootitabè bàmbà,
n na nhännému tenòutè be dùòntabè.

16 Bèè nû nKuyie mbè na nninkúmu ku iiké ké kù bàntè,
kè Isidayeeribe kó diwèi mbo sâá.

17 Mí mbe Yiè nKuyie nna mbè piúnèmu tidisààti,
kè bèe di mecekùò nkénsànnè.

82

Kuyie nyóó bekénè mè be beé nyibe

¹ Asafu kó feyènfè.

Kuyie nyité ke còmmúmu ku kó ditñnì cuokè,
ke bekùnè bèè tu be beémbè.

2 Dè yó nkááké de kè di yóu di bo ncaàrimè tibeénti,
nè di bo nkómmúmè beyeibe?

3 Di ntû nyikuó yèmmè kénduó be c̄rribè nè iciribí bè dò nkénte dè,
di mbekùnè besénribè nè be c̄rribè dè bèkúmè.

4 Ndeerinnè besénribè nè be c̄rribè,
fietenè be beyeibe nou mieke.

5 Di í yé dèmarè, di í cii,
di kèrí dibinnì mieke nke,
kè ketenkè kó dipũ dimou sàntè.

6 M béimmu ke tú: Di tú kéfinkè kòbe mbe,
ke tú di mou Kuyie nkùù baké kéfinkè nè ketenkè ku kó ibí.

7 Di yóó kú benitibè kòme mme,
di yóó duómu dimou sikpààtibí kòme.

8 Ti Yiè nKuyie nyité kébekénè kutenkù,
ke yé f̄òò temè yebotè yemou.

83

Bè f̄ũnkómè Kuyie nkòbe kè bè bàà nKuyie

¹ Bè dièmmè Asafu yènfè.

2 Áú Kuyie! Bá nduó káré,
bá ndò nyúó! Bá mbúútóo.

3 A dootitabè beè burí,
a níimbè beè baati a kpéí.

4 Bè dákũmu a nitibè kpéí,
bè wanti kédó a kòbe a kánké bèmbe mudoò.

5 Bè ndámmu ke tú:
tí kòtenè kékuo be kó kuwuò nkumou,
kè Isidayeeribe kó diyètiri kpanné.

6 Bè dákemu ke wènné dinùù,
bè dònè betabè metammè ke bo dokénè f̄ó nwe.

7 Edomiibe nè Isimayeribe,
Moabiibe nè Akadiibe.

⁸ Kɛbadiibe nɛ Amɔdiibe nɛ Amadesiibe,
Fidisitɛɛbe nɛ Tiiri ɛi kɔbe.

⁹ Bá Asidii kɔbe bɛ wɛnnɛmu,
bɛ dɔ kɛteennɛ Dɔti yaábí nyi.

¹⁰ Dɔɔ bɛ a do dɔ̀mɛ Mandiyāa ɛi kɔbe,
Sisedaa nɛ Yabinni a bɛ dɔ̀mɛ kukó nKisɔ̀.

¹¹ Adɔ̀di binte bɛ do de nku bɛmɔu,
kɛnaá ntikùti ketenkɛ.

¹² Bɛ kó sikpààtibí dɔ̀ɔ si a do dɔ̀mɛ Odebu nɛ Sebu,
kɛ bɛ kó bɛkpààtibɛ kperɛ ndònnɛ Seba nɛ Sadimmuna
bɛ kperɛ do dɔ̀mmɛ.

¹³ Bɛmbɛ bɛɛ nàa nke tú:
Tí fietɛnɛ Kuyie nkó ketenkɛ kɛtieke,

¹⁴ Kuyie n tú nkù,
a yóu kɛ tɛfɔ̀dɔ̀ntɛ bɛ tùɔ̀tɛ,
kuyaakùu bɛ tɔ̀tɛfɔ̀pɛti tɛmɛ.

¹⁵ Cɔ̀útɛ bɛ muháá nhɔ̀ɔ cɔ̀útɛ mɛɛ botí kutúúkù,
dɛútɔ̀o bɛ fɛhááɔɛnfɛ ɔ̀ɔ dɛútɔ̀omɛ ditári.

¹⁶ Bɛti bɛ nɛ kuyaakù nɛ fetaafe,
donné bɛ kɔ̀mbùɔ̀ti nɛ kuyaakperíkù.

¹⁷ Ánnɛ bɛ ifɛl,
kɛ dɛɛ yie nkɛ bɛ da wammú fɔ̀ nti Yiɛ nKuyie.

¹⁸ Yóu kɛ bɛɛ di ifɛl,
kɛ bɛ kɔ̀mbùɔ̀ti nduò sáá,
yóu kɛ dɛɛ bɛ di,
kɛ bɛɛ kú.

¹⁹ Kɛ bɛɛ bantɛ ke do nfɔ̀ɔ máa yètiri tu ti Yiɛ nKuyie,
kɛ fɔ̀ɔ bakɛ ketenkɛ nɛ kɛɪnkɛ.

84

N yáammu Kuyie nɛɛtɛ

¹ Bɛdɛmbɛ kóo kóti diɛmmɛ Kodee bí kó fɛyɛnfɛ bɛ diɛ nfɛ ke biennɛ kubómbonku.

² N Yiɛ nKuyie Mpakɛdaa n dómú a cɛ̀tɛ mɛdiɛ.

³ N yáammu a cɛ̀tɛ dánkù mutarimù kɛ dɛ nh ɔ̀tí,
m búɔ̀ fɔ̀ nwe kɛ diwɛi m bo kɛ ñ yíu.

⁴ Inɔ̀ribí cekù tiyɛnti a cɛ̀tɛ nte,
sikpàncéndéi dɔ̀unko siyiɛ nke pɛũ si bí a wũɔ̀tɔ̀rɛ borɛ nde.

Fɔ̀ nti Yiɛ nKuyie Mpakɛdaa,
Kuyie nfɔ̀ɔ tu nkóo kpààti.

⁵ Bɛɛ bo a cɛ̀tɛ dɛ bɛ naatimu kɛ bɛ da sántí sáá.

⁶ Dɛ nnaati bɛɛ íkú Kuyie nyɪnkɛ,
icɛ imɔu tũntɛmu bɛ kpɛí

⁷ Kɛ bɛ pɛnkɛ tɛdɔ̀ntɛ kpetɛ ñnkɛ,
menie mbuotɛ,
kɛ fɛɪnkɛmbóntaafeɛ ni kɛbónkũnne ketenkɛ.

⁸ Kɛ bɛ nkɛrí kɛ bɛ wɛrímú yéúti,
kɛ bɛɛ tuɔ̀kenɛ Siyɔ̀ɔ Kuyie mborɛ.

⁹ Ti Yiɛ nKuyie Mpakɛdaa kɛntɛ m báammù,
fɔ̀ nKuyie nSakɔbu do tú nkù n keɛnɛ.

¹⁰ Áú Kuyie! Fɔ̀ɔ tu ti kó kudɔ̀pikù,
wɛntɛní kɛyà a táátɛ wɛ ke cáñné.

¹¹ Kɛ n yí a cɛ̀tɛ miɛke diyie ñimáa,
dɛ pɛtɛmu m bo yɪmɛ yɛwe tekɔ̀púitɛ (1000) kupíkù tekù.

Kɛ n cómú fɔ̀ Kuyie nkùu n te a cɛ̀tɛ bòri,
dɛ wenninɛmu m bo mbomɛ beyeibe cɛ̀tɛ.

12 Ti Yiè nKuyie ntu ti kó kuwenniku nku,
ti kó kudapikù,
Kuyie mpāāmu mesàà nnè tikpeti,
kù ɔ̄ɔ í mmònte diwèl bèè borime wenni.
13 Dè nnaati wèè da duò nho máa,
f̄ɔ̄ nti Yiè nKuyie Mpakedaa.

85

Kuyie nyīmè diwèl bo mbonè bèè kù d̄ó

¹ Bedèmbè kóo kóti dièmmè Kodee bí kó feyènfè.

2 Ti Yiè nKuyie nha benke mu a dómè a tenkè,
ke kpènnéni Sakabu yaábí ìl do tú tidaati.
3 A dèitemu a nìtìbè kó meyei,
a ütému be yei mmemou.
4 A bónkùnnemu a mieke,
a mieke domu.
5 Kuyie nf̄ɔ̄ nti deeti wèè ti ténnéni,
bónkùnnè a mieke kèè ti peike.
6 A mieke bo nhā ke ti cóú nsáá?
A mieke bo mbo ti ìnkè nè ti yaábíòà?
7 F̄ɔ̄ɔ́ í yóó wète ke ti fòùkùnnaa?
Tinti a nìtìbè ke ti péte a kó diwèl à?
8 Ti Yiè nKuyie nti benke a ti dómè,
ke ti deeté.

9 N yó nkémmúmu n Yiè nKuyie nyó n náké tí,
ké yé kù nàkémè ku kabe ke tú bè bo mbo diwèl mieke
bè né nyé ke báá wète keta deyeinkpere mudòðrimù.
10 Kù ðeerímu bèè kù dé sáá,
ku kó tikpeti yóó wète kébuotému ti tenkè.

11 Medòðrimè sààmè nè timóm̄m̄nti dè wètenímu,
dèè wenni nè diwèl kè dè buoté.
12 Timóm̄m̄nti kó kuye yièni ketenkè nke,
dèè wenni kè dè cuutiní deínkè.
13 Ti Yiè nKuyie nyóó ti duóm̄mu metuò,
kè tidiitii peité ketenkè.
14 Timóm̄m̄nti yó nnimu ku ìikè,
ke kerì kè ku tú.

86

Nh ɔ̄ mbo meyeñcaàrimè mieke kékuónnè f̄ɔ̄ nwe

¹ Dafiti bàñtè mè Kuyie.

N Yiè nKuyie n kénté kécouté m báammii,
n tú oc̄iri nwe, osénniwè.
2 N tú wèè dòðri wènwè a dómè, a nni nkānké,
mí nha kóo t̄ontì, n deeté,
n yīkú f̄ɔ̄ɔ́ ìnkè f̄ɔ̄ nwèè n te.
3 N Yiè nKuyie nhā n kuò mmesémmè,
n tũũ nke kuònnè f̄ɔ̄ nwe.
4 Náríkùnnè n yèmmè mí nha kóo t̄ontì,
n Yiè nKuyie m búó f̄ɔ̄ nwe.
5 N Yiè nKuyie nha sámu ke c̄íèmmu,
ke kuò mmesémmè mediè mbèè da kuònnè.
6 N Yiè nKuyie nkénté m báammu,
kénté n dabònni n da kuònnè di.
7 Kè meyeñcaàrimè n s̄òñké nh ɔ̄ kuònnè f̄ɔ̄ nwe, kàa n keènè.

⁸ Diboò mari í da dònnè,
 f̄s̄ nti Yiè nKuyie,
 òmòù báá na kédòò a d̄òri d̄è.
⁹ F̄s̄ò d̄òò yebotè yem̄ou,
 yè k̄òrinímu ke bo n̄inkú f̄s̄ nti Yiè nKuyie nha ìikè,
 kédéúkunnè a yètiri.
¹⁰ Ke yé a deumè ke d̄òri tidietì,
 f̄s̄ò máá tu Kuyie.

¹¹ N Yiè nKuyie m benke a ce kè nni ntū nha kó timómm̄anti,
 yókunnè n yèmmè kè nni da dé.
¹² N Yiè nKuyie n yó nda s̄ántímu nè n yèmmè mem̄ou,
 n yó ndéúkunkomu a yètiri s̄áá.
¹³ Ke yé a sàà ndeumè n ȳinkè,
 k̄aa deeté n w̄ennì ké n dennení kud̄onkù.

¹⁴ Kuyie, sip̄oo yembè beè n dinté,
 benit̄iyonkubè beè m munné ke bo n kuò bá bè í dake a kp̄éí.
¹⁵ F̄s̄ nti Yiè nKuyie nha s̄amu ke m̄ake onitì kó mesémmè.
 K̄aa mièke boò k̄aa d̄ó onitì mediè,
 ke tú timómm̄anti yiè.
¹⁶ W̄eēt̄ení m bíékè ké n kuó mesémmè,
 duò mm̄i nha k̄oo t̄ontì muw̄erim̄u,
 n deeté mí nha k̄oo nitipot̄ontì bire.
¹⁷ D̄òò tidietì n kp̄éí t̄i benkú a n dómè,
 kè n dootit̄obèe yà kè if̄ei bè p̄í,
 N Yiè nKuyie n teennè ke n̄arikunnè n yèmmè.

87

Siyās̄ nwe iwuo nyim̄ou yóó yènnimè
¹ Kodee bí kó feyènfè.

Ti Yiè nKuyie mp̄ūūt̄é Sedisad̄emmu dit̄as̄àari ìnkè nke.
² Siyās̄ eì ndi ti Yiè nKuyie ndómè,
 kè dè p̄ēēt̄é yehèkè teyè yem̄ou Sak̄obu yaab̄i bo yè.

³ F̄s̄ nKuyie nkó dihel,
 bè da s̄ántí kè dè deumu a yetiri kp̄éí.

⁴ Kè Kuyie ndò: N yóó kaammu bèè n yé,
 kékaannè Esibiti k̄obe nè Babid̄onni k̄obe
 nè Fidisii eì k̄obe nè Tiiri eì k̄obe nè Etiopii eì k̄obe
 ke d̄ò bè p̄eit̄é diè.
⁵ Siyās̄ eì dii yóó naá nyebotè yem̄ou kp̄eri,
 Kuyie nkùù baké ke ìnkè nè ketenkè kuù yóó di maá.

⁶ Ti Yiè nKuyie nkuù yóó kaa nyebotè,
 kéw̄ari ku p̄átiri mièke ke d̄ò:
 bè bè p̄eit̄é Sedisad̄emmu nwe.

⁷ Behaubè nè bedèmbè kè bè ndiè ke da s̄ántí ke tú
 be kp̄ere dem̄ou bonní a borè nde.

88

N duúmmè mukūū mmu

¹ Bedèmbè k̄oo k̄otì Kodee dent̄innì dièmmè Emanni Esidaiti botì kou keuté f̄èè s̄aútiyènfè
 ke eunè fet̄arife.

² N Yiè nKuyie n deetiwè, nh 5 ntūū nke yu f̄s̄ nwe,
 kè dè bīite nni nda kuònnè.
³ Keè m báamm̄i,

kénté n dabònnì.

⁴ Dè bi n wēnni ndi,
n duúnnè kudankù nku.

⁵ Bè n wèíté ocí nwe,
n wērimú í kpaá.

⁶ Nè bèè duó kudankù tî wē ndidóú,
n sááténè ocí nwe wèè bo kudankù,
a yè nwèè kpéí,
a nòùtè dèténè wè.

⁷ A n dootóo difòtìri cūmpuri ndi,
dibiinni dièri mièke kudankù.

⁸ A mièke kemau keè do n yīnkè ke n yònte,
a yēiti timou sári n yīnkè nke.

⁹ Kàa n dētinne n kòbe kè n naá nyisíe be kpéí
n kpetímu, n yí m̀ake m bo yè dè.

¹⁰ N ta mefēūtímè mme ke kòmmú kè n nuò ntiike.

N Yiè nKuyie n kuònnè f́ nwe yewe yemau,
n yuo n nou f́ò bíkè.

¹¹ Bécírìbè kpéí nke a d̀orimè tidietàà?

Bedambìùbè bo ente ke da sántaà?

¹² Bèè bo difòtìri mièke bè náá nha kó mesàà nkpeínáà?
Yáà bèè duó kudankù bè bo náké a tùmè timám̀m̀anti yiè?

¹³ Bèè bo dibìnni mièke bè bo banté a kó tidietàà?
Wèè ta kudambìùkù ò bo na kébanté a wetímàà?

¹⁴ N Yiè nKuyie m búó f́ nwe ke da kuònnè,
bá dii künweñni kè m báammu t̀òkemu a borè.

¹⁵ Dè yíme n Yiè nKuyie nkàa n yete,
ba nte kàa í d́ n da yà.

¹⁶ N tú osénnìwè nwe nè m be mmè,
n yí dētirinè mukūū,

a d̀onné n k̀mbùòti nti,
n ténke í yé m bo tii mièke.

¹⁷ A mièke keè n c̀úté ke n t̀ò,
a yēiti tii n sūū n kè n yīèke tináañti.

¹⁸ Yewe yemau a yēiti tii n fité ke n dàtinné menie nkòme,
ke n dàtinné m m̀ou dim̀nni dimáà.

¹⁹ Kàa n dētinne n népobè nè n neititobè,
kè n kòbe kó dimàà n dèténè.

89

Kuyie ndo d̀óunnè dii nùù Dafiti di bore?

¹ Bè dièmmè Etāā Esidaaiibe botí kou kó feyènfè.

² N Yiè nKuyie n yó ndièmmu ke náá nha n d̀òò mèè sàà.
N yóó nákému tidap̀t̀ontì tii t̀nní a d̀orimè timám̀m̀anti.

³ A béimmu ke tú a kó tìniti bomu sáà,
kàa kó timám̀m̀anti fííkú tiwèti d̀ommè.

⁴ Kàa d̀ònnè metaummè a t̀āāté wè,
a kóo t̀nti Dafiti,

koò d̀óunnè dinùù ke tú

⁵ a yóó fíí nho kó kuwuò nsáà,

kè tikpàti mbo wèè kó t̀c̀t̀ètè nè ti bo mbomè.

⁶ Ti Yiè nKuyie nkef̀nkè kòbe da sántímu a dieti kpéí,
a kòbe t́kú ke sánti f́ nwe,
a d̀ori mèè kpéí nha béi nti.

⁷ Òm̀ou í bo kef̀nkè mièke wèè m̀annè ti Yiè nKuyie,
kef̀nkè kòbe mièke òm̀ou í da d̀onnè.

8 Kuyie nha t̄sr̄è k̄arim̄è yè dé f̄s̄ nwe,
b̄èè da ǎr̄i b̄è í da daati.

9 Ti Yiè nKuyie Mpak̄edaa, we nkpēn̄ni ke da d̄onn̄è,
ti Yiè nKuyie nha kpēn̄nimu k̄è tim̄óm̄m̄onti da fit̄é.

10 F̄s̄ò bak̄é d̄am̄é̄r̄i koò ìkù,
k̄è ȳen̄é̄f̄in̄fir̄è p̄ùun̄i f̄s̄ò ǎ̄s̄ yè b̄ónk̄un̄ne.

11 F̄s̄ò do n̄ante Esibiti k̄óò ùt̄ir̄e k̄ék̄uo,
f̄s̄ò do cíe nha dootit̄ab̄è nè a k̄ó muw̄er̄ímú.

12 F̄s̄ò te kēink̄è k̄è f̄s̄ò te keten̄k̄è,
keten̄k̄è nè ke kp̄àti tim̄ou f̄s̄ò d̄è f̄í.

13 Kubakù c̄anku k̄ó kutemp̄è nè kubakù yóú k̄aku f̄s̄ò d̄è d̄òò.
B̄èè bo Tab̄oo t̄ari nè b̄èè bo Edim̄oo kpēri b̄è d̄éúk̄unko f̄s̄ò ȳèt̄ir̄i.

14 F̄s̄ò k̄ó kubakù kpēn̄ni k̄aa n̄ùt̄è m̄àke muw̄er̄ímú,
k̄aa n̄o nd̄em̄ou.

15 A bēént̄i wennimu ke síé k̄è t̄ii te k̄aa kp̄àti f̄ííkú.
A ni a eì ke di d̄oari mes̄àa m̄me nè tim̄óm̄m̄onti.

16 D̄è nnaati kubot̄i k̄ùò da íút̄i f̄s̄ nti Yiè nKuyie.
B̄è bo nk̄er̄i a k̄ó kuw̄enniku mīeke.

17 N̄è a kp̄éi nke b̄è ȳankun̄em̄è diw̄èl̄ ȳewe ȳem̄ou,
a wet̄i m̄èè kp̄éi nte k̄è b̄è s̄ánt̄i b̄e m̄áa.

18 F̄s̄ò te k̄è b̄e ȳèt̄è feí k̄è b̄è m̄àk̄è muw̄er̄ímú,
a k̄ó mes̄àa m̄m̄èè b̄è ȳèút̄i muw̄er̄ímú.

19 Ti Yiè nKuyie nf̄s̄ò te w̄èè tu ti k̄ó kud̄op̄ikù,
w̄èè te Isidaȳer̄ibe w̄èè te ti k̄óo kp̄àti.

20 A do ben̄kemu am̄áa a nit̄ib̄è k̄è b̄è béinn̄è ke d̄ò:
M̄íi duó n k̄ó met̄ēmm̄è okp̄ar̄inūanti,
m̄íi d̄èl̄te n nit̄ib̄è mīeke odap̄àa koò d̄éúk̄un̄ne.

21 N ȳamu Dafiti n k̄óo t̄s̄nt̄i,
koò c̄ou m̄mek̄ùò nkoò c̄añné.

22 N yóo nh̄o p̄ir̄imu nè n n̄ùt̄è,
m̄íi ò k̄anne tikp̄àti

ke yóo nh̄o duó m̄muw̄er̄ímú
23 O dootit̄ab̄è báa ò do k̄óò d̄é̄t̄é,
on̄it̄iȳeiwe báa ò dii nyifei.

24 M̄íi yóo nni o ìik̄è ke k̄òuti o d̄ù̄nt̄ab̄è,
ke pot̄i b̄èè ò níi.

25 N k̄ó tim̄óm̄m̄onti nè n s̄àa d̄è yóo nh̄o bon̄em̄u,
nè n kp̄éi nk̄oo w̄er̄ímú nd̄éúkù.

26 M bo duó nk̄oo mbak̄é M̄edit̄ed̄and̄ee k̄óo d̄am̄é̄r̄i,
k̄é̄nt̄o k̄éd̄ít̄én̄è kuk̄ó nh̄Efadati.

27 Ò bo nni nyu ke tú o cíe,
Kuyie nk̄ùò ò te, o k̄ó dip̄er̄i dii ò d̄er̄i.

28 K̄è nh̄ ò d̄òò n k̄óo po,
k̄oo m̄p̄enk̄ù b̄ekp̄àt̄ib̄è b̄em̄ou b̄èè bo keten̄k̄è ìnk̄è.

29 K̄è n k̄ó mes̄àa nn̄i nh̄o bon̄è s̄áa,
m̄íi nn̄è we ti k̄ó metaumm̄è báa k̄ünt̄é.

30 O c̄īt̄è báa pāa okp̄àati,
kēink̄è bo m̄èè bot̄i s̄áa o kp̄àti yóo m̄me m̄bo.

31 K̄òo bí me nd̄oot̄oo n kuó,
ke t̄én̄ke í t̄u n tié,

32 K̄è b̄è c̄àari n kuó,
ke í t̄u n tann̄ò.

33 M b̄è ànn̄è kud̄ou b̄è yet̄e m̄èè kp̄éi n kpeti,
k̄è b̄èe cuó b̄e cāarim̄è k̄ó t̄iȳè̄iti.

34 N né báa b̄è yet̄en̄è n k̄ó mes̄àa,
m̄ báa yóu m bo b̄è d̄ò̄m̄è m b̄éi nti.

35 M báa cake m b̄è d̄ò̄n̄è m̄èè taumm̄è,
m báa náké n n̄ùò k̄ékp̄ate.

36 M béimmu ke pàrikè nè n yetisààri,
 m bo souté Dafitaa? M báá dè dḡḡ bìti.
 37 O wuḡ nyó nsakému sáá,
 kòo fuku mbo sáá diyìè dḡmmè.
 38 Otànkù bo mèè botí tiwetí sáá kè ti ò wùó,
 o kpàti yó mme ndò.

39 Kuyie nha né ò yetemu koò dootóà?
 Koò yè kemieke wenwe okpààti a tãátè wèà?
 40 Kè sènkèrì fḡ nnè a kóo tḡnti di kó metaummè,
 ke bo nhokpààti pìi ketenkè kè di sãũ.
 41 Kè buó nyiduotí ìi fité o cḡtè,
 ke pùo nho cḡkperì kè sì naá ntidoḡnti.
 42 Kè becepèmbè pènkù ke tóu bè dḡ dè,
 kòo pètitòbè ò dáũ.
 43 Kè duó kòo dùntòbè ò na,
 kòo dootitòbè yãnkũ.
 44 Fḡḡ kũo okpàrisiè kó menatimè,
 bá a í ò teennè mudoò mieke.
 45 Fḡḡ fiète fekpààtipátifè o nḡu mieke,
 ke bo nhokpààtikàri ketenkè.
 46 Kè yààte o dapànti kó yewe,
 koò dii nyifei mediè.
 47 N Yiè nKuyie, dè yó nkááké de kãa yóu a bo nti sḡrinèmé?
 A mieke bo nhã ke ti cúú muhãã nkḡmãã?
 48 A yému ke dò n fḡmmu í detóo,
 a dḡḡ onitì òimḡnni sãmpóri kpéi nke.
 49 Onitì mḡu bo wèè bo nfòu ke báá kúá?
 Yáá we mbo na kéyenténè o wḡnni kudḡnkù?
 50 N Yiè nKuyie mmesàà nha do dḡorimè kḡte ke?
 A do nàké Dafiti ke dḡ a yó nhò dḡḡri dè bore?
 51 Kuyie nha yému bè ti diũko ìi fei tḡnti a kó betḡmbè.
 A yému ke dò n tḡ yebotè péu ndi.
 52 Bèè í da dḡ bè ti sáámmu,
 ke sáá nha kóo kpààti a cãñné wè tipitì timḡu.
 53 N Yiè nKuyie nha yètiri ndeu sáá.
 Kè dè mme ndò. Ami.

YESÁÁ MPÁTÍRI DINAANNÌ

90

Onitì pènkũmu kè Kuyie nkuu í pènkũ

(Yesāa 90-106)

¹ Mḡyiisi Kuyie nkóo nitì kù bãntèmmè.

Kòo dḡ: Ti Yiè nKuyie nnè meketimè mḡnni fḡḡ baa tú ti kó disḡri.

² Yetãrè do í bo dii mḡnni,
 ketenkè mu ndo í dḡḡ kãa bomu sáá ke tú Kuyie.

³ Fḡḡ tḡñninko benitibè ketenkè bè yènni kèè mieke.

Fḡḡ sḡ bè nàké ke dḡ: Benitibè dḡndi wḡtenè ketenkè.

⁴ A borè, yebie ntækupíitè (1000) dò ndiyiè òimãã ndi,
 keyènkè kèè bo ke wennãḡ, teyenkènkéétè.

⁵ A sḡ yè pḡḡmmu tidḡnti tḡmè,

tìi sḡ pḡḡtḡo dikũnwèñni de kó yebie nyí cããnnè timúti.

⁶ Timúti sḡ kótému dikũnwèñni ke póri,
 kuyuoku kémóté kékpeí.

⁷ A mieke keè ti yè kè ti wḡrímú dèè,

a mieke keè donninko ti kōmbùòti.

⁸ A wúómmu ti caàrìmè,
a kó kuwenniku mímu ti kó yesòrè yemou.

⁹ A mieke keè ti yè kàa yààri ti we,
kòo niti ò nyóó wei mèmáá kòo fōmmu pānke deè.

¹⁰ Ti fōmmu kó yewe í pēnkù yebie nsípisiyiekè,
bekperíbè bèè tùòkù yebie nsípisini,
de kó yewe mieke yesũkùyè tu mutōmmú kpēye nye nè tihòùti nè mesémmè,
mufōmmu pēnkému kè ti kéri mukũũ mbíékè.

¹¹ We nyé a mieke kó kuyonku mamè ke na ké nda dé?

We mbo na kényíété a mieke cóú nke mamè?

¹² Ti benke ti we māmè,
kè ti na kémòote meyèmmè.

¹³ Ti Yiè nKuyie, de yó nkááké de kàa wēteni ti bíékè?

Ti kuó mmesémmè tínti a kó betōmbè.

¹⁴ Cũñní a kó mesàà mmediè pike dikũnweñni,
kè ti nyānku nè diwèl ti fōmmu mumou mieke.

¹⁵ Ti duó ndiwèl kè di mmannè a ti díi mmèè sémmè.

Ti duó nkuyèñnaatí kè kù mmannè a ti díi nyèè bie nyifei.

¹⁶ Yóu tínti a kó betōmbè kè ti yà a kó tidietì,
kè ti yaábíi yà a kpeñnimè.

¹⁷ Ti Yiè nKuyie nhá ti dōò mesàà.
Duó nkè ti tōmmú ti dōari mù nyíé,
èè yóu kè ti tōmmú ti pī mmù nyíé.

91

Kuyie nti kánkémè

¹ Fṣ nwèè ā Kuyie nkùù baké keñkè nè ketenkè ku kó disòri mieke
ke díéké muwērímú mumou yiè nkó medéè,

² Fṣò kù yu ke tú: N kó disòri n kó tecēkpetè.
Kuyie nkùù n te n duó nkù mmáà.

³ Kuù da deeri nè ticùòti bè da díi nti,
nè mutenkũũ mmùù na nda tùòkení.

⁴ Kuù da oke ku fièti kó medéè.

Kuù kó tifèti mieke nke a sòrimè.

Ku kó timòmmònti tii da kánké dikātepiì nè dimátiaabòri de kōme.

⁵ Bá kè keyènkè biite kufōwaá mbá nda bo a í yó nyèkù ipie nyii duóni kuyie ncuokè.

⁶ Yoo mutenkũũ mmùù cènti keyènkè,
nè mumōmmú mùù cánni ke kòu kuyie ncuokè.

⁷ Kè benitibè do tekoupiítè (1000) a pikù,
a bakù yóu tekoupiíítè (10000) demarè báá da kááké.

⁸ Nwúó nkéyá nè a nuu,

A yóó yāmu Kuyie nyóó yietímè beyeibe.

⁹ Ti Yiè Kuyie nkuu tu a kó disòri.

Kuyie nkùù baké keñkè nè ketenkè kuù da kánké.

¹⁰ Meyei mbáá da tuoke,

kuyēiku makù báá tóónni a cīètè.

¹¹ Ti Yiè nKuyie nyóó duómmu dinùù ku tōrè,
kè yè nda baá bá kàa kòri kè,

¹² ké nda ceúnè ku nou,
bá a naàcètè báá bété ditāri mari.

¹³ A bo nnaùti yeciricirè nè yedautè,
kéncenti yekpamaà nnè iwààke ñnkè.

¹⁴ Kè Kuyie mbéi nke dà:

A me nni cáátímè n yóó da deetému,
a me nni mbañtémè n yó nda kánkému.

¹⁵ Kàa níi n yú kè n yie,

m bo nda bonè meyei ncaarimè mieke,
 m bo da deēté ké da déúkunnè.
 16 M bo duó nkàa mbo kémante,
 kè dè nda naati,
 kè n da benke mû tumè a deētíwè.

92

Beyei be yóó yàmu meyei kè besààbèe yà mesàà

¹ Bè diè nfèè yènfè teomputè yiè.

² Dè wennimu ti bo nsántímè ti Yiè nKuyie,
 ke diè nke déúkunko ku yètiri kuù baké keĩnkè nè ketenke.
³ Dè wennimu ti bo nnáámmè ku kó mesàà nkpeí dikũnwehni mǎnni,
 kè dè biite tí mpíèkù kù dǎòrimè kù béi nti,
⁴ ke mbie ntikùtìdùùtì nè tibómbonti,
 ke bie ndebémbénnè terè iwéĩ kpere.

⁵ N Yiè nKuyie nha pí mmùù tǎmmù diwèi mu nni bonè,
 a dǎari dè deè n naati kè n yíú.

⁶ N Yiè nKuyie nha tǎmmù deumu,
 kàa yentotí cūmpùri.

⁷ Kuyèinkù báá na ké dè banté,
 kudìènkù báá na ké dè yíèté.

⁸ Beyei be ò nkótírí timúti kǎme mme,
 kè meyei ndǎòribè bitírí,

kè mukũú nsáà né bè bàa kumànkù.

⁹ N Yiè nKuyie fǎ mme mbo keĩnkè nke sáà.

¹⁰ Tí Yiè nKuyie nte a dootitòbè ke kǎ,
 meyei ndǎòribè bémou cíérímu.

¹¹ Fǎò n duó mmupaanààwèrímú,
 ke n waare mekopámmè.

¹² N wúómmu n dootitòbè dǎari dè bá n yí yíèkù,
 ke yo bèè n dǎnè meyei be kó ihúu kè dè í n kǎónnè.

¹³ Wèè dǎòri Kuyie ndómè ò dǎnnè mupuommu mmu mùù ò nsenti,
 ke dǎnnè Dímaa kó detedierè bè tu dè sètíri dèè kótírí medíè,

¹⁴ dèè fílkú Kuyie ncíèté mieke,
 ke sèntè ke yènní te dǎnkù.

¹⁵ Dè kó detie nhǎ mpéimu bá kè dè kòté,
 dè nkpaá píéké mesèmmè ke bitírí.

¹⁶ Dèè benkú o Yiè nKuyie nwetímè,
 ke tú o kó dipèri,
 meyei nyí bo ku borè.

93

Kuyie nkuu tu okpàati

¹ Kuyie nkuu tu okpàati, tikpàti tii tu ku kó diyaàbòri,
 kè muwèrímú tú ku naàkǎnfè.
 Deè te kè ketenke fílkú bèù bá ke í nampú.

² Tí Yiè nKuyie, a kpàti í mǎke tí keté dè tí me nyí mǎke kumànkù.
 A bo nè dimǎnni ndi ke yó mbo sáà.

³ Tí Yiè nKuyie nyí kó mpéimmu ke uutí,
 kè yenéfinfirè iiti,
 kè kutoweku dáátí.

⁴ A me ndeumu ke pèèté menie nkó kunǎodoo,
 ke pèèté dàméèri kó yenéfinfirè.
 Tí Yiè nKuyie nha bomu nkeĩnkè ke pèèté dende kó dimàà.

⁵ Tí Yiè nKuyie nha kuó tú imómmǎnyí nyí,
 a cíèté sǎmu ke yóó nsà sáà.

94

Kuyie nkuù yóó peite bè dǎ̀rri dè ku kǎbe

¹ Áú ti Yiè nKuyie! Fṣṣ ṣṣ peite,

fṣ nwèè te mupeitimù benke a kpeti.

² Kuyie nfṣ nwèè yóó bekénè kutenkù,
íté kényietí sipṣṣ yembè bè mǎnnè tì yeti.

³ Ti Yiè nKuyie, dè yó nkááké dè?

Yé dè yó nkááké dè kè beyeibe yóu tiyǎnkùti.

⁴ Bè náante betabè kpéi nke,
ke pēiti pēiti,
ke náante sipṣṣ kó tináañti,
ke tú meyei ndǎ̀ribè.

⁵ Ti Yiè nKuyie mbè fṣũnko a nìtibè mbe,
bè diinko a kǎbe mbe mesémmè.

⁶ Bè kǎ̀ù bekúpobè mbe nè bepṣṣbè.
Ke feu iciribí.

⁷ Ke náá nke tú: Ti Yiè nKuyie nyí wúó,
ti Yiè nKuyie nSakǎbu do tũ nkù í dake.

⁸ Díndi tiyèinti dǎ̀nnè meyoḍmmè.

Tidiènti díndi dè yó nkááké dè kè di mǎ̀te meyèmmè?

⁹ Kuyie nkùù ãnné onitì yeto, kù bo yī̀ke kù bo keèmàà?

Kunku kùù ãnné onitì inuṣ kù bo yī̀ke kù bo yàmàà?

¹⁰ Kunku kùù tiè nyebotè kù báa na ké bè potáà?

Kuù í duṣ mbenitibè meciinàà?

¹¹ Ti Yiè nKuyie nyému onitì kó iyeñtotí,
kù yému ì tumè kuyaakù.

¹² Dè nnaati onitì ti Yiè nKuyie ntié nwè,
kù ciikũnko wè nè ku kuó.

¹³ Dèè yó nhò kǎnké diyie yeiri yiè,
ke baanè bè bo keúmè oyeiwe fṣti.

¹⁴ Ke yé ti Yiè nKuyie nhó í ndootóomè ku kó benitibè,
kù í yóó yóu ku te bè.

¹⁵ Obeénti sààwè yóó cǎutému tibeénti.
Bèè yèmmè wenni kè bè nhò tũ.

¹⁶ We mbo n kónné kè tí dokénè beyeibe?

We mbo n teennè kè tí kpānnè meyei ndǎ̀ribè?

¹⁷ Kè ti Yiè nKuyie ndo í n teennè
nè yie n do bo kudǎmbiùkù nku.

¹⁸ Kè n naàcètè dó késeite.

Ti Yiè nKuyie nkó mesàà mmeè ṣṣ n cóuté.

¹⁹ Kè iyeñtotí n sũnnè,

a ṣṣ m bántèmu ke nárikũnne n yèmmè.

²⁰ A bo wǎnnèné bebeémbè bèè tu benitikǎ̀bè,
bembe bèè fṣũnko benitibè nè ikuṣ kó diyètiràà?

²¹ Bembe bèè ṣṣ dake ke bo kuṣ onitisàù,
kè dṣ ò cààrè, bá ò í cààràà?

²² N Yiè nKuyie nkuù me ntú n kó tecēkpetè.
Kuyie nkuù tu dipèri dii n kǎnké.

²³ Kù yóó duṣ nkè be yei ndo be yo ìnkè nke.
Bè yonku kpéi nte kè kù yóó bè kùṣ páíí.

Ti Yiè nKuyie nkuù ti te,
kuù yóó bè kùṣ kédeè.

95

Tí kotenè Kuyie nciētè nè diwèi

¹ Ti kotenè kénsántí ti Yiè nKuyie,

diwèi nti bonè ti Yiè nKuyie nkè ti nyiúti,
kuù tu ti kó dipèri òti ti deeri.

² Ti katenè ku cìtètè ke kù sante,
kémpíetí ke bie ndebémbénnè nè diwèi.

³ Ti Yiè nKuyie ndeumu,
kù tu okpààti diawè nwe ke kpeñinè yebòkè yemou.

⁴ Kuù baké ketenkè nè ke cūmpume,
yetārè nè ye yómmè.

⁵ Kuù dòò dàméèri kè kuù ò te.
Kuù piité ketenkè nè ku nou.

⁶ Tí tannè ku cìtètè kénínkú késínné kékónke,
ti Yiè nKuyie nkùù ti dòò ku ùkè.

⁷ Kuù ti te kè ti tú ku nitibè kù cēmmú bè,
tipièti kù kpáake tí nè ku nòùtè.

Kè Kuyie ndi béinnè yíe

⁸ di baá kpénkúnne dí to,
di yembè do dàrimè Mèdiba.

Bè do dòò dè diyie mari Masa kó dikpáa mieke.

⁹ Di yembè do kù bennému,
bè do de nkù yááké bá nè bè do me nyámè kù pī mùù tōmmú.

¹⁰ Yebie nsipísínàà mieke kè kùu bè pè,
ke béi nke dò ku mbotí yèmmè meè kù dèténè bá bè í yie ku kpeti.

¹¹ Memme kè ku mieke bè peike kè kùu béi nképarikè ke yí
bè í tati ku ei meompùmè kperi.

96

Dentènè feyempanfè Kuyie nkpeí
(Wénté 1 Bekpààtibè tōmmú 16:23-33)

¹ Dentènè ti Yiè nKuyie nkpeí nfezempanfè,
kutenkù kumou kòbe dentènè ti Yiè nKuyie nkpeí.

² Ndiennè ti Yiè nKuyie nkpeí, ndéúkunkonè ku yètiri.
Nnáánnè yewe yemou tináaṣààti ku deetímè kpeti.

³ Nákénè ibotí tēi ku kó tikpeti kpéi.
Nákénè yebotè yemou ku tōndiemù kpéi.

⁴ Ti Yiè nKuyie ndeumu ke mánne disānni.
Kuù duò tikōmbùòti ke pēētè yebòkè yemou.

⁵ Yebotè mōke yèè bōkè tu siyáábisi kpeye nye.
Ti Yiè nKuyie nkùu me ndòò keñkè.

⁶ Kuwenniku diekù nè tikpáti deè bo ku borè.
Tikpeti nè tidietí deè piéké ku cìtètè mieke.

⁷ Kutenkù kumou kòbe nsāntí ti Yiè nKuyie.
Ndéúkunkonè ti Yiè nKuyie ku kpeti nè ku wērímú de kpéi.

⁸ Ndéúkunkonè ti Yiè nKuyie nyètiri.

Di níi ntò yepārè kētannè ku cìtètè dānkù.

⁹ Di níi ndò mpáíí ke nínkú ti Yiè nKuyie nyiikè,
kutenkù kumou kòbe, nkpeutínè ku ùkè.

¹⁰ Nákénè ibotí tēi mieke ti Yiè nKuyie nkùu tumè okpààti.
Kè deè yie nkè kutekù nfííkú só ke bá nkpeutí.
Ti Yiè nKuyie nkùu bekùnè yebotè kè dè wenni.

¹¹ Keñkè á nyānku, ketenkè, diwèi nda bo.
Dáméèri nè deè kó dimàà bo a mieke yōstènnè.

¹² Dikpáà nè deè kó dimàà bo a mieke nhaunè.
Titúúti kó detie mpoténè tipíèti

¹³ ti Yiè nKuyie nyiikè, kù kèrínímu,
kù bonímu ke bo bekénè kutekù,
kù yóò bekénè kutekù kè dè nweñnimu,
kébekénè yebotè nè timómmōnti.

97

Kuyie mbakémè kutenkù kuməu

¹ Ti Yiè nKuyie nkuù tu okpààti,
ketenkè keməu kəbe nyānkunè,
yehékè détiyè kəbe nhaunè.

² Diwētiri nè dibiiñni deè kù fité,
kù baké kè de wennimu kè ku beénti sié.

³ Muhāá mmuù ni ku ìikè ke kéri,
ke tənti ku dùntəbè bèè kù fité.

⁴ Kuù duó nkè fetaafe mií nkutenkù,
kè kutenkù kəbe de yàu ke kpeutí.

⁵ Yetārè yièrimu ti Yiè nKuyie nyiikè mekùà nkōme,
kunku ti Yiè nKuyie nkùù baké kutenkù kuməu ku ìikè.

⁶ Keĩnkè nāammu Kuyie ntumè timóm̄m̄anti yiè,
kè yebotè yá ku kó tikpeti.

⁷ Bebooféúbè bəməu ifei bo bè pí.

Bèè pòt̄inè yebaké nè sitenkaan̄i.
Díndi yebaké diməu nínkúnè ti Yiè nKuyie nyiikè.

⁸ Ti Yiè nKuyie nha dōò ti,
Siyōō kəbe ti kèemu kè diwèi bè bo,
kè Sudaə kəbe ti kèè ke yānku.

⁹ Ketenkè keməu duómè,
ti Yiè nKuyie nf̄s̄ó baké keĩnkè nè ketenkè keməu,
a p̄ēt̄emu yebaké yeməu.

¹⁰ Díndi bèè dó ti Yiè nKuyie, nníinnè meyi.

Kuù kánkè ku kəbe,
ke bè deerínè beyeibe.

¹¹ Bèè dōòri timóm̄m̄anti kuwenniku kuù ̄ mbè mí.
Bèè yemmè wenni bè ̄ mməkemu ndiwèi.

¹² Díndi bèè dōòri timóm̄m̄anti nyānkunè,
nsántinè ku ke déúkunko ku yèt̄iri, kù do mpáú nwe.

98

Pietenè ti Yiè nKuyie

¹ Feyēnfè.

Dentènè ti Yiè nKuyie feyempānfè, kù dōò t̄i dieti kpéi.
Nè ku w̄erímú diemù mmu kù deerímè.

² Ti Yiè nKuyie mbenkemu kutenkù kù deerímè.
Kuù benke yebotè kù dōòrimè timóm̄m̄anti.

³ Kù í yè mmesàà kù do yē nkù yóó dōómè Isidayeeribe,
kù p̄l̄r̄mu kù béi nt̄i.

Itemmānke iməu kəbe yāmu,
Kuyie nkùù ti te kù ti deetémè.

⁴ Kutenkù kuməu kəbe pietenè ti Yiè nKuyie,
ndiennè ke íú.

⁵ Mbiennè kukùtidùkù ke déúkunko ti Yiè nKuyie,
kém̄bie ntibómbonti ke diè.

⁶ Ndéúkunkonè ku nè sihéú, nè yetāt̄ehe.
Pietenè ti Yiè nKuyie nkuù tu okpààti.

⁷ F̄ó ndáméèri yōtè nè a m̄ake de deməu.
Ketenkè nè deè kó dimàà bo a miəke nyānkunè.

⁸ Díndi ikó, mpoténè tipíét̄i.

Díndi yetārè kè di wēnnè kéiite.

⁹ Ti Yiè nKuyie nkérin̄imu ke yóó bekénè kutenkù.
Kuù yóó bekénè kutenkù kè de wenni.

Kuù yóó bekénè yebotè séi.

99

Ti Yiè nKuyie ti kóo kpààti dò mpáíí nwe

¹ Ti Yiè nKuyie nkuù tu okpààti kè yebotè kònti au. Kù kàri ku kpààtikàri beŋkèmbàribè cuokè nke, kè ketenkè sánti.

² Ti Yiè nKuyie nyètiri ðumu Siyɔɔ èi mieke. Kù ðumu kè kuù baké yebotè yeməu.

³ Nsántinè ti Yiè nKuyie, ku yètiri ðumu, ke duò tikəmbùəti kù dò mpáíí nwe.

⁴ A kpeñnìmu ke tú okpààti wèè dó tibeénti sààti, ti Yiè nKuyie nfòə ti benke kuce kù sié. Fòə benke timəmmənti Sakəbu yaəbí cuokè.

⁵ Ndéúkunkonè ti Yiè nKuyie nyètiri. Nínkúnè ku kpààtikàri ilkè kékənke, kù dò mpáíí nwe.

⁶ Məyiisi nè Anəə bè do tú Kuyie nkuó nùbè mbe, kè Sammuyeri ntú wèè báá nKuyie. Bèè do əə yú Kuyie nkè kù yie.

⁷ Kù do bè náənnənni diwetiri mieke nke. Kè bè nyié nku tannə ke pí nku kuó kù bè duó nyi.

⁸ Ti Yiè nKuyie, bè do ə nda náənnè kàa bè cəúmmu, fò nKuyie nke bè cífəmmu be yei. Kè bè cààrè a né yúə mbe to.

⁹ Ndéúkunkonè ti Yiè nKuyie nyètiri. Nínkúnè ku tāsàəri ŋkè. Ti Yiè nKuyie ndò mpáíí nwe.

100

Ti níí ta Kuyie ncĕtè nè yesāā

¹ Disānni kó feyēnfē.

Ketenkè keməu kəbe pietənè ti Yiè nKuyie.

² Mpínnè ti Yiè nKuyie ntəmmú nè diwèi. Kətenəni ku borè kéndiənnè diwèi.

³ Banténè ke dò nKuyie nkuù tu ti Yiè. Kuù ti dəə kè ti tú ku kəbe, ku nìtibè, ku pièti kù cəmmú ti.

⁴ Kè di níí tati ku cĕtè di nkù sánti. Kè di ta te dānkù di ndéúkunko ku yètiri, ké nkù dəúnnè mutəmmú, ke déúkunko ku yètiri.

⁵ Ti Yiè nKuyie nnitimu kè ku sàa mbo sàà. Kuù dəəri timəmmənti nè kù baə bomè sàà.

101

Okpààti yəmmè ò yóó ntú ntiməmmənti

¹ Dafiti kó feyēnfē.

N yó ndiəmmu Kuyie nkó mesàa nnè ku beənti, n yó ndéúkunko fòə yètiri nè n kó iyie.

² N yó nkéri bèè dó mewetimmè bè bo kùu ce mieke nke.

Dè yó nkááké de kàa kətení m borè?

N yó ntú nkuce wenniku nku n yəmmè kəku, n kəbe cuokè.

³ M báa yie nkénwúó ndəmarè yeire, n yí dó bèè í tū ntiməmmənti be kó mufəmmu, be borime í n yúə.

4 Meyèmmè yeimee fūte m borè,
beyeibe m báá bè tóónnè.

5 Bèè wátiri betòbè disòri m bo bè dèite,
bèè mòke sifei nè sipòo yembè n yí yóó bè wènnénè.

6 Bèè dòori timómmonti n yó mbè yému,
nè be tū yó nwè nke bo,
wèè tū nkuce sààkù wèè yó ntú n kóo tónti.

7 Wèè ciinte betòbè de yiè nyí mòke dikàri m borè.
Wèè mòke siyáabisí de yiè mbáá cómmú n yìikè.

8 Bá dii kúnweñni n níi yóó deitemu beyeibe ti kó ketenkè mieke,
n yó deitemu bèè dónè betòbè meyei n Yiè nKuyie nkó dihei mieke.

102

Osénniwè bàámmè Kuyie

¹ Osénniwè yèmmè cààrèmmè kòò bàá nKuyie nke kù benkú o sémmè.

² N Yiè nKuyie, kénté m báammii,
yóu kè n dabònnii tuòke a borè.

³ Bá m bútinné, meyeñcaàrimè yiè,
kénténii m bíékè, n da kuònnèmu yíe,
còuté m báammii báá òòte.

⁴ N kó yewe yeè yenni kuyukú kòme,
n kùò yeè còuté yehāākūò ntēmè.

⁵ N yèmmè meè sàáténè timúkpeti,
n ténke í yé mudii kpeti.

⁶ N kòmmú ke kòmmúmu,
n kònti kpeímu ke dàri n kùò.

⁷ N sàáténè kuyinwuokù kùù bo kúnku dikpáá,
n dónnè diòduò dii bo dìndi tidobontí mieke.

⁸ Nh ò n yíè nkéwúómmu ke kuò,
n cúókému tənòtè ò ncúókémè ditou ñnkè.

⁹ N yeibe n sàántemu yewe yemou,
n níimbè ò mbuò nkusĩnkù ke beúnè mí nwe.

¹⁰⁻¹¹ A mieke keè n ye ke n còuté
kè mutápeí nnaá n kó mudii.

A mieke keè n yonke
kè n nannieti taà n yò ndè

ke yé a n dootóomè

¹² N we yeè pēnké medéè ntēmè,
n kpeí timúti kòme mme.

¹³ N Yiè nKuyie nha kpaatirimu sáá,
benitibè yó nyé fòò kpeí nsáá.

¹⁴ A itimu ke bo kuò mmesémmè Siyòò èi kòbe,
a do nàké dii mónni kpeí di tùòkemu
kunáá mbo da pīnnè dè Siyòò kòbe.

¹⁵ A kó betòmbè tínti ti dómu Siyòò bá nè ò me ndomè,
mesémmè wè nti bonèmu bá nè ò me nnaámmè tidobontí.

¹⁶ Yebotè yóó bantému ti Yiè nKuyie nkó diyètiri,
kutenkù kó bekpààtibè bəmou yóó yamu ku kpeti.

¹⁷ Ti Yiè nKuyie nyóó wète kémaámu Siyòò èi,
kù yóó benkemu ku kpeti o mieke.

¹⁸ Kù yomu osénniwè kó mubáammu,
kù í senku o báammii.

¹⁹ Bèè tì wàri kutònkù kùù kpaanì ku kpeí,
kè bè yóó pié bèe sante ti Yiè nKuyie.

²⁰ Kù boní keñkè nke ku cēsààtè ke wúónní,
ti Yiè nKuyie nke mbo ke wúónní ketenkè.

21 Ke bo keè tikpetinti kó isáútii,
 kédeeté bèè duunnè mukũũ,
 22 ke bèè náké Siyõõ eì mieke ti Yiè nKuyie nkpéí,
 ké nkù sántí Sedisademmu eì mieke,
 23 yebotè bo tíi ndiì m̀̀nni,
 yekpààtiyo bo wènné kébántè ti Yiè nKuyie.

24 M berinè kuce cuokè nke kè kù dèite n wèrimú,
 ke kùp̀̀nne n we.

25 Áú Kuyie! N da báámmu, bá n toote,
 ke yé f́́ bomàmu sáá yebie nyebie.

26 F́́õ d̀̀ò ketenkè nè dim̀̀nni,
 tiwetì tu a ǹ̀ùtè kó mutãmmú mmu.

27 Dende yóó p̀̀ètému, kè f́́ nni mbo,
 dè yóó kótému kuyààkù tēmè.
 A yóó dè kpèúmu kuyààkù kōme, kè dèe ceete.

28 F́́ nyie me mbaa yó ndò nha d̀̀nti nti,
 a we í deu.

29 A kó bet̃mbè bí yóó m̀̀otemu dikàri,
 kè be yaábí nfiikú teii a ìlkè.

103

Dafiti sãntemè Kuyie

¹ Dafitii kó feyènfè.

N sãntímu n Yiè nKuyie nè n yèmmè memou,
 n wènni dèúk̀̀nkumu ku yetisàari.

² N sãntímu n Yiè nKuyie nnè n yèmmè memou,
 m báá yè mmesàà nkù n d̀̀ò mè kó mèmamè.

³ Kuù n c̃̃enke n caàrimè memou,
 kuù m miek̀̀nko m m̀̀mmú mumou.

⁴ Kuù n dènnè dif̀̀tiri mieke,
 kuù c̀̀únni ku kó mesàà n ỳ̀nkè, ke n kuò mmesémmè.

⁵ Ke m píe ndiwèi n f̀̀mmu kó yewe yemou mieke,
 ke wète ke m bèǹ̀kunnè kè m p̀̀ù fec̃̃irife òmmè.

⁶ Ti Yiè nKuyie nkuù bekù kè dè wenni,
 kuù ò kónné bè di wè nè muwèrimú kóò duò nhò dò nkénte dè.

⁷ Kuù benke M̀̀yiisi ku kó ice
 kè Isidayẽ̃ribe yà ku dieti.

⁸ Kuyie nsémmè deumu, kè kù d̀̀òri mesàà,
 ku mieke í c̃̃ã kèp̀̀ékú, kù nitimu mediè.

⁹ Kù ò ò í nhã ke kpa nsáá,
 ku mieke ò ò í nhã ke péi.

¹⁰ Kù í ti yieti ti caàrimè m̀̀amè,
 kù í ti f̀̀ku ti yei mmamè.

¹¹ Tiwetì yò̀̀tènè mèè botí ketenkè,
 Kuyie nkó mesàà mme ndeu bèè kù dé be kpéí.

¹² Diyiè yièni kè dè d̀̀tirinè dè di toà kè,
 ti Yiè nKuyie nhõõ me nti d̀̀tinne ti caàrimè.

¹³ Oniti ò ndó mèè botí o bí,
 ti Yiè nKuyie mme ndó bèè kù dé.

¹⁴ Kuyie nyému kù ti piiténè mù,
 kù yému ke dò nti tú mutáá.

¹⁵ Oniti f̀̀mmu d̀̀nnè timúti nti,
 mù ò p̀̀rímu timúti tēmè.

¹⁶ Kè kuyak̀̀u fuuteni kè mu kper̃e deè,
 a t̃̃enke báá banté mù do borè.

¹⁷ Ti Yiè nKuyie nkó mesàà nhõ mbonèmu bèè kù dé sáá,

kù ɔ mbè dòòrimu dèè sié bembè nè be yaábíó.

¹⁸ De kó mēsàà mbomu bèè pí nku taummè,
ke yé ku kuó kpéí nke dōori i yèmmè be kpéí.

¹⁹ Ti Yiè nKuyie ñfíí nku kpààtikàri tiweti nti,
ke baké demou dèè bo.

²⁰ Díndi Kuyie ntōrè nsántínè ku,
díndi bèè tu muwērímú yembè ke yíé nku kpeti,
kè kù ɔɔ béi nkè di yie nkù yē mmù.

²¹ Diyiè nè otànkù nè siwāā, nsántínè ti Yiè nKuyie Mpakēdaa,
díndi bèè pí nku tōmmú ke yíé nku kpeti.

²² Díndi kù dōò dè, nsántínè ku,
kuù baké tipítì tímou.

N wēnni, á nsántí a Yiè nKuyie.

104

Ti bo nsántímè ti Yiè nKuyie nkùù dōò demou

¹ N wēnni á nsántí a Yiè nKuyie.

N Yiè nKuyie ndeumu mediè,
kuù te tikpeti nè disànni.

² Kù dàátí kuwenniku nku diyaàbòri kōme,
kuù pité tiweti bè ɔɔ pitémè kuyààkù.

³ Kuù fíí nku cīètè yewetè ñnkè,
kè yewetè tu ku sántè,
kè ku fètì tu kuyààkù.

⁴ Kuyàakù kuù tu ti Yiè nKuyie ntōrè,
kè fēhāādēñfè tu ku kó betōmbè.

⁵ Kuyie n kuù fíí nketenkè kó dipūù,
kè kè fííkú sāā yebie nyebie.

⁶ Kè kù kè dátínnè menédiemè kuyààkù kōme,
kè mè dátínko yetārè.

⁷ Kè kùu péi nkè mèe coké,
kè kùu pēe mmetammè bá mè í wuaké.

⁸ Kè mèe pōntení yetārè kécúténí dibiri,
kékote kù mè benke dii bōri.

⁹ Kuù mè kèété kumànkù mè yó nkááké dè,
kè báá wēteni kédátínnè ketenkè.

¹⁰ Kuù niù sibií kó menie nkè mè taà ikó,
nke pūò nke tūù nyitafu.

¹¹ Kè tiwanwanti tímou yò,
kè dikpàà kó musāmmarímú* mè kòùnè sinéyēí.

¹² Kè sinō cekù si yīèntì deborè,
ke kari detie nyínkè ke kuò.

¹³ Kuyie mbo ku cīètè nte keñkè,
ke yòòri yetārè, kuù te kè ketenkè sànnè menie.

¹⁴ Kuù te kè tímúti yīèni kè iwūò bo nyo,
kè tidiiti bo mpei kè benitibè pieti ke yo.

¹⁵ Ketenkè nke menaà nyiènimè ke cātínko onitì yèmmè,
ò ɔɔ de mpété mekùò nkéwaare o iikè kè kè mmieti,
bè de mpieti tidiiti ke yo nke mōke muwērímú.

¹⁶ Kè ti Yiè nKuyie nkó detie nsànnè menie,
Dimaa kó detie mbè tu dè séfiri kù fííkú dè.

¹⁷ Sinō de ncekù si yīèntì,
icuo nde ncekù i yīèntì ke wentí.

* **104:11 dikpàà kó musāmmarímú:** Tehonté matè nte kè tē dōnnè sāmmarímú ke né bo dikpàà, de kó siwei í bo kunitisòkù ke dō ntí nyé si yètè.

18 Kè sitābōó bo yetārè dieyè ìnkè,
kè yesete taà yepèrè fiè.

19 Kuyie nkuù dḡḡ otānkù kòḡ bo m baati yemòrè,
kè diyìè yé di 55 ta dii mōnni.

20 Kuù 55 yúni dibiiinni kè dèe yí keyènkè
kè tikpasinti timou ité mucemmu.

21 Yeciricirè kó yepàà nhō mbeti ke bo pī,
ke konti ke móú Kuyie nku mudii.

22 Kè diyìè yètinì yèè ciété ketaa ye dènti mieke.

23 Kè benitibè me ntó yènni kékūḡti be tōnnè,
kénkémmúnè kuyuoku.

24 N Yiè nKuyie nha pī mmutōmmú diemù mmu,
a dḡḡ dèè kó dimàà a dè dḡḡnè mecii mme,
dèè piéké ketenkè fḡḡ dè dḡḡ.

25 Nte dāmèèri ke duó ke í sénni
tiwanwanti tibotí tibotí tidietí nè tisāmpóti kè dè piéké o mieke.
Bá ti í dḡ nkékaa nkédeè.

26 Kè bātóḡbè cènti o mieke tipfiti timou,
dāmèèri kó musīmmú† a dḡḡmù kè mù bo nkpeiti o mieke.

27 Tiwanwanti timou bùḡ fḡ nwe,
kaa bo nti duó mmudii dè dḡ nhá nti duó ndii mōnni.

28 Fḡḡ 55 yaaténì kè tii kóú,
fḡḡ 55 yanne a nḡutè kè tii di kénsānnè.

29 Á ti bütinné kè tii ta kukōmbḡdoróo mieke,
deite ti wemmu kè tii kú kéwēte mutáá mmiéke.

30 Kaa ti duónko a kó muyaá nti fòutemu,
ketenkè bo wēte kēnaá nkepānkè.

31 N Yiè nKuyie nha kpeti mbo sáá,
dè nda naatinè a tōmmú a pī mmu.

32 Kaa wènté ketenkè kè sātēmu
kaa kááké yetārè yè cḡuté muháá mmu.

33 N fōmmu mumou n yó ndiēmmu ke sánti n Yiè nKuyie.
Kè n kpaá wéi n yó ndéúkunkomu ku yètiri.

34 Kuu yie nkécouté n kó yesāa,
mí n yie nYiè nKuyie nkuù n duó ndiwèi.

35 Beyeibe kó dimàà òmou bá nkpaá ketenkè ìnkè.
Benitidōnnibèe deè páíi ketenkè.

N sántimu n Yiè nKuyie nnè n yèmmè memou.
Sāntenè ti Yiè nKuyie!

105

Ò denténimè Kuyie mbè dḡḡ dè
(Yēnāānkékè 1-15 Wénté 1 Bkpaātibè tōmmú 16:8-22)

1 Nsāntinè ti Yiè nKuyie,
pīékénè ku yètiri.
Nákénè yebotè mutōndiemù kù pī mmu.

2 Ndiēnnè ke kù sánti nè dēbébénnè,
nnáánnè ku dieti kù dḡḡ ti.

3 Mpōtinè ku yètiri, kù dḡ mpáíi nwe,
di yèmmè nnaati díndi bèè wanti ti Yiè nKuyie.

4 Wammúnè ti Yiè nKuyie nnè ku wérímú,
nwantinè kù bo ndi bonèmmè sáá.

† **104:26 dāmèèri kó musīmmú:** Dimōnni kabe yèmmè do dḡ nfewááfè mafè feè bo dāmèèri mieke yoo femúḡfè mafè yoo dibḡḡ dimōmmōnni fewááfè diefè, Kuyie nyóḡ kuo fè yemòrè sonye. (Wénté Mudáammu 12:3,9).

5-6 D́ndi ku kóo t́nti Abarahammu kó kuwu nkabe
 di báa yé nku d́dò t́i dieti kpéí.
 D́ndi Sakabu yaábí kù t́āté b́e
 di báa yé mmut́ndiemù kù d́dò mù ńe kù náké t́i.

7 Kuù tu ti Yiè nKuyie,
 kuù baké ketenkè kemou.

8 Kù í ýiè mbiti ku taummè kpéí,
 ku nuù kù b́ei ndi tidapunt́nti tekoupiítè (1000) kpéí.

9 Kù í ýe nkù d́d́nè mèè taummè Abarahammu,
 kù me nyí ýe nkù d́d́nnè d́i nuù Isaki ke pàrikè.

10 Kù náké d́i nuù Sakabu di duómu,
 kù d́d́nè mèè taummè Isidayeeri mè bomu nsáá.

11 Kù do ò náké di ke d́o:

N yóo da duómmu Kannahāa tenkè.

Di kperè nde n di duó ndè.

12 Bè do í sū, b́e do í tú b́emabè
 ke tú b́epàd̀bè de kó ketenkè.

13 Kè b́e nkéí ke p̀enkute yebotè yebotè,
 ke tati yekpàatiyo yekpàatiyo.

14 Kù do í yie nkòo m̀ou b́e f́eũ,
 kéncaú mbekpàatibè be kpéí.

15 Ke náa nke tú:

Di báa kááké n cā́nné b́e.

Di báa d́dò meyei mbèè náa m pā́nāānti.

16 Kè kùu tannéni dikónni be tenkè mieke,
 kè b́e ḿnté mudii.

17 Kè kù né níi nhoniti,
 Sosefu b́e do fité wè kòo ntú kudaakù.

18 Kè b́e t́aú nho naàcèi mef́imme,
 kóo dùú ntímáti,

19 kémbaàné Kuyie ndo ò náké t́i bo d́d́mè,
 kè Kuyie mbenke ò í cā́rè mè.

20 Kòo kpàati duó nkè b́e ò pité,
 wenwe wèè baké yebotè wèè ò f́i.

21 Kòo kpàati ò baá nkòo mbaké o ćètè temou,
 kémbakénè okpàati te dè demou.

22 Kè dè bo yie kòo niité b́e t́i nhokpàati,
 wenwe Sosefu ò b́e dónè mè

kétuo mmeciì ndihèi kó bekótibè.

23 Isidayeeri me nkò nhEsibiti,
 Sakabu me nkàri Kammu tenkè.

24 Kuyie nde nduó nkè be wuó nsū.

Bè de nkpenke kèpèèté be dùòntòbè.

25 Kè Kuyie nceete Esibiti kabe kó meyèmmè,
 kè b́e nníi nku nitibè,

kéndó kè b́e b́o nnè mecii.

26 Kè Kuyie ntónni ku kóo t́nti M̀oyiisi,
 nè Anə kù do t́āté wè.

27 Kè Kuyie nduó nkè b́e d́dò mebenkùmè Esibiti
 nè ku kó muwérímú.

Kammu ei ndi b́e do d́d́mè tidietí.

28 Kè kùu duónni dibínni kè dèe biite,
 b́e m̀ou í nna ḱeyete ku náānti.

29 Kè Kuyie nceete menie nkè mèe naá mmeyi,
 kè siyí kú.

30 Kè yecedakèe píe mbe tenkè kemou,
 nè sikipàatíciéi miekoo.

- 31 Kè kùu béi nkè isēī píe ndihēi nè tidōndōnti.
 32 Fetaafē na nniunè kè fetaafē mātārē yēè né cùtēni
 kè muhāā ncóútē be tenkè kemou,
 33 Kécake detie mbè tu dē fīnyī nè bè tu dē fikìè,
 kēmarí detie ndemou be tenkè mieke.
 34 Kè kùu béi nkè fēcofē tanní,
 nè sibeii péu péu.
 35 Kè dēe déútōo timúti timou ketenkè,
 kéaaroo dèè kó dimàà yìení ketenkè.
 36 Kè kùu poté bèè tu Mpo bamou Esibiti tenkè,
 bè píe bè be dacēnti mieke.
 37 Kè kù kōbe nyeti ke to timátì péitì nè mesoo,
 kè bèe kété kénye bá òmòu kōnti í nyārike.
 38 Kè dēe narike Esibiti kōbe bè yēmè,
 ke yé kufōwāá ndo bè autēmè mediè.
 39 Kè Kuyie nduōnní diwetiri kè di níi mbè diéké,
 ke níi mbè mí keyēnkè.
 40 Kè bèe mao Kuyie nyimaa nkè kùu bè duó nyepèpèrè
 nè kēfīnkè kó mudii kè bèe di kēsānnè.
 41 Kè Kuyie nyaté dipèri, kè menie nyēnni kēmpūō,
 kēpōntè tedōntè kó dikpāá kukó nkōme.
 42 Kù do kpaá yé ku nùu sàari,
 kù dōunnè di ndi ku kóo tōnti Abarahammu.
 43 Kuù dēnne ku nitibè kù tāātè bè nè diwèi,
 kè bè nkéri ke íutí.
 44 Kè kùu bè duó nyebotè tenkè,
 kè bèe tieke yēbotè òùti kperē.
 45 Kè dè bo yie nkè bè ntū nku tié,
 ke yíe nku kuó yē mmù.
 Nsāntínè ti Yiè nKuyie!

106

*Isidayēribe í dómè Kuyie nkè Kuyie mbè dó
 (Dināānkéè 1, 47-48 wénté 1 Bekpàatibè tōmmú 16:34-36)*

¹ Nsāntínè ti Yiè nKuyie!

Déúkunnè ti Yiè nKuyie, kù nitimu,
 kè ku kó mesàà mbo sàà.

² We mbo na kénáké mutōndiēmù kù píi mmù?
 We mbo na ké kù sante kédeè ku sānni?

³ Kunaatí mbonè bèè dōōri dēè wenni,
 bèè tū ntimōmmōnti sàà.

⁴ N Yiè nKuyie nhá nyé n kpéi,
 fō nwèè dōōri a nitibè mesàà,
 yāa tí deeté fō nwèè tu odeetiwè.

⁵ Kè dēe yie nkè m pété mesàà, a dōōrimè a tāāté bè,
 kényānku kubotí kùu tu a kōku kù yānkumè,
 kè n wēnnénè a kōbe kè tí mpoti.

⁶ Ti càkemu ti yēmbè càkemè, ti yetému,
 tí te mēcaārīmè.

⁷ Ti yēmbè do í banté tidietì a dōò ti Esibiti,
 bè do í kpaá ke yé mesàà nha do bè dōōrimè péu, péu,
 kéyete a kpeti dāmēēri tipēnti kou borè.

⁸ Kāa baa bè deeté a yētiri kpéi,
 kè benitibè bo banté a kpeñnimè.

9 Fṣḍ do péi ndàmèèrì tipènti kou, kòo kũũ,
 kè bè nkèríté ke bo yà a yóò dḍò tì.
 10 Kè fṣḍ bè deeténè bèè do bè nù
 kè bè pàtenè be dootitòbè.
 11 Kè menie ndátinné be dùòntòbè
 bá òmòu í nyenté bá omáá.
 12 Kè bèe yie nha náànti, kéndiè nke da sántí.

13 Kè dè nyóó yíé kè bè yènkò a pī mmùù tōmmú,
 bè í nkèríté ke bo yà a yóò dḍò tì.
 14 Bè bo dù m̀nni dikpáà mièke,
 kékété bè bo nyáámmè bè í m̀ke dè,
 kékété bè bo nyínkomè fṣ nKuyie nha mièke
 dikpáà tedòntè mièke.
 15 Káa bè duó mbè da beké dè,
 kè bèe dè di képè.
 16 Be kari mièke kè bèe íté kénhèènnè M̀yiyisi nè Anoo a cáánné wè.
 17 Kè ketenkèe aate kemaánnko Datanni,
 kè mutáá ndátinné Abidammu kó dif̀nni.
 18 Kè muháá ncóúté de kó kutònkù kòbe,
 kè feháadeènfèe déútóo de kó benitiyeibe.

19 Odebu tãri bè de nyie ntimáti kéuté kè dè ndò nkunaabiiku.
 Kè bè nninku ke báá ntimáti bè yie nti ke uté,
 20 kékúóté Kuyie nkùu tu be kó disánni
 kédonnèné fenàáfè kó kufènkù dèè cáá ntimúti,
 21 kèyènkò Kuyie nképé,
 kunku kùu tu be deetíwè.
 Kuù dḍò tidietì Esibiti ei mièke.
 22 Kuù do dḍò tidietì Kammu tenkè mièke.
 Kuù do pí mmutòndiemù dàmèèrì tipènti kou mièke.
 23 Kè Kuyie nni ndó kè bè kùo bəm̀ou páíí,
 kè ku kóo t̀nti M̀yiyisi kù tãáté wè,
 weè né cómmú Kuyie nnè benitibè be cuokè,
 kè bè pàte kébónkùnne ku mièke bá kù í mbè kùo.

24 Kè bèe senkèri dihei sààri,
 bè í nyie nke dò nKuyie mbè nàké tì bo dḍò.
 25 Kè bè nséí nKuyie mbe touti mièke,
 bè í nkèríté be Yiè nKuyie ntammè.
 26 Kè kùu youte ku ǹùtè képarikè ke dò
 kù bo bè kùo dikpáà mièke,
 27 kécíe mbe wuo nyimou kè ì ta ibotí t̀i tenkè,
 kékú ibotí ì ì yé Kuyie nyi cuokè.

28 Kè bèe taunnè dibòò Baadi Peoo ei,
 kécááké iwũs bè fié ì beciribè.
 29 Kè be d̀òrímèe yonke Kuyie,
 kè kùu bè poté kuyèlku makù.
 30 Kè Pinaasi íté kécómmú,
 képoté bèè cààrè, kè Kuyie nkó kuyèlku cómmú.
 31 Kè Kuyie mpénsiri o tōmmú kè bè nnáá mmu kpéí nyebie nyebie.

32 Mediba kó tebinte borè kè bèe í nKuyie mmièke,
 deè t̀nì M̀yiyisi meyei.
 33 Ke yé bè do suuremè o mièke kòo nàké bá ò í ntotí o yèmmè.

34 Bè í nkùo ibotí t̀i,
 ti Yiè nKuyie ndo yè mbèe ì kùòmè.
 35 Kè bèe k̀òrèné ibotí t̀i,
 kètũnne ì kó medòrìimè,
 36 kèffé iwũs ibotí t̀i kó yebakè,

kè yèe bè bo.

³⁷ Kè bè nfeu be bí inítidabí nè inítipobí yebakè,

³⁸ Kénkòù benítibè bèè í cààrè demarè,

ke feu be bí inítidabí nè inítipobí,

bè do í feu Kannahāá kó yebakè nye,

késāū nketenkè nè menitijī.

³⁹ Kè be dàòrìmèe bè sīnkūnne,

kè bèe yete Kuyie nkénfeu yebakè ke cánni.

⁴⁰ Kè Kuyie mmiekèe bè yè mediè mbembe ku nítibè,

kè kùu bè pè mbembe kù do te bè,

⁴¹ Kè kùu yóu kè bèe ta ibotí tei nou mieke,

bèè bè níi nkè bèe bè baatè ké mbè fēūnko.

⁴² Kè be dootitòbè mbè fēūnko,

kè bèe bè bóté.

⁴³ Kè Kuyie nni mbè deerí kuce mepéu,

kè bè né nyetírí ku tié, ke kpénkūnko be to,

ke dake tati meyei mmieke.

⁴⁴ Kè kùu yà be sémmè kékéè be dabònni,

⁴⁵ kédentení kù do bè dàònè mèè taummè kpéí,

ku sémmè deū mèè kpéí, kè kùu bè kuó mmesémmè.

⁴⁶ Kè kùu duó nkè bèè do bè pírmú,

kè bèe bè kuó mmesémmè.

⁴⁷ Ti Yiè nKuyie nha ti deeté,

ti denneni ibotí tei mieke ké ti tíí,

kè ti ndéúkūnko a yetisààri,

kè ti nda potinè ke da sántí.

⁴⁸ Ti Yiè nKuyie ntinti Isidayeribe tú nkù, a yètiri ndeu,

a yètiri do deumu ke yó ndeu sáà,

benítibè bemou, yiennè ke dò:

Dè mme ndò! Nsántínè ti Yiè nKuyie.

YESĀĀ MPÁTÍRI DINUMMURÌ

(Yesāā 107-150)

107

Kuyie ndeeté bè kù sántímè

¹ Ndéúkūnkonè ti Yiè Kuyie nkù nítimu,

ku sàà mbomu nsáà.

² Díndi ti Yiè nKuyie ndeeté bè, nsántínè ku,

díndi kù fiète bè di dootitòbè nou mieke.

Ndéúkūnkonè ku.

³ Díndi kù denneni bè yehékè yemou mieke ké di tíí.

Diyiè yièni kè nè di taà kè,

kubakù you nè kucānku kòbe nsántínè ku.

⁴ Bè do áámmu dikpàà mieke ketempéikè,

bá dihei í bo ke dò nkékari,

⁵ kè sinéyēī bè potè nè dikònni,

kè bèe duúnnè mukūū,

⁶ kéta mesémmè mieke kékuónnè be Yiè nKuyie,

kè kùu bè deeténe meyeñcaàrimè.

⁷ Kè bè níité kuce kùu síé,

kè bè bo kò ndihei kékari,

⁸ kéndéúkūnko ti Yiè nKuyie nku sàà nkpeí,

kù dòò tii dieti ke bo deeté benítibè ti kpéí.

⁹ Kuú duó nsinéyēī do bo bè kè bè yà,

ke duó ndikònni do bo bè kè bè di ke sànnè.

¹⁰ Bembe bèè do ā dikpetíntou mieke dibìnni,

ke bo mesémmè mieke ke táú mefimme.

11 Kε yé bè do yetemè Kuyie nkpeti,
késenkèrì Kuyie nkùù baké kèfñkè nè ketenkè ku kó itié.

12 Kε kùu bè tanné meháárimè mieke kè bèe kèke,
kénduò bá òmòù í bè ímmu.

13 Kε bèe ta mesémmè kékuónnè be Yiè nKuyie,
kè kùu bè dènnè meyeñcaàrimè mieke.

14 Kε kùu bè dènnení dikpetíntou mieke dibìlñnì,
kékéété tidaatí kó iwēí.

15 Kε bè ndéúkunko ti Yiè nKuyie nku sàà nkpréí,
kù dḡò tì dieti ke bo deeté benitibè ti kpréí.

16 Kε yé kuù kéétémmè disəwūḡ kó yecàké,
ke bḡké imatideí ìi do páké.

17 Bè tu tiyeinti nti ke tú benitikḡbè,
nè be kó mecaàrimè ke tanné beḡáá mesémmè.

18 Kε pè ntidiiti timou,
ke duúnnè kufḡti.

19 Kε ta mesémmè mieke ke kuónnè be Yiè nKuyie,
kè kùu bè deeténnè meyeñcaàrimè,

20 kéduənní ku nááñti kè tii bè miekùnnè,
ké bè deeténnè kufḡti.

21 Kε bè ndéúkunko ti Yiè nKuyie nku sàà nkpréí,
kù dḡò tì dieti ke bo deeté benitibè ti kpréí.

22 Kε bèe kù pámmú yesāā nkó yepārè,
kémpīēkùnè diwèi ke náá nku dḡò dē.

23 Bè do centinè bātóòbè mbe dāméréri mieke,
ke pī mbe tōmmú dāméréri mieke.

24 Bè yāmu ti Yiè nKuyie mpī mmùù tōmmú,
kù dḡò tì dieti menie mmieke.

25 Kù do béi nku nùù mēmáá ndi,
kè kuyaakù diekùu iténi kényiñko yenéññfirè,

26 kè bātóòbè nyiiti ke dekù dēfñkè,
ke cuuti ketenkè fūḡ,

ke bè duḡ mmeyeñcaàrimè.

27 Kε bè ìkèe fitè kè bè nháá nke dò mbè muḡ mmenáá.
Kè be cii mmeməu deè.

28 Kε bèe ta mesémmè mieke kékuónnè ti Yiè nKuyie,
kè kùu bè dènnè meyeñcaàrimè mieke,

29 kécónné kuyaakperíkù só,
kè yenéññfirè dḡó béú.

30 Kε dèe bè narike kuyaakù kperíkù cōrñmúmè,
kè ti Yiè nKuyie mbè sée mbè dḡó dīi bōri.

31 Kε bè ndéúkunko ti Yiè nKuyie nku sàà nkpréí.
Tidiēti kù dḡò ti ke deeté benitibè ti kpréí.

32 Nsāntínè Kuyie kubotí kuməu tññni mieke,
ké nkù sāntí bekotilbaabè tīí ndē.

33 Kuyie nkuù əḡ ceete ikó ndieyi kè dèe náá ntedənkpetè,
kéduḡ nkè sibíi kó ketenkèe náá nketenkè kèè dōíté menie.

34 Kuù do duḡ nkè ketensààkèe náá mmetḡè nkó ketenkè,
benitibè bèe kè bo be kó kuyonku kpréí.

35 Kε kù me ndó kùu ceete tedənkpetè kè menie nyènnì,
kè menie ndo í bo dèe náá nsibíi.

36 Kε kùu dē kànnè dikōnni do bo bè,
kè dèe náá ndiheí kè benitibè mbo,

37 kékúúti depaa nkéfiíkú dētie mbè tu dè fñyí,
kè dèe pié mmediè.

38 Kε kùu bè dḡò mesàà nkè bèe pié kēsūú,
kù í nyóu kè be wūḡ yaate.

39 Mesémmè nè meháárimè,

dèè do bè yààte kékékùnnè.

⁴⁰ Kè ti Yiè nKuyie nsenkèri sikpààtibí,
kédúó nkè bè nháá nfekpáfè mièke kuce í borè.

⁴¹ Kuù deeté beçfiribè mesémmè mièke,
ke duó nkè be wuo nsũũ nyiwũò dõmmè.

⁴² Bèè dòri dèè siè kè bèè de yà kè dèè bè narike,
beyèibe bie kó yenò í ntàúté.

⁴³ Wèè m̀̀ke meyèmmè wèè daate de kpéí,
wèè banté ti Yiè nKuyie nkó mesàà nkù dòò mè.

108

N dó kénampemu kéente dikũnweñni ndi

(Yenàànkékè 2-6 Wénté Yesāā 57:8-12. Yenàànkékè 7-14 wénté Yesāā 60:7-14)

¹ Dafiti yènfè ò dèntè fè.

² N kãm̀̀b̀̀ù̀̀ti í nampú,
Kuyie n yó n dièmmu ke da sánti.
Ke biennè debémbénnè dèè tu n kó disänni.

³ N kùtidù̀̀ù̀̀ti nè m bóm̃bonti, entenè!
N dó kéente dikũnweñni ndi.

⁴ N Yiè nKuyie nyó nda sántímu benitibè cuokè,
kéndéúkunko a yètiri ibotí cuokè.

⁵ Ke yé a sàà mpè̀̀tómè tiweti,
kàa kó timóm̃m̃anti sènté yewetè.

⁶ Kuyie nhá ñ̃deu keñkè
kàa kpeti m̀̀bo ketenkè kem̃ou ñnkè.

⁷ A ti deeté tinti a dó bè mediè.
Kénté m báammu, yàa ti pate nè a wèrímu.

⁸ Kuyie mbéim̃mu ku cēsààtè mièke,
ke tú kù yóó bè namu, kétotí Sisem̃mu ei,
kéberí Sukoti biriku kétotí,

⁹ kénte Kadaadi ei nè Manasee kpèri.
Kè Efadaim̃mu ntú ku p̃̀i,
kè Suda a tu ku kó kukpààt̃ipàati.

¹⁰ M̃oabu tu tenaate nte, kù wù̀̀nè tè,
kù namu Edam̃mu koò banté kuneùkù dèè benkú kù bè temè,
ke péú Fidisitè̀̀be mekpàritammè.

¹¹ We mbo n k̃̃tenè diheikperí?
We mbo n tanné Edam̃mu tenkè?

¹² Kè dè í tú f̃̀s̃̀ nKuyie nkùò do ti dootóo,
bá a ténke í niè̀̀nè ti kó behā̀̀pò̀̀mbè mudoò.

¹³ K̃̃tení ké tí teennè, tí patenè ti dootitabè.
Ke yé onití kó metèèmmè í túmè mèmamè.

¹⁴ Kuyie nyó nti bonèmu kè ti p̃̀i mmutōndiemù.
Kuù yóó ñ̃u ti dù̀̀ntabè.

109

Bè sei nwè m̃oamè Kuyie mm̃eteèmmè

¹ Bedèmbè kóo kóti dièmmè Dafiti yènfè.

Kuyie n sánti f̃̀s̃̀ nwe, bá nçé́kóo,

² ke yé beyèibe, besoumbè náantemè n kpéí,
bè náá ntí tu siyáabisí nsi.

³ Meníim̃mè kó tináahti t̃̀i n fité,
bè n kp̃̀annè detetirè nde.

⁴ Mí me mbè d̃̀omu kè n kó ticuuti nè tú iwátii,

n né kuònnè Kuyie nku be kpéi.

⁵ M bè dòrri mesàa mme, kè bè n yieti meyei,
m bè dómu kè bè n cu menñimmè.

⁶ Bè nàámmu n kpéi nke tú:

Duónnè we onitiyeiwe,
kòo dùòntòu wèè bo ò wàti kòo mbo o bakù yóu.

⁷ Kè bèè ò bekénè kényà o caàrìmè,
Kòo kó mubáammuu naá mmuyeimu.

⁸ Kòo kó yewee kùpe,
kòo tòu mòu còuté o fòtìrì,

⁹ kòo bíi naá nyiciribí,
kòo pokùu naá nhokúpokù.

¹⁰ Kòo bíi naá mbeciembè, kèmmúóte,
kényè i dobonù kényāūti.

¹¹ Kòo bantiebee tieke ò mǎke dè demòu,
kè bepòbèe éi o òtùti kperè.

¹² Òmòu ténke bá nhò dòrri mesàa,
òmòu me mbáa kuó nho bí mmesémmè, ò ku ke yóu ì.

¹³ Kòo yaábíi kú ke deè, kòo kó kuwuò nkpanné,
o yètirì bá nkpaá bo.

¹⁴ N Yiè nKuyie nha báa yè nho yembè kó meyei nkpéi,
o yò kó mecaàrìmè báa íté a ìkè.

¹⁵ N Yiè nKuyie nhá nyè be yei nkpéi,
kè bè bá ndennini be kpéi ketenkè ìnkè.

¹⁶ Dè kóo niti í mǎòte mèè kpéi mmesémmè,
ke fèù nhocìrì, kòò kùò mesémmè mieke.

¹⁷ Ò me ndómè kusìnkù nku kùu do o ìnkè,
ò í me ndómèmu mesàa, mèè ò déténe.

¹⁸ Kè kusìnkùu ò dátinné diyaàbòrì kòme,
kéta o mieke menie nkòme,
kétuake o kùò mekùò nhómme.

¹⁹ Kusìnkùu naá nho kó diyaàbòrì kènaa nfenaakònfè,
kòò nkù yì sáà.

²⁰ Kuyie nhá yóu kè dè mme ndò mbèè náante n kpéi.
Bèè kó dimàa náante n kó meyei dèe me mbè dòò.

²¹ Fò n Yiè nKuyie, fò nwèè n te,
a bá m bǎntóo a kó diyètirì kpéi.

A sàa ndeumu, yàa n deaté.

²² N tú osénniwè nwe, ocìrì.
Dè càarè n yèmmè mme.

²³ N kéri ke pènkému medéè ntémè,
bè m bètumu dicádónni kòme.

²⁴ M bou ke bou dinùu ndi kè n núu nhòòte,
m mǎnte mmáa ndi mudii ke cíte.

²⁵ N naá nyisíe kperè nde be ìkè,
kè bè n yàu ke dáankoo be yo.

²⁶ N Yiè nKuyie nfóò n te, yàa n teennè,
nè a kó mesàa nkpéi yàa n deaté.

²⁷ Dòò kè bèe banté a kó muwèrímú mmumè,
kébanté ke dò n Yiè nKuyie nfóò mè dòò.

²⁸ Bembè m bǎmmù kusìnkù nku,
kè fò nni n doori mesàa.

Kè bè ité ke còrímú beè yóó di ifei,
mí nha kóo tǎnti kè nni mbo diwèi mieke.

²⁹ Mesenkùmèe dátinné n níimbè,
kè bèe dáátí ifei diyaàbòrì kòme.

³⁰ N yó nsánti n Yiè nKuyie nnè metankperímè mme,

bá nè dītīnni miekoo n yó ndéúkunkomu ku yètiri.

³¹ Ke yé kuù kommumè ocīri,
ke bo ò pàtenè bèè ò bekùnè.

110

Kuyie ntāātè wè kòò tu ikuṣ nùtì ke tú okpààtì
¹ Dafiti yènḡè.

N Yiè nKuyie n nàkému n Yiè nke yī
we nkàri o bakù you,
ke kèmmúnè kù bo ò duómme o dootitabè,
kòo bè cùtì.

² Kuyie nda duómumu fekpààtìpàtìḡe Siyṣṣ,
mbaké a dootitabè.

³ A kpàrinuombè da duómumu bemaá,
a ṣ nyóó tí nha āāpòmbè kè bèè kòtenímu nè tikṣnyauti a cēsààtè,
kàa dapàntì kó muwērímú wētení a borè
tikūwentémaàntì kōmè.

⁴ Ti Yiè nKuyie m béimmu ke ikú,
kù í yóó kpatè ku nù.

Kù yī a tú ikuṣ nùtì nwe sáà,
ke dōnnè Mesisedeki.

⁵ Ti Yiè nKuyie, n kómmú ḡṣ nwe,
kù mieke bo ité òtì yie,
kù bo ùtire bekpààtìbè.

⁶ Kuyie nyóó bekénèmu yebotè,
kè becírìbè máà píe ndihèi.

Kù kóo kpààtì yóó ùtiramumu ketendiekè kóo kpààtì.

⁷ Ò yó nkéí kényà kukó nku,

kéwēte kèpétè muwērímú ò yóó nanè mù o dootitabè. *

111

Bè sántímè Kuyie nkù dṣò dè kpéí

¹ Nsántínè Kuyie, kù bomu nsáà!

N yó nsántímu n Yiè nKuyie nnè n yèmmè memou
bèè tū ntímómmonṡti be cuokè, ku tīnni tikú dè.

² Ti Yiè nKuyie ntómumu deumu,
bèè mù dṣò kè bè wanti ké mù yīétè.

³ Ku tómumu deumu ke wenni,
kù dṣòri tímómmonṡti nti sáà.

⁴ Kù dṣò tí nyému kù pí mmùù tōndiemù kpéí,
ti Yiè nKuyie nsámu ke mōke onitì kó mesémmè.

⁵ Ke duṣ mmudii bèè kù dé,
kù í yīè nkù bè dōunnè òtì nùù kpéí bitì.

⁶ Kù benkemumu ku nitibè kù pí mmùù tōndiemù,
ke bè duṣ nyibotì tel kó yehèkè kè bè tieke.

⁷ Kù dṣòri dèè kó dimàà tu tímómmonṡti nti ke síé,
ku tannò í ceeri.

⁸ Yè fiúkumu sáà, yè í yóó ceete,
yè tu tímómmonṡti nti ke síé.

⁹ Kuù donté ku nitibè,
ke bè dṣònnè metaummè kè mè bo sáà.
Kù dò mpáíí nwe, ke duṣ tikṣmbùṡti.

¹⁰ A bo ndémè Kuyie ndèè tu mecii nkó diketírì,
bèè dṣòri memme bè mōke meyèmmè mme.

* **110:7** fr 110:7 De kó tináànti bo na kémbenkú behāāpòmbè bèè do yà kukó nképétè muwērímú Sedeṣṣ kó dimònni, yoo ti Yiè nYesu wèè na o dootitabè nè Kuyie nkó mteèmmè, ke kéri ke yíé.

Kuyie nha sãnni bomu nsãã.

112

Wèè wetí ò ɔ nkarimè ke í yĩ̀kù

¹ Nsãntínè ti Yìè nKuyie!

Dè nnaati oniti wèè dé Kuyie,

dè nnaati wèè pieti diwèi ku tannò mieke.

² Kuyie mbo dɔ̀d mɛsàà nwèè wetí o kó fɛyanfɛ,
o kó kuwuo mbo nkpeñni be tenkè mieke.

³ Mɛsàà nè tikpàti dè yó mbomu de yiè nciɛtɛ,
Kuyie nhò wùó nwèè wetí wɛnwe sãã.

⁴ Kè dè biitoo wèè wetí Kuyie nkuu ɔ̀ ɔ̀ mĩ̀tɛ,
wèè sà ke mɔ̀ke oniti kó mɛsémmè,

Kuyie nkuu ɔ̀ nhò mí.
⁵ Dè ñnaati oniti wèè pɛnni betɔ̀bè o kperɛ nè diwèi,
ke tũ nyikuó duó ke dõmmè,
ke tũnni o kpeti.

⁶ De yiè nhõ í ndo bitì.

Bè ɔ̀ nyému wèè wetí o kpéi nsãã

⁷ De yiè nkoo kèè tiyeiti mati ɔ̀ ɔ̀ í nyĩ̀kù,
dè ɔ̀ ɔ̀ í nhò nampe ke yé ò duómmè omáà Kuyie nku.

⁸ O kãmbùàti í duò, ò í yĩ̀kù dɛmarè,
kòò wetí o dootitɔ̀bè, ò ɔ̀ nyému wèè yóó namè.

⁹ O nòutè yáammu kòò pãã mbeɕĩribè,
Kuyie nhò wùó nwèè wetí wɛnwe sãã,
o wɛrĩmú nè o kpeti kè dè dɛúkú.

¹⁰ Koo yeiwe ò wùó nkè dè ò yóú,
kòò cáá nho ni ke cĩtiri,
oyeiwe dó dè ɔ̀ ɔ̀ yè detetirè nde.

113

Ti dõmmè kɛnsánti ti Yìè nKuyie

¹ Nsãntínè ti Yìè nKuyie!

Díndi ti Yìè nKuyie nkó betɔ̀mbè, ñsãntínè ku,
ndéúkunkonè ti Yìè nKuyie nyètiri.

² Ti Yìè nKuyie nyètiri ndɛu

kétúóté yíe nnè ti bo mbomɔ̀ sãã.

³ Ndéúkunkonè ti Yìè nKuyie nyètiri,
diyie bo yènnímè nè di yaa bo tamè.

⁴ Ti Yìè nKuyie nkuu baké yebotè yemou,
kè ku kpeti dèke ke sènté tiwetì.

⁵ We ndõnnè ti Yìè nKuyie nti tũ nkù?

Ku kpàatikari bo keĩnkè nke.

⁶ Kè ku ɔ̀ ɔ̀ sɛnné kéwéntení,
keĩnkè nè ketenkè.

⁷ Kuu ɔ̀ ɔ̀ ñnni osènniwè mutáá mmieke,
kuu ɔ̀ ɔ̀ kũténí ocĩri ditápùò mieke,

⁸ kóò wɛnnénè sɛkpàatibí kékanne,
kè wèè wɛnnénè o eĩ kó bekótibè.

⁹ Kuu ɔ̀ ɔ̀ pã tɛɕtɛtɛ wèè do tú tɛhãunte,
kòò naá nhobiyó kɛmbonè diwèi.

Nsãntínè ti Yìè nKuyie!

114

Isidayɛeribe sèntémè dãmèèri tipènti kou

¹ Isidayɛeribe yè dii mɔ̀nni Esibiti,

Sakɔbu yaabi yɛ dii mɔnni bekrɔkrɔribɛ tenkɛ.

² Kɛ Sudaa wuɔ nni ntɔ ku kɔbe mbe,
kɛ Isidayɛeribe tu kɛ te bɛ.

³ Kɛ damɛɛri bɛ ya kɛcokɛ.

Kɛ Suditɛɛ kɔ menie mbɔti.

⁴ Kɛ yetarɛ mpɔu yepedakɛ kɔme,

kɛ sitaa puu yebɔdakɛ kɔme.

⁵ Damɛɛri a cokunɛ ba?

Fɔ nSuditɛɛ dɛ dɔmme kaa nie mbɔti?

⁶ Dindi yetarɛ dɛ dɔmme kɛ di puu yepedakɛ kɔme?

Sitaa ba nte kɛ di puu yebɔdakɛ tamɛ?

⁷ Ketenkɛ a kɔnti nɔhu ti Yiɛ nKuyie nyikɛ,

kunku Sakɔbu do tɔ nkɔ

⁸ Kuu ɔɔ ceete dipɛri borɛ kɛ dɛɛ naa ndibinni,

kutaa duɔ dɛ kɛ dɛɛ naa nkukɔ.

115

Kuyie nkuu maà dɔ tí nkɔ sántí

¹ Ti Yiɛ nKuyie dɛ í tɔ tɔ te disanni,
fɔɔ te disanni, dɛukunne a yetiri
a sà mɛɛ kpɛí nke dɔɔri timɔmmanti.

² Ba nte kɛ yebɔtɛ bo mbékú kɛ tɔ:

Yɛ Kuyie mbɛ tɔ nkɔ borɛ?

³ Kuyie nti tɔ nkɔ bomu kɛɪnkɛ,

ke dɔɔri ku dɔ dɛ demɔu.

⁴ Be bɔkɛ tu timati pɛiti nti nɛ mesɔɔ,

beɛ yɛ dɔɔ nɛ be nɔu.

⁵ Yɛ mɔkɛmu yenɔ yɛ mɛ nyí nɔ nke naa,

ke mɔke inuɔ, nyɛ mɛ nyí wúɔ.

⁶ Ke mɔke yeto, yɛ mɛ nyí yo,

ke mɔke yewúɔ, nyɛ mɛ nhɔɔ í nkɛɛ kunú.

⁷ Ke á sinɔu, yɛ mɛ nyí nɔ nke pɪ,

ke mɔke sinaacɛl, yɛ mɛ nyí nɔ nke ceɪti,

metammɛ í yiɛní yɛ níɛ mɛke.

⁸ Bɛɛ dɔɔri dɛ kɔ sitenkaani, bɛɛ si naánnɛ,

bɛɛ kɔ dimaa si duɔ mbɛmaá, bɛɛ si naánnɛ.

⁹ Dindi Isidayɛeribe kɔ kuwuɔ, duɔnnɛ dimaa di Yiɛ nKuyie,

nkuu tu di kɔo teɪnti, di kɔ kudɔpikɔ.

¹⁰ Dindi Anɔɔ kɔ kuwuɔ nkɔbe duɔnnɛ ndimaa di Yiɛ nKuyie,

nkuu tu di kɔo teɪnti, di kɔ kudɔpikɔ.

¹¹ Dindi bɛɛ dɛ ti Yiɛ nKuyie duɔnnɛ ku dimaa,

kuu tu di kɔ oteɪnti, di kɔ kudɔpikɔ.

¹² Ti Yiɛ nKuyie nyí yɛ nti kpɛí, kɔ yóɔ ti dɔɔmu mesaa,

kɔ yóɔ dɔɔmu mesaa nyIsidayɛeribe kɔ kuwuɔ,

kɛ dɔɔ mesaa nhAnɔɔ kɔ kuwuɔ.

¹³ Ti Yiɛ nKuyie nyóɔ dɔɔmu mesaa mbɛɛ kɔ dɛ,

besámpɔbɛ nɛ bedieɛ bɛmɔu.

¹⁴ Ti Yiɛ nKuyie nduɔ nkɛ di sú,

díndi nɛ di bío.

¹⁵ Ti Yiɛ nKuyie nkɔ dɔɔ kɛɪnkɛ nɛ ketenkɛ,

kɔ di dɔɔ mesaa.

¹⁶ Kɛɪnkɛ ti Yiɛ nKuyie nkuu kɛ te,

ke duɔ nketenkɛ tínti benitibɛ.

¹⁷ Ti Yiɛ nKuyie ndɛ í tɔ beciribɛ beɛ yó nda sántí,

Bedɔmbɛ beɛ í yó nda sántí.

¹⁸ Tínti bie mɛ nyó nsántímu ti Yiɛ nKuyie,

di mmànni nè ti bo mbomòo.

Nsántínè ti Yiè nKuyie!

116

Kuyie ndeeténè wè mukũũ nkòò kù sántí

¹ N dómu n Yiè nKuyie,

ke yé kù yomè nkó yedabùò nnè m báammii.

² Kù n kèmmúmu, kè ku to bo m bíékè,
n yó nkù yumu sáà nè m bo mbomè.

³ Mukũũ mmuò do m pítinné mu kó iwēī,
kè kudànkú kó ticùàti m pī,
kè meyeñcaàrimè n na,
kè n ta kukòmbòdoróo miéke.

⁴ Ke kuónkoo kényú n Yiè nKuyie nke yī:
N Yiè nKuyie nyàa n deeté.

⁵ Ti Yiè nKuyie nwetímu, ke mọke mesémmè,
Kuyie nti tũ nkù kuòmmu oniti mesémmè.

⁶ N Yiè nKuyie nkuù kánkù besíntíbé,
n do cītemu kè kù n deeté.

⁷ N wète ke pètèmu meonpùmè,
N Yiè nKuyie nkuù n dòò mesàà.

⁸ Kuù n deeténè mukũũ, ke ùtè n nannieti,
ke pī n naàcèi, bá n yí do.

⁹ N Yiè nKuyie nkuù yó nni nwúó nkè n kéri,
ketenkè ìnkè befòubè borè.

¹⁰ N yèmmè do í nòóté n Yiè nKuyie nyínkè.
Bá nè m mè n tamè mesémmè miéke.

¹¹ N do ta meyeñcaàrimè miéke nke,
ke náá nke tú benitibè bemou tú siyáàbisí yambè mbe.

¹² M bo na kényietí ba Kuyie kù n dòò mèè sàà mmemou?

¹³ N Yiè nKuyie nni ndeétèmu,

kè n yó nyuo medeetimè kó febòòfè* ke kù sántí.

¹⁴ N yó ndàarimu n dàunnè yèè nò Kuyie
n kọbe bemou ìkè.

¹⁵ Ti Yiè nKuyie nkọbe kó mukũũ nku dò ndèmarè dierè nde.

¹⁶ N Yiè nKuyie n tú a kóo tónti nwe,
kè n yó tú a kóo tónti,
kàa m pité iwēī.

¹⁷ N yóò da fiému iwũš disànni kpeyi,
kè n yu fš n Yiè nKuyie a yètiri.

¹⁸ N yó ndàarimu n dàunnè yèè nò n Yiè nKuyie,
ku kọbe bemou ìkè.

¹⁹ Ti Yiè nKuyie ncíètè dánkù miéke,
nè Sedisadèmmu ei miéke.

Nsántínè ti Yiè Kuyie!

117

Ti mǎu ti dòmmè kénsántí ti Yiè nKuyie

¹ Díndi yebotè nsántínè ti Yiè nKuyie,
díndi ibotí imǎu ndéúkunkonè ku yètiri.

² Ku sàà mbomu sáà,

* **116:13 febòòfè:** De kó febòòfè benkú menaà bè do 55 pā dìi pānni Kuyie, nkéyọre mèè naà mme di ìnkè, de kó dipānni do 5 ntú disānni kó dipānni ndi. Ke benkú diyentèbanni kó mudii be do 5 nyo mmú ke denniní Kuyie mbè deetèrnè Esibiti. Pọori de ntú ti 55 sántie Kuyie nkéyà fèè bòòfè. (Wénté 1 Kódentí 10:16).

kù tɔ timóm̄m̄nti nti sáà.

Nsántínè ti Yiè nKuyie!

118

Ti bo nsántímè ti Yiè nKuyie nku dɔ̀ dè kpéí

¹ Nsántínè ti Yiè nKuyie nku nítimu,

kù sàà mbomu sáà.

² Isidayeɛribe kó kuwuɔ nkè di dɔ̀:

Ku sàà mbomu sáà.

³ Díndi Anɔ̀ kó kuwuɔ nkè di yí:

Ku sàà mbomu nsáà

⁴ Díndi bèè dé ti Yiè nKuyie nkè di dɔ̀:

Ku sàà mbomu nsáà.

⁵ M bo meyeñcaàrimè mieke nke ke kuónnè ti Yiè nKuyie,
kè kù kèè ke cátinne n yèmmè.

⁶ N Yiè nKuyie nni nkómmúmu,

n yí dé dèmarè.

Oniti bo na ké n dɔ̀ ba?

⁷ N Yiè nKuyie nni mbonèmu ke n teénnè,

dèè te ké n wúó n níñbè duòmè.

⁸ A bo nsarimè ti Yiè nKuyie mborè,

dè wenninèmu a bo mbuómè oniti.

⁹ A bo n sɔ̀rimè ti Yiè nKuyie mborè,

dè wenninèmu a bo mbuómè sikpàatibí.

¹⁰ Iwuɔ nteɪ kɔ̀be do n cèètemu,

kè n yú n Yiè nKuyie nyètiri ké bè bié.

¹¹ Bè do n cèètemu ké nh éúté,

kè n yú n Yiè nKuyie nyètiri ké bè bié.

¹² Bè do n cèètemu ké m munnè ice kɔ̀me,

kékú dèndè bàmbà tipoti kó muháà ntémè,

n yú n Yiè nKuyie nyètiri ndi ke bè bié.

¹³ Bè do n tèntoomu kéndó ké m bo,

kè n Yiè nKuyie mme nni nteennè.

¹⁴ N Yiè nKuyie nkuù tu n wèrímú,

n diè nke ku nsántí, kuù tu ndeetíwè.

¹⁵ Ti yo bèè dɔ̀ri timóm̄m̄nti bè namè mme ke íúni be touti

ke yé Kuyie mpímmè ku tómmú nè ku wèrímú.

¹⁶ Ti Yiè nKuyie nnamm̄mu demɔ̀u,

ku pí nku tómmú nè muwèrímú mmu.

¹⁷ N yí yóó kú, n yó nfòumu,

ke náá nKuyie mpí mmùù tómmú.

¹⁸ N Yiè nKuyie nyúómmu n to,

kù me n yí yóu kè m bo kú.

¹⁹ N kpeténè yebòrè bèè tũ ntimóm̄m̄nti bè taà yè,

kè n ta késantè n Yiè nKuyie.

²⁰ Kè bè dɔ̀: Nte ti Yiè nKuyie nciètè kó dibòri.

Bèè tũ ntimóm̄m̄nti bè di ntaà.

²¹ N yó nda déúkunkomu nYiè nKuyie

nke yé a kèèmè n dabònni ke n deeté.

²² Bèè maà bè dootóo dii tári,

dii naá ndipũ kó ditári móm̄m̄nni.

²³ Ti Yiè nKuyie nkuù pí nde kó mutómmú,

kè mù tu tidietì kɔ̀mu, kè ti mu yà.

²⁴ Ti Yiè nKuyie nkó diyèè tu dii,

kè ti dò nkéyānku nè diwèl.

²⁵ Áú, ti Yiè nKuyie! Nyàa tí deeté!

Áú Ti Yiè nKuyie nhá ti pā muwērímú kè ti na.

²⁶ Mesàa nní mbonè wèè kèríní nè ti Yiè nKuyie nkó diyètiri,

ti bo Kuyie ncíètè nte, ke kù mòú mesàa ndi kpéí.

²⁷ Ti Yiè nKuyie ntú Kuyie nku,

kuù ti mí ku kó kuwenniku, ti dósóténè dibanni kénto tipuonti,

kétuake ku wüstònni bàkè borè.

²⁸ A tú Kuyie nku ke n te, n yó nda déúkunkomu.

Kuyie fí nwèè n te n yó nda sántímu.

²⁹ Ndéúkunkonè ti Yiè nKuyie, kù nítimu.

Ku sàà mbomu nsáà.

119

Kuyie nkuú túmè isàayi

¹ Dè nnaati bèè borime wenni,

bèè tū nti Yiè nKuyie nkó ikuó.

² Dè nnaati bèè yie nke tū nku tié,

bèè kù wanti nè be yèmmè meməu.

³ Dè nnaati bèè í dɔəri meyei,

bèè tū nku kó kuce.

⁴ Ti Yiè nKuyie nkuú duó nku kuó.

Kè ti bo nyi tū nweti weti.

⁵ N dó kéntūmmu a kó kuce weti weti,

kéndɔəri a kuó yè mmù.

⁶ Kè dèe yie nkè n níí báá wénté a tannò kè ifei m pí.

⁷ N yó nda sántímu nè meyèmmè mèmáá.

N yó nháamu a tannò n yèmmè mieke.

⁸ N yó ndɔrimu a tié nyèmmè.

A bá m bɔntóo yúó.

⁹ O bíé mbo yímè kòo borime nwenni?

Ò bo ndɔri a náahti yèmmè mme.

¹⁰ N da waammū nè n yèmmè meməu,

a báá yóu kè n déténe a tannò.

¹¹ N sɔrimu a náahti n yèmmè mieke,

kè dè bo yie nkè m báá da yeténe.

¹² N Yiè Kuyie nha yètiri deumu,

m benke a tié.

¹³ Nè n nùú ndi mbaàtimè a tannò.

¹⁴ M bo ntūmmè a tannò dè n naatimu,

ke dɔnnè m bo mməkemè tikpàti mediè.

¹⁵ N totímu n yèmmè a tié nyínkè ke wéí a kó ice.

¹⁶ Dè n naatimu m bo ntūmmè a kuó,

n yí yóó yè nha náahti.

¹⁷ Dɔò mí nha kóo tɔnti mesàa.

Kè nní nfòu ke dɔri a náahti yèmmè.

¹⁸ Wéí n nuɔ nkè n na kényà,

a kuó wennimu mediè.

¹⁹ N tú opòò nwe ketenkè ìnkè,

bá n sɔnne a tannò.

²⁰ N dómu nè n yèmmè meməu

kényé a tannò sáà.

²¹ A kpānnemu sifeí yembè, kusínkù do bè,

bèe déténe a tannò.

²² N yāate yesáambè nè mesenkùmè,

ke yé m pímmèmu a tannò.

²³ Bá kè sikpàtibíí tíí nke náá n kpéí,

mí n tú a kóo tɔnti nwe, ke tū nha kuó yè mmù.

²⁴ A tié nní nnaatimu

ii n tiè.

25 N duó mutáá mmieke nke,

n fòukùnne kéndò nha béímmè.

26 N da bàtemu n kó ice imòu, kàa kèè.

Á m benke a tié.

27 M benke a kó kuce kó yetannò,
kè n na kótòti n yèmmè a kó mesàa nyínkè.

28 Meyeñcaàrimè meè n deuté kè n kuó,
n yíi nkéndò nha náahti béímmè.

29 A n détinnenè siyáábìsì kó kuce.
N dṵṵ mesàa nkè n na kètūnne a kó ikuó.

30 N tāātèmu timómmṵnti kó kuce.

N tū nha tannò nye.

31 N Yìè nKuyie n tū nha tié nyi.

A báá yie nkè n di ifei.

32 M beti a kó yetannò nye,

ke yé a cáttinnemè n yèmmè.

33 N Yìè nKuyie n tié nha kuó,

kè dèe yie nkè nní nyi tū nkétuokenè kumàнку.

34 M pā meciì nkè n tūnne a kuó

ké nyi pīrínè n yèmmè memòu.

35 A nni nni a tannò kó kuce mieke,
n wèi bo kùù mieke.

36 Yūñní n yèmmè a tié bíékè,

kè mè bá ndós mucóntimu.

37 Bente n nònfè kè fè bá nwúó ndèè tu detetirè,
duó nkè nni ntū nha kó kuce.

38 Dṵṵ mí nha kóo tṵnti a béi nti bèè da dé be kpéi.

39 A m péité munitidaá, m mu nyīèkù,
a tannò yeè tu yesààye.

40 N dṵmu kèntū nha tannò,
yóu kè nni nṵòu a kó timómmṵnti mieke.

41 N Yìè nKuyie nhá n dṵṵ a kó mesàa,

n deté kéndò nha béímmè.

42 Kè dèe yie nkè n níi na kéténné tináahti bèè n sáà,

ke yé n yīkúmè a náahti ìnkè nke.

43 Á báá deite timómmṵnti n nùù mieke yúó,
m baa a tāāté tinti.

44 N yóó mpímmu a kuó,
n yí yóó yóu a kuó nè m bo mbomè.

45 Yóu kè nní mbonè kuyehnaatí,
ke yé n tūmmè a tannò.

46 N yó nnáámmu a tié bekpààtibè ìikè,
ifei í yó nyi nni mbonè.

47 Dè ñ nni nnaatinèmu a tannò,
n yè dṵmu.

48 N yuo n nṵu nsi ke bo cṵuté a tannò,
n yè dṵmu, nh āāmu a kuó n yèmmè mieke.

49 Dentení a nàké tìi náahti,
mí nha kóo tṵnti n ti mbaa.

50 Nh ñ mbo meyeñcaàrimè mieke, kè dèe m bántè deè tu:
A náahti n duómmè mufòmmu.

51 Sīpṵṵ yembè n daṵmu,
m me nyí yeténè a kuó.

52 Nh ãṵ dentení a tāāté tì nti,
n Yìè nKuyie nkè dèe náríkùnne n yèmmè.

53 M mieke yènnímu benítiyonkubè,

bè dootóomu a kuó.

⁵⁴ A tié nyii tu n kó feyēnfē,
ketenkè kiε m bo kè kupòòkù nku.

⁵⁵ N Yiè nKuyie, keyēnkè nh òò í nyè nha kpéi.
N tūmmu a kuó.

⁵⁶ N kpɛti n te tì tu
m bo tūnnemè a tannò.

⁵⁷ N Yiè nKuyie nkɛti tú tì n ti mbéi.

Tii tu: M bo ntūmmè a náahti.

⁵⁸ Nè n yèmmè memou ndi n da kuònnèmmè,
n kuó mmesémmè kéndònnè a béi mme.

⁵⁹ N wènímu n tū nyii cè.

Ke wèteni ke bo tūnne a tié.

⁶⁰ N ténke í yóò ɔte, n dó mæfei mme,
ke bo tūnne a tannò.

⁶¹ Benitiyonkubε beè n dii nticiòtì kè tì m pī.

M me nyí yè nha kuó.

⁶² Keyēnkè cuokè nh òò entemu ké nda sánti.

A tãáté tì sié mæε kpéi.

⁶³ N naatinèmu bèè kó dimàà da dé.

Bèè kó dimàà tū nha tannò.

⁶⁴ N Yiè nKuyie nha sàà mmeè piéké kutenkù
n tié nha kuó.

⁶⁵ N Yiè nKuyie nha do tì béimmu,

ke me nni ndòò mesàà m mí nha kóo tñnti.

⁶⁶ M benke mesàà nnè m bo mbaatimè dèè wenni nè mæciì.

Ke yé n yikúmè a tannò ñnkè nke.

⁶⁷ N do í kèke dii mðnni ke da détirinèmu,

di mðnni m me mpírřmu a náahti.

⁶⁸ A nitimu ke doori mesàà,

n tié nha kuó.

⁶⁹ Sipoo yembè beè n sñkùnne nè be kó siyáàbisí,

mí m me mpírřmu a tannò nè n yèmmè memou.

⁷⁰ Bè anke mu timati í be taà,

dè me nni naatimu nè a kuó.

⁷¹ Bè n dii nyifei kè dè n dòò mesàà mme,

kè n yíéte a kuó.

⁷² Mí m borè ikuó ì yènni a nùù ì pèétemu yεsòowèrè,
sikoupi sikoupi yoo timati péiti kpeye.

⁷³ A nou siì n dòò kè siì n kpénkùnne,

m pā mæciì, kè n na kéyíéte a kuó.

⁷⁴ Bèè da dé, bè n wùò nkè dè bè naatimu.

Ke yé n kémumèmu a náahti.

⁷⁵ N Yiè nKuyie n yému ke dò nha tãáté tì wenni,

a n kékùnne ke naatimu.

⁷⁶ A sàmu m bántè!

A tì nàkému mí nha kóo tñnti.

⁷⁷ A n kuó mmesémmè kè nni nfòu.

Ke yé n naatinèmmè a kó ikuó.

⁷⁸ Ifei ì bo pī sipoo yembè bèè n fèũnko detetirè,

mí n wèè pī nha tannò.

⁷⁹ Bèè da dé, bèε kotení m borè.

Kè dèε yie nkè bèε banté a tié.

⁸⁰ N dõmu nè n yèmmè memou kédoò a kuó,

kè dèε yie nkè ifei bá m pī nha ìikè.

⁸¹ Dè nh ɔotímu a bo n deetémè,

n kémumèmu a bo doòmè a béi ntì.

82 N kémmú a béi nti bo dāòmè mme, kè dè nh òu,
kè m bèkú mmáà ke tú: Ẹmmònni ndi a yó m bántèmè?
83 N dōnnè kudòukù bè nùnnóò kùnkù muhāāfōrímú ìnkè,
m me nýí yè nha kó itié.
84 Mí nha kóo tǎntì n we kpaá yèdè?
A yóo bekénè ònyìè bèè n fěũnkò?
85 Sípòò yembè n keù yefòtè nye.
Ke búútóo a kuó kpetì.
86 A tannò tu yemómmanye nye,
bè n fěũnkò detetirè nde, yàa n dεεté.
87 Dè do kpaá sám̀pò nwe kè bè n deite ketenkè ìnkè,
nè mεmmε m me nýí bütínné a tannò.
88 A sàmu, n foukùnnε,
kè dεε yíè nkè nní mpí nha tié.

89 N Yìè nKuyie, a náahti bomu nsáà,
tì fiíkú keìnkè nke.
90 A tú tímómman̄ti yìè nwe nè a bomè!
Fóò fíi nketenkè kè kè fiíkú.
91 A héim̄mu dem̄ou kè dè buoté ke bo nè yíenní,
ke yé dem̄ou dè p̄írm̄é a tǎmmú mmu.
92 Kè dè do í n naatinè a kuó,
nè yíe n do kumu n sémmè miεke.
93 N yí yóo yè nha tannò bitì!
Ke yé a n duòm̄mè mufòm̄mu nè yeè borè nde.
94 N tú a kou nwe, n dεεté,
ke yé n tǔmmè̄mu a tannò.
95 Bεyεibe n dífímu ke bo n kuó,
mí mme n kèím̄mú a tié nyi.
96 Dem̄ou bá dèè dòò ke wenni dè mòkem̄u kumànk̄u,
a tannò yie mè nýí m̄ake kumànk̄u.

97 N dámu a kuó mediè,
yewe yem̄ou nh ò ntoti n yèmmè ìi ìnkè.
98 A kó yetannò n ciikùnnεmu.
Kè n ciì ke p̄εtè n dootitabè.
Ke yé yè bomè n yèmmè miεke nke sáà.
99 N ciimu ke p̄εtè bèè n tiè,
ke yé n totimè n yèmmè a tié nyínkè.
100 N yèmmè deunè̄mu beheikènkótíbè k̄ōme,
ke yé m p̄ímmè̄mu a tannò.
101 N yennín̄m̄u meyei nkó ice im̄ou,
kè dè bo yie nkè nni mpí nha náahti.
102 N yí bütínné a tannò,
ke yé fòò yè nni ntiémmè.
103 A náahti wèēt̄imu n nùò miεke,
ke p̄εtè mεcekùò.
104 A kó yetannò yeè te kè n ciité,
Dεè te kè n yí dó iyáàbisíεe.

105 A náahti tu defitirè nde dèè m mí,
Tii n duò nkuwenniku n kó kuce miεke.
106 M béi ndii nùò n yó ndi p̄írm̄u.
Dii tu m bo tǔmmè a tannò yèè tu tímómman̄ti.
107 N di ifei nyi mediè,
n Yìè nKuyie nha n fòukùnnε a náahti yèmmè.
108 N Yìè nKuyie ncoutè n sáà,
ké n tié nha tannò.
109 M bo mukũũ nnè mufòm̄mu de saku nku,
m me nýí yè nha kuó.

110 Beyeiɓe n dii ticùàtì nti,
m me nyí dèténè a tannò.

111 A tié nyii tu n kperɛ n te dè,
n yèmmè í nnaatinè.

112 N duómumu n yèmmè ke dɔɔri a kuó yèmmè,
ke yó mmè dààri sàà n fòmму muməu.

113 N yí dó yenò yèdèé yembè,
n dó a kuó nyi.

114 Fɔ̀ɔ̀ tu n kó disàri, n kó kudəpikù,
n kémmú a yó n náké tì nti.

115 Díndi benitiyeiɓe fūtenè m borè.
Kè dɛɛ yie nkè nní ntú n Yié nKuyie ntannò.

116 A nní mpí nha béi nke yē mmù.
Kè dɛɛ yie nkè nní fòu.

A báa yóu kè nní nda kémmú kédí ifei.

117 Fɔ̀ɔ̀ yó ntú nkó dipíri nti kè n na kécooté.

Kè dɛɛ yie nkè nní ndake a kuó kpéi.

118 A dootóomu bèè kó dimàà bùtínné a kuó.

Ke yé be kó mutómumu muməu túmè siyáábisi kómu mmu.

119 A útóomu beyeiɓe kó dimàà tiyonti kóme.
Deè te kè n dó a tié.

120 N wúó nha kuó kè n kònti aumu,
kè n kòmbùàtì duònè a tããtè tì.

121 N dɔɔrimu dèè sié,
ke tū ntímómmon̄ti,

báa yóu kè n do bèè n fēũnko be nɔu mieke.

122 Dóummè mí nha kóo tɔnti dinúu ke yi:
A yó nni ndɔɔri mesàà.

Báa yóu kè sipəo yembè nni nfēũnko.

123 M bóu nha kó medeetímè ke ðumu,
n kémmú tímómmon̄ti a náké tii kpéi kè dè m bimú.

124 Dòò mí nha kóo tɔnti mesàà, a nitimu,
m benke kè n yíťé a kuó.

125 N tú a kóo tɔnti nwe,
m pā meciì nkè m banté a tié.

126 N Yié nKuyie ndè tuòkemu a bo pí ndè a tōmmú.
Benitibè càarimu a kuó.

127 N dómú a tannò kè dè pēťé mesəo.
Ke pēťé mesəo nsààmè.

128 A tannò yeməu n yè wúó nkè yè wennimu,
n yí dó deyáábisi kperɛ nde.

129 A tié ntú isààyì nyi.

Deè kpéi nte kè n yi àà n yèmmè mieke.

130 Kàa wèéťé a náahti ke benke oniti dè ɔ̀ ɔ̀ duó nkuwenniku nku.
Tii duò mmeciì mbesintí bè.

131 Nh onné n nú nku ke bo maánko a tannò,
n dó mèè kpéi nha tannò kè dè nh ɔ̀tí.

132 Wēēteni m bié kè kè n kuó mmesémmè,
kéndonnè a dɔɔrimè bèè da dó.

133 N teennè kè nní nyíkú a náahti ìnkè.
A báa yóu kè meyei mmamè n na.

134 A n deeténè bèè n fēũnko
kè n na kèntú nha tannò.

135 Wéntení mí nha kóo tɔnti fenənsàáfè,
ké n tié nha kó ikuó.

136 N nɔnnietì tii pū̀̀,
benitibè í tū mmèè kpéi a kuó.

- 137 N Yiè nKuyie nha wetímu,
kàa beénti dò nséí.
- 138 A wàri a tié kè ì wennimu,
ke tú timómmṁnti máà.
- 139 N wúó n dootitòbè yèmmè a náànti,
kè dè n yóumu.
- 140 N yáákému a náànti, tì mènke tú timómmṁnti nti.
Mí nha kóo tṁnti kè n tì dó.
- 141 N kũññìmu kè bè n sènkèrì.
M me nyí yè nha tannò.
- 142 Timómmṁnti a dṁú nti bomu nsáà,
kàa kuó tú timómmṁnti.
- 143 Meyeñcaàrimè nè kukṁmbòdoró deè n tṁòkení.
Dèè n naati deè né tú a tannò.
- 144 A tié ndò nséí nwe sáà.
M pā meciì kè dèe yie nkè nní nfòù.
- 145 N Yiè nKuyie n da yu nè n yèmmè memṁu ndi.
Yie nké n teennè kè nní ntū nha kuó.
- 146 N da kuànnèmu ke tú á n deeté,
kè nní ntū nha tié.
- 147 Dè ò nkpaá ke í wenté,
kè n kuòné fṁ nwe.
N kémmú a yó n náké tì nti.
- 148 Dè ò n kpaá uú kè n nṁnfè siéké a náànti nti.
Kè nh àà a tié n yèmmè mieke.
- 149 N Yiè nKuyie, nkénté n dabònni,
a sà mèè kpéí, n fòùkùnnè kéndò nha tāāté tì.
- 150 Bèè n fèũnko bè n tṁòntenímu,
de kó isàke yembè dèténèmu a kó ikuó.
- 151 Fṁ n Yiè nKuyie nha n tṁkénèmu,
a tannò yemṁu tú timómmṁnti nti.
- 152 N yému nè dimònni a tié,
fṁò ì nàké kè ì bo sáà.
- 153 Wénté n yo mmèè sémmè,
ké n deeté ke yé n yí yèmmè a kuó.
- 154 N kónné ké n deeté
n fòùkùnnè kéndò nha béímmè.
- 155 Beyibe í yóó cooté,
ke yé bè í wantimè ke bo tūnne a kuó.
- 156 Áú n Yiè nKuyie! A sémmè deumu.
N dó kéntū nha tannò nye.
- 157 N dùàntòbè bèè n fèũnko bè í sénní
m me nyí bùtínné a tié.
- 158 N yàmu benitibè fiiti mèè boti betòbè,
kè dè m pī nyisíé.
De yembè í tū nha kó ikuó.
- 159 N Yiè nKuyie n wénté n dṁmu a tannò.
A sàmu n fòùkùnnè.
- 160 A náànti kó dikùnni tu timómmṁnti nti.
A tannò tu yemómmṁnye nye ke bo sáà.
- 161 Sikpààtibí n fèũnko detetirè nde,
m bùòtì me nduò a náànti máà ndi.
- 162 A náànti n duò ndiwèì ndi
kè ì dònne wèè doké ke éí o kperi ò ndommè.
- 163 N yí dó siyààbisí, sì n dò nyisíé nyi.
N dó a kuó nyi.
- 164 Diyie ìmáà mieke kuce mèyiekè ndi,

nh ɔ̄ da sāntemè.

A tannò tu yemómmonye nye.

¹⁶⁵ Diwèi dieri bo bèè dó a kó ikuó be kpéi nke.

Médítimmè mamè í bo be kpéi.

¹⁶⁶ N Yiè nKuyie n kémmú a bo n deetémè mme,

ke yé n daorimè a tannò yémmè.

¹⁶⁷ N tūmmu a tié nnè n yèmmè.

N yì dómú mediè.

¹⁶⁸ N tūmmu a tannò nè a tié.

N ce imou a ì wùómmu.

¹⁶⁹ N Yiè nKuyie nyóu kè n dabònni tuakoo a borè.

N duó mmeciì kéndò nha ti béimmè.

¹⁷⁰ Yóu kè m báammii tuakoo a borè,

n deeté kéndò nha ti béimmè.

¹⁷¹ A sānni báá yè n nùú mieke.

Ke yé a m benkemèmu a kuó.

¹⁷² M báá yóu m bo n dièmmè a n daúnnè dii nùú

ke yé a tannò yemou túmè yèè sié yè nye.

¹⁷³ A nòùtè nni nteénnè.

Ke yé n tāatémè a kó yetannò nye.

¹⁷⁴ N Yiè nKuyie, n yáamu a bo n deetémè,

n yémmè naatinèmu a kó ikuó.

¹⁷⁵ N dó nni nfòùmu ke da sāntí.

Yóu káa tāatè ti nni ncúó.

¹⁷⁶ Nh átiremu ke dònne fepièfè fèè feti.

N wammú mí nha kóo tñti,

ke yé n yí yémmè a tannò.

120

Oniti bè wátí wè kó mubáammu

¹ Bè ɔ̄ nkari Kuyie nciètè ke denti fèè yènfè.

N ta meyeñcaarimè ke kuónnè n Yiè nKuyie nku,

kè kù couté n dabònni.

² N Yiè nKuyie nha n deeténè siyààbisí yembè.

Fūū mbesòumbè.

³ Díndi bèè ɔ̄ mpariku ke né sou.

Di dò mbè di yíme?

Di dò mbè dí daò ba?

⁴ Mepenýómmè bè súótè mè nè yehāākūš nyèè còú mmuhāá

deè yó ntú di kó tiyeti.

⁵ N kóó kémbó bekpákpàribè cuokè dè í n dòò mesàà,

n kóó kénhānè bèè í yé Kuyie dè n cààremu.

⁶ N karinè bèè í dó kunaatí kè dè mñntemu.

⁷ Mí n dó kunaatí nku,

kè n né náá mbè nni nwantinè mudoo.

121

Ti Yiè nKuyie ntúmè Isidayeribe kóo bari

¹ Bè ɔ̄ nkari Kuyie nciètè ke denti fèè yènfè.

M búó yetārè bíkè nke

meteèmmè yóó ke nyenni.

² N Yiè nKuyie nkuu tu n kóo teènti,

kunku kùú dòò keñkè nè ketenkè.

³ Kuyie mbáá yóu díndi Isidayeribe kè di naàcèii seite,

wèè di baa munòndómmú í ò pī.

⁴ Isidayeribe kóo bari munòndómmú í ò pī,

ò ɔ̄ ɔ̄ í nyè nkéduó.

⁵ Ti Yiè nKuyie nkuù tu di kóo bàri ke di díéké ku kó medéè,
kù bomu dí bakù yóú.

⁶ Diyie báá di kəkénè kuyie mmànni,
yoo otànkù keyènkè m̀nni.

⁷ Ti Yiè nKuyie nyó ndi kánkému m̀eyei m̀eməu.
Kù yó nkánkému di fòmmu.

⁸ Kè di yeti, ti Yiè nKuyie nyó ndi bonəmu,
kè di kùntiní kù ndi bonè,
kétúóté yie nnè di bo mbomàò sáà.

122

Kunaatí mbonè Sedisadəmmu

¹ Dafiti yènɸè bè ɔ̄ ndiè nɸè ke kəri Kuyie nɸètè.

Kè bè ǹ nàké ke yí:

Ti kote ti Yiè nKuyie nɸètè.

Dè ɔ̄ nni naatimu.

² Sedisadəmmu ti cómmú a b̀r̀ri ndi.

³ A maá ke wennimu kè kuduotí kperíkù da fité.

⁴ Iwuə nde nkəriní,

ti Yiè nKuyie nkó iwuə,

ke déúkunko ti Yiè nKuyie nkù bè nàké ke yè mbè ndəərimè.

⁵ Dafiti yaábí kó yekpààtikàrè bo f̀s̀ò mieke,
bè de nkari ke bekù.

⁶ Ti móú tì Kuyie ntii tu

kunaatí bo mbonèmè f̀s̀ nSedisadəmmu,

bèè da d́ò kè bè nkari b̀ammù.

⁷ Kunaatí mbo Sedisadəmmu mieke,

kè bè nkari sicéí kè t̀matì í bè kəənnè.

⁸ N kəbe nè n népobè kpéí nte,

kè n t̀tú kunaatí mbo a mieke.

⁹ Ti Yiè nKuyie n t̀tú nkù kó təc̀t̀t̀è t̀èè bo a mieke
tèè kpéí n te kè n d́ò diwèi mbo a mieke.

123

Bè sènkèrì bè kuənnèmè Kuyie

¹ Bè ɔ̄ nkəri Kuyie nɸètè ke dentì f̀èè yènɸè.

M búú f̀s̀ò bíékè,

f̀s̀ nweè kàri a kpààtikàri keĩnkè.

² Tidaati ɔ̄ mbúú mèè botí ti yembè,
kunitipodaakù ɔ̄ mbúú mèè botí ku yiè,
mèè botí nku ti búúmè ti Yiè nKuyie,
kunku ti t̀tú nkù,
kè kù bo ti kuó mmesémmè.

³ Tí kuó mmesémmè ti Yiè nKuyie!

Ti kuó mmesémmè!

Məsènkùmè mèè ti bi.

⁴ Sipəə yembè kó mudaá nti bimú,
sifei yembè ti c̀è ndiyuu ndi m̀ediè.

124

Isidayəeribe sántímè Kuyie nkù bè deətémè

¹ Dafiti yènɸè bè ɔ̄ ndentì f̀è ke kəri Kuyie nɸètè.

Kè ti Yiè nKuyie ndo í ti bonè...

Isidayəeribe, nnáánnè ti ke t̀ú:

2 Kè ti Yiè nKuyie ndo í ti bonè,
benitibè do ité dii mǎnni ti kpéí.
3 Bè na nti maankomu ti fòubè,
be mieke mè ndo ti còuté mèè botí.
4 Menie mmeè na nti pǎnténè,
ti na ndiu fenéwuonfe nfe.
5 Yenéñfirè yeè na nti dátinnè,
yénéñfirè dieyè yeè na mpéēté ti Ìnkè.

6 Ti Yiè nKuyie nyètiri ndeu,
kunku kùù í yóu kè bè ti di.
7 Kuù te kè ti na ke yenté,
tenòtè òò yenténè mèè botí ticùòti,
kuù tǎte ticùòti kè ti na ke yenté.
8 Ti kó metèmmè boní ti Yiè nKuyie mborè nde,
kunku kùù dǒdǒ ketenkè nè kéñkè.

125

Kuyie mbonèmè bèè Ìkú ku Ìnkè

1 Bè ò ndenti fèè yènfè ke kǎri Kuyie ncǐtètè.

Bèè Ìkú Kuyie nyíñkè bè dǒnnè Siyòò tǎri ndi
dii fiíkú ke í nampú,
di fiíkúmu sǎà.
2 Yetárè fité mèè botí Sedisademma,
ti Yiè nKuyie mme nfité ku nitibè di mǎnni nè sǎào.
3 Okpààti yeiwe báá kari bèè wetí be tenké bití,
bèè wetí bè yàà bo dǎke meyei mmudòòrimù.
4 Ti Yiè nKuyie ndòò mesàà mbèè dǒòri dèè wenni,
bèè yèmmè wenni.

5 Bèè tǔ nyice yeiyi ti Yiè nKuyie nhá bè bèti,
kéwènnénè beyeibe.

Kè kunaatí mbonè Isidayeεribe.

126

Wèè kǎti ke kǎnti diwèi ò nhò bomè dididèi mǎnni

1 Bè ò ndenti fèè yènfè ke kǎri Kuyie ncǐtètè.

Ti Yiè nKuyie nwète ke tǎnnéni dii mǎnni Siyòò
bè do pǐmmú bè,
dè do ti dǒ ntídòuntí nti.
2 Kè mudáá nti kuò kè ti nyíútí,
kè ibotí tǎi náá nke tú:
Be Yiè nKuyie nkuù pí mmutòndiemù be kpéí.
3 Ti Yiè nKuyie nkuù pí mmutòndiemù ti kpéí,
kè ti bo diwèi mieke.
4 Ti Yiè nKuyie nhá wète kéténnéni bè do pǐmmú bè,
menie nhòò ta mèè botí kukó nkùù do kùú.

5 Wèè buòti nè tinǎnniati,
ò ò nti dèi ke dièmmu nè diwèi.
6 Wèè kǎti ke bo buòti tidiboti ke kǎnti,
ò òò nti dèi kéntò kè diwèi dii ò bo
kòò iútí ke kǎnti.

127

Kuyie nkuù màà tǎcǐtètè

1 Sadomòò kó feyènfè, bè ò ndiè nfè ke kǎri Kuyie ncǐtètè.

Kè ti Yiè nKuyie nyí maá tecîètè,
 kè bèè tè maá bè òù detetirè nde.
 Kè ti Yiè nKuyie nyí baa dihei,
 kè wèè di bàà ò di bàà detetirè nde.
² Di bo na ke ní pike ente mecāā nkékōtè,
 ke báá cārike kékonní,
 ke ní káté di tī nke na kápété kédí,
 Kuyie nkuu me nduò nkù dó wè o dóù ndi.

³ Ibí tú mesàà mme ti Yiè nKuyie nhōō dōòmè tecîètè,
 ibí tú mucóntimu mmu ti Yiè nKuyie ndi duò mmù.
⁴ Ipie nhō ndommè okpàrimuanti n̄u miēke,
 onitì pèite ìl bí o dacēnti m̄nni ì ò mme nhò dò.
⁵ Dè nnaati onitì wèè píe nyipie rho doò,
 de yiè nhò bo bootenè ìi m̄nni o dootitòbè dihei kó dibòri nùù
 dè bá ò di.

128

Bèè wetí bè yóó yà mèè sàà

¹ Bè ò ndentì fèè yènfè ke k̄ori Kuyie ncîètè.

Dè nnaati onitì wèè dé Kuyie,
 wèè tū nku kó kuce.
² De yiè nyó nyommu o òùti kó mucóntimu,
 ò tu diwèi yiè nwe,
 o kperε dem̄u yó nyíemmu.
³ De yiè mpokù bo mpéi,
 finyí tie mùù péi mesàà mmu kōme,
 o bí ní bo nhò murí odifíè tie nkōme,
 ò yo ndè.
⁴ Onitì wèè dé ti Yiè nKuyie,
 kù ò ò dōò mesàà mmeε botí.
⁵ Kuyie nhá mboní a cîètè,
 Siyōō t̄ari kóò dōò mesàà,
 kōò yà Sedisademmu yóó yà mèè sàà
 o fōmmu mum̄u miēke.
⁶ Kōò yà o yaábí.

Kunaatí mbonè Isidayεεribe.

129

Beyibe càkemu kè dè d̄eu

¹ Bè ò ndentì fèè yènfè ke k̄ori Kuyie ncîètè.

N dootitòbè n do ke n domu mudoò nè m bemmè.
 Isidayεεribe nnáánnè ti.
² Bè n do ke n domu mudoò nè m bemmè,
 bè me nyí n na.
³ Ke dirí ke dirí n yínkè,
 kè dè dò mbè d̄ei kupaku ip̄e nhokù.
⁴ Ti Yiè nKuyie nwetímu,
 kuù t̄te beyibe kó iw̄eì ìl do m bou.
⁵ Bèè kó dimàà í dó Siyōō eì,
 ifeì bè p̄i nkè bèe b̄utinnè kécoké.
⁶ Bè d̄ommè tímúti t̄i ò ò yènni t̄inti kudànkù ìnkè,
 bè ò nkpaá ke í uuté ti kè ti kpeío.
⁷ Ti me mbáá píe nwèè ti uuté o n̄ùtè,
 ti me mbáá tuōke ò bo ti boumè dibou.
⁸ Becp̄èmbè báá m̄o ti Yiè nKuyie nkó mesàà ndi kpéi.

Bè báá yí:

Ti tú ti Yiè nKuyie ndi dɔ̀dɔ̀ mesàà.

130

Meɣeñcaàrimè kó fɛ̀yènfɛ̀

¹ Bè ɔ̀ ndenti fɛ̀è yènfɛ̀ ke kɔ̀ri Kuyie nciɛ̀tɛ̀.

Meɣeñcaàrimè mèè m bi,
kè n da yu fɔ̀ n Yiè nKuyie.

² N Yiè nKuyie, keè n tammè,
bínní a tòd kékèè ibáammí n da báá nyí.

³ Ti Yiè nKuyie nkàa tu a bo wénté ti yei,
we mbo nkpaá bo?

⁴ A me ntu meciémme yiè nwe,
ke dò nti nda dé.

⁵ M buó n Yiè nKuyie nku,
n kémmú kù yó n náké ti nti.

⁶ N wènni yáa nYiè nKuyie
kè dè pɛ̀ɛ̀tɛ̀mu oheikèmbàri ɔ̀ nyáammè dikũnweñi.
Dè pɛ̀ɛ̀tɛ̀mu oheibàri yáammè dè bo wentémè.

⁷ Isidayeeriɓe, mbúónè ti Yiè nKuyie,
ke yé mesàà mbomè kuù borè,
medeɛ̀tímè mebotí mebotí bo kuù borè.

⁸ Kuù yóó deɛ̀tɛ̀ Isidayeeriɓe be yei mmemou mieke.

131

Wèè dèntè ò kékũnnemè omáà debire kɔ̀me

¹ Dafiti yènfɛ̀ bè ɔ̀ ndenti fɛ̀ ke kɔ̀ri Kuyie nciɛ̀tɛ̀.

N Yiè nKuyie, n yí mɔ̀ke tefentè,
n yí tú tepòtè yiè,
n yí beti dedierè,
n yí wanti dèè m pɛ̀ɛ̀tɛ̀.

² N dò mbéu nwe, ke dò nsó,
debire dèè yáa nke sannè dè ɔ̀ ndòmmè de yɔ̀ kpèrè ñnkè,
n yèmmè dònne debire kɔ̀me dòmmè mme.

³ Isidayeeriɓe, nyĩkúnè di Yiè nKuyie nyĩnkè,
kétúóté di mmònni nè sáào.

132

Ti Yiè nKuyie nciɛ̀tɛ̀ bomè Siyɔ̀ Dafiti ei

¹ Bè ɔ̀ ndenti fɛ̀è yènfɛ̀ ke kɔ̀ri Kuyie nciɛ̀tɛ̀.

N Yiè nKuyie ndentení Dafiti kpéi,
a báá yè nti hòuti ò òu ti.

² Kuyie nSakɔ̀bu do tũ nkù kpeññimu,
Dafiti do kù dɔ̀unnèmu dinùù,
képarikè kényú ku yètiri ke dɔ̀:

³ M báá ta n ciɛ̀tɛ̀ mieke bití,
m báá duó n dɔ̀ù ñnkè kéom̀pè.

⁴ M báá yie nkè n nuò nhũũ,
m báá yie nkè munòndòmmú m pĩ.

⁵ Kè n yí pètè n Yiè nKuyie ndikàri,
kè n yí pètè teciɛ̀tɛ̀,
Kuyie nkùù kpeñni,
Sakɔ̀bu do tũ nkù kpéi.

6 Ti do kèèmu Kuyie ntaummè tou bomè Efadata,
kè ti di yà Yaari kó depaa mmieke.

7 Ti tannè ti Yiè nKuyie ncîètè
kénínkú késfnnóo ku ìlkè.

8 Ti Yiè nKuyie nkòtèní
a cîètè nè a taummè tou a wērímú borè,
kékòtèní a cîètè kéompe.

9 A kuó niùbè ndaati a kó timómmonti,
bèè wetí kè bè nyānkunè diwèi.

10 Nè a kóo tñnti Dafiti a dó wè kpéí,
a báá dootóo a tãátè wè.

11 Ti Yiè nKuyie ndóunnè dii nùu Dafiti,
di í yóó deíte,

di bomu nsáá, dii tu:

A bí a peité ì mieke í kóò mǎu
weè yóó kari a kpààtikàri.

12 Kè nsá káa bí pí mmetaummè m bè dǎonèmè,
ke tñ n kuó m bè duó nyí,

bekpààtibè yó nyièní bèè mieke,
bembe nè be yaábio sáá kénkari a kpààtikàri.

13 Ti Yiè nKuyie nkuù tãátè Siyǎó,
kuù dó kédǎó ku cîètè.

14 Ku kó diompuri ndi,
ku kó diári ndi,

kuù dó ké ndè bo.

15 Kù yóó doǎmu Siyǎó ei kǎbe mesáá
kè bè mmǎke tidiiti medíe,

kù yóó duómmu o kó becfribè mudii bè dó mè.

16 Ikuó niùbè bo ntú bèè tou medeetimè kó tináahti,
bèè wetí kè bè nyānkunè diwèi.

17 Kù yóó yíemu okpàati Dafiti muwērímú,
kù bo ò duó nwèè yóó sǎoté o kpàti wenwe kù tãátè wè.

18 O dootitǎbè kù bo bè dii nyifei,
kè wenwe kó dipii* mmìeti o tñni.

133

Mewēnnímè sàámè

1 Dafiti yènfè bè ǎǎ ndenti fè ke kǎri Kuyie ncîètè.

Dè wennimu, ke naati Kuyie nkǎbe bo nwēmmè ke bo.

2 Dè dǎ mbè ǎǎ cóú mmèmmè ikuó kó mekùú nyikuó niùti yuu,
kè mèe ǎri o deènfè,

ikuó niùti Anǎo deènfè,
kéǎri o yaábǎri mǎnke.

3 Ke dǎ nhEdimǎo tǎri ǎǎ mantèmè,
képǎntè kécútènni Siyǎó tǎri ìnkè

deè borè nde Kuyie nduómmè ku kó mesáá nku kǎbe nè mufǎmmu sáá.

134

Kuyie ntǎmbè nsántínè Kuyie

1 Bè do ǎ ndenti fèè yènfè ke kǎri Kuyie ncîètè.

Díndi Kuyie ntǎmbè dimǎu sǎntenè ku,

díndi bèè bo ti Yiè nKuyie ncîètè

ke pí nku tǎmmú keyènkè.

2 Youtenè di nǎu Kuyie ncîètè bíékè késǎntè ti Yiè nKuyie.

* 132:18 fr 132:18 **dipii**: De kó dipii bè náa ndii kpéí die, ikuó niùti weè do ǎ ndi òké, yoo okpàati, yoo okóti wèè ni Kuyie nkuó.

³ Ti Yiè nKuyie nní mboní Siyōs tārì ké di dōò mesàà,
kunku kùù dōò kēfinkè nè kētenkè.

135

Disānni kó fèyènfè

¹ Nsāntínè ti Yiè nKuyie!

Déúkùnnè ku yètìrì.

Díndi ti Yiè nKuyie ntōmbè, nsāntínè ku.

² Díndi bèè bo ku cīètè mieke nè díndi bèè bo te dāntì.

³ Nsāntínè ti Yiè nKuyie nke yé kù wennimè,
déúkùnnè ku yètìrì ke yé kù ti dónèmè mesàà.

⁴ Ke yé kuù tātémè Sakōbu yaabí,
bembè Isidayeeribe kè bè tu ku kōbe.

⁵ N yému ti Yiè nKuyie ndeumè,
ti Yiè nKuyie nkpeñninèmu yebakè yemou.

⁶ Ti Yiè nKuyie ndó kédōò dè,
kù dè dōòrimu kēfinkè mieke nè kētenkè ñnkè,
dāmèèrì mieke nè decūmpure demou miékoo.

⁷ Kuù sō ñinní yewetè itemmānke,
kuù sō duó nkè fetaafe kperi kémumí ke niù,
kuù sō kpeté kuyaakù.

⁸ Kuù do kùo Esibiti kōbe bèè tu Mpo nè iwūō ketiyì.

⁹ Kè kù dōò mebenkumè nè tidietì Esibiti èi mieke,
ke bo benke Esibiti kóo kpààti nè o tōmbè,

¹⁰ kuù potè yebotè péu,
kuù kùo bekpààtibè kperibè.

¹¹ Siyōs Amōriibe kpààti, nè Ōku Basāa tenkè kóo kpààti
nè Kannahā kó bekpààtibè bemou.

¹² Ke duó nkè ku nìtibè tieke be tenkè,
ké nkè te bembè Isidayeeribe.

¹³ Ti Yiè nKuyie nyètìrì feímu sáà,

ti báá yé nha kpéi nè ti yaabí.

¹⁴ Ti Yiè nKuyie nyóó kónnémú ku nìtibè,
kù yóó kuómmu ku nìtibè mesémmè.

¹⁵ Yebotè kó yebakè tu timáti péfíti nè meso,
benitibè dōò dèndè nè be nou.

¹⁶ Yè mōkemu yenò yè me nyí nō nke náá,
ke mōke inuò nyè me nyí wúó.

¹⁷ Yè mōkemu yeto, yè me nyí yo,
yé í mōke muwemmu.

¹⁸ Bèè dōòri de kó yebakè bèe yè naánnè,
bèè kó dimàà yè duó mbemáà bèe yè naánnè.

¹⁹ Díndi Isidayeeribe sāntenè ti Yiè nKuyie.

Díndi ikúó niùbè Anō kó kuwuō nkōbe, nsāntínè ti Yiè nKuyie.

²⁰ Díndi Defii kó kuwuō nkōbe, nsāntínè ti Yiè nKuyie,

Díndi bèè dé ti Yiè nKuyie, nsāntínè ku.

²¹ Nsāntínè ti Yiè nKuyie nkùù bo Siyōs, kunku kùù ā Sedisademmu.

Nsāntínè ti Yiè nKuyie!

136

Disānni kó fèyènfè

¹ Nsāntínè ti Yiè nKuyie, kù nìtimu,
ku sàà nyí mōke kumānku.

² Nsāntínè Kuyie nkù kpéñninèmu yebakè yemou,
ku sàà nyí mōke kumānku.

³ Nsāntínè ti Yiè nKuyie nkuù baké demou,

ku sàà nyí m̀ə̀ke kum̀à̀nku.

⁴ Kuù máà d̀ò̀ri tidietì,
kù sàà nyí m̀ə̀ke kum̀à̀nku.

⁵ Kuù d̀ò̀ keĩnkè nè ku kó m̀ecìi,
ku sàà nyí m̀ə̀ke kum̀à̀nku.

⁶ Kuù pité ketenkè m̀enìe nyĩnkè,
ku sàà nyí m̀ə̀ke kum̀à̀nku.

⁷ Kuù d̀ò̀ diyìè nè ot̀à̀nkù nè siẁà̀.
Ku sàà nyí m̀ə̀ke kum̀à̀nku.

⁸ Kuù d̀ò̀ diyìè kè d̀ì bo mmí kuyie,
ku sàà nyí m̀ə̀ke kum̀à̀nku.

⁹ Kuù d̀ò̀ ot̀à̀nkù nè siẁà̀ kè dè bo mmí keyènkè,
ku sàà nyí m̀ə̀ke kum̀à̀nku.

¹⁰ Kunku kùù kùò Esibiti tenkè k̀ə̀be bèè tu M̀p̀o,
kù sàà nyí m̀ə̀ke kum̀à̀nku.

¹¹ Kè d̀ennè Isidayeeribe Esibiti eì k̀ə̀be cuokè,
ku sàà nyí m̀ə̀ke kum̀à̀nku.

¹² Nè ku ẁerímú diemù mmu kù bè d̀ennemè,
ku sàà nyí m̀ə̀ke kum̀à̀nku.

¹³ Kuù do toté tipènti kóo d̀áméèrì mèdémè,
ku sàà nyí m̀ə̀ke kum̀à̀nku.

¹⁴ Kè duò nkè Isidayeeribe nà o mièke ke s̀èíté,
ku sàà nyí m̀ə̀ke kum̀à̀nku.

¹⁵ Kuù d̀iù Esibiti kóo kp̀à̀tì nè o ã̀p̀ò̀mbè tipènti kóo d̀áméèrì,
ku sàà nyí m̀ə̀ke kum̀à̀nku.

¹⁶ Kuù do ni ku nitìbè bè kèrì dè dikp̀à̀a mièke,
ku sàà nyí m̀ə̀ke kum̀à̀nku.

¹⁷ Kuù do k̀ə̀t̀i bekp̀à̀tìbè diebè,
ku sàà nyí m̀ə̀ke kum̀à̀nku.

¹⁸ Kuù do kùò bekp̀à̀tìkperìbè,
ku sàà nyí m̀ə̀ke kum̀à̀nku.

¹⁹ Am̀ə̀riibe kp̀à̀tì Siyòò,
ku sàà nyí m̀ə̀ke kum̀à̀nku.

²⁰ Basāā tenkè kóo kp̀à̀tì Ōku,
ku sàà nyí m̀ə̀ke kum̀à̀nku.

²¹ Kè bèe tieke be tenkè,
ku sàà nyí m̀ə̀ke kum̀à̀nku.

²² Ku kó betòmbè Isidayeeribe bèè do tieke be tenkè,
ku sàà nyí m̀ə̀ke kum̀à̀nku.

²³ Tì bo d̀ì m̀ə̀nnì m̀esémmè mièke kù í yìè nti kp̀éi.
Ku sàà nyí m̀ə̀ke kum̀à̀nku.

²⁴ Kuù ti d̀eeténè ti d̀ù̀ntòbè,
ku sàà nyí m̀ə̀ke kum̀à̀nku.

²⁵ Kuù duò nfenitiyanfè f̀em̀ə̀u mudìi,
ku sàà nyí m̀ə̀ke kum̀à̀nku.

²⁶ Nsántínè Kuyie nkù bakému dem̀ə̀u,
ku sàà nyí m̀ə̀ke kum̀à̀nku.

137

Bè p̀ĩ̀r̀m̀ú bè ke d̀ò̀ tidaati bè diè nfèè yènfè

¹ Tì do kari Babidənni kó kukó nnùù ndi,
tì do de nkari kédenteni Siyòò eì kp̀éi kénkuò.

² Tì do nù̀nè nù̀nné tì kó tikùtidù̀tì kukó nkó titieti nti.

³ Bèè tì p̀ĩ̀r̀m̀úni bembè bèè tì f̀éũ̀nko bè de nti békú ke tù
tì bè dèntè diwèi kó feyènfè,
Siyòò eì kó feyènfè.

⁴ Tì né bo yíme kédentè tì Yìè nKuyie nkó feyènfè betòbè cie.

⁵ Sedisademmu kè n da yè,

n nòùtè youtee fāũ.

⁶ N nónndenfēe dari, kè nsà kè n da yè.

Fēe dari kè nsà kè dè í n naatinè f̄s̄ nSedisadēmmu ke p̄ētē desōnne demau.

⁷ N Yìè nKuyie nha báá yè nhEdōmmu eì kōbe do dōò dè,

bè p̄ontē dii yìè Sedisadēmmu bè do p̄īkù ke tú:

Pontenè we kédéíté páíí nè dipũũ.

⁸ Bèè yóò p̄ontē Babidōnni eì kōbe, kunaatí mbè bonè.

Bèè yóò dí f̄s̄ mmeγei ndi ti dōò mè.

⁹ Dè nnaati bèè bo p̄ímmú Babidōnni eì kó ibibénní

ke í f̄áũté f̄áũté dipèri Ìnkè!

138

Disānni kó feyēnfē

¹ Bè diēm̄mè Dafiti yēnfē.

N Yìè nKuyie n da déúkùnkomu nè n yēm̄mè mem̄au,

n yó ndiēm̄mu ke da s̄ántí a t̄ōrè ìikè.

² N nínkúmu a cēs̄ààtè ke déúkùnkò a yètiri,

a s̄à mèè k̄p̄éí nè a túmè timómm̄ontí yìè,

ke ȳé a ti d̄óũnnè dii nùù p̄ēētémè ti yēm̄mè do dò nhá bo ti d̄òòmè.

³ N da yu dii yìè k̄aa yiem̄mu,

ke yáúkùnnē n k̄ōnti ke n k̄p̄énkùnnē.

⁴ N Yìè nKuyie, yebotè yem̄au kó bek̄p̄ààtibè yó ndéúkùnkò f̄s̄ nwe,

bè bo keè dii m̄ōnni a nùù.

⁵ Bè yó ndiēm̄mu ti Yìè nKuyie mp̄i mùù t̄ōmmú,

ke ȳé ti Yìè nKuyie nk̄peti deum̄em̄u.

⁶ Tí Yìè nKuyie m̄borè í t̄óké,

kè kù w̄ùónm̄i bes̄f̄nt̄ibè,

kù w̄ùómmu sip̄ə yembè bá kè bè borè.

⁷ Bá kè m bo mbo meγēñcaàr̄imè miēke,

f̄s̄ò yó nk̄ānké n f̄ōmmu,

kè n dootit̄abè miēke n yēnní,

f̄s̄ò yóò bè c̄ònné kè n deēté nè a w̄ēr̄ímú.

⁸ N Yìè nKuyie nyóó p̄ũōmmu kù keté mùù t̄ōmmú,

n Yìè nKuyie nha s̄àa mbomu s̄áa,

báá k̄ūnné a t̄ōmmú.

139

N Yìè nKuyie nha ȳému n k̄peti tim̄au

¹ Bēdēmbè kóo k̄óti diēm̄mè Dafiti yēnfē.

N Yìè nKuyie nha n w̄úómu ke n ȳé.

² Kè n k̄ari a ȳému, kè ñ ȳitè a ȳému,

n yentotí ð nk̄p̄aá díetiri k̄aa í ȳému.

³ Kè m bo kup̄òòkù a ȳému, kè n duó a ȳému,

a í biinn̄inè n kó kuce makù.

⁴ Tin̄áānti ̄s̄s̄ í nyēnní n nùù,

n Yìè nKuyie nk̄aa p̄ānke ti ȳému tim̄au.

⁵ A bomu n f̄ñkúó, ke bo n ȳìikè,

kè m bo a nòùtè miēke.

⁶ A n ȳé kè dè tontémú,

m báa na kēbanté a n ȳé kè dè māmè,

dè p̄ēētémú n ciì.

⁷ M bo kote ke ke da dēténè?

M bo coké kécuó nke k̄aa í nni nyà?

⁸ Kè n dèke kēñkè a kè bomu,

kè n ta kudənkù a kè bomu.

⁹ Bá kè m pùu ke kòte diyè yèní kè,
bá kè n sènté dāmèèri yáa a kè bomu.

¹⁰ A nòutè teè baa yó nni nni,
kàa nòutè youte m pì.

¹¹ Kè n yí dí mmònni dibiiñni né ò dàtínnému
dibiiñni ò di n fité òi naánko kuwenniku.

¹² A borè dibiiñni í tú dibiiñni,
a borè keyènkè dò nkuyie nku,
a borè dibiiñni nè kuwenniku demáà ndi.

¹³ Fṣṣ n dṣṣ,
fṣṣ m piité n yṣ pəuti mieke.

¹⁴ N da sántímu, a n dṣṣ kè m mènke wennimu mediè,
a tṣmmú deumu kè n tí yé mesàa.

¹⁵ N kũṣ do í da biinninè,
a do n dṣəri òi mṣnni òi sṣri,
a do m piité òi mṣnni n yṣ pəuti mieke.

¹⁶ N do ketíri n yṣ pəuti mieke, kàa n wùómu,
ke wàri a pátiri mieke yeve a n duṣ nyè,
bá òimari mu nyí keté.

¹⁷ Kuyie nha yentotí í dò n yí ninte,
ì mènke deumu.

¹⁸ Kè n tú m bo ò kàa m báa deè,
ì sṣnèmu mubirímú,
bá òi yie nh ṣṣ entení ke nsó m bonè fṣ nwe.

¹⁹ Áú Kuyie! Kàa bo yie nhá kuṣ beyeibe,
kè de bo yie nha détinne benitikòùbè.

²⁰ Bè yu a yètirì nè siyáábisi nsi,
bè to a yètirì detetirè nde bembè a dùòntòbè.

²¹ Tí Yie nKuyie mbèè da níí, n yí bè dó,
bèè í dó a kpeti bè n dò nyisíé nyi.

²² M mènke bè níímmu tímómmṣnti,
bè tu n dootitòbè mbe.

²³ Kuyie! Á n wénté nè n yèmmè miékoo,
á n yááké kéya n yentotí dòmmè.

²⁴ N wénté mesàa kè m bá ntũ nkuce yeiku makù,
kàa n níitè kuce kùù í ceeri ku mieke.

140

Dafiti túmè Kuyie nhò deeténè beyeibe

¹ Bèdèmbè kóo kóti dièmmè Dafiti yènfè.

² N Yie nKuyie nhá n deeténè beyeibe,
á nni nkánké benitiyonkubè.

³ Bè ṣ ntoti bè yèmmè ke bo dṣṣ meyi mme,
yeve yemou bè dáñni yekpàrè nye.

⁴ Bè pèrimú bè nṣndié nyi iwààke kṣme,
kè bè náaṣti dò mmewaàdṣmmè.

⁵ N Yie nKuyie nhá nni nkánké benitiyeibe,
á nni mbaa benitiyonkubè,
bèè wanti kékote n tààke.

⁶ Sípṣṣ yembè n díí kufaku nku,
bè piiti iwēi nyi n kó kuce,
bè dṣú nticùṣti nti n kéri kùù ce,
bè n díí tímáti nti.

⁷ N Yie nKuyie n da nàkému ke tú

fɔ̀ɔ̀ tu Kuyie n tũ nkù,
 n Yiè nKuyie nkénté m báammii.
 8 N Yiè nKuyie nha kpeññimu, ke n deeri,
 fɔ̀ɔ̀ ɔ̀ nkānké n yuu mudoò mieke.
 9 N Yiè nKuyie nha báa yie koo nitiyonkuwe wanti ke bo dɔ̀ɔ̀ tii dɔ̀ɔ̀,
 báa yoo koo n diinte ke bo dɔ̀ɔ̀ tii dɔ̀ɔ̀,
 a báa yoo koo n sée nfenñfè.

10 Yoo kè bèè n cèète, kè be yei ndo be yo ñnkè.
 11 Coo mbe yo ye hāakūɔ̀, yeetoo be muhāa mmieke,
 tanné be kudúókù kè bè ténke báa yenni.
 12 Iwátii yembè báa naa mbè mabè dihei mieke,
 meyei mmèè yó mbeti benitiyonkuba ke bè fèmmú.

13 N yému ke do nti Yiè nKuyie nyóó kónné besénnibè bè naati dii mōnni,
 kéduó becribè bè dō nkénte dè.
 14 Bèè weti bè yó ndéukunkomu a yetiri,
 bèè dōri dèè sié kè bè nda bonè.

141

N Yiè nKuyie m píe mbe yeibe
 1 Dafiti kó feyènfè.

N Yiè nKuyie n da yumu, cārikeni kè n teennè,
 kénté kékéè n da kuññè mè.
 2 Yoo kè m báammuu tuokoo a borè,
 kéndò nti húnti fɔ̀ɔ̀ti,
 couté m báammii kè ì ndò nkuyuoku kó dipānni.
 3 N Yiè nKuyie ná ndò n nùù koo bàri,
 mbaa n nùù dibòri kōme.
 4 Báa yoo kè n duó n yèmmè deyeire,
 báa yoo kè n túnne benitiyonkuba kó medoòrimè,
 ké dɔ̀ɔ̀ meyei, báa yoo kè n di be kó tibandiiti.
 5 Wèè weti koo bo m potè ò n dōmu,
 kè Kuyie nkoo niti n tiè ndè dō nhò yòri tudaàri nwe n yuu,
 m báa ò yetenè n yuu,
 m báa yoo m bo m báammè Kuyie nke tú kuu cónné beyeibe yei.
 6 Bè bo ntemmuni dii mōnni be kó bebaatibè yetárè ñnkè,
 bè bo banté a náañti do naatimè.
 7 Bè ɔ̀ nduó ketenkè kè kè yaúmè,
 kudonkù yóó me nhaate,
 kè be kũɔ̀ yèè yáa yáa kè yèe taá kudonkù.
 8 N Yiè nKuyie m búó fɔ̀ nwe,
 n sari fɔ̀ɔ̀ borè a báa yoo kè n kú.
 9 A nni nkānké bè n dii tii cùòti,
 n détinne meyei ndoòribè kó yedñintārè.

10 Yoo kè beyeibe duó bè dii tii cùòti mieke
 kè mí n yenté.

142

Wèè kuññè mesémmè ke yu Kuyie
 1 Dafiti dentè fèè yènfè ò bo dii mōnni kutadènkù mieke.

2 N kuñmmu ke yu n Yiè nKuyie,
 n kù kuññèmu ke kù sèéti.
 3 N kù saútínèmu
 ke kù náa n yeñcaàrimè.

⁴ N wērímú ɔ̀ nkè mù dèè, f̄s̄ò ɔ̀ n yé kuce n yóó tūnne kù,
bè n dii ticùòti nti kuce n kéri kùù mièke.

⁵ Wénté m bakù yoú bíékè káyà,
òmoù í dake n kpéí,
n ténke í m̀ake m bo s̄ori dè,
òmoù í b̄oti n fòm̄mu kpeti.

⁶ N Yiè nKuyie n kuònnè f̄s̄ nwe,
kè n tú f̄s̄ò tu n kó disòri,
n kperè demou tú f̄s̄ nwe ketenkè kiè nyĩnkè.

⁷ Kénté kékeè n dabònni,
n di mesémmè mme, n deeténè bèè n f̄éũnko,
bè kpénn̄imu ke m p̄ēēté.

⁸ Á n denne dikpetíntou mièke,
kè nní ndéúkunko a yètiri,
bèè wetí bè yó nh ɔ̀nnému,
bè bo yà dii m̄onni mesāā nha n d̄òò mè.

143

Osénniwè kuònnè m̄è Kuyie

¹ Dafiti yènfè.

N Yiè nKuyie nkénté m báamm̄i,
a tú timómm̄onti yiè nwe,
ke d̄ori a béi nti,
kénté kékeè n s̄áuti,
c̄outé m báamm̄i.

² Báá bekénè mí nhá kóo t̄anti,
ke yé òmoù í bomè wèè bo yí ò í m̀ake meyetimè.

³ N dootit̄ò wèè m b̄eti,
ò m b̄amm̄u ke naù,
ò n tanné dib̄iinn̄i mièke nke,
kè n s̄ááténè bèè duó kud̄onkù nè dim̄onni.

⁴ Dè m bimu n ténke í n̄o nke nampú.

⁵ N kpaá ke yému yewe yèè p̄ēēté ye kpéí,
n kpaá siemm̄umu mut̄omm̄ú a do d̄ori mù ìnkè,
ke totí n yèmmè a d̄òò dè ìnkè.

⁶ N yuo n nou nsi ke da báá,
n donnè ketenkè kèe dónté kènke menie.

⁷ N Yiè nKuyie nc̄arike kéc̄outé m báamm̄i,
dè m bimu a báá m bútinné,
kè meè d̄ake m bo naánnè bèè duó kud̄onkù.

⁸ Bá dii k̄unweñ̄i a n náké a kó mesāā,
ke yé n ȳikúmè f̄s̄ò ìnkè,
m benke kuce n do nkétūnne kù,
n duó nf̄s̄ nwe mm̄áa.

⁹ N Yiè nKuyie nhá n deeténè n dootit̄òbè,
n s̄ori f̄s̄ò borè.

¹⁰ M benke kè n na kénd̄ori a dó dè,
kéyé f̄s̄ nKuyie nf̄s̄ò n temè,
a kó Muyaáns̄ààm̄u n niité kuce kùù èri.

¹¹ N Yiè nKuyie, déúk̄unne a yètiri, n f̄òuk̄unne,
a tú timómm̄onti yiè nwe,
n denne meyeñ̄c̄arimè mièke.

¹² A n d̄ó mèè kpéí, á kuɔ n dootit̄òbè,
a báá súó n dùñ̄t̄òbè kóò moù,
ke yé n t̄umè a kóo t̄anti nwe.

144

Kuyie nte bè bomè diwèi mieke

¹ Dafiti yènfè.

N Yiè nKuyie nyètiri ndeu,
kuù tu dipèri dù n kãnké,
kuù kpénkũnko m baà mmudoò kpéi,
ke kpénkũnko n ñou dikpànni kpéi.

² Kuù n dòòri mesàà nkè kuù tu n kó tɛɛkpetè,
n cãdiètè, n deɛtíwè, n kó kudɔpikù, n sɔri dè,
kuù te kè ibotí m búú.

³ N Yiè nKuyie, we ntu oniti ke dò nhá ndake o kpéi?
Oniti yie ntu we ke dò nhá nyé o kpéi.

⁴ Oniti dònne muyaá mmu,
kòo we pènké medéè nkɔme.

⁵ N Yiè nKuyie nkpréú ntiwetì kécúténi,
kékááké yetàrè kè yèè còúté.

⁶ Duɔnni itapíe kè ìi cié n dùòntòbè,
tãú a pie nkè bèe ciéte.

⁷ Youtení a nòutè defnkè kè n deɛté,
ké n denneni kubinku mieke,
ké n deɛténè bekpákpàribè.

⁸ Bèè náante siyáábisi,
bèè òò mparikù ke né sou.

⁹ Kuyie n yó da dentè feyempànfè nfe,
kémbiennè kukùtidukù iwèi tepítè kòku.

¹⁰ F́ nwèè ò nte kè bekpààtibèe na,
f́ nwèè deɛri mí nha kóo tónti Dafiti.

¹¹ N deɛté, n fietè bekpákpàribè ñou mieke,
bè náante siyáábisi nsi.
Bè òò mparikumu ke né sou.

¹² Ti bí initidaaì ndònne detie ndèè yè ke kótíri,
kè ti nitipobí nweni kedònne sikpààticéi kó yesànkè,
bè kèri yè tifènti.

¹³ Kè ti buò mpiemmu tidiiti,
kè ti wũò péi tí paa mmieke ke sũmmu sikòupí sikòupí.

¹⁴ Ti náake ìi tɔu tinenti kè ìi sũ,
kè ti dootitòbè bá ntaà ke ì pĩ n ke kũñnè,
yɛdabùò nténke bá mbo ti ekè mieke.

¹⁵ Dè nnaati kuwuò nkùù bo pété de kó mesàà,
dè nnaati kuwuò nti Yiè nKuyie nte kù.

145

Kuyie nkpati bomè sáà

¹ Disànni kó feyènfè Dafiti dèntè fè.

N yó nsántímu Kuyie nkùù n te,
kuù tu n kóo kpààti,
n yó ndéúkũnkumu ku yètiri sáà.

² Bá dù yie n yó nkù sántímu,
kédéúkũnko ku yètiri sáà nè m bo mbomè.

³ Ti Yiè nKuyie ndeumu mediè ke mànnè disànni,
kù deumu ke í mɔke kumànkù.

⁴ Benitibè yemòrè yemou kobe sántímu a tøndiemù,
ke yó nnáà nha tómmú deumè.

⁵ N yó nnáámmú a yetidièri nè a kpeti nè a sànni,
n yó nnáámmú benitibè a tøndiemù kpéi.

6 Benitibè yó nnáámmú a kpeñnímè ke duò tikònbùsùti,
kè mí nní nnáá nha deumè.

7 Bè yó ndeninímu à sàà ndeumè,
ke píèkù a túmè tímómmònti yìè.

8 Ti Yiè nKuyie mmòke oniti kó mesémmè mme ke sà,
ku mieke í cāā ke péíkú kè kù ti dó mediè.

9 Ti Yiè nKuyie nnitimu tímou ti kpéí,
kù dómu mediè kù dòò dè demou.

10 Ti Yiè nKuyie nha dòò dèè kó dimàà yó nda sántímu,
bèè dòòri a dó dè kè bè ndéúkùnkò a yètìrì.

11 Bè yó nnáámmú a kpàti deumè,
kénnaá mutòndiemù a dòò mù kpéí.

12 Kè dèe yie nkè benitibèe banté a pí mmùò tòndiemù,
a kpeñnímè mediè nke baké.

13 A kraatìrìmu yemòrè yemou,
fṣṣ yó mbaké yemòrè yemou.

14 Tì Yiè nKuyie nhṣ ncuómu bèè duò,
ke teénnè beçṛibè.

15 Benitibè bemou bùò fṣ nwe,
kàa bo mbè duò mmudii dikònni bè bo dii mònni.

16 Fṣṣ ṣṣ yanne a nòùtè,
bèè kó dimàà bo ketenkè ìnkè kè bèe di kénsànnè.

17 Tì Yiè nKuyie nkó ice imou wetímu,
kè ku tómmú mumou tú mesáà nkómu.

18 Bèè yu ti Yiè nKuyie nkù ṣṣ mbè tòkénèmu,
kù í yóu bèè kù yunè tímómmònti.

19 Kù ṣṣ dòomu bèè kù dé bè dó ti,
kù ṣṣ keèmu be dabùò kè bè deeté.

20 Tì Yiè nKuyie nhṣ mbaàmu bèè kù dó,
kékuò benitiyonkubè bemou.

21 N Yiè nKuyie nsànni í yóò deè n nùò mieke,
dèè kó dimàà weí dè nsántí Kuyie nkùò dò mpáí páí sáà.

146

Kuyie nkānkémè beçṛibè

1 Nsántínè ti Yiè nKuyie!

N yó nsántímu n Yiè nKuyie.

2 N yó nsántímu n Yiè nKuyie n fòmmu mumou,
n fòmmu mumou n yó ndièmmu ke kù sántí.

3 Di báá duó ndimàà kutenkù kó bekpààtibè,
benitibè mbe bè báá na ké di deeté.

4 Kòò niti wemmu kùñté, ò ta ketenkè nke,
kòò do wúó ntii deè de yìè.

5 Dè nnaati oniti wèè ìkú Kuyie nSakòbu do tū nkù ìnkè,
wèè kèmmú ti Yiè nKuyie nhò tū nkù.

6 Kuù dòò keìnkè nè ketenkè,
dàméèrì nè dèè kó dimàà bo o mieke
kuù pí ntimómmònti sáà.

7 Kuù ṣṣ kómé ocṛi ò naati dii mònni,
kuù duò mmudii dikònni bo bè,
ti Yiè nKuyie nkuù ṣṣ píté tidaati iwéi.

8 Ti Yiè nKuyie nkuu ṣṣ wéi nwèè tu kuyùònkù,
kuù ṣṣ teennè beçṛibè,

ti Yiè ndómu bèè tū ntimómmònti.

9 Ti Yiè nKuyie nkuù ṣṣ nkānké beçṛibè,

kuù kommu iciribí nè bekúpobè,
kuù ɔ̄ duó nkè benitiyonkubè dó kédòò tii yete.

¹⁰ Ti Yiè nKuyie mbakému sáà,
Siyɔ̄ɔ̄ èi kɔbè Kuyie ndi tũ nkù yó mbakému sáà.

Nsántínè ti Yiè nKuyie!

147

Santenè Kuyie ku tãndiemũ kpéí

¹ Nsántínè ti Yiè nKuyie!

Dè wennimu ti bo nsántímè ti Yiè nKuyie,
dè naatimu ti bo nkù dèúkunkomè, kuù mànnè disànni.

² Ti Yiè nKuyie nkuù wète ke íi nSedisademma,
ke tii nyIsidayeeribe bèè do ciété.

³ Kuù ɔ̄ miékunne wèè yèmmè kòute,
ke ɔu bε muo.

⁴ Kuù káa nsiwáá keĩnkè ke yé si màmè,
ke yu bá tè nè te yètiri.

⁵ Ti Yiè nKuyie ndeumu mediè nke kpeñni,
ku cii nyí mæke me mànkú.

⁶ Ti Yiè nKuyie nkuù ɔ̄ ncúó ocĩri kóó íi,
kuù ɔ̄ kotε oyeiwe tààke kòò do.

⁷ Dentènè yesāa nkó iyie ti Yiè nKuyie nkpeí,
ndiennè ku, ke biennè debémbénnè iwēĩ kperε.

⁸ Kuù ɔ̄ denneni yewetè keĩnkè,
kuù ɔ̄ duó nkè fetaafe kperi kèni,
kuù ɔ̄ duó nkè timusũtũi yè yetàrè.

⁹ Kuù duó nyiwũs nè tiwanwanti mudii,
kuù yé yekakabe bo di mù dikònni yè bo dii mànni.

¹⁰ Kuyie nkpeti í bonè tesāntè tēè nɔ mmuceé,
kù í dake wèè tãntãā nnaati o kpeti.

¹¹ Ti Yiè nKuyie nyèmmè naatinè bèè kù dé bèmbε,
bèè kèrĩmú ké yé ke do nkù bo bè dòò mesàà.

¹² Díndi Sedisademma kɔbε déúkunne ti Yiè nKuyie nyètiri,
díndi Siyɔ̄ɔ̄ èi kɔbε nsántínè Kuyie ndi tũ nkù.

¹³ Ke yé ku kpénkunnamè diheì kó yemáticàkè,
ke dòò mesàà ndi nìtibè.

¹⁴ Kuù duó nkè di kó kutempε nkɔbε kari kè dè bè naati,
ke bè duó ntidiiti sààti kè bè yo nke sànnè.

¹⁵ Kuù ɔ̄ péi nkutenkù,
kè kù béi ntì báá wuaké.

¹⁶ Kuù ɔ̄ duó nkè mupāā mboomu nduò ketenkè tikónti tēmè,
kéyaaté ketenkè mutapéi nkōmε.

¹⁷ Kuù ɔ̄ duó nkè fetaafe mátárè nwéú ke duóni,
kè dēε bonke kè muséé nhauté benitibè.

¹⁸ Kè kù béi nku nùù dēε yiete,
kè kù fũtè dēε naá mmenie.

¹⁹ Kuù náké ku náañti Sakɔbu yaábí,
kuù duó nku kuó nè ku tannò Isidayeeribe.

²⁰ Kù í dòò meboti kubotí tekù makù cuokè,
kubotí makù kɔbε í yé ku tannò.

Nsántínè ti Yiè nKuyie!

148

Keĩnkè kɔbε nè ketenkè kɔbε dommè kénsánti Kuyie

¹ Nsántínè ti Yiè nKuyie!

Díndi kɛ́ɪnkè kɔ̀be nsántínè ti Yiè Kuyie,
díndi bèè bo kɛ́ɪnkè, nkù sántínè.

² Kuyie ntɔ̀rè yemou, nsántínè ku,

Díndi ku aápòmbè, nsántínè ku.

³ Fɔ̀ ndiyiè nè fɔ̀ nhotànkù kè dí nkù sántí,

díndi siwàà sii kó dimàà mí, nsántínè ku.

⁴ Díndi tiwɛ̀ti ɪ̀nkè kɔ̀be, nsántínè Kuyie,

tiwɛ̀ti ɪ̀nkè kó menie, nsántínè ku.

⁵ Dèè kó dimàà bo dè nsántí ti Yiè nKuyie,

ke yé kuù béimmè ku nùù mèmáà kè dè buoté.

⁶ Kè kù dè ànné kè dè bo sáà,

kè kù dè kèéte ikuó ìí yóó ceete.

⁷ Dèè kó dimàà bo ketenkè ɪ̀nkè, nsántínè ti Yiè nKuyie,

Dáméèrì, nè desɪ̀nnè dèè bo de mieke, nsántínè ku.

⁸ Muháà nè fetafè mátàrè, mupàà mboomu nè mutonnimù nè kuyaaiperikù,

díndi bèè yie nku náànti nsántínè ku.

⁹ Díndi yetàrè nè díndi sitáà,

nè detie ndèè pɛ́i nè detie mbè tu dè nsétirì, nsántínè ku.

¹⁰ Iwūō imou nè tiwanwanti,

debambaannè nè tinòti demou, nsántínè ku,

¹¹ Díndi bekpààtibè nè ibotí imou,

díndi sikpààtibì nè benùbè bemou,

¹² bedapàmbè nè besapàmbè,

bedakótibè nè ɪ̀bí nsántínè ku!

¹³ Dimou di nsántí ti Yiè nKuyie,

ke yé kuù máà yètirì feimè,

kuù tu deɪ̀nkè nè ketenkè kóo kpààti.

¹⁴ Kuù wète ke duó nku kɔ̀be muwérímú,

bèè yie nku kpeti kè bè bè sántí,

bembe Isidayeeribe bèè kù tákénè be kpéi.

Nsántínè ti Yiè nKuyie!

149

Kuyie nkɔ̀be kó diwèi

¹ Nsántínè ti Yiè nKuyie!

Dentènè feyempànfè di Yiè nKuyie nkpéi,

díndi bèè dò̀rì Kuyie ndómè kè di tui, nsántínè ti Yiè nKuyie.

² Isidayeeribe diwèi ndi bonè wèè di dò̀,

Siyōō èi kɔ̀be, nyànkunè di kóo kpààtù kpéi.

³ Nhaunè ke sántí ti Yiè nKuyie,

ndiennè ke kù sántí ke biennè yebàrè nè tibómbonti,

⁴ ke yé ti Yiè nKuyie mpietimè ku kó diwèi ku kɔ̀be cuokè nke,

kè besɪ̀ntibè kó tisàti tu medeetímè.

⁵ Díndi bèè dò̀rì Kuyie ndómè nyànkunè diwèi,

ke déúkunko ku yètirì, kényiúti nè di dúò ɪ̀nkòo.

⁶ Kuyie nsànni mbo di no mieke,

kè dí nou mpikú kuseú menatimè mèdémè koku.

⁷ Dí pɛ́ite yebotè yè di dò̀ dè,

dí ànné ibotí tiyēiti kéfó,

⁸ kɛ́pimmú ye kó bekpààtibè kè bè bou mɛ́fimme,

kétáú mbe kpààtitumbè timáti.

⁹ Dí bè bekénè ti wàri ke yēmme,

bèè dò̀rì Kuyie ndómè be kó disànni ndi memme.

Nsántínè ti Yiè nKuyie!

150

Nsāntínè Kuyie nnè dɛbémbénnè

¹ Nsāntínè ti Yìè nKuyie!

Nsāntínè ti Yìè nKuyie nku cēsààtè mieke,

Nsāntínè ku keɪnkè ku kpeti borè.

² Nsāntínè ku ku tǎndiemù kpéí,

nsāntínè ku ke yé ku kpeti deumè ke í mǎke kumàнку.

³ Nsāntínè ku nè yetātehe,

nsāntínè ku nè tǐbómbonti nè tikùtidùùti.

⁴ Nsāntínè ku ke bie nyebàrè ke au,

nsāntínè ku nè tikùtidùùti nè siheú.

⁵ Nsāntínè ku nè tikāpentì tǐi tammè kpeñì,

nsāntínè ku nè tikāpentì tǐi tammè yìè mēdiè.

⁶ Dèè kó dimàà weí dè nsāntí ti Yìè nKuyie.

Nsāntínè ti Yìè nKuyie!

Yekotinò Di mpátiri tɔ̀ tii náànti

Yekotinò kó dipátiri tu yekotinò nye yewè yemou kpeye bè wènnè wènnémè. De kó dipátiri kó ditanyuu dièri tu: Mecii nkó diketiri tu a bo ndémè Kuyie, de kó dipátiri í duò nKuyie nkó itié mmáá, di duòmму itié nha bo yímè kàa fòmму nwenni, kàa nyé a fòu mèè botí.

Yekotinò péu bomu de kó dipátiri mieke yèè náá ntecfètè kó mufòmму kpéí, nè a bo mpímmè mutòmму, a bo mbomè a èi kè dè da naati, a bo mpímmè a máá, ke náá nha bo kékúmmamè amáá, a bo nnømmè ke mi, ke bá nsenku becīribè nè a bo ndómè a kou tɔ̀.

Di mpátiri náànti duò ke dòmmè

1. Bè sántemè mecii 1-9
2. Sodomoo kó yekotinò 10-29
3. Akuu nè Demmuyeri bè nàkè tii náànti 30
4. Yekotinò sonye 31

Di mpátiri kó tináànti yuu

- 1 Isidayeribe koo kpàati Sodomoo, Dafiti bire kó yekotinò.
- 2 De kó yekotinò teennè oniti nwe koò duò mmeborime saàmè, koò ciinko, koò teennè kòò banní tináànkutinti.
- 3 Yekotinò tiè nhoniti nwe ke tũnni o borime, kè mè wènkú ke séiri,
- 4 ke duò mbèè í dake tidàati, ke duò mbebémbè meyiētímè.
- 5 Wèè cii wèe kémmú ke dake ciitè, wèè màke meyèmmè kòò na kénni omáá.
- 6 Kè dèè ò teennè koo na kébantè yekotinò cūmpuye nè yenáànkutinyè mecii nkpeye.
- 7 A bo ndémè Kuyie ndèè tu mecii nkó diketiri. Bèè í dó itié nè mecii mbèè tu tiyèinti nti.

Ti bo ndakemè bedapūnsibe kpéí

- 8 M bire, nyo a cice da náá nti kényíe nha yō tié.
- 9 Deè yó ndò nkusārikú fèitòòdáfè kōme a yuu ĩnkè, kéndò mmedèi nha fñní.
- 10 M bire bèè borime í wenni kè bè dó ke da yūs nha báá yie.
- 11 Kè bè da nàkè ke tú: Koteni kè ti dintè benitibè kékuo, kédii mbèè í ti dòò meyei nkékuo,
- 12 kè bè pīmmú befòubè kékuo mukūū nhōō yímè,
- 13 kétúóké be kperè desààrè debotí debotí képie nti cēí,
- 14 kàa nkókè ti mieke, kè ti wè ndidítitɔ̀u dimáá.
- 15 M bire, a báá bè nainè, a báá tūnne be kó ice.
- 16 Bè bèti meyei mme ke ò ndó mecāā ke bo kuò benitibè.
- 17 Tenòtè òò í nwúó mbèè díí ndè ticùòti kédó ti mieke.
- 18 Bembe né díi ticùòti nti be mómumombe, kè ti yóò bè pī.
- 19 Deè yóò tuòkení beyóòbè, bèè yuuku, muyóò muu yóò bè kònnè.

Mecii nnáá nti benitibè

- 20 Mecii mmeè náá ndihèi mieke, ke pīèkú yaárè mieke,
- 21 ke bo yecemákè ke yu benitibè, ke cómmú dihèi mànkú ke pīèkú,
- 22 ke tú: Tifaūtítí, dè yó nkáákè de kè dí ciitè? Sipoo yembè, dè yó nkáákè de kè dí yóu benitibè madaá? Tiyèinti, dè yó nkáákè de kè dí ciitè?
- 23 Kénténè n tié kéceete kè n di duò nkó muaá kè di keè n náànti.
- 24 N di yumu bá di í yie, kè n dó kè di teennè kè di í dake.
- 25 Di yetemú n tié nyimou, ke sènkèri n di náá nti.
- 26 Nè de kpéí meyei mbo di tuòkení díi mòmni m múnke yó ndi daúmu, kè kufōwáá nní ndi bo kè n daú.
- 27 Meyei nyóò di tuòke ndii mòmni kuyaakú kōme, kè meháárimè di túótè tefòdóntè tēmè, kè kufōwáá ndi pī nkè di yèmmèe caàrè.
- 28 Dè mòmni kè di nni nyu kè ñ cīéké, kè di n wammú kémánté,
- 29 ke yé di í yiemme ke bo yītè dèè wenni, di me nyí dé Kuyie.
- 30 Di yete n tié nyi, ke sènkèri n náànti timou.
- 31 Di yóò yàmu di borime cōntimu képe n di tié.
- 32 Wèè yete mecii ntifaūtítí tii òò kùò, kè kuyèinkú kùu yèmmè dò ndèmarè í kù dónni kè kùu feti.
- 33 Wèè me nyie n kpeti, ò bo mbonè diwèi, ò í yó nyièkú meyei.

2

Mecii mmèè ò nkānké onìtì kè meyei mbáá ò nìnte

- ¹ M bire mpí nda tiè nti,
 a báá yé n yé nha ndòari dè,
² kénté mesàà mecii nkó tináahtì,
 kéduó nha yèmmè ké ti banté.
³ Yú mecii nnè meyèmmè kè dè nda teénnè.
⁴ Wammú dè bè waámmè idíítí,
 ké ndè bètì tikpàti kōme.
⁵ Dè mōnni ndi a yóo depemè Kuyie nkéna ké kù yíété,
⁶ ké yé Kuyie nkuù duómmè mecii,
 kuù ò nte kòo nìtì ciitè kébanté dèmarè.
⁷ Kuù dòòri mesàà mbèè borime wenni,
 ké kānké bèè dòòri kù dómè.
⁸ Kuù kānké bèè dòòrimè wenni,
 ké baa bèè kù duó mbemáá.
⁹ Káa kēmímú n kpeti a bo banté kuce sàákù
 kéna kéduó dèè sié.
¹⁰ Dè mōnni ndi a bo nciimè,
 kàa cii nda duó ndiwèi.
¹¹ Kè mecii nni nda kānké,
 ké meyèmmè da baa.
¹² Dèè yó nte káa báá dōó meyei,
 dèè yó nda kānké siyáábisi yembè,
¹³ nè bèè yóu kuce sàákù ké tū ndibiinni koku,
¹⁴ bèè kpèitìnè meyei,
 ké dè bè naatìnè meyei,
¹⁵ ké bè tū nyice ì í wenni.
¹⁶ Memme a bo namè kéyenténè onitipòkù
 wèè dauti dautinè benitidaabè o nūnaatí,
¹⁷ wèè yete o dōù,
 ké bütinné ò dōūnnè dii nùu Kuyie.
¹⁸ Wèè tū nho cīètè kó kuce
 ò kōri mukūū mborè nde.
¹⁹ Wèè kàte o borè ò ɔɔ í nwètení,
 ò ténke ɔɔ í mpètè mufōmmu kó kuce.
²⁰ Tāātè benitísààbè kó kuce,
 kēntū mbèè borime wenni bē dōòrimè.
²¹ Ké yé bèè borime wenni,
 bèè yó mbo dihèi miéke.
²² Bè né yóo dennemu benitiyonkuce dihèi miéke,
 bè yóo deitemu bèè borime í wenni.

3

Ti bo nciimè ké dé Kuyie

- ¹ M bire a báá yé n da tiè nti, mpí n yé nha ndòari ti.
² N tié nyii yó nte kàa fōmmuu okè, kàa nyo ndiwèi.
³ Ndòari mesàà kēntū timómmōnti, a báá yóu kè dè da détenè, ndè dùúkú a fīnii ké dè wàri a
 yèmmè miéke.
⁴ Kàa dòòri memme Kuyie nnè benitibè dè bo nda dó.
⁵ Bá nyíká a cii nyínkè, duó nhamáá Kuyie nku.
⁶ Yóu ké kuù nda ni a dōòrimè meməu miéke, kénte kàa dòòri dè nyié.
⁷ A yèmmè bá ndò nha cii, ndé Kuyie nke yóu meyei.
⁸ Dèè yó ntú a kōnti kó mutie, ké da duó kukōhnaatí.
⁹ Túóté a mōke dè kédéúkūnnenè Kuyie nyètiri, duó nku a diiti ketiti sàati.
¹⁰ Memme tidiiti bo piémmè a buə, ké menaà mpie nha cèe kéncou.
¹¹ M bire ké Kuyie nyúú nha toó a báá yete, ké kù da kpannè, a kōmbùòti báá dó.
¹² Ké yé Kuyie nhəə yúómmè kù dó wè toó ndi, wèè dó o bire ò ɔɔ yúómmè de toó.

Mecii nduómè diwèi

- 13 Dè nnaati wèè pètè mecii nnè wèè mòòte meyèmmè.
 14 De kó mucóntimu deumu ke pèèté idíítí nè mesòò nde kómu.
 15 Mecii nwennimu ke pèèté medèl, demarè í bo dèè pèèté mecii.
 16 Meè teennè onítí kòo fòmmu mǎnni, kòò duò ntkipàtí nè disánni.
 17 Meè ò benkú kuce sààkù, kòò kèrì ke í yīèkù.
 18 Meè duò mmufòmmu nè diwèl bèè mè pikù sáá.
 19 Nè mecii mme Kuyie ndòòmè ketenkè, nè meyèmmè mme kù ànnémè keínkè.
 20 Nè mecii mme kù duómmè kè menie nyièní ketenkè kè fetaafe niù.

Kuyie nkánkémè wèè cii

- 21 M bire, ntaunnè mecii nnè meyèmmè, báá yóu kè dè da déténe.
 22 Meè yóó da duò mufòmmu kéntú a kó kusárikù.
 23 Memme a bo nkérimè a ce ke í yīèkù, bá a báá bété.
 24 Memme a ní bo nduómè a yèmmè dómè ke í yīèkù kè dè nda naati.
 25 A bá ndé demarè bo da déétemè, nè benitiyeibe bo da pímmè.
 26 Ke yé Kuyie nyó nda kánkémèmu ke dei meyei mmèè da díí.

Kuyie ndòòrimè mesàà nwèè dó o kou

- 27 Kòo mǎu dó ndemarè, kàa mǎke a báá yete a bo ò duómmè.
 28 A báá náké a kou ke dǎ: Kò nke naa wétení. Kàa mǎke a ò duò ndende bàmbà.
 29 Kàa kou da tá, a bá nwanti kòò dǎò meyei.
 30 A báá sǎnté kékpannè òmòu kòò í da cààrè mùmamù.
 31 Bá ndó benitiyeibe kéntù mbe borime.
 32 Ke yé Kuyie nyí dómè bèè dǎòri meyei, kù naatinè besààbè mbe.
 33 Kuyie ncààrimu benitiyeibe cǎí, ke dǎòri mesàà mbèè dǎòri kù dómè be kpesi.
 34 Kuyie nsènkumu bèè kù sènkù, ke dǎòri mesàà mbèè kékunko bemáá.
 35 Kuyie nyóó sǎntemu mecii nyembè kékèkúnne tiyeintí.

4

Mecii ndeummè demou

- 1 M bí kénténè di cice tié mmesàà nkémǎote mecii.
 2 N di duò nyitié sààyi nyi, di nyi pí.
 3 M múnke do tú debire ke yíémmu n cice náàntí kè n yò n dǎ mediè.
 4 Kè n cice n tiè nke tú: M pí n da náá ntí ke tū n tié kénfòu,
 5 kémǎote mecii nnè meyèmmè, a báá yè n da náá ntí, a me mbáá tí yóu.
 6 A báá yóu mecii mmeè yóó da teennè! Ndó me kè mè nda kánkè.
 7 A bo mmókemè mecii ndèè pèèté demou. Demou mieke a dò nkéwammú mecii mme.
 8 Ndó mecii nkè mè da déúkúnne, ǎrí me kè mè ntú a kó disánni.
 9 Meè yó ntú a sárikù sààkù, ke dò ndipii sààri.

A bo kentémè benitiyeibe kó meborime

- 10 M bire, kénté n da náá ntí kè ntí pí nkàa fòmmu okè.
 11 N da benkú a bo yīmè mme kèpétè mecii, ke da benkú kuce sààkù.
 12 Memme a bo nkérimè bá demarè báá da dítinné, kéncokù ke báá bété.
 13 A báá yete itié, nyi pí, nyii tu a fòmmu.
 14 Báá tūnne benitiyeibe borime, báá tūnne bèè dǎòri meyei mbe kó kuce.
 15 Báá tūnne be ce, yóu ku, yenté ku kékónté.
 16 Kè benitiyeibe í dǎò meyei mbè ǎí í nna kéduó, kè bè í bo nhòmòu bè ǎ nyié nkéwúómmu.
 17 Be díi tu meyei, kè be naà ntu kuyonku.
 18 Besààbè kó meborime dǎonnè kukūnwentóo nku, ke ǎ nwenkú kè diyie yàa yennènni.
 19 Kè beyeibe bie kǎme dǎonnè dibiiinni, bè í wúó mbè yóó bété dè.

Ti bo ntaunèmmè mesàà

- 20 M bire kénté n náàntí kèyie n tié.
 21 A báá í yè, ànné í a yèmmè mieke.
 22 Í tu bèè í yie mbe fòmmu, ìi bè duò nkukǎhnaati.
 23 Ndake a toti tí a yèmmè, deè pèèté demou, ke yé a yèmmè meè temè a fòmmu.
 24 A bá nnáante siyáábisi ke sounte.
 25 Nwúó nha ìkè weti weti, ke bá nsíí.
 26 Totí a yèmmè a yóó tūnne kùu ce kpéí, kàa borime memou nweni.
 27 Báá wéète kucǎnku yoo kuyóú, détinne amáá meyei.

5

Ti bo ndakemè benitipòbè bèè dauti dautinè benitidaabè be kpéi

- 1 M bire, kénté n cii, kétünne n yèmmè.
- 2 Mèmmè n tié mbo da teemmè kaa nyé a náa ntí.
- 3 Onitipòkù wèè dauti dautinè benitidaabè o náañti wèèti macekùd kòme mme, ke yòd nke dò mmekùd.
- 4 Ke né ɔ nyóó dentenè ke tii ke dò mmedámmè, ke kòuri ke dò ndisiè menatimè mèdémè kperi.
- 5 O ce karinè mukũũ mmu, ke taànè kudònkù.
- 6 Ó í tũ mmufòmmu kó kuce, ò fetimu bá ò í yé.
- 7 M bire kénté n náañti, báa yete n tié,
- 8 kénté o ce, báa na o cífètè,
- 9 a yàà bo fétinne a sãnni, onitiyonkuwe yàà bo cake a fòmmu.
- 10 Kè bepòòbè báa di a kperè, kaa fèútè ke pètè dèe naá nhotòu kperè.
- 11 Kaa dentenè didabònni a fòmmu cake dii mònni,
- 12 kéntú: Dè yíme kè n yete itié, ke yete bè ò nàké ti,
- 13 ke í kénítè bèè m baké be kpeti? Ke yete bèè ò tié mbe kpeti?
- 14 Nte mí nke káátè meyei bo n tuòkenímè n kòbe cuokè nè benitibè cuokè.

A bo ndómè a pokù

- 15 A pokù dònnè tebinte sààtè nte, ñyò nte kó menie.
- 16 Báa yóu kè mè mpùò nyicekòti nè kupiiti,
- 17 m mmè te amáá, báa mè toténè bepòòbè.
- 18 Diwèi nda bonè a pokù a tãátè wè, kaa nhò pĩ mmesàà.
- 19 A pokù wenni ke dò nte hontè nte, kaa ní kááké o kònti dè da narike. Diwèi nwe nda bonè sáá.
- 20 Ba mbo nte kaa ndó onitipòkù wèè dauti dautinè benitidaabè kénkáá nho me?
- 21 Kuyie nwúòmmu bá wè o dàòrìmè, ke yé ò tũ nkùu ce.
- 22 Ocaàriwè yei mmeè ò pĩ. Mè ò pĩ ncéũ nwe timáti kòme.
- 23 Wèè í nò nke pĩ nhomáá, ò buò nhomáá ndi, koò yeinti ò kòu.

6

A báa còutémè otòu bànni

- 1 M bire, kaa béi nke yí a bo yietí a kou bànni ke poté a nòutè ketenkè,
- 2 kaa fité a nùu ke tanné amáá tináañti mieke.
- 3 Kaa mè dàò fšò tieke dibànni. Kote kóò bàntè mecãã nkòò da yóu.
- 4 Bá ntú a bo ompè, báa yóu kè inuò nda pĩ.
- 5 Denne amáá teyúótè ɔ yenténèmè opaawá, tenòtè ɔ yenténèmè ticùòti.

Ti bá ntúmè betònnédíèbè

- 6 Fš nhotònnékòti, kote sikéũ borè kèyá si dàòrìmè kèpétè mecii.
- 7 Sikéũ í mæke wèè si bàa, si í mæke wèè si benkú mutòmmú, si í mæke okpàati,
- 8 ke né ɔ wáá nsí diiti dididèi mònni ke bo nyo.
- 9 Fš nhotònnédékòti a yó nduó kèitè ìmmònni? A yóó ente ìmmònni?
- 10 A yóó yí m bo duó sámpò nwe kèúũ nsámpò, kéompè sámpò.
- 11 A bo n yóó daate kè tidawanti da ìkú, kè mesémmè da pĩ nhoyúókú kòme.

Osoùnti kó meborime

- 12 Wèè cènti ke poti siyáábisi ò tu osĩnténiti nwe.
- 13 Ke ɔ nkāmí inuò nke náánnè o naacèi ke fieti inómbí,
- 14 ke dó meyei nke mè wanti sáá, ke ce nyekpàè.
- 15 Deè te kè meyei nhɔɔ ò do dimònni dimáá, kóò poté bá ò báa na kèyenté bití!

Kuyie nyí dó dè

- 16-19 Denennè bo dèkuò ndi Kuyie nyí dó dè, dèyiekè ndi ketíke kù í dó kèyá dè fenònfè, deè tu:

Tepòtè,
siyáábisi,
a bo sóntémè kékuò oniti,
iyentotí yeiyi,
wèè cãã meyei mmudàòrìmù,
a bo nsoúmmè ke náa nha í yà dè,

nè a bo ncemmè yekparè a tebiì cuokè.

Ti bo ndakemè benitipòbè bèè dauti dautinè benitidaabè kpéi

20 M bire, nyo a cice da náá nti, báá yete a yò tié.

21 Ánné i a yèmmè mièke, ké nyi dùúkú a fñíí kusárikú kōme.

22 Ìi yó nda ni a cèmmu, ké nda baa a duó dè, kàa èntè ì nda náánnè.

23 A cice nè a yò, be tié ndò nfitirè nde, ke tu kuwenniku, bè da kpànnè ke da benkú mufòmму ce nku.

24 Ìi yó nda kánkè onitipòkù wèè dauti dautinè benitidaabè nè otòù pokù nùnaatí.

25 A bá nyáá nde kóo nitipòkù boti o wenniku kpéi, báá yie nkòò da souté nè o nuó.

26 Onitipòkù wèè dàù í bo kòò dauti dautinè benitidaabè o borè a kperè 55 yè sámpó nwe, wèè màke o dàù kòò tákénè ò bo nintémè a fòmму.

27 Ómòù bo ànné muháá nho yaáyòrè mièke kóo yààti báá cóútáá?

28 Oniti bo na kénkéri muháá mièke ke báá cóútáá?

29 Mèè boti nku a báá na kékááké a kou pokù kè bè da yóu.

30 Bè 55 í ncté nwèè yúúkú ke bo ku dikònni dōmmè.

31 Kè bè ò yà ò 55 yietí kuce mèyiekè ndi, kéduó nho kperè demòu ò màke dè o cǐtè.

32 Wèè mè nduánnè otòù pokù ò tu kuyèinkù nku, ke cààrè o fòmму.

33 Bè 55 ò puotímu kóo fèikùnnè bá de kó ifei báá deè.

34 Dè 55 yonke o dàù nwe kóo mièke peike kòò mpeiri bá mmesémmè báá ò pí.

35 Ò 55 í ndó tiyeti mati, bá kè di dó dí ò cu kè dè nsù ò báá yie.

7

Onitipòkù wèè dauti dautinè benitidaabè ciitémè odapàà

1 M bire nyo n náànti, kényié n tié,

2 ndòòri nda náá nti kénfòu. Ndade n tié ñkpéi nha nònnitè kōme,

3 ké nti pikú tei tei, ké ti wàri a yèmmè mièke.

4 Ndó mecii ke dò nha tãù, kèntaunè meyèmmè ke dò nha népo.

5 Mèè yó nda kánkè onitipòkù wèè dauti dautinè benitidaabè nè otòù pokù kó kunùnaatí.

6 Diyèè mari kè nní mbo n cǐtè, ke siéké fenéti,

7 kéyà idapumbí, ìi í yé demarè, i mièke kè demarè tu kuyèinkù.

8 Kè dè ncènti dihei benitipòbè bèè dauti dautinè benitidaabè kó dikàri, kètünne òmòù cǐtè kó kuce,

9 Ke sò nde dò ndiúrikèpànni, ke yuotóo ke bo ke biiri.

10 Kòo iténi kóò co ke bo ò ciité ke sàri onitipòkù wèè dauti dautinè benitidaabè o kōme.

11 Kòo nànfè tónni, kóo kánti yàuti, bá ò í kari o cǐtè,

12 ke firí dihei, yaárèbè nè sicèkaa simòu, ke wanti benitidaabè.

13 Kòo pí nde kóo dapàà, kóò òri bá ò í dé,

14 ke dò: N sòò béi ndinùù mari ndi Kuyie nyìkè ke di dèite yíe.

15 Dèè te kè n yènni a wammù ke mè nda yà.

16 M pitému n dóù ñnkè tiyààti ke di sàri Esibiti kó tiyaáyònti,

17 ke di yòòrè tũdààribè bebotí bebotí.

18 Kòtení kè tí nyié nke yo nkunaatí ke dòòri ti dómè kè dèè wenténè.

19 N dàù itému ke kòte kupòòkù dedétirè.

20 Ò tamu kudòukù nè idíftí ò í yóò konní kòo tánkù pànwè í yènni.

21 Kòo ò kpèntè kpèntè nè kunùnaatí.

22-23 Dèndè kóo ò tünne, kèndò mbè kàrinè fèè nááfè mukòù, ke dò mbè bou kuwáátíku ke bo puotí, ke kù tã ke ta ku dinni, ke dò ntenòtè 5 ntatimè nticùàti ke dó mecáà. Bá ò í yé ke tú dè yóò küntè o fòmму.

24 M bire kènté n náànti, kéyie n yè mmù.

25 A báá yóu kaa yèmmèe kòte de kóo nitipòkù boti bíékè kòò da souté, báá tünne o ce.

26 Ò buó mbenitibè péu ndi ke kùò benitikperibè.

27 O cǐtè tu mukũ nkó kuce nku kùù kàrinè kudònkù.

8

Mecii nyumè benitibè

1 Mecii mèè yu, di í yoà?

Meyèmmè píékù kè di baa yoà?

2 Mèè bo ditenni ñnkè nke,

ke cómmú icyàtìi,

³ benìtibè pènkù dè yebòrìnd

ke náá nke tú:

⁴ Díndi benìtibè, n yu dí mbe,
n náánnè dí mbe.

⁵ Díndi tidiènti wammúnè mecii,
díndi tiyeinti mæstenè meyèmmè.

⁶ Kénténè n yóó di náké tí,
n yóó di náké weti weti nwe.

⁷ N náá ntímómmanti nti,
tiyciti í yièní n nù.

⁸ N náá ntínáànsààti nti,
n yí sou m me nyí cíí.

⁹ Wèè cii wèè yóó tí banté.

Wèè yé dèmarè kòo banté tí tumè tímómmanti.

¹⁰ Ndónè n tié nkè dèe pèèté idííí.

Ndónè mecii kè dèe pèèté meso nsààmè.

¹¹ Mecii mpèètému medèi,
kusàrikù makù í mè tùàke.

Mecii nnáammè mè tu wè

¹² Mí mmecii n neitinè meyèmmè mme,
kè n yóó dád dè n totí n yèmmè.

¹³ A bo ndémè Kuyie dèe tu a yete meyei.
N yí naatinè sifei yembè, sipoo yembè

bèè borime í wenni nè bèè sounte.

¹⁴ Míí sò tié nhonìti kòo ciité.

Míí tu mecii nke duò mmuwèrímú.

¹⁵ Míí te kè bekpáatidiebè baké,

kè bebeéndiebè bekù kè dè wenni.

¹⁶ Míí te kè bekpáatibè nè behèikènkótibè nè
ketenkè ìnkè kó bebeémbè bemou kè bè baké.

¹⁷ Bèè n dó, m be ndó,

bèè n waà, mbeè n yàu.

¹⁸ Míí te tikpàti nè disànni,
tikpàti tí í deu nè meborime sààmè.

¹⁹ M pàrè wennimu ke pèèté meso nsààmè,

kè n còntimu pèèté idííí.

²⁰ N kéri tímómmanti kó kuce nku benitisààbè tū nkù,

²¹ ke dæri mesàà mbèè n dó,

ke bè duò ntikpàti.

²² Kuyie nni ndòò kè dè mðntemu,

kù niité kédòò mí nwe ke né dád desonne.

²³ M bomu sáà,

kutenkù mu nyí dád kè m bomu.

²⁴ N yó mbo kè dàméèribè nè sibíí kè dè mu nyí bo.

²⁵ Yetàrè nè sitáá dè yóó dád kè m bomu.

²⁶ N do bomu ke sò nKuyie mmu nyí dád ketenkè nè keìnkè,
kù yóó dád denennè sámpòrè ketirè kè m bomu.

²⁷ Kù yóó dád keìnkè kè bo ànné tiwetì mànkù kè m bomu.

²⁸ Kè kùu ànné yewetè nè sibíí

kè menie nni nyièní nè muwèrímú.

²⁹ N do bomu kè kùu kééte dàméèrì mànkù ke dó:

Menie mbá mpènkù, kéànné ketenkè.

³⁰ N do bomu nè ku kè tí pí mmutómmú yewe yemou,

kè n kù duò ndiwèi,

ke yānku sáà ku ìkè,

³¹ kényānku ketenkè kù dád kè ìnkè,

kè dè n naatinè benitibè.

Dè bo nnaatimè wèè yie mmecii nkpeti

³² Di mmònni m bí, keèè n náànti.

Dè nnaati wèè yie n tié.

- 33 Di báá yete n tié,
 c'outénè i kéciité.
 34 Dè nnaati bèè kèmmú n tié,
 kè ò ncómmú m b'orinùù ke t'untí n c'ètè s'áá.
 35 Wèè m' pèté ò pèté mufòmmu mmu,
 ke pèté Kuyie nkó mesàá.
 36 Wèè ñ cààrè ò cààrè omáá ndi,
 wèè n sènkèri kòò d'ó mukúũ.

9

Mecii yumè tiyeinti

- 1 Mecii mmaá me c'ètè nte ke c'òrné yesànkè yèyiekè,
 2 ke k'ùò iwūš, ke k'ùòti menaà nke c'òrné táburi,
 3 ke t'ò mbenitipotšmbè dihei, kè bè c'òrnúú dèè ikú ke yu,
 4 ke tú: D'indi tiyeinti k'otenni die. Ke náá ntidiènti ke tú:
 5 K'otenni k'édí n diiti, k'éyá n naà n k'ùòti mè.
 6 Y'ounè tiyeinti k'éfoute. T'ünnenè mecii nkó kuce.

Mecii nyiè nè tepòtè yiè be kó tináahti

- 7 K'áa tié ntepòtè yiè nhò dá senkèrimu, k'áa tié n'honitiyonkuwe ò da s'ámmú.
 8 Báá tié ntepòtè yiè, ò yàà bo da s'intenè, tié nwèè cii kòò nda d'ó.
 9 K'áa tié nwèè cii ò d'òke šš ciitému, k'áa tié n'honitisáawè d'èè ò yiè mecii.
 10 A bo ndémè Kuyie ndèè tu mecii nkó diketiri, k'áa d'òri Kuyie ndómè a m'òte meyèmmè.
 11 Kè mecii béi nke d'ó: M'í mmecii m bo ok'ünne a f'òmmu kó yewe kè yèè s'ũú.
 12 K'áa cii dè tu a kó mesàá mme, k'áa tu tepòtè yiè nha pèté de kó tiyeti amáá.

Tiyeinti yumè benitibè

- 13 Tiyeinti d'onnè onitipòkù nwe wèè wéketè ke yei nke í yé dèmarè,
 14 ke kari o c'ètè b'òri, dihei ikú dè.
 15 Ke yu bèè b'òkù kuce ke p'ènkù, ke tú:
 16 D'indi tiyeinti k'otenni die, ke náá ntidiènti ke tú:
 17 Menie mmèè y'ùúkú mè w'èètimu, kè mus'òrikèdii naati.
 18 Bè me nyí yé ke tú bè k'òri mukúũ mborè nde, kè de k'óo nitipòkù yu bè kè bè tati kud'ònkù.

10

Yekotinà yèè tukúnè onitì kó mufòmmu

- 1 S'adom'ò kotin'ò. D'ebire d'èè cii dè nárikunko de cice yèmmè mme, d'èè yei nkè dè cààri de y'ò k'òme.
 2 Meyei nkó tikpàti í m'òke muc'òntimu, m'eborime s'ámè k'peti tii duš mmufòmmu.
 3 Kuyie nh'ó í nyóu kè dik'ònni p'í nwèè borime wenni, kù me nh'ó í nduš n'honitiyeiwe ò d'ó dè.
 4 Wèè p'í mmutšmmú nè tik'ònnéy'áàti ò naà n'fedawanfè nfe, kè wèè p'í nnè tik'ònyauti kòò k'p'òriku.
 5 Wèè s'òri tidiiti dididèi m'ònni ò ciimu, wèè duš dididèi m'ònni kòò yo nyifèi.
 6 Bèè borime wenni bè p'isti mesàá mme, kè benitiyeibe s'òri be yonku be náahti mieke.
 7 Bè šš í nyè nwèè borime wenni o k'p'èí, bè šš yé n'hoynkuwe nwe nè o y'ètirò.
 8 Wèè cii weè yiè ntin'áahti, wèè náante tiyeinn'áahti kòò fieti.
 9 Wèè d'òrimè wenni ò š nk'éri ke í y'èkù, wèè k'òme í wenni kè bè ò y'àu.
 10 Wèè s'òri ke k'ámii inu'ò ò f'èũnko bet'òbè m'be, wèè náá tiyeinn'áahti kòò fieti.
 11 Bèè borime wenni bè náahti duš mmufòmmu mmu, kè benitiyonkubè s'òri be yonku be náahti mieke.
 12 Wèè nií m'bet'òbè ò ce nyekp'arè nye, k'áa d'ó ot'òu a báá yà o yei.
 13 Bè šš b'anté mecii nyiè n'ho náahti mieke nke, kè tiy'èiti bo kuyèinkú k'p'èí.
 14 Mecii nyembè y'èúti b'emáá ndi mecii, kè bèè yei nkè be náahti bè buš mmec'áá.
 15 Tikpàti yiè nk'pàti ò k'ánkè kuduotí k'òme mme, k'òo c'íri s'émmè ò k'òu.
 16 Wèè borime wenni o kó muc'òntimu tú mufòmmu, k'òo nitiyonkuwe yeti tú meyèi.
 17 Wèè yiè nyitié nh'ò k'èri mufòmmu cè nku, wèè yete itíé nk'òo fieti.
 18 Wèè s'òri m'ep'òmmè ò tu siy'áb'isí yiè nwe, wèè wátiri bet'òbè kòò tu kuyèinkú.
 19 K'áa n'ùò t'ònni a šš yetému, wèè p'í n'ho n'ùò ò ciimu.
 20 Wèè borime wenni o náahti d'onnè mes'ò ns'ámè mme, onitiyonkuwe toti mèè yèmmè í tú dèmarè.

- 21 Wèè borime wenni o náànti teénnèmu benitibè péu, kè kuyènkù kò nku yeinti kpéí.
 22 Kuyie ndòò wè mesàà nweè kperè yíé, wèè dòòrinè muwèrimú ò í yéúti dèmarè.
 23 Kuyènkù borè meyei nyí tú dèmarè, dè ò nkù dò ntikpèiti nti, wèè mòke meyèmmè kè wenwe nonnè mecii.
 24 Onitiyonkuwe í dós dè, dèè ò tùòkùnì, kè wèè borime wenni kòò pieti ò dós dè.
 25 Kè kuyaakù tùòkení kù òò nèinèmu onitiyonkuwe, wèè borime wenni kòò nfiíkú dipùù kòme.
 26 Dèmmùrè yàrikú mèè botí yenii, kuyukú tii mèè botí inuò, wèè duò nhotònnèdíéti mutòmmú dè ò mme nhò dò.
 27 Wèè dé Kuyie nho bie nhòò yíému, kòò nitiyonkuwe kperè yaate.
 28 Onitisàù bàà dè, dèè ò duò ndiwèi, onitiyonkuwe bàà dè í ò duò dèmarè.
 29 Kuyie nhò nkànkému wèè dòòrimè sié, wèè kòme í sié kòò duò.
 30 Dèmarè bàà nampe wèè borime wenni, benitiyonkuwe me nyí yó nkpaá dihéi.
 31 Wèè borime wenni ò nááanti mecii mme, kè siyáàbisí yembè dò mbèe kéké be nòndié.
 32 Wèè borime wenni o náànti teénnèmu, kòò nitiyonkuwe kpeti kòuri.

11

- 1 Kuyie nyí dós siyáàbisí potampeé, kù dós sii beú sinsi weti weti.
 2 Bè òò í ndake tepàtè yiè nkpeti, wèè í mòke tepàtè ò ciimu.
 3 Wèè yèmmè wenni o yèmmè mèè ò nhò ni, kè medòòrimè yeime yiè ndòòrimè ò kòò.
 4 Idííí í yóò da teennè Kuyie mbeénti yiè, wèè borime wenni wèè yóò cooté.
 5 Onitisàù dòòrimè mèè piénko o ce kòò nitiyeiwe yei nhò buò.
 6 Onitisàù dòòrimè sààmè mèè ò dèerí, kòò nitiyeiwe yei nho pfi.
 7 Onitiyeiwe òò kù kòò do bàà dèe yeimmu kéwènnèné o kpàti ò do tá tí.
 8 Wèè borime wenni ò òò yenténèmu meyei, nkòò nitiyeiwee do me mieke.
 9 Bèè í dé Kuyie mbe náànti kòumu, bèè dé Kuyie nkè be ciì mbè dèerí.
 10 Kòò nitisàù bo kè dè naati, dè ò nnaatimu o èi kòbe, kòò nitiyeiwe ku o èi kòbe nyànku.
 11 Benitisààbè náànti tii dèúkùnkò be èi, kè benitiyeibe kpeti di buò.
 12 Wèè náà ntinányèiti otòù ò í ciì, wèè ciì ò òò nti ncíékému.
 13 Wèè wàtìri betòbè ò dáanko disòri kpeti nti, wèè ciì ò òò nti sòrimu.
 14 Kubotí kùù kpa bekótibè kù kòmmu, kùù kó bekótibè sù kuù òò nfòù.
 15 Kàà béi nke tú a bo yietí opòò kó dibànni, a bo demmu, kàà cíéké dè bo nda naati.
 16 Onitiposàù nwe bè nsàntimè, wèè dós mutòmmú wèè kpàriku.
 17 Kàà dòòri mesàà a mè dòò amàà ndi, kàà dòòri meyei, a caàri amàà ndi.
 18 Onitiyeiwe kó mucòntimu tú siyáàbisí kòmu mmu, wèè borime wenni kòò kòmu tú mumòmmòmmu.
 19 Wèè dòòri mesàà nhò yó nfòùmu, wèè dòòri meyei kòò kù.
 20 Kuyie nyí dós wèè ciinte, kù dós wèè dòòri wènwè tímòmmònti.
 21 Bè yóò kpetimèmu benitiyeibe, kécoo mbesààbè bemòu.
 22 Onitipòkù wèè wenni ke í ciì ò dònne mumámáà mesòò kòmu mmu bè tònne mù defònkùrè ànni.
 23 Onitisàù wanti mesàà maa ndi, kòò nitiyeiwe ce nhomáà kemieke.
 24 Wèè pàà mmediè nweè kpàriku, wèè nòutè pikú kòò cìtiri.
 25 Wèè pàà mmediè bè we mpàà mmediè, wèè pàà mbetòbè menie bè yóò we pà menie.
 26 Bè sàámmu wèè sòri tidiiti, ke yári wèè ti fiiti.
 27 Wèè dòòri mesàà mbè we ndò, kè meyei ntuòkùnì wèè dòòri meyei.
 28 Wèè duò nhomáà o kpàti ò bo do, wèè borime wenni kòò mbítiri.
 29 Wèè àà dikànkònni o cìtè ò í cìnti dèmarè, kuyènkù naà mmeeci nyiè nkó kudaakù nku.
 30 Onitisàù dòòrimè duò mmufòmmu mmu. Wèè ciì kòò nò nke yùònni betòbè o bíékè.
 31 Wèè borime wenni ò mòkemu mucòntimu ketenkè ònkè, onitiyonkuwe nè wèè dòòri meyei nkè bè mòke be kòmu mediè.

12

- 1 Wèè dós kéciitè wèè yie nyitié, kuyènkù kuù í kemmu itié.
 2 Kuyie nhòò pénsiri wèè dòòrimè wenni wènwè, kébekéne wèè yèmmè í wenni.
 3 Òmòù òò í nfií nhomáà nè kuyonku, wèè dòòri Kuyie ndómè wèè òò nfiíkú.
 4 Onitiposàù duò nho dàù nwe kuyènnatí, kòò yeiwe do mmumòmmú mùù càà nho dàù.
 5 Benitisààbè kó meyèmmè tu mesààmè mme, kè beyeibe kòme tú mèè òò ndò kéciitè.
 6 Beyeibe náànti tu didiñtári ndi dii kòù, kè besààbè kpeti tú tii dèerí betòbè nè mukùù.
 7 Kè benitiyeibe do be kperè marè òò í nkpaá, besààbè cèi sii òò nfiíkú teii.

⁹ Kè kuyei nkù dḡḡ meyei ndè ʒʒ í nkù dò mmèmamè, wèè borime wenni weè piati Kuyie nkò mesàà.

¹⁰ Oniti weè ʒ nyé o yeñcaàrimè dòmmè nè o wèi, otòu báá na kényé dè ò dòmmè.

¹¹ Benitiyeibe céí yóó duómu kè besààbè kpesi ndéúkú.

¹² Mònni mari oniti yèmmè ʒ ndò nho borime wennimu kè mè né ò kòrinè mukūū.

¹³ Oniti bo na késanne o yeñcaàrimè kéndau, kè mudaá nní nyóó deè kè meyeñcaàrimè feité.

¹⁴ Wèè borime í wenni ò yóó yàmu de kó tiyeti, wèè kòme wenni kòo yeti ntú tisààti.

¹⁵ Wèè í dake weè yìè mbè naá nti tímou, wèè dàke kòò ʒʒ totí o yèmmè.

¹⁶ Wèè cii weè dé meyei nke mè kenní, kuyei nkù í yìèkù dèmarè ke màke tefentè.

¹⁷ Wèè mièke cāá ke péíkú ò dḡḡri deyeinkpere nde. Kè bè sèngu wèè yèmmè í wenni.

¹⁸ Bèè í toti be yèmmè be còntimu tu tiyeinti, bèè totí be yèmmè kè be kōmu tú bè bo yéféémè dèmarè.

¹⁹ Benitiyeibe yóó nínkúmu besààbè likè. Kè benitidònnibè ndari bèè wetí be kó yeḡòrè ke dḡḡ kéta.

²⁰ Kpankperè í màke o népo, tikpàti yìè nyie népobè í sénní.

²¹ Wèè sènkèri o kou ò dḡḡ meyei mme, dè nnaati mesémmè bonè wè becribè.

²² Bèè wanti meyei mbè fietimu, bèè wanti mesàà nkè bè dḡḡri dèè wenni ke síé.

²³ Mutōmmú mumou mākemu mucōntimu, kàa me mḡpoti dinùù máà dikōnni da pī.

²⁴ Mecii nyembè còntimu tu tikpàti kè tiyeinti yó ntú tiyeinti sáà.

²⁵ Timómmənti yìè nnáá nho yá dènde ke deeri benitibè, kè siyáábisi yìè nnáá nhò í yá dè.

²⁶ Wèè dé Kuyie nhò í yìèkù tímati, kè kù kánké o bí.

²⁷ A bo ndémè Kuyie ndeé duḡ mmufōmmu, ke deeri oniti nè dèè na nhò tóni mukūū.

²⁸ Kòo kpààti nitibè sù ò ʒ ndeumu, kè bè kèke o kpàti do.

²⁹ Wèè mièke í cākè ke péíkú weè cii, wèè kòke péíkú mecāá nkòò benkú ò tumè kuyei nkù.

³⁰ Kuyei nnaati tú kukḡnnaati nku, kè mepómme tu mumammú mùù cáá ntikḡnti.

³¹ Wèè sènkèri ocḡri ò sènkèri Kuyie nku kùù ò dḡḡ, wèè mākèné ocḡri mesémmè kòò deúkunko ku yètiri.

³² Onitiyeiwe yei mmeè ò buḡ, onitisàù í yìèkù tímati bá mukūū.

³³ Meyèmmè yìè weè màke mecii, kuyei nkù báá na ké mè bantè.

³⁴ Kubotí kùù tḡ timómmənti kuù deúkú, kè meyei nhāà kubotí ifei.

³⁵ Okpàati sánti betōmbè bèè cii bèmbe, kòo mièke cóú mbèè ò āā ifei.

15

¹ A bo ténémè otòu tináannati dè bónkunko kemieke nke, kè tináanyèiti kè línko.

² Mecii nyìè nnáàhti naatimu, kè kuyei nkù náante ntiyeinnáàhti.

³ Kuyie nwúōmmu tipítí tímou, ke wúó mbeyeiwe nè besààbè.

⁴ Tináannati duḡ mufōmmu mmu, kè tináanyèiti kòuri meyèmmè.

⁵ Kuyei nkù kuù sèngu ku cice tié, wèè dàke kòò ì yìè.

⁶ Tikpàti dieti bo onitisàù cḡtèè mièke nke kòo nitiyeiwe kó mucōntimu tú meyeñcaàrimè.

⁷ Mecii nyembè ntùònko mecii mme, tiyeinti kperè í me ndò.

⁸ Kuyie nyí dḡ benitiyeibe pāre, kù cóú besààbè kó mubáammu mmu.

⁹ Kuyie nyí dḡ benitiyeibe borime bití, kù dḡ bèè wanti bèmbe dèè wenni.

¹⁰ Fenasáàfè bo wèè yóu kuce o kpéi nke, wèè yete itié nhò yóó kúmu.

¹¹ Kuyie nyému kudōnkú dòmmè, kù né bá nyé oniti yèmmè nnaad?

¹² Tepòtè yìè nyí dḡ bèè ò kpannè, ò í kòri mecii nyembè borè.

¹³ Kuyei nnaati caānni keyiikè nke, kàa yèmmè caàrè kèe yáti keyáti.

¹⁴ Wèè màke meyèmmè weè wanti mecii nkéyíféè dèmarè, dè ʒ nnaati kuyei nkù ku yeinti mièke nke.

¹⁵ Yewe yemou tu meféútímè mme osènniwè borè, ke tú dibanni sáà wèè yèmmè naati o borè.

¹⁶ Kàa kpa a kperè ke dé Kuyie ndè tḡūnè a bo ndè mākemè ke bonè iyìèke.

¹⁷ Kàa yo ntikūnfāàti ke bonè diwèi dè tḡūnè a bo nyommè inaamāa mekùḡ nkpeyi ke bonè yekpārè.

¹⁸ Kemieke yìè nce nyekpārè nye, wèè pīi nhomáà kòo ye bónkunko.

¹⁹ Otōnnédíétí ce ʒ ndááti tipoti nti, kòo nitisàù kaku wenni.

²⁰ Debire dèè cii dè náríkunko de yembè yèmmè mme, kè dèe yei nkè dè bè sèngu.

²¹ Kè kuyei nkù dḡḡri deyeinkperè dè ʒ nkù naatimu, wèè toti o yèmmè kòò dḡḡri dèè wenni.

²² Kòo niti í békú betòbè mecii o kperè báá yie, kè benitibè péu ò duḡ nyitié nwèe na ké dè dḡḡ.

²³ Kòo nìti nò nke ténniko tináànti dè wennimu, ke naati ò bo béimmè tináànti tii wenni dè dò nwèe ti béi ndii mánni.

²⁴ Onitì wèè cii ò tũ nde ìnkè kó kuce nku mufòmму kaku, ke búútí kùu cuuti kudònkù.

²⁵ Kuyie nhò pontemu tɛpòtè yié nciètè, kénkánkè okúpokú kó tɛbàtè.

²⁶ Kuyie nyí dó meyèmmè yeime, tináànsààti nti kù dómè.

²⁷ Wèè dó idiítí mediè nhò buò nho cìètè nte, wèè í dó ticuuti kòò ò nfòu kémònte.

²⁸ Onitisàù òò totí o yèmmè mme ke né na kébéi, kòo nitíyewee sòntè kèpìtòo tisínténaànti.

²⁹ Kuyie nyí dó benítiyeibe, kù kèmmú besààbè kó mubáammu mmu.

³⁰ Fənənsàáfè náríkunko meyèmmè mme, kè tináànsààti yèútí muwèrimú.

³¹ Bè kpànnè wè o ònni kpéi nkòò kèmmú ò bo məcii nyembè kó fenafe mieke nke.

³² Wèè yete itíé nwè í dó o ònni, wèè kemmu itíé nkòò pieti məcii.

³³ A bo ndémè Kuyie ndè duò məcii mme, kàa dó kédεuke, kékùnnè amáà.

16

Kuyie mpírímè mutòmму onitì borime mieke

¹ Onitì òò náké ò yóò dòò tinti kè Kuyie nkuu né yé tii yóò dòò.

² Onitì yèmmè ò ndò nho dòòrimè memou wennimu, Kuyie nkuu né yé bá wè o yèmmè.

³ A dó kédòò ti, duò nti Kuyie nha bo yà ti dòòmè.

⁴ Kuyie ndòò bá dè ke yému kù dè dòò mùu kpéi, bá onitiyeiwe kù ò dòò diyie yeri kpéi nke.

⁵ Kuyie nyí dó sifei yembè kù yóò bè kpetínémú.

⁶ Mesàà nnè timómmonnti dè tũnni meyei, kàa dé Kuyie nha òò yóumu meyei.

⁷ Kè Kuyie mpénsiri onitì borime bá o dootitòbè bè òò ò narikènmú.

⁸ Kàa dòòri dèè wenni ke pètè sám̀pò dè tũnè a bo dòòmè dèè í wenni kèpétè mediè.

⁹ Onitì ò nwúómму ò yóò dòò ti kè Kuyie nkuu né nte kòò ti dòò.

Bekpààtibè borime dómè

¹⁰ Okpààti bekùnè Kuyie nkó muwèrimú mmu ò òò í nyeté o beénti mieke.

¹¹ Kuyie ndó tí mbeú kè dè wennimu, kuù ànnè tebiètè ti bo mbeú mèè botí.

¹² Okpààti í dó bèè dòòrimè í wenni, wèè dòòri dèè wenni wèè kpàti ò nfiíkú.

¹³ Okpààti dó wèè nàà wènwè weti weti, ke dó wèè nàà ntímómmonnti.

¹⁴ Kòo kpààti mieke pàike ò bo na kékúo onitì, məcii nyiè nwèe bo na kébónkùnne okpààti mieke.

¹⁵ Okpààti wèi duò mmufòmму mmu, kòò dòòri mèè sàà ndò nftaboofe.

Onitì fòmму mieke dèè tu desààrè

¹⁶ A bo mməkemè meyèmmè dè tũnè a bo mməkemè mesò, kàa bo nciimè tũnè a bo mməkemè idiítí.

¹⁷ Benitisààbè yennínémú meyei nkó kuce, wèè dàke o borime kpéi nhò dó o fòmму mmu.

¹⁸ Tɛpòtè tɛ òò niitè kèpí nhoniti kóo càke, tɛfentè tɛ òò niitè ke pí nhoniti kóo do.

¹⁹ A bo nwənnémè benitisààbè ke kpa a kperε dè tũnè a bo wənnənémè sifei yembè kè dí totí bè éí dè.

²⁰ Kàa totí a yèmmè mesàà nke dòò dèmarè a bo yà diwèi, wèè duò nhomáà Kuyie ndè bo nhò naati.

²¹ Wèè nàà ntináànti tii wenni bè we ntú məcii nyiè, wèè nàà ntináànnati bè yié nwèe kpeti.

²² Bèè m̀òke məcii mè bè duò mmufòmму mmu, kè kuyèinkú yeinti kù kùu.

²³ Məcii nyiè nhò totí o yèmmè mme ke béi nkè bè me nyiè nho náànti.

²⁴ Tináànnati dómè məcèkùò mme ke wεeti òò, ke duò nkukònnati.

²⁵ Onitì yèmmè ò ndò nho borime wennimu kè mè né ò kòòrinè mukúú.

²⁶ Dikònni dii ò nte kòo nitii pí mmutòmму, ke yé ò dómè kèdi.

²⁷ Onitiyeiwe waà mme yei mme kòo náànti tii mmuháà nkòme.

²⁸ Onitiyeiwe waà nyekpàrè nye, kòo náàntutí tũ tinèpoti.

²⁹ Onitiyonkuwe cii mbenitibè mbe ke bè tanninko meyei nkó kuce.

³⁰ Wèè ùu nke maà nho benni ke dó kédòò meyei, nhò mè dòòmú ke dèè.

³¹ Tiyùpéiti tu kusàrikù sààkù nku, ke yé mufòmму okùmú tumè benitisààbè kó mucóntimu mmu.

³² Onitidòò mómму ò ntú wèè nò nke íkù o mieke, wèè nò nke píi nhomáà ò pèètémú wèè òò kpa nkéna.

³³ Onitì ò ntáù tétè ke bo yà nanke kpeti nti, demou dèè né dòòri dè bonní Kuyie mborè nde.

17

¹ Kàa yo ntikúnfaàti ke bonè diwèi dè tũnè a bo nhāmè imaa mpiéké tèè cìètè ke bonè yekpàrè.

² Otánti wèè cii ò 35 baatému tɛcɛtɛ̀ b̄irɛ̀ d̄èè yete ditoo, k̄éw̄enn̄énè de tebií k̄è b̄èè toté de cice k̄perɛ̀.

³ Wèè 35 yááké mesàà nnè timátì péitì muháá mmieke nke, Kuyie nkuu me nyàù onitì yèmmè mme.

⁴ Onitì wèè d̄ó meyei nhò kemmu inóndie nyeiyi yembè mbe, k̄è siyáàbisí yìè nkenti siyáàbisí.

⁵ Wèè daú oc̄rì ò daú Kuyie nku kùù ò d̄d̄ò, k̄è meyei ntùðkení otòù k̄àa ò daú a báá m̄ónté de kó tiyeti.

⁶ Bekótibè kó diwèi tu be yaábí, k̄è ibí k̄peri tú i cice.

⁷ Kuyèinkù í yíènnè mè tináànsààtì, siyáàbisí yìè nyí me nyíènnè ò bo mbakémè.

⁸ Bè mabè yèmmè d̄ò nticuuti d̄ōri mesàà nke 3 nte k̄è b̄è d̄ó tii d̄d̄ò.

⁹ K̄è b̄è da d̄d̄ò meyei nkàa mè yè dí nnaati, k̄àa mè mmè d̄ènniní s̄áà dí ns̄í.

¹⁰ K̄àa kp̄annè wèè cii d̄è bo ò teennè k̄ép̄èté a bo puotímè kuyèinkù dinasáù kuce tekòutè (100).

¹¹ Onitiyeiwe 3 ndó m̄ecaàrimè mme ò me nyóó m̄áànèmu ditònni yeiri.

¹² K̄àa conè kumuntũnkù kùù m̄d̄nté ku bí d̄è t̄s̄ũnè a bo conèmmè kuyèinkù nè ku yeinti.

¹³ Bè 35 d̄d̄ò wèè mesàà nkòo d̄d̄ò meyei, meyei nyí iiti o c̄t̄è.

¹⁴ K̄àa keté dikp̄ànni a k̄p̄èté kukp̄éeroo nku, yí yúóó ke dikp̄ànni mu nyí keté.

¹⁵ Kuyie nyí d̄ó onitii caàrè k̄àa ò k̄òrinè, kù me nyí d̄ó wèè nnaati k̄àa d̄ò ò caàrè.

¹⁶ Kuyèinkù yóó d̄d̄ònnè ba id̄íitì, kù bo ò dontènè m̄ecii mmaà? Kù ò m̄òke de kó meyèmmè.

¹⁷ Onitì a népo 3 nda d̄ómu bá d̄ii m̄ànni, k̄àa kou da teènnè diyie yeiri.

¹⁸ Kuyèinkù kuù 35 béi nképoté ku n̄òutè ketenkè ke d̄ò kù bo yietì otòù kó dibànni.

¹⁹ Wèè n̄annè yekp̄arè ò d̄ó meyei mme, wèè t̄à omáà ò dotimu.

²⁰ Oniticiinti báá yà diwèi, k̄è meyei mp̄ii f̄enóndenyie yìè.

²¹ Wèè péitè kuyèinkù ò 3 mbonè meyeñcaàrimè mme, kuyèinkù cice í m̄òke diwèi mari.

²² Kuyèhnaatì tú mutie mmu, k̄è meyeñcaàrimè ȳòku onitì.

²³ Onitiyeiwe 35 c̄outè ticuuti dis̄òri ndi, k̄écake tibeénti.

²⁴ M̄ecii nyiè nh̄ò nwúó m̄m̄ecii nkperɛ̀ nde, k̄è kuyèinkù wúó nd̄ed̄étirè kù í yóó ninte d̄è.

²⁵ Kuyèinkù cice 3 mbonè meyeñcaàrimè mme, k̄è ku ȳó bonè iȳt̄èke.

²⁶ D̄è í wenni a bo duómmè k̄è wèè í caàrè kòò yietì, d̄è me nyí wenni a bo puotímè bekótibè be sàà nk̄p̄éi.

²⁷ Wèè í náante náante s̄ántike ò m̄òke meyèmmè mme, wèè mieke í péikù ò ciimu.

²⁸ Bá kuyèinkù k̄è kù c̄t̄éké b̄è 3 nyé ke tú kù ciimu, wèè pí n̄ho nùù ò ciimu.

18

¹ Ten̄out̄éit̄è yìè nh̄ò nc̄áá n̄homáà ndi, k̄è b̄è ò tié n̄ho mieke peike.

² Kuyèinkù í wanti m̄ecii, kù 3 ndó k̄éber̄nke ku yèmmè d̄ómmè mme.

³ K̄àa yóú b̄è 35 da senk̄èrimu, k̄àa d̄d̄ò d̄èè í wenni a di ifei.

⁴ Onitì náànti c̄ump̄urimu ke d̄ònnè d̄am̄éeri, ke d̄ò ndinéb̄òri ke p̄ũ̄ nke duò m̄m̄ecii.

⁵ D̄è í wenni a bo kónnèmmè wèè caàrè, k̄étou nwèè í caàrè tináànti.

⁶ Kuyèinkù náànti waà nyekp̄arè nye, ke ce nyenac̄ekuute.

⁷ Kuyèinkù nùù d̄ii kù buò nk̄è ku náànti kù p̄ii timátì k̄òme.

⁸ Onáant̄outi náànti 3 ndò mmucek̄oyuo mmu, ke w̄eti ke cuutoo tip̄outi mieke.

⁹ Wèè í pí n̄ho t̄s̄mmú ò í cáánnè wèè mù caàri.

¹⁰ Kuyie nyètirì k̄p̄eñni ke d̄ò nkuduotì k̄períkù nku, b̄èè borime wenni b̄è 35 s̄ori kuù borè ke bá nȳt̄èkù.

¹¹ Tikp̄ati yìè nk̄p̄ati tii tu o kó dis̄òri, o yèmmè d̄ò ntii ò k̄ank̄è kuduotì k̄òme.

¹² T̄ep̄òtè t̄èè 35 niit̄éni k̄écaàrè onitì, wèè k̄ék̄unne omáà kòò deuke.

¹³ Wèè 35 t̄ènnè tináànti ke mu nyí ti k̄èè mesàà nh̄ò yeimmu ke áà omáà ifei.

¹⁴ K̄àa m̄ò nkàa yèmmè caànni d̄è 35 da teennèmu, k̄àa yèmmè me nc̄ààrè ba mbo na k̄é mè cáatinne?

¹⁵ M̄ecii nyiè nh̄ò nwanti ke ȳt̄éte mu, wèè m̄òke meyèmmè kòò kemmu itié.

¹⁶ Ticuuti 35 k̄p̄etè onitì nwe kuce, kòo na k̄étuàke benitidie b̄è b̄è.

¹⁷ Wèè niit̄é ke beé n̄ho k̄p̄eti wèè 3 ndò nh̄ò naati, yóu kòo dootit̄ò t̄uàkení k̄àa yà.

¹⁸ K̄è di t̄aù t̄été d̄è bo na k̄épaà ndikp̄ànni, k̄épatè bek̄peribè.

¹⁹ B̄è caàrè wè 3 nkpeñnimu k̄ép̄èté diheik̄peri, k̄è yekp̄arè k̄p̄eñni ke p̄èté dimátik̄p̄etinni.

²⁰ Nè onitì náànti mieke nke ò pietimè mudii, o nùù d̄ii te kòò yo.

²¹ Onitì náànti bo nte kòò nf̄òù yoo ti nte kòò kù, wèè n̄annè tináànti ò yóó yàmu de kó muc̄óntimu.

- 22 Wèè pètè onitipòkù ò pètè diwèl ndi. Kuyie nkuù ò dḗḗ mesàà.
 23 Ocḗrì ̄ nnáá nke báammu ké tikpàti yìè nni nnáá nkè dè kpeñni.
 24 Kòo niti népobè sū dè bo na kéntú ò kó meyei. A népo mómumu né pèētému a tebite.

19

- 1 Kàa cīnni kàa borime wenni dè tḥūnè a bo ntúmè kuyèinkù ke náante siyáábisi.
 2 Kàa í yé dèmarè dè í wenni, kàa dḥ kédòḥ dèmarè mecāā nha ̄ḥ dḗḗ meyei mme.
 3 Oniti yeinti tii ̄ nte kòo caàrè o borime, kòo mieke ncóú nKuyie.
 4 Tikpàti yìè nnépobè ̄ nsūñkomu, kòo cīrì népobèè ò yàtenè.
 5 Bè ̄ḥ í nyóu wèè sou nke náá nwè í yà dè, siyáábisi yìè mme nyí yóó yenténè tiyēiti.
 6 Bè ̄ḥ nkpentimu wèè niti ò iikè, kè benitibè bamou népo tu wèè pāā.
 7 Ocḗrì tebií ̄ḥ ò yetemu, kòo népobèè ò sīntenè, kòò dḥ ké bè héinnè ò báá bè yà.
 8 Kàa totí a yèmmè a dḥ amáà ndi, wèè m̀̀ke mecii nkòḥ péú diwèl.
 9 Bè ̄ḥ í nyóu wèè náá nwè í yà dè, wèè náá nsiyáábisi ò fétinko omáà ndi.
 10 Kuyèinkù í mannèmè kù bo mməkemè desààrè, kudaakú í me mmannè kù bo mbakémè bekpàatibè.
 11 Wèè cii wèè nḥ nke Iku o mieke, ò bo yèmmè bè ò dḗḗ mèè yei, deè ̄ ntu ò kó diyètiri.
 12 Okpàati naupíè dōnnè diciriciri kó feūntifè nfe, kòo sàà mboo ke dōnnè tinémaanti.
 13 Debire dèè yei ndè caàri de cice yèmmè mme, onitipòkù wèè m̀̀ke yekpàrè kòḥ dōnnè dinésimbàù dii dóú sáà.
 14 Debire ̄ḥ tieke de cice cīētè nte nè ò kperè, Kuyie nkuù me nhḥḥ da pā onitipòkù wèè cii.
 15 Titōnnédíeti m̀̀ke munəndəmmú mmu, ké tikōnnéyāiti yìè nkōnnè dikōnni.
 16 Wèè yie nyikuḥ ò ̄ nfòumu, wèè í dake o borime kpéi nkòḥ kḥ.
 17 Wèè pāā mbecīribè ò pènni Kuyie nku, kè kù naa yóó dè nhò tērnè.
 18 Ntiè nha bire a kpaá m̀̀ke dii m̀̀nni mefiè, a né báá dè kùò nè kemieke.
 19 Kemieke diekè yìè nhḥḥ pētému de kó tiyeti, kòḥ caàrè ò dḥ nkéyietimu, kàa ò yóu ò naa yóó dè yìemu.
 20 Kénté itié, cəuté í kéciitè.
 21 Oniti ̄ nyèmu o yèmmè mieke ò yóó dḗḗ tì, Kuyie ndḥ tì tii né ̄ḥ dḗḗ.
 22 Wèè borime wenni bè we ndḥ, a bo ntúmè ocḗrì dè tḥūnè a bo ntúmè oyáábisi kóti.
 23 Kàa dé Kuyie nha pètè mufómumu kédi kunaati bá meyei mmamè báá da tuəkéní.
 24 Otōnnédíeti ̄ḥ baá dicabuu mieke nke, ò né báá na kéánnè mucie ò nuù.
 25 Poté tepòtè yìè, kuyèinkù yóó ciitému, kpannè wèè m̀̀ke meyèmmè kòo ciitè.
 26 Wèè caàri o cice ke beti o yḥ, ò tu debiyèire ndè dèè āā ifei.
 27 M bire, kàa í kémmú bè da náá nti a yete mecii nkó itié nyi.
 28 Siyáábisi yìè nhḥḥ soutému kénáké wè í yà dè kécaàrè tibeénti, ké meyei nnaati benitiyeibe.
 29 Bè ̄ḥ fēūmmu sipəḥ yembè, képuotí tiyeinti.

20

- 1 Menaa ncií benitibè mbe, ké menakperimè caàri oniti, wèè náá nkunaayáàkù wè í cii.
 2 Kòo kpàati mieke peike ò ̄ḥ í ncáánnè diciriciri dii ūntí, wèè péikunne okpàati mieke ò dḥ kékūnté ò fōmmu mmu.
 3 Kàa í kpanḥ dè tu diyètiri ndi, wèè mieke péikú mecāā nhò tu kuyèinkù nku.
 4 Otōnnédíeti wèè í kuuti diyḥḥ, ditewaà ò bo ndḥ kékḥḥ ké m̀̀nté.
 5 Oniti yèmmè dḥ ntebinte tēè cūmpúri tēnte, mecii nyiè wèè bo na ké mè fei.
 6 Bè náámmu benitibè péú kó tinití kpéi, dè me nyóumu a bo pētémè oniti mómumu.
 7 Kòo niti borime wenni, kòḥ dḗḗri dèè wenni ke ku, o bí ̄ḥ di diwèl ndi.
 8 Kòo kpàati kàri dikpàatikàri ke bo beké ò pànke ̄ḥ bantému oyeiwe.
 9 We mbo na ke dḥ ò wèikūnnè o yèmmè ke ténke í m̀̀ke meyei?
 10 A bo mməkemè sipotampeé sidési ké si cáà nkàa yé a si beú dii m̀̀nni Kuyie nyí mè dḥ.
 11 Kè debire borime yó nwenni bè pànke ̄ḥ mè yàmu de dḗḗrime mieke.
 12 Yeto yèè yonè, nè inuə nyii wúōnnè Kuyie nkuù dè dḗḗ dedé.
 13 Wèè nonnè inuə nhò náá nfeḥawanfè nfe, wèè ènni mecāā nweè yo nke sànnè.
 14 Odonti ̄ ntu dè í wenni, dè í wenni nwe, ké né ítóo ké sántè omáà.
 15 Məsəḥ nnè meḥèi ndè sūmu péu, mecii nkó tináanti tii nè wenni ke pèētè demou.
 16 Kàa í yé wèè da m̀̀kenè dibànni kòo tḥḥ nhò bo di yietí, cəuté o yaàbòri ké di nduḥ a borè a í ò yé mèè kpéi.
 17 Muyaábisi dii ̄ nnaatimu, ke né dente ke náá nyitáá a nuù mieke.
 18 Wèè kémmú itié nweè nḥ nke dḗḗri dèmarè, kàa yóó kəte dikpànni baati mesàà.
 19 Wèè wátiri betobè ò dáanko disḗri kpéti nti, kənté wèè nuù yau.

- 20 Wèè sàá nho cice nè o yò o fòmму bo ndònnè wèè fitirè ku keyensùùkè.
 21 Kàa waà ntiḱpàti meċāā mmecāā dikétémānni tì ʒʒ í ndèntenè mesàà.
 22 Bá ndó ke fʒʒ mmeyei mbè da dòò mè, bʒʒúté Kuyie nkè kù da deetè.
 23 Kuyie nyí dʒʒ sipotampeé sidésì teyáábìsipotampete í wenni.
 24 Kuyie nkuù ní onitì naàcèi yeti dè, onitì bo na kényé ò kòri kàà?
 25 Dè tu meyei mme a bo sʒʒnté kèbèinkoomè Kuyie nyiikè ke dà a bo kù dòò dèmarè, kàa yóó dʒʒnnè dinùù Kuyie, totí a yèmmè.
 26 Okpààti wèè cii ò ʒʒ batemu bèè dʒʒri meyei nkè bè kpetinnè bá mesémmè bá mbè nhò bonè.
 27 Onitì yèmmè meè dò nfitirè Kuyie nhò duó ndè kè dè bo nhò mí.
 28 Okpààti wèè tu onitisàù ke dʒʒri timómmonti wèè kpàti fiikù.
 29 Muwèrímú muù tu odapàà nkó kusàrikù, kè tiyùpéití tu odakóti kaku.
 30 Onitiyonkuwe kó mutie tú tiyèiti, kè kupààti taà nhonitì yèmmè.

21

Mecii nyiè bo nfòu mèè boti

- 1 Okpààti yèmmè dʒʒnnè menie mme ke pūò Kuyie mme dʒʒnnè kèè bíékè.
 2 Onitì yèmmè ʒ ndò nho dʒʒrimè wennimu Kuyie, kuù né yé bá wè o yèmmè.
 3 A bo ndòrimè dèè wenni ke sié, Kuyie nde ndó, kè dè pèētè a bo kù fiémè iwūš.
 4 Tepòtè nè tefentè deè feinko benitiyeibe kó meyei.
 5 Wèè pí mmutšmmú nè tikšnyauti wèè pietí tikpàti, wèè dʒʒ meċāā nkòò naà nfedawanfè.
 6 Wèè waà ntiḱpàti nè siyáábìsì dè í mʒʒke mucšntimu dè kòrinè mukūš mmu.
 7 Onitiyeiwe yei mmeè ʒʒ ò kùò ke yé ò yetemè ò bo dʒʒmè dèè sié.
 8 Onitiyeiwe tú nkùù ce í wenni, kòo nitisàù borime wenni.
 9 A bo mbomè difi ke kpènké dè tšūnè a bo nhānèmmè onitipòkù yekpàrè yiè.
 10 Onitiyeiwe dʒʒ meyei mme nè o yèmmè meməu ò ʒʒ í nċċé mbá o népo.
 11 Kàa puotí tepòtè yiè nkuyèinkù ʒʒ ciitèmu, wèè mʒʒke meyei mme kòò yèútí mecii nnè itié mbè ò duó nyi mieke.
 12 Kuyie ndó dèè wenni dènde, kù wùómmu dèè dʒʒri benitiyeibe cēi, ke bè tanninko meyei mmieke.
 13 Kòo cīri kuò nkàa cċċé, a múnke naa bo nkuù nkè bè cċċékému.
 14 Disrì kó dipānni bónkunko kemieke, kè dipānni dii bānnè ke cūš diyòrì kè di kòu kemieke diékè.
 15 Onitisàù ʒ ndòri ikuš yèmmè kè dè ò naatimu, ke dò nkuyonku onitiyeiwe borè.
 16 Onitì wèè yəu mecii nkó kuce ò bo neinè beċiribè bāmbā.
 17 Wèè dʒʒ kutenkù kó diwèi ò báá mʒʒte o kperè, wèè dʒʒ menaà nnè imaa nhò báá kparikè.
 18 Benitiyeibe bèè í mʒʒke bè tú ndè bè bo yà meyei, besáábè í yóó yà mè.
 19 A bo nhāmè tedòntè inkè dè tšūnè a bo nhānèmmè onitipòkù yekpàrè yiè nwèè mieke péikú meċāā.
 20 Mecii nyiè nwèè mʒʒke tikpàti nè desààrè o cċċè, kè kuyèinkù dè càari deməu.
 21 Wèè dʒʒri dèè sié ke niti ò ʒ nfòu kéməntemu kè bè ò dʒʒri mesàà nkòò dè.
 22 Mecii nyiè mbo na képi diheikperi bè bàa di, kèpəntè be yèmmè do dʒʒ ndèè bè kānké.
 23 Wèè yé ò náa nke túmu wèè yenninè meyei.
 24 Wèè mʒʒke tepòtè nè tefentè ò ʒ ndaù betəbè mbe kòo kperè deməu tu tefentè kperè.
 25 Otšnnédiféti ʒ ndè yáámmu deməu ke yàa kúnè, ke yé o nùtè í dšmè ke pí mmutšmmú.
 26 Wenwe ʒ ndè dšmu deməu, kòo nitisàù yie níi pá ke báá súš ndəmarè omáà.
 27 Kuyie nyí dʒʒ benitiyeibe kó yepàrè, bè yé pāānnè meyèmmè yeime mme.
 28 Wèè sou nke náá nhò í yà dè ò í yóó nhā ke bo. Wèè kèmmú tináahti wèè mʒʒke ò náa nti sáà.
 29 Onitiyeiwe ʒ ntá omáà ndi kòo nitisàù tūnni o fòmму mesàà.
 30 Onitì í mʒʒke mecii mmamè yoo meyèmmè mamè yoo iyentotí mai Kuyie mborè.
 31 Bè daatí tesāntè yekšnke dikpānni kpéi nke, Kuyie nkuù né ʒ nte kàa na a dootitəu.

22

- 1 Kuyetifeitío tšūnèmu tikpàti, kè benitibè da dʒʒ dè pèētè mesəə nnè idíití.
 2 Okpààti nè ocīri dè wèrīmu, Kuyie nkuù bè dʒʒ bedé.
 3 Wèè dake ò ʒʒ yaní meyei nkésərimu. Wèè í dake kòo nkérío kè mèè ò pí.
 4 Wèè kékūnne omáà o kó mucšntimu tú ò bo ndémè Kuyie, ke mʒʒke o kperè, ke mʒʒke diyètirì nè mufòmму.
 5 Ipo nè timátí deè dií onitiyeiwe kó kuce mieke, wèè dʒʒ o fòmму ò báá kù tūnne.

- 6 Benke debire kuce saàkù dè kpaá be ndii m̀nni, dè bo kótè dè báa kù yóu.
 7 Tikpàti yiè nhò mbakému oc̄iri kè dibànni yiè nnaà nho banteu kó kudaaku.
 8 Wèè buotí dèè í wenni ò ɔ̄ k̄ɔ̄ meyei mme, ò w̄erímú ò do d̄ɔ̄ri mmù meyei nkè mùu dèè.
 9 Wèè niti ò yàu mesàà mme ke yé ò totírínè m̄e be c̄iribè o kperè.
 10 Beti tefentè yiè nkè yekpàrè n̄ kutoweku n̄ mesenkùmè kè d̄eè dèè.
 11 Wèè d̄ó timómm̄anti ke m̄ake tináānsàati wèè d̄apúnè okpàati.
 12 Kuyie nkánkèmu mecii nyembè, ke yetíri benitiyeibe náānti.
 13 Ot̄snnédiéti ɔ̄ yí diciric̄iri dii bo kuce, kòò ȳeroo di bo ò pí.
 14 Onitipòkù wèè d̄outi d̄outinè benitidaabè náānti d̄ò ndif̄ot̄iri c̄umpuri ndi, Kuyie nyete wè wèè ɔ̄ do di mièke.
 15 Debire ɔ̄ mm̄ake mewáátèyèmmè mme, kunasáá kuù ɔ̄ m̄è d̄èite.
 16 Wèè f̄éũko oc̄iri wè ò kparikunkomu, wèè p̄ā nhokpàati ò c̄irikunko omáā ndi.
- Mecii nkó tináānti*
 17 Kéntè mesàà nkékeè mecii nyiè nkó tináānti. Daate n da náā nti kpéi kè n da tuo mmecii.
 18 A m̄è ànnè a yèmmè kè d̄è nda naati k̄aa mmè yé s̄áa.
 19 N d̄ó a yié nha Yiè nKuyie nku, dèè te kè n yóó t̄i nda tié nyiè.
 20 N da w̄ari itié nsipísit̄aati ndi n̄ yetannò a d̄ò nk̄etotí dèè ìnkè a yèmmè kébantè timómm̄anti.
 21 Kè b̄è da t̄s̄ nk̄aa w̄etení á náké timómm̄anti.
 22 A báa yà oc̄iri c̄īnnimè kéfiete o kperè, a báa f̄éũ nhosénniwè tibeénti borè.
 23 Kuyie nkuù yóó kpà mbe kpéi nkékuò bèè f̄èke be kperè.
 24 A bá nnaatinè kemieke yiè, a báa neinè onitiyonkuwe,
 25 a yàà bo bè teeté keta timati mièke.
 26 A báa béi nképoté a n̄òtè ketenkè ke d̄ò a bo yietí ot̄òu kó dibànni.
 27 K̄aa yí memme ke í na ke yietí bè bo fietè a d̄óu.
 28 A báa tuo nha yembè d̄óu ndii t̄ari be bàtè mànkù.
 29 Kòo niti yé ò t̄ómmú mesàà bekpàat̄ibè beè ɔ̄ ò t̄uóté ò ɔ̄ í ntú s̄ntíke kou.

23

- 1 K̄aa w̄é̄n̄nè onitid̄ewè kè di yo, á d̄ò meȳómmè n̄ dèè ìk̄ú a ìk̄è.
 2 Bá k̄aa pitiri deu, di ke k̄ũnné.
 3 Bá nyáā mmudīi wennimè kéȳĩke a bo minn̄émè, kè de yèmmè bè d̄ó ke da díimu.
 4 Bá mbeti tikp̄ati, keté ke bá ntoti a yèmmè de bíkè.
 5 A bo nkpaá ke mu nyí yà idiúti kè í p̄eēt̄ému. Idiúti do nyí á if̄iēti nyi ke puù ke d̄et̄iri kēĩnkè fetúúf̄è k̄óme.
 6 A báa w̄é̄nn̄nè meyèmmè yeime yiè nkè di di o dii, bá ndake o diiti wenniku kpéi.
 7 Ò yó nd̄ɔ̄ri ke d̄ò nhò da d̄ómu ke tú: Di kéyà, ke né da d̄ónè meyei.
 8 A bo dentenè a bo t̄i t̄ómè, k̄aa do náā nti náānati yei detetirè.
 9 Báa náké kuyèinkù a kó tináānsàati kù í yóó t̄i p̄énsiri.
 10 A báa tuo t̄ebàtè mànkù kó dit̄ari, báa ta deciribire kpete mièke.
 11 Wèè kpà mbe kpéi nhò kpēnn̄imu, wèè yóó da kpannè be kpéi.
 12 Duó nha yèmmè bè da tié nyi tié, kék̄éntè mesàà kè bè da tuo mecii.
 13 Báa yóu a bo puotimè a bire, kunasáá í yóó d̄è kùò.
 14 Kunasáá p̄etinke yóó d̄è d̄eēt̄énè mukũ̄u mmu.
- Oniti tiémmè o bire*
 15 M bire, k̄aa c̄īl d̄è yó nni nnaatimu.
 16 Dè bo n narike mediè mmómm̄omme kè nsà k̄aa náā timómm̄anti.
 17 A báa teeté benitiyeibe, ndé Kuyie nsáā.
 18 Memme d̄è bo nda naatimè a b̄orime mièke, k̄aa yà a d̄ó d̄è d̄am̄ou.
 19 M bire, k̄éntè n yé mmù kéciit̄é, k̄ét̄unne kuce kusàakù.
 20 Bá nneitinè benaaȳàbè n̄ be mancaámbè.
 21 Benaȳàbè n̄ be mancaámbè bè taà tidawanti mièke nke, kè tik̄onc̄é̄t̄i yiè ndaati tiyaac̄iti.
 22 Nkém̄mú a cice kpeti ke yé wèè da temè. Báa senk̄eri a ȳò ò kòtè mèè kpéi.
 23 Wammú timómm̄anti n̄ meyèmmè n̄ itié n̄ mecii, k̄aa d̄è m̄òtè, a bá ndè c̄àari.
 24 Kòo niti peitè onitisàù d̄è ɔ̄ nhò naatimu. Wèè peitè mecii nyiè kòò nyànkunè diwèi.
 25 Duó nde kó kuyè̄nnaatí a cice n̄ a ȳò duó mbe de kó diwèi.
 26 M bire, n duó nha yèmmè k̄ént̄u n d̄ómmè n̄ diwèi.

²⁷ Nyé ke dò nhonitipòkù wèè dauti dautinè benitidaabè nè otòu pokù, bè dònne difǽtìri cǔmpuri ndi, tebinte tètè pèù,

²⁸ ke ò ndii benitibè benitikòùbè kòme ke càke benitibè péu fòmму.

Kunaàyàkémusnkù ò ndòmme

²⁹ Mesémmè yiè ntu we? We ntu idebii yiè? We nkpànti sáà? We mbeeti o kpeti benitibè? We ncaù tiyèiti detetirè? We nwùò tinonwùstì?

³⁰ Wèè s̄s̄ í nyité wènwe menaà mborè, wèè nonnè menaà nkperimè.

³¹ A báa yóu kè menaà nkó kuwùskù da souté mè miètimè fèbòòfè mieke. Mè yó ntati a ní ke weetimu,

³² ke né taroo ke da danté fèwààfè kòme, didautiri kòme.

³³ Kàa nuò nkòore, kàa yèmmè kòkè nè a náànti.

³⁴ Kàa ndò nha duò dàméèri ìnkè ke kari bàtòò kó kudú ìnkè kè dè sànti ke da kóònko.

³⁵ F̄s̄ ò nnáà nke tú: Bè m puotì ke n koute bá dè í n yonke, n keté ke í dake, kè nh ènte ìii m̀nni m bo wète kèyà.

24

Meciì nyiè nè onitiyiwe

¹ Báa teeté benitiyibe, bá mbè neitinè.

² Bè dó kéndòari meyei mme ke náa mmeè kpeti máa.

³ Nè meciì mme bè maàmè tef̄tètè, meciì mmeè ò nte kè tè nkperini.

⁴ Nè meciì mme bè s̄s̄ píemmè yebuò tikpàti tisaàti tii wenni.

⁵ Wèè cii weè mòke muwèrimú, wèè cii weè kpeti dèúkú.

⁶ Wèè bàati mesàa nweè s̄s̄ na mudòò, wèè mòke bèè ò duò nyitié nkè bè s̄s̄ weè na ndikpànni.

⁷ Meciì nkó tináànti pètèmu kuyèinkù wèrimú, deè te kè bè tíi nke náa nkù ncf̄kè.

⁸ Wèè wanti meyei nsáà bè we ntu meyei ncice.

⁹ Kuyèinkù yentotí tú iyeyi nyi, bè í dó kèyà tepòtè yiè fenònfè.

¹⁰ Kè mehàárimè tùkèni kàa bonke a do í kperini.

¹¹ Dèeté bè dó kèkuò bè, bè dèri bè ke kòrinè mukòù, deeté be.

¹² Kàa yí a do í yé, Kuyie nkou wúómmu, kunku yèmu a yèmmè, kù da wúómmu, kuù bekùnè bá wè o tómmú dòmme.

¹³ M bire, nyo mmecekùò, mè teènmèmu ke naati.

¹⁴ Nyé ke dò mmeeciì nwennimu a fòmму kpéi kàa mè pètè meborime bá nda yóunè, kàa yà a dó dè.

¹⁵ Báa dàò onitiyiwe kòme kèpònte onitisàù c̄f̄tètè ò bo tè.

¹⁶ Onitisàù bo na kèdo kuce mèyiekè ke baa nyiitimu, kòo nitiyiwe ta mehàárimè mieke dè dèèmu.

¹⁷ Kàa dootitòu do dè báa da narike, kòò bètè, diwèi báa da pí,

¹⁸ Kuyie nyàà borè yà kè dèe kù yonke bá kù ténke báa ò dòò meyei.

¹⁹ Bá nhènnè benitiyibe, báa teeté meyei ndòòribè.

²⁰ Benitiyibe í baa dàmarè deyikè, be fòmму yóò kúmu fitirè kòme.

²¹ M bire, ndé Kuyie nnè okpàati, báa taunnè bèè dó kéceete demòu.

²² Meyei nyóò bè tùkènimu bàmbà, òmòu me nyí yé be yèiti yó mmamè.

Meciì nyiè dò nkénnáa nti

²³ Nte meciì nkó tináànti teti, dè í wenni a bo mbekùmè ke m̀ake mebatimè.

²⁴ Kòo beènti mòu kònnè oyeiwe, ibotí nè benitibè de mieke ò nhò péimu.

²⁵ Kàa kpànnè oyeiwe dè wennimu, ò s̄s̄ pètè mesàa mme kèdi diwèi.

²⁶ Kàa tēñné otòu timóm̄m̄nti, deè benkú a ò dómè.

²⁷ Bá ntu a bo maá tef̄tètè ke í tũnte a tómmú ditowaà kòmu, ke í kùúti kupaku.

²⁸ Báa s̄s̄nté kènnáa a kou kpéi ndetetirè, a dó kènaá nsiyáabisì yiè nweà?

²⁹ Báa yí ò n dàò mie nkè m bo ò f̄s̄, m bo ò tēñné ò n dàò tì.

Otōnnédíéti borime

³⁰ M pètè diyie mari otōnnédíéti mòu paku, kuyèinkù makù paku,

³¹ tisàmpotì nè timúsintì kè dè dàátì kupaku, kuduotí kùù fité o paku kè kù do.

³² Kè nní ndè wùò nkétotí n yèmmè kè dè m benke meciì mmamè:

³³ Kàa tu m bo duò sàmpò, m bo ūũnko sàmpò, kéòm̀pè sàmpò,

³⁴ a bo nyóò daate kè tidawanti da ikú, kè dikònni da déétè oyúókú kòme.

25

1 Nte Sodomoo kotinò teyè Sudaa kóo kpààti Esekiasi kòbe wàri yè.

Yekotinò yebotí yebotí

2 Dè tu Kuyie nkó disànni ndi kù bo sònnemè dèmarè ke tú bekpààtibè kperi bè bo wénnimè dèmarè mesàà.

3 Tí í yé mèè botí kèfinkè youtimè màmè, nè ketenkè cūmpume mamè tí í me nyé bekpààtibè yèmmè.

4 Ûté mesoo meyóò nkè mée wenke, wèè dòòri tisatí kòo na ke mè dòònè dèmarè sààrè.

5 Deite onitiyeiwe okpààti také kè tímómmontii kpénkúnne o kpàti.

6 Bá ndéúkunko amáà okpààti ìkè, bá mbeúnè amáà benitidiebè.

7 Bè bo da deemmè deè tōùnè bè bo da kékummè onitidiewè ìkè.

8 Bá ncāà a bo yúmè tibeénti kè dè yèmmè a yu wè bo beé nho kpeti kàa sīnte.

9 Kàa mōkenè a kou timati a ò yà kè dí tí tūnte, a né báá náké otàù kò disòri kpeti,

10 ò yàà bo tí kèèmé ke da sámmú kàa móté dè yīmè kè tí yènní a nùù.

11 Tináaanti tìi béi nke wenni tí dōnnè kusàrikù sààkù nku, bè dàri kù mesoo nnè timátí péití.

12 Mecii nyiè mbéi ntii náaanti dōnnè nubierimámáá mmu nè mesooffimme wèè tí yie nho borè.

13 Menébuo ndōmmè kuyiinkù mōnni ke kpénkúnko oniti, ditōnni sààri me ndò nwèè dì tō nho borè.

14 Wèè pèèri o kperè ò dōnnè kuyaakù nku nè tiweticítí tìi í yóó ní.

15 Wèè mōke meminnimè ò bo na kéceete okpààti yèmmè kè tináaanti taà oniti nè o kũòo.

16 Kàa yà mecekùò ndi kébennè, kàa tontè a yàà bo mè tš.

17 Bá ncāà a cēpetitòu cētè ò yàà bo da pè nke da sīntenè.

18 Oniti wèè náà nhotòu kó meyei nhò dōnnè didùri ndi nè disie nè dipencòu.

19 Kàa yèmmè naatinè onitiyeiwe, meháarimè yie, dè ò nda dōnnè a cáánnè dininni dii keuté dindi, ke cómmúnè kutàaku kùù kpeuti.

20 Kàa diè mmeyēncàarimè yie ndè dōnnè a dàtè o yaàbòri ndi muséé mmōnni, ke ānnè o mōnne metekāà.

21 Kè dikōnni bo a dootitòu, duó nwe kòo di, kè sinéyēi ò bo, duó nwe kòo yà.

22 Kàa dōòri memme a cou yehāākūs nye o yuu ìnkè, kè Kuyie nyóó dè nda yietí.

23 Kubakù yóú kó kuyaakù touni fetaafè nfe, kè siyáábisi ce nkemieke.

24 A bo mbomè difii ke kpénkè dè tōùnèmu a bo nhānnèmé onitipòkù yekpàrè yie.

25 Tináaansáati tìi yènni dedétirè tí dōnnè menébuo mme ke bónkúnko kuní.

26 Onitisàu wèè yóu kè beyeibe ò souté ò dōnnè tēbinte nte yoo dinébòri dii kó menie ncāke.

27 Dè í wenni a bo dimè mecekùò mmedie, yoo a bo ndómè disànni medie.

28 Oniti wèè í pīi nho mieke ò dōnnè dihei dii í baa dindi dimáà.

26

Ti bo nfòunè mèè botí nè tiyeinti

1 Kè di duó nkuyeinkù diyetidieri, dè dōnnè muséé mmu kuyiinkù mōnni ke dò fetaafè dididèi mōnni.

2 Inaribi puti mèè botí nè sikipāncéndéi, mèè botí nku meyei mmèè í mōke mè tukú nè mù mè í pīimè òmòu.

3 Didáú bo tesāntè kpéi nke kè tisāmmānti bo sāmmarímú kpéi, kè tedabeetè bo kuyeinkù ìnkè kpéi.

4 A báá tēnnè kuyeinkù tiyeinnáanti, a yàà bo kù naānnè.

5 Tēnnè kuyeinkù dè dò nha kù tēnnè tí ku yèmmè yàà bo ndò nkù cii.

6 Wèè tš nkuyeinkù nè tináaanti, ò kékè o taàke nyi ke waà nhomáà kunaupíe.

7 Kuhòkù taàke dōmmè ke kpa muwērímú, kuyeinkù kó dikotinùu me ndò.

8 Kàa sānte kuyeinkù dè dōnnè a bou ditāri ndi mutāntēnditimù.

9 Kupo òò kũù kunaayākémuónkù kè dè ndōmmè, dikotinùu me ndò kuyeinkù nùù mieke.

10 Okpàati wèè sōnté ke tóu tiyeinti mutōmmú, ò càari benitibè bəmou ndi.

11 Temotè òò tš mèè botí kēwēte kēdi, kuyeinkù me nkōnni deyeinkperè.

12 Kàa yà òmòu kòo yèmmè dò nhò cii, a nyé ke tú kuyeinkù kōme ò tōùnèmu.

Otōnnédíeti borime tēmè

13 Otōnnédíeti wèè òò yī kè n yè diciriciri bo m pī nkuce, kumuntūnkù kuù bo kuce.

14 Dicàù firí di máti ìnkè nke, kòo tōnnédíeti pēnni o dšù ìnkè.

15 Otōnnédíeti òò wēté mucie kè dèe ò yonkemu ò bo mù kōtèmmè o nùù.

16 Otánnédiéti yèmmè dò nhò cìimu ke pèṣṣé mecii nyembè bèyiekè bèè tèṣṣiniko tináaṅti kè dè wenni.

Yekotinò yebotí yebotí

17 Kàa ta dikpànni dù i tú a kperi, dè dònnè temotè bo mpènkámè mme kàa pí nte yóu.

18 Kuwáátikù kuù bəmmù yehāātīre, ke tāū ipie nke kəu.

19 Oniti wèè souté otəu ke dèè ke tú ò do wántí, o kperè me ndò.

20 Kè idéi dèè muháá nhəṣ kúmu, kè benáaṅtəubè dèè yekpàrè dèèmu.

21 Wèè ce nyekpàrè ò dònnè yekūṣ nyèè cəú nyènye muháá, idéi ì cəú mmuhāá.

22 Onáaṅtəuti náaṅti dònnè mucəkəyuo mmu, ke wəṣti ke cuutoo tipəuti miəke.

23 Tináaṅnati nè meyèmmè yeime, donnè mesəṣ sɪmmè mme bè dàrimè tiyaamati ìnkè.

24 Wèè məkə mepómme ò ɔṣ mè sɔnnə o miəke nke kénnaá nsiyáábisi.

25 Kòò náa ntinaaṅsàati a báa yie, ke yé tii bo o yèmmè miəke ti í wennimè.

26 Ò ɔṣ namu kəsənnə o pómme, kè dè nè mboní kè benitibè bəməuu banté o yonku.

27 Wèè keu difṣtiri wèè duò di miəke, kè ditári yàkù wèè di bienko.

28 Kàa náa nhotəu kpéi ndetirè a ò nímmu, wèè məkə meyèmmè mèdémè ò buòmmu.

27

1 A yèmmè bá nnaatinè nanke, a í yé tii yóo tuəkəni yie.

2 Yóu kè betəbè beè da sante, bá nsánti amáa. Opòò wèè da sante dè bá ntu a mómumu.

3 Ditári céèmu kè mubirímú céè, kè kuyeinkù naupíe céè ke pèṣṣé memme.

4 Kuyonku sɪmmu ke kunaupíe yóu, we nné bo dáati kécómumu mepómme ìlkè?

5 Kòò niti da kpannè a ìlkè, dè tṣūnè ò bo nda dómè kè dè səri.

6 Kàa népo da kpannè dè tu a kó mesàa mme, kàa dootitəu da ɔri dè tu a kó meyei mme.

7 Wèè di ke sánne nweè nàu mecekùṣ, dikònni bo wè bá dèè tii dè ɔ nhò naatimu.

8 Wèè yè o ei ke centi centi ò dònnè tenòtè nte tèè dèténè te yīnti.

9 Məkəpempemmè nè tūdàari dè naati meyèmmè mme kè kunéponaati pèṣṣé a bo ntámè amáa.

10 A báa yóu a népobè, a me mbáa yóu a cice népobè, kè meháarimè da tūòke a báa kote a tebite borè, a cəpəetitəu tṣūnèmu a tebite tèè dətiri.

11 M bire, ncii kénaríkunko n yèmmè, ke n níi na kəténne bèè n sənku tináaṅti.

12 Mecii nyiè nhəṣ yàni meyei nkəsərimu kè kuyeinkù nkéroo kè mèè kù pí.

13 Kàa í yé wèè da məkənè dibanni kòo təu yē nhò bo di yietí, cəuté o yaàbòri kè di nduá a borè a í ò yé mèè kpéi.

14 Kàa dəu nha kou mekperimè dikūnweṛini, de kó muduonmu ɔ ndò ndisáánni ndi o kpéi.

15 Onitipòkù yekpàrè yie dònnè fetaafe ɔṣ ni kè yèè nésimbakè ndóu yènye sáa.

16 Wèè bo na képikù kuyaakù yoo mekùṣ mmèè yìtè, wèè bo na képi nde kóo nitipòkù.

17 Timáti sšúmè titeti, meè boti nku oniti tūnnimè otəu yèmmè.

18 Wèè píenko mutie wèè cəa mmu be. Wèè yari wèè ò baké mutšmmú kòò pieti mesàa.

19 A ɔṣ siéke menie nkéyá mèè boti a ìlkè, otəu ɔṣ me nyà a yèmmè kè dèè ò teennè.

20 Kudənkù í diè mmèè boti beciribè, oniti í me ndiè nhò dṣ dè.

21 Bè yáunè muháá mmu mesəṣ nnè timáti péiti, bè ɔṣ banté oniti dòmmè nè bè náa nti nti o kpéi.

22 Kàa ti kuyeinkù ditu medibii kəme a báa na ke kù yàtenè ku yeinti.

23 Ndake a wūṣ kpéi nkè i taà.

24 Oniti ɔṣ í mməkemè o kperè sáa, tikpàti ɔṣ í mme nsəkè sáa.

25 Kè timúti dèè kè tipànti mu nyi yènni, kēi yetarè ìnkè kpeti kénkémúnè tipànti bo yènnimè.

26 Bè ɔṣ kēi tipeciti kéduəkənè tiyàati nti, ke fítè yebodaké kédonnè depaa.

27 A bamiè nyó nda sànnèmu, kàa piínè a cṣṣè nè a tšmbè.

28

1 Wèè dṣṣ meyei nhò ɔ ncokumu bá òməu í ò bəti, wèè í dṣṣ dəmarè kòò məkə dikšmbùṣ diciriciri kəme.

2 Kè dihei í wə ndinùu bekpàatibè beè ɔṣ sūū, kòo kpàati cii ke yé dəmarè wèè kpàti ɔṣ mɔnte.

3 Fəkpàatidawanfè fèè fšūnko beciribè fè dònnè fetaafe nfe fèè sūū nke kùo tiditi.

4 Bèè yete Kuyie nkuṣ be sánti benitiyeibe mbe, bèè ì yie nkè bè miəke pèi benitiyeibe.

5 Benitiyeibe í yé dèè ci bèè dṣ Kuyie mbeè dè yé dəməu.

6 Kàa kpa a kperè, kàa borime wenni dè tṣūnè a bo mməkemè tikpàti kè mè sī.

⁷ Wèè yie nKuyie nkó ikuó ò tu dɛbísààrè nde, wèè neitinè bèè borime í wenni kòò àà o cice ifei.

⁸ Wèè pènni idíífti kè bè bo nhò yieti ke nɔnku, wèè niti ke pāa bɛc̄rībè, wèè ɔɔ tieke de yiè nkó tikpàti.

⁹ Wèè í dó kékèè Kuyie nkuó, Kuyie nhɔɔ í nkèè de yiè nkó mubáamu.

¹⁰ Wèè fétinko benitisààbè ò bo do ò keú dii f̄stiri mieke. Benitisààbè bie me mpèú mesàa mme.

¹¹ Wèè m̀ake o kperɛ o yèmmè ɔ ndò nhò ciimu, oc̄rri wèè cii kòò né ò daú.

¹² Kòo nitisàù baatè dè ɔ nnaatimu benitibè, kòo yeiwe baatè bè nsoti.

¹³ Wèè s̀ari o yei nhò í yau mesàa mmamè, wèè mè d́aa nke mè yóu, Kuyie nwe c̄f̄enko.

¹⁴ Dè nnaati wèè dé ò bo d̀omè meyei, wèè to kpeñni wèè duò meyei mmieke.

¹⁵ Onitiyonkuwe wèè baké bɛc̄rībè ò d̀onnè diciriciri ndi dii pèú, kumunt̀inkù kùú dó kèp̄i.

¹⁶ Kukpààtiyèinkù f̄f̄ũnko benitibè mbe, wèè í dó ticuuti kòò kpàti m̀onni.

¹⁷ Wèè kùo oniti wèè ɔ ncooti ke bíi tannè kuf̄sti bá bè í ò c̀onè.

¹⁸ Wèè borime wenni wèè coori, wèè t̀u nyice idèi kòò duò.

¹⁹ Wèè kuuti ketenke wèè yo nke s̀annè, wèè s̀ɔ́nté ke bo kòò nsànnè tidawanti.

²⁰ Onitisàù wèè pieti mesàa, wèè dó kékparikè mecāa kè meyei nhò t̀uòkù.

²¹ Dè í wenni a bo mbaat̀imè benitibè nè memme kòo niti ɔ na kéd̀oò meyei mudii sám̀p̄om̀u kp̄i.

²² Wèè dó kékparikè mecāa nweè ɔ mbeti tikpàti bá ò í yé ke d̀ò ntidawanti bo ò do.

²³ Wèè ǹakè oniti o caàrimè bè ɔɔ dentè ke we nsàntè kèp̄ɛ́tè wèè ò kpenti.

²⁴ Wèè ỳuùkù o cice nè o ȳɔ ke tú dé í tú meyei, nhò í c̀áánnè onitik̀ò̀ti.

²⁵ Oniti wèè dó dem̀o ò ce nyekp̀arè nyɛ, wèè dó Kuyie nkòò m̀ake dem̀o.

²⁶ Wèè tá omáa ò tu kuyèinkù nku, wèè cii kòò coori.

²⁷ Wèè pāa mbɛc̄rībè wè è í m̀onni d̀amarè, wèè ǹùtè t̄f̄i kòò ỳau meyei.

²⁸ Kòo nitiyiwe baatè, benitibè ɔ nsorimu, kòò ku besààbè s̀ũ.

29

¹ Bè tié nwè kòò yete, ò bo do mecāa bá bè báa na kòò t̀aa.

² Kè benitisààbè s̀ũ dè ɔ nnaatimu kubotí, kòo yeiwe baatè dè mbè yóu.

³ Wèè cii dè ɔ nnaatimu o cice, wèè k̀ori benitipòbè bèè dauti d̀autinè benitidaabè borè kòò càari o kperɛ.

⁴ Okpàati wèè bekù weti weti wèè kpàti ɔ nf̄íki, wèè c̀oú ticuuti kòò t̀i buò.

⁵ Wèè kpenti o kou ò dii omáa ndi timáti.

⁶ Benitiyeibe yei ndò ntímáti nti ke bè p̄i, kè besààbè ỳanku nè diwèi.

⁷ Onitisàù ỳemu oc̄rri kp̄i, oyeiwe yie me nyí m̀ake de kó meyèmmè.

⁸ Sip̄o yembè beè k̀onninko benitibè, kè besààbè b́onkunko kunaupíe.

⁹ Kè mecii nyiè mm̀akè kuyèinkù timáti, kòo mieke peike yoo ò daú bè í yóo narike.

¹⁰ Benitik̀ò̀bè nímmu onitisàù, kè besààbè ò d́.

¹¹ Kuyèinkù kuù feinko ku yèmmè, kè mecii nyiè nyíki omáa.

¹² Kòo kpàati yiè nsiyàábisi o t̀umbè ɔɔ naá mbeyibe mbe.

¹³ Oyeiwe nè osénniwè bè w̄è ndè bo d̀emáa ndi, Kuyie nkuù kpetirí bá wè kó inu.

¹⁴ Okpàati wèè bekùnè bɛc̄rībè kè dè wenni o kpàti ɔ nf̄íkiomu s̀áa.

¹⁵ Kunasáa nè itíe ndeè duò mmeci, bè yóu dèè bire kè dè d̀ò̀ri dè d̀ómè dè àà de ȳo nwe ifei.

¹⁶ Kè beyibe s̀ũtù mmeyei mmeè ɔɔ s̀ũtù, bè né yóo duòmu, kè besààbè nwúo.

¹⁷ Tié nha bire kè dè da om̀p̀unne ke nárikunne a yèmmè.

¹⁸ Kè Kuyie mpāānaahti náambè í bo kubotí ɔɔ í nyé kù co kè, dè nnaati wèè yiè nKuyie nkuó.

¹⁹ Bè í tiè nkudaakù nè tináahti, kù yóo keèmu kù me mbáa yie.

²⁰ Kaa yà wèè naá nke í yé ò tu mù, a nyé ke tú kuyèinkù k̄ome ò t̀s̄ũnèmu.

²¹ Kaa c̀u nhot̄nti nè o b́íkèmbénti o yèmmè ɔ ndò nhò tu t̄c̄f̄ètè bire nde.

²² Kemieke yiè nce nyekp̀arè nyɛ kòo nitiyonkuwe d̀ò̀ri meyei péu.

²³ Tepòtè kékunkomu te yiè, wèè kékunko omáa kòò pieti diyètiri.

²⁴ Wèè w̄ènnè oỳuòkù ò càari omáa ndi, ò ỳemu meyei mmèè ò bàa, ò né í dó kè mè d́aa.

²⁵ Kaa ỳtè oniti dè tu didiñt̄ari ndi, wèè duò nhomáa Kuyie, kù we nkánkè.

²⁶ Bá wè ò ɔ ndó kennaatinè wèè ò baké w̄enwe, Kuyie nkuù né bekùnè bá wè.

²⁷ Benitiyeibe nímmu besààbè kè besààbè níi mbeyibe.

30

Akuu kó tináànti

- ¹ Akuu Sakee bire nàké tii náànti Itiyeedi nè Ukaadi.
² N tú kuyèinkù nku ke pèēté benitibè bəmou, n yí mọke meniticii.
³ N yí mọke mecii n né mọkemu mecii mmèè bo nte kè n yīfēté Kuyie.
⁴ We ndèke keīnkè ke wētēni?
 We mpikú kuyaakù nè o nòutè?
 We mpōū mmenie nnè kuyàakù?
 We nhānné itemmānke?
 De yiè nyètiri tu ba?
 O bire kperi tú ba? N náké ti.
⁵ Kuyie nnàké ti timou tu timómmon̄ti nti, kuù kānké bèè bo ku bo dè kudōpikù kōme.
⁶ Báá yíé timati ku náànti mieke, kù yàà bo da kpetinné kébenke a tūmè siyáábisi yiè.
⁷ Kuyie, n da móú dēmarè dèdérè nde n fōmmu mieke, báá dè nni nyetenè.
⁸ N dētinné siyáábisi, nè mecii mmè, a báá yóu kè n dọke naá nfedawanfè yoo n dọke kparikè, nni nduò m bo nyo mù ke fòunè.
⁹ Kè n dọke kparikè n yàà bo da yete ke dò: We ntu Kuyie? Kè mme n dọke naá nfedawanfè n yàà bo yúúúú kécake a yètiri.
¹⁰ Bá nwátiri otānti wèè ò duò mmutōmmú ò ìikè ò yàà bo da bonté kusinkù kàa tọ meyei.
¹¹ Bēmabè bomu ke sáá mbe cicebè bá bè í náá mbe yōbè kó mesàà.
¹² Bēmabè bomu kè be yemmè dō mbè wenni kè bè né ā meyṑ.
¹³ Kè betōbè bo ke senku benitibè ke bè séenko inuo.
¹⁴ Bēmabè bomu kè be niì ndò ntiseuti, kè be yèì ndò nyese, ke kòu besénnibè, ke deu becīribè.

Dèè yóu mubantimú

- ¹⁵ Bēmabè bomu ke ò ntú: M pā, m pā. Bè dōnnè inacákpei nyi ke yáá mbetabè yīī, dēmarè bo dētāāti ndi dèè ò ò nsānnè, kè de naannè bo dèè í diè.
¹⁶ Kudōnkù nè tēhāunte,
 nè ketenkè kèè í diè mmenie,
 nè muhāá mmùù cōú nke í diè.
¹⁷ Kòo niti sáá nho cice, ke sēnkèrì o yō, yebankete yeè yóó doké o nuò, kè itúúké ò càáké.
¹⁸ Dēmarè bo dētāāti ndi dèè pèēté n ciì, dēnàà ndi keti ke n yí na ke banté dè:
¹⁹ Fetúúfè kó kuce keīnkè,
 fēwàáfè koku ditāri īnkè,
 bātóó cē dāmēēri mieke,
 dèè yūō nhonitidōù osapàà mbíékè.
²⁰ Nte onitipòkù wèè dauti dautinè benitidaabè o borime dōmmè, ò ò ò di kédeé kéūtè o nùù ndi ke dò ò í dōò meyei mmamè.
²¹ Dēmarè bo dētāāti ndi benitibè kōmbùāti duò dè ke dō nketenkè ò ò aámè, dè bo dēnàà ndi keti ke ketenkè yīékù dè.
²² Kudaakù bo naámme okpàāti
 nè kuyèinkù kùù yo nke sànnè,
²³ nè tepodōntè bo nyerūmè
 nè kunitipodaakù bo cōutāmè océpokù fētiri.
²⁴ Desīntékpere bo titōnti tinàà ndi ketenkè īnkè, dèè kēni kè de ciì nnè deu.
²⁵ Sikēū sīi kpa muwērímú, ke né ò ò wāá nsi diiti kudisēikù mōnni.
²⁶ Nè yeyūi yēè kpa muwērímú ke né keù ye fōti yetārè mieke.
²⁷ Nè fecofè fēè í mọke okpàāti ke ò ò ye yetīrè yetīrè.
²⁸ Nè yemōnke a bo na kēpī nyè nè a nòutè kè ye nè ā sikpàāticīī mieke.
²⁹ Denennè bo dētāāti ndi, dēnàà ndi keti ke dèè cēmmu wenni.
³⁰ Diciriciri dikpáá kóo kpāāti dii í dé òmòu,
³¹ nè tekpārisāntè,
 nè dibōdāà,
 nè okpāāti wèè neīnè o āpōmbè.
³² Kāa mọke tēyēinfentè nte ke fontí, ke banté, pī nha nùù.
³³ Kāa poké menaamiè menaankùù meè ò ò yēnní, kàa poté diōnni meyīī meè ò ò yēnní, kàa mieke yēnní a ò ò cé nyekpārè nye.

31

Bè tiémme Demmuyeerì

- 1 Okpààti Demmuyeri yò ò tié nyii tié.
- 2 A tú m biré nde, m biré mómmonne, kénté n tié.
- 3 Báá yóu kè benitipòbèe di a wérímú, báá tũnne bèè fétinko bekpààtibè be kó kuce.
- 4 Demmuyeri, bekpààtibè nè bèè baké bè í dò nké nyò mmenaà kperímè.
- 5 Bè yàà bo muó nkéyè nyikuó ke fèü mbesénnibè.
- 6 Di níú duó mmenaà kperímè wèè yóó kú, kéduó mmenaà nwèè yèmmè cààrè,
- 7 kòo yà kéyè nho dawanti nè o yeñcaàrimè.
- 8 Á nteénnè bèè í nò ntináahti nè bè bantóo bè.
- 9 Mbekù weti weti ke kommu besénnibè nè beçiribè.

Onitiposàù kó tináahti

- 10 Wèè pètè onitiposàù ò pètému, de kóo nitipòkù wennimu ke pèèté medèi.
- 11 O dàù ò nhò támu kòò dààri be kperè kè bè còhíti.
- 12 Ò í dàari o dàù meyei ò ò dààri mesàà mme o fõmmu mumòu mieke.
- 13 Ke waà tipààkónti ke pĩ mmutõmmú nè diwèi.
- 14 De kóo nitipòkù dònnè bàtóò kupotaá nkou nwe ke waànni o diiti dedétirè.
- 15 Ò 55 ente kè de kraá uumu kòo bénné kéduó nho cìètè kòbe, kéduó mbetõmbè mutõmmú.
- 16 De kóo nitipòkù wèè 55 totí o yèmmè kédonténè o diiti ketenke kéffikú detie ndèè pèi.
- 17 Ò 5 mpi mmutõmmú nè tikõnyauti nti ò 55 í nkari ke mmei o nõu.
- 18 Ò 5 nwúó nho tõmmú kérímè mme kòo fitirè ní nyié nkécóú.
- 19 Terààkonditè í yiè o nõu mieke, kòò dùòkù mupààkómmú.
- 20 Ke teénnè besénnibè, ke niti ke pãã mbeçiribè.
- 21 Ò í yièkù musé, ke yé ò cìètè kòbe bemòu màkamè tiyaadándátinti.
- 22 Kòò dùòkù tiyaacééti, ke daati tiyaakpeti wũõti tii dò ndéú déú.
- 23 Kè bè dé o dàù dihei mieke kòò kòké bekótibè kó diñni.
- 24 Kòò dùòkù tiyààti ke fiiti, ke fiitinè inaakũõ mbepotambè.
- 25 Ke kpeñni kè bè ò sãntí, ò í yièkù nanke.
- 26 Ke náá mmeçii nkó tináahti, ke tiènnè diwèi.
- 27 Ke dake o cìètè kréi, ò í dé mutõmmú.
- 28 Kòo bí ò sãntí kòo dàù ò dèúkũnko.
- 29 Kòò sãntí ke tú: Benitiposààbè bomu kàa né bè pèèté bemòu.
- 30 Diwèi pènkũmu kè kuwenniku deu, onitipòkù wèè dé Kuyie mbè we nsãntí.
- 31 Yietínè we o tõmmú ké nhò sãntí dihei dimòu o tõmmú kréi.

Meborime wéiti wàri dùi pátíri Di mpátíri tɔ̀ tìi náànti

Meborime wéiti do tú mecii nyiè nwe kéntú bèè ta Isidayeeriibe kó mecii nkóo dàkóóri be kóó moù. Ke wéi meborime ke náá nhò yà tì meborime ìnkè, kòo béi nke tú meborime í kéri tì do mè wùónnèmè.

Ò í mæke yenò yèdèè, ò tu oniti wèè dɔ̀ wè nwe Kuyie nke cii ke békú omáà tináànti péu kè dè ntukúnè meborime dòmmè. Kè tì dɔ̀ kékeè o pátíri tɔ̀ tì tì dònkétúóté tì máá kécóónné o f̀stiri ndi ò do bo mèè borime mieke, nè o do tú wè. Sífube kó meborime mieke wèè weti Kuyie we nyieti, ke ɔ̀ kpetínné oyeyiwe, kè meborime wéiti wénté kénsó ndè í me ndò nsáà. Deè te kòo náá nho pátíri mieke kuce m̀péu ke tú: Meborime yóumu mè í dònkébanté.

Di mpátíri náànti duó ke dòmmè

1. Meborime wéiti wéntémè ke s̀ s̀ mmeborime í dònkébanté 1.1-4:16
 2. Meborime wéiti wéntémè ke s̀ s̀ mmeborime í cáánnè a bo mbètimè kuyaakù 4:17-10:20
- Meborime wéiti náànti kó dikòu 11:1-2:16

Meborime í dònkébanté

¹ Dafiti birè meborime wéiti Sedisademmu kóo kpààti náké tì meborime ìnkè.

² Mí mmeborime wéiti kè m béi nke dɔ̀: Meborime yóumu mè í dònkébanté bá sámpó.

³ Mutómmú oniti pí mmù ketenkè ìnkè,

mu kó mucóntimu tú ámmu?

⁴ Ku ndapùntónkù ɔ̀ pèéte,
kè kundapùntónkù tekùu yènní,
kè ketenkè baa bo.

⁵ Diyè ɔ̀ yènní kékote kéta,
kéndó mecáà nke bo wète di yènní kè.

⁶ Kuyaakù ɔ̀ ité diyè yènní kè,
kénfũute ke fiti kubakù cànku
kénfiti, ke wèti ke bo kéténi kù iténi kè.

⁷ Ikó nyimou pũò nke taà dàméèri nwe,
ò me nyí pioku,
kè ì baa pũò nkoò taà,
ke wèti ì yènní kè.

⁸ Bá dè de tómmú í mæke kumàнку,
oniti báá na kénáké kédeè.
Fenònfè í diè mmuwéimù,
ditoò mè nyí diè mmukeèmù.

⁹ Dèè baa do bo deè yó mbo,
dèè do dɔ̀ deè yóó dɔ̀.
Dèmarè í tú depànnè ketenkè ìnkè.

¹⁰ A bo yà dè ke dɔ̀:
Wúó! N yà dèmarè pànnè!
Dè yó mbo kè tì mu nyí bo.

¹¹ Bè ɔ̀ í nkpaá yé bèè pèéte be kpéi,
bèè bo tũnnéni bè í yóó nkpaá yé
bèè bè tũnní be kpéi.

Meborime wéiti yà tì ke náá

- ¹² Mí mmeborime wéiti n naámmu Isidayeeriibe kóo kpààti, kэмbo Sedisademmu,
 - ¹³ kéduó n yèmmè kèwammú, kèfié nè n yèmmè ke bo banté dèè d̀d̀ri ketenkè ìnkè.
- Mutónyonkumu mmu, Kuyie nduó mmù oniti kòo bo mmù pí.

¹⁴ Kè n wénni mutǝmmú mùù kó dimàà dǝǝri ketenkè Ìnkè, kénsǝ ndemou dè í dò nkébanté, dè í cáánnè a bo ndómè kékpaake kuyaakù.

¹⁵ Bè 5 í nna késéi ndèè kǝmmú bè me nhǝ í nkàa ndèè kpa.

¹⁶ Nè n yèmmè mieke kè n dǝ: M mè nwammúmè ke yíè mecii péu ke pèèté bèè n niiténè ke di tikpàti Sedisademmu mieke, kè n yà n yíètéme meborime péu, ke mǝǝte mecii mmemou.

¹⁷ Ke duǝ n yèmmè ke bo bate dèè tu mecii nkperè, nè dèè tu deyèinkperè, nè dèè tu dewáátékperè. Ke sǝ ndende kó dimàà í cáánnè a bo ndómè kékpaake kuyaakù.

¹⁸ Kàa mǝke mecii mmediè nha fèùtímè ǝ ndeumu, kàa yíètímè deuke a yíè amàà ndi meháárimè.

2

¹ Nè n yèmmè mieke kè n dǝ: M bo yááké diwèi kéwammú kunaatí, kénsǝ ndende í dò nkébanté.

² Kè nní nsǝ nkè diwèi baa da bo ke da bo dè tu deyèinkperè nde, tewèitè me nyí mǝke mucǝntimu mamù.

³ Menǝme n duǝmmè mmáà menaà nke né nkpaánè n yèmmè, kédǝǝ mmáà kuyèinkù ke bo yà dèè wenni oniti dǝ nkédǝǝ dè ketenkè Ìnkè yewè o fòu yè.

⁴ Kè n duǝ mmáà mutǝndiemù, kémaá sicéí, m mǝmmuǝ n kpesi kéfííku detie mbè tu dè fínyí,

⁵ kédeí depénnè kédúǝ depaa nkéfííku detie ndebotí ndebotí dèè péí.

⁶ Kè n keú sibií kényóǝrinè detepànnè n fiíku dè,

⁷ kédó ntidatí tinitidatí nè tinitipòti, kè bè m píé ibí n cǝèté mieke, kè nní mmǝke iwǝǝ inááke nè ípe nè sibǝǝ mediè, kékèèté bèè n niiténè ke buoté Sedisademmu.

⁸ Kè n kóu timátí péítí, kéwaá mbedembè benitidaabè nè benitipòbè, kémmǝke oniti dǝ dè, benitipòbè péu* kèntú benitipotǝmbè dièbè.

⁹ Kè n deuke ke pèèté bèè n niiténè ke di tikpàti Sedisademmu. Bá nè memme kè nní nkpaánè n yèmmè.

¹⁰ N nuǝ nyà dèè kó dimàà ke ndǝ, n yí dè nyí yetenè, n yí mmǝnte n yèmmè diwèi mari kè dè nní nnaatí nè mutǝmmú mumou m pí mmù. Dèè do tú n kó mucǝntimu.

¹¹ De mǝnni kè ntotí n yèmmè n tǝmmú mumou Ìnkè, n dǝǝ dèè kó dimàà, kénsǝ ndè í dò nkébanté dè í cáánnè a bo ndómè kékpaake kuyaakù. N yí cǝnte dèmarè ketenkè Ìnkè.

¹² Kè n totí n yèmmè a bo nciimè nè a bo ntúmè kuyèinkù nè a bo wáátémè de Ìnkè. Yé wèè yóǝ cǝuté mí nhokpààti dè yíè nyóǝ dǝǝ mù kè mù ncáá.

¹³ Menǝme n yàmè mecii mmǝkemè mucǝntimu ke pèèté a bo yeimmè, kuwenniku mǝkamè mucǝntimu ke pèèté dibiiinni.

¹⁴ Mecii nyiè nnuǝ nwúómmu kè kuyèinkù áante dibiiinni mieke.

Kè nní nsǝ ntimatí máa tii bè bàa.

¹⁵ N de nyà meborime yóúmè ke í dò nkébanté. Tii yóǝ tuǝkení kuyèinkù kè tii yó n tuǝkení, n né cii ba nképí?

¹⁶ Bè ǝǝ í nhá ke yé mecii nyiè nképí, bè me nhǝǝ í nhá ke yé kuyèinkù kpéí mbè ǝǝ bè yèmmu bedé. Kuyèinkù ǝǝ kúmu ke mecii nyiè nkú.

¹⁷ N yèmmè meè cààrè dè í n naatí! Dèè dǝǝri ketenkè Ìnkè dè í n naatí, meborime í dò nkébanté, dè í cáánnè a bo ndómè kékpaake kuyaakù.

¹⁸ Mutǝmmú m pí mmù ketenkè Ìnkè ke òu, ke yóǝ mù yóunè wèè n tǝnní, dè í n naatí mu kpéí.

¹⁹ We nyé wèè n tǝnni kòǝ bo ncií yoo ò bo ntú kuyèinkù? Weè né yóǝ baatè n dǝǝ dèè kó dimàà ketenkè Ìnkè nè n kó mecii. Dende múнке í dò nkébanté.

²⁰ Menǝme dè yárikemè n kǝnti nè mutǝmmú m pí mmù ke òu ketenkè Ìnkè.

²¹ Nte oniti wèè pí nho tǝmmú nè mecii nnè meyíètímè kè mù yíè mmesàa. Kòǝ né mù yóu nè otǝu wèè í pí mmùmamù. Dende í dò nkébanté dè cààri meyèmmè mme.

²² Oniti kó mucǝntimu né tú ǝmmu o tǝmmú nè tihǝùti o òu tii kó dimàà ketenkè Ìnkè?

* **2:8 benitipòbè péu:** De kó ditannùu í fei mesàa, dè bo na

²³ O we yemou tu kuyonku kpeye nye, kòo tšmmú tú muyonkumu. Bá keyènkè ò 33 í nhòmpè. Dènde í dò nkébanté.

²⁴ Oniti bo dimè kéyà deè tu o kó diwèl nè o tšmmú ò pī mmù. Dènde kó dimàà bonní Kuyie mborè nde.

²⁵ Kuyie mbéimmu ke tú kè kuù í te we mbo di kè de nhò naati?

²⁶ Kuyie nh55 du5 nkù d5 wènwè macii nnè meyítimè nè diwèl. Benitiyeibe kó mutšmmú Kuyie mbè dušmmù tu bè bo koumè ke tí nkù d5 bè kpéi. Dènde í dò nkébanté de í cáánnè a bo ndámè kékpaa ke kuyaaku.

3

Bá de nè de mōnni ndi

¹ Bá de nè de kó dimōnni ndi.

Bá dii mōnni nè di kpeye nde ketenkè ìnkè.

² Dipeitēmōnni bomu kè mukū nkó dimōnni bo.

Mufii mmōnni bomu,

kāa bo uutēmè a fii ndè kperi bo.

³ Mukòu kó dimōnni bomu.

Kāa bo miékūnnemè kó dimōnni bo,

mupōmmù kó dimōnni bomu,

kè mumarimù kó dimōnni bo.

⁴ A bo kušmmè kó dimōnni bomu,

kè mudaá nkó dimōnni bo.

Didabōnni kó dimōnni bomu,

kè muhaù kó dimōnni bo.

⁵ Itáá kó mubōmmù mōnni bomu,

kāa bo yóumè itáá kó mubōmmù kó dimōnni bo.

Debaà nkó mupīmmù mōnni bomu,

kāa bo yóumè debaà nkó mupīmmù kó dimōnni bo.

⁶ A bo wašmmè dēmarè kó dimōnni bomu,

kè de bo fetimè kó dimōnni bo.

A bo sōnnemè dēmarè kó dimōnni bomu,

kāa bo dootóomè a do sari de kó dimōnni bo.

⁷ Muyaākētímù kó dimōnni bomu,

kè muyaàyantímù kó dimōnni bo,

a bo ncíékémè kó dimōnni bomu,

kāa bo nnáámmè kó dimōnni bo.

⁸ A bo ndámè otòu kó dimōnni bomu,

kāa bo nníimmè otòu kó dimōnni bo.

Mudoò kó dimōnni bomu,

kè kunaatí kó dimōnni bo.

⁹ Wèè pī mmutšmmù ò mù pī nkòo kó mucšntimù tú šmmu?

¹⁰ N yāmu Kuyie ndu5 mmù tšmmú benitibè kè bè mù pī.

¹¹ Kù dšò demou kè de wennimù bá de kè de bo de mōnni, kè kù du5 nhoniti meyèmmè ò bo nyénèmè ke dò nhoniti 55 í nku kè de deè, oniti né í na ke bo banté Kuyie mpī mmù tšmmú, kù mù keté mēè botí nè kù mù dēèmè.

¹² M bantému ke dò nhoniti kó diwèl tu o bo ndōrimè ò dómè, kémbò kè de ò naati o fōmmu mumou miēke.

¹³ Kòo niti yo nke yò nke de ò naati nè o tšmmú, Kuyie nkó dipānni ndi.

¹⁴ N yēmu ke dò nKuyie ndòò de deè yó mbo sáà, dēmarè í dò nkéyí de miēke. Dēmarè me nyí dò nkéyaate. Kuyie ndè dšò mēmmè kè de bo yie nkè bè nkù dému.

¹⁵ Dèè bo de do bomu nè dimōnni,

dèè yóò buoté de dié nke buotému.

Kuyie nkuù tēñnìnkóní deè pēšté.

Demou de manku tú mukūi

¹⁶ Kè n wénté ketenkè ìnkè kénsó nti bénti naá nsiyáábisi kè mesàà nnaá mmeysi.

¹⁷ Nè n yèmmè mieke kè n dà: Kuyie nyóó bekénèmu osàù nè oyeyiwe. Ke yé bá dè nè de kó mefiè mme. Bá mèè doòrì mè kè me bénti m̀̀nni bo.

¹⁸ Kè n wénté oniti kó mufòmmu, nè n yèmmè mieke kè dà: Kuyie ndó ke yáákèmu oniti kòo banté ò í cáánnè mè feòfè.

¹⁹ Ke yé tii tùàkùni feòfè, tii tùàkùnimè oniti, feòfè kòmmè oniti me nkà. Oniti nè feòfè de fòmmu mumáà ndi oniti í pèèté feòfè. Demou de í dò nké banté.

²⁰ Demou de kùnti dibòri dimáà ndi, demou de bonni mutáá mmieke nke, demou de wéti mutáá mmieke nke.

²¹ We nyé kòo niti kó mufòmmu dekú ke ìnkè kè feòfè kòmu ò nkpaá ketenkè mieke?

²² Kè nni nsó nhoniti kó diwèi tu de bo nhò naatinè memme o tómmú, dèè tu o kó mucóntimu. We nyóó ò benke dèè yóó tuòkeni o kó difònkúò.

4*Benitibè dàri mè botí betòbè meysi*

¹ N yàmu benitibè fèũnko mèè botí betòbè ketenkè ìnkè.

Wénté bè bè fèũnkomè kè bè kuò mbá òmòu í bè báá.

Bèè bè nò mbeè bè fèũnko

òmòu me nyí bè báá.

² Kè nni nsó m̀̀beciribè bèè ku nè dim̀̀nni be kperè wenninè befòùbè.

³ Wèè né dake bo diwèi mieke ke bè pèèté bedé weè tu bè mu nyí peité wè, wèè mu nyí buoté kutekú mieke, ke yé ò í yàmè meysi mmèè dàri ketenkè ìnkè.

⁴ Kè n wénté kè n ś́ mmutómmú mumòu oniti pì mmù kè mù yié, ò ò mmù pì nke betinè betòbè mbe. Dèndè í dò nké banté, dè í cáánnè a bo ndámè kékpaake kuyaakú.

⁵ Kuyèinkú ò mmeí ku nòu nsi, ke né kòu kumáá.

⁶ A bo mmòkemè demarè dinacekutiri mèmáà ke ompu dè tóùnè a bo ndè mòkemè dinacekutiri mèdémè ke né ou mediè, dèndè a beti kuyaakú nku.

⁷ N wèè ke yàmu meborime tèmè ketenkè ìnkè mèè í dò nké banté. Mèè tu:

⁸ Oniti wèè bo omáà ke í m̀̀ake odefintòu, ò me nyí m̀̀ake debire, kè í m̀̀ake o tebite. Bá o tómmú í m̀̀ake kum̀̀anku, ò né pì mba nkpréi mmutómmú ke pàà diwèi? Dèndè yóùmu, dè í dò nké banté.

⁹ Kè di bo bèdébè de wenninèmu a bo mbomè amáà, ke yé bèdébè kó mutómmú ò yiem̀̀mèmu mesàà.

¹⁰ Bèè bo bèdébè, kòò mòu do, otòu yóó ò ìmmu. Wèè bo omáà kòò do, we mbo ò í?

¹¹ Kè di duó bèdébè di ò ntonkùnkómú ditòbè, kàa né duó amáà a bo yíme kè dè nda tonni?

12 Kè benìtibè bo bèdébè kòò máá bè dinté
bèè bo bèdébè beè yóó ò na,
kuhōũ kùù kòóné mètàāti kù í tōũ mecāā.

13 Odapàà nwèè í tú òmòu ke né cii
ò pēētēmu okpàāti wèè tu okóti ke né yei,
bá ò í kémúú itié.

14 Bá kè de kóo dapàà nyènní dikpetíntou ke naá nhokpàāti,
bá kè bè do ò peité kòò í ntú òmòu o kpàātiyuu mieke.

15 Kè n yà benìtibè beməu
bèè bo ketenkè ìnkè bè munnémè weè dapàà
nwèè yóó cəuté tikpàti.

16 Benìtibè péu beè do ò tū,
mbèè me mbo dente kētuəkení dè í yóó bè narike.
Dè í dō nkébanté,
dè í cáánnè a bo ndómè kékpəəke kuyəəkù.

A náànti bá nsū Kuyie nyiikè

17 Kàa tati Kuyie ncētē,
totí a yèmmè mesàà.
A bo tamè kénkémúú dè wenninèmu
a bo kù fiémè iwūō kuyèinkù tēmè,
kuyèinkù í yé ke dō nkù dōdri dè tu meyei.

5

1 A nùù bá ncāā tináànti,
a níú bá ndó mecāā nke bo béi ntináànti Kuyie nyiikè,
ke yé Kuyie mbomè kéñkè nke,
kàa bo ketenkè,
a tū mbá nsū tináànti.

2 Iyentotí ì òō da sūū
kè tidòuntì kətení,
kàa sūū ntináànti a yóó náké tiyèinnáànti nti.

3 Kàa dóúnnè dinùù Kuyie,
dòò dì mecāā,
Kuyie nyí dó tiyèinti,
a dóúnnè òò nùù Kuyie, dòò dì.

4 Kàa í dóúnnè dinùù Kuyie deè wenni
ke pēēté a bo kù dóúnnèmè dinùù,
ke né báá dòò a dì nkù dóúnnè ke yē nha yóó dōòmè.

5 A báá yóu kàa nùù nte kàa naá nhonitiyeiwe,
kénáké ikuó nùùti ke dò:
N nùù òò n fiténè.
Báá duó nkè Kuyie mmiéke dá yè
kè kùu cake a tōmmú.

6 Kuyèinkù bo dóúnnèmè Kuyie ndinùù
dè ò nkù dònnè tidòuntì nti,
tináànti sòntike kpəti,
mudaá nkpeɛ.
Fó nwèè cii á ndé Kuyie.

Fedífè kó medómmè

7 Mèmmè kàa yà ke só ndihèi mari

kè bè fěũnko bèè í tú bèmabè,
 ke í bati mewetimmè kpeti,
 kòò mǎu í wúó nhotǎu.
 Dè báá da di ke yé oniti ò mbakémè betobè
 kè bè ò bakému,
 kè wèè tó bè baké kòò bomu.

⁸ Bè pieti mùù cǎntimu ketenkè,
 mù tu bemǎu kǎmu mmu.
 Bá okpààti ò fòùnè depaa nde.

Tikpàti í mǎke mucǎntimu mamù

⁹ Wèè bèti idííti ò í kpaá ke bo nyi sǎnnè,
 wèè bèti tikpàti ò í kpaá ke bo ti ninte.
 Dè í dò nkébanté.

¹⁰ Kè tikpàti sũũ nti diibè ò sũũmmu.
 Tikpàti yìè nkó mucǎntimu né tú òmmu
 kè dè í tú ò ti wúómmè nè o nu.

¹¹ Kòò tǎnti di ke sǎnnè yoo ò auté
 ò ò nduó kè dè ò naatimu.
 Kè tikpàti yìè ndi kénsǎnnè,
 ò me mbáá na kéduó.

¹² N yà meborime tǎmè mme ketenkè ìnkè,
 kè mè yóu mediè.
 Oniti bo sǎnnemè tikpàti yewe yeiye kpéi,

¹³ kè tii sǎnté kécake
 kòo nyóó mǎote debire bá dǎmarè í kpaá o nǎu mieke.

¹⁴ Ò yènní mèè botí o yǎ pouti,
 kòò me nwète ketenkè.
 Ò pí mmùù tǎmmú kó dimàà,
 ò í cǎnté dǎmarè kétǎ.

¹⁵ Meborime tǎmè mme,
 mèè yóu mmediè.
 Nte we ke ìté otetiri
 ò do kǎteni mèè botí.
 Ò né cǎnté ba o tǎmmú mieke?
 Dè í cáánnè a bo ndómè kékpaake kuyaakù.

¹⁶ Nte we ke áàri o fòmmu mumǎu
 ke bo yedabùò mmieke nè meyeñcaàrimè,
 kòo mieke péíkú.

¹⁷ Nte n yà kòo niti kó diwèi tu di: Ò bo dimè kéyà kè dè nhò naatinè o tǎmmú ò pĩrĩmù
 ketenkè ìnkè. Kòò dǎnnè yewe Kuyie nhò duó nyè, dèè tu oniti kó mucǎntimu.

¹⁸ Kuyie nduó nwè tikpàti, kòò mǎke o kperè ke yé ò bo yĩmè kè dè di, ke yà o tǎmmú kó
 diwèi, Kuyie nkuù ò pá.

¹⁹ De yìè nhǎǎ í nyè ke dò nho fòmmu kó yewe kũpũri, ke yé Kuyie nhò duómmè diwèi mediè.

6

¹ Kè n yíè kéyà meborime younkume tǎmè ketenkè ìnkè mèè yǎntè oniti.

² Oniti Kuyie mbo pá wè tikpàti, kòò mmǎke o kperè kòo yetiri fei bá dǎmarè í ò dònni ò dó
 dè. Kuyie mme nyí nyóu kòò dè di, kòo tǎu wèè né dè di. Dende yóumu dè í dò nkébanté.

³ Yoo oniti wèè mǎke ibi tekǎtè (100), kòo fòmmu mǎnte, ò me nyi sǎnnè diwèi ke ku, bá bè
 í nhò kũnnè séi. Mí nkpeí mbè pùó nwè kè ti donní o kperè wenninǎmu de yìè nkperè.

⁴ Ke yé ò yènnimè dibiiñni ndi
 ke ta kudǎnkù kè dè dèè.

⁵ Bá ò í yà diyìè,
ke í dì yíṣṣṣṣ.
O kó meom̄pùmè pēṣṣṣṣ otòu kāmè.

⁶ Bá kè de kóo kpààti do nfòu ke dò yebie nsikoupsidè (2000),
ò í yóó di diwèi mari.
Bè pùó nwè kè ti donni o kperè ò tṣṣṣṣmu.
Timou ti kṣṣṣṣti dibòri dimàà ndi.

⁷ Oniti pī mùu tṣṣṣṣmú kó dimàà,
ò mù pī nho nùu kpéi nke.
Nè memmè bá de í ò naati.

⁸ Kè de dò memmè wèè cii ò pēṣṣṣṣ ba kuyènkù?
Yáá oc̄ri wèè yé ò bo ndommè benitibè ìikè?

⁹ A m̄ake de wenninèmu
a bo nyám̄mè a í m̄ake de.
Dende í dò nkébanté
de í cáánnè a bo ndómè kékpaake kuyaakù.

We nyé dèè wenni ke dò nhoniti de dṣṣṣ

¹⁰ Dèè bo yíe ndè do bomu nè dim̄nni,
kè bè de yu de yètiri.
Fṣṣṣṣ nhoniti a báá sei nwèè da pēṣṣṣṣ.

¹¹ Kàa í yé a dò nkénáké ti
a ṣ nsū ntináaṣṣṣti nti
tùu í m̄ake muc̄ntimu.

¹² We nyé dèè wenni
ke dò nhoniti de dṣṣṣ o fōmmu mieke,
o we sám̄p̄oyè ò pēnké yèè mieke mēdèè ntēmè?
We mbo ò nàké dèè yóó dṣṣṣ ketenkè ìnkè
o kṣṣṣṣ nkó dif̄nkùó?

7

¹ Kuyetifeitoo naatinèmu tṣṣṣṣdàari.
Kàa kṣṣṣṣ nyie wenninè a peitè kperi.

² A bo kotemè yekúdabùò mbo tèè cṣṣṣṣtè,
de wenninèmu a bo kotemè dibanni bo tèè cṣṣṣṣtè
ke yé oniti kó kum̄anku nkumè,
bá wè kòò dò nkétotí o yèmmè de ìnkè.

³ Meyeñcaarimè wenninèmu mudaá,
ke yé meyeñcaarimè ciikunkomèmu.

⁴ Wèè cii ò ṣṣṣṣ kotè yekúdabùò mbo tèè cṣṣṣṣtè nte,
kè kuyènkù k̄ari diwèi bo tè.

⁵ A bo yiem̄mè meciì nyiè nda kpannè ti,
de wenninèmu a bo nkém̄m̄mè tiyeinti kó yesāā.

⁶ Bè ṣṣṣṣ tíu ntidabiti kè ti mpori,
mèè boti kuyènkù kó mudaá mme ndò.
Mù í m̄ake mù co kèè bíékè.

⁷ Meféútimè mèè ṣ nte kè wèè cii kòo fente,
kè ticuuti caari oniti.

⁸ Demarè kó mudeèmu wenninèmu de ketimù,
kè meminnimè wenninè tefentè.

⁹ A mieke bá ncāā ke péikú,

tiyèintì tii mieke cǎá ke péikú.

10 A yèmmè bá ndò nyemàrè yèè pèété
yè wenninè di mmànni kpeye.
Wèè cii wè í toti de kó meyèmmè botí.

11 Mecii ntu dèmarè sààrè nde
ke dònne oniti yembè ɔɔ kú kóò yóunè dè,
bá wè kòò pèú me kó mucóntimu.

12 Tikpàti yiè nyí yīkùmè,
mecii nyiè nyí me nyīkù.
Mecii yiè nkó mucóntimu tú
me ɔ ntemè wèè mè mǎke kòo nfòu.

13 Wénté Kuyie nkó mutómmú,
we mbo na késéi nkù kàhné dè?

14 Kàa bo diwèi mieke dè nda naati,
kè meyeñcaàrimè me nda tùðkení toti a yèmmè,
Kuyie ndè dǎò dǎdè
kè dè bo yie nkòo niti bá nyé tii yóó ò tùðkení
tinti o kúú nkó difònkúò.

15 N fòmmu kùpummu mmuu mmieke n yàmu demou.
Osàù ɔɔ tootemu bá nè o sàà mmieke,
kòo yeiwe nfòu kémante
bá nè ò me ndaorimè meyei.

16 Bá nsà kétonté
a me mbá ncii kétonté a yàà bo kuò amáà.

17 A báá yóu kè kuyonku dá tieke
a me mbá yóu kè tiyèintì dá tieke
a yàà bo toote.

18 Dè wennimu ke dò nha ndè pí,
a báá dè yè.
Wèè dé Kuyie nwè í yóó páké.

19 Mecii nhɔɔ kpénkùnnemmu me yiè
nkè dèe pèété kùmandáàbè bo mbomè tepíítè dihei òmáà mieke.

20 Oniti mǎù í bo ketenké ònkè
wèè wenni ke sànnè ke dò nwenwe báá dǎò meyei.
Ke bo ndaori mesàà mmáà.

21 Bá nkenti benitibè nǎá nti tímou
kè dèe yie nkàa báá keè a kóo tǎnti da sǎámmè.

22 A yému ke dò nha ɔ nsǎá mbetǎbè yemàrè mayè.

23 N dè wèhínímu demou
m bennému nè n cii mmieke
ke bo ntú oniti wèè cii,
ke yīkè.

24 Dèè kó òmáà bo dè cùtè cùrícùrí nwe
we mbo na ké dè ninte?

25 Memme kè n duó m máà kéwammú
kéfié nè n yèmmè memou
ke bo yīté mùù tu mecii

nè mùù te kè meborime dò mmè mè ndòmmè,
kénsó nkàa yóù yoo a yei,
dè í mæke mucóntimu mamù.

26 N yà onitipòkù mōù nwe kòò tu didíiñtári
ke tii ke pēēté mukūū,
ò tu timáti dindíínti nti,
kòò baà ntu ticùòti.
Wèè dòòri Kuyie ndómè weè bo na kóò yenténè,
kuyèinkù kuu báá na kóò yenténè.

27 Kè Meborime wéiti béi nke dò:
N waàmmu ke wéi denennè dema dema
ke toti n yèmmè ke bo dè banté.

28 Kè kpaá waà,
bá n yí dè yàù.
N wanti dè benitidaabè tekoupiítè (1000) mièke,
oniti òmáà borè nde ndè yámè.
Benitipòbè bemou mièke n yí dè yà òmòù borè.

29 N yà ke sù nKuyie ndòò oniti
kòo ntù osààwè nwe,
oniti weè né te demou kè dè yonke.

8

Dè wennimu a bo nyiémmè okpààti kpèti

1 We ntu mecii nyiè
wèè bo na kénáké tinnáahtì?
Mecii ncaánni oniti ìiké nke
ke ò nte kòò ìikèe ceete ke ténke bá ncéti.

2 Nkémmú okpààti da náá nti,
a ò dàúnnè dii nuù Kuyie nyiiké di kpéi.

3 A báá ò yóu mecāā,
a báá kpénkúnne a to
medòòrímè yeime mamè mièke okpààti í dómè,
ke yé kòò dómè ò yóò mè ndòòmè.

4 Kòò kpààti béi nti tñnti
we nné yóò ò beke ke tú a dæri ba?

5 Wèè yíè nyitié nhò í taà tináahtì mièke.
Mecii nyiè nyému ke dò ntibeénti kó dimònni bo.

6 Ke yé bá dè nè de kó dimònni ndimè,
nè de kó tibeénti
ke yé meyei mmèè bàà oniti me í sénnimè.

7 Ò me nyí yé tii yóò tuakeni.
We nné yóò ò nàké dè yó ndòmmè.

8 Òmòù í te o fòmmu
òmòù me nyí yé o kūū nyiè.
Bè me nhā í mbo mudoo kékūnné ke kò.
Wèe yóù, o yonku í ò dæri.

Meyei nkutenkù kuù mmieke

9 Mí mmeborime wéiti
n wéñí dii mònni ke yà dèè dòòri ketenké ìnké,
ke yà oniti bakémè oniti tōù kòò diinko mesémmè,
10 kéyà beyeibe kumè

kè bè bè kũnné ke ité Kuyie nciḗtè,
ke yè̀nko meyei mbe do dɔ̀ri mè,
de kó dihei mieke.
Dende í dò nkébanté.

¹¹ Benitibè í yau mɛ̀è kpréi mmecā̀a be yei nkó mucóntimu deé te kè benitibè dó meyei mmudɔ̀rìmu.

¹² Kòo yeiwe dɔ̀ri meyei nsá̀a, bá ke fò̀u ke mɔ̀nte, mí nné yé ke dò nKuyie nhɔ̀s dɔ̀o mesà̀a nwèè kù dé, ò kù dé mɛ̀è kpréi nke.

¹³ Beyeibe me nyí mɔ̀ke diwèi,
be fò̀mmu í yóó okè mù yóó pɛ̀tòo kufènkù kōme mme.

Ke yé bè í déme Kuyie.

¹⁴ Meborime tɛ̀mè homu ketenkè ìnkè mɛ̀è í dò nkébanté. Meé tu: Benitisà̀abè mabè còumè beyeibe na ncòu tii yītì, kè beyeibe mabè còu benitisà̀abè na ncòu mɛ̀è sà̀a. N ti m béi nke tú dé í dò nkébanté.

¹⁵ Memme kè n dà a bo mmɔ̀kemè diwèi mufòmmu muu mmieke deé tu desà̀arè. Ke yé demarè í pɛ̀témè onitì a bo dimè kéyà kè de nda naati a fò̀mmu mieke. Kàa pīnnè a tōmmú nè diwèi a fò̀mmu mumou Kuyie nda duó mmù ketenkè ìnkè.

¹⁶ Memme kè n duó n yèmmè ke bo yītétè mecii, nkéyà benitibè yentotí tú ì ketenkè ìnkè. Bá n yí dɔ̀u keyènkè nè kuyie.

¹⁷ Kè ñ wénté Kuyie mpī mmù tōmmú kó dimàà kénsó nhonitì báa na ké mù banté. Bá kòò wammú ke òu mɛ̀è boti ò báa na, bá ke mecii nyiè mmòu tu ò de yé ò báa na kébanté demou.

9

¹ Nte n wèrni demou ke ya ti: Benitisà̀abè nè mecii nyembè nè be tōmmú mumou de bo Kuyie nnou mieke nke. Ti né í yé kè nsá kè Kuyie mbo ti pènsiri yoo kù bo ti yete. Demou ti báa na kénáké de yó ndómmè.

² Dende memme de í dò nkébanté, deé tũ̀kùni benitibè demáa ndi. Osà̀u nè oyeiwe wèè niti nè wèè dɔ̀ri, wèè sãu nhomáa nè wèè í sãu nhomáa, wèè feu Kuyie nyiwũ̀s nè wèè í kù feu iwũ̀s. Wèè dɔ̀ri mesà̀a nho kperè dōmmè oyeiwe kperè me ndò. Wèè parikunè Kuyie nè wèè de ò bo mparikunè Kuyie nyètiri.

³ Meborime mɛ̀è dɔ̀ri ketenkè ìnkè mɛ̀è í wenni, timati máa tii tũ̀kùni benitibè bemou, benitibè piéké medómmè mme nè tiyeinti kè mukũ̀u ntú be kó kumà̀nku.

⁴ Onitì wèè fò̀u wèè mɔ̀ke ò bàa de. Temɔ̀fòutè tōnèmu diciriciri dii ku.

⁵ Ke yé befò̀ubè yémè
ke dò mbè yóó kú,
beciribè bie me nyí yé timati.
Bè ténke í baà demarè,
òmòu ténke í yé be kpréi.

⁶ Bè do dó mɛ̀è boti benitibè,
nè be do ní mɛ̀è boti benitibè,
nè meheɛmmè bè do mɔ̀ke mè,
dende kó dimàà pɛ̀tému.
Mutōmmú mù dɔ̀ri ketenkè ìnkè
bè ténke í kəkè mùmamù mieke.

⁷ Kè de dò mmemme nyo nha dii nè diwèi
ke nyó nha naà nnè a yèmmè
ke yé Kuyie ndie nke pènsirimè a tōmmú.

⁸ Nhàà tiyaàsà̀ati sà̀a,
kényó̀rì amáa tũ̀dà̀ari kèmmake diwèi.

⁹ Dè nda naati nè onitipòkù a tãáté wè
koò dá yewe sám̀póyè a fò̀u yé ketenkè ìnkè.
A kperè nde Kuyie nda duó ndè.
A tōmmú a pīnmù ketenkè ìnkè mu kpréi.

¹⁰ Kàa yóó na kédaò de,
dòò de, nè a wèrímú mumou,

ke yé a kũntimè kudankù nku,
mutõmmù nè iyentotí nè meyiétímè nè mecii ndè í borè.

Meborime í kéréme ti dò me dönèmè

¹¹ N yà meborime tèmè mme ketenkè ìnkè
N yà ke sá ndè í tú bèè nò mmuceé
beè nò ncokébetè sáà,
dè me nyí tú yekòmbò yembè beè nò mmudoò sáà,
mecii yembè beè í yo nke sànnè sáà,
bèè cii beè me nyí naà mbekpààtibè sáà,
dè me nyí tú be kommu meyiétímè yembè mbe sáà.
Dè tu kuyunaatí nku.

¹² Onití í yé o kũ nyiè,
muyĩnditímù s̄s̄ pí mmèè botí siyĩ,
ticùòtí pí mmèè botí sinoo.
Mèè botí nku mukũ nh̄s̄ domè oniti kóò dèété.

¹³ Nte n yà mèè cii nketenkè ìnkè kè dè n nampe.

¹⁴ Dihei sám̄pòrì mari dii do bo bá di nìtibè í sũ, kòo kpààti diwè m̄ouu katení kè di pi,
kéonnè yetárè di duotí.

¹⁵ Kòo c̄rì m̄ou bo de kó dihei mieke ke tú mecii nyiè, kédeetè de kó dihei o cii nkpréí. Òm̄ou
me nyí nkprá yé de kóo c̄rì kpéí.

¹⁶ M béimmu ke tú:
Mecii nwenninè muw̄erímú,
bè me nyí dake oc̄rì kpéí,
bè í kemmu o náahtì.

¹⁷ De né wennimu
a bo nkém̄m̄mè mecii nyiè nnáá ntii náahtì diyònni,
ke p̄èété wèè baké tiyeinti o kó kutoweku.

¹⁸ Mecii mp̄èétámu tikp̄arinenti.
Kòo yeiwe né bo omáà ò bo na kécake mesàà mpéu.

10

¹ Kè fes̄ifè f̄emáà
do tũdààrì mieke ke kú,
f̄è s̄s̄ ò c̄akemu.
Kè deyèinkp̄ere mà sám̄pó,
deè s̄s̄ na dèè tu mecii nk̄p̄ere,
disànni k̄p̄ere.

² Mecii nyiè nh̄s̄ nkéri kuyóu nku
kè kuyèinkù kèrì kucànkù.

³ Kuyèinkù ò nkéri
kè meyèmmè meè kù d̄ònté
kè benitibè b̄em̄ou ntú ò yeimmu.
⁴ Wèè da baké mutõmmù kòo mieke da peike
a báá yóu mutõmmù.

A bo bónkunnemè a mieke de p̄anko meyei mme péu.

⁵⁻⁶ N yà meborime tèmè mamè mme
mèè tu meyeime ketenkè ìnkè.
Dè bo k̄p̄eténèmè wèè ni kòò kanne tiyeinti
mutõmmù kó yekàrè dieyè,
kékanne b̄ediebè mutõmmù kó yekàrè sám̄póyè.

⁷ Tidaati bo ndeke dè sis̄í
kè bekpààtibè c̄enti be naàc̄èi tidaati tèmè.

⁸ Wèè keu dif̄t̄iri wèè duò di mieke,

wèè pùò ndidombìri fèwààfè we ndammù.

⁹ Wèè kpéinko yetárè yè we nkòuri.

Wèè yaú idéi í we nhéùri.

¹⁰ Kè tepīētè natimè kú,

kàa í tè sūóté a dò nkéyíé muwērímú mmu,

kàa pí nnè mecii mmutómmú a cōntemu.

¹¹ Kè fèwààfè dié nke da dōnté ke deè

a ténke né fè die mba nkpeí.

Kàa sū tináahti dè í wenni

¹² Mecii nyè nnáahti ò nte

kè benitibè nhò dému

kè kuyèinkù kpèti kù fétinko.

¹³ Kù ò keténè tiyèinnáahti nti

kédentènnè tináahteyíti.

¹⁴ Kuyèinkù náahti tii ò nsū,

oniti me nyí yé ò yóó dentènnè tì.

We mbo ò nàké tii yóó ò tūòkení o kũ nkó difònkúò?

¹⁵ Kuyèinkù tómmú tú tihùiti nti ku kpéi detetirè.

Kù keté ke í yé kuce kùù kòrinè dihei kù bo kèè bíékè.

¹⁶ Dè bo nyóùnè dihei dii kóo kpààti tu debire

kè di kó bekótibè dàkenè be pite màá sáá.

¹⁷ Dihei dii kóo kpààti tu tekpààtibite,

kè di kó bekótibè ò di bè dò nkédi dii mōnni

ke bo pété muwērímú,

bèè í yò nke muò,

dè kó dihei yembè bo diwèi miéke nke.

¹⁸ Wèè meí o nou, o cīētè mundóu kuù ò kèéte,

tiddàti dòitè wè, weè ò nduó kè dè ò nuu.

¹⁹ Tidiiti borè tiyānkùti de mbo,

mènaà mborè, meyeñcátimè de mbo,

idíiti borè, demou dè de mbo.

²⁰ Báá sáá nhokpààti a yèmmè miéke,

báá sáá nwèè mòke o kperè a dieku miéke kufáá.

Tenòtè yàa bo túóté a tammè,

ifièti yíè nyàa bo mè iténè.

11

Dè wennimu a bo bennémè demarè

¹ Dootóo a dii dibinni miéke,

dè yó mboní kàa wète ké mù pètému.

² Pā a kperè benitibè bèyiekè,

bá bèni ke yé a í yémè tii naa yóó da tuòkení.

³ Fetaafè ò kperi de ìnkè kèni ketenkè nke.

Kè mutie do kubakù cànkù

yoo kuyouú mù ò nduó mù do kùù pikù nku.

⁴ Wèè weí kuyaakù ò ò ò í mbuótí.

Wèè bóú nyewetè ò me nhóó í nkóú.

⁵ A í yé mèè botí kuyaakù kerí kùù ce,

a í me nyé debire ò pítté mèè botí

de yɔ pɔuti mieke kénweí.

A í me nyé Kuyie mp̄im̄m̄e ku t̄ammú kunku kùù d̀̀̀̀ri dem̄ou.

⁶ Kè dè wenté a buotí a diiti.

Kuyuoku bá mmeí a nou

ke yé a í yém̄e d̀̀̀e yóó yíenn̄e d̀̀̀terè,

yoo kè dè me mbo yíe ndedé, a í yé.

⁷ A bo nwúóm̄m̄e kuwenniku

dè wenté dii m̀̀nni dè naatimu,

kàa f̀̀ù deè wenni.

⁸ Kè wèè f̀̀ù ke yí yebie mp̄éu dè nhò naati

de kó yebie nyem̄ou mieke,

de yíè nné nyé yewe yeiye s̄̀m̄e,

d̀̀̀e kpaaní d̀̀̀e í dò nkébanté.

Nyānku ke né nyé

⁹ Odap̀̀àà nf̀̀s!

Dè nda naati, kàa mm̄əke diwèi a dap̀̀anti m̀̀nni.

Nt̄u nha yemm̄e da náá nt̄i,

k̀̀nd̄w̄ari a d̀̀m̄e.

A né nyé ke dò nKuyie nyóó da bekénè dem̄ou de kp̄éi.

¹⁰ Kenténè amáà d̀̀̀e bo da tanné meyeñcaarim̄e mieke

nè mum̄amm̄ú ke yé tidap̀̀anti

nè tibíkemb̄enti d̀̀̀e í yóó w̄tem̄e.

12

¹ Odap̀̀àà nf̀̀s!

Nyé wèè da d̀̀̀o kp̄éi a dap̀̀anti mieke,

kè yewe yeiye mu nyí t̀̀̀̀kení.

Kè yebie nné na k̀̀tuokení,

a yóó yí yèè mieke a t̄̀nke í d̀̀o d̀̀marè.

² D̄iyiè nè ot̄ankù nè siw̄àà kè dè wenniku mu nyí s̀̀ute,

kè fetaafe mu nyí ni ke d̀̀e

kè yewetè w̄ete ke s̀̀ute.

³ Kè becebaribè k̀̀nti bo nhau

dii yíè mu nyí t̀̀̀̀ke,

kè bew̄éd̄intiebe mu nyí p̄̀t̄inné,

kè ben̄ambè mu nyí yóu bēma bēma mun̄amm̄ú,

kè dè mu nyí bīitoo wèè siéke t̄eb̀tè.

⁴ Kè dihei kó dib̀̀ri kó yecàkè yedé mu nyí kpetinné,

ke c̀̀nni mu nyí c̄̀̀̀ké,

kè dè mu nyí t̀̀̀̀ke teǹ̀tè bo kuó ndè kàa ente,

kè benitipodembè mu nyí c̄̀̀̀ké.

⁵ Kè ditenni kó mudèè mu nyí yonke,

kè dè mu nyí t̀̀̀̀ke a níí bo nké́rì dè ke yíèkù.

Kè ikúó mmu nyí p̄̀á,

kè dicádónni k̀̀nti mu nyí c̄̀̀̀ke,

bá dè mu nyí t̀̀̀̀ke,

a í yó mbaati dii m̀̀nni tic̄̀titi kó kunaati.

Ke yé a t̀̀̀nnem̄e a bo kòmm̄e dihei s̄̀á kperi,

kè bekúdabònkombè p̄̀anke firi ice mieke.

⁶ Kè fεsɔɔyĩfɛ mu nyí t̄t̄e,
 kè fεsɔɔbòòfɛ mu nyí p̄nt̄e,
 kè didúù mu nyí p̄nt̄e diyèrì
 kè tɛp̄ibint̄e kó kuhǔù mu nyí t̄t̄e.

⁷ Kàa mu nyí w̄ɛt̄e mutáá mmieke bè da d̄d̄nè mù,
 kè diw̄ɛnni mu nyí kó nKuyie nkùù di ðuɔnni ku borè.

⁸ Kè meborime wéiti b́i nke d̄:
 Dem̄u d̄é í d̄ò nkébant̄é.

Di mpátiri náahti kó dikòù

⁹ De kó difɔnkúò nte t̄i kraá: Meborime wéiti do tú mù mecii nyiè, ke tié mbenit̄ibè mecii,
 ke tié yekotinò péu, ke yè w̄ɛnt̄é mesàà nke yè t̄unt̄e.

¹⁰ Ke yetoo ke p̄t̄é tináaht̄i péu, ke t̄i w̄ari, kè t̄i tu timómm̄nt̄i.

¹¹ Mecii nyiè nkó tináaht̄i d̄onnè onaac̄ɛnt̄i ð nkraák̄unè kùù p̄àati nku o nààke kè ì k̄erí séi.
 Ke d̄ò nsikáũ s̄i cùk̄é kup̄àati yómm̄e be ð nkũunè kù ináàke. Onaac̄ɛnt̄i w̄èè bo omáà ke ní
 mut̄ómm̄ú mum̄u w̄èè t̄i b́i.

¹² M bir̄e a nyé ke d̄ò nyep̄ate kó muw̄áàmù í m̄ake kumànk̄u. Yep̄ate péu kó mukàmm̄ù
 m̄ake t̄ih̄ùt̄i nt̄i.

¹³ Di mpátiri t̄o t̄i kó dikòù tu: M b́i nkè di keèmu! N náaht̄i kó dikòù tu: Ndé Kuyie nke t̄ù
 nkù tannò, benit̄ibè bem̄u d̄ò nkénd̄ɔri m̄emm̄e.

¹⁴ Ke yè Kuyie nyóó bekén̄m̄è benit̄ibè bem̄u be d̄ɔr̄im̄è mèè s̄ɔri me ìnkè nke, mesàà nyoo
 meyi.

Fecanyènfè Di òpátírí tò tùi náàntì

Wèè wàri de kó iyie mbenitibè yèmmè dò nSadomᵋᵋ nwe ke be yu de kó iyie nke tú fecanyènfè, ke yé de kó feyènfè mieke nke bè náá mmè medókùmè kó tináàntì: Osapàà nnè odapàà nkè bè náá nke tièti betòbè medókùmè kó tináàntì.

De kó dipátírí tú medonnimè kperi ndi. Ke dó ke benke medókùmè mèè bo Kirisi nè diwedountfinni be cuokè. De kó dipátírí né í bo ke bo benke meè màá, ke nsà ke ti yie nke dò nKuyie nkuù dᵋᵋ onitidòù nè onitipòkù kè bè bo betòbè kpréi kéndònnè ti wàrimè Tenketé 2:23-25. Kè ti kàa nde kó iyie mmesàà nti bo yà ì dómè kè ti benke medókùmè do dò nkéndòmmè mme, kè bá ncánni cánni. Deè te kè Kuyie nduᵋᵋ nkè be keuté de kó feyènfè ke fè bo nti teennè.

¹ Sadomᵋᵋ wàri fèè canyènfè.

*Bèè dᵋᵋ betòbè bè náámmè
(Osapàà mbéi nti)*

² Á nh orí,
orí mí nwe,
n da dᵋᵋ kè dè m muámmu ke pᵋᵋtè menaá.

³ A fᵋᵋku dᵋᵋnnè tùdààrí kòku nku,
a yètirí tu tùdààrí nwe,
deè te kè isampùmbí da dᵋᵋ.

⁴ N yūᵋnko a borè kè ti coké
okpààtì ní tanné a cᵋᵋtè,
dè bo nti naati tidé, kè tí nwei,
n da dᵋᵋ kè dè m muámmu ke pᵋᵋtè menaá.
Isapùmbí naatimu, ì mè nda dómè.

⁵ N sòumu, ke né wenni,
n wenni ke dᵋᵋnnè Kedaá ei kó tiyààtì nti,
ke dᵋᵋnnè Sadomᵋᵋᵋ cᵋᵋtè kó tiyaásààtì.

Sedisademmu ei kó besapàmbè,

⁶ Bá ndakenè nkᵋnsòùti kpeti,
diyie dii n tùᵋ
n yᵋᵋfūᵋᵋ kᵋbe mieke keè m péi
kè bè m bānne detie mbè tu dè fínyí.
N kperè bomu m me nyí dè bàa.

⁷ Fᵋᵋ n dᵋᵋ wè a né n náké,
a korinè kè a wūᵋ ke bo ì cᵋᵋmmú.
Diyie bo nyóᵋ cónné yeᵋᵋ kàa ì ompùnne de?
Kè dèe yie nkè m bá nh áá nha népobè wūᵋcᵋnku mieke.
(Benaacᵋmbe béi nti)

⁸ Kàa í kù yé fᵋᵋ mbenitipowennibe kóo wenniwe,
yèroo kᵋtúnne ipe kó yenaçèná,
kénçᵋmmú a bᵋbí kékote benaacᵋmbe kó titouti borè.
(Onitidòù béi nti)

⁹ A wenni ke dᵋᵋnnè Esibiti kóo kpààtì kó tesàntè
tèè dèri okpàrinnaasàntè nte.

¹⁰ A ìkè yienèmu yeᵋtootᵋᵋ
kàa fᵋᵋnífí yiennè medèi.
(Benaacᵋmbe béi nti)

¹¹ Ti yóᵋ da dᵋᵋᵋ meᵋᵋ nkó medèi mme,
ké me dāri timátì péítì.
(Osapàà mbéi nti)

¹² Okpààtì bonèmu o kᵋbe
kè n kó meteniè nfᵋᵋᵋmè kó kufᵋᵋku yiè.

¹³ Odasáàtì n yèmmè kou a dò m borè tùdààrí
bè tu wè mírí o kó fèbatife nfe.

Keyènkè a ɔ nduo m me saku nku.

¹⁴ N dacɛnni n yemmè kou
a dònnè mutie bè tu mù ennéè mu kó mupóó mmu,
mùù bo fínyí kó kupaku mieke.

(Onitidù bèi nti)

¹⁵ M pocɛnni n yemmè kou a wennimu,
ke mènke wenni.

Kàa nuò ndò nfeuoñfe kpɛyi.

(Osapàà mbéi nti)

¹⁶ N dacɛnni fɔ, a wennimu ke mènke wenni.

Ti kó didóú yòò nke dònnè tifaábéñti nti.

¹⁷ Ti kó tɛcɛtè kó yɛsànkè tu sétiri kó detie nde,

kè ti cɛtè kó itempieti tú detie mbè tu dè sipèrési de kó tidabɛti.

2

¹ Kè mí n tú mutepóó mmùù bo Saɔɔ biriku mieke,
nè bè tu mù adimónni.

(Onitidù bèi nti)

² Mutepóó nhɔ nweni ke dòmmè tipoti mieke,
m pocɛnni a me ndò mbenitipòbè tɔbè mieke.

(Osapàà mbéi nti)

³ N dacɛnni a dònnè mutie bè tu mù pɔmmiè mùmmu,
ke soké detie ncuokè.

N dacɛnni a me ndò mbenitidaabè tɔbè cuokè,

kè nh ɔ ndó kénkari a déè,

kàa tebe naati ke n duò ndiwèi.

⁴ Fɔò n niité dibanni kó tɛcɛtè,

a n càñne mèè cännimè tu a n dómè.

⁵ Á nni nduo ñfínyí kó yebe kó yekátindà kè dè n teénnè

n duó nyetebe bè tu yè pɔmmù kè m péte muwèrimú,

n da dòmu kè dè tonté ke n duó mmumammú,

⁶ A nùtè cànkutè nceú n yuu

kè tɛyoute nh ɔrí.

(Onitidù bèi nti)

⁷ N di báámmu dindi Sedisademmu kó isapùmbí,

ke tú nè iwauri kó diyètiri nè siweí sù bo dikpáà,

ke tú di báá ente mɛdókùmè

di báá mè dànté kè me mònni mu nyí tùòke.

(Osapàà mbéi nti)

⁸ M baà n dacɛnni ndi,

nte di ke kéréni,

ke putini yetàrè ñnkè,

ke burini sitáá ñnkè,

⁹ N dacɛnni dònnè fɛwaurifè nfe,

ke dònnè kupèriniku.

Nte we ke cómmú ti cɛtè donfùò

ke dommúni tɛcɛtè kóo fenéti,

ke siete fenétibè bèè ã sidii,

¹⁰ n dacɛnni n nàánnèmu ke tú:

M pocɛnni, n càà, ité, kotení.

¹¹ Diyòò dèèmu,

fetaafè ténke í niu,

fetaafè kómmu,

¹² ti kó ketenkè detie mpòrímu,

iyie nkó dimónni dii tùòke,

kè ti yo tenónkpete dabònni ti èi mieke.

¹³ Detie mbè tu dè fikíè peitému yebe ketiyè,

deterè bè tu dè fínyí kè de póó nkó kufòòku yiè

íté fɔ n càà, m pocɛnni kotení.

¹⁴ N kó fepoduonfe fèè yíè n yepèrè fiè,

ke sɔri itāyie mmieke,
m benke a ìkè,
béi nkè n kèè a tammè,
a tammè wèè̀tímu,
kàa ìkè wenni.

(Onitipòkù yò béi nti)

¹⁵ Ti pímmúnè iánkè,
ti pímmúnè iánkè kó ibí,
ì cààri fínyí tie nde,
fínyí tie ndeè pòrí kè ì dè cààri.

(Osapàà béi nti)

¹⁶ N ñacēnni n duóm̄mu dimáà,
kè n di duó m máà,
di cēmmú di pe nyi mutepóó m mieke,

¹⁷ N càà ndōnnè fēperifè nífe nfe,
coké kécánté yetārè,
kékoteni m borè kè diyie mu nyi tònkè,
kè medéè m̄mu nyi pēēté.

3

Osapàà nwantimè ò dó wè

(Osapàà mbéi nti)

¹ N duóm̄mu keyènkè n dóú ke wanti n yèmmè dó wè,
ke mènke ò wammú m me nyi ò yà,

² ke me ñyité ke cè ndiheì,
ke tūnne íce, ke cè yecēkarè,
ke wanti n yèmmè dó wè,
ke mènke ò wammú bá n yí ò kōũ fenōnfè.

³ Ke mautinè behēikèmbàribè bèè paké diheì,
ke bè bekúte kè n tú di yà n yèmmè dó wèà?

⁴ Kè nní mbo ke yóó bè pēētóo kèyà n yèmmè dó wè,
kóo pí mbá ò ténke í nfité n nòutè mieke,

kè nh ò tanné n yò cīètè mieke,
kudieku n yò do m pùò nkùù mieke.

⁵ N di báámmu díndi Sedisadēmmu eì kó isapùmbí,

kè n tú nè iwauriì kó diyètiri,
nè siweí sù bo dikpáà si kó diyètiri,
di báá ente n dókùmè
di báá mè ñànté kè me mōnni mu nyi tūòke.

(Osapàà béi nti)

⁶ We nkèríní dikpáà bíékè,

ke fī nke dò nkuyukú,
ke fōōríní ke dò ntūdààrí
bè tu wè mírì nè ànsáà,
kòo fōōku dōnnè tūdààrí kòku.

⁷ Nte okpáàti Sadomāo kó kumìkù,
kè yekōmbò yembè sipísikuò kù cēētè,
Isidayeēribe kó yekōmbò yembè mbe.

⁸ Bemāu kè bè pikú tikpàriseuti

ke wāké mudoò kpréì,
bá wè kòo yí o kpàrisiè
ke bo mbaanè omáà keyènkè.

⁹ Okpáàti Sadomāo duó nkè bè ò dòò didóú,
nè Dimáà tūúkù kó ñetekperè kó tidabēeti nti.

¹⁰ Kè di tààke tú tímáti péiti,
kòo baà nyó nyíkú dè tu mēsō,
kòo yóó nkarì dè tu tīyáákpeti,
kè Sedisadēmmu eì kó besapàmbè
di sàrinè medókùmè.

¹¹ Sedisadēmmu eì kó besapàmbè,
kotenèní kèyà okpáàti Sadomāo,

ò ìrì mupotúòmù kó fεítòòdáfε nfe,
o yò ò duó nfε ò cεnnε dìi yìε.
O wèi kó diyìε.

4

(Onitidù bεi nti)

¹ N càà nha wennimu,
a tú oposáátí nwe,
a ò ndáátí kuyààkù
kàa nɔmbii ndònnε fεduonfe kɔme mme.
Kàa yùti dònne yεbɔdakε
yεε pùù yetārε Ìnkε.

² Kàa nùì mpεìkù dònne kupecεnku,
bε kεí ìì pe kó ticiti
ke ì wùò kε ì yètini.
Imou kε ì dò nhεre,
ke bo imou bá fεmafε í kpa.

³ A biε ndònne kuyaawùòkù nku,
kàa nòndenfe wenni,
a ò nkàa dáátí kuyààkù
a baà nni ndònne yetebe
bε tu yε kèdénáti yε kó diyatiri ndi.

⁴ Kàa fñní dònne Dafiti kó didenni,
bε maá dì kε dì dò ncírícíri,
kε tidɔpiti tekɔpiti (1000) dì nùú.
Bekpàrinuɔmbe kó tidɔpiti.

⁵ A me yεdε dònne kuperiniku nku,
ke dònne fεwaurifε kó yetáátεbe,
yεε cεnti mutepóó nhā dε.

⁶ Diyìε bo nkpaá ke í tɔnkε,
kε medéε mmu nyí pεētε kε n kotoomu,
múri tie mbε dòòrinε dε tùdààri dε bo dìi tãri,
tihúúnti tie, bε tu ti ànsáà kó tetátε.

⁷ A tú osapùnsáátí nwe,
n càà nha í ā kuyènkù kupíkù makù.

⁸ Fò m pocεnni, iténi kutúúkù Dimaa
kékɔtení kε tí nneí,
a itinímu Amana kε ti bo nneí,
iténi ditãri Sei ñε Edimɔnni kperi.
Cokéne yeciricirε kékɔtení.

Dε kó yetārε tu yekpamaá nkpeye nye.

⁹ A ta n yemmε mme n tãù, m pocεnni,
a n wèntε kuce mεmáà ndi
kε n yemmε kεé nke da ta,
medèi nha dúúkúmε meε yūs n yemmε.

¹⁰ N càà nha káamù n naatimu,
a káamù ò nni naatimu ke pεētε menaá,
a kó kufòsku n naatimu
ke pεētε tùdààribε bemou.

¹¹ M pocεnni a biε n wεetimú,
mecekùò ndòmmε,
a nòndenku dò nkù ā mecekùò mme ñε menaamiε,
a yaábòrε fòsku dònne kutúúkù Dimaa
kó kufòsku nku.

¹² N tãù, m pocεnni, a dònne dikūmpúri sààri ndi
dii diti,
m máà n kó tebinte, m máà n kó dinébòri.

¹³ A boomu ke dònne detie mbε tu dε kèdénáti
dèè bo kupúú sààkù,
ke péi yεbe kε yε naati,

kàa f̄s̄ku dòn̄nè tùdààrí bè tu wè edéè.

¹⁴ A kó kuf̄s̄ku dòn̄nè tùdààrí
bè d̄s̄nè wè nwe detie mbè tu dè náàrí
nè dodìè nè kànèdì nè mírì nè àdòwéè
nè detere dèè kó dimàà f̄s̄tí.

¹⁵ Ke dòn̄nè kupúú kó tebinte,
ke dòn̄nè menésààmè kó teminte
tèè p̄s̄nní Dimaa túúkú kó ditenni.
(Osapàà mbéi nti)

¹⁶ Kubakù you kó muyaá
nè kubakù c̄nku k̄amu k̄otenèní
kéfuute n k̄umpúú,
kè kuf̄s̄kuu dátinné,
f̄s̄ n dac̄enni k̄oteni a púú mieke
kédì a tebe sààyè, yenyatyè.

5

(Onitidòu béi nti)

¹ N tatimu n k̄umpúú mieke,
f̄s̄ n t̄aū, m poc̄enni,
ke bo t̄oū mírì nè adòmáti,
kédinè n cièti k̄éyà n naà ndiféè nè n naamiè.
(Onitidòu népobè béi nti)
N népobè yānè m̄edókùmè kó menaà nkémuó.
(Onitipòkù béi nti)

² N do yè nkéduómu kè n yèmmè né nwúó,
kè n k̄èè n dac̄enni biemmè dicàù ke tú:
(Onitidòu béi nti)

n̄ kpeté n t̄aū, n càà,
f̄s̄ n kó f̄epoduonfe n kóo sap̄unsááti,
n yuu dii dàátí timaànti,
kè n yuti bùúténè tiyenk̄emmaànti,
(onitipòkù mbéi nti)

³ M b̄atému n yaàbòri,
m b̄áa na k̄ew̄ete ké di b̄aátí!
Nh òútému n naàc̄i
m b̄áa na k̄ew̄ete ké si s̄aū,

⁴ Kè n dac̄enni n yèmmè kouu baani
o n̄utè dicàù kó m̄effiè.
Kè n k̄òmbùòt̄i do.

⁵ Kè n yíténí k̄embo kpeté n dac̄enni,
kè n n̄utè dàátí tùdààrí bè tu wè mírì,
kè m p̄i ndicàù kó yèbàkè koo yè tòri.

⁶ Kè n kpeté n dac̄enni,
ke né ns̄ó ndi p̄èt̄é bá di í dè kpaá,
kè n yeroo di wammù ké di wammú k̄émónté,
k̄éyú k̄éyú, kè dè ndò nyúó.

⁷ Kè m máánè beheik̄embàribè bèè bàà dihei,
kè bè m puotí kè n k̄oute k̄oute,
k̄ébáté n yaàbòri.

Bembe bèè bàà dihei kó iduotí.
⁸ N di báámmu Sedisademmu kó isap̄umbí,
kè di máánè n dac̄enni n yèmmè kperí,
di bo di n̄aké ke yí ba?

Dí di n̄aké ké yí n di d̄ómu
kè dè tonté ke n d̄òò mum̄ommú.
(Osapàà ndúòbè ò t̄èr̄né tì)

⁹ Kè bè d̄ò:
A d̄ó wè ò m̄òke ba kè dè p̄èt̄é betòbè?
F̄s̄ nhoposááti wèè p̄èt̄é benitipòbè b̄em̄ou?
A d̄ó wè m̄òke ba kè dè p̄èt̄é betòbè

kàa ti báá mmemme o kpéí.

(Osapàà mbéi nti)

¹⁰ N dacēnni tu tedahontè nte ke dò ndoii.

Bá kè benitibè bo tekoupiète (1000),

wè ncáá mbe mieke.

¹¹ Kòo yuu pinti ke dò mmeso nsààmè.

Kòo yùti nampú kukodayònkù kòme

ke sòu ke dònnè dikākāà.

¹² Kòo nuò ndònnè feduonfe kpeyi,

feduonfe fèè bo menie ntaké,

ke péi ke dò mbè ì sùnè menaamiè,

kè fè ompu menésààmè borè.

¹³ Kòo baà dònnè kupè titieti fòsti buoti kùù ìnkè,

kòo biè ndònnè mutepóo.

Ke dò mme kùù mmèè kòkénè tùdààrí.

¹⁴ Kòò ù meso nkó demámánnè

kè dè dàri yetásàà yè bè tu yè sáfííri,

kòo pouti dònnè yepápánii

bè dàri yè yetásàà yè bè tu yè sáfííri.

¹⁵ Kòo tààke dònnè yetápié kó fetofe,

kè fè tãri tu meso nsààmè.

Kòo ìlkè wenni ke dònnè kutúú kù Dimaa kó detie.

Ke cáá nke dònnè detie mbè tu dè sètiri.

¹⁶ Kòo nuù yìè kufòòku,

kè nh ò yáá nhomòu.

Díndi Sedisademmu sapàmbè

N dacēnni n yèmmè kou me ndò,

wenwe n neititòu.

6

(Osapàà ndúòbè ò tēíné ti)

¹ Yé a dacēnni a yèmmè kou kàte kè

fó mbe posáátibè kóo nitiposáátí?

A dacēnni a yèmmè kou cuó nhònke,

kè ti da teennè kóo wammú?

(Osapàà mbè tēíné ti)

² N dacēnni n yèmmè kou cùté kukūmpúú nku,

titieti bè dòòri nè ti tùdààrí ti borè,

ke bo cēmmú o wūò kētūò o tepóo.

³ Mí n duómmu mmáà n dacēnni n yèmmè kou,

kè n dacēnni n yèmmè kpèri n duó n dimáà,

dì cēmmú di wūò mutepóo ncuokè nkè.

(Onitidòu beí nti)

⁴ M pocēnni, n càà, a wennimu,

a dònnè Tidisaa kó dihei ndi,

ke sáátí ke dònnè Sedisademmu ei,

ke tohni ke dònnè dihāpòntínni.

⁵ Yóu a bo nni nwúómmè,

a n wúó nkè dè n kòònnèmu,

a yùti dònnè kubocēnku nku kùù cutiní Kadaadi tãri,

⁶ A nù ndònnè ipe nyi kè ì neí kucēnku,

kè bè ì wúò kè ì yètiní kukó,

imòu ke dò nyi tãáté

ke bo imòu fēmafē í kpa,

⁷ a ò ndáátí kuyààkù

kàa baà dònnè yetebe bè tu yè nye kèdènáti,

ye kó diwétiri ndi,

⁸ Okpààti pobè bo sikòusikuò (600) ndi,

o pocēñ nyi do nkékaa nkédeè,

⁹ Bemòu mieke òmòu máà weè tu m pokù,

bá ò í dò nkései,
 o yǝfũò omáà ndi,
 kòo yǝ ò yáí,
 kè besapàmbè ò yàu koò sántí,
 kòo kpààti pobè ò dèúkunko,
¹⁰ wè nsapàà mbo yenni kénwenni mie mbotí,
 we nsapàà ntu yie,
 nwèè dònne diyennécànni,
 ke péi ke dònne otànkù,
 ke pīnti ke dònne diyie,
 ke tonni ke dònne behāāpòmbè.

¹¹ N tati nkupúú nku detie ndierè borè
 ke bo yà kè nsà kòò buotí dè dipúri dè yièní,
 kéyà kè nsà kè detie mbè tu dè finyí
 kè dè pūñte
 kéyà kè nsà kè kèdènátí kó detie m pòrí.

¹² N do í yé ke dò mbè bo n wènnénè sikipààtibí kè n kari be kpàrisàntè mieke.

7

(Benitipòbè nè besapàmbè bè nàké tí)

¹ Wētení, wētení Sunemmu eí kóo sapàà!

Wētení, wētení kè tí nda wúó.

(Osapàà mbè beke tí)

Dè dòmme kè dí n wúó mmí nSunemmu eí kóo sapàà

kè dè dònne tihautí kó yefrè.

(Onitidòu bēi nti)

² A naàcēi yiennēmu tinēùti,

fǝ nhokpààti kóo sapàà,

a ka dònne oyánti ðð dðð medèi

nkè mè ndòmme mme.

³ A pēri dònne dibòò ndi,

mēnaà nyí deu dii mieke,

a pouti dònne tidiiti bè tu ti bèdée

kó dicòu ndi mutepóó nfité di.

⁴ Kàa mè dònne fepērifè,

ke dònne tiwauripánti tii tàáté.

⁵ A fǝnii dònne didènni

bè dònne di ndi yepápanii,

kàa nambii ndònne Esibonni eí kó sibií

sii bo a bo nyètòomè dihei.

Kàa ònni dò Dimaa eí kó didènni

dii weti Damaasi.

⁶ A yuu dònne Kadimeeri kó ditāri ndi,

a yupāāti dònne mežrimè wūōmè mme,

ke yūō nhokpààti yemmè.

⁷ A wennimu ke tú oposáati

kè n yemmè da ta kè n da dó.

⁸ A dó nsèrèrè nwe ke dò mmupuommu,

kàa mè dò nyepuo.

⁹ Deè te kè m bēi nke yī n deèti mupuommu

ke bo tōū yepuo.

A mè dònne finyí kó yebe nye,

a fǝōku dònne yetebe bè tu yè nye pómму.

¹⁰ Kè n sūāte a nūū m muó mbè ðð muómme mēnaà.

(Osapàà mbeí nti)

De kó mēnaà mbo n càà nkpeí nke,

ti bo nduó dii mǎnni ke mè yǝ.

¹¹ M bo n dacēnni kpéi nke

kè n dacɛnni dɔ̀kùmè bo n yĩnkè.

(Osapàà mbéi nti)

¹²Κατενί n dacɛnni kè ti kɔ̀té δεραα,

kénwentí sihekési,

¹³kè dè wenté tí kote detie

mbè tu dè fɛnyɪ dɛ kó kupaku

kéyà kè nsà kè dɛ kó detie mpũnni,

kéyà kè nsà kè dè yè tifaàti,

kéyà kè nsà kè detie

mbè tu dè kèdènáti kè dè pòrí.

Deborè nde n yóo da benkemè n wèi.

¹⁴Υετεβε βè tu mantidakóω* γε kó kufɔ̀ɔku kuù daátí,

yetebe sàáyè yebotí yebotí yèè còú ti bòri,

yepàà nnè yekótè.

N dacɛnni n yèmmè kou n yè waá n fɛ nwe.

8

¹N dɔ̀ a na ntú n tãũ nwè

nè wè ti wɛnné ti yɔ̀ miè

kè n da máánè ditowaa

ke da ɔ̀rí ke benitibè bá n sɛnkèri.

²Kè n da tɔ̀ kékònnè n yɔ̀ cɛ̀tè

kàa n tié nyipocɛ̀ntié,

kè n da nũ mmenaà mmèè fɔ̀ɔ̀nni,

n kó yetebe bè tu yè kèdènáti γε kó menaà.

³A nòútè cãnkutè nceú n yuu

kè teyoute n hɔ̀rí.

⁴Sedísademmu kó isapũmbí n di báámmu,

di báá ente medókùmè,

di báá mè ènte kè mè mɔ̀nni mu nyí tũ̀̀ke.

(Osapàà ndú̀̀bè béi nti)

⁵We nnitipòkù kèrini dikpàà,

ke pí nho dacɛnni?

(Osapàà mbéi nti)

N da ènte mutie bè tu mù pɔ̀mmié

mu fũ̀̀ ndi,

a yɔ̀ da pùó ndè,

ò da peítè dè.

⁶N tanné a yèmmè mieke

kè nní ntú a kó mecannimè,

n kanne a borè,

kè nní ndònnè bè fíí ndii tári

nè a kó diyètiri,

kàa nni mpíkù a nòútè mieke.

Medókùmè kpeñnìmu ke dònne mukũ̀̀

ke tii ke dònne kudɔ̀nkù,

ke còú nfehããdɛ̀ɛ̀nfɛ̀ kɔ̀me,

ke dò nti Yè nKuyie nkó muháã.

⁷Yebire dieyè báa na

kékuo ti kó medókùmè kó muháã,

tibinti kó menie mbáá na ké mù dátinné.

Kòò m̀̀u dènnè o cɛ̀tè kó tikpàti tim̀̀u

ke wanti ke bo donté medókùmè

bè yóo ò sɛnkèrimu.

(Osapàà ntà̀̀bè béi nti)

⁸Ti m̀̀ke ti tãũ m̀̀u nwe

kòò kpaá be, ò mu nyí yè γεme.

Ti bo yĩme ti tãũ,

bè bo nnáá ndii yiè o kó didakenyennì kpéí?

* **7:14 mantidakóω**: Mutie mamù kó yebe nye bè do ye nyèè teénnè benitipòbè kè bè kè bè puo. Wénté Tenketé 30:14.

⁹ Kòò do ntú kuduotí nku
 ti na mmaá o Ìnkè yedítísàrè nye,
 kòò do ntú dibòrì ndi
 ti na nhò kpetínnému
 ke páá nsétìrì kó tidabεeti.

(Onitipòkù tēíné ti)

¹⁰ N tú kuduotí nku,
 kè m me tu yedèrè.
 Kòò n wùó nkè dè ò duò ndiwèì.

(Onitidòù bēi nti)

¹¹ Sadoṃṃṃ mòke
 fīnyī kó mutie mmu Baadi Amṃ.

Ke duó nkè bebaribè mù bàà,
 bá wè kòò níí bo fíté mu be
 kóò tǎní mēditíbií ntekǎupítè (1000).

¹² Sadoṃṃṃ a bo na kénte a dítíbií ntekǎùtè (100)
 ke duó mmedítíbií nsikǎusidé (200) bēè dè bàà.

N kó detie ndie tú n kperε nde kè nde bàà m máà

¹³ Fí nhoposáátì a kari ikũmpúú mieke nke
 kè n nēpobè kēmúmú a tammè.

M bēinnènní ke dò:

¹⁴ Íté n dacēnnì kéndònnè fewaurifè dōmmè,
 kupεriniku 5 n dōmmè ditāri Ìnkè,
 ditāri títietì fǎṣti borè.

Esaii Di mpátiri tɔ̀ tii náànti

Ti bo na kɛ̀toté de kó dipátiri kuce mètààti. Diwétiri kètiri mukàmmù 1-39 ti náá nSudaa kɔ̀be kó dikpààtiyuu kubakù cànku biékè kperi do ta mèè ààrimè mieke nke. Asidii kóo kpààti diwèwè do bè fèũnkoomè. Kè Esaii bè náké ke tú, mɛfɛ̀útímè bè fèũrimè í bonni be dootitòbè borè mǎá, kè be yei mmèè te nè bè yetemè Kuyie nkpeti. Esaii náá nti nè ò dǎ̀rìimè kè dè mbenkú benitibè ke tú bè dò nkéceetemu kénfòu mufòmmu sààmù bembè nè be kó bekpààtibè kòò mbè náá nke tú kè bè í cèète bè bo bè kùò páíi kédèè. Kòo náké Kuyie mpāānāānti kébéi nke dò: Dafiti kó kufuku mieke okpààti mǎu yè̀tini ke bo duò ndiwèi kutenkù 40-55. Di ti náá nSudaa kó dikpààtiyuu kɔ̀be kusùkù, bè do bè pírmmè kédòò tidaati Babidónni kó dihei mieke.

Kè Kuyie mpāānāānti náāntòo béi nke tú Kuyie nyóò deetému ku nìtibè kèwète kè bè tè̀r̀néní be tenkè Sedisadèmmu, kè bɛe keté mufòmmu pām̀m̀m̀.

De kó mukàmmù mieke tii bo tii tu Kuyie nyè nkù yóò dǎ̀ò tì kè dɛe yie nkè ibotí imǎuu pété mesàà nnè Isidayɛeribe mieke.

Mukàmmù 56-66 náānnè bèè wè̀te ke konni bǎmbɛ Sedisadèmmu, ke dò mbè nyáú̀kunko be kònti, ke yé̀ bè konnimè ke sǎ̀nké tidobontì mǎá ndi.

Kè Esaii béi nke dò: Ti Yiè nKuyie nkó Muyaá mmuù ò tǎnní kòò bo náké tináānsàati be sènnibè kédàate be bantòò bè kpéi 61 Yesu do káa nti náānti Kuyie ncɛ̀tè mieke, ke béi nke dò: Ti dǎ̀òmmu, kè dè ntukúnè wenwe Yesu ò pī mmuù tǎmmù Duku 4:16-21.

Di mpátiri náānti duò ke dòmmè

1. Bè náké tì Sudaa kó kuwuò nkɔ̀be kpéi 1-12
2. Bè náké tì ibotí ìi í tú Sifube í kpéi 13-27
3. Kuyie ncaummè Efadaimmu nè Sudaa kɔ̀be 28-35
4. Sennakedibu yóò bè domè mudòò nè Esekiasi kó mumǎmmù 36-37
5. Kuyie ndeumè ke bo tipítì timǎu 40-48
6. Ti Yiè nKuyie nkóo tǎnti kó mɛfɛ̀útímè 49-57
7. Esaii tiémmè benitibè nè o pāānāānti santi 58-66

Kuyie mbenke ti Esaii

¹ Di mpátiri tɔ̀ Kuyie mbenke tì nti Amoti bire Esaii nè kù ò náké tì Sudaa kpààtiyuu nè Sedisadèmmu ei kɔ̀be be kpéi. Sudaa kpààtibè Osiasi nè Yotammu nè Aasi nè Esekiasi be kó yemǎ̀rè nyè Kuyie nti nhò benkemè.

Isidayɛeribe í bantémè Kuyie

² Keĩnkè kɔ̀be kènténè!

Ketenkè kɔ̀be keènè!

Ti Yiè nKuyie nkuù náá nke tú:

Mí ndi Yiè nKuyie mmú píi ibí,

ke í tié kè í né yete n kpéti.

³ Fenàáfè yému fe yìè,

kè sǎmmarímú yé̀ dè yo ndè.

Isidayɛeribe bie me nyí yé̀ wèè bè te.

N nìtibè í ciì.

Kuyie nseimmè ku kɔ̀be

⁴ Di bo yà dándi kubotí kùù dǎ̀rì meyei,

dándi benitibè bèè yei ntonté,

di tú kuwuò nyèiku nku,

di kó feyanfè tu feyonkufe nfe.

Di tú beyonkubɛ mbe.

Di m bǎntóomu mí ndi Yiè nKuyie,

ke n sènkèrì mí nwèè di te dándi Isidayɛeribe,

kè di m bütinné.

⁵ Ba nte kè di bo nsáké ke yetírì n kpéti,

kè dè nte kè n yíé kè dí poté?

Di ya yeè dǎ̀átì yemuò,

kè di bo meyeñcaàrimè mieke,

⁶ kétúóté di naàcèi kèntò kétuàkenè di ya

dèmarè ténke í feí,
 yekoutiyè nè yemuo nè yemààtè deè di dáátí,
 òmòù í yè ou, òmòù í yè bou,
 òmòù me nyí yè wáàri mekùò.
 7 Di kó ketenke d'áúnkomu,
 kè muháá ncúò di ekè,
 kè di bo kè bepòòbè tanní di tenkè ke caari di kperè
 Ke càke dihei bè do càke mèè botí betòbè tenkè.
 8 Siyāō ēi kōbe bēē māā né yenté,
 ke kpaá kupaakótétouku ò ndómmè
 fínýí kó detie mmieke,
 difii ò nsokémè tipéti mieke
 ke do ndihèi bè pí di.

9 Kè ti Yiè nKuyie Mpackedaa
 do í coo nti kó bémabè,
 nè yíe nti kperè do deèmu ke naánnè Sodómmu ēi kōbe kperè,
 ke sááténè Komāō ēi kōbe kperè.

Mubáammu Kuyie nyí dō mù

10 Kè ti Yiè nKuyie mbéi nke dō:
 Kénténè díndi Sedisadémmu ēi kó bekrààtibè,
 di càkemu ke dònnè Sodómmu ēi kōbe,
 kénténè kékeè mí nKuyie n tié.
 Di sántemu Komāō ēi kōbe do dòmmè.
 11 Iwūō di n feu í péu péu, n kpeti í ì bonè.
 M pèmmu yepedake di n kòu yè ke tūò
 nè yenaadapàà nkó mekùò.
 N yí dō yenaadake nè yepedapàà nè yebodakè de kó meyíí.
 12 Di sō kōtení m borè nè ì wūō
 kè ì nsínkúnko n dánkù,
 mūi dè ndi bekaā?
 13 Yóunè di bo nni mpāāmmè yepārè detetirè kpeye,
 di n cšunko tii úúnti n dō nyisake nyi,
 yóunè otánkù pánwè kó dibanni nè teom̀pùtè,
 nè yebaa nsonye di baà nyè n kpeí
 yebaa nyèè kókénè meyei,
 n dè pèmmu n yí dè dō,
 14 Di baà mbetāāpāmbè kó yebaa nyè
 nè metíímmè di āāmè n kpeí
 dè n dō nyisíé nyi
 dè tu ditou ndi n kpeí,
 n dè òunèmu.
 15 Di ò nkè di yòùtení di nou
 m bíékè ke m báá nni mbúútóomu
 kè di m báá nke m báá, m bá nkémmú
 di nou sii mùòti menitiyíí.
 16 Júnè dimáà kéwenke,
 yóunè di dōari mèè yei n yìikè
 Yóunè dèè í wenni mudōòrimù.
 17 Keténè mesàà mmudōòrimù,
 ndōarinè dèè sié,
 kénkommu bè fēúinko bè,
 kémpí mmesàà nyiciribí,
 kénkommu bekúpobè.

Kuyie nyúmè ku kōbe

18 Kè ti Yiè nKuyie mbéi nke dō:
 Kōtenèni kè ti yà di kpeti
 bá kè di yei nwūóté ke dō mmeyíí
 di bo wenke tewàtè dòmmè
 kè mè dō mè ndò nfetónfè

di bo peike tipedapááti kōme.

¹⁹ Kè di tãáté ke yíé n kpeti,
di yóó dimu dihei kperε dèè tu desààrè.

²⁰ Kè di me nyete ke kpénkùnne di to,
disiè dii yóó di kōnnè.

Mí ndi Yiè nKuyie mmû búi nde kó dinùù.

Kuyie nsautemè Sedisademmu kpéi

²¹ Kè Kuyie mbéi nke dò:

Sedisademmu εi kōbe!

Yé dè dòmmè kè di m bùtínné ke tūnne yebókè?

Díndi bèè kó meborime do wenni,
kè di beénti wenni,

di mmònni kè di né naá mbenitikòùbè* .

²² Sedisademmu kōbe di do dò ntímáti péítì nti,

di mmònni ke naánnè yekpèrè,
di do dò mmenaá nkperímè mme

di mmònni ke naá mmenacéduo.

²³ Di kó bekpáátibè i yíé n kpeti

nè beyóóbè be pókù kumáà ndi,
bemou bè dó ticuuti nti,

ke beti tiyeti

bè i pí nyiciribí kè dè wenni

bè òò í nkènté okúpokù kpeti.

²⁴ Dεè kpéi nte mí Mprakedaa di Yiè nKuyie

n kpeññimu ke baké Isidayεεribe

kè mû búi nke tú:

N yíté ke còmúmú n dootitòbè kpéi,

n yóó peitemu n dootitòbè.

²⁵ Sedisademmu kōbe m bo di poté

m bo di óúnè mutie bè òunè mù tímáti

kè dí wenke kè meýóò ndeite.

²⁶ Bebeénsàábè bo wεte kébuoté dihei bè do dòmmè.

Kè itii nyembèe wεte kéánné bè do dòmmè nè dimònni,

kè bèe wεte kéyú di kó dihei ke dò:

Bèè dòòri Kuyie ndó dè be kó dihei,

bèè dòòri dèè sié be εi.

²⁷ Kè Siyóò εi kōbeε tūnne kuce kusàákù kécooté,

bèè bo Siyóò kè bèe ceete kéyíé nKuyie nkpeti

kéndoòri dèè sié.

²⁸ Dε mánni bèè né yete mí ndi Yiè nKuyie n kpeti

nè meyei ndòòribè bemou mí mbe Yiè nKuyie

m bo bè poté kéyoure youre.

Dε yó ntú bèè ñ yete be kó kumànkú nku.

²⁹ Ifei bo di pínnè detedierè di do feu iwūó dè,

Ifei bo di pínnè depaa nkó yetòrè di kòri dè ke báá nkè di paa mbo peité.

³⁰ Kè di naánnè detie ndèè fáàti yòte

kénaánnè detie ndi buotí dè,

kè dè dòíté menie.

³¹ Dε mánni wèè do tú oniti kperi kòò naá ntímúkáàti

kòò tōmmú naá nyihāpéñpéí kè dεε wεnné kécsúté,

bá òmòù báá na ké mù kùò.

2

¹ Ti Yiè nKuyie kuù benke ti nnáànti Amòti bire Esaii Sudaa kó dikpààtiyuu nè Sedisademmu εi kōbe be kpéi.

*Iboti imou yóó wεte kétíúmmè Sedisademmu
(Yenáańkéké 2-4 wénté Misee 4:1-3)*

* **1:21 benitikòùbè:** Wénté Osee 2:4-15 nè Esekieri 16:15-43, 23:22-49.

² Yewe sonye mieke ti Yiè nKuyie nçfètè tãri bo fiíkú
kè di yómmèe pèètè yetãrè ké yè sñnè,
kè yebotè nhuroo di borè.

³ Kè iwuo mpéu nkeroo di borè ke náá nyitabè ke tú:
Tí kotenè ti Yiè nKuyie nSakòbu do tú nkú tãri,
ku çfètè ké kù ti benke ku kó kuce,
ku tié mbonní Siyòò tãri ndi,
ku náànti yènní Sedisademmu nwe.

⁴ De mōnni ké ti Yiè nni ntú yebotè kóo beénti,
ke tú wèè tūnni iwuo kpeti.

Kè bèe bóké be kpàriseuti kémá yeká,
kémá be kpàà nsimúkèí.
Kubotí makú ténke bá nkpannè kutekú
bè keté ke ténke bá mbebíi mudoò.

⁵ Díndi Sakòbu yaábí
tí wènné kénkéri ti Yiè nKuyie nkó kuwenniku mieke.

Bè nàkémè Kuyie nyóó bekénè dìi yìè benitibè di kpéí

⁶ Ti Yiè nKuyie nSakòbu yaábí ta tipããti nti,
kàa bè dootóo, be tūnne diyie yiení kèè bíékè kabe kó medòòrímè mme,
ke ta mutedii Fidisitèèbe kōme,
kè ikpákparìbí píéké be cuokè.

⁷ Mesò nnè timáti péti
kè dè sũũ mbe ei mieke
bá be díítuo ténke í mōke yè māmè
kè sisèí píéké

sikpàrinaasèí í dò nkékaa nkédeè.
⁸ Kè sibòotenkaani píéké be ekè
kè bè ninku bè dòò dè nè be nou de iikè,
bè maá dè nè be nou.

⁹ Oniti bo nínkú Kuyie nyiikè kékōnke,
ti Yiè nKuyie nha me mbáá bè çfè.

¹⁰ Taánè yepèrè fiè
tannè ketenkè kēsarinè ti Yiè nKuyie nkó kemieke
kéyenténè Kuyie nkó tikpeti dieti

¹¹ Kuyie m beénti yie kù bo kékūnne sipòo yembè
kēsinnè sifei yembè,
kè ti Yiè nKuyie nkuu máa yètiri nfei.

¹² Tí Yiè nKuyie Mpakedaa tãátè dìi yie ndi
sipòo yembè nè sifei yembè be kpéí
de yie bèè yèmmè dò mbè de u bè bo kēke.

¹³ De kó diyie kù bo kōũ sétiri kó detie ndierè
Dimaa kperè.

Basãã kó detedierè bo duó.

¹⁴ Kè kuu può nyetãrè dieyè,
kédíé sitáá,

¹⁵ kébuó nyedèrè dieyè,
képuó nyiduotí kperiyi,

¹⁶ kébuó mbátóòbè diebè Tadisisi ei kabe,
Bátóòbè sám̀pòbè bo cake.

¹⁷ De yie oniti kó tefentè bo deè,
sipòo yembè bo sñnnè,

de yie ké ti Yiè nKuyie nkuu máa yètiri nfei.

¹⁸ Sibòotenkaani, tēmatè ténke í yó nkpaá.

¹⁹ Benitibè bo taá yepèrè fiè,

bè bo cútè ketenkè fũũ,
ke bo sarinè ti Yiè nKuyie nkó kemieke,
ke bo yenténè ku kpeti dieti.

Kù bo ité kécómmú dìi yie yebotè kōmbùòti bo do!

²⁰ De yiè benitibè bo dokóo be bootenkaanli, mesoo nnè timáti péfíti kpesi, bè do dɔ̀ò si kénninku si ilikè, yetirè nè tidéfi kè dèe péfé kótúóké kécááké.

²¹ De yiè benitibè bo taá yepèrè fiè bè bo cúté ketenka fū̀ò ke bo sorinè ti Yiè nkó kemieke, ke bo yenténè ku kpeti dieti, kù bo ité kécómmú d̀ii yiè yebotè kò̀mb̀ù̀òti bo do.

²² Yóunè di bo mbúómè oniti, oniti wemmu í t̀ù̀òke mùdém̀ù̀.

Oniti kpeti tú ba?

3

Sudaa kó dikpà̀àtiyuu bo paà okpà̀àti

¹ Ti Yiè nKuyie Mpakedaa yóó deitemu dèè te kè Sedisademmu kòbe nè Sudaa kòbe kè bè fò̀ù̀, be diiti nè be nie nnè bè tá dè dèè tu:

² Bekpà̀rinuòmbè nè behā̀p̀ònkperibè nè bebeém̀bè nè bèè nàá Kuyie mpā̀ānā̀ānti bèè tu bediebè nè bekotibaabè.

³ Behā̀p̀òmbè iwḗi yembè nè sikpà̀àtibíi nè beheikènkótibè nè benitinòndiebè nè betediibè diebè.

⁴ N yóó duó nkè idap̀umbíi ì di baaté, kè ndi d̀ò̀ri ì dómè.

⁵ Di botí mieke, di bo nkè f̀ḕũ̀nko ditabè oniti bo ǹf̀ḕũ̀nko o kou, kòo bíè nni ǹf̀ḕũ̀nko tedakótè, bes̀ĩnt̀ḕnitibè bo ǹf̀ḕũ̀nko benitimómm̀mbè.

⁶ Oniti níi bo píi nho tebite be cice c̀f̀ḕtè mieke kóò nàké ke d̀ò:

A mè nkpaá m̀akemè diyaábòri, naá nti kóo kpà̀àti, baaté kubotí kùù í m̀ake okpà̀àti.

⁷ Kè de yiè nhò bà̀āní ke d̀ò:

N yí tú otà̀nti,

n yí m̀ake mudii n c̀f̀ḕtè,
m me nyí m̀ake diyaábòri
di bá n d̀ò̀ okpà̀àti.

⁸ Sedisademmu kòbe bètému, Sudaa kòbe domu.

Be náānti nè be d̀ò̀rimè kè dè yóó Kuyie. Bè yetemu ti Yiè nKuyie nke kù fuonnè kunku Kuyie nkperíkú kè dè feio.

⁹ Kàa wènté be ilikè a p̀ā̀nke ɔ̀ɔ̀ yàmu be yetémè be fei m̀be yei mme Sodamm̀u eì kòbe kòme, Ifeí í bè bonè meyei mbè d̀ò̀ri mè. Bè bo yà! Bè ce mbemáá ndi meyei.

¹⁰ Di bo yí wèè yiè nKuyie nkpeti, weè tu diwèi yiè nke yé ò yóó dimèmu, o t̀ā̀mmú kó ticā̀nti.

¹¹ Beyeibe bèè d̀ò̀ri meyei, mbè bo yà! Bè yóó bè yietí be d̀ò̀rimè d̀ommè mme.

¹² Mí nKuyie n kó benitibè, ibí ìi bè baké, benitipòbè beè bè ni. Bèè bè ni bè bè f̀ētinkomu, ke bè kóò mbè kèrí kùù ce.

Kuyie nkpà̀nnèmbè bèè ni ku nitibè

¹³ Ti Yiè nKuyie nyité ke còmm̀umu ke seí nku kòbe, kù ité ke còmm̀umu ke bo bekénè yebotè.

¹⁴ Ti Yiè nKuyie nkpà̀nnèmu bèè tu bekótibè ku kòbe mieke nè bekpà̀àtibè ke tú: D̀íi maanko f̀inyí kó yebe

ke fêke besénnibè kperε ke píe ndi cǎí.

¹⁵ Nè òmmu wǎrímú mmu di fǎ̀ũnkomè n nìtìbè?
Ke naù besénnibè?

Mí ndi Yiè nKuyie Mpakedaa mù tì ndi békú.

Kuyie nkpannèmè Sedisademmu εi kó benitipòbè

¹⁶ Kè ti Yiè nKuyie mbéi nke dò:

Sedisademmu kó benitipòbè m̀̀ke sifei nsi

ke ò nkéri kǎyíé,

ke tú p̀̀i bè wèimè, ke naù detóónnè,

kè kònninko be naacènéi.

¹⁷ Nè de kpéi mmí ndi Yiè nKuyie m bo f̀̀ri be yùti,

kè bè cònnò meyùbii.

¹⁸ De yiè bo tuàke dii yiè mí ndi Yiè nKuyie m bo deite di sàti. Be nacènéi kó demámánnè nè dèè bou be yùti nè sinei dudúúnsi nè medèi.

¹⁹ Yetootòre nè sinei nè ifátíyi.

²⁰ Tiyaàbomboúnti nè sinacènéi kó demámánnè nè inaakũs nè t̀̀dààribè kó yedíè nè mefímme,

²¹ nè demámánnè nè dèè t̀̀s̀̀ yeuwũ.

²² Tiyaàkpeti nè yeyààbòrè p̀̀k̀̀yè, tiyaàbomboúnti nè tidòuti.

²³ Siwéi nè mupààkonkperimù kó tiyààti t̀̀i iri nè tiyaàyauti bè daati t̀̀i yeyo.

²⁴ De yiè t̀̀dààri bo ceete kǎánnè kunóú,

bè bo yi iwǎi inaakũs ntēmè,

bè bo kuó iyùpáàti kǎyóu meyùbii,

kǎyóu tiyaásààti kǎyi tífòtònti

kè be wennikuu naá nkuhààtòntònkù kó kuffíkù.

Sedisademmu εi kó bekúpòbè

²⁵ Sedisademmu, a kó benitidaabè yóó kú mudoò miεke nke,

behààp̀̀nkperibè iwǎi yembè í k̀̀ntiní mudoò.

²⁶ Sedisademmu nìtìbè bo nkari o εi kó yebòrè,

ke kuò nyekúdabùò.

Bè bo paà be bí kénkari mutáá mmiεke ke kuò.

4

¹ De yiè benitipòbè bèyiekè bo mmuri onitidòu òmáà,

ke tú ti bo nwaà ntímáà t̀̀i bo nyo mmù,

t̀̀i bo ndo ntímáà tiyààti.

Yóu kè ti da yenke,

á t̀̀i deite iféi.

Kuyie nyó nkánkémè bèè bo yenté kénkpaá Sedisademmu

² De yiè t̀̀i Yiè nKuyie yóó denneni dii tepànni, dii yó ntú Isidayεeribe kó disànni, di yó ndεumu ke wenni, kǎpeité yebe kè yè nsũ, kè diwèi m̀̀bo bèè bo yenté kénkpaá dihei mu kpéi.

³ De m̀̀nni bèè bo nkpaá Siyàs, bèè bo yenté k̀̀mbo Sedisademmu bè bo mbè yu ke tú Kuyie nkabe, ke yé n wàrimè bè yètè kè bè bo Sedisademmu miεke sáà.

⁴ Ti Yiè nKuyie mbo óuté Sedisademmu kabe, nè ku nuù kó muyaá, kǎútè menitiỳ̀i mbè còúmmè Sedisademmu.

⁵ Ti Yiè nKuyie mbo ànnè diwetiri Siyàs t̀̀ari ìnkè kè di ndiéke bèè dè tiku kuyie m̀̀nni, keyènkè k̀̀ndò nkuyukú k̀̀ncóú mmuháà k̀̀me, k̀̀nhànkèkè Kuyie nkó tikpeti be yo ìnkè,

⁶ k̀̀ndò ndifii kè mbè diéké, kè mbè k̀̀nké kuyiinkù kuyie m̀̀nni, kè mbè k̀̀nké kuyaaku nè fetaafe.

5

Isidayεeribe túmè Kuyie nkó kupaku

¹ N yóó dentè feyènfè nfe n népo kpéi, de kó feyènfè tukùnè o paku nku.

N népo sàù weè do k̀̀úti f̀̀nyi kó kupaku

dit̀̀ari ìnkè ketenkè naati dè,

² k̀̀t̀̀unte ketenkè mesàà, k̀̀dei yetàrà,

kétããtê detie ndesààrè kέbuotí,
kémaá didènni de cuokè ò yó mbaanè di,
kékeuté difòtìri ò yó nhùti dè fìnyĩ be,
kényé ke dò ndè yóó pié yebe sààyè,
kè dè né pié yèè í wenni.

³ Díndi Sedisademmu kòbe Sudaa kó kuwuò nkòbe tí púténè
mí nnè n kóo fìnyĩ.

⁴ Ɖndè kpaá n yí dǎò dè de kó detie nkpréí?
N do yé kétú dè yóó pié yebe sààyè nye,
kè dè né pié yebe sínyè, ba nte?

⁵ Ntenè n dò nkédòòmè de kó detie,
n yóó deitemu kuperi kè iwūš dè càáké.
M bo pété kuperi kè bè ndè nàù.

⁶ De kó kupaku bo kpánné,
òmòu ténke bá nkù kǎù òmòu ténke bá ndè kèí,
tipoti nè tisámpoti dè borè èüté.
Kè n náké yewetè kè yè báá yóu kè fetaafeè dè dùóté.

⁷ Ti Yiè nKuyie Mpakedaa kóo fìnyĩ tie ntú
Isidayeeribe kó kuwuò.
Ò tããtê dèè tie ke fíi ndeè tu Sudaa kó kubotí,
Kuyie ndo yé ke tú beè yó ndòori dèè wetí,
kè bè né dòori dèè í dò nkédòò.
Beè do dò nkéndòori mesàà,
kè benitibè né kuònnè beè kó kuyonku,
tipùti timòu ke bo meyencaàrimè mieke.

*Kuyie nkpannè ti bèè fèkù betòbè kperè
(Yenaankékè 8-24 wénté 10:1-4)*

⁸ Di bo yà díndi bèè maá ke maá sicéí
ke do nke do ndepaa nke dèè mefiè mmemòu,
kè dè bo mboní kè dí tieke dihei dimòu.

⁹ Nte mí ndi Yiè nKuyie Mpakedaa n tú mù:
De kó sicéí bo dǎúnko,
de kó sicésàási í yó mmòke bèè sǎ à.

¹⁰ Kupaku kùù bo ibaaké tepítè nè ìdèì,
kè bè buotí fìnyĩ kó detie,
kè bè tǎù de be ke niu menaà
mè báá pié ndítiribè sipísìnùmmù,
kaa buotí tidibotí kuyòrikù,
a deite temámbòòtè memáà.

¹¹ Di bo yà! Díndi dè ò nweníní,
kè bèè cokòo menaà nkperímè borè,
ké nke ntúúnko nè keyènkòo kémuò.

¹² Bèè ò mbaà nke au ke bje ntikùtidùùti
nè yebàrè ke eu itári, ke yǎ nke yǎ mmenaà.
Bá bè í wéí mí ndi Yiè nKuyie mpǎ mmùù tòmmú,
n dǎò dè nè n nòu.

¹³ N nitibè í bantému, deè te
kè bè yóó bè píímú kékònnè
Sikpààtibíi bo kú dikònni
kè sinýeíi kuò benitibè.

¹⁴ Mukūū nhààtemu mu nùù ke onné mu níí
ke bo maánko sikpààtibíi nè benitibè tòbè
diwèì bo bè kè bè yǎnku ke úú.

¹⁵ Onitì bo nínkú késínné Kuyie nyiikè
sipòo yembè pòo bo deè kè bèe sínné.

¹⁶ Ti Yiè nKuyie Mpakedaa dǎòri dèè síé dènde,
ke benkú kù deumè,

ke bekùnè ku nìtìbè kè dè sié ke bènku kù wetímè.
 17 Dihèi bo naá ntidobonti kè bè ndè cèmmù ipe,
 iwūš bè dùnne ì do borè,
 ibóbí bo ndè cènti ke diiti timúti.

18 Di bo yà dínidi bèè deri di yei nkó mucóntimu,
 nyinààke ò nderimè tenaasāntè.
 19 Dínidi bèè nàá nke tú: Kuyie mmmónné
 kédaò ku tómmú kè ti mù yà.
 Kuyie nyIsidayeeribe tú nkúu daò ku tómmú
 mecāā nkè tí kù banté.

20 Di bo yà! Dínidi bèè yu meyei nke tú mesàà,
 nke yu mesàà nke tú meyei,
 nke yu kuwenniku ke tú dibìnni,
 ke yu dibìnni ke tú kuwenniku,
 ke yu detiire ke tú dewèètirè,
 ke yu dewèètirè ke tú detiire.

21 Di bo yà dínidi bèè yèmmè dò ndi cii
 dínidi bèè yèmmè dò ndi mæke meyèmmè.

22 Di bo yà dínidi bèè yètè feí munaàyaà miéke,
 dínidi bèè mæke menaà kperimè kó yekòmbò.

23 Dínidi bèè kommu becaàribè ticuuti kpéi,
 ke yetíri di bo nkommumè bèè naati.
 24 Dèè kpéi nte kè di yóó cóuté timúkpeti kōme,
 muháá nhōó cóuté mē tiyonkààti,
 di cīè mbo pāake kè di pórímùu yote,
 di yete mæè kpéi mí ndi Yiè nKuyie Mpakedaa n kuó.
 Di sènkèrimè mí ndi Yiè nKuyie,
 dínidi Isidayeeribe di í tú n náànti nti.

*Kuyie nyóó duómme kè Asidii kōbe do Sudaa kōbe
 (Dināaḅkéé 25 wénté 9:7-20)*

25 Dèè te mí ndi Yiè nKuyie nkè m miéke di yè,
 kè ñ yòute n nòutè ke di potè.
 Kè yetárè sántè kè benitìbè ku ke cóú cóú ice miéke.
 Nè memme m miéke í do,
 n nòutè kraá yuomu di ñnkè.

26 Mí ndi Yiè nKuyie n còiné mecannimè mme
 yebotè yèè bo mædétimè ye kpéi.
 N yè yu nè ffontifè nfe, ke ye iténí itemmånke
 ke cokūnī mecāā.

27 Be miéke òmòu í yo tihòuti,
 be miéke òmòu í bété bá omáà.
 Munòndómmú í bo bè kóò mòu,
 be kóò mòu í yè nke duó.
 Bè bou be naákūš nyi tei tei,
 be neuti kó iwēi í øke.

28 Bè sūstému bè pie, ke fīnné be tānnè,
 kè be sēi kpèètè dònnè yetárè
 kè be naasēi cèètiyè cokù tefódóntè kōme.

29 Kè bè kontí kuciriciriyòkù kōme,
 kè be dabùò ndònnè yeciriciripàà kpeye,
 kè be ùnti, kè bè pí demarè òmòu òò í nfiète.

30 De yiè Asidii kōbe bo do Isidayeeribe
 kè be uutoo ndònnè dāmèèri kòku ò ndòmmè kuyaakù fùutè dii mōnni.
 De yiè yewetè bo soute kè dibìnnii dátinné ketenkè,
 kè meyeñcaàrimè mbo.

6

Kuyie nyúmè Esaii mutəm̀m̀ú

¹ Sudaa kɔ̀be kóo kpààti Osiasi ku dii benni, kè Kuyie nni mbenke kumàà kè n kù yà, kè kù kàri dikpàatikàri okùri mari ìnkè ku c̄t̄t̄, kè ku yaàbòri pitè ke piéké te mieke.

² Kè Kuyie nt̄rè kperè còm̀m̀ú ke kù c̄t̄i, ke m̀ake bá di ifièti ìkuò, kè ìdèi tu ì ò ndáátì di yuu, itèi ìdèi sinaàcèi, itèi ìdèi ì pùùnè.

³ Kè yè nàá nyetòbè ke tú:

Ti Yiè nKuyie Mpakèdaa dò mpáí pái nwe,
kòo kpeti piéké ketenké kem̀u.

⁴ Kè ku c̄t̄t̄ bòrè kó yesànkèe sàntè nè ku t̄rè kperè kó metammè kpéi. Kè kuyukúu pié nku c̄t̄t̄ mieke.

⁵ Kè n kuòko ke dò: N kúmu yíe! N tú oniti nwe wèè nuù s̄i, kè nh ã kubotí kùù kó benitibè nò s̄i m̀be cuokè, kè n nuò nyà tí Yiè nKuyie Mpakèdaa.

⁶ De m̀nni kè Kuyie nt̄rè kperè kó dimari puuni m bíéké, ke t̄o diháákònni, ke di dèiteni diwũst̄nni ìnkè nè ihaaké,

⁷ kè di kááké n nuù kébéi nke dò:

Diháákònni dii mmè nkáákémè a nuù,
di wenkemu.

A yei ndèitemu, bè ùtému a yei.

⁸ Kè n keè tí Yiè nKuyie nkó metammè kè kù tu:

M bo t̄s nwe?

We mbo kote kénáké tí kó tináànti?

Kè ñ dò: Nte mí, ñ t̄s.

⁹ Kè de kó metammè dò:

Kote kénáké ku mbotí kɔ̀be ke dò:

Di bo nyo di me mbáá keè,

kénwúó, di me mbáá banté.

¹⁰ Ke yé de kó kubotí kɔ̀be yèmmè kpeínimè,

bè í yíé nt̄matì,

ke Ìt̄imé be to ke báá keè,

ke ùù nke báá yà,

bè yàà bo ceete mèè kpéi nkè m bè miékùnne.

¹¹ Kè n kù beké ke dò:

Dè yó mmè dò ke káá nde?

Kè de kó metammè dò:

Dè yó mme ndò nke kém̀m̀únè dihei bo d̄óunkomè,

kè sicéíi paà bèè bo nsì ã,

kè dihei naá ndikpáá.

¹² Dè yó mme ndò nke kém̀m̀únè,

mí ndi Yiè nKuyie m bo c̄emmè benitibè

kè dihei d̄óunko kénáá nfekpáfè.

¹³ De kó dihei kó benitibè bèè bo yenté,

kénkraá sám̀pó sám̀pó,

bè í yó ndè kpaá.

Dè né yó ndònnè bè òò k̄òm̀m̀è mme mutie,

kè dik̄nni nkpaá k̄epuku.

Mèè botí nku dik̄nni dii kpaá

di mieke nke kuwuo nsàákú yè̀t̄inimè.

7

Kuyie nnàké tí Esaii wèè nàá nku p̄ánaànti

¹ Osiasi bire Yotammú kó debire Aasi tu dii m̀nni Sudaa kɔ̀be kóo kpààti. De m̀nni ndi Sidii kɔ̀be kóo kpààti, Desinni nè Demadia bire Pekaa Isidayeeriibe kóo kpààti kè bèè do Sedisademmu ke bo ò p̄ntè ke me nyí nna.

² Kè bèè tí nàké Dafiti yaàbire Aasi nè o kpààtiyuu kɔ̀be ke dò: Sidii kó beháàpòmbè baté Efadaimmu tempè. Aasi nè o kɔ̀be kè bèè tí kèè kè be k̄nti nhau, kuyaakú òò fuute kè detie nni nhòmmè kutúúkú.

³ Mémme kè ti Yiè nKuyie nnáké Esaii ke dà: Túóté a birɛ Seasubu kè di kote ditári kó menie mpùò nke cuutini dè diyaàhoubinni kényà Aasi.

⁴ Kàa ò náké ke dà: Wée pí nhomáá, ò bá ndé, o kōmbùòti bá nduo Sidii kòbe Desinni nè Demadia kpéi, bè dōnnè tedakèmpùtè tèè còuté kédeè tēnte kè kuyukú kuti.

⁵ N yému ke dò nSidii kòbe nè Pekaa kòbe nè Efadaimmu kó kuwuò nkòbe bè da dónè meyei mme, ke náá nke tú:

⁶ Yóunè kè tí do Sudaa kòbe ké bè ànné kufōwáá ké bè dōnnè muwērímú kè bè ti wēnnénè kè tí pí nTabee di birɛ tikpàti.

⁷ Ti Yiè nKuyie Mpakèdaa béimmu ke tú dè í yóó dàò ò tu dè báá di.

⁸ Ke yé Damaasi weè tumè Sidii kó diheidiè.

Kè Desinni tu di kóo kpààti.

Dè bo nyóó yí yebie nsipísikuò nè yènnùmmù,

kè bè namu Efadaimmu kó kuwuò,

kù ténke í yó nkpaá.

⁹ Sammarii weè tu Efadaimmu kó diheidiè,

kè Demadia birɛ tú di kóo kpààti.

Kè di í yie ti Yiè nKuyie nkpeti

ke kù taunè di í yóó nhà ke bo.

Dèè benkú Kuyie nti bonèmè

¹⁰ Kè ti Yiè nKuyie nsòtè ku náahti kébéinnè Aasi ke dà:

¹¹ Beké mí nha Yiè nKuyie kè n da benke medòrimè mamè ketenkè mieke yoo kéinkè mieke.

¹² Kè Aasii béi nke dà: N yí yóó beké n Yiè nKuyie ntímati n yí dó ke da bennè.

¹³ Kè Esaii ò náké ke dà: Dindi Dafiti yaábì benitibè me ndi òunè kè dè í sànnè kè di dó Kuyie ndi òunàà?

¹⁴ Dèè te kè ti Yiè nKuyie nyóó di duò mmecannimè: Desapumbire dèè mu nyí duónè onitidùò dè bo púò nképeitè denitidabirɛ ké dè yu ke dà Emmaniyeeeri (dèè tu Kuyie nti bonè).

¹⁵ De kó dèbirɛ yó nyò mmenaamiè mme nè mceekùò nke yàa tuòkenè dè bo yetamè meyei nkétāāté mesàà.

¹⁶ De bo nyóó tuòke dè bo yetamè meyei nkétāāté mesàà kè de kó yehèké yedé a dé yèè kó bekpààtibè kè yè dōunkomu.

¹⁷ Fí nti Yiè nKuyie nné yóó duò nkè yewe yonkuye yèè da tuòkení fí nnè a kó dikpààtiyuu, di mu nyí yà ye botí nè Efadaimmu yàtenè dii yie Sudaa kòbe. M buò Asidii kóo kpààti yóó di domè mme.

Kuyie nnákémè bè yóó bè domè kécake be èi

¹⁸ De kó diyie ti Yiè nKuyie mbo fonte

kè Esibiti kó isēī iténí.

Kè kuu fonte kè icee íténi Asidii,

¹⁹ kékòatení kédátinnè ikó nyimòu

nè yekondake yemòu

nè yepèrè kó mefiè mmemòu

nè tífapèùti timòu nè iwūs cènti dè.

²⁰ De yie ti Yiè nKuyie mbo ikú oponkori kukó nyàà kou,

Asidii kóo kpààti, kóo kuò

di yùti nè di dèèmbii nè di citi * Isidayeeiribe dootitòbè yóó be namè mme ké bè fēū.

²¹ De yie bá wèè niti ò níi bo ncēm̀m̀m̀

fènááfè fèmáá nè ipe idéi.

²² Menaamiè mbo mpíéké,

bèè bo nkpaá dihei,

bè bo nyo mmenaamienkùò nnè mceekùò.

²³ De m̀nni f́nyí kó depaa ndèè kó detie mbo tekòupítè ke dò nkè bè bo dè fité de díiti mbo medítibii ntekòupítè (1000),

de kó depaa mbo kpánné kéye tipotí nè tisámpoti.

²⁴ Kè bè nde nkòri kupaaawá nnè detānnè nè ípie,

de kó ketenkè bo náá ntípoti nè tisámpoti máá kòke.

²⁵ Yetārè yemòu bè do kuuti yè nè sikámm̀m̀u,

benitibè ténke í yóó ndaati ke kerí de kó depaa mmieke

* 7:20 ...*kuó di yùti nè di dèèmbii*: Dè benkú

ipo yàà bo bè kũũ mɛ̀ɛ̀ kpéí,
kè bo naá nyinààke kó ditũnni,
ipe kó diciènni.

8

Bè yóó pòntemè Sammarii èi nè Damaasi kperi kéhéí ye kperɛ

¹ Kè ti Yiè nKuyie nyíé ké n náké ke dò: Túóté kutápièkù diekù kèwári ke yí: Kupònkheheikù. Kè de kó iwárii nfeí.

² Kè n kù wári kébenke benitibè mómmòmbe bédébè, ikuú niùti Udiya nè Yebedekiyaa bire Sakarii.

³ Kè n duónè m pokù Kuyie mpānāānti náāntò kòo púó nképeité denitidabire, kè ti Yiè nKuyie nni nnáké ke dò n de yu diyètiri ke dò: Kupònkheheikù.

⁴ Kè yé de kó debire yó nkpaámé ke í na ke yí n yó yoo n cice, kè bè pòntemu Damaasi ke éi o kperɛ nè dèè bo Sammarii ke kònnè Asidii.

Asidii kòbe domè Suda kòbe

⁵ Kè ti Yiè nKuyie nyíé ké m béinnè ke dò:

⁶ Benitibè sènkèrimu kukó nSidowee kó menie mɛ̀ɛ̀ pũũ mmeyòmmè.

Deè te kè be kònti yárike
kè bè kpeuti bekpaàtibè
Desinni nè Pekaa bè ìikè.

⁷ Deè te mí ndi Yiè nKuyie
kè n yóó duú nkè Asidii kóo kpaàti di do,
nè o kó tikpeti tímou.

Kéndònnè menékpèrimè ò ntatini kukó nke dòmmè.
Mè s̄s̄ píe kukó nhEfadati ké kù dátinnémè.

Mè s̄s̄ dátinné mɛ̀ɛ̀ boti yekonnébìè nkémpũ̀.

⁸ Mè bo dátinné Suda kòbe kè bèe kuri
kénkááké be f̄n̄n̄i,

mè bo pònté kédátinné a èi dimou,
di duú ke kááké dè, áú yoo! Emmaniyèri*.

Yebotè wùó nke bo dɔ̀ dè tu detetirè nde

⁹ Díndi yebotè bá kè di dó dí wènné kébáátí,
kuf̄swáá mbo di kpéété.

Kénténè díndi yehèké détiyè kòbe kékéè,
bá kè di dó dí báátí mɛ̀ɛ̀ boti
kuf̄swáá mbo di kpéété.

¹⁰ Bá kè di dó dí náké ke bo dɔ̀ tì,
tì bo díé.

Nákénè kètāāté di dó tì.

Di teti me mbáá dɔ̀!

Ke yé Kuyie nti bonèmè.

Kuyie nyèmmè Esaii nè Isidayèribe báa teeté betòbè

¹¹ Ti Yiè nKuyie nni mp̄i ndii mònni,

ké n caummu ke dò:

Báá tũnne ku mbotí tũ nkùù ce.

Ké n náké ke dò:

¹² Báa teeténe de kó benitibè,
kè bè dàkii ke bo bo ndiheí kóo kpaàti,
di báa bè teeté, di bá ndé bè dé dè,
di kòmbùòti bá ndé duò.

¹³ Ti yìè nKuyie Mpakèdaa,
di dò nkényé ke do nweè tu wèè kpa meyei,
weñwe di dò nkéndémè,
weè máà ndi di kòmbùòti dò nkénduòmè.

¹⁴ Ti Yiè nKuyie ntu disòri ndi dii dò mpáíí,

* **8:8 Emmaniyèri:** Wénté Esaii 7:14 nè 8:10.

ke nê tú ditári benitibè yó mbétírí dì ke duò
dii yó mbuò mbenitibè,
ke do ntimáti dindínti Isidayeeri be kó yekrààtiyo yedé kpéí.
Ke dò nticùòti Sedisademmu kpéí.

¹⁵ Benitibè kusükù yó mbétírí dì ke duò ke kékíí.
Bè bo duò timáti dindínti mieke kè bèe bè pírímú.

Kuyie mpāānaānti náāntò dōmmè kénkémú Kuyie nyóó dōò tí

¹⁶ Kè tí Yìè nKuyie nní mbéinnè ke dò: Sōnne de kó tināānti nè de kó itié n tūmbè kpéí.

¹⁷ N Yìè nKuyie mbùtinnému Sakōbu yaābí. Bá nè memme n ku mbúú, n kù kèmmúmu.

¹⁸ Mí nnè m bí, tí Yìè nKuyie nkùú bo Siyōō tārì, kù n duò nyi, tí tú Kuyie Mpakēdaa kó mecanimè mme, ke benkú tí Yìè nKuyie Mpakēdaa yóó dōò tí Isidayeeri.

¹⁹ Kè bè di nàké ke tú: Kōtenè bèè bourí tinùbooti bè borè, nè bepāābè borè kè bè dí pāá, bembè bèè ã nnáa mbe nà mieke bèè ã nwéú kētú, de wennimu ke dò nhoniti níí beé nho bōò, kēmbourí tinùbooti, kè becíríbè ò náa mbèè fòù be kpeti.

²⁰ Di tēnné be ke dò: Tí Yìè nKuyie nkó itié nè ku náānti tí dò nke de ntūnne, kè wèè í dè tūnnè ò báa yà Kuyie nkó mesàà.

Dikōnni nè meyeñcaārìmè dè yóó tannímè

²¹ Dikōnni bo bè poté kè bè auté,
kè bè nkéri dihei mieke nè meyeñcaārìmè,
kè be mieke yenni, kè bèe bōmmú kusínkù
be ei kōo kpāāti nè Kuyie, kēmbúú tiwetì.

²² Ke sīnnéní ketenkè kēyà dibìnni
nè meyeñcaārìmè kperè nè dèè duò tikāmbùòti,
kè bèe bè tēntoo dibìnni mieke.

²³ Dibìnni í yóó nhā ke bo dihei
meyeñcaārìmè bo dii mieke.

Kuyie nyóó deestémè ku kōbe

Tí Yìè nKuyie ntanné Sabunō kó dihei
nè Nefutadii kperi ifei mieke nke.

Dè nê yó mboní kè kùu yè dèúúkūnnemu,
kétúóté dāmèèrì kēnto kētuoakenè Suditēē
kukó nyāā diyie yìèní kèè bíékè nè Kadideeo
bèè í tú Sifube be kó kutempē.

9

¹ Kubotí kùú do kéri keyensòùkè mieke
kù yāmu kuwenniku diékù.
Bèè do bo dibìnni kó dihei
mukūū nkperi
kè kuwennikuu bè mīité.

² Tí Yìè nKuyie nhā duò nkāa nitibèe sūū
duò mbe diwèi dieri,
kè bè duò nkuyēñnaatí,
kè bè nyānku a ìikè
bè ã nyānku mēè boti dididèi mōnni
ke íú bè ã ntoti bè eí dè ke íúmè.

³ Be dootitābè do bè buú nkùú naādōdōridōú,
kumundōú bè do bukú kù
kupāāti bè do bè puotiné kù,
a dè kēéému bè do dōòmè Mandiyāā ei.

⁴ Be dootitābè do puoti yētārè nè tii āpāñnētii
nè tii yāàti dèè mūòti meyīī
dè tati muhāā mmiēke nke,
muhāā mborè cōúté.

⁵ Ke yé bè tí peitémè debire
bè tí pāmu denitidabire
Kuyie nde nduò nkè dè bo mbaké.
Bè bo ndè yu ke tú:

Otentisààwè
 Kuyie nkperíkù,
 ti cice wèè bo sáà
 meonpùmè kóo kpààti
⁶ O kpàti yó ndékúmu
 kè meonpùmè mbo sáà
 kòo fíf nDafiti kpàti kè ti nsaké
 kòo mbaké o kpààtiyuu.
 Mewetimmè nè timómmanti
 kè dè mbo di mmànni nè sáào.
 Ti Yiè nKuyie ndámu ku kòbe mediè deè kpéí nte,
 kè kù yóó dè dàà.

Kuyie mpoté kùù yēīku bèè bo Sammarii
 (Wénté 5:25)

⁷ Mí ndi Yiè nKuyie mmû béi ti nnáànti ke kpannè Sakòbu yaàbí
 kè ti bè do bembè Isidayeeribe.
⁸ Kè kubotí kumòu ti kèè
 Efadaimmu ei kòbe nè Sammarii omòu kòbe bè ti kèèmu.
 Kè tefenté bè deuté kè bè náá nkétú:
⁹ Titátí kó iduotí ii ò,
 kè ti yóó maánè yetáhokùye
 bè kǎú detie mbè tu dè sikomáà, kè ti yóó fííku
 detekperè bè tu dè sétiri.
¹⁰ Mí nKuyie mbe Yiè mmû duó nkòo kpààti Desinni ei kòbe bè do.
 Mí nKuyie mmû íi mbe dootitòbè mieke.
¹¹ Sidii kòbe beè iténí diyie yìní kèè bíékè
 kè Fidisitèbe iténí diyie taà kèè bíékè
 kè bè àate ke maanko Isidayeeribe
 bá nè memme mí mbe Yiè nKuyie m mieke í do
 n nòutè kpaá yuomu Isidayeeribe kpéí.

¹² Bá nè m me mbè potémè bè í wèteni m borè,
 bè í n wammú mí mbe Yiè nKuyie Mpakèdaa.
¹³⁻¹⁴ Deè kpéí nte mí mbe Yiè nKuyie
 kè n yóó kéété Isidayeeribe yuu nè be yóú,
 n yóó kǎūmu tipuonti nè tipènti * diyie òimáà.
 Diyuu benkú bekótibè mbe nè sikpààtibí.
 Kè kuyóú benkú bèè tu bemáà Kuyie mpāānāānti náambè.
¹⁵ Kuwuò nkuù nkó beniùbè kù fétinkomu.
 Bè bè niité kuce yeiku nku.
¹⁶ Deè kpéí nte mí mbe Yiè nKuyie
 kè n yèmmè í naatinè de kó bedapàmbè
 m me nyí yóó kuú mmesémmè be kó iciribí nè bekúpòbè
 ke yé bemòu bè dǎòmè deè í wenni dè nde.
 Bè tu benitidonnibè mbe kè tináanyeiti piéké be nò
 deè te mí nKuyie nkè m mieke be péi, kè n yùo n nòutè be kpéí.

¹⁷ De kó benitibè yonku dò mmuháá mmu,
 ke cóú ntipotí nè tisāmpotí
 ke cóú nkutúúkù tikǎti
 kè kuyukú fí nke dekú tiwetí.
¹⁸ Ti Yiè nKuyie Mpakèdaa weè mieke còuté benitibè,
 kòo mieke kó muháá mbè tùò,
 bá wè kòò ceké o yuu.
¹⁹ Bè níi yuntení kubakú yóú bíékè
 dè me mbáá kuò be kònni,
 kè bèe éíní kucǎnku bíékè kémaánko
 bè me mbá nsánnè.

* **9:13-14 tipuonti nè tipènti:** Dè benkú bèè tu bè mbe bediebè nè besāmpòbè Esibiti ei mieke.

Bá wè kòò càá nho kou bakù.

²⁰ Kè Manansee kòbe cáá nhEfadaimmu kòbe,
kè Efadaimmu kòbe cáá mManansee kòbe,
de kó iwuò nyidé kè ì wènnè ke cáá nSudaa kó kuwuò nkòbe,
bá nè memme mí mbe Yìè nKuyie m mièke í do,
n kraá yuomu n nòùtè be kpéí.

10

*Kuyie nkpannèmè bèè fèũnko becĩribè
(Yenáańkékè 1-4 wénté 5:8-24)*

¹ Di bo yà! Díndi bèè dũnko siyáábisi kó ikuó,
ke ì diinko n nùtibè mesémmè.

² Bá di í kemmu becĩribè kpèti,
ke bè yetírínè bè dò nkénte dè.

Ke ei bekúpobè kperè ke fekù iciribi kperè.

³ Kuyie nkó tiyèĩti bo di do dũ yìè di bo yĩme?
Meháárimè mèè iténí dèdétirè mè bo di do dũ mǎnni,
di bo cokè kécuó nke kè bè dí teennè?

Di bo dũú nde di kpàtí?

⁴ Tii di kraánè tu bè dí wènnénè tikpetínti,
di bo wènnénè mè becĩribè tii di baa.

Nè memme m mièke í do,
n kraá yuomu n nòùtè.

Kuyie ntõmmè Asidii kòbe kè bè dòò kè dè tonté

⁵ Di bo yà dĩndi Asidii kòbe!

Di tú m mièke kó didùò ndi.

M mièke keè peike kè n di pikù kunasáá kǎme.

⁶ N di tũ ndĩndi Asidii kòbe kubotí kùù yete n kpèti ku borè nde.

Kùù boti íko m mièke

kè di bo kù pǎnte kéheí ku kperè,

ké nkù nàù tisásáàti kǎme.

⁷ Dĩndi Asidii kòbe di né í ti banté,

ke dó kékuò ibotí kè ì dèè páíí.

⁸ Dĩndi Asidii kòbe kè di né tú
di kó beháapónkótíbè kpeńĩmu,
ke mǎnnè bekpaàtibè.

⁹ Ke na Kadinǎo nè Kadikemiisi nè Amati ei kòbe

nè Adipadi ei kòbe nè Sammarii ei kòbe nè Damaasi ei kòbe.

¹⁰ Nè n kó tenòùtè nte m potámè yehékè yèè kó yebòkè

nè yesĩmpókè kpeńĩnè Sedisademmu nè Sammarii de kpeye.

¹¹ N dǎòmè Sammarii nè o kó yebòkè

n yóò me ndǎò Sedisademmu nè o kpeye.

¹² Mí ndi Yìè nKuyie m bo pĩ ndũ mǎnni n tǎmmú Siyǎs tari ĩnkè Sedisademmu m bo yũó
nhAsidii kóo kpàati to, ò mǎòte mèè kpéí ntefentè nè tepòtè,

¹³ Ke náá nke tú:

N dǎò dèè kó dimáà,

n dè dǎòné n kó muwérímú mmu, nè n kó meciì.

Ke tú: N ciimu deè te kè n kei nyehékè yèè nh érinè,

ke fèke ye kpàti ke cũũ mbekpaàtibè bè kpàatikàrè ĩnkè.

¹⁴ N tũótèmu yebotè kpàti bè ǎs ceetè mèè boti tinoriyènti

ke tũótè yebotè tenkè bè ǎs péte yenoriyie

ké yè dèite mèè boti,

bá tèmátè í nnampe te fièti,

tèmátè í nhààte te nùù,

tèmátè í nyí fièũ.

¹⁵ Tèpĩètè bo na kémpòti temáà ke búútí wèè tè kũũnàà?

Yáà disiè bo na kéntá dimáà ke búútóo wèè di sinè?

Di dùò bo na kéfáá ndi yie mbakáà?

Yàà didùrì bo youte wèè dì pikú o nòùtè?

¹⁶ Deè te kè ti Yiè nKuyie Mpakedaa yóó bonté benitibè
bèè cīē tikūšnti.

Muhāá mbo cósútè be kpàti dikpáà šš cósútémè.

¹⁷ Wèè tu Isidayeeri be kó kuwenniku ò yóó naá mmuhāá mmu,
mí nwèè kpa meyei m bo naá nfehāādeñfē be cuokè
kécósútè tipoti nè tisāmpoti diyie dimáà mieke.

¹⁸ Mù bo cósútè be túúkú sáákú kuməu
nè detie ndeməu dèè pei titebiiti,

kè dèe dontenè mumammú pí nwè ke cīē koò kuò.

¹⁹ Detie ndèè bo nkpaá Asidii kó kutúúkú mieke,
de yiè bá debibénnè dè bo na ké dè kaa.

Isidayeeri be bèè yó nkpaá bè yóó wētenimè Kuyie mborè

²⁰ De kó diyie Isidayeeri be bèè bo nkpaá, Sakəbu yaabi ì bo yenté bè bo yóu bè bo nwaammè
meteəmmè wèè do bè puoti o borè, kéwammú meteəmmè ti Yiè nKuyie mborè nè be yəmmè
meməu kunku kùú dò mpái pái, bembè Isidayeeri be tū nkú, ké nkú tá.

²¹ Sakəbu yaabi Isidayeeri be bèè bo nkpaá bè bo wētení Kuyie nkperikú borè.

²² Bá ké Sakəbu kó kuwuə ndó kúu sūú nkémaatənè dāmèəri peəmmè kó mubirímú, bèè bo
nkpaá bè í yó nsū bèè yóó wētení mí mbe Yiè nKuyie m borè. N tāātè ke bo bè kúəmu. Bè de
mmannè.

²³ Mí mbe Yiè nKuyie Mpakedaa n tāātəmu ke bo bè kuə, ke yóó me dàò dihei diməu.

Kuyie nyəmmè bè bá nyīkú Asidii kəbe

²⁴ Deè kpéi nte kè mí ndi Yiè nKuyie Mpakedaa kè n nàa nke tú: Díndi n nitibè bèè bo Siyōš di
bá nyīkú Asidii kəbe, bá kè bè di puoti kupàati, ke yuo didùri di ìnkè Esibiti kəbe do di yuomè
di ìnkè.

²⁵ Dè kpaá sámṗs nwe m mieke ténke í yó ndi péi, m mieke doti Asidii kəbe mbe kè m bo bè
kúə.

²⁶ Ti Yiè nKuyie Mpakedaa yóó ànnè teātè nte Asidii kəbe, kú do dōòmè Mandiyāā ei kəbe
Odebu kó dipèri borè. Ti Yiè nKuyie nyuə ku pàati nku dāmèəri ìnkè kú do dōòmè Esibiti
kəbe.

²⁷ De yiè ndi

kú yóó deitemè ditəu bè di buu ndi,
késaate kunaàdòdòridóú di fōní.
Kè meborimee di narike.

Isidayeeri be dootitəbè bè domè

²⁸ Kè Asidii kəbe do Ayati kó dihei,
képēēté késénté Nikidonní kényóu be nenti Mikimasi,

²⁹ kəsəoté be cemmu késénté kutāfuə,

kétuəke Kəbaa kényié,

kè kufōwāá mpī Damaa ei kəbe kè bè nkpeuti,

kè Kíbea Sauri ei kəbe coké.

³⁰ Kadimmu ei kəbe tiiténè yedabùò.

Diasa kəbe kénténè!

Anatəti ei kəbe di kperə dò mmesəmmè mme.

³¹ Madiməna ei kəbe cokémmu,

kè Kebimmu ei kəbe wammú disəri.

³² De yiè ndi Isidayeeri be dootitəbè tūəkmè Nəbu ei
ke mméi sinəu Sedisadəmmu ei kəbe Siyōš tāri ìnkè,
ke tú bè bo yà!

³³ Ti Yiè nKuyie Mpakedaa bo do Isidayeeri be,

ké bè bié bè šš bié mèè boti itebake.

Bè bo cūūnni itebake cēyi kè iokūi duó ketenkè.

³⁴ Ti Yiè nKuyie mbo bè bié bè šš kōū mèè boti

detesūūrè kutúúkú mieke.

Dimaa kó detesàrè bo duó.

¹ Sesee kó ditekũnni kótírì ìnkè nke ditekànni yètìnímè,
di cĭē nyĭnkè nke ditekànni yètìnímè.

² De yiè, ti Yiè nKuyie nYáá mmuù yó nhò bonè
Kuyie nYáá mmuù duò mmecii nnè meyèmmè
mùu yó nte kòò nyé o yèmmè kè mùu ò duò mmuwērímú
mùu yó nte kòò nyé ti Yiè nKuyie nke kù dé.

³ Muù yó nte kòò mmòke ti Yiè nKuyie nkó kufòwáá,
ò í yó mbekù o nuò nwùó ndé,
ò í yóó tũnne benitibè tu kébeké.

⁴ Ò yóó mbekùnè beçĭribè ikuò duò ke dommè mme,
kémbekùnè besénnibè kè dè wenni.
O náàhti tii yó ntú kupààti ò puotìnè kù yebotè
kòo nùù kó muyaá nní nkòu beyeibe.

⁵ Ò yóó nyi mewetúmmè mme nè timómmon̄ti
fenaákònfè kàme o ka sáá.

⁶ De mònni dikpamanni nè fepièfè kè dè nwè nke bo dibòri òmáá.
Kubiikù nè dibòbii kè dè nwè ndidósú.
Kunaabiiku nè dicĭrĭcĭribii nè fèðfè bè dùnne fè kè dè nwè nke yo.

Kè òdapũmbire de cĕmmù.
⁷ Fenaàfè nè muĕpĕmpĕmmù kè dè nwè nke diiti timúti
kè òe bí nwè ndidósú òmáá.
Dicĭrĭcĭrì nè fenaàfè kè dè nwè nke yo ntimúti.

⁸ Debíbénne bo nkpeiti kutámònfòti borè,
kè dibíkényènni mbaù nkudautifòti.

⁹ Òmòù ténke báá dòò meyei,
òmòù ténke báá caàrè otòù,
ke yé mí ndi Yiè nKuyie, n náàhti yóó pitémèmu kutenkù kumòu
képiè mmenie mpiékémè òmáèèrì,
kè benitibè bəmòu ti banté.

¹⁰ De kó yewe mieke Sesee yaàbire
deè yó ncáá nke tú mecannimè
kè iwuò nní ntikoo de borè
kè yebotèe dè wammù,
kè Kuyie nkó tikpeti mbo de kàri.

Isidayeeribe bèè cĭètè bè yóó wète kètíúmmè

¹¹ De yiè Kuyie nyóó yíé kébenkemu ku wērímú,
kédeetè ku kòbe bèè kpáá.

Bèè bo nkpaá ke bo Asidii nè Esibiti
nè Patidoosi nè Etiopii,
nè Edammu nè Sindéaa.

Amati nè yehekè yèè sokè òmáèèrì mieke,
¹² kécónné mecannimè yebotè kpéi,
kéwète kètíi nyIsidayeeribe bèè òo cĭètè.
Sudaa kòbe bèè òo nyaá yaá
kè bèè itáni itemmànke imòu kékũúnní.

¹³ De mònni kè Efaðaimmu kòbe ténke bá nhèènnè Sudaa kòbe,
Sudaa kòbe me nténke bá nsinnè Efaðaimmu kòbe.

¹⁴ De mònni bè bo wènné kédo Fidisitèèbe diyiè taà kèè bíékè,
kéwènné kédo diyiè yièni kèè kòbe kéhefè be kpere,
kébaatè Edømmu nè Mòabu de ekesí kòbe
kè Amòniibe bèè hòúté.

¹⁵ Ti Yiè nKuyie nyóó duò nkè kukó ntuuténè dè
Esibiti kóò òmáèèrì kè òe kũú.

Kè ti Yiè nKuyie nyoute ku nòutè kukó nhEfadati ìnkè,
kéduò nkè kuyaakù diekùu fuutení
kè òe kó kukó ntoté kuce mèyiekè.

Kè bè níí nkù senti bá bè báá òeite be neùti.

¹⁶ Kè kuceè ànnè ku nitibè bèè bo nkpaá bo Asidii be kpéi,
kù òo ànnè mèè botí Isidayeeribe kpéi

bè do yeti dìi m̀ǹǹni Esibiti.

12

Nsántínè ti Yiè nKuyie nti deetíwè

¹ De yìè di bo yí:

Ti Yiè nKuyie nti da sántí!

A mièke do ti yonkemu, di mm̀ǹǹni ke bonke,
kàa ti bántè.

² Di bo yí: Kuyie nti deetému,

ti ténke í yī̀k̀k̀ù, kuf̀swaá nyí ti bo,

ti Yiè nKuyie nkuù tu ti kó muwérímú,

ti yó nku nsántí kuù ti deeté.

³ De yìè di bo dó menie nnè diwèl

medeetimè kó tebinte.

⁴ De yìè di bo yí:

Nsántínè ti Yiè nKuyie,

pī̀k̀k̀nè ku yètiri.

Benkenè yebotè ku tómmú deumè,

nyè̀nè ku yètiri deumè.

⁵ Nsántínè ti Yiè nKuyie nke yé kù d̀ò̀ dè deumè,

pī̀k̀k̀nè de kprí ketenkè keməu.

⁶ D́ndi Siyóò èi kəbe nyānkunè diwèl kényíú,

ke yé wèè bo di cuokè ò deumèmu,

wèè te Isidayeribe ò do mpáí nwe.

13

Kù kpānnè ti Babidōnni èi kəbe

¹ Kuyie mbenke ti Aməti birə Esaii, kòò bo kpānnè Babidōnni èi kəbe.

² Kè Kuyie ndò:

Cónnè mecannimè ditāri timúti nè titieti dè í yìè dì,

képìk̀k̀é metammè Babidōnni èi behā̀p̀ə̀mbè bíékè

ké bè pásiri kè bèe ta bè èi kó dibòri.

³ Míi duó ndinùù bèè duó mbemáà n kó mudoò kprí,

míi yu n kó bekpārinuəmbè bèè d́ d́ n yètiri ndeu,

kè bè bo d̀ò̀ m mièke yóu ti.

⁴ Keè̀nè, kutoweku kùù dàátí yetā̀rè ìnkè,

ke d̀onnè kunitisū̀k̀ù kó kutoweku.

Ke d̀onnè yekpā̀tiyo péu kó kutoweku,

ke d̀onnè yebotè tiku dè.

Ti Yiè nKuyie Mpaakedaa weè bàati o ā̀p̀ə̀mbè mudoò kprí.

⁵ Bè boní dè í tóké,

bè iténí kutemmānku nku,

Kuyie mmieke kó titōnnenti nti.

Kù yóo puənnè ti kutenkù.

⁶ Tiiténè yekúdabùò

ti Yiè nKuyie nkó diyìè duunnímu.

Mukòù kó diyìè ndi,

Kuyie nkperíkù yóo kuò dìi yìè ndi kutenkù.

⁷ Deè te kè benitibè k̀nti yārike,

benitibè k̀nti cù̀tə̀mu.

⁸ Dè bè dimu ke bè kprí,

dè bè pímmu ke bè yóu kè bè mítiri,

ke donnè onitipòkù wèè kuò ndebire,

bá òmòù ténke í náánnè otòù kè be nuə nwū̀sté.

⁹ Ti Yiè nKuyie mmieke kó diyìè kèrínímu,

diyìè yèiri ndi Kuyie mmieke yóó di do di,
kè di èi dǎnko, kù bo kuò de yìè beyeibe bəmou.

¹⁰ Siwàà sibotí sibotí ténke í yóó mmí,
diyìè níí bo nyetini ke sǎù, otǎnkù me nténke bá mpéi.

¹¹ M bo poté kutenkù kǎbe be yonku kpéi,
képoté beyeibe be caàrimè kpéi,
m bo duó nkè sifei yembè féi deè,
kè bekpààtibè yonkubè kó sipò deè.

¹² Bè bo wammú benitibè dihei bè waammè mesò nsààmè kémónté.
Oniti wammú bo yonke Ofii èi kó timáti kōme.

¹³ Mí ndi Yìè nKuyie m mieke bo cóuté dìi yìè,
m bo yoòrè tiwèti, ketenkè bo áá kè fiíkú dè.
Mí ndi Yìè nKuyie Mpackedaa m mieke kó diyìè ndi.

¹⁴ De yìè bè bo mbè bèti bè bètimè teyúótè,
tipièti tui kra ocènti ti tēmè.
Bá wè kòo ncokù ke weti o kó kubotí,
bá wè kòo tātè muceé kéndó o èi.

¹⁵ Kè bè conè wè bèè ò kũú disiè.
Kè bè ninte wè bèè ò fèúté.

¹⁶ Bè bo mpíi mbe bí ke tǎū ketenkè,
kétò dèè bo be cǐi mieke kékonnè,
képímmú be pobè kéduónè.

¹⁷ N yóó ínni Medii èi kǎbe mbe kè bèè bè do.
Bembe í wanti idíítí,
be kpeti í bonè mesò.

¹⁸ Bè yó ntaū ipie nyi bedapambè ke buò.
Mesémmè í yó mbè bonè ibí,
bè í yó mmàke ibí bǎnni kó mesémmè.

¹⁹ Babidǎnni fǐ nwèè tu yekpààtiyò kó medéè,
Kandee tenkè kǎbe kó tisàti,
a kperè bo naànnè Sodammu kédontenè Komòò ekè,
Kuyie ndo pǎnte yè.

²⁰ Onití ténke báá buoté de kó dihei,
òmòu ténke báá di kàri nè di bo mbomè.
Bá becièmbè bè báá di kàri.
Benaacǎmbe báá dè còriné titouti.

²¹ Yekpamaà yó nde ndou,
Yeondo bo píe mbe cǐi.
Dè bo naá nyicùo nkó diàri,
sitǎbòó yó nyǎnku dè.

²² Yekoute bo nkuò nde kó sicǎkperí mieke, ke cóú nyetòbè,
sikpamaò bo taá de kó sicǎsàasi.

De mǎnni duunímu, de kó yewe ténke í kpaá ke dǎtiri.

14

Isidayeeribe yóó wète kékarimè be èi

¹ Ti Yìè nKuyie nyóó kuómmu Sakòbu yaàbí mesémmè. Kuyie nyóó wète kétǎátému Isidayeeribe, kù yóó bè kǎnnemu be tenkè. Bepòòbè yóó kotoomu ké bè wǎnnénè, bè yóó munnénèmu Sakòbu yaàbí.

² Yebotè bo túóté Isidayeeribe ké bè kpǎnnè be tenkè. Isidayeeribe yóó bè tiekemu ti Yìè nKuyie mbè duó nkèè tenkè mieke, ké bè dǎò tidaati benitidaabè nè benitipòbè, kǎtieke bèè do bè te, kébaatè bèè do bè baké.

Kuyie nnákémè Babidǎnni kóo kpààti yóó kúmè

³ Isidayeeribe ti Yìè nKuyie nyóó di om̀p̀unemu nè mefǎúttimè di fèútémè nè bè di díi mmèè sémmè nè mudaatǎmmú bè di pínné mù.

⁴ De mǎnni di bo onni Babidǎnni kóo kpààti ke dǎ:

Wèè do ti fěũnko ò kòte ke?

Wèè do ti diimmu mesémmè ò bore?

⁵ Ti Yiè nKuyie nfětemu benitidənnibè dùò,
bèè do ti baké be pààti kèkěmu.

⁶ Wèè do puoti yebotè nè kemieke ke í ompu,
wèè do baké yebotè nè kemieke ke yè fěũnko sáà.

⁷ Diwèi pírĩmu dihei òmòu,
kè di pètè meompùmè,
diwèi kó siyíkpeì sii kuò.

⁸ Bá nè detie mbè tu dè sipèrésì nè sètiri Dimaa kperè,
diwèi dii dè bo a domè.

Nè a duó dii yiè ketenkè
odakòuti ténke í kòrini ti kòu.

⁹ Bèè duó kudənkù bè bàátĩmu a kũntoomè ke bo da co.
Ke enni becíribè a kpéi,

bembè bèè do tú bekpààtibè ketenkè ìnkè,
kè ìnko yebotè kó bekpààtibè be kpààtikàri ìnkè.

¹⁰ Bəmòu bè nàámmu a kpéi nke tú:
Fś mmúnke, a ténke í mọke muwērímú,
a tí dòntenèmu, a í tí cáánnè.

¹¹ Bè do bie ntikùtìdùùti ke da sánti
né nte fś di mmònni kudənkù mieke,
kè yebiè dàátí a dòu
kè ibié píéké a yaádándátĩnkù mieke.

¹² Fś nwèè do bo tiwetì, yé a yĩme ke donní?

Fś nwèè do tú tawàtè tēè pĩnti,
fś nwèè do tú tekũnwentéwàtè,
fś nwèè do pònti yebotè, yé a yĩme ke donní?

¹³ Fś nwèè do nàá nhamáa ke tú:
M bo deke kétuəke tiwetì,
m bo pēētóo Kuyie nhānné sii wàà
kéfii n kpààtikàri.

M bo dekoo kubakù you bíékè kó ditari
ke ìnkè kó bekperibè tiku dè kékari.

¹⁴ M bo dekoo tiwetì yómmè,
n yóo maatenè Kuyie nku kùù baké ke ìnkè nè ketenkè.

¹⁵ Né nte fś nkè bè da yèetoo kudənkù,
kàa cùtoo difòtiri cūmpuri mieke.

¹⁶ Bèè da yà kè bè da dò mmənəmbii nkā.
Ke da dò nfù, ke békú bəmáa ke tú:
Dè í dò nwèè do s̄s nampè wənwe kè ketenkèe sántàa?
Kè yekpààtiyo nkpeutáa?

¹⁷ Wèè do ceeri kutenkù kè kù naà ndikpáa,
ke pònti yehékè bá ò í fĩnko tikpētintáa?

¹⁸ Yebotè kó bekpààtibè bəmòu òmpèmu,
ke duó bāmmùù be f̄sti sàayi mieke.

¹⁹ Fś mbè né da dootóomu, bè í da kũnné,
bè da útóomu bè peité dèè bire deciri de kəme,
bè da yāmmu becíribè bè kùu bè mudoò mieke.

Bè bè nda wənnənèmu ke útóo difòtiri yetárè kperi ke naù.

²⁰ Bè í da wənnénè ibotí tei kó bekpààtibè kufòti
ke yé a pòntemè a èi ndi,
a kùàmù a kó kubotí,
a botí tú kuyeiku nku.

Ku yètiri ténke báa yú.

²¹ Bàátínè kékua de kóo kpààti bí i cice yei nkpeí,
kè bè báa ité kéfiète dihei képié nkuyonku kutenkù.

²² N yóó báátímu be kpéí, mí ndi Yiè nKuyie Mpakedaa, mí béí. N yóó pòntemu Babidònni sònwe, o yètiri í yó nkpaá. Be yaábíyúó bá nkpaá. Mí ndi Yiè nKuyie mí béí.

²³ Be eì bo naá tinépeèti, tiyíhwooti kó diári. M bo kátúe Babidònni eì páíí nè kuaa. Mí ndi Yiè nKuyie Mpakedaa mí béí.

Kuyie nyóó potémè Asidii eì kòbe

²⁴ Kè ti Yiè nKuyie Mpakedaa dè:

M béímmu kè tí yóó dòó,
n tãátè tí í yóó paá.

²⁵ N yóó pòntemu Asidii eì kòbe,
n yó mbè nàumu n tãrè Ìnkè.

Bè do buú mbè kunaádòdòridáú,
n yóó kù buutému,
bè do toú mbè dítou m bo di mbè touté.

²⁶ N tãátè fínti kútenkù kpéí.

N yòute n nùtè nte ke bo poté yebotè.

²⁷ Tí Yiè nKuyie Mpakedaa tãátè tí, we mbo tí pàa?
Kù yòute ku nùtè nte we mbo tè pì.

Kuyie ncaummè Fidisitèèbe

²⁸ Okpàáti Aasi ku dii benni ndi Kuyie mbè caummè.

²⁹ Fidisii tenkè kòbe dimòu diwèì bá ndi bo.

Bè do di puotínè dii dùò fèfemè,
fèwààfè ò nkò nkè didautiri dii yètini,
kè didautiri nkò nkè kuwaàcèkònkù yètini.

³⁰ Bècīribè kó ibí bo pété mudii.

Besénnibè bo mbo kè dè bè naati,
kè n né duó nkàa kòbe kúnè dikònni.

A kòbe bèè bo yenté kè m bè kù.

³¹ Díndi Fidisii tenkè kòbe tiiténè yekúdabùò.

Fidisii tenkè kemòu kòbe di kpeutínè kufòwaa nku.
Kuyukú kuú fínni kubakù yóú bíékè.

Di dootitòbè urinímu.

³² Tí yóó ténne ònti Fidisii eì kòbe kó yetòrè?

Tí bo yí:

Tí Yiè nKuyie nfiímmu Siyòó,

kè ku nitibè bèè tu bècīribè kè bè pété disòri.

15

Kuyie nnàkè tí Mòabu eì kòbe

(Mukàmmù 15-16, wénté Sedemii 48)

¹ Kuyie nkpannè tí Mòabu eì kòbe.

Keyènkè kèmáá ndi bè pòntemè Adi-Mòabu eì.

Keyènkè kèmáá ndi bè pòntemè Kiidi-Mòabu eì kè di dòúnko.

² Kè Bèti-Dimòò kòbe deke Baiti nè Dibonni yetòrè borè ke kuò,

Kè Mòabu eì kòbe kuò nNebo tãri nè Medeibaa eì,

bemòu kè bè kuó meyubii,

ke kuó be debii.

³ Dìhei dimòu kè bè dáati tífòòtòntù ke dò mbè kàri mukũũ.

Kè bèè bo dedànnè nè yetowaarè bemòu,

kè bè kuò nke tí tinònnietí.

⁴ Kè benitibè kuò, Esibonni nè Edeyade ekè mieke,

kè be dabùò ntùòkù Yaasi,

deè te kè Mòabu eì kó behāāpòmbè wùótí.

Kè be kòmbùòtí duò.

⁵ Dè n yóumu mediè Mòabu eì kòbe kpéí.

Bè ciétému ke coké ke tũòkenè Soaa eì
nè Ekodaa Sedesia ke deeti Dutí tenni ke kònti,

ke wùótí Odonnaimmu kó kuce.

⁶ Kè kukó Dimmudimmu kũũ,

kè tímúti kpéí,

timúsũũti ténke í kraá,

títieti ténke í bo.

⁷ Kè bè tou be kperε, be kperε dèè do yenté,
kénkraá ke séenko kukó ntítieti bè tu ti Sori ti yìè dè.

⁸ Kè iwúótii tuòkù Mɔabu tempɛ nkumɔu.
Kè yekúdabùò ndáátí Efadaimmu omɔu,
ke tũðkenè Bεedi Edimmu.

⁹ Kukó Dimɔnni bo píe mmenitiyĩ.

Kè n yíé ké bè bɔnté meyei ntɛmè,
M bo dúsnko dicíríçiri kè dii p̄immú,
Mɔabu eì kɔbe bèè yenté.

16

Mɔabu eì kɔbe mɔamè metεèmmè Sedisadεmmu kɔbe

¹ Díndi Mɔabu eì kó tɛdɔntè kɔbe dúsnkè okpààti diεwè,
wèè bo Siyɔɔ tãri fεpièfè.

² Mɔabu eì kó bεnitipòbè bo cíété
sinɔ bè ceeté s̄ii kó tiȳt̄enti si kɔmε.
Bè bo nháá kukó nhAdinɔ kó diyèri.

³ Bè bo mbáá nSudaa eì kɔbe ke tú:
Di ti dúɔ nyitié,
túóténè metãátimè,
ké ti dátinné di kó medéè kuyie ncuokè,
ké ti sɔnne, bè ti dɛnne ti eì ndi,
di báá yie nkè bè ti yà.

⁴ Yóunè kè Mɔabu eì kɔbe bèè cooti kè bèè kari di cie,
yóunè kè bèε péte dis̄ori kè bεpòmbè báá bè yà,
kè bè yóu dii m̀nni bè bo m bè f̄f̄ũnkómè,
kè mupòmmù dèè dii m̀nni,
bεpòmbè bo íté dii m̀nni.

⁵ De m̀nni Dafiti yaábire bo di tikpàti,
kòo kpàti nf̄iíkú.
Ke yé dè yó mbakémè bεnitibè ke bè d̄ó.
Ke bekùnè timómmonti ke d̄ɔri dèè sié.

Mɔabu eì kɔbe kó didabònni

⁶ Kè Sudaa eì kɔbe d̄ó:
Ti kèemu Mɔabu eì kɔbe kó tefentè kpéi,
be kó tefentè tontému.
Be pòtè màmnè be fentè me mmà
be kó kuyonku kperε í dò mbéi,
kè bè tá bεmáá detet̄irè.

⁷ Di m̀nni beé né kuò mbεtɔbè kpéi,
bεm̄u bè kuò nKíidi-Adeseti eì kó tidobonti kpéi nke,
kè be yèmmè cààrè mediè.

⁸ Fínyi kó dεtie ndo f̄iíkú dèè paa,
Esiɔnni tempɛ ndè d̄ɔũnkomu,
kè Sibuma eì kperε móté,
dendε dèè kó menaà ndo muò nkutenkù kó bεkpààtibè,
dendε dèè do wũɔ
nkétuoke Yaseε kétuakénè tɛdɔntè kó dikpáà,
dendε dèè kó ibake do pité kétuoke d̄amé̄eri mukókúú nkuú.

⁹ Dèè te di m̀nni kè n w̄annénè Yaseε eì kɔbe,
kè ti kuò fínyi kó dεtie ndèè bo Sibuma eì de kpéi,
f̄s̄ Esiɔnni eì nè f̄s̄ Edeyade n ɔnniɛti t̄ii dòu di ñnkè,
ke yé bè di domè mudòò nè iúu mudidèi m̀nni,
di t̄s̄ũ dii m̀nni di tebe.

¹⁰ Diwèl nè kuyèhnaatí dè ténke í kpaá,
 detie nkó depaa mmieke,
 Iyie mpààmú nè siyíkpeí fínyí kó detie mmieke.
 Ómòù ténke í kpaá wèè tǎù yetebe,
 ke yè ùti diyetitùò mieke,
 m pààmú siyíkpeí sì ténke í kpaá bo.

¹¹ Dèè te kè n kǎnti seiti kubómbonku kó iwéí tēmè Mòabu èi kpéí.
 N yèmmè mèè cààrè Kiidi-Adeseti èi kpéí.

¹² Mòabu èi kòbe né òu yetèrè borè mubáammu,
 ke kàri dibòri bè tǎátè dì mubáammu kpéí,
 ke báá mbè me nyí keu timatì.

¹³ Tí Yìè nKuyie nnàké tí nti Mòabu èi kpéí.

¹⁴ Dì mmònni nte tí Yìè nKuyie nné béí dīi nùù ke tú: Yebie nyètǎati cáu cáu, Mòabu èi kó
 bekpàritiebe nè be èi kó benitibè bèè bo nkpaá bè í yóò tuàke dèmarè, bè me nyí yó ntú bèmabè
 ténke.

17

Kuyie nkpannè tì Damaasi èi kòbe

¹ Kè Kuyie mbéi nDamaasi èi kpéí nke dò:

Damaasi ténke í yó nkpaá ke tú dihei,
 ò yóò naá tidobontì nti.

² Adowee kó yehèkè yóò dǎúnkomu,
 yè bo naá nyiwūǎ kó dītūnni,
 ì yó ndòu dè bá dèmarè í ì kǎònnè.

³ Efadaiammu kó dikpààtiyuu ténke í yó mmàke mùù dì kǎnké,
 tikpàti me nténke í yó nkpaá Damaasi èi.
 Sidii èi kòbe bèè bo nkpaá be sǎnni bo kèke,
 kémaatènè Isidayeeribe kperi.
 Mí ndi Yìè nKuyie Mpakedaa mī béi.

⁴ Dè kó diyìè Sakòbu yaábí kó tikpeti bo yaate,
 bè bo naá nyidawáá.

⁵ Bè bo ndònnè bè ǎǎ kǎùmè tidiiti kupaku mieke,
 bè ǎǎ kǎùmè tidiiti Defaiibe biriku kékónté kédéri.

⁶ Isidayeeribe bèè bo nkpaá,
 bè bo ndònnè bè ǎǎ tǎù yetebe kéinté yè.
 Bè ǎǎ tǎù odifíè kó yebe ke ínté yè,
 yèdéè yoo yètǎati kè yè ncáátí meyómme.
 Kè yeteyè yènàà yoo yènùmmù ncáátí tifaàti mieke.
 Mí ndi Yìè nKuyie Isidayeeribe tū nkù mī béi.

⁷ Dè yìè oniti bo wèè è dǎò ò bíkè, bè bo m bǎúté mí nKuyie nkùù te Isidayeeribe ke
 dò mpáí páí.

⁸ Bè ténke bá mbúó sibòøtenkaani bè tu sì Asedaa nè yebòowǎstòrè bè cóunko yè tihúúnti.

⁹ Dè yìè Isidayeeribe bo coké káyóu be ekè iduotí fité yè, ke yèè dǎúnko Isidayeeribe do sǎnké
 Efiibe nè Amàriibe Kannahǎ èi kè bèè cokémè, kè be èi dǎúnko. Dèmarè í yó nkpaá.

¹⁰ Isidayeeribe di ò yèmmu mí nKuyie nkùù dì dèerí,
 dì m bütínnému mí ndipèrì dīi dì kǎnké.
 Dèè te kè dì buotí tibòòdiiti,
 ke fiiku debòotie
 kè dì yèmmè dè naatinè.

¹¹ Kè ǎǎ tì buotí kè tì kóté dīi yìè,
 kè dè naá nwenniní kè tì pòrí.
 Dì na nti dèite dīi mǎnni kè dì né tì mǎntóo.
 Dèmarè í yóò na kètaa mmumǎmmù nè meyei ndèè dì doti.

Yebotè kó kunòroo

¹² Tóò! Yebotè péu yèè te kunòroo

kè kù dò ndámèèrì kó kunòòroo ò ndòmmè.
 Yehotè yèè wèkí kè dè ùùti menie nhòò ta kukó nkénhuutimè.
 13 Yehotè kó kutoweku dònnè menie nhòò tamè mme kukó
 ti Yìè nKuyie nyóó péimmu kè yèè coké
 kédété kuyaa kù òò káúte mèè botí tiyontí
 fefódónfè òò kouté mèè botí timúkpetí.
 14 Kuyuo kù bo nyóó yuoté kè benitibè kám̀b̀ù̀à̀tí tii bè duò.
 Kè dè nyóó wenté kè bè ténke í kpaá.
 Tii yóó tuàkení tinti bèè do ti può,
 tii doti bèè do éi ti kperè.

18

Kuyie nkpannè mè Etiopii kòbe

1 Di bo yà! Dindi bàtòòbè bèè m̀k̀e iflèti idèi
 Kuusi kó kukó mpéém̀m̀è di bo yà!
 2 F́ò nKuusi èi, f́ò nwèè dèi yehèikèntòrè kè tũò
 kè yè taà bàtòò yaube kè kerí menie nyĩnkè.
 Yetòrè cāāyè wētenè tidadieti kó kuwuo mbíékè,
 bèè ðeu kè mièti kè bè bè dé kutenkù kuməu.
 Dè kó kuwuo nkpeñimmu kè nò nyitèi.
 Kè ikó nsù bè tenkè.
 3 Diməu dindi bèè bo kətenkè,
 kutenkù kuməu kəbe,
 kè bè cònné məcannimè ditāri ĩnkè di mè wènté,
 kè bè kənné ditāteheù di kénté.
 4 Ti Yìè nKuyie nni nnàkəmu kè tú,
 kù bomu béu kè wúònní diyie ò mmímè kuyie ñcuokè,
 yewetè ò ndòmmè dididèl m̀ǹǹni.
 5 Dè ò nkè ffinyĩ kó mutie pòrì kè yòte kè yebe ànné kè bi,
 bè òò cému ibake nè disie,
 kéðei dèè siku nè tifaāti kè dè ncóúo.
 6 Bè yóó m̀e nyĩ Etiopii èi kəbe,
 yetārè kó timancònti nè tikpasĩnti kè dè mbè yo ndipaà nè diyòò.

7 Dè m̀ǹǹni tidadieti kó kuwuo nkəbe bəmbə bèè ðeu kè mièti, kè bè bè dé titenti timəu, kè bè
 p̀ǹnti ibotí tɛi, bəmbə ikó mpíéké bèè tenkè bè bo ntəuní yepārè kè pāà nti Yìè nKuyie Mpakədaa
 Siyòò tāri ku yètiri yu dè.

19

Tii yóó tuàkení Esibiti

1 Kuyie nkpannè tì Esibiti èi kəbe.

Nte ti Yìè nKuyie nke kériní nè diwetiri məcāā nke kəri Esibiti.
 Kè Esibiti kó sitenkaanli kònti au ku ĩkè,
 kè Esibiti kəbe kònti cùutè.
 2 M bo suure Esibiti èi kəbe kè bə mieke mpél bətəbè,
 bá wè nè o kou kè bè nkpa, bá wè nè o népo kè bè nkpa.
 Bá ðii èi kè di nkpannè diteri,
 bá ðii kpààtiyuu kè di nkpannè diteri.
 3 M bo beñnè Esibiti kəbe yèmmè
 kè bè do d̀ò kédòò tii àntè.
 Kè bè mbekù yesĩmpókè nè benitinòmbè,
 ke yu bəcírìbè,
 ke kəri tipāāti, ke bouri tinùbooti.
 4 N yóó duò nkè sikipààtibí yèisi sii baaté Esibiti kəbe,
 okpààti ðonniwè bo bè baaté.
 Mí ndi Yìè nKuyie Mpakədaa, múi b́ei.

5 Dámèèrì kó menie mbo deè,
 íkó mbo kũũ kékpei.

6 Iko mbo ãnné inéi,
Esibiti kó kukó nNiidi bo còote,
kè ku kondakésíí kũũ.

Tiãti nè tipènti kè dèe móté.

7 Timúti nè titieti dè bo kpeí,

dè kó dimáá bo kukó nNiidi peémmè o yuu nè o fũ ðè bo kpeí.

Kè kuyaakũu dè koutè kè dèe deè.

8 Beyĩmpĩmbè bo kómmú,

beyĩmbòmbè bèè taà Niidi kó ikó mbè bo kómmú.

Bèè buò nNiidi kó ikó mmieke bè ditirè bè bo móté.

9 Bèè kuuti tipáakonkpeti nè bèè tí puoti

nè bèè dùòkù tiyaakpeti péfíti, be yèmmè bo cààrè.

10 Beyaàdùòbè yèmmè bo cààrè.

Bèè do pí mmutómmú képéú ke yonnè kè be yèmmèe cààrè.

11 Soãã kó sikpààtibí naá ntiyèinti nti,

Esibiti kóo kpààti kó mecii nyembè ò duò nyii tié,
ntú iyèintié nyi.

Di mieke we mbo na kénáké okpààti ke dò:

Míi tu mecii nyiè nkó debire.

Okpààti wèè do bo nè dimònni o kó deyaábire.

12 Esibiti kó okpààti kó mecii nyembè bo de?

Bè bo da nàkémè kàa banté ti Yiè nKuyie Mpakedaa

tãáté ti Esibiti ei kpéí.

13 Soãã ei kó sikpààtibí naá tiyèinti nti.

Manfi ei kòbe totí ti be yèmmè ti í kraá ke bo dàò,

bèè ni Esibiti kòbe kó iwuò mbè fétinnemu Esibiti.

14 Ti Yiè nKuyie nkuù bènnè Esibiti kó bekpààtibè yèmmè,

kè bè fétinne Esibiti kòbe be tómmú mumòu mieke

kè bè áante, kunaáyòákù òò muó,

kénháántemè ke tũòti.

15 Esibiti omòu mieke òmòu ténke í yóó dàò tìmatì. Wèè tu diyuu, yoo wèè tu kuyóú, tipuonti nè tipènti * ti kupatifaákù fũð.

Esibiti yóó dentènè ti

16 Ti Yiè nKuyie Mpakedaa bo youte dìi yiè o nòutè Esibiti Ìnkè, o nitibè bo dontenè benitipòbè kè kufòwáa mbè pí nkè bè nkpeutí.

17 Kufòwáa mbo pí Esibiti ei kòbe nè tii yóó tuòkení Sudaa tenkè ti kpéí, bè níi bo béi nSudaa tenkè kpéí nkè benitibè kòmbùòtìi do nè ti Yiè nKuyie Mpakedaa tãáté ke bo dàò ti kpéí.

18 De kó diyie Esibiti kó yehèkè yenúmmú yeè yó nnáa nKannahã kòbe kó tináànti. Kè bèè dàúnnè ti Yiè nKuyie Mpakedaa dinùù ke bo nkú taunnè. Bè bo nyu de kó dihei kó ðimari ke tú dikòu ei.

19 De yiè ti Yiè nKuyie nkó diwùòtònni bo mbo Esibiti cuokè, kè ti Yiè nKuyie nkó ditári ncómmú dihei mànkú.

20 Deè yó ntú mecannimè mèè naá nti Yiè nKuyie Mpakedaa kpéí Esibiti mieke. Bè bo yà bèè bè fèũnko kékuónnè ti Yiè nKuyie nkè kùù bè duànni o deatíwè wèè yóó bè pàtè.

21 Ti Yiè nKuyie nyóò benkemu kumáa Esibiti kòbe kè bèè kù banté, ké nkú feu iwùò ke kù pãã ntiidiiti kó yepãrè, ké nkú dàummu nè yenò ke yè dòòri.

22 Ti Yiè nKuyie yóó potému Esibiti kòbe, kù yóó bè potému ke né bè mièkúnne, kè bèè wètení ti Yiè nKuyie mborè kè kùu còuté be báammu ké bè mièkúnne.

23 De kó diyie kuce yóó ãnnému Esibiti kénkorinè Asidii, kè Asidii kòbe nkòri Esibiti. Kè Esibiti kòbe kòri Asidii. Kè bè nwè nke báa nti Yiè nKuyie.

24 De kó diyie Isidayeribe bo wènnénè Asidii kòbe nè Esibiti kòbe. De kó yehèkè yetããti kè ti Yiè nKuyie nyè dàò mesàa.

25 Ti Yiè nKuyie Mpakedaa níi bo béi nke dò: Esibiti kòbe tú n kòbe mbe, mesàa nní mbè bonè. Asidii kòbe míi bè piíté nè n nòu, kè Isidayeribe tú n te bè.

* **19:15 nè tipènti:** Wénté 9:13-14 a bo yà bè wãri

20

Kuyie mpānāaḥti náaḥtò cemmè menacèbii nke feío

¹ Asidii kóo kpààti Sadikṣṣ tǎnni ò dīi benni o kóo āāpānkóti Taditanni, kòò bo pi Asidoti ei kè di pònte.

² De kó dibenni ndi ti Yiè nKuyie nti nàkémè Amoti bire Esaii, wèè nàa nku pānāaḥti ke dò: Kote kébouté kufṣṣṣṣnku à bou kù a kà, ke bo benke meyeñcaàrimè, kédèite a neùti, kòo mè dṣṣ kéncenti menacèbii nke feío.

³ Kè ti Yiè nKuyie mbéi nke dṣ: N kóo tǎnti Esaii cemmè menacèbii mbá ò í dáátí tiyààti. Dè mṣke yíe yebie nyètàāti ndi, dè dṣ mmecannimè mme nè dibenkèri Esibiti nè Etiopii de kpéi.

⁴ Asidii kóo kpààti yóo me mpímmu Esibiti kòbe nè Etiopii kòbe kè bèe ce mmenacèbii, bedapāmbè nè bedakótibè. Esibiti kòbe fei bo feité.

⁵ Bèè do búṣ Etiopii ei kòbe nè bèè do pātinè Esibiti ei kòbe, kufṣwáa nnè ifei dè bo bè pí.

⁶ De mǎnni de kó itempè nkòbe bo nnáa nke tú: Nte ti do búṣ bè íbie ti yèmmè do dṣ nti yóo sari kè, kéréte metèemmè, kè bè ti deeténè Asidii kóo kpààti. Ti né yóo cuó nke kéréte medeetímè?

21

Bè yóo pante mè Babidanni

¹ Kuyie nkpannè ti dàméèri bíékè kó kutempè tedòntè kòku kòbe.

Kuyaakperikù ṣṣ iténí mèè botí diyie yìèni kèè bíékè,
di dootitòbè itini mèè botí dikpáa tedòntè bíékè kó dihèi bè dé di.

² Kuyie nni mbenke ti yóumu tii tu:

Nè bè di do naati, beè kòríte ke di fiiti,
okòuti itému o tómmú.

Díndi Edamiibe donè be,
díndi Mediibe pinè be,
m pàammu ikūū imou.

³ Deè kpéi nte kè dè pí n ka,
kuyonku kuù nh auté ke n cáá.
Onitipòkù wèè kuṣ ndebire o kòme,
n yèmmè mèè yè mbi,
n ténke í yo.

N yèmmè mèè fité n ténke í wúó.

⁴ N yèmmè mèè kòore,
kufṣwáa nkuù nh auté n do yáa nkuyuoku nku ke bo omèè,
kè Kuyie nné n toni kukòmbòdoróo.

⁵ Bè Ínné tidiiti nti,
ke dṣu nyekàrè kè ti yo nke yṣ,
ke yóo daate kè bè péi nke tú:
Behāāpānkótibè, iténè kébááti,
kékpááte tidopiiti.

⁶ Ti Yiè nKuyie ntu:
Kote kécónné obari kòo mpaké
kòò yà dè wèè píéké.

⁷ Kòò yà tenaasántè kè sisèi sidési tè dèri,
yoo sāmmarímúbè kè bè dè dèke,
yoo yòyóbè kè bè bè dèke,
wèè dṣ meyoṣmmè, wèè daate mesàa.

⁸ Kòo bariii kuónko ke dṣ: Áú, n Yiè!
N tūū nke de ncómmú.
N de nwentí.

⁹ Né nte ò yà dè:
N yà benitibè mbe kè bè dèke tenaasántè,
kè sisèi sidési tè dèri.
Ke yíe béi nke dṣ: Babidanni domu.
Ò domu páíí.

Kòo bəətenkaanii duò ke bə̀ké, ke cóú ketenkè.

¹⁰ Mí nhEsaii mú nàà nke tú bè di puotímu, bè ɔ̄ puotímè yeyò kuyié mieke.
Ti Yiè nKuyie Mpakedaa Isidayeeribe tū nkù kuù ti nni nnàké, kè n ti ndi náá.

Kuyie kpannè ti Edammu ei kəbe

¹¹ Kuyie nkpannè ti Dumaa ei kəbe, kè n keè òmòu piékémè Seii ei ke tú: F́o nhoheikèmbàri keyènkè dòmme? Keyènkè naataá?

¹² Kòo eikèmbàrii béi nke dè: Dè wentému ke dèè, tímati í bo dè né yóó wète kébiitemu nanke kàa dó nanke kpeti a naa wètení.

Bè nàké ti Adabii ei kpéi

¹³ Kuyie nnàké ti Adabii ei kpéi:

díndi Dedanni ei kəbe becièmbè, dí bo wenté Adabii kó dikpáá mieke.

¹⁴ Díndi Temaa ei kəbe, kətenè kéco sinéyēi bo bè, ké bè pā menie, pānè bèè cooti mudii kè bèe di.

¹⁵ Ke yé bè cokùmè mudoò mmu, bè kpàte yese nye, bè finné detännè nde, mudoò muù bintè.

¹⁶ Ti Yiè nKuyie nni n nàkému ke tú: Yēbie nyètāāti cáu cáu, kè Kedaa ei kó disānni deemu.

¹⁷ Betántāūbè bèè nò mmudoò bèè bo nkpaá Kedaa ei, bè í yó nsū, bè í yóo tuəke bédébè. Ti Yiè nKuyie Isidayeeribe tū nkù kuù béi.

22

Kuyie ncaummè Sedisadammu ei kəbe

¹ Kuyie nnàké ti tū tukúnè kubiriku bè tu kù mebenkùmè biriku:

F́o nSedisadammu, dè dòmme kàa nitibè beməu dèke dedānnè?

² Sedisadammu, ba nte kàa ei dàátí kutoweku?

Ba nte kunaòroo, ba nkó iúu bo f́o ndiheidiè mieke?

A kəbe bèè ku, mudoò muù í bè kònnè, bè í ku dikpānni mieke.

³ A kó behāpònkótibè cokému beməu, kè bè bè bētínè detännè ke bè pīrímú, ke bou, bá nè bèè do coké ke dètè bè bè pīrímúmu ke bou.

⁴ Dèè te kè n tu di bá nni nwúó, n yóunè kè nni nti didabònni, di bá nyetíróo ke m báá mme yei mmèè do n kəbe.

⁵ Dè n dímu nyíe, keisòùkè kèè m pí, meyeñcaàrimè mèè n do,

Ti Yiè nKuyie Mpakedaa weè mè yē, kubiriku ò benkú dè o náānti kè iduotí duò, kè iúu dèkú ditāri ñnkè.

⁶ Edammu ei kəbe bàátímu be duokè, ke dèke sikpàrinaasēi, bè kèrínímu, Kiidi ei kəbe kpàátému tidəpiiti.

⁷ Sedisadammu sikpàrinaasēi piémmu a biti sààti mieke. Kè besāndèèbè cōrímú dihei kó yebòrè.

⁸ Suda a ei kəbe di ténke í məkə muù di kānké.

Di búó kutúúkú kó tecəkpetè, tikpàrinenti ā tē nte.

⁹ Di yà Dafiti ei kó kuduotí keúmè mme yebòrè péu, ke do mmenie, nke səri dihei kó kubinku kùu bo de fūò.

¹⁰ Ke kàa nSedisadammu kó sicēi

ke pùò nsìmasì, ke bo na kètũnte iduotí,
¹¹ Kε keú kubinku iduotí idéi cuokè,
 ke bo yũšnní kubinku kótíkù kó menie.
 Kε yóu di bo wεεtamè wèè te kè dεnde kó dimàà dððri o bíékè.
 Ò pī mmutōmmú nè dimōnni ndi,
 di me nyí mù yà.

¹² Tì Yìè nKuyie Mpakεdaa di yu,
 kè di bo kōmmú yεdabùò nye,
 kékuó di yùti kédáátí tífòòtòntì,
 kébenke di yeñcaàrimè.

¹³ Kè di né bo diwèi mieke ke yānku,
 ke kòu ináake nè ipe,
 ke cáá nyímaa nke yò mmenaà,
 ke náá nke tú:
 Tì nyo nke yò,
 ke yé ti naa yóó kúmèmu.
¹⁴ Kè ti Yìè nKuyie Mpakεdaa n náké ke dò:
 N yí yóò bè cìé nde kó meyei nnè be kũũnko.
 Mí ndi Yìè nKuyie mmũ béi.

Kuyie nkpannè ti Sebuna

¹⁵ Kè ti Yìè nKuyie Mpakεdaa, n náké ke dò: Kεte káyà Sebuna, wèè baké tekprààticfètè kóò beke ke dò:

¹⁶ A kperε ònde bo die?
 A kou we mbo die, kàa keu a fšti?
 Ke keu amàà kudènkù deyitírè?
 Kàa keu a cìètè sante dipèri ìnkè?

¹⁷ Né nte fš,
 kè ti Yìè nKuyie nyóó da bo mbèmmù kuεε mèmáá,
 ké da pikú ku nòùtè tei tei,
¹⁸ Kè da dootóo kàa mbírímú ketempèkùkè,
 bànòò tēmè.

A yóó ke nkú fš nnè a kpàrìnaasēi a do pōtìnè sì,
 fš nwèè sīnkùnko tekprààticfètè.

¹⁹ N yóó da deitemu a kàri,
 m bo da deite a fštìri.

²⁰ De yiè kéwēte káyúní
 n kóo tšntì Idikiya birε Ediakimmu.

²¹ Kóò dàtínne a yaabòri,
 kóò yìi nha naàkōnfè
 kóò duú nha mōke mùù wērímú,
 kóo naá nSedisademmu nè Sudaá kōbe be kóo cice.

²² Kè nh ò duú nDafiti cìètè kó dikpetínni,
 kòò kpetínne òmòù báá kpeté,
 kòò kpeté òmòù báá kpetínne.

²³ Kè nh ò fií nfεcùùfè kōme ketenkerikè ìnkè,
 kòo kpààtiyètìrii feitè o cice cìètè mieke.

²⁴ O yaabí nè i kó iyaabí ì bo nhò yùu ticatòònnenti ò nyuummè fεcùùfè, tisámptòtù nè tidietì,
²⁵ Dè yó mboní diyìè mari kè fεcùùfè fèè fiikú ketenkerikè, fè bo òu kékéété, kèdo dèè do fè yùu nkè dèè cake. Mí ndi Yìè nKuyie Mpakεdaa mũ béi.

23

Kuyie nkpannè ti Tiiri nè Sitōō de ekè kōbe

¹ Kuyie nkpannè ti Tiiri ei kōbe.

Díndi Tadisisi ei kóo bàtòò dèèbè kōmmúnè.
 Tiiri ei pòntemu bàtòòbè còrnmú dè ténke í kpaá,
 di do kpaaní Sipidii ei ndi ké ti kèè.

² Díndi bèè bo dàméèrì pèémme
nè díndi Sítṣṣ kó bəpotambè,
dè di dimu ke di kpeí.

Díndi bèè kó yetṣrè cèntì menie nyínkè,
³ menédíemè ìnkè,
dèè kó dimàà buótí Niidi pèémme,
bè ṣṣ dè dèite ké dè fiténè yebotè nye.

⁴ Fṣ nSítṣṣ èi a di ifei nyi,
fṣ nwèè do tú bàtóòbè kó dicónni.
Dàméèrì náámmu ke tú n yí kuó ndəbire,
n yí pèité denitidabire,
m me nyí yə inítipobí.

⁵ Esibiti kəbe bo keè dii mənni tii tuàkení Tiiri èi,
kufṣwaá mbo bè pí kè bè nkpeutí.

⁶ Díndi dàméèrì pèémme kəbe sénténè Tadisisi,
kəmmúnè yedabùò.

⁷ Wúó! Tiiri èi ndi diennaà?
Dihèi ndi dii do bo nè dimənni,
kè benitibè di píéké,
kè di baké yehékè détiyè,
we ndi càke mié mbótí?

⁸ Tiiri èi dii do toti yekpààtipikè,
díndi bèè do tú bəpotandiebè
kè bè di dé titenti tíməu.
We mbənni de kó dihèi.

⁹ Ti Yiè nKuyie Mpakedaa weè dṣṣ məmme,
ke bo kékúnne sipəə yəmbè,
bè do sántí bè,

késenkèrì bèè do tú benitidiebè ketenkè ìnkè.

¹⁰ Díndi Tiiri èi kəbe kúútínè di tenké,
bè kuutimè Niidi kó mpèémme,
bàtóòbè ténke í dè commu.

¹¹ Ti Yiè nKuyie nkuu yòute ku nòutè dàméèrì ìnkè,
kuu donnè yekpààtiyo kəmbùòti.
Kuu duṣ nkè Kannahāa èi kəbe pònte be kó sicəkperí.

¹² Kè ti Yiè nKuyie mbéi nke dṣṣ:
Díndi Sítṣṣ èi kəbe,
di yā̀nkùti dèèmu,
di sàáténè osapàà mbè càke wənwe,
bá kè di ité ke sèité dàméèrì ke kəte Sipidii,
de bíékè di báa pété meom̀pùmè.

¹³ Kandee èi ténke í kpaá,
Asidii èi kəbe bèè do di cétinne
kémaá yedèrè ké di fité,
ké di do képuə nsikpààtícéí,
kè dii dṣúnko kénaá ndikpáá kè tikpasíntii di ta.

¹⁴ Díndi Tadisisi èi kəbe kəmmúnè yedabùò,
di kóo bàtóòbè còm̀mú dè ténke í kpaá.

¹⁵ Dè yó mboní kè bèe yèmmu Tiiri èi kpéí, kè dè mməke yebie nsipísíyiekè okpààti kó
mufòm̀mu ṣ mmamè. De mənni tii bo tuakení Tiiri èi ti bo ndòm̀nè feyènfè fie nnáa nwèè
nitipòkù dauti dautinè bentidaabè o kpéí nke tú mù:

¹⁶ Túóté a kùtidùkù, kénfirí dihèi ke denti,
fṣ nhonitipòkù wèè dauti dautinè benitidaabè, bè yèmmu a kpéí.
N firí dihèi ke bié nha kùtidùkù ke diè,
kè dèe yíé nkè bèe dentení a kpéí.

¹⁷ Yebie nsipísìyiekè kó difónkúò, ti Yiè nKuyie mbo wēte képoté Tiiri èi kòbe kè bèe wēte ké kú yóu, kéta di kó kupotaá nkétaunnè yekpààtiyò yemou yèè bo ketenkè*.

¹⁸ De mǎnni ticǎnti bè bo mpéú ti nè de kó ticuuti né yó ntí ti Yiè nKuyie nkperε nde, bè í yó ntí tikí ke sǎri. Bè yó ntí piúnè bèè pí mbè mbe Kuyie ncǎtè mèieke mutǎmmú kè bè nyo nke sannè, kéndaaati tiyaàsààti.

24

Kuyie nyóó pǎntemè kutenkú

¹ Ti Yiè nKuyie nyóó pǎntemu ketenkè, kè kèè dǎúnko, kutenkú bo kǎnté kè benitibèe cíté bèè tu:

² Ikuús niübè nè cénkoo kòbe.

Kudaakú yiè nnè kudaakú,

Tecǎtè yǎ nè o kóo tǎnti,

wèè fiiti nè wèè do,

wèè pènni nè bè pènni wè.

Dibǎnni yiè nnè ò bannè wè.

³ Ti Yiè nKuyie nyóó pǎntemu ketenkè páíí,

kéheí di kperε, kè di tenkéε dǎúnkoo.

Ti Yiè nKuyie nkuù ti béi.

⁴ Ketenkè kuǎmmu ke cǎte,

kutenkú cǎkemu ke naá ntidobontí ke wǎnnénè kéǎnkè.

⁵ Bèè bo ketenkè ǎnkè beè kè sǎú,

ke yé bè bütínnémè Kuyie nkuús,

bè sénté Kuyie ntié nyí,

ke tǎte metaummè mèè do bo sǎá,

bembε nè Kuyie mbe cuokè.

⁶ Deè te kè Kuyie ncǎǎ ketenkè,

bèè bo ketenkè kè bè yàu be yeí nkó mucǎntimu,

ke deè bá bèè kpaá bè ténke í tǎàke dǎmarè.

Menaà ndèè mè dihei kè diwèi dèè

⁷ Fínyí kó detie mmǎtému,

menaà pǎmmè ténke í kpaá.

Bèè yèmmè do dò ncǎtíré

kè bè ta meyeñcaàrimè mèieke.

⁸ Yebàrè kó yedabùò ncǎkémú

kè siyíkpei yé nyúóó,

kè tǎbǎmbontí yé nkǎré.

⁹ Inaayǎàyiε nténke í bo.

Menaà kperímè tiikemu, benaayǎàbè kpéi.

¹⁰ Dihei dimǎu dǎúnkomu ke pǎo,

kè sicǎí yǎà nyǎà mbá òmǎu ténke í nǎ nke taà.

¹¹ Kè benitibè kuà ndihei mèieke.

Menaà ndònté mèè kpéi,

diwèi ténke í kpaá,

kè tiyǎnkúti deè dihei.

¹² Dihei dimǎu naá ntidobontí nti,

kè yecǎkè péitè péitè ke cóú.

¹³ Ibotí imǎu kutenkú

dè bo ndǎnnè bè ǎǎ tǎú odifè kó yebe ke ínté yè,

bè ǎǎ tǎú fínyí be kéyáké yè.

Bèè nanté ke yǎnku

¹⁴ Bè píékú metammè mme,

ke déúkúnko ti Yiè nKuyie nyètiri,

kè diyie taà kèè bíékè kòbe yǎnku.

¹⁵ Díndi diyie yìení kèè bíékè kòbe,

* 23:17 Wénté 1:21.

déúkùnnè ti Yiè nKuyie nyètìrì.
 Díndi dàméèrì bíékè kòbè
 sántenè ti Yiè nKuyie kùù ti te tínti Isidayeeriibe.
¹⁶ Ti kèèmu bè dièmmè fè nyènfè:
 Ti Yiè nKuyie nkùù wetí ku yètìrì ndeù!
 Kè mí nné kuónko ke dò:
 N' fetimu, n' fetimu!
 Meyei mmeè ti do,
 bè n' fitému, nè bè ti do naati beè kònté ke n' fité.
¹⁷ Díndi bèè bo ketenkè ìnkè
 Difòtìrì nè ticùòtì,
 deè bo di ìlkè.
¹⁸ Wèè bo keè iúu kécokénè kufōwáá,
 nhò doti difòtìrì ndi,
 kè wèè yètìní difòtìrì kòo ta ticùòtì mièke.
 Yewetibòrè yeè kpeté,
 kè ketenkè kó dipùù sàntè.
¹⁹ Ketenkè keè sànti,
 ke yaú ke wéú yewétiyè.
²⁰ Ketenkè àntimu kunaáyàkémuónkù tēmè.
 Ke sànti dipaakótéfi kōme,
 meyei mmeè kè yōnte,
 kè domu ke ténke í yóó íté.

Bekpàatibè yóó domè kè Kuyie mbaatè

²¹ De yiè ti Yiè nKuyie mbo ànnè tenòtè ke ìnkè kó bekperibè, kèpoté ketenkè kó bekpàatibè,
²² kè bè tí mbeṃṃu bè ɔ́ ɔ́ tii mmè tikpetínti kè ti tannè difòtìrì, kèkpetinnè kè bè nkpetí, kè deè
 mōnte kè bè né bè dōdò bè dō mbèe bè dōdò tí.
²³ Otànkù bo sīnné
 kè ifeii pí ndiyiè.
 De yiè tí Yiè nKuyie Mpaakedaa weè yó mbaké
 kémbo Sedisademmu Siyōō tārì ìnkè,
 nè o kpeti kè bekótibè ntì wúó.

25

Disànni kó fèyènfè

¹ Ti Yiè nKuyie nha tú Kuyie nku n tú nkù,
 n yó nda sántímu ke déúkùnkò a yètìrì,
 ke yé a dōdòmè dèmarè sààrè,
 a dō tāāté tí nè dimònnì,
 kè tí bo bá ke í ceeri,
² Fōō pùṃ mbekpàkparìbè èi,
 kè ò náá ndidobonni ke cóú,
 bekpàkparìbè kó dihei,
 nè sicèkperí kè dè náá ntidobontì.
 Òmòú í kpaá ke bo ò náá bitì.
³ Deè te kè kuwuṃ nkperíkù kòbè da sánti,
 ibotí tēi kó bekpàatiyeibe yóó da yotemu.
⁴ Fōō tu ocīrì kó disòrì,
 osènniwè ɔ́ nsòrì fōō borè meyeñcaàrimè mōnnì,
 fōō ɔ́ nhò kánkè fetaafe,
 kè kuyie ntònkè á nhò diéké,
 ke yé bekpàatiyeibe kó kemieke donnèmè fetadiefe nfe,
 fèè puotì imarì.
⁵ Kè donnè kuyiinkù ɔ́ ndòmmè tedontè kó ketenkè.
 Fōō kùṃ bekpàatiyeibe kó ihúu.
 Diwetirì ɔ́ dātinnè diyie kè deè bonkemè.
 A me mpàa beyeibe kó ihúu.

Ibotí imòu yóó dimè dibanni

6 Ti Yiè nKuyie Mpakedaa yóó ànné dibanni ndi,
 Siyáá tãri Ìnkè ibotí imòu kpéí,
 kékuò iwúá məkùò nkpeyi nè menàà kperímè bè tumè diféé,
 nè tidiiti sààti nè menàà kperímè.
 7 De kó ditãri Ìnkè ke dáté kuyààkù
 kùu do kánké yeboté yemòu ìkè.
 Kuyààkù kùu do dáátí ibotí imòu,
 8 kékei mmukúú yúóó,
 ti Yiè nKuyie nyóó úútímu tinànnièti,
 kédeite ku nìtibè iféi.
 Mí ndi Yiè nKuyie mû béi.

Isidayeeribe yó nyànkumè kè Moabu kòbe kuò

9 De yiè di bo nnáá nke tú:
 Kuyie nkuù tu ti Yiè, ti do ku mbúó,
 kè kù me nti deeté.
 Ti do ku nkémúú kè kù ti deeté,
 nyànkunè ke au.
 10 Ke yé ti Yiè nKuyie nnàùtè teé yó nkánkémè di ntãri!
 Kè Moabu kòbe bié, bè yóó bè namu be kari kékuò.
 Bè áá nàù mèè botí tímúti difítiri kédáá tikùti.
 11 Deñde bè yó nharímè ke einko tibaati bè á ndeitimè dibinni.
 Ti Yiè nKuyie nyóó deitemu be fentè.
 12 Moabu, bá nè a èi duotí me nhokùmè ke kpeñni,
 ti Yiè nKuyie mbo ì pùò nkè ì duó kéwènnénè mutáá.

26

Disànni kó fèyènfè

1 De yiè Sudaa èi kòbe bo dentè fè nyènfè:
 Ti mòke dihei kperi ndi
 kè Kuyie ndi fíi nyiduotí ke ì ti deeri.
 2 Kpeténè dihei kó yebòrè,
 kè kubotí kùu dðòri dèè sié kè kùu ta,
 kubotí kùu dðòri Kuyie mbéi nti.
 3 Kuyie nwèè dðòri a béi nti,
 a we nduò ndiwèi,
 wèè da duò nhomáá, a we nduò meompùmè
 4 Duónnè dimáà ti Yiè nKuyie nsáá,
 ti Yiè nKuyie nkuù tu dipèri dii di kánké sáá.
 5 Kuù banténi bèè do bo deyiitirè,
 ke pànte be èi kperi,
 ke di banténi ketenkè
 kè di naá mmutáá.
 6 Bèè í tú bèmabè kè bè di nàù,
 kè besénnibè di útíri.

Yemàrè sonye kó mubáammu

7 Ti Yiè nKuyie fí nwèè wetí,
 fíáá ènnìnko wèè dðòri dèè sié o kó kuce.
 8 Áú! Ti Yiè nKuyie! Nti búú fí nwe,
 a ti cònné dii fítiri ti di mbo,
 ti dó ti tu: Ti bo nyumè a yètiri.
 9 Nh áá duó keyènkè kè n wènni yàá nfí nwe,
 n yèmmè wanti fí nwe.

A bekénè dii mòmni kutenkù, kù dò nhá kù bekénèmè
 de mòmni ndi, benitibè áá tūnnemè kuce kùu sié.

10 Kè bè kuó nhoyeiwe mesémmè ò áá í nddò dèè sié.
 Ò á ndòari meyei mme, dihei dii dðòri dèè sié di miéke

bá ò báá yà a deumè f́ó nti Yiè Kuyie.

¹¹ Ti Yiè nKuyie nha yòutemu a nòùtè
ke yóó bè poté bè me nyí tẹ̀ wùò,
bè né yóó yàmu a d̀òòmè a nìtibè kẹ̀ ifei bè pī,
kẹ̀ bèe cóúté muháá nha wète mù a símbè kpéí.

¹² Ti Yiè nKuyie nf́òò ti duó ndiwèì,
f́òò te kẹ̀ ti d̀òori dè demou kẹ̀ dè yíé.

¹³ Ti Yiè nKuyie bekperibè t̀òbè do ti baatému,
f́òò máá kó diyètiri me mbo ti nò miéke.

¹⁴ Bèè ku bè í wèti ke bo foute,
Bèdombè í iti.

F́òò còrímú ke bè kùò kẹ̀ dè dèè.
Bá òmòù ténke í denniní be kpéí.

¹⁵ F́òò duó nkàa kó kuwuò nsùũ,
f́òò kù dèúkùnnè kẹ̀ dè tu a kó disànni,
kàa f̀ùù ntitemm̀anke.

¹⁶ Ti Yiè nKuyie nkè ti ta meyeñcaàrímè
f́òò ̀òò tí teennè.

Kàa tí poté tí da kuónnè.

¹⁷ Ti d̀ò d̀ò nha ìkè onitipòkù wèè kuò nwènwe debire,
ke kuò nke mítiri nè kuyonku.

¹⁸ Ti do púómmu,
kẹ̀ tí peitém̀onni t̀òòke,
kẹ̀ tí kuò ntipòuti ke né peitè kuyaakù,
tí peitè dè í yóó deetè m̀umamù kutenkù,
tí í yíé onitì kutenkù.

Kuyie nkòbe bèè ku bè bo yánté kẹ̀ kùu poté beyeibe

¹⁹ D́índí n nìtibè, di kòbe bèè ku bè yóó foutemu,
n kòbe bèè ku bè bo yánté,
bèdombè bèè duó mutáá mmieke, kẹ̀ bèe ente kényānku.
Timaànti ̀òò bónkùnnemè ketenkè,
Ti Yiè nKuyie nyóó me nténnéni becírìbè bèè duó kudonkù.

²⁰ D́índí n nìtibè kùùnnè kétaá di ćéí,
kékpétúnné késori yem̀òrè sámpó miéke,
kénkém̀m̀unè tí Yiè nKuyie mmieke bo domè.

²¹ Ti Yiè nKuyie nyiténímu ku kàri,
ke bo poté ketenkè kòbe be yei nkpéí,
ketenkè bo feinní menitiyíí,
kéfeinní bè do kùò bè.

27

Kuyie nyóó kuòmè dàméèrì kó musímmù

¹ Dè yiè tí Yiè nKuyie nyóó túótému ku seú natikù, ku seú diekù, kukperíkù, kékuo
musímmù bè tu mù Defiatáa, fewàáfè diefè, fewàáfè fèè cití ke cití. Ti Yiè nKuyie mbo ku
dàméèrì kó musímmù.

Kuyie ndònnenèmè kumáa wèè te f́inyí kó kupaku

² Kè dè yiè t̀òòke di dentè feyènfè,
n kó kupaku f́inyí kó detie nkpéí,
bè kùòtìnè dè kó yebe menaà kperimè * òim̀onni marì ke bè d̀onninkonè f́inyí kó kupaku ke yè
nkù bè temu otenkùtì ̀ò mmòkème kupaku ke kù te.

³ Mí ndí Yiè nKuyie mmú bàa m paku,
ke kù yóòrì yem̀òrè yemou,
ke kù bàa keyènkè nè kuyie,
dèmarè báá kù c̀àke mèè kpéí.

* 27:2 Kuyie ndo ̀ò nnáánnè Isidayeeriibe

⁴ M miεke ténke í kù pèi,
kè ì né yà ku miεke tipotì nè tisāmpoti,
n kéroomu ke borè cù dimònni dimáà.
⁵ Kè wèè wammú m borè disòri,
ke n wammú nè kunaatì,
ti yóó narikemu.

Kuyie nyóó cǐmmu Isidayεeribe

⁶ Yemòrè sonye miεke Isidayεeribe cǐε nyóó fííkúmu,
Isidayεeribe bo pūnte kérépóri
képié yebe képié nkutenkù.
⁷ Ti Yiè nKuyie nsàà bè potému kù do dòòmè bèè do bè puotàà?
Yàà kù né bè kùamu kù do dòòmè bèè do bè kòu.
⁸ Áà! Kù yūs mbe to nye
ke duás nkè bè bè pírímú ke kònnè,
Kuyie nkuù yóu kè diyìè yìèní kèè bíékè kó kuyaakù bè tùoté.

⁹ Díndi Sakòbu yaábí puannè di bəwūstòrè,
déténè ye kè yèe naá mmutáá,
kébuş ndi bəotenkaanì nè di kutìnè dè tihúúntì.
Kè ténke báá dè í mbiti,
kè di dòò mεmme m bo ùté di yei nke dí cǐé.

¹⁰ Dihei dìi do tú dikperi, di dounkomu,
òmòu í kpaá di miεke.
Bè di dootóomu kè di naá ndikpáá.
Kè tinaabiiti de cèntì ke cáá ntifaàti ke dè dɔu.

¹¹ Kè idéi kpei bè ʒʒ í bókému kè benitipòbèe í cùu.

Kubotí kuù nkòbe í banté,
deè te wèè bè dòò kòò ténke í bè mðkenè mesémmè,
wèè bè piité ò ténke í yóó bè cǐé.

Sifube bèè ciété bè yóó wéte kékūūmmè be ei

¹² De ye ti Yiè nKuyie mbo keté o diiti mupotimù,
kébate mebii nnè tifèntì,
kétúóté Efadati kèntò kétuakenè Esibiti.
De mōnni kù bo di tǎnké dima dima, díndi Isidayεeribe.

¹³ De yiè bè bo kōnné ditāteheù medié,
bèè do ciété kémbò Asidii kè bèe kūūnní,
nè bèè coké ke kò nHesibiti,
kè bèe nínkú ti Yiè nKuyie nyiikè
ku tāsààri dìi bo Sedisadεmmu di ìnkè.

28

Kuyie nkpannèmmè Sammarii kó dihei

¹ A bo yà fǐ nSammarii kó dihei!
A donnè dipii ndi,
kè Efadaimmu kó tinaàyààti da pòtìnè,
kàa bo ditenni ke sǐi nkubiriku ketennatikè.
A kó tisāti dōnnè mutepóó mmùu mǎté mù mmu,
tù ñé tú tinaàyàkémúóntì kó tisāti.

² Nte ti Yiè nKuyie tōnnímè
oniti dikòmbùò yiè nwèè kpeñni,
ke donnè fetadiéfé fèè kokénè yemátárè,
nè kuyaakperikù ke caari,
ke dò mmenie nhəə tamè kukó képié.
Nè o nòutè nte ò yóó di bōmmè ketenkè.

³ Dikpààtipii Efadaimmu kó tinaàyààti pòtìnè di,
bè bo nau ketenkè.

⁴ A kó tibansāti dōnnè mutepóó mmùu bo mù mmu ditenni,
ke sǐi nkubiriku natikù.

A kperε yó ndònnè fikíè kó ditebii dii nanté ke bi dindi,

wèè di yà kòò pànke di tôte ke aaroo.

⁵ De yiè ti Yiè nKuyie Mpakεdaa wèè yó ntú o nitibè bèè bo nkpaá be kó dikpààtìpìi, be kó kuyítúòkú be kó kubansàrikú.

⁶ Kuu yó nduò meyèmmè mèè wenni bèè tu bebeémbè, ke duò mmuwèrimú bèè bàa dihei kó yebòrè ke beti be dootitòbè.

Bè daúmè wèè náa nKuyie mpāānāānti

⁷ Ikuò niùbè nè bèè náa nKuyie mpāānāānti, menaà mmeè bè fétinne,

bè muò mmenaà kperímè mme ke yeté kuce,

bè ò ntũũ nke méú menaà kperímè miεke nke,

bè s̄rike menaà kperímè mme

mèè te kè bè náa ntũũ pāānāānti í co kuce

be b̄éentì í síé.

⁸ Tit̄ònt̄ú̄st̄i tii dàátì be tábùrìbè ìnkè,

kupíkú makú í feí.

⁹ Kè bè né náa nke tú:

De kóo Esaii d̄s ke tí tié nh̄nti?

Ɔmbe mbe ò náammè tipāānāānti?

Yebíkèmp̄l̄ètè bè càtè yè bàmbànàà?

Yáa yèè yāātè bàmbà?

¹⁰ Ke tekíí Esaii ke tú:

Ò s̄s ntũũ nke náa nke tú: Kè kè, kà kà,

ku mpíkú s̄amp̄s kutekú s̄amp̄s.

¹¹ Ti Yiè nKuyie mbo duò nkè ibotí t̄ei

ii bè n̄akénè í kó tināānti,

ì bo bè n̄akénè didáúdirì.

¹² Kù do me mbè n̄akém̄emu ke d̄ò:

Ntenè diomp̄uri bèè òu bèè omp̄è.

Diomp̄uri ndi,

bè me nyí nyie ke k̄éntè kù tu mù.

¹³ Nè de kpéi ti Yiè nKuyie nyóó duò nkè ibotí t̄ei ii bè n̄akénè didáúdirì: Kè kè, kà kà, ku mpíkú s̄amp̄s kutekú s̄amp̄s. Kè bè nkérì k̄ébiétì ke duò diyányànni, k̄ékoute koute be kà, k̄éȳiεke muceé, kè bèè bè p̄r̄imú.

Dipũ kó ditári

¹⁴ D̄indi bèè ni Sedisad̄emmu kó b̄enitibè, d̄indi sip̄ɔ yembè keèné ti Yiè nKuyie tu mù.

¹⁵ D̄indi bèè náa nke tú:

Nè mukũũ nti naatimu,

nè kud̄onkù ti d̄òò metaummè mme,

kè mutenkũũ nkériní mu í yóó ti ninte,

ti s̄ori siyáábisi miεke nke,

mesoummè mèè tu ti kó dis̄rì.

¹⁶ Deè te kè ti Yiè nKuyie mbéi nke tú:

N d̄óu ndipũ kó ditári ndi,

ditári dii kpeñni mesàà, dii donku kpeñni,

dii ò mbo ditou kentimè kè wèè ìkú di ìnkè,

d̄emarè báá ò nampe.

¹⁷ Tibeénti s̄ààti tii yó ntú n kó t̄ebiètè,

kè mewetimmè ntú kuh̄ũ n ní yóó t̄aũ nkú k̄éya d̄èè síé.

Fetaafè m̄átárè yèè yóó neinè dis̄rì siyáábisi kperi.

M̄eniε mbo p̄onténè di kó dis̄rì.

¹⁸ Fetaafè m̄átárè bo deite metaummè di do d̄ònnè mè mukũũ

di do d̄óunnè dii nùu kud̄onkù di bo deite,

meyei mbo di do dii m̄ònni mè bo di p̄onténè.

¹⁹ Bè yó ndi duòm̄u bá dii k̄unweñni, bá kùu yie, bá kèè yènkè. Di ní yóó keè be nam̄pòo kè kuf̄swáá nkuu di pí.

²⁰ Kè did̄sú k̄upenè di yiè, ke bá ndò nkéduò k̄écāā, kè kuyàákúu k̄éke ke bá ndò nkédáátì.

21 Ti Yiè nKuyie nyiti ke bo cómmúmu, kù do dòòmè Pedasimmu,
ke bo nampe kumáá kù do dòòmè Kabaáá biriku,
kù dó diì m̀ǹǹni ke p̄i nku t̄ommú mucàncàmmù, mukp̄ákparìmmù.

22 Di tũ nténke bá ntú sip̄o yembè, kè meè ðàke kuhõũ kó dideè bo c̀t̀íǹné, ti Yiè nKuyie
Mpakedaa ti nni nnákému ke tũ ò t̄ááté ke bo kuò kutenkù nku, ti i yóó paá.

Kuyie nduómmè otenkúti mecii

23 Memme kè Kuyie mbéi nke d̀o:
Kénténè n tammè,
keènè n tú mù.

24 Otenkúti ò nseĩmu,
ke ðei ke p̄ũũku ke ðaumm̄o s̄ááá?

25 Ò s̄s nkòò dùò ke ðèè wèe buotímu o dibotì,
tibotì tibotì nè o kũmbotì,
kébuotì titetì yep̄enyò.

26 Kuyie nkuù ò náké ò dò nkédòòmè,
kuù ò duó mmeciì.

27 Bè s̄s í nnàù ikũmbotì nè tenaasântè,
bè s̄s ti puotínè kudòú nku,
ké ti kp̄ááké nè kupàati.

28 Bè s̄s pítinné tidabeciì nti inààke,
kénaunè tidiiti bè tu tũ bédèè.
Bè né s̄ nti nàù ke berímu ke báá ti p̄uò.

29 Ti Yiè nKuyie Mpakedaa weè duò nde kó mecii,
kù d̀òòri mùù t̄ommú ðeumu.

29

Bè yó ndò mbè namu Isidayeribe kè Kuyie nné bè ðeeté

1 A bo yà f̄s̄ nSedisademmù diheidiè,
f̄s̄ nDafiti do c̀ònné diì èi o touku,
á nyéúti baka yebaa nyebie nduómmè.

2 M bo c̄ere Sedisademmù èi kè diì k̄ommú yedabùò,
kéta meyeñcaarimè nè mehárìimè mieke,
Sedisademmù bo naá nkehããdekè.

3 N yóó da domu ke da c̄ete ke c̀nné sikp̄arìnaas̄i
ke da fité, ke da pi.

4 A dotimu ke bo nduó ke náanní,
bè bo nyo a tammè kè mè dò mmè yièní ketenkè,
a tammè bo nyièní ketenkè ke d̀onnè ðemare k̄ome,
bè bo nyoní a wíe ketenkè.

5 A dootitobè kusũkù bo naá mmutápopuò nkécíeté,
bekp̄àtiyeibe kó yef̄irè bo naá ntiyontù kè kuyaakù bè t̀uóté,

Di yóó ðòòmù, ðè yóó da ðeetému.

6 Ti Yiè nKuyie Mpakedaa kèrínímu
ke bo da teennè kè fetaafe mpéú kè ketenkè au,
kè kunòroo ndáati nè fetaafe ðief̄è,
nè kuyaakù kperíkù nè fefòdónfè
nè fehããdeñfè kè f̄e c̀úté ðemou.

7 Behããp̄ombè beè doti Sedisademmù èi mudoò
be kperè yó ndònnè tidouhti s̄s p̄immè mme oniti keyènkè kèp̄eetóo
bèè di peri idookoti ke di éũri, be kperè yó mme ndò.

8 De m̀ǹǹni bèè dokunè Siyõs̄ be yèmmè bo caarè
kéndonnnè dikõnni bo wè, kòò duó tidouhti ke yo,
ke èntení ke s̄ nhò baa kpaá o kõnni ndi,
yoo sinéyẽi bo wè,
kòò duó tidouhti ke yò,
ke èntení ke s̄ nhò baa kpaá sinéyẽi nsi.

Isidayeeribe muómmu dè né í tú menaa

9 Dè yóó di dimu ke di kpéi
ũñnnè késonné kénáá ntiyũ̀nti,
di muómmu dè né í tú menaa,
di áámmu, dè né í tú di muó menaa.

10 Ti Yiè nKuyie nkuu di tannè tikõñcèéti mièke,
kuù pii ndíndi bèè náa nku pāānāahti di iikè,
kuù káá mbeyuwúom̀bè yó kè bè báá yà tìl kpaaní.

11 Deé te kè di í beí Kuyie ndi benke ti ke dõnnè onitì bè duú nwè dipátiri ke yè nwèe kaà,
nkòò tu: M báá na, bè di pũmmu ke Ìkú mecannimè.

12 Yoo bèe di duú nwèè í nò nke kaà nke dò wèe kaà nkòò bè tẽñné ke dò: N yí nò nke kaà.

Kuyie yóó dõò tì bo dééte ku nitibè

13 Menàmè kè ti Yiè nKuyie mbéi nke dò:
Be nnitibè 55 kotení m borè
ké nni nsántí nè be nõ nye,
kè bè yèmmè né n dètèné
bè n dé kùù fõwaá ntú benitibè dóú nyii kuó kòku nku.
14 Deé kpéi nte mí ndi Yiè nKuyie nkè n yóó
nsòké ke dõari mudèutõmmú kè dèe bè di.
Bèè mòke meyèmmè bè báá na ké mù banté.
Mecü nyembè báá na ké mù yĩtèté.

Omòù báá sønnenè Kuyie nho dõòrimè

15 Di bo yà!
Díndi bèè õ ndõari di kpeti ke n sørìné,
bèè pĩ mbe tõmmú dibüñni mièke,
ke náá nke tú: We nti wúó,
we nti yé.
16 Di yeimmaà? Tiyaamati nè oyaamari dè màmaà?
Kunenku bo náké ku yiè nke dò:
A í n dõðà? Yáá tiyaamati bo náké wèè tì maá ke dò:
A í ciù?

Yemàrè yóó ceetemè

17 Kè ti Yiè nKuyie mbéi nke dò:
Dè kpaá sám̀pó nwe kè Dimaa tãrì naá kupaku.
Dè kpaá sám̀pó nwe, kè de kó kupaku naá nkutúúku.

18 De yiè yewũ̀ð mbo keè dipátiri to tìl náahti,
kè tiyũ̀nti yenni dihuri, dibüñni mièke kèna kéyá.

19 De mñnni bèè í tú bèmabè be wèi bo ndéúku
ti Yiè nKuyie nkpeí.
Bèè tu besénnibè, fenitiyanfè mièke,
kè bè nyänku ti Yiè nKuyie kùù do mpái pái ke di
te Isidayeeribe ku kpéi.

20 Bekpàatiyeibe ténke í yó nkpaá.
Bèè daú benitibè bè bá mbo.
Bèè kétiri betabè ke bo bè dõò meyei bè bo deè.

21 Bèè touunko benitibè tináahti,
ke 55 ndíi obeénti dibòri,
kè kpeti benitibè nè be naati bè bo deè.

22 Deé kpéi nte kè ti Yiè nKuyie nSakõbu do tũ nkù,
kunku kùù deéte Abarahammu kè kù beí nke tú:
Ifèi ténke í yóó pĩ Sakõbu kó kuwuò nkòbe,
bè ténke báá sñnné be yó.

23 Bè bo yà díi mñnni mutõmmú m pĩ mmù be cuokè,
bè bo banté n tùmè wèè kpa meyei,
kébanté n tú wè, mí nwèe te Sakõbu kó kuwuò nkòbe,
ké n depe, mí nwèe te Isidayeeribe.

24 Bèè kó meyèmmè do dó kédauté

kè bèe m̄oote m̄eciì, bèè do ùrì kè bèe c̄outé itié.

30

Kuyie nyí dómè ku kòbe ntaunè Esibiti

¹ Díndi itookperi yembè di bo yà!

Di d̄oari t̄i kó dimàà n yí t̄i yé,
di waà mm̄èè taummè í bonní m borè.

Di yéúti meyei mm̄e di yo ìnkè.

² Ke korì Esibiti di me nyí m beé,
di kè k̄arì kè Esibiti kóo kp̄ààti weè bo ndi k̄anké,
kè di ndíéké Esibiti kó medéè,

³ ifei bo di p̄i nnè meteèmmè di wantimè
Esibiti kóo kp̄ààti borè,

dis̄òrì di wanti di bo di díí nyifei,

⁴ bá kè di kó bekp̄ààtibè t̄ùkè Soaa,
bá kè yeheik̄ent̄òrè t̄ùkè Anesi.

⁵ Ifei ìi yóó di p̄i nnè Esibiti kòbe,
bè í yóó di teennè t̄imatì,

bè p̄etinke yóó di díí nyifei nyi,
kés̄ìnk̄unne di yètè.

Bè p̄āammè Esibiti yep̄arè ke dó meteèmmè

⁶ Kè ti Yìè nKuyie mbéi ndiyiè yìenì kèè bíékè,

kubakù c̄anku bíékè kòbe kp̄éi nke d̄o:

Díndi bèè tounko di kp̄àti s̄āmmarímúbè ke tounko di kperè s̄àarè yòyòbè,
ke k̄érinè kuce meyei nnè meyeñcaárimè k̄oku

yec̄iric̄irè borè nè yedaute,

di korì ke borè duó nkùù botí kòbe

í yóó di teennè t̄imatì.

⁷ Esibiti kó meteèmmè tu d̄et̄et̄irè nde,

dekpaure, deè te kè m bè yú ke tú
s̄nt̄ike kó kutoweku kòbe.

Kubotí kùù d̄o bè nkù nàà nkù d̄o t̄i

⁸ Kè ti Yìè nKuyie nnáké Esaii ke d̄o:

W̄ari be ti nnáaht̄i tit̄áp̄ièti ìnkè,

kè t̄i nduó ye we yèè kpaani ye kp̄éi,

kéndò dibènk̄urì s̄àà nè bè bo mbomè.

⁹ Ke yé de kó feyanfè í yiemmmè n kpeti,

bè tu itookperi yembè mbe,

bè í d̄o mí mbe Yìè nKuyie n náaht̄i.

¹⁰ Kè bè nàà mbe yuwúom̄bè ke tú: Bá nwúóm̄mè!

Ke nàà mbèè nàà mí nKuyie m p̄ān̄aht̄i ke tú:

Di bá nti nàà nt̄imóm̄m̄nt̄i, dí nti nàà nti d̄o t̄i,

dí nti nàà nt̄i naati ti yèmmè.

¹¹ Ke nàà mbèè nàà m p̄ān̄aht̄i ke tú:

Ít̄enè kuce s̄ààkù, daut̄enè kuce.

Ke nàà nke tú: T̄i í d̄o k̄ékeè

Kuyie nkùù d̄o mp̄áí páí Isidayeeri be t̄u nkù kó tináaht̄i.

Bè nàkémè Suda eì yóó p̄ontemè páí

¹² Nte ti Yìè nKuyie nkùù d̄o mp̄áí páí, Isidayeeri be t̄u nkù tu mù:

Di mè ns̄enk̄erimè n náaht̄i

ke t̄unne bef̄èèbè, siyáábisi yembè,

ke ìkù bèè ìnkè.

¹³ De kó meyei nyó mbo di yo ìnkè nke,

kéndonnè kuyie nh̄ōō ànnémè kuduot̄i, kéndéúkú,

kè bè nyóó daate, kè kù do dim̄ōnni dim̄áa.

¹⁴ Di bo p̄onte p̄onte tiyaamati ò̄ do k̄éyaare yaaremmè.

Bá bè báa p̄été kuyōū k̄éwaánnè muháá

nyoo bèè d̄onè menie.

T̄i bo ȳimè só k̄enk̄émmú Kuyie

15 Nte ti Yiè nKuyie nkùù dò mpáí páí Isidayεεribe tũ nkù tu mù:

Kè di wēténí m borè ke yĩ só,
mēmme m bo di deētémè,
di bo yīmè só ké nni mbúá deè yó ntú di kó tikpeti.
Di me nyí yie.

16 Kè di me nyete ke tú di dó kécokénè sisēī,
di mènke yóó cokému,
di yē ndi dó kédeke sisāncāāsi nsi,
bèè bo di bēti bè yó ncokù mecāā mme,
kè deè pēēté di kperε.

17 Onitì òmáá níú bo péi nkè bēnitibè tekoupiítεε (1000) coké,
kè bēnùmmù péi ndi coké diməu.
Bèè kpáá kè bè mbo òmáá ke donnè kudóó ɔ ncúókémè ditāri yómme,
bè ɔɔ cóómmè tetātè ìnkè mecannimè.

Kuyie nyóó cēmmè ku nitibè

18 Ti Yiè nKuyie nyóó di doómu mesàá,
kù kèrinímu ke bo di kuó mmesémmè,
ke yē ti Yiè nKuyie ntumè kùù wetí kũnku.
Dè nnaati bèè kó dimáá kù bùs.

19 Díndi bèè bo Siyɔɔ εi Sedisadεmmu di ténke bá nkuò,
kè di kù yú kù yóó keèmu,
kè di kuónko kù yóó di teennèmu.

20 Ti Yiè nKuyie nyóó di duómmu mudii,
meyeñcaàrímè mōnni,
ke dí duó mmenie dinékōnni mōnni.
Bèè di tiè bè ténke í yóó sori,
di yóó bè yāmu nè di nu.

21 Dε mōnni di to bo keè metammè mèè náá ndifōnkúó ke tú:
Ntēnè kuce, ntūnne kù
bá kè di kōri kubakù you bíékè yoo kucānku.

22 Dε mōnni di bo wénté dēmarè sīnnè di boōtenkaanii,
di bo wénté sii dàri timátí
nè sii dàri mesəə nè sii dàri timátí, isəke kperε,
ke nsi dokòo ditowaá ke tú: Yēnnè die!

23 Dε mōnni kè ti Yiè nKuyie ncūūnní fetaafè
kè tidiitii yē, képeitè, kénsū ke cīè,
kè di wūɔ ncenti ì dómè, ke diiti.

24 Di náàke ì dùò nè di sāmmarímúbè,
dè bo ncáá ntimúti bè yəəre ti mukókúú.
Kè di nti piitinè tikāpentí tii ā yenii.

25 Mudoó diemù yiè, sicēkperí bo duó
kè di dootitəbèe kù kénsū,
inéce bo ānné yetārè ìnkè nè sitáá képūá.

26 Dε mōnni otānkù bo peike kéndōnnè diyie ɔɔ náátémè,
Kè diyie nááté kénkpeñni,
ke mannè yewe yēyiekè kó menáá mbo wēnnémè.
Dε yiè ti Yiè nKuyie mbo taa nku kəbe muo,
kémiekūnne be yēti.

Kuyie yūómmè Asidii kəbe to

27 Ti Yiè nKuyie nkèrinímu ku mómməonku dedétirè
kè ku miεke cóú mmesàá nke fānni,
kè ku tannò tu kemieke kpεye
kè ku náànti dò mmuháá nke tuò.

28 Ku nùù kó muyaá ndōnnè menie nhɔɔ tamè mme kukó kápíe,
kàa ta a nkááké a fñní.
Kuyie nyóó meèrēmu yebotè
nè meborime mèè í wenni me miεke

ké bè ànnè tisandánti be nò ké bè kàtenè bè í dó kè.

²⁹ Díndi Sedisademma kàbe, di bo ndiè mbè ò ndièmmè dibanni yiè kó keyènkè. Diwèi bo ndi bo ke dònne bè ò ndeèti, ti Yiè nKuyie nkó ditàri kè dii bè bo. Kè bè eu itàri ke kòri ti Yiè nKuyie nkùù kànké Isidayeribe ku borè.

³⁰ Ti Yiè nKuyie mbo pīéké mekpààtitammè
kèyoute ku nòtè kèpoté,
benitibè bo yà ku mièke yóùmè
ku mièke dò mmuháá mmu ke tuò,
ke dò nfetadiefè ò nniùmè nè yemátárè nè kuyaakù.

³¹ Asidii kàbe bo keè ti Yiè nKuyie ntammè,
kè kufōwáá mbè pī.
Ti Yiè nKuyie mbo bè puotí nè kupààti.

³² Bá kùù yēiku yó ndò metooyómmè mmè. Ti Yiè nKuyie mbo mpuotí Asidii kàbe kè Isidayeribe bie ntikùtidùùti nè tibómbonti ke au. Kuyie nkuù yóó youte ku nòtè kè bè dokénè.

³³ Bè tūnte kehāadekè kè dè mòntemu,
kè kè bo nè okpààti kpéi mmúnke.
De kó dihāatōtīri cūmpūrīmu ke pēkè,
de kó muhāá nyó ncóú ke deumu,
ke yé idéi sūmè,
ti Yiè nKuyie nnùù dii yóó wete de kó muhāá
kè mù ncóú nke de muhāayuo nkó muhāá nkōme.

31

Kuyie nkpannèmè bèè kòri Esibiti ke dō meteèmmè

¹ Mèmmè kè ti Yiè nKuyie mbéi nke dō:
Di bo yà díndi bèè kòri Esibiti ei meteèmmè wammù.

Díndi bèè yèmmè naatinè sisēī,
kè di tá sikipàrinaasēī si sūkù kpéi,
ke tá besāndèèbè bè kpeñni mèè kpéi,
bá di í wéi mí nKuyie nkùù di te díndi Isidayeribe.
Di í n wáá mmí ndi Yiè nKuyie.

² Mí ndi Yiè nKuyie n ciimu
mí touní meyei
n náahti í duò ketenkè.
N yité ke cómmúmu beyeibe cētè kpéi.
Meyei ndaòribè kpéi
di kòri bèè borè ke wáá meteèmmè.

³ Esibiti kàbe tú benitibè mbe,
bè í tú Kuyie
be sēī tú sisēī nsi
si í màke muwērímú mamù.
M bo youte dii mōnni n nòtè
wèè teé nhò bo bété,
kòò teé nwèè do, kè bèè kú bédé.

Kuyie nnàké ti Asidii kàbe

⁴ Kè ti Yiè nKuyie mbéi nke dō:
Diciriciridaà yoo diciriciribii ò pī nkékontemè.
Bá kè benaacēmbè sū mèè botí,
ke péi nkufōwáá mbáá di pī,
di báá yote be úu.

Mèè botí nku mí ndi Yiè nKuyie Mpakedaa n cutoomè,
ke bo dokénè bèè bo Siyōō tārī nè o tātè.

⁵ Tenòtè ò pīntemè te fēti te yiè nyīnkè,
mí ndi Yiè nKuyie Mpakedaa n yóó mme nkānké Isidayeribe
kè bè deeté, kè bè coo nkè bèè yenté.

⁶ Díndi Isidayeeribe di m bùtínnému páíí, wéteɛnèni m borè.

⁷ De yiè bo tuòke òò yiè di bo dokóo sibɔatenkaani timáti péfíti nè mesáa nkpesi di òò si nè di òò ke n yeténè.

⁸ Disiè òò í tú dinitisiè,
òò yóò kuò Asidii èi kòbe,
disiè òò yóò bè kònnè di í tú dinitikperi.
Asidii èi kò bedapàmbè bo coké mudoò, bè bo pí mmudaatámmú.

⁹ Wèè do bè kánkè dipèri kòme kòò cokénè kufōwáá,
kè behāāpānkótíbèe coké kényóu be kó mecannimè
bè do còínnémè.

Mí ndi Yiè nKuyie mú bēi, mmí nwèè tātinne muháá nSiyōō,
mí nwèè wète fēhāātofe Sedisadēmmu mú bēi.

32

Bè nàkémè okpàati sàawè kpéi

¹ Okpàati mōu wèè yóò buoté kénwenni
kè sikipàatibii mpí ndiheì dè bèkúmè.

² Bá wè be mieke kòò ndònnè disòri
bè ɔ̄ sari di kuyaa kù mōnni
bè ɔ̄ sari dè fetaafè mōnni,
bè bo ndò mmenie nhō ndòmmè
ketenkè kèè kpa menie nke Ìnkè,
dipèri kó medéè nhō ndòmmè kuyaa kù bo kèè tenkè.

³ Benònwúòmbè nùo mbo òòke wénté,
kè betooyuobè toò keè mesàa,

⁴ Kè tidàati òònté bèe mōote meyèmmè,
kèna kékeè itié,
kè tidauditi nòndiè ndate kè tii náké mesàa.

⁵ Bè ténke báá yí kuyèinkù tekpàatibite,
bè me nténke báá yí siyáábisi yiè ntú onitisàawè.

⁶ Kuyèinkù ò nnáá ntii í wenni tinti,
kè ku yèmmè dó meyei mmáa,
kè kù òòri isòke,
kè sáá nti Yiè nKuyie,
kè búútóò wèè kōnnè dikōnni
kè muò mmenie nsin'éyēi bo wè

⁷ Ociñti kó mutōmmú tú muyeimu mmu.
Ò ò ndó kédòò ti tu tiyeyi nti
kè bo soute osénniwè kóò fétinne
bá kòò sénniwè nù nnaati.

⁸ Wèè tu oniti sàawè,
wenwe ò ntoti iyentoti sàayi nyi,
kè òòri mutōmmú sàamù.

Kuyie nkpannè mè Sedisadēmmu kó benitipòbè

⁹ Díndi Sedisadēmmu kó benitipòbè bèè tá bemáa,
kènténè n tú mù,

díndi Sedisadēmmu èi kó tipobooti
iténè kécómmú kékeè n náá nti.

¹⁰ Díndi benitipòbè bèè tá bemáa,
dè kpaá dibenni dimáa ndi nè yewe mayè kè di kōntii áa.
Fínyí kó yebe kperè deèmu, kè mudidèi kperè pàa.

¹¹ Díndi benitipòbè bèè tá bemáa,
di kām̀bùòt̄ti òò,
díndi tipobooti, di kōnti nhau,
dáténè di yàati, kéboú iyaawēi di ka,
kéndò ndi kari mukū.

¹² Mpīnnè di yò ke kuò ndi paa nsàarè kpéi
fínyí tie ndèè do péi mesàa nde kpéi.

¹³ Kōmmúnè n nitibè èi kpéi,

tipotù tii dàtinné be eì,
ke dàtinné sicéi sii bo diwèi mieke ke yānku.

¹⁴ Bè cokému ke yóu tekpààticîètè,
dihèi kunàòroo do ò ndáátí di kè di dǎúnko.
Kè tetātè nè didènni dièri dè bo naá
nsāmmarímùbè yó nkpeiti dè, dinaaacēnhòò.

Bè nàkémè Kuyie nYáá nkpéi

¹⁵ Mènmè dè yó ndòmmè,
kékémmúnè Kuyie mbo cūñnámè ku Yáá nti ìnkè.
Dè mǎnni tedǎntè bo naá ndepaa nkè depaa nnaá ntítúúti.

¹⁶ Bèè bo depaa kè bè mbekù kè dè sié,
kè titúúti kǎbe ndǎari dè bekúmè * ndi, ketenkè naati dè nè kè í naati dè.

¹⁷ Kè mēwetímmè pèitè meòm̀p̀m̀è,
mēwetímmè kó ticǎnti bo ntú ti bo mbomè
ke í yīékù kénkari bètèi.

¹⁸ Kè ku nìtibè mbo meòm̀p̀m̀è mieke
kémbò bá dēmarè í bè kǎónnè,
kè bè nkari bàmmùù.

¹⁹ Fetaafè mátárè bo búó mbe túúkù,
kè be eì do kékéké.

²⁰ Dè mǎnni kè di mbo diwèi mieke,
ke kuuti yepúre mieke ke buòti di diiti,
képítè sāmmarímú nè inààke kè dè ncenti dè dómè.

33

Meyèi mmè yó tuàkení okǎùti

¹ Di bo yà dǎndi bèè pǎnti betǎbè, bá bè í di può,
dǎndi bèè fiiti betǎbè bá bè í di fiiti!
Di yóó può ndii mǎnni kédeè kè bè di puǎmmu,
kè di fiítí kédeè kè bè di fiítí.

² Ti Yiè nKuyie nha tí kuó mmesémmè,
ti búó fǐ nwe bá dii künweñni
a ti duó mmuwērímú,
ké nti deeri meyeñcaàrimè mieke.

³ A ò nkàa kèténí
kè ibotí kèè a nam̀p̀òò ì òò cokému,
kàa ité ke cǎmmú yebotèe ciétóo.

⁴ Kè tí éi be k̀p̀ere fecofe òò domè ketenkè kédéútóo timúti
yecádúù nhǎò domè kupaku kucēnku.

⁵ Ti Yiè nKuyie nkùù baké kù bo kēñkè nke,
ke ānnè timǎmmǎnti nè tibeénti sǎàti Siyǎò.

⁶ Dǎndi Kuyie nkǎbe
di yó mbo kè dè di naatimu,
di bo mmǎkemè meyèmmè kényé ti Yiè nKuyie
ke kù dé, dè tu tikpàti nti tii deeri.

Kuyie nyóó potémè Isidayeribe dootitǎbè

⁷ Nte bekpàrinuǎmbe ke yè be eì ke kuó mbe eì mieke,
bèè do náá ndiwèi kó tináànti beè ti yedabùò.

⁸ Ice imǎu dǎúnkomu òmǎu ténke í pēnkù,
metaummè ténke í bo be cuokè,
kè bè senku betǎbè, òmǎu í dé otǎu.

⁹ Dihèi dimǎu kàri mukúù mmu ke cǐte,
kè Dimaa tǎri di ifei, ke di tie mmǎté.
Kè Sadonni biriku naá nketempéiké,
Basāā biriku nè Kadimeedi tǎri kè de fǎàti yòte.

* 32:16 Dè benkú Isidayeribe eì dimǎu

10 Kè ti Yiè nKuyie mbéi nke dò:
Di mmònni n yíténímu, n cómmúmu bàmbà,
n feiténìmu di mmònni.

11 Di dó kédòò dè yó ntú ticamúti nti.

Di bo tí dòò kè tí ntú timúkpeti

kè n nùù kó muyaá nti còuté muháá nkòme.

12 Yébotè bo còuté kènaá mmuhāāyuo,
bè bo còuté tipotì kòme.

13 Díndi bèè bo mēdētīmē, kēntēnē kēkēē n dōri dē

díndi bèè tóké kè di yà n wērímú deumè.

14 Mēyēi ndōribè bèè bo Siyōō,

be kōmbùòtì duòmu.

Bèè càari Kuyie nyētiri bè kōnti aumu.

Ti we mbo dáátí kécómmú Kuyie

n wēte mùù áá mmu ìlkè?

Kuyie n wēte mùù áá ke mù í kō mmù bo yīēke we?

Mù bo yīēke wè tu:

15 Wèè dōri dēè sié, ke náá ntímómmōnti

ke í dó mufèèdii, ke yetírí tucuuti

wèè òò pi o to ke báá keè, bèè tu bèe kuò oniti be kpèti,

wèè pi o nuò nke í dó kēyà mēyēi.

16 Dē yiè nweè yó mbo dēè ikú

kè yēpèrè diēyè ntú o kó disōri,

ò báá mōnté mudii

menie mbáá ò dōnté.

Kuyie nyóó deētímē Sedisadēmmu kōbe

17 Sedisadēmmu kōbe di nuò nyóó yāmu

di kóo kpààti kēyà nè ò wennimè,

kè di yà dihei, nè di pēkūmè.

18 Kè di níí dentēní mēfēūtīmē dimònni kōme kpéí,

kébeke dimáá ke yī:

Bèè do kaà dāmpóò díítí bè borè?

Bèè do baà sicēkperí bè kòte ke?

19 Di ténke báá yà bēnitidōnnibè,

kubotí di do í yo kùù kó tināānti di ténke báá kù yà.

Bèè do náá nke dáùri bá di í yo,

bá be náānti í mōke tí tu mù,

bè í yó nkpaá.

20 Dē mōnni kàa yà Sedisadēmmu,

kàa wénté Siyōō di do báá ndè

Sedisadēmmu ei bo kari béu.

N cīētè ténke bá ntú tēè tūòtì,

bè ténke báá uuté te baaké bitì,

bè me mbáá píté te wēí.

21 Dēndē ti Yiè nKuyie nyóó bēnkemè ku dieti ti kpéí.

Ikó mborè ānné, ikó ndiēyi borè buoté.

Bá bātóòbè bá ndè kerí,

bá dikpānni kóò bātóòbè bá ndè cēnti.

22 Dē mōnni ti Yiè nKuyie nkuù yó ntú di kóo beénti

kéntú ti kóo ikuó yiè

ti Yiè nKuyie nkuù tu ti kóo kpààti

kuù tu ti kóo deētíwè.

23 Be bātóòbè wēí pítému,

ì í kpaá pī nyídeí ìl tō bātóòbè kó tiyààti,

Bè í pīnte be kó mecannimè kó tiyààti.

Ti yóó bè domu kéheí be kpere.

Bá nè tihòùti kè tìi pété kéheí.

24 Dē kó dimònni bèè bo Sedisadēmmu,

òmòù ténke báá b́ei nke d̀ò ò m̀o.
Sedisadèmmu k̀obe b̀em̀o Kuyie nyóó b̀è c̀f̀èmmu b̀e ỳei.

34

Kuyie m̀potém̀è Edømmu k̀obe

¹ D́indi yebot̀è t̀s̀onnènǹi k̀ékeè,
d́indi ibot̀i k̀énténè mesàà,
f̀s̀ nketenk̀è ǹè d̀èè k̀ó dim̀àà bo a mièke keènè.
F̀s̀ nkutenk̀ù ǹè b̀èè k̀ó dim̀àà bo a mièke k̀è dí keè.

² Ḿi ndi Yiè nKuyie m mièke k̀èè peike yebot̀è,
m mièke k̀èè c̀úté yebot̀è k̀ó yehã̀p̀ònt̀f̀r̀è yem̀o,
k̀è n yóó ỳè k̀ùò páíí, b̀è bo b̀è fiè.

³ B̀è bo k̀ù k̀éncóú cóú,
b̀ecírìb̀è k̀ó kunóú bo dátínnè tip̀iti tim̀o,
menitiỳí mbo p̀ònté yetà̀rè ìnk̀è.

⁴ Siwã̀a bo può,
k̀è tiwet̀ti k̀réú nkpréú nkupátífaàk̀ù t̀ém̀è,
siwã̀a bo nt̀s̀ù ke duóní
f̀inyí k̀ó tífã̀t̀ti k̀òm̀e,
fikíè k̀p̀eti t̀ém̀è.

⁵ Ḿi ndi Yiè nKuyie n siè d̀ii muò mmenitiỳí,
ke doti Edømmu èi ìnk̀è,
d̀e k̀ó benitib̀è n tã̀tè ke bo b̀è k̀ùòmu páíí.

⁶ N siè ẁùò menitiỳí m̀m̀e,
ke mùòt̀i menitikùò,
disiè d̀ii feunè ipe ǹè sibòs̀ dì s̀s̀ muoti m̀èè bot̀i,
iẁùò k̀ó mekùò nyecumb̀è k̀òm̀e.
Iẁùò k̀ó muféú muù bo Bosedaa èi,
mukòù muù bo Edømmu tenk̀è mièke,

⁷ k̀è yepaanàadak̀è duò, k̀è yenaadak̀è tu yàb̀èì,
k̀è ketenk̀è s̀ààke ǹè menitiỳí,
k̀è mutáá nsààke ǹè menitikùò.

⁸ D̀e yiè d̀ii t̀ùòke mí ndi Yiè nKuyie nk̀è n yóó peite,
n yóó k̀p̀ammu Siyòs̀ èi k̀ó dikpànni.

⁹ D̀e m̀ònni Edømmu tenk̀è k̀ó ik̀ó mbo naá mmedòmm̀è,
k̀òò tenk̀èe naá mmuhã̀yuo.
Edømmu èi bo naá mmedòmm̀è.

¹⁰ Keyènk̀è ǹè kuyie mbá mù báá k̀ù,
kuyuk̀ù báá deè bitì,
dihèi bo d̀óúnko òm̀òù ténke bá ndè p̀ènk̀ù.

¹¹ K̀è ti Yiè nKuyie di tã̀ù m̀m̀eyei nk̀ó feyìf̀è,
k̀è di k̀ùòte k̀èhennè, k̀è d̀ii naá nteì.

¹² Benitidièb̀è ténke bá mbo
b̀èè bo ntànkí bekpàátib̀è,
sikpàátibí k̀p̀ere d̀èèmu.

¹³ K̀è tipot̀i ỳè sikpàátic̀èí mièke,
timésát̀t̀i ǹè tisãmpot̀i,
k̀è d̀èe ỳè dihèi iduot̀i fité d̀i,
k̀è d̀ii naá nsikpamòs̀ k̀ó diã̀rì,
ic̀ùò nk̀ó dit̀ùnni.

¹⁴ Yekoute ǹè yemaà nde k̀ó temúnnéc̀f̀ètè.
Yebòdak̀è k̀ó diciènni,
diyenk̀embòò k̀ó dikàrì.

¹⁵ Iwààke ní yóó d̀e ndòù nyeyiè
nkép̀èté k̀éndake i bí k̀p̀éí,
timancònti yó nde ntiku tim̀o.

¹⁶ K̀è di wammú ti Yiè nKuyie mpátíri mièke di bo yà t̀i wàrimè ke t̀ú:

Kumancònkù makù í yó nkpa, kùmakù í yóó mónté kutèkù.

Kuyie nkuù tì béi nnè ku nùù,
kè ku kó muyaá nyóó tì tíí,

¹⁷ Kuyie nkuù tǎá dihei tété timancòntì kpéí.

Ke tì ndi totí kè tì yó ndi te sǎá.

Ke ndè ā sǎá nè ti bo mbomè.

35

Isidayeeribe yóó wéte be ei kémmàke dii wèi

¹ Fó nketempéikè kàa nyǎnku,

fǎ ndikpáá kàa mǎote diwèi kényè tifaàti képóri.

Fó ntedòntè dè nda naati.

² Kè di póri di yèmmè dómè,

kényǎnku nè diwèi,

kéndiè nke íú

ke yé di yétè mǎatenèmè Dimaa tǎri kperi

kè di wenniku dòntenè Kadimeedi tǎri

nè Sadonni biriku de kaku,

di borè ndè bè yóó yàmè

ti Yiè nKuyie nkó tikpeti nè ku dieti.

³ Di kpénkùnne bèè kó dimàà kó sinou òu,

duónnè iduotì kperiyi bèè nùù nhòòte.

⁴ Nákénè bèè kǎmbùòti duò ke dò:

Cátinnè di kǎnti kè di kǎnbùòti bá nduò,

Kuyie ndi tǔ nkù kèrínímu ke bo peite di kpéí,

kéyietí di dootitòbè di dǎò dè,

kù kèrínímu ku mómmònkù ke bo di deeté.

⁵ De yiè kù bo wéi ntiyũ̀̀nti

kéduó nkè yewũ̀̀ nkeè.

⁶ De mǎnni kè yekpiè nséíté, kémpuù tehontè kǎme,

bèè nónidiè ndári kè ìi date kè bè nyíú.

Mèniè mbo mpũ̀̀ ndikpáá tedòntè kperi mieke.

Kè ikó nhǎnnè mèniè ketempéikè.

⁷ Mubirímú do ò ntonni dè ke sóú,

dè bo naá nkubinku.

Mèniè ndo í bo kèè tenkè bo ànnè yenébòrè.

Sikpamǎó do tũ̀ntí dè,

bo yè tipènti nè tiàti.

⁸ De mǎnni kuce makù kuù yóó ànnè de kó dibòri mieke.

Kè bè nkù yu ke tú besààbè kó kuce,

wèè sǎu nhomáà ò báá kù kété.

Kù yó mbo Kuyie nkòbe máá kpéí nke,

bèè yó nkù tǔ, bá kuyeinkù kù báá feti.

⁹ Yeciricirè í yó mbo de kó kuce,

mupĩmpĩmmù mamù báá kété de kó kuce,

bè báá yà musĩmmù ku mieke.

Kuyie ndeeté bè beè máá yó nkù kerì.

¹⁰ De mǎnni kè ti Yiè nKuyie ndontè bèè konní Siyǎó

kéndiè nke déúkunko Kuyie nyètiri

be wèi bá mmàke kumǎnku.

De kó diwèi bo ncátinko be yèmmè

diwèi nè kuyeĩnaatí dè bo mbè bo,

meyèncààrimè nè yedabùò nkè dèe dété.

36

*Asidii kóo kpàati Sennakedibu domè Sudaá kòbe
(2 Bekpàatibè 18:13,17-37)*

¹ Sudaa kòbe kóo kpààti Esekiasi kpàti benni tɛpítè nè di naanni mieke nke, Asidii kóo kpààti Sennakedibu domè Sudaa ekè iduotí fité yé ké yè fiète.

² Dè do ś nhò bo Dakiiisi nwe kédeite wèè baké o āāpòmbè kóò tǒnnè.

³ Kè Idikiya bire Ediakimmu wèè baké tɛkpàatic̄t̄ètè kòo yenni dihei kòò co, ke neínè opátíwààti Sebuna nè Asafu bire Yoa wèè tou dihei kó tináànti ā yèè páte mieke.

⁴ Wèè baké Asidii āāpòmbè kóò béi nke dò: Kòtènè kénáké Esekiasi ke tú, okpààti diewè Asidii kóo kpààti tu: A tá ba ke Ìkú deè Ìnkè?

⁵ Yáa a yèmmè dò nha náá nti náànti detetirè kpeti tú itié nyi ke da duó ndikòmbùò? Yáa a yèmmè naatinè we, kàa dáátí ke yete wenwe Asidii kóo kpààti kpeti?

⁶ Ò tu ò yému ke dò nha yèmmè naatinè Esibiti nwe, a í yé ke dò nhEsibiti dò ndipènni dii pònte di ndi, kè wèè di pī ndii ò kòùte. Esibiti kóo kpààti me ndòrri bèè ò duó mbemáa.

⁷ Kè dè yèmmè a bo yí a yèmmè naatinè di Yiè nKuyie ndi tū nkú nku, dè né í tú kuú kó yewùštàrè nye Esekiasi pùommè ò mómumu, ke náké Sudaa kòbe nè Sedisademmu kòbe ke tú: Bè nfeu be wūš diwùštònni dii bo Sedisademmu máá?

⁸ A tū ncannenè n yiè nhAsidii kóo kpààti dinùù, kè n da duó nsisèī sikòupísidé ke nsà kàa bo pété bèè bo si dèke.

⁹ A í yóò na kébaao n kóo kpààti kó betòmbè mieke bá omáá bá ketíke wèè tu osàmpòù be mieke kàa yèmmè né naati nè Esibiti yóò da duómme sikpàrīnaasēī nè si deèbè.

¹⁰ Yáa a yèmmè dò n kòtèni nè mmáa ndi ke bo pònte dihei bá di Yiè nKuyie nyí dó, kuú n náké ke tú n di do képònte.

¹¹ De mǎnni Ediakimmu nè Sebuna nè Yoa kè bèè náké wèè ni Asidii dihaāpònt̄f̄nni ke dò: Ti da báammu bá nti náánnè Sudaa kòbe kó tináànti, a nti náánnè Aramu eì kòbe kó tináànti, bèè bo kuduotí Ìnkè kè bè bá nyo.

¹² Wèè baké Asidii kó behāāpòmbè kóò dò: N kóo kpààti í n tǒnni kè m bo ti náké f́ nnè a kóo kpààti di máa, ò pèinke n tǒnni kè m bo ti náké be nnitibè mbe. Bembe nè dindi di yóó di di mínti nti kèyá di yènkúmè.

¹³ Memme wèè ni Asidii kó dihaāpònt̄f̄nni, ò còmúmumè képīēké nè Sudaa kòbe kó tináànti ke dò: Kéntènè Asidii kóo kpààti diewè tu mù.

¹⁴ Ò tu: Esekiasi báa benné ké ndi sou, nhò í yóò na ké di deetè o nou mieke.

¹⁵ Esekiasi bá ndi sou nke tú di duó ndi yèmmè di Yiè nKuyie nkè kù yóó di deetè bá Asidii kòbe báa di pònte.

¹⁶ Asidii kóo kpààti tu, di báa yie nhEsekiasi kpeti, di we ntaunnè wenwe Asidii kóo kpààti kèyie nho kpeti, kè dèe yie nkè di nyo mbá wè o paku kó tidiiti, ke cáá nho tebe, ke yè nho binte nie,

¹⁷ ke kèmmúnè ò bo kòtènimè ké di túóté kékònnè ketenké, kèè dǒnnè di kòke ke mieke. Tidiiti borè nè detie mbè tu dè fīnyī.

¹⁸ Di báa kènté Esekiasi di náá nti ke tú di Yiè nKuyie nyóó di deetè, ò di fétinkomu. Yehékè tɛyè kòbe kó yebòkè na ke bè deetè kè Asidii kóo kpààti í bè pīnǎá?

¹⁹ Amati nè Adipadi de kó yebòkè bore? Sefadifaimmu kpeye bore? Yè yete ò bo pòntemè Sammarijà?

²⁰ Yehékè yenyè yaməu òndi kó yebòkè na koò bàa, kòò báa pònte ye kó dihei, kè di Yiè nKuyie nnè bo na kèyete kòò báa pònte Sedisademmu?

²¹ Kè bè ndò nkáré bá òmòù í nhò t̄ènné timati. Esekiasi wèè do bè náké ke tú bè báa ò t̄ènné timati.

²² Kè Idikiya bire Ediakimmu wèè kòti tɛkpàatic̄t̄ètè nè opátíwààti Sebuna nè Asafu bire Yoa wèè to dihei kó tináànti ā yèè páte mieke nè dikpààt̄t̄ònni, kè bèe ti kèè, kè be mieke peike kè bèe k̄rī be yààti kèwētoò Esekiasi borè, kóò náké wèè baké Asidii kó behāāpòmbè ò bè náké ti.

37

*Esekiasi beémmè Kuyie mpānāànti náàntò Esaii
(2 Bekpàatibè 19:1-7)*

¹ Okpààti Esekiasi ti kèè dii mǎnni kòo yèmmèe caarè, kòo k̄rī o yààti kédáátí kufòštònkú kèntati ti Yiè nKuyie n̄c̄t̄ètè,

² kèts Ediakimmu wèè kòti tɛkpàatic̄t̄ètè, nè opátíwààti Sebuna nè ikuó niùbè bèè tu bekótibè ke dò bè ndáátí tífòštònti kékote Amoti bire Esaii Kuyie mpānāànti náàntò borè,

³ kóò náké ke dò: Okpààti Esekiasi tu ti da náké ke dò: Yíe nkó diyìe tu meyeñcaàrímè kperi ndi, ti pàkèmu, Kuyie nkuu ti potè kè ti di ifèi. Ti kperè ònnè kupeitèyonku òò ítéme mme onitipòkù, kè muwèrímú né ò dòníté ò bo nàrímè kè debirèe yènní.

⁴ Kè dè naati ti Yìe nKuyie nha tũ nkù bo nkeè Asidii kóo kpààti tònni wèè ni ò àpàòmbè kòo kù sàrímú mèè botí ke bo ò potè yesáàmbè ò kù sàrímú yè kpéí. A né kù bàntè ku kòbe bèè kpáá be kpéí.

⁵ Kòo kpààti Esekiasi kó yetòrè tuòkoo Esaii borè,

⁶ kòo bè náké ke dò: Ti Yìe nKuyie ntu di náké okpààti Esekiasi ke dò ò kòmbùòti bá nduò ò kèè tũ náànti nè yèè sáàmbè okpààti Asidii kou tò nkè bè ò sàrímú yè kpéí.

⁷ Ti Yìe nKuyie ntu kuù mómmonku yóò ò ànné meyèmmè mèè bo nte kòo keè tinàànti mati kékò nho cie kè kùu duò nkè bèè kè nhò kù.

*Asidii kóo kpààti wàrimè dipátiri ke bo donnè Esekiasi kòmbùòti
(2 Bekpààtibè 19:8-13)*

⁸ Mèmmè wèè ni Asidii kó behāpàòmbè, ò kèèmmè Asidii kóo kpààti ítéme Dakiiisi ke kòte ke do Dibuna mudòò, kòo kè nhò sàntóo.

⁹ Asidii kóo kpààti do kèè Etiopii kóo kpààti Tidakaa kòriní mèmme ke bo ò do mudòò, ke yíe kètò nke dò:

¹⁰ Nákénnè Esekiasi ke dò: Asidii kóo kpààti tu: A báá yóu kè Kuyie nha duò nkù amáá, kè kù da soute kaa yèmmè ndò mí nhAsidii kóo kpààti n yí yóò pante Sedisadèmmu.

¹¹ A mómmuo nha kèèmu wenwe nhAsidii kóo kpààti ò dòò dè yehèkè tyeè, ò yè kùamè páíí, kè fí nyèmmè né dò nha bo cootáá?

¹² Kosāā èi nè Anaa kperi nè Desefu èi nè Edeniibe bèè do bo Tedasaa èi de kó ibotí n yambè do kuò ì, ì bókè na ke ì deetáá?

¹³ Amati nè Adipadi nè Daii Sefadifaimmu nè Enaa nè Iwa, de kó yehèkè kó bekpààtibè bore?

*Esekiasi bántèmmè Kuyie
(2 Bekpààtibè 19:14-19)*

¹⁴ Kè Esekiasi couté dipátiri yetòrè nou mieke kékaa nkédeè, kéta Kuyie ncìtè kè di pĩnte ti Yìe nKuyie nyiikè,

¹⁵ kè kù bàntè ke dò:

¹⁶ Ti Yìe nKuyie Mpackedaa Isidayeribe tũ nkù, fí nwèè kàri a taummè tũ beñkèmbàribè fènti ìnkè, fí nwèè baké yekpààtiyo yemou yèè bo ketenkè. Fí nwèè dòò ketenkè nè keñkè.

¹⁷ Ti Yìe nKuyie nha bomu, kénté kékéè, sñnnéni kéyá! Keè Sennakedibu da sáámmè.

¹⁸ Ti Yìe nKuyie, mómmuo nwe yie Asidii kó bekpààtibè deèmmè ibotí tũ kó yehèkè yemou.

¹⁹ Ke cóu mbe bəəntenkaani, kè si cóúté, benitibè beè si dòò nè ideí nè yetárè, si í tũ Kuyie.

²⁰ Ti Yìe nKuyie tí deeté nè Sennakedibu, kè ketenkè kó yekpààtiyo yemou banté fíò tumè ti Yìe nKuyie nhamáá.

*Kuyie ndaámmè Asidii kóo kpààti
(2 Bekpààtibè 19:20-34)*

²¹ Mèmmè Amoti bire Esaii tómmè kè bèè náké Esekiasi ke dò: Ti Yìe nKuyie nyIsidayeribe tũ nkù tu kù kèèmu a kù kuònnèmmè Asidii kóo kpààti Sennakedibu kpéí.

²² Nte ti Yìe nKuyie nnàké ti ò kpéí:

Siyòò kó desapumbire da sènkèrimu,
ke da daú,

kàa cókù kè Sedisadèmmu kó desapumbire da cóú.

²³ Mí ndi nYìe nKuyie ntu: Wenni nwe a sàrímúmè?

Wenni nwe a ommúmè yesáàmbè?

Wenni nwe a sèémmè fenònfè?

Mí nKuyie nkùù dò mpáí páí Isidayeribe tũ kùà?

²⁴ A baa tònni a tòrè kè yè sàrímú mí ndi Yìe nKuyie nkuà?

Ke náké ke tũ a naasèi kperini mèè kpéí nte,

kàa dèke Dimaa tãri yómmè,

ke ta Dimaa túúkù cuokè,

ke kóú detekperè bè tu dè sétiri nè sipèrésí?

Ke túòke ditãri yontényómmè detie nsú deá?

²⁵ Kè béi nke tũ a keúmu sibií betòbè cie,

ke yà betòbè tenkè kó mènìe

nke na a naàcètè mèmáá,
ke Itinné Esibiti kó ikó nyii tukúnè kukò ndiekù Niidi.

²⁶ A né í yé ke dò mmí nKuyie mmí pí nde kó mutòmú,
nè dimònni kòtíri mieke nke,
n tãátémè ke yé n dò nkédòòmè,
ke yóo me dðò di mmònni.

Míi do da tãáté,
kàa bo può nyehékè iduotí fité yé ké yé dèíté.

²⁷ Kè de kó yehékè kòbeè dónté muwérímú kè dèè bè kpéi,
kè bèè di ifei, késááténè tímúti,
bè í yóo ncáánnè memúyòòmè, bè yóo dontenè tiyòyienti,
nè tímúti tii òò yé tēcadopòtè ìnkè
kékpeio bá ti mònni í tùòke.

²⁸ A kpèti mati í bo tii m biinnè,
mí nKuyie! Kàa kàri n yému,
kàa yèti n yému,
kàa me n tati n yému,
kàa mieke m peike n yému.

²⁹ A n yè mèè kpéi nkemieke, kè tepòtè da deuté
dèè te, kè n yóo tónné a ònni mumámáá,
kéánné a nùù tisāndánti ke da dete,
képoonnè a nacéfòtè kékpeñné a cie.

³⁰ Esekiasi, nte dèè yó ntú mebenkùmè: Di mbenni di yóo di tidiiti tii ònkè ti nti, dibenni teri kèdi tididenti, dibenni tãánni kébuotí kékòù, kékíúkú detie mbè tu dè fnyí kékòù de be.

³¹ De mònni Sudaa kòbe bèè bo nkpaá, be ciè mbo ta ketenkè kè be bakè peité yebe.

³² Sedisademmu nwe, bèè bo yenté bè yètinimè, Siyòò tãri ndi bè yètinimè.

Ti Yiè nKuyie Mpakēdaa ti dás mèè kpéi nkè dè deu te kòò yóo mè dðò.

³³ Kè tii tukúnè Asidii kóo kpààti, nte ti Yiè nKuyie nnáké ti o kpéi: Mí ndi Yiè nKuyie mmí tu ò í tati di nhei, ò báá di tãù ipie, nhò mè mbáá di donè tidòpiiti, yoo wèe ònnè di duotí mutáá nkéna kéta.

³⁴ Mí ndi Yiè nKuyie m béimmu ke tú ò í tati di nhei. Ò wèti ke bo poo nhò kèténí kùù ce nku kékonnè.

³⁵ N yó nkānkému di nhei ke di deetè n yètirì kpéi, nè n kóo tónti Dafiti kpéi.

Asidii kòbe cokémè kè bèè kuò Sennakedibu
(2 Bekpààtibè 19:35-37)

³⁶ De kó keyènkè kè ti Yiè nKuyie nkó ditònni kòtení Asidii kòbe kó diháàpònkari, kékuò benitidaabè tekòùpíkòùtè nè sikoùpísini nè sikoùpísinummú (185000). Kè dèè wenté kè bè nsé mbecírìbè bèè máá duò duò.

³⁷ De mònni kè Asidii kó okpààti Sennakedibuu uuté o āāpònkari kéké kékò nkémbo Ninifu,
³⁸ kéta diyie mari o bòò Nisidaki tou kénínkú di ìkè kòo bí Adamedeki nè Sadetisee kè bèè ò kòù disie kékuò, kécoké, kékote Adadati ei, kòo bire Eda-Adonni sooté o kpàti.

38

Esekiasi muòkemè kè Kuyie nhò miekùnne
(2 Bekpààtibè 20:1-11)

¹ De kó dimònni ndi Esekiasi muòkemè kéduúnnè mukùù. Kè Kuyie mpāānāhiti náāhito Amoti bire Esaii kote o borè, kóò náké ke dðò: Ti Yiè nKuyie ntu a tũnte a ciètè kpèti a í yóo foute a yóo kúmu.

² Kè Esekiasi tũnte o ìkè kécuó nkumarí, kékuónnè ti Yiè nKuyie nke dðò:

³ Áú! Ti Yiè nKuyie n da báámmu n kuò mmesémme! A yému n da tũmmè nè n yèmmè memou, ke dðari a dómè. Ò me nyí kékuó.

⁴ De mònni kè ti Yiè nKuyie mbéinnè Esaii ke dðò:

⁵ Kòte kénáké Esekiasi ke dðò: Mí ndi Yiè nKuyie, nho yàari Dafiti do tũ nkù n tú: N kèèmu o báámmu ke yà o nònnietí kòò yie yebie ntepiítè nè yenúmmú.

⁶ N yóo ò deetému wenwe nè di nhei Asidii kóo kpààti nòu mieke, n yó nkānkému di nhei.

⁷ Nte mí ndi Yiè nKuyie, n yóo be benke mèè benkùmè kóo banté n yóo dðòmè m béi nti.

⁸ M bo duás nkè medéè mbótí kèmmòke Akasi maá yèè detisàkè tepíítè, kè medéè mmènke bótí yedetisàkè tepíítè, kè mè do dàtínné yèè detisàkèe feité.

Esekiasi mietémè késànte Kuyie

⁹ Sudaa kòbe kóo kpáàti Esekiasi do muòke kémieté, kèwàri fèè yènfè nfe die.

¹⁰ Mí n yèmmè do dò n yóó kúmu bá n we mu nyí tùàke yè cuokè. N yèmmè do dò n tati kudònkù nku ke pàà n we sonye yèè kpaá.

¹¹ N yèmmè do dò n ténke í yóó yàmu, n Yiè nKuyie ketenkè kie nyínkè.

N do í yé ke dò, m bo yà oniti ketenkè ìnkè.

¹² Bè cósóté n fòmmu mmu

bè sè cósóté mèè botí ònaacēnfii,

n kpéú n fòmmu mmu

o yaádùdùti sè kpéúme kuyaàyonkù,

kékééte mupààkómú

dè bo nyóó yí kuyuoku kàa n dèèmu.

¹³ Dè bo nyóó wenté kè mukūū nni nnamu,

kù cáa n kùò nye diciriciri kòme.

Dè bo nyóó yí kuyuoku n Yiè nkàa n dèèmu.

¹⁴ N do kuò tekpàncéndéitè kòme mme,

ke kuò ndikpetínònkperi tēmè,

ke bóú nkeínkè sáà ke n nuò nkpei.

N Yiè nKuyie ndè m bimu yàa n deetè.

¹⁵ M bo béi nke dà ba?

M bo náké ònti n Yiè nKuyie?

Kuò mè nni ndòòmè,

n kéri ke yònti n kònti nti n fòmmu mumòu mieke.

M bonè meyeñcaàrimè mme.

¹⁶ N Yiè nKuyie nè a kó mesàà nkpréi nke n fòùmè.

A kó mesàà mmeè te kè n kpaá ke weí,

fšò m miekùnne ke wète ke n duó mufòmmu.

¹⁷ Kè n kó meyeñcaàrimè naá ndiwèi,

a n dómu ke n dènnení mukūū nkó difòtìrì mieke,

ke bùtínné n yei mmeòu.

¹⁸ Ke yé beòombè í da sántímè,

becírìbè í da sántí,

bèè bo kudòmbiùkù bè ténke báa na kédentení

a tùmè timómmònti yìè.

¹⁹ Befòubè beè máa yóó na ké nda sántí,

m me nda sántímè yíe,

bá wè kòò nnáa nho bí a tùmè timómmònti yìè.

²⁰ N Yiè nKuyie a n deetému

kè ti yó mbie ntikùtìdùùti a cšètè mieke

ke da sántí,

ti fòmmu mumòu mieke fš nti Yiè nKuyie.

²¹ Kè Esaii dò bèe waanní fikíè kó yebe kénante, kéwaare Esekiasi mònne kè dèe yíè nkòo mieté.

²² De do sš Esekiasi bekému Esaii ò yóó yà mèè benkùmè kébantè ke dò nhò bo wète kéta ti Yiè nKuyie ncšètè.

39

*Esekiasi còutémè Babidónni kó yehèikèntòrè
(2 Bekpààtibè 20:12-19)*

¹ De kó yemàrè mieke nke Badadanni bire Medodaki Babidōnni kóo kpààtì kèèmmè Esekiasi muakemè ke miesté, kètōnnènnì benitibè dipānni kè bè bo ò dāu.

² Kè dèe narike Esekiasi kòo bè benke o kpàtì tì sòri kùù dieku nè timátì péitì nè mesoò nnè tihúúnti nè mekòsààmè. Kòo bè benkenè o kpàrinentì sòri dè. O kó yesòrè yemou cénke. Dèmarè í nsuò nhò í bè benke dè tekpààticfètè yoo o mómumuò nho kó tecfètè.

³ Dè yí memme kè Kuyie mpāānaāntì náāntòo Esaii kotoo o cīfètè kóò beke ke dō: Benitibè bèè kōtení a cīfètè bè yē mba? Bè yēnní de? Kè Esekiasi dō: Bè bonnì dihei dètiri ndi Babidōnni.

⁴ Kè Esaii dō: Bè yà ba a kpààticfètè? Kè Esekiasi dō: Dèmarè í sùò n yí bè benke dè n sòrè yemou mieke.

⁵ De mōnni kè Esaii dō: Kénté ti Yiè nKuyie Mpackedaa yē n da náké tì.

⁶ Kuyie ntu: Dè kraanímu kè bè bo túóté dèè kó dimàà bo a kpààticfètè mieke kékōnnè Babidōnni. A yembè òo kóu dè, kèntò kétuakènnì yíe, dèmarè í yó nkpráa.

⁷ A mómumuò nha bí a peitè ì, bè bo í pírímú kékōnnè Babidōnni, kè bè fòmumu kè bè pīríné tekpààticfètè mieke mutōmmú.

⁸ Kè Esekiasi dō: Ti Yiè nKuyie nduó nkàa n náà nti wennimu. Nè o yèmmè mieke ke né tú kè kunaatí cénke bo n kó dimōnni kè tìmatì í n kōonnè.

KUYIE NYÓÓ BÁNTÈME ISIDAYEERIBE

40

Kuyie nnàkémè kù yóó deetémè ku kòbe

¹ Kè Kuyie mbéi nke dō:

Yáúkūnnè n nitibè kōnti, ānnénè be dikāmbùò.

² Yáúkūnnènnè be kōnti, náké be ke tú, mí ndi Yiè nKuyie n tú:

Bè yèmu mudaatōmmú mieke,

nh ūtému be yei,

n do bè díi mmesémmè mme mediè,

ke fós mbè n dōò dè.

³ Metammè mamè meè pīèkù tedōntè kó dikpráa mieke ke tú:

Keuténè ti Yiè nKuyie kuce.

Keuténè Kuyie nti tū nkù kuce ketempéikè.

⁴ Itinné itāfuò nyimou,

yetārè nè yeterè kè dèe enne.

Kè dèè ikú ikú kè dèe maate

kè yetārèe naá nkubiriku.

⁵ De mōnni ndi ti Yiè nKuyie nyóó benkemè ku kpeti,

kè benitibè bemou ti yà.

Dí Yiè nKuyie nkuù ti béi.

⁶ Kè n keè metammè mamè, kè mè tu: Pīèké!

Kè n dō m bo pīèké ònti?

Kè mè dō: A bo pīèké tì tu:

Benitibè í cáānnè timúti,

be wenniku donnè mutepóó nkòku nku.

⁷ Timúti òò kpeímu kè ti póó mmóté,

ti Yiè nKuyie nkó kuyakù fuute díi mōnni.

Mómumuò nwe benitibè í cáānnè timúti.

⁸ Tì òò kpeímu kè ti póó nyote

ti Yiè nKuyie nkuù kó tināānti me mbomu sáà.

Tināānsààti bè dō nképīéké tì

⁹ Díndi Sedisadēmmu kòbe dekenè Siyòò tārì,

pīèkénè mediè.

Pīèkénè ke bá ndé.

Nákénè ti Sudaa eì kòbe ke tú

ti Yiè nKuyie nti tū nkù kèróomu.

¹⁰ Tì Yiè nKuyie nkèróomu nè muwērímú,

ku wērímú muù te kè kù baké.

Kù kèróomu ke tō tiyeti kè ticuuti ni ku ìikè.

11 Kè kù yó mbè nɛɛmmú opecɛnti ɔ nɛɛmmúmè o pe
kù níí yóó youte ku bakú nku kɛtíí nku pe,
kénhúúkú ku pebí kɛ kpaake ku peyɔ̀tì.

Kuyie nkùù dɔ̀d kɛ̀ɪ̀nkè nè ketenkè ku cù ndeumè

12 We mbo na kébenné dàmɛ̀ɛ̀ri kó menie nnè o nòùtè?
We mbo na kébenné tiwetì nè o nòùtè?
Ketenkè mè nduó kɛ mamè,
we mbo na kéánné kɛ táá ndinaabuu?
We mbo na kécɔ̀nné yetārè nè sitáá o biètè ìnkè.

13 We nyé ti Yiè nKuyie ncii mmàmè?
We nkù duò nyitié?

14 Nè we bɛ sɛ̀nni kɛ pètè mɛcìi?
We nkù benke tibeénti tii síè?

We nkù benke mɛcìi?
We nkù benke meyíɛ̀tímè kó kuce?

15 Kuyie nyìkè yebotè kɛ́nì
kɛ dònné dínésìmbàù ɔ̀ dúótémè mme tenaate mièke.

Kɛ donnè fetárfè ɔ̀ ndakémè cidóò ìnkè.

Ketenkè kèè soké dàmɛ̀ɛ̀ri cuokè

kɛ kó benitibè dònne kutáayukú nku kuyaakù tɔ̀ kù.

16 Dimaa kó dɛtie nyí sannè kɛ bo ntuòtinè ku wúòtanni.

Iwúò ìì bo Dimaa túúkù mièke,

ì mɛ nyí sannè bè bo ì fiémè kétuò nku wúòtanni ìnkè.

17 Bá kè yebotè wɛ̀nné yemou Kuyie mborè,

yè í tùòkɛ dɛmarè,

kù yè wúò ndetètirè nde.

Kuyie nyí mɔ̀kɛ ti bo kù dònnénè mù

18 Ti bo donnènnè we Kuyie?

Ti bo dɔ̀d ba kɛ kù dònnénè?

19 Tetenkaanitàa kè ba?

Omáátì weè ɔ̀ yie ntimátì kéuté kè dèe naá ntetenkaanità,

wèè màátì mɛsɔ̀ nkòo tɛ̀ dàri mɛsɔ̀

kè tɛ̀ cátinné timátì péitì kó demámánnè.

20 Kòo cìrìi waá nkudɔ̀ kùù í duri

kéwaá nwèè na nke cɛ̀ú sitenkaanì,

kòo ò ciéké tetenkaanità tèè yó nfiúkú kɛ bá nnampú.

21 Di mu nyí banté wèè dɔ̀d kutenkàà?

Di í tì kèèà?

Di í tì yéù?

Bè í tì ndi nàkè nè dimònnàà?

22 Kuyie nkpààtikári bo kɛ̀ɪ̀nkè nke

kuù pité tiwetì kuyàakù kɔ̀mɛ,

kɛ tì pìntɛ kè tì dò nkutouku

benitibè dɛ mbo kè kù bè wúónnì kè bè dò nsikɛ̀ù.

23 Kuù ɔ̀ nte kè bèè tu sikpààtibí kè bèe naá ndetètirè,

kuù ɔ̀ nte kè bèè baké kè bèe naá ndetètirè.

24 Bè ɔ̀ nkpàá kɛ í kàri, kénkpàá kɛ í fiúkú,

bɛ cìɛ nhó nkpàá kɛ í ta ketenkè

kè ti Yiè nKuyie mbè fùùtɛ kuyaakù nku kè bèe kpeí.

Kè kuyaakùu bè tùòtɛ tefòdóntè ɔ̀ tùótémè timúkpetì.

25 Mɛ̀nɛ̀mɛ kè Kuyie mbéi nke dɔ̀:

Di bo ndonnènnè we mí nKuyie nkùù dò mpái pái?

We nni mmánnè?

26 Bóúténè kɛ̀ɪ̀nkè, wénténè kɛ̀yà,

we ndòò siwáá, we nsi cònné bá tɛ̀ tɛ̀ kó mɛfiè?

We nte kè si yènnì diŋ̀nì

kɛ kéri bá tɛ̀ tɛ̀ dò nkénkérímè?

Kòò sì yu bá tè nè te yè̀tìrì
 de yìè nwèrímú ðeumu kòò kpénì.
 Dèè kpéí nte kè tèmàtè ɔ́ yí nkpa ò sì yu dè.

Kuyie nh̄ɔ́ wēte kédúóm̄mè ku kòbe bèè cīte muwērímú

²⁷ Díndí Isidayeeriibe Sakòbu yaábí,
 dè òm̄mè kè di tú mí nKuyie n yí yé̀ tì di tuòkùnì?
 Kè di yèmmè dò m búútóo di kpetì?

²⁸ Di í tì yé̀áà? Di í tì kèèà?
 Di Yìè nKuyie mbomu s̄áá.
 Kuù d̄òò kutenkù kum̄ou, kù ɔ́ ì nh̄ou.
 Dè ɔ́ ì nkù bì!

Ku cii nyí m̄ake kum̄anku.
²⁹ Kuù ɔ́ yé̀ muwērímú wèè òu,
 kédúú ntikpetì wèè cīte.

³⁰ Bèbèmbè ɔ́ ɔumu kényí̀k̄e
 kè bedacēmbèè cīte kédó.

³¹ Bèè m̄e mbúó tì Yìè nKuyie nkuù ɔ́ mbè yè̀ú́tì muwērímú,
 ke b̄è p̄nni be f̄tì itúúké ɔ́ yīmè k̄epuu,
 kè b̄è ɔ́ ncokù ke báá ɔu.
 Kè b̄è k̄erì b̄è báá keè tih̄ùtì.

41

Kuyie nt̄aat̄emè ku kóo niti kòò k̄erínì

¹ Kè Kuyie mbéi nke d̄ò:
 Díndí ketenkè kèè soké ðàméèrì ke kòbe yīnè yúóó,
 kékénté kékèè n tú mù.

Yebotè yem̄ou kòbe, túóténè tikònyauti,
 kék̄at̄enì kè tì máá k̄ebeké.
² Míí ínní okp̄ar̄nuònti diyìè yìèní kèè bíékè,
 kòò bo t̄ũntè dih̄ei

bá kòò k̄ote kèè bíékè weè n̄o.
 Míí ðúú nkòò na yebotè ke yè baké
 kè ye kp̄ààtibè ò búú
 kòò yè ȳourì nè o siè
 kòo pie nyè c̄ienko kuyaaakù ɔ́mmè timúkpetì.

³ Kòò yè bètù ke dò nh̄ò èintè
 bá o naàc̄èi í tuòku ketenkè
 bá ðem̄arè í ò d̄òò.

⁴ We nte kè dè d̄òò?
 We mp̄í nde kó mut̄ɔ́mmú?
 Wèè ðenn̄enì wènwe f̄enitiyanf̄è nè ðim̄ònni.

Mí ndi Yìè nKuyie mmí nwe!
 N do bomu m̄eketimè ke kp̄aá bo,
 ke yó mbo s̄áá.

⁵ Ketenkè kèè soké ðàméèrì ke kòbe
 de ȳamu kè be k̄ònti ɔu.
 Kè ítemm̄ank̄e im̄ou kòbe kpeutì,
 ke iiti ke t̄ikínní.

⁶ Ke teé mbet̄òbè,
 bá wè kòò n̄áa nh̄ot̄òu ke tú o k̄ònti ñyau.

⁷ Wèè màátì kòò yàúkunko wèè ðàrì m̄es̄oò n̄ho k̄ònti,
 wèè ɔ́ anténè timátì kòò yàúkunko wèè t̄o ðim̄át̄ári o k̄ònti
 kè b̄è tuutè ðii m̄ònni be tenkaanitè ke dèè,
 b̄è d̄ò tè wenni,
 kè tè baakénè s̄ik̄aũ kè tè bá nnampú.

Kuyie nt̄aat̄emè Isidayeeriibe ke b̄è k̄anké

⁸ Kè Kuyie mbéi nke d̄ò:
 Kénténè díndi n kó bet̄òmbè Isidayeeriibe.
 Kénténè díndi Sakòbu yaábí n t̄aát̄é bè,

kénténè dín̄di n népo Abarahammu kó kuwuo.

⁹ N di wammúni ítemmànke nyi,
kutemmànku nku n di yùnímè.
Kè n di nàké ke yí: Di tú n kó betōmbè,
mũ di tātātè n yí yóó di dootóo.

¹⁰ Di bá nyī̀kù n di bonèmu,
di bá nwéite wéite nè iyī̀kè, mũ di te,
mũ di kpénkùngo ke di teénnè
ke di pī̀nnè n kó din̄yōnkperi.

¹¹ Bèè mièke di péi,
ifei yóó bè pī̀mumu kè dèe bè di.
Bèè di wantinè dikpànni
be wērímú yóó deèmu kè bèe kú.

¹² Bèè do di dokùnè
di bo bè wammú kémónté.
Bèè do di wantinè dikpànni
bè bo kpaake kénaá ndetetirè.

¹³ Mí ndi Yiè nKuyie mmũ di te.
Mí pī̀ ndi nòutè ke tú: Di bá nyī̀kù
m bomu ke di teénnè.

Kuyie nyèmmè kù yóó teennè Sakōbu yaabi

¹⁴ Dín̄di Isidayeeribe Sakōbu kó kuwuo nkōbe
dín̄di bè wúo mbè ke donnè yebiè
dín̄di bè nàù bè sibeú tēmè,
bá nyī̀kùnè.

Mí m mómumu m bomu ke di teénnè,
mũ yóó di donté, mí ndi Yiè nKuyie, mũ béi.
Mí nwèè dò mpái pái
ke di deeri dín̄di Isidayeeribe.

¹⁵ N di dòò kè di sákénè dinaakāà pànni ndi dii mōke yenii.
Ke di bo mpua yetārè,
ke déi sitāá ke dò ndi déi timúkpeti.

¹⁶ Di yóó bè cíemmu kè kuyaakūu bè tō,
tefōdóntè bo bè iténè.
Kè dín̄di né nyānku mí ndi Yiè nKuyie
n di duó ndii wèi kpéi,
kémpōti mí nwèè dò mpái pái n kpéi.
Mí nwèè di te dín̄di Isidayeeribe.

Kuyie nyóó ceetemè ketempéikè kè kèe naá nkupúú

¹⁷ Besénnibè nè besī̀ntibè bè dōmu meniè
nke bo yā ke mōtíté,
kè be níi kpéi nè sínéyēi.
Mí ndi Yiè nKuyie n yóó bè teennèmu.
Mí di te dín̄di Isidayeeribe n yí yóó di dootóo.

¹⁸ Kèè tenkè do tú tedantè m bo kè dōò ikó,
yebire bo ànnè dèè do dò nkubiriku
m bo dōò ketenkè kèè do nketempéikè tepútè,
ketenkè kèè do kpéi wákéré meniè mbo pū́s nke mièke.

¹⁹ Kè n fíikú ke mièke detekperè
bè tu dè sētiri nè bè tu dè àkàsà,
nè tii tieti péi bè tu dè mūrì,
nè bè tu dè odifíè.

M bo fíikú ketempéikè mièke,
deteokūrè bè tu dè siperési,
nè bè tu dè pinni, nè bè tu dè péè.

²⁰ Kè dèe yie nkè benitibèe dè yā
kétotí be yèmmè kébanté mũ dè dōòmè,
kéyī̀tè mũ dè ànnémè, mí ndi Yiè nKuyie
nkùù dò mpái pái,
ke di te dín̄di Isidayeeribe.

Sitenkaanii tumè detetirè

²¹ Kè Kuyie mbéi nke dò:

Mí nKuyie, mmí nSakòbu yaàbí kóo kpààti
mũ tu: Díndi yebotè kó sitenkaanii
kòtenèni ké m beé ndi kpeti, n nákéni di kpeti.

²² Dí kòtení ke tí náké dèè yóó dòò,
di do náké tí, tí dòòà?

Yoo di tí náké tíi kpaani ke bo dòò
kè ñsà kè tí bo dòò.

²³ Nákéniè tíi yóó dòò yemòrè sonye,
dòòniè mesàà nyoo meyei,

kè tí ndè wùó, tímòu kè tí dè yà
kébantè di mannèniè mí nKuyie.

²⁴ Díndi sitenkaanii, detetirè di tšũnèmu,
di tšmmú mumòu mù tu detetirè nde.

Wèè di tãáté kòò tu isíé kou.

²⁵ Mí nKuyie mmũ ínní oniti kubakù youú,
ò ìtèní diyìè yìèní kè nke,

kè yuutini n yètiri,

ke naùti beniùbè mutáá nkòme

ke bè ùtíri oyaamari ñ nhùtíri mèè botí tiyaati.

²⁶ We nti náké nè dimònni kè dè bo yie nkè tí nti yé,

we nti páá kè tí né bo yí tí tu tímómmònti,

di kóò mòu í na ke tí náké,

tí í yènní di kóò mòu nùù miéke.

²⁷ Mũ tí pīéké meketimè Siyòò,

mũ duó nkè bè náké tináaasàati Sedisadèmmu.

²⁸ Díndi sitenkaanii, n wèrini n yí yà òmòu di miéke,

wèè bo na kénáké o yèmmè dòmmè,

m bo beke we tímàti kòò n ténné?

N yí yà de yiè.

²⁹ Dimòu di tú siyáábisi kòbe mbe,

kè di tšmmú tú mutetimù,

díndi sitenkaanii di tú kuyaakù nku

di í ã mùmamù.

42*Kuyie ntáatémè ku kóo tšnti*

¹ Kè Kuyie mbéi nke dò:

Ntèniè n kóo tšnti m bo wèè kó difònkúò

mũ ò tãáté

koò dó mesàà

koò duó n kó muyaá,

kòò bo benke yebotè

dèè wenni, dèè tu kuce.

² Ò í yó nwékute,

o tammè í yó nkpefíni

bè í yóó keè o tammè ice miéke.

³ Ò í yóó bósé dipènni dii kòrímú

ò í yóó kuò defitirè dèè kó muháá ndó kékú,

wèè yóó niité yebotè tímómmònti kó kuce.

⁴ Ò í yóó yóu o tšmmú, ò í yóó òu,

kè yáa niitèniè kútenkú tímómmònti kó kuce,

kè yehékè yèè soké dàméèrì cuokè kè ye kòbee keè o tié.

Kuyie nnáké tí kù tãáté wè kòò bo ntú yebotè kó kuwenniku

⁵ Nte mí ndi Yiè nKuyie n tú mù,

mí nwèè dòò tiweti ke tí pité,

mũ ànné ketenkè nè dèè kó dimàà bo kéĩnkè

mû duó mmufòmmu benitibè bèè fòù ketenkè,
mû te kè bè wéi ke cènti.

⁶ Mí nha Yiè nKuyie mmû da yùní fí nkóo tòn̄ti,
ke da duó mmuwērímú kàa bo benke kutenkù timóm̄m̄nti.
Mí da tãátè ke da kãnké kàa bo ànné metaummè,
mí nnè benitibè ti cuokè.

A yó ndò nkuwenniku nku yebotè cuokè,

⁷ kéwéi ntiyũ̀nti,
kékpeté tikpetinti,
kéden̄n̄ní bèè bo dibiīnni ké bè tanné kuwenniku mieke.

⁸ Mí tu di Yiè nKuyie, n yètiri ndi m̄emme.

N yí yóó duó n kó tikpeti otàù m̄ò.

M báá duó nsitenkaani n kó disãnni.

⁹ M̄edòòr̄imè ketimè dòòmu ke dèè.

Kè n di náá m̄m̄et̄m̄è mèè kpaani ke bo doò,

mè kpaan̄ímu kè n di náá nke mè mu nyí tũ̀k̄eni.

Disãnni kó f̄eȳnf̄è

¹⁰ Deñt̄en̄è f̄eȳmp̄anf̄è ti Yiè nKuyie nkp̄éi,
nsãnt̄in̄è Kuyie!

Díndi bèè cènti d̄am̄èeri ìnkè nè dèè kó dimàà bo o mieke
díndi bèè it̄éni it̄emm̄anke.

¹¹ Díndi bèè bo dikp̄áà mieke kó yehékè nsãnt̄in̄è Kuyie.

Kedaa kó sihek̄esí k̄obe nd̄éúk̄unkonè Kuyie nyètiri.

Sedaa t̄ari k̄obe nyíúnè kè diwèi ndi bo.

¹² Nsãnt̄in̄è ti Yiè nKuyie nd̄indi yehékè détiyè k̄obe,
p̄ĩk̄énè ku sãnni!

¹³ Tí Yiè nKuyie nk̄er̄in̄ímu okp̄ar̄iteu k̄òm̄e,

ke tōnni okp̄ar̄inuanti k̄òm̄e,

ke úú ke p̄ĩk̄ù,

ke buò nku dootit̄obè f̄eúúf̄è.

Kuyie ndó k̄edòò tì í yóó paà

¹⁴ Kè ti Yiè nKuyie mb̄éi nke d̄ò:

Mí ndi Yiè nKuyie ndò nyúóó kè dè m̄ant̄emu,

n yí buà, m p̄i mmáà nè dim̄ònni ndi.

M m̄it̄ir̄imu onitipòkù wèè kuò nd̄ebire o k̄òm̄e,

ñ f̄iumu kè n wemmu èké.

¹⁵ M bo dátè yet̄arè nè sit̄áá k̄éfeinko,

tim̄úti nè det̄ie ndè bo kpeí,

kè ikó nkũ̀ú k̄enáá nketenkè,

kè yebiree kpeí.

¹⁶ M bo niit̄é tiyũ̀nti kuce ti í yé kù,

m bo ti k̄et̄énè kuce ti í yà kù,

m bo ceete dibiīnni kè dii náá nkuwenniku,

kè n ȳĩti yef̄t̄è kè d̄e en̄n̄e.

Deñde n d̄ó k̄edòòm̄è dè í yóó paà n yóó dè dòòmu.

¹⁷ Bèè duó mb̄emáà sitenkaani,

bèè ò nnáá ntim̄áti bè yie nti, ke uté,

ke tú dè tu be kó kuyie,

bè yóó bót̄ímu k̄édi ifei.

Kuwu nkũ̀ú ò nke yèi

¹⁸ De m̄ònni kè Kuyie mb̄éi nke d̄ò:

Díndi yewũ̀ò k̄ent̄énè k̄ékeè,

díndi tiyũ̀nti w̄ent̄énè k̄éyà.

¹⁹ N tú we kuyũ̀nkù kè dè í tú díndi n kó bet̄òmbè?

We nh̄ò nkè dè í tú n kó bet̄òmbè

n t̄ò mbè ke tú bèe náké n náañti.

20 Di yà kè dè sūmu di me nyí kpaá yé dèmarè,
kè n nàá nkè di kèmmú di me nyí kèè tìmatì.

21 Mí ndi Yìè nKuyie mí tu timóm̄m̄nti
n dó ke dí deetámu,
deè kpéí nte kè n di duós n kó ikuús ìi kpeñni,
ke wenni ke pēētē demou.

22 Nte dín̄di kè bè eí di kperε ke di còín̄só,
bè di díi nyef̄stè nye,
kè di duó ye mieke,
kè bè di pí nke kpetín̄né,
bè di do mudoò mmu ke fekú di kperε
òm̄ou me nyí di deerí,
kè bè eí di kperε
bá òm̄ou í bo wèè bo yí tén̄n̄n̄é bè be kperε.

23 Di mieke òm̄ou me nyí totí o yèmmè ti ìnkè.
We nné yóó totí o yèmmè tii kpaaní ti kpéí.

24 We nduós nkè di ta meháárìmè mieke dín̄di Sakòbu yaabí,
we nduós nkè be eí di kperε ke dè fèkú?
Dè í tú mí ndi Yìè nKuyie nnaà?
Di í yie n kpeti dín̄di Isidayεeribe
di í tūnne mí ndi Yìè nKuyie n di benke kùú ce,
di í tūnne n kuó.

25 Deè te mí ndi Yìè nKuyie
nkè n còún̄n̄i m mieke kó muháá ndi ìnkè,
kè mudoò yonkumu tanní
ke di fité muháá nk̄ome tip̄t̄i tim̄ou,
di me nyí banté kè mudoò di kùú
di me nyí totí di yèmmè.

43

1 Kè ti Yìè nKuyie mbéí nke dò:
Mí ndi Yìè nKuyie mí di dòò dín̄di Sakòbu yaabí.
Mí di pítté dín̄di Isidayεeribe
di bá nyièkù, mí di donté,
mí di yu di yèt̄iri ke di tú n kòbe.
2 Kè di senti menie n di bonèmu,
kè di senti ikó ndi báá diu,
kè di kéri muháá mmieke mù báá di còu,
fehāādeñfè báá di tuó.
3 Ke yé n tùmè di Yìè nKuyie nku ke dò mpái pái,
ke di te dín̄di Isidayεeribe ke di deerí.

N yóó duós nkè bèε namu Esibiti kòbe,
kè bè ndò ndi deetímè kó tidonti.
M bo duós nkè bèε na Etiopii nè
Sebaa de ekè kòbe di kó dif̄t̄iri.

4 N wúó ndím̄be,
n yèmmè naatinè dímb̄e, n di dóm̄u,
n duós mbenitibè díi kpéí,
n duós nyebotè díi kó dif̄t̄iri.

5 Di bá nyièkù n di bonèmu,
n yóó tón̄imu di yaabí ìi bo diyie yìèñi kèè bíékè,
ke tímmí diyie taà kèè bíékè kòbe.

6 M bo náké kubakù you bíékè kòbe ke dò:
Tén̄n̄n̄éñi be!
Kén̄áké kucānku bíékè kòbe ke dò:
Fīñnèñni be!
Tén̄n̄n̄éñi n nitidabí ìi bo di bíékè.

N nitipobí ìì bo kutemmànkú kè ìì konní.

⁷ Bèè kó dimàà tó n yètìrì, n dḡḡ bè,
mũ bè ànné, mũ bè piíté kè bè bo benke n kpeti.

Kubotí kùù dḡ nkénnáá nKuyie nkprí

⁸ Kè Kuyie mbéi nke dḡ:

Dennennéni tiyũḡnti,
tì mḡkemu inuḡ, nti me nyí wúó.

Dennennéni yewũḡ, bè mḡke yeto bè me nyí yo.

⁹ Yebotè yemḡu kḡbe tínnènní,
kè ibotí imḡu kḡbeε wènné.

Di kó sitenkaanii miéke,
ḡnte páá ke nàké tìì mè ndḡḡ?
Ḳnte do niité kè tì nàké?
Tèè nàké tè do tì nàá nkè bèè bo,
kè bèε kónné tè do tú mù,
kè tì né yie nke dḡ tì tu tímómmḡnti.

¹⁰ Díndi Isidayεeribe dí nàá n kpéi mí ndi Yiè nKuyie,
dí tu n kó betḡmbè n tāātè bè,
n dḡ tì tu di bo bantémè,
kéyie, nkéyíté mũ tumè Kuyie,
kè dè í tú mí Kuyie ntekù makù í bo,
kùmakù í buoté, kùmakù me nyí yóó buoté.

¹¹ Mí nKuyie mmũ tu di Yiè nKuyie m máá,
n kó dífnkúó odeetiwè tḡu mḡu í bo.

¹² Mũ nàá mmedeetímè kpéi kè mũ dεerí,
dè í tú tebḡtenkaanitè matè tεè tì ndi nàké.

N dḡḡ dè di kpéi dεè nàá n túmè di Yiè nKuyie.
Mí nKuyie mmũ b́i.

¹³ N tú Kuyie nku ke yó nkù tu sáá,
ḡmḡu báá na kè dè fiètε n nḡutè miéke,
ḡmḡu báá na képaá n dḡari dè.

Kuyie nyité ke cḡmmúmè Isidayεeribe kpéi

¹⁴ Kè tì Yiè nKuyie mbéi nke dḡ:

Mí ndi Yiè nKuyie nwèè di dεerí n dḡ mpái pái nwe,
ke di te díndi Isidayεeribe.

Nè di kpéi nke n tḡmmè benitibè Babidḡnni
kè bè bo bè do mudoḡ,

kè bèε yeinko menie mmieke nè be bátóòbè.
Bεmbe Kandee kḡbe.

¹⁵ Mí n di Yiè nKuyie n do mpái pái nwe,
ke di te díndi Isidayεeribe,
mũ di dḡḡ mũ tu di kḡo kpàati.

Kuyie nyóó keuté mè Isidayεeribe kuce pánkú tedḡntè kó dikpáá miéke

¹⁶ Mí ndi Yiè nKuyie m mũ b́i,
mí nwèè do keuté kuce dàmmèrì miéke.

Mí nwèè do ànné kuce fenéwuonfε miéke.

¹⁷ Mí nwèè do duḡ nkè sinaasḡi kété nè si dèèbè
nè díhāpḡntfnni kperi kè bèε duḡ,

bá be ténke í nyité kè be kperεε deé,
kufitínhḡũ ḡḡ cḡúté kédeèmmè.

¹⁸ Di ténke báá dentení dèè pḡēté de kpéi,
di bá ntoti di yèmmè dèè pḡēté de ínke.

¹⁹ N yóó dḡḡ dεmarè pānnè nde,
dè feiténímu ke dèè, di í bantáá?

N yóó keuté kuce nku dikpáá miéke,
m bo duḡ nkè ikó nhānné ketempéikè miéke kémpũḡ.

²⁰ Tikpasḡnti, sikpamḡḡ nè icuḡ ndiεyí dè bo n sante,

nh ànné mèè kpéi menie ndikpáà tedàntè kperi,
 nh ànnémè ikó nketempéíkè miéke,
 kè n kàbe n tãátè bè bo nyò.
 21 Bènitibè n dòò bè ke bè te,
 bè bo nni nsántí.

Kuyie nseimmè Isidayeeri

22 Kè Kuyie mbéi nke dò:
 Díndi Sakòbu yaábí múi dake di yumè
 di pètínke m bütínnému díndi Isidayeeri.
 23 Dí í n feútè dipedapànni ke tuò,
 di í n fié iwūò ke n sántenè,
 n yí di beke ke yè ndí m pã tidiiti,
 n yí di kàkénè ke yè ndí nni ncòunko tihúúnti.
 24 Dí í dontè tihúúnti n kpéi,
 di í n tuò ndí wūò kó mekùò,
 di pètínke nh ànné mutòmmú mmu nè di kó meyei,
 di n tannè tihòùti nti.
 25 Mú úúti di yei n di dó mèè kpéi,
 n yí yóó denteni di yei nkpéi.

26 Dí n dente di n séi ntú ìnkè
 kè ti ti beé nkè bè ti pútè
 batènè di kpeti di yóó beé nti kénnaati.
 27 Di yiè nketiwè do yetému.
 N dènte ke tónní bè kè bè bo di náké n náànti,
 kè bè yete n kpeti.
 28 Kè n dí nyifei bèè do pí mmutòmmú n cìètè
 ke dèite n nòutè Sakòbu yaábí ìnkè, kè bè ì kùò.
 N di dootóomu díndi Isidayeeri
 kè di dootitòbè di na sãà.

44

1 Kè Kuyie mbéi nke dò:
 Díndi Sakòbu yaábí n kó betòmbè kénténè!
 Díndi Isidayeeri n tãátè bè.
 2 Nte mí ndí Yiè nKuyie nkùù di dòò n tú mù,
 múi di piítè di yò pòuti miéke, kè múi di teennè
 di bá n yīèkù díndi Sakòbu yaábí, díndi n kó betòmbè,
 díndi Yesudummu yaábí, díndi n tãátè bè.
 3 N yóó cūūnnímu menie ketenkè kèè kpéi kè ìnkè,
 kè ikó mpūò ketenkè kèè do kpa menie.
 N yóó cūūnkumu n kó muyaá nha yaábí ìnkè,
 n kó mesàà ncutoomu a kó feyanfè ìnkè.
 4 Kè bè bo nkótírí timúti kòme,
 tiàti kòtírímè menie ntaké.
 5 Yiè nní bo yí: N tú ti Yiè nKuyie nkou nwe,
 kòò tòu yú omáà ke dò: Sakòbu.
 Kòò tòu wári o nòutè ìnkè ke dò:
 Mí ntú ti Yiè nKuyie nkou nwe,
 ke dò weè tu Isidayeeri.

Kuyie mbo kumáà ndi

6 Kè ti Yiè nKuyie nyIsidayeeri kó kpààti bée nke dò:
 Mú tu oketiwè nè osanwe múi di dèeri
 n kó difònkúò Kuyie ntekù í bo.
 7 We nni mmànnè? De yiè mbéi!
 Wèe feinní omáà kédòò dèmarè kè n yà.
 Kòò náké dèè dòò nè kutenkù bomè.
 Kè n náké dèè kpaani ke bo dòò.

8 Díndi bèè tu n kàbe di bá nyīèkù, di kòmbùòti bá nduò,
 n die nke tí ndí nákému nè dimònni ke tí ndi benke,

di ti yému ke bo na ké m púté, n kó difɔ̀nkúò Kuyie ntékù í bo,
dipèrì mari terì í bo, dii di kánké
di í yé diterì mari kōme.

Bèè màátì sibɔ̀otenkaanii ifei bo bè p̄r̄nè si

⁹ Bèè d̀ò̀rì sibɔ̀otenkaanii bəmou bè tu detetirè nde,
mutɔ̀mmú sàámú bè d̀ò̀rì mù mumou kè mù tu detetirè,
kè bè nàa mbe bɔ̀otenkaanii kpéí,
si me nyí wúó si í yé dèmarè,
ifei ìi yóó bè p̄r̄nè si.

¹⁰ A bo d̀ò̀mè tebɔ̀otenkaanitè,
kèyie mmesɔ̀ nké tē uté,
kè tē né í nda teennè timati,
òm̄mu t̄ómmú mmu?

¹¹ Bèè si d̀ò̀rì bəmou ifei bo bè p̄r̄,
benitibè bèè si d̀ò̀rì,
bèè si cèú, benitibè mbe,
bèè p̄r̄ nde kó mutɔ̀mmú,
bèè tínní bəmou,
kufɔ̀waá nnè ifei dè yóó bè p̄r̄mu.

¹² Omáátì weè ɔ̀s kèété timati
kèp̄unnè kè t̄i w̄ústè kòo má,
kè t̄i t̄unte ò t̄i d̀ónémè,
kè nti màátinè o w̄er̄ímú mumou,
kè dik̄onni ò p̄r̄ nhò c̄itemu,
kè sinéȳi ò p̄r̄ nkòò í yá menie tihòùt̄i t̄i ò na.

¹³ Kòo yánt̄i t̄úótè kuh̄ũ kébenné kudáú,
kénítè kécíéké tetenkaanitè nè o p̄r̄tè,
kè tē anté kéenne,
kè tē ndònnè onit̄i nè kenitiȳikè kòo tē tannè t̄ec̄t̄è.

¹⁴ Bè ɔ̀s k̄ũ detie mbè tu dè s̄et̄ir̄i,
kétanké detekperè kutúúkú miéke
késóó nkè dèe kpenke.
Bè ɔ̀s f̄í nyetepàà
kè fetaafe nyè yò̀r̄i kè yèe kóté.

¹⁵ Nè de kó detie nde,
bè t̄ùòt̄i mè, bè ɔ̀s dé ntòt̄inne kényiiri.
Ke de ntòt̄inne kébénnè mudii,
kèw̄ete kè de ndònnè dibòò
kéninkú di ìikè kédòò tebɔ̀otenkaanitè kè ntè feu iw̄ũ.

¹⁶ Ke ní kèété didakéé k̄et̄ot̄inne
kèp̄unnè imaa nkécááké kénsannè,
k̄et̄ot̄inne it̄i
kè dè ncóú nkè bè ìiri
kè dè bè naati kè bè daú ke t̄ú:
Àà! N yiiri muháá.

¹⁷ Ke né t̄úótè dikéé s̄onni
kédòò tebɔ̀otenkaanitè kè ntè feu iw̄ũ,
kè ntè báá nké t̄ú: N deetè.

¹⁸ De yembè í m̄oke meyèmmè bè í c̄ii,
be n̄ò nyii ũũ, mbè í wúó,
mbe yèmmè í bo ke d̀ò mbè bo banté dèmarè.

¹⁹ Bè í tot̄i be yèmmè,
meyèmmè í bo, bè í c̄ii,
ke d̀ò m bè bo ȳi,
m mè ntòt̄inne it̄i ke bèr̄iné mudii,
ke p̄r̄inè imaa nke càáké,
ke bo d̀ò dikéé terì tetenkaanitè,
kéninku, kè tē bàá,

ndè í tú isòkaà?

²⁰ Kudóú kùù yóó cóútè kénáá mmutápeí,
bè de nduó mbe yèmmè,
be yèmmè meè dauté,
bá bè í yé be yèmmè.
Sibootenkaanii í bè deeri
bè me nyí beí ke dò mbè pikú
dè tu detetirè siyáábisi kperè.

Isidayeeri be í dõmmè kéyè mbè tumè Kuyie nkobe

²¹ Díndi Sakõbu yaàbí dentenèní
díndi Isidayeeri be di tú n kó betõmbè mbe.
Míi di piítè ke di tú n kó betõmbè.
Isidayeeri be n yí yóó yè ndi kpéí.
²² Nh ütè di caàrimè diwetiri òò kãátóomè mme,
ke dèite di yei yewetisùò òò yímè.
Wètenèní m borè ke yé míi di dontémè.

²³ Kefnkè kobe nyíúnè,
ke yé di Yiè nKuyie pí mmè mutõmmú.
Ketenkè fũò kobe nyíúnè,
yetarè ìnkè kobe kè di nyíú,
títúúti nè detie nkè di nyíú.
Tì Yiè nKuyie ndeetémmè Sakõbu yaàbí,
kù bè benkemu ku dieti, bembè Isidayeeri be.

Kuyie ndòmmè kutenkù ke kù baké

²⁴ Díndi Isidayeeri be, mí ndi Yiè nKuyie mmíi di donté,
míi di piítè di yò pòuti mieke,
mí nKuyie mmíi dòò demòu,
míi pñte tiwetì ke míi pitè ketenkè mmáá.
²⁵ Míi te kè bepáábè pãati naá ndetetirè.
Míi fènte bepáábè bá bè í yé be yèmmè,
kè meciì nyembè ciì nwète defõnkúò,
míi benke meciì nyembè í yémè be yèmmè.
²⁶ M benkemu n kó betõmbè bie
náá ntì tumè tímõmmanti,
míi te kè n kó betõmbè náá ntì dòòri,
m béimmu ke tú benitibè bo wète kékari Sedisademmu,
kóò maá nkéíi nho duotí,
bè bo wète kémaá Sudaa ekè
n wèti ke bo íimmu Sudaa ekè.
²⁷ Míi nwèè òò béi nkè dàméèri kũũ,
n yóó duó nkè dihei kó ikó nkũũmu.
²⁸ Míi béi nke yí, Siduusi tu n tãátè wènwè
kòò bo cèmmú n nitibè,
kédoò n dó tì timòu.
Wèè yóó duó ndinùù
kè bèè wète kémaá Sedisademmu èi,
kémaá n cífètè.

45

Kuyie ntãátémè Siduusi ke bo ò pñnè ku tõmmú

¹ Kè ti Yiè nKuyie mbéinnè Siduusi kù tãátè wè ke dò:
Míi nha Yiè nKuyie mmíi da tãátè
ke da píi n nòútè youte,
kè yebotè bo da bóútè,
fóò yóó tũ bekpàatibè doobaatí,
n yóó da kpetèmu yebòrè kéféínko,
yebòrè yó nfeiomu a ìkè.
² Míi mómmu n yó nni a ìkè ke enninko yeterè,

ke può ndisəwũð kó yecàkè,
 ke keku imátiferí ì páké yebòrè.
 3 N yóó da duó tikpàtì tì sòri tìnti,
 dèè bo disòri mièke, n yóó dè nda duómumu,
 kàa banté mû tumè a Yìè nKuyie
 ke da tãáté kàa bo mpí n tòmú,
 mí nKuyie Isidayeeribe tũ nkù.

4 N kó betəmbè Sakəbu yaábí kpéí nkè
 bembè Isidayeeribe n tãáté bè,
 beè te kè n da yu kàa bo mpí n tòmú
 kéfei nha yètiri bá a í nyé.

5 Mû tu di Yìè nKuyie
 n kó difənkúò otəu məu í bo
 kè dè í tú mí nKuyie, kutəkù makù í bo.
 N yóó da duó mmuwérímú kàa í nyé.

6 M mē dḡḡ kē dē bo yie nkè diyìè yìèní kēè bíékè
 nè di taà kēè bíékè kəbèe banté mû tumè di Yìè nKuyie
 nkè kutəkù makù í bo n kó difənkúò.

7 Mû dḡḡ kuwenniku, mû ànné dibìnni.
 Mû àà diwèi kè mû ò nte kè meyei ntuəkení.
 Mí ndi Yìè nKuyie mmû dè dḡḡri deməu.

8 Keĩnkè, a kpeté kè kbookuu cúténí,
 yewetè cūñnènní medeetímè fetaafe ò cúténímè,
 ketenkè a kpeté!
 Kè medeetímè kó kuyee yenni, kè mewetímmèe kóté.
 Mí ndi Yìè nKuyie mû dè dḡḡri deməu.

Tiyaati ḡḡ í nsei nhoyaamari

9 Kè Kuyie mbéi nke dḡḡ:
 Wèè sei nwèè ò dḡḡ, de yìè mbo yà!
 Tiyaamati bèkú wèè tì maá ke tú:
 A dḡḡri ba? Yáá tì ḡḡ yí o tòmú í wenni?
 10 Wèè bèkú o cice yoo o yḡ ke tú:
 Ba nte kàa m peité? De yìè mbo yà!
 11 Mí ndi Yìè nKuyie mí nwèè yètiri tu kpa meyei,
 mí nwèè píité n nitibè Isidayeeribe di bo m beke ḡnti?
 Di bo n náké ḡnti m bí ĩnkè?
 Yáá díi bo n náké n dḡḡ nkéḡḡ tì?
 12 Mû dḡḡ ketenkè ke ànné benitibè,
 mû pité tiwetì nè n nəu,
 mû náà nsiwáà sì dḡḡ nkécentímè.
 13 Mû tãáté Siduusi kḡḡ ànné ke bo di deeté.
 N yóó tũntəmu o ce iməu,
 wèè yóó wēte kémaá nh èi kékpeñnéni bèè ciété
 ò í yóó beke ticuuti yoo tiyeti.
 Mí ndi Yìè nKuyie mmû béi!

Ibotí ì í yé Kuyie nyi kərinímè Isidayeeribe borè

14 Kè ti Yìè nKuyie mbéi nke dḡḡ:
 Esibiti kəbè kó mucəntimu
 nè Kuusi kəbè dḡḡ kupotaá nke pèté dè kũntiní di borè nde,
 Sebaa èi kó tidadieti kəriní di borè nde,
 kè di bo tì tieke, kè tì ndi tũ nke píití mefimme.
 Bè bo nínkú di ĩkè, bè bo ndi báá nke tú:
 Díi maá borè nde Kuyie mbomè,
 Kuyie ntəkù makù í bo kupíkù makù.

15 Mómumu nha tú Kuyie nku a né í fei nhamáà.
 Fḡ nKuyie nyIsidayeeribe tũ nkù, fḡ nhOdeetiwè.

16 Bèè dḡḡri sitenkaanì ifei yóó bè píĩmu, kè bèè sĭnné,

dè bo bè di kè bèe cíeté.

¹⁷ Díndi Isidayeeriibe bie ti Yiè nKuyie ndi deetému sáà ifeí í kpaá bo di pfi ndè í kpaá bo di di nè di bo mbomè.

Kuyie nyí nàké Sakabu yaabi ke sànnε

¹⁸ Nte tí Yiè nKuyie ntu mù:

Mú dòò keĩnkè,

mú piíté ketenkè, mú kè fií,

n yí kè dòò ke feinko

n kè dòò kè benitibè beè bo nkè ā,

mú béi nke tú:

Mú tu di Yiè nKuyie, n kó difɔnkúò kutekù makù í bo.

¹⁹ Kè Kuyie mbéi nke dò:

Mí ndi Yiè nKuyie n yí náá ndisòri

n yí nàké timatì kufáá ndibiinni mieke.

N yí sònté ke nàké Sakabu yaabi, kè n tú bè n wammú detetirè.

Mí ndi Yiè nKuyie nh ɔ́ɔ nàké dèè wetí dènde

dèè tu demómmonne n de nnáá.

Yεbotè yóó ceetsmè

²⁰ Díndi iwuɔ nyii kpaá ke fòù tíinnè kékotení.

Kotenèní diməu.

Bèè tauti sitenkaanii ideí kpesi ke si báá ndi í banté.

²¹ Senninè kénáké di yé tí,

tíinnè kébenke mebenkumè kè bè di púté.

Be mieke we m paá ke nàké?

We ntí nàké nè dimònni?

Dè í tú mí ndi Yiè nKuyie naá?

N kó difɔnkúò Kuyie mmakù í bo

ke wetí, ke deeri.

Kè dè í tú mí nkutekù makù í bo.

²² Díndi itemmànke iməu kəbe

wéētənèní m borè kè n di deeté.

Mú tu Kuyie

n kó difɔnkúò kutekù makù í bo.

²³ Mí nKuyie mú pàrikè

mú tí béi nnè n nuù,

tí tu timómmonnti nti,

tí í yóó paà,

bá wèè niti bo nínkú n yìikè

ba kùù botí kè kùù béi nke dò:

Ti bo nyié nha kpeti

²⁴ Bè bo nnáá nke tú:

Ti Yiè nKuyie nkuù dòòri dèè wetí ke kpeñni,

bèè mieke do m péi

ke bèe kotení m borè nè ifeí, kénsií.

²⁵ Dè mánni mí ndi Yiè nKuyie nkè n duó nkè di na di dootitəbè,

díndi Isidayeeriibe kó kuwuɔ nkè di mpəti n kpéí.

46

Babidənni kó yeəəkè báá na kébennèné Kuyie

¹ Teəəətenkaanitè bè tu tē Beedi tē bíimmu,

teəəətenkaanitè Nebo domu,

dí do tounko sii tenkaanii iwūɔ ke si deúkunko,

si náá nyiwūɔ kó yetuə nye,

iwūɔ si ə̀nèmu.

² Sibəəətenkaanii bíimmu,

si wə̀nnèmu ke do,

si í na ke deeté simáà,

bè si tomu ke kúntinè betəbè cie.

³ Kénténè n tú mù, dínđi Sakòbu yaàbí,
dínđi Isidayeeribe bèè kpaá,
dínđi n tò bè nè di yòbè pòutì mieke,
dínđi n te bè nè bè di púómme.

⁴ Nè di bo kótémè n yó mme ndi dò,
nè diyùpèfíti miekoo n yó ndi tómu,
mũ pĩ nde kó mutómú ke yó mmu pĩ,
ke yó ndi ceú ke di deerí.

⁵ Di bo nh ennenè we kè tí mma?
Di bo ndonnenè we kè ti ndò?

⁶ Benitibè òò yóótému be yaàyàrè mesò,
kécònnè tímáti péfíti cidòò,
kèwaa nhomááti, kòò bè dòò tetenkaanitè.
Kè bè nninku te iikè ke tè bàá.

⁷ Ke tè tóuti, ke tè buuti,
kè bè tè cònné dè tè nde ncómmú.
Kè bè ta tímáti mieke ke tè kuónnè tè báá cóuté,
tè báá bè deeté.

Medeetímè í dètírimè

⁸ Dínđi di ndè yé, ke kpénkúnne dimáá,
totínè di yèmmè, dínđi bèè yetírí n kpeti.

⁹ Dentenèní tii dòò nè dimònni,
n tú Kuyie nku kutekù makù í bo,
kè dè í tú mí nhotòu mòu í bo,
ke n dònnè.

¹⁰ Mii òò náké nè dimònni tii yóò dòò,
nh òò ti nákému kè tì kpaaní tì me mbáá paà.
Kè ñ yí n yóò dòò tì nh òò ti dòòmu.

¹¹ N yùní fetúúfè * nfe diyie yìèní kèè bíékè,
dihèi detiri ndi n yunímè onitè wèè yóò dòò n tãáté tì,
n náké tì, tii yóò tuòkení,
kè n tãáté tì n yóò tì n dòò.

¹² Kénténè n tú mù dínđi itookperí yembè,
dínđi bèè dèténè tímómmònti.

¹³ Nh autóomu ke bo dòò tímómmònti,
m bo dòòmè tímómmònti dè í kpaá ke dètiri,
n tóótému ke bo deeté n nitibè,
n yóò deetému Siyòò ei,
n yóò duómmu n kó tikpeti Isidayeeribe.

47

Babidònni ei kòbe domè

¹ Dínđi Babidònni ei kòbe,
cúténè kékari ketenkè
fò mBabidònni ei bè do í káá nwè,
karoo ketenkè a kpáti í kpaá,
dínđi Kandee ei kòbe.
Bè ténke í yó ndi yu ke tú bewennibe, besààbè.

² Túóténè kunántèmbiku kénna mmuyuo.
Dáténè tiyààti di iikè, kéfeínko,
deènnè di yààti kéféi ndi kpèrè,
kéna késénté kukó.

³ Kè di fòò feité, kè bèe yà di fei,
mũ yóò peite,
òmòu í bo wèè bo yete.

⁴ Kuyie nkuu me nyè,
kè tínti Isidayeeribe bie
tì kóò donti tú tì Yiè nKuyie Mpaakedaa

* 46:11 *fetúúfè*: Kuyie ndòò dínáàhántiri ke dè kényí Pedesi kóo kpáàti nwe. Wénté 41.2.

wèè dò mpáí páí,
ke ti te tínti Isidayeeriibe.

⁵ Babidǎnni èi kǎbe,
karinè ke yí só,
sǎrinè dibiiinni mieke
ke yé bè ténke í yó ndi yu ke tú bèè baké yekpààtiyo teyè.

⁶ M mieke keè do yè n nitibè,
n diimmu n te bè ifei,
m bè ànnému di òu mieke,
di me nyí bè kuó mmesémmè,
ke toummu bedakótibè yetuǎ cǎéyè.

⁷ Kè di yèmmè dò ndí yó mbaké sǎá,
bá dí í toti di yèmmè tii dǎdri ti ínkè,
di í dààte ke dò ndè mòke kumànkú.

⁸ Di mmǎnni kénténè n yé mmù, díndi bèè dǎdri di dómè.
Díndi bèè kári bètèii, ke náá ndi yèmmè mieke ke tú:
Kè dè í tú tínti otòu mòu í bo,
kè di yèmmè dò ndí í yóó náá mbekúpobè,
ke yé ke tú di bí í yóó kú.

⁹ De kó meborime medé yóó di tuǎkenímu,
dimǎnni dimáá, diyie dimáá.
Di bí yóó kúmu, di yóó naámmu bekúpobè,
dè yóó dǎdri bá kè di dó di dǎ denitinǎnkperè,
bá kè di dó dí ti beé n di bokè.

¹⁰ Di do tá dimáá ndi di nǎmmè ke dǎdri denitinǎnkperè,
di ò ndǎdri dè ke náá nke tú: Òmòu í ti wúó,
di kó mecii nnè di kó meyiǎtímè deè di fènte,
kè di náá n ke tú: Kè dè í tú tínti òmòu í bo ke ti dǎnnè.

¹¹ Meyenǎarimè meè di doti, di í yóó na ké mè cǎriné,
meyei ndiemè meè di tati, di í yóó na ké mè yenténè.
Bepǎmbè beè di doti dimǎnni dimáá.
Di do í dake bèè kpéi.

¹² Sǎoténè kéndǎdri denitinǎnkperè ke beeti yeboke,
di duó ndè dimáá nè di bíkémbénti,
kè dè naati di pété mucǎntimu, kè de yie ndí kpenke.

¹³ Di òu bèè borè tipáati bè bore?
Bèè kǎteni ké di teennè,

bembe bèè bǎu ntiweti ke wéi siwǎá,
ke náá ntii do nkétuǎkení bá wèè tǎnkú.

¹⁴ Di sǎáténè timúkpeti nti kè muháá nyóó di cóuté.
Di í yóó na kéyenténè de kó muháá.

Mù í yóó ntú musǎmpǎmù bè püünè mù péè,
yoo bè òó tǎtinne mù kedekè kényiiri.

¹⁵ Tii yóó tuǎkení di kó benitinǎmbè di òu bèè borè nè di bíkémbénti.
Bè yóó cǎtému bemáá bemáá,
be kóo mòu í yóó na ké di deeté.

48

Ti Yiè nKuyie nhǎǎ nákému kè ti né na kédò

¹ Díndi Sakǎbu yaábí kǎnténè,
díndi bèè pǎtinè bè bo ndi túmè Isidayeeriibe,
díndi Sudaǎa kó feyanfè kǎbe díndi bèè pǎrikunè ti Yiè nKuyie nkó diyètiri,
ke yu Kuyie nkùu te Isidayeeriibe ku yètiri.
Dè né í tú nè timómmǎnti nè mǎwetímmè mieke.

² Díndi bèè pǎtinè bè bo ndi yumè ke tú dihei sǎdri kǎbe,
díndi bèè dǎrinè dimáá Kuyie nke tú Isidayeeriibe kó Kuyie nkuu yètiri tu Mpakedaa.

³ Ti ketiti tii yóó dǎdri n ti náké nè dimǎnni ndi,
ti yènni mú nùu, mú ti béi ke pǎnke ti ta mudǎdriimù ke ti dǎdri.

4 N di yému nè dimònni kè di tú kubotí kùù í yíé ntímatí,

kè di fñní do nkumátídóú kè di to kpeñní.

5 N tí ndi nàkému nè dimònni, di tí kèèmu kè tí né na ke tùðkení,

kè dè bo yie nkè di báá yí di bákè yeè dè dòò,

kè di yèmmè bá ndò sibòotenkaanii sii te kè dè dòò.

6 Di tí kèèmu ke yà tí dòòmè,

di í dò nké tí nàkàá?

N di náá ntí di mmònni tí tu tipànti nti,

tí sòrimu di mu nyí tí yé.

7 Tí buoté bàmbara nwe, tí do í bo nè dimònni,

di mu nyí tí kèè kè dè í tú yie,

kè dè bo yie nkè di báá yí di do tí yé nè dimònni.

8 Di me nyí kèè tímatí di í banté tímatí,

nè dimònni tímatí í taà di to,

n di yému kè di tú benitidònnibè ke yetírí n kpeti nè bè di peiténímè.

9 Nè n yètíri kpéí nke m bónkùnnemè m mièke,

nè n sànni kpéí nke n kpaá ke di mọkenèmè meminnímè deè te kè n yí di deite.

10 N di tíí mmuháá mmu dè né í tú n dó kécònte mùmamù

n di tannè mēfēūtímè kó muháá mmu

ke bo di yááké.

11 N yètíri kpéí nte kè m pī mmutòmmú,

ke yé n yí dómè n yètírii caarè, n yí dó n toté nè òmòu n sànni.

Kuyie n tāātémè Siduusi ke bo ò pīrínè mutòmmú

12 Díndi Sakòbu yaábí kenténè,

díndi Isidayeeribe n yu bē,

míí tu oketiwè ke tú osònwè.

13 Míí dòò ketenkè nè n nùtè,

kè míí pité tiweti,

kè n dè yu dè kòrinímu mecaā.

14 Tíínnè dimòu kékéè, onítí n dó wè,

wèè yóó dòò Babidònni kòbe n dómè,

ò bo cēēre Kandee kòbe.

Di mièke we ntí nàké nè dimònni.

15 Míí mómmuò ntí bēi,

míí ò yúní, míí duó nkòò kòtení,

o tómmú yóó yiémmu.

16 Tóónnènní m borè kékéè,

nè dè ketémè kè n nàámmu,

kè dè tùðkení ke n sòñtè.

Tū mbanténè ke do ti Yiè nKuyie nkuù n tōnní

kè ku Yaá nni mbonè.

Kè Isidayeeribe do nyié nKuyie nkpeti dè na mbè dòmmè

17 Nténè di Yiè nKuyie ndi kóo donti,

wèè dò mpáí páí ke di te díndi Isidayeeribe ò tu mù,

mí ndi Yiè nKuyie m míí di te ke di tiè ntíí yóó di dòò mesàà,

míí di ní kuce dí kéri kùù mièke.

18 Áú! Kè di do yie nkékénté n tannò,

di na mmọkemu diwèi kè di mpūò kukó nkòme,

kè di kó tímómmònti mpíéké menie ndòmmè dāmèèri.

19 Kè di kó feyanfēe sūū mubirírmú dòmmè,

kè di yaábí kó kusúkù ndònnè ibirí dòmmè dāmèèri nùù,

be yètíri báá kpánné,

kè be yètíri mbo n yìikè sáá.

Kuyie nyèmmè bēè yè Babidònni

20 Yènnè Babidònni,

cokénè kéye Kandee kòbe cuokè,

pīékénè tí, yeèné tí tipíiti tímòu,

ke náké ti Yiè nKuyie ndontémè Sakòbu yaábí.

²¹ Kuù do ni ku nitibè dikpràà tédontè kpèri mieke,
bá sinéyēī í mbè pī, kuù do duó nkè menie nyenní dipèri,
kuù do yaté dipèri kè menie ncóúnní.

²² Ti Yiè nKuyie mbéimmu ke tú diwèi í bo beyeibe kpéi.

49

Kuyie ntāātémè ku kóo tōnti

¹ Kè Kuyie mpāānāānti náāntòo béi nke dò:
Díndi ketenkè kèè soké dāméeri cuokè ke kabe kénténè,
díndi yehékè détiyè kabe keènè.

Nè n yō pouti mieke nke ti Yiè nKuyie nni ntāātémè,
n yetini dii mōnni ndi kù n yúmè,

² Kè n duó ntināānti tii dò ndisiè,
ke n kánkè ku nòutè
ke n duó nku náānti tii dò nkupie,
ke nh ānné ku doó mieke.

³ Kè n náké ke yī:

fǒǒ tu nkóo tōnti.

Fǒ nyIsidayeeri n tāāté wè kàa bo benke n kó tikpeti.

⁴ Mí nhEsaii kè mí n yèmmè né dò nh òu detetirè,
ke càke n wērímú fààrè
ke yé ba kè n Yiè nKuyie nyému n kpéi,
ke n cuuti bo ku borè.

⁵ Di mmōnni n Yiè nKuyie nkuù béi kunku kùù m piité n yō pouti mieke,
kè m bo ntú ku kóo tōnti.

Ke tēnnéni Sakòbu yaábí ku borè,
kè bè ntíkú ku borè.

N Yiè nKuyie nkúu n dōò mesàà nke n yu,
kuù tu n kó muwērímú.

⁶ Kù n nàkému ke yī:

A bo ntúmè n kóo tōnti,

kéfi nSakòbu yaábí máá dè í sannè

n da tāāté kàa bo ntú kutenkù kó kuwenniku nku,
kè dèe yie nkè medeetímèe pité kētuoke itemmānke imou.

Isidayeeri be è ciété bè yóo wēte kékūūmmè

⁷ Mèmmè kè Kuyie mbéi nké dò:

Nte mí nha Yiè nKuyie n tú mù

mí nwèè dò mpái pái,

mí nwèè tu fǒ nyIsidayeeri a kóo donti,

nte n da náá nti fǒ mbè sènkèrì wè,

fǒ nkutenkù wúó nwè kè dè kù mōke isíé,

fǒ mbèè baké bè dōò wè be kó kudaakù

bekpààtibè yóo da yàmu ke ité kécómmú

ké sikpààtibii da yà ke nínkú a ùlkè

n dōorimu m béi nti

kè dò mpái pái mí nwèè da tāāté fǒ nyIsidayeeri.

⁸ Ke yíe ke béi nké dò:

N kèemu a báammì dimōnni sàari ke ì cōuté,

ke da teennè n dó ké da deeté dii mōnni.

Míi da piité ke da deeté kàa bo doó metaummè

mí nnè benitibè ti cuokè,

ke íi ndiheì, kè benitibèe kari ketenkè kèè do duóo.

⁹ Kàa kpeté bèè bo yekpetintuo ke bèe yè

bèè bo dicuri kè bèè yènní dedaatiè.

De mōnni bè bo ndōmmè ipe ì cènti ke diiti yetàrè Ìnkè ì dómè.

¹⁰ Dikōnni báá bè pī

sinéyēī me mbáá bè poté ketenkè báá tonkè ké bè tūo.

Diyiè me mbáá bè còu nke yé wèè bè ni ò bè m̀akenè m̀e mesémmè ke yó mbè k̀arinè menésààmè borè.

¹¹ M bo d̀òd̀ yetārè kè yèe naá nyice,

m bo ìtí yé f̀tè ice.

¹² Nte b̀e ke k̀eríní bè iténí d̀edétirè nde kè b̀emabè boní kubakù you,

kè betòbè boní diyiè taà kèè bíékè,

kè betòbè boní Esibiti.

¹³ F́ nke ìnkè dè nda naati,

f́ nketenkè k̀a nyānku,

d̀indi yetārè kè ò nyíú

ke yé mí ndi Yiè nKuyie m b̀antèmè n nìtibè,

n kuómumu besénnibè mesémmè.

Kuyie ntumè kù í yóó yè nku k̀òbè

¹⁴ Kè Kuyie mbéi nke d̀ò:

Sedisadèmmu naá nke tú:

Ti Yiè nKuyie nni mbòntóomu

kù n yèmmu.

¹⁵ Onitipòkù bo yè nho biraa?

Mesémmè ̀̀̀ í ndè nhò bonaa?

Bá k̀òo nitipòkù bo yè nho bire mí m b́á da yè.

¹⁶ N da ẁarimu n ǹou mieke,

n ǹonfè í iiti a eì k̀ó iduotí ìnkè.

¹⁷ Nte bèè yóó maá f́ nSedisadèmmu eì ke cootini.

Bèè do da p̀ante kédéité bè yìèmu ke cokù.

¹⁸ F́ nSedisadèmmu eì, éu nha yuu kéwénté a fitímè,

a bí im̀ou tikumu ke k̀aríní a borè.

Mí nKuyie m bomu kè m̀i b́i.

Ì yó ndo ntisáti nti a kpéi, k̀a mbè yì fenaak̀onfè k̀òme.

¹⁹ Sedisadèmmu a do d̀ònkomu ke naá ntidobonti

benitibè né ẁeti ke bo ékèmu a mieke.

Bèè do da p̀ante kè bèè dété.

²⁰ A nìtibè a do p̀àà bè,

bè ẁeti ke bo da náké ke d̀ò:

Ti ékèmu tí p̀a m̀efiè nkè ti kari.

²¹ A bo mbékú amáa ke tú:

We m̀peité bè nnitibè n do p̀àamu ibí

kéndò nteh̀aunte kè bè n yete,

we nné bè píi, n do bo m ḿaà kè bè borè?

²² Kè ti Yiè nKuyie nyíé kébéi nke d̀ò:

Mí nha Yiè nKuyie n yóó youte n ǹutè nte.

Yebo t̀e bíékè kè yèe yà n cannimè,

bè bo nhúúkú inítidabí ke t̀úóké inítipòì ke k̀untiní a borè.

²³ Bekp̀ààtisap̀ambè bo ntú a k̀ó bebíyuàribè,

kè bekp̀ààtibè tu bèè ì tiè,

bè bo nnínkú a ìikè ke s̀iinko ke déú a nacètáá.

De m̀anní k̀a banté dè ̀̀̀ í ndimè bèè duó mbemáa mí ndi Yiè nKuyie.

²⁴ Okp̀arim̀uonti do eì dè bè bo dè fiètaà?

Okp̀ààtìyonkuwe do kpetí bè bè bo bè kpetáa?

²⁵ Okp̀arim̀uonti do eì dè bè bo dè fiètemu

kékpeté okp̀ààtìyonkuwe do kpetí bè.

Mí nKuyie mm̀i b́i.

M̀i m̀ammua nyóó dokénè a dootitòbè kédéé t̀e a bí.

²⁶ Bèè do da f̀éunko m bo duó nkè bèè cááké b̀e k̀ònti

bè bo ỳa bè ỳi nkémuó m̀menaà nkòme,

kè Benitibè b̀emou banté m̀i tumè a Yiè nKuyie, a d̀eetíwè, a donti.

50

Kuyie nyí yete Isidayeεribe

¹ Mεmme kὲ ti Yiὲ nKuyie mbéi nkè d̀:

Kὲ di yὲ n yetemu Sedisademmu wὲ tu di ỳ,
yé dipátiri meyatimὲ kperi?

Kὲ m mè ndi fitὲmu kὲ bo yietí m bàà,
yénè de kó dipátiri?

Di yei mmè te kὲ n di fité,

di caarimὲ mè te kὲ n yete Sedisademmu wὲ tu di ỳ.

² N k̄tenímu, dὲ yímè kὲ n yí yà òm̀u,

n yumu, ba nte kòò m̀u í yíé?

Di yὲmmὲ dò m bakú kúpúrimu kὲ báá na kὲ dí deetáà?

Di yὲmmὲ dò n kparamu muwὲrimú m bo di deetémàà?

Míi ̄̄ béi nkὲ damé̀ri kũ̀,

míi ̄̄ duó nkὲ ikó nkpeí,

kὲ siyíi m̀nté menie nkékú kὲpāake.

³ Míi ̄̄ duó nkὲ dibiiñni dátinné kὲInkὲ,

míi ̄̄ kὲ dátinné kuyaas̀ukú wὲ k̄ari mukũ̀ nho k̄ome.

Kuyie nkóo t̄anti d̄mὲ kὲ nkú k̄ὲmmú

⁴ Ti Yiὲ nKuyie nni ntiὲmmu detanc̄umbire k̄ome n do nkénáké̀ tí,

kὲ n yé tináānti t̄i bo teennὲ bèè òu,

bá d̄i k̄unweñni ò ̄ nh entὲmu kὲ nni ndó m bo nhò k̄ὲmmúmè,

detanc̄umbire ̄ nkémmúmè wὲ dὲ tiὲ.

⁵ Ti Yiὲ nKuyie nkuù n duó meyὲmmὲ m bo kú k̄éaténὲ mὲ, m mè nyí yete, n yí wὲte n f̄onkúò.

⁶ M benkὲmu m può bèè m puoti,

n yí yetenὲ n kúònni bèè f̄sũ n deὲnfὲ,

n yí yetenὲ n ȳikὲ bèè n s̄áá kὲ n suu tinónt̄ũti.

⁷ Ti Yiὲ nKuyie mmè nni nteénnὲmu, dὲ te kὲ n k̄ontí í ȳarikὲ,

kὲ n fiíkú teii,

n yὲmu kὲ dò n yí yóó di ifei.

⁸ N kóo patiwè t̄kὲmu, kὲ wὲ n dóné tináānti, wὲ k̄tení kὲ ti máá.

Wὲ d̄ó tí beké de yiè nkéténi.

⁹ Ti Yiὲ nKuyie nyó n teennὲmu,

we nné yóó ȳi n yí naati?

N dootit̄bὲ yóó k̄ὲrimu tiyá̄ti k̄ome kὲ n cóú kὲ ibié̀ bè c̄aákὲ.

Kuyie nkóo t̄anti tumὲ bèὲ ò k̄éitὲ

¹⁰ Di miὲke we ndé ti Yiὲ nKuyie,

we nk̄ὲrimú ku kóo t̄ontí tu mù?

Wὲ k̄eri dibiiñni miὲke kὲ kuwenniku í bo

de yiè n duó nhomáa Kuyie kὲ nku mbúó.

¹¹ Díndi bèè t̄uòti muháa kὲ bāti mepend̄ommὲ d̄i m̄omm̄ombe tati mu miὲke.

Di pend̄ommὲ yóó t̄áá dímbὲ,

Ti Yiὲ nKuyie nkuù yὲ dè di t̄uòkení,

di yóó kú mef̄éũt̄imὲ miὲke nke.

51

Kuyie nyὲmmὲ kú yóó deetὲ Abarahammu yaabi

¹ Kὲ ti Yiὲ nKuyie mbéi nkè d̀:

Díndi bèè wantí medeet̄imὲ k̄éaténὲ,

díndi bèè wantí mí ndi Yiὲ nKuyie,

wénténὲ dip̄eri bè di yari d̄i miὲke,

totínὲ di yὲmmὲ dif̄t̄iri bè di d̄enneni d̄i.

² Wénténὲ di yà̄ari Abarahammu,

nὲ Sadaa bèè di pié,

n do yóó yú Abarahammu kòò í m̄oke debire,

kὲ nh ò d̄ò mesáa kòo pié.

³ Mí ndi Yiὲ nKuyie n wúó nSiȳ̄ kὲ mesémmὲ mè m bo,

Siȳ̄ kó yēdobuò nkperὲ,

ndònnè mesémmè mme,
 Siyōō èi naá ntedontè nte,
 kè m bo di dōò tēpútè
 de kó tedankpetè bo naánnè
 kupúú sààkú Edenni
 diwèl nè kuyeñnaatí dè bo ànnè deborè.
 Bè bo ndiè nyesáa nke bie ndebémbénnè.

⁴ Díndi bèè tu n kòbe kénténè
 díndi n kó kuwuò nkeènè.
 Míi yóó di duó nyíkuó ìì yó ntú yebotè kó kuwenniku.

⁵ N kó medeetímè tóónnímu,
 mè duunnímu kè m bo bekénè yebotè,
 kè yehékè détiyè kòbe m bóúté
 kémbaa m bo yè deetémè.

⁶ Bóúténè kéñkè kégà,
 késínnè kéwénté ketenkè,
 kéñkè yóó pèétému kuyukú kōme,
 kè ketenkè kērí tiyaàcítí kōme,
 bèè bo ketenkè ñnkè kè bèe kú
 isēí kōme kè n kó medeetímè mbo sáá
 mè í yóó mmàke kumànkú.

⁷ Díndi bèè yé dèè wenni ke síé kénténè kékeè!
 Díndi bèè tū n kó ikuó di bá nyīkú benitùbè kó yesáambè.
 Di bá ndé bè bo di senkèrimè.

⁸ Imambíé yóó bè cáákému kukònkú kōme
 ibié bo bè cááké tìpecití kó kuyàakú tēmè.
 N kó medeetímè í yó mmàke kumànkú.
 Míi yó mbaké sáá.

Kuyie mpāānāānti nāāntò dōmè Kuyie nyoute ku bakù

⁹ Kè Kuyie mpāānāānti nāāntòo béi nke dō:

Áú! Tí Yìè nKuyie nyoute a bakù,
 benke a wērímu!
 Íté kécómmú a do dòmmè nè dimònnì.
 Dè í tú fṣṣ do pònte Esibitāà?
 Dè í tú fṣṣ do kùo Esibití kó musímmāà?
¹⁰ Fṣṣ do duó nkè dāmèèrì kūū
 kufṣṣtikú diékú kó menédíemè.
 Fṣṣ do keuté kuce dāmèèrì miéke
 kàa kòbe a deeté bèe kété.

¹¹ Mèè botí nku tí Yìè nKuyie ndonté bè yóó konnímè Sedisademmu,
 bè bo nkūntiní ke denti nè diwèl be namè,
 be wèl í yó mmàke kumànkú,
 kuyeñnaatí bo mbè piéké nè diwèl mediè.
 Meyeñcaàrimè nè yedabùò kè dèe dété.

Kuyie nyàúkunnemè ku kòbe kònti

¹² Kè Kuyie mbéi nke dō:

Mí ndi Yìè nKuyie mmú yàúkunko di kònti.
 Onití tu we kè di ò yīkú
 ò tu onití nwe ke yóó kú, onití í cáánnè timútí.
¹³ Di yèmmu mí ndi Yìè nKuyie nkùù di dōdà?
 Di yèmmu mí nwèè pitè tiwetí ke fíí nketenkàà?
 Di yèmmu n kpéí nkè di kōmbùòtí duò,
 kè di kòntí au ke dò mbèè di fṣṣunko bè yóó di kuàà?
 Bèè di fṣṣunko be kó kemíeke bo di dōò ba?
¹⁴ Bè kpetí bè yekpetíntuo miéke bè yètímu bàmbà,
 bè í yóó kú ye miéke bè í yóó mōnté mudii.

15 Mû tu di Yiè nKuyie,
mûi nampú dàméèrì ke ìnko yenéfinfirè
mûi yètiri tu Mpaκεdaa.

16 Mû ànné tiwetì kè mû fíí nκetenkè.
Sedisademmu, a tú n kou nwe
mû ànné n náahti a nùù mieke
mû da kánké n nòùtè kó medéè.

Kuyie nkòínémè ku kobe

17 Kè Kuyie mbéi nke dò:

Íté f̄s nSedisademmu.

Ente! N do da nìi m mieke kó febòòfè nfe
kàa fè yà kékúótóo,
kàa ìkèe fité.

18 A bí a pié ì dèmarè í bo dèè bo da dete.
A pií ì bí dèmarè í bo dèè bo da benke kuce.

19 A né yóó beé nwe tii me nda tùòkení tidé?
Bè mè nda pòntemè ke éi a kperε
kè mudoò tanní nè dikònnì
we nné yóó da bántè?

20 Sedisademmu a kó bedapàmbè yīkemu ke duó
kéduó duó ice mieke

bá bè í nampú, timáti 55 pí ntehontè kè tè ndòmmè.
Mí ndi Yiè nKuyie m mieke keè di do.
Mí ndi Yiè nKuyie mmû di kpànnè.

21 F̄s nSedisademmu kénté kékeè!

A kperε n dò mmesémme mme
a muómmu dè né í tú menaà.

22 Sedisademmu nte mí nha Yiè nKuyie n tú mù
mí nwèè bo a f̄nkuúò
n yóó còutému m mieke kó febòòfè fèè firì a ìkè,
a ténke báa fè yà.

23 N yóó fè pií mbèè do da f̄ũnko bè mbè
bèè do 55 da péi nke dò:
Kúúti kè ti nnaù ke p̄enkù,
bèè do dòò a ìnkè kuce kénnàù.

52

Sedisademmu ei yóó wēte kémaámè

1 Kè Kuyie mbéi nke dò:

Ente f̄s Sedisademmu ei,
íté mecāā f̄s nSiy55 ei, íté kécómmú kétēī,
ānné a banyààti

bekpákparibè itayéi yembè bè í tatiní a tenkè ténke.

2 Sedisademmu íté képeité amáà mutáá,
kari a kàri,

Siy55 píté a f̄nñí kuhōū, f̄s nkudaakù.

3 Tí Yiè nKuyie ntu:

Bè di fité ke í còuté tiyeti,
kè kù yóó di donté ke báa yietí.

4 Kè ti Yiè nKuyie yíé kébéi nke dò:
N nùtìbè do kàte Esibiti ke bo nkarimu,
kè dè né mboní kè Asidii kobe mbè f̄ũnko detetirè.

5 Di mmònnì n né bo yīme?

Mí ndi Yiè nKuyie ndi beke mu.
Bè me mp̄ínmè n nùtìbè detetirè ke kònnè,
de kó benitidònnibè buò nsiyí nsi,
ke n sáá, mí ndi Yiè nKuyie mmû bái.

6 Deè te kè n tu n nùtìbè yóó bantému n tú wè,
de yiè bè bo banté mû bè náánnèmè,

n tũ̀ðkenĩmu.

Bè nàkémè Kuyie nkó medeetímè kpéi

⁷ Káa yà wèè náanteni tináaḥsààti
yetaṛè ìnkè dè ɔ̀ nda naatĩmu.
Wèè nàa ndiwèi kó tináaḥti,
medeetímè kpèti ke náa nSiyɔ̀ɔ̀ kɔ̀be ke tú:
Kuyie ndi tũ̀ nkũ̀ kuũ̀ tu okpààti.

⁸ Kénté bèè baà a èi,
bè pĩ̀ékũ̀mu bè iũ̀mu nè diwèi,
ke yé̀ bè yámè nè be nuɔ̀ nti Yiè nKuyie nwētiniímè Siyɔ̀ɔ̀ èi.

⁹ Dĩ̀ndi Sedisadẽmmu dobontĩ kɔ̀be uunè kéii,
ti Yiè nKuyie mbántẽmu ku nitibè,
kũ̀ dontẽmu Sedisadẽmmu èi kɔ̀be.

¹⁰ Ti Yiè nKuyie nyòutẽmu ku nòutè
ke bo benke yebotè yemau kũ̀ dòmmè pái pái,
tĩnti timau kɔ̀be yóo yámu Kuyie nti tũ̀ nkũ̀ deerĩmè.

Kuyie ntumè ku kɔ̀be yè Babidɔ̀nni

¹¹ Yènnè! Yènnè! Ítènè Babidɔ̀nni,
dĩ̀ndi bèè tɔ̀ mí nKuyie n c̄f̄ètè kuɔ̀ nenti,
di báa kááké demarè dèè s̄i, dí nyeti ke wenni.

¹² Bá nyetinè ke deitĩ,
di bá nyeti ke cooti, mí ndi Yiè nKuyie n nimu di iìkè,
mí nKuyie ndĩndi Isidayeeribe di tũ̀ nkũ̀ m bomu di f̄onkũ̀o.

Kuyie nkóo t̄anti f̄eũ̀tẽmè

¹³ Kè Kuyie mbéi nke d̄o:
Nte n kóo t̄anti ò yó ndéúkũ̀mu,
kóo yetĩrii feité,
kòò baatè ò yó ntũ̀ onitidiwèwè nwe.

¹⁴ Kusũ̀kũ̀ do ò yàu kè be k̄m̀bũ̀òti duòmu
ke yé̀ o iìkè do càkẽmè ke ténke í ndò nkenitikòke,
o k̄nti ténke do í dò ntinitikpèti.

¹⁵ Yebotè yóo ò yámu kè d̄e yè di,
bekpààtibè bo pi be nɔ̀ o kpéi,
ke yé̀ bè yámè bè í bè benke ti diyie mari
ke kèè bè í kèè ti diyie mari.

53

¹ N Yiè nKuyie, we nyie nha náaḥti ti náa nti?

We mbanté a w̄erĩmu a benke mù?

² Ó yènní ditepànni k̄m̄e mme ti Yiè nKuyie nyiìkè,
ditepànni ɔ̀ yè̀mè ketenkperikè.

O dòmmè do í cáá nke miati
ke do nha ò yà kénwúó
o k̄nti do í cáánnè betɔ̀bè kpèti.

³ Ó do tú bè senkèri wè nwe kóò yete,
kòo f̄eũ̀tè k̄m̄anténè kuyonku,
kédontenè onitĩ bè ɔ̀ yà wè kékáá nkeyiìkè.
Ti do ò senkèrimu ke í ndake o kpèti.

⁴ Ó né do tɔ̀ tũ̀ kó m̄f̄eũ̀tĩmè,
ò do c̄outé tũ̀ kó tik̄ɔ̀nyonkuti,
kè tĩnti yèmmè né ndò Kuyie nkuũ̀ ò poté,
koò poté kè bo ò dii nyiféi.

⁵ Ke yé̀ ba! Kè ti kó meyei mmeè te kè bè ò kòute,
ti kó m̄caarimè kó tiyèĩti nti ò tomè kè ti ò ȳante,
wèè c̄outé tiyèĩti kè ti p̄ètè diwèi,
bè we nkòute kè ti miètè.

⁶ Ti do áantẽmu timau tip̄ièti k̄m̄e,
bá wè kóo tũ̀ nhò d̄s̄ kũ̀ù ce,

kè ti Yiè nKuyie nhò tou timòu kó meyei.

⁷ Kè bèè ò fěũ nkòo yie nkékékùnnè omáà,
bá ò í àate o nùù,
ò do dònne fepièfè bè kàrinè fè nfe mukòù,
bè kěi fěè citi,
ke nčěké ò í àate o nùù.

⁸ Bè ò pĩĩmu kòò bekénè kòò kùò,
o kó kutònkù kòbe òmòù í ndake o kpeti,
òmòù í mbékú mùù te kè bè ò dèite kutenkù.
O botí kòbe kó meyei nkó tiyěiti nti bè ò puotímè.

⁹ Kòò wěnnénè benitikòùbè ke kùnné,
kòo fəti wěnnè tikpàti yembè,
bá ò í me ncaàrèmmè mùmamù,
ò me nyí nàké timatì tìi tu siyáabisí.

¹⁰ Ti Yiè nKuyie nkuù do ò tãáté ke bo ò tou mmeffěũtímè,
kòò duó nho fòmmu kè bè ò kùò,
kòò ùtè benitibè yei,
ò yóò m̀̀̀̀temu o yaàbí kòo fòmmu sòoté kémònte,
nè weè borè nde Kuyie nyóó d̀̀̀̀mè kù d̀̀̀̀mè.

¹¹ O fěũtímè kó difònkùò benitibè bo ò yĩtè kè dèè ò duó
ndiwèi kè meborimèe ò narike,
Kuyie nkóo t̀̀̀nti sààwè bo nte kè kùu wénté benitibè bèè weti,
weè yóò t̀̀̀ be yei.

¹² Dèè kréí nte kè kù yóò ò wěnnénè bediebè
nè bekperibè bè bo wěnné kətoti be ei dè.

Ke yé ò duómmè o máà kè bè ò kùò,
kòò wěnnénè benitiyeibe.
Bá nè ò me ntòmè kusũkù kó meyei
nke dèetè benitikòùbè.

54

Kuyie nyóó wète kətaunnèmè kumáà Isidayeeriibe kè bè duó ndiwèi

¹ Sedisademmu ei, fš ntehãũnte,
fš nwèè í peí, ñyãnku nè diwèi,
tiitè teyitè, fš nwèè í peitè,
ke yé bè yete wèè nitipòkù kó ibí yóò sũũnnèmè
wèè ye nho kpeyi.

² Pèkùnnè a yàati kó kutouku yóò cónné dè,
pĩnte a touku kó tiyàati kèpèkùnnè,
tuutè iwèi ke bá nyièkù,
baaké ibaaké mesàà.

³ A nìtibè yóò sũũmmu kèpíe ntipĩti timòu
kèfiete yehèkè yèè da tókénè,
a nìtibè bo wète kèpíe nyehèkè yèè do d̀̀̀ũnko.

⁴ A bá nyièkù a í yóò di ifei,
dè báá da di ke yé bè ténke í yó nda sáámmè,
a yóò yèmmu a do di ii fei a sapànti m̀̀̀nni,
a ténke báá dentení bè do da sáá nyèè sáámmè a tú d̀̀̀i m̀̀̀nni okúpokù.

⁵ Ke yé wèè da d̀̀̀ò weè tumè a d̀̀̀ò weè yetiri tu M̀̀̀pakeɗaa,
weè d̀̀̀ò mpái pái ke te Isidayeeriibe weè tu a donti,
weè yetiri tu Kuyie nkùù te ketenkè.

⁶ Sedisademmu! A d̀̀̀nnè onitipòkù bè yete wè nwe,
kòò bo meyeñcaàrimè mièke,
kè Kuyie nda yu, kuù b́́i nke tú:
M bo yĩme kədootoo m pokù n tãáté wè,
n kpaá cəntí d̀̀̀i m̀̀̀nni?

⁷ N do da dootoomu dim̀̀̀nni sãm̀̀̀pəri mièke,
kè mesémmè m pĩ mmedie, kè n d̀̀̀ò kəwète kè da túóté

⁸ M mieke keè do da yè mediè bá n ténke í ndó ké nda wúó dimònni sámpròri mieke.
N né me nda ósmè kè dè í mæke kumànku,
deè te kè mesémmè wète ke m pī nnè f̄s,
mí nha Yiè nKuyie nha donti mī me n yè.

⁹ N do pàrikè mèè botí Nowee kó dimònni ke dò:

N ténke báá yóu kè fetaafē diefē kuò benitibè,
memme m pàrikè mè ke tú:

M mieke ténke í yóó da yè kè n da kpannè.

¹⁰ Bá kè yetārè bo tote ye córè, bá kè sitáá bo sántè.
N da dó mèè dókùmè báá ceete, diwèl kó metaummè
n da dònè mèè mè í yóó ceete,
mí nha Yiè nKuyie nkùù da kuó mmesémmè,
mī bēi.

Kuyie nyóó wète kémaámè Sedisademmu

¹¹ Áú Sedisademmu eì! A kperè dò mmesémmè mme,
menie mmeè píe nha eì ke da kuòti
òmòu me nyí bo wèè bo da bántè.

N yóó wète ke da maámu nè yetásàayè yebotí yebotí,
ke da pūüténè yetásàayè
yèè dò nyewetè.

¹² M bo maá a dèrè nè yetásàayè yèè dò nfetònfè,
kémaá a bòrè nè yetásàayè yèè dò ndoii
kédari a duotí nè yetásàayè.

¹³ A hí imòu bo naá ti Yiè nKuyie nkó betũmbè
kè be wèl ndeu mediè.

¹⁴ De m̀nni kàa nfiíkú timómm̀nti mieke,
òmòu ténke bá nda f̄ũnko,
kuf̄wáá nténke bá nda tókénè.

¹⁵ Bá kè bè bo da do mudoò dè í yó mbonní m borè,
kè wèè da dèke weè doti.

¹⁶ Mī d̀ò omááti kòò fuutí timádauti,
ke mááti kulkpàrinenkù ò dómè,
m me n né d̀òmu ocaàriwè wèè bo kù càke.

¹⁷ Tikpàrinenti bè mááti tí a kpéi nti báá na ké dá d̀ò d̀emare,
kòò m̀òu da yu tibeénti
deè ò k̀are k̀are ò báá yà ò da yu mùù kpéi,
n duó ndènde n kó betũmbè, m bè d̀ò dè d̀ò m bè d̀ò m̀emme.
Mí mbe Yiè nKuyie m̀mī bēi!

55

Bè í do mmedestímè

¹ Áú! Díndi sinéyēi bo bè k̀atenèni menie mborè,
bá nè bèè í mæke idííti k̀atenèni,

k̀atenèni kécouté kédí,
k̀atenèni kécouté menaá nnè menaamiè

bá kè dí í mæke idííti,
dí í yóó yietí d̀emare.

² Ba nkpeí nte kè di bo ndenninko di dííti di yóó di dè kè í nsànnè de kpéi?
Ba nkpeí, kè di òu deè í díè nde kpéi?

Keènè n kpèti ke di desààrè,
mekùò nkperè bo ntú di kó mudii.

³ Kénténè n kpèti kék̀atení m borè,
keènè n kpèti kè dèe yie nkè dí ífòu.

Kè n dí d̀òndè metaummè mèè yó mbo sáá,
ke dí d̀ò n do yè n yó ndəəri mèè sàà nDafiti

⁴ N do we ntáátè kòò bo nnáánnè ibotí n kpéi,
n do we nd̀ò okpààti kòò mbaké ibotí.

⁵ Díndi Isidayeri di ní bo yú bep̀òbè ibotí t̀èi k̀obe,

ibotí tɛi ìí dí yé ì bo ncokùní dí borè mí ndi Yiè nKuyie n kpréi,
mí nwèé dò mpáí pái ké di te díndi Isidayeeribe ké di déúkùngo.

Kuyie nkó dinùù í duò ketenkè

⁶ Wammúnè ti Yiè nKuyie nkù kpraá fei dùì m̀̀nnì.

Yúnè ku kè kù kpraá tóké.

⁷ Onitíyèiwee yóu kuce ò tũ nkù,
kè meyei ndòòrìwèe yóu meyèmmè yeime
kéwètení ti Yiè nKuyie mborè,

kè kùu ò cǐé, Kuyie nti tũ nkù sémmè deumu kè ku cǐenko.

⁸ Kè Kuyie mbéi nke d̀̀:

Di kó iyèntotí cáámmu kè n kpeyi cáá,

di kó ice cáámmu kè n kpeyi cáá.

⁹ Tiwèti yòutenèmè ketenkè
n kó ice me nyòutenè di kpeyi
n kó iyèntotí me mpèèté di kpeyi.

¹⁰ Fetaafè òò í ncùténí nè yemátàré ké kpénté kédeke ké í nyòare ketenkè,
kè tidíiti nè títiéti ké dèe yé,
képéité ké benitibèe péte kébuotí képéte kédi.

¹¹ N náànì kpere me ndò, nti òò í nwètení m borè ké í pĩ mmutòmmú,
ké í d̀̀ò n dó tũ, kè í d̀̀ò n ti dènnò ké yè nti pĩ mmù.

¹² Di yetìmu Babidònni nè diwèi,
di kùntimu di cie nè diwèi,
yetā̀̀rè nè sitā̀̀á kè dè bo nyíú,
kè dikpraá kó títiéti ti tipèti.

¹³ Dètie mbè tu dè sipèrésí dè bo yè di tenké tipotí do borè.
Kè bè tu tũ tieti mírì kufòsku kpeti,
ké tũ yè mumesatòtimù do borè.
Dè bo ntú ti Yiè nKuyie nkó disā̀̀nni,
ké de kó mecannimè mbo sā̀̀á ké báá deite.

56

Kuyie nyoo còutémè benitibè bemou

¹ Mèmmè ké ti Yiè nKuyie mbéi nke d̀̀:

Ndòarinè dèè sié,
ntũnnè n kuó n yóó di deetèmu bàmbà
ké benitibèe yà n d̀̀òrimè m béi nti,

² Dè nnaati oniti wèè bo ndòari m béi nti
kénfiíkú ti miéke, kéndake teom̀̀pùtè kó diyè kpréi
ké báá di sãũ,
kémenténè omáà meyei mmemou.

³ Wèè í tú Sifu kòò n taunnè mí ndi Yiè nKuyie

ò báá yí n yóó ò cánnèné Isidayeeribe.

Bè fònte wè koò plíné tekpraàtíçtèté miéke mutòmmú
ò báá yí ò d̀̀onnè mutie mùù kpréi.

⁴ Mí ndi Yiè nKuyie m béimmu ké tú:

Kè de yiè ntũ nteom̀̀pùtè kó ikuó
ké d̀̀òri ì yè mmù
kòò d̀̀òri n yè n kòbe ndòòrimè.

⁵ De yiè m bo soó mmèfiè n cǐtèté miéke
kéwā̀̀ri o yètirì me miéke, deè wenni o kpréi ké pèèté
initidabí nè inítipobí.

De yiè nyètirì bo mbo sā̀̀á, m báá di üté.

⁶ Bèè í tú Sifube ké bè n taunnè mí ndi Yiè nKuyie,
ké pĩ n tòmmú, ké n déúkùngo,
ké n dó, ké tú n kó betòmbè ké tũ nteom̀̀pùtè kó ikuó,
ké ì sãũ,

ke d̄oari n yē n k̄obe nd̄oarimē,
 7 De yembè m bo bè k̄otenē n t̄as̄àari ìnkè k̄éduò nkè bè nyānkunè diwèi,
 n c̄if̄ètè mubáammu kp̄ete mieke,
 k̄éc̄oútè be wūš bè n feu i ke t̄uò diwūšt̄anni ìnkè,
 ke yē bè yó n yumè n c̄if̄ètè ke tú mubáammu kp̄ete
 yebotè yem̄o yó mbáá ndè.

8 Yebotè yem̄o yó t̄ínnímu bet̄obè bèè kpaá be borè,
 n yóo yíé k̄étímmu bet̄obè.
 Kè bèe w̄enn̄énè n t̄i mbè ke dèè.
 Mí ndi Yiè nKuyie m̄i b̄ei.

Kuyie nkpann̄emè ben̄it̄ibè yeibe

9 Mem̄me kè Kuyie mb̄ei nke d̄o:
 Díndi tikpas̄inti k̄oten̄eni k̄édi
 Titúúti kó des̄inn̄è k̄oten̄eni k̄édi dibanni.

10 Bèè b̄aa Isidayeeribe bè tu tiyūš̄nti nti bem̄o,
 bè í yau d̄emarè bè tu yem̄owūš̄ nye
 yēè í n̄o nke óú, bè n̄onn̄è mud̄ammú mmu ke d̄o inūo.
 Bè í iiti be dúš̄ ìnkè.

11 Bè n̄onn̄è mud̄i mmu sim̄oš̄ k̄ōme,
 bè š̄š̄ í ndi k̄éns̄ann̄è.
 Bèè nu nn̄è b̄aa Isidayeeribe, bè í yē d̄emarè,
 Bá wè kòò wanti muc̄š̄ntimu.

12 Ke náá mbe tobè ke tú k̄oten̄eni k̄e ti yà menaà
 k̄émuš̄ mm̄enaà nk̄perim̄è, nè nankoo mè í yóo deè,
 mè í sénni ti yó nyōmmu.

57

1 Bèè weti beè k̄š̄ mbá òm̄oú í dake,
 k̄e ben̄it̄ibè m̄ōmm̄ombe duò k̄e bè bùútoó,
 bes̄àábè k̄š̄ mbá òm̄oú í dake.

2 Bè tatimu diwèi mieke,
 bèè t̄u tim̄ōmm̄anti be yóo duš̄mu k̄éom̄pè.

Kuyie nkpann̄emè bèè feu yebokè

3 Díndi onitipòkù wèè náá nKuyie mp̄ān̄ān̄ti o kó ibi k̄oten̄eni diè,
 díndi feyanf̄è f̄èè n yóu ke t̄ūnti t̄ūnti yebokè.

4 Wenni nwe di daum̄è?

We nk̄p̄éi nke di ent̄im̄è?

Di p̄ér̄im̄únè we in̄óndiè?

Di m̄ènke tú itookper̄i yembè mbeà?

Siyáábisi yembè kó feyanf̄àà?

5 Díndi bèè d̄ounè dit̄obè detie dierè yo,

díndi bèè k̄ati deb̄oatie nkó med̄èè,

díndi bèè feu ibi tidúóti mieke,

díndi bèè feu ibi tit̄ād̄enti mieke.

6 Ke tóu ikó nkó yet̄áanniye, ke d̄oari yebokè,
 ke yè cou menaà ke yè p̄ā n̄tidiiti kó yep̄arè,
 d̄ende bo n narikaà?

7 Dit̄ād̄ieri ìnkè nke di waamm̄è di dúš̄ ke d̄ounè dit̄obè,
 ke de ndekù ke feu iwūš̄.

8 Ke nuu ndi bakè di b̄orè ke diri yeteyè di ánn̄ūduotí,
 ke m̄ bùt̄inn̄è ke d̄ei di yààti ke dekù ke p̄èk̄unko di dúš̄,
 kè bè di d̄ounè ke péu muc̄š̄ntimu, kè di d̄ó bè ndi d̄ounè
 kè di yau be fei.

9 Ke t̄o mekùš̄ mp̄éu ke k̄oten̄è okp̄àati diwè * borè,
 ke kp̄èè mekùš̄ nf̄ōš̄me ke t̄ou mben̄it̄ibè ke bè t̄ōnn̄è ded̄étirè,

* 57:9 *okp̄àati diwè*: Bè náá nwèè kp̄éi ndiè mbo na k̄éntú dib̄oš̄ dieri bè tu di M̄od̄aki nè Ebedeebe kó tin̄ān̄ti diyēt̄iri dim̄áa ndi ke né c̄áá mmuyúú.

ke bè tannè kudònkù.

¹⁰ Di tũnnè de kó ice ke òu di me nyí banté dè tumè detetirè, ke kpaá mọke muwērímú, bá di í òu.

¹¹ Di do yĩkù we? Di do yòte we kénáké siyáábisi, bá di ténke í dèntení n kpéí, bá di í dààte n kpéí?

N do nyuo nwe, n cĩéké kè dè m̀ntem̀u deè te kè di í n dé.

¹² Di yèmmè dò ndi í c̀k̀em̀u, kè n né yóó di daá, nkè di tómmú naá detetirè.

¹³ Di bo kuó ndii m̀nni, di bókè yèè di muri yè bo di deetáá? Kuyaaakù kuù yóó yè neinè yem̀u, m bo yè f̀uute muyaa, bèè n duó mbemáá beè yóó tieke dihei, beè yóó kari n tásáari.

Kuyie nyóó bántèmè bèè tu ku kọbe

¹⁴ Kè ti Yiè nKuyie mbéi nke d̀:

Ennenè kuce, tũntenè ku,

deitenè mebétimè mem̀u n nitibè kó kuce mieke.

¹⁵ Nte Kuyie nkùù baké keĩnkè nè ketenkè ke bo sáá, kùù yètirí tu kpa meyei nhò tu mù:

N kari bo keĩnkè nke kè n d̀ mpá pái, ke né bonè wèè bo meyeĩcaarimè mieke,

kòo yèmmè càarè m mè cáĩinne,

ke náríkũnne wèè bo meháarimè mieke o kóme.

¹⁶ N yí yó nhá ke di séí, m mieke í yó nhá ke di cóú, kè dé í d̀o mmem̀e yenitiwèrè bo kú, bembè n d̀òò bè.

¹⁷ Isidayeeribe kó meyetimè meè do te

kè m miekee bè yè dim̀nni sámpòri mieke, kè m bè poté kè bè bútiné

kè bè me mbaa ncĩéké kékpénkũnne be to, kéntũ bè d̀ó ìl cè.

¹⁸ M bantému be ce im̀u,

n né yóó bè miekũnmem̀u, kè mbè ni,

n yóó bè bántem̀u bembè nè bè bè wè ndidabònni,

¹⁹ Kè bè duó nyenò bè bo nni nsántinè yè,

bèè bo medétimè nè metóómmè kè bèè pété medeetimè.

N yóó di miekũnmem̀u mí ndi Yiè nKuyie mmí béi.

²⁰ Benitiyeibe bie d̀onnè dàméèrì d̀ommè mme,

bè òó í nyí só dim̀nni mari,

yenéfinfirè ò nyiitimu ke kónni,

ke uutoo tiyonti dèè tu desĩnnè.

²¹ Ti Yiè nKuyie mbéimmu ke tú:

diwèi í mbo benitiyeibe kpéi.

58

Menùboúmmè Kuyie ndó mè

¹ Kè ti Yiè nKuyie mbéi nke d̀:

Pĩéké! Kàa tammèe yè ditáteheù kóme,

kàa náké Isidayeeribe be yei,

bembè Sakòbu yaábí be caarimè.

² Yewe yem̀u bè n waámmu ke d̀ó kéyĩté n kó ice,

ke d̀o mbè nu ndó kéd̀òò dèè sié,

ke d̀òori ke d̀o mbè yó ntũ n kuó mí nKuyie,

ke m békú ikuó ìl wenni,

ke d̀ó nní mbè bonè.

³ Ke m békú ke tú: Ti bou ba nkpeí dinùù,

kàa í dake ti kpéi?

Ti f̀ũnko ba nkpeí ntimáà bá a í ti wúó.

Kè m bè tèǹnè ke dò:

Bè 55 bouú ndinùù ke né ntǹnni be kpeti nti,
ke fěũnko be kó betǽmbè.

⁴ Bè 55 bouú yenò kémpìeti nè betǽbè mbe ke kpa nke dukù betǽbè,
bè í dǽori menùbouúmmè n dómè.

Bè 55 í mboú dinùù dè bo yíennèmè kè n cǽuté be báammii.

⁵ Mí nKuyie n dó meè nùbouúmmè botáá?

A bo fěũmmè a kǽnti kékónné dipènni kǽmaà?

Ke dáátí kufǽǽtǽnkù kǽpũ mmutápeinaà?

Bè de ntú menùbouúmmè mí mbe Yiè nKuyie ndómáà?

⁶ Mí nKuyie ndó meè nùbouúmmè di mè yému meè tu:

Di mieke bá mpéi benitibè,

di touté yetuǽ cééyè bè to yè,

kédeetè bè fěũnko bè, kè bè touté be tuǽ yemǽu,

⁷ kǽtoténè a dii dikònni bo wè

kédéé nha cǽtè bèè kpa bè bo díké dè.

Kòo niti bo o tetiri a ò dátínné tiyàati

ke bá mbúútóo a nititǽu kpeí.

⁸ Kàa dǽori memme dè bo nda wenni diwennécànni kǽme,

a mǽnne báá ǽte dè bo miétémè

kè medeetímè mbo a yeti dii bòri,

mí nha Yiè nKuyie nkè n kó tikpeti nda baa.

⁹ Kè nsà kàa yóu a bo nfěũnkomè benitibè,

ke bè fieti inómbí, a níí bo n yú mí nha Yiè nKuyie nkè n yie,

kàa n kuónnè n keè kékǽtení.

¹⁰ Kè nsà kàa totírinè a kó mudii dikònni bo wè,

kè wèè kpa mudii a ò pǽ kòo di.

De mǽnni a bo ndò mmenáá dibiiinni mieke,

kè dibiiinni naánko dè 5 ndómmè diyie còrnmú dii mǽnni yeyo.

¹¹ Kàa Yiè nKuyie nní ntú a kóo cǽntí,

bá kàa bo dikpáá tedǽnté kperi a báá mǽnté mudii,

kù bo nduǽ nha tǽoti muwǽrímú

kàa mbítírí kupaku bè yǽǽri kù kǽme,

kùu bo kupúú menie nyí kùu dè.

¹² Fǽǽ yóo fíí dimǽnni kó tidobonti,

kéwǽte kǽpũtè yehékè do borè nè dimǽnni ke duó,

kè bè da yú ke dǽ wèè ìiti iyie,

wèè tǽnni ice ìi bo nte kè benitibèe wǽte kékari dihei.

Kuyie ndó teompùtè ndómmè

¹³ Kè di níí yóu mutǽmmú teompùtè yie,

ke yóu di bo túótémè n kó diyie tu di,

kǽntǽnninè di kpeti.

Kè di wúó n kó diyie, diyie disàari

kè di wúó nde kó diyie kè di cǽá nke de.

Kè di di dèúkunko ke í di tǽu ke kǽrinè di kó ice,

kè di í di tǽu ke tǽnninè di kpeti kè di í náá nsǽntíke kó tináahti,

¹⁴ De mǽnni mí yó ntú a kó diwèl kè nda to,

ke da dee ndihei deitírè kàa baatè,

kémbo dihei n do duó ndi a yàari Sakǽbu,

kè nni nda piú,

mí nha Yiè nKuyie mmii béi.

59

Kuperí kùu bo tínti nè Kuyie ntí cuokè

¹ Kǽnténè! Di Yiè nKuyie nnǽutè í kǽpúri,

ke do nkù bo yíèke kù bo di deetémè,

kù me nyí ǽ ke bo yíèke kù bo keémè di báammii.

² Di kó meyei mmeè naá nkuperí dǽndi nè ku di cuokè,

di caarímè meè te kè kù di bùtínné.

Kù í na ke bo di kénté.

³ Ke yé di nou sii mùòtimè menitiyĩ,
kè di nómbí kòù,
kè di nònnè siyáàbisí,
kè di nóndié ndó tináanyeiti.

⁴ Di yu ditòbè tii beénti í tú tisààti,
òmòù í bekùnè otòù timómmònti,
di pí nti tu tibénti nti, tii í mọke tii co kè.
Di ɔ̄ púó mmeyei mme kè m̄e peité mecaàrimè.

⁵ Di ukú yèè yiè ntu yedautiyiè nye,
kè wèè maá ndi dọú nyèè yiè nhò kúmu,
kàa wééte òmáá kutámònkù kuù yènní.

Di duòkù tii yààti í cáánnè tináti.

⁶ Di duòkù tii yààti b̄e í tii daati.
Di yààti í tú tii daati.

Di tómmú tú meyei nkòmu mmu.
Mudònnètómmú mmu di pímmè

⁷ Kè di naàcèi kerí meyei nkó ice maá,
kè di ɔ̄ ndó mecaá nke bo kuò b̄èè í cààrè mùmamù.

Kè di toti meyei nkó iyentotí maá,
kè di p̄ééte d̄e d̄e d̄òunkomu,

ke naá ntidobontí.

⁸ Di í yé diwèl kó kuce,

di kerí ì ce í d̄ò nsei,

di tū nyice kónkóntiyi nyi.

Wèè tū nde kó kuce ò báá yà diwèl.

Kuyie nkòbe bantémè be yetimè

⁹ Deè te kè Kuyie nhòtí kù bo ti deeténèmè ti dootitòbè,
deè te kè kù í càrike ke bo ti deéte,
kè ti baà kuwenniku bo yènnímè kè dibiinnì maá né bo.
Kè ti d̄ó kuwenniku bo mítémè bá kù í míí,
kè ti bo dibiinnì mieke.

¹⁰ Ke áante kuyūònkù ɔ̄ nháámmè kuduotí borè,
ke firí b̄èè nuò nyí wúó mbe kòme,
ke bétírí kuyie ncuokè ke duò ke d̄ò ndè tu keyènkè,
kè ti k̄ònti naati kè ti né do mbecírìbè.

¹¹ Kè ti kuò mmukpasímmù kòme,
ke kuò yekpetínónkpere t̄emè, bá ti í om̄pu,
ke kèmmú Kuyie mbo ti patemè,
kè d̄e d̄ò nyúóó,
kè ti baà medeetímè bá mè í tuòkùní.

¹² Kuyie nti caàrimè meè sūū nha ìkè,
ti yei mmeè náké ti kpéi,
ti yei mbo ti yò ìnkè nke,
ti bantému ti caàrimè.

¹³ Tii í yie nha kpeti, ti da soutému,
ti da bùtinnému, f̄s̄ nKuyie nkùu ti te.
Ti yèmmè d̄ó ti tu: Ti bo nf̄èũnkómè betòbè,
nè ti bo yetemè a kpeti.

Ti yeñtotí ì bo ti yèmmè ì tu siyáàbisí nsi.

¹⁴ Ti yóumu ti bo mbekùmè kè d̄e wenni,
ti ténke í d̄òri d̄èè síé,
kè benitibè kàri d̄e b̄e bá nnáá ntimómmònti.
Benitímómmòmbè í bo.

¹⁵ Òmòù ténke í náá ntimómmònti,
Wèè d̄ó kèmp̄i ntimómmònti b̄e ɔ̄ nfekù weè kperè sáá.

Kuyie nteémè ku kòbe

Ti Yiè nKuyie nyámu timómmònti í kpaámè,

kù me nyí dè pènsiri.

¹⁶ Kè kù nsó nhòmòu í buò timati kè dèe kù di,
kù yámè òmòu í bətimè besénnibè kpeti,
kè kùu youte ku nàùtè ke bo bè deetè,
kè kù wetimè meè nte kè kùu na,

¹⁷ Kè ku wetimè nkù dàátí
ke dò ndimátiyaàbòri dui pí dicĩncĩnni,
kè kù òké dipii dui tu medeetímè,
kè ku yaàbòri kù dàátí di tu mepèitimè,
kè ku kó kuyaàdándátinkù tu diyantidùò,
kù kpánnè di ku kəbe kpéí.

¹⁸ Kù bo yietí bá wè o tǎmmú dòmmè,
ku dootitabè bo yà ku mieke dòmmè,
ku dootitabè bo cəutè ku yēiti,
bèè bo medétimè bè í yóó mǎnté be kó tiyeti.

¹⁹ De mǎnni diyie taà kèè bíékè kəbe bo yote ti Yiè nKuyie.
Kè di yièni kèè bíékè kəbe yà ku kpeti,
be dootitabè yó nkérini ke dò mmenie nhǎò tamè mme kukó nnè muwērímú,
kè Kuyie nYaá mbè bəti kéfũ.

²⁰ Odeetiwè kèrinímu Siyǎò tǎri,
ke bo deetè Sakəbu yaàbí ìi bo yóu i yei.
Mí ndi Yiè nKuyie mmú béi.

²¹ De yembè kpéi m béimmu ke tú m bè taunnèmu, kè n kó muyaá mbo be ìnkè ke túóté yie
nnè bè bo mbomè, m bè duómmu n náànti kè tí yó mbo be nò mieke nè be yaàbio, nè be yaàbí
kó iyaàbio sǎà.

60

Sedisademmu ei yóó wəte kémaámè kè ti Yiè nKuyie nkpeti mbo di mieke

¹ Sedisademmu ei, íté kécómúú kémiété,
dè tùòkemu a bo míté dè a wenniku,
Kuyie nkó tikpeti bomu a ìnkè.

² Dibiiinni dui dàtinné kutenkù dè urikemu benitibè,
kè ti Yiè nKuyie nnè da míté ku kó kuwenniku,
ke da benke ku kó tikpeti bomè a ìnkè.

³ Yebotè bo ntú nha kó kuwenniku,
kè bekpaàtibè wúò nha wennécánni kó menháà ké nda tũ.

⁴ Sedisademmu wénni a ei fitimè, a bí iténímu tipíiti timəu,
ke tíi nke kúntini a borè.

A dapambè iténímu dedétirè,
kè bè uukuní a sapambè ke kpènninkoní a borè.

⁵ A yóó dè yà kè diwèi dui da pí nkè kuyèhnaatí da kuə,
ke yé tikpàti tui bo dàméeri ti kòrinimè a borè
kutenkù kó tikpàti yó ndəkuní ke cuuti a borè nde,

⁶ Kè benitibè nyiitinèni yòyóbè titǎnti titǎnti,
Mandiyāa kó kutempè nkəbe nè Efa kəku kəbe nè Sabaa kó kutempè nkuməu kəbe
kè bè nkəriní ke təuni mesəə nnè tihúúnti
ke piékù ke sánti ti Yiè nKuyie.

⁷ Keda ei kó iwūš iməu yóó tíimmu a borè.
A yóó tiekemu Nebayoti ei kó yepedakè kè di n yè nni nfeu,
mí nKuyie n wūšònni ìnkè dipánni ndi dui kó kufšəku n naati.
De mǎnni kè n cǎtè n kpeti bo tè yètiri nde.

⁸ Ōmbe mbe bèè pùti ke do nyewetè?
Ōmbe mbe ke putini yekpetinónkperè š mputimè ke kúnti ye weñni?

⁹ Yehékè détiyè kəbe buó mí nwe,
Tadisisi ei kóo bātóòbè beè yó ntú beketibè kékpènnéni,
a bí nè timátí péiti mesəə bè bo déúkunnemè
mí ndi Yiè nKuyie n yètiri,
mí nwèè dò mpáíí, ke di te díndi Isidayeribe ke di déúkunko.

10 Βεραδδὲ βεὲ γόό μαά f̄ nSedisadēmmu εἰ κό iduotí,
kè be kò bekpààtibè mpī nha tōmmú.

Mí ndi Yiè nKuyie mmí b́í.

M miēke keè do di yè kè n di poté,
nè n sà m̀èè kprí n yóó di kúmmu mmesémmè.

11 A εἰ κό yebòrè yó nfeíomu sáà kuyie nnè keyènkè,
bá yè b́áá kpetinnè kè d̀eε yie nkè yebotè ntsuní ye kpàti a miēke
kè ye kpààtibè nkòriní a εἰ.

12 Yebotè nè yekpààtiyo yèè bo yete yè bo mp̄immè a tōmmú yè í yó nkpaá bè bo yè kùò páíí.

13 Δε m̀nni Dimaa tùúkú kó tikpàti timou,
ideí bè tu ì sipéresi nè bè tu ì pinni nè bè tu ì bisí,
kè d̀eε kotení kéntú n c̄t̄t̄è kó tisàti,
kè n déúkunnε n c̄t̄t̄è m bo tè yètiri.

14 A dootitabè bèè do da f̄ũnko
be bí kòrinímu ke bo s̄inné a ìlkè.
Bèè do da senku b̄emou bè yóó da b́útému,
bè bo nda yu ke tú tí Yiè nKuyie nkó dihei Siyāḥ,
Kuyie nkùù d̀ò páíí ke te Isidayεeribe ku εἰ.

15 Bè do da dootóomu ké nda níí,
b́á òmòù í mp̄enkù a borè.
N né yóó duó nkè bè nda p̄ot̄in̄emu sáà,
benitibè yèmmè bo nda naatinè nè be yaabíó sáà.

16 Δε m̀nni f̄ḥ̄ yóó di yebotè m̀ke d̀e
késũḥte bekpààtibè,
kébanté ke d̀ò mmí nha Yiè nKuyie m̄i tu a d̄εεtíwè
kébanté ke d̀ò mmí nKuyie Sakobu do tū nkù
n kpeín̄imu kè m̄i da donté.

17 Δε m̀nni kè bè nda t̄ouo dis̄owũḥ kó dif̄t̄iri mes̄o
timáti kó dif̄t̄iri timáti péiti,
ideí kó dif̄t̄iri dis̄owũḥ,
yetárè kó dif̄t̄iri timáti.

18 A εἰ miēke òmòù t̄n̄ke b́á n̄f̄ũnko ot̄òù,
òmòù t̄n̄ke b́áá p̄onte ot̄òù kòo εἰ naá nt̄idobontí kéd̄oúnko,
a tenkè kem̄ou duóm̄e.

A εἰ κό iduotí yètiri bo ntú med̄εεtím̄e,
kè di b̀òrè kpeye ntú mí nKuyie nkó dis̄anni.

19 Diyie kó menáá m̄m̄ε t̄n̄ke í yó nda mí nkuyie mm̀nni,
ot̄ánkù wèè me nyí yóó nda duò nkuwenniku keyènkè.

Ti Yiè nKuyie nkùù yó ntú a kó menáá sáà kéntú a kó tisàti.

20 Yekúdabùò nt̄n̄ke b́á nkpaá a εἰ miēke.
Mí nha Yiè nKuyie m̄i yó ntú a kó menáá nsáà,
m̄è í yóó deè diyie d̄εum̄e yoo ot̄ánkù k̄omm̄e.

21 Kè benitisàabè bèè ḿáá m̄bo a εἰ kè βεὲ ndi baké sáà,
dihei n d̀òò di.

Bè bo nkótírí titieti n f̄iúkú ti d̄εboore ti k̄om̄e
kénd̄éúkunko n yètiri.

22 A nitibè miēke wèè kó kunaàmunkù k̄éñ̄i
kuù yó m̄bo sikou sikou
wèè kó kuw̄u nyí tú kumakù kè kù ntú kuw̄u nkperíkù,
mí ndi Yiè nKuyie n yóó d̀e d̀òomu mecāā nde m̀nni bo t̄uoke dii m̀nni.

61

Kuyie ntāātè wè koò t̄nnè ku náañti

1 Ti Yiè nKuyie nkó muyaá mmuù bo ny ìnkè,
ti Yiè nKuyie nni ncòúmmu mekùò ke n t̄s,

kè m bo náké tináańsààti besénnibè,
 kéduó ndiwèl bèè yèmmè cààrè,
 kékpété tikpétinti,
 képíté iwéí tidaati,
² kéńáké benitibè tí Yìè nKuyie nkó mesàà mbenni tùkèńímè,
 kè tí Yìè nKuyie nyóó kpa nti kpànni,
 kébántè bèè bo meyeńcaàrimè mieke.
³ Siyàà kòbe kuàmmu kè m me nyóó bè bántè,
 bè pù mbe yò nye mutápeí,
 kè m me nyóó bè ínné iyítòdà,
 bè kòmú yekúdabùò nye
 kè m me nyóó bè waare mekòfòme,
 ké bè daté tiyòóti kó tiyàati,
 ké bè dátínné tibanyaàti,
 kè bè mbè yu ke tú:
 Detedierè mewetímmè kperè,
 Ti Yìè nKuyie nfií ndè ke bo déúkunnè ku yètiri.
⁴ Bèè yóó wète kéíi nyedobuò ndimònni kperè,
 kémaá sicéí sù pùò nnè dimònni,
 kéwète kéíi nyehekè kótè,
 kékúté yedobonkótè.

⁵ Bepòóbè bo ndi cemmù di wúò,
 bekpàkpàribè bo ndi kuuti di paa
 nnè detie mbè tu dè finyí de kó de paa.
⁶ Díndi bie bè bo ndi yu ke tú:
 Ti Yìè nKuyie nkuó niùbè,
 bè bo ndi tú tí Yìè nKuyie nkùu ti te ku kó betāmbè,
 di bo di yebotè kó tikpàti,
 kensàri be kó tisati.

⁷ De yiè ifei ténke í yó ndi bo,
 di yóó péte ticuuti nti ku ce mēdémē,
 kémbó diwèl mieke sáà.
⁸ Mí ndi Yìè nKuyie n dó timómmon̄nti nti,
 n yí dó dèè wènninko ke sàri,
 n yóó bè yietímu weti be yeti,
 ké bè dàòñè metaummè mèè yó mbo sáà.

⁹ Kè bèè yíété be yaàbí ibotí imou mieke,
 kéyíété be kó feyanfè iwuo ntei mieke,
 kébántè ke dò mmí ndi Yìè nKuyie n di dòò mesàà.

Disanni kó feyènfe.

¹⁰ N yèmmè naatinèmu tí Yìè nKuyie
 kè ñ yānkú kè diwèl n kùò Kuyie nkùu n te ku kpéí
 kù n dátínnémè medetímè kó diyaàbòri.
 Kù n dátínnémè mewetímmè kó diyaàbòri,
 wèè tóu o pokù ò sàrimè kéíri fèitòdáfè,
 kè n dó nyíkuú niùti, ke dò nhosapàà nhàò pammè kénkari o daù,
¹¹ Ketenké sà dennení mèè botí bè buotí dè,
 bè sà yàore ikūmbí kè li yémè
 ti Yìè nKuyie nyóó dennení mèè botí medetímè,
 kè yebotè yemou mè yà kè kù sante.

62

Sedisademmu yóó wète kétüntemè

¹ Kè Kuyie mbéi nke dò:
 N dó mèè kpéí nSiyàà deè te kè n yí yó ndò nyóó,
 n dómú Sedisademmu deè te kè n yí na ke bo ndò nsó,
 n yó mme nhò ke kémúnè

mɛwɛtɪmmè kó kuwenniku bo míítémè,
 diwennécànni kóme,
 mɛdɛɛtímè kó kuwenniku bo míítémè diháātīnni tēmè.
² Kè yebotè yɛmɔu yà a wɛtímè,
 bekpààtìbè bəmɔu bo yà a kpɛtì,
 ke da yu diyètìpànni tí Yìè nKuyie nyóó da keuté di.
³ Kè tí Yìè nKuyie nni nda pikú ku nòùtè dikotipìlì kóme,
 ké nda ceú dikpààtipìlì tēmè.
⁴ Bè ténke bá nda yu ke tú dihei bè dootóo di.
 Bè ténke bá nyu a tenké ke tú ketenké kèè dɔúnko,
 bè bo nda yu ke tú mí nha Yìè nKuyie n càà,
 bè bo nda yu ke tú m pokù
 ke yé mí nKuyie n yèmmè da naatinèmè,
 kàa tenké n ye.
⁵ Odapàà nhɔ́ túbótémè osapàà nképuoke,
 mɛɛ botí nku a nìtìbè yóó da yenkémè
 diwèi ɔ́ mbomè odapàà nho pɔcɛnni kpéi,
 Kuyie nyèmmè yó nda naatinè mɛɛ botí.

⁶ Sedisadɛmmu n cònnè bebàribè mbe a duotí,
 bè í dò nkécféké keyènkè nè kuyie.
 Díndi bebàribè,
 bèè dɔ́ tí Yìè nKuyie mbo dentenímè Sedisadɛmmu kpéi,
 di í dò nkésakíi, n náánnè o kpéi.
⁷ Di báá pà Kuyie mmɛfiè,
 kénkémúnè kù bo wɛtè kètúntémè Sedisadɛmmu
 kòo naá nkutenkù kumɔu yó nsántí wè.

⁸ Tí Yìè nKuyie nyòutɛmu ku nòùtè ke poté ketenké,
 ke béi nke pàrikè ke yí:
 Fý nSedisadɛmmu a dootitábè ténke í yóó di a diiti,
 bekpàkpàribè kó ibi báá yà a naà mpàmmè a fèùtè ke pètè mè.
⁹ Bèè kùúttí tidiiti bèè yó ntí yo
 nke déúkúnko mí ndi Yìè nKuyie n yètìrì,
 bèè tōū fínyí be ke dɔori menaa
 mbèè yó mmè yò n cfètè dánkù miɛke.
¹⁰ Díndi Sedisadɛmmu kòbe yènnè,
 píennè kuce bèè kùntiní be kpéi,
 kéfíníné kuce kó yefòtè kèpíe nyetàrè
 kécònnè mɛcannímè kè yebotèe yà.
¹¹ Di Yìè nKuyie mpīèkúmu itemmànke imɔu ke tú:
 Nákénè Siyōō èi ke dò: A dɛɛtíwè kéroomu
 ke bo tí nhò dɛɛtè bè,
 bèè tu o tōmmú kó tiyeti.
¹² Bè bo mbè yu ke tú: Bèè càá nke tú Kuyie nkòbe,
 bè bo mbè tu tí Yìè nKuyie ndonté bè.
 Fý nSedisadɛmmu bè bo nda yu ke tú:
 Dihei bè dɔ́ di, bè í bəntóo di.

63

Kuyie nyóó potémè yebotè képeite ku kòbe banni

¹ Wenni nwe yie nwèè itini Edɛmmu tenké,
 we nyitini diheidiè Bosedaa kòo yààti tò mmɛwūḏ?
 We nkèrini ke dáátí o yààti ke yíé,
 ke tá o wɛrímú.

Tí Yìè nKuyie nkuù kòtèní ke bo bekénè yebotè,
 kédɛɛtè ku nìtìbè.

² Ba nte kàa yààti tɛi mmenitiyī?
 Ba nte kè tí dònnè wèè nàù nfínyi kó yebe diyetituo?

3 Kuyie nnàá nke tú: N do bo m máá ndi diyetituoò ke nàù,
n kòbe kóò mòù í n teennè,
m miéke kèè do bè yè kè nní mbè nàù ke be ùtírí,
kè be yĩ nsèrì n yààti.
Kè m mùòti n yààti tímòu.

4 N do yému nè n yèmmè miéke ke dò ndiyiè mari m bo peite n nìtibè bànni.
Dimònni tùòkemu m bo deeté dì n nìtibè,

5 Kè n wènté ke sò nhòmòù í buò de kpèti,
kè dè n di n yàmè òmòù í bomè n fònkùò,
mèmmè kè n yòute m bakù m miéke còuté mèè kpéí,
kè dè n duó mmuwèrímú.

6 Mèmmè m miéke yèmè yebotè kè n yè nànte
ke yè yòure m miéke ye yè mèè kpéí.
Kè be yĩ ncóú nketenkè.

Bè nàkémè Kuyie nsémmè kpéí

7 N yó nsántímu tí Yìè nKuyie nku sàà nkpéí,
kù tí dòò mèè sàà nkpéí, m bo ndéúkùnkò ku yètiri,
ku niti tii deu Isidayeribe kpéí,
ku sémmè mèè te kè kù bè dòò de kó mesàà ndiemè.

8 Kuù bèi nke tú: Isidayeribe tu n nìtibè mbe,
m bí nyi, í í yó n souté.
Mèmmè kè kùu bè deeté.

9 Bè do bo dii mònni meyeñcaàrímè miéke
kù í tónni ku kóò tónti mòù,
yoo ku tónni mari ku mómmònkù kuù bè deeté.
Kù bè dómù kè mesémmè kù mbè bonè
deè te kè kù bè donté.

Kuù do bè úúkú ke bè yùàri,
be borímè mòmòu miéke.

10 Bè me nyí nyie nku kpèti,
kéncaàrè Muyaánsààmù yèmmè,
kè kùu kónté kénáá mbe dootitòu,
ké bè ta mudòò.

11 Mèmmè bè dèntenímè dimònni kótiri
dè do dòmmè Mòyiisi kó dimònni,
kè bè mbékú bemáá ke tú wèè do bè sée
dàméèri ò bore?

Wèè kó muyaá ndo bo be cuokè de yiè nkòte ke?

12 Wèè do bonè Mòyiisi kóò duó mmuwèrímú,
wèè bakù do kpeñni kòò kèéte kukó nkó menie mbe ìkè,
képéte diyetidieri kè di bo sáà.

13 Wèè do bè ni kè bèe keté dàméèri miéke
tesántè ò nkérimè mutencatímu bá bè í mbètè bá sámòp.

14 Ti Yìè nKuyie nkuù kó Muyaá ndo bè kpàake ke kòrinè meomòpùmè borè,
kupecènkù ò nkérimè ke cuti kubiriku.

Mèmmè tí Yìè nKuyie ndo nimè ku nìtibè,
ke fei ku yetidieri.

Kuyie mpàanààhti náàntò kuónnèmè Kuyie

15 Áú! N Yìè nKuyie á mbo keñkè
a cèsààtè deñkè,

kéwénténi kéyá dè tí dòmmè.

Dè yíme kàa ténke í tí dós?

Ba nte kàa ténke í tí kuò mesémmè?

16 Fòò tu tí cice!

Ti yààri Abarahammu í tí yé,

ti yààri Sakòbu tí yèmmu.

Ti Yìè nKuyie nfòò tu tí cice.

Nè dimònni fṣṣ tu ti kóo deetiwè.

¹⁷ Ti Yiè nKuyie, ba nte kàa yóu kè ti mǎnté a ce?

Dè dòmmè kàa yóu kè ti áá nke ti to kpenke,

bá ti ténke í da dé?

Wḗḗḗténí ti bíékè, a dó mèè kpéi ntínti a kó betǎmbè.

Tínti a kó benitibè, fṣṣ ti te.

¹⁸ Yemǎrè sǎmpó mieke nke a nitibè tínti ti tiekemè dihei,

kè ti dootitǎbè kǎtení ke pǎnte a cṣààtè tèè dò mpáíí.

¹⁹ Dè yíme kàa ti dǎari ke dò nha í ti baatè diyìè mari?

Dè dòmmè kàa ti dǎari ke dò nti í to a yètìrì nè ti bomè?

Ba nte kàa báá kǎté tiwetì kécúténí

yetǎrè na nda yà kṣánte.

64

¹ Ti Yiè nKuyie nti da báámmu,

ncutíní ke dò mmuhǎá nkécúúté ideí

ncutíní ke dò nkehǎǎdekè kè dèe fánte

kàa dootitǎbèe banté a tú wè,

kè yebotèe kpeute a ìikè.

² A do dǎò tidietì kè dè ti déétému,

a na ncúténí kè yetǎrèe sǎnte a ìikè.

³ Ti mu nyí ti kèè diyìè mari,

tí í ta òmǎu kó ditoò,

ti me mmu nyí yà dibǎò mari dǎòmè mebotí bèè di bùò be kpéí,

nkè dè í tú fṣ nKuyie.

⁴ A ǎṣ cǎuténè diwèl ndi wèè dǎari a dǎmè

bèè dènníní a kpéi ke tǔ nha kó kuce,

ti cǎàrèmu kàa mieke ti peike

kè ti tǔnne ice ti do tǔ nyí nè dimònni,

a yóó ti deetému.

⁵ Timǎu ti sǎu ntímáà ndi,

kè ti tǎmmú mùu tu musǎàmù kè mù naá tiyaàcítì,

ke kpéi tifaàkpetì kǎme,

kè ti cǎàrímè ti to kuyaakù ǎ ntǎmè tifaàkpetì.

⁶ Òmǎu í bo wèè yu a yètìrì,

òmǎu í dáàte ke bo da taunnè omáà,

ke yé a ti bùtínnémè kè ti yei nti tieke.

⁷ Bá nè memme ti Yiè nKuyie fṣṣ tu ti cice,

ti tú tiyaatí nti kàa tu oyaamarí a nǎu sǐl ti dǎò.

⁸ Áú! Ti Yiè nKuyie a mieke báá ti yè kǎtonté,

bá nhā ke yé ti cǎàrímè,

a ti wénté fenǎnsǎàfè ti tú a kó benitibè mbè timǎu.

⁹ A ekè sǎàye dǎunkomu ke naá ndikpráà,

Siyǎṣ naá ndikpráà ndi kè Sedisadèmmu feítóo.

¹⁰ A cǎdiètè, a cṣààtè,

ti yembè do déúkũnko tèè mieke a yètìrì

tè cǎúté muhǎá mmu,

desǎàrè ti yèmmè do naatinè dè kè dè cǎke.

¹¹ Ti Yiè nKuyie a bo na kénwúó ndende kó dimáà ke búútoòà?

A bo nti wúónko ke ti yo nyifei dieyi sǎà?

65

Kuyie nyóó bekénèmè bèè kù bùtínné ke feu iwūò yebokè

¹ Memme kè Kuyie mbéi nke dǎ:

Bèè í n waà n duó nkè beè m bekù be kpetì.

Bèè do n waà n duó nkè bè n yàmù.

M benkemù m máà kubotí kùu do í yu n yètìrì

ke yí: Ntenè mí, ntenè mí.

² N diékù n nǎutè nte yewe yemǎu kuwǎo nkùu í yie

n kpeti ku bíkè,
kè bè tũ nkuce yeiku,
ke ðaari be yèmmè dómè.

³ De kó kuwuò nkabe n wénnìmu ke dè feío ke feu iwũð depènnè kó yetàrè
ke cúnko tihúúnti titáti kó yedombie nyínkè,

⁴ ke ā ifōti mieke ke wenti titādènti mieke,
ke cáá nyefōnkè

ke àà tidiiti tũ sī mbe bə mieke * mieke nke ke náánnè becíribè ke waà mmæteèmmè, ke yo
ntibəədiiti, Kuyie ndo yē nyIsidayeeri be bá ndaari dè.

⁵ Bèè ð nnáá mbenitibè tábè ke tú:

A bá n tóónnè a bá n tóónnè,
n yí dò nkékááké káa n kááké a tuoti ice nyi.
Mí nKuyie m mieke keè péi de yembè mediè
dè còú m mieke nke sáà.

⁶ N wārimu be ðaàrimè n yí yó mbè wùónko,
n yóó bè yietímu be ðaàrimè weti.

⁷ N yóó bè yietímu be yei nnè be yembè kōme,
bè do caari mí nwe bè cúnko dii mōnni tihúúnti yetàrè yetàrè ínke.
N yóó bè yietímu meyei mbè n dōò mè.
Mí nKuyie mmū bēi.

⁸ Fínyī kó kubakù kùù pèité,
bè ðð í nkù bié bè ðð kù soómmu,
meè botí nku n yóó dādmè n nitibè,
n yí yóó bè kùò be mōu.
Mí nKuyie mmū bēi.

⁹ M bo ānnè Sakabu yaabí kuwuò,
bembe Sudaa kó kuwuò nkabe beè yóó tieke n tāsàari,
bembe n tāāté bè.
Bembe n kó betōmbè.
Beè yóó di tieke kémbó.

¹⁰ Bèè bo n wammú beè yó ncèmmù
ipe nè sibóó Sanəə biriku
kè Akəə kəku ntú dinaacēnhòò.

¹¹ Dīndi bèè né n dootóo mí ndi Yiè nKuyie
ke yè n tāsàari kpéi ke pāā ndibəə Kati tidiiti
ke waà nyeyunatè ke cou menaà dibəə bè tu di Menii.

¹² N yóó duó nkè bè di kuə mudòò mieke nke,
di bo nnínkú di núú kè bè di feu,
ke yé n di yumè kè di cǐéké, kè n náá mbá di í ncóú.
N yé ndèè í wenni di né de ndaari.
N yé n yí dó dè di de ntāāté.

¹³ Deè kpéi nte mí ndi Yiè nKuyie kè n tú
n tōmbè bo nyo nkè dè sànnè,
kè dikōnni né di bo,
n tōmbè bo nyə mbè dómè,
kè sinéyēi né di kəu.
N tōmbè bo nyānkunè diwèi,
kè ifei né di bo.

¹⁴ Diwèi bo mbo n kó betōmbè kè bè nyíú,
kè meyeñcaàrimè né di bo kè di kuə.

¹⁵ N yóó di kuəmu, kè di yetèe naá ndibenkèri
kè n kó benitibè n tāāté bè níi yè yu képarikè ke dò:
Ti Yiè nKuyie nni nkuə kù kùə mèè boti de kó benitibè.

¹⁶ Wèè níi bo ndó n kó mesàà ò níi yó n yú ke dò:
nè Kuyie ntimōmmōnti kəku,
ké mè pèté.
Kè wèè dó képarikè, ò níi yóó parikè n yètiri ndi.

* 65:4 De kó benitibè do ð nkəri ifōti

Kuyie nyóo dɔ̀m̀è ketenkè pànkè nè keĩnkè

Mí nKuyie n ténke báá dentení meyeñcaàrimè mèè pēētè me kpéí.
Mí nKuyie n yóo mè keĩmmu.

17 N yóo dɔ̀dɔ̀ keĩnkè pànkè nke nè ketenkè pànkè,
bá òm̀òu báá dentení dèè pēētè de kpéí,
òm̀òu ténke bá ntoti o yèmmè de kpéí.

18 Dí nyānku nè diwèl kè di yèmmè nnaati sáá.
N yóo dɔ̀dɔ̀ dè kpéí.

Sedisadèmmu eì bo ntú diwèl kperi,
kè di nitibè mbo kuyeñnaatí mieke sáá.

19 Diwèl yó nni mbonèmu Sedisadèmmu kè nní nyānku n nitibè kpéí.

Òm̀òu ténke báá keè Sedisadèmmu mieke
didabònni nè éyooi!

20 De m̀annni dibikémpètirì ténke báá kú,
òm̀òu me mbáá kú o bènti.

De m̀annni wèè bo mm̀ake yebie ntekòutè (100) kékú ò bèntému.

De m̀annni wèè bo kú ke í tũ̀ake yebie ntekòutè (100) Kuyie nc̄s̄ wènwe

21 De m̀annni n nitibè níí bo maá sicéí kè nsí ā,
kéfíí kú detie kécááké de be.

22 De m̀annni bè ténke báá maá kòo t̀òu m̀òu ta,
bè me mbáá fíí kú detie n kòo t̀òu m̀òu cááké de be.

Be we kó kusũ̀kú yó mm̀annè detie nkpeye mamè mme,
de m̀annni kè n nitibè dɔ̀dɔ̀ dè be yóo dè di.

23 De m̀annni òm̀òu báá ou detetirè
òm̀òu me mbáá peité o bire kè dèe kú o nuò mmièke
ke yé bəm̀òu bembè nè bè bí bè tumè n dɔ̀dɔ̀ bembè mesàà.

24 De m̀annni bè níí bo nkpaá ke í m̀m̀ò
kè m̀ bè duámmu bè dɔ̀ dè.

Kè bè nkpaá ke í b́i kè n kèè.

25 Dimannni nè fepièfè dè bo nwè nke diiti timúti.

Diciricirì nè fenàáfè kè dè nwè nke diiti timúti

kè fewàáfè kó mudii ntú mmutáá,

dèmarè ténke báá dɔ̀dɔ̀ deterè meyei.

Dèmarè báá caàrè deterè n tásààri ìnkè

Mí ndi Yiè nKuyie mmí b́i.

66

Kuyie ndó ku c̄f̄t̄è ntú t̄è botí

1 Kè ti Yiè nKuyie mbéi nke dɔ̀:

Keĩnkè tu n kpáatikàri ndi,

kè ketenkè tu n nacèdaánni.

Di yó m̀ maá ònte c̄f̄t̄è?

Ɔ̀ndi bòri ndi n níí yóo oǹpè̀m̀è?

2 Di wúó ndèè kó dimàà m̀i dè dɔ̀dɔ̀,

dèè kó dimàà bo m̀i te ke dè yènni.

Mí nwúó nwe tu oc̄rì, osènniwè, wèè yèmmè caàrè,

wèè kemmu n náahti nè kuf̄swáa nke n dé.

3 Wèè n feúté fenàáfè ke kùò oniti,

wèè n kùò fepièfè ke kèéte tamòtè f̀n̄ní,

wèè m̀ pāā ntidiiti kó yepàrè, ke n kòu yef̄̀nkè,

wèè n tũ̀ò ntihúúnti ke wète ke feu yebòkè,

bembè kó dimàà bè t̄aátému de kó kuce,

kè dè bè naatinè de kó isòke.

4 N t̄aátému ke bo duó nkè bèe yà meyei,

be k̄̀mbùòti duò dè n yóo de mbè b̄onté,

n yu ke yumu òm̀òu me nyí c̄óúté,

kè m̀ b́i nhòm̀òu me nyí n t̄è̀nné,

ke nè dɔ̀dɔ̀ m̀ baa yè n yí dɔ̀ dè,

n yete dè bè né de ntāāté.

Kuyie nyóó denté kéteemmè ku kabe

⁵ Díndi bèè kǎmbùàti duò ti Yiè nKuyie nnáaàti, keèné kù tu mù: Di kabe bèè di níí nke di yetírí di yu mèè kpéí n yetírí. Bè di daúmu ke tú:

Ti Yiè nKuyie mbenke ku kpeti kè ti yà di kó diwèi, de yembè bèè mómmbembe yóó di ifeí.

⁶ Kénténè di bo keè kutoweku kùù dàátí dihei. De kó metammè yìèní Kuyie ncíètè nte.

Ti Yiè nKuyie nkó metammè mme, kù yetií ku dootitabè mbè bè mǎnnè tìl yeti.

⁷ Siyǎǎ èí í kuó ntipòutí ke né na ke peité, di kraá ke tú di bo kuó ntipòutí ke pǎnke peité denitidabire,

⁸ We nkèè tì mbotí diyìè mari?

We nyà diè mbotí nè tí bomè?

Dihei ǎǎ í nhǎnné diyìè dimáà, kubotí ǎǎ í nhǎnné dimònni dimáà,

Siyǎǎ yie kperè né me ndòò,

ò í kuó ntipòutí ke pǎnke peiténi initidabí.

⁹ Mí ndi Yiè nKuyie m bo nte kòo nitipòkù poutii bi kòò né báá peitáà?

Mí nwèè ò nte kè debiree yènní, mí bo dè ditínnáà?

Mí nKuyie nkùù di te mí ti ndi beke.

¹⁰ Díndi bèè dó Sedisademmu dí nhò wéínnè ke yǎnku, dè ndi naatinè o kpéí.

Díndi bèè do kuó nSedisademmu kùù tiiténè tihauti.

¹¹ Di yóó yáamu o me kénsànnè kè dè di bántè.

Di yóó sǎmu o mièserè di dómè.

¹² Kè ti Yiè nKuyie nsòoté kébéí nke dò:

N yóó tǎni diwèi ndi Sedisademmu kè di mpùò nkukó nkòme,

menie nhǎǎ ta kukó nképiemmè,

kutenkù kó tikpàti yóó me nhò píe.

Bè bo ndi píèke ke di yǎàhko,

ké ndi úúkú ke di wáàri.

¹³ Onitipòkù ò mbáá mmèè botí o bire,

n yóó di bántè meè botí Sedisademmu mieke.

¹⁴ Di yóó dè yáamu kè di yèmmèe narike,

kè dí bité feínkèmbóntaafè ǎǎ dúóté kè timútii dàòmè.

Ti Yiè nKuyie nyóó benkemu kù nitibè kù kperínimè, kè ku dootitabèe yà ku mieke dòmmè.

¹⁵ Ti Yiè nKuyie nkèrínímu muháá mmieke,

kè ku kparínaasèí fimmú fefòónfè kòme.

Ke bo peite ku pèi nè kemieke, kétuo mbenitibè fehāādeēnfē.

¹⁶ Ti Yiè nKuyie bekùnè muháá mmu

nè dikpárisiè ndi kù tièmmè benitibè.

Kù bo kuó benitibè kutenkù kè bè nsù.

¹⁷ Bèè wènkunko bemaà kécǎnninko ke korì depénnè kó yebokè borè,

ke tūù nhobòoyiè nfònkùò,

ke cáá nyefònkè, nè yetirè, Kuyie nyete dè.

De yembè yóó kúmu dimònni dimáà.

Mí ndi Yiè nKuyie mí béi.

¹⁸ N yému be dàòrimè nè be yeñtotí.

Kuyie nyóó tímmè ku kabe

Kè Kuyie mbéi nke dò: N kéroomu ke bo tíi nyibotí imou kabe, kè bèe yà n kó tikpeti.

¹⁹ M bo dàò mabenkùmè yebotè cuokè, kè ye kabe bèè yenténè m beénti m bo bè tǎ nyibotí tǎi mieke, Tadissisi nè Puti kperi nè Dudi kperi, bembe bèè tu betántaübè, m bo bè tǎ nyehèkè

détiyè, Tubaadi nè Yafāā. Bèè í kèè bè náámmè n kpéí, bè mu nyí yà dè n kpeti. Dè kó benitibè bo náké n kpeti ibotí tsi.

²⁰ Kè n t̄s mbè ntouní di tebíí s̄i bo ibotí im̄ou miéke. Bè bo mbè touní nè sisēí nè sikp̄ar̄inaasēí, nè sisēí tesi s̄i m̄ummu. Kè bet̄obè ndeke yes̄ammar̄innarè nè ȳoyóbè. Kè k̄ūnn̄nn̄ni n t̄as̄ār̄i Sedisad̄emmu ke n duò. Isid̄aȳeribe ò nni mp̄ā mm̄è boti yep̄arè, ke āā yeb̄o s̄āȳè miéke ke touní n c̄f̄ètè miéke. Mí ndi Yìè nKuyie mm̄i me nyē.

²¹ Bè miéke m bo t̄ānké ikuó niùbè nè Defiibe mí ndi Yìè nKuyie m̄i béi.

²² Kēīnkè p̄ānkè nè ketenkè p̄ānkè n d̄òò kè bo m̄èè boti, di kó kuwuo yó mme mbo nè di kó diyētiri.

²³ Dè m̄ōnn̄i benitibè b̄em̄ou bo nkar̄iní m borè bá wèè t̄ānkù, bá t̄èè om̄p̄utè ke ninku n yīikè mí ndi Yìè nKuyie m̄i béi.

²⁴ Dè m̄ōnn̄i benitibè bèè yete n kpeti bè bo kú k̄énduó kè benitibè k̄ōriní ke bè ȳau.

Yebiè ȳèè cáá mbe k̄ōnti yè í yóó kú, muh̄āá mm̄ùù bè t̄ùò mm̄ù í yóó kú, be kper̄e bo ndò nyis̄ake benitibè b̄em̄ou kpéí.

Sedemii Di mpátiri to tii náanti

Sedemii do tú ikuó niùti Idikiya bire nde. Idikiya Anatoti ei kou kòo bo Bensamee kó kutempē mmieke, kè Kuyie nhò yu kóò dòò ku pānānānti náantò ke s̄s̄ nho kpaá ke tú odapàà. Bemou kè bè nhò niimmu, nè memme kòo baa nyíku o móm̄m̄nti ìnkè kētuake kumànk̄u.

Weè Sedemii o móm̄m̄u nweè w̄ari de kó dipátiri. O kó tipānānānti do tú ò bo caummè Isidayeeribe ke tú Kuyie nyóó bè bekénè bè feu m̄èè kpr̄í nyiwūš yebokè ke d̄ori meyei. Sedemii do tú Kuyie nkóo niti nwe ke m̄enke duó nhomáa Kuyie nkó mutōmmú kpr̄í k̄emm̄ake dik̄ambùò ò í nyīkù ò bo nákém̄e timóm̄m̄nti bá kòo bo f̄ēūtē. Kuyie ndo yóó ò yu ku tōmmú kè Sosiasi bo o kp̄ati benni t̄ep̄it̄e nè ditāānni mieke nke. Kuyie mpāānānānti náam̄bè t̄obè Sofonii nè Abakuku bè do tú o kó dimōnni k̄obe mbe.

Sedemii do kpaá fòumu kè Kuyie mpāānānānti ò nàké ti kè tisūkùt̄i d̄òò. Kè Nebukannesaa Babidōnni kóo kp̄āt̄i bè do k̄ep̄ante Sedisad̄emmu nè Kuyie nc̄ēt̄ē, k̄ep̄i nSudaa kóo kp̄āt̄i k̄ékōnnè nè benit̄ibè t̄obè p̄eu. Bè bè p̄īr̄m̄ú dii mōnni kè kōnnè kè Kedad̄ia bè do baá nwè dihei kè bè ò k̄uà. Sudaa k̄obe bèè do kpaá kpaá, kè bèè cokè k̄ékote Esibiti k̄es̄ori, kè bèè p̄i nSedemii nè muw̄īr̄m̄ú kòo bè neinè de biékè. Ò ke nku.

Di mpátiri náanti duó ke dōmmè

1. Kuyie nyóó bekénè m̄è Sudaa kó dikp̄āt̄iyuu 1-45
2. Kuyie mpāānānānti náantò nàké ti kè d̄e ntukúnè yebotè t̄eyè bèè í tú Isidayeeribe 46-51
3. Bè domè Sedisad̄emmu ei k̄é di p̄ante 52

¹ Di mpátiri to Idikiya bire Sedemii nàké ti nti nè ò d̄òò d̄e, Idikiya do tú ikuó niùbè bèè do bo Anatoti ei Bensamee tempē mmieke be kóò m̄ou nwe.

² Kè ti Yiè nKuyie mb̄éinnè Sedemii Am̄oo bire Sosiasi tu dii mōnni Sudaa k̄obe kóo kp̄āt̄i, o kp̄ati benni t̄ep̄it̄e nè ditāānni mieke.

³ Kè k̄uu w̄ete kóò béinnè Sosiasi bire Sosakimmu tu dii mōnni Sudaa k̄obe kóo kp̄āt̄i. Kè Kuyie n̄ni nsokè ke náannè Sedemii k̄énto kētuakenè Sedesiasi Sosiasi bire t̄er̄e kp̄ati benni t̄ep̄it̄e nè dimáa. De kó dibenni kóo tāānumm̄uwè mieke nke be p̄īr̄m̄umè Sedisad̄emmu ei k̄obe ke kōnnè.

Kuyie nyumè Sedemii kòò bo nàké ku náanti

⁴ Kè ti Yiè nKuyie nni mb̄éinnè mí nSedemii ke d̄ò:

⁵ N do da ȳému
ke mu nyí da piit̄e a ȳō p̄outi mieke.
A do kpaani a ȳō p̄outi mieke
kè n da c̄ān̄nému,
n do da tāāt̄ému
k̄aa bo ntú w̄èè náa m p̄ā náanti yebotè.

⁶ Kè n t̄énnè Kuyie nke d̄ò:
Áú! N Yiè nKuyie n yí n̄o nke náa,
n kpaá b̄emmu.

⁷ Kè ti Yiè nKuyie n̄ni nt̄énnè ke d̄ò:
Bá ntú a kpaá be.
A k̄orimu n yóó da t̄ō mb̄èè borè
ke bo bè nàké n yóó da nàké ti tim̄ou.

⁸ Bá mb̄è dé ke ȳé n da bon̄em̄emu
ke bo da d̄eēt̄é.

Mí ndi Yiè nKuyie m̄i b̄ei.
⁹ Memme ti Yiè nKuyie nyōutem̄e ku n̄òt̄e k̄ékáákè n n̄u, k̄é n nàké ke d̄ò: Nh ānn̄emu n náanti a n̄u mieke.

¹⁰ Bant̄e ke d̄ò n da báammu yíe nyebotè,
k̄aa bo mbakè yekp̄āt̄iyō,
k̄aa bo nhuuti, ke k̄outi,
ke b̄anti ke p̄anti, ke déite,
ke mati ke fiinte.

Sedemii d̄oúmmè tid̄oūnti ke yà mutie bè tu mù amand̄iè

¹¹ Kè ti Yiè nKuyie nni mbeke ke dò: Sedemii a yà ba? Kè n dò: N wúó mmutie bè tu mù amandìè kó kubakù nku.

¹² Kè ti Yiè nKuyie nni nnáké ke dò: A de yàmu weti weti, de bənkù m p̄immè mme m béi nti ke yóó tì dḡḡ.

¹³ Kè ti Yiè nKuyie nyíé kè m béinnè ke dò: A yà ba? Kè n kù tēnné ke dò: N yà tekūmbotè nte kè tē bo kubakù yóú bíékè, kè fānni ke bíkúní m bíékè.

¹⁴ Kè ti Yiè nKuyie nni nnáké ke dò:

Kubakù yóú bíékè nke

meyei nyóó cóúnnímè dihei dii nyembè bemou ìnkè.

¹⁵ Nte n yóó yúmu kubakù yóú kó iwuə nyiməu nè yekpààtiyo yeməu, de k̄irinímu ke bo pi Sedisademmu ei kó yebòrè, kéfítè iduotí nè Sudaa ekè yeməu.

Mí ndi Yiè nKuyie mm̄i béi.

¹⁶ M béi nti be kpéi n yóó tì mbè dḡḡmu

bè dōri mēè kpéi nke m bütínné,

ke tuḡ nyebəkè tihúúnti,

ke k̄ōnkù ke báá mbè dḡḡ dè.

¹⁷ Kè ti Yiè nKuyie mbéi nke dò:

Fó nSedemii báátí,

íté kékote kè bè nàkè n da nàkè t̄i kó dimàà.

A k̄ōnti bá mpaati be ìkè,

k̄aa p̄aati m̄i né yóó da ànné

kufḡwaa mbe ìkè.

¹⁸⁻¹⁹ Dihel yembè beməu,

bekpààtibè nè be kó betūmbè

nè ikuḡ niubè nè Sudaa ei k̄obe

beməu bè í yó ndó a kpeti.

N né yóó da duḡmmu muw̄erímú

k̄aa bè bàao.

A bo ndōnnè dihei iduotí fité di,

dimátis̄à disəw̄ūḡ kó iduotí dōmmè

bè í yóó da na.

Ke yé n yó nda bonəm̄emmu ke da k̄ānké.

Mí ndi Yiè nKuyie mm̄i béi.

2

Isidayeriibe ténke í d̄smè Kuyie mbè do kù dḡ mēè boti

¹ Kè ti Yiè nKuyie nni mbéinnè ke dò:

² K̄ote Sedisademmu kobe borè k̄ép̄iékè kè bèe keè. Mí ndi Yiè nKuyie m m̄i tu:

N kpaá ke yému di do n taunnèmè

di bíkém̄benti m̄ōnni.

N do di puoke b̄amb̄a,

kè di nni ndómè,

kè nni nnimè dikp̄àà ted̄ontè mieke ke di nt̄u.

³ Isidayeriibe di do cáámmu ke tú n k̄obe,

kè n di te nh ḡ ntemè bá t̄i diiti di ḡḡ deite t̄i meketimè,

kè t̄i tu n kpeti,

ōm̄òu do ḡ nkòò di k̄ááké w̄èe tuoti ice nyi,

kè meyei nhò do.

Mí ndi Yiè nKuyie mm̄i béi.

⁴ Díndi Sak̄obu yaábí keènè n tú mù,

Isidayeriibe kó iwuə nkém̄m̄únè n yé mm̄u.

⁵ M béimmu ke tú:

n do cààrè ba di yembè

kè deè nte kè bè n yóu ke t̄ūnne detetirè kperè?

Ke naá bemómm̄ombe detetirè.

⁶ Bá bè í békú bemáá

mí mbe Yiè nKuyie nk̄uu bè d̄enneni Esibiti m borè.

Mí nwèè do bè bonè dikp̄àà ted̄ontè mieke yef̄tè borè.

Tedɔnkpetè mufòmmu í borè.

Òmòù í borè, onití í pènkù dè.

⁷ Míi di kòtènéni ke di kànnè ketennatikè,

kè di bo nyo ntidisààti,

kè di né ta nh eì ke di sīnkūnne,

ke di càke, kè di náá nyisake.

⁸ Bá ikuó nùbè í békù bemaá

mí mbe Yìè nKuyie mborè.

Ikuó yembè ténke í n yé.

Bèè tu benìùbè bè ténke í yie n kpeti,

kè bèè do náá m pāānāānti

kè bè náānnè dibòð Baadi kó muwērímú,

ke tūnne detetirè kperè.

⁹ Deè te kè n di bekùnè

ke yó ndi bekùnè díndi nè di yaábí.

Mí ndi Yìè nKuyie mmí bēi.

¹⁰ Kòtèné Kitimmu ekè yèè soké menie mmieke kényà.

Tōnnè benitibè kè bèè kote Keda eì,

kè nsà kè bè dōrri di mè ndōrriimè.

¹¹ Kubotí makù kabe ceeri ku bókè mie mbotáá?

Bá nè yé í me ntūmè Kuyie nnaá?

Díndi n kó benitibè kè díndi né n tūóté

mí nwèè do te kè bè di sánti,

ke cèètèné detetirè kperè!

¹² Díndi kēfīnkè kabe dè dō nké dí dimu

ke dí pī nyisíé.

Mí ndi Yìè nKuyie mī bēi.

¹³ N nìtìbè n cààrèmu kè dè deu,

bè n dootóomu mí mbe Yìè nKuyie,

mí mmenésàāmè kó dinébòri

ke kòte ke keú yefātè,

yefātikperè bá menie nyí bo.

Isidayeeribe bo bantémè ke dò ndè yóu a bo dootóomè Kuyie

¹⁴ Isidayeeribe di tú tidaatáa?

Yáa di tú kudaakù kó ibí nyi?

Dè né dōmmè kè bè di pònti ke eiti di kperè?

¹⁵ Bè kontí yecírícírè tēmè mme,

ke péú metammè,

kè pònte dihei dimou kè di dōúnko,

ke náá ntidobontí bá òmòù ténke í di bo.

¹⁶ Bá nè Esibiti kó yehékè Nofu nè Tapanesi kabe,

kè bè kuó di yùti.

¹⁷ Isidayeeribe di kó meyetímè mèè te

kè dè dí tūàkení,

di dootóo mí ndi Yìè nKuyie nku,

kù do dí ní dī mōnni kuce sàakù mieke.

¹⁸ Di né dōrri ba mie

di mè ntūmmè Esibiti kó kuce

ke bo yā kukó nNiidi kó menie

di dōrri Asiidi kó kuce

di bo kōtēmè mme kényā kukó ndiekù Efadati kó menie, nde bo di teennè ba?

¹⁹ Di dōnniti tū yóó di tié,

di bütinnémè Kuyie de kó tiyēiti nti di yaumè,

kè dè bo yie nkè di banté di bo yóumè

mí ndi Yìè nKuyie nwèè di te,

ke í nní ndé, dè n yóu mèè botí ke n tii.

Mí ndi Yìè nKuyie Mpakedaa mī bēi.

Kuyie ndōmnenēmè Isidayeeribe onitipòkù wèè dauti dautinè benitidaabè

²⁰ Kè ti Yìè nKuyie mbéi nke dō:

Nè dimònni ndi di í yiemmmè n kpeti,
 ke n yàtenè ke náá nke tú: Tí dọ kénite tímáá.
 Ke né kàri sitáá simou ínkè
 onitipòkù wèè dauti dautinè benitidaabè o kòme,
 ke kònkù detedierè damou yo.

²¹ M me ndo di fíí
 nkè di ndònnè fínyí tie nsààmù mmu.
 Mutie mùù mènke wenni.
 Dè né yíme kè di cèete ke náá mmutie dikpráà kòmu musímmù?

²² Bá kè di òú dimáá nè yefòdúú
 bá kè di òúnè ciékùrè di yei
 mè baá yó nkpaá bomu kè m mè wùò.
 Mí ndi Yìè nKuyie mmí béei.

²³ Di bo yíme ke dọ di í sáú ndimáá?
 Di í túnne yebakè Baadibaa?
 Wénténè di do kéri síi naàcèi dikpráà dibiri mieke,
 kè nsà kè di bo bantè di dọori dè.
 Bá yòyó kó debire bá nkòorí memme sinaàcèi.

²⁴ Di dònnè disámmarínnanni kó diseri ndi,
 dii manténè dikpráà kó mucèmmu,
 kè di kònti ité kè di wanti yedaayè.
 Ke fimmú di í dọ nhòmou bo na kè di cònné,
 yedaayè yèè di wanti yè báá benné kéou,
 kè di kònti yàutè yè yó di yamu.

²⁵ Isidayeeribe kè di cokù mecáa
 ndi naàcèi bo fáúté kè di ní kpeí.
 Kè di né mè ntúmè di kpeti í bomu,
 kè dínidi dọ yebakè nye ke yó nye ntú.
²⁶ Bè ǎǎ pí nhoyúókù kè ifei ò kùò mèè botí,
 ifei yóó me ndi pí ndíndi Isidayeeribe
 nè di kó bekpáàtibè nè di kpáàtítùmbè,
 nè ikuó niùbè nè bèè náá mí nKuyie m pānāaànti.

²⁷ Díndi bèè ǎ nwúó ntebòotenkaanité ke tú
 teè tu di cice,
 kénwúó ndibòotári ke tú
 dii di te.

Di bo ntú mmè mí ndi Yìè nKuyie
 nkè di m bütínné pái pái.
 Kè dè di di dii mònni di né nní nyu
 ke tú n di deeté.

²⁸ De kó yebakè bore di dòò yè?
 Yèe kòtení kè nsà kè yè bo na
 kè dí deeté meyei ndi do dii mònni.
 Díndi Sudaá kòbe di bøkè sūmu
 ke mánne di ekè màmmè.

²⁹ Dè dòmmè kè di dọ ti mọote tináaànti
 mí nnè díndi?
 Dimou di m bütínnémmu,
 mí ndi Yìè nKuyie mii béei.

³⁰ Kè n di puotí ke di puotí detetirè,
 de kó tiyèiti í di duó nyitié mmai,
 kè di né pètinke kùò bèè náá m pānāaànti,
 yekpamaá nkòme.

³¹ Díndi di mmònni kòbe kénténè mesàà,
 mí ndi Yìè nKuyie n náá ntí.
 Díndi Isidayeeribe n náá ndi kpeí tedòntè kó dikpráà ndi
 ke duò tikòmbùstáà?
 Yáà n náá ndi kpeí dihéi dibiiinni kperi ndi?
 Dè né dòmmè díndi n nitibè

kè di tú di yó nceñti
 di dómè mme di í wētini m borè.
 32 Osapàà nhōō yè nhosātàà?
 Osapàà nwèè bo ke yenkú ò bo yè nho yààtàà?
 N nìtibè biè me nni nyèmmu bá
 dè í tókè de kó ye we í dò nkékaa nkédeè.

33 Onitipòkù wèè nò nke waà mbenitidaabè
 ò dómme di kperè me ndò
 nke yé di yémè di òmmè ke waà nyebokè.
 Nè de kó mēdoōrimè yeime mieke
 ke bo na kétuo nyitié mbenitipòbè bèè dauti dautinè benitidaabè.
 34 Besénnibè bèè í cààrè mùmamù
 kè di bè kùo
 be yī nkpaá ke darimu di yaàbòrè mànke.
 Di me nyí bè pí nkè bè dōōri meyei.
 35 Nè mēmmè kè di yèmmè dò ndi wenni
 kè di tú Kuyie mmieke í yó nsókè ke di péi.
 Di náá mèè kpéi nke tú di í cààrè deè te
 kè kù yóó di bekénè.

36 Dè yīme kè di cāā ice mucántímù,
 di di ì fei Asidii di yóó í ndi Esibiti.
 37 Di yó nke wētini ke ceú di yo nye,
 ke yé di Yiè nKuyie ndootóomèmu,
 di do ìkú bèè ìnkè
 deè te kè di í yóó pétè meteèmmè mamè.

3

Kuyie ndōnnenèmmè Isidayeeriè onitipòkù wèè dauti dautinè benitidaabè kòo to kpeñni

1 Mí ndi Yiè nKuyie m béimmu ke yī:
 Kòo niti yete o pokù koò bēti,
 kòò itè ke yenke otòu mōu,
 o dōu kóti ténke báá na kóò tūóté,
 kòò ò tūóté o ei sīntemu.
 Dè né dómme díndi Isidayeeriè
 kè di m bütinné ke tūnne yeboke
 ke dó n wēte ké di tūóté?
 Mí ndi Yiè nKuyie mmí ti ndi beke!
 2 Wénténè yetārè kényà
 ditārì mari bo di í dèke di ke fié iwūō yebokaa?
 Di do s nkari ice nyi ke bàà beyóóbè tēmè,
 di do me ndōōri ke m bütinné ke tūnne yeboke,
 ke sīnkūnne diheì.
 3 Nè de kpéi nke n di mōnte fetaafe,
 bá di ténke í yé feyōōkēntaafe.
 Kè di cīéké ke mōke
 onitipòkù wèè dauti dautinè benitidaabè o kó mēyèmmè,
 bá ifei í di pī,
 di í banté di caārimè.
 4 Di mmōnni kè díí né kuō nke n yu ke tú:
 Ti cice nè ti bēmmè mme a ti dómè.
 5 Ke bekú dímaà ke tú Kuyie mmieke sàà yó nsókè ke ti péimaa?
 Kù yó nti u kemieke nke sáà?
 Mēmmè di náámmè ke baa né sákè ke dōōri meyei
 ndíndi de kó itookperí yembè.

Wèè náá nKuyie mpāānāñti ò tumè bèè ceete

6 Okpàāti Sosiasi kpàti mieke, kè ti Yiè nKuyie nní mbéinnè ke dà: A yà Isidayeeriè m bütinné ke dōò deà? Bè dèkù yetārè yemōu ìnkè nke nè detie ndemōu yo ke feu iwūō yeboke.

⁷ N yèmmè do dò mbè yóó dàò dèndè kó dimàà kèwètenímu m borè, bè me nyí wètení! Kè be yó fùḍ kòbe Sudaa kó kuwuo nkòbe m̀ake onitipòkù wèè dauti dautinè benitidaabè o kó meyèmmè kè bè wùónko.

⁸ Sudaa wuo nkòbe yamu Isidayeeribe m bùtinnémè, kè m bè yete ke bè duó ndiyetepátiri. Nè memme kè bè ì n depe ke m̀ake onitipòkù wèè dauti dautinè benitidaabè o kó meyèmmè ke kòte ke fié iwũḍ yebòkè.

⁹ Isidayeeribe kóò ke ì ndake n kpeti, ke m bùtinné ke fié iwũḍ sibootenkaanii nè yebootárè ke s̀inkunne dihei.

¹⁰ Bá nè memme kè bè yó fùḍ kòbe Sudaa kó kuwuo nkòbe m̀ake onitipòkù wèè dauti dautinè benitidaabè o kó meyèmmè bè ì wètení m borè nè be yèmmè memou. Mí ndi Yiè nKuyie mmũ béi.

¹¹ Kè ti Yiè nKuyie nyíé kè m béinnè ke dà: Isidayeeribe bèè m bùtinné be kperè wète ke t̄ũnèmu Sudaa wuo nkòbe bèè m̀ake onitipòkù wèè dauti dautinè benitidaabè o kó meyèmmè.

¹² Kè kù dà n kòte kèpièkè kécau nkubakù you kòbe Isidayeeribe ke dà: Di Yiè nKuyie d́ndi Isidayeeribe di tũ nkù tu:

Wètenèni m borè,

d́ndi bèè n yete,

n yí yóó yóu kè m mieke do di ìnkè,

ke yé n sémmè deumèmu.

Mí ndi Yiè nKuyie m̀i me nyè.

M mieke 35 í nhā ke cóu nsáa.

¹³ D́ndi cénke banté di caarimè.

Banténè ke dò ndi yete n kpeti nti,

mí ndi Yiè nKuyie ndi do tũ nkù,

ke kòte ke fié iwũḍ yebòkè di do ì yé yé

yeteyo yemou borè bá di ì kènté n tammè.

Mí ndi Yiè nKuyie mmũ béi.

Sudaa kòbe wètenimè Kuyie mborè

¹⁴ Mí ndi Yiè nKuyie mmũ tu: Wètenèni m borè d́ndi bèè do n yete ke yé m̀i di temè. N yóó di tanké dimáa dimáa ndi di nhei òmáa, ku nnaámũnkù bédébé ke di tanné Siy33 èi,

¹⁵ kè di duó mbecẽmbe n yèmmè kòbe kè bè ndi cẽmmú, nè mecii nnè tidàati.

¹⁶ Kè di pié di m̀onni ke sũũ nke pié ndiheì, mí ndi Yiè nKuyie m̀i béi. De m̀onni di ténke bá nnáa, mí ndi Yiè nKuyie nkó metaummè tou kpéi, di ténke bá nnáa ndi kpéi, òmou ténke báa denteni di kpéi. Di báa daateni di kpéi bè me nténke bá dàò diteri.

¹⁷ De kó yemòè mieke bè bo nyu Sedisademmu ke tú ti Yiè nKuyie nkó dikpàatikàri ke yebotè yemou ncokuní di bíkè, ti Yiè nKuyie nkó diyètiri yu dè Sedisademmu. Bè ténke bá ntũ mbe kó meyèmmè yeime itookperí kòme.

¹⁸ De kó yewe mieke Sudaa kó kuwuo nkòbe bo s̀nké Isidayeeribe kó kuwuo nkòbe kè bèè wènnè kèiténí kubakù you kó ketenkè mieke kèwètení dihei n duó ndi be yembè kè bè di te.

Itookperí yembè yóó wète kèkpènténimè Kuyie mborè

(Ti Yiè nKuyie mbéi nti)

¹⁹ N do d́ kè di dàò m bí nyi kè di duó nketensàakè,

kè di kè tieke,

ketenkè kèè pèèté kesonke kemou.

Kè n yèmmè ndò ndi bo nni nyu ke tú di cice.

Bá di bá m bùtinné bitì.

²⁰ Onitipòkù wèè yié ke waà mbenitidaabè ò òmmè o dàu.

Isidayeerí me nni nhā.

Mí ndi Yiè nKuyie mmũ béi.

²¹ Isidayeeribe kó yedabùò nyeè yìenì sitáa ìnkè,

kè bè kuò nke m báa.

Be ce ì s̀inte,

bè yé mmí mbe Yiè nKuyie nku bè do tũ nkù.

²² D́ndi m bí ì n yete wètenèni,

kè n tũntè tũ bo mí nnè d́ndi ti cuokè.

(Benitibè t̄ríné ti)

Nte t́nti ti wètenímu a borè

ke yé fṣṣ tumè ti Yiè nKuyie.

²³ Yebakè Baadibe ti soutému nè ti ò nyè feu iwūṣ ke úú ìì úú.
Ti Yiè nKuyie nkuù ti deeri tínti Isidayeeribe.

²⁴ Nè ti baa bemmè mme

kè ti yembè feu be nààke

nè be pièti dibəḍ Baadi ifei diiti.

Kè dè dèènè ibí initidaaì nè initipòì.

²⁵ Ifei ìì do dò nké ti pì.

Ifei ìì do dò nké ti dátinné kuyààkù kōme.

Ti cààrèmu ti yeténè ti Yiè nKuyie nku ti tū nkù

tínti nè ti yembòò nè ti bemmè nè yíenní,

ti í kènté ti Yiè nKuyie nti tū nkù kó metammè.

4

(Ti Yiè nKuyie mbéi nti)

¹ Díndi Isidayeeribe kè di cèète,

kè di wēténí m borè.

Kè di fūū nsibəḍtenkaanì isəke kpesi n yìikè.

Kè di ténke í cánni cánni.

² Kè di pàrikè ke yí:

Ti Yiè nKuyie mbomu

kè di béinnè timómmənti kè dè tu kuce,

de mənni yebotè bo kətení m borè ke də

n yè dḍḍ mesàà.

Kè dè nye naatinè n kpéí.

³ Kè ti Yiè nKuyie mbéi nke dḍ:

Sudaa kəbe nè Isidayeeribe sēfnè kupaku pànkù,

kéyóu di bo mbuəṣimè tipoti mieke.

⁴ Díndi Sudaa tenkè kəbe nè Sedisadəmmu eì kəbe.

N duónnè di yəmmè

kè meè dəke nè di dḍḍ mèè yei nkpéí

m mieke kó muháá mbo di cóuté,

bá òməù báá na ké mù kù.

Kuyie nyè mbèe pīkè ti Sudaa tenkè

⁵ Kè Kuyie mbéi nke dḍ: Pīkénè ti Sudaa tenkè,

nákénè ti Sedisadəmmu eì mieke.

Eénè ditəteheù képīkè mēdiè nke dḍ:

Tíinnènní kè ti kəte kéta yehəkè iduotí fité yè.

⁶ Cónnèné mecannimè kécuó nSedisadəmmu bíkè,

kécoké kéwammú di bo səri dè,

kè di cokù di báá cómmú.

N yóó ínní meyei mme kubakù you bíkè.

Meyei ndiemè mómməmmə.

⁷ Dícìrìcìrì òḍtenímu di dḍu,

opənti iténímu o kàri ke bo puo nyehəkè kè yèe doúnko,

dí ekè bo naá ntidoḅontì bá òməù bá nyè bo.

⁸ Kè dè dḍ mme mmə dáátínè tifḍḍtḍnti kékəmmú,

tiiténè iwúótí

ke yé ti Yiè nKuyie mmieke kpaá ti cóúmməmu,

kè mu nyí ti bonke.

⁹ De yiè bo tuəke dḍi yiè bekpààtibè kəmbùḍti bo do.

Ifḍyí bo auté sikpààtibí.

Dè bo di ikuṣ niùbè,

kékpeí bèè nàá m pāānāānti

mí ndi Yiè nKuyie mmí béi.

¹⁰ De mənni bè bo nnáá nke tú:

Ti Yiè nKuyie nha ti soutému tínti Sedisadəmmu eì kəbe,

a ti náá ndḍi mənni ke tú

ti bo mbo dihei mieke kè dè naati,

né nte tínti kè disìè Ìkú ti fǎníí.

Bepòmbè itinímè tipítì timòu

11 De kó yemàrè Kuyie mbo nnáá Sedisademmu ei kàbe ke tú:

Yetàrè Ìnkè kó kuyaatonnikù
kuù kèríní òkpráá bíékè ke wetí n nìtìbè
kù í tú kuyaakù bè s̄s̄ yennè kù tidíitì.

12 De kó kuyaakù kùù ìténí de bíékè, kù kpeñ̀nìmu.

Mí kù ìnní ke bo bè bekénè.

(Benitìbè béi ntì)

13 Ti dootitòbè kèrínímu òiwetìrì kòmè,

ke ìmmú kuyaakperíkù kòmè,

kè be kparisèí cāā icírì òòmmè.

Ti kperè dèèmu! Bè ti pòntemu.

(Tì Yìè nKuyie mbéi ntì)

14 Sedisademmu kàbe yóunè meyei nke wénkùnne di yèmmè,

kè dèe yie nkè di cooté.

Dè yó nkááké de kè kuyonku kó meyèmmèe yè di mièke.

15 Danni ei kàbe tì p̄èkùmu,

ke tùòkení Efadaimmu ei ke náá nde kó meyei mmèè kèríní me kpéí.

16 Caunnè yebotè, náákénè Sedisademmu ei kàbe ke tú:

Tihāāpòntì ìténí yehèkè détiyè ke kèríní,

ke úú fèkpariúúfè,

ke wetí Sudaa tenkè kó yehèkè.

17 Ke cèète Sedisademmu bebàribè s̄s̄ cèètemè kupaku,

ke yé Sedisademmu ei kàbe yetemè n kpetì.

Mí ndi Yìè nKuyie mmú béi.

18 Sedisademmu ei kàbe tì di tùòke

di yei nnè di caàrìmè deè te kè de kó meyei ndi do,

ke di kòute ke di yo me doò tiiku.

Sedemii yàmè meyei mmèè kèríní ke muòke

19 N yo ditàteheù kuòmmè mme nè mudòò kó iúu,

kè n kòmbùòtì duò kè dè n yóu ke n cāā kè m mítìrìnè kuyonku,

dè í yie nkè m bo n c̄fèké.

20 Be n̄pòmbè ní yó mp̄enkóo kè betòbè bèè tùòkení,

titoutì ténke í yó nkpráá,

difíi mari í yó nkpráá dihèi ke cúóké

demòu dè bo duò òimònnì òimáá.

21 Nh òunèmu m bo nwúómmè n dootitòbè kó mekparìcannimè

nè m bo n yomè ditàteheù kuòmmè.

22 Kè Kuyie mbéi nke dò:

N nìtìbè bèè tu tiyèintì

bè í mòke mecìl.

Be cìl meyei ndòòrìmù bíékè nke

bè í yé mesàà mmudòòrìmù.

23 N wènté ketenkè kè kè í mòke ke òòmmè,

bá dèmarè í bo,

n wènté kèìnkè bá kuwenniku í bo.

24 Kè n wènté yetàrè ke s̄s̄ nyè s̄àntè

kè sitáá simòu yòòtì.

25 Kè n wènté ke s̄s̄ nhonitì ténke í kpráá ketenkè,

kè sinòò cìeté simòu.

26 Kè n wènté dihèi titebiiti do p̄eí dì,

ke s̄s̄ ndi naánkoo tedòntè.

Kè yehèkè yemòu naá ntìdòbontì,

dèndè kó òimàà boní Kuyie mborè nde,

ku mièke kèè ti yè ke tonté.

27 Kè ti Yiè nKuyie mbéi nke dè:
 Dihéi dimòu yóó dǎúnkomu,
 n né í yóó bè kùò kédeè páíí.

28 Nè de kpéí ketenkè kemòu yó mbo yedabùò mmieke nke,
 kè tiwetií soute,
 m béi ntí tinti.
 N yí yóó ceete,
 n yí yóó wète n fǎnkúò.

Siyǎǎ èi kabe natitòbè bè soutémè

29 Sikpàrinaaséí nè betántǎübè kó kutoweku kuù dàátíní,
 kè benitibè ciété muceé nke taà titúúti mieke,
 kè betòbè dèkù yetāre, kè yehékè yemòu dǎúnko,
 bá òmòu ténke í bo ye mieke.

30 Sedisademmu èi kabe bè yóó di pònte kè di né benné
 ke dǎori ba?

Ke sǎri dimáá ke tǔǔ mesǎo nkó yetootǎre,
 ke àà còróò di nuò.
 Di panti detetirè nde di càmbè di sènkèrìmu,
 ke dǎ di kǔú.

31 N yo mèè tammè
 dò nhonitipòkù wèè kuà ntipòuti o kǎme mme,
 desapùmbire dèè péi meketimè.
 Siyǎǎ èi kó desapùmbire nde,
 deè fiu, ke yuo de nou ke tú: N fetimu n kúmu n kǎùbè beè n na.

5

Osàù í kpaá Sedisademmu bá omáà

(Tí Yiè nKuyie mbéi nti)

1 Cennè Sedisademmu èi dimòu,
 kèbíéké kéwammú yecǎkàre yemòu
 kòò mòu bo bá omáà wèè dǎori dèè sié ke tǔ ntimómmònti,
 n cié nSedisademmu.

(Sedemii béi nti)

2 Bè ò nnáá ndii mǎnni
 ke tú ti Yiè nKuyie m bomu
 bè ò mparikumu ke né sou.

3 Tí Yiè nKuyie nha dǎ wèè nàà nwènwe timómmònti,
 a bè potámu dè mè nyí bè nampè.
 A bè kǎumu ke dǎ ké bè dèè bemòu
 bè me nyí yie nha tié,

kè be to kpenke ditári kǎme
 bè í yie nke bo wètení a borè.

4 Bèbíékènnitibè mbe be yèmmè í bo,
 bè í banté be Yiè nKuyie ndó dè
 Kuyie mbè tǔ nkù kó ikuó.

5 Kè n yóu ke dǎ
 m bo kǎte bekótibè borè ké bè béinnè
 ke yé bembè yémèmu be Yiè nKuyie nkó kuce
 ke yé ku kó ikuó.

Ke n sǎ mbe kperè í cáá, be mòu bè dǎ kènte bemáà ndi,
 ke tǎte metaummè mèè do bo bembè
 nè Kuyie mbe cuokè.

6 Nè de kpéí nyecírìcìrè bo yènní
 kudúókù ké bè càáké,
 desǎnnè bo yènní kutáfuò nké bè píímú.
 Yekpamaà mbo nhoke be ekè
 kè wèè yènní yèe ò pí nkénété
 ke yé bè kù yetemè kuce mèpéu

kè be caàrìmè sũũ.

(Tì Yìè Kuyie mbei nti)

⁷ Sedisademmu kàbe ba mbo nte kè n di cîé?

Di n dootóomu ke parikunè yebàkè yètè.

N di duò nkè di di ke sànnèmu,

ke buróo yebàkè borè

ke dõntenè onitipòkù wèè yóu o dàù

ke tũnne wèè í tú o dàù.

⁸ Di sãáténè yesãndakè nye,

yèè dó mudèè bá di kè di kònti ke tũ nditeri pokù.

⁹ M bo nwúónko de kó benitibè ke báá bè potáá?

M bo nwúónko de kó kubotí kàbe ke báá peitaà?

Mí ndi Yìè nKuyie n di bekúmu.

¹⁰ Dekenè dihei kó iduotí

kéta kékõũ finyĩ tebake,

di né báá ì dèè páíí.

Cièné ì ì tú mí ndi Yìè nKuyie n kpeyi.

¹¹ Isidayeeriibe kó kuwuo nkàbe nè Sudaa kòku kàbe,

bè n soutèmu. Mí ndi Yìè nKuyie m mí me nyè.

A bo yetemè Kuyie nde kó mucóntimu tú mù

¹² Sudaa èi kàbe yetemu mí mbe Yìè nKuyie,

nke náá nke tú:

Kuyie nyí bo, meyei mmamè í yóó ti tuàkení.

Bè me nyí ti doti mudòò.

Dikõnni me nyí yóó ti pí.

¹³ Kè bèè tu bè náá mmí nKuyie mpããnáãnti,

bè náá nti tu detetirè nde,

tí í boní m borè.

Bè náá nti tuàkení beè ìnkè.

¹⁴ Kè dè dò mmemme Sedemii

nte mí ndi Yìè nKuyie Mpakèdaa n tú mù:

Nè tináãnti bè náá nti kpéí

bè bo yí idéí,

kè n náãnti n da náá nti ntú muháá nkè bè còuté.

¹⁵ Díndi Isidayeeriibe n yóó ìnní kubotí dedétirè kòku nku di kpéí,

mí ndi Yìè nKuyie mmí béí.

Kubotí kukperíkù nku.

Kubotí kùù do bo nè dimõnni.

Di í yo ku náãnti,

di í yé kùù náá nyèè tannò.

¹⁶ De kó kubotí do dõnnè kufõti kùù pòòte ke feio kũnku,

de kó kubotí kàbe tú be kpàrĩnuwambe máá ndi.

¹⁷ Bèè yóó cake di paa nnè di dii,

kékuo di bí initidaai,

nè initipòì nè di wũõ,

kécake finyĩ kó detie nnè fikíè kperè.

Bè bo puo ndi ekè iduotí fité yè.

Di yèmmè naatinè yè.

¹⁸ Mí ndi Yìè nKuyie kè m béi nke dò: Bá nè memme de kó yewe mieke n yí yóó di kuò kédeè.

¹⁹ Kè bè beke dii mõnni ke yí ba nte kè Kuyie nti dõ mie? Fõ nSedemii, á bè nàkè ke dò: Di dootóo mèè botí tí Yìè nKuyie, ke fié iwũõ ibotí tei kó yebàkè, di tenkè mieke, mèè botí nku ibotí tei yóó di kònnèmè dihei dii í tú di kperi, kè di mpí mbe tãmmù.

Bèè yete Kuyie nkpeti be kó mucóntimu

²⁰ Pìékénè ti Sakabu kó kuwuo nkàbe cuokè,

ké tí yèè Sudaa kó kuwuo nkàbe cuokè ke dò:

²¹ Kénténè tí díndi kuwuo nkùù yei nke kpa meyèmmè,

díndi bèè mòke inuò ndi me nyí wúó,

ke mòke yeto di me nyí yo.

²² Di í yó n yotaà?

Mí ndi Yìè nKuyie n di bekemu?

Di bùṣ̀tì í nduòà?
 Mí nwèè pèínné òáméèrì mubirímú,
 kè mù dò nku perì sáà,
 kè menie nyí mù sei.
 Kè yènfínfírè tóu menie mmè me nyí mù sei,
 kè kuyaaakù íinko yènfínfírè
 kè yè ùtì, yè me nyí mu sei.
²³ Dín̄di ku nwuo nkòbe di to yèè kpeñ̄nì,
 di í yie n kpētì di m bùtinnému ke ìté.
²⁴ Dì í totí di yèmmè ke bo n depe
 mí ndi Yìè nKuyie,
 mí nwèè di duò nfetaafè fe m̀n̄n̄ni,
 fèìnkèmbòntaafè nè fetadentifè,
 ke di duò nyedidèi m̀nrè,
²⁵ Dì yete m̀èè kpēí nte kè dè ténke í t̀ùòkùnì de m̀n̄n̄ni.
 Dì caàrìmè meè te kè di pàà de kó mesàà.
²⁶ Beyeibe beè bo n n̄itibè cuokè,
 ke ò n̄hoke wèè òi sin̄o ticùòtì o k̀me,
 b̀è òi m̀èè botí ke p̄i m̄ben̄itibè.
²⁷ Bè òi p̄im̄m̀ú sin̄o ke p̄ie mm̀èè botí kun̄òr̄dieku,
 b̀è ỳùúku dè p̄iéké meè botí be c̀í mieke,
 b̀è me nh̄o nke kpenke ke m̀òòte be kpēre.
²⁸ Ke kpénkù ke c̀éékù
 ke né òake sòké meyei ndòòr̄im̀ú,
 b̀è í bekù tibeénti tì dò nkémbekùmè,
 b̀è í p̄i nyiciribí b̀è dò nké nyi p̄im̄m̀è,
 nè memme kè be kpēre yíé.
 Bè me nyí kommu be c̀iribè.
²⁹ Kè di né yè m mieke bá mpèi de kó feyanfè kòbaà?
 Mí ndi Yìè nKuyie mm̀i tì ndi beke?
 M bo yóu m bo potémè kubotí kùù dò mmie nnaà?
³⁰ Dèmarè cànnè isòke kpēre deè d̀òòri dihei mieke.
³¹ Ke yé b̀èè náà m p̄ānāānti b̀è náammè siyáàb̄is̄i nsi,
 kè ikuó niùbè wanti muc̀òntimu,
 kè n n̄itibè de ẁùó ndesààrè.
 Diyiè s̄onni yiè di né yóó ȳime?

6

Meysi ndiemè m̀èè doti Sedisademmu èi

¹ Dín̄di Bensamee kó kuwuo nkòbe,
 cokénè kèyè Sedisademmu,
 kèwammú disòri.
 Eénè ditàteheù Tekoa èi mieke,
 cónnèné di kó mekp̄ar̄icannimè Beti-Akedemmu èi,
 ke yé meyei mmèè kèrínimè kubakù yóu bíékè,
 ke yó ndeu mediè.
² Siyòò dihei òi do t̀ú dihei sààrì kè b̀è òi d̀ó,
 n yóó òi p̀òntemu kè òi do kè dèe deè.
³ Ben̄itibè t̀ùòkenímu Siyòò èi,
 ke bàtè ke òi fité ke bo òi p̀ante,
 benaacèmbè òi bátémè nè be ẁùó,
 kécónné be touti,
 b̀è me nyí bá wè nè ò kó kupíkù,
 otòù nè ò kòku.
⁴ Kè b̀è náà nke t̀ú: Báátínè,
 íténè kè t̀í b̀è do kè b̀è p̄i,
 kè diyiè kpaá cómmú yeo,
 diyiè tì deèmu,
 kè medéè nf̀utenè detie nyo,

⁵ Íténè kè ti bè do keyènkè
nképuò nsikpààticéí.

⁶ Nte dinùù ti Yiè nKuyie Mpakeɗaa ndi duó ndi ðii tu:
Kɔ̀ũ̀nè ideí kéeɗnè Sedisademu kéfité kèna kédeke,
de kó dihei n yóó yúú ndi to nye,
bè fěũnko benitibè mbe mediè.

⁷ Tebinte tɔ̀nní mɛ̀è botí menie
Sedisademu ei kɔ̀be me ntɔ̀nní kuyonku

bè ðòrimu ke fěũnko benitibè.
Bè bè puotimu ke bè kòù kè n dè wùó.

⁸ Sedisademu ei kɔ̀be ceetenè,
kè dɛ̀e yie nkè n yèmmè báá di yè.
Kè mɛ̀é ðake n yóó duó nkè di kó dihei ðáunkomu.
Bá òmòù ténke bá ndi bo.

Kuwuò nkùù kɔ̀be í dɔ̀ kékeè tìmati

⁹ Nte mí ndi Yiè nKuyie Mpakeɗaa m béi ndii nùù:
Dérínè Isidayeribe sɔ̀mbe, dété déténe be,
bè ðð tɔ̀ũ̀ fínyí kó yebe kédéri mɛ̀è botí,
kétũ̀nne ibake imòu kécáté caté yèè kpaá.
(Sedemii beí nti)

¹⁰ Wenni nwe n yóó béinnè wè kòò keè.
Díndi itookperí yembè di í yie nke bo keè Kuyie nnáahti,
kè ku náahti di ðò mmudaá.
Di keté ke í dɔ̀ ké ti kèè.

¹¹ Kè Sedemii ðà:
Kuyie nha miéke bè còú mmèè botí
n kɔ̀ke me mbè còú, bá n yí na ke bo minné.
(Tí Yiè nKuyie mbéi nti)

Yóu káa miékeè bè do bemòu,
ibí sám̀póí nè bebémbè,
ke yé bè yóó pímmúmu benitidaabè nè benitipòbè nè
bekótiè nè sidakóó.

¹² Be céí bo naá mbetòbè kpesi,
be paa nnè be pobè betòbè borè tieke.
M bo bè ànné ðii m̀nni tenòutè.
Mí ndi Yiè nKuyie mmú béi.

¹³ Bemòu besám̀pòbè nè bediebè bè dɔ̀ ticuuti nti,
bèè náá mí nKuyie m p̀ánáahti nè ikuó niùbòo.
Bemòu bè tu siyáábisi yembè mbe.

¹⁴ Bè í wúó mmeyei mmèè duó n kó benitibè ðamarè,
ke náá nke tú demòu ðè kèrí séi,
ðamarè me nyí kèrí,
demòu kè dè cààri.

¹⁵ Ifei na mbè pímmè be ðò̀ri ìi sòke kprí
ifei me nyí bè bo,
bè keté ke í yé bè tu dè ifei,
dɛ̀e te kè bè yó nkakè becírìbè miéke
m bo ité kécómmú ðii m̀nni kè bè poté.

Mí ndi Yiè nKuyie mmú béi.

¹⁶ Mí ndi Yiè nKuyie m béimmu ke tú:
künténè kuce di kéri kù,
kécómmú kéwénté kébeke kè bè di náké
ice ìi do bo nè ðim̀nni.

Kè dí tãáté kùù wenni kè kù tũ̀nne kèpété meom̀pùmè,
kè ði né tú ðíndi í yóó m̀è ðò̀.

¹⁷ Nh ànné beheikèmbàribè mbe di cuokè,
ðò̀nè meyaðmmè kékénté ditatcheù kuðmmè,
kè di yete ke tú di báá kénté.

¹⁸ Dɛ̀e te kè n tu:

Díndi iwuò ntei kénténè mesàà nkékeè,
 díndi kuniiti kèèné tìi yóó bè tùðkení.
 19 Titenù timòu kòbe kèèné n tùmè,
 n yóó òuónko meyei mme de kó benitibè ìnkè,
 be yeñtotí meyei nkpeyi mànnè tìi yeti nti,
 ke yé bè í dààtemè n náànti kpeí,
 ke sènkèrì n kuó.

20 Di kòrì Sebaa ei ke touní wèè tùdààrí bo n dòò ba?
 Yehékè détiyè kóo tùdààrí bo n tó mba?
 Di n feu ìi wūó ke tuò n yí í dó,
 di n feu ìi wūó n yí í wūó.

21 Deè te mí ndi Yìè nKuyie nkè n tu:
 m bo dáu mmèbétimè kubotí kuu nyiikè
 cicebè nè be bí onitì nè ocèpetitòu,
 bemòu kè bè mbétírí ke duò ke kò.

Isidayeribe dootitòu kèrínímu kubakù you

22 Kè ti Yìè nKuyie mbéi nke dò:
 kuwuò mmakù kuù itiní kubakù you bíékè,
 kuwuò ndiekù kuù itiní kutemmànku.

23 De kó behààpòmbè nòmmu
 ke tãu ipie nnè yekpàà,
 bè yóumu bè í màke onití kó mesémmè,
 kè be tammè ùuti dàméèrì ò nhuutimè.
 Bè dèke sisèí nsi ke tú fenafe mòmmdò,
 ke dò nhonitì òmáá,
 ke bo di dokénè díndi Siyòó ei kòbe,
 (Benitibè béi nti)

24 Ti ti nkèè kè ti kònti bèitè
 kè ti yèmmè cààrè,
 kè kuyonku ti pí nke dò nhonitipòkù ò nkuòmmè debire.

25 Ti í yóó dáátí kékóté depaá,
 ti báá dáátí kékété ice mai,
 ti dootitòbè beè bo tipítì timòu nè yekpàrise,
 kè benitibè bùòti cùtè.
 (Tì Yìè nKuyie mbéi nti)

26 Díndi n nìtibè dáátínè tifòòtònti kékari mukũũ.
 Pũñné mutápeí kénkuò nyejúdabùò,
 wèè bire bo demáá dè òó kú kòo nkuòmmè.
 Kuònnè dikúdabònni ke yé di pònti kèrínímè ke bo di do ké di dééé.

Timátì tìi í dò nkéna kéwénkúnne

(Tì Yìè nKuyie mbéi nti)

27 Fó nSedemii n da kànnè n nìtibè cuokè
 káa bo bè yáákému,
 omáátì òó yáákémè timátì.
 Paaté be kéyà be ce dòmmè.
 (Sedemii béi nti)

28 Bè tu itookperí yembè mómmdòmbè mbe.
 Bè tu bèè náante bè mbe betòbè kpeí,
 be to yeè kperni disòwũò nè timátì de kòme.
 Bè tu bemòu bekòùbè mbe.

29 M bè fuute ke fuute timádòuti ke dò ntimátimínti na nyè
 kè timátìi peike,
 timátimínti me nyí yie nke càténè timátì.
 30 De kó benitibè bè dònnè tisíntémátì nti
 ti Yìè nKuyie mbè sènkèrímu.

7

*Bèè sántí bemáá detetirè
 (Wénté Sedemii 26:1-19)*

¹ Kè ti Yìè nKuyie nni mbéinnè ke dò:

² Kote kécómmú n cĕtĕ bòrì kĕpĭĕkĕ ke dò: Díndi Sudaa kòbe bèè taànnì te ncĕtĕ mieke mubáammù, kĕnténĕ di Yiè nKuyie ntu mù.

³ Ntenĕ mí ndi Yiè nKuyie Mpakeɗaa n tú mù: Tūntenĕ di ce nè di dòòrìmĕ, kĕ n yóu kĕ dí mbo dihei diì mmieke.

⁴ Di báá duó ndimáá tiyáábisiṅaṅti kĕnnáa nke tú: Ti Yiè nKuyie ncĕtĕ tu tie, ku cĕtĕ tu tie, ti Yiè nKuyie ncĕtĕ nte die.

⁵ Kĕ di mĕnke tūnte di ce nè di dòòrìmĕ, ke pĭ nditòbĕ nè timómmon̄ti.

⁶ Ke í fĕũnko beṗòòbĕ nè iciribí nè bejúpòbĕ, kĕ di í kòu di nhei mieke bèè í cààrĕ. Ke í feu iwũò yebakĕ kĕ yĕ di caàri.

⁷ De mòmni m bo di yóu kĕ di mbo die, dihei n do duó ndi di yembĕ kĕ dí ndi te sáà nè di bo mbomĕ.

⁸ Kĕ di me ntú siyáábisi kó tináaṅti detetirĕ kpeti.

⁹ Di bo nyuuku ke kòu benitibĕ, ke dauti dautinĕ ditòbĕ, ke dɔummu yenĕ di me nyí yĕ dòòri, ke tuò ntihúnti yebakĕ di do í yĕ yĕ.

¹⁰ Kĕ dí dĕè ke kòtení n cĕtĕ mieke, bè yu dĕ n yĕtiri, kĕncómmú n yìkĕ ke tú: Ti cootĕmu, ke né wĕti ke bo sòtĕ isòke mudòòrìmù.

¹¹ Di yemmĕ dò n cĕtĕ bè yu dĕ n yĕtiri tĕ tu beyoóbĕ kó disòri ndiá? N dĕ yamu mí ndi Yiè nKuyie mmú béi.

¹² Kotenĕ Sidoo di do yu dĕ n yĕtiri nè dimòmni, kĕ di bo yà n dàòmĕ deborĕ, n nitibĕ Isidayeeribe kó kuyonku kpéi.

¹³ Di mmòmni nte mí ndi Yiè nKuyie n tú mù: Di me ndòò meyei mmĕ kó dimáa kĕ n di náánnĕ, ke di náánnĕ nè dikũnweñnini bá di í n yí.

¹⁴ N dòò mèè boti Sidoo n yóo me ndòò te ncĕtĕ n yĕtiri yu tĕè mieke di potinĕ tĕ, nè ke ntenkĕ n duó nkĕ di yembĕ nè díndi.

¹⁵ N yóo di dootóomu n dootóo mèè boti di tebií Efaɗaimmu naàmũnkù kòbe.

Mubáammu Kuyie nyí dò mù

¹⁶ Kĕ Kuyie mbéi nke dò: Fṅ nSedemii bá nni mbáa mbe kpéi, bá nni nkuònnĕ be kpéi ke sáútí, bá nni mbáa nke yetíròo, n yí da kĕmmú.

¹⁷ A í wúo mbĕ dòòri dĕ Sudaa kó yehĕkĕ nè Sedisademma kperi ye miekaà?

¹⁸ Ibí ìi kau ideí kĕ í cicebĕ wĕti muháa nkĕ benitipòbĕ puoti ticooti ke bo kake kĕ bèe pà teḅoetenkaanitĕ bè tu tĕ Asitaditee, ke pāānnĕ tidiiti yebakĕ deĕ íinko m mieke.

¹⁹ Mí ndi Yiè nKuyie n né bè nāámmu kĕ n tu: Bĕ í íinko mĩ kó kemieke. Bĕ àà beṗáa ndi ifei.

²⁰ Nĕ de kpéi nte mí ndi Yiè nKuyie n tú mù: N yóo yóu kĕ m mieyonke do de kó dihei nè benitibĕ nè iwũò nè dikpáa kó detie nnĕ titieti timòu. M mieke kó muháa mborĕ còútĕ bá ðemare báa na kĕ mù kùo.

Kuwuo nkùu í kĕmmú ku Yiè nKuyie nkpeti

²¹ Mí ndi Yiè nKuyie Mpakeɗaa díndi Isidayeeribe di tũ nkù mĩ béi nke tú: Túótĕnĕ iwũò di na nni nfeu í ke tuò kĕyíánnĕ mewĕnnimĕ kpeyi kĕcáákĕ.

²² Ke yĕ n do í nàkĕmĕ di yembĕ m bè ðĕnnení diì mònni Esibiti ke dò bè nni nfeu iwũò ke tuò kĕ n feunĕ itei.

²³ N do bè duó nyii tié ntú bè bo nyíemmĕ mí ndi Yiè nKuyie n kpeti kĕ nní mbĕ te kĕ bè tu n kòbe ke tũ nkuce m bè benke kù kĕ ðĕe yie nkĕ bè mbo kĕ ðĕ bè naati.

²⁴ Bĕ me nyí yie nke bo kĕnté, bè í nyie ke bo keĕ, kĕnsòkĕ ke tũ mbe mómmombe kó meyeimmĕ, kĕntũ mbe tookperi bè náa nti, bè boti be fānkúò ndi bè tĕnke í kĕrí ðĕ iikĕ.

²⁵ Nĕ di yembĕ yĕmĕ Esibiti nè yíenni yewe yemou duómĕ n yí yóu m bo ntũḅnkomĕ n kó beṗòbĕ. Bĕè náa m pānāaṅti di borĕ yekũnwerĕ yemou duómĕ.

²⁶ Di me nyí kĕnté n kpeti, di to keté ke í kĕnté ðe bíékĕ, kĕ di kpĕnkũnne di to ke dòò meyei nke pĕĕtĕ di yembĕ do dòò mè.

²⁷ Sedemii a yóo tĩ mbĕ nàkĕmu timòu, bè me nyí yóo da kĕnté, a yó mbĕ yumu òmòu me nyí yóo yie.

²⁸ Kàa né bè nàkĕ ke dò: Di tú kubotí kùu í yíé nkù nku Kuyie nkpeti, ke í yíé nku tié, òmòu tĕnke í weti, mewetimmĕ kpeti tĕnke í kpaá di nò mieke.

Meyei mmĕ doti Isidayeeribe bè yete mèè kpéi nKuyie

²⁹ Díndi Sedisademma eĩ kòbe, kuónĕ di yùti di sokĕ tĩ ke benkú di cáámmĕ ke tú n kòbe, útĕnko ti tetāpĕitĕ ìnkĕ kĕkúò ndikúdabònni.

Di kó kuwuo di íinko m mieke nke n tĕnke í di dó, di n dootóomu.

³⁰ Ké ti Yiè nKuyie nyíé kébéi nke dò: Sudaa kó kuwuo nkàbe dḁḁ isàke kpere nde dèè í wenni bè tannè be bḁatenkaanitè nte n cìètè n yètiri yu dè ke tè sīnkūnne.

³¹ Ke maá yebḁḁwūstàrè Tofeti ditḁnni borè Inḁmmu biriku ke tuò be bí initidaai nè initipòì m me nyí tì mbè nàké, ù keté ke í tì totí n yèmmè.

³² Nè de kpáí mí ndi Yiè nKuyie mmù b́éí, de yiè kèrínímu ké bè ténke í yó nyu Tofeti ditḁnni borè ke tú Tofeti. Bè me nténke bá nyu Inḁmmu biriku ke tú Inḁmmu biriku bè yó nde yu ke tú kukòùbiriku nku, bè yó nde kùri becírìbè mbe mefìè ndónté mèè kpéí tipúti tetì.

³³ Tinḁtì nè tikpasintì dè bo péte de kó kuwuo nkàbe ké mbè còu bá òmòu í nti kòúnnè.

³⁴ M bo duó nké yebaa ndeè Sudaa tenké nè Sedisademmu ei de mieke, wèè puoke bàmbà nè wèè yenke be kó iyie mbo dèè, ke yé de kó ketenkè yóó naámmè tidobontì.

8

¹ Ké ti Yiè nKuyie mbéi nke dò: De kó yemòrè mieke bè bo kùtè Sudaa kpààtibè, nè sikpààtibí kó yekúḁ, ikuḁ niùbè nè bèè nàa m pāānāahti nè Sedisademmu ei kòbe tḁbè kpeye,

² ké yè còunko diyìè nè otānkù nè siwāa kè dè nyièni ke yè sōnku, dende bè do ninku dèè ìikè ke dè b́aá, be kúḁ yó nde còú, bá bè b́aá yè aké kékūnnè bè bo naá ntikùti ketenkè ìnkè.

³ De yiè bèè bo nkpaá ke fòu Isidayeeribe mieke bè bo ðake mukúù nké dèè pēēté bè dómè mufòmmu. De kó feyanfè yeife kòbe m bo bè bèti kè bèè cìété kámbo be bíékè, be bíékè. Mí ndi Yiè nKuyie Mpakedaa mmù b́éí.

Isidayeeribe kó itookperi í dò nkébanté

⁴ Beke be ke tú n yè nkòo niti do ò s̄s̄ í nyitáa?

Yáa kòo niti yeté kuce ò s̄s̄ í nwētēni ke tūnne kusàakù?

⁵ Dè né dò mme kè Sedisademmu kòbe yete n kpeti?

Dè dōmmè kè bè yetíróo ke bo ntù nkuce kuyeiku ke í dó kēwētēni m borè?

⁶ N kēmmúmu be náahti ke s̄s̄ nhòmòu í náa nké dè co kuce,

òmòu í dēmmu o caàrimè kpéí,

òmòu í békú omáa ke tú n dḁḁ ba?

Bá wè ò né tū mmeyei nkó kuce nku

tesānté tēè baati mudoò te kōme.

⁷ Bá fecònfè fè yému dimānni fè s̄s̄ tote di dihei,

tenónkpete nè tekpāncéndéitè

nè kukunaakù dè yému de kūūnni dii mōnni

n nitìbè bie me nyí yé bè bo wētēnimè m borè.

Meyáabisicìi nyembè

⁸ Di bo yīme ke ntú: Tì cìumu

ke mōke ti Yiè nKuyie nkuó. Kè ì né tu siyáabisí kpēyi,

ke yé bèè ì wāù bè tumè siyáabisí yembè ke ì cèèri.

⁹ Mecìi nyembè di ifei nyi bè ātīremu

tīmátì tìl bè pī,

bè sēnkèri mí mbe Yiè nKuyie n náahti nti

be cìi nné ténke tú ðmmè?

Kuyie mpāānāahti náam̀bè nè ikuḁ niùbè bè yè nke duómè

(Wénté Sedemii 6:12-15)

¹⁰ Dèè kpéí nte mí ndi Yiè nKuyie nké n tu betḁbè bo tieke be pobè,

betḁbè bo fiete be paa nkétieke,

ke yé hemou besāmpóbè nè bediebè bè dó ticuuti nti,

bèè nàa m pāānāahti nè n kuḁ niùbè

bè naá nsiyáabisí yembè mbe.

¹¹ Bè í wúó mmeyei mmèè duò n kó benitìbè dēmarè,

ke náa nke tú demou dè kèrì séi,

dēmarè me nyí kéri, demou kè dè caàri.

¹² Ifei na mbè pīrímè be dḁḁri ì s̄s̄ke kpéí,

ifei me nyí bè bo,

bè keté ke í yé bè tu dè ifei.

Dèè te kè bè yó nkaké becírìbè mieke,

m bo ité kécómmù dii mōnni ké bè poté.

Mí ndi Yiè nKuyie mmù b́éí.

Kuyie mmántémè kù do dṣ dè ku nìtibè borè

(Tì Yìè nKuyie mbéi nti)

13 N dṣ kétéí n nìtibè mbe,
bè 55 tṣṣ fínyí n è fikíè de be ké yè tìmmè.
Bè me nyí cáátí dèmarè, be fààti mótému.
Dèè te kè n yóó ítúnne de kó feyanfè,
kéduṣ mbe ei beṣṣòbè.

(Benìtibè béi nti)

14 Tí kari die nke pī mba?
Tí kṣtenè yehekè iduotí fité yè kémbaà mukūū.
Tí Yìè nKuyie nkuù taáté ke bo ti kuà.
Kuù ti niinko menie mmèè ā mutie mùù kòù,
ti kù càke mèè kpéí nte kè kù ti dṣṣ mēmme.
15 Tí do baà diwèi ndi di me nyí kəriní,
ti do yé ke tú ti məmму yóó dèèmu,
kè mù né dake yetíróo ke duò ti kṣmbùòti.

16 Tí yoní sisēí nṣṣroo nku Danni tempè
sikpàrisēí kó yedabùò,
nyèè dàátí kè kutenkù kuməu kəbe kṣnti au.
Bè kərinímu ke pṣnti dihei,
ke caàri dèè bo di mieke,
ke kòù di nìtibè.

(Tì Yìè nKuyie mbéi nti)

17 N yóó dí duónko yedautè nyè.
Kè yè ndi dəmmù, mí ndi Yìè nKuyie mmū béi.

Sedemii yèmmè cààrèmə

(Sedemii béi nti)

18 N yèmmè mèè cààrè kè dè n duṣ mmuməmmú,
we mbo m bántè?
19 N nìtibè dabùò nyèè yìèní itemmànkè iməu kè bè móú metèèmmè,
ke kuò nke tú: Tí Yìè nKuyie nténke í bo Siyṣṣ èià?

Tí ténke í məkè okpààtāà?

(Tì Yìè nKuyie mbéi nti)

Dè dōmme kè bè n yóu
ke tūnne yebəkè bè do í yé yè
ke pəikūnne m mieke?

(Sedemii béi nti)

20 Kudisēékù pēētému,
ditenwaà auté ke bo deèmu,
kè ti kpáá ke mu nyí pèté medeetímè.

21 Dè nkòute mediè mme,
meyei mmèè do n nìtibè me kpéí.
Dè n dimu kè n kṣmbùòti duò mediè.

22 Detie ndèè tàànnè yemuə,
dè í kpáá Kàdaadi tenkàà?
Betàmbè í kpáá de kó yehekàà?
Dè dōmme kè bè í taà n nìtibè?

23 Kè n yuu do ntú tebinte,
kè n nuə ndo ndò ndinébòri,
n na nkuà nkuyie nnè keyènkòo
n nìtibè kó mukūū!

9

Kubotí kùù sū siyáàbisí

1 Áú! Kè n do bo pété diffi mari dikpáá mieke,
beçièmbè dieku di n na nyóu n nìtibè,
ke ke nkote ke bè déténe.
Beməu bè bùtinnému Kuyie ke tūnne yebəkè,
bè tu siyáàbisí yembè kó ditinnì ndi.

2 Tí Yìè nKuyie ntu: Be nōndiè nkòù mēpendōmmè kōme mme.

Dè í tú nè tímóm̃m̃nti miεke nke bè baatém̃è dihei.

Be kpere demou tu tidanniti máá kpere nde,
bè í banté be Yiè nKuyie.

³ Bá wè wèe daà meyoammè nè o népo
ò me mbáá duò nhomáà o tebite,
a kou weè ã da kote,
nè wè di neiti weè da wátiri.

⁴ Bá wè kòò cíí nho kou,
òmòù í náá ntimóm̃m̃nti,
be nónndié nyii manténè siyáábisi,
be yei ntontému.

⁵ Bè ã nyóò íté meyei mmie mmieke kéta metém̃è miεke nke,
kényeti si nyáábisi miεke kéta sitesi miεke.

Bè í dó ké m banté, mí mbe Yiè nKuyie mmíu búi.

⁶ Nè de kpéí kè ti Yiè nKuyie Mpakedaa béi nke dò:
Bè ã pūnné mèè boti mesao nké mè wénkūnne
mèè boti nku n yóó benném̃è kuwuo nyeiku kuù nkobe,
ke yé n yí yàmè m bo bè yīmè.

⁷ Be nónndié ndò mme waadammè mme ke kòù.
Bè í náá ntimóm̃m̃nti bè náá nti tu mesoummè mme.
Bè ã nnáá nnè betòbè kunaati kpeti nti,
nè be yèmmè miεke ke né bè dii timáti.

⁸ Kè n né báá íté kécómmú képoté de kó benitibàà?
M báá yóu m bo potém̃è de kó kuboti kobe képeite.
Mí ndi Yiè nKuyie mmíu búi.

Sedemii kuòmmè ke sáuti

⁹ N kuòmmu yetāre kpéí ke sáuti,
ke kuò ndikúdabònni dinaacēnni kpéí,
ke yé demou de còutémmè páíí,
bá òmòù ténke í de kerí.

Ti ténke í yo iwūò dabùò nsinò nè tikpasinti dèmarè í kpaá,
demou de ciétemu ke coké.

¹⁰ Kè Sedisademmu náá ntidobonti,
sikpamòó kó diāri,
Sudaa eké yóó pante mu kédéíté,
kédóúnko bá òmòù bá nyè ā.

¹¹ We ntu meyèmmè yiè nwèè bo na kébanté tii?

Ti Yiè nKuyie nti náké we?
De yiè nti náké mùù te ké dihei pante páíí.

Ba nte kè di còuté ke naánko tedantè
bá òmòù ténke í de kerí?

¹² Kè ti Yiè nKuyie nyíé nke béi nke dò: Bè dootóo mèè kpéí nke n kuò, n do bè duò nyi bá bè
í kènté n kpeti, bè í tūnne n kuò yèmmè.

¹³ Bè tūnne be mómmòmbè be kó meyèmmè mme ke fié iwūò yebokè Baadibe be yembè bè
benke ye.

¹⁴ De te mí mbe Yiè nKuyie Mpakedaa, bembè Isidayeeri be tū nkù kè n tu m bo bè dii
mmédammè ké bè ni mmutie mùù kòù.

¹⁵ M bo bè tanné iboti tei miεke bè do í yé ì bembè nè be yembè, kètānkoo mudoò de bíékè kè
bè mbè kòù ké bè dèè.

¹⁶ Mí ndi Yiè nKuyie Mpakedaa mīu búi.

(Benitibè béi nti)

Totínè di yèmmè tii yóó di tuakení ti kpéí,
yúnè bekúdabònkòmbè,
cokénè kécénni bèè nò mmukúdabònkòmmù mesàà
nké bèe koteni.

¹⁷ Kè bèe cokéni mecāā kédentè dikúdabònni,
késaute ti kpéí,
ti mómmòmbè kè ti tiité yedabùò
kè ti nōnniēti ncouñi ti nuò.

(Sedemii béi nti)

¹⁸ Yedabùò nyiēni Siyōō èi ndi ke tú:

Bè ti pòntemu, ti di ifei nyi,
 bè pònte ti c'èi nsi kè ti dò nkéyè dihei.
¹⁹ D'indi benitipòbè k'énténè,
 keènè ti Yiè nKuyie ntu mù:
 Benkenè di kó besapàmbè bè kuò mmè yekúdabùò,
 kè bèe benke betòbè yekúdabùò nkuòmè.

²⁰ Mukũũ mmuù siéké ti c'èi kó sibòò,
 ke taà ti kó sikpààti c'èi mieke,
 kè bè kòu ibí dihei mieke,
 kè bedapàmbè kò nyekáàtè yemou mieke.
 (Ti Yiè nKuyie mbéi nti)

²¹ Kè ti Yiè nKuyie nní nnáké mí nSedemii ke dà:
 Mí ndi Yiè nKuyie mfi tu:
 Becírìbè beè cóu cóu ke dò mbè òó cóúmmè tinaakùti ketenkè,
 bè òó kòu tidiiti kupaku kényáké kè ti ncóu cóúmè.

Meciù mmómòmme tú a bo y'ètémè Kuyie

²² Nte mí ndi Yiè nKuyie n tú mù:
 Wèè cii ò bá mpòti ò c'ímè,
 wèè á dikòm'bùò ò bá mpòti ò àmè dikòm'bùò,
 wèè màke o kperè ò bá mpòti ò màkemè o kperè.
²³ Kè wèè dó kèmpòti ò mpòti ò c'ímè mme ke m banté,
 ke yé n tùmè di Yiè nKuyie nke d'òori mesàà,
 ke tũ ntimóm'manti ke d'òori d'èè sié ketenkè Ìnkè,
 dende d'èè n naati mí ndi Yiè nKuyie mmfi béi.

Kuyie ncaummè bèè c'ámmù tikànti màà kó mucámmù

²⁴ Kè ti Yiè nKuyie mbéi nke dà: De yiè kpaanímu kè m bo íté kécómmù, k'époté bèè c'ámmù
 bè me nyí m báá.

²⁵ N yitimu ke bo cómmù Esibiti kòbe, nè Sudaa kòbe nè Sodòmumu kòbe nè Amóniibe nè
 Mòabiibe nè bèè kó dimàà kuò be tempáátí*, bèè bo dikpáá tedàntè kperi bíéké. De kó ibotí tú
 bèè í c'ámmù bèmbè nè Isidayeeribe kó kuwuò nkòbe bèè c'ámmù mucámmù ke né í m báá.

10

Kuyie nnè sibòotenkaani dè báá benné

¹ D'indi Isidayeeribe k'énténè di Yiè nKuyie ntú mù:

² Kù tu:

Di báá tũnne ibotí t'èi kòbe d'òori dè
 di báá yà mebenkùmè c'ámmè mamè de'ìnkè
 kè di kòm'bùòti do,

bèè í yé Kuyie beè kòm'bùòti dè duò.

³ Ibotí t'èi tú nyebókè nyè detetirè kpeye,

bè òó yà mutie mmu dikpáá kékòũ,

kòò yántii cíéké tetenkaanitè,

⁴ kè bèe t'è d'ari mesòò nyoo mebieime,

kédeè k'èyà sikaũ nè màátóó k'è t'è baaké

kéfií kè t'è bá nnapú.

⁵ De kó sibòotenkaani d'onnè timátii nti

bè òó cónné ti kupaku kè ti bo nd'éèri sínòò,

de kó sibòotenkaani í nò nke náá

kè bè si t'òuti ke yé si í n'ámmè ke ceñti.

Di bá nsi y'èkù, si í nò nke d'òori meyei,

si me nyí yóò na kédòò mesàà.

⁶ Ti Yiè nKuyie, òmòú í da d'onnè,
 a deumu k'aa y'ètiri feí k'aa kpeñni.

⁷ We mbo d'èmarè ke í da dé?

F'òò tu ibotí imou kóò kpààti,

* **9:25 kuò be tempáátí:** Iwuò nte bèè í tú Sifube beè do d'òori de kó ibòokuò ke d'ounè be kó ibòokuò y'èmmè, kè Kuyie nyete Isidayeeribe bo ndé ndòòrimè.

fṣḏ̀ d̀ò nti nda dé,
 bèè cii ibotí im̀ou mièke
 nè yekpààtiyò yem̀ou mièke òm̀ou í da d̀onnè.

⁸ Bəm̀ou bè yemmu òm̀ou í cii,
 be kòò kémbáá sitenkaanì deè benkú bè yemmmè.
⁹ Bè sì dàri Tadisisi eì kó timátì péitì nti.
 Ofaasi eì kó mesəə mme bè sì dàri m̀e,
 beyántibè beè sì d̀òò ke sì sàri tiyaàwũṣṣṣ̀tì nè tii d̀ò m̀ebèrimè.
 Dem̀ou memme d̀e tu oyántì kó mutōmmú mmu.
¹⁰ Ti Yiè nKuyie nkuu m̀enke tú Kuyie nku ke bo,
 ke tú okpàati sáá.
 Kè ku mièke peike ketenkè ṣ̀ nhaumu,
 ibotí me nyí daati ke commu ku iikè
 ku mièke yonke dii m̀annì.

¹¹ Nákénè be ke tú: Sibəətenkaanì sii í d̀òò ketenkè nè kefinkè. Sibəətenkaanì bè tu sì Kuyie t̀ematè í yò nkpaá bá temáa ketenkè inkè.

¹² Ti Yiè nKuyie nd̀òò ketenkè nè ku kó muwērímú mmu,
 nè ku yenfòumè mme kù fiimmè ketenkè,
 ke pitè tiwetì nè ku cii.

¹³ Ke béi nku nuù memáá
 kè menie ntií kefinkè,
 kuù ṣ̀ í nyewetè itemm̀anke kè yè deke tiwetì,
 kuù ṣ̀ nte kè fetaafeè kperi kémúí nkéni,
 kuù ṣ̀ dennení kuyaaakù ku kàri.

¹⁴ Benitibè bəm̀ou bo banté bè í cii m̀e,
 ifei bo bè pínnè bè yiènko timátì
 ke uti sii bəətenkaanì,
 si tu siyáabisí kpesi nsi,
 muwemmu í bo si mièke.

¹⁵ Sì tu detetirè nde mutōntetim̀u,
 dem̀ou d̀e bo paà ti Yiè nKuyie mbo sì poté dii yie.

¹⁶ Sakəbu kəbe tũ nKuyie nkù ku kperè í me ndo,
 kuù d̀òò kutenkù,
 kuù tãátè Isidayeeriibe ke bè te,
 kuù ỳetiri tu ti Yiè nKuyie M̀pakədəa.

*Sedemii nakémè meyi ndotimè Sedisademmu
 (Sedemii béi nti)*

¹⁷ Sedisademmu eì kəbe bè di pímu,
 kpéennè di nenti kéfinkè.

¹⁸ Ntenè ti Yiè nKuyie ntu mù:
 M bo denne benitibè dihei,
 m bo bè èũté tipítì tim̀ou,
 bá bè báa na kéyenté.
 (Sedisademmu eì kəbe béi nti)

¹⁹ Ti tũṣṣṣ̀tì ice nyi!
 Ti m̀anne deumu ke yóu medie,
 ti yèmmè do d̀ò nti yóó na kétəmu de kó kuyēiku.

²⁰ Nte t̀inti kè ti touti pínté,
 kè iwēi tōū.
 Ti bí ciétému, i ténke í kpaá,
 òm̀ou ténke í bo wèè bo í ni tuo,
 wèè bo wète kè ti ànnè medèè.
 (Sedemii mbéi nti)

²¹ Benitubè kó meyetimè mme,
 bè yemmu bè í wammú be Yiè nKuyie.
 Deè te kè bè yīèke, kè bèè do ni kè bè ciété.

²² Keènè kunəroo kuù kèriní kubakù yóu,
 ke tũ̀kení ke dèè,
 ke bo pənte Sudaa ekè,

kè dèe dɔ̀unko kénáá nsikpamɔ́ kó diari.

Sedemii báammè Kuyie nyIsidayeeribe kpéi

²³ Ti Yiè nKuyie nti yému ke dò,
nhoniti í te o fòmmu,
oniti báá na kénni o fòmmu.

²⁴ N Yiè nKuyie á n tié,
a né bá n tiénnè kemieke,
kè mɛɛ dɔ̀ke n yí yó nkpaá.

²⁵ Yóu kàa miekeke do ibotí tɛi ìnkè nke,
bɛɛ í da yé, iwua nyii í yu a yètiri,
ke yé bè fèkemè a kó benitibè Sakabu kó kuwua nkɔ̀be kperɛ,
ke mènke fèke be kperɛ demou páii,
kè be tenkè dɔ̀unko.

11

Isidayeeribe tɔ̀temè metaummè Kuyie ndo bè dɔ̀nè mè

¹ Kè ti Yiè nKuyie nni mbéinnè ke dò:

² Kénté metaummè kpeti n yóo da náké ti, kékote ké ti náké Sudaa tenkè kɔ̀be nè Sedisadɛmmu eɪ kɔ̀be.

³ Á bè náké ke tú mí nKuyie nyIsidayeeribe tũ nkù, mũ yé nkè wèè í yie mmetaummè kó tináahti tii, nde yiè mbo ya.

⁴ N dènneni dii mɔ̀nni di yembè Esibiti bè do borè ke dò mbè bo fehããtofe mieke, n de mbè náké kè n dò bè nkémú n náahti ke daori ti yé mmù, mɛ̀nme bè bo ntúmè n nitibè kè nni mbè te.

⁵ Kè n dɔ̀ò n dɔ̀unnè dii nùu be yembè dii tu: M bo bè duómme ketenkè menaamiè nnè mɛ̀cekùò ndè pũò ndè, ketenkè di mè mbo kè yíe. Kè n tɛ̀íné ke dò: N Yiè nKuyie dè mme ndò.

⁶ Kè ti Yiè nKuyie nyíe ké m béinnè ke dò: Píéké de kó tináahti tímou Sudaa tenkè nè Sedisadɛmmu eɪ ke dò: Kénténè metaummè kó tináahti kèndɔ̀ori ti yé mmù.

⁷ Nè n dènneni di yembè Esibiti tenkè n yí yóu m bo mbè caummè kè n tu bèe kénté n náahti nè yienni m baa bè caummu kè n tu bèe kénté n náahti.

⁸ Bè me nyí kènté, bè keté ke í dɔ̀u mbè to de bíéké, bá wè kòò tũ nho tookperí kó kuce, de mɔ̀nni ndi n dɔ̀mè n do yé nkè bè yete metaummè kó tináahti tii yóo bè tũkèni.

⁹ Kè ti Yiè nKuyie nyíe ké n náké ke dò: Sudaa kɔ̀be nè Sedisadɛmmu kɔ̀be bè dàkemu ke n yete.

¹⁰ Bè wète ke ta be yembè do daori mèè yei mme mudò̀rimù, ke yete n náahti, ke tũnne yebokè ibotí tɛi kɔ̀me ke yé feu iwũ. Sudaa kɔ̀be nè Isidayeeribe bè tɔ̀temu metaummè n do dɔ̀nè mè be yembè.

¹¹ Dɛ̀e kpéi nte mí mbe Yiè nKuyie nkè m béi nke tú: M bo bè bonté meyei, mbá bè báá na kéyenté, ké nni nkuònnè, m me mbáá kènté.

¹² De mɔ̀nni Sudaa kó yehékè kɔ̀be nè Sedisadɛmmu eɪ kɔ̀be bo kuònnè yebokè bè tuò nyè tihúúnti yé me mbáá na ké bè dɛ̀eté meyei mbo bè tũ̀kèni dii mɔ̀nni,

¹³ ke yé díní Sudaa kɔ̀be di ekè sũ ke mà mè di bokè me mmá, ice sũ Sedisadɛmmu eɪ ke mà mè dibòò Baadi isíe kperi kó yehúúntà̀rè di tuò nyè ìnkè tihúúnti yé me mmá.

¹⁴ De mɔ̀nni f̄s nSedemii a bá ntú a bo m bántè be kpéi, yoo á n kuònnè ké n sautenè be kpéi ke yé meyei mbo bè do dii mɔ̀nni kè bè nni nkuònnè n yí yóo keè.

Isidayeeribe tímè ti Yiè nKuyie nkóo odifíè sàawè

¹⁵ N kɔ̀be n dó bè dɔ̀ori ba n c̄f̄è mè mieke?

Bè tãáté meyei mme ke mè dɔ̀ori,
di yèmmè dò ndi n fié ì wũ kó imaa mbo di dètinnè meyei
mmèè di doti kè di na kényãnkàá?

¹⁶ Mí ndi Yiè nKuyie n do di yu
ke tú odifíè tie sàámù mmu
mùu pèlté yebe sàáyè.

N né bo duó nkè fetafæe mù pɛɛ
kè mùu còúté kè mu bakee kéké.

¹⁷ Ti Yiè nKuyie Mpakɛdaa wèè do di fií nwèè náá nke tú meyei ndi doti díní Isidayeeribe nè Sudaa kɔ̀be di tuómme tihúúnti yebokè Baadibe ke ìnko o mieke.

Bè dàkè mè ke bo kuò Sedemii

18 N Yiè nKuyie nkuu ti nni mbenke kè ntì yíété, kè kù m benke bè n dónè ti kè n ti yà.

19 N do dònè fepeyònfè nfe bè ténke bá nnáa mmu kpéi ketenkè ìnkè. Ti kǎũnè mutie nè mu be kè bè ténke bá nnáa mmu kpéi ketenkè ìnkè.

20 N Yiè nKuyie Mpakedaa beénti me nwennimu

o kóò kényé onìti yèmmè nè o toti ti
nwe nduò n kpèti weè yóò peite m pèi.

21 Anatoti èi kòbe dǎ kè n kuòmu ke náá nke tú: Kàa í dǎ ti bo da kuòmè yóu a bo nnáámmè Kuyie mpáánaahti.

22 Deè kpéi nte kè ti Yiè nKuyie Mpakedaa béi nke tú ò bo bè poté kè bedapambèe kú mudòò miéke, kè dikònni kuò be bí inítidaai nè inítipòì.

23 Dèmarè ténke bá nkpaá be èi, ò yóò bè bǎntè meyei mme ò bo íté kécómmú diì mǎnni kè bè poté bembè Anatoti èi kòbe.

12

1 N Yiè nKuyie nha náá ntimómmǎnti nti m báá na ke da nenninè,
n né dǎ kébéimmu sǎmpó a beénti ìnkè.

Ba nkpeí nte kè beyeibe kperε yíé?

Ba nte bèè yete a kpèti kè bè bo diwèl miéke.

2 A bè fiimmu kè be cǐε nta ketenkè kè bè sǎnti mesàà nke péi yebe.

A yètiri bomu be nǎ miéke kè be yèmmè né da déténe.

3 N Yiè nKuyie, a n wúómmu ke n yé,

a yému ke dò n yèmmè bo a bíékè,

cánné be ipe bè kòrinè ì i kòùdièku ì kǎme,

bate be dikòyie kpéi.

4 Dè yó nkááké de kè dihei yè yedabùò mmieke? Timúti tii kpèi depaa nkè iwũs kǎ ndihei miéke, beñitibè bèè bo dihei miéke be kó kuyonku kpéi kè bè né náá nke tú Kuyie nyí wúó nti dǎari dè.

5 Kè Kuyie nní ténké ke dò:

Kàa neinè bèè kèri be naàcèi ke òu,

a bo yíme kèna kébetenè sisèi?

Kàa bo mbo dihei meonpòmè kperi ndi kè dè da naati,

dè bo nda dòmme meháarimè bo tanní diì mǎnni?

6 Bá a cǐtè kòbe nè bè di wè ndi cice bè bo da fité. Bè wènnénè a kòùbè mbe kè bè da úú. Kè bè da kpentinè menáankùò nha dòò meyoómmè.

Kuyie ndootómè ku cǐtè nè ku nitibè

7 Kè Kuyie mbéi nke dò:

N dootóomu teǐtè tèè do tú n kpète,

m peité n nou nsi n nitibè Isidayeεribe ìnkè,

n yèmmè do naatinè bè,

m bè ánné be dootitabè nou miéke nke.

8 Bèè do tú n kòbe beè náá ntimuntúnti n kpéi,

ke konti ke n wanti.

Deè te kè m bè níí.

9 N nitibè bèè do tú n kòbe beè náá

ndi mǎnni dikoribii kè icǐri di duò.

Pǐékénè kè tikpasǐnti tii nkédi dibanni.

10 Benaacèmbè beè bàté m paku ke kùò fínyí kó detie,

beè nàu depaa nsààrè kè dè danné ke náá ntedǎntè.

11 Kè dè náánko tedǎmpéité ke duòo n yìikè kè dè dò mmesémmè,

kè dihei dǎúnko bá òmòu í boti de kpèti.

12 Sitāpié simou ìnkè nke befèèbè tūòkenímè,

ti Yiè nKuyie nkó kuyèiku kuù bè do itemmànke imòu,

bá òmòu í súó.

13 Nte dǎndi ke ǎ buǎtí tidiiti bè tu ti bèdèè

kè tii yè tipotí,

di me mbáá cǎnte dèmarè.

Ifei ù di bonè di dei tii diiti

ti Yiè nKuyie mmiεke keè di yè,
deè kpéí nte.

Kuyie nyè nkù yóò dàòmè Isidayeeribe peetitabè

¹⁴ Nte mí ndi Yiè nKuyie n náké ti n nitibè peetitabè bamou kpéí. Bè tu beyeibe mbe n kpéí, bè kááké n kperε n duó ndè nde n nitibè Isidayeeribe. De yembè n yóò bè ùtiremε ketenkè bè fiikú dè, kéfiete Sudaa wuo nkàbe bemou.

¹⁵ Dε kó difònkúò mesémme yóò bè nni mpínnεmu, kè n wεte ké bè tǝnnéni be tenkè, bá wè o εl.

¹⁶ Dε mǝnni kè dè sǝ mbè tǝnne n nitibè Isidayeeribe kó ice, ke pariku nè n yètiri ke tú Kuyie mbomu bè do benke mèè boti n nitibè kè bè mparikunè dibòò Baadi kó diyètiri, m bo bè kǝnne n nitibè cuokè.

¹⁷ Be miεke kè kubotí makú kàbe me nyete n kpeti n né kù uutè páí kè kù kùò. Mí ndi Yiè nKuyie m mí béi.

13

Fenaàkǝnfè kó mebenkùmè

¹ Kè ti Yiè nKuyie nni m béinnè ke dǝ: Kote kédonté fenaàkǝnfè bè dàònè fε mupààkonkperimú kéyi ke né nyé kè báá fε mèú mmenie.

² Kè n tǝnne n Yiè nKuyie nni nnàké ti kékote kédonté fenaàkǝnfè kéyi.

³ Kè n Yiè nKuyie nyié kè m béinnè kuce medérimè ke dǝ:

⁴ Ítè kétúóté fenaàkǝnfè a donté fε kéyi, kékote kukó nhEfadati kè fε sǝnne yepèrè fiè.

⁵ Kè n kote kè fε sǝnne Efadati n Yiè nKuyie nni nnàké ke yǝ ndè ndǝmmè,

⁶ kè dεe yíé kémonte kè ti Yiè nKuyie ndǝ: Ítè kékote Efadati kéwεte kétúóté fenaàkǝnfè n do duó nkàa sǝnne fε.

⁷ Mémme kè n yítè kékote Efadati kéwammú n do fε sǝnne dè kè fε tǝúté, ke né nsǝ nfε cǝke ke ténke í dò nkéðòònè mùmamú.

⁸ Kè n Yiè nKuyie nwεte kè m béinnè ke dǝ:

⁹ Mí nha Yiè nKuyie mmú béi nke tú: Mèè boti nku n yóò cakamè Sudaa kàbe do pǝtìnè dè, deè do tú Sedisademmu kàbe kó tefentè m bo dè cǝke.

¹⁰ Kubotí yeiku nku, bè í dǝ kékéè n náahti, bè baá sǝké be tookperí yeiyi miεke nke, ke taunkonè bemáá yebakè, ke ninku ke yè báá. Dε kó kubotí kàbe kperε wéti fεè naàkǝnfè kperε nde bè ténke í yó ndò nkéðòònè dεmarè.

¹¹ Kè ti Yiè nKuyie mbéi nke dǝ: Bè sǝ yi mèè boti fenaàkǝnfè n do me nyi Isidayeeribe nè Sudaa kó kuwuo nkàbe, n do dǝ bè ntú n nitibè mbe kéndéúkunko n yètiri kéntú n kàbe bè me nyí kénté n kpeti.

Kuyie ndǝnne mε ku miεke menaà

¹² Kè Kuyie nni mbéinnè ke dǝ: Kote kè bè náké ke dǝ, mí ndi Yiè nKuyie nyIsidayeeribe tú nkú mí tu: Sicèe bo ke bo mpiéké menaà mme. Kè bè da tǝnnè ke tú: Ti yému sicèe bomè ke bo mpiéké menaà,

¹³ nha né bè náké ke dǝ: Mí ndi Yiè nKuyie n tú: M bo nii mmenaà ndihèi dii nkàbe bemou, kétaunnè bekpààtibè bèè kàri okpààti Dafiti kó dikpààtikàri ìnkè nè ikuó niùbè nè bèè nàa m pǝānāahti, nè Sedisademmu εi kàbe bemou.

¹⁴ Benitibè bo mbokú betabè cicεbè nè be bí, mesémme báá bè nni mpínnè, m báá bè cǝé, m báá bè kuó mmesémme, m bo bè kùò páíí.

Ti dòmmè kékénté Kuyie n kpeti kè dè kpaá ke tǝké

¹⁵ Kénténè kéyǝnkǝnne di to,

bá mmǝkenè sifei,

di Yiè nKuyie nkuu nàa.

¹⁶ Ndéúkunkonè di Yiè nKuyie ndi tú nkú yètiri,

kè kù mu nyí duǝnni keyènkè, kè dè di biitoo,

kè di bétiri yétàrè yetàrè ìnkè keyènkè,

di do baá diyèè dii bo yènnimè,

kè kù né duó nkè dè di biitoo sǝù

keyǝkǝnyènkè kǝme.

¹⁷ Kè di í kénté itié m bo ta didabònni m máà borè,

kékammú tinǝnnietí mediè.

Di kó tefentè dietè kpéí,

m bo kǝmmú mediè.

Ke yé bè yóó p̄ĩmmùmè Kuyie nkó benìtìbè kékònnè.

Kuyie màké ti tɛkpààtìc̄f̄ètè kpéí

¹⁸ Kè ti Yiè nKuyie nni mbéinnè ke dò:
Náké okpààti nè o yó onitipokpààti kè bèe kari ketenkè,
ke yé dikpààtìp̄iì í kraámè be yó ìnkè.
Dì do ketenkè nke.

¹⁹ Kubakù càngu bíékè kó yehékè kpetínémù,
òmòu ténké í kpeti dihei kó yecàkè,
ke yé bè bè p̄ĩmmùmè bemòu ndi bè í sùò nhòmòu.

Isidayeeribe òmè ifei

²⁰ Ìinnè di yó kényà di dootitòbè kèrínímè,
kubakù yóu bíékè.

Benìtìbè n do di bànnè bè cuó nke?
Benìtìbè bèè do tú di kó disànni.

²¹ Di do naatinè bè bo di na di m̀nni kè di baaté,
dè bo ndi d̀mmè?

De kó kuyonku bo nd̀nnè kupèitéyonku ɔ̄ p̄ĩ mmèè boti onitipòkù.

²² De m̀nni kè di mbékú dimàà mùu kpéí nte
kè tii nkó dimàà di t̀̀kèní.

Di yei mmèè deute deè te kè bè kàté di yaàbòrè,
ke kòute di naac̀enkíè.

²³ Onitisòu báá na kéceete o k̀nti ti d̀mmè,
dimannì me mbáá na kédeite di ỳrè.

Díndi bèè manténè meyei ndi báá na kè mè yóu kédòò mesàà.

²⁴ N yóó di ciemmu kè di cíéte,
kuyaakù ɔ̄ ciè mmèè boti tedantè kó timùti.

²⁵ Kè ti Yiè nKuyie nyíé kèbéi nke dò:

Díndi Sedisademmù eì kòbe ntenè n t̀̀atè tì di kpéí,
n di baanè tì tinti.

Ke yé di n yèmmèmu ke m̀ b̀tinnè ke t̀nnè yebókè.

²⁶ M̀iù m̀mmùo n yóó kàté di ã yèè yaàbòrè kékáá ndi ìkè,
ke di cónnò detetirè kè bèe yà di fei.

²⁷ Di kó mubòtùmmù yetàrè ìnkè kòmu tontému,
dè dò nhonitidòu ɔ̄ ntùmmè mmè otòu pokù,

dinaadaa ɔ̄ ntùmmè fenaanife ke k̀nti.

N yàmù ifei kperè di d̀ori dè díndi Sedisademmù eì kòbe.

Di bo yà! Di kó meyei nyóó deè òndaà ndi?

14

Kuyie mbéinnè ti Sedemii kutayietí m̀nni

¹ Kè ti Yiè nKuyie nni mbéinnè mí nSedemii kutayietí m̀nni ke dò:

² Sudaa kòbe bo yekúdabùò mmieke nke,
be ekè yeè naá ntidobonti,

kè be yèmmè cààrè kè bè kàri ketenkè.
Kè Sedisademmù kòbe kó isáútii dèke ke ìnkè.

³ Bekótìbè t̀̀ò m̀besàmpòbè mudùò kukó
kè bè k̀nni nè yedò yetetiri,

kè dè bè di kè bè s̄ĩ ns̄ĩ.

⁴ Kè be tenkè kpéi ke páá,

ke yé fetaafè í niùmè,
kè betenkútìbè yèmmè cààrè kè bè s̄ĩ ns̄ĩ.

⁵ Kè siyóó péi ke dokòo si bí,

ke cokù timùti í kraá m̀èè kpéi.

⁶ Dikpáá kóo s̄ammarímù c̀óm̀m̀ú yetàrè ìnkè
ke yó mmuyaá s̄ikpamòó k̀me,

kè si nùò nhontè timùti í kraá m̀èè kpéi.

(Benìtìbè béi nti)

7 Bá kè ti yei nti bekùnè
ti Yiè nKuyie nha pí mmutámú a kó diyètiri yàà bo cake mèè kpéí,
ti da bùtínémú kuce m̀péu,
ti da cààrèmu.

8 Isidayeeri be bùs f̀s nwe,
f̀sò bè deeri, be yeñcaàrimè m̀nni.
Dè yime kàa í dake be ei kpéí,
ke do nhopòò wèè bàtè ke bo yíe nképèèté pike.

9 Bá ndoari ke dò nhoniti dè di wè,
ke dò nhokpàrinuanti wèè cīte ke ténke í yóó na kédèetè betabè.
F̀s nti Yiè nKuyie nha bomu ti cuokè,
ti tú a kabè mbe, a báá ti bantóo.

10 Kè ti Yiè nKuyie mbéi nke dò: De kó benitibè nannè bè bo ncánni cánnimè mme, bè í dó
kécómmú dibòri dimáá. Di mmònni m bè pèmmu. N dèntenímu be yei nkprí, n yóó bè yietímu
be yei.

11 Kè ti Yiè nKuyie nyíe kè m béinnè ke dò: A bá nni mbáá be nnitibè kpéi ke tú m bè dòò
mesàá.

12 Bá kè bè bou dinùù ke úú n yí yóó keè, kè bè n feu iwūō ke tuò ke m pāā ntdiiti kó yepārè
n yí yóó dè còuté. N yóó bè banté mudoò mmu nè dikònni nè mutenkūū kè bēe kú bəmou páíí
kédeé.

13 Kè n kù tēnné ke dò: Áú n Yiè nKuyie! Bèè yē mbè nàá nha pāānāahti beè bè nàá nke tú
bè bá nyīkù mudoò bè me mbá nyīkù dikònni kàa yóó bè duómmu meom̄p̄m̄m̄ de kó dihei
mieke.

14 Kè n Yiè nKuyie nni mbéinnè ke dò: Bèè yē mbè nàá m pāānāahti bè nàá nsiyáábisi nsi,
mū í bè tñkoo, mū í bè duó nde kó dinùù, mū í ti mbè naké. Bè yē mbè yà mèè benkumè tu
siyáábisi nsi, meboakōme, be mōmmōmbe kó mesoūmmè mme bè di náámmè.

15 Dèe te mí ndi Yiè nKuyie nke n tú: Bèè yē mbè nàá m pāānāahti ke náánnè n kó diyètiri m
me nyi bè t̄s. Bèè tu mudoò nè dikònni dè í tatiní dihei, mudoò nè dikònni dèè yóó bè kù.

16 Kè benitibè bè yē mbè nàá mbè m pāānāahti, bè bo duó Sedisademmu ei mieke, mudoò nè
dikònni de kpéi, be pobè nè be bí initidaai nè initipòì dè bo kú, kénduó duó bá bè báá pétè bè
bo bè kūnné dè. N yóó bè yietímu be yonku kó tieti.

17 Náké be ke tú:

N na ndó n nuō nyii sūū ntinōnnietí,
kè nni nkuò nkeyenkè nè kuyie,
ke yé kuyēīku kuū domè n nitibè ke bè kòute,
kè de kó dikoutiri deū mediè.

18 Kè mudoò yó nkuū ditowaá kabè,
kè dikònni kōū bèè bo dihei.
Bèè nàá mmí nKuyie m pāānāahti nè ikuó nùbè bè í banté mùù terè nde.
(Benitibè béi nti)

19 Ti Yiè mm̄nke sàà dootóomu tinti Sudaa kabè páííá?

Kù ti pèmmu kè dè dèèà?
Ba nné te kè kù ti poté kuyēīku kuu mbá kù í mierí?
Kè ti baa diwèì bá ti í di yàu,
ti yé ke tú ti yóó mièté kè kufōwaá nné dake ti auté.

20 Ti Yiè nKuyie nti bantému ti caàrimè,
ke yà ti yembè kōme,
ti tú becaàribè mbe.

21 A yètiri yàà bo cake mèè kpéí.
Báá senkèri dihei a kpàatikàri borè nè di kpeti.
Denteni metaummè a ti dòò mè ke báá mè t̄t̄e.

22 Sitenkaanii ibotí t̄i t̄i nsi mieke t̄ematè bo na kédúó nkè fetaafee nià?
Tiweti t̄i duònni fetaafee?
F̀s nti Yiè nKuyie nti búó f̀s nwe f̀sò dè dòò demou.

15

1 Kè nYiè nKuyie nsòoté ku náahti ke béi nke dò: Bá kè Mōyiisi nè Sammuyeri kè bè m
bāmúm be nnitibè kpéi, n yèmmè í wētini be biékè. Beti be kè bēe déte n yīkè! Kè bèè fūte
m borè.

2 Kè bè da beke ke tú:

Ti bo kote ke?
 A bè nàké ke tú,
 n yē nwèè dò nkékú, ò yóó kúmu,
 kè bè dò nkéku wè, bè yóó ò kùamu.
 Wèè dò nkékúnè dikònni ò yóó di nkúnè.
 Wèè do nkéta tidaati ò ti tatimu.

³ Mí ndi Yiè nKuyie mú bée! Tiyeñti tinàà tinti n yóó ti mbè potému, tii tu: Bè bo kúmè mudoo miéke. Simóó bo bè dómumè, tinòti bo bè comè, tikpasinti bo bè dimè, dè bo bè di ké bè dèè páíí.

⁴ M bo bè dòò dè bo do kutenkù kó yekpáatiyo yemou kómhbùati Esekiasi biré Mananse Sudaa kabè kóo kpàati do càke mèè caàrimè Sedisademu me kpéí.

Dè bimè Kuyie nkè kù bàani

⁵ Kè ti Yiè nKuyie mbéi nke dò:
 Díndi Sedisademu kabè,
 òmòu bo wèè bo di kuó mmesémmàà?
 We mbo saute di kpéí?
 We mbo fétinne o fiè kémbékú dè di dómme?

⁶ Di m bontóomu, ke m bútiné,
 kè mme n yòute n nòutè ke bo di poté kéku,
 dè m bimú, n di kuó mmesémmè ke òumu.
 Mí ndi Yiè nKuyie mmú bée.

⁷ Dè te kè n tùóté m pienukú ke còmúú dihei mànku ke di ye,
 kè di pàà di bí kè n di kùo di í yiémmè ke yóu di yei.

⁸ Kè hekúpobè sũũ ndi cie mubirimú dómme daméèrì nùù.
 Tibiyòti tii kèè kuyie ncuokè ti bí kumè,
 kè kufwàa ntì autè kè meyeñcaàrimè ti do.

⁹ Onitipòkù wèè do mæke ibí iyiekè kòo ì pàà.
 Kè dè ò kpéí kòò biitoo kuyie ncuokè,
 kòò ta mesémmè miéke.
 Bèè bo yenté kénkpáá, m bo tãnkoo be dootitòbè kè bèè bè kùò.
 Mí n dí Yiè nKuyie mú bée.

Sedemii kuónnè mè Kuyie kè kùu yáúkunnè o kãnti

(Sedemii béi nti)

¹⁰ N tùòti ice bé!
 N yò, ba nte kàa m peité?
 Dihei dimòu miéke òmòu í n dó,
 bemòu bè n dónè dikpànni ndi.
 N yí pènte òmòu kperè,
 òmòu me nyí m pènte demarè,
 bá wè kòò né tú m bo yà.

(Ti Yiè nKuyie mbéi nti)

¹¹ Múú duó nkàa dootitòbè da bùuté,
 meyei nnè meyeñcaàrimè da do dii mòmni.
¹² Timáti bo kééte kubakú cànkú bíékè kó dicièà?
 Timáti bo kééte disòwũòà?

¹³ Díndi Sudaa kó kuwuo nkabè,
 di kó tikpàti nè di kperè di mæke dè,
 bè bo dè éi faàrè.
 Meyei ndi dòò mè dihei dimòu miéke me kpéí.

¹⁴ M bo duó nkè di dootitòbè di pímmú
 kékònnè dihei di do í yé di.
 M miéke kèè di yè ke di cóú.

(Sedemii béi nti)

¹⁵ N Yiè nKuyie nha báá yè n kpéí,
 n yé n kpéí nké n deeténè n dootitòbè,
 fòò bo peite bèè n fèũnko,
 a báá ti wènné kunasáá a minnimè deu mèè kpéí,
 n yé ke dò mbè n sàá fòò kpéí nke.
¹⁶ A ò nkàa béi nha náahti, n ti ànnè n yèmmè mme,
 a náahti tii do tú n kó diwèi, n kó kuyeñnaati.

N Yiè nKuyie Mpakedaa bè yu a yètirì ndi ke n càǎné.

17 N do í katinè mudaá nyembè kè ti daú,

fǎǎ m pí ke bè nni ncàǎnéné,

a mieke keè bè pèi ke toǎni.

18 Ba nte kè n kó mǎfǎǎtímé í mǎke kumàнку?

Dè dòmmè kè n kó tiyèiti í dǎ kémieté?

A n soutému kukó nkùù kó menie nkùù ku kǎme.

19 Kè ti Yiè nKuyie mbéi nke dǎ:

Kàa wètení m borè m bo wète ke da dàǎ n kóo tǎnti,

kàa bààti tui wenni, ke náa ke yóu tiyèiti,

n yóó wète ke da dúmmu n náaǎti.

Sudaa kǎbe beè dò nke da tǎnne,

fǎǎ í dò n kè bè tǎnne.

20 M bo da kpénkúnne be ìikè

kàa ndò ndisǎwùǎ kó kuduotí,

bè bo nda kǔmmù, bè me mbáá na kè da dàǎ dǎmarè,

ke yè n yó nda mbonémèmu ke da dǎeri ke da coonko.

Mí nha Yiè nKuyie m múi béi.

21 N yó nda dǎerímu beyèibe nou mieke,

ke da fiete bekperibè nou mieke.

16

Meyei mmèè doti Isidayeeribe be tookperi kpéi

1 Kè ti Yiè nKuyie nní mbéinnè ke dǎ

2 m báá túóté onitipòkù m báá pié ibí initipòì nè initidaa ku ntempè mmieke.

3 Nte ti Yiè nKuyie nni nnàké tì kè dè ntukúnè ibí bè yóó pié ì Sudaa kó kutempè mmieke initidabí nè initipobí í yǎbè nè ì cicebè be kpéi.

4 Ti Yiè nKuyie ntú bè yóó kú mutòntònkùù mmu, bè báá pété wèè bo kǎmmù be kùù nnè wèè bo bè kǔnné. Beè yó ntú tikùti ketenkè ìnkè, mudoò nè dikònni dǎe yóó bè kònnè. Tinǎti nè tikpasǎnti kè dǎe bè pété kédì.

5 Kè ti Yiè nKuyie nyíé kè m béinnè ke dǎ: Báá kǎte tekúçtèè matè kéntú a bo kuǎ, a bá ntú a bo bè toténè mesémmè. Nè dǎ kó benitibè ti ténke í mǎke tinépoti, n yí bè mòkenè diwèi, n yí yóó bè kuǎ mmesémmè. Mí ndi Yiè nKuyie mmúí béi.

6 Bekperibè nè besámpóbè bè yóó kúmu bemou, bá bè báá pété wèè bo bè kǔnné òmòu báa kuǎ mbe kùù, òmòu báa dúáké omáá * yoo wèè kuǎ o yùti kébenke o yeñcaarímè.

7 Òmòu báa neite mucie tekúçtèè kǎbe òmòu me mbáá donté menaà nkéduǎ nwèè cice ku yoo o yǎ ke bo ò bántè.

8 Fǎ nSedemii, a me mbáá kǎte tebançtèè matè, a báa bè wènnénè kékari yoo dí wènné kénkari kényò mmenaa.

9 De yiè siyí nè tipíèti dǎ bo deè, mupotúòmù kó iyie nyí yó nkpaá, di yóó dǎ yámu nè di nuu nke kpaá fòu, mí ndi Yiè nKuyie Mpakedaa Isidayeeribe tui nkù múi béi.

10 Fǎ nSedemii, a bo bè náké dii mònni m mè nda náké ti bè yóó da bekemu ke dǎ: Ba nte kè ti Yiè nKuyie ntinti Isidayeeribe ti tui nkù yè nde kó meyei nti tuakeni? Ti kú yeténè ònde? Ti kú càaré ba kunku ti Yiè nKuyie?

11 Á bè náké ke tú: Mí mbe Yiè nKuyie n tú be yembè beè n dootóo ke tǎnne yeboké ke yè feu iwùǎ ke ninku ye ìikè ke yè báa, bè m bùtinnému bè í tui n kuǎ.

12 Di mómòmbe kè dí n càke kè dǎ pǎtèti di yembè kperè, bá wè kòo kpénkúnne o to, òmòu í kémúu n kpeti.

13 Dǎe te kè n yóó di denne di nhei mieke ke di kǎtenè dihei di í yé di dǎndi nè di yembè. Kè di nkè pí nyebókè tǎmmù keyènkè nè kuyie, bá n ténke báa di kuǎ mmesémmè.

Isidayeeribe yóó wète kékpénténimè be ei

14 De kó yewè kpaanímu, yè bo tuàke dii yiè bè ténke níí báa yí: Ti Yiè nKuyie mbomu kunku kùù dennení Isidayeeribe Esibiti kó ketenkè, mí ndi Yiè nKuyie mmúí béi.

* **16:6 dúáké omáa:** Kannaháa kó ketenkè mieke kòo niití ku bè 55 dúáké bemáá ndi ke bo benke be yèmmè càarémè. Kuyie mme nyí yie nde kó meðarímè kó kuboti, kénáké Isidayeeribe ke dǎ bè bá nda ndàri kè bèè yete kè ndè dàari be tenké.

¹⁵ De yiè bè ní bo yí ti Yiè nKuyie mbomu kuù dènneni Isidayεeribe kubakù you bíékè kó ketenkè, bè do be bèti kè bèe kate kè. N yóó ke mbè ínní kè bè tḗnnéni be ei n do duó ndi be yembè.

Kuyie nyemmè kù yóó duó nkè bèe pímmù beyeibe

¹⁶ Kè ti Yiè nKuyie m béi nke dò: N yóó tōnkoo bekèibè mbe kè bèe ūrī Isidayεeribe, de kó difānkúò kè n tōnko bepaawambè kè bèe bè wammù yetārè nè sitáá de ìnkè nè yepèrè fiè.

¹⁷ N wúómmu be borime dōmmè mè báá na kēsari, be yei nfeimu páíi n yìikè,

¹⁸ n yóó bè yietímu be yetímè nè be caàrimè kénós kuce mèdémè, ke yé bè sīnkùnemè n tenké nè sibōatenkaanīi isòke kpesi sīi í fòú. Ke tō isòke kperε ke píe n tenké.

Ibotí imòu yóó bantémè Kuyie

¹⁹ Kè mbéi nke dò:

N Yiè nKuyie nfóò tu n kó tecēkpetè,
n kó kupèrikù, n kó disòri nh ɔ́ sòri dè meyeñcaàrimè yiè.

Ibotí imòu itinímu itemmānke imòu ke bo katení a borè,
kèbéi nke dò: Ti yembè do tū ndè tu detetirè kperε nde.

Dè í teénnè mùmamù.

²⁰ Onití bo na kédòò Kuyie naá?

Onití dòò dè báá na kéntú Kuyie.

²¹ Kè Kuyie ndò: Deè kpéi nte kè n yóó bè benke n kpeti nè n wērímú kè bèe banté ke dò mmú yètiri tu be Yiè nKuyie.

17

Kuyie nfeimmè Sudaà kòbe kó meyei

¹ Kè ti Yiè nKuyie mbéi nke dò:

Sudaà kòbe di kó meyei nwàri nè dicìè ndi,
mè wàri nè timáti kpeti kó tekàùtè nte,
mè wàri di yèmmè miéke nke,
ke wàri di wūstòrè kó yebàkè ìnkè mè báá yie nkéùté mecāā.

² Kè dè bo yie nkè di bí ndenniní di wūstòrè kpéi
nè itedei di fiúkú ì detie nyò nè sitáá ìnkè.

³ Yetārè ìnkè nè kubiriku,
di kó tikpàti nè di kperε di mōke dè m bo duó nkè bèe dè éi,
di maá mèè kpéi yebōwūstòrè ketenkè kemòu miéke.

⁴ M bo duó nkè di dootitòbè di pímmù
ketenkè n duó nkè di yembè ke miéke

ké di kōnnè dihei di do í yé di,
di í m miéke nke kè di còuté ke kpaá cóú.

Wèè bùtinnè Kuyie nè wèè kù duó nhomáà be kó mucóntimu

⁵ Onití wèè bùtinnè o Yiè nKuyie
nke búó onití ke wanti wèè borè meteèmmè,
de yiè mbo yá!

Mí ndi Yiè nKuyie mmú béi.

⁶ De yiè mbo ndōnnè tetiete tēè cōmúu tedòntè ìnkè,
de yiè mbáá yà diwèi mari bitì.

Ò bo ndōnnè tetiete dōmmè tedōnkpetè ìnkè,
mukókúú nkó ketenkè, òmòu í borè.

⁷ Wèè me nni nduó nhomáà mí ndi Yiè nKuyie
nke m búó de yiè mbo yà mesáá.

⁸ De yiè mbo ndōnnè mutie mù cōmúu menie ntaké,
kè mu cīē nta inéce borè,

kè kuyiinkù tūkèni mù ɔ́ í nyīèkù,

mu fāàti ɔ́ ndò nsùòò nwe sáá,

bá kè fetaafe yietí mù ɔ́ í nyīèkù,

mu be ɔ́ í nkuoté bitì.

⁹ Onití yèmmè kōmmú ke pēēté damòu,
mè í dó nkéna késéi,

we mbo na kèbanté tì bo mè miéke?

10 Mí ndi Yiè nKuyie n wúómmu onìtì yèmmè,
ke yé o yèmmè mièke kpeti,
ke yóó yietí bá wè o dǎòrimè dǒmmè,
bá wè o tǎmmú màmmè.

11 Wèè dǎò dèè í wenni ke pàrikè,
ò dǒnnè tenahéftè tèè kòte ke oke tǎntè kunðrikù kó yejiè,
ò kpàtì itímu ke bo ò yóu,
ke wè nyóó dentenè ke bi kuyeinkù.

Ti Yiè nKuyie nkuù máà duó mmufòmmu

12 Dikpààtikàri tikpeti kperi marì dii sǐi nyeteje sáà,
Kuyie nçètè bo ti cie ke me ndò.

13 Ti Yiè nKuyie nyisidayeeribe bùó fǐ nwe,
bèè da dootóo ifei ìi yóó bè pí,
bèè da bùtinnè bèè yetè wàri bèmbè kudonkù,
ke yé be dootóomè fǐ nti Yiè nKuyie nkùù tu mufòmmu binte.

Sedemii kuónnèmè Kuyie

14 N Yiè nKuyie m mièkúnne kè m miété,
n deeté kè n cooté,
fǐò te kè bè n sántí.

15 Benitibè m bèkúmu ke tú:
A Yiè nKuyie nha náá nkùù kó tináañti,
de kó tináañti pí mba ti bo dǎò mè?

16 Mú me nyí da sukú ke yé nha duonni meyei
a yému a mómmu n do í dómè meyei m bo tuàkenímè,
n nàké ti tímou a ti wúómmu.

17 A báá yóu kè n ta kukàmbòdoróo mièke,
fǐò tu n kó disòri, n yóó sari dè meyei n kó diyie.

18 N dootitabè beè dò nkédi ifei,
dè í tú mú bo ì di,
beè kǎmbùòti dò nkénduò,
dè bá ntú mí,
yóu kè meyei mbè bòtè kè bèe péité péité.

Kuyie ndèntemè Isidayeeribe teompùtè yiè kpéi

19 Kè ti Yiè nKuyie nni mbéinnè ke dǎ: Sedemii ité kékote bèè baké dihei be kó dibòri Sudaa
ei kó bekpààtibè yiè di ke di ntaà, a yóó me ndòò Sedisademmum ei kó yebòrè yemou.

20 Á náké Sudaa kó kuwuò nkòbe bemou nè bèè bo Sedisademmum ei ke taà o bòrè ke dǎ: Díndi
bekpààtibè nè besambe bemou. Kénténè ti Yiè nKuyie ntú mú:

21 Ti Yiè nKuyie ntu: Dí ndake ke níí báá tǎ ditou teompùtè yiè kètannèni Sedisademmum.

22 Di me mbáá tǎ dèmarè di cǐi mièke kéyennè teompùtè yiè, di níí báá pí mmutómmú mamù,
dí di cànnè kè di ntú n kperi. N ti nàké di yembè ke yé ndè ndòmmè mme.

23 Di mè nyí ti kèè, di í kènté de kpeti, ke kpénkúnne di to, di í yie nke bo ti keè, ke yete n di
tié ntí.

24 Kè di mènke kènté mí ndi Yiè nKuyie n náá nti, ke yóu di bo ntoumè yetuò teompùtè yiè
ke tanninkoní dihei, kè de kó diyie càá nke tú n kperi kè di í píi mmutómmú mamù de yie.

25 De mǎnni bekpààtibè nè sikipààtibii bèè kàri Dafiti kó dikpààtikàri bè bo ntaà de kó dihei
kó dibòri ke deke siséi nè sikipààtiséi kèwènnèné Sudaa kòbe nè Sedisademmum kòbe. De kó dihei
bo mmòke bèè di á sáà.

26 Sudaa tenké kó yehékè yemou kòbe nè yehékè yèè tǎkénè Sedisademmum nè Bensamee kó
ketenkè kòbe kèntò kètuokenè Sefedaa yetarè ìnkè kòbe nè bèè bo Nèkefu bíékè, bè bo nkòrini
mí mbè Yiè nKuyie n cǐètè ke n feu iwūò ke tuò, ke n feunè mataummè kpeyi ke m pāā ntidiiiti
kó yepàrè ke n tuò ntihúúnti, ke n feu nè disánni kó iwūò.

27 Kè di me nyete n kpeti ke í cànnè teompùtè kó diyie n kpéi, kè di tǎ yetuò teompùtè yiè ke
yièné dihei m bo bǎnténi muháá nkè múu cóuté sikipààticéi bá mú báá kú bitì!

18

Oyaamarì nè tiyaati de kó medonnimè

1 Kè ti Yiè nKuyie nni mbéinnè ke dǎ:

- ² Ítè kékote oyaamarì cífètè, n yóó ke nda náké n dós ké da náké tí.
- ³ Ké n yítè kékote oyaamarì cífètè kénsós nhò maà tiyaati.
- ⁴ Kòò dós kémaá kùu nenkú yete, dè ò mbo kékpeténèmè oyaamarì. Kòò ceete kémaá kunenkú tekù ò dómè.
- ⁵ Mémme kè tí Yìè nKuyie nni mbéinnè ke dò:
- ⁶ Díndi Isidayeeribe di yèmmè dò m báá na ké dì dós oyaamarì yie mmè ndòòmàà? Tiyaati amè oyaamarì nzu mieke di me nhà n nòutè mieke, díndi Isidayeeribe mí ndi Yìè nKuyie mmí bée.
- ⁷ Mònni marì nh ò tãátèmu ke bo uutè kubotí makú yoo dikpààtiyuu marì ké dè pònte kédéítè.
- ⁸ De kó kubotí yoo dikpààtiyuu n náké dèè kpéi mmemme kè dè wèteni ke yóu mudònnètómú, m bo yóu meyei n yè n yóó bè dós mè.
- ⁹ Mònni marì nh ò tãátèmu ke bo maà kubotí makú yoo dikpààtiyuu marì ké dè fíí.
- ¹⁰ Kè de kó kubotí yoo de kó dikpààtiyuu me ndòò dèè í wenni n yìikè, ke í kènté n kpeti, n cèète n yèmmè ke yóu ke í mbè dós mesàà n do tãátè ke bo bè dós mè.
- ¹¹ Di mmònni á náké Sudaà tenké kòbe nè Sedisadèmmu eì kòbe ke tú: M bàátí ke bo bè bòntè meyei mme, n dós kédòò tí í wenni, bá wè wèe yóu kuce yeiku ò tū nkú, kèwèteni m borè, kèfúntè o borime nè ò dòrimè.
- ¹² Bè yóó da ténnému ke dò: Tí í yóó ceete, tí yóó ntú nti mómòmbe tí kó meyèmmè mme, tí tookperí kòmè, tí dómè tí yóó mme ndòori.

Isidayeeribe yèmmè be Yìè nKuyie

- ¹³ Kè tí Yìè nKuyie mbéi ke dò:
Bíékèné ibotí tèi kè bè di náké.
Di mu nkèè tii mbotí diyìè maràà?
Isidayeeribe mènke dós isòke kperè nde.
- ¹⁴ Dímaa tãrì yómme kó yepèrè ò ò í nyóu yè bo ndáátímè mupãã mboomaà?
Ikó nyibooi ò pũ ò nyi kũũà?
- ¹⁵ N nìtibè bée n yèmmu ke tuò nti húuntí yebàkè detetirè kperè
kè yè te kè bè bètírí be ce mieke
ke yóu kuce bè do tū nkú nè dimònni
ke tūnne ò í tū ice.
- ¹⁶ Dèè te kè bè eì yóó dounko
kè benitibè mpènkú ke di yàu kè be kòm̀b̀b̀ò̀t̀i duò,
kè dè wète ke be naati kè bè daú ke bókii be yó.
- ¹⁷ M bo duò nkè be dootitabèe bè cie
diyìè yìèni kèè bíékè kó kuyaaakú ò ò fuute kè mutáá nciéte mèè botí.
Meyei mbo bè do dii yìè m bo bè b̀t̀i`n`n`é m báá bè wèète.

Bè dàkiiimè ke bo kua Sedemii

- ¹⁸ Kè benitibè mabè nnáà nke tú: Tí dakenè kèyà tí bo yímè kèpí nSedemii, tí í yóó mánté ikuò niùbè bèè bo nti tiè, tí í yóó mánté mecìl nyembè bèè bo nti duò nyitié nsàayi, Kuyie mpããnaahti náam̀b̀è bomu ke bo nti náá nKuyie nkpeti. Tí wammúnè tináahti tì bo nte kè tí ò kua. Bá nyíènnè ò di náá nti timòu.
- ¹⁹ Mí nSedemii kè m bée nke dò:
N Yìè nKuyie ndaatení n kpéi,
keè bèè í dós n kpeti bè náá nti n kpéi.
- ²⁰ N dós mesàà kè bè bo n ténne meyeinaà?
Bè keú dif̀t̀i`r̀i` ndi ke bo m bòntóo di mieke.
A báá yè n do kòrimè a borè ke da báá mbe kpéi,
nkè dè bo yie nkàa mieke báá bè do.
- ²¹ Nè de kpéi duò nkè dikònni tanní kèpoté be bí,
yóu kè bèè kè kua kè be pobèe pàa be bí nè be daabè,
kènaá mbekúpobè.
Yóu kè mutenkũũ n tanní kè bèè kú,
kè mudoò kònnè be kó b̀e`d`a`p`a`m̀b̀è.
- ²² Duò nkè benitiyibeè bè do kè yedabùò ndátinnè be cèí
bè keú mèè kpéi ndif̀t̀i`r̀i` ke bo m bòntóo,

ke buò nyiwéí n ce miéke.

23 N Yiè nKuyie nha yému bè dàkiimè n kpéí
ke bo n kuò, a báá bè cífè mbe yei,
a báá ütè be yei.
Yóu kàa miéke bè do.
Bò mbe ketenkè a báá bè yóu.

19

Kuyie ndònnenèmè Sedisademmu tecètè tètè pònte

1 Kè ti Yiè nKuyie nni mbéinnè ke dò: Kòte kédonté tecètè kàa dèè a yú Isidayeeribe wuò nkò bekótibè nè ikuò niùbè.

2 Kè dí yè beyaamaribè kò dibòrì kékòte Inømmu biriku kàa piéké n yóó mè nda náké ti:

3 A piéké ke dò: Dindi Sudaa kó kuwuò nkò bekpàatibè nè Sedisademmu eì kòbe ntenè mí ndi Yiè nKuyie Mpakédaa n tú mù: N tú n yóó bonté meyei mmè di nkàrì kè benitibè ti kèè kè dèe bè di kè be to nseiti.

4 Bè m bütinnému, ke sñkúnne n kó dikàrì ke dè tùò ntihúúnti yebokè bembe nè be yembè nè Sudaa kó bekpàatibè, bè do í yé yé, ke cou bèè í cààrè mùmamù be kó meyi ndihèi miéke.

5 Bè maà dibòò Baadi nwe yewùstòrè ke feu be bí ke tuò nyè ìnkè. Nè m bomè n yí bè duò nde kó dinùò, n yí ti mbè nàké, n keté ke í ti toti n yèmmè.

6 Kè ti Yiè nKuyie mbéi nke dò: De yiè kpaanímù kè bè ténke í yó nny de kó dibòrì ke tú Tofeti yoo Inømmu biriku, bè bo ndè yu ke tú kukòùbiriku.

7 M bo duò nSudaa kòbe nè Sedisademmu kòbe kè bèe yiéké bè do dó kédòò ti di nkàrì, m bo duò nkè be dootitabè bè do mudoò kè bè kùò. Tinòti nè tikpasinti kè dèe bè di.

8 Be eì bo dòúnko kè benitibè ndi yàu kè be kàmbùstì duò kè bè tu wúó! Wúó! Wúó, kè wète kè mbè naati kè bè ndaù ke bokii yeyo meyei mmè di tùòkení me kpéí.

9 Be dootitabè bèè í màke oniti kó mesèmmè bè bo bè pi, kè bèe cááké bemómmombe be bí initidaaì nè initipòì. Bè bo ta mèè fèùtímè nè mèè áárimè bo ndeu kènte kè bèe cááké betòbè.

10 Sedemii kàa ti piéké ke dèè á pònte tecètè a tò tè bèè da neínè be ìkè kè bè nàké ke dò:

11 Mí mbe Yiè nKuyie Mpakédaa n tú m bo pònte be kó kubotí nè be eì bè òò pòntemè tiyaamati, bá de kó yeyàkè ténke báá yie nkétau.

Bè bo nkùrì beciribè Tofeti ke yé mfièfè nténke í yó nkpaámè kupikù tekù makù.

12 Kè ti Yiè nKuyie mbéi nke dò: N yóó me ndòò di nheì nè bèè bo di miéke di kperè bo naánnè Tofeti kó dikàrì kperè dòmmè.

13 Sedisademmu kó sicéí nè Sudaa kpàatibè kpesi bè tùò nsii ìnkè tihúúnti siwàà kpéí nnè bè cou si yebokè menaà si bo sìnthe kénaà nTofeti eì kperè dòmmè.

14 Memme mí nSedemii kè n wètení Kuyie ndo n tò ndè Tofeti kéta kécómmú Kuyie cètè dánkù kèbéinnè benitibè bemou Kuyie m pàánaànti ke dò:

15 Ti Yiè nKuyie Mpakédaa Isidayeeribe tū nkú tu kú yóò duò nkè meyei nkù nàké mèè kpéí nkè mèè domu di nheì nè sihekési sii di tòkénè bè kpénkúnne mèè kpéí mbe to ke í yie nke kènté kù nàké ti.

20

Bè pírímè Sedemii ke bou

1 Memme ikuò niùti Pasuu Imee bire wèè baké bèè bàà Kuyie ncètè ò kèèmmè mí nSedemii n náámmè Kuyie mpàánaànti,

2 kè m bente kè m pí nkéboú kèpítinnè Kuyie ncètè kó dibòrì didèrì bè tu di Bensamee kperì kè m pütinnè.

3 Kè dèe wenté kè Pasuu m pité, mí nSedemii kè nhò nàké ke dò: Ti Yiè nKuyie nténke í yó nda yu ke tú Pasuu, kù yó nda yu ke tú Kukòmbòdorì nku.

4 Ti Yiè nKuyie ntu: Kù bo da banté kukòmbòdorì fñ nnè a népobè, kù bo di ànné di dootitabè nau miéke kè bè ndi kòu, a yóó dè yàmu nè a nuò. Dindi Sudaa kòbe kù bo di ànné Babidònni kó kpàati nau miéke kò di pímmú kékònnè kè di kuò nè disisè.

5 Di nheì kòbe màke dè demòu, be tòmú kó mucòntimu mumòu, be kperè desààrè bè tá dè. Sudaa kó bekpàatibè kó tikpàti timòu, be dootitabè borè eì, bè borè tò demòu kékònnè Babidònni.

6 Fñ mPaseuu nè a cètè kòbe bemòu bè bo di pímmú kékònnè Babidònni, a yóó ke nkú, bè yóó ke nda kùnnè fñ nnè a népobè a do náá mbè siyáábisi ke tú Kuyie mpàánaànti.

Sedemii seimmè Kuyie

7 N Yiè nKuyie nha n ciitému ke n na
a m pīñnè muwērímú mmu ke nh auté,
kè benitibè n daú yewe yemou,
bemou kè bè nti ientii.

8 Ke yé m baá ñ n yóó béimmè ke tú:

Meyei mbo di do, bè bo di fēū.

N Yiè nKuyie nha kó tináahti kprí nte kè bè ñ ntūū ke n daú.

Ke n sáá ntipūti timou.

9 Kè n yī m báá béi nha náahti, m báá kāate a yètiri,

dè ndò muháá mmamū còú m miéke,

kè n dò m bo minné kényēke.

10 N yomu benitibè bemou wéumè ke tú:

N tú: Meyei nkéríní, meyei nkéríní

ke donninko be kōmbùditi tipūti timou,

ke n népobè sààbè tu tí ò dáa, ti ò dáa

bè báa m bo yetémè mme kédó

ke náa nke tú: Ti yóó ò namu képeite.

11 N Yiè nKuyie mme nni mbonèmu ke tú okpàriteu kperi,

deè te kè bèè n fēūnko kè beè yóó duó,

bè yóó yīkemu kédii ifei,

de kó ifei bo mbo sáà, i báá deè.

12 N Yiè nKuyie Mpakedaa fí nwèè wèi wèè wetí,

ke yé o yèmmè nè o yeñtotí,

a yóó bè pèitemu n kprí.

Ke yé n duómme n kperè fí nwe.

13 N dièmmu ke sántí n Yiè nKuyie,

ke yé kuú ñ deetémè ocīri,

kóó fiète beyeibe nou miéke.

14 Kuyie ncōō bè m peité dii yiè.

N yènni dii yiè n yō pouti miéke de kó diyie báa yà mesàà.

15 N cōōmu wèè náké n cice ke tú:

A pokū peité denitidabire kè diwèi benné kóó pī.

16 De yiè mbo ndonnè dihei Kuyie mpònte di bá mesémmè í kù bo,

ò níi bo keè mudoò kó teheute dikūnweñni,

kuyie ncuokè mudoò kó yedabùò.

17 Kuyie nkàa do nyóu kè n kú n yō pouti miéke tá?

N yō pouti na ntú n kó kufōti, kè n na nkpaáo ke í yènni.

18 Ba nte kè n yènni n yō pouti ke bo nyau mefēūtímè máá nè meyeñcaàrimè?

Ke m bo ifei miéke sáà ke yàa kúnè?

21

Kuyie mpāānaahti náahtò nàkémè bè yóó pòntemè Sedisademmu

1 Nte ti Yiè nKuyie ndo m béinnè ti okpàati Sedesia tōnni dii mōnni Madikia bire Pasuu nè Maasesaa bire Sofonii ikúú niuti m borè kè bè bo n náké ke dà:

2 Babidōnni kóo kpàati Nebukannesaa weè ti do mudoò. Beé nKuyie nkè ti yà kù bo dàò tidietí kè wè nti dētinnè.

3 Kè m bè tēñné ke dà: Dí náké okpàati Sedesia ke tú:

4 Ti Yiè nKuyie nyIsidayeēribe tú nkú tu di to tū kpàrenti ke cokùnè Babidōnni kóo kpàati m bo duó nkè di kó behāāpòmbè bèè yè ke dokùnè Babidōnni kóo kpàati nè o kòbe bèè cētinnè dihei kè bèè kónté, kētanni dihei miéke kè di do.

5 Kè n cómmú kè di dokénè m mómmuò kè dí yà n nōnyōnni dòmmè nè n kpeñniimè m miéke keè di yè ke di còuté medie.

6 M bo bōnté mutenkūū nde kó dihei benitibè nè iwūō kè dèe kú demou.

7 Kè Kuyie nni nsaké ku náahti ke béi nke dà: Sudaà kòbe kóo kpàati Sedesia nè o tūmbè nè besòmbè bèè bo yenténè mutenkūū nnè mudoò nè dikōnni m bo bè ānnè Babidōnni kóo kpàati Nebukannesaa nou miéke nè bè dootitòbè bèè bè dónè mukūū mbe nou miéke. Bè bo mbè kòú nè yese bè báa súó nhòmou. Bè báa kuó nhòmou mesémmè, kunáá mbá mbè bonè òmou.

8 Náké be ke dà: Mí ndi Yiè nKuyie n tú bèè tāātè mufōmmu yoo mukūū.

⁹ Wèè bo mbo dihei mieke mudoò muù yóó ò kònnè yoo mutenkũ yoo dikònni kè wèè me nkàte ke duò nhomáá Babidònni kòbe bèè di pí ò báá kú ðe yó ntú o kó mucóntimu.

¹⁰ N yíté ke wéētēmu ðe kó dihei bíékè ke bo di dòò meyi ðe í tú ke bo di dòò mesàà. ðe kó dihei kòbe doti Babidònni kóo kpààti nòu mieke nke kòò bo bè còu mmuháá. Mí ndi Yiè nKuyie mmũ béi.

Kuyie nnàké ti tekpàaticīētè kpéi

¹¹ Díndi Sudaa kóo kpààti kòbe kénténè di Yiè nKuyie ntú mù.

¹² Díndi Dafiti yaábí ntenè di Yiè nKuyie ntú mù:

Dí mbekù bá ðii yìè kè ðe nwenni,

kéðeeté bè fēũnko wè,

kóò fiète nè wèè ò fēũnko.

Kè meè ðake m mieke bo di yènní

di dòò mèè yei nkpeí,

ké di cúté muháá nkòme bá òmòu báá na ké mù kùò.

¹³ Díndi bèè bo Sedisadēmmu tārì yómmè

ke sīī nkubiriku,

ti ta titòbè mbe.

Mí ndi Yiè nKuyie mmũ béi.

Díndi bèè náá nke tú

òmòu báá na ké ti do mudoò kéta ti cēkperí mieke.

¹⁴ N yitooomu ke bo di yietí di dòò mèè yei,

mí ndi Yiè nKuyie mmũ béi.

M bo bánté muháá ndi kó kutúúkù ðetie mbè tu ðe sétiri ðe kòku,

kè kùu cúté páíí kétaunnè ðèè kù tákénè.

22

¹ Kè ti Yiè nKuyie nyíé ké m béinnè ke ðò: Cúté kékote Sudaa kòbe kóo kpààti cīētè kénáké ti nnáaṅti.

² Náké be ke ðò: F́s nSudaa kòbe kóo kpààti wèè sòoté ke kari Dafiti kó dikpàatikàri ìnkè nè díndi bèè tu o tũmbè nè bèè kó ðimàà taà tekpàaticīētè,

³ ntenè ti Yiè nKuyie ntu mù: Mbekùnè tibeénti kè ðe síé ke níí ðeeté bè fēũnko wè, kóò fiète, di bá nfēũnko bèè tu bepòòbè nè iciribí nè bekúpobè ke fekú be kperε. Di bá nkòu bèè í càke mùmamù dihei ðii mmieke.

⁴ Kè di yie nke tũnne ðe kó yetannò Dafiti yaábí bo ntú bekpààtibè kénkarì o kpààtikàri. Bè bo ndekù sisēī nè sīkpàrinaasēī be mbe nè be kó betũmbè nè ðenitibè ke taà tekpàaticīētè mieke.

⁵ Kè di me nyí yie nke tũnne ðe kó yetannò, mí ndi Yiè nKuyie m béimmu, ke pàrikè kè ðe kó tēcīētè bo pònte kénáá ntidobontì.

⁶ Nte mí ndi Yiè nKuyie mbéi nti kè ðe ntukùnè Sudaa kòbe kó tekpàaticīētè:

F́s nSudaa kòbe kóo kpààti n wúo nha cīētè

kè tē donnè Kadaadi tārì kó kutúúkù nku,

ke ðò nDimaa tārì yómmè.

N né béimmu ke pàrikè

ke tú m bo tē dòò tēðontè kó dikpáá

òmòu í ā ði.

⁷ N yóó ìnní bepòmbè mbe a kpéi nnè titònnenti,

kè bèe kòu sétiri ðeí kó yēsānkè

ke yè còu mmuháá.

⁸ ðe mmònni kè iwuo nteì kòbe mpēnkù ðe kó dihei borè ke bekú betòbè mùù kpéi nte kè mí ndi Yiè nKuyie kè n dòò mie nde kó diheidiè.

⁹ Kè bèe bè tēñné ke ðò: Bè dootóo metaummè be Yiè nKuyie ndo bè ðòònnè mme ke ninku yebòkè ìlkè ke yè feu iwùs.

Bè nàké ti Sadummu kpéi nwèè còuté Sosiasi tikpàti

¹⁰ Kè ti Yiè nKuyie mbéi nke ðò:

Díndi Sudaa kòbe, báá kuónnè wèè ku,

mesémme báá we ndi pīnnè

pètínke kuónnè bè pī nwè ke kònnè o kpéi,

ke yè ò ténke í wētínimè.

Ò ténke í yóó yà diheì bè ò peité dì.

¹¹ Nte ti Yiè nKuyie nnàké tì Sosiasi bire Sadummu * kpéí, Sudaa kòbe kóo kpààti, wèè do sooté o cice Sosiasi kpàti kù tu ò me nyítémè di nheì ò ténke í wētení.

¹² Bè ò pī nke kànnè kòò yóó ke nkù, ò í wētini ténke ke bo yà di nheì.

Kuyie nkpannè tì Sosakimmu

¹³ F́s nSosakimmu a bo yà,

f́s nwèè duó nkè bè da maá sikipààticéí

bá a í dǎori dèè síé,

ke duó nkè bè maá ke sòkù tidànti

a me nyí bè duó nha dò nkè bè duó ndè,

ke pī́nné beñitibè mutòmú detetirè

bá a í bè yieti.

¹⁴ F́s nwèè náá nke tú:

M bo maá tekpààticéè dieté

kékéké tidieti dieti

kékeú sibòo ké sì diti sétiri kó tidabeti,

ké tì tò mmewúó kè mè ndò nfetònfè.

¹⁵ Okpààti a cice do yommu ke yó betòbè kòme,

ke me nní ndǎori dè bèkúmè,

kémbekù kè dè síé,

kòo kperè demou yié.

¹⁶ Kóo nkommú beçiribè nè besénnibè,

kòo kperè demou yié

wèè dǎori memme weè n yé,

mí ndi Yiè nKuyie mú béi.

¹⁷ F́s mme nwanti amáá kó mesàà mme,

ke kǎu bèè í cààrè mùmamù,

ke f́́nko beñitibè mediè.

¹⁸ Nè de kpéí nte mí ndi Yiè nKuyie nkè nda náánnè f́s Sosiasi bire Sosakimmu Sudaa kòbe kóo kpààti kpéí nke tú:

O bo kú òmòu báá kuó nho kũũ,

òmòu báá saute o kpéí,

ke dǎ: Áú n tebite! Áú n tǎũ!

Dikúdabònni báá kuó nho kpéí nke dǎ:

Áú n yié! Áú okpààti!

¹⁹ Bè bo ò kũnné feðfe tēmè

bè bo ò fūri kédenne Sedisademmu ei kédootoó.

Sedisademmu ei kòbe yóó dimè ifei

²⁰ Sedisademmu ei kòbe, dekenè Dimaa tǎri képī́kéké,

peenè metammè Basāā tǎri,

kéwekii mediè Abadimmu tǎri ñnkè,

ke yé di natitabè bemou domèmu.

²¹ N do yóó di béinnè kè demarè í di kóónnè,

kè di yete ke dǎ:

Di báá kénté,

di borime mme nè di bémmè.

Di í yie n náànti diyie marì.

²² Kuyaakù kuu kau bèè kó dimàà tu a kó beñitibè,

kè bè pī́ ndi natitabè bemou ke kṹnnè,

di kó meyei mmeè te kè di di ifei ke kēke.

²³ Díndi Sedisademmu ei kòbe

di kó diheì maánè Dimaa túúkù kó ideí nyi,

kè di céí sǎrinè sétiri kó detie nkó tidabeti ke fité,

kuyonku bo di do dii mǎnni

kupéitéyonku s̄s pī́mmè onitipòkù,

di bo kómmú de yié.

* **22:11 Sadummu:** Okpààti Sosiasi yétiri teri ndi Sadummu (wénté 2 Bekpààtibè 23:31).

Kuyie nnàké ti Sosakimmu bire Konniyau kpéi

²⁴ Mí ndi Yiè nKuyie m bomu kè mfi béi, bá kè Sosakimmu bire Konniyau † do dò mmumámáa kè nh ò ũ n nòutè youte m bo ò ũté, mí ndi Yiè nKuyie mmú béi.

²⁵ M bo ò duá mbèè dó kóò kùá, bembé o bùàti duò bè, n yóó be nhò duá. Nebukannesaa Babidónni kóo kpààti, ò tati weè nàu miéke, wenwe nè o kàbe.

²⁶ Wenwe nè o yó wèè ò peité n yóó bè dootóo dihei teri mari miéke nke, bè í bè peité dè, kè bè ke nkú.

²⁷ Kè bè nyáá mbè bo wētēnimè dihei bè me mbáá na kēwētēni.

²⁸ De kóo Konniyau, ò naá nkuyōū nku bá òmōū tēnke í ò dāá? Yáa ba nte kè bè ò dēnne dihei wenwe nè o bí? Ke bè dootóo dihei bè do í yé di?

²⁹ Áú n kó ketenkè kàbe! Kénténè ti Yiè nKuyie ntu mù.

³⁰ Ti Yiè nKuyie ntu dí wāri o yētiri bekpààtibè yètè bo dīi pátiri miéke ke dò ò í mōke debire, o kperé yè detetirè nde, o yanfè miéke òmōū í yóó naá nhokpààti kékari Dafiti kó dikpààtikari kēbaaté Sudaa kàbe.

23

Bepecēmbé yeibe nè opecēnti sààwè bè cāá ndè

¹ Kè ti Yiè nKuyie mbéi nke dā: Di bo yà dīndi bèè ni n kó banitibè. Di dōnnè bepecēmbé yeibe mbé bèè yóo ipe kè ì cīte kécíété.

² Nte mí ndi Yiè nKuyie dīndi Isidayeeriibe di tū nkú m béi nti bèè ni n nitibè be kpéi. Dfi cie m pe ke í bèti, di í dāate m pe kpéi, n yóó íté kécómumú kè di poté di yonku nè di dōrīmè yeime kpéi. Mí ndi Yiè nKuyie mmú béi.

³ N yóó wētē kētíimú m pe ìi kpaá kpaá yehékè ì do ciété kēmbó yèè miéke kēwēte kè ì tēhné í cōmí kè ì pié kēsūū.

⁴ N yóó wammúmu bepecēmbé bèè yó nyi cēmumú kè ì tēnke bá nyīkèkù, kufōwaa ntēnke bá nyi bo, fēmafē tēnke báá feti. Mí ndi Yiè nKuyie mfi béi.

⁵ De yiè kpaanímú di bo tuoke dīi yiè, kè n dēnnēni Dafiti wuá mmieke okpààti sààwè, ò yó ntú okpààti wèè cii wēnwe, kēmbekù kè dē wēnni, ke dōari dèè sié dihei miéke. Mí ndi Yiè nKuyie mfi béi.

⁶ De kó ye we miéke Sudaa kàbe bo cooté, Isidayeeriibe bo mbo, timati bá mbè kōnnè, bè bo nda yu ke tú: Ti Yiè nKuyie a dōari dē siému.

⁷ De yiè mēnke kpaanímú mí ndi Yiè nKuyie mfi béi, de yiè bè tēnke níí í yóó parikè ke dò ti Yiè nKuyie mbomu kuù dēnnēni Isidayeeriibe Esibiti.

⁸ Bè níí bo parikè kè dò ti Yiè nKuyie mbomu kuù dēiteni Isidayeeriibe kó kuwuó kubakù yóu bíékè kó yehékè miéke nè itempē mbè do ciété kē mborè kè bè wētē ke bo be kó ketenkè miéke.

Sedemii kpānnēmè bèè sou nke tú bè náá nKuyie mpāānāahti

⁹ Mí nSedemii kè m béinnè Kuyie mpāānāahti náam̀bè ke dā:

N yēmmè meè cààrè mediè kè n kū́ kéké kè n kōnti au,

kè n sááténè oniti wèè muó mmenaa,

oniti menaa mbēnnè wè,

ti Yiè nKuyie nkùú dò mpáíi kù n nàké tii kpéi nke tú:

¹⁰ Dihei dimōu kàbe dōuti dōutinè betabè mbe,

mí Kuyie m bè cōsmu

kè bè ti yedabùò.

Timúti kpeímu dinaacēnni.

Bēnitibè buró meyei mbíékè máá ndi,

be kānti yau meyei ndōōrīmù bíékè nke.

¹¹ Bèè náá m pāānāahti nè ikuó niúbè bè náá mbe yeibe mbe,

ke dōari dèè í wēnni nè n cīētè miékoo.

Mí ndi Yiè nKuyie mfi béi.

¹² Nè de kpéi be kó ícē bo anke,

dè bo bè biite kè bè ntuàti ke duò,

m bo bè bōnté dīi mōnni meyei,

† 22:24 **Konniyau:** Konniyau do di dīi mōnni tikpāti kè bèè ò yu ke dò Yeoyakimmu nwe (wénté 2 Bekpààtibè 24:8).

m bo bè poté dù m̀̀nnì.
Mí ndi Yiè nKuyie mmũ b́i.

Kuyie nkpannèmè bèè sou nke tú bè nàá nku pāānāānti

¹³ Kè ti Yiè nKuyie mb́i nke d̀̀:
Bèè bo Sammarii ke nàá m pāānāānti, n yāmu be kó tiyeinti,
nè dib̀̀ Baadi kó muwērímú mmu bè nāámmè ke fétinko
n ǹ̀tibè Isidayeribe.

¹⁴ Bèè bo Sedisademm̄u ke nàá m pāānāānti kè bembè kperè né nàá nyisòke,
bè d̀̀uti d̀̀utinè betòbè mbe ke nāante siyáábisi,
ke yáúkunko meyei nd̀̀aribè k̀̀nti,
ke bè díítí bá bè í yóó na kébanté be yei.

Nè Sodamm̄u èi kòbe be pókú nku,
nè Kom̀̀ èi kòbe bè d̀̀mmu só.

¹⁵ Dèè te mí ndi Yiè nKuyie Mpake daa kè n tu:
M bo nii mmed̀̀mmè bèè bo Sedisademm̄u ke nàá m pāānāānti,
bè bo ỳ̀ m̀̀berimè,
ke ỳ̀ nè bèè borè nde meyei nyiènímè ke torì besombè.

Bèè sou nke tú bè nàá Kuyie mpāānāānti

¹⁶ Mí ndi Yiè nKuyie Mpake daa m̀̀ b́i nke tú:

Di báá kénté bèè di sou nke tú bè nàá m pāānāānti,
bè di soummu, bè di nàá mbe yèmmè d̀̀ tì nti,
tì í bonní mí ndi Yiè nKuyie m borè.

¹⁷ Bèè nàá, bèè s̀̀nkèri bèmbè n nāānti,
bèè di nàá nke tú n ỳ̀ ndi yó nyo ndiwèl máá,
ke nàá mbèè yete n kper̄i ke tũ mbemóm̄m̄m̄be be kó itié,
ke tú meyei mmamè í yóó bè t̀̀kèní.

¹⁸ N do nàá kè be we mbo ke wúó?
We ndo kèmmú kèkèè n tú m̀̀?
We ndo dake n nàá nti kpŕi?
We ndo tì kèè?

(Sedemii b́i nti)

¹⁹ Kuyie nkó kuyaakù kù̀ kèríní,
ku mièke keè yènní,
kuyaakù kperíkù kù̀ iténí ke puoti beyeibe.

²⁰ Kuyie mmieke í yóó do kè k̀̀ mu nyí d̀̀ò k̀̀ wúó nke bo d̀̀ò tì,
di yóó dente kè tì bantému.

(Ti Yiè nKuyie mb́i nti)

²¹ Dè kó beǹ̀tibè bèè nàá m pāānāānti bè s̀̀nté
ke cok̀̀mu, n yí bè t̀̀,

bè s̀̀nté ke nāámmu n yí bè béinnè.

²² Kè bè do mbo n nàá ndè, bè na nnamu kénáké n ǹ̀tibè n nāānti,
kè dè nte kè bèè yóu ice yeiyi kéwètení m borè.

Ti Yiè nKuyie mbomè kutenk̀̀ kum̀̀

²³ Mí ndi Yiè nKuyie m bomu tip̀̀ti tím̀̀:
N wúómmu detóónnè ke wúó ndedétirè.

²⁴ Om̀̀òu bo na kèsari kupik̀̀ mak̀̀ kè n yí nhò yàá?

Mí ndi Yiè nKuyie n di bekemu.

M bomu tip̀̀ti tím̀̀ ketenkè nè keĩnkè.

Mí ndi Yiè nKuyie m̀̀ b́i.

Ti bo mbaàtìmè meyò̀bii nnè tiyò̀̀fènti

²⁵ Kè ti Yiè nKuyie mb́i nke d̀̀: N kèèmu bèè ỳ̀ mbè nàá m pāānāānti bè nàá nti. Yie nníí
d̀̀: N yà tid̀̀ùnti. Kòò t̀̀ò d̀̀: N yà m̀̀benk̀̀m̀̀.

²⁶ Dè yó nkááké de bèè ỳ̀ mbè nàá m pāānāānti kè bèè yóu bè bo nnāámmè siyáábisi nè be
yèmmè d̀̀ tì?

²⁷ Bè nàá mbè yàu t̀̀i d̀̀ùnti ke d̀̀ n ǹ̀tibè bèè n ỳ̀. Be yembè do n yèmmè kèt̀̀unne dib̀̀ò
Baadi.

²⁸ Kè wèè yà tid̀̀ùnti wèè náké o d̀̀ùnti, kè n duó nwè n nāānti wèè tì náké n tì nhò duó nkè
tì d̀̀mmè.

Di báá wēnné tiyòfènti nè meyòbii,
mí ndi Yiè nKuyie mû b́éi.

²⁹ N náaànti dò mmuháá mmu ke tuò,
ke do ndieñkèrì ke può ndipèrì.

Mí ndi Yiè nKuyie mû b́éi.

³⁰ Deè kpéi nte mí ndi Yiè kè n kpánnè bèè tu bè náa m pāánaànti, ke yuukunè betòbè n náaànti.

³¹ Nè de kó benitibè bèè yē mbè náa m pāánaànti bè 55 sǒnté kéhaatoomu kédeè ke dò mí ndi Yiè nKuyie mû yē, nè be titòbè mbe.

³² N kpánnèmu de kó benitibè bèè yē mbè náa m pāánaànti, bè m̀ke sifei nsi, bè di soúmmu ke di náa ntidauntì siyáábisi kpeti ke fétinko n nitibè. Mí í bè tǒ, n yí ikú òmòu, bè náaànti í teennè timati. Mí ndi Yiè nKuyie mû b́éi.

Kuyie nnáaànti tu dítou ndi ku nitibè kpéinnáa?

³³ Kè ti Yiè nKuyie mbéi nke dà: Kòo niti m̀ou yoo wèè náa m pāánaànti yoo ikuú nùti m̀ou da beke ke tú: Ti Yiè nKuyie nda tóu nhònti náaànti? Á bè tḗnné ke dà: N yē mbeè naa ndítou n kpéi kè n yóó bè dootóo.

³⁴ Kè m pāánaànti náaàntò m̀ou yoo ikuú nùti yoo benitibè mieke kòò m̀ou yí mí ndi Yiè nKuyie nhò tóu ndítou mari, de kóo niti m̀u mómumu n yóó ò poté wenwe nè ò c̀tētè.

³⁵ Ntenè di dò nke ní beke ti ditòbè: Bá wè ò ní beke otòu kè dà Kuyie nti tḗnné ònti, kù ti béinnè ònti?

³⁶ Ditannùu d̀i tu: Kuyie nti tóu nku náaànti di bá ndi náa, ke yé bá wè weè tu o kó ditou, ke yé di cààrè m̀e mí ndi Yiè nKuyie Mpakedaa d̀indi Isidayeeribe di t̀u nkù n kó tináaànti nti.

³⁷ Wèè tu ò náa m pāánaànti a ní ò beke ke dà: Ti Yiè nKuyie nda tḗnné ònti? Kù da nàké ònti?

³⁸ Kè di me ntu: Ti Yiè nKuyie nti tóu nku náaànti bá nè m me ndi nàkémè ke tú di bá nnáa nde kó ditannùu.

³⁹ Nè de kpéi n yóó di yetemu páíi ke di dootóo, kè di dé́ténè dihei n do di duó ndi d̀indi nè di yembè.

⁴⁰ N yóó duó nkè dí di ifei nyi sáá, bá di báa yé i mieke diyie mari, di báa ì yé nnè di bo mbomè.

24

Kuyie ndònnènmè Isidayeeribe yetebe sàayè nè yèè càke

¹ Kè Kuyie nní mbenke kè n yà yemámmuyákè yédéyè kè fikie kó yebe píké ye mieke kè yé f̀iku ti Yiè nKuyie c̀tētè ikè. De do ś mBabidanni kóo kpáati Nebukannesaa pířmú Konniyau Sosakimmu biré Suda k̀obe kóo kpáati nè o kó betũmbè nè beyántibè nè bemáábè ke bè kónnè Babidanni.

² Kè dimámmuyáa mari kó yetebe tú yesàayè ke wenni mediè, kè diteri kpeye càke, bá ke í dò nkédi.

³ Kè ti Yiè nKuyie nní m beke ke dà: Sedemii a yà ba? Kè n kù tḗnné ke dà: N yà fikie kó yebe nye kè yemayè wenni mediè nkè yeteyè càke bá yé í dò nkédi.

⁴ Kè ti Yiè nKuyie nní mbéinnè ke dà:

⁵ A wúó nyetebe sàayè kè de da naatimè, n wúó nSuda k̀obe n dènnè bè be ei, kè bè bè pířmú ke kónnè Babidanni kè de n naati meè botí, kè n d́ kè bè dàò mesàa.

⁶ N yóó bè wènté fenənsáafé nfe, kéwéte kè bè tḗnnéni be ei kè bè kanne ke ténke báa bè pònte, n yóó bè f̀iimmu ke ténke báa bè uuté.

⁷ N yóó bè duó mmeyèmmè mme kè bè m banté mí mbe Yiè nKuyie nkéntú n k̀obe kè m bè te ke yé bè yóó wētenimè m borè nè be yèmmè memou ndi.

⁸ Bè 55 dàò mèè botí yetebe yèè càke ke í dò nkédi n yóó me ndòò Sedesia Suda k̀obe kóo kpáati nè o tũmbè, nè besəmbe bèè kpáa Sedisademmu nè bèè bo Esibiti. Bemou n yóó me mbè dàò mí ndi Yiè nKuyie mmú b́éi.

⁹ M bo bè dàò de nè m bo bè bonté mèè yei m bo do yeboté k̀onbũàti, m bo bè cíe nkè bèe taá yèè ekè mieke bè bo mbè s̀enku, ke bè sáá, ke bè bəmmú kusĩnkú.

¹⁰ N yóó duó nkè mudòò muu bè do kè dikònnii tanni nè mutenkũ nkè bèe kú ketenkè m bè duó nkè bembè nè be yembè kédeè.

25

Kuyie mbéi nti Sedisademmu ei nè Suda k̀obe bemou kpéi

¹ Sudaa kɔbe koo kpààti Sosiasi birɛ Sosakimmu kpàti benni naanni mieke nke Kuyie nni mbéinnèmè Sudaa kɔbe bɛmɔu kpéi. De do sɛ mBabidɔnni kɔbe koo kpààti Nebukannesaa bo o kpàti benni ketiri mieke nke.

² Mí nSedemii kè m béinnè Sudaa kó kuwɔ nkɔbe nè Sedisadɛmmu kɔbe ke dɔ:

³ Nè Amɔ birɛ Sosiasi Sudaa kɔbe koo kpààti kpàti benni tɛpiítè nè ditããnni kɛntɔ kɛtuɔkɛnɛni yíe, dɛ mɔke yebie nsipísidè nè yètããti ndi, n di náánnèmè di me nyí dɔ kè n kɛntɛ m me nyí yóu m bo ndi náánnèmè Kuyie nni nduɔ nti di me nyí n kɛntɛ.

⁴ Ti Yiè nKuyie ntũðnnímu ku kó betɔmbè bèè nàa nku pããnáãnti sãã, di me nyí yie nke cãnneni di to ke bo kɛntɛ. Di í yie nke kèè.

⁵ Bè do di náámmu ke tú bá wè wèe yóu kuce kuyeiiku, nè o dɔðrímè yeime kè dɛe yie nkè di mbo dihei di Yiè nKuyie ndi duɔ ndi nè dimðnni, dindi nè di yɛmbè kè ndi te sãã.

⁶ Di báá tũnne yebákè kɛnninku ye ìkè ke ye báá, di bá mbáá ndi dɔð dè nè di nɔu ke ìnko Kuyie mmieke kè dɛe yie nkè kú báá di caarè.

⁷ Ti Yiè nKuyie nti ndi nákému di me nyí yie nku kpɛti, ke sɔkè ke ninku di dɔð dè nè di nɔu de ìkè ke ìnko ku mieke kè dè di touni meyei.

⁸ Dɛè te kè ti Yiè nKuyie ntú: Di mè nyí yiemme ke kɛntɛ ku kpɛti,

⁹ kú yóó ìnnímu kubakú yóu bíékè kó iwuɔ nyimɔu kè ku koo tɔnti Nebukannesaa Babidɔnni koo kpààti nyi ni ke ìi do di nhei nè yehékè tɛye yèè di fité, kè di kúu páíi kè di ei dɔúngo kénáá ntidobonti, kè ibotí tɛi níi di yà kè dɛe ì di kè ì mmáàri ì yo. Kunku ti Yiè nKuyie nkuù béi.

¹⁰ Kè diwèi kó yɛbaa ndeè kè mupotúòmù kó iyie nténke bá mbo, dinàà ténke bá nkuù, fitírè kó kuwenniku ténke bá mbo.

¹¹ Kè dihei dimɔu náá ntidobonti, kɛntɔ kɛtuɔkɛnè yebie nsipísyiekè. De kó iwuɔ nyimɔu kè ìi búútè Babidɔnni koo kpààti.

¹² Kè yebie nsipísyiekè pɛ̀ɛ̀tè kú bo potè Babidɔnni koo kpààti ò dɔð mèè yei nkɛí. Kunku ti Yiè nKuyie nkuù béi. Be ei bo náá ntidobonti kédúngo sãã.

¹³ De mǎnni kú bo duɔ nkè meyei mmemɔu ku náké mèè kpéi kè mèè do de kó dihei, meyei mmèè wàri di mpátiri mieke ku koo tɔnti mí nSedemii n náké mèè kpéi yebotè yemɔu kpéi.

¹⁴ De mǎnni kè Babidɔnni kɔbe múnke bóútè ibotí tɛi nè bekpààtikperibè, kú yóó bè ìðómmu meyei mbè dɔð mè.

Kuyie nnákémè kú yóó bekénèmè yebotè

¹⁵ Ti Yiè nKuyie nyIsidayeribe tũ nkú m béinnèmu ke yí: Nto febòðfè fie, m mieke kó menáá nhã dè kékɔte kè mè nni nyebotè n da tɔ nyèè borè,

¹⁶ kè yèe yà kémuɔ nkénháá mmudoò n yóó bè bɔntè mù mieke.

¹⁷ Kè n cɔutè febòðfè n Yiè nKuyie nnòutè mieke, kékɔte kè fè nni nyebotè yemɔu, n Yiè nKuyie nni tɔ nyèè borè,

¹⁸ kétúótè Sedisadɛmmu nè Sudaa be kó yehékè nè ye kó bekpààtibè nè ye kó betũmbè ke bè pònte kè bè cɔu, kè be tenkéè náá ntidobonti, kè benitibèe dè yà kè dè bè di kè bè mmáari be yo. Meyei mmèè bè do me kpéi, di me nwùò nkè de dòmmè yíe.

¹⁹ Kè n dèè memme kè fè nni nhEsbiti koo kpààti nè o tũmbè nè sikipààtibíi nè o nitibè bɛmɔu.

²⁰ Nè ibotí tɛi imɔu nè Uusi ei kó kpààti nè Fidisii ei kou nè Asikanɔ ei kou nè Kasaa kpɛri kou nè Ekuɔɔ ei kou nè bèè kpáá kpáá Asidɔti tenké mieke.

²¹ Edómmu ei nè Mɔabu kpɛri kɔbe nè Amóniibe.

²² Ke túótè Tiiri kpɛri kó bekpààtibè nè Sitɔð ei kɔbe nè dàméèri yáá kó yehékè kɔbe.

²³ Nè Dedanni ei nè Temaai kpɛri nè Buusi nè bèè kuò be tempáati be tenké kɔbe.

²⁴ Nè Adabii ei kó bekpààtibè bɛmɔu nè bèè bo dikpáá tɛdɔntè kpɛri bíékè.

²⁵ Nè Simudi ei kó bekpààtibè bɛmɔu nè Edammu ei kɔbe bɛmɔu nè Medii tenké kɔbe bɛmɔu,

²⁶ kétúótè bèè bo kubakú yóu bíékè, metásómmè kɔbe nè dedétirè kɔbe, kutenkú kumɔu kó yekpààtiyo duámè cénke kè bè yà bɛmɔu Kuyie mmieke kó dibòò ke dɛntenko Babidɔnni kɔbe koo kpààti.

²⁷ Kè ti Yiè nKuyie nni nnákè ke dɔ: A bè náké ke dɔ: Di Yiè nKuyie Mpakɛdaa Isidayeribe tũ nkú tu: Dí yà kémuɔ nkétɔ kédúo bá ke báa na kɛítè, kú yóó di bɔntè mùu doò kpéi.

²⁸ Kè ti Yiè nKuyie nyíe ke dɔ: Kè bè yete bè bo cɔutémè febòðfè kɛyà, á bè náké ke tú: Mí ndi Yiè nKuyie Mpakɛdaa mfi tu bèe yà kè bè í dɔ bè dɔ.

²⁹ N yóó keté kébɔntè meyei mme dihei n yètiri yu di, kè bɛmbe yèmmè né dò n yóó bè coonáá? M báá bè cool? Ke yé n yóó tannénimè mudoò kutenkú kumɔu ndi. Mí ndi Yiè nKuyie Mpakɛdaa mfi béi!

³⁰⁻³¹ Kê ti Yiè nKuyie ndò m bè nàké ke dò: Mí ndi Yiè nKuyie nkpànnímu kèfínkè, m péúnnímu n cēsààtè miéke, n kpa nkutenkù kpáí nke, kè m píéfè dōnnè bèè nàù fíníí kó yetebe * be kófè ò ndōmmè kè m píéfè tūòkù itemmànkè imòu.

Ke yé mí ndi Yiè nKuyie mû tannémè yebotè tibeénti, ke bekùnè benitibè bəmòu ke kòù beyeibe.

Mí ndi Yiè nKuyie mmû me nyè.

³² Ti Yiè nKuyie Mpakedaa béimmu ke tú:

Meysi mmèè tanní kutenkù ke cánni yebotè, kuyaaakù kperíkù kuù iténí kutemmànkù.

³³ Dè yiè Kuyie mbo kuò bè bo ncòu kutenkù kumòu miéke òmòu í yó mbè kuò, òmòu í yó mbè tòu ke kùrì, bè bo naá ntikùti ketenkè fínkè.

³⁴ Díndi bèè ni benitibè poténè yekúdabùò, díndi bèè cēm̀m̀m̀u benitibè nduòné kébintí ketenkè. Dikòu yiè dii tùòke kè bè bo di kuò yepedakè kòmè.

³⁵ Bèè ni benitibè di í mòke di bo cokè kékote kè, bèè cēm̀m̀m̀u benitibè di bo sòri ke?

³⁶ Keenè bèè ni benitibè bè kuòmmè, dí nyo bèè cēm̀m̀m̀u benitibè bè úúmè, ke yé ti Yiè nKuyie nkòúmè be pecenku.

³⁷ Tí Yiè nKuyie mmieke keè yènní kupecenku ke dè yè nfíúú ke yè nkárá.

³⁸ Tí Yiè nKuyie nhòoténímu dicírìcírìpànni kòmè, ku miéke keè bè yènní, kè kù bè bontè mudòò kè be èi dòúnko.

26

Bè yèmmè bè bo kuò Sedemii wèè naá nKuyie mpāānāānti

¹ Sudaa kòbe kóo kpààti Sosiasi bire Sosakimmu kpàti ketírí dii m̀ǹǹni, kè ti Yiè nKuyie nní nnáké ke dò:

² Sedemii kòte, mí nKuyie n cīètè towaà, kèpīèké kénáké Sudaa ekè yemòu kòbe bèè kòrìní n cīètè mubáammu, tináahti n da nàké tí, a báá súò ntimatí.

³ Kè dè dii bèè kè kèwèteni m borè, kèyóu be yei, kè n ceete n yèmmè kèyóu n do dò kè bè dòò mèè yei mbe dòòrímè yeime kpéi.

⁴ Náké be ke tú: Mí ndi yiè nKuyie mú tu kè bè í kènté n kpèti ke tūnne n kuò m bè duò nyi,

⁵ ke yie n kó betòmbè bèè naá m pāānāānti bè bè naá nti, n kó betòmbè n tūònko bè sáá, bè me nyí yie mbe kpèti.

⁶ M bo dòò te ncīètè n dòòmè Sidoo èi*, kè yebotè níí ndò kèbontè kusínkù kèyú te yètirì.

⁷ Ikuò niùbè nè bèè naá nKuyie mpāānāānti nè benitibè bəmòu kè bèè keè mí nSedemii n ti béimmmè Kuyie ncīètè towaà.

⁸ Kè nní nyóò deè ti Yiè nKuyie nni nnáké tí, ikuò niùbè nè bèè naá nKuyie mpāānāānti nè benitibè sòmbe kè bè m pí nke b́éi nke dò: A dò nkékuòmu! A dò nkékuòmu!

⁹ Dè yíme káa naá nKuyie mpāānāānti ke tú te ncīètè bo naá nSidoo kpète dōmmè, kè diheì naá ntídobontí, bá òmòu bá ndè ā?

Kè benitibè bəmòu m munnè Kuyie ncīètè miéke.

¹⁰ Kè Sudaa èi kó sikpààtibíí nè bèè bakè diheì kè bèè tí kèè, kèítè tekpààticīètè kékote Kuyie ncīètè kékari te bòri bè tu di dibòri pànni.

¹¹ Ikuò niùbè nè Kuyie mpāānāānti náambè sòmbe kè bèè náké sikpààtibíí nè benitibè sòmbe ke dò: Onití yie ndò nkékuòmu, ke yé ò nàké tí diheì dii nkpéí tí í wennimè, di kèèmu di mómòmbe nè di to ò nàké tí.

¹² Mèmmè, mí nSedemii kè m béinnè sikpààtibíí nè benitibè bəmòu ke dò: Tí Yiè nKuyie nkùu n tōnní kè n nàké di me nkèè tí te cīètè tie nkpéí nè diheì dii nkpéí.

¹³ Dì mm̀ǹǹni tūntenè di borime nè di dòòrímè kékéntè di Yiè nKuyie ndi tū nkù tu mù, mènmmè kù bo yóumè meysi kù do yè nkù yóò di dòò mè.

* **25:30-31 bèè nàù fíníí kó yetebe:** Bè do 33 keù dipèri ndi kè dè ndò nkuyié kè bèè uté yetebe de miéke, kénnaù kè ye nie necuti kuyié kó kuyóú ke taà dífítiri miéke. Kè bè níí nnaù de kó yetebe ke diè. * **26:6 Sidoo èi:** Sidoo èi do tú mubáammu kó diheì ndi, kè bè dè báá nKuyie nkè metaummè tòu de bo, be dootitòbè bè na dii m̀ǹǹni kètuótè metaummè tòu kè Sidoo èi do.

14 Kè dèè tu n kpeti, mí m bo di nou mieke nke, n dɔ̀nè di pènsirimè, dèè di wenni.
 15 Di né nyé ke dò nkè di n kùò kè n yí cààrè mùmamù, de kó meyei mbo di yò Ìnkè nke, di kó dihei dimou nè bèè bo di mieke, ke yé Kuyie nkuù mènke n tǝnnimè di borè kè m bo di náké m me ndi náké tí timòu, kè dí kèè nè di to.
 16 De mǎnni kè sikpààtibí nè benitibè bəmou kè bèè náké ikuò niùbè nè bebeémbè ke dà: Oniti yie nyí dò nkékuò, ò ti náá nti, ò ti náánnè ti Yìè nKuyie nti tũ nkù kó diyètìri ndi.
 17 Benitibè bèè tu bekótibè kè bèè íté kèbéinnè ditfnni ke dà:
 18 Mòdeseti ei kou Misee wèè náá nKuyie mpāānāānti ò do ānnému Esekiasi Sudaa kəbe koo kpààti kó dimōnni kénnaá nSudaa ei kəbe ke tú: Ti Yìè nKuyie Mpakedaa béimmu ke tú: Siyāā ei bo naá ndikpāā kè bèè dè kùutí, kè Sedisademmu ei pante kénnaá nyedombirè, Kuyie nçētè bo naá nkutúúkù.
 19 Esekiasi Sudaa kəbe koo kpààti nè o kəbe, bè do kùò Misea? Bè pètinke do yàte Kuyie nku kè kù bāntè, kè kùu bónkùne ku mieke, ke yóu ke í mbè dōd kù do yē nkù yóó bè dōdmè. Kè ti kùò oniti yie nti cààri timáā ndi.

Sosakimmu kùòmè Udiya Kuyie mpāānāānti náāntò

20 Kòo niti mòu múnkke buoté kénjú Kuyie mpāānāānti náāntò Semmaya birè Udiya, Kidiyati-Yeadiimmu ei kou, kénnaá nKuyie mpāānāānti kénkpannè di nhei nè di kó benitibè mí nSedemii m baā me dōōrimè sò.
 21 Okpààti Sosakimmu nè o kəbe yekōmbè yembè nè o kó betũmbè, bəmou kè bèè keè ò náké tũ pāānāānti kéndó kóò kùò.
 22 Kè Udiya tí kèè kè kufšwáā nhò pí kòo coké kékote Esibiti, kòo kpààti Sosakimmu tō Akiboo birè Edinatāā, kòo nneínè benitibè kè bèè kote Esibiti,
 23 Udiya wammù kóò pí nkékotenèni kóò duò nhokpààti Sosakimmu kòo ò kùò nè disie, kóò dou nkufšti bè āā kù benitibè bəmou.
 24 Mí nSedemii, kè Safāā birè Ayikammu nni nkānké kè bè í nni mpī nke duò mbenitibè kè bè n kùò.

27

Kuyie mpāānāānti náāntò nákéme yeboté yóó bšútémè Babidōnni kóo kpààti

1 Sosiasi birè Sosakimmu naá ndii mōnni Sudaa kəbe koo kpààti kè ti Yìè nKuyie nni mbéinnè mí nSedemii ke dà:
 2 Dòò kunaādōdōridóú nè iwēí kéndúúkú,
 3 kè kù nānke Edōmmu ei kóo kpààti nè Moabu ei kou nè Amōniibe ei kou nè Tiiri ei kou nè Sitāā ei kou bè tōnni bè Sedisademmu Sudaa kəbe koo kpààti Sosakimmu * borè.
 4 A bè náké kè bèè náké be kó bekpààtibè ke tú: Mí ndi Yìè nKuyie Mpakedaa dindi Isidayeribe di tũ nkù tu.
 5 Nè n kó muwērimú diemù mieke nke nè n kó muwērimú mmu n dōdmè ketenke nè oniti, nè iwūš nè tiwanwanti, dèè kó dimàā bo ketenke Ìnkè ke de duò n dè dōnè wè.
 6 Ye mmòrè mieke mii ānnè ku ntempē Babidōnni kóo kpààti Nebukannesaa nou mieke wenwe n kóo tōnti, nh ò dušmmu tikpasinti kè ti bo mpī nho tōmmú.
 7 Yeboté yemou yè bo ò bšúté, wenwe nè o birè nè o yaābire kēmbaanè de kó dimōnni bo tuākemè kè bè múnkke bšúté ibotí tei péu nè be kó bekpààtibè péu bèè bè kpeñninè.
 8 Kè kubotí makú kəbe yoo dikpààtiyuu mari kəbe yete ke í dó kébšúté Babidōnni kóo kpààti, kè wèè í dó kēbuuté o kó kunaādōdōridóú mí ndi Yìè nKuyie m mii yóó duò nkè mudoò bè do yoo dikōnni yoo mutenkūū. N yóó duò nkè wèè bè kuš kēdeé.
 9 Dindi di bāā yie mbèè tu bè di náá mí nKuyie m pāānāānti be kpeti yoo beyuwōmbè di náá nti nè bèè tu bè yàu tidōuñti nè bèè wèi siwāā nè benitinōmbè bè di náá nti ke tú di í yóó bšúté Babidōnni kóo kpààti.
 10 Bè di náá ntii pāānāānti tu siyāābisí nsi ke dó ke bo di déttinnè dihei, bè dó n di betimu kè di kú.
 11 Kè kubotí kùu kəbe yie nke buuté Babidōnni kóo kpààti kó kunaādōdōridóú ke pī nho tōmmú mí ndi Yìè nKuyie m bo bè yóu kè bè mbo be ei ke di kuuti.
 12 Mí nSedemii kè m múnkke ti náké Sudaa kəbe kóo kpààti Sedesia ke dà: Fó nSedesia nè a nitibè di dò nkēbuutému Babidōnni kóo kpààti kó kunaādōdōridóú kēmpī nho tōmmú wenwe nè o nitibè kè dèè yie nkè dí nfōū.

* 27:3 **Sosakimmu:** Yèpáte péu yu de kóo kpààti ke tú Sedesia nwe ke yé bè náá nti náānti die nti do dōd Sedesia kó dimōnni ndi, de kó tinaānti do yóó wāri ke sš nSosakimmu kumu.

¹³ Di bo yóu kékú mudoò mieke nke nè dikònni nè mutenkūū nti Yiè nKuyie nnáké ke tú dèè yóó kónnè kubotí kùù kòbe bo yete ke í mpí mBabidónni kóo kpààti tómmáá?

¹⁴ Kuyie mpānāaanti náambè bèè di náá nke tú di í yóó búúté Babidónni kóo kpààti bè di soúmmu di báá bè kèíté.

¹⁵ Ti Yiè nKuyie m béimmu ke tú: N yí bè tónkoo ke tú bè nnáá nnè n yètiri, bè di náá nsiyáábisi nsi ke yunè n yètiri kè m bo di beti kè di feti dindi nè di kó benitibè bèè tu bè di náá m pānāaanti. Mí ndi Yiè nKuyie mú bái.

¹⁶ Mí nSedemii kè n náké ikuó niùbè nè benitibè bèè dè bo ke dò: Ti Yiè nKuyie ntu di báá yie mbèè di náá nku pānāaanti ke tú Kuyie nciètè kó tinenti bè do tùóté ti kékònnè Babidónni bè bo ti tēnnéni bāmbā, siyáábisi nsi.

¹⁷ Di báá kènté be kpeti, mpínnè Babidónni kóo kpààti tómmú kè dèe yie nke di nfòu. Di báá yie nke diheii naá ntidobonti.

¹⁸ Kè de yembè mènke tú Kuyie mpānāaanti náambè, kè ti Yiè nKuyie Mpakedaa weè mènke bè náánnè bèè kù bánté tinenti tii bo Kuyie nciètè nè tekpààticìètè kè ti báá kó mBabidónni.

¹⁹ Ti Yiè nKuyie Mpakedaa nàkémú Kuyie nciètè kó yesānkhè kpéi, nnè kunankú dieku nè ināde ɔ ncómmú yèè tarè nè tinenti santi tii kpáá diheii dii mmieke ti kpéi.

²⁰ Okpààti Nebukannesaa do í tùóté dè ò pí ndii mōnni Sosakimmu bire Sosakinni Sudaa kòbe kóo kpààti nè Sedisademmu kó behaikēnkótibè nè Sudaa ei kòbe.

²¹ Ti Yiè nKuyie Mpakedaa Isidayeeriibe tū nkū nàkémú tinenti tii kpáá ku cìètè nè tekpààticìètè de mieke ti kpéi nke tú:

²² Bè bo ti ei kékònnè Babidónni kè ti nke mbo ke kémúnè ku mōnni bo tuakemè kè kùu ti tēnnéni die.

Ti Yiè nKuyie nkuù ti bái.

28

Kuyie mpānāaanti náaantò Sedemii nè Ananniya bè nēnnimè

¹ Sudaa kòbe kóo kpààti Sedesia kpàti benni dinaanni mieke otānkū nummuwè, dii benni dimáá mieke kè Asuu bire Ananniya Kuyie mpānāaanti náaantò Kabaṣṣ ei kouu m béinnè mí nSedemii ti Yiè nKuyie nciètè mieke ikuó niùbè nè benitibè bēmou iikè ke dò:

² Ti Yiè nKuyie Mpakedaa Isidayeeriibe tū nkū tu ku kèétémú kunaādḍḍàridáú Nebukannesaa Babidónni kóo kpààti di buú nkū.

³ Dè kpáá yebie nyédéè ndi kè kù wète kéténnéni ku cìètè nenti Nebukannesaa Babidónni kóo kpààti do ta ti timou kékònnè ò cie.

⁴ Ke múnke kēnnéni Sosakimmu bire Ekonniya Sudaa kòbe kóo kpààti nè Sudaa kòbe bè do pīmmú bè kékònnè Babidónni. Ke yé kù yóó kèétémè kunaādḍḍàridáú Babidónni kóo kpààti di buú nkū. Kunku ti Yiè nKuyie nkuù bái.

⁵ Mí nSedemii kè n tēnné Ananniya ikuó niùti benitibè bēmou iikè bèè do bo Kuyie nciètè mieke ke dò:

⁶ Kuyie ñcúté a nùú kédòò a bái nti, kéténnéni die nKuyie nciètè nenti timou nè bè do pīmmú bè bēmou kékònnè Babidónni.

⁷ Né kènté kèkeè n yóó di náké ti fṣ nnè benitibè bèè bo die ndimou.

⁸ Kuyie mpānāaanti náambè bèè ti niiténéni mí nnè fṣ, bè nàkémú Kuyie mpānāaanti yehékè dieyè péu nè yekpáatiyo dieyè péu kpéi, bè me mbaa do náá mmudoò kpéi nke nè meyei nkpeí nè mutenkūū nkpeí.

⁹ Kuyie mpānāaanti náaantò wèè bo náké ke dò: Diwèl kèrini, ò náké ti bo dḍḍ dii mōnni ndi bè bo bantémè ke dò nKuyie nkuù mènke ò tōnni.

¹⁰ Mēmme Kuyie mpānāaanti náaantò Ananniya buutémè kunaādḍḍàridáú mí nSedemii n do bukú kù, kékééte,

¹¹ kébéi mbenitibè bēmou iikè ke dò: Ti Yiè nKuyie nkuù tu nè yebie nyédéè kè kùu kèétémú kunaādḍḍàridáú, okpààti Nebukannesaa do di buú nkū.

Mēmme mí nSedemii kè n yíté.

¹² Kuyie mpānāaanti náaantò Ananniya kèéte dii mōnni kunaādḍḍàridáú n do bukú kù kédèè kè Kuyie nni mbéinnè ke dò:

¹³ Kote kénáké Ananniya ke dò: Ti Yiè nKuyie ntu a kèéte kudáú nku ke né yóó kù cèetenè timáti kòku.

¹⁴ Ke yé ti Yiè nKuyie Mpakedaa Isidayeeriibe tū nkū béimmu ke tú kunaādḍḍàridáú timáti kòku nku kù buúmmè yebotè kè yè bo mbuá Nebukannesaa Babidónni kóo kpààti kè yè me nhò búú, kù ò duónnèmu ketike dikpáá kó tiwanwanti.

¹⁵ Mí nSedemii n ti ndèè kénáké Ananniya ke dà: Ananniya kénté n tú mù, Kuyie nyí da tǎnní, nè amáà ndi a soutémé Kuyie nkòbe kè bè yie nsiyáàbisí.

¹⁶ Nè de kpéí tì Yìè nKuyie ntú kù da dèitemu ketenkè ìnkè. Di mbenni miéke nke a yóó kúmè, ke yé fǎà sukúmè benitibè kè bè yete be Yìè nKuyie nkpeti.

¹⁷ Kè dè nyóó yí betàábè bèdèbè kè Kuyie mpāānāānti náāntò Ananniya mènke kú.

29

Sedemii do wàri dìi pátíri bè pī mbè ke kònnè Babidōnni

¹ Mí nSedemii kè nni mbo Sedisadēmmu kēwāri dipátíri okpààti Nebukannesaa pī mbè ke kònnè Babidōnni, n do di wàri bèè tu bè mbe bekótibè nè ikuò niùbè nè Kuyie mpāānāānti náāmbè nè benitibè beməu. Okpààti Nebukannesaa do pīrímú bè kékònnè.

² N do yóó wari de kó dipátíri ke sǎ nhokpààti Yekonníya nè o yā onitipokpààti nè tekpààticǎtè kó bekótibè, nè Suda kòbe kó sikpààtibíi nè Sedisadēmmu eì kòbe nè bèè do tú bedabeeyaaḅè nè bemáábè kè bè múnke bè pīrímú ke kònnè Babidōnni.

³ Kè n di duó nSafāā bire Edasaa nè Idikíya bire Kemadiya. Suda kòbe kóo kpààti Sedesia weè do bè tǎ Nebukannesaa Babidōnni kòbe kóo kpààti borè, mí nSedemii kè m bè duó ndipátíri kè di wàri ke tú:

⁴ Mí ndi Yìè nKuyie Mpakedaa dīndi Isidayeeribe di tū nkù mīi náānnè n duó nkè Babidōnni kóo kpààti pīrímú bè ke kònnè, ke tú:

⁵ Maánè sicéi kénhā, fíikúnè detie ndi pémmè kényo nde be.

⁶ Túókénè benitipòbè kè bè dí pié ibí inítidaai nè inítipòì, túókénè benitipòbè képuò ndi bí kè bèè pié inítidabi nè inítipobí, piénè de bíékè ke sūú ndi báá kèke,

⁷ nwantínè n duó nkè bè di pīrímú ke kònnè dii eì di bo nnaatimè, kè nni mbáá mí ndi Yìè nKuyie nde kó dihei kpéi nke yé de kó dihei kó kunaatí túmè di koku nku.

⁸ Ke yé mí ndi Yìè nKuyie m béimmèmu ke tú: Di báá yóu kè bèè tu bè náa m pāānāānti kè bè ndi sou, di bá ntú ndi yau tii dāuñti kpéti.

⁹ Bè yó ntú bè di náa ntú bonní mí ndi Yìè nKuyie m borè nde, siyáàbisí me nni nsi mīi í bè tǎnní. Mí ndi Yìè nKuyie mmūi bēi.

¹⁰ Nte mí ndi Yìè nKuyie n tú mù: Babidōnni eì kó dikpààtiyuu bo mmòke dii mōnni yebie nspisíyiekè n yóó wēētenímu di bíékè kè dí dōò mesàà, kè dí tēnnéni Sedisadēmmu.

¹¹ Mí ndi Yìè nKuyie n yému n tǎāté ke bo dōò tì di kpéi. N tǎāté tì tu mesàà nkpeti nti tì í tú meyei nkpeti. Di yèmmè báa dè n yóó de ndi dōò. Mí ndi Yìè nKuyie mmūi bēi.

¹² De mōnni kè di kǎtení ke m bántè, n yóó yíemmu kécóutè di báammii.

¹³⁻¹⁴ Kè di wammú kè n yà, di yó n wammúmu nè di yèmmè meməu, kè n yóu kè di n yà. Mí n di Yìè nKuyie mīi bēi. De yìè di bo n yà, kè n wēte ke tēnnéni bè do pīrímú bè kékònnè Babidōnni kédōò tidaati m bo di denneni tipíiti timəu. Ibotí iməu n do di cié nkè di taá ìi miéke ke dí tēnnéni di do borè kè bè di pīrímú. Mí ndi Yìè nKuyie mmūi bēi.

¹⁵ Mí ndi Yìè nKuyie n di náa nke yé di yèmmè dōmmè mīi di duó m pāānāānti náāmbè Babidōnni miéke.

¹⁶ Ntenè mí ndi Yìè nKuyie n di náa nti kè dè ntukúnè okpààti wèè kàri Dafiti kó dikpààtikàri nè di kòbe bèè kpaá bo Sedisadēmmu, bè í pīrímú bè ke kònnè Babidōnni.

¹⁷ Mí ndi Yìè nKuyie Mpakedaa mīi bēi nke tú: N yóó duó nkè mudoò muu bè do, kè dikōnni tanni kè mutenkūú nni mbo. Be kperè bo dontenè fínýi kó yebe yèè pààke ke ténke í dō nkédi.

¹⁸ N yóó duó nkè bè mbè duó mudoò mmu, kè dikōnni tanni be tenkè nè mutenkūú. Be kperè kutenkú kuməu kó yekpààtiyo bo dè keè kè dēe do ye kōmbùàti. M bo bè cǎs, dè bo di yebotè be kpéi kēwēte ke yé pī mmudaá. Yebotè n yóó bè tanné yèè miéke yè bo mbè sēnku.

¹⁹ Bè í yie mmèè kpéi nke ke kènté n tūñko m pāānāānti náāmbè sǎà kè bè náa nti. Mí ndi Yìè nKuyie mmūi bēi.

²⁰ Dīndi tidaati bè pīrímú bè ke kònnè Babidōnni, keènè mí ndi Yìè nKuyie n tú mù:

²¹ Ntenè mí ndi Yìè nKuyie Mpakedaa, dīndi Isidayeeribe tū nkù m bēi nti kè dè ntukúnè Kodaya bire Akabu nè Maaseya bire Sedekia. Bedé memme bè soúmu ke tu bè náa m pāānāānti, bá bè me ntúmè mīi bè tǎnní. M bo bè ānnè Nebukannesaa Babidōnni kóo kpààti nəu miéke, kóo bè puotí kékua di ìikè.

²² Dīndi Suda kòbe bè pīrímú bè ke kònnè Babidōnni di níi bo nnáa mbe kpéi ndi dó dii mōnni kébonté kusínku, di níi bo yí: Kuyie nda dōò kú dōòmè Sedekia nè Akabu Babidōnni kóo kpààti cǎsu mbè muháá.

²³ Ke yé bè dōòmè Isidayeeribe ci dè ke dounè betòbè pobè, ke sou nke tú bè náa n kpéti, m me nyí bè tǎ. N dè yému deməu ke dè wùó. Mí ndi Yìè nKuyie mmūi bēi.

Semmaya wàrimè dipátiri Sefayaa Sedemii kpéí

²⁴⁻²⁵ Mémme kè ti Yiè nKuyie Mpakèdaa, Kuyie nyIsidayeeribe tũ nkũu n duó mmí nSedemii tináaanti kè dè ntukúnè Semmaya Nèedammu naámũnkũ kou. Semmaya weè do wàri dipátiri kéduónni ikuó niùbè Maseya bire nè Sofonii nè ikuó niùbè tóbè, nè Isidayeeribe sòmbe bèè do kpaá Sedisadammu, kè di wàri ke tú:

²⁶ Ti Yiè nKuyie nkuù duó nkàa còutè ikuó niùti Yeoyada fòtìri ke baké ku cètè. Fòò dò nkéndake bèè tu bemáa ku pãánaanti náambè be kpéí, kè weè í yé o yè mmù a táú nho naacèi mēfimme kēpítinnè o fñní timáti,

²⁷ dè né dõmmè kãa í kpãnnè Sedemii Anatoti ei kou, wèè di náá nKuyie mpãánaanti?

²⁸ Ò yè nhò tu Kuyie mpãánaanti náaantò nwe ke ti wàriní dipátiri die mBabidõnni, ke ti naké ke tú ti í yeti mecãã nketike, ke tú ti maá sicéí kémbo, kéfiúkú detie nti pénnè kè dè mpei kè ti yo.

²⁹ Kè ikuó niùti Sofonii kaa nde kó dipátiri mí nSedemii kè n keè.

Sedemii téninnè dipátiri Semmaya

³⁰ Mémme kè ti Yiè nKuyie nni mbéinnè ke dò:

³¹ Tõ nkè bèe náké bè pñnmú bè ke kõnnè Babidõnni ke tú: Mí ndi Yiè nKuyie mmú yè Nèedammu ei kou Semmaya mē nyēmmè ò tu m pãánaanti náaantò, mú me nyí ò tã, ò mè ndi ciitémè kè di yie nho kó siyáábisi,

³² mí ndi Yiè nKuyie mmú béi, n yiti ke bo cómmúmu Nèedammu ei kou Semmaya kpéí nnè o fukoo. O kó kufuku miēke oniti bá nkpaá bá omáa ke bo di cuokè, ò báá yà mesáa n yóó doámè n niùbè, ke yé ò sukúmè n niùbè kè bè n yete. Mí ndi Yiè nKuyie mú béi.

30

Kuyie nnaké ti Isidayeeribe kó dikpàatiyuu kpéí

¹ Kè ti Yiè nKuyie mbéinnè mí nSedemii ke dò:

² Mí ndi Yiè Kuyie ndíndi Isidayeeribe di tũ nkũ, mú tu á wàri n da naké ti timou dipátiri miēke ke dò:

³ Mí ndi Yiè Kuyie n tú, de yiè kpaanímu kè m bo téninnè n niùbè Isidayeeribe nè Sudaa kabe, kéwète ké bè duó ndihèl n do duó ndi be yembè kè bèe di tieke. Mí ndi Yiè nKuyie mú béi.

⁴⁻⁵ Nte ti Yiè nKuyie nni nnaké ti mí nSedemii Isidayeeribe nè Sudaa kabe be kpéí, tũ tu:

Ti yo metammè mamè mme,

mè me nyí tú diwèi kōme,

mè duó tikãmbùòti nti ke aã kufõwaá.

⁶ Biékénè, wénnínè,

benitidaabè peímaà?

Dè né dõmmè kè benitidaabè ceú ceú be ka,

ke dõ nhonitipòkũ wèè dó képeité ò ñ ndõmmè,

kè be ìkè sòu sòu bemou.

⁷ Meyei ndiemè kó diyie ndi,

diyie yeiri ndi,

di kó kubotí mu nyí buoté,

meyencaarimè meè kèriní Sakõbu kpéí,

de yiè n né yóó bè deetému.

⁸ Kè ti Yiè Mpakèdaa dò: De yiè bo tuøke dii yiè, m bo kééte kunaadòdòridòu bè di buú nkũ, ké di pité iwéi. Bèè í tú Isidayeeribe bè ténke bá ndi baké.

⁹ Kè di mpí ndi Yiè nKuyie ndi tũ nkũ tãmmú, kè n di duó nDafiti yaábire kè dè ntú di kóo kpaati kè di pí nho tãmmú.

¹⁰ Kè ti Yiè nKuyie nyíe kébéi nke dò:

Díndi n kó betõmbè Sakõbu kó kuwuõ nkabe di bá nyèkũ,

díndi Isidayeeribe di kãmbùòti bá nduò,

n yóó di deetému kédenne ní yaábí itempè ndétiyi miēke, di tú dè tidaati.

Díndi Sakõbu yaábí di wétinímu,

ke bo kari di tenkè bàmmùù kéompè,

òmou ténke í yó mbo wèè bo di kòkénè.

¹¹ Mí ndi Yiè nKuyie ndi bonèmu ke yóó di deeté mú béi!

N yóó kuàmũ ibotí n di cíe kè di taá ì miēke páí kédeè.

Díndi bie n yí yóó di kuõ kédeè,

n né yóó di tiému dè bèkúmè,
n yí yóó na ké n di wúónkoo ke dò ndi í càke dèmarè.

¹² Di kó dikoutiri í dò nkétaà,
di kó dimonni í dò nkémieté,
mí ndi Yiè nKuyie mú bíi.

¹³ Omòù í dake di kpeti,
ke bo taa ndi muo,
mutie mamù me nketé ke í bo mùù bo di taa.

¹⁴ Di natitabè di yèmmu,
bè ténke í denniní di kpeí,
n di poté ke dò ndi tú n dootitabè mbe,
n di poté kuyēīku diekù nku,
di yei ndeuté mèè kpeí,
di càke kè dè deumu.

¹⁵ Ba nte kè di kuà mmecaàrimè mèè di tùðkení me kpeí?
Di kó dimonni í dò nkémieté,
di yei mmeè deuté deè te,
di càke kè dè deumu deè te kè n di dòò memme.

¹⁶ Bèè di kòù yíe n yóó bè kùamu,
bèè di dokùnè yíe m bo bè doò tidaati,
bèè di ei yíe nyóó bè éimu,
bèè di senku yíe n yóó duó nkè bèè bè sènkèrimu.

¹⁷ Ke yé n yóó yòremè mutie di muo,
n yóó miékunnemu di koutiyè.

Mí ndi Yiè nKuyie mú bíi!
Díndi Siyōō ei kobe, òmòù ténke í di kaànnè,
ke di yu ke tú bè dènne bè be tenkè.

¹⁸ Kè ti Yiè nKuyie nyíe kébéi nke dò:
N yóó wète kéténnénimu tidaati Sakòbu kó yefe mieke,
mesémmè mèè m bonè be kó sicéi,
di kó diheì wēti ke bo fiíkúmu di dobonù ìnkè,
kè tekpaàticētèe fiíkú te fōtiri.

¹⁹ Kè di ndiè ke n sánti,
ke íútí nè ðiwèl,
kè n duó nkè dí sūū nke ténke bá nkēñni,
kè n di déúkunnè bá di kó diyētiri ténke báá kēke.

²⁰ Díndi Sakòbu yaàbí di wēti ke bo naámmu di do dòmmè,
kénfiíkú n yìikè,

kè n yíté kécómmú kéfēū mbèè do di fēūmmu,
²¹ di kóo kpààti yó ntú di botí kou nwe,
di kou weè yó ndi baké,
kè n duó nkòo nni ntókénnè,
kè dè í tú memme we m bo dáátí kékətení m borè?

Mí ndi Yiè nKuyie mú me nyē.

²² De mōnni di bo ntú n kobe,
kè nni ndi te kè di n tú.

²³ Mí ndi Yiè nKuyie mmieke itému kuyaakù diekù kōme,
ke fimmú fefðónfè diefè kōme ke bo do bèè cààrè be yo ìnkè.

²⁴ Mí ndi Yiè nKuyie m mieke di còútému,
kè í yóó bonke ke í pī nkè do dò nképī mmùù tōmmú,
dè yó nkériní kè di tí bantému.

31

¹ Kè ti Yiè nKuyie mbéi nke dò: De kó yewe mieke mí ndi Yiè nKuyie m bo tieke Isidayeribe wuo nyimou, kè bè ntú n kobe.

Kuyie màkémè kù yóó kannemè Isidayeribe be tenkè

² Mí ndi Yiè nKuyie m béimmu ke tú:

Díndi kubotí kùù yenténè mudoò ke bo dikpáá mieke,

di yàmu n kó mesàà.

Díndi Isidayeeribe di kúnti meompùmè èi ndi.

³ Nè dimònni ndi n di benkemè m máà,

n di nàké ke tú n di dómu sáà, deè te kè n kó mesàà nyí iiti di ìnkè.

⁴ N wēti ke bo fímmu díndi Isidayeeribe n dó bè kè di nfiíkú,

di wēti ke bo túótému yebàrè sááyè nè diwèi,

di yóó neinèmu behaubè kè di yè kémbie nke au.

⁵ Di wēti ke bo buástímu Sammarii tãri Ìnkè detie mbè tu dè fínyĩ,

díndi bèè dè buotí kè dù ntōū de be.

⁶ De yiè kraanímu kè bèè bàà yebòrè kè bè bo pīéké,

bè yóó nákému bèè bo Efadaimmu tãrè ìnkè ke dò:

Íténè kè ti kote Siyōō tãri ti Yiè nKuyie nti tū nkù borè.

⁷ Ntenè mí ndi Yiè nKuyie m b́ei ntí:

Nyíútínè Sakòbu yaàbí kpéi,

nyānkunè diwèi wèè baké yekpààtiyò o kpéi,

ndiennè ke sántí mí ndi Yiè nKuyie nke tú:

Ti Yiè nKuyie ndeetè a nitibè,

deetè Isidayeeribe sambè.

⁸ Kubakù yóú bíékè kó diheì ndi m bè ìnnímè,

m bè dèitení itemmànke nyi ke bè tíi,

tiyūōntí nè yekpiè,

beṗouṗómpómbè nè tibiyōti,

bèè wētini be èi be tinní í yó nsénní.

⁹ Bè yó nwētini ke kontímu ke m báá,

kè m bè kpàake kékéténè kuce sààkù kùù sié,

bè í yóó bété kùù ìnkè, kè m bè kòtenè menésààmè borè.

Míu ti Isidayeeribe cice kè Efadaimmu tu n kóo po.

¹⁰ Díndi yebotè keènè mí ndi Yiè nKuyie ntú mù,

ké ti nàké yebotè yèè bo medéitimè ke dò:

Mí ndi Yiè nKuyie mmí do di cíe ndíndi nyIsidayeeribe

ke wēte ke di tínní,

ke yó ndake di kpéi o pecenti ò ndakemè o pe kpéi.

¹¹ Mí ndi Yiè nKuyie míu di deetè díndi Isidayeeribe,

míu di fiète kubotí kuù di kpeñinè ku nou mieke.

¹² Di kúntímu Siyōō tãri ke bo nyíúnè diwèi,

ke bo ndeitiní ke dó mí ndi Yiè nKuyie nkó mesàà,

dèè tu tidiiiti nè menaà nnè mekòpàmmè,

ipe nè sibóó nè inààke.

Di bo ndònnè kupúú sààkù bè yóòrì kù,

di ténke bá mbo meyeñcaàrimè mieke.

¹³ De mōnni besapàmbè bo nyānkunè diwèi

bedapàmbè nè bedakótibè kè bè nwē nke au,

m bo ceete di dabùò nkè yèe naá ndiwèi

kè di bántè kédeite di áárimè kè di yèmmèe narike.

Mí ndi Yiè nKuyie míu b́ei.

¹⁴ De yiè ikuó niùbè bo de nyiwūō kó mekùò,

kè n nitibèe tuó,

mí ndi Yiè nKuyie míu b́ei.

¹⁵ Kè ti Yiè nKuyie mbéi nke dò:

N yo metammè mamè Damaa èi,

yekúdabùò nyeè yìèni nè iwúótii,

Daseedi bí ù ku kòò kuò,

bá ke í dó bèè ò bántè.

¹⁶ Kè ti Yiè nKuyie nhò nàké ke dò:

Cíéké, kéútè a nōnnieti,

n yóó da cúmu a òtùti kó ticuuti,

mí ndi Yiè nKuyie mmí b́ei:

a nitibè itinímu di dootitòbè cíe ke kúntiní.

17 Diwèl kèrínímu a yaàbí kpéí.

Mí ndi Yiè nKuyie mí bée!

Ì wétinímu í tenké.

18 N kèèmu Efadaimmu wuò nkòbe kuòmmè,

ke sáúfí ke tú:

Ti Yiè nKuyie nha ti poté mediè mme,

ke ti tiè mbè ãs poté mèè botí kunaàwáátíkù,

ti yúónní a borè kè ti na kéwētení,

ke yé fòò tumè ti Yiè nKuyie nti tū nkù.

19 Ti do da bùtinnému,

bàmbà ke me nwētení,

ti bantému ti caàrimè ke pí nti nà,

ifei ì ti pí nkè ti sīhné,

ti dòò dè ti dapánti mōnni de kpéí.

20 Kè ti Yiè nKuyie mbéi nke dò:

Efadaimmu kòbe n sàà bè cùmmaa?

Yáà n sàà bè dó kè dè tontému?

Nh ã nkè n kèè bè nàámmè be kpéí diwèl dii m pí,

kè mesémmè ní mbè nni mbonè,

kè m bè dó mediè.

21 Ànnénè mecannimè,

fíikúnè ideí,

dòòné kunaàsinyakú di ce,

totínè di yèmmè di tū nkù cè kéwētení,

díndi Isidayeeribe n dó bè,

wētenéní yehékè yèè tu di kpeye ye mieke.

22 Díndi Isidayeeribe n dó bè,

dè yó nkáákè de kè di yóu mufirimù?

Díndi bèè í dó kéyie n kpeti,

di mmōnni dè cèètemu di tenké mieke,

kòo nitipòkù beí nhonitidòù!

Isidayeeribe yóó wēte kémōotenè mè Kuyie mmetaummè

23 Kè ti Yiè nKuyie Mpakedaa Isidayeeribe tū nkùu béi nke dò: M bo ténnéni dii mōnni bè do pīrímú bè kékōnnè kédòò tidaati, bè bo nnáá nSudaa tenké nè o ekè mieke ke tú:

Fó nSiyòò ditàsààri timōmmōnti borè,

ti Yiè nKuyie nda dòò mesàà.

24 Kè Sudaa kòbe mbo a mieke. Bētenkútibè nè bèè cēm̀m̀m̀u iwūò kè bè nwē nke bo a ekè mieke.

25 Ke yé mí duóm̀m̀m̀e menie nsinéyēi kùò bè, ke duò ntidiiti dikōnni kùò bè.

26 Mí nSedemii kè nh entení kénsó mmunòndōmm̀u n dòò mesàà mme.

27 Kè ti Yiè nKuyie mbéi nke dò: De yiè kpaanímu Isidayeeribe nè Sudaa kòbe kè bè bo pié kēsũũ nketenkè, kè iwūò pētè kēsũũ.

28 N do wēētení mèè botí be bíékè kè mbè u, ke bè pùò nke déi ke bè dòòri meyei, n yóó wēētení mèè botí be bíékè kè bè maá, kè bè fíí, mí ndi Yiè nKuyie mmũ béi.

29 De mōnni òm̀òu ténke bá nnáá dináaḥántíri dii tu:

Cicebè càákè yesīē bényè

kè ibi nì nyārike.

30 De mōnni bá wè ò yóó kú o yei nkpréi nke, wèè càákè yesīē bényè weè nì nyóó yārike.

31 Kè ti Yiè nKuyie mbéi nke dò: De yiè kpaanímu kè m bo wēte ketaunnè Isidayeeribe nè Sudaa kòbe.

32 Dè ténke í yó ntú metaummè ndo dònànè be yambè m bè dète dii yiè Esibiti ke dènnè. De kó metaummè bè mè tētēmu bá nè mí me mbè temè. Mí ndi Yiè nKuyie mú me nyē.

33 Kè ti Yiè nKuyie mbéi nke dò: Nte de yiè n yóó bè dònè mèè taummè: N yóó ànnè n kuò be mieke nke, kè ì wāri be yèmmè mieke kè m bè te mí nKuyie kè bè ntú n kòbe.

34 De yiè òm̀òu ténke báá tié n kuò o kou, yóó o kou ò tié nke dò wè n yfēté mí ndi Yiè nKuyie. Bè yóó nyi yému bēḡḡu, ibi sámp̀òl nè bekótibè, mí ndi Yiè nKuyie mmũ béi, n yóó bè cīēm̀m̀u be yei, n ténke báá dentení me kpéí.

35 Mí ndi Yiè nKuyie mí ànnè diyìè kè di ò ntũ nkémí,

ke duos nkoo tãnkũ nè siwãã kè dè ò mmĩ keyènkè.

Mĩ òò nampe dãmèèrĩ kè yènéffnfrèe íté,
mĩ nwèè yètĩrĩ tu Mpakèdaa mũ bèi nke tú:

³⁶ Kè dèndè cèètè dìi yìè,

mènmè Isidayeeribe kó kuwuò nténke í yó ntúmè n kaku.

³⁷ Kòo nùtĩ bo na kébenné keĩnkè okùmè mãmè,

késíéké ketenkè cùmpume mamè,

dè mòmni m bo dootóo Isidayeerĩ kó kuwuò nkàbe bè dòò dèè kó dimàà dè kpéi.

Mĩ ndi Yìè nKuyie mũ bèi.

³⁸ Kè ti Yìè nKuyie mbéi nke dò: Dè yìè kpaanĩmu kè Sedisademmu èi bo wète kémaá, mí ndi Yìè nKuyie n kpéi, kéketénè Ananæedi kó didènni borè kèntò kètuakènè dibòrĩ bè tu di kuduotĩ kentímè kó dibòrĩ,

³⁹ késooté kètàũ kuhõũ kùu beúnè kètuake Kaarebu tãri, kékónté kékotènè Koa kperi,

⁴⁰ kédíténè kubirikũ bè buònkò kù bæcírìbè ke dè còunkò deyeyire, kèntò kètuakènè kukò nSetinão képèètè kètuake dibòrĩ bè tu di sisèi kó dibòrĩ diyie yìèni kèè bíéké kperi. Dè yó ntú bè cànné dèndè mí ndi Yìè nKuyie n kpéi, bè ténke báá di uuté, bè mè nténke báá di pàntè bìtĩ.

32

Kuyie mpããnaãtĩ náãntò Sedemii dontémè kupaku

¹ Kè ti Yìè nKuyie nni mbéinnè mí nSedemii Sudaa kàbe kóo kpààtĩ Sedesia kpàtĩ benni pĩnni mièke, ke sò Nebukannesaa bo o kpàtĩ benni tepítè nè dinĩnni.

² Dè do sò mBabidõnni kó behããpòmbè bèè pi Sedisademmu èi. Dè mòmni kè bè m pĩ mí nSedemii ke kãnnè Sudaa kóo kpààtĩ kó tekpààticìètè kó kudànkũ.

³ Sudaa kàbe kóo kpààtĩ Sedesia wèè do m pĩ nkékanne kè nni nkari. Kòo n nàá nkétú dè dòmme kè n nàá nke tú ti Yìè nKuyie nyè nkũ yóó duò ndiheĩ Babidõnni kóo kpààtĩ kòo di tieke,

⁴ okpààtĩ Sedesia í yóó cooté. Bè yóó ò pĩnnmu kéduò Babidõnni kóo kpààtĩ kè bèè yà betòbè kénáké.

⁵ Kè bèè kòmne Sedesia Babidõnni kòo nke mbo ke kémunnè kù bo yàmè o kpeti. Bá kè di dokùnè Babidõnni kàbe di báá bè na.

⁶ Kè ti Yìè nKuyie nni mbéinnè ke dò

⁷ n cice nantè Sadummu bire Anamæedi kèrĩni m borè, ke bo n náké kétú n donté o paku kùu mè mbo Anatòti, kéyé mũ tumè o cìètè kou wèè baaténĩ ke dò nké kù donté.

⁸ Mènmè n cice nantè Sadummu bire Anamæedi kàtenimè m borè tekpààticìètè kó kudànkũ kèntú nti Yìè nKuyie nni nnákémè kè n náké ke dò: Donté m paku kùu bo Anatòti Bensamæ tempè, ke yé fòò tumè n cìètè kou wèè baaténĩ ke dò nké kù donté. Donté ku kètieke. Kè m banté ti tumè ti Yìè nKuyie nkpeti nti.

⁹ Mènmè kè n donté n cice nantè Sadummu bire Anamæedi kó kupaku kùu bo Anatòti, kóo yietĩ mèdítibii tepítè nè mèyieké,

¹⁰ kéwãri yedontépátè kè yè mbo yèdèyé. Kè n yĩkú mecannimè kè benitibè nwúo nkè m bennè mèdítibii ncéékú tebiètè ìnkè.

¹¹ Kè n túóté didontépátĩrĩ n yĩkú dì n kó mecannimè kèpõnné, n wãri dìi mièke ikuó yèmmè nè diteri dìi feio.

¹² Kè n duò ndidontépátĩrĩ Baduki Nediya bire Maseya kó deyaabire, kè n di nhò duò n cice nantè bire Anamæedi ìlkè. Nè bèè do dè bo kéikú be nou dipátĩrĩ be ìlkè nè Sudaa kó kuwuò kàbe bèè do bo tekpààticìètè kó kudànkũ be ìlkè.

¹³ Kè n deè kéduò mBaduki dinùu benitibè bemou ìlkè kè n dà:

¹⁴ Tii ntu ti Yìè nKuyie Mpakèdaa kpeti nti, Kuyie ntĩnti Isidayeeribe ti tũ nkũ. Túóté didontépátĩrĩ m põũ ndi nè dìi feio kéãnné didúu mièke kè yè mbo sãã.

¹⁵ Nte ti Yìè nKuyie Mpakèdaa kunku Isidayeeribe tũ nkũ náké ti: Kù tu di wèti ke bo dommu sicéi nè depaa diheĩ dìi mmieke.

Sedemii kuõnnèmè Kuyie

¹⁶ N duò ndii mòmni Baduki Nediya bire yedontépátè kébántè Kuyie nke dò:

¹⁷ Áu n Yìè nKuyie fò nwèè dòò keĩnkè nè ketenkè nè a wèrĩmú, demarè í da yóunè!

¹⁸ Fòò òò cìè nhoniti kètuakènè o yaabĩ kó iyaabĩ titõnti titõnti tekòupítè, fòò òò potè ibi í cicebè kó meyei nkó tiyèiti, Kuyie nha deumu ke kpeñni, ti Yìè nKuyie fò nwèè yètĩrĩ tu Mpakèdaa.

¹⁹ Fòò tu otenti sàawè kàa tõmmú dèu, fò nwèè wúo mbenitibè bemou kó meborime ke yietĩ bá wè o tõmmú dõmmè, mũ mãmne tii yeti.

²⁰ F5 nwèè dòò mæbenkùmè càmmè nè tidieti Esibiti kó ketenkè mièke, ke tì dòòri nè yíenní kàa yètirì feité Isidayeeribe cuokè nè kute nkù kuməu mièke, ke feiné yíenní.

²¹ F5ò dòò mæbenkùmè càmmè nè tidieti, ke benke a wërímú nè a kpeti kè yebotè da yòte kàa dènnení a nitibè Isidayeeribe Esibiti mièke.

²² Kàa bè duò ndiheì a do béi nkéíku kè dò a yóó duò ndi ti yembè, menaamiè nnè mæcekùò ndè pũò ndi.

²³ Kè bè kòtení ke di ta ke kàri, bè me nyí yie nke tũnne a kó kuce, bè í yie nke tũnne a kó ikuó, bè í yie nke dòò a bè nàkè ke yè mbèe dòò dè. Deè te kàa bè duónni meyei mèè mè nti tũòkení!

²⁴ Nte Babidónni kòbe ke pi diheì, bè tũòkenímu ke bo pante diheì, ti doti be nou mièke nke, bè yóó ti do mudoo mmu kè dikònni ti kuò nè mutenkũú. A nàkè ti tii dòò kàa ti yà.

²⁵ N Yiè nKuyie a yé ke dò mBabidónni kòbe yóó fiète diheì ke né n nàkè ke tú n donté kupaku, kényieti kè bèè naa bo m pútè kè bè mboà?

Ti Yiè nKuyie ntènné ti Sedemii

²⁶ Memme kè ti Yiè nKuyie nni mbéinnè mí nSedemii ke dò:

²⁷ Mí ndi Yiè nKuyie mú baké benitibè beməu, demarè n yóúnnemaà?

²⁸ Deè te mí ndi Yiè nKuyie nkè m béi nke tú: N duómmu di nheì Babidónni tenké kòbe, n di tannəmu be kóo kpààti Nebukannesa nəu mièke kóo bo di pənte.

²⁹ Babidónni kòbe bèè mè ndó kédoo diheì bè tatimu di mièke ke bo mútè muháá kè di cóu nkè dii cóútè nè sicéi bè tũò sii ìnkè tihúúnti yebókè Baadibe, ke yè pāā ntidiiti bè yəore ti menaà nke ìnkoo m mièke.

³⁰ Ke yé Isidayeeribe nè Sudaa kòbe nè bè bomè bè dòòri n yí dó dè nde. Isidayeeri dòò dè í m mièke nke. Mí ndi Yiè nKuyie mú béi.

³¹ De kó diheì Sedisademmu nè bè di maámè kéntə kətuokənè yíenní di baa ìnkoo m mièke nke kè kè cóu nsáá deè te kè n dó ke di búttinné.

³² Isidayeeribe nè Sudaa kòbe bè dòò mèè yéi nke í m mièke, bembe nè be kó bekpààtibè nè síkpààtibíi nè bèè nàa m pāānaanti. Sudaa kó kuwuo nkòbe nè bèè bo Sedisademmu,

³³ bè tũnte be ìikè nke ke m búttinné, nè dimònni ndi m bè duómmè itié bè me nyí yie nke bo ì kènté kè ì cóúté.

³⁴ Ke tanné be kó tetenkaanitè isəke kpete n cʔètè n yètirì yu dè ke tè sínkũnne.

³⁵ Ke maá yewũstòrè Beni-Inəmmu biriku ke feu be bí díbəò Məðəki, initidaai nè initipòò n yí yè mbèe dòò dè diyie mari. De kó iyentotíi keté ke í tanní n yəmmè mièke m bo duómmè kè bèè dòò dè kó isəke ke tanné Sudaa kòbe meyei mmieke.

³⁶ Di mmònni nte mí ndi Yiè nKuyie ndíndi Isidayeeribe di tũ nkù m béi nti kè dè ntukúnè diheì di náá ndii kpéi ke tú di tati Babidónni kóo kpààti nəu mièke kòò bo di do mudoo, dikònni nè mutenkũú nkè dèe tanní.

³⁷ N yóó di dennénimu m mièke do di yè kè di peike kè di cóútè kè n di cíe nkè di taá yebotè yèè mièke. N yóó di ténnénímu diè nkè di mbo bá demarè í ndi kóónnè.

³⁸ Kè di ntú n kòbe kè n di te mmí ndi Yiè nKuyie ndi tũ nkù,

³⁹ kè ndí duò mme yəmmè məmáá kè di ntú nkuce kumáá kè nni ndé sáá, kè dèe yie nkè di mbo kè dè di naati kè di bíi sooté kémbò kè dè ì naati.

⁴⁰ Kè n di dònè metaummè meè yó mbo sáá, n ténke báá di búttinné, n yó ndi dòòrimu mesáá, m bo duò nkè di mməke n kó fedéidíefè kè dèe yie nkè di ténke bá m búttinné.

⁴¹ De mənni n kó diwèl yó ntú m bo di dòòmè mesáá, n yóó di fíímmu teii di nheì mièke, n yóó mè dòò nè n yəmmè meməu ndi nè n wërímú muməu.

⁴² Kè ti Yiè nKuyie mbéi nke dò: N tóni mèè botí meyei ndiemè kuwuo nkuu nyĩnkè, n yóó me ntóni mesáá mməməu n nàkè mè di kpéi.

⁴³ Diheì di yè ndii dəúnko koo niti ténke í di bo yoo kuwanwankù kè di ta Babidónni kòbe nou mièke, di wèti ke bo do ndepaa dè kó diheì mièke.

⁴⁴ Bensamee kó ketenkè mièke nè yehékè yèè tòkénè Sedisademmu nè Sudaa kó yehékè mièke nè diitári ìnkè kpeye nè yehékè yèè bo Sefadaa nè yèè bo Nekefu tempè mbè wèti ke bo dommu depaa nde kó yehékè mièke kénwáú yedontépaté kè benitibè bèè naa bo di pútè kè bè bo ke yé n yóó ténnénimè di kó tidaati mí ndi Yiè nKuyie mú béi.

33

Kuyie nyəmmè kù yóó wəte kéí nSedisademmu

¹ Mí nSedemii kè m baa nkpaá ke bo bè m pí nke kànnè dè tekpààticʔètè mièke, kè ti Yiè nKuyie nyíé kè m béinnè ke dò:

² Mí ndi Yiè nKuyie, mí nwèè dòò ketenkè, mí nwèè kè piitè ke fíi nke fʔitiri, mí nwèè yètirì tu: Di Yiè nKuyie.

³ N yú kè n yóo yiemmu, ke da dáa ndèmarè dièrè, disòri kperε a í yé dè.

⁴ Mí ndi Yiè nKuyie ndíndi Isidayεeribe tú nkù, nte n náá nti kè dè ntukúnè Sedisadεmmu kó dihei nè Sudaa kó sikpààticéí sí yóo puɔmmu kè dèe dóúnko.

⁵ Kè di tú di bo baao Babidónni kàbe bèè di pi kè bè dokénè di í yóo na. Becírìbè bèè yóo píe ndihei ke yé m mieke di yèmè mediè. Díndi Sedisadεmmu εi kàbe di yei mmèè sũũ nkè n yèmmè nósé di ìnkè.

⁶ N né yóo daatenímu di kpéi kè di taa, kè di miékúnne kè di duó ndiwèi dièri kè dí m bo kè dè di naati.

⁷ N yóo wète kéténnénímu Sudaa kàbe bè pířmú bè ke dòò tidaati nè Isidayεeribe bè pířmú bè ke kónnè m bo wète kè bè kànnè be εi bè do dòmmè nè dimònni.

⁸ Kéúte mecaarimè bè do n càke mè, ke bè cìé mbe yei mmeməu bè n yeténəmè nè bè yetəmè n kpeti.

⁹ De mònni diwèi bo nni mbonè Sedisadεmmu εi, yebotè yeməu yèè bo ketenkè Ìnkè yè bo keè m bè dòò mèè sàà kè n sante kè n dounnè mutòmú kè nni nsánti. Dè bo yè di kè yè nkpeuti m bè dòò mèè sàà nkpeí kè be kperε deməu yíé.

¹⁰ Kè ti Yiè nKuyie mbéi nke dò: Díndi Sudaa kàbe di náá nke tú dihei dóúnko bá oniti ténke í bo di mieke bá feǒfè. Sudaa ekè nè Sedisadεmmu kó ice dóúnkomu bá oniti ténke í bo di mieke bá feǒfè.

¹¹ Bè wèti ke bo keèmu de kó ketenkè mieke diwèi kó metammè nè siyíi, nè bèè tùóté betəbè bəmbə be kó iyie. Kè bèè touni Kuyie nciètè yepərə kè bè ndiè nke tú:

Sāntenè ti Yiè nKuyie Mpakεdaa ke yé kù wennimè,

ke ti dó sáà.

Ke yé n wèti ke bo ténénimè bè do pířmú bè be εi, kè bè kànnè bè do dòmmè nè dimònni.

¹² Kè ti Yiè nKuyie Mpakεdaa béi nke dò: Dihei dii mmè ndóúnkomè, bá oniti nè feǒfè kè dè ténke í kérímú yehékè yeməu mieke, yenaacənhòkè wèti ke bo buotému kè iwũs cəmbe ndè dòmmu be wũs.

¹³ Yetərə Ìnkè kó yehékè nè kubiriku kperε, nè yèè bo Nεkefu kó kutempε nnè Bensamεε kó dihei mieke nè Sedisadεmmu kó mefitímè kó yehékè nè Sudaa kperε mieke, ye pe bo ndəku ke pənkù i cənti ìkè kòò i kàa. Mí ndi Yiè nKuyie mmí béi.

Kuyie ndəú ndii nùu kù í yóo di kpəte

¹⁴ Kè ti Yiè nKuyie mbéi nke dò: De kó yewe kpaanímu, kè m bo dòò mēsàà n nàkè mèè kpéi Isidayεeribe kpéi nnè Sudaa kàbe kpéi.

¹⁵ Kè de kó yewe tũðke dii mònni n yóo denneni oniti məu nwe Dafiti kó kuwə mmieke wèè yó mpí ntimómənti, ke bekúnè benitibè dihei kè dè wenni.

¹⁶ De yiè Sudaa kàbe yóo cootému, kè Sedisadεmmu kàbe mbo bá dəmarè í bè kəónnè, bè bo nyu Sedisadεmmu ke tú ti Yiè nKuyie nkuu ti dəəri timómənti.

¹⁷ Kè ti Yiè nKuyie mbéi nke dò: Okpààti Dafiti cìètè báa paə okpààti wèè bo nkari dikpààtikàri kémbaké Isidayεeribe.

¹⁸ Ikuó niùbè me mbáa paə nè Defiibe bèè bo nni nfeu iwũs ke tuə, kécəunkonè yepərə bè yəəre yè menaə, nè iwũs yewe yeməu.

¹⁹ Kè ti Yiè nKuyie nyíé kè m béinnè mí nSedemii ke dò:

²⁰ Mí ndi Yiè nKuyie mmí tu kè di bo na kéceete dinùu n dəú ndi, kuyie nnè keyènkè kè dè ténke bá mbo.

²¹ Məmme n dounè dii nùu n kóo tənti Dafiti di bo paəmè kòo kó kufuku kou məu bá nsəkè o kpàti, Defiibe nè ikuó niùbè kè bè ténke bá mpí n tòmú.

²² N yóo duó nkè n kóo tənti Dafiti yaábí nè Defii kó iyaábí bèè tu ikuó niùbè kè bèè sũũ nsiwàà dòmmè kéřnkè ke í ndò nkékaa nkédeè bè bo sũũ ndáméeri kó mubirímú do mmè.

²³ Kè ti Yiè nKuyie nyíé kè m béinnè mí nSedemii ke dò:

²⁴ A yému benitibè yèmmè dòmmè, n nu ndootóo Isidayεeri kó kuwə nnè Sudaa kəku, bembə n do tāáté bè, ke bè bè sənku ke ténke í bè wúo nkubotí.

²⁵ Mí ndi Yiè nKuyie m béimmu ke tú: Mí nwèè duó ndinùu kuyie nnè keyènkè kè dè bo mmí, mí nwèè duó nyikuó kéřnkè nè ketenkè,

²⁶ dè bo yíme kè n dootóo Sakəbu kó kubotí, n kóo tənti Dafiti kó kuwə nkəbe, m báa yóu m bo n deimè be mieke bekpààtibè bèè bo mbaké Abarahammu nè Isaki nè Sakəbu be yaábí. Məsəmmè bè nni mbonəmè kè n yóo wète kéténnéní bè do pířmú bè kéđòò tidaati.

34

Kuyie mpānāahti nāahtò nākémè tii yóo tuəkení Sedesia

¹ Babidɔnni koo kpaaɔi Nɛbukannesaa nɛ o koo behaapɔmbɛ nɛ yɛkpaaɔiyɔ yɛmɔu kutenkɔ ɔ bakɛ yɛ bɛ dokunɛ dɔi mɔnni Sedisadɛmmu nɛ Sudaa koo yehɛkɛ tɛyɛ, kɛ ti Yiɛ nKuyie nni mbɛinnɛ mɔ nSedemii kɛ dɔ:

² Kɔtɛ kɛnɔkɛ Sudaa kɔbɛ koo kpaaɔi Sedesiasi kɛ dɔ: Mɔ ndi Yiɛ nKuyie n tɔ: N yoo duɔ ndi nɛi Babidɔnni koo kpaaɔi nwe koo dɔ cɔu.

³ O mɔmmu nhɔ i yoo na kɛyɛntɛ. Bɛ yoo o pɔrɔmmu, koo duɔ mBabidɔnni koo kpaaɔi kɛ bɛɛ yɔ bɛtɔbɛ kɛtɛtɛ bɛtɔbɛ tinɔaɔnti, koo nɛ na koo kɔnnɛ Babidɔnni.

⁴ Nɛ nɛ mɔ ndi Yiɛ nKuyie n nɔkɛ ti kɛ dɛ ntɔkɔnɛ wenwe Sudaa kɔbɛ koo kpaaɔi Sedesiasi: Mɔ ndi Yiɛ nKuyie mmɔ tu o i yoo koo mutɔntɔnkɔkɔ.

⁵ O yoo koo bammɔu nwe kɛ bɛɛ tɔu ntihuɔnti o kpɛi, bɛ do ti tɔammɛ o yɛmbɛ bɛɛ o niitɛnɛ kɛ di tikpɔti kɛnkɔ ndikɔdabɔnni kɛ tɔ: Aɔ ti Yiɛ! Mɔ ndi Yiɛ nKuyie mmɔ bɛi.

⁶ Mɔ nSedemii kɛ n ti nɔkɛ Sudaa kɔbɛ koo kpaaɔi Sedesia. N do ti nhɔ nɔkɛ Sedisadɛmmu nwe.

⁷ Dɛ do sɔ mBabidɔnni domu mudoo Sedisadɛmmu koo diɛi kɛ donɛ Sudaa koo yehɛkɛ Nakiisi nɛ Asekaa yɛɛ do tɔ yɛɛikpɛrɛ kɛ bɛɛ yɛ yɛkɛ.

Bɛ do fɔmmɛ tidaati tɔi tu Ebedeebɛ kɛwɛtɛ kɛ ti pɔ

⁸ Okpaaɔi Sedesia nɛ Sedisadɛmmu kɔbɛ kɛ bɛɛ wɛnnɛ dinɔu kɛ dɔ:

⁹ Kɛ wɛɛ mɔkɛ kudaakɔ kɛ kɔ tu Ebedee, kɛ tɔ kunitidaakɔ yoo kunitipɔrikɔ wɛɛ kɔ fɔi nkɛ bɛ kou mɔu tɛnkɛ bɔ mmɔkɛ kudaakɔ kɔ tu Sudaa koo kuwɔ nkou,

¹⁰ Sedisadɛmmu ɛi koo bekɔtibɛ bɛmɔu nɛ bɛnitibɛ bɛɛ do bo o dɔu ndɛ dɛ koo dinɔu, kɛ bɛɛ yie mbɔ wɛ koo fɔi nɔ daakɔ o do mɔkɛ kɔ kɛ tɛnkɛ bɔ wɛtɛ kɛ kɔ tɔotɛ kɛ kɔ pɔinnɛ mudaatɔmmɔ.

¹¹ Kɛ dɛ nɛ nyoo yɛ kɛ bɛɛ ceetɛ bɛ yɛmmɛ kɛwɛtɛ kɛtɔokɛ bɛ daati bɛ do fɔi nti kɛwɛtɛ kɛ ti pɔinnɛ mudaatɔmmɔ.

¹² Mɛnɛmɛ kɛ ti Yiɛ nKuyie nni mbɛinnɛ mɔ nSedemii kɛ n dɔ:

¹³ Ti Yiɛ nKuyie nyɔsidayɛribɛ tɔ nkɔ tu kuɔ dɔnnɛ dinɔu di yɛmbɛ kɔ bɛ dɛnnɛni dɔi mɔnni Esibiti bɛ do tɔ kɛ tidaati kɛ bɛ nɔkɛ kɛ dɔ:

¹⁴ Yɛbie nyɛyiekɛ mɛkɛ di kɔbɛ Ebedeebɛ bɛɛ di fitɛnɛ bɛmɔu kɛ nɔa ndi koo tidaati, kɛ di bɛ pɔinnɛ mutɔmmɔ di nɔi bɛ fɔinko. Bɛ nɔi yoo pɔi ndi tɔmmɔ kɛmmɔkɛ yɛbie nyɛkɔu ndi kɛ di bɛ fɔinko. Di yɛmbɛ mɛ nyi n kɛntɛ, bɛ ketɛ kɛ i ndaate.

¹⁵ Kɛ dɔndi mɛ nyie nke dɔdɔ n yɛmmɛ, bɔ wɛ koo fɔinko o koo kudaakɔ, kɛ di dɔu nketikɛ dinɔu n cɛtɛ mɛkɛ n yɛtiri yu dɛ.

¹⁶ Dɛ koo difɔnkɔo kɛ wɛtɛ kɛ cɛtɛ di yɛmmɛ kɛ cɔkɛ n yɛtiri kɛ wɛtɛ kɛ tɛnnɛni di do fɔi mbɛ kɛ wɛtɛ kɛ bɛ pɔinnɛ mudaatɔmmɔ.

¹⁷ Nɛ dɛ kpɛi nɛ mɔ ndi Yiɛ nKuyie n tɔ mɔ: N tɔ di i mɛ nyiɛmmɛ n kpɛti, kɛ bo fɔi mbɔ wɛ o tɛbitɛ, bɔ wɛ o kou, n yoo di fɔinkomu kɛ bɛ di do mudoo, kɛ dikɔnni tanni nɛ mutɛnkɔkɔ. Di kpɛrɛ bo donnɛ yɛbɔtɛ koo yɛkpaaɔiyɔ kɔnnɔbɔti.

¹⁸⁻¹⁹ Sudaa ɛi koo bekɔtibɛ nɛ Sedisadɛmmu ɛi kɔbɛ nɛ tɛkpaaɔticɛtɛ koo bekɔtibɛ nɛ ikuɔ niɔbɛ nɛ bɛnitibɛ bɛmɔu bɛ do yiemmu kɛ n dɔnnɛ dinɔu, kɛwɛnnɛ kɛ n kuɔ fɛnɔafɛ kɛ fɛ kɛkɛ yɛkɛkɛ yɛdɛɛ kɛnkɛri kɛ pɛnkɔ dɛ koo yɛkɛkɛ cuokɛ. Dɛ koo bɛnitibɛ bɛ cɔarɛmɔ bɛ n dɔnnɛ dɔi nɔu. Bɛ i dɔdɔ bɛ do dɔu ndinɔu kɛ yɛ mbɛ yoo dɔdɛmɛ nɛ dɛ kpɛi m bo bɛ dɔdɔ bɛ dɔdɛmɛ fɛnɔafɛ.

²⁰ N yoo bɛ duɔ mɛ dootitɔbɛ mɛ bɛɛ bɛ dɔnɛ mukɔu nke bɛɛ bɛ kɔu, kɛ dikpaa koo tinɔti nɛ tikpasɔnti kɛ dɛɛ bɛ di.

²¹ Sudaa kɔbɛ koo kpaaɔi Sedesiasi nɛ o ɛi koo bekɔtibɛ m bo bɛ tannɛ bɛ dootitɔbɛ nɔu mɛkɛ, bɛɛ bɛ dɔnɛ mukɔu mbɛ bo bɛ nintɛ bɛ tati Babidɔnni koo behaapɔmbɛ nɔu mɛkɛ nke. Bɔ bɛ mɔ mɛ ndi yoomɛ,

²² N yoo duɔ nkɛ bɛɛ wɛtɛni kɛ di do mudoo mmu kɛ di pɔntɛ kɛcɔu ndiɛi. M bo duɔ nkɛ Sudaa koo yehɛkɛ dɔunko yɛ tɛnkɛ bɔ mmɔkɛ wɛɛ yɛ a. Mɔ ndi Yiɛ nKuyie mɔ bɛi.

35

Dekabiibɛ yetɛmɛ menaɔ mmuyaa

¹ Sosiasi birɛ Sosakimmu tu dɔi mɔnni Sudaa kɔbɛ koo kpaaɔi, kɛ ti Yiɛ nKuyie nni mbɛinnɛ mɔ nSedemii kɛ dɔ:

² Kɔtɛ kɛyɔ Dekabu koo kuwɔ nkɔbɛ, kɛ bɛ yu kɛ di ta Kuyie nɛtɛtɛ koo tidietɛ koo kumakɔ mɛkɛ kaa bɛ duɔ mɛnaa nkɛ bɛɛ yɔ.

³ Mɛnɛmɛ kɛ n kɔtɛ kɛ yu Idimmeya birɛ Abatisinniya yaabirɛ, Yasanniyau koo debirɛ nɛ o nɛi Dekabiibɛ cɛtɛtɛ tɛmɔu.

⁴ Kè m bè kòtènè ti Yiè nKuyie nçîètè Ikidadia bire, Annani Kuyie kóo niti kó kudieku ò tiè ndè o kòbe. Dè kó kudieku do tákénè okpààti tùmbe kpeti nti ke sòké Sadummu wèè do ba Kuyie nçîètè bòri o bire Maseya kòku ìnkè.

⁵ Kè m bè Ìnné sicèe nè menaà féi féi, nè ibòòkè kè bè nàké ke dò yàné menaà.

⁶ Kè bè n ténne ke dò ti í yóó yà menaà ti yààri Dekabu bire Yonnadabu do ti nàkému ke tú: Ti bá nyò mmenaà tínti nè ti bío sáà.

⁷ Ti me mbáá maá sicéí,

ti me mbá mmòke depaa ti báá fíikú detie mbè tu dè fínyí,

ti bá mmòke ti kperè

ke yè ti yó nhāmè titouti mieke nke ti fòmму mumou,

mēmme ti bo nfòmme kémonte dihei ti bo di kupòòkú.

⁸ Mēmme kè ti yie nti cice Dekabu bire Yonnadabu ti nàké ti kényou menaà mmuyàà ti fòmму mumou mieke, tínti nè ti pobè nè ti bí inítidaaì nè inítipòì.

⁹ Ti í maá sicéí ke bo nhā, ti me nyí kuúti depaa, ti í fíikú detie mbè tu dè fínyí, ti í buotí dèmarè.

¹⁰ Ti ā titouti mieke nke, ti yie nke túnne ti cice Yonaadabu ti nàké tínti.

¹¹ Babidōnni kóo kpààti Nebukannesaa weè do ti do mudòò kè ti coké kéta Sedisademmu ke bo yenténè Babidōnni nè Sidii kòbe kó behāāpāmbè. Mēmme kè ti bo Sedisademmu nè yienni.

¹²⁻¹³ Mēmme kè ti Yiè nKuyie Mpakedaa Isidayeribe tū nkù n nàké mí nSedemii ke dò n kòte kénáké Sudaa kòbe nè bèè bo Sedisademmu ke tú kù yè mbè í dò nkékénté kényie nku kpetaà?

¹⁴ Dekabu bire Yonnadabu do nàkému o kòbe ke tú bè bá nyò mmenaà, kè bè yie nke ti pí mbá bè í yó mmenaà nè yienni, kè yè bè yiemme be yààri kó dinuù. Mí ndi Yiè nKuyie kè n né yie ke di náánnè bá di í yie.

¹⁵ Kè n yiè ke tūōnko m pāānāānti náāntibè kè bè di náá nke tú dí ceete kényou meborime yeime kédoò dèè wenni kényou di bo ntūmmè yebokè ke yè feu iwūō. Mēmme di bo mbomè dihei n di duó ndi, díndi nè di yembè. Di me nyí kènté, di í yie n kpeti.

¹⁶ Dekabiibe bie yiemmu ke túnne be yààri Yonnadabu bè nàké ti. Sudaa kòbe díndi di me nyí yie n kpeti.

¹⁷ Kè n sooté kèbéi nke dò: Dèè kpéi nte kè ti Yiè nKuyie Mpakedaa tínti Isidayeribe ti tū nkù tu, kù bo bonté Sudaa kòbe nè bèè bo Sedisademmu meyi nkù ti nàké mèè kpéi, ke yè kù ti ndi nàkéme ke di nàké di me nyí yie, kè kù di yuúkè ke di yuúkè bá di í kù còuté.

¹⁸ De kó difōnkúò kè n nàké Dekabiibe ke dò: Ti Yiè nKuyie Mpakedaa tínti Isidayeribe ti tū nkù tu: Di me nyiemme ke túnne di yààri Yonnadabu di nàké tí ke dòò ò nàké ti tímou.

¹⁹ Nè de kpéi Dekabu bire Yonnadabu cîètè í yóó pàà wèè bo mpí nKuyie tōmmú ku cîètè mieke.

Kunku ti Yiè nKuyie Mpakedaa tínti Isidayeribe ti tū nkù kuù me nyè.

36

Sosakimmu cautémè Sedemii kó tipāānāānti kó yepáte

¹ Sudaa kòbe kóo kpààti Sosiasi bire Sosakimmu kpàti benni dinaanni mieke kè ti Yiè nKuyie nni mbéinnè mí nSedemii ke dò:

² Waá nkukònkú kèwāri tināānti n nàké tí kè dè ntukúnè Isidayeribe nè Sudaa kòbe nè iwuo nteí, kétúóténè Sosiasi tu dii mōnni okpààti kènto kétuakèné yienni.

³ Kè dè yèmmè Sudaa kòbe bo keè n tātāt ke yóó bè dōò mèè yeí kéceete kényou be borime yeime kè m bè cîé mbe yetimè nè be caārīmè.

⁴ Mēmme kè Sedemii yú Nedīya bire Baduki kóò nàké ti Yiè nKuyie nhò nàké tíi kó dimàà kòò ti wàri kukònkú ìnkè.

⁵ Ò ti wàri mēmme kédeè kè Sedemii ò nàké ke dò: M bo mēditimmè mieke nke, n yí dō m bo na kéta ti Yiè nKuyie nçîètè.

⁶ Fāō mómму nyóó kòte ti Yiè nKuyie nçîètè menūboúmmè kékāa n da nàké tí kàa ti wāri. A ti kàa mbèè kòtēni menūboúmmè nè bèè itēni Sudaa ekè yemou ke kòtēni kè bèe ti kèè.

⁷ Kè dè yèmmè bè bāammii tuoke ti Yiè nKuyie mborè kè bèe ceete kényou be borime yeime ke yè ti Yiè nKuyie mmieke yèmmè de kó benitibè ke bè còuté mediè.

⁸ Kè Nedīya bire Badukii dāò mí nSedemii nhò nàké tí tímou kékāa nti Yiè nKuyie nnāānti tíi wàri kukònkú ìnkè Kuyie nçîètè mieke.

⁹ Dè do sō nSosiasi bire Sosakimmu Sudaa kòbe kóo kpààti bo o kpàti benni dinummuri ndi otāāweínwè mieke, kè bèe yú Sedisademmu eì kòbe nè Sudaa kó yehèké yemou kòbe kè bèe kòtēni Sedisademmu Kuyie nçîètè menūboúmmè.

¹⁰ Ké Badukii kaà n duò nkòò wàri tii náànti. Ò do bo Safāa bire Kemadiya wèè tu opátíwāàti o dieku nku. De kó kudieku do bo Kuyie ncíètè dánkù de ìnkè kòku nku. Kuyie ncíètè bòri bè tu di dibòri pànni di borè.

¹¹ Ké Kemadiya bire Misee Safāa yaàbire keè tináànti bè kaà nti ti Yiè nKuyie mpátíri mieke timòu,

¹² Kédeè kékote okpààti kóo pátíwāàti dieku, kòo kpààti kó betũmbè bemòu bèè tu: Edisamaa opátíwāàti nè Sammaya bire Bedaya nè Akiboo bire Edinatāa nè Safāa bire Kemadiya nè Ananniya bire Sedekia kényiènè okpààti kó betũmbè tabè bemòu.

¹³ Ké Misee bè tuò mBaduki do kaà ntii náànti dipátíri mieke benitibè bemòu iikè.

¹⁴ Memme kòo kpààti kó betũmbè bemòu tš Nekanniyaa bire Eudi Sedemia yaàbire wèè do tú Kuusi yaàbíyómme kòò bo náké Nediya bire Baduki kòo kotenèni kukònkù ò do kaà nkù benitibè iikè. Memme kòo túóté kukònkù kètóni be borè.

¹⁵ Ké bèè ò náké ke dò: Kari dende ké ti kaà ntii bo kukònkù mieke. Koò kù mbè káa.

¹⁶ Ké bèè keè de kó tináànti kè kufšwaa mbè pī nkè bè nwúó nwúó mbetabè kénáké Baduki ke dò: Ti náké a ti wàri mèè boti.

¹⁷ Bè me nyí kébeké Baduki ke dò: Ti náké a ti wàri mèè boti.

¹⁸ Kòo bè tšínè ke dò: Ò ti nni nnáámmu kè nti wāũ kukònkù ìnkè.

¹⁹ Kòo kpààti kó betũmbèè náké Baduki ke dò: Kote fš nnè Sedemii kè di sari bá òmòu bá nyé di borè.

²⁰ Memme kè bèè yóu dende dipátíri opátíwāàti Edisamaa kó kudieku kékote okpààti cšètè dánkù borè kóò náké dipátíri tš ti timòu.

²¹ Kòo kpààti duò nkè Yeuudii kote kétúóténi de kó dipátíri okpààti kóò pátíwāàti Edisamaa dieku kè di kaa nhokpààti nè o tũmbè be iikè.

²² Dè do sš ndè tu muséé nkóo tánkù nwe dibenni tánkù weínwè kòo kpààti kàri o cšètè muséé mmònni kpete kè muháa ntuati.

²³ Ké Baduki níí kaà nkéfinde kukònkù mètáati yoo mènàà kòo kpààti kù kèéte kécóu, ké mme nhò ké kù cšú nkumšo kédeè.

²⁴ Okpààti nè o tũmbè bèè kó dimàà do dè bo kékeè de kó tináànti be kòmbùòti i ndo, bè í nkèri be yaàti.

²⁵ Edinatāa nè Dedaya nè Kemadiya bè do bārnímumu okpààti ke dò ò báá cšú nde kó kukònkù, ò me nyí nyie nké bè kènté.

²⁶ Kòo kpààti péi nho bire Yedameyēdi nè Asidiyēdi bire Sedaya nè Abudiyēdi bire Sedemia ke dò bèè pī nhopátíwāàti Baduki nè mí nSedemii kè ti Yiè nKuyie mme nti sònnè.

²⁷ Okpààti cšú ndii mōnni kukònkù mí nSedemii do náké ti Baduki ti wàri kùu ìnkè kédeè kè ti Yiè nKuyie nni mbéinnè ke dò:

²⁸ Waa nkukònkù tekù kéwēte kéwāri a do wàri ti kuketikù ìnkè timòu kè Sosakimmu Sudaa kabè kóo kpààti kù cšú.

²⁹ Kaa dèè memme á náké Sosakimmu kpéi nke dò:

Ti Yiè nKuyie ntú a mè ncósummè dipátíri ke náá nke tú ba nte kè n wàri de kó dipátíri ke náá nke tú Babidōnni kóo kpààti kèriní ke bo pante dihei kékuo benitibè nè iwūš.

³⁰ Dèè te kè ti Yiè nKuyie ntu fš nSosakimmu Sudaa kabè kóo kpààti a kou mòu báá kari Dafiti kó dikpàatikari, a bo kú kéndúó, kuyie mmònni kè diyie níí da tiitè, keyènkè mōnni kè muséè nda poté.

³¹ Ti Yiè nKuyie ntu ku yóo potému fš nnè a kó kuwuo nnè a kó betũmbè, meyei ndi dòò mè nkpeí. Sudaa kó kuwuo nkabè nè bèè bo Sedisadēmmu ei meyei nku bè náké mèè kpéi mbá bè í kènté mè dotimu di yo ìnkè.

³² De kó difšnkúò mí Sedemii kè n túóté kukònkù tekù ké kù duò Nediya bire mBaduki ké nhò náá ntii do wàri kuketikù Sudaa kabè kóo kpààti do cšú nkù kòò wāũ kényiènè titeti péu tii ti dōnnè.

37

Okpààti Sedesia tšmmè kè bè bo beé nSedemii

¹ Nēbukannesaa Babidōnni kóo kpààti wèè do pī nSosiasi bire Sedesia tikpàti kòo còutè Sosakimmu bire Konniyau kémbaké Sudaa kabè.

² Ò me nyí nyie nKuyie nkpeti, mí nku pānāànti náàntò nh ò náá nti, wenwe nè o kó betũmbè nè o nitibè bemòu, dihei mieke òmòu í nti yie.

³ Bá nè memme kòo kpààti Sedesia t̄s Sedemia bire Yukaari nè ikuó niùti Maseya kè bè bo kòte kénáké mí Kuyie mpāānāahti náahtò Sedemii ke dò: Ti d́a a bántè ti Yiè nKuyie nku ti kpéi.

⁴ Dè do s̄́ mmí nSedemii n ceñtìmu n dómè, bè mu ndo í n kpetínnè.

⁵ De m̀ǹǹni kè Esibiti kóo kpààti yè Esibiti, kè Babid̀ǹni kó behāāp̀r̀mbè bèè do pi Sedisademu, kè bèe keè be kpéi ḱéf̄ute bè ténke í mpi dihei.

⁶ Kè ti Yiè nKuyie nni mbéinnè ke dò:

⁷ Mí ndi Yiè nKuyie ndíndi Isidayeeriibe di tũ nkù m̄́i tu, a náké Sudaa k̀be kóo kpààti wèè bè t̄nni ke tú á m beé nke dò: Esibiti kóo kpààti k̀be bèè do yènni ke bo di teennè bè wète ke kũũmu be ei.

⁸ Babid̀ǹni kó behāāp̀r̀mbè wèti ke bo domu Sedisademu ei ké di p̀ante ké di c̀u.

⁹ Mí ndi Yiè nKuyie m béimmu ke tú di sou ndimáa ndi ke náa nke tú Babid̀ǹni kó behāāp̀r̀mbè ité kè dè deè. Bè í k̀te demare.

¹⁰ Bá kè di d́s kédokénè Babid̀ǹni kó behāāp̀r̀mbè kè bè na kékua bèmabè. Di k̀ute koute bè kè bè duó be touti mieke, bè itinímu ke bo c̀u ndihei.

Bè kpetínnémè Sedemii

¹¹ Babid̀ǹni kó behāāp̀r̀mbè ité dii m̀ǹǹni ḱéf̄utenè Sedisademu Esibiti kó behāāp̀r̀mbè kpéi,

¹²⁻¹³ kè n yènni Sedisademu kénkari Bensamee ei kó dibòri, bèè bàa yebòrè be kóo kóti Sedemia bire Idiya Ananniya kó deyaabire kòo m p̄́i nke dò: A k̄ari ke bo duó nha máa ndi Babid̀ǹni k̀be.

¹⁴ Kè nh ò t̄́nné ke dò: Ǿ̀, n yí k̄ari ke bo bè duó m máa.

Idiya me nyí nti k̀nté kè m p̄́i nkékote kédúo nhokpààti tũmbè.

¹⁵ Kòo kpààti tũmbè mieke n yènni kè bè m puoti kédèe kè n kpetínnè dihei kóo pátíwààti Yonnatāa c̄́t̄tè, ke yé bè do t̄̀ ndòòmè dikpetintou.

¹⁶ Mí nSedemii kè nni mbo dikpetintou ketenkè mieke kperi kémante,

¹⁷ kòo kpààti Sedesia t̄̀ nkè bè n kpetení kòo m beke tekpààtic̄́t̄tè mieke tidé borè ke dò: Tímatì í bo n kpéi Kuyie nda náké ti ke dò nha n nákaá? Kè nh ò t̄́nné ke dò: Eè tímatì bomu, k̀bèi nke dò: Bè yóó da p̄́immu kédúo mBabid̀ǹni kóo kpààti.

¹⁸ Kè m beke okpààti Sedesia ke dò: N da càke ba f̄́ nnè a tũmbè nè a nitibè kè di m p̄́i nke kpetínnè?

¹⁹ Kuyie mpāānāahti náambè bèè sòò di náa nke tú Babid̀ǹni kóo kpààti í korini ke bo di do, ò í k̄erini ke bo p̀ante dihei, bè k̀te ke?

²⁰ Di mm̀ǹni n né da báámmu, f̄́ n yiè nhokpààti á k̀nté m báammii, báa wète ke n t̄́nné dihei kóo kpààti kóo pátíwààti Yonnatāa c̄́t̄tè mieke kó dikpetintou, n yàa bo kú.

²¹ Kòo kpààti Sedesia duó ndinùù ke dò bè n d̄́nneni dikpetintou kè n tanné kudankù bèè bàa tikpetinti bè borè kè nni nduó mbá dii yiè p̄́è, kè p̄́è weè sàa í deè. Mí nSedemii kè nni mbo bèè bàa tikpetinti be kó kudankù kémante.

38

Bè cūũkomè Sedemii tebinte mieke

¹ Men̄me kè Matāa bire Sefatia nè Pasuu bire Kedadia nè Sedemia bire Yukaari nè Madikia bire Pasuu kè bèe keè n náa nti benitibè bem̄u tii tu:

² Ti Yiè nKuyie nkuu tu wèè bo nkpaá dihei dii mmieke mudoò bo ò k̀nnè yoo dik̀nni kè dè me nyí tú memme mutenkũũ. Kè wèè me nyè ke duó nhomáa Babid̀ǹni ei k̀be ò bo cooté kénfòu.

³ Ti Yiè nKuyie mbéimmu ke tú Babid̀ǹni ei kó behāāp̀r̀mbè bo do di nhei kè di fiètè.

⁴ Kòo kpààti tũmbèe ò náké ke dò: Oniti yie ndò nkékuomu, ò yárikunko behāāp̀r̀mbè k̀nti nti bèè kpaá dihei dii mmieke nè benitibè bem̄u ò í wanti benitibè kó mesàa, ò bè dónè meyei mme.

⁵ Kòo kpààti Sedesiasi bè t̄́nné ke dò: Doònè we di dómè n yí yóó na ke di baa.

⁶ Kè bè m p̄́i nképitínnè iwḗ k̄cũũnko okpààti bire Makidia kó tebinte t̄̀è do bo tekpààtic̄́t̄tè d̀nkũ. Menie ndo í ā te mieke, tisāũti do nti kè n fũũkóo ti mieke.

⁷ Ke s̄́ nhEtiopii kou m̄̀u wèè do tú tekpààtic̄́t̄tè kóo kóti kòo yètiri tu Ebeedi-Medeki, kòo keè bè n tannémè tebinte mieke kòo kpààti nkari Bensamee ei kó dibòri ke bekũ.

⁸ Kè Ebeedi-Medekii yènni tekpààtic̄́t̄tè mieke kénáké okpààti ke dò:

⁹ Áu n yiè! F̄́ nhokpààti, be nnitibè càar̄mu bè p̄́i ndè Sedemii ke tanné tebinte mieke kè dik̀nni yóó dè nhò k̀u ke yé p̄́è í kpaámè dihei mieke.

¹⁰ Kòo kpààtìi duò ndinùù Ebēedi-Medeki Etiopii eì kou ke dò: Túóté benitibè betàati * kè bè da neinè kè dí kòte kédenneni Sedemii tebinte kòo mu nyí ku.

¹¹ Kè Ebēedi-Medekii túóté de kó benitibè kè bèe kòte kéta okpààti cìtètè, tekpààticìtètè kó tikpàti ā kùù dieku kó kudieku defūḏ kòku, kètúóté tiyaacítì tìi kòtè ke kēri, kè tì pitinnè kuhōḥ kè n duónko tebinte mieke,

¹² kè n nàké ke dò: Túóté tiyaacítì kecéé nha pètēmpīkù kēpīnnè iwēi tì ìnkè.

¹³ Kè m me ndòò kè bèe yūs nkuhōḥ kè n denneni tebinte mieke. Memme mí nSedemii kè nní mbo bèè bāa tikpetinti be kó kudànkù.

Okpààti wētè ke yumè Sedemii kòo beé

¹⁴ Kòo kpààti Sedesia tō nkè bè n yúni kè tì kòte Kuyie ncìtètè dibòri tāánni kòo kpààti n nàké ke dò: N dō dō kè da beke timatì nti, kè n tì nda beké a bá n sònnè timatì.

¹⁵ Kè n dò: Kè n tì nda nàké a yó n kuamu kè m me nda duò nyitié a í yó n kénté.

¹⁶ Kè Sedesia n yú tidé borè kè n nàké ke dò: Kuyie mbomu kuù tì duò mmufòmmu, m beímmu ke tù n yí yóò da kuw, m me nyi yóò da pí nkéduò mbèè da dónè mukūù.

¹⁷ De m̀ǹnni kè n nàké Sedesia ke dò: Tì Yiè nKuyie M̀pakēdaa kunku tinti Isidayeribe tì tū nkù tu kàa yè ke kòte ke duò nhamáà Babidōnni kóo kpààti āāpòmbè iwēi yembè, a yó ǹfòumu f̀s̀ nnè a cìtètè kòbe, bè b́́áá c̀su ndihèi.

¹⁸ Kàa me nyí yè ke duò nhamáà Babidōnni kóo kpààti āāpòmbè iwēi yembè, bè yóò domu dihei dii nké di c̀su mmuháà, a m̀ómmuò nha b́́áá na ḱ́eyénté.

¹⁹ Kòo kpààti Sedesia n nàké ke dò: N yīkù Sudaa kó kuwuò nkòbe bèè duò mbè mbe bamáà Babidōnni kòbe, n k̀òrǹb̀ù̀d̀ti duò bè bo m p̀im̀m̀è mme kè bè duò nkè bè n f̀éù.

²⁰ Kè nh ò t̀é̀nné ke dò: Bè í yóò da pí nke bè duò. Kénté tì Yiè nKuyie nkpeti n da náá nti. M̀eyéi mmamé í yóò da tuòkení a yó ǹfòumu.

²¹ Kàa me nyete a bo yè m̀è kè bè duò nhamáà, nte tì Yiè nKuyie nni nduò nti tìi yóò da tuòkení:

²² Benitipòbè bemou bèè kpaà a kpààticìtètè mieke Sudaa eì, bè yóò bè duòmmu Babidōnni kó behāāpòmbè iwēi yembè, de kó benitipòbè yó nnáámmu a kpéi nke tù:

O natitòbè ò ciitèmu ke na,
o f̀ù̀ù̀kù disàù ndi kè bè coké.

²³ A pobè nè a bí bè bo bè duò mBabidōnni kòbe, a m̀ómmuò Babidōnni kóo kpààti bo da pí nké́́c̀su ndihèi.

²⁴ Kè Sedesia n nàké ke dò: A b́́áá yie nkòò m̀òu keè tì nàké tì, kè bè tì kèè a kumu.

²⁵ Sikpààtibíi nè bèè baké dihei kè bè kèè a k̀t̀enímè m borè kè tì nàké, kè bè tu á bè nàké tì nàké tì ke b́́áá bè s̀nnè timatì kè meè dake bè bo da ku.

²⁶ Á bè nàké ke tù a k̀t̀ení ke bo m b́́áámmúmu kè m b́́áá da t̀é̀nné Sonnatāā cìtètè a yàà bo kù.

²⁷ Sikpààtibíi nè bèè baké dihei kè bèe k̀t̀ení m borè kè m beke tì nàké tì, kè m bè t̀é̀nné okpààti n nàké tì, kè bè dō yúóó kíté, ke yè bè í kèè m tì nàké tì.

²⁸ Mí nSedemii kè nní mbo bèè b́́áa tekpààticìtètè be kó kudànkù kè bè yàa pòntenè Sedisademmu.

Nte dè wū̀skémè kè bè yàa pòntenè Sedisademmu.

39

Babidōnni kòbe pòntemè Sedisademmu

(Yenāānkèkè 1-10 wénté 52:4-16 nè 2 Bekpàatibè 25:1-12)

¹ Sudaa kòbe kóo kpààti Sedesia kpààti benni weínni mieke nke otànkù píinwè, Nebukannesaa Babidōnni kóo kpààti nè o āāpòmbè bemou bè k̀t̀enímè kēpi Sedisademmu eì.

² Sedesia kpàti benni tepítè nè dimáà mieke nke otànkù naanwè diyie weínni yiè, Babidōnni kóo kpààti nè o kòbe bè matémè dihei kó kuduoti.

³ Memme Babidōnni kó behāāpòmbè iwēi yembè tamè kékari dibòri de cuokè kperi, beè yètè tu: Nedikadi-Sadetisee wèè baké bè f̀s̀mmu bè kè bè pí ntekpààticìtètè mieke mutòmmú, kòo kpààti ò tá nè bekótibè tòbè bèè do tù iwēi yembè.

⁴ Sudaa kòbe kóo kpààti Sedesia nè o kó behāāpòmbè bè yà dii m̀ǹnni Babidōnni kó behāāpòmbè kécoké dihei keyènkè. Bè do t̀nnè okpààti p̀erímú kó kuca nku dibòri dii soké iduoti idé cuokè kèt̀umne okpààti kó kuca kùù yìèè Suditēē biriku.

⁵ Kè Babidōnni āāpòmbèè bè bèti kéninte Sedesia Sedikoo biriku mieke kóò pí nké́́k̀t̀enè Babidōnni kóo kpààti borè Dibuda Amati eì. Dende Nebukannesaa ò bekènnè m̀.

⁶ Babidōnni kóo kpààti de nfíe Sedesia bí o ìikè, ḱ́éfíèné Sudaa eì kó bekótibè bemou,

* **38:10 betàati:** Yèpáte mayè mieke bè wári ke tù sipísitáati ndi.

7 kédoké Sedesia nùò kòò boúnè disəwū̀ò kó mefimme kóò kònnè Babidənni.

8 Kè Babidənni kəbeε cúu nsikpààticéí nè dihei yembè kpesi képuə Sedisademmu ei duotí.

9 Kè Nebusadadanni, tihāəpənti tii bāa okpààti ti kóò kóti pīmmu benitibè bèè kpaá dihei nè bèè do ò duó mbemáá nè beyántibè bèè do kpaá kétə kékònnè.

10 Kóò súú mbeciribè bèè í məkə múmamú kédúú nkè bè nkpaá Sudaa ei mieke, kòò bè totí finyí kó detie nnè depaa.

Bè fīmmè Sedemii

11 Dè do ś mBabidənni kóò kpaàti duómmu dinùú Nebusadadanni tihāəpənti tii ò bāa ti kóò kóti kè de kó dinùú tu:

12 Túóté Sedemii kéndakε o kpéi kè bè b́áá ò dàà meyei mmamè, kòò da beke ti a ti nhò dàà.

13 Memme kè Nebusadadanni wèè baké tihāəpənti tii bāa okpààti nè Nebusasibanni wèè baké bè fīmmu bè kè bè pī ntekpààticéte mieke mutómmú nè Nedikadi-Sadetisεε wèè baké behāəpəmbè nè bèè do tú bekótibè Babidənni kóò kpaàti kpaàtiyuu mieke.

14 Kè bèε t́ nkè bè n túóténi bèè bāa okpààti be kó kudánkú mieke, kè n kətenəni kè n duó nhAsikammu bire Kedadia Safāā yaəbire kè Ayikammuu n kpənnè kè nni mbo o kəbe borè.

Kuyie nnáké ti Sedemii Ebeedi-Medeki kpéi

15 Mí nSedemii n do kpaá bo bèè bāa okpààti be kóò kóti kó kudánkú nku kè Kuyie nní mbéinnè ke dà:

16 Kote kénáké Ebeedi-Medeki Etiopii ei kou ke dà: Ti Yiè nKuyie Mpackedaa kunku tínti Isidayeribe ti tú nku tu kú do náké ti di nhei kpéi kú yóó ti dòómu de yiè bo tuəke dii mōnni, tiyeiti nti dè í tú tisààti. A yóó ti yāmu.

17 Kú yóó da deetənu, benitibè a yièkú bè bè í yóó da pī. Kunku ti Yiè nKuyie kuù béi.

18 Kú yóó da deetému, mudoò í yóó da kònnè, a yóó nfòumu, ke yé a yiemmə ke dò nkú da náké ti bo dàà. Kunku ti Yiè nKuyie nkuù me nyè.

40

Sedemii kətemè Misipaa ke kàri

1 Kè ti Yiè nKuyie nní m béinnè mí nSedemii, Nebusadadanni wèè baké bèè bāa okpààti ò n fīi ndii mōnni Damaa ei.

Ò do yóó n fīi nkè m boú mefimme mme ke soké Sedisademmu kəbe nè Sudaa kəbe be cuoké, bè do pīmmú bè ke bo kònnè Babidənni.

2 Kè Nebusadadanni n yú mí nSedemii tidé borè ke dà: A Yiè nKuyie nkuù do da náké ke tú kú yóó duənní meyei mmie di nhei,

3 ke me mmè duənni, kú do náké ti kú ti ndòò ke yé di càkemè di Yiè nKuyie mbá di í yie nku kpeti kú do di náké ti tii di tuəkeni.

4 Nte yíe n da deetému, ke da pité iwéi ìi do da píití. Kàa dá ke bo n neinè Babidənni ti nei, n yó ndakemu a kpéi. Kàa yèmmè me nyí yie nha bo n neinèmə a yóu. Ketenkè keməu duómu a ìikè, kàa dá ke bo kote kùú pikú a ku nkote.

5 Mí nSedemii kè nní nkpaá ke mu nyí kote kè Nebusadadanni yíé kébéi nke dà: Wéte Ayikammu bire Kedadia Safāā yaəbire borè, Babidənni kóò kpaàti we mbaá nSudaa eké. Wéte nè we kè di mbo a kəbe borè, kàa me nyí dá a kote a pənsiri kùú pikú.

Memme wèè baké bèè bāa okpààti ò n duómmè tidiití kè m pānè yepāre kè n cau.

6 Mí nSedemii kè n kote Ayikammu bire Kedadia borè Misipaa kəmbo o borè, mí nnè benitibè tabè bèè do kpaá dihei.

Kedadia tumè kùmandàà Sudaa tenkè

(Yenāankékè 7-19 wénté 2 Bekpààtibè 25:23-24)

7 Behāəpəmbè iwéi yembè nè betòbè bèè do ciétóo kè bèε keè Babidənni kóò kpaàti kànnemè Kedadia kòò bo mbaké be ei, kòò bānne kòò bo mbaké bèè í məkə dəmarè, benitidaabè nè benitipòbè nè ibi bè í pī mbè ke kònnè Babidənni.

8 Kè de kó behāəpəmbè iwéi yembèε kote Kedadia borè Misipaa. Bèε yètə tu Netanniyau bire Isimayeri nè Kadeya bí idé Yoananni nè Yonnatāā nè Tanneumeti bire Kedadia nè Netofaa ei kou Efaii bí nè Maakaa ei kou Yasanniyaa bembe nè be kəbe.

9 Kè Ayikammu bire Kedadia Safāā yaəbire bè dəúnnè dinùú bembe nè be kəbe ke dà: Mpīnnè Babidənni ei kəbe kó mutómmú ke bá nyièkú. Mbonè dihei kémpí mBabidənni kóò kpaàti tómmú. Di bo mbo kè dè di naati.

10 M bomu Misipaa kè Babidənni kəbe kérini míi yóó bè yà nè di kó difṣtiri. Ntṣūnè di tebe ke dəəri menaə, ke dei tidiiti ke dii mekùò nke āā di buo mieke, kénkari di eké bè di duó nyè.

¹¹ Sudaa kó kuwuo nkobe bèè do bo Mɔabu tenkè nè Amɔniibe kɔke nè Edomiibe kɔke nè bèè bo yehékè tɛyè mieke kè bèe keè Babidɔnni kóo kpààti sùsɔmmè bèmabè Sudaa tenkè ke tãátè Safãã bire Ayikammu kó debire Kedadia kòò bo mbaké.

¹² Kè Sudaa kó kuwuo nkobe bèmɔu bèè do ciété kémbo yehékè tɛyè. Kè bèe wètení Sudaa tenkè Misipaa Kedadia borè, kètɔ̀u be tebe péu nè bè kùàtìnè yè menaa.

Bè kùamè Kedadia

(Wénté 2 Bekpààtibè 25:25-26)

¹³ Diyìè mari Yoananni Kadeya bire nè behããpòmbè bèè do ciété kè bèe kote Misipaa Kedadia borè,

¹⁴ kòò nàké ke dò: A yé ke dò nhAmɔniibe kpààti Baadisi tɔnni Netanniya bire Isimayèri ke tũ̀ bè da kuàà? Bá Ayikammu bire Kedadia í nyie nke dò mbè nàá nti tu tímómmɔnti.

¹⁵ Kè Kadeya bire Yoananni náké Kedadia disòri Misipaa ke dò: Duó nkè n kote kékua Natanniya bire Isimayèri. Òmòu í yó nti yé, kè meè òke ò yóo da kuamu, kòò me nda kùò Sudaa kobe bèè tikú a borè bè yóo ciétému kè Sudaa kó kuwuo nkperere deè.

¹⁶ Kè Ayikammu bire Kedadia náké Kadeya bire Yoananni ke dò: A nàá nti Isimayèri Ìnkè tì tu siyáábisi nsi.

41

¹ Dibenni tãnkú yiénwè mieke nke Edisamaa bire Natanniyèri kó debire Isimayèri wèè do tú tekpààticítè kou waammè benitibè tepítè Amɔ ei kè bèe ò neínè kè bèe kote Ayikammu bire Kedadia borè Misipaa kè bè nkari ke yo.

² Memme Isimayèri nè benitibè tepítè bèè ò neínè bè itémè kékɔ̀u Kedadia kuseuku kékua. Babidɔnni kóo kpààti wèè do ò tãátè kédus nkòo mbaké Sudaa tenkè kobe.

³ Kè bèe kuonè Sudaa kó kuwuo nkobe bèè do bonè Kedadia Misipaa nè Babidɔnni kó behããpòmbè bèè do ò bonè.

Isimayèri kùamè bèè kàtsni Sedisademma Kuyie mbáammu

⁴ Bè kùò Kedadia kè dè mmòke yewe yèdèè ndi bá òmòu í yé ke dò mbè ò kùò.

⁵ Kè benitibè sipisini íteni Sisemma nè Sidoo nè Sammarií kékuaò be debii, kè be yààti kèri ke yòri kè be kònti yòri kè bè tɔ yepãrè nè tihúúnti ke bo tì tũ̀ nti Yiè nKuyie nku cítè mieke.

⁶ Kè Natanniya bire Isimayèri yènni Misipaa ke bè co, ke kanti. Ò tũ̀kèni dũ̀ mɔnni be borè kè bè náké ke dò: Kɔtenèni Kedadia cítè.

⁷ Bè tũ̀òke dũ̀ mɔnni dihei cuokè kè Netanniya bire Isimayèri né bè fié kécúó difòtiri mari mieke, wenwe nè ò kobe bèè ò bonè bèè do wènné kè bè kùò.

⁸ Benitibè mabè bèè né do bo de mieke tepítè ke náké Isimayèri ke yí: A báá ti kuò, ti makemu tidiiti nè mekùò nnè mecekùò ke dè sɔnne depaa.

Bè do me nhò náké kòò bè yóu ke í mbè wènnénè be kobe ke kùò.

⁹ Isimayèri do bè kùò kécúó dũ̀ fòtiri mieke, okpààti Asaa do duó nkè bèe keú dindi Isidayèribe kóo kpààti do ò dokùnè dũ̀ mɔnni. Isimayèri do di mbè cúó kèpé.

¹⁰ Ò dèè memme kèpímmú besɔmbe bèè kraá Misipaa nè okpààti sapũmbí. Bèè kó dimàà cénke do kraá dihei, Isimayèri do be mpímmú kè mbè tɔ ke kũ̀ntinè kèyènnè Amɔniibe tenkè. Nebusadadanni wèè baké tihããpònti tũ̀ báa okpààti ò do duó mbè mbe Ayikammu bire Kedadia kòò mbè baké.

Bè deetémè Isimayèri pí mbè

¹¹ Kedeya bire Yoananni nè behããpònkótibè iwèi yembè bèmɔu bèè do ò bonè kè bèe kèe meyèi Netanniya bire Isimayèri dð̀ mè.

¹² Kòò túótè behããpòmbè bèmɔu kè bèe kote kèdo Isimayèri mudoò dè do sý Isimayèri bo Kabaãó kó kukó ntaké nke.

¹³ Isimayèri do pímmú bè bèmɔu bè yà dũ̀ mɔnni behããpònkótibè neínèmè Yoananni kè dèè bè narike mediè.

¹⁴ Memme Isimayèri do pímmú bè Misipaa kénkũ̀ntinè bè kòntémè kètũ̀nne Yoananni.

¹⁵ Kè Isimayèrii yie coké kè benitibè bèni ò neínè kè bèe kote Amɔniibe cie.

¹⁶ De kó difónkúo Yoananni nè behããpònkótibè iwèi yembè bèè do ò neínè kè bèe túótè benitibè sɔmbe Isimayèri do kùò Ayikammu bire Kedadia Misipaa kèpímmú bè. Ò do pímmú behããpòmbè mbe nè benitipòbè nè ibi nè bè fõmmu bè kè bè pí ntekpààticítè mieke mutómmú, ò do pímmú bè Kabaãó bèmɔu.

¹⁷ Kè nè nkèri kèbátè tepòdcítè tèè bo Kimmammu Betideemma také ke bo pèètè kékote Esibiti.

¹⁸ Ke yé bè do démé Babidōnni kōbe, Isimayēeri do kūo mēè kpéi Kedadia Babidōnni kóo kpààti do tāātè wè kóò báá ndihèi.

42

Sedemii kpannèmè bèè dō kékote Esibiti kēsarinè dikōnni

¹ De mōnni kè behāāpōmbè iwēi yembè bēmōu nè Kadeya birē Yoananni nè Osea birē Yesanniyā nè benitibè bēmōu besāmpōbè nè bediebè kè bèè kōtení

² m borè mí nSedemii kè n náké ke dō: Ti do ɔ nsūmu ke kpaá yíe nsāmpō ke ma a me nti wúó nkè ti mamè. Yie nti yóó da náké ti kébántè a Yiè nKuyie, beé nku ti kpéi tinti bèè kpaá,

³ kè dèe yie nkàa Yiè nKuyie nti benke kuce ti dō nkéntū nkù nè ti dō nkéndōorimè.

⁴ Mí nSedemii kè m bè tēnné ke dō: N kēemu ke yóó bántè ti Yiè nKuyie, kéndò ndi ti nni mbekemè, kè ti Yiè nKuyie nni mbenke tii kó dimàà n yóó ti ndi nákému n yí yóó di sōnne tīmatí.

⁵ Kè bè n tēnné ke dō: Kuyie nti wúómmu ke tú timómmōnti yiè ke dōori kù béi nti, kè ti í dōò kù bo da náké ti kàa ti náké, ti Yiè nKuyie nti poté.

⁶ Ti Yiè nKuyie mbo da náké ti ke dō a ti nti náké, kè tisaàti nti yoo tiyeiti ti yóó ti dōomu, mēnme diwèi bo ti pīmmè ti yie mmèè kpéi nti Yiè nKuyie nkó dinùù.

⁷ Kè dè nyóó yí yewe ntepiítè kè ti Yiè nKuyie nni mbéinnè,

⁸ kè n yú Kadeya birē Yoananni nè behāāpōmbè iwēi yembè, ke né yíénè benitibè bēmōu,

⁹ kè bè náké ke dō: Di do n tō nke dō m bántè ti Yiè nKuyie nyIsidayēeribe tū nkù, ntenè kù yé mmù, kù tu:

¹⁰ Kè di báa sáké ke bo di nheí mieke, m bo dōò ke di kanne, m báá di pōnte, m bo di fīmmu m báá di uuté bití, dè n yóumu n di dōòmè meyei.

¹¹ Kufōwáá mbá ndi bonè Babidōnni kóo kpààti di me nhò démé,

mí ndi Yiè nKuyie mmú tu di bá nhò yīékù,

n di bonēmu ke yóó di deeté,

n yí yóó yóu kòo di kááké.

¹² N yóó di kuómmu mesémmè,

kénte kòo di kuó mesémmè kédúo nkè di wētení di tenké.

¹³ Kè di me nyí di í dō kēmbō dihei dii mieke, kè di í kēnté di Yiè nKuyie nkó metammé,

¹⁴ kè di yí di kari Esibiti nwe mudoò í yó mbo kè, di í yóó keè kè ditatcheu dabōnni, dikōnni í bo kè ke nke mbo.

¹⁵ Né keèné ti Yiè nKuyie nnáa nti, dīndi Sudaá kōbe bèè kpaá súo nkù tu:

Nte mí ndi Yiè nKuyie Mpakedaa,

dīndi Isidayēeribe di tū nkù n tú mù:

Kè di yete, ke kōte Esibiti ke bo kari,

¹⁶ mudoò di yé ndi cokùnè mù muú di doti de bíékè,

dikōnni di sōrinè di,

di yó ndi tūmmu kētuoakenè Esibiti kè di kú dēborè.

¹⁷ Bèè kó dimàà bo tāātè kékò nhEsibiti ke bo sōri,

mudoò bo kè mbè kōnnè yoo dikōnni, yoo mutenkūú,

ke yé òmòú í yóó namè kényenténè meyei n dō kè di bōntémè.

¹⁸ Ke yé di Yiè nKuyie Mpakedaa dīndi Isidayēeribe di tū nkù béimmēmu ke tú: Mí ndi Yiè nKuyie m mieke do do mēè botí Sedisadēmmu kōbe, kè me ndi doti kè di kperè bo náa mmesémmè kè nsà kè di kōte Esibiti. Kè bè ní nnáa ndi kpéi bè dō képarikè dii mōnni yoo bè dō kébōntè dii mōnni kusínkù yoo bè senkēri dēmarè ke dè wúó nyisié. De mōnni di tēnke báá ya dihei dii mbiti.

¹⁹ Dīndi Sudaá wuo nkōbe sōmbe, di Yiè nKuyie nkuu tu di báa kōte Esibiti kè n ti ndi náa nyie, nyénè ti weti weti.

²⁰ Ke yé dii soutémè dimàà, dii náké ke yé m bántè di Yiè nKuyie kè kù beé, kè kù n náké ti n di náké, kè di yóó yiemmu kédòò kù yé mmù.

²¹ N ti ndi náké yie ndi me nyí dō kékénté di Yiè nKuyie ntú mù, kù n náké ti timōu ke yé n di náké, di ti yetem.

²² Banténè tūnké ke dō mmudoò muú yóó di do yoo dikōnni yoo mutenkūú, di tāātè ke dō kékote dii ei kéompè di mieke.

43

Bè tamè Sedemii nè muwērímú ke kōnnè Esibiti

- 1 Mí nSedemii kè n náké benitìbè bəmou ti Yiè nKuyie nní nnàké ti timou kè m bo bè náké.
 2 Kè Osea bire Asadia nè Kadeya bire Yoananni, bembè itookperí yembè kè bè n ténné ke dò: A soumou ti Yiè nKuyie nyí da náké ke tú ti báá kòte Esibiti kè kè kàri,
 3 Nediya bire Baduki weè da sùkú ti kpréi kàa bo ti ànnè Babidanni kòbe nou mieke kè bè ti kuw yoo bè ti pímmú kékònnè Babidanni.
 4 Memme kè Kadeya bire Yoananni nè o ããpòntòbè iwéi yembè nè benitìbè bəmou kè bè í nkénté ti Yiè nKuyie mbè náké dii núu kè tú bè mbo Sudaa tenké.
 5 Kè Kadeya bire Yoananni nè o ããpòntòbè iwéi yembè kè bèe túóté benitìbè bəmou nè Sudaa kòbe bèè kpaá, bèè do ciété kémbo iwuo nte mieke ke wète ke konní Sudaa tenké ke bo kari.
 6 Benitidaabè nè benitipòbè nè ibí nè okpààti kó besapàmbè, benitìbè bəmou Nebusadadanni tihããpònti tii báa okpààti ti kóo kóti do hànne bè Ayikammu bire Kedadia, Yafãã yaábire kèwènnénè mí nKuyie mpããnáãnti náãntò Sedemii nè Nediya bire Baduki.
 7 Ke búttinné Kuyie ndo bè náké ti kékété kénkòri Esibiti kétuòke dihei bè tu di Tapanesi.

Sedemii nákémbè bè yóó pòntemè Esibiti

- 8 Kè Ti Yiè nKuyie nní mbéinnè Tapanesi ei mieke ke dò:
 9 Sedemii túóté yetárè dieyè ke yè fiinnè simáá Esibiti kpààti cftè tètè bo Tapanesi te kó kudánkú dibòri borè, kè nyè fiiku kè Sudaa kó kuwuo nkòbe de bo.
 10 Kàa bè náké ke dò: Mí ndi Yiè nKuyie Mpakedaa Isidayeeriibe tú nkú, mí tu n yóó tòmму kè bèe yúni Nebukannesaa n kóo tónti, kè n fii nho kpààtikàri yetárè bè fii nyè Ìnkè, kè wèe pitè o kpààtiyáákú ye Ìnkè.
 11 Ò kàrinímu ke bo potè Esibiti ei kè bèè dò nke kú kè bèe kú, bè dò nképímmú bè kè bèe bè pírmú, bè dò nkékuò bè mudooò mieke kè bèe bè kú.
 12 Ò bo csu nhEsibiti kó yebòotuo, kèto de kó yebòkè kékonnè, ò bo kpáátè Esibiti ei kó yebòkè onaacènti 55 kpáátè mèè botí yeiisè o yàati. Ò yóó me nyí kédeè, kéité bàmmúu.
 13 Ò bo puo ntebòotenkaanitè tètè bo Beti-Semesi Esibiti tenké mieke kécúu nyebòotuo yèè bo Esibiti tenké.

44

Kuyie nkpannè ti Sifube bèè coké ke kòte Esibiti

- 1 Kè Ti Yiè nKuyie nní mbéinnè mí nSedemii Sifube bèè bo Esibiti tenké Mikidodi ei kòbe nè Tapanesi ei kòbe nè Nafu ei kòbe nè Patidoosi kó kutempè nkòbe kpréi nke dò:
 2 Mí ndi Yiè nKuyie Mpakedaa Isidayeeriibe tú nkú mí tu, di yámu dimòu meyei m bonté mè Sedisademmu nè Sudaa kó yehekè yemou mieke, nte de kó yehekè yie nke dounko ke naá ntidobonti, bá òmòu ténke í à ye mieke,
 3 di dòò mèè yei nke túu nyebòkè tihúúnti di do í yé yè dindi nè di yembè, deè te kè m mieke di yonke.
 4 Kè n di duónko sáá n kó betòmbè m pããnáãnti náãmbè kè bè di náá nke tú di bá mpí nyisòke kó mutòmму, mù n dò nyisíé nyi.
 5 Di me nyí kèè, di í kénté, di í cèete ke bo búttinné di yei nkéyóu yebòkè tihúúnti mutòmму.
 6 Memme kè m miekeè di yè mediè nke tonté ke di còuté muháá nkòme, Sudaa kó yehekè nè Sedisademmu kó ice kè dè naá ntidobonti ke dounko dè mè ndòmme yie.
 7 Di mmònni mí ndi Yiè nKuyie Mpakedaa Isidayeeriibe tú nkú n di náámmu ke tú: Ba nkpréi nte kè di ðòri dimáá meyei ndiemè miè nke deu ditòbè dindi Sudaa wuo nkòbe, benitidaabè nè benitipòbè nè bebémbè nè ibi sãmpó, di dó di kó kuwuo ndeemu, bá òmòu bá nsúónáá?
 8 Dè ðómme kè di ðòri dèè bo yonke m mieke, ke tuò nti húúnti yebòkè Esibiti ei mieke di kòte kè ke kari? Ke deu dimáá ke dó bè ndi senku ke di sáá nyibotí imou mieke.
 9 Di yèmmu di yembè kó meyei, nnè Sudaa kó bekpààtibè kòme, nè be pobè kòme, nè di mómmòmbè di kó meyei nnè di pobè kòme, dimòu memme di dòòmè Sudaa tenké, nè Sedisademmu kó dihei mieke di dè yèmmaá?
 10 Nè yíenni ke í mòdte idebii, kufòwáá nyí di pí, di í túnnè n kuás nè n tié n di duó nyi dindi nè di yembè.
 11 Deè te mí ndi Yiè nKuyie Mpakedaa Isidayeeriibe tú nkú kè n tu n tããtému ke bo di caàrè, Sudaa kó kuwuo m bo kú ðèite páíí.
 12 N yóó túótému Sudaa tenké kòbe sòmbè bèè tããtè ke kòte Esibiti ke kàri, n yóó bè kùòmu páíí Esibiti ei mieke. Mudooò bo bè kònnè yoo dikònni, bè bo kú bəmou ibí nè ibibénni nè bekótibè. Be kperè bo naá mmesémmè, kè bè níí nnáá mbe kpréi bè dó képarikè dii mònni, yoo bè dó kébonté dii mònni kusínkú, yoo bè sènkèri dii mònni ðèmarè ke dè wúò nyisíé.
 13 N yítè ke còmmúmu bèè bo Esibiti ei mieke be kpréi ke bo bè potè n dòòmè Sedisademmu ei kòbe, mudooò bo bè do nè dikònni nè mutenkúú.

¹⁴ Sudaa kɔbe bèè kpáá ke kòtení ke bo Esibiti nè be yèmmè mieke ke dó kèwète kékò. Be mieke òmòu bá nkpaá bá òmáá, kè de mènke sàà í tú bèè bo na kéyènté bèmbe.

Bèè do tuòmmè tihúúnti dibòò bè do tú di oĩnkèmpokpàati

¹⁵ De mǎnni benitibè bèè do yé ke dò mbe pobè tuò ntiuhúnti yebakè nè benitipòbè bèè do dè tikú ditĩnni dièri nè bèè á Esibiti kó dihei bè tu di Patidoosi di mieke, kè bè n ténne mí nSedemii ke dò:

¹⁶ Tináahti a tú ti Yiè nKuyie nyè nha ti náké tí, ti ti yetemu.

¹⁷ Ti nò béi nti ti yóó ti ndòò, ti yó ntuommu tihúúnti dibòò Asitaditee, koò pǎánnè yepārè bè ɔ̄ yòore yè menaá nkétuo. Ti yembè nè ti kó bekpààtibè bè do me nhò nSudaa ekè mieke kè ti me nyo nke sànnè, ke bo kè dè ti naati, bá ti í yaú meyei mmamè.

¹⁸ Nè ti yóu dii yiè ti bo ntuommu tihúúnti Asitaditee nè ti bo nhò pǎámmè yepārè yèè yòore menaá nke tuò, nè de yiè ndi ti pǎámè demou, kè bè ti duò mudoò ke ti kòu kè dikónni ti kòu.

¹⁹ Kè bèè nitipòbèe béi nke dò: Ti ɔ̄ ntuò ntiuhúnti oĩnkèmpokpàati Asitaditee ke pèmmù tipèmpènti koò dǎnnikonè koò pǎánnè menaá nkó yepārè kè ti daabè yému, dè í tú ti dè dǎri disòri.

²⁰ De mǎnni mí nSedemii kè nkpannè Isidayeeribe bemou nè benitidaabè bemou nè benitipòbè bemou, benitibè bemou bèè kó dimàà do ti béi. Kè m be kpannè ke dò:

²¹ Dí tuò nti uúnti Sudaa tenkè kemou nè Sedisademmu ei mieke, dǎndi nè di cicebè nè di kó bekpààtibè nè bèè tu dihei kó bekótibè nè dihei kɔbe bemou. Di yèmmè dò nti Yiè nKuyie nyí yému de kó meyeinaa? Di yèmmè dò nkú mè yèmmaa?

²² Ti Yiè nKuyie nyi na ke pí nkumakè nè di kó tidanniti kpéi, nè isake kperè di dòò dè. Dèe te kè dihei naá ntidobonti, ke dǎunko ke naá mbè cɔ̄ di, bá òmòu ténke í á di mieke, dè mè ndòmmè yíe.

²³ Di tuò mmèè kpéi nyebakè tihúúnti, ke cǎke di Yiè nKuyie nke í yie nku kó dinùu, di í tǔnne ku kuò nè ku tié nnè ku tannò dèe te kè meyei mmie ndi tǔòkeni dè me ndòmmè yíe.

²⁴ Mí nSedemii n dèè tinti kénáké benitidaabè bemou nè benitipòbè bemou ke dò: Dǎndi Sudaa kɔbe bèè bo Esibiti keènè ti Yiè nKuyie ntú mù:

²⁵ Ti Yiè nKuyie Mpakedaa Isidayeeribe tú nkú tu dǎndi nè di pobè di béi mmu ke mènke ti dòò. Di béi nke íkú ke tú dǎndi í yóó yóu di bo ntuommu oĩnkèmpokpàati Asitaditee tihúúnti koò pǎánnè yepārè menaá nkpeye. Dǎnnè tǔnké di béi ndii nùu.

²⁶ Né keènè ti Yiè nKuyie ndi náá nti dǎndi Sudaa kɔbe bèè bo Esibiti. Kù tu: Mí di Yiè nKuyie m pǎrikèmu nè n kó diyetidieri ke tú dǎndi Sudaa kó kuwuo nkobe òmòu ténke báá aate o nùu kèparikènè n yetèri Esibiti kó ketenkè mieke kényi: Ti Yiè nKuyie mbomu.

²⁷ N dǎatenímu di kpéi ke bo di cǎrè, dè í tú m bo di dòò mesàà. Dǎndi Sudaa wuo nkobe bèè bo Esibiti bè bo di do mudoò ke di kùò yoo dikónni ndi kùò ke yàà di dèènè.

²⁸ Bèè bo yenté mudoò mieke Esibiti kékò nSudaa tenkè bè báá tuake bèdébè. Dǎndi bèè kó dimàà itèni Sudaa tenkè ke kòtení Esibiti, di mieke bèè bo nkpaá bè bo banté kè nsà kè mǔi kó tináahti di yoo di kpèti tii di.

²⁹ Nte dèè yóó benke kéndò n yiti ke bo cómmú di kpéi nké di cǎrè dikàri dii, di yóó de mbanté ke dò n náké mèè yei ndi ìnkè mè bo dòò.

³⁰ Mí ndi Yiè nKuyie mǔi béi nke tú n yóó ànnému Esibiti kóo kpàati Ofidaa o dootitòbè nòu mieke nè bèè wanti o kǔi, n dòò mèè boti Sedesia Sudaa kɔbe kóo kpàati koò ànnè Nèbukannesaa Babidónni kóo kpàati nòu mieke wèè do tú o dootitòu koò dónè mukũ.

45

Sedemii yàukùnnemè Baduki kǎnti

¹ Sudaa kɔbe kóo kpàati Sosiasi bire Sosakimmu bo dii mǎnni o kpàti benni dinaanni mí nSedemii kè mbéinnè Nèdiya bire Baduki. N do ɔ̄ nwe nnáá nkòò wǎù dipátiri mieke. Mèmmè kè n dò:

² Ti Yiè nKuyie ntúnti Isidayeeribe ti tú nkú kuú da náánnè f̄s mBaduki ke tú:

³ A me ntúmè a tǔòti ice, káa Yiè nKuyie nda yiè tihòuti a yehcǎarimè ìnkè, kàa fiu ke wei kétú ũi ke í pieti meompùmè.

⁴ Ti Yiè nKuyie ntu kù pùò nkú do maá dènde, ke u kù do fií ndè, ke yóó me ndòò ketenkè kemou.

⁵ Kè f̄s nnè wanti dèmarè dièrè a mómmuò nha kpéinnáa?

Bá nwanti dèmarè,

kù yóó banté meyei mme benitibè bemou.

Kù yóó da deetému kàa fòmmu ntú a kó ticǎnti

bá kàa bo kùu pikù.

Kunku Ti Yiè nKuyie nkuù b́éí!

46

¹ Nte Kuyie nni nnáké ti mí nSedemii yeḅotè kpéí.

Bè namè Esibiti kòbe Kadikemiisi

² Kuyie nnáké ti Esibiti kpéí nè o kó behāāpòmbè, nè be kóo kpààti Neko, ò do bo Kadikemiisi nwe kukó nhEfadati mpeémmè kè Nebukannesaa Babidōnni kóo kpààti ò do mudòò kóò na. Dè do ś nSudaa kòbe kóo kpààti Sosiasi bire Sosakimmu bo o kpàtù benni dinaannì ndi.

³ Kè Kuyie ndò:

Tüntenè di dōpiiti sámpóti nè tidieti,
kéténè kékote mudòò.

⁴ Bounè sisēī si kònkè,
besāndèèbè dekenè di sēī,
ókénè di pikè kécómmú,
sūókéne di kpàà!

Piinnè tikònti di ćncíre.

⁵ Ba nni nde n né wúómmè?

Kufōwaa nkuù bè auté,
kè bè bótiiri ke wíēti be f́nkó,
kè bekōmbòtiebe duò,
ke cokù bá bè í wēēriní,
kufōwaa nnè nku tipíti timəu.

Mí ndi Yiè nKuyie mú b́éí!

⁶ Tenaàcècāate yiè mbá benné kécoké,
okōmbòteu í yóo cooté,
kubakù yoú bíékè kukó nhEfadati kó mepéémmè,
bè de mbétíri ke duò.

⁷ Wenníwe wèè iitiní,

ke dò nkukó nNiidi 33 ta menie kényiitimè?

We nkùtiri ke kpéinko,
ikó ndieyi kó yenéfinfirè kōme?

⁸ Esibiti weè iitiní kukó nNiidi kōme,

kóo nie mpieku ikó ndihei tēmè!

Weè do náá nke tú:

M bo píe nke dátinnè yehékè nè ye nìtibè.

⁹ Sisēī, kéténè!

Sinaasēī buténè yetàrè,
bekōmbòtiebe yennènní,
Etiopii nè Puti de ekè kòbe bèè nò nke ḱí ntidōpiiti.
Dutí ei kòbe d́indi betāntāūbè.

¹⁰ Di nyiè tu mí ndi Yiè nKuyie Mpackedaa kperi ndi,
diyie ndi n yóo peite ndi n dootitòbè,
n kpàriseú bo sí kénsànnè,
n seú bo yà menitiyī kémuó.

Mí ndi Yiè nKuyie mú ànnè diféúbanni,
kubakù yoú kó kutempè kukó nhEfadati peémmè.

¹¹ Esibiti kòbe kperε dō mmesémmè mme,

kōtenè Kadaadi mutie wammú
kè di d́ó di wammú ḱewammú detie detetirè nde,
mutie mamù í bo mùù bo di taà.

¹² Yeḅotè kèèmu di dimè ifei,

yè kèèmu di kuómmè,
ke kèè okōmbòteu cootimè
ke b́eté otàù kè bè do bedé.

Bè dotimè Esibiti kòbe mudòò

¹³ Kè ti Yiè nKuyie nni nnáké mí nSedemii Babidōnni kóo kpààti Nebukannesaa kàrimè ke bo do Esibiti kòbe mudòò.

¹⁴ Pīékénè ti Esibiti,
yeenè ti Mikidodi ei kòbe,

yeenè ti Manfi nè Tapanesi ekè kòbe,
nákénè be ke tú:
Báátínè ke yé bè domè di pætitòbè mudoò.

15 Dè né dòmme kè di kó dibòò Apiisi do?

Dè yíme kòò yántoo?

Ti Yiè nKuyie nkuù ò yèète.

16 Behaápòmbè kusükù bétírí

ke duòmu betòbè ìnkè,

ke náá mbetòbè ke tú:

Íténè kè ti kòte ti kòbe borè,

ti èi bè ti pié dè,

kéyenténè kukpàriseú yeiku.

17 Yúnè Esibiti kóo kpààti ke dò:

Kutoweku detetirè kòku yiè,

ò yóu kè dè òstemu.

18 Kè Ti Yiè nKuyie mbéi nke dò:

Tabòò tãri ðeunèmè yetãrè sonye,

Kadimæedi tãri ikúnèmè dàméèrì,

Esibiti kóo kpààti kèríní ke yó nkperínì meè botí.

M bomu, mí nhokpààti wèè yètírì tu Mpakædaa kè mí béi.

19 Díndi Esibiti kòbe,

pánke mbounè di nenti,

bè yóo di pímmúmu,

Manfi kó dihei bo ðáúnko kénaá ndikpáà,

dì bo csúté kénaá ntidobontì.

20 Esibiti tu dinaaseri sààrì ndi,

kè disánsùò me nyíténí kubakù you bíékè ke kèríní,

dì kèrínímu.

21 Behaápòmbè bè yieti bè mudoò kpéi,

bè í cáánnè yenaadakè bè dùnne ye,

bè múnke bùtinnému ke ðéité itáá,

bè cokému bemou,

òmou í bàào,

be kó mudorimù muù tùòke,

be yéiti yiè dii tùòke.

22 Kè bè tu núóó,

fewáàfè òò kèè kuwaaroo kéyímè.

Be dootitòbè beè kèríní ditínni

nè sipéé betekòbè tèmè.

23 Bè yóo kóómu o túúkù.

Mí ndi Yiè nKuyie mí béi!

Bá kù me nfíímè ke í dò nkéna kéta,

ke yé bekòbè sūmèmu

ke dò nfcofe dómme,

ke í dò nkéna kékaa nkédeè.

24 Ifei ì kùò Esibiti èi kòbe,

kubakù you bíékè kòbe bè namu.

25 Mí ndi Yiè nKuyie Mpakædaa Isidayeeribe tū nkù mí béi nke tú: N yitè ke còrímúmu dibòò Amòò dii bo Tabesi èi di kpéi, Esibiti kóo kpààti nè o nitibè be kpéi, Esibiti kòbe nè be kóo kpààti nè bèè ò bùò be kpéi.

26 N yóo bè ànnèmu bèè dó be kòu be nou mieke, bèè tu: Nebukannesaa Babidònni kóo kpààti nè o kòbe, o kó betòmbè.

De kó difònkùò kè Esibiti èi wète kémaá di do dómme nè dimònni. Mí ndi Yiè nKuyie mí béi.

Kuyie nyóó ðeetémè Isidayeeribe

(Wénté Sedemii 30:10-11)

27 Díndi n kóo tónti Sakòbu yaábí di bá nyíèkù,

díndi Isidayeeribe di bùòti bá nduò.

N yóó di dennemu dihei dētiri mieke,
 di yaábí í yó nkpaaní bè ì pī́umu ke kònmè kè.
 Sakǎbu yaábí wētímu ke bo kari bàmmùù
 bá òmàù bá nyí kǎónnè.
 28 Díndi n kóo tǎnti Sakǎbu yaábí
 di bá nyíèkù, n di bonèmu,
 n yóó kuǎmu ibotí imǎu,
 n di cié nkè di taá ì mieke,
 m bo ì dèè m me nyí yóó deè díndi bie,
 n né yóó di potému di mànnè tìl yḗiti,
 dè í tú n yó ndi wúónko mǎmme,
 ke dò ndí í cààrè mùmamù.
 Mí ndi Yiè nKuyie mí bēi.

47

Bè nàkémè Fidisitēēbe kpéi

1 Esibiti kóo kpààti mu ndo í do dii mànni Fidisitēēbe èi Kasaa kè ti Yiè nKuyie nní mbéinnè mí nku pǎánáànti náàntò Sedemii ke dǎ:

2 Kukó nkùù itini kubakù you,
 kù bo mpieku ke dátínnè díhei nè dèè kó dimàà bo di mieke,
 yehékè nè ye nitibè, bè bo nkuò mbemǎu,
 iúu bo ndáátí dihei.

3 Bè yo sisēí kó yetàrè kuàmmè mme,
 sisēí kperí nsi,
 sikpàrínasasēí kó kunòroo,
 si cēētiyè fūrímè,
 deè kpéi nte kè ibí cicebè ì yè,
 kufǎwǎa nkuù bè auté.

4 Fidisitēēbe bémǎu kó dikàù yiè dii tùòke,
 Esibiti kóo kpààti bo kuò bèè kó dimàà na nteennè Tiiri nè Sitǎ.
 Ti Yiè nKuyie nyóó kuǎmu páíi Fidisitēēbe bèè bo Kafutǎo dihei
 dii soké dǎmèèrì mieke.

5 Kasaa èi kǎbe kuó meyubii mme ke kari mukūù,
 kè Asikanǎo èi mieke dò nfiúú.
 Díndi Anakiiibe dè yó nkááké de kè di yóu di bo nkarimè mukūù,
 ke yóú dimáà tipontí?

6 Áú! Fǎ nti Yiè nKuyie nkó kukpàriseú,
 dè yó nkááké de kàa ompè,
 ta a nòrikù mieke ke yí só.

7 De kó kukpàriseú bo yīme kéompè?

Ti Yiè nKuyie nkuù kù péi
 kè kù wetinné Asikanǎo nè dǎmèèrì péémmè kó yehékè.

48

Kuyie mpǎánáànti náàntò nàké tì Mǎabiibe kpéi

1 Nte ti Yiè nKuyie Mpakèdaa tinti Isidayeeribe ti tū nkù nàké tì Mǎabu kǎbe kpéi. Kù tu:

Nebo èi kǎbe tùàti ice nyí,
 be èi dii dǎúnko!
 Kidiyataimmu kǎbe di ifei nyí,
 bè fiètemu be èi,
 diheidiè di ifei nyí,
 di domu.

2 Mǎabu èi kó disǎnni dèèmu,
 bè dákii Esibonni èi kpéi nke, ke tú:
 Tí kǎtenè kè di pǎnte kè di dèite yebotè mieke.
 Fǎ mmúnke Madimenni, a nùù í yóó táuté ténke,
 mudòò muù da tū.

3 Odonnaimmu èi kǎbe kuàmmu,

ke wanti meteèmmè,
bè di pòntemu ke dèité demou.

⁴ Mɔabu eì pòntemu,
ti yomu o bí dabùò.

⁵ Bè dèkù Duiti tenni nè yedabùò nye,
kè iúu yìèní Odonnaïmmu tenni kó mecutímè, meyeñcaàrimè kpréí.

⁶ Cokénè kédèetè di fòmmu,
nsorinè dikpáà kó musāmmarímú tēmè.

⁷ Mɔabu, a do tá a tōmmú mmu nè a kpàti,
bè yóó da pīmmu,

kéto a bəð Keməosi kékònnè,
nè di kó bebəoyembè,
nè bèè tu bekòtìbè a eì mieke bemou.

⁸ Opònti weè kèríní ke bo ta yehékè yemou,
dihèi marí í yóó cootè,

kubiriku kó yehékè òimari í yó nkpaá,
yèè bo ditenni yè bo puo.

Mí ndi Yiè nKuyie mû me nyè.

⁹ Duónnè Mɔabu eì kəbe ifièti,
kè bèè puu kédétè,

o ekè yóó dānkomu,
òmou ténke í yó nyè ā.

¹⁰ Wèè pí nKuyie nkó mutōmmú nè tikōñnéyāāti de yiè mbo yà!
Wèè mōnte o kpàrisiè meyi de yiè mbo yà!

¹¹ Mɔabu eì nè di bíkémbéntini di bo bāmmùu nwe,
bè í pīrímú di nìtibè diyìè marí ke kònnè,

di òkú só nwe menaà mbè tètèmè kōme.

Dèè te kè di naatí bo sáà,
bá di kó kufōku í yaari.

¹² Bè bo di do yèè we yeè né tūòke ke dèè, kè m bo tōnko bèè yóó uté di cèè, kè sì pòmmu. Mí
ndi Yiè nKuyie mû béi!

¹³ De mōnnè ifei bo pí mMɔabu eì kəbe nè be kó dibəð Keməosi, ifei do pīrínèmè Isidayeeribe
Betædi * bè do tá wè.

¹⁴ Di bo yīme ke dō:

Ti tú bekpàritiebe, behāāpòmbè yekōmbò yambè?

¹⁵ Mɔabu kóo pònti tūòkénimu,

ke do yehékè mupòmmù,

ke ta mukòu o eì dapàmbè bèè tu bekperibè.

Mí nhokpàati wèè yètiri tu Mpaedaa mû béi.

¹⁶ Mɔabu kó mudorimù duunnímu ke dèè,

meyei mmèè ò doti mè kèrínimu mecāā.

¹⁷ Kōmmúnè Mɔabu eì kpréí kēmmáari di yo,

díndi o pèetitobè,

díndi bèè do yé o yètiri fei ke dōmmè,

bekénè òimáà ke dō:

Ba nte kè didùò kperi dii nkéété?

Ba nte kè kukpàatipàati kperikù kuu nyí kpaá?

¹⁸ Díndi Dibonni eì kəbe cúténè di kpàatikàrè

kékari tedonkpetè,

ke yé Mɔabu tenké kóo pònti di domè ke pùò ndi cēkperí.

¹⁹ Díndi Adowee eì kəbe,

yèné kécómmú ice

kébéké bèè cokù mùu te kè bè cokù.

²⁰ Bè bo di tēnné ti tu:

Mɔabu tenké kəbe di ifei nyi ke kpeutí.

* **48:13 Betædi:** Sakabu do duó dè nde keyènkè kè Kuyie nhò benke kumáà kè dèe wenté kòo fíí nditári (Tenketé 28:19). Kè Isidayeeribe ndè báà nKuyie, kè dè mboní, Sedoboammu kó dimōnni kè bèè dè dōò ditōnni (Bekpàatibè 13:1-32).

Kuónnè kéwuotoo,

pīékénè kè kukó nhAdinò pḗmmè kòbèe keè bè pòntemè Mòabu tenkè.

²¹ Mí ndi Yiè nKuyie n kó tiyēiti tii do yetārè ìnkè kó yehékè, Onṵ èi nè Yatisa èi nè Mefaati èi,

²² nè Dibonni kperi nè Nebo kperi nè Beti-Dibidataimmu,

²³ nè Kidiyataimmu nè Beti-Kamudi nè Beti-Meonni,

²⁴ nè Kediyoti ke yínè Bosadaa. De kó tiyēiti tùòkemu Mòabu tenkè kó yehékè yemau yèè tòkè nè yèè diētiri.

²⁵ Mòabu kó diyenni bòótumu,

o nṵyānni kèétumu.

Mí ndi Yiè nKuyie mii béi!

²⁶ Nii mbe mí nKuyie m mièke kó febòòfè kè bèe yà kémuó nkéts kèmmuòti. Dè tùòke bè bo mbè daú dè nde, ke yé bè yetemè n kpeti.

²⁷ Díndi Mòabu tenkè kòbè dūi do í daú Isidayeeribàà? Bè do yuukumu kè di mbè daú ke bókii yeyòàà?

²⁸ Díndi Mòabu tenkè kòbè yènnè di ekè kétaá yepèrè fiè,

daònè dimáá yekpetinónkperè tēmè

yèè cekù ye yīènti yepèrè fiè.

²⁹ Ti kèemu bè náammè Mòabu kó tefentè kprí,

o fentè tēè deuté,

o pòti tii tonté,

o pòtè tēè deuté,

ò tá omáá ndi,

o yèmmè meè dò nhò pēēté demau.

³⁰ Mí ndi Yiè nKuyie mmii béi nke tú: N yému ò pòtimè ke náá ndidiè detetirè, o tōmmú tú mutetimù mmu.

³¹ Dèè te kè n kuò ndikúdabònni Mòabu,

n kuòmmu Mòabu tenkè kemau kprí,

n sùútímu Kidi-Edesi èi kòbè kprí.

³² Díndi Sibuma èi kòbè

di dònnè finyī kó detie nde,

n kuòmmu di kprí,

kè dè pēēté n kōmmúmè Yaseedi èi kòbè kprí,

di baka do wùòmmu késénté dāméèrì mukókúó nkou,

kétuake Yaseedi kóo dāméèrì,

kè bepòmbè di do ke tōú di be.

³³ Diwèi nè kuyehnaati dèè ò ríbo finyī kó depaa mmieke,

dè ténke í kpaá di cuokè.

Mii duó nkè menaà nkūū sicèe mièke,

òmou ténke í bo wèè bo nàù finyī be diyetituo mièke,

inàntenyie nténke í yièní di cuokè.

³⁴ Esibonni èi kòbè kuòmmu ke békú meteèmmè, kè be dabùò nyèè ke tuòkù Edeyade, Yaati èi kòbè yo metammmè, nè Isoa èi kòbè kè mè pēēté ke tùòkenè Odonnaimmu, nè Ekidati-Sedisia, ke yé Nimudimmu kó menie nkūūmè.

³⁵ Mòabu tenkè kòbè bèè feu iwūō yebòkè ke ye tùò ntihiúunti, m bo bè kùò bəmou. Mí ndi Yiè nKuyie mii béi.

³⁶ Dèè te kè n kuò Mòabu èi kprí kè n tammè yiè tepómpūōtè kōme, kè n dabònni yiè Kiidi-Edesi kprí tepómpūōtè kó didabònni kōme, ke yé bè do pètè mùù cāntímu mù fetimè.

³⁷ Benitibè bəmou kuó meyübii mme nè be debii, ke yàri be nou, ke daátí tifòòtñti.

³⁸ Mòabu cēī simou kó dedànnè yekúdabùò nyeè daátí, yekàrè yemau yedabùò nye, ke yé m pòntemè Mòabu tiyaamati bè ténke í dō ti kōme. Mí ndi Yiè nKuyie mii béi.

³⁹ Tiiténè yekúdabùò, Mòabu domu ò di ifei nyi, ò bùtínnè ke cokému. O kperè náá mmudaá mmu o pēetitòbè kprí ke wète ke duò tikòmbùòti.

⁴⁰ Nte ti Yiè nKuyie mbéi nti: Opònti pinte o fèti nti fetúúfè kōme ke einte Mòabu tenkè ìnkè.

⁴¹ Bè fiètumu yehékè,
ke tieke sicèkperí.

Kè Mɔabu ǎp̄ròmbè yekǎmbò yembè kǎmbùòti duò, kupèitèyonku 33 íté onitipòkù kè dè ndòmmè.

⁴² Bè kùo Mɔabu tenkè kǎbe ke dèèmu,
be wuò nténke í kraá,
bè yé mbè kpenkemu ke p̄ééti ti Yiè nKuyie.

⁴³ Di pàkémù dín̄di Mɔabu ei kǎbe,
bè di keù yefòtè nye,
ke di dii ticùòti.

Mí ndi Yiè nKuyie m̄i béi!
⁴⁴ Kè kufɔwaá nhauté wè kòò coké,
ò doti difòt̄iri ndi,
kòò na ke yènní difòt̄iri,
ticùòti ò pí,
Mɔabu yé̄iti yiè dii tùòke.

Mí ndi Yiè nKuyie m̄i béi.

⁴⁵ Bèè cooti bè òumu,
ke wanti disòri Esibonni.
Kè muháá mmamù né yènní
okpààti Esibonni ei ke còútè dè kó inònkperí yembè ei,
di mànke kén̄to kétuàkenè di cuokè.

⁴⁶ Di bo yà, dín̄di Mɔabu tenkè kǎbe,
dín̄di bèè t̄u ndibòò Kemòosi di fetimu,
di bí in̄itidaaì nè in̄itipòl,
bè ì p̄ĩm̄úmu ke kònnè.

⁴⁷ Bè p̄ĩm̄ú bè Mɔabu tenkè ke kònnè,
n w̄eti ke bo bè t̄èñnéñimu yemòrè sonye.

Mí ndi Yiè nKuyie m̄i béi.

Ti Yiè nKuyie nàké ti Mɔabu ei Ìnkè tinti memme.

49

Kuyie nkpannè ti Amòniibe

¹ Nte ti Yiè nKuyie Mpakɛdaa tinti Isidayeeribe ti t̄u nkù nàké ti Amòniibe kpéi kù tu:

Isidayeeribe í mǎke ibiá?

Bè í mǎke wèè bo tieke be kpɛraá?

Dè né dòmme kè dibòò Midikòmmu tieke Kadi tenké?

Ba nte kè Amòniibe kàri be kó yehékè?

² Yewe kraan̄imu kè m bo duò nkè mudoò kó iúu

dátún̄né Adabaa Amòniibe eidiè,

di bo còútè nè di ekési kédóun̄ko,

Isidayeeribe bo baatè bèè do bè baké.

³ Esibonni ei kǎbe,

tiiténè yekúdabùò,

ke yé Aii ei dǎun̄komè,

dín̄di bèè bo Adabaa ei,

kòmmúnè yedabùò,

dáátínè tifòòt̄ònti kékari mukũũ,

ncokùnè ke firi dihei ke kuò,

ke yé bè yóó tòmè di kóo kpààti kékònnè,

nè o b̄oyembè nè dihei kó bekótibè. *

⁴ Dín̄di Adabaa ei kǎbe bèè yete n kpeti,

ke p̄òt̄inè di biriku, kù p̄òntemu,

dín̄di bèè do p̄òt̄inè di kpàti

ke t̄u òmòù í yóó dáátí ke di deke.

⁵ Nte mí nke kéroo ke bo di b̄onté kukòmbòdoroo.

Mí ndi Yiè nKuyie Mpakɛdaa m̄i béi!

Kukòmbòdoroo bo di fité,

kè di ciété di bíékè di bíékè,

* **49:3 kpààti:** Dè bo na kén̄tú dibòò Midikòmmu.

bá òmòù báá na ke di tíí.

⁶ De kó difònkúò n né wēti ke bo tímmu Amòniibe,
bè pīmmú bè ke òòò tidaati.
Mí ndi Yiè nKuyie mī bēi.

Kuyie nkpannè tì Edømmu eì kòbe

⁷ Nte ti Yiè nKuyie Mpakèdaa tínti Isidayeeriibe ti tū nku nàké tì Edømmu eì kòbe kpéí. Kù tu:

Mecii nyembè ténke í boà?

Mecii nyembè ténke í yé bè bo tié ntàà?

Be cii ndèèmaà?

⁸ Díndi Dedanni eì kòbe búttinnèné kécoké,
taánè títàdènti.

Meyei mmèè doti Edømmu eì kòbe.

De mònni dii tùòke bè bo cuó dè tiyēiti.

⁹ Bèè tōū fínyí kó yebe

bè tatinímu Edømmu eì bè 55 tamè kupaku,

bè í yóó tōū kényáké dèmarè.

Bayóóbè bo tanní dii mònni keyènkè,

bè yóó yúúkú bè dómè mme.

¹⁰ Mī yóó káuté Esayuu kó kuwu,

bè ténke í yóó na késari,

Esayuu kó kuwu ndèèmu,

o tēbii nè o pētitòbè,

òmòù í yó nkpaá.

¹¹ Dooténko íciribí,

m bo nyi piú.

Bekúpobè, di nni mbuá.

¹² Mí ndi Yiè nKuyie mī tu, bèè do í dò nkéyà m mieke kó fēbòòfè bè fē yà kè díndi bo nsoké yáaba? Di yóó fē yàmu!

¹³ M pàrikèmu ke tú tì bo tuòkení Bosedaa eì tì bo ncéè, benitìbè bo tì kèè kè dèè bè dí kècaàrè be yèmmè, be eì bo dounko kènaá ntidobontì. Mí ndi Yiè nKuyie mī bēi.

¹⁴ Mí nSedemii kè m bēi nke dò:

N kèè tináànti matì nti kè tì bonnì ti Yiè nKuyie mborè,

ku kó ditònni marì dii tì tóni ke náa nyebotè ke tú:

Tínnè nkédo Edømmu kòbe mudoò.

¹⁵ Edømmu eì kòbe,

n kékùnnè dí mbe yebotè yemau mieke,

benitìbè bemaú yó nsenku dí mbe.

¹⁶ Edømmu eì kòbe,

di fentè tēè di souté,

kè di yèmmè dò mbenitìbè di dé,

díndi bèè sīkè yepèrè fiè,

ke bo yetārè yómmè,

bá kè di dèke yetārè ìnkè,

ke ceenní di yīènti fetúúfè kōme,

m bo di cūūnni.

Mí ndi Yiè nKuyie mī bēi.

¹⁷ Edømmu eì bo dounko, bèè bo mpènkú ke di yàù, dè bo bè di, kè bè mmáari be yo, meyei mmèè di tūòkení me kpéí.

¹⁸ Sodømmu nè Komoo be kperè dòòmè di kperè yóó me ndòò, onitì í yó nkpaá di mieke, fenitayanfè òmòù í yó ndè kpaá.

¹⁹ N yitoomu kukó nSuditēē kó mepéèmmè dicìricìrì kōme,

ke deètòo tímúsūūti borè.

Edømmu kòbe bo coké be tenkè dimònni dimáà,

m bo kanne n tãáté wè de kó ketenkè.

Ke yé òmòù í bomè wèè bo m péí,

ocènti mòù í bo wèè bo dáátí kécómmú n yìikè.

²⁰ Keèné mí ndi Yiè nKuyie n tãáté tì Edømmu eì kòbe kpéí,

nè n dɔ́ kédòò tì Temaa èi kòbe, tii tu:
Bè yóò bè kpáake tipìèti tēmè mme,
be tenkè bo dɔ́únko.

²¹ Bè do bèmmù nwe kè ketenkè au,
be kó yedabùò nyèè yìè ke tuòkù tipènti kóo dàméèrì.

²² Opònti weè pĩnte o fèti fetúúfè kòme,
ke einte Bosedaa èi ìnkè,
kè Mòabu ààpòmbè yekòmbò yembè kòmbùòti duò,
kuperitéyónku ɔ̀ɔ̀ pĩ nhonitipòkù kè dè nhò dòmmè.

Kuyie nkpannè tì Damaasi èi kòbe

²³ Nte ti Yiè nKuyie Mpakedaa tĩnti Isidayeeribe ti tũ nkù nàké tì Damaasi èi kpéí ntii tu:

Amadi nè Adipadi, dè di dimu,
ke yé bè di nàké tì í tùmè tisààti,
tii í mmeýeñcaàrimè di mièke,
kè mè kónni dàméèrì tēmè,
bá dèmarè í bo dèè bo mè còhíne.

²⁴ Damaasi èi kòbe wèrímú dèèmu,
kè bè bütinné ke coké,
kè be kònti au,
meyerñcaàrimè meè bè pĩ,
kuyónku ɔ̀ɔ̀ ítéme onitipòkù wèè kuò ndebire.

²⁵ Dè dòmmè kè bè bontóo dihei n yèmmè do naatinè di?
Dihei diwèi do m bonè di?

²⁶ Bedapàmbè yóò duómu be coré, kè bekpàrĩnuombèe kú bemou de yìè. Mí ndi Yiè nKuyie mĩ bèi!

²⁷ N yóò còu mmuháá mmu Damaasi èi kè mùu cóúté okpààti Benni-Adadi kpààticéí.

Kuyie nnàké tì Adabube kpéí

²⁸ Nte ti Yiè nKuyie Mpakedaa tĩnti Isidayeeribe ti tũ nkù do nàké tì Kedaa kó kuwuò nkòbe nè Asòo kó yekpààtiyo kòbe Nebukannesaa Babidónni kóo kpààti yóò na bè. Kè ti Yiè nKuyie mbéi nke dò:

Íténè kèdo Kedaa èi kòbe mudoò,
puonnè diyèè yìèní kèè bíékè kòbe!

²⁹ Fekenè be touti,
nè be wũd nè be yáàti nè be nentì,
kéfèke be yòyóbè,
ké bè uu tipĩti tímou,
kè kufòwaá mbè pĩ.

³⁰ Dĩndi Asòo èi kòbe cokénè kédéíté itáá,
kétaá titádènti,
ke yé Nebukannesaa Babidónni kóo kpààti
tááté ke bo dɔ̀ò tì í wennimè,
ò tááté di kpeti ke dèèmu.

³¹ Kè Ti Yiè nKuyie ndò:

Kòtenè ké bè do,
bè kàri ke í yìèkù,
tĩmati í bè kòónnè,
be bòrè feíomu,
bè í mòke yecàkè ketíke,
bè kàri, ke cáá mbe máà ndi.

³² Fekenè be yòyóbè,
kéhei be wũd sũkùyi!
N yóò bè cĩemmu itemmànke inàà mièke.
Dè kó benitibè bèè kuò be tempááti,
m bo mbè bəmmù meyei ntipĩti tímou.
Mí ndi Yiè nKuyie mĩ bèi.

³³ Asòo èi bo naá nsikpamóó kó diàri,
dì bo dɔ́únko sáá,
onitì ténke báá dè kàri nè di bo mbomè,

fɛnitiyanfɛ òmòù bá dè bàtɛ.

Kuyie nnàké ti Edamiibe kpéi

³⁴ Sudaa kɔbe kóo kpààti Sedesia kpàti ketírí dìi m̀ǹnni ke ti Yiè nKuyie nní mbéinnè ke d̀:

³⁵ Mí di Yiè nKuyie M̀pakɛdaa
n yóó kéétému Edammu eì kɔbe tãmmù,
be w̄rímú kó dikũnni.

³⁶ M bo òinní kuyaaakù itemm̀anke inàà,
kè kùu bè fùùtɛ.

M bo bè cie nyɛbotè yemou mieke, kubotí makù i yó mbo bè í yóó coké ketaá kùu mieke.

³⁷ M bo duó nkè Edammu eì kɔbe nkpeutí be dootitabè ìikè
bèè bè d̀nè mukũ.

M bo bè b̀nté meyei,
m mieke kèè bè c̀u mmɛdiè.
N yóó bè b̀nté mudoò mmu,
kè bè mbè kòu ke yàa bè d̀èènè.

Mí ndi Yiè nKuyie m̀i béi.

³⁸ N yóó puɔmmu Edammu eì kóo kpààti,
nè o tũmbè,

ke fii n kpàatikàri.

Mí ndi Yiè nKuyie m̀i béi.

³⁹ Yem̀drè sonye,

n né yóó w̄tɛ kéténnénímu Edammu eì kɔbe,

bè do p̄rímú bè kédòò tidaati.

Mí ndi Yiè nKuyie m̀i béi.

50

Bè nàkémè Babidɔnni kó mudorimù kpéi nnè Kuyie nyóó d̄estémè Isidayɛɛribe

¹ Nte Ti Yiè nKuyie nní nnàké ti mí nku p̄ãnáãnti náãntò Sedemii kè d̀ ntukúnè Babidɔnni eì nè Babidɔnni tenkè kemou:

² P̄iékénè ti yeboṭè yemou mieke,

yeenè be ti,

c̀onnénè mekpàricannimè.

P̄iékénè ti di báá ti mbè s̀nne,

ȳnè Babidɔnni domu.

O b̀ɔtenkaanìtè Bɛɛdi di ifei nyi,

kufɔwaa nkuu auté Mɛɛeki,

o b̀ɔtenkaanì di ifei nyi,

kufɔwaa nkuu auté yebokè.

³ Kubakù yóú bíékè kɔbe beè bè do,

ke bo bè p̀ante,

kè be eì d̀únko,

òmòù ténke bá nh̄a di mieke.

Benitibè nè iwũs demou d̀ bo ciété,

d̀emarè ténke bá ndè bo.

⁴ De m̀ǹnni Isidayɛɛribe nè Sudaa kɔbe,

bè bo w̄nné k̄ew̄tɛni mí nKuyie m boṛè,

kénkɔnti ke n wanti mí mbè Yiè nKuyie.

⁵ Bè bo mbékute Siyɔ́ kó kuce,

bè bo túótè be ìikè k̄ew̄tinné Sedisadɛmmu eì.

Bè bo nnáa mbetobè ke tú:

kɔtenèni kè ti taunnè timáa ti Yiè nKuyie,

ke ténke báa ȳè nde kó metaummè nè ti bo mbomè.

⁶ N nitibè do s̄ãténè tiplèti tii feti tinti,

be kó beɛɛmbè beè do bè fétinne,

kè bè nh̄áa nyetārè ìnkè,

ke dekù sitáa ke cãnni,

ke yè mbè pedie nkpréi.

⁷ Bá wè kòo mbè piéti,
ke pī nke cáá,
ke náá nke tú:
N kpeti í bè bonè,
bè yeténè be Yìè nKuyie nku,
kùù dòòri kù nàá nti,
kunku be yembè do búó kù.

⁸ Yènè Babidònni kó diheì,
òmòù bá nkpráá Babidònni kó ketenkè mieke,
niiténè deyikè,
yebòdakè òò niitémè kubòcènkù.

⁹ N yóó duó nkè kubotí diékù kòbe beè do Babidònni kòbe,
bè itiní kubakù yóú bíékè nke,
ke bo do Babidònni eì kè di pànte.
Be pie nyó ndònnè otànnuònti kpeyi ò ndòmmè mme,
be pie nyí duò ketenkè.

¹⁰ Bè bo eì Babidònni eì kòbe kperè,
bèè bo dè eì bè bo di kéde.
Mí ndi Yìè nKuyie mú béei.

¹¹ Dè ndi naati kè di nyànku,
díndi bèè yóó eì dèè do tú n kperè,
rúputinè yenaaserè kòme,
rúkuònnè yesándakè ò nkuòmmè.

¹² Di kó diheikótírì di ifei nyí,
di kó diheikótírì bè di pèitemu di ta ifei mieke nke,
di náá ndifònkúò kperì ndi yehékè mieke,
ke náá ndikpráá tedòntè kperì,
tetentè timúti í yiè dè ténke.

¹³ Tì Yìè nKuyie mmièke keè di yè,
nè de kpréi òmòù ténke í yó mbo de kó diheì mieke,
di yóó dòúnkomu,
bèè kó dimàà bo ndè pènkù ke di yau,
bè bo mmáàrì be yò,
tù di tùàkení ti kpréi.

¹⁴ Díndi be tãntãübè, cómmúnè kékénnè Babidònni,
poténè be ipie,
di bá nyièkù ì bo dóntémè,
ke yè bè yeténèmè ti Yìè nKuyie nku.

¹⁵ Uunè tipítì timòu fekparihúùfè,
bè yièkemu kè be dèrè duó,
be duotí yànte yantemu,
ti Yìè nKuyie nyóó peite dii yiè dii tùàke,
peitenè, fòónnè be bè di dòò dè.

¹⁶ Kuònnè bèè buotì,
kuònnè bekéìbè Babidònni eì mieke.
Mudoò mùù doti Babidònni mù í sénní,
bá wè wèe wammú o kòbe bo kèè bíékè,
bá wè kòo kò nho cie.

¹⁷ Isidayeeribe dònne tiplèti tù feti tinti,
kè yeciricirè bè bèti.

Diciricirì ketirì dii bè càáké dii tu Asiidi kóo kpààti, diciricirì sanni dii dèrì yekúò kè di tu Nebukannesaà Babidònni kóo kpààti.

¹⁸ Dèè te kè ti Yìè nKuyie Mpakèdaa tínti Isidayeeribe ti tũ nkù, kè kù béei nke tú: N yitè ke cómmúmu Babidònni kóo kpààti nè o nìtibè be kpréi ke bo bè dòò n dòò mè Asiidi kóo kpààti.

¹⁹ N yóó ténnéni mu Isidayeeribe be kó dinaacènhòò,
bè bo ncenti Kadimeedi nè Basáà borè,

ke diiti timùti Efadaimmu tārè nè Kadaadi kperi.

²⁰ De kó yewe nè de kó yemòrè mieke,
bè bo wammú Isidayeribe kó meyei nkémónté,
kéfié Sudaa kòbe kó mecaarimè ke báa yà,
ke yé n yóó cǎmmèmu besòmbè bèè bo nkpaá.
Mí ndi Yiè nKuyie mmû béi.

²¹ Donè Medataimmu ei kòbe mudòò,
kuonè Pekodi ei kòbe bemou,
di báa súò nhòmòù.

Mí ndi Yiè nKuyie mmû me nyè.
Dí doò n di nàké ti timòu.

²² Ikpàriúu ìi dàátí dihei dimòu mieke,
dèè còke dè í sénní.

²³ Dè dòmmè kè Babidónni ei do?
Dè yíme kè di dóúnko yebotè yemou mieke,
dindi dii do tú dihenkèri,
ke pònti demou kutenkù mieke,
dè dòmmè kè di kèéte?

²⁴ Babidónni ei, n da dii timáti nti
kàa ta ti mieke bá a í dake,
kè bè da sǎnké ke pí,
ke yé a dokunèmmè mí nKuyie nku.

²⁵ Ti Yiè nKuyie nkpeté ku kpàrinenti kó ditou ndi,
ke dènnèni ku mieke kó tikpàrinenti,
ke yé kunku ti Yiè nKuyie Mpakedaa
kú dómè kéánné mutómmú Babidónni kó dihei kòbe.

²⁶ Tipíiti timòu kòbe tínnènní Babidónni ei,
óóténè o buò káyóóté dèè ã ye mieke
ke cóú nyecúò yecúò,
kécsú kè dèe csúté pái,
bá dèmarè báa súò.

²⁷ Kuòné yenaadakè yemou,
yè yóó duó dituò ndi yemou,
de kó yenaadakè bo yà,
ye yéiti yiè dii tũòke.

²⁸ Keèné, bèè yenténi Babidónni,
bè cootinimè kénáa nSiyòò ei kòbe
ti Yiè nKuyie mpèitemè,
kú pèitemè ku cǎsáatè bè pònte tè.

²⁹ Tíinnè betántāūbè, bèè yūò ndetānnè,
kè bèe tíi mBabidónni ei ke di munné,
di báa yie nkòo mōu yenté.
Fóónnè de kó dihei kòbe bè dǎò dè,
bè dǎò dèè kó dimàà, dí de mbè yietí,
ke yé bè benkemè be fentè nte ti Yiè nKuyie,
kunku kùu te Isidayeribe.

³⁰ De yiè Babidónni ei kó bedapàmbè bo duó dihei mieke, bekpàrinuòmbè bemou bè bo kú mudoo mieke. Mí ndi Yiè nKuyie mmû béi.

³¹ M bàátí a kpéi nke,
fǎ mBabidónni tefentè yiè,
a mōnni dii tũòke,
a bo cus dii yiè tiyēiti.

Mí ndi Yiè nKuyie Mpakedaa mmû béi!

³² De kó tefentè yiè nfǎ nha yóó bétému kèdo,
òmòu me nyí bo wèè bo da íi,
n yóó csú mmuháá mmu a ekè,
kè yèe csúté kéfité yemou.

³³ Ti Yiè nKuyie Mpakedaa tu:

Bè fěũmmu Isidayeeribe,
 ke wěnnénè Sudaakabe ke fěũ.
 Bèè bè pĩ nke kònnè ke dòò tidaati
 bè bè pĩ nteii nwe,
 ke yete bè bo bè fĩnkómè.
³⁴ Bè deetiwè me nkpeñnìmu,
 wenwe wèè yetiri tu Mpakedaa,
 Ò yóó bè kònnému,
 kéom̄pũnne be ei,
 kébonté dikònkòdnni Babidònni ei kabe.

Kuyie nnakémè kù dó kédòò tì Babidònni ei kabe

³⁵ Mudoò muù doti Babidònni tenké kabe,
 muù doti o kpààti tũmbè nè meciì nyembè.

³⁶ Mudoò muù doti beyuwúòmbè,
 kè bè bo naá mbebiimbè,
 kufɔwaa mbo auté bekpàritiebe.

³⁷ Mudoò muù doti sikpàrisēī nè sikpàrinaasēī,
 nè behāāpòmbè yehékè yehékè kabe,
 bè bo dontenè benitipòbè,
 be kpàti kó sicēī bè bo si pùò,
 kéhéi be kperè.

³⁸ De kó dihèi tenké bo kpeí
 kè menie nkũũ.

Ke yé di tumè dibòòhèi ndi,
 ke nònnè isòke kperè.

³⁹ Deè kpeí nte yekpamaà nnè sikpamó
 kè dè bo konni de kó dihèi,
 icùo ndieyi borè konni kémbò sáà,
 nè de kó dihèi bo mbomè
 oniti ténke báá dè kàri bitì.

⁴⁰ Mí ndi Yiè nKuyie m bo kuò de kó dihèi,
 n kuómè Sodòmmu nè Komòò,
 nè yehékè yèè dè tákè,

oniti ténke í yó ndè bo,
 fenitiyanfè bá ndè kpáà.

⁴¹ Kubotí makù kuù itiní kubakù you bíékè,
 kuwuò ndiekù nku,
 bekpààtikperíbe beè itiní itemmànke imòu.

⁴² Bè nò nke tãũ ipie nyi nè yekpāà,
 bè tu benitiyonkubè mbe,
 bè í mòke mesémè,
 kè be tammè yìè ke dò ndáméèrì ò nhuutimè,
 bè dèke sisēī nsi,
 ke kéri ke dò nhoniti omáà,
 ke bo di do díndi Babidònni ei kabe.

⁴³ Babidònni kóo kpààti ti nkèè
 kòo baà mbèltè,
 kòo yèmmè càarè,

kè dè ò yóu ke dò nhonitipòkù wèè dó képeité.

⁴⁴ N yitòomu kukò nSuditēē kó mepémmè diciriciri kòme,
 ke deètòo timúsũũti borè.

Babidònni ei kabe bo coké be tenké dimònni dimáà,
 m bo kanne n tãáté wè de kó ketenkè.

Ke yé omòu í bomè wèè bo m pèi,
 ocènti mòu í bo wèè bo dáátí kécómmú n yìikè.

⁴⁵ Keèné ti Yiè nKuyie ntááté ti Babidònni ei kabe kpeí,
 nè kù dó kédòò ti Kandee tenké kabe, tii tu:

Bè yóó bè kpáake tipietì tēmè mme,
 be tenké bo dóũnko.

⁴⁶ Babidònni ei kabe do bèmmù nwe kè ketenkè au,

bɛ kó yɛdabùò nyɛɛ yìè ke tuòkù yɛbotè yɛmou miɛke.

51

¹ Kè ti Yiè nKuyie mbéi nke dò:

N yóó ínní kuyaakù makù nku kùù kòù,
kè kùu do Babidanni kó dihei nè Debukamaii èi kòbe.

² N yóó tōnní beyèmbè mbe,
kè bèe ye mBabidanni èi kòbe,
kékáúté o èi.

Dè bo tuoke dii yìè,
meyei mbo bè do,
benitibè bo yènní tipítì timou,
kè bè munné.

³ Díndi betāntāūbè,
tāānè betāntāūbè ipie,
di báá kpáké bèè dàátí yecīncīnkòrè,
bedacēmbè kó dimàà,
di báá súò nhòmou,
kuòné behāāpòmbè bemou.

⁴ Dì bè koute koute,
kè bè ncóú cóú Kandee tenké miɛke,
kè beciribè nduó duó Babidanni èi miɛke.

⁵ Ke yé Isidayeribe nè Sudaá kòbe,
mí mbe Yiè nKuyie Mpakɛdaa n yí bè bontóo,
bá nè bè me nní yeténèmé,
mí nwèè bè te bembè Isidayeribe.

⁶ Cokénè kényè Babidanni èi,
bá wè koo dɛɛtè o ònni,
kè bè báá di wènnénè be kékua,
dè tuòke mí ndi Yiè nKuyie m bo peite dènde,
n yóó bè fòó mbè dàò dènde.

⁷ Babidanni do dò nƚɛsɔbòòfè nƚɛ
mí ndi Yiè nKuyie n ndùtè miɛke,
kè ketenkè kemou kòbe
yò nƚɛ kó menaà nke muò.

Yebotè yāmu ƚɛ kó menaà
kè ye yèmmè kòrɛ.

⁸ Dende bāmbà kè weè Babidanni do
ke kèétè kèétè.

Kōmmúnè o kpéi,
wammúnè mekùò nkéwaaɛ o mōnne,
kè dè naati wèe miɛtè.

⁹ Ti taa mBabidanni ke yīkemu,

tí ò yóunè tūnké,
kékò mbá wè o ciɛ.
Ke yé tiyēiti tìl bè dò
tí í sénnimè,

tí deumu ke pēɛtè yewetè ke káá ntiwetì.

¹⁰ Ti Yiè nKuyie ntí kóónémú,
tí kōtenè Siyōó kénáké ti Yiè nKuyie
tí tú nkù pī mmùù tōmmú.

¹¹ Ti Yiè nKuyie ndó kèponte Babidanni èi kòbe mbe, kù dó kèpeite bè pòntamè mme ku cƚètè.
Dèè te kè kù yàúkunko Medii tenké kpààtibè kòntì ke tú:

Sūóténè ipie kèpíe ndi duokè.

¹² Cónnénè mudoò kó kuyaakù kéwetinné Babidanni,
yíénè bebàribè,
cónnénè bèè yó mpaké,

oo nhoonnè benìtibè,
 ke yé ti Yiè nKuyie ntāātēmēmu
 kù dó kédòò tì Babidōnni èi kòbe
 ke ti ndòòri.

¹³ Babidōnni f̄s nwèè bo kukó ndièkù p̄émmè,
 kàa kpàti òu,
 a mōnni d̄ii tūòke,
 a kó muyóò m̀anku nku.

¹⁴ Mí ndi Yiè nKuyie Mpakēdaa
 m p̄arikēmu ke t̄u:
 Benìtibè b̄eè tat̄iní
 ke bo píe mBabidōnni èi f̄ecofe t̄ēmè,
 b̄è bo di munnénè ih̄uu.

¹⁵ Ti Yiè nKuyie ndòò ketenkè
 nè ku w̄erímú m̄mu,
 nè ku kó meyenf̄òumè m̄me
 kù fiímmè ketenkè,
 nè ku c̄ii m̄me

kù pitémè tiw̄eti,
¹⁶ ke b̄éi nku nùu m̄emáà
 kè m̄enie nt̄ii nke d̄èke k̄ènkè,
 kuù òò í nyewetè itemm̀ankè
 kè ȳeè deke tiw̄eti,
 kuù ò nte kè fet̄aaf̄e k̄peri k̄eni,
 kuù òò ínni kuyaaakù kù s̄òri d̄è.

¹⁷ Benìtibè b̄em̄ou yeim̄mu,
 meȳét̄imè b̄è d̄ònté m̄èè kp̄éi,
 b̄èè yiènko tim̄ati ke uti sib̄òøtenkaan̄ii
 if̄ei bo b̄è pl̄h̄nè b̄e tesì,
 si tu siȳáb̄isi k̄per̄e nde,
 muwem̄mu í bo si mīeke.

¹⁸ Sì tu det̄etir̄e nde, mut̄øntet̄im̄u,
 dem̄ou d̄è bo deè,
 ti Yiè nKuyie m̄bo w̄èēt̄eni d̄ii yiè si bíékè.

¹⁹ Kuyie nkùu te Sak̄obu yaàbí
 ku k̄per̄e í me ndò,
 Kuyie nkùu d̄òò dem̄ou,
 kuù te Isid̄aȳer̄ibe,
 kunku kùu ȳèt̄iri tu Mpakēdaa.

Babidōnni dorim̄u tūòkemè

²⁰ Kè ti Yiè nKuyie mb̄éi nke d̄ò:
 Babidōnni weè do ò nt̄u dihenk̄eri
 m̄ puònnè di ȳebotè,
 nè wenwe m̄ puònnè m̄e yekp̄àatiyo.

²¹ M̄ poténè weñwe tesántè nè te d̄èèti,
 nè weñwe m̄ puammè tekp̄ar̄inaasántè nè te d̄èèti.

²² Nè weñwe m̄ potémè onitid̄òu nè onitipòkù,
 nè weñwe m̄ potémè odakóti nè odap̄àà,
 nè weñwe m̄ potémè odap̄àà nnè osap̄àà.

²³ Nè weñwe m̄ potémè opec̄enti nè o pe,
 nè weñwe m̄ potémè otenk̄úti nè o nààke ò duànè ì,
 nè weñwe m̄ potémè kùm̄and̄áàbè nè b̄ebeémbè.

²⁴ Di m̄m̄ōnni n né yóò yiet̄imu Babidōnni èi kòbe,
 Kandeè tenkè kòbe,
 b̄è d̄òò m̄èè ȳei nSiȳòò
 n yóò m̄è mb̄è yiet̄imu kè di d̄è yà nè di nuò.

²⁵ N̄ c̄òr̄m̄u a kp̄éi nke,
 f̄s̄ ndit̄ari d̄ii do p̄ønti dem̄ou ketenkè ìnkè,
 n youte n n̄òutè nte ke bo da poté,

m bo da bənténi ketenkè,
 m bo da cóu nkàa cóúté.
 26 Bá bè ténke báa pété a borè ditári
 kéánné kudieku kentímè
 yoo bèe pūūténè,
 a yóo dɔ́unkomu sáà.
 Mí ndi Yiè nKuyie mí béi.

27 Cónnénè mudoò kó kuyààkù dihei mieke,
 eénè ditáteheù yebotè cuokè,
 kè yebotèe tí mBabidənni èi kpéi,
 yúnè yekpààtiyo Adadati nè Minni nè Asekennaasi,
 waánnè oháàpànti wèè yó mpī mbenitibè tiháàpànti,
 tíinnè sisèl kè si nsū ke dō nfecofe
 kè bè do.

28 Íinnè yebotè kobe,
 kè di do Mədii kó bekpààtibè
 nè iwēl yembè nè bebeémbè
 nè dihei diməu ò baké di.

29 Ketenkè áamu ke sántè.
 Ti Yiè nKuyie ntáátè ke bo dɔ̀ ti Babidənni tìl tu:
 Babidənni èi bo pante kédəúnko

bá òmàù ténke bá mbo di mieke.
 30 Babidənni kó bekpà̀rinuəmbè ténke í dokù,
 bè taà be cēkperí mieke nke ke sori,
 be kə̀mbò dèèmu kè bè naá mbenitipòbè.
 Bè cósummu be èi
 yecàkè cùəmu ke kèké.

31 Yetə̀rè yèè mau Babidənni kóo kpà̀ati cḕtè,
 ke bo ò náké bè pà̀ntemè dihei diməu pái pái.

32 Be dootitòbè bèè pì yeyèrè,
 kè sicēkperí còúté,
 kufə̀wáá nhautému bekə̀mbòtiebe.

33 Kè ti Yiè nKuyie Mpakə̀daa kunku Isidayeribe tū nkùu béi nke dò:

Babidənni dònè kuyié nku
 bè òri kù ke bo puotí tidiiti kudisḕikù mònni.

Kuyie nyóó pèitemè ku kobe
(Sedisademmu èi kobe béi ntì)

34 Babidənni kóo kpà̀ati Nebukannesaa
 ti cáákóomu kè ti sū̀təo,
 ke ti níntè bè ɔ̀ níntémè dibuu ke ínnəo,
 bè ti maankoo musímmù ɔ̀ yímè mme,
 ke sū̀tə ti femme,
 ke dèè ke ti bəntóo.

35 Kè Siyə̀ ɔ̀ èi kobe béi nke dò:
 Babidənni èi kobe ti dɔ̀ mèè yei,
 bèè yà me kó tiyeti.
 Kè Sedisademmu kobe dò:
 Babidənni èi kobe cóú mmèè nitiyī ti èi,
 bèè yà mè kó tiyeti.

36 Kè ti Yiè nKuyie mbéinnè Sedisademmu èi kobe ke dò:
 Mí mómumuə n yóo kpa ndi kpéi
 mí yóo pèite di pèi.

Mí yóo duə nkè sibií kũ̀ o èi ke ikó nkpeí.
 37 Babidənni èi bo naá nyedombirè,
 sikpamə́ kó diári,
 benitibè ní bo ò yà kè dèè bè di,
 kéwète kè bè pī mmudaá,
 di bo dɔ̀únko bá onitì bá ndè bo.

38 Babidɔnni ɛi kɔbe yɔ mmuntɪmu yɛcɪrɪcɪrɪpàà ntɛmɛ,
ke konti yɛcɪrɪcɪrɛ kɔme.

39 Sinéyɛi sù bè pɪ nkè m bè yu dibanni

kè bè bo yà menaà nkémuó,

kéduó, ke ténke báá ente.

Mí ndi Yiè nKuyie mû béi.

40 N yóó bè kpáake tipíeti nè yepedakè

nè yebɔdakè tɛmɛ mme kétanné kukòüdieku.

Bè kuómme dikúdabònni Babidɔnni ɛi kpéi

41 Dè dòmmɛ kè Sesaki kó dihei do,
dindi dii kó diyètiri do fei kute nkù kumɔu miéke,

dè dàò òmmɛ kè Babidɔnni ɛi dàúnko

ke náá ntedòntè?

42 Dáméèrì kó menie mmeè dèkeni

ke tùòke Babidɔnni ɛi,

kè yenefɪnfirè di dátinné.

43 Kòo ekè náá nyèè dàúnkoo,

kòo tenkè kpei ke náá ntedòntè,

òmòù ténke í ã ke miéke

fenitiyanfè òmòù ténke í dè pènkù.

44 Kè tí Yiè nKuyie mbéi nke dà:

N yóó potému Bɛɛdi Babidɔnni kó dibòò

ke dii tó di maá ndè.

Yebotè ténke í yó ncokoo di borè.

Babidɔnni ɛi kó kuduotí domu.

45 Díndi n nitibè yènnè de kó dihei,

bá wè kòo dɛɛtè o ònni,

mí ndi Yiè Kuyie n kó kemieke yàà bo ò potè.

46 Di kònti báá yárike kè kufɔwáá ndi pɪ di bo keè dii mɔnni kunòòroo kute nkù miéke, di mbenni níi bo nfitini kè dɛɛ nòòrɛmu kè diteri nyetini kè dɛɛ nòòrɛ, yekparè bo mbo kute nkù, we nkpààti yonkuwe níi bo beti otàù kékari.

47 Dɛ kó yewe kpaanímu kè m bo íté

kécómmú Babidɔnni kó sibòotenkaanì kpéi,

Babidɔnni ɛi kɔbe bo di ifei,

bɛcɪrɪbè bo ncóú cóú dihei miéke.

48 Ketenkè nè kéfɪnkè dè bo nyíú Babidɔnni ɛi kpéi,

diwèi bo dè pɪ mbɛpòmbè bo ítɛní dii yiè kubakù yóú,

kédo Babidɔnni ɛi.

Mí ndi Yiè nKuyie mmí béi.

(Kuyie mpàánáànti náàhtò béi nti)

49 Babidɔnni ɛi dò nképòntɛmu,

Isidayɛɛribe ta, ke ta ketenkè

nè o kpéi ndè í sénni.

O kùò ke kùò benitibè kute nkù,

dè í màke dè màmé.

50 Díndi bèè na ke yenté,

cokénè kéyè, bá nhòótínè dɛborè,

bá kè di dètè ke berinè dè,

di báá yè ndi Yiè nKuyie nkpéi nnè Sedisadɛmmu ɛi kpéi.

(Kuyie nkɔbe béi ti)

51 Bè do ti sáá ndii mɔnni dè do í ti naati,

ifei ù do ti kùò,

bèè í tú Sifube bè ta dii mɔnni

ti Yiè nKuyie ncésààtè miéke.

(Ti Yiè nKuyie mbéi nti)

52 Dɛ kó yewe kpaanímu

kè m bo cómmú Babidɔnni kó sitenkaanì kpéi,

dɛ yiè bè kòute bè bo nkò dihei òmòù miéke,

⁵³ Kè Babidõnni èi dó dìi deke kétuòke tiweti,
bá kè di duotí òkè ke í dò nkéninte
n yóo duõnni bepòmbè mbe kè bèe di do.
Mí ndi Yiè nKuyie mmú b́ei.

(Kuyie mpáanáaanti náahtò b́ei nti)

⁵⁴ Tí yo ihúu mai nyi Babidõnni èi mieke,
meyehcaàrimè diemè kó yedabùò nyeè
dàátí Kandee tenkè mieke.

⁵⁵ Tí Yiè nKuyie nkuu ta Babidõnni mupòmmù kè de kó kutoweku dèe,
be dootitòbè kó kunòroo kuù né yiè
ke dò ndáméèrì kó yenéfinfirè,
kutoweku diekù nku.

⁵⁶ Opònti weè do Babidõnni èi
ke pírmú bekòmbòtiebe ke kèké be tãnnè.
Tí Yiè nKuyie nnõmmu ke foku oniti yei,
ke yieti bá wè o yei.

⁵⁷ N yóo niimmu menaà bèè tũ nhokpààti,
meciì nyembè nè kùmàndáàbè
nè bebeémbè nè bekpàritiebe,
kè bèe muò nkéduò ke ténke báá ente.
Mí ndi Yiè nKuyie nwèe yètiri tu Mpackedaa mfi b́ei.

⁵⁸ Babidõnni kó iduotí ćéèyi yóo puõmmu
yecàkè dieyè yèè kpeti yebòrè
muháá mbo yè cùó.
Iwuo mpí mmùu tómmú bo naá ndetetirè.
Yebotè àrì ke dõari dè bo ntú muháá nkperè.

Dipátiri bè dootóo di kukó nhEfadati

⁵⁹ Sedesia Sudaa kòbe kóo kpààti benni naanni mieke, kè Nediya bire Sedaya Maseya yaàbire
wèè do baké tekpààticíètè be caù dè bepòbè, kòo nkõri Babidõnni ke neínè Sedesia Sudaa kòbe
kóo kpààti mí nSedemii kè nhò nàнке dipátiri.

⁶⁰ Kè di wàri meyei mmèè dò nkétuòkení Babidõnni èi memòu.

⁶¹ Kè n di nhò duò nkóò náké ke dò: Kàa tũakoo Babidõnni á nyé kékaa nde kó dipátiri.

⁶² Kàa di kàa nke dèè á bántè ke dò: F́s nti Yiè nKuyie f́sè b́ei nke tú di nhei bo dõnko sáà, di
bo pònte bá òmòu ténke bá ndè bo, oniti yoo feèfè.

⁶³ Kàa dèè á waá nkuhõu kè di pitinnè ditári kè di dootóo kukó nhEfadati mieke,

⁶⁴ Kébéi nke dò: Babidõnni yóo do mmie mbotí nku meyei n yóo ò bõ mmèè mieke bá ò ténke
báá íté.

Sedemii náahti mànku nku memme.

52

Nebukannesaa pírmè Sedesia

(Wénte Sedemii 39:4-7 nè 2 Bekpààtibè 24:18-25:7)

¹ Sedesia do yóo di tikpàti ke moke yebie nsipísidé nè dimáà ndi, kémbo Sedisadèmmu ke dò
yebie tepítè nè dimáà. O yó do tú Dibuna èi kou Sedemii kóo sapàà nwe, kòo yètiri tu Amitadi.

² Kòo dõò ti Yiè nKuyie nyi dá dè, ò do tũnne Sosakimmu borime mme weti weti.

³ Tí Yiè nKuyie mmieke keè do yè Sudaa tenkè kòbe nè Sedisadèmmu èi kòbe kè kùu bè kei
nku borè.

Kè dè mboní kè Sedesia yete Babidõnni kóo kpààti kpeti.

⁴ O kpàti benni weínni mieke, otãpíinwè diyie pínni yiè kè Nebukannesaa Babidõnni kóo
kpààti nè o ãpòmbè kè bèe kòteni kécéète Sedisadèmmu èi kédammú mutáá nkéonnè di duotí.

⁵ Kè bè ndi pí kè dèe tuòke Sedesia kpàti benni tepítè nè dimáà.

⁶ Dibenni tãnkù naanwè diyie weínni, ke śò ndikõnni deuke bá benitibè ténke í péú ke yo.

⁷ Kè Sudaa kó kuwuò nkòbe duute dihei kó kuduotí, okpààti nè o ãpòmbè bemòu kè bèe coké
keyènkè kéye, kétũnne kuce kùu yiènè iduotí idé sakù, okpààti pèrimù také. De kó kuce kòrinè
kukó nSuditèè kó kubiriku nku. Bè do dè nkétè bá nè Babidõnni kòbe me mpimè dihei.

⁸ Kè Babidõnni kòbe beti okpààti Sedesia, kóo nĩte Sedikoo biriku, kòo ãpòmbè ćíétè kóo
yóu.

9 Kè bèè ò pí nkékàtenè Dibuda èi Amati tenkè Babidònni kóo kpààti borè kòo ò bekénè ké náké ò dò mbèè ò dòmè.

10 Kè Babidònni kóo kpààti fié okpààti Sedesia bí o ìikè, kéfiénè o tũmbè Dibuda èi mièke.

11 Ò me nyí kédókè Sedesia nuò nkòò bou disòwũ ò kó mefiimme, kóò kòonnè Babidònni, kóò kpetinnè, kóò nkpetí ke yàa kùnè.

*Nebukannesa pĩrĩmũmè Sedisademmu kòbe sòmbè
(Wénté Sedemii 39:8-10 nè 2 Bekpààtibè 25:8-21)*

12 Babidònni kóo kpààti Nebukannesaa kpàti benni tepíítè nè diwéinnì mièke nke Nebusadadanni tihāāpònti tii bàà okpààti ti kóo kóti kàtenimè Sedisademmu.

13 Mèmmè ò còummè nKuyie ncíètè nè tekpààticíètè nè bèè tu benitidiebè be kó sicéí, nè sicéí simòu sii bo Sedisademmu èi mièke.

14 Kè Babidònni kó behāāpòmbè bèè ciénni tihāāpònti tii bàà okpààti ti kóo kóti. Kè tii può nkuuotí kùu fité Sedisademmu.

15 Kè Nebusadadanni tihāāpònti tii bàà okpààti ti kóo kóti pĩmmú besĩnténitibè bèè do kpáa dihei nè bèè do duò mbemáa Babidònni kóo kpààti nè dimònni, nè benitibè tóbè péu, beyántibè sòmbè, ké bè kònnè Babidònni o ciè.

16 Kóo súò mbenkúntibè, ké bè bo nkuuti detie mbè tu dè finyí ke kuuti depa.

17 Kè Babidònni kòbèe può ndisòwũ ò kó yesānkè yèè do bo ti Yiè nKuyie ncíètè mièke, nè de kó yecaube, nè disòwũ ò kó kunankú kùu do bo ti Yiè nKuyie ncíètè mièke kété de kó disòwũ ò dimòu kékònnè Babidònni.

18 Kóo túóténè disòwũ ò kó tinenti timòu sikũmboò nè tikāpentì bè do ò nkounè tì mutápeí nnè yese nè ihaakè nè sibúkúsi, dèè kó dimàà cénke pĩnnè ti Yiè nKuyie ncíètè mièke mutòmmú.

19 Kuhāāpònkú kùu baké tihāāpònti tii bàà okpààti, ké kùu túóté dèè kó dimàà tu mesò nkperè nè tímátì péitì kperè nè inankè nè sibúkúsi sii túònnè tihúúnti nè yebò bè mèúnè yè meyí nnè sikũmboò nè sifitíkèkèè nè lbòòke nè yebò yèè yonnè.

20 Sodomò do dǎò dii sòwũ ò Kuyie ncíètè di kó kucéékú do í mǎke kù mǎmè: Yesānkè dieyè yédè nè kunankú diekú nè tenaasāntè tèè kù tǎ nè de kó yecéètiyè.

21 De kó yesānkè yédè dimáà kó meokùmè do bo métiri mèwei. Káa bo di bennè kéfitè di mmǎke kuhōũ métiri mèkúò ké yè á mefié, ké yebìè ncéékú mǎnnè sǎntimétiri meni.

22 De kó yesānkè yédè bá di ké di mǎke ditèitiri di yómmè. Kè di okùmè bo métiri mèdémè nè dikéè. Bá dii tètiri ìnkè ké di kpè mmesò nke fité, ké dè dò nyetebe bè tu yè kédénátì. Demòu ké dè wè nke tú disòwũ ò máa, ke me ndò nyedé.

23 Kè ye kpè ke dò mmutepóò mbè tu mù kédénátì ké dè mbo sipísíwei nè mèkuò tipítì tidé kperè. Kè bè bo kaà nkéfitè dè mbo tekòutè (100).

24 Kè kuhāāpònkú kùu baké bèè bàà okpààti ké kùu pí Sedaya ikuú niuti diwèè nè o kóo tǎnti Sefaa nè ikuú niubè bètǎati bèè bàa Kuyie ncíètè bóri.

25 Kè kùu pĩnnè tekpààticíètè kóo kóti mǎu wèè do baké behāāpòmbè kéyíénè betóbè bèyiekè bèè do bonè okpààti dihei mièke nè kuhāāpònkú kùu te kù bo pĩmmè behāāpòmbè ku kóo pátúwǎati nè benitibè tóbè sipísíkuò bèè do bo dihei mièke.

26 Kè Nebusadadanni bè kàtenè bemòu ké bè duò nNebukannesaa Babidònni kóo kpààti Dibuda.

27 Babidònni kóo kpààti de mbè poté kékuò Dibuda èi Amati tenkè mièke. Mèmmè bè pĩrĩmè Sudaa kòbe kékònnè ké bèè déténnè be tenkè.

28 Nte Nebukannesaa do pĩrĩmú bè o kpàti benni yiénni mièke: Sudaa wuò nkòbe sikòupí sitǎati nè sipísidè nè bètǎati (3023).

29 o kpàti benni tepíítè nè diniínni mièke kóo pĩmmú Sedisademmu kòbe sikòu sini nè sipísitǎati nè bèdébè (832).

30 O kpàti benni sipísidè nè ditǎánni ké Nebusadadanni wèè baké tihāāpònti tii bàà okpààti, kóo wète képĩmmú Sudaa wuò nkòbe sikòu siyiekè nè sipísinàà nè òènnimmú (745) ké bèè wènnè bemòu sikòupísinàà nè sikòu sikuò (4600).

*Babidònni kóo kpààti dǎòmè Sosakinni mesàà
(Wénté 2 Bekpààtibè 25:27-30)*

31 Bè me mpí nSudaa kóo kpààti Sosakinni kékònnè Babidònni, kémmòke yebie nsipísitǎati nè yeyiekè, otǎnkú tepíítè nè odèriwè, diyie sipísidè nè dinummuri yiè ké Babidònni kóo kpààti Efidì-Medodakii di tikpàti, kóò kuò mmesémmè kóò kpeté kóò òenne dikpetintou,

32 kóò náké tináansǎati, kóò níi nkòò mbaké bekpààtibè tóbè nè bè bè do wè nke bo Babidònni.

33 Kóo duò nkè Sosakinnii dátè tikpetinyàati, kényo nwenwe Babidònni kóo kpààti o borè o fòmmu mumòu mièke.

³⁴Κε Babidṓnni kòo kpààti weè nyé o kpéí nsáà, ye we yemṓu duómè, o fṓmmu mumṓu miεε kòò yàa kúnè.

Sedemii kó Isáúttii Di mpátiri tɔ tii náànti

Sedemii weè wàri de kó dipátiri, ke di wàri kè dè ntukúnè Sedisademmum kó mupòmmù kó tináànti. Ti yému ke dò nSedemii do tú Kuyie mpāānāānti náāntò nwe, kè kùu ò nàké Sedisademmum kó mupòmmù kpéí, Nebukannesaa Babidōnni kóo kpààti do bè pòntemu, kè Sudaakòbè kó dikpààtiyuu do. Bembe Kuyie ndo dōunnè bè dinùu ke dō: Dafiti kó dikpààtiyuu báa pàà okpààti. Kè dii kpààtiyuu né pònte nè be ei Sedisademmum, kè bèe ta mesémmè miéke, kéta tidawanti miéke, kè dikōnnii bè pī nkè be dootitòbèe kuò be bí nè be dapàmbè nè beheikènkóftbè kétaunè ikuò niùbè nè Kuyie mpāānāānti náāmbè, nè bekpààtibè, kécake Kuyie ncēsààtè.

Memme kè dèe pī nSedemii mesémmè kòo né kuò nde kó dikúdabōnni késaute, dèè bè tùàkeni bembe Kuyie nkó benitibè de kpéí. Ke bo bè benke ke tú tii bè tùàkeni Kuyie nkó tenòtè teè bè poté, ke bo bè benke kù í dómè meyei mbè dōòrimè, kè bè benke Kuyie ntumè kùu weti kùnkù kè bè yóu be yei nke wēteni kù yóó bè cīmmu be yei nkè bè deatè.

Sedemii nè o sáúttii miéke kóo bantè ke dō nhoniti báa na nè omáà kéwēteni Kuyie mborè kè dè í tú Kuyie nku móm̄m̄nku kuò bo ò ànné de kó meyèmmè. Memme kòo bēí nke dō: Ti Yiè nKuyie nha ti tēnnéni a bíékè kè dèe yie nkè ti wēteni a borè (mukámmù 5:21).

Mukámmù 3:22-23 kòo ti benke ke tú Kuyie nkó mesàà nyí deu bá kè tii ti tùàkeni kè ti kpáá fiúkú Kuyie nkó kuce miéke kù yóó ti teennèmu kè ti denne de kó difōtiri miéke.

De kó dipátiri náānti duò ke dōmmè
 Sedemii kuò ndii kúdabōnni Sedisademmum ei kpéí 1
 Kuyie mmiéke peikemè Isidayeeri bè 2
 Mefēūtīmè kó didabōnni 3
 Meyei mmèè do Sedisademmum 4
 Bè pòntemè Sedisademmum kè Isidayeeri bè báa nKuyie 5

Sedemii kuò ndii kúdabōnni Sedisademmum ei kpéí

¹ Dè dōmmè Sedisademmum kàa kàri ke sīi!

fó nwèè do tú dihei dieri kàa nitibè sū!

Dè dōmmè kàa sàāténè okúpokù!

Fó nwèè yētiri do feínè yehekè yemou kutenkù,

Fó nwèè do baké yehekè teyè,

kè fšò né naá nkudaakù!

² Ke wentí ke kuò ndeyènnè demou,

kàa bàà búúténè tinōnnieti,

bá òmòu í da báa,

kàa natitòbè bemou da fitè,

bèè naá nha dootitòbè.

³ Kè bè pīrímú Sudaakòbè ke kōnnè ke bè fēũnko,

ke bè pīrínè mudaatōmmú diemù,

kè bè wēhínè bèè í yé Kuyie nke bo,

bá bè í mōke meonpùmè,

bèè bè bèti, bè bè nintemu,

ke bè ēūtè depēūtírè.

⁴ Siyōō ei kó ice dōúnkomu,

òmòu ténke í dè kōrini Kuyie mbanni,

kè dihei kó yebòrè cāke,

kè ikuò niùbè ti yekúdabùò,

kè besapàmbè bo meyeñcaàrimè miéke,

dihei dimóm̄m̄nni kè di ta meyeñcaàrimè miéke.

⁵ Be dootitòbè bèè bè baatè,

be dootitòbè bèè di diwèi.

Ti Yiè nKuyie nkuò bè poté,

be yei nsūū mmèè kpéí,

kè bè pīrímú be bí ke dōò tidaati,

ke ì níi nke kpaake.

⁶ Siyōō ei, a sànni dimou yèmu,

kàa kpààtìbí sàáténè siweí sù í pèté timúti ke bo di,
ke cíte ke kéri ke ni, kè bèè sì bètì kè bè tū nke betì.

⁷ Sedisademmu atiramu ke di ifei,
ke dèntèni tikpàti ò do mọke ti nè dimònni ti kpéí,
di nmònni o kọbe me ndomu be dootitabè nọ mieke,
bá òmọù í kòriní ke bo bè teennè,
kè be dootitabè bè daú be ei dọúnkomè.

⁸ Sedisademmu caarimè meè sũ ndeè te kòò sìnre,
bèè kó dimàà do ò sánti kè bè ò sènkú.

Ke yé bè yàmè o fei,
o mómmuò nkè dè ò yóù kòò tu sǐmmú sǐmmú,
ke bùtǐnné ke ité.

⁹ O yóò mmeè sãũ nho yaàbòri,
ò do í totí o yèmmè ò yóó dentenè ti,
ke do mediè mmómme defũò,
bá òmọù í bo wèè bo ò bántè,
kòò kuò nke tú:

Kuyie nwénté n sémmè,
a yà n dootitabè n namaà?

¹⁰ O dootitabè beè yùò be nọ o kpàti timọu ìnkè,
Ò yàmú ketike yebotè kọbe tamè Kuyie ncìtètè,
ti Yiè nKuyie ndo béi mbèè kpéí nképarikè,
ke dò bè í yóó nkóké ku kọbe mieke.

¹¹ Kòo nitibè kuò mbemọu ke wanti mudii,
ke tóú be kperè desàarè ke cekiiinè mudii ke bo nfòunè,
ke kuò nke tú:

N Yiè nKuyie nwénté kényà bè n sènkèri mèè botí.

¹² Dimọu dínđi becepèmbè, wénténè kényà,
òmọù yo kuyonku makú dèmarè kè kù dònne m mè nyo kùù yonkaà?
Ti Yiè nKuyie mmieke mè nni nyè kè kù m poté kuù yonku botí!

¹³ Kù bontèni kefinkè nke muháá kè mù sọu n kũò ke taòo,
kù ndii nticùòti nti kè m bètè ke do,
kù m bømmu ke m bontóo, kè n sonnè ke muòke sáà.

¹⁴ Kuyie nwúómmu meyei n dọori mè memọu,
ke mè wènné ke bou ke m buú,
kè mè n yónte kè n cíte.

N Yiè nKuyie nkuù nh ànné n dootitabè nọ mieke,
n ténke í dò m bo na ké bè bàao.

¹⁵ N Yiè nKuyie nkuù bèti n kó behāāpòmbè bèè do m bonè,
ke tii n dootitabè kó behāāpòmbè n kpéí
kè bè bo kuò n kó behāāpòmbè yekómò yembè,
ké n nante mí nSiyòò ei Sudaa tenkè mieke,
bè òò nau mèè botí finyi kó yebe diyetitùò.

¹⁶ Deè kpéí nte kè n kuò kè n nuò nti tinonnieti,
ke yé wèè bo m bántè ò í bo mè.
We m bo n kpénkúnne kè nni nfòù?

M bí ténke í dè kpaá,
N dootitabè beè í pǐrímú ke kònnè.

¹⁷ Siyòò kuømmu ke yuo sinọu,
òmọù í bo wèè bo ò bántè, bá omáà.
Ti Yiè nKuyie nkuù ìnní Sakọbu yaábí dootitabè bèè bè fité,
Sedisademmu naá mbe kpéí dèmarè sǐnnè nde.

¹⁸ N Yiè nKuyie nwetímu,
ke yé n yetemèmu ku kpeti.
Kénténè tǐnké dínđi yebotè yemọu kọbe,
wénténè kùù yonku n taà,
n kó besapòmbè nè bedapòmbè bè bè pǐrímúmè ke dòò tidaati.

¹⁹ Kè n yu n natitabè do tú bè ke sǐ mbè n soutému.

N kó ikuá niùbè do tú bè nè beheikènkótíbè kè bè ku dihèi mièke,
bè do wanti mudii mmu ke bo di kénfòu.

²⁰ N Yiè nKuyie nwénté n yèñcaàrimè,
Dè kpéinko n nauti nti m mièke,
n yèmmè mèè m bekùnè,
ke yé m mènke yetemè a kpeti mediè mme.

Ditowaà bíékòo mudòò muù dèu m bí,
Dihèi mièke mukúú nciè nke.

²¹ Bè yomu n kuòmmè,
bá òmòu í bo wèè bo m bántè,
n dootitòbè yàmu meysi mmèè n tùòkení,
kè dè bè narike a n dòò dè.
Yúònní diyìè a nàké dii kòme kè bèè yà n yà dè.

²² Yóu kè be yonku kumòu feité a iikè,
kàa bè dòò a n dòòmè n caàrimè memòu kpéi,
n dabònni dii dèuté mediè,
kè n sonnè ke muòke.

2

Kuyie mmieke peikemè Isidayeeribe

¹ Ti Yiè nKuyie ndè yíme kàa mièke peike kàa tanné Siyòò èi dibiiñni mièke?
Ke bonténi Isidayeeribe ketenkè fùò bembè bèè yètiri do fei?

A mièke keè peike kàa yè nha cìètàà?

² Ti Yiè nKuyie nkuù pònte Sakòbu yaàbí ekè, bá mesémme í kù bo,
ku mièke keè peike kè kù buò nSudaa kòbe kó sicèkperí,
ke yèke yekpàatiyo,
ke yè sìnkùnne yenye nè sikipààtibí.

³ Ku mièke keè yonke mediè,
kè kù pònte Isidayeeribe kó muwèrimú mumòu,
kè be dootitòbè kèriní kè kù kàátè ku nòutè be ìnkè.
Kù còu mmuháá mmu Sakòbu yaàbí,
kè mù bè còu nke fité tipìti tímòu.

⁴ Kù sèu nkupie nku be dootitòu kòme,
ke yúó nku tammù be dootitòbè kòme,
ke kùò bebémbè bè do òò yà bè kè dèè bè narike,
ke còúnni ku mièke ke dò mmuháapòpùò Sedisademmu èi ìnkè

⁵ Ti Yiè nKuyie nsááténè Isidayeeribe dootitòu nwe,
ke bè pùò nke buò mbe kpààticéi,
ke yèke be cèkperí,
ke duò nkè yedabùò nnè isaúti kè dè dátinné Sudaa èi.

⁶ Kuù kètè ku cèsààtè kó kuperí,
ke pònte ku cìètè,
kè Siyòò èi kòbe yè nku kó yebaa nnè sionpùsi.
Ku mièke keè yènni ke tonté kè kù utòò bekpààtibè nè ikuá niùbè.

⁷ Ti Yiè nKuyie mpèmu ku wúòtònni,
ke wenté ku cìètè isòke kpete,
ke ànnè sicèsàási sii bo Siyòò be dootitòbè nòu mièke,
kè bè wèkíí ku cìètè mièke kè dè dò nku banni ò mbo kè dè dòmmè.

⁸ Ti Yiè nKuyie nkuù tãátè ke bo può nSiyòò èi kó iduotí,
kù dóú nkuhòú nku kùù beúnè,
kù í yóó cànnè ku nòutè demòu kè dè í do,
kuù pùò nkuduotí de mièke kòku nè ditowaà kòku kè ì wènné ke do ke naá ntidobontí.

⁹ Kè yecàkè duò ketenkè,
kè yekpetínyè hòké ke yarí ke còú,
bèè í yé Kuyie nkè bè kònnè okpààti nè sikipààtibí,
ikuá ténke í bo,
Kuyie nténke í duò nku pāānāānti ku pāānāānti náāāmbè,

ti Yiè nKuyie nténke í bè duò ntimatí.
¹⁰ Siyòò èi kó bekótíbè kàri ketenkè nke,

bá bè í náá ntìmatì,
 ke pū mmutáá mbe yo,
 ke dáátí tífòtònti.
 Sedisademmu eì kòbe sǎ́nè be yo nye ketenkè.

11 N kómmúmu kè n nuò ntiiikenè tinònniati,
 dè còu m mièke nke,
 n yí na ke bo pí m máà,
 meyei mmèè tùòkení n nìtibè me kpéí,
 ibí nè íbíbènní kè dè kò ndihèi mmieke,
 12 ke békú i yòbè ke tú: Tidiiti í boaà?
 Ì cǐtemu ke duò bè kòute bè kòme,
 kè i wemmu deu kè ì kò ndihèi mièke,
 i yòbè kpèrè ìnkè.

13 M bo da náké ònti fǎ́ nSedisademmu?
 M bo da donnènè we?
 M bo da ennenè we ke da bántè fǎ́ nSiyòò eì?
 A mǎ́nne deè ðeuke dàmmèrì tēmè,
 we mbo na ke da taà?

14 Kuyie mpānāānti náam̀bè bèè bo a mièke bè da náá ntì tu detetirè nde, siyáábìsì,
 bè í da benke a caàrìmè kè dè bo yie nkàa na káyenté, kè bè báá da dǎò kudaakù,
 bè da náké tii pānāānti tu siyáábìsì nsi, detetirè kpeti.

15 Bècèpèmbè bo nda yaú ke ti mudaá nke cǎ́o,
 ke bókí yeyo Sedisademmu eì kòbe kpéí,
 ke náá nke tú dihei dii wenniku do pēnkù yeteyè,
 kè kutenkù kumòu yèmmè di naatinè dii tu dinnaà?
 16 Bèè tu a yeibe bè bo nhaari tinùùti ke da daú,

ke cǎ́u ke maà nyebiè,
 ke tú: Ti da maánkomu,
 ti do baa dii yie dii tùòkení,
 ti bo di mièke nke.

17 Ti Yiè nKuyie ndo tǎātè tinti,
 kù do náké tì tii dǎò,
 kù do béi ntì nti nè ðimònni,
 kuù da pònte bá mesémmè í kù bo,
 kuù duò nkàa dootitòbè yǎ́nku a kpéí,
 ke duò mmuwērímú a dootitòbè.

18 Sedisademmu, ñkuò nkàa dabònni deke a Yiè nKuyie mborè,
 yóu kàa nònniati ñpūò nkukó nkòme kuyie nnè keyènkè,
 a báá yie nkéntú a bo ompè,
 a báá yie nkàa nònniati cómmú.

19 A ní nyié nke kuònnè Kuyie ke kù náá nha yèmmè kpeti,
 bántè ku íbíbènní kpéí,
 ì cǐte nè dikònni ke kò ndihèi mièke tipíiti tímòu.

20 N Yiè nKuyie nwénté káyà,
 ònku botí nku a fǎ́u mmè miè mbotí diyie marì?
 benitipòbè caámmu be bí bè ùúkú ì,
 a kuò nìubè nè a pānāānti náam̀bè kè bè kò nha cǐètè mièke.

21 Ibí nè bekótíbè beè ku ke duò duò ice mièke,
 mudòò muù kùo besapàmbè nè bedapàmbè,
 a mièke keè yènní kàa bè kùo, ke bè fié,
 bá mesémmè í da bo.

22 A yùni kukòmbòdoróo nku kè kù n duò tipíiti tímòu,
 n Yiè nKuyie nha mièke yènni dii yie, òmòu do í yenté bá omáà,
 m píí bè ke bè yò,
 n dootitòu bè kùòmu bemòu páíí.

3

Meféúttímè kó didabònni

- 1 N tú onìti wèè di wenwe mesémmè,
Kuyie mmieke kèè yonke kè kù m poté,
2 Kuù n tèntoo ke n tanné dibìnni mieke,
dibìnni mieke nke dè í tú kuwenniku.
3 Míi ìnkè baa né nke ku nòutè ò ntũũ nke duòmè,
ke kónni
4 Kuù cũũ m mambii nnè n kònti,
ke bòké kũò.
5 Kù m pènné kudookoti nku,
meféúttímè meè n fité ke tii mēdòmmè tēmè.
6 Kuù duó nkè nh ā dibìnni mieke,
bèè ku nè dimònni be kōme.
7 Kù n fii nkuduotí nku kè dè bo yie nkè m báá yè,
ke m bou ntifinti cēētì.
8 Kè n kuò nke kù yu ke òù,
kè kù yete kù bo keèmè n dabònni.
9 Ke pènné yetàré dieyè n kó kuce,
ke diti nce imou.
10 Kù òke musimmù kōme mme,
ke n díi diciriciri ò nhokemè kuce timúti mieke.
11 Ke òòteni ke n dètoo ke nètè nété,
ke daúnko.
12 Kù sèu nkupie nku ke n wetinné tehontè tēmè,
ke bo tā.
13 Kù n tǎá ku pie nyi,
kè ì ta ke tũòti n ceumbè,
kù kùóté ku doò dimou ndi n yĩnkè.
14 M botí kòbe bēmou n daúmu,
kè dè sonnè ke naá mbe kó feyènfè.
15 Kuù n díi ndetiire kè n de,
ke n nii mmedòmmè.
16 Kuù duó nkè n càáké itáá,
ke n kũnné mutápei mmieke.
17 Kuù n détinne meom̄pùmè,
kè n yēnko bè tu dè diwèi.
18 Mēmme kè m béi nke dō:
n kpeɾe deēmu mmemmaá!
N do baa dè n Yiè nKuyie mborè,
dè yè detetirè ndeá!
19 Denteni n do dimè ifei kénháá,
n càáké mèè sémmè tii ke dò mmedòmmè mme.
20 N ti ndenniní,
kè n yèmmè càari m mieke sáá.
21 N te n dó kéndenniní ti,
tìi te kè n kpaá kémmú tìi tu tii:
22 Ti Yiè nKuyie nkó mesàà mmu nyí dèè,
ku sémmè mu nyí tũòke me mǎnku.
23 Mè enkũmu bá òii kũnweñni,
n Yiè nKuyie nha tú timòmmanti yiè nwe sáá.
24 N Yiè nKuyie nkuù tu n kpàti,
deé te kè n kù bùs.
25 Ti Yiè nKuyie nnitimu wèè ikú ku ìnkè o kpéi,
wenwe wèè kù wanti.

26 Dè wennimu onìti a bo ndòmmè káré,
ke kémú a Yiè nKuyie mbo da deetémmè.

27 Dè wennimu onìti fí nha bo yiemme,
bè da náá nti a bíkémbénti m̀nni.

28 Kè ti Yiè nKuyie nda tanné meháarimè mieke,
a kenté amáà kédò só.

29 Karoo kéfũũ nha nùu ketenkè,
kè dè naati a yà meteèmmè.

30 Benke a baa bèè dó ke dá puoti,
bèè wanti ké da dii nyifei.

31 Ke yé ti Yiè nKuyie nh̄̄̄ í ndootóomè onìti sáà.

32 Kù ò̄̄ poté kèwète kékuómmu mesémmè,
ke yé ku sàà ndeumèmu.

33 Dè í tú nè ku yèmmè mme kù fèũkomè benitibè,
ke diinko mesémmè fenitiyanfè,

34 Bè mè ncùuti tikpetínti tímou dihei mieke,

35 ke kommu bèè í naati tibeénti mieke,
fí nKuyie nkùu baké kéĩnkè nè ketenkè a ìikè.

36 Bè mè ncaari tibeénti,
Ti Yiè nKuyie nkàa í wúónnàá?

37 We mbo béi nkè dèe d̀̀̀,
kè dè í tú ti Yiè nKuyie nkuu duó ndinùu

38 Kuyie nkùu baké kéĩnkè nè ketenkè kuu ò̄̄ béi,
nkòo nitìi yà meyei nyoo mesàà.

39 Onìti fí nnè a yei mmieke,
kàa f̀̀̀ a ténke né nsáúí nè ò̄nti?
kàa í kuò nha yei nkpréi nke.

40 Yóunè kè ti wénté ice ti tũ nyi,
ke í paaté mesàà,

kèwète ti Yiè nKuyie mborè.

41 Tí youte ti nou Kuyie mbíékè,
ké kù bántè nè ti yèmmè memou.

42 Kuyie nti da cãkemu mediè nke yete a kpeti,
dèe te kàa múnke í ti clé.

43 Kuyie ndàátí ku mieke nke diyaabòri kãme,
ke ti beti ke kòuti bá mesémmè í kù bo.

44 A dátinnè a m̀̀̀ ndi yewetè,
kè dè bo yie nkè ti báammu báa da tuòke.

45 A tí d̀̀̀ tiyonti nti,
desĩntékpere yebotè ìikè.

46 Kè ti dootitabè bemou,
ààte tinùuti ke ti weti.

47 Kukõmbòdoróo nè meyanfii,
dèe né tú ti kpere,

kè bè ti può nke ti kòu.

48 N nuò nyii pũ̀̀̀ ntiñnietìi,
meyei mmèè tũ̀̀̀kení n nitibè me kpéi.

49 N nuò nyii ti tinñnietìi sáà,
bá meom̄̀̀̀pùmè í bo.

50 Kè n kèmmú n Yiè nKuyie
mbo s̄̄̄nnéñimè kéĩnkè ké n yà.

51 N kãmmúmu kè n nuò nyonke,
tù tũ̀̀̀kení nh̄̄̄ ei kobe ti kpéi.

52 Bèè n níi mbè n níi ndetetirè nde,
ke m bèti tenòtè kòme.

53 Ke n tanné n fòùwè difòtìrì,
ke m bómù yetárè.

54 Kè menie ndàtínné n yuu,
kè nní nyé ke tú n kperè deèmu.

55 Kè nní mbo difòtìrì cūmpuri mieke ke yu a yètìrì,
Áú n Yiè nKuyie!

56 A kèèmu n dabònnì,
báá pí a toò,
keè nh úùfè.

57 N do da yu kàa n tóónnímu,
ke n náké ke tú m bá nyíèkù.

58 N Yiè nKuyie nha n kòhnému,
ke n deeté.

59 N Yiè nKuyie nha yàmu bè n cààrèmmè,
a m púté ké m pate.

60 A yàmu be mieke n cóúmmè,
kè bè náante n kpéí ke bo n kuò.

61 N Yiè nKuyie nha kèèmu bè n sàámmè,
bè dammù mèè botí n cīè.

62 N níibè náá ntí n kpéí,
nè bè n dónè tí yewe yemou tí tu tiyèiti nti.

63 Kè bè kàri yoo bè cóómú,
mú naá mbe kó feyènfè.

64 N Yiè nKuyie nfóó mbe bè n dòò dè,
yietí be be tómmú mànnè tii yeti.

65 Duó nkè be too kpenke,
kàa bè dòò meyei.

66 Kàa bè bètinè kemieke,
ké bè kùò ketenkè ìnkè ké bè dèè.

4

Meyi mmèè do Sedisademmu

1 Dè dòmmè kè mesòó mmèè do tú mesòó nsàámè kè mè sīntè?

Dè dòmmè kè bè do cànné yèè tásààyè Kuyie nkpeí nkè yè cīeté ke yaá yaá dihei kó ice mieke?

2 Dè dòmmè kè Siyòó èi kó ibi ìl yètè do fei mesòó nsàámè kperì kòme,
kè bè naá ntiyaamati,

bè maànè tí sinou?

3 Sikpamóó mómòmónsi yāānkomu si bí,
kè n nitiè bè ne yonke,

ke pēētè dikpáá kó icuò ndieyi dòmmè.

4 Sinéyēi sii pí nyibibénni,

kè i nōndiè nkpeí,

kè ikótí békú mudii,

bá òmòù í ì pāā.

5 Bèè do yo ntidiiti sààti,

bèè kōnnè dikōnni ice mieke,

bèè do ā sicēsàāsì mieke,

bèè kūrì kūrì yetápò mieke.

6 N nitiè kó meyei ndeumu,

ke pēētè Sodōmmu èi kōme do dòmmè,

kè òmòù do dimònni dimáá,

bá òmòù í ò kááké.

7 Be kó sikpààtibí do pīntimu,

ke pēnkù siwāā,

ke pēi ke pēētè menaamiè,

kè be kōnti wūó,

ke pëëté medèi nwūōmè,
kè be ìikè dō ndoi,
ke dō nditásààrì bè tu dì sàffi.
⁸ Kè beè né sòute ke pëëté yehāākūō,
bè ténke í bè baí diciènnì,
kè be kōmmè dàrinè be kūō,
kè bè kpéí ke dōntenè idakperí.

⁹ Bèè ku mudoò mièke,
be kperé tōūnèmu dikònnì kùò bè,
mudiì bo dónté bè,
kè bèe cíte kénkōnnè dikònnì.

¹⁰ Benitipòbè bá nè bè me ndómè be bí,
kè bèe l kùò kébénmé,
kè ìi náá mbe kó mudii,
n nìtibè ta mèè fëútímè meè te.

¹¹ Ti Yiè nKuyie mmieke keè bè yè ke tonté,
kè kù còunnì ku mièke kó muháá nSiyōō èi ìnkè,
kè mù còuté dihèi nè di pūkoo.

¹² Kutenkù kó bekpàatìbè nè bèè kó dimàà bo kuteenkù,
òmòu do í yé ke dō nSedisademmu èi dùòntòbè,
o dootitòbè, òmòu bo ta Sedisademmu èi kó yebòrè.

¹³ Tii mè ntùòkení,
Kuyie mpāānāanti náám̀bè bèè bo Sedisademmu,
nè ìkuō niùbè beè kó mecaārímè kpéí nte,
bembe bèè do kòu benitisààbè,
ke cou be yíí ndetetirè.

¹⁴ Bèè do ǝ nhāānte ice mièke,
ke muōtì menitiyíí,
nè de kpéí mbá be yààti í ndò ndáátí kékááké.

¹⁵ Bè dō ǝ be nyà kèpīkè ke dō:
Cíéténè besīm̀bè mbe,
cíéténè kèfùte ke báá bè kàáké,
kè bè nhāānte bá bè í mōke bè bo cuó nkè,
kè ibotí t̄eì kòbe t̄u:
Di báá kari die nti cie.

¹⁶ Kuyie nku móm̄m̄onku kuù bè cie,
kù ténke í bè wùó,
benitibè í bè wùó nyikuó niùbè,
bè í bè wùó mbeKótìbè.

¹⁷ Kè bè náá nke t̄u:
Ti nuǝ nyii òunè muwéimù,
kè ti baa bèè bo ti teennè òmòu í kòrlní,
kè ti deke ti dèrè ìnkè ke paké ke wéí detetirè,
kuwuǝ nkùù í yóó na ke ti deté ku bíékè,

¹⁸ Kè bè mpakíí ti cèmmu,
bá ti í nǝ nke yìè,
ti m̄onni dii auténì,
ti k̄ũũ m̄muù duunní,
ke t̄uòkení ke dèè.

¹⁹ Bèè ti beti kè bè ncāā,
kép̄ēēté ícírí dōmmè,
ke ti bèti ke dèènko yetārè ìnkè,
ke ti d̄inté dikpáá mièke.

²⁰ Wèè do t̄u ti kó muwemmu,
ti Yiè nKuyie ntāāté wè koò còú mmeKùò,
kòò do be f̄ōtirì bè keú di mièke,
ti yèmmè do dō nti yó ndièku
wèè kó medéè nyibotí t̄eì cuokè.

21 Díndi Edõmmu eì kòbe nyānkunè,
díndi bèè bo Uusi eì bè yóó di duómmu Kuyie mmieke kó febòòfè,
kè di fè yà kémuó nkédáté di yààti kénfeío.

22 Díndi Siyṣṣ eì kòbe di kó meyei ndèemu,
bè ténke í yóó di pī nkédàṣò tidaati,
Díndi Edõmmu eì kòbe di kó tiyēīti tii tùòke,
Di yei mmeè daté ke feío.

5

Bè pàntemè Sedisadõmmu kè Isidayeeribe bàá nKuyie

1 Ti Yiè nKuyie ndenteni tii ti tùòkení,
wénté kèyà ti dimè ifeí.

2 Kè bepòòbè tieke ti tenkè,
kè bekpákparibè taà ti cēí.

3 Kè ti naá nyiciribí bá ti í mọke ti cicèbè,
kè ti yòbè naá mbekúpobè.

4 Ti ṣṣ dontému meni nkéyà,
ti ṣṣ yietímu kéna kèpété ideí.

5 Kè ti dootitabè bo ti dàkè sáà,
bá ti í mọke meompùmè.

6 Ti ceké ti nou Esibiti nwe nè Asidii,
ke bo pété kédi.

7 Ti yembè beè càke, bè me nténke í kpaá,
kè be yei nkó tiyeti né duò tii kó yejo ìnkè.

8 Tidaati tii né ti baké,
ti me nyí mọke wèè bo ti deeté.

9 Ti ṣ nkṣti tidiiti wammù kécínne ti bọ nye,
ti ṣṣ kété ti dootitabè kó tikpàriseuti nti dikpáá.

10 Kè dikònni tí poté,
kè tikònti còúté kedekè tēmè.

11 Kè bè pīrnmù benitipòbè Siyṣṣ eì ke duónè,
ke càke besapàmbè Sudaá ekè mieke.

12 Ke pīrnmù bèè do tii nhokpáati ke bè nùriné ke bè kùò,
bá bè í depe bèè tu bekótibè.

13 Ke tounko bedapàmbè yenàkè,
kè ibí duòné yedatuo.

14 Bekótibè ténke í kàri dihei kó dibòri,
bè kàri dè ke bekù,
kè bedapàmbè yóu iyie mmudèmmù.

15 Diwèi ténke í bo ti yèmmè mieke,
kè ti kó tihauti cèète ke naá ndikúdabònni.

16 Kè ti kó dikpààtìpìi òóté ke do ketenkè,
ti dàṣ meyei mme ke tùòti ice.

17 Deè te kè ti mọ nti yèmmè,
bá ti nuò nténke í wúónnè tinònnieti.

18 Siyṣṣ tãri dii ṣòúnko,
ke naá nyiānké kó ditūnni, í kó diciènni.

19 Ti Yiè nKuyie nfṣṣ baké sáà,
a kpàatikàri yó mbomu sáà.

20 A báá yè nti kpéi nsáà,
a báá ti bəntóo ti fõmmu mumou.

21 Ti Yiè nKuyie nti tēnnéni a borè kè ti wēteni,
wēte kè ti tēnné ti do dõmmè dimònni.

22 A ti dootóomu kè dè dèè?
A mieke bo ti yè kétontáá?

Esekiéri Di mpátiri to tii náànti

Esekiéri do tú ikuò niùti nwe, kénkáké Babidónni kóo kpàati do p̄r̄m̄m̄u bè kékònnè be mieke, ò ke mbo kèwári dipátiri kécáu nSifube bè do p̄r̄m̄m̄u bè kékònnè Babidónni nè bèè do kraá, kóo nnáa nke d̄òari nè medòrimè péu nè mebenkùmè, o náànti mieke kóo nnáánnè mebenkùmè péu, Kuyie nhò benkemè. O náànti yo do bo yèdèé ndi: O náànti yuu ketiri tú ò bo náakè mè pié bè Babidónni ke tú Isidayeeribe kó meyei mmèe te kè Kuyie mmieke bè do.

Kóo tanyuu déri tu ò bo kpénkunnamè bèè bo tidaati mieke be kó metákùmè, nè de kpéi nkòo bè náke Kuyie nyóó bekénèmè be dootitòbè, kèwète kécónnè Isidayeeribe be f̄t̄iri kòo bè náké ke d̄: Dè d̄ò mbè kumu kè Kuyie nyóó bè fòukùnne.

Di mpátiri náànti duó ke dõmmè

1. Esekiéri kpànnamè Isidayeeribe kè be cau nke s̄ó mbè mu nyí pi Sedisademmu medérimmè 1-24
2. Kuyie nyóó bekénèmè yebotè 25-32
3. Ò yàukunnemè Isidayeeribe k̄nti dèè yóó d̄ò yemàrè sonye de kpéi Isidayeeribe bo wète kékari dii m̄nni be tenké 33-39
4. Kuyie n̄f̄itè yó ndõmmè nè mubáammu 40-48

Kuyie mbenkemè kumáa Esekiéri

¹ Mí nhEsekiéri n do bo m benni sipisitaati kperi mieke nke Babidónni, otánkù naanwè kó diyie nummuri, kè nní mbo kukó nKebaa nè betòbè nè bè, bè do ti p̄r̄m̄m̄u kékònnè Babidónni. N de mbo kè kènkèe kpeté kè ti Yiè nKuyie nní mbenke mebenkùmè péu.

² Dè do s̄s̄ nSosakinni kè bo o benni nummuri ndi otáanaanwè kó diyie nummuri.

³ Dende ti Yiè nKuyie nwèrim̄m̄ cùténimè n ȳnkè kè kù m béinnè mí nhEsekiéri Buusi bira Babidónni tenké mieke, kukó nKebaa také.

⁴ Kè n yà kuyaakù kperikù makù iténimè kubakù you ke to diwetiri dieri kè di còu mmuháa nkè kuwenniku di fité kè di cuokè mièti ke d̄ò ntimáti bè p̄t̄irini ti diònni mieke.

⁵ Kè n yà de kó diwetiri cuokè dekpákpere marè denàa, kè dè dõnnè benitibè.

⁶ Demou memme bá dè kè dè m̄ke keyiikè kènàa, ifièti inàa.

⁷ Kè de taàke síe, kè de kpèètè dõnnè kunaabiiku kpeye ke mieti ke d̄ò ndis̄owũò bè anté di.

⁸ Kè sinitinòu bo de fièti f̄ũò ke weti tip̄iti tinàa bá dè, kè dè m̄ke keyiikè nè de fièti.

⁹ Kè de fièti m̄aá i yómmè bíékè, bá dè kè dè k̄eri ke weti deyiiikè co kèè bíékè dè í w̄kii.

¹⁰ Bá dè kè de ikè dõnnè kenitikoke, ke wète ke d̄ò nkecir̄irikoke kubakù you, ke d̄ò nkenaaokèe kuc̄anku ke d̄ò nketúkoke, bá dè denàa memme.

¹¹ Kè de fièti p̄nte def̄nkè bíékè, ke m̄aá idé i yómmè bíékè, kè de fièti t̄ei idéi dè daáti.

¹² Bá dè kè dè k̄eri ke weti deyiiikè, bá dè kè dè k̄eri de yèmmè dè p̄a kèè bíékè bá dè í w̄kii.

¹³ Kè n yà de kó des̄innè cuokè demarè kè dè d̄ò nyeh̄aakũs̄ nke wète ke dõnnè yeh̄aãt̄ire ke keroo ke w̄f̄itini deè kpákpere cuokè, ke t̄aũ muh̄aã, nkè fetaafe péu, kè muh̄aã nyiè.

¹⁴ Kè de kó dekpákpere keroo ke w̄f̄itini kè dè d̄ò nfetaafe ñ mmíimmè.

¹⁵ Kè nní nwúó nde kó dekpákpere denàa k̄éyá bá dèè také dic̄èet̄iri kè di k̄aá nketenkè.

¹⁶ Kè de kó yec̄èet̄iyè mièti ke d̄ò nyet̄ap̄iè kè yè bo yènàa ke d̄ò nke w̄e nke seu yetòbè, yenàa memme.

¹⁷ Kè dè k̄eri ke weti tip̄iti tinàa bá dè í w̄kii.

¹⁸ Kè de kó yec̄èet̄iyè yenàa òkù mediè nkè ye okùmè duò tikòmbuòti kè yè mièti ke p̄inti ye p̄iti timòu.

¹⁹ Kè de kó dekpákpere k̄eri, yec̄èet̄iyè nde w̄ennè ke k̄eri, kè dè yòute yèe youte.

²⁰ Kè de yèmmè yí d̄eè kote kèè bíékè, dè ke nkori, kè dè yòute yec̄èet̄iyè múnke youte ke yé mèè yèmmè dè bo mèè bomè yec̄èet̄iyè mieke.

²¹ Kè dè k̄eté yèe k̄eté, kè dè còr̄m̄m̄u yèe còmm̄u, kè dè yòutenè ketenkè yèe youte ke yé mèè yèmmè dè bo mèè bomè yec̄èet̄iyè.

²² De kó dekpákpere yo ñnkè kè demarè dõnnè tiwet̄i ke d̄ò ndoii ke d̄ò ntew̄èitè ke ãnke de yo ñnkè.

²³ Kè de fièti idéi déi p̄nte ke k̄aá nyitòbè, kè itei bo ìi dè daáti.

²⁴ Kè dè d̄ó k̄éitè, n kèè kunampoo kè dè ndõnnè menie nh̄s̄ tamè kukó ndiekù, ke dõnnè Kuyie muw̄erim̄m̄ mumòu yiè nkó metammè, ke dõnnè kunitis̄ikù kó kunòroo, ke dõnnè feh̄aãp̄ònnafe ñ nk̄erimè. Kè dè còr̄m̄m̄u dii m̄nni d̄eè kpéu nk̄péu nde f̄eti.

²⁵ Kè metammè mamè yènni dèè me ndò nkuyaadéikù ke bo de ìnkè de mièke.

²⁶ Dèè me ndò ntiweti ke bo be yo ìnkè, de ìnkè, kè dèmarè bo ke dò nditàsàari bè tu di sàffi ke dò ndikpàatikàri, de kó dikpàatikàri yómmè kè dèmarè kàri ke dò nnoniti,

²⁷ kétúóté dèè dònne ò ka na mborè kédekenè ò yuu bíékè kè dè mièti ke pīnti, ke cóu mmuháá nkoò fité, kétúóté ò ka kèwēténko ò fū̀̀ bíékè kè dè dò nkuháawenniku koò fité.

²⁸ Kè de kó kuháawenniku dònne kutámmeyári 55 yènni fetafé kpèri dii m̀̀nni kéndòmmè, Kuyie nkó tikpeti do nti, kè n dè yà kèdo késinnó ketenké kékeè metammè mamè m béinnè mè.

2

Kuyie ntómmè Esekieri Isidayeeribe borè

¹ Nte metammè n do kèè mè do m béinnè ti. Kè mè dò: Oniti f́́! Íté kécómmú n dó ke da béinnèmu.

² Mè yí memme kè Kuyie nYáa nni nta ké n yí nkécónné kè m bo keè wèè n náánnè ò tu mù.

³ De m̀̀nni wèè n náánnè kòò dà: Oniti f́́! N yóò da t́́ nyIsidayeeribe borè nde, benitibè bèè yete n kpeti, kétúóté be yembè kó dim̀̀nni kéntó kètuòkenèni yíe.

⁴ De kó benitibè yèmmè mèè kpeñni, be to í yo tináañti, n da tómmú be borè. Á bè náké ke dà: Mí ndi Yiè nKuyie mmú yè,

⁵ nkè bè da kèmmú yoo bá kè bè í da kèmmú, bè tu mèè kpéi nyitookperí yembè, bè né banté ke dò m p̀̀áanáañti náañtò bo be cuokè.

⁶ Oniti f́́ nha bá mbè dé, a k̀̀mbù̀̀ti bá nduò bè náà nti a né nyé ke dò nha kari ipo ìnkè nke nè tisámpotì nè inaá. Bá ndé bè náà nti, a k̀̀mbù̀̀ti bá nduò, itookperí yembè mbe.

⁷ Á bè náké n náañti kè bè da kèmmú yoo bá kè bè í da kèmmú, bè tu itookperí yembè mbe.

⁸ Oniti f́́, kénté n yóò da náké ti, a to báá kpenke de kó benitibè kpeye kpenke mèè botí, bè tu itookperí yembè mbe. Aate kémaáanko n yóò da duó ndé.

⁹ Kè n wénté ḱ́yà tenitinùtè kè tè yùò dipátiri kè di kpèú,

¹⁰ kè tèè di kpèúté n yìikè kè di wàri tipfítì tidé, isáútti nè yekúdabùò nnè iwúótii.

3

¹ Kè de kóò niti n náké ke dà: N da duó ndii páfiri maáanko di kékote kénákèné Isidayeeribe.

² Kè nh aate, kòò di ánnè n nùù ke dà: Maáanko.

³ Ke n náké ke dà: Oniti f́́! Píí amáà nè dipátiri n da duó ndi kénsannè.

Kè n di maáanko kè di nwèeti n nùù mièke ke dò mmecekùù.

⁴ Kè kù n náké ke dà: Oniti f́́! Kote ḱ́yà Isidayeeribe kè bè t̀̀ò n náañti.

⁵ N yí da t́́ mbedáuribè cuokè a í yo bèè náañti, n da t́́ nyIsidayeeribe borè nde.

⁶ Kè n do nda t́́ mbedáuribè péu borè nde a í yo bèè náañti, bè na nyiemmu a kpeti.

⁷ Isidayeeribe me nyi yóò yie nké dá kénté ke yé bè í dómè kékèmmú n kpeti, be kó kuwuo nkumou yèmmè mèè kpeñni, bá ku to í yo!

⁸ N yóò kpénkúnne a yèmmè be kóme dòmmè mme, kéképénkúnne a to be kpeye dòmmè kàa bè bàao.

⁹ N yóò kpénkúnne mu a yèmmè kè mèè kpenke kènaánnè kupèrikù kèpèètitári, a bá mbè yè̀̀kù kàa k̀̀mbù̀̀ti mbè duò, itookperí yembè mbe.

¹⁰ Kòò n náké ke dà: Oniti f́́! Kèmmú n náañti mesàà nké ti ánnè a yèmmè mièke.

¹¹ Kote a kobe nè bè, bè di p̀̀r̀̀m̀̀ǹ̀ni bè borè kè bè náké ke dà: Ti Yiè nKuyie nkuu yè. Kè bè da kèmmú yoo bá kè bè í da kèmmú f́́ mbéi!

¹² Memme kè ti Yiè nKuyie nYáa nni ntúóté kè n keè metammè mamè n f̀̀nkúò kè mè tu:

Kuyie nyè̀̀tiri ndeu, ku borime nè ku wè̀̀r̀̀m̀̀ú bo dii bòri.

¹³ Kè n keè deè kpákpere fièti potémè itòbè nè yecè̀̀tiyè yèè bo de p̀̀iti de kó kunampoo, nè kunà̀̀roo dièkù tekù makù.

¹⁴ Kè Kuyie nYáa mmùù do n t̀̀oté kè mù n yíténè. Kè nni nké́ri bá dè í naati n yèmmè ke n yóu, kè ti Yiè nKuyie mme nni mpí ndé yí m̀̀ke m bo yíme.

¹⁵ Memme n t̀̀òkenimè n kobe bè p̀̀r̀̀m̀̀ǹ̀ni bè borè, dihei bè tu di Tedi-Afiifu kukò nKebaa také, kèmbò be borè ke dà yewe yè̀̀yiekè kè dè n di kè n kpéi.

Kuyie mbànnè Isidayeeribe Esekieri

¹⁶ Yewe yè̀̀yiekè kó dif̀̀nkúò kè ti Yiè nKuyie nni mbéinnè ke dà:

¹⁷ Oniti f́́! N da dà̀̀ Isidayeeribe kóò bàri nwe, kè n da náké ti a ti mbè náké.

¹⁸ Kè n náké oyeiwe ke yí ò bo kú, kàa í ò náké, kàa í ò cau nkòò yóu ò yei nke cooté. Ò yóò kúmu ò yei nkpeí, kè n né bekèné f́́ nwe ò kpéi.

¹⁹ Kàa me nhò nàké kòò í yie nke yóu kuyonku nè o borime yeime ò bo kú o yei nkpéí nkè f́́ ndeéte a f́́mmu.

²⁰ Kòo nitisàù weè me nyóu mesàà nke ta meyei mmudààrìmù, kè nh ànnè mebétímè o ce miéke, kàa í ò nàké, ò yóó kúmu o yei nkpéí. Bá n ténke báá dentení mesàà nhò do dàori mè. F́́ nkè n né da bekèné o kpéí.

²¹ Kàa me nhò nàké ke tú ò báá dàò meyei nkòò í mè d̀̀ò ò bo nf̀̀òu ke yé a ò caummè, f́́ nkàa deéte a f́́mmu.

Kuyie nduóm̀̀mè kè Esekieri bo ndò nkáré kè dè d̀̀ò yemà̀̀rè mayè

²² Kè ti Yiè nKuyie nwèrìmuù wète kécúténí n ý́nkè kè kù m béinnè ke dà: Ítè kékote kubiriku n d̀̀ò ke da béinnèmu.

²³ Kè n yítè kékote kubiriku kè dè yà ti Yiè nKuyie nkó tikpeti kè ti d̀̀onnè n do yà ti kukó nKebaa také, kè n do késínnàó ketenkè.

²⁴ Kè ti Yiè nKuyie nYáa nni nyí nkéónné, kè m béinnè ke dà: Kò nkéta a c̀̀tèè kékpetínné.

²⁵ Onítì f́́! Bè yóó da bou iwéí nyi, kàa ténke báá na ḱ́íté be borè.

²⁶ N yóó dannemu a ń́ndenfè bá a ténke bá nno nke náá, nha ténke í yó mbè kpànnè, ke yé bè tumè itookperí yembè mbe.

²⁷ Kè n yóó béi ndii m̀̀nni n date a ń́ndenfè kàa bè nàké ke dà: Mí ndi Yiè nKuyie mmí yè. Kè wèè bo da ḱ́nté, ò da ḱ́nté, kè wèè bo yete, wèe yete. Ke yé bè tumè itookperí yembè mbe.

4

Kuyie nnàkémè bè yóó pimè Sedisademmu eì kobe

¹ Kè ti Yiè nKuyie nni nnáké ke dà: Onítì f́́! Túóté didombenni kédáù nha iikè kédáò di ínkè Sedisademmu eì kó kufènkù.

² Kàa di dàò ke deè á ndi pí, kèpénné kudookoti kè di fité, kè di ónné mutáá, nkéánné yehāāp̀̀òntíre kè di fité, kécónné síkparísí kè di fité.

³ Kàa deè á waá nkumátipenku makú kécónné f́́ nnè dihei di cuokè kè kù ndò nkduotí, kàa nkú wúò nf̀̀u, kédáò kéndò nha di pí, dè yó ndò ndibenkèri ndi Isidayeeribe kpéí.

⁴ A duó a pikú c̀̀nku, yewe a yó nduó yèè kó dimáà, a tò Isidayeeribe kó meyei mme.

⁵ Míi kèéte de kó yewe a yó nta yè Isidayeeribe kó meyei, kè yè m̀̀nnè yebie mbè dàò yè meyei nke bo yewe síkúsitáàti nè sipísíwei (390).

⁶ Kè de kó yewe deè á duó a pikú you, kèto Sudaa kobe kó meyei nke dà yewe sipísínàà, n da kèéte diyie dimáà ndi dibenni dimáà kpéí nkè.

⁷ Kàa deè memme á wénté Sedisademmu eì a pi di bíékè, kè di fietí a nóm̄bife kè di nàké n kó tipāānāānti.

⁸ N da bou iwéí nyi, a í yóó pente kè de kó yewe a pi yè dihei ke yè yàa deèné.

⁹ De kó yewe a yó nduó yèè miéke, a waá ntdiiti bè tu ti bédéè nè bè tu ti ódìsì nè títèti bè tu ti f́́fú nè ítù bè tu i nantú nè itèi bè tu i midéè nè tidiiti tati bè tu ti epositri ke dè wènné dem̀̀ou kékore kénna nkédáò p̀̀éé, ke nwe ncaá nde kó yewe miéke yewe síkúsitáàti nè sipísíwei (390).

¹⁰ Diyie dimáà kó mudii níi m̀̀nnè a bo mù c̀̀nnémè cidóò omáà kè mù toté kuce m̀̀nùmmù.

¹¹ Ke níi bennè menie nha yó nyò mmè kè mè mbo diyie dimáà dítiri òmáà.

¹² De kó mudii a níi yóó mù dàò kè mù ndò nkupèmpènkù nku, a níi yóó tatinne tinitimínti tii kpéí tinti kè kù p̀̀mmù benitibè iikè.

¹³ Kè ti Yiè nKuyie nsoáté kè n náké ke dà: Meè botí nku Isidayeeribe yóó dimè ikuó yete dè. Ibotí n yóó bè bèti kè bèe kote ii borè ì miéke.

¹⁴ Kè n dà: Biti! Áú nYiè nKuyie! Nè m bomè nè yíenní n yí sãu m máà, n yí caáké fèòfè fèè ku, yoo musímmù pí nfè. Isíè kperè marè í ta n nùù miéke.

¹⁵ Kè ti Yiè Kuyie nni nténné ke dà: Dè wenni, m bo da ceete munaáyèi kó yekùò, kàa mù ndáòné a p̀̀mpènkù, ke yóu tinitimínti.

¹⁶ Kè kùu yíé kè m béinnè ke dà: Onítì f́́! Esekieri n yóó duó nkè mudii muù deè Sedisademmu eì miéke, bè níi yóó bè bennèmu mudii nè menie nkè bè ndè yo nè meyeñcaàrímè.

¹⁷ Mudii nè menie ndè bo dónté kè deè bè di kè bèe c̀̀te, kékú be yei nkpéí.

5

Kuyie nyóó potémè Isidayeeribe

¹ Kè ti Yiè nKuyie nni soké ku náánti kè n náké ke dà: Onítì f́́! Túóté kuponkù kékúó a yùti nè a deènfè, kécónné de kó ticiti tebiètè, kè ti toté yecúó yètàati.

² Ké yewe a pi yé dihei ké yè dèè dii yìè á túóté dicóú òmáá kécóú ndihèi cuokè, kètúóté dicóú teri ké ndi keeti ke yaati ke firi dihei, kètúóté dicóú ditáánni ké di yaaté yaaté, ke ní mbè bèti ke be kòúti nè disié.

³ Káa súò nsámprè kécúá a yaáyòri.

⁴ Tii mieke nke a yóó yètmè kécóú nkè muháá ncóúté kécóú nyIsidayeeribe.

⁵ Ké ti Yìè nKuyie nyíé kébéí nke dò: Tii yóó tuòkení Sedisadammu èi dindi n do soó ndi yebotè cuokè ké yehékè di fité.

⁶ O kòbe í yie n tannò nè n tié, ke sînte ké dè pèēté yebotè yèè í n yé, bè yetemu n kuò ke pèēté yehékè yèè di fité ye kòbe. Bè yete mèè kpéí n yé mmù ke í tünne n tié,

⁷ deè te mí ndi Yìè nKuyie nkè m béi nke tú: Bè to mè nkpenkemè ke pèēté yebotè yèè di fité ye kòbe kpeye, bá bè í tünne n tannò, bá bè í dòori m bè nàké ti, bè me nketé ke í tū nyebotè yèè di fité ye kó meborime.

⁸ Deè te mí ndi Yìè nKuyie nkè n tu: Mú mómumu n yóó wèētení be biékè, ké bè benke ké yebotè yá.

⁹ Isòke bè dòò í kpéí ntemè ké m bè dòò m mu nyí dòò dè òmòu diyìè mari, m me nyí yóó mè dòò òmòu diyìè mari ténke.

¹⁰ Benitibè bo cááké be bí ké ibíí cááké í cicebè ké m bè poté ké bè cíe nkatenké kemou mieke.

¹¹ Mí ndi Yìè nKuyie m bomu, ké mii béi! Bè dòò mèè kpéí nyisòke kpeye nè isié kpeye ke sînkünne n cītè. M bo bè kuò de kperè bamba, n yí yóó bè kuò mmesémme. N yí yóó bè súò.

¹² Sedisadammu a nitibè dikéè bo kú mutenkūú nyoo nè dikònni, ké mudoò kuò dikéè déri, ké n cíe ndikéè táánni tipíti timòu ké m bè bèti ke kòu nè disié.

¹³ M mieke bo bè yè ké dó mèè botí kékáá nkè dó dè, ké bèè banté ke dò mmí ndi Yìè nKuyie dè n yóú be tookperí kpéí.

¹⁴ Sedisadammu èi bo naá ntidobonti ké di nitibèè wuò ifei, ké yehékè yèè di fité ké ye kòbe mbè yàu ke daú.

¹⁵ Bè kpeye bo ànné ifei ké bè mbè sáá mbèè yó ntú mebènkumè. Ibotí teli bo bè yà ké kufwáá nyí pí. M mieke bo bè yè mediè nkè m bè kpannè ké bè poté nè kemieke. Mí ndi Yìè nKuyie mmii béi.

¹⁶ M bo bè duónko dikònni ké di ntonni kupendanni kòme ké mbè kòu, ke yé n yóó di duónkomè mèè kpéí. M bo duò nkè dikònni dòke yí kédèuke ké mbè kòu.

¹⁷ Dikònni dièri bo tanní ké tikpasínti mpíi mbe bí. Ké mutenkūú nhánnè ké benitibè nkò mmutòntònkūú, ké n duò nkè mudoò tanní. Mí ndi Yìè nKuyie mmii béi.

6

Kuyie nkpannèmè bèè feu iwūò sibòotenkaani

¹ Ké ti Yìè Kuyie nyíé ké m béinnè ke dò:

² Onití fí! Túnte kécúo nyIsidayeerí tārè biékè kòbe ké bè nàké m pānāahti.

³ Á bè nàké ke dò: Díndi Isidayeeribe tārè kòbe nè sitáá kòbe nè yekondake kòbe nè tibití kòbe kénntè mí ndi Yìè Kuyie n tú mù: N yóó duò nkè bè di do mudoò mmu képuo ndi tārè.

⁴ Bè bo può ndi wūòtārè, di tuò nyèè ìnkè tihúúnti ké yèe kpánné, ké n duò nkè di dootitòbè di kuò kédóú ndóu di bókè iikè.

⁵ M bo duò nkè bè dí kuò kédóú ndóu ndi bókè také, m bo yaá di kūú kéfíté di bəwūòtārè.

⁶ Di ekè bo naá tidobonti ké di bəwūòtārè kpánné, di do feu yèè ìnkè iwūò ké yèe duò, ké di bókè può nkédeè ké di ò tuò nyèè ìnkè tihúúnti ké yèe può, di dòò dèè kó òmáá dèmarè ténke í yó nkpaá.

⁷ Bè bo mpuoti benitibè di mieke ké di duò ke kò, nkè di banté n túmè di Yìè nKuyie.

⁸ Nè mème n yóó yóu ké bèmbəyè yentému mudoò mieke kénfòu ibotí teli n yóó di cíe nkè di kòte ìl borè í mieke.

⁹ Di mieke bèè bo yenté kénkpaá fòu bè bo dentení n kpéí bè borè ibotí teli cuokè ke tú tidaati, ké be yèmmèe yókè ké bèè yóu mebəyèmmè mèè te ké bè n yete ke m bütinnè ke tünne yebokè. De mōnni bè bo pè mbemáá meyei nnè isòke bè dòò dè kpéí.

¹⁰ De mōnni kébanté ke dò mmí ndi Yìè nKuyie n yí sōnté ke náá nke tú m bo di banté de kó meyei.

¹¹ Meire a nòutè kécátirè! Catùrè ké dè da pí nyisíé Isidayeeribe dòò ìl sòke kpéí. Mudoò nè dikònni nè mutenkūú deè yóó bè dèè.

¹² Ké bèè détiri mutenkūú mbè kùò, bèè táké ké mudoò bè kùò, ké bèè wète ke na ke yenté dikònni bè kùò, ke yé m mieke yóó bè yèmmè ké dó mème.

¹³ Becírìbè bo nduò duò dii mōnni be bókè cuokè kéfíté be wūòtārè sitáá simòu nè yetārè yemou ìnkè nè detie ndemou yo nè detedierè demou také, nè bè tūò ndè tihúúnti be bókè kpéí.

¹⁴ M bo youte n nàùtè be ìnkè kè be eìi dàùnkò, kètúóté dikpáà tédòntè kperì kéntò kétuòkenè Dibuda eì, bè bo yèè ekè kó dimàà. Kè bèè banté n tùmè di Yìè nKuyie.

7

Meyei mmèè yóò do Isidayeeriibe

¹ Kè tí Yìè nKuyie nyíé kè m béinnè ke dò:
² Onitì f́s! Náké Isidayeeriibe ke dò Kuyie ntú be kperè dèèmu! Be kó kumànkú kérínímu tipítì finàà ke tùòkení ke dèè.

³ Díndi Isidayeeriibe di kperè dèèmu, m mieke yóò di yèmu kè n di bekénè di dàòrìmè dòmmè, kè di bekénè isòke imòu di dòò í kpréí.

⁴ N yí yóò di kuó mmesémmè, n yí yóò di coo, n di dòò dè n yóò dè ndi yietímu, di sòke di dòò í doti di yó ìnkè nke, kè di bo banté ke dò n tú di Yìè nKuyie.

⁵ Kè tí Yìè Kuyie nyíé béi nke dò: Meyei mmèè í mòke mè mànnèmmè meè kèríní ke yóò di do.

⁶ Meyei nténke í díétírì, mè duunnímu, nte me ke tùòkení.

⁷ Dikònni dìi doti di tenkè, de mànni dìi tùòkení kè de yie auténí. Dè dò mmeyèncààrìmè mme yetàrè ìnkè kòbe kpréí, de ténke í tú diwèì be kpréí.

⁸ Bàmbà nwe m mieke dotimè di ìnkè, m mieke yóò di yèmu kè dó mèè botí kè n dí bekénè di dàòrìmè dòmmè. Di dòò dè n yóò dè ndi yietímu, di dòò ìì sòke imòu kè ìì do di yó ìnkè.

⁹ N yí yóò di kuó mmesémmè n yí yóò di coo, n yóò bekénè bá wè o dàòrìmè dòmmè mme, kè di sòke mbo di cuokè. Kè di banté ke dò n tú di Yìè nKuyie nku ke puoti.

¹⁰ De yie tùòkenímu, dikònni dìi tùòkení, kè kunasáà bité, kè tefenté ðeuke.

¹¹ Kuyonku kuú ité ke còúmú ke dò ndidáù ke puoti, di kperè marè ténke í yóò nkpaá, di kó kusúku nè di kó kunòòroo.

¹² De mànni kèrínímu, de yie ténke í kpaá díétírì, de bá nnaati odonti, ofítíwè yèmmè me mbáa caarè, ke yé mí ndi Yìè nKuyie m mieke í yóò bè domè kesoò nhòmòu.

¹³ Wèè fiiti ò í yóò na kéwète kèpété ò fité dè bá kòò kpaá fòu, tii yóò bè tùòkení tí í yóò soó nhòmòu. Bá wè o yei ndoti o yuu ìnkè nke, òmòu í wèti ke bo pété o wèrímú.

¹⁴ Bè yó nheumu sikipàrihéú kètúntè ðemòu, òmòu me nyí kòri dikpànni ke yé m mieke yèmmè benitibè bemòu ndi.

Òmòu í yóò na kèyenté Kuyie nkó tibeénti yie

¹⁵ Kè tí Yìè nKuyie mbéi nke dò: De kó dimànni bèè bo mbo ditowàà mudoò muú yóò bè kùà, dikònni nè mutenkúù nkè dèe kuò bèè bo sicéí mieke. Bèè bo depaa mbè yóò kú mudoò mieke nke, bèè bo diheì mieke mutenkúù nnè dikònni deè bè kùntinè.

¹⁶ Bèè bo na kèyenté kè bèè deke yetàrè ìnkè yekpetinónkperè kòme kénkuò mbe yei nkpréí.

¹⁷ Kè be baà ncíte,
 kè be núú nni ntú bóké bóké.

¹⁸ Kè bèè dáátí tífòòtònti,
 kè kufòwaa mbè auté kè ifeii bè pí,
 nkè bèè kuó meyubii.

¹⁹ Bè bo mbuònkò be díítí ice mieke
 kè mesò nnaá ndetetirè,
 Be máti péítì nè mesò mbáa na kè bè deeté,
 mí ndi Yìè nKuyie m mieke bo bè yè dìi yie.

De yie bè báa na kédì kénsánnè
 bè báa na kèpíe mbe bùòtè,
 ke yé be máti péítì nè be sò,
 ndeè do tùmè meyei nkó dikúnni.

²⁰ Be sáti kó kuwenniku kuú do te kè bè mmòke tefentè.
 Bè de ndòònè be baòtenkaannii mesò nkpesi.
 Deè te kè n yóò duó nkè bèè dè pè.

²¹ N yóò yóu kè yehèkè teyè kòbe bèè dè fèke,
 benitiyeibe bèè yóò eì be kperè
 kè dè kònnè ke dè sìnkúnne.

²² N yóò mbúútòomu,
 kè bèè sìnkúnne n cìètè nenti,
 benitiyeibe, befèèbè beè tatiní Sedisademmu eì
 ke bo di sìnkúnne.

²³ Bè màátí mefímme mme be kpréí,
 ke yé bè còúmmè menitiyíi

nkè kuyonku sũ ndiheì mieke.

²⁴ N yóo duó nkè ibotí ìì yóu ke bè pèḗtè kè ìì kotení kékèke be cǐi, kè bekpàribè fei deè, kè bèe sãu mbe wũḗḗrè bè do feu yèè ìnkè iwũḗ.

²⁵ Kukõmbãdori kó diyie kèrinímu kè di bo wammú wèè bo di deetè kémónté.

²⁶ Me nyei nní bo mpènkóo kè metēmè tũḗkenímu, kè di nyeti tũ nke tati titeti, kè di wammú m pããnaãnti náãntò kòò bo di náké nh ò benke ti kémónté.

Ikuá nìbè ténke bá nyé ikuá, behèikènkótibè me nténke bá nduá nyitié.

²⁷ Okpáati bo mbo ye kúdabũò mmieke

kè meyeñcaàrimèe autè tekpáatibite, kè diheì yembè nou nkpeuti.

N yóo dõḗ bá wè o dõḗrimè dõmmè mme, kékèkèné bá wè ò mánne tũ beénti, kè bèe banté n tú mè di Yiè nKuyie.

8

Kuyie mbenkemè Esekieri Sedisademma kobe dõri mèè yei

¹ Kè dè mmàke yebie nyekuá nè bè ti pĩrímúmè ke kònnè Babidõnni. Otãnkũ kuónwè kó diyie nummuri yié, kè nní nkari n cǐḗtè kè Sudaa kó bekótibè bo m borè, dende ti Yiè nKuyie nwèrimú cúténimè n yĩnkè.

² Kè n wénté kèyá demarè kè dè dõnnè oniti, kétúóté de ka na mberí ndè kèwètenèni de fũḗ kè dè dõ mmuhãá, kétúóté de ka na mberí ndè kèwètenko de ìnkè kè dè dõ kuhããwenniku ke dõ ntímáti bè pũténí ti diõnni mieke.

³ Kè de kóo niti youtení o nòutè kèpĩ n yùti kè ti Yiè nKuyie nYáá nní ntúóté kèhããtenè ketenkè. Kè ti Yiè nKuyie nní mbenke kè dè ndò m bo Sedisademma, ke bo diheì kó dibòri kubakú cãnkũ bíékè kperi tebõntenkaanitè do borè, ti Yiè nKuyie ndo wúo ntè kè dè kú yóu ke ìnkũ ku mieke.

⁴ Kè ti Yiè nKuyie nyIsidayeeri be tũ nkũ kó kufènkũ dè bo ke dõnnè n do yà kũ kubiriku mieke.

⁵ Kè ti Yiè nKuyie nni mbéinnè ke dò: Oniti fõ! Wénté kubakú yóu bíékè.

Kè n wénté kèyá tebõntenkaanitè kubakú yóu bíékè tèè ìnkũ ti Yiè nKuyie mmieke kè te bo diwũḗḗḗnni bakú yóu a bo ntatoomè.

⁶ Kè kũ n náké ke dò: Oniti fõ! A yà Isidayeeri be dõri ìì sòke kperè, ke bo nte kè n déténe n cǐḗtè yáa ba? Isòke tei né kpaámu a yóo yà ì.

⁷ De kó difõnkúò kè kũ n kotenè ku cǐḗtè dãnku kó dibòri borè, kè n wénté kèyá difõtĩri mari keutémè kumarí.

⁸ Kè kũ n náké ke dò: Oniti fõ! Duute kuduotí dibòri.

Kè n kũ dùute kè dèe naãnko dibòri.

⁹ Kè kũ dò: Taroo kèyá bè dõri ìì sòke dieyi.

¹⁰ Kè n taroo kénsó ndebambaannè demou kó tifènti tũ dè bo, tiwanwanti isòke kpeti nè sitenkaanii kè bè dè kerí ke fité kumarí.

¹¹ Kè Isidayeeri be kó bekótibè sipisiyiekèe cõmmú sibõntenkaanii ìikè, kè Safãã birè Yaasanniyau bè kòkèné, bá wè kòò to tesõsékèbuute, kètuwõ ntihúúnti kè kuyukú ndekú kè ìnkè.

¹² Kè kũ dò: Oniti fõ! A yà Isidayeeri be kó bekótibè dõri dè disòri mieke yáa ba? Bá wè ò dõmmu o dieku mieke sibõntenkaanii kó tifènti kè be piètiyuu né tú m bùtinnè be ei, n yi bè wúo.

¹³ Kè Kuyie nyié kè n náké ke dò: A yóo yí kèyámu isòke tei bè dõri ì.

¹⁴ De kó difõnkúò kè kũ n kotenè ku cǐḗtè bõri dii bo kubakú yóu di bíékè kè benitipòbè kãri deborè ke kuá ndibãḗ Tamusi kũũ * mari ndi kè bè dõ ã nkuá ndi kũũ mbá dii tenwã.

¹⁵ Kè kũ dò: Oniti fõ! A yà? A yóo yí kèyámu isòke ìì pèḗtè ii.

¹⁶ Kè kũu yí kè n kotenè ku cǐḗtè de mieke kó kudànkũ kè n yà a bo ntatoomè ku cǐḗtè kukpãnkpãnkũ nè diwũḗḗḗnni de saku kè benitibè dè bo, ke bo benitibè sipísidè nè bènnummú ke cõmmú ke búutí ti Yiè nKuyie ncǐḗtè ke co diyie yié kèè bíékè, ke nínkũ ke báa ndiyiè.

* **8:14 Tamusi:** Bè náá ndii bãḗ kpéi ndie Mesopotamii kobe kó dibãḗ

¹⁷ Kè kù dâ: Oniti fâ! A yââ? Sudaa kôbe dâari ìi sâke sââ í bè sànnàâ? Dè yîmè kè bè piénko kuyonku dihei ke ìnko m mieke? Nte be ke yuo tipuonti be wũð ntaké † íbâokúo mayi nyi, deè do te kè dèe yonke Kuyie ke yè de kó medâàrimè do dõmmè disâánni ndi ku kpéí.

¹⁸ M múnke yóó bè dâðnè kemieke nke, n yí yóó bè kuó mesémmè n yí yóó súó nhòmòu bá kè bè dâ bè n kuónnè mèè boti m báá keè.

9

Kuyie mpotémè Sedisademma ei kôbe

¹ Kè n keè metammè mamè pènimè ke tú: Kòtenèní dîndi bèè yóó potè Sedisademma ei kôbe, bá wè wèe túóté o kpàrinenku kùù kòùnè.

² Kè benitibè mabè bèkuò yenni Kuyie ncîètè bòri dii bo kubakù youú bá wè kòò pikù o kpàrinenku. Kòò mòu bo be mieke ke dáátí mupààkonkperimù kó tiyààti, ke sîéké tewààtè o naàkònfè kékòtení kécómwá disáwũð kó diwũstònni také.

³ De mònni kè Kuyie nyIsidayeeribe tũ nkù kó tikpeti íté ku taummè tou beínkèmbàribè baa di borè, kénkèri Kuyie ncîètè bòri bíéké, kényú oniti wèè do dáátí tiyààti tii dùòkenè mupààkonkperimù ke sîéké tewààtè o naàkònfè.

⁴ Kè ti Yiè nKuyie nhò nàké ke dâ: Ce nkéfité Sedisademma ei dimòu mieke kécannè benitibè bèè wùó nyisàke ìi dâàri be cuokè kè dè bè yóu. A cannè kudapáàti be tñi.

⁵ Kè kùu péi mbetòbè ke dâ: Tùnnenè be kèmpuotì. Mesémmè bá ndi bonè òmòu di báá súó nhòmòu.

⁶ Dí kùo bekótibè nè bedapàmbè nè besapàmbè nè ibí nè benitipòbè, di bè kùo bemou páíí di né báá kááké bèè tñi ncànnè idapáàti, di keténè n kó tecfètè kôbe.

Kè bèe keténè bekótibè bèè bo Kuyie ncîètè ìikè.

⁷ Kè kùu bè nàké ke dâ: Kòtenè késínkúnne n cîètè, piénnè becírìbè te dànkù, kè di dèè di yè!

Kè bèe deè kényé kéta dihei kèpoté benitibè.

⁸ Kè nní nkpaá m máá kédò kénínkú késínnáò ketenke, kèkuónko ke dâ: Áú! N Yiè nKuyie nha mieke keè yè Sedisademma kaa yóó kuo Isidayeeribe bèè kpaáá?

⁹ Kè kù n náké ke dâ: Isidayeeribe nè Sudaa kôbe bè dâð mèè yei nyí sénní. Menitiyñi mmeè pié ndihei mieke, kè dihei cààrè, kè be piètìyuu né tú: N yí kpaá be ei, n ténke í bè wùó.

¹⁰ M mómumu m me mmúnke í yóó bè kuó mmesémmè, n yí yóó súó nhòmòu. Bè dâð dè n yóó de mbè fâð.

¹¹ Oniti wèè dáátí tiyààti tii dùòkenè mupààkonkperimù ke sîéké tewààtè, kòo wètení kénáké Kuyie nke dâ: N dâðmu a do yè n dâð ti timòu.

10

Kuyie nyiè ke benkemè kumàà Esekieri

¹ Kè nní nwúó nkéyà n sòò yà dè kè dè dò ntiwetì ke ãnke beínkèmbàribè yo ìnkè, ke dò nditásààri bè tu di sáffì kè de cómmè dò ndikpààtikàri.

² Kè ti Yiè nKuyie mbéinnè oniti wèè dáátí tiyààti bè dùòkenè ti mupààkonkperimù ke dâ: Kote tenaasàntè tèè bo beínkèmbàribè fũð te borè, kékouténè a nou yeháákũs nkéyaatè dihei.

Kòo kété kè nní nhò wùó.

³ Kè beínkèmbàribè bo Kuyie n cîètè bakù youú kè diwetirìi pié nte mieke kó kudànkù.

⁴ Kè ti Yiè nKuyie nkó tikpetii íté beínkèmbàribè yo ìnkè kékote ku bòri borè, kè diwetirii pié nKuyie ncîètè mieke, kè ti Yiè nKuyie nkó tikpeti kó kuwennikuu pié nte dànkù kéndò kuháawenniku.

⁵ Kè beínkèmbàribè fièti nampú, bèè bo ku cîètè dànkù ditowaà kòku kè bè yo. Kè de kó metammè dònnè muwèrímù yiè nKuyie nkòme.

⁶ Kè ti Yiè nKuyie nnáké oniti wèè dáátí tiyààti tii dùòkenè mupààkonkperimù ke dâ wèè kote tefòdàntè mieke beínkèmbàribè cuokè kédèitení muháá, kòò kote kécómumu tenaasàntè cèètìri také.

⁷ Kòo ìnkèmbàri mòu youte o nòùtè muháá mmùù do bo be cuokè nè tenaasàntè kényètè yeháákũs nkéánnè mupààkonkperimù kó tiyààti yiè nnòu mieke, kòo yè còutè kényè.

⁸ De mònni kè tenòùtè matèe yènni beínkèmbàribè fièti fâ ke dònnè tenitindùtè.

⁹ Kè n wéntè kényà yecèètìyè yènáà kè yè cómmù beínkèmbàribè také, dicèètìri dimáà, bá wè borè, ke mieti ke dò nyetásàayè bè tu yè kidisóditi.

¹⁰ Kè dò nyetòbè yemou, ke wè nke seu yetòbè mieke.

¹¹ Kè toté ye bíéké ye bíéké tipitì tinàà kénkéri ke wetí ye ìikè bá ye í wèkii.

† 8:17 ...be wũð ntaké: De kó medâàrimè do tú

¹² Kè beṅkembàribè kònti timòu be ìnkè nè be nou nè be fièti, be kònti timòu kè ti còú mmuháá nke pīnti kè yecèètiyè yènáà me ndò.

¹³ Kè n keè bè yumè yecèètiyè ke dò: Fefòdónfè.

¹⁴ Beṅkembàribè bènáà bembè bá wè kòò màke keyiikè kènàà ke keketikè dònne oṅkembàribè kòke, kè kedérikè dònne kenitikòke, kè ketāānkè dònne keciricirikòke kè kenaankè dò nketúkòke.

¹⁵ Kè de kò beṅkembàribè è íté, kè nní nsó ndekpákpere n sòò yà dè nde kukò nKebaa kó mpeémmè.

¹⁶ Kè beṅkembàribè kété, yecèètiyè kété be pūti, kè bè pīnte be fèti ke yòutenè ketenkè yecèètiyè múnkeè bè neiné kéíténí.

¹⁷ Kè bè còmú yèe còmú, kè bè íté yèe íté, ke yé mèè yèmmè bo beṅkembàribè, mèè bomè yecèètiyè.

Kuyie nkó tikpeti ítemè ku cīètè bòri

¹⁸ Kè ti Yiè nKuyie nkó tikpeti íté ku cīètè bòri kékòte kécómú beṅkembàribè yò ìnkè.

¹⁹ Kè beṅkembàribèe youte be fièti kéhāātennī ketenkè, kè nní mbè wúò nkè yecèètiyè bè neiné ke còmú Kuyie ncīètè bòri diyè yè kèè bíékè kpèri, kè ti Yiè nKuyie nyIsidayeeri be tū nkù kó tikpeti bo beṅkembàribè yò ìnkè.

²⁰ Dekpákpere n sòò yà dè nde kukò nKebaa peémmè, kè m banté beṅkembàribè bembè kè bè tó Kuyie nyIsidayeeri be tū nkù kpààtikàri.

²¹ Kè bè màke bá wè keyiikè kènàà nè ifièti inàà, be fièti fò kè demarè dè bo ke dò nsinitinòu.

²² Kè be ìikè dònne n sòò yà dè kukò nKebaa mpeémmè de kòke, bá dè kè dè kèri dè ìikè co kèè bíékè.

11

Sedisademmu ei kòbe sokémè ke dōori meyei

¹ Kè ti Yiè nKuyie nYáá nní ntúótè kékòtenè ti Yiè nKuyie ncīètè kó dibòri dii bo diyè yè kèè bíékè, dii weti diyè yèni kèè bíékè. Kè n yà benitibè sipisidè nè bènummù kè bè bo Kuyie ncīètè bòri kè m banté be mièke Isidayeeri be kpààtibè bèdèbè Asuu birè Yaasanniyau nè Bennaya birè Pedatia.

² Kè ti Yiè nKuyie nYáá nní nnákè ke dò: Onití fí! Be nnitibè beè tanninkoní meyei, beè tiè nyitiè nseyi dihei.

³ Ke náá nke tú: We ntu dé í tùòke ti bo maámè sicèí! Sedisademmu ei tu tekūmbotè nte kè ti tú imaa.

⁴ Deè kpéi nte onití fí, á bè náké m pāānāahti kè bè cau.

⁵ Kè ti Yiè nKuyie nYáá ncúténí n yīnkè kè kù m béinnè ke dò: Náké be ke dò: Mí ndi Yiè nKuyie n tú n yému bè náá nti nè bè toti ti be yèmmè.

⁶ Di kùò benitibè dé í sénní dihei dii mmieke, beciribè beè duó duó ice mièke.

⁷ Deè te kè ti Yiè nKuyie mbéi nke tú: Di kùò bèè nitibè ke doú ndòúnko dihei mièke beè tu imaa nke dihei tu tekūmbotè. Díndi n yóó di dennemu.

⁸ Di dé mudoò mmu yáaba? M me mmu nkorinèni dihei mièke. Mí ndi Yiè nKuyie mmíu béi.

⁹ N yóó di dennemu ke di tannè bepòòbè nou mièke ke di bekénè,

¹⁰ kéduò nkè bè di poté kè di kuonè yese Isidayeeri be tenkè mànkù kè di banté n túmè di Yiè Kuyie.

¹¹ Di nhei dii í yó ntú tekūmbotè kè di tú imaa. Isidayeeri be tenkè mièke nke n yóó di bekénè.

¹² Kè di banté ke dò mí ndi Yiè nKuyie di yete mfi kuó nè n tié nkè túnne ibotí tei ì di fité í kpèyi.

¹³ Kè nní nnáá nKuyie mpāānāahti kè Bennaya birè Pedatiyau kú, kè n do kēsīnnóo ketenkè kékuónko mediè nke dò: Áú Kuyie! A yóó kuó Isidayeeri be sòmbè bémou ndiá?

Kuyie nnakémè kù yóó wēte kētímmè Isidayeeri be èè cīètè

¹⁴ Kè ti Yiè Kuyie nní mbéinnè ke dò:

¹⁵ Onití fí! A yōfūš kòbe bémou nè a tebií Isidayeeri be bémou nè Sedisademmu ei kòbe bè náámmu ke tú: Díndi ndíétirínè Kuyie nku, kù duó ntímbè di nhei kè ti di te.

¹⁶ Náké be ke dò: Mí ndi Yiè nKuyie ntú: Bá nè m me mbè ciémmè kè bè ta ibotí tei mièke ke ciété ketenkè kemou. Bá nè memme m bè bonèmu de bíékè kè dò m bomè n cīètè.

¹⁷ Náké be ke tú: Mí ndi Yiè nKuyie n tú: N yóó wēte ke bè tímmu, n yóó bè dennènimu ibotí tei nè yehèkè teyè mièke bè do ciété kámbo dè, kéwēte kè bè duó mbe tenkè bembè Isidayeeri be.

¹⁸ Bè bo wētení dii mōnni bè bo denne dèè tu isíè nè isòke kpere.

¹⁹ M bo wete ké bè duò mmeyèmmè mèmáá, meyempàmmè, kèwete ké bè ànné iyentotí pànyì, kédèite meyèmmè mèè kpeñni ké dò ndipèri ké bè duò mmenitiyèmmè.

²⁰ Kè dèe yie nkè bèe túmme n kuò nè n tié nkéndoòri dè yèmmè, kéntú n kòbe ké m bè te.

²¹ Mèè yèmmè kpaá bo be síe kperè nè be sàke kperè kó mudòrimù bíékè, n yóó bè yietimù bá wè ò dòòrimè. Mí ndi Yìè nKuyie mmù bíi.

Kuyie nkpeti itémè Sedisadèmmu

²² Mèmmè be ìnkèmbàribè pìntamè be fèti ké yeçèètiyè mbè neinè, ké Kuyie nyIsidayèeribe tū nku kpeti ànke be yo Ìnkè.

²³ Kè ti Yìè nKuyie nkpeti ité be èi kédèke ditàri dū bo dihei, diyie yie kèè bíékè.

²⁴ Kè ti Yìè nKuyie nYáá nní ntúóté kékòtenè Babidònni bè pìrímúni bè borè, ti Yìè nKuyie nYáá mmuò do dè nni mbenke. Diè nde m mántóomè ti Yìè nKuyie ndo m benke mèè benkùmè.

²⁵ Kè nni nnáá n kòbe bè pìrímú bè ti Yìè nKuyie nni mbenke dè kpeí.

12

Esekieri dàòmè kéndò nhò yèti dihei

¹ Kè ti Yìè nKuyie nní mbéinnè ke dò:

² Onitì fí! A ā kubotí kùù to í yo tináànti ku cuokè nke. Bè mòkemu yeto ke bo keè, bè me nyí yo, ke mòke inuò nke bo yà bè me nyí yau. Ke yé bè tumè itookperí yembè mbe.

³ Onitì fí! Dennení a nenti kédàò kéndò mbè da pì nkuyie ncuokè ke yetinè dihei, ké bè nda wúó nkè dè yèmmè bèe banté bè tumè itookperí yembè mbe.

⁴ A mbou a nenti a yetinè ti dihei kuyie ncuokè ké bè nda wúó, kàa nyeti kuyuoku mòmni ké bè da wúó, nkàa yè bè ãã pì mbè kényènnè dihei bè ãã dàòmè,

⁵ kéduute dihei kó kuduotí kédenne a nenti

⁶ ké ti buuté dihuri, ké bè nda wúó nkàa yè. A káá nha ìikè kuyààkù ké dèe yie nkàa báá yà dihei, n da dòò dibenkùri ndi Isidayèeribe kpeí.

⁷ Kè n doò kéndònnè ti Yìè nKuyie nni nnákémè, kébou n nenti kuyie ncuokè bè pì nwè ke yetinè dihei ò ãã yimè. Kuyuoku mòmni ké n duute dihei kó kuduotí, kényeti dihuri ke to n nenti, ké bè nni n wúó ké n yè.

⁸ Kè dèe wenté ké ti Yìè nKuyie nní mbéinnè ke dò:

⁹ Onitì fí! Isidayèeribe, de kó itookperí yembè í da beké ke tú a dàori baà?

¹⁰ Náké be ke tú: Mí ndi Yìè nKuyie mmù bíi nde kó tináànti Sedisadèmmu kóo kpààti kpeí, nnè Isidayèeribe bèè bo ò èi mieke be kpeí.

¹¹ Náké be ke dò a tú mebenkùmè mme be kpeí, a dàori dèè yóó bè tùòkení dènde, bè yóó bè dènnemu dihei ké bèe kote betòbè tenké.

¹² Be kóo kpààti wèè bè baké kóo buuté ò nenti kényè dihei dihuri mòmni, kényè bè dùute dūi bori kuduotí, kényeti kénkánkè ò ìikè ké dè bo yie nkòò bá nwúó nho èi.

¹³ N yóó ò banté ticùàti nti, kòo ta n ditè mieke ké nh ò kònnè Kandee Babidònni èi, kóo kú ò báá dī yà.

¹⁴ Bèè kó dimàà tu ò tūmbè nè bèè ò baà nè ò àāpònti, m bo bè cìe ntipítì timòu, ké mbè bètinè disiè.

¹⁵ M bo bè cìe ndūi mòmni ké bèe ta ibotí tei mieke bè bo banté ke dò n tú di Yìè nKuyie.

¹⁶ N né yóó yóu ké mudoò nè dikòmni nè mutenkúú nkè dèe soómmu bèmabè be mieke, ké dèe yie nkè bèe náké ibotí tei n yóó bè cìe nkè bèe ta ìi mieke bè dòò ìi sàke kpeí ntemè, ké tii mbè tùòkení ké bèe banté n tùmè di Yìè nKuyie.

¹⁷ De kó difònkúò ké ti Yìè nKuyie nní mbéinnè ke dò:

¹⁸ Onitì fí! Á nyo nha dūi ke kpeuti ke yò nha nie nnè iyíèké nè kukòmbòdoróo.

¹⁹ Á náké Isidayèeribe tenké kòbe ke dò: Mí ndi Yìè nKuyie n tú Sedisadèmmu èi kòbe bèè bo Isidayèeribe tenké mieke, bè bo nyo mbe dūi nè iyíèké ke nyò mbe nie nnè kukòmbòdoróo, ke yé be tenké yóó dàúnkomè dèè bo ke mieke demarè ténke í yó nkpaá, benitibè bèè ā di mieke be kó kuyonku kpeí.

²⁰ Yehekè benitibè piéké yè bo dàúnko ké dihei naá ndikpauri ké bèe banté ke dò n tú di Yìè nKuyie.

Kuyie nnáké ti Isidayèeribe ti yóó dàòmè

²¹ Kè ti Yìè nKuyie nní mbéinnè ke dò:

²² Onitì fí! Ba nkpeí nte ké di náá nkotiyè nyie nyIsidayèeribe tenké, wèè tu: Yewe pènkù ke pènkù bá ti í yà Kuyie nkó mebenkùmè mamè dòòrimè?

²³ Náké be ke dò mí ndi Yìè nKuyie n tú n yóó paámmu de kóo kotiyè nyIsidayèeribe tenké mieke. Pètínke bè náké ke dò: Yewe tùòkemù ké n kó mebenkùmè memòu bo dàò.

²⁴ Bepāāsoumbè ténke í yó mbo Isidayeeribe tenkè mieke. Bèè bo nnáá nke tú m bè benke òmarè bá bè í yà mùmamù.

²⁵ Mí ndi Yiè nKuyie nkè m béi ntì m béimmu. Ti me nyóó òòmu tí í yóó òòte. Díndi itookperi yembè díí kó meborime mieke nke n tí béimmè ke yóó tí òòò. Mí ndi Yiè nKuyie mmù béi!

²⁶ Kè tí Yiè nKuyie nyíé ké m béinnè ke òò:

²⁷ Onitì fí! Isidayeeribe nàa nha kpéi nke tú: Onitì yie nyè nKuyie nhò benke tí tu nanke kpeti ntì, tipāānāāntì ò nàa ntì tu yemòrè yèè kpaanì ye kpeti ntì.

²⁸ Á bè nàké ke òò: Mí ndi Yiè nKuyie n tú òò ténke í yóó òòte kè m béi ntii òòò. Kè m béi ntì, m béimmu kè tí yóó òòò. Mí ndi Yiè nKuyie mmù béi.

13

Kuyie nnáké tí bèè sou nke tú bè nàa nku pāānāāntì

¹ Kè tí Yiè nKuyie nnì mbéinnè ke òò:

² Onitì fí! Náké Isidayeeribe bèè nàa mbe yèmmè kpeti ke sou nke tú bè nàa m pāānāāntì ke òò: Mí ndi Yiè nKuyie n tú: Bèè kénté kékéè n yóó bè nàké tí.

³ Á bè nàké ke òò: Mí ndi Yiè nKuyie n tú bè bo yà, bembè bèè tū mbe mómòmbe be kó meyèmmè bá bè í yà òòmarè.

⁴ Náké be ke tú, bè sàáténè iānké nyi ke ā tidobontì mieke.

⁵ Bè í tūntè be duotí cāke òò, bè í maá kuduotí ke fité be eì, kè òò bo yíé nkè bè ncómmú mudoò mōnni, m mieke bo bè yè òò yíé.

⁶ Bè yàù mèè benkùmè tu detetirè kōme mme, bè benkú yèè benkùyè tu siyáábisi kpeye nye. Bèè òò sōnté kéntú Kuyie nyè, m me n yí bè nàké tīmatì, kè bè béi nke òòò, bè nkémmú m bo òòòmè bè yè mmù.

⁷ Bè nàa ndii mōnni ke tú Kuyie nyè, m me n yí béi ntīmatì, òò í tú bè nàa nsiyáábisi nsi, kè bè benkú yèè benkùyè tu detetirāā?

⁸ Deè te mí ndi Yiè nKuyie nkè n tu bè me nnáámmè bè òò tí ke sou nke tú m bè benke mebenkùmè mamè. Mí mómumu n yóó wēētēni be bíéké, mí ndi Yiè nKuyie m mí béi.

⁹ M bo ānné tenòutè bèè sou nke tú bè nàa mpāānāāntì ke sou nke tú m bè benke tīmatì, kénáa nsiyáábisi. Bè í yó nkòké n kōbe tīnni mieke, be yèté í yó nkòké Isidayeeribe yèté mieke, be naācēi báa na Isidayeeribe tenkè. Kè òò banté ke òò n tú òò di Yiè nKuyie.

¹⁰ Bè fētīnko n nītībè mbe ke náa ndiwèi kpéi, diwèi me nyí bo. Bè biití n nītībè maá kùù duotí nku.

¹¹ Náké be ke tú fetadiēfè kērínimu nè kuyaakù nè yemátārè.

¹² Ke bo poté kumari kè kùù òò kè bè yí benke tibití sòò borè, a báa yà.

¹³ Mí ndi Yiè nKuyie m béimu ke tú m mieke kèè bè cōúté, kè n yóó bè duónko fetafè nè kuyaakù, m mieke kó fetafè bo bè poté nè yemátārè kè bè cāke.

¹⁴ M bo pōnte kuduotí òò bí kù kè kùù òò, kè ku pūù feitōo, kù bo òò kè di yāke, kè òò banté ke òò n tú òò di Yiè nKuyie.

¹⁵ M mieke bo yè òò mōnni kuduotí nè bèè kù biití, òò mōnni m bo òò beke ke òò: Yé kuduotí borè nè bèè òò kù biití?

¹⁶ Isidayeeribe mieke bèè òò tú bemáa m pāānāāntì náāmbè? De mōnni òò ténke báa yà m pāānāāntì náāmbè, bèè òò nàa nSedisademmu kōbe ke tú diwèi kērínì, bá òòmarì í kērínì. Mí ndi Yiè nKuyie mí béi.

Kuyie nyè nhEsekierii náké tí bèè sou nke tú bè tu ku pāānāāntì náāmbè

¹⁷ Kè tí Yiè nKuyie nyíé ké m náké ke òò: Onitì fí! Wēēte a botí kó besapāmbè bèè nàa mbemáa kpeti ke tú bè tu m pāānāāntì náāmbè. A bè nàké m pāānāāntì, kè bè cau.

¹⁸ Á bè nàké ke òò: Mí ndi Yiè nKuyie n tú bè bo yà! Bembè bèè yāntì iduké ke ūnninko n nītībè ke òòkù ifátíyì ke daati benītībè yò, bekótíbè nè íbì ke tanninko n nītībè wērè ticūòtì mieke ke né òò kécoo mbe mómòmbe be kpeye yáába?

¹⁹ Bè càārì n yètírì ndi n kōbe cuokè medibii ndinacèkutiri òòmáá kpéi nnè mudii sām̀pórè kpéi nke kòù bèè í òò nkékuo ke yóù bèè òò nkékuo, ke sou n nītībè bèè í yètírì tīmatì.

²⁰ Deè kpéi nte mí ndi Yiè nKuyie nkè m béi nke tú: M mieke bo bè yè, be duké bè sounnè òò n nītībè ke bè tanninko ticūòtì mieke. N yóó òò tūūmu kēpíté be wērè bè pí nyè nè ticūòtì sinòò kōme.

²¹ N yóó kērímù be fátíyì kédeetè n nītībè kè bèè yè be cūòtì mieke, kè bèè banté n tūmè òò di Yiè nKuyie.

²² Di niiri bèè òòòri bè mbe mesàa nnè òò kó siyáábisi m mómumu m me nyí càārè be yèmmè kè òò yáúkunko meyei ndòòribè kōntì bá bè í yóù meyei nkè òò bo yie nkè bè òòòù.

²³ Dè dèèmu yíe! Di ténké í yóó náké siyáábísí, n yóó fietemu n nìtìbè di nou miéke, kè di banté n tùmè di Yiè nKuyie.

14

Dibòò bo mbomè a yèmmè miéke

- ¹ Kè Isidayeeribe kó behèikènkótìbè mabèe kotení m borè, kénkari.
² Kè ti Yiè nKuyie nní mbéinnè ke dò:
³ Onití fí! Bè nnitìbè bókè bo be miéke nke, bè dáu mmedíímmè mme mèè yó nte kè bèe yeté, m bo yie nkè bè m beé ntimatàà?
⁴ Náké be ke dò: Mí ndi Yiè nKuyie n tú Isidayeeribe miéke, wèè yèmmè bo mbo o bókè ìnkè kòò kòò katení ke bo beé mpāānāānti náāntò timatì, mfi mómumu η yóó ò tēñné o bókè sū mèè kpéí.
⁵ Kè dèe yie nkè n wète kényū nyIsidayeeribe yèmmè bèè n détenè be bókè sūū mmèè kpéí.
⁶ Nè de kpéí náké Isidayeeribe ke dò: Mí ndi Yiè nKuyie n tú: Wētenēni, búttimēnē ò bókè nè isòke imou.
⁷ Isidayeeribe bəmou miéke yoo bepòòbè bèè kōtení ke bè bonè. Kòò mōu n détenè, kòò bókè bo o yèmmè miéke, kòò yèmmè bo dèè yóó ò bo nde bíékè, kè de yiè nkòte ke sōnté m pāānāānti náāntò ke bo ò beé ntimatì, mfi mómumu η yóó ò tēñné.
⁸ Mfi yóó wētení o bíékè kóò dòò medòrimè mamè mèè yóó naá ndikotinùù kè bè ndi naá. De yiè, m bo ò dèite n kòbe cuokè kè di banté n tùmè di Yiè nKuyie.
⁹ Kè m pāānāānti náāntò mōu bo wèè me nyóu kè bè o ciitè, mí ndi Yiè nKuyie mmfi yóu kè bè ò ciitè. N yóó youte n nòutè nte o ìnkè, kóò dèite n nìtìbè Isidayeeribe cuokè.
¹⁰ Bè bo to bédè de kó meyei, nwèè kōtení ke bo ò beé nnè wenwe bè beé nwè.
¹¹ Kè dèe yie nkè Isidayeeribe dōke bá n détenè, kè n yetírí n kpeti ke dōke sīnkunko bəmāā, bè tu n kó benitìbè mbe kè m bè te. Mí ndi Yiè nKuyie, mmfi béi.

Kuyie nhōó í nsòtú kékpetímmè onití

- ¹² Kè ti Yiè nKuyie nyíé kè m béinnè ke dò:
¹³ Onití fí! Kè dè dò ndihèi marí kòbe yete n kpeti, ke dòò dèè í wenni, kè n yòute n nòutè ke dèite be kperè demou dèè do súò mbe buò miéke, kè n duōnní dikōnni, ke kúò iwūō nè benitìbè.
¹⁴ Kè dè sō mbenitìbè bo de kó dihei miéke, ke dōnnè benitìbè bie mbe tāāti Nōwee nè Danniyeeri nè Isòbu, beè yóó yenté, bè dōòri mèè kpéí n dómè. Mí ndi Yiè nKuyie mmfi béi.
¹⁵ Kè dè me ndò n duò nkè depímpínnè deè yènní ke píi nde kó dihei miéke benitìbè ke di dōunko bá òmòu ténké í dè pēnkú depímpínnè dende kpéí.
¹⁶ Kè dè kó benitìbè botí bo de kó dihei miéke bētāāti, mí ndi Yiè nKuyie m bomu kè mfi béi, mbè báá na kédeetè be bí inítidaai yoo inítipòì, beè máá yóó cooté kè de kó dihei dōunko.
¹⁷ Kè dè me ndò n duò nkè mudoò muù tanní be tenké miéke kè bè kòu iwūō nè benitìbè.
¹⁸ Kè dè sō nde kó benitìbè botí bo bētāāti. Mí ndi Yiè nKuyie m bomu kè mfi béi, mbè báá na kédeetè be bí inítidaai yoo inítipòì, beè máá yóó cooté.
¹⁹ Kè dè me ndò m miéke keè bè yè kè n duōnní mutenkūū, kè mù bè kòu ke bo deè benitìbè nè iwūō.
²⁰ Bá kè benitìbè mabè bo de kó dihei ke dōnnè Nōwee nè Danniyeeri nè Isòbu. Mí ndi Yiè nKuyie m bomu kè mfi béi, bè báá na kédeetè be bí inítidaai yoo inítipòì, beè máá yóó cooté bè dōòri mèè kpéí n dómè.

²¹ Mí ndi Yiè nKuyie mmfi béi nke tú, bá nè m me nduónkomè tiyēti tināā: Mudoò nè dikōnni nè depímpínnè nè mutenkūū nSedisademmu ke bo kuo benitìbè nè iwūō kédeè.

²²⁻²³ Bá nè memme n yóó súómmu benitìbè kè bèe yènní Sedisademmu ei kékōtení bè di pínní kè di borè, kè di yá be borime nè be dōòrimè, kébanté muù kpéí nte kè n duò nkè de kó meyei ndo nSedisademmu, de mōnni kè dí banté ke dò n yí sōnté ke duò nkè de kó meyei ndo Sedisademmu, mí ndi Yiè nKuyie mfi béi.

15

Kuyie ndōnnenèmmè Sedisademmu kòbe fīnyl kó mutie

- ¹ Kè ti Yiè nKuyie nyíé kè m béinnè ke dò:
² Onití fí! N yóó da beke timatì nti, fīnyl kó kudáu pēētè ba detie nterè kpeyi?
³ Bè dōòrinè dēmarè de kó kudáuá? Bè bo na kè kú dōònè febaafe mafè kēnsakù tinentāà?
⁴ Nte ku kè bè kú tātinne kè kú cōuté tipítì tidé. Kè ku cuokè cōuté. Kú bo yie nkédōōnè dēmarāà?
⁵ Bá kú do wenni dii mōnni bè do í kú dōòrinè mùmamù, kè kú bo cōutému kè bè né kú dōònè dēmarāà?

⁶ Dεε te mí ndi Yiè nKuyie nkè m béi nke tú: N cóu mmèè botí nfinyí kó kudáú ideí tei cuokè, n yóó me n dòò Sedisademmu kòbe.

⁷ N wèèteni be bíkè nke, kè be yèmmè dò mbè yenténè muhaá nkè mù né yóó bè còútè. M bo wèèteni be bíkè kè bèe banté n tùmè di Yiè nKuyie.

⁸ M bo duós nkè be eìi ndóúngo bè n yete mèè kpéí. Mí ndi Yiè nKuyie mmíu béi.

16

Kuyie ndónnèmmè Sedisademmu debire bè dootóo dè

¹ Kè ti Yiè nKuyie nni mbéinnè ke dò:

² Onìti fí! Benke Sedisademmu kòo banté ò dòòri ìì sòke.

³ Á ò náké ke dò: Mí ndi Yiè nKuyie mmíu ò náà nke tú: Sedisademmu a fuku nè bè da peitémmè a tu Kannaháa kou nwe, kàa cice tú Amòriibe botí kou, kàa yó tú Itiibe botí kou.

⁴ Nè bè da peitémmè nè a yàmè diyie, kéndònnè debire nde, bèe da peité bè í nkèéte a neititòu, bá bè í nda wùò ke da wénkúnne, bè í nda waare mukókúú, bè í da dátinnè kuyiàákú.

⁵ A do dò nyisíe nyi òmòu í nda kuò mmesémmè, bè do í da dòò dende kó dimàà, bè do da dootóomu dikpáà miéke bè da peiténni dii yie.

⁶ Kè nni mpènké ke da yà kàa duónè meyií. Memme n da nákémmè ke dò: Ñfòu! Ke sò nha kraánè meyií.

⁷ Menme n duómmè kàa kòtè dikpáà kó timúti kòme, ke pĩnte ke deuke, ke fĩntè, ke yè yeme, ke yè ticitì, ke né nkpaá bo a tetiri.

⁸ Memme kè nni mpènké ké da yà, ke sò nha cènteni ke dèè. Kè n da dátinnè n yaabòri mànkú kékáá nha fei, ké da dóúnnè dinùu ke dò: M bo da puoke, kàa naá m pokú. Mí ndi Yiè nKuyie mmíu me nyè.

⁹ Menme n da wùòmè ke òútè meyií mmèè da dáátí, ke da pe mmeókúò,

¹⁰ ke da dátinnè tiyáati tii kpè nnè tineusáati bè dòònnè tii tikònti tii nukú mesàà, nnè kuyaábombouókú kùù dùòkenè mupáàkonkperimú, ke da dátinnè kuyaásáákú,

¹¹ ke da sàri, ke da ùriné sineí, ke da dùú mmedèi,

¹² ke tónnè a ònni mumámáá nke da tónnè yetootàre, ke da ínnè fesoyítòòdáfé.

¹³ Ke da sàri mesò nnè timáti péiti kó tisáti kàa ndaati mupáàkonkperimú kó tiyáati nè tiyaásáati tii kpè, kè n da duós mmuyuo nsààmú nè mecekúò nnè mekúò kàa yo nke wenke mediè nke naá nhokpáati.

¹⁴ Kè yebofé da yífé a wenniku kpéi nke yé kú do í mànnèmmè kùmakú a sàri tii sáti kpéi. Mí ndi Yiè nKuyie mmíu me nyè.

Sedisademmu dòòrimè onitipòkú wèè dauti dautinè benitidaabè o kòme

¹⁵ De mònni kàa wenniku nè a yetifeitòó kè dè né da souté kàa naá nhonitipòkú wèè dauti dautinè benitidaabè ke yaá nhamáà nè bèè kó dimàà kòriní a borè,

¹⁶ ke tuótè a yaásáati yeyòrè kpeti ke dòònnè titouti yebòwùstàrè borè ke càke amáà nè ye.

¹⁷ Ke tuótè mesò nnè timáti péiti kó tisáti n do da duós nti, ke dòònnè sibòotenkaanii sidaasí ke m bùtinnè ke si tũnne.

¹⁸ Ke tuótè tiyáati tii kpè nke si dátinnè, ke tuótè n kùò nnè n tũdàari ke si cóu.

¹⁹ N do da duós mmùu yùo nsààmú nè wèè pèè nè mèè kùò nnè mèè cekúò n do da duós ndè, kàa nyo, nha de mpáà nsitenkaanii ke dè nsi cóunko. Mí ndi Yiè nKuyie mmíu me nyè.

²⁰ A dòò onitipòkú wèè dauti dautinè benitidaabè o kòme mme ke m bùtinnè kètũnne yebòké, kè dende í sànnè, kàa tuótè m bí a m peiténnè ì, inítidaaí nè inítipòì ke yè pàa,

²¹ ke tuótè m bí ke í fié sibòotenkaanii ke cóu.

²² Ke m bùtinnè ke dòòri isòke kpere, ke tũnne yebòké bá a í denniní a bíkémbénti, a do bo dii mònni a tetiri ke duónè meyií.

²³ A yei mmeè sũ. A bo yà! Mí ndi Yiè nKuyie mmíu béi.

²⁴ A àà yèè wùstàrè tipíiti timòu, bá kùù ce nùù, ke sãu a wenniku nè bèè kó dimàà pènkú. A dòòri onitipòkú wèè dauti dautinè benitidaabè o kòme mme kè dè sũ.

²⁵ Fòò taunnè Esibiti kòbe a cèpètitabè kperibè. Kè dè sũ nke í m mieke.

²⁷ Kè n yòute n nòutè a ìnkè, ke da neuté tidiiti ke duós nkàa dootitabè da na, kè ifei pí nFidisitèèbe kó bekpáatibè a m bùtinnè mèè kpéi.

²⁸ Bá dè í da sànnè, kàa tũnne Asidii eì kòbe, bá nè memme dè í da sànnè.

²⁹ Kàa sòoté ke taunnè Babidònni kòbe, bepótambè diebè nè memme a me nyí sànnè.

³⁰ Mí ndi Yiè nKuyie m béimmu ke tú: Meyèmmè mèè da dònté kàa dòò onitipòkú wèè dauti dautinè benitidaabè o kòme.

³¹ Ke maá yewùstàrè tipíiti timòu, bá kùù ce nùù ke senku ticuuti. A í dònnè benitipòbè tòbè bèè dauti dautinè benitidaabè bè dòmmè.

32 A dònne onitipòkù wèè ɔ́ ɔ́ ɔ́ wènwe o dɔ̀u kɛ̀yɛ̀ kɛ̀wammù mbenitidaabè tabè.

33 Benitipòbè tabè bèè dɔ̀uti dɔ̀utinè benitidaabè bè bè yietimù, kɛ̀ f́ f́ nnè pāā nyepārè a dacìè ke yè yū̀nní kɛ̀ yè bo nkàrini a borè ke da dɔ̀unè.

34 A kó munitidawammù í dònne betabè kɔ̀mu, benitidaabè bèè í da wanti, f́ f́ wanti benitidaabè, ke bè yietí ke kònté meborime.

35 Sedisademmù, a dònne onitipòkù wèè dɔ̀uti dɔ̀utinè benitidaabè wènwe. Kénté mí ndi Yiè nKuyie n tú mù.

36 Mí ndi Yiè nKuyie n tú, a càke mèè kpéí nha kpàti ke benke a fei a naatinè bè, ke taunne yebokè ke yè fié ibí.

37 Dèè kpéí nte kè n yóó tíí nha natitabè bèè kó dimàà da dɔ̀ke nè a dɔ̀ke bè nè a pè mbè, m bo bè tínní diì m̀nni n yóó dátému a yààti kɛ̀ da cònnɔ́ a tetiri be ìikè kè bèè yà a fei imòu.

38 N yóó da bekènèmu bè bekùnèmè onitipòkù wèè dɔ̀uti dɔ̀utinè benitidaabè nè bè bekùnèmè benitikòbè a í m mièke nke ke yóu kè n yóó da kuò.

39 M bo da ànnè be nou mièke kè bèè puo nha wū̀stàrè kɛ̀fɛ̀ke a yààti nè a sàti ke da cònnɔ́ a tetiri.

40 Bè bo sukú benitibè kè bè da búati yetárè kɛ̀ da kũ̀kè yese,

41 kɛ̀còu nha cɛ̀i ke da dòò bè yè mbè da dòòmè benitipòbè péu ìikè. Kè n kũ̀nté a nitidawammù bá a ténke bá mpāā nha kpàti.

42 M mièke bo da yè diì m̀nni kékáá nke m̀nku, n yèmmè bo da nóté, de m̀nni a doòrìmè ténke bá nni nyóu.

43 M mièke bo do a ìnkè. A í mè ndèntenímè a bikémbénti m̀nni nè memme ke íinko m mièke, m múnke né còmmúmu ke bo da f́ f́ nha dà dè. Mí ndi Yiè nKuyie mmí béi. A dòò tíi sàsáàti kperè dende kè n yí mbuè de kpeti kàa né sòoté ke dɔ̀ke dòò isòke kperè mómmònne.

Sedisademmu kabe kó meyei mpɛ̀tému yehèkè tɛ̀yè kabe kɔ̀me

44 Sedisademmu a kperè yóó naá ndikotinùu ndi bèè nonnè yekotinò kè bè ndi nàa nha kpéí nke tú: Yá dòmmè, bire me ndò.

45 A yá baa do dòmmè ke senku o dɔ̀u nè o bí, a kperè me ndò. A kó bekótibè nè a neí bè do dòmmè ke senku be daabè nè be bí. A kperè me ndò. Di yá do tú Itiibe botí kou nwe, kè di cice tú Amòriibe botí kou.

46 A kóò kò tu Sammarii wèè bo a bakú cànkù bíékè, a kó tɛ̀yáàtè tɛ̀è me mbo a bakú yóu tɛ̀ tu Sodammù nè o bí.

47 A tũ̀nne bèè kó meborime ke dòò be kó isòke, a càke ke dè pɛ̀tému be kperè mediè.

48 Mí ndi Yiè nKuyie m bomu kè mú béi. A kóò kóti Sodammù nè o bí bè í dòò f́ f́ nnè a bí di mè ndòòmè.

49 Nte a kóò kóti Sodammù yie kó meyei ntúmè: Tefentè nè tidikédenti, ò bo ntiemmè, kénkari ke í yìèkú dèmarè, wenwe nè o bí, bá mesémmè í ò bonè ocìrì nè osènniwè.

50 Tefentè tɛ̀è do bè deutè kè bèè dàò isòke kperè n yìikè, kè m bè kei nkéndòmè a yámè.

51 Sammarii yie wenwe í dòò meyei mbá kè mè káákè a kóme cuokè. A dɔ̀ke pèi nha kó isòke kè dè tontému. A kó isòke ìi sũ̀, ndèè te a kó bekótibè nè a neí kè bè dò mbè wenni.

52 F́ f́ yóó tò tũ̀nkè be kó ifei, ke yè f́ f́ dòòmè isòke kè ì pɛ̀tè be kpeyi, kè bè dò mbè wenke, f́ f́ tieke ifei, nè yèsaàmbè, ke yè f́ f́ temè kè bè dò mbè wenni.

53 N yóó wɛ̀tɛ̀ kɛ̀ímmu Sodammù nè o bí kécónné, kɛ̀íi nSammarii nè o kpeyi kécónné, ke múnke da íi nkécónné be cuokè.

54 Kè dèè yie nkàa to a fei késínné a yuu a dòò dèè kó dimàà de kpéí nkè dèè bè bántè.

55 A kóò kóti Sodammù nè o bí bè bo wɛ̀tɛ̀ kécómmú be f́ f́ kótè nye, Sammarii nè o kpeyi kè bèè wɛ̀tɛ̀ kécómmú be kpeye. F́ f́ nnè a kpeyi kè di wɛ̀tɛ̀ kécómmú di kpeye.

56 A do mòke diì yìè tefentè kénsenkumu Sodammù koò daú.

57 Ke ś nha fei mu nyí feité koò dònnè. Di mm̀nni Edammù èi kó besapàmbè nè yehèkè tɛ̀yè kabe bèè di fitè bè né daú f́ nwe, bembè nè Fidisitɛ̀bè kó besapàmbè bèè do da senku tipíiti tímòu.

58 F́ f́ yóó tɔ́ a kó munitidawammù a dòò tíi nè isòke kperè a dòò de kó tieti. Mí ndi Yiè nKuyie mmí me nyè.

59 Mí ndi Yiè nKuyie m béimmu ke tú: A dòò dè n yóó de nda f́ f́. Ke yè f́ f́ sènkèrìmè a n dɔ̀unnè diì nùu ke tɔ̀tɛ̀ mí nnè f́ f́ nti kó metaummè.

60 Mí mme nkpaá yému metaummè n do da dòònè mè a bikémbénti m̀nni, n yóó wɛ̀tɛ̀ ke da dòònèmu metaummè mèè yó mbo sáá.

61 De m̀nni kàa denteni a borime a bo còutè diì m̀nni a kó bekótibè nè a neí, kè m bè nda duò nkè bè ntú a bí, nè be tí í yó mmòke metaummè mí nnè f́ f́ nti mòke mè.

⁶² Ke yé mû yóó wête ke da doñnèmè metaummè, kàa banté n túmè di Yiè nKuyie,
⁶³ kédenteni a borime do dõmmè, kè ifei da pĩ mbá a nùù báá táúté m bo da cīē ndiù m̀̀nni a d̀̀ò d̀̀è dem̀̀ou, mí ndi Yiè nKuyie mm̀̀i béi.

17

Kuyie nhântémè Isidayeeribe ke dõnnenè fetúúfè

¹ Kè ti Yiè nKuyie nní mbéinnè ke d̀̀ò:
² Onitì f̀̀s! Waá dináaanhántiri Isidayeeribe kpéi nke di mbè ánté.
³ Náké be ke d̀̀ò: Mí ndi Yiè nKuyie n tú fetúúfè diefè mafè fèè k̀̀tení Dimaa kè fe fièti deú kè fe feti òkù, kè fè daátí ticitì ke á yeyòrè, ke b̀̀óte Dimaa túúkù kó mutie s̀̀tiri kó kubakù meyómmè koku.
⁴ Ke kèeté mu baka meyómmè kpeyi kó dimàà ke itènè, ke kònnè bepotambè cie, ke ì dóú mbepotambè kó dihei mieke.
⁵ Ke deè ke waá ntitiati de kó dihei kpeti ke ti buótí kupaku kùù duò, ke ti fií mmenie ntaké, mutie mùù ǹ̀nnè menie mmu k̀̀me.
⁶ Kè ì p̀̀nte ke naá ǹ̀fnyí kó mutie mùù péi mesàà ke wùò nkè mu fáàti wetí fèè túúfè kè mu cīē ntatí ketenkè, kè mù yè ibake.
⁷ Kè fetúúfè diefè tefè yènní kè fe fièti deú kè fe feti òkù ke í sénní. Kè f̀̀nyí kó mutie cīē nyè ke fè wetí. Kè mu baka fe wetí kè mu yèmmè d̀̀ò mmù bo pété menie nfe bíékè, kè deè p̀̀eté mù fiúkú d̀̀è.
⁸ M̀̀u me nnè do fiúkú ketensààkè nke kukó mpeémmè kè d̀̀è bo yie nkè mùù yè ibake képeité yebe, kèntú f̀̀nyí kó mutie sààmù.
⁹ Mí ndi Yiè nKuyie n tú: M̀̀u bo na kékótáà? Fetúúfè báá uuté mu cīē nkétõù mu be, mu fáàti t̀̀i bité kè t̀̀i kpeí? D̀̀è í yó mbékú onitikperi yoo kuboti kùù s̀̀ù kù bo mù uutémè.
¹⁰ Nte mu, bè mù fiúmmè mù bo na kékótáà? Kè diyèè yèè kèè bíékè kó kuyaakù t̀̀ùkèni mù báá kpéi mù fiúkú d̀̀àà?

Kuyie mbè wènkùnnemè kù bè náké t̀̀i náànti

¹¹ Kè ti Yiè nKuyie nyíé ké m béinnè ke d̀̀ò:
¹² Náké de kó itookperi yembè ke d̀̀ò: Di í banté de kó tináànti benkú d̀̀àà? T̀̀i benkú Babidõnni kóo kpààti nwe wèè k̀̀tení Sedisademmu, ke p̀̀ĩm̀̀m̀̀ bekpààtibè nè sikpààtibí kè kònnè ò cie Babidõnni,
¹³ ke p̀̀ĩ ntekpààticīfèè yuu kou, ke duò nkòò ò d̀̀óunnè dinùù ke bo nyíé nho kpeti, ke p̀̀ĩmm̀̀ù bèè t̀̀u bekótibè dihei ke kònnè.
¹⁴ Kè d̀̀è bo yie nkè be kpààtiyuu mberí ke bá nwanti kédauke, kèmp̀̀i nhò bè d̀̀óunnè dii nùù.
¹⁵ Kè t̀̀è kpààtibite me nyete o kpeti ke deite yetòrè ke t̀̀õ nhEsibiti kè bè bo duanní sisèfì nè sinaasèfì, nè behãp̀̀ambè. Ò bo naà? Wèè d̀̀ò memme ò bo na kédèetè omáà? Ò t̀̀te metaummè ke né bo na kédèetè omáà?
¹⁶ Mí ndi Yiè nKuyie m bomu! Kè m̀̀i béi. Okpààti wèè ò p̀̀ĩ ntikpàti, ò senkèri wèè kó dinùù ò do ò d̀̀óunnè di ke t̀̀te metaummè ò do ò d̀̀ònnè mè, wèè kpààti kó dihei Babidõnni mieke nke ò yóó k̀̀mè.
¹⁷ Babidõnni kóo kpààti bo bè do dii m̀̀nni mudòò kèpènnè kuperí nè kudookoti ke bo kuo benitibè péu. Esibiti kóo kpààti báá na kè bè deetè bá nè ò ããp̀̀ambè me nsùmè nè ò nitibè.
¹⁸ Sedisademmu kóo kpààti senkèri dinùù ò do ò d̀̀óunnè di ndi, ke t̀̀te metaummè. Wèè me ndo yíé nke d̀̀ò ò yó nyíé nho kpeti, ke né wète ke d̀̀ò dende, ò báá na kédenne omáà de mieke.
¹⁹ Deè te mí ndi Yiè nKuyie kè m béi nke tú, ò mè nyetenèmè nh ò d̀̀óunnè dii nùù ke t̀̀te metaummè n do ò d̀̀ònnè mè dè doti o yuu ìnkè nke.
²⁰ N yóó ò díi nticùàti nti kòo ta n ditè mieke kè nh ò kònnè Babidõnni, kóò bekénè ò n yete mèè kpéi.
²¹ O kó bekparinuambè bemou nè behãp̀̀ambè bemou bè yóó bè kùònè disìè ndi, bèè bo yenté kè bèe cīeté tipitì timou, kè di banté ke d̀̀ò mmí ndi Yiè nKuyie mm̀̀i béi.

Kuyie nyèmmè kù bo wète kèti nyIsidayeeribe

²² Kè ti Yiè nKuyie nyíé kébéi nke d̀̀ò: Mí ndi Yiè nKuyie mm̀̀i m̀̀mmuò nyóó b̀̀óte mutie diem̀̀ù s̀̀tiri yómmè kédèite o kó dipànni dii p̀̀nte o baku yómmè kédèke kè mù fií nditári dieri yómmè.
²³ Isidayeeribe tãri dieri dii bè s̀̀i ndi yómmè mme n yóó mù fiúmmè kè mùù yènní ibake képeité yebe, kènaá ns̀̀tiri kó mutie sààmù, kè tinòti timou botí nhã mu baka ìnkè, ke dieku mu déè.

²⁴ Kè detie ndemouu banté ke dò n tú di Yiè nKuyie nkè mí kǎw detie ndierè ke duó nkè desámpòrè kótírí. Mí ǎw duó nkè dèè sū kè dèe kpeí, dèè kpeí kè dèe pórí. Mí ndi Yiè nKuyie mí b́éí nke yóó tì dǎǎ.

18

Bá wè nè o yuu ndi

- ¹ Kè tì Yiè nKuyie nyíé ké m béinnè ke dò:
² Yekotínò ònye nye di náámmè Isidayeeribe tenké mieke? Ke tú: Bekótíbè càáké yesíè bényè kè ibí nù nyárike.
- ³ Mí ndi Yiè nKuyie m bomu kè mí b́éí. Di ténke í yó nsáké kénáá nde kó dikotinùu Isidayeeribe tenké mieke.
- ⁴ Bá wè o fòmmu bo n nou mieke nke, cice fòmmu nè debire kǎmu. Wèè cààrè wèè yóó kú.
- ⁵ Kè wèè wetí ke dǎori n dǎmè,
⁶ wèè í kàrí yetārè ìnkè ke yo ntibǎadiiti, ò me nyí feu iwūš Isidayeeribe bǎntenkaanì, ke í sǎu omáá nè otǎu pokú, ke í duǎnè onitipòkú o yóntì mǎnnì.
- ⁷ Wèè í cii mbetǎbè ke yo mbe kperè, ke ǎw ténne wèè ò mǎkenè dibànnì ò wè dǎunnè dè, ke í yuuku, ke pǎā ndikǎnnì bo bè tidiiti, ke daati tiyáati bèè bo yefǎkperè.
- ⁸ Ke ǎw í mpènte kéndó bèè ò yietí kénós, nke yóu meyei, ke bekú timómmantì,
⁹ Ke tū n tannǎ ke dǎori n kuó yè mmú ke tǎ timómmantì. Ò tū onitì wèè wetí wènwè, de yiè nyó nfòumu, mí b́éí.
- ¹⁰ Kè de yiè mme mpeité debire kè dè tǎ oyeiwe ke kǎw benitibè, kè dè dǎǎ dende kó dèmarè.
¹¹ Kè de cice yie í dǎǎ dèmarè kè dè kàrí yetārè ìnkè ke di tibǎadiiti ke sǎu demáá nè otǎu pokú.
- ¹² Kè dè í ténne wèè dè mǎkenè dibànnì ò dè duó ndè. Kè dè cii mbecfiribe nè besénnibè ke yo mbe kperè, kè dè fié Isidayeeribe bǎntenkaanì ke dǎǎ isǎke kperè.
- ¹³ Ke ní pentè kéndó kécǎnte, wenwe kó kubotí ò nfòuá? Ò bo kú, ò dǎǎ ì sǎke doti o yuu ìnkè nke, kóo yóó kú.
- ¹⁴ Kóo nitì me mpeité debire kè dè wùò nde cice dǎori mèè yei nkó dimáa ke í mè túnne.
¹⁵ Ke í kati yetārè ìnkè ke yo ntibǎadiiti ke í feu iwūš Isidayeeribe bǎntenkaanì ke í sǎu nhomáá nè otǎu kóo pokú.
- ¹⁶ Ke í cii mbenitibè ke yo mbe kperè, ke í yuuku ke pǎā mmudií dikǎnnì bo bè, ke daati tiyáati bèè bo yefǎkperè.
- ¹⁷ Kóo í dǎǎ dèè í síé, ke ǎw í mpènte kéndó kécǎnte, yoo bèè ò yietí kénós ke tū n tannǎ nè n kuó. De yiè mbáá kú o cice yei nkpeí, nhò yó nfòumu.
- ¹⁸ O cice wèè fèkú betǎbè kperè, ke yuuku bá ò í dǎori mesàa nho kǎbe cuokè, wèè yóó kú o yei nkpeí.
- ¹⁹ Kè dín-di tú: Ba nkpeí nte kè debire ǎw í nto de cice yei. Debire dǎorimu dèè wetí ke tū n kuó ke dǎori ì yèmmè, dende yó nfòumu.
- ²⁰ Wèè dǎǎ meyei nweè yóó kú. Debire báa tǎ de cice yei, nde cice me mbáa tǎ debire yei. Wèè dǎǎri kè dè wenni n yóo we nyietí mesàa, nwèè dǎǎri meyei nkóo yietí meyei.
- Kuyie nyáúkunnemè ku kǎbe kǎntì kè bè bo ndǎori mesàa*
- ²¹ Kè tì Yiè Kuyie nyíé kèb́éí nke dò: Kóo yeiwe wèè me ncèète ke yóu meyei nhò do dǎori mè, ke tū n kuó imǎu, ke dǎori dèè wetí, n dǎ dè, ò yó nfòumu, ò báa kú.
- ²² N ténke báa dentení ò do dǎǎ mèè yei. Ò yó nfòumu ò dǎǎ mèè sàa nkpeí.
- ²³ Mí di Yiè nKuyie n dǎ oyeiwee kúmaa? N dǎ wèè yóu meyei nhò dǎǎri mèmme kénfòu.
- ²⁴ Wèè do dǎori mesàa nkè wèè me nyóu mesàa nhò do dǎorimè, ke kǎw benitibè ke túnne beyeibe dǎori mèè yei ò né nfòuá? N ténke báa dentení mesàa nhò do dǎǎ mè. Ò yóó kúmu ò yete mèè kpeí n kpeti ke dǎǎ meyei.
- ²⁵ Kè dín-di tú mí ndi Yiè nKuyie ndǎori dè í wenni: Kénténè dín-di Isidayeeribe n tú mù: Mí kó medǎorimè í wennaá? Dè í dǎ ndí kǎme sǎnǎá?
- ²⁶ Kè nsà wèè do dǎori mesàa nkòò mè yóu ke dǎori meyei nke ku, o kó meyei nhò do dǎori mè mèè kpeí nte.
- ²⁷ Wèè do dǎori meyei nkè wèè me nyóu meyei nhò do dǎori mè ke dǎori dèè wetí, n dǎ dè, ò yó nfòumu.
- ²⁸ Ò tǎáté mèè kpeí nke yóu meyei nke dǎori mesàa ndeè te kòò yó nfòu ò báa kú,
- ²⁹ Bá nè mèmme dín-di Isidayeeribe kè di tú n dǎorimè í wenni, mí dǎorimè í wennaá kè di kǎme? Dè í tú dǎ kǎme sǎnǎá?
- ³⁰ Deè te kè n yóó di bekénè dín-di Isidayeeribe bá wè o dǎorimè dòmmè. Mí ndi Yiè nKuyie mmí b́éí. Ceetenè kényóu meyei nke ténke bá ndǎori dèè bo di bǎ.

³¹ Yóunè meyei ndi d̄arimè kémm̄ote meyemp̄ammè, di d̄ó kékúmaà Isidayeeribe yáa ba nte?

³² Mí ndi Yiè nKuyie n yí d̄ó òm̄òu bo kúmè, ceetenè t̄unké kénfòu.

19

Esekieri kuò ndii kúdabònni Isidayeeribe kpààtìbè kpéí

¹ Kuyie nkuù n náké ke tú n kuò ndikúdabònni Isidayeeribe kpààtìbè kpéí.

² Náké be ke d̄ò:

Nè dim̄ònni di ȳò do tú diciricirì niiri ndi,
ke duò yedaayè cuokè kè di bí di òrì kè di ì piú.

³ Ke piú diciriciribii dim̄áà ke dii naá ndiciricirip̄ànni,
kébèbii mup̄immù, kemp̄i mbenit̄ibè ke cáa.

⁴ Kè yebotèe keè bè náammè di kpéí,
ké di p̄i ntím̄àtì k̄ét̄ónnè di ònni kuȳimpie
nke di kònnè Esibiti.

⁵ Kè kuciriciryòkùu yà kù p̄àm̄emu kù do baà dè,
kè ku yemmè do bo dèè ìnkè kè dè naá ndetèt̄irè
kè kuu yóu k̄ét̄út̄óte ku birè terè kéd̄ò diciricirip̄ànni.

⁶ Kè di nfiri yeciricirè daayè cuokè
kénaá ndiciriciridaà kébèbii mup̄immù
kemp̄i mbenit̄ibè ke cáa.

⁷ Ke può nsikp̄ààt̄ic̄éí ke può nyekp̄ààt̄ihèkè,
kè di konte kuf̄w̄aá mp̄i mbèè bo de kó dihei.

⁸ Ke p̄i mbekúpobè ke d̄ounè
kè ibotí t̄ei yehèkè dieyè kobe bèè fité de kó dihei
kè bèè ité kécómmú

kè di dí nticùòtì
kè t̄i di t̄ùòtì.

⁹ Kè bèe di t̄ónnè kuȳimpie
nkékote kè di duò mBabid̄onni kóo kpààti,
kòo di tannè kut̄ād̄enkù mieke
kè dè bo yie nkè bè báá keè di tammè Isidayeeribe t̄arè ìnkè.

Bè kuò ndii kúdabònni f̄inyí kó mutie kpéí

¹⁰ Mem̄me kè ti Yiè nKuyie mbéi nke d̄ò:
Di ȳò do d̄ò nf̄inyí kó mutie bè buòtì m̄ummu menie mborè
kè mù pei mesàà nke ã tifaàtì menie nsū mèè kpéí mù borè,

¹¹ Kè mu bakee p̄unte k̄eyè mup̄óó,
kékpenke kénáá nkukp̄ààt̄ip̄àti,
kénhokù k̄ep̄ēt̄é ibake sonyi
kè i yómmèe tuòke yewetè,
kè bè mmù bùò mu bake okù mèè kpéí nke sū.

¹² Kè bèe mù uutè nè kemieke kébo nketenkè
kè diyie yè kèè bíékè kó kuyaakùu mù f̄ute
kè mu beè kpei k̄éduoní,
kè mu baku diekùu kpei kè muh̄áá nkù c̄út̄é.

¹³ De m̄ònni kè bèe mù f̄i ntetenkpetè,
dikp̄áà ted̄ontè ìnkè.

¹⁴ Kè muh̄áá mmam̄u yènni mu mieke
ke c̄óu mmu bake nè mu be.
Kubaku kperikù t̄énke í mbo mu ìnkè
kùu bo naá nkukp̄ààt̄ip̄àti.
Dikúdabònni ndi fes̄út̄ifè kperi.

20

Kuyie ndo t̄omè Isidayeeribe bá nè bè me nyet̄írímè ku kpeti

¹ Kè dè mm̄oke yebie nyèyiekè nè bè ti p̄ínm̄úmè ke kònnè Babid̄onni dibenni yiénni, ot̄ànkù nummuwè kó diyie p̄ínni yiè. Kè Isidayeeribe kó bekót̄ibè mabèe koteni m borè ke bo beé mbe kpeti ti Yiè nKuyie.

² De m̄ònni kè ti Yiè nKuyie nní mbéinnè ke d̄ò:

³ Onìtì f́! Náké Isidayeeribe kó bekótìbè ke dò: Mí ndi Yìè nKuyie n tú bè kòténì ke bo m beémáà? Mí ndi Yìè nKuyie n fòumu! N yí yóó yie nkè bè m beé ntímatì. Mí ndi Yìè nKuyie mmũ bí.

⁴ Onìtì f́! Mí yē nha bè bekénè, bekénè be ké bè nàké be yembè do dǎrì ì sòke.

⁵ A bè nàké ke dò: Mí ndi Yìè nKuyie n tú nè m bè tǎátǎmè, nè n taunnè dī yìè Sakobu cǐtè kǎbe, ké bè benke mmáà ke ś mbè bo Esibiti kè m b́i nképarikè ke dò: Mí ndi Yìè nKuyie mmũ bè te.

⁶ De yìè ndi m béimmè ke dò: M bo bè dènne Esibiti tenkè, ké bè tanné dihei m paatè di be kpéi nke ś ndi tenkè wenni kè tidiiti bo nè inààke. Dihei ndi dī pǐtè yeteyè yemou.

⁷ Dendè m bè nàkémè kè n dò: Mí ndi Yìè nKuyie mmũ bè te, beè dootóo be bokè be yèmmè bo yè ìnkè. Kè bè nàké ke dò: Bè báá sǎũ mbemáà nè Esibiti kó yebokè.

⁸ Bè bo dī mǎnnì Esibiti bè í dǎ ḱyie n kpeti, bè í nyóo isòke kperè, be kóò mǎu í nyóo be bokè be yèmmè bo yè ìnkè. Bè me nyi nyóo Esibiti kó yebokè, kè m mieke káátè kè bo bè yèmmè Esibiti tenkè ke kǎá nke mǎnku.

⁹ Kè n né wénté n yètirì yàà bo cakemè, de mǎnnì ndi n dǎòmè dè bo yiennèmè kè n yètirì báá cake yebotè ìkè. Ibotí bè do bo ì mieke kè m bè benke m máà ké bè dènne Esibiti kó ketenkè mieke.

¹⁰ Merǎme m be dènnemè Esibiti tenkè kè bè kèténè dikpáà te dǎntè kperè mieke,

¹¹ ké bè duó n kuó nè n tannò bè dǎ nkéndǎrì dè kè dèe yie nkè bè nfòu.

¹² Kè m bè duónnè teompùtè kó yewe kè yè ndò mmetaummè mèè bo mí nnè be ti cuokè me kó mecannimè. Kè dè bo yie nkè bèe banté mí ndi Yìè nKuyie mmũ bè cǎnnémè.

¹³ Nè memme kè bèe yete n kpeti dikpáà cuokè, bè í ntũ n kuó, ḱyete n tannò n yē mbè dǎ nkéntũ nyè, kè dèe yie nkè bè nfòu. Merǎme kè bè sǎnkũnko nh ompùtè kó yewè. De mǎnnì kè m mieke káátè kè bo bè yèmmè dikpáà mieke kè m bè kuó páíí.

¹⁴ Kè n né wénté n yètirì yàà bo cakemè. De mǎnnì ndi n dǎòmè dè bo yiennèmè kè n yètirì báá cake yebotè ìkè, ibotí bè do bo ì mieke Esibiti kè m bè dènnemè.

¹⁵ Merǎme n yíe ke pàrikémè kuce medérímè dikpáà mieke ke dǎ bè báá ta dihei n do yē n yóó bè tanné di, dī tenkè naati kè tidiiti bo nè inààke, be kó dihei dī pǐtè yesonye yemou.

¹⁶ Ke yé be dootóomè n kuó, bè ténke í ntũ n tannò, ke wénté teompùtè yìè sǎntíke kperì, kè be yèmmè kòte yebokè bíékè.

¹⁷ Kè mesémmè né m bè nni mbonè, bá n yí mbè kuó ke bè dèè páíí dikpáà mieke.

Isidayeeribe í yie nKuyie nkpeti dīyìè mari

¹⁸ Mí ndi Yìè nKuyie kè n nàké be bí dikpáà mieke ke dò: Di bá ntũ ndi yembè tié, di me mbá ntũ mbè kó meborimè, di bá nsǎnkũnko òmáà nè yebokè.

¹⁹ Mí ndi Yìè nKuyie mmũ di te. Di ntũ n tié nke nyé n kuó kpéi nkéndǎrì ì yèmmè.

²⁰ Di nyé teompùtè yìè kpéi, nkè di ncáá nke tú n kperì, kè dèe yie nkè di banté mī tumè di Yìè nKuyie nwèè di te.

²¹ Bè me nyi nyie n kpeti, bè í ntũ n tié mbè me nyi ndǎrì n kuó yèmmè. Onìtì dǎ nkéntũ nyi kè dèe yie nkòo fòu. Merǎme bè dǎòmè teompùtè yìè tetirè kperì, kè m mieke káátè kè bo bè yèmmè ke kǎá nke mǎnku dikpáà mieke.

²² Kè n né yóo ke tǎnnémè n yèmmè n yètirì yàà bo cake mèè kpéi kè n dǎ dè bo yiennèmè kè n yètirì báá cake yebotè m bè dènnemè Esibiti yèè ìkè.

²³ Merǎme n yíe kébéimmè ke pàrikè ke dǎ m bo bè cie nkè bèe ta ibotí tei mieke yehekè yèè í tú be kpeye.

²⁴ Bè í dǎ mèè kpéi n kuó yèmmè bè do dootóo n tié nyi ḱewénté teompùtè kó dīyìè detetirè kperì.

²⁵ Kè dè mbonì kè m bè duónnè ikus * ì ì wenni ì ì fòunkũnko,

²⁶ kédúó nkè bèe cake bemáà kè nni nfeu be bí ì tu Mpo. Kè dè bo bè pī nyisíè kè bèe banté n tùmè di Yìè nKuyie.

Kuyie nyóó kǎntémè Isidayeeribe kó mubǎfèu

²⁷ Kè ti Yìè nKuyie mbéi nke dǎ: Dèè kpéi nte onìtì f́! Náké Isidayeeribe ke dò: Mí ndi Yìè nKuyie n tú be yembè do n yetírìmu sǎà ke ìnko m mieke.

* **20:25 ikus:** Bè náà nyi kuó kpéi ndie nyi tu Kuyie ndo duó nyi nyi Isidayeeribe ì tu bè bo nkũ pǎa mbèè tu Mpo, dè né í tú Kuyie ndo yè mbè níí bè nkũ kũ, meè dake. Benitibè bemou né do í banté de kó tináanti mesáa. Kuyie ndó be ndǎorimè kũ do dǎ bè níí bè tǎutè kéceetenè fèfè ketifè nfe ké fè nkũ fèutè (Mudennimù 13:1-16). Esekieri dǎ kè tí mbè dente, kè nsà kè tí wénté Ododumu 3:20.

²⁸ Bá nè m me mbè tannémè dihei n do béi nképarikè ke dò n yóó bè duó ndi. Dii mieke nke bè yámè sitáá diésì simòu nè detie ndierè ndemòu yo ke dè fié iwūō, ke nde ntuò tihúúnti fṣṣṣi ke dè cou menaà ke í m mieke.

²⁹ Kè m bè beke ke dò: Bá nkó ditenni ndi di dekùmè, kè bèe di yu ke dò ditònni, ke me ndi yu nè yienni.

³⁰ Dèè te kè n tu a bè nàké ke dò: Mí ndi Yiè nKuyie n tú: Bè báá nsáūrì bəmáá ndi be yembè kòme ke túnne yebòké,

³¹ ke yè pāā nyepārè ke yè feu be bí ke tuò, ke baa soké ke sīnkũnko bəmáá nè yebòké nè yienni. Ke né yē m bo yóu bembè Isidayeeribe kè bè nni mbekù bè kpetaà? Mí ndi Yiè nKuyie m bomu kè mii béi! N yí yóó yie nkè bè m beé ntímatí.

³² Bè toti ti be yēmme tí í kpaá bo dòò tì tu: Bè dó kéndòmne ibotí tēi nyi kénfeu iwūō sibòotenkaanì idéi kpesi nè yetárè kpesi.

³³ Mí ndi Yiè nKuyie m bomu kè mii béi nke tú: M mieke bo bè yè kè n youte n nòùtè kè mbè baké nè muwērímú.

³⁴ M mieke bo bè yè dii mōnni, n yóó bè dènnemu nè muwērímú, ibotí tēi mieke bè ciété ke bo ì mieke.

³⁵ M bo bè kàtenè dihei teri kó dikpáá mieke kè ti wetúnnè títòbè kè m bè bekénè,

³⁶ m bekénè mèè botí be yembè Esibiti tenkè kó dikpáá mieke, n yóó me mbè bekénè mí ndi Yiè nKuyie, mmú béi!

³⁷ M bo mbè cēm̀m̀m̀nè kupààti kè bèe túnne n taummè kó ikuó.

³⁸ N yóó batemu be mieke bèè yetírí n kpeti kè bè dènnè dihei bè bo dii mieke, bè me nyí tati Isidayeeribe tenké. Kè bèe banté n tùmè di Yiè nKuyie.

³⁹ Díndi Isidayeeribe, mí ndi Yiè nKuyie n tú be mieke bá wè wèe kote kénfeu o bòkè, kè dè nyéútoó kè ti yà kè nsà kè bè báá yie n kpeti, ke ténke bá ncaari n yetisaari nè be kó yepārè nè be bòotenkaanì.

⁴⁰ Mí ndi Yiè nKuyie mmú béi nke tú Isidayeeribe kó kubotí kumòu, be ei dimòu mieke bè yó nni mbáá nditári sàari f̀nkè nke dii tu Isidayeeribe tãri. Dende n yó ncaúmè be pãrè, kè bè nni nduò mbe diitù nè tii keté ke bi nè yepārè yèè tu n kpeye.

⁴¹ M bo bè dènnè dii mōnni ibotí tēi mieke bè bo ndò n kpréi ntihiúúnti kufṣṣku natikù kpeti. Nè beè borè nde ibotí tēi yóó bantémè ke dò n tú di Yiè nKuyie nke kpa meyei.

⁴² Bè bo banté ke dò n tú di Yiè nKuyie m bo wète kè bè tanné dii mōnni be tenké bembè Isidayeeribe, n do béi nke dò n yóó duó nkè be yembè.

⁴³ Dende bè yóó denteníme be borime nè meḍòrimè bè sãũ mèè mieke bəmáá, de mōnni kèpè mbəmáá meyei mbè dòò mèè kó dimáà kpréi.

⁴⁴ De mōnni n yóó bè dòò dè, n yóó dè dòò n yètiri báá cake mèè kpréi nke, dè í yó ntú meyei nnè isòke kperè bè dòò dè kpréi. De mōnni bè bo banté ke dò n tú Kuyie. Mí ndi Yiè nKuyie mmú béi.

21

Kuyie nyēmme kù yóó potè Sedisademmu ei kòbe

¹ Kè ti Yiè nKuyie nni mbéinnè ke dò:

² Onití f̀s! Wèète kubakù c̀nku, diyè yèni kèè bíékè kó dikpáá kécou nde kó kutempè nkòbe kè bè nàké m pãánaahtí.

³ Á bè nàké ke dò: Mí ndi Yiè nKuyie mmú tu n yóó cóu mmuhaá mmu kubakù c̀nku diyè yèni kèè bíékè kó dikpáá, kè mùu cóútè ndetekperè nè desũũrè. Bá de kó fehããeãnfè báá kú, ke í cóútè kubakù c̀nku diyè yèni kèè bíékè kòbe bəmòu.

⁴ Benitibè bəmòu kè bèe banté ke dò mmú mù t̀tinne, bá mù í yóó kú.

⁵ Meǹme kè n kuónko ke dò: Áú ti Yiè nKuyie! Bè náantemu n kpréi nke tú n nu nnoñnè yenáahtíyè.

⁶ De mōnni kè ti Yiè nKuyie nni nnákè ke dò:

⁷ Onití f̀s! Wèète Sedisademmu bíékè kékpannè bèè bo n ciété nè bèè bo Isidayeeribe tenké, kè bè nàké m pãánaahtí.

⁸ Á bè nàké ke dò: Mí ndi Yiè nKuyie n tú n yitè ke cònmúmu be kpréi nke kpatè n siè ke bo kũũ oyeiwe nè osàũ kékua.

⁹ N siè yè̀tini dí nòrikù mieke ke bo kua osàũ nè oyeiwe, kékua benitibè bəmòu, kètúótè Nefefu kèntò kètuakèné kubakù yóu.

¹⁰ Kè benitibè bəmòu banté mí ndi Yiè nKuyie mmú kpatèmè n siè ke ténke í yóó di kpanne.

¹¹ Onití f̀s! Sínne á ilkè nè meyeñcaarimè, m mítiri nè kuyonku kè bè da wúó.

¹² Kè bè da beke ke yí: A kuànnè ba? A dò: N kuà ndèè yóo tuàkení kécake benitibè yèmmè de kpéi nke, kè be nauu bèitè, kè be kòmbùòtì do kè be núu nni ntú bókè bókè, dè kèrínímu, ke tùàkení ke dèè, mí ndi Yìè nKuyie mmù béei!

Kuyie n nàkémè kù yóo kuànnè Isidayeeri be disie

¹³ Kè ti Yìè nKuyie nyíé ké m béinnè ke dò:

¹⁴ Onitì fí! Náké be m pānāaanti ke tú,

n sūstému n siè kè di narike.

¹⁵ N di sūsté mukòu kpéi nke,
ke di anté kè di pīnti.

¹⁶ N di sūsté ke di anté ke dèèmu,
n di sūstému kè di narike,
kè n di úté ke di duò nho kòuti,
kòò bo di èi.

¹⁷ Onitì fí! Kuò nkéwuotoo
ke yé de kó disie bomè n nitibè kpéi nke
nè Isidayeeri be kó sikpààtibí kpéi,
bè yóo wēnnèné si n nitibè kékua.
Kè de dò mēmmē ceuté a yuu.

¹⁸ Dè tu mēbennimè diemè mme,
mí ndi Yìè nKuyie mmù béei!

¹⁹ Onitì fí! Meire a nòutè dikòusiè
yóo kónté ke dò kuce mēdémè ndi, mētāāti ketíke,
kukòuseú kudiekù kuù firí di cuokè ke kòu.

²⁰ Ke bo donné benitibè kòmbùòtì
kè bè nkpeutí ke duò.

Dikòusiè dii bo bá wè o bòri.
N di sūstému kè di bo mpīnti,
di narike mukòu kpéi nke.

²¹ Disie, benke a natimè kubakù yóu
nè kucànkù a yóo cuò mbèè kó dimàà.

²² Mí ndi Yìè nKuyie m múnke yóo meiremu n nau kè m mieke be yè ke káá nke mánku. Mí ndi Yìè nKuyie mmù béei!

Babidanni kóo kpààti yóo domè Sedisademmu mudoò

²³ Kè ti Yìè Kuyie nyíé ké m béinnè ke dò:

²⁴ Onitì fí! Keuté ice idéi Babidanni kóo kpààti yóo tūnneni ì kékatení nè o siè, kè de kó ice nwè nyi iténí dii èi, kàa ànné mecannimè bá kùu ce kó diketírí, bá mēè cannimè kè mē mbenkú dihei mari.

²⁵ De kó ice kó kumakù nku Babidanni kóo kpààti kó fehāpònnafe yóo tūnnenimè kédoo Amōniibe ei Adabaa. Kè kutekùu kotenè Sudaa tenkè Sedisademmu dihei iduotí fité di.

²⁶ Babidanni kóo kpààti cōmmú icyatíi nyi, de kó ice idé keté dè, kētāu tété ke sàari ipie nke beku yebakè ke wéi iwūò kó yéò.

²⁷ Kè tétéè do o nòutè youte kēbenke Sedisademmu ke dò, bèè cónné sikpàrisēí kēfii ndiheí kó yebòrè kēwuotoo, kēhuu fekparihúufé kécónné sikpàrisēí kè si mbaa Sedisademmu ei bòrè, kè bèè dammú kēpémé kuperi nè kudookòti.

²⁸ Sedisademmu kabè biè yó nwúò nde kó mēbenkumè detetirè nde, ke yé bè do bè dōunnēmè dinùu ke dò timati í yóò bè tūàkení, kè Babidanni kóo kpààti yie né bè benkú be yei mbè dōòri mē, mēè yó nte kè bèè bè pīrímú kè bè dōò tidaati.

²⁹ Dèè te mí ndi Yìè nKuyie nkè m bè nàa nke tú: Di me nni ndennimè sáà di yei nke yetírí n kpētí kè de fefo kè di yei nfei di dōòrimè memòu mieke, deè te kè n yóo yóu kè di ta di dootitabè nau mieke kè bè di pí.

³⁰ Fí nhonitikòuti Isidayeeri be kóo kpààti a yiè tóónnima a yóo yóu di munitikòu.

³¹ Mí ndi Yìè nKuyie m béimmu ke tú, bè bo deite a kpààtiyitòòdáfè nè a kpààtipii kàa ceete. Kè bèè déúkunnè wèè do kērini kékékunnè wèè do deu.

³² M bo pònte Sedisademmu pái pái, kóo naa nyedobuò, de kó kubotí mu nyi buoté diyie mari, kénkémunnè n duò nkè wèè bo bekénè kutenkù ò bo tuàkenimè.

Kuyie nnàkémè bè yóo domè Amōniibe mudoò

³³ Mēmme kè ti Yìè nKuyie mbéi nke dò: Onitì fí! Amōniibe daú benitibè mbe, náké be m pānāaanti ke dò: N sūstému n kòusiè ke dèè, n di sūsté mukòu kpéi nke, ke di anté, kè di pīnti.

³⁴ Bè yó ndakenè mebɛnkùmè siyáábisi kǎme mme kè bepáasoumbè bè nàá nsiyáábisi kè de yiè tuàke kè disiiè do beyeibe fǎní, kè munitikòu kǔnté.

³⁵ Di mmònni bèè kpánnè be se, bè yènni dìi èi mieke nke n yóó bè bekénèmè, be èi bè bè peité dì.

³⁶ M bo bè yè kemieke kè bè fùutè m mieke kó kuyaakù kùù dò mmuháá, kè bè duó mbeyeibe, bekòùbè kè bèè bè kùò bəmou páíí.

³⁷ Kè muháá mbè cǔtí kè be yíí ncóú nképǎnté be èi mieke, bá òmòu ténke báá dentení be kpéí. Mí ndi Yiè nKuyie mmú béí.

22

Sedisademma èi kǎbe dǎori ù sǎke

¹ Kè ti Yiè nKuyie nni mbéinnè ke dǎ:

² Oniti fǎ! Mí yè nha bekénè Sedisademma kó dihei kǎbe, benitikòùbè. Bekénè be kè bè benke be sǎke be dǎori ù.

³⁻⁴ Náké bè ke dǎ: Mí ndi Yiè nKuyie n tú: De kó dihei kǎbe tú bèè cou bembè menitiyí mbe tenké mieke, ke dǎori sibǔotenkaani ke sǎnkunko bəmáá. Bè sǔú mmunitikòu mmu ke nàá mbeyeibe ke yóó duó nkè be beénti yiè tuàkeni mecáá. Deè te kè n duó nkè yehekè détiyè nè yè tǎnyè kǎbe kè bè bo mbè daú, kè ifei bè pí.

⁵ A cǎke a yètiri ndi, a yei mmeè sǔú, deè te bèè détiri nè bèè tǎké kè be bo nda daú.

⁶ Isidayeibe kpáàtibè bèè bo Sedisademma èi mieke, bá wè ò cou mmenitiyí mme ò màke mèè kpéí muwérímú.

⁷ A èi kǎbe senku be cicebè mbe nè be yǎbè ke fǔunko bepǎòbè bèè kǎteni ke bè bonè, ke diinko mesémmè iciribí nè bekúpobè.

⁸ Bá bè í màke n cǔtè kó kufǎwáá nke wúó nteompùtè kó diyie detetirè kperi.

⁹ Be mieke kè benitibè mabè tounko betabè tináanti ke bè kòù, ke kati yetārè ìnkè ke yo ntibǎòdiiti ke dǎori isǎke kperè.

¹⁰ Kè betabè dǎunè be cicebè pobè, kè betabè dǎunè benitipòbè be yǎnti mǎnni.

¹¹ Kè betabè dǎori isǎke kperè nè be kǎbe tabè pobè. Kè betabè dǎunè be bí kó bepobè. Kè betabè dǎunè be tabè nè bè bè wè mbe cice.

¹² Kè bəmabè yieti kè bè kòù betabè, kè wèè pènte otàù o kperè ò ndó kécǎnte, yoo bèè ò yieti kénóó. Kè betabè fèkù be kǎbe kperè ke yè n kpéí mmí ndi Yiè nKuyie mmú béí.

¹³ M mǎiri n ndùtè nte Sedisademma nitibè dǎò mèè yei nkpeí nnè bè còù mmèè nitiyí kpéí.

¹⁴ M bo wǎtèni dìi yiè be bíkè bè bo mmàke dikǎmbùò kétéí mbe baà nke m baaoà? Mí ndi Yiè nKuyie mmú béí nkè dè yóó dǎò.

¹⁵ N yóó cǎmmu benitibè bèè bo Sedisademma mieke kè bèè ta ibotí tei mieke yehekè teyè mieke yèè í tú be kpeye. De mǎnni kédenne meyei nSedisademma èi mieke.

¹⁶ Kè ibotí tei bè wènté detetirè, kè bèè banté n túmè di Yiè nKuyie.

Kuyie ndǎonnenèmè Sedisademma kǎbe timátihǔúti tii mu nyí bàte

¹⁷ Kè ti Yiè nKuyie nyíé ke m béinnè ke dǎ:

¹⁸ Oniti fǎ! Isidayeibe n dò ntimátihǔúti nti tii kpáá kǎkénè mutáá nnè mebierime nè disǎowǎò nè timátí nè dibierimínni. Bè me ndò nke kpáá kǎké ke ã diònni mieke.

¹⁹ Deè kpéí nte mí ndi Yiè nKuyie kè n tu: Bè mè nnaámme timátihǔúti tii kǎkénè tinti mutáá. N yóó bè wènnè kétímmu Sedisademma mieke.

²⁰ Bè ǎǎ wènnè mèè botí timátihǔúti nè mebierime nè disǎowǎò nè timátí nè dibierimínni kè dè ãnnè muháá mmieke kè dèè yiete kǎbate. Mèè botí nku n yóó di tíímmè kè m mieke di yè, ke di tuò nke di yiete.

²¹ N yóó di tíímmu Sedisademma èi kécóú, nké di yè kemieke kè di tíí muháá nkè di yiete.

²² Timátihǔúti ǎǎ yiete mèè botí diònni mieke di yóó me nyiete Sedisademma mieke kédanté ke dò mmí ndi Yiè nKuyie mmú di yè kemieke.

²³ De kó difǎnkúò kè ti Yiè nKuyie nyíé kè m béinnè ke dǎ:

²⁴ Oniti fǎ! Náké Sedisademma èi kǎbe ke tú be èi dǎnnè ketenkè fetaafè í niu kǎnke, m mieke bo bè yè dìi yiè bè yóó kpeímu ketenkè fetaafè í niu kè kǎme.

²⁵ Be kó bekpáàtibè sǎáténè yeciricirè nye ke kontí ke píí mbenitibè ke kòù ke tóú be kpàti kè be kúpobè sǔú mbe èi mieke.

²⁶ Kè be kó ikuó niùbè cǎari n kuó ke sǎnkunko n cǔtè, be ténke í baàti dèè tu n kperè nè dèè tu sǎntike kperè, bè í baàti ikuó yete dè nè í yie ndè, ke bütínnè teompùtè yiè kpeti ke cǎari n yètiri be cuokè.

²⁷ Be kó bekpáàtibè sǎáténè yekpamaà nye ke kòù benitibè ke tóú be kperè.

²⁸ Bèè yè mbè tu m pāānaānti náambè kè bè pūò tibítì kè bè benkú meyaábisi benkùmè ke náá nsiyáábisi. Ke níí nnáá nke tú: Ti Yiè nKuyie nyē! M me nyí timati.

²⁹ Kè kuyonku píe ndiheì dimau mieke nè muyóò ke fēũnko besénnibè nè becīribè ke fekú bepòòbè kperè nè muwērímú.

³⁰ Kè n wammú be cuokè wèè bo pénné kuperi kédòò kudookoti ke cómmú kè m baao kédeetè o kòbe nè o èi, kè m báá di kùu, m me nyí pètè òmòu.

³¹ Mèmmè m mieke di yèmmè kè n di tuò mmuháá nke di kùu, kè di dōori dè do di yo ìnkè. Mí ndi Yiè nKuyie mmú mè dòò.

23

Kuyie ndōnnèmmè Sammarii nè Sedisademmu yemancéndúò

¹ Dè kó difñkúò kè ti Yiè nKuyie nni mbéinnè ke dò:

² Onitì fí! Benitipòbè mabè beè do bo bédébè ke wè mbe yò.

³ Bè do kpaá ke bemmu kényúúku nkéya nhEsibiti, dende bè kákémè be cīncīrè ke wēũ mbe mieserè.

⁴ Oketiwè yètiri tu Oodaa, kòo nantè kperi tú Oodibaa, kè m bè tieke, kè bè m peiténè ibí initidaai nè initipò. Oodaa benkú Sammarii nwe, kòo nantè Oodibaa benkú Sedisademmu.

⁵ Kè Oodaa n yete kéwammú yedacīè nhAsidii kó behāāpòmbè,

⁶ bèè dàátí tiyaàwūòti, kùmandáábè nè bebeémbè diebè, bedapùnsáátibè, meyeñcátimè yembè, besándèèbè.

⁷ Kòo yie nhAsidii behāāpòmbè iwēi yembè bemau késāu omáá nè be bokè o kònti yàuti mèè kpéi.

⁸ Kè baa nsókè ke dōutinè benitidaabè ò do keté dè Esibiti bè do kákè dè o cīncīnni kéwēũ o mieserè, kóò benke mùò fōmmu yeimu.

⁹ Mèmmè nh ò ānnémè o dacīè nhAsidii kòbe ò dós bè nou mieke.

¹⁰ Kè bèè ò dátè kécónnò o tetiri kéfiete o bí initidaai nè initipò kóò kùonè disiè kóò yietì o yei, nkòò bo ndò mmebenkùmè benitipòbè tabè kpéi.

Sedisademmu èi kòbe dòumme

¹¹ Mèmmè kè ti Yiè nKuyie mbéi nke dò: Dende kó dimàà do dōori o nantè nuò mmieke nke, bá nè mèmme kòo ncíékè nè o kó kukñyautoo mieke kéndōuti dōutinè benitidaabè kè dèe pēētè o kóo kóti kperè do dòmmè.

¹² Kòo benke Asidii kó bedapòmbè o kònti yaumè, kùmandáábè nè bebeémbè diebè nè behāāpòmbè iwēi yembè bèè dàátí tiyaàwūòti nè besándèèbè, bedapùnsáátibè bemau.

¹³ Kè nni nsós mbè sāu mbemáá ndi bedé kè be borime do mmémáá.

¹⁴ Kòo sām̀p̀s̀ú kperè deè dake tontè kòo yà bè wārinèmmè mawūò mBabidōnni kó bedapòmbè kó tifènti.

¹⁵ Kè bè bou yenaakúò mbe ka ke bou tiyaàbombouinti be yo, kè be nuò ntōnni bekparinuambe kpeyi kōme, ke dōnnè Babidōnni èi kó bedapòmbè dòmmè be cie.

¹⁶ Kòo bè kōũ fenñfè ke pánkeè bè dake kè bè nānkoo mudōmmu.

¹⁷ Kè bèe kōtēni kè bèe wēnnè didòu kè bèe ò cāke kóò sīnkūnne kédeè kòo bè pè.

¹⁸ Kòo bè benke ò dōuti dōutinèmmè benitidaabè kè bèe yà o fei, de mōnni ndi nh ò pèmmè n do pè mmèè boti o kóo kóti.

¹⁹ Kòò né dake sōtè ke cānni cānni ò do dōorimè Esibiti o sapànti mōnni.

²⁰ Ò do bè dākemu kè mbè dōuti dōutinè iwūò tēmè, sām̀marímú nè sisēf de kōme.

Kuyie nnákémè kù yóò wete képotémè Sedisademmu èi kòbe

²¹ Kè ti Yiè nKuyie mbéi nke dò: Ò do wète kéndōuti dōutinè benitidaabè mbe ò do dōorimè nè dimōnni Esibiti bè do kákè dè o cīncīnni kéwēũ o mieserè.

²² Dèe te mí ndi Yiè nKuyie nkè n náa nhOodibaa ke tú: N yóò duò nkòò dacīè nhò pè nyè, yete wēētēni o bíékè tipíiti timau kóò kpannè.

²³ Babidōnni kòbe bemau, Kandee omou kòbe, Pekodi èi nè Soaa èi kòbe nè Koa nè Asidii kòbe, bemau bedapùnsáátibè nè kùmandáábè nè bebeémbè diebè nè behāāpòmbè iwēi yembè nè besándèèbè be mieke yóò ò yèmu.

²⁴ Kè kubakú you kòbe èténni nè sīkparisēf sidiesi nè sisām̀p̀s̀si nè behāāpòmbè tipíiti timau kòbe nè tidōpiiti nè yepikè, ke da do mudòò kè m bè nda duò nkè bè da bekénè be kuò dòmmè.

²⁵ M mieke bo da yè kè n duò nkè bè da pī nnè kemieke ke kééte a ònni nè a to, a kòbe bèè bo nkpaá kè bèè bè fié képímmú a bí initidaai nè initipò, bèè bo yentè kè muhāá mbè còutè.

²⁶ Bè bo dátè a yàuti kédeite a sāti.

²⁷ De m̀ǹǹǹi k̀a ỳo muf̀o mmu yeimu ǹe a bo nd̀o uti d̀o utiǹe benitidaab̀e a do ket̀em̀e Esibiti tenk̀e a ǹanf̀e t̀enk̀e b̀a mbo be b́ík̀e, a t̀enk̀e b̀a ndenniǹi Esibiti tenk̀e kp̀eí.

²⁸ Mí ndi Yiè nKuyie mmũ b́eí nke tú n yóo da duò nha í d̀o b̀em̀be a p̀e m̀b̀e.

²⁹ K̀e b̀e da benke mep̀o mm̀e ḱefiye d̀e d̀o tú a k̀o muc̀o ntimu, ke da c̀o ǹo a tetiri, k̀e b̀e ya a fei, k̀e da wente muf̀o mmu yeimu yiè, onitip̀o k̀u ẁe d̀o uti d̀o utiǹe benitidaab̀e.

³⁰ Dende k̀o dim̀àa ỳo da tuakeǹi a c̀anni c̀anni m̀e kp̀eí nke ke taunǹe ibotí tei, ke fié be bok̀e.

³¹ A t̀unne a k̀o k̀otí k̀o kuce nku, deè te k̀e n yóo da niinǹe ò ỳanǹe f̀e b̀ò òf̀e.

³² De k̀o feb̀ò òf̀e c̀ump̀urimu ke ẁete ke p̀ek̀e ǹe

fe kp̀eí mb̀e bo da daá

ke ỳe f̀e piék̀em̀e f̀eí!

Mí ndi Yiè nKuyie mmũ b́eí.

³³ A yóo f̀e ỳa ḱemuó mmeyeǹcaarim̀e mme

ǹe kuf̀o waá nǹe keisòuk̀e,

a k̀o k̀otí Sammarii fe nyá.

³⁴ A yóo f̀e ỳamu ḱekúótoó páíí

k̀e f̀e d̀ammú ǹe a ǹi nke ẁerí,

kétúóte de k̀o yewétiỳe ke yóriǹe a me.

Mí ndi Yiè nKuyie mmũ b́eí.

³⁵ Mí ndi Yiè nKuyie m b́eimmu ke tú: A n ỳemmu ke m b̀utinǹe, deè te k̀e n tú muf̀o mmu yeimu ǹe a c̀anni c̀annim̀e d̀e doti a yuu ìnk̀e nke.

Kuyie ncaumm̀e Oodaa ǹe Oodibaa

³⁶ K̀e ti Yiè nKuyie nni mbéinǹe ke d̀ò: Oniti f̀s! Mí tu a bekéǹe Oodaa ǹe Oodibaa k̀e b̀e kpanǹe isòke b̀e d̀ò òrì ì kp̀eí.

³⁷ Ke ỳe b̀e c̀anni c̀annim̀e onitip̀o k̀u ẁe d̀o uti d̀o utiǹe benitidaab̀e o k̀ame mme ke k̀u benitib̀e, ke fié yebok̀e, ke ỳe fié be b́i initidaaí ǹe initip̀o ǹe b̀e do m peitéǹe í ke í c̀u.

³⁸ Ke né dake yié ke s̀inkunne n c̀et̀e de k̀o diyè dim̀àa mieke, ke ẁent̀e teompùt̀e yiè detetir̀e kperi.

³⁹ B̀e feu dii yiè be b́i yebok̀e, de yiè ndi b̀e tam̀e mí ndi Yiè nKuyie n c̀et̀e ke t̀e s̀inkunne. B̀e de ndò n c̀et̀e mieke!

⁴⁰ K̀e ǹu ntònǹe k̀e b̀e ỳuni benitib̀e yehek̀e détiỳe k̀obe, b̀e b̀e náké dii m̀ǹǹi de k̀o tináaht̀i b̀e í nwuakéní ḱensó mb̀e ẁuò ke anǹe c̀oròò ke s̀ari.

⁴¹ Ke k̀ari det̀eí nsàar̀e ìnk̀e, k̀e tidiiti ìkú ǹe tihúúnti ǹe mekúò n do b̀e duò nd̀e.

⁴² K̀e kunitisúkú nwékí ke í ỳe k̀u timati, kunitisúkú k̀u ỳenni dikpáa tedont̀e kperi b́eík̀e ku kp̀eí, ke b̀e ùrǹe sineí ke b̀e óo nyepik̀e sàaỳe.

⁴³ De m̀ǹǹi k̀e n d̀ò: B̀e d̀o uti d̀o utiǹe benitidaab̀e ke s̀òt̀e beè kpaá ke sàké b̀e d̀o uti d̀o utiǹe benitidaab̀aà?

⁴⁴ K̀e b̀e k̀ari de k̀o benitip̀ò b̀e muf̀o mmu yeimu yemb̀e bor̀e, b̀e k̀ari m̀e botí benitip̀ò b̀e tò b̀e b̀e d̀o uti d̀o utiǹe benitidaab̀e be boràà?

⁴⁵ B̀e borime wenni b̀e yóo bekéǹemmu de k̀o benitip̀ò b̀e bekuǹe m̀e botí benitip̀ò b̀e tò b̀e b̀e d̀o uti d̀o utiǹe benitidaab̀e ǹe benitikòub̀e, ke ỳe b̀e d̀o uti d̀o utiǹe benitidaab̀e mbe ke kou benitib̀e.

⁴⁶ Mí ndi Yiè nKuyie mmũ b́eí nke tú, b̀e tí ndibeéntinǹi k̀e b̀e bekéǹe k̀e b̀e tanǹe kukònb̀òdoró mieke ḱefeke be kper̀e.

⁴⁷ K̀e b̀e b̀e bústí yetár̀e k̀e b̀e fié ḱekuò be b́i initidaaí ǹe initip̀o ke c̀u mbe c̀í.

⁴⁸ De m̀ǹǹi m bo denne isòke kper̀e be tenk̀e k̀e benitip̀ò b̀e tò b̀e bant̀e ke t̀enk̀e b̀a nd̀ari de k̀o isòke.

⁴⁹ B̀e d̀ò ì sàke doti be ỳo ìnk̀e nke. Beè yóo to meyei mb̀e d̀ò m̀e ke fié iwũ yebok̀e me k̀o tiyeti, k̀e di bant̀e ke d̀ò n tú di Yiè nKuyie.

24

Kuyie ndònneǹem̀e Sedisademm̀u tekũmbot̀e t̀e nirim̀e

¹ K̀e d̀e mm̀ake yebie nyèwei ǹe b̀e ti pírm̀e ke kònǹe Babidònni. Dibenni wéinǹi k̀o t̀ankú pímẁe, diyè pímmi yiè, k̀e ti Yiè nKuyie nni mbéinǹe ke d̀ò:

² Oniti f̀s! Ẁari yié nkò diyè k̀e ndi ỳe, yié nwe Babidònni k̀o kpàati yóo dom̀e Sedisademm̀u kòo pi.

³ N nitib̀e tu itookperi yemb̀e mbe, náké be dináaht̀ir̀i. Náké be ke d̀ò:

Mí ndi Yiè nKuyie mmũ ỳe nha d̀ò de k̀o mebenkum̀e.

Á tíí mmuháá nkedekè, késaa ntekũmbotè kéánné menie,

⁴ kéánné te mieke imaa nsàayi,
nyekpèrè nè yebaayo de kpeyi,
nè yekũò yèè tu yesààyè.

⁵ Á tãátè ipemàa nyìì tu isàayi
ké ì ánné tekũmbotè mieke
kétíí mmuháá nkè tée fãnte kèwènnénè yekũò,
demou kébi.

⁶ Mí ndi Yiè nKuyie m béimmu ke tú:
Sedisademmu kabe tú benitikòubè mbe,
bè bo yà! Be ei dõnnè tekũmbotè tée nirime tè nte,
bá bè í yóo na kédeite dèè nirime
yóoté te maa nké nyi dèi ima ima, a báa soó nkũmakù.

⁷ De kó dihei kabe cóu mmèè nitiyíí nkpaá feimu,
mè cóu dipèrì ìnkè nke,

mè í cóu nketenkè ke dò nkèe mè sũdtoo,
òmou me nyí mè dátinné mutáá.

⁸ N dó m mieke bo bè yèmè mme kè m bè pèite,
deè kpéi nte n yóumè kè bè cóu mmèè yíí ndipèrì ìnkè
kè mè feio bá òmou í mè dátinné.

⁹ Deè te mí ndi Yiè nKuyie nkè n tú:

De kó dihei kabe bo yà,

bè cóu mmenitiyíí mme kè n yóo bè tũò mmuháá.

¹⁰ Tíí nyidei, kètòinne muháá
nkébénné imaa nkè ì bi mesàa,
nkáa cote kényou kè yekũò cóúté.

¹¹ Káa dèè á saa ntekũmbotè tekpetè muháá nyínkè
kè tée bi kèwũsté,

meýòò mmèè bo te mieke kè mèe yè,
dèè nirime kè dèe deite.

¹² Bá nè a yóo me ntè pũrínémè muháá ndèè nirime dè í yóo deite.

¹³ Sedisademmu! A kabe kó mufõmmu yeimu muù da sɪnkũnne, kè n dó ke da wénkũnne, a me
nyí yie nkè m bo da wénkũnne, a ténke í yóo wenke ke nkémũnè m mieke bo da yèmè ke káá
nke manku.

¹⁴ Mí ndi Yiè nKuyie mmú b́i nkè dè yóo dɔɔ, n ténke í yóo p̄i m máa, mesémmè í yó m p̄i, n
yí yóo kuó nhòmou mesémmè. N yóo bekénè bá wè o dɔɔrímè dõmmè mme. Mí ndi Yiè nKuyie
mmú b́i.

Kuyie nduámmè kè Esekieri pokù kú

¹⁵ Kè ti Yiè nKuyie nni mbéinnè ke dò:

¹⁶ Oniti f̄s! N yóo deitemu metòntõmmè wèè da duò ndiwèi, a me mbáa kari mukũũ, nha
báa kuó, tinõnnieti báa yenni a nuò.

¹⁷ A mmítiri amáa borè, a báa kari mukũũ. Á bou a yaàbomboúnkù a yuu, kéníe a neùti, a
báa káa nha deenfe, a me mbáa dí bekúdòumbè tóni tii diiti.

¹⁸ Kè nni náánnè benitibè dikũnwèni, kè m pokù yàa kú kuyuuoku, kè dèe wenté kè n dɔɔ
Kuyie nwee n náké ti.

¹⁹ De m̀nni kè bè m beke ke d̀: Ti náké a dɔɔri m̀è benkũmè benkú mù?

²⁰ Kè m bè náké ke d̀: Ti Yiè nKuyie nkuu tu:

²¹ N náké d̄ndi Isidayeribe kunku ti Yiè nKuyie nkù tu mù: Kù tú kù yóo yóu kè bèe
sɪnkũmmu ku c̄fètè, tèè di áà tefentè, tèè tú di kó diwèi, di yèmmè naatinè tè. Di bí initidaa
nè initipòì ì kpaá de kó dihei bè bo í fié.

²² De m̀nni kè di dɔɔ ndo dɔɔmè, di báa káa ndi deembia, di me mbáa nyo ntidiiti bekúdòumbè
di touni ti,

²³ Kémbou di yaàbomboúnti di yo ke nie di neùti, di me mbáa kari mukũũ nyoo dí nkuó. Di
dɔɔri mèè yei mbo nte kè dí nc̄itiri kénwè ndimou ke mítiri.

²⁴ Mí nhEsekieri n tú mebenkũmè mme di kpéi. N dɔɔmè di yóo me n dɔɔ. Kè dè tũakení dii
m̀nni di bo banté ti Yiè nKuyie ntumè ti Yiè nKuyie.

²⁵ Kè ti Yiè nKuyie nyíe kè m béinnè ke d̀: Oniti f̄s! Bè yóo paamu n c̄fètè tèè bè áà tefentè.
Tèè tu be kó diwèi, be yèmmè naatinè tè, bè d̀ dè nè be yèmmè memou nè be bí initidaa nè
initipòì.

²⁶ De yiè wèè bo yenté ò bo kotení a borè ke bo da náké de kó tináaànti.

²⁷ De yiè a nùù yóó wète kátáútému kàa bè nàkénè, de yiè a nónendfè ténke í yó ndari. A yó ndò ndibenkèri ndi be kpéi nkè bèe banté n tùmè di Yiè nKuyie.

25

Kuyie kpànnè ti Amòniibe

¹ Kè ti Yiè nKuyie nni mbéinnè ke dò:

² Onitì fí! Wēēte Amòniibe bíékè ké bè kpànnè, náké be m pāānāaànti.

³ Á bè náké ke dò: Mí ndi Yiè nKuyie n tú bèe kénté kékéè n yóó bè náké ti. Bè do sīnkùnne n cīētè ké bè ndaúmu, kè Isidayeeribe tenkéè dōúnko kè bè ndaú, kè bèe pīmmú Sudaa kòbe kè bè ndaú.

⁴ Dèè kpéi nte kè n yóó bè ànné diyìè yiè kèè bíékè kòbe nòu mieke, kè bèe cónné be āāpònkàrè be tenké mieke, kénhā be tenké mieke, kényo mbe diiti ke yò mbe naamiè.

⁵ M bo duó nkè Adabaa tenkéè naá mbè cēm̀m̀m̀ dè yòyòbè, kè Amò tenkéè naá ndipedie. Kè di banté n tùmè di Yiè Kuyie.

⁶ Mí ndi Yiè nKuyie n tú meyi ndo do dii m̀ǹǹni Isidayeeribe kè bè n daúmu ke péu sinou ke au ke yānku ke senku Isidayeeribe tenké.

⁷ Di m̀m̀ǹni n youte n ǹù̀tè nte be ìnkè ke bo bè duó nyehékè teyè kòbe kè bèe feke be kperè kè bè dènnè iboti tei mieke kè bè kùò, kè bè dèè. Kè bèe banté n tùmè di Yiè nKuyie.

Kuyie nkpànnè ti Mòabu kòbe

⁸ Nte mí ndi Yiè nKuyie n náá nti Mòabu tenké kòbe nè Seii tenké kòbe bèè do náá nke tú Sudaa kòbe í cáánnè ibotí tei.

⁹ Nè de kpéi n yóó piitemu yehékè yèè pi Mòabu tenké, de kó yehékè ténke í yó ntú yehékè be tenké mieke, bè bo yè p̀ù̀ò nyemou kétaunnè yehékè sàayè: Beti-Yesimoti nè Baadi-Mēss k̀é̀nt̀o k̀é̀t̀ùak̀è̀ǹè Kidiyataimmu.

¹⁰ Diyìè yièni kèè bíékè kòbe mbe n yóó duóm̀m̀m̀ de kó yehékè kè bèe yè tieke, kéwènnèné Amòniibe kè bè ténke bá ndennini be kpéi.

¹¹ N yóó bekénèmu Mòabu tenké kòbe kè bèe banté n tùmè di Yiè Kuyie.

Kuyie nkpànnè ti Edòmmu kòbe

¹² Nte mí di Yiè nKuyie n náá nti Edòmmu kòbe: Edòmmu kòbe pèite bè pèi Sudaa kòbe ìnkè nke, bè càkemu mediè mbè peite dè.

¹³ Dèè kpéi nte mí ndi Yiè nKuyie nkè n náá nke tú n yóó youtemu n ǹù̀tè Edòmmu ìnkè kékuò benitibè nè iwùò Temaa ei nè Dedanni kperi dè bo dōúnko, bè bo fié ye nitibè.

¹⁴ N yóó duó nkè n nitibè Isidayeeribe be peite m pèi Edòmmu kòbe, bè bo bè d̀ò̀ò̀ m mieke bè yè, ke bè c̀ò̀útè kè dè màmè. Kè bèe banté nh ò̀ò̀ peite mèè botí, mí ndi Yiè nKuyie mmí béi!

Kuyie nkpànnè ti Fidisitēbe

¹⁵ Nte mí ndi Yiè nKuyie n náá nti Fidisitēbe: Mí ndi Yiè nKuyie n tú bè mè ndómè kèmpèiri be dootitabè sáà ke bè s̀ǹku ke bè nií nke d̀ó̀ ké bè kùò ké bè dèè.

¹⁶ Dèè te mí ndi Yiè nKuyie nkè n tú n yóó youtemu n ǹù̀tè be ìnkè, kédèite Kedetiibe kòbe, kékuò kukó mpémmè kòbe bèè s̀ù̀ò̀.

¹⁷ M bo bè pèite kè dè n yóú, ké bè potè mediè nde m̀ǹǹni kè bèe banté n tùmè di Yiè nKuyie.

26

Kuyie nkpànnè ti Tiiri ei kòbe

¹ Kè dè m̀m̀òke yebie ntepiitè nè dimáà nè bè ti p̀r̀m̀m̀, otānkù yiè ketiri yiè kè ti Yiè nKuyie nni mbéinnè ke dò:

² Onitì fí! Tiiri ei kòbe daúmu Sedisadèmmu kòbe ke tú: Wùòò! Sedisadèmmu p̀ò̀nte, benitibè bemou do ke nkari di kpàti kpéi, bāmbā ntíi né ti te, bè ti p̀ā̀mu.

³ Dèè te mí ndi Yiè nKuyie nkè n tú: N yitè ke c̀ò̀m̀m̀m̀mu Tiiri ei kòbe kpéi nke yóó duó nkè ibotí péu bè do mudòò, biè nnií bo mpēnkóo kè betabè bèè t̀ù̀ò̀k̀ù̀ni yenēffinfirè ò̀m̀m̀m̀ dāmèèri,

⁴ k̀é̀p̀ò̀nte Tiiri ei kó kuduotí nè di c̀é̀kperi, ke káútè mutáá nkè kupèrikúu feitóo,

⁵ k̀é̀nsoké dāmèèri cuokè kè beyĩndiimbè nye mbe ditirè. Yehékè teyè kòbe bo bè p̀ò̀nte. Mí ndi Yiè nKuyie mmí béi!

⁶ Tiiri ei kó besapambè bèè bo mbo dikpàà bè bo bè fié kè bèe banté n tùmè di Yiè Kuyie.

⁷ Mí ndi Yiè nKuyie mmí béi nke tú: M bo duó nkè kubakú youú kóo kpàati Babidonnì ei kou Nebukannasaa wèè kperni ke p̀ḕtè bekpàatibè tabè, kòò kotení nè sisēi nè sikpàriinasēi nè besāndèbèè nè behāpòmbè péu nè benitibè péu.

⁸Tiiri ei kó besapàmbè bèè bo mbo sihekesí bè bo bè fié, kápénné kudookoti kédamnú mutáá nkéánné Tiiri ei kó kuduoti ké ndi pi nè tidapiiti.

⁹Bè bo cónné be kparisēí kēfii nTiiri ei kó iduotí kè sii puo nsicēkperí.

¹⁰Be naasēí sū ke í sénní bè bo ntainí dii mōnni Tiiri ei kó yebòrè bè 55 ta mèè botí bè dùùtè dii ei kó yebòrè. De mōnni mutáá mbo di dátinné kè si nampoo nte kè di duotí sántè.

¹¹Be sēí kó yekpētè bo puo ndi ce imou, kè bèe fié di nitibè kébuó ndi tenkaanii diesi ketenkè.

¹²Kè bèe í di kpàti nè di potanti képuo ndi duotí képuo nsicēí sàasi kéútóo di tārè nè tímunnanti nè di tǎá mmenie mmieke.

¹³M bo kǔnté be yie, bè ténke bá nyo bè biemmè tikútidùùti.

¹⁴M bo duó nkàa naá nkupèrikú kénfeío kè beyimpimbè nye mbe ditirè a Ìnkè, bá òmòu ténke báá da maá. Mí Yiè nKuyie mmí béí!

¹⁵De kó difǎnkúò kè ti Yiè nKuyie nni mbéinné Tiiri ei kpeí nke dò: Bè bo bè do dii mōnni ke bè kòute kè bè nkuò, bè bo kuò de kó dihei mieke benitibè de yiè. Ketenkè kèè soké dàméèri mieke, ke ekè bo sántè.

¹⁶Nè tii bo bè tǔðkení tì kpeí nkufōwáá mbo auté dàméèri také kó bekpàatibè, kè bèe cúténí be kpàatikarè Ìnkè ke dáté be yaàsàati tii kpe, nkénkari ketenkè ke kpeuti kè be kōmbùòti duò.

¹⁷Bè bo kuó ndikúdabònni a kpeí nke dò:

Wúó! Dihei dii yètiri do feí dàméèri mieke

kè di kpeíni kè bè di dé,

di ténke í kraá.

¹⁸De yiè dè bo kpeí ketenkè kèè soké dàméèri mieke ke kabe, kè be kōmbùòti nduò tii da tǔðkení tì kpeí.

¹⁹Mí di Yiè nKuyie m béimmu ke tú: M bo dǎò Tiiri ei kè dii naá ntidobonti, kéndònnè yehekè benitibè í ā yè. N yóó duó nkè ketenkè fǔð kó menie mmeè yenni ke di dátinné,

²⁰kè di wēnnénè ketenkè fǔð kabe bèè do bo nè dimōnni bè ā dè, kàa mbo ketenkè fǔð yehekè m può nyè nè dimōnni ye kōme. Kè di mbo ketenkè mieke ke ténke báá wēte kéánné ketenkè Ìnkè.

²¹M bo di dǎò dè bo do benitibè kōmbùòti, di ténke í yó nkpaá bá kè bè di waá mbè ténke báá di yà bitì. Mí ndi Yiè nKuyie mmí béí.

27

Bè kuó ndii kúdabònni kuce medérímè Tiiri ei kpeí

¹Kè ti Yiè nKuyie nni mbéinné ke dò:

²Onití fś! Kuó ndikúdabònni Tiiri ei kpeí nke dò:

³Díndi Tiiri ei dii bo dàméèri núu ke dǎorinè yehekè teyè yèè soké dàméèri mieke nè yèè ò tǎkénè kupotáá. Mí ndi Yiè nKuyie n tú Tiiri ei dii do naá nke tú:

Di tú bátóò wèè pēētè betòbè kuwenniku.

⁴Di do soké dàméèri cuoké nke,

kè bè di maá kè di wenni mesáá.

⁵Senii tǎri kó detekperè bè tu dè sipèrésì,

bè de ndòðné de kóo bátóò,

kétúótè Dimaa tǎri kó detekperè

kédǎðné kupàati kùu tǎ kuyàakù.

⁶Kè bèe dǎðné Basāá kó detekperè kó ideí

tídapenti tii pàatìnè menie.

Kóo munnénè Kítimmu ekè yèè soké dàméèri mieke,

de kó detie mbè tu dè sipèrésì,

de kó ideí, ke ciéké de mieke sipápáheú.

⁷Kè bèe ò cónné Esibiti ei kó kuyàakù

kùu dùðkenè mupàákonkperímù ke kpe.

Kè Edisaa ekè yèè soké dàméèri mieke,

kè ye kó tiyaàsùti nè tii wúó,

ke dò mmekǎcèburime nè tii berí kè ti ò dàátí.

⁸Sidonni nè Adifadi kè de ekè kabe ò piú

kè Tiiri ei kó mecii nyembè bo o mieke kēpí mmutōmmú.

⁹Kè Kebaadi kó beheikénkótibè nè be kó beyántibè

kè bè bo o mieke koò dǎòri. Bātóòbè bēmou

do cómmú Tiiri ei borè nde ke do nho potanti.

¹⁰Perisi nè Dudi nè Puti

kè de kó behāāpòmbè bo, be kó behāāpòmbè mieke

ke nuu mbe dɔpiiti nɛ bɛ pikɛ o ɛi mieke,

kɛ dɛɛ ɔ duɔ ndiyeticɛɛri.

¹¹ Adifadi ɛi kɔ behāpɔmbɛ wɛnnɛ o ɛi kɔbɛ ke baa o ɛi kɔ iduotɔ kɛ Kamadi ɛi kɔbɛ cɔmmɔ yedɛrɛ ɪnkɛ ke nuu mbe dɔpiiti o ɛi kɔ iduotɔ ke di yɛútɔ kuwenniku.

Dikātidieri do bomɛ Tiiri

¹² Kɛ Tasisi ɛi kɔbɛ bɛɛ do Tiiri ɛi kɔbɛ potanti nɛ mebierime nɛ timátɔ pɛítɔ nɛ timátɔ mɔmmɔntɔ nɛ dibieriminnɔ.

¹³ Yafāā nɛ Tubaadi nɛ Meseki kɛ bɛ bɛ donnɛ tidaatɔ nɛ disɔwũɔ kɔ tinentɔ, kɛ bɛ cɛkiinɛ bɛ potanti.

¹⁴ Kɛ Beti-Tokamaa ɛi kɔbɛ bɛ duɔ nsisɛɪ sɪi dɛri sikpārinasasɛɪ nɛ bɛ do dekũ sɪ, sisɛɪ deke sāmmarímú kɛ dɛ pié sɪ.

¹⁵ Kɛ Didanni ɛi kɔbɛ bɛ dɔ̀̀rinɛ kupotaá, nyehɛkɛ péu ketenkɛ kɛɛ sokɛ dāmɛ̀̀eri mieke ke kpeye sũkũyɛ taà bɛ cie dikātiri ke bɛ yietɔ yepápánii nɛ tinentɔ péu bɛ dɔ̀̀nɛ ti detekperɛ, desɔ̀̀urɛ kɔ tidabɛti.

¹⁶ Kɛ Edɔmmu kɔbɛ péu tɔu tinentɔ péu nɛ yetásàayɛ yɛɛ dɔ̀̀ ntitookātɔ nɛ yɛɛ dɔ̀̀ nɛfɛtɔnfɛ nɛ tiyaáwũstɔ nɛ tinentɔ tii kpɛ nnɛ tiyáatɔ tii dũ̀̀kenɛ mupáákonkperímú nɛ idɛi wũ̀̀yɔ ii bo dāmɛ̀̀eri mieke ke ceekiinɛ tipotanti.

¹⁷ Sudaa kɔbɛ nɛ Isidayɛeri bɛ kɛ bɛ bɛ fiitinɛ tidiiti tibotɔ tibotɔ nɛ mecekũɔ nnɛ mekũɔ nnɛ tihúúntɔ kufɔ̀̀sku natikũ kpɛti.

¹⁸ Kɛ Damaasi kɔbɛ do mbe potanti ti sũ mɛɛ kpeí nnɛ tikpátɔ tibotɔ tibotɔ kɛ bɛ tɔunko menaa mbɛ tu mɛ difɛ́́, Edibonni ɛi kɔmɛ nɛ tipeɛti pɛítɔ.

¹⁹ Kɛ Danni nɛ Yafāā nɛ Usadi ekɛ kɔbɛ bɛ yietɔ timátɔ bɛ má ti ke dɛɛ nɛ tihúúntɔ tibotɔ tibotɔ kufɔ̀̀sku natikũ kpɛti.

²⁰ Kɛ Dedanni ɛi kɔbɛ bɛ fiitinɛ yesānkɔ̀̀nkɛ.

²¹ Adabiibe nɛ Keda ɛi kɔ sikpáatibiɔ kɛ bɛ tu bɛ kɔ bɛpotambɛ, ke donnɛ bɛ potanti ipe nɛ yepedakɛ nɛ yebɔdakɛ.

²² Kɛ bɛpotandibɛ Sebaa nɛ Damati kɔbɛ kɛ bɛ bɛ dɔ̀̀nɛ kupotaá nke bɛ tɔu tihúúntɔ timɔu botɔ kufɔ̀̀sku natikũ kpɛti nɛ yetásàayɛ yebotɔ yebotɔ nɛ mesɔ.

²³ Kɛ Anaa ɛi kɔ bɛpotambɛ nɛ Kandee ɛi kɔbɛ nɛ Edenni ɛi kɔbɛ nɛ Sebaa ɛi kɔbɛ nɛ Asidii tenkɛ kɔbɛ nɛ Medii tenkɛ kemou kɔbɛ kɛ bɛ mbɛ dɔ̀̀rinɛ kupotaá,

²⁴ nke bɛ fiitinɛ tiyaákpɛti nɛ tiwũstɔ nɛ tii kpɛ nnɛ tii dɔ̀̀ ndiũ̀̀diũ̀̀, nɛ iwɛɪ ii kpeɪni.

Bɛ kuɔ ndii kúdabɔ̀̀nni Tiiri ɛi kpeí

²⁵ Menime kɛ ti Yiɛ nKuyie mpānāānti náāntɔ bɛi nke dɔ̀̀:

Tasisi ɛi kɔo bātóòbɛ daku ke kori Tiiri ɛi kupotaá

nkɛ dɛ kóò bātóò pié nke cɛ́́ke dāmɛ̀̀eri cuokɛ.

²⁶ Bɛɛ piú dɛ kɔ bātóòbɛ

kɛ bɛɛ ɔ tannɛ dāmɛ̀̀eri cuokɛ,

kɛ diyiɛ yiɛ kɛɛ bíkɛ kɔ kuyaaakũu ɔ pɔntɛ.

²⁷ Kɛ tikpátɔ tii do bo o mieke,

dɛɛ kɔ dimàà do sɔri o mieke.

Tipotanti, bɛpotambɛ nɛ bɛɛ pĩ mbátóò mieke mutɔmmú

nɛ beyántibɛ bɛɛ dákɛ bātóò kpeí nnɛ behāpɔmbɛ.

Dɛndɛ kɔ dimàà kɛ dɛɛ pɔntɛ, ɔ bo do dii yiɛ.

²⁸ Bɛɛ do pĩ mbátóò mieke mutɔmmú kɛ bɛ

nkuɔ nkɛ dāmɛ̀̀eri pɛ́́mmɛ kɔbɛ kpeuti.

²⁹ Bɛɛ kɔ dimàà do piri bātóò kɛ bɛɛ yóu mupirímú.

Bɛɛ do pĩ mmutɔmmú o mieke kɛ bɛɛ cútɛní ketenkɛ,

³⁰ kénkuɔ nfɔ̀̀ nTiiri ɛi a kpeí mmediɛ

nke cou mutáá mbe yɔ ke pũntɔ mutapéi,

³¹ ke kuɔ bɛ yɔ ke daati tifɔ̀̀tɔntɔ

kénkuɔ nha kpeí ndikúdabɔ̀̀nni.

³² Ke kuɔ nke tú:

We ndo dɔ̀̀nnɛ Tiiri ɛi

di sokɛ dii mɔ̀̀nni dāmɛ̀̀eri cuokɛ?

³³ Bātóòbɛ do tɔu dii mɔ̀̀nni a nenti ke toti yebotɛ,

tikpátɔ tii do bo a ɛi mieke nɛ a potanti,

dɛ do sũmu kɛntɛ kaa kparikũnnɛ kutenkũ kɔ bekpáatibɛ bɛmɔu.

³⁴ Di m̀̀m̀nni nte fɔ̀̀,

kɛ dāmɛ̀̀eri da pɔntɛnɛ.

Fó nnè a nìtibè nè a nenti kè di wënnè ke pönté.

³⁵ Kè kufwaa mpi nketenkè kèè soké daméeri mieke ke kobe, nè a kpéi nkàa kó bekpaàtibè kōmbùàti duò kè be ìikè sòute,

³⁶ kè kutenkù kumou kó bepotambè kuò nha kpéi ke máari be yo,

ke yé a kperè duòmè tikōmbùàti nti,

a pöntému memme sáà kè dè dèèà yoo!

28

Kuyie nyè mbèe náké tì Tiiri eì kóo kpààti

¹ Kè ti Yiè nKuyie nni mbéinnè ke dò:

² Oniti fí! Mii tu á náké Tiiri eì kóo kpààti ke dò: Mí ndi Yiè nKuyie n tú ò mè nhānnémè tefenté, kòo yèmmè dò nhò tu Kuyie, kénáà nke tú ò kàri Kuyie nkó dikàri ndi daméeri cuokè. Kòo yèmmè dò nhò m mǎnnè wenwe oniti.

³ Kòo yèmmè dò nhò ciinè Danniyeyeri ke yé disàri kpeti timou.

⁴ Nè o cii mmieke nke ò kpenkemè ke mǎòte tikpàti mediè nke tanné mesoo nnè timáti péti o cfiètè.

⁵ Ó nò nkupotaá nku mesàà nkòo kpàti sũ nkòò mǎòte tefenté.

⁶ Deè te mí ndi Yiè nKuyie kè n tu o yèmmè me ndòmme ò tu Kuyie.

⁷ Nè de kpéi m bo duò nkè ibotí tei ì tu iyonkuyi kè ì ò dokénè képuo nhò dǎò dè nè mecii nkécake o yetidieri.

⁸ Ó yóó kúmu! Ó me nyóó kú mutòntònkũ mmu daméeri mieke.

⁹ Bèè yóó ò kùò bè bo ò pí ndii mǎnni ò bo dáátí ke dò ò tu Kuyie nwenwe onitáà?

¹⁰ Ó yóó kú detetirè kou wèè í yé ti Yiè nKuyie nho kǎme mme, bepǎòbè beè yóó ò kùò mí ndi Yiè nKuyie mmú béi!

¹¹ Kè ti Yiè nKuyie nyé kè m béinnè ke dò:

¹² Oniti fí! Kuò ndikúdabònni Tiiri eì kóo kpààti kpéi nke dò: Mí ndi Yiè nKuyie n tú: Weè do pèètè betòbè bəmou kuwenniku kécii mesàà, ke wenni mediè,

¹³ kémbo n kó kupúú Edenni mieke, yetásàayè yebotí yebotí kó kuduotí fité di, kè dii ndò nyefùòkè, kè diteri dò mmukompóó, kè diteri dò ndoii ke dò ntwéitè, nè dii dò ntitookáti nè dii dò nkupecenkónkú nè dii dò ntesánwũstè nè dii dò ntiwetí, nè dii dò nfetónfè nè dii dò ntinóbénti nè mesoo, ke sàri mesoo nkó tisàti bè dǎò ti bè ò dǎò dii yie.

¹⁴ Kè ti Yiè n Kuyie ndò: A tú n yé n do ò dǎò kòò n tú oĩnkèmbàri nwe ke pĩnte o fèti kémbo n tāsàari ìnkè, ke centi yetásàayè yèè cǎú nyihāpémpéri ye mieke.

¹⁵ Kòo borime nwenni nè nh ò dǎò dii yie, kèntò kétuokenni meyei nhò ta dii yie.

¹⁶ O potáa kuú deuke ke te kòò yonke mediè ke dǎò meyei, deè te kè nh ò bətiní n tāsàari ìnkè wenwe oĩnkèmbàri wèè centi yetásàayè yèè cǎú nyihāpémpéri ye cuokè.

¹⁷ O wenniku kuú ò ànnè tefenté, o wenniku kuú tonté ke cǎke o cii, kè nh ò bonténí ketenkè kè bekpaàtibè ò wènni.

¹⁸ Nè o kó kupotaá mmieke ò í dǎari sei, nè o kó kupotaá ndiekú mieke nke ò dǎòmè meyei nke sǎu n cfiètè, deè te kè n tǎtinne muhǎá nkè mù yóó ò cǎútè kè bè nhò wúó, nkòò naá mmutápei mmáà.

¹⁹ Ibotí mieke bèè ò yé kufwaa mbo bè pí nnè ò kpéi nke yé ò kperè duòmè tikōmbùàti nti, ò pöntému sáà kè dè dèè.

Kuyie nkpannè tì Sitǎò eì

²⁰ Kè ti Yiè nKuyie nni mbéinnè ke dò:

²¹ Oniti fí! Wèète Sidonni eì bíkè kè bè náké m pǎánáaanti.

²² Náké be ke dò: Mí ndi Yiè nKuyie n tú: N yitè ke cǎmmú Sidonni eì kǎbe kpéi nke ke bo bè benke n wèrimú kè bèè banté n túmè Kuyie. N yóó bè potému kè bè benke mí ndi Yiè nKuyie n yí mǎkemè meyei.

²³ N yóó duónkoo mutenkũ mmu Sitǎò eì kè tipíti timou kǎbe ò do mudoo, kékuo benitibè péu kè meyi ncoú ndiheì dimou, de mǎnni bá wè kòò banté ke dò n tú di Yiè nKuyie.

Isidayeeribe yó mbomè kè dè bè naati

²⁴ Kè ti Yiè nKuyie mbéi nke dò: De mǎnni ibotí ì fité Isidayeeribe, òmou ténke í yó mbo wèè bo ndò nyipo kè mbè kũú, yoo tisǎmpotí kè m bè kǎuri. De mǎnni bèè do bè sènkú bè bo banté n túmè dí Yiè nKuyie.

²⁵ Mí ndi Yiè nKuyie m béimmu ke tú: M bo wēte ke tínní diì mōnni Isidayeeribe, bèè do ciété kēmbò ibotí tēi miēke m bo bè benke n kramē meyei nkè ibotí tēi yà. De mōnni kè bè mbo ketenkè n do duó nkè n kóo tōnti Sakōbu ke miēke.

²⁶ Bā dēmarē bá mbè kōōnnē, bè bo maá sicēí kēfíúkú detie mbè tu dē finyí, kēmbò kè dē naati, ke yé n yóó potēmē yehékè yèè bè fité ye kōbe. De mōnni bèè do senku Isidayeeribe bè bo yie nkè dō mmí ndi Yiè nKuyie mmí bè te.

29

Kuyie nkpannè ti Esibiti ei kōbe

¹ Kè dē mmōke yebie ntepiítè nē bè ti pīrímè ke kōnnè Babidōnni otānkú pīnwè, diyie tepíítè nē diderínni kó diyie kè Kuyie nni mbéinnè ke dō:

² Onití fí! Wēte Esibiti bíékè kénáké okpáati nē o nitibè m pāānāānti.

³ Náké be ke dō: Mí ndi Yiè nKuyie n tú n yitè ke cōrímúmu o kpéí, wenwe kukó nNiidi kó femùòfē, wenwe wèè bo kukó nNiidi mmieke, kōo yēmmè dō nhò kù tieke ke náá nke tú weè dōò kukó nNiidi nke kù te.

⁴ Nè de kpéí n yóó tōnnè kuyīmpie nku o yèi kè kukó nNiidi kó siyī ncaáti o yíékè kè nh ò yūš nkédennēni kè si ncaáti o yíékè.

⁵ Kè nh ò dootóo dikpáa tedōntè miēke wenwe nē de kó siyī, kòò nduó dikpáa miēke bá òmòu báá ò tūóté kékūnné. Tikpasinti nē sinōo deè yóó ò di.

⁶ Kè Esibiti tenkè kōbe bēmōu banté n tūmè di Yiè nKuyie.

Ke yé bè do dōmmè dipènni ndi Isidayeeribe nou miēke.

⁷ Bè do ò pīi nkoò puōmmu ke si be nou, kè bè ò diri kòò puō nke donninko be kōm̀bòòti.

⁸ Deè kpéí nte mí ndi Yiè nKuyie kè n tú: M bo duó nkè bèè ò do mudoò kékūo o ei miēke benitibè nē iwūš.

⁹ Ò me nyēmmè weè te kukó nNiidi kè weè kù dōò. Nè de kpéí nhEsibiti kó ketenkè bo dōúnko kēnaá ntidobonti kè bèè banté n tūmè di Yiè nKuyie.

¹⁰ N yitè ke cōrímúmu wenwe nē kukó nNiidi be kpéí, m bo duó nkè be tenkèe dōúnko kēnaá ntidobonti, kētúóté Mikidodi kēyēnnē Siyenni kēnto kētūōkenē Kuusi temmānku.

¹¹ Bè ténke báá yà de kó ketenkè miēke onití kó tenaācētè yoo kuwanwankù makù kpete. De kó ketenkè bo dōúnko kè dē mmōke yebie nsipisínàà.

¹² M bo duó nkè Esibiti tenkèe dōúnko kēnaá dikpáa tedōntè kēnaá ntidobonti yehékè teyè cuokè m può nyè, kēnto kētūōkenè yebie nsipisínàà. De mōnni m bo cíe nhEsibiti tenkè kōbe kè bèè ta ibotí tēi miēke.

¹³ Mí ndi Yiè nKuyie m mū béi nke tú, yebie nsipisínàà kó difōnkúò m bo wēte kédennēni Esibiti tenkè kōbe ibotí tēi bè do ciété kēmbò ìi miēke, m bo wēte kè bè tii.

¹⁴ De mōnni m bo wēte kētíi nhEsibiti kó tidaati, kè tii kari be tenkè Patidoosi ei bè do borè nē dimōnni kēānnē dikpáatiyuu diì berí.

¹⁵ Esibiti bo ntú de mōnni dikpáatiyuu diì berí, ò ténke bá mbaké ibotí. N yóó ò kékūnnemu, bá ò ténke bá mbaké ibotí tēi.

¹⁶ Isidayeeribe ténke bá nhò tá, bè yóó bantému ke dō ndè do tú meyei mme bè do korimè o borè ke dō metēmmè. De mōnni kēbanté n tūmè di Yiè nKuyie.

Kuyie nnàkēmè Nebukannesaa yóó domè Esibiti mudoo

¹⁷ Kè dē mmōke yebie nsipisídè nē yēyiekè nē bè ti pīrímè kékōnnè Babidōnni, otānkú ketiwè diyie ketiri yie, kè ti Yiè Kuyie nni mbéinnè ke dō:

¹⁸ Onití fí! Nēbukannesaa Babidōnni kóo kpáati weè tanné o āāpōmbè mutōnkperimú, ke tú bèè pōnte Tiiri kó dihei kè behāāpōmbè yō kūšte kè be baayō fāūtē, ò me nyí pètè mucōntimu wenwe nē o kó behāāpōmbè mutōmmú bè pī mmú kpéí.

¹⁹ Deè kpéí nte mí ndi Yiè nKuyie nkè n tú: N yóó ānné Esibiti tenkè Nēbukannesaa nou miēke nke, kōo di pōnte kēhei di kpàti kè dē ntú o āāpōmbè kó tiyeti.

²⁰ N yóó ò duó nhEsibiti nwe kōò ntú o kó tiyeti ò òu tii òtì kpéí, nke yé ò pīrímè n kó mutōmmú mmu. Mí di yiè nKuyie mmí béi!

²¹ De yiè ndi n yóó wēte kédéúkūnnēmè Isidayeeribe wērimú, kè da pā kuce fō nhEsekieri kaa mbè náānnè kè bèè banté n tūmè di Yiè Kuyie.

30

Kuyie mmieke yóó domè Esibiti ei kōbe

¹ Kè ti Yiè nKuyie nni mbéinnè ke dō:

² Onìtì f́! Náké be m pāānāāntì, á bè nàké ke d̀: Mí di Yìè nKuyie mm̀tu tu bèe kuó ndikúdab̀nni ke d̀: Eeyooy! Diyiè d̀ii k̀eríní di kpéí.

³ Di t̀s̀nnímu, m miéke kó diyiè duunnímu, de kó diyiè yó ndáátí yewetisùò nye, d̀ii yiè ndi n yóò bekénèmè yebotè.

⁴ Bè bo do d̀ii yiè Esibiti tenkè kuf̀swáá mbo bè auté kè bèe bè p̀ante kédáíté kétúóté be kpàtì. Benìtìbè bo nduò d̀ii m̀nni Esibiti tenkè miéke ke k̀s, Kuusi èi k̀be yèmmè bo caàrè.

⁵ De yiè Kuusi èi k̀be nè Puti èi k̀be nè Dudi èi k̀be nè Adabiibe tenkè kemou k̀be bè bo bè fié kétaunnè bèè tu n k̀be.

⁶ Mí ndi Yìè nKuyie mm̀tu béi nke tú: Bèè cuó Esibiti bè bo duó, muwērímú bè m̀ke mù kè mù bè àà tefenté mù bo deè, kétúóté Mikidadi k̀be k̀ntò k̀tuakèné Siyenni k̀be, bè bo bè fié. Mí di Yìè nKuyie mm̀tu béi!

⁷ De kó ketenke bo d̀únko k̀naá ndikpáá tedantè kè be ekèe naá ntidobontì yètyè cuokè m p̀u nyè.

⁸ M bo c̀su ndi m̀nni Esibiti k̀kuò bèè kó dimáà ò cuó, de m̀nni bè bo banté n túmè di Yìè nKuyie.

⁹ De yiè m bo t̀s nyet̀rè kè yèe deke bàtóòbè k̀kote kédò Kuusi èi k̀be bèè k̀ari ke í ỳèkù, m bo p̀ante d̀ii yiè Esibiti kuf̀swáá mbo bè auté kè bè nkpeutí. De yiè t̀ùkemu ke deè.

¹⁰ Mí ndi Yìè nKuyie mm̀tu béi nke tú: M bo duó nkè Nèbukannesaa Babid̀nni kóo kpààti kuò Esibiti tenkè kó kunitisùkù.

¹¹ Wenwe nè ò k̀be, kubotí kùù yóù nke p̀èté itèi bè bo k̀ateni kédò dihei k̀kuò Esibiti k̀be kè b̀círìbè pié ndiheì miéke.

¹² M bo duó nkè Niidi kó ikó nkũ, m bo duó nhEsibiti kó ketenke benitiyonkubè kè bèe kè p̀ante kétúóté deè kó dimáà bo ke miéke. Mí ndi Yìè nKuyie mm̀tu béi!

¹³ Mí béi nke tú: M bo deite be b̀stenkaani, dibáò t̀enke bá mbo Nofu èi miéke, tekpààtibite me nt̀enke bá mbo Esibiti tenkè. M bo ànnè Esibiti tenkè k̀be kuf̀swáá.

¹⁴ Patidoosi èi bo d̀únko kè Soáa kperii c̀úté, m bo poté Nòò èi k̀be.

¹⁵ M miéke bo yè Sinni èi d̀ii tu Esibiti kó dihei kperì, m bo kuò Nòò èi kó kunitisùkù.

¹⁶ M bo c̀su nhEsibiti èi kè kuf̀swáá nhauté Sinni èi k̀be, be dootitòbè bo duute Nòò èi kó iduotí kè di dátinnè menie nkòme.

¹⁷ Bè bo fié Ɔò èi kó bedapàmbè nè Pii-Besiti k̀be ke p̀immu besòmbè k̀kònnè kédòò tidaati.

¹⁸ M bo b̀s̀tè d̀ii m̀nni Esibiti kó fekpààtipàtifè, kóo wērímú mùù do ò àà tefenté kè mùù deè. Yewetisùò bo dátinnè de kó dihei kè bèe p̀immu di nitìbè kédòò tidaati.

¹⁹ N yóò me mpoté Esibiti k̀be kè bèe banté n túmè di Yìè nKuyie.

Kuyie ntúótémè Babid̀nni kóo kpààti ke ỳònnè ku nitìbè to

²⁰ Kè de mmòke yebie ntepiítè nè dimáà nè bè ti p̀imùmè ke kònnè Babid̀nni dibenni t̀ankù ketiwè diyiè yiènni yiè kè ti Yìè nKuyie nni mbéinnè ke d̀:

²¹ Onìtì f́! N kèété Esibiti kóo kpààti bakù nku, òm̀u me nyí ò taà nkóò bou kóo bo miéte k̀na ke f̀aà ndisiè.

²² Deè te mí ndi Yìè nKuyie nkè m béi nke tú: N yitè ke còmmúmu Esibiti kóo kpààti kpéí nke bo kèété ò baà ndéé, kùù kpáa kperni nè kùù kèété, kóò do pikú d̀ii sièe do.

²³ M bo cíe nhEsibiti tenkè k̀be kè bèe ta ibotí t̀ei miéke.

²⁴ M bo kpénkùnnè Babid̀nni kóo kpààti baà nkóò pii ndisiè, kóò b́ké Esibiti kóo kpààti baà nkóò nkò nke kuò nho dootitòbè iikè.

²⁵ N yóò kpénkùmmu Babid̀nni kóo kpààti baà nkè Esibiti kóo kpààti kperèe beité. M bo pii ndi m̀nni Babid̀nni kóo kpààti disìe kóò di f̀aà nkénwetí Esibiti tenkè k̀be bè bo banté n túmè di Yìè nKuyie.

²⁶ N yóò cíemmu Esibiti k̀be kè bèe ta ibotí t̀ei tenkè miéke, m bo bè cíe ndi m̀nni bè bo banté n túmè di Yìè Kuyie.

31

Kuyie ndònnenèmè Esibiti kóo kpààti mutie bè tu mù s̀tìri

¹ Kè de mmòke yebie ntepiítè nè dimáà nè bè ti p̀imùmè ke kònnè Babid̀nni otààtáánwè, diyiè ketiri yiè, kè ti Yìè nKuyie nni mbéinnè ke d̀:

² Onìtì f́! Náké Esibiti kóo kpààti nè ò nitìbè ke d̀: Mí ndi Yìè nKuyie n tú: N yí yà ò deù ke m̀annè mù.

³ M bo yí ò d̀onnè Dimaa t̀ari kó mutediemù mmu bè tu mù s̀tìri, mùù m̀ke ibake s̀ayi nè medéè nsàámè,

kè mu bake deke k̀káá ntiwetì.

⁴ Fetaafè feè te kè mù kòtè,

mù fiíkú kunéce ñnkè nke
kè mēnie mpūò mù fiíkú dē,
ke bónkùnko dikpráá kó detie ndeməu.
5 Deè te kè mù òkè ke pēētē deterē deməu

ke yē yetepàà mpéu,
kè mu bəke wuò mmenie mmù sànnè mèè kpéí.

6 Kè dikpráá kó tinòti tíməu yīē mmu bəke ñnkè
kè tiwanwanti tíməu péí mu také
kè benitibè péu dieku mu déè.

7 Mu cómmè nè mu bəke yērimè kè dè wennimu
ke yé mu cīē nfiíkúmè menie nsū dē.

8 Detie mbè tu dè sētiri deè bo n kó kupúú mieke,
mùmamù do í mù mǎnnè bē tu dè sipērési,
mùmamù kó ibake do í mǎnnè mu kpéyi.

Bè tu dè padatǎnni mùmamù kó ibake pǎnyi do í mǎnnè mu kpéyi,
mutie mamù do í mù mǎnnè kuwenniku n kó kupúú mieke.

9 N do mù ǎnnè tifaàsààti nti kè mù nwenni,
detie ndeməu deè bo n kó kupúú Edenni mieke kè dè mmù yaá.

Bè bəmmè Esibiti ei kóo kpààti mutie kōmē

10 Kè ti Yīē Kuyie mbéi nke dō: Mí ndi Yīē nKuyie mmí bēi nke tú, mù òkè mèè kpéí mmedie
nkè mu bəke tūòke tiwetì deè mù ǎnnè tefentè.

11 Deè te kè m mù duó nketenkè kóo kpààti diewè, kòò mù dǎò mù mǎnnè dē, m mu
dootóomu.

12 Kè bəkpákpàribè, benitiyonkubè mù kǎŭ ke dǎúnko kè mù duó yetārè yeməu ñnkè, tibiti
tíməu mieke, kè mu bəke kèkè ke duó yekondake yeməu mieke, bēè do mù dieku kè bē mù yóu
ke ité.

13 Kè tinòti tíməu botí commu mu kūnni ñnkè kè tiwanwanti tíməu nàù mu bəke.

14 Dè dǎò memme kè dè bo yie nkè detie ndèè còimú inéce kè mēnie ndè sànnè, kè mùmamù
muù ténke báá okè, kè mu bəke nkáá ntiwetì, kénite kè mùu mǎste tefentè, ke yé deməu dè
dòmmè kékúmu kéta ketenkè kēwēnnénè bēè bo kudǎnkù.

15 Mí ndi Yīē nKuyie m bēimmu ke tú: Sētiri kó mutie ta dii yīè kudǎnkù dii yīè ndi n
duómmè deè bo ketenkè ñnkè, kè dè kàri mukūŭ, muù kpéí nte kè n còriné ikó mbá i ténke i
pūò nkè yebire kūŭ, kè dè biitoo kè Dimaa tārè ñnkè kó detie deməu kpéí.

16 M mù bonténi dii mǎnni kè mùu ta kudǎnkù kè yebotèe kee, kè dēe domu ye kǎmbùòti.
Detie ndèè kó dimàà bo n kó kupúú Edenni mieke nè Dimaa kó detiedierè deè péu kubooku kè
de yēmmè nnaati.

17 Ibotí mieke bēè do mù cuó ke dieku mu déè nkè bē múnkee bē wēnnénè bē kùò bē mudoò
mieke kè bē tannè kudǎnkù.

18 Detie ndèè kó dimàà bo n kó kupúú Edenni mieke mùmamù do í mù mǎnnè kuwenniku
nè meokùmè. Bá nè memme kè di wēnnè fǎ nnè be nè bēè í cǎmmù nè bē kùò bē dikprǎnni mieke
ke ta kudǎnkù. Esibiti kóo kpààti nè o kǎbe be kperε yó mme ndò. Mí ndi Yīē nKuyie mmí
béi!

32

Bè kuó ndii kúdabònni Esibiti ei kóo kpààti kpéí

1 Kè dè mməke yebie ntepiité nè yédéè nè bē ti pínnímúme kè kōnnè Babidōnni, otǎnkù tepíité
nè odéri diyie ketiri yie kè Kuyie nni mbéinnè ke dō:

2 Onitì fǎ! Kuó ndikúdabònni Esibiti ei kóo kpààti kpéí nke dō:

A do bo ibotí cuokè

ke dò ndiciriciribii ndi,

ke wēte ke dò ndáméeri kó femùòfē.

Ke duó ikó mmieke ke kǎorí menie nnè a tààke

ke ñnko menie.

3 Ibotí bo tí ndii mǎnni péu, de mǎnni ndi n yóo da bontémè muditímù kè bē da yūš nkédenne,
4 kédǎúnko ketenkè kǎa nduó dikpráá cuokè, kè dikpráá kó tinòti ncómmú a ñnkè kè tikpasinti
tíməu da di.

5 Kè desonne deè pǎàke kè dè nduó yetārè ñnkè nè tibiti mieke.

6 A yīí mbo cóu nketenkè kēpǎnté yetārè ñnkè kēpie nyekondake.

7 A bo kú dii mǎnni m bo pii nkeñnkè, késəukünne siwǎá, kédúó nkè diwetiri dátinnè diyie, bá
otǎnkù ténke bá mpéí.

⁸ M bo sɔukùnnε dèè kó dimàà mí kέnkέ, m bo duó nkè dibiiinni ànné a εì miεke a kpéí. Mí ndi Yiè nKuyie mmí béí!

⁹ Ibotí péu a í yé i m bo duó nkè ìi keè dii m̀nni a domè kè i yèmmèε caàrè.

¹⁰ Yεbotè péu kɔ̀mbùstì bo do a dɔ̀ò dè kpéí, m bo εi ndii m̀nni n siè bekpààtibè ìikè kè bèε kpeute. A bo do dii yiè be kóò m̀òu báá na képí nhomáa.

¹¹ Mí ndi Yiè nKuyie m béimmu ke tú Babid̀nni kóo kpààti kó disie da tati.

¹² Kóo ààp̀òmbè bo kuò benitibè péu. Bè tu bèè yóu bεmbe ibotí miεke, beè yóo pante f̀s̀ nhEsibiti a εì kó tefentè kékua a kó kunitisùkù.

¹³ M bo kuò a wanwanti tii bo kukò nNiidi také, onitì m̀òu kó tenaàcètè yoo kuwanwankù makù kó dikpè̀t̀t̀rì ténke báá k̀òrε kukò nNiidi nkó menie.

¹⁴ Dε m̀nni m bo bónkùnnε a nie nkè mè mp̀ù̀ mmekùò nk̀mε. Mí ndi Yiè nKuyie mmí béí!

¹⁵ M bo potè dii m̀nni Esibiti tenkè k̀obe kè bè kùò nè dèè kó dimàà bo ke miεke kè ketenkèε d̀òúnko, bè bo banté n túmè di Yiè nKuyie.

¹⁶ Ibotí im̀òu kó benitipòbè yó nkùmmu dε kó dikúdabònni o kpéí. Mí ndi Yiè nKuyie mmí béí.

Bè kùmmè dikúdabònni ibotí bè na ì kpéí

¹⁷ Kè dè mm̀ake yebie ntepìtè nè yèdèé nè bè ti pírǹm̀m̀ε ke kònnè Babid̀nni, ot̀nkù ketiwè, diyie tepitè nè dinummurì yiè, kè ti Yiè Kuyie nni mbéinnè ke dà:

¹⁸ Onitì f̀s̀! Kuò ndikúdabònni Esibiti tenkè kó kunitisùkù kpéí. Á bè wènnénè ibotí t̀ei ìi tu ibotí dieyi kó besap̀òmbè kè bè tanné kud̀nkù bá nè bè mε ndeumè kè bèε wènnénè bed̀òmbè.

¹⁹ Náké be ke tú: N yè mbe yèmmè d̀ò mbè p̀ὲt̀ému betòb̀à? Bè ta kud̀nkù kèwènnénè bed̀òmbè t̀òbè ibotí ìi í c̀amm̀ù ìi k̀obe, bè kùò bè mudoò miεke.

²⁰ Esibiti εi k̀obe yóo kù mudoò miεke nke, bè s̀ù̀t̀ému disie ke dèè ke yóo kuònè Esibiti εi kó beh̀ā̀p̀òmbè bεm̀òu.

²¹ Bεkp̀aritibe diebè bèè bo kud̀nkù nè bè bè do naati bè bo bè daá ke dà: Bè bè kùòmu mudoò miεke bεmbe bèè í c̀amm̀ù kè bè ti s̀ò̀r̀kénì.

²² Kè Sidii kóo kpààti múnke dè bo kóo f̀t̀i soké o kó beh̀ā̀p̀òmbè kpeyi cuokè, bεm̀òu bè bè kùò mudoò miεke nke.

²³ Wèè kó kuf̀t̀i bo ketenkè c̀umpure m̀óm̀m̀ònnε kóo à̀p̀òmbè kpeyi kù fité. Bè bè kùò mudoò miεke nke, bεmbe bè do dé bè ketenkè ìnkè.

²⁴ Kè Edammu kóo kpààti múnke dè bo kóo f̀t̀i soké o kó beh̀ā̀p̀òmbè kpeyi cuokè. Bεm̀òu bè bè kùò mudoò miεke nke, bè tu ibotí t̀ei k̀obe mbe bèè í c̀amm̀ù ke ta kud̀nkù, bεmbe benitibè do dé bè ketenkè ìnkè. Kè bè di ifeí.

²⁵ Edammu kpààti ta kud̀nkù nku, kóo nitibè f̀t̀i fité o k̀òku, bè tu ibotí ìi í c̀amm̀ù ìnyi, kè bè bè kùò mudoò miεke. Bεmbe benitibè do dé bè ketenkè ìnkè. Kè bè bè wènnénè kékua mudoò miεke. Kè bè di ifeí.

²⁶ Meseki kóo kpààti nè Tubaadi kou kè bè múnke dè bo kè be kó beh̀ā̀p̀òmbè f̀t̀i fité be kpeyi, bè tu ibotí ìi í c̀amm̀ù ìnyi, kè bè bè kùò mudoò miεke, bεmbe benitibè do dé bè ketenkè ìnkè.

²⁷ Bè báá na kèwènnénè bekp̀aritibe bèè ku nè dim̀nni, bè tu ibotí ìi í c̀amm̀ù ìnyi. Bεkp̀aritibe yètè do feim̀u kè bè bè dé ketenkè ìnkè, kè bè ta kud̀nkù ke duó kè be ỳò ỳake be se ìnkè, kè be d̀apiitì ǹòr̀kè be ìnkè.

²⁸ D̀indi múnke Esibiti k̀obe bè yóo di wènnénè ibotí ìi í c̀amm̀ù ìnyi kékua mudoò miεke.

²⁹ Ed̀mmu εi k̀obe múnke dε mbo nè be kóo kpààti, bó nè bè mε mm̀akemè dik̀òmbùò bè yóo bè kùòmu ibotí ìi í c̀amm̀ù ì k̀òme, kè bèε ta kud̀nkù.

³⁰ Kùbakù yóu kó bekp̀aàtibè bεm̀òu dε mbo nè Sidoniibe bè kùò bè mudoò miεke, bá nè bè do mε mm̀akemè muwèrím̀u kè bè bè dé. Bè tu ibotí ìi í c̀amm̀ù ìnyi kè bè bè kùò mudoò miεke, kè bè wènnénè bed̀òmbè ke di ifeí.

³¹ Mí ndi Yiè nKuyie m béimmu ke tú: Esibiti kóo kpààti bo yà dii m̀nni bè kùò bèè kó dimàà mudoò miεke, o yèmmè bo narike wenwe nè o à̀p̀òmbè bεm̀òu.

³² Dè bo bè narike ke yé be yètè do feimè ketenkè ìnkè kè bè bè dé, bè bo wènnénè Esibiti kóo kpààti nè o à̀p̀òmbè ibotí ìi í c̀amm̀ù kékùnné. Mí ndi Yiè nKuyie mmí béí.

33

*Kuyie ndònnemè Esekieri o eikèmbàri
(Wénté mukàmmù 3:16-21)*

¹ Kè ti Yiè nKuyie nni mbéinnè ke dà: Onitì f̀s̀! Náké Isidayεribe ke dà:

² Mí ndi Yiè nKuyie n tú: Kè dè d̀ò m bo duó nkè mudoò tanní dihei mari, kè dε kó dihei yembè b̀anne onitì be εi.

³ Wèè bàà kòò yà be dootitòbè kèrínimè ke eé ditàteheù kécáu nho kòbe.

⁴ Kòo mǎu keè ditàteheù kuómmè ke búútróo kè be dootitòbè kòtení koò kùà, dè tu o kpèti nti.

⁵ Ò kèèmu ditàteheù kuómmè ke búútróo, kòò ku dè yí tú òmǎu kpèti, ke yé kòò do nyié nhò na ncootému.

⁶ Kè dè me ndò nhobàri weè yà be dootitòbè kè bè kèríní kòò dò nkáré ke í eé ditàteheù kè be dootitòbè kòtení ke kùò òmǎu, ò kumu o yei nkpréí, wèè bàà dibòri weè né tǎ de kó meyei.

⁷ Onití fǎ! N da bànnemu Isidayeeribe, á nkémmú n náánti, kè ñ yí á bè náké tí, á tí mbè náké.

⁸ Kè n da náké ke tú: Náké onitiyeiwe ke tú n yē nhò bo kú, kàa í ò náké kòò bo yóu o yei nhò yóó kúmu o yei nkpréí, kè n né da bekénè ò kpéí.

⁹ Kè dè me ndò nha ò nákému ke tú wèe yóu o yei nkéceete, kòò yete o yóó kúmu o yei nkpréí nkè fǎ nné deeté a fǒmmu.

Onití dǒmmè meè ò kùú

¹⁰ Kè tí Yiè nKuyie nni mbéinnè ke dǎ: Onití fǎ! Náké Isidayeeribe ke tú n yē mbè mè nnáámmè ke tú be yei nnè be yetímè deé cǎke ke bè yǎnte kè bè cǎtiri, ke békú bemáá ke tú: Tí bo rǐfǒúá?

¹¹ Náké be ke tú: Mí ndi Yiè nKuyie m bomu! N yí dǎ onitiyeiwe bo kúmè. N dó wèe yóu meyei mmè kénfǒu. Ceetenè kényóu meyei. Díndi Isidayeeribe dí dǎ kékúmaa?

¹² Onití fǎ! Náké a tebií Isidayeeribe ke dǎ: Kòo nitisàù yóu mesàà mmudòòrímú ke dǎò meyei, mesàà nhò do dǎori mè báá na kóò deeté. Kòo yeiwe me nyóu o yei nke dǎori mesàà, meyei nhò do dǎori mè báá na kóò fétinne. Kòo nitisàù ta meyei mmudòòrímú, mesàà ndoké kǎme báá na kóò deeté.

¹³ Kè n náké onitisàù ke tú: Ò yó nǒu, kòò yóu mesàà nke ta mmeyei mmudòòrímú, n ténke í yóó dentení mesàà nhò do dǎori mè kpéí. Ò yóó kúmu meyei nhò dǎò mè kpéí.

¹⁴ Kè m me nnáké onitiyeiwe nwe ke tú: Ò bo kú! Kòo yóu meyei nke dǎori dèè wenni.

¹⁵ Kòò tǎnnè wèè ò mǎkenè dibànni wè ò dǎunnè dè, ke tǎnnè ò do yóókú dè, ke tǎnnè itíé nyíí duá mmufǒmmu, kòò tǎnke í dǎori meyei nhò yó nǒumu ò báá kú.

¹⁶ M me nténke báá dentení meyei nhò do dǎò mè, ò yó nǒumu ò tǎnnè mèè kpéí ndèè wenni ke dǎori dèè síé.

¹⁷ Onití fǎ! nha tebií náámmu ke tú: Mí ndi Yiè nKuyie n dǎori dè í wenni! Dè í tú mú kó medòòrímè í wenni, beè kó medòòrímè sí.

¹⁸ Kòo nitisàù yóu mesàà nke ta meyei mmudòòrímú, ò yóó kúmu de kpéí.

¹⁹ Kòo yeiwe weè me nyóu meyei ke dǎori mesàà, nè de kpéí nhò yó nǒumu.

²⁰ Dí né me ntúmè n dǎòrímè í wenni, díndi Isidayeeribe n yóó dí bekénè bá wè ò dǎòrímè dǒmmè mme.

Bè pǎntemè Sedisademmu

²¹ Kè dè mmòke yebie ntepiítè nè yèdèè nè bè tí pírmè ke kǒnnè Babidanni, otǎnkù pínnwè, diyíè nummuri yíè, kòo niti mǎu yenté Sedisademmu kécokéní kè n náké ke dǎ: Bè pǎntemú Sedisademmu!

²² De kóo niti do yóó cokéní m boré kèsǎ Kuyie nkó muwǎrímú wee cǎténímu n yǐnkè kè ñ na kǎwǎte kǎbéi, kòo ntuǎkuní ke sǎ n nǎndenǎe dǎte kè n nǎ nke náá.

²³ Meníme kè tí Yiè nKuyie nni mbéinnè ke dǎ:

²⁴ Onití fǎ! Benitibè bèè kpaá bo Isidayeeribe tenké kó tidobonti bè náá nke tú: Abarahammu do bo omáá ndi kè nh ò duó nde kó ketenkè kòò bo nkè te, kè bè né bo súúmmu kè n yóu m bo kè mbè duómmáá?

²⁵ Náké be ke dǎ: Mí ndi Yiè nKuyie n tú: Bembe bèè yo mmeyíí, kè be yèmmè bo yebòkè bíkè, kè bè cou menitiyíí mbeè bo tieke n kó ketenkàá?

²⁶ Bembe bèè pikú yekpárise ke dǎori isòke kpere, bá wè kòò dǎunè o kou pokú beè bo tieke n kó ketenkàá?

²⁷ Náké be ke dǎ: Mí ndi Yiè nKuyie n fòumu, kè mú béi nke tú bèè kpaá de kó tidobonti mieke bè yóó bè do mudòò mmu kè bè kùò, kè desínnèe pímmú bèè bo díkpáá kè mutenkúú nkuò bèè bo titádènti nè itáfua mmieke.

²⁸ M bo deite Isidayeeribe wǎrímú mùu bè áà tefentè, be ei nè be tǎrè kè dèe dǎúnko kénáá ntedǎntè, bá òmǎu ténke bá ndè pǎnkú.

²⁹ Nè bè dǎò ìì sǎke kpéí mbe tenké bo dǎúnko kénáá ntedǎntè, kè bèe banté n túmè dí Yiè nKuyie.

³⁰ Onití fǎ! A tebií náantemu a kpéí ndihèi kó kuduotí fitímè nè be cǎí kó yebòrè ke tú: Tí kotenè, kòo tí náké tí Yiè nKuyie nhò náké tí.

³¹ Deè te kè bè kàriní a borè kusũkù ke kari a ìikè ke bo keè a tò tí. Bè kènmúmu a náànti, bè né í dɔɔri tí yèmmè, bè yó nda náá ntínáannati nti ke né tú mbe mómmambe kó meyèmmè ke dó mucóntímu.

³² Bè da dònneɛ oyendènti nwe wèè tammè naati, kòò nɔ nke diè nke nɔ nke bie ndebémbénnè. Bè ð nda kémmú kè dè bè naatímu, òmòu me nyí dɔɔri a bè náá nti.

³³ A bè náá nti duunnímu, tí bo dɔɔ diì mɔnni bè bo banté mí ndi Yiè nKuyie mpáánáánti náántò homè be cuoké.

34

Kuyie nkpannè tí bèè ní Isidayeeribe

¹ Kè tí Yiè nKuyie nni mbéinnè ke dɔ:

² Onítí fí! Kpannè bèè ní Isidayeeribe. Náké be m páánáánti ke dɔ: Mí ndi Yiè nKuyie n tú bè bo yà bembè bèè ní Isidayeeribe. Opecènti ð ncèmmú o pe nyi, kè bembè né piú bemáá ke yóu bè bo ndakemè m pe kpéí.

³ Ke yò nyi miè, nke duòkùnè í cìti tiyáàti ke daati, ke kòu yepedakè mekùò nkpeye ke cáá, bè me nyi í cèmmú.

⁴ Bè í duò nyipe ìi cíte tidíiti kè í bo kpenke. Bè me nyi taà nyii mɔ, mbè í bou ìi kèéte, bè í pèirini ìi dó kéfeti, bè me nyi waà nyii feti, bè í cèmmùnè muwèrímú mmu, ke í fèũnko.

⁵ Kè m pe mɔnté í cèmbè ke ciété kè desínnè í píi.

⁶ Kè í áante yetàrè yemou ìnkè nè sitáà simou ìnkè ke ciété ketenkè kemou mieke bá òmòu í dake í kpéí, òmòu í í waà.

⁷ Dindi bèè tu n kó bepecèmbè, kénténè mí ndi Yiè nKuyie n tú mù!

⁸ Mí ndi Yiè nKuyie m bomu, kè mí béi nke tú: M pe me mmàntémè becèmbè ke ta beyóóbè nou mieke kè desínnè í píi mbá í cèmbè í dake í kpéí nke piú bemáá ke buútóo m pe kpéí.

⁹ Nè de kpéí ndíndi bèè tu n kó bepecèmbè, kénténè n dó kè di náké tí.

¹⁰ Mí ndi Yiè nKuyie m béimmu ke tú: N wèètenímu de kó bepecèmbè bíékè ke bo fiete m pe bá bè ténke bá ntú bèè í cèmmú. De mɔnni kè bèe paà bemáá mupíimú. M bo fiete m pe be nou mieke kè bèe í paà mucáammú.

¹¹ Mí ndi Yiè nKuyie mmí mómmuɔ n yóo daate m pe kpéí nke í cèmmú.

¹² M bo wète kítíí m pe opecènti ð tífí mmèè botí ipe ìi ciété. M bo í kpàakení tipíiti timou fetaafe nè kuyaakù dè do í cìe nkè ìi kote kè kéndake í kpéí.

¹³ M bo í dènnení ibotí tei mieke kè í kpènnèní í tenké kè nyi cèmmú Isidayeeribe tārè ìnkè nè ikondei imou mieke nè dihei kó yebòrè sàáyè yemou.

¹⁴ N yó nyi cèmmú tímúsààti borè nde, Isidayeeribe tādanti kó tímúti nti í yó nyommè í kó dinaacènhòò ndi. Ì ní yóo de nhompe kényo nyIsidayeeribe tārè kó tímúsààti.

¹⁵ Mí ndi Yiè nKuyie mmí mómmuɔ n yó ncèmmú m pe ke ní nyi om̀p̀unko. Mí ndi Yiè nKuyie mmí béi.

¹⁶ M bo wammú ìi feti képéiténí ìi dó kékenté, ketaa nyii kòute, kémiékùnne ìi mɔ. M bo kuò ìi ã mekùò nke kpeñni ke cèmmú m pe.

Kuyie ntumè kù kèriní ke bo tee nku kobe

¹⁷ Merume kè tí Yiè nKuyie mbéi nke dɔ: Nte mí ndi Yiè nKuyie n náá nti m pe kpéí. Mí ndi Yiè nKuyie n tú, n yóo batemu m pe ìi kpeñni kécánnè iniiyi nè yepedakè nè yebòdakè.

¹⁸ Í di tímúsààti ke cèmmu ke naù tisònti. Ì yà menésàámè ke cèmmu ke kòrí mesómme.

¹⁹ Í dá m pe sonyi nyó nyi naù tíi múti nti ke yò nyi kòke mèè nie.

²⁰ Deè te mí ndi Yiè nKuyie nkè n tú: Mí mómmuɔ n yóo bekénè ipe mekùò nkpeí ìi cĩnni í kpéí.

²¹ Ke yé í kùmmùmè ìi cĩnni í píiti nè í baayo ke í cìe nkè í yè ditowaà.

²² N yóo fietemu m pe beyóóbè nou mieke ke né í bekénè itòbè kpéí,

²³ kéduò nkè n kóo tónti Dafitii náá n kóo pecènti, wèè yó ndake m pe kpéí, wèè yó ntú n kóo pecènti omáá.

²⁴ De mɔnni mí ndi Yiè nKuyie mmí yó nyi te kè n kóo tónti Dafiti tú í kóo kpààti. Mí ndi Yiè nKuyie mmí béi.

²⁵ N yóo í dònne metaummè mme kè tí narike kè n kei ntikpasínti, bá tí ténke bá nkpaá bo kè m pe ncenti dikpáá ke bá nyièkù ke ní duáo bètèi kutúúkù mieke.

²⁶ Kè n duò nkè í mbo n tásààri pèri, kè fetaafe nniù fe mɔnni ke dɔɔri ketenkè mesàà.

²⁷ Kè detie nni mpei kè depaa mpei kè í mbo í tenké ke í yièkù. M bo tôte mefimme mèè í piití kè í dènnè tidaati mieke, kè ìi banté n tùmè di Yiè nKuyie.

²⁸ De m̀̀nni ibotí tei k̀̀be t́́nke bá nyi p̀̀i, ndesínnè me nt́́nke bá nyi càà. Í bo mbo ke í ỳ̀k̀̀k̀̀, d̀̀marè bá nyi k̀̀ònnè.

²⁹ K̀̀è n f̀̀í k̀̀ú detie nyi kp̀̀í, dik̀̀m̀ni t́́nke báá kuò f̀̀maf̀̀è dihei mieke. De m̀̀nni ibotí tei k̀̀be t́́nke bá nyi daú.

³⁰ De m̀̀nni ì bo banté ke d̀̀ mm̀i ì te ke ì bonè. Díndi Isidayeeribe di tú n k̀̀be mbe, mí ndi Yiè nKuyie mm̀i béi.

³¹ Mí ndi Yiè nKuyie mm̀i béi nke tú di tú n kó kupec̀̀nku nku k̀̀è n di te ke dake di kp̀̀í.

35

Kuyie nkpannè ti Seii ei k̀̀be

¹ K̀̀è ti Yiè nKuyie nni mbéinnè ke d̀̀:

² Onití f̀̀s! Ẁ̀ète Seii t̀̀ri ek̀̀è bík̀̀k̀è k̀̀è bè nàk̀̀è m p̀̀ánáahtí.

³ Nák̀̀è be ke d̀̀: Mí ndi Yiè nKuyie n tú n ỳ̀t̀è ke c̀̀m̀m̀úmu Seii ek̀̀è t̀̀ri k̀̀be kp̀̀í nke bo bè kpannè. N ỳ̀ute n ǹ̀ut̀è nte Seii t̀̀ri ek̀̀è ìnk̀̀è k̀̀è ỳ̀è bo d̀̀úngo k̀̀énaá ntedant̀̀è.

⁴ M bo duò nk̀̀è be ek̀̀è d̀̀úngo k̀̀énaá ntidobonti k̀̀è bèe banté n t́́m̀è di Yiè Kuyie.

⁵ Bè mè nniimm̀emu Isidayeeribe s̀̀áá, k̀̀è Isidayeeribe yei ntont̀̀è k̀̀è m bè poté, k̀̀è bè bo meyeñcaàrim̀è mieke bá bè í bè kuò mmesémm̀è ke c̀̀k̀̀k̀è ke bè k̀̀ù.

⁶ Mí ndi Yiè nKuyie m bomu k̀̀è m̀i béi. Bè í me ndepem̀è manitiỳi mmucóúmm̀ù, manitiỳi mmèe yó ncóú be tenk̀̀è.

⁷ M bo kuò bèè kó dimàà p̀̀nku Seii t̀̀ri borè, k̀̀è dii d̀̀úngo yúóó.

⁸ Bè bo do Seii t̀̀ri k̀̀be mudòò k̀̀è bè k̀̀ù. Becírìbè bo píe nho t̀̀rè ìnk̀̀è nè sitáá ìnk̀̀è nè tibiti mieke nè ikondeí im̀ou mieke.

⁹ Be ek̀̀è bo d̀̀úngo s̀̀áá, bá òm̀ou t́́nke bá nyè á, k̀̀è bèe banté n t́́m̀è di Yiè nKuyie.

¹⁰ Seii ek̀̀è k̀̀be beè béi nke tú, bè bo túóté mí ndi Yiè nKuyie n kó ketenk̀̀è n kp̀̀átiyò borè yèdèà?

¹¹ Nè de kp̀̀í mm̀i ndi Yiè nKuyie m bomu k̀̀è m̀i béi, be mieke do péi mèè kp̀̀í n nitibè k̀̀è bè bè níi nke bè p̀̀óó, n yóó me mbè d̀̀ò mem̀óm̀om̀me, m bo bè poté k̀̀è bèe yà n d̀̀omm̀è.

¹² K̀̀è bèe banté ke d̀̀ mm̀i ndi Yiè nKuyie n k̀̀è tipoc̀̀mm̀únáahtí bè nàk̀̀è tí, bè do tú dii m̀̀nni Isidayeeribe t̀̀rè d̀̀úngo k̀̀è bè ỳ̀è p̀̀t̀è ke tieke.

¹³ Bè n c̀̀ennénè k̀̀è d̀̀ deumu, ke n s̀̀ámm̀ú k̀̀è n d̀̀ k̀̀èè dem̀ou.

¹⁴ N yóó pante be ei pái pái nwe k̀̀è dii d̀̀úngo k̀̀è d̀̀è narike yebotè mí ndi Yiè nKuyie mm̀i béi.

¹⁵ Isidayeeribe tenk̀̀è do d̀̀úngo k̀̀è d̀̀è mbè naatimu, n yóó me mbè d̀̀ò mem̀óm̀om̀me, Seii t̀̀ri bo d̀̀úngo, Edommu om̀ou, k̀̀è bèe banté n t́́m̀è di Yiè nKuyie.

36

Kuyie nnakémè ku nitibè yóó ẁ̀te k̀̀etiekem̀è be tenk̀̀è

¹ K̀̀è ti Yiè nKuyie nni mbéinnè ke d̀̀: Onití f̀̀s! Nák̀̀è m p̀̀ánáahtí Isidayeeribe t̀̀rè ìnk̀̀è k̀̀be ke d̀̀: Mí ndi Yiè nKuyie n tú bèe ḱ́nté n d́́ k̀̀è bè nàk̀̀è tí.

² Mí ndi Yiè nKuyie mm̀i béi nke tú: Be dootitòbè bè daúmu ke tú ẁ̀d̀ò! Tí né í tieke di t̀̀rè di do tá yèà?

³ Deè kp̀̀í nte k̀̀è n tu: Á bè nàk̀̀è m p̀̀ánáahtí, nàk̀̀è be ke d̀̀: Mí ndi Yiè nKuyie n tú ibotí tei k̀̀be me mbè yáamm̀è ke bè p̀̀nte ke bè tieke ke bè daú.

⁴ Deè kp̀̀í nte mí ndi Yiè nKuyie k̀̀è n tu: Díndi bèè bo Isidayeeribe t̀̀rè di ḱ́nté k̀̀ékeè n tú m̀, n tú: Di t̀̀rè me ndóunkom̀è nè sitáá nè ikondeí nè tibiti k̀̀è be ek̀̀è naá ntidobonti ke d̀̀úngo k̀̀è yebotè di daú.

⁵ Dè n yonkemu mí ndi Yiè nKuyie k̀̀è n c̀̀m̀m̀ú ke p̀̀arikè ke tú m bo kpannè ibotí ì di fitè dake Edommu tenk̀̀è kem̀ou k̀̀be, ke ỳ̀è d̀̀è do bè naatimu k̀̀è bè p̀̀ti bè p̀̀tém̀è n tenk̀̀è ke bo tieke, k̀̀étúóté d̀̀è bo ke mieke.

⁶ Nè de kp̀̀í nàk̀̀è Isidayeeribe bèè bo yetàrè ìnk̀̀è nè sitáá nè tibiti nè ikondeí ke d̀̀: Mí ndi Yiè nKuyie n tú d̀̀è n yonkemu k̀̀è m mieke peike ibotí bè daú mèè kp̀̀í.

⁷ Deè te mí ndi Yiè nKuyie nk̀̀è m béi nke p̀̀arikè ke tú bè múnke bo daá de kó ibotí ì do bè daú.

⁸ Díndi Isidayeeribe t̀̀rè kó detie! P̀̀ntenè tífáàti k̀̀epíe yebe péu n nitibè Isidayeeribe kp̀̀í, bè ẁ̀tínímu bàmbà mbe tenk̀̀è mieke.

⁹ Di mm̀nni n dààtenímu be t̀̀rè kp̀̀í nk̀̀è bè bo ẁ̀te ke ỳ̀è k̀̀úuti depaa nk̀̀ebuòti tidiiti ye ìnk̀̀è.

¹⁰ N nitibè Isidayeeribe bo ẁ̀te k̀̀epíe ndi ìnk̀̀è k̀̀éẁ̀te k̀̀énaá yehek̀̀è yèè do p̀̀ùò nk̀̀énhá.

11 M bo duó nkè benitibè nè iwũs kè dèe pié késũũ nképié nképèzèté dè do dòmmè, m bo di dàò mesàà nkè dèe pèzèté dè do dòmmè kè dí banté n túmè di Yiè nKuyie.

12 N yóó kè duó n nitibè Isidayeeribe mbe, kè bè nkè te ke centi ke ìnkè, kè kè ténke bá nte be tārèe paà be bí.

13 Nte mí ndi Yiè nKuyie n tú mù: Benitibè náámu ke tú: Isidayeeribe tenkè yo mbenitibè ke dèe kubotí kùu bo ke mieke.

14 Nè è kpéi nha ténke í yó nyo mbenitibè, a ténke í yó ndeu a nitibè bí, mí ndi Yiè nKuyie mmũ búi.

15 F5 nyIsidayeeribe tenkè ibotí tei ténke í yó nda sáá. Bè ténke í yó nda daú, a me nténke í yó ndeu a nitibè bí, mí ndi Yiè nKuyie mmũ búi.

Kuyie nnàkémè kù yóó wète kètúmmè Isidayeeribe

16 Kè ti Yiè nKuyie nni mbéinnè ke dò:

17 Onití f5! Isidayeeribe do bo dii mǎnni be tenkè mieke ke kè sǎnkùnemu nè be dàòrímè nè be borime mieke kè kèe dontenè onitipòkù 5 nyúó nke dòmmè.

18 Menime kè m miekee ke yè kè n kuó benitibè bèè bo ke mieke, bè kè sǎũ mèè kpéi nnè sibootenkaanii nè be còu mmèè nitiiyĩ nképí.

19 Kè m bè cíe nkè bèe ta ibotí tei mieke betòbè tenkè. Kè m bè bekénè be borime dòmmè, nè be dàòrímè.

20 Kè bè ta ibotí tei mieke ke te kè bè càari n yètiri ke náá nke tú: Be nnitibè tu ti Yiè nKuyie nkòbe mbe kè kù bè yĩke ke bè dème ku tenkè.

21 N yí nyie nke bo nwúónko kè Isidayeeribe càari n yètiri ibotí tei bè ciété ke ta ì mieke.

22 Dèè kpéi nte mí ndi Yiè nKuyie nkè n tu: Náké Isidayeeribe ke dò: Dè ì tú bèè kpéi nte kè n yóó pĩ mmutòmmú. N yóó mù pĩ n yètiri càari mèè kpéi nke bè ciété ke taá ì botí mieke ì borè nde.

23 N yètiri dii càke ibotí tei bè ciété ke taá ì mieke ì borè, kè n yóó di wénkùnne. Nè dii borè nde yebotè yóó bantémè n túmè di Yiè nKuyie.

24 N yóó di dennenímu ibotí tei kó ketenkè di ciété ke bo ìi cuokè kèwète ke di tíí ndi tenkè mieke.

25 Nè di fié mèè kpéi nyebakè ke sǎnte, m bo di óúnè menésààmè ke di wénkùnne meyoóò mmémou,

26 kèwète ké di duó mmeyempàmmè ke di ànnè iyentotí pànyì, kédeite meyèmmè mèè kpeñni ke dò ndipèri, ké di duó mmenitiyèmmè.

27 M bo di duó n kó muyaá nkè di ntũ n tié nke dàari n kuó yèmmè,

28 ké m bo ketenkè n do duó nkè di yembè, kè nni ndi te kè di tú n kabè.

29 Kè n dí deatè nè dèè do di sǎnkùnko, kéduó nkè tidiiti pié ndi tenkè kè dikònnii yè.

30 Detie mbo mpeí mmediè nkè tidiiti peí mmediè nkè ifei ténke bá ndi bo ibotí tei cuokè.

31 Kè di dentení di borime nè di dàòrímè dè do í wennimè képè ndimáa di yei nnè isòke di do dàari dè kpéi.

32 Dindi Isidayeeribe ifei ì do dò nkè di pĩ nnè di borime, mí ndi Yiè nKuyie mmũ búi nke tú dii kpéi nyí te kè m pĩ m me mpí mmùu tómmú.

33 Mí ndi Yiè nKuyie m béimmu ke tú: M bo wète ke di wénkùnne dii yiè di yei mmámou, m bo duó nkè di wète kémaá di ekè yèè do puó nkémbo.

34 Di tenkè kèè do doúnko kè benitibè mpènkú ke kè yàu, di bo wète kè kè kùúti.

35 Benitibè bo náke ke kpéi nke dò: Ketenkè kèè do doúnko keè náá nkupúú sààkú ke dontenè kupúú Edenni. Yehékè yèè do puó nkénaa ntidobonti kè di wète ke yè maá sicèkperi kénhá.

36 De mǎnni ibotí ì di fité ì bo banté ke dò mmí nKuyie mmũ maá yehékè yèè do puó, ke fiikú detie nketenkè kèè do náa ntedontè ke mieke. Mí ndi Yiè nKuyie mmũ búi nkè dè yóó dàò.

37 N yóó yóu dindi Isidayeeribe kè di n wammúmu kè n né na ke di teennè kè di sũũ nkémaatenè kupecenku. Mí ndi Yiè nKuyie mmũ búi.

38 Dibanni do 5 mbo Sedisademmu, kè iwũs di yó n fié ì pié mmèè botí n ciétè, benitibè yóó wète ke pié mmèè botí yehékè yèè do puó, nkè di banté ke dò n tú di Yiè Kuyie.

37

Kuyie nnàkémè yekũò yèè kpéi yè yóó wète kéfoutémè

1 Kè ti Yiè nKuyie nkó muwèrímuú cúténí n yĩnkè kè ku Yaá nni ntúóté kékote kécónné kubiriku makú cuokè kè yenitikũò piéké ku mieke.

2 Kè ti Yiè nKuyie nni nni nfinimè de kó kubiriku mieke tipítì timou, kè n yà yenitikũò cóu cóúmè ku mieke, bá yè ì sénni ke kpéi wákéré.

3 Kè kù m beke ke dò: Onití f5, a yèmmè dò nye nkũò bo na kèwète kéfoutaà? Kè n dò: N Yiè nKuyie nf5ò yé.

⁴ Kè kù dâ: Náké de kó yekũð m pãánaànti ke dâ: Mí ndi Yiè nKuyie n tú yenyeyekũð yèè kpeí yèè kénté n dó ké yè náké tí.

⁵ Mí ndi Yiè nKuyie n tú n yóó yè ànnému muwemmu kè yèè foute.

⁶ N yóó yè ànnému icíè nnè memambii nnè tikànti, kè yè duó mmuwemmu kè yèè foute kébanté n túmè di Yiè nKuyie.

⁷ Kè nní nkpaá ke yè nàá nti Yiè nKuyie nyè n yè náké tí, kékéè kutoweku makù nè kunampoo kè yekũð tóóntenè yetobè.

⁸ Kè n wénté kénsó nyiciè nhänné nè memambii nnè tikànti, kè muwemmu muù máá kpa.

⁹ Kè ti Yiè nKuyie nni mbéinnè ke dâ: Oniti fí, náké muyaá mmùù bo itemmànke inàá ke dâ: Mí ndi Yiè nKuyie n tú mùu kateni keta becíribè mieke kè bèè foute.

¹⁰ Kè nní nkpaá ke náá nti Yiè nKuyie nyè n náké tí kè muyaá nkateni kè bè ta kè bèè foute, kéité kéóómmú kémmànnè dihãpòntínni dieri.

¹¹ De mònni kè kù n náké ke dâ: Oniti fí, de kó yekũð benkú Isidayeeribe mbe. Beè nàá nke tú be kũð kpeí ke ténke í yóó na kédoò tímáti kè be kperè deè.

¹² Deè kpeí nte kè n tu, á bè náké ke dâ: Mí ndi Yiè nKuyie n tú n yóó pootemu be fíti kè bè dènneni kè bè ténké bembè n nitiè Isidayeeribe be tenké.

¹³ Mí ndi Yiè nKuyie m bo pootè dii mònni ifíti, kè n nitièè yènni bè bo banté ke dò n tú di Yiè nKuyie.

¹⁴ M bo bè ànné muwemmu kè bèè foute, kè n wète kè bè kànnè be tenké. Kè bèè banté ke dò mmí ndi Yiè nKuyie mmí béi nkè tí dâ.

Kuyie nnákémè Sudaá kòbe nè Isidayeeribe bè yóó wènnémè dikpàatiyuu dimáá

¹⁵ Kè ti Yiè nKuyie nyíé kè m béinnè ke dâ:

¹⁶ Oniti fí, túóté kudú kéwári ku ìnkè ke dâ: Sudaá kòbe nè Isidayeeribe bèè bè bonè, kétéóté kutekú kéwári ku ìnkè: Sosefu (yoo Efadaimmu) nè Isidayeeribe bèè ò bonè.

¹⁷ Káa í wènné képikú a nòutè mieke kè ì ndò nkudú kumáá.

¹⁸ Káa botí kòbe da beke ke tú á bè náké de benkú mù.

¹⁹ Á bè náké ke dâ: Mí ndi Yiè nKuyie n tú, n yóó túótému Sosefu kó kudú nè Isidayeeribe bèè ò bonè, n yóó kù wènné Sudaá kòku nku képikú kè ì náá nkudú kumáá.

²⁰ Esekieri a bo mpikú dii mònni ideí a wári ì ìnkè kè be da wúó,

²¹ a bè náké ke dâ: Mí ndi Yiè nKuyie n tú n yóó fietenèmu ibotí teli Isidayeeribe bè ciété ketaá ì mieke, n yóó bè dènneni mu tipiti tímou kè be tí nkè bè kpènneni be tenké mieke,

²² kè bè dâò kubotí kumáá be tenké mieke, kè bè mbo bembè Isidayeeribe be tãrè ìnkè, kòo kpàati omáá mbè baké, kè ténke bá ntú ibotí ideí ke mòke yekpàatiyo yedéè.

²³ Bè ténke bá nsínkunko bemaá nè sibòntenkaani nè iske kó mudòrimù nè munitikòù. N yóó bè deatènnèmu be yei mbè dâò mè, kè be wènkúnne, kè be ntú n kòbe kè m bè te.

²⁴ N kóo tãnti Dafiti weè yó ntú be kóo kpàati, bè yó mmòke ocènti omáá ndi kéntù n kuó, kéyie n tié, ke dõari í yèmmè,

²⁵ kémbò dihéi n do duó ndi n kóo tãnti Sakòbu, be yembè do bo dii mieke. Kè bè mbo bembè nè be bí nè be yaábíó sáá kè n kóo tãnti Dafiti ntú be kóo kpàati sáá.

²⁶ Kè m bè dònè metaummè kè ti narike kè ti kó metaummè mbo sáá. Kè n wète kè bè kànnè be ei kéduó nkè bèè súú kè n cìtè mbo be cuokè sáá.

²⁷ Kè nní mbè bonè ke bè te kè bè tu n kòbe.

²⁸ Kè n cìtè mbo be cuokè sáá kè yebotè banté ke dò mmí ndi Yiè nKuyie mmí bè cáfiné.

38

Kuyie nkpannè tí Kòku Makòku kóo kpàati

¹ Kè ti Yiè nKuyie nni mbéinnè ke dâ:

² Oniti fí, wèète okpàati Kòku wèè bo Makòku tenké mieke, weè tu Meseki kòbe nè Tubaadi kòbe kóo kpàati diewè, kóo kpannè. Náké we m pãánaànti.

³ Á ò náké ke dâ: Mí ndi Yiè nKuyie n tú: N yíté ke cómmúmu wenwe okpàati Kòku o kpeí, wenwe wèè tu Meseki nè Tubaadi be kóo kpàati diewè.

⁴ Mí ndi Yiè nKuyie n tú n yóó ò dintému, kèttènné o yèi kuyimpie, nkóò dènnè wenwe nè ò ãpòmbè nè sisèí nè si deèbè bèè báati weti weti kè be fínni sù, kè bè to tikpàrenti nè tidòpiiti ke tú bekpàrinuambe.

⁵ Peresi nè Kuusi nè Puti kè be kòbe bè neínè ke to tidòpiiti, ke óké yepikè.

⁶ Kòmee nè ò kó behãpòmbè nè Beti-Tokamaa, wèè bo kubakú you nè ò ãpòmbè bemaou kè yebotè péu ò neínè.

⁷ Wèè báati wenwe nè ò ãpòmbè nè bèè ò bonè kòò mbè ni.

⁸ De kó yewe bo tuáke dii mǎnni n yóo wǎte ké da tǎmmu káa kǎte ké do dihei n nìtibè do bo di, ké dikpǎnnii bè cǎe, ké bèe taá ibotí tei mieke ké be kó ketenkéé doúnko yemǎrè mayè mieke, di mǎnni kè bèe konní kékari bǎmmù. Dè bo yíe yebie mmayè mieke kè n da tǎmmu bèe yenténè mudoò be tenké, Isidayeeribe tǎrè yèè do doúnko kénáa ntidobontí. Nè bè yátenè dii yíe ibotí tei ke konní, bè bo ké dè bè naatimu, timatí í bè kǎónnè.

⁹ De mǎnni ndi n yóo duámmè wenwe nè o ǎǎpǎmbè nè o nìtibè bèè ò bonè ké bèe bè do kuyaaku kperíkú kǎme, ké bè dátinné diwetiri tǎmè.

¹⁰ Mí ndi Yiè nKuyie mmú bée. De yiè bo tuáke dii yiè meyèmmè mamè bo ò ta kòò totí iyentotí yeiyi.

¹¹ Ké dǎ ò bo kǎte kédó benitibè bèè kàri bǎmmù bá demarè í bè kǎónnè, bè bo yèè eké feiomu, demarè í yè kǎnkè, iduotí í yè fité yè í kpetí ke páké.

¹² Dè yóo me nyí kòo kǎte kédó yeheké yèè do tú tidobontí kè bè wǎte ké yè maá, ké yè pǎnte kéhei be kperè, bè yènni ibotí tei mieke nke ke bo feheiwuonfe ke mǎke iwúò nè be kperè.

¹³ Sebaa eì kǎbe nè Dedanni eì kǎbe nè Tadisisi kó bepotambè bè bo nhò bèkú ke tú: A kǎtení nè a ǎǎpǎmbè ke bo tí pǎntemu kéhei mesǎo nnè timatí péiti kérépímmú tí pe kékéke tí potantí kémǎte tikpáti péu yáaba?

¹⁴ Dèe kǎpí nte mí ndi Yiè nKuyie nkè n tú: Oniti fǎ, nhá náké Kǎku ke dǎ: Mí ndi Yiè nKuyie n tú n nìtibè Isidayeeribe yó nkari fèè nwe, kòo bè do.

¹⁵ Ò yóo íténi o cie nke kubakú youú nè o ǎǎpǎnsǎndèèbè péu bè í yó ndò nkéna kékáa nkédeè.

¹⁶ Ké bèe kǎtení kédó n nìtibè Isidayeeribe ké bè dátinné diwetiri tǎmè. Yewe sonye mieke nke n yóo duámmè kòo do n nìtibè tenké wenwe Kǎku. Nè o borè nde n yóo benkemè yebotè n tímè Kuyie nke kpa meyei nkè yè m banté.

¹⁷ Mí ndi Yiè nKuyie n náámmu ke tú: Weè kǎpí nke n duámmè kè m pǎánaanti náambè bèè bo Isidayeeribe mieke kè bè náké nè dimǎnni ke tú: Yemǎrè sonye mieke m bo duó nkòo bè do mudoò.

¹⁸ Mí ndi Yiè nKuyie m béimmu ke tú: Kǎku bo do dii yiè n nìtibè Isidayeeribe, m mieke bo ò yè mǎdiè.

¹⁹ De yiè dè bo n yonke, ké m mieke ò yè, mí ndi Yiè nKuyie mmú bée. De yiè kunǎroo bo dátinné Isidayeeribe tenké mieke.

²⁰ De yiè dǎmèèri kó siyíi nè sinǎo nè tiwanwanti nè debambaannè nè benitibè bèè bo ketenké de kǎntí bo aá, ké yetǎrèe puo nkè yepèrèe duoní ké iduotí duó.

²¹ M bo duó nkè tipítí tímǎu kǎbe do Kǎku mudoò kòo ǎǎpǎmbèe kónté kénkǎu bemáa. Mí ndi Yiè nKuyie mmú bée.

²² M bo duó nkè be dootitǎbè mbè kǎu, ké mutenkú mbè kǎu. M bo duónni fetǎafè diefè nè yemátǎrè nè muháá nnè muháayuo nho ìnkè, wenwe nè o ǎǎpǎmbè nè bèè kó dimáa ò bonè.

²³ M bo benke yebotè péu n dǎumè ke kpa meyei nkè yèe banté n tímè di Yiè nKuyie.

39

Kuyie nyíe ke kpánnè m Kǎku

¹ Kè tí Yiè nKuyie nyíe ké m béinnè ke dǎ: Oniti fǎ, náké Kǎku m pǎánaanti. Náké we ke dǎ: Mí ndi Yiè nKuyie n tú: N yítè ke cǎmmúmu wenwe Kǎku wèè tu Meseki nè Tubaadi be kóo kpáati diewè o kǎpí.

² N yóo ò ímmu o eì kubakú youú ké nhò ní kóo kǎtenè kòo do Isidayeeribe eké yetǎrè ìnkè kpeye.

³ N yóo de nkééte o tǎmmu o nǎute cǎnkutè mieke, kòo pie nfítè teyoute mieke kédó.

⁴ Ò yóo de nkú Isidayeeribe tǎrè ìnkè wenwe nè o ǎǎpǎmbè nè o nìtibè bèè ò bonè. Timancòntí nè tikpǎntí deè yóo ò di.

⁵ Ò yóo kú dikpáa mieke nke, mí di Yiè nKuyie mmú bée.

⁶ M bo banté muháa Makaku tenké nè ketenké kèè soké dǎmèèri cuoké kèè kó yeheké kǎbe kari fèè, ké bèe banté n tímè di Yiè nKuyie.

⁷ M bo benke n nìtibè Isidayeeribe n yètiri tumè: Kpa meyei. De mǎnni bè ténke bá ndi caari, ké yebotèe banté ke do mmí ndi Yiè nKuyie nylsidayeeribe tú nkú n kpa meyei.

⁸ Mí ndi Yiè nKuyie n náké dii yiè kǎpí tǎkénimu ke deè, de yóo doómu, mí ndi Yiè nKuyie mmú bée.

⁹ De mǎnni Isidayeeribe eké kǎbe bo yènni kécóu mbe dootitǎbè kpàrinentí nè tidǎpiti nè detǎnnè nè ipie nnè yekpáa nnè tikpǎnseuti, bè bo ntuotínè de kó ideí ke dè yebie nyèyiekè.

¹⁰ Bè ténke bá ntaa dikpáa mudakáú, bè ténke bá nkóu ideí titúúti mieke, tikpàrinentí ntí bè yó ntuótímè. De mǎnni bèè do bè può nkéhei be kperè, bè múnke bo bè può kéhei be kperè. Mí nKuyie mmú bée.

¹¹ De yiè Kòku fàti bo mbo Isidayeeribe tenkè dibòri dii yetiri feí, kupotance yiè kùu biriku, mukókúú nkóo òàméèri, diyie kè yièni kèè bíékè. De yiè de kó kuce bo òtinné, bè bo dè kùnné Kòku, kényú deborè ke dò: Kòku nè o òòpòmbè be biriku.

¹² Isidayeeribe bo mbè kùri ke bo wénkùnne be ei, bè bo mbè kùri ke dò betààbè bèyiekè.

¹³ Isidayeeribe tenkè kemou mieke, òmou í yó nkpa, be kùnnimú, de yó ndò ntepòtè nte be kpéí. M bo bè benke de yiè n deumè, mí ndi Yiè nKuyie mmí béi.

¹⁴ De kó difònkúò bè bo tánkè benitùbè kè be kó mutòmmú ntú bè bo nfirmè be tenkè kemou mieke ke kùri bèè kpaá kpaá ke bo wénkùnne be tenkè.

¹⁵ Kè bè nfiri, kòò mòu yà yenitikùú, wèe tí nyetárè deborè kécóú nkè befàtikeubèe yè tùóté kékùnné kubiriku bè tu kù: Kòku nè o òòpòmbè biriku.

¹⁶ Kè bèe yú dihei teri mari ke dò: Kunitisùkú, bè kùnné kùu nitisùkú kpéí. Memme kè dihei wenke.

¹⁷ De kó difònkúò kè ti Yiè nKuyie nyíé kè m béinné ke dò: Oniti fí, náké tinòti tímou botí tipítí tímou kpéti nè desínné demou ke dò: Mí ndi Yiè nKuyie n tú dèe tí nyIsidayeeribe tārè ònkè kè n dó ke de pà dipànni dieri ndi. Dè bo di initimàa nkéyà mmenitiyíí.

¹⁸ Dè yóò cáákému bekpàrtiebe kényà bekpààtibè yíí. M bè ndè pàmú, Basáà tenkè kó yepedakè nye nè ipeni nè sibòò nè inààke dèè à mekùò.

¹⁹ M bè ndè pàmú kè de bo bè cáákè nè be kùò nkénsánné, kényà be yíí nkémuó.

²⁰ N de ànné dibanni ndi kè de bo cáákè sikipàriséí nè si dèèbè, bekpàrinuambe nè be òòpòmbè, mí ndi Yiè nKuyie mmí béi.

²¹ M bo benke yebotè n deumè, m bo yè ànné dii mòmni tenòtè yè bo yà n dòmmè.

²² Ke túóté de kó diyie nè de òkòo Isidayeeribe bo banté ke dò mmí ndi Yiè nKuyie mmí bè te.

Esekieri wète ke kòntémè o pàánaàhti

²³ De yiè yebotè bo banté ke dò nyIsidayeeribe yei nkpeí nte kè bè ciété be cie ke ta betòbè tenkè, ke banté ke dò mbè yete n kpéti nti kè m bè bùtinné, kè bè ta be dootitòbè nou mieke kè bè bè kùò.

²⁴ Bè yete mèè kpéí n kpéti ke sñte, deè te kè m bè bùtinné. Bè bo banté ke dò m bè dàò bè mánne dènde.

²⁵ Mí ndi Yiè nKuyie mmí béi nke tú: M bo wète kéténnéni Sakòbu yaabí ò tu tidaati betòbè tenkè. Mesémmè meè bè nni mbonè kè de n yóò n yetisààri cààri mèè kpéí.

²⁶ Bè bo mbo dii mòmni be ei mieke bàmmùù bá òmou í bè kóónné bè bo yè nyifei kperè bè do dòòri de n yùkè nè bè do yetírimè n kpéti.

²⁷ M bo bè dènneni dii mòmni be dootitòbè ekè kéwète kè bè tíi mbe tenkè. Nè be borè nde n yóò benkemé yebotè n kpamé meyei,

²⁸ kè yèe banté mí ndi Yiè nKuyie mmí bè temè, ke yé n yóò bè dènnenimé ibotí tei mieke, kéwète kè bè tíi mbe tenkè mieke. Be kóò mòu ténke bá nkpaani de bíékè.

²⁹ De mòmni n ténke báá bè bùtinné, ke yé n yóò cùunnimé n Yaá mbe ònkè. Mí ndi Yiè nKuyie mmí béi.

KUYIE MBENKEME ESEKIERI KU CEPÀNTE YÓ NDÒMME

40

¹ Kè de mmàke yebie nsipisidè nè yènnùmmú nè bè ti pířnmè ke kònné Babidònni dibenni tánkú ketiwè kó diyie pínni yiè, ke sò ndè mòke yebie ntepiútè nè yènaà nè bè pòntemè Sedisademmu. Kè ti Yiè nKuyie nwèrimúú cúténi n yínkè kènto kékotenè de bíékè.

² Kè ti Yiè nKuyie nni mbenke kè de ndònné m bo Isidayeeribe tenkè ke cómmú ditàri dieri mari ònkè, di bakú cànkú diyie yièni kèè bíékè, kè de dò mbè maá dihei dieri.

³ Kè ti tuòkoo deborè kè n yà oniti mòu, kòò kònti dònne disòawùú, kòò tò kuhùú kùu dùàkenè titànkpeiti nè kupààti kùu beúnè ke cómmú dihei kó dibòri.

⁴ Kè de kóò niti n náké ke dò: Oniti fí, wénté mesàà nkékénté mesàà, kéndake n yóò da benke de kpéí demou, ke yé bè da kòtenenimé die nkàa bo de nyà. A bo yà dèè kó dimàà á de benke Isidayeeribe.

Kuyie nciètè dánkú nè te càkè ditowaà bíékè kpeye

⁵ Kè Kuyie mpàánaàhti náàntòò béi nke dò: Memme n yàmè ti Yiè nKuyie nciètè kè kuduotí tè fité tipítí tímou, kòò niti wenwe pikú kùu pààti okùmè bo mètiri mètààti, kòò benné de kó kuduotí cèè kè mè mbo de kó kupààti mèmáá, kè mecómmè nkú bo mèmáá.

⁶ Ò dèè memme kékote dibòri dii bo diyie yièni kèè bíékè kédeke yedetisákè, kébenné dibòri cèè nkè mè mbo de kó kupààti mèmáá.

7 Kòò benné yetuo bè maá yè ke càtinné kuduotí, bèè bàà ti Yiè nKuyie nciètè bè níí yó mbo yè, kè di okùmè mbo kupààti mèmáá, mepèkùmè kupààti mèmáá, iduotí ìì soké de kó yetuo cuokè kè ì cèékù mbo métiri mètāāti, kè ye kó yebòrè yèè weti kukpánkpránkù kè yè cèékù mbo kupààti mèmáá mèmáá.

8-9 Kòò benné kukpánkpránkù kó dibòri de mieke kperi, kè mepèkùmè mbo métiri mènāā, imarí kó mecéé métiri òmāā.

10 De kó yetuo bè càtinné yè kè yè bo yètāāti yètāāti, bá kùù píkù ke ma yemāu, iduotí ìì soké ye cuokè kè ì mà imāu.

11 Kòò benné ditowaā kó dibòri kè mepèkùmè mbo métiri mènūmmù, meokùmè métiri mēkùò nè dikéé.

12 Kè kuduotí makù bo de kó yetuo ìikè kè ku okùmè bo métiri kó dikéé ku pītī timāu. Bá dii tou kè di màke métiri mètāāti bá kùù píkù.

13 Kòò benné di ntou mànkú kéntó kētuakenè diteri kòku kè dè mbo métiri tepíté nè mèdè nè dikéé bá dii bòri kè di weti diteri.

14 Kòò benné kukpánkpránkù kè kù mbo métiri tepíté kè ti Yiè nKuyie nciètè kó kudànkù fité de kó kukpánkpránkù tipītī timāu.

15 Mefiè mmèè duó kukpánkpránkù dibòri ditowaā kperi kéntó kētuakenè de mieke kperi kè mē mbo métiri sipísidè nè mènūmmù.

16 Yetuo bè maá yè ke càtinné kuduotí bèè bàà ti Yiè nKuyie nciètè bè níí yó mbo yè, kè yè mmōke fenétibè ditowaā bíékè kè bè kpeti simátidi kè iduotí ìì yè tukúnè kè ì bè mōke kè kukpánkpránkù bè mōke. Kè bè kerí de mieke bíékè kè dè dò ntipuonti.

17 Kè de kóo niti n tanné Kuyie nciètè kudànkù ditowaā kòku kè tidieti de bo ke cè ke dàri yetásāyè ke fité, kè tidieti bo sipísitāāti.

18 Bè cè ke dàri yèè tārè yèè bōrè bo tipītī de mieke bíékè kè ye okùmè mānnè yebòrè kōme.

19 Kòò benné dibòri de mieke kperi kéntó kētuakenè ditowaā kperi, dii kārìnè Kuyie nciètè dànkù de mieke kòku, kè dè mbo métiri sipísinūmmù. Ò benné memme diyìè yìèní kèè bíékè kó yebòrè.

20 De kó difñkùò kébenné kubakù cānkú bíékè kó dibòri dii kārìnè ti Yiè nKuyie nciètè kó kudànkù ditowaā kòku, di okùmè nè di pèkùmè.

21 Kè yetuo bè maá yè bèè bo mbāa ti Yiè nKuyie nciètè be kpéi, nkè yè mbo yètāāti yètāāti bá kùù píkù. Iduotí ìì yè càátinè nè de kó kukpánkpránkù, de okùmè nè de pèkùmè kè dè mmānnè deketiri kōme do mamè. Meokùmè métiri sipísidè nè mènūmmù, mepèkùmè métiri tepíté nè mèdémè nè dikéé.

22 De kóo fenétibè nè de kó kukpánkpránkù nè dèè kerí kè dò ntipuonti ke mānnè diyìè yèè kèè bíékè kperi, kè yedetisākè bo yèyiekè ke tuàkenè kukpánkpránkù de mieke kòku.

23 Kè ti Yiè nKuyie nciètè dànkù de mieke kòku kó dibòri, kè kubakù cānkú kperi weti kuyóu kperi kè deyìkè kperi weti diyìè yèè kèè kperi, kòò benné mefiè mmèè soké yebòrè sàku kè dè mbo métiri sipísinūmmù.

24 De kó difñkùò kòo n kōtenè kubakù cānkú bíékè, kè dibòri marí bo de bíékè, kòò benné de kó yetuo nè iduotí nè di kó kukpánkpránkù kè dè mmānnè deterè do mamè.

25 Dibòri nè di kó kukpánkpránkù kè dè mmōke fenétibè kè bè dōnnè betōbè do dòmmè ke fité, kè be okùmè bo métiri sipísidè nè mènūmmù, mepèkùmè métiri tepíté nè mèdémè.

26 Mefiè mmèè duó dibòri nè kukpánkpránkù de cuokè kè mè mbo yedetisākè yèyiekè kè bè kerí de kó iduotí kè dè dò ntipuonti ke fité.

27 Kè dibòri bo dii kārìnè ti Yiè nKuyie nciètè kó kudànkù de mieke kòku, kè bo kubakù cānkú bíékè, kòò benné di mbòri kéntó kētuakenè diteri kè dè mbo métiri sipísinūmmù.

Kuyie nciètè dànkù nè te bōrè de mieke bíékè kperi

28 Merimè kòò duó nkè n ta dibòri kubakù cānkú bíékè kperi kékote ti Yiè nKuyie nciètè dànkù de mieke kòku. Kòò benné de kó dibòri kè di mmānnè yètyè do mamè.

29-30 Kè di kó yetuo nè di duotí nè di kó kukpánkpránkù kè dè mānnè deterè do mamè ke mōke fenétibè ke fité. Kè dibòri nè kukpánkpránkù, kè de okùmè mbo métiri sipísidè nè mènūmmù, mepèkùmè métiri tepíté nè mèdè nè dikéé.

31 Kè de kó kukpánkpránkù bòri kārìnè Kuyie nciètè dànkù ditowaā kòku, kè dè mbo yedetisākè yèni, kè bè kerí imarí kè dè dò ntipuonti ke fité.

32 De kó difñkùò kòo n tanné ti Yiè nKuyie nciètè dànkù diyìè yìèní kèè bíékè kperi, kè di benné kè di bāa mmānnè yetyè do mamè.

³³ Di kó yetuo nè di kó iduotí nè de kó kukpánkpánkù kè dè mmànnè detèrè do mààmè ke mọke fenétibè ke fité, kè de okùmè mbo métiri sipísídé nè mènùmmù, mepèkùmè métiri tepíítè nè mèdémè nè dikéé.

³⁴ Kè de kó kukpánkpánkù bòri kàrinè ti Yiè nKuyie ncífètè dánkù ditowàà kọku, kè de kó mefiè mbo yedētisàkè mēni, kè bè kèri imarí kè dè dọ ntipuonti ke fité.

³⁵ Kòo n kotenè kubakù yóu bíékè kó dibòri kè di benné kè di mmànnè yeteyè do mààmè.

³⁶ De kó yetuo nè de kó iduotí nè kukpánkpánkù kè dè mànnè detèrè do mààmè ke mọke fenétibè ke fité kè dè okùmè bo métiri sipísídé nè mènùmmù, mepèkùmè métiri tepíítè nè mèdémè nè dikéé.

³⁷ Kè de kó kukpánkpánkù bòri kàrinè ti Yiè nKuyie ncífètè dánkù ditowàà kọku. Kè de kó mefiè mbo yedētisàkè mēni, kè bè kerí imarí kè dè dọ ntipuonti ke fité.

³⁸ De kó difònkúò kè ditou mari bo kè di kó dibòri bo kukpánkpánkù bíékè, bè do ọ́ dè nhóú iwúš bè kù: i ti Yiè nKuyie nke né na kè i tuò.

³⁹ De kó kukpánkpánkù mieke kè tábùribè bo bá kùù píkù bédébè débè be yó nkọú bèè ìnkè iwúš ti Yiè nKuyie nke tuò mmeyei ncífèmmè nè meyei nhútímù de kpéi.

⁴⁰ Ditowàà bíékè a bo ntatoomè ti Yiè nKuyie ncífètè bòri, kubakù yóu bíékè kè tábùribè bo bédébè bá kùù píkù.

⁴¹ Tábùribè do bo bá kùù píkù bènàà bènàà ndi, kè bèè wènné bēni bè yó nfeu bèè ìnkè iwúš.

⁴² De kó difònkúò kè tábùribè tóbè bo bè dònè bè titápíèti, tii okùmè bo sántimétiri sipísilyiekè nè bènùmmù, mepèkùmè meè máá, mecómme métiri kó dikéé be yo ndakù bèè ìnkè titònnenti be yó nfeuè ti iwúš ti Yiè nKuyie nke tuò nnè yepàré.

⁴³ Kè bèè dọ́ yebíè nde mieke bíékè kè yè pèkùmè mmànnè tenòtè kó mepèkùmè ke fité, bè níí yóó daa ndènde imaa mbè pà i ti Yiè nKuyie.

⁴⁴ De kó difònkúò kòo n kotenè ti Yiè nKuyie ncífètè dánkù de mieke kọku, kè tidieti bo tidéti ku mieke. Kè kùmakù ku kubakù yóu bíékè, kè ku bòri wetí kubakù cànku, kè kutekù bo kubakù cànku kè ku bòri wetí kuyou.

⁴⁵ Kè de kóo niti n náké ke dọ́: Kudieku kùù kó dibòri mè nwetí kubakù cànku ikuó niùbè bèè yó mpí ti Yiè nKuyie ncífètè mieke mutòmmù, be kọku nku.

⁴⁶ Kè kùù kó dibòri mè nwetí kubakù yóu ikuó niùbè Defii botí kou Sadaki bí ii yó mpí ndiwúštònni ìnkè mutòmmù, be kọku nku.

Bè bennémè ti Yiè nKuyie ncífètè òmmè

⁴⁷ De kó difònkúò kòo benné ti Yiè nKuyie ncífètè kó kudánkù de mieke kọku, kè ku okùmè mbo métiri sipísìnùmmù, kè kù mmá tipíiti tímou ke diwúštònni bo ku ìikè.

⁴⁸ De kó difònkúò kòo n tanné ti Yiè nKuyie ncífètè kó kukpánkpánkù kébenné ku kó imarí kè kù mbo ku mpíkù métiri mèdè nè dikéé, kutekù meè máá, kè dibòri kó mepèkùmè mbo ku mpíkù métiri òmáá nè dikéé kutekù meè máá.

⁴⁹ Kè kukpánkpánkù okùmè mbo métiri tepíítè, mepèkùmè métiri mèkuò, kè yedētisàkè mbo tepíítè yèè kàrinè deborè, kè yesànkè bo ku mmànkù òmáá, kutekù òmáá.

41

¹ Kòo n tanné Kuyie ncífètè kó kudieku diekù, kébenné dibòri kó kumarí kè mepèkùmè mbo ku mpíkù métiri mètááti kutekù meè máá.

² Kè dibòri kó mepèkùmè mbo métiri mènùmmù kè di kó imarí kó mecéé mbo métiri mèdè nè dikéé, ku mpíkù nè kutekù. Kòo benné kudieku kó meokùmè kè mè mbo métiri sipísídé, mepèkùmè métiri tepíítè.

³ De kó difònkúò kòo ta de mieke kó kudieku, kébenné dibòri kó imarí kè i mbo métiri òmáá, dibòri métiri mètááti, imarí kó mecéé métiri mètááti nè dikéé.

⁴ Kòo benné kudieku kómómmonku kè kù mbo meokùmè métiri tepíítè, mepèkùmè meè máá. Kòo n náké ke dọ́: Ku ndieku tú ikuó nenti kọku nku.

Bè do máá tii dieti kékpénnè Kuyie ncífètè

⁵ Kòo benné Kuyie ncífètè kó kumarí kè ku céè nní mbo métiri mètááti, kè bè máá tidieti mati ke kpeénnè Kuyie ncífètè kè ti bo métiri mèdè mèdè ke fité.

⁶ Kè bèè benné de kó tidieti tii sóké titóbè ìnkè inaú itááti itááti bá kùù píkù. Ku mpíkù tidieti sipísitááti, kutekù mèmme. Kè de kó tidieti tukúnè kuduotí bè máá kù ke fii nKuyie ncífètè. Ti me nyí tukúnè Kuyie ncífètè mómmonnte kó kumarí.

⁷ Kè de kó tidieti pèkùmè nyéúti ke deètòo ke taà kumarí ke mme ndo nke fité Kuyie ncífètè.

⁸ Kè n yà dèmarè pūútémè ke iiténí ke fité Kuyie ncífètè. Bè máá yèè tuo ke kpeénnè Kuyie ncífètè ye kó dipúù ndi, kè di bo kupáati mèmáá métiri mètááti kọku.

⁹ Kè kumarí ditowaà bíékè kòku de kó yetuo cómmú kùù ìnkè kó kucéékù bo métiri mèdè nè dikéè kè mefiè nsoké soké de kó yetuo cuokè.

¹⁰ Kè yetuo kó mepèkùmè bo métiri tepíítè píítè ke fité.

¹¹ Kè de kó yetuo mòke yebòrè yèdéè, dii nkubakù cànku, diteri kuyóu mefiè mmèè soké de kó yetuo cuokè kè mè bo métiri mèdè mèdè nè dikéè ke fité.

¹² Kuyie ncíètè ìkè kè ditou mari bo kè di pèkùmè bo métiri sipísitáati nè mènùmmù, kè kumarí kó mecéè mbo métiri mèdè nè dikéè ke fité, kè di okùmè bo métiri sipísinàà nè dikéè.

¹³ Kòo benné Kuyie ncíètè kè te okùmè mbo métiri sipísinùmmù, te dànkù nè te mari kè dè mbo métiri sipísinùmmù.

¹⁴ Kuyie ncíètè ke yiénè te dànkù de mieke bíékè kòku kè dè mbo métiri sipísinùmmù.

¹⁵ Kòo benné Kuyie ncíètè kó meokùmè nè te dànkù difònkúò kòku kòme nè de kó tikpánpánti kè dè mbo métiri sipísinùmmù.

Bè sàrimè Kuyie ncíètè te mieke

De kó difònkúò kè Kuyie ncíètè de mieke nè kukpánpánpànkù kùù kòrìnè Kuyie ncíètè dànkù ditowaà kòku.

¹⁶ Kè bèe dè dàri ideí kétúóté ketenke kénto kétuokenè simátidii fenétibè borè, ke me nyí tikpánpánti tii fité Kuyie ncíètè tipíiti titáati ke múncee darinè fenétibè simátidii kòbe ideí,

¹⁷ kétúóté ti Yiè nKuyie ncíètè kó dibòri kátannènko de mieke nè ditowaàò nè imarí kéfítè i mieke nè ì ìnkòo.

¹⁸ Kè bèe kerí kè dè ndò mbeìnkèmbàribè nè tipuonti, kè beìnkèmbàribè bo bèdébè, kupuonku mbo kùmáà. Bá wèè ìnkèmbàri kòò mòke keyiikè kèdékè.

¹⁹ Keyiikè kèè dò nkenitìkòke kè kè níi nweti ku mpíkù kupuonku, kè kèè dò nkecirìcirìkòke kè kè weti kupuonku kupíkù tekù kè dè me ndo nke fité Kuyie ncíètè tipíiti tímòu.

²⁰ Beìnkèmbàribè nè tipuonti bè do de kerí kumarí ìnkè nke, kétúóté ketenke kénto kétuokenè dibòri ìnkè.

²¹ Kuyie ncíètè kó dibòri kó ideí do màmu tipíiti tímòu.

Bè do dànnè dii wùtònni ideí

²² Kè Kuyie ncíètè ìkè kè dèmarè bo ke dònne diwùtònni ideí kperi, kè di cómmè bo métiri òmáà nè dikéè, di okùmè métiri òmáà mepèkùmè métiri òmáà kémnòke ditàri nè mekpéèmmè kè imànkè tú ideí. Kòo n náké ke dà: Ti Yiè nKuyie nkòò tábùri nwee.

²³ Kuyie ncíètè kó dibòri kó yecàkè do bo yèdéè ndi, kè de mieke kó dibòri kpeye múnce bo yèdéè.

²⁴ Kè yè kpetíri tipíiti tidéti, yedé memme.

²⁵ Kè bè kerí ye ìnkè kè dè dò mbeìnkèmbàribè nè tipuonti, ke dònne dèè do kerí imarí ìnkè. Ke ànnè kudáù makù kè kù nhànke Kuyie ncíètè kó dibòri ditowaà bíékè.

²⁶ Kè bèe ànnè sibòo nè simátidii, kékeri kè dè ndònne tipuonti tipíiti tímòu. Ti Yiè nKuyie ncíètè bòri nè bè maá sii céi ke tè kpeénnè nè ideí ìi ànke yebòrè.

42

Bè do maá yèè tuo kèpéènnè Kuyie ncíètè

¹ Kòo n kòtenè Kuyie ncíètè dànkù ditowaà kubakù you bíékè kòku, kè ti ta yetuo yèè wetínè tefíètè tèè bo kubakù you nè te dànkù.

² Kè te okùmè bo métiri sipísinùmmù, mepèkùmè sipísidé nè dikéè

³ Te bòri ìkè de mieke bíékè nè kudànkù ditowaà bíékè kòku bè ce kù ke dàri yetàrè, kè tidieti matì dè bo ke tè weti nè tii soké titòbè ìnkè, ke bo titáati titáati.

⁴ De kó tidieti ìkè kè mefiè mmamè soké de mieke bíékè, kè mepèkùmè bo métiri mènùmmù kè mè okùmè bo métiri sipísinùmmù kè ti bòrè bo kubakù you bíékè.

⁵⁻⁶ Kè deìnkè kó tidieti mápúrinè defúð nè decuokè kpeti, ke yé te kpánpánti kó imarí ti ètútémè. De kó tidieti do soké titáati titáati ndi, ti í mòke yesànhè títeti dòmmè.

⁷ Kè Kuyie ncíètè dànkù ditowaà bíékè kè kumarí makù wetínè yetuo yèè bo ditowaà, kè ku okùmè mànnè yetuo kòme,

⁸ Ke yé ti Yiè nKuyie ncíètè dànkù ditowaà kòku kó yetuo okùmè do bomè métiri sipísidé nè bènùmmù ndi, dii tou do bo ti Yiè nKuyie ncíètè ìkè kè di mbo métiri sipísinùmmù.

⁹ De kó yetuo fúð kè dibòri bo diyie yiénì kèè bíékè, bèè kèrínì Kuyie ncíètè dànkù ditowaà kòku bè bo ntaà dè.

¹⁰ Kuyie nciētè dānkù kó kuduotí ìnkè kè yetuo bo ke wetí diyìè yìèní kèè bíékè, ke wetí teciētè matè nè te dānkù.

¹¹ Kè mefiè mmamè bo ye cuokè ke dōnnè yeteyè do dōmmè, meokùmè nè mepèkùmè nè yebòrè nè ye damme nè yecàkè kè dè mà.

¹² De kó yetuo yèè bo diyìè yìèní kèè bíékè bá di kè di màke dibòrì, kè di dōnnè kubakù yóu bíékè kpeti kpeye do dōmmè, ke bo bá kùu ce mànkù ke wetí kumarí kùu perí diyìè yìèní kèè bíékè.

¹³ Kòo n náké ke dò: Tidieti tii me mbo kubakù yóu nè kucànkù, ke wetí Kuyie nciētè dānkù, ti Yiè nKuyie nkó tidieti nti, ikuú niùbè bèè pī ti Yiè nKuyie ntómmù bè níí yóó de nkari kèdi mudii bè pā mù Kuyie, ke de ndóu mbè kù pā tii diiti nè bè kù fié ì wūš meyei nciēmmu nè me nhütímù kpéí. De kó dibòrì tú ti Yiè nKuyie nkperi ndi.

¹⁴ Kè ikuú niùbè níí ta Kuyie nciētè dibòrì sàari mieke, bè báá yennè be yàati bè pīnnè ti ikuú tómmù kékote benitibè tóbè borè, bèè ti dau ndende kéceete titeti ke né na kékote benitibè tóbè borè. Ikuú yàati nti.

Bè bennémè Kuyie nciētè marí ditowaà bíékè

¹⁵ Ò dèè dii mōnni Kuyie nciētè mieke kó mubennímù kénto kè ti ye dibòrì dii bo diyìè yìèní kèè bíékè, kòò benné Kuyie nciētè dānkù kó kuduotí kéfíté.

¹⁶ Kòo benné diyìè yìèní kèè bíékè kó kupikù nè o pàati kè dè mbo métiri sikousidé nè sipisínùmmù (250) kéfíté.

¹⁷ Kòo benné kubakù yóu bíékè nè o pàati kè dè mbo métiri sikousidé nè sipisínùmmù (250) kéfíté.

¹⁸ Kòo benné kubakù cānkù bíékè nè o pàati kè dè mbo métiri sikousidé nè sipisínùmmù (250) kéfíté.

¹⁹ Kòo benné deyilikè bíékè nè o pàati kè dè mbo métiri sikousidé nè sipisínùmmù (250).

²⁰ Kòo benné kuduotí kùu fité te píiti tinàà kè ku okùmè mbo métiri sikousidé nè sipisínùmmù (250). Ku pèkùmè métiri sikousidé nè sipisínùmmù (250). Kuú do yàati Kuyie nciētè nè dihei kpesi.

43

Kuyie nkó tikpeti wète ke cutinimè ku cīētè

¹ Kòo n kōtenè dibòrì dii bo diyìè yìèní kèè bíékè.

² Kè n yà Kuyie nkó tikpeti kè ti kèrini diyìè yìèní kèè bíékè, ke uuti ke dō mmenie nhōō tamè kukó, kè ti wenniku mí deborè.

³ Kè n yà mebenkùmè deborè kè mè ndōnnè n do yà mè Kuyie pōnte dii mōnni Sedisademmu, kéndōnnè n do yà mè Kebaa kó ntaké. Memme n domè kēsīnnāō ketenke.

⁴ Kè ti Yiè nKuyie nkó tikpetii tuōkení diyìè yìèní kèè bíékè kéta ku cīētè bōri diyìè yìèní kèè bíékè kperi.

⁵ Kè ti Yiè nKuyie nYáá nní ntúóté kētannè ku cīētè dānkù de mieke koku, kè n yà Kuyie nkó tikpeti píemmè te mieke.

⁶ Kè n keè òmōm m béinnènnimè Kuyie nciētè mieke, oniti wèè do n neínè kòò baa kraá bo m borè.

⁷ Kè de kó metammè n náké ke dò: Oniti fš! N kpààtikarì dii bo die, n nacèdaānni ndi kè n yó mbonè n nitibè Isidayeeribe sáà, bá bè ténke bá n yóu kétunne yebokè kénkūri be kó bekpààtibè n cīētè borè ke caāri n yètiri.

⁸ Kè be kó bekpààtibè maá be cīi kētóōnnè n kpete kékéu yebòrè n cīētè kpeye také, kécóōnné yecàkè kó ideí kētóōnnè n kpete kpeye, kè kuduotí kumáà ti yàati. Bè sāu n yètiri ndi nè isòke kperè kó mudòrìmù, deè te kè m mieke bè yè kè mbè kùu.

⁹ Di mmōnni bè yóó yóumu yebokè kó muféu nè bè bo nkūrìmè be kó bekpààtibè n cīētè borè, kè nní mbè bonè sáà.

¹⁰ Kòo yíé kè n náké ke dò: Oniti fš! Náké Isidayeeribe n da benke tēè cīētè te kó kufènkù dōmmè kè bèè tē benné, kè dēè yie nkè ifei bè pī mbè dōrì ì sòke kpéí.

¹¹ Kè ifeii bè pīnnè be dōrìmè, a bè benke n cīētè kó medōmmè nè te damme nè te bōrè bè taà yè nè bè yìè yè nè te tié nnè te kuú. A dè wāri demou kè bèè dè yà kéndōrì dè yēmmè.

¹² Nte n cīētè kó ikuú, kétúóté ditāri yóōmmè nè di tenkè kó dimàà cénke kéfíté. De kó ketenke tu n kōke nke.

Kuyie nnákémè bè yó nkù feumè iwūš ke tuò nyewūōtārè ìnkè

13 De kó difɔ̀nkúò kébenné diwūstònni nè kupàati kùù beúnè de kó kupàati do bo métiri kó dikéè ndi. Kòo benné difɔ̀tiri dìi fité diwūstònni kè di cūmpume mbo métiri kó dikéè, di pèkùmè meé máá, kè di bié nkó meokùmè mmànnè tenòutè kó mepèkùmè kéfité.

14 Kè bèe túóté diwūstònni tàri ketenké kperi kén̄t̄o kētuakèné kukākú de mieke kòku, kè de mbo meokùmè métiri kó dikéè, mepèkùmè meé máá.

15 Bè yó ntuət̄i dè muháá nkè dè bo métiri kó dikéè. Kè yebàkè bo yènáà meyómmè.

16 Diwūstònni dimòu kè di okùmè bo métiri mèyiekè, mepèkùmè meé máá, di do màmu tipíiti timòu.

17 Kè difɔ̀tiri dìi fité diwūstònni kè di cūmpume bo sántimétiri sipísidé nè mènùmmù. Kè di detisàkè wetí diyie yìèni kèè biékè.

18 De kó difɔ̀nkúò kè ti Yiè nKuyie nní mbéinnè ke dò: Onit̄i f̄s! Kè bè maá diwūstònni, nte a yóo dòòmè kè bè né na kētuò nyiwūš di ìnkè, ke di còu mmeyī.

19 A waá ndinaadapànni kéduš nDefii botí kòbe, ikuš niùbè Sadaki bí bèè pī n tòm̄mú diwūstònni ìnkè kè bèe di feutè meyei nc̄f̄èmmè kpéi.

20 Kàa waá mmeyī nkéfité diwūstònni bàkè nè kukākú kpéèmmè kó tipíiti tinàà, ke me nyī nè yebìè nkéfité. A yóo me nyī kédeite di yei nkè di wènkùnne.

21 Kè bè feutè de kó dinaadaa meyei nc̄f̄èmmè kpéi, nha di túóté kédenne n c̄f̄ètè dánkú kè di t̄uò ndibòri bè t̄aāté di de kpéi.

22 Diyie déri yiè kéwaá ndibòdaa dìi kpa kuyènkù ke di feutè kéwènkùnne diwūstònni a do dòm̄mè dinaadaa.

23 Kàa déite dìi m̄n̄ni diwūstònni kó meyei nke dèè, a waá ndinaadapànni teri nè dipedaà dèè kpa kuyènkù.

24 Kè dè nni nféuté kè ikuš niùbèe dè yòore mukókúš nke dè nni ntuò.

25 Kàa mme nh̄ò nyewe yèyiekè mieke, bá dìi yiè a níi kuò dibòdaa meyei nc̄f̄èmmè kpéi, nkéféuté dinaadaa nè dipedaà dèè kpa kuyènkù.

26 A yóo mme nh̄ò nyewe yèyiekè mieke kéwènkùnne diwūstònni kè bè né na kéketé mutòm̄mú di ìnkè.

27 Kè de kó yewe p̄x̄èté, kétúóté diyie nínni yiè nè yèè sàkè, ikuš niùbè bèe yó nfeu iwūš ke tuò nnè di yó nni nfeu i metaummè kpéi. De m̄n̄ni kè nní nyo di kp̄eti. Mí ndi Yiè nKuyie mm̄í béi.

44

Bè yó ntaà mèè botí Kuyie nc̄f̄ètè

1 Kè weè niti n kotenè Kuyie nc̄f̄ètè bòri ditowaà biékè kperi dìi bo diyie yìèni kèè biékè, kè ti ns̄ò ndi kp̄eti.

2 Kè ti Yiè nKuyie nni nnáké ke dò: De kó dibòri yó nkpetímu, òmòu báá di kp̄etè ke yé mí ndi Yiè nKuyie n di ntaamè, nè de kpéi di yó nkpetímu.

3 Tekpàat̄ibite tiè níi yóo dè kàri m borè kédi o dìi, ò níi tanní kukpánkpánkù. Ò níi yóo ku nta ké kù yènnè.

Bepòbè í yó ntaà Kuyie nc̄f̄ètè

4 Kòo n kotenè kubakù you biékè kó dibòri dìi wetí Kuyie nc̄f̄ètè, kè n yà Kuyie nkó tikpeti píemmè ku c̄f̄ètè mieke, kédo kēs̄innòò ketenké.

5 Kè ti Yiè nKuyie nni nnáké ke dò: Onit̄i f̄s! Daate kéwénté mesàà, kékénté mesàà nkékeè n yóo da duò nyèè tannò, n yóo da náké Kuyie nc̄f̄ètè dòm̄mè mme nè te kuò, a daate bè taà mèè botí n c̄f̄ètè nè bèè í dò nké ntè taà.

6 Á náké Isidayeeriibe de kó itookperi yembè ke dò: Mí ndi Yiè nKuyie n tú, bè dòò isàke kperè kè dè tontému.

7 Bèè tannè n c̄f̄ètè bèè í cām̄mú be yèmmè nè be kònti, ke s̄inkùnko n c̄f̄ètè di tuò ndii m̄n̄ni iwūš di n feu i kó mekùò nnè meyī. Bè t̄t̄e metaummè mèè bo mèmme d̄indi nè mí nti cuokè.

8 Bè i dake bè m p̄āà ndè kpéi, ke yóu bè bo mp̄im̄mè n tòm̄mú ke mù duò mbetòbè kè bèe pī mbè na mp̄ī mmùò tòm̄mú n c̄f̄ètè mieke.

9 Náké be ke dò: Mí ndi Yiè nKuyie n tú opòò wèè í cānté yoo di mieke wèè í yíé n kp̄eti o báá ta n c̄f̄ètè bá kòò tu opòò ke bè bonè.

Defiibe kuš bè yó mp̄ī mmèè botí Kuyie nc̄f̄ètè mutòm̄mú

10 Kè ti Yiè nKuyie nni nnáké ke dò: Defiibe bèè do n d̄éténè Isidayeeriibe do n yóu dìi m̄n̄ni kèt̄unne yebòkè. Bè yóo yamu de kó meyei nc̄f̄èntimu.

¹¹ Bè yó ntú betǎmbè sǎmpǎbè mbe n cǐtè mieke, beè yó mbaa yebòrè ke feu iwũs bè yó ntuo nyi nè metaummè kpeyi, beè yó ntú n nìtìbè kó betǎmbè.

¹² Ke yé beè do fiémè Isidayeribe kó iwũs yebokè, kante kè bèe ta meyei mmieke. Deè te mí ndi Yiè nKuyie nkè n tu n yitè ke còmúmú be kpéi, kè bè bo yà be yei nkó mucóntimu.

¹³ Bè ténke í yó n tóónnè képi n kuó tǎmmú bè báá kááké ikuó nenti, bè báá ta ikuó nenti dieku, kè dèe yie nkè ifeii bè pínnè isòke bè dǎò ì.

¹⁴ Beè yóó naá n cǐtè tǎmbè bèè yó mpí n cǐtè tǎmmú.

Ikuó niùbè yó ndómmè

¹⁵ Kè ti Yiè nKuyie nni nnáké ke dǎ: Ikuó niùbè Defiibe bèè tu Sadaki yaábí, Isidayeribe do n dèténè dii mǎnni kè beè mpí n cǐtè mieke mutǎmmú, beè yó mbo n cǐtè ke n feu iwũs ke tuó mmekùò nnè meyi. Mí ndi Yiè nKuyie mmú búi.

¹⁶ Beè níi yóó ta n cǐtè dibòri sààri kékote n táburi bo dè képi n tǎmmú bè yó ndakemu mu kpéi.

¹⁷ Kè bè níi tatiní n cǐtè dǎnkù de mieke kòku, bèe dáátí tiyààti tii dùkenè mupààkonkperimú, bè níi bá ndáátí tipeciti kó tiyààti ke pínnè mutǎmmú n cǐtè dǎnkù yoo n cǐtè mieke.

¹⁸ Bè níi yó mboú mupààkonkperimú kó tiyaabomboúnti nti be yo kényi mupààkonkperimú kó ifietí, bè me mbá mboú demarè be ka dèè bo nte kè bèe biete.

¹⁹ Kè bè yètiní dii mǎnni n cǐtè dǎnkù ditowaá kòku ke bo kote benitìbè borè bèe dáté tiyààti bè do pínnè tì ikuó tǎmmú, ke tì dóu n cǐtè mieke, bè bá nti á ke tóónnè benitìbè, bè yàà bo bè kááké kékú.

²⁰ Bè níi báá kuó páii, bè me mbáá yóu kè be yùtì sũ mmediè, bè nkéi be yùtì mesàà.

²¹ Ikuó niùtì mǎu níi báá yà menaà nhò tati dii yiè n cǐtè dǎnkù de mieke kòku.

²² Ikuó niùtì mǎu báá túóté okúpokù yoo onitipòkù bè yete wè, wèe túóté osapàà nwèè mu nyi yítè onitidù Isidayeribe mieke, yoo kòò me mbo túóté okúpokù, wè ntú ikuó niùtì tǎu kou.

²³ Beè yóó benke n nitìbè dèè tu n kperè n dèè tu cénkoo kperè, ikuó yete dè nè ì yie ndè.

²⁴ Beè yó ntú bebeémbè kémbekù n kuó dòmmè kèntù m baà nyemou kó ikuó, teompùtè yiè níi ntú n kperi.

²⁵ Bè báá tóónnè ocii bè yàà bo sǎnte, kè dè sàà í tú ò cice nwe yoo o yó yoo o bire yoo o nantè yoo o kóo kóti yoo o tǎu wèè í ye.

²⁶ Kè dè tǎkení ke dǎ mmemme, kòò kááké ocii ke wènkunne omáá ke dèè, we mbaa yewe yèyiekè ke né na kèwète késoté o tǎmmú.

²⁷ Ó yóó ta dii yiè n cǐtè dǎnkù de mieke kòku ke pí mmutǎmmú ikuó dieku, mieke wèe féutè féofè meyei ncǐemmè kpéi. Mí ndi Yiè nKuyie mmú búi.

²⁸ Ikuó niùbè beè te bè bo mpímmè mutǎmmú n cǐtè mieke. Di báá bè duó nketenkè Isidayeribe mieke. Be kperè yó ntú mínwe, mí nKuyie.

²⁹ Beè yó nyo di m pǎà ntii diiti nè di n feu ì wũs meyei ncǐemmè kpéi nnè meyei nhútímú kpéi, kè di cǎnnè dè kè dè bo ntú n kperè, beè yó ndè te.

³⁰ Tidipantì mieke di níi deite tisaàti ke yíénè di dèite dè ke cǎnnè n kpéi nnè muyuo nsààmú, di níi yóó dè duó nyikuó niùbè mbe kè dèe yie nkè n di dǎò mesàà.

³¹ Ikuó niùbè bá ncáá ndèè ku nè demáá yoo musímmú pí ndè sínou yoo iwũs yoo tiwanwanti.

45

Kuyie nnákémè bè yóó toti mèè boti ketenkè

¹ Kè ti Yiè nKuyie nni nnáké ke dǎ: Kè di tǎá dii mǎnni tété ke bo toti ketenkè di tǎátè n kòke kè kè ncáá nkémbo meokùmè cidòmétiri tepítè nè mèdè nè dikéè mepèkùmè cidòmétiri tepítè.

² De kó ketenkè mieke di yóó de mbenné n cǐtè kó ketenkè okùmè nè ke pèkùmè kè dè mmà, kémbo mètiri sikousinummú nè sipisinummú (550) késou mmefiè mmamè kèfitè kè mepèkùmè mètiri sipisidè nè mènummú.

³ Kè di yé kébennè de kó ketenkè mieke cidòmétiri tepítè nè mèdè nè dikéè kè mepèkùmè mbo cidòmétiri mènummú n cǐtè yó nde mbo nè ikuó nenti dieku.

⁴ De kó ketenkè yó ntú n kòke nke, ikuó niùbè bèè pí n tǎmmú bè cǐi yó nde mbo. N tenké mieke nke be kòke yó mbomè.

⁵ Kè di benné ketenkè meokùmè cidòmétiri tepítè nè mèdè nè dikéè mepèkùmè cidòmétiri mènummú kè kè ntú Defiibe bèè pí n cǐtè mutǎmmú be kòke nè yehékè bè yó mbo yè.

⁶ Kàa benné de kó ketenkè mieke baka mepèkùmè cidòmétìrì mèdémè nè dikéè meokùmè cidòmétìrì tepítè nè mèdémè nè dikéè kè kè ntókénè n cîètè kòke Isidayeeribe bemou kòke.

⁷ Tekpààtibite tètè kó ketenkè yó mbo n cîètè nè dihei nè mánku, ku mpíkù nè kutèkù diyìè yìèní kèè bíékè nè diyìè taà kèè bíékè, kè ke okùmè nheri nè n cîètè kòke nè dihei kòke de kó meokùmè.

⁸ Isidayeeribe tenkè mieke kèè yó ntú n cîètè kòke, kè dèe yie nkè sikpààtibí bá nféũnko n nitibè, kèè kpaá kè kè ntú Isidayeeribe botí imou kòke.

Kuyie nkpannè tì sikpààtibí

⁹ Kè tì Yìè nKuyie nni mbéinnè Isidayeeribe kó sikpààtibí kprí nke dò: Mí ndi Yìè nKuyie mmú tu: Dè sannèmu memme dándi sikpààtibí yóunè kuyonku nè di bo nfèkùmè n nitibè kperè, daónè dèè síé nè dèè wenni ke yóu di bo nféũnkomè n nitibè. Mí ndi Yìè nKuyie mmú béí.

¹⁰ Di beúnè dè nè dibièpéè nè di bò di beúnè yè, dè ntú dèè wenni.

¹¹ Di yó mbeúnè dè tidiiti nè dèè yó ncũdè dèè tu menie nkperè dè rúmà. Bè 55 keténè tètè bièpete do 5 mbo kuce tepítè nte kèta bè tu dè òmèè.

¹² Kè timátì péítì me nni nti kè di yí tì cèèkù bo cidóòbè bènùmmù tì mènke mme mbo, kè cidóòbè tepítè me nni nte tì mènke mme mbo.

¹³ Nte di ní yóo deite mèè botí yepàrè di yó m pā yè, kè di kōũ tidiiti ke beri simámbòo yoo tiyáti kè dè bo sipísikuá di deite dèmáá kè m pā.

¹⁴ Kè mekùd me nni mmè kè di cūš yedíè ntekòutè (100), dí deite dimáá kè m pā. Bè do 55 bennénè tètè déntè do 5 mbo tepítè nte kèta bè tu dè òmèè yoo kóó.

¹⁵ Kè ipe me nni nyi yoo sibóó, kè si bo sikòusidé (200) dí deite dèmáá kè n féúté. Di m pāà ndèè kó dimáà dè yóo wènnè nè tidiiti nti ke tuó mmetaummè pānni ndi, nè meyei ncíèmmè kprí.

¹⁶ Isidayeeribe bemou ndi dihei, beè yó ndè duó ntekpààtibite.

¹⁷ Tekpààtibite tètè ní yóo wáa nyiwūš bè yó n fié i yebaa mmieke, kécónnè muyuo nnè menáà mmèè 55 yóore ke né na kétuo. Yebaa mmieke nè otánkù pánwè kó dibanni nè teompùtè yìè nè Isidayeeribe kó metíummè wèè ní yóo wáa nyiwūš bè yó n kuó i meyei ncíèmmè kprí, nnè de kó tidiiti nè ì yóo tuó mmetaummè kprí Isidayeeribe bemou yei ntüntimú kprí nke.

Diyentébanni kó ikuš

¹⁸ Kè tì Yìè nKuyie nyíé kè m béinnè ke dò: Dibenni kóo tánkù ketiwè diyìè ketiri yìè á wáa ndinaadapānni kèwénkunnè n cîètè.

¹⁹ Kè ikuš nùtìi wáa nde kó dinaadaa meyei ncíèmmè kperì kó meyĩ, nkéfeté n cîètè bòri kó ideí nè diwūštānni kó kukákù mekpéèmmè mènàà, nè n cîètè dānkù de mieke kòku kó dibòri kó ideí.

²⁰ A yóo me nyí otánkù yìè yìènni bèè kó dimáà dò meyei ke í dake be kprí, memme a yóo wénkunnemè n cîètè.

²¹ Dibenni tánkù ketiwè diyìè tepítè nè dinaanni diyentébanni yóo keté dii yìè kènto kétuo kenè yewe yèyiekè. De kó yewe mieke di yó nyo mpéè wèè í kòarenè mutie mùu muuti wenwe.

²² De kó diyìè kè tekpààtibite n féúté dinaadaa o mómmuo nho yei ncíèmmè kprí nnè kubotí kumou kōme kprí.

²³ Dibanni kó yewe yèyiekè yenyè mieke, ò ní kuó bá dii yìè yenaadakè yèyiekè nè yepedakè yèyiekè dèè kpa kuyènkù nè dibòdaa bá dii yìè meyei ncíèmmè kprí.

²⁴ Dèè tu tidiiti kó dipānni bè ní wáa mmuyuo ncidóòbè tepítè nè bènùmmù nè mekùd nditiribè bèkuó, dèè yóo wènnè nè dinaadaa kétuo nkè dipèdaa kperè múnke mme mmá.

²⁵ De kó difōnkúo otánkù yienwè kó diyìè tepítè nè dinummuri, dibanni bè tu di tifiiti kperì yìè wèè me ndòò kè n feuté ò sòò ñ féuté dè meyei ncíèmmè kprí nnè ò sòò ñ tuó ndè, tidiiti nè mekùd nkè dè mmá dè baa sòò māmè, kè mme nhš nke dò yewe yèyiekè.

46

Tekpààtibite yó ndòmè

¹ Kè tì Yìè nKuyie nni nnáké ke dò: N cîètè dānkù de mieke kòku kó dibòri dii bo diyìè yìèní kèè bíékè di ní yó nkpetímu yewe yèkuá mutōmmú kperè mieke, teompùtè yìè kè bèè di kpeté nè otánkù pánwè kó dibanni mieke.

² Kè tekpaàtibite tanní kukpánpánkù kó dibòrì ditowaà bíékè kperi, kécómmú kédírí dibòrì kó ídeí, kè ikuá niùbè n feuté o wūš fèè yóo tuò nnè metaummè kofe, kòò nínkú dende dibòrì kédeè kégè, bè me mbáá kpetínne dibòrì kétuakèné kuyuoku.

³ Siom̀pùsi kó yewe nè otánkù pánwè kó dibanni benitibè níí yóo de nnínkú kukpánpánkù bòrì kè n sante.

⁴ Teom̀putè yiè tekpaàtibite níí yó n feúuté yepedabe yekuá ndi, nè dibòdaà dimáá dèè kpa kuyènkù.

⁵ Kè tēe waá mmuyuo ncidóòbè tepítè nè bènùmmù, mekùò ndítiribè bèkuá, deè yóo wènnénè dipedaà kétuá nkéwaá mmuyuo nhò d́s mù mmamè yepedabe kpéí nkè muyuo mbo cidóòbè tepítè nè bènùmmù wèe kòore mekùò ndítiribè bèkuá.

⁶ Otánkù pánwè kó dibanni yiè wèe níí bo kuá dinaadaa dii kpa kuyènkù nè yepedabe yekuá nè dipedaà dimáá dèè kpa kuyènkù.

⁷ Kè tekpaàtibite waá mmuyuo ncidóòbè tepítè nè bènùmmù dinaadaa kpéí, nkè me nwaá ndipedaà kpéí kéwaá mmuyuo nhò d́s mù mmamè yepedabe kpéí, kè muyuo mbo cidóòbè bènùmmù wèe kòore mekùò ndítiribè bèkuá.

⁸ Tekpaàtibite níí yóo tanní kukpánpánkù kó dibòrì ditowaà bíékè kperi ndi, kèwète ke di nyennè.

⁹ Yebaa nkó yewe kè benitibè níí kotení n cīètè m báammu, kè wèè ta dibòrì kubakù cànkù kperi wèe yè kubakù yóu kperi, kè wèè ta kuyóu kperi wèe yè kucànkù kperi, òmòu báá yè dibòrì ò ta di, kè wèè ta kùù píkù wèe yè kutekù.

¹⁰ Tekpaàtibite níí yó mbè èrinèmu kéta kè mbè èrinè kégè.

Bè bo nfeu mèè botí iwūš ibotí ibotí ti Yiè nKuyie

¹¹ Kè ti Yiè nKuyie mbéi nke d́o: Yebaa nkó yewe nè di kó metíímmè memòu, tekpaàtibite níí waá mmuyuo ncidóòbè tepítè nè bènùmmù mùu yóo wènnénè dinaadaa kétuá, ke me nyí dipedaà kéwaá nhò d́s mù mmamè yepedake kpéí, kè muyuo mbo cidóòbè tepítè nè bènùmmù wèe kòore mekùò ndítiribè bèkuá.

¹² Kè tekpaàtibite m pā fešfè ke yóo fè nni nféuté kétuá, yoo ò m pā dipānni metaummè kperi, bèè ò kpetè diyèè yìèni kèè bíékè kó dibòrì kòò n feúuté ò šfè kétuannè ò pānni metaummè kperi, ò šš yīmè teom̀putè yiè. Kòò deè wèe yè kè bèè kpetínne dibòrì.

¹³ Ó níí n feúuté bá dii yiè dipedabii dii mòke dibenni dimáá ke kpa kuyènkù. Ke níí di feúuté bá dii künweñni.

¹⁴ Bá dii künweñni ke níí m pā muyuo ncidóòbè bènùmmù, mekùò ndítiribè bèdébè mèè yóo kòorenè muyuo. De kó ikuá yó mbomu sáá bá dii künweñni ò níí me nyí.

¹⁵ Bá dii künweñni di níí n feúuté dipedabii kè m pā muyuo nnè mekùò, di yó mme nhò nsáá.

Tekpaàtibite kó ibi níí yó nte dè

¹⁶ Kè ti Yiè nKuyie nyíé kè m béinnè ke d́o: Kè tekpaàtibite wètè te tenkè ke pā te bire marè, tē me nkè pā wè, wèè yó nkè te, kòò kú o bíi sòatè.

¹⁷ Kè dè me ndò ntekpaàtibite wètè ketenkè ke pā te kóo tónti m̀òu, wè nkè te, kè n kó dibenni t̀òkèní, tidaati yèrimù benni, wèè wète kè kè nhò duó, te bí ii máá bo na kénte ò í pā kè sáá.

¹⁸ Tekpaàtibite báá túótè n nitibè kòò m̀òu kó ketenkè kèpā te bí, kè de yiè mpaà ketenkè. Tè níí deite te tenkè mieke nke kèpā te bí.

Kuyie ncīètè kó dedè

¹⁹ De kó difònkúò kòo n tannè kukpánpánkù kó dibòrì kè ti kote Kuyie ncīètè d̀ankù de mieke kòku kó dibòrì kubakù yóu kperi, dii wetí ikuá niùbè kó tidieti kè ditou mari bo de iikè bíékè.

²⁰ Kòo n náké ke d́o: Ikuá niùbè yó nde mberi iwūš bè n feu i meyei ncīèmmè kpéí nnè meyei nhútímù. Bè níí yóo de mpūnnè mudii, bè báá mù kòtenè kukpánpánkù bòrì ditowaà bíékè kperi, benitibè c̀enkoo kobe yàá bo mù kááké kékú.

²¹ Kòo deè kè n kòtenè kukpánpánkù ditowaà bíékè kòku ku kpéèmmè menàà borè, bá mèè kpéèmmè kè mè mòke kudànkù.

²² Bá mè kè me kó kudànkù okùmè bo cidómétiri sipísidè, mepèkùmè cidómétiri tepítè nè mènùmmù ke ma tipíti tinàa.

²³ Kè kuduotí ti fitè tinàa memme, kè dedè nkù orí ke fitè.

²⁴ Kòo n náké ke d́o: Bèè pí nKuyie ncīètè mieke mutómmù bè yó mberi dende iwūš ku nitibè kù feu i.

¹ Kòo n tò kè ti wēteni Kuyie nciētè bòri borè, kè n yà menie mpourinimè Kuyie nciētè bòri diyie yieni kèè biékè, ke yé te bòri do ke nwetimè. Kè me yie ke pũnni ku cīētè bakù you diwũstanni bakù cānku.

² Kòo n denne Kuyie nciētè bakù you biékè kó dibòri kè tí tē fité kētuake dibòri diyie yieni kèè biékè kperi, kè n yà menie mpũdmmè Kuyie nciētè bakù you.

³ Kòo keté kédétóo diyie yieni kèè biékè kébennè kuhũ ò do pikù kù, kè dè mbo métiri sikousinũmmù (500) kèduò nkè n na menie nkéséntóo kè mè nkáákè n nacèkpáa.

⁴ Kòo yie kébennè kè dè mbo métiri sikousinũmmù (500), kòò duò nkè n na menie késéntóo kè mè nni nkáákè n núu. Kòò yie kébennè métiri sikousinũmmù (500) kèduò nkè n na menie nkéséntóo kè mè nni nkáákè n ka.

⁵ Kòo yie kébennè kè dè mbo métiri sikousinũmmù (500) de m̀nni kè dèe naá nkukó mbá n yí nna késénté ke yé menie nsũmmè kè dè cũmpe mediè, mbá dè í ndò nkéna késénté.

⁶ De m̀nni kòò m beke ke d̀: Oniti f̀! nha yàà? Ké n túóté kè ti nwētini kukó mbènni.

⁷ Ke s̀ ndetie nyè kukó nyákè yedé bá dè í senni.

⁸ Kòo n náké ke d̀: Menie mmie mpũò ke k̀ri diyie yieni kèè biékè kó kutempè nku, ke p̀nku ke k̀ri Suditè biriku, ke taà dàmèèri mukókúú nkou, kòo nie mbo wenke.

⁹ Kè de kó menie keté kùu pikù menie nkperè bo foute, kè siyĩ píe nke yé de kó menie nhũ nkè mè ta dè, dè s̀ wenkemu kè mufõmmu buoté.

¹⁰ Beyĩmpimbè bo buoté de kó kukó mpeémmè, kétúóté Ā-kedii kénto kētuakenè Ā-Ekadaimmu, kénye mbe yĩnditirè ku peémmè, siyĩ sii bo dàmèèri sii yó ndè bo ke sũ mediè.

¹¹ Tibinkenkenti nè ikondei dende kó menie mie í yóo wenke, mè yó nkpaá piéké mukókúú mmu.

¹² De kó kukó mpeémmè yeyákè yedé, detie ndèè pei titebiiti dè bo mpiéké debotí debotí, dèè faàti í yotiri, dèè s̀ í nkuoté, kémpèi yebe bá wèè t̀nkù ke yé de kó menie bonnimè Kuyie nciētè nte. Bè bo nyo nde be, ke taànnè de faàti.

Kuyie nkéétémè Isidayeribe tenkè m̀nke

¹³ De kó difõnkúò kè ti Yie nKuyie nni nnákè ke d̀: Nte di yóo totí mèè botí Isidayeribe botí tepíitè nè idèi ketenkè, di duò nSosefu kó kubotí di duò nkè betòbè kuce mèdémè.

¹⁴ Di totí kè kè mmà, ke yé m̀ do nákémè di yembè ke d̀: N yóo bè duò nde kó ketenkè, di yembè kòke nke kè di dò nke kè tieke.

¹⁵ Nte di tenkè m̀nku yó mberí ndè: Kubakù you biékè kó kum̀nku yóo díté dàmèèri diewè nwe, kénto kéye Etinoo kó kuce, kētuakenè Damati nè Sedadi,

¹⁶ nè Bedota Sibadaimmu dihei dii bo Damaasi tempè nnè Amati koku de cuokè nè Asee-Atikõnni, kèpèēté kénwetí Adanni tempè.

¹⁷ Di tenkè m̀nku yóo keté dàmèèri nwe kénto kētuakenè Asaa-Enõnni, kè kubakù you kó kum̀nku ntú Damaasi nè Amati, kubakù you biékè kó kum̀nku nku.

¹⁸ Kè diyie yieni kèè biékè kó kum̀nku ntú Adanni nè Damaasi nè Isidayeribe tenkè nè Kadaadi kòke de m̀nku, Suditè weè yó ntú kum̀nku, kénto kētuake dàmèèri diyie yieni kèè biékè kētuakenè Tamaa. Diyie yieni kèè biékè kó kum̀nku nku.

¹⁹ Kubakù you diyie yieni kèè biékè, kétúóté Tamaa kénto kētuakenè Mediba Kadeesi kó menie, kédítènni kukó ndiekú kénto kētuake dàmèèri diewè. Kubakù you kó kum̀nku nku.

²⁰ Dàmèèri diewè weè yó ntú diyie taà kèè biékè kó kum̀nku kénto kētuakenè Amati. Diyie taà kè kó kum̀nku nku.

²¹ Dindi Isidayeribe dí yóo totí de kó ketenkè di botí mieke.

²² Di yembè kòke nke kè kè ndi yóunnè kè di dò nkè kè totí. Kè di yóo taá tété ké kè totí di wènnénè bepáàbè bèè di bonè képié ibí, ke yé di yó mbè pířimè ke dõnnè di pí mmèmmè Isidayeribe. Bè yóo di wènnénèmmu kè di totí di yembè kperè.

²³ Kòò pòò bo kùu botí mieke di dè nhò duò nketenkè, mí nKuyie mmí béi.

48

Bè totimè kubakù you biékè kòke ketenkè

¹ Nte ì botí yó mbo kubakù you biékè, kénwetí Etinoo kémpékénè kuce kùu dè p̀nku, kéyènnè Amati nè Asaa-Enõnni Damaasi kó kum̀nku me nke mbomè ke pekénè Amati, kè de m̀nku diyie yieni kèè biékè koku tú dàmèèri, Danni kó ketenkè nke.

² Danni kòke kó kum̀nku diyie yieni kèè biékè kénto kētuakenè dàmèèri, kè Asee kòkèe túóté.

³ Asee kòke kó kum̀nku diyie yieni kèè biékè kénto kētuakenè dàmèèri peémmè kè Nefutadii kòkèe túóté.

⁴ Nefutadii kòke kó kum̀nku diyie yieni kèè biékè kénto kētuakenè dàmèèri kè Manansee kòkèe túóté.

⁵ Manansee kọke kó kumàнку diyìe yìenì kèè bíékè kénto kétuakenè dàméèrì kè Efadaimmu kọkẹe túóté.

⁶ Efadaimmu kọke kó kumàнку diyìe yìenì kèè bíékè kénto kétuakenè dàméèrì kè Dubenni kọkẹe túóté.

⁷ Dubenni kọke kó kumàнку diyìe yìenì kèè bíékè kénto kétuakenè dàméèrì, kè Sudaa kọkẹe sooté.

Bè tǎátémè Kuyie nkó ketenkè

⁸ Kè ti Yìe nKuyie nni nnáké ke dò: Di deite Sudaa kó ketenkè také n kọke kè ke pèkùmè mbo cidòmétiri tepíítè nè bèdè nè dikéè kè ke okùmè mmannè di kọke kọme, kumàнку diyìe yìenì kèè bíékè kọku kénto kétuakenè dàméèrì kè di maá n cǐtè ke cuokè.

⁹ Di yóo deite kèè tenkè n kpáí nke okùmè yó mbo cidòmétiri tepíítè nè mèdè nè dikéè, mepèkùmè cidòmétiri tepíítè.

¹⁰ Kè ikuó niùbè kọke mbo ke cǎá nkè ke okùmè mbo kubakù yóu bíékè cidòmétiri tepíítè nè mèdè nè dikéè kè dàméèrì bíékè kó mepèkùmè mbo métiri sikòusinùmmù (500), kè diyìe yìenì kèè bíékè kó mepèkùmè mbo métiri sikòusinùmmù (500) kè kubakù cǎnku bíékè kó meokùmè mbo cidòmétiri tepíítè nè bèdèbè nè dikéè kè di soó n cǐtè de cuokè.

¹¹ De kó ketenkè yó ntú ikuó niùbè Sadaki bí kọke nke Isidayeeribe do n détenè dù mǎnni kè bèe nkpaá ke pǐ n tǎmmù ke í nni ndeténè Defiibe tǎbè kọme.

¹² Bembe kó ketenkè yó ncáámmu ke bo mí ndi Yìe nKuyie n kọke miéke ke tókèné Defiibe tǎbè kọke.

¹³ Defiibe tǎbè kó ketenkè yó mmannè ikuó niùbè tǎbè kọke nke, cidòmétiri tepíítè nè bèdèbè nè dikéè mepèkùmè métiri sikòusinùmmù (500).

¹⁴ De kó ketenkè tu n kọke nke bè báá kè fité yoo bèe kè cèetenè òmǎu, yoo bèe kè pǎ.

Bè bennémè Kuyie nkó ketenkè nè tekpaátibite kọke

¹⁵ De kó difǎnkúò kè bèe benné Kuyie nkó ketenkè mepèkùmè cidòmétiri tepíítè nè mèdámè nè dikéè kèè yó nkpaá, kè yó ntú benitibè cǎnkoo kọbe kọke nke nè iwúy yó ncenti dè, kè dihei mbo de cuokè.

¹⁶ De kó ketenkè yó ciite kémmámu tipíiti timǎu, kubakù yóu bíékè cidòmétiri mèdè nè métiri sikòusidè nè sipísinùmmù (250), diyìe taà kèè bíékè meé máá.

¹⁷ Kè iwúy yó ncenti kèè bíékè mbo métiri tekǎutè nè sipísidè nè bènùmmù (125) diyìe yìenì kèè bíékè meé máá, diyìe taà kèè bíékè meé máá.

¹⁸ Kè yó nkpaámu diyìe yìenì kèè bíékè meokùmè cidòmétiri bènùmmù diyìe taà kèè bíékè kọme meé máá, bèe yó mpǐ ndi ei kó mutǎmmù bè yó nyo nkeé kó tidiiti.

¹⁹ Isidayeeribe boti imou miéke nke bè yóo deimè betǎmbè kè bè nkè kuuti.

²⁰ De kó ketenkè kemǎu yó mbo cidòmétiri tepíítè nè bèdèbè nè dikéè tipíiti tinàà, di yóo deite kèè miéke ketenkè makè kémaá dihei.

²¹ Kèè kpaá kè kè ntú tekpaátibite kọke n cǐtè nè dihei de mǎnke idé diyìe yìenì kèè bíékè kpeyi, kummàнку kénto kétuakenè dàméèrì diyìe taà kèè bíékè kó kumàнку kumǎu ku mpíkù nè kutekù. Tekpaátibite kó ketenkè yó mmannè betǎbè kọke nke, n kọke kèè yó mbo de cuokè nè n cǐtè.

²² Defiibe tenkè nè dihei kọke kè yó nsoké Sudaa nè Bensamee be kọke cuokè nke nè tekpaátibite kọke cuokè.

Isidayeeribe bèe yó mbo kubakù cǎnku kó ketenkè

²³ Nte iboti ìi kpaá i yóo totimè i kó ketenkè, kétúóté diyìe yìenì kèè bíékè kénto kétuakenè dàméèrì, Bensamee kókè nke.

²⁴ Bensamee kókè kó kumàнку diyìe yìenì kèè bíékè kénto kétuakenè dàméèrì, kè Simmeǎǎ kókée sooté,

²⁵ kétúóté Simmeǎǎ kọke kó kumàнку diyìe yìenì kèè bíékè kénto kétuakenè dàméèrì, kè Isakaa kọkẹe sooté.

²⁶ Isakaa kọke kó kumàнку diyìe yìenì kèè bíékè kénto kétuakenè dàméèrì kè Sabunǎo kọkẹe sooté,

²⁷ kétúóté Sabunǎo kọke kó kumàнку diyìe yìenì kèè bíékè kénto kétuakenè dàméèrì, kè Kadi kọkẹe sooté,

²⁸ kétúóté Kadi kọke kó kumàнку kubakù yóu bíékè kénto kétuakenè diyìe yìenì kèè bíékè, kumàнку yóo díte Tamaa nwe Mediba nè Kadeesi de kó meniè nké yè kukò ndiekù, kétuakenè dàméèrì dièwè.

²⁹ Dindi Isidayeeribe di yóo totí kèè tenkè nke di boti miéke. Di yóo tieke kènke, mí ndi Yìe nKuyie mmù bí.

Dihei kó yebòrè yó ndómmè

³⁰ Nte dihei kó yebòrè yó ndòmmè: Di benné kubakù youú bíékè cidòmétiri bédé nè métiri sikousidé nè sipísinùmmù (250).

³¹ Dihei kó yebòrè yó ntò Isidayeeribe kó yeyètè nye, yebòrè yó mbo yètāāti ndi kubakù youú bíékè: Dubenni kperi nè Suda kperi nè Defii kperi.

³² Kè di benné diyìè yìèní kèè bíékè cidòmétiri bédé nè métiri sikousidé nè sipísinùmmù (250) kè yebòrè mbo yètāāti: Sosefu kperi nè Bensamee kperi nè Danni kperi.

³³ Kè di benné kubakù cānku bíékè cidòmétiri bédébè nè métiri sikousidé nè sipísinùmmù (250) kè yebòrè mbo yètāāti: Simmeṣṣ kperi nè Isakaa kperi nè Sabunoo kperi.

³⁴ Kè di benné diyìè taà kèè bíékè cidòmétiri bédé nè métiri sikousidé nè sipísinùmmù (250) kè yebòrè mbo yètāāti. Kadi kperi nè Asee kperi nè Nefutadii kperi.

³⁵ Kuduotí kùù yóó fité dihei ku okùmè yó mbo cidòmétiri bèwei. Dihei yètìrì yó ntú: Kuyie ndè bo, (nè be kó tìnāāntì Yaawe-Samma).

Danniyɛri Di mpátiri náá ntí

Danniyɛri kó dipátiri ti náá mbè do pírmmùmè mme Sifube kékònnè Babidónni kédòò tidaati kè bedapàmbè bènàà nkòkè be mieke, kè de kó bedapàmbè mbo iboti ìi tũ nyehòkè i cuokè, ke tú tidaati kè i kóo kpààti ndó kè bè dònè muwèrimú kè bèe tũnne o kó kuce. Kè Danniyɛri nè o nèpobè betààti kè bembèe yete kèbenke bè tumè Kuyie nkòbe ke tũ nKuyie nnè meyèmmè memáà bá kè dè tu mukũũ mmu bèe kúnè Kuyie nkó diyètiri.

Danniyɛri nè o nèpobè betààti be kó mebenkùmè meè do te kè bekpààtibè nè bekperibè kè bèe bantè Kuyie nkuũ kpeñnimè.

De kó difònkúò kè Kuyie mebenkùmè mènàà Danniyɛri. De kó mebenkùmè mènàà ti náá nyibotí tei do bakémè mme Sifube nè Kuyie mbè deetémè ke bè tènnè be ei, de kó mebenkùmè ti náámmu Yesu wétinimè.

Danniyɛri kó dipátiri dònne Mudáámmu kó dipátiri ndi dii tu Metaummè Pàmmè kperi sanni. De kó yepáte yete teennè Kuyie ntũmbè mbe. Kè bè bo nwèèri ke baà Yesu bo wéténimè kè dè dó de ndòmmè.

Di mpátiri náánti duó ke dòmmè

1. Danniyɛri do bomè Babidónni kó tekpààticètè 1
2. Nebukannesaa duó ke yàmè tidòuñti sitenkaanii 2
3. Kuyie ndeetémè Ebedeebè kó bedapàmbè betààti 3
4. Kuyie nkékunnemè Nebukannesaa 4
5. Danniyɛri kó tináànti bekpààtibè Baditasaa nè Dariyuusi be kó dimònni 5-6
6. Danniyɛri yàmè mebenkùmè iwũò inàà 7
7. Danniyɛri yàmè mebenkùmè kè Kerekibe pònte Pedesiibe nè bè sàumè Kuyie ncètè 8
8. Danniyɛri bántèmè Kuyie 9
9. Danniyɛri yàmè tidòuñti sònti 10-12

Danniyɛri nè o nèpobè bè bomè Babidónni

¹ Sudaa kóo kpààti Sosakimmu kpàti benni táànni kè Babidónni kóo kpààti Nebukannesaa do Sedisademmumudoò.

² Kè Kuyie nduó nkòo na Sosakimmu, kè bè pírmmú kétúóté nè tikoutèneniti matí Kuyie ncètè mieke kékònnè Babidónni, kè ti tannè tebòocètè o bokè bo kũ dièku mieke.

³ Kè Nebukannesaa náké Asepenaasi wèè baké bè fòmmu bè kè bè pí ntekpààticètè mieke mutòmmú ke dò wèè wéntè Isidayeribe mieke, ketaatè bedapàmbè bèè yènni bekpààtibè cèi yoo benitidiebè kpesi mieke,

⁴ Kè í mòke kuyènkũ, ke wenni ke kpeñni, ke yé mecii mmemou ke nò nke beí demou, kè bèe bè benke muwáámũ nè Babidónni kó tináànti, kè bèe pí nhokpààti cètè mieke mutòmmú.

⁵ Kòo kpààti dò bè mbè duó nyewe yemou mudii wenwe okpààti ò yo mmù, nè menàà nhò yò mmè, kè mbè duó nyitiè nyebie nyètáàti mieke, kè bè né na keta o tómmú mieke.

⁶ Bè taaatè bèè dapàmbè kè Sudaa botí kòbe mbo be mieke bènàà: Danniyɛri nè Ananniya nè Mikayɛri nè Asadia.

⁷ Wèè baké bè fòmmu bè kè bè pí ntekpààticètè mieke mutòmmú kòo bè keutè yeyètè teyè, ke yú Danniyɛri ke dò Betisasaa ke yú Ananniya ke dò Sadidaki, ke yú Mikayɛri ke dò Mesaki, ke yú Asadia ke dò Abèedi-Nekoo.

⁸ Kè Danniyɛri taaatè ke í ndó kèsínkunnè omáà nè okpààti yo mmù dii nè ò yò mmèè naà. Kòo náké wèè baké bè fòmmu bè kè bè pí ntekpààticètè mieke mutòmmú ke dò ò báà ò dònè muwèrimú kòo di okpààti yo mmù dii kèsínkunnè omáà.

⁹ Kè Kuyie nkááké wèè baké bè fòmmu bè kè bè pí ntekpààticètè mieke mutòmmú o yèmmè kòo yie nDanniyɛri ò náké ti.

¹⁰ Ke né náké Danniyɛri ke dò: Okpààti mómumu nweè n náké di dò nkényo ntii diiti kòò sò ndi kònti í dònne bedapàmbè tobè di yàà bo n fité kòo n ku.

¹¹⁻¹² Kè Danniyɛrii náké wèè baké bè fòmmu bè kè bè pí ntekpààticètè mieke mutòmmú ò taaatè wè kòò bo mbè duó ntidiiti ke dò: N da báámmu a ti yááké, mí nnè n nèpobè Ananniya nè Mikayɛri nè Asadia kè bè nti duó ntikũnfáàti kè ti yo nke nti duó mmenébuo nkè ti yò nkè dè mmòke yewe tɛpítè.

¹³ Kàa ntí wéi tinti nè bedapàmbè tobè bèè yo nhokpààti kó mudii, de mònni kàa yà kè dè dòmmè, kàa né bo dòmmè á mè dòò.

- ¹⁴ Kè de kóo nítii yie nde kó tináànti kè bè yàáké ke dǎ yewe tepítè.
- ¹⁵ De kó yewe kó mepēētímè mieke, kè bè nsó mbe ìikè piéké ke pēētè bedapàmbè tabè bèè yo nhokpààti yo mmùù dii bemou.
- ¹⁶ Menime kòo sòoté kè mbè duó ntikūnfāàti mǎá ke bè mennínè okpààti kó mudii nè o naá.
- ¹⁷ Kè Kuyie nduó nde kó bedapàmbè benàà mecii mmediè nkè be nyé yepáte kè be yèmmè ñfòù, kè Danniyeri nno nke bei ntidouñti nè mebenkùmè memou botí.
- ¹⁸ Kè dèe tuáke okpààti Nebukannesa do yē nhò dǎ kè bè wénni dii mǎnni kè wèè baké bè fǐmmu bè kè pí ntekpààticētè mieke mutǎmmú kòo bè kǎtenko.
- ¹⁹ Kòo kpààti bè nǎkénè bemou, òmòù í mmànnè mecii nDanniyeri nè Annaniya nè Mikayeri nè Asadia. Menime kòo bè tǔóté o tǎmmú.
- ²⁰ Kòo mbè nàánnè bá kòò dǎ wèe bè beké tii ñnkè tii tu meyèmmè nè mecii nkpeti, be kó meténnímè nweni kèpēētè kuce tepítè o ei kó bepāābè nè o kó benitinǎmbè kǎme.
- ²¹ Kè Danniyeri mpí nhokpààti tǎmmú kétuákenè Siduusi naá ndii mǎnni okpààti diewè.

2

Nebukannesa duómè tidouñti kǎyá tetenkaanítè

- ¹ Nebukannesa kpàti benni dǎri mieke, kòo dǎú ntidouñti mati kè dèe ò di mediè mbá ò í nna ke duó.
- ² Kòo duó nkè bèe tíi nho ei kó beyuwúòmbè bemou nè betetiebe nè bepāābè kè bè bo ò nǎké o douñti tu mù. Bè tǔàkoo dii mǎnni o borè kòo bè nǎké ke dǎ:
- ³ N dǎú ntidouñti mati nti kè dè n di mediè nkè n dǎ di ti nni nnáké.
- ⁴ Kè bèe ò nǎké nè Aramu ei kǎbe kó tináànti ke dǎ: Okpààti mbo sǎá! A ti nǎké a douñti, ti yóo da nǎkémú ti tu mù.
- ⁵ Kòo bè tǎñné ke dǎ: Kè di í n nǎké n douñti nè ti tu mù n yóo di kékémú kè di cǎíi naá ntidobonti. N ti ntǎātè.
- ⁶ Kè di me nti nni nnáké n di pǎmmú yepārè dieyè ke di déúkunnè. N nǎkénè n douñti nè ti benkú mù.
- ⁷ Kè benitinǎmbèe yí kénáké okpààti ke dǎ: Okpààti ti nǎké a douñti, ti yóo da nǎkémú ti tu mù.
- ⁸ Kòo kpààti dǎ: Dè wenni! M banté ke dǎ ndi dǎ kénkpaá mǎke mefiè mme di yà mèè kpéi n tǎāté ti.
- ⁹ Kè di me nyí n nǎké n douñti tu mù n yóo di wénnè kunasáá kùmáá ndi. Di dǎkemú ke yó nni nsou nke naá nsiyáabisí kè dè yàa pēēténè. Mí mme n yē ndi n nǎké n douñti nti, de mǎnni ndi m bo bantémè ke dǎ ndi bo na kè n nǎké ti benkú mù.
- ¹⁰ Kè benitinǎmbèe yí kòò nǎké ke dǎ: Òmòù í yóo na kédǎò a mè mbékú ti kutenkú kuù mmieke, okpààti mǎú mu nyí beké oyuwúòntò yoo oteteu yoo opǎù mǎú a me nti békú ti, bá kòò deu yoo ò kpeñni ke mamè.
- ¹¹ A ti békú ti deumu, oniti mǎú ketenkè kie ñyínkè kou báa na kè ti nda nǎké. Wèè bo ti nda nǎké dè í tú wèè bo ketenkè ke mǎke tinitikǎnti.
- ¹² De mǎnni kòo kpààti mieke peike mediè nkòò dǎ bèe kuó mecii nyembè bèè kó dimáa bo Babidǎnni.
- ¹³ Kè bèe piéké de kó tináànti ke dǎ bè dǎ nkékuó mecii nyembè bemou. Kè bèe yúni Danniyeri nè o népobè ke bo bè kù.
- Kuyie mbenkemè Danniyeri okpààti douñti*
- ¹⁴⁻¹⁵ Kè Danniyerii bekenè mecii nhokpààti kó tihāpǎnti kó kóti Adiyaki, wèè do kǎri ke bo kuó Babidǎnni kó mecii nyembè ke dǎ: Ba nkpeí nte kòo kpààti duó ndinúù dindi kó kubotí? Kè Adiyakii ò nǎké ti dǎmmè páíi.
- ¹⁶ Kè Danniyeri pǎnke kǎte okpààti borè kóò bǎnté ke dǎ wèe ò pǎ mefiè nkòò yóo ò nǎkémú o douñti nè ti benkú mù.
- ¹⁷ Kè Danniyerii kó nkè ti nǎké o népobè Ananiya nè Mikayeri nè Asadia.
- ¹⁸ Ke dǎ bèe bǎnté Kuyie nkè kùu bè kuó mmesémmè kè bè dǎa nde kó disǎri kpèti, kè bè báa bè wénnénè Babidǎnni kó mecii nyembè kékú.
- ¹⁹ Menime kè Kuyie mbenke Danniyeri de kó tidouñti tu mù ò duó dè keyènkè, kòo kù sǎnte ke dǎ:
- ²⁰ Tí nsánti Kuyie nsǎá,
kuù te tikpeti nè mecii.
- ²¹ Kuù cèèri yemǎrè nè yewe,
kuù ǎb hǎ nhokpààti kè kù me ndó kuù ò íi.
Kuù duó mmecii mbèè mè mǎke,
kuù ǎ nte kóo nítii nno nke baàti dǎmarè.

22 Kuù ɔ̄ benke onìti dèè tu disòri kperɛ.

Kuù yé dèè sòri dibìnni mieke,
ke yé kù borè tumè kuwenniku nku.

23 F̄s̄ nKuyie n yembè do tū nkù n sántí f̄s̄ nwe,

ke da d̄óunnè mutòm̄m̄,
f̄s̄̄ n duò mm̄eciì nnè muw̄erímú
ke m benke ti da beké ti,
ke ti dáa ntii k̄óonnè okpàati.

24 Kè Danniyɛerii k̄ote Adiyaki borè okpàati do yé nwèe kuò m̄eciì nyembè, k̄etuòkoo kòò nàké ke d̄ò: Báa kuò m̄eciì nyembè, n tannè okpàati borè kè nh ò nàké o d̄ouñti nè ti benkú mù.

25 Kè Adiyaki p̄ank̄ee k̄otenè Danniyɛeri okpàati borè kòò nàké ke d̄ò: Sudaa k̄obe ti p̄ir̄um̄uní bè, òm̄òu bo be mieke ke bo na ke da nàké a d̄ouñti nè ti benkú mù.

Danniyɛeri nàkéme okpàati o d̄ouñti nè ti benkú mù

26 Kòo kpàati beké Danniyɛeri bè do yu wè ke tú Betisasaa ke d̄ò: A yé nha bo na ké n nàké n yà tii d̄ouñti ké n nàké ti benkúmàà?

27 Kè Danniyɛerii ò t̄ènnè ke d̄ò: Okpàati, m̄eciì nyiè m̄òu í bo yoo onitin̄nti yoo op̄aũ yoo oteteu wèè bo na ké da nàké a d̄ouñti tu mù.

28 Kuyie nnè bomu k̄ènk̄è kùu dáanko disòri kpeti. Okpàati Nebukannesaa, kuù d̄ó ké da benke tii yóò tuòkení. Nte a d̄óu ntii d̄ouñti keyènk̄è a d̄óu:

29 Okpàati a duò dii m̄ònni k̄éntoti a yèmmè dèè kpaaní de k̄p̄éí, kè wèè dáanko disòri kpeti kòò da benke tii yóò tuòkení yewe yèè kpaaní.

30 Kuyie nkuù ti nni ndáa, ndè í tú kù yé n cii ke p̄èt̄é bes̄ombe, kù ti nni ndáa nkè m bo ti nda nàkému k̄aa ȳt̄é tii da k̄óonnè a yèmmè mieke.

31 Okpàati nte a yà dè a d̄ouñti mieke: A yà tetenkaanitè nte kè t̄è deu ke m̄enke deu bá t̄è í m̄òke t̄è m̄amè ke duò tik̄òmbùati ke mieta ke cómmú a iikè.

32 Kè te yuu tú mes̄o mm̄áa, te c̄nc̄nni nè te baà nkè dè tu timáti p̄éti, te p̄outi nè te k̄p̄èrè kè dè tu dis̄owũ.

33 Kè te taàke tú timáti, kè te naàc̄èi dik̄èè tu timáti diteri tiyaati.

34 K̄aa ntè wùò nkè dit̄ari marii c̄at̄ení dit̄ari ìnk̄è nè dim̄áa bá òm̄òu í di nampe kè di mbir̄im̄uní ke b̄ót̄e te taàke ii tu timáti nè tiyaati kè d̄ee b̄ót̄é b̄ót̄é.

35 Timáti nè tiyaati nè dis̄owũ nè mebīerime nè mes̄o nkè d̄ee naá nkuat̄ayukú kè kuyaakù dè túót̄e kù ɔ̄ túót̄e m̄èè boti muyabuò, k̄aa dè m̄ònt̄o. Dit̄ari dii do t̄è b̄ót̄e kè dindii naá ndit̄ari dieri k̄épiè nketenkè kemou.

36 Okpàati a yà tii d̄ouñti nti. Né nte ti benkú mù:

37 F̄s̄̄ tu okpàati wèè p̄èt̄é bes̄ombe b̄em̄ou. Kuyie nkuù da duò ntikp̄ati nè muw̄erímú k̄aa k̄p̄eñni k̄aa ȳt̄ir̄i deu.

38 Kuyie n duò nf̄s̄ nwe benitibè nè iwũ nè tiwanwanti nè tin̄nti k̄aa dè baké. Okpàati f̄s̄̄ tu tetenkaanitè yuu, mes̄o nk̄p̄eri.

39 A kó dif̄n̄kúò dikp̄àatiyuu teri dii yóò ànnè di w̄erímú í t̄òke a k̄òmu, dindi kó dif̄n̄kúò, kè dit̄ánni ànnè dii tu dis̄owũ k̄épitè kutenkù kum̄ou.

40 Kè dikp̄àatiyuu naannii ànnè k̄ènk̄p̄eñni ke d̄ò ntimáti, timáti p̄uò mm̄èè boti ke ȳauri dem̄ou, m̄èè boti nku de kó dikp̄àatiyuu yóò p̄antem̄è yetekiyè.

41 Kéndonnè a yamè tetenkaanitè naàc̄èi k̄ak̄ènm̄è tiyaati nè timáti, dende benkú ke tú metaummè í yó mbo de kó dikp̄àatiyuu mieke kè di né w̄ète k̄ènk̄p̄eñni di mieke timáti t̄em̄è.

42 In̄ómbi ìi k̄ok̄èné tiyaati nè timáti dende benkú ke d̄ò ndè kó dikp̄àatiyuu yó nk̄p̄eñni kupikù kum̄áa ndi, kè kutèkù c̄iñni.

43 Dè benkú ke d̄ò nde kó bekp̄àatibè yóò taunnè bet̄òbè mbe k̄empuokú bet̄òbè kó besap̄ambè. De kó metaummè me nyí yó nk̄p̄eñni, kéndonnè timáti ɔ̄ í ntaunnem̄è tiyaati.

44 De kó tikp̄ati m̄ònni ndi Kuyie nyóò ànném̄è dikp̄àatiyuu teri dii yóò ponte yes̄onye yèè di niit̄énè bá yè t̄énke bá mbo kè dindi né mbo s̄áa.

45 A do yà dii t̄ari kè di c̄at̄ení dit̄ari ìnk̄è nè dim̄áa bá òm̄òu í di nampe kè di bir̄im̄uní ke p̄ante timáti nè dis̄owũ nè tiyaati nè mebīerime nè mes̄o. Okpàati, Kuyie nkuù da dáa ndèè yóò tuòkení. De kó tid̄ouñti tu tim̄óm̄m̄nti nti k̄aa d̄ò nk̄éyie n da nàké ti.

46 Kòo kpàati Nebukannesaa do k̄ènk̄k̄oo Danniyɛeri iikè kòò s̄ante kòò d̄èuk̄unne k̄edúò nkè b̄èè ò p̄ammú yep̄arè nè t̄údaaribè beb̄otí beb̄otí,

⁴⁷ Kédeé kòo náké Danniyeri ke dà: Kuyie ndi tū nkù kuù mènke deunè desonne demou ke pèèté yebakè, kuù baké bekpààtibè, kuù maa dáanko dèè sòri ke yé fṣṣ maa na ke n daa ndisòri kpeti.

⁴⁸ De kó difānkúò kòo kpààti déúkúnne Danniyeri kóò pāmú yepàrè sàayè kóò baá mBabidónni kè weè mbaké meci nyembè bemou.

⁴⁹ Kè Danniyerii beké okpààti kòo baá nSadidaki nè Mesaki nè Abeedi-Nekoo Babidónni tempè nkè wenwe ntú wèè tū nhokpààti.

3

Nebukannesaa dḡmè tesḡntenkaanitè

¹ Kòo kpààti Nebukannesaa dḡ tesḡntenkaanitè kè te okùmè mbo méfiribè sipísitáati, mepékùmè méfiribè mètáati. Kòo duḡ nkè bèe tè còriné Babidónni tempè mmieke Dudaá kó kubirikú,

² kḡtḡ mBabidónni kó itempè nyimou mieke, kè bèe náké minfísibè nè kùmandáábè diebè nè besámḡpòbè nè mééribè nè bedítidóumbè nè bebeémbè diebè nè besámḡpòbè ke dà bèe kḡtení kè bèe ánné dibanni tetenkaanitè ò dḡ tè kḡéí.

³ Kè bekpèribè bemouu tí nkékari okpààti Nebukannesaa tenkaanitè ìkè.

⁴ Wèè ní dibanni kó ikúú kòo pīékè ke dà: Yehékè yemou kobe, ibotí imou kénténè okpààti béi ntí.

⁵ Kè di kèè dii mḡnni sihéú kuḡmmè nè itári nè tikùtiduùti nè tibómbonti nè yetáthe nè sipḡmpḡḡs cénke debémbénnè demou, dí nínkú dimou okpààti kó tesḡntenkaanitè ìkè kè tè dau.

⁶ Kòò mḡu yete ò bo nínkúmè kédou ntesḡntenkaanitè bèe ò ánné diháätou mieke.

⁷ Bè kèè dii mḡnni sihéú kuḡmmè nè itári nè tikùtiduùti nè tibómbonti nè yetáthe nè sipḡmpḡḡs cénke debémbénnè demou, ke nínkú bemou ketenkè kédou nhokpààti còriné tèè sḡntenkaanitè.

Danniyeri népobè yetemè bè bo daummè tesḡntenkaanitè

⁸ Dende bamba nkè Babidónni kobe mabèe kote kénáké okpààti Sifube kḡéí nke dà:

⁹ Okpààti mbo sáá!

¹⁰ Okpààti fṣṣ mḡmmuḡ nduḡ ndinùú ke tú kè bè eé sihéú nè itári ke bente tikùtiduùti nè tibómbonti ke eé yetáthe nè sipḡmpḡḡs ke bente debémbénnè demou, bá wèe wèe nínkú kédou ntesḡntenkaanitè.

¹¹ Kè wèè yete ò bo nínkúmè kédou ntesḡntenkaanitè bèe ò dootóo diháätou mieke.

¹² Okpààti Sifube Sadidaki nè Mesaki nè Abeedi-Nekoo a baá mbè Babidónni kó itempè mbè í yie nha béi ndii nùú! Bè yetemu a kó yebakè ke í dḡ kédou ntesḡntenkaanitè a còriné tè.

¹³ Kè Nebukannesaa mieke peike mediè nkòo duḡ nkè bèe yúni Sadidaki nè Mesaki nè Abeedi-Nekoo kè bèe tuakení.

¹⁴ Kòo bè beke ke dà: Sadidaki nè Mesaki nè Abeedi-Nekoo mènke nwe di yetemè n kó yebakè ke yete di bo daummè tesḡntenkaanitè n còriné tè?

¹⁵ Bè yóó wḡte kéheému sihéú nè itári kébente tikùtiduùti nè tibómbonti kéheé yetáthe nè sipḡmpḡḡs kébente debémbénnè demou. De mḡnni di dḡ nkénínkúmu kédou ntesḡntenkaanitè, kè di me nyete di tati diháätou mieke nke. De mḡnni kè n né yá Kuyie nkúú yóó di deeté n nḡtè mieke.

¹⁶ Sadidaki nè Mesaki nè Abeedi-Nekoo kè bèe ténné okpààti ke dà: Tí í mḡke ti bo da náké tí.

¹⁷ Kuyie ntí tū nkù bo na kè tí deeté diháätou ke tí deeté a nḡtè mieke.

¹⁸ Bà kè kú me nyí tí deeté, á nyé ke dà nti yetemu a bakè, ti me nyí yóó dau ntesḡntenkaanitè a còriné tè!

¹⁹ Kè Nebukannesaa mieke peike mediè nSadidaki nè Mesaki nè Abeedi-Nekoo kòo ìkè yáire, kòo duḡ nkè bèe yíe muháá ndiháätou kè dii tonkè kḡpḡtè di 5 ndḡmmè kuce mèyiekè.

²⁰ Kòo péi mbèháápòmbè bèè kḡeíni ke dà bèe bou Sadidaki nè Mesaki nè Abeedi-Nekoo kédootóo di mieke.

²¹ Kè bèe bè pī nkébuú kè bè á be yaàti, be yaàtàake nè be yaàbòrè ke ókénè be kḡí, kè bèe bè dootóo diháätou mieke.

²² Kè sḡ nhokpààti béi nkè bè tūnne o nùú ke yíe muháá ndiháätou kè dii tónkè ke wūḡté. Kè fehāādēnfēe kuḡ behāápòmbè bèè do bè pī nkédootóo de mieke.

²³ Sadidaki nè Mesaki nè Abeedi-Nekoo kè bèe do betáati diháätou mieke ke bou.

Kuyie ndeetéme Danniyeri népobè diháätou mieke

²⁴ De mḡnni kè dḡe di okpààti Nebukannesaa mediè nkè bè nyóó daate kòò ité difḡnni mieke kébeke o kó betúmbè ke dà: Dí í bou benitibè bètáati ndi ke dootóo diháätou miekaá? Kè bèe ò ténné ke dà: Okpààti memme.

²⁵ Kòò dò: N né wúó nhò mbenitibè bèndàà kè bè cènti muháá miéke bá bè í bou, be mòu me nyí kàute, kòo naanwè mòu dè bo ke dònne Kuyie ntònni?

²⁶ Kòo kpààtì tósno diháatou kó dibòri ke yú ke dò: Sadidaki nè Mesaki nè Abɛɛdi-Nekoo bèè bàà nKuyie nkùu baké keŋkè nè ketenkè, yènnènni kékoteni die!

Kè bèe yènni betàati diháatou miéke.

²⁷ Kè mìníisibè nè kùmàndáábè diebè nè besànpòbè nè méeribè kè bèe tíí nké bè wènní, ke sò mmuháá nyí bè kááké, be yùti keté ke í wúóté, be yàati me nyí cúté, kuyukú nòu keté ke í bè dèke.

²⁸ Kòo kpààtì píéké ke dò: Kuyie nSadidaki nè Mesaki nè Abɛɛdi-Nekoo tū nkù yètiri ndeu, kuú tónni ku tónni kè di deeté ku kó betòmbè, bè do ku ndé ke yete mí nhokpààtì n kpeti, ke yíé nke duó mbemáà ke tú bè bo bè fèúmmè tóúnè bè bo yóumè Kuyie mbè tū nkù, kédou nyebaké.

²⁹ Deè kpéi nte kè n yóó yeé ke dò: Bá wèè niti, bá kòo boti tú kù, bá kòo yènni dè, bá kòo náà ntii náànti wèè bo sáá nKuyie nSadidaki nè Mesaki nè Abɛɛdi-Nekoo bè bàà nkù bèe ò kéké kòo cǐtèe naá ndidobonni. Dibòò mari báá na kédèeté miè mboti benitibè.

³⁰ De kó difɔnkúò kè Nebukannesaa duó nSadidaki nè Mesaki nè Abɛɛdi-Nekoo yekàrè yèè pèèté ò do bè duó nyè.

³¹ Kòo kpààtì béinnè benitibè bəmou iboti imou kəbe ketenkè kemou kəbe ke dò: Dí mbo kè dè naati díməu.

³² N wènté ke sò ndè wenni ke dò n náké benitibè kè bè nyé Kuyie nkùu baké keŋkè nè ketenkè kù dòò tii dieti n kpéi.

³³ De kó meɔɔrimè cəmmè deumu mediè, kù dòò tii dieti kpeti nti, kuú yó mbaké sáá, ku kpàti í yó mməke kumənkú.

4

Okpàati dómme tidouhti kɛyá mutie diemù

¹ Mí nNebukannesaa kè nni mbo n kpààtìcǐtè kè dè naati, demou kè dè cènti mesàà.

² Kèyènké maké kè n duó kɛyá tidouhti mati kè dè n di mediè nké m pí nkufɔwaa.

³ Kè n duó nké bèe tíí mmecii nyembè bəmou bèè bo Babidanni kè bè bo n náké de kó tidouhti tu mù,

⁴ beyuwúòmbè nè betetiebe nè bediebe nè bedítibombè bè tùàkeni dii mònni kè m bè náké n douhti. Òmou me nyí na ke bo n náké tí tu mù.

⁵ De kó difɔnkúò kè Danniyɛeri bè do yu wè n kó dibòò yètiri ke dò Betisasaa, kè Kuyie nkó Muyaá nhò bonè, kòo tuàkeni kè nh ò náké n douhti.

⁶ Kè m béi nke dò: Betisasaa fɔ nwèè baké bepáábè n yému ke dò nKuyie nkó Muyaá nda bonè kè timati ɔɔ í nda di, á n náké n yà tii douhti benkú mù.

⁷ Nte n duó ke yà dè:

N duó ke yà mutie mamù mmu kè mù yènni kutekù cuoké ke deu mediè.

⁸ Kè kpenke kè mu bake dèke ke káá ntiweti.

Kè kutekù kumou kəbe mù wúó.

⁹ Kè mu fàati wenni mesàà

kè mù peité yebe.

Dèè fòu ketenkè ìnkè kè dè pieti de kó mudii mu borè.

Kè tikpasinti dieku mu déé,

kè sinə cekú si yènti mu bake.

Bá dèè boti kè dè mu nfòunè.

¹⁰ Kè m baa nkpaá duó n dóú ìnkè kɛyá Kuyie ntònni mari kè di cùténí deŋkè,

¹¹ kèpíéké ke dò:

Kɔúnè de kó mutie!

Ciénè mu bake kɛyuo mmu fàati

kɛyaa mu be kè tikpasintii cǐtè

kè tinòtii íté kɛyuo mmu bake,

¹² kɛyóu kè dikúnni nkpaá fíikú

nè icǐè ndikpáa miéke,

kè di pitinné timáti kó mefimme nè disəwúò kəme.

Kè dii mantè kébúútè nè timaanti

kécááké timúti tiwanwanti kəme.

¹³ De kó dikūnni ténke bá mmàke menitiyèmmè
 bè bo di duò nfeðfè kōme
 kè òò cááké tímúti
 kè mme ndò nke dò yebie nyèyiekè.

¹⁴ Kuyie ntòrè yèè nàké de kó tináànti kè de bo yie nkè benitibè bəmouu banté Kuyie n kùu baké keĩnkè nè ketenkè kuù bakémè yekpààtiyo yemou kutenkù mieke, ke duò ntikpàti kù ti dónè wè bá kòò tu osampóu.

¹⁵ Mí nhokpàati Nebukannesaa n yà tii dōuñti nti. Fò mBetisasa a né n nàké ti benkù mù, nh ei kó meciù nyembè òmòu í na ke bo n nàké ti tu mù, fí mme nyóó namu ke yé Kuyie nkó Muyaá nda bonémè.

Danniyeri nàkémè okpàati o dōuñti tu mù

¹⁶ Kè dèe di Danniyeri bè tu wè Betisasa kòò kpei mediè nkóò kàkèné dimònni sámpró. Kòò kpààti ò nàké ke dò: Betisasa a báa yóu kè de kó tidōuñti nè ti benkùmè kè de da kàkèné. Kè Betisasa ò tēnnè ke dò: Okpàati, kè de kó tidōuñti nè ti benkùmè kè de do nwetínè a dootitòbè mbe!

¹⁷ A yà mùu tie kè mù òu ke kpeñni kè mu bake dèke ke káá ntiweti kè kutenkù kumou kòbe mù wúó.

¹⁸ Kè mu faàti wenni kè mù piéké yebè dèè kó dimàà fòu ketenkè ìnkè kè de yè yo, kè tikpasinti dieku mu déè nkè sinò cekù si yìñti mu bake ìnkè.

¹⁹ Okpàati fíò tu de kó mutie, a òukemu ke kpenke, kàa diekù tùòke tiweti kàa kpàti pitè kutenkù kumou.

²⁰ De kó difònkúò kàa yà Kuyie ntōnni kè di cùténí keĩnkè ke náá nke tú: Kōñnè de kó mutie kèbò nke yóu dikūnni kè di nfiíkú dikpàà mieke kè di di pitinnè mefimme tímáti kōme nè disòowúò kōme kè òò manté kénwèñnè tiwanwanti ke dò yebie nyèyiekè.

²¹ Okpàati nte de kó tidōuñti benkù mù. Kuyie nkùu baké keĩnkè nè ketenkè kuù ti tãáté a kpeí.

²² Bè yóó da betimu benitibè cuokè! Kàa nwènnè tikpasinti ke bo ke cáá ntimúti fenàáfè kōme, kè timaanti da búúté kàa mbo de kó meborime mieke ke dò yebie nyèyiekè. De kó yebie nkó mepèñtímè mieke a bo banté ke dò nKuyie nkùu baké keĩnkè nè ketenkè kuù baké yekpààtiyo yemou ketenkè ìnkè ke duò ntikpàti kù ti dó nwè.

²³ Mutie kūnni bè yóu di nè icíè ndende benkù ke tú: Bè yóó wète ke da duómmu tikpàti a bo banté òò mōnni kè dò nKuyie nkùu baké keĩnkè nè ketenkè,

²⁴ nè de kpeí í da báámmu okpàati ke tú, a kénté itié n yóó da duò nyí. Yóu a yei nnè meyetimè a òòri mè, kéndòòri dèè wenni, kéndòòri beçiribè mesàà, kè de yèmmè ánsóké meborime sààmè mieke.

Okpàati Nebukannesaa dōuñti dōòmè

²⁵ Bè do nàké tii kó dimàà okpàati Nebukannesaa kè tii dòò.

²⁶ Dè màke òò mōnni dibenni dimàà kòò ncenti o kpàatiçètè kudànkù ìnkè Babidōnni,

²⁷ kèpèkè ke dò: Nte Babidōnni dihei dieri! Mí di máá nè n òò! N òummu ke kpeñni ke nò nke òòri òòmou kè de wenni.

²⁸ Ó kpàá me nnáá nkè metammè mamèe béinní keĩnkè ke dò: Okpàati Nebukannesaa bè da cūmmu tikpàti!

²⁹ Bè yóó da betimu benitibè cuokè kàa nwèñnè tiwanwanti ke fòu, kèncáá tímúti fenàáfè kōme, kèmbò de kó meborime mieke ke dò yebie nyèyiekè. De kó difònkúò kàa banté ke dò nKuyie nkùu baké keĩnkè nè ketenkè kuù baké yekpààtiyo yemou ketenkè ìnkè ke duò ntikpàti kù ti dónè wè.

³⁰ Dende bàmà nkè de kó tináànti dòò kè bèe beti Nebukannesaa benitibè cuokè, kò ncáá ntimúti fenàáfè kōme, kè timaanti ò búúté, kòò yùti okè kèpèñtè fetúúfè kó ticitì, kòò nánkuótii náánnè sinòò kpeti.

Nebukannesaa yèmmè wenkemè

³¹ Yebie nyèyiekè kó difònkúò, mí nNebukannesaa kè m bóté keĩnkè bíkè kè menitiyèmmè wète kè n ta, kè n sante Kuyie nkùu baké keĩnkè nè ketenkè kù bomè sáà, kè nku nsánti ke tú: A òummu, a kpàti í màke kumànkù, a baké sáà nwe.

³² Kutenkù kòbe bá kè bè sù a í bè káánnè, a òòri a òòmè mme ketenkè kòbe nè keĩnkè kòbe. Ómòu báa na kèyete a yè mmù yoo ò da sei.

³³ De mōnni ndi n wète ke pètémè meyèmmè mèè do te kè n kpàti òu, kè n kó betùmbè nè bekperibè kè bèe wète kè n yúni, kè Kuyie nni nduò ntikpàti, kè n yèti nè òòke òukè kèpèñtè di do òòmè.

³⁴ De m̀n̄ni mí nNebukannesa k̀e m b́i nke d̀: De ́e k̀péi nte k̀e n s̄ante f̄́ nKuyie nke da déú̀kũko. A d̄aari d̀e k̀o dim̀à siému. A t̄mmú mum̄u wennimu, k̀a n̄ nke k̀ékũko sifei yemb̀e.

5

Okp̀aati Baditasaa ànnè mè dibanni

¹ D̄iyiè mari k̀o k̀p̀aati Baditasaa ànnè dibanni, k̀yú o eì k̀o bekperib̀e, k̀e b̀e mbo tekoupìtè (1000) k̀émbo dibanni, k̀ò ỳa menà.

² O ỳemmè catè dii m̀n̄ni k̀ò d̀, b̀e túóténi is̄oòbòòke n̄ timáti péiti k̀p̄eyi, o cice Nebukannesa do t̄ni i Sedisademmu k̀o Kuyie nc̄t̄è k̀e b̀e ỳannè, wenwe n̄ o eì k̀o bekperib̀e n̄ o pobè n̄ o poc̄t̄e.

³ K̀e b̀e túóténi Kuyie nc̄t̄è k̀o ibòòke b̀e do t̄ni i Sedisademmu k̀edúo nhokp̀aati k̀e b̀e ỳannè wenwe n̄ o eì k̀o bekperib̀e n̄ o pobè n̄ o poc̄t̄e.

⁴ B̀e ỳ dii m̀n̄ni k̀énsannè k̀éndiè nke s̄anti sitenkaani mes̄o nkpesi n̄ timáti péiti k̀pesi n̄ dis̄owũ̀ k̀pesi n̄ timáti k̀pesi n̄ idei k̀pesi n̄ yetárè k̀pesi.

⁵ D̄ende b̀ambà nkè tenòutè matè ỳenni k̀énwã̀ kumarì defitirè takè b̀e k̀ari d̀e tekp̀aati c̄t̄è. K̀o k̀p̀aati te ỳa k̀e d̀o màti màti k̀e d̀e ò k̀p̄eí,

⁶ k̀òo k̀p̄eí mediè nkòo ìikèe ỳatire, k̀o k̀m̀b̀ùt̄i do mediè, nkòo núu nni nkpeuti k̀e bokù yetòb̀e.

⁷ K̀o p̄ièk̀e k̀e d̀o b̀e ỳuni benitinòmbè n̄ bep̄āb̀e n̄ bedítib̀ombè. K̀e b̀e b̀e ỳuni. K̀o b̀e n̄akè k̀e d̀: Wèè bo b̄antè i nw̄arii k̀e n̄ n̄akè i tu mù m bo ò dátinnè tiyaas̄aati k̀òo dùu mmes̄ofim̄e k̀òo ntú ot̄ánwè n k̀p̄ati mieke.

⁸ B̀e k̀ateni b̄em̄u, òm̄u me nyí nna k̀e k̀a nde k̀o iw̄arii k̀e n̄akè okp̀aati de k̀o tin̄aanti tu mù.

⁹ K̀e d̀e di Baditasaa k̀o ìikè d̄ake yíe ỳatire mediè. K̀e d̀e múnke di o eì k̀o bekperib̀e mediè.

Danniyɛeri n̄akè mè okp̀aati iw̄arii tú mù

¹⁰ K̀o k̀p̀aati Nebukannesa pokùu onitipokp̀aati keè b̀e kuàmmè k̀etaroo dibanni k̀o kudieku mieke b̀e k̀ari d̀e k̀ebéi nke d̀: Okp̀aati mbo s̄á! A b̄á ỳo k̀a k̀m̀b̀ùt̄i nduo k̀a ìikè ỳatiri.

¹¹ A k̀p̀aatiyuu mieke oniti bomu Kuyie nkò Muyaá mbonè wè. A cice k̀o tikp̀ati mieke nke ti do b̄antémè ò wùómmè d̄iyuu k̀e yé dem̄u, k̀o cii ndonnè Kuyie nkòme. De ́e do te k̀a cice Nebukannesa duò nkòo mbakè mecii nyembè b̄em̄u n̄ benitinòmbè n̄ bep̄āb̀e n̄ betetiebe n̄ bedítib̀ombè.

¹² O k̀o mecii c̄ámmu k̀òo yé dem̄u, k̀e n̄ nke beí ntidoūnti k̀e beí yenáānh̄antiyè, k̀e n̄ nke dáanko t̄i s̄ari. Duò nkè b̀e ỳuni de k̀o n̄iti b̀e tu wè Danniyɛeri, okp̀aati do yu wè k̀e d̀o Betisaa k̀o ti n̄akè i nw̄arii tú mù.

¹³ K̀e b̀e ỳuni Danniyɛeri, k̀o k̀p̀aati ò beke k̀e d̀: F̄ó tu Danniyɛeri, n cice okp̀aati Nebukannesa do t̄ni t̄i daati Sudaa tenkè ti k̀o k̀umak̄á?

¹⁴ N k̀èè b̀e tumè a m̄oke Kuyie nkò Muyaá nke wúo ndiyuu, k̀e cii, k̀a cii nc̄á.

¹⁵ B̀e ỳunímu die mmes̄cii nyembè n̄ benitinòmbè, k̀e b̀e bo kaà nyiw̄arii k̀e n̄ n̄akè i tu mù, b̀e me nyí na.

¹⁶ K̀e b̀e n̄ n̄akè k̀e tú f̄́ nno nke náa nyenáānh̄antiyè tu mù k̀e n̄ nke dáanko t̄i s̄ari. K̀a na k̀e k̀a nyiw̄arii ìi nke ñ n̄akè i tu mù, b̀e da dátinnè tiyaas̄aati k̀e da dùu mmes̄ofim̄e, k̀a ntú ot̄ánwè n k̀p̄ati mieke.

¹⁷ K̀e Danniyɛerii t̄énnè okp̀aati k̀e d̀: Okp̀aati nte a cuuti n̄ a p̄arè, yoo a d̀e p̄a ot̄u m̄u, n né yóo kaammu bake de k̀o iw̄arii k̀e da n̄akè i tu mù.

¹⁸ Kuyie nkùu bakè kēnkè n̄ ketenkè kuù do d̀ò a cice Nebukannesa okp̀aati dièwè. K̀o yetiri ndeu k̀e b̀e ò d̀e,

¹⁹ n̄ de k̀p̄eí nkè titenti tim̄u k̀obe, ibotí im̄u k̄nti nhau o ìikè, k̀òo k̀òu ò d̀o k̀ekuò b̀e, k̀e ỳo betòb̀e, k̀e k̀ékũko ò d̀o k̀ékékũnne b̀e, k̀e déú̀kũko ò d̀o k̀édéú̀kũko b̀e.

²⁰ K̀o ànnè tefentè k̀e tepòtè ò deutè k̀e Kuyie nhò bonténi k̀o p̄a tikp̀ati.

²¹ K̀e b̀e ò b̄iti benitib̀e cuokè, k̀òo nfòu f̄é̄f̄e k̀òme k̀e w̄é̄n̄e dikp̀aá k̀o s̄ammarimú k̀éndiiti timúti fenáaf̄e k̀òme, k̀e timānti ò búútè k̀òo mme ndò nke k̀émm̄nè ò bo b̄antémè k̀e d̀o nKuyie nkùu bakè kēnkè n̄ ketenkè kuù bakè yekp̀aatiyo yem̄u, k̀e ã̄ déú̀kũnne k̀u d̀o k̀édéú̀kũnne wè.

²² F̄ó n̄ho bire Baditasaa k̀a d̀e yé dem̄u bake, a me nyí k̀ékũnne amáa.

²³ A yeténè ti Yiè nKuyie nku k̀u bakè kēnkè a duò ndii m̀n̄ni k̀e b̀e t̄ni ku c̄t̄è k̀o ik̄outébòòke k̀e di ỳannè menà nf̄́ nnè a eì k̀o bekperib̀e n̄ a pobè n̄ a poc̄t̄e. De k̀o dif̄nkúò

kàa diè nke sánti sisəotenkaanli nê disəowũ ð kpesi nê timátí péfti kpesi nê timátí kpesi nê idéí kpesi nê yetárè kpesi. Ke sántí dèè í wúó, ndè me nyí yo, dè me nyí yé dèmarè, ke yóu a bo sántemè Kuyie nkúú to a fómmu ku nɔu mièke, yie nkòmú nê nanke kòmú.

²⁴ Kê Kuyie mme ntónnì tenòùtè kè tɛ wàri ì nwàrii.

²⁵ Nte iwàrii ìi wàri ì tu mù: Mende, mende, Tekedi, Padisinni.

²⁶ Nte de kó yetannò dó kénáké ti: Mende, dè benkú ke tú Kuyie nkàammu a kpàti we kè yè dèè.

²⁷ Tekedi, kè bè benné a céékú tebiètè ke sɔ nha yau.

²⁸ Padisinni, bè toté a kpàti ke ti duó mMediibe nê Perisiibe.

²⁹ Kê Baditasaa duó nkòo tɔmbèe dátinné Danniyɛeri tiyaásàati kóó dùú mmeəfimmè kè bèe p̄kéké ke dò ò tu onititáanwè o kpàti mièke.

³⁰ De kó keyènké kemáa mièke nke bè kùomè okpàati Baditasaa.

6

¹ Kê Dariyuusi Mediibe botí kouu cɔuté tikpàti, ke sɔ nhò màke yebie nsipísikuò nê yèdèé.

Danniyɛeri dootitabè ò diúmmè

² Mémme kè Dariyuusii ànnè kùmàndáábè tekòùtè nê sipísidé (120) o tempè mmieke kè bè mbaké nê o yètiri.

³ Kòo tãátè minísisbè bètàati bèè yó mbaké kùmàndáábè ke bè náa mbe tɔmmú bo ncenti mèè botí kè dèe yie nkòo kperè marè báa cake. Kè Danniyɛeri ntú be kóó màù,

⁴ kòo mpènkú betòbè bedé nê kùmàndáábè mecii mmediè, kòo kpàati ndó kóó báa ndiheì dimou mutòmú.

⁵ Nè de kpéi nkè minísisbè nê kùmàndáábè kè bè nwanti ke bo yà Danniyɛeri bo ndòò meyei mmamè de kó tikpàti yete mè. Bè me nyí nyà o kó meyetimè màmè yoo mecaàrimè, kè bè nsó nho kperè demou do nséi nwe, timati í bo bè bo ò sei ntii ìnkè.

⁶ Kè bée yóu kénáké bemáa ke dò: Ti í yóó yà Danniyɛeri kó meyei mmamè kè ti sàà í ò diúmmè Kuyie nhò tũ nkú kuò ìnkè nke.

⁷ Benitùbè bedé bembè nê kùmàndáábè kè bèe unné kékote okpàati borè mecāa nkòo nàkè ke dò: Okpàati Dariyuusi mbo sáa!

⁸ Minísisbè nê kùmàndáábè diebè nê besám̀pòbè nê méèribè nê diheì kó bekótibè beè tíi nke tãátè ke tú bè bo da náké kàa béi ndinùu mari ke di wàri dii tu otànkú òmáa mièke tinti benitibè timou tí mbáa nf̄s̄s̄ máa, òmou báa bántè Kuyie nyoo oniti tɔu mɔu, kè dè í tú f̄s̄s̄ máa ndi ti bo mbáammè. Kè wèè yete ke bantè deterè marè bèe ò dootóo yeciricirè ã dii f̄stiri mièke.

⁹ Okpàati, daú nde kó dinùu kékú a cannimè kè de kó dinùu ténke báa ceete, kéndonnnè Mediibe nê Perisiibe kó ikuu.

¹⁰ Mémme kòo kpàati Dariyuusii wàri de kó dipátiri kékú o kó mecannimè.

Bè dootóomè Danniyɛeri yeciricirè f̄stiri

¹¹ Danniyɛeri kèè dii m̀nni de kó dinùu dɔúmmè kòo kpàati ìkú o kó mecannimè, kòo kò nho c̄tètè kédeke kudànkú kó kudieku kékpetè fenétibè Sedisademmu bíkè ke níi ninkú kébántè Kuyie nké kù sante kuce mètãati diyie dimáa mièke ò baa do ò ndəorimè.

¹² Kòo dootitabèe kote mecāa nho c̄tètè ke bo ò paatè ke nsó nhò báa nKuyie nke kù kuànnè.

¹³ Kè bèe kote okpàati borè kóó nàkè ke dò: Okpàati a í wàri dipátiri ke ìkú a cannimè ke tú we ntànkú mièke ti ndóu nf̄s̄s̄ máa, kè wèè me nyete ke daú ndeterè marè yoo oniti mɔu bèe ò dootóo yeciricirè ã dii f̄stiri mièkaà? Kòo kpàati dò: Weti weti! Tinti n tãátèmè kéndonnnè Mediibe nê Perisiibe kó ikuú ti í yóó ceete.

¹⁴ Kè bèe ò t̄énnè ke dò: Benitibè bè tóni bè Sudaa eì be kóó màù bè tu wè Danniyɛeri, ò í da dé, ò keté ke í dake a daú ndii nùu kpéi. Ò báa nKuyie nku kuce mètãati diyie dimáa mièke.

¹⁵ Okpàati kèè dii m̀nni de kó tináahti kòo yèmmèe caarè medie, nkòo ndó kédeetè Danniyɛeri, kéntũ nke waà nhò bo yimè kóó deetè.

¹⁶ Kè Danniyɛeri dootitabèe w̄ténì mecāa nhokpàati borè kóó náké ke dò: A yému a m̀s̄mmu nke dò mMediibe nê Pedisiibe kó ikuú mièke kè bè wàri timati kòo kpàati ìkú o nòùtè, tí s̄s̄ í ncèète.

¹⁷ Mémme kòo kpàati duó nkè bèe tóni Danniyɛeri ke nyóó ò dootóo yeciricirè f̄stiri mièke. Kòo kpàati náké Danniyɛeri ke dò: Kuyie nda deetè, kunka a tũ nkú nê mewé̀rímè.

¹⁸ Kè bèe tóni ditári dieri kèpoo nkòo kpàati ìkú o kó mecannimè, bèè tu bekótibè kè bè múnke ìkú be kòmè kè dè bo yie nkòò mɔu báa denne Danniyɛeri.

¹⁹ De kó difɔ̀nkúò kòo kpààtìi kò nho c̄f̄t̄t̄è, ò í nyie nke di d̄marè, bá ò í nyu o poc̄f̄è, ò me nyí nna ke duò de kó keyènkè.

Danniyeyeri yènnímè yeciricirè f̄t̄t̄iri bá d̄marè í ò d̄ò

²⁰ Kòo kpààtìi íté kè dè kpaá uu kékote yeciricirè f̄t̄t̄iri borè.

²¹ Ò t̄ónko d̄ii m̄nni k̄yú n̄ meyeñcaarimè kó kuníi ke d̄ò: Danniyeyeri Kuyie nkóo t̄nti, Kuyie nha t̄i nk̄u n̄ mew̄érimè k̄u na ke da deet̄en̄ yeciricirè n̄nkuót̄àà?

²² Kè Danniyeyerii ò t̄éñnéni ke d̄ò: Okpààti mbo s̄áà!

²³ Kuyie n t̄i nk̄u t̄ónn̄imu ku t̄ónni k̄è di táu nyeciricirè n̄, bá yè í n d̄ò meyei mmamè, n yí càarè d̄marè Kuyie, m me nyí d̄ò d̄marè d̄è í da naati.

²⁴ Kè d̄e narike okpààti kòo duò nk̄è b̄e denneni Danniyeyeri yeciricirè ã d̄ii f̄t̄t̄iri mieke, kòo yènni k̄è b̄e ns̄ò nhò í k̄oute bá s̄amp̄arè ke ȳé ò do duóm̄mè o yèmmè mem̄ou Kuyie.

²⁵ De kó difɔ̀nkúò kòo kpààtìi duò nk̄è b̄e p̄inní b̄èè do d̄ake ke bo kuò Danniyeyeri k̄è b̄è dokoo yeciricirè f̄t̄t̄iri n̄ be pobè n̄ be bí, k̄è b̄e níi nkpaá ke í t̄uòkoo dif̄t̄t̄iri f̄ùò k̄è yeciricirè b̄è t̄t̄e t̄t̄e ke aaroo n̄ be k̄ù.

²⁶ De kó difɔ̀nkúò kòo kpààtìi w̄ari dipátiri kénáké benitibè b̄em̄ou n̄ ibotí im̄ou, titenti tim̄ou k̄obe ke d̄ò: Mbonè k̄è d̄è naati.

²⁷ N d̄ò kénáké ti tu: N kó ketenkè kem̄ou duóm̄mè bá w̄è w̄è ndé Kuyie nDanniyeyeri t̄i nk̄u. Kuù f̄òu,

ke yó mbo s̄áà,

ku kpàti í yóó deè,

kuù yó mbaké s̄áà.

²⁸ Kuù coonko k̄è kuù d̄eeri,

kuù d̄òri tidieti n̄ meḍòrimè càmmè,

kef̄nkè mieke n̄ ketenkè ìnkè.

Kuù fiète Danniyeyeri yeciricirè nou mieke.

²⁹ De kó difɔ̀nkúò k̄è Danniyeyeri d̄ake deuke Dariyuusi kó tikpàti mieke k̄etann̄enko Siduusi Perisi kou kp̄eti mieke.

7

Danniyeyeri doúmmè tidouñti k̄yá des̄innè d̄enàà

¹ Baditasaa kpàti benni ketiri Babid̄onni mieke, k̄è Danniyeyerii d̄ou n̄tidouñti k̄yá mebenk̄umè péu ò duò d̄ii m̄nni o d̄ou. Ò ènt̄e d̄ii m̄nni k̄éw̄ari ò yà d̄è o d̄ouñti mieke. Nte ò t̄i yà k̄è t̄i nd̄ommè.

² Kè Danniyeyeri béi nke d̄ò: N duò d̄ii m̄nni k̄yá kuyaak̄u it̄énimè itemm̄anke inàà d̄am̄èeri ìnkè ke ìnko o nie.

³ Kè des̄innè d̄enàà yènni d̄am̄èeri mieke bá d̄è í sénni. Bá mùu s̄imm̄u k̄è mù càànnè mut̄em̄u.

⁴ Kè muketim̄u d̄onnè diciriciri ke né m̄ake ifièti fetúúf̄è k̄ome. Kè nn̄i nkpaá w̄úo nk̄è b̄è deite mu fiète k̄è mùu íté k̄écom̄m̄u oniti k̄ome, k̄è b̄è mù duò mmenitiyèmmè.

⁵ Kè mus̄imm̄u d̄erimm̄u yènni ke d̄onnè kutontonk̄u k̄éité k̄ékp̄áà, ke aak̄è ic̄int̄i it̄aati, k̄è b̄è d̄ò mùu íté k̄écom̄m̄u páii, kékote k̄épp̄imm̄u péu k̄écááké.

⁶ Kè nn̄i nkpaá w̄úo nk̄yá mut̄em̄u k̄è mù d̄onnè dim̄anni ke m̄ake ifièti ten̄t̄è k̄ome k̄è í bo inàà mu ìnkè n̄ yeyo ȳenàà, k̄è b̄è mù duò mmuw̄erim̄u k̄è mù bo mbaké.

⁷ Kè m baa nsak̄è ke w̄úo n̄ yà d̄è n̄ d̄ouñti mieke k̄yá mus̄imm̄u t̄em̄u k̄è kuf̄sw̄aá nn̄i mp̄i m̄med̄iè k̄è n̄ k̄m̄b̄uñti do, k̄è mù m̄ake muw̄erim̄u diem̄u bá mù í m̄ake mù m̄annè mù, ke m̄ake tim̄ati kó yen̄ii nyed̄ieyè ke bo nc̄áá nke k̄éù mù p̄i nd̄è, ke naū mù cááké ke súo nd̄è. Bá mù í d̄onnè deketirè, k̄è m̄ummu m̄ake yeyiè n̄tepīt̄è.

⁸ Kè nn̄i nkpaá w̄úo nde kó yeyiè nk̄è dis̄amp̄óri marii yènni ye cuok̄è k̄ébo nyèt̄aati, k̄è de kó diyènni m̄ake inuò n̄honiti k̄ome n̄ dinùu ke náá n̄tipoc̄em̄m̄un̄daati.

Kuyie mbeéni

⁹ Kè nn̄i nkpaá w̄úo nk̄è b̄è d̄ou nyekp̄aàtikarè, kòo dakóti m̄ouu k̄ateni k̄ekari, kòo yàati péi ke d̄ò n̄tipaàk̄on̄ti, kòo yùti d̄ò nd̄ipedabùu péiri, kòo kp̄aàtikari c̄ou mmuh̄áà nke m̄ake yec̄ètiyè k̄è yè múnke c̄ú.

¹⁰ Kè meh̄aàkp̄erimè yièni ke p̄ùò n̄ho ìlk̄è kukó nk̄ome k̄è benitibè sikou sikou p̄i n̄ho t̄omm̄u k̄è sikoupīk̄up̄i c̄ómm̄u o ìlk̄è, k̄è tibeénti keté, k̄è b̄è p̄ōt̄é yep̄ate.

¹¹ Kɛ nnɪ nkpaá wúó ndiyènni sámþóri dii náá ntipocɛmmúnáahti tefentɛ kpeti. N kpaá ke de nwúó nkɛ bèe kuɔ musímmù mummu ké mù dootóo muháá diemù mieke kɛ mùu cóútɛ.

¹² Desínnɛ sɔnne tɛnkɛ í nkpaá mɔke muwɛrímù, kɛ bè nɛ dé yóu kɛ dɛ bo nkpaá fòu yemòrɛ mayɛ mieke.

¹³ Kɛ nnɪ nkpaá wúó n yà mèè benkùmɛ n dɔuhti mieke kòò mɔu yènni tiwetɪ mieke ke dò nhoniti ke kété kénwetɪ odakóti kɛ bè ò ni o borè.

¹⁴ Kɛ bèe ò déúkunnɛ kòò duɔ ntipkàti kòo baatɛ, kɛ titenti tímɔu, yehɛkɛ yemɔu, ibotɪ imɔu kɔbɛ mpɪ nho tómmù, kòo mbaké sáá, o kpàti í yó mmɔke kumàнку.

De kó tidɔuhti tu mù

¹⁵ Kɛ n kám̀bùòti do mɛdiè mmɪ nDanniyɛeri kɛ kufɔwáa nni nhautɛ ke yé de kó tidɔuhti tumɛ tikòmbòdorikpeti nti.

¹⁶ Kɛ n tóónnɛ benitibɛ bèè dɛ bo bɛ kóò mɔu kóò beke de kó denennɛ tu mù, kòò n nàkɛ ti tu mù kɛ dò:

¹⁷ Desínnɛ dɛnàà dende benkú yekpàatiyo nye yènáà.

¹⁸ De kó difònkúó Kuyie nkùù baké keínkɛ nè ketenkɛ ku kɔbɛ bo cɔutɛ tikpàti ké nti te sáá.

¹⁹ Kɛ n yíe kɛbekɛ musímmù naammù benkú mù mùù do í dònnɛ deterɛ detáati, mùù do duò tikòmbùòti ke mɔke yemàtinii nnɛ disòwùú kó tinònkúóti, ke cáá nke kɛù mù pɪ ndɛ ke nau mù cáákɛ ke súò ndɛ.

²⁰ Kɛ m múnkɛe beke de kó musímmù mùù do mɔke yeyiè ntepiítɛ mù benkú mù nè diyènni teri dii do yènni kɛbɔ nyeteyɛ yetáati di benkú mù, dii do mɔke inuɔ nnɛ dinùù ke náá ntipocɛmmúnáahti ke de u ke pɛžɛtɛ yeteyɛ.

²¹ Kɛ nnɪ nkpaá dɛ wúó nkɛ de kó diyènni kpánnɛ Kuyie nkó benitibɛ kéndó ké bè na.

²² Kòo dakóti ífɛní kékónnɛ Kuyie nkùù baké keínkɛ nè ketenkɛ ku kɔbɛ. De m̀nni tùòke dii m̀nni kòò bè duɔ ntipkàti.

²³ Kòo n náké ke dò: Musímmù naammù benkú dikpàatiyuu naanni ndi, dii cáánnɛ yeteyɛ, de kó dikpàatiyuu dii yóo na yɛsɔnyɛ ké yɛ maanko ké n yɛ nàù ke yɛ yauri.

²⁴ Kɛ yeyiè ntepiítɛ benkú bekpàatiɛ tepíitɛ bèè yóó ánnɛ de kó dikpàatiyuu mieke. De kó difònkúó kòò tɔu mɔu yènni ke cáánnɛ betòbɛ kéna bekpàatiɛ bètáati,

²⁵ kénnaá ntipocɛmmúnáahti, ke sáá nKuyie nkùù baké keínkɛ nè ketenkɛ, ke fɛ́ũnko ku kó benitibɛ kéndó kéceetɛ Kuyie nkɔbɛ benfitimɛ kó dipátiri nè bɛ kó ikuá. Ò bo mmɔke de kó muwɛrímù ke dò yebie nyètáati nè dikéé.

²⁶ De kó difònkúó kɛ Kuyie nkó tibeéntii ítɛ, kɛ bèe dɛitɛ o wɛrímù kɛ mùu dèè sáá.

²⁷ Kɛ bèe duɔ nKuyie nkùù baké keínkɛ nè ketenkɛ ku kɔbɛ tikpàti, kɛ bè mbaké ke te yekpàatiyo yemɔu. Kòo kpàti mbo sáá, kɛ titenti kó bekpɛrɪbɛ bɛmɔu nyiɛ nho kpeti ke pɪ nho tómmù.

²⁸ N dɔuhti m̀nku nku mɛmmɛ, mí nDanniyɛeri n dɛ yà dii m̀nni kɛ dɛ n di ké n kpeɪ kɛ nnɪ ntoti n yèmmɛ dɛ ínkɛ.

8

Danniyɛeri duómɛ tidɔuhti kɛyà dipedaà nè dibòdaà

¹ Baditasaa kpàti benni táánni, mí nDanniyɛeri kɛ n wɛtɛ kédóu ntidɔuhti teti kémbúúti n do dɔú nti meketimɛ.

² Ntɛ de kó tidɔuhti: N duò kɛ dɛ ndò m bo Suusi kó diheidiè ndi Edammu tempɛ, nhUdaii kó ntaké,

³ kɛ nnɪ nwúó nkɛyà dipedaà kɛ di córímù kukó ntaké ke mɔke yeyiè nyèdɛé kɛ yɛ òkù mediè. Dii dɛntɛ ke yènni kɛ di dɛunɛ diteri.

⁴ Kɛ n yà de kó dipedaà kùmmùmɛ de iikɛ bíkɛ kubakù cànku nè kuyou. Bá kuwanwankù tekù makù í nna ke bo di bàao. Kɛ di wetimɛ kù kù báa na ké di bàao, kɛ di dòòri di dómɛ kɛ di wɛrímù déúkú.

⁵ Kɛ nnɪ nkpaá ke toti n yèmmɛ kɛ dibòdaà marii yènni deyíikɛ bíkɛ kénkokù ke firɪ kutenkù ke cáá mediè, bá di naàcɛi í káá nketenkɛ kɛ di yènni dieri sokɛ di nuɔ nsaku ke duò tikòmbùòti.

⁶ Kɛ dii tuòkenɪ dipedaà n do yà di kɛ di bo kukó ntaké di borɛ, kébunnó nè di wɛrímù mumɔu.

⁷ Kɛ n yà di potémɛ dipedaà nè kamieke ké ndi puoti ke bóótɛ bóótɛ di yìè nyédɛ ké di bɔ mbá di í nna ke di bàao, ké ndi furi bá òmòu í nna ke di fiètɛ.

⁸ Kɛ dibòdaà wɛrímù ndeukù mediè mbá mù í mmɔke mù màmmɛ, di wɛrímù tùòke dii m̀nni mu m̀nku kɛ diyènni dierii bóótɛ, kɛ yeteyɛ yènni yènáà de kó difítiri kénwetɪ itemmànke ináà.

⁹ Kɛ di sãmpɔri teri mari yɛnni ye kɔ dimari Inkɛ kɛ di wɛrimú ndéúkú mesàà nkɛ di weti diyèni yìèni kɛ nè kubakú cànkú nè dihei sàari.

¹⁰ Kɛ múnkɛ kpannɛ kɛInkɛ kɔbe kɛ bè na, kɛtɔ̀nɛ siwãã péu ke si nãu.

¹¹ Kɛ di kpannɛ siwãã koo kpàati kɛpaa nyiwũs bè do o feu i yewe yemou kɛsãu nKuyie ncɛsàatɛ.

¹² Kɛ dii nanɛ dɛInkɛ kɔbe kɛpaa mbɛ do feu ù wũs, nè mɛdɔ̀rimɛ yeime mieke kɛ de kɔ diyènni yete timómmɔnti kɛnnɔ nke dɔ̀ri di dɔ̀ mɛ̀ kɔ dimàà.

¹³ Kɛ n keɛ Kuyie ntɔ̀nni mari náammɛ, kɛkeɛ diteri mari di bekɛmɛ ke tú: Mɛbenkùmɛ a benkɛmɛ yóo káá ndɛ? Ɔnye mɔ̀rɛ mieke nke iwũs kɔ muféú yóo wɛte kɛsɔ̀tɛmɛ? Oyɛiwe wɛ̀ɛ càari ò yó mbo kékáá ndɛ? Dɛ̀ yó nkáákɛ de kòò yóu ò bo ndɔ̀rimɛ Kuyie ncɛ̀tɛ̀ nè dɛInkɛ kɔbe ci dɛ̀?

¹⁴ Kɛ Kuyie ntɔ̀nni ketiri dɔ̀: Deyuo nsikɔupísidɛ̀ nè sikɔusitããti (2300) nè yekúnwerɛ̀ sikɔupísidɛ̀ nè sikɔusitããti (2300) dɛ̀ɛ̀ dɔ̀ nkɛ̀pɛ̀tɛ̀ kɛ Kuyie ncɛ̀tɛ̀ nè wɛte kɛwenke.

Danniyɛeri dɔ̀uɛ̀ti dɛ̀rɛ̀nti kɔ mɛbenkùmɛ̀

¹⁵ Mí nDanniyɛeri kɛ nni ntoti n yammɛ ke bo bantɛ de kɔ tidɔ̀uɛ̀ti tu mù, kɛ dɛmarɛ̀ɛ kɔtení kɛcómú n yìikɛ ke dɔ̀nnɛ oniti.

¹⁶ Kɛ n keɛ metamɛ mamɛ kukó Udaai borɛ kɛ mɛ pī̀kú ke tú: Kuyie ntɔ̀nni Kabiyɛeri, náké oniti yie nho dɔ̀uɛ̀ti tu mù.

¹⁷ Kɛ Kabiyɛerii kɔtení n cómú dɛ̀, kɛ kufɔ̀wãã nni mpī̀ nkɛ n nínkú kɛsɛ́nnɔ̀ ketenkɛ, kòò n náké ke dɔ̀: Danniyɛeri, oniti f̄s, á nyɛ ke dɔ̀ nha yà dɛ tukúnɛ yemɔ̀rɛ sɔ̀nye nye,

¹⁸ kɛnsakɛ ke n náannɛ kɛ m baa sī̀ nkɛtenkɛ bá n yí yé m berí ndɛ kòò m pí nkéini kɛcómú,

¹⁹ ke n náké ke dɔ̀: M bo da dáa nKuyie mmieke yó ndòmmɛ, dɛ̀ɛ̀ yóo dɔ̀ yemɔ̀rɛ sɔ̀nye Kuyie ntãatɛ̀ yɛ̀ mɔ̀nni ndi.

²⁰ Dɛ̀pedaà a yà di nè yeyiɛ̀ nyɛdɛ̀ɛ̀, dɛ̀ benkú Mɛdii nè Pɛrisi kɔ yekpàatiyo nye.

²¹ Dibɔ̀daà benkú Keresi koo kpàati nwe, diyènni dieri dii sokɛ di nuɔ̀ ncuokɛ di benkú okpàati ketiwɛ̀ nwe.

²² Diyènni dii bɔ̀tɛ̀ kɛ yeyɛ̀ yènà yènni di kɔ dif̄t̄iri dɛ̀ benkú bekpàatibɛ̀ bɛ̀nàà ndi bèɛ̀ yóo cɔ̀utɛ̀ oketiwɛ̀, bɛ̀ kɔ muwɛ̀rimú nè í yóo tuakɛ o kámu.

²³ Bɛ̀ kpàti bo tuakɛ dii mɔ̀nni ti mànkú kɛ benitiyeibe yei ntuakɛ mɛ dúònni, koo kpàati tɛfɛ̀ntɛ̀ yìɛ̀ nyènni kɛnnɔ̀ nke ci mbenitibɛ̀ mɛdiɛ̀.

²⁴ O wɛrimú yó ndéúkúmu, mù nè í yó mbonni o borɛ, ò bo cakɛ mɛdiɛ̀. Ò dɔ̀dri dɛ̀ kɔ dimàà bo nyiɛ̀ ò bo na kékua benitikperibɛ̀, kɛwɛ̀nnɛ̀nɛ̀ Kuyie nkɔbe mómmbɛ.

²⁵ Ò bo ncii mɛdiɛ̀ nkéna kɛsuò bɛtɔ̀bɛ̀, nè o kɔ tɛfɛ̀ntɛ̀ mieke ò bo kua benitibɛ̀ bèɛ̀ do kari ke í yìkú, ò bo ndó kékpannɛ̀ múnkɛ okpàati diwɛ̀, de mɔ̀nni nè ndi bè yóo ò kùamɛ bá òmòu í ò potɛ̀.

²⁶ Ntɛ̀ a yà tii dɔ̀uɛ̀ti benkú dɛ̀. Timómmɔnti nti, kɛ tii tukúnɛ deyuo nnɛ̀ yekúnwerɛ̀. A ti sɔ̀nnɛ̀ ti kɔ yemɔ̀rɛ̀ kpaa dɛ̀tirimu.

²⁷ Dɛ̀ kɔ dimònni mí nDanniyɛeri kɛ dɛ̀ n yɔ̀ntɛ̀, kɛ nni mmɔ̀ nke dɔ̀ yemɔ̀rɛ̀ mayɛ̀. N kãnti tɛ̀nnɛ̀ dii mɔ̀nni kɛ n wɛte kɛsɔ̀tɛ̀ n tɔ̀mmú okpàati borɛ. Kɛ̀ dɛ̀ nkpaà n kɔ̀nnɛ̀ dɛ̀ kɔ tidɔ̀uɛ̀ti kpɛ́i mbá m mu nyi ti bantɛ̀.

9

Danniyɛeri bàitɛ̀mɛ̀ Kuyie

¹⁻² Mɛdiibe boti koo kpàati Dariyuusi Asuyeduusi birɛ̀ kpàti benni ketiri Babidãnni, mí nDanniyɛeri kɛ nni nfei nKuyie mpáte, de mɔ̀nni ndi m bantɛ̀mɛ̀ Kuyie ndo bɛ́i nti nè ku pããnáãnti náãntò Sedemii nuù mieke, tii tukúnɛ yebie nsipísiyiekɛ̀ Sedisadɛmmu yóo naammɛ̀ tidobonti.

³ Kɛ m bou dinùu ke dáati fif̄t̄ònti, ke cóu n yuu mutápeí, nkɛbóútɛ̀ n Yiɛ̀ nKuyie mbíekɛ̀ ke bo kú dɔ̀u nke kú bantɛ̀.

⁴ Kɛ m bantɛ̀ Kuyie nkɛ̀ kú dáa nti caàrimɛ̀ ke dɔ̀:

Áú! Kuyie nkuù dɛ̀u, ke kperini. F̄s nwɛ̀ɛ̀ taunnɛ̀ bèɛ̀ pí nha tannò, bá a s̄s í nyɛ̀ mbɛ̀ɛ̀ da dɔ̀ bɛ̀ kpɛ́i.

⁵ Ti da yetɛ̀nɛ̀mu, ti dɔ̀ mɛyɛ̀ mme, ti caàrɛ̀mu, ke yete a kpeti, ke b̄t̄innɛ̀ a tannò nè a kuò.

⁶ Ti í kɛ́tɛ̀ a pããnáãnti náãntibɛ̀ bèɛ̀ do náannɛ̀ ti kɔ bekpàatibɛ̀ nè ti kɔ bekótibɛ̀ nè ti yembɛ̀ nè ti kɔ kubotí kumòu.

⁷ Kuyie nf̄s nweñnimu páí, tii caàrɛ̀ ke dɔ̀ nkékékúnne timàà. Tii te ifei Sudaa kɔbe nè Sedisadɛmmu kɔbe nè Isidayɛeribe bemou bèɛ̀ tákɛ̀ nè bèɛ̀ díetiri, bèɛ̀ ciátɛ̀ ke bo yehɛkɛ̀ tɛyɛ̀ ti da yetɛ̀nɛ̀ mɛ̀ɛ̀ kpɛ́i.

⁸ Kuyie ntú te ifei, tinti nè ti kɔ bekpàatibɛ̀ nè bèɛ̀ ti bakɛ̀ nè ti yembɛ̀ ti da yetɛ̀nɛ̀ mɛ̀ɛ̀ kpɛ́i.

- ⁹ Áú! Ti Yiè nKuyie nfɔ̀ nwèè mɔ̀ke mesémmè, ke ti c̄f̄en̄ko bá nè ti me nyetamè a kpeti.
- ¹⁰ Kè í yie nke túnne a kuó a ti nàké ì nè a p̄ān̄ān̄ti náan̄bè nò mieke.
- ¹¹ Isidayɛeribe bɛm̄ou yetemu a tié nke da bùt̄innè ke cààrè. Deè te kè meyei nha nàké m̄èè kpr̄éi a kóo t̄ont̄i M̄oyiisi p̄áte mieke kè m̄è ti tùòkení.
- ¹² A do nàké t̄i, t̄inti nè ti kó b̄ekp̄àat̄ibè bèè ti ni, t̄i d̄òri meyei mm̄èè ti tùòkùnì Sedisademmu me kó kubot̄i í buotè kupikù tekù makù.
- ¹³ A do nàké m̄èè yei nkp̄éi a kóo t̄ont̄i M̄oyiisi p̄áte mieke, m̄èè ti tùòkení, ti me nyí yóu meyei nke bo bónkùnne a mieke, ti í dake a t̄āat̄e ti ke bo ti d̄òò ti kpr̄éi.
- ¹⁴ Deè kpr̄éi nte k̄aa í yóu a bo ti duann̄imè de kó meyei. Ti Yiè nKuyie nha d̄òrimè mem̄ou siému. T̄i yete a tié.
- ¹⁵ Ti Yiè nKuyie nha d̄enne dii m̄onni a nit̄ibè Esibiti nè muw̄erímú k̄aa yèt̄iri feitému, ke kpaá bo nè yienni t̄i yete a kpeti. T̄i cààrè.
- ¹⁶ Kuyie nha s̄aa ndeumu, báa yóu k̄aa mieke do Sedisademmu a ei, a kó dit̄asàari. Ti kó meyei nnè ti yembè k̄ome, meè te kè benit̄ibè s̄aa nSedisademmu nè a nit̄ibè.
- ¹⁷ Kuyie nként̄e m̄ báamm̄i n da báa nyi a yèt̄iri kpr̄éi, wént̄e a c̄f̄èt̄e c̄akemè.
- ¹⁸ Kuyie nkeè n da báamm̄e, wént̄e a te dii ei p̄onte m̄èè bot̄i. T̄i í da báa nke ye nti m̄annè á ti tee, ti da báa nha ti kuò mm̄èè kpr̄éi nke mesémmè.
- ¹⁹ Kuyie nként̄e ti báamm̄i ke tí c̄f̄é, keè ti ye mm̄u ke tí teennè, báa ɔ̄ote nè a kó diyèt̄iri a kobe yu di de kó dihei mieke di kpr̄éi.

Kuyie nd̄aa nti Danniyɛeri yebie nsip̄is̄iyiekè kpr̄éi

- ²⁰ Kè nní nkp̄aa báa nKuyie nke kù dáanko n yei nnè n kobe Isidayɛeribe k̄ome ke nkù báa nku t̄asàari kpr̄éi.
- ²¹ N kpaá ke me nnáa nkè Kuyie nt̄onni Kabiyɛeri n do yà di n d̄ouñti teti mieke kè dii k̄atení m̄ borè ke ēinte mec̄āa nke s̄s̄ ndè berínè kuyuoou b̄è feu dii m̄onni iw̄ũ Kuyie.
- ²² Kè di n duó nyitié nke d̄ò: Danniyɛeri n k̄atení ke bo da yíe mec̄i mme.
- ²³ A b̄ānt̄e dii m̄onni ndi Kuyie nkù n duann̄imè tin̄ān̄ti a kpr̄éi, kè n k̄atení ke bo ti nda náké. Kuyie nda d̄omu, yetoo kékeè de kó tin̄ān̄ti, k̄ebant̄e a d̄ouñti tu m̄u.
- ²⁴ Bè bennè dim̄onni ndi dii tu yebie nsip̄is̄iyiekè kuce m̄eyiekè, de kó yem̄òrè bo a nit̄ibè nè dihei s̄àari kpr̄éi nke, kè d̄e bo yie nkè b̄e tookp̄erí deè, kè bèe yóu meyei mmudòrim̄u, kè Kuyie mbè c̄f̄é mbe yei, kè b̄e d̄òrimè s̄éit̄e kénsiè s̄āā. A yà d̄e tid̄ouñti mieke nè Kuyie nnàké ti kè t̄i d̄òò. Kè bèe w̄ete k̄ewénkùnne Kuyie nc̄f̄èt̄e.
- ²⁵ Nte a d̄ò nk̄ebant̄e ti ke ti ȳf̄èt̄e: K̄ebennè nè b̄è b̄ei ndii yie di bo w̄et̄emè Sedisademmu kóo maá ke yà tuòkenè okp̄àati b̄è t̄āat̄e w̄e, d̄e m̄òke yebie nsip̄is̄iyiekè kuce m̄eyiekè ndi. De kó dif̄onkúò yebie nsip̄is̄ikúò nè yed̄éè kuce m̄eyiekè ye mieke dihei nè di kó sic̄f̄ep̄erí d̄e bo maá. De kó yem̄òrè d̄e yó nyóumu medié.
- ²⁶ De kó yebie nsip̄is̄ikúò nè yed̄éè kuce m̄eyiekè kó dif̄onkúò kè bèe kuò Kuyie nt̄āat̄e w̄e, bá òm̄òú í nhò p̄áte. De kó dif̄onkúò kóo k̄p̄àati t̄ou m̄ou k̄atení nè beh̄āp̄omb̄è, k̄épon̄te dihei nè Kuyie nc̄f̄èt̄e k̄e nyóò dent̄enè kè Kuyie nhò pot̄é. Ó né yó ncāarit̄em̄u menie nh̄ò a kukó nk̄énh̄ommè ke yàa kúnè, ke ȳé b̄è ti t̄āat̄em̄e w̄eè kpr̄éi nke.
- ²⁷ Yebie nȳeyiekè ȳèè kpaá ye mieke ó bo d̄ònnè benit̄ibè péu metaummè. Yebie nyèt̄āati nè dik̄éè kó dif̄onkúò kóo b̄è p̄aa mb̄è bo nfeumè Kuyie nyiw̄ũ ke kù p̄aa nyep̄ārè. De kóo cāariw̄e bo nd̄òri is̄òke kperè kè d̄e tont̄é. Ó yó mm̄è d̄òrimu kè b̄è t̄āat̄e ti o kpr̄éi nkè t̄i ò tùòkení.

10

Danniyɛeri d̄ou ntid̄ouñti k̄yà oniti w̄èè d̄āat̄i tiyaap̄éti

- ¹ Siduusi Perisi kóo k̄p̄àati k̄p̄ati benni t̄āanni mieke, kè Kuyie mb̄einnè Danniyɛeri b̄è yu w̄e ke t̄i Betisasaà nè tid̄ouñti mieke, kóò benke t̄i d̄ò nk̄ét̄uòkení t̄i tukunè meh̄āarimè diemè. Kè Danniyɛeri ntoti o yemmè ke bo ti bant̄é kè Kuyie nt̄i nhò benke.
- ² Kóo d̄ò: Mí nDanniyɛeri d̄e do s̄s̄ n kari mukũ mmu ke bo seménni t̄āann̄wè.
- ³ Bá n yí yo mmudii s̄aam̄u, m me nyí cáa nyimaa, m me nyí ȳò mmenaa, bá n yí panti kè de kóo seménnibè yàa p̄ēt̄é.
- ⁴ Ot̄ānkù ketiwè kó yewe nsip̄is̄idè nè dinaanni yie ke s̄s̄ m bo kukó ndiekù Tikidi také.
- ⁵ Kè nní nwúò nk̄yà oniti m̄ou kòò d̄āat̄i diyaaòri péri, ke bou f̄es̄oonaak̄on̄fè o ka.
- ⁶ Kóo k̄ōnti d̄ōnnè dit̄asàari, kóo ìikè mièti ke d̄ò nfetaafè ɔ̄s̄ míf̄t̄m̄è, kóo nuò ndò mbè 5 mmimè t̄ósi, o baà nnè o t̄āake kè d̄e mièti ke d̄ōnnè dis̄oow̄ũ b̄è ant̄é di. Kòò b̄éi ndè ndōnnè dif̄f̄nni dii n̄āa.
- ⁷ Mí nDanniyɛeri m̄i m̄āa do yà de kó m̄ebenkumè, benit̄ibè bèè m bonè bè í nyà m̄umam̄u, nè mem̄me kè kuf̄swaa mbè pí nkè bèe coké k̄es̄ari.

⁸ Kè nní nkpaá m maa ke wúo nde kó mebenkùmè diemè kè n wèrímú deè kè n yìikè ceete bá n ténke í mæke muwèrímú.

⁹ Kè n keè weè niti tammè, bá n ténke í n yé m berí ndè, kè n doroo ketenkè, kécímmòò.

¹⁰ Kè tenòùtè matè n kááké, kè n yíinní kè nní nnínkú ke Ìkú n nou ketenkè kè nkònti au.

¹¹ Kè de kóo niti n náké ke dà: Danniyeri Kuyie nda dómu, yetoo kébantè tináahti kù da náá nti tu mù. Ítè kécómmú! Bè n tónnì a borè nde. Ò bèi memme kè n yítè kécómmú kè n kònti nkpaá au.

¹² Kòò yíé ke dà: Danniyeri a bá nyèkù! Nè a kékùnne dii yíé amáa Kuyie nyiikè ke wanti ke dó kébantè deè dòòri, nè de yíé ndi kù kèemè a báammu ke duó nkè n yiténí ke kòriní ke bo tí nda náké.

¹³ Wèè bàa Perisi kòbe kó dikpàatiyuu kòò m pèitè kè n de dòò yewe sipísidè nè òmáa, kè Misèedi Kuyie ntàrè kperè kó dimari kòtení ke n teennè, nh òate Perisi kó bekpàatibè borè nde.

¹⁴ Ke tùòkení di mmònni ke bo da náké tii yóò tuòkení a nitibè yewe yèè kèriní ye mièke. Nte mebenkùmè mèè benkú de kó yemàrè.

¹⁵ Ò n náánnè dii mònni de kó tináahti kè n sñ nketenkè nke ke dò nyúóó bá n yí ténniko tímáti.

¹⁶ Kè tenitinòùtè matèe kááké m biè nkè n na kèwète kéaae n nuù kébéi nkénáké de yíé nke dà: N Yíè n yà mèè benkùmè meè do n kòmbùòti ke n wèrímú deè.

¹⁷ M bo yíme mí nhoniti yíè nwèè í tùòke dèmarè kénákèné n yíè m me n yí kpaá mæke muwèrímú yoo muwemmu?

¹⁸ Kè de yíè nyíé kè n kááké kèwète kè n duó mmuwèrímú.

¹⁹ Ò deè memme kè n náké ke dà: Kuyie nda dómu. A bá nyèkù, kàa kòmbùòti duò, cáttinne a kònti kèwète kèpétè muwèrímú. Ò n náánnè dii mònni memme kè n wèrímú wètení m borè, kè nh ò náké ke dà: N yíè nha bo na kè m béinnè di mmònni ke yé a n duómè muwèrímú.

²⁰⁻²¹ Kòo yíé kè m beke ke dà: A yé n kòtení mùù kpéi nha boràa? N kòtení ke bo da náké tii wàri tinti tímómmònti pátiri mièke. N né kpaá dò nkèkpannèmu wèè bàa Perisi kó dikpàatiyuu, m bo nyóò tuòkoo wèè bàa Keresi kòò tùòkenímu òmòu me nyi bo wèè bo n teennè kè de í tú Misèedi Kuyie ntònni dii bàa Isidayeribe.

11

¹ N do ò teennèmu Medii boti kou Dariyuusi kpàti benni ketiri mièke.

² Né nte n tóni tii náahti mómmònti ke bo da náké.

Kubakù cànku kó bekpàatibè nè kubakù yóu kòbe kó dikpànni

Bekpàatibè bètáati beè yóò còutè betòbè Perisi kó tikpàti mièke kòo naanwè mbè tūnni wèè kó tikpàti yó ndeu kèpèètè betòbè beketibè. O kpàti bo ðeuke dii mònni mediè nkòò báátí ke bo kpannè Kedesibe kó dikpàatiyuu.

³ Kòo kpàati dikòmbùò yíè mmòuú ànnè kémbaké benitibè bəmou ke dōori ò dómè.

⁴ Kòò fiikú dii mònni weti weti ke deè ò kpàatiyuu bo pònte kètoté itemmànke inàa mièke. O yaabí ii me nyí yóò còutè tikpàti, betòbè beè yóò totí de kó tikpàti, be wèrímú né báa tuòke ò kòmu dòmmè.

⁵ Okpàati wèè yó mbaké diyíè yìèni kè kubakù cànku kó dikpàatiyuu ò yó nkpeñimú, kòo kóo àpànti mòu né kpenke kóò pèètè kòo kpàti pèètè ò kpeti do kááké de.

⁶ Yebie mmayè kó difònkúò bè bo ànnè metaummè, kè kubakù cànku kou kóo sapàa nyenke kubakù yóu kou. De kóo nitipòkú me nyí yó nkpaá nè ò wèrímú, be kó metaummè í yóò mònte, ò bo kú wenwe nè ò dàu nè ò bire nè ò kòbe.

⁷ Kòo cìètè kou mòu còutè tikpàti, kékòtení kèpí nkubakù yóu kóo kpàati ò cìètè mièke, kèkpannè ò kó behààpòmbè kè bè na.

⁸ Kéheí be tenkanii kékonnè Esibiti nè tikòuténenti tímou, mesoo nkpeti nè tímáti kpeti bè píñhè tí ikúú tómmú. De bo yí yebie mmayè péu bá dikpànni í bo.

⁹ Kè kubakù yóu kóo kpàati do kucànku kou mudoo kèyíèke kèwète kékò nho kó kutempè.

¹⁰ Kè kubakù yóu kou kó ibií báátí dikpànni ke tíi nkunitisükú mesàa nkè be kóò mòu báátí nè behààpòmbè kèséntè kutemmànku, menie nhòò ta mèè boti kukò nképíe. Kòo wète kékò nho cie ke báátí kèpi ò dootitòbè kó diheí kperí.

¹¹ Kè kubakù cànku kou iténni nè kemieke kébaao kubakù yóu kou. Kòo waá nyetfirè yetfirè péu, kòo dootitòbè me nhò na.

¹² Tefentè bo pí nkubakù yóu kóo kpàati nè muwèrímú ò mæke mù kpéi mbá nè ò yóò me nkuaomè behààpòmbè péu ò í yóò bè na.

¹³ Kubakù cànku kóo kpàati bo yíé kéwaá nyetfirè kè yèe pèètè yeketiye do mamè. Yebie mayè kó difònkúò ò bo wètení nè behààpòmbè péu nè tikpàrinènti kpeti.

¹⁴ De kó dimònni benitibè péu bo báátí ke bo kpánnè kubakù yóu kóo kpààti, bá f̄s nDanniyeeri a kó benitibè mómmbè itookperi yembè bo íté ké nhò kpánnè kè dè bo yie nkè d̄e d̄ò t̄i nàké tiduñti matì mieke, b̄e me mbáá ò na.

¹⁵ Kubakù yóu kóo kpààti bo koteni k̄éç̄éte dihei kperi mari k̄é di p̄ante, bá kubakù c̄anku kóo kpààti báá na kóò bàao, bá ò āap̄omb̄e me nkpeñim̄e.

¹⁶ Ò yó nd̄oari ò d̄ó memme d̄emare báá ò c̄ónné, ò yóo kari dihei sààri mieke nke dii wenni ke p̄é̄t̄é yeteȳe, k̄émp̄anti demou ke súš ntidobonti máá ò p̄é̄t̄é d̄e.

¹⁷ De kó dif̄ñkúò ò bo íté k̄écóm̄mú nè ò kpààtiyuu dim̄ou kó muw̄erímú ò bo nd̄oari k̄é d̄e dò nhò d̄ó mesàà nk̄éduš nn̄e kubakù c̄anku kóo kpààti k̄é b̄e tau nk̄ò ò duš nho kóo sap̄àà nk̄òo puoke k̄é d̄e bo yie k̄òo ò ninte k̄ékuo. Ò me mbáá na nè de kó mecii nk̄éduš d̄emare bá s̄amp̄s.

¹⁸ De kó dif̄ñkúò ò bo cuò ndam̄é̄ri bík̄é kó yeh̄ek̄é k̄étiek̄e itemp̄e mp̄éu, k̄òo kpààti m̄ou w̄èe tu op̄òò k̄òò p̄ante ò fent̄e k̄òo yà te kó muc̄óntimu.

¹⁹ De m̄ònni k̄éw̄é̄te ò kó yeh̄ek̄e kper̄e bík̄é, k̄éȳīek̄e k̄édo k̄ékú k̄é d̄e deè.

²⁰ W̄èe bo s̄oté ò f̄st̄iri ò bo t̄š nhoniti k̄òo túóté de kó dikp̄ààtiyuu kó tec̄sààt̄é kó tin̄enti. Dimònni s̄amp̄s mieke b̄e bo ò p̄ante, b̄e me nyí yóò ò p̄ante k̄é d̄e nfei yoo d̄e ntú nè dikp̄ànni mari mieke.

²¹ W̄èe bo ò c̄outé ò yó ntú os̄int̄eniti nwe, b̄e do í w̄úonn̄e w̄e tikp̄ati. K̄òo tanni benitibè bo dii m̄ònni meom̄p̄um̄e mieke k̄éc̄outé tikp̄ati nè mecii.

²² Bá òm̄ou báá ò na, w̄èe yóò b̄e p̄ante bam̄ou k̄ékuon̄e Kuyie ntaunn̄e b̄e kumáá be kóo kpààti.

²³ Ò bo díinn̄e metaumm̄e b̄e d̄ò mè, k̄é b̄e s̄outé, ò w̄erímú d̄ake bo nd̄eukú bá nè ò nitib̄é í me ns̄um̄e.

²⁴ K̄òo kote yeh̄ek̄é ȳé̄ k̄ari k̄é d̄e ȳe naati ye kó itemp̄e nke bo d̄ò ò c̄ic̄eb̄e nè ò yà̄rib̄e í dáátí ke d̄ò d̄e, k̄éhei dihei kó tikp̄ati k̄étotí ò k̄obe k̄ébenn̄e ò bo p̄antem̄e sic̄ekper̄i, d̄ende kó dimàà né í yó nh̄a ke bo.

²⁵ Ò bo banté dii m̄ònni ò kpeñim̄e weti weti k̄ébáátí nè beh̄āp̄omb̄e ke bo pi kubakù c̄anku kóo kpààti, k̄e wenwe múnke mbaatiní nè beh̄āp̄omb̄e b̄èe kpeñi medīe mm̄ómm̄omme, b̄e me mbáá na ke ȳé ò yóo kpánn̄em̄e mecii mme.

²⁶ N̄e memme ò k̄obe bo ò fit̄é k̄é b̄e na ò āap̄omb̄e k̄ékuo kus̄t̄ikú.

²⁷ De kó bekp̄àatib̄e bed̄e bo w̄enn̄e k̄ékari k̄édi, ke nd̄e k̄arin̄e kemieke ke náa mb̄etòb̄e siyáabisí, b̄e í yóò d̄e máá k̄énák̄é timati k̄é t̄i p̄i m̄mut̄ómmú, ke ȳé dimònni dii tu kum̄anku di mu nyí t̄uàkem̄e.

²⁸ De kó dif̄ñkúò k̄é kubakù yóu kóo kpààti w̄ete k̄énk̄ūnti ò cie nè tikp̄ati dieti k̄òo mieke péi Kuyie ntaunn̄e b̄e kumáá, k̄òo b̄e kpánn̄e k̄ép̄é̄t̄é k̄ékò nho cie.

²⁹ K̄é d̄e mboni k̄é kubakù yóu kóo kpààti w̄ete k̄ék̄ote kubakù c̄anku kou bor̄e, d̄e me nt̄enke báá d̄ò d̄e do d̄omm̄e meketim̄e m̄ònni.

³⁰ Diyīe ȳīen̄i k̄èe bík̄é k̄obe yóo tuakenímu nè b̄at̄òb̄e k̄òò bàao. K̄òo k̄ònt̄i ȳarike k̄òo bútin̄né k̄òo mieke do Kuyie ntaunn̄e b̄e kumáá be Ìnk̄e, k̄òo dak̄en̄e b̄èe yete de kó metaumm̄e.

³¹ K̄òo kó beh̄āp̄omb̄e b̄at̄e Kuyie nc̄sààt̄e bor̄e k̄é t̄e s̄ink̄ūnne, k̄ébaa b̄e bo nfeum̄e Kuyie nyiw̄ūš, k̄édaa nd̄iw̄ūštonni Ìnk̄e is̄òke kper̄e d̄èe tu meyei nd̄iem̄e.

³² N̄e de kóo kpààti kó mesoumm̄e mieke ò bo bo mb̄èe do í fiúkú Kuyie nk̄o kuce mieke. B̄èe do fiúkú k̄é b̄e yete k̄énkp̄a fiúkú.

³³ Be mieke b̄èe cii b̄e bo tuo mb̄etòb̄e mecii nyem̄òr̄e maȳé mieke, b̄e bo nk̄òu be kó b̄emab̄e k̄énc̄ouko betòb̄e, ke fekú betòb̄e kper̄e ke b̄e kpeti.

³⁴ De kó mef̄é̄t̄im̄e mieke b̄e í yóò p̄é̄t̄e meteemm̄e péu b̄èe bo nk̄orin̄i b̄e yó nk̄orin̄eni meȳemm̄e m̄ed̄ém̄e mme.

³⁵ De mieke mecii nyemb̄e péu bo kú, k̄e be k̄ū̄ nwénk̄ūnne Kuyie nk̄obe k̄é b̄e b̄ate, k̄é b̄e òt̄é k̄é kum̄anku né na k̄étuakení, ke ȳé b̄e d̄oumm̄emu de kó diȳe.

³⁶ De kóo kpààti bo nd̄oari ò d̄óm̄e k̄òo fent̄e nd̄eu medīe. Ò yemm̄e bo ndo nhò de u ke p̄é̄t̄é yeb̄ak̄e yem̄ou nè tefent̄é k̄énsáà nKuyie nk̄ū̄ bak̄e des̄onne dem̄ou. Ò yó n̄n̄om̄mu dem̄ou, k̄é Kuyie nk̄ū̄ bak̄e dem̄ou k̄é ku mieke yaa don̄e ò Ìnk̄e, k̄é k̄ū̄ d̄ò k̄ú t̄āāt̄e t̄i ò k̄p̄éi.

³⁷ De kóo kpààti í yó ndake ò yemb̄e do t̄i nyèè b̄ok̄é k̄p̄éi nhò í yó ndé dib̄òò mari, bá nè benitipòb̄e d̄ó di ke p̄é̄t̄é yeteȳe, ò yemm̄e yó ndo nwee p̄é̄t̄é dem̄ou.

³⁸ Ò bo yóu d̄ende kó dimàà k̄énd̄ou ndib̄òò kper̄i mari ò yemb̄e do í yé di, k̄é ndi p̄āa m̄mes̄o nn̄e tim̄at̄i péiti nè yetás̄aȳe nè tinenti s̄àati péu.

³⁹ Ò bo nd̄s̄ k̄ép̄ante yeh̄ek̄é péu nè de kó dib̄òò c̄anni kó muw̄erímú k̄éd̄éuk̄ūnne b̄èe kó dimàà bo yie nde kó dib̄òò k̄é b̄e totí ketenk̄é k̄é d̄e ntú be kó ticuuti.

⁴⁰ Dimònni sɔnni kó dimònni kubakù cànku koo kpààti nè kubakù yóu kou kè dɛɛ wɛtɛ kɛmáá, kɛ kubakù yóu kouu ò donɛ sinaasɛí nè si dɛɛbɛ, nè bàtòòbɛ péu nè o kó bɛhããpòmbɛ, kɛ bɛɛ ta yɛhɛkɛ péu kékɛtɛ itemmànke menie nhɔɔ ta mɛɛ botí kukó nképiɛ nképitɛ,

⁴¹ kɛdo dihei sàari dìi pɛɛtɛ yɛsɔnye, kɛ benitibɛ péuu duó ketenkɛ, kɛ Edomiibe bie nè Moabiibe nè Amàniibe kó bekperibɛ kɛ bɛɛ na kóo yentɛnɛ.

⁴² O kpàti bo tuakɛnɛ yɛhɛkɛ tɛyɛ, bá Esibiti kɛbɛ mómamɛbɛ báá na kóo yentɛnɛ.

⁴³ Ò bo túótɛ Esibiti kó tikpàti, mesɔo nnɛ timátí pɛítí, nè tinentí sààti tɛti péu. Dibii kɛbɛ nè Etiopii kɛbɛ kɛ bɛɛ ò bòútɛ.

⁴⁴ Ò né bo keɛ dìi mòmni diyie yiɛní kɛ, kubakù yóu kɛbɛ kpɛí, koo kòmɔbùtíi do. Ò yóo ítɛnɛní kemieke nke, bɛ bo kuɔ kunitisũkù mesàà.

⁴⁵ Ò bo cónnɛ bɛ touti dàmmɛri nè dihei sàari kó ditàri de cuokɛ, dɛɛndɛ ò yóo kúmɛ, bá òmòu báá na kóo teennɛ.

12

Yɛmòrɛ sɔnye kó tináànti

¹ Kɛ Kuyie ntònni yí kɛ n náké ke dò: De mòmni Kuyie tɔrɛ koo kóti Misɛedi wɛɛ bàa Kuyie nkɔbɛ ò bo kɔtɛní, dɛ kó dimònni yó ntú mɛyɛncaàrimɛ kperi ndi. De kó mɛyɛncaàrimɛ botí mu nyí ànnɛ nè ti bomɛ kétuakɛnɛní yí. De mòmni a kɛbɛ bɛɛ yɛtɛ wàri mufòmmu pátíri mieke bɛɛ yóo cootɛ.

² Bɛcírí bɛɛ bo kudònkù, kusũkù bo ente de yiɛ, kɛ bɛmabɛɛ ta mufòmmu mùu bo sáá, kɛ betòbɛɛ ta ifei mieke, mehàárimɛ sáá.

³ Kɛ mecii nyembɛ mmietí kɛínkɛ tiwɛti kòmɛ. Bɛɛ teénnɛ betòbɛ kɛ bɛ na ke dɔɔri Kuyie ndómɛ kɛ bɛ mmietí siwàà dòmmɛ sáá.

⁴ Fɔ́ nDanniyɛeri á nsòri de kó tináànti, a báá denne di mpátíri tɔ ti kɛ kumànkù mu nyí tùòke. Kɛ de mòmni tùòke memme benitibɛ péu yóo di kàammu kɛ dìi bɛ yiɛ mecii.

⁵ Mí nDanniyɛeri kɛ nní nwúó nde kó mɛbenkùmɛ kɛyà benitibɛ tɔbɛ bɛdɛbɛ kɛ bɛ cómmú kukó nyákɛ yɛdɛ yiɛ ndimari otòu dítɛri.

⁶ Kɛ bɛ kóo mòu beke wɛɛ dàátí tiyaàpɛítí ke cómmú menie nyínkɛ ke dò: De kó mɛbenkùcàmmɛ yóo deɛ òmmòmni?

⁷ Koo youte o nòutɛ kɛínkɛ kɛ n keɛ ò béimmɛ ke dò: Kuyie mbomu kɛ m béi ke yu ku yètiri, dɛ kó mɛborimɛ yó mmòke yɛbie nyɛtáati ndi nè dikéɛ. Mɛ yóo deɛ Kuyie nkɔbɛ kó muwɛrimú bo deɛ dìi mòmni ndi páíi.

⁸ Mí nDanniyɛeri kɛ n keɛ de kó tináànti, m mɛ nyí mbantɛ, kɛ deɛ nte kɛ m beke ke dò: N Yiɛ ndende kó dimàà yóo deɛ òmmòmni?

⁹ Koo n tɛnnɛ ke dò: Danniyɛeri a bá nyíèkù, dɛ kó tináànti dò nkénsòrimu kɛ kumànkù yàa tuakɛnní.

¹⁰ Mɛbennimɛ bo wénkùnne benitibɛ péu, kɛ bɛɛ wenke kɛsaate. Bɛyɛibe bɛɛ í dò nkéna kɛkeɛ kɛ bɛ nsókɛ ke dɔɔri mɛyɛi. Bɛɛ cii kɛ bɛmbɛɛ bantɛ dɛɛ dòɔri.

¹¹ Kɛ túótɛnɛ bɛ yóo yóu dìi yiɛ bɛ bo nfeumɛ iwũɔ Kuyie nnɛ bɛ yóo dáu ndii yiɛ isòke kperɛ dɛɛ tu mɛyɛi ndiemɛ diwũòtònni ínke dɛ yó mmòke yɛwɛ tekòupítɛ nè sikòusidɛ nè sipísiwei ndi (1290).

¹² Dɛ nnaati bɛɛ bo mbaa kétuakɛ yɛbie ntekòupítɛ nè sikòusitáati nè sipísitáati nè yènummù (1335).

¹³ Fɔ́ nDanniyɛeri, fɔ́ nní ntɛí kétuakɛ kumànkù, dɛ mòmni ndi a yóo tamɛ mɛòm̀p̀m̀m̀ɛ mieke, kutenkù deɛmù mòmni kɛítɛ kɛcòutɛ a cuuti.

Osee Di mpátiri to tii náanti

Osee do tú Kuyie mpáanaanti náantò nwe, kè kùu ò tónni Isidayeeri kó dikpàatiyuu kubakú you kperi mieke, kòo bo bè nàké kù ò nàké ti be kpéi. Kòò ndé bo ke dò yebie nsipísidé nè yènummù kè Asidii kòbe yaa pòntenè de kó dikpàatiyuu.

De kó dimònni dihei do bo meborime yeime mieke nke mediè. Asidii kòbe kó behāpòmbè bèè do bè ā mudoò. Kè mufòmmu yeimu mmómumù ke sūūmmu Isidayeeri. Dèè né do ò dake ntú deyeyire deè tu benitibè do yóumè bè bo ntámè Kuyie nke né ntú nKannahāā kòbe kó yebakè. Nè de kpéi nkè Kuyie nni ndó Osee puoke onitipòkù wèè dauti dautinè benitidaabè kè dèe benke meborime yeime bè kù dāorimè. Kuyie nfēūrimu ku nitibè kpéi mbè í yíemmè ku kpeti. Kuyie nné yému ke dò nku nitibè bo kù dake. Osee né náá nti benitibè tu bèe dake Kuyie.

Di mpátiri náanti duó ke dòmmè

1. Osee yàmè dende bàmà mmeyítimè 1-3
2. Isidayeeri seimmè Osee 4-8
3. Kuyie nyóó potémè Isidayeeri 9-10
4. Kuyie ndómè ku nitibè kè dè í mōke kumàнку 11:1-13:8
5. Isidayeeri yóó wēte kēkarimè be tenkè 13:9-14:10

¹ Sudaa kpàatibè Osiasi nè Yotammu nè Aasi nè Esekiasi bè do còú dii mōnni betòbè dikpàatiyuu mieke Sudaa kòbe kó dikpàatiyuu mieke, kè Soasi bire Sedoboammu ntú Isidayeeri kóo kpàati. Kè ti Yiè nKuyie mbéinnè Bedi bire Osee.

Osee puokemè onitipòkù wèè dauti dautinè benitidaabè

- ² Kè ti Yiè nKuyie nni nyóó keté kù bo béinnèmmè ku nitibè kénáké Osee ke dò:

Osee! Kote kétúóté onitipòkù wèè dauti dautinè benitidaabè kè di da pié idacēmbí,

ke yé dihei dii nkòbe duómme bemaá mubəoféù,
ke m bütinné, mí ndi Yiè nKuyie.

- ³ Kòo kote kétúóté Dibadaimmu kóo sapàà nKomèe, kóo puoke kè wèè ò peité denitidabire.

- ⁴ Kè ti Yiè nKuyie nhò nàké ke dò:

Yú de kó de bire ke dò: Sisedeedi.

Ke yé dè kpaá sámpos nwe kè m poté Yeuu cīètè,
ò do còú mmèè nitijīl nSisedeedi ei mieke me kpéi,
Isidayeeri kpàatiyuu bo kpánné.

⁵ De yiè bo tuòke dii yiè
m bo kééte Isidayeeri kparitámmù
Sisedeedi biriku mieke.

- ⁶ De kó difónkùò kòo yíe kèpúó nképeité denitipobire, kè ti Yiè nKuyie nnáké Osee ke dò:

A dè yu ke dò: Mpè.

Ke yé mesémmè ténke í yóó nni mbonèmmè Isidayeeri,
n ténke í yóó bè cīé.

⁷ Kè Sudaa kòbe bie, n yóó bè kuómme mmesémmè kè bè deeté, mí mbe Yiè nKuyie mmù bè te. N yí yóo ntó mutámmù yoo disiè, yoo n doké kè bè deeté, yoo n deke sikpàrisēī, yoo n waá mbesāndèèbè.

- ⁸ Kè weè Mpè nkóte kòo ò càtè ke yíe kèpúó nképeité denitidabire.

- ⁹ Kè ti Yiè nKuyie nhò nàké ke dò:

Yú we ke dò: Okpákpàri,
ke yé díndi Isidayeeri
di ténke í tùmè n kòbe,
m me nténke í bo di kpéi.

2

Kuyie nnakémè Isidayeeribe yóó dimè diwèi

¹ Kè Kuyie mbéi nke dò:

Di yiè mari bo mbo kè Isidayeeribe sũũ ndàméèrì nùù kó mubirímú kōme,
ke bá ndò nkéna kékaa nkédeè.

Bè do bè yu dè ke tú bekpákpàribè,

bè bo bè yu dè ke dò:

Kuyie nfòukù kó ibí.

² Dè m̀̀nni Sudaa kobe

nè Isidayeeribe bè bo wēnné,

kéwaá nhokpààti omáá,

kéyè be tenké,

dè kó di yiè bo ndeu, bè di ntú Sisedeedi.

³ Nákénè di tebíi bekpákpàribè ke dò,

bè tu n kobe, kénáké di tábè bè do tú bè Mpè

ke dò m bè d́́mu.

Kuyie nd̀̀nnè m̀̀ Isidayeeribe onitipòkù wèè d̀̀uti d̀̀utinè benitidaabè

⁴ Kè Kuyie mbéinnè Isidayeeribe ke dò:

Seinnè di yó. Seinnè di yó,

ke yé ò ténke í tùmè m pokù,

m me n ténke í tú o d̀̀u * Yíè nKuyie nke tũ̀̀nne yeboké (Wénté Isaii 1:21, 23:17, Esekieri 16:15-43, 23:22-49).

Wèe deite o ìkè dèè benkú ò d̀̀uti d̀̀utinè m̀̀ benitidaabè

kédeite o me saku mecannimè mèè benkú ò yúúkúmè benitidaabè.

⁵ Kè mèè d́́ke m bo ò dàtè kécónnó o tetiri

m bo duò nkòo náá mbe do ò peini kòò d̀̀ommè.

M bo duò nkòo náá ntedánté,

kòo feitóo tedánté kōme,

kè sinéyèi ò kùo.

⁶ O bí, mesémmè í ì nni mbonè

ke yé ì tumè onitipòkù wèè d̀̀uti d̀̀utinè benitidaabè o kó ibí nyi.

⁷ Be yó d̀̀uti d̀̀utinè benitidaabè mbe,

wèè bè peité ò d̀̀òrri ifei kperè nde,

ke náá nke tú: N dó kéwammú yedacìè

kè yé nni nduò mmudii nè menie,

ke n duò ntipéciti nè mmupààkonkperimù.

Ke n duò mmekùò nnè menaá.

⁸ Deè te kè n yóó pii nho ce tipoti,

m bo pénné kunaàsimperí kéfité,

bá ò ténke báá yà o ce.

⁹ Ò bo ntũ̀̀ nho dacìè nkédónté,

ò bo yè wammú ké mónté.

Dè m̀̀nni ò bo yí:

M bo wète n d̀̀u ketiwè borè,

n do dè nyo ndiwèi ke pèèté di m̀̀nni.

¹⁰ Ò í banté mú do ò duòmmè mudii

nè menaá mpámmè nè mekosáámè.

Kè mú nhò duò ntimáti péiti nè mesoo.

Kòò dè tóu ke d̀̀òrinè Baadi kó tibə̀̀nenti.

¹¹ Dèè kpréi nte kè n yóó fietè n diiti dididèi m̀̀nni,

kè bè t̄̀ũ̀̀ finyí kó yebe ke d̀̀ò menaá,

n cə̀̀utè n naá, kéfietè m peciti nè mupààkonkperimù

kó tiyàati ò daati dè ke kánkù o fei.

¹² M bo feinko o fei o dacìè nyiiké,

be kóo m̀̀u me mbáá na kóò fietè.

* 2:4 Dè kó yenaáhkékè náá nyIsidayeeribe yóúmè mme be

¹³ M bo deite o wèi diməu nè o baə nyeməu, otànkù pànwè kpeye nè sionpùsi kpeye nè yebaa nteyè.

¹⁴ Koo paa nfinyì nè fikíè kó detie ndo borè bo daúnko, ò do tú dèè tu ticuuti o daciè nhò cu tí, de kó deɓaa mbo naá ndikpáá kè tikpasĩnti dè càáké.

¹⁵ Ò dɔ̀ò dè, mɛfíè nhò do túóté mè, kɛmpāā ndiboò Baadi yepārè, ke ũ demámánnè ke duuku medèi, ke tũ nho daciè ke n yè. M bo dè nhò yietí.

Mí ndi Yiè nKuyie mmũ bɛi.

¹⁶ N yóó ò na mɛciì mme, kóó tannè dikpáá kɛwɛtɛ kóó bɛi.

¹⁷ Dɛ mɔ̀nni kè n yu wée yie nhò do dɔ̀mmè ò bɛ ndii mɔ̀nni, o yètinii dii mɔ̀nni Esibiti.

Kè n wɛtɛ kóó tɛ́ɛnè o paa nfinyì kpeɛ, ke mesàà nwɛtɛ kɛyènni Akoo biriku.

Kuyie nyóó wɛtɛ kɛtaunnèmè Isidayɛɛribe

¹⁸ Kè ti Yiè nKuyie mbéi nke dò: Dɛ yiè kɛrínĩmu kòò bo nni nyu ke tú: N dɔ̀u, ò tɛ́nke í yó nni ntú: N yiè mBaadi.

¹⁹ M bo deite Baadi kó diyètiri o nù mieke, de kó yebakè botí bɛ tɛ́nke í yóó nyé yɛ yètè.

²⁰ Dɛ yiè m bo bɛ dɔ̀dɔ̀nè metaummè, bembɛ nè desĩnne nè tikpasĩnti nè tinòti nè debambaannè

ke dèè yie nkè m bá mbè dɔ̀dɔ̀ri mɛyɛi. M bo kéké dekparitannè nè yekparise kè mudoò deè, kè n nitibè ní nduó pètèii, ke í yíèkù.

²¹ Dĩndi Isidayɛɛribe mĩ yóó di puoke

ké ndi po sáà, kè di dɔ̀dɔ̀ri dè bèkúmè, ke di náá ntimámmɔ̀nti ke di dó.

Ke di kuò mmesémmè,

²² M bo ndi po ke di wetí kè dí m banté mí ndi Yiè nKuyie.

²³ Dɛ yiè m bo cɔ̀uté n kɔ̀bɛ báammii, kédúó nkɛ́nkè yewɛtɛ, kè kɛ́nkèɛ dúó nketenkè fetaaɛ.

Mí ndi Yiè nKuyie mmũ bɛi.

²⁴ Kè ketenkèɛ peité tidiiti, kè fĩnyĩ peité yɛbɛ bè dɔ̀dɔ̀rinè yè menaà.

Kè odífíè peité bɛ diinè yè mekùò.

²⁵ Di bo sũũ ndihèi, kè mesémmè m pĩnnè wèè yètiri do tú Mpè.

Kè n náké wèè yètiri do tú okpákpàri ke dò:

A tú nkou nwe. Kòò dò:

Fó nKuyie nfɔ̀ò n te!

3

A bo tũntemè metaummè mèè tɔ̀tɛ dè mɔ̀ke tiyeti nti

¹ Kè ti Yiè nKuyie nni nnáké ke dò: Kɔ̀tɛ kɛwɛtɛ kɛtúóté a pokù, wèè da yete ke waá nyedacíè. Dɔ̀kɛ we mí ndi Yiè nKuyie n dó mèè botí Isidayɛɛribe, bá nè bè mɛ nni mbùtinnémè ke tũ nyebakè Baadibe, yèè nɔ̀nnè fĩnyĩ * kó yekàtìndà.

² Memme kè n kɔ̀tɛ kè bè yietí medítibii ntepiítè nè mènùmmù, muyuo cidóò tekòutè nè sipísìnùmmù (150),

* **3:1 Fĩnyĩ kó yekàtìndà:** Ibookuò mai nyi. Benitipòbè bèè do 3 mpāā ndiboò bè tu di Asitaritee de kó yekàtìndà.

³ Kédeè kóò nàké ke dà: Á mbo die nkémante, a báá ndauti dautinè benitidaabè, a báá yie nhòmòu, m múnke í yóò ndè dòòri.

⁴ Ke yé yebie mmayè mieke Isidayeeribe yó mbomè, ke í mæke okpààti yoo tekpààtibite, bè í yó nni nfeu iwūš, bè í yó nfiiku yetārè, ke bo ndennini mí mbe Yiè nKuyie nkprí, ikuš niùti í yó mbo, bè í yó mmæke sitenkaanii.

⁵ Isidayeeribe bo wète, ké n wammú mí mbe Yiè nKuyie, mí nwèè bè te, kéwammú be kóo kpààti Dafiti. De kó yewe bo pēēté ké bè nni nwanti ke kpeuti ke dó n kó mesàà.

4

Kuyie nkpannè ti Isidayeeribe

¹ Kè ti Yiè nKuyie mbéi nke dà:
Díndi Isidayeeribe kénténè kékéè n dós ké di náké ti,
òmòu ténke í dòori dèè síé,
òmòu ténke í dós oṭòu.
Òmòu ténke í n yé dihei dii mmieke.
² Bá wè ò š mparikumu ke né sóú,
ke kòu ke yuuku,
bemòu ké bè dauti dautinè betòbè ke yóu mmèdiè.
Ke kòu benitibè.
³ Deè kpéi nte ké dihei dimòu kàri mukūū nkè benitibè dèu
ke taunnè tikpasinti
nè tinòti nè siyī.

Kuyie nkpannè ti ikuš niùbè

⁴ Kè Kuyie mbéi nke dà:
Òmòu í dò nké n sei,
yoo wè n kpannè,
fš nyikuš niùti diewè n sei fš nwe!
⁵ A bo nkéri kuyie ncuokè kébéte,
ké m pānānānti náanò nkéri keyènkè kébéte,
ké n kuò a yò.
⁶ N nìtibè kò mbe í yé mèè kpéi nke n náanòti.
Fš n kuš niùti a mómmuò nha í dós ké n yīté.
Nè de kpéi n yóò da deitemu n kuš tōmmú mieke.
A mè n yèmmè mí nKuyie mmí nwèè da te,
n yóò yèmmu a bí kpéi.
⁷ Bè dòòri meyei mme nè bè baà bomè.
M bo deite be sānni kè bèè di ifei.
⁸ N nìtibè feu ì wūš meyei ntūntimù kpéi mbè de nyonnè,
deè te kè bè dós bè ndòori meyei nkè bè pèú ke yo.
⁹ Mèè yei ndoti n nìtibè,
meè doti ikuš niùbè,
n yóò bè yietimu be yei nke fšó
mbe yei mbè dòò mè.
¹⁰ Bè yo nke í diè,
ke nyóu ke tūnne yebøkè bá bè í sūūnko.
Ba nte?
Bè ténke í n dé mèè kpéi nke mí mbe Yiè nKuyie.
¹¹ Bè dauti dautinè betòbè mbe
ke nonnè yenacekote nè menapammè,
deè bè fènte.
¹² N nìtibè né bekù be pāādò nye
ideí ì bè nàà mbe kpeiti.
Kè mubòyaa mbè ta ke bè fétinne,
ké bè dèténè Kuyie nke tūnne yebøkè,
mí nKuyie mmí nwèè bè te.
¹³ Yetārè ìnkè nke bè feumè iwūš,
ke tuò mmekùš nsitāā ìnkè nè yetārè kó detedierè,

ke nɔnnè de kó medéè nkó mukàrìmù,
 deè te kè be kó besapàmbè nè be còòbè kè be dòòri de bəokpɛɛ.
 14 M me nyí yóó bè poté bè dauti dautinè màè kpéi benitidaabè,
 n yóó poté ikuó niùbè mbe,
 bembè bèè ɔɔ kenténè benitipòbè bèè dauti dautinè benitidaabè
 kè bè toténè n kó mudii.
 Kubotí kuú nkəbe í baàti, bè fetimu.

Kuyie ncaummè Sudaa kəbe nè Isidayeeribe

15 Kè ti Yiè nKuyie mbéi nke dò:
 Isidayeeribe dauti dautinè betəbè mbe,
 díndi Sudaa kəbe di báá bè teeté kédəò meyei,
 di báá kəte Kídikaadi,
 di báá deke Beti-Afenni.
 Mí nKuyie m bomu,
 òmòu báá parikènè n yètiri.

16 Isidayeeribe to kpeñni kunaawàátikù kpeye kəme mme. Mí ndi Yiè nKuyie m bo bè yóu
 kè bè ncenti bè dómè dípebií kəmaà?

17 Kè Isidayeeribe taunnè yebəkè di mbè wùó.

18 Bè ɔ nyóó yènni tinaayākémúónti mieke ke ta munitipowammù mmu, ke dó ifei kpeɛ kè
 de pēētè be kó disanni.

19 Kuyaakù kuú yóó bè tùóté tefòdóntè kəme kè ifeii bè píñnè iwùú bè feu í.

5

Kuyie nkpannè ti ikuó niùbè nè bekpààtibè

1 Kè Kuyie mbéinnè ikuó niùbè nè Isidayeeribe kpààtibè ke dò:

Díndi ikuó niùbè, kənténè kékéè!

Dòònè meyoðmmè díndi Isidayeeribe kpààtibè,
 keènè n yóó di náké ti.

Dí do dò nkébenke benitibè deè sié.

Kè dí né naá mbe kpéi tímáti dindínti Misipaa èi mieke,
 ke naá nticùòti Tabəə tãri.

2 Di keú difòtiri cumpuri ndi Sitimmu èi mieke
 kè n yóó di poté diməu.

Mí ndi Yiè nKuyie mmù béi.

3 Díndi Isidayeeribe n di yému.

Isidayeeribe n yí di biinninè,
 Isidayeeribe di túnne yebəkè nye,
 Isidayeeribe di sãú dimáà ndi.

4 Isidayeeribe di dòòrimè í yie
 ke di bo wēténí m borè,
 di bo ndautinè mè ditəbè de kó meyèmmè mèè di to,
 kè di í na ke m banté mí ndi Yiè nKuyie.

5 Isidayeeribe di kó tefentè teè náké di kpéi
 Efadaimmu kəbe nè Isidayeeribe di yei mèè di bə.
 Kè Sudaa kəbe múnke di túnne ke do.

6 Di bo n wammú ke fíé ipe nè inààke

ké m mónté ke yé n yitémè di cuokè.

7 Di n ciitému mí ndi Yiè nKuyie nke dautinè ditəbè nke pié de kó ibí,
 nè de kpéi otànkù pànwè kó dibanni bo di neinè,
 díndi nè di kpeɛ.

Kuyie n nàkémè Isidayeeri kəbe nè Sudaa kəbe mudòò kpéi

8 Kè ti Yiè nKuyie nni mbéinnè ke dò:

Eénè ditəteheú Kibea èi mieke!

Eénè tekpàriheutè Damaa èi!

Poténè teíkóntè Beti-Afenni èi.

Bensamee kəbe! Nè di ñnkè nke.

9 M bo poté díi yie Efadaimmu botí kəbe,

be eì bo dǎũnko.

N náá nti Isidayeeribe ti tu timómmanti nti.

¹⁰ Sudaa kpààtibè tu bèè taà bàmbè betòbè kó sibaa mieke,
Nè de kpéí m mieke bo bè dátinnè menie nhòò tamè kukó.

¹¹ Isidayeeribe díndi bèè do fěũnko betòbè,
di mmònni di fěũri mèè fěũtímè di mè mǎnnèmu,
di tũ ndetetirè kperè nde sǎà.

¹² N yóó náá ndimònsĩnni ndi

Isidayeeribe kpéí,

Sudaa kòbè bo yà, kùù yonku bo ndònnè kuninyonku ò ndòmmè,

¹³ Isidayeeribe bantému be mǎmmú,

kè Sudaa kòbè yà be yonku.

Isidayeeribe biè né kòte Asidii nwe

okpààti dièwè borè, ò me mbáá na kétaa mbè mǎnni

ò báá na kédèite be yonku.

¹⁴ Mí nKuyie mmú di do

díndi Isidayeeribe dimanni tēmè,

mú do Sudaa kòbè diciriciribii kòme

kè m pĩ nke aaké ke kéri,

we mbo na kéfiete?

¹⁵ N yóó bè yóumu kékò nkénkémmú

bè bo bantémè be caàrimè, ké n wammú.

Bè bo ta dii mǎnni meyeħcaàrimè mieke bè bo n wammú.

6

Bè dǎòmè kéndò mbè wěte ke taunnè Kuyie

¹ Mémme kè bèè náké betòbè ke dǎ:

Tí wěte ti Yiè nKuyie mborè,

kuù ti poté kuù me nyóó ti miekũnne,

kuù ti kòute kè kuù yóó ti taa.

² Dè bo nyóó yĩ yewe yèdèè

kè kù ti fòũkũnnemu,

diyie tǎnni kè kù ti íi nkè tí nkù wěnnè ke fòù.

³ Tí bantému ke dǎ nKuyie ntu Kuyie,

yetenke ke tí kù banté.

Ti yému ke dǎ ndè òò biite kéwenté

fěĩnkèmbóntaafè òò yòoremè ketenkè

fè òò kòtenímè ku kperè yó mme ndò

kù í yóó pàà kù bo kòtenímè.

⁴ Kè ti Yiè nKuyie mbéi nke dǎ:

M bo di yĩme díndi Isidayeeribe nè Sudaa kòbè?

Di n dó kè dè pènkù mecǎá mme yekũnwentéwetè tēmè,

ke dǎ ntimaànti dòmmè ke òò mǎntè kéyote dende bàmbà.

⁵ Dè te kè m pǎnǎànti náam̀bè di kòuri,

kè n di kùò páíí nè tinǎànti tii yìèo n nùù mieke.

M beénti dǎ mpáíí nwe diwennécànni kòme.

⁶ Di bo nni ndómè dèè n naati,

dè í tú di n feumè iwũò ke tuò.

Di bo bantémè ke dǎ n tú di Yiè nKuyie ndèè n naati,

ke pèèti di bo nni nfeumè iwũò ke tuò.

Isidayeeribe dǎòri mèè yei

⁷ Kè Kuyie mbéi nke dǎ:

Di tǎũ mèè botí metaummè di dǎòrinèmè ditòbè

mèè botí nku di tǎtemè n di dǎònnè mèè taummè.

⁸ Kadaadi eì tu meyei ndǎòribè kperi ndi,

menitiyĩ nníéké di.

⁹ Kè ikuò niùbè náá mbenitikòùbè,

ke oke Sisemmu kó kuce ke kòù.

Dèè dǎ̀ri Sisemmu kó kuce dè í dò nkéyà.

¹⁰ Isidayeeribe dǎ̀ri isáke kperere nde,
bè dǎ̀uti dǎ̀utinè betòbè mbe ke tònne Isidayeeribe bəmou.

¹¹ Díndi Suda kòbe m bàátímu ke bo di kǎ̀u tidiiti kǎ̀me.
M bo wète kətífi ndii mǎ̀nni n nitibè bèè do ciéte kéntú tidaati.

7

Isidayeeribe dǎ̀dò mèè yei mmeè yó nte kè meyei mbè tǎ̀kèni

¹ Mènni mè kè tí Yìè nKuyie mbéi nke dǎ̀:

N do dǎ̀ dǎ̀ mǎ̀nni kémiekúnne n nitibè,
kémiekúnne Isidayeeribe,
de mǎ̀nni ndi, be yei nnè feitémè
nè Sammarii kòbe kó kuyonku.
Be kperere demou do tú mesoummè mme,
kè beyóóbè taà sicéí kè benitiyeibe firí ice.

² Bá be kóò mǎ̀u yèmmè í ò pǎ ke dò n yé bè dǎ̀ri mèè yei.
Nte be di mǎ̀nni kè be yei mbè pǎ,
mmè feitému n yìikè.

³ Bè dǎ̀ri mèè yei mbenitibè kè dè naati bekpààtibè
ke sou benitibè kè dè naati sikpààtibíi

⁴ Bəmou bè dǎ̀uti dǎ̀utinè betòbè mbe,
be mieke dǎ̀nnè fepéèpǎ̀nnétofe nfe bè tǎ̀tinne fè,
kè fè wǎ̀tè, kè bè yóu ke ténke í tikii,
ke baà tipéècooti bo múútímè.

⁵ Dikpààtibanni yìè kè sikpààtibíi yà kémuó,
kéduó mbemáà benitiyeibe.

⁶ Kè bè dǎ̀ kèbò nhokpààti,
bè ò ntonni fepéèpǎ̀nnétofe kǎ̀me mme,
keyènkè ke níi bonke, dikúnwèrni kécóútè mediè,

⁷ kécóútè fepéèpǎ̀nnétofe kǎ̀me kétuó mbèè bè ni,
kè bekpààtibè duó bemáà bemáà.
Òmou me nyí n kuònnè.

⁸ Isidayeeribe kǎ̀renè ibotí tei nyi,
ke sǎ̀áténè kupémpèrínkú bè í pèe nkú.

⁹ Kè bepǎ̀bè dèu be wèrímú bá bè í yé,
kè tiyùpéiti keté be yò ìnkè bá bè í dake.

¹⁰ Isidayeeribe fentè teè nàkè be kpéi.
Bè me nyí wèteni mí mbe Yìè nKuyie m borè.
Bá nè tii kó dimáà bè tǎ̀kèni ti mieke, bè í n wammú.

¹¹ Isidayeeribe yeimmu ke dǎ̀nnè dikpetinónkperi,
bè í mǎ̀ke meyèmmè bè kǎ̀te Esibiti nwe nè Asidii
ke wanti meteèmmè.

¹² Kè bè dǎ̀ bèe cuó nkèè bíékè,
m bo bè bǎ̀nté ticùòti,
kè tii bè pǎ̀ ntinòti kǎ̀me,
kè m bè tié mbè dǎ̀dò mèè yei nkpéi.

¹³ Di bo yà díndi Isidayeeribe,
di í me ndómè ke n tǎ̀ónnè,
di mè nyetemè n kpeti, di kó dihei bo dǎ̀únko.
Di yèmmè dò ndi bo nni sou nkè n di deetáà?

¹⁴ Di í n kuònnè di yèmmè memou,
di ò nkuò nke mítiri di dúò ìnkè ke yóú dimáà,
ke dǎ̀ tidiiti nti nè menáà,
di í dǎ̀ n kpeti.

¹⁵ Míi do di tiè nke di duó mmuwèrímú,
nè memme kè di dǎ̀ kéndò meyei.

¹⁶ Di wètiní Baadi borè nde, dè í tú m borè

di dònne mutammù mùù kèéte mùmmu ke díí,
 bè yóo kuò di kó bekpààtibè nè yesè nye,
 tináányeiti di n nàké tì kpéí,
 bè bo di daá Esibiti ei mieke.

8

Kàa buotí kuyaakù a yóo kǎũ tefǎdǎntè nte

¹ Kè ti Yiè nKuyie mbéi nke dǎ:
 Eénè ditáteheù meyei mmeè doti n kǎbe ei fecīrife kǎme.
 Bè cǎarè mèè kpéí mmetaummè n do bè dǎdǎnè mè, ke yete n tié.
² Bá kè bè dǎ bè n kuónnè mèè botí ke dǎ:
 Áú! Kuyie, tinti Isidayeeribe ti da yému,
 fǎǎ ti te.
³ Isidayeeribe yete mesàà mme mudǎarimù,
 deè te kè be dootitǎbè bè bēti.
⁴ Bè pīrmú bekpààtibè, bá bè í m beé,
 ke tǎnké beniùbè, bá n yí yé,
 ke tǎtǎtè be máti péiti nè be sǎo nke dǎarinè sitenkaanì,
 kè sǎi bè fétinko.
⁵ Sammarii kǎbe!
 Di kó fesǎomátinààfè fenfe n yí fè dǎ fenǎnfè,
 m mieke kèè di yè.
 Dè yó nkááké de kè di yóu di bo ncaarimè?
⁶ Díndi Isidayeeribe dí dǎdǎ de kó fesǎomátinààfè,
 fèè bo Sammarii fè í tú Kuyie,
 fè bo pǎnte kégǎure yǎure.
⁷ Di buotí kuyaakù nku ke yóo kǎũ fefǎdǎnfè,
 Dikotinùu marì de ntú:
 kè tiyòuti í òte mebii mbè ǎǎ í nti nàa mmuyuo.
 Bá kè tì keté ke dǎ tì peitè, bepǎǎbè beè yóo tì di.

⁸ Ibotí tei ì tieke Isidayeeribe,
 kè bè bo í mieke,
 ke dǎ nkunenkù be ténke í dǎ kù.
⁹ Nè bǎmáà ndi bè kǎtemè Asidii.
 Bè í tǎkunè fesèfè ke fe pīi,
 kè Isidayeeribe bie né do ntinèpoti.
¹⁰ Kè díndi baa dǎ dí mbe cu ticuuti,
 de mǎnni tǎǎkemu kè m bo di tíí,
 nke Asidii kóo kpààti di fǎũ.
¹¹ Isidayeeribe maá ke maá yewũǎtǎrè,
 kè yè né dǎke bè tanné meyei mmieke.
¹² Bá kè m bè wǎri n kuó péu péu,
 ì bo ndǎmarè cǎnnè be kpéí.
¹³ Bè n feu ì wũǎ, bè ì feu ke bo ncáá nyimaa nyi.
 Mí mbe Yiè nKuyie n yí cǎú de kó yepǎrè.
 N yí yóo yè mbe yei nkpéí, n yóo yǎǎmmu be to,
 kè beè wēte Esibiti.

¹⁴ Isidayeeribe yèmmu wèè bè dǎdǎ, ke maá sikpààticéí,
 kè Sudaa kǎbe maá yehèkè dieyè péu kè yè fii nyiduoti.
 M bo cūũnko muhǎá nkè mùu cǎúté de kó yehèkè nè de kó sicǎsǎasi.

9

Isidayeeribe yóo di mèè sémmè betǎbè ei

¹ Kè ti Yiè nKuyie mbéi nke dǎ:
 Díndi Isidayeeribe de bá ndi naati
 kè di nyǎnku ibotí tei kǎme,
 ke yé mí ndi Yiè nKuyie mmú di temè
 kè di n yóu ke tǎnnè yebǎkè,
 kéndǎuti dǎutinè ditǎbè ke cǎú de kó ticuuti di puoti dè tidiiti.

² Di dó tidiiti nti nè mekùà,
di me mbáá dè pété,
di dó menaà mpàmmè mme, di báá mè yà.

³ Isidayeeribe di ténke í yó mbo,
mí ndi Yiè nKuyie nhei mieke,
di wētīmu Esibiti yoo Asidii.
Di yó nke nyo ndi cirimù ke sãūri dimáà.
Ti diiti yó nsànnè bè bo nyommè máà ndi
bè í yóó pété kétannè n cētè mieke.

⁴ Isidayeeribe ténke í yó nni
m pāā ntiditi bè yōre ti menaà,
yoo bè n fié iwūš kè n dè couté,
be kó tidiiti yó ndò ntikúdiiti nti,
kè wèè ti di ò sintemu,
bè n yo mbe diiti bemáà bè báá ti tanné mí ndi Yiè nKuyie ncētè.

⁵ Di né bo nhōmme yebaa nkó yewe?
Di bo yīme m banni yiè?

⁶ Di coké meyei mbo di domè mme yáába?
Esibiti yóó di cóutému kè Manfisi èi ntú di kó kufāti,
tisāmpoti bo dátinnè di nenti sààti,
kè tipotii dátinnè di cēī.

⁷ Dè tūòkemu mí ndi Yiè nKuyie m bo yūš ndè di to,
dè tūòkemu m bo di bekéné dè,
di dò nké ti bantému dīndi Isidayeeribe.
Dīndi bèè náá nke tú m pāānāānti náāntò tu kuyeinkù,
kòo yuwūōnti í yé o yèmmè.

Di yei ndeu ke māmè di yēti yó mme mmà.
Di ò níí mmèè kpéi nte kè di náá mmemme.

⁸ Mí nKuyie mpāānāānti náāntò,
Kuyie nkuù yē n di cau ndīndi Efadayimmu kōbe,
kè di n dii timāti n ce imou,
ke n níinnè Kuyie ncētè miekoo.

⁹ Di fiíkú meyei mmieke nke weti weti,
di do bo Kibeá ke dōmmè, kù í yè ndi yei.
Kuyie n yóó mè ndi yietīmu.

Kuyie nyèmmè cààrènemè ku nitibè

¹⁰ Kè ti Yiè nKuyie mbéi nke dā:
N do yà Isidayeeribe meketimè mōnni,
kè bè ndōnnè finyī kó mutie mùù cōmmú dikpáà mu kó yebe nye.
N do yà be yembè kè bè ndōnnè fikie kó yetebe yedaayè nye, yèè bi kè yè mōnni mu nyí tūòke.
Kè bèè tūòkení Baadi-Però, bè de nfié dibáò yeiri Baadi
kédáò isòke kperè, kénáá mbe mómmōmbe isòke,
kédontenè be bōò.

¹¹ Dīndi Isidayeeribe di kó disānni bo puù tenòtè tēmè
kupeitoo ténke í yó mbo,
bè báá yà oṙoṙópómpúò ndi cuokè,
onitipòkù báá cóuté tipòuti.

¹² Bá kè bè peité ibí,
m bo ì kùò bá ì mu nyí náá mbenitibè.
M bo bè dēténè dii mōnni, bè bo yà.

¹³ Isidayeeribe do dōnnè mupuommu mùù fiíkú
ketensààkè mūmmu
di mōnni kè beè né korinè be bí bekòùbè borè.

¹⁴ Memme kè ti Yiè nKuyie npāānāānti náāntò béi nke dā:
Ti Yiè nKuyie nha bo dāò ba Isidayeeribe?
Duó nkè be pobè mpuo nkè ti duóni,
mōnte be memiè.

¹⁵ Kè Kuyie nyié kè béi nke dā:

N yà be yei mmeməu Kidikaadi nwe,
 dendè n ketémè m bo bè pèmmè,
 be daàrimè yeime kpéi,
 n yóó bè bètimu n cĕtè,
 n ténke í yó mbè dó.
 Be kó bekpààtibè heməu òmàù í yie n kpeti.
 16 Mũ ànnè tenòùtè Isidayeeribe,
 be cĕ nkpeímu, bè ténke báá peité yebe,
 bá kè bè pobè pié,
 m bo duánko mutenkũ nkè mùu kuə be bí bè dó ì i bénti.

17 Ti Yiè nKuyie m pí nkùù kó mutòmmú,
 kù bè yetemu ke yé bè í yiemmə ku kpeti,
 bè yóó nháante ibotí tēi mieke nke.

10

Kuyie ncónnèmè Isidayeeribe kó mubəəfèù ke pònte be kpààtiyuu

1 Isidayeeribe do dònne finyí kó mutie saámú mmu,
 ke pei mesàà, bè peité dii mònni ke sũũ,
 nke maá yewũstòrè péu,
 bè mòòte dii mònni be kperε,
 ke fíikú yebəstàrè ké nyè sári.
 2 Bè tu meyèmmè mèdémè yembè mbe,
 bè me nyóó yàmu bàmbà mbe yei nkó tiyeti,
 mí mbe Yiè nKuyie mũ mómumu nyóó puə mbe bəəwũstòrè
 kébóké be bəstàrè.
 3 De mònni bè bo yí: Ti í məkε okpààti,
 ke yé ti í məkemè ti Yiè nKuyie nkó kufəwáá.
 Bá kè ti do məkε okpààti ò bo ti dəò ba?
 4 Bè nàá ndetetirè ndε ke pariku ke né sóú,
 ke daàrinè betəbè metaummè.
 Kè tiyáabisibeénti sũũ ke kəù
 fetùàrifè əə yəmè kupε nyínkè
 kè fε dòmmeε kuə mèè botí tidiiti.

5 Sammarii εi kəbe yĕkù fεəmətínààfè,
 fεè bo Beti-Afenni fe kpéi,
 kòo nitibè kuə nyekúdabùò
 kè ikuə niübεε kuə ntinənniēti.
 Fεəmətínààfè wérímú dεitemu kè bè fε iténè.
 6 Bè bo fε kónnè Asidii kè fε pā okpààti diεwè.
 Ifei bo pí nhEfadaimmu kəbe de mònni.
 Bεmbe Isidayeeribe bè bo demmu bè borè ke tũnne de kó kuce.
 7 Sammarii εi kperε dèemu nè di kóo kpààti,
 o kperε dònne ticádəncáúti əə yentémè mme dibinni mieke.
 8 Bēti-Afenni kó yebəwũstòrè yèè do te kè bè dàəri meyei,
 yè bo puə ntipotí nè tisəmpotí kè dεε yé dàtinné,
 de yiè bè bo nnáá nyetàrè ke tú:
 Ti káánnè, ke nnáá sitáá ke tú:
 Donnənní ti ĩnkε ke tí yáke.

Isidayeeribe buotí dè, bè yóó de nkəũ

9 Memme kè Kuyie nni mbéinnè ke dò:
 Isidayeeribe do bo Kibea nwe kéđəð meyei.
 Nè yienni ke səké ke mē dàəri,
 dè wennimu ke dò mbèè bè do mudoò weè Kibea mieke bəke.
 10 N yitε ke còmúmumu ke bo bè kpənnè.
 Iboti iməu bo wənné ké bè tié mmeyei mmədé bè dəð mē kpéi.

11 Isidayeeribe dònne dinaaseri ndi bè tũnte di,
 ke di nə ndi tómmú mesàà nke puoti tidiiti,

kè n yà de kó dinaasèrì fǒnú wennimè,
 kè di buú nyenaakā kó kudǒú,
 kè Sudaā kǎbe bo nduò
 kè Isidayeeribe pùò nyedombie.
 12 Buotínè dèè tu mewetímme kperε,
 kékǒú yebe yèè tu n kó mesàà.
 Sǎínè kupaku pànkù,
 dè tùòkemu ke dò di n wammú mí ndi Yiè nKuyie,
 kénkémùnè m bo cū̀nkómè n kó mesàà ndi ìnkè.
 13 Di buotí kuyonku nku ke kǒú meyei,
 di yáàbisí di peité dè di de nyo.

Di do tá di mómmǎmbe di kó muwērímú mmu
 nè di ā̀pǎmbè sū̀mè.
 14 Nè de kpréi nkunǎ̀ròo bo ànné di nitibè cuokè.
 Kè di ekè yekperè iduotí fité yèe puǎ.
 Sadimanni do pǎnte mèè botí Beti-Adibenni mudoò mieke,
 kékua tibiyǎti nè ti bí, di kperε yó mme ndò.
 15 Dèè yóó di tuǎkení dǐndi Isidayeeribe,
 di yonku diekù di dǒò dè Beteedi de kpréi nke,
 dè bo nyóó wenté ke di kóo kpàati kperε dèemu.

11

Kuyie ndómè ku kǎbe bá bè í banté

1 Kè Kuyie mbéi nke dò:
 N dǎke Isidayeeribe nè be bíkémbénti nti,
 ké bè ye bembè bèè tu m bí,
 ké bè dènnε Esibiti.
 2 Kè nní mbè ye ké bè n détirínè,
 ke feu dibǎò Baadi ke tuò nsitenkaanì tihúúnti.
 3 Míi mómmuǎ n do benke Isidayeeribe mucèmmu,
 ké mbè úúkú nè m baà
 bè me nyí banté ke dò m bè yù̀àri.
 4 Kè m bè ni meyoǎmmè ke bè dǒ mediè.
 Ke bè yù̀àri obiyuàri 5 ntǎmè debire kè dè wáàri,
 ke dè duò ntidiiti.
 5 Isidayeeribe mè nyetemè bè bo wēténimè m borè,
 bè í wēti Esibiti, Asidii kóo kpàati weè yó mbè te.
 6 Mudoò muù yó mbo be ei,
 dèmarè í yó mbo dèè bo mù còriné,
 bè tǎáté ti kó mucǎntimu mmu dende.
 7 N nitibè m bütinnému páí,
 kè m bo keǐnkè ke bè ye
 bá bè kóó mǎu í dǒ ké ìnni o yuu,
 8 M bǎá na ké di yóu dǐndi Isidayeeribe!
 Isidayeeribe m bǎá na ké di bǎntóo,
 m bǎá na ké di yóu n dǎòmè Adima,
 m bǎá na ké di dǎò n yǐmè Seboimmu kó yehékè,
 n yèmmè mèè cààrè kè mesémmè m pī ndi kpréi.
 9 N yí yóó yóu kè m mieke di yè dǐndi Isidayeeribe,
 n yèmmè í yie m bo di kuómè,
 n tú Kuyie nku n yí tú oniti,
 n tú Kuyie nku ke dò mpáí páí,
 n yí yóó yóu kè m miekeε di yè kétonté.
 10 N nitibè bè do plǐrmmú bè kékónnè yehékè teyè,
 bè wētínimu, mí mbe Yiè nKuyie nkè m bo mbè ni,
 ke kontí diciriciri tēmè kè bè tú.
 Be bí bo yènní diyie taà kèè bíékè
 kénkpeutí kékotení m borè.

11 Bè itínímu Esibiti sikpàncéndéi kɔ́me.
 Kε itíní Asidii yekpetínónkperε tēmè,
 kε m bo bè tannè be ćí mieke kε bè mbo.
 Mí ndi Yìè nKuyie m m̃i b́i.

12

Isidayεeribe tumè siyáábisi yεmbè

¹ Kε Kuyie mbéi nke d̀: Isidayεeribe n sũ̀nnè siyáábisi nsi, Isidayεeribe n cíímmu, kε Sudaa kɔ́be beε kraá ke n taunè ke d̀ari n d̀ d̀ sáá mí nKuyie, kù̀ d̀ mpáí pái.
² Isidayεeribe d̀i mekù̀ ñhEsibiti kɔ́be ke waá ntí̀ népoti d̀onnè kuyaaakù nku, bè d̀arínè Asidii kɔ́be mèè taummè d̀onnè diyíè yìèni kèè bíékè kó kuyaaatonnikù nku. Bè sũ̀ ñsiyáábisi nsi nè mucaàrimù.

³ Mí ndi Yìè nKuyie, nnè Sudaa kɔ́be ti m̀ke tináahti nti, m mieke keè yè Sakɔ́bu yaábí, kε n yóó bè poté ké bè yietí be yei.
⁴ Be yáari Sakɔ́bu do kraá o ȳ́ p̄outi mieke nke kécoté o kóo kótí f̄itiri. O k̀tè d̀i m̀nni kémanè mí nKuyie, ⁵ kémanè n t̄nni kè d̀i ò na k̀o kuó nké d̀i bàntè de kó dif̄onkùò k̀o m m̀ánè Beteedi kè tí nnáa.
⁶ Mí ndi Yìè nKuyie m m̃i yetiri tu Mpakedaa. Bè n yu ke tú ti Yìè nKuyie nku.
⁷ F̄́ nSakɔ́bu a w̄etinímu m borè, á nniti ke d̀ari dèè sié, kε nni mbúó mí nha Yìè nKuyie mm̃i da te.

⁸ Kannahãã kɔ́be t̄o siyáábisi bièpeé nsi, ke n̄nnè bè bo ciitémè ot̄ú kédí.
⁹ Kε Isidayεeri kɔ́be náa nke tú ti kpàrikèmu ke m̀òte tí kperε mediè.

Ti pí mmut̄ómmú m̄mu ke c̄ntε d̀è í tú meyεi.
¹⁰ Mí ndi Yìè nKuyie mm̃i di te nè di do bomè Esibiti, n w̄eti ke bo di d̀ad̀ becièmbè mbe. Kè di nhã titouti mieke, di do ñ ndòm̄mè titouti kó yεbaa mmieke.
¹¹ De m̀nni m bo dúó n náahti m p̄ãnáahti náam̀bè, ké bè benke m̄benkùmè péu m bo dúó nké m p̄ãnáahti náam̀bè nnáa nyenáañhãntiyè.
¹² Kadaadi èi kɔ́be tú meyεi nd̀aribè móm̄m̄mbe mbe, deè te kè bè nàa ndet̄tirè, bè feu yenaadakè nye sáá Kidikaadi, kε be w̄ũ̀t̄rè náa nyekòtè d̀ommè depaa mmieke.

¹³ Sakɔ́bu do coké kékote Aramu nwe, Isidayεeri de mp̄́ mmut̄ómmú onitipòkù kpéí, Onitipòkù kpéí nke ò d̀òm̄mè omáa opec̄nti.
¹⁴ Mí ndi Yìè nKuyie n do t̄nko m p̄ãnáahti náahtò nwe k̀o bè d̀ennε Esibiti, kε n dúó nké wèè mbè ni
¹⁵ Isidayεeribe n cààrè mediè m̄m̄e mí mbe Yìè nKuyie. N yóó bè yietímu menitiyĩ̀ bè c̀óummè, ké bè f̄́ó mbe yei.

13

Kuyie mpotémè ku nìtìbè bè kù yete mèè kpéí

¹ Kè ti Yìè nKuyie mbéi nke dò:

Efaidammu wuo nkòbe do ò nnáá nkè benìtìbè kpeutímu,
bè do tú benitidiebè mbe Isidayeeribe mieke,
ke né sãu mbemáà nè díbòò Baadi ke ku.

² Nè yíenni kè di kpaá soké ke dɔori meyei,
ke yienko timáti péfíti ke máátí sitenkaani,
ke tóú timáti péfíti ke dɔori sitenkaani di dómè,
Dende kó dimáà dũ dè dɔ̀nè di nou ke né si wáàri,
ke náá nditòbè ke si feu inàðke.

³ Deè kpéí nte kè di yóó yote timaanti tēmè,
kuyaakù òò túóté mèè botí kufáàkperikù,
kuyukù òò yèmè tecádopòtè.

⁴ Díndi Isidayeeribe, nè di yèmè Esibiti mú di te,
n kó difɔ̀nkúò di Yìè nKuyie ntekù í bo di yíété kù,
n kó difɔ̀nkúò odeetiwè tɔ̀u mɔ̀u í bo.

⁵ Míi do di bonè dikpáà tedɔ̀ntè mieke,
kutayietí mieke.

⁶ Dí tùðke dii m̀nni ketensààkè kèdi kénsànnè,
di di dii m̀nni ke de,
ke m̀̀̀̀te tefentè kè n yè.

⁷ Mem̀me n naám̀mè di kpéí ndiciríci,
n sááténè dimanni ndi,
ke oke kuce ke di díí.

⁸ N yóó di do kumuntonkù kùù m̀̀̀nté ku bí ku kãme mme,
m bo di kété kuciríciyòkù tēmè.
Musimmù bo di youre.

⁹ Isidayeeribe di kúmu,
di í n dó mèè kpéí
mú máà na nna ke di teennè.

¹⁰ Di kóo kpààti í yie bore ò bo di teennèmè?

Yé di kó benìtìbè íbie?

Di do m békú ke tú n di duó nwèè kpààti nè bèè niùbè?

¹¹ M mieke keè do yènni kè n di duó nde kó bekpààtibè
kè bè d̀̀̀̀ deè í wenni kè dè n yonke kè m bè deite.

¹² N cū́ Isidayeeribe kó meyei n dɔ̀ukù nku,
m me s̀̀̀nne dii s̀̀̀ri mè báá na káyè.

¹³ Kuyonku kùù bo di pí,
kù bo ndònnè kupeitýonku òò pímmè onitipòkù.
Debire di púó ndè me ntú dibíyèimni ndi,
dè í dó káyènni.

¹⁴ N yí yóó di deeténè kudɔ̀nkù,
n yí yóó di deeténè mukũũ.
Mukũũ nyé a kpà̀rinenti?
Kudɔ̀nkù yé a wèrímu mùù kòù?

¹⁵ Mesémmè ténke í n tókénè.
Bá nè Isidayeerí kòbe kperè me nyiém̀mè o kòbe cuokè
diyè yìèni kèè bíékè kó kuyaakperikù k̀̀rinímu,
kuyaakù kùù t̀̀nni ku k̀̀rinímu
dikpáà tedɔ̀ntè bíékè,
kè yènébòrè bo kũũ, kè di biree kpéí.
De kó kuyaakù bo káúté di kpà̀ti di m̀̀ke tí,
di kperè desààrè kó dimáà.

14

¹ Sammarii kòbe yóó yàmu be yei nkó tiyeti,
ke yé bè n yetemè mí mbe Yìè nKuyie nkùù bè te.

Bè bo bè fié kénau ibíbénní,
képuoti beɔupómpómbè.

Isidayeeribe yóó wēte kényíemmè Kuyie nè bè yèmmè memou

² Kè ti Yiè nKuyie mbéinnè ku pānāaanti náahtò ke dò:
Díndi Isidayeeribe wētenèní mí ndi Yiè nKuyie m borè,
mí nwèè di te ke yé di yei mmeè di bōmmè.

³ Wētenèní Kuyie mborè ké kù nàkè ke dò:
Kuyie nha tú wèè dèi wènwè meyei,
deite ti yei nkécouté ti pā̀rè
yèè tu yesā̀ nti da duò nyè,
ti na nda fié lè nàake kó difò̀tìrì.

⁴ Asidii wèè í yóó ti deeté,
ti ténke í yóó deke sikpà̀risèí,
ti me nténke í yóó yí
sitenkaanii ti dò̀ò sì nè ti nou
sì tu Kuyie,
Kuyie nfò̀ò máà ò̀ò kuó ndeciribire mesémmè.

⁵ N yóó miékunnemu Isidayeeribe
be kó muməmmú muù tu bè bo n yetírímè n kpeti.
M bo bè də̀ke nè n yèmmè memou,
m mieke ténke í yó mbè péì.

⁶ N yó ndò ntinémaanti nti Isidayeeribe kpéí,
bè bo póri mutepóó tēmè,
be cīē m bo ta ketenkè Dimaa kó detie nkpeyi kōme.

⁷ Be bə̀ke bo sentè kénwenni odifiè kó ibə̀ke kōme,
kè be pórímú kó kufò̀sku ndonnè Dimaa kó detie nkoku.

⁸ Bè wētínímu ke bo díéké n kó medéè,
kékúúti depaa nkè tidiitií ànné,
kè bə̀e póri fínyí kó mutie nkōme,
kè be yètìrì feité Dimaa eì kó menaà nkperi dōmmè.

⁹ Díndi Isidayeeribe,
di kpeti ténke í bonè yebəkè,
n cōutému di báammii, ke dà̀ate di kpéí,
n dōnnè mutie bè tu mù mmu sipè̀résì,
n fā̀ati í yori, múì borè nde di yó mpéúmmè yebe.

¹⁰ Di məkemu meyèmmè keè̀nè di mpátìrì kó tináahti,
wèè cii wèè bo ti yíété,
Kuyie nkó kuce síému, bèè wetí kè bè kù tū
bèè yetírí Kuyie nkpeti kè bè bètírí.

Sowɛeri Di mpátírí tɔ̀ tìì náàntì

Sowɛeri kó dipátírí náá nKuyie nkó diyìè kpéí nke ke benkú dì dòmmè. Ke náá nKuyie mpuotimè Isidayeeribe be borime bè mðkemè kpéí kè dè ntukúnè bæmbe nè Kuyie mbe kó metaummè bíékè. Kòo náákèné múnke Kuyie mpuotimè yebotè, bè dðòri dè Isidayeeribe de kpéí. Kòo bè nàké ke dò: Meyei mmeè bè tùðkúnì Kuyie nniinnimè mme kè ku kó diyìè né tũnnì, de kó meyei mmeè tu fecofe nè kutayietí. O náànti kũnni dò mpáíí nwe dii tu: Kuyie nkòbe ta tidawanti mieke nke, ke dò nkéwēténì Kuyie mborè kè kù bántè kè kùu bè cǐé nké bè deetè. Kuyie mmieke bè do kè kù bè poté tìì yēiti yóó deemu, kè bēe wētè kémootè be kperè, kè Sowɛeri dò Kuyie nyóó kuomu yebotè kémbonè Isidayeeribe, Kuyie nkó meborime be cuokè, deè dðò Pàntikóti yìè Muyaá nsààmù cùténì dii yìè benitibè ìnkè 3:1-2, Yesu tǔrè. 2:16-21.

Di mpátírí náàntì duó ke dòmmè

1. Kuyie mbè poté tìì yēiti kó kumàнку 1:1-2:27
2. Kuyie nnákémè Muyaánsààmù kpeti 3:1-2
3. Kuyie nkó diyìè yóó tuakemè kè kùu deetè ku kòbe 3:3-4:21

¹ Di mpátírí ti náá nti Yìè nKuyie mbéinnè tinti Petuyeedi birè Sowɛeri.

Meyei mmèè doti Isidayeeribe

² Díndi bekótibè kénténè!

Díndi Sudaa tenkè kòbe keènè!

Di yà die mbotí diyìè marì,

bá nè di yembè do bomàà?

³ Náákèné ti di bí, kè ì múnke ti náké i kó ibí,
kè ìi tì cǐí nyi kó ibí,

⁴ Ke tú, yebiè cááké ke sùs ndè fecofe de ncàáké,

fecofe cááké ke sùs ndè sibe de ncàáké,

sibe cááké ke sùs ndè yecádúú nde ndèè.

⁵ Díndi tinaàyàkèmuánti entenè kékómmù!

Díndi tinaàyàtì tiiténè yedabùò, di pààmù menaà.

⁶ Fecofe fèè ti do behāāpānkperibè tēmè ke sũ mediè,

kè fè nù ndònnè diciriciridaà kperè dòmmè,

kè fè ninkpete dònnè diciriciriniiri kperè.

⁷ Fèè yùò nfínyì kó tifaàti,

ke kùò fikìè tie páíí,

ke òrí de wééti kè ibake peikoo ke cómmù.

⁸ Díndi n nitibè kómmúnè

osapàà ndacēnnì ò yóó yenke di ãs kú kòo nkuò mmèè botì,

ke dáátì kufðòtònkù, ke bo benke o yeñcaàrimè.

⁹ Ti Yìè nKuyie ncǐétè pààmù menaà nnè tidiiti de kó yepārè,

deè te kè ikuó niùbè bēè tu ti Yìè nKuyie ntǔmbè kè bè kuò.

¹⁰ Dèmarè ténke í kpaá depaa mmieke,

kè ketenkè kuò,

tidiiti í kpaá kè menaà ndèè,

mekòpàmmè ténke í bo.

¹¹ Dè dimu betenkútibè,

bèè fiiku fínyì kó detie

kè bè kuò ntidiiti kpéí,

tidiiti bè na ndèite ti í peité.

¹² Fínyì kó detie nyootému,

kè fikìè tie mmòté,

kè detie nterè bè tu dè kèdènádiè,

nè depuonne nè dèè péi yetebe bè tu yè pómmù kè dè kpéí,

benitibè ténke í moke diwèl.

Kuyie mpāānāānti náāntò yè mmè bēè boú dinùù kékúonnè Kuyie

¹³ Díndi ikuó niùbè, dáátínè tifðòtòntì

kékómmù yedabùò,

ndíndi ti Yìè nKuyie ntǔmbè bèè pī nyikuó tómmù,

tannè meyeñcaàrìmè miɛke.
 Wenténè inuò nke yé bè ténke í tounímè tidiiti
 nè mɛnaà nde kó yɛpàrè ti Yìè nKuyie nciètè miɛke.
 14 Ikúnè menùboummè, dàunnè metíímmè kó diyìè,
 tínnè beheikènkótíbé nè dihei yembè bɛmou
 ti Yìè nKuyie nciètè ké kù kuónnè.

Diyìè yeiri

15 Diyìè yeiri dìi tùðkení,
 ti Yìè nKuyie mbeénti kó diyìè ndi,
 Kuyie Mpakedaa kó tiyēiti yìè ndi.
 16 Ti ténke í kpaá yau tidiiti nè ti nuò.
 Diwèl ténke í kpaá bo Kuyie nciètè miɛke.
 17 Tidiboti kpeímu ipè mmiɛke,
 bá tidiiti í kpaá bè ti sàri dè,
 kè yebuò può ntiditi í kpaá mèè kpéi nye miɛke.
 18 Keènè iwūò kuómmè kè tinàati áante
 bá ti í pieti tímúti
 kè tipieti mǎnté mudii ke kò.

Kuyie mpānāahti náahtò kù kuónnèmè

19 Ti Yìè nKuyie, n kuónnè fǒ nwe,
 muháá mmuú cǔtè tímúti dinaacɛnhòò
 ke taunnè titieti.
 20 Tikpasinti bùò fǒ nwe,
 ikó nyii kũ kè muháá ncǔtè tímúti dinaacɛnni.

2

Bè nàkémè Kuyie mbeénti kó diyìè kpéi

1 Kè ti Yìè nKuyie mpānāahti náahtò béi nke dǒ:
 Eènè ditáteheù, piékénè, ti Yìè nKuyie ntāsàari Siyōō ñnkè.
 Dihei kɔbe di kǎnti dǒ nkékpeutemu,
 ke yé ti Yìè nKuyie mbeénti yìè duunnímè,
 di tùðkenímu ke dèè.
 2 De yìè dè yóó biitemu késoute,
 De yìè yewetè bo dátínnè nè kupàkù,
 kubotí kperíkù kuú kèríní ke sū mesàà nke kpeñni,
 ke bo dátínnè kè dèè soutoo,
 de yìè dè bo ndò ndiúrikèpànni òò ketémè yetārè ñnkè.
 De kó diyìè botí mu nyí buoté
 di me nyí kpaá ke bo buoté nè ti bo mbomè, bití!
 3 Bè kèríní mmuháá nkǒme mme ke cǔuntoo,
 ke cǔu nfehāādeñfè tēmè,
 ketenkè do dǒ nkupúú sààkù Edenni nwe bè kèríní dìi mǎnni
 kè bè yóó pēētè kè kèe naá ntedontè,
 bè í yóó súò ndèmarè.
 4 Bè kèríní ke dǒnnè sisēñ nsi,
 kè be tārè dǒnnè sikpārīnaasēñ kpeye,
 5 Bè cokúmu ke cǎnni yetārè,
 kè be nǎòroo dǒnnè sikpārīnaasēñ kǒku,
 ke uuti ke dǒnnè muháá nhǒ ncóúmmè dikpàà,
 ke dǒnnè behāpǎmbè òò báátimè kénkǎri dikpànni.
 6 Kè benitibèe keè be kpéi kè kufōwáa mbè auté
 kè be ñkèe ceete.
 7 Bè kèríní nè dikǒmbùò ndi, ke séi iduotí behāpǎmbè kǎme,
 bá wè kòò tū nho ce,
 bá òmǎu í daurí.
 8 Bá wè kòò tū nho ce bá òmǎu í kǎónnè otǎu.
 Bá kè bè tāū ipie, mbè nhuróò bè báá yatènè bɛtǎbè.
 9 Bè òò munnému kédo dihei,

ke séí iduotí ke dekù sicéí,
 ke taà sibòo beyóóbè kámɛ,
 10 Ketenkè be nyà ke au, kè tiwɛtì sànti,
 diyìè nè otànkù kè dè sòute,
 bá siwàà ténke í péi.

11 Kè ti Yiè nKuyie nni be ìlkè ke péú metammè,
 ku āāpòmbè í sénní,
 wèè bè ní o wɛrímú í sénní,
 ti Yiè nKuyie mbeénti kó diyìè dierì ndi
 diyonkuri mediè, we mbo na kéyenté de yiè?

Kuyie nàkémè ti dòmmè kéceète

12 Kè ti Yiè nKuyie mbéi nke dò:
 Mí ndi Yiè nKuyie mmũ tu:
 Wɛtenèní m borè nè di yèmmè memou,
 bouñè yenò kékómmú yedabùò kè n sautenè.
 13 Ceetenè di yèmmè mme kémbúúti di bo kɛrímè di yààti,
 wɛtenèní mí ndi Yiè nKuyie m borè.
 N sàà ndeumu kè m mðke mesémmè,
 kè m mièke boo kè n dàòri m béi ntì,
 kè n dó kédàò oniti meyei n wɛte kényóu.
 14 Kè dè naati n ceete n yèmmè
 ké di dàò mesàà nkè di diitii pié,
 kè di na kɛwɛte kè m pāmmú tidiiti nè menaà.

Bè nàkémè bè dòmmè kébou dinùù kébántè Kuyie

15 Eénè ditàteheù Siyōō tārì,
 ikúnè menùboummè kó dikàtìrì,
 doúnnè metíímmè kó diyìè,
 16 Tíínnè benitibè, doúnnè Kuyie mbáammu kó diyìè,
 tíínnè bekótibè nè bebémbè nè ibibénní.
 Wèè puoke bàmbà nkò yènní,
 kòo sapòmpàò yènní o toute.
 17 Díndi ikuó nùbè bèè pī nyikuó tōmmú,
 cómmúnè kukpánkpánkù nè diwūstōnni de cuokè,
 kékuónnè ti Yiè nKuyie, nkè kù bántè ke dò:
 Ti Yiè nKuyie nhá ti cíé ntínti a nitibè,
 báá yóu kè tí ta ifei mièke yebotè ìlkè.
 Yè yàà bo ti daá ke dò:
 Yé dí Yiè nKuyie ndi tũ nkù borè?

Kuyie ncautémè be báammù

18 Mɛnɛmɛ kè ti Yiè nKuyie mbenke kù dómè ku kabe tenkè mediè,
 kè mesémmè kù mbè bonè.
 19 Kè kùu bè nàké ke dò:
 N yóó di duónkomu tidiiti nè menaà,
 nè mekopāmmè kè di mmòke kè dè di sannè,
 bá yebotè ténke bá ndi daú.
 20 Di dootitabè kubakù you kabe,
 n yóó bè fūūmmu, n yóó bè bêtímu,
 kè bè tannè dikpáà tedōntè.
 Bèè bè ní m borè bètoo dāmɛɛrì diyìè yìèní kèè bíékè kou bíékè,
 kébetoo bèè bè tũ ndámɛɛrì diyìè taà kè kou bíékè,
 kè bèe kù képāake kè kunóúu dátínnè.
 N yóó pí mmùu tōmmú deumu.
 21 Fó nketenkè, a bá nyìèkù,
 a yèmmè nnaati káa nyānku nè diwèi,
 ti Yiè nKuyie mpī mmùu tōmmú deumu.
 22 Díndi tiwanwanti di bá nyìèkù!
 Mɛmúpāmmè bitírímu dínaacēnhòò,
 kè detie mpeí,
 fikíè nè finyī kperɛ kè dè yūnne yebe.

23 Dɪndi Siyɔɔ ɛi kɔbɛ dɛ ndi naati kɛ di nyɔnku nɛ diwɛi,
 di Yiɛ nKuyie nkɔ kucɛ miɛkɛ,
 kuɔ di duɔnni fetaaɛ fe mɔnni,
 ke bo di deɛtɛ,
 kuɔ duɔnni fetaketifɛ fe mɔnni
 nɛ diyɔɔ kɔfɛ nɛ fetadentifɛ,
 dɛ do dɔmmɛ nɛ dimɔnni.

24 Tidiiti piɛmmu iyie,
 kɛ menaa nnɛ mekɔpammɛ kɛ dɛ piɛ nyeconkuye.

25 Kuyie ntu kɔ yoo di yietimu,
 kɔ do tɔnni yeɓiɛ nɛ fecofɛ nɛ sibeɪ
 nɛ yecaduɔ nkɛ dɛɛ caakɛ dɛ.

26 Di yoo dimu kɛdɛ, nke nkɔ saanti,
 kunku kuɔ dɔɔ tidiɛti di kpɛi,
 kɔ tu ku nitibɛ tɛnke baɔa di ifei, biti!

27 Di bo bantɛ ke dɔ nkɔ bo di cuokɛ,
 dɪndi ku nitibɛ, kɛ di kɔ tɔ,
 nkɛ otou mɔu i bo ke kɔ manɛ.

Kɔ tu ku nitibɛ tɛnke baɔa di ifei biti nɛ bɛ bo mbomɛ.

3

Kuyie nnakɛmɛ kɔ yoo duɔnnimɛ ku Yaɔ

1 Kɛ Kuyie mbɛi nke dɔ:

De bo yie mi di Yiɛ nKuyie nkɛ n cɔũnko n Yaɔ mbenitibɛ bɛmɔu ñnkɛ
 di kɔ bedapambɛ nɛ di kɔ besapambɛ
 bɛ bo naa m paanaahti naambɛ,
 kɛ bekotibɛ nyau n kɔ tidouhti,
 kɛ bebembɛ nyau n kɔ mebenkumɛ.

2 De kɔ yewe miɛkɛ n yoo cɔũnkomu n Yaɔ n tɔmbɛ,
 benitidaabɛ nɛ benitipobɛ bɛ ñnkɛ,
 kɛ bɛɛ naa m paanaahti naambɛ.

3 De yie m bo annɛ mebenkumɛ cammɛ mɛɛ tu,
 ke ñnkɛ nɛ ketenkɛ dɛ bo naammɛ meyi nnɛ muhaa,
 kɛ kuyukuu datinnɛ diwetiri kɔmɛ.

4 Diyie bo soute, koo taŋkɔu wuɔtɛ kɛndɔ mmeyi,
 kɛ ti Yiɛ nKuyie nkɔ diyie dieri nɛ na ketuakeni,
 dii deɛ ke duɔ tikambuɔti.

5 De mɔnni wɛɛ bo kuɔnnɛ ti Yiɛ nKuyie nhɔ bo cootɛ.

Ke yɛ medɛɛtimɛ yoo mbomɛ Siyɔɔ tari ñnkɛ nɛ Sedisadɛmmu,
 ti Yiɛ nKuyie nkuɔ do ti bɛi.

Kɔ bo yu bɛ, bɛɛ yoo ntɔ bɛɛ yentɛ.

4

Kuyie nyoo bekɛnɛmɛ yebotɛ

1 Kɛ ti Yiɛ nKuyie mbɛi nke dɔ:

Mi ndi Yiɛ nKuyie m bo wɛtɛ kɛi ndii mɔnni n nitibɛ
 Sudaɔ kɔbɛ nɛ Sedisadɛmmu kɔbɛ.

2 M bo ti nyebotɛ kubiriku bɛ tu kɔ Sosafati (dɛɛ tu Kuyie mbeku),
 n yoo dɛ nye bekɛnɛ n nitibɛ Isidayɛeribe n taatɛ bɛ ke bɛ te kpɛi,
 ke yɛ yɛ bɛ cɛmmɛ kɛ bɛ ta ibotɔ tɛɪ miɛkɛ
 ke yɛ toti n tenkɛ.

3 Bɛ taɔ tɛtɛ nwe ke toti n nitibɛ
 ke fiiti bɛ nitidabi ke yieti benitipobɛ bɛɛ dɔuti dɔutinɛ benitidaabɛ,
 ke fiiti benitipobi ke donnɛ menaa.

4 Dɪndi Tiiri nɛ Sitɔɔ ɛi kɔbɛ nɛ dɪndi Fidisitɛɛbɛ,
 di n dɔnɛ ñnti? Di dɔ kɛpɛitemaɔ?

Kɛ di dɔ kɛpɛitemu di n nakɛ!

Bambɔ m bo duɔ nkɛ de kɔ meyi ndo di yo ñnkɛ.

5 Dɪndi bɛɛ tɔ m matipɛiti nɛ n sɔɔ
 ke tɔ n nɛnti saati ke kɔnnɛ

ke tannè di bakè kó yetuo.

⁶ Díndi bèè tùóté Sudaa kó inítidabí,
nè Sedisadɛmmu kpɛyi ke fiténè Kerekibe
ke bè détinne be ei.

⁷ Mí ndi Yiè nKuyie n yóó wɛte ké bè yùnímu bè do borè,
kè di bè fité, ke di yietí di yei.

⁸ M bo fiténè di nitidabí nè di nitipobí Sudaa kɔbe,
kè bèe sɔoté ké ì fiténè Sabaa ei kɔbe
be ei dètiri.

Mí ndi Yiè nKuyie mmî béi.

Mudoò sammu nè tibeénti santi

⁹ Kè tí Yiè nKuyie mbéi nke dà:
Píékénè ke tú n yɛ nyebotèe báátí mudoò,
duónnè kè di ààpòmbè yekòmbò yembèe báátí kékété.

¹⁰ Túóténè di naaká kémá yekpárise,
kétúóté tinunseuti kémá yekpáa.
Bá kufɔwáa nyiè kòò dà omáa dikòmbùò yiè.

¹¹ Díndi yebotè tinnènni mɛcáa nde kó kubiriku mieke,
mí ndi Yiè nKuyie nkè n cū̀nkoo nh ààpòmbè.

¹² Yebotè, pinnè kuce kékoteni kubiriku
bè tu kù Sosafati,
n yóó de nkari kèbekénè yebotè yemou.

¹³ Tidiiti bimu, túóténè yese ké tí kòũ.
Fínyí tie mbimu naunè yebe diyetituo
kéníú kèpié nsicee kè dè ncou
ye yei mméè sũũ.

¹⁴ Mí ndi Yiè nKuyie mmî tu,
benitibèe tí nyetírè yɛtírè m beénti kó kubiriku mieke,
ke yé m mieke kó diyie duunnímamu,
n yóó bekénè di benitibè m beénti biriku mieke.

¹⁵ Diyie nè otànkù dè ténke í yó mpéi,
siwáa me nténke í yó mmí.

¹⁶ Mí ndi Yiè nKuyie mmî pèu metammè Siyɔɔ tãri ìnkè,
n tammè yìèmu Sedisadɛmmu,
tiwetí nè ketenkè kè dè sãnti,
kè n kánkè n nitibè.

Isidayɛeribe kó disòri tu mí nwe.

¹⁷ Díndi Isidayɛeribe di bo banté
mí ndi Yiè nKuyie, mmî tumè Kuyie,
ke bo Siyɔɔ n tãsarì ìnkè.

De mɔnni Sedisadɛmmu bo naá ndikàri sàari,
bá bepòbè ténke bá ndè pènkù.

Isidayɛeribe yóó wɛte kɛyà mɛè sàa

¹⁸ Kè Kuyie mbéi nke dà:

De yiè bo tuòke dù yiè,

mɛnaà mbo mpũò nyetãrè ìnkè

kè mɛnaamiè mpũò nsitáá ìnkè

ke Sudaa tenkè kó yekondake yemouu ànné mɛnie nkèmpũò

kè dinébòri nyièni tí Yiè nKuyie ncìètè mieke ke yòòri Sitimmu biriku.

¹⁹ De mɔnni Esibiti bo dɔúnko,

kè Edɔmmuu naá ntidobontí,

ke yé bè pírmè Sudaa kɔbe detetirè.

²⁰ De mɔnni kè benitibè mbo Sudaa tenkè

kénhã Sedisadɛmmu be borime mamou.

²¹ Mí ndi Yiè nKuyie n yóó pɛitemu be pèi,

n yí yó nwúónko be dootitabè,

mí ndi Yiè nKuyie m bomu Siyɔɔ tãri ìnkè.

Amoasi Di mpátiri tɔ̀ tìi náàntì

Amoasi do wàri o pátiri yebie nsikòusiyiekè nè sipísikuò (760) kó kemieke nke kè Yesu né na kékoteni.

De kó yebie mmieke nke ò itémè o ei Tekoa kékote Isidayeeribe kó dikpàatiyuu Kuyie nhò tɔ̀ nkè. De kó yemòrè mieke Sedoboammu weè do baké Isidayeeribe. Kè dè ndò mbe kperè demou kèri séí. Kè Amoasi mbè náànnè tikònyauti nè dikòmbùò ke tú: Kuyie ndi duómму ikuò kè di né ì càari kè bekperibè fèũnko beçiribè, Kuyie nné yóò deatému beçiribè, kù tu kù yóò di potému. Nè de kpéi nkè bèè ò dènne be cuokè bá dè í nhòote 7:10-17.

Di mpátiri náàntì dúò ke dòmmè

1. Kuyie nkpannèmè Isidayeeribe kó dikpàatiyuu nè yehékè yèè bè tókénè 1-2
2. Dèè kònnè Kuyie nnè ku kòbe 3-6
3. Kuyie nhò benkemè mebenkùmè mèè benkú Kuyie nhautémè ke bo bè deatè 7-9

¹ Di mpátiri náá nhAmoasi náké tì nti. Amoasi do tú Tekoa ei kou nwe ke cèmmù o wũ. Kè ti Yiè nKuyie nhò benke ku náànti Isidayeeribe kpéi. Dè do sò nhOsiasi weè tɔ̀ tikpàti Sudaa tenké. Kè Soasi bire Sedoboammu tu Isidayeeribe kóo kpàati. Kè ti Yiè nKuyie ntì nhò náké kè dè mmàke yebie nyèdèè, kè ketenkè né áá Osiasi nè Sodoboammu be kpàti mieke.

² Kè Amoasi béli nke dò:

Ti Yiè nKuyie nkuù kontí Siyòò
ke péú metammè Sedisademmu,
kè tímúti mótúri yenaacènhò
kè Kadimeeri tãri yómmè kpeti kpeí.

*Kuyie nkpannè ti Isidayeeribe nè yehékè yèè bè tókénè
(Kuyie nkpannè ti Sidii ei kòbe)*

³ Kè ti Yiè nKuyie mbéi nke dò:
Damaasi ei kòbe kó meyei mmeè sũ nke tonté,
n yí yóò yóu n tãatè ke bo dɔ̀ tì,
bè pànte mèè kpéi Kadaadi ei kòbe
ke bè nànte muyuo nkòme.

⁴ N yóò cũũnko muháá mmu,
kè mùu còuté Asayedi cètè,
mù bo còuté Benni-Adadi kpàaticètè.

⁵ N yóò uutému Damaasi ei kó dimáticàù
kékuò bèè bo de kó meyei mbiriku mieke,
kékuò wèè kù baké,
kè bèè bè pímmú kékònnè Kiidi.

Mí ndi Yiè nKuyie mmù béi.
(Kuyie nkpannè ti Fidisii tenké kòbe)

⁶ De kó difònkúò kè ti Yiè nKuyie mbéi nke dò:
Kasaa ei kòbe kó meyei mmeè sũ nke tonté
n yí yóò yóu n tãatè ke bo dɔ̀ tì.
Bè pímmú mèè kpéi mbenitibè péu
ke dúò nhEdømmu ei kòbe.

⁷ N yóò cũũnko muháá mmu Kasaa ei mieke
kè mùu còuté sikpàaticèí.

⁸ M bo kuò Asidati ei kòbe bemou,
kédeite wèè pikú fèkpàatipàtifè Asikanò ei,
kédaá n nòutè Ekuòò ei kékuò Fidisii kòbe sòmbè.
Mí ndi Yiè nKuyie mmù béi.

(Kuyie nkpannè ti Fennisii tenké kòbe)

⁹ Kè ti Yiè nKuyie mbéi nke dò:
Tiiri ei kó meyei mmeè sũ nke tonté,
n yí yóò yóu n tãatè ke bo dɔ̀ tì,
bè pímmú mèè kpéi mbenitibè péu
ke dúò nhEdømmu ei kòbe,
bá bè í denteni n do yè mmetaummè
mèè bo bembe nè be tebií be cuokè.

10 N yóó cūũnko muháá mmu Tiiri eì mieke

kè mùu cšúté sikpààticéí.

(Kuyie nkpànnè ti Edømmu eì kòbe)

11 Kè ti Yiè nKuyie nsòoté ku náànti ke búi nke dò:

Edømmu eì kòbe kó meyei mmeè sũũ nke tonté,

n yí yóó yóu n tãáté ke bo dòò tì,

Bè bèti mèè kpéi mbe tebií Isidayeeribe

bá mesémmè í bè bo,

kè be mieke bè cšú nsáá kè bè bè u medømmè.

12 N yóó cūũnko muháá mmu kè mùu cšú Temaα eì

nè Bosedαα eì kó sikpààticéí.

(Kuyie nkpànnè ti Amøniiibe)

13 Kè ti Yiè nKuyie mbéi nke dò:

Amøniiibe kó meyei mmeè sũũ nke tonté,

n yí yóó yóu n tãáté ke bo dòò tì,

Bè pùòti mèè kpéi Kadaadi eì kó bepøurømpømbè

ke bo pèkũnne be tenkè.

14 N yóó cūũnko muháá mmu Dαbaα eì mieke

kè mùu cšúté be céí sààsì mudoò kó kunøðroo mieke.

Fefðónfè nè kuyaakù diekù mønni.

15 Kè bèε pī nhokpàati kóò kònnè

kéwènnénè sikpààtibíó.

Mí ndi Yiè nKuyie mmũ béi.

2

(Kuyie nkpànnè ti Møabu kòbe)

1 Kè ti Yiè nKuyie mbéi nke dò:

Møabu eì kòbe kó meyei mmeè sũũ nke tonté,

n yí yóó yóu n tãáté ke bo dòò tì,

bè cšú mmèè kpéi nhEdømmu kóò kpààti kũð

kè yè cšúté fũkũfũkũ.

2 N yóó cūũnko muháá mmu

kè mùu cšúté sikpààticéí sii bo Kedyøti.

Møabu kòbe bo kú mudoò kó kunøðroo

nè yetàtehe kó yedabùò mmiεke.

3 M bo kuø beniùbè o cie páíí

kékuø sikpààtibíí kóò wènnénè.

Mí ndi Yiè nKuyie mmũ béi.

(Kuyie nkpànnè ti Sudaα kòbe)

4 Kè ti Yiè nKuyie mbéi nke dò:

Sudaα kòbe kó meyei mmeè sũũ nke tonté,

n yí yóó yóu n tãáté ke bo dòò tì,

bè yete mèè kpéi n tié,

bá bè í tũnne n kuó ke tũnne siyáàbisí kpere,

be yembè do tũ ndè kè bè bè fétinne.

5 N yóó cūũnko muháá mmu

kè mùu cšúté sikpààticéí sii bo Sedisadεmmu.

(Kuyie nkpànnè ti Isidayeeribe)

6 Kè ti Yiè nKuyie mbéi nke dò:

Isidayeeribe kó meyei mmeè sũũ nke tonté,

n yí yóó yóu n tãáté ke bo dòò tì.

Bè fiiti mèè kpéi mbenitisààbè

ke cšú idíítí bè í yietí mèè kpéi mbe bàà,

ke ðð fité ocĩri tĩnèùti mehànnímè mēmáá kó dibànni kpéi.

7 Ke naù beçĩribè ke tĩntí be yø mutáá

bá bè ðð í nkénté beçĩribè kpeti kubeéndieku,

cice nè debire kè bè wè nhonitipòkù

ke caári n yètiri.

8 Bè fèkù tũ yààti beçĩribè borè

bè í yietí mèè kpéi mbe bàà,

bè ti mpitírí be bókè kó yetuo mieke,
ke yò mbè fèke mètè naà mbecfiribè borè.

⁹ Di yému mí kùamè Amariibe
bètè okùmè do mannè detie ndierè
kè bè kpeñni kè m bè uuténè be cīē nnè be be.

¹⁰ Dende kó difōnkúò,
di báa yè mmú do di dēnnenímè Esibiti
ké ndi to dikpàà mieke ke dō yebie nsipisinaà
kè di me ntieke Amariibe ei.

¹¹ Dē kó difōnkúò
kè nh ànnè m pāānāaṅti náam̀bè di cuokè
kétānkè di cuokè bèè yó ncáá nkétú n kobe.
Yáà n soúmmu? Díndi Isidayeeriibe n di békúmu.

¹² Dè dōmme kè di niinko menaà,
bètè cáá nke tú n kobe ke í dō nke mmè yò?
Ke paanko m pāānāaṅti náam̀bè,
bá bè tēnke í náa m pāānāaṅti.

¹³ Nè de kpéí
n yóó di nantemu páíí kēútire
tenaasāntè tēè to decéérè tē 55 na kè dè ndōmmè.

¹⁴ Bá wèè nō mmuceé nhò báa na kényenté.
Muwērímú yìè mme mbáá na kébenke o wērímú.
Okōmbòteu me mbáá na kédeetè omáà.

¹⁵ Bè bo kuò otānnuṅnti,
wèè nō mmuceé ò báa na kényenté.
Osāndèèti me mbáá na kékokénè o sántè kédeetè omáà.

¹⁶ Okōmbòteu mómumu
bo coké de yìè difōkperi.
Mí ndi Yiè nKuyie mmú béi.

3

Kuyie ncaummè ku kobe Isidayeeriibe

¹ Díndi Isidayeeriibe kénténè mí ndi Yiè nKuyie ndi náá nti, díndi n dēnneni bè Esibiti:

² Ibotí imou mieke n tāāté dímbè,
deè te kè n yóó yūš ndi to
meyei ndi dōori mètè kó dimàà kpéí.

Kuyie mpāānāaṅti náaṅtò báa na ke í mbéi Kuyie nhò nàké ti

³ Kè ti Yiè nKuyie mbéi nke dō:
Kè benitibè bèdébè í wēnnè dinùù
bè bo nneíà?

⁴ Diciriciri 55 í nhūnte kutúúkù mieke
ke í yà di bo pí ndè.
Diciriciribii báa kuò nkutādènkù mieke
ke í pí mmùmamù.

⁵ Tenàtè í yóó sánté kéta ticùàti mieke
ke í yà mudii.

Timáti í yóó sánté kétāū
kè demarè í na ti mieke.

⁶ Ditāteheù bo kuò ndiheí mieke kè kufōwáá
mbáá pí mbenitibáà?
Meyei mbo tuðkení dihei mari
kè ti Yiè nKuyie nyí mè duōnnàà?

⁷ Mí ndi Yiè nKuyie nh55 í ndòò timati ke í keté ke duó nkè m pāānāaṅti náam̀bè ti nàké.

⁸ Kè diciriciri ūnte
we mbo yí kufōwáá nyí ò pí?
Kè ti Yiè nKuyie nyí: Béi!
We mbo ncíéké ke báa béi nku pāānāaṅti?

Kuyie nnàkémè Sammarii eì yóó pòntemè

⁹ Kè ti Yiè nKuyie mbéi nke dò:

Pièkéné Asidati kó sikpàaticéí nè Esibiti kpesi,
kédúó nkè bèè tíí nSammarii tārè Ìnkè,

kéyà díkònkòònni dìi bo o miéke

nè be fèũnko mèè botí betòbè.

¹⁰ Sammarii eì kòbe í ðòori dèè síé,

bè ðòrimu

ke yoti be kpàaticéí miéke bè fèke dè.

Mí ndi Yiè nKuyie, mmù me nyè.

¹¹ Nè de kpéí ndi dootitòbè yóó di cètinne mu

képònte di wèrímu

kéheí dèè bo di kpàaticéí miéke.

Isidayeeribe bèè bo Sammarii be kó medeetímè bo nyóù

¹² Dìcìrícìrí òò pí nfeplèfè

kòo pecènti fietè mèè botí yekpàà nyoo ditòò kùnni,

n yóó me ndeeté Isidayeeribe bèè bo Sammarii

ke kari yekàrè dieyè Ìnkè yoo de tēí mbiè.

Kuyie ncaummè Beteedi eì kòbe

¹³ Kè ti Yiè nKuyie mbéi nke dò:

Mí ndi Yiè nKuyie Mpakèdaa mú béi nke tú:

Náké Sakòbu yaábí ke tú:

¹⁴ N yè nde yiè

m bo yũs nyIsidayeeribe to be yei nkpéí.

M bo íté kécómmú

képònte yewũstòrè yèè bo Beteedi,

ke bóké ye kó yebàkè

ké yè buó nketenkè.

¹⁵ M bo può mbe cēí

bè ò nhā si diyòò nè bè ò nhā si dipàà,

siì ðàri yepápàniì nkó tisàti,

kébuó nsicēdiēsì.

Mí ndi Yiè nKuyie mmù béi.

4

Kuyie nkpànnè mè Sammarii kó benitipòbè

¹ Mèmmè ti Yiè nKuyie mbéimmè ke tú:

Díndi Sammarii eì kó tinitipòti

tùì dùnne Basāā eì kó inaani tēmè,

dínni bèè yo mbesénnibè kperè,

ke fèũnko beçiribè,

díndi bèè náá ndi daabè ke tú,

bè ndi duò nkè di yò,

kénténè kékeè.

² Mí ndi Yiè nKuyie n dò mpáí páí nwe kè mú béi,

de yiè kpaanímu

kè bè bo di tónné iyímpie ndieyi

kétónné isámpòí di kó iyáábí

ke dí dete kédenne dimòu.

³ Dì bo yiè iduotí kó mēfiè dimáà dimáà,

bá wè kòò nwetì o ìkè,

bè bo di kei nke dí dee nhEsimòò tārì Ìnkè.

Mí ndi Yiè nKuyie mmù béi.

Mubáammu tetirè kòmu

⁴ Kè Kuyie mbéi nke dò:

Tù nkòtenè Beteedi kédòò meyei,

kòtenè Kidikaadi kédòke dòò meyei.

Fiénnè di wũs dikũnweñni sèì,

diyè taánni yiè

kédèite di mọke dèè kó dimàà miẹke
dèè tu depííndè ké n duó.

⁵ Cóunnè disánni kó yepārè
yèè kọkénè mutie mùu muuti,
ikúnè yepārè kó dikàtìri
ke yé díndi Isidayeeriibe di me ndómè.
Mí ndi Yiè nKuyie mmú búi.

Isidayeeriibe to kpeínimè

⁶ Memme kè ti Yiè nKuyie mbúi nke dò:
Mí ndi Yiè nKuyie mú di bonté dikònni,
mú duó nkè di pàà tidiiti sihekési simou miẹke,
nè memme bá di í wètení m borè.

⁷ Mú duó nkè fetaafe dònté tidiiti betààbè bètāāti,
mú duó nkè fè ɔɔ ni di nhei késoó nditeri,
kénniu ku mpaku kè kutekù kó tidiiti kpeí.

⁸ Yehékè yèdéé yoo yētāāti ní bo nháánnè sinéyēi
ke kori dihei dimáà miẹke ke bo pété menie nkéyà,
bè me mbáá pété kényà kénsànnè.
Nè memme di me nyí wètení m borè.
Mí ndi Yiè nKuyie mmú ti ndi denni.

⁹ Mú duó nkè tidiiti fāū ndepaa
nkè fetùdriife ti pī,
kè fecofe cāáké di pénnè nè titebiiti.
Nè memme di í wètení m borè.
Mí ndi Yiè nKuyie mmú ti ndi denni.

¹⁰ Kè n duó nkè di wūɔ muọke ke ku,
Esibiti kabe kpeyi do kumè,
ke duó nkè bè kùò di kó bedapambè mudoò miẹke
ke plínmú di sēi,
kè bèè ku di kó diháāpònkari kè be nóú dátínné.
Nè memme di í wètení m borè.
Mí ndi Yiè nKuyie mmú ti ndi denni.

¹¹ Kè di dèíté
n do dèíté mèè botí Sodammu nè Komoo,
kè di yenté tecíētè ɔ ncóú
kè bée pūtè mèè botí kudakèmpùu.
Nè memme di í wètení m borè.
Mí ndi Yiè nKuyie mmú ti ndi denni.

¹² N yóó me ndi dòò díndi Isidayeeriibe,
kè n yóó di dòò memme,
tūntenè dimáà kè ti máúté mí nnè díndi.

¹³ Ti Yiè nKuyie nkuù dòò yetārè ke ànné kuyaakù,
ke náá mbenitibè kù dó kédòò ti,
kuù ɔɔ ceete kuwenniku kè dèe naá ndibìnni,
kù cènti yetārè yómme mme,
kuù yètiri tu Mpaakedaa.

5

Kuyie mpāānāānti nāāntò saute fè sáúitífè Isidayeeriibe kpéi

¹ Kè Kuyie mpāānāānti nāāntò búi nke dò: Díndi Isidayeeriibe kénténè fesáúitífè n saute fè di kpéi.

² Isidayeeriibe tu desapumbire nde
ke do ke duó
ke cāānko ke dò ndè kú,
wèè borè í nhò í bo.

³ Kè ti Yiè nKuyie mbéi nke dò:
Isidayeeribe ekè mieke
dii kó behããpòmbè do bo tekòupíítè,
bè ténke báá pēēté tekòutè (100).
Bèè do bo tekòutè (1000),
bè ténke báá pēēté tepíítè.

Isidayeeribe dòmmè kétãáté Kuyie kénfòu

⁴ Mí ndi Yiè nKuyie mmí di náá ndíndi Isidayeeribe ke tú:
N wammúnè kè dēe yie nkè di nfòu.

⁵ Dè nè í tú n yē ndi kote Beteedi
ke n tú di n wanti
Beteedi yóó dǎunkomu,
di me mbáá kote Kidikaadi
bè yóó ò pàntemu,
di bá ntú di bo kote Beerisebaa.

⁶ N wammúnè mí ndi Yiè nKuyie,
kè dēe yie nkè di nfòu,
kè dē í dò mmemme muhãã mbo cútóo
ke dí do díndi Sosefu yaábí,
de yiè mme nyí bo Beteedi wèè bo na ke mù kùo.

⁷ Di yónkúnne tibeénti nti,
di í bekù kè dè sié.

⁸ Mí ndi Yiè nKuyie mmí dǎò siwãã,
mí ǎǎ ceete keyensòukè
kè dēe náá ndiwenné cǎnni,
mí ǎǎ tí ndáméèri kó menie
nké mē yaatóo ketenkè.
Mí tu di Yiè nKuyie.

⁹ Mí ǎǎ dúú nkè bēe pante oniti kperi,
kéta o cǎkpetè kéhéi o kpere.

¹⁰ Di nímmu wèè bekúnè timómmonti,
di í dǎ wèè náá ntimómmonti.

¹¹ Di féũnko mēè kpréi mbec̣rìbè
ke dúú nkè bè di dokii dididèi mǎnni.
Nè de kpréi di í tati sicēsàási
di maá sì nè yetàsààyè,
di me nyí yóó yà fínýí kó detie ndi fikú dè kó menaà.

¹² N yému di caàrìmè màmè,
di yei nyí sénní,
díndi bèè féũnko bèè í caàrè mùmamù
ke cǎú ticuuti tibeénti mieke,
bá dí í kommu beçrìbè.

¹³ Deè kpréi nte yemòrè yeiye yie mmieke
kàa bo ncíékémè tǎũ.

Kuyie mpããnáãnti náãntò yáúkunnemè benitibè kǎnti

¹⁴ Kè Kuyie mpããnáãnti náãntò béi nke dò:
Wammúnè mesàà nke yóu meyei,
nkè dēe yie nkè di nfòu,
memme Mpakedaa m bo ndi bonèmè
ke ndonnè n di náammè.

¹⁵ Nníínnè meyei kédake mesàà,
tũntenè tibeénti kǎmbekù dè bèkúmè,
kè dēe yie nkè Mpakedaa kuó mmesémmè
Sosefu yaábí ù kpaá.

¹⁶ Nte Mpakedaa,
Kuyie nkùù baké demou kù tu mù,

kù tu isáútii bo dátinné dihei dímu mieke,
 benitibè bo nkuò ntipiiti timou ke tú: Eeyoo! Eeyoo!
 Kè bè nyu depa nyembè kè bè bo kari mukũ.
 Benitibè bo nwanti bèè nò mmukúdabònkòmmù.
 17 Yekúdabùò mbo dátinné depa ndemou mieke
 ke yé n yóó di síékémè,
 mí ndi Yiè nKuyie mmù béi.

Kuyie nkó diyie yó ndómmè

18 Kè tí Yiè nKuyie mbéi nke dò:
 Di bo yà díndi bèè bàà n kó diyie,
 di yèmmè dò nde kó diyie yóó di tónní ba?
 Di yó ntú dibiiñni ndi,
 di í yó ntú kuwenniku.
 19 De kó diyie kperè yó ndónnè
 oniti wèè cokù wenwe diciriciri
 ke conè kumuntonkù,
 ke kò nke ta o cīētè,
 ke ikú kumarí kè fəwàáfè ò dಂತé.
 20 Di yèmmè bá ndò
 nKuyie nkó diyie yó ntú kuwenniku kperi,
 di yó ntú dibiiñni ndi.

Kuyie nyí dómè bè nkú dáinnè memantímè

21 Kè tí Yiè nKuyie mbéi nke dò:
 M pèmmu di kó mubáammu,
 n dè sènkèrimu,
 n ténke í dó kékeè di tīrè di tiku yè kó kunóú.
 22 N yí dó di n feu ì wūš ke tuò
 nè di m pāā nyèè pā̀rè.
 Yenaadakè mekùò nkpeye di n feu yè,
 n yí dè wùó!
 23 Dí fūtenè m borè,
 kutoweku di wékíi kù ke tú iyie,
 n yí dó kékeè di kutidùùti kó yedabùò.
 24 N dó tibeénti sààti tii mbo di cuokè,
 ke pūš mmenie nkòme,
 kéndò ndinébòri ò ndómmè, ke báá kũ.

25 Isidayeribe di do n feumu iwūš yebie nsipísìnàà di do dòò yè dikpáà miekaà?

26 Di do dòò dibòò Mòðaki nè Defāā kó tewàtè nte ké ndè bàà.

27 Deè te kè n yóó di denne
 ke di pēē mBabidónni,
 mí ndi Yiè nKuyie mmí nwèè yètiri tu Mpakedaa mii béi.

6

Kuyie nkpànnè ti Síyōō kòbe

1 Memme kè tí Yiè nKuyie mbéi nke dò:
 Di bo yà díndi bèè kàri bètèl Síyōō eì mieke,
 bèè tá bemáà Sammarii tārè Ìnkè,
 díndi bèè yèmmè dò ndi tú beketibè ibotí tēi mieke,
 Isidayeribe cokóo díi borè yáàba?

2 Kòtenè Kandee kényà
 kè di dèè memme di kòte Amati diheidiè,
 kèpēēté kékote Kati Fidisitēēbe eì,
 di yèmmè dò ndi pēētēmu de kó yekpààtiyòà?
 Di kó dikpààtiyuu pēētēmu be kpeyaà?

3 Di yèmmè dò ndi dētinkomu meyei,
 di né í yé ke dò ndi yūšnni kuyonku nku di cuokè.

4 Díndi bèè duó yedúó sààyè

bè dḡò yè nè yepáranìi,
 ke yaa nyaa ndi kàrè ìnkè,
 ke cáá nyepedakè nè yanaadabe,
 5 ke diè, nke wékíí mediè, nke bie ntikùtidùùti
 ke tekíí Dafiti ke ḡori tikùtidùùti.
 6 Ke yḡ mmenaà nnè ibòòke pèkùyi
 ke pe mmekḡsààmè
 bá di í yìèkù meyei
 mmèè doti Sosefu yaábí ìnkè.

7 Deè kpéi nte kè bè bo di pí ndi mmḡnni
 ke di níi ntidaati kó fenafe ìikè ke di kḡmmè,
 de mḡnni kè metuò nkó yebaa ndeè.

Kuyie mḡkémè kù yóò pḡntemè Sammarii
 8 Kè ti Yiè nKuyie mbéi nképarikè nè ku yètiri ke dḡ:
 Mí nKuyie Mpakēdaa mú bēi nke tú:
 M pèmmu Isidayeeriibe kó dikpàatiyuu kó tefentè
 n yí dḡ kénwúó mbe kpààticéi,
 n yóò ìteimu n nùtè de kó dihéi ìnkè
 kè bèe di pḡnte.

9 Bá kè benitibè sùò nteçìtè matè mièke tepíitè de kó dihéi mièke bè bo kú.
 10 Kè de dḡ nhḡmḡu yentè tecìtè matè mièke kufáá, nkḡo tebite kḡteni ke bo tḡ beçírìbè kécḡu,
 koḡ beké ke yí: Omḡu kpáamu kenke kufáá mièke a boràà? Ó bo ò tḡíné ke dḡ: ǾǾ! Kḡó yèkù
 tenḡtè ke dḡ: Yé yé yé báá bēi, de í dḡ nkéyú ti Yiè nKuyie nyètiri di mmḡnni.

11 Ti Yiè nKuyie nkùù baké
 kè kùu bēi nke tú kù bo potè tecēdiètè
 kè tēe do kégoure youré,
 kè tesámpótè páá iyie.

Di bá mpḡtinè di wérímú
 12 Sisēí í cokù tipèti ìnkè,
 bè í duḡnè inàake ìaméèri mièke.
 Kè ìndi né cèète tibeénti kè ti tiike
 ke naá mmedḡmmè ke yḡ ntóróó ke òntenè diyìènni.

13 Kè di yèmmè naatinè Dodebaa èi * kè di pḡti ke tú: Nè ti kó muwèrimú mmu ti fietemè
 Kadinaimmu èi † Diyènni dèè benkú muwèrimú, Tenketé 14:5 bè náammu de kḡó Karinaimmu
 kpéi.

14 Deè te mí ndi Yiè nKuyie Mpakēdaa kè n yóò duḡ nkè ibotí tei kḡbe di fḡú nkétúóté Debo-
 Amati èi kḡntḡ kḡtuakenè Adaba kó kukó.

7

Kuyie mbenkemè Amoosi fecofe

1 Kè ti Yiè nKuyie nni mbenke mebenkumè mamè, kè n yà fecofe dàtinnémè ke dḡ ndiwetiri
 ke sḡ mbè kēi okpàti sámmúti kè ti bo ke dḡ kḡpuku.

2 Kè fecofee déútḡo timúti kéndḡ kè ti deè kè n kuánko ke dḡ: Áú! Ti Yiè nKuyie nti kuḡ
 mmesémmè kè meè ðake Sakḡbu kó kufuku í sū bè í yó nkpaá.

3 Kè ti Yiè nKuyie nceete ku yèmmè ke bēi nke dḡ: Dè í yóò tuḡkení.

Kuyie nyé ke benkemè Amoosi muháá

4 Kè ti Yiè nKuyie nni mbenke muháá, kè mù yùni kè mùu cóúté ketenkè mièke kó menie, kè
 mè sùḡto, kè depaa ncóútḡo.

5 Kè n kuánko ke dḡ: Áú! Ti Yiè nKuyie nti kuḡ mmesémmè kè meè ðake Sakḡbu kó kufuku í
 sū kù bá nkpaá.

6 Kè ti Yiè nKuyie nceète ku yèmmè ke bēi nke dḡ: Dènde múnke í yóò tuḡkení.

Kuyie mbenkemè Amoosi kuhū kùu cáati dibierimni

* 6:13 Dodebaa èi: Dodebaa èi benkú ke tú: Detetirè nde. † 6:13 Kadinaimmu èi: Kè Kadinaimmu kperi benkú ke tú:

⁷ Kè n yà ti Yiè nKuyie nkè kù còmúmú kuduotí makù ìnkè ke pikú kuhṣū kè kù càátí dibierímínnì.

⁸ Kè kù m beke ke dò: Amāosi a yà ba? Kè n dò: N yà kuhṣū kùù càátí dibierímínnì. Kè kù dò: N yóo tǎù kuhṣū nku kùù càátí dibierímínnì n kòbe Isidayeeribe ìnkè kégà kè bè sié. N ténke í yóo bè cǐé, mbití!

⁹ Isaki yaǎbí kó yewūṣṭòrè bo dǎũko, kè Isidayeeribe kó yetòrèe naá ntidobontì.

Kè n còmúmú nè disìè kèwetínnè Sedoboammu cǐéè.

Amasia nè Amāosi bè pètemè kè bèe beti Amāosi Beteedi

¹⁰ Mēmme kè Amasia ikuó nùtí tṣ nkè bèe náké Isidayeeribe kóo kpààtì Sedoboammu ke dò: Amāosi dó kè da bōmmu kàa ténke bá ntú Isidayeeribe kóo kpààtì. Ti í dó kényo ò nàa ntì.

¹¹ Ò nàa nke tú: Fṣ nSedoboammu a bo kú mudoò mieke kè bèe pǐmmú Isidayeeribe kékònnè dedétirè.

¹² Mēmme kè Amasiaa náké Amāosi ke dò: Oyuwúòntì fṣ! Kò nSudaa tenkè kénnaá nKuyie mpāānāaṅtì ke péúnè mudii.

¹³ A ténke bá mbo die mBeteedi kénnaá nKuyie mpāānāaṅtì ke yé okpààtì kó ditònnì ndimè, tekpààtìcǐéè kperì ndi.

¹⁴ Kè Amāosii ò tǎríné ke dò: N do í tú ti Yiè nKuyie mpāānāaṅtì náaṅtò, n keté ke do í tú Kuyie mpāānāaṅtì náaṅbè kó kufuku kou. N do tú onaacǎntì nwe ke fiiku detie mbè tu dè sikomāo.

¹⁵ N do cēmúmú n wūṣ nyi, kè ti Yiè nKuyie nni nyú ke n náké ke dò: Kote kénaké n nìtibè Isidayeeribe m pāānāaṅtì,

¹⁶ di m̀m̀nnì kénké ti Yiè nKuyie ntu n da náké tì: Fṣ nwèè tu m bá nnáa nKuyie mpāānāaṅtì Isidayeeribe kpéí, ke tú m bá nnáa nyIsaki yaǎbí n kó tiyeinnāaṅtì.

¹⁷ Nè de kpéí ti Yiè nKuyie ntu:

a pokù bo yí onitipòkù wèè dauti dautinè benitidaabè

kè bè nhò dautinè kupiiti dihei mieke,

kè bèe kuò a bí

inítidaaì nè inítipòl mudoò mieke,

kéberí a tenké ke totí,

kè bè da kuò betòbè tenké bè í tū ndè Kuyie,

képǐmmú Isidayeeribe kékònnè dedétirè * dòninkonè onitipòkù wèè yóu o dǎu ke dauti dautinè benitidaabè.

8

Kuyie mbenkemè Amāosi kuhonku kùù àyetebe

¹ Kè ti Yiè nKuyie nni mbenke kuhonku kè kù piéké yetebe yèè bi.

² Kè kù m beke ke dò: Amāosi a yà ba? Kè n dò: N yà kuhonku nè yetebe yèè bi. Kè kù n náké ke dò:

N nìtibè Isidayeeribe bimú,

bè deēmù m̀nnì dii tùòke,

n ténke í yóo bè cǐé.

³ De yiè iyie nyii diè ntekpààtìcǐéè mieke

ì bo naá nyekúdabùò,

kè becíribèe sũũ nkéncóú cóú tipùtì timəu,

tínāaṅtì í yó mbo de yiè.

Mí ndi Yiè nKuyie mmú béi.

Kuyie nkpānnè mè bèè cií mbetòbè ke yo mbe kperè

⁴ Kè ti Yiè nKuyie mbéi nke dò:

Díndi bèè fǐũnko becíribè

ke dó kédeè besénnibè,

kénténè kékeè.

⁵ Díndi bèè ò nnáa nke tú,

* 7:17 Kuyie nkuù kpānnè ku nìtibè Isidayeeribe ke

otánkù pànwè kó dibannii mónné kéréḗḗḗ
kè ti fíté ti diiti,

teom̄pùtèe mónné kéréḗḗḗ
kè ti óóté ti buo kécūnni tidiiti,
kéyaate sibièpeé, kényíe idítí,
kéyaate cidóó kó kucéékù.

⁶ Ké do mbeḗribè,
ke fiiti besénnibè tineùti mehānnimè mèmáá kó dibànni kpéi,
ke fiitinè tiyofùti benitibè.

⁷ Men̄me kè ti Yiè nKuyie mbéi nképarikè ke dò:

Mí ndi Yiè nKuyie m béim̄mu ke tú:

Nè Isidayeeriḗ kó tefentè kpéi
n yí yóó yè mbe doòrimè mamè.

⁸ Nè de kpéi ketenkè bo aá,
bèè bo ke miéke kè bèe kōmmú yekúdabùò,
ketenkè bo iténi kédoroo menie
nhōō ta Esibiti kó kukó nNiiri ké yīmè.

⁹ De kó diyie,
diyie bo ta kuyie ncuokè
dè bo naá nkeyènkè kuyie ncuokè.
Mí ndi Yiè nKuyie mm̄u béi.

¹⁰ Di baá mbo naá nyskúdabùò,
nkè di yie nnaá nyisáútì,
benitibè bem̄ou bo dáátí tifòòtānti
kékuó meyùbii,
kutenkù kum̄ou benitibè bo nkuò,
wèè m̄ake debire demáá de òò kú kòò nkuòmmè.
De kó dihei borime bo tiike medōmmè kōme.

Kuyie nnaānti kó dikōnni nè ti kó sinéyēī yóó p̄immè benitibè

¹¹ Kè ti Yiè nKuyie mbéi nke dò:

De yiè kpaan̄imu
kè m bo duò nkè dikōnni nè sinéyēī kè dèe tanní.
Dè í tú dikōnni dii òò da p̄i nkāa di mucie
nè sinéyēī sù òò da p̄i nkāa yà menie.
N náānti kó dikōnni ndi nè ti kó sinéyēī.

¹² Benitibè bo nhàri tip̄iti tim̄ou,
kubakù yoū nè kucānku,
diyie yiè kèè bíékè nè di taà kèè bíékè,
ke wanti ke bo keè n náānti bè me mbáá ti pèté.

¹³ De yiè besap̄unsáátibè nè bedap̄unsáátibè
bè bo móténè sinéyēī.

¹⁴ Bèè kó dimáa p̄arikunè
tebōotenkaanitè tètè bo Sammarii
nè Danni kabe kó dibòò nè Beerisebaa kó ditōnni,
bè bo do bá bè ténke báá ité bitì!

9

Kuyie m̄akémè kú yóó p̄antemè bè kú maá tètè c̄tètè

¹ Kè n yà ti Yiè nKuyie
kè kú cōmmú diwūstānni ñnkè ke náa nke tú:
Poté yesānkè kó yeteitiyè kè yeḗòrèe sāntè,
ke wéri kéduoní be yo ñnkè kè bèè kpaá
kè m bè kùò nè disie,
òm̄ou í yó mbo wèè bo coké kéyenté
òm̄ou me nyí yóó na kēsori kécooté.

² Kè bè ta ketenkè m bo bè dētēni,
kè bè dèke keñnkè m bo bè cūnni.

³ Kè bè dèke Kadimeedi tāri ke sōri

ín bè wammú ké bè sàtení,
 kè bè me nta dàméèrì fùḵ ke sòri
 n duó nkè dàméèrì kó musímmù mbè dōmmù.
 4 Kè bè duó mbemáà be dootitòbè ke bo naá ntidaati,
 n duó nkè bè mbè feu de bíkè.
 N nònfè yóó mbomu be ìnkè
 dè nè í tú kè m̀ bè d̀òrì mesàà,
 n yó mbè d̀òrì meyei mme.

5 Kè ti Yìè nKuyie Mpakèdaa
 kàáké kèè tenkè o nómbii kè sàntèmu,
 kè benitibè bèè kè bo kè bèè kōmmú yekúdabùò,
 kè kù kàáké ketenkè kèè iténí kédoroo
 menie nhḵḵ ta Esibiti kó kukó nNiidi káyímè.

6 Kuyie nc̄t̄èt̄è bo kè ìnkè nke,
 kè te ànhànkù còrímmù ketenkè.
 Kuù ḵḵ yú dàméèrì kó menie
 nke mè yaaténí ketenkè.
 Kuù yèt̄irì tu ti Yìè nKuyie.

Kuyie nyóó bekénèmè beyeibe

7 Kè ti Yìè nKuyie mbéi nke d̀ò:
 Díndi Isidayeeriibe
 mí ndi wúómmè di í p̄èḵḵé Kuusi ei kòbe.
 Mí di dènnení Esibiti,
 kè mí dènnení Fidisit̄ēibe Kafutḵḵ,
 ke dènnení Asidii kòbe Kiidi.

8 Mí ndi Yìè nKuyie
 n wúómmu Isidayeeriibe kpààtiyuu càkemè
 ke yóó di kùò páíi kè di kōm̄e deè ketenkè ìnkè.
 N né í yóó deè Sakḵbu yaàbí imḵu.
 Mí nKuyie mm̄i b̄ei.

9 Mí nKuyie Mpakèdaa
 n yóó duó nkè ibotí t̄ei m̄eèr̄emu Isidayeeriibe,
 bè ḵḵ m̄eèr̄è mèè botí tidiiti
 kèbate m̄ebii nnè tífutì.
 Bá m̄ebii mmamè b́á do ketenkè.

10 N kó benitibè bèè cààrè,
 bèè nàá nke tú:
 Meyei nyí yóó ti t̄ónnè,
 meyei nyí yóó ti kàáké
 bè yóó kú mudòò mieke nke.

Kuyie nnàkémè kù yóó w̄ēte k̄étiimmè Isidayeeriibe

11 Men̄ime kè Kuyie mbéi nke d̀ò:
 De yìè m bo íi nDafiti kó difii òò d̀ò k̄édo,
 k̄éft̄íné iyie k̄éii nyiduotí,
 m bo w̄ēte k̄émaá Dafiti c̄t̄èt̄è t̄è do d̀ómmè.
 12 Kè Isidayeeriibe w̄ēte k̄étiēke Edōmmu tenkè
 nè ibotí t̄ei ìi do tú n k̄peyi i k̄òke.
 Mí nKuyie mm̄i b̄ei nke yóó d̄è d̀ò.

13 Kè Kuyie mbéi nke d̀ò:
 De yìè k̄érínímu
 kè yìè nníi bo ndòti ke b̄oti
 k̄òo t̄òu ò t̄ù nke d̄eiti tidiiti.
 Kè yìè nníi mb̄oti d̄etie
 nk̄òo t̄òu ò t̄ù nke t̄òuti yetebe.
 De yìè f̄inyí kó menàà mbo mp̄ùḵ nyet̄ārè ìnkè,
 kè sit̄áá sim̄uu s̄āake.
 14 De yìè m bo w̄ēte k̄écónné

n nìtibè Isidayeeriibe be fîstè
 kè bèe wēte kémaá be ekè yèè do pùo kémbo,
 kénfiiku fínyí kó detie
 ke yè nde naà ke fiiku detie mbe pénnè
 kénťōũ de be.

¹⁵ M bo wēte ké bē fií
 mbe tenkè n do bē duó nkè,
 bá òmòù ténke báá bē uuté.
 Mí nKuyie mmũ bē te kè mú bēi.

Abudiasi Di mpátiri tɔ̀ tii náànti

Abudiasi pátiri kó tináahti náa mbè kpánnè ti nti Edammu kɔ̀be, bè wùó mmèè boti Isidayeeribe. Edammu ei kɔ̀be do tú Esayuu kó iyaábí nyi. Kè Isidayeeribe tu Sakɔ̀bu yaábí.

Sedisadammu do dii m̀nni kè Edammu kɔ̀be ndaúmu, kédínnè Sedisadammu kó mudorimù keta be ei kétúókè be kperè. Kè Abudiasi d̀ Kuyie mbo bè potè kèwènnèné yehékè teyè yèè do í d̀ Isidayeeribe.

Di mpátiri náànti duó ke d̀mmè

1. Kuyie nyóó potémè Edammu ei kɔ̀be 1-9
2. M̀ù te kè meyei mbè do 10-14
3. Edammu ei kɔ̀be yóó nd̀mmè ti Yiè nKuyie nkó diyìè 15-21

Ti Yiè nKuyie nnàkè ti Edammu ei kɔ̀be kpéi

¹ Nte ti Yiè nKuyie mbenke ti Abudiasi Edammu ei kpéi nkòo ti béi nke d̀:

Ti Yiè nKuyie nkuù t̀nni ku kóo t̀nti ibotí cuokè

kè ti kèè ò náammè ke tú:

Báútínè kè tí do Edammu ei kɔ̀be mudoò.

² Mí ndi Yiè nKuyie mmù tu:

d́ndi Edammu ei kɔ̀be n yóó di kék̀nnemu ibotí tei ìkè,

kè ì di cè nke di senkèri mediè.

³ Tefentè teè di deuté kè di náá nke tú:

We mbo na ke ti denneni yetarè fiè

nke ti b̀ntení ketenkè?

Di né í yè ke d̀o ndi kó tefentè tante di fétinkomu.

⁴ Bá kè di dèke kénkè itúúkè kóme,

ke ceé ndi yínti siwáa cuokè,

m bo di b̀ntení.

Mí ndi Yiè nKuyie mmù béi.

⁵ Kè beyóóbè k̀tení keyènkè ke di do

bè bo tɔ̀ bè d̀s mèè boti nku.

Bèè t̀ù yetebe kè bè ta di paku,

bè báá t̀ù ke yáke dèmarè.

⁶ Bè yóó di kutimu d́ndi Edammu ei kɔ̀be,

késote di sari tii kpàti.

⁷ Bè yóó di betimu ke káá ndi temm̀nku.

Nè bè di do yè ndi naati bè di ciitèmu ke di na.

Nè bè di do wè nke yo mbèè di keù yefòtè.

Bè náammu ke tú di yèmmè í bo.

⁸ Mí nKuyie mmù béi nke tú:

De yiè bo tuòke dii yiè,

m bo kuò Edammu ei kɔ̀be kó mecii nyembè,

bá m báá súó nhEdammu tarè ìnkè mecii nyiè m bá òmáa.

⁹ D́ndi Temaá ei kó bekpàritiebe,

di k̀nti bo aá de yiè,

nè de kpéi mbè bo kuò Edammu tarè ìnkè kɔ̀be, bemou kè bè dèè.

Isidayeeribe do bomè meyeñcaàrimè mieke kè dèè narike Edamm̀iibe

¹⁰ Di pèi nkuyonku nku di tebií Sakɔ̀bu bí cuokè,

kè ifei yóó di pí,

nkè di dootit̀bè di kuò,

kè dèè deè sáa.

¹¹ Bè dootit̀bè do k̀tení dii m̀nni,

kémpí mbe kó beháap̀mbè,

kè di búútóomu kè bekpákpàribè ta be ei

kétáá tété Sedisadammu kó tikpàti kpéi,

nke di pètinke né mbè wéñnèmu.

¹² Di do í d̀o ndi kɔ̀be bo dii m̀nni meyeñcaàrimè mieke dè ndi naati,

di do í d̀o nkényànku meyei ndo mèè kpéi nSudaá kɔ̀be.

Be kó meyeñcaàrìmè meè báá naá ndi kó mudaá.

¹³ Di do í dò nkéta n nìtìbè èì,
bè bo diì mònñi meyeñcaàrìmè mièke,
di do í dò nkénwúó mbè domè kè dè di naati,
di me ndo í dò nkétúóké be kpàtì bè bè pànte diì mònñi.

¹⁴ Di do í dò nkéoke iceyàtìi,
kékuo bèè cooti ke bo yenté,
di do í dò nké bè pírímú bè bo diì mònñi meyeñcaàrìmè mièke,
kéduó mbe dootìtòbè.

¹⁵ Mí ndi Yiè nKuyie n yóó bekénè diì yiè yebotè di duunnímu,
díndi Edómmu kòbe di dòòmè betòbè n yóó me ndi dàò,
meyei ndi dàò mè meè doti di yò ìnkè.

Kuyie nnàkémè Isidayeeribe yóó peitemè be pèi Edómmu èi kòbe

¹⁶ Díndi Isidayeeribe di yámu
m mièke kó febòòfè n tásààrì ìnkè,
ìbotì tèi yóó fè yámu ke báá tuuté, bè yóó fè yámu,
kémuó nkétonté kékpaakenè.

¹⁷ De mònñi bèè yenté yenté,
bèè yó nkpaá n kó ditásààrì Siyṣṣ ìnkè.
Sakòbu yaábì wèti ke bo tiekemu i tenkè.

¹⁸ Sudaá botì kòbe yó ndò mmuháá mmu,
kè Isidayeeribe ndò nfehāādeēnfè kécúúté Edómmu èi kòbe,
muháá nhṣṣ cúsúté mèè botì tímúkpèti,
bè bo cúsúté páíí, bá òmòù báá yenté bá omáá.
Mí ndi Yiè nKuyie mmù bèi.

Isidayeeribe yóó wète kètiekemè be ekè

¹⁹ Sudaá kòbe bèè yóó tieke Edómmu ekè yetārè ìnkè kpèye, yèè bo kubakù cǎnku bíékè,
kètieke Fidisitèèbe biriku nè Sammariì Efadaimmu yaábì tenkè, kè Bensamee kòbeè tieke
Kadaadi tenkè.

²⁰ Isidayeeribe bè do pírímú bè kékũñnè, bèè kó behāāpòmbè yóó wète kètieke Kannahāā
èì, kénṭò kétuòkenè Sadeputaa. Sedisademmu kòbe bè do pírímú bè kékũñnè, kè bèè tieke
Sefadati nè Nkefu de ekè.

²¹ Bèè yóó na Edómmu ekè kòbe, bèè yóó deke Siyṣṣ tārì ìnkè kè bè baaté, kè ti Yiè nKuyie nní
ntú be kóo kpàtì.

Sonaasi Di mpátiri tɔ̀ tìi náàntì

Sonaasi kó dipátiri ti náá nKuyie mpáánaantì náàntò mɔ̀u kpéi nke.

Kuyie ndo tɔ̀ nwè ke dà wèe kote Asidii kó diheidiè ké bè nàké Kuyie nnáantì. De kóo niti yètiri dii tu Sonaasi. Ké Sonaasi né yete ke í ndó ké kè kòte ke yé Isidayeeriibe do í naatinémè Asidii kòbe. Nè tìi ò tùòkení kuce ti kpéi nkòo yóu kéyie, mbá ò í ndó. Kóo kòte ké bè nàké meyei mmèè dò nké bè tùòkení kè nsá kè bè í cèète. Kè bèe banté be caàrimè kéceete kè dèe wète kóò yonke kóo ùùre. Dèe benkú ke dò nKuyie nkùu baké kù dòò dè ke né ti dɔ̀, ke ti kuò mmesémme, ke ã cìé nku kòbe dootitòbè ké bè dèeté kémbúútí kù bo bè potémè ké bè kùò pááí.

Di mpátiri náantì dúò ke dòmmè

1. Kuyie nyumè Sonaasi kòo yete 1:1-17
2. Sonaasi dèmmumè o yei nke cèète kè Kuyie nhò cìé 2:1-10
3. Sonaasi nàké ti Ninifu èi kòbe 3:1-10
4. Kuyie nkuómme Ninifu èi kòbe mesémme 4:1-11

Sonaasi dòmè kéckóké kédéténè Kuyie

- 1 Diyiè mari kè Kuyie mbéinnè Sonaasi, Amitaii biré ke dà:
 - 2 Íté kékòte Ninifu diheidiè ké bè cau. Be yei mmeè súù n ténke í na ke bo mmi.
 - 3 Kè Sonaasii íté ke né coké ke bo kote Tasisi èi medétimè kédéténè Kuyie. Memme ò itémè kékòte Safaa kéyà bàtòò wèè kè kàri, kéyietí mucèmmu dífítí keta kè bèe kété kénkari Tasisi. Ò do cokù ke bo détténè Kuyie nku.
 - 4 Kè Kuyie mme nduonni kuyaakperikù kè kù nfuuti dàméèrì mieke, kè bàtòò ndó kèpònte.
 - 5 Kè kufōwáa mpí mbátòò yembè kè bè nyu be bokè, be bokè, ke dei tinenti bàtòò mieke ke buónko dàméèrì kè dè bo yauke. Kè Sonaasi yie cùté bàtòò fūò ke yè nke duó.
 - 6 Wèè baké bàtòò kòo tóónko ke dà: A duómaà? Íté kékuónnè a kó Kuyie nké dè naati kùu daatení ti kpéi nke ti báá kú.
 - 7 Kè bàtòò yembè dà: Yóunè kè tí bo nyidíftí kéyà wèè ti toní de kó meyei. Kè bèe ò bo nké ò benke Sonaasi.
 - 8 Kè bè dà: Kè fṣṣ mènke nwe, náké a yènní dè nè a èi nè a tómmú tú mù nè a botí.
 - 9 Kòò dà: N tú Ebedee nwe, ke dé n Yìè nKuyie nkùu baké kéinkè, kùu dòò dàméèrì nè ketenkè.
 - 10 Kè Sonaasii bè nàké ò cokùnèmè Kuyie nku, kè kufōwáa mbè auté kè bè dà: A dòò ba mbotí nku?
 - 11 Ti yóò da yíme kè dàméèrìi bonke?
- Ke yé kuyaakù do sokémè ke ðake kpénkú.
- 12 Kòò bè tēhné ke dà: N túóténè kédootóo dàméèrì mieke kòo bonke. N yému ke tú mfi te kè kuyaakù deu.
 - 13 Kè bè ncíéké ke paàti menie nnè be wērímú mumou ke bo tuoke ketenkè borè, kè kuyaakù ðake kpénkú kè bèe yīéke.
 - 14 Memme kè bèe yóu kékuónnè Kuyie nke dà: Áú ti Yìè nKuyie! Báá ti kuò oniti yie nkpéi, ò báá kú kàa ti caàrè. Fṣ nKuyie nfṣṣ dòò a dómè.
 - 15 De mōnni kè bèe túóté Sonaasi kédootóo menie mmieke kè dàméèrìi cómmú.
 - 16 Kè kufōwáa mbè auté kè bèe yote Kuyie nké kù fèúté fèṣṣ, kè kù cànnenè dinùu.

2

Sonaasi bàammè Kuyie nteyīntè mieke

- 1 Bè dootóo memme Sonaasi kè Kuyie nduú nké teyīndietèe ò maánko. Kòò dò iyie nyitáati, deyènnè dètáati teyīntè mieke.
 - 2 Kè Sonaasi mbáá nho Yìè nKuyie nke tú:
 - 3 Dè m pàkému n Yìè nKuyie nké n da kuónnè kàa n dèeté!
- N do bo kudankù nku ke da yu, kàa kèè n tammè.
- 4 A do n dootóo dàméèrì fūò ndi decūmpure, kè menie nni ndátinné, kè yenéfinfirè nni mpuoti.
 - 5 N yèmmè do dò nha n dootóomu, bá nè memme n do yému ke dò m bo wète kéyà a cēsààtè.
 - 6 N do diumu kéfiu, n do ta tebintuoté nte,

kè dàmèèrì kó tipèntì nni kòti.

⁷ N do cùtè de fūḍ ndi kéta kudənkù sáà.

N Yiè nKuyie nkáa n deeté ke n dèmmenì kudənkù!

⁸ N do fiumu kè n yèmmèe cuonni a bíékè

kè nni nda báa nke tú m báammii tuəkoo a cēsààtè mieke.

⁹ Beḥəféúbè pàamu Kuyie nkó mesàa.

¹⁰ Mí m bo da fié iwūs, kéndiè nke da sánti,

ke dəori m béi ntì, Kuyie nfḥḍ máa deeri.

¹¹ Kè Kuyie nduḥ nkè teyĩntèe tĩtũto Sonaasi dikonnèbènni.

3

Sonaasi nàkémè Kuyie nnáaḥti Ninifu

¹ Kè Kuyie nyíe kébéinnè Sonaasi medérimè,

² ke dā: Kote Ninifu diheidiè kè bè nàkè n yóo da náké tí.

³ Kè Sonaasii íté kékote Ninifu kéndonnè Kuyie nhò nàkémè. Diheidiè do ndi, kàa dó ké di ce, nha mməke yewe yètaati.

⁴ Kè Sonaasii yè kénfirí diyie ketiri dihei ke pĩékú ke tú: Dè kpaá yewe sipísìnàa ndi kè Ninifu pənte.

⁵ Kè Ninifu kəbe yie nKuyie mbè nàa ntì ke dáatí tifḥḍtònti, ke bo benke be yèmmè càarèmmè, kè bēe bou dinuḥ benitidièbè nè besəmpəbè.

⁶ Kè Ninifu kóo kpàati ti kèe kéité o kpàatikari kédáté o kpàatiyaati kédáatí kufḥḍtənkú kénkari ditápùò ìnkè,

⁷ kédus nkè bēe pĩéké dihei ke dā: Okpàati nè o tũmbè bè tu benitibè nè iwūs dè báa déuté dèmarè dè me mbáa yà menie.

⁸ Benitibè nè iwūs dēe dáatí tifḥḍtònti, bá wè kòò kuḥnnè Kuyie nnè o wērimú muməu keyóu o yei nnè kuyonku.

⁹ Kè dè naati Kuyie nyèmmèe ceete, kè kuu bónkūnne ku mieke kè ti báa kú.

¹⁰ Kè Kuyie nyà benitibè yóumè be yei nkéyóu kú ténke í mbè poté kú do yē nkú yóo bè potémè.

4

Sonaasi seimmè Kuyie nkú cĩemmè Ninifu kəbe

¹ De mōnni kè dēe yonke Sonaasi, koo miekee peike mediè.

² Koo náké Kuyie nke dā: N Yiè nKuyie n do ti nyé m bo dii mōnni nh èi, deè do te kè m pānkee coké kénkari Tasisi. N do yému ke dō nha sàa ndeu a í əotí a bo yóumè a bo potémè benitibè.

³ N Yiè nKuyie nyóu kè n kú, m bo kúmè tōūnè m bo nfòumè.

⁴ Kè ti Yiè nKuyie ndō: Dè wenni a mieke bo peikemàa?

⁵ Dè do sḥ Sonaasi yému dihei ke kote diyie yèni kèe bíékè ke dāḍ difii ke díéké, ke bo yà tii yóo tuəkeni dihei.

⁶ Kè Kuyie nduḥ nkè mutie mamūu yènni kéndonnè munasiŋyàa, kóò dēe nkòo yèmmèe cāté, kè mu dēe nnárikūnne o yèmmè.

⁷ Kukūnwentóo kè Kuyie nduḥ nkè dibèu marii mù càáké, kè mùu kpeí.

⁸ Diyie yènni dii mōnni, kè Kuyie nduḥ nkè diyie yèni kèe bíékè kó kuyaakūu yènni ke tonni mediè nképoté Sonaasi yuu, koo fiu kébeke mukūū nke dā: Kè n ku dè ntōūnè m bo nfòumè.

⁹ Kè Kuyie nnáké Sonaasi ke dā: A í naati a mieke bo peikemè mutie muu ñkpeí.

Kòò dā: N naatimu, m mieke peikemu kè n dó mukūū.

¹⁰ Kè Kuyie ndō: A kuḥ mmutie mmu mesémmè a í dāḍ mùu kpéi ndèmarè a í te kè mùu kòté, mùu yènni keyènkè ke kpeio.

¹¹ Ke né yē m báa kuḥ mmesémmè Ninifu diheidiè benitibè bo dè tekəupíkəutè nè sikəupísidè (120000) ke í yé be ìikè nè be fənkó ke iwūs múnke de bo péuà?

Misee Di mpátiri tɔ̀ tii náànti

Kuyie mpáánáànti náàntò Misee nê Esaii be m̀n̄ni dimáà ndi. Kòò múnke náánnè Sudaa kó dikpààtiyuu kòbe Esaii do náánnè bè. Dè do ś nhAsidii kó behāāp̀r̀mbè beè bè f̀f̀ũnko.

Kè Misee bè náké ke tú tii t̀ù̀keni Sammarii kòbe tii yóó bè t̀ù̀keni, ke yé be yei mmemáà ndi, m̀èè tu bè f̀f̀ũnkomè betòbè. Kòo múnke k̀p̀annè Kuyie mpáánáànti náánnè bèè sòu mbenitibè, Misee do náánnè bè kéndó beè totí be yèmmè k̀t̀t̀atè tii d̀ò mbèe ti t̀atè. Ò do bè caummu k̀ẁẁe ké mbè nàà nKuyie nyóó d̀àò dè ye we yèè k̀p̀aani ye mièke k̀d̀eetè ku nitibè.

Di mpátiri náànti dúò ke d̀ommè

1. Kuyie mbeénti dotimè Isidayeeri kó dikpààtiyuu nè Sudaa kòbe kperi 1:1-3:12
2. Kuyie nyóó ẁeè k̀t̀t̀enn̄imè Isidayeeri be tenkè, kè bèè di diwèl 4:1-5:15
3. Misee b̀ant̀emè Kuyie nkè k̀ù d̀ò k̀ù yóó bè kuò mmesémè 6:1-7:20

Kuyie nk̀p̀annè ti Isidayeeri nè Sudaa kòbe

¹ Sudaa k̀p̀atibè Yotammu nè Akasi nè Esekiasi be k̀p̀ati bie mmièke nke ti Yiè nKuyie mbenkemè Misee M̀d̀eseti ei kou ku náànti, Sammarii ei nè Sedisademmu kperi ye k̀p̀éi.

² Yebotè yemou kòbe k̀t̀t̀enè!

Titenti tímou kòbe nè d̀èè kó dimáà bo ketenkè ìnkè keèné!

Ti Yiè nKuyie nyiténimu ku c̀s̀àatè

ke bo di bekènè.

³ Kù iténimu ku k̀ari

Kù c̀t̀énimu ke centini yetàrè ìnkè.

⁴ Ke ye nàù kè ye yièri,

muhāā nhāā eute mekùd̀ nkè mèè yietemè,

ye p̀ũ̀mmu ke cuutini kubiriku mièke,

ke k̀ù damm̀u menie nhāā mp̀ũ̀d̀ ndèè yùù nke d̀ommè.

⁵ Isidayeeri di kó meyei mmeè te,

Isidayeeri kó meyetimè k̀p̀éi nte.

We ntannè Isidayeeri meyei mmièke?

Bèè bo bèmbè diheidie Sammarii.

We nte kè Sudaa kòbe fié yebakè yetàrè ìnkè?

Bèè bo bèmbè diheidie Sedisademmu.

⁶ Nè de k̀p̀éi, mí ndi Yiè nKuyie m bo d̀àò Sammarii ei tidobonti,

kè dii yāā nyāā nkénaā nycodobuò nkéyí dikpáà,

kè bè ndè fiiku detie mmáà.

M bo díé o t̀arè ke c̀ũ̀u nkubiriku,

kòo p̀ũ̀u feitòo.

⁷ Kè m bóké o b̀ot̄enkaani kè si c̀ou,

tib̀onenti bè p̀amm̀u ti be b̀akè n yóó ti c̀ummu.

Bè fié iwũd̀ nyi yebakè ke ti do.

Bè dootitòbè bo ti t̀ò k̀éú be kó yebakè.

Meyei mmè yóó do Sedisademmu

⁸ Mí mMisee n yó nkuòmmu ke mítiri,

ke centi menacèbii ke bo n tetiri,

ke úú sikpamó k̀mè,

ke kuò ndisendabònni f̀c̀onfè t̀emè.

⁹ Sammarii c̀ou tii yèiti í yóó deè,

de kó tiyèiti yó nsakému k̀tuake Sudaa tenkè,

ti t̀ù̀kenimu ke bo Sedisademmu ei kó dibòri.

¹⁰ Di báá ti yèè ti dootitòbè Kati ei kòbe cuokè,

ncf̀ékènè, di báá kuò, nhAkāā ei mièke,

Beti-Deafada ei kòbe,

p̀ũ̀r̀nè mutáà nkèbenke di yeñcaarimè.

¹¹ Safii ei kòbe c̀arikenè kè ye dihei di f̀k̀perè nè ifei.

Sanaa ei kòbe t̀enke í dáátí ke bo yènni be ei.

Beti-Esedi ei kòbe bie né kuò mmáà ndi,

meɛteɛmmè ténke í kè bo.

¹² Madoti eì kòbè kǎntì au ke naatimu,
ti Yiè nKuyie nduànní tùi yēiti tùòkenímu ke dèè ke bo Sedisademmu.

¹³ Dakiiisì eì kòbè cátinnè di sēf.

Di teeténè Isidayeeribe mbe ke dǎò meyei,
dǎi te kè Sedisademmu kòbè yete n kpeti.

¹⁴ Deè kpéí nte kè di dò nkéyatènè Mòdeseti eì,
dii bo Kati tempè mmieke di kòbè.

Akisibu cēf kòbè í yóó na kéteennè okpààti tìmatì

¹⁵ Madesaa eì kòbè, ti Yiè nKuyie nyóó yíé kéduànnímu,
di dootitòbè kè bēe pǎntè di eì,
kè di kó bekpààtidiebēe coké kékote kēsari Adudammu tādènkù.

¹⁶ Díndi Sedisademmu eì kòbè kuónè di yùti kéninté meyùbii,
nke di yǎò dontenè timancònti kpɛye.

Kòmúnè di bí kpéí,
di bí sàayi nyi ke di í dǎ,

ke yé di dootitòbè yóó ì pǎnmúmè kékònnè.

2

Kuyie nkpànnèmè bēè fèkù betòbè kpere

¹ Di bo yà díndi bēè ã nyié nke toti di yèmmè meyei nyínkè máà,
ké mè tǔntè di duó dè di dúú
kè tekote nyóó kuó nkè di mè dǎòri,
di mǎke mèè kpéí mmuwērímú.

² Di ã nkè di yaa nwèè paku di kù fiètemu,

kè teçfètè me nni nte di tè fiète,

ke ní pi oniti nè o cǎètè
kéfiète dèè do tú o kpere.

³ Deè kpéí nte kè ti Yiè nKuyie ntu,
kù bo di bǎnténí meyei mmieke.

Bá di báá na kéyenté,

di mè mbáá na kǎfi ndi yǎ.

De kó ye we yó ntú meyei nkpeye nye.

⁴ De kó diyie bē bo ntekí di kó dikúdabònni ke tú:

Bè ti pǎntemu páíí kè ti nitibè pàà be tenkè,
Kuyie nkuù kè cǎutè ke kè totí ti dootitòbè.

⁵ Ti Yiè nKuyie nkòbè wēti ke bo totímu bē tenkè,
di kóò mǎu me nyí yó nkóké de mieke.

Bè yetemè Kuyie mpāānāānti náāntò bē nàké ti

⁶ Bè náámmu n kpéí,

bè tu n yóu tiyèinnáānti, n náá nti

ke tú ifeí í yóó bē do,

ifeí mai í yóó bē do bitì.

⁷ Ke náá nke tú ti Yiè nKuyie n cǎmmu Isidayeeribàà?

Kù minnìmé dǎntémáà?

Ku borime me ndònnàà?

Tínáānti n náá nti naatimu,
bēè dǎòri dèè sié.

⁸ Ti Yiè nKuyie nnàà dǎi kpéí ke tú:

Nè yíe ndàke di túmè ku nitibè dootitòbè,

ke fèkù be yaàbòrè be kùunní dii mǎnni mudòò,

ke yé ke dò demarè ténke í bē kǎónnè.

⁹ Ke denninko n nitibè pobè be cēf mieke,

diwèi bē bonè si kè bē si dǎ,

ke paankonè be bí desààrè n yì duó ndè kè ì borè tieke.

¹⁰ Íténè kényè!

Meom̄pùmè ténke í bo de kó dihei,

de kó dihei yei mmèè te mefěũtímè.

¹¹ Kè n do nkòtení ké mbè náà nsiyáábisi,
detetirè kpesi nsi ke tú bè bo mmòke menaà nkperimè
péu de kó kubotí me ndó.

Kuyie nnàkémè kù yóó wēte kětímmè Isidayeeribe

¹² Mí ndi Yiè nKuyie mmú búi nke tú,
n yóó wēte kětímmu Sakòbu yaàbí,
n yóó tímmu Isidayeeribe bèè kpaá,
kè bèè dontenè kupecēnku ò ndòmmè dipedie mièke.
Ináàke ò ndòmmè dínaabaakèrì,
kè bèè wēte kēsũũ mbe ei mièke.

¹³ Okpàriteu wèè yóó niitè kékéuté kuce,
weè tu ti Yiè nKuyie, ke yóó duute kuduotí kè bèè yè,
kè kù mbè ni ke bè baké.

3

Kuyie mpānāahtì náahtò kpānnèmè bèè ni Isidayeeribe

¹ Kénténè díndi Sakòbu yaàbí!
N náánnè dímbè, díndi Isidayeeribe kó sikipààtibí,
di kó mutómú í tú di bo ndakemè,
kè benitibè ndòari dèè siáá?

² Dè né yíme kè di ní ndèè sié,
ke dòari meyei,

ke fěũ benitibè kònti ke dei bè mam̄bii,
ke feinko be kũò?

³ Dii bè cáá nke fěũ be kònti ke kékí be kũò,
ke bè yaurí bè ò yímè imaa nkéuté tekũmbotè.

Bè ò posirimè itùòti kéánnè kukádàabuuku.

⁴ Di bo kuónnè dii mōnni ti Yiè nKuyie nkù báá di cóuté,
kù bo mbúútóo di kpeti di dòò mèè yei nkpeí.

Kuyie ncaummè bepāsoùmè

⁵ Nte ti Yiè nKuyie nkpānnè ti bepāsoùmè,
bèè fétinko ku nítibè.

Bèè ò nkè wèè waare be nò mekùò mbè dò
diwèi bo nhò bonè.

Kè wèè me nyí waare be nò mekùò mbè dò,
meyei mbo ò dò.

⁶ Deè kpéí nte mí ndi Yiè nKuyie nkè n tu,
m bo dúú nkè dèe bè biite,
bè báá yà n kó mebenkùmè
m bo bè bonté dibiiñni bá bè báá yà tipānāahtì,
de yiè dè bo bè sòute sãũ sãũ.

⁷ De mōnni ifei bo pí nde kó beyuwúòmbè,
dè bo bè di, kè bè ñpi be iikè,

ke yé Kuyie nténke í yó mbè ténnikomè bè kù bèkú tí.

⁸ Mí nyie, ti Yiè nKuyie nni nduómmu ku Yaá,
kè m mōke muwērímú ke náánnè dikóm̀bùò dèè sié,
ke benkú Isidayeeribe be yetímè nè be yei.

Kuyie mpānāahtì náahtò Misee nàkémè Sedisademmu yóó pòntemè

⁹ Kénténè díndi Sakòbu yaàbí,
n náánnè dímbè Isidayeeribe kó bebaatibè,
díndi bèè bekùnè Isidayeeribe,
díndi bèè í dó dèè sié,
ke penni tibeénti.

¹⁰ Di kòu benitibè mbe ke maànè Kuyie nhei,
Nè kuyonku nku di maánèmè Sedisademmu.

¹¹ De kó benitibè bekù ticuuti kpéí nke,
kè ikuó niùbè tiè nke dó mucóntimu,

bèè tu m pānānānti nāambè kè bè pāū ke dō idííí,
 ke baa nu nné íkú ti Yiè nKuyie ínkè nke ke náá nke tú:
 Kù ti bonèmu meyei nyí yóó tí tuakení.
 12 Nè di kpéí Siyōō Sedisademmu ei bo naá ndikpáá,
 kè bèè dè kùúúí,
 Sedisademmu bo naá nyedobuò kénécóú,
 kè ti Yiè Kuyie ncíètè kó ditāri naá nkutúúú.

4

Kuyie nyóó wēte kébaatémè Sedisademmu

¹ Kè ti Yiè nKuyie mbéi nke dō:

Yewe sonye mieke n cíètè tārì bo wēte kékpenkenè yetārè teyè,
 kébaaté sitáá.

Kè yebotè ndakuní di borè,

² Bè bo nnáá mbetòbè ke tú:

Tí kōtenè ti Yiè nKuyie ntāri,
 Kuyie nSakòbu do tū nkù cíètè.

Kè kù tí tie nku dō tí nfòu mèè botí,

kè tí tūnne kù ti benke kùú ce,

ku tié mbonní Siyōō tārì ndi,

ku náan̄ti yièní Sedisademmu nwe.

³ Dè mōnni ti Yiè nKuyie mbo mbaké yebotè,

kuú yó nni ibotí ìi kpeñni ke diétiri,

kébóké be kpārìseuti kémá sitūkusi,

ke má be kpāā sicamúkékusi,

kubotí makù ténke bá nkpannè kutekù.

Bè ténke bá mpīi nhòmòu tihāāpònti.

⁴ Bá wè kòo nkuuti nè diwèi o paku,

nè o pèrímù bá dèmarè í nhò kōónnè.

Mí ndi Yiè nKuyie Mpakedaa mū béi.

⁵ Ibotí tēi tū nyebókè nye,

tínti biè me ntū nti Yiè nKuyie nku sáá.

Kuyie nyóó wēte kētíinnímè ku kòbe ké bè baatè

⁶ Kè ti Yiè nKuyie nsòtè ké m béinnè ke dō:

Dè yiè kpaanímu kè m bo wēte kētíí m pekpiè nyèè ciété,
 n do ì potému.

⁷ N yóó tímmu yepkpiè,

kédòò ìi ciété kubotí kùú kpeñni,

mí ndi Yiè nKuyie nkè nni mbo Siyōō tārì,

ke bè baké sáá.

⁸ Fō nSedisademmu nè fōò borè nde Kuyie mpakémè,

ku nitibè opecanti ò ndeke mèè botí didènni ke paké o pe,

fōò yóó wēte kénaá ndiheidiè okpáati yó mbo di.

Kuyie nyáákému Sedisademmu ei kòbe ke dèè ke bè deetè

⁹ Díndi Sedisademmu kòbe dè dōmme kè di kuò?

Di ténke í mòke okpáatáá?

Bè ténke í di duò nyitiénàà?

Dè né yíme kè di mítirínè kuyonku

onitipòkù wèè yóó peité o kōme?

¹⁰ Di naatimu nkuðnnè kénfāū dimáá,

onitipòkù wèè pèí o kōme

ke yé bè yóó di dennemèmu dihei,

kè dí mbo dikpáá kè bè di kōnnè Babidōnni.

Dèndè ti Yiè nKuyie nyóó di deetémè,

ké di fietè di dootitòbè n̄u mieke.

¹¹ Yebotè péu itè ke cōmmú di kpéí nke, ke náá nke tú:

Ti dō Sedisademmuu cakemu kēsīnte,

kè ti yà Sedisademmu pòntemè dè bo nti naati.
 12 Yè í banté mèè kpéí nke ti Yiè nKuyie ndó kédòò ti,
 yè í yé ti Yiè nKuyie nyeñtotí dòmme,
 yè í yé ke dò nkù bè tíí mbè ãó tíímmè mme tidiiti
 kuyié mieke kè ti puotí.
 13 Kè Kuyie mbéinnè Sedisademmu kòbe ke dò:
 Íténè kécómmú kè n di kpénkúnne dinaadaà kòme,
 kè di duò nyemátíwíè nnè disòwùò kó yekpèètè,
 kè di nnaù di dootitòbè, ke bè yòurí,
 ke éí be kpàti, kè ti duò mmí ndi Yiè nKuyie,
 nkùù baké ketenkè kemòu.
 14 N né di náammú kè n tu ñkùònnè yekúdabùò,
 ke yóú dimáá, kè bè di pímmú kébemmu di kóo kpàati metofíè.

5

Bè nàkémè okpàati wèè yóó deetè Isidayeeribe o kpéí

1 Kè ti Yiè nKuyie mbéí nke dò:
 Fó mBetideemmu Efadata,
 fòò tu Sudaà ekè mieke disámprí.
 Nè memme wèè yó mbaké n nìtìbè ò yètiní fòò mieke,
 wèè yó mbaké n nìtìbè Isidayeeribe.
 De yiè ntu wèè do bo wènwè nè dimònni.
 2 M mu nyó mbè wùónkomu,
 ke kémúnè wèè dò nkóò peité ò bo ò peitémè.
 De mònni ndi o kòbe bèè do kraá bè do bè pírímú,
 kékònnè kè, bè wétinímè Isidayeeribe tòbè borè.
 3 De mònni kòo cómmú kè mbè cémú nè ti Yiè nKuyie nkó muwèrímu nè o kó tikpeti,
 opecènti ò ncémú mèè botí o pe,
 kè bè mbo kè dè bè naati kè bè ò dé,
 kòo yètirii feitè titenti tímou mieke.
 4 Ò yó ntú wèè duò nwènwè meompùmè.

Bá kè Asidii kòbe ti do,
 ke ta ti tenké,
 ke può nti kpàaticíí
 ti bo tónko benìùbè bèyiekè,
 nè sikpàatibíí sìni kè bèe bè bàao.
 5 Bè bo ncémú Asidii kòbe nè disìè,
 kémbaké Nemudoti kòbe nè disekontiri,
 kè dè dò nhAsidii kòbe ta ti tenké
 bèè yóó ti deeténè be.

Isidayeeribe bèè bo nkpaá yemòrè sonye bè yóó pí mmùù tómmú

6 De kó dimònni Isidayeeribe bèè kraá ibotí péu mieke,
 bè bo ndò ntimaànti ti Yiè nKuyie nduònni ti ò ndòmme,
 ke duò nkubooku ketenkè,
 bè bo ndò nfetaafè dòmme ke ò nyòòrì tímúti,
 fè dás dii mònni, bá onìti kpeti matí í kòké de mieke.
 7 De mònni Isidayeeribe bo nkpeñni ibotí tèi péu cuokè,
 yecírícírè dòmme tiwanwanti cuokè,
 yecírícírè ò ndòmme ípe cuokè.
 Bè níí bo nyi nàù ke kòù òmòù me mbáá na kè bè bàao.

8 Isidayeeribe donè di dootitòbè,
 kè bè yòure páíí.

Kuyie nnàkémè kù yóó deitemè Isidayeeribe yèmmè naatinè dè

9 Kè ti Yiè nKuyie mbéí nke dò:
 De yiè kpaanímu kè m bo kuò di sèí, képuò ndi kpàrinaaséí.
 10 M bo può ndi tenké yehékè dieyé,
 kébuás nyehékè iduotí fité yè.

¹¹ M bo paa ntinitinònti di cuokè,
opāū ténke bá mbo di tenkè.

¹² M bo u di bókè nè di tenkaanii,
bá di ténke báá na kénínkú
di dòò dè nè di nòu de iikè nè di bo mbomè.

¹³ M bo u di bòò Asedaa teedeí kèpuò ndi ekè dieyè.

¹⁴ De mònni m mièke bo yè mediè mbèè yete n kpeti,
kè m bè poté kèpeite.

6

Ti Yiè nKuyie nsèimmè ku nìtìbè

¹ Kè ti Yiè nKuyie nní mbéinnè ke dò:

Íté kécómmú kékpannè n nìtìbè yetārè nè sitáá kè dèe keè.

² Náké be ke dò, tí Yiè nKuyie ntu:

Díndi yetārè keèné Kuyie nkó tibeénti.

Díndi ketenkè kó yesānkè yèè fiíkú teii keèné!

Kù seimmu ku kòbe ke kpannè Isidayeeriibe.

³ Mí ndi Yiè nKuyie mmú tu:

Díndi n nìtìbè n nákèné n di càke mù.

Di nh òunè ba nkpeí? N nákèné!

⁴ Mí di dènnèní Esibiti tenkè

ke di deeténè mudaatōmmú

ke duò nkè Mòyiisi nè Anòò nè Midiyammu

kè bè di niité.

⁵ Dentenèní Mòabu kóo kpràati Badaki do dós kè di dòòmè,

dentenèní Bèòò birè Badammu do ò tēñné tí,

kédentení di do ité Sitimmu

késénté Suditēē kè dè ndòmmè,

kè di tuakèné Kidikaadi.

De mònni di bo banté n di dòò mèè sàà.

Ti Yiè nKuyie ndó ku nìtìbè ndòmmè

⁶ Kè Isidayeeriibe béi nke dò:

Ti níí bo ntò òndi pānni kēpā ti Yiè nKuyie

ti dós dii mònni kè kù banté?

Ti Yiè nKuyie ndó ti níí bo ntò mēmme yenaadakè

yèè mòke dibenni dimáá dimáá kè kù fié kētuonaa?

⁷ Ti Yiè nKuyie ndó ti níí ntò yepedake nye sikou sikou

yáá mekúò sicèe sicèe

yáá ti né níí bo kù fié bèè tu bèmbè Mpo

kè kù ti cīé nti yei?

⁸ Di yému dèè wenni!

Ti Yiè nKuyie ndi wúónné tí tu:

Di bo ndòòrimè ditòbè dèè sié,

kéndós mesàà nkó mmudòòrimù,

kékékùnnè dimáá kè nkù tū.

Kuyie nyèmmè kù yóó poté Sedisademmu ei kòbe be yonku nè bè yuukumè kpéí

⁹ Kè ti Yiè nKuyie mbéinnè Sedisademmu ei kòbe ke dò:

Wèè cii wèe daate ndi náá ntí kpeí.

Díndi Sudaà kòbe nè bèè kó dimáá bo dihéi mièke,

kénténè n tãáté tí!

¹⁰ Dè í yie m bo nwúómmè benitiyēibe yuuku dè,

kè dè bo be cēí mièke,

bè beú nè siyáabisí bièpeé si ndò nyisòke nyi,

nyí si dós.

¹¹ M báá na kénwúónko bèè tóuti siyáabisíbie,

ke csti be yārè mièke cidóò tārè siyáabisí kpeye.

¹² Di nhèi kó bekpràatibè nònnè muyóò mmu,

ke sou nke cíí mbetabè.

13 Di yei mmeè sũũ,
deè te kè n yó ndi puoti
n yóó di deemu páíí de kó meyei nkpeí.

14 Di níí bo di, di bá nsànnè,
dikònni bo ndi bo,
kè di sùs ndè, di báá na ké dè sònnè,
bá kè di na ke sònnè n dè càkè.

15 Di níí bo kúútí bá di báá deite,
ke níí díí mekùs ndi me mbáá mè dònè mùmamù,
ke níí kuoti menaà di me mbáá mè yá.

16 Di túnne okpáàti Ìmmidi nè o cice Akabu,
nè o cìètè be borime yeime mme weti weti,
deè kpéí nte kè m bo duás nkè di kó diheii naá ntidobonti,
kè bè di daá díndi diheidiè kòbe,
ke ifei dí pí.

7

Kuyie mpāānāānti nāāntò sautemè benitibè dōori mēè yei nkpeí

1 Mí mMisee kè m béi nke dò:

Mí nhosènniwè!

N kperè dōnnè wèè dó wènwè kètōũ yetebe ye mōnni ke mōnté
yoo wèè kàte ke bo déri yetebe
bá ò í mpèté bá díimáà ke càáké,
ò í mpèté ditebii sũũri ò dó di.

2 Òmòũ ténke í kraá di tenké mieke,
wèè dōori ti Yiè nKuyie ndó dè,
òmòũ í wetí bá omáá.

Bá wè ò dó munitikòũ mmu, bè dii betòbè mbe timati.

3 Meyei ndòòrimù bíékè beè tu beketibè,
bekpààtibè nè bebeembè kè bè wē ndinùũ bemòu,
ke ò mbekù ke dó ticuuti,
kè beheikènkótibè ò nnáá nke dó mucóntimu.

4 Be mieke wèè tōũ wèè dōnnè tipoti
wèè tu osàũ be mieke,
wèè dōorimè né dōnnè
a òò ta tisāmpoti còũ kùũ yíé kè dè da dōòmè.

Ti Yiè nKuyie mpāānāānti nāānbè do nàké ti be kpéí,
ti tuàkenímu ke deè, dè bè dimu.

5 Òmòũ ténke bá ntá o tebite,
òmòũ me mbáá duás nho yèmmè o népo,
bá o pokù mómumuò mborè,
ò báá yie nkòo nuũ táúté.

6 Ke yé di mōmōnni denitidabire sáámmèmu de cice,
kè desapumbire kpannè de yò,
kòo cēpokù sīnnè o cākù,
bá wè kòo cìètè kòbe tú o dootitòbè.

7 Mí m me mbùs ti Yiè nKuyie nku,
n tá kù, kunku n tũ nkù,
kù yóó keèmu n dabònni kè n deeté.

Dè naatimè Kuyie nkó benitibè kù bo bè deetémè

8 Díndi ti dootitòbè dè bá ndi naati ti do mèè kpéí.

Ti domu kè ti Yiè nKuyie mme nyóó ti íi,
ti bo dibiiñni mieke nke kè ku me nyóó ti múíté.

9 Ti càkemu ti Yiè nKuyie nyiikè,
ke do ntí yà de kó meyei nkó tiyeti.
De mōnni né kpaanímu kè kù bo ti pate,
kéwète kè ti cónné ti f̄t̄irì,
kè tí ta kuwenniku mieke,

kéyà kù d̀̀̀rri m̀̀̀è sàà nkù wetí m̀̀̀è kpéí.

¹⁰ De m̀̀̀nni ti dootit̀̀̀bè

bo d̀̀̀è yà k̀̀̀è ifeii b̀̀̀è p̄í,

bembè b̀̀̀è do ò ntú:

Yé di Yìè nKuyie ndi tũ nkù íkuu borè?

De m̀̀̀nni be dootit̀̀̀bè bo mbè ǹ̀̀ù k̀̀̀è ti wúó

b̀̀̀è ò nǹ̀̀ù m̀̀̀̀è botí kuce kó mutáá.

¹¹ Díndi Isidayeeribe de yiè kraanímu,

k̀̀̀è di bo w̄̀̀̀te kémaá kuduotí k̀̀̀̀fi ndihèi,

de yiè b̀̀̀è bo détinne di tenk̀̀̀è m̀̀̀nku.

¹² De yiè di k̀̀̀̀be bo ỳ̀̀nni Asidií,

k̀̀̀́nto k̀̀̀́tuakenè Esibiti tenk̀̀̀è,

k̀̀̀́túóté kukó nNiidi k̀̀̀́nto k̀̀̀́tuakenè Efadati k̀̀̀ku,

nè daméèrì p̄émmè nè yet̄̀̀̀rè ìnkè k̀̀̀̀be, k̀̀̀́konní di borè.

¹³ K̀̀̀è ketenk̀̀̀è b̀̀̀è do bo k̀̀̀̀e doúnko,

k̀̀̀́naá ntedontè benitibè b̀̀̀è k̀̀̀è bo be yei nsũ mmèè kpéí.

¹⁴ Kuyie, c̄̀̀mmú a nitibè nè a p̀̀̀àti,

b̀̀̀è tu a k̀̀̀̀be mbe,

b̀̀̀è bo tedontè mieke nke,

k̀̀̀è depa mbè fité.

C̄̀̀mmú be a do ò mbè c̄̀̀mmúmè Basāà nè Kadaadi kpáá timúsũti borè.

¹⁵ Ti Yìè nKuyie ndòò tidieti,

a do ti d̀̀̀̀rri m̀̀̀̀è botí a ti d̀̀̀̀nne dii m̀̀̀̀nni Esibiti tenk̀̀̀è.

¹⁶ K̀̀̀è ibotí t̄̀̀̀i k̀̀̀̀̀be d̀̀̀̀è yà,

k̀̀̀è ifeii b̀̀̀è p̄í mbá nè be w̄̀̀̀rímú me ndeumè,

d̀̀̀è bo b̀̀̀è di k̀̀̀è b̀̀̀è kpéí,

k̀̀̀è b̀̀̀è mpi be nò,

d̀̀̀è bo ndò mbè tu yewũ.

¹⁷ K̀̀̀è b̀̀̀è múúkú mutáá nyiwààke nè debambaànnè terè k̄̀̀me,

kuf̄̀̀waá mbo b̀̀̀è kp̄̀̀été,

k̀̀̀è b̀̀̀è ỳ̀̀nni be s̄̀̀̀rè mieke

k̀̀̀́k̄̀̀tení f̄̀̀̀ nti Yìè nKuyie nti tũ nkù a borè k̀̀̀è da ȳ̀̀te.

¹⁸ We nda d̀̀̀̀nnè f̄̀̀̀ nti Yìè nKuyie,

f̄̀̀̀ nwèè minnìme deu k̀̀̀̀a ti c̄̀̀́nko ti yei,

t̄̀̀̀nti a nitibè b̀̀̀è kpáá.

A mieke ò̄̀̀ yí nh̄̀̀ ke péi,

f̄̀̀̀ nwèè ò̄̀̀nnè a bo d̀̀̀̀m̀̀̀è oniti mesàà.

¹⁹ A ti c̄̀̀́è nti yei, nké mè ȳ̀̀è,

k̀̀̀è mè diu ndáméèrì mieke.

²⁰ A yóó ti d̀̀̀̀m̀̀̀u mesàà,

t̄̀̀̀nti Abarahammu nè Sak̄̀̀bu be yaábí

k̀̀̀́nd̀̀̀nnè a do b̀̀̀è doún̄̀̀nè mè dinùù nè ò̄̀̀m̀̀̀nni.

Naummu Di mpátiri tɔ tii náànti

Naummu kó dipátiri tú feyènfè nfe Ninifu diheidiè kó mupòmmù kpéi. Ke benkú Kuyie nkuù kpeñnimè kè kuù baké kù dòò dè deməu Ninifu ei kəbe do dokùnəmu Isidayeyiribe kè dè yóu mediè nnè dimònni, kè Naummu nnáa nke tú Kuyie nyóó pəntemə Ninifu diheiyonkuri, diheiyeyiri kédəeté Sudaa kəbe. Kòo náké ke dò: De kó dihei kó mupòmmù yó ntú Kuyie nkó tiyēiti nti, be kó tidənniti kpéi.

Di mpátiri náànti dúo ke dómme

1. Kuyie nyóó bekénèmè Ninifu ei 1:1-8
2. Kuyie nyóó potémè ku dootitəbè 1:9-14
3. Kuyie nnəkémè Ninifu ei kó mupòmmù duunnimè 2:1-14
4. Mùù te kè Kuyie nyóó pəntə Ninifu 3:1-19

¹ Nte ti Yiè nKuyie mbenke ti Naummu Edikəsi ei kou Ninifu diheidiè kpéi.

Kuyie mmieke yóumu kè kù né wenni

² Ti Yiè nKuyie mmieke yóumu, kè kù puoti bèè yete ku kpeti.

Ku mieke yóumu mediè, kù ɔɔ í nyóu kù bo pəitemè bèè kù níi, kù ɔɔ í mbè wùónko.

³ Ku mieke boomu, kè kù kpeti dəu mediè, kù né ɔɔ í nyóu oyeyiwe, kù ɔ nkéri nè tefódóntè nte kè kuyaakù fī, ku naàcəi línko mùù táá mmuù tu yewetè.

⁴ Kuù ɔɔ péi ndáméeri kòo kũũ, kè kù bəi nyikó nkpeí, Basāa biriku kó tímúti nè Kadimeedi tāri kpeti kè tti kpeí, kè Dimaa túúkù kó mutepóó mmáté.

⁵ Kuù ɔɔ benke ku wərimú kè yetārèe sántè, kè sitáá nkpeutí, kè ketenkè nħau ke kónnìnè dèè kó dimàà bo ke mieke.

⁶ Kè ti Yiè nKuyie mmieke peike we mbo na ké kù bàao? Kè ku mieke cúté we mbo nkpaá? Ku mieke cóu nfehāadeēnfè kəme mme kè yepèrè pùò.

⁷ Ti Yiè nKuyie nwnnimu, kuù ɔ nkānké bèè səri ku borè meyeñcaarimè yiè, kuù ɔ ndake bèè səri ku borè be kpéi.

⁸ Kè menie nta ikó nke bo pənténè dihei. Kuù ɔɔ pənné bèè kù níi mpáíí, kè bè kpààke kətannè dibiiñni mieke.

Ti Yiè nKuyie nnáké ti Sudaa kəbe nè Ninifu kəbe be kpéi

⁹ Kè ti Yiè nKuyie mbéinnè ku pāānāānti náāmbè ke dò:

Díndi Ninifu kəbe n kó meyei nħəmmə mme di yámè?

Míí kəù di dootitəbè di í wəti ke bo yà meyei mmamè.

¹⁰ Bèè di níi mbè yóó cóuté tipoti tii kpéi ke cóu ti kəme mme, tímúkpeti tēmè.

¹¹ Ninifu ei, fɔ́ɔ mieke nke, wèè wanti ké n dòò mí nKuyie mmeyei nhò yənnimè. Də yiè nhò mòke meyènmè yeime mme.

¹² Kè ti Yiè nKuyie nyíe kəbéi nke dò: Díndi Sudaa kəbe bá nè di dootitəbè me nsūmè ke kpeñni, m bo bè kùò ké bè dèè. Míí do dúo nké bè ndi fəũnko, m me nténke í yó nsəké ke di fəũnko.

¹³ Di mmənni n di deətənəmu Asidii kəbe bèè do di fəũnko, ke di pité tidaatí kó iwəí.

14 Díndi Ninifu kòbe, ntenè ti Yiè nKuyie ntaáté ti di kpéí:
 Di kó kufuku mieke òmòu í yó nkpaá
 wèè bo sòoté di kó diyètírì.
 Sibòatenkaanìi ideí kpesi nè timátì kpesi,
 dè ténke í yó nkpaá di bòotuo mieke.
 N keú di fòti nku,
 di ténke í tú bèmabè ti Yiè nKuyie nyiikè.

2

¹ Díndi Sudaa kòbe!
 Ntenè wèè nàà ntínáansààti ke kérínì yetàré ìnkè,
 ò toní diwèi kó tináanìi ntì.
 Sudaa kòbe mbaánnè di baa,
 kéndòori di dòunnè yèè nò ti Yiè nKuyie,
 ke yé Asidii kóò kpààti yeiwe ténke í wētínimè di borè,
 bè ò dèite páíi nwe.

² Díndi Ninifu kòbe bè di doti mudòò mmu,
 dekenè dihei kó iduotí kémbaa yebòrè,
 kèpénnè ice, báátínè mesàà, nke pí ndimáà,
³ Ti Yiè nKuyie nwēti ke bo duómmu Sakòbu yaabí i wērímú,
 kù wēti ke bo cónnému Isidayeribe be fòtùrì,
 befèèbè bèè do be pònte.

Kuyie mpàanàanìi náanò nàkémè bè yóò domè Ninifu kóò pònte

⁴ Kè ti Yiè nKuyie mbéi nke dò:
 Ninifu kòbe di dootitòbè dèpùiti tò mmewūò mme,
 be kó behààpòmbè yekòmbò yembè dàátì tiyaàwūòti ntì,
 kè be kparìnaasèi pīnti ke dò mmuhāá, kè bè yùò yekpāà.
⁵ Nte bekparìnaasèi ke puoti yetàré di kó dihei mieke,
 ke tūū ndi ce nè di kari dè,
 ke pīnti ke dò nyehāātire,
 ke cáá fetapiéfè kòme.
⁶ Ninifu kpààti yumu o āpòmbè iwēi yembè kè bè kpeuti,
 kè be dootitòbè coké mecāā nke kòte kuduotí borè ke bè bàà,
⁷ ke cònné kuperí, ke pònte kunéce kó dibòrì.
 Kè kufōwāá nhauté tekpààtiçtè kòbe.
⁸ Kè bè dèite tebòatenkaanìtè sātì,
 ke tē uuté ke kònnè.
 Benitipòbè bèè do tē bàà,
 kè bè kuò nyesáútidabùò
 nyekpetinónkperè kòme,
 ke pīi mbe cīncīrè.

⁹ Kè benitibè cokù Ninifu ke yiè kubinku sò kpété,
 kè menie nní nhorì mèè botí,
 kè bè péinko ke tú: Cómúnè! Cómúnè!

Òmòu me nyí wēēri.
¹⁰ Kounè mesòò, kounè timátì péítì.
 Tikpàti tū bo dihei tì í dò nkédeè,
 Tinensààti tibotí tibotí piékému.

¹¹ Pòntenè kédéité kéheí di dó dè,
 bemòu be kòmbùòti domu,
 kè be núu mbòké
 kè be kònti au.

Bè dònneñemè Ninifu diciriciri bè na di

¹² Yé dihei dii do tú yeciricirè kó kudènkù di kòte kè?
 Diì nitibè do bo yeciricirè kòme bá òmòu í bè kòónnè.
¹³ Dè kó dihei kòbe do wàà mbe diiti diciriciri sò pímmè mme kédóu nké yeniiyee túóté,
 Di sò pí nképiemmu ye dènkù iorimaa.

¹⁴ Di mmònni mí ndi Yiè nKuyie Mpakedaa n yitè ke còmúmú fò nNinifu èi a kpéí,

ke bo c̄su nha kp̄arĩnaas̄ĩ,
 kéfíé a n̄it̄ibè bèè d̄onnè yec̄ir̄ic̄ir̄ibe.
 A t̄énke í yó nkpaá p̄ĩ n̄tiwanwanti,
 ket̄en̄kè ìnkè d̄endè d̄èèmu.
 Bè t̄énke báá keè d̄emarè a t̄òrè kó metammè.

3

Bè k̄uòmè Ninifu k̄obe bèè do k̄ou benit̄ibè

¹ Kè ti Yiè nKuyie mbéi nke d̄ò:
 Dih̄ei dii nkó benit̄ibè k̄òu benit̄ibè mbe,
 ke tú siyáàbisí yembè,
 ke yuuku ke fekù bec̄ir̄ibè k̄perè,
 bè bo yà!
² Bè dootit̄obè beè bè doti,
 bè f̄áá nyedá nye sis̄ĩ kè yè kuò ns̄áú,
 kè si cokù, kè sikp̄arĩnaas̄ĩ c̄èètiyè urì, kè si p̄ùù.
³ Kè bes̄andèèbè f̄immúnè sis̄ĩ,
 kè yese p̄inti, kè yekp̄áá ntu níéé,
 kè benit̄ibè duò ke k̄ò, nkè bec̄ir̄ibè còú còú,
 bá bè í d̄ò nkékaà nkédee, kè bè bè bètirí.

Ninifu èi dimè ifèi

⁴ Ninifu èi k̄obe dib̄oòt̄ommú muò tonté,
 di wenniku nè di kó diwèl nè di d̄òòri dèè tie,
 deè te kè di yūñní benit̄ibè nè yebotè,
 ke bè d̄òòri tidaati kè bè p̄ĩ ndi t̄ommú.
⁵ Mí ndi Yiè nKuyie Mpakedaa n yitè ke còr̄m̄úmu a kp̄éí,
 ke bo kátè f̄ò nNinifu a yaàbòri k̄edeenní a ìikè,
 kè benit̄ibè yà a fei.
 Kè yekp̄ààtiȳo da wénní.
⁶ N yóó da dátinné tiyontí nti,
 ke dá yáúk̄unne, kè benit̄ibè da wénní,
⁷ Kè nda yau ke cokù,
 ke tú Ninifu k̄perè d̄ò mmesémmè mme,
 òm̄òu báá ò kuó nde kó mesémmè,
 òm̄òu báá ò bàñtè.

Tù do t̄uàkení Tebesi èi t̄i yóó t̄uàkení Ninifu

⁸ F̄ó nNinifu a yèmmè do nha p̄èètému Tebesi èi
 dii do sokè Niidi kó ikó ncuokè
 kè menie nhò fité kóo kòñtè iduotí k̄maà?
⁹ Etiopii nè Esibiti,
 de kó yehèkè do k̄peñn̄imu m̄ediè,
 yeè do tú a kó muw̄er̄imú.
 Puti k̄obe nè Dibii k̄obe kè bè da naatinè.
¹⁰ Nè m̄emme kè bè bè p̄i nke kònnè ke d̄òò tidaati,
 ke naù be bí ice im̄òu mieke.
 Ke t̄áá t̄été ke totí sikp̄ààtibí,
 ke bou bèè tu benit̄idiebè m̄ef̄imme.
¹¹ F̄ó nNinifu dè t̄uòke a kó dim̄onni ndi,
 k̄àa yà kuyonku ke muó nke dii,
 ke wanti dis̄òri,
 a bo s̄ari dè k̄àa dootit̄obè da m̄ónté.

Ninifu èi k̄obe báátí faàrè nwe

¹² Ninifu! A c̄ek̄petè s̄ááténè fikie tie mmu,
 mùù kó yebè ketiyè bi mesàa,
 kè ye cáànti nampè kè yè p̄ankè donní o nùù mieke.
¹³ K̄àa ãp̄òmbè s̄ááténè benit̄ipòbè,
 k̄àa càkè k̄petè ke feio,
 k̄àa dootit̄obè bo na k̄éta.
 Muh̄áá mmuù còuté a càkè kó yek̄petinyè.

14 Íténè kédó menie ndi bo nyɔ mmè,
 bè dɔ ke dí pímu, nanè titátì,
 ùtínè tiyaatì, píikúnè yedombie,
 kémaá iduotí kèpénné.

15 Muhāā mbo di cóúté,
 bè bo di kuɔ mudoò mieke,
 bá kè di dɔ dí nsū yecádúò ntēmè,
 bá kè di dɔ dí maatenè fecofe mamè.

16 Ninifu eì a potambè do sūmu
 ke dōnnè siwāā dōmmè kēīnkè.
 Bè itému fecofe tēmè.

17 Bèè ðake mutōmmú kpéí,
 kè bè sū ke dōnnè fecofe,
 kè bepátíwāābè sū,
 ke do ntikotaà yòùtì ɔɔ yènní kubooku mōnni kéndōmmè,
 kè ðiyiè yènni tìi ciété,
 a tēnke báá banté tì do borè.

Meyei mmèè í mōke mutie

18 Asidii eì kabe di kó bekpààtibè yè nke duómu bè í yóó ente.
 Munōndōmmú koutému a kó iwēī yembè sáá.

A āpāmbè ciétému ke ðeke yetārè īnkè,
 òmōù í bo wèè bo bè tíí,

19 A kó mumōmmú í mōke mutie,
 a mōnni í yóó miété.

Bèè kó ðimāà yo bè náà ntì a kpéí,
 bè fāá mbe baà nde,
 we mbo ðēmarè tēnke, wèè í yīēté a yóumè?

Abakuku Di mpátírì tò tìi náàntì

Abakuku do wàri o pátírì Babidònni kòbe baké dii m̀ǹnni ndi, kè Isidayeeribe bèkú bemaà tii yóó bè t̀ù̀àkèni, ke yī̀k̀ù̀ bè í yé kè nsà kè Kuyie nkpaá ke yé be kpéí. Kè bè mbékú Kuyie nke tú: Ba nte kè bè ti f̀é̀ũ̀nko kàa bùú̀t̀óó? kè beyeibe f̀é̀ũ̀nko besààbè kàa c̀t̀é̀k̀é? Kè Kuyie nhò t̀é̀ǹé̀ dítannù̀ mari dii bo benitibè bemaou kpéí dii tu: Onitì a bo mbúúsmè Kuyie ndeé bo nte kàa nfòu kè dè da naati bá kàa bo tii mieke a mbúú Kuyie. Mukámmù 3.

De kó dipátírì dikéè didéri mieke Kuyie nnáámmu ku nitibè ke tú: Ntũnnè mí ndi Yiè nKuyie n yé mmù kényé ke dò n yóó di teennè.

Di mpátírì náàntì duò ke dòmmè

1. Kuyie mpáánáàntì náàntò í yémè ò bo tãátè tí 1:1-2:1
2. Bèè bùtinnè Kuyie mbè bo yà 2:3-20
3. Kuyie nyemmè kè wèè kù tá ò bo na 3

¹ Di mpátírì ti náá nKuyie mbenke tiñti ku pãánáàntì náàntò Abakuku.

Abakuku kuónnèmè Kuyie

² Ti Yiè nKuyie!

Dè yó nkááké de kàa keè n da kuónnèmè?

A yóó n cóúté òndaà?

M baà da kuónnè benitibè yonku deutémè mme kàa bùú̀t̀óóá?

³ Dè dòmmè kàa yóu kè benitibè dòòri meyei?

Ba nte kàa yóu kè bè tí f̀é̀ũ̀nko?

Me f̀é̀ũ̀t̀ímè máà ndi nè mufèè n wúómmè, tìneitì tii né bo nè yekpàrè.

⁴ Bè ténke í tũ nyikuú yèmmè,

bá tibeénti ténke í bekú mesàà, oyeiwe weè nò nhosàù, deè te kè tibeénti càke.

Kuyie nhò t̀é̀ǹé̀ tí

⁵ Kè Kuyie nhò t̀é̀ǹé̀ ke d̀ò̀:

Wénténè kèyá yebotè d̀ò̀ d̀è̀,

kè dè di di, kè di kpéí.

N yóó pí mmù tãmmù di mmònni,

kè bè d̀ò̀ di nàkè ke tú mù bo d̀ò̀

di báá yie.

⁶ N yóó ínní Babidònni kó benitiyonkubè mbe,

benitidònnibè, bèè firì titenti tíməu,

ke feèti yehékè.

⁷ Bè kpeñnìmu ke duò tikòmbù̀d̀ti.

Ke ã sifeí,

ke ãà bemaà be kó ikuú.

⁸ Be sèí cãamu ke pèèté yekpamaà,

ke tonni ke pèèté sikpamóó

ò mbe ti kuyuoku m̀ǹnni ke bo pí nke cãàmè.

Be sèí boni dedétirè nde,

ke pùtini ke cãà ke dò nfecirife òò yà fè

d̀ó̀ kèpí ndè, kèffètè mèè botí.

⁹ Bè kèrínìmu, ke pònti ke eiti,

ke weti be ìkè,

diyie yìèni kèè bíékè kó kuyaakù kòme

ke kouti tidaati mubirimú kòme.

¹⁰ Bè sènkumu bekpààtibè, ke daú sikpààtibí,

bè í bati dihei iduotí fité di kpeti,

bè òò ì ɔnné mutáá mmu kéta,

képfimmú bèè bo di mieke.

¹¹ Bè pènkumu kuyaakù tèmè,

ke dɔ meɔcāā nke ƙari kupíkù tekù.
Benitíkòùbè mbe, bè tá be wērímú mmu,
bè na ntá mèè boti Kuyie.

Abakuku kuónnèmè Kuyie nkuce međerímè

12 Ti Yiè nKuyie nha tú ti Yiè nKuyie nku nè dimònni.

Fóó ti te, a dò mpáí páí nwe ke bo sáá.

Fó n kó kupèrikù.

Fóó táatè be nnitibè kéduó nkè bè bo yúó nti to,
a bè kpénkùnne kè bè bo ti tiémmu.

13 Kuyie nha dò mpáí páí nwe,
a báá na kénwúó mmeyei.

A báá na kénwúó nke bè ti fěũnko.

Dè dòmmè kàa wúó mbeyeibe ke í náá ntímatì?

Ba nte kè beyeibe na bèè bè wenninè kàa wúónko.

14 Dè yíme kàa wúónko benitibè,
kè bè bè dòòri ke dò mbè tu siyĩ,

ke do mbè tu desíntékpere dèè í mæke oníùti?

15 Babidónni kó kpáati bè pířmú nè o yĩmpie nku,

bè ta o ditimù miéke nke,

kòò bè úřinè kuyáákù kè dè o naati, kòò yánkù.

16 Nte be, ke feu be ditirè iwúó,

ke tuò ntíhúúnti be yáati,

ke yé deé bè duòmme mudii mediè,

mudii mùú sū mesáá.

17 Bè yo nsákému ke kou yebotè,

nè be yĩnditirè sááá?

Mesémmè í yóó bè pířáá?

2

Kuyie nyémmè kù yóó poté Babidónni

1 De mònni kè ti Yiè nKuyie mpáánáaanti náahtòo béi nke dò:

Mí nhoheikèmbàri n yóó cómmú n cónni ndi.

N yó mbo n dènni ìnkè nke ke paké,

n yó nkémmúmu kéyà kù yó n náké tí,

kéyà m mè nkù kuónnè kè kù yóó n ténne tí.

2 Menime ti Yiè nKuyie nni ntèřinéme ke dò:

Wári n yóó da benke tí, á tí kèrì titápièti ìnkè,

kè deé yie nkè bèe na ké nti kaá mmesáá.

3 N yóó da benke ti tu yemàrè yèè kpaani ye kpeti nti.

Dè auté ke bo doòmu, dè í yóó páá.

Bá kè dè ɔɔtí n dè bàamu,

tí yóó doòmu, dè í mæke kpèrè.

4 Wèè í doòri dèè sié ke mæke tefentè ò yóó kúmu.

Wèè me nweti ò bo nřò ò n tá mèè kpéi * yè: Mufòmmu kó dikùnni tu a bo ntámè Kuyie, kàa bo ànnémè tefentè kéyete Kuyie nkè dè touní mukũ. Wénté Odommu 1:17 nè Kadasii

3:11 nè Ebedeebe 10:38.

5 Ti kpàti sou nnoniti nwe,

tepòtè yiè nyí mæke meompùmè.

Be pite yeè deu kudonkù kpèri dòmmè.

Kudonkù í diè mmèè boti becírìbè,

bè í me ndiè ntikpàti.

Bè pònti yehèkè yemou ndi, ke baarí ibotí imou.

Meyei mmènùmmù

6 De kó yehèkè kabe bèè yóó wènnè,

kénnáá mBabidónni kabe kpéi nyenáanhántiyè ke bè daú ke tú:

Di bo yà dindi bèè fèkù betòbè kpere!

* 2:4 De kó dináahekè náá mmukũ nne mufòmmu kpéi ke

Dè yó nkááké de kè di yóu di bo mpīmmè benitibè,
nè muwērímú kè bè di yietì ke dò mbè di mǎkenè yebàà?

⁷ Di di bèè kperε bè itinímu di kpéí.

Bè yóó wēētēnīmu di kpéí,
ké di do kéfεke di kperε múnke.

⁸ Di fèkemè ibotí péu kperε meè botí nku

ibotí tēi yóó fekemè di kperε,

Di cóu mmèè nitiyī nkpeí,

nnè di yonku deumè kutenkù,

kè di fēũnko benitibè.

⁹ Di bo yà! Díndi bèè cíí mbetǎbè,

ke yo mbe kperε,

kè di yemmè dò ndi bo ceé ndi yī̀ntì,

kefínkè kéyenténè meyεi.

¹⁰ Di né í yé ke dò ndi tanné dimáà ndi ifei,

di kùò kùù nitisũkù, di kùò dimáà ndi.

¹¹ Di cēi kó imarí yóó nákému di kpéí nkè ticádǎoti di bekénè.

¹² Di bo yà! Díndi bèè maánè menitiyī̀ ndi ei,

di bo yà díndi bèè kùò benitibè ke pũ̀ténè di eidiè.

¹³ Di nyé ke dò mbenitibè fēũrì dèè kpéí ndè yóó cóútému

bè fēũrì detetirè nde.

Mí nKuyie Mpakεdaa mī̀ tì béi.

¹⁴ Menie mpíéké mēè botí dāméèrì,

kutenkù kumǎu kǎbe yóó me mbanté ti Yiè nKuyie nkó mesàà

nnè ku kó tikpetì.

¹⁵ Di bo yà díndi bèè nũ̀nko di kǎbe menaà,

ke bè diinko dinaadoò

kè bè bo muó nkè dí nwréi be fei,

yǎnè me di mómmǎmbe.

¹⁶ Dè tu di kó ifei nyi, dè í tú disǎnni.

Dè tũ̀ðke di bo yà dēnde Kuyie mmiεke kó febòòfè,

kémuó nkéfei ndi fei,

ti Yiè nKuyie ndi yuo ku mieke kó febòòfè nfe.

Kè di bo fè yà kè ifeii dátinné di do mǎke dii sǎnni.

¹⁷ Di kũ̀ú mēè botí Dimaa tǎrì tedierè ke dè deè,

bè yóó me ndi deè

di do kǎù tī̀i kpasĩnti, di bo tì yǎte.

Di cóu mmèè nitiyī̀, kè di yonku deuté,

kè di fēũ mbenitibè yehéké mieke,

nè de kpéí nke bè yóó yũ̀ómmè di to.

¹⁸ Sitenkaanī̀i kpeti tú ba?

Benitibè beè sǎ cēú,

di ǎyie mmèè biεrimè kéuté,

mè tu siyáábisi kperε nde.

Ba nte kòo niti ǎǎ duó nhomáà o mómmuó nhò dǎò dè,

dèè í nǎ nke náá?

¹⁹ Di bo yà díndi bèè ǎ nnáá nkudǎú ke tú: Enté!

Ke nnáá nditǎrì ke tú: Íté!

Di me nyí yóó na ké béi,

bá kè di di dàri mesǎo nnè timátì péitì,

mmufǎmmu í bo di mieke.

²⁰ Ti Yiè nKuyie nkunku me mbo ku cēsààtè mieke nke,

kutenkù kumǎu kǎbe yī̀nè kǎré ku iikè.

3

1 Kè Abakukuu dèntè feyènfè késautenè Kuyie nke dò:

2 Ti Yiè nKuyie, n kèèmu a do pí mmùù tómmú,
ke da yòte.

Wète kèpí nde kó mutómmú ti kó yewe yie mmieke.

Dòò mu kè ti yà.

A mieke me nti peikemè a naatimu,
a né ti kuó mmesémmè.

3 Kuyie nyiténímu Edammu tempè, Temaa ei,
kù iténímu Paaaa tārì Ìnkè,
kè kuwenniku píe nkefinkè nè ketenkè,
ke te kè bè kù sántí.

4 Kù kèrínímu ke pīnti di wennécànni kōme,
kè diyìè kpèrímè yìèni ku n̄ou mieke,
ku kpeti sòri ku n̄ou mieke nke.

5 Kuù niinní mutenkūù,
ke kéri kè mumómmú kù tū.

6 Kè kù còmmú dè ketenkèe aá,
kè kù wènté, yebotè yèe kpeute,
yetārè yèè do bo nè dimònni kè yè pùò.

Kè sitáá sù do bo nè dimònni kè sù yaú,
kù do de nkeri nè dimònni.

7 Kè n yà Kusāā èi kòbe kōmbùòti domè be touti mieke,
ke yà kufōwāá nhautémè Mandiyāā èi kòbe.

8 Ti Yiè nKuyie mmieke peike ikó ndieyi nyiá?

Ikó nyi a mieke còú mmáà?

Yáá dāmèèrì nwe a mieke peikemè?

Kàa dèke sikipàrinaasēī òmòù í yóó na si?

9 Kuyie nha fīnnému a tām̀m̀ù,
kàa pie ntu yenò a ti d̄oùnnè yè.

Kuyie, f̄òò damm̀ù ketenkè
kè menie nyièni kè dè naá nyikó.

10 Kuyie nyetārè da yà ke sántèmu,
kè menie ncòúni, kè dāmèèrì ù̀ti,
kè yenéffn̄firè dèkù kèfinkè.

11 A pie nnè a kpā̀nni de kó mekpèrímè nè de kó fepièfè
deè cònnè diyìè nè otā̀nkù.

12 Nè kemieke nke a ceñtimè ketenkè,
nè kumiepié nku a naumè yebotè.

13 Kuyie nha còmmú ke bo deetè a n̄itibè mbe,
nè a kóò kpà̀ati a t̄ā̀atè wè.

A pòntemu oyeiwe c̄iè̀tè ke feínko dipū̀.

14 Ti dootitabè pie nyi a fiètè̀mè

ke dù̀utenè be kóò kpà̀ati yuu.

Bè do uríní kuyaakù k̄ame mme ke íúti,
ke bo ti do tínti besénnibè.

Diciriciri ò̄ p̄immè k̄etannè di dènkù.

15 Dāmèèrì nè o kó yenéffn̄firè
de kó kunòòroo mieke nke a keutémè kuce,
kàa sēī kètè.

16 N de nkèè kè n kōmbùòti do,
kè n kōnti aá kè m biè nkpeute,
n né baàm̀u ti dootitabè bo tuà̀kenímè kè ti do.

17 Fikíè kó detie nténke í pori,
f̄inyī kperè me nténke í cáátí m̀umam̀ù,
depaà mme nténke í péi,
fepièfè ténke í kpaá dipedie mieke,
fenàáfè me nténke í k̄érím̀ú dinaabaakèrì.

¹⁸ Mí nyie dè n naatimu ti Yiè nKuyie nkpréí,
kè n yǎnku, kuù n deerí,
¹⁹ Tí Yiè nKuyie nkuù tu n kó muwērímú,
kuù kpénkùnkò n tààkè tɛyúótè kpɛyi kɔmɛ,
kè n dèèti ditenni kuù ɔ mpí n tààkè.

Bè do ɔ ndiè nde kó fèyènfè kɛ biennè kukùtidùkù nku.

Sofonii Di mpátiri tɔ tii náahti

Kuyie mpāānāahti náahtò Sofonii do yóó wári o pátiri kè okpàati Sosiasi mu nyí tũntè Kuyie nciētè mubáamu. (Wénté 2 Bekpàatibè 23:1-28)

Kòo náké Kuyie nyóó bekénèmè Sudaa kó kuwua nkòbe nè Isidayeeribe 1:1-2:3, kénáké ke dò: Kuyie nyóó kuɔ iwua nyii fité Sudaa èi nè Sedisademmu kperi, kèwète kètũntè Sedisademmu, bèè tú benitisààbè ke wetí kè beè mbo de mieke.

Di mpátiri náahti duó ke dõmmè

1. Nebukannesaa yóó wète kè bè domè
2. Kuyie mpāānāahti náahtò Sofonii de nyu ke tú
3. Kuyie nkó diyie 1:1-2:3
4. Ò nàkémè Kuyie nyóó potémè yebotè yèè bè fité 2:4-15
5. Kuyie nyóó poté Sedisademmu kòbe kédeè kè bè deetémú 3:1-20

¹ Di mpátiri ti náá nti Yiè nKuyie ndo béinnè ti nti Sofonii. Esekiasi weè do peité Amadia, kè Amadiaa peité Kedadia, kè Kedadiaa peité Kuusi, kè Kuusi peité Sofonii, kè ti Yiè nKuyie nhò béinnè Amə bire Sosiasi Sudaa kòbe kóo kpàati kpàti mieke.

Kuyie nnàkémè kù yóó potémè kutenkù kuməu

² Kè ti Yiè nKuyie mbéinnè Sofonii ke dò:

Mí ndi Yiè nKuyie n yóó kuəmu dèè kó dimàà bo ketenkè ìnkè, mí ndi Yiè nKuyie mmú bèi.

³ N yóó kuəmu benitibè nè iwūš nè sinə nè siyī.

N yóó kuəmu benitiyeibe nè be tōmmú, n yí yóó súš nhoniti bá omàà, mí ndi Yiè nKuyie mmú bèi.

Kuyie nyèmmè kù yóó poté Sudaa kòbe nè Sedisademmu kòbe

⁴ Kè Kuyie mbéi nke dò:

N yóó youte n nàutè nte Sudaa kòbe, nè Sedisademmu kòbe bəməu ìnkè, kédeite dibəð Baadi kperè dèè kraá nè bebəoyembè, bèè pī ndi tōmmú,

⁵ kékuə bèè dèkù dedànnè ke báá ndiyie,

nè otànkù nè siwāa,

nè bèè n dəúnnè dinùù ke tú bè bo nni n tū,

nke wète ke parikunè be bəð Midikəš kó diyètiri.

⁶ M bo kuə bèè bütinnè mí ndi Yiè nKuyie nke ténke í n waə, nke ténke í m bekù timati.

⁷ Yīnè yúóó mí ndi Yiè nKuyie,

m mieke kó diyie duunnímu n waámmu n wūš ke dèè,

ke cāñné bèè yóó di m banni.

⁸ De yiè bo tuəke dii yiè

m bo poté okpàati tāmbe nè sikpàatibií,

nè bèè tekii ibotí tei kó muyaāānnímu ke cəu be borimə.

⁹ De yiè m bo poté bèè dèkù yebəwūšətrè nè bèè taə nè

bèè yiè n cīētè bè fèke dè nè bè ciitè betəbè ke cuó dè.

¹⁰ De yiè iúu bo dátinnè Sedisademmu èi,

dibòri bè tu di siyī kó dibòri,

kè yedabùò nní mbo diheikari bè tu di Diheipānni,

kè kunəəroo mbo yetārè ìnkè,

Mí ndi Yiè nKuyie mmú bèi.

¹¹ Díndi bèè bo Sedisademmu eikari bè tu di Makitesi,

kəmmúnè yedabùò nke yé

bepotambè bəməu əməu í yóó nsúšmmè.

Bepotandiebè əməu í yóó nkraá.

¹² De yiè m bo wammú Sedisademmu kòbe nè femūñfè,

m bo yà de yiè bèè kəri be kpàti ìnkè bètèi,

ke náá nke tú,
mí ndi Yiè nKuyie n yí doòri dèmarè dèè tu desààrè,
yoo deyeire.

¹³ M bo duó nkè bèe eí be kpàti, képuo mbe cèí.

Bè maámu sicéí bè me nyí si tati,
bè fiúkúmu finyí kó detie mbè me mbáá yà de naà.

Bè nakémè Kuyie mbeénti kó diyie kpéí

¹⁴ Kè ti Yiè nKuyie mbéi nke dò:
Mí ndi Yiè nKuyie m beénti kó diyie auténímu,
dì duunnímu, ke tùàkení ke dèè,
ye dabùò nkó diyie ndi,
de yiè dè bo páké bekparitiebe kè bè nkuò nke tú:
We mbo ti deeté!

¹⁵ De kó diyie m mieke bo di cóuté,
de yiè kufɔwaa nnè meyeñcaàrìmè kó diyie ndi,
de yiè ndi bè yóó di pòntemè pái pái,
de yiè dè bo kòti kégáké,
de yiè kupàkù nè yewetè dè bo àntè,

¹⁶ De yiè sikparieú bo nkuò,
kè behāāpòmbèe duó yekèkè iduotí fité yè,
képuo nyedèrè,

¹⁷ De yiè m bo tanné benitibè meyeñcaàrìmè mieke,
kè bè nhāānte tiyūònti kōme,
bè n yeténè mèè kpéí mí ndi Yiè nKuyie,
nè de kpéí mbe yī mbo cóú nketenkè mutáá nkōme,
kè becírìbè ncóú cóú tiyonti dōmmè.

¹⁸ Be sà nyoo be mátipéiti báa na ké bè deeté,
m mieke bo bè yè dii yiè,
ké cóuté muhāā nkōme
De yiè kutenkù kumou bo cóuté
De kó diyie m bo kuò bèè kó dimàà bo ketenkè Ìnkè.
Diyie yeiri yó nni ndi de yiè!

2

Kuyie mpāānāānti náāntò tūmè bèe ceete

¹ De kó difōnkúò kè ti Yiè nKuyie mpāānāānti náāntò béi nke dò:
Díndi kubotí kùu kra ifei,
Tíinnè kótóti di yèmmè kéceete,

² Kè bè mu nyí di bèti,
kè di ciété kuyaaakù òò to mèè botí timúti.
Kè ti Yiè nKuyie mmieke mu nyí di do,
kè di cóuté muhāā ntēmè.

³ Díndi bèè dé ti Yiè nKuyie nke tū nku tannò,
wammúnè ku, ndòòrinè kù dómè ke kékùnkò dimáá,
kè dè naati ku mieke yiè dí yenté.

Kuyie ncaummè deyìikè bíkè kòbe

⁴ Kasaa eí yóó doúnkomu,
kè Asikanoo kperii naá ndikpáá,
kè Asidoti kòbee ciété bá diyie mu nyí còóné yeयो,
bè bo denne Ekunoo kòbe be eí mieke.

⁵ Di bo yà díndi dāméèri pèémmè kòbe,
díndi Kedetiiibe kó kubotí,
mí ndi Yiè nKuyie m mú di kpannè,
díndi Fidisitēēbe Kannahāā eí kòbe,
ke tú di kó díhèi bo paà di nitibè.

⁶ Dāméèri pèémmè kó kutempè mbo naá ndinacēnhòò,
benaacēmbe kó diciènni, tiplièti kó ditūnni.

7 Sudaa kɔbe bèè bo nkpaá beè yóó tieke de kó kutempè,
kénçemmù be wūṣ ke wentí Asikanṓ eì kó sicéí mieke,
ke yé mí ndi Yiè nKuyie mbé tū nkú mī yóó bè kòhnémè,
kéwēte ké bè còhné be f̄t̄iri.

Kuyie ncaummè Mɔabu nè Amṓ ekè kɔbe

8 Kè ti Yiè nKuyie mbéi nke dò:
Díndi Mɔabu eì kɔbe nè Amṓ eì kɔbe,
n kèèmu di daúmè n nìtìbè ke bè s̄áá,
nke fietè be tenkè ke ȳlènè di kòke.
9 Nè de kpéi mMɔabu kperè bo naá nSodṓmmu kperè,
Kè Amṓ eì kɔbe kperè naá Komṓ kperè,
tipòtì bo yè be tenkè,
kè bo naá ndikókét̄ari,
kè bo d̄úńko yúóó.
N kɔbe bèè bo yenté,
bè bo bè p̄ante kétieke be tenkè.
Mí ndi Yiè nKuyie Mpakedaa Isidayeribe tū nkú m bomu,
kè mī béi.

10 Bè m̄òṣte t̄è fentè kó muc̄ntimu mmu dende,
bè s̄enk̄eri m̄è kpéi, mí Mpakedaa, n nìtìbè ke bè s̄ám̄u.
11 Mí ndi Yiè nKuyie m bo bè benke mmáà kè bè n yote,
m bo p̄ante yebokè w̄erimú,
kè titenti timou kɔbe nínkú,
bá wè o kari ké m bántè.

Kuyie ncaummè kubakù youú nè kuc̄anku kɔbe

12 Kè ti Yiè nKuyie mbéi nke dò:
Díndi múnke Etiopii eì kɔbe,
n yóó duá nkè bè di kuṓ mudoò mieke nke.
13 N yóó youtemu n n̄òtè kubakù youú bíékè,
kép̄ante Asidii,
kè Ninifu d̄úńko kénáá ntedontè.
14 Ninifu eì bo naá nyiwūṣ kó diweñi,
tikpas̄nti timou boti kó diāri,
yeondo nè ondopúsicayì bo nwentí de kó yesāñkè ñnkè.
Yeondo bo nkuṓ sicéí kó sib̄o ñnkè,
bè bo u s̄et̄iri kó idéi.
15 Benitibè bo m p̄enkù ke di yàu kè d̄e bè di
kè bè ndi daú ke yókii be baayo ke tú:
Dihéi dii do kari ke í ȳèkù,
kè di yèmmè ndò di í m̄annè ñimari,
dii naá ntidobontì,
ke naá ntikpas̄nti kó diāriàà?

3

Kuyie nkpannè ti Sedisad̄emmu eì kɔbe

1 Kè Kuyie mbéinnè Sedisad̄emmu eì kɔbe ke dò:
Di bo yà díndi Sedisad̄emmu eì kɔbe,
di to yèè kpeñni,
bá di borime í wenni,
kè di f̄ēũnko dit̄obè,
2 Mí ndi Yiè nKuyie n di yumu kè di yete,
di í k̄ènté n tié,
di í n duó ndimáá,
di í n t̄ónnè ñimáá.
3 Sedisad̄emmu kó bekp̄àt̄ibè s̄ááténè yeciricirè nye,
yèè konti.
Bèè baké kè bè s̄ááténè timunt̄unti,
t̄i ṣ̄ pí nkuyuoiku ke cáákoó bá ti báá súó nkè d̄e wenté.

4 Bèè yē mbè tú m pāānāānti náāntbè Sedisadēmmu,
 bē í tū n kuó bē tú beyóóbè mbe,
 kè ikuó niùbè sāūri dēè tú n kperε,
 ke caāri n kuó.
 5 Mí ndi Yiè nKuyie m me mbo be ei mieke,
 ke daāri dēè sié dēndε ke wenni,
 bá dii yiè ke bē dēnni n kuó,
 nh 55 í nsoó ndiyiè mari.
 Nè memme ifei í pīi meyei ndaāriwè.

6 Kè n kùo ke kùo yebotè,
 ke pùo mbe dērè nè be ekè,
 kè ye kó ice daūnko,
 bá òmòu tēñke í dē keri,
 kè benitibè dēè dihei,
 oniti tēñke í bo di mieke.
 7 Kè n yēmmè dò ndīndi Sedisadēmmu kabe,
 di bo n depe kékénté n tié,
 bá di báa yē n di tiè ntii kpéi,
 kè dēe yie nkè dihei báa pōnte
 n né níi di poté kè di né dōke daò meyei,
 nkè dēe pēētè dè do dōmmè.
 8 Di nni m baa tūnke mí ndi Yiè nKuyie,
 n kéroomu ke bo di bekénè.
 N tāātēmu ke bo tíi nyebotè,
 kéwēnné yekpāātiyo,
 kè m mieke bē cōuté
 kè m mieke kó kuyiñkù kumòu bē do.
 Dè n yonkemu di n yete mèè kpéi
 kè n yóo cōu nkutenkù kumòu mmuhāā.

Kuyie nnakémè kù yóo ceētēmè yebotè

9 Kè ti Yiè nKuyie mbéi nke dà:
 De mōnni bo tuake dii yiè m bo ceete yebotè,
 kéwénkūnne be nā
 kè bē nni mbáá,
 nke pí n tōmmú nè meyēmmè mēmáá.
 10 De mōnni n nitibè bēè ciētè bē bo íténi Etiopii,
 kékōtení m borè ké m bántè ké m pāmmú yepārè.

Kuyie nyóo daāmè Isidayēribe bēè yó nkpaá

11 De kó diyìè, dīndi n kabe,
 ifei tēnke í yó ndi bonè meyei ndi n dàò mè.
 De yiè n yóo deitemu sipōo yembè di cuokè.
 De mōnni sifei yembè í yó nkpaá,
 ditāsāāri n cētè bo dii ñnkè.
 12 De yiè n yóo súo mbèè í mōke bēmbε sifei,
 nè bēè kékūnne bēmáá,
 kè bēe wammú disōri m borè.
 13 Isidayēribe bēè bo nkpaá de yiè,
 bē tēnke í yó ndaāri meyei,
 bē tēnke í yó nnáa nsiyáábisi,
 bē tēnke bá ncií mbetobè,
 de mōnni bē bo nyo nke dau,
 òmòu bá mbè kōōnnè.

Sedisadēmmu kabe dōmmè kényānku

14 Dīndi Sedisadēmmu kabe ndiēnnè diwèi,
 nyíúnè, nyānkunè, ndaúnè di yēmmè memòu.
 15 Mí ndi Yiè nKuyie n tēnke í yóo di poté,
 n keimmu di dootitobè,

mí ndi Yìè nKuyie nyIsidayεεribe kpààti,
m homu di cuokè,
di ténke bá nyĩèkù dèmarè.

¹⁶ Dε yiè bè bo nnáá nSedisademmu kabε ke tú:

Di bá nyĩèkù, di kònti báá yārike.

¹⁷ Mí ndi Yìè nKuyie ndíndi Isidayεεribe di tū nkù,
m homu di cuokè

n tú okpàrinuonti nwe ke di dεeri,
diwèi dii m bonè díndi kè n yānku,
n di dómu ke di kpénkùnko,
ke yānku ke íú di kpéí,
kè dè n dò dibanni.

¹⁸ N yóó keimmu meyci ndi ìnkè, ifei ténke í yó ndi bo.

¹⁹ Dε mǎnni m bo kuε bèè do di fěũnko,

kédεεté díndi bè kǎute bè,

ke dí tí díndi bè do bèti bè,

kè di cíété tipíiti tímou,

kéwēte ke di dúó ndiyetidiεri nè disānni,

títenti tímou tii do di diinko ifei ti ìkè.

²⁰ M bo wēte ke di tí ndii mǎnni mii yó ndi ni,

kéwēte ke di dúó ndiyetidiεri nè disānni,

títenti tímou ìkè.

N yóó wēte ke di cónnému di kó difǎtùri,

kè di dè yá nè di nuε,

mí ndi Yìè nKuyie mmii béi!

Asee Di mpátiri to tii náànti

Asee kó dipátiri kó tináànti ti náá nhAsee do dòd dèè kó dimàà ndi kè dè bo yie nkè benitibèe maá Kuyie nciètè Sedisaðemmu dè do sù mbè iténímu Babidónni bè do bè pí nkékònnè kè kédòd tidaati. Bè do konni kè dèe mಂತemmu bè né mu nyí ndààte ke bo wète kémaá Kuyie nciètè. Kè Asee nyáúkunko bè kònti kè bè bo maá Kuyie nciètè, kòo mbè náá nke tú bè yóu Kuyie nciètè nte kè tè do deè te kè bè ta ticítì mièke, kè 55 kúúti mediè nkékòwú sámþó, kè Asee nyáúkunko bè kònti ke tú bèe maá Kuyie nciètè kè bèe yà diwèi Kuyie nkòbe kù wènkúnne bè do nkémòke di.

Di mpátiri náànti duó ke dòmmè

1. Asee yèmmè bèe wète kémaá Kuyie nciètè 1:1-15
2. Bè yáúkunnemè be kònti Kuyie nciètè marimú kpéi 2:1-23

Bè dòmmè kéwète kémaá Kuyie nciètè

¹ Okpààti Dariyuusi kpàti benni didèri do ndi, otànkù kuónwè kó diyie ketiri, kè ti Yiè nKuyie nduó nkè ku pānānānti náàntò Asee béinnè Seditièri bire Sodobabædi Sudaa kòbe kó kùmandáà nè Yotisadaki bire Sosuwee ikuó niùti dièwè ke dò:

²⁻³ Nte Kuyie Mpakèdaa tu mù, ku tu: Benitibè náá nke tú dè mu nyí tùòke bè bo maámè n ciètè. Dèè te kè kù tu n di beke ke dò:

⁴ Dè né tùòkemu díndi bo nhāmè sicésààsi mièke kè ku ciètè doá?

⁵ Ntenè tūnké Kuyie Mpakèdaa tu mù, kù tu: Totínè di yèmmè tii di tùòkùni ti Ìnkè,

⁶ Di 55 kúúti mediè kédeite sámþó
kédi kéauté,

kéyà menaa nkéauté,

ke 55 dáátí tiyààti bá muséé mbáá yè,

kè bè yietí otònti ii pèètóo kéndò nhò ì cūó diyaáyòri dii dùute.

⁷ Kè Kuyie mbéi nke dò:

Totínè di yèmmè tii di tùòkùni ti Ìnkè,

⁸ kédeke ditari Ìnkè kékòwúni ideí

kémaá n ciètè dè yóo n narikemu

kè n déúkúnne n yètirì te mièke.

⁹ Kè ti Yiè nKuyie Mpakèdaa béi nke dò:

Di 55 kúúti kényé ke bo deite mediè mme,

ke né deite sámþó,

kè di dè kpènnéni teciètè n fuute kuyaakù de Ìnkè.

Ba nkpéi nte?

N ciètè do mèè kpéi nke,

bá wè kòò dàkenè o kpete.

¹⁰ Dèè te kè fetaafè yietí

kè tidiiti yete.

¹¹ Mú duó nkè fetaafè yietí

di tenké kemou mièke nè yetārè Ìnkòo,

kè tidiiti nè fíní kó detie nnè odifiè kpere kè dè kpéi

nè tidiiti tii kó dimàà péi ketenké Ìnkè kè ti kpéi. Benitibè nè iwūó kè dè di mesémmè,

di nau kó mutómmú mumou kè mù yete.

¹² Mèmmè Seditièri bire Sodobabædi nè Yotisadaki bire Sosuwee ikuó niùti dièwè, nè beðombe bemou kè bèe kénté ti Yiè nKuyie mbè náké ti nè ku pānānānti náàntò Asee nùu mièke, kémmòte ti Yiè nKuyie nkó kufòwáa.

¹³ Kòo bè náké ke dò: Kuyie ntu kù di bonèmu, kunku Kuyie nkuù béi!

¹⁴ Mèmmè kè ti Yiè nKuyie nnampe Seditièri bire Sodobabædi yèmmè Sudaa kòbe kóò kùmandáà nè Yotisadaki bire Sosuwee ikuó niùti dièwè kòme nè benitibè bemou kòme, kè bèe kotení képi mmutómmú ti Yiè nKuyie mbè tú nkù ciètè kunku Mpakèdaa.

¹⁵ Okpààti Dariyuusi kpàti benni didèri kóò tánkù kuónwè kó diyie sipísidè nè dinaanni do ndi.

2

Kuyie nyóó wēte kédúómmè ku cĕtè diyetidieri

¹ Okpààti Dadiyuusi kpàti benni dèri, otànkù yienwè kó diyie sipísidé nè dimàà. Kè ti Yiè nKuyie nyíé kénáké ku pàánáànti náàntò Asee ò bo náké ti benitibè,

² kóò béinnè ke dò: Náké Seditieri bire Sodobabæedi Sudaa kòbe kóò kùmàndàà nè Yotisadaki bire Sosuwee ikuó niùti diewè nè benitibè sàmbe ke dò:

³ Di mièke we ndo yà n kpeti do dómme n cĕtè mièke?

Di né tè wúómmè yíe, ntè dómme?

Tè í naá ndetiràà?

⁴ Fò nSodobabæedi nè Yotisadaki bire Sosuwee ikuó niùti diewè yáúkúnne di kònti,

dihèi kó benitibè bémou, yáúkúnne di kònti ke pĭ n tómmú.

N di bonèmu. Mí nKuyie Mpakèdaa mí béi!

⁵ N do ti ndi nákému dí yeti dii mònni Esibiti.

N kó Muyaá ndi bonèmu, di bá nyíèkù!

⁶ Mí nKuyie Mpakèdaa mí béi nke tú:

Dè kpaá sámþó nwe,

kè n sántè tiweti nè ketenkè nè dàméèri, ketenkè kemou.

⁷ M bo sántè yebotè kè ye kpàti timou cóúnni m borè,

kè n wēte kédúó n cĕtè teyetidieri.

Mí nKuyie Mpakèdaa mí béi!

⁸ Mí te mesò nnè timáti péti,

mí nKuyie Mpakèdaa mí béi!

⁹ N cĕtè yètirì bo ðeuke kéréèté di do dómme

n yóó di dúómmu meompùmè,

mí nKuyie Mpakèdaa mí béi!

Wèè í yie nKuyie nyè mmù ò dòòri dè ðemou ò nsĭmmu

¹⁰ Dariyuusi kpàti benni dèri otànkù weinwè kó diyie sipísidé nè dinaanni kè ti Yiè nKuyie mbéinnè ku pàánáànti náàntò Asee ke dò:

¹¹ Mí nKuyie Mpakèdaa mí tu: Beké ikuó niùbè kè bè da náké ikuó yè mmù,

¹² beké ke dò: Kè dè dò nyikuó niùti mòu cūs imaa bè fèuté i Kuyie nho yaáyòri mièke, kè di kàáké péè yoo mudii yoo menaa nyoo mekùò, yoo tidiiti teti mati ti bo wenkaa? Kòo bè beke.

Kè bèe ò tēñné ke dò: Ǿ!

¹³ Kè Asee sooté kébéi nke dò: Kòo niti né kàáké ocŭi ke sĭnte, ke kàáké ðende kó ðemare ðe sĭntaa, kè ðe báá sĭnte? Kè bèe ò tēñné ke dò: Dè bo sĭnte.

¹⁴ Dè mònni kè Asee bè náké ke dò:

Di kperè me ndò ndíndi ku mbotí

di kperè me ndò nti Yiè nKuyie nyíikè,

di ðòori mùù tómmú me ndò,

di kù paa ndèè kó dimàà sĭmmu.

Wèè yie nKuyie o kperè ò nyíémmè

¹⁵ Kè tí Yiè nKuyie nyíé kè bè béinnè ke dò:

yie nnè yewe yèè kpaaní,

totínè di yèmmè mesàà ntii di tuòkùni ti ìnkè.

Ke né na kèpūútè n cĕtè.

¹⁶ Ǿnti di tuòkùni?

Di ǾǾ kōū kùu paku kèpétè meyòbii ntiyòti tidéti

Di ǾǾ ku nkōū di mmònni kèpétè meyòbii nkuyòrikù kùmáà

di ǾǾ tōū kùu paku fínyí kó yèbe

kékuotí menaa nképie ntecètè,

di ǾǾ ku ntōū kékuotí kéuté tecètè dikèè.

¹⁷ Kè n duó nkè tidiiti fáū ndepaa nke pūūti.

Kè yemátarè càari desonne

kè di òu detetirè,

bá nè memme di í wètení m borè.

¹⁸ Totínè di yèmmè tii yóó di tuòkení nè yewe yèè kpaaní ye kpéí,

kétúté otànkù weinwè yie nkó diyie sipísidé nè diweinni yie,

di pūūtè dii yie n cĕtè,

19 Dèmarè kpaá ke ã di buo miekaà?
 Dètie mbè tu dè fínyí nè fíkié
 nè kèdènátì nè odífíè dè kpaá peià?
 Ke túóté yíe nkó diyíè nè yewe sonyoo
 n yó ndi dɔrimu mesàà.

Kuyie ndóunnè dù niù Sodobaeedi

20 Wee tãnkù yìe sipísidé nè dinaanni yìe, kè ti Yìe nKuyie nyíe kébéinnè Asee ke dò:

21 Náké Sodobaeedi Sudaá kòbe kòò kùmándáá ke dò: N tú n yóó yíe késàntèmu kèínkè nè kètenkè.

22 N yóó buómmu yekpààtiyò kó yekpààtikarè,

kédeíte bekpààtibè kó muwèrimú.

N yóó buómmu sikpàrinaasèí nè si dèèbè,

kékuò besāndèèbè nè be sèí.

N yóó duò mbá wè kòo kou weè ò kù.

23 Dè yìe m bo da túóté fí nSeditieri bire

Sodobaeedi n kóo tɔnti kàa ndò n kó mumámáá mmecannimè kámu * yoo ò mmù ù kè mù

ntú o kó mecannimè kòo dó kécanne dèmarè wèe mù íkú de ínkè. Kòo wàri dipátiri wèe

mù íkú di ínkè kè dèe benke weè di wàrimè.

N tãáté fí nwe mí nKuyie Mpakèdaa mú bèi!

* 2:23 *mumámáá mmecannimè kámu*: Okpààti do 5 ndúúkú mù mmu

Sakarîi Di mpátírî tɔ tîi náàntî

Sakarîi do yóo náké Kuyie mpāānāaṅtî ke ś mbè í kpaamî bè do bè p̄m̄m̄ kékònnè kè Babidanni. Ò náké tîi náàntî wētínè mēfīè mbè maá dīi mōnnî ndi Kuyie ncīētè kēntɔ kētuoḱenè yebie ntekòupítè (1000) Kírîsi, okpààtî Kuyie ntāāté wè kòbe yó mbo yè diwèi mieke. O pátírî náàntî cūmpūrîmu, kè dīi né wēte ke tú dīi náké Kírîsi, okpààtî Kuyie ntāāté wè kpéi nkè dè fei, dīi múnke náké Isidayeeribe kpéi nnè yebotè kè dè fei, wèe náké Kírîsi, okpààtî Kuyie ntāāté wè tumè Kuyie, nè ò tumè onitî páíi, nè ò tumè ikuó niùtî, ò kékùnnemè omáá, ke kòtení kutenkù bèè do tú ikuó niùbè kè bè ò yete. Wèe múnke náké bè yóo ò fitémè kécacoutè medítibii nsipísitāātî ke nákenè Kírîsi, okpààtî Kuyie ntāāté wè wētínímè kè Isidayeeribe bo ò yà wenwe bè baaké wè kédemmu ke dò ò tu be kóo kpààtî. Wèe nákenè Kuyie ncīētè yóo wēte kémaámè Sedisademmu, kè diwèi kotení. Ò múnke nákému yemòrè sonye kpéi.

Di mpátírî náàntî duó ke dòmmè

1. Kuyie mpāānāaṅtî náàntò náké mē Isidayeeribe ke tú bèe ceete 1:1-6
2. Mebenkumè Kuyie mbè benkemè ke bo bántè Sedisademmu ei kòbe 1:7-6:15
3. Bè tēñné tî Babidanni ei kòbe tōnnî bè kè dè ntukúnè menubóummè kó tināaṅtî 7-8
4. Kuyie mpāānāaṅtî náàntò náké tî kè dè ntukúnè tîi yóo dāò Isidayeeribe mōnnî kēntɔ kētuoḱenè Kírîsi, okpààtî Kuyie ntāāté wè bo wēténímè kédîi tìkpàtî 9-14

SAKARII YÀ MÈE BENKŪMÈ

Kuyie ntumè ku kòbe wēténî ku borè

¹ Okpààtî Dariyuusi kpàtî benni didéri otānkù níinwè mieke nke Kuyie mbéinnèmè ku pāānāaṅtî náàntò Sakarîi Ido bire Bedekia kó debire ke dò:

² Mí ndi Yiè nKuyie n tú, m mieke do peikemu di yembè mediè.

³ A bè náké ke dò: Mí ndi Yiè nKuyie Mpakedaa, m̄i tu bèe wēténî m borè, kè n wētoo be borè, m̄i me nyè.

⁴ Di báá teetè di yembè, n do duó nkè m pāānāaṅtî náam̄bè n yu bè ke tú bèe wēténî m borè, kényóu kuce kuyeiḱu bè tū nkù nè be doḱrímè yeime, bè me nyí nkèntè bè bè náá nti, bè í ndake de kpeti. Mí ndi Yiè nKuyie mm̄i tî ndi denni.

⁵ Yé di yembè kòte kè? M pāānāaṅtî náam̄bè tá? Bè í kuà?

⁶ Bá nè n duó nyèè tannò m pāānāaṅtî náam̄bè nè n do bè náké tîi náàntî, deè do tūòkení di yembè kè bèe wēténî kébéi nke dò, Kuyie Mpakedaa do béi nke dò ò yóo tî doḱmè ice iyeyi tî tū nyi nè tî doḱrímè yeime kpéi ò me nti dāò.

Kuyie ndo benkemè Sakarîi kòo yà besāndèèbè

⁷ Okpààtî Dariyuusi kpàtî benni didéri otānkù tepítè nè òmáá, bè tu wèè tānkù Sebati *, diyìè sipísidè nè dinaannî yiè, kè Kuyie mbéinnè Sakarîi ku pāānāaṅtî náàntò. Sakarîi do tú Ido bire Bedekia kó debire nde.

⁸ Kòo béi nke dò: N duó keyènkè nke kè Kuyie nni mbenke, kè n yà onitî mōu kòò dèke tesānwōstè ke cōmmú tifapèùtî cuokè bè tu tî mūrítî tîi cīè nfííkú ke cùté, kè sitesí ò tūnní siwūōsì nè sīi dò mmetfē nnè sīi péi.

⁹ Kè m beke Kuyie ntōnnî dīi n náānnè ke dò: N Yiè nhòmbe mbe? Kè di dò: N yóo da nákému bè mbe.

¹⁰ Di kpaá me nnáá nkòo niti wèè do cōmmú titietî bè tu tî mūrítî tî cuokè ke deke tesāntè kòò dò: Kuyie nkuu bè tōnní kè bè bo ce nkutenkù.

¹¹ Men̄me kè bèe náké Kuyie ntōnnî dīi cōmmú titietî bè tu tî mūrítî tî cuokè ke dò: Tî cèmmu kutenkù bá kunampoo í bo, bè kàri béu nwe.

¹² De mōnnî ndi Kuyie ntōnnî béimmè ke dò: Tî Yiè Kuyie Mpakedaa! Dè yó nkáákè de kè mesémme da pīnnè Sedisademmu nè Sudaa ekè sonye, a mieke péi yè kè dè mòke yíe nyebie nsipísíyiekè?

¹³ Kè tî Yiè nKuyie mbéinnè tināaṅsàtî ibáamm̄i kpeti ku tōnnî dīi do n náānnè, kè di dò:

Kuyie nyóo wēte kétiekemè Sedisademmu

¹⁴ Náké Sedisademmu kòbe nè Siyōō kòbe ke dò: Tî Yiè nKuyie Mpakedaa tu:

Kù bè dóm̄u kè dè kù tūò mmuhāá nkōme.

* **1:7 Sebati:** Bè do kaammè betāābè nè tî bè kàammè dè í wē. Be kóo tānkù Sebati berínè tî kó betāābè oketiwè nè odéri de cuokè nke (tāāpò nè dewannè de cuokè).

15 Kè ku mieke né cósú mmediè nyibotí tei,
 ìì kàri bàmmùù, ke yé ku mieke do peikemè
 Isidayeeriibe sámpó nwe,

kè kù ndó ìì yǔs mbe to,
 kè ì né tonté ke bè tannè mesémmè mieke.

16 Dèè kpréi nte, kè ti Yiè nKuyie Mpakedaa tu,
 kù wēti ke bo dòò Sedisadèmmu eì mesàà,
 kè ku cīētēē wēte kémaà di mieke,
 kè bèē wēte kémaà sicīī di mieke.

17 Kè Kuyie ntōnni yíé ké n náké ke dò:
 Náké be ke tú:

Mí ndi Yiè nKuyie Mpakedaa mī tu:
 nh ekè yóó wēte kēpíemmu mesàà,
 kè n wēte kētieke Sedisadèmmu kébántè Siyōō.

2

Kuyie nyiè ke benkemè Sakarîi yeyiè nnè bemáábè

1 Kè nni nwúó nkè Kuyie nni mbenke kè n yà yeyiè nyènáà.

2 Kè m beke Kuyie ntōnni dii do n náánnè ke dò: Ye nyiè mbenkú ba? Kè di n ténne ke dò: Yè
 benkú ibotí kperiyi nyi ìì do cīe nyIsidayeeriibe Sudaa kòbe nè Sedisadèmmu kòbe.

3 Kè dendee pēētóo kè ti Yiè nKuyie nni mbenke bemáábè bènáà.

4 Kè n kù beke ke dò: Bè kōtení ke bo dōò ba? Kè kù dò: Bè kōtení ke bo donné yeboté kōmbùùti
 nti ke bóké yeyiè nyè do kūmmù nè yè Sudaa kòbe ke bè auté ke bè cīe.

Kuyie mbenkemè Sakarîi wèè to kuhūū ke bo benné dihei

5 Kè Kuyie nni mbenke kè n yà oniti kòò pikú o nòtè kuhūū kùù beúnè.

6 Kè nh ò beke ke dò: A kàri ke? Kòò dò: N kàri ke bo benné Sedisadèmmu nwe keyà o okùmè
 māmè nè o pēkùmè.

7 Kuyie ntōnni dii do n náánnè kè di nkpaá cómmú, kè diteri marli kēténí ké di co.

8 Kè dii di náké ke dò: Coké kénáké odapàà nwèè me ntò kuhūū kùù beúnè ke dò:
 Sedisadèmmu eì yó nfeiomu, iduotí báá di fité benitibè bèè yó mbo di mieke nè iwūō dè í sénní.

9 Mí ndi Yiè nKuyie mmū mómumu n yó ndo mmuháá nkó kuduotí ké di fité, kè n kpeti
 mbo di mieke.

Kuyie nyumè bèè do cīēté

10 Kè ti Yiè nKuyie mpéi nke dò:

Ei! Mí ndi Yiè nKuyie mmū tu:

Íténè díndi n do cīe mbè

kè di taá ibotí tei mieke

cokénè keyé kubakú cānku kó dihei mieke.

Mí ndi Yiè nKuyie mmū béi.

11 Ei! Díndi Sedisadèmmu kòbe

bèè do bo Babidōnni cokénè kéyenté.

12 Di Yiè nKuyie Mpakedaa weè n tōnni ke n duó mmuwērímú ke tú n náké ibotí tei ìì di
 fēūnko ke dò:

Kè wèè di kááké ò káá nku nōnnitè nte.

13 Kuyie ntu kù yòute ku nòtè nte

ibotí ìì do di dōòtidaati í fnké,

kè ì bo naá ndi kó tidaati.

Dè bo dōò dii mōnni di bo banté ke dò nKuyie Mpakedaa weè n tōnní.

14 Kù tu: Nyíúnè,

kényānku díndi Sedisadèmmu kòbe,

kù kērōomu ke bo mbo di cuokè.

Kunku Kuyie nkuù béi.

15 Yeboté péu bo kù taunnè de yiè,

kéntú ku kòbe kè kù mbo be cuokè.

De yiè bè bo banté ke dò nKuyie Mpakedaa weè n tōnní.

16 Kuyie nwēti ke bo tiekemu Sudaa kòbe

kè bè mbo ku eì

kù wēti ke bo tāātému Sedisadèmmu.

17 Yeboté ìnè yáóó Kuyie nyiikè,

kù itému ke yetiní ku cēsààtè mieke.

3

Kuyie mbenkemè ku pāānāānti nāāntò ikuú niùti diewè Sosuwee

¹ Kè ti Yiè nKuyie nni mbenke ikuú niùti diewè kòò còmmú Kuyie ntōnni ìikè, kè dibòò còmmú o bakù youú ke bo ò wàtí.

² Kè Kuyie ntōnni náké dibòò ke dò: Fṣ́ ndibòò ti Yiè nKuyie ntu a cṣ́éké! Fṣ́ ndibòò Kuyie ntu a bá nwátírì Sedisademmu kù tāté wè, oniti yiè ndōnnè kudáú kùú cṣ́ú nkú nku kè bè kù pùte.

³ Ke sṣ́ nSosuwee còmmú Kuyie ntōnni ìikè ke dáátí tiyààti kè ti ā meyṣ́ṣ́.

⁴ Kè Kuyie ntōnni náké bèè bo de borè ke dò: Dáténè we tiyààti meyṣ́ṣ́ nkpeti, kóò dátinnè tiyaásààti. Di dèè meṣ́me kénáké Sosuwee ke dò: N da wénkùnnemu kè bè bo da dátinnè tiyaásààti.

⁵ Kè Kuyie ntōnni sṣ́oté di nāānti ke dò: Ínnénè we kuyaábomboúnkù sààkù, kè bèè ò ìnné kuyaábomboúnkù sààkù, kóò dátinnè tiyaásààti, kè Kuyie ntōnni còmmú de borè.

⁶ De kó difṣ́nkúò kè Kuyie ntōnni náké Sosuwee ke dò:

⁷ Nte Mpackedaa náá nti. Kù tu:
Kàa tū nku kó kuce,
ke tū nku kuó,
fṣ́ṣ́ yó mbaké ku cṣ́ètè,
kè fṣ́ṣ́ nwéí te dānkù,
kè n da tannè bèè me ncómmú die nṣ́be kó fenafe mieke.

Kuyie mākémè kù yóó duṣ́nnimè odestíwè

⁸ Kè ti Yiè nKuyie mbéinnè Sosuwee ke dò:

Fṣ́ nSosuwee ikuú niùti diewè nè a kòbe kénénè kékeè,
díní bèè pī nyikuó tōmmú
ke dò mmebenkùmè mèè benkù n yóó duṣ́nkomu odestíwè,
wèè yètirì tu kuye * terì ndi dèè benkù ke dò nnè Yesu borè meborime pàmmè meè ketírì.

⁹ N dóú nditári ndi Sosuwee ìikè

kè di mṣ́ke inuṣ́ nyiyiekè.
Mí māmму n yóó kerì di ìnkè iwārii.
M bo fūū ndihè di nkó meyei ndiyiè òmáà mieke.

¹⁰ De yiè diwèi bo di pī
kè di nyu ditòbè yebaa
ke wè nke yo nṣ́nyí nè fikíè de kó yebè.
Mí ndi Yiè nKuyie Mpackedaa mí béi.

4

Kuyie mbenkemè Sakarîi tefitíkèkètè nè odifíè kó detie

¹ Kè Kuyie ntōnni dii n nāānnè, kè dii wētení ké nh ente bè ṣ́ṣ́ ente mèè botí oniti wèè yè nke duó.

² Kè di m beke n yà mù, kè n dò: N yà tesṣ́fitíkèkètè nte, kè mekùò ncúṣ́ te cuokè te yómmè kè sifitúbúkúsi bo siyiekè nè de kó iwēí.

³ Kè odifíè kó detie ncómmú te také, muò nte bakù youú, mutēmù ku cānku.

⁴ Kè m beke Kuyie ntōnni dii n nāānnè ke dò: N Yiè die mbenkù ba?

⁵ Kè di dò: A í banté dè benkúmmà? Kè n dò: N yí banté.

Kuyie ndóúnnè dii niùú Sodobabæedi

⁶ Kè Kuyie ntōnni n náké ke dò: Náké ti nnāānti Sodobabæedi ke tú:

Dè í tú nè o wērimú mmu yoo nè o kpeti,

dè tu nè n kó Muyaá mmu.

Mí ndi Yiè nKuyie Mpackedaa mí béi.

⁷ Ditári dierì fṣ́ nha í tùòke dèmarè Sodobabæedi ìikè,

ò bo da pante kécléité kédeite ditári

ò yóó cṣ́ó ndi n cṣ́ètè yómmè,

kè benitibè ndi sántí ke tú:

Di wenni! Di wenni!

⁸ Kè Kuyie nyíé ké n náké ke dò:

* **3:8 kuye:** Wèè yètirì tu Kuye bè yè nYesu nwe o yètirì

⁹ Sodobabæedi weè pũütè n cǐètè
kè weè yóó tè dèè.

Kè dæe yíé nkàa banté ke dò mmî nKuyie mmî ò tønko.

¹⁰ Weè do senku Sodobabæedi tæmmú

ò mù ketírí dîi mǎnni kè mù yí ðeu,

dè bo ò narike ò bo yà dîi mǎnni ò maámè n cǐètè.

¹¹ Kè n wète kébéinnè Kuyie ntǎnni kè dǎ: Odifè kó ðetie ndende dèè còrmú tefitíkèkètè také,
muù nte bakù you, mutæmù kucǎnku, dè benkú ba?

¹² Kè n yíé kébeké ke dǎ: Kè odifè kó ibake idéi ìi me mmøke isøkũsti, kè odifè kó mekùò
nyì tũ nke do mmesø, ndè benkú ba?

¹³ Kè dî dǎ: A í yé dè benkúmaà? Kè n dǎ: Áà, n yiè, n yí yé.

¹⁴ Kè dî dǎ: Benitibè bèðébè mbe n tǎatè bè kè bè còu mmekùò nkè bè còrmú Kuyie Mpakædaa
iikè.

5

Kuyie mbenkemè Sakarîi dipátiri kè dî pùti

¹ Kè Kuyie nyíé ké m benke, kè n yà dipátiri kè dî pùti.

² Kuyie ntǎnni dîi n náánnè kè dî m beke n yà mù, kè n dǎ: n yà dipátiri mari ndi kè di okùmè
bo métiribè tepítè, kè di pækùmè bo métiribè bænùmmù.

³ De mǎnni kè Kuyie ntǎnni n náké ke dǎ: De kó dipátiri to meyei mmèè yóó tuækèni dihei me
kó tináañti nti. Kè kupíkù makù kpeti tú beyóóbè bæmøu, òmøú í yó nkpaá dihei, kè kupíkù
tekù kpeti tú: Bèè ø mparikunè Kuyie nyètiri ke né sou mbè kóò møú í yóò nkpaá dihei.

⁴ Mí ndi Yiè nKuyie Mpakædaa n duñko ðe kó meyei nkè mè bo do oyúókù cǐètè nte nè bèè
ø mparikunè n yètiri ke né sou. Mè tati beè cǐi mieke ke bo cǔtè yesǎnhè kéwènnénè imarí.

Kuyie mbenkemè Sakarîi onitipòkù møú kòò kàri tenaate mieke

⁵ De mǎnni kè Kuyie ntǎnni dîi n náánnè kè dîi tóónni m borè, kè m béinnè ke dǎ: Wénté a
bo yà dèè kèriní ðe dómme.

⁶ Kè n dǎ: Ba nni nde? Kè dî dǎ: Tenaate nte a yà mè kè tè kèriní, ke n náké ke dǎ: Dihei dimøu
kó meyei mme.

⁷ De mǎnni kè n yà dibierimínni kó kupòkù pòòtemè ke ààtènni ðe kó tenaate, kòo nitipòkù
møú kàri te mieke.

⁸ Kè Kuyie ntǎnni dǎ: Bè we ntú kuyonku kéndó kóò tèntoo te mieke, képoonko dibierimínni
kó kupòkù.

⁹ De kó difønkuò kè Kuyie nni mbenke kè n wénté kéya benitipòbè bèðébè kè bè pùti ke ã
ifíeti kè ì ðonnè fècònfè kpeyi. Kè bèe túóté tenaate kéyoutenè ketenké.

¹⁰ Kè m beke Kuyie ntǎnni dîi n náánnè ke dǎ: Bè kòrinè ke tenaate?

¹¹ Kè dî n tǎnnè ke dǎ: Bè tè kũntinè Babidǎnni nwe ke bo tè maá teçtètè, kè bè maá ke dèè, bèè
tè cǎnné disǎà kó diteitiri inkè.

6

Kuyie mbenkemè Sakarîi sinaasǐ sinàà

¹ Kè Kuyie nni mbenke kè n yà sinaasǐ sinàà kè sî yètini yetàrè yèdèè cuokè, kè ðe kó yetàrè
tu disøwũò.

² Kè sisǐi siwũòsi ðeri teketitè kè sisòusi ðeri tedétè.

³ Kè sipéisi ðeri tetáantè, kè yeyòrè kpesi ðeri tedétè.

⁴ Kè m beke Kuyie ntǎnni dîi n náánnè ke dǎ: N Yiè ðie mbenkú ba?

⁵ Kè Kuyie ntǎnni n náké ke dǎ: Bè yènni itemmånke inàa ndi, bè bonni ketenké kamøu yiè
mborè nde, ke bo ke itini bàmbà.

⁶ Tenaasǎntè sisǐi sòusi ðeri tè kòri kubakù you bíékè nke, kè sipíé tè tũ nkè yeyòrè kpesii kété
kubakù cǎnku bíékè.

⁷ Kè siwũòsi kété kéncatiri ke dó mecǎa, nke bo ce nkutenkù, kè Kuyie ndò: Kotenè kéce
nkutenkù.

Kè sîi coké kékøte ké kù ce.

⁸ Kè kù m beke ke dǎ: A wúò nsìi me nkéri kubakù you bíékàà? Sî yóó cũũnko n Yaá mmu
ðe kó kutempè mmieke.

Kuyie nnakémè kù yóó déúkunnemè ikuó niùti Sosuwee

⁹ Kè Kuyie nni mbéinnè ke dǎ:

¹⁰ Yíé nhá kotè Sefanniya bire Sosiasi cǐètè bèè itè Babidǎnni ke konni bè ðe mbo, kàa cǔtè
Edidaíi nè Tobiya nè Yedaya bæ borè, bè m pání yèè pàrè.

¹¹ Kàa yè còuté a tóóté timáti péiti nè mesəə nkédəə dikpààtìpì, ké di òò nYotisadaki bire Sosuwee ikuś niùti diəwè.

¹² Kàa dèè a ò nàké ke dò: Mí ndi Yiè nKuyie Mpakedaa mî tu:

Wèè yètìri tu kuye * weè yètìni,

weè yóó maá mí ndi Yiè nKuyie n c̄fètè.

¹³ Weè yóó t̄e maá kéntú okpààti diəwè

kénkari okpààtikàri Ìnkè

ke baké o nìtibè kè ikuś niùti nkari o bakù yóú,

kè kunaati diékù mbo bedè be cuokè.

¹⁴ Kè dikpààtìpì dii, di yó mbo n c̄fètè mieke nke, kè di denniní Edidaii nè Tobiya nè Yedaya nè Sefanniya bire bè n dòò dii wèi.

¹⁵ De m̀nni bèè bo med̀timè bè bo koteni kémaá Kuyie nc̄fètè kè di banté Kuyie Mpakedaa weè n t̀nnimè di borè.

Kè di yie ndi Yiè nKuyie nkó metammè dè yóó d̀d̀mu nweti weti.

7

Bè nàkémè menùboúmmè kó tináahti

¹ Okpààti Dariyuusi kpàti benni naanni, otànkù weinwè bè tu wè Kisideu * o kó diyie naanni kè Kuyie mbéinnè mí nSakarîi.

² Ke s̄s̄ mBeteedi kəbe t̀nni Sadesee nè o nìtibè, Dekemmu-Medeki nè o kəbe Kuyie nc̄fètè kè bè bo kù bántè,

³ kébekénè Kuyie Mpakedaa kuś niùbè nè ku pānāahti náambè ke tú, di d̀ò nkénsəkè ke kuđmmu ke bou dinù otāđnummuwè yiè mmieke di do đmmè nè dim̀đnnàđ?

⁴ De m̀nni nè Kuyie Mpakedaa m béinnè ke d̀ò:

⁵ Náké kubotí kuməu nè ikuś niùbè ke d̀ò:

Di bou yèè n̄ otāđnummuwè nè otāyiéinwè

dè t̀ùòke yie nyebie nsipisiyiekè,

di bou de kó yēn̄ di n d̀ò mèè kpéi nkaà?

⁶ Di đ nyo ndi m̀nni ke ȳ,

dè đđ í ntú dii yo nkè dii ȳn̄n̄?

⁷ Di í yé Kuyie ndo nàké ti nè ku pānāahti náambè dim̀đnni kəbe n̄ mieke, ke s̄s̄ nSedisademmu kəbe nè yehékè yèè ò fité bè kpaá kari bá demarè í bè kəđnnè. Kè benitibè kpaá píéké Nkefu nè diyie taà kèè bíékè kó yehékàđ?

⁸⁻⁹ Mèmmè kè Kuyie Mpakedaa m béinnè ke d̀ò m bè dènte kù do bè nàké ti nè dim̀đnni ke d̀ò:

Mbekùnè tim̀đmm̄nti,

nd̄onè ditəbè kémməkənè ditəbè mesémmè.

¹⁰ Di bá nf̄ũnko bekúpobè nè iciribí nè bep̄òbè nè

bésennibè òm̄u bá nwantinè ot̄u meyi.

¹¹ Bè me nyí nyie nke bo kénté kù tu mù, ke kù b̀tinnè ke kpénkùnne be to.

¹² Kè be yèmmèe kpenke ke naánnè kupèrikù, bè í nyie nke bo kee Kuyie Mpakedaa bè duđnni ì tié nnè t̄i náahti nè ku Yaá mmieke, nè ku pānāahti náambè dim̀đnni kəbe borè. Mèmmè mí ndi Yiè nKuyie Mpakedaa kè m mieke bè peike mediè.

¹³ Kè bè nni nyu kè n c̄fékè

n do bè yu kè bè c̄fékè mèè botí.

Mí ndi Yiè nKuyie Mpakedaa mî me nyè.

¹⁴ Mîi bè cíe nkè bè ta ibotí t̄i bè í yé ì mieke,

kè be ei d̄ũnko,

òm̄u ténke í yièni de bíékè,

òm̄u me nténke í kè kòri,

ketenkè kèè kó mekārime do naati,

kè kè naánko ted̄ontè.

8

Kuyie nàkémè kù yóó d̀ò mèè sàà nkutenkù

* **6:12 kuye:** Kuye bè náa nkùu kpéi ndie mbè yè nYesu nwe, odesiwe. Wénté Esaii 4:2.

* **7:1 Kisideu:** Bè do kaammè betààbè nè ti kaammè dè í wè. Bè kóo t̀nkù Kisideu berinè ti kò betààbè tepítè nè oketiwe nè tepítè nè odéri de cuokè nke (diyosè nè mewanaà nde cuokè).

¹ Kê Kuyie Mpakedaa m béinnè ke dò:

² Mí ndi Yiè nKuyie Mpakedaa mû tu
n dómu Sedisademmu kòbe kè dè n yóu mēdiè,
nè de kpéí, kè m miēke cóú mbe dootitòbè.

³ Mí ndi Yiè nKuyie mmû tu n wētoomu Siyās,
ke bo mbo Sedisademmu,
kè bē nhò yu ke tú:

Bèè dòòri Kuyie ndómè be ei,
kényu Siyās ke tú mí nKuyie Mpakedaa n tāsààri.

⁴ Tidakóti nè tipokóti bèè dúkute ipàati bè kòtè mèè kpéí,
kè bēe wēte kébuoté Sedisademmu miēke.

⁵ Idapùmbí nè Isapùmbí kè bè nkpeiti dihei miēke yecēkarè yemou.

⁶ Isidayeeri bēè kpaá di mmònni bè í wúò nke dò ndè bo na kédòò,
di yèmmè né dò ndè múnke n yóunèmu mí ndi Yiè nKuyie Mpakedaa?

⁷ N yóó deetému n nitibè bèè ciété ke bo diyie yièni kèè bíékè nè di taà kè,
mí ndi Yiè nKuyie Mpakedaa mû béi.

⁸ N yóó bē tēñnéni mu kè bē mbo Sedisademmu kéntú n kòbe,
mí nKuyie kè nní mbè te,
ké mbè baké, ke báá bē yóu,
m bo mbè dòòri dèè síé.

⁹ Nte mí ndi Yiè nKuyie Mpakedaa n tú mù:

Yáúkunnè di kònti
díndi bèè kèè m pāānāanti náāmbè béi ntii náānti n cīētè pūūku dii mōnni.

¹⁰ De mōnni bē dō í yieti betōmbè

iwūò me nyí mmòke mucśntimu mamù.

Becièmbè me ndo í mōke meom̄pùmè nè be kprantídèntòbè kpéí.

Mí do yóu bá wè kòò nwantinè otòu meyei.

¹¹ Di mmònni n ténke í yóó dòò n kòbe bèè kpaá n do dòòmè doké kòbe.

Mí nKuyie Mpakedaa mû béi!

¹² De mōnni bē bo nkari kè dè boo,

detie mbè tu dè fīnyī kè dè mpeí,

kè bē kùúti ketenkè tidiiiti peité,

kè keīnkè nduōnni fetaafe,

n nitibè bèè bo nkpaá bē yóó dè tieke.

¹³ Díndi Sudaa kòbe nè Isidayeeri bē n do di dòò mèè botí meyei nke ibotí tei yà
mèè botí nku n yóó di dòòmè mesàà nkè ì yà.

Di bá nyīkù, yáúkunnè di kònti.

¹⁴ Mí ndi Yiè nKuyie Mpakedaa mû tu:

Di yembè do n caārèmu ke í m miēke
kè n tāātè ke dò n yí yóó yóu m bo bē dòòmè meyei.

¹⁵ Di mmònni n né pētinke tāātè ke yóó di dòò mesàà mme

díndi Sedisademmu kòbe, nè Sudaa tenké kemou kòbe,

di tū mbá nyīkù.

¹⁶ Ntenè di yó ntū nti,

bá wè, wè nnáá nhotòu timóm̄m̄nti kè di mbekù timóm̄m̄nti

dè bo yièmmè kè kunaatí mbo di cuokè.

¹⁷ Di bo dòòmè ditòbè meyei nde kó iyehtotí báá tanní di yèmmè miēke

di níí bá mpariku ke né sóú,

mí nKuyie n yí dè dó.

Menùboúmmè kó yewe yóó naámmè yewe yebaa nkpeye

¹⁸ Kê Kuyie nní mbéinnè ke dò:

¹⁹ Mí nKuyie Mpakedaa mû tu: Sudaa kòbe bou mèè nùboúmmè otāānaanwè nè onummuwè
nè okuónwè, nè opínwè de kó yewe bo naá ndiwèi kpeye, kuyèhnaatí kpeye, yebaa nkpeye, kè
di nyānku. Né ndónè timóm̄m̄nti kè kunaatí mbo di cuokè.

²⁰ Mí nKuyie Mpakedaa mû béi:

Ibotí nè yehékè dè itinímu péu ke kōriní Sedisademmu.

²¹ Dihei dii nkòbe níí bo sōnké diteri kòbe kè bē nàkè ke dò:

Ti kotenè kébántè ti Yiè nKuyie Mpakedaa,

kè bèe bè tèrínè ke dò: Ti kòrimu.

²² Yebotè péu nè ibotí ìl kpeñní bè bo kotení Sedisademmu kéwammú ti Yiè nKuyie Mpakedaa, ké kù bàntè.

²³ Mí ndi Yiè nKuyie Mpakedaa mfi béi!

De yiè benitibè bo yènni tepítè bèè cáá nyibotí

kéncáátí Sifu òmáá yaàbòri ke tú:

Ti dó ke da ñeìnèmu,

ti kèèmu Kuyie nda bonèmmè.

9

Kuyie nkpannèmè yehékè yèè tókénè Isidayeeribe

¹ Kè Kuyie nní mbéinnè ke dò:

Dè í tú Isidayeeribe máá ndi n kpannèmè,
Adaraki tenké kòbe nè Damaasi ei kòbe m bè kpannèmu múnke.

Ke yé mí nKuyie n wúómmèmu benitibè bəmou n wúó mmèè botí,
Isidayeeribe bəmou.

² N krañnèmu múnke Amati ei dii tu kutemmànku,
ke kpannè Tiiri nè Sitōō kpeye yèè cii ndeu.

³ Tiiri ei kòbe maá tecèkpetè nte

ke píe ntimáti péiti mutáá ndómmè ketenkè.

Ke píe mmesəə mubirímú dómmè ice.

⁴ Kuyie mmuwèrímú yiè nyóó pəntemu dihei,

kédéíté iduotí kətannè dāméèri mieke,

ké di cəu mmuháá.

⁵ Kè Asikanəə kòbèe dè yà kè kufəwáá mbè auté,

kè Kasaa ei kòbe nkpeutí,

dè bo di Ekunəə ei kòbe okpàati ténke í yó mbo Kasaa ei mieke.

Oniti ténke bá nkérímu Asikanəə ei,

⁶ Bèè kəkè ibotí bèè yó mbo Asidəti ei,

m bo deite Fidisitèbè fentè,

⁷ M bo deite iwūō bè í fié ì kè meyiñ nyè ì kó imaa mbè nò mieke,

nè bè fié ì yebəkè.

Bèè bo nkpaá de yiè bè bo naá n kòbe,

kéndónnè Sudaa kó kunaámunkú kòbe dómmè,

kè Ekunəə kòbèe ta n kòbe mieke Sebusiibe do dōómmè.

⁸ Mfi mómumuə nyóó cómmú kébaa nh ei, n dootitəbè kpeí,

òmou ténke báá di ta kéfèū n nitibè,

n yámu m mómumuə nnè n ñənfè.

Okpàati wèè yóó təní diwèi o kó tináaəti

⁹ Díndi Sedisademmu kòbe nyankunè diwèi!

Díndi Siyōō kòbe iinè!

Ntənè di kóo kpàati ke kérini di borè.

Ò dōōri dèè sié dènde ke nò ndəmou,

ke yōō nke deke disámmarínseri kó dibii.

¹⁰ Sikpárisəēi í yó nkpaá bo Efadaimmu tenké mieke,

sikpárisəēi me nyí yó nkpaá Sedisademmu ei.

Ó yóó kékému de tánnè,

kéánnè kunaatí ibotí nè itei de cuokè.

O kpàatiyuu bo túóté dāméèri yie nkéntə kətuəkenè otəu, kédité kukó ndiekú Efadati nè kutemmànko.

Kuyie nyóó wète kécónnémè Isidayeeribe bə fətəri

¹¹ Kè Kuyie mbéi nke dò:

Nè ti kó metaummè n di dōōnè mè di n feu ìl wūō kó meyiñ mmieke,

mèè te kè n yóó di denne di kpetí dii fətəri mieke.

¹² Mí nKuyie mmfi tí ndi náá nyíe, díndi tidaati tii m búō!

Konnènni di kó dihei iduotí fité di,

n yóó di dəōmu mesàà nkè dèe pèété kuce mèdémè di di mèè sémmè.

¹³ Siyōō ei, n yóó duó nkàa nitibè bèè do Yafanni kòbe mudoò,

Sudaa kòbe bèè yó ntú n támmu,

kè Efadaïmmu kɔbɛ tɔ m pie,
 díndi Siyɔɔ kɔbɛ kè dí ntú n kpàrisiè.
 14 Mí nKuyie n yó mbo n kɔbɛ yɔ ìnkè nke kè m pie ntú níéé fetaafè ɔɔ míítémè,
 mí ndi Yiè nKuyie m bo kɔnnè dii mànni ditàteheù kékétóo
 nè kubakú youú bíékè kó kuyaakperíkù.
 15 Mí nKuyie Mpakedaa n yó nkánkémú n nitibè,
 ke bammɔ yetárè,
 kè yè buati bɛ dootitɔbè, kè bè nànte páíi bè ɔɔ nantemè finyí bɛ,
 kè bè mméú meyi mmièke, bè ɔɔ féúté feɔfè kè ikuó niùti
 kunne màè botí dinaabuu meyi mmièke,
 kè mè wùo diwùɔtònni bàkè.
 16 Mí mbɛ Yiè nKuyie m bo bè deeté de yiè.
 N nitibè mbɛ, n kó ipe.
 Bè bo ndò nyetárè yèè donku deù ke mmieti bɛ èi mièke.
 17 De yiè bɛ wenninku í yó mmòke kumàнку.
 Bɛ wèi mɛ nyí yó mmòke di mààmè.
 Tidiiti nè menabémmè dè bo nte bedapàmbè nè besapàmbè
 kè bè nkpeñi.

10

Kuyie nkuù duò nfetaafè

1 Mɔonè Kuyie nkè kù dí duɔnni fetadentifè.
 Kuù ɔ nte kè fetaafɛ kperi kéni mɛdiè.
 Bá wè kòo pakuu yè tidiiti.
 2 Sibɔntenkaanì di soúmmu,
 kè bepāābè di náá nsiyáābisí,
 di yau tii dɔuhiti tu detetirè nde
 ke nárikunko di yèmmè fààrè
 deé te kè benitibè cìtè nè meyencaàrìmè
 tipietì tii kpa ti cènti ti kɔmɛ.

Kuyie nnakémè kù yóó wète kédeetémè ku nitibè

3 Kè Kuyie mbéi nke dò:
 Mí nKuyie m mièke kèè peike bepecenyiɛbɛ,
 n yité ke còmmúmu bɛ kpéi.
 Mí nKuyie Mpakedaa m bo daatení dii yiè n kó ipe Sudaa kɔbɛ kpéi,
 bè bo naá nsikpàrisí kperi kè m bè kòtenè mudoò.
 4 Bekpàātibè yétini Sudaa kó kufuku mièke nke,
 ke bo nkpeñi ke dònne ditári bè ɔɔ pūūténè di,
 ke dò nfɛbaafɛ ke dò nhokpàrinuɔnti kó mutāmmù.
 5 Bè bo ntú bekpàrinuɔmbɛ
 ke nàù bɛ dootitɔbè kuce kó titáti kɔmɛ.
 Bè bo mbè nàù ke yé mí nKuyie n yó mbè bonèmmè.
 De yiè dè bo di bɛ dootitɔbè kó behāāpònsāndèèbè.
 6 M bo kpénkúnne Sudaa kɔbɛ,
 m bo deeté Sosefu yaābí kè ì còriné i fētiri,
 mesémmè mɛè bè nni mbonè.
 Dè ténke bá ndò mbɛè do n dootóo dimònni mari.
 Mí mbɛ Yiè nKuyie mmù bè te,
 ke yóo kèè bɛ báammù.
 7 Efadaïmmu kɔbɛ bo ntú bekpàrinuɔmbɛ,
 bɛ yèmmè bo nnaati ke dò mbè yà mɛnaà.
 Bɛ bí bo mbè wùó nkè diwèi ì bo.
 Bɛ yèmmè bo nni nnaatinè mí mbɛ Yiè nKuyie.
 8 Kè n ní bè yúnè fɛfontifè kè bɛé tíí,
 nke yé mii bè deetémè,
 kè bè sūi nke maatenè bè do mamè nè dimònni.
 9 Mii bè yaá ibotí tɛi mièke
 bè ɔɔ yaá mɛè botí mɛdibii,
 bè mɛ nyó nkè bo kédenténimu n kpéi
 kètié mbɛ bí kè bɛé wɛtɛní.

¹⁰ N yóò bè dèitenímu Esibiti nè Asidii,
kè bè tíi nKadaadi tenkè mieke nè Dimaa, kè bèe duú.
¹¹ Kè sénté Esibiti kó kukó,
mí nKuyie mú yóò cónné dàmèèrì kó yenéfinfirè kè kukó nNiidi kũũ.
Asidii kòbe fenté bo deè.
Kè fekpaàtìpàtífèe détténè Esibiti kòbe.
¹² Kè n kpénkúnne n nìtìbè kè bè nkéí nè n yètìrì,
mí nKuyie mú béi.

11

Kuyie nnákémè yehkè yèè kpeñni yè dotimè

¹ Kè Kuyie mbéi nke dà:
Fó nDimaa tũúkú, kpeté a bòrè,
kè muháá nta kécóúté a tedierè sétìrì.
² Díndi detie nsipèrèsi, kómmúnè!
Sétìrìbè duómu,
de kó detesàarè ténke í kpaá,
díndi Basáá tie mbè tu dè sénni, kómmúnè!
Kutúúkú bè do í daati ke taà kú domu, kú í kpaá.
³ Tí yo bepecẽmbe dabùò,
be pe í kpaá mèè kpéi nke.
Kè yecírìcírìbe kuò Suditèè tũúkú yè do tá kú í kpaá mmèè kpéi.

Bepecẽmbe bèdèbè kó tináaati

⁴ Kè Kuyie nní mbéinnè ke dà: Cẽmmú m pe ìì bo mukòu kpéi.
⁵ Bè do nyi ke n kòu bá òmòu í bè bònne, kè bèè fíiti kè bè tu: Kuyie nnè mutõmmú, tí bo kparikè. Kè í cẽmbe nè búútóo bá mesémmè í bè bo.
⁶ M múnke ténke í yóò deeté di nhei kòbe, mí nKuyie mmú béi, n yóò yóumu bá wè kòò do o kou nõu mieke, nè o kóo kpààtì nõu mieke, kè bèe bè fèũ, m me mbáá bè deeté.
⁷ Memme kè n kote ke bo cẽmmu ipe bè do nyi ke kòu, kéwaa nyedò yèdèyè, ke yú òmari ke dà: Mesàà, nke yú diteri ke dà: Mewènnimè, kékote kécẽmmú ipe.
⁸ Otánkú omáá mieke kè n cíe mbepècẽmbe bètãati bèè do ì cẽmmú. Kè meminnimè ì nní ndònténè kè ì múnke m pè.
⁹ Memme n yì nàkémè ke dà: N ténke í yóò ndi cẽmmú kè fèè bo kú, fèe kú! Kè fèè bo feti fèe feti, ìì kpaá kè ì bo ncáá nyitòbè, ì ncáá.
¹⁰ Memme n tũótémè didùò n do yu di ke dà: Mesàà nke di kèéte, kè dè bo yie nkè metaumme n do dònènmè ibotí kè mèe tôte.
¹¹ N kèéte dii m̀nni de kó didùò ipe kó bedombe bèè n wùò nkè bèe banté Kuyie nkuu bè naánnènmè de kó medaòrimè mieke.
¹² Kè m bè nàkè ke dà: Kè di pènsìrì n yietínè kè di me nyí pènsìrì di yóu. Memme kè bèe kaa nyidíiti medítìbii nsipísitãati kè n duó.
¹³ Kè Kuyie nní nnákè ke dà: Tũóté de kó idiiti bè yè mbè nu nni ntàa nkùu donku kéãnné n cĩètè kó ditou mieke.

Kè n tũóté de kó medítìbii nsipísitãati kéãnné Kuyie ncĩètè kó ditou mieke.
¹⁴ De kó difõnkúò kètũóté didùò terì dii yètìrì tu: Mewènnimè ke kèéte. Dèè benkú ke dò nSudaa kòbe nè Isidayeeribe be kó mewènnimè tôte.
¹⁵ Kè Kuyie nyíe kébéi nke dà: Dòò amáá kéndó nhopecenti wèè yèmmè í naati,
¹⁶ ke yé mí nKuyie n yóò duónkomè opecenti tòu nwe de kó dihei mieke, wenwe bá kòò mànté ipe o pecenku mieke ò í yó ndake de kpeti, kè fẽmafè feti ò í yóò fè wammú, kè fẽmafè kàute ò báá fè taa, ò me nyí yó mpiú ì kònti naati, ò yó nkòumu ì ã mekúò nke cáá nke dei isonyi kpèètè.

¹⁷ Di bo yà díndi bèè tu dimáa bepecẽmbe,
díndi bèè dootóo m pe
bè bo cò di baà nyese,
kékũũké di nuò nyoyui yese,
kè di baà nfãũ nkè di nuò nyoyui yèi.

12

Ibotí yóò wènnènmè kèdo Sedisademma

1 Nte Kuyie nnàkè tì Isidayeeribe,
Kuyie nkùù pité tiwéti
ke fíi nketenkè kó yesàhàkè,
ke ànné onítì di wènni,
kuù béi nke tú:

2 Mí nKuyie m bo dàò Sedisadèmmu febòòfè kóò píe m mieke kó menaà, nyebotè yèè ò fité, kè yèe yà kémuò nkè ye ìkèe fité. Deè múnke yóò tuàkení Sudaa kòbe be dootitòbè bo bè do dii m̀̀nni képi Sedisadèmmu.

3 De yiè m bo dàú nSedisadèmmu yebotè ìkè kóo ndo nkutáári bèè bo ndó kóò còtè bè bo koute bemáá, yebotè yemòu bo wènné kóò do.

4 De yiè m bo duò nkè sisèíí wááté, kè kufòwáá nhauté si dèèbè, m bo yèikùnne ibotí tei kó sisèí, n nònfè me mbáá úú nSudaa kòbe ìnkè.

5 De m̀̀nni Sudaa botí kó bekótìbè bo nnáá mbe yèmmè mieke ke tú: Sedisadèmmu kòbe kó muwèrimú bonní be Yiè nKuyie Mpakèdaa boré nde.

6 De m̀̀nni m bo duò nkè Sudaa kpààtibè kuò yehèkè yèè bè fité kubakù cànkú nè kuyouú ye kòbe, muháá nhòò cútúe mèè botí tímúti nè ideí. Kè Sedisadèmmu nkpaá bo o kari kè benitìbè ò á.

7 Mí nKuyie n yóò keté kédeetè Sudaa kó yefe kòbe mbe, kè dèe yie nkè Dafiti kòbe nè bèè bo Sedisadèmmu kè be yèmmè bá ndò mbè bè pèètè.

8 De yiè mí nKuyie n yóò nkànkèmmu Sedisadèmmu kòbe, de yiè wèè tu ocíri be mieke weè yó ndònnè Dafiti do dòmmè kè bè nwoú nho yaabí kè dè dò nKuyie, nke dò nKuyie ntànni.

Bè yóò kòmmùmè bè kùú wè ke o dùùte o kpéí

9 De yiè m bo ité kécòmmú kékúo ibotí ìì bo kòtení kéndó kédo Sedisadèmmu mudoò.

10 De yiè m bo ànné Dafiti kòbe nè Sedisadèmmu kòbe meyèmmè bè bo n kuònnè mè ké m banté kéwèètení m biékè. De m̀̀nni kékòmmú bè kùú wè ke dùùte o kpéí, wèè bire bo demáá dè 55 kú kòò nkuòmmè, Mpo 55 kú kè bè nkuòmmè.

11 De yiè yekúdabùò mbo dátínné Sedisadèmmu díbòò Adatidimoo * 55 kú kè bè nkuòmmè Mekidoo biriku mieke.

12 Dihèi mieke bè bo nkuò be naàmùnti be naàmùnti, kè Dafiti kó təcíètè kòbe ncáá nkè be pobè cáá nkè Natáá kó təcíètè kòbe ncáá nkè be pobè cáá.

13 Kè Defii kó təcíètè kòbe ncáá nkè be pobè cáá kè Simèii cíètè kòbe ncáá nkè be pobè cáá.

14 Tinaàmùnti sònti tii kpaá kè tì cáá ncáá nkè tì pobè cáá.

13

1 De yiè dinébòri mari bo mpùò nke ou Dafiti kòbe nè Sedisadèmmu kòbe kó meyei nnè be yóò.

Kuyie nyóò paammè yebòkè nè bèè sou nke tú bè nàá nku pāānāahti

2 De yiè m bo deite yebòkè kó yeyètè be nò mieke, mí nKuyie mmúí béi. Òmòu ténke bá ndenniní ye kpéí, m bo denne dihèi bèè tu bemáá m pāānāahti náam̀̀bè nè yebòkè yèè bè s̀̀nk̀̀nk̀̀o.

3 De m̀̀nni kòò mòu cíéké ke tú ò nàá m pāānāahti, o cice nè o yò bèè ò peitè bèè ò nàkè ke dò: A yóò kúmu! A nàá nsiyáábisi nsi ke tú a nàá nKuyie mpāānāahti. Kòò cíéké ke tú ò nàá m pāānāahti o cice nè o yò bèè ò kùú disie kékúo.

4 De m̀̀nni ifèi bo pí m pāānāahti náam̀̀bè nè be kó tipāānāahti kè bè ténke bá ndáátí iwūó kó ticiti kó yeyaàbòrè ke sou.

5 Bè bo nyetírí ke tú: Mí n yí tú Kuyie mpāānāahti náam̀̀tò, n tú otenkúti nwe nè bè m peitámè n tú ketenkè kou nwe.

6 Kè bè ò beke ke yí: Bá n kó tifiètù né bo a c̀̀nc̀̀ǹ̀ni? Ò d̀̀: N népobè beè dè nni nkòute.

Bèè yó nkpaá bè yóò bantémè Kuyie

7 Ntenè mí nKuyie Mpakèdaa n tú mù:
N tú nh èi ndisiè ndi ke bo kùú n kóo pecènti
nè wè ti wè nképi mmutòmmú kékúo,
kè ipee cíété kè n kuò ipebí.

8 Kè Kuyie nyíé kébéi nke d̀̀: De yiè ketenkè kó benitìbè bo toté yewétiyè yètàati, kè yèdèé kú kè òmáá nkpaá bo.

* **12:11 Aditidimoo:** Fedisiibe kò díbòò mari botí do nku, kè benitìbè yèmmè ndò ndi 55 kú fetaafe kò ndii m̀̀nni, kéwète kéyènni fetaafe konní dii m̀̀nni.

⁹ Kè m bè yàáké ké bè wénkùnne bè ɔ̄ pūnné mɛ̀ botí mesɔ̄ nnè timátí péítí kè dèe wenke. De yiè kè bè ní n yú kè n yie nke dɔ̀ bè tu n kɔ̀be mbe, kè bè dɔ̀: Kuyie nkuu ti te.

14

Kuyie n yóó baatémè ku nitibè mesomme

¹ Kè Kuyie mbéi nke dɔ̀:

Mí nKuyie n kó diyìè duunnímu
kè di dootitɔ̀bè bo totí di kperɛ di nuɔ mmieke,
díní Sedisadɛmmu kɔ̀be di nuɔ mmieke.

² N yóó duɔ̀ nkè ibotí tɛ̀i tímmu kédɔ̀ Sedisadɛmmu mudoò
kɛ̀pɔ̀ntɛ dihei kɛ̀héí dèè kó dimáà bo di mieke,
kɛ̀pímmú benitipòbè kédúónè,
kɛ̀pímmú besúkùbè kékúūnnè kédɔ̀ tidaati,
kè besɔ̀mbe nkpaá dihei.

³ De mɔ̀nní mí nKuyie nkè n cómmú kédokénè yebotè
n do ɔ̀mmè mudoò mɔ̀nní.

⁴ De yiè n naàcètè bo na odiffè tãri
dii bo Sedisadɛmmu donfũà,
kè dii yaté di cuokè diyìè yìèní kèè bíékè
nè di taà kè, kè dèe naá nkubiriku diekú
kè diwetiri dimáà fũte kubakú yóú bíékè
kè diterii fũte kucãku.

⁵ Kè di coké kètūnnè de kó kubiriku
ke yé kú yó nduómè kétuakénè Asɔ̀di nwe,
kè dí coké ké kú tūnnè
ketenkè do aá Osiasi Sudaɔ̀ kɔ̀be kóo kpààti mɔ̀nní
kè di yembèe coké mɛ̀ botí.
De mɔ̀nní kè di Yiè nKuyie nfeiténí
ke nɛ̀inè ku tɔ̀rè.

⁶ De mɔ̀nní diyìè ténke í yó mbo
dè yó ndò mbámmùu nwe ke dò nnikèii.

⁷ De kó diyìè yó ncáámmu
Kuyie nkuu máá di yé
de mɔ̀nní kuyie nyí yó mbo
keyènkè me nyí yó mbo,
bá kuyuoku kuwenniku kuú yó mbo.
⁸ De kó yewe mieke meniɛ mmèè duɔ̀ mmufòmmu
mè bo nyièní Sedisadɛmmu

kè mèmamè mpũd̄ nke taà dàmə̀èrì diyìè yìèní kèè bíékè kou,
kè metémè ntaà diyìè taà kèè bíékè kou
kɛ̀mpũd̄ ndiyɔ̀d̄ nè dipaɔ̀.

⁹ De kó yewe mieke
Kuyie nkuu yó ntú ketenkè kamɔ̀u kóo kpààti
kè benitibè bɛ̀mɔ̀u nkú báá nke nkú yé.

¹⁰ Kè dihei dimɔ̀uu wɛ̀tɛ kénáá nkubiriku
kétúóté Kebaa kɛ̀ntɔ̀ kétuakénè Dimɔ̀
kubakú cãku Sedisadɛmmu diyìè yìèní kèè bíékè
kè Sedisadɛmmu baatè yehékè sɔ̀nye,
ke tóóté Bensameɛ kó dibòri borè
kɛ̀ntɔ̀ kétuakénè bè tu dè dibòri kótírì,
kɛ̀pɛ̀ɛ̀tɛ kétuakénè dibòri kuduotí kentímè kperi
kɛ̀ntɔ̀ kétuakénè Ananɛ̀di kó ditenni,
kɛ̀pɛ̀ɛ̀tɛ kétuakénè okpààti kó diyɛ̀tituò borè.

¹¹ Ikuó mai ténke í yó mbo a bo yeténè ì kè bè dá kuò.
Benitibè bo nkari bámmùu Sedisadɛmmu mieke.

¹² Nte Kuyie nyóó poté kùu yéi ku benitibè bèè dokénè Sedisadɛmmu:
Oniti ní bo nkpaá fòu kóo kònti pãàke,
kóo nɔ̀mbii mpãàke,

kè be nòndié mpààke be nò mieke,

¹³ De yiè kufōwaá ndiekù bo auté benitibè

kè bèe kónté kénkpannè betòbè,

bá wè kòò nkpañnè o cēpētitòù.

¹⁴ Kè Sudaá kòbe wēnnénè Sedisadēmmu kòbe

kè bèe dokénè ibotí ì bè fité,

kékoú be máti péiti nè mesoò nnè tiyààti péu.

¹⁵ Kuyētku kùù do benitibè kuù doti sisēi,

nè sitesi sāmmarímú nè sisēi dè wēnné ke peité si

nè yòyóbè nè sāmmarímú

nè iwūš sonyi ì bo be āpònkari.

¹⁶ De mǎnni bèè bo nkpaá fòù,

ibotí ì dokénè Sedisadēmmu kòbe i mieke,

bè bo nkòríní Sedisadēmmu bá dii mǎnni,

ke ninku ke m báá mmí nKuyie Mpakedaa,

ke baà ntitouti kó dibanni.

¹⁷ Ibotí ì kòbe bo nkpaáo ke í nkàtení Sedisadēmmu

mí nhokpààti Kuyie Mpakedaa m borè,

bè báá péte fetaafè.

¹⁸ Kè Esibiti kòbe kpaáo ke í kòtení,

m poté kùù yētku ibotí tēi ì í kòtení

ke baà ntitouti kó dibanni,

kuù doti be ìnkè.

¹⁹ Esibiti kòbe nè ibotí tēi ì bo nkpaáo

ke í nkàtení ke baá ndibanni titouti kperi

tii yēiti doti be ìnkè.

²⁰ De yiè bè bo wāri sisēi kó yesānkewe ìnkè

ke dà: Bè cànné dè nKuyie nkpeí.

Kè n cīētè kó sikūmboó naá nyebò

bè yó mméinnè yè yewūštòrè.

²¹ Sedisadēmmu kó sikūmboó nè Sudaá tenkè kpesi

kè bèe dè duó mí nKuyie Mpakedaa n kpéi

bèè kó dimàà n feu iwūš kè bè nsi tòú

ke berinè imaa,

bepotambè ténke í yó nkpaá mí nKuyie Mpakedaa n cīētè mieke.

Madasi Di mpátiri to tii náànti

Madasi wàri o pátiri kè dè mmàke yebie nsikousinàà (400) mieke nke kè Yesu né na kékotení. Ò do yóó náké de kó tináànti ke sò nKuyie ncifètè wètè ke maámu kè bè wètè ke feu iwūš Kuyie nku cifètè mieke, ke né wètè ke bonke Kuyie nkó kuce, bá wè kòò fòù ò dómè. Kè benitibè sóú nKuyie nnè be pàrè mieke, bá òmòu ténke í dake Kuyie nkuš kpéí. Kè Madasi nnáá nyikuš niùbè nè benitibè sòmbe ke tú bèe ceete, ké mbè dènni Kuyie mbè dómè, ke bè náánnè múnke ku beénti kpéí.

Madasi do bè náá nKuyie nyóó tónnìmmè mme wèè bo náké ku náànti (3:1) Kuyie mpāānāānti náàntò Edii do nákémmè (3:23) Matie kó dipátiri nè Duku kperi Madasi náké ò nùu bomu ye mieke, ò tii: Isāā-Batiisi do náámmè ke tú ò kótení ke bo tūnte Yesu nwe kuce (Matie 17:11-13, Duku 1:17).

Di mpátiri náànti duš ke dómme

1. Isidayeeribe í banté Kuyie mbè dómè 1:1-5
2. Bè seimmè ikuš niùbè ke tú bè sènkèri Kuyie nkè bè yetíri 1:6-2:9
3. Mecaàrimè Isidayeeribe do caàrimè betòbè 2:10-16
4. Kuyie mpāānāānti náàntò nákémmè Isāā-Batiisi yóó kótenimè kètūntè kuce kè Yesu né na kékotení 2:17-3:5
5. Isidayeeribe dómme kèwētēni Kuyie mborè nè dèè yóó dāš Yesu bo wētēni ò tii yìè 3:6-23

¹ Di mpátiri ti náá ti Yiè nKuyie mbéinnè tinti Madasi Isidayeeribe kpéí.

Kuyie nhās taatémè kù dš wè

² Mèmmè kè ti Yiè nKuyie mbéi nke dš: N di dómu kè di né békú dimáà ke tú: Ba mbenkú ti Yiè Kuyie nti dómè? Dè í dò nhEsayuu weè kòti Sakòbaa? Nè memme kè n òake Sakòbu ke nii Esayuu.

³ Ke pànte o kó kutempè nkó yehèkè ke duš nkè yè dšũnko, ke náá nsikpamòš kó diàri.

⁴ Kè dè dò nhEdómmu èi kòbe bo yí, bè mè nti pàntemè ti bo maá, kè bè maá m borè pànte, mí nKuyie Mpakedaa mú bìi! M bo bè pànte kè bèe yú de kó ketenkè ke dš: Meyei nheí, m mieke péi bè sáà be èi.

⁵ Dindi Isidayeeribe kè dí dè yà, kèbantè ke dò m mí ndi Yiè nKuyie n òu ke í pī ndii màà kó yehèkè mutómú.

Ikuš niùbè cààrèmmè kè Kuyie mbè kpannè

⁶ Kè ti Yiè Kuyie Mpakedaa béinnè ikuš niùbè ke dš: Debire š ndému de cice kè kudaakú yìè nku yìè nkpeti. Kè n tu di cice dè né yīme kè di í n dé? Kè n tu di yìè, dè né yīme kè di í yìè n kpeti? Di n sènkèrimu ke né békú dimáà ke tú: Ti kù sènkèri ba mmieke?

⁷ Dè yīme kè di m pāā n ci dè, ke dè dakú n wūšòrè Ìnkè? Di caàri n yètiri ndi, di wèitè n wūšòrè nye detetirè. Ke né békú dimáà ke tú ti sīnkūnne òmmè boti ku wūšòrè?

⁸ Di n feu ò tii mōnni iwūš ò ā inuš nyimáà imáà nè ò tu yekpíè nnè ò mō, di yèmmè dò nde wennimáà? Kè di yèmmè dò nde wennimu dí dè pā di kóo kùmandáà, ké nsà kè dè bo ò narike kòo di còuté. Mí nKuyie Mpakedaa mú bìi!

⁹ Di bo dš dende kó dimáà kédèè ke né nni nyu, mí nKuyie nke tú n di kuš mmesémme, kè n ti kèèà? Mí nKuyie Mpakedaa m báá ti kèè bití!

¹⁰ Kòò mōu di mieke do nkpetimè n cifètè kó yebòrè dè na ntšũmu, kè di bá ncũnko n wūšònni detetirè. N di wúó ndè í n naati, nyí còú di m pāā nyèè pàrè ketíke.

¹¹ Titenti tímou dušmè n yètiri feĩmu tipíiti tímou. Kè bè m pāā nyepàrè sààyè, ke n tuš ntihúúnti. Mí nKuyie Mpakedaa n yètiri feĩmu titenti tímou mieke.

¹² Kè dindi né caàri n yètiri kè di yèmmè dò n kó diwūšònni tu cénkoo kperi, kè di bo na kédáà ndii Ìnkè di cénke ninte dè.

¹³ Kè dè di dómme muwèrimú. Di sènkèrimu mí nKuyie Mpakedaa, ke m pāā nyiwūš di yùúku í yoo ò tú yekpíè, yoo ò mō. Mí ndi Yiè nKuyie m báá còuté de kó yepàrè.

¹⁴ Di yuukumu dindi bèè š mmàke iwūš sàayi di dò nké m pā í ke né n feútè fèè ā kuyènkú. Dè yembè dindi di bo yà. N tú okpàati diewè nwe, kè yebotè yemou yè n kpéí. Mí ndi Yiè nKuyie Mpakedaa mú bìi.

2

Kuyie ndómè bè mpi nku tšmmú kè dè wenni

¹ Kè Kuyie mbéi nke dâ: N náánnè dímbè ikuá niùbè.

² Kè di í kèáté n náá nti, kè di í yie nke ðéúkúnne n yètiri, m bo duó nkè meyei ndi do, di bo pàà mesàà nke yé òmòù í bomè di mieke wèè àà n náánti o yèmmè mieke. Mí ndi Yiè nKuyie Mpakedaa mî béi!

³ M bo di kei n cîfètè tómmú, kè di úútí di wūš di n feu í kò tipiti di ilkè, kè bè di wènnénè ti kékáúté.

⁴ De mònni kè dí banté ke dò m mí nKuyie Mpakedaa n di kpannè kè dè bo yie nkè metaummè n do dònnè mè Defii nè o yaábí kè meè báá tôte.

⁵ Nè de kó metaummè mieke nke n do bè duómmè mufòmmu nè diwèl kè bè nni ndé, ke yíe n kpeti, ke mòke n kó kufówáà n yètiri ðeu mèè kpéí.

⁶ Kè bè ntiè mbenitibè timómmənti, kè siyáábisi í bo be nò mieke, mí nnè be kè tí nnaati, kè bè ðòrri dèè síé ke yūšnni benitibè m bíkè kè bè you meyei.

⁷ Ikuá niùti wèè dò nkétié mbenitibè n tié, wèè borè nde benitibè dò nképétémè n tié ke yé ò tumè mí ndi Yiè nKuyie Mpakedaa n kóo tōnti nwe.

⁸ Kè díndi bie me ndéténè n kó kuce, ke fétinne kusúku nè di kó itié mmieke, ke tôte metaummè mí ndi Yiè nKuyie Mpakedaa n do dònnè mè Defii.

⁹ Deè te kè n duó nkè ibotí tei di sènkèrri ke di cè nke yé dí í yiemme n kpeti, ke bekú tikouti.

Meborime mēdēmē mēè cāārē Defiibe nē Kuyie mbe kó metaummē

¹⁰ Kè Madasii béi nke dâ: Dè í dò nti cice omáá ndiá? Dè í tú Kuyie nkumáá kuú ti dòòà? Dè né dómme kè ti fiiti titòbè ke caári metaummè mèè do bo Kuyie nnè ti yembè be cuoké?

¹¹ Sudaa kòbe cākemu dinùù ti Yiè nKuyie ndo bè dāunnè ði, ke dāò isake kperε Sedisademmū nè Isidayeeribe tenkè kemou. Ti Yiè nKuyie ncîfètè cāámmu ke tú ku kpete kè kù tè dó kè bè tè sīnkúnne ke tūóké benitipòbè bèè feu yebakè.

¹² Wèè dāò mebotí, de yiè mbáá péte wèè bo ò kórné Sakòbu naàmunkù mieke ò mè mbáá péte wèè bo féuté fš nKuyie Mpakedaa fešfè o kpéí.

¹³ Nte ðemare ðedéíndè di ðòrri dè, di kuó nyèè dabùò ke wuó Kuyie nwūštōnni ntinōnniēti, ku í dake di pāre kpéí nkù mè nyí yé cóú.

¹⁴ Kè di né békú dimáá mùù kpéí nte kè kù yí cóú di pāre. Di yetírí mèè kpéí nke di pobè di puoke bè di dapánti mōnni ke béi nKuyie nyilè ke yí di yó mbè po ke né wète ke bè bèti.

¹⁵ Kuyie ndi wènné oniti omáá ndi fš nnè a pokù, kù né mè dāò ke dó ba? Kù dó dí nwē ntikānti nti nè meyèmmè di wènné ðii mōnni ke náá nhoniti omáá di š mbaa ba? Di š mbaà Kuyie mbo di duó mmenime ibí. Nyénè tūnke kòò mōù báá yete o pokù o puoke wè o dapánti mōnni nè o bí bè ntú ku kòbe mbe. Nyénè tūnke di toti ti di yèmmè ti kpéí nnè di pobè di puoke bè didacēnti mōnni, kòò mōù báá yete o pokù.

¹⁶ Mí nKuyie Mpakedaa Isidayeeribe tū nkù m mieke cómmu wèè bèti o pokù ke yé wè ò bètimè nè kuyonku nku. Ndakenè di toti ti di yèmmè mieke ti kpéí. Kòò mōù báá yete o pokù.

Kuyie nnakēmē kù yóó duānnimē ku kó ditōnni

¹⁷ Kè Madasii béi nke dâ: Ti Yiè nKuyie nhōunèmu di kó tináaanti. Kè di né békú dimáá ke tú, kù ti ðunè ba nkpéí? Kù di ðunè ti, tii tú, di š nnáá nti ke tú ti Yiè nKuyie nhō nwúó nwèè ðòrri meyei nke dè kù naati, kè kù ò yàrí, kù né yē nkù wetí ðmme botí?

3

¹ Kè ti Yiè Kuyie mbéi nke dâ: Mí nKuyie Mpakedaa, m béimmu ke tú: M bo duónko n kó ditōnni kè ðii keuté kuce. Di yiè ndi baa wè ò yóó di déétému kè dí ta o cîfètè mieke. Di yiè nwèè di dōnnè metaummè ò kèrínímu. Mí ndi Yiè nKuyie Mpakedaa mî béi!

² We mbo nkpaá de yié? Kòò feiténí we mbo nkpaá cómmú! Ò yó ndōnnè ðihōnni kó muháá mmùù šš wénkúnne mù mmu mesō nkéndò nciekúre bè ðunè dè tiyáàti.

³ Wèè yóó wénkúnne benitibè mesō nkōme. Wèè yóó wénkúnne Defiibe muháá nhōš wénkúnne mèè botí timáti péiti nè mesō. De mōnni kè bèè náá mbèè yó nni mpāā nyepārè ikuá yèmmè.

⁴ De mōnni kè ti Yiè nKuyie ncōuté Sudaa kòbe nè Isidayeeribe kó yepārè kù do yè cóú mèè botí nè ðimōnni, yebie nketiyé mieke.

⁵ De mōnni mí ndi Yiè nKuyie Mpakedaa m bo ndi kómmú kèbekénè betediibè nè bèè ðouti ðoutinè betòbè nè bèè š mparikunè n yètiri ke né sou, nè bèè í yieti be kó betōmbè be dííti nè bekúpòbè nè iciribí kperε nè bèè fēúanko bepòòbè bá bè í n dé mí ndi Yiè nKuyie Mpakedaa.

Isidayeeribe dōmmē kēwētení be Yiè nKuyie mborē

⁶ Kè ti Yiè nKuyie mbéi nke dâ: Mí ndi Yiè nKuyie n yí cèète, di me nyí yóu di bo ntúmè Sakòbu yaábí.

⁷ Nè di yembè do bomè mme di bùtinnémè n tié ke í ì tū, wētenèni m borè kè m múnke wētoo di borè. Mí ndi Yiè nKuyie Mpakedaa mũ béi! Kè di né békú dimáà ke tú: Ti bo wētoo òmme botí ku borè?

⁸ Nte m múnke yóó di beke ti, oniti bo na késouté mí nKuyie nnaà? Kè de yèmmè di bo yí: Nè ba mmieke nke ti da soummè? Di mōke de demou kó depíndè di dò nké nni n duò ndè. Nè di dò nké nni mpāā nyèè pāre, deè mieke nke di n soummè.

⁹ Meyei ndi do, kubotí kumou n sou mmèè kpéi nke.

¹⁰ Tōnni dèè kó dimáà tú depíndè kéānnè n cīètè mieke kè dèe yie nké n cīètè mmōke tidiiti. N yáákèné kényà kénsà kè m báá kpeté iwetibori, kécūũnko keĩnké kó mesàà nké meè pié. Mí nKuyie Mpakedaa mũ béi!

¹¹ Kè nsá kè m báá beti yecádúú mbá yè ténke bá ncáá ndi diiti, kè fínyí kó detie mpeité.

¹² Kè yebotè yemou ndi tú diwèl yembè, ke yé di tenké kó mekarimè yó nnaatimè. Mí ndi Yiè nKuyie Mpakedaa mũ béi!

Bèè tū nKuyie nnè timómmonti bè yóó yàmè mucóntimu

¹³ Kè ti Yiè nKuyie mbéi nke dò: Di náá ntí ti kpéi ntí tu tipocēmmúnáahti nti, kè di né békú dimáà ke tú: Ti kú cēnnénè ònti?

¹⁴ Dii baa náá nke tú: Kaa tū nKuyie, detetirè nde, kaa tū nku tannò dè í mōke mucóntimu mamù, kè di nù nkōmmú yedabùò m mí nKuyie Mpakedaa n yìlkè bá dí í yà mucóntimu mamù.

¹⁵ Kè sipōo yembè beè né bo kè dè bè naati, kè bedōnnibè kperε yíé mbá kè bè wēnté mí nKuyie ndēmarè báá bè dōò.

¹⁶ Bèè n dé beè náa mmemme kè n kèè bè nāámmè ke duò nké bè wāri be yètè bembe bèè n dé ke yé n kpéi.

¹⁷ Menime mí ndi Yiè nKuyie Mpakedaa m béimmè ke dò: M báátí dii yìé kpéi ndi bo tuōke dii yìé, bè bo ntú n kōbe kè m bè te. M bo mbè mōkenè mesémmè, oniti ò mmōkenémè o bire dèè pí nho tōmmú mesémmè.

¹⁸ De yìé di bo yà mebatimè mèè bo beyeibe nè besààbè be cuokè, wèè pí n tōmmú nè wèè í mù pí mbe cuokè.

¹⁹ De yìé kèrínímu ke yó ntōnni diōnni kó muháá nkōme. De yìé meyei ndōòribè nè sipōo yembè bè bo cōúté timúkpeti kōme páíí, bè cīē nnè be fáàti bá dēmarè bá nsús. Mí di Yiè nKuyie Mpakedaa mũ béi!

²⁰ Díndi bèè n dé, de yìé m bo di dōò dèè sié kè medeetímè kó diwennécānni di mífíté, kè di miékūnne kè dí mpuú yenaadapàà mbè pité yè ke fīnko ye kōme.

²¹ De yìé di bo nàu beyeibe kè bèe náa mmutáá. Mí ndi Yiè nKuyie Mpakedaa mũ báátí de kó diyìé kpéi.

Edii yóó wētenímè

²² Di báá yè nkóo tōnti Mōyiisi di duò nyìi kuó kpéi. Ntūnnè n tannò nè n tié n do ò duò ndè Odebu tāri ĩnkè Isidayeεribe dimou di kpéi.

²³ N yóó niitè kéduánko m pāānāahti náāntò Edii nwe kè diyìé dieri dii duò tikōmbùàti kè di né na kétuōkení.

²⁴ Wèè yóó wēte kétau nyibí nè i cicebè kétau mbèè tu ibí cicebè nè be bí, kè dèe yie nké m bá nkeróo képoté di kó dihei dimou páíí.

Matie wàrimè tináansààti Di mpátiri tɔ tii náànti

Tináànti tii ti náá Matie kó dipátiri tɔ tii náànti. Yesu tancɔ̀umbè tepítè nè bedébè kóò m̀ou bè tu we Matie, weè wàri de kó dipátiri.

Matie wàri o pátiri meketimè o kɔ̀be Sifube kpéi nke, ke bo bè benke Yesu tumè Sifube kóo kpààti Dafiti yaàbire Abarahammu kó kuwuɔ̀ nkou, nè de kpéi nkoo bate o yaàribè fuke i duó ke dõmmè. Ke nàkè o pátiri mieke Kuyie nkó dikpààtiyuu kpéi, Kuyie nkpààtiyuu tɔ̀ónimè kè benitibè dò nkéceete, kòò nàkè ke benke ke dò nYesu tú Kuyie mpàánáànti náàntibè nàkè weè kõme mme.

Di mpátiri náànti duó ke dõmmè

1. Bè peitémè Yesu nè ò ketémè o tõmmú. (1-4)
2. Yesu duó nyii tié nditári finkè. (5-7)
3. Yesu dòò tii dieti nè bè ò yetemè (8-12)
4. Yesu nàkè yèè nááanhántiyè (13)
5. Okpààti bè yete wè kó mutõmmú (14-23)
6. Bè nàkémè Yesu kó muwētimmú kpéi (24-25)
7. Yesu kó mukũũ nnè ò yàántemè (26-28)

*Yesu yaàribè kó yeyèè
(Wénté Duku 3:23-38)*

¹ Ntenè Yesu Kiriisi yaàribè kó kufuku: Yesu yaàri kóti tu Dafiti kè Dafiti kóo yaàri kóti me ntó tú Abarahammu.

² Abarahammu weè peité Isaki, kè Isaki peité Sakɔ̀bu, kè Sakɔ̀bu peité Sudaa nè betobè.

³ Kè Sudaa peité Pedesi nè Isaraa kè be yɔ̀ ntú Tamaa, kè Pedesi peité Esidommu, kè Esidommu peité Aramu.

⁴ Kè Aramu peité Aminadabu, kè Aminadabu peité Nasɔ̀ɔ̀, kè Nasɔ̀ɔ̀ peité Sadimɔ̀.

⁵ Kè Sadimɔ̀ peité Boasi, kè Dahabu ntú o yɔ̀. Kè Boasi peité Obedi kè Uduti ntú o yɔ̀.

⁶ Kè Obedi peité Isaii, kè Isaii peité okpààti Dafiti.

Kè Dafitii peité Sodomɔ̀ kòò yɔ̀ ntú Udii pokù Dafiti do kùɔ̀ Udii kétúóté wè.

⁷ Kè Sodomɔ̀ peité Odoboammu, kè Odoboammu peité Abia, kè Abiaa peité Asaa.

⁸ Kè Asaa peité Sosafaa, kè Sosafaa peité Sodammu, kè Sodammu peité Osiasi,

⁹ kè Osiasii peité Soatammu, kè Soatammu peité Akaasi, kè Akaasii peité Esekiasii.

¹⁰ Kè Esekiasii peité Manansee, kè Manansee peité Amɔ̀, kè Amɔ̀ peité Sosiasii,

¹¹ kè Sosiasii peité Yekonniasii nè o nefi. De m̀onni ndi Babidɔ̀nni kóo kpààti bè pĩrĩmùmè kékõnnè.

¹² Bè bè kònnè d̄ii m̀onni Babidɔ̀nni de m̀onni ndi Yekonniasii peitémè Sadatieri, kè Sadatieri peité Sodobabɛɛdi.

¹³ Kè Sodobabɛɛdi peité Abiudi, kè Abiudii peité Ediakimmu, kè Ediakimmu peité Asɔ̀ri.

¹⁴ Kè Asɔ̀ri peité Sadɔ̀ki, kè Sadɔ̀ki peité Akimmu, kè Akimmu peité Ediu.

¹⁵ Kè Ediu peité Ediesɛ kè Ediesɛ peité Matã kè Matã peité Sakɔ̀bu,

¹⁶ kè Sakɔ̀bu peité Sosefu. Weè Sosefu do puoke Maari weè peité Yesu bè tu wè Kiriisi.

¹⁷ Abarahammu kó dim̀onni kèntɔ̀ kètuɔ̀kenè Dafiti tidapunt̄nti bo tepítè nè tinàa ndi. Dafiti kó dim̀onni kètuɔ̀kenè bè bè pĩrĩmùmè ke kònnè Babidɔ̀nni kè dè m̀oke tidapunt̄nti tepítè nè tinàa. Bè bè pĩrĩmùmè ke kònnè Babidɔ̀nni kètuɔ̀kenè bè peitémè Yesu kè dè m̀oke tidapunt̄nti tepítè nè tinàa.

*Maari do pùómmè Yesu
(Wénté Duku 2:1-7)*

¹⁸ Nte dè wũ̀kémè kè bèe peité Yesu Kiriisi. Sosefu weè do p̄s Maari Yesu yɔ̀, ke mu nyi nhò duónè, kòo pùónnè Muyaánsààmù kó muwērimú.

¹⁹ Sosefu weè do p̄s Maari kòo tu weè dé Kuyie, ò í ndó kóò yete kè dè nefi ò yàà bo s̄inkunne m̀è kpéi Maari yetiri, ke né ndó kóò yete dis̄ri.

²⁰ Ò kpaá ke me ntoti o yemmè kè Kuyie ntõnni marii ò béinnè tid̄unt̄i ke d̄o: Sosefu, Dafiti yaàbire, bá nyièkù a bo túótémè a pokù Maari, ke yé ò pùómmè nè Muyaánsààmù kó muwērimú mmu.

²¹ Ò bo peité denitidabire kàa dè yu ke d̄s Yesu, weè yóó deetè o nitibè be yei mmieke.

²² Dende kó dimàà do tuòkeni kè dè bo d̄o Kuyie ndo nàkè tinti ku pàánáànti náàntò kòo ti béi, nke d̄o:

²³ Desapumbire d̄è mu nyi duónè onitid̄u

dè bo púo nképeité denitidabire
kè bèe dè yu ke dò Emanniyერი,
(dèè tu Kuyie nti bonè).

²⁴ Sosefu ènte dii mǎnni kédòò Kuyie ntǎnni ò nàké ti, kétúóté o poku Maari,

²⁵ ò me nyí nhò duónè koò yáa peiténé debire kè Sosefuu dè yu ke dò Yesu.

2

Siwǎawéibè dǎummè Yesu

¹ Edóti do tú dii mǎnni ndi okpààti, bè peitémè Yesu Betideemmu Sudee kó kutempè mmieke. Kè siwǎawéibèe * íténi diyie yièni kèè bíékè kétuakéní Sedisademmu,

² kèbeke ke dò: Yé Sifube kóo kpààti bè peité wè bǎmbà? Ti yà o wǎtè nte diyie yièni kèè bíékè ke kǎtení ke bo ò dǎu.

³ Okpààti Edóti kèè dii mǎnni de kó tináahti, kòo yèmmèe caàrè mediè. Kòo eì Sedisademmu kòbe bémou yèmmè caàrè.

⁴ Kòo tí nyikuó niùbè kó bekótibè bémou nè ikuó wǎábè, kè bè beke bè dò nképeité dè Kirisi.

⁵ Kè bèe ò nàké ke dò: Bè dò nkóò peité Betideemmu nwe Sudee tempè mmieke. Kuyie mpǎánáahti náahtò ti wǎrimu ke tú:

⁶ Fǎ mBetideemmu Sudaà tenké kó dihei,

a í kǎnninè Sudaà kó yehékè teyè,

ke yé fǎò mieke nke okpààti yètinímè,

weè yóó cǎmmú n kó benitibè Isidayeribe.

⁷ De mǎnni kè Edóti duó nkè bèe yúni siwǎawéibè kòo bè beke disòri bè yà dii mǎnni ndi weti weti tewǎtè,

⁸ kédeè ké bè tǎ mBetideemmu ke dò: Kǎtenè kéwammú kǎbíékè weti weti kè di yà de kó debire di wǎtení kè n nàké kè m múnkee kǎte kè dè dǎu.

⁹ Okpààti bè nàké dii mǎnni o kpèti kédeè, kè bèe kété kè tewǎtè bè do yà tè diyie yièni kèè bíékè kè tè nkéri be iikè kétuake debire bo dii bòri ke cómmú.

¹⁰ Kè diwèli bè pí mmediè mbè yà dii mǎnni tewǎtè córímúmè.

¹¹ Kè bèe taroo tecǎtè kǎyà debire nè de yǎ Maari ke nínkú kè dè dǎu, kékpeté be dǎuti kè dè pǎmmú yepǎrè, mesǎo nè tihúúnti idíítí idieyi kpèti bè tu ti ànsǎà nè bè tu ti mǎri.

¹² Kè Kuyie mbè nàké keyènkè nè tidǎuntí ke dò: Di báá wǎte Edóti borè. Memme kè bèe kété kuce tekú kékò.

Bè túótémè Yesu ke cokénè

¹³ Siwǎawéibè kò ndii mǎnni kè Kuyie ntǎnni mari kǎtení Sosefu borè kóò béinnè tidǎuntí ke dò: Íté kétúóté debire nè de yǎ Maari kécokè kékote Esibiti, kè nke mbo ke baanè m bo da nàkéme ke dò a wǎtení, ke yé Edóti yóó wammúmè debire ke bo dè kuò.

¹⁴ Kè Sosefuu íté kétúóté debire nè de yǎ keyènkè kè bèe kǎte Esibiti,

¹⁵ kè nke mbo kè Edóti yáa kúnè. Memme kè dǎe dǎò Kuyie mpǎánáahti náahtò do nàké ti ke dò: N yu m bire ke dè dǎenne Esibiti mieke.

Edóti kǎumè ibí

¹⁶ Edóti banté dii mǎnni ke dò nsiwǎawéibè ò souté, kòo miekee peike mediè. Kòo duó nkè bè nkòu inítidabí ìl mǎke yebie nyédéè nè isǎmpòl Betideemmu mieke nè sihekésí siì ò tǎkénè, kǎbennénè siwǎawéibè do yóó ò nàké kè dè berí ndè.

¹⁷ Memme kè dǎe dǎò Kuyie mpǎánáahti náahtò Sedemii do nàké ti ke dò:

¹⁸ N yo metammè mamè mme Damaa eì,

yekúdabùò nyeè yièni nè iwúótii,

Dasedi bí ìl ku kòò kuò,

bá ke í dǎ bèe ò bántè.

Bè kǎnnèmè Yesu Nansareti

¹⁹ Edóti ku dii mǎnni kè Kuyie ntǎnni mari kǎtení Esibiti Sosefu borè,

²⁰ kóò béinnè tidǎuntí mieke ke dò: Íté kétúóté debire nè de yǎ, kè dí wǎte Isidayeribe kó ketenkè, ke yé bèè do wanti kékua debire bè kumè.

²¹ Kè Sosefuu íté kétúóté debire nè de yǎ kè bèe wǎte Isidayeribe kó ketenkè.

²² Kòo keè kè bè tu Adisedauusi cǎuté o cice Edóti kpàti ke tú Sudee kóo kpààti, kòo yǎte ò bo bátémè de kó dihei mieke. Kè Kuyie nhò béinnè tidǎuntí kòo kǎte Kadidee kó kutempè,

* **2:1 siwǎawéibè:** Beyuwúombè do mbe, bè me ndo í tú Kuyie nkobe. Kè bè mpakíí siwǎà nè si tǎmmú si tǎmmú.

²³ kékari Nansareti kó dihei mieke kè dèe dɔɔ Kuyie mpāānāaṅti náam̄bè do nàké tì ke dɔ dè bo nhò yu ke tú: Nansareti ei kou.

3

Isāā-Batiisi do āām̄è benitibè bātém̄m̄u

(Wénté Mariki 1:1-8 n̄è Duku 3:1-18 n̄è Isāā 1:19-28)

¹ De kó dim̄ōnni kè Isāā-Batiisii keté o tōmm̄u kénnāá Kuyie nnāaṅti Sudee kó dikpáá mieke ke tú:

² Ceetenè di borime, ke yé Kuyie ntóótém̄è ke bo kanne ku kó dikpáátiyuu.

³ Weè Isāā kp̄ei nke Kuyie mpāānāaṅti náaṅtò Esaii do náamm̄è ke tú:

Wèè pèù dikpáá mieke ke tú:

Tūntenè ti Yiè nKuyie nkó kuce,

séinnè o ce.

⁴ Isāā do dáátí diyaabòri dìi dùàkenè d̄indi yòyó kó ticiti, ke bou fenaàk̄ōnfè o ka, kòo kó mudii ntú ico n̄è ticiti.

⁵ Kè Sedisademmu kòbe n̄è Sudee kó kutemp̄ē nkum̄ou kòbe n̄è yehekè teyè yèè t̄àkénè Suditēē kó kukó nkè b̄è nk̄orini o borè,

⁶ ke dáanko be yei nkè Isāā b̄è āā bātém̄m̄u Suditēē kó kukó mmieke.

⁷ Kè Isāā yà Fadisēbe péu n̄è Sadusēbe, kè b̄è k̄r̄o o borè kòò bo b̄è ānné bātém̄m̄u kòo b̄è nàké ke d̄: Iwàake d̄indi! We ndi nàké ke tú dí yenténè Kuyie nkó tibeéni t̄i k̄erini?

⁸ Di borime be benke t̄unkè ke d̄o ndi cèète.

⁹ Di yèmm̄è bá ndò ndi bo na kécootè di tú mèè kp̄ei Abarahammu kó ibi. N di náamm̄u Kuyie mbo na kédòò yetárè yie n̄ho bí.

¹⁰ Okòuti s̄ūtém̄u o p̄itè ke bo u detie, detie ndèè í péi yebe saàye b̄è bo d̄è u kécóu.

¹¹ Mí n di āā bātém̄m̄u menie mmieke nke kè d̄è benkú ke d̄o ndi borime cèète, wèè t̄ūnni ò deumu ke m p̄ētè. N yí sannè m bo deitemè o neuti, wenwe bo ndi āā bātém̄m̄u n̄è Muyaánsààm̄u n̄è muháá.

¹² Ò to o pienkú nku ke bo ye nkébate m̄ebii ñnè t̄ifuti, kékoutè m̄ebii nkéánnè o bou mieke, kécóu ntifuti muháá mm̄uú í k̄o mmu mieke.

Isāā-Batiisi ānném̄è Yesu bātém̄m̄u

(Wénté Mariki 1:9-11 n̄è Duku 3:21-22 n̄è Isāā 1:29-34)

¹³ Isāā āā dìi m̄ōnni bātém̄m̄u Suditēē kó kukó mmieke, kè Yesu íténi Kadidee kó kutemp̄ēē k̄etuakeni o borè kòò bo ò ānné bātém̄m̄u.

¹⁴ Kè Isāā yete ke d̄: F̄ò̄ do d̄o kè nh ānné bātém̄m̄u ke w̄ète ke tú n da ānné bātém̄m̄u!

¹⁵ Kè Yesu ò t̄ēnné ke d̄: Yie mbake kè nh ānné bātém̄m̄u ke yé d̄è wemm̄em̄u ke d̄o nti d̄ò Kuyie ndó d̄è.

Kè Isāā yie nkòò ānné bātém̄m̄u,

¹⁶ kòò nyētini menie mmieke kè tiwetii kpetè kè Muyaánsààm̄u c̄uténí ke d̄ōnnè dikp̄et̄in̄nkperi kécómm̄u o ñnkè.

¹⁷ Kè b̄èe keè metamm̄è mamè de ñnkè bíkè ke mè tu: Yie nweè tu m bire kè n d̄é d̄ó mesàà ke d̄è t̄a mediè.

4

Dibòò benném̄è Yesu

(Wénté Mariki 1:12-13 n̄è Duku 4:1-13)

¹ De m̄ōnni kè Muyaánsààm̄u tanné Yesu dikpáá mieke kè dibòò bo ò benné.

² Kè Yesu m̄bou dinùu ke d̄ó iyie nsipisinaà, deyènnè sipisinaà kè dikōnni ò p̄i.

³ Kè dibòò kōtení o borè kòò nàké ke d̄: K̄a tu Kuyie m̄Bire nde, duó nkè yetárè yie nnaá mmudii.

⁴ Kè Yesu di nàké ke d̄: Tì w̄arimu ke tú oniti í f̄òùnè mudii máá, ò f̄òùnè tināaṅti t̄i ȳèni Kuyie nnùu mieke tinti.

⁵ Men̄me kè dibòò ò k̄ōtenè Sedisademmu kóò d̄ēkenè Kuyie n̄c̄ètè ñnkè kóò nàké ke d̄:

⁶ K̄a tu Kuyie m̄Bire nde, puuo, ke yé Kuyie nnāaṅti w̄arimè ke tú:

Kuyie mbo duōnni ku t̄r̄è

kè yè da cóuté

bá a naàc̄ètè báá b̄étè ditári mari.

⁷ Kè Yesu di t̄ēnné ke d̄: Tì w̄arimu kupikú tekú ke tú: Á báá benné a Yiè nKuyie.

⁸ Kè dibòò ò d̄ēkenè ditári diari mari ñnkè kóò benke kutenkú kó yekp̄áatiyo yem̄ou n̄è ye kp̄ati deu mèè boti,

⁹ kóò nàké ke dò: N yóó dè nda duóm̄mu dem̄ou kè nsà kàa nínkú n yìikè ke m bántè.

¹⁰ Dè m̀n̄ni kè Yesu di nàké ke dò: Fùte m borè f̄s̄ ndibòò ke yé tì wàrimè ke tú: Á mbáá nha Yiè nKuyie mmáá kèmp̄i nkuú t̄mmú.

¹¹ Mem̄me kè dibòò íté kè Kuyie nt̄rèè katení kèmp̄i nho t̄mmú.

*Yesu ketémè kènnáá Kuyie nnáànti Kapennaummu mièke
(Wénté Mariki 1:14-15 nè Duku 4:14-15)*

¹² Yesu kèè dii m̀n̄ni bè kpetinnémè Isáá kékote Nansareti Kadidee kó kutemp̄e mmièke.

¹³ Ó í nkàri Nansareti, kékote kèmbò Kapennaummu Kadidee kóo dàméèri m̀n̄ku, Sabunoo nè Nefutadii kó yehèkè také,

¹⁴ kè dè bo d̄oò Kuyie mp̄ānāānti nāāntò Esaii do nàké tì ke dò:

¹⁵ Sabunoo nè Nefutadii kó ketenke kòbe
bèè bo dàméèri také Sudit̄ē kó kukó nyáà
nè bèè í tú Sifube ke bo Kadidee.

¹⁶ Díndi bèè do bo dibiiñni mièke
di yamu kuwenniku diekù.

Di do bo dibiiñni kó dihei,
mukúú nkperi mièke nke,
kè kuwenniku di miité.

¹⁷ Dii m̀n̄ni ndi Yesu ketémè kènnáá nKuyie nnáànti ke tú: Ceetenè di borime ke yé Kuyie nt̄óótémè ke bo kanne ku kó dikp̄àatiyuu.

*Yesu yumè o kó betancòumbè kètibè
(Wénté Mariki 1:16-20 nè Duku 5:1-11)*

¹⁸ Diiyè mari kè Yesu mp̄eké Kadidee kó menie nkéyà benitibè bédébè, Simoo bè tú wè Pierei nè o nantè Āntidee kè bè buò muȳindit̄imú ke yé bè do t̄umè beȳinwambè mbe.

¹⁹ Kè Yesu bè nàké ke dò: N t̄unnènè kè n di d̄oò benitiwambè.

²⁰ Kè bè p̄anke yóu be ȳindit̄irè kóò t̄unne.

²¹ Kóo yé kédétóo kéyà betòbè Sebedee kó ibi, Isaku nè o nantè Isáá kè bè bo kudabekù mièke nè be cice Sebedee ke d̄oòri be ȳindit̄irè.

²² Kè Yesu bè yu kè bè p̄anke yóu be cice nè kudabekù kóò t̄unne.

*Yesu yètirì do pitémè Kadidee om̄ou mièke
(Wénté Mariki 1:39 nè Duku 4:44, 6:17-18)*

²³ Kè Yesu ñceñti Kadidee om̄ou tit̄intouti mièke ke náante benitibè tináànti Kuyie kó dikp̄àatiyuu kpeti ke mièkunko benitibè mum̄ommú mum̄ou nè tik̄nyonkuti tim̄ou.

²⁴ Kè bè nnáá nho kpéi Sidii kó ketenke kem̄ou mièke, kè benitibè nt̄ouni bèè f̄f̄uri nè mum̄ommú nè bèè k̄nti yóu yóu nè yebòkè ta bè nè bèè duò yecir̄encir̄è nè tih̄ùti, kè Yesu mbè mièkunko bem̄ou.

²⁵ Kè benitibè péuu ò t̄unne. Kadidee kòbe nè Sedisademmu kòbe nè Sudee kòbe nè yehèkè tep̄itè kó ketenke kòbe nè Sudit̄ē kó kukó nyáà kòbe.

5

*Yesu duó nyii tié ndit̄ari ñnkè
(Wénté Duku 6:20-23)*

¹ Yesu yà dii m̀n̄ni dit̄inni kédèke dit̄ari nè o tancòumbè kénkari kè bè ò kèrì

² kòò bè tiè nke tú:

Kuyeh̄naatí m̄omm̄onku

³ Dè ñnaati bèè bantè ke dò mbè c̄ñni Kuyie mbíékè,
ke yé Kuyie nkp̄àatiyuu bomè beè kpéi!

⁴ Dè ñnaati bèè yèmmè cààrè,
ke yé Kuyie nyóó bè bántèmè!

⁵ Dè ñnaati bèè yèmmè boo,
ke yé Kuyie nyóó bè duóm̄mè ketenke kè bèè tieke!

⁶ Dè ñnaati bèè wanti kédòò Kuyie ndó dè,
ke yé Kuyie nyóó bè teemm̄emu
kè bèè dè d̄òò mediè!

⁷ Dè ñnaati bèè kuò nhotòu mesém̄mè,
ke yé Kuyie nyóó bè kuóm̄mè mesém̄mè!

⁸ Dè ñnaati bèè yèmmè wenni,
ke yé beè yóó yàmè Kuyie!

⁹ Dè ñnaati bèè waà mbenitibè kó kuyeyñaati,

ke yé beè yó ntúmè Kuyie mbí!

¹⁰ Dè ñnaati bè fëunkoo bè

bè dòdri mèè kpéí nKuyie ndó dè,

ke yé Kuyie nkpàatiyuu bomè beè kpéí!

¹¹ Dè ñdi naati bè bo ndi sáá ndii mǎnni ke di fëunko ke sóu nke náá ndi nu ndòò mèè yei di tú mèè kpéí n kǎbe.

¹² Di yemmè ñnaati kè di bo diwèi mieke ke yé di kó ticuuti yó ndeumè ke ñnkè, meè botí nku bè fëümmè Kuyie mpāānaanti náambè bèè di niiténí.

Mukókús nnè kuwenniku de kó medonnimè

(Wénté Mariki 9:50 nè Duku 8:16-18, 14:34-35)

¹³ Dii tu kutenkú kó mukókús. Kè mukókús nnè seté, bè bo mù náríkunnenè ba? Mù ténke báá dǎdǎ dǎmaré, kè bè í mù úróo ditowaà ndi kè benitibè nàú.

¹⁴ Dii tu kutenkú kó kuwenniku. Dihei dii maá ditári ñnkè di báá na kénsǎri.

¹⁵ Bè sǎ í ncúu nfitiré kéánné tecètè mieke, bè sǎ dè cǎnné deyitiré nde kè dè mmí bèè kó dimàà bo tecǎtè mieke.

¹⁶ Di kó kuwenniku dò nké mme mmí kutenkú kǎbe kè bèè yà mutǎmmú di pí mmú wENNIMÉ, késǎnte di cice wèè bo kéñkè.

Yesu náké tí kè dè ntukúnè ikuó

¹⁷ Di yemmè bá ndò n kǎtení ke bo paa mǎoyiisi kó ikuó yoo Kuyie mpāānaanti náambè do wǎri tí. N kǎtení ke bo dǎke í wèñkunnemu.

¹⁸ N di náá mmómmuǎ nwe: Ketenkè nè kéñkè kè dè kpaá bo ikuó kó fǎwǎrifé sǎmpǎfǎ mafé báá yaate, kè kutenkú yàa deènè.

¹⁹ Wèè bo yete tǎnké Kuyie nkuó mai, kénáké betǎbè kè bèè í yete de yiè mbo ntú osǎmpǎú Kuyie nkpàatiyuu mieke. Wèè me mbo yie nyikuó imuǎ kénáké betǎbè kè bèè í yie nde yiè mbo ntú odiewè Kuyie nkpàatiyuu mieke.

²⁰ N di náámmu: Kè di borime í wenni ke pǎtǎtǎ Fadišǎbe kǎme di báá ta Kuyie nkpàatiyuu mieke.

Kemieke yiè nè obanteu kó tináanti

(Wénté Mariki 11:25 nè Duku 12:57-59)

²¹ Di yému ke dò mbè do náké di yembè ke dò: A báá kuǎ onití, kè wèè kúǎ onití bèè ò bekénè.

²² Kè mí nné di náá nke tú kè wèè mieke peike otǎu bèè o bekénè, kè wèè sǎá nhotǎu kuyeyñkú, bebeéñdǎbèè ò bekénè, kè wèè me nsǎá nhotǎu ke tú kuwáátikú ò dò nkéta muháá mmuú í kǎ mmu mieke nke.

²³ Kǎa kǎte diwǎstǎnni boré ke bo pǎ Kuyie ndipǎnni ke dǎntení deboré a kou tǎu da mǎkenémé timatí,

²⁴ dǎu ndende a pǎnni diwǎstǎnni boré kékǎte, kè dí tí tǎnte kǎa né wǎtení kǎpǎ a pǎnni Kuyie.

²⁵ Kǎo mǎu da yu tibeénti kè di kéri ke kǎri, á yetoo kè dí tí tǎnte kuce ke mu nyí tǎúke. Ó yàa bo da duǎ mbebeémbè kè bebeémbè da duǎ pǎdǎisibè, kè bèè da kpetínné.

²⁶ N da náá mǎmmuǎ nwe a í yetí deboré ke í yietí dǎrè sǎnwe.

Dèè buǎ mmeyei mmieke

(Wénté Matie 18:8-9 nè Mariki 9:43, 47-48)

²⁷ Di yému ikuó ìi tu: A báá duǎnè wèè í tú a pokú yoo wèè í tú a dǎu.

²⁸ Kè mí nné di náá nke tú wèè bo wénté onitipókú mǎu kóó yáá ò ò duǎnèmu o yemmè mieke.

²⁹ Kǎa nǎñfǎ youfe feè yó nte kǎa dǎò meyei, kpéété fe kédootóo dedétiré, dè wennimu a nǎñfǎ fǎmáa bo fetimè nè í bo mbomè idé kǎa né ta muháá mmuú í kǎ mmu mieke.

³⁰ Kǎa nǎùtè youte teè bo nte kǎa dǎò meyei, kééte te kédootóo dedétiré, dè wennimu a nǎùtè tǎmáa bo fetimè nè si bo mbomè sidé kǎa né ta muháá mmuú í kǎ mmu mieke.

Onití nè o pokú be yatimu kó tináanti

(Wénté Matie 19:7-9 nè Mariki 10:4-5, 11-12 nè Duku 16:18)

³¹ Di yému ikuó ìi tu: Kè wèè dǎ kéyete o pokú wèè wǎri diyatepátiri kóó duǎ.

³² Kè mí nné di náá nke tú: Kè wèè pokú í dǎuti dǎutiné benitidaabè kóo ò bǎti ò dǎ wèè náá nhonitipókú wèè dǎuti dǎutiné wénwe benitidaabè, kè wèè tǎoté onitipókú bè bǎti wèè ò náá nhonitidǎu wèè dǎuti dǎutiné wénwe benitipóbè.

Dèe tukúnè tí bo mparikumè

- ³³ Di yému bè do nàké tì di yembè ke dò: A dǎunnè Kuyie ndii nùu, dǎò di.
³⁴ Kè mí nné di náá nke tú: A bá mparikunè keṙnkè, ke yé Kuyie nkpààtikàri ndimè.
³⁵ A bá mparikunè ketenkè ke yé ku nacèdaánni ndimè. A bá mparikunè Sedisademmu ke yé okpààti diwèwè èi ndimè.
³⁶ A bá mparikunè a yuu ke yé a í yóó namè kéréikunne a yùrikù kùmáá yoo a kù sòukunne.
³⁷ Di kóò èè ntú èè, kè áá ntú áá, tì yéúti tì tú dibòò kpeti nti.

Meyei nkó muṙṙómmù kó tináaṙti

- ³⁸ Di yému ikuṙ ìi tu: Wèè kpèété a nǎnfè a kpèété o kǎfe, kè wèè feuté a ninnì a feuté o kperi.
³⁹ Kè mí nné di náá nke tú: Kòò mǎu da poté a báá ò tèṙné, kòò da poté metofiè kuyóú á ò benke kucǎnku.
⁴⁰ Kòò mǎu da yu tibeénti ke dǎ kétúóté a yaabòri sǎmpóri, á yóú kòò túóté nè didieri.
⁴¹ Kòò mǎu dǎ kédúú nnè muwèrimú kǎa to o tou ke dǎ cidómétiri òmáá, a dǎ bèdébè.
⁴² Kòò mǎu da mǎò dǎmarè, pǎ we, a báá yetenè wèè dǎ á ò pènte.

Ndǎnè di kphantidèntòbè

(Wénte Duku 6:27-28, 32-36)

- ⁴³ Di yému bè do nàké ìi kuṙ di yembè ke dò: A ndó a kou ke níi nha kphantidèntòu.
⁴⁴ Kè mí nné di náá nke tú: Ndǎnè di kphantidèntòbè, ke békú Kuyie nkó mesàà mbèè di buò nkusṙnkù be kpéi, kémbáá nKuyie mbèè di fèũnko nè bèè di sénninko be kpéi.
⁴⁵ Kè di dǎori memme dè bo benke di túmè di cice wèè bo keṙnkè o kó ibi, ke yé ò duómmè kè diyiè yièni benitiyibe nè besààbè borè, ke duṙ nkè fetaafe niù bèè weti nè bèè í weti be borè.
⁴⁶ Kè di dǎ bèè di dǎ máá, di kó ticuuti bo ntú ònti Kuyie mborè? Bèdǎmpóòcǎutibè múnke í me ndǎoraà?
⁴⁷ Kè di dǎú ndi kǎbe máá ndi yé di dǎorimè ténke cáánnè dè? Bèè í tũ nKuyie mbè í me ndǎoraà?
⁴⁸ Tũ nni ndǎnnè páíi di cice wèè bo keṙnkè ò dòmmè páíi.

6

Yepǎrè dǎ nkémpǎa mmèè botí

- ¹ Di bá mpǎa ndi kperi beṙiribè benitibè ìikè ke bo benke dimáá, kè di dǎori memme di báá péte ticuuti di cice wèè bo keṙnkè o borè.
² Kǎa dǎ kèpǎ dèmarè ocṙri a báá píèké meyèmmè mèdémè yembè òò píèké mèè botí titíntouti mieke nè ice ṙnkè, ke dǎ benitibèe bè sǎnte. N di náá mmómmuṙ nwe be kó ticuuti nti memme bè cǎúmè.

³ Kǎa yóó pǎ dèmarè ocṙri a báá yie nkǎa nǎutè cǎnkutè nyé teyoute dǎori dè.

⁴ Pǎ we didé borè bá òmǎu bá nyé, a cice Kuyie nkùu wúò ndisòri kè kùu de nda yietí.

Mubáammu nè menùboúmmè

(Wénte Duku 11:2-4)

- ⁵ Di bá mbáá nKuyie meyèmmè mèdémè yembè kǎme bèè ò ndǎ kèncómmú titíntouti mieke nè iceyàti ke báá nKuyie nke dǎ benitibè mbè wúò. Mǎmmuṙ nwe n di náámmè be kó ticuuti nti memme bè cǎúmè.
⁶ Kǎa yóó bǎntè Kuyie, ta a dieku, kèkpetínnè a cǎu, kémbáá nha cice ò bomu de, ke wúó a dǎori dè disòri ke bo dè nda yietí.
⁷ Kǎa báá nKuyie nha bá nsũnko tináaṙti detetirè kpeti bèè í tũ Kuyie mbè ò ndǎorimè kè be yèmmè dǎ nkè be náaṙti sũũ Kuyie mbo bè teennè.
⁸ Bá ndǎorinè be kǎme, ke yé di cice yémèmu di dǎ dè bá di mu nyí dè nhò mǎò.
⁹ Ntenè di dǎ nkémbáá mmèè botí Kuyie:

Ti cice wèè bo keṙnkè,

a dò mpáíi nwe,

yóu kè tí banté a dòmmè páíi.

¹⁰ Baatè kutenkù,

kǎa dǎmè ndǎori ketenkè ṙnkè

dè dòmmè keṙnkè mieke.

¹¹ Tí pǎ tí bo di mù yíe.

¹² Tí cǙé nti yei,

tí òò cǙèmmè bèè òò tí caàrè.

¹³ A báá yóu kè tí ta mesòummè mieke,

tí deeténè dibòò.

[Ke yé fǙò bakémè,

ke kpeñnni kàa yètiri deu sáà.

Kè dè mme ndò.]

¹⁴ Kè di cřenko betàbè be yei bè di dɔori mè, di cice wèè bo kefnkè ò yóó di cřemmu di yei.

¹⁵ Kè di me nyí cřenko betàbè be yei mbè di dɔori mè di cice wèè bo kefnkè ò báá di cřé ndi yei.

Ti bo mbou mètè botí yenò

¹⁶ Kàa bou dinùù a báá sɔukúnne a ìikè kéndò nha bo meyeñcaàrimè mieke meyèmmè mèdémè yembè dðòrimè, bèè ðð cake be ìikè ke bo benke benitibè bè boumè dinùù. N di náá mmómmuo nwe bè còutému be kó ticuuti.

¹⁷ Kàa bou dinùù, yuutè a ìikè kényí nha yùti,

¹⁸ kòò màù báá bantè a boumè dinùù, kàa cice wèè wùò ndisòri kperè, kè weè màá nyé ké dè nda yietí.

A kpàti borè a yèmmè de mbo

(Wénté Duku 12:33-34)

¹⁹ Di báá kóú kékóú kutenkú kó tikpàti yebiè cáá nti, tì ðð nirime, beyóóbè ðð duute kényúúkú tì.

²⁰ Pètinke ñkounè kefnkè kó tikpàti nti yebiè í cáá nti, tì ñ nírimú, beyóóbè í yóó na kéduute kényúúkú tì.

²¹ Ke yé a kpàti borè a yèmmè de mbomè.

Tikònti kó defitùrè tu fenònfè

(Wénté Duku 11:34-36)

²² Inuò ntu tikònti kó defitùrè nde, kàa nuò nwùò nha kònti timəu ð mbo kuwenniku mieke nke.

²³ Kàa nuò mme nyí wúó nha kònti timəu ð mbo dibìnni mieke nke, kuwenniku kùù da mí, kè kù sòute dibìnni dòke bo deuke mediè.

A bo tūnnemè bekpàatibè bèdébè

(Wénté Duku 16:13)

²⁴ Òmòù báá na kèntù mbekpàatibè bèdébè, ò bo ndó yie nke ní nhotòù, ò bo ntaunè yie nke senku otòù, òmòù báá na kèntù Kuyie nnè idííí.

Kuyie ndakemu ti kpéi

(Wénté Duku 12:22-31)

²⁵ Deè te kè n tu di bá ntoti di yèmmè di bo dimu yoo di bo dáátimu kpéi, di fòmmu pèētému mudii kè di kònti pèēté tiyààti.

²⁶ Wénténè sinəə, si í buoti si í kòù, si í məke yebuə kè di cice wèè bo kefnkè kòo si piú. Díndi, di í pèēté sinəə?

²⁷ Di mieke we mbo na nè o yentotí kényí o fòmmu kó mehokùmè bá sám̄pó?

²⁸ Ba nkpéi nnè te kè di toti di yèmmè tiyààti kpéi? Wénténè mutepóó ndòm̄mè dikpàà mieke, mù í pí mmuts̄mmú, mù me nyí duəkù tiyààti.

²⁹ N né di náámmu, bá Sodoməə nè o kpàti dieti mieke, ò í dáátí tiyààti tì wenni ke mù tùòke.

³⁰ Kè Kuyie nsàri tifaàti tì bo yie nke naa yóó còúté, dè bo yĩmè kè kù báá di dátinné tiyààti? Di tákùmè í deul!

³¹ Di bá ntoti di yèmmè ke tú: Ti bo nyo mba, ke yò mba, ke daati ba?

³² Bèè í tū nKuyie mbèè məke de kó iyeñtotí, di cice wèè bo kefnkè ò yému di békú dè.

³³ Wammúnè di bo tamè Kuyie nkpàatiyuu meketimè nè di bo ndəərimè kù dó dè, kù bo dè ndi duş ndeməu.

³⁴ Di bá ntotí di yèmmè nanke kpéi, nanke weè yé nanke kpèti, bá dii yie nè di kó iyeñtotí nyi.

7

Otòù kó iwàtì kó tináaanti

(Wénté Duku 6:37-38, 41-42)

¹ Di bá mbekùnè dítəbè, kè dèe yie nkè Kuyie mbáá di bekénè.

² Ke yé Kuyie nyóó di bekénèmè di bekénè mèè botí nku betəbè, ke di fşó ndi dðò dè betəbè.

³ Dè dòmme kàa wùò nkumúú kùù ā a kou nònfè mieke, kè kumundəú né pámmú a kəfe mieke!

⁴ A bo yĩme kénáké a kou ke dð: Yóu kè n deite kumúú a nònfè mieke, kè kumundəú né pámmú a kəfe mieke.

⁵ Fɔ mmeyəmmè mèdémè yiè, keté kèpánté kumundáú kùù pàrmú a nànfè mièke ke né na kèyà a bo yĩmè kédèite kumúú kùù ā a kou kofè mièke.

Di bá nduò nKuyie nkperè simáó

⁶ Dèè cáá nke tú Kuyie kperè di bá ndè duò nsimáó, di me mbá ndokoo di dèi nyefɔnkè ìikè yè yàà bo me nàù kédèè kèwɛɛtɛní di bíkè kè di cááké.

Máonè kè bè di pā

(Wénté Duku 11:9-13)

⁷ Máonè kè bè yóó di pāmu. Wammúnè kè di yóó pétému, bentenè dicàù kè bè yóó di kpetému.

⁸ Ke yé wèè mǎó bè ɔ̄ we mpāmè, wèè wammú wèè ɔ̄ pété, wèè bente dicàù bè ɔ̄ we nkpeté.

⁹ Òmǎú bo di mièke wèè biré bo ò mǎó mudii kòò dè duó nditáràà?

¹⁰ Yáà kè dè ò mǎó teyĩntè wèè dè duó nfewààfè?

¹¹ Díndi náke benitiyeibe kè di yé ke duó ndesààrè di bí dè bo yĩme di cice wèè bo kèfɔnkè kòò báá duó ndesààrè bèè dè nhò mǎó.

¹² Ndǎorinè betòbè di dó bè ndi dǎorimè. Mǎyisi kó ikuó nè Kuyie mpānānānti náam̀bè do nàkè ti me nyè.

Icè idèi

(Wénté Duku 13:23-24)

¹³ Tannè dibòri dii mǎpúri. Dibòri pèkùri tu mukúú nkperè ndi kè di ce pèkè. Besúkùbè ku ntù.

¹⁴ Dibòri dii mǎpúri dii tu mufòmму kperè, kè di ce mǎpúri. Benitibè sámpó ku ntù.

Mutie nè mu be

(Wénté Matie 12:33 nè Duku 6:43-44)

¹⁵ Ndakenè bèè tu bemáá Kuyie mpānānānti náam̀bè be kpéi. Bè ɔ̄ nkérini di borè ke yóó nke dò nyipe nyi ke né tú timuntúnti.

¹⁶ Di bo mbè banní nè be dǎorimè mièke nke. Bè í tǎú fɔnyĩ kó yebe tisámpoti ìnkè bè me nyi tǎú fikie kpeye mupòrimú ìnkè.

¹⁷ Mutie sàámú péi yebe sàáyè nye kè musímmú péi yesínyè.

¹⁸ Mutie sàámú báá na kèpèitè yebe sínyè, musímmú me mbáá na kèpèitè yesàáyè.

¹⁹ Detie ndèè kó dimàà í péi yebe sàáyè bè ɔ̄ dè kǎúmu kécóu.

²⁰ Menime di yó mbannimè bèè tu bemáá Kuyie mpānānānti náam̀bè nè be dǎorimè mièke.

Bèè yu Kuyie nnè be nò

(Wénté Duku 6:46, 13:25-27)

²¹ Dè í tú bèè kó dimàà ñ tu: Ti Yiè, nti Yiè, bèè tati bemǎu Kuyie nkpààtiyuu mièke. Wèè dǎori n cice wèè bo kèfɔnkè ò dǎmè, wèè tati o kpààtiyuu mièke.

²² Tibeénti yiè besúkùbè bo n nàkè ke dǎ: N Yiè, nè a kó diyètiri ndi ti nàkémè a náan̄ti, nè a kó diyètiri ndi ti bètimè yeboke ke dǎò tidietì péu!

²³ Kè n né bè nàkè de mǎnni ke dǎ: Fútenè m bo dè! N yí di yé bitì, díndi bèè dǎori meyei.

Kuyèinkù nè wèè cii

(Wénté Duku 6:47-48)

²⁴ Wèè kemmu n náan̄ti ke dǎori ti yèmmè ò dǎnnè onitì wèè cii wènwè ke maá o cìètè dipèri ìnkè.

²⁵ Kè fetaafèè ni, kè ikó mpíe, kè kuyaakù fùùtè ke tè potè bá tè í ndo ke yé tè maámè dipèri ìnkè.

²⁶ Kè wèè me nkèrimú n náan̄ti ke í dǎori ti yèmmè ò dǎnnè kuyèinkù nku kùù maá ku cìètè mubirimú ìnkè.

²⁷ Kè fetaafèè ni, kè ikó mpíe kè kuyaakù fùùtè ke tè potè kè tè do páíi.

Yesu do tiènnè muwèrimú mmu

²⁸ Kè benitibèè keè Yesu bè duó nyii tié kè ìi bè ta.

²⁹ Ke yé o náan̄ti do í dǎnnèmè ikuó wǎàbè kpeti, ò do náannè muwèrimú mmu.

8

Yesu mièkùnnemè dikònni

(Wénté Mariki 1:40-45 nè Duku 5:12-16)

¹ Yesu cùtèni dii mǎnni ditári ke ditínni péu nhò tǎ.

² Kè dikònni marí kɛtèni ke nínkóo o ìikè kóò bǎntè ke dǎ: Okóti, kǎa dǎ a bo na kè m mièkùnnè kè n wénkùnnè.

³ Kè Yesu youtoo o nǎùtè kè di kǎákè ke dǎ: N dǎmu, miètè.

Kè dii miété kéwenke.

⁴ Kè Yesu dâ: A báá yie nkénáké òmòù, kote kébenke amáá ikuá nùtì kédâò Mòyiisi dóú nyii kuò kè dèe benke a miétéme.

*Ohāāpònkóti mōu yiemme Yesu
(Wénté Duku 7:1-10 nē Isāā 4:46-54)*

⁵ Yesu tati dii mōnni Kapennaummu kè behāāpòmbè kóo kóti mōu kōtení o borè kóò bántè ke dâ:

⁶ N Yiè, n kóo tōnti wèè duó n cīētè ke áarìnè kuyonku bá ò í nò nke nampú.

⁷ Kè Yesu ò nàké ke dâ: M bo kote kóò miékūnne.

⁸ Kè behāāpòmbè kóo kóti bēi nke dâ: Okóti n yí sannè a bo tamè n cīētè, bēi nha nùù mää kè n kóo tōnti miété.

⁹ M mōkemu bēè m baké, ke mōke tihāāpònti m baké tì, kè n nàké kù ke yí: Kote! Kùu kote. Kè n nàké kù ke yí: Kōtení! Kùu kōtení. Kè n yí n kóo tōnti dâò dè, wèè dè dâò.

¹⁰ Kè Yesu keè de kó tināānti kēpēsiri behāāpòmbè kóo kóti, kénáké bēè ò neínè ke dâ: Bá Isidayeeriibe miēke m mu nyí yà onitì wèè tá miē mboti.

¹¹ N di náá mmōmmu nwe benitibè péu bo yēnni tipīti timōu kēwēnnēnē Abarahammu nē Isaki nē Sakōbu Kuyie nkpāātiiyuu.

¹² Kè Isidayeeriibe bēè na nte Kuyie nkpāātiiyuu kè bē né bē dootóo ditowāā dibīnni miēke de yó nkuò ndè ke cáá mbe niì.

¹³ De kó difōnkúò kè Yesu náké behāāpòmbè kóo kóti ke dâ: Kò nkè dèe dâò kéndò nha dá mēè boti.

Dende bāmbà kōo kóo tōnti miété.

*Yesu miékūnnemē Pieri pokū yō
(Wénté Mariki 1:29-31 nē Duku 4:38-39)*

¹⁴ Kè Yesu kote Pieri cīētè ke sō mPieri pokū yō mō nkukōntonnoò ke duó.

¹⁵ Kè Yesu ò kááké o nōtè, kōo kōnti bonke, kōo ité kéwāā mmudii kóò duó nkòo di.

*Yesu cōutémē ti kó ticīti
(Wénté Mariki 1:32-34 nē Duku 4:40-41)*

¹⁶ Kuyuoou mōnni ke bē nkōrinní Yesu borè benitibè péu yebokè ta bē. Kè Yesu níí bēi kè yēè yè, kēmiékūnne bēmōmbe bēmōu.

¹⁷ Kè dèe dâò Kuyie mpāānāānti náāntò Esaii do nàké tì ke dâ: Ò cōuté ti kó ticīti ke tō ti kó mumōmmú.

*Yesu kó mutūnnimū
(Wénté Duku 9:57-62)*

¹⁸ Kè Yesu yā difōnni diēri ò munnémē kēduó nkè bēè sénté menie nyāā.

¹⁹ Kè Kuyie nkuó wāāti mōu kōtení Yesu borè kóò nàké ke dâ: Okóti n yó nda tūmmu tipīti timōu bá kāa kōri kè.

²⁰ Kè Yesu ò nàké ke dâ: Ihānké mōkemu ifōti kè sinō mōke tiyīēnti, Onitibire me nyí mōke dè bo duó dè kéompè.

²¹ Kōo tōu mōu wèè do tū nYesu kōo ò nàké ke dâ: Okóti m pā kuce kè m mu nkote kékūnné n cice.

²² Kè Yesu ò nàké ke dâ: Nni ntū nkéyóu kè becíribèe kūnné becíribè.

*Yesu do cōinnémē kuyaakū
(Wénté Mariki 4:35-41 nē Duku 8:22-25)*

²³ Kè Yesu ta kudabekū kōo tancōumbèe ò neínè kè bē bo sénté diyāā teri.

²⁴ Kè kuyaakū kperikū makūu iténi kénfuuti kè menie nyiitini ke taā kudabekū, kè Yesu yie yè nke duó.

²⁵ Kōo tancōumbèe ò ente kóò nàké ke dâ: Ti Yiè nti deētè, ti kumu!

²⁶ Kè Yesu dâ: Dè dōmme kè kufōwāā ndi pī memme? Di í n tá kè dè deuà!

Memme kōo ité kēpéi nkuyaakū nē menie nkè dè dâ béu.

²⁷ Kè dèe bē di bēmōu kè bē ntú: We nniiti boti nku yie? Bá kuyaakū nē menie nkè dè yie nhò yē mmù!

*Yesu do bētīmē yebokè kè yēè ta yēfōnkè
(Wénté Mariki 5:1-20 nē Duku 8:26-39)*

²⁸ Yesu sénté dii mōnni menie nyāā Kadarāa kó ketenkè, kè benitibè bēdēbè yebokè ta bēè yēnni ifōti miēke. Bè do yóūmu mediē, bá òmòù í daati ke dè pēnkū. Kè bēè kētēni kéco Yesu,

²⁹ kēkuónko ke dâ: Ti kpeti dōmme tínti nē fō nKuyie mBire, a kōtení ke bo ti fēūmmu bá dimōnni í tūðkaā?

- 30 Ke sɔ nkufɔ̀nkè cɛnku diekù makù bo mɛkɛntímè ke diiti.
- 31 Kè yebakèè bántè Yesu ke dò: Kàa dɔ́ kè ti beti yóu kè tí ta kufɔ̀nkè cɛnku kuu.
- 32 Kè Yesu yè náké ke dò: Kɔtenè! Kè yèe yè beè nitibè mieke kéta yefɔ̀nkè. Kè kuú fɔ̀nkè cɛnkuu cokení ditári ìnkè ke yàa diu menie.
- 33 Bèè do cɛmmù yefɔ̀nkè kè bèe coké kéta dihei kénáké dèè dòò nè dèe tùòkení benitibè yebokè ta bè.
- 34 Kè dihei kó benitibè bəmouu yènní kécó Yesu kóò bántè ke dò wèe yè be tenké.

9

*Yesu miekùnmè kuhòùkù
(Wénté Mariki 2:1-12 nè Duku 5:17-26)*

- 1 Kè Yesu ta kudabekù késénté menie nkéwɛ̀tɛ o eì * nKapɛdinaummu nwe. Wénté Mariki 2:1.
- 2 Kè bèe toni kuhòùkù kè kù duò ku dóù ìnkè, kékɔtenèní Yesu borè, kè Yesu nwúó mbè támè ke dò nhò bo kù miekùnne, kénáké kuhòùkù ke dò: M bire cáɔ́nne a yèmmè n da cífɛmmu a yèi.
- 3 De m̀nɔ̀nni kè ikuò wáábè mabè nnáá be yèmmè mieke ke tú: Oniti yie ncàari Kuyie nyètiri ndi.
- 4 Kè Yesu banté be toti ti be yèmmè kè bè beke ke dò: Dè dòmme kè di m̀ke iyentotí yeyi yi mbotí?
- 5 Ɔ̀ndɛ í yóunè detɛ̀rè, m bo yímè n da cífɛ nha yɛinaà kè m bo yímè íté kékété?
- 6 N nè dɔ́ di bantému ke dò nhOnitibire m̀ke muwɛ̀rímú kɛtenké ìnkè ke bo na kécífɛ mmeyei. Mɛmmè ò nákémmè kuhòùkù ke dò: Íté kétúóté a mièkù kékó!
- 7 Kè kuhòùkù íté kékó.
- 8 Kè bèe dè yà kè kufɔ̀wáá mbè pí nkè bè nsánti Kuyie nke tú: Kuyie nyètiri ndeu! Kù duómme benitibè muwɛ̀rímú muú mbotí.

*Yesu náké tí bèe yèmmè dò mbè wenni
(Wénté Mariki 2:13-17 nè Duku 5:27-32)*

- 9 Kè Yesu íté deborè kèmpènké kèyà oniti m̀ou kòo yètiri tu Matie kòò kàri bedàmpòòcɔutibè kóo biròò, kè Yesu dò: N tũ̀nne! Kè Matie íté kóò tũ̀nne.
- 10 Diiyè mari Yesu nè o tancòumbè kè bè nkari Matie cífɛ̀tè ke yo nnè bedàmpòòcɔutibè nè benitibè bè do tú bè mufòmmu yeimu yembè.
- 11 Kè Fadisíɛbe mabèe dè yà kébeke Yesu tancòumbè ke dò: Dè dòmme kè di kóo kóti wɛ̀rínè bedàmpòòcɔutibè nè mufòmmu yeimu yembè kè bè yo?
- 12 Kè Yesu keè kè bè náké ke dò: Dè í dò mbèè kònti naati beè wàa nhotànti, bemuambe beè ò wàa.
- 13 Kɔtenè kètóti di yèmmè kèbanté tináànti tii tu: N dɔ́ wèè m̀ke wɛ̀nwe otòù kó mesémmè, n yí dɔ́ di n feu ìi wúù. Ke yé n yí kòtenímè ke wanti bèè yèmmè dò mbè weti, n wanti bèè banté bèmbe ke dò mbè tu benitiyɛbe.

*Dekótírè nè depànnè kó tináànti
(Wénté Mariki 2:18-22 nè Duku 5:33-39)*

- 14 Diiyè mari kè Isáà-Batiisi tancòumbèe kote kébeke Yesu ke dò: Dè dòmme kè tínti nè Fadisíɛbe kè ti bou yenò bá a tancòumbè í bou?
- 15 Kè Yesu bè tɛ̀rné ke dò: Di yà oniti tóu dè o pokù kòo népobè yèmmè cààràà? De kó yewe kpaanímu kè bè bo pí nwèè tóu o pokù ke íténè, de m̀nɔ̀nni kè bè né bou yenò.
- 16 Bè ɔ̀s í ñyá nkuyaàpànkù kukótíkù ìnkè, kàa mè dòò kuyaàpànkù bo yúù nkukótíkù kè dikɛ̀tírí dake deuke.
- 17 Bè me nhɔ̀s í ncúù menapàmmè tidɔ̀uti kótítí mieke, kàa mè dòò tidɔ̀uti bo puoti kè menàa ncake. Menàa mpàmmè dò nkéncúù tidɔ̀uti pànti mieke nke, demou kè dè nweni.

*Yesu do còránè onitipòkù yónti, kèmiekùnmè desapùmbire
(Wénté Mariki 5:21-43 nè Duku 8:40-56)*

- 18 Kè Yesu nkpaá ke bè náànnè kè Sifube kóo kóti m̀ouu kɔtení kénínkóo o ìikè, kóò náké ke dò: N sapùmbire dèe ku bàmbà mmie, bá nè memme kote kénós nha nou de ìnkè kè dèe foute.
- 19 Kè Yesu íté nè o tancòumbè kóò tũ̀nne.
- 20 Kòo nitipòkù m̀ou m̀o ntiyónti kè dè tùòke yebie ntepiítè nè yèdèé, kòo kéténi Yesu fɔ̀nkúò bíékè kékááké o yaàbòri m̀anku.
- 21 Ke yé ò do tùmè nè o yèmmè mieke: Bá kè n na ke kááké o yaàbòri m bo mieté.

* 9:1 o eì: Yesu eì bè náà ndii kpéi ndie, bè yè

22 Kè Yesu wɛɛte ké nhò wùò nke dò: N kóo sapàà a tákùmè da miékùnnemu. Kòo nitipòkù pànkee miété.

23 Bè tùòke dii mànni de kóo dakóti c̄f̄ètè ke ns̄ó ndit̄f̄nni tikú ke kuò nke eu sikúhéú.

24 Kè Yesu bè nàké ke dò: Yènnè, desapùmbire í ku, de yè nke duómu.

Kè bè nhò daú.

25 Ò bè dènnè dii mànni kédeè kéta kudieku kɛp̄f̄ ndesapùmbire nhùtè kè dèe íté.

26 Kè de kó tinaàntii pitè de kó kutempè nkumòu miéke.

Yesu wéimmè tiyũ̀nti tidéti

27 Kè Yesu íté deborè kémpɛnké kè tiyũ̀nti tidéti ò tũ̀nne kémp̄f̄èkù ke tú: Dafiti kó debire, ti kuò mmesémmè.

28 Yesu tùòke dii mànni tɛc̄f̄ètè kè tii yũ̀ntii katení o borè kòo ti beke ke dò: Di yèmmè dò m bo na ké di wéinaà? Kè tii ò t̄f̄́nné ke dò: Ɛ̄ɛ, ti Yiè nha bo na.

29 Kè Yesu kááké ti nuò nké ti nàké ke dò: Dèe dòò kéndò ndi tá ke dò ndè bo dòòmè.

30 Kè bè pànkee wénté, kè Yesu bè cau nke dò: Di báá yie nkòò màùu ti kèè.

31 Bè yèroo dii mànni ke pànke nnáantoo Yesu kpéi dihei dimòu miéke.

Yesu do dènnemè dibòò dih̄̀nni dii í no nke náá di miéke

(Wénté Duku 11:14-15)

32 Bè p̄enké dii mànni kè bèe katení oniti màù Yesu borè kè dibòò ò ta ke dènnè o nòndɛnf̄è.

33 Yesu dènnè dii mànni dibòò o miéke kòo nòndɛnf̄èe date kòo na kénnaá nkè dèe di benit̄ibè mɛdiè nkè bè ntú: Ti mu nyí yà diè mboti Isidayɛɛribe kó ketenkè.

34 Kè Fadis̄íɛbe bembè né ntú: Nè obòokpààti kó muw̄ɛrímú mmu ò bètimè yebòkè.

Mesémmè do p̄̄r̄mè Yesu bèè kpa oc̄ɛnti bɛ kpéi

(Wénté Mariki 6:6-34 nè Duku 10:2)

35 Kè Yesu ñcenti yehékè yemou yedieyè nè yesám̄p̄óyè, ke náante Tináàns̄ààti Kuyie nkprààtiyùù kpɛti titiintouti miéke, ke miékùnkò bemuòmbe bɛ mòm̄mú mumòu nè bɛ k̄nyonkuti timòu.

36 Kè mesémmè ò p̄̄ mɛdiè ñnè de kó benit̄ibè, ke yé bè do òumè kè bɛ yèmmèe caarè, kè bè ndò ntipièti tii kpa oc̄ɛnti.

37 Kòo nàké o tancsùmbè ke dò: Tidiiti bimou ke sũ̀ mɛdiè nkè ti dèibè né k̄r̄nni.

38 Bánt̄nè kupaku yie nkòo duònni betòm̄bè kè bèe dei o diiti.

10

Yesu tòm̄mè o tancsùmbè

(Wénté Mariki 3:13-19, 6:7-13 nè Duku 6:12-16)

1 Kè Yesu yu o tancsùmbè tepítè nè bèdèbè ké bè duò muw̄ɛrímú kè bè bo mbɛti yebòkè ke miékùnkò bemuòmbe mumòm̄mú mumòu nè bèè m̄o nti k̄nyonkuti tibotí tibotí.

2 Nte Yesu tancsùmbè tepítè nè bèdèbè kó yeyètè: Oketiwè Simòò kè bèe ò yu ke dò Pieri nè o nantè Àntidee nè Sebedee kó ibí, Isaku nè Isáã.

3 Fidipu nè Batiderní nè Tomaa nè Matie wèè do tú odàmp̄óòcutiwè. Nè Adifée kó debire Isaku Tadee

4 nè Simòò wèè do ò ntú Sedoti kó fenafe kou nè Sudaasi Isikadiyoti wèè fité Yesu.

5 Yesu tancsùmbè tepítè nè bèdèbè mbe ò t̄s̄ mbè ké bè nàké ke dò: Di báá kote bèè í tú Sifube bɛ kó yehékè, di m̄e mbáá kote Sammarii kó yehékè.

6 Katenè Isidayɛɛribe bíékè, bè dònne ipe ì feti ìnyí,

7 kè mbè náá Kuyie nkprààtiyuu t̄ónnimè,

8 kèmmiékùnkò bemuòmbe ke duò nkè bɛcírìbè yánni kè miékùnkò yekùò nkè yè wènkú, ke bɛti yebòkè. N di p̄amu di í donté, p̄anè kè bè báá di yietí.

9 Di bá n̄to idíftí.

10 Di bá n̄to kudòukú yoo yeyaàbòrè yèdèè yoo tineùti yoo kupààti ke yé otònti nè o t̄ndiiti nti.

11 Kè di tùòke dii eì di yà onitisààwè kébáté o c̄f̄ètè ké nde mbo ke yà p̄ɛ̄f̄ɛnè deborè.

12 Kè di ta t̄èè c̄f̄ètè di dò: Kunaatí ndi bonè.

13 Kè tɛc̄f̄ètè yembè di c̄outé, dí bè p̄a kunaatí, kè bè m̄e nyí di c̄outé, di báá kù mbè p̄a.

14 Kè tɛc̄f̄ètè matè yoo dihei mari kobe í dó ké di c̄outé yoo bè í kèr̄mú di kpɛti, dí íté deborè ke kp̄áátè di nac̄t̄áá.

15 N di náá mmòm̄mú nwe tibeénti kó diyie Sodòm̄mu nè Komòò Kuyie ndo c̄óu nyèè ekè kó tiyèfti bo nkèñimè de kó dihei kpɛti.

Bè yóó fěũmmè Yesu kòbe

(Wénté Mariki 13:9-13 nè Duku 21:12-17)

¹⁶ N di t̄o nkè di do nyipe nyi yekpamaà ncuokè, ñcìnè iwààke kòme ke yòò ke dònñè yekpētìnònkperè.

¹⁷ Ndaakenè! Benitibè yóó di kòtenèmu bebeémbè borè kè bè ndi puotí yedá titíntouti mieke, ¹⁸ bè bo di kòtenè bebaatibè nè bekpàatibè borè kè di bo bè nàké n kpéi, nke nàkénè bèè í tú Sifube.

¹⁹ Kè bè di kòrinè tibeénti, di bá ntoti di yèmmè di bii yóó nàké ti nè di yóó ti nàké mèè botí, kè di tũòke Muyaánsààmù bo di duò ndi dò nkénáké ti.

²⁰ Ke yé dũ í yó nnáámmè di móm̄mm̄m̄be Kuyie nYáá m̄muù yó ndi duò ndi yó nnáá nti.

²¹ Benitibè bo nduò nkè bè k̄òú be tebíi, kè ibí cicebè ñduò nkè bè ì k̄òú, kè ibí nduò nkè bè k̄òú í cicebè.

²² Benitibè beṁou bo ndi níi ndi tú mèè kpéi n kòbe, wèè me mbo nwéé̄ri kétuake kumànkú ò bo cooté.

²³ Kè bè di fěũnko dihei marí dí coké kékote diteri, n di náá mmóm̄muo nwe di bo nkpaá ke í dèè Isidayeeri be kó yehékè koo nitibiree wētenímu.

²⁴ Wèè bebí ò í p̄ē̄tè wèè ò benkú, ot̄ánti me nyí deunè wèè ò duò mm̄ut̄ommú.

²⁵ Bè d̄òò mèè botí wèè benkú be yóó me nd̄òò ò benkú wè, bè d̄òòm̄è teç̄t̄è yìè mbè yóó me nd̄òò ò kóo t̄ánti. Kè bè yu teç̄t̄è yìè nhob̄okp̄àati ò c̄t̄è kòbe kperè bo p̄ē̄tè memme.

Di bá ndé bèè k̄òú tik̄nti

(Wénté Mariki 8:38 nè Duku 9:26, 12:2-7)

²⁶ Bá ndénè tũnké benitibè, dèè d̄ò̄ri dis̄òri dè bo faité, kè dèè bo dibìnni kè dèè yènní kuwenniku.

²⁷ N di nàké ti timáà borè nàkénè ti kupiiti, n di wee ti, p̄l̄ékénè ti.

²⁸ Di bá ndé bèè k̄òú tik̄nti ke í nò nke k̄òú diwēnni. Ndénè Kuyie nku k̄òú bo na kékuo tik̄nti nè diwēnni muháá mmieke.

²⁹ Bè ̄s̄ í nfité in̄oribí idéi ndi dáràà? Nè memme dèmarè ̄s̄ í ndo ketenkè kè di cice Kuyie nyí yé.

³⁰ Bá di yùti Kuyie nti k̄aammu ke yé ti mà mè.

³¹ Di bá nyièkù tũnké di p̄ē̄tèmu in̄oribí péu.

Ti bo ȳimè ti tú Yesu kòbe

³² Wèè bo nàké benitibè iikè ò tumè n kou, m bo nàké n cice wèè bo kēnkè de yìè ntumè n kou.

³³ Wèè bo n yete benitibè iikè m bo ò yete n cice wèè bo kēnkè ò iikè.

Yesu kòtenèni mèè yatimè

(Wénté Duku 12:51-53, 14:26-27)

³⁴ Kè Yesu b̄éi nke d̄ò: Di yèmmè bá ndò n kòtenèni kunaatí nku kutenkù kuu mmieke, n kòtenèni mudòò m̄mu.

³⁵ N kòtení ke bo yate debire nde nè de cice, ke bo yate denitipobire nè de ȳò, k̄éyate osapàà ñnè ò còkù.

³⁶ Kè benitibè c̄éi kòbe na mbe kpantídèntòbè.

³⁷ Wèè d̄ò ò cice yoo ò ȳò kè dè p̄ē̄tè mí nhò báá na k̄éntú n kou, kè wèè d̄ò ò kóo dapàà nyoo ò kóo sapàà nkè dè p̄ē̄tè mí nhò báá na k̄éntú n kou.

³⁸ Wèè í to ò dap̄aati ke n tũnne ò báá na k̄éntú n kou * mef̄é̄t̄imè mme yoo ifei (wèè í d̄ò k̄éfé̄t̄è n kpéi yoo wèè í d̄ò k̄édi ifei n kpéi).

³⁹ Wèè bo nd̄ò kéd̄et̄é ò f̄õmmu ò bo mù f̄étinne, kè wèè f̄étinne ò f̄õmmu n kpéi kòò mù p̄ètè.

Wèè c̄outé Yesu ò c̄outé Kuyie nku

(Wénté Mariki 9:41)

⁴⁰ Wèè di c̄outé ò c̄outé mí nYesu nwe, kè wèè n c̄outé kòò c̄outé Kuyie nkùu n t̄õnni.

⁴¹ Kè wèè c̄outé wèè náá nKuyie nnáañti ò tu mèè kpéi wèè náá nKuyie nnáañti, ò bo p̄été ticuuti wèè náá nKuyie nnáañti ò yóó p̄été ti. Kè wèè c̄outé wèè d̄ò̄ri Kuyie ndómè ò d̄ò̄ri mèè kpéi Kuyie ndómè ò bo p̄été ticuuti wèè d̄ò̄ri Kuyie ndómè ò yóó p̄été ti.

⁴² Wèè bo yènté menébuo mbesámp̄òbè bie nkóò m̄ou ò tu mèè kpéi n kóo tanc̄òuntí, n di náá mmóm̄muo nwe, Kuyie mbo ò cú de kó ticuuti.

* **10:38 dap̄aati:** Kudap̄aati bè náá nkùu kpéi ndé benkú

11

1 Yesu tié ndii mǎnni o tancóumbè tɛpíítè nè bèdébè kédeé kéité deborè kékote kénnáante Kuyie nnáaanti de kó yehekè mieke, ke ti mbè tiè.

*Yesu do tɛ́rínè tì Isāa-Batiisi
(Wénté Duku 7:18-35)*

2 Ké Isāa-Batiisi ríbo dikpetíntou kékéé Yesu pí mmù tǎmmú kɛ́tǎ nho tancóumbè kè bè bo ò beke ke dò:

3 Fǎǎ tu wèè dò nkékoteni yáa ti dò nkémbaa otòu mǎu nwe?

4 Ké Yesu bè tɛ́rínè ke dò: Kɔ́tenè kénáké Isāa di yà dè nè di kèè tì.

5 Tiyũdnti wénni kè yeçíè ncènti séi, kè yekùò mmierí, kè yewũǎ nkèu, kè becírìbè yǎnni kè besénnibè kèu Tináańsàati.

6 Dè ńnaati wèè í yóu ò bo nni ntámè.

7 Isāa tancóumbè ité dii mǎnni kè Yesu nnáánnè benitibè Isāa kpéi ke tú: Di do kòte kéyá ba dikpáa cuoké? Dipènni kuyaaakú nampú dàà?

8 Kè meè òke di né kòte ke yà ba? Oniti wèè dàáti tiyaasàatàà? Tiyaasàati yembè 5 mbo sikpààtíçíí nsi.

9 Yáa di kòte ke yà Kuyie mpáánáaanti náańtò nwe? N né di náámmu ke tú ò pɛ́ɛ́tému Kuyie mpáánáaanti náańtò.

10 Isāa kpéi nke ti wǎrimè ke tú: Mí nKuyie n yóó duónkomu n kóo tǎnti kóo niité kétũntè a ce.

11 N di náá mǎmmu nwe benitibè pié bèè kó dimàà, òmǎu mu nyí buoté wèè pɛ́ɛ́tè Isāa-Batiisi. Nè memme wèè tu osáńpóu Kuyie nkpààtiyuu mieke kóo ðeu koò pɛ́ɛ́tè.

12 Isāa kó dimǎnni kénto kétuakenèni yíe, Kuyie nkpààtiyuu taanè muwérímú mmu kè bewérintiebe bèè di taà.

13 Kuyie mpáánáaanti náańbè nè Mǎyiisi kó ikuó dè nákému de kó dikpààtiyuu kpéi kénto kétuakenèni Isāa.

14 Bè nákému ke tú Edii dò nkéketé kéwétení kè Odɛ́tíwè né kɔ́tení, kè di bo ti yie, weńwe die.

15 Wèè mǎke yeto ke bo keè, wèè keè!

16 M bo donnèné ba di mmǎnni kó benitibè? M bo yí bè ònnè ibí nyi ù kári yaaré ke náánnè itei ke tú:

17 Ti di eé fetarife bá di í aá, kè ti kuó ndikúdabònni bá di yèmmè í cààrè.

18 Isāa kɔ́tenímu ke í yo nhò me nyí yǎ mmènaà, kè di dǎ dibòǎ dii bo o mieke.

19 Kè Onitibire kɔ́tení ke yo nke yǎ mmènaà nke di yé nhò tu odiiti kunaàyaǎkù, ke dápúnè be ðámpóòçotíbe nè bè tu bè benitiyeibe. Be tǎmmú kó mucóntimu muù né benkú Kuyie nkuù bè duómmè de kó meçii.

*Yesu do kpánnèmè Kadidee kó yehekè kǎbe
(Wénté Matie 10:15 nè Duku 10:12-15)*

20 Memme kè Yesu keté kénkpánnè yehekè ò do dǎdè yèè mieke tidietì péu ke yé de kó yehekè kǎbe do í yie mmè ke bo ceete be borime.

21 Kòò mbè náá nke tú: Di bo yà díndi Korasɛ́ɛ nè Betisaidaa kǎbe ke yé tidietì n dǎdè tì di cie, kè n do ntí dǎdè Tiiri nè Sitǎǎ mieke nke, nè yíe mbè do dàátú tifǎdǎnti nti ke pũ mmutapéi nke benke be borime cèètemè.

22 Deè kpéi nte kè n tu tibeénti yiè, Tiiri kǎbe nè Sitǎǎ kǎbe kó tiyɛ́iti bo nkɛ́ríninè di kpeti.

23 Díndi Kapennaummu kǎbe di yèmmè dò nKuyie mbo di dee nkéńkàá? Biti, kù bo di cũũnni ké di tannè kudǎnkù, ke yé tidietì tũ dǎdè di cie kè tì do ndǎdè Sodammú ò na nkpáa bomu nè yiénni.

24 Deè te kè n tu tibeénti yiè Sodammú tenkè kǎbe kó tiyɛ́iti bo nkɛ́ríninè di kpeti.

*Kuyie ńsǎnne tì bèè cii
(Wénté Duku 10:21-22)*

25 De kó dimǎnni kè Yesu sǎntè Kuyie nke dǎ: N cice n da sǎnti fǎ nwèè te ketenke nè keńkè a sǎnnemè timómmǎnti meçii nyembè nè meyítímè yembè ke ti benke bèè í tú bèmbè.

26 N cice n da sǎnti ke yé fǎdǎ dómè dè ndò mmemme.

27 N cice a n duómmu ðemǎu. Òmǎu í yé ðebire kè dè í tú de cice. Òmǎu me nyí yé ðebire cice kè dè í tú ðebire nè dè dǎ kébenke bè de cice.

Yesu kó ditou í cèè

28 Kɔ́tenèni m borè dimǎu díndi bèè to yetuǎ cèéyè ke ðu kè n di touté ke di om̄púnne.

29 Tonè n kó ditou, yiennè n kó itíe nképété meom̄púnne, ke yé n yǎmmèmu kè n yèmmè boo.

30 N yóó di tou ndii tau í yóu mutòu, di í cèè.

12

Yesu weè baké tsompùtè

(Wénté Mariki 2:23-28 nè Duku 6:1-5)

1 De kó difsnkúò kè Yesu mpēnké deṗaa mmarè nè o tancòumbè tsompùtè yiè kè dikònni bè bo kè bè nkáũ tidibènti ke cáá.

2 Kè Fadisīēbe de yà kénáké Yesu ke dò: Wénté a tancòumbè dòòrimè tsompùtè yiè ikuá yete dè.

3 Kè Yesu bè tēíné ke dò: Di í kàa ndikònni do pī nDafiti nè o kòbe kòo daòràà?

4 Ò do tamè Kuyie nciētè kétúóté pēēbè bè pā bè Kuyie ñnè o nitibè kè bēe cááké, òmòu do í dò nkécááké bè kè dè í tú Kuyie nkuá niùbè mááà?

5 Yáa di í kàa mMoyiisi kó ikuá miēke ikuá niùbè bēè pī nKuyie nciētè miēke mutòmmú bè 5 mmú pīmmè tsompùtè yiè bè me nhōó í nyeténè ikuáà?

6 Mí nnè di náámmu ke tú òmòu bo die nke deunè Kuyie nciētè.

7 Kè di do mbanté tináañti tii tu: N dó wèè mòke wēnwē otòu kó mesémme kè dè pēēté di n feu ìi wūš, di na bá nyī bè dòò meyi.

8 Onitibire deè baké tsompùtè.

Yesu miékunnemè wèè bakù faũ tsompùtè yiè

(Wénté Mariki 3:1-6 nè Duku 6:6-11)

9 Kè Yesu íté deborè kéta kutiíntouku makù miēke,

10 kòo nitì mòu dè bo kòo bakù faũ, kè Fadisīēbe ndó kédíí nYesu kèyá kòò bo yeté, kóò beke ke dò: Ikuó yie nha bo miékunnemè oniti tsompùtè yièà?

11 Kè Yesu bè tēíné ke dò: Di miēke kòò mòu mòke fepiēfè fēmáá kè fè do dòkè tsompùtè yiè ò báá kote kè fè dèitenáà?

12 Oniti wèè né pēēté fepiēfè tá? Ikuó tū nyí yete a bo daòmè mesáà nteompùtè yiè.

13 De mǎnni kè Yesu náké wèè bakù faũ nke dò: Youte a bakù.

Kòo youte, kè kùu wēte kékpenke kénáánnè kutekù.

14 Kè Fadisīēbe yè kétii nke bo yà bè yóó yīmè kékkuo Yesu.

Kuyie nkóo tǎnti kù tǎáté wè

(Wénté Mariki 3:7-12 nè Duku 6:17-19)

15 Kè Yesu ti kèè kèité deborè kè benitibè péu nhò tū nkòo miékunne bèè mǎ mbemou,

16 kè bè cau nke dò bè báá náké òmòu ò tu wè.

17 Kè dè bo dǎò Kuyie mpǎánáañti nááñtò Esaii do náké ti ke dò:

18 Nte n kóo tǎnti

n tǎáté wè, koò dǎ,

n yèmmè naatinè wè,

m bo ò duš n kó Muyaá

kòo náké ibotí imòu m beènti kpéí.

19 Ò í yóó nwanti yeḗkparè,

ò í yóó nwékute,

òmòu í yóó keè o tammè ice miēke.

20 Ò í yóó bóóté dipènni dii kónné,

ò í yóó kuó defitíré dèè kó muháá nkēke,

kénkémmúnè bá wè ò bo daòmè Kuyie ndó dè.

21 Kè yeḗboté yeḗmòu ò yie.

Yesu tēíné ti bèè ò wátiri

(Wénté Mariki 3:22-30 nè Duku 11:14-23, 12:10)

22 Kè bēe kotenèni oniti mòu Yesu borè kè dibǎò mari ò ta koò yèikunne ke dǎnne o nóndenfè kè Yesu ò miékunne kòo wénté kèna kénnáá.

23 Kè dèe di benitibè mediè kè bè nnáá mbemáá ke tú: Dafiti yaàbire í dǎkaà?

24 Kè Fadisīēbe ti kèè ke dò: Nè obǎokpǎàti kó muwērímú mmu ò bètimè yeḗkè.

25 Yesu me nyémèmu be yèmmè dòmmè kòo bè náké ke dò: Kè dikpǎàtiyuu mari toté ke kpa ndimáá yoo teçitè matè toté ke kpa ntemáá tē bá nhā ke bo.

26 Kè dibǎò bèti dibǎò di toté ke kpa ndimáá ndi di kpǎàtiyuu bá nhā ke bo.

27 Kè nsá kè m bèti yeḗkè nè obǎokpǎàti kó muwērímú mmu, di kòbe né yè bèti nè we nkòmu? Deè kpéí nte kè di kòbe yó di bekénè.

28 Kè m me mbèti yebokè nè Muyaánsààmù kó muwērímú mmu, Kuyie nkpààtiyuu dii tū ntùàkení di borè.

29 Òmòù báá na kéta onitikperí cífètè kétúóté o kperε ò m̀ake dè, ke í keté kòò bou, kòo me nhò bou ke dèè ò bo na kétúóté o kperε ò m̀ake dèè kó dimàà o cífètè.

30 Wèè í n wēñnè ò n kpànnèmu, wèè í n wēñnè kè tí tíkíí ò dèímu.

31 Dèè kpéí nte kè n di náá nke tú Kuyie mbo cífè mbenitibè meyei mmemou nè tináanyeiti tímou, wèè me mbo sáá Muyaánsààmù ku báá ò cífè mbiti.

32 Wèè bo sáá nhOnitibire Kuyie mbo ò cífè, wèè me mbo sáá Muyaánsààmù ku báá ò cífè yem̀arè yie mmieke yoo yèè kpaaní ye mieke.

Mutie nè mu be kó medonnimè

(Wénté Matie 7:16-17 nè Duku 6:43-45)

33 Kè mutie tú musààmù, mu be ò nsàmù, kè mù tu musímmù, mu be nsí, bè banní mutie sààmù mu be borè nde.

34 Iwààke díní di bo yíme kèna kénáké tináaansàati ke tú beyeibe, ke yé tìi bo onitì yèmmè mieke o nùù tí nnáammè.

35 Onitísààwè náahti tii benkú desààrè dèè bo o mieke, kòo nitiiyeiwe kpeti benkú meyei mmèè bo o mieke.

36 N di náámmu ke tú tibeénti yiè Kuyie mbo bekénè benitibè bè náké tii náahti detetirè kpeti Ìnkè.

37 Ke yé nè a náahti mieke nke Kuyie nyóó da bekénèmè ke da kpetínnè yoo kù da coo.

Bè do bekemè Yesu tidieti

(Wénté Matie 16:1-4 nè Mariki 8:11-12 nè Duku 11:29-32)

38 De m̀nni ikuú wààbè nè Fadisièbe mabè kè bèe beke Yesu ke dò: Okóti ti d́ á d̀òò tidieti nti kè tí yà.

39 Kè Yesu bè tēñné ke d̀ò: Di m̀nnni kó benitibè bèè b̀tinnè Kuyie, ke d̀ari meyei bè m bekú tidieti, bè me mbáá tí yà, kè dè í tú tii do d̀òò Kuyie mpàanàahti náahtò Sonaasi.

40 Sonaasi do yíme iyie nyitáati, deyènnè dètáati teyíndietè pouti mieke, Onitibire yóó me nyí iyie nyitáati, deyènnè dètáati ketenke mieke.

41 Tibeénti kó diyie Ninifu kó dihei kòbe bo bekénè di m̀nnni kó benitibè kè bè kpetínnè ke yé Sonaasi do bè nákémmè Kuyie nnáahti kè bèe ceete, ntenè òmòù ke bo die nke deunè Sonaasi.

42 Tibeénti kó diyie Sebaa kóo nitipokpàati bo bekénè di m̀nnni kòbe kè bè kpetínnè, ke yé ò iténimè dihei détiri ke kòtení ke bo keè Sodomò kó tináahti mecii nkpèti. Nte òmòù die nke deunè Sodomò.

Dibòò bo yèmmè onitì mieke kèwēteni

(Wénté Duku 11:24-26)

43 Kè dibòò yè onitì mieke ke kòte tedontè Ìnkè ke wanti di bo onpè dè ke m̀arítè di bo yí:

44 M bo wētè onitì n sòò bo wèè mieke. Di t̀àkení dii m̀nnni kénsó nkè dè kàuté páíí ke t̀ntè bá òmòù í bo o mieke.

45 Di bo wētè kéwáá nyeteyè yèyiekè yèè yóù ke di pēētè kè yèe wēteni kéta o mieke. De m̀nnni kòo borimèe sinte kèpēētè mè sòò d̀ommè. Di m̀nnni kó benitibè tu beyeibe mbe, be kperε yó mme ndò.

Yesu yè nho kòbe tú bè

(Wénté Mariki 3:31-35 nè Duku 8:19-21)

46 Kè Yesu nkpáá náánnè ditínni kòo yò nè o neí kè bèe tuòkení kénóommú ditowaa ke d́ kóò béinnè.

47 Kòò m̀ouú náké Yesu ke d̀ò: A yò nè a neí bè còmmú ditowaa ke d́ kè da béinnè.

48 Kè Yesu ò tēñné ke d̀ò: We ntú n yò? Kè òmbe tú n neí?

49 Kéfièti o tancòumbè ke d̀ò: Ntenè n yò nè n neí.

50 Ke yé wèè d̀òòri n cice wèè bo kèfinkè ò d́ dè, wèè tumè n yò nè n tãù nè n nantè.

13

Wèè yaù tidiiiti o kó dináaanhántiri

(Wénté Mariki 4:1-9 nè Duku 8:4-8)

1 De kó diyie mieke kè Yesu yè tecífètè kékòte kénkari dàméèri nùù.

2 Kè benitibè péuu tínni o borè kòo ta kudabekú kénkari kè bè còmmú dinébènni.

3 Kòo mbè náánnè yènáaanhántiyè péu mieke ke tú: Onitì m̀ou wèè yè ke bo yaá o diiti,

4 kényaù kè medibii mmamèe do kuce Ìnkè kè sínòò kòtení kè mè di.

5 Kè metēmèe do fekúúfè Ìnkè kécárike kényènni ke yé mutáá nyí sùmè deborè.

- 6 Diyiè nàáté dii m̀̀nni ke kpenke ké mè t̀̀o nkè mèe kpeí ke yé me cīē nyí namè ke fũ̀̀kú.
 7 Kè metēmèe do tipoti mieke kè t̀̀i it́ni ké mè è̀̀t́é.
 8 Kè metēmèe do ketenkè wenni dè képeíté mie ntekòutè (100) metēmè sipísikuò metēmè sipísitáati.
 9 Kè wèè m̀̀ke yeto ke bo keè wèè keè.

*Miù kpeí ndo te kè Yesu nnáá yenáaãhãntíyè
 (Wénté Mariki 4:10-12 nè Duku 10:9-10)*

- 10 Kè Yesu tancòumbèe ò beke ke d̀̀: Dè d̀̀omme kàa bè nàánnè yenáaãhãntíyè?
 11 Kè Yesu bè t́nné ke d̀̀: Díndi Kuyie ndi duómmu mecii nkè di bo yíéte ku kpàatiyuu kpeti t̀̀i s̀̀ri, bembè me nyí mè m̀̀ke.
 12 Ke yé wèè m̀̀ke bè yóó we nyíémè kòo m̀̀ote mediè, wèè kpa kè bèe fiete desámpòrè ò m̀̀ke dè.
 13 Dèe kpeí nte kè m̀̀ bè nàánnè yenáaãhãntíyè ke yé bè wùómmè ké í banní ke yo ke í keu,
 14 kè dè bo d̀̀o Kuyie mpáanãaãti náaãtò Esaii do náké t̀̀i be kpeí nke d̀̀:

Di bo nyo di me mbáá keè,

kénwúó di me mbáá banté.

15 Ke yé de kó kubotí kabe yèmmè kpeñnimè,

kè bè It́nné be to,

ke báa keè, ke ù̀ nke báa yà,

bè yàa bo ceete mèe kpeí

kè m̀̀ bè miekùnnè.

16 Díndi biè, dè ndi naati ke yé di nuò nwùómmè kè di to yo.

17 N di náá m̀̀mmuò nwe Kuyie mpáanãaãti náaãbè péu nè bèè d̀̀o Kuyie bè do d̀̀omu ke bo yà di mè nwúó ndè bá bè í yà, ke bo keè di me nyo t̀̀i bá bè í t̀̀i kèè.

*Yesu wènkùmmè wèè yaù tidiiti o kó dináaãhãntíri
 (Wénté Mariki 4:13-20 nè Duku 8:11-15)*

- 18 Ntenè wèè yaù tidiiti o kó tináaãti benkú t̀̀i.
 19 Kuce ìnkè kó medibii ndo dè tu oniti bè náké wènwè Tináaãsàati Kuyie nkpàatiyuu kpeti bá ò í nti banté kè dibòò katení kè t̀̀i dèite.
 20 Fekũufe medibii ndo fèè ìnkè tu oniti bè náké wènwè Tináaãsàati kòo t̀̀i còutè mecãã nè diwèl.

21 Ò í nyóu kè t̀̀i bo fiíkú o mieke, ò í mm̀̀ke mewéérímè, meyeñcaarimè t̀̀uðkení dii m̀̀nni yo bè ò fèù nKuyie nnáaãti kpeí, ò pãnkee bút́nné Kuyie.

22 Tipoti medibii ndo t̀̀i mieke tú oniti bè náké wènwè Tináaãsàati, meborime kó iyentotí nè a bo ndómè tikpàti kè dèe t̀̀i è̀̀t́é bá t̀̀i í mpí mmutómmú mamù o mieke.

23 Ketenkè sáakè medibii ndo kèe mieke tú benitibè mbe bè náké bè Tináaãsàati kè bè t̀̀i còutè nè be yèmmè memou ke kòte ke waanní betobè, yie sipísitáati, otòu sipísikuò, otòu tekòutè (100).

Yesu dònneñèmè Kuyie nkpàatiyuu kupaku

24 Kè Yesu yíe kè bè náké medonnimè t́mè ke d̀̀: Kuyie nkpàatiyuu dònne oniti m̀̀ou nwe wèè do buotí tidibotí sàati o paku.

25 Keyènkè benitibè yè nke duò dii m̀̀nni kòo kprantídèntòu katení kèbuotí timúyeiti t̀̀i t̀̀i dònne de kó kupaku mieke kéitè.

26 Tidibotí sàati yènní dii m̀̀nni timúyeiti t̀̀i t̀̀i dònne kè t̀̀i múnkee yènní.

27 Kè kupaku yíe nkó betòmbèe ò beke ke d̀̀: Okóti a í buotí tidibotí sàati nti a pakaá? Timúyeiti t̀̀i t̀̀i dònne t̀̀i né boní de ke yènní de mieke.

28 Kòo bè t́nné ke d̀̀: N kprantídèntòu weè d̀̀ò memme, kè betòmbèe ò beke ke d̀̀: Á d̀̀s kè t̀̀i kote kéhu de kó timúyeitaá?

29 Kòo bè t́nné ke d̀̀: Áa kè di u timúyeiti di yàa bo taunnè tidisàati.

30 Yóunè kè dè nwè nke kótíri kè dididèi t̀̀uðke n di náké, kè dí keté kékéí timúyeiti kébou kécóu, kédeè kékéí tidisàati kéánnè m̀̀ bou mieke.

*Yesu dònneñèmè Kuyie nkpàatiyuu feyohé
 (Wénté Mariki 4:30-32 nè Duku 13:18-19)*

31 Kè Yesu yíe kè bè náké medonnimè t́mè ke d̀̀: Kuyie nkpàatiyuu dònne feyohé d̀̀ommè mme ke kéñni,

32 kàa né fè buotí fèe yènní kékóté kénáa mmutie diamù nè ibake kè sínò yíe ñi ìnkè.

*Yesu dònneñèmè Kuyie nkpàatiyuu mutie miù muuti pèè
 (Wénté Duku 13:20-21)*

33 Kè Yesu bè nàké mēdonnimè tēmè ke dō: Kuyie nkprààtiyuu dōnnè mutie mùu muuti p̄ḗ mù dōmmè mme kōo nitipòkù 55 mù waa nsámprè kékəarèné tip̄ḗcooti kè tii mútí tíməu.

Yesu do náammè yēnāanhāntíyè

34 Yesu do 5 nnáánnè benitibè nè yēnāanhāntíyè nye sáà,

35 kè dè bo dōd Kuyie mpāánáànti nááàntò dō nàké ti ke dō: M bo bè nàké nè yēnāanhāntíyè kè bè benke dèè sòri nè Kuyie ndòòmè kute nkù.

Yesu wènkùnnemè tidiboti nè timúyeyiti de kó mēdonnimè

(Wénté Mariki 4:33-34)

36 Kè Yesu cau ndit̄f̄nni kékò nteçt̄è, kòo tancòumbèe tíi nho borè kóo beke ke dō: Á ti wènkùnnè timúyeyiti bè buotí ti kupaku mieke dè benkù mù.

37 Kè Yesu bè t̄f̄n̄é ke dō: Wèè buotí tidiboti sààti wèè tu Onit̄bire.

38 Kè kupaku tú kute nkù, kè tidiboti sààti tu bèè tu Kuyie nkprààtiyuu kəbe, kè timúyeyiti tú bèè tu dibòd kəbe.

39 Kupaku yiè nkprant̄idèntòu wèè buotí timúyeyiti wèè tu dibòd, kè dididèi tu kute nkù kó mudeèmù, kè bedidèibè tu Kuyie nt̄srè.

40 Bè 55 k̄f̄ m̄èè botí timúyeyiti kéc̄sù, dè yó mme ndò kute nkù kó mudeèmù m̄onni.

41 Onit̄bire bo t̄nní Kuyie nt̄srè kè yē t̄nké Kuyie nkprààtiyuu mieke bèè tann̄inko betòbè m̄eyei mmieke nè bèè d̄òri Kuyie nyí d̄ó dè,

42 kè bè ànné muhāá mmieke bè yó nkuò ndè ke cáá mbe n̄ii.

43 De m̄onni bèè d̄òri Kuyie ndó dè kè bè mm̄ieti ke dōnnè diyè be cice kó dikprààtiyuu mieke. Kè wèè m̄əke yeto ke bo keè wèè keè.

Yesu dōnnen̄emè Kuyie nkprààtiyuu dēmarè sààrè dèè sòri kupaku mieke

44 Kuyie nkprààtiyuu dōnnè dēmarè sààrè nde dèè sòri kupaku mieke, kōo m̄əu dè yà kédòd kè dè s̄on̄ne kékōnnè diwèi, k̄f̄it̄è ò m̄əke dèè kó dimàà kékəte kédonté de kó kupaku.

Yesu dōnnen̄emè Kuyie nkprààtiyuu med̄èi

45 Kuyie nkprààtiyuu dōnnè med̄èi nsààmè mme opotaà nwanti m̄è.

46 Ò p̄t̄è dii m̄onni med̄èi nsààmè m̄èè díf̄í kpēn̄i kékò nk̄f̄it̄è ò m̄əke dèè kó dimàà kè m̄è donté.

Yesu dōnnen̄emè Kuyie nkprààtiyuu muȳindit̄imù

47 Kuyie nkprààtiyuu dōnnè muȳindit̄imù m̄mu bè bo mmù dām̄éèrì mieke ke p̄i nsiȳi sibotí sibotí.

48 Mù píe ndii m̄onni kè bèè mù ȳū nkédenn̄en̄i, kékari k̄t̄anké sisààsi k̄ənné yemám̄m̄uyákè k̄éútoó des̄int̄kper̄e.

49 Dè yó mme ndò nkute nkù kó mudeèmù m̄onni, Kuyie nt̄srè bo k̄ət̄en̄i k̄ébate besààbè nè beyeibe,

50 k̄ənné beyeibe muhāá mmieke bè yó nkuò ndè ke cáá mbe n̄ii.

51 Kè Yesu bè beke ke dō: Di banté de kó tináànti dim̄əuà? Kè bè dō: Èè ti ti bant̄ém̄u.

52 De m̄onni kōo bè nàké ke dō: Deè kp̄éi nte ikuó wāàti wèè yie nKuyie nkprààtiyuu kp̄eti mesàà ò m̄əke tikp̄ati tid̄éti nti o mieke, metaummè kótímè kp̄eti nè m̄ep̄ammè kp̄eti.

Yesu ei kəbe do í ò tá

(Wénté Mariki 6:1-6 nè Duku 4:16-30)

53 Kè Yesu bè nàké de kó mēdonnimè m̄em̄əu k̄éit̄é d̄əborè,

54 kékəte Nansaretí ò biikú dii ei k̄ənnáá Kuyie nnáànti kutīntouku mieke kè d̄e di benit̄ibè med̄iè kè bè ntú: Ò yà de m̄eci mmie? Ò ȳime ke na ke d̄əri tidiet̄i ti?

55 Wenwe odab̄es̄t̄i bire! Maari bire! Kōo neí tú Isaku nè Sos̄efu nè Sim̄əu nè Sudi,

56 kōo t̄ābè bo ti cuokè! Ò né yà dè de kó muw̄er̄imú?

57 Kè d̄e nte kè bèè ò yete. Kè Yesu bè nàké ke dō: Bè 55 í ns̄enk̄eri Kuyie mp̄ān̄áànti nááàntò m̄əu kupikù makù kè dè í tú o ei kəbe nè o çt̄è kəbe.

58 Ò í ndò tidiet̄i péu d̄əborè bè í ò tá mm̄èè kp̄éi.

14

Bè kùəmə Isā-Batiisi

(Wénté Mariki 6:14-29 nè Duku 9:7-9)

1 Ed̄oti Kadidee kōo kp̄àati k̄èè dii m̄onni kè bè náá nYesu kp̄éi,

2 k̄énáké o kó bet̄əmbè ke dō: Isā-Batiisi wèè w̄t̄e ke yānt̄é d̄e te kōo m̄əke muw̄er̄imú ke d̄əri tidiet̄i.

³ Ke yé weè Edoti do duómme kè bèe pī nyIsāā kébou kékpetinné wenwe Edoti o nantè Fidipu pokù Edodiyati kpéi.

⁴ Ke yé Isāā do nákéme Edoti ke dò: A í dò nkéfiete a nantè Fidipu pokù képuoke.

⁵ Kè Edoti ndó ke na nkùo Isāā kè né ndé benitibè ke yé bè do yémèmu Isāā tumè Kuyie mpānāhiti náahitò.

⁶ Kè Edoti ánné o peité yié kó dibanni. Kè Edodiyati kóo sapàà nta kéhaá benitibè ìkè kè dèe narike Edoti mediè,

⁷ kòo béi nke dò: Osapàà mbeke a dó dèè kó dimàa m bo dè nda duó, mú béi!

⁸ Kòo yó ò tié nkòo náké Edoti ke dò: Ánné Isāā kó diyuu dibuu miéke kè n duó ndie!

⁹ Kòo kpààti yémme caàrè, ò né me ndiémme ke béi nho kòbe ìkè kòo dò bèe di nhò duó,

¹⁰ kété kè bèe kote dikpetintou miéke kéféuté Isāā,

¹¹ kéánné o yuu dibuu miéke kékotenni kéduó nhosapàà kòo di duó nho yá.

¹² Kè Isāā kó betancóumbèe kote kóo túóté kékünné kédeè kékote kénáké Yesu dèè dò.

Yesu sântemè Kuyie mpéèbè bènümmü nè siyĩ sidési kè dèe süü

(Wénté Mariki 6:30-44 nè Duku 9:10-17 nè Isāā 6:1-14)

¹³ Yesu ti kèè dii mōnni kéta kudabekù kéké kénkari dikpáa omáa borè. Kè benitibèe ti kèè kéyènni be ekè kóò túnne nè be naàcèi.

¹⁴ Kè Yesu nyètiní kudabekù kéyà benitibè péu kè mesémme è pī kòo mmiekũnko bemuambe.

¹⁵ Kuyuoku mōnni kè Yesu tancóumbèe ò náké ke dò: Diyiè mè ndèè mè kè ti bo dikpáa cuokè, duó nkè benitibèe kote yehekè kédonté kédí.

¹⁶ Kè Yesu bè tēñné ke dò: Bè í dò nkékote, duónnè be kè bèe di.

¹⁷ Kè bèe ò tēñné ke dò: Ti mōke die mpéèbè bènümmü máa ndi nè siyĩ sidési.

¹⁸ Kè Yesu dò: N duónnènni de.

¹⁹ Kòo duó nkè benitibèe kari timúti ìnkè kòo túóté péèbè bènümmü nè siyĩ sidési kébóuté késante Kuyie nkéwéri péèbè kéduó nho tancóumbè kè bèe totí benitibè.

²⁰ Kè benitibè bemou caáké kénsànnè kè dèe súó kempíéké yemámmüyáké tepíté nè yèdèè kòo tancóumbèe to.

²¹ Bèè do cááké de kóò péè nè de kó siyĩ bè bo ntùake sikoupsínümmü (5000), bè í kaànnè benitipòbè nè ibí.

Yesu do kéri mè menie nyĩnkè

(Wénté Mariki 6:45-52 nè Isāā 6:15-21)

²² De kó difōnkúò kè Yesu duó nkòo tancóumbèe ta kudabekù ke bo ò niiténè késénté menie nyáa kè wenwe nkpaá ke ciénko benitibè.

²³ Ò bè cié ndii mōnni kédeè kédeke ditāri omáa borè, kémbáa nKuyie nkè keyènkè yaa biiténè kòò nkè kpaá omáa.

²⁴ De mōnni kè kudabekù bo menie ncuokè kè kuyaakù fuutini ku ìkè kè yenéffinfirè kù kóōnnè.

²⁵ Kukünwentóo mōnni kè Yesu nkari o tancóumbè borè ke kéri menie nyĩnkè.

²⁶ Bè ò yà dii mōnni kòò kèriní menie nyĩnkè kè kufōwaa mbè autè kè be yèmmè ndò dibòò mari ndi.

Kè bèe kuónko mediè.

²⁷ Kè Yesu bè náké ke dò: Bá nyĩèkùnè, mínwe kufōwaa mbáa di pí.

²⁸ Kè Pierii béi nke dò: N Yiè, kè fō nwe duó kè n kétéo menie nyĩnkè ke da co. Kè Yesu dò: Kéténi.

²⁹ Kè Pierii yènni kudabekù kékété menie nyĩnkè kénwetí Yesu.

³⁰ Ò yà dii mōnni kuyaakù kpeñnimè kè kufōwaa nhò pí, kòo keté ò bo diumè kékuónko ke dò? N Yiè n deeté!

³¹ Kè Yesu pānkee dieke o nòutè kóò pí nkóò náké ke dò: Dè dòmmè kàa wète ke yièke, a í tá kè dè deu!

³² Bè ta dii mōnni kudabekù kè kuyaakùu cómmú.

³³ Yesu tancóumbè bèè do kpaá kudabekù miéke kè bèe nínkóo o ìkè ke dò: A mènke tú Kuyie mBire nde.

Bemuambe do káámmè Yesu ke miéri

(Wénté Mariki 6:53-56)

³⁴ Kè bèe sénté menie nkétuake Sennesareti kó ketenkè.

³⁵ Benitibè bèè dè bo kè bèe banté Yesu kénáké yehekè yemou yèè dè tókè kè bè nkòrinèni bemuambe o borè,

³⁶ koò bàà nke tú wèe yóu kè bèe kááké bá o yaàbòrì m̀̀nku. Bèè kó dimàà kááké o yaàbòrì kè bèe m̀̀ieté.

15

Kuyie nkó ikuó nê benitibè kpeyi

(Wénté Mariki 7:1-13)

¹ Kè Fadisièbe nê ikuó wààbèe yènní Sedisademmu kékote ní Yesu borè kóò beke ke d̀̀:

² Dè d̀̀omme kàa tancòumbè í d̀̀ori ti yembè kó ikuó ke 35 di ke í nite?

³ Kè Yesu bè t̀̀nné ke d̀̀: Díndi tá, dè d̀̀omme kè di yóu Kuyie nkó ikuó ke tũ ndi mómmombe di kpeyi?

⁴ Kuyie nnáànti tu: Á ndé a cice nê a ȳ, kè wèe s̄áá nho cice yoo o ȳ bèe ò kù.

⁵ Kè díndi tú kè wèe cice bo dikònni kòò ò náké ke tú, ò na nhò p̄a dè, ò dè p̄a Kuyie nku, dè dèemu.

⁶ Di kù Kuyie nkó ikuó nyi ke tũ ndi mómmombe di kpeyi.

⁷ Meyèmmè mèdèmè yembè díndi! Kuyie mp̄ānāānti nāāntò Esaii do naatimu ò nàá ndii m̀̀nni ke tú:

⁸ Be nnitibè s̄ántí Kuyie nnè be nò nye

kè be yèmmè né kù d̀̀ténè.

⁹ Bè kù bàà ndetètirè nde

ke tiè mbe mómmombe kó ikuó

ke d̀̀o n yì tú Kuyie n kpeyi.

Dè s̄nkũnko oniti

(Wénté Mariki 7:14-23)

¹⁰ Kè Yesu náké dif̀̀nni ke d̀̀: Kénténè kékeè tii.

¹¹ Dè í tú oniti yo ndè deè ò s̄nkũnko, t̄nāānti t̄i ȳenì oniti nùú t̄i ò s̄nkũnko.

¹² Kòo tancòumbèe t̀̀nní o borè kóò náké ke d̀̀: A b̄i ntii náānti yonkemu Fadisièbe.

¹³ Kè Yesu bè náké ke d̀̀: N cice Kuyie nyi fiikú dèe tie nkó dimàà ò bo dè u.

¹⁴ Nwúónnè be, tiyũ̀nti t̄i d̀̀ri titeti. Kè kuyũ̀nkù me ndèri kutekù t̄i bo do tidé dif̀̀t̄iri mieke.

¹⁵ Kè Pieri d̀̀: Á ti náké de kó dināānh̄ant̄iri tu mù.

¹⁶ Kè Yesu bè t̀̀nné ke d̀̀: Di múnke í na ke bo bantáá?

¹⁷ Di í yé ke d̀̀o ndèe taà dinùú dè k̀̀ri tip̄outi nti ke p̄enkù ke ȳèà?

¹⁸ Dèe me nyièni dinùú dè bonni meyèmmè mieke nke, kè deè s̄nkũnko oniti.

¹⁹ Meyèmmè mieke nke iyeñtoti yeiyi ȳenímè, ì tu: Munitikòú nê a bo duónèmmè wèe í tú a pokù yoo wèe í tú a daù nê di bo ndouti d̄outinè ditabè nê mupoc̄enwammù nê muyóò nê muyeticaàrimù nê iwátii.

²⁰ Ntenè dèe s̄nkũnko. A bo dimè ke í nite deè í s̄nkũnko oniti.

Kannahā kóo nitipòkù do tāmè Yesu

(Wénté Mariki 7:24-30)

²¹ Kè Yesu ité deborè kékote Tiiri nê Sit̄ōó kó kutemp̄è mmieke.

²² Kòo nitipòkù m̀̀u kotení o borè kóò bánté ke d̀̀: Okóti! Dafiti kó debire n kuó mmesémmè, dibòò dii ta n kóo sapàà koò f̄ũnko mediè.

²³ Yesu me nyi nhò t̀̀nné timati kòo tancòumbèe ò náké ke d̀̀: Dòò we ò da békù t̄i, ke yé ò t̄i t̄ummè ke wékí.

²⁴ Kè Yesu d̀̀: Kuyie nni nt̄nní Isidayeeriibe kpéí nke, bèe dònnè ipe ì feti.

²⁵ Kè dè kóo nitipòkùu n̄nkóo Yesu ìikè ke d̀̀: Okóti n teennè!

²⁶ Kè Yesu d̀̀: Dè í wenni a bo t̄útótémè ibí kó mudii kéduó nyimobí.

²⁷ Kòo nitipòkùu b̄i nke d̀̀: Mómmuò nwe Okóti, nê memme simóó né ò ntóúmu icabiri si ȳie nyo nkè ì duò.

²⁸ De m̀̀nni kè Yesu ò náké ke d̀̀: Onitipòkù a tá kè dè deumu, dèe daò a dómè. Men̄me kòo kóo sapàà p̄anke m̀̀ieté.

Yesu miekũnnemè bemuambe Kadidee kó menie ntaké

(Wénté Mariki 7:31-37)

²⁹ Kè Yesu ité deborè kékété Kadidee kóo damèèri p̄émmè kékote kédeke dit̄ari ìnkè k̄nkari.

³⁰ Kè benitibè p̄eu nk̄rinèni o borè yekpiè ìnè tihòuti nê tiyũ̀nti nê yewũ̀ ìnè bemuambe tabè p̄eu ké mbè daunko Yesu borè kóò bè miekũnko.

³¹ Kè benitibèe yà yewũ̀ ìnàámmè, kè tihòuti cènti kè yekpiè nsèiri kè tiyũ̀nti wénni kè dèe bè di mediè nkè bè nsántí Kuyie nyIsidayeeriibe tũ nkù.

*Yesu do yíe kédòòmè tidietì kè benitìbè sikòupìsìnàà di
(Wénté Mariki 8:1-10 nè Matie 14:13-21)*

³² Kè Yesu yú o tancòumbè kè bè nàké ke dò: Mesémmè meè m p̄rínè be n̄nìtìbè, diyìè tǎǎnni ndi yíe ònè bè bomè m borè, bá bè í mǎke bè bo di mù, kè m bè cíe mmemme bè yàa bo duó kuce nè dikònnì.

³³ Kòo tancòumbèe ò nàké ke dò: Ti bo pété de mudii dikpáà dii ncuokè kè dit̄nni dii ndi kénsànnè?

³⁴ Kè Yesu be beke ke dò: Di mǎke p̄èèbè bède? Kè bè dò: Bèyiekè nè siyī sǎmp̄ó.

³⁵ De mǎnni kè Yesu duó nkè benitìbèe kari ketenkè.

³⁶ Kòo túóté p̄èèbè beyiekè nè siyī késǎnte Kuyie nkè bè w̄erí kèduó nkòo tancòumbèe dè totí benitìbè.

³⁷ Bem̄u kè bèe cááké kénsànnè kè d̄e sús nképíe yemámmùyáké yèyiekè kòo tancòumbèe t̄o.

³⁸ Bèè do cááké de kóó p̄èè bè do bo sikòupìsìnàà ndi (4000) bá bè í kǎannè benitipòbè nè ibí.

³⁹ Yesu cíe ndii mǎnni benitìbè kèdeè k̄eta kudabekù kékote Makatāā.

16

*Fadisīēbe nè Sadusīēbe bekemè Yesu tidietì
(Wénté Matie 12:38-39 nè Mariki 8:11-13 nè Duku 11:16, 29, 12:54-56)*

¹ Fadisīēbe nè Sadusīēbe kè bè ndó kédíí n̄Yesu kékote o borè kóó beke ke dò: Dòò tidietì kè ti banté ke dò nha bonní Kuyie mborè.

² Kè Yesu bè t̄énné ke dò: Diyìe ò ntati kè di tú k̄éñkè bo ncaánni ke yé tiwetì wennimè yíe,

³ dik̄ūnwéñni kè di ntú fetaafe yóó nimu yíe nke yé tiwetì s̄òmè. Dè dòmmè kè di n̄o nke banní tiwetì kó mebenkùmè ke né í banní yebenkùyè di yau yè yewe yie mmieke.

⁴ Di mm̄nni kó benitìbè bèè b̄ütinné Kuyie ke d̄oari meyei bè m bèkù tidietì, bè me mbáá yà timatì kè de í t̄ú t̄ú do d̄òò Kuyie mp̄ānāānti náāntò Sonaasi.

Ò yí memme ke ité k̄ép̄et̄é kè bè yóu.

*Yesu yèmmè bè ndake Fadisīēbe nè Sadusīēbe be kó itie nkp̄éí
(Wénté Mariki 8:14-21)*

⁵ Kè Yesu tancòumbè n̄senti menie nyáà nkéyè mbè bo òt̄omè p̄èè.

⁶ Kè Yesu bè nàké ke dò: Nyénè Fadisīēbe nè Sadusīēbe be kó mutie mùù muuti p̄èè mu kp̄éí.

⁷ Kòo tancòumbè yèmmè ndò nhò náá memme bè í t̄o mèè kp̄éí nke p̄èèbè.

⁸ Kè Yesu banté be yèmmè kè bè nàké ke dò: Dè dòmmè kè di mǎke meyèmmè memme botí? Di í t̄á kè dè deu! Dè dòmmè kè di yèmmè d̄ò ndi í t̄o mèè kp̄éí nke p̄èè,

⁹ di mu nyí bantáá? Di í kpaá ke yé n sòò w̄erí p̄èèbè bèñummù kè benitìbè sikòupìsìn̄ummù (5000) cááké kénsànnè kè yemámmùyáké nkpaá sús nyèdè kè di t̄oàá?

¹⁰ Nè p̄èèbè bèyiekè n sòò w̄erí bè kè benitìbè sikòupìsìnàà (4000) cááké kè yemámmùyáké nkpaá sús nyèdè kè di t̄oàá?

¹¹ Dè dòmmè kè di yèmmè d̄ò n di náánnè p̄èè kp̄éí nke n yí dii m̄nni nyénè Fadisīēbe nè Sadusīēbe kó mutie mùù muuti p̄èè mu kp̄éí.

¹² De m̄nni kòo tancòumbèe banté ke d̄ò nhò do í bè náánnè mutie mùù muuti p̄èè mu kp̄éí, kòò bè náánnè Fadisīēbe nè Sadusīēbe be kó itie nkp̄éí nke.

*Pieri nàkémè Yesu tumè Kuyie mBire
(Wénté Mariki 8:27-30 nè Duku 9:18-21)*

¹³ Yesu túàke dii m̄nni Sesadee Fidipu kó dihei k̄ebeke o tancòumbè ke dò: Benitìbè yē n tú we mí nh̄Onit̄ibire?

¹⁴ Kè bèe ò t̄énné ke dò: B̄emabè yèmmè do nha tú Isāā-Batiisi, kè betòbè yē nha tú Edii, kè betòbè tú a tú Sedemii yoo Kuyie mp̄ānāānti náam̄bè kóó m̄u.

¹⁵ Kè Yesu bè beke ke dò: D̄indi né yē n tú we?

¹⁶ Kè Sim̄o Pierii ò t̄énné ke dò: A tú Kirisi nwe Kuyie Bire.

¹⁷ Kè Yesu ò nàké ke dò: Sim̄o Sonaasi bire, dè nda naati ke yé n cice Kuyie nkuù t̄i nda nàkémè, f̄òó í ti banté nè amáá.

¹⁸ N né da náámmu ke tú a tú dit̄ari ndi, dii t̄ari ñnkè nke n yóó f̄íimmè n kó dit̄nni, bá mukūū báá na kè kú namp̄e.

¹⁹ M bo da duó n̄Kuyie nkpāatiyuu kó sikpetisi, k̄aa yete dè ketenkè, Kuyie ndè yete k̄éñkè, k̄aa yie ndè ketenkè Kuyie ndè yie nk̄éñkè.

²⁰ De kó dif̄ñkúò kè Yesu cau n̄ho tancòumbè ke dò: Di báá nàké òm̄u n t̄úmè Kirisi Od̄eet̄iwè Kuyie nnàké wèè kp̄éí.

*Yesu do náammè o kũũ nkpréi
(Wénté Mariki 8:31-33 nè Duku 9:22)*

21 De kó dim̀ǹni mieke nke Yesu ketémè kénnaá nho tancòumbè ke tú: N dò nké̄k̄ote Sedisademmu nwe ikuá tũmbè kó bekótibè nè ikuá niùbè kó bekótibè nè ikuá wààbè kè bè n fèũ, kè n kuo, kè n yántè diyìè tãánni yiè.

22 Kè Pierii ò yu ké̄kenténè kóò nàké ke d̀: N Yiè, Kuyie m b́́á yie nkè dè da tuòkení.

23 Kè Yesu wé̄̄te kénáké Pieri ke d̀: Fũte m borè f̄̄ ndibòò! A d́́ kè m b̀mmu, a toti mèè yèmmè í tú Kuyie nkòme, benitibè kòme mme.

*Ti bo ntũ mmè boti Yesu
(Wénté Mariki 8:34-9:1 nè Duku 9:23-27)*

24 Kè Yesu náké o tancòumbè ke d̀: Kòò m̀u d́́ kè n tũnne wèe bú́tinnè omáá, kèto o dapáati kè n tũnne*.

25 Ke yé̄ wèè bo nd́́ kè̄dēte o f̀mmu ò bo mù fétinne, kè wèè duá nho f̀mmu n kpéi kòò mù pèté.

26 Oniti bo c̄̄nte ba kòò m̀ke kutenkù kuu nkperè dem̀u kòò wènni né feti. Oniti bo yietí ba kòò wènni yenté?

27 Ke yé̄ Onitibire yó nwè̄tinimè nè de cice wè̄rímú ke neínè Kuyie ntòrè, kéyietí bá wè o tãmmú mannè tii yeti.

28 N di náá mm̀mmu nwe d́́ndi bèè bo die ndi kó b̀mabè yó nkpaá f̀umu kéya Onitibire kè dè wè̄tiní ke bo baatè de kpà̄tiyuu.

17

*Yesu k̀nti do cè̄etè̄mè
(Wénté Mariki 9:2-13 nè Duku 9:28-36)*

1 Kè dè mm̀ke yewe yèkùò kè Yesu túóté Pieri nè Isaku nè Isaku nantè Isãá, kè bèe deke ditári dieri mari ìnkè bemaá borè.

2 Kè Yesu k̀ntii ceete be ìikè, kòò ìikè mmièti ke d̀ ndiyiè, kòò yà̄̄tii peike kèmp̄inti.

3 Kè bè nyóó daate kéya M̀ȳiisi nè Edii kè bè náánnè Yesu.

4 Kè Pierii náké Yesu ke d̀: N Yiè ndè wennimu ke d̀ ntí m̀bo die, kàa d́́ m bo d̀ò titouti titã̄ti, f̄̄ nkumáá, Edii kumáá, M̀ȳiisi kumáá.

5 Ò kpaá ke me nnáá kè diwetiri mari kotení ke mieti kè bè kãánko kè bèe keè metammè mamè di mieke kè mè tu: Yie nwee tú m bire kè nh ò d́́ mesàá, koò yári mediè, nyiènnè o kpeti.

6 Yesu tancòumbè kèè dii m̀nni de kó metammè kè kuf̄waá mbè autè kè bèe do kéns̄ĩ nketenkè.

7 Kè Yesu t́́onko be borè kè bè bà̄̄tè ke d̀: Kuf̄waá mbáá di pí, íténè.

8 Kè bèe ìinní be yo ke wénténi kéya Yesu máá.

9 Bè cutini dii m̀nni ditári kè Yesu bè cau nke d̀: Di báá yie nkénáké òm̀u di yà dè, kè Onitibire yàa yánténè.

10 Kè Yesu tancòumbèe o beke ke d̀: Ba nkpréi nte kè ikuá wààbè tu Edii weè d̀ nké̄keté kèkotení?

11 Kè Yesu bè t̄̄n̄nè ke d̀: M̀mmu nwe Edii d̀mmè kèniitè kèkotení kètũntè dem̀u.

12 N di náámmu ke tú Edii kotenimu ke dèè, bá benitibè í ò bantè ke ò d̀ò bè d́́ mèè botí, mèè botí nku bè yóó fèũmmè Onitibire.

13 Kòò tancòumbèe bantè ke d̀ nhò bè náánnè Isãá-Batiisi kpéi nke.

*Yesu tancòumbè do ȳ̄kè̄mè dibòò
(Wénté Mariki 9:14-29 nè Duku 9:37-43)*

14 Bè tũ̄̄ke dii m̀nni dit̄̄nni borè kòò niti m̀u kotení Yesu borè ke nínkóo o ìikè ke d̀:

15 Okóti! Kuó m bire mesémmè, dè duò yec̄incíre nye sãá muháá mmièke nè menie ke fèũri mediè,

16 kè n dè k̄̄tenni a tancòumbè borè kè bè ȳ̄ke be bo dè mièkũnnemè.

17 Kè Yesu béi nke d̀: Itookperi yembè d́́ndi, m̀i yó nh̄̄ ke di toaá? M̀i yó nh̄̄ ke di bonàá? K̄̄tenni debire m borè!

18 Kè bèe dè k̄̄tenni kòò péi ndibòò kè dii yè, kè debiree p̄̄nkee miéte.

19 Kòò tancòumbèe o beke bè borè bemaá ke d̀: Dè d̀mmè kè tinti í na ke dè̄nne de kó dibòò?

20 Kè Yesu d̀: Di í tá kè dè̄u. M̀mmu nwe n di náámmè kè di do ntá bá kè dè mm̀nnè feyon̄fè, demarè na bá ndi yòunè, di ní na nnamu kénáké ditári ke d̀: Ítè! Kè dii íte. [

21 Dibòò dii mboti ò̄ ò̄ nyè kè di í boū̄ dinùu ke bantè Kuyie.]

* 16:24 Wénté 10:38 nè tii wénkũnnè

Yesu do náammè o kũũ nkpréi nkuce medérímè
(Wénté Mariki 9:30-32 nè Duku 9:43-45)

²² Diyie mari Yesu nè o tancòumbè kè bè mbo Kadidee kó kutempè nkòo bè nàké ke dò: Bè bo fité Onitibire, kè bèe dè kùà,

²³ diyie táánni yiè kè dèe yánté.

Kòo tancòumbè yèmmèe caàrè mediè.

Yesu yietimè Kuyie nciètè kòò dàmpòò

²⁴ Yesu nè o tancòumbè kè bèe tuòke Kapennaummu. Bèe còu Kuyie nciètè kòò dàmpòò kè bèe beke Pieri ke dò: Di kóo kóti í yieti Kuyie nciètè kòò dàmpòò?

²⁵ Kè Pieri dò: Ò yietimu.

Pieri ta dii mònni teciètè kè Yesu niitè kóò beke ke dò: Simoo a yèmmè dò nwe ndò nkéyietí dàmpòò, ketenkè yembàa, kè bepòòbè? Kòò dò: Bepòòbè.

²⁶ Kè Yesu ò nàké ke dò: Ketenkè yembè í dò nkéyietí.

²⁷ Ti né í me ndómè dèe bè yonke, kote dàméèri kébo nha yimpie, a bo keté kétuati tètè yĩntè, á baá te nuù kédeite fedifè kè fè mmànnè n kóò dàmpòò nè a kou kàa bè yietí.

18

Yesu tancòumbè nennimè tikóti kpéi
(Wénté Mariki 9:33-37 nè Duku 9:46-48)

¹ De mònni kè Yesu tancòumbèe ò beke ke dò: We nyó mbaké Kuyie nkpràatiyuu mièke?

² Kè Yesu yúni debire sàmpòrè kécónnè be ìikè kè bè nàké ke dò:

³ Mómumu nwe n di náámmè kè di í cèete ke naánnè ibí sàmpòyi di baá ta Kuyie nkpràatiyuu mièke.

⁴ Wèè bo kékũnne omáá kénaá debire sàmpòrè wèe yó ntú odieWè Kuyie nkpràatiyuu mièke.

⁵ Kè wèè còuté debire marè nè n kpéi ò còuté mínwe m mómumu.

Wèè bo bə nhotòu meyei mmieke ò bo yà
(Wénté Mariki 9:42-48 nè Duku 17:1-2)

⁶ Kòò mòu bo mbesámpòbè bie mbèè n dɔ be kóò mòu meyei mmieke, kè bè ò dùú nditári dieri ke dootóo dàméèri mièke dè ntóũ.

⁷ Meyei nyí yóò paà kutekũ, wèè né bo tannè otòu meyei mmieke ò bo yà!

⁸ Kàa nòutè tètè yó nte yoo a naacètè kàa dòò meyei, kééte te kédootóo medétimè. A bo tamè mufòmmu mómumu mièke nè kubakũ kumáá yoo kutàaku kumáá dè tóũnè a bo mmòkemè debaá ndédéré nè itààke idéi ke né ta muháá mmùu í kɔ mmu mièke.

⁹ Kàa nònfè fèè me nyó nte kàa dòò meyei nkpréetè fè kédootóo medétimè, a bo tamè mufòmmu mómumu mièke nè kunonfikũ dè tóũnè a bo mmòkemè inuò nyidéi ke né ta muháá mmùu í kɔ mmu mièke.

Fepièfè fèè feti
(Wénté Duku 15:3-7)

¹⁰ Nyénè ke baá senkèri besámpòbè bie nkóò mòu, n di náá mómumu nwe Kuyie ntòrè yèè bè bàa yè mòkemu kuce ke bo beé nKuyie mbe kpèti.

¹¹ [Kè yé Onitibire kòtenimè ke bo deetè bèè feti bèmbè.]

¹² Di yèmmè dò nkòo niti mòke ipe tekòutè (100) kè fèràà feti ò baá yóu sipisiwei nè ìwei kè í nkpráa dínaacènhòò kòò kote kéwammũ fèè me nfetaá?

¹³ N di náá mómumu nwe ò fè yà dii mònni dè bo ò narike képèètè sipisiwei nè ìwei ìi me nkpráa ke í feti.

¹⁴ Mèè botí nku di cice Kuyie nyí dómè besámpòbè bie nkóò mòu feti.

Kàa kou dòò meyei nha ò nàké

¹⁵ Kàa kou dòò meyei, kote kóò nàké didé borè, kòò yie nha ò tennénimũ kuce kusààkũ mièke, ¹⁶ kòo me nyí yie nha yú oniti omáá yoo bèdébè kè di wènné benitibè bèdébè yoo bètàati kè ti tũntè.

¹⁷ Kòò me nyí yie ndi kpèti, nàké ti difĩnni, kòò í yie ndifĩnni kpèti, dí ò wèntè wèè í yé Kuyie, osoũnti.

¹⁸ N di náá mómumu nwe di bo yete dè ketenkè, Kuyie mbo dè yete keĩnkè, kè di yie ndè ketenkè Kuyie ndè yie nkeĩnkè.

Ti bo wènnémè dinùu kébántè Kuyie

¹⁹ N di náámmu kè benitibè bèdébè wènné ketenkè ìnkè ke mɔo bá dèè botí n cice wèè bo keĩnkè ò bo dè mbè duó.

²⁰ Kè yé kè benitibè bèdébè yoo bètàati tíi ndè n kpéi m bomu be cuokè.

Okpààti do cĕmmè obanteu

21 De m̀ǹnni k̀e Pierii beke Yesu ke d̀: N Yiè, k̀e n t̀èbite n caari, n d̀o nk̀òò cĕ́ nkuce m̀ede? Kuce m̀eyiekàd?

22 K̀e Yesu ò t̀ènnè ke d̀: Áà, m b́áá da náké ke d̀ kuce m̀eyiekè, m bo yĭ á ò cĕ́ nkè d̀e tuòke sipisiyiekè kuce m̀eyiekè.

23 M̀eè boti nku Kuyie nkprààtiyuu d̀onnè m̀e okpààti m̀ou wèè do d̀o ò kò betòmbèè ò yietí yebàà mbè ò bannè yè.

24 Ò keté dii m̀ǹnni k̀embaàti o bàà nkè b̀eè kotenni òm̀ou wèè ò bannè yesòwèrè tekoupiítè (1000).

25 De k̀òò niti í mpètè ke yietí, k̀òò kpààti dà b̀eè ò fité wenwe nè o pokù nè o bí nè o kperè dem̀ou k̀eyietí o bàà.

26 K̀e weè niti do k̀énínk̀òò okpààti ìk̀è, k̀òò bántè ke d̀: Minné, k̀e n yóó da yietímu dem̀ou.

27 K̀e mesémmèe pĭ nhokpààti k̀òò ò pã de k̀ò idíítí, k̀òò yóo k̀òò íté.

28 Weè niti itóo dii m̀ǹnni k̀econè ò népo m̀ou, wèè m̀unke o bannè idíítí sámp̀ò, k̀òò pĭ nkéyíé o f̀n̄í ke d̀: N yietí n díítí!

29 K̀òò népoò nínk̀òò o ìk̀è, k̀òò bántè ke d̀: Minné k̀e n yóó da yietímu dem̀ou.

30 K̀òò yete k̀òò k̀petinnè k̀òò bo nkpetí ke yáa ò yietínè o banní.

31 Betòmbèè t̀òbè d̀è yá dii m̀ǹnni k̀è b̀e yèmmèe caarè mediè, nkè b̀eè kote k̀énákè okpààti d̀èè d̀d̀.

32 De m̀ǹnni k̀òò kpààti yúní de k̀òò niti k̀òò náké ke d̀: Onitiyeyiwe é́s, n da pã a do m bannè ì díítí im̀ou a m bántè m̀eè k̀péí,

33 a do í d̀ò nkékuò nha népo mesémmèe m m̀e nda kuò mmèè botáá?

34 K̀òò kpààti mièke peike mediè nk̀òò duò nde k̀òò niti sándámmùbè, k̀è b̀e bo nhò k̀petí k̀òò yáa yietínè o banní dim̀ou.

35 M̀eè boti nku n cice wèè bo k̀éinkè ò yóó di d̀d̀m̀è, ke nsá k̀è di í cĕnko ditòbè nè di yèmmèe mem̀ou.

19

Mupobetimù

(Wénte Mariki 10:1-12)

1 Yesu duò ndii m̀ǹnni o tié nkédeè, k̀éíté Kadidee k̀ékote Sudee k̀ò kutempè mmieke, Suditèè k̀ò nyáá.

2 K̀e ditĭnni dieri nhò urínè k̀òò mièk̀unko bemuòmbè.

3 K̀e Fadisièbèe koteni ke bo ò dii nk̀òò beke ke d̀: Ikuò yie nnoniti bo betimè o pokù bá t̀i k̀péinnáá?

4 K̀e Yesu b̀e t̀ènnè ke d̀: Di í k̀aa ntii wàri ke tú: Meketimè m̀ǹnni Kuyie ndo d̀d̀ oniti nè o pokù nwaá?

5 Nè de k̀péí nk̀òò nitidòù bo yóo o cice nè o yò k̀étaunnè o pokù k̀è b̀e naá nnoniti omáá.

6 De m̀ǹnni b̀e t̀énke í bo bèdébè, b̀e naá nnoniti omáá ndi. Oniti t̀u mbáá yate Kuyie ntáu ndè.

7 K̀e Fadisièbèe ò beke ke d̀: Ba nkpéí nné te k̀è M̀oyiisi k̀ò ikuò tú: K̀òò niti d̀o k̀ébeti o pokù wèè ò duò mmeyatimè k̀ò dipátíri?

8 K̀e Yesu b̀e t̀ènnè ke d̀: Di k̀ò itookperí k̀péí nte k̀è M̀oyiisi yè ndi mbeti di pobè, meketimè m̀ǹnni d̀è do í me ndò.

9 N di náámmu ke tú k̀òò niti pokù í yiè ke d̀ounè betòbè k̀òò d̀ou ò bèti ke t̀uóté otòù ò naá nwèè dauti dautinè wènwè benitipòbè.

10 K̀òò tancòumbèè ò náké ke d̀: K̀è d̀è d̀ò mmemme k̀òò niti í puoke d̀è t̀òù.

11 K̀e Yesu b̀e náké ke d̀: Benitibè báá na k̀écoutè de k̀ò tináahti k̀è d̀è í tú Kuyie nteennè b̀e.

12 M̀eborime sũmu péu m̀èè te k̀è bèmabè í puokú: Bèmabè túmu yedataa nnè b̀e b̀e piémè, k̀è b̀è f̀õmmu betòbè ke b̀è pĭnnè sĭkpààtĭcĭi mièke mutòmmú, k̀è betòbè yóo dipopuò ke bo na k̀epĭ nKuyie nkprààtiyuu k̀ò mutòmmú. K̀è wèè bo na k̀écoutè de k̀ò tináahti wèè t̀i coutè.

Yesu m̀òomè Kuyie nkò mesàà nyibi k̀péí

(Wénte Mariki 10:13-16 nè Duku 18:15-17)

13 K̀è benitibè nkòrinèní ibí Yesu borè k̀òò bo nóo nho nau í ìnkè k̀ébántè Kuyie nnè í k̀péí, k̀òò tancòumbè mbè kpànnè.

14 K̀e Yesu b̀e náké ke d̀: Yóounè k̀è ibí nkòriní m borè bá nyi bètinè, ke yé Kuyie nkprààtiyuu bomè b̀èè í d̀onnè b̀e k̀péí nke.

15 K̀e Yesu nóo nho nau í ìnkè, k̀ébántè Kuyie, k̀édeè k̀éíté.

Odapàà ntikpàti yìè

(Wénté Mariki 10:17-31 nè Duku 18:18-30)

¹⁶ Kòo niti m̀òu kotení Yesu borè kóò beke ke d̀: Okóti, n d̀ò nkédòò ba d̀èè tu desààrè k̀épété mufòmmu mùù bo s̀áà?

¹⁷ K̀è Yesu ò t̀èínnè ke d̀: D̀è d̀òmme k̀àa m̀ bèkù d̀èè tu desààrè? Òm̀òu máá wèè s̀á, k̀àa d̀ó k̀épété mufòmmu mùù bo s̀á, a nd̀òri nKuyie ntannò ỳèmmè.

¹⁸ K̀òo beke Yesu ke d̀: Ònye nye? K̀è Yesu ò t̀èínnè ke d̀: Ỳèè tu: A báá kuò onití, a báá duónè wèè í tú a pokù yoo wèè í tú a d̀ò, a báá yúúkú, a báá soute k̀écaarè a kou t̀òu ỳetiri,

¹⁹ a dé a cice nè a ỳò, k̀éndó a kou t̀òu a d̀ó mèè botí amáà.

²⁰ K̀è de k̀óo dapàà nho t̀èínnè ke d̀: N t̀ümmu de k̀ó yetannò yem̀òu, ònye kpaá ke n d̀ónni t̀énke?

²¹ K̀è Yesu ò nàké ke d̀: K̀àa d̀ó k̀éwenke páíí, k̀òte k̀éfité a m̀òke d̀è k̀épámmú idiítí beçiribè a bo p̀été keínnè k̀ó tikpàti, k̀àa d̀èè á ẁetení k̀é n t̀ünne.

²² De k̀óo dapàà nkèè dìi m̀ònni de k̀ó tináànti k̀òo ỳèmmèe caarè, k̀òo íté ke ỳé ò m̀òkemè tikpàti mediè.

²³ K̀è Yesu nàké o tancòumbè ke d̀: N di náá mmómму nwe, d̀è bo nyòunè tikpàti yìè nhò bo tamè Kuyie nkpaàtiyuu mieke.

²⁴ M bo ỳíé k̀é di náké ke tú d̀è bo nyòunè tikpàti yìè mbo tamè Kuyie nkpaàtiyuu mieke k̀épèèté yòyó bo tamè feyáarife fiè.

²⁵ K̀è Yesu tancòumbèè tí kèè k̀è d̀èe bè di mediè, k̀è bè d̀: K̀è d̀è d̀ò mmemme we mbo na k̀éooté?

²⁶ K̀è Yesu béi nke d̀: D̀è yòunèmu benitibè d̀è me nyí yòunè Kuyie.

²⁷ De m̀ònni k̀è Pierii beke Yesu ke d̀: Tí me nyòumè dem̀òu ke da t̀ünne tí kpeti né yó ndòmme?

²⁸ K̀è Yesu bè t̀èínnè ke d̀: Mómму nwe n di náámmè Kuyie mbo d̀òò dìi yìè dem̀òu depánnè k̀è Onitibire nkari de kpaàtikari tidietí kperi ínnè, dínni n tancòumbè di bo nkari yekpaàtikarè tepítè nè yèdèè, k̀ébeke ǹè Isidayeribe k̀ó iwua ntepiítè nè idéí.

²⁹ Bèè bo yóu be çéí nè be neí nè be tabè nè be cicebè nè be yòbè nè be bí nè be paa n kpeí, bè bo pété k̀è d̀èe ǹó nkuce tekòutè (100) k̀è bè mmòke mufòmmu mùù bo s̀áà.

³⁰ Besúkùbè bèè tu beketibè di m̀ònni bè bo naá mbesombe, k̀è bèè tu besombe di m̀ònni k̀è bèè naá mbeketibè.

20

Kupaku yìè nwaámmè betòmbè

¹ Kuyie nkpaàtiyuu d̀ònnè onití m̀òu nwe wèè do yè dikünwehíni sèi ke bo waá mbetòmbè k̀éánnè o paku.

² K̀è bèè taá ndiyiè dimáà k̀ó idiítí, k̀òo duó nkè bèè k̀áté kénkúúti.

³ K̀òo ỳíé k̀éyè tewebietè mèwèi, ke ns̀ó mbèmabè centi yaárè bá bè í pí mmùmamù.

⁴ K̀òo bè nàké ke d̀: K̀áténè k̀épi mmutòmmú m paku k̀è n di yietí d̀è d̀ò n di yietí mèè botí, k̀è bèè k̀áté.

⁵ K̀òo wète k̀éke diyiè còrímmú dìi m̀ònni yeyò nè tewebietè mètàáti m̀ònni k̀éwaá mbetòbè.

⁶ Mesomme k̀òo yè tewebietè mènùmmú, k̀énsó mbèmabè tó centi yaárè, k̀òo bè beke ke d̀: D̀è d̀òmme k̀è di t̀üü ndie nke í pí mmùmamù?

⁷ K̀è bè d̀: Òm̀òu í tí benke mutòmmú. K̀òo bè nàké ke d̀: Múnke k̀áténè k̀épi mmutòmmú m paku.

⁸ Kuyuoku m̀ònni k̀è kupaku yìè nnáké wèè bàa betòmbè ke d̀: Yú betòmbè k̀è bè yietí k̀éketé bèè d̀èntení, k̀édente bèè ketení.

⁹ K̀òo yietí bèè do k̀áté tewebietè mènùmmú diyiè dimáà tòmму díti.

¹⁰ Bèè do keté k̀ékòtè k̀è bèè tuòkení k̀è be yèmmè ndò mbè yóó bè yietí k̀è ì pèèté betòbè kpeyi, k̀è bè nè bè yietí bá wè diyiè dimáà tòmму díti múnke.

¹¹ K̀è be mieke peike kupaku yìè, nkè bè nkpa nke tú:

¹² Bie mpí mmutòmmú tewebietè mèmáà ndi k̀àa bè yietí k̀è ì mánne tí kpeyi, tínti bèè t̀üü nke pí mmutòmmú kuyie mmieke ke òu.

¹³ K̀è kupaku yìè nténnè be k̀óo m̀òu ke d̀: N népo n yí da ciitè a do yiemmu ke bo couté diyiè dimáà tòmму díti.

¹⁴ Couté a díti k̀éité, n d̀ó k̀éyietí wèè d̀èntení k̀è ì mmánnè a kpeyi nyi.

¹⁵ N yí d̀ò nkédònnè n d̀ómè n díttáá? Yáa a mieke peike n niti mèè kpeí nke.

¹⁶ Mèè botí nku bèè tú besombe bè bo naá mbeketibè, k̀è bèè tú beketibè k̀è bèè naá mbesombe.

Yesu do náammè kuce metaámmè o kũũ nkpréi

(Wénté Mariki 10:32-34 nê Duku 18:31-34)

¹⁷ Yesu kori dii mànni Sedisademmu kényu o tancòumbè tepíítè nê bédébè kè bè nkéri kòo bè nàké ke dò:

¹⁸ Ti mē nkòri kù Sedisademmu bē bo fité Onitibire, kē ikuś niùbè nē ikuś wāābè kē bēè ò bekénè ke dò ò dò nkékuo,

¹⁹ kòò duś mbèè í tũ nKuyie nkè bē nhò puoti yedá koò daú, kòò baaké kudapāāti. Diyie táānni yiè kòo yánté.

Sebedee bí dómè yekàrè ketiyè

(Wénté Mariki 10:35-45)

²⁰ De mànni kē Sebedee pokùu kōtenni o bí Yesu borè ke nínkoo o iikè kòò bántè.

²¹ Kē Yesu ò beke ke dò: A dó ba? Kòò dò: N dó a yóo kē m bí ii nnanke nkari a kpààtiyuu mieke die nha bakù you deterè kucànkù.

²² Kē Yesu dò: Di í yé di békú ti, di bo na kényà n yóó yà fèè bòòfàà? Kē bē dò: Èē, ti bo na.

²³ Kē Yesu bē tèñné ke dò: Mómumu ndi bo fē yà. Míi né í yóó tāātè bēè yó nkari m bakù you nē kucànkù, n cice wèè yé bēè te de kó yekàrè.

²⁴ Kē Yesu tancòumbè sòmbe tepíítè ti kèè kē be miekēe peike Isaku nē o nantè Isāā.

²⁵ Kē Yesu bē yu hemou kē bē nàké ke dò: Bèè tu bekpààtibè, ketenkè yembè bēè fēũnko benitibè, kē bekperibè yo mbesàmpróbè muwērímú.

²⁶ Di kperè í dò nkéndò mmemme, wèè dó kéntú odiewè wèè naá betabè kóo tōnti,

²⁷ wèè dó kéntú oketiwè wèè naá betabè kó kudaakù.

²⁸ Onitibire í kōtení ke bo nkari kē bē pí nho tōmmú, ò kōtení ke bo pí mmutōmmú mmu benitibè kpéi, kéduś nho fōmmu kédonté kusūkù.

Yesu do wéimmè tiyũñti tidéti Sedikoo mieke

(Wénté Mariki 10:46-52 nê Duku 18:35-43)

²⁹ Yesu nē o tancòumbè bē yèti dii mànni Sedikoo kē benitibè péu mbè tũ,

³⁰ kē tiyũñti tidéti kári kuce nuù kékéè Yesu pēnkémè képīéké ke dò: Okóti! Dafiti kó debire ti kuś mmesémmè.

³¹ Kē benitibè ntì kpānnè ke tũ tũ cīéké, kē ti né dōke pīéké mediè nke dò: Okóti Dafiti kó debire ti kuś mmesémmè.

³² Kē Yesu cómmóo kē ti yùni kē ti beke ke dò: Di dó n di dōò ba?

³³ Kē tì dò: Okóti tì dó kéwéntému.

³⁴ Kē mesémmè pí nYesu kòo kááké ti nuò nkè tì pānkēe wénté kóò tũnnè.

21

Yesu tatimè Sedisademmu ke deke sāmmarímú

(Wénté Mariki 11:1-11 nê Duku 19:28-40 nê Isāā 12:12-19)

¹ Bē tōónnè dii mànni Sedisademmu ke tuòke Betifasee Odififè tārì také. Kē Yesu tō nho tancòumbè bédébè,

² kē bē nàké ke dò: Kōtenè dihei dii me mbo di iikè di bo yà sāmmarínseri kē dē piítí nē di bii kē dí dē pité kékōtenèni.

³ Kòò mōu di beke ke tũ: Di dōori ba? Di dò: Ti Yiè nweè dè dó. Ò yóó di yóumu kē dí dē tūtóténi.

⁴ Kē dè bo dōò Kuyie mpāānāahti náāntò do nàké ti ke dò:

⁵ Sedisademmu kabe,

ntenè di kóo kpààti ke kérini di borè,

ke yoò nke deke sāmmarímú,

ke deke sāmmarínseri kó dibii.

⁶ Kē Yesu tancòumbèe kote kédòò ò bē nàké ti,

⁷ kékōtenèni sāmmarínseri nē di bii, kénós mbe yààti di ìnkè kē Yesu deke.

⁸ Kē besũkùbè mpienko kuce mesàà nke nenkù be yààti ku ìnkè.

⁹ Bèè ní Yesu iikè nē bēè ò tũ nkè bē mpiékù ke tũ: Dafiti kó debire a yètiri ndeu! Kuyie ndòò mesàà nfš nwèè kèrini nē ti Yiè nKuyie nkó diyètiri! Kuyie nyètiri ndeu kē ìnkè!

¹⁰ Yesu ta dii mànni Sedisademmu kē kunòòroo dátinnè dihei kē benitibè mbékú ke tũ: Wenninwe yie?

¹¹ Kē bēè bē tèñné ke dò: Kuyie mpāānāahti náāntò Yesu nwe Kadidee kó kutempè nkó dihei Nansareti kou.

Yesu bètimè bepótambè Kuyie nciētè mieke

(Wénté Mariki 11:15-19 nè Duku 19:45-48 nè Isāā 2:13-22)

¹² Kè Yesu ta Kuyie nciētè kébeti bepótanfítibè nè bedombe, kébuá mbédíticeetibè kòò tábùribè nè bèè fiiti sínónkpeé be kó yekàrè,

¹³ Kédeè ké bè nàké ke dò: Ti wàrimu ke tú bè bo nyu n cīētè ke tú mubáammu kpete, ke dínidi né tē dòò beyóóbè kó disòri!

¹⁴ Tiyūānti nè yekpiē kè bè nkorini Yesu borè Kuyie nciētè mieke kòò bè miekunko.

¹⁵ Ikuá niùbè nè i wāābè bè yà dii mōnni Yesu dōò tii dieti, nè ibi piēkumè ke tú: Dafiti bire a yētiri ndeu,

¹⁶ Kénáké Yesu ke dò: A yo bè túmàà? Kè Yesu bè tēñné ke dò: Di í kàa ntii wàri ke tú: Ibi nè ibibénni bo ndiè nke da sántàà?

¹⁷ Menime kè Yesu bè yóu deborè kéwēte kéyíé mBetannii eité.

Yesu duómmè kè mutie kpei

(Wénté Mariki 11:12-14, 20-24)

¹⁸ Kè dē wenté kè Yesu nwētini dihei mieke kè dikōnni ò pí.

¹⁹ Kòo yà fikíé kó mutie mamù kuce nùù kētóónko kè tifaāti máá daátí kòo mù náké ke dò: Á tēnke báá peitè bitì.

Kè mutie pànkēe kpeío.

²⁰ Kòo tancóumbèe dē yà kè dēe bè di mediè nkè bèe ò beke ke dò: Dè dòmmè kè de kó mutie kpeío dende bām̀bà?

²¹ Kè Yesu bè nàké ke dò: N di náá mómumu nwe, kè di do n tá ke í yīēkù di bo na kédòò kè dēe pēētè n dōò dè mutie muu, di bo na kénáké ditari dii nke dò: Ítè dende kédò dām̀ēeri mieke kè dēe dōò.

²² Kè di báá nKuyie nke tá, di kù m̀óu dēè kó dimàà di báammu mieke kù bo dè dōò.

Yesu wērímú bonni de

(Wénté Mariki 11:27-33 nè Duku 20:1-8)

²³ Kè Yesu wēte kéta Kuyie nciētè kénduò mbenitibè itii kè ikuá niùbè kó bekótibè nè behèikènkótibè kè bèe ò beke ke dò: Nè òmmu wērímú mmu a dōōrinè mè die? We nda duó dínùù kàa dē dōòri?

²⁴ Kè Yesu bè tēñné ke dò: M múnke bo di beke timati kè di n tēñné nné di náké nè mùù wērímú mmu n dē dōōrinè mè.

²⁵ We ndo tōnni Isāā kòo nhāā bātēmmu benitibè, Kuyie naà kè benitibè?

Kè bè nnáá mbemáá ke tú: Kè ti yī Kuyie nkuù do ò tōnni ò bo yī ba nkpeí nné te kè ti í yie nho kpeti.

²⁶ Kè ti me nyi benitibè bèè ò tōnni, ti bo cé ndikpànni ke yé benitibè bemou do yémè ke dò nyIsāā tu Kuyie mpāānāānti náāntò.

²⁷ Kè bèe tēñné Yesu ke dò: Ti í yé. Kè Yesu dò: M me mmúnke báá di náké nè mùù wērímú mmu n dē dōōrinè mè.

Ibi idéi kó medonnimè

²⁸ Kè Yesu yíé ké bè beke ke dò: Di yèmmè dòmmè nè tináānti tii? Oniti m̀ou weè do m̀oke ibi idéi kényú deketirè ké dè nàké ke dò: Kóté yie m paku képi mmutómumu.

²⁹ Kè dēe ò tēñné ke dò: M báá na, kédeè kédemmu mùù kpeí nte kè dē béi memme kékóté.

³⁰ De kó difōnkúò kòo yú detere ke me ndè nàké, kè dende ò tēñné ke dò: N cice m bo kóté. Dè me nyi nkóté.

³¹ De kó ibi idé memme ònde yie nde cice kpeti? Kè bè dò: deketirè. Kè Yesu bè nàké dò: N di náá mmómumu nwe beyóóbè nè benitipòbè bèè dauti dautinè benitidaabè bè bo di niiténè kéta Kuyie nkpaātiyuu mieke.

³² Ke yé Isāā-Batiisi kōtenimè ke di benke kuce sààkù, di me nyi yie nhò di nàké ti, beyóóbè nè bèè dauti dautinè betòbè kè bè ti yie, nkè di yà, di me nyi cèete ke bo yie nho kpeti.

Betōmbè yeibe kó medonnimè

(Wénté Mariki 12:1-12 nè Duku 20:9-19)

³³ Kè Yesu yíé ké bè nàké ke dò: M bo di náké medonnimè tēmè, oniti m̀ou weè do fiúkú detie mbè tu dè finyi kémaá kuduoti ké dè fii, kédammú difōtiri ò yó nhūtiri dè yetebe, kémaá didènni bè bo ndekù di ke baa o paku. De kó difōnkúò kéānnè betōmbè kupaku kéitè kékote kupòòkù.

³⁴ Yetebe bi dii m̀onni kòo tō nho tōmbè bèè bàa o paku mieke be borè kè bè bo ò duánko o kó yetebe.

³⁵ Bèè bàà o paku kè bèe pī nho tōmbè mabè ò tōnko bè kédúkú òmòu, kékua otòu, kébúótí otòu yetárè.

³⁶ Kè kupaku yiè nwète kètō nho tōmbè tōbè kè bè nsūnè beketibè, kè bèe bè dòò bè do dòò mèè botí beketibè.

³⁷ Kòo yóu kètō nho bire mómmonde kòo yèmmè ndò mbè bo dè yòte.

³⁸ Bèè bàà kupaku bè yàni dii mōnni o bire kénáké bemáà ke dō: Ntenè wèè yóó tieke kupaku, ti kote kòo kùu kè kù tieke.

³⁹ Mèmmè kè bèe ò pī nkéyennè kupaku mánku kékua.

⁴⁰ Kè Yesu né beke ke dō: Di yèmmè dō nkupaku yiè mbo tuakèni dii mōnni ò bo yīme bèè bàà o paku?

⁴¹ Kè bèe ò tēñné ke dō: Ò bo kua de kó betōmbè yeibe kēwáà mbetabè kéannè o paku, bèè yó nhò duò nho tebe yè bi dii mōnni.

⁴² Kè Yesu yíe kè bè nàké ke dō: Di í kàa tii wàràà? Tii tu:

Bèè maà bè dootóo dii tãri
dii naà ndipūū kó ditãri mómmondi,
Kuyie nkuu dòò de kó tidieti
kè ti ti yà kè dè ti naati.

⁴³ Dèè kpéi nte kè n di náa nke tú Kuyie mbo fieta ku kpààtiyuu di borè kédúú nkubotí tekú, kùu yóó pī mmutōmmù sààmù kù dó mù. [

⁴⁴ Wèè bo bété de kó ditãri ò bo koute, kè di do wèè ìnkè dii ò nanto.]

⁴⁵ Ikuú niübè kó bekótibè nè Fadisiēbe bè kèè dii mōnni de kó medonnimè kēbanté ke dō nYesu be nnáánnè,

⁴⁶ kéndó kóo pī nke né yote benitibè ke yé benitibè bemòu do túmè Yesu tú Kuyie mpāānāānti náāntò.

22

Mupotúòmù kó dibanni

(Wénté Duku 14:15-24)

¹ Kè Yesu nsáké ke bè náánnè medonnimè miéke ke tú:

² Kuyie nkpààtiyuu dōnnè okpàati wèè do kua wènwè tidiiiti o bire kó mupotúòmù kpéi,

³ kètō nke dō bèe yúni ò sòò nàké bè mupotúòmù kpéi nkè bèe kotení kédí dibanni, bá òmòu í nkòtení.

⁴ Kòo yíe kètō mbetōmbè tōbè ke dō: Kōtenè kè bè nàké ke dō: N kùòmù n wūš sàayi kè bè bèrínè ke dèè, kè bèe kōtení dibanni.

⁵ Bá bè keté ke í ndake de kó dibanni kpeti, kè yie nkótè o paku, kòo tòuu kote o potaá,

⁶ kè betòbèe pī nde kó betōmbè kè bè fēū nkè bè kua.

⁷ Kòo kpààti miéke peike kòo tō mbehāpōmbè kè bèe kua de kó benitibè kécóu mbe ei.

⁸ De kó difōnkúò kòo nàké o tōmbè ke dō: Mudii bimu, n yu bè me nyí mǎnnè kè mù di.

⁹ Kōtenè dihei miéke kè di yà bèè kó dimàà, dí bè yūni kè bèe kōtení kédí dibanni.

¹⁰ Kòo tōmbèe kote dihei miéke, kényúni bè yà bèè kó dimàà cénke, besààbè nè beyeibe, kè benitibèe píe ndibanni kó kudieku.

¹¹ Kòo kpààtii ta ke bo yà bèè yo ndibanni, kénsó nhòmòu dè kòké ke í dáátí dibanni kó tiyàati okpàati bè duò ntí.

¹² Kòo ò beke ke dō: N népo, dè dōmme kàa í dáátí dibanni kó tiyàati? Bá de kóo niti í ntēñné timati.

¹³ Kòo kpààtii nàké o tōmbè ke dō: Bōúnè we kédootóo ditowàà dibiinni miéke, ò yó nkuú ndè ke cáá nho nìi.

¹⁴ Ke yé Kuyie nyumè péu nwe ke tãàtè sãmpó.

Yesu yèmmè bèe duó Sesaa o kperε kédúú Kuyie nku kperε

(Wénté Mariki 12:13-17 nè Duku 20:20-26)

¹⁵ Kè Fadisiēbe nwanti bè bo díinnè ti Yesu o náānti miéke kóo pī,

¹⁶ kètō mbe kòbe mabè nè Edoti kó fenafe kòbe mabè kè bèe kote kénáké Yesu ke dō: Okótí, ti yému ke dō nha tú wèè náà ntimómmoniti ke benkú Kuyie nkó kuce weti weti, a í yīkù òmòu bá kòo tú wè.

¹⁷ Dè wenni ke dō ntí nyieti dāmpóò okpàati diwè wèè bo Odommàà, kè ti báá nyietí?

¹⁸ Yesu né me nyémè be yèmmè kòo bè nàké ke dō: Dìndi meyèmmè mèdémè yembè dè dōmme kè di dó kè n díí?

¹⁹ Duónnènní fēdifè fēmàà di yieti fē dāmpóò kè n yà.

Kè bèe ò duó nfēdifè fēmàà.

²⁰ Kè Yesu bè beke ke dō: We nte kufènkù kùu bo fe miéke nè diyètiri dii wàri fe ìnkè?

21 Kè bèè ò tèǹné ke dò: Sesaa, okpààti diewè wèè bo Ododmu.
 Kè Yesu bè nàké ke dò: Duónnè Sesaa o kperε kédúó nKuyie nku kperε.
 22 Bè kèè dii mànni de kó tináaàti kè dèe bè di kè bèe cíété.

Dipopuò í bo kéǹkè
(Wénté Mariki 12:18-27 nè Duku 20:27-40)

23 De kó diyie dimáá mieke Sadusiébe bèè tu mukúkéyántimù í bo kè bèe kotení kèbeke Yesu ke dò:

24 Okóti, Mòyiisi kó ikuó tú kòo niti ku ke yóu o pokù bá debire í bo, o nantèe ò tùóté kòo peité ibí kè ìi sooté wèè ku o cíété.

25 Kè diyófulù mari kàbe né mbo bèyiekè kòo ketiwèe puoke ke kú bá debire í bo kòo nantèe túóté de kòo kúpokù

26 Ke múnkεε kú bá debire í bo, kè bè mme nhō ke yà tuōkenè oyiéwè.

27 Kè dè mboní kòo nitipòkù kú.

28 Mukúkéyántimù yiè be we nyó nte de kóo nitipòkù, bəmou bè me nhò puokemè?

29 Kè Yesu bè tèǹné ke dò: Di yetému di í yé mèè kpéi Kuyie nnáaàti di me nyí banté ku kó muwērímú.

30 Ke yé becírìbè bo yánté dii mànni dipopuò í yó mbomè, bè yó ndònnè Kuyie ntòrè dòmmè mme kéǹkè.

31 Kè tii tú mukúkéyántimù kpéti di í kàa ntii wàraà? Tii tú:

32 N tú Kuyie nku a yembè Abarahammu nè Isaki nè Sakòbu bè do tū nkù. Kuyie nyí tú becírìbè kòku, kù tú befòubè kòku nku.

33 Kè difinnii keè Yesu bè tèǹné mèè botí kè dèe bè di mediè.

Ikuó ìi pèéte isonyi
(Wénté Mariki 12:28-34 nè Duku 10:25-28)

34 Kè Fadisíébe yà Sadusiébe í namè ke tèǹné Yesu bè nàké tí, ke tíí.

35 Kè Fadisíébe kóo kóti ndó kédíí nYesu kòò beke ke dò:

36 Okóti, ikuó dieyi tú ònyi?

37 Kè Yesu ò tèǹné ke dò: Ndó a Yiè nKuyie nnè a yèmmè memou, nè a wènni dimou nè a cii mmemou.

38 Ji tu ikuó ketiyi ìi deú.

39 Nte itei ìi ì dònne: Ndó a kou tòu a dó mèè botí amáá.

40 Mòyiisi kó ikuó nè Kuyie mpáanàaàti náamè do nàké tí timou kó dikūnni ndi.

Kirisi tu Dafiti yaàbire ndéa?
(Wénté Mariki 12:35-37 nè Duku 20:41-44)

41 Fadisíébe me ndè tikúmè kè Yesu bè beke ke dò:

42 Di yèmmè dò nKirisi tú we nkó deyaàbire? Kè bèe ò tèǹné ke dò Dafiti.

43 Kè Yesu bè beke ke dò: Ba nkpéi nnè te kè Muyaánsààmú do niité Dafiti kòo nyu Kirisi ke tú o Yiè? Ó náá ndii mànni ke tú:

44 N Yiè nKuyie nnàkémú n Yiè nke yi: Nkari m bakù yóu kè n yàa da duónnè a kprantídèntòbè kàa bè cùuti.

45 Kè Dafiti do ò yu ke tú o Yiè, nho Yiè mbo yíme kèwète kéntú o yaàbire?

46 Bá òmòu í nna kòò tèǹné. Nè de yiè òmòu ténke í ndááti kòò beke timati.

23

Yesu kpannèmè Fadisíébe nè ikuó wààbè
(Wénté Mariki 12:38-39 nè Duku 11:43, 46, 20:45-46)

1 Kè Yesu nàké ditínni nè o tancóumbè ke dò:

2 Fadisíébe nè ikuó wààbè beè dò nkémbènkú Mòyiisi kó ikuó.

3 Nyiénnè ke dɔəri bè di náá ntí, di né bá ntū mbe kó meborime ke yé bè di náá ntí bè í ti ndɔəri.

4 Bè bou yetuò cééyè nye ke touñko benitibè, bè né í bè teénnè bá sàmpó kè bè bo yè tɔ.

5 Bè ò ndɔəri be kperε demou ke dó benitibè beè bè yà, ke yántí iduké dieyi ke àà yenáaànkéké de mieke ke ù be baà, ke kpènti be yaàbòrè mánke mupààkómú okùmú,

6 ke dó yekàrè kètiyè yebaa mmieke nè titiíntouti mieke, ke dó bè mbè dóu nke bè dèúkunko yekáàtè mieke,

7 ke bè yu ke tú: Okóti, okóti.

8 Díndi di bá nyié nké bè ndi yu ke tú: Okóti, di kó Okóti bo omáá ndi, dimou kè di eri.

9 Di bá nyu òmòu ketenkè kie nyínkè ke tú di cice, ke yé di cice bomè omáá ndi wèè bo kéǹkè.

¹⁰ Di báá yie nkè bè ndi yu ke tú: Oniùti ke yé di kóo niùti bomè omáà ndi wèè tu Kirisi.

¹¹ Wèè deú di miéke we ntú betòbè kóo tǎnti.

¹² Wèè deúkúnne omáà bè bo ò kékúnne, wèè kékúnne omáà kè bèè ò deúkúnne.

Yesu do kpannèmè Fadisíēbe nē ikuú wāābè

(Wénté Mariki 12:40 nē Duku 11:39-42, 44, 52, 20:47)

¹³ Di bo yà dínidi Fadisíēbe nē ikuú wāābè, meyèmmè mèdémè yembè! Di paanko mèè kpéi Kuyie nkpaàtiyuu benitibè, di í tati di mómmòmbe, di me nyí yóu bèè dó kè bè bo ta.

[
¹⁴ Di bo yà dínidi Fadisíēbe nē ikuú wāābè, meyèmmè mèdémè yembè! Ke yé di fekùmmè bekúpobè kpere demòu, nē memme ke ñ nhokúnko di báammu kè dè bo ndò ndi wetí, Kuyie mbo di poté kè dè nyóú mmediè.]

¹⁵ Di bo yà dínidi Fadisíēbe nē ikuú wāābè meyèmmè mèdémè yembè! Díndi bèè cènti ketenkè kemòu nē dàmméeri miékoo ke wanti kápétè wèè bo tǔnne di kó kuce, di ò pètè dii mǎnni ke né ò sǐnkúnne kóo di pèēté kèmmànnè kéta muháá mmieke di tati mù.

¹⁶ Di bo yà dínidi tiyũǎnti tii dó kéniié benitibè! Díndi tú kòò mǎu yu Kuyie ncǐtè yètiri ke pàrikè ke yē nhò bo dǎò tì, ke í tì dǎò, de kpeti í bo, kòò me nyu Kuyie ncǐtè kó mesòo nyètiri ndi ò dò nké tì dǎòmu.

¹⁷ Tiyèimti, tiyũǎnti díndi, ònde pèēté deterè mesòo naa kè Kuyie ncǐtè tèè mè wèákúnko?

¹⁸ Ke wète ke tú: Kòò mǎu yu diwũstǎnni yètiri ke pàrikè de kpeti í bo, kòò me nyu dipǎnni bè pǎ di Kuyie ndiwũstǎnni Ìnkè ò dò nkédǎòmu ò yu ke yē nhò bo dǎò tì.

¹⁹ Díndi tiyũǎnti ònde pèēté deterè? Dipǎnnàa kè diwũstǎnni dii wénkúnko dipǎnni?

²⁰ Kè wèè yu diwũstǎnni yètiri ke pàrikè ò yu nē dèè kó dimàà bo dènde di Ìnkè.

²¹ Wèè yu Kuyie ncǐtè yètiri ke pàrikè ò pàrikè nē Kuyie nku kùu á de miéke.

²² Kè wèè yu ke Ìnkè yètiri ke pàrikè ò pàrikè nē Kuyie nkpaàtikári ndi nē Kuyie nkùu kári di Ìnkè.

²³ Di bo yà dínidi Fadisíēbe nē ikuú wāābè, meyèmmè mèdémè yembè! Bèè duò nKuyie nyikũboti imòu kó meyaatimè tepiié, ke búúti dèè tú demómmòne ikuú miéke, a bo ndǎorimè dèè wenni, ke kuò nhotòu mesémmè, ke dǎori Kuyie ndó dè. Dèè do dò nkéndǎori ke né báá yóu desonne.

²⁴ Tiyũǎnti díndi tii dèri benitibè, di òó cááté menie ndi yàà bo yǎnè mèè kpéi tètibè ke né níí maánko yòyó.

²⁵ Di bo yà dínidi Fadisíēbe nē ikuú wāābè, meyèmmè mèdémè yembè! Di eiri ibòòke nē yebo Ìnkè kè de miéke né piéké di yùúku dè nē di fèke dè.

²⁶ Tiyũǎnti díndi Fadisíēbe, keténè kéheité ibòòke nē yebo miéke kè de Ìnkè né na kéwenke.

²⁷ Di bo yà dínidi Fadisíēbe nē ikuú wāābè! Di dǎnnè ifǎti nyi bè bí í ke pa nyí Ìnkè kè í miéke né piéké yekũò nē depákùrè.

²⁸ Ke dǎori ke dò ndi wenni benitibè ìikè ke né mǎke meyèmmè mèdémè nē meyei ndi miéke.

Yesu kpannèmè Fadisíēbe nē ikuú wāābè

(Wénté Duku 11:47-51)

²⁹ Di bo yà dínidi Fadisíēbe nē ikuú wāābè, díndi bèè maà Kuyie mpǎánáahti náambè fǎti mesàà nke sǎri bèè do dǎori Kuyie ndómè be kpèyi,

³⁰ Ke náá nke tú: Kè tì do mbo de mǎnni tì na bá níwènnénè tì yembè kè tì kùu Kuyie mpǎánáahti náambè.

³¹ Dii náá ndi mómmòmbe di túmè bèè do kùu Kuyie mpǎánáahti náambè be kó ibí.

³² Sǎoténè tǔnké kédeé di yembè do keté mùu tǎmmù.

³³ Iwààke díndi! Di bo yíme kèna kéyénténè muháá mmùu í kǎ!

³⁴ Dèè kpéi nte kè n yóó di duò nKuyie mpǎánáahti náambè nē meciì nyembè nē bepátíyétibè kè di kùu bèmabè, kébaaké betòbè idapáati Ìnkè, képuoti betòbè yedá di kó titiintouti miéke, kè mbè bèti yehèké yemòu.

³⁵ Kè dè bo yie nkè di kùu bèè nitibè kó tibeénti do di yó Ìnkè, kékété onitisàù Abeeri kétuàkenè Sakarii Badasii kó debire di kùu wè Kuyie ncǐtè nē diwũstǎnni de saku.

³⁶ Mómmuò nwe n di náámmè de kó tibeénti doti di mmǎnni kó benitibè yó Ìnkè nke.

Yesu do náámmè Sedisadèmmu kó mupǎmmù kpéi

(Wénté Duku 13:34-35)

³⁷ Sedisadèmmu kǎbe díndi bèè kùu Kuyie mpǎánáahti náambè ke buoti yetárè ku kó betǎmbè kù di duǎnni bè ke bè kòu, kuce mède ndi n dómè ke di tínni tekote òó tíí mmèè boti te bí kéoke bá di í yie.

³⁸ Di èi bo pante kénaá ndidobonni.

³⁹ Mómumu nwe n di náammè di ténke í yó n yà, kè dè í tú di bo yí dii yiè mesàà ní mbonè wèè kèriní nè ti Yiè nkó diyètiri.

24

Yesu nakémè Kuyie ncítè kó mupòmmù nè kute nkù kó mudeèmù kpéi

(Wénté Mariki 13:1-2 nè Duku 21:5-6)

¹ Kè Yesu yènni Kuyie ncítè kényiti kòo tancòumbèe tóónní kòò benke Kuyie ncítè maá ke wenni mèè boti.

² Kè Yesu bè nàké ke dà: Di wúó ntè maá ke dòmmàà? N di náá mmómumu nwe, ditári mari í yó nkpaá ke nónké diteri ìnkè, demou dè bo duó.

³ Kè Yesu deke kénkari Odifíè tãri ìnkè kòo tancòumbèe dekoò kòò beke bemáà borè ke dà: Tí náké de yóó tuakeni dii mōnni nè ti yóó yà dè kèbanté ke dò nha wētini, kè kute nkù kó mudeèmù tóónní.

⁴ Kè Yesu bè tēñné ke dà: Nyénè kòò mōu báá di souté.

⁵ Ke yé benitibè péu yó nkōrinimè ke sou nke tú bè tu Kirisi kēsouté kusūkù.

⁶ Di yóó keému bè náammè mudoò kpéi nè mu kó kutoweku, kufōwáá mbáá di pí nke yé dè dòmmè kētūakenimū, dè né mu nyí yó ntú kumānku.

⁷ Ku mboti bo íté kénkpannè kutekù kè dikpàatiyuu dii nyité kékpannè diteri, kè yekòbèe tanni kè ketenkè ñhau.

⁸ Dè bo ndò kupeitēyonku s̄s̄ keté mèè boti onitipòkù.

⁹ Bè bo di fēū nké di kuò, kè ibotí imou ndi níú ndi tú mèè kpéi n kòbe.

¹⁰ Nè de kpéi besūkùbè bo yé nKuyie, kénfiiti betòbè ke bè kòu, kè bè nní mbetòbè.

¹¹ Kè benitibèe ànné kéntú bemáà Kuyie mpāānāānti náāmbèe kēsouté kusūkù.

¹² Kè meyei ndeuke, kè besūkùbè kó medókùmèe yaate.

¹³ Wèè bo nwēēri kētūake kumānku Kuyie mbo ò deetè.

¹⁴ Bè bo náké Tināānsāāti Kuyie nkpàatiyuu kpeti kute nkù kumou kè ibotí ti kèè, kè kute nkù né deè.

Bè tu bemáà Kuyie mpāānāānti náāmbèe nè Kirisi tekùbè

(Wénté Mariki 13:14-23 nè Duku 21:20-24)

¹⁵ Kè di yà dii mōnni isòke ìi duò mmeyēñcaārimè, Kuyie mpāānāānti náāntò Danniyeeri do náké ìi kpéi, kè ì bo ikuò dieku, wèè kàà nwèe dōò meyoōmmè nè de kó tināānti.

¹⁶ Kè dè s̄s̄ mbèè bo Sudee kó ketenkè bèe coké kédeke yetārè ìnkè.

¹⁷ Kè wèè bo kudānkù, ò báá cútēni kudieku ke bo tótóté o kperè.

¹⁸ Kè wèè bo kupaku ò báá kò nke bo tótóté o yaābòri.

¹⁹ Dè bo nyōūnè benitipòbè bèè pūò nnè bèè tō ibí de kó yewe.

²⁰ Mbáānnè Kuyie nkè dè báá tuakeni diyōō mieke, yoo teompùtè yiè.

²¹ Ke yé de kó yewe meyeñcaārimè yó ndeumè mediè, me kó kubotí mu nyí ànné nè Kuyie ndōòmè kute nkù, mè me nyí kpaá ke bo ànné bitì.

²² Kè Kuyie ndo í yaāte de kó yewe òmou na báá yenté. Ku kòbe kù tātātè bè beè kpéi nte kè kù yè yaāte.

²³ Kòò mōu di náké ke tú: Kirisi bo die nyoo cie, di báá ti yie.

²⁴ Ke yé Kirisi tekùbè nè bèè yó ntú bemáà Kuyie mpāānāānti náāmbèe yóò ànnémè kéndōōri tidietì nè demarè cànnè, ke dó kēsouté bá nè Kuyie ntāātè bè.

²⁵ N ti ndi nákému kè dè mu nyí tuakeni.

²⁶ Kè bè di náké ke tú: Ò bo dikpāā cuokè di báá kote, kè bè me ndi náké ke tú: Ò sòri cie nkudieku mieke, di báá ti yie.

²⁷ Fetaafè s̄s̄ mītè mè diyie yìèni kèè biékè kè di taà kèè biékè kòbèe yà kuwenniku, Onitibire wētīmù yó mme ndò.

²⁸ Decirè duò dè timancònti yóò de ntíí.

Yesu bo nwētini mè o kòbe kpéi

(Wénté Mariki 13:24-27 nè Duku 21:25-28)

²⁹ Dende bām̀bà mefēūtimè bo pēētóomè kè diyie souté, bá otānkù ténke bá mpéi, kè siwāā nduòni, kè siwāā diesi sāntè.

³⁰ De mōnni kè Onitibire kó mebenkùmèe feitēni keñkè kè ketenkè kó ibotí imou mè yà kētiitè yedabùò, kéyà Onitibire kè dè cutini yewetè mieke nè muwērímù diemù nè tikpeti.

³¹ Kè ditātēheuu kuó mmediè nkòo t̄n̄ nKuyie ntōrè itemmānke imou kè yèe tíí nhò tātātè bè.

Mutie bè tu mù fikie mu kó medonnimè

(Wénté Mariki 13:28-31 nè Duku 21:29-33)

32 Wénténè fikíè kó mutie kó meborime, mù bité dìi mǎnni ndi bè ʒʒ bantémè ke dò ndiyʒʒ tǎnni.

33 Mèè botí nku kè di yà dìi mǎnni dende kó dimàà, di banté ke dò nhOnitibire tǎnnímu ke bo dibòri.

34 N di náá mmómumu nwe benitibè bèè fòu di mmǎnni bè í yóó kú bemou kè dè mu nyí tǔ̀kení.

35 Kéínkè nè ketenkè dè bo pè̀tè, n náàhti me mbáá pè̀tè bití.

*Kuyie nkuù máa yé Yesu wétini dìi mǎnni
(Wénté Mariki 13:32-37 nè Duku 17:26-30, 34-36)*

36 Omou í yé diyie yoo dimǎnni ò wétini dì, bá Kuyie ntǎrè, bá Kuyie mBire. Kuyie nkuù máa yé de kó dimǎnni.

37 Dèè do dǎǎ Nwøwe kó dimǎnni, dèè yóó dǎǎ Onitibire bo nwétinimè.

38 Benitibè do yommu ke yò, ke puokú ke puonko be bí, kè Nwøwe yàa tanè bàtòó mieke, kè fetaafe diefe tuokení.

39 Bè do í yíèkú timati, kè fetaafe diefe yàa tuokení kè bè pǎnténè bemou. Dè yó mme ndò Onitibire bo nwétinimè.

40 Benitidaabè bèdébè bo nwè nke kúúti, kè bèè túóté òmáá kényóu otou.

41 Benitipòbè bèdébè bo nwè nke naà nkè bèè túóté òmáá kényóu otou.

42 Ndakenè tǔ̀nké ke yé di í yémè di Yiè nwétini dìi yie.

43 Di yému ke dò nkè tecfè̀tè yie nyé oyúòkú kǎrini kèè yènkè ò báá yè nkéduú kòo yúókúu pǎnte o cǐ̀tè càù.

44 Kè dè dò mmemme nwākénè ke yé di í yémè Onitibire wétini dìi mǎnni.

*Otǎnti bè bǎnne wè betǔ̀mbè tǔ̀bè
(Wénté Duku 12:41-48)*

45 Dí ndǎnnè otǎnti wèè dǎ̀rri dèè wenni ke cii, bè bǎnne wè betǔ̀mbè kòò bo mbè duú mmudii ò dò nkè mmù mbè duú ndii mǎnni.

46 Dè bo narike otǎnti wèè yie mbo nwétini ke sǎ nhò pí nho tǔ̀mmú.

47 N di náá mmómumu nwe, de kóo tǎnti yie mbo ò bǎnne o kpàti timou.

48 Kè de kóo tǎnti me ntú oyeiwe ò bo yí o yie nyí wétini mecáá,

49 kǎmpuotí betǔ̀mbè, kéineinè tinaáyǎ̀ati kè bè ñyo nke yǎ mmènaá.

50 De kóo tǎnti yie mbo wétini ò í ò bàa dìi yie, ò í dake dìi mǎnni,

51 kǎpuotí de kóo tǎnti mediè, kóò wènnénè meyèmmè mèdémè yembè, ò yó nkuò ndé ke cáá nho nù.

25

Besapàmbè tepítè kó medonnimè

1 Kuyie nkprà̀tiyuu bo ndǎnnè besapàmbè tepítè bèè do túóté be fitiyi kénkəri ke bo co be dǎu.

2 Kè bènùmmù tu tiyeinti kè bènùmmù cii.

3 Bèè yei nkè bèè túóté be fitiyi bá bè í nsúó mmeffitikúò nkénto.

4 Bèè cii kè bèè cǔ́ó mffitikúò nkésúó nkénto nè yemátidíè.

5 Be dǎu í ncárike ke tǔ̀kení kè inuò mbè pí nkè bèè duó.

6 Keyènkè cuokè kè bèè pí̀kè ke dǎ: Dí dǎu tǔ̀kenímu. Kǎtenè kóò co.

7 Kè beè besapàmbèè ente bemou kéntǔ̀nni be fitiyi.

8 Bèè me nyei nkè bèè mǎo bèè cii ke dǎ: Ti pǎnè mffitikúò nsámpò kè ti fitiyi ii dǎ kékú.

9 Bèè cii kè bèè yete ke dǎ: Mè í yó nti sǎnnè, kǎtenè bèè fiiti be borè kédonté.

10 Bèè yei mbè kǎte dìi mǎnni mffitikúò ndommu, kè be dǎu tuokení kétúóté bèè cii ke bàátí, kè bèè ta mupotúò̀mù kó kudieku, kǎkpetínnè kǎpáá,

11 kè bèè yei, bèè do kǎte mffitikúò ndommu kè bèè tuokení kényú ke dǎ: Ti yie nti kpetè.

12 Kòò né bè tè́nnéni ke dǎ: N di náá mmómumu nwe n yí di yé.

13 Ndakenè tǔ̀nke ke yé di í yémè di Yiè nwétini dìi yie yoo dìi mǎnni.

*Betǔ̀mbè bètǎati kó medonnimè
(Wénté Duku 19:11-27)*

14 Kuyie nkprà̀tiyuu dǎnnè oniti wèè kǎri wènwè kupǎ̀kú ke yu o kó betǔ̀mbè ke bè totí mǎsǎo,

15 ke duó nhoketiwe yesǎ̀wèrè sikou sinùmmù (500), odérinwè sikou sidé (200), otǎánwè tekò̀utè (100), bá wè o wérímù mamè ke ité.

16 Bè duó nwè yesǎ̀wèrè sikou sinùmmù kòo yè dǎ̀nnè kupotáá nkéç̀nte sikou sinùmmù kè yèè wènnè tekoupítè (1000).

17 Bè do duó nwè yesoawèrè sikou sidé kòo me ndòò kécõnte sikou sidé kè dèe wènné sikou sinàà (400).

18 Bè do duó nwè yesoawèrè tekòùtè (100) kòo kòte kédammú difòtìri kè yè kùnné.

19 Kè dèe mõnte kè yesoawèrè yiè nkonni kébeke o tòmbe kè dò bèe ò nàké bè dònè mù o soawèrè.

20 Bè do duó nwè yesoawèrè sikou sinùmmù kòo kòtení ke tò tekoupiútè ke dò: Okóti nte a do n duó nyèè soawèrè sikou sinùmmù, né nte sikou sinùmmù tèsì n cõnte sí.

21 Kè meso nyiè ndò: N da pénsiri a tú otõnti saàwè nwe wèè wetí dèmarè sámpòrè mièke, nè de kpéi m bo da duó ndèdièrè, kòtení kè tí nwè nke yo ndiwèi.

22 Bè duó nwè yesoawèrè sikou sidé kòo kòtení ke tò yesoawèrè sikou sinàà ke dò: Okóti, ñte a do n duó nyèè soawèrè sikou sidé, né nte sikou sidé tèsì n cõnte sí.

23 Kè meso nyiè ndò: N da pénsiri a tú otõnti saàwè nwe, wèè wetí dèmarè sámpòrè mièke, nè de kpéi m bo da duó ndèdièrè, kòtení kè tí nwè ke yo ndiwèi.

24 Bè duó nwè yesoawèrè tekòùtè kòo kòtení ke dò: Okóti n sòò yému a yóumè, ke dei tidiiti a í buotí tí, ke kou a í ye ntí.

25 Kè kufõwaá n mpí nkè n dammú difòtìri ke yè kùnné, nto a soawèrè.

26 Kè meso nyiè nhò nàké ke dò: Fó nhotõnti yeiwe, kutõnnédíékú, a tú n dei tidiiti n yí buotí tí ke kou n yí ye ntí,

27 a tú nné na nhánné n soo teditícfètè mièke kè n na nwétini ke tütótè n soo nè mè peité mè.

28 Fietenè n do ò duó nyèè soawèrè tekòùtè kéduó n do duó nwè yesoawèrè sikou sinùmmù.

29 Ke yé wèè mòke bè yóó we nyíémè kòo dake maoe, kè wèè mòke sámpá bèe dè fiète.

30 Dooténko de kó kutõnnédíékú ditowaà, dibiihni mièke, ò yó nkuà ndè ke cáá nho nií.

Tibeénti santi

31 Onitibire bo nwétini dii yiè nè de kpeti, ke neinè Kuyie ntõrè, ke kari de kpàatikàri Ìnkè.

32 Kè kutenkú kumòu kó benitibèe tíi nho ìikè kòo bè bâte opecenti 55 bâte mèè botí ipe nè sibóó.

33 Kè ipe mbo o bakú you kè sibóó bo kucànku.

34 Kòo kpàatii nàké bèè bo o bakú you ke dò: Kòtenní dindi Kuyie ndòò bè mesàà nkédi tikpàti kú dòò tí di kpéi nnè kutenkú kó mudòòrimù mònni.

35 Ke yé dikònni do m bomè kè di m pã mudii kè n di, kè sinéyèi nni mbo kè di m pã menie kè n yá, kè nni ntú opòò kè di n còuté.

36 Kè nni nkpa tiyàati kè di n dátinné, kè nni mmò nkè di ndake n kpéi, kè bè nni nkpetí kè di kòri ke n dáu.

37 Bèè dòòri Kuyie ndómè kè bèe ò beke ke dò: Ti Yiè nti da yá òndaà ndi, kè dikònni da bo kè tí da pã mudii kàa di? Kè sinéyèi nda bo kè tí da pã menie nkàa yá?

38 Kàa ntú opòò kè tí da còuté? Kàa nkpa tiyàati kè tí da dátinné?

39 Kàa mmò nkè tí ndake a kpéi? Kè bè nda kpetí kè tí nkòri ke da dáu?

40 Kòo kpàatii bè tèínné ke dò: N di náá mmòmmuò nwe, di dòori dèè kó dimàà n kòbe sámpòbè bie, di dè dòòri mínwe.

41 De kó difònkúò kénáké bèè bo o bakú cànku ke dò: Fütènè m borè dindi Kuyie ncõõ bè, tannè muháá mmùù í kó mmu mièke, Kuyie ndòò mù dibóò nè di tòrè de kpéi.

42 Ke yé dikònni do m bomè di í nni mpã mudii kè n di, kè sinéyèi nni mbo di í nni mpã menie kè n yá.

43 Kè nni nkpa tiyàati di í n dátinné, kè nni ntú opòò di í nni ncòuté, kè nni mmò ndi í ndake n kpéi, kè bè nni nkpetí di í nkòri ke n dáu.

44 Kè bèe o beke ke dò: Ti Yiè tí da yá òndaà kè dikònni da bo, kè sinéyèi da bo, kàa tu opòò, kàa kpa tiyàati, kàa mò, kè tí né í nda teennè kè bè nda kpetí kè tí í kòri ke da dáu.

45 De mònni kòo kpàati né bè tèínné ke dò: Di í dòò dii mònni n kòbe sámpòbè bie nkóò mòu mesàà, mínwe di í mè dòò mè.

46 Kè bèmbèe ta muháá mmùù í kó mmu mièke, bèè dòòri Kuyie ndómè kè bè mbo mufòmmu mièke sáá.

26

Bè dàkemè ke bo pí nYesu

(Wénté Mariki 14:1-2 nè Duku 22:1-2 nè Isää 11:45-53)

1 Yesu dèè dii mònni o náañti kénáké o tancóumbè ke dò:

2 Di yému ke dò ndè kpaa yewe yèdèé ke diyentébanii tuòkení, dii mièke nke bè yóó fitémè Onitibire, kè bèe dè baaké kudapàati.

3 De mǎnni kè ikuó niùbè kó bekótìbè nè dihei kó bekótìbè kè bèe tí nyikuó niùti diwèw Kaifu cìtètè

4 kè bo yà bè yóo yímè kèpí nYesu nè mecii nkékuo,

5 kénáké bemáà ke dǎ: Ti báá ò pǐ ndibanni mieke ti yàà bo cé ndikpànni benitìbè cuokè.

Onitipòkù do còummè Yesu tùdààrì
(Wénté Mariki 14:3-9 nè Isāā 12:1-8)

6 Kè Yesu kote Betannii kémbo Simōo tekàntè cìtètè.

7 Bè kàri dii mǎnni ke yo nkòo nitipòkù mǎou taroo ke tǎ dimátidènni péirì kè tùdààrì idíítí diéyi kou píéké di mieke, kòo ò còu nYesu yuu ìnkè.

8 Kè Yesu tancòumbèe dè yà kè dèe bè yonke kè bè dǎ: Ba nkpréi nte kòo cake de kòò tùdààrì?

9 Ti na bá nhò fité idíítí péu ke pǎmmù becřribàà?

10 Kè Yesu keè kè bè nàké ke dǎ: Dè dòmme kè di caari onitipòkù yèmmè? Ò dǎò dè n kpréi ndè wennimu.

11 Ke yé di yó mbonèmu becřribè, di me nyí yó nhā ke m bonè.

12 Ò pǎnke n còu ntùdààrì ke bo mbaanè n kùnnímù mmu.

13 Mǎmmuō nwe n di náammè kutenkù kumǎou bè bo náké dè Tináaṣààti bè bo náké de kóo nitipòkù kpréi nnè ò dǎò dè.

Sudaasi fitémè Yesu
(Wénté Mariki 14:10-11 nè Duku 22:3-6)

14 De mǎnni kè Sudaasi Isikadiyoti Yesu tancòumbè tepítè nè bedébé kóò mǎou kote kéya ikuó niùbè kó bekótìbè,

15 kè bè nàké ke dǎ: Kè n di pǐ nYesu dí n duó nyide?

Kè bèe kaa mmedítibii nsipísitāāti kóo duó.

16 De mǎnni kè Sudaasi nwaà dimǎnni sàari ò bo díinnè di kè bè pǐ nYesu.

Yesu nàkémè wèè yóo ò fité
(Wénté Mariki 14:12-21 nè Duku 22:7-14, 21-23 nè Isāā 13:21-30)

17 Pèèbè bèè í kǎorenè mutie mùu muuti be kó dibanni yiè kètiri yiè, kè Yesu tancòumbèe ò beke ke dǎ: Á dǎ ti da benné de diyentèbanni kó mudii?

18 Kè Yesu bè nàké ke dǎ: Tannè dihei yie ncřtètè, kóò náké ke dǎ mí nhokóti n tú m mǎnni dii tǎōnni kè n dǎ kèdi diyentèbanni o cìtètè nè n tancòumbè.

19 Kè Yesu tancòumbèe dǎò ò bè nàké ti kèbenné diyentèbanni kó mudii.

20 Kuyyooku mǎnni Yesu nè o tancòumbè kè bè nkari ke yo,

21 kòo bè nàké ke dǎ: Mǎmmuō nwe n di náammè di kóò mǎou wèè yó n fité.

22 Kóo tancòumbè yèmmèe caarè mediè mbá wè kòo ò beke ke dǎ: Mínwàà n Yiè?

23 Kè Yesu bè tēñné ke dǎ: Nè wè ti wēnné dibuu, wèè yó n fité.

24 Onitibire yóo kúmu kéndonnè ti wǎrimè de kpréi, wèè né bo fité Onitibire ò bo yà, de yiè nkè bè do í ò peitè dè na ntǎu.

25 Kè Sudaasii ò beke ke dǎ: Mínwàà Okóti? Kè Yesu ò tēñné ke dǎ: A ti mbéi.

Yesu do dóummè Mudisàamù kó ikuó
(Wénté Mariki 14:22-26 nè Duku 22:15-20 nè 1 Kòdenti 11:23-25)

26 Bè yo ndii mǎnni kè Yesu túóté pèè késante Kuyie nkóò wèrì kèduó nho tancòumbè ke dǎ: Cáákénè, die ndèè benkú ke dǎ m pǎ n kǎnti di kpréi.

27 Kòo deè kétúóté febòòfè, késante Kuyie nké bè duó nke dǎ: Yǎnè dimǎou,

28 deè tu n yīi, bè yó n kuó kè mèe còu nkusükù yei ncřémmè kpréi, Kuyie nyóó taunnèmè benitìbè kumáà.

29 N di náá mmǎmmuō nwe n ténke í yóo yà finyī kó menàà, kè dè í tú ti bo wēnné dii yiè kéyà mepammè n cice kpààtiyuu mieke.

30 Bè dèntè dii mǎnni Kuyie nkó yesāā nkédeè kédeke Odifè tǎri.

Yesu nàkémè o tancòumbè bè yóo ò fitémè
(Wénté Mariki 14:27-31 nè Duku 22:31-34 nè Isāā 13:36-38)

31 Kè Yesu náké o tancòumbè ke dǎ: Ke nyènkè di bo n yóu dimǎou ke yé ti wǎrimè ke tú: M bo kuó opecènti kè ipee cìtètè.

32 N né bo yánté dii mǎnni m bo niitè kè ndi baā Kadidee.

33 Kè Pierii ò nàké ke dǎ: Bá kè betòbè da yóu bemǎou, mí mbáá da yóu bitì.

34 Kè Yesu ò nàké ke dǎ: N da náá mmǎmmuō nwe ke nyènkè tekote bo nyóó kuó nkàa pàrikèmu kuce mètāāti ke tú a í n yé.

35 Kè Pierii yete ke dǎ: Bitì, bá kè bè bo n wēnnénè kékúo m báá da yete.

Kè betòbè múnke me ndò.

Yesu bàntèmè Kuyie mbè yóó ò pī nkèè yènkè

(Wénté Mariki 14:32-42 nè Duku 22:39-46)

³⁶ Yesu nè o tancòumbè kè bè tuòke dibòri mari kè bè di tu Setisemandee, kòo bè nàké ke dò: Nkarinè die nkè n kote ke bántè nKuyie.

³⁷ Kéneinè Pieri nè Sebedee kó ibí idé, kòo yèmmè keté mè bo caàrèmè, kòo kòmbùsti duò.

³⁸ Kòo bè nàké ke dò: N yèmmè meè caàrè mediè mmómòmme kè dè tonté, nkpaánè die nkè nni ñwèñnè kè ti wúó.

³⁹ Kòo détóo sámpó, kénínkú késinnè, kébántè Kuyie nke dò: N cice kè dè bo yie fe mbòòfè meféútímè kòfe n déténè, dè bá ntú mī mè dó, dè ntú fṣṣ mè dó.

⁴⁰ Kédeè kénwētinní o tancòumbè borè ke sò mbè yè nke duó, kòo nàké Pieri ke dò: Di í na ke bo nni nwiúonnè tewebiètè màràà miekaà?

⁴¹ Nwiúonnè ke báá nKuyie nkè mesoummè báá di na, meyèmmè dómu kè tikònti né kpa muwèrímu.

⁴² Kòo wète kuce medérímè kémbáá Kuyie nke tú: N cice kè dè í yóó yie nkè fe mbòòfè meféútímè kòfe n déténè a dómèe dò.

⁴³ Kòo nwētini o tancòumbè borè ke sṣ nyinuo mbè auté bá bè í na ke bo nwúó nke yè nke duó.

⁴⁴ Kè Yesu wète kékenté kuce metaámme kémbáá nKuyie ke baá náá nhò do náá ntí,

⁴⁵ kéwēteni o tancòumbè borè kè bè nàké ke dò: Di wète ke duómu ke ompuà? Dimònni tũðkemu kè bè bo pí nhOnitibire kéduó mbenitiyeibe.

⁴⁶ Íténè kè ti kote, ntenè wèè yó n fité ke tũðkení.

Bè do pímmè Yesu

(Wénté Mariki 14:43-50 nè Duku 22:47-53 nè Isāā 18:3-12)

⁴⁷ Yesu kpaá ke me nnáá nkè Sudaasi Yesu tancòumbè tpiúttè nè bédébè kóò mǎu tũðkení, ke neínè ditfnni ikuó niúbè kó bekótibè nè dihei kó bekótibè bè tǎnni di, kè di to yese nè yedùrè.

⁴⁸ Ke sṣ nSudaasi nàké ditfnni ke tú kóò dǎu nwè koò ǎrí, bèe banté ke dò nweñwe kóò pí.

⁴⁹ Ó tũðkení dii mǎnni Yesu borè kóò dǎu nke dò: Okóti, a kpeñná!

Kóò ǎrí.

⁵⁰ Kè Yesu ò nàké ke dò: N népoo, a kǎteni ke dó kédǎò tí, dǎò tí.

De mǎnni kè ditfnni munnéni kóò pí.

⁵¹ Memme bèè do neínè Yesu be kóò mǎu nǎtemè disie kéhei nkédate ikuó niùti diewè kóò tǎnti toò.

⁵² Kè Yesu ò nàké ke dò: Nǎnne a siè, bèè kpañne yese bè yóó kúnè yese nye.

⁵³ A í yé ke dò n na nna kébeke n cice kòò n duǎnni mie mbámà nho tǎrè sikouaà?

⁵⁴ Kè m mè dǎò, dè né yíme kédǎò tí wǎri ke ye ndèe dǎòmè?

⁵⁵ Kè Yesu deè kébeke ditfnni ke dò: N tú onitikòuti nwe kè di kǎteni m borè ke to yese nè yedùràà? Nh ò mbomu di borè yewe yemǎu ke duó nyitié Kuyie nciètè mieke bá di í m pí.

⁵⁶ Demǎu dè tũðkení kè dè bo dǎò Kuyie mpāñnáñti náamè do wǎri tinti.

De mǎnni kòo tancòumbè bemǎu ò yóu kécoké.

Bè bekénèmè Yesu

(Wénté Mariki 14:53-65 nè Duku 22:54-55, 63-71 nè Isāā 18:13-14, 19-24)

⁵⁷ Kè bèe kotenè Yesu ikuó wāábè nè dihei yembè tikú dè ikuó niùti diewè Kaifu cǎtè.

⁵⁸ Kè Pieri ntú nYesu ke díetiri ke yàa tannenko ikuó niùti diewè kó kudànkú kénkari tihǎpǎnti borè ke bo yà dè yóó dǎòmè.

⁵⁹ Ikuó niúbè kó bekótibè nè dibeéntfnni, kè bè nwanti Yesu nu ndòò tí, tìl bo nte kè bèe ò kúo.

⁶⁰ Kè benitibè péu nkǎrini ke náá nhò nu ndòò mèè yei bá be teti í mmáá, kè dè mboní kè benitibè bédébèe béi nke dò:

⁶¹ Oniti yie mbéimmu ke tú ò bo na kǎponte Kuyie nciètè kéwēte kè tè maá yewe yètàati mieke.

⁶² Kè ikuó niùti diewèe íté kébeke Yesu ke dò: A í yóó ténne timati benitibè bie nyè nha dǎò tí ñnkàà?

⁶³ Kè Yesu ncièké kè ikuó niùti diewè dò: Kuyie mbomu, nè kuú kó diyètiri ndi n da békúmè ke tú á n nàké timómmonti, fṣṣ tu Kirisi Kuyie mbiraà?

⁶⁴ Kè Yesu ò ténne ke dò: Eè, a tí mbéi, n né di náámmu ke tú di bo yà Onitibire kè dè kàri Kuyie mmuwèrímu mumǎu yie mbakú you, kè dè yà kè dè cutini nè yewète.

⁶⁵ De mǎnni kè ikuú nùtì diewèe kètè o yaàbòrì ke dǎ: Ò sǎá nKuyie nku, ti ténke í dò nkémbaa wèè bo náké ò dǎd mèè yei. Di kèèmu di mǎmmǎmbè ò sǎámmè Kuyie, di yèmmè dǎmmè?

⁶⁶ Kè bèè ò tǎnné ke dǎ: Ò dò nkékuamu.

⁶⁷ Kè bèè nsuu o ìkè tinóntǔtì koò dukù yénacèkuute, kè bètòbè ò bèmmu ke tú:

⁶⁸ Fǎ nKirisi náké wèè da poté.

Pieri do pàrikémè ke dǎ ò í yé Yesu

(Wénté Mariki 14:66-72 nè Duku 22:56-62 nè Isǎá 18:15-18, 25-27)

⁶⁹ Kè Pieri baa nkari kudànkù miéke, kòo nitipótǎntì mǎu ò náké ke dǎ: A múnke do neínèmu Yesu Nansarèti kou.

⁷⁰ Kè Pierii parikè ke dǎ: N yí yé a dǎ ke n náké ti.

⁷¹ Kéitè kényeti, kòo nitipòkù tǎu ò yà, kénáké bèè dè bo ke dǎ: Onitì yie mmúnke do neínèmu Yesu Nansarèti kou.

⁷² Kè Pieri tó yete képarikè ke dǎ: Bitì, n yí yé de kóo nitì!

⁷³ Kè dèè yíè sǎmpó, bèè dè bo kè bèè náké Pieri ke dǎ: A mènke tú Kadidee kou nwe, ti bantému a náàntì.

⁷⁴ De mǎnni kè Pierii dǎke yíè képarikè ke dǎ: N yí yé de kóo nitì.

De mǎnni kè tekotee kuú.

⁷⁵ Kè Pierii dentení Yesu do ò náké ti ke dǎ: Tekote bo nyóó kuú nkàa pàrikè kuce mètàāti ke tú a í n yé. Kè Pieri yè kénkuò mmedìè.

27

Bè do dàkemè ke bo kuó Yesu

(Wénté Mariki 15:1 nè Duku 23:1-2 nè Isǎá 18:28-32)

¹ Ikuú niùbè kó bekótìbè nè dihei kó bekótìbè kè bèè tíi ndikúnweñni sèl kédake ke bo kuó Yesu,

² kòo bou kékote kédúú mPidati Odommu kǎbe kóò kùmàndáá.

Sudaasi do nùnnémè omáá

(Wénté Yesu Tǎrè 1:18-19)

³ Sudaasi wèè fité Yesu ò yà dii mǎnni bè yóó kuómè Yesu kédemmu medìè, ke tǎnné medítibii nsipísitáāti kédúú nyíkuú niùbè kó bekótìbè nè dihei kó bekótìbè ke dǎ:

⁴ N dǎd meyei mme ke di fitenè wèè í cààrè mùmamù kè di bo kuó. Kè bèè ò tǎnné ke dǎ: Ti kpeti í bo, dè tú a kpeti nti.

⁵ Kè Sudaasii útóo idíití Kuyie ncǎtèè miéke kényè kékote kénúnné omáá.

⁶ Kè ikuú niùbè kó bekótìbèe kouté de kó idíití ke dǎ: Ti kó ikuú í yie nti bo ò ànnámè Kuyie ncǎtèè kó ditǎu miéke, ke yé mukúú nkó idíití nyimè.

⁷ Kè bèè wǎnné kénáké, kè ò tǔóté kédonténè oyaamari mǎu kó kupaku ke bo nkūri bepòòbè.

⁸ Deè kpéi nte kè bèè yu de kó kupaku nè yíenni ke tú: Mukúú nkó kupaku.

⁹ Memme kè dèè dǎd Kuyie mpáānāānti náāntò Sedemii do náké ti ke dǎ: Bè tǔóté medítibii nsipísitáāti Isidayeeriibe do ò táá nyi,

¹⁰ ke donténè oyaamari paku kéndonnè ti Yiè nKuyie ndo ti nákémmè.

Bè do kǎtenémè Yesu Pidati borè

(Wénté Mariki 15:2-5 nè Duku 23:3-5 nè Isǎá 18:33-38)

¹¹ Kè bèè kǎtenè Yesu Pidati Odommu kǎbe kóo kùmàndáá borè kòo ò beke ke dǎ: Fǎd tú Sifube kóo kpáātáá? Kè Yesu dǎ: Èè, a ti mbéi.

¹² Ikuú niùbè kó bekótìbè nè dihei kó bekótìbè kè bèè nwátiri Yesu, ò me nyí mbè tǎnné timati.

¹³ De mǎnni kè Pidatii ò beke ke dǎ: A í yo bèè tu a dǎd mèè yeinaá?

¹⁴ Bá Yesu í nhò tǎnné timati kè dèè ò di medìè.

Bè do fǎūmmè Yesu

(Wénté Mariki 15:6-15 nè Duku 23:13-25 nè Isǎá 18:39-19:16)

¹⁵ Bá dii yentébbanni kùmàndáá do sǎ fǎi nkukpetínkù kumáá ndi ditǎnni yè nwèè fǎi nkù.

¹⁶ Ke sǎ nkukpetínkù makù bo dikpetíntou kè bèè kù yé bemǎu kè ku yètiri tu Barabaasi.

¹⁷ Kè Pidatii beke ditǎnni ke dǎ: Di dó n fǎi nwe, Barabaasaa kè Yesu bèè tú wè Kirisi?

¹⁸ Ke yé ò do yémèmu ke dò mbè pǎ nYesu be miéke ò péi mèè kpéi nke.

¹⁹ Kè bèè nkpaá ke bekù kè Pidati pokùu tǎnni kè bèè ò náké ke dǎ: A báa ta onitì yie nkpeti ò í cààrè mùmamù, ke yé nh àkénèmmè tidǎuntì keyènkè kie nho ìnkè.

²⁰ Ikuú niùbè nè dihei kó bekótìbè kè bèè nsukíi benitìbè ke tú: Di yí bèè fǎi mBarabaasi kékua Yesu.

- 21 Kè Pidatii yí kè bè beke ke dò: Bedé memme n fñi mbe we? Kè bè dò: Barabaasi!
 22 Kè Pidatii bè beke ke dò: N né bo yíme Yesu bè tú wè Kirisi? Bemou kè bè dò: Baaké we kudapáati!
 23 Kè Pidatii yí kè bè beke ke dò: Ò dòò ìmmè yei? Kè bè ðake pīkè ke dò: Baaké we kudapáati!
 24 Kè kutoweku ðake déúkú kè Pidatii banté ò í yóó namè kéðòò timati kényénté menie nkénite difñni iikè ke dò: N yi te onitisàù yie nkó mukū, di kpeti nti.
 25 Kè benitibè bemouu ò tēñné ke dò: O kó kusīnkú tí do t́nti nè ti bí.
 26 Memme kè Pidatii fñi mBarabaasi kéduú nkè bèe puotí Yesu yedá, kédeè kòo wè mbè duú nkè bè bo ò baaké.

Tihāpñnti do daúmè Yesu

(Wénté Mariki 15:16-20 nè Isāa 19:2-3)

- 27 Kè tihāpñntii ò kōtenè Pidati cīētè ḱtíí ndihāpñntññni dimou kóo munné,
 28 kédeite Yesu yààti kóò dàt́inné diyaàbòri wūōri,
 29 kéduake ipo kó dipii kóò òò, kóò pii nho nùtè youte kupàati kénnínkú o iikè koò daú ke tú: A kpeñnàà Sifube kóo kpààti!
 30 Ke suu o iikè tinóntōtūti ke puoti o yuu kuhāri.
 31 Bè ò daá dii mōnni kédeè kédeite o yaàbòri wūōri ḱewēte kóò dàt́inné o yàati kénkōrinè ke bo baaké.

Bè baakémè Yesu

(Wénté Mariki 15:21-32 nè Duku 22:26-43 nè Isāa 19:17-27)

- 32 Bè yēnni dii mōnni dihei kéconè Simō Sidenni ei kóo niti kóò pīñné muwērímú kéduú nkóo to Yesu dapáati.
 33 Kè bèe tuoke dibòri mari kè bè di yu ke tú Kodikotaa dèè tu kuyukúō.
 34 Kè tihāpñntii ò duú mmenie mmèè kōorenè mutie mùù kòù kuyonku, kè Yesu yááké ḱeyete bá ò í nyà.
 35 Kè bèe ò baaké kudapáati ñnkè ḱetáá t́eté ḱetotí o yàati,
 36 kédeè kénkari koò bàa.
 37 Kéwāri tedabeete ñnkè mùù kpéi nte kè bè ò baaké ke dò: Yie nweè tu Sifube kóo kpàati kéðanne kudapáati yómmè.
 38 Kè bèe baakénè benitikòube mabè bèdébè kóo pèénnè yie nho bakú you otòù kucànkú.
 39 Kè bè m̀pēnkú koò sáá nke bokii yeγo ke tú:
 40 F́ó nwèè sòò yī a bo pante Kuyie ncīētè ḱewēte ḱé tē maá yewe yètāāti mieke, deeté amáà! Kàa tu Kuyie mBire nde, cúténí kudapáati ñnkè.
 41 Kè ikuú nùbè kó bekótibè nè ikuú wāābè nè dihei kó bekótibè kè bè múnke nho daú ke tú:
 42 A deeté betòbè a me nyí na ke deeté amáà, kàa tu Isidayeeriibe kóo kpàati nwe, cúténí kudapáati ñnkè ke ti né na ḱeyie nha kpeti.
 43 A mè ndómè Kuyie nku, kè kù da d́omu kù tū nda deeté ke yé a yēmmè a tú ku Bire nde.
 44 Bè do baaké bèè nitikòubè kóò pèénnè, kè bè múnke mme nhò sáá.

Yesu kumè

(Wénté Mariki 15:33-41 nè Duku 23:44-49 nè Isāa 19:28-30)

- 45 Diyiè cōmímú dii mōnni yeγo kè dèe biite ketenkè kemou, ḱembi ke yàa tuōkenè tewebiētè mètāāti.
 46 Tewebiētè mètāāti mōnni, kè Yesu kuú mmediè ke dò: Edoyii, Edoyii, damasabatannii! (Dèè tu Kuyie, Kuyie, dè dōmmè kàa ñ yóul)
 47 Bèè dè bo kè bèmabèe keè ke dò: Ò yu Edii nwe.
 48 Kè be kóò mōu coké ḱéméúnni disōsūō menéyāā nkécóò nkuhāri yómmè ḱeyoutoo Yesu koò bo yà.
 49 Kè bèmabè nnáa nke tú yóu kè ti yà kè Edii bo kōtení kóò deeté.
 50 De mōnni kè Yesu wēte kékuú mmediè nkétōte.
 51 Kuyàakú kùù do pi Kuyie ncīētè mieke ikuú nenti bo kùù fáá kè kùù ḱetè ku yuu nè ku fūñní, kè ketenkèe sántè kè yepèrèe pu.
 52 Kè ifōtii pootè kè besūkùbè bèè do d́o Kuyie nke ku kè bèe yánté,
 53 Yesu yánté dii mōnni kédeè kè bèè ta Sedisademmu kè benitibè péuu be yà.
 54 Odommu kōbe kó kuhāpñnkú nè tihāpñnti teti nè ti bè do baá Yesu fōti kè bèe yà ketenkè sántēmè nè dèè kó dimàà dòò kè kufōwáa mbè auté kè be dò: Oniti yie mmēnke tú Kuyie mBire nde.

⁵⁵ Kε s̄ mbenitipòbè mabè péu bèè do neitinè Yesu ke p̄i nho t̄mmú ò bo dii m̄nni Kadidee kè bè cònmú medétimè ke wúónni.

⁵⁶ Bèè kó bàmbè tu: Maari Makitadaa kou nè Maari Isaku nè Sosefu be ȳs nè Sebedee kó ibi ȳs.

Bè k̄unnémè Yesu

(Wénté Mariki 15:42-47 nè Duku 23:50-56 nè Isāa 19:38-42)

⁵⁷ Kuyyoku m̄nni kè tikp̄ati yiè mm̄ou tuakeni k̄oo yètiru tu Sosefu Adimatee ei kou, k̄oo tu Yesu kou.

⁵⁸ K̄oo k̄ote k̄ém̄o dinùù Pidati ke bo túóté Yesu, kè Pidatii duó nkè bèè wè nhò duó.

⁵⁹ Kè Sosefuu túóté Yesu k̄ód p̄ũ nkuyaàsàakù,

⁶⁰ k̄ód d̄ou wenwe Sosefu ò keú kùù f̄oti p̄ankù ke b̄ie ndit̄ari k̄epoo nkéité.

⁶¹ Kè Maari Makitadaa ei kou nè Maari t̄ou kè bè dè bo ke kari ke co kuf̄oti.

Tihāap̄anti bàamè Yesu f̄oti

⁶² Kè d̄ee wenté bè s̄s bénné dii yiè teom̄p̄utè kó mudii kó kuk̄unwent̄oo, kè ikuó niùbè kó bekótibè nè Fadisīēb̄e kè bèè k̄ote Pidati c̄fētè ke d̄o:

⁶³ Okótì, ti k̄p̄aa ȳému de kó siyáábisi yiè nsòò k̄p̄aa f̄ou ke náá nti ke tú ò bo kú ke ȳánté diyiè t̄ánni yiè.

⁶⁴ Duó nkè bè mbaa o f̄oti ke d̄o yewe yètàati, o tanc̄ùmbè yàà bo s̄ori mèè k̄p̄éi nkòò d̄èite k̄esouté ke d̄o: Ò ȳánté, kè dè d̄ò memme de kó siyáábisi bo p̄ēté siketisi.

⁶⁵ Kè Pidati d̄o: Dè wenni, ntenè tihāap̄anti, k̄otenè kè ti b̄anne kè ti mbaa kuf̄oti mesàà ndi d̄o mèè boti.

⁶⁶ Kè bèè k̄ote k̄epoo nkuf̄oti mesàà nk̄ep̄onnè k̄edeè k̄ebanne tihāap̄anti.

28

Yesu ȳántémè

(Wénté Mariki 16:1-10 nè Duku 24:1-12 nè Isāa 20:1-10)

¹ Kè Sifube kó teom̄p̄utè p̄ēté kè Maari Makitadaa kou nè Maari t̄ou kè bè nk̄ori òm̄áási yiè dik̄unweñni Sifube k̄ód t̄nketè yiè ke bo siéké Yesu f̄oti.

² Kè bè nyóò daate kè ketenkè s̄antè mediè, kè Kuyie nt̄onni c̄ut̄eni ke p̄òòte dit̄ari ke kari di ònkè,

³ ke p̄inti ke d̄o nfetafè s̄s múité kè dè ndòmmè, kè di yààti péi ke d̄onnè tip̄àak̄ontì.

⁴ Kè kuf̄waa nhauté tihāap̄anti kè ti òk̄peuti ke duó ke d̄o nti ku.

⁵ Kè Kuyie nt̄onni náké benitipòbè ke d̄o: Díndi bá nyiékù n ȳému ke d̄o ndi wanti Yesu nwe bè s̄òò baaké wè,

⁶ k̄éndonnè ò s̄òò di nàkémè ke d̄o ò bo ȳánté, ò ȳántému, ò í bo die, k̄otenni k̄éyà ò do duó dè,

⁷ k̄é k̄ote mec̄aa nkénáké o tanc̄ùmbè ke d̄o ò ȳántému ke di niit̄enè Kadidee di yóò ke nhò yà. N do m̄ake t̄inti ke bo di náké.

⁸ Kè bèè ité mec̄aa nkuf̄oti borè nè kuf̄waa, kè kuyeh̄naati diekù w̄ète ke bè bo. Kè bèè coké k̄enk̄ori ke bo náké Yesu tanc̄ùmbè d̄èè d̄ò,

⁹ kè nyóò daate k̄éyà Yesu k̄òò k̄erini be òkè kè bè dou nke d̄o: Di k̄peñnà?

Kè bèè nínkoo o òkè k̄ód dou.

¹⁰ K̄oo bè náké ke d̄o: Kuf̄waa mbá ndi bo, k̄otenè kénáké n tanc̄ùmbè kè bèè k̄ote Kadidee bè yóò ke nni n yà.

Bè do ȳemmè tihāap̄anti báa náké Yesu ȳántémè

¹¹ Kè benitipòbè ité k̄enk̄unti, kè tihāap̄anti tii do baa kuf̄oti kè ti kó tim̄ati k̄ote dihei mieke, kénáké ikuó niùbè kó bekótibè d̄èè d̄ò.

¹² Kè ikuó niùbè kó bekótibè nè dihei kó bekótibè kè bèè tí nkénáké k̄éduó ntihāap̄anti idif̄iti mediè,

¹³ ke d̄o: Di ȳi o tanc̄ùmbè bèè k̄oteni ke s̄s ndi yè nke duó kè bè ò túóté.

¹⁴ Kè k̄um̄andaa ti k̄èè ke d̄o ke di p̄i nti bo ò bànmú k̄oo di yóò.

¹⁵ Kè tihāap̄anti yie mbè ȳé mm̄u, k̄é c̄outé idif̄iti kè de kó tin̄aah̄ntii pité Sifube cuokè ke k̄p̄aa bo nè yienni.

Yesu do t̄ommè o tanc̄ùmbè

(Wénté Mariki 16:14-18 nè Duku 24:36-49 nè Isāa 20:19-23 Yesu T̄srè 1:6-8)

¹⁶ Kè Yesu tanc̄ùmbè t̄ep̄ítè nè om̄aa k̄ote Kadidee kó dit̄ari ònkè, Yesu do yè mbè yóò máá dè.

¹⁷ Bè ò yà dii m̄nni k̄éninkoo o òkè k̄ód dou, bá nè memme bèmbè ò nyie ke d̄o nYesu nwe.

¹⁸ Ké Yesu bè tóónnè ké bè nàké ké dò: Kuyie nni nduómmu muwērímú mumou ketenkè ìnkè nè kéìnkè miéke.

¹⁹ Kótenè kutenkù kumou, kéwaa nyibotí imou miéke n kó betũmbè, ké m bè ãà bàtémmù Cice nè debire nè Muyaánsámù be yètirì,

²⁰ ké bè nàké ké bè ntũ n di duó nyì tié nyimou. N yó ndi bonèmu yemàrè yemou ké kutenkù yaa deènè.

Mariki wàrimè tináànsààti Di mpátíri tɔ̀ tii náànti

Yesu tancóumbè tepíítè nè bedèbè kòò mɔ̀u bè tu wè Mariki weè wàri di mpátíri. Ò do tú Sedisademmu ei kou nwe, kòò yɔ̀ yètirì tu Maari (Yesu Tɔ̀rè 12:12). Bè í nàkè o cice yie kpeti. Mariki kó dipátíri dii tu dipátíri dii kèñni tináànsààti kó yepáte mieke.

Mariki kó dipátíri ò di wàri Odommu kɔ̀be kpéi nke, ke bè náá nKírìsi tumè ti Yiè nKuyie nkóo tɔ̀nti kù tɔ̀nni wè kòò bo pí nKuyie nkó mutómmú, de kó dipátíri wàri ke náá nYesu pí mmùù tómmú mmu, Kuyie mpáànáànti náámbè nàkè mùù kpéi (Esaii 42:1-21, 49:1-7). Mariki né dɔ̀ke ìkú tii ìnkè ò wàù dii mɔ̀nni o pátíri tii tu: Tidièti Yesu dòò tii, tii benkú ò tumè Kuyie mBire.

Di mpátíri náànti duò ke dòmmè

1. Isāā-Batiisi náámmè Kuyie nnáànti nè ò ànnémè Yesu bàtém̀m̀ù (1:1-13)
2. Yesu otónti pí mmùù tómmú (1:14-13:37)
3. Yesu otónti yiemmmè Kuyie nkpeti ke yàa kúnè (14-15)
4. Yesu otónti yàntémè ke na mukúù (16)

Isāā-Batiisi náámmè Kuyie nnáànti

(Wénté Matie 3:1-12 nè Duku 3:1-18 nè Isāā 1:19-28)

- 1 Kuyie mBire Yesu Kirisi kó Tináànsààti keténè,
- 2 Kuyie ndo nàkè tinti ku páànáànti náàntò Esaii ke dò:

N yóò duánkumu n kóo tɔ̀nti
wèè yóò niitè kètùntè a ce.

³ Weè píèkù dikpáà mieke ke tú:

Tùntenè ti Yiè nkó kuce,

séinnè o ce.

⁴ Tii dòò Isāā-Batiisi bo dii mɔ̀nni dikpáà mieke ke náá nke tú: Duónnè kè bè di dòò bàtém̀m̀ù dèè benkú ke tú di dèmmu di yei, nkéceete, kè Kuyie nhùtè di yei ndi dòò mè.

⁵ Kè Sudee kó kutempè nkɔ̀be bəm̀əu nè Sedisademmu kɔ̀be bəm̀əu kè bè nkoròo o borè ke dáanko be yei nkè Isāā bè àà bàtém̀m̀ù kukó Suditèè mmieke.

⁶ Kè weè Isāā ndááti diyaaàbòri dii dùàkénè yòyó kó ticiù ke bou fenaàkònfè o ka, kòo kó mudii ntú ico nè ticièti.

⁷ Kòo nnáá nke tú: Wèè n tūnni ò deumu ke m pèètè n yí tùòke m bo sínnémè kèùtè o neùti.

⁸ Mí n di àà bàtém̀m̀ù nè menie mme, kè wenwe bo ndi àà bàtém̀m̀ù nè Muyaánsààm̀ù.

Bè ànnémè Yesu bàtém̀m̀ù nè dibòò ò bennémè

(Wénté Matie 3:13-4:11, nè Duku 3:21-22, 4:1-13 nè Isāā 1:31-34)

⁹ De kó dimònni kè Yesu yènni Nansareti, Kadidee kó kutempè, nke Isāā-Batiisii ò ànnè bàtém̀m̀ù kukó Suditèè mieke.

¹⁰ Ò yètiní dii mɔ̀nni menie mmieke kè tiwetii kpetè kè Muyaánsààm̀ù cùténí o ìnkè ke dònnè dikpetinónkperi.

¹¹ Kè bèè keè metammè mamè yènnimè ke ìnkè ke tú: A tú m bire nde kè n da dó mesàà, ke da tá mèdiè.

¹² Dende bàmbà nkè Muyaánsààm̀ù tannè Yesu dikpáà mieke.

¹³ Kòo kè dà yewe sipísínàà kè dibòò ò beù, kòo bo tikpasínti mieke kè Kuyie ntòrè pí nho tómmú.

Yesu yumè o tancóumbè kètibè

(Wénté Matie 4:12-22 nè Duku 4:14-15, 5:1-11)

¹⁴ Bè kpetinè dii mɔ̀nni Isāā kè Yesu kote Kadidee kénnáá Tináànsààti Kuyie nkpeti ke tú:

¹⁵ Kuyie ndo nàkè dii mɔ̀nni kpéi, dii tùòke, kè kù tóótè ke bo kanne ku kpáàtiyuu, ceetenè di borime kéyie nTináànsààti.

¹⁶ Diyiè mari kè Yesu mpeké Kadidee kó menie nnùù kéyá Simòò nè o nantè Āntidee kè bè buò mmuyinditimù menie, ke yé bè do túmè beyinwambè mbe.

¹⁷ Kè Yesu bè nàkè ke dò: N tūnnè kè n di dòò benitiwambè.

¹⁸ Kè bè pánkeè yóu be yinditirè kóò tūnne.

¹⁹ Kè Yesu yíe détoó kéyá Sebedee kó ibi Isaku nè o nantè Isāā kè bè múnke bo be dabekù mieke ke doori be yinditirè.

²⁰ Kè Yesu bè yu kè bè pánkeè yóu be cice Sebedee nè betómbè kudabekù mieke kóò tūnne.

*Yesu bètimè dibòò onìti mièke
(Wénté Duku 4:31-37)*

²¹ Teompùtè yìè Yesu nè o tancòumbè kè bèè kote Kapennaummu, kè Yesu ta kutííntouku kénnaá mbenitibè Kuyie nnáànti.

²² Kè dèe bè di mediè nnè ò bè náá mmèè botí, ke yé ò do í bè náámmè ikuá wààbè kòme, ò do bè náánnè muwèrímú mmu.

²³ Kè sá nhonití m̀ou bo de mièke kè dibòò mari ò ta, kòo kuónko ke d̀o:

²⁴ Ti kpeti d̀omme Yesu Nansareti kou, a k̀atení ke bo ti kuòmaà? Ti ỳemu ke d̀o nha tú Kuyie nt̀nní wè, wèè kpa meyei.

²⁵ Kè Yesu di péi nke d̀o: C̀f̀é kè yèyè onìti yìè mmieke!

²⁶ Kè dibòò kpekii de k̀oo niti k̀ékuónko mediè nkéyè.

²⁷ Kè dèe di benitibè bemou, kè bè mbéku batòbè ke tú: Ba nni mmu die? Tináàmpànti mati benè! Ò màke muwèrímú ke péinko yebòkè kè yè d̀òòri ò yè mmù.

²⁸ Menìme k̀oo yètiriri p̀ankèe feité Kadidee kó ketenkè mièke.

*Yesu do mièk̀unnemè bemuòmbè péu
(Wénté Matie 8:14-17 nè Duku 4:38-41)*

²⁹ Bè yènní dii m̀onni kutííntouku kè Yesu ñkari Simòò nè Ìntidee be c̀f̀ètè kè Isaku nè Isàà kè bèè ò neinè,

³⁰ kénsś Simòò pokù ỳò m̀o nk̀oo k̀ònti t̀onni mediè k̀òò duá kè Yesu tuákkoo kè bè p̀ankèe ò nàkè o kpéi.

³¹ Kè Yesu katoo ò duá dè, ke p̀i nho nùtè, kòò ìnní, k̀oo miétè k̀oo k̀ònti bonke, k̀oo waá mmudii kè bè duá kè bèe di.

³² Diyiè ta dii m̀onni kè bè ñtuo bemuòmbè bemou nè yebòkè ta bè.

³³ Dihei kòbe bemou kè bè ntikoo ò bo t̀èè c̀f̀ètè mièke dibòòri nù.

³⁴ Kè Yesu mièk̀unne bemuòmbè péu bèè do m̀o m̀mumòmú mubotí mubotí k̀ebetí yebòkè péu yèè do ta benitibè, ò í nyie nkè yè bo nnáá ke yè yè ò yèmmèmu.

Yesu do náantsè Kuyie náànti Kadidee kó mutentáá

³⁵ Kuk̀unwentóo kè dè kraá bi mediè, kè Yesu íté k̀écentènè sic̀f̀i kèmbáá nKuyie.

³⁶ Simòò nè o népòbè kè bèè kote o wammù.

³⁷ Bè ò yà dii m̀onni kòò nàkè ke d̀o: Benitibè bemou da waàmmu.

³⁸ Kè Yesu bè nàkè ke d̀o: Ti k̀atenè tipíti teti sihekesí mièke kè m̀o bè nàkè Kuyie nnáànti, ke yè dèè kpéi ntemè kè n k̀òtení.

³⁹ Menìme k̀oo ñcenti Kadidee kó ketenkè kemou ke náante Kuyie nnáànti titííntouti mièke, ke beti yebòkè yèè ta benitibè.

*Yesu mièk̀unnemè dikònni
(Wénté Matie 8:1-4 nè Duku 5:12-16)*

⁴⁰ Diyiè mari kè dikònni marii k̀atení Yesu borè kénínkoo o iikè kòò bántè ke d̀o: Kàa d̀o a bo na kè m̀o mièk̀unne kè n wenke.

⁴¹ Kè mesémmèe p̀i nYesu k̀oo youte o nùtè kòò kàákè ke d̀o: N d̀omu, miétè kéwenke.

⁴² Dende bàmbà kè tikònti deè k̀oo wenke.

⁴³ Kè Yesu p̀ankèe ò cau nwetí wetí ke d̀o:

⁴⁴ A báá yie nkénákè òmòu dèè d̀òò, kote kébenke a máá ikuá nùtí, kédòò M̀oyiisi d̀ou nyi kuá, kè dèe benke benitibè bemou a miétè.

⁴⁵ De k̀oo niti ìtòò dii m̀onni kénáantoo de kò tináànti kè tí pitè tipíti tímou, nè de kpéi mbá Yesu ténke í nna ke ta dihei mari, kè m̀bo mekèntímè kè tipíti tímou kòbe k̀òòo o borè.

2

*Yesu mièk̀unnemè kuhòùkù
(Wénté Matie 9:1-8 nè Duku 5:17-26)*

¹ Kè dè d̀o yewe mayè kè Yesu wète Kapennaummu, kè bèè keè ò bonè t̀c̀f̀ètè matè.

² Kè benitibèe tíinko péu bá mefiè nténke í nkpaá nè ditowaào, kè Yesu mbè náá nKuyie nnáànti.

³ Kè benitibèe mabèe tuòkení bènàà ke to kuhòùkù.

⁴ Dit̀nni dèu mèè kpéi bè í nna kè kù tuòkenè Yesu borè, ke yóu kèdeke kéduute tímùmmùnti Yesu berinè dè, ke c̀f̀iinko be òùkù nè ku d̀óu.

⁵ Kè Yesu nwúó mbè támè ke d̀o nhò bo kù mièk̀unne, kénákè kuhòùkù ke d̀o: M̀o birè n da c̀f̀èmmu a yei.

⁶ Ke sá nyikuá wààbè mabè dè kàri, kèntoti be yèmmè ke tú:

7 Dè dòmme kòo nìti yie ndáátí ke náá mmie mbotí? Ò cààri Kuyie nyètìrì ndi, kè dè í tú Kuyie mmáà we mbo na kécíé mmeyei?

8 Kè Yesu pánkèe banté bè toti ti be yèmmè, kè bè beke ke dò: Dè dòmme ke di toti meyèmmè mèmme kó kubotí?

9 Ǽndé í yóú nè detèrè? M bo yímè bè da cíé nha yeinaa, kè m bo yímè íté kátúóté a dóú kékéte?

10 N né dó kè di bantému ke dò nhOnitìbire mæke muwèrímú ketenkè ìnkè ke bo na kécíé mmeyei.

11 Ò me nyí kénáké kuhòukù ke dò: Íté kátúóté a dóú kékò, kè mí me nyè.

12 Ò béi mèmme kè kù pánkèe íté kátúóté ku dóú kè benitìbè bəmou nkù wúò nkè kùu yè, kè dèe bè di bəmou, kè bè ndéúkunko Kuyie nyètìrì ke tú: Tí mu nyí yà díe mbotí nè tí bomè.

Yesu yumè odàmpòdòcútíwè mǒu bè tu wè Defii

(Wénté Matie 9:9-13 nè Duku 5:27-32)

13 Kè Yesu wète kényè kémpèké Kadidee kóo dàméèrì nùu ke kunitisùkù níkəròo o borè kòò bè tiè.

14 Ò pènké dii mǎnni kényà Adifee kó debire Defii kòo kàri bèè cǒú dàmpòò be kóo bìròò, kè Yesu ò yu ke dò: N tǔnne!

Kè Defii íté kóò tǔnne.

15 Yesu nè o tancòumbè kè bè níkari Defii cíètè ke yo, ke wéínnè bèè cǒú dàmpòò nè benitìbè tabè bè do tú bè mufòmmu yeimu yembè, ke yé benitìbè do bè tǔmmè péu.

16 Ikuú wǎàbè Fadisíèbe kó fənafə kǒbe yà dii mǎnni kè Yesu wéínnè bèè cǒú dàmpòò nè benitìbè tabè bè do tú bè mufòmmu yeimu yembè ke yo, kébeke o tancòumbè ke dò: Dè dòmme kòo wéínnè bèè cǒú dàmpòò nè mufòmmu yeimu yembè ke yo?

17 Kè Yesu keè kè bè nàké ke dò: Dè í tú bèè kǎnti naati beè wanti otànti, bəmouəmbe beè wanti otànti. N yí kǎtení ke wanti bèè yèmmè dò mbè wenni, n wanti bèè banté bè mbe ke dò mbè tu benitiyèibe.

Menubóummè

(Wénté Matie 9:14-17 nè Duku 5:33-39)

18 Diyiè mari kè Isǎa-Batiisi kó betancòumbè nè Fadisíèbe kǒbe kè bè mboú dinùu, kè benitìbè mabèe kǒte kébeke Yesu ke dò: Dè dòmme kè Isǎa-Batiisi tancòumbè nè Fadisíèbe kǒbe kè bè bou dinùu bá fǐ nkǒbe í bou.

19 Kè Yesu bè tǔnnè ke dò: Di yèmmè dò nhonitì tǒú dii mǎnni o pokù o népobè bo na kéboú dinùu kóo kpáá bè bonáá? Bití! Bè báá na kényóu mudii ò bè bonè dii mǎnni.

20 De kó yewe kpaanímu kè bè bo deite wèè tǒú o pokù, kè de yiè tǔàke bè bo bóu dinùu.

Depànnè nè dekrátè kó tináahti

21 Bè ǎǎ í nyá nkuyaapánkù kukótíkù ìnkè, kàa mè dǎò kupánkù bo yúú nkukótíkù kè dikètiri ðake ðeuke.

22 Bè ǎǎ í ncúú menaà mpàmmè tidouti kóti kàa mè dǎò tidouti bo pote, kè menaà ncake nè tidouti demou. Menaà mpàmmè dò nkéncúú tidouti pànti nti.

Yesu weè baké teompùtè

(Wénté Matie 12:1-8 nè Duku 6:1-5)

23 Teompùtè matè yiè kè Yesu mpènké depaa mmarè mieke, kòo tancòumbè nkááte tidiiti.

24 Kè Fadisíèbe ò nàké ke dò: Wénté a tancòumbè dǎòri dè, ba nkpréi nte kè bè dǎòri ikuú yete dè teompùtè yiè?

25 Kè Yesu bè tǔnnè ke dò: Di í kàa ndikónni do pí nDafiti kòo dǎòmè wenwe nè o kǒbaa?

26 Ò do tamè Kuyie ncíètè, ikuú niùti diewè Abiataa kó dimǎnni, kátúóté péèbè bè pǎ bè Kuyie, kè bèe cááké wenwe nè o kǒbe, òmǒú do í dò nkécááké bè kè dè í tú Kuyie nkuú niùbè mááá?

27 Kè Yesu bè nàké ke dò: Kuyie ndǎò teompùtè onitì kpéi nke, kù í dǎò onitì teompùtè kpéi.

28 Onitìbire bakénèmu teompùtè.

3

Yesu miekúnmemè wèè bakù fǎu teompùtè yiè

(Wénté Matie 12:9-14 nè Duku 6:6-11)

1 Diyiè mari kè Yesu wète kéta kutíintouku kòo nìti mǒu dè bo kòo bakù fǎu.

2 Bèè dǎ kǎwátí Yesu, kè bè nhò wúò nke bo yà kè nsà ò bo miekúnme de kóo niti teompùtè yiè.

3 Kè Yesu nàké de kóo niti wèè bakù fǎu nke dò: Íté, kécómmú díe mbenitìbè cuokè! Kòo íté kécómmú.

4 Kê Yesu bɛ beke ke dɔ: Ikuʒ yɛ nti dɔɔ mesàànda kɛ meyei nteom̃pùtɛ yiè? Ì yɛ nti deɛtɛ onit̃aa kɛ tí ò k̃uʒ?

Kɛ bɛ ndò nyúóó.

5 Kê Yesu bɛ wɛntɛ wɛntɛ nɛ kemieke, k̃o yemm̃ɛ caàrɛ be to kpeñnimɛ, k̃o náké de k̃o niti ke dɔ: Youte a bakù!

K̃o youte kɛ kù p̃anke miɛtɛ.

6 Kê Fadisĩɛbeɛ yɛnni kɛ p̃ankeɛ tĩnnɛ Edoti kó fɛnafɛ kɔbe ke bo yà bɛ yóó yĩmɛ kék̃uo Yesu.

Yesu miék̃unnemɛ bemuɔmbe péu

(Wɛntɛ Matie 4:25, 12:15-16 nɛ Duku 6:17-19)

7 Yesu nɛ ò tancòumbɛ kɛ bɛɛ ítɛ kék̃ote Kadidee k̃o dàmm̃ɛri bíkɛ kɛ kunitisũkù nhò tũ, bɛ do bonni Kadidee, nɛ Sudee

8 nɛ Sedisadɛmmu nɛ Idumbee, nɛ yehɛkɛ yɛɛ bo Suditɛɛ kó kukó nyàà ndi nɛ yehɛkɛ yɛɛ t̃akɛnɛ Tiiri nɛ Sit̃ɔɔ ye kɔbe. Kɛ bɛ nk̃ari Yesu borɛ ke yɛ bɛ do yomɛ ò d̃àrri dɛ.

9 Kê Yesu náké ò tancòumbɛ ke dɔ bɛɛ ò waanni kudabekù kɛ kù nhò t̃akɛnɛ, benit̃ibɛ yàa bo ò ɛ̃tɛ mɛɛ kpɛí.

10 Kɛ yɛ ò do miék̃unkomɛ benit̃ibɛ kɛ deɛ nte kɛ bemuɔmbe ndɛit̃i ke bo ò k̃aákɛ.

11 Kɛ yɛbɔkɛ ta bɛ níú ò yà, kɛnínk̃oo ò ìkɛ kék̃uónko ke dɔ: A tú Kuyie mBire ndɛ.

12 Kê Yesu bɛ cau weti weti ke dɔ yɛ báá náké ò tú wɛ.

Yesu t̃aātɛmɛ ò tancòumbɛ tɛpítɛ nɛ bɛdɛbɛ

(Wɛntɛ Matie 10:1-4 nɛ Duku 6:12-16)

13 Kê Yesu deke dit̃ari ìnkɛ kényu ò d̃ó kényú bɛ, kɛ bɛ nk̃ar̃oo ò borɛ.

14 K̃o t̃aātɛ benit̃ibɛ tɛpítɛ nɛ bɛdɛbɛ, kɛ bɛ bo nhò bonɛ,

15 k̃o ò bɛ tũ ò nkɛ bɛ náante Kuyie nnaanti, k̃o bɛ duʒ mmuɛrímú be yó mbɛt̃inɛmu yɛbɔkɛ.

16 Nte benit̃ibɛ tɛpítɛ nɛ bɛdɛbɛ ò t̃aātɛ bɛ kó yeyɛtɛ: Sim̃ɔ k̃o ò yu ke d̃ó Pieri,

17 nɛ Sebedee kó ibi, Isaku nɛ ò nantɛ Isãã kɛ Yesu be yu ke dɔ: Boanñerikeesi (dɛɛ tu fetapíɛfɛ),

18 Antidee nɛ Fidipu nɛ Batidemii nɛ Matie nɛ Tomaa nɛ Adifee kó deBire Isaku, Tadee Sim̃ɔ Sed̃oti kó fɛnafɛ kou,

19 nɛ Sudaasi Isikadiyoti wɛɛ fitɛ Yesu.

Yesu c̃ɛtɛ kɔbe do d̃omɛ k̃oo d̃ɛite

20 Kê bɛɛ konni tɛc̃ɛtɛ kɛ dit̃inñii wɛtɛ kɛt̃íinñi bá Yesu nɛ ò tancòumbɛ í mpɛtɛ mɛf̃iɛ nke bo di.

21 O c̃ɛtɛ kɔbe ti kɛɛ di m̃onni kék̃otení ke bo ò d̃ɛite ke yɛ bɛ do náammɛ ke tú ò yemm̃ɛ í naati.

Tɛc̃ɛtɛ t̃em̃aa kó mutotímú

(Wɛntɛ Matie 12:22-32 nɛ Duku 11:14-23, 12:10)

22 Kê ikuʒ w̃aãbɛ bɛɛ do yɛnni Sedisadɛmmu kɛ bɛ ntú: Ob̃ɔkpr̃aati wɛɛ bo ò mieke, nɛ wɛɛ kó muɛrímú mmu ò bɛt̃imɛ yɛbɔkɛ.

23 Kê Yesu bɛ yu kɛ bɛ antɛ ke d̃ó ob̃ɔkpr̃aati bo yĩmɛ kɛwɛtɛ kɛbeti ob̃ɔkpr̃aati?

24 Kê dikpr̃aatiyuu dim̃aa kɔbe totɛ ke kpa mbem̃aa de kó dikpr̃aatiyuu bá nh̃a ke bo.

25 Kê tɛc̃ɛtɛ tem̃aa mɛ ntotɛ ke kpa ntem̃aa de kó tɛc̃ɛtɛ bá nh̃a ke bo.

26 Kê ns̃a kɛ ob̃ɔkpr̃aati totɛ ke kpa nhom̃aa, kɛ m̃eyatimɛ bo ò cuokɛ ò kpr̃ati bá nh̃a ke bo, ti bo deɛ.

27 Om̃ou báa na kɛta onitikper̃i c̃ɛtɛ kɛh̃ɛi ò kperɛ, kɛ í ketɛ koò bou, k̃o mɛ nhò bou ke dɛɛ de m̃onni ò bo na kɛh̃ɛi ò kperɛ dam̃ou ò c̃ɛtɛ mieke.

28 Tim̃omm̃anti nti n di náammɛ Kuyie mbo c̃ɛtɛ mbɛnit̃ibɛ be yei mm̃em̃ou nɛ yesããmbɛ bɛ kù s̃aa nyɛ.

29 Wɛɛ mɛ mbo s̃aa Muyaans̃am̃u Kuyie mbáa ò c̃ɛtɛ, ò yei bo mbo ò ìnkɛ s̃aa.

30 Yesu do béi mm̃em̃e ke yɛ bɛ do t̃umɛ dib̃oo mar̃i dii bo ò mieke.

Yesu ỹɔ nɛ ò nɛi bɛ do ò waammɛ

(Wɛntɛ Matie 12:46-50 nɛ Duku 8:19-21)

31 Yesu ỹɔ nɛ ò nɛi kɛ bɛɛ tuakɛní kɛmbo ditowaã kɛt̃ɔ nkɛ bɛ bo ò yuní.

32 K̃o ns̃ó dit̃inni k̃ari koò c̃ɛtɛ, kɛ bɛɛ ò náké ke dɔ: A ỹɔ nɛ a nɛi bɛ bo ditowaã ke da yu.

33 Kê Yesu bɛ t̃ɛr̃nɛ ke dɔ: We ntú n ỹɔ ke om̃be tú n nɛi?

34 K̃o deɛ kɛwɛntɛ wɛntɛ bɛɛ k̃ari koò c̃ɛtɛ ke dɔ: Ntenɛ n ỹɔ nɛ n nɛi.

35 Wɛɛ d̃àrri Kuyie nd̃ó dɛ wɛɛ tú n nantɛ nɛ n t̃aũ nɛ n ỹɔ.

4

Wèè yaù o diiti kó dináàhãntiri

(Wénté Matie 13:1-9 nê Duku 8:4-8)

¹ Kê Yesu wête kénnaá nKuyie nnáànti Kadidee kóo dàméèri nùù, kè banitibèe tíínko o borè kénsù, kòo ta kénkari kudabekù dàméèri mieke, kè ditínni kàri dàméèri nùù.

² Kê Yesu mbè tiè nyitíe mpéu nê yenáàhãntiyè mieke, ké mbè náa nke tũ:

³ Oniti moù wèè do yé ke bo yaá o diiti.

⁴ Ò yaù dii mòmni kè medibii mmamèe do kuce nùù kè sinão koteni ké mè di.

⁵ Kè metèmèe do fekũũfe ñnkè mutáá nyí sũ dè kécãrike káyènni, ke yé mutáá nyí sũmè deborè.

⁶ Kè diyie tònkè ké mè tũo nkè mèe kpeí ke yé icĩè nyí namè ke bo fiíkú.

⁷ Kè medibii ntēmèe do tipoti mieke kè tũ íténi ké mè èüté bá mè í nna képeité.

⁸ Kè medibii ntēmèe do ketenké wenni dè káyènni kénkótiri ke kpeñni, kè mie mpeité mebbi nsipísitããti kè metēmèe peité medibii sipísikuò, kè metēmèe peité medibii ntekòütè (100).

⁹ Koò dèè ke dò: Wèè màke yeto ke bo keè, wèe keè!

Miù te kè Yesu do náánnè yenáàhãntiyè

(Wénté Matie 13:10-17 Duku 8:9-10)

¹⁰ Yesu ité dii mòmni ditínni borè, o tancòumbè nê betòbè bèè ò bonè kè bèe o beke de kó yenáàhãntiyè tú mù.

¹¹ Kê Yesu bè ténkè ke dò: Kuyie ndi benkemu ku kpààtiyuu kó timómmoniti tii sòri, betòbè bie m bè náánnè yenáàhãntiyè nye,

¹² kè bè bo nwúo nke báa yà, kényo ke báa banté, bè yaà bo ceete kè Kuyie mbè cĩè mbe yei.

Yesu wènkũnnemè wèè yaù o diiti kó tináànti o tancòumbè

(Wénté Matie 13:18-23 nê Duku 8:11-15)

¹³ Kê Yesu yíe ké bè náké ke dò: Kè di í banté de kó dináàhãntiri di né bo yĩme kébanté yenáàhãntiyè teyè yemau.

¹⁴ Nte de kó dináàhãntiri tu mù: Wèè yaù medibii nweè tu wèè náa Kuyie nnáànti.

¹⁵ Medibii mmèè do kuce nùù kè mè tu benitibè bè náké bè Kuyie nnáànti, kè bè ti kèè, dende bàmbà nkè dibãò kòteni ke ti dèite.

¹⁶ Medibii mmèè do fekũũfe ñnkè, mè tu benitibè mbe bèè ò keè Kuyie nnáànti ke pãnkee ti couté nê kuyeñaatí.

¹⁷ Bè me nyí nyóu kè ti bo fiíkú be mieke, bè í nwéèri kè meyeñcaarimè tũokení dii mòmni yoo bè bè fèü bè náa mmèè kpéi Kuyie nnáànti bè pãnkee bútinne Kuyie.

¹⁸ Medibii mmèè do tipoti mieke mè tu bèè kèè bèmbè Kuyie nnáànti.

¹⁹ Kè kutenkú kó iyeñtoti nê tikpàti kó muwammú kè dèe bè souté nê deterè deterè kó medòkumè kè dèe ta be yèmmè mieke kèhèüté Kuyie nnáànti bá ti í nna képeité.

²⁰ Medibii mmèè do ketenké wenni dè, mè tu benitibè bèè ò keè bèmbè Kuyie nnáànti ké ti couté kékote kéwaá mbetòbè, yie sipísitããti, otòu sipísikuò, otòu tekòütè (100).

Fitirè nê tebiètè de kó tináànti

(Wénté Matie 5:15, 10:26 nê Duku 8:16-18)

²¹ Kê Yesu yíe kébéi nke dò: Bè ò ò ncsó nfitirè ké dè tàa nteçètè mieke yoo bèe dè ñnnè mutãí fũò, bè ò ò cõnnè fecuũfe nfe.

²² Ke yé demarè í bomè dèè sòri ke í yóó feitè. Dèè sòri dè yóó yènnímu kuwenniku.

²³ Wèè màke yeto ke bo keè wèe keè!

²⁴ Kê Yesu yíe kébéi nke dò: Daatenè mesàà ndi yo tũ náànti kpéi, bè bo di bennè nê tebietè di beú nê tè betòbè, kédeè ke yíe de ñnkè.

²⁵ Wèè màke bè yóó ò yíèmu, kè wèè kpa bèe deitoo desámprè ò màke dè.

Tidibotí kó tináànti

²⁶ Kê Yesu yíe kébéi nke dò: Kuyie nkpààtiyuu dõnnè oniti wèè buotí wènwè medibii nho paku mieke.

²⁷ Kòo yè nke dúo yoo ò wúò, tidiiti nkótiri nê timáá keyènkè nê kuyie mbá ò í yé ti kótiri mèè botí.

²⁸ Ketènkè keè ò mpí mmutómú nê kemáà kè tidiiti kótiri kékete kéánnè difènni kédeè kè mebbi nnè ánnè képié.

²⁹ Ti bi dii mòmni kòo tũ dèite ke yé mudidèi tũòkemè.

Feyoñfè kó dináàhãntiri

(Wénté Matie 13:31-32, 34 nê Duku 13:18-19)

³⁰ Kê Yesu yíe kébéi nke dò: Ti bo donnèè ba Kuyie nkpààtiyuu? Ti bo yí di dõnnèè ba?

- ³¹ Ti bo yí di dònne feyoñfè dòmmè mme ke kēñni.
³² Kè bè fè buotí fēe yènni kékóké kēnaá mmutie diemù nè ibake, kè sinəə yīe nyi ñnkè.
³³ Nè yenáaahāntiyè mieke nke péu ò do bè nàánnèmè Kuyie nnáahti, ke bè nàánnè bè bo na kékeè mèè botí.
³⁴ Yesu do ɔ náánnè yenáaahāntiyè nye sáà, kè bè né bo dii mǎnni bəmáà borè nè o tancòumbè wèe ti mbè wénkúnne timəu páíí.

Yesu còñnéme kuyaakù nè menie
(Wénté Matie 8:18, 23-27 nè Duku 8:22-25)

- ³⁵ De kó diyie dimáá kuyuoku mǎnni, kè Yesu náké o tancòumbè ke dā: Tí sénté menie nyáà teri.
³⁶ Bè cíe ndii mǎnni benitibè kédeè, ke ítenè kudabekù Yesu do bo kùù mieke, kè tidabēeti tetii ò neinè.
³⁷ Kè kuyaakù kperíkù makùu íténi kénfuuti, kè menie ntaà kudabekù mieke ke mmó nke piaku.
³⁸ Kè Yesu yie yè nke duó kudabekù mieke ke ceké diyuceénni o yuu. Kòo tancòumbèè ò ènte ke dā: Okóti kè ti ku a kpeti í boà?
³⁹ Kè Yesu íté képéi nkuyaakù ke dā: Cómú! Kébéinnè menie nke dā: Yí só! Dendé bàmà nke kuyaakùu cómmú kè menie ndò béu.
⁴⁰ Kòo bè beke ke dā: Dè dòmmè kè kufɔwáa ndi auté memme? Dè dòmmè kè di í n tá?
⁴¹ Kè kufɔwáa mbè auté kè bè mbékù betəbè ke tú: Wenninwe yie, kuyaakù nè menie nkè dè yíe nhò yè mmù?

5

Yesu miekúnne oniti dibəə ta wè
(Wénté Matie 8:28-34 nè Duku 8:26-39)

- ¹ Yesu nè o tancòumbè kè bè sénté kētuake Sedasaa kó ketenkè,
² kè Yesu ncutini kudabekù, kòo niti mǎu, dibəə mari ta wèe yènni ífəti kékéténi o bíékè.
³ De kòo niti do ā ifəti mieke nke, bá bè ténke í nno nkoò bou bá nè mefimme.
⁴ Ke yé bè do ò boumè kuce mǎpéu mefimme, ke táú nho naacəi timáti, kòo tǔu mefimme kébáké timáti. Oməu ténke í nna ke bo ò yàkúnne.
⁵ Yemərə yeməu keyènkè nè kuyie kòo nhari ífəti mieke nè yetārè ñnkè ke wúótí ke bokù omáà yepèrè.
⁶ Ó yání dii mǎnni Yesu kécokóo kénínkú o ñikè,
⁷ kékúonko mediè ke dā: Ti kpeti dòmmè mí nnè fí, oñkènkpàati kó debire? N da báámmu nè Kuyie nyètiri a bá nféu.
⁸ Ke yé Yesu do di péimmè ke dā: Yè oniti yie mmièke fí ndibəə.
⁹ Kè Yesu beke dibəə ke dā: A yètiri tú ba? Kè di dā: N yètiri tu kusükù, ke yé ti sūmè.
¹⁰ Kè yè mbáa nYesu ke tú: A báa ti dennè dihei.
¹¹ Ke só kufɔnkècēnku makù bo ditāri ñnkè ke diiti.
¹² Kè yèè bəkèè bántè Yesu ke dā: Yóu kè tí kote kéta yefɔnkè yie.
¹³ Kè Yesu dā: Yènnè, kè yèe yè de kòo niti mieke kéta kufɔnkècēnku, kè kuu coké kécúténi ditāri ñnkè kédiu menie mmièke, yè do bo mbo sikəupísidé (2000).
¹⁴ Bèè do cəmmù de kó yefɔnkè kè bèe coké kéyee de kó tináahti dihei mieke nè depaanko, kè benitibèe íté ke bo kote kényá dèè dā,
¹⁵ kētuakoo Yesu borè kényá oniti yebəkè kusükù do ta wè kòò kəri ke ā tiyaasàati, kòo yèmmè wenke, kè kufɔwáa mbè pí.
¹⁶ Bèè do dè bo ke yà dèè dā, kè bèe bè nàké dè dāmmè oniti yebəkè ta wè, nè dèè dā yefɔnkè.
¹⁷ De mǎnni kè bèe bántè Yesu ke dā wèe yè be tenké.
¹⁸ Yesu tati dii mǎnni kudabekù oniti yebəkè do ta wè kòo ò bántè ke dā ò bo nhò neinè.
¹⁹ Kè Yesu yete kóò náké ke dā: Kò nha cītè kénáké a kəbe ti Yiè nda dā dèè kó dimáà, nè ò da kuó mmèè botí mesémmè.
²⁰ Kè wèè niti kote kénnaántoo kutempè yehəkè tepítè kəku kuməu mieke Yesu dā dèè kó dimáà, kè dèe bè di bəməu.

Yesu còñnéme onitipòkù yónti ke fòükúnne Saiduusi sapùmbire
(Wénté Matie 9:18-26 nè Duku 8:40-56)

- ²¹ Kè Yesu sénté menie nyáà nè kudabekù kè kunitisükùu tíinko o borè menie nnù.
²² Kè kutíintouku kóo kóti mǎu bè tu wè Saiduusi kòo tuakení kényá Yesu kénínkóo o ñikè,

²³ Kóò bántè nè o yèmmè meməu ke dò: N sapùmbire deè màùnè mukūū, n da báámmu kətení kénóó nha nɔu de ìnkè kè dèe miəté, kénfòu.

²⁴ Kè Yesu ò neinè kè ditínni nhò urínè koò èū tipítì timəu.

²⁵ Kòo nitipòkù məu dè bo ke mə ntiyónti yebie ntepiítè nè yèdéè bá tí í commu.

²⁶ Kòò kàri bəddòtórìbè péu borè ke fèūtè mediè, ke cəke o díítì iməu bá dè í tšúkú, kè dè pètìnke né yetíróo mediè.

²⁷ Kòo keè kè bè nàà nYesu kpéi kòo kotoo ditínni miəke, ke kətóo Yesu fšhkuò bíkè kékááké o yaàbòri.

²⁸ Nè o yèmmè miəke ke yé ke dò mbá kòo na ke kàáké o yaàbòri ò bo miəté.

²⁹ Ò kàáké menime Yesu yaàbòri, kòo yónti pánkeə cómmú, kòo banté o kənti miəke o məmmú dèemè.

³⁰ Kè Yesu banté muwērímú mamú yèmə o miəke kéwēēte kébeke ditínni ke dò: We nkàáké n yààtì?

³¹ Kòo tancòumbèe ò tēñné ke dò: A wúó nkè ditínni da éū miè mbotí kàa bèkú wèè da kàákàá?

³² Kè Yesu nwéi tipítì timəu ke bo yà wèè ò kàáké.

³³ De mənni kòo nitipòkù kənti əu nè kufšwáa nke yé ò yèmə dèè dòò o kənti miəke, kòo tšnko Yesu borè ke nínkóo o ìlkè kóò nàké timómmənti.

³⁴ Kè Yesu né ò nàké ke dò: N kóo sapàa a tákumè da miəkùnnemə, kəte kè dè nnaati, kàa məmmú deè.

³⁵ Ò kpaá ke me nnáa nkè kutíntouku kóo kóti kəbeə tuəkəni kóò nàké ke dò: A sapùmbire kumu a báa benné kénkəónnè okóti.

³⁶ Kè Yesu mbúúti bè nàa nti, kénáké Saiduusi ke dò: N tá máa, ke bá nyíèkú.

³⁷ Yesu í nyie koò məu bo ò neinè kè dè í tú Pieri nè Isaku nè o nantè Isāa.

³⁸ Bè tùòkoo dìi mənni kutíntouku kóo kóti cšētè kè Yesu yà kunitisükú kè kutoweku dáátì kè bè kuò nyekúdabùò.

³⁹ Kòo taroo ké bè beke ke dò: Ba nte kutoweku kuu? Di kuənnè ba? Debire í ku dè yé ke dušmu.

⁴⁰ Kè bè nhò daú kòo bè dèenne kényú debire cice nè de yə nè o tancòumbè bèè ò neinè kətənnè debire duó dè,

⁴¹ képfí ndesapùmbire nòutè ke dò: Taritakumi! (Dèè tu: Desapùmbire, íté kè múi me nyé!).

⁴² Dende bəmbà nkè desapùmbire íté kécente. Dè do məke yebie ntepiítè nè yèdéè ndi, kè dèe bè di mediè nkè kufšwáa mbè auté.

⁴³ Kè Yesu bè nàké ke dò bè báa yie nkòò məu tí keè, kédeè ke dò: Duənnè desapùmbire mudii kè dèe di.

6

Yesu əi kəbe do í ò tá

(Wénté Matie 13:53-58 nè Duku 4:16-30)

¹ Kè Yesu íté deborè kénəinè o tancòumbè kè bèe kəte dihei ò bìíkú di.

² Teomputè matè yie kè Yesu mbè tiè nkutíntouku miəke kè dèe bè di, kè bè nnáa nke tú: Ò yà de die nkó dimàá? We nhò duó nde kó meci, ò yime ke na ke dəori tidietì ò mè ndòòri tí?

³ Dè í tú wenwe odabeesūštàà? Maari bire í dəkàá? Isaku nè Sosesi, Sudi nè Siməə be kóo kótàà? O tabè í bo die tí cuokàá?

Nè de kpéi bè í nhò tá.

⁴ Kè Yesu bè nàké ke dò: Benitibè bəməu š ndəmu Kuyie mpānāahti nāahtò, o əi kəbe nè o cšētè kəbe beè šš í nhò dé.

⁵ Deborè Yesu í ndòò tidietì matì péu, kè dè í tú ò nòšmmè o nəu bəməmbə məbè ìnkè kè bèe miəté.

⁶ Kè dèe di Yesu mesàa mbè í ò tá mèè kpéi.

Yesu tšmmè o tancòumbè bèdébè débè

(Wénté Matie 9:35, 10:5-15 nè Duku 9:1-6)

⁷ De kó difšnkúò kè Yesu ncenti yehəkè yèè dè tókè ke bè nàa nKuyie nnāahti, məmmə kòo yú o tancòumbè tepíftè nè bèdébè ké mbè tšš mbédébè débè, ké bè duó muwērímú kè bè bo mbeti yebəkè.

⁸ Di ntə di pàati máa, di bá ntə mudii yoo kudəukú yoo idíítì.

⁹ Kòo bè nàké ke dò: Ánnénè di neútì, di báa ánné yeyaəbòrè yèdéè déè.

¹⁰ Ke yíé ké bè nàké ke dò: Kè di tùəke dihei mari ke bātè tēè cšētè di nde mbo ke yàa íténè de kó dihei miəke.

11 Kè dihei mari kòbe í dós ke di còuté, bè me nyí dós ké di kémú di íté de kó dihei, kékprááté di naacétáá nkè dèe benke ke dò mmeyei nkérini be yò ìnkè.

12 Kè Yesu tancóumbèe kote kénndáante benitibè ke tú bèe ceete be borime.

13 Kè bè mbeti yeboké péu yèè ta benitibè, ke wáári bemuambe péu mekúò nkè bè mierí.

Edoti kùomè Isāa-Batiisi

(Wénté Matie 14:1-12 nè Duku 9:7-9)

14 Kòo kpàati Edotii keè kè bè nàa nYesu kpréi, ke yé o yètiri do feitémè tipíiti timou kè bè ntú Isāa-Batiisi weè wète ke yánté, kè deè te kòo mòke muwérímú ke dōori tidieti.

15 Kè bèmabè ntú: Edii nwe Kuyie mpāānāānti náāntò dièwè.

Kè betòbè tu: Kuyie mpāānāānti náāntò mōu nwe kòo dōonnè betòbè do dōmmè.

16 Edoti ti kèè dii mōnni ke dō: N sòò kùò wèè Isāa weè wète ke yánté.

17 Ke yé de kòo Edoti weè do pírímè Isāa kéboú, kékpetínné. Edoti do fiète o nantè Fidipu pokú Edodiyati nwe képuoke.

18 Kè Isāa ò nàké ke dō: Dè í wenni ke dò nhá puoke a nantè pokú.

19 Kè Edodiyati mièke peike Isāa kòo nwanti ke bo ò kùò, ò me nyí nna,

20 ke yé Edoti do démè Isāa kòò kánké, ke yé ke dò nhò tu oniti wèè dōōri Kuyie ndó dè ke kpa meyei. Kè Isāa níi nnáá nkè dèe ò di kòo baa né ndó ké nhò kèmmú.

21 Kè diyie mari né mbo Edodiyati yóò díinnè di kédòò ò mè ndómè. Kè Edotii ánné o peitéyie kó dibanni, kényú benitidiebè o ei kòbe nè behāāpāmbè iwēi yembè, nè Kadidee eké kó bekótibè.

22 Kè Edodiyati kòo sapāà nta bè kàri dè, kéhaá kè dèe narike Edoti nè ò yu bè, kòo kpàati Edotii béi nke dō: Osapāà m beke a dós dè, m bo dè nda duó.

23 Bá kè n kpàti kó dikéè ndi, m bo da duó. Míi me nyè.

24 Kòo sapāà nyè kébeke o yò ke dō: M bo ò beke ba? Kòo ò nàké ke dō: Beke we Isāa-Batiisi yuu.

25 Kòo sapāà nwète mecāā nkéta okpàati kàri dè, kóò nàké ke dō: N dós á ánné bāmbà mmie Isāa yuu ndi dibuu mièke kè n duó.

26 Kòo kpàati yèmmèe caàrè, ò me nyí ndós kéyete ke yé ò dièmmè ke béi nho népobè ìikè.

27 Kòo kpàati pānkèe tō nkuhāāpānkú kè kù nàké ke dō: Kote dikpetintou kè n toni Isāa-Batiisi yuu.

28 Kè kuhāāpānkú kote kéféuté Isāa kéānné o yuu dibuu mièke kékòtènni kè di duó nhosapāà nkòo di duó nho yò.

29 Kè Isāa tancóumbèe ti kèè, kékote kóò tùóté kékūnné.

Yesu dōòmè tidieti kè pèèbè nè siyī sinūmmú kè dèe sūū

(Wénté Matie 14:13-21 nè Duku 9:10-17 nè Isāa 6:1-14)

30 Kè Yesu tancóumbèe wētèni kètií mbemou Yesu borè kóò nàké bè dōò dèè kó dimàà nè bè nàké tii kó dimàà.

31 Kòo bè nàké ke dō: Ti íténè kékote mekèntimè kè dí om̀pè sām̀pò. Ke yé benitibè do sūmè kè bie nkòrini kè betòbè iiti bá bè í mpèté mefiè nke bo di.

32 Kè bèe ta kudabekú ke bo kote dibòri mari dii cié.

33 Bè kéri dii mōnni kè tipíiti timou kòbeè bè yà, kè bè banté, kécoké be naacèi, kè bè diènnè de biékè.

34 Yesu cùtèni dii mōnni kudabekú kéyá dífnni dieri kè mesémmèe ò pí nnè de kó benitibè, ke yé bè do dōmmè ipe ìi kpa inyí ocènti, kòo pānke mbè tiè Kuyie nnāānti péu.

35 Diyie dèè dii mōnni kè Yesu tancóumbèe kōtèni o borè kóò nàké ke dō: Ti bo dikpáa cuokè nke diè nkè diyie diè nke dèe.

36 Cíe mbe kè bèe kote depaa nkó sicéí nè sihekesi sù di dè tókè kédonté kèdi.

37 Kè Yesu bè tēnnè ke dō: Dindi di móm̄m̄ombe duónè be kè bèe di. Kè bèe ò tēnnè ke dō: A dós ti kote kédonté pèèbè yewe sikousidé (200) tōmmú díiti nyi kè bè duónáá?

38 Kè Yesu bè beke ke dō: Di mōke pèèbè bède? Kōtèni kéyá. Kè bèe kote kéyá betòbè kèwētèni kóò nàké ke dō: Ti mōke pèèbè bènūmmú ndi nè siyī sidési.

39 Kè Yesu dō: Kānnenè benitibè tím̄úsút̄i ìnkè yēf̄rè yēf̄rè.

40 Kè bèe bè kōnne bie ntekòutè kòutè, betòbè sipisínūmmú nūmmú.

41 Kè Yesu tùóté pèèbè bènūmmú bembe nè siyī sidési sinsi kébóuté kēīnkè kēsānte Kuyie, kédeè kè mbè wéú, ke duó nho tancóumbè, kè bè toti benitibè, kè bè totinè siyī sidési sinsi bemou.

42 Kè bèe cááké bemou kénsānnè.

43 Kè yepèèwétiyèe súò nképíe nyemóm̄m̄uyákè tepíité nè yèdèé kè Yesu tancóumbèe to nè siyī sùú sùú.

44 Bèè kó dimàà do cááké de kóò pèèbè bè do bo sikoupisínūmmú (5000) ndi.

Yesu do kéréme menie nyĩnkè

(Wénté Matie 14:22-33 nè Isāā 6:16-21)

⁴⁵ Dè kó difɔnkúò kè Yesu dúò nkòò tancòumbèe ta kudabekù ke bo niité késénté menie nyáa Betisáidaa bíékè kè wenwe nkpaá ke cienko benitibè.

⁴⁶ Ò bè cíe ndii mǎnni kédeé kédeke ditári ìnkè ke bo bánté nKuyie.

⁴⁷ Dè biíte dii mǎnni ke sǎ nkudabekù kǎáké menie ncuokè kè Yesu kpaá diyáá o máá,

⁴⁸ kébanté o tancòumbè màùnèmè kuyaakù ke yé kù do fuutinímè be ìikè bíékè nke, kukúnwentóo mǎnni kè Yesu nkéroo be bíékè ke centi menie nyĩnkè, ke ndó ke na mbè pǎéé.

⁴⁹ Kè bèe ò yà kòò kèríní menie nyĩnkè kè be yèmmè ndò ndibòò mari ndi, kè bèe kuónko mǎdiè.

⁵⁰ Kè yé bè do ò yàmè kè kufɔwáa mbè auté, kè Yesu bè nàké ke dò: Di bá nyíèkù, kufɔwáa mbáa di pí mǎnwe.

⁵¹ Kòò taroo be borè kudabekù mieke kè kuyaakùu cómmù, kè dǎe di Yesu tancòumbè mǎdiè

⁵² bá nè ò do me ndòòmè tidietí kè pǎéèbe sũũ kè be yèmmè baa ñkpeñni. Bè í nna kébanté.

Bemuambe do káámmè Yesu yaabòri ke mieri

(Wénté Matie 14:34-36)

⁵³ Bè sǎnté dii mǎnni menie nkétuake Sennesareti kó ketenkè, kǎpítinné be dabekù.

⁵⁴ Bè yènní dii mǎnni kudabekù kè benitibèe banté Yesu,

⁵⁵ kénkòri tipítí timou kǎntou bemuambe nè be dúú ke korinko o borè, kè bè kèè kòò bo dǎ bèe bè kòtenko.

⁵⁶ Bá kè Yesu kǎte kùu píku sihekesí yoo yehékè yoo depaa, benitibè ñtuo bemuambe ke dounko yaarè kòò báa nke tú wèe yóu kè bèe kááké bá o yaabòri fũũ. Bèe kó dimàà ò káa nkè bè mmieri.

7

Kuyie nkó ikuó nè benitibè kpeyi

(Wénté Matie 15:1-9)

¹ Fadisíèbe nè ikuó wǎǎbè bèe ìténí Sedisademmu kè bèe tíí nYesu borè,

² kǎyá Yesu tancòumbè mabè yommè bá bè í nite ikuó yèmmè.

³ Ke yé ikuó wǎǎbè nè Sífube tabè bemou bèe tũ mbe yembè kó ikuó, bè do ǎǎ í ndi ke í nite ikuó yèmmè.

⁴ Bè do ǎǎ konní dikǎtári kénite ikuó yèmmè mme ke né di, ke mǎkenè ikuó tei péu bè yóó nheiri mǎè botí ìbòòke nè yedó nè sikũmboó timátí kpesi.

⁵ Fadisíèbe nè ikuó wǎǎbè kè bèe beke Yesu ke dò: Dè yíme kǎa tancòumbè í tũ nti yembè kó ikuó ke yo mbá bè í nite ikuó nyèmmè?

⁶ Kè Yesu bè tǎríné ke dò: Meyèmmè mǎdémè yembè, Kuyie mpǎánáahti náahtò Esaii do naatimu ò wǎũ dii mǎnni di kǎpí nke tú:

Be nnitibè sǎntí Kuyie nnè be nò nye,

kè be yèmmè né kù dǎténè.

⁷ Bè kù báa ndetetirè nde,

ke yé bè tuótámè benitibè dóu nyii kuó

ke tuonko betòbè,

ke dǎnnè í tu Kuyie nkpeyi.

⁸ Kè Yesu nsóké ke bè náa nke tú: Di bütinnému Kuyie nkó ikuó ke tũ mbenitibè dóu nyi.

⁹ Kòò yíe kǎbéí nke dò: Di mǎnke bütinnému páíí Kuyie nkuó ke tũ ndi mámmámbe di kpeyi.

¹⁰ Mǎyíisi béimmu ke tú: A ndé a cice nè a yǎ, ke yíe mbè yé mmù. Kè wèè sǎá nho cice yoo o yǎ bèe ò kùo.

¹¹ Kè díndi tú: Kòò nití nàké o cice yoo o yǎ ke tú: N na n da pǎ dèè kó dimàà n de dúò nKuyie nku, dè dèemu.

¹² Nè de kó ikuó mieke kè di bè pǎ kuce bá bè ténke í teennè be cicebè nè be yǎbè.

¹³ Nè de mieke ke kòú Kuyie nkó ikuó ke tuonko benitibè kǎpí ditòbè, ke wèè ke dǎorinè dǎterè dǎterè péu mè kó kubotí.

Dèe sǎnkũnko oniti

(Wénté Matie 15:10-20)

¹⁴ Kè Yesu yíe kǎyú ditínni kè di nàké ke dò: Kǎnténè dimou mesàà nkékeè.

¹⁵ Dǎmarè í bo oniti bo di dè kè dǎe ta o mieke kóò sǎnkũnne, dèe yièni oniti nùu dǎe ò sǎnkũnko. [

¹⁶ Kè wèè mǎke yeto ke bo keè, wèe keè!]

¹⁷ Yesu ité dii m̀nni dit̄inni borè ke kò nteçf̄ètè, kòo tancòumbèe ò beke de kó dináaḥhant̄iri tu mù.

¹⁸ Kòo bè tèḥné ke d̀: Díndi múnke di í na ke bantáa? Di í yé ke d̀ ò nhoniti yo ndè kè dè taà o mieke dè báa na kòò s̄nk̀nk̀naa?

¹⁹ Ke yé dè í taamè o yèmmè mieke, dè taà o p̄outi nti ke k̄ari ke yiè.

(Yesu do d̀ kè bè nàké ke tú tidiiti tim̄ou wennimu.)

²⁰ Kòo yé kébéi nke d̀: Dèè yièni oniti nùu deè ò s̄nk̀nk̀ko.

²¹ Ke yé oniti yèmmè mieke nke meyèmmè yeime yiènimè, meè ò nte koò d̀ò meyei, mèè tú: A bo nd̄outi d̄outinèmmè benitidaabè yoo benitipòbè nè muyóò nè munitikòu.

²² A bo yómè a pokù yoo a d̀òu kényiè ke d̀ounè betòbè, ke í diè ntikp̄ati, a bo nd̄orimè, a bo ciitèmmè otòu, nè mufòm̄mu yeimu, nè mehèmmè, a bo caarèmmè otòu yètiri, a bo mm̄okemè tepòtè, deyeink̄pere kó mudò̄rimù.

²³ De kó meyei mm̄em̄ou yièni oniti yèmmè mieke nke koò s̄nk̀nk̀ko.

Onitipòkù wèè do k̀k̀k̀unne omáa ke p̄étè meteèmmè

(Wénté Matie 15:21-28)

²⁴ Kè Yesu ité d̄eborè kékote Tiiri kó diheì, teçf̄ètè matè, bá ò í nd̀ò òm̄ou nyé o kp̄éi, ò me nyí nna ke bo s̄ari.

²⁵ Dende bàmbà nk̀òo nitipòkù m̄ou dibòò mari ta wèè bire, kòo keè kè bè tu Yesu dè bo kòo p̄ank̄ee coké kékote Yesu borè ke nínkòo o òikè.

²⁶ De kòo nitipòkù do í tú Sifubè kó kubotí kou bè do ò peitè Siirii nwe Fenisii kó diheì mieke. Kòo bántè Yesu ke d̀ò wèè denne dibòò dii ta o sapùmbire.

²⁷ Kè Yesu ò nàké ke d̀: Yóu kè ibí keté kédi kénsannè, ke yé dè í wenni a bo túótèmmè ibí kó mudii kèduò nyim̄óbi.

²⁸ Kòo nitipòkù ò tèḥné ke d̀: Eè, n Yiè n yí yete, im̄óbi né ò ndéúmu ibí yo nkè dèè duò.

²⁹ Kè Yesu ò tèḥné ke d̀: Nè a béi ntii náaḥti kp̄éi, kò nkè dibòò yèmu a sapùmbire mieke.

³⁰ Kòo kó kénsò o bire duò béu de d̀óu ònkè kè dibòò yè.

Yesu kèèk̀unnemè teòntè kè tè nno nke náa mmesàa

³¹ Kè Yesu ité Tiiri kényannè Sit̄òò kèp̄èètè kutemp̄è nyehèkè tep̄iítè k̄oku kétuake Kadidee kó menie.

³² Kè bèè k̄otenni teòntè matè Yesu borè, bá tè í na nke náa mesàa, kè tèè bántè Yesu ke d̀ò wèè nòò nho nou te ònkè kè tè mièk̀unne.

³³ Kè Yesu né tè d̄ète kékentènnè dit̄inni, kèbaa o nómbe te to mieke, kèdeè késute o nãmbife kékáákè te nón̄denfè,

³⁴ kèdeè kébòútè keḥnkè, kèwei mediè nke d̀: Eufataa! (Dèè tu yèè kpeté).

³⁵ Dende bàmbà kè tèè òntèè keè, kèna kènnáa mmesàa.

³⁶ Kè Yesu bè nàké ke d̀ò bè báa yie nk̀òo m̄ouu ti kèè, kè bèè yete kènnáa, kòo bè nàké kè bè nàké, kè bè n̄c̄f̄ékè ke náante tip̄iti tim̄ou.

³⁷ Kè dèè di benitibè mediè mm̄ómm̄omme kè bè nnáa nke tú: Ò d̀ò̄ri dem̄ou kè dè wennimu mediè, nhò kèèk̀unko yewùò nyèè nón̄diè nd̄ari kè yè na ke nàké mesàa.

8

Yesu d̀òmmè tidièti kè benitibè sikoupsinàa di

(Wénté Matie 15:32-39)

¹ Diyiè teri mari kè benitibè tó tíi nYesu borè kénsù bè í mm̄okè bè bo di mù,

² kè Yesu yú o tancòumbè kè bè nàké ke d̀: Mesèmmè meè mp̄iḥnè benitibè bie! Diyiè táanni ndi yie nkè bè m bonè bá bè í m̄okè bè yo mmù.

³ Kè m bèè c̄ie mbè bo duónè dikònni kuce ke yé bèmabè bonnimè dedétirè.

⁴ Kòo tancòumbèe ò tèḥné ke d̀: Ti bo p̄étè de p̄éèbè dikp̄áa dii mm̄ieke kè bèè di kénsannè?

⁵ Kè Yesu bè beke ke d̀: Di m̄okè p̄éèbè bède? Kè bèè ò tèḥné ke d̀: P̄éèbè bèyiekè.

⁶ Kòo duò nkè dit̄inni karoo ketenkè, kòo túótè p̄éèbè beyiekè bembe késante Kuyie, kè bè wèrí kèduò nho tancòumbè ke d̀ò bèè totí benitibè, kè bèè bè totí.

⁷ Ke s̄ò mbè tonè siȳi s̄amp̄òsi masi kè Yesu m̄oo Kuyie nkò mesàa nkénákè o tancòumbè ke d̀ò bèè si totí.

⁸ Kè bèè di bem̄ou kénsannè kè dè nsúo nke piékè yem̄ómm̄uyákè yèyiekè kè bèè t̄o.

⁹ De kó benitibè do bo mbo sikoupsinàa (4000) ndi bèè di. Kè Yesu duò nkè bèè kò.

¹⁰ Yesu nè o tancòumbè kè bèè p̄ank̄ee ta kudabekù kékote Dadimanutaa kó ketenkè.

Fadistèbe do dímmè Yesu

(Wénté Matie 12:38-39, 16:1-4 Duku 11:16-29, 12:54-56)

11 Kè Fadisīēbe ndíí Yesu kékətení kè nhò nèìnè ke tú: Dòò dèmarè dèè bo cúténí kèĭnkè, dèè bo benke Kuyie nkuu da tǎnnímè.

12 Kè Yesu wei mediè nke dò: Ba nkpeí nte kè di mmònni kòbe m békú ke tú n dòò tidieti. Mómumu nwe n di náammè bè báá yà tidieti matí.

13 De kó difǎnkúò kè Yesu íté dèborè kéta kudabekú késénté menie nyáà terì.

*Yesu tancòumbè do í banté ò dǎrri tii dieti bonèni dè
(Wénté Matie 16:5-12 nè Duku 12:1)*

14 Kè Yesu tancòumbè yè mbè bo ntòmè pèèbè kèntò pèè omáá be dabekú mieke.

15 Kè Yesu bè nàké ke dò: Daatenè Fadisīēbe nè Edoti be kó mutie mùù muuti pèè mu kpéi.

16 Kòò tancòumbè nnáá mbemáá ke tú: Ò náá mmie nti í tó mèè kpéi nke pèèbè.

17 Kè Yesu banté be yèmmè kè bè nàké ke dò: Dè dòmmè kè di toti di yèmmè pèè ĩnkè, di mu nyí bantáá? Di mu nyí yíétáá?

18 Di to yeè kperínáá? Di me mmòke inuò nke í wúónáá? Di me mmòke yeto ke í yóá?

19 Di í kpaá ke yé n sòò wèrì pèèbè bèntummù kè benitibè sikòupisìnummù (5000) cááké, kè bèè súò nkémpíéké nyemómumyáké yèdè kè di toà? Kè bèè ò tǎnné ke dò: Terpítè nè yèdèè.

20 Kòò yíé kèbèi nke dò: Kè n wéri pèèbè bèyiekè kè benitibè sikòupisínàà (4000) cááké kè dèè súú nkémpíéké nyemómumyáké yèdè kè di to? Kè bèè dò: Yèyiekè.

21 Kè Yesu bè beke ke dò: Bá di mu nné í bantáá?

Yesu wéimmè kuyũðnkù

22 Yesu nè o tancòumbè kè bèè tuòke Betisaidaa, kè bèè ò tǎni kuyũðnkù makù kóò bántè ke dò wèè kù kááké kè kù miékunne.

23 Kè Yesu dete kuyũðnkù kèyènnè dihei mànkù, kèsute o nómbifè tinóntòtùti kékááké ku nuò, kénós nho nuò ku ĩnkè, kè kù beke ke dò: A yà dèmaráá?

24 Kè kuyũðnkù wénté ke dò: N yà benitibè mbe kè bè dònnè detie nke centi.

25 Kè Yesu yíé kèpi ku nuò, kù wènté dii mǎnni kè nsó nkù wúò mpáíí ke wúò ndemou.

26 Kè Yesu ò nàké ke dò: Kò nha cǐtè a né báá kété dihei mieke.

*Benitibè yè nYesu tu wè
(Wénté Matie 16:13-20 nè Duku 9:18-21)*

27 Yesu nè o tancòumbè kè bèè nkòri Fidipu kóò Sesadee kó yehèkè, kè Yesu be beke ke dò: Benitibè yèmmè dò n tú we?

28 Kè bèè ò tǎnné ke dò: Bèmbabè yèmmè dò nha tú Isáà-Batiisi, kè betobè yèmmè dò nha tú Kuyie mpáánáànti nááàntò diwèè Edii kè betobè kòmè dò nha tú Kuyie mpáánáànti nááàntè kóò mòù.

29 Kè Yesu beke o tancòumbè ke dò: Díndi yèmmè dò n tú we? Kè Pierii ò tǎnné ke dò: A tú Kirisi nwe Kuyie ntááté wè kòò tǎnní.

30 Kè Yesu bè cau nke dò bè báá yie nkoò mòuù tì kèè.

*Yesu nàkémè ò yóó kúmè kèyánté
(Wénté Matie 16:21-28 Duku 9:22-27)*

31 De mǎnni kékèté kè mbè náá nke tú: Onitibire dò nkéféütému mediè, kè Kuyie ncfèté kó bekótibè nè ikuú niùbè kó bekótibè nè ikuú wáábè kè bèè ò yete kóò kùò, diyiee táánni yie kòò yánté.

32 Kè Yesu nti mbè náá mbá ò í sǎrì, kè Pierii ò yu kékenténè kè nhò kpànnè.

33 Kè Yesu wèète kèwénté o tancòumbè kèpéi mPieri ke dò: Fúte m borè fǐ ndibòò, ke yé a yèmmè í tímè Kuyie nkòmè, mè tú menitiyèmmè mme.

*Ti bo ntù mmèè botí Yesu
(Wénté Matie 16:24-28 nè Duku 9:23-27)*

34 Kè Yesu yú o tancòumbè nè diǎnni kè bèè nàké ke dò: Kòò mòu dó kè n tǎnnè wèè duò nhomáá kèto o dapááti kè n tǎnnè.

35 Kè yé wèè bo ndó kèdèetè o fòmmu ò bo mù fétinne, kè wèè yete o fòmmu n kpéi nè n náànti kpéi kòò mù pèté.

36 Oniti bo cǎnte ba kòò màke kutenkù kuu nkperè demou kòò wènni né feti?

37 Oniti bo yietí ba kòò wènni yenté!

38 Ke yé ifei bo mbo wè nè n kpéi nè n náànti kpéi di mǎnni kó benitibè bèè búttinné Kuyie nke dǎrri meyèi mbe cuokè, mí nhOnitibire m múnke bo nhò màkenè ifei m bo nwétini dii mǎnni nè Kuyie nkó tikpeti ke néinè Kuyie ntǎrè.

9

¹ Kê Yesu yíe kébèi nke dò: Mómumu nwe n di náammè dínndi bèè bo die ndi kó bèmabè yó nkpaá ke fòumu kénya Kuyie nkpaàtiyuu tũðkenímè nè muwērímú.

Yesu kònti cèètemè

(Wénté Matie 17:1-13 nè Duku 9:28-36)

² Kê yewe yèkuáò pèsté kè Yesu tóté Pieri nè Isaku nè Isāā kè bèè deke ditāri diēri mari ĩnkè bemāá borè, kè Yesu kònti ceete kè bè nhò wùó.

³ Kòo yààti peike kèmmiēti mediē, oniti mōu bāá na kédòò o yààti kè ti peike me boti ketenkè kie nyĩnkè.

⁴ Kè bèè yà Edii nè Mōyiisi kè bè kòtení ke náánnè Yesu.

⁵ Kè Pieri dò: Okóti, dè wennimu ke dō ntí mbo die, ti bo dōò titouti titāati, f́ nkumāá, Edii kutekù, Mōyiisi kutekù.

⁶ Ke yé kufšwaá ndo bè autémè, kòò í nyé ò tu mù.

⁷ Kè diwētiri marii kòtení kè di dēè mbè dàtinné, kè bèè keè metamme mamè di mieke kè mè tu: Yie nwèè tú m bire kè nh ò dō mediē, nyíēnnè o kpeti.

⁸ Dende bāmā nkè Yesu tancòumbèe nyóò daatení kémóntóo betòbè, kénya Yesu māá, kè weè bè kpaánè.

⁹ Bè cùténì dīi mōnni ditāri ĩnkè kè Yesu bè cau nke dò: Di bāá náké òmōu di yà dè, kè Onitibire yāa yánténè.

¹⁰ Kè bèè yie nho náànti ke né mbékú betòbè ke tú: Ba ntú ke yánté?

¹¹ Kè Yesu tancòumbè ò beke ke dò: Ba nkpeí nte kè ikuó wāābè tu Edii weè dō nkéketé kékòtení?

¹² Kè Yesu bè tēñné ke dò: Mómumu nwe Edii dōmmè kékéte kékòtení kētũntè demōu, ba nkpeí nnè te kè ti wāri ke tú: Onitibire dō nkéféūtē mediē nkè bèè dè sènkèri.

¹³ N né di náammu ke tú Edii kòtenímu kè benitibè ò dōò bè dō mèè boti, kéndōnnè ti wārimè o kpéi.

Yesu tancòumbè do yĩkēmè bè bo betimè dibòò

(Wénté Matie 17:14-21 nè Duku 9:37-43)

¹⁴ Yesu nè Pieri nè Isaku nè Isāā bè tũòke dīi mōnni o tancòumbè tòbè borè ke ś nditĩnni diēri bè muri kè bè diētìnè ikuó wāābè.

¹⁵ Bè yāni dīi mōnni Yesu kè dēè bè di kè bè ncokòo kòò dāú.

¹⁶ Kè Yesu beke o tancòumbè ke dò: Nè be di diētì ònti ĩnkè?

¹⁷ Kòo niti mōu béinní ditĩnni mieke ke dò: Okóti n kòtení m bire nde a borè, dibòò mari dīi dè ta ke dānne de nōndenē.

¹⁸ Bá kùu píkú kè di dè pĩ ndii dè bō nkè tinóntšũpũtì nyiē de nùu kè dè cāá nde nīi nkésātē. Kè m bántè a tancòumbè bá bè í na ke di bēti.

¹⁹ Kè Yesu bè náké ke dò: Itookperí yembè dindi! Míi yó nhā ke di bonāà? Míi yó nhā ke di tōà? Kòtenní debire m borè. Kè bèè dè kòtenní.

²⁰ Dibòò yà dīi mōnni Yesu kékpekii debire, kè dēè do, kémbírimu kè tinóntšũpũtì yìè de nùu.

²¹ Kè Yesu beke debire cice ke dò: Nè òndaà ndi dè ò ketémè? Kòo dō nè de bíkembénti.

²² Kuce mēpéu kè dibòò dè buò mmuhāá mmieke nè menie mmieke ke bo dè kùo. Kāa bo na kédòò dēmarè a ti kuó mmesémmè kè ti teennè.

²³ Kè Yesu dò: Ba nte kāa tú kè m bo na! Kāa n tá dè í yóu.

²⁴ Kè debire cicee kuónko ke dò: N támu, a né n teennè kè n tákũmēe deuke.

²⁵ Kè Yesu yà ditĩnni cokúnimè ke péi ndibòò ke dò: F́ ndibòò dīi ònkũnne debire: Yè debire ke tēnke bāá wētení!

²⁶ Kè dibòò kuónko mediē nkékpekii debire kényè, kè debire nduú ke dō ndè ku, nè de kpéi nkè bèmabè ntú dè kúmu.

²⁷ Kè Yesu né pĩ nde nùtè kényinní kè dēè cómmú.

²⁸ Yesu kò ndii mōnni teçtētē bemāá borè kòo tancòumbè ò beke ke dò: Dè dōmmè kè tínti í na ke dēnne de kó dibòò?

²⁹ Kè Yesu bè tēñné ke dò: Mubáammu muu māá bo na kédenne dibòò dīi mboti.

Yesu do náammè o kũũ nkpeí kuce medérímè

(Wénté Matie 17:22-23 nè Duku 9:43-45)

³⁰ Kè bèè ité deborè kēmpēnké Kadidee kó ketenkè bá Yesu í ndó bè nyé o kpéi.

³¹ Ó do dō kēmōke mefiē mme kētiē nho tancòumbè, ò do bè náá mbè yóò pĩ mēmmē wenwe Onitibire kédúú mbenitibè kè bèè ò kùo, kòo yánté diyiē tāānni yìè.

32 Bá bè í mbanté de kó tináahti tu mù, bè me nyí ndàátí ke bo ò beke tìmatì.

Yesu tancòumbè do diètìmè ké bo ya wèè bè baké
(Wénté Matie 18:1-5 nè Duku 9:46-48)

33 Bè tùòke dii mǎnni Kapennaummu kémbo teçtǎtè mieke kè Yesu bè beke ke dǎ: Di do dièti ba nkpréi nkuce?

34 Kè bè ndò nyúóó, ke yé bè do diètìmè ke bo ya be mieke wèè bè baké wènwè.

35 Kè Yesu karoo kéyú o tancòumbè tepíitè nè bèdébè ké bè nàké ke dǎ: Di mieke kè wèè dǎ kémbaké betǎbè ò ntú osámpòú kéntú betǎbè kóo tǎnti.

36 Kédeé kédeteni debire kécónné be cuokè ké dè ǎri ke dǎ:

37 Kè wèè cǎuté o cǎtèté debire sámpòrè dèè mǎnnè die n kpréi, mí nwe ò cǎutéme, kè wèè n cǎuté ò í cǎuté mii máá, ò cǎuténému wèè n tǎnní.

Yesu kpannèmè o tancòumbè bè yete mèè kpréi nwèè bèti yebǎkè nè Yesu yètiri
(Wénté Duku 9:49-50)

38 Kè Isáá náké Yesu ke dǎ: Okóti, ti ya òmǎu nwe kòo bèti yebǎkè nè a yètiri kè ti ò bàa ke yé ò í ti nǎinèmè.

39 Kè Yesu bè tǎnné ke dǎ di na bá nyete ke yé òmǎu í yóó na kédoò tidietì nè n yètiri, dende bǎmbǎ nkéwète kè n sǎá.

40 Ke yé wèè í yete ti kpréti, ò ti wènnémèmu.

41 Wèè bo di yǎntè menébuo nké dí yǎ di tú mèè kpréi n kǎbe, n di náá mǎmmu nwe de yiè mbáá mǎnté de kó ticuuti.

Wèè bo bo nhotǎu meyei mmieke
(Wénté Matie 18:6-9 nè Duku 17:1-2)

42 Kòò mǎu bo mbesámpòbè bie bèè n tá be kóò mǎu meyei mmieke, de yiè kè bè ò dùú nditári dieri kédootóo dàméèri mieke dè ntǎu.

43 Kǎa nǎutè teè yó nte kǎa dǎò meyei, nkéété te, a bo mmǎkemè mufòmmu sǎá nè kubakú kumáá, dè tǎunè a bo mmǎkemè debaà ndèdérè ke né ta muháá mmùú í kǎ mmu mieke. [

44 Mu mieke yebiè yèè cǎá ntikǎnti yè í kǎ, de kó muháá me nyí kǎ.]

45 Kǎa naàcètè teè yó nte kǎa dǎò meyei nkéété te, a bo mmǎkemè mufòmmu mùú bo sǎá ke kpa tenaàcètè, dè tǎunè a bo mmǎkemè sinaàcèi sidé ke né ta muháá mmùú í kǎ mu mieke. [

46 Mu mieke yebiè yèè cǎá ntikǎnti yè í kǎ, de kó muháá mme nyí kǎ.]

47 Kǎa nǎnfè feè yó nte kǎa dǎò meyei nkpréété fe, a bo tamè Kuyie nkpráàtiyuu mieke nè kunǎnfèkú, dè tǎunè a bo mmǎkemè inu nyidé ke né ta mmuháá mmùú í kǎ mmu mieke.

48 Mu mieke yebiè yèè cǎá ntikǎnti yè í kǎ, de kó muháá mme nyí kǎ.

49 Bè yóó yááké benitìbè bémǎu nè muháá mmu.

50 Mukǎkúú ntú dǎmarè sǎàrè nde, kè mù né fétinne mu naati di bo mù nárikúnne ba? Di fòmmu mmǎke mukǎkúú nkó kunaati kè di nnaatinè ditǎbè.

10

Onitì nè o pokú be kó muyatimù
(Wénté Matie 19:1-12 nè Duku 16:18)

1 Kè Yesu ité deborè kékote Sudee kó ketenkè mǎnku, késénté Suditèè kó kukó, kè benitìbè tó tíinko o borè kòo mbè náá nKuyie nnáahti ò ǎ mbè náá mmèè botí.

2 Kè Fadisièbe ndó kóó yááké kékotení o borè, kóó beke ke dǎ: Ikuó yie nnonitì bo betimè o pokàà?

3 Kè Yesu bè tǎnné ke dǎ: Mǎyiisi kó ikuó yè nti ndǎari ba?

4 Kè bè dǎ: Mǎyiisi kó ikuó yè nkòo niti dǎ kǎbeti o pokú wèè wǎri muyatimù kó dipátiri kóó duó nkóò bèti.

5 Kè Yesu bè nàké ke dǎ: Di kó itookperí kpréi nte kè Mǎyiisi di duó nde kó ikuó.

6 Meketimè mǎnni dè do í me ndò, Kuyie ndo dǎò onitì nè o pokú nwe.

7 Dèè kpréi nte kòo nitidòú bo yóu o cice nè o yǎ kétaunnè o pokú.

8 Kè bèè naá nnonitì omáá, de mǎnni bè ténke í bo bèdébè, bè naá nnonitì omáá ndi.

9 Onitì tú mbáá yate Kuyie ntǎu ndè.

10 Bè kò ndii mǎnni teçtǎtè kè Yesu tancòumbèe wète kóó beke de kó tináahti tu mù.

11 Kè Yesu bè nàké ke dǎ: Kòo niti yete o pokú ke tùóté otǎu ò yùúkúmu ke yeténè oketiweè.

12 Kòo nitipòkù wèè me nyete o dǎu ke cǎnté otǎu o tú wèè butánné wènwè o dǎu ke dauti dǎutinè benitidaabè.

Kuyie nkpatì bo bèè dǎnnè ibí be kpréi nke
(Wénté Matie 19:13-15 nè Duku 18:15-17)

- 13 Kè benitibèe kòtenní ibí sám̀póí Yesu borè kòo bo ì kàáké, kòo tancòumbè mbè kpànnè.
- 14 Yesu de ya dìi m̀ǹnni kè dèe ò yonke kòo bè nàké ke d̀: Yòunè kè ibí nkòrini m borè di bá nyi bèti, ke yé Kuyie nkpààtiyuu bomè bèè ì dònne be kpéi nke.
- 15 Timómm̀nti nti n di náámmè. Kè wèè í yie nKuyie nkpààtiyuu nè debire kó meyèmmè, ò báá na kéta di mièke.
- 16 Ò yí memme kè ì orí kè ì nòs nho nou kè ì pā mesàà.

Yesu nè tikpàti yiè
(Wénté Matie 19:16-30 nè Duku 18:18-30)

- 17 Yesu iti dìi m̀ǹnni kòo niti m̀ouu çokéni kéninkóo ò ìkè kòò beke ke d̀: Okóti sààwè n d̀ nkédàò ba kèpétè mufòmmu mùu bo sàà?
- 18 Kè Yesu ò nàké ke d̀: Ba nkéfi nte kàa n tú osààwè, òm̀ou í wenni kè dè í tú Kuyie mmàà.
- 19 A yému Kuyie ntannè yèè tú: A báa kuò oniti, a báa duónè wèè í tú a poku yoo wèè í tú a daù, a báa yúúkú, a báa caarè otòu kó diyétiri, a báa ciitè otòu, ndé a cice nè a yò.
- 20 Kè de kóo niti ténne Yesu ke d̀: Okóti n d̀òmmu dende kó dimàà nè m bíkèmbénti mièke.
- 21 Kè Yesu ò wènté kè nhò d̀, kòò nàké ke d̀: Dèmarè máà deè kpáa ke da dónni, kote kèfítè a m̀ake dè, kèpámmú idífi beçiribè, de m̀ǹnni a bo pétè kèfinkè kó tikpàti kè nè kòtení kè n túnne.
- 22 Odapàà wenwe kèè dìi m̀ǹnni de kó tinàahti kòo ìkèe soute, kòo ítènè meyeñcaarimè ke yé ò do m̀akemè tikpàti mediè.
- 23 Kè Yesu wénté wénté ò tancòumbè ke d̀: Dè yòunèmu bèè m̀ake tikpàti bè bo tamè Kuyie nkpààtiyuu mièke.
- 24 Kè dèe di ò tancòumbè de kó tinàahti kpéi, nkè Yesu yíe kè bè nàké ke d̀: M bí dè yóumu a bo tamè Kuyie nkpààtiyuu mièke.
- 25 Dè bo nyòunè tikpàti yiè mbo tamè Kuyie nkpààtiyuu kèpèèté yòyò bo tamè feyàrifè fiè.
- 26 Kè dèe dake di ò tancòumbè de kó tinàahti ìnkè kè bè mbékú betòbè ke tú: Kè dè d̀ò mmemme we mbo na kécooté?
- 27 Kè Yesu mbè wúò nkè bè nàké ke d̀: Dè yòunè benitibè mbe, dè í yòunè Kuyie.
- 28 Kè Pierii nàké Yesu ke d̀: Ti yóumu demou ke da túnne.
- 29 Kè Yesu ò ténne ke d̀: M̀ómmuò nwe n di náámmè òm̀ou í yóu ò cìtè, yoo ò neí, yoo ò tábè, yoo ò cice, yoo ò bí, yoo ò paku n kpéi nè Kuyie nnàahti kpéi,
- 30 kè í mpétè ticuuti kè dèe nòs nkuce tekòutè (100) meborime mie mmieke: Sicéi, nè ò neí, nè ò tábè, nè ò yòbè, nè ò bí, nè depaa nnè mefèütimè. Ke né mmake mufòmmu mùu bo sàà meborime mèè kpaaní me mièke.
- 31 Besükübè bèè tu beketibè di mm̀ǹnni bè bo naá mbesòmbe, kè besükübè bèè tu besòmbe di mm̀ǹnni kè bèe naá mbeketibè.

Yesu do kòrimè Sedisadèmmu kuce mesòmme
(Wénté Matie 20:17-19 nè Duku 18:31-34)

- 32 Yesu nè ò tancòubè kè bè nkéri ke korí Sedisadèmmu kòo tancòumbè kòmbùàti duò kè kufòwáa mbo bèè bè tũ. Kè Yesu tó yú ò tancòumbè kè mbè nàa tũ yóò ò tũàkení, ke tú:
- 33 Ti mè nkòri kù Sedisadèmmu, bè bo pí nhOnitibire, kéduò nyikuú niùbè kó bekótibè nè ikuú wààbè kè bè d̀ ò d̀ò nkékuòmu kòò duò mbèè í tú Sifube.
- 34 Kè bè nhò daú kòò sùu tinántũti, kòò puoti yedá, kòò kuò, yewe yètãati kó difñkúò kòo yánté.

Sebedee kó ibí do dómè kéntú beketibè
(Wénté Matie 20:20-28 nè Duku 22:25-27)

- 35 Kè Sebedee kó ibí Isaku nè Isãa kòtení Yesu borè kòò nàké ke d̀: Okóti ti d̀ a ti d̀òmmu ti yóò me nda beké ti.
- 36 Kè Yesu hè beke ke d̀: Di d̀ ò di d̀ò ba?
- 37 Kè bèè ò ténne ke d̀: A bo mbo dìi m̀ǹnni a kpàti dieti mièke, a yóu kè ti nkari yie nha bakú you, otòu kucànku.
- 38 Kè Yesu bè nàké ke d̀: Di í yé di m békú ti di bo na kéyà n yóò yà fèè bòòfàà? Di bo na kè bè di ànnè be yóò nh ànnè wèè bàtèmmàà? Kè bè d̀: Eè, ti bo na.
- 39 Kè Yesu bè ténne ke d̀: M̀ómmuò ndi yóò namu kéyà n yóò yà fèè bòòfè. Kè bè di ànnè bè yóò nh ànnè wèè bàtèmmù.
- 40 Dè né í tú m̀i yóò tãatè bèè yó mbo m bakú you nè kucànku, de kó yekàrè Kuyie nyè d̀ò bèè kpéi mbèè yè te.
- 41 Yesu tancòumbè sòmbe tepítè ti kèè dìi m̀ǹnni kè be mièke peike Isaku nè Isãa.
- 42 Kè Yesu bè yu bemou kè bè nàké ke d̀: Di yému ke d̀ò mbèè tu bekpààtibè yebotè mièke bè yè fèñkomè, bèè tu bekperibè ye mièke kè bè yè diinko mesémmè.

⁴³ Di kperε í dò nkéndò memme, wèè dós kéndεu di miεke wè ntú di kóo tǎnti.

⁴⁴ Kè wèè dós kǎntú oketiwè di miεke wè ntú dimou kó kudaaakú.

⁴⁵ Ke yé Onitibire í kótenimè ke bè bo mpf de tǔmmú, de kótení ke bo pí mmutǔmmú mmu benitibè kpéí nkéduś nde fǔmmu kédenne kusúkú meyei nkó tidaati miεke.

Yesu wéimmè kuyũñkú Baatimbee

(Wénté Matie 20:29-34 nè Duku 18:35-43)

⁴⁶ Kè bèε tuεke Sedikoo Yesu nè o tancǔmbè bè yèti dii mǎnni de kó dihei kè kunitisúkú péu bè tǔ, kè kuyũñkú makú bè tu kú Baatimbee, Timbee kó debire kè kú kàri kuce nùu ke móú.

⁴⁷ Kú kèè dii mǎnni kè bè tú Yesu Nansareti kou weè pǎnké kè kúu píéké ke dǔ: Dafiti kó debire, Yesu n kuś mmesémmè.

⁴⁸ Kè benitibè nkú kpǎnnè ke tú kúu cíéké kè kú né dake píéké ke dǔ: Dafiti kó debire á n kuś mmesémmè!

⁴⁹ Kè Yesu cómmóó kǎbèí nke dǔ: Yúnni we!

Kè bèε kú yu ke dǔ: Ò da yumu, íté nè tikǎnyauti.

⁵⁰ Kè kuyũñkúu íténi kédootóo ku yaǎbǔri kǎítóo mecaā nkékétóo Yesu bíékè.

⁵¹ Kè Yesu kú beke ke dǔ: A dós n da dǔǔ ba? Kè kuyũñkúu ò nǎkè ke dǔ: N dós kéwéntému.

⁵² Kè Yesu kú nǎkè ke dǔ: A tá mèè kpéí nke dǔ m bo na ke da miεkúnne, íté! Kǎa miétému.

Kè kú pǎnkeε wénté kǎneinè Yesu.

11

Yesu tatimè Sedisadεmmu ke deke disǎmmarĩmbii

(Wénté Matie 21:1-11 nè Duku 19:28-40 nè Isǎā 12:12-19)

¹ Bè tǔǎnnènkó dii mǎnni Sedisadεmmu kémbereinè Betifasee nè Betannii Odifíε tǎri také, kè Yesu tǔ nho tancǔmbè bèdébè ke dǔ:

² Kǔtenè dihei dii bo di iiké, di bo mbo tuεkoo kéya disǎmmarĩmbii, òmǔ mu nyí dèke di kè di píiti, kè dí di píte kékǔtenèni.

³ Kóo mǔu di beke ke yí: Dè dǔmme kè di di pítirí? Dí ò nǎkè ke dǔ: Ti Yiè nweè di dós. Dende bǎmbǎ nhò bo di yóu kè dí di tǔóténi.

⁴ Kè bèε kǔte kè mǎnke nsǔ disǎmmarĩmbii marí píiti tǔcǔtè matè kó ditowǎa kuce nùu, kè bè ndi pítirí.

⁵ Bèè dè bo kè be kó bèmabèε bè beke ke dǔ: Di dǔori ba? Dè dǔmme kè di pítirí de kó disǎmmarĩmbii?

⁶ Kè bèε bè tǎnné Yesu do bè nǎkè ti, kè bèε yóu kè bèε di tǔóté,

⁷ kè di kǔtenni Yesu borè kénós mbe yaǎti di ínkè kè Yesu deke.

⁸ Kè besúkubè mpienko kuce mesàǎ nkè betǔbè píiti be yaǎti ku ínkè.

⁹ Bèè ni Yesu iikè nè bèè ò tǔ nkè bè mpiékú ke tú: Kuyie nyètiri ndeu! Mesàǎ nni mbonè fǔ nweè kǎriní nè ti Yiè nkó diyètiri.

¹⁰ Kuyie ndéúkúnne dikpǎǎtǔyuu dii kǎriní ti yaǎri Dafiti kperi, Kuyie nyètiri ndeu kǎfinkè!

¹¹ Kè Yesu tuεke Sedisadεmmu kǎta Kuyie ncǔtè ke wénni demou, ò dèè dii mǎnni ke sǔ ndiyiè dèè, kóo kǔte Betannii nè o tancǔmbè tepítè nè bèdébè.

Yesu béinnèmmè mutie bè tu mù fikíε

(Wénté Matie 21:18-19)

¹² Kè dǔε wenté kè bè nyetiní Betannii kè dikǔnni pí nYesu.

¹³ Kóo ya mutie bè tu mù fikíε medétimè kè mù á tifaǎti kóo kotoo ke bo ya yebe bo mbo, ò tǔǎnkó dii mǎnni, kéya tifaǎti máa, ke yé dè do í tǔmè de kó detie mpei dii mǎnni.

¹⁴ Kè Yesu béinnè de kó mutie ke dǔ: Òmǔ ténke báa cááké a be nè a bo mbomè.

Kóo tancǔmbèε keè ò béimmè.

Yesu bètimè bepótambè Kuyie ncǔtè

(Wénté Matie 21:12-17 nè Duku 19:45-48 nè Isǎā 2:13-22)

¹⁵ Bè tǔǎke dii mǎnni Sedisadεmmu kè Yesu ta Kuyie ncǔtè kémbeti befítibè nè bedombe, kébuś mbeđíticeetibè kóo tǎbǔribè nè bèε fiiti sinǔnkpeé be kǎrè.

¹⁶ Ò í nyie nkóo mǔu mpǎnkúnè tipotanti Kuyie ncǔtè borè,

¹⁷ kédeè kè mbè tiè nke tú: Ti wǎrimu ke tú: Bè bo nyu n cǔtè ke tú mubáammu kpete yebotè yemou yó mbáa ndè kè dindi né tè dǔǔ beyóóbè kó disǎri.

¹⁸ Kuyie nkuś niùbè kó bekótibè nè ikuś wǎǎbè ti kèè dii mǎnni kénwanti bè bo yǐmè képí nYesu kékuo, ke né nhò dé ke yé benitibè bεmou do pǎnsirimè ò náǎti.

¹⁹ Dè yuoté dii mǎnni Yesu nè o tancǔmbè kè bèε yé dihei.

*A bo mbáammè Kuyie nke tá
(Wénté Matie 21:20-22)*

- ²⁰ Kè dèe wenté kè bè mpēnké kégà muù tie kè mù kpeí nè mu cīenko.
²¹ Kè Pierii dentení dèè wee dòò kénáké Yesu ke dò: Okóti wénté mutie a wee béinnè mù ke kpeí.
²² Kè Yesu bè tēíné ke dò: Ntáné Kuyie, n di náá ntimóm̄m̄nti nti
²³ kòò m̄òu náké di ntári ke yí: Íté a me mbo dè kédò dām̄éèrì mieke bá ke í yīèkù, ke tá ke dò nhò béi ntì bo dòò, tì bo dòò.
²⁴ Dè kpeí nte kè n di náá nke tú: Di m̄óu dèè kó dimàà nè mubáammu mieke di ntá ke dò ndi dè pètēmu, Kuyie bo dè ndi duó.
²⁵ A cómmú dìi m̄ònni ke b́áá nKuyie nkàa dèntení ke dò nha m̄akenè òm̄òu tìmatì cīé nwe, kàa cice wèè bo keīnkè kòo da cīé nha yei. [
²⁶ Kè di me nyí cīenko ditòbè, di cice wèè bo keīnkè, ò b́áá di cīé ndi yei.]

*Yesu w̄erímú bonní de?
(Wénté Matie 21:23-27 n̄è Duku 20:1-8)*

- ²⁷ Kè b̄èe w̄ete Sedisad̄emmu kè Yesu ñcenti Kuyie ncīētè mieke kè ikuó niùbè kó bekótìbè nè ikuó w̄āābè nè Kuyie ncīētè kó bekótìbè kè b̄èe kotení Yesu borè,
²⁸ kóò beke ke dò: Nè òmmu w̄erímú mmu a d̄òorinè mè die? We nda duó ndinùu kàa dè d̄òòrì?
²⁹ Kè Yesu bè tēíné ke dò: N yóó di beke tìmatì m̄áa ndi, kè di n tēíné, n né di náké nè mùu w̄erímú mmu n dè d̄òòrinè mè.
³⁰ Isāā do āā wèè b́atēmmú do bonní benìtibè boràa kè Kuyie mborè? Dí n tēinné.
³¹ Kè bè nnáa mbemáa ke tú: Kè ti yí de kóò b́atēmmú do bonní Kuyie mborè ò dò: Ba nkpréi nné te kè di í tá Isāā?
³² Kè ti me nyí: De kóò b́atēmmú bonní benìtibè borè...
 (Bè do dé benìtibè mbe, ke yé bem̄òu bè do yém̄emmu ke dò nylsāā tu Kuyie mp̄āānāānti náāntò móm̄muo.)
³³ Kè b̄èe tēinné Yesu ke dò: Ti í yé. Kè Yesu dò: M me mbáa di náké nè mùu w̄erímú mmu n dè d̄òòrinè mè.

12

*Betōmbè yeibe
(Wénté Matie 21:33-46 n̄è Duku 20:9-19)*

- ¹ Kè Yesu mbè nàānnè yenáānhāntiyé mieke ke tú: Oniti m̄òu wèè do fílkú detie mbè tu dè fīnyī, kémaā kuduotí kè dè fii, kédammú dif̄t̄iri bè yó nh̄ut̄irí dè yetebe, kémaā didènni bè bo ndekù di ke baa kupaku, kédeé kéíté kékote kupòòkù.
² Yetebe bi dìi m̄ònni kòò t̄ò nho kóò t̄ònti m̄òu betōmbè borè kè bè bo di duónko o kó yetebe.
³ Kè b̄èe ò pī nképuotí kébeti bá bè í nhò duó ndēmarè.
⁴ Kè kupaku yìe nw̄ete k̄et̄nko ot̄ònti d̄erì kè b̄èe ò k̄òmmu kóò s̄ámmú.
⁵ Wèè te kupaku kóo yíe k̄et̄nko ot̄áānwè kè b̄èe ò kùu, ké me ndòò betòbè péu kénkòu bie nke puotí betòbè.
⁶ Kòo bire dèè m̄áa nkpaá ò d̄ó dè mediè nkòo dente ké dè t̄onko, kòo yèmmè ndò mbè bo dè yòte.
⁷ Kè bè né dake ke dò: Ntenè wèè yóó tieke kupaku, yóunè kè tí ò kùu ké kù tieke.
⁸ Kè b̄èe pī nho bire kékúu kédootóo kupaku m̄anku.
⁹ Kè Yesu bè beke ke dò: Kupaku yìe mbo d̄òò ba de m̄ònni? Kè bè d̄ò: Ò bo kote kékúu de kó betōmbè kéwáa mbetòbè kéānnè o paku mieke.
¹⁰ Di í kàa nt̄il w̄ari ke tú: Bèè maā bè dootóo dìi t̄ári dìi náā ndipūū kó dit̄ari móm̄m̄ondaā?
¹¹ Tí Yiè nKuyie nkuu d̄òò de kó tid̄isti kè ti ti yà kè dè ti naati.
¹² Ikuó niùbè kó bekótìbè nè ikuó w̄āābè kè bè nwanti bè bo yīm̄é k̄ép̄i nYesu ke yé bè bantém̄e kè dò nho ānté bembè ke né yote dit̄innì, k̄éyóu, kéíté.

*Sesaa kperε n̄è Kuyie nkperε
(Wénté Matie 22:15-22 n̄è Duku 20:20-26)*

- ¹³ Kè b̄èe t̄onko Fadisiēbe mabè nè Edotí kó fenafe k̄obe mabè Yesu borè, kè bè bo ò díí nkéyá ò bo béi nt̄imati kéyeté kè b̄èe ò pī.
¹⁴ Kè b̄èe k̄otoo Yesu borè kóò beke ke dò: Okóti ti yém̄u ke dò nha náá timóm̄m̄nti bá a í yīèkù òm̄òu, bá kòo tú wè, ke benkú Kuyie nkó kuce nè timóm̄m̄nti. Dè wenni ke dò nti yietí d̄amp̄óò Odómmu k̄obe kóo kp̄àátàā? Tí dò nk̄éyietáá, kè ti b́áá yietí?

15 Kè Yesu banté be yèmmè bomè mèdémè, kè bè beke ke dò: Ba nkpeí nte kè di dó ké n díí? Duónnènni fedífè femáà kè n yà.

16 Kè bèè ò duó, kòo bè beke ke dò: We nte diyuu dii, nè diyètìri dii? Kè bèè ò tèínné ke dò: Sesaa, Odommu kóo kpààti.

17 Kè Yesu bè nàkè ke dò: Duónnè Sesaa o kperè kédúo nKuyie nku kperè.

Kè dèè bè di mediè nnè ò bè tèínné tí kpéí.

Dipopuò í bo keínkè

(Wénté Matie 22:22-33 nè Duku 20:27-40)

18 Kè Sadusièbe bèè í yie mbecírìbè yóó yántámè kè bèè kotení Yesu borè kóó beke, ke dò:

19 Okótì nte Mòyiisi tí duó nyíi kuó ke tú kòo nìti ku ke yóu o pokú bá ò í mæke debire, o nantèè ò tótótè kóo peítè íbì kè ìi soatè wèè ku o cìètè.

20 Benitìbè mabè bèè do bo bèyiekè, kòo ketiwè mpo kékú bá debire í bo.

21 Kòo dérii tótótè de kóo kúpokú, kékú bá debire í bo, kè dè me ndòò otáánwè.

22 Beyiekè bembè kè bè ntóú de kóo nitipòkú ke kò, bá òmòú í nhò mààtenè debire, de kó difónkúò kòo nitipòkú múnkèe kú.

23 Bécírìbè bo yánté dii yiè be we nyó nte de kóo nitipòkú, bəmou bè me nhò puokemèmu?

24 Kè Yesu bè tèínné ke dò: Ntenè dèè kpéí nte kè di yeté, di í banté tìi wàri, di me nyí banté Kuyie nkó muwèrímu.

25 Bécírìbè bo yánté dii m̀nni benitidaabè í yó mpuokú, benitipòbè me nyí yó nyenkú, bè yó ndònnè Kuyie ntòrè dòmmè mme keínkè.

26 Kè bécírìbè kóó kèyánté kpeti nti, di í kàa mMòyiisi páfiri mieke Kuyie ndo ò nàkè tí difapèu mieke ke dò: Kú tu Kuyie nku Abarahamu nè Isaki nè Sakòbu bè do tú nkùà?

27 Kuyie nyí tú bécírìbè kòku kú tú befòubè kòku nku. Di yetému mediè.

Ikuó ìi pèètè itei

(Wénté Matie 22:34-40 nè Duku 10:25-28)

28 Kè ikuó wààtì m̀ou keè bè nàammè kèyà Yesu tèínné mèè botí mesàà Sadusièbe bèè í tá mukúkèyántimù bomè kètóónko Yesu borè kóó beke ke dò: Kuyie ntannù òndi pèètè yeteyè.

29 Kè Yesu ò tèínné ke dò ntenè dii pèètè yeteyè: Kém̀m̀unè d̀ndi Isidayeɛribe, tí Yiè nKuyie ntú Kuyie nku, kùu bo kumáà.

30 Á ndó a Yiè nKuyie nnè a yèmmè mmemou nè a wènni dimou nè a cìi memou nè a wèrímu mumou.

31 Nte diteri dii di tú: Á ndó otòú a dó mèè botí amáà. Yèmayè ténke í pèètè yie.

32 Kè ikuó wààtì ò tèínné ke dò: Okótì dè wennimu a nàkè tímómm̀nti nti, Kuyie mbo kumáà ndi kutèkù makú í bo.

33 A bo nkú dómè nè a yèmmè memou, nè a cìi mmemou nè a wèrímu mumou, kéndó otòú a dó mèè botí amáà deè pèètè bè feu ìi wùò ke tuò nyewùstòrè Ìnkè Kuyie nkpeí, ke kú pàànnè yepàrè teyè péu.

34 Kè Yesu nsó nwe ò tèínné nè mecii nkóò nàkè ke dò: Á tókénèmu Kuyie nkpaàtiyuu.

De kó difónkúò òmòú ténke í ndáátí kóó beke timatí me kó kubotí.

Kirisi nè Dafiti

(Wénté Matie 22:41-46 nè Duku 20:41-44)

35 Kè Yesu nsókè ke bè tiè Kuyie ncìètè mieke kè bè beke ke dò: Ikuó wààbè bo yíme ke dò Kirisi tú Dafiti yaàbire?

36 Ke yé Muyaansàamù do niitèmmè Dafiti kòo béi nke dò: N Yiè nKuyie nnàkèmu n yiè nke yí níkari m bakú youú kè n yàà da duónnè a kpantídèntabè kàa bè cùùti.

37 Kè Dafiti do ò yu ke tú o Yiè, o Yiè mbo yíme kèwète kéntú o yaàbire? Kè kunitisükù nhò kèrímu kè dè kú naati.

Yesu yèmmè bè ndake ikuó wààbè kpéí

(Wénté Matie 23:1-36 nè Duku 20:45-47)

38 Kè Yesu mbè tiè nke tú: Daatenè ikuó wààbè kpéí mbèè ò ndó kénhà yeyaàbòrè dieyè kè benitìbè bo mbè dóu nkè bè dèúkunko yaàrè mieke.

39 Ke ò ndó yekàrè de ìikè kpeye titíntouti mieke nè yebaa mieke.

40 Ke fekú bekúpòbè kperè, ke ò mbáá Kuyie kém̀ante, Kuyie mbo bè potè kè dè ncáá ke yóu.

Okúpocìri kó dipànni

(Wénté Duku 21:1-4)

41 Diyèè mari kè Yesu nkari Kuyie ncìètè mieke ke wetí bè àà dè idíftí, ke wéi benitìbè àà mèè botí, ke tikpàti yembè péu àà idíftí mediè.

42 Kòo kúpocírì mòu tuakení kéànné fediífè sàmpáfè.
 43 Ké Yesu yú o tancòumbè ké bè nàké ke dà: Mómumu nwe n di náámmè okúpocírì yie nweè ànné kè dè pèèté betabè.
 44 Ke yé bè ààmé ke suømmu mediè. Wenwe nè o cfti mieke kòo ànné ò do mæke fè ke bo dinè femou.

13

Kuyie nciètè kó mupømmù
 (Wénté Matie 24:1-2 nè Duku 21:5-6)

1 Yesu yetini dii mòmni Kuyie nciètè kòo tancòumbè kóo mòmni ò nàké ke dà: Okóti wénté kéyà bè maàné yèè tārè Kuyie nciètè yè wenni mæè botí, kéwénté Kuyie nciètè wennimè.
 2 Ké Yesu ò tēñné ke dà: A wúó ntè maá ke ðeu mæè botáá? Ditári mari í yó nkpaá nónké diteri ñnkè. Demou dè bo duó.
 3 Ké Yesu nkari Odifiè tārì ñnkè ke weti Kuyie nciètè. Pieri nè Isaku nè Isāa nè Āntidee kè bèè ò beke bemáá borè ke dà:
 4 Á ti nàké dè yóó dàò dii mòmni nè ti yóó yà dè kébanté ke dò nde mòmni tùòke.

Tii yóó tuakení kè kutekù né na kédeé
 (Wénté Matie 24:3-14 nè Duku 21:7-19)

5 De mòmni kè Yesu mbè náá nke tú: Ndakenè kòo mòmni báá di soute.
 6 Ke yé benitibè péu kōrinimè ke bo ntú beè tú Kirisi, ke suó kusúku.
 7 Di yóó keèmu bè náámmè mudoò kpéi nnè mu kó kutoweku, kufšwaa mbáá di pí nke yé dè dōmmè kētuakenímu, dè né mu nyí yó ntú kumàнку.
 8 Ku mbotí bo íté kénkpānnè kutekù, kè di nkpaátiiyuu íté kénkpānnè diteri, kè ketenkè nsánti tipíti timou, kè yekòbè tanni, dè bo ndò nkupéitayonku šš ketēmè onitipòku.
 9 Nyèné dimáá kpéi, bè bo di katenè tibeëndieti kè bè ndi puoti ipàati titiintouti mieke, kè di katenè bekpaátibè borè nè ketenkè yembè borè n kpéi, kè di bè nàké n kpéi.
 10 Ke yé medeetímè kó tináahti dōmmè kéketé kénáké ibotí imou ndi.
 11 Ké bè di kōrinè dii mòmni tibeénti di báá niitè kénwaa ndi bíí bo náké ti, kè de mòmni tùòke di nnáá tii taàní di nò ke yé di í yó nnáámmè di mómumbe, Muyaansàamù muu yó nnáá ndi kpéi.
 12 Benitibè bo fiiti be neí nè be kó bekótibè kè bèè bè kùò kè ibí cicebèe í fiítí kè ibí sīntenè í cicebè kéduó nkè bèè bè kùò.
 13 Benitibè bemou bo ndi níí n kpéi, wèè me mbo nwéeri kētuakenè kumàнку ò bo cooté.

Yewe yeiye
 (Wénté Matie 24:15-28 nè Duku 21:20-24)

14 Ké di yà dii mòmni isòke ìi duò mmeyencaàrimè kè ì bo ò do í dò nkémbo dè, wèè kaa nwèè dàò meyoømmè, kè dè sš mbèè bo Sudee kó ketenkè bèè coké kédeke yetārè ñnkè.
 15 Ké dè sš nwèè bo o ciètè kudàнку ò báá cúténi kudieku ke bo túóté o kperè.
 16 Ké dè sš nwèè bo kupaku ò báá kò ke bo túóté o yaàbòri.
 17 De kó diyie dè bo nyòùnè benitipòbè bèè bo mpúó nnè bèè bo ntò ibí.
 18 Mbáánnè Kuyie nkè dè báá tuakení diyšš mieke.
 19 Ke yé de kó yewe meyencaàrimè mæè yó mbo me kó kubotí mu nyí ànné nè Kuyie ndòòmè kutekù, mè me nyí kpaá ke bo ànné bitì.
 20 Ké Kuyie ndo í yaàte de kó yewe òmou na bá nyenté, kù me nyè yaàte ku kó benitibè kù tātè bè kpéi nke.
 21 Kòo mòmni di nàké ke tú: Kirisi bo die nyoo cie, di bá ntí tã.
 22 Ke yé Kirisi tekùbè nè bèè yó ntú bemáá Kuyie mpānāahti náambè bè yóó ànnémè kéndōari tidieti nè demarè cànnè ke dš kēsouté bá nè Kuyie ntāātè bè.
 23 Nyèné dimáá kpéi, n die nke di nàkému demou.

Yewe sonye
 (Wénté Matie 24:29-31 nè Duku 21:25-28)

24 De kó yewe mieke mēfētīmè memme kó difōnkùò, diyie bo soute, otàнку ténke bá mpéi.
 25 Ké siwāa nduóni kéñnkè kè siwāa diesli sántè.
 26 De mòmni kè bèè yà Kuyie mBire kè dè cutini yewetè mieke nè muwērímú diemù nè Kuyie nkó tikpeti,
 27 kētš nho tārè itemmànke imou kè yèe tíí nKuyie ntāātè bè.

Fikiè kó mutie kó medonnimè
 (Wénté Matie 24:32-35 nè Duku 21:29-33)

²⁸ Banténè fikìè kó mutie kó medonnimè, mu bake sũ̀̀kè dìi m̀̀nni kè mu fà̀̀tì bitírì di ̀̀s̄̀ bantému ke d̀̀ ò ndiȳ̀̀s̄̀ t̀̀s̄̀nní.

²⁹ Mèè botí nku di yà dìi m̀̀nni kè dende kó dimàà t̀̀s̄̀kení di nyé ke d̀̀ ò nhOnitibire t̀̀s̄̀nnímu ke bo dibòri.

³⁰ Timómm̄̀nti nti n di náammè benitibè bèè f̀̀ò di mm̀̀nni bè í yóó kú bem̄̀ou kè dè mu nyí t̀̀s̄̀kení.

³¹ Keĩnkè nè ketenkè dè bo p̄̀ēēté, n náahtì me mbáá p̄̀ēēté bitì.

Ndakenè

(Wénté Matie 24:36-44)

³² Om̀̀ò ì yé de yiè yoo de m̀̀nni, bá Kuyie nt̄̀rè bá Kuyie mBire, Kuyie nkuù máá yé.

³³ Ndakenè ke báá duó ke yé di í yémè dè yóó tuókení dìi m̀̀nni.

³⁴ Dè bo dà̀̀ d̀̀ kéndonnè onit̄̀ wèè k̄̀ri kupò̀̀kù ke benke o c̄̀ētè o t̄̀mbè ke duó mbá wè o t̄̀mmú ke nàké wèè bàà dibòri ke yí ò báá duó.

³⁵ Ndakenè ke yé di í yémè teç̄̀ētè yiè nwēt̄̀nì dìi m̀̀nni, kè de yèmmè kuyuoku yoo keyènkè cuokè, yoo dikodak̄̀n̄̀ni yoo kukũ̀̀wentóo.

³⁶ Nyíèk̀̀nè ò bo nwēt̄̀nìmé ke s̄̀ ndi yé nke duó kòo di dééte.

³⁷ M me ndi nàké tì n ti nnáa mbenitibè bem̄̀ou: Ndakenè!

14

Be do dakiimè ke bo p̄̀i nYesu

(Wénté Matie 26:1-5 nè Duku 22:1-2 nè Isāā 11:45-53)

¹ Ke s̄̀ nde kraá yewe yèdèè kè diyentébanni nè p̄̀ēḕ̀bè bèè í k̄̀orèné mutie mùu muuti p̄̀ēḕ̀ kè mu kó dibanni né tuókení, kè ikuó niübè nè ikuó w̄̀ā̀̀bè r̄̀wanti bè bo ȳ̀me k̄̀p̄̀i nYesu k̄̀kua.

² Ke yé bè do túmè: Tì báá ò p̄̀i ndibanni mièke, tì yàà bo cé ndikp̄̀anni benitibè cuokè.

Onitipòkù wèè còu nYesu yuu tudàari

(Wénté Matie 26:6-13 nè Isāā 12:1-8)

³ Kè Yesu r̄̀bo Betannii Sim̄̀o dik̄̀nni c̄̀ētè. Bè k̄̀ri dìi m̀̀nni ke yo nkòo nitipòkù m̄̀ou taroo ke t̄̀ dimátidènni p̄̀írì, kè di piéké tudàari idit̄̀i dieyi kou bè d̄̀ò̀̀nè wè mutie bè tú mù náári, kè di b̄̀s̄̀tè k̄̀c̄̀oú nYesu yuu tudàari.

⁴ Kè d̄̀e yonke b̄̀mabè be mièke kè bè nnáa mbemáá ke tú: Ba nk̄̀p̄̀i nte kòò càke de kòò tudàari.

⁵ Tì na bá nhò fitè dibenni t̄̀mmú dit̄̀i k̄̀p̄̀ammú beç̄̀ribàà?

Kè bè nkpannè de kóo nitipòkù.

⁶ Kè Yesu bè nàké ke d̀̀: Yóunè we, dè d̀̀omme kè di caàri o yèmmè? Ò d̀̀ò̀̀ med̄̀ò̀̀rimè s̄̀àamè mme n k̄̀p̄̀i.

⁷ Ke yé di yó mbonè̀̀m̄̀mu beç̄̀ribè, di bo na kè bè d̀̀ò̀̀ mesàà ndi d̀̀ó̀̀ dìi m̀̀nni, mí mme nyí yó nh̄̀a ke di bonè.

⁸ Ò na ndò̀̀mè ò p̄̀anke me ndò̀̀, kè nh̄̀ ãnnè tudàari kè m bo mbaànè n f̄̀sti.

⁹ Timómm̄̀nti nti n di náammè kutenkù kum̄̀ou mièke bè bo nàké dè med̄̀eç̄̀t̄̀imè kó tináahtì bè bo nàké de kóo nitipòkù d̀̀ò̀̀ dè, kéndenniní o k̄̀p̄̀i.

Sudaasi do dómè k̄̀p̄̀i nYesu

(Wénté Matie 26:14-16 nè Duku 22:3-6)

¹⁰ Kè Sudaasi Isikadiyoti, Yesu tancùmbè tep̄̀itè nè bèdèbè kòò m̄̀ou k̄̀te k̄̀yà ikuó niübè kó bekótibè ke bo bè p̄̀i nYesu.

¹¹ Bè tì kèè dìi m̀̀nni kè d̄̀e bè narike kè bè d̀̀ò̀̀ bè bo ò duó nyidit̄̀i. De m̀̀nni kè Sudaasi nwanti dim̀̀nni s̄̀ari ò bo díinnè di kè bè p̄̀i nYesu.

Yesu nè o tancùmbè yommè diyentébanni kó mudii

(Wénté Matie 26:17-25 nè Duku 22:7-14, 22-23 nè Isāā 13:21-30)

¹² P̄̀ēḕ̀bè bèè í k̄̀orèné mutie mùu muuti p̄̀ēḕ̀ kó dibanni yiè k̄̀t̄̀ri bè ̀̀s̄̀ f̄̀íé di diyentébanni kó ipe, kè Yesu tancùmbèè ò beke ke d̀̀: Yé a d̀̀ó̀̀ tì k̄̀te kè kè da b̄̀nnè diyentébanni kó mudii?

¹³ Kè Yesu t̄̀nho tancùmbè bèdèbè kè bè nàké ke d̀̀: K̄̀tenè dihei mièke, di bo conè onitid̄̀ò̀̀ m̄̀ou kòò t̄̀ didúú nè menie nkè dí ò tũ̀nne.

¹⁴ Kòò ta dè, dí nàké de kó teç̄̀ētè yiè nke d̀̀: Okótì tú yé ò yóó di kùu dieku mièke diyentébanni kó mudii nè o tancùmbè?

¹⁵ Ò bo di benke kudieku diekù kudankù ìnkè kè kù tũ̀nne páíi, dem̄̀ou kè dè bo ku mièke, dende di yóó tì b̄̀nnè̀̀mè diyentébanni kó mudii.

¹⁶ Kè Yesu tancùmbèè ité k̄̀k̄ote dihei mièke, k̄̀ns̄̀ó̀̀ ndè d̀̀ò̀̀ nYesu do bè nàkè̀̀mè, kè bèè b̄̀nnè̀̀ diyentébanni kó mudii.

- 17 Kuyuoquo kè Yesu tuokoo nè o tancòumbè tepíítè nè bèdébè.
- 18 Bè kàri dìi mǎnni ke yo nkè Yesu bè nàké ke dǎ: Mómmuo nwe n di náámmè di kóò mǎu nè wè ti wē nke yo nweè yó n fíté.
- 19 Kè be yèmmèe cààrè bá wè kóo ò beke ke dǎ: Mí nwaà?
- 20 Kè Yesu bè tēñné ke dǎ: Dìndi n tancòumbè tepíítè nè bèdébè kóò mǎu nè wè ti wē ndibuu dimáá mièke.
- 21 Onitibire yóó kúmu, ti wàrimè de kpéí, wèè né bo fíté Onitibire ò bo yà. De yiè nkè bè do í ò peité dè na ntǎu.

Yesu dóummè Mudisààmù kó iku
(Wénté Matie 26:26-30 nè Duku 22:15-20 nè 1 Kòdenti 11:23-25)

- 22 Bè yo ndii mǎnni kè Yesu túóté pèè késànte Kuyie nkédeè kóò wérí kéduo nho tancòumbè ke dǎ: Cǎákénè, die ndeè benkú ke dǎ m pǎ n kǎnti di kpéí.
- 23 De kóo difǎnkúò kètúóté febòòfè, késànte Kuyie nkè bè duó nkè bèe yà bamǎu.
- 24 Kè Yesu bè nàké ke dǎ: Die ndeè benkú n yíi, bè yó n kuo kè mèe cóú, Kuyie nyóó taunnèmmè benitibè kumáá, mèè yóó cóú kusúku kpéí.
- 25 Timómmonnti nti n di náámmè n ténke í yóó yà menàà, nkè dè í tú m bo wēte káyà dìi yiè mepámmè Kuyie nkpààtiyuu mièke.
- 26 Bè dèntè dìi mǎnni Kuyie nkó yesāà nkédeè kédeke Odifíè tǎri.

Yesu do yèmmè o tancòumbè bo ò yóu
(Wénté Matie 26:31-35 nè Duku 22:31-34 nè Isāā 13:36-38)

- 27 Kè Yesu nàké o tancòumbè ke dǎ: Di bo n yóu dimǎu ke yé ti wàrimè ke tú: M bo poté opecēnti kè ipee cíté.
- 28 M bo yánté dìi mǎnni, m bo niitè kékote Kadidee ké ndi baa.
- 29 Kè Pierii ò tēñné ke dǎ: Bá kè betòbè da yóu mí mbáá da yóu.
- 30 Kè Yesu ò nàké ke dǎ: Mómmuo nwe n da náámmè, yíe nkó keyènkè tekote bo nyóó kuo mmedérímè kǎa yete kuce metáàti ke tú a í n yé.
- 31 Kè Pierii yete ke dǎ bitii! Bá kè bè bo n wènnénè kékúo m báá da yóu. Kè betòbè múnke me mbéi.

Yesu báámmè Kuyie Setisemandee mièke
(Wénté Matie 26:36-46 nè Duku 22:39-46)

- 32 Kè bèe tuoke dibòri mari kè bè dì tu: Setisemandee kè Yesu nàké o tancòumbè ke dǎ: Nkariné die kè n kote kébánté Kuyie.
- 33 Kòo nneínè Pieri nè Isaku nè Isāā, kòo kǎmbùàti níduò kòo yèmmè cààrè.
- 34 Kòo bè nàké ke dǎ: N yèmmè mèe cààrè mediè mmómmonmmè kè dè n tonté, nkpáánè die ndi né báá yè nkéduo.

35 Ke dètóo sǎmpòrè kénínkú késínnè kébánté Kuyie nke dǎ: Kè dè bo yie ndimǎnni dii, mmefféütímè kperi, n dèténè.

36 Ke mbáá nKuyie nke tú: N cice a nǎmmu damǎu a yóu kè m báá yà fe mbòòfè mēfféütímè kofe. Á dǎò a dómè kè dè bá ntú n dómè.

37 Kòo nwētinií o tancòumbè borè ke sǎ mbè yè nke duó, kòo beke Pieri ke dǎ: Simǎo a yè nke duómaà? Á í na ke bo nwúó tawebiyèntè mēfitímè mēmáá mièkaà?

38 Nwúónné ke báá nKuyie nkè mesòummè báá di na. Meyèmmè miè dǎmu kéduò mesáà, nkè tikǎnti né kpa muwérímú.

39 Kòo wēte kékpénté, kémbáá nKuyie, ke náá nhò baa do náá nti.

40 Kéyíé kéwēténí o tancòumbè borè ke sǎ mbè yè nke duó kè be nuò ncéèke, bè í nyà bè bo ò nàké ti.

41 Ò wēténí dìi mǎnni kuce metáámmè ké bè nàké ke dǎ: Di wētè ke duómu keompua? Dè dǎò ke dèèmu, dimǎnni tuòkemu kè bè bo fíté Onitibire kè benitiyeyibe dè pí.

42 Íténè kè tí kote, ntenè wèè yó m pí ke tuòkení.

Bè pírímè Yesu
(Wénté Matie 26:47-56 nè Duku 22:47-53 nè Isāā 18:3-12)

43 Yesu kpaá ke me nnáá nkè Sudaasi, o tancòumbè tepíítè nè bèdébè kóò mǎu tuòkení ke neínè ikuú niùbè kó bekótibè nè ikuú wǎàbè nè Kuyie ncéèté kó bekótibè tǎnni bè, kè bè to yese nè yedùrè.

44 Kè sǎ nwèè yóó fíté Yesu ò nàké ditínni ke tú: Kè n dǎu nwe, koò orí, di banté ke dǎ weñwe, kóò pí ké nhò báa mesáà.

45 Ò tuòkení dìi mǎnni Yesu borè ke pǎnke dǎ: Okótii!

Kédeè kóò arí.

⁴⁶ De m̀ǹnni k̀è d̀e k̀ó b̀enitib̀e p̀ank̀e munǹení k̀épi ǹYesu.

⁴⁷ K̀è Yesu tanc̀s̀umb̀è k̀óò m̀òu ǹote disìè k̀éheì nk̀édatè ikùs̀ niùtì dièwè k̀óò t̀nti toò.

⁴⁸ K̀è Yesu b̀è nàk̀é k̀e d̀ò: Di k̀òtenǹi yese ǹè yed̀urè k̀e bo m̀ pí k̀e d̀ò ǹ tú onitìk̀ùtì.

⁴⁹ Nh 5 mbo yewe yem̀ou di cuok̀è k̀e di tiè nKuyie nnàahti Kuyie nc̀f̀ètè mièk̀e bá di í m̀ pí, d̀è t̀ùòk̀e k̀è d̀è bo d̀òò tì ẁari k̀e ỳemm̀è mme.

⁵⁰ De m̀ǹnni k̀óò tanc̀s̀umb̀è b̀emou ò yóu k̀écok̀é.

⁵¹ K̀òò dapaà m̀m̀ou nkpaà k̀òò t̀u ǹk̀e dáátì kuyààk̀ù m̀áà k̀è b̀è nd̀s̀ k̀óò pí,

⁵² k̀òò f̀iinko kuyààk̀ù k̀écok̀é m̀ebii.

B̀è bek̀énè m̀è Yesu

(Ẁéntè Matie 26:57-68 ǹè Duku 22:54-55, 63-71 ǹè Isàà 18:13-14, 19-24)

⁵³ K̀è b̀èe k̀otènè Yesu ikùs̀ niùtì dièwè c̀f̀ètè, ikùs̀ niùb̀è k̀ó bek̀ótib̀è ǹè Kuyie nc̀f̀ètè k̀ó bek̀ótib̀è ǹè ikùs̀ ẁààb̀è, k̀è b̀èe t̀í nde borè.

⁵⁴ K̀è Pieri nt̀u ǹYesu k̀e díetiri, k̀e ỳaà tanǹenko ikùs̀ niùtì dièwè k̀ó kudànk̀ù mièk̀e, k̀enkari tihààp̀ònti borè, k̀e iiri muháà.

⁵⁵ Ikùs̀ niùb̀è k̀ó bek̀ótib̀è ǹè dibeént̀nni k̀è b̀è nwanti Yesu d̀òò tì, t̀i bo nte k̀è b̀èe ò k̀ùò bá b̀è í mp̀ètè.

⁵⁶ K̀è b̀es̀uk̀ub̀è nsou ǹk̀e náá ǹYesu nu ncàk̀emu bá b̀è teti í m̀m̀áà.

⁵⁷ K̀è b̀emab̀è nyiiti k̀e sou ǹk̀e t̀u: Tì k̀èè k̀óò tu

⁵⁸ ò bo pante Kuyie nc̀f̀ètè b̀enitib̀è m̀áà t̀è ǹè b̀e nou k̀émaà tetetè yewe ỳètàati mièk̀e t̀èè í yó nt̀u b̀enitib̀è m̀áà t̀è.

⁵⁹ Bá ǹè m̀emm̀e b̀e teti í m̀m̀áà.

⁶⁰ K̀è ikùs̀ niùtì dièwè itè dítt̀nni cuok̀è k̀ébeke Yesu k̀e d̀ò: Á í yóò t̀énnè timatàà? B̀enitib̀è b̀ie nyè nha d̀òò bá?

⁶¹ K̀è Yesu nc̀f̀ék̀é, ò í mbéi nt̀imatù k̀è ikùs̀ niùtì dièwè ỳié k̀óò beke k̀e d̀ò: F̀òò tu Kirisi Kuyie ntì sánti k̀ù k̀ó debiraà?

⁶² K̀è Yesu ò t̀énnè k̀e d̀ò: Èè n we nt̀u, k̀è di bo ỳa Onitib̀ire k̀òò k̀ari Kuyie mmuẁerímù mumou ỳié mbakù you, k̀óò ỳa k̀òò cutinì ǹè yewetè k̀éink̀è.

⁶³ De m̀ǹnni k̀è ikùs̀ niùtì dièwè k̀ètè ò yaàb̀ori, k̀ébéi ǹk̀e d̀ò: Dè t̀énk̀e dòmmu ti ǹwaà nwèè bo nàk̀é ò d̀òò m̀èè yeinaà?

⁶⁴ Di k̀èèmu ò sàámmè Kuyie, di ỳemm̀è dòmmè?

Bemou k̀è b̀è d̀ò: Ò d̀ò nk̀ékuomu.

⁶⁵ K̀è b̀emab̀è nhò s̀u tinánt̀ùtì, k̀ékáà nho iik̀è kuyààk̀ù k̀é nhò puoti yenac̀ekuute k̀e náá ǹk̀e t̀u: Bantè wèè da potè.

K̀è tihààp̀ònti nhò b̀emmu.

Pieri ǹennimè Yesu

(Ẁéntè Matie 26:69-75 ǹè Duku 22:56-62 ǹè Isàà 18:15-18, 25-27)

⁶⁶ K̀è Pieri nkpaà k̀e bo ketenk̀è kudànk̀ù k̀è ikùs̀ niùtì dièwè k̀óò nitipot̀nti m̀ou t̀ùòk̀eni,

⁶⁷ k̀éyà Pieri k̀òò iiri muháà, k̀òò ò ẁéntè mesàà, k̀óò nàk̀é k̀e d̀ò: F̀ó nha múnk̀e do t̀ummu Yesu Nansareti kou.

⁶⁸ K̀è Pierii nenni Yesu k̀e d̀ò: N ỳi bantè a d̀ó k̀é n nàk̀é tì.

Dè k̀ó difonk̀ùò k̀e itè kudànk̀ù k̀éntati kukp̀ankp̀ank̀ù k̀è tekotee kùs̀.

⁶⁹ K̀è wèè nitipòk̀ùu ẁète k̀óò ỳa k̀énák̀é b̀èè d̀è bo k̀e d̀ò: We nniti t̀u b̀e k̀óò m̀ou nwe, k̀è Pierii ẁète k̀énni.

⁷⁰ K̀è d̀è nyóò ỳié k̀è b̀èè d̀è bo k̀è b̀èe nàk̀é Pieri k̀e d̀ò: A m̀enk̀e b̀è ẁénnèmu k̀e ỳé a t̀umè Kadidee kou k̀e náá nKadidee k̀ó tináahti.

⁷¹ De m̀ǹnni k̀è Pierii parik̀è k̀e d̀ò: N t̀u n ỳi ỳé onitì di m̀e nnáà nwèè kpéi, k̀è n soummu Kuyie nni nc̀s̀.

⁷² Dende b̀ambà nk̀è tekotee kùs̀ nkuce medérímè k̀è Pierii denteni Yesu sòò ò nàk̀é tì k̀e t̀u: Tekote bo nyóò kùs̀ nkuce medérímè k̀àa parik̀è kuce m̀ètàati k̀e t̀u a í n ỳé. K̀è Pieri nkùs̀.

15

B̀è do dakémè k̀e bo kou Yesu

(Ẁéntè Matie 27:1-2, 11-14 ǹè Duku 23:1-5 ǹè Isàà 18:28-38)

¹ Dikunwèni sèi, ikùs̀ niùb̀è k̀ó bek̀ótib̀è, ǹè Kuyie nc̀f̀ètè k̀ó bek̀ótib̀è ǹè ikùs̀ ẁààb̀è ǹè dibeént̀nni dimou, k̀è b̀èe t̀í ǹk̀e bo ỳa b̀è yóò ỳimè Yesu, m̀emm̀e k̀è b̀èe ò bou k̀ékòtènè k̀éduò m̀Pidati Odommu k̀abe k̀óò k̀ùmàndáà.

² K̀è Pidatii ò beke k̀e d̀ò: F̀òò tu Sifube k̀óò kpààt̀àà? K̀è Yesu ò t̀énnè k̀e d̀ò: A tì mbéi.

³ K̀è ikùs̀ niùb̀è k̀ó bek̀ótib̀è nnáà ǹYesu nu ndòò d̀è.

4 Kè Pidatii wɛte kɛbeke Yesu ke dɔ: A í yóó ténne tìmatàà? A í yo bè tu a dɔ̀̀ dèè kó dimàà?

5 Bá Yesu ténke í ntɛ́nné tìmati kè dèe di Pidati.

Pidati yɛmmè bèe baaké Yesu kɛfínko Barabaasi

(Wénté Matie 27:15-26 nɛ Duku 23:13-25 nɛ Isā 18:39-19:16)

6 Bá dii yentɛ́banni mieke Pidati do ɔ́ fíi nkukpɛtínkù kumáa ndi ditínni yɛ nwèe fíi nkù.

7 Ke ś mbè kpetí onitì m̀ou kòo yètùrì tú Barabaasi nè o kòbe, ke yé bè do yetemè okpààti kpeti, kè dikpànni ànnè kè bèe kuɔ onitì.

8 Kè ditínni kote Pidati borè, kòo nàkè ke dɔ, wèe bè dɔ̀̀ ò ɔ́ bè dɔ̀̀m̀.

9 Kè Pidatii bè beke ke dɔ: Di dɔ́ n fíi nko Sifube kóo kpààti nweá?

10 Ke yé ò do yém̀mu ke d̀̀o nyikuɔ̀̀ niùbè kó bekótìbè pì nYesu be mieke ò péi mèè kpéi nke.

11 Kè ikuɔ̀̀ niùbè kó bekótìbè nsukíi ditínni kè di bo duɔ̀̀ nkè Pidatii fíi nko Barabaasi.

12 Kè Pidatii yíé kè be beke ke dɔ: Di né dɔ́ n yíme di tú wè Sifube kóo kpààti?

13 Kè bèe wekii ke dɔ: Baaké we kudapààti ìnkè!

14 Kè Pidatii be beke ke dɔ: Ò dɔ̀̀ òmmè yei? Kè bè d̀̀ke wekii mediè nke dɔ: Baaké we kudapààti ìnkè.

15 Kè Pidati ndɔ̀̀ ditínni yɛmmè bo narikemè ke fíi nko Barabaasi kédúɔ̀̀ nkè bèe puotí Yesu yedá kédèe kóo ò duɔ̀̀ ntiháap̀nti kè ti bo ò baaké kudapààti ìnkè.

Bè ìnnémè Yesu ipo

(Wénté Matie 27:27-31 nɛ Isā 19:2-3)

16 Kè tiháap̀ntii tannè Yesu Odommu kòbe kóo kùmàndáá çtè̀tè̀, bè kàri dè ke bekù, ke tíi ntiháap̀ntii tím̀ou.

17 Kóo dàtínnè diyaàbòri wũ̀ori kécití ipo kóo ìnné,

18 kédèe kè nhò daú ke tú: A boà f́ nSifube kóo kpààti!

19 Ke puotì o yuu kuhàri koò f́i tinántũ̀ti, ke ninku ke śi nko o ìkè ke d̀̀o mbè ò d̀̀ou.

20 Bè ò daá dii m̀nni kénsànnè kédèite diyaàbòwũ̀ri, kèwète kóo dàtínnè o yààti, kóo yènnè diheì ke bo ò baaké kudapààti ìnkè.

Bè baakémè Yesu

(Wénté Matie 27:32-44 nɛ Duku 23:26-43 nɛ Isā 19:17-27)

21 Kè Sidenni eì kóo nitì m̀ou nkũntini kupaku kè bè ò tú Sim̀ou, Adekisántiri nè Dufuusi be cice, kè tiháap̀ntii ò pì nnè muwèrímú kédúɔ̀̀ nkòo t̀o Yesu dapààti.

22 Kè bèe kotenè Yesu Kodikotaa (dèè tú kuyukũ̀),

23 kóo duɔ̀̀ mmenáa mmèè k̀orenè mutie mùù k̀ù kuyonku bá Yesu í nyie nkéyá.

24 Kè bèe ò baaké kudapààti ìnkè, kètáá tétè kètótí o yààti.

25 Diyiè do berinè tewebiètè m̀wèi ndi dikũnweñni kè bèe baaké Yesu kudapààti ìnkè,

26 kèwari mùù kpéi nte kè bè ò baaké ke dɔ: Sifube kóo kpààti, kédanne kudapààti yómmè.

27 Kèbaaké benitikò̀ubè bèdébè, òm̀ou o bakù you, ot̀ou kucànkù. [

28 Menime kè dèe d̀̀o ti wàrimè ke tú: Bè ò wènnénè benitiyèibe.]

29 Ke bè mpènkù kòo sáá nke bokii yejo ke tú: Hé! F́ nwèè do tú a bo p̀ante Kuyie nçtè̀tè kémaá tetètè yewe yètààti mieke,

30 deetè amáá! Cúténi kudapààti ìnkè.

31 Ikuɔ̀̀ niùbè kó bekótìbè nè ikuɔ̀̀ wáàbè kè bè ndaú Yesu ke náa mbemáa ke tú, ò deetè betabè ò me nyí na ke bo deetè omáa.

32 Kírisi Isidayeeri be kóo kpààti, cúténi kudapààti ìnkè kè ti yà kéntá. Bè do baaké bè kóo peénnè, kè bè múnke nhò sáa.

Yesu kumè

(Wénté Matie 27:45-56 nɛ Duku 23:44-49 nɛ Isā 19:28-30)

33 Diyiè cómmú dii m̀nni yejo kè dèe biite ketenke kemou kémbi kè dè yà tuòkenè tewebiètè mètáàti.

34 Tewebiètè mètáàti m̀nni kè Yesu kuɔ̀̀ mmèdiè nke dɔ: Edoyii, Edoyii, damasabakitani (dèè tú: Kuyie, nKuyie, ba nkpeí nte kaa n yóu!).

35 Bèè dè bo kè be kó bèmabèe keè, ke béi nke d̀̀o: Keènnè ò yumè Edii.

36 Kè be kóo m̀ou cokè kéméúnni dis̀sũ̀ menéyáa nkécsó̀ nkuhàri yómmè kèyoutoo Yesu kòo bo yá, ke náa nke tú: Yóunè kè ti yà Edii bo koteni kóo cũ̀nni kudapààti ìnkè.

37 Kè Yesu kuɔ̀̀ mmèdiè, kètõte.

38 Kè kuyàakù kùu do pi Kuyie nçtè̀tè mieke ikuɔ̀̀ nenti kó kudieku kè kùu kètè de ìnkè nè difũ̀ni.

³⁹ Kè Odommu kó kuhāāpānku kùu ni tihāāpānti tekòùtè (100) kè kù còmmú Yesu iikè káyà Yesu ku mɛɛ boti kébéi nke dɔ: We nniti mènke tú Kuyie mBire nde!

⁴⁰ Kè benitipòbè mabè dè bo ke còmmú medétimè ke wúó. Bèè kó bèmabè tu: Maari Makitadaa ei kou nè Isaku dedapùmbire nè Sosesi be yō Maari nè Sadowbee,

⁴¹ bèè do ò neitinè ke pī nho tōmmú ò bo dii mōnni Kadidee, nè benitipòbè tɔbè pèu bèè do ò neinè kékote Sedisademmu.

Bè kūnnémè Yesu

(Wénté Matie 27:57-61 nè Duku 23:50-56 nè Isāā 19:38-42)

⁴² Kuyuoqu bè do ɔɔ tūntè kù deməu kè dè né wenté teompùtè,

⁴³ kè Sosefu Adimatee ei kou, kòò tú dibeéntīnni kou kè bè ò dé, kòo bàa Kuyie nkpràatiyuu bo tuakénimè, kòo kote nè dikōmbùò káyà Pidati kòò mɔɔ dinùù ke bo kūnné Yesu.

⁴⁴ Kè Pidatiti keé Yesu kumè mɛcāā, nkè dɛɛ ò di kòò yu kuhāāpānku kè kù beke, ke bo yà Yesu ku kè dè mōnte yoo dè í mōnte.

⁴⁵ Kè kuhāāpānku ò nāké, kòo duó ndinùù Sosefu kòo bo túóté Yesu.

⁴⁶ Kè Sosefuu donté kuyāākù kécūūnni Yesu kudapāāti, kòò pōū, kédóu nkufōti mieke bè keú kù dipèri mieke, kédèè képoo nkutāāri.

⁴⁷ Maari Makitadaa kó dihei kou nè Maari Sosesi yō ke bè nwúó mbè ò dɔú ndè.

16

Yesu yāntémè

(Wénté Matie 28:1-8 nè Duku 24:1-12 nè Isāā 20:1-10)

¹ Kè teompùtè pēēté kè Maari Makitadaa ei kou nè Maari Isaku yō nè Sadowbee kè bèè donté mekùò nkunòu natikù kōmè ke bo kote képe nYesu.

² Kè pike cute dimáási kó dikūnweñni kentuokoo kufōti borè kè diyie yènní.

³ Kè bè mbékú bɛmáā ke tú: We mbii yóó ti pooté kufōti kó kutāāri.

⁴ Bè wēnto dii mōnni kénsó nkuu tāāri pòòtè.

⁵ Kè bèè ta kufōti mieke, káyà odapaa mmòu kòò kàri, ke dáati tiyaāpéiti kè kufōwaa mbè pī mmediè.

⁶ Kè wèè dapàā mbè nāké ke dɔ: Kufōwaa mbáā di pī, di wanti Yesu Nansareti kou nwe bè baaké wè kudapāāti ñnkè. Ò yāntému ke ité, ò í kpraā die, ñtenè bè sòò ò dɔú dè.

⁷ Kōtenè kénáké o tancòumbè nè Pieri ke dɔ ò niité Kadidee, di bo ke nhò sōñké kéndōnnè ò sòò di nākémè.

⁸ Kè bèè yènni kécoké kè be kōnti au bá be ténke í te bɛmáā, bè í ndáati kénáké òmòu timati, ke yé kufōwaa ndie nke bè autémè.

Yesu benkemè omáā Maari Makitadaa ei kou

(Wénté Matie 28:9-10 Isāā 20:11-18)

[
⁹ Dimáási yiè kó dikūnweñni ndi Yesu yāntémè, kékete kébénke omáā Maari Makitadaa ei kou, ò do bèti wèè mieke yebókè yèyiekè.

¹⁰ Kòo kote kénáké bèè do neitinè Yesu, ke ś mbè kuò nYesu kó mukūū.

¹¹ Bè kèè dii mōnni Maari túmè Yesu yānté kòo ò yà bá bè í nti tá.

Yesu benkemè omáā otancòumbè bèdébè

(Wénté Duku 24:13-35)

¹² De kó difōnkúò kòo tancòumbè bèdébè nkōri depaa nkòo bè benke omáā kè dè ncáánnè ò sòò benkemè omáā Maari.

¹³ Kè bèè wēteni ke múnkèè tì nāké betòbè bá bè í nti tá.

Yesu do tōmmè o tancòumbè

(Wénté Matie 28:16-20 nè Duku 24:36-49 nè Isāā 20:19-23 nè Yesu Tōrè 1:6-8)

¹⁴ De kó difōnkúò ke né benke omáā o tancòumbè tɛpiítè nè omáā ke ś mbè kàri ke yo nkòo bè kprannè bè í tāmè ke dò nhò mènke yānté. Kè be yèmmè kpraā kpeñni, ke yé bè do í tāmè bèè tu bè ò yà kòò yānté be kpeti.

¹⁵ De mōnni kè Yesu bè nāké ke dɔ: Kōtenè kutenkù kuməu kénáké Tináānsàati benitibè beməu.

¹⁶ Wèè bo ti yie nkè bèè ò ánné bātémú Kuyie mbo ò dɛɛtè, kè wèè í ti yie nkùu ò kpetínné.

¹⁷ Ntenè bèè bo yie mbè yó ndəəri tii dieti: Bè bo mbeti yebókè nè n yètiri, kènnáá ntināācānti.

¹⁸ Bè bo mpīī nyiwáàke bá í í bè dāmmù, kè bè yà mutie mùu kòu mù báá bè dōò mɛyeyi mmamè, bè bo nnōnku be nɔu bɛmɔmbɛ ñnkè kè bè mieri.

Yesu wète ke dèkemè keḥnkè

(Wénté Duku 24:50-53 Yesu Tòrè 1:9-11)

¹⁹ Ti Yiè nYesu bè nàké mεmμε kédeè, kè Kuyie nhò tùóté, kédekenè keḥnkè, kòo kari Kuyie mbakù youú.

²⁰ Kè Yesu tancóùmbèε kote tipùti tímou kénnaante Tináansàtì, kè ti Yiè mbè bonè, kè bè dòòri tidieti, kè dè benkú bè náá nti tùmè tímómmonti.]

Duku wàrimè Tináaṅsààtì Di mpátírì tò tìi náàntì

Duku weè wàri di mpátírì kè di tì náá nYesu tumè Isidayeeri be kóo deetiwè nè kutenkú kuməu kóo deetiwè. Duku wàri o pátírì ke bo benke Yesu dómè mme benitibè nè Sammarii kóo niti kó dináaṅhántírì nè kukpáátiyeinkú kperi nè oniti weè bire do feti kóo wète ké dè pètè, nè Kuyie ntṣrè do nákéme benaacēmbè Yesu kó mupeitímù kpéi. Duku ti náá nKuyie ndómè mme besámpòbè nè beçiribè nè bepòòbè. Ke náké ke ìkú Yesu tùmè Onitibire, deè te kóo bâte ò yààribè kó ifuke ke tùòkenè Adammu.

Di mpátírì náàntì duó ke dòmmè

1. Duku wàrimè o pátírì 1:1-4
2. Yesu kó mupeitímù nè ò bádítimè o tómmù kpéi 1:5-4:13
3. Yesu pí mmù tómmù 4:14-19:27
4. Yesu fèütémè 19:28-23:56
5. Yesu kumè nè ò yáántémè 24:1-53

Mùù kpéi nte kè Duku wàri di mpátírì

- 1 Benitibè péu wàrimu Yesu fómму kó tináaṅtì tìi dṑò ti cuokè,
- 2 ke tūnne Kuyie nkó betəmbè bèè ò yà nè be nuə ndè keté dii mṑnni bè tì náké kè tì dòmmè.
- 3 M mómмуə nkè m biéké weti weti dè dṑò mèè boti nè dè keté dii mṑnni, ke sṑ ndè wenni ke dṑo n da wàri de kó tináaṅtì fṑ nhokóti Teofiiri.
- 4 Kàa nyé ke dò nha yie ntìi náaṅtì tú timómṑnti.

Kuyie ntṑnni do nákéme Isāa-Batiisi kó mupeitímù kpéi

- 5 Edṑti do tú dii mṑnni Sudee kóo kpáati kè ikuṑ niuti mṑu bo kóo yètiri tú Sakarii, ikuṑ niuti Abia kó fənafə kou, kóo pokú yètiri tú Edisabeti, Anə kó kufuku kou.
- 6 Beṑé kè bè dṑòri Kuyie ndómè, ke yíe nKuyie ntannṑ nè ku tié nyiməu. Timati í mbo bè bo bè sei ntìi mieke.

7 Kè bè kòté beṑé bá bè í məkə deṑire ke yé Edisabeti do tùmè teháunte.

8 Diyie marì kè Abia kó fənafə kó mefitimèe tuəkə

9 kéndṑnnè bè do ṑ ndəarimè, kè bèe táá tété kétáatè Sakarii kòo ta Kuyie nçṑtè kəntuṑ ntihúnti.

10 Kè benitibè beṑəu mbo ditowaá, ke báa nKuyie ò tṑò ndii mṑnni tihúnti.

11 Kè Kuyie ntṑnni cútəní kéncómму dihúntṑnni ìnkè, di pikú you.

12 Sakarii di yà dii mṑnni kè dèe ò di mediè nkè kufṑwáa nhò pí.

13 Kè Kuyie ntṑnni náké Sakarii ke dṑ: Kufṑwáa mbáa da pí nKuyie nçəutəmu a báammii, a pokú Edisabeti bo da peitè denitidabire kàa dè yu ke dṑ Isāa.

14 Diwèi bo da pí, nkàa yèmmèe narikə mediè kè benitibè péu nyānkú bè ò peitè mèè kpéi.

15 Ke yé ò yó ntúmè Kuyie nkóo nitidiwè nwe, ò í yó nyṑ diféè yoo menaá mmèè kó dimáa muṑ. Bè bo nyóò ò peitè kè Muyaánsaámù muu pānke ò piéké.

16 Weè yóò tēnnéni Isidayeeri be péu be Yiè nKuyie mborè.

17 O borime bo nwenni kè Kuyie nhò duṑ nku Yáa nnè muwərimú Kuyie pānāaṅtì náaṅtò Edii do məkə mù, kóo wète kénárikúnne ibi nè i cicebè, kéceete itookperi yembè kè bèe mṑəte meyəmmè, mèè bo yie nKuyie kətūntə benitibè kè bè mbəa ti Yiè.

18 Kè Sakarii beke Kuyie ntṑnni ke dṑ: M bo yíme kébanté ke dṑ a náa mmómмуə nke yé n kótémè kè m pokú kóté?

19 Kè Kuyie ntṑnni ò tērné ke dṑ: N tú Kabiyeri nwe ke bo Kuyie mborè, kè kú n tṑnni kè m bo da náké dè kó tináaṅsààtì.

20 A í me ntámè ke dṑ ndè bo dṑò, a nṑndenfè bo dari, bá a bá nnə nke náa nkè dè yàa dṑònnè, ke yé dè yóò dṑəmməu de mṑnni bo tuəkə dii mṑnni.

21 De mṑnni kè benitibè ò báa ditowaá kè dè bè di, kè bè mṑnté dè yímè koṑ ɔəte Kuyie nçṑtè mieke.

22 Ò yènni dii mṑnni ò í nna ke bo bè béinnè ké mbè benkú nè sinəu máa kè bèe banté ke dṑ timati tii ò tṑòkeni Kuyie nçṑtè mieke.

23 Sakarii dèe dii mṑnni o tómmù Kuyie nçṑtè, kékò nho çṑtè.

24 Kè dèe yíe sámpṑ kóo pokú Edisabetii púo nkémṑmke beṑáábè bènūmmù ke sori ke náa nke tú:

²⁵ Kuyie ndèntení n kpéi ke n dòò mesàà, ke dèite ifei ìì do m bo benitibè ìikè.

Kuyie ntónni nàkémè Yesu kó mupeitímù kpéi

²⁶ Edisabeti pouti màke dii mǎnni betààbè bèkuà, kè Kuyie ntónni ku tónni Kabiyèeri Kadidee kó dihei mari mieke, kè bè di tu Nansareti,

²⁷ desapùmbire marè dèè í yé onitidòù de borè, kè de yètiri tu Maari, kè Sosefu, okpààti Dafiti kó kufuku kou de pò.

²⁸ Kè Kuyie ntónni ta desapùmbire c̄t̄èt̄e ke dò: Maari, diwèl nda bo, Kuyie nda bonèmu ke da dòò mesàà mmedè.

²⁹ Kè dèe di Maari kòo mǎnté tii náahti botí nku.

³⁰ Kè Kuyie ntónni nàkè Maari ke dò: A bá nyiékù, Kuyie nkuu da dòò mesàà.

³¹ A bo púo nképeité denitidabire kè dè yu ke dò Yesu.

³² Ò bo ntú onitidiwè kè bè nhò yu ke tú Oĩnkènkpààti bire, kè ti Yiè nKuyie nhò duó nho yààri Dafiti kó dikpààtikàri.

³³ Ò bo ntú Sakòbu kàbe kóo kpààti sáà.

³⁴ Kè Maarii beke Kuyie ntónni ke dò: Dè bo yíme kédòò m mu nyí me nyémè onitidòù?

³⁵ Kè Kuyie ntónni ò t̄t̄úné ke dò: Muyaánsààmù bo cúténí a ìnkè kè Oĩnkènkpààti da dátinné o kó medéè, dèè te debire a yóo peité dè í yó mmàkemè meyei, bè bo ndè yu ke tú Kuyie mBire.

³⁶ Nte a t̄ebite Edisabeti pùommè o kóti mieke ke bo otànkù kuónwè, wenwe bè do tú wè t̄ehāunte.

³⁷ Ke yé dèmarè í yóunèmmè Kuyie.

³⁸ De mǎnni kè Maari dò: N tú Kuyie nkóo tǎnti nwe, dèe dòò kéndònnè a béimmè.

De mǎnni kè Kuyie ntónni íté.

Maari kòtemè Edisabeti dǎummu

³⁹ Kè Maarii íté kékote Sudee kó dihei mari yetārè ìnkè,

⁴⁰ k̄étuàke k̄éta Sakarii c̄t̄èt̄e kédòu nhEdisabeti.

⁴¹ Kè Edisabetii keè Maari ò dǎummè kè debiree nampe o pouti mieke kè Muyaánsààmù ò píe.

⁴² Kòo píéké ke dò: Kuyie nda dòòmu mesàà mbenitipòbè bémou mieke, kè ku kó mesàà mbonè debire a púo ndè.

⁴³ N tú we kè n Yiè nyó k̄atení n c̄t̄èt̄e.

⁴⁴ Ke yé n kèè dii mǎnni a dǎummu kè diwèl pí ndebire m pouti mieke kè dè nampe.

⁴⁵ Dè nda naati ke yé a yiemmmè ke dò nKuyie nda nàkè ti bo dòò.

Maari kó f̄eyènf̄e

⁴⁶ Kè Maarii denté ke dò:

N wènni s̄antímu n Yiè,

⁴⁷ kè n yèmmè naatinè Kuyie

kunku n d̄eetiwè.

⁴⁸ Ke yé kù n wèntémè f̄eñsààf̄e,

mí nku kóo tǎnti s̄ant̄p̄òù,

kè bè bo nni nyu sáà ke tú diwèl yiè.

⁴⁹ Ke yé Muw̄erímù mumou yiè nni ndòòmè dèmarè dierè,

wenwe wèè yètiri tú kpa meyei,

⁵⁰ kòò kuà mmesémmè sáà bèè ò dé,

⁵¹ ke yòute o bakù nè muw̄erímù

kè siféi yembè c̄iété,

⁵² ke buó mbekpààtibè

ke íi mbeç̄ribè,

⁵³ ke píe ntikpàti dikònni bo bè,

ke bèti tikpàti yembè be nou sinúmmù,

⁵⁴ ke kuó mmesémmè ku kó betòmbè Isidayeeribe,

ke bè teennè,

⁵⁵ kéndònnè kù do ti nàkémè ti cicebè

nè Abarahammu kó diyuu ìnkè

nè o yaábíó sáà.

⁵⁶ Maari do bo mbonè Edisabeti ke dò betààbè bètāāti ndi k̄ew̄ete kékò nho cie.

Isāa-Batiisi kó mupeitímù

⁵⁷ Kè Edisabeti peit̄m̄onn̄i tuàke kòo peité denitidabire.

⁵⁸ Edisabeti p̄eetitòbè nè o naàmùnkù kòbè kè bèe keè ti Yiè nKuyie nhò dḡḡ mèè sàà nkòò w̄ennḡnḡ kè bè nyānku.

⁵⁹ Debire yiè nínni yiè kè bèe kotení ke bo dè cānté, kéndó kó dè yu ke dḡ Sakarii, de cice yètiri.

⁶⁰ Kòo yḡ yete ke dḡ: Debire yètiri yó ntú Isāā nwe.

⁶¹ Kè bèe yete ke dḡ: Òmòú í bo di naàmùnkù mieke wèè mḡke de kó diyètiri.

⁶² Kè bèe beke Sakarii nè tenḡtè ke bo yà ò dḡ o bire yètiri yó ntú mù.

⁶³ Kè Sakarii beke tedab̄eetè k̄wāri ke dḡ: O yètiri yó ntú Isāā nwe. Kè d̄eè bè di bemou.

⁶⁴ Kòo nḡndenf̄e p̄ānkeē date kòo na k̄b̄eí nk̄sānt̄e Kuyie.

⁶⁵ Kè kuf̄wāá mp̄ī nho c̄p̄eetitòbè bemou, kè de kó tināānt̄i pit̄é, k̄tuokenè yehekè yèè bo Sudee kó yetārè ìnkè.

⁶⁶ B̄eè kó dimāà ti kèè kè bè mbékú bemāà ke tú: De kó debire sàà yó ntú we?

Kuyie nkó muw̄erimú muù do ò bonè.

Sakarii kó feȳenf̄e

⁶⁷ Kè Muyaānsāāmùu p̄ie nSakarii, debire cice kòo nāké Kuyie mp̄ānāānt̄i ke dḡ:

⁶⁸ Tí Yiè nKuyie tinti Isidaȳeribe tū nkù, n da sānt̄imu.

F̄ḡ nwèè teennè a nit̄ibè ke bè deet̄é,

⁶⁹ ke duānní Odeet̄iwè diēwè

a kóo t̄ōnt̄i Dafiti kó kufuku mieke,

⁷⁰ a p̄ānāānt̄i nāāmbè do ti nākēmu nè dimānni,

⁷¹ a yóó duānním̄e Odeet̄iwè,

kòo tí deet̄énè tí k̄p̄ant̄id̄ent̄òbè,

ke tí patenè bèè tí níí.

⁷² A d̄entenimú a kó metaummè sàāmè k̄p̄eí,

ke kuó nti cicebè mesémmè.

⁷³ A do nāké tinti ti yāri Abarahammu ke dḡ:

⁷⁴ A bo ti deet̄énè tí k̄p̄ant̄id̄ent̄òbè,

kè tí na k̄mp̄ī nha t̄ōmmú ke bá nyīk̄k̄ù,

⁷⁵ k̄éndó mp̄áí a ìlk̄e,

ke d̄ari a dóm̄e tí fōmmu mumou mieke.

⁷⁶ F̄ḡ m bire,

bè bo nda yu ke tú

Oīnk̄enk̄p̄āāt̄i kó tip̄ānāānt̄i nāānt̄ò,

ke yé f̄ḡ yóó niit̄ém̄e k̄t̄ūnt̄e tí Yiè nce,

⁷⁷ k̄ébenke benit̄ibè tí Yiè nyóó bè deet̄ém̄e,

ké bè c̄íē mbe yeí.

⁷⁸ Nè Kuyie nkó mesémmè diēm̄e k̄p̄eí nke,

kù tí duānním̄e k̄ēīnk̄e kó kuwenniku,

⁷⁹ kè kù bo m̄it̄é

bèè bo mukūú nkó dibil̄nni mieke,

ke tí tannè meōmp̄um̄e kó kuce.

⁸⁰ Kè debire nkótiri ke k̄p̄enkú Kuyie nkó kuce mieke k̄éta k̄embo dikp̄áà mieke ke yà keténè o t̄ōmmú Isidaȳeribe cuokè.

2

Bè peit̄ém̄e Yesu

(W̄ent̄e Matie 1:18-25)

¹ Sesaa Okusiti do tú dii m̄ōnni okp̄āāt̄i, k̄éānné mukāmm̄u ketimù o kó ketenkè kemou mieke.

² De kó mukāmm̄u ketimù do ānné Kiriniisi tú dii m̄ōnni ndi k̄umāndāá Sidii kó kutemp̄e mmieke.

³ Kè benit̄ibè bemou nk̄ōri bá wè o yembè eí kè bè wāū be yèt̄e.

⁴ Kè Sosefuu íte Nansareti Kadidee temp̄e, k̄ékte Dafiti kó dihei bè tú di Betideemmu Sudee kó kutemp̄e mmieke, ke yé ò tumè Dafiti kó kunaāmùnkù kou nwe,

⁵ ke bo wāri o yètiri ke neínè Maari o pokù kòo puó.

⁶ Kè bè mbo Betideemmu kè d̄e yà tuokenè Maari bo peit̄ém̄e.

⁷ Kòo peit̄é o kóo po, kóo p̄ū nkuyāākù ke d̄ou nyiwūš yonnè kùù nenkù mieke, ke yé bemb̄e do í p̄et̄ém̄e mef̄ie ntep̄òc̄f̄et̄e mieke.

Kuyie ntōnni nàkémè bepecēmbè bè peitémè Yesu

⁸ Ke sś mbepecēmbè mahè bo Betideemmu kó depaa nkeyènkè, ke baa be pe.

⁹ Kè Kuyie ntōnni kotoo be borè, kè Kuyie nkó kuwennikuu bè fité kè kufōwáa mbè auté.

¹⁰ Kè Kuyie ntōnni bè nàké ke dā: Kufōwáa mbáá di pí, n di tóni Tináaansàati nti tii yó ntú kubotí kuməu kó kuyehnaati.

¹¹ Bè di peitému yie Kirisi Odeetiwè, ti Yiè nDafiti kó dihei mieke.

¹² Nteñè dèè yó nte kè di ó banténè, di bo yà debire kè dè pūś kuyààkù kéduá iwūš yonnè kùu nenkù mieke.

¹³ Dende bāmbà nkè Kuyie nkó yetārè teyèe cúténí keñkè péu kéwēnnénè Kuyie ntōnni kè yè nsāntí Kuyie nke tū:

¹⁴ Kuyie nyètiri ndeu keñkè mieke,
kè ku kó mesàa nní mbonè benitibè
ku dó bè ketenkè ñnkè!

Bepecēmbè kōtemè ke dau nYesu

¹⁵ Kuyie ntārè wēte dii mōnni keñkè kè bepecēmbèe nàké bemáá ke dā: Ti kōtenè Betideemmu kényà dèè dōd, ti Yiè nti nàké dèè kpéí.

¹⁶ Kè bēe ité mecāā nkékte kényà Maari nè Sosefu nè debire kè dè duó iwūš yonnè kùu nenkù mieke.

¹⁷ Bè yà dii mōnni debire kè bè nàké Kuyie ntōnni do bè nàké ti de kó debire ñnkè.

¹⁸ Kè dēe di bèè kó dimàà kèè bepecēmbè náá nti.

¹⁹ Kè Maari ti āā o yēmmè ke toti o yēmmè ti ñnkè.

²⁰ Kè bepecēmbè nwēti ke sāntí Kuyie nke déúukunko ku yètiri bè kèè ti ke ti yà ti kpéí, nke yé dè do dōdómè Kuyie ntōnni bè nàké mèè botí nku.

Bè yúmè Yesu o yètiri

²¹ Kè dēe tuoke diyie nínni bè yóo cānté di debire, kè bēe dè yú ke dā Yesu, Kuyie ntōnni do ò yu di bá bè mu nyí ò pūó.

Bè benkemè Yesu Kuyie

²² Mōyiisi do dáu nyii kuś tūke dii mōnni, Sosefu nè Maari kè bēe kōtenè debire Sedisademmu kè bo dè benke Kuyie kédaó ikuś mewénkúmè kpeyi,

²³ ti wārimè ikuś mieke ke tū bè ní duś bèè tu Mpo be kó dimàà Kuyie.

²⁴ Sosefu nè Maari kè bēe kote kédaó ikuś yēmmè, kékuo yekpetinónkperè yédèe yoo sinónkpeé mómmonsí sídési.

²⁵ Dè do sś nhoniti mōu wèe bo Sedisademmu kōo yètiri tú Simmešš, kōo dōdri Kuyie ndó dè ke dé Kuyie kè Muyaánsààmù ò piéké, kōo bàa Isidayēeribe kōo deetiwè.

²⁶ Ke yé Muyaánsààmù do ò nàkémè ke dā ò bo yà Kirisi Odeetiwè, Kuyie ntōnni wè, ke né na kékú.

²⁷ Kè Muyaánsààmù niité Simmešš kōo ta Kuyie ncētè Yesu yembè ò kārinní dii mōnni ke bo dáó ikuś.

²⁸ Kè Simmešš cōuté debire kēsāntè Kuyie nke dā:

²⁹ N Yiè nha do nàké ti dōdmu,

di mmōnni yóu mí a kōo tōnti

kè n kú nè diwèi.

³⁰ Ke yé n yāmè nè n nuo

a duānni wèè deetiwè,

³¹ ibotí iməu kpéí nke a ò duānnimè,

³² wèè tú kuwenniku kùu yóo míité yebotè,

kéduś nyIsidayēeribe disānni.

Simmešš nàkémè Kuyie mpāānāanti Yesu kpéí

³³ Kè dēe di debire cice nè de yš Simmešš náá ti debire kpéí.

³⁴ Kè Simmešš mōo Kuyie nkó mesàa mbe kpéí nkédeé kénáké Maari ke dā: Debire die nkpeí nke Isidayēeribe péu yóo duómè kè péuu ité. Dè yó ntú Kuyie nkó dibenkəri ndi ke cé ntineiti besúkùbè cuokè.

³⁵ Meyēmmè mèè do sōri kè mèe feitè. Kè fś mMaari, deməu memme dè bo ndò ndisié kékəute a yēmmè.

Anni sāntemè Kuyie

³⁶ Ke sś nKuyie mpāānāanti náāntò mōu dè bo kè bè ò tu Anni, Fanniyēeri kōo sapàà, Aseé kó kubotí kou ke kōté mediè, ò do yóo yenke ke mu nyí yé onitidòu kè bè mməke yebie nyèyieké kōo dáuu kú.

³⁷ Kòo ntú okúpokù kétuàkenè yebie nsipísini nè yènàà ke báá nKuyie, Kuyie nçîètè mieke, ke bou dinùù.

³⁸ Kòo múnkèe tuàkení de m̀̀nni késànte Kuyie nkénáké Yesu kpéí Sedisademmu kòbe bèè do baà Odeetiwè.

Yesu nè o yembè bè wètemè Nansareti

³⁹ Maari nè Sosefu bè d̀̀d̀ dii m̀̀nni Kuyie nkó ikuó kédeè kéwète kékònnè debire Nansareti Kadidee kó kutempè mmieke.

⁴⁰ Kè debire nkótíri ke kpénkú ke m̀̀ke mecii nkè Kuyie nkó mesàà ndè bonè.

Yesu tamè Kuyie nçîètè de m̀̀nni ke m̀̀ke yebie ntepiítè nè yèdèè

⁴¹ Yesu yò nè o cice bè do 55 kòtemu bá dii benni Sedisademmu diyentèbanni.

⁴² Yesu m̀̀ke dii m̀̀nni yebie ntepiítè nè yèdèè kéneinè o yembè kè bèe kòte, ke yé ò t̀̀òkè m̀̀ o m̀̀nni.

⁴³ Dibanni kó yewe dèè dii m̀̀nni Maari nè Sosefu kè bè nkùnti bá bè í ndààte ke dò nYesu í bè neinè, kè Yesu nkpaá Sedisademmu.

⁴⁴ Kè bè d̀̀ kuce diyie dimáá ke yé ke tú Yesu neiné betòbè, kòò m̀̀ntè kékete o wammù be cèí kòbe nè be népobè borè.

⁴⁵ Bá bè í nhò yà kéwète Sedisademmu koò wanti,

⁴⁶ kóò yà diyie t̀̀ánni yiè Kuyie nçîètè mieke kòo soké ikuó niùbè cuokè kè bè náá nkòò kèimú ke bè bèkú tináaanti.

⁴⁷ Kè dèe di bèè kó dimáà dè bo mecii nhò m̀̀ke mè nè ò bè ténninko mèè botí.

⁴⁸ O cice nè o yò bè ò yà dii m̀̀nni kè dèe bè di mediè nkòo yò ò beke ke d̀̀: M bire, dè dòmmè kàa ti d̀̀ò memme? Mí nnè a cice ti da wammúmu kè ti yèmmè cààrè.

⁴⁹ Kòò bè t̀̀íné ke d̀̀: Di n wanti ke yè mba? Di í yé ke d̀̀ n dò nképf n cice t̀̀mmáá?

⁵⁰ Bè me nyí mbanté ò d̀̀ kè bè nàkè tí.

⁵¹ Kè Yesu bè neiné kè bèe wète kékò nNansareti, kòò nyíe mbe kpèti kòo yò nhàà dèè kó dimáà d̀̀d̀ri o yèmmè mieke.

⁵² Kè Yesu nkótíri kòo cii ndèúkú kòo d̀̀arimè nweni Kuyie nnè benitibè.

3

Isāa-Batiisi kó mutōmmú

(Wénté Matie 3:1-12 nè Mariki 1:1-8 nè Isāa 1:19-28)

¹ Tibèeri Sesaa kó tikpàti benni tepítè nè dinummuri mieke, kè P̄nsi Pidati tu Sudee kòò kùmàndáá kè Edòti Tetidaki tu Kadidee kóo kpààti, kòo nantè Fidipu tu Itidee nè Tadakonniti kó ketenke kóo kpààti. Kè Disanniya Tetidaki tu Abidenni kóo kpààti.

² Ke s̄́ nhAnni nè Kaifu bè tu ikuó niùbè kó bekótibè. Kè Kuyie mbéinnè Isāa, Sakarii bire dikpáá mieke.

³ Kè Isāa kòte Suditè kó yehèké kènnáante benitibè ke tú: Duónnè kè bè di ànnè bātèmmù, dèè benkú ke dò ndi borime cèète kè Kuyie ndí c̄́é ndi yei.

⁴ Memè kè dèe d̀̀d̀ kéndò nKuyie mp̄ānāaanti náaantò Esaii do w̄ari ti ke d̀̀:

Oniti wèè bo dikpáá mieke

wèè péu metammè ke tú:

T̀̀ntenè ti Yiè nkó kuce,

séinnè o ce,

⁵ kèitinnè yefòtè yemou

képante yetārè nè sitáá,

késéi nyice ù kòimú

kèhenne dèè ikú.

⁶ Kè benitibè bamou yà Odeetiwè Kuyie nduónni wè.

⁷ Kè Isāa nnáá mbèè k̀̀rini o borè kòo bo bè ànnè bātèmmù ke tú: Iwààke d̄́ndi! We ndi nàké ke tú di yenténè Kuyie nkó kemieke kè kèrini?

⁸ Di borimee benke t̀̀nkè di cèètè m̀̀. Di bá ntú dè sànnè di bo ntúmè Abarahammu tu di cice. N di náá m̄́mmuo nwe, Kuyie mbo na kétúótému ye nt̄̀rè ké d̀̀d̀ Abarahammu kó iyaábí.

⁹ Ok̄̀t̄̀i s̄̀t̄̀ému o p̄̀t̄̀è ke bo u detie. Detie ndèè kó dimáà í péi yebe sààyè bè bo dè u kéc̄̀su.

¹⁰ Kè benitibè ò beke ke d̀̀: Ti né dò nkéd̀̀d̀ ba?

¹¹ Kòò bè t̀̀íné ke d̀̀: Kè wèè m̀̀ke yeyaábòrè yèdèè wèè p̄́ dimáà wèè kpa, kè wèè m̀̀ke tidiiti kòo toténè wèè kpa.

¹² Kè bedampóocoutibèe katení Isāa borè, kòo bo bè ànnè bātèmmù, kóò beke ke d̀̀: Okóti ti dò nkéd̀̀d̀ ba? Kòò bè t̀̀íné ke d̀̀:

¹³ Di bá ncou d̀̀ampóò kè dè p̄́nkú bè yè nyi mmámè.

¹⁴ Kè bēhāāpòmbè è ò beke ke dò: Tínti tá? Ti dò nkédòò ba? Kòò bē tērné ke dò: Di báá fiète òmòù kpere nē muwērímú, di báá pī nhòmòù kòò di yietí detetirè, di yèmmè ònāatìnè bē di yietí ì dífí.

¹⁵ Benitibè do me mbaamè Odeetiwè kè bē yèmmè ndò Isāā bo ntú Odeetiwè nwe.

¹⁶ Kè Isāā bē nàkè ke dò: Mí n di āā bātèmmù nē menie mme, wèè n tūnní ò deumu ke m pēēté, n yí tūòke m bo ütémè ò neütí kó mutáá, nwe bo ndi āā bātèmmù nē Muyaánsààmù nē muháá.

¹⁷ Ò to ò pienkù nku ke bo ye nkébate mebíi nnè tifùtí kēānné mebíi nho bəu mieke kécósu ntífutí muháá mmùù í kō mmu mieke.

¹⁸ Nē itíè mpéu mieke nke Isāā do náammè benitibè Tināānsààtí,

¹⁹ Kékpannè okpààtí Edòtí Tetidaki ò fiète mēè kpéí ò nantè Fidipu pokù Edodiyati ke puoke, ke wēte ke dāò meyei tēmè péu.

²⁰ Kè Edòtí né dōke yíé kédòò meyei nképí Isāā kékpetínmé.

Bè do ānnémè Yesu bātèmmù

(Wénté Matie 3:13-17 nē Mariki 1:9-11)

²¹ Kè Isāā nhāā benitibè bəmòu bātèmmù kè Yesu múnkeke duò nkòò ò ānné bātèmmù kòò bántè Kuyie kè tiwetíi kpeté.

²² Kè Muyaánsààmùu cúténí ò Ìnkè ke dōnnè dikpētínònkperi, kè bēè keè metammè mamè keñkè bíkè kè mè tu: Yie nweè tu m birè kè nh ò dó mesàà nkòò tá mediè.

Yesu kó kufuku

(Wénté Matie 1:1-17)

²³ Yesu do yóò keté ò tōmmú ke mōke yebie nspísitāātí ndi kè benitibè yèmmè ndò ò cice tú Sosefu, kè Sosefu cice tú Edii.

²⁴ Kè Edii cice ntú Matati, kè Matati cice tú Defii, kè Defii cice tú Mēdisii, kè Mēdisii cice tú Yannaii, kè Yannaii cice tú Sosefu.

²⁵ Kè Sosefu cice ntú Matatiasi, kè Matatiasi cice tú Amōosi, kè Amōosi cice tú Naummu, kè Naummu cice tú Esidii, kè Esidii cice tú Nakaii.

²⁶ Kè Nakaii cice ntú Maati, kè Maati cice tú Matatiasi, kè Matatiasi cice tú Semmeinni, kè Semmeinni cice tú Yosee, kè Yosee cice tú Yodaa.

²⁷ Kè Yodaa cice ntú Yoannanni, kè Yoannanni cice tú Desaa, kè Desaa cice tú Sodobabēeri, kè Sodobabēeri cice tú Sadatieri, kè Sadatieri cice tú Nēdii.

²⁸ Kè Nēdii cice ntú Mēdiki, kè Mēdiki cice tú Adii kè Adii cice tú Kosammu, kè Kosammu cice tú Edimadammu, kè Edimadammu cice tú Eeri.

²⁹ Kè Eeri cice ntú Sesuu, kè Sesuu cice tú Ediesee, kè Ediesee cice tú Yodimmu, kè Yodimmu cice tú Matati, kè Matati cice tú Defii.

³⁰ Kè Defii cice ntú Simmēōō, kè Simmēōō cice tú Sudaa, kè Sudaa cice tú Sosefu, kè Sosefu cice tú Yonnamu, kè Yonnamu cice tú Ediakimmu.

³¹ Kè Ediakimmu cice ntú Mēdeya, kè Mēdeya cice tú Mēna, kè Mēna cice tú Matataa, kè Matataa cice tú Natāā.

³² Kè Natāā cice ntú Dafiti, kè Dafiti cice tú Isaii, kè Isaii cice tú Obēdi, kè Obēdi cice tú Boasi, kè Boasi cice tú Sadimōō, kè Sadimōō cice tú Nasōō.

³³ Kè Nasōō cice ntú Aminadabu, kè Aminadabu cice tú Adiminni, kè Adiminni cice tú Adinii kè Adinii cice tú Esidommu, kè Esidommu cice tú Pedesi, kè Pedesi cice tú Sudaa.

³⁴ Kè Sudaa cice ntú Sakōbu, kè Sakōbu cice tú Isaki, kè Isaki cice tú Abarahammu, kè Abarahammu cice tú Tedaa, kè Tedaa cice tú Nakōō.

³⁵ Kè Nakōō cice ntú Seduki, kè Seduki cice tú Edeuu, kè Edeuu cice tú Pedeki kè Pedeki cice tú Ebēeri kè Ebēeri cice tú Siraa.

³⁶ Kè Siraa cice ntú Kainammu, kè Kainammu cice tú Adifakisari, kè Adifakisari cice tú Semmu, kè Semmu cice tú Nōwee, kè Nōwee cice tú Demeki.

³⁷ Kè Demeki cice ntú Matusademmu, kè Matusademmu cice tú Enōki, kè Enōki cice tú Yedeti, kè Yedeti cice tú Madedeedi, kè Madedeedi cice tú Kenammu.

³⁸ Kè Kenammu cice ntú Enōsi, kè Enōsi cice tú Seti, kè Seti cice tú Adammu kè Adammu cice ntú Kuyie.

4

Dibòò do bennémè Yesu

(Wénté Matie 4:1-11 nē Mariki 1:12-13)

¹ Kè Yesu nyētíní kukò nSuditēē kè Muyaánsààmù ò piéké kóò tanné dikpáá mieke.

² Kòò dā yewe sipísínàà kè dibòò ò beú. De kó yewe mieke ò do í yo ndēmarè kè dikōnni ò pī.

³ Kè dibòò ò nàkè ke dò: Kāa tu Kuyie mBire nde, duò nkè ditāri dii nnaá mmudii.

4 Kè Yesu di tèńńé ke dà: Tì wàrimu ke tú: Onìtì í fòunè mudii máá.

5 Kè dibòò ò dèkenè ditàri diari ìnkè kóò bènke dimònni dimáá ketenkè kó yekpààtiyò yemou, kóò nàké ke dà: N yóò da duòmmu ye nkpààtiyò yemou nè ye kpeti, ke yé múi dè temè, ke dè duò n dè dónè wè.

7 Demou mie nfòò yó ndè te, kè nsà kàa nìnkú n yìikè.

8 Kè Yesu di tèńńé ke dà: Tì wàrimu ke tú: Á mbáá nha Yìè nKuyie mmáá kèmpfì nkuù tòmmú.

9 Kè dibòò ò kàtenè Sedisadèmmu kóò dèkenè Kuyie nciètè ìnkè kóò nàké ke dà: Kàa tú Kuyie mBìre nde, puuo,

10 ke yé tì wàrimè ke tú: Kuyie mbo duò ndinùù ku tǝrè kè yè nda baa,

11 ké da cóuté bá a naacètè báá bétè ditàri mari.

12 Kè Yesu di tèńńé ke dà: Tì wàrimu ke tú: Á báá benné a Yìè nKuyie.

13 Kè dibòò ò benné mēbennimè memou kè mēe deè kè dii ité kémbaa dimònni teri.

*Yesu do tièmmè benitibè titiintouti mieke
(Wénté Matie 4:11-17 nè Mariki 1:14-15)*

14 Kè Yesu nwèti Kadidee kó kutempè nkè Muyaánsàdmù ò piéké nè muwèrimú kè bè nnáá nho kpéi nde kó kutempè nkumou mieke.

15 Kòo ntiè mbenitibè titiintouti mieke kè benitibè bemou nhò sánti.

*Yesu do náammè Kuyie nnáanti Nansareti
(Wénté Matie 13:53-58 nè Mariki 6:1-6)*

16 Kè Yesu kote Nansareti ò biikú dè, ke tó ta kutiintouku teomputè yiè kéíté ke bo kàa ndipátiri.

17 Kè bèè ò duò nKuyie mpāānāanti náāntò Esaii kó dipátiri kòo pīnte tì wàri dii bòri ke tú:

18 Tì Yìè nKuyie nkó muyaá mmuù bo n yīnkè,

kù n tǎātému ke cóù n yuu mekùò ke n tǎ,

kè m bo nàké Tináānsáati besénnibè,

kédeetè tidaati, kéwéi ntiyūānti,

kédeetè bè fēūnko bè,

19 kénáké Kuyie nkó mesàa mbenni tūàkamè.

20 Kòo deè kéképú ndipátiri kéduò nho tǎnti kékari kè bèè kó dimàa bo kutiintouku mieke kè bè nhò wùó.

21 N kòo bè nàké ke dà: Di bo ke yo tii náānti yie nti dòòmu.

22 Kè dèè bè di bemou kè bè nhò sánti Tináānsáati ò náá nti kpéi, kémbékú bemáa ke tú: Dè í dò nSosefu bìre nde?

23 Kè Yesu bè nàké ke dà: N yému ke dò ndi bo n nàké dináānhāntiri dii tu: Otānti taā nhamáa. Ke n nàké ke dà: Tì kèè kè bè yē nha dòò dè Kapennaummu, daò de die nha ei.

24 Kè Yesu yíé kébéi nke dà: N di náá mmómumu nwe dè ǎǎ í mpénsiri Kuyie mpāānāanti náāntò mōu ò ei.

25 Bekúpobè do sūmu Isidayeribe mieke, Edii kó dimònni, fetaafe do yietì dii mōnni ke dā yebie nyetāati nè dikéè, kè dikōnni diarii tannì dihei.

26 Kuyie me nyí nduò nkè Edii kote be kóò mōu borè, kéduò nkòo kote okúpokú mōu borè nde kòo ā Sadaputaa, Sitǎǎ kó ketenkè mieke.

27 Yekùò mmúnke do sūmu Isidayeribe mieke Kuyie mpāānāanti náāntò Edisee kó dimònni. Ò me nyí mmiekunne ye kó dimari kémiekunne Naamaa Sidii kó ketenkè kou nwe omáa.

28 Bè kèè dii mōnni de kó tināanti kutiintouku mieke kè bè mieke peike bemou.

29 Kè bèè ité kóò pī nkédekenè bè do maá dii tǎri ìnkè, ke bo ò tēnteni kudúókú mieke.

30 Kè Yesu yè be cuokè kèpèēté.

*Yesu bètimè dibòò oniti mieke
(Wénté Mariki 1:21-28)*

31 Kè Yesu kote Kapennaummu Kadidee kó kutempè mmieke kèntiè mbenitibè teomputè yiè.

32 Kè dèè bè di mediè nke yé ò do bè náānnāmè muwèrimú mmu.

33 Kòo niti mōu bo kutiintouku mieke, kè dibòò ò ta, kòo kuónko mediè nke dā:

34 Tì kpeti dōmmè Yesu Nansareti kou, a kōteni ke bo ti kuomaa? N yému ke dò nha tú Kuyie ntōnni wè, wèè kpa meyei.

35 Kè Yesu péi ndibòò ke dà: Cíéké kèyé oniti yie mmieke!

Kè dii ò bō mbenitibè cuokè, kèyé, bá di í ò dōò meyei mmamè.

³⁶ Kè dèe bè di bəmou kè bè mbékú betabè ke tú: Ɔmmu wərimú bo onitì yie nnáahti mieke, kòo péinko yebokè kè yè yié?

³⁷ Kè bè nnáa nYesu kpéí de kó ketenkè kemou mieke.

Yesu do miékunnemè Siməo poku yə
(Wénté Matie 8:14-17 nè Mariki 1:29-34)

³⁸ Kè Yesu yè kutíntouku mieke kékote Siməo cĕtè ke sá nho poku yə mə nkòo kònti tònni mēdiè, kè bèe bántè Yesu ke dō wēe ò miékunne.

³⁹ Kòo sĭnné o ĩnkè kėpéi mmuməmmú kè mùu deè, kòo pànkəe íté kéwaa mbè bo di mù.

⁴⁰ Diiyè ta dii mǎnni bèè kó benitibè do mə mmuməmmú mubotí mubotí, kè bè mbè kòrinní Yesu borè kòo bè nǎnku o nau ke bè miékunko.

⁴¹ Kè yebokè n̄yìè benitibè péu ke wékíí ke tú: Kuyie mBire nde! Kè Yesu nyè kpànnè ke tú yè bá nnáa nke yé yè yémèmu ke dō nhò tú Kirisi.

Yesu do yetimè Kapennaummu bá bè í dō
(Wénté Mariki 1:35-39)

⁴² Dè wenté dii mǎnni kè Yesu yè dihei kékote omáa borè kè benitibè péu nhò wanti, kóo yà kéndó ò nkpaá be borè kè báa íté.

⁴³ Kè Yesu bè náké ke dō: N dō nkénákému Tináaṣàati Kuyie nkpààtiyuu kpeti yehékè teyè ke yé Kuyie nni ntǎnnimè deè kpéí.

⁴⁴ Kòo kote kénnaante Kuyie nnáahti Kadidee kó titíntouti mieke.

5

Yesu do yumè o tancòumbè kètibè
(Wénté Matie 4:18-22 nè Mariki 1:16-20)

¹ Diiyè mari kè Yesu mbo Senesareti kó menie mborè kè ditĭnni ndeiti ke bo ò tǎonnè kékèe Kuyie nnáahti.

² Kè Yesu yà tidabeeti tidéti menie nnùù kè beyĭnwambè cùtè ke əu be yĭnditirè.

³ Kè Yesu ta ti kó kumakú, kùu tu Siməo kəku, kóo náké ke dō bèe fūtenè menie nnùù sámpó, kè bèe fūte kè Yesu nkari kudabekú mieke ke tiè nditĭnni.

⁴ Ó tiè ndii mǎnni benitibè kédeè kénáké Siməo ke dō: Kōtenè kudabekú decūpure kè dí bo ndi yĭnditirè.

⁵ Kè Siməo ò tēnnè ke dō: Okótí, ti yíè nke buðmmu bá ti í pí, a né mè mbéimmè m bo bo ndeditirè.

⁶ Kè bèe bo nképi siyĭi péu kè sii píe nkè be ditirè ĩtǎu.

⁷ Kè bèe pasiri be népobè bèè bo kudabekú tekú ke dō bèe kōtení kè bè teennè, kè bèe kōtení kédei siyĭi kėpíe ntidabeeti tidéti kè ti ndó kédiu.

⁸ Siməo Pieri dè yà dii mǎnni kéninkoo Yesu ĩkè ke dō: N Yiè bá n tǎonnè, n tú onitiyiwe nwe.

⁹ Ke yé kufəwaa nhò autémè nè o népobè bè pí nsii yĭi kpéí.

¹⁰ Kè Isaku nè Isāa Sebedee kó ibí Siməo népobè kperè múnke mme ndò, kè Yesu náké Siməo ke dō: Bá nyĭékú, di mmǎnni a yó ntú onitiwanti nwe.

¹¹ Kè bèe kōtenè be dabeeti menie nnùù kè de nti yóu kētĭnne Yesu.

Yesu do miékunnemè dikǎnni
(Wénté Matie 8:1-4 nè Mariki 1:40-45)

¹² Diiyè mari kè Yesu mbo dihei mieke, kè dikǎnni marii kōtení o borè, kéninkoo o ĩkè kóo bántè ke dō: Okótí kàa dō a bo na kè m miékunne, kè n wénkunne.

¹³ Kè Yesu youte o nòutè kè di kááké ke dō: N dǎmu, á wenke. Dende bàmabà kè tikǎntii deè kòo miété kéwenke.

¹⁴ Kè Yesu o cau nwetì wetì ke dō: A báa náké òmòu, a né kote kébenke amáa ikuú nùiti kédoò Məyiisi kuú pátiri yēmmè, kè dèe benke benitibè bəmou a miétémè.

¹⁵ De mǎnni kè Yesu yētiri né ðake pitè kè benitibè nkòrini o borè ke bo keè o náahti kòo bè miékunne.

¹⁶ Kè Yesu né íté kékote omáa borè kémbáa nKuyie.

Yesu do miékunnemè kuhòukù
(Wénté Matie 9:1-8 nè Mariki 2:1-12)

¹⁷ Diiyè mari kè Yesu ntiè mbenitibè, kè Fadisĭbe nè ikuú wāābè bèè bo Kadidee nè Sudee nè Sedisademmu, kè bè kəkè de mieke, kè Kuyie nkó muwərimú ò bonè kòo miékunko bəmoumbe.

¹⁸ Kè bèmabèe tuəkení ke to kuhòukù, kè kù duú ku dǎu ĩnkè, kè bè nwanti bè bo yĭmè kè kù tanné kédoú nYesu ĩkè.

¹⁹ Bè í nna nè ditĩnni, kẹ́yọ́u, kẹ́deke, kẹ́duute timùmmùnti Yesu berí ndẹ̀, kẹ̀ kù cūũnko benitibẹ̀ cuokẹ̀, kẹ́dọ́u nYesu ìkẹ̀.

²⁰ Kẹ̀ Yesu nwúó mbẹ̀ tàmẹ̀ ke dọ̀ nhò bo kù miẹ̀kùnnẹ̀, kẹ̀ kù nàkẹ̀ ke dọ̀: N da cífẹ̀mmu a yei.

²¹ Fadisíṣẹ̀be nè ikuá wààbẹ̀ kẹ̀ bè ntoti be yẹ̀mmẹ̀ ke tú: Wenni nwe yie nkọ̀o nàà mmie nke caàri Kuyie nyètirí? We mbo na kẹ́cífẹ̀ mmeyei nkẹ̀ dẹ̀ í tú Kuyie mmáá.

²² Kẹ̀ Yesu bantẹ̀ be yẹ̀mmẹ̀, kẹ̀ bè beke ke dọ̀: Dẹ̀ dọ̀mmẹ̀ kẹ̀ di toti di yẹ̀mmẹ̀ mie mbotí?

²³ Ǽndẹ̀ í yọ̀u nè deterẹ̀, m bo yĩmẹ̀ n da cífẹ̀ nha yeinaa, kẹ̀ m bo yĩmẹ̀ íté kẹ́kẹ́tẹ̀?

²⁴ Dẹ̀ né bo yiemmẹ̀ kẹ̀ di bantẹ̀ ke dọ̀ Onitibire mọke muwẹ̀rímú ketenkẹ̀ ìnkẹ̀ ke bo na kẹ́cífẹ̀ mmeyei m bo yí: Íté kẹ́túótẹ̀ a dóú kẹ́kò!

²⁵ Kẹ̀ kù pànkẹe íté benitibẹ̀ ìkẹ̀, kẹ́túótẹ̀ ku dóú, kénkùnti ke sánti Kuyie.

²⁶ Kẹ̀ dẹe bè di bemọu, kẹ̀ bẹe depe Kuyie nkẹ̀ nkù sánti, ke náá nke tú: Ti yà yíe ndẹmarẹ̀ cànnẹ̀.

Yesu do yumẹ̀ Defii

(Wénté Matie 9:9-13 nè Mariki 2:13-17)

²⁷ Kẹ̀ Yesu íté deborẹ̀ kẹ̀mpẹ̀nkẹ̀ kẹ́yá odàmpòdọ̀cutiwẹ̀ mọu kọo yètirí tú Defii kọo kàri bè yietí tẹ̀ cífẹ̀tẹ̀ dàmpọ̀ kọo ò yu ke dọ̀:

²⁸ N tũnnẹ̀! Kẹ̀ Defii yọu demọu kẹ́itẹ̀ kọ̀o tũnnẹ̀.

²⁹ De kó difǽnkúò kẹ̀ Defii bẹ́nnẹ̀ tidiiti kẹ́yú Yesu kẹ̀ bedàmpòdọ̀cutibẹ̀ nè benitibẹ̀ tọ̀bẹ̀ péu kẹ̀ bè nwẹ̀ nke yo.

³⁰ Kẹ̀ dẹe yonke Fadisíṣẹ̀be nè ikuá wààbẹ̀ kẹ̀ bẹe beke Yesu tancsùmbẹ̀ ke dọ̀: Dẹ̀ dọ̀mmẹ̀ kẹ̀ di wẹ̀rínẹ̀ bedàmpòdọ̀cutibẹ̀ nè mufòmmu yeimu yembẹ̀ kẹ̀ di yo nke yọ?

³¹ Kẹ̀ Yesu bè tẹ́nnẹ̀ ke dọ̀: Dẹ̀ í tú bèè kònti naati beẹ̀ waà nhotànti, bemuombe beẹ̀ ò waà.

³² N yí kọ̀tení ke bo yú bèè yẹ̀mmẹ̀ dọ̀ mbẹ̀ wenni, n kọ̀tení ke bo yú benitiyẹibe mbe kẹ̀ bèe ceete be fòmmu.

Bẹ̀ do bekemẹ̀ Yesu menùboúmmẹ̀ kpeti

(Wénté Matie 9:14-17 nè Mariki 2:18-22)

³³ Kẹ̀ benitibẹ̀ mabẹe beke Yesu ke dọ̀: Dẹ̀ dọ̀mmẹ̀ kẹ̀ Isàa-Batiisi tancsùmbẹ̀ nè Fadisíṣẹ̀be kọbe bou dinùu ke báá nKuyie nsáà kàa kọbe bie yo nke yọ?

³⁴ Kẹ̀ Yesu bè tẹ́nnẹ̀ ke dọ̀: Oniti tóu dii mǽnni o pokù o népobẹ̀ bo na kẹ́boú dinùu o bè bonẹ̀ dii mǽnnàà?

³⁵ De kó diyie kpaanímu kẹ̀ bè bo deite wẹ̀e tóu o pokù, de mǽnni bè bo boú dinùu.

³⁶ Kẹ̀ Yesu yíe kẹ̀ bè nàkẹ̀ nè dináaǽhàntirí ke dọ̀: Bẹ̀ ǽ ǽ nkẹ́etẹ̀ kuyaapànkù kẹ́yá nkukótíkù ìnkẹ̀, kàa mè dọ̀, a caàrẹ̀mu kuyaapànkù, de kó dikẹ̀e me mbáá yie nkẹ̀taunnẹ̀ kukótíkù.

³⁷ Bẹ̀ ǽ ǽ í ncúó menaà mbémmẹ̀ tidouti kóti mieke, kàa mè dọ̀ tidouti bo pote kẹ̀ menaà ncake nè tidouti demọu.

³⁸ Menaà mbémmẹ̀ dọ̀ nkẹ̀ncúó tidouti panti mieke nke.

³⁹ Omọu ǽ ǽ í ndó menaà mbémmẹ̀ ò yà dii mǽnni mèè bi, ò ǽ ǽ yí mèè bi meẹ̀ naati.

6

Yesu tancsùmbẹ̀ do kàrímẹ̀ medibii

(Wénté Matie 12:1-8 nè Mariki 2:23-28)

¹ Teom̄pùtẹ̀ matẹ̀ yiẹ̀ kẹ̀ Yesu mpẹ̀nkẹ̀ depaa mmarẹ̀ mieke, kọo tancsùmbẹ̀ nkááte medibii nke cáá.

² Kẹ̀ Fadisíṣẹ̀be mabẹe beke Yesu ke dọ̀: Dẹ̀ dọ̀mmẹ̀ kàa tancsùmbẹ̀ dọ̀dri ikuá yete dẹ̀ teom̄pùtẹ̀ yiẹ̀?

³ Kẹ̀ Yesu bè tẹ́nnẹ̀ ke dọ̀: Di í kàa ndikònni do pí nDafiti nè o kọbe kọo dọ̀ dẹ̀à?

⁴ Ò do tamẹ̀ Kuyie ncífẹ̀tẹ̀ kẹ́túótẹ̀ péèbẹ̀, nè o kọbe kẹ̀ bẹe cáákẹ̀, omọu do í dọ̀ nkẹ́cáákẹ̀ bè, kẹ̀ dẹ̀ í tú ikuá niubẹ̀ máàà?

⁵ Kẹ̀ Yesu bè nàkẹ̀ ke dọ̀: Onitibire deè bakẹ̀ teom̄pùtẹ̀.

Yesu do miẹ̀kùnnemẹ̀ wẹ̀e bakù fāũ

(Wénté Matie 12:9-14 nè Mariki 3:1-6)

⁶ Teom̄pùtẹ̀ tetẹ̀ matẹ̀ yiẹ̀ kẹ̀ Yesu ta kutiintouku kẹ̀ mbẹ̀ tiẹ̀, kọo niti mọu dẹ̀ bo kọo bakù youku fāũ.

⁷ Kẹ̀ Fadisíṣẹ̀be nè ikuá wààbẹ̀, bèè do wanti bè bo yĩmẹ̀ kẹ́wátí Yesu, kẹ̀ bè nwúó nke bo yà kọ̀o bo miẹ̀kùnnẹ̀ de kọo niti teom̄pùtẹ̀ yiẹ̀.

⁸ Yesu né me nyẹ̀mẹ̀ be yẹ̀mmẹ̀, kọo nàkẹ̀ wẹ̀e bakù fāũ nke dọ̀: Íté kẹ́cóm̄mú dẹ̀ndẹ̀ benitibẹ̀ cuokẹ̀!

Kọo íté kẹ́cóm̄mú.

⁹ Kè Yesu bè beke ke dò: Ikuá yé nti doò mesàà nnàa kè meyei nteom̀pùtè yiè? Ti deetè onitáa, kè ti ò kùo?

¹⁰ Kè Yesu bè wènté bemou, kénáké wèè bakù faũ nke dò: Youte a bakù!

Kòo kù yòute, kè kùu kpenke.

¹¹ Kè dèe yonke Fadisiṣe nè ikuá wāābè mediè nkè bè mbékú betòbè bè yóó yímè Yesu.

Yesu do tāātémè o tancòumbè tepítè nè bèdébè

(Wénté Matie 10:1-4 nè Mariki 3:13-19)

¹² De m̀ǹnni kè Yesu deke ditāri ĩnkè kényiè nke báa nKuyie.

¹³ Kè dèe wenté kòo yú o tancòumbè kētāāté tepítè nè bèdébè kè bè doò o tārè.

¹⁴ Simṣṣ ò do yu wè ke dò Pieri nè o nanté Āntidee nè Isaku nè Isāā nè Fidipu nè Batidemii,

¹⁵ nè Matie nè Tomaa nè Isaku Adifee birè nè Simṣṣ Sedoti kó fenafe kou,

¹⁶ nè Sudi Isaku birè nè Sudaasi Isikadiyoti wèè fité Yesu.

Yesu do tièmmè benitibè, ke mièkũnko bemuombè

(Wénté Matie 4:23-25)

¹⁷ Kè bèe cúté kécómú kubiriku o tancòumbè tikú dè nè benitibè péu bèè bonní Sudee nè Sedisadammu, Tiiri nè Sitṣṣ kó yehéké yèè tókénè dāméeri.

¹⁸ Bè do kòtení ke bo keè ò náammè mme kòo bè mièkũnne be m̀ommú, ke múnkke mièkũnne yebòkè ta bè.

¹⁹ Kè benitibè bemou nwanti ke bo ò kááké ke yé muwērímú mamù yìenímè o mièke ke bè mièkũnko bemou.

Yesu do tièmmè o tancòumbè ditāri ĩnkè

(Wénté Matie 5:1-12)

²⁰ Kè Yesu nwúo nho tancòumbè kè bè nàké ke dò:

Dè nnaati díndi bèè tu bec̄ribè,

ke yé Kuyie nkpráatiyuu bomè d̄fi kpéí!

²¹ Dè nnaati díndi dikònni bo bè,

ke yé di yóó dimè kénsánnè!

Dè nnaati díndi bèè kuò

ke yé di yóó dimè diwèi!

²² Dè ndi nnaati benitibè bo ndi ní ndi m̀ǹnni ke di yete, kè ndi sáá nke di senku, di tú mèè kpéí n kòbe ke do ndi tú benitiyeibe.

²³ Kè dè di tùòkení dii m̀ǹnni dè ndi naati kè di nyānku nè diwèi ke yé tiyeti dieti di baamè keĩnkè. Meè botí nku bè yembè do f̄éũmmè Kuyie mpāānāahti náambè.

²⁴ Di né bo yà díndi tikpāti yembè,

ke yé di dimè di kó diwèi ke dèè!

²⁵ Di bo yà díndi bèè yo nke sànnè,

ke yé dikònni yóó di p̄ĩmmè!

Di bo yà díndi bèè daú,

ke yé di yóó tamè meyeĩnc̄arimè mièke kénkuò!

²⁶ Di bo yà díndi benitibè bemou sánti bè, ke yé be yembè múnke do sántimèmu bèè tu bemáa Kuyie mpāānāahti náambè.

Ndónè di kpanitidèntòbè

(Wénté Matie 5:38-48, 7:12)

²⁷ N né di náammú díndi bèè n kèmmú ke tú: Ndónè di kpanitidèntòbè, ndòarinè mesàà mbèè di ní.

²⁸ Ndòarinè mesàà mbèè di dónè meyei, kémbáa nKuyie mbèè di f̄éũnko be kpéí.

²⁹ Kòò m̀ou da bènte, benke we a ba tekú. Kòò m̀ou fiète a yaábòri dieri yóu kòo wènnénè di sámpòri.

³⁰ Mpāā bèè kó dimàà da m̀ú, kòò m̀ou tùóté a kperè a báa dè nhò beke.

³¹ A d́ó bè nda d̀arimè, ndòarimè betòbè.

³² Kè di d́ó bèè di d́ó máá, di kó ticuuti bo ntú ònti Kuyie mborè? Bèè í tũ nKuyie mbè múnke d́omu bèè bè d́ó.

³³ Kè di d̀ari mesàà mbèè di d̀ari bèmbè mesàà, di d̀arimè né c̄áá nhònde? Bèè í tũ nKuyie mbè múnke me ndòri.

³⁴ Kè di penni idítí bèè yóó di t́ennè máá, di kó ticuuti bo ntú ònti Kuyie mborè, bèè í tũ nKuyie mbè múnke pennimu bèè yóó bè t́ènné.

³⁵ Petinke ndónè di kprantídèntòbè ké mbè dòrri mesàà, kè bè di pènte idíítí di bá nkémúú bè bo di ténnémè. Dè mǎnni ndi di kó ticuuti yó ndeumè kéfinké, kè di ntú Kuyie nkùú baké ketenkè nè kéfinké ku kó ibí ke yé kù dòrri mè bè è í kù tǔ nnè benitiyonkubè mesàà.

³⁶ Nkuònnè ditòbè mesémmè di cice Kuyie mè ndi kuò mmèè botí.

*Di bá mbekùnè ditòbè
(Wénté Matie 7:1-5)*

³⁷ Di bá mbekùnè betòbè kè Kuyie mbáá di bekénè. Di báá yí otòù cààrè, Kuyie nyàa bo yí di cààrè. Ncífèkonè ditòbè kè Kuyie ndi cífè.

³⁸ Mpāānnè kè Kuyie ndi pā, kù bo cūs di yaàyrè képié nkéikú, ke yé Kuyie nyóó di bennémmè di bennénè tēè biètè nte betòbè.

³⁹ Kè Yesu yé ké bè nàké nè medonnimè mieke ke dà: Kuyūānkùú báá na kédete kutekù, kè kù dète kutekù tì bo do tidé difōtìri mieke.

⁴⁰ Wèè bebíí ò í pēētè wèè ò benkú, kòo me mbebíí ke dèè ò bo maatenè wèè ò benke.

⁴¹ Dè dòmmè kàa wùò nkumúú kùù ā a kou nōnfè mieke ke né í dake kumundóú kùù bo a kofe mieke ku kpéí.

⁴² A bo yīme kénáké a kou ke dà: Yóu kè n deite kumúú kùù pāmúú a nōnfè mieke kè kumundóú né pāmúú a kofe mieke. Meyèmmè mèdémè yìè nfó, keté kápántè kumundóú kùù pāmúú a nōnfè mieke ke né na kédete kumúú kùù bo a kou kofe mieke.

*Bè āā banté mutie mu be borè nde
(Wénté Matie 7:16-20, 12:33-35)*

⁴³ Mutie sààmù í péí yebè sīnyè, musīmmù me nyí péí yesààyè.

⁴⁴ Bè banní mutie mu be borè nde, bè í tōū fikíè be musāmporimù ìnkè, bè me nyí tōū fīnyí be mmuporimù ìnkè.

⁴⁵ Onìti wèè mieke wenni wèè dòrri mesàà, kè wèè mieke í wenni kòò dòrri meyei, ke yé tūi bo onìti yèmmè mieke, o nùù tì nnáammè.

*Kuyèinkù nè wèè cii
(Wénté Matie 7:24-27)*

⁴⁶ Dè dòmmè kè di n tú ti Yìè, ti Yìè, ke né í dōori n di náá ntí?

⁴⁷ M bo di nàké wèè kōtení m borè ke kèmmú n náānti ke dōori tì yèmmè ò dōnnè wè.

⁴⁸ Ò dōnnè onìti nwe wèè dó kémaá tēcētè, ke dammú, ke tūàke dipèri, ke pūūtè di ìnkè. Ketenkè kuó mmenie ndii mǎnni kè ikó mpíe, kè menie nyènni kè ntè puoti bá tē í ndo, ke yé tē pūūtémè dipèri ìnkè.

⁴⁹ Wèè me nkèrímú n náānti ke í dōori tì yèmmè ò dōnnè wèè maá wènwè o cífèè dibiri ìnkè bá ò í dammú ke sōnté ke pūūtè. Kè ketenkèe kuó nkè ikó mpíe nkè menie nyènni kè tē poté kè tē pānkèe do kēpōnte páíí.

7

*Yesu do miékunnemè ohāāpōnkóti kóo tōnti
(Wénté Matie 8:5-13 nè Isāā 4:46-54)*

¹ Yesu bè nàké dii mǎnni de kó tināānti kédèè kékote Kapennaummu.

² Kòo āāpōnkóti mōu kóo tōnti ò dō wè mesàà nkòò mma nkè dè cēè mediè.

³ Kòo keè Yesu kpéí, kētó nSifube kó bekótibè mabè, kè bè bo bántè Yesu kòo kōtení kèmiékunnè o kóo tōnti.

⁴ Kè bèè tuàke kébántè Yesu ke dà: De kóo niti dò nha ò teennèmu,

⁵ ke yé ò dómè ti kó kubotí, kè wèè ti maá kutíntouku.

⁶ Kè Yesu bè neinè. Bè tōnko dii mǎnni tēcētè kè behāāpōmbè kóo kótii tōnni o népobè kè bèè náké Yesu ke dà: Okóti, ohāāpōnkóti tu a báá fēū nhamáá, ò í tūàke a bo tamè o cífèè.

⁷ Dèè te kòo í dááti ke kōtení o mómmuo nha borè. Ò tu á béi nha nùù maá kòo nkóo tōntii miété.

⁸ Kè tú ò mòkemu bèè ò baké ke mōke tihāāpōnti ò baké tì kòò nàké kù ke yí: Kote! Kùu kote, kòò nàké kù ke yí: Kōtení! Kùu kōtení, kóo yí o kóo tōntii dàò dè, wèè dè dàò.

⁹ Kè Yesu keè de kó tināānti kēpēnsiri behāāpōmbè kóo kóti, kēwēēte kénáké difīnni ke dà: Bá Isidayēeribe mieke me mu nyí yà onìti wèè n tá mie mbotí.

¹⁰ Behāāpōmbè kóo kóti do tō mbè wètoo dii mǎnni tēcētè kénsó nho kóo tōnti miété.

Yesu dúómmè kòo kúpokù mōu birēe yánté

¹¹ Kè Yesu nkōri dihei bè tu di Nainni ke neinè o tancóumbè, kè difīnni ò tū.

12 Bè tatoo dii mǎnni dihei, kòo kúpokù mǎu mǎke denitidabire demáà kè dè ku, kè dihei yembè ò nelinè diínni kè bè kàri ke bo dè kǔnné.

13 Kè ti Yiè nYesu ya debire yǎ kè mesémme è ò pǐ nkòo ò nàké ke dǎ: Bá níku.

14 Kè tóonko kékááké kudéénkù, bèè to kè bèe cómmù, kè Yesu béi nke dǎ: Dedapumbire íté mǐ me nyé!

15 Kòo cǐ íté kékari kénnaá nkè Yesu ò duó nho yǎ.

16 Kè kufǒwaa mbè pǐ mbemou kè bè nsánti Kuyie nke tú: Kuyie mpǎánaahti náahto diewe kǎteni ti cuokè, Kuyie nkuu dǎò mesáà nku kó benitibè.

17 Kè de kó tináahti pité Sudee kó kutempè nkumou nè yehékè yèè dè tǎké.

Isāa-Batiisi do tǎmmè o tancǔmbè Yesu borè

(Wénté Matie 11:2-19)

18 Kè Isāa-Batiisi tancǔmbèe ti nhò nàké.

19 Kòo deite bedébé kétǎ nkè bè bo beke Yesu ke dǎ: Isāa-Batiisi tu tí da beke ke dǎ:

20 Fǎǎ tu wèè dǎ nkékotenáa yáa ò kpaani?

21 Ke sǎ nYesu miekũnko bemuambe péu, tikǎnyonkuti yembè, nè yebòkè ta bè, ke wéinko tiyǎnti péu.

22 Kè Yesu bè nàké ke dǎ: Kótenè kénáké Isāa di ya dè nè di kèè ti, tiyǎnti wénni kè yekpǎè ncènti sǎi, kè yekùò mmierì, kè yewũò nkèu, kè becírìbè yánni, kè besintibè kèu Tináahtaati.

23 Dè nnaati n yí tú wèè kpéi ndidifintári.

24 Isāa do tǎ mbè kò ndii mǎnni kè Yesu nnaá mbenitibè Isāa kpéi ke tú: Di do kǎte kǎya ba dikpáa cuokè, dipènni kuyaakù nampú dàà?

25 Kè meè dǎke di né kǎte ke ya ba? Oniti wèè dáati tiyaasàatáa? Tiyaasàati yembè ò rǎbo sikipáaticéi mieke nke.

26 Yáa di kǎte ke ya Kuyie mpǎánaahti náahto nwe? N né di náámmu ke tú ò pǎétemu Kuyie mpǎánaahti náahto.

27 Isāa kpéi nke ti wǎrimè ke tú: Nte mí nKuyie nke duánko n kóo tǎnti wèè yóó niité kétũnte a ce.

28 N di náá mmámmu nwe benitibè pié bèè kó dimáà, òmòu mu nyí buoté wèè pǎéte Isāa, nè memme wèè tu osámpǎu Kuyie nkpadíyuu mieke, kòo deu kòò pǎéte.

29 Bèè kó dimáà do kèè Isāa náámmè kǎtaunnè bedámpóòcǔutibè bè do bantému Kuyie ndǎárimè kù béi nti kè deè nte kè bèe duó nkè Isāa bè ánné bátémmù.

30 Bá Fadisíèbe nè ikuú wáábè bembè í nyie nkòo bè ánné bátémmù. Memme bè yetemè Kuyie ndo bè dǎnnè mèè sáa.

31 Kè Yesu dǎ: M bo donnè ba di mmǎnni kó benitibè?

32 M bo yí bè dǎnnè íbí ù kàri yaaré ke náa nyitei ke tú: Ti di eé fetárite bá di í aá, kè ti kuó ndikúdabònni bá di yèmmè í cààrè.

33 Isāa kǎtenimè ò í yo nhò me nyí yǎ mmènaa, kè di tú dibòò bo o mieke.

34 Kè Onitibire kǎteni ke yo nke yǎ mmènaa, kè di yǎ nho tú odiiti, kunaáyàákù, ke dápunnè bedámpóòcǔutibè nè di tú bè benitiyeibe.

35 Bèè yie nKuyie bembè bantému Kuyie ncíimè ke dǎari kù béi nti.

Onitipòkù wèè do cǔu nYesu yuu túdàari

36 Kè Fadisíè mǎou yú Yesu kè bè bo di o cǎéte, kè Yesu kǎte kè bè nkari ke yo.

37 Kè de kó dihei kóo nitipòkù mǎu wèè dǎuti dǎutinè benitidabèe keè Fadisíè mǎu yumè Yesu kè bè yo, nkétúóté dimátidénni péiri kè túdàari píéké di mieke,

38 kékòte kécómmù Yesu fǎnkúò ke kuò nkè tinǎnnietii dúóké Yesu naacèi, kóo nínkú kè si útè nè o yúti, kè si yǎare túdàari kè si waare.

39 Fadisíè wèè yu Yesu ò dǎ ya dii mǎnni, nè o yèmmè mieke ke dǎ: Kè we nniti mènke do ntú Kuyie mpǎánaahti náahto nwe, ò na nyému wèè nitipòkù mè nhò káa nhò tu wè.

40 Kè Yesu ò nàké ke dǎ: Simǎo m mǎke timati nti ke bo da náké. Kòo ò tǎnné ke dǎ: Béi nhokóti.

41 Kè Yesu dǎ: Benitibè bedébé beè do mǎkenè òmòu dibánni, kè yie nní ndò kóò yietí medítibii nsikǔsínũmmù (500), otǔu sipísínũmmù.

42 Be mǎu í nna kóò yietí kòo bè cǎé nkè bè pǎ de kó idiíti, bedé memme, be we ndò nkè nhò dǎ medíè?

43 Kè Simǎo ò tǎnné ke dǎ: N yèmmè dǎ mbè pǎ wè idiíti dieyi. Kè Yesu dǎ: A tǎnné kè dè wenni.

44 Kébenke onitipòkù ke dǎ: A wúo nwe nnitipòkàa? N ta a cǎéte bá a í n duó mmenie nkè m bo áuté n naacèi kè wenwe me nsi áuté nè o nǎnnietie ke si úténè o yúti.

45 A í n co ke nh óri, nè n tannimè wenwe baa wáárimu n naacèi.

46 A í cǔu mmekùò n yuu ínkè kè wenwe cǔu ntúdáari n naacèi.

47 Deè kpéí nte kè n da náa nke tú: Nh ò cífèmmu o yei ndiemè ke yé ò n dómè mēdiè, bè cífè nwè sàmpò ò 55 benke sàmpò nwe ò dómè wèè ò cífè.

48 De m̀nni kè Yesu náke onitipòkù ke d̀: N da cífèmmu a yei.

49 Nè bè bè k̀ri ke yo nkè bè nnáa bemaà ke tú: Wenninwe yie nwèè dàátí ke cífè mmeyei?

50 Kè Yesu náke onitipòkù ke d̀: A tákùmè da deetèmu, k̀te kè dè nnaati.

8

Yesu do centimè yehékè ke náante Tináaṣàati

1 Kè Yesu ñcenti yehékè nè sihekesi ke náante Tináaṣàati Kuyie nkpaàtiyuu kpeti, ke neínè o tancòumbè tepíítè nè bèdèbè,

2 nè benitipòbè mabè yebakè do ta bè k̀o yè bèti, kè bè mièk̀unne be m̀mmú, beè k̀òò m̀u tu Maari Makitadaa eì kou, yebakè yèyiekè do ta wè kè Yesu yè bèti.

3 Nè Isanni Susaa wèè do baa Edotí kpàti o pokù nè Susanni nè betòbè péu, bèè do pãa mbe kperè ke teènnè Yesu nè o tancòumbè.

Wèè yaù tidiiti o kó dináaṣàanti

(Wénté Matie 13:1-9 nè Mariki 4:1-9)

4 Diyie mari kè benitibèè yènni yehékè yehékè ke tii nYesu borè dit̀nni k̀o mbè náannè yenaáṣàantiyè ke tú:

5 Oniti m̀u wèè do yè ke bo yaà o diiti, kényaù kè medibii mmamèe do kuce ñnkè kè bè mmè ǹu kè sinò k̀tení kè mè di.

6 Kè metèmèe do fekúufe ñnkè kényènni kékpeio ke yé mè í pètèmè kbooku.

7 Kè medibii ntèmèe do ipo mièke kényènni kè ipoo mò èt̀tè.

8 Kè metèmèe do ketenkè wenni dè kékóté képeité mebií ntekòutè kòutè. Kè Yesu deè ke d̀: Kè wèè màke yeto ke bo keè wèè keè.

Yesu do náa mmùù kpéí yenaáṣàantiyè

(Wénté Matie 13:10-17 nè Mariki 4:10-12)

9 Kè Yesu tancòumbèe ò beke de kó dináaṣàantiyè tu mù.

10 K̀o bè t̀ñné ke d̀: Dindi Kuyie ndi duóm̀mu mecii nkè di bo ỳtè ku kpàatiyuu kpeti tii s̀ri, bembè bie m bè náannè yenaáṣàantiyè nye:

Kè bè bo nwúó nke báa yà, kényo ke báa banté.

Yesu wénk̀unmè wèè yaù tidibotì o kó tináanti

(Wénté Matie 13:18-23 nè Mariki 4:13-20)

11 Ntenè de kó dináaṣàantiyè benkù mù: Medibii ntú Kuyie nnáanti nti,

12 kè kuce ñnkè medibii ndo dè tu benitibè mbe, bèè 55 keè Kuyie nnáanti kè dibòò k̀tení, kè ti dèite be yèmmè mièke, bè yaà bo ti yie mmèè kpéí nkè Kuyie mbè deetè.

13 Fekúufe medibii ndo fèè ñnkè tu benitibè bèè 55 keè bèmbè Kuyie nnáanti ke p̀nkèe ti còutè nè diwèi, bè né í nyóu kè ti bo fífikú be yèmmè mièke kémante. Kè meháárimè tuòkení bè p̀nkèe bútinnè Kuyie.

14 Tipotí medibii ndo tii mièke tú bèè 55 keè bèmbè Kuyie nnáanti, ke né yóu kè meborime kó iyèntotí nè tikpàti kòò kéndó, kè dèe ta be yèmmè mièke, kè ti èt̀tè, bá tí í nna képeité yebe kè yèe bi.

15 Ketenkè wennike medibii ndo kè tú bèè 55 keè bèmbè Kuyie nnáanti, kè ti còutè nè meyèmmè m̀máa, kè be borime ñwenni kè bè nwéeri képeité yebe.

Yesu d̀nneṣmè o k̀be fítrè

(Wénté Mariki 4:21-25)

16 Kè Yesu d̀: Bè 55 í ncóu ñfítrè kè dè tàa nteçètè mièke yoo bèe dè ñné mutèi f̀ù, bè 55 dè ǹnné febaafe ñfé, bèè kó dimàa taáni kè bè nwúó nkuwenniku.

17 Ke yé dèmarè í bo dèè s̀ri ke í yóó feitè, dèè s̀ri dè yóó yènnímu kuwenniku.

18 Daatenè mesàa ndi yo tii náanti kpéí, ke yé wèè màke bè yóó we nyíe k̀o d̀ke maote, kè wèè kpa bèe fiete desàmp̀rè o yèmmè d̀o nhò màke dè.

Yesu yò nè o neí bè do dómè k̀òò yà

(Wénté Matie 12:46-50 nè Mariki 3:31-35)

19 Yesu yò nè o neí kè bèe k̀tení kéndó k̀òò yà, bè í nna nè dit̀nni k̀òò yà.

20 Kè bèè náke Yesu ke d̀: A yò nè a neí bè bo ditowaà ke d̀ ke da yà.

21 Kè Yesu bè t̀ñné ke d̀: Bèè kèrímú Kuyie nnáanti ke d̀ori ti yèmmè beè tu n yò nè n neí.

Yesu péimmè menie nnè kuyaakù kè dèe cómmú

(Wénté Matie 8:23-27 nè Mariki 4:35-41)

22 Diyìè mari Yesu nè o tancòumbè kè bèè ta kudabekù makù kòo bè nàké ke dò: Ti sénténè menie nyáá.

Kè bèè kété

23 kénsenti kè Yesu yè nkéduá, kè kuyaakù kperíkù makùu íténi kénfuuti, kè menie ntaà kudabekù kè kù ndó kédú.

24 Kè Yesu tancòumbèè ò ènte ke dò: Okóti, ti yóó òumù!

Kè Yesu ente kéréi nkuyaakù nè yenéfinfirè kè dè dò béu.

25 Kòo bè beke ke dò: Dè òomme kè di í tá?

Kè kufswáá mbè pí, kè dè bè di, kè bè mbékú betabè ke tú: Wenni nwe yie nkòo péinko kuyaakù nè menie nkè dè yiè nhò yè mmù?

Yesu miekùnnemè yebokè ta wè

(Wénté Matie 8:28-34 nè Mariki 5:1-20)

26 Kè bèè sénté Sedasaa kòbe kó dihei dii weti Kadidee.

27 Yesu cùténí dii mǎnni kudabekù kè dihei kóò niti mǎu kéténi kè nhò weti kè yebokè péu ò ta, bá ò ténke í daati tiyáàti, ò í taà tecfètè, ke á ifóti mieke.

28 Kòo yà Yesu kékuónko mediè nke nínkú ò ìkè ke dò: Ti kpeti òomme mí nnè fí nKuyie nkùu baké ketenkè nè kéfinkè ku bire? N da báammu, a bá n fèù.

29 Ke yé Yesu do di péimmè ke dò: Yè oniti yie mmieke fí ndibòò! De kó dibòò do ò ta nè dimǎnni ndi, kè bè níí bóu ò nou mefimme ò naàcèi timáti, kòo dè tǎù, kè dii ò tanné dikpáá.

30 Kè Yesu ò beke ke dò: A yétiri tú ba? Kòo dò: N yétiri tu: Kusúkù. Yebokè kusúkù kuò do ò ta.

31 Kè yèè bántè Yesu ke dò: A báá ti tanné difǎtiri cǔmpuri.

32 Ke sǎ nkufǎnkècǎnku makù bo ditári finkè ke diiti kè yebokèè bántè Yesu ke dò wèè yóu kè yèè kote kéta de kó kufǎnkècǎnku. Kè Yesu dò yèè kote.

33 Kè yebokèè yè de kóo niti mieke, kéta kufǎnkècǎnku kè kùu coké kécúténí ditári kédúu menie.

34 Bèè do yè cǎmmù kè bèè coké kékote kénáké dihei kòbe nè depaa nkòbe.

35 Kè bèè kote ke bo yà dèè dǎò. Bè tǎòkoo dii mǎnni kéyà oniti yebokè yè wèè mieke, kòò kàri Yesu borè, ke dááti tiyáàti, kòo yèmmè wenke páíi kè kufswáá mbè pí.

36 Bèè do dè bo, ke yà dèè dǎò, kè bèè náké bèè kǎtení, dè wǔské mèè botí kòo niti yebokè ta wè miétè.

37 De mǎnni kè Sedasaa kó ketenkè kòbe bémouu wǎnné ditǎnni kébántè Yesu ke dò wèè yè be tenké, ke yé kufswáá mbè pírmè mediè. Kè Yesu ta kudabekù kényiti,

38 kòo niti yebokè yè wèè ò bántè ke dò ò bo ò neiné, kè Yesu yete, kóò náké ke dò:

39 Kò nha cǎtè kénáké Kuyie nda dǎò dè.

Kè wèè niti kote kénǎántoo dihei dimou Yesu ò dǎò dè.

Yesu miekùnnemè Saiduusi bire nè onitipòkù wèè mǎ ntiyǎnti

(Wénté Matie 9:18-26 nè Mariki 5:21-43)

40 Kè Yesu nwétini Kadidee ke sǎ nditǎnni ò bàa, kóò cauté.

41 Kè kutǎntouku kóo kóti mǎu bè tu wè Saiduusi tuàkení, ke nínkóo Yesu ìkè kóò bántè ke dò: Kǎtení n cǎtè.

42 Ke yé ò do mǎkemè desapùmbire dèmáá ndi, kè dè mǎke yebie ntepiítè nè yèdèè, ke mǎ nkè dè cǎtè, kè dè duúnnè mukúù.

Kè Yesu nkòri, ke ditǎnni ò murí kòò éù tipítì timou.

43 Kòo nitipòkù mǎu dè bo, ke mǎ ntiyǎnti yebie ntepiítè nè yèdèè, bá tí í commu, kòò kàri bedòòtòribè borè ke cǎke ò diiti imou, be mǎu me nyí na kòò miekùnnè.

44 Kòo kéténi Yesu fǎnkúò bíéké ke kááké ò yaabòri mǎnku, kòo yǎnti pǎnke cǎmmú.

45 Kè Yesu beke ke dò: We nni nkááké?

Bémou kè bè nyetiri ke tú be í yé, kè Pieri dò: Okóti, ditǎnni dii da murí ke da éù.

46 Kè Yesu dò: Oniti n káákému, muwérímú mamú muù yè m mieke.

47 Kòo nitipòkù nsǎ nYesu bántè, kòo kǎtení, kòo kǎnti au, kòo nínkóo ò také, kébéi mbenitibè bémou ìkè muù kpéi nte kòo ò kááké nè ò pǎnke miétémè.

48 Kè Yesu ò náké ke dò: N kóo sapáa ò tákùmmè da deetému, kote kè dè nnaati.

49 Yesu kpaá ke me nnáa nkòo niti mǎu boní Saiduusi cǎtè, ke tuàkení, kóò náké ke dò: A sapùmbire kumu, ténke bá nkáónnè Okóti.

50 Kè Yesu keè, ke náké Saiduusi ke dò: Bá nyǎkù n tá máá ò yóó miétému.

51 Ò tǎòke dii mǎnni tecfètè ke í nyie nkòo mǎu bo ò neinnè kéta kè dè í tú Pieri nè Isaku nè Isáá nè debire cice nè de yó be sǎá.

⁵² Benitibè bemou do kuòmmu debire kũũ, nkè Yesu bè nàké ke dò: Bá nkuònnè debire í kú, dè yé nke duámu.

⁵³ Kè bè nhò daú ke yé bè yémèmu ke dò ndebire ku.

⁵⁴ Kè Yesu pí ndebire nòutè kéréi nke dò: M biré íté!

⁵⁵ Dende bàm̀bà nkè debiree foute kéíté, kè Yesu dò bèe dè duó kè dèe di.

⁵⁶ Kè dèe di debire yembè, kè Yesu bè cau nkè dò bè báá nàké òmòu dèè d̀̀̀.

9

Yesu tómmè o tancòumbè ké bè duó muwērímú

(Wénté Matie 10:5-15 nè Mariki 6:7-13)

¹ Kè Yesu tíi nho tancòumbè tepítè nè bèdébè ké bè duó mmuwērímú ké bè bo mbeti yebòké yemou, ke miékũnko bemuòmbè,

² ké bè ts, nkè bè bo nnáante Kuyie nkprààtiyuu kpeti, ke miékũnko bemuòmbè,

³ ké bè nàké ke d̀̀̀: Di bá ntò dèmarè, bá kupààti yoo kudòukú yoo mudii yoo idíítí, òmòu bá ntò yeyààbòrè yèdèé.

⁴ Kè bè di còutè tèè c̀̀tèè, di nte mbo ke yàa íténè de kó dihei.

⁵ Kè bè di yete dii ei di kpàáté di nacètáá nke íté, kè dèe benke bè cààrèmè.

⁶ Kè bèe kòte kéncenti yehékè yemou ke náante Tináańsààti ke miékũnko bemuòmbè tipítí timou.

Yesu do d̀̀orimè tidieti kè dèe di Edati

(Wénté Matie 14:1-12 nè Mariki 6:14-29)

⁷ Kè Edati Tetidaki, Kadidee kóo kpààti keè dèè d̀̀̀ri kè dèe ò di ke yé bèmabè do tùmè Isāa-Batiisi weè yàánté.

⁸ Kè betòbè tu: Edii weè wèténí. Kè betòbè tu: Kuyie mpāāńáańti náam̀bè dim̀nni kòbe kóò m̀ou weè yàánté.

⁹ Kè Edati d̀̀: N duó nkè bè feúté Isāa kè we nné nwe n wètè ke yo kè bè náa nwèè kpéí?

Kóo nwanti ke bo ò yà.

Yesu d̀̀̀m̀è tidieti nè p̀̀̀èbè bènùmm̀ù nè siyĩ̀̀ sidési

(Wénté Matie 14:13-21 nè Mariki 6:30-44 nè Isāa 6:1-14)

¹⁰ Kè Yesu t̀̀rèe wèténí kóò nàké yè d̀̀̀ dèè kó dim̀̀̀à, kè bèe nei kékentóo dihei bè tu di Betisaidaa di biékè.

¹¹ Kè ditfnni ò yà kóò tũnne, kè Yesu bè còutè ké mbè náa nkuyie nkprààtiyuu kpeti, ke miékũnko bèè m̀.

¹² Diyiè yũnnè dii m̀nni kè Yesu tancòumbè tepítè nè bèdébèe tóónni o borè kóò nàké ke d̀̀̀: Cíe mbenitibè kè bèe kòte kéwammú mudii, nè yedúá, ke yé ti bomè die ndikpáá mieke bá dèmarè í bo.

¹³ Kè Yesu bè t̀̀r̀nè ke d̀̀̀: Díndi di m̀mm̀mbè duánnè be kè bèe di. Kè bè d̀̀̀: Ti m̀ke p̀̀̀èbè bènùmm̀ù ndi nè siyĩ̀̀ sidési màá! Yáá ti kòte kédonténimu kédus nkuníiti kuu?

¹⁴ (Dè kó benitibè do bo mbo sikupísínùmm̀ù (5000)). Kè Yesu nàké o tancòumbè ke d̀̀̀: Kannenè be sipísínùmm̀ù sínùmm̀ù.

¹⁵ Kóo tancòumbèe yie nkè bè kànne bemou,

¹⁶ kè Yesu túóté p̀̀̀èbè bènùmm̀ù nè siyĩ̀̀ sidési, ke bóúté keĩnkè, kəsánte Kuyie ké bè wérí kédus nho tancòumbè, kè bèe totí benitibè.

¹⁷ Kè bèe cááké bemou kənsánnè, kè dèe súó nképie nyemóm̀m̀̀yákè tepítè nè yèdèè kè bèe to.

Pieri nàkémè Yesu tu wè

(Wénté Matie 16:13-19 nè Mariki 8:27-29)

¹⁸ Diyiè mari kè Yesu mbáá nkuyie nhomáá borè, kóo tancòumbèe kotoo kòo bè beke ke d̀̀̀: Benitibè yè n tú we?

¹⁹ Kè bèe ò t̀̀nnè ke d̀̀̀: Bèmabè yè nha tú Isāa-Batiisi, kè betòbè yè nha tú Edii, kè betòbè yè nha tú Kuyie mpāāńáańti náam̀bè dim̀nni kòbe kóò m̀ou ke yàánté.

²⁰ Kè Yesu bè beke ke d̀̀̀: Díndi tá, di yè n tú we? Kè Pieri ò t̀̀nnè ke d̀̀̀: A tú Kirisi nwe Kuyie nt̀nni wè.

Ti bo ntũ mmèe boti Yesu

(Wénté Matie 16:20-28 nè Mariki 8:30-9:1)

²¹ Kè Yesu bè cau nwetí wetí ke d̀̀̀ bè báá yie nkè tí nàké òmòu.

²² Ke yíé ke d̀̀̀: Onitibire d̀̀ nkéf̀f̀t̀t̀mu mediè, kè Kuyie ncíètè kó bekótibè nè ikuó niùbè kó bekótibè nè ikuó wààbè kè bèe ò yete kóò kùá, diyiè táánni yiè kòo yàánté,

²³ Kédeè ké bè nàké bεmou ke dɔ: Kè wèè dɔ ké n tũnne wèè bútinné omáà kéntɔ o dapááti yewe yemou ke n tũ.

²⁴ Ke yé wèè bo ndó kédeéte o fõmmu ò yóo mù fétinnemu, kè wèè fétinne o fõmmu n kpéi kòo mù deaté.

²⁵ Kutenkù kuu nkperε bo dɔɔ ba oniti kénsa kòò dè màkke demou ke né càke omáà yoo ò fétinne o fõmmu.

²⁶ Wèè bo nni mmàkenè mí nhonitibire ifei m múnke bo nhò màkenè ifei m bo nwētini dìi yiè nè tikpeti nè n cice kpeti ke neínne Kuyie ntõrè.

²⁷ N di náá mmómumu nwe dindi bèè bo die ndi kó bèmabè yó nkpaá fõumu kéyà Kuyie nkpaátiyuu.

Yesu kònti cèètemè

(Wénté Matie 17:1-8 nè Mariki 9:2-8)

²⁸ Yesu bè nàké memme kédeè, kè dè mmàke yewe yèni mè ndòmmè kòo yú Pieri nè Isāā nè Isaku, kè bèè deke ditāri mari Ìnkè ke bo bántè Kuyie.

²⁹ Ò báá ndii mǎnni Kuyie nkòo ìikεe ceete kòo yààti peike kémisté.

³⁰ Kè bè nyóó daatení kéyà benitibè bèdébè, Mɔyiisi nè Edii kè bè ò náánnè.

³¹ Kè Kuyie nkó tikpeti bè fité kè bè ò náá nhò yóo kú màè boti Sedisademmu.

³² Pieri nè ò népobè bè do yé nkéduámu kénhennini kéyà Yesu kó tikpeti nè benitibè bèdébè bèè do ò còrímúnè.

³³ Edii nè Mɔyiisi, bè ité dìi mǎnni kè Pierii náké Yesu ke dɔ: Dè wennimu ke dò ntí mbo die, ti bo dɔɔ titouti titáati, f̄ nkumáà, Mɔyiisi kutεkù, Edii kutεkù. (Pieri do í yé ò náá nke tú mù).

³⁴ Ò kpaá ke me nnaá nké diwetiri marii kotení kè bè dátinné, kè kufɔwaa mp̄i nYesu tancòumbè bè yà dìi mǎnni diwetiri bè dátinnémè.

³⁵ Kè metammé mamèè yènni diwetiri mieke ke tú: Yie nweè tu m bire n tãátè dè, nyiènnè ò kpeti.

³⁶ Bè yóo keè de kó metammé kè Yesu wèè máà dè kpaá. De kó yewe mieke kè Yesu tancòumbè ndò yúóó bè í nnàké òmou bè yà dè.

Yesu tancòumbè do yīekemè dibò

(Wénté Matie 17:14-18 nè Mariki 9:14-17)

³⁷ Kè dεe wenté kè bè ncutini ditāri, kè difinnii dierii kotení kéco Yesu.

³⁸ Kòo mōu kuónko difinni cuoké ke dɔ: Okóti, daate m bire kpéi! N dè màke demáà ndi,

³⁹ kè dibò mari ɔ̄ dè pí nké dè nwúotí, kè di dè kpékii, kè tinóntõpuuti yiè dè nuu, bá di báá càrike kéité, kényiti ke dè f̄f̄u mmèdiè.

⁴⁰ Kè m bántè a tancòumbè ke yé mbèè di bèti kè bè yīèke.

⁴¹ Kè Yesu béi nke dɔ: Itookperí yambè dindi bèè dǎari meyei, mù yó nhā ke di bonàà? Mí yó nhā ke di tɔàà? Kɔtenni die nha bire.

⁴² Debire tǔónni dìi mǎnni Yesu borè, kè dibò dè bo, nké ndè kpékii, kè Yesu péi ndibò kè dìi yé, kòo miekunnε debire kè dè duú ndε cice.

⁴³ Kè dεe di benitibè bεmou, bè yàmè Kuyie nkpeñnimè.

Yesu do yiè kénákémè bè yóó ò kùamè

(Wénté Matie 17:22-23 nè Mariki 9:30-32)

Bá wè kòo nwúó nYesu dǔò dè, kòo náké o tancòumbè ke dɔ:

⁴⁴ Mp̄innè mesàà n yóo mè ndi náké tii náànti: Bè bo fité Onitibire.

⁴⁵ Bè me nyi mbanté dε kó tináànti tú mù, ti do s̄rimu kè dεè nte kè bè í nti banté, bè me nyi ndáati ke beké Yesu.

Yesu tancòumbè nennimè tikóti kpéi

(Wénté Matie 18:1-5 nè Mariki 9:33-37)

⁴⁶ Kè Yesu tancòumbè ité tineiti nè betòbè ke bo yà be mieke wèè dεu.

⁴⁷ Kè Yesu banté be yèmmè kédeteni debire kécónné o také kè bè nàké ke dɔ:

⁴⁸ Wèè bo còuté debire die n kpéi, ò còuté mínwe, kè wèè n còuté, ò còutému wèè n tǔnni, ke yé wèè tu o s̄mp̄òu di cuoké wèè dεu ke di p̄εtè.

Wèè bèti yεbàkè nè Yesu yètiri

(Wénté Mariki 9:38-40)

⁴⁹ Kè Isāā náké Yesu ke dɔ: Okóti ti yà òmou nwe kòò bèti yεbàkè nè a yètiri kè ti ò bàà, ke yé ò í ti wéñnèmè.

⁵⁰ Kè Yesu ò t̄énné ke dɔ: Di na bá nhò bàà ke yé wèè í yete di kpeti ò di wéñnèmèmu.

Sammarii kòbe yetemè Yesu

⁵¹ Dè tǔtè dìi mǎnni Yesu bo dekemè kéñkè, kòo ité nè dikǎmbùò kénkari Sedisademmu,

⁵² Kétɔ̀ mbenitibè kè bèe kote Sammarii kó dihei mari ke bo tũnte ò yóó bátè dè.

⁵³ Sammarii kobe me nyí nhò yie nhò kàri mèè kpéi Sedisademmu.

⁵⁴ Yesu tancóumbè Isaku nè Isáá bè dè yà dii mǎnni ke náké Yesu ke dà: Ti Yiè nha dó kè ti duós nkè muháá ncúténi keĩnkè kè bè kùàà?

⁵⁵ Kè Yesu wèète kè bè kpannè ke dà: Di í yé meyèmmè mèè di tɔ̀ kè di náá mmamme.

⁵⁶ Onitibire í kòtení ke bo kuò benitibè, dè kòtení ke bo bè deetému. Ò bè nàké memme kédeè kè bèe kote dihei teri.

Yesu nàkémè bèè dó kóò tũnne bè dò nkóò tũnne mèè botí

(Wénté Matie 8:19-22)

⁵⁷ Bè kété dii mǎnni kòo mǎu náké Yesu ke dà: N yóó nda tũmmu tipítì timou a kàri kèè bíkè.

⁵⁸ Kè Yesu ò tǎnné ke dà: Ihánkè mǎkemu i fǔti, kè sinóò mǎke tiyǎnti, Onitibire me nyí mǎke dè bo duós dè kéompè.

⁵⁹ Ke náké otou ke dà: N tũnnè. Kòo ò tǎnné ke dà: Okóti, yóu kè m mu nkote kékũnné n cice kédeè.

⁶⁰ Kè Yesu ò tǎnné ke dà: Yóu kè becíribèe ríkũri becíribè, kè fǔ nkote kénáké Kuyie nkpráatiyuu kpeti.

⁶¹ Kòo tǎu múnkeè béi nke dà: Okóti n yó nda tũmmu né yóu kè n kò nkécau n cǐtè kabe.

⁶² Kè Yesu ò náké ke dà: Wèè dùònè dinaakáà ke wǎke ò fǔnkúò de yiè mbáá na képi nkuyie nkpráatiyuu kó mutǎmmú.

10

Yesu tǎmmè o tǎmbè sipísíyiekè

(Wénté Matie 9:37-38, 10:7-16 nè Mariki 6:8-11)

¹ Kè Yesu yíe kétéatè ò kó betǎmbè sipísíyiekè kè bè tǎ mbèdèbè débè yehékè yemou mieke nè tipítì timou ò mómmuò nhò do dò nkékote kè,

² kè bè náké ke dà: Tidiiti bimu mædiè kè ti dèibè né kéñni, bántènè kupaku yiè nkòo duǎnni betǎmbè kè bèe dèi ò diiti.

³ Kòtenè, di dò nyipe nyi kè n di tũò nyekpamaà mmieke.

⁴ Di bá ntǎ idítì, di bá ntǎ kudoukù, di bá nnie tinèutì, di báá cómmú kuce kédau nhòmou.

⁵ Kè di tati tèè cǐtè, di dà: Kunaatí ndi bonè!

⁶ Kòò mou bo de kó tǎcǐtè ke tú kunaatí yiè, kù nhò bonè, kòò mou me nyí bo, kuu wètení di ìnkè.

⁷ Dí mbo de kó tǎcǐtè ke yo nke yǔ mbè di duós ndè, otǎnti nè ò tǎndiiti nti, di bá nsǎoti sǎoti sicéi.

⁸ Kè di ta dii èi kè bè di cǎuté ke di duós ndè dí ñyo,

⁹ kémmiekunko bemuombè ke náá nde kó dihei yembè Kuyie nkpráatiyuu tǎónnimè.

¹⁰ Kè di ta dihei mari kè bè í di cǎuté, di yè kécómmú de kó dihei ice,

¹¹ kékpráátè de kó dihei kó mutáá mmùù dári di naacèi, ke né bè náké ke dà: Di nyé kè Kuyie nkpráatiyuu tǎónnimu.

¹² N di náámmu Kuyie mbeénti yiè, Sodómmu èi kobe kó tiyǎnti bo nkéñninè de kó dihei kobe kpeti.

Yehékè yèè yete Yesu

(Wénté Matie 11:20-24)

¹³ Di bo yà díndi Koraséè kobe nè Betisaidaa kobe, ke yé tidièti n dòò di di cie, kè n do nti dòò Tiiri nè Sitǎò mieke nke bè na ndáátì tífǔòtǎnti, ke pe mmutápei nnè dimǎnni ke benke bè cèetè.

¹⁴ Deè kpéi nte Kuyie mbeénti yiè, Tiiri nè Sitǎò ekè kàke kó tiyǎnti bo nkéñninè di kpeti.

¹⁵ Díndi Kapennaummu kobe di yèmmè do nkuyie mbo ndi dee nkéĩnkàa? Biti. Kù bo di cǔũnní kè di tanné kudǎnkù mieke.

¹⁶ Kè Yesu yíe kénáké ò tǎmbè ke dà: Kè wèè yie ndi kpeti ò yie mmú kpeti, kè wèè di yete ò yete mínwe, wèè n yete kòò yete wèè n tǎnni.

Yesu tǎmbè sipísíyiekè ò nàkémè bè pí mmèè botí mutǎmmú

¹⁷ Kè Yesu tǎmbèe wètení nè diwèi ke dà: Ti Yiè, ti ǎǎ pǎe nyebòkè nè a yètiri kè yèe cokému.

¹⁸ Kè Yesu bè tǎnné ke dà: N do wúómmu díbòò dotinimè keĩnkè tewátè tǎmè.

¹⁹ N di duómmu muwérímú kè di bo nnaú iwààke nè inaà nképonte díbòò wérímú mumou, bá dèmarè báá di dàò meyei.

²⁰ Dè bá ndi naati yebòkè di cokùmè, dè pètinke ndi naati di yetè wàri mèè kpéi nkéĩnkè.

*Kuyie mbenkemè besàmpòbè dèè sàri
(Wénté Matie 11:25-27, 13:16-17)*

²¹ De m̀ǹǹni k̀è Muyaánsààm̀u píe nYesu k̀òo s̀ante Kuyie nke d̀: N da s̀ánti n cice Kuyie ǹf̀ ǹwèè baké k̀éinkè ǹ ketenkè, a s̀onne m̀èè k̀péí ntimóm̀m̀anti mecii nyembè, ǹ meyíétimè yembè, ke ti benke bèè í tú b̀emabè. N cice f̀s̀ò m̀è d̀ó ke m̀è t̀aáté.

²² Ò dèè memme ke d̀: N Cice n duóm̀mu demau, òm̀au í yé debire k̀è dè í tú de Cice, òm̀au me nyí yé debire Cice k̀è dè í tú debire ǹè debire d̀ó k̀ébenke bè de Cice.

²³ K̀òo deè k̀éwénté o tancòumbè, k̀é bè ǹaké bemáa borè ke d̀: Dè ndi naati, dínni bèè yà di m̀è nwùò ndè.

²⁴ N di náámmu Kuyie mp̀aánáahtí náám̀bè péu ǹè bekpaàtibè péu do d̀ómu k̀éyà di m̀è nwùò ndè bá bè í dè yà, bè do d̀ómu k̀ékeè di me nyo tí bá bè í tí k̀èè.

*Yesu t̀énné tí ikuó ẁaábè k̀òó k̀óti
(Wénté Matie 22:34-40 ǹè Mariki 12:28-31)*

²⁵ K̀è ikuó ẁaábè k̀òó k̀óti m̀òu ndó k̀édíí nYesu k̀éité k̀òó beke ke d̀: Okóti n d̀ò nkédòò ba k̀épéte mufóm̀mu mùu bo s̀áá?

²⁶ K̀è Yesu ò t̀énné ke d̀: Tí ẁari ikuó mieke ke yé mba? A ti k̀aa nkè tí tú ba?

²⁷ K̀è de k̀óo nítii ò t̀énné ke d̀: Tí ẁari ke tú: Ndó a Yiè nKuyie ǹnè a yèmmè memau ǹè a ẁénni dímmu, ǹè a ẁérimú m̀um̀au ǹè a cii m̀memau k̀éndo a kou t̀òu a d̀ó m̀èè boti amáa.

²⁸ K̀è Yesu ò ǹaké ke d̀: A t̀énné k̀è dè wenni, ndòari memme a yó nf̀òumu.

²⁹ K̀è ikuó ẁaábè k̀òó k̀óti ndó k̀ébenke ò d̀òrimè Kuyie ndó dè, k̀ébeke Yesu ke d̀: We ntú n kou t̀òu?

³⁰ K̀è Yesu ò t̀énné ke d̀: Oniti m̀òu weè do yènní Sedisademmu k̀énkari Sedikoo, k̀è beyóóbè ò d̀inté k̀éduku k̀òò ndò nhò kú, k̀è bèe fieté o k̀pèe k̀òó d̀aunko k̀épéte.

³¹ K̀è dè m̀m̀annè ikuó niuti m̀òu dè k̀érinimè k̀òó yà k̀épeé nképéte.

³² K̀è Defii boti kou m̀òu nkériní k̀étuakení o borè k̀òó yà k̀épeé nképéte.

³³ K̀è Sammarii èi kou m̀òu weè né nkari kupòòkú k̀énkériní k̀òó yà k̀è mesémmè ò pí m̀mediè.

³⁴ K̀òo k̀otoo o borè, k̀éúu o muo nkéwaare mekúò ǹnè menaa mbè tu m̀è diféé nkéboú kédèè k̀òó k̀anne o s̀ammariímú ìnkè, k̀òó k̀òtenè tepòòcítè kényiè nkoò t̀aa.

³⁵ K̀è dèe wenté k̀òo deite medítibii m̀medémè k̀éduó ǹwèè bàa tepòòcítè ke d̀: Ntaànnè we, k̀è ì d̀ònté, k̀aa yié, m bo nwéitiní ke da yietí.

³⁶ K̀è Yesu deè k̀òó beke ke d̀: A yèmmè d̀ò mbeyóóbè me mpuotí wè kou tú we batáati memme?

³⁷ K̀è ikuó ẁaábè k̀òó k̀óti ò t̀énné ke d̀: Weè me nhò d̀ò mesaa. K̀è Yesu ò ǹaké ke d̀: Kote kédòò me boti.

Mariti còutémè Yesu o c̀fète

³⁸ Yesu ǹè o tancòumbè k̀è bè nkéri k̀étuake dihei mari, k̀òo nitipòkú m̀òu ò còuté o c̀fète k̀òo yètirí tu Mariti,

³⁹ k̀òo nantè bo k̀è bè t̀è tu Maari, k̀è t̀èe k̀otoo k̀énkari ti Yiè nYesu borè ke k̀émmú o náahtí.

⁴⁰ K̀è Mariti nharinè mudibénnímú kényitini k̀ébéi nke d̀: Okóti dè wenni m bo mpímmè mutóm̀mú m máa k̀è n nantè k̀ari a boraa? Duó nkòò íténi k̀é n teennè.

⁴¹ K̀è ti Yiè nYesu ò t̀énné ke d̀: Mariti a yìékúmu ke ari dèmarè péu k̀péí.

⁴² Dèmarè máa deè tu desàarè, Maari weè t̀aáté dèè wenni, bè í yóó fieté dè.

11

*Yesu yé nti mbáa mmèè boti Kuyie
(Wénté Matie 6:9-13, 7:7-11)*

¹ Diyiè mari k̀è Yesu mbáa nKuyie dibòri mari, ò dèè dii m̀ǹǹni k̀òo tancòumbè k̀òó m̀òu ò beke ke d̀: N Yiè, nti tié nti bo mbáa m̀èè boti Kuyie nkéndonnè Isáa tiémmè o kòbe.

² K̀è Yesu bè ǹaké ke d̀: Kè di ní báa nKuyie ndi d̀:

Ti cice!

A d̀ò mpáíí nwe,

yóu k̀è benitibèe banté a d̀ómmè páíí.

Baaté kútenkú,

³ Ti pá ti bo di mù yie,

ti c̀fè nti yei

ti s̀s̀ c̀fèmmè bèè s̀s̀ ti caari.

⁴ Báa yóu k̀è tí ta mesoúmmè mieke.

Ti bo mmáú mɛ̀ɛ̀ botí Kuyie nti dɔ̀ dɛ̀
(Wɛ̀ntɛ̀ Matie 7:7-11 nɛ̀ Duku 18:1-8 nɛ̀ Isaku 1:5-7)

⁵ Kɛ̀ Yesu yí kɛ̀ bɛ̀ nàkɛ̀ ke dɔ̀: Di miɛke kòo mɔ̀u mɔ̀ke o nɛ̀po ke kàte kòo sɔ̀ntɛ̀ keyɛ̀nkɛ̀ cuokɛ̀ ke yí: N nɛ̀po m pentɛ̀ mudii,

⁶ n kóo nɛ̀po mɔ̀u wɛ̀ɛ̀ m pà̀nni m me nyí mɔ̀ke dɛ̀marɛ̀ ke bo ò duás.

⁷ Kɛ̀ dɛ̀ ò nɔ̀ nɛ̀po bo ò tɛ̀nnɛ̀ni kudieku miɛke ke dɔ̀: Bá nni nkɔ̀onnɛ̀, n diɛ̀ nke kpetínnɛ̀mu dicà̀u mí nnɛ̀ m bí kɛ̀ tí duás. M báá n kɛ́itɛ̀ ke da duás mudii.

⁸ N di náámmu bá kòò do í yóó íté kóò duás, nhò tu mɛ̀ɛ̀ kpéí o nɛ̀po, ò bo ò duás nhò dɔ̀ dɛ̀ demɔ̀u ò wɛ̀ kɔ̀onnɛ̀ mɛ̀ɛ̀ kpéí.

⁹ Mí nnɛ̀ di náámmu ke tú: Mɔ̀onnɛ̀ kɛ̀ bɛ̀ yóó di pãmu. Wammúnɛ̀ kɛ̀ di yóó pɛ̀tɛ̀mu, bentennɛ̀ dicà̀u kɛ̀ bɛ̀ yóó di kpetému.

¹⁰ Ke yé wɛ̀ɛ̀ mɔ̀ bɛ̀ ɔ̀ɔ̀ we mpãmɛ̀, wɛ̀ɛ̀ wammú wɛ̀ɛ̀ ɔ̀ɔ̀ pɛ̀tɛ̀, wɛ̀ɛ̀ bente dicà̀u bɛ̀ ɔ̀ɔ̀ we nkpeté.

¹¹ Òmòu bo di miɛke wɛ̀ɛ̀ bire bo ò mɔ̀ mudii kòo dɛ̀ duás ndítáràà? Yáà kɛ̀ dɛ̀ ò mɔ̀ tɛ̀yíntɛ̀ wɛ̀ɛ̀ dɛ̀ duás nfɛ̀wàdɛ̀?

¹² Yáà kɛ̀ dɛ̀ ò mɔ̀ dikoyennì wɛ̀ɛ̀ dɛ̀ duás nfenanfɛ̀?

¹³ Díndi benitiyeibe kɛ̀ di yé ke duás ndesààrɛ̀ di bí, dɛ̀ bo yí mɛ̀ di Cice wɛ̀ɛ̀ bo kɛ̀nkɛ̀ kòo báá duás mMuyaánsáámù bɛ̀ɛ̀ mù nhò mɔ̀.

Yesu miɛkúmmɛ̀ dibɔ̀ ta wɛ̀ ke dànnɛ̀ o nɔ̀ndɛ̀nfɛ̀
(Wɛ̀ntɛ̀ Matie 12:22-30 nɛ̀ Mariki 3:22-27)

¹⁴ Kɛ̀ Yesu bɛ̀ti dibɔ̀ di ta onitì ke dànnɛ̀ o nɔ̀ndɛ̀nfɛ̀, kɛ̀ dii yɛ̀, kɛ̀ de kóo nitii na kɛ̀nnáá nkɛ̀ dɛ̀ɛ̀ di benitibɛ̀.

¹⁵ Kɛ̀ bèmabɛ̀ ntú: Nɛ̀ obɔ̀okpà̀ati kó muwɛ̀rímú mmu ò bètimɛ̀ yebɔ̀kɛ̀.

¹⁶ Kɛ̀ bɛ̀tɔ̀bɛ̀ ndɔ̀ kóò yáákɛ̀, kóò beke ke dɔ̀ wɛ̀ɛ̀ dɔ̀ mɛ̀dɔ̀rime mamɛ̀ mɛ̀ɛ̀ benkú o wɛ̀rímú bonnime Kuyie mborɛ̀.

¹⁷ Yesu né me nyɛ̀mɛ̀ be yɛ̀mmɛ̀, kòo bɛ̀ nàkɛ̀ ke dɔ̀: Kɛ̀ dikpà̀atiyuu marì toté ke kpa ndimáà di bá nhà ke bo, di cɛ̀i bo duó sitabɛ̀ ìnkɛ̀.

¹⁸ Di mɛ̀ ntúmɛ̀ m bɛ̀ti yebɔ̀kɛ̀ nɛ̀ obɔ̀okpà̀ati kó muwɛ̀rímú, kɛ̀ dibɔ̀ toté ke kpa ndimáà, di kpà̀ti bá nhà ke bo.

¹⁹ Kɛ̀ nsà kɛ̀ m bèti yebɔ̀kɛ̀ nɛ̀ obɔ̀okpà̀ati kó muwɛ̀rímú mmu di kɔ̀be né yɛ̀ bèti nɛ̀ we nkɔ̀mu? Dɛ̀ɛ̀ kpéí nte kɛ̀ di kɔ̀be yóó di bekénɛ̀.

²⁰ Kɛ̀ m me mbèti yebɔ̀kɛ̀ nɛ̀ Kuyie nkó muwɛ̀rímú mmu, Kuyie nkpà̀atiyuu dii tú ntù̀kɛ̀ni di cuokɛ̀.

²¹ Onitikperì báátì dii mɔ̀nni mesàà nke baà o cɛ̀tɛ̀ o kperɛ̀ demɔ̀u ɔ̀ mbomu béu.

²² Kòo nitì mɔ̀u me nkɔ̀tenì wɛ̀ɛ̀ kpènni koò pɛ̀ɛ̀tɛ̀, koò na, ò bo fiɛ̀te o kparinɛ̀nti ò do tá tí, kɛ̀tù̀ótɛ̀nɛ̀ o kperɛ̀ kɛ̀totì.

²³ Wɛ̀ɛ̀ í n wɛ̀innɛ̀ ò n kpà̀nnɛ̀mu, wɛ̀ɛ̀ í n wɛ̀innɛ̀ kɛ̀ tí tíkíí ò déímu.

Dibɔ̀ bo wɛ̀tenímɛ̀ onitì miɛke
(Wɛ̀ntɛ̀ Matie 12:43-45)

²⁴ Kɛ̀ dibɔ̀ yɛ̀ onitì ke kàte tɛ̀dɔ̀ntɛ̀ ìnkɛ̀, ke wanti di bo onipɛ̀ dɛ̀, ke mɔ̀ntɛ̀ di bo yí: M bo wɛ̀te n sòò bo wɛ̀ɛ̀ miɛke.

²⁵ Di tù̀okoo dii mɔ̀nni kɛ̀nsɔ̀ ndɛ̀ kàútɛ̀ páíí ke túntɛ̀ bá òmòu í bo o miɛke.

²⁶ Kɛ̀ dii wɛ̀te kɛ̀waannì yeteyɛ̀ yɛ̀yiekɛ̀ yɛ̀ɛ̀ dɔ̀ke yóú ke di pɛ̀ɛ̀tɛ̀, kɛ̀ yɛ̀ wɛ̀te kɛ̀ta o miɛke, kòo borimeɛ̀ sɛ̀ntɛ̀ kɛ̀pɛ̀ɛ̀tɛ̀ mɛ̀ sòò dómme.

Yesu nàkɛ̀mɛ̀ bɛ̀ tú diwɛ̀i mɔ̀mmɔ̀nni yɛ̀mbɛ̀

²⁷ Yesu kpaá ke me nnáá nkòo nitipòkù mɔ̀u béinnì diínni miɛke ke dɔ̀: Dɛ̀ nnaati onitipòkù wɛ̀ɛ̀ da peitɛ̀, a yáá wɛ̀.

²⁸ Kɛ̀ Yesu ò tɛ̀nnɛ̀ ke dɔ̀: Dɛ̀ pɛ̀tinke ñnaati bɛ̀ɛ̀ kɛ̀rímú bèmbɛ̀ Kuyie nnáàntì ke dɔ̀ari tí yɛ̀mmɛ̀.

Yesu do nàkɛ̀mɛ̀ dɛ̀ yó ndómme tibeénti yie
(Wɛ̀ntɛ̀ Matie 12:38-42)

²⁹ Kɛ̀ benitibɛ̀ ntikunì Yesu borɛ̀ kòo béi nke dɔ̀: Di mmɔ̀nni kó benitibɛ̀ bɛ̀ɛ̀ bùtínnɛ̀ Kuyie nke dɔ̀ari meysi, mbɛ̀ tú n dɔ̀ò tidieti bè me mbáá tí yà kɛ̀ dɛ̀ í tú tii do dɔ̀ò Sonaasi.

³⁰ Sonaasi do túmɛ̀ dibɛ̀nkɛ̀rì Ninifu kɔ̀be kpéí, mmeɛ̀ botì nku Onitibire yó ntúmɛ̀ dibɛ̀nkɛ̀rì di mmɔ̀nni kó benitibɛ̀ kpéí.

³¹ Tibeénti kó diyie Sebaa kóo nitipokpà̀ati bo cómmú kɛ̀bekénɛ̀ di mmɔ̀nni kɔ̀be kɛ̀ bɛ̀ kpetínnɛ̀ ke yé ò íténímɛ̀ dedétirɛ̀ ke kòtenì ke kɛ̀ɛ̀ Sadomɔ̀ náàntì meciù nkpeti. Né ntenɛ̀ òmòu diɛ̀ nke deunɛ̀ Sadomɔ̀.

³² Tibeénti yiè Ninifu kàbe bo cómmú kébekénè di mmònni kàbe ké bè kpetínné ke yé Sonaasi do bè nàkémè ké bèe ceetemu. Né ntenè òmòu die nke pèèté Sonaasi.

Fenònfè tu tikònti kó defitirè nde
(Wénté Matie 5:15, 6:22-23)

³³ Ké Yesu béi nke dà: Bè 55 í ncosú nfitirè ké de ànné təcètè mieke, bè 55 de cōnné deyiitirè nde, bèè kó dimàà taàní ké bè nwúó nkuwenniku.

³⁴ Inuò ntu tikònti kó defitirè nde, kàa nuò nwúó nha kònti timòu 5 mbo kuwenniku mieke nke. Kàa nuò mme nyí wúó a kònti timòu 5 mbo dibiinni mieke nke.

³⁵ Daate ké kuwenniku kùu bo a mieke ké kù bá ntú dibiinni.

³⁶ Ké kuwenniku da mí a kònti timòu ke í soké kupikù makù, a kònti timòu bo mbo kuwenniku mieke, kéndōnnè defitirè 5 nda mímé.

Yesu kpannèmè Fadisìbe
(Wénté Matie 23:1-36 nē Mariki 12:38-40)

³⁷ Yesu nàké diì mōnni kédeé, ké Fadisìbe mōu ò yu o cìètè mudii, ké Yesu kote ké bè nyo.

³⁸ Ké Fadisìbe mōu yà Yesu yommé bá ò í nite ikuó yēmmé ké deé ò di.

³⁹ Ké Yesu ò nàké ke dà: Díndi Fadisìbe di 55 eité febòòfè nē dibuu ìnké nke ké di mieke né piéké oyúókù kó meyēmmé nē kuyonku.

⁴⁰ Tiyèinti díndi! Kuyie nkùu dàò de ìnké kuù í dàò de miekaà?

⁴¹ Mpāānnè becribè nē di yēmmé memòu, memme demòu de bo wenkemé di kpéi.

⁴² Di bo yà díndi Fadisìbe! Díndi bèè duò nKuyie ndi kperε demòu kó meyaatimé tepííté nē tikūnfāātòo, ke yóu di bo ndāōrimé Kuyie ndó de nē di bo nkù dómé. Di do dō nké nde ndāōri, di né báá yóu deōnné.

⁴³ Di bo yà díndi Fadisìbe bèè ònnè yekàrè kètiyè titiintouti mieke, ke dá bè ndi dàú nyekààtè mieke ke ninkoo.

⁴⁴ Di bo yà díndi bèè dōnné ifōti ìi danné, bè 5 ncenti ìi ìnké ke í yé.

⁴⁵ Ké Fadisìbe kóo kóti mōu béi nke dà: Okóti a náá mmie nke sáá ntí mbe.

⁴⁶ Ké Yesu ò tērné ke dà: Di múnke bo yà díndi Fadisìbe kó bekótibè bèè bou yetuó cēéyè ke tounko benitibè, di me nyí bè teénné bá sām̀pò mutòu.

⁴⁷ Di bo yà díndi bèè maà mesàà Kuyie mpāānāānti náam̀bè di yembè do kuò bè kó ifōti.

⁴⁸ Nè de mieke di benkúmu di kómmúmè di yembè ke yé beé kuòmè Kuyie mpāānāānti náam̀bè ké díndi maà be fōti.

⁴⁹ Deé kpéi nte Kuyie nnè ku kó meciì mmieke ké kùu béi nke dà: M bo bè duónko m pāānāānti náam̀bè nē n tōrè, ké bèe kuò bie nkéféù mbetòbè.

⁵⁰ Ké deé yie nké Kuyie mpāānāānti náam̀bè bè do kùu bè nē kutenkù ketámé ké be kó tibeénti do di mmònni kàbe yò ìnké,

⁵¹ kéketé Abēri kó mukòu, kén̄to kētuakenni Sakarii bè kùu wè Kuyie nciètè nē diwūōtōnni de saku. Móm̄muò nwe n di náámmé de kó tibeénti bo do di mmònni kàbe yò ìnké.

⁵² Di bo yà díndi ikuó niiti bèè pāanko betòbè Kuyie nkó kuce, di í kù tū ndi móm̄m̄m̄be, ke né díití bèè dá ké kù tún̄ne.

⁵³ Yesu ité diì mōnni de borè ké Fadisìbe nē ikuó wāābè miekeε ò peike medié nké bè nhò bèkù tināānti péu,

⁵⁴ ke bo yà ò bo béi nkéyete ké bèe o pí.

12

Dèè sòri de bo feitè
(Wénté Matie 10:26-27)

¹ De mōnni ké benitibèé tíi nsikòupí sikòupí kén̄naù betòbè, ké Yesu keté kénáké o tancóumbè ke dà: Daatené Fadisìbe kó meyēmmé mèdémé kpéi mmèè dōnnè mutie mùu muuti pèé.

² Dèè sòri de bo feitè, ké disòri kperε yēnni kuwenniku.

³ Deé kpéi nte di nàké tí kufāá bè bo tí kèè kupiiti, di wεε tí dimāá borè, bè bo deke kudankù ké tí piéké.

Ti í dōmmé kéndé bèè kòu tikònti máa
(Wénté Matie 10:28-31)

⁴ N di náámmu díndi n népobè: Bá ndénè bèè kòu tikònti máa.

⁵ M bo di benke di dō nkéndé wè, ndénè Kuyie nkùu bo na ke da tanné muháá mieke a kùū nkó difònkùò. Di dō ké nku ndé.

⁶ Bè 55 í nfité inòribí inùmmù dáràà? Nè memme Kuyie ndakemu imòu i kpéi.

⁷ Bá di yùtì Kuyie nti kààmmu ke yé tì mà mè. Di bá nyĩ̀kù, bá wè di miéke ò p̄ɛt̄ému in̄aribí péu.

*Wèè bo náké ò tumè Yesu kou
(Wénté Matie 10:32-33, 12:32, 10:19-20)*

⁸ N di náámmu, wèè bo náké benitibè ìkè ò tumè n kou, mí nhOnitibire m bo náké Kuyie nt̄arè ìkè ò tumè n kou.

⁹ Wèè bo n nenni benitibè ìkè, m bo ò nenni Kuyie nt̄arè ìkè.

¹⁰ Wèè bo sáà nhOnitibire, Kuyie mbo ò cié, wèè me mbo sáà mMuyaánsààmù, Kuyie mbáá ò cié mbiti.

¹¹ Kè bè di korinè diì m̀nni tibeénti titíntouti miéke yoo bekpààtibè nè bebeémbè borè di bá ntoti di yèmmè di bii yóó náké tì kéyè, nè di yóó tì náké mèè boti.

¹² Kè di t̀à̀ke, Muyaánsààmù muù yó di duò ndi dò nkénáké tì.

Kukpààtiyeinkù

¹³ Kòo mà̀u béinní dif̀nni miéke ke d̀: Okóti náké n kóo kóti kè tì totí ti cice ku ke ti yóunè dè.

¹⁴ Kè Yesu ò náké ke d̀: N népoò we nni ndòò obeénti kè m bo ndi bekùnè, yoo n di totí di kperè?

¹⁵ De m̀nni ke náké benitibè ke d̀: Dò̀nè meyò̀mmè, ke yóu di bo ndómè di kparikè ke yé onitì kpàti t̀i í temè o fòmmu.

¹⁶ Kòo bè náké dináànhántiri mari ke d̀: Tikpàti yiè m̀m̀u wèè do bo, ke m̀ke depaa nkè dèe pié mediè.

¹⁷ Kòò mbékú omáà o yèmmè miéke ke tú: N yí m̀ke m bo ànnè dè n diiti?

¹⁸ Ke náké omáà ke d̀: N yàm̀u n yóó yĩ̀mè, m bo può m buò sàm̀pòyè, kémaà yedièyè kéánnè n diiti nè n kperè dem̀u.

¹⁹ De m̀nni ke náké n wènni ke d̀: A m̀kem̀u tikpàti péu, ñhomp̀u ke yo nke yò nke yānku.

²⁰ Kè Kuyie nnè ò náké ke d̀: Kuyèinkù f̀s! Ke nyènkè mómm̀onke m bo túóté a wènni kè we nnè tieke de kó tikpàti?

²¹ Wèè waà ntikpàti o mómm̀u nho kpéi nke né í tú okpàati Kuyie mborè o kperè me dò.

*Ti í dòmmè kényĩ̀kù
(Wénté Matie 6:25-34)*

²² Kè Yesu náké o tancò̀umbè ke d̀: Deè kpéi nte kè n di náá nke tú: Di bá nyĩ̀kù di bo dimu yoo di bo dáátí mù kpéi.

²³ Ke yé mufòmmu p̄ɛt̄émè tidiiti kè tikònti p̄ɛt̄é tiyàati.

²⁴ Wénténè tinò̀ti, tì í buòti, tì í kò̀ti, tì í m̀ke yebo, kè Kuyie nt̄i piú. Díndi náke di í p̄ɛt̄é sínò̀ò?

²⁵ Di we mbo na nè o yehtotí miéke kéyíe o fòmmu kè mùu okè?

²⁶ Kè di í yóó na kédòò dèmarè sàm̀pòrè, ba nkpeí nnè te kè di yĩ̀kù deterè kpéi?

²⁷ Wénténè mutepóò ndòmmè dikpàà miéke, mù í p̄i mmutòmmù, mù me nyí duòkù tiyàati. N né di náámmu kè n tu bá Sadomòò nè o kpàti dieti miéke, ò í dáátí tiyàati t̀i wenni ke mù t̀ò̀ke.

²⁸ Díndi bèè í tá kè dè de, kè Kuyie nsà̀ri tifaàti t̀i bo yíe, ke naa yóó cóúté, dè bo yĩ̀me kè kù báá di dátinnè tiyàati?

²⁹ Di bá nhari ke wanti di bo nyo mm̀u nè di bo nyò mm̀u.

³⁰ Bèè í tú nKuyie mbèè m̀ke de kó iyehtotí sáà, díndi bie, di m̀kem̀u di Cice kòò yé dè di békú dè.

³¹ Petinke wamm̀unè Kuyie nkpààtiyuu kè kù né di duò ndesò̀nne kénó̀.

*Ti bo sònnemè tikpàti kè̀nkè
(Wénté Matie 6:19-21)*

³² M pec̀nku, di bá nyĩ̀kù ke tú di í sũ, ke yé di cice wèè dómè ke di duò nho kpààtiyuu.

³³ Fiténè di kperè kèpāmmù becribè idítí. Yánnè sidítidóú sii í yóó cake, kéánnè tikpàti t̀i í yóó cake kè tì sò̀nne kè̀nkè Kuyie mborè. Beyóòbè í yóó t̀ò̀nko dè, ditúu í yóó cááké dè.

³⁴ Ke yé a kpàti borè a yèmmè de mbomè.

*Ti bo ndakemè
(Wénté Matie 24:42-51 nè Mariki 13:33-37)*

³⁵ Yinè di nàkũ̀s kè di fitiyi ncòu,

³⁶ kèndò̀nnè betò̀mbè bèè bàa wèè bè baké, ò bo nkũ̀ntinimè mupotúò̀mù kébente dicà̀u kè bèe o kpeté.

³⁷ Dè nnaati betɔmbè bèè kòò kótí bo nwētíní ke ś mbè wùó. N di náá mmómmuò nwe ò bo ànné ò tɔnyààti, ké bè kànnè ké bè duó mmudii.

³⁸ Kòò wētíní keyènkè cuokè yoo dikodakóhni, ke ś mbè wùó ndè mbè naati.

³⁹ Banténè ke dò nkè tɛc̄f̄t̄è yìè nyé oyúókù kàriní dii m̀nni, ò bo nwúó, ò báá yie nkòò ta o c̄f̄t̄è.

⁴⁰ D́ndi múnke nwākénè ke yé Onit̀bire wētínimè di í dake dii m̀nni ndi.

Ot̀nti yeiwe kó medonnimè

(Wénté Matie 24:45-51)

⁴¹ Kè Pierii beke Yesu ke d̀: N Yìè nha náá nde kó dináaahhántiri t́i kréináá yáa timòu?

⁴² Kè ti Yìè nhò t́nné ke d̀: Dí ndònnè ot̀nti wèè d̀d̀ri dèè wenni ke cii bè b̀anne wè betɔmbè kòò bo mbè duó mmudii ò dò nkè mmù mbè duó ndii m̀nni.

⁴³ Dè bo narike de kóò t̀nti tɛc̄f̄t̄è yìè mbo nwētíní dii m̀nni ke ś nho p̄i nde kó mutómmù.

⁴⁴ N di náá mómumuò nwe tɛc̄f̄t̄è yìè mbo banne de kóò t̀nti ò kpàti timòu.

⁴⁵ Kè de kóò t̀nti yèmmè me ndò ntec̄f̄t̄è yìè nyí wētíní mec̄ā, ke puoti betɔmbè benitidaabè nè benitipòbè, ke neinè tinaáyààti kè bè yo nke yò mmenaà.

⁴⁶ Tɛc̄f̄t̄è yìè mbo wētíní de kóò t̀nti í ò báa dii yìè, ò í dake dii m̀nni, kóò puotí mediè, nkòò d̀d̀ bè d̀d̀rimè benitiyeibe.

⁴⁷ Ot̀nti wèè yé wèè ò baké ò d̀ dè, ke í dè d̀d̀ri, ò bo c̀utè tiyèiti mediè.

⁴⁸ Wèè t̀nti me nyí yé ke dò nhò d̀d̀ri dè tu meyei, mbè bo ò puotí kè dè nkéni, bè duó nwè péu bè bo ò beke péu, bè b̀anne wè kè dè s̄u bè bo ò beke kè dèe p̄ēté.

Tɛc̄f̄t̄è temáà kó metotimè kó tináanti

(Wénté Matie 10:34-36)

⁴⁹ N k̀tení ke bo wete muháá mmu kutenkù mieke kè dè nh ɔtí mù bo cóutémè.

⁵⁰ N dò mbè nh ànné b̀témumuò m̀u nwe kè dè nh ɔtí bè bo wè nni nh ànnémè.

⁵¹ Di yèmmè bá ndò ò t̀ni kunaati nku kutenkù kuu mmieke, n t̀ni meyatimè mme.

⁵² N di náá mómumuò nwe, kè benitibè bo b̀nùmmù tɛc̄f̄t̄è, bè bo toté kè b̀táati nkpannè bèdébè, kè bè múnke bè kpànnè.

⁵³ Kè debire cice ndè kpànnè, kè dè ò kpànnè, kòò nitipòkù nkpannè ò kóò sapàà, kòò kóò sapàà nhò kpànnè, kòò nitipòkù nkpannè ò c̀kù, kòò c̀kù ò kpànnè.

Ti bo mbaàtimè dèè wenni

(Wénté Matie 16:2-3)

⁵⁴ Kè Yesu yí kénáké dit̀nni ke d̀: Di 55 yá diwetiri diyìè yìèni kèè biékè ke d̀: Fetaafè yóó ni. Kè fè m̀nke ni.

⁵⁵ Kè kubakù c̀nku biékè kó kuyaakù f̀ute di d̀: Kuyiinkù yó mbo, kè kù m̀nke r̀bo.

⁵⁶ Meyèmmè mèdémè yembè d́ndi, dè d̀omme kè di banní tiwetí kó medòmmè nè ketenkè k̄me ke né í banní dèè d̀d̀ri di m̀nni.

⁵⁷ Dè d̀omme kè di í nò nke baàti di máá dèè wenni?

Ti bo nt̀nnimè t̀i bo nè ti kou ti cuokè

(Wénté Matie 5:25-26)

⁵⁸ Nè òmòu kè di m̀ke timati ke k̀ri tibeénti, yetoo ké ti t̀ntè kè di mu nyí t̀òke, kòò báa da duó mpòd̀isibè, kè bè da kpetínné.

⁵⁹ N da náá mómumuò nwe a í yeti d̀borè ke í yietí tepítè s̄nte.

13

Sidowee kó kuduotí do kùò bè kó tináanti

¹ De kó dim̀nni kè benitibè mabèe k̀tení, kénáké Yesu Pidati do kùò Kadidee k̀be bè kpéi nke ś mbè feu Kuyie nyiwũs ke kù kòu itei, kè bèe bè kùò kè be yíí òwènnénè iwũs k̄me.

² Kè Yesu bè nàké ke d̀: Di yèmmè dò nde kó benitibè yei mp̄ētému Kadidee k̀be tobè k̄me kè deè te kè bè kùá?

³ Biti, n né di náámmu ke tú: Kè di í c̀ète meborime, di yóó kú bè ku mèè botí nku.

⁴ Di yèmmè dò nSidowee kó kuduotí do do, ḱyáke bèè nitibè tepítè nè b̀ni kó meyei ndo p̄ētému Sedisadèmmu k̀be tobè k̄maà?

⁵ Biti, n né di náámmu ke tú kè di í c̀ète meborime di bo kú bè ku mèè botí!

Mutie mùu í péi mu kó dináaahhántiri

⁶ De kó dif̀nkùò kè Yesu bè nàké dináaahhántiri ke d̀: Onit̀ m̀u wèè do fíí mmutie ò paku mieke, k̀k̀tení ke bo t̄u yebe ò me nyí mp̄été,

7 kénáké wèè bàa kupaku ke dà: Dibenni tǎǎnni ndi mie nkè n kòrìní ke bo tǎũ yebe bá n yí pètè, kǎũ mu, mù báá sǒnté kéncaari ketenkè.

8 Wèè bàa kupaku kòò dà: Okóti yóu mu di mbenni kè m mù ànné tikùti,

9 kè dè yèmmè mù yàa peité, kè mù mē nyí peité a né mù kǎũ.

Onitipòkù dibòò pǔtínnè wè

10 Teom̄pùtè matè yìè kè Yesu ñtiè mbenitibè kutiíntouku mieke.

11 Kòò nitipòkù mòu dè bo, kè dibòò mari ò ta, koò pǔtínnè yebie ntepiítè nè yèni, bá ò í no nke séírì.

12 Kè Yesu ò yà kóò náké ke dà: Onitipòkù n da miekùnne mu a mòm̄mú.

13 Ke nǒs̄ nho nou o ñnkè, kòò pànkèe séíté kénsánti Kuyie.

14 Kè kutiíntouku kóò kóti miekèe peike, Yesu miekùnne mē omuanti teom̄pùtè yìè, kòò náké ditínni ke dà: Yewe bo yekuò ndi mutòm̄mú kpèye, ñkòrìnení yèè mieke kè bè di miekùnko ke yóu teom̄pùtè yìè.

15 Kè ti Yìè nhò tǎǎnnè ke dà: Meyèmmè mèdémè yembè dín̄di! Di òs̄ í mpitè di wũs̄ teom̄pùtè yìè kékote kè ì n̄inaà?

16 Onitipòkù yie nwèè né tú Abarahammu kó kuboti kou kè dibòò ò bou yebie ntepiítè nè yèni, dè dó í dò nh ò bouté de kó iwēí teom̄pùtè yìèà?

17 Yesu náké memme, kè ifeii pí nho kpatíndèntabè, kè ditínni yèmmè ñnaati, ò dǎòri t̄i dieti kpéí.

Feyoñfè nè mutie mùu muuti p̄èè de kó m̄donnimè

(Wénté Matie 13:31-32 nè Mariki 4:30-32)

18 Kè Yesu yíè kébéí nke dà: Kuyie nkpààtiyuu dònne ba? M bo di dònne ba?

19 M bo yí di dònne feyoñfè dòmmè mme, kòò niti òs̄ fè buoti kè fèe yènní kénáa mmutie diemu nè ibake, kè sin̄o yíè mmu bake ñnkè.

Mutie mùu muuti p̄èè mu kó m̄donnimè

(Wénté Matie 13:33)

20 Kè Yesu yíè kébéí nke dà: M bo donne ba Kuyie nkpààtiyuu?

21 Di dònne mutie mùu muuti p̄èè mù dòmmè mme kòò nitipòkù òs̄ mù wáa nsám̄p̄ kékòorenè mupèèȳo nciroò bèt̄aati kéante kè ticooti mútí tim̄o.

Dibòri dii m̄p̄úri

(Wénté Matie 7:13-14, 21-23)

22 Kè Yesu ñduò nyitié nyehèkè nè sihekésí ke kéri ke kòri Sedisademmu.

23 Kòò mòu ò beke ke dà: Okóti benitibè s̄m̄p̄à bèe yóo coot̄áa? Kè Yesu bè tǎǎnnè ke dà:

24 Yetenko keta dibòri dii m̄p̄úri, n di náámmu kus̄ikù yóo bennému bè bo tamè kénȳeke.

25 Tec̄t̄è yìè mbo íté dii m̄nni kékpetínnè kèp̄áá, nkè di r̄nbo ditowaà di bo mbie ndicàù ke t̄u: Ti Yìè ntí kpeté. Kòò né di náké ke dà: N yí yé di boñni kèè bíékè.

26 De m̄nni kè di ò náké ke dà: Nè f̄s̄ nt̄i baa do wènnè kéd̄i, kaa duò nyitié nti c̄ekaràà?

27 Kòò wète ke di náké ke dà: N yí yé di boñni kèè bíékè, f̄utenè m borè d̄indi bèè dǎòri meyei.

28 Deñde di yóo nkuòm̄mè ke cáá ndi n̄i, ke wúo Abarahammu nè Isaki nè Sakòbu nè Kuyie mp̄āñáahti náambè bem̄o kè bè bo Kuyie nkpààtiyuu mieke kè d̄indi né bo ditowaà.

29 Benitibè itinímu tip̄iti tim̄o diyìè yèni kè nè di taà kè kòbe kubakù c̄anku bíékè nè kuyóu kòbe ke bo kari Kuyie nkpààtiyuu mieke kéd̄i.

30 Bèmbè bèè t̄u ndi m̄m̄nni bè bo niitè, bèmbè bèè ni di m̄m̄nni kè bèè t̄unne.

Yesu do k̄otemè Sedisademmu m̄es̄omme

31 De kó dim̄nni kè Fadisièbe mabèe kotení kénáké Yesu ke dà: Íté die, p̄èté, Edoti dó ké da kuomu.

32 Kè Yesu bè náké ke dà: Kòtenè kénáké de kó fehāāfē* ke dà: M betimu yebokè yíè nnè nanke ke miekùnko bem̄umbe, diyìè tǎǎnni yìè ke yóo deè n t̄ommú.

33 N do nk̄es̄otém̄u n ce yíè nnè nanke nè diyìè t̄eri, ke yé dè í wenni bè bo kuomè Kuyie mp̄āñáahti náahtò dihei mari kè dè í t̄u Sedisademmu.

34 D̄indi Sedisademmu ei kòbe bèè kòu Kuyie mp̄āñáahti náambè, ke buoti Kuyie nt̄ombè yetarè. Kuce mede ndi n d̄ómè ké ndi oke tekote ò nhokemè te bí bá di í yie?

35 Di ei bo p̄ante kénáa ntidobontì, n di náámmu di ténke í yó n yà, kè dè í t̄u di bo yí dii yìè: M̄es̄áa nni mbonè wèè k̄erini nè ti Yìè nkó diyetiri.

* 13:32 fehāāfē Isidayesibe do wúo nfehāāfē kuwanwankù kùù cii kunku ke sou, ke né d̄ori ke d̄ori meyei.

14

Yesu miekùnnemè omuánti teompùtè yiè

¹ Teompùtè matè yiè kè Yesu kote Fadisīēbe kóo kóti mǎu cīētè ke bo di, kòo niti mǎu dè bo ke mǎ nke muúti,

² kè bè nwéi Yesu meyoðmmè ke bo yà ò bo ò miekùnnè teompùtè yiè.

³ Kè Yesu beke ikuá wǎǎbè nè Fadisīēbe ke dǎ: Ikuá yienaà, ke í yete a bo miekùnnemè oniti teompùtè yiè?

⁴ Kè bè ndò nyúóó. Kè Yesu nǎo nho nùtè omuánti ìnkè kóó miekùnnè, kédúo nkòo pēēté.

⁵ De mǎnni kòo bè beke ke dǎ: Di mieke kòo mǎu mǎke o bire yoo o nǎǎfè, kè dè do dǎkè mieke teompùtè yiè, ò báá kote kè dè dènnenáá?

⁶ Bá bè í nna kóó tēñné timati de kó tináahti ìnkè.

Bèè dēúúunko bemáá

⁷ Kè Yesu yà bè dómè yekàrè ketiyè kè bè nàkè dináaǎhántiri ke dǎ:

⁸ Kè bè da yu mupotúòmú kó dibanni, báá niité kékari dikari deyúikè kperi, kè dè yèmmè bè yu òmǎu kòo da pēēté.

⁹ Wèè di yu kòo da nákè ke dǎ: Ítè kēféi nyie ndikari. De mǎnni kǎa íté nè ifei, kékote kékari defǎnkúó kperi.

¹⁰ Kè bè da yu dibanni, kote kékari defǎnkúó, wèè da yu kòo tǔðkení ke da yà ke yí: N népoo, kotení kékari deyúikè. De mǎnni dè bo da déúúunko betobè yúikè.

¹¹ Wèè déúúunko omáá bè bo ò kékùnnè, wèè kékùnnè omáá kè bèè ò déúúunko.

¹² Kè Yesu nákè wèè ò yu ke dǎ: Kǎa yóó yú benitibè mudii a báá yú a népobè a me mbáá yú a tebií, a báá yú a cīētè kǎbe, a báá yú a cēpetitobè bèè mǎke be kperè ke yé bè yóó namèmu ke múnke da yú kè dè nda fǎó.

¹³ Kǎa ãnné dibanni, yú becīribè, nè tihòuti nè yekpīè nnè tiyúònti kè dèe di.

¹⁴ Dè bo nda naati ke yé bè í yóó namè kè dè nda fǎó, Kuyie nkuu yóó dè nda yietí bèè weti bè bo yǎntè dii yiè.

Dináaǎhántiri dii tukúnè wèè yú mudii

(Wénté Matie 22:1-10)

¹⁵ Bèè kàri ke yo nkè be kóó mǎu nákè Yesu ke dǎ: Dè nnaati wèè bo di Kuyie nkpaàtiyuu mieke.

¹⁶ Kè Yesu ò nákè ke dǎ: Oniti mǎu wèè do ãnné dibanni kényú benitibè péu kè bè bo di.

¹⁷ Mudii bi dii mǎnni kòo tǎ nho kóo tǎnti kòo bo bè yúni.

¹⁸ Bemǎu kè bèè peri. Kòo ketiwè dǎ: N donté m paku nku ke dǎ kékote kè kú yà, n da báámmu n yí yóó na kékotoo.

¹⁹ Kòo tǎu dǎ: N donté inááke nyi tepítè ke dǎ kè ì yáákénè mutǎmmú, n da báámmu n yí yóó na kékotoo.

²⁰ Kòo tǎu dǎ: N tǔóté m pokù nwe bǎmbà ndeè te kè n yí yóó na kékotoo.

²¹ Kòo tǎnti wēténí kénákè tēcīētè yiè mbè ò nákè tì. Kè tēcīētè yiè mmiekee peike kòo nákè otǎnti ke dǎ: Kote mecǎá nyaárè nè dihei kó ice kényúni becīribè nè tihòuti nè tiyúònti nè yekpīè.

²² Kè dèe yíe sǎmpó kòo tǎnti wētè kóó nákè ke dǎ: Okóti tì dǎòm a yē nti dǎòmè kè mefiè nkpaá.

²³ Kè tēcīētè yiè nyíe kénákè otǎnti ke dǎ: Kote ice mieke nè yeteyo, kǎa yà bè, a duó nkè bèè kotení kè n cīētè píe.

²⁴ N da náámmu n do keté kényú bèè kó dimáa be kóó mǎu báá di n diiti.

Yesu nákè tì bèè dǎ kè nhò tǔ

(Wénté Matie 10:37-38)

²⁵ Kè diññni dieri ntú nYesu, kòo wēēte kè di nákè ke dǎ:

²⁶ Kòo mǎu dǎ kè n tǔnne, ke í n dǎ kè dè pēētè o cice nè ò yǎ nè ò pokù nè ò bí nè ò neí nè ò kó bekótibè nè ò tǎbè nè ò mómmu, ò báá na kéntú n kou.

²⁷ Kè wèè í to ò dapáati ke n tǔ nhò báá na kéntú n kou.

²⁸ Di mieke we mbo nyóó máa tēcīētè ke í nketé ke kàri ke bàte ò díiti ke yà kòo bo na kè tē keté kè tē dèè.

²⁹ Ó yàa bo pǔútè mèè kpéi ke í nna ke tē dèè kè bè nhò daú ke tǔ:

³⁰ We ñniti pǔútè ke yíēke ò bo deémè.

³¹ Yáa we ñkpaàti bo nkǎri ke bo dokénè okpaàtitǎu ke báá keté kékari kéwénté kényà kòo bo nanè benitibè tekupítè (1000), kédokénè otǎu wèè mǎke benitibè sikupísidè (2000)?

³² Kòo wénté ke báá na, ò ǎó tǎ nyetǎrè nye, kòo kpaàti tǎu kpaá díétiri, kòo ò wammúnè kunaati.

³³ Μεε botí nku di miεke kè wèè í yóu ò mòke dè deməu, ò báá na kéntú n kou.

Mukókúús mmùù fétinne mu naatí
(Wénté Matie 5:13 nè Mariki 9:50)

³⁴ Mukókúús ntú demarè sàarè nde, kè mù né fétinne mu naatí, bè bo mù nárikúnne ba?

³⁵ Mukókúús mmùù ténke í naati bè í mù dòòrinè mùmamù, mù keté ke báá yie nkédòò tikùti, bè s̄s̄ mù útòo ditowaà ndi. Kè wèè mòke yeto ke bo keè wèe keè!

15

Fepièfè fèè feti
(Wénté Matie 18:12-14)

¹ Bèdampóòcòutibè nè benitibè tabè bè do tú bè mufòmму yeimu yembè, kè bèe katení Yesu borè ke bo keè ò náah̄ti.

² Kè dèe yonke Fadisíèbe nè ikus wààbè kè bè nnáá mbemáá ke tú: Onití yie nyie nke còuté mufòmму yeimu yembè ke bè wèinnè kè bè yo.

³ Kè Yesu bè béinnè dináānhāntírí ke d̄:

⁴ Di miεke we mbo mməke ipe tekòùtè (100) kè fēmáà feti kòo báá yóu sipísíwei nè iwei ìi kpaá kékote fe wammù?

⁵ Kòo fè yà ò yèmmè báá narike kòo fè buútè,

⁶ ò fè kònnè dii m̀nn̄ni ò báá náké ò kəbe ke d̄: Kətenèni kè ti nyānku nè diwèi, n yāmu m pièfè fèè do fetaa?

⁷ N di náámmu diwèi yó mbo meè botí kēnkè onitíyiewei omáá banté dii m̀nn̄ni ò yei nke cèete kè dèe p̄è̄tè sipísíwei nè bèwei bèe yèmmè dò mbè weti kè dè í bè bèkú maceetimè.

Fedífe fèè feti

⁸ Kòo nitipòkù mòu mòke medítibii ntepiúte, kè mèmáá feti, ò í c̄óu nfitíre ke káá ò c̄è̄tè, ke wammù weti weti ke yàà mè yānāà?

⁹ Kòo mè yà dii m̀nn̄ni ò báá náké ò c̄ep̄etitəbè ke d̄: Kətenèni kè ti nyānku nè diwèi, n yāmu n dife fèè do fetaa?

¹⁰ N di náámmu diwèi yó mbo meè botí Kuyie nt̄rè onitíyiewei omáá banté dii m̀nn̄ni ò yei nke cèete.

Debire dèè càke de cice kpàti

¹¹ Kè Yesu yíe kébéi nke d̄: Onití mòu wèè do mòke ibí id̄i.

¹² Kòo sámp̄óuú náké be cice ke d̄: N cice n duó nha yóó kú kè n tieke dè. Kè be cicee dè mbè toté.

¹³ Kè dèe yí yewe sámp̄á kòo sámp̄óuú fité ò kperè bè ò duó ndè, kéité nè ò díití, kékote dihei détirí kénfòù ò dómè, kécake ò díití iməu.

¹⁴ O díití deè dii m̀nn̄ni, kè dikònni dierri tanní de kó dihei, kòo mántè ò bo di mù,

¹⁵ kéwaa mmutámmù dihei yiè mməù borè, kòo ò kūs nho paku kòo nc̄emmù ò f̄ōnkè.

¹⁶ Kòò níí ndó kédi mufōnkèdii, òmòu me nyí mmù nhò duó.

¹⁷ Kòo totíni ò yèmmè ke d̄: N cice kó betəmbè s̄s̄ dímu k̄éȳēke, kè mí nnè k̄ōnnè die ndikònni.

¹⁸ M bo íte kékò n cice c̄è̄tè kóò náké ke d̄: N cice n yeténèmu Kuyie nke da yeténè.

¹⁹ N ténke í mannè a nni ntú a bire, a n daò a kóo t̄ōnti.

²⁰ Kòo íte kénk̄ūnti ò cice c̄è̄tè.

Ò autóo dii m̀nn̄ni kòo cicee ò yāni kè mesém̄m̄e ò p̄i nkòo cokóo kóò ərí.

²¹ Kòo bire ò náké ke d̄: N yeténèmu Kuyie nke da yeténè. N ténke í mannè a nni ntú a bire.

²² Kòo cice né náké betəmbè ke d̄: Cok̄enè macāa nk̄étúót̄eni diyaābori s̄aari, kóò dátin̄n̄e, kóò ùnnè mumámáá, kóò ānnè tineùti.

²³ Túót̄ēn̄ēni dinaadaa mekùò nk̄peri k̄ékuə kè ti nyo nke yānku.

²⁴ Ke yé m bire die ndo kum̄əmu ke yāntè, dè do fetimu kè n dè p̄ètè. Mem̄me kè bèe keté kényānku dibanni nè diwèi.

²⁵ Ke s̄s̄ nho kóò po bo kupaku kénk̄ūntiní k̄ékeè be biemmè ke au.

²⁶ Kòo yú ot̄ōnti mòu kébeke mùù d̄d̄ri.

²⁷ Kòo ò t̄ē̄n̄é ke d̄: A nantè teè konnì, kàa cice kùò dinaadaa mekùò nk̄peri, ke yé wè tè yānnè nè kuk̄ōn̄naatí.

²⁸ Kè Mpo miεke peike kòo yeté mutarimù, kòo cicee yenni ke bo ò bámmù kòo ta.

²⁹ Kòo ò náké ke d̄: N da bonè yebie yebie nke p̄i nha t̄ōmmù, n yí yete a kpeti mati, a me nyí n duó mbá deb̄əbire, kè m bo kuə mí nnè ò népobè kè ti ānnè dibanni.

³⁰ A bire dèè túót̄é a kp̄ati, ke k̄ote ke d̄uti d̄utinè benitipòbè ke ti càke, kè dè konnì kàa né de nk̄uò dinaadaa mekùò nk̄peri.

³¹ Kòo cicee ò nàké ke dò: M bire mí nnè f́s ntíi bo sáá, kè m mòke dè tú a kperè.

³² Ti do dò nkédòamu dibanni ke yé a nantè tie ndo kúmèmu ke fòute, ò do fetimèmu kè nh ò pètè.

16

Ti dòmmè kèncii kèpèètè kutenkù kòbe

¹ Kè Yesu nàké o tancòumbè ke dò: Tikpàti yiè mmou weè do bannè o kóo tónti mǎu o kpàti kè bèe ò nàké ke dò de yiè nti càari.

² Kòo yú de kóo tónti kòò nàké ke dò: N yo kè bè tu a caari n kpàti, benke a pátè kè n yà a pí mmèè botí mutómmú. A ténke í yó mbaa n kpàti.

³ Kè de kóo niti ntoti o yèmmè ke tú: Mutómmú yiè nyó m beti kè n yíme? N yí yóó na kékúúti, kè ifei m bonè muyāū.

⁴ Kòo dò: N yāmu n yóo yíme kè bè m bēti dii yiè mutómmú nní mmòke bèè bo n cǎutè.

⁵ Ke yúni bèè bannè ò pí nwèè borè mutómmú, kèbeke oketiweè ke dò: A bannè ide wèè n duó mmutómmú?

⁶ Kòò dò: Mekùò ntikànkànti tekòùtè (100). Kòò dò: Túóté a pátiri kèwāri ke dò tikànkànti sipisínūmmú.

⁷ Kèbeke otǎu ke dò: A ò bannè ide? Kòo ò nàké ke dò: Tiyòti tekòùtè (100). Kòò dò: Túóté a pátiri kèwāri ke dò tiyòti sipisini.

⁸ Kè tikpàti yiè nsante de kóo yúókù o cii nkpréi, ke yé kutenkù kuu nkòbe ciimè be kòbe iikè ke pèètè bèè tu kuwenniku kòbe.

⁹ N di náámmu ke tú: Túóténè ketenkè kie nkó tikpàti kèwammúnè di nēpobè, kè dèe yie nkè ti dèè dii yiè, bè di cǎutè kèinkè di yó mbo dè sáá.

¹⁰ Wèè pí ndesámpòrè kè dè wenni weè yóó mpí ndedierè kè dè wenni, wèè pí ndesámpòrè kè dè í wenni wè í yó mpí ndedierè kè dè wenni.

¹¹ Kè di í pí nkentkè kie nkó tikpàti kè dè wenni, we mbo di duó nti tu timómmonti?

¹² Kè di í pí nhotǎu kperè kè dè wenni we mbo di duó ndèè tu di kperè?

¹³ Otónti mǎu báa na kèntú mbekpàatibè bèdébè, ò bo ndó yie nkénii nhotǎu, ò bo ntaunè yie nkéyatènè otǎu. Omǎu báa na kèntú nKuyie nnè idííti.

Benitibè wúò ndè dedierè Kuyie ndè wúò nyisòke nyi

(Wénté Matie 11:12-13)

¹⁴ Kè Fadisiēbèe keè kèndaú Yesu, ke yé bè dómè idííti mediè.

¹⁵ Kè Yesu bè nàké ke dò: Di tú bèè ò ndǎari bèmbè benitibè iikè ke dò mbè wenni, Kuyie mme nyému di yèmmè, ke yé benitibè wúò ndè dedierè, Kuyie ndè wúò nyisòke nyi.

¹⁶ Mǎyisi kó ikuá nè Kuyie mpānāahtì náambè kó yepátè deè do bo ke yāa káánnè Isāa kó dimònni. Isāa kó dimònni ndi benitibè kèème Tináaṣáati ke mǎu ke bo ta Kuyie nkpàatiyuu.

¹⁷ Nè memme kèinkè nè ketenkè dè bo pèètémè bo ntǎunè ikuá kó fewārifè fēmáa bo fetimè.

Yesu nàkémè mupobetimú kpeti

(Wénté Matie 5:31-32, 19:1-9 nè Mariki 10:2-12 nè Odommu 7:2-3)

¹⁸ Wèè bèti o pokú ke túóté otǎu ò naá nwèè dǎuti dǎutinè wènwè benitipòbè. Kè wèè túóté onitipòkú bè bèti wè ò naá nwèè dǎuti dǎutinè wènwè benitipòbè.

Tikpàti yiè nnè oc̄ri Dasaa

¹⁹ Oniti mǎu weè do bo ke mǎke tikpàti mediè nke daati tiyaakpeti, ke bo diwèi mieke, ke yo ndesáarè ye we yemǎu.

²⁰ Kòo c̄rii mǎu dè bo, kè bè ò tu Dasaa, kòò dáátí yemǎo nho kǎnti timǎu ke dǎu tikpàti yiè mbòrinùù.

²¹ Ke níí ndó kètānkè tikpàti yiè nyo nkè dèè duò, kè simǎó nkòriní ke déú o muo.

²² Kè de kóo c̄rii kú, kè Kuyie ntǎrè ò túóté, kékòtenè Abarahammu borè, kè tikpàti yiè nkú kè bèe ò kǎnnè.

²³ Kè tikpàti yiè nní mbo becírìbè kó dihei, ke f̄ūri mediè, kèwénté, kèyā Dasaa medétimè, kòo bo Abarahammu borè.

²⁴ Kòo píékè ke dò: N cice Abarahammu! N kuá mmesémmè, kèduó nkè Dasaa pòtè o nóm̄bii menie nke yāa dúo n nǎndenfè, n f̄ūrimu mediè mmuhāá mmuu mmieke.

²⁵ Kè Abarahammuu ò ténhè ke dò: M bire dentení a do mǎkemè tikpàti ketenkè ìnkè kè Dasaa f̄ūri, di mmònni kè bè ò òmpúnne kàa me ntó f̄ūri.

²⁶ Dif̄ōtiri cūmpuri dii keté ke bo ti cuokè, kòo mǎu dó kékòto o borè, ò báa na, kè di kóo mǎu me ndó kékòtení ti borè, ò báa na.

²⁷ Kè tikpàti yiè ndò: N da báámmu n cice, duó nkè Dasaa kòte n c̄fètè.

²⁸ N neí bomu sínùmmù kòo sì nàké, kè sì báá kotení m mà mbo màè fěúítímè mieke.

²⁹ Kè Abarahammu ò tḗrínè ke dò: Mòyiisi kuó nè Kuyie mpā́nā́ahtí náám̀bè páte dè bomu, bèè yie ndè yē mmù.

³⁰ Kè tikpàtí yìè ndò: N cice Abarahammu, bèè ku, kè be kòò m̀òu k̀toò ke bè nàké, bè yóó yiemmu k̀éceete.

³¹ Kè Abarahammu ò nàké ke dò: Kè bè í yie mMòyiisi kó ikuó nè Kuyie mpā́nā́ahtí náám̀bè páte kpetí, bá kè becírf̀bè kóò m̀òu yáńtè ke bè nàké bè í yóó yie.

17

Yesu nàké tí mecířmmè ĩnkè

(Wénté Matie 18:6-7, 21-22, 17:20 nè Mariki 9:42)

¹ Kè Yesu nàké o tancóumbè ke dò: Dèè bo nte kòo nitíi d̀òò meyei ndè í yóó p̀àà, wèè né bo nte kòo t̀òu d̀òò meyei nde yìè mbo yà.

² Kè bè ò dùù ndítàrí dierí ke dootóo dàméèrì mieke dè ñt̀sũnè ò bo b̀ommè besám̀pòbè bie nkóò m̀òu meyei mmièke.

³ Ndakenè!

Kàa kou cààrè ke bantè o caàrìmè a ò c̀řé.

⁴ Kòo da cààrè kuce mèyiekè diyìè dimáà mieke, ke k̀oriní ke da m̀óu mecířmmè, ñc̀řenke we.

Yesu d̀onnenèmè metákùmè feyòńfè

⁵ Kè Yesu t̀òrèè ò m̀ò ke dò: Tí Yìè nha tí yìè metákùmè.

⁶ Kè Yesu bè nàké ke dò: Kè di do n tá bá kè dè mmannè feyòńfè di bo na kénáké mutie muu nke dò: Uuté a mà mborè kèdo dàméèrì mieke kè m̀òu yie ndí yē mmù.

Otònti nè o yìè

⁷ Dì mieke kóò m̀òu m̀òke otòntí kòò kùúítí yoo ò c̀emmù o wũ ke konní kupaku ò bo ò nàké ke dò: Yàa kari kédíà?

⁸ Ò báá ò nàké ke yí: Bènnè kèdeè k̀éceete a yàtí k̀étònní kè n duó nkè n di kèdeè kàa né na kédíà?

⁹ Ò bo sántè otòntí wenwe ò p̀í màè k̀péí mmutòmmù ò yè nwèè p̀ímmàà? Ǿò!

¹⁰ Dì k̀pèrè me ndò nkè di p̀í mbè di duó mmùù t̀ómmù ke dèè di dò: Tí tú betòmbè mbe c̀énke ke p̀í mmutòmmù tí do d̀ò nképí mmù.

Yesu miekùnnemè yekùò ntepítè

¹¹ Kè Yesu nkòri Sedisademmu, k̀épèřtè Sammarii nè Kadidee de tenkè mànkú,

¹² k̀éntatí dihei marí kè yekùò ntepítèe k̀eténí kémaa nkécómmù, k̀epířkè ke dò:

¹³ Okótí Yesu, tí kuó mmesémmè!

¹⁴ Kè Yesu nyè wùò, kè yè nàké ke dò: Kòtenè k̀ébenke dimáà ikuó niùbè.

Kè yè nkéří kémíetè.

¹⁵ Be mieke kòo m̀òu ya ò miétémè k̀éwète k̀epoo nho nacèřtè kénwétiní Yesu borè kénsántí Kuyie,

¹⁶ kè yàà nínkóo Yesu ñkè, kóò d̀ounnè mutòmmù. Sammarii kó dihei kou do nwe.

¹⁷ Kè Yesu ò beke ke dò: Dimòu di í miétáà? Betòbè bewei né bore?

¹⁸ Be kóò m̀òu í wètení, f̀ř nhopòò, kè f̀řó máà wètenáà?

¹⁹ Kèdeè kóò nàké ke dò: Ítè k̀ékò, a tákùmè da deetèmu.

Yesu wétinímè kó tináahtí

(Wénté Matie 24:23-28, 37-41)

²⁰ Kè Fodisĩřbee beke Yesu ke dò: Kuyie nk̀p̀ààtíyuu yóò buotè ãmmònní? Kè Yesu bè t̀éńnè ke dò: Kuyie nk̀p̀ààtíyuu í yó nkéřiní ke feí kè bè di wùò.

²¹ Bè í yóó yí di bo diè nyoo cie, Kuyie nk̀p̀ààtíyuu bomu di cuokè.

²² Ò dèè memme kénáké o tancóumbè ke dò: Yewe k̀erínímu di yóó wammù yèè mieke di bo yàmè Onitibire bá diyìè dimáà di me mbáá dè yà.

²³ Kè bè di náa nke tú: Ò bo diè nyoo cie. Dì báá kè kòte, di bá ndeítí de bíkè.

²⁴ Fetaafè 55 míítémè kè dèe wenkoo ku nwetimànkú nè kutèkú Onitibire kó diyìè dè yó mme ndò.

²⁵ Onitibire né d̀ò nkéketé k̀éřéřtèmu mediè nkè di mmònní kòbee ò yete.

²⁶ Dè do d̀òò màè botí Nòwee kó dimònní, dè yóó me ndòò Onitibire bo nwétiní d̀ii m̀ònní.

²⁷ Benitibè do yommu ke yó nke puokú, ke yenkú, kè Nòwee yàa tannè bàtòò, kè fetadiéřè kòtení, kè bè kùò bemòu.

²⁸ Dè do d̀òòmè Dòtí kó dimònní dè yóó me ndòò. Benitibè do yommu ke yó, nke do nke fiiti, ke buotí, ke maà.

²⁹ Dɔti né yè dìi m̀ǹnni Sodammu, kè muháá nnè muhàpòpòuò kè d̀e e cúténi kèf̀nkè, kè bè kùò bemaù.

³⁰ Dè yóó me ndaò Onitibire bo nkérini dìi yìè nè de kpeti.

³¹ De yìè kè dè s̀s̀ nwèè bo kudànkù ò báá yí ò bo cúténi kudieku ke túóté o kperè. Kè dè s̀s̀ nwèè bo kupaku ò báá kò ntecfètè.

³² Di báá yè ntii do t̀ùkèni Dɔti pokù.

³³ Wèè bo ndó kédèté o fòmmu ò bo mù fétinne, kè wèè mù fétinne n kpéi kòo mù deeté.

³⁴ N di náámmu de kó keyènkè benitibè bèdébè bo nduú didúú dimáá, kè bèe túóté omáá ke yóu otàù.

³⁵ Benitipòbè bèdébè bo nwè nke naà nkè bèe túóté omáá ke yóu otàù. [

³⁶ Benitidaabè bèdébè bo nwè nke kúúti kè bèe túóté omáá ke yóu otàù.]

³⁷ Kè Yesu tancòumbèe o beke ke dà: Ti Yiè ndè yóó dàò òndè? Kòo bè t̀énnè ke dà: Decírè duó dè, timancònti yóó de ntii.

18

Ti bo mbáámmè Kuyie nke ti kònti báá yàrike

¹ Kè Yesu ndó kè bè benke be dòmmè kébáá nKuyie nsáá kè be kònti báá yàrike, kè bè nàkè dináánhántiri ke dà:

² Obeénti m̀ou wèè do bo dihei mari, bá ò í ndé Kuyie, nhò me nyí mboti òm̀ou kpeti.

³ Kòo kúpokù m̀ou bo de kó dihei kènkari wèè beénti borè koò báá nke tú: Ti pútè mí nnè n kprantidant̀ou,

⁴ kènyetiróo kè dè mboni kòo beénti dà: Bá n yí me ndémè Kuyie ke í boti òm̀ou kpeti,

⁵ m bo teennè we nkúpokù kòo còuté o kperè ke bá nkòriní sáá ke n kòónnè.

⁶ Kè ti Yiè mbéi nke dà: Keèné de kóò beénti yeiwe yí mù.

⁷ Di yèmmè né do nKuyie mbáá teenè ku kòbe bèè kuò nkeyènkè nè kuyienaa? Kù báá cote kù bo bè teennèmè.

⁸ N di náámmu kù bo bè teennè bàmbà. Onitibire né bo nwétini dìi m̀ǹnni dè bo ns̀s̀ mbenitibè kpaá ke dè táá?

Fadisíè nè odàmpòòcòutíwè bè báámmè Kuyie

⁹ Kè Yesu nákè dináánhántiri teri bèè yèmmè do mbè wenni, ke senku betòbè be kpéi nke dà:

¹⁰ Benitibè bèdébè bèè do ta Kuyie ncfètè ke bo bántè Kuyie. Kòò m̀ou tu Fadisíè, kòò t̀ou tu odàmpòòcòutíwè.

¹¹ Kè Fadisíè ncómmù ke báá nKuyie nke tú: Kuyie n da sánti n yí dònnèmè betòbè bèè tú beyóóbè, bèè í d̀ari a dómè, bèè dauti dautinè betòbè, n da sánti n yí dònnèmè odàmpòòcòutíwè yie.

¹² Nh 55 bou dinùù kuce mèdémè ndi seménni mieke, ke duó n kperè demou kó meyaatimè tepítè.

¹³ Kòò dàmpòòcòutíwè ncómmù mekrémmè ke sfi ke pi nho c̀nc̀nni ke tú: Kuyie, nha n kuó mmesémmè mí nhonitiyeiwe!

¹⁴ Kè Yesu dà: N di náámmu de kóo niti do k̀nti kè Kuyie nhò wénk̀nnemu, kù me nyí nwénk̀nne Fadisíè, ke yé wèè bo ndéúk̀nko omáá, Kuyie mbo ò kék̀nne, kè wèè kék̀nne omáá kùò ò déúk̀nne.

Bè do korinnimè ibi Yesu borè

(Wénté Matie 19:13-15 nè Mariki 10:13-16)

¹⁵ Kè benitibè nkòrinè ibi Yesu borè kòò bo í kááké, kòò tancòumbè nyi bèti.

¹⁶ Kè Yesu í yúni ke béi nke dà: Yóunè kè ibi nkòriní m borè bá nyi bètinè ke yé Kuyie nkpaàtiyuu bomè bèè í dònnè be kpéi nke.

¹⁷ N di náá mmómmu nwe kòo niti í còuté Kuyie nkpaàtiyuu debirè kòme o báá di ta.

Odapàà ntikpàti yìè

(Wénté Matie 19:16-30 nè Mariki 10:17-31)

¹⁸ Kè Sifube kóò niùti m̀ou beke Yesu ke dà: Okóti saàwè, n dò nkédòò ba kèpétè mufòmmu mùò bo sáá.

¹⁹ Kè Yesu ò beke ke dà: Ba nte kàa n tú osàwè? Òm̀ou í wenni kè dè í tú Kuyie mmáá.

²⁰ A yémù ikuú ìi tu a báá duónè a pokù yoo a dàù í tú wè a báá kuò oniti, a báá yúúúú, a báá soute kécaàrè a kou t̀ou yètiri, ndé a cice nè a yò.

²¹ Kè wèè niti ò t̀énnè ke dà: N dè dàòmu demou nè m bíkèmbénti mieke.

²² Kè Yesu ti kèè kóò nàkè ke dà: Dèmarè kpaá ke da dónnimu, kote kéfítè a m̀oke dè demou, kèpámmù becfiribè idifíi, a bo pétè kèf̀nkè kó tikpàti, kékòteni kè n t̀nnè!

- 23 Ò kèè dii mànni de kó tináànti kòo yèmmèe cààrè ke yé ò do màkemè tikpàti mediè.
- 24 Kè Yesu yà o yèmmè cààrèrèmè ke dà: Dè yóumu tikpàti yembè bo tamè Kuyie nkpààtiyuu mièke.
- 25 Dè yóunèmu tikpàti yiè nhò bo tamè Kuyie nkpààtiyuu ke pèṣètè yòyò bo tamè feyárifè kó mefiè.
- 26 Bèè dè bo kè bèè dò: Kè dè dò mmèmmè we mbo na kécóoté?
- 27 Kè Yesu bè tḗríné ke dà: Dèè yóunè benitibè dè í yóunè Kuyie.
- 28 Kè Pierii ò nàké ke dà: Nte tí yóumè demou ke da túnne.
- 29 Kè Yesu bè nàké ke dà: N di náa mmómumu nwe, kòò màù yóu o cṣètè nè o poku nè o yṣfùṣ kòbe nè o yembè nè o bí Kuyie nkpààtiyuu kpéí
- 30 ò yóó pètèmu meborime mie mmieke kè dè nsù, kèpétè mufòmumu mùù bo sàà meborime mèè kpaaní me mièke.

*Yesu nàké mè ò yóó kúmè kèyánté
(Wénté Matie 20:17-19 nè Mariki 10:32-34)*

- 31 Kè Yesu yú o tancóumbè tepítè nè bedébè kè bè nàké ke dà: Ti kori Sedisademmu kè Kuyie mpāānāānti náāmbè do wāri ti Onitibire kpéí nkè tii bo dàò.
- 32 Bè bo ò pī nkéduó mbèè í tū nKuyie, kè bè nhò daú, koò sàá, koò sùu tinántṣūti,
- 33 kóò puotí yedá, kédeè kóò kù, diyie táānni yiè kòo yánté.
- 34 O tancóumbè mè nyí mbanté ò bè náá nti kè ti mbè sùu, bè í mbanté ò tú mù.

*Yesu wéimmè kuyiṣ̀nkù makù Sedikoo
(Wénté Matie 20:29-34 nè Mariki 10:46-52)*

- 35 Yesu tóónnè dii mànni Sedikoo kè kuyiṣ̀nkù makù kári kuce nùù ke móú,
- 36 kékeè ditínni pēnkémè kébeke mùù dàòri.
- 37 Kè bèè dò Yesu Nansareti kou weè pēnké.
- 38 Kè kùu pīèké ke dà: Yesu Dafiti kó debire n kuó mmesémmè!
- 39 Bèè ni deyiiké kè bè nkù kpānnè ke tú kùu cṣ́éké, kè kù nè dake pīèké ke dà: Dafiti kó debire n kuó mmesémmè!
- 40 Kè Yesu cómmóo kéduó nkè bèè kù yúni, kòo kù beke ke dà:
- 41 A dós n da dàò ba? Kè kù dà: Okóti, n dós kéwéntému.
- 42 Kè Yesu kù nàké ke dà: Wénté, a tákùmè da deetému.
- 43 Kè kù pānke wénté kētūnne Yesu kénsānti Kuyie, kè ditínni ò yà kénsānti Kuyie.

19

Sasee kó mucetimù kó tináānti

- 1 Kè Yesu ta Sedikoo heì kémpēnké.
- 2 Kè bedāmpóòcōutibè kóo kóti màù dè bo, kòo yètiri tu Sasee, kòò màke o kperè mediè.
- 3 Kòo ndó kèyá bè tu wè Yesu, ò me nyí nna nè ditínni, ke yé ò tumè onitikúpue.
- 4 Kòo coké kēniitè, kédeke mutie mamù ke bo na, kè Yesu mpēnké kòo ò yà.
- 5 Kè Yesu tuakoo deborè kébóútè ke dà: Sasee cúténi mecāā! N dò nkébaté a cṣètè nte yie.
- 6 Kè Sasee cúténi mecāā nkóo cōuténè diwèi.
- 7 Kè benitibèe dè yà kēnnáá nke tú: Ò kàte ke bātè onitiyeiwe cṣètè.
- 8 Kè Sasee ncómmú ti Yiè nyiiké koò náá nke tú: N Yiè m bo duó n kpàti kó dikéè becṣ́iribè. Kè n do soutè òmàù ke di o kperè, m bo dè nhò yietí kénós nkuce mēnàà.
- 9 Kè Yesu ò nàké ke dà: Kuyie ndeetému te ncṣètè kòbe yie, ke yé Sasee túmè Abarahammu yaábire.
- 10 Onitibire kàtení ke wanti bèè feti bèmbè ke bo bè deetè.

*Betōmbè bè do totí bè idííí be kó tináānti
(Wénté Matie 25:14-30)*

- 11 Kè Yesu tóónnè Sedisademmu kè benitibè yèmmè ndò Kuyie kpààtiyuu auté ke bo tuakeni, kòo bè nàké dīnāānhāntiri mari ke dà:
- 12 Tekpààtibite matè teè do iti kēnkōri dihei dētiri, kè bè bo ò pī ntikpàti kòo wētēni.
- 13 Ò iti dii mànni kèyú o tōmbè kè bè duó mbá wè idííí mediè nke dà: Mpeikonè i kè nni nwētini.
- 14 O eì kòbe me nyí nhò dós, kòo íté kédeè kè bèè tōnko benitibè kè bèè nàké de kó dihei kóo kpàati ke dà: Ti í dós oniti yie nni ntú ti kóo kpàati.
- 15 Kè bèè ò pī ntikpàti kòo konni kèyú betōmbè ò sòò duó mbè idííí ke bo yà bè í pei mmèè boti.
- 16 Kòo ketiwèe kàtení ke dà: Okóti, nte a sòò n duó nyii díííí, né nte m pei nyi kuce tepítè.

17 Kòo kpààtì ò nàké ke dò: N da pènsiri a tú otànti sàawè nwe, wèè pfi ndesámprè kè dè wenni, nè de kpéi m bo da duó nyehékè tepítè kàa nyè baké.

18 Kòo dérii kòtení ke dò: Okóti, ñte a sòò n duó nyii dífí, né nte m pei nyi kuce mènùmmù.

19 Kòo kpààtì ò nàké ke dò: Baatè yehékè yènùmmù.

20 Kòo tǎu kòtení ke dò: Okóti nte a dífí, n yi pǎummù kesànnè.

21 Kufǎwáá nkuù sòò m pfi ke yé a túmè onitiyonkuwe, ke tóu a í dǎu ndè, ke kǎu a í buatí dè.

22 Kòo kpààtì ò nàké ke dò: Otànti yeiwe n yóó da bekenè a béi nti ñnkè nke, a do yé ke do n tú onitiyonkuwe ke tóu n yí dǎu ndè, ke kǎu n yí buatí dè.

23 A tú nnè na ndǎu n dífí tedíticǐtè mieke kè n na nwétini ke sǎ nyi peité kè n túóté, kétúóténè ì peité.

24 Kè Yesu deè kénáké bèè dè bo ke dò: Fietenè idífi n sòò ò duó nyi kéduó nwèè kpeyi peité kuce tepítè.

25 Kè bèè ò tǎnné ke dò: Okóti, ò die nke mòkemù idífi kuce tepítè.

26 Kòo kpààtì bè nàké ke dò: N di náámmu wèè màke bè yóó we nyíé, kè wèè kpa bèè fiète desámprè ò màke dè.

27 Kè n kpatidèntòbè bèè do í dǎo n di tikpàti pǐmmúní be, kè bè kuo die n yìikè.

Yesu kòrimè Sedisadèmmu

(Wénté Matie 21:1-11 nè Mariki 11:1-11 Isāā 12:12-19)

28 Yesu nàké mèmme kédeè, kékété, kè difinni nhò tǎ nkòò kàri Sedisadèmmu.

29 Ò tǎnnè dii mǎnni Betifasee nè Betannii Odifé tǎri také, kèts nho tancòumbè bèdèbè ke dò:

30 Kòtenè dihei, dii me mbo ti ìikè, di bo yà disámmarímbii, òmòu mu nyi dèke di, kè di píiti, kè di di pité kékòtenéni.

31 Kòo mòu di beke ke yí: Dè òmme kè di di píití? Di ò nàké ke dò: Ti Yiè nwee di dǎo.

32 Kè bèè kòte kénsò ndè mènke do nhò do bè nàké ke yèmmè.

33 Kè bèè ndi píití, kè di yembèe bè beke ke dò: Dè òmme kè di píití disámmarímbii?

34 Kè bèè bè tǎnné ke dò: Ti Yiè nwee di dǎo.

35 Kè bèè di kòtenéni Yesu borè kédátinné be yààti di ñnkè kòo deke.

36 Kè bèè nnenkù be yààti kuce ñnkè kòò kèri.

37 Bè tǎnnè dii mǎnni Sedisadèmmu kécuti Odifé tǎri, kè diwèli pí nho tancòumbè kó difinni dimòu kè bè ñdiè nke píèkù ke sánti Kuyie mbè yà tii dieti kpéi nke tú:

38 Ti da sánti, mesàà ní mbonè fǎ nwèè kèriní nè ti Yiè nkó diyètiri, kunaati mbo keñkè, kè Kuyie nyètiri ndèu nè keñkè miékoo.

39 Kè Fadisǐbè mabè bo difinni mieke ke nàké Yesu ke dò: Okóti duó nkàa tancòumbèe cǐéké.

40 Kè Yesu bè tǎnné ke dò: N di náámmu kè bè cǐéké yetàre bo píèké kè n sante.

Yesu kuómmè Sedisadèmmu èi kpéi

41 Ò tǎnnè dii mǎnni Sedisadèmmu èi kè di yà kékuó nke dò:

42 Sedisadèmmu kàa do mbanté Kuyie nda dónè kùu naati, a me nyi banté, dè kpaá ke da sorinèmu yie.

43 De kó yewe kpaanímu kàa dootitòbè bo da cétinne ke da pénné kudookoti ke da éúté tipítii timòu,

44 kèpònte a èi bá bè báa súú nditári mari kè di nnónke diteri ñnkè, kékuo a nitibè bəmòu, ke yé a í bantémè Kuyie nkòtení dii mǎnni ke bo da deeté.

Yesu bètimè bepótambè Kuyie ncǐtè

(Wénté Matie 21:12-17 nè Mariki 11:15-19 nè Isāā 2:13-22)

45 Kè Yesu ta Kuyie ncǐtè kémbèti bepótambè,

46 ke bè náá nke tú: Tí wárimu ke tú: Bè bo nyu n cǐtè ke tú mubáámmu kpete. Kè díndi né tè dǎò beyóóbè kó disòri.

47 Kè Yesu mbè tiè nyewe yemòu Kuyie ncǐtè mieke, kè ikuó niùbè kó bekótibè nè ikuó wǎàbè nè Sifube kó bekótibè kè bè nwanti ke bo ò kùo.

48 Bè me nyi nyà bè bo yíimè ke yé benitibè bəmòu do kémmúmè ò tié nnè be yèmmè mèmòu.

20

Bè do bekémè Yesu o wérímú bonní dè

(Wénté Matie 21:23-27 nè Mariki 11:27-33)

1 Kè Yesu nítiè mbenitibè Kuyie ncǐtè mieke ke bè náá nTinaaásàati, kè ikuó niùbè kó bekótibè nè ikuó wǎàbè nè Sifube kó bekótibè, kè bèe kòtení diyie mari,

2 kóò beke ke dò: Nè òmmu wérímú mmu a dǎorimè die? We nduó nkàa dè dǎòri?

3 Kè Yesu bè tɛ́nné ke dò: M múnke yóó di beke tìmatì nti.

4 We ndo tǝnni Isāā kòo nhāā bàtémǝmù? Kuyie naa, kè benitibè?

5 Kè bè nnāá mbemāá ke tú: Kè ti yí: Kuyie nkuù ò tǝnni ò bo yí: Ba nkpréi né te kè ti í ò tá.

6 Kè ti me nyí: Benitibè bèè ò tǝnni. Bè bo ti búótí yetárè kékua, ke yé benitibè bemǝu yémè Isāā tǝmè Kuyie mpāānāānti nāāntò nwe.

7 Kè bèè ò tɛ́nné ke dò: Ti í yé wèè ò tǝnni.

8 Kè Yesu dò: M me mmúnke báá di náké nè mùù wǝrímú mmu n dè dǝ̀rinèmè.

Betǝmbè yeibe kó medonnimè

(Wénté Matie 21:33-46 nè Mariki 12:1-12)

9 Kè Yesu yíè bè ké náké dināānhāntiri mari ke dò: Onitì màù wèè do fíúkú detie, mbè dǝ̀rinè dèè kó yebe menāá, mbè tǝmè difèè, kébanne betǝmbè, kékote kupǝ̀kù kémante.

10 Yetebe bi dii mǝnni, kòo tǝ nho tǝnni bèè bàa kupaku be borè, kè bè bo ò duǝnko o kó yetebe. Bèè bàa kupaku kè bèè puotí otǝnti kóò bèti o nou sitetiri.

11 Kòo yíè kǝtǝ nhotǝnti tǝu, kè bèè ò puotí kóò sǝmmú, kóò bèti o nou sitetiri.

12 Kòo yíè kǝtǝnko otǝánwè kè bèè ò puotí kékoute koute kóò bèti.

13 Kè kupaku yíè ndò: N né bo yíme? Ke yóu ke dò, m bo tǝ m bire mómmǝnde kè dè yèmmè bè bo dè depe.

14 Bèè bàa kupaku bè yaní dii mǝnni o bire ke né náké bemāá ke dò: Ntenè wèè yóó tieke kupaku, ti ò kǝnè kè kú tieke,

15 kóò pǝ nkéyennè kupaku mǝnku kékua. Kè Yesu dò: Kupaku yíè mbo bè dǝ̀ ba de mǝnni?

16 Ò bo kǝtení kékua de kó benitibè kéānné betǝbè o paku.

Bè kèè dii mǝnni de kó tināānti ke dò: Kuyie mbāá dè tǝnfi!

17 Kè Yesu bè wènté kébéi nke dò: Kè tǝi né wǝri ke tú:

Bèè maà bè dootóo dii tǝri,

dii naá ndipúù kó ditǝri,

ti benkú ba?

18 Wèè bo do de kó ditǝri ìnkè ò bo kééte kééte, kè di do wèè ìnkè dii ò nante nante.

Ti bo duǝmmè Sesaa o kperè kédúú nKuyie nku kperè

(Wénté Matie 22:15-22 nè Mariki 12:13-17)

19 Kè ikuú niùbè kó bekótibè nè ikuú wǝábè nwanti ke bo pǝ nYesu ke né yote diǝnni. Bè do bantému ke dò nYesu ántè bembe de kó dināānhāntiri.

20 Kè bèè tǝátè benitibè kè bè ndò mbè tu benitisaábè ke bo dii nYesu, kényá bè bo ò pǝnnè o nāānti mieke kédúú kǝmāndāá.

21 Kè bèè ò beke ke dò: Okóti ti yému ke dò nha tú wèè nāá ntimǝmmǝnti ke tiè nweti weti, ke í yǝkù òmǝu bá kòò tu wè ke benkú Kuyie nkó kuce ke tǝ ntimǝmmǝnti.

22 Dè wenni ke dò ntí nyieti dǝmpóò okpǝàti diewè wèè bo Odommāá, kè ti bá nyieti?

23 Kè Yesu bantè bè dómè kóò dii nke dò: Benkenè fedifé fǝmāá kè n yà. Kè bèè ò duú nkòo bè beke ke dò:

24 We nte diyuu dii nnè diyètiri dii ndèè wǝri fe ìnkè? Kè bèè ò tɛ́nné ke dò: Sesaa, okpǝàtidiewè wèè bo Odommu.

25 Kè Yesu bè náké ke dò: Duǝnnè tǝnké Sesaa o kperè, kédúú nKuyie nku kperè.

26 Kè dèè bè di bè í nyà bè bo ò pǝnnè ti benitibè ìnkè, kényóu ke dá yúóó.

Dipopuò í bo kèìnkè

(Wénté Matie 22:23-33 nè Mariki 12:18-27)

27 Kè Sadusǝbe bèè í yie mmukúkéyǝntimù bomè, kè bèè kǝtení Yesu borè kóò beke ke dò:

28 Okóti, Mǝyiisi kó ikuú tú kòo niti ku ke yóu o pokù bá dǝbire í bo, o nantèè ò túóté kòo peitè ibí kè ìi sǝoté wèè ku o cǝtè.

29 Kè diyǝfǝs mari kobe né mbo bèyiekè, kòo ketiwèe puoke kékú bá dǝbire í bo.

30 Kòo nantèe túóté de kóo kǝpokù ke múnke kú, bá dǝbire í bo.

31 Kè bè mme nhǝ ke yāa tuakènè oyiénwè bá dǝbire í bo.

32 De kó difǝnkúò kè de kóo nitipòkùu kú.

33 Mukúkéyǝntimù yíè be we nyóó nte de kóò nitipòkù, bemǝu bè me nhò puokemèmu.

34 Kè Yesu bè tɛ́nné ke dò: Di mmǝnni kó benitibè puokúmu ke yenkú,

35 bèè bo mmānnè kǝta meborime mèè kpaaní, bèè yóó yǝnté kǝta meborime pǝmmè mieke bè í yóó mpukúò bè me nyí yóó nyenkú.

36 Bè ténke í yóó kú, bè yóó ndonnè Kuyie ntǝrè nye, kǝntú Kuyie mbí, ke yé bè kǝmmè ke yǝnté.

³⁷ Kè tì tu mukúkéyántímù kpèti. Məyiisi do béimmu ò yà dìi m̀ǹnni difapèù kè di c̀òú nkòò yú Kuyie nke d̀: Kuyie, Abarahammu nè Isaki nè Sakòbu bè t̀ù nkù.

³⁸ Kuyie nyí tú b̀círìbè kòku ke yé kunku borè bè í kùmè.

³⁹ Kè ikuó wààbè mabèe béi nke d̀: Okóti a nàké kè dè wenni.

⁴⁰ Bè t̀énke í ndàátí koò beke t̀imatí.

Yesu Odeetwè nè dafiti

(Wénté Matie 22:41-46 nè Mariki 12:35-37)

⁴¹ Kè Yesu bè beke ke d̀: Benitibè bo yíme ke d̀ Kirisi tú Dafiti yaábire?

⁴² Dafiti m̀ómumu do béimmu Yesáa mpátiri mieke ke d̀: N Yìè nKuyie nnàkému n Yìè nke yí: Nkari m bakù you.

⁴³ Kè n yàà da duónnè a kpantidèntòbè kàa bè c̀ùti.

⁴⁴ Kè Dafiti do ò yu ke tú o Yìè, nho Yìè mbo yíme kéwète kéntú o yaábire?

Yesu nàkémè benitibè ke tú bè ndake ikuó wààbè kpéi

(Wénté Duku 23:1-36 nè Mariki 12:38-40)

⁴⁵ Kè benitibè bəmou nkémú Yesu náahti, kòo náké o tancòumbè ke d̀:

⁴⁶ Daatenè ikuó wààbè kpéi bèè ò ndó kénhà yeyaàbòrè dieyè ke centi kè benitibè bo mbè d̀ou nke bè sánti yaárè mieke, ke ò ndó yekàrè deyilikè kpèye titíntouti mieke nè yekàrè kètiyè yebaa mmieke.

⁴⁷ Ke fekù bekúpòbè kpere, ke ò mbáa nKuyie nkè dèe m̀onte, ke bo ndò mbè wenni, Kuyie mbo bè bekénè kè dè ncáá nke yóu mediè.

21

Okúpoc̄iri kó dipānni

(Wénté Mariki 12:41-44)

¹ Kè Yesu mbo Kuyie nc̄ètè mieke, kéwénté kéyà tikpàti yembè pāāmmè Kuyie nyidíiti ke àà ndibuu mieke,

² kéyà okúpoc̄iri m̀ou pāmè medítibii m̀edémè mèè í t̀ùake d̀emarè.

³ Kè Yesu béi nke d̀: N di náá mmómumu nwe okúpoc̄iri yie nweè ànné kè dè p̄ētè betòbè bəmou.

⁴ Ke yé betòbè ààmè ke suammu mediè, wenwe nè o c̄iti mieke kòò ànné ò do m̀ake í ke bo dinè.

Yesu nàkémè Kuyie nc̄ètè kó mupòmmù kpéi

(Wénté Matie 24:1-2 nè Mariki 13:1-2)

⁵ Kè Yesu tancòumbè mabè nnáa Kuyie nc̄ètè maá mèè boti nè yetàrè wenniye nè bè pāmmù t̀i s̄ati te kpéi.

⁶ Kè Yesu b̀e náké ke d̀: De kó yewe kraanímu, kè di mè nwúò ndè, ditári mari í yó nkpaá nónké diteri ìnkè de m̀ou dè bo duó.

Yesu nàkémè o wētímù kpéi

(Wénté Matie 24:3-14 nè Mariki 13:3-13)

⁷ Kè b̀e beke Yesu ke d̀: Okóti dè yóò tuòkení òmm̀nni? Ti yóò yà ba kébanté ke d̀ò ndè auténí?

⁸ Kè Yesu bè t̀énè ke d̀: Nyèné kòò m̀ou báa di souté ke yé benitibè p̀eu kòrinimè ke yóò nsou nke tú bè tu Kirisi, dè t̀ùòkenímu ke dèè, di báa bè t̀inne.

⁹ Kè di kèè dìi m̀nni kè bè náa mmuòò kpéi nnè tikpàti kó mufèè, kufòwaa mbáa di p̄i, dèè d̀ò nkéketé k̀tuòkení, dè né mu nyí yó ntú kum̀anku.

¹⁰ Ku m̀boti bo íté kénkpannè kutèkù, kè di nkpaátiyuu íté kénkpannè diteri.

¹¹ Kè ketenkè nsánti mediè nkè m̀umammù yeimuu tanní tipítù t̀imou nè yekòbè kè d̀emarè yeire ndòari kèinkè nè yebenktyè c̀anyè.

¹² Bè yóò keté ke di p̄im̀m̀mu, ke di f̀éù, nke di kòtenè titíntouti, ke di kpetínné, ke di duó mbekpáatibè nè kùmàndáábè di tú mèè kpéi n kòbe.

¹³ Nè mèè mieke nke di yóò namè ké bè náké n kpéi.

¹⁴ Nyèné ke níi báa niitè kénwaa ndi bii yóò náké t̀i kèyè.

¹⁵ Ke yé mú yóò di duómme t̀ináahti nè mecii, bá di kpantidèntòu m̀ou báa na ké di baani, yoo wèè t̀i yete.

¹⁶ Di yembè nè diyòf̄s kòbe nè di c̀p̄ep̄itòbè nè di népòbè bè bo di f̀ítí k̀ekuò besükùbè.

¹⁷ Benitibè bəmou bo ndi níi ndi tú mèè kpéi n kòbe.

¹⁸ Di yó kó kuyirikù kùmáá me mbáa feti.

¹⁹ Nt̀énnè, m̀enime di bo namè kédeetè di f̀ommu.

Sedisademmù kó mupòmmù

(Wénté Matie 24:15-21 nê Mariki 13:14-19)

²⁰ Kê di yà dii mǎnni kè behāpòmbè c̄è̄te Sedisademmù, di bantè ke dò nho pòntimù muù duunní.

²¹ Kê dè sǎ mbèè bo Sudee bèe coké kédèke yetārè, kè bèe bo Sedisademmù mièke bèe yè, kè bèè bo depaa mbè báa konni dihei.

²² Kuyie nkó tiyēiti kó yewe nye, kè dè bo dǎò tí wàri ke yēmmè.

²³ Dè bo nyóùnè benitipòbè bèè bo mpúó nnè bèè tǎ ibí, ke yé meyeñcaarimè diemè yóó mbomè de kó dihei mièke kè Kuyie mmieke ncóú ndè kó kubotí.

²⁴ Bè bo kuǎ bèmabè nè disie, kèpimmú betòbè kè bèe naá nyibotí imǎu kó tidaati, kè bèè í tú Sifube kè bèe pònte Sedisademmù kédéité, kè dè mme ndò nke kémunnè de kó mefiè mbo deemè.

Medǎorimè mèè yóó dǎò kè Yesu né wēténí

(Wénté Matie 24:29-31 nê Mariki 13:24-27)

²⁵ De mǎnni dēmarè cǎnnè bo ndǎori, diyie nè otǎnkú nè siwǎa de ñnkè, dǎmēeri kó kunampoo nè o kó kutoweku bo nte kè yebotè yemǎu yēmmèe caārè.

²⁶ Kufōwǎa ndiekú bo pí mbenitibè nè dèè dǎori de kpéi, nke yé siwǎa diesi yóó sǎntēmè.

²⁷ De mǎnni kè bèe yá Onitibire, kè dè cutini yewetè mièke nè muwērímú diemù nè tikpeti.

²⁸ Kè de kó medǎorimè keté dii mǎnni di ténke bá nsñ, cǎtinnè di yēmmè ke yé Kuyie nyóó di deetémè bǎmbà.

Dèè benkú ke dò nYesu wētímù tǎóní

(Wénté Matie 24:32-35 nê Mariki 13:28-31)

²⁹ Kè Yesu bè nǎkè ke dò: Wénténè fikie kó detie nnè detie nterè de kó medonnimè.

³⁰ Kè dè bité dii mǎnni di ã bantému ke dò ndiyǎò tǎóní.

³¹ Mèè botí nku kè di yà dii mǎnni dende kó dimàà di bantè ke dò nKuyie nkpààtiyuu tǎóní.

³² N di náá mmómmuǎ nwe benitibè bèè fòu di mmǎnni bè í yóó kú bémǎu, kè dè mu nyí tuǎkení.

³³ Keñkè nè ketenkè dè bo pēētè, n náahti me mbáá pēētè bití.

Ti bo nwúómmè ke báa nKuyie

³⁴ Ndakenè kè de kó diyie bá nyóó tuǎkení ke sǎ ndi bo yebaa mmieke ke yà ke muó, nkè kutenkú kuu nkó iyentotí di na, kè di di déété,

³⁵ ticùati ã pí mmèè botí sinǎ de kó diyie yóó me ndéété kutenkú kumǎu kǎbe.

³⁶ Nwúónnè ke báa nKuyie nsǎá kémmake muwērímú kèna kéyenténè dèè kó dimàà yóó tuǎkení, kèna kécómmú Onitibire iikè.

³⁷ Kè Yesu níi ntũũ nke tiè mbenitibè Kuyie nc̄ētè mièke ke yàa kǎte kéyié Odifé tari ñnkè.

³⁸ Kè benitibè níi pike cutè Kuyie nc̄ētè, ke bo keè o tié.

22

Sudaasi do dómè kéfité Yesu

(Wénté Matie 26:1-5 nê Mariki 14:1-2 nê Isǎa 11:45-53)

¹ Kè dè nkpaá yewe sǎmpǎ kè pēēbè bèè í kǎrenè mutie mùu muuti kó dibanni bè tú di diyentébanii tuǎkení,

² kè ikuǎ niùbè kó bekótibè nè ikuǎ wǎābè nwanti bè bo yīmè ké kuǎ Yesu, ke né ndé benitibè.

³ De mǎnni kè dibǎd ta Sudaasi Isikadiyoti Yesu tancóumbè tepítè nè bèdébè kóo mǎu.

⁴ Kòo kǎte kéyá ikuǎ niùbè kó bekótibè nè ikuǎ wǎābè ké bè nǎkè ò yóó yīmè, kè bèe pí nYesu.

⁵ Kè dèe bè narike kè bè dǎ bè bo ò duǎ nyidííí.

⁶ De mǎnni kè Sudaasi ñwanti ò bo yīmè kè bèe pí nYesu bá ditínni bá nyé.

Yesu do yēmmè bèe bénné diyentébanii kó mudii

(Wénté Matie 26:17-25 nê Mariki 14:12-21 nê Isǎa 13:21-30)

⁷ Pēēbè bèè í kǎrenè mutie mùu muuti kó dibannii, bè ã fié dii yiè ipe diyentébanii kpéi nkè dii tuǎkení.

⁸ Kè Yesu tǎ mPieri nè Isǎa ké bè nǎkè ke dǎ: Kǎtenè kébénné diyentébanii kó mudii kè tí di.

⁹ Kè bèe ò òke ke dǎ: A dǎ tí mù bèñné de?

¹⁰ Kòo bè tēñné ke dǎ: Kǎtenè dihei, di bo conè onitidǎu mǎu kòo tǎ didúu nè menie, nkè dí ò tǎnnè.

¹¹ Kòo ta dè dí nǎkè de kó tēc̄ētè yiè nke dǎ: Okóti tu yé ò yóó di kùu dieku mièke diyentébanii kó mudii nè o tancóumbè?

¹² Ò bo di benke kudieku diekù makù kudànkù Ìnkè kè kù tũnte páíí, deñde di yóó bénnémè diyentébanni kó mudii.

¹³ Kè bèe kote kénsú ndè dò nhò do bè nàkémè, kè bèe bénnè diyentébanni kó mudii.

Mudii sààmù kó iku

(Wénté Matie 26:26-30 nè Mariki 14:22-26 nè 1 Kòdenti 11:23-25)

¹⁴ Dè tũke dii mǎnni Yesu nè o tǎrè kè bè nkari ke yo.

¹⁵ Kè Yesu náké o tancòumbè ke dà: N dó nè n yèmmè memou ndi, mí nnè dǐndi tí wènnè kédì diyentébanni dii nkó mudii, kè n né na kéféúté.

¹⁶ N di náá mmómmu nwe n ténke í yóó mù di kè diyentébanni kó mebenkùmè í dòò kè Kuyie nkánnè ku kpààtiyuu.

¹⁷ Ò yí memme kètúóté febòòfè késànte Kuyie nké bè duò ke dà: Ntonè kèyà dimou.

¹⁸ N di náámmu n ténke í yóó yà fínyí be kó menaà, kè Kuyie nyàa kannenè ku kpààtiyuu.

¹⁹ De kó difònkúò ke túóté pèé, késànte Kuyie, kóo wéí kè bè duò nke dà: Die ndeè benkú m pámè n kǎnti di kpéí, ñdòarinè de, ke dennini n kpéí.

²⁰ Kè bèe di kédeè kòo túóté febòòfè kè bè duò nke dà: Fe mbòòfè feè benkú n yíí mmeè yó ntemè kè metaummè pámmeè dàò.

²¹ Wèè yó n fité ò me nkakému die nti yo ndè.

²² Onitibire yóó kúmu kéndònnè tí wàrimè de kpéí, wèè me mbo dè fité ò bo yà.

²³ Kè bè mbékú betabè ke tú, tí mieke we mbo dàò me kó kubotí?

Kuyie nkpatì cáánnèmu kutenkù kpeti

²⁴ Kè Yesu tancòumbè ñnèi ke bo yà wèè yó mbè baké.

²⁵ Kè Yesu bè nàkè ke dà: Yeboṭé kó bekpààtibè beè yè fèũnko, bèè baké yeboṭé beè duò nké bè bèe yu ke tú mesàa ndòòribè.

²⁶ Di kperè í dò nké mme ndò, wèè kòtí wè ndò di kóo sámpòù, wèè baké kòò ndò ndi kóo tǎnti.

²⁷ Wèè kàri ke yo nnè wèè ò duò mmudii, be we ndeunè otòù? Wèè kàri ke yo nweè í deuà? M bo di cuokè ke dò nwèè duò nwènwè mudii.

²⁸ Di tú bèè wééíri bèmbè ke m bonè n fèútímè memou mieke.

²⁹ N cice n duómmu dikpààtiyuu kè m bo na ké di ndi duó.

³⁰ Di yó nyommu ke yǎ, n kpààtiyuu mieke kékari yekpààtikàrè, kébekénè Isidayeeriḃe kó iwu tepítè nè ídèí.

Yesu nàkémè Pieri ò yóó ò nènnimè

(Wénté Matie 26:31-35 nè Mariki 14:27-31 nè Isāā 13:36-38)

³¹ Kè Yesu náké Simoo ke dà: Simoo, Simoo, dibòò yǎútému dinuù ke bo da meèrè bè ǎǎ meèrè mèdibii nké mè bàte nè tífentí.

³² Kè m bántè Kuyie nha kpéí nké dè bo yie nkàa tákúmè báá bonke. Kàa wète ke fííkú dii mǎnni a kpénkúnne a kòbe.

³³ Kè Simoo ò nàkè ke dà: N Yiè, kè bè bo ti wènnè kékpetínne n yiemmu, kè dè me ntú mukúú nni mmu tí kú.

³⁴ Kè Yesu ò tǎíné ke dà: Pieri n da náámmu tekote bo nyóó kuú nkàa nènnimu kuce mètààti ke tú a í n yé.

Yesu náámmè o tancòumbè ke tú bèe báátí

³⁵ Kè Yesu bè beke ke dà: N di tǎ ndii yie bá di í nto idíítí, di í nto yeyòrè di í nto tineùti, kè demarè di dóntáá? Kè bè dà: Áà, demarè í tí dònté.

³⁶ Kóo bè nàkè ke dà: Di mmǎnni náke kè wèè mǎke idíítí we nyi tǎ, kè wèè mǎke diyàri kóo ndi tǎ, kè wèè í mǎke disie wèè fité o yaàbòri kédonté disie.

³⁷ N di náámmu tii wàri n kpéí nti dò nkédòmmu. Tii tu: Bè ò wènnénè benitiyeiḃe, tí me nhauté ke bo dàmmu.

³⁸ Kè bèe ò tǎíné ke dà: Tí Yiè nte yese yédéè, kóo bè tǎíné ke dà yè sànnèmu.

Yesu báámmè Kuyie nkòò biestimè naá mmeyíí

(Wénté Matie 26:36-46 nè Mariki 14:32-42)

³⁹ Kè Yesu íté ke tó ñdeèti Odifíè tǎri, kòo tancòumbè nhò tũ.

⁴⁰ Kòo tuòke kè bè nàkè ke dà: Mbáánnè Kuyie nké mesoúmmè báá di na.

⁴¹ Kékenté kè dè mmannè a bo dootémè ditári, kòo nínkóo kémbáá nKuyie nke tú:

⁴² N cice kàa dó a n détinne febòòfè fie, dè bá ntú mú kó medókùmèe dàò a kòme mee dàò. [

⁴³ De mǎnni kè Kuyie ntǎnni marii cúténi kéfínkè kóò kpénkúnne.

44 Kè Yesu yèmmè cààrè mediè nkòo mbáá nKuyie nè o wèrímú mumòu, kòo biètimèe náá mmeyí kéndóú ketenkè.]

45 Ó bántè dii m̀nni Kuyie nkédeè ḱewētēni o tancòumbè borè, ke nsó mbe yèmmè cààrè, kè bè yè nke duó.

46 Kòo bè beke ke dà: Di yè nke duómaà? Íténè ḱembáá nKuyie nkè mesòummè báá di na.

Bè dómè ḱepí nYesu

(Wénté Matie 26:47-56 nè Mariki 14:43-50 nè Isāā 18:3-11)

47 Yesu kpaá ke me nnáá nkè diññi marii tuòkeni kè Sudaasi, Yesu tancòumbè tepítè nè bèdébè kóó m̀u, di ni, ke tóónni Yesu borè ke bo ò arí.

48 Kè Yesu ò náké ke dà: Sudaasi, a bo arímu Onitìbire kè dè fitáà?

49 Bèè neinè Yesu kè bèe yà dèè yóó dàò kóó beke ke dà: Ti Yiè, tí kpannè ti seà?

50 Kè be kóó m̀u kuatè disii ḱehi nkédate ikuó niùti dièwè kóo t̀nti toò youri.

51 Kè Yesu dà: Yóunè memme. Kékááké dè kóó niiti toò, kè di miékunne,

52 kédeè kénáké ikuó niùbè nè bèè bàa Kuyie ncíètè be kó bekótìbè nè beheikènkótìbè bèè k̀tení ke bo ò pí nke dà: Di k̀tenenì yese nye nè ipàati ke d̀n n tú onitíkùtàà?

53 Nh 53 ndi bonèmu yewe yamòu Kuyie ncíètè mièke bá di í m pí. Di kó dim̀nni dii tuòke díndi nè dibìnni kóó kpàati.

Pieri ǹnnimè Yesu

(Wénté Matie 26:57-58, 69-75 nè Mariki 14:53-54, 66-72 nè Isāā 18:12-18, 25-27)

54 Kè bèe pí nYesu ḱekotenè ikuó niùti dièwè cíètè, kè Pieri ntú nke díetiri.

55 Ke ś mbè t̀titi muháá nke iiri kudànkù cuokè, kè Pierii karoo be borè.

56 Kòo nitipot̀nti m̀u ò yà, kòo k̀ri muháá ntaké, kòo mme nhò wùò nkébéi nke dà: We ǹnti do neinèmu Yesu.

57 Kè Pierii ǹnni ke dà: Onitipòkù, n yí ò yé.

58 Kè dèe yíe s̀mp̀rò kòo t̀u m̀u ò yà, ḱebéi nke dà: A tú be kóó m̀u nwe, kè Pierii ò t̀ríné ke dà: N yí ò wéfiné.

59 Kè dèe yíe ḱem̀ntoo s̀mp̀rò tewebiètè m̀máà t̀mè kòo t̀u m̀u béi nke dà: Mómumu nhoniti yie ndo ò neinèmu, ò tú Kadidee kou nwe.

60 Kè Pierii ò t̀ríné ke dà: N yí yé a dó kè n náké ti. Ó kpaá ke me nnáá nkè tekotee kuó.

61 Kè ti Yiè nwéètè ḱewénté Pieri, kòo denteni ò do ò náké ti ke dà: Tekote bo nyóó kuó nkáa ǹnni kuce m̀t̀tati ke tú a í n yé.

62 Kè Pierii yè kénkuò t̀ǹnnièti.

Bè do daúmè Yesu kòó puoti

(Wénté Matie 26:67-68 nè Mariki 14:65)

63 Bèè bàa Yesu kè bè nhò daú kòó puoti,

64 ke níi káá nho ìkè kuyààkù kè nhò bèkù ke tú: Náké wèè da poté.

65 Kòò s̀áa nyesáàmbè teyè péu.

Bè bekénèè Yesu kubeéndieku kudiekù

66 Kè dèe wenté kè dihei kó bekótìbè nè ikuó niùbè kó bekótìbè nè ikuó wààbè, kè bèe tíi nkéketenè Yesu kubeéndieku diekù,

67 kóó beke ke dà: Kè f̀s̀ tú Kirisi a ti náké, kòo bè t̀ríné ke dà: Bá kè n di náké di í yóó yie.

68 Kè m me ndi beke t̀matì di í yó n t̀nné.

69 Onitìbire bo kari yie Kuyie mmuwèrímú mumòu yiè mbakù you.

70 Bè m̀u kè bè dà: A tú ntú Kuyie m̀Bire ndaà? Kòò dà: Di tí mbéi, n dè n tú.

71 Kè bè dà: Ti né t̀nke baa ànti ti kèemu ti mómumbe ò béi nti nè o nùù.

23

Bè k̀tennèè Yesu Pidati borè

(Wénté Matie 27:1-2, 11-14 nè Mariki 15:1-5 nè Isāā 18:28-38)

1 Kè bèe íté bèmou ḱekotenè Yesu Pidati borè,

2 kè nhò wátiri ke tú ò sukii benitìbè mbe kè bè bo yete okpàati, ke bè nàa nke tú bè bá nyietì dàmp̀rò okpàati dièwè Sesaa, ke yu omáa ke tú Kirisi okpàati.

3 Kè Pidatii ò beke ke dà: F̀s̀ tu Sifube kóò kpààtàà? Kòo t̀nné ke dà: A ti mbéi.

4 Kè Pidatii náké diññi nè ikuó niùbè kó bekótìbè ke dà: N yí yà onitì yie nkó meyei.

5 Kè bè nyetíróo ke tú: Ó sukii benitìbè mbe kè bè bo yete okpàati. Ó dè keté Kadidee nwe ke ta Sudee omou ke tuòkenèni die.

Pidati duómme Yesu Edoti

- 6 Pidati kèè dìi m̀ǹnni Kadidee kó diyè̀tìrì kébekε ke d̀: A tú Kadidee kou nweá?
- 7 Ò kèè dìi m̀ǹnni Yesu túmè Kadidee kou kóò duónko Edoti, ke s̀́ nhEdoti bo Sedisademmu de kó yewe.
- 8 Kè Edotii yà Yesu kè dèè ò narike mediè nke yé ò do yomè o kōme, kéndó wèè d̀òò tidietì kòo yà.
- 9 Kòo biéké Yesu tináàntì péu ò me nyí nhò t̀éfné t̀imatì.
- 10 Kè ikuús niùbè kó bekótibè nè ikuús wáábè ncómmú ke wátìrì Yesu mediè.
- 11 Edoti nè o kó behā̀p̀òmbè kè bè nhò daú, koò s̀áá, kóò dàtinnè diyaab̀òrì s̀ààrì, kèwète kóò duónko Pidati.
- 12 De kó diyè̀ Edoti nè Pidati kè bèè narike ke do s̀i.

*Bè f̀f̀immè Barabaasi ke baaké Yesu kudapā́atí
(Wénte Matie 27:15-26 nè Mariki 15:6-15 nè Isā́a 18:39-19:16)*

- 13 Kè Pidatii tí nyikuús niùbè kó bekótibè nè dihei kó bekótibè, kè bè nàké ke d̀:
 - 14 Di k̀òtènni oniti yie m boè ke tú ò sukii benitibè kè bè bo yete okpā́atì kpeti, kè nh ò biéké di iikè m me nyí yà ò càke mu.
- 15 Edoti me mmúnke í yà o yei mmamè ke wè̀te ke wè̀ nni nduonni, ò tú nyí d̀òò meyei mmamè mèè bo nte kè ti ò kù.
- 16 M bo duús nkè bèè ò puotì kè nh ò f̀f̀i.

[

- 17 Bá dìi yentébbanni Pidati do ò ndò nkè bè f̀f̀i nkukpetínkù kùmáá ndi.]
- 18 Kè bèè p̀ièké bemou ke d̀: Kuò oniti yie nkéff̀i Barabaasi.
- 19 (Bè do yete okpā́atì kpeti nti kè dikpā́nnii ánné kè Barabaasi kuò oniti kè bè nhò kpeti.)
- 20 Kè Pidati ndó kèff̀i nYesu, ke yé kébéinnè dit̀nni.
- 21 Kè dit̀nni d̀àke p̀ièké ke d̀: Baaké we kudapā́atí! Baaké we kudapā́atí!
- 22 Kè Pidatii wè̀te kébéi nkuce metā́ammè ke d̀: Ò d̀òò òmmè yei? N yí yà ò cààrèmu mùu bo nte kè ti ò kù. M bo duús nkè bèè ò puotì kè nh ò f̀f̀i.
- 23 Kè bè nyetiróo ke p̀ièkù ke tú: Baaké we kudapā́atí, baaké we kudapā́atí! Kè be toweku d̀àke déukú kóò na.
- 24 Kè Pidatii yóu kèyie mbe kpeti,
- 25 kèff̀i mbè do yete okpā́atì kpeti kè dikpā́nnii ánné kè wèè kuò oniti kè bè nhò kpeti, kè bè duús nYesu kè bè bo ò d̀òò bè ò d̀onèmmè.

*Bè do korinè̀mè Yesu ke bo baaké
(Wénte Matie 27:32-44 nè Mariki nè 15:21-32 nè Isā́a 19:17-27)*

- 26 Kè bè nkòrinè̀ Yesu ke bo baaké, kéconè Simō Sidenni èi kóò nitì m̀òu kòò k̀untinì kupaku, kè bèè ò pí nkóò tou nkudapā́atí, kòo nkù t̀a ke tú nYesu.
- 27 Kè dit̀nni ò urí, kè benitipòbè méi méi ke kuò nho kpréi.
- 28 Kè Yesu wè̀tè kè bè nàké ke d̀: Sedisademmu kó benitipòbè bá nkuonè n kpréi, p̀ètinke nkúonè dimáá kpréi nke nè di bí kpréi.
- 29 Ke yé yewe kpaanímèmu kè bè bo yí dè ònaati sihā́unsi, bèè í pié, bèè í yáá nyibí.
- 30 De m̀ǹnni benitibè bo nnáá nyetā̀rè ke tú: Duónèní kè tí yāke! Ke náá nsitā́á ke tú: Tí káánnè.
- 31 Kè bè d̀òòrì mie nkudáú kusū̀ukù, kukperikù kperε bo ndòmmè?
- 32 Kè bèè k̀otenèni benitikò̀ubè bèdébè, bè yóo wènnénè bè Yesu kékúo.
- 33 Bè t̀uàke dìi m̀ǹnni dibòrì mari bè tu di Kodikotaa (dèè tu kuyukò̀ú) kè de mbaaké Yesu nè benitikò̀ubè bèdébè, yie nho bakù yóu, otòu kucā́nku.
- 34 Kè Yesu béi nke d̀: N cice c̀f̀é mbe bè í yé bè d̀òòrì dè.
- Kè tihā́ap̀òntii t́áá t́éte ḱétoé o yáati.
- 35 Kè benitibè òcóm̀mú deborè koò wúò nkè Sifube kó bekótibè nhò daú ke tú: Wenwe wèè deeté betòbè, kóò mènke tú Kirisi nwe, Kuyie ntā́atè wè wèè deeté omáá.
- 36 Kè tihā́ap̀ònti múnke nhò daú, ke t́ónko kóò duús mmenéyáá nke d̀:
 - 37 Kàa mènke tú Sifube kóo kpā́atì nwe, deeté amáá!
 - 38 Kè bèè wāri tedabèè ke d̀: Yie nweè tu Sifube kóo kpā́atì. Kédanne kudapā́atí yómmè.
- 39 Bèè nitikò̀ubè bè ò wènnénè bè ke baaké kè be kóò m̀òu nhò daú ke tú: F́s̀s̀ baa tú Kirisā́á? Deeté amáá ke né ti deeté.
- 40 Kòo t̀òu ò kpā́nnè ke d̀: A baa dé Kuyie naa? F́s̀ nnè we di bo dif̀t̀iri dimáá ndi.
- 41 T́inti d̀òò mèè yei mmā́nnè bè ti kuòmu, wenwe me nyí d̀òò meyei mmamè,
- 42 kèdeè kénáké Yesu ke d̀: Kàa wètení dìi m̀ǹnni a kpā́atiyuu mieke a nyé n kpréi.
- 43 Kè Yesu ò nàké ke d̀: N da náá m̀m̀mmuo nwe, a bo nni mbonè yíe ndiwè̀lhei mieke.

Yesu kũũ nkó tináaŋti

(Wénté Matie 27:45-56 nè Mariki 15:33-41 nè Isāā 19:28-30)

⁴⁴ Diiyè dó kécómmú dii mǎnni yeyo kè dèe biitoo ketenke kemou kémbi, kétuokenè tewebiètè mètáati.

⁴⁵ Bá diiyè ténke í nná kè Kuyie nciètè kó kuyàakkuu kētè ku cuokè.

⁴⁶ Kè Yesu piéké ke dà: N cice nh ànné m máá a nou mieke nke.

Ò béi memme kédeè kètōte.

⁴⁷ Kè Odommu kabe kó kuhāpōnkūu yà dèè dǎò késānte Kuyie nke dà: Onitì yiè mmènke í dǎò meyei mmamè.

⁴⁸ Bèè do kǎteni muwéimù, bè yà dii mǎnni dèè dǎò kè be yèmmèe caàrè kè bè nciéri ke pī mpī mbe cīncīrè nè meyencaàrimè.

⁴⁹ Bèè yé Yesu nè benitipòbè bèè do ò neitinè nè Kadideeni kè bè ncómmú mekentímè ke wúó ndèè dǎòri.

Bè kũnnémè Yesu

(Wénté Matie 27:57-61 nè Mariki 15:42-47 nè Isāā 19:38-42)

⁵⁰ Onitì mǎu wèè do bo dibeéntǎnni mieke kè bè ò tu Sosefu, koo tú onitísàu ke dǎori Kuyie ndó dè.

⁵¹ Wenwe do í yie nho kabe kpeti, ò me nyí nkáké bè ti dǎòri dè, ò do tú Adimatee ei kou nwe, ke baa Kuyie nkpaàtiyuu.

⁵² Koo kote kémmǎ Pidati dinùu ke bo kũnné Yesu,

⁵³ kóò cūmǎni kudapāāti, kóò pǎũ nkuyààsàakù, kédǎu nkufōti mieke bè do keú kù dipèri ònkè, bá bè mu nyí nkù kũnné òmòu.

⁵⁴ Dè do tú Sifube kó teompùtè ketírí kùu yuoku nku, kè dè né bo wenté kè tè rǎbo.

⁵⁵ Bèè nitipòbè do neinení Yesu Kadidee, kè bèe neiné Sosefu kéyà kufōti nè bè ò dǎu mmèè boti,

⁵⁶ kéwēte kékó nkédǎò mekùd nnè tǔdǎàrí, kénhompù teompùtè yiè ikuó yèmmè.

24

Yesu yǎntémè

(Wénté Matie 28:1-10 nè Mariki 16:1-8 nè Isāā 20:1-10)

¹ Dimáasi kó dikūnweǎnni sèi kè benitipòbè nkōri kufōti ke to mekùd mmèè kókèné tǔdǎàrí bè dǎò mè,

² kénso nditári dii do poke kufōti di pòòte.

³ Kè bèe ta bá bè í nyà ti Yiè nYesu.

⁴ Kè dèe bè di, kè bèe yà benitibè bèdébè kè bè dáati tyaapáiti kè ti mièti.

⁵ Kè kufōwáa mpī mbenitipòbè kè bè nsǎi nsǎi, kè de kó benitibèe bè beke ke dà: Dè dòmmè kè di wáa nwèè fòu becírìbè mieke?

⁶ Ó í kpaá die nhò yǎntémè, denteneni ò sòò di nàké ti ò kpaá dii mǎnni Kadidee ke dà:

⁷ Bè bo pī Onitibire kédúu mbèè í tǔ nKuyie nkè bèe ò baaké kudapāāti ònkè kòò yánté diiyè tǎānni yiè.

⁸ Kè bèe denteni Yesu sòò bè nàké ti,

⁹ kéwēte kékó nkénáké Yesu tancòumbè tepíitè nè omáá nè betòbè.

¹⁰ Maari Makitadaa kou nè Isanni, nè Maari Isaku yò, nè benitipòbè tòbè beè do ti nàké Yesu tancòumbè.

¹¹ Kè Yesu tancòumbè yèmmè ndò mbè í yé bè náá nti nti bá bè í nti tá.

¹² Kè Pierii coké kékote kufōti késiéké, kéyà tiyàati bè sòò ò pǎũ nti máá, kénwētini ò kabe borè, kè dè ò di nè dèè dǎò de kpié.

Yesu benkemè omáá bèè kōri Emayuusi

(Wénté Mariki 16:12-13)

¹³ De kó diiyè kè Yesu tancòumbè bèdébè nkōri teheitè matè bè tu tè Emayuusi, nè Sedisademmu kè dè mǎke cidómétiribè tepíitè nè omáá,

¹⁴ kénkéri ke náante dèè dǎò.

¹⁵ Bè náante memme kè Yesu bè ninte kè bè ònéí.

¹⁶ Kè demarè né nkānké be nuò nkè bè í nna kóò banté.

¹⁷ Kè Yesu be beke ke dà: Di náá mba nkpié?

Kè bèe cómmóo kè bè yèmmè caàrè.

¹⁸ Bè tu wè Kedeopaasi kòò ò tǎnné ke dà: Fí nwe amáá wèè bo Sedisademmu ke í yé dèè dǎò ye òwe mieke.

19 Ké Yesu beke ke dò: Ba ndò? Kè bè dò: A í kèè tii tùòkení Yesu Nansareti kou, wèè tu Kuyie mpāānāānti náāntò ke dōri tidieti ke náá nkò náānti m̀ake muwērímú, Kuyie nnè benitibè kè dè yéá?

20 Kè ikúò niùbè nè dihei kó bekótibè kè bè ò pī nke yē mbèè ò kùò, ke duò nkè bè ò baaké kudapāāti.

21 Ti yèmmè do dō nweè yóó dæetè Isidayeeriibe! Yíe nwe diyie tāānni nè dè d̀òòmè.

22 Kè ti kó benitipòbè mabè pike cùte ke kòte kufōti ke wētēni ke nàkè kè dè ti di,

23 ke yē mbè ò yà ke yà Kuyie ntōrè, kè yè bè nàkè ke tú ò yānté.

24 Kè ti kòbe mabè kòte kufōti ke s̀ò ndè d̀ò benitipòbè do ti nàkémè, bè me nyi ò yà.

25 Kè Yesu d̀ò: Díndi benitibè bèè d̀ónté meyèmmè ke í cāā di bo ntāmè Kuyie mpāānāānti náāmbè nàkè ti.

26 Kirisi do í d̀ò nkéféūtè meè boti ke né na kédeukaà?

27 Kédeè kè bè nàkè Kuyie nnāānti tii wāri M̀oyiisi kó yepáte nè Kuyie mpāānāānti náāmbè kpèye, kè bè nàkè timou tii wāri ò kpéi.

28 Bè t̀óonnè dii m̀onni bè k̀ari t̀èè eitè kè Yesu d̀ò kéndò nhò p̀enké.

29 Kè bèè yete ke d̀ò: Yóu kè tí yie nkè diyie deèmu, kè keyènkè biiri.

Kòo yie nkè bèè ta kébáté.

30 Bè yóó di dii m̀onni kòo túóté p̀éè, késānté Kuyie, nkòò wéri kè bè duò.

31 Dè m̀onni kè dèè bè wenke, kè bèè ò banté ke né ò m̀óntóo.

32 Kè n náá mbemáá ke tú: Dè do í d̀ò muháá mmamú cóú nti mieke ò ti náánnè dii m̀onni kuce ke ti benkú Kuyie nnāāntàà?

33 Kè bèè p̀ānkè íté kéwēte Sedisademmu kénsó nYesu tancóumbè tepítè nè omáá nè betòbè kè bè tikú.

34 Kè bèè bè nàkè ke d̀ò: M̀ómmu ti Yiè nyāntému ke benke omáá Simò.

35 Kè bè nàkénè tii d̀ò bè k̀eri dii m̀onni nè bè ò bantémè ò wéú dii m̀onni p̀éè.

Yesu benkemè omáá o tancóumbè

(Wénté Matie 28:16-20 nè Mariki 16:14-18 nè Isāā 20:19-23 nè Yesu T̀ōrè 1:6-8)

36 Bè kpaá ke me nnáá nkè Yesu cómmóò be cuokè ke d̀ò: Kunaatí ndi bonè!

37 Kè kufōwáá mbè pī nkè be yèmmè ndò ndibòò mari ndi.

38 Kè Yesu be beke ke d̀ò: Di k̀ōmbùòti duònè ba? Dè d̀òmme kè di í tá ke d̀ò mmí nwe?

39 Wénténè n nou nè n naàcèi, mínwe m m̀ómmuò, n káákénè ḱéyá, dibòò mari í m̀ake tik̀anti di me nwúó nkè m m̀ake ti.

40 Ò béi mmemme kè bè benke o nou nè o naàcèi.

41 Kè diwèii bè pī mbè né mu mbaa í ntá ke d̀ò nwehwe, kòo bè beke ke d̀ò: Di í m̀ake d̀èmarè kè n diáá?

42 Kè bèè ò duò ndiyīnkéè dii āū.

43 Kòo di còutè ḱécááké be ìkè.

44 Kédeè kè bè nàkè ke d̀ò: N s̀òò ti ndi náá, n kpaá di bonè dii m̀onni ke tú: Tii wāri n kpéi M̀oyiisi páte mieke nè Kuyie mpāānāānti náāmbè kó yepáte mieke nè yesāā nkpeye mieke ti d̀ò nkédòòmu.

45 Memme kòo bè duò mmècìi nkè bè bo banténè tii wāri,

46 kè bè nàkè ke d̀ò: Ti wārimu ke tú Kirisi d̀ò nkéféūtému, kè bèè ò kùò, kòo yānté diyie tāānni yiè.

47 Kè Kuyie nnāānti nàkè kéketénè Sedisademmu nè ibotí imou miékoo. Kè benitibèè banté be yéi nkéceete kè Kuyie mbè c̀íè.

48 Di dè yāmu ke d̀ò nkénáké di yà d̀è.

49 Né nkpaánè die nSedisademmu kè n di duò nkéinkè kó muwērímú n cice yē nhò yóó di duò mmú.

Yesu d̀èkemè ḱéinkè

(Wénté Mariki 16:19-20 nè Yesu T̀ōrè 1:9-11)

50 Kè Yesu deè kè bè kòténè Betannii bíékè, ḱeyoute o nou be ìnkè kè bè pā mesàà.

51 Ò bè pāā ndii m̀onni mesàà nkéíté kéndèèti ḱéinkè.

52 Kè bèè nínkú, kòo sante ḱéité nè kuyehnaatí ḱéwēte Sedisademmu,

53 ḱembo Kuyie nc̀fètè sáà ke sántí Kuyie.

Isāā wàrimè Tináansààti Di mpátíri tɔ̀ tìi náànti

Yesu tancóumbè tepítè nè bedébè kòò mǎu bè tu wè Isāā Sebedee kó debire. Weè Isāā weè wàri Tináansààti kó dipátíri kòò náànti yuu tú: Benitibèe bantè ke dò n'Yesu weè tu Kirisi Kuyie mBire. Kè bèè dè yie mbèe péte mufòmму mùu bo sǎà. Isāā weè mǎa náké ke Íkú Yesu kó yetannò ò do náa nyè ke tú: Míi tu timómmon̄ti ke tú kuce nè mufòmму. Isāā nákému o pátíri mieke tidieti Yesu dǎò tì, deè benkú Yesu túmè Kuyie mBire. De kó dipátíri dǎi náké ke bǎte meborime mamè tináansààti kó yepáte teyè í nákéme. Kéndonnè mupotúòmму mùu do ãnnè Kanaa, Nikodemmu kòtemè kèyà Yesu, Sammarii kóo nitipòkú nè Yesu be kó tináanti, bè peité weè niti kòò tu kuyũ̀nkú o kó tináanti.

Di mpátíri náànti dúò ke dòmmè

1. Bè tu wè tináanti ò tùótémè tinitikǎnti 1:1-14
2. Isāā-Batiisi nákéme Kuyie mBire kpéí 1:15-34
3. Kuyie mBire benkemè de wèrimú 1:35-12:50
4. Kuyie mBire benkemè de dómè benitibè nè de tómmú mieke 13-17
5. Kuyie mBire duómme demáà kè bè dè kùò 18-19
6. Kuyie mBire yǎntémè kèbenke demáà 20-21.

Bè tu wè Tináanti weè tu kuwenniku

- 1 Kuyie nyóò dǎò kutenkú bè tu wè Tináanti kòò bomu, ke bonè Kuyie nke tú Kuyie.
- 2 Bè tu wè Tináanti ò do bonèmu Kuyie nkú yóò dǎò dǎi mǎnni kutenkú.
- 3 Kuyie nwe ndǎonnè deè kó dimáà bo demǎu, demarè í dǎò kòò kpa.
- 4 Mufòmму do bo weè mieke, kè de kó mufòmму tú kuwenniku ke mí benitibè.
- 5 Kuwenniku mímu dibũ̀nni mieke bá dibũ̀nni í na ke kù dátinnè.
- 6 Kuyie ntónnimu onitì mǎu kòo yètìri tu Isāā,
- 7 kòò kòtení, ke náké benitibè kuwenniku kpéí kè dè bo yie nkè bèe keè kéntá kuwenniku.
- 8 Isāā do í tú o mómму nkuwenniku, ò do kòtení ke bo náké kuwenniku kpéí nke.
- 9 De kó kuwenniku kuù mǎa do tú kuwenniku mómmon̄ku, kùù kòtení kutenkú ke mí benitibè bemǎu.
- 10 Bè tu wè Tináanti ò do bomu kutenkú, Kuyie nwe ndǎonnè kutenkú, kutenkú me nyí ò bantè.
- 11 Ò kòtenímu o nitibè borè, bá bè í ò cǎuté.
- 12 Bèè me nhò cǎuté koò tá, ò bè duómму muwèrimú kè bè náa nKuyie nkó ibí.
- 13 Kuyie nyí bè peité onitì peímè kù bè dúò mmufòmму pǎmmú mmu.
- 14 Bè tu wè Tináanti weè náa nhonitì ke kòtení ti borè ke tǎni mesàà nnè timómmon̄ti, kè ti yà o kpeti o cice Kuyie nhò dúò nti wenwe weè bo omáa.
- 15 Isāā do náa nweè kpéí nke tú: Ntenè, n di náa nke tú weè n tũnni, ò n kpeñninèmu, ò do yó mbo kè m mu nyí bo.
- 16 Weè ti dúò ndemǎu, ke ti dúò mmesàà mmebotí mebotí.
- 17 Mǎyiisi weè ti náké Kuyie nkó ikuú kè Yesu ti tǎni Kuyie nkó mesàà nnè timómmon̄ti.
- 18 Òmǎu í yà Kuyie, ku Bire deè bo demáà, ke kù bonè deè te kè ti kù yǎté.

Isāā-Batiisi kó mutómmú

(Wéntè Matie 3:1-12 nè Mariki 1:1-8 nè Duku 3:1-18)

- 19 Ntenè Sedisademmu eí kó bekófibè do tónni ikuú niùbè nè Defiibe Isāā borè, kè bèe beke Isāā ò tú wè, kòò bè tǎnnè tì.
- 20 Ò do í bè sǎnne, ò do bè nákému mpáíi ke dǎ: Míi í tú Kirisi.
- 21 Kè bè dǎ: A tú we náké? A tú Edii ñwea? Kòò dǎ: N yí tú Edii. Kè bè dǎ: A tú Kuyie mpǎánáanti náàntò ñwea? Kòò dǎ: ǉ.
- 22 De mǎnni kè bè dǎ: A né tú we? Tí náké kè ti kò kénáké bèè ti tónni.
- 23 Kè Isāā bè náké ke dǎ: Kuyie mpǎánáanti náàntò Esaii do náa mmú kpéí nke tú: Onitì mǎu kó metammè péú dikpáa mieke ke tú: Tũntenè ti Yiè nkó kuce.
- 24 Bè do tónni bè Isāā borè bè do tú Fadisǎbe mbe.
- 25 Kè bèe wete kóò beke ke dǎ: Kǎa í tú Kirisi, a me nyí tú Edii, a me nyí tú Kuyie mpǎánáanti náàntò, dè né dòmmè kǎa ãà bǎtèmmú?
- 26 Kè Isāā bè tǎnnè ke dǎ: Mí ndi ãà bǎtèmmú nè menie mme, òmǎu né bomu di cuokè di mu nyí yé wè.
- 27 Ò n tũnnimu m me nyí tũ̀kè m bo ùtémè o neùti kó mutáá.

²⁸ Demou memme de do daari Betannii nwe Suditee kó kukó nyàà Isāā do àà de bātémù.

Isāā-Batiisi nàkémè Yesu kpéi

²⁹ Kè dèe wenté kè Isāā yà Yesu kòò kèríní kòò béi nke dò: Ntènè Kuyie mpebii dii dèi benitibè kó meyei.

³⁰ N di náá nweè kpéi nke ke tú wèè n tūnní, ò n deunèmu, ò do yó mbo kè m mu nyí bo.

³¹ M mómmuò n do í ò yé. N né kàtèni ke àà benitibè bātémù nè menie mme kè de bo yie nkè Isidayeeribe ò banté.

³² Kè Isāā béi nho kpéi nke dò: N yà Muyaánsààmù cùténí mèmme kefinkè ke dònne dikpetinónkperi ke còmú o ìnkè.

³³ Nh 55 í nhò yé Kuyie nkùu n tōnní kè nh àà bātémù nè menie, kuù n nàké ke tú kè n yà kè Muyaánsààmù cùténí wèè ìnkè, wèè yóò nhàà bātémù nè Muyaánsààmù.

³⁴ N de nyà ke náá nke tú ò tu Kuyie mBire.

Yesu yumè o tancòumbè kètibè

³⁵ Kè dèe wenté, kè Isāā wètení ò wee borè nè o tancòumbè bèdébè.

³⁶ Kè Yesu mpènké kòò ò yà ke dò: Ntènè Kuyie mpebii.

³⁷ Kòò tancòumbè bèdèe ke ò béi nti, kètūnne Yesu.

³⁸ Kè Yesu wèete kéyà bè ò tūmmè ké bè beke ke dò: Di wanti ba? Kè bè dò: Okóti, yé a ã dè?

³⁹ Kòò dò: Kàtèni kè di bo yà nh ã dè.

Kè bèe kate kéyà ò ã dè, ké nhò bonè de kó diyie. Dè do sá ntewebièté puoti mènàà ndi kuyuku.

⁴⁰ Simoo Pieri nantè Àntidee, wèè do tú bèè do kèè Isāā béimmè kètūnne Yesu be kóò mōu.

⁴¹ Kè Àntidee máánè o kóò kóti Simoo kóò nàké ke dò: Ti yàmu Kirisi, Kuyie ntāāte wè,

⁴² kóò niitè Yesu borè kè Yesu nhò wùò nkébéi nke dò: A tú Simoo nwe Sonaasi kó debire, di mmònni bè bo nda yu ke tú Sefaasi, dèè tu: Ditári.

Yesu yumè Fidipu nè Natannayeri

⁴³ Kè dèe wenté kè Yesu nkəri Kadidee kéconè Fidipu kóò nàké ke dò: N tūnne.

⁴⁴ Fidipu do tú Betisaidaa ei kou nwe, bè peitè dè Àntidee nè Pieri.

⁴⁵ Kè Fidipuu máánè Natannayeri kóò nàké ke dò: Ti yàmu Mōyiisi nè Kuyie mpāānāānti náām̀bè bè nàké wèè kpéi, Yesu Nansareti kou Sosefu kó debire.

⁴⁶ Kè Natannayerii ò beke ke dò: Dèmarè sààrè bo na keyènni Nansareti miēkaà? Kè Fidipuu ò tēñné ke dò: Kàtèni kéyà.

⁴⁷ Kè Yesu yà Natannayeri kóò kèríní kòò béi nke dò: Isidayeri mómmuò ntú yie, ò í mōke siyāābisi.

⁴⁸ Kè Natannayerii ò beke ke dò: A n yīté de? Kè Yesu dò: N do da yàmu a kari dii mōnni diteyuu, kè Fidipu mu nyí da yu.

⁴⁹ Kè Natannayeri dò: Okóti, a tú Kuyie mBire nde, Isidayeeribe kóo kpààti.

⁵⁰ Kè Yesu dò: N da nàké mèè kpéi nke tú n da yà, a kari dii mōnni diteyuu, deè te kàa tá a bo yà dèmarè dierè dèè pēētè die.

⁵¹ Mómmuò nwe n di náām̀mè di bo yà tiwetì kpetémè kè Kuyie ntōrè dèkù ke cuutini Ontibire ìnkè.

2

Yesu dōò tì dieti ketiti

¹ Kè dè mmōke ye we yētāāti kè mupotúòmù bannii ānné Kanaa, Kadidee kó kutempè nkè Yesu yō ndè bo.

² Kè bè múnke yú Yesu nè o tancòumbè de kó mupotúòmù bannii.

³ Kè menàà ndeè kè Yesu yō ò nàké ke dò: Menàà ñdóntè.

⁴ Kè Yesu ò nàké ke dò: N yā, fōó bá n nàké n dō nké dōò tì! M mōnni mu nyí tū̀ke.

⁵ Kòò yō nàké betōmbè ke dò: Kòò di nàké tì, di tì dōò tímōu.

⁶ Ke sō nsicee dè bo sikuò, bè maánè si yētārè, Sifube do 55 uté si menie nkéhōunè bamàà kèbántè Kuyie. Bá tē, tē do bo mbo dífiribè tekōutè (100).

⁷ Kè Yesu nàké betōmbè ke dò: Piennè sicée sii mmenie.

Kè bèe si píe nféi féi.

⁸ Kòò dò: Yēntèné di mmōnni kédúò nwèè ni dibanni kó mutōmmú.

Kè bèe ò duó.

⁹ Kòò yááké menie mmèè naá mmenàà, nhò í mbantè de kó menàà nyènni dè, kè betōmbè bie me nyé ke yé beè dómè de kó menie.

¹⁰ Wèè ni dibanni kòo yú wèè tóu o pokù kóò nàké ke dà: Betòbè ̄̄ keté kététi menaà mmèè naati mème ke benitibè muò nke deè bè né totí mèè í naati mesàà nké f̄̄ ndèntenè menatimè!

¹¹ De kó tidieti Yesu dòò tì Kanaa, Kadidee kó kutempè mmieke, tii tú tikititi, ò dòò tì, ke benke ò kpeñnimè, kòo tancòumbè òkèe nhò tá.

¹² De kó difñkúò kè Yesu kote Kapennaummu nè o yò nè o neí nè o tancòumbè ke dà yewe sám̄pó.

Yesu do bètimè bepõtambè Kuyie nc̄t̄t̄è mieke

(Wénté Matie 21:12-13 nè Mariki 11:15-17 nè Duku 19:45-46)

¹³ Sifube kó dibanni bè tu di diyentébanni kè dii tóónni kè Yesu kote Sedisademmu,

¹⁴ kèyà benitibè kè bè fiiti inààke nè ipe nè sinónkpeé Kuyie nc̄t̄t̄è kó kudànkù mieke nè bedíticeetibè kè bè kàri tábùribè také.

¹⁵ Kòo dàò kuhōtū didáú, kè bè bèti bəmou nè be nààke nè be pe ke díé bedíticeetibè díífi kèbuò mbè tábùribè,

¹⁶ kénáké bèè fiiti sinónkpeé ke dà: Túóténè di terè kèyè, di báá dàò n cice c̄t̄t̄è kupotáá nkpete.

¹⁷ Kòo tancòumbèe dentení tii wàri ke tú: N Yie nKuyie n dómú a c̄t̄t̄è kè dè n tuò mmuháá nkōme.

¹⁸ Kè Sifube ò beke ke dà: Dòò tidieti matí kè tí banté ke dò nha mōke kuce ke bo na kédòò a mè ndòò dè.

¹⁹ Kè Yesu bè t̄ñné ke dà: P̄ontenè Kuyie nc̄t̄t̄è kè n wēte kè tē maá yewe yētāati mieke.

²⁰ Kè Sifube dà: Tinti maá Kuyie nc̄t̄t̄è tē yebie nsipíninàà nè yekuò kè f̄̄ nné bo tē mmaá yewe yētāati miekaá?

²¹ Yesu do náá Kuyie nc̄t̄t̄è kp̄í nke yē nho mómumu nwe.

²² Yesu yāñtè dii mōnni kòo tancòumbèe dentení ò sòò tì béimmè, kèyie nKuyie nnāañti tii wàri, nè Yesu nàké tì.

Yesu yēmè tii bo oniti yèmmè mieke

²³ Yesu bo dii mōnni Sedisademmu diyentébanni kè benitibè péuu yà ò dòòri tii dieti kè nhò tá.

²⁴ Yesu me nyí mbè tá ke yé ò yēmè be yèmmè bəmou.

²⁵ Dè do í dò mbèe ò nàké oniti dòmmè, ò do yému nè omáá tii bo oniti yèmmè mieke.

3

Yesu nàké tì Nikodemmu

¹ Oniti mōu wèè do bo Fadisīēbe kó fenafe mieke, kòo yetiri tu Nikodemmu, kòò tu Sifube kóò kóti.

² Kòo kote keyènkè maké Yesu boré kébéi nke dà: Okóti, ti yému ke dò nKuyie nkuu da tōnni kàa bo ti nàké ku náañti, ke yé òmou báá namè kédòò a mè ndòòri tii dieti kè Kuyie nyí ò bonè.

³ Kè Yesu ò nàké ke dà: N yóó da nàké timóm̄m̄nti nti, kè bè í peité oniti mepàmmè ò báá na kèyà Kuyie nkpràatiyuu.

⁴ Kè Nikodemmu dà: Bè bo yīme kèwēte képeité onitikóti? Ò bo na kèwēte kéta o yò p̄auti kè bèe ò peitáá?

⁵ Kè Yesu ò t̄ñné ke dà: Timóm̄m̄nti nti n da nàkémè, kè bè í peité oniti nè menie nnè Muyaánsààmù ò báá na kéta Kuyie nkpràatiyuu mieke.

⁶ Oniti peité wè tu oniti nwe kè Muyaánsààmù peité wè tu Muyaánsààmù kou.

⁷ Dè báá da di n da nàkémè ke tú: Dí dò mbè di peité mepàmmè.

⁸ Kuyaakù ò nfuuti kù dó kèè bíkè nké, kàa yo kù nampúmè, a me nyí yé kù iténí dè yoo kù kòri kè. Muyaánsààmù peité wè ò kpepe me ndò.

⁹ Kè Nikodemmu dà: Dè yóó yīme kédòò?

¹⁰ Kè Yesu dà: F̄̄ nwèè tu Isidayeēribe mieke ikuò wāàbè kóo kóti a í tì yéá?

¹¹ N da náá mmómumu nwe: Tí náá tì yé tì nti nè tì yà tì, di me nyí dó kè tì yie.

¹² Kè n di náá kutenkù kpeti kè di í tá, di bo yīme kéntá n di náá ndii mōnni kēñkè kpeti?

¹³ Òmou í dèke kēñkè kè dè í tú Onitibire, dèè c̄t̄t̄éní kēñkè.

¹⁴ Mōyīisi do coránè mèè botí femátiwāáfè dikpáá mieke, meè botí nku bè yóó baakémè Onitibire kudou kécónné.

¹⁵ De mōnni bèè ò tá kè bè mmōke mufōmmu mùù bo sáá.

¹⁶ Ke yé Kuyie mmènke òkèkè kutenkù, ke duānni ku Bire dèè bo demáá, kè bèè dè tá bè báá kú, bè mmōke mufōmmu mùù bo sáá.

- 17 Kuyie nyí duwónni ku Birε kε dε bo bekénε kutenkù, kù dε duwónni kε dε bo kù deεtému.
 18 Wèè tá Kuyie mBirε kù báá ò bekénε, wèè me nyí dε tá kù ò bekénε ke deému, ke yé ò yetemε Kuyie mBirε dεè bo demáá.
 19 Nte Kuyie mbeénti tú ti: Kuwenniku kótenímu kutenkù kε benitibε dεke dibìnni kε dε pēētε kuwenniku, ke yé be dōðrimε tumε meyeime.
 20 Wèè dōðri meyei nhò í dós kuwenniku, ò ɔ mbo dibìnni mieke nke, ò dōðri mèè yei nyáà bo feitε mèè kpéí.
 21 Wèè me ndōðri dεè wenni ò ɔ mbo kuwenniku mieke nke kε benitibε bo yà ò dōðrimε Kuyie ndó dε.

Yesu nε Isāā-Batiisi

- 22 Yesu nε ò tancóumbε kε bεε kote Sudee kó kutempε nke dō yewe sám̄pó kòo āà benitibε bātém̄mù.
 23 De mōnni kε benitibε péu nkōriní Isāā borε kòo bε āà bātém̄mù En̄o, Sadim̄mu také, ke yé menie ndé sūmε.
 24 (De mōnni kε bε mu nyí kpetínné Isāā.)
 25 Sifu mōu nε Isāā-Batiisi tancóumbε kε bε nnei Isāā āà wèè bātém̄mù kpéí.
 26 Kε bεε kote kénáké Isāā ke dō: Okóti, nε wε di sòò bo Suditēε kó nyáá, a sòò náá nwèè kpéí, wèè āà bātém̄mù kε benitibε bεm̄ou kōri o borε.
 27 Kε Isāā bε tēíné ke dō: Onitì m̄ake dε Kuyie nkuu dε nhò duá.
 28 N sòò di nákému weti weti ke dō: M̄i í tú Kirisi, Kuyie ntāāté wε, n niiténí ke bo náké o kpéí nke.
 29 Onitì ɔ ntóu ò pokù kòo népo cōm̄mù ke yo ò tammε kε dε ò naati mèè botí, n kperε me ndo.
 30 Ò dō nkéndéúkúmu kε n kékú.

Kεínkε kou nε ketenkε kou de kó tináañti

- 31 Wèè bonní kεínkε wèè baké dem̄ou, wèè bo ketenkε kòò tu ketenkε kou, ke náá nketenkε kó tináañti. Wèè bonní kεínkε wèè baké dem̄ou.
 32 Ke náá nhò kèè tí nε ò yà dε Kuyie mborε, òm̄ou me nyí tí yie.
 33 Wèè tí yie nhò bantému ke dō nKuyie ntú timómm̄anti kaku nku.
 34 Kuyie ntōnni wε wèè náá nku kpeti ke yé Muyaánsààmù ò piékémε ke í m̄ake kumànku.
 35 Kuyie ndómu ku Birε, ke dε duá ndem̄ou kε dε baké.
 36 Wèè tá Kuyie mBirε ò m̄akemu mufōmmu mùu bo s̄áá, kε wèè í tá Kuyie mBirε ò báá mù pèté, Kuyie mmieke bo nhò cōu.

4

Yesu nε Sammarii kóo nitipòkù

- 1 Kε Fadisībeε keé Yesu m̄dōtemε benitibε kε bε sūnε Isāā kobe kòò bε āà bātém̄mù.
 2 Weti weti, Yesu do í anné òm̄ou bātém̄mù, ò tancóumbε bεε do āà bātém̄mù.
 3 Yesu kèè diì mōnni bε náantemε ò kpéí nkéíté Sudee kénkōri Kadidee,
 4 kε dε ndò nwèè yé Sammarii.
 5 Kòo tuoke Sammarii kó dihei marí, bε tú di Sisaá, kε di tákénε Sakōbu do duá nkùu paku o bire Sosefu.
 6 Kε Sakōbu do keú tēε binte dε bo. Ke s̄s̄ ndiyiè cōm̄mù yeyo kε Yesu ɔu kékaro o tebinte také.
 7 Kε Sammarii kóo nitipòkù m̄ouu kōtení ke bo dó menie, kε Yesu dō: M pā menie nké n yā.
 8 (Dε do s̄s̄ nho tancóumbε ta dihei ndi ke bo donté mudii.)
 9 Kε dεε di de kóò nitipòkù kòo dō: Dε yīme f̄s̄ nSifu kàa m m̄óu menie mí nSammarii kou ke bo yā? (Sifube í naatinε Sammarii kobe.)
 10 Kε Yesu ò tēíné ke dō: Kàa do nyé Kuyie mpāā ndé, ke yé wèè da m̄óu menie ke bo yā, f̄s̄ ò na nhò m̄o kòo da pā menie mm̄èè duá mmufōmmu.
 11 Kòo nitipòkùu ò tēíné ke dō: Okóti, a í m̄ake dihōnni kε tebinte cūmp̄uri, a bo yīme kéninte menie?
 12 A yemmε do nha deunemu ti yaàri Sakōbu wèè do yō nde kó tebinte kó menie nnε ò bí nε ò wū̄s ke ku ke tε nti yóunáá?
 13 Kε Yesu ò tēíné ke dō: Wèè bo yā menie mmie sinéyēi wēti ke bo ò p̄ir̄mu.
 14 Wèè me mbo yā menie nh ò pāmε sinéyēi ténke báá ò p̄i, mè bo náá ntebinte kēmp̄uā nho mieke, kòò duá mmufōmmu mùu bo s̄áá.
 15 Kòo nitipòkùu béi nke dō: Okóti m pā de kó menie kε sinéyēi ténke bá m p̄i kε n wēténí die mmudúú.

16 Kê Yesu dà: Kote ke yúni a dǎu.

17 Kòo nitipòkùu ò tǎnné ke dà: N yí mǎke n dǎu. Kê Yesu dà: A naatimu a me ntúmè a í mǎke a dǎu.

18 A béi mǎmmuǎ nwe, ke yé a yenkemè benitidaabè bènùmmù, kàa mè mbo wè yíe nyí tú a dǎu.

19 Kòo nitipòkùu béi nke dà: Okóti, m bantému, a tú Kuyie mpǎánaànti náàntò nwe.

20 Tinti Sammarii kǎbe ti yembè ò mbáá nKuyie ndi ntári ìnkè nke. Kê dindi Sifube kè di tú Sedisademmù nwe ti dò nké nkù bàámmè.

21 Kê Yesu ò tǎnné ke dà: Onitipòkù fǎ, a nyé ke tú de mǎnni kpaanímù kè bè ténke í yó mbáá nKuyie di ntári ìnkè nè Sedisademmù.

22 Dindi Sammarii kǎbe di í yé di báá mmù, tinti Sifube ti yému ti báá mmù, ke yé medeetímè bonnimè Sifube borè nde.

23 De mǎnni duunnímù ke tǎkèni, bèè tǎ nKuyie nnè timómmǎnti kè bè bo nkù báá nnè timómmǎnti nè Muyaánsààmù, Kuyie ndó muù báámmù botí.

24 Kuyie ntú muyaá mmù, bèè kù báá mbè do nké nkù báá nnè timómmǎnti nti, nè Muyaánsààmù.

25 Kòo nitipòkùu ò náké ke dà: N yému ke dò nKirisi Kuyie ntáatè wè kàriní, ò bo kǎtení dii mǎnni ò bo ti náké demǎu.

26 Kê Yesu dà: Mí nwèè da náánnè, mí ò tú.

27 De mǎnni kòo tancóumbè wǎtèni, ke nsó mbè náá, kè dèè bè di, bè me nyí ndáátí ke beke onitipòkùu wanti mù yoo Yesu ò náánnè mùù kpéi.

28 Kòo nitipòkùu yóu o dúú deborè kǎwǎtè dihei kénáké ke dà:

29 Kǎtení kǎyà wèè n náké n dǎò dèè kó dimàà, Kirisi bo nní nwe.

30 Kê benitibèè íténi kǎkǎtení Yesu borè.

31 Ke nsó kòo tancóumbè ò báá nke tú: Okóti, a báá dià?

32 Kòo bè náké ke dà: N kó mudii di í mù yé.

33 Kòo tancóumbè mbékú betǎbè ke tú: Òmǎu weè sàà ò duó nkòò dià?

34 Kê Yesu bè náké ke dà: N kó mudii tú m bo dǎòmè wèè n tǎnni ò dǎ dé, kédèè mutómmù ò n duó mmù.

35 Dindi tú betǎabè kpaá bènàà kè tidiiti bi, mi nnè di náámmù ke tú: Wénténè depaa tidiiti bimù ke baa mukǎu.

36 Wèè kǎu tidiiti ò mǎkemù o kó tiyeti, ke tíkí tidiiti mufòmù mùù bo sǎà mu kpéi. Wèè buǎti nè wèè kǎu be wèi dimàà ndi.

37 Kê dè dò mmemme tii náànti tú yie mbuǎti kòo tǎu kǎu, ti tú timómmǎnti nti.

38 N di tǎ nkè di kǎu tii diiti dí í ti kúúti, betǎbè beè ti kúúti ke di deí.

39 Kê Sammarii kǎbe péuu yie nYesu, onitipòkùu bè náké mèè kpéi nke tú: Ò n nákému n dǎò dèè kó dimàà.

40 Kê dèè kǎtení Yesu borè kóò bántè ke dà wè nkpaá, kòo yie nkénkpaá ke dà yewe yèdèé.

41 Kê kusǎkúu keè ò bè náá nti kǎyie nké nhò tá,

42 kénáké onitipòkùu ke dà: De í tú a ti náké ti, tii te kè ti yie koò tá. Ti mǎmmǎmbe ti kèèmu ò náámmè ke banté ke dò nhò tu kutenkù kumǎu kó Odeetiwè.

Yesu miékunnemè onitidièwè birè

(Wénté Duku 7:1-10, 17:5)

43 Yewe yèdèé kó difǎnkúò kè Yesu íté kénkǎri Kadidee.

44 Bá nè ò do me mbéimmè ke dà: Bè 55 í ndé Kuyie mpǎánaànti náàntò mǎu o ei mièke.

45 Ò tǎkoo dii mǎnni Kadidee kè bèè ò cǎutè mesàà, ke yé bè do kǎtemè diyentǎbanni Sedisademmù kǎyà ò dǎò dè.

46 Kê Yesu íté kǎkote Kanaa ò do cèètè dè menie nkè mèè naá mmenàà, ke sǎ nhonitidièwè mǎu dè bo ke yènni Kapennaummu, kòo birè mǎ.

47 Kòo keè kè bè tú Yesu íténi Sudee ke tǎkèni Kadidee, kòo kǎte kóò bántè ke dà: M birè deè mǎ nke duunnè mukúú, ti kò nkàa dè miékunne.

48 Kê Yesu ò náké ke dà: Kè n yí dǎò tidièti nè medǎðrimè cǎmmè di 55 í ntá!

49 Kê weè nitidièwè nhò báá nke tú: Okóti! Tí kò nkè m birè mu nyí kú.

50 Kê Yesu ò náké ke dà: Kò! Nkàa birè miétému.

Kòo yie nYesu ò náké ti kékéte,

51 kénkúnti, kòo tǎmbèè ò co kóò náké ke dà: A birè miétému.

52 Kòo bè beke ke dà: Dè dè tǎkúè ðmmǎnni? Kè bèè ò náké ke dà: Ò weè miétému tǎwebiètè mǎmàà mǎnni.

53 Kê debirè ciceè banté ke dà Yesu weè ò náké dii mǎnni ndi ke dà: A birè miétému. Wenwe nè o cǎtè kǎbe kè dèè yie nkéntá Yesu.

54 Yesu do yié kédòò tì dieti dérínti ò iténí dìi mǎnni Sudee ke wètení Kadidee.

5

Yesu miékùnnemè wèè mǎ nyebie nsipísitáati nè yèni

1 De kó difǎnkúò kè Sifubee ànné dibanni marì Sedisademmu kè Yesu kǎte.

2 Kè dibòri marì bo kè bè di tu Ipe kó dibòri, kè kubinku makú dè bo kè bè kù yu nè eb edee ke tú Betesitaa, kè bè kù cèète fifiti tìnùmmù.

3 Kè bemuambe péu duò ti mieke, tiyũànti, nè yekpíè nè tihòùti. [Bè do ɔ mbaa menie mbo nampemè mme,

4 ke yé Kuyie ntǎnni marì do ɔɔ cúténimè kénampe menie nkòo muanti wèè niité ke ta, wèè miéte, bá kòo mǎ mmùù mǎmmù boti.]

5 Kòo niti mǎu dè bo ke mǎ nke tũòke yebie nsipísitáati nè yèni.

6 Kè Yesu ò yà kòò duò, kòo banté ò dè bomè kè dè mǎnte, kóò beke ke dǎ: A dǎ kémietáá?

7 Kòo muantii ò tǎnné ke dǎ: Okòti n yí mǎke òmǎu wèè bo n tanné kubinku mieke, kè menie nnappe kè nh àri ke bo ta otǎu weè ɔɔ niité kéta.

8 Kè Yesu ò nàké ke dǎ: Íté! Túóté a mièkù kékété.

9 Dende bàmbà nkòò miéte kétúóté o mièkù kékété.

Dè do tú teompùtè yié ndi.

10 Kè Sifubee ò nàké ke dǎ: Dè cimu a bo ntǎmè a mièkù teompùtè yié.

11 Kòò bè tǎnné ke dǎ: Wèè m miékùnnè, weè yè n túóté m mièkù kékété.

12 Kè bèè ò beke ke dǎ: Weninwe wèè me nyè?

13 De kóo niti me ndo í yé wènwè, difǎnni dìi do sũ kè Yesu taroo di mieke.

14 De kó difǎnkúò kè Yesu ò yà Kuyie ncǎtè mieke kóò nàké ke dǎ: A me mmietémè a ténke báá dǎò meyei, dedierè yàà bo da tuǎkení.

15 Kè de kóo niti kǎte kénáké Sifube ke dǎ: Yesu weè m miékùnnè.

16 De mǎnni kè Sifube nkpannè Yesu wè ò miékùnnè mèè kpéi nteompùtè yié.

17 Kè Yesu bè nàké ke dǎ: N cice pǐmmu mutǎmmú sǎá kè m múnke pǐ.

18 Kè Sifube ndó kóò kùà, dè í tú ò dǎò mèè kpéi ndèè ci teompùtè yié mǎà, ò yè mmèè kpéi nho cice tú Kuyie nke erinè omǎà Kuyie.

Kuyie nduómmè ku Birè muwèrimú

19 Kè Yesu bè tǎnné ke dǎ: N di náá mmómmuò nwe, debire í dǎori dèmarè nè demáà. Dè wùò nkè de cice dǎori dè, dè de ndǎori. De cice dǎori dè dè múnke de ndǎori.

20 Debire cice dè dǎmú ke dè benkú ò dǎdri dèè kó dimàà demǎu, ke yóó dè benke mutǎmmú diemù, kè dèè mù dǎò kè dè di di.

21 Cice Kuyie nduò mmèè boti kè becírìbè yǎnni, mèè boti nku debire duómmè mufòmmu dè mù dǎnè wè.

22 Cice Kuyie nyí bekùnè òmǎu, kù duò nku Birè nde muwèrimú mumǎu, kè dè bo bekénè benitibè.

23 Kè benitibè bemǎu déúkùnnè debire, kéndònnè bè déúkùnkómè de cice. Wèè í déúkùnko debire ò í déúkùnko de cice wèè dè tǎnni.

24 Kè Yesu yié kébéi nke dǎ: N di náá mmómmuò nwe, wèè kemmu n náànti ke dǎ wèè n tǎnni ò mǎkemù mufòmmu mùù bo sǎá, bè báá ò bekénè. Ò yèmu mukũũ mmieke ke ta mufòmmu mieke.

25 N di náá timómmǎnti nti, de mǎnni tũòke ke dèèmu, kè becírìbè bo keè Kuyie mBire tammè, kè bèè mè kèè kè bè nfòu sǎá.

26 Cice Kuyie mmǎke mèè boti mufòmmu, mèè boti nku kù duómmè ku Birè mufòmmu kè dè mù mǎke.

27 Kòò dè duò mmuwèrimú kè dè bo bekénè benitibè ke yé dè túmè Onitibire.

28 Dè báá di di, de mǎnni duunnimú kè becírìbè bo keè Onitibire tammè,

29 kényánté kényènni ifǎti mieke. Bèè dǎdri mesàà nkè bèè ta mufòmmu mieke, bèè dǎdri meyei nkè bèè bè bekénè.

Yesu í wanti benitibè nhò sánti

30 N yí yóó na kédòò timati nè m mǎà, m bekù n cice yè nni mbekù mèmme, kè m beénti weti ke yé n yí wantimè kédòò n dǎ dè. N dǎori wèè n tǎnni ò dǎ dende.

31 Kè mù náá m mǎà kpéi n náànti bá ntú timómmǎnti.

32 Otǎu mǎu weè náá n kpéi, kè n yé ke dò nhò náá nti n kpéi nti tu timómmǎnti.

33 Di tǎmmu benitibè Isāā borè, kòò nàké ò yé tì timómmǎnti ìnkè.

34 N yí dǎ bèè nàké n kpéi, m béi nyIsāā kpéi kè dè bo yie nkè di cootému.

- 35 Isāā do dōnnè fitirè nde ke miité, kè di yie nke yànkè sàmpó o wenniku mieke.
 36 M pí mmùù tōmmú deumu ke pēēté Isāā kōmu, muù benkú ke dō nKuyie nni ntōnní.
 37 N cice wèè n tōnní ò náámmu n kpéí. Di í kèè o tammè diyiyè mari, di me nyí ò yà diyiyè mari.
 38 O náañti í kari di mieke, ke yé di í tāmè ò tōnní wè.
 39 Di fei ntii wàri kè di yèmmè dō ndi bo pété ti mieke mufōmmu mùù bo sáá, tiì me nni nti tiì náá n kpéí.
 40 Di me nyí dó kékōtení m borè kēpété mufōmmu.
 41 N yí wanti benitibè nni nsāntí.
 42 N di yému, kè di í dó Kuyie.
 43 N cice weè n tōnní bá di í n cōuté, kòò tōù mōù kōtení nē omáá di bo ò cōuté.
 44 Di bo yīme kēntá, dīndi bèè wanti ditōbè kó yesāá, ke í wanti Kuyie nkuù máá di sante.
 45 Di yèmmè bá ndo mmú yóó di sei nKuyie mborè, Mōyiisi di yie nwèe kpèti weè yóó di sei.
 46 Kè di mènke do nyiemmu Mōyiisi kpèti di na nyiemmu n kpèti, ke yé ò nākémè mī kpéí.
 47 Di né í me nyiemme Mōyiisi wàri tí, di bo yīme kénye n kpèti.

6

Yesu duómme kè pēē sūī

(Wénté Matie 14:13-21 nē Mariki 6:30-44 nē Duku 9:10-17)

- 1 Kè Yesu sénté Kadidee kó menie mbè tu mē Tiberiyati me kó diyáá.
 2 Kè benitibè péu nhò tū mbè yà mēè kpéí kòò miékunko bemuambè
 3 kè Yesu deke ditāri kénkari nē o tancòumbè.
 4 Kè sō nSifube kó dibanni bè tu di diyentébanni kè di duunní.
 5 Kè Yesu yà ditfnni kè di kōriní o borè kòo beke Fidipu ke dō: Ti bo donté de mudii kè ditfnni dii ndí?
 6 Ò do yému ò yóó dōmè ke né beke Fidipu ke bo yà ò bo tēnné tí.
 7 Kè Fidipuu ò tēnné ke dō: Bá kè ti donténè dibenni tōmmú díítí pēēbè, dè bá nsànnè bá wè ò bo pétémè tewéttè.
 8 Kè Yesu tancòumbè kóò mōù Āntidee, Simōo Pieri nantèe ò nākè ke dō:
 9 Dēdapūmbire marè mōke die mpēēbè bēnūmmú nē siyīī sidési, dēnde né bo dōò ba kunitisūkù kuu?
 10 Kè Yesu dō: Duónnè kè bèe kari.
 Ke sō ntimúti dè bo kè bèe karoo ti ñnkè, bè do bo mbo sikōupisínūmmú (5000).
 11 Kè Yesu cōuté pēēbè kēsānte Kuyie nké bè totí nē siyīī bè dó mēè botí.
 12 Bè di dii mōnni kēsānnè kè Yesu nāké o tancòumbè ke dō: Tíinnè yewétiyè yèè kpaá, kè dīmari báá feti.
 13 Kè bèe yé tí nké yèe píe yamómmuyáké tepítè nē yèdèé.
 14 Kè bèe yà Yesu dōò dè ke dō: Oniti yie mmènke tú Kuyie mpānānañti náañtò nwe, kù yē nwèè kōriní.
 15 Kè Yesu nsó mbè dó kóò pí ntikpàti nē muwērímú, kēwēte kédeke ditāri o máá borè.

Yesu kétéme menie nyīnkè

(Wénté Matie 14:22-33 nē Mariki 6:45-52)

- 16 Kuyuoqu mōnni kòo tancòumbèe kote menie mborè,
 17 kédeke kudabekú kēsenti Kapennaummu bíkè, ke sō ndè biite kè Yesu mu nyí wētēni be borè.
 18 Kè kuyaakperikú makúu íté kénfuuti ke íinko yenēffnfrè.
 19 Dè do bo nsó mbè tū̀̀ke cidòmētiribè bēnūmmú yoo bēkuò, kénya Yesu kòò kéroo menie nyīnkè ke bè tóóntoo kè kufōwáá mbè pí.
 20 Kè Yesu bè nākè ke dō: Mí nwe! Kufōwáá mbáá di pí.
 21 Kè bè ndó kóò tū̀̀oténè kudabekú kénya bè pā̀̀nke tū̀̀kémè bè kōri kè.

Bè do wanti Yesu pēē kpéí

- 22 Kè dēe wenté kè bèè kpaá menie nyáá bè wee íté dè, kè bèe dentēni kudabekú wee dè bomè kumáá ndi, kè Yesu tancòumbèe kù ta kēíté bá ò í neí.
 23 Dē mōnni kè tidabēeti mati bonní Tiberiyati kētū̀̀akēni Yesu wee sante dē Kuyie mpēē kpéí kè bèe dè cāké.
 24 Benitibè banté dii mōnni ke dō nYesu nē o tancòumbè bè í dè kpaá keta de kó tidabēeti kékote Kapennaummu o wammú.

Yesu weè tu mudii miùù duò mmufōmmu

- 25 Bè yà dii mǎnni Yesu kóo beke ke dà: Okóti, a tũ̀kèni die òmmònni?
- 26 Kè Yesu bè tẽ̀nné ke dà: N di náá mómumu nwe, di n wanti ke naati ke yé di wee càákémè pè̀bè kénsànnè, dè í tú di yà mɛ̀ kpréi n dǎri dè.
- 27 Di bá mpí mmutòmú mudii mùù yóo cake mu kpéi, mpínnè mùù í yóo cake mu kpéi, mùù yóo di duó mmufòmму mùù bo sáà. Onitibire dó kè mu ndi duó nke yé o cice Kuyie nhò cànnemè koò duó mmuwèrimú.
- 28 Kè bèè ò beke ke dà: Ti dò nkédàò ba ke pí nKuyie ntòmú?
- 29 Kè Yesu bè tẽ̀nné ke dà: Kuyie nkó mutòmú tú di bo ntámè kù tǎnni wè.
- 30 Kè bèè ò beke ke dà: A bo na kédàò ònti dieti kè ti yà ke né ntá, a bo na kédàò òmmu tòmú!
- 31 Ti yembè do dimu mánni dikpáà mièke, kéndònnè tì wàrimè ke tú: Kù bè duó nkefinkè kó mudii kè bè di.
- 32 Kè Yesu bè tẽ̀nné ke dà: N di náá mmómumu nwe, dè í tú Mɔ̀yiisi weè di duó kefinkè kó mudii, n cice weè di duó kefinkè kó mudii mómumu.
- 33 Kuyie nduò mùù dii tú wèè cùtèni kefinkè ke duó mmufòmму kutenkú.
- 34 Dè mǎnni ke be dà: Okóti, níti duó nde kó mudii sáà.
- 35 Kè Yesu bè nàké ke dà: Míi tú mudii mùù duó mmufòmму, wèè kòtèni m borè dikònni ténke báá ò pí, wèè n tá sinéyèi ténke báá ò pí.
- 36 M mɛ̀ nti ndi nàké: Di n yàmu, di mɛ̀ nyí tá.
- 37 N cice n duó mbè bemu bè kòrinimu m borè, m mɛ̀ nyí yóo yete òmòu!
- 38 Ke yé n cùtènimè kefinkè ke bo dàò wèè n tǎnni ò dómè mme, dè í tú m mómumu n dómè.
- 39 Wèè n tǎnni ò í dǎ n fétinne ò n duó mbè kóò mòu, ò dǎ n duó nke bèè yántèmu diyie sǎnni yiè.
- 40 N cice dó bèè kó dimàà yà debire ke dè tá bè mmòkemu mufòmму mùù bo sáà, kè dèè duó nkè bèè yántè diyie sǎnni yiè.
- 41 Kè dèè yonke Sifube Yesu yí mɛ̀ kpéi nhò tú mudii mùù cùtèni kefinkè.
- 42 Kè bèè dà: Sosefu kó debire nde, kè ti yé o cice nè o yò, ò bo yíme kèna ke dà o cùtèni kefinkè.
- 43 Kè Yesu dà: Bá nhũ̀ntinè dimàà.
- 44 N cice wèè n tǎnni, kòò í yũ̀nni òmòu, ò báá na kékòtèni m borè, kè n duó nkòò yántè diyie sǎnni yiè.
- 45 Kuyie mpà̀nààhti náam̀bè páte mièke tì wàri ke tú Kuyie mbo bè duó nyitié. Wèè kèè Cice tié nke í yie nweè kòriní m borè.
- 46 Dè í tú n yè nhòmòu yà Cice Kuyie, wèè itèni Cice Kuyie mborè weè kù yà.
- 47 N di náá mmómumu nwe, wèè n tá ò mòkemu mufòmму mùù bo sáà.
- 48 Míi tú mudii mùù duó mmufòmму.
- 49 Di yembè do dimu mánni dikpáà mièke nè memme ke ku.
- 50 Mudii mùù cùtèni kefinkè muù tú muu, wèè mù di ò báá kú.
- 51 Míi tú mudii mùù cùtèni kefinkè ke duó mmufòmму. Kè wèè di de kó mudii ò yó nfòumu sáà. N yóo pá mùù dii tú n kònti, n yóo mu mpá kè dèè yie nkè benitibè nfòu.
- 52 Ò béi mmemme, kè Sifube níneì bamàà mediè nke tú: Ò bo yíme ke ti duó nho kònti kè ti càáké.
- 53 Kè Yesu bè nàké ke dà: N di náá mmómumu nwe, kè di í càáké Onitibire kònti ke yà de yíi ndi bá mmòke mufòmму.
- 54 Wèè càà n kònti ke yò n yíi weè mòke mufòmму mùù bo sáà, kè n yóo duó nkòò yántè diyie sǎnni yiè.
- 55 Ke yé n kònti tii túmè mudii mómumu, kè n yíi ntú menie mmómumu.
- 56 Wèè càà n kònti ke yò n yíi weè n taunè, kè nh ò taunè.
- 57 N cice wèè n tǎnni ò fòumu sáà, ke te kè n fòu. Mèè botí nku wèè càà n kònti m bo ntemè kòò nfòu.
- 58 Míi tú mudii mùù cùtèni kefinkè, mù í wè̀nnè di yembè do di mù kékú. Wèè bo di de kó mudii ò bo nfòu sáà.
- 59 Kapennaummu kó kutiintouku mièke nke Yesu do nàkémè de kó tináahti.
- Yesu tancòumbè mabè do ò yetemè*
- 60 Bè kèè dii mǎnni Yesu béimè de kó tináahti kóo tancòumbè sũ̀kùbè dà: Dè kó tináahti yóumu, we mbo na kè ti yie.
- 61 Kè Yesu banté tì kòkènemè ò tancòumbè, kè bè beke ke dà: Ti di kòkènemà?
- 62 Dè né bo ndi dómme di bo yà dii mǎnni kè Onitibire deèti ò do bo kè nè dimònni?
- 63 Muyaánsààmù mùù duó mmufòmму, tikònti í dǎri dèmarè, tináahti n di nàké tì tú Muyaánsààmù mmu ke fòu.

- 64 Bɛmabɛ di miɛkɛ mɛ nyí tì tá. Yesu do yému nè dimònni bèè í ò tá, nè wèè yóó ò fité.
 65 Kè Yesu yíe kɛbí nke dɔ: Dɛɛ kpéi nte kè n di náké ke tú òmòu í yóó na kékɛtení m borè kè n Cice í ò yùsnní.
 66 Dɛ mònni kòo tancòumbè besũkùbèè ò yóu bá bè ténkɛ í nhò nɛínè.
 67 Kè Yesu beke o tancòumbè tepítè nè bedé ke dɔ: Díndi í dɔ kéítáá?
 68 Kè Simɔ Pierii ò tɛ́nɛ́nɛ́ ke dɔ: N Yiè nkè tí da yóu tí bo kɛte we mborè? Fɔ́ò màkɛ tináahti tii duò mmufòmmu mùu bo sáá.
 69 Tí tãmu ke banté ke dò nha tú wèè kpa meyei, Kuyie ntònni wè.
 70 Kè Yesu bè náké ke dɔ: Mí di tãáté dimòu tepítè nè bèdébè, nè memme di miɛkɛ kòò mòu tu dibòò.
 71 Ò do náá Sudaasi Simɔ Isikadiyoti kó dɛbire kpéi nke, o tancòumbè tepítè nè bèdébè kòò mòu wèè yóó ò fité.

7

Yesu nɛi do í yie nho kpɛti

- 1 Dɛ kó difònkúò kè Yesu nɛɛhti Kadidee kó kutempɛ mmiɛkɛ, ò í nyie nke kɛte Sudee, ke yé Sifube do wantimè ke bo ò kùò.
 2 Kè sɔ́ nSifube kó dibanni bè tú di titouti kpɛri di tóónní.
 3 Kòo nɛí ò náké ke dɔ: Kɛte Sudee kàa tancòumbè múnkɛe yà a dɔɔri dè.
 4 Wèè dɔ́ bèè ò yíétè ò sɔ́ í ndɔɔri dɛmarè disòri, bɛnkɛ a dɔòrimè kè bè da yà.
 5 (Yesu nɛí múnkɛ do í ò tá.)
 6 Kè Yesu bè náké ke dɔ: M mònni mu nyí tùàkɛ, díndi borè yemòrɛ yemòu tú yesàáyè nye.
 7 Kutenkù kabɛ báa na kɛ ndi níí, bè níimmu mí, ke yé m bè náammè ke tú bɛ dɔòrimè í wenni.
 8 Kɛtenè dibanni, mí m mu nyí kòri, m mònni mu nyí tùàkɛ.
 9 Ò bè náké memme kédeè kénkpaá Kadidee.

Yesu do tièmmè Kuyie nɛ́tɛ̀tɛ̀ miɛkɛ

- 10 Kòo nɛíi kɛte dibanni kòò múnkɛe kɛte, ò mɛ nyí nyie nkénfɛí.
 11 Kè Sifube nhò wàa ndibanni miɛkɛ ke tú: Yé ò borè?
 12 Kè bè nɛíi ò kpéi nkè bɛmabɛ tu onitisaáwè nwe, kè betòbè tu ò sountɛ bɛnitibè mbɛ.
 13 Bá òmòu í nnáá nho kpéi kè dɛ féí, ke yé bè do démè Sifube kó bekótíbè.
 14 Kè dibanni kó yewee toté yɛ cuokè, kè Yesu ta Kuyie nɛ́tɛ̀tɛ̀tɛ̀ kénduò nyitié mbenitibè.
 15 Kè dɛɛ di Sifube kè bè mbékù bɛmáá ke tú: Ò yíme ke yé Kuyie nnáahti miɛ mbotí ò mɛ nyí tì bebíí?
 16 Kè Yesu bè tɛ́nɛ́nɛ́ ke dɔ: N di náá nti í tú n kpɛti, wèè n tónni wèè tì te.
 17 Wèè dɔ́ kédáò Kuyie ndó dè, ò yóó bantému kénsà kè n náá nti tú Kuyie nkɛti yoo m mómumu n kpɛti.
 18 Wèè náá nhomáá kpɛti ò wanti o kó disànni ndi, kè wèè wàa nwèè ò tónni o kó disànni ò í náá ntímatì tii tu siyábìsì.
 19 Mɔyiisi di nákému Kuyie ntannò, di kóo mòu mɛ nyí yè tũ, dè yíme kè di dɔ́ kè n kuò?
 20 Kè ditínni ò tɛ́nɛ́nɛ́ ke dɔ: Dibòò dii da ta, we ndó ke da kuò?
 21 Kè Yesu bè náké ke dɔ: M pí mmutámumu múmáá ndi kè dè di di.
 22 Mɔyiisi wèè duò mucámmù kó ikuá, dè mɛ nyí tú wèè keté mucámmù, mù bonèni di yembè borè ndɛ, nè memme kè di yie nke sɔ́ cãnté oniti bá tɛomputè yìè.
 23 Kè di yie mMɔyiisi dɔ́u ndii núu ke sɔ́ cãnté dɛbire bá tɛomputè yìè, ba nkɛí nné te kè di miɛkɛ m píi m miékumɛ mɛɛ kpéi nhoniti tɛomputè yìè?
 24 Di báá mbekùnè mɛbatimè, dí mbekù ke tũ ntimómumònti.
 25 Kè Sedisademmù kabɛ mabè nnáá nke tú: Dè í dò mbè wanti wèè niti nwe ke bo ò kùòá?
 26 Nte we ke náá mbá ò í sòri kè bè ò wúónko. Bekótíbè sàa bo mbantému ke do nhò tú Kirisáá?
 27 Tí yému oniti yie nyènni dè. Kirisi bo tuòkení dii mònni òmòu í yó nyé ò bonní dè.
 28 Kè Yesu ntié mbenitibè Kuyie nɛ́tɛ̀tɛ̀tɛ̀ miɛkɛ kápíékɛ ke dɔ: Di yè ndi yé ò nyènni dèà? N yí kòtení nè m máá, wèè n tónni ò tu timómumònti yìè nwe, di mɛ nyí ò yé.
 29 Mí nh ò yému ke yé m bonimè wèè borè kè wèè n tónni.
 30 Dɛ mònni kè bè ndó kóò pí, òmòu mɛ nyí nhò kááké, ke yé ò mònni mu ndo í tùàkɛmè.
 31 Kè kusúkùu yie nho kpɛti kénnáá ke tú: Kirisi bo tuòkení kédáò dɛmarè kè dɛɛ pɛtè oniti yie nkɛpɛrã?

Bè tómmè tihãpànti kè ti bo pí nYesu

³² Kè Fadisīḗḗ keè bè ùntí ùntímè o kpéí, ke náké Kuyie ncīḗḗ kó beniùbè, kè bèè dake kḗḗ ntiháápònti kè ti bo ò pī.

³³ Kè Yesu bè náké ke dò: N yó nkpaá ke di bonèmu kè dḗe yíe sámḗpò kè n kò nwèe n tǒnni o borè.

³⁴ De mànni kè di n wammú kémánté, ke yé di í yóó namè kékote m borè.

³⁵ Kè Sifube mbékú bemáá ke tú: Ò yóó kote ke, kè ti né báá ò yà? Ò sàà yóó kote kéntiè Sifube bèè cíḗḗ bèmbè ke bo Kerekibe cièà?

³⁶ Ò me mbéi tii náànti ke tú: Ti bo ò wammú ke báá ò yà, ke báá na kékote ò borè, ti tú ba?

Menie mèè duò mmufòmmu

³⁷ Dibanni denni dii yiè kè benitibè nsū kè Yesu cómmú ditǐnni cuokè kḗpīḗḗ ke dò: Kè sinéyēi bo wè, wèe kotení m borè kḗyá!

³⁸ Wèe yie n kpeti, menie mmèè duò mmufòmmu mè bo mpūḗ nho mieke kéndonnè ti wàrimè.

³⁹ Yesu do náá Muyaánsààmú kpéí nke, bèè ò tá bè yóó péḗe mù. Muyaánsààmú mu ndo í kàḗni ke yé Yesu mu ndo í dèkemè keḗnkè.

Bè nènnimè Yesu kpéí nkétoté yetīrè

⁴⁰ Kè benitibè keè de kó tináànti ke dò: We nnti mènke tú Kuyie mpāānāànti náàntò nwe.

⁴¹ Kè bèmabè ntu Kirisi nwe, kè betòbè tu: Kadidee nwe Kirisi dò nkéyènnimèà?

⁴² Ti í wàri ke tú Kirisi dò nkéyènni Dafiti kó kufuku mieke nke kè bèè ò peitè Betideemmu Dafiti kó dihelà?

⁴³ Memme kè ditǐnni toté Yesu kpéí.

⁴⁴ Kè bèmabè ndó kóò pī, òmòu me nyí nhò kàáké.

Bè tōmmè tihāāpònti kè ti bo pī nYesu

⁴⁵ Kè tihāāpònti wētooo ikuú niùbè nè Fadisīḗḗe borè, kè bèè bè beke ke dò: Dè yīme kè di í ò pīnī.

⁴⁶ Kè tihāāpònti bè tēñné ke dò: Ti mu nyí yà wèè náànti dōnnè oniti yiè nkpeti.

⁴⁷ Kè Fadisīḗḗe bè beke ke dò: Di múnke yie nkè bè di soutémaà?

⁴⁸ Di yà kè ti kó bekótibè kóò mòu yoo Fadisīḗḗ mòu kòò yie nho kpetaa?

⁴⁹ Bèè yie nho kpeti bè í yé Məyiisi kó ikuú, bè tu Kuyie ncḗḗ bèmbè.

⁵⁰ Kè sò Nikodemmu Fadisīḗḗe kóò mòu wèè do kḗte keyènkè makè kḗyà Yesu kòò dè bo kḗbéi nke dò:

⁵¹ Ti kó ikuú yē nti níi bekénèmu oniti kòò náké o kpeti, kè ti bantè ò cààrè mù ke né na kóò kua.

⁵² Kè bèè ò tēñné ke dò: A múnke tú Kadidee kou nweà? Wénté mesàà nKuyie nnáànti kàa bo yà Kuyie mpāānāànti náàntò mòu mu nyí yènnimè Kadidee. [

⁵³ Menimè kè bèè cíḗḗ kékūū mbe cēi.

8

Bè pī nwèè nitipòkù kòò duónè onitidòu

¹ Kè Yesu deke Odifíḗ tāri,

² kè pike wēte Kuyie ncīḗḗ, kè benitibèe tíi nkòo nkari ke be tiè.

³ Kè ikuú wāābè nè Fadisīḗḗe tǎni onitipòkù mòu kóò cōñné ditǐnni cuokè,

⁴ kénáké Yesu ke dò: Okóti, ti sḗ nnonitipòkù yiè nduónè onitidòu mòu nwe kè ti ò pī.

⁵ Məyiisi kó ikuú yē nti níi búótí wèè dḗḗ me kóò botí yetārè nye kḗkua. A yèmmè dōmmè?

⁶ Bè do náá mmemme kòò diintemu ke wanti bè bo ò sei ntii ḗnkè. Kè Yesu sīnné kénwāū ketenkè nè ò nḗmbii.

⁷ Kè bè baa nsókè koò bèkú, kòò ínni o yuu kḗbéi nke dò: Di mieke wèè í dḗḗ mɛyeyi nnè ò bomè, wèe keté kóò bḗḗe ditāri.

⁸ Kéwēte kēsīnné kénwāū ketenkè.

⁹ Bè kèè dii mànni de kó tináànti kényiiti bema bema, kékēténè bekótibè ke yàa dentenè bebémbè, ke yóu Yesu nè onitipòkù deborè.

¹⁰ Kè Yesu ínni o yuu kḗbeké onitipòkù ke dò: Yé bèè da pīnī? Òmòu ténke í dḗ kè da kuàà?

¹¹ Kòò ò tēñné ke dò: ʒò n Yiè! Kè Yesu ò náké ke dò: M múnke í dḗ ke da kuò, kote, ke ténke né báá dḗḗ mɛyeyi.]

Yesu wèè tú kuwenniku

¹² Kè Yesu wēte kḗbéinnè ditǐnni ke dò: Mii tú kutenkù kó kuwenniku, wèè n tū nhò bá nkéri dibiiñni, de kó kuwenniku ò kōrinè mufòmmu borè nde.

¹³ Kè Fadisīēβεε ò nàké ke dò: A náá nhamáà kpéí nke, a náàh̄nti í tú timóm̄m̄nti.

¹⁴ Kè Yesu bè nàké ke dò: N náá m máá kpéí nke, kè tí tu timóm̄m̄nti, ke yé n yém̄emu m boní dè nè n kori kè, d́ndi me nyí yé m boní dè nè n kori kè.

¹⁵ D́ndi bekù di nuò nwùò ndènde, mí mme nyí bekùnè òm̄òu.

¹⁶ Kè dè t̀àkení ke dò m beké, m bekénè timóm̄m̄nti, ke yé n yí bomè m máá, n cice wèè n t̀onní ò m bonèmu.

¹⁷ Di kó ikuá mieke tí wàrimu ke tú: Benitibè bèdébè yà tí ke béi nt̀ii ò ntú timóm̄m̄nti!

¹⁸ N náámmu m máá kpéí, nkè n cice wèè n t̀onní kòò náá n kpéí.

¹⁹ Kè bèe beke Yesu ke dò: A cice bore? Kòo bè t̀énné ke dò: Di í n yé, di me nyí yé n cice, kè di do n yé di na nyému n cice.

²⁰ Yesu do bo Kuyie nc̄t̄ètè mieke nke, bè àà dè idíítí ke náá nde kó tináàh̄nti, òm̄òu me nyí nhò p̄í nke yé o m̀nni mu ndo í t̀ùòkemè.

Yesu nàkémè ke tú ò k̀inti o cice bo kè

²¹ Kè Yesu yíé ké bè nàké ke dò: N yitimu kè di bo n wammú ke kú di yei mmieke. Di báá na kékote n kori kè.

²² Kè Sifube nnáá mbemáá ke tú: Ò sàà yóó kuò omáà ndaa? Ba nné tú tí báá na kékote ò kori kè.

²³ Kè Yesu bè nàké ke dò: Di tú ketenkè k̀obe mbe, kè n tu k̄finkè kou, di tú ku ntenkù k̀obe mbe, mí mme nyí tú kutenkù kou.

²⁴ Dèè kpéí nte kè n di nàké ke tú di yóó kú di yei mmieke, ke nsà kè di í yie nke dò n tú n tú wè, di yóó kú di yei mmieke nke.

²⁵ Kè bèe beke Yesu ke dò: A tú we? Kòo bè t̀énné ke dò: N di nàkèmu n tú wè nè dim̀nni.

²⁶ M makemu tináàh̄nti péu n na nnàké tí di kpéí nnè m bo di bekénè tí, n cice wèè né n t̀onní ò tu timóm̄m̄nti yíè nwe, n kèè tí o borè, n tí nnáa nkutenkù.

²⁷ Bá bè í mbanté ke dò nhò bè náá nho cice kpéí nke.

²⁸ Dè m̀nni kè Yesu bè nàké ke dò: Di bo dee nd̀ii m̀nni Onitibire kudap̄āítí f̄nkè di bo banté n tú wè, k̀ebanté ke dò n yí náá nt̄imati nè m máá, n náá n cice m benke tinti.

²⁹ Wèè n t̀onní wè m bonèmu wè í n yóu m máá, ke yé n d̀əorimè ò dómè mme sáà.

³⁰ Yesu nàké d̀ii m̀nni memme kè benitibè péuu yie nké nhò tá.

A bo yèmè tidaati mieke

³¹ Kè Yesu náké Sifube bèè do ò tá ke dò: Kè di yie n náàh̄nti, nd̀əorinè tí yém̄mè, di bo ntú n tancòumbè móm̄m̄mbe.

³² Di bo yíétè timóm̄m̄nti, kè tí di denne tidaati mieke.

³³ Kè bèè ò t̀énné ke dò: Tí tú Abarahammu yaàbí nyí, tí í naá nhòom̄òu kó tidaati diyìè mari, a báá na ke dò tí bo yè tidaati mieke.

³⁴ Kè Yesu bè t̀énné ke dò: N di náá mmóm̄muò nwe, wèè d̀əori meyei nhò tú meyei nkó kudaakù nku.

³⁵ Kudaakù 55 í nhā ke bo ku yíè nc̄t̄ètè sáà, t̄c̄t̄ètè bire deè 5 r̄bu sáà.

³⁶ Kè n di denne tidaati mieke di m̀enke yèmu tí mieke.

³⁷ N yému di tumè Abarahammu kó iyaàbí, ke né d́ó ké n kuò, di í yie mmèè kpéí n náàh̄nti.

³⁸ Mí n di náá n cice m benke tinti, kè di d̀əori di kóò cice di nàké tí.

³⁹ Kè bèè d̀ò: Tí cice tú Abarahammu nwe. Kè Yesu d̀ò: Kè di m̀enke do ntú Abarahammu yaàbí nyí di na mp̄im̄mu ò do p̄í mm̀ù t̄mm̀ú.

⁴⁰ N di nàké timóm̄m̄nti nti n kèè tí Kuyie mborè kè di d́ó ké n kuò, Abarahammu í d̀òò me kóò botí.

⁴¹ Di p̄í ndi cice kó mut̄m̄m̀ú mmu. Kè bèè d̀ò tí í tú ipoc̄mbí, tí cice bo omáà ndi, wèè tu Kuyie.

⁴² Kè Yesu d̀ò: Kè Kuyie nkuù do ntú di cice, di na nni ndóm̄u, ke yé nè ku t̀i bomè, kè kuù n t̀onní, n yí k̀tení nè m máá.

⁴³ Ba nte kè di í banní n náàh̄nti? Di to kpef̄n̄i m̀èè kpéí nke.

⁴⁴ Di cice tú dibòò ndi, kè di d́ó kédòò di cice dibòò dómè. Dibòò tu ok̀òuti nwe nè di bomè, di 55 í nna kénáké timóm̄m̄nti, di náàh̄nti tim̄u 55 ntú siyáàbisí nsi, ke yé di tumè siyáàbisí yíè nwe, siyáàbisí cice.

⁴⁵ Mí n náá nt̄imóm̄m̄nti nti, deè te kè di í yie n kpeti.

⁴⁶ Di mieke we mbo benke n d̀òò m̀èè yei? N náá nt̄imóm̄m̄nti nti, dè yíme kè di í d́ó k̄yie n kpeti.

⁴⁷ Wèè tu Kuyie nkou wèè kemmu ku náàh̄nti. D́ndi me nyí tú Kuyie nkobe, deè te kè di í kemmu n náàh̄nti.

Yesu nè Abarahammu we nkóti?

- 48 Kè Sifubee ò nàké ke dā: Ti naatimu ti yīmè a tú Sammarii ei kou, kè dibòò da ta.
 49 Kè Yesu bè tèǹné ke dā: Dibòò mari í n ta, n déúkunko n cice yètiri ndi, dindi me nyí dó kè n déúkumne.
 50 N yí wanti disānni, Kuyie nkuú dó n sānni kè kuú beku.
 51 N di náá mmómmuo nwe, wèè yie n náaanti ò báá kú.
 52 Kè Sifubee ò nàké ke dā: Di mmònni ti bantému weti weti ke do ndibòò da ta. Abarahammu kumu kè Kuyie mpāānāanti náambè ku, kè fǝ ntú wèè yie nha tié nhò báá kúá?
 53 Fǝ ò deu ke pǝtè Abarahammu wèè kú nè Kuyie mpāānāanti náambè bèè kúá? A yèmmè do nha tú we?
 54 Kè Yesu bè tèǹné ke dā: Kè n sántí m máá n sānni bo ndò ndetetirè. N cice wèè n sántí, wenwe di yē nwèè tú di kó Kuyie.
 55 Di í ò yé, mí mme nhò yému, kè n yī n yí ò yé n tú siyáábisi yie nwe ke di dōnnè, m me nhò yému, ke yíé nho náaanti.
 56 Dè do naatimu di cice Abarahammu n koriní mǝè kpéí, kòo n yà kè diwèè ò pǝ.
 57 Kè Sifubee ò beke ke dā: A bie mmu nyí tǝke sipísinnummú káa yē nha yà Abarahammaá?
 58 Kè Yesu bè tèǹné ke dā: N yó mbo kè bè mu nyí peitè Abarahammu.
 59 De mōnni kè bèè túóté yetárè ke bo ò bùstí, kóò mǝntóo Kuyie nǝtèè mièke, kòò yè.

9

Wèè do tú kuyū̀̀nkú nè bè ò peitémè

- 1 Kè Yesu mǝpǝnké kǝyà oniti mǝu, kòò tú kuyū̀̀nkú nè bè ò peitémè.
 2 Kòo tancǝumbèè ò beke ke dā: Okóti, ba nte kòò tu kuyū̀̀nkú nè bè ò peitémè? O kó meyei mmeè te yáa ò yembè kǝme?
 3 Kè Yesu bè tèǹné ke dā: Dè í tú ò kó meyei mmeè te yoo ò yembè kǝme, ò yǝí kè Kuyie nkuú bo benke ku wǝrímú ò ìnkè.
 4 Ti dō nkǝpǝ wèè n tōnni ò tōmmú mmu kè diyie kpaa, dè yóó biitemu bá òmǝu tǝnke báa na kǝpǝ mmutōmmú.
 5 M bo kutenkú mièke ke tú kutenkú kó kuwenniku nku.
 6 Ò béi mmemme kǝdeè kǝtǝtǝ ketenkè, kǝdǝ titátí kǝwaare kuyū̀̀nkú nuǝ,
 7 kè kú nàké ke dā: Kǝte Sidowee kó kubinku kǝyuué (diyètiri ò tu Sidowee di benkú ke tú: Bè tǝ nwe.)
 Kè kúu kǝte kǝyuué, kǝnwǝtiní ke wúó mpáíí.
 8 O cǝpetitòbè nè bèè do ò yē kòò músté kè bè dā: Dè í dō nwèè do kari wǝnwe ke mósáá?
 9 Kè bèmabè ntú wǝnwe.
 Kè betòbè tu wèè dǝke, bè dōmmu.
 Kè wenwe tú: Mí nwe m mǝmmuo.
 10 Kè bèè ò beke ke dā: A yīme ke wǝnté?
 11 Kòò bè tèǹné ke dā: Oniti bè tu wè Yesu wèè dǝ titátí ke waare n nuǝ, ke yē n kǝte Sidowee kó kubinku kǝyuué. Kè n kǝte ke yuué ke wǝnté.
 12 Kè bèè ò beke ke dā: De kóo niti bore? Kòò dā: N yí yé ò borè.

Fadisǝbe bèkúme kuyū̀̀nkú wèè ku wéi

- 13 Kè bèè kǝtǝnè oniti wèè do tú kuyū̀̀nkú ke wǝnté Fadisǝbe borè.
 14 Teomǝpùtè yie do ndi Yesu dǝòmè titátí kǝwaare ò nuǝ kòò wéi.
 15 Kè Fadisǝbeè ò beke ò yīmè ke wǝnté? Kòò dā: Ò waare titátí nti n nuǝ, kè n yuué ke wǝnté.
 16 Kè Fadisǝbe mabè dā: De kóo niti í tú Kuyie nkou ke yé ò í tǝmmè teomǝpùtè kó ikuó.
 Kè betòbè dā: Wèè mǝke meyei nho báa na kǝdǝ yie mmè ndòò tǝi dieti.
 Menǝme kè metotímèè ànnè be cuokè.
 17 Kè Fadisǝbeè yie kǝbeke oniti ò wéi nwè ke dā: A yèmmè dō nhò tú we? Ke yé ò wéimmè fǝ nwe. Kòò bè tèǹné ke dā: Ò tú Kuyie mpāānāanti náaantò nwe.
 18 Nè memme Sifube í nyie nhò do tǝmè kuyū̀̀nkú ke wǝnté kè deè nte kè bèè yíní ò yembè,
 19 kè bè beke ke dā: Di bire nde di yē ndeè tú kuyū̀̀nkú nè dǝ peitémáá? Dè né wū̀̀kémè kòò wǝnté?
 20 Kòò yembè dā: Ti bire nde kòò tu kuyū̀̀nkú nè ò peitémè.
 21 Ti me nyí yé dè yīmè kòò wǝnté, yoo wèè ò wéi, bekénè we ò mǝmmuo, ò kótému ke bo na kè di tǝnnè.

²² O yembè do dé Sifube mbe kénnáá mmemme, ke yé Sifube do túmè kè wèè yie nYesu túmè Kirisi Kuyie ntáátè wè, bèè ò bèti kutíntouku mieke.

²³ Kè deè nte kòo cífètè kòbe dà: Ò kòtému, bekenè wè o mómumu.

²⁴ Kè Fadisīēbe wēte kényúni oniti wèè do tú kuyūñkù ke wéntè ke dà: Náké timómanti Kuyie nyikè, tínti yé ke dò nthoniti yie ntú meyei nyiè nwe.

²⁵ Kòo bè tēñné ke dà: Kòò tu meyei nyiè nyoo ò í ò tu, n yí yé, n yé timatì màá ndi: Nh 5 ntú kuyūñkù nku, di mòmòni ke wúó.

²⁶ Kè bèè ò beke ke dà: Ò da dòò ba? Ò da wéi nhómme botí?

²⁷ Kòo bè tēñné ke dà: N tí ndi nákému, di me nyí dó kényie, de yīme kè di dó n wēte kébéi? Yáa di múnke dó kénáá nho tancóumbè mbe?

²⁸ Kè bè nhò sáá nke tú: Fōó tu de kóò niti kóo tancóuntì, tínti tú Mōyiisi kòbe mbe.

²⁹ Tí yému Kuyie ndo náánámè Mōyiisi, ti me nyí yé yie nyènní kèè bíékè.

³⁰ Kòo bè tēñné ke dà: Dè n dimu di túmè dí í yé ò bonní dè, kè weè né n wéi.

³¹ Tí yému ke do nKuyie nyí còú meyei nyembè kó mubáammu, bèè kù dé ke dōori kù dómè ku còú bèè kōmu.

³² Tí mu nyí kèè kòò mōú wéi mbe peitè wè kòò tu kuyūñkù.

³³ Kè de kóo niti do í boní Kuyie mborè, ò na bá nna kédòò dēmarè.

³⁴ Kè bèè ò tēñné ke dà: Fōó nwèè tú meyei nyiè nè bè da peitémè, fōó bo ti tiénnáá? Kóó bèti kutíntouku mieke.

Tiyūñnti mómanti

³⁵ Kè Yesu keè bè ò bètimè, kóò yà kóò beke ke dà: A tá onitibiraà?

³⁶ Kòo ò tēñné ke dà: Okóti, yé weè tu wè kè nní nhò tá?

³⁷ Kè Yesu ò náké ke dà: A ò yámu weè da náánnè.

³⁸ Kè weè niti dà: N Yíè n támu.

Ke nínkóo Yesu ìlkè kóò bántè.

³⁹ Kè Yesu ò náké ke dà: N kàtenèni tibeénti nti kútenkù mieke kè bèè wúò nkè bè bo yēī, bèè yēī kè bèè wénté.

⁴⁰ Kè Fadisīēbe mabè dè bo, kékeè ò náámmè, kóò beke ke dà: Tí múnke tú tiyūñnti ntaà?

⁴¹ Kè Yesu bè tēñné ke dà: Kè di do ntú tiyūñnti dè na bá ntú di kó meyetímè, di yèmmè né me ndómme di wúó, deè te kè dè tu di kó meyetímè.

10

Opecēnti sàawè

¹ N di náá mómumu nwe, wèè í ta dipètou kó dibòri ke ta kupíkù tekù kuduotí ò tu oyúókù nwe, okòùti.

² Wèè me nta dibòri weè tu opecēnti.

³ Wèè bàa dibòri ò 55 we nkpeté, kòo nyi yu kè ò yo o tammè kòò ò yènnè,

⁴ kénni kè ò tū nke yé í yémè o tammè.

⁵ Ipe í tū nyi í yé wè, ò 5 nhò cokumu, ke yé ò í yémè o tammè.

⁶ Yesu do bè āntému, bè me nyí mbanté ò tu mù.

Yesu weè tu opecēnti sàawè

⁷ Kè Yesu yie kébéi nke dà: N di náá mómumu nwe, mí tu dipètou kó dibòri.

⁸ Bèè kó dimàà keté ke kàtení bè tú beyóóbè mbe, bekòùbè, ipe me nyí yie mbe kpèti.

⁹ Kè Yesu dà: Mí tu dibòri, wèè ta m borè ò bo cooté, ke níí ta, kéyè, kèpéte mudii.

¹⁰ Oyúókù 55 kàtení ke bo yúúkumu, ke bo kuò, ke bo cake. Kè mí nkàtení ke bo duò m pe mufómumu kè ò mmù mòke medìè.

¹¹ Mí tu opecēnti sàawè, opecēnti sàawè duò nho fòmumu mmu o pe kpéi.

¹² Wèè ò te ipe ke ò cēmmù idíítí kpéi, kòò yà dimanní kè di kèriní, ò 55 yóumu ipe kécoké kè dì pímmú ipe, kè iteii cífété.

¹³ Ke yé ò cēmmumè idíítí kpéi nke, o kpèti í ò bonè.

¹⁴ Mí n yému m pe kè m pe n yé.

¹⁵ N cice n yé mèè botí m me nhò yé ke yé m pe kè ò n yé, kè n duò n fòmumu ò kpéi.

¹⁶ M makemu ipe tē ò mu nyí ta dipètou mieke, n dò nke múnke ò kpàdakenímu kè ò keè n tammè kèwēnnè kupecēnkù kumáà, ocēnti omáà.

¹⁷ N cice n dōmu, n yóò duò mmèè kpéi n fòmumu, kèwēte kè mù còuté.

¹⁸ N duò n fòmumu nè mmáà ndi, òmòú báa na kè n kuò, n cice weè n duò nde kó muwērímú, kè m bo duò n fòmumu kèwēte kè mù còuté.

19 Nè de kó tináaṅtì kpéi nké metotímèe wète kéánné Sifube cuokè.

20 Ké besükùbè ntú: Dibòò dii ò ta, ò wáátému! Ba nte kè di kemmu o náaṅtì.

21 Ké betòbè tu: Dibòò ta wè báá na kénnáá mmie m̀botí, dibòò bo na kéwéi kuyùṅnkàà?

Sifube do yetemè Yesu

22 Dè do tú muséé nkó dimònni ndi, kè bèe ànné Kuyie nc̄ɛ̀tè wénkùmè kó dibanni Sedísadèmmu.

23 Ké Yesu n̄c̄ɛ̀tè Kuyie n̄c̄ɛ̀tè kó ditowaà, Sodomòò kó kufiiku mieke.

24 Ké Sifube ò c̄ɛ̀tè, kóò beke ke dò: Òndaà ndi a yóó ti nákéme a tú wè, kè dè ti wenke? Ké f̄s̄ò tu Kirisí, a ti náké weti weti.

25 Ké Yesu bè t̄ɛ̀nné ke dò: N ti ndi nákému bá di í yie, mutòmmú m p̄i mmù nè n cice kó diyètiri muò benkú n tú wè.

26 Di me nyí tá ke yé di í tùmè n kó ipe.

27 M pe yomu n tammè kè n yì yé kè ì n tũ.

28 Kè n yì duò mmufòmmu muò bo sáà, ì í yóó kú bìtì! Òmòu me mbáá na kè ì fiète n nùtè mieke.

29 N cice wèè ì nni nduò, ò p̄ɛ̀tému demòu, òmòu báá na kè ì fiète o nùtè mieke.

30 Mí nnè n cice ti tú onitì omáá ndi.

31 Ké Sifube tó aké yetárè ke bo ò bùótí kékua.

32 Ké Yesu bè náké ke dò: Di yàmu m p̄imè mutòmmú sààmù nè n cice kó muwérímú, òmmu kpéi nke di dómè kè m búótí yetárè kékua?

33 Ké Sifube ò t̄ɛ̀nné ke dò: Ti í dó ke da kua mutòmmú sààmù kpéi, a caàri Kuyie nyètiri ndi. F̄s̄ n̄honitì kàa tú amáá Kuyie.

34 Ké Yesu bè t̄ɛ̀nné ke dò: Ti wàrimu di kó ikuó pátiri mieke ke tú: Mí nKuyie mmũ béi nke yè ndi tú kéinkè kòbe mbe.

35 Kè ti wàri ke tú kù do náánnè bè tú kéinkè kòbe ti me nyí yóó na kè ti kua.

36 Kuyie nné t̄áátè m̄nwe ke n t̄onní kutenkù mieke, di bo ȳime ke dò n caàri Kuyie nyètiri, n ȳi m̄èè kpéi n tú Kuyie mBire?

37 Kè n yì p̄i n cice kó mutòmmú di báá nni ntá.

38 Kè mme mmù p̄i, nke di í n tá, ntánè t̄unké m p̄i mmù t̄ómmú kè dèe yie nké dí banté ke dò n cice bo m mieke kè m bo o mieke.

39 Kè bè tó ndó kóò p̄i nkòò yè k̄éité.

40 Kékote Sudit̄ɛ̀, Isāā do keté kénhāà dè benitibè bātèmmú kámbo.

41 Ké kunitisükù nkòri o borè ke náá nke tú Isāā í dòò tidietì matì, ò né náké t̄i kó dimàà onitì yie nkpéi ti tú tímómmontì nti.

42 Deborè kè kunitisükù yie nkéntá Yesu.

11

Dasaa kúmè

1 Dasaa do tú Betannii kó dihei kou nwe kòò tábè bo bèdébè, Maari nè Mariti, kè Dasaa muòke.

2 Dasaa t̄āu Maari wèè do còù nYesu naàcèi t̄udààri k̄éút̄énè o yùtì, weè t̄āu Dasaa do muòke.

3 Kòò tábè t̄s̄ nké bèe náké Yesu ke dò: Ti Yiè nha népo weè m̄o.

4 Ké Yesu keè de kó tináaṅtì ke dò: De kó mumòmmú í yóó ò kua, mù p̄ètinke yóó déúkunnè Kuyie nyètiri ndi, k̄ente kè bèe s̄ante ku Bire.

5 Yesu do dómu Mariti nè Maari nè Dasaa m̄ediè,

6 k̄ékeè Dasaa m̄ommè k̄énkpáá deborè ke dò yewe yèd̄éè,

7 k̄énáké o tancòumbè ke dò: Ti w̄ɛ̀t̄enè Sudee.

8 Kòò tancòumbè ò náké ke dò: Okótì, dè mu nyí m̄onte Sifube sòò dómè kè da kua k̄a tu ti kè w̄ɛ̀t̄aà?

9 Ké Yesu bè náké ke dò: Diyèè dimáá t̄ewebiètè m̄efitùmè tepítè nè m̄èdémè mme, kòò m̄ou k̄eri kuyie nhò báá b̄étè, ke yè ò w̄uòmmè kuwenniku kùò bo kutenkù.

10 Kòò m̄ou me nk̄eri keyènkè ò bo b̄étè ke yè ò í m̄akemè kuwenniku.

11 Yesu béi m̄em̄me k̄edeè ke dò: Ti népo Dasaa yè nke duómu, m me nk̄orimu ke bo ò èntè.

12 Kòò tancòumbè dò: Ti Yiè nkòò yè nke duómu ò yóó miétému.

13 Yesu do d̄s̄ kè bè náké Dasaa kúmè mme, kè bembè yèmmè né ndò ò náá mmunòndòmmú kpéi nke.

14 De m̄onni kè Yesu bè náké p̄áfi ke dò: Dasaa kúmu.

15 Dè nè n naatimu di kpéi n yí bonè deborè dè bo yiemme kè di nni ntá. Tí kotenè o borè.

16 De mōnni Tomaa wèè do tú detátébiré kòo náké betobè ke dò: Ti kotenè kèwènnénè ti Yiè nkékú.

Yesu duómme kè Dasaa yàrité

17 Kè Yesu mbo tuokoo Betannii ke s̄ mbè k̄unné Dasaa kè dè màke yewe yènáà.

18 Betannii do í d̄etirinè Sedisademmu, dè bo mbo cidómétiribè bètáati.

19 Kè Sifubee yènni péu kékotení ke bo d̄ou mMariti nè Maari be t̄aũ kũũ.

20 Mariti kèè d̄ii mōnni Yesu k̄eróomè, kè Maari íkari t̄eçt̄ètè kòo kote kóò co,

21 kóò náké ke dò: N Yiè nkàa do mbo die n t̄aũ na ba nku.

22 N né yému ke do nkàa beke ti Kuyie kù bo ti d̄òò.

23 Kè Yesu ò náké ke dò: A t̄aũ yóó yántému.

24 Kè Mariti d̄ò: N yému ke d̄ò mmukúkéyántímù yiè, diyie s̄onni yiè ò bo yánté.

25 Kè Yesu ò náké ke dò: M̄ii tu mukúkéyántímù ke tú mufōmmu. Wèè n t̄á ò bo nf̄ou bá kòò ku.

26 Bèè kó dimàà n t̄á bè báa kú bitì. A ti yienaà?

27 Kè Maritii ò t̄ènné ke dò: N Yiè, n t̄ámu ke d̄ò nha tú Kirisi Kuyie mBire d̄èè k̄oteni kutenkù mièke.

28 Ò béi memme kédeè kékote k̄ewee Maari ke dò: Ti Yiè nk̄oteni ke da yu.

29 Kè Maarii íte mec̄āà nk̄enk̄ari Yesu borè.

30 Yesu mu ndo í ta dih̄ei mièke, ò do kpaá Mariti do ò co d̄è nde.

31 Sifube bèè do bonè Maari koò bàà nk̄è bèe yà ò itémè mec̄āà nk̄òò t̄unne kè be yèmmè d̄ò nhò k̄ori kuf̄ti borè nde ke bo kuó.

32 Kè Maarii tuoke Yesu borè k̄énink̄oo o ìkè kóò náké ke dò: N Yiè, k̄aa do mbo die n t̄aũ na bá nku.

33 Kè Yesu yà ò kuómme, kè Sifube múnke kuò, kòo yèmmèe caàrè mediè nk̄è mesémmèe ò p̄i.

34 Kòo beke ke dò: Di ò k̄unné de? Kè bèe ò t̄ènné ke dò: Ti Yiè nk̄oteni k̄éyá.

35 Kè Yesu kuó.

36 Kè Sifube d̄ò: Wénténè wè ò d̄ó mèè botì.

37 Kè bèmabè ntú: Wenwe wèè wéi nkuyũ̀nkù ò na bá nna k̄édòò timati kè Dasaa báa kuá?

38 Kè Yesu yèmmèe w̄ete k̄ecaàrè kòo kote kuf̄ti borè. Bè do kù keú ditári ndi k̄epoo nditári.

39 Kè Yesu bè náké ke dò: Pootenè ditári! Kè Mariti, oc̄i t̄aũ d̄ò: N Yiè, nhò bo nc̄àarè, diyie naanni ndi yie nè bè ò k̄unnémè.

40 Kè Yesu ò t̄ènné ke dò: N da náké ti, k̄aa ti t̄á, a bo yà Kuyie nk̄ò tikpeti.

41 Kè bèe poote ditári, kè Yesu búúté k̄ènk̄è ke dò: N Yiè nda d̄óunnè mutōmmú a d̄òmmè n da m̄oo ti.

42 N yému ke d̄ò nha d̄ōori n da békú t̄ii kó dimàà, nné béi memme kè dè bo yie nk̄è benitibè bèè m muri kè bèè nyé ke d̄ò nf̄òò n t̄onni.

43 Ò béi memme kédeè k̄ép̄ik̄é ke dò: Dasaa yènni!

44 Kòo c̄fi yènni ke f̄i ntiyàati o naac̄ei nè o nou nè o ìkè, kè Yesu bè náké ke dò: F̄intenè we kòo ité.

Bè do wènnémè dinùù ke bo kuó Yesu

(Wénté Matie 26:1-5 nè Mariki 14:1-2 nè Duku 22:1-2)

45 Kè Sifube bèè do bonè Maari k̄éyá Yesu d̄òò d̄è, be mièke kè besũ̀k̄ubèe yie nYesu.

46 Kè bè kó bèmabèe k̄ote k̄énáké Fadisièbe Yesu d̄òò d̄è.

47 De mōnni ikuá niùbè kó bekótibè nè Fadisièbe kè bèe tí dibeént̄inni dieri ke dò: Ti yóó ȳime? Oniti yie mmè ndòòrimè tidietì péu?

48 Kè ti yóo kòò mè d̄òòri benitibè bèm̄ou bo yie nho kpeti, kè Odommu k̄obee k̄oteni, k̄èp̄onte Kuyie nc̄t̄ètè k̄étieke ti ei.

49 Kè bè kóò m̄ou bè tu wè Kayifu, wèè do tú ikuá niùti diewè de benni, kòo bè náké ke dò: Di í banté.

50 Di í yé ke d̄ò ndè tú di kó mesàà mme oniti òmáà bo kúmè kubotí kpéi, kè kubotí kum̄ou cootáà?

51 Ò do í náá nde kó tináahti nè o móm̄muo, ò do me ntúmè ikuá niùti nwe de kó dibenni, kè Kuyie nduó nkòò nnáá Yesu wèè yóó kúmè kubotí kpéi.

52 Dè í tú Sifube máa kpéi nke ò yóó kúmè, ò d̄ó k̄èwènnè Kuyie mbí nyi kè ì náá nhoniti òmáà.

53 De kó diyie ndi Sifube wènnémè dinùù ke bo kuó Yesu.

⁵⁴ Bā ò ténke í nyie nkénfeí Sifube mieke, kékote dihei dii bo dikpáà mieke kè bè di tu Efadayimmu, ké nke mbo nè o tancóumbè.

⁵⁵ Ke ś ndiyentébanii tóónni kè benitibè kòri Sedisademmu, ke bo wénkúnne bemáà kè dibanni né tuákení.

⁵⁶ Kè bè nwanti Yesu, ke békú betòbè Kuyie nciètè mieke ke tú: Di yèmmè dò nhò bo katení dibannaà?

⁵⁷ Ikuú niùbè nè Fadisiēbe do nàkému ke tú kè wèè ò yà, wèè náké kè bèe ò pí.

12

*Maari do cóummè tùdààrí Yesu naàcèi
(Wénté Matie 26:6-13 nè Mariki 14:3-9)*

¹ Dè do kpáá yewe yèkuò ndi diyentébanii bo tuákenimè, kè Yesu kote Betannii, Dasaa, ò do duó nkè wèè yánté o cie.

² Kè bèe ò ànnè kupòòkù, kè Mariti mbè àà tidiiti Dasaa nè betòbè kè bè kàri nè Yesu kè bè yo.

³ Kè Maarri túótè tùdààrí natiwè wèè donku yóu, kécóú Yesu naàcèi, kéüténé ò yùti, kè kufòòkuu dátinnè tecíètè teməu.

⁴ Yesu tancóumbè kóò məu Sudaasi Isikadiyoti wèè yóó ò fité kòò béi nke dò:

⁵ Dè dòmmè kòo càke de kóò tùdààrí, ti na báá nhò fité dibenni tómmú díítí, képámmú becíribàà?

⁶ Dè í tú mesémmè do ò bonè becíribè kòò nnáá mmemme, ò do tú oyúókù nwe kè weè ntəu idíítí ke yuuku de mieke.

⁷ Kè Yesu ò nàké ke dò: Yóu we, ò cóú nde kóò tùdààrí n kúnnimú kpéi nke.

⁸ Becíribè yó ndi bonəmu sáà, mí mme nyí yó nhā ke di bonè.

Ikuú niùbè kó bekótibè dàkemè ke bo kuə Dasaa

⁹ Kè Sifube péuu keè Yesu bonè Betannii, kétéínko ke bo yànè Dasaa Yesu do duó nkè wèè yánté.

¹⁰ Kè ikuú niùbè kó bekótibèe dake ke bo kuə Dasaa.

¹¹ Ke yé weè do temè kè Sifube péuu bè yóu kétéinnə Yesu.

*Yesu do kərimè Sedisademmu ke deke disəmmarimbii
(Wénté Matie 21:1-11, Mariki 11:1-11, Duku 19:28-40)*

¹² Kè dè wenté kè benitibè bèe katení diyentébanii Sedisademmu kè bèe keè Yesu kéroómè, ¹³ kékəú tipuonti kékote kóò co kémpíékù ke tú:

Mesáà nni mbonè Isidayeeriibe kóo kpáàti wèè kəriní nè ti Yiè nkó diyətiri.

¹⁴ Kè Yesu yà disəmmarimbii kédeke, kè dèe dəò ti wərimè ke tú:

¹⁵ Díndi Sedisademmu kəbe di bá nyíékù,

ntənè di kóò kpáàti ke kəriní

ke deke disəmmarínsəri kó dibii.

¹⁶ De mənni Yesu tancóumbè mu nyí mbanté dèè dòòri. Ò dèke dii mənni ndi kéfinkè kè bèe denteni tii wəri o kpéi tii sòò dòòmè.

¹⁷ Bèè kó dimàà do neínè Yesu kéyà ò yumè Dasaa kufóti mieke kòò yánté, kè bè nnáá nhò dòò dè.

¹⁸ Yesu duómmè kè Dasaa yánté deè dəke do te kè benitibè péuu katení kóò co.

¹⁹ Kè Fadisiēbe nnáá mbetòbè ke tú: Ti í yóó na kéəò dəmarè, benitibè beməu we ntúnne.

Kerekibe do wantimè Yesu

²⁰ Kè Kerekibe mabè kəkè be mieke bèè do katení Sedisademmu dibanni Kuyie mbáámmu.

²¹ Kè bèe kote kénáké Fidiipu wèè yənni Betisaidaa Kadidee kó kutempè nke dò: Okóti, ti dó kéyà Yesu nwe.

²² Kè Fidiipu náké Āntidee kè bèe nei bedé ké ti nàké Yesu.

²³ Kè Yesu bè nàké ke dò: Dè tükəmu kè bè bo déúkúnne Onitibire.

²⁴ Timómmənti nti n yóó di nákémè, kè bè í buəti medibii mmè 5 mbo mè máà ndi, kè bè me mmè buəti, de mənni ndi mè 55 yənnimè, kébutə kè tidiiti peitè péu.

²⁵ Wèè bo ndó o fōmmu, ò bo mù fétinne, kè wèè í dó o fōmmu ketenke kie mmieke kòo mmù məkə sáà.

²⁶ Kòò məu pí n kó mutəmmú, ò nni ntū, kè m borè wè nde mbo. Wèè pí n kó mutəmmú n cice bo ò sante.

Yesu nàkemè o kũũ nképí

²⁷ Di mənni n yèmmè cààrè mediè, m bo yí n dəeténè me nféütímàà? Biti! N katení məkə kpéi.

²⁸ M bo yĩ: N cice déúkúnne a yètiri. De mǎnni kè bèe keè metammè mamè keĩnkèní kè mè tú: N dì déúkúnne mu ke bo yíé ké dì déúkúnne.

²⁹ Benitibè bèè do dè bo kékeè de kó metammè kè bè dè: Fetapifè nfe. Kè betobè dò: Kuyie ntǎnni mari dìi ò béinnè.

³⁰ Kè Yesu bè nàké ke dò: Di kèè mèè tammè í náá mmúí kpréí, mè náá ndúí kpréí nke.

³¹ Di mmǎnni ndi Kuyie nyóó bekènnèmè kútenkú kuu, di mmǎnni ndi Kuyie nyóó betimè kútenkú kuu nkóo kpààti.

³² Kè bè n dèe ndúí mǎnni kudáú ìnkè, m bo yǔónni benitibè bemou m borè * mmèmmè kudapáati ìnkè nè ò yóó dekemè keĩnkè.

³³ (Ò do béi memme ke bo benke ò yóó kú mùu kúú mbotí nku.)

³⁴ Kè benitibè dò: Bè ti nàké ikuó mieke ke tú Kirisi yó nfòumu sáá. A bo yĩme ke dò bè bo dee nhonitibere kudáú? We ñniti bire nde?

³⁵ Kè Yesu bè nàké ke dò: Kuwenniku kpáá di bonèmu, kú né í yóó mǎnte, ñkérínè kè kú kpáá bo, kè dibiiñni báá di dééte, ke yé wèè kèrí dibiiñni mieke ò í yémmè ò kòri kè.

³⁶ Kuwenniku kpáá ke di bonèmu, ntánè ku, kè dèe yie nkè di náá nkuwenniku kó ibí. Yesu béi mmèmmè kédeè kéité késsori.

Sifube í támè Yesu

³⁷ Bá Yesu do me ndòòmè tidietí péu kè bèe yà, bè í nhò tá.

³⁸ Kè dè bo dòó Kuyie mpáñáaanti náaanti Esaii do béi ntí ke dò:

N Yiè, we nyie nha náaanti ti náá ntí,

we mbanté a wèrímu a benke mù?

³⁹ Esaii do béimmu mùu te kè bè í banté, ke dò:

⁴⁰ Kuyie nkuù bè yèikúnne

kuù kpénkúnne be to,

bè yàá bo yà mèè kpréí nnè be nuó,

kébanté kè be yèmmè ceete

kè kúu bè miekúnne.

⁴¹ Esaii do yà Yesu kó tikpetí nti kénnáá nho kpréí.

⁴² Kè Sifube kó bekótibè péuu yie nYesu bá dè né í nfeí, Fadisíebe yàá bo bè bèti mèè kpréí kutíntouku.

⁴³ Ke yé bè do dómè benitibè kó yesáá nye kè dè pèéte Kuyie nkperi.

Yesu náaanti bo ti bekénè

⁴⁴ Kè Yesu píéké ke dò: Wèè n tá dè í tú ò tá mí nwe m máá ò támu wèè n tǎnni.

⁴⁵ Wèè n yà ò yámu wèè n tǎnni.

⁴⁶ Kè Yesu dò: N tú kuwenniku nku ke kǎteni kútenkú mieke, kè wèè n tá ò bá mbo dibiiñni mieke.

⁴⁷ Kòò mǎu kèè n náaanti ke í dǎori ti yèmmè múí í yóó ò bekénè, ke yé n yí kǎtenímè ke bo bekénè kútenkú, n kǎteni ke bo kú deetému.

⁴⁸ Wèè n yete ke yete n náaanti, n náaanti tii yóó ò bekénè diyie sǎnni yiè.

⁴⁹ Ke yé n yí náámmè m mǎmmuò n kpeti, n cice wèè n tǎnni wèè n dúú n dò nkénáké ti benitibè kè ti mbè tié.

⁵⁰ N yému ke dò nhò yé n náké ti tu mufoammu mùu bo sáá mu kpeti nti, deè kpréí nte kè n náá nhò yé n náké ti máá.

13

Yesu ñúmè o tancóumbè naacèi

¹ Kè diyentébanii ntú nanke kè Yesu banté ke dò nho mǎnni túòke ò bo ítámè ketenke ìnkè kédeke o cice borè, ò né me ndómè o kǎbe bèè bo ketenke ìnkè, kòo bè benke ò bè dómè mediè.

² Bè yo ndúí mǎnni ke sǎ ndibòó díé nke anné Sudaasi Isikadiyoti Simóo kó debire meyèmmè ò bo fiténèmè Yesu.

³ Yesu me nyéme ke dò nhò bonní Kuyie mborè, ke wèti ku borè, kè kú ò dúú ndemou.

⁴ Kòo íté kédáté o yaabòri, kébouté kuyààkú ò do bou kú o ka,

⁵ kéánné menie ndibuu kéketé kénhəu o tancóumbè naacèi, ke tūtine kuyààkú ò do bou kú o ka.

⁶ Kétuəke Simóo Pieri borè, kòò dò: Fǎ n Yiè, nkè fǎó súté n naacèi?

⁷ Kè Yesu ò nàké ke dò: Di mmǎnni n dǎori dè a mu mbáá dè banté, a bo dè banté diyie mari.

⁸ Kè Pierii yete ke dò: A báá sú n naacèi. Kè Yesu ò nàké ke dò: Kè n yí sú a naacèi ti bá nkpráá wè.

* 12:32 De kó dináahkéè mieke Yesu náá mbè yóó ò dèe

9 Kè Simṳ Pierii ò nàké ke dò: Kè memṳme n Yiè, ndè í tú n naàcèi máà, súnè n nṳu nè n yuu.

10 Kè Yesu ò nàké ke dò: Wèè wũò ò ténke í dò nkéwuò, kòò í sù o naàcèi nsi ke wenke. Dindi wennimu dè né í tú dimṳu.

11 Yesu do yému wèè yóó ò fité, kè deè nte kòò dò: Di í wenni di mṳu.

12 Ó sù dii mṳnni be naàcèi kédeè kédááti o yaàbòri kékaroo bè yo ndè, kè bè beke ke dò: Di banté n dàràà?

13 Di n yu ke tú Okóti, di Yiè, mómṳu nwe, n we ntú.

14 Mí nwèè tú Okóti, di Yiè, kè nh sù di naàcèi, di dò nkéshúmu ditòbè naàcèi.

15 N di benke di dò nkéndṳri mēmṳme ditòbè.

16 N di náá mómṳu nwe, otṳnti í deunè ò pí nwè mutómṳú, ditṳnni me nyí deunè wèè di tṳ.

17 Di bantému de kó medòrìmè, mmè dòòrinè dè bo ndi naati.

18 N yi náá ndimṳu di kpéi, n yému n taátè bè, tii wári ti nè dò nkédòṳmu tii tú: Nè wè ti wè nwèè kòrítè ke n dokùnè.

19 M pánke ti ndi nàkému kè ti mu nyí tũòkení, kè dè tũòkení dii mṳnni di nyé ke dò n tú, n tú wè.

20 N di náá mmómṳu nwe, wèè couté n tṳ nwè ò couté mínwe, kè wèè n couté ò coutému wèè n tṳnni.

Yesu nàkémè wèè yóó ò fité

(Wénté Matie 26:20-25 nè Mariki 14:17-21 nè Duku 22:21-23)

21 Yesu béi mmēmṳme kòò yèmmèe caàrè mediè nkòò dò: N di náá mmómṳu nwe di kòò mṳu wèè yó ò fité.

22 Bá o tancsũmbè í mbanté ò yè nwè kénwéí wéí betòbè.

23 Yesu tancsũmbè kòò mṳu ò dṳ wè mesàà, kòò kári kòò pékènè.

24 Kè Simṳ Pierii ò pásìrì ke dò: Beke we káyà ò yè nwè nwe.

25 Kòò sīnṳó kébeke Yesu ke dò: N Yiè wenninwe?

26 Kè Yesu ò nàké ke dò: N yóó pòtè péè tikũnti kédúò nwè nwe.

Memṳ ò pòtèmmè péè kédúò nSudaasi, Isikadiyoti bire.

27 Sudaasi couté dii mṳnni péè kè dibòò ta o yèmmè kè Yesu ò nàké ke dò: A yóó dàò ti, dàò ti mecaā.

28 (Ó kàrinè bè ke yo, be kóò mṳu í mbanté mùu te kòò ò nàké memṳe.)

29 Sudaasi wèè do me ntṳumè idíítí, kè bèmabè yèmmè rídò nYesu yè nwèè kote kédonténí dibanni kó mudii mmu, yoo wèè pā dèmarè becṳribè.)

30 Kè Sudaasii couté péè kényè mecaā, ke sṳ ndè urike.

Ditannũu panni Yesu ti duò ndi

31 Sudaasi yè dii mṳnni kè Yesu béi nke dò: De mṳnni tũòkemu kè Onitibire bo déúkũnne de yètiri, kédéúkũnne Kuyie nkperi.

32 Kè Onitibire dèúkũnne Kuyie nyètiri, Kuyie mmúnke bo déúkũnne de kperi bàmbà.

33 M bí, n yi yó nkpaá ke di bonè kè dèe mṳnte. N yitimu kè di bo n wammu kémónté, n nàké ti Sifube n tí ndi náá, di báá na kékote n kori kè.

34 N di nàké ditannũu panni ndi, n dónè ditòbè. N di dṳke mèè botí rṳme ndónè ditòbè.

35 Kè di dṳ ditòbè, memṳme bè bo bantémè ke dò ndi tú n tancsũmbè.

Yesu nàkémè Pieri ò yóó ò pàrikémè

(Wénté Matie 26:31-35 nè Mariki 14:27-31 nè Duku 22:31-34)

36 Kè Simṳ Pierii ò beke ke dò: N Yiè a kori ke? Kè Yesu ò tṳrínè ke dò: A báá na kè n neinè bàmbà, dè yóó yému kàa n tũnnṳ.

37 Kè Pierii ò beke ke dò: N Yiè, ba nte kè m báá na ke da neinè bàmbà? N yiemmu ke bo kú a kpéi.

38 Kè Yesu ò tṳrínè ke dò: A mènke yè nha bo kú n kpéináá? N da náá mómṳu nwe, tekote bo nyóó kuò nkàa pàrikè kuce mètāāti ke tú a í n yé.

14

Yesu wèè tu kuce

1 Kè Yesu bè nàké ke dò: Di yèmmè báá caàrè. N tánè Kuyie nké nni ntá.

2 Mèfiè nsũmu n cicè cīètè, kè dè do í dò memṳme nna bá mbéi. N kũnti ke bo tũnte di yó mborè nde.

3 Kè n kò ke tũnte di yó mborè, m bo wṳténí ke di túóté kè dí mbo m borè.

4 Di yému n kũnti kè, ke yé kuce.

5 Kè Tomaa dò: N Yiè, ti í yé a kũnti kè, ti bo yīme kényé kuce?

⁶ Kê Yesu ò nàké ke dò: Mîi tu kuce, nè timóm̄m̄nti, nè mufòm̄mu. Òm̄òu í k̄ori n cice borè ke í yè m borè.

⁷ Kê di do n yé di na nyému n cice, di me nhò yému ke ò yà.

⁸ Kê Fidipuu béi nke dò: N Yiè, nti benke a cice kè dè nti sannè.

⁹ Kê Yesu ò t̄én̄é ke dò: M me ndi bonè dii daà a mu nyi n ȳt̄áá? Wèè n yà ò yàmu n cice. Dè dòm̄me k̄aa tú n da benke n cice?

¹⁰ A í tá ke dò n cice bo m mieke kè m bo o miekaà? N di náá ntii náahti í tú n k̄peti, n cice wèè bo m mieke wèè p̄i n̄ho t̄ómmú.

¹¹ Nni ntánè m bomu n cice mieke kòo bo m mieke, kè di me nyi n tá tū nni ntánè m p̄i m̄m̄ú t̄ómmú.

¹² N di náá mmóm̄mu nwe, wèè n tá ò bo p̄i mm̄ut̄ómmú m p̄i mm̄ú kè mù ndeu k̄ép̄é̄t̄é m p̄i mm̄ú ke yé n k̄untimè n cice borè.

¹³ Di bo m̄o dèè kó dim̄àà nè n kó diyèt̄iri, m bo dè d̄ò k̄éd̄ék̄unne n cice yèt̄iri.

¹⁴ Kê di m̄o d̄emarè nè n kó diyèt̄iri m bo dè d̄ò.

Wèè n d̄o wè nyié n kó tin̄ahti

¹⁵ Kê di n d̄o mp̄innè n tannò.

¹⁶ M bo bantè n cice kòo di duonn̄i ob̄áahti t̄òu, kòo ndi bonè s̄áá.

¹⁷ Wèè tu Muyaáns̄àm̄u timóm̄m̄nti k̄omu, kutenk̄u kuu nk̄obe báa na kè mù c̄outé, b̄è í mù w̄ò mbè me nyi mù yé, d̄indi me mm̄u yému, kè mù di bonè ke bo di mieke.

¹⁸ N yí yóo di yóu kè dí ndò nyiciribí, n w̄etin̄imu di borè.

¹⁹ Dè bo yíe s̄amp̄ó kutenk̄u kuu nk̄obe t̄énke bá n yà, d̄indi me n yóo n yàmu ke yé n f̄òumè kè di yó f̄òu.

²⁰ Dè kó diyè di bo bantè ke dò m bo n cice mieke, kè di bo m mieke, kè m bo di mieke.

²¹ Wèè yie n náahti ke d̄ori ti ȳmmè wèè n d̄o, kè wèè n d̄o, n cice bo nhò d̄o, kè nni nhò d̄o kóo benke m máá.

²² Kê Sudii ò beke ke dò: N yie ndè dòm̄me k̄aa bo ti benke a máá, ke báá benke a máá kutenk̄u k̄obe.

²³ Kê Yesu ò t̄én̄é ke dò: Wèè n d̄o ò yó mp̄im̄mu n náahti kè n cice nhò d̄o, kè tí k̄atení kè nhò bonè.

²⁴ Wèè í p̄i n náahti ò í n d̄o. N di náá ntii náahti í tú n k̄peti, n cice wèè n t̄onni o k̄peti nti.

²⁵ N ti ndi n̄ákému ke k̄paá ke di bonè.

²⁶ Ob̄áahti Muyaáns̄àm̄u n cice yóo duonn̄i mù n kó dif̄t̄iri mù bo di n̄áké d̄em̄ou, kè di dente n di n̄áké tí tim̄ou.

²⁷ N di duò ndiwèi ndi, n kó diwèi. N yí di ndi duò nkutenk̄u kuù nk̄ame, di yèmmè báa caàrè, di k̄s̄mb̄ùti báa do.

²⁸ Di k̄èemu n di n̄ákém̄é ke tú n k̄unti n cice borè ke w̄etin̄i. Kè di do n d̄o dè na ndi naatimu ke yé n k̄untimè n cice borè wèè deu ke m p̄é̄t̄é.

²⁹ N ti ndi n̄ákému kè dè mu nyi t̄uòkení, kè dè bo yie nkè dè t̄uòkení dii m̄onni di ntá.

³⁰ N t̄énke í yóo di n̄áké tim̄ati péu, ke yé kutenk̄u kuu nk̄oò k̄paàti k̄er̄inimè, ò í m̄oke muw̄erimú mam̄u n ȳinkè.

³¹ Ò k̄er̄iní kè kutenk̄u k̄obe beè bo bantè ke dò n d̄o n cice ke d̄ori ò d̄óm̄è. Ít̄énè kè tí p̄é̄t̄é.

15

Yesu d̄onnenè m̄e o máa mutie b̄è tú mù f̄nyí

¹ Kê Yesu d̄o: Mîi tú f̄nyí tie kó dik̄unni kè n cice tú wèè mù te.

² Ibake ìi n tukùnè ke í péi ò í k̄òumu, kè ibake ìi péi ke í k̄éi kè í bo d̄òke peitè.

³ Tin̄ahti n di n̄áké tí dié nke di ciém̄u, kè di wenke páíi.

⁴ Di nni ntaunè kè n di taunè. Kutebaku báa na k̄ep̄itè ke í taunè mutie. M̄e botí nku di báa na k̄ep̄itè ke í n taunè.

⁵ Mîi tú mutie k̄unni kè di tú ibake, wèè n taunè kè nh ò taunè wèè péi yebe péu, kè di í n taunè di báa na k̄éd̄ò d̄emarè.

⁶ Wèè í n taunè Kuyie nhò dootóomu, kutebaku s̄s̄ k̄pei kè b̄èe k̄u dootóo m̄èe botí, kè b̄èe k̄u t̄út̄é k̄écsu nkè k̄u cs̄út̄é.

⁷ Kè di n taunè kè n náahti bo di mieke, m̄oonè di d̄o dè, m bo dè ndi p̄a.

⁸ Kè di peitè yebe péu, m̄em̄me n cice yèt̄iri bo deukemè, kè d̄èe benke di t̄umè n tanc̄òumbè.

⁹ N cice n d̄o m̄èe botí, m me ndi d̄o, n f̄iík̄unè.

¹⁰ Kè di p̄i n tannò m bo ndi d̄o kè di nf̄iík̄ú, m p̄im̄mè n cice tannò kòo n d̄o kè n f̄iík̄ú.

¹¹ N ti ndi n̄áké kè dè bo yie nkè di m̄oote n kó diwèi ndi kè di di píe.

¹² Ntenè n di n̄áké dii tannùu: Ndónè dit̄obè n di d̄o m̄èe botí.

- 13 Wèè duś nho fòmmu o kòbe kpéí, wèè bè dó mèdiè.
 14 Kè di dɔəri n di nàké dii nùu di tú n népobè mbe.
 15 N ténke í di tú betòmbè, ke yé otánti í yémè wèè ò duś mmutǎmmú ò dɔəri dè. N di tú n népobè mbe, ke yé n di benkemè n cice m benke dè deməu.
 16 Dii í n tǎáté mii di tǎáté, ke tú di kote képeité yebe yèè yó mbo sǎǎ kè dèe yie nkè di mǎo dèè kó dimàa n cice nè n kó diyètiri, wèè dè ndi pǎ.
 17 N di duś dii tannùu tú: Di bo ndómè ditòbè.

Kutenkù kòbe níímmè Yesu nè o kòbe

- 18 Kè kutenkù kòbe di níí, nyénè ke dò mbè keté ke níí mínwe.
 19 Kè di do ntú kutenkù kòbe bè na ndi dómu, di me nyí tú ku kòbe, ke yé n di dènnènimè kutenkù, dèè te kè bè di níí.
 20 Dentenèni n di nàké ti: Otánti mǎu í deunè wèè ò duś mmutǎmmú. Kè bè n fèũ mbè yóó di fèũmmu kè bè me nyie n kpèti bè yóó yiemmu di kpèti.
 21 Bè yóó di fèũ ndi tú mèè kpéí nke n kòbe, ke yé bè í yémè wèè n tǎnní.
 22 Kè n do í kòtení ke bè nàké dè na bá ntú be kó meyetímè, n né me nkòtenímè ke bè nàké bè báa na képeri.
 23 Wèè n níí ò níímmu n cice.
 24 Kè n do í pí mmutǎmmú otǎu mǎu í na ke pírmú, kè bè yà, dè na bá ntú be kó meyetímè. Bè me mmù yǎmu ke ti níí, mmí nnè n cice.
 25 Tii wǎri be kó ikuś mieke tii dǎd tii tú: Bè n níí detetiré.
 26 Obǎahti Muyaánsǎàmù n cice yó n duś mmù kè n di duś, mù bo tuǎkení dii mǎnni mù yó nnáa n kpéí nke.
 27 Kè di múnke n náa n kpéí, nke yé di m bonèmè nè diketírini.

16

- 1 N ti ndi nàké dè bo yiemme mme kè di báa duó.
 2 Bè bo ndi beti titiintouti, mǎnni mari ké ndi kǎu kè be yèmmè dò mbè pí Kuyie ntǎmmú.
 3 Bè yó ndɔəri memme bè í yé mèè kpéí nke n cice, bè me nyí n yé m mómumu.
 4 N ti ndi nàkému kè de mǎnni tuǎkení, di dentení n di nàké ti, n yí ti ndi nàké nè dimǎnni ke yé n di bonèmè.

Yesu nàkéme Muyaánsǎàmù yóó pí mmùu tǎmmú

- 5 Di mǎmǎnni n kǔnti wèè n tǎnni o borè nde, di kóó mǎu me nyí m békú n kori kè.
 6 Kè di yèmmè né caàrè n di nàké mèè kpéí n kori kè.
 7 N di náa mómumu nwe, kè n kò dè bo ntú di kó mesàa, nke yé kè n yí kò, Obǎahti sǎawè í korini, kè m me nkò m bo wè ndi duonni.
 8 Obǎahti bo kòtení dii mǎnni, ò bo nte kè benitibèe banté be yei, kébanté dèè tú timómumanti, kébanté Kuyie mbeénti bomè.
 9 Be yei ntú bè í n támè.
 10 Bè í bantémè ke dò n dɔəri Kuyie ndómè ke kǔnti ku borè, di ténke í yó n yà,
 11 kébanté ke dò nKuyie mbeénti bo ke yé Kuyie mbekénèmè kutenkù kuu nkóo kpaàti ke dèè.
 12 Tináahti kpaámu péu n na ndi nàké ti, di me mmu mbáa na ké ti kèè di mǎmǎnni.
 13 Muyaánsǎàmù mùu tu timómumanti mù bo kòtení dii mǎnni, mù bo di nàké timou, ke yé mù í yó nnáammè nè mu kó muwèrimú, mù yó nnáa mmù kèè tinti ke di nàké dèè kpaaní.
 14 Mù bo nni nsánti ke yé mù yó nnáammè mù kèè tinti m borè.
 15 N cice mǎke dè deməu dè tú n kperè nde, dèè te kè n tu Muyaánsǎàmù bo ndi náa mmù kèè ti m borè.

Yesu yèmmè o kòbe yèmmè bo caàrè kéwète kénarike

- 16 Dè bo yíe sǎmpó di ténke bá n yà, kè dèe wète kéyíe sǎmpó kè di n yà, ke yé n kǔntimè n cice borè.
 17 De mǎnni kòo tancòumbè mabè mbékú betòbè ke tú: Onti náahti tu, dè bo yíe sǎmpó di ténke bá n yà, kè dèe wète kéyíe sǎmpó kè di n yà, ke yé n kǔntimè n cice borè?
 18 Ba ntú dè bo yíe sǎmpó? Ti í banté mùu me ntú.
 19 Kè Yesu banté bè dómè kóò beke ké bè nàké ke dǎ: Di dǎ kébanté mùu tu dè bo yíe sǎmpó kè di ténke bá n yà, kè dèe yíe sǎmpó kè di wète ké n yaà?
 20 N di náa mómumu nwe, di bo kómumu, kè kutenkù kòbe nyǎnku. Di yèmmè bo caàrè, ke de kó meyeñcaàrimè né náa ndiwèi.

21 Onitipòkù pèi dii m̀ǹǹni d̀è 3 nhò yóumu, ke yé o m̀ǹǹni t̀ù̀òkeme k̀è debire yènni ke d̀èè wèe ỳenku kuyonku, ke yé ò peitèmé oniti.

22 Di kperè me ndò, di yèmmè cààrèmu di m̀m̀ǹni, ke bo narike di bo wète k̀é n yà dii m̀ǹni, bá òm̀òu báa na k̀édeite de kó kuyènaati.

23 K̀è de kó diyèè t̀ù̀òke di t̀énke í yó mbeke timati n di náá mmóm̀muo nwe de kó diyèè di m̀sú d̀èè kó dimàa n cice nè nkó diyètiri ò bo d̀è ndi p̀a.

24 Nè yienni di mu nyi m̀aò d̀amarè Kuyie nè n kó diyètiri, m̀aonè k̀è kù di p̀a, k̀è di yèmmè f̀naati.

Yesu namè kutenkù

25 N di nàkè de kó tinàahti nè dinàahantiri ndi, de m̀ǹǹni kpaañimu, n t̀énke í yo ndi náánnè ke di àmmù, de m̀ǹǹni n yó ndi náá mpáí nwe n cice kpeti.

26 De kó dim̀ǹni di bo mm̀sú n cice di d̀ó d̀è nè n kó diyètiri. D̀è í tú n yè n yó nhò báa ndi kpéi.

27 N cice móm̀muo ndi d̀ómu di n d̀ó mèè kpéi, ke tá ke do m bonni o borè.

28 N yitèni n cice borè nde ke k̀ateni kutenkù, ke iti kutenkù ke k̀unti n cice borè.

29 K̀oo tancòumbèe ò nàkè ke d̀ò: Nte a náámmè páíí bá a í àmmù.

30 Di m̀m̀ǹni ti bantèmu ke d̀ò nha yé demou, k̀è d̀è í d̀ò nhòm̀òu bennè k̀é nda békù timati. D̀èè te k̀è ti tá ke d̀ò nha bonni Kuyie mborè.

31 K̀è Yesu bè beke ke d̀ò: Di tá di m̀m̀ǹnàd?

32 De m̀ǹǹni duunnimu ke t̀ù̀òkeni, k̀è di bo cìeté kékùù ndi c̀éi k̀é n yóu. M me nyi yó mbo m máa, n cice m bonèmu.

33 N ti ndi nàkè k̀è d̀è bo ndi naatimu ti kó metaummè mieke, bè yóó di f̀èmmu, di yèmmè nè báa cààrè n namu kutenkù.

17

Yesu bàitèmé Kuyie nho tancòumbè kpéi

1 Yesu béi m̀m̀m̀me k̀édeè k̀ébóuté k̀éinkè ke d̀ò: N cice de m̀ǹǹni t̀ù̀òkemu, déúkùnne a bire yètiri k̀è d̀èe déúkùnne a kperi.

2 Ke yé a d̀è duóm̀mè muwèrimù k̀è d̀è bo duó mmufòm̀mu mùù bo sáà benitibè a d̀è duó mbè.

3 Bè bo ỳétèmé f̀s̀ nKuyie m̀m̀m̀m̀onku kùù bo kumàa, nè Yesu Kirisi a t̀onni wè d̀èè tú mufofomu mùù bo sáà.

4 N d̀èemu mutòm̀mù a yè m pí mmù ke déúkùnne a yètiri ketenkè ìnkè.

5 Di m̀m̀ǹni n cice déúkùnne n yètiri, k̀é n duó ndisànni n do m̀ake di a borè k̀è kutenkù mu nyi d̀ò.

6 M̀i duó nkè bè da ỳétè, benitibè a d̀èiteni bè kutenkù, ke bè nni nduó, f̀s̀ò do bè te ke bè nni nduó nkè bè yie nha náahti.

7 Bè bantèmu di m̀m̀ǹni ke d̀ò m̀ake d̀èè kó dimàa bonni a borè.

8 Ke yé m bè nàkèmé tinàahti a n duó nti k̀è bè ti còuté ke bantè ke d̀ò m mènke bonni a borè ke yie nke d̀ò nf̀s̀ò n t̀onni.

9 N yí da báa nkutenkù kòbe kpéi, n da báa nha n duó mbè kpéi nke, ke yé f̀s̀ò bè temè.

10 M m̀ake d̀è tú a kperè nde, k̀aa m̀ake d̀è tú n kperè. Mèmmè k̀è bè déúkùnko n yètiri.

11 N k̀unti a borè nde, n t̀énke í yó nkpaá kutenkù mieke, k̀è bembè yó nkpaá. N cice wèè d̀ò mpáí, n p̀i mbe nè a kó diyètiri k̀è bè ñwè nke d̀ò oniti omáa mí nnè f̀s̀ nti d̀ommè.

12 M bè bonè ke bè bàamu kutenkù mieke nè a kó diyètiri, ke pí nha n duó mbè bá be kóò m̀òu í feti, k̀è d̀è í tú wèè do d̀ò nkéfeti wènwè k̀è d̀èe d̀ò ti wàri ke yèmmè.

13 Di m̀m̀ǹni n k̀unti a borè nde, ke kpaá ke bo kutenkù mieke, ke bè náa nkè bè bo m̀ake n kó diwèi mediè.

14 M bè nàkému a kó tinàahti k̀è kutenkù kòbe bè níi bè í tú mèè kpéi nkutenkù kòbe k̀éndonnè m móm̀muo n yí tímè kutenkù kou.

15 N yí da báa nke yè nha bè dènnè kutenkù mieke, n yè nha mbè k̀anké oyeiwe nwe.

16 Bè í tú kutenkù kuu nkòbe, m móm̀muo n yí tímè kutenkù kou.

17 Wènkùnne be nè a náahti, a náahti tu tímóm̀m̀onhti nti.

18 A n t̀onni mèè boti kutenkù mieke mme mbè t̀ù̀ò nku mieke.

19 N duó m máa beè kpéi, k̀è d̀è bo yie nkè bè mènke ntu a kòbe.

20 N yí da báa mbeè máa kpéi, n da báammu nè bèè yóó keè a náahti k̀é nni ntá be kpéi.

21 N da báa nke tú bè ñwè nke d̀ò nhoniti omáa, mí nnè f̀s̀ nti d̀ommè k̀é nti taunè k̀è kutenkù bantè f̀s̀ò n t̀onnimè.

²² M bè duómumu tikpeti a n duós nti, kè bè bo ñwē nke dò nhoniti omáà m mí nnè fí nti dómme.

²³ Kè nní mbo be miéke kàa ñbo m miéke kè bè ñwē nke dò oniti omáà, kè kutenkùu bantè fíòò n tónnimè ke bè dás a n dós mèè botí.

²⁴ N cice n dás kè m borè a n duós mbè nde mbo, ke wúó n kpeti a n duós nti ke yé a n dákemè ke mu nyí dòò kutenkù.

²⁵ N cice a tú tímómwanti yiè nwe, kutenkù kòbe í da yé, mí mme nda yému, kè n tancòumbè yé ke dò nfíòò n tónni.

²⁶ M bè nàkému a tú wè ke yó nsoké ke bè benkú, kè bè nyé ke dò nha bè dás a n dós mèè botí, kè m bo be miéke.

18

Bè pñmè Yesu

(Wénté Matie 26:47-56 nè Mariki 14:43-50 nè Duku 22:47-53)

¹ Yesu náké memme kédeè, nè o tancòumbè kè bèe ité kékate Setināó kó kukó, kè kupúú makú dè bo, kè bèe ta ku miéke.

² Sudaasi wèè yóó fité Yesu ò do yému de kó kupúú, ke yé Yesu nè o tancòumbè do korimè òborè sàà.

³ Ikuós niùbè kó bekótibè nè Fadisīēbe kè bèe tónni behāāpòmbè nè ntihāāpònti tii bàà Kuyie ncīētè kè Sudaasii bè niitè kè bè to fitii nè dehāanne ke tōñe tikpārintenti.

⁴ Yesu me nyémè tii yóó ò tūākení, kòò tósno be borè kè bè beke ke dò: Di wanti we?

⁵ Kè bèe ò tēñné ke dò: Yesu Nansareti kou. Kè Yesu bè náké ke dò: Míwwe! Kè Sudaasi wèè ò fité kòò bè neínè.

⁶ Ò bè náké dii mōnni ke dò: Míwwe. Kè bè mbótiri ke duò.

⁷ Kè Yesu wēte kè bè beke ke dò: Di wanti we? Kè bè dò: Yesu Nansareti kou.

⁸ Kòò dò: N di nàkému ke tú mínwe, kè di wanti mínwe, yóumè betòbè kè bèe ité.

⁹ Memme kè òò kéndōnnè ò béi nti ke tú: N cice n yí fétinne a n duós mbè kóò mōu.

¹⁰ Kè Simāó Pierii kpate disie kékōú ikuós niùti dièwè tōnti toò youri. De kóò tōnti yètiri do tú Madikuusi.

¹¹ Kè Yesu náké Pieri ke dò: Nōnne a siè di nàrikú, a yèmmè dò m báá yà fèbòòfè n cice n duós nfèà?

Bè kōtenè Yesu Anni borè

¹² Kè behāāpòmbè kóò kōtii duós ndinùu tihāāpònti nè tii bàà Kuyie ncīētè kè bèe pñ nYesu kéboú.

¹³ Kè kété kóò kōtenè Anni, Kayifu cākú cīētè, wèè do tú ikuós niùti dièwè de benni.

¹⁴ Wèè Kayifu do náké Sifube ke dò: Dè bo nwenni oniti omáà bo kúmè kubotí kumōu kpéi.

Pieri nēnnimè Yesu

(Wénté Matie 26:69-70 nè Mariki 14:66-68 nè Duku 22:55-57)

¹⁵ Simāó Pieri nè Yesu tancòuntii tōu mōu, kè bè ñtū nYesu. Ikuós niùti dièwè né me nyémè Yesu tancòuntii tōu, kè wenwee ta.

¹⁶ Kè Pieri nkpaá ditowāà ke kari dibòri kè Yesu tancòuntii, ikuós niùti dièwè yé wèe yènni kénáké osapāà nwèè bàà dibòri kè Pieri bo ta.

¹⁷ Kè de kóo sapāà mbeké Pieri ke dò: A múnke í tú we ñniti kóò tancòuntii nweà? Kè Pieri dò: Ǿò! N yí ò tú!

¹⁸ Ke sś mmuséé mbo kè behāāpòmbè nè betōmbè kè bè tōtinne muhāá nke iiri, kè Pieri ncómmú òborè ke iiri.

Ikuós niùti dièwè beké ti Yesu o tié nyñkè

(Wénté Matie 26:59-66 nè Mariki 14:55-64 nè Duku 22:66-71)

¹⁹ Kè ikuós niùti dièwè beke Yesu o tancòumbè kpeti nè o tié nkpeti.

²⁰ Kè Yesu ò tēñné ke dò: N yí náké timati disòri, nh 55 ntiè ntifíntouti nè Kuyie ncīētè diētè miéke nke Sifube bēmōu 55 tí ndè.

²¹ Dè dómme kàa m bèkú? Beke nh 5 nnáá nke bèè bo, bè yému n náké ti.

²² Yesu béi memme kè kuhāāpònkú kùu ò tākénè kè kùu ò bèntè ke dò: Ikuós niùti dièwè nwe a náámmè memmā?

²³ Kè Yesu dò: Kè m béi tiyèiti nti benke tii tu tiyèiti? Kè m me béi tisāàti nti ba nte kàa m poté?

²⁴ Memme kè Anni yóu kòo nkpaá boú kòo ò duónko ikuós niùti dièwè Kayifu.

Pieri nēnnimè Yesu

(Wénté Matie 26:71-75 nè Mariki 14:69-72 nè Duku 22:58-62)

²⁵ Kè Simōō Pīeri ñdè kpáá ke iiri, kòò màùu wēte kóò beke ke dò: A í tú we ñniti kóo tancòùnti ñwéá?

Kè Pīerii ò nènni ke dò: N yí ò tú.

²⁶ Kè ikuú ñiùti dièwè kóo tǎnti, Pīeri dàte wèè toò cǐtè kouu béi nke dò: N do da yàmu kàà ò neínè kupúú mièke.

²⁷ Kè Pīerii wēte kóò nènni ke dò: N yí ò yé. De mǎnni kè tekotee kuú.

Pidati bekénèè Yesu

(Wénté Matie 27:1-2, 11-14 nè Mariki 15:1-5 nè Duku 23:1-5)

²⁸ Kè Yèè íténè Yesu Kayifu cǐtè, kóò soónnè kùmàndáà cǐtè kè dè kpáá uu, kè Sifubee yete mutarimú bè yàà bo sǎù mènè kpéí mbemáà képaà ndiyentébanii kó mudii.

²⁹ Kè Pidatii yènni ké bè beke ke dò: Di yé nhoniti yie ñcàke ba?

³⁰ Kè bèè ò tǎnné ke dò: Kòò do í càke dèmarè, ti na bá nhò kòtènni a borè.

³¹ Kè Pidatii bè nàké ke dò: Túóténè we, kóò bekénè di mómmòmbe di kuú dòmmè. Kè bè dò: Ti kó ikuú í yie nti kuómè òmàù.

³² Kè dè bo yie nkè dèè doò Yesu do yé nhò yóó kú mùù kǔù.

³³ Kè Pidatii ta kudieku kényú Yesu kóò beke ke dò: Fǒǒ tu Sifube kóò kpààtàà?

³⁴ Kè Yesu ò tǎnné ke dò: A m bekú nè amáà ndaà? Kè betòbè bèè yé nha m beke?

³⁵ Kè Pidatii ò tǎnné ke dò: N túmu Sifua? A botí kàbe nè ikuú ñiùbè kó bekótibè bèè da kòtènni m borè. A càke ba?

³⁶ Kè Yesu ò tǎnné ke dò: N kó tikpàti í tú kutenkú kuu nkpeti, kè ti do nti ntú, n kàbe na mbàaomu bá Sifube bá m pí. N kó tikpàti me nyí tú kutenkú kuu nkpeti.

³⁷ Kè Pidatii ò beke ke dò: A tú okpàati nwe yáa ba? Kè Yesu ò tǎnné ke dò: A ti mbéi, n tú okpàati nwe ke kòtèni kutenkú, kè bè m peité kè m bo nàké timómmònti. Bèè dó timómmònti bèè kemmu n ndáànti.

Bè do yèmmè bèè kuw Yesu

(Wénté Matie 27:15-31 nè Mariki 15:6-20 nè Duku 23:13-25)

³⁸ Kè Pidati dò: Ba ntú timómmònti? Ò béi mmemme kényé kékote Sifube borè ké bè nàké ke dò: N yí yà oniti yie n càkemu ke dò nti ò kùu.

³⁹ Kéndonnè di kó ikuú mièke di òó duómmè kè n fīi nkukpetínkú makú diyentébanii yie, di dó n fīi nSifube kóo kpààtàà?

⁴⁰ Kè bèè wekú ke dò: Ti í dó a fīi nyie, ti dó a fīi mBarabaasi nwe!

Barabaasi me ndo tú onitikòùti nwe.

19

Bè dòmmè Yesu ipo kó dipii

¹ Menème kè Pidatii duú nkè bèè puotí Yesu yedá.

² Kè tihāpòntii duàke ipo kó dipii kóò òò, kóò dàtinnè diyaàbòri wūōri.

³ Ke ní tóōnni kóò òu nke dò: A kpernáà Sifube kóò kpààti? Mbo sáà! Kóò bèntè.

⁴ Kè Pidatii wēte kényènni ké bè nàké ke dò: N yóó ò dènnemu kè di banté n yí yàmè ò càkemu ke dò nti ò kùu.

⁵ Kè Yesu yènni ke óké ipo kó dipii ke dáátí diyaàbòri wūōri, kè Pidati dò: Ntèné we!

⁶ Ikuú ñiùbè kó bekótibè nè tihāpònti tii bàà Kuyie ncǐtè kè bèè yà Yesu kèpīèké ke dò: Baaké we kudapààti! Kè Pidati dò: Túóténè we di mómmòmbe kébaaké! Mí n yí yà ò càke mù ke dò nti ò kùu.

⁷ Kè Sifubee ò tǎnné ke dò: Ti kó ikuú tú ò dò nkékuomu, ò yī mènè kpéí nhò tú Kuyie mBire.

⁸ Kè Pidatii keè de kó tináànti kè kufōwáà nhò auté.

⁹ Kòo wēte kèta kudieku kébeke Yesu ke dò: A yènni de?

Yesu me nyí nhò tǎnné timati.

¹⁰ Kè Pidati dò: A í dó ké n tǎnné timatàà? A í yé ke dò m mǎke muwērímú ke bo na ke da fīi, ke mǎke muwērímú ke bo na ke da baakáà?

¹¹ Kè Yesu ò tǎnné ke dò: A na bá mmǎke muwērímú mamù n yīnkè kè Kuyie ndo í mù nda duú. Dèè kpéí nte wèè m pí nke da duú nkòo kó meyei ndeunè a kōme.

¹² De mǎnni kè Pidati ndó kèfīi nYesu, kè Sifubee pīèké ke dò: Kàa ò fīi nha í dó okpàati dièwè Sesaa, weè tú omáà okpàati, ò yete Sesaa kpèti nti.

¹³ Kè Pidatii keè de kó tináànti kédenneni Yesu kékari obeénkari ñnkè, bè tú dè dibòri bè ce di. Nè ebèdee kó tináànti: Kabata.

¹⁴ Dè do tú diyèè sǎnni yie ndi kè diyèè còrímú yeyo kè dè né bo wenté diyentébanii. Kè Pidatii nàké Sifube ke dò: Ntèné di kóo kpàati.

¹⁵ Kè bèe píéké mediè nke dò: Baaké we! Baaké we kudapāātí Inkè! Kè Pidati dò: M baaké di kóo kpààti kudapāātáá? Kè ikuú niùbè kó bekótíbè dò: Tí í mọke okpààti tòu mọu kè dè í tú Sesaa.

Bè baakémè Yesu

(Wénté Matie 27:32-44 nè Mariki 15:21-32 nè Duku 23:26-43)

¹⁶ Menìme kè Pidatii bè duó n'Yesu kè bè ñkòrinè ke bo baaké.

¹⁷ Kè Yesu ñtò o dapāāti kétuoke dibòri mari bè tú di kuyukóú, nè be kó tináànti mieke Kodikotaa.

¹⁸ Deñde bè baakémè Yesu kudapāāti nè benitibè mabè bédébè, kóò soó mbe cuoke.

¹⁹ Kè Pidatii duó nkè bèe wàri tedabesè ke dò: Yesu Nansareti kou, Sifube kóò kpààti, kédanne kudapāāti yómmè.

²⁰ Bè do baaké dè Yesu do í dètirinè dihei. Bè do wàri ebefee nè datèè nè kereki nwe kè benitibè péu mpènkú ke tí kàà.

²¹ Kè ikuú niùbè kó bekótíbèe náké Pidati ke dò: A na bá nwàri ke yí Sifube kóò kpààti, wàri ke dò ò yè nhò tú Sifube kóò kpààti.

²² Kè Pidati dò: N wàri tí tìnti.

²³ Kè tihāpàntii baaké Yesu kédeé kététe o yàati yecúo yènáà, bá kù nè nu kpeti, kè dè nkpaá o yaàbòri dieri dii í mọke kuyí.

²⁴ Kè tihāpàntii náké títobè ke dò: Tí báá kété di nyaàbòri, tí tūú tété kéyà wèè bo di di.

Menìme kè dèe dòò tí wàri ke yèmmè tì tu: Bè totí n yàati ke tūú n yaàbòri dieri tété. Tihāpàntii do me ndòò.

²⁵ Kè Yesu yó nè o yó nantè nè Maari Kodopaasi pokú nè Maari Makitadaa kou, kè bè còmmú Yesu dapāāti také.

²⁶ Kè Yesu ñwúó nho yó kòò pekénè o kóò tancóuntí ò dós wè mediè, nkòò ò náké ke dò: N yó, nte a biré.

²⁷ Ke náké o kóò tancóuntí ke dò: Nte a yó.

Menìme kòò ò tùóté kékonnè.

Yesu kumè

(Wénté Matie 27:45-56 nè Mariki 15:33-41 nè Duku 23:44-49)

²⁸ Yesu me nyémè ke dò ndemou dè dòò kèbéi nke dò: Sinéyèi sii m bo, kè dè bo dòò tí wàri ke yèmmè.

²⁹ Ke sís ndidúú mari dè ñkú ke píéké menéyāā nkè tihāpàntii méú disòsùú me mieke kécao isòpú kó kudóú kéyoutoo kétuú n'Yesu niù.

³⁰ Kòò sūste menéyāā nke béi nke dò: Demou dè dòòmu.

Ke sinned o yuu kékú!

Kuhāpànkú kūmè Yesu pikú dikpānni

³¹ Dè do tú diyèe sanni ndi kè dè né bo wenté teomputè, kè Sifube nyèkú teomputè bo nsómmè bè kpaá idapāāti Inkè. De kó teomputè do náánè diyentébanni ndi, kè Sifube mào Pidati dinùú ke bo píé bè baaké bè tààke, kè bè cūñní.

³² Menìme kè tihāpàntii kote kèpíé bè baakénè bè Yesu be tààke.

³³ Ke tuoke Yesu boré kénsó nhò ku, bá bè í mpié o tààke.

³⁴ Kè kuhāpànkú makúu kúú o pikú dikpānni kéduate, menie nnè meyíi nkè dèe yènní.

³⁵ Wèè dè yà wèè náà nkòo náà nti tú timómmonti, ò yà tí ò tí nnáá nkè dè bo yie nkè di ntá.

³⁶ Dè dòò tí wàri ke yèmmè mme tì tu: Bè í yóó kéété o kóú mari.

³⁷ Kè títeti wàri ke tú: Bè yóó yámu bè dùute wèè pikú.

Bè kūnnémè Yesu

(Wénté Matie 27:57-61 nè Mariki 15:42-47 nè Duku 23:50-56)

³⁸ Dè dòò memme kédeé, Sosefu Adimatee ei kou wèè do tú Yesu kou kè dè sòri, ke yé ò do demè Sifube, kòò kote kémmò Pidati dinùú ke bo títóte Yesu. Kè Pidatii yie, nkòo kote kóò títóte.

³⁹ Níkodemmu wèè do kote keyènkè maké kéyà Yesu kóò múnkèe kote, ke to tūdàari kóò kòarene mutie mùú ò nte kóo cí báá pààke mecāā. De kóò tūdàari do bo mbo cidóobè sipisitaati.

⁴⁰ Bedé kè bèe títóte Yesu kédeò Sifube òò dòòmè, kóò pòú ntiyàati kéyòare tūdàari.

⁴¹ Bè do baaké dè Yesu, dè do tókéne kupúú makú nku, kè kufóti pànkú makú dè bo bè mu nyí tanné kú òmòu.

⁴² Dè do yóó wenté teomputè nte, kè deè nte kè bè ndó mecāā, de kó kufóti né me ntókéme deboré, kè bèe dè nhò dọ.

20

*Kufɔtikperɪ**(Wénté Matie 28:1-8 nè Mariki 16:1-8 nè Duku 24:1-12)*

¹ Dimáasi kó kukūnwentóo kè dè nkpaá ke uu kè Maari, Makitadaa èi kouu, kote kufɔti kénsó nditári pòdte.

² Kòo coké kèwɛte kénáké Piəri nè Yesu tancóuntì tòu Yesu dó wè ke dò: Bè kütému ti Yiè, nti me n yí yé bè ò yímè.

³ Piəri nè Yesu tancóuntì tòu kè bèe íté kénkəri kufɔti

⁴ ke cokú kè Yesu tancóuntì tòu diénnè Piəri kétuáke kufɔti,

⁵ késíéké kèyà tiyàati bè do pǎũ nti Yesu kè ti duó ò me nyí nta.

⁶ Kè Simoo Piərii tuókèni kéta kèyà tiyàati bè pǎũ nti Yesu kè ti duó ketenkè.

⁷ Kè kuyàákú kùu do fi ndiyuu kè kú kpéú ke cǎa nke duó.

⁸ Kè Yesu tancóuntì tòu wèè do niitè kétuáke, kòò múnkèe ta kèyà kéntá.

⁹ (Yesu tancóumbè mu ndo í banté tii wári ke tú: Yesu do nkéyánté.)

¹⁰ De kó difɔnkúò kè Yesu tancóumbèe kò.

*Yesu yàntémè**(Wénté Matie 28:9-10 nè Mariki 16:9-11)*

¹¹ Kè Maari kpaá kécómmú kufɔti bènni ke kuó, nke sǐnné késíéké

¹² kèyà Kuyie ntɔrè yèdèé kè yè dàátí tiyaàpéítí ke kari bè do dóu ndè Yesu, dii nho yuu do duó dè, dítèri o naàcèi do borè.

¹³ Kè yèe ò beke ke dò: Onitipòkù a kuànnè ba? Kòo yè tɛ́nné ke dò: Bè tùóté n Yiè nwe, m me nyí yé bè ò yímè.

¹⁴ Ó béi mèmme kèwɛte kèyà Yesu kòò còrímú, ò me nyí nhò banté.

¹⁵ Ke Yesu ò beke ke dò: Onitipòkù dè dòmmè kàa kuó? A waà nwe?

Kòo yèmmè ñdo okūnyóòrìwè nwe, ke dò: Kè fǔó ò tùóté, m benke a ò dóu ndè kè n kote kóò tùóté.

¹⁶ Kè Yesu ò yu ke dò: Maari!

Kòo bunnáó ke dò: Okóti! Nè be kó tináahti mieke dabunnii!

¹⁷ Kè Yesu ò náké ke dò: Bá n kááké, m mu nyí dèke n cice borè. Kote kénáké n kòbe ke dò: N deèti n cice borè nde, wèè tu di kóo cice, Kuyie nkùu di te.

¹⁸ Kè Maari Makitadaa èi kouu kote Yesu tancóumbè borè ke dò: N yàmú ti Yiè.

Kòo bè náké wè ò náké ti.

*Yesu benkemè omáá o tancóumbè**(Wénté Matie 28:16-20 nè Mariki 16:14-18 nè Duku 24:36-49)*

¹⁹ De kóò dimáasi kó kuyuoou kòo tancóumbè ntíkú tɛ́cɛ́tè matè mieke, ke kpetínné yebòrè ke pǎá, mbè dé mèè kpéi nSifube, kè Yesu taroo kécómmú be cuokè ke dò: Kunaatí ndi bonè!

²⁰ Ó béi mèmme kédeè kébenke o nou nè o píkú kè diwèli bè pǐ mbè yàmè be Yiè.

²¹ Kè Yesu yíe kèbéi nke dò: Kunaatí ndi bonè! N cice n tǎnni mèè boti m me ndi tǔ.

²² Ó béi mèmme kédeè kéfuute be ñnkè ke dò: Còuténè Muyaánsààmù.

²³ Di bo cǐé mbè be yei mbè bo pété mecǐémmè, kè di í cǐé mbè be yei, mbè báá pété mecǐémmè.

Yesu kpannèmè Tomaa ò í tàmè

²⁴ Dè do sǐ nTomaa, Yesu tancóumbè kóò mǎu, bè tu wè Didimmu í dè bo.

²⁵ Kè Yesu tancóumbè tǎbèe ò náké ke dò: Ti yà ti Yiè.

Kè Tomaa dò: Kè n yí yà sikǎũ kó yebòrè o nou ke baá n nóm̄bii, kè n yí baá n nóm̄bii o píkú m bá n tá.

²⁶ Kè dè mòmke seménni òmáá kè Yesu tancóumbèe wète kǐtíi nkudieku mieke kè Tomaa ndè bo, kè yebòrè kpetí ke páké, kè Yesu taroo kécómmú be cuokè ke dò: Kunaatí ndi bonè!

²⁷ Kédeè kénáké Tomaa ke dò: Youtení a nòutè kébaá a nóm̄bii yebòrè, ke baá m píkú kéntá ke bá nyíèkù.

²⁸ Kè Tomaa kuónko ke dò: N Yiè! N kó Kuyie!

²⁹ Kè Yesu ò náké ke dò: A n yàmú ke tá. Dè ñnaati bèè í n ya ke tá.

³⁰ Yesu dòòmú tidietí péu kòo tancóumbè yà, bá ti í wári dipátíri dii mmièke.

³¹ Tii nwári kè di bo banté Yesu Kirisi túmè mme Kuyie mBire ké nhò tá kèpété mufòmmu.

21

Yesu benkemè omáá o tancóumbè Tiberiyati nie nnùu

¹ Kè Yesu wète kébenke omáá o tancóumbè Tiberiyati kó menie nnùu.

² Nte ò bè benke mènè botí omáà: Simṓo Pieri nè Tomaa bè tú wè Didimmu nè Natannayeerri Kanaa Kadidee kó kutempē nkou, nè Sebedee kó ibí, nè Yesu tancsũmbè tabè mabè bédébé kè bè ntíkú.

³ Kè Simṓo Pierii bè nàké ke dā: M bo kote muyĩmpĩmmù.

Kè betòbè dā: Ti bo nneí.

Kè bèe kote kényié nke buò, mbá bè í pĩ mmũmamù.

⁴ Dikũnweñní kè Yesu ñcóm̃mú menie nnùù bá o tancsũmbè í nhò banté.

⁵ Kè Yesu bè beke ke dā: Bedapambè, di pĩ nsiyĩà? Kè bè dā: Jò, ti í pèté.

⁶ Kòo bè nàké ke dā: Bønnè muditĩmù kubakú you bíéké di bo pété.

Kè bèe bo nké siyĩ pĩe mmedie, bá bè í nna ke mù dènnení.

⁷ Kè Yesu tancsũnti ò dō wèe nàké Pieri ke dā: Ti Yiè nwe.

Kè Simṓo Pierii ti kèè ke dáátí o yaàbòri ke yé ò do í dáátimè mùmamù, kédoroo menie mmieke kéndèiti.

⁸ Kè Yesu tancsũmbè tabè nkériní nè kudabekù ke yĩá muyĩnditĩmù kè siyĩ piéké. Bè do í dètirinè menie nnùù, dè do bo mmàke métiri tekòutè (100).

⁹ Kè bèe yènní kèyà muháá, nké siyĩ àũ mu ñnké nè pèé.

¹⁰ Kè Yesu bè nàké ke dā: Deitenèní siyĩ di pĩ nsi.

¹¹ Kè Simṓo Pierii ta kudabekù kécũũnní muyĩnditĩmù kè siyĩ diesi piéké, ke bo tekòutè nè sipísinũmmù nè sitáati (153), nè memme muyĩnditĩmù í nkèté.

¹² Kè Yesu bè nàké ke dā: Kòtenèní kèdi.

Ò tancsũmbè kòò mǎu me nyí ndáátí kòò beke ò tú wè, bè do bantému be Yiè nwemè.

¹³ Kè Yesu tóónní kétúóté pèé kè bè duò, kè bè duónnè siyĩ.

¹⁴ Kuce metáammè mme Yesu yáñté kèbenkemè omáà o tancsũmbè.

Yesu bekemè Pieri kuce metáati ke tú: A n dǎà?

¹⁵ Bè di dii mǎnni kédeè kè Yesu beke Simṓo Pieri ke dā: Simṓo Isāā kó debire a n dǎ kè dè pèéte betòbàà? Kòò dā: Èè n Yiè a yému n da dǎmè. Kè Yesu ò nàké ke dā: Cèmmù m pebí.

¹⁶ Ke yíe kòò beke kuce medérimè ke dā: Simṓo Isāā kó debire a mènke n dǎà? Kòò dā: Èè n Yiè a yému n da dǎmè. Kè Yesu ò nàké ke dā: Cèmmù m pe.

¹⁷ Kè Yesu wète kòò beke metáammè ke dā: Simṓo Isāā kó debire a yè nha n dǎà? Kòò dā: N Yiè, nha yému demou. Kè Pieri yèmmèe caarè Yesu wète kòò bekemè kuce metáammè ke tú: A ndǎà? Kòò dā: N Yiè a yému demou, ke yé n da dǎmè. Kè Yesu ò nàké ke dā: Cèmmù m pe.

¹⁸ N da náá mǎmmuò nwe. A do kpaá ke be ndii mǎnni ke yii a naàkñfè amáà ndi, ke kòri a dǎ kè. A bo kóté dii mǎnni ke nú nyuo a nou nsi kòò tǎu fè nda yii, ke da kòtenè a í dǎ kè.

¹⁹ (Yesu náá memme ke benkú Pieri yóó kú mùù kũũ mboti nku ke déúkũnne Kuyie nyètiri.) Kédeè kòò nàké ke dā: N tũnne.

Yesu nàké tí Isāā kpéi

²⁰ Kè Pierii wèéte kèyà Yesu tancsũnti ò dō wè kòò kèriní, (wèè do ò beke bè yo ndii mǎnni diyentebanni kó mudii ke dā: N Yiè, we nyóò da fité?)

²¹ Kè Pierii beke Yesu ke dā: N Yiè, yie ntá, o kpéti yó ndòmme?

²² Kè Yesu ò tèñné ke dā: Kè n dō we nfòu kè n yàa wètenèní a kpéti í bo, fí ní nni ntũ.

²³ Kè de kó tináañtĩ pité be cuokè, kè bè dā de kòò tancsũnti í yóó kú. Yesu me ndo í nàké Pieri ke dā wè í yóó kú, ò do yí: Kè n dō wè nfòu kè n yàa wètenní, a kpéti í bo.

²⁴ Wèè tancsũnti mǎmmuò nweè béi nde kó tináañtĩ, ke tí wàri, kè tí yé tí tumè timómmònti.

²⁵ Yesu do pĩĩmu mutámmù tẽmù, kè bè yè mbè bo tí wàri timou yepáte mieke, n yèmmè dō kutenkù báá pété kù bo yè dǎu ndè.

Yesu Tārè tōmmú pátírí Di mpátírí tò tìi náàntì

Yesu tārè kó dipátírí sòténè tináànsààti kpɛye kó tináànti nti. Duku dòdòtóri diewè Pòori népo, ò do neitinè wè weè wàri de kó dipátírí (Kòdàasi 4:14). De kó dipátírí mieke yenáànkékè yèè tí náá mMuyaánsààmù pī mmùù tōmmú yè sūmu.

De kó dipátírí dii tí náá nKírísi kòbe tīrè keté mèè botí Sifube cuokè kékétenè Sedisadèmmu bèè tu Sifube. Nè bèè í tú Sifube: Kòdenti nè Āntiyòsi nè Fídipu. De kó dipátírí dii tí náá mbè do màánè ì dièti mesàà nKírísi kòbe tīrè yepànyè mieke, nè Muyaánsààmù do bè niitè kè bèè tí tūntè mèè botí.

Di mpátírí náànti dúò ke dōmmè

1. Muyaánsààmù cùténímè nè Kírísi kòbe tīnni ketémè Sedisadèmmu 1-12
2. Pòori itémè Kuyie nnáànti náammù 13-28

1 N népo Teofiiri, m pátírí ketirí mieke n da nàkémù Yesu pī mmùù tōmmú mumòu nè ò tié nti benitibè nè ò keté ndii yie o tōmmú,

2 kéntò kétuakenè Muyaánsààmù ò niitémè kòò dúò nho tannò o tancòumbè ò tãátè bè ke ité kédeke kéĩnkè.

3 O kũũ nkó difǎnkúò kòò mbè benkú omáà nè mebenkùmè péu mèè benkú ò fòùtemè, ke dò yewe sipísínàà ke bè náá nKuyie nkpaàtiyuu kpeti.

4 Diiyè mari ke sǎ mbè yo nke Yesu bè nàké ke dò: Di báá dèténè Sedisadèmmu, dí nkari ke baà n cice do yè nhò yóó di pà dè, n di nàké dèè kpéí.

5 Isáà do di àà bātèmmù, nè menie mme yewe sánpó mieke bè bo di ànné bātèmmù nè Muyaánsààmù.

Yesu dèkemè kéĩnkè

6 Kè bèè ò beke ke dò: De mǎnni ndi a yóó fíímmè Isidayeεribe kó dikpaàtiyuuà?

7 Kè Yesu bè ténè ke dò: Di kpeti òake, di bo yǎtémè de kó yemàrè nè de kó yewe, n cice Kuyie nkumómmonku kuù dǎú nde kó yemàrè nè de kó yewe.

8 Kù bo di dúò mmuwérímù, kù bo cùúnni Muyaánsààmù di ínkè kè di náá mbèè yo nnáá n kpéí nSedisadèmmu mieke nè Sudee nè Sammarii de kó ketenkè kemòu mieke nè itemmànke imòu miekoo.

9 Ò tí mbè nàké dii mǎnni kédeè kéíté kéndèèti kéĩnkè, kè bè nhò búò kè diwetiri marii ò dàtínko.

10 Kè bè nkpaá búó, kéyá benitibè bèdèbè kè bè dàátí tiyaápéiti kékòteni be borè kébéi nke dò:

11 Kadidee kó benitibè dè dōmmè kè di cōmmú ke búó kéĩnkè? Yesu ité mèè botí di cuokè ke dèke kéĩnkè ò yóó wèteni mèè botí.

12 Memme kè bèè ité Odifé tãri kèwèteni Sedisadèmmu. De kó ditãri do í dètirinè Sedisadèmmu, dè do bo mbo cidòmétiri òmáà ndi.

13 Bè tuòkeni dii mǎnni kédeke teçtètè bè sǎ tii ntèè mieke. Nte o tancòumbè bèè do mbe be yètè: Pieri nè Isáà nè Isaku nè Āntidee nè Fídipu nè Batidemii nè Matie nè Isaku Adifee kó debire nè Simòò Sedòtibe kó ditínni kou nè Sudi Isaku kó debire.

14 Kè benitipòbè mabè múnke ndè bo nè Maari Yesu yǎ nè Yesu neí, bemòu kè bè nwè nke báá nKuyie nè meyèmmè mèmáá.

Wèè còuté Sudaasi kó difǎtirí

15 Diiyè mari ke sǎ mbè tó tikú, ke bo ntùòke tekòutè nè sipísidé (120), kè Pierii béi nke dò:

16 N kòbe Muyaánsààmù do niitè Dafitii kòò wãri tí Sudaasi kpéí, nwèè niiténí bèè pī nYesu tí dò nkédàòmù.

17 Sudaasi do tú tí kou nwe kè tí wè nke pī mmutōmmú.

(

18 Kòò yè ke donténè kupaku o yei nkó idíítí, ò nùnné dè omáà, ke donní ke pǎnte, kòò nauti cìtè cìtè.

19 Kè Sedisadèmmu kòbe bemòu yǎtè de kó tináànti ke yu de kó kupaku ke tú: Mukũũ nkó kupaku. Nè be kó tináànti Akedidamaa.)

20 Tí wàrimu Yesáà mpátírí mieke ke tú:

O cǎtè bo náá nkudobonkù,

bá òmòu ténke bá ntè à,

kòò tǎu mòu còuté o fǎtirí.

21 Dè dò ntí yá onití mòu nwe wèè do ti bonè Isáà àà dii mǎnni bātèmmù,

- 22 Kéntò kétuòkenè Yesu dèkemè keĩnkè, kòo ti wènnèné kè ti nnáá nYesu kumè ke yaánté.
- 23 Kè bèe deite benitibè bedébé, Sosefu bè do tú wè Baadisabasi kóò yu ke dò Susituusi nè otòw mòu bè tu wè Matiasi.
- 24 Kédeè kébántè Kuyie nke dò: Ti Yiè nfóò yé benitibè yèmmè, a tí benke a tãáté wè benitibè bie mmieke,
- 25 kòo còuté Sudaasi fõtìrì, ò yóu di, ke kòte o kó kuce.
- 26 Kè bèe tãu tétè kè tétée do Matiasi ìnkè, kòo wènnèné Yesu tõe tèpiítè nè dimáà.

2

Muyaánsààmù cùténímè

- 1 Kè Pántikoti kó diyie nyóó tuàke, ke ś mbè tikù dibòrì dimáà.
- 2 Kè nyóó daate kékeè kutoweku makù kè kù cutiní keĩnkè ke donnè kuyaakperíkù, ké bè kpéttè bemòu bè kàri tèè c̄fètè mieke.
- 3 Kè bèe ya ihããdem̄bii kè ì donnè inóndie nkéntotírí ke commu be ìnkè.
- 4 Kè Muyaánsààmùu bè píe, kè bèe keté kénnáá ntináãcãnti.
- 5 Dè do s̄ nSifube beè iténí titenti timòu ke kòtení ke bo Sedisademmu. Bè do tú bèè dé bèmbe Kuyie.
- 6 Bè kèè dìi m̀nni kutoweku ke tínní, kè dèe bè di mediè nke yé bá wè ò do yomè kè bè nàà nho kó tináãnti móm̄m̄nti.
- 7 Kè dèe bè kpeí mediè, kè bè mbè wùò nke tú: Dè í dò nKadidee kòbe mbe bemòu?
- 8 Dè né dómme bá wè kòò yo bè nàámmè o kó tináãnti?
- 9 Tí mieke kè bèmabè bonní Paditi kó ketenkè: Medii nè Medammu Mesopotamii nè Sudee nè Kapadoosi nè Põõ Asii kó ketenkè mieke.
- 10 Nè Fidisii nè Pãnfidii nè Esibiti nè Dibii kòbe mabè bèè tókénè Sidenni, kè bèmabè bonní Odommu, kè betòbè tu Sifube móm̄m̄mbe nè bèè tũ nSifube kó kuwedounce nè Kereti kòbe nè Adabii kòbe.
- 11 Nè memme kè ti yo bè nàámmè bá wè ò kó tináãnti ke sãnti Kuyie nku dieti kpéí.
- 12 Kè dèe bè di mediè, bè í nya bè bo béi nti, kémbékú betòbè ke tú: Ba mbotí nku die?
- 13 Kè bèmabè mbè dáú ke tú: Bè muó mmenaà nnatimè mme.

Pieri náké ti Muyaánsààmù cùténí dìi yiè

- 14 Kè Yesu tõe tèpiítè nè yèdèé ité kécóm̄mù, kè Pieri nnáánnè dif̄nni mekperímè ke tú: Díndi Kadidee kòbe nè bèè kó dimáà kòtení Sedisademmu mieke! Kétténè kékeè n yóó di náké tí.
- 15 Di yèmmè bá ndò mbenitibè bie mmuó mmenaà, diyie kpaá ke bemmu.
- 16 Kuyie pãnáãnti náãntò Sowèri do náké tí tii dò. Tii tu:
- 17 Yèwe sonye mmieke m bo cūñnì Muyaánsààmù benitibè bemòu ìnkè, di kó bedapàmbè nè di kó besapàmbè bo náá m pããnáãnti náãntbè. Kè bebémbè ñyau mebenkùmè. Kè bekótibè ñyau tidòuntì.
- 18 De kó yewe mieke m mènke yóó cūñkomu n Yaá n kó benitibè bemòu ìnkè, benitidaabè nè benitipòbè kè bèe náá m pããnáãnti náãntbè.
- 19 M bo dòò tidie:ti keĩnkè nè ketenkè, meyi nne muháá nè kuyukú diekù dè bo mbo de kó diyie.
- 20 Diyie bo soute, kòo tãnkùu wũsté kéndò meyi, kè ti Yiè nkó diyie dièri né na kétuòkení, dìi duò tikòmbùòti.
- 21 De m̀nni wèè bo kúonnè ti Yiè nKuyie nhò bo cooté.
- 22 Díndi Isidayeeriibe kétténè kékeè n yóó di náké tí. Yesu Nansareti kou Kuyie ndi benke wèè mieke ku wérímù, kòo dòò tidietì, di móm̄m̄mbe kè di ya.
- 23 Bè we ndi fiténè Kuyie ndo tí yému nè dim̀nni, kuù duó nkè tí dòò, kè di ò duó mbèè í yé Kuyie nkè bè ò baaké koò kùò.

24 Kè Kuyie nduós nkòò yànté, kè kù ò deeténè mukũ nkó iwēī, ke yé mukũ ndo í dommè mù bo na kóò plíné muwērímù.

25 Dafiti do nàké weè kpéí nke dò:

M búás n Yiè sáà,
ke yé we m bonémè m báá kpeute.

26 Deè te kè n yèmmè naati,
kè n diènnè diwèl.

27 Ke yé ke dò mbá kè n ku,
m bá nkpaá kufōti mieke.

Ke yé a í yóó yómè a kou kòo pāake.

28 A m benkemu mufōmmu kó kuce,
ke yóó nni mbonè ke n duó diwèl.

29 N kòbe n dós ke di náké ti yààri Dafiti kpéí nke, ò kúmu, kè bè ò kũnné kòo fōti kpaá bo nè yienni.

30 Ò do tú Kuyie mpāānāanti náanò nwe ke nyé ke dò nKuyie mbéi ke tú kù yóó kanne o yaábire marè o kpāātíkari ìnkè.

31 Dafiti do náá nKirisí yóó yántémè mme ke tú:

Ò í yó nkpaá kufōti mieke.

Ò í yóó pāake.

32 Weè Yesu nwe Kuyie nduómmè kòò yànté tímou kè ti ò yà.

33 Kè Kuyie nhò túóté koò kànnè kubakù you, koò duó Muyaánsààmù kù do nàké mùù kpéí, kòò mù nti duonni, deude di kèèmè ke dè yà.

34 Dafiti í dèke kèìnkè ke nē bēi nke dò:

Kuyie nnàkému n Yiè nke tú:

Nkari m bakù you,

35 kè n yàa da duó nha kpaǹtídèntòbè
kàa bè cùuti.

36 Isidayeeriibe di tũ mbanté ke dò nYesu di baaké wè kudapāātí ìnkè, Kuyie nwe ndòò ti Yiè nti deetiwe.

37 Bè kèè dii mōnni de kó tināanti kè tii bè kàáké mesàà, nkè bèè beke Pieri nè Yesu tōrè teyè ke dò: Ti kòbenè ti dò nkédòò ba?

38 Kè Pierii bè nàké ke dò: Ceetenè kè bè di ànné bàtèmmù nè Yesu kó diyètiri, kè Kuyie ndi cīè ndi yei nke di pā Muyaánsààmù.

39 Ke yé kù béimmè de kó tināanti dii kpéí, nè di bí, bèè bo die nnè bèè dētiri. Nè betòbè ti Yiè nKuyie nyóó yu bè.

40 Kè Pieri mbè náà ntināanti teti péu ke yáúkunko be kōnti ke bè tiè nke tú: Yiénnè Tināansāati kēyatēnē dimāā benitiyeibe bie.

41 Bèè yie nho náanti kè bèè bè ànné bàtèmmù kè bè nsū, be bo ntùòke sikòupisitaati (3000), kè bèè wēñnénè Yesu kòbe de kó diyie.

42 Ke ní nkémmù Yesu tōrè bè náà nti nè be yèmmè memou, kénwè nke yo nke yonnè Mudisààmù, ke báá nKuyie.

Kirisí kòbe ketibè kó mufōmmu

43 Kè Yesu tōrè ndòori tidieti nè mebenkùmè péu nè de kpéí nkè benitibèe yote Kuyie.

44 Kè Kuyie nkòbe ntiku sáà, kè wèè mōke dè bè nde wē mbermou.

45 Kè bè nfiti be kperè nè be paa nke totiri nè bèè kpa bá wè dè ò bèkùmè.

46 Ke ní ntíkú ke bo Kuyie ncīètè ke báá nKuyie, ke wē mmeýèmmè memāa ke yo mbetòbè cēī, ke yonnè Mudisààmù.

47 Ke sántí Kuyie, nkè benitibè bəmou be dós kè ti Yiè mbè yèúti yewe yemou ò deetè bè.

3

Pieri nè Isāa bè miekunnemè kuhòkù

1 Diyie mari, diyie tũntè dii mōnni Pieri nè Isāa kè bè nkòri mubáammu.

2 Ke nsó nhoniti mōu kàri ke tú kuhòkù nè bè ò peitémè, kè kù kàri Kuyie ncīètè kó dibòri bè tú di disàari. Bè do kù tounimu yewe yemou ke kanninko deborè kè kù bo mmóú idiítí bèè taà mubáammu.

3 Pieri nè Isāa kè bè ntati kè kùu bè mōo idiítí.

4 Pieri nè Isāa kè bè nkù wùò nkè Pierii kù nàké ke dò: Ti wénté.

5 Kè kùu bè wènté kè ku yèmmè ñdò mbè yóó kù pā dèmarè nde.

6 Kè Pierii kù nàké ke dò: N yí mǎke idíítí ke bo da pǎ, m mǎke dè, m bo dè nda pǎ. Nè Yesu Nansarèti kou kó di yètìrì íté kékété!

7 Ke pí nku nàtùtè youte, kényínní, dende bàmbà nkè ku naàcèi nè ku báá nkè dèe kpenke.

8 Kè kùu puu kécómmú, kénéinè Yesu tǎrè, kè bèe ta Kuyie ncíètè, kòo ncenti ke yǎnku, ke sánti Kuyie.

9 Kè benìtìbè bəmou nhò wùó, kòò cènti ke sánti Kuyie.

10 Bè banté dii mǎnni ke dò nwèè do kari wenwe Kuyie ncíètè kó dibòri sààri ke móú, kè dèe bè di bəmou kè kufōwaa mbè pí nkè bèe mónté ò yímè ke mièté.

Pieri do nàké ti

11 Kè de kóo niti baq ntú Pieri nè Isāā, kè dèe di benìtìbè bəmou, kè bè ncokòo be borè kufiiku bè tì kù Sodomǎó kó kufiiku mièke.

12 Kè Pierii bè beke ke dò: Isidayeeribe dè dòmmè kè dè di di? Kè di ti wúó nke donnè tfi kó muwērímú mmu yoo ti kpa mèè kpéi meyei nte nkè oniti yie mmieté?

13 Kuyie nti yembè, Abarahammu nè Isaki nè Sakòbu do tū nkù kuú mièkúnne de kóo niti, ke déúkúnne ku kóo tǎnti Yesu yètìrì di pí nwè, ke duó ndihèi yembè, Odommu kòbe, kè di ò yete Pidati ìkè, ke sǎ nhò do dó kóó ffi.

14 Kè di yete wèè dǎàri Kuyie ndómè ke kpa meyei, nke bànté okpǎàti Pidati ke dò wèe ffi onitìkòùti.

15 Kè di kùu mufómmu yìè, kè Kuyie nduó nkòò yǎnté. Kè ti ò yà ke náá.

16 Yesu ti tá wè kó diyètìrì di te, oniti di me nwúó nwè koò yé ò miètémè páíí. Ti tá mèè kpéi nke Yesu dèe te kòo kpenke.

17 N kòbe n yému ke dò nde kó dimǎnni dínidi nè di kó bekótìbè di do í yé di dǎàri dè.

18 Kuyie mpǎānǎānti náāmbè bəmou do ti nàkému nè dimǎnni ke tū: Odeetiwè dò nkéféúté.

19 Ceetenè tūnke kécuoó nKuyie mbíékè kè kùu ùtè di yei.

20 Kè dèe yie nkè ti Yìè nKuyie di pǎ meom̄p̄umè, ke di duǎnni Odeetiwè Yesu kù nàké wèè kpéi nnè dimǎnni.

21 Yesu yó mbo kefinkè nke kè Muyaánsààmú tūntenè dəmou kè dèe náá ndepànnè ku pǎānǎānti náāmbè do ti nàké mèmme.

22 Mǎyíisi do náá nwèè kpéi ke tū: Kuyie mbo di duǎnni ku pǎānǎānti náāntò kòò nni ndǎnnè. Di nyíé nho kpeti timòu.

23 Wèè bo yete o kpeti bè bo ò dènnè Kuyie nkó benìtìbè mièke kóó kùu.

24 Kuyie mpǎānǎānti náāmbè, kékètenè Sammuyeerì nè o fǎnkúò kòbe bè nàkému bəmou ti mè mbo yèè we kpéi.

25 De kó yewe bo dí kpéi nke, kè di kòke Kuyie nkó metaummè mièke, ke yé kù do náánnè dí yembè kù náá ndii mǎnni Abarahammu ke tū kù bo dǎò mesàà nyibotí ímou ketenkè mièke nè o kpéi.

26 Kuyie nduǎnni ku Birè dí kpéi nke meketimè, kè dè bo di dǎò mesàà nke di teennè kè dí yóu di dǎàri mèè yei.

4

Bè p̄r̄umè Pieri nè Isāā ke kpetínné

1 Pieri nè Isāā kè bè nkpaá ke náánnè benìtìbè, kè ikuó niùbè kó bekótìbè nè Sadusièbe nè tihǎāp̄ònti tii bàa Kuyie ncíètè ti kóo kótí kè bèe tuǎkení.

2 Kè be mièkeke peike Yesu tǎrè náámmè benìtìbè ke tū: Yesu yǎnté kè becírìbè múnke bo yánté.

3 Kè bèe bè pí nke sǎ ndè dǎ kèbiite kè bèe bè kpetínné dikpetintou kémbaanè dè bo wentémè.

4 Bá nè mèmme bèè kèè de kó tinǎānti, kè bəmabèe ti yie nkénsú, bè bo ntùòke sikòup̄isínùmmú (5000).

5 Kè dèe wenté, Sifube kó bekótìbè nè diheí kó bekótìbè nè ikuó wǎàbè kè bèe tí nSedisademmú.

6 Kè ikuó niùti dièwè Anni ndè bo nè o cíètè kòbe: Kayifu nè Isāā nè Adekisǎntiri nè ikuó niùti dièwè cíètè kòbe sòmbe,

7 kèduó nkè bèe kotènni Pieri nè Isāā kè bèe bè beke ke dò: We ndi duó mmuwerímú? Nè we nkó diyètìrì ndi di ò mièkúnne?

8 Kè Muyaánsààmú piéké Pieri kóo bè nàké ke dò:

9 Isidayeeribe kó bekpǎàtìbè nè bekótìbè, ti dǎò mèè sàà nkuhòùkú kpéi nte kè di ti békú ke tū ti nàké dè yímè kè kù mièté.

10 Benìtìbè bəmou nè Isidayeeribe banténè tūnké weti weti ke do nnè Yesu Kirisi Nansarèti kou di baaké wè kudapǎāti, kè Kuyie nduó nkòò yǎnté, wèè kó diyètìrì te kòo niti yie mmieté páíí ke cómmú di ìkè.

¹¹ Yesu di yete wè, Kuyie nnáànti náá nweè kpéí ke tú:

Bèè maà bè dootóo dii tári,
dii naá ndipũũ kó ditári mómmõnni.

¹² Banténè ke dò nkutenkũ kumõu mieke òmõu tãu báá na kédeté, Kuyie nti duó nYesu nwe, wèè ti dèeri.

¹³ Kè bebeémbèe yà Pieri nè Isāā be m̀òke dii kōmbùò kè dèe bè di mediè, nke yé bè do yémè ke dò mbè í bebíí yepátè mediè, bè do yé bè neitinèmmè mme Yesu.

¹⁴ Bè né me nwúómmè wèè miatè kòò cõmmú be borè bè í nyà bè bo ténne tí.

¹⁵ Kè bèe bè dèenne ke náké bẽmáá ke dõ: Tí bo yĩme benitibè biè?

¹⁶ Sedisademmũ kobe bẽmõu yẽmu beè dõòmè tidietí tii, tí báá na kè tí nenni.

¹⁷ Kè tí né dõ kè de kó tináànti ðake báá pitè, tí bè kpãnne, kè bè bàa kè bè ténke báá béinnè òmõu Yesu kó diyètiri.

¹⁸ Kè bèe wète kè bè yùni kè mbè kpãnne ke tú: Di yo báá kú kè di wète kényú Yesu yètiri òmõu borè yoo dí ò náké o náànti.

¹⁹ Pieri nè Isāā kè bèe bè ténne ke dõ: Wénténè di mómmõmbe Kuyie nyiikè nsa kè dè wenni, tí bo yiemme díi kpeti kényènné Kuyie nkpeti.

²⁰ Tínti báá na kè í mbéi tí yà dè nè tí kèè tí.

²¹ Kè bebeémbèe wète kè bè yùni bè í nyà bè bo yĩmè kè bè puotí, ke yóu, kè bè kpãnne, kè bè fĩnko, ke yé benitibè bẽmõu do sãntimè Kuyie nnè dèè dõò de kpéí.

²² Ke yé kuhòkũ bè mièkũnne kũ bie do pèètémè sipísínàà.

Yesu tārè m̄õmè Kuyie ndikõmbùò

²³ Bè fii ndii m̀õnni Pieri nè Isāā kè bè pãnke ke te be kobe borè, kè bè náké ikuò niùbè kó bekótibè nè bekótibè bè bè náké tí.

²⁴ Bè tí kèè dii m̀õnni kényènné kébántè Kuyie nke dõ: Tí Yiè nfõ nwèè dõò ketenkè nè keĩnkè nè ðãmèeri nè dèè kó dimáà bo o mieke.

²⁵ Fõò do duó Muyaánsáàmũ tí yàari Dafiti a kóo tãnti kòo béi nke dõ:

Ba nte kè ibotí mieke cúu?

Ba nte kè yebotè ðákii

meyei nkpeí ndetetiré?

²⁶ Kè kutenkũ yambè baati dikpãnni,
kè sikpààtibii wènnè

ke kpãnnè Kuyie nnè kũ tãátè wè.

²⁷ Mõmmũ Edoti nè Põnsi Pídati bè wènnému dihei mieke nè bepòðbè nè Isidayeeri be bo dõò meyei nha kóo tãnti Yesu a tãátè wè wèè dò mpáíí.

²⁸ Dè dõò a dõ tĩnti nè ðimõnni ke tí tãátè.

²⁹ Tí Yiè nwénté bè tí kpãnnè, kèduó nha kó betõmbè dikõmbùò kè bè nnáá nha náànti.

³⁰ Benke a wèrimú kèmmièkũnko bẽmõmbe, kéndõòri tidietí nè mebenkũmè nè a kóo tãnti Yesu yètiri wèè dò mpáíí.

³¹ Bè bántè dii m̀õnni Kuyie nkédeè, kè ketenkèe sãntè bè tikú dè kè Muyaánsáàmũ bè píe nkè bè nnáá Kuyie nnáànti nè dikõmbùò.

Yesu kobe kó mewènnimè

³² Bèè kó dimáà do tá Yesu kè bè nwè mmeyèmmè mèmáá, òmõu í ntú ò te o kperè omáá, bè do dè wèrimũ bẽmõu.

³³ Kè Yesu tārè nnáá mbenitibè nè muwèrimú Yesu yãntémè, kè Kuyie mbè bonè ke bè dõòri mesáà.

³⁴ Òmõu í m̀õnni ðẽmarè be mieke, bèè m̀òke depaa nyoo sicéí kè bè ndè fiiti ke touni idííí

³⁵ ke duó nYesu tārè kè bè toti bá wè dè ò bèkũmè.

³⁶ Oniti m̀õu kè bè ò tu Sosefu Defii kó kuwũ kou, kè bè ò peitè Sipiri kó kutempè mmieke, kè Yesu tārè ò yu ke dõ: Tikõnyauti yiè. Nè be kó tináànti Bannabaasi.

³⁷ Kòo fité o paku kètõni idííí kè í duó nYesu tārè.

5

Ananniyaasi nè o pokũ Safidaa

¹ Ananniyaasi nè o pokũ Safidaa kè be múnke fité be paku,

² kèyaate kèsõnne, kòo ñkõrinè isõnyi ke bo duó nYesu tārè kòo pokũ yé.

³ Kè Pierii o beke ke dõ: Ananniyaasi! Dè ðõmme kàa yóu kè dibòò da ta kàa souté Muyaánsáàmũ, ke fité a paku ke yààte idííí ke sõnne?

4 A í kù fité dìi mǎnni kè kù í tú a kǎkǎà? A kù fité dìi mǎnni ke í nte idíítáà? Dè dòmme kàa yóu kè meyǎmmè mǎmme da ta? Dè í tú benitibè mbe a souteǎmè, a soute Kuyie nku.

5 Kè Ananniyaasii kèè tii náahti kédò kékú. Kè benitibèe dè kèè kè kufōwáá mbè pī mmedie.

6 Kè bedapambèe íté kòò tùóté kékote kékūnné.

7 Kè dè mmǎke tewebièté mefitimè mētāāti kòo pokūu taroo bá ò í yé dèè dǎò.

8 Kè Pierii ò beke ke dǎ: Di fité di paku í ndíítí nyià? Kòò dǎ: Èè inyí.

9 Kè Pieri dǎ: Dè dòmme kè di dǎke ke bo yááké Muyaánsààmù? Nte bèè kūnné a dǎu ke bo dibòri ke bo da tùóté.

10 Kòò pǎnkee do Pieri iikè kékú. Kè bedapambèe taroo ke sǎ nhò ku, kè bèè ò tùóté kékote kékūnné kéréénné ò dǎu.

11 Kè kufōwáá mpī Kírisi kǎbe nè bèè kó dimàà ti kèè.

Yesu tǎrè dǎàmè tidietí péu

12 Yesu kǎbe do wérímu meyǎmmè mǎmáà, ke tiku Sadomǎo fiiku mieke, kè Yesu tǎrè dǎòri tidietí péu.

13 Bá betǎbè í ndǎáti ke bo bè wérínénè kè benitibè mbè sǎntí.

14 Bèè tǎ ti Yiè nYesu benitidaabè nè benitipòbè kè bè nyéúti ke sūũko.

15 Kè benitibè ntouní bǎmuǎmbe nè be mièti nè be tēi ke dǎũnko kuce nuù, kè Pieri bo mpēnké kòo fēnkú dátínné be mieke òmòu.

16 Kè Sedisadǎmmu kó sihekési kǎbe ntouní bǎmuǎmbe nè yeǎkè ta bè, bǎmou kè bèè miéte.

Bè fǎũmmè Yesu tǎrè

17 Ikuǎ niùti diewè nè ò kǎbe Sadusīēbe kè bèè íté nè kemieke,

18 kérépí nYesu tǎrè kékpetínné dikpetíntou.

19 Keyènkè mǎnni kè Kuyie ntǎnnii kǎtení kékpeté dikpetíntou kó yecàkè kè bè dènné, kè bè nǎké ke dǎ:

20 Kǎtené Kuyie ncīētè kénnaá mbenitibè mufòmmu kó tináahti.

21 Kè bèè yie nkékote dikũnweñni sèi Kuyie ncīētè, ke nnáá nKuyie nnáahti.

Kè ikuǎ niùti diewè nè ò kǎbe kè bèè yú bebeémbè nè Sifube kó bekótibè kētō nkè bè bo yúní Yesu tǎrè dikpetíntou.

22 Kè tihǎǎpǎntii kǎte kè bè mǎnté, kéwētení kè bè nǎké ke dǎ:

23 Ti sǎ ndikpetíntou kpetímu táu kè tihǎǎpǎnti bǎa, kè ti kpeté ke ta ti me nyí yà òmòu.

24 Kè dèe di tihǎǎpǎnti tii bǎa Kuyie ncīētè kóo kóti nè ikuǎ niùti diewè kè bèè mǎnté de kó tináahti tu mù.

25 De mǎnni kòò mǎu kǎtení kè bè nǎké ke dǎ: Di me nkpetínné bèè nitibè bo Kuyie ncīētè ke náá nKuyie nnáahti.

26 Kè tihǎǎpǎnti kóo kóti neiné ò tǎmbè kè bèè bè pīníní meyǎòmme ke yé bè do démè benitibè yǎà bo bè búótímè yetǎrè kékú.

27 Kè bèè bè kǎtené bebeémbè boré kè ikuǎ niùti diewèe be beke ke dǎ:

28 Ti di nǎkému ke tú: Di bá nnáá nhoniti yie nkpréi. Dè dòmme kè di pité de kó tináahti Sedisadǎmmu omǎu mieke, ke dǎ dè ndó tii te kè bè ò kúǎ?

29 Pieri nè Yesu tǎrè teyè kè bèè bè tēinné ke dǎ: Ti dò nkéyie Kuyie nkpeti nti kè dèe pēēté benitibè kpeti.

30 Kuyie nti yeimbè do tú nkù kuè te kè Yesu yǎnté wenwe, di baaké wè kudapǎāti kòò kú.

31 Kuyie nwe ndéúkūnné kòò dǎò okpǎāti, Odǎetiwé, kè Isidayeeribe bo ceete kè Kuyie mbè cīé mbe yei.

32 Ti ti nyé kè Muyaánsààmù ti yé mummu Kuyie duǎ mmù bèè yie nku náahti.

33 Bebeémbè ti kèè dìi mǎnni kè be miekee pǎike, kè bè ndó kékúǎ Yesu tǎrè.

34 Kè Fadisiē mǎu dè bo kòo yètirí tu Kamadiyēeri kòo yé Kuyie nkuǎ mesàà nkè benitibè ò dé, kòo íté kédúǎ nkè bèè mu ndenne Yesu tǎrè.

35 Kòo béi nke dǎ: Isidayeeribe, dǎðné meyǎòmme benitibè bie.

36 Dè í mǎnte oniti mǎu ãnnémè kè bè ò tu Tedaasi kòo yèmmè ndo nhò tú òmòu, kè benitibè sikousinàà (400) nhò tū. Kè bèè ò kúǎ kè bèè cíté kè dè dèè.

37 De kó difōnkúò kè Sidaasi Kadidee kouu ãnné, kè kunitisūkkúu ò tūnné kòo múnné kú kè bèè cíté.

38 N di náámmu di ténke bá ndake benitibè bie nkpeti, kè be tǎmmú bè pī mmù tú benitibè kǎmu mmu mù yóó deèmu.

39 Kè mù me ntú Kuyie nkǎmu mmu di báá na kè mù pǎa. Dǎðné meyǎòmme kè di báá dokéné Kuyie.

40 Kè bèè yie nho kpeti ke yúní Yesu tǎrè kédúǎ nkè bèè ye puotí yedá kè bè dǎ yè ténke bá nnáá nYesu kpréi kédèè kè yé fīnko.

41 Kè Yesu tārè íté bebeémbè borè nè kuyèhnaatí, ke yé Kuyie nsómme bè mǎnnè bèè bè fèũ nYesu kó diyètiri kpéí.

42 Kè bè nsókè yewè yemou Kuyie ncfètè nè sicéí mieke ke náá nTináahsàati Yesu Kiriisi Odeetiwè kpèti.

6

Yesu kabe taaaté bè bèyiekè

1 De mǎnni kè Yesu kabe sũũ nkè Sifube bèè náá nkèrèki kè bè nkpannè Sifube bèè náá nhebedee ke tú: Di í toti ti kó bekúpobè mudii mesàà.

2 Kè Yesu tārè tepítè nè yèdèè tíi nYesu kabe ònni, kè bè náké ke dò: Dè í wenni ti bo yóumè Kuyie nnáahti kéndakenè mudii kó mutotimù.

3 Taaátè di mieke benitibè bèyiekè, bèè borime wenni, kè Muyaánsààmù bè piéké, kè bè mǎke mecii, kè tí bè duó nde kó mutómmù.

4 De mǎnni kè ti péte mǎfite nke mbáá nKuyie nke nnáá ku náahti.

5 Kè Yesu kabe ònni yie nde kó tináahti ketaátè Etienni wèè tá Kuyie mmesàà kè Muyaánsààmù ò piéké nè Fidipu nè Podokò nè Nikannò nè Timò nè Padimenaà nè Nikodaa Æntiyosi ei kou wèè do tũ nSifube kó kuwedáunce,

6 kè bè kòtenè Yesu tārè borè, kè yèe nó nye nou be ònkè kébántè Kuyie mbe kpéí.

7 Kè Kuyie nnáahti dake mpitiri, kè Yesu kabe nsũũnko Sedisademma mieke, kè ikuó niùbè péuu yie nkéntá Yesu.

Bè pĩrmè Etienni

8 Kè Kuyie nni mbonè Etienni kóò duó mmuwèrimù kòò ndòari tidieti nè mebenkùmè càmmè benitibè cuokè.

9 Kè sifube bèè do kòri kutiintouku bè tú kù tidaati bè fii nti kaku nè Sifube tabè, Sidenni ei kabe, Adekisántiri ei kabe, Sidisii nè Asii ekè kabe kè bèe yete Etienni kpèti kè nhò nèinè.

10 Bè me nyí nhò na ke yé ò do náánnè mècii Muyaánsààmù ò duó mmè.

11 Kè bèe yóu kèyietí benitibè kè bè dò: Ti kèemu ò sáámmè Mòyiisi nè Kuyie.

12 Kè bèe íi mbenitibè mieke, dihei kó bekótibè nè ikuó wáàbè, kè bèe pí nhEtienni kóò kòtenè bebeéndiebè borè,

13 kènnèinè benitibè kè bèe soutè ke dò: Oniti yie nsáá nKuyie ncfètè nte ke sáánnè Mòyiisi kó ikuó.

14 Ti kèemu kòò tu Yesu Nansareti kou bo pante Kuyie ncfètè kéceete Mòyiisi dóu nyii kuó.

15 Kè dibeéntĩnni dieri nwúó nhEtienni kóò òkè cèete ke dò Kuyie ntõnni kòke.

7

Etienni náké tí

1 Kè Ikuó niùti diewèe beke Etienni ke dò: Bè náá mómumu nwaá?

2 Kè Etiennii béi nke dò: N tebií nè n cicebè kènténè kékeè, Kuyie nnè ku kó tikpeti kuò do benke kumáà tí yààri Abarahammu ò kpaá bo dii mǎnni Mesopotamii ke mu nyí kó Anaà,

3 kóò náké ke dò: Yóu a cfètè kabe nè a ei kékote dihei n yóó da benke di.

4 Memme kè Abarahammu íté Kandee kékò Anaà, kóò cicee kú. Kè Kuyie nhò sòónnènni di mè mbo dii ei mieke yie.

5 Kuyie nyí nhò duó nkatenkè deborè bá sám̀pó, ke né ò náké ke dò kù bo ò duó nde kó dihei kòò yaábí di tieke ke ś nhò nyí mǎke debire.

6 Kè Kuyie nhò náké ke dò: A yaábí bo kote betòbè cie kènaá ntidaati kè bèe ò fèũ nyebie sikòusináà (400) mieke.

7 Kè n fèũ nde kó benitibè kè ò íté ke pí n tómmù die ndi nhei mieke.

8 Kè Kuyie ntaunnè kumáà Abarahammu ke dò bè ncámmù. Memme kè Abarahamuu peité Isaki kóò càntè diyie nínni yie, kè bèe me nsòoté. Kè Isakii peité Sakobu kóò càntè kè Sakobuu càmmù ti yààribè tepítè nè bèdébè.

9 Kè ti yààribè mieke mpéi be tèbite Sosefu, kè bèe ò fitè kòò bo naá nkudaakù Esibiti mieke.

10 Kè Kuyie me nní nhò bonè, kóò deeri kóò duó mmecii nkòò kpaàti ò pénsiri, kóò duó nho cfètè temou kòò mbaké.

11 Kè dikõnni dieri tanni Esibiti omou nè Kannaháà kè dè nyóu, bá ti yembè í mpètè bè bo di mù.

12 Kè Sakobuu keè tidiiiti bomè Esibiti kètõ nti yààribè meketimè.

13 Kè bèe wète medérimè kè Sosefuu bè benke omáà, kòò kpaàti bantè ò kabe tú bè.

14 Kè Sosefuu tñ nkè bè bo yúni ò cice Sakobu nè ò cfètè kabe bemou sipisiyiekè nè bènnùmmù.

15 Memme kè bèe kò nhEsibiti Sakobu de nku, kè ti yembè múnke de nku.

- 16 Kè bèè bè tō kékūnné Sisemmu Abarahammu do donté kùù fāti nè idíítí Emṓṓ bí borè.
- 17 Kè dèè tuòke Kuyie ndo náké ti Abarahammuu ti bo dṓṓmè, kè ti kó kubotí sūú mmediè Esibiti mieke.
- 18 Kòo kpààti pánwè mṓu buoté wèè í yé Sosefu,
- 19 kényòu mediè nke sémínne ti yembè, kè n duṓ nkè bè mbuànkò be bí kè í kṓ.
- 20 De mǎnni ndi bè peitémè Mṓyiisi kòo nweni, kè Kuyie nni nhò dṓ, kè bè nhò yùàri o cice cṓtè mieke, kòo mmòke betààbè betààti
- 21 kè bèè ò bǎntó, kè Esibiti kóo kpààti kóo sapàà nhò tùóté kè nhò yùàri ke dò nho bire mǎmmṓnde.
- 22 Kè Mṓyiisi bebí Esibiti kóo mecii mmemṓu kénno mmutṓmmú ke yé tináahti.
- 23 Ó tuòke dii mǎnni yebie nsipísìnàà kékàatè kékote ke bo yà o kabe Isidayeeribe,
- 24 kénṓs Esibiti kou puotí Isidayeeribe kou, kòo kónné o botí kou, kèpoté Esibiti kou kékua.
- 25 Kòo yemme ndò nho kabe bo banté Kuyie nyóó duṓmmè kè weè bè deeté. Bè me nyí mbanté.
- 26 Kè dèè wenté kòo tó nsṓ Isidayeeribe máà kpà, kòo mbè pààti ke dò: N kabe dè yíme kè di kpa díndi kubotí kùmáà kabe?
- 27 Wèè do dṓ kéna otù kòo baao ke dò: We nda pí ntikpàti kàa bo nti bekùnè?
- 28 A dṓ kè n kua o wee kùomè mme Esibiti kouà?
- 29 Kè Mṓyiisi ti kèè kécoké kékote Mandiyāā kó ketenkè kè nke mbo kémṓote ibí idéi.
- 30 Yebie sipísìnàà kó difónkúò kè Kuyie ntǎnni koteni o borè Sinaii kó ditāri také, dikpàà cuokè difapèu mari mieke kè di còú.
- 31 Kè Mṓyiisi dè yà kè dèè ò di kòò ntṓontoo ke bo dàke wénté, kékeè ti Yiè nKuyie ntammè kè mè tu:
- 32 Mfi tu Kuyie nha yembè Abarahammu, Isaki nè Sakabu bè do tū nkù, kè Mṓyiisi kǎnti řihau ò í ndáati kèwénté.
- 33 Kè Ti Yiè nKuyie nhò náké ke dò: Deite a neùti a cómmú kèè tenkè tú Kuyie nkòke nke.
- 34 N yà n kó ibí fṓurimè mme Esibiti ei mieke, ke kèè í dabùò nke cùténí ke bo í deeté ke yóó da tṓ nhEsibiti.
- 35 Mṓyiisi Isidayeeribe do yete wè ke dò: We nda pí ntikpàti kàa ti bekùnè, Kuyie nwète ke we ntǎnni kòo naá mbe kóo kpààti, be deetiwè nè Kuyie ntǎnni ò do yà di difapèu mieke di kó metemmmè.
- 36 Weè bè dènnè tidaati mieke, ke dṓò tidietí Esibiti mieke nè dāmèrì wūṓwè mieke nè dikpàà mieke yebie nsipísìnàà.
- 37 Weè do bè náké ke dò: Kuyie mbo di duṓnní ku pāānāahti náahtò mṓu, di botí kou, kòo nni ndōnnè.
- 38 Weè do bonè Isidayeeribe ti yembè dikpàà cuokè bè do tiku dè Sinaii tāri, kè Kuyie ntǎnni ò náánnè, Kuyie nwe nduṓ mmufōmmu kó tináahti, kòò ti nti tūo.
- 39 Kè ti yembèe yete o kpeti kóò baào kéndṓ kèwète Esibiti.
- 40 Ke náké Anṓ ke dò: Ti í yé tii tuòkení Mṓyiisi wèè ti dènnení Esibiti. Tí dṓò Kuyie nkùu nti dōnnè.
- 41 Kè bèè dṓò mesṓ nkè dè ndò nkunaabiiku, kè bèè kù fié iwūṓ, kényānku nè bè dṓò dè be mǎmmṓmbe de kpéi.
- 42 Merime kè Kuyie mbè yóu kè bè mbáá ndiyiè nè otānkù nè siwāā, kéndōnnè ti wārimè Kuyie mpāānāahti náahtò pátiri mieke ke tú: Isidayeeribe, di do n feumu iwūṓ yebie nsipísìnàà di do dṓò yé dikpàà miekaà?
- 43 Di do dṓò dibṓò Mṓdṓkí tenkaanitè nte nè Defāā kó tewātè kè nde báá. Deè te kè n yóó di denne ke di pṓṓ mBabidōnni.
- 44 Ti yembè do mṓke Kuyie nkó ditou ndi dikpàà cuokè, Mṓyiisi do dṓò di kè di ndōnnè Kuyie nyé nwèe di dṓò kè di ndōmmè kù do di nhò benke kè di ndōmmè.
- 45 Kè bè ndi tauti kè Sosuwee yàà bè tanné dihei Kuyie ndo bèti dii mieke bèè í kù tū. Kè di mbo kètuakenè Dafiti kó dimōnni.
- 46 Kòò dò: Ó bo máa Kuyie nSakabu do tū nkù tecṓtè ke yé kù ò dṓṓmè mesàà.
- 47 Nè memme kòo bire Sadomṓ weè né kù máa tecṓtè.
- 48 Kuyie nkùu bo kèfinkè kù í ā benitibè máa sù cṓi mieke, Kuyie mpāānāahti náahtò béimmu ke yí:
- 49 Kuyie ntu: Kèfinkè tu n kpààtikāri,

kè ketenkè tu n nacèdaánni.
Ɔndi bòri ndi n dò nkéompámè?
50 Dè í tú mfi dè dòò demouá?

51 Kè Etiennii sòoté kébéí nke dò: Di to yeè kpeñni di yembè kpeye do dòmmè, di í dò kékèè Kuyie nkpeti, ke yetírí Muyaánsààmù yè mmù sáá.

52 Di yembè do fèümmu Kuyie mpáánáànti náam̀bè bemou, kékuà bèè náá nhowenniwe korinimè, kòò kòtení, kè di ò fité koò kù.

53 Kuyie ntòrè di duómmu Kuyie nkó ikuá bá di í yie nke í túnne.

Bè bùóstímè Etienni yetárè ke kùò

54 Kè bebeembèe tí kèè kè be miekee peike Etienni kè bèe maá nyebìè nhEtienni kpéí.

55 Kè Muyaánsààmù mpiéké Etienni kòò bùò kefnkè, kèyà Kuyie nkó tikpeti kè Yesu cómmú Kuyie mbakù you.

56 Kòò béí nke dò: Keñkè kpetému kè n wúò nhOnitibire kè dè córímmú Kuyie mbakù you.

57 Kè bèe pi be to kéwekii mediè, kèbunnòo bemou o bíékè.

58 Kòò dèenne dihei mànkú kòò bùóstí yetárè kèbanne be yààti odapàà mmòù kòò yètìri tu Sòori.

59 Kè bè mbuòti Etienni yetárè, kòò bántè Kuyie nke dò: N Yiè nYesu còuté n wènni.

60 Kédeè kédò kénínkú kèpíèké ke dò: N Yiè mbáá bè yietí be yeí!

Ò béí mmemme kékú.

8

1 Sòori do wèñnèmu bèè kòù Etienni.

Bè fèümmè Kírìsi kòbe

De kó diyìè kè bèe fèü nKírìsi kòbe Sedisademmu mieke. Kè bèe ciété bemou kékote Sudee nè Sammarii kó ketenkè kè Yesu tārè yeè maá ñkpaá.

2 Bèè dé Kuyie nkè bèe kunnè Etienni kékómmú o kũũ mmèdiè.

3 Kè Sòori nkòri Kírìsi kòbe cèí ke pñi mbenitidaabè nè benitipòbè ke kpeti.

Fidipu nákémmè Tináansàati Sammarii

4 Bèè ciété kè bè nkòri yehèkè yemou ke náante Tináansààti.

5 Kè Fidipuu kòte Sammarii kó dihei marí kè bè náké Kírìsi kpéí.

6 Kè benitibè bemou yie, kénkémmú o náànti, ke wúò nhò dòòrimè tidietí.

7 Kè yebòké kuó nke yiè benitibè mieke, kè tihòuti péu nè yecíè nkè dè mieri.

8 Kè kuyènaati dièkú mbo de kó dihei mieke.

9 Kè ś nhoniti m̀òù dè bo kòò yètìri tu Simòò, kòò níí ndòori tidietí kè dèe di Sammarii kòbe, kòò yèmmè ñdò nhò tú òm̀òù.

10 Kè benitibè nhò tũ, nyibí nè bekótibè ke tú oniti yie mmòke Kuyie nkó muwèrímu diemù.

11 Bè do ò tú nke yé ò dòòrimè tidietí sáá.

12 Bè yie ndii m̀nni kéntá Fidipu bè náá ntii náansààti, Kuyie nkpaàtiyuu kpeti, nè Yesu kó diyètìri kè bèe bè ànnè bàtèmmú benitidaabè nè benitipòbè.

13 Kè Simòò múnkee yie nkéntá Yesu kè bèe ò ànnè bàtèmmú kòò mbonè Fidipu ke wúò nho dòòrimè tidietí nè medòòrimè càmmè kè dèe ò di.

14 Yesu tārè yèè bo Sedisademmu mieke kè yeè keè Sammarii kòbe yiemme Yesu, kè bè duónko Pieri nè Isāa.

15 Kè bèe tuòkoo kè bè bántènè Kuyie nkè bè bo pété Muyaánsààmù.

16 Ke yé mù mu ndo í cùténimè be kòò m̀òù ñnkè, bè do bè ànnè bàtèmmú nè Yesu kó diyètìri màà ndi.

17 Pieri nè Isāa kè bèe bè nòò nsinou kè bèe pété Muyaánsààmù.

18 Kè Simòò yà bè bè nòòmmè sinou kè Muyaánsààmù cùténí kètní idíítí ke dò:

19 N duónnè de kó muwèrímu, kè n nòò nwè sinou wèe pété Muyaánsààmù.

20 Kè Pierii ò náké ke dò: Feti nè a díítí, ke yé a yèmmè dòmmè bè do nKuyie nkó dipànni nè idíítí.

21 A í kòké de kó mutómmú mieke, a báá pété de kó dipànni, ke yé a toti m̀èè yèmmè í wènnimè.

22 Yòu meyèmmè yeime kéceete kémòò Kuyie mmecífèmmè kè dè naati kù da cífè nha toti m̀èè yèmmè yeime.

23 M bantému ke dò nha m̀òke meyèmmè yeime ke tú meyei nkó kudaakù.

24 Kè Simòò náké Pieri nè Isāa ke dò: Di m̀ómmòbbe bántènè ti Yiè nKuyie n kpéí nkè di náké tí bá n tuòkení.

²⁵ Pieri nè Isāa kè bèe náké bè yà dè ke náké Tináaṅsààti kédeè, kénwēti Sedisadεmmu ke náantoo Tináaṅsààti Sammarii kó yehékè péu yèè tókénè kuce.

Fidipu nè Etiopii kou

²⁶ Ke Kuyie ntānnii náké Fidipu ke dā: Íté kékote diyìè yìè kèè bíékè. Sedisadεmmu kó kuce, kùù yìè dikpáá cuokè ke kōrinè Kasaa.

²⁷ Kè Fidipuu ité kékote kèyá Etiopii ei kóo nitipokpààti Kāndaasi kpààticìètè kóo kóti. Bè do ò fñtemu kóo mbaa tikpàti. Dè do sṣ nhò boni Sedisadεmmu nwe ke kūnti o cie,

²⁸ Ke kari o naasāntè mieke ke kaà nKuyie mpāānāaṅti náaṅtò Esaii kó dipátiri.

²⁹ Kè Muyaānsààmùu náké Fidipu ke dā: Kétóo kéninte de kó tenaasāntè.

³⁰ Kè Fidipuu coké kétṣónkoo, kékeè ò kaàmme Kuyie mpāānāaṅti náaṅtò kó dipátiri, kòo ò beke ke dā: A banté a kaà ntāà?

³¹ Kòo tēnné Fidipu ke dā: M bo yīme kébanté kòo mōu ò n náké tì tu mù? Kéduṣ nkè Fidipuu deko o naasāntè mieke kékari kóo pèénnè.

³² Ò do kaà ntii náaṅti tu:
Ò do do nfepièfè bè kōrinè fēnfē mukòù,
dipebii bè kēf dūi cìti kè di cīékè,
ò í ààte o nùù.

³³ Ke kékūnne omáà kè bè ò sènkèrì,
koò dṣṣ bè do í dò nkóò dṣṣ dè,
òmōu báá na kénáké o wuṣ nna ndómmè.
Ke yé bè ò kùòmèmu ketenkè ñnkè.

³⁴ Kè de kóo āpōnkótii beke Fidipu ke dā: N da báámmu n náké, Kuyie mpāānāaṅti náaṅtò nāà nhomáà kpéināà kòo mōu kpéi?

³⁵ De mōnni kè Fidipuu ò tūntè de kó tinaaṅti, kòo náké Tináaṅsààti, Yesu kpeti.

³⁶ Kè bè nkéri kētuake menie mmamè, kè weè niti dā: Nte menie, bá ndiiti a bo nhānnémè bātémù? [

³⁷ Kè Fidipu dā: Kàa tá nè a yèmmè memōu dè í yóu. Kòo dā: N támu ke dò nYesu Kírisi tu Kuyie mBire.]

³⁸ Kòo cónné tenaasāntè kè bèe ta menie mmieke bedé, kè Fidipuu ò ānnè bātémù.

³⁹ Bè yènni dūi mōnni menie mmieke, kè Muyaānsààmùu tūóté Fidipu, kè weè niti ò mōntóo, kénsoké o ce nè kuyehnaati.

⁴⁰ Kè Fidipu nyóó daate ke bo Asoo, késōoté kénnaantoo Tináaṅsààti yehékè yemōu ke yàa tuākenè Sesadee.

9

*Sōri cèètemè
(Yesu Tõrè 22:6-16, 26:12-18)*

¹ De kó yemòrè kè Sōri baa kraá fēũnko Yesu kōbe ke bè kōù, kékote ikuṣ niùti dièwè borè,
² kóò beke yepáte ke bo kōte Damaasi kó titíintouti, kèpĩmmú Yesu kōbe benitidaabè nè benitipòbè kéboù kékōnnè Sedisadεmmu.

³ Memme kòo nkéri kéhautóo Damaasi ké nyóó daate kè kuwenniku makù cùténì o ñnkè ke pĩnti.

⁴ Kòo do ketenkè, kékeè metammè mamè kè mè tu: Sōri, Sōri, dè yīme kàa nfēũnko?

⁵ Kè Sōrii beke ke dā: Fṣ nwe nni nwe kè mèè ò tēnné ke dā: Mí nYesu nwe a fēũnkomè.

⁶ A nè ité kéta dihei kè bè da náké a dò nkédōòmè.

⁷ Bèè ò neinè kè bèe keè metammè bè me nyí nyà wèè náá, kè dèe bè di kè bè ndò nyúóó.

⁸ Kè Sōrii iténi kéwéntè ò í nna kèyá dēmarè, kè bèè ò dète kékōtenè Damaasi.

⁹ Kòo mbo, ke dā yewe yētāati bá ò í wúó, nhò í yo, nhò me nyí yò.

¹⁰ Ke sṣ nYesu kou mōu dè bo kòo yètiri tu Ananniyaasi, kè Kuyie nhò yu ke dā: Ananniyaasi! Kòò dā: N Yiè nte mí!

¹¹ Kè kùu ò náké ke dā: Íté kékote kuce bè tu kù kuce kùù sié, Sudaasi cìètè, kébeke bè tú wè Sōri Taasi kou, kòò m báá.

¹² Kè nh ò benke òmōu kòo yètiri tu Ananniyaasi, kòò kòtoo koò nṣṣ sinou ke bántè Kuyie nkòò bo wēte kéwéntè.

¹³ Kè Ananniyaasii béi nke dā: N Yiè! Benitibè péu n nákému de kóo niti dṣṣ mèè yei nha kōbe Sedisadεmmu mieke.

¹⁴ Kè ikuṣ niùbè kó bekótibè ò duṣ ndinùù kòò bo pĩmmú bèè tu a kōbe kéboú.

¹⁵ Kè tì Yiè nhò náké ke dā: Kōte kè mí ò tāāté kòò bo náké n kpéi nyebotè nè bekpààtibè nè Isidayeribe.

¹⁶ N yóó ò benkemu ò dò nkéféũtè mèè boti n kpéi.

17 Kè Ananniyaaasii kòte kénósó sinou Sòori Inkè ke dò: N tebite Sòori! Ti Yiè nwèè da benke omàà kuce weè n tónni kàa bo wète kéwénté kè Muyaánsààmù da pié.

18 De mònni kè dèmarèe yenni o nuo ke donnè yeyīnyīlékè kédò, kòò wète kéwénté, kè bèè ò ànné bàtémù.

19 Kòò di, kéwète kèpété muwērímù.

Sòori nàkémè Yesu kpéi Damaasi

Kòò nkpaá Damaasi ke dò yewe sámþó ke bonè Yesu kòbe.

20 Ke pánke nnáá titíntouti mieke Yesu túmè Kuyie mBire.

21 Kè dèe di bèè kó dimàà ti kèè kè bè ntú: Dè í do nwèè do fèũnko wènwè Yesu kòbe Sedisademmaa? Ò í kòtení ke bo bè pīrmúmu kéboú kédúú nyikuú niùbàà?

22 Kè Sòori òkè nképékú Kuyie nnáànti mieke, ke náá nSifube bèè bo Damaasi mieke Yesu túmè Kiriisi.

23 Kè dèe yíé kémante sámþó kè Sifube òkè ke bo kuò Sòori,

24 kèmbaa yebòrè keyènkè nè kuyie nkè dè bo yie nkè bèè ò kùò.

25 Kè Yesu kòbeè ò tuóté nè dimámmùyáá keyènkè makè késée nkuduotí.

Sòori wènnémè Yesu tārè

26 Kè Sòorii tuòke Sedisademmu kéndó kéwènnénè Yesu kòbe, kè bè nhò dé, bè í ntá ke dò nhò mènke còuté Yesu.

27 Kè Bannabaasii ò niite Yesu tārè borè, kè bè nàké ò yà mèè botí ti Yiè nnè ti Yiè nhò nàké tí, nè ò nàké mèè botí ti Yiè nkprí Damaasi mieke nè dikòmbùò.

28 Kè bèè ò còuté, kè bè nwè nke ceñti Sedisademmu ke náá nYesu kpéi nè dikòmbùò.

29 Kòò múnke nnáá Sifube bèè náá kerekí, kè bè nèi kè bè nwaniti ke bo ò kùò.

30 Kòò kòbeè ti kèè, kòò kòtenè Sesadee kòò bo kò nTaasi.

31 De kó yemòrè mieke Kiriisi kòbe bèè bo Sudee nè Kadidee nè Sammarii de kó itempè mmieke kè bèe ompè, kènképékú Kuyie nnáànti mieke ke sũũnko kè Muyaánsààmù bè bonè.

Pieri miekùnmè Endee

32 Kè Pieri ñeñti tipíti timòu ke siète Yesu kòbe, kékòte Didaa èi kòbe borè.

33 Ke nsó nhoniti mòu bè tú wè Endee náá kuhòkùkù, yebie nyèni ke òu.

34 Kè Pierii ò nàké ke dò: Endee Yesu Kiriisi da miekùnmemu! Íté kètuóté a dòù!

Dende bàmbà nkòò íté.

35 Kè Didaa èi kòbe bèmòu nè Sanòò èi kó kutempè nkòbe kè bèè ò yà kèyie nYesu.

Pieri fòikùnmè Dòrikaasi

36 Onitipòkù mòu weè do bo Sopee kòò yètiri tu: Tabitaa, nè kerekí kó tináànti Dòrikaasi, kòò dòòri mesáá ke teénnè beçiribè,

37 kèmuòke kékú kè bèè ò wúò kédúú nkudànkù kudieku.

38 Kè Yesu kòbeè keè Pieri bomè Didaa ke tókénè Sopee, kètsò mbenitibè bèdébè, kè bè bo ò bànté kòò kòtení meçáá.

39 Kè Pieri pánkeè íté kè bè neinè kè bèe tuòke kédeke kudànkù kudieku, kè bekúpòbè kàri ke kuò, nkòò benke Dòrikaasi do kpaá ke fòu kè bè dùòke yèè yaàbòrè.

40 Kè Pierii denne benitibè bèmòu kénínkú kebántè nKuyie kéwèete ocí bíékè ke dò: Tabitaa, íté!

Kòò wénténi kòò yà, ke íté, kékari.

41 Kè Pierii pí nho nòutè kòò teénnè kòò íté kécómmù, kòò yu Yesu kòbe nè bekúpòbè kè wè mbè benke kòò fòute.

42 Kè Sopee kòbe bèmòu ti kèè kè kusùkùu yie nYesu.

43 Kè Pieri mbo Sopee kémante. Ò do bo okònnuuriwè mòu cìètè nte kè bè ò tú Simòò.

10

Kòrinsi yumè Pieri

1 Oniti mòu weè do bo Sesadee kòò yètiri tu Kòrinei, kòò tu ohààpànkóti, ke ni Odommu kó tihààpànti tekòutè (100),

2 ke dó Kuyie nnè o cìètè temòu, ke kù dé, ke kù bàá nsáá ke pāa nyepārè Sifube kó beçiribè.

3 Diyèè mari kuyuoku tewebiète mètààti mònni kè Kuyie ntònni taroo o cìètè kòò di yà weti weti, kè ò di ò yu ke dò: Kòrinei.

4 Kòò di wènté kè kufòwáá nhò auté kòò dò: N Yiè ndè dòmmè? Kè dii ò nàké ke dò: Kuyie ncautému a báámmu, ke pénsiri a pàrè a pāa nyè beçiribè, ke dààteni a kpéi.

5 Tò mbenitibè Sopee kè bèe yúni Simòò bè tu wè Pieri.

6 Ò bo Simòò okònnuuriwè cìètè nte dàmmèri také.

7 Kuyie ntōnni ò nàké kédeè kéíté, kòo yú o tām̀bè̀ b̀è̀d̀é̀b̀è̀ nè̀ kuhā̀p̀ò̀nk̀ù̀ ò̀ tá̀ k̀ù̀, k̀è̀ k̀ù̀ d̀ó̀ Kuyie,

8 k̀è̀ b̀è̀ nàké̀ d̀è̀ d̀ò̀ m̀è̀ boti kédeè k̀è̀ b̀è̀ t̄̀ nSopee.

Kuyie mbenkemè Pieri dèmarè

9 K̀è̀ d̀è̀ wenté k̀è̀ b̀è̀ nké́ri ke t̄̀ònnè̀nko Sopee, k̀è̀ Pieri d̀è̀ke kudà̀nk̀ù̀ ke bo dou nKuyie k̀è̀ diyie cò̀mm̀ú̀ yeyo.

10 K̀è̀ dikò̀nni ò̀ pí̀ nkè̀ b̀è̀ nhò̀ b̀è̀ri mudii, k̀è̀ Kuyie nhò̀ benke dèmarè.

11 K̀ò̀o yà̀ tiwetì kpetémè k̀è̀ dèmarè cutini ké̀nkè̀ ke dòǹnè̀ kuyà̀àk̀ù̀, k̀è̀ pí̀tì de pí̀tì tinàà ke t̄̀ònteni ketenkè̀.

12 K̀è̀ iwū̀ò̀ imou boti bo de mieke: Itààke inàà kpeyi nè iwààke nè tinàti tibotì tibotì.

13 K̀ò̀o keè metammè mamè k̀è̀ m̀è̀ tu: Pieri íté kékua kécááké.

14 K̀è̀ Pierii yete ke d̀ò̀: Àà n Yìè! N yí di diyie mari ikuú yete dè nè dèè í wenni.

15 K̀è̀ metammè yí ke d̀ò̀: Bá nwúó nKuyie nyí dèè wenni ke tú dè s̄̀.

16 K̀è̀ dè m̀m̀e nhò ke d̀ò̀ kuce mètáati kéwèto kènkè̀.

17 K̀è̀ Pieri ntoti o yèmmè ke bo yà̀ Kuyie ndó kóò nàké ti ke dè nhò benke, k̀è̀ Korinei t̄̀nni b̀è̀ t̄̀òkèni ke còmmú dibòri,

18 kébeke ke d̀ò̀: Diè nde Simoo b̀è̀ tú wè Pieri ò̀ bomàà?

19 K̀è̀ Pieri baà nkpaà toti o yèmmè k̀è̀ Muyaánsààmù ò̀ nàké ke d̀ò̀: Benitibè betáati bie nkòtèni a borè nde.

20 Cútóo k̀è̀ b̀è̀ neinè, ke bá nyèk̀ù̀, m̀i b̀è̀ t̄̀nni.

21 K̀è̀ Pierii cútóo k̀è̀ b̀è̀ nàké ke d̀ò̀: M̀i tú oniti di waà nwè, di yè mba?

22 K̀è̀ b̀è̀ d̀ò̀: Ohā̀p̀ò̀nk̀ò̀tì Korinei wèè d̀ò̀ri Kuyie ndó dè, ke k̀ù̀ dé, k̀è̀ Sifube bəmou ò̀ d̀ó̀, Kuyie ntōnni we nnàké kòò ti t̄̀nni ke tú a kotoo kóò nàké a m̀ake ti.

23 K̀è̀ Pierii b̀è̀ coute, k̀è̀ b̀è̀e yie.

K̀è̀ d̀è̀ wenté k̀è̀ b̀è̀e nei, k̀è̀ Yesu kobe bèè bo Sopee k̀è̀ b̀è̀ kobe bəmabèè ò̀ cie.

24 Di wentiri k̀è̀ b̀è̀ ntuakoo Sesadee ke s̄̀ nKorinei yu o c̄̀t̄̀è̀ kobe bəmou nè ò̀ néposàabè k̀è̀ b̀è̀ ò̀ bàa.

25 K̀è̀ Pieri rítatoo k̀è̀ Korineii íté kóò co kéninkoo ò̀ iikè.

26 K̀è̀ Pierii ò̀ ínni ke d̀ò̀: N tú a nititòu nwe.

27 K̀è̀ b̀è̀ nnáante kataroo k̀è̀ benitibè tikú péu.

28 K̀è̀ Pierii b̀è̀ nàké ke d̀ò̀: Di yèmu ke d̀ò̀ nSifube ci b̀è̀ bo tamè wèè í tú Sifu o c̄̀t̄̀è̀, mí nKuyie nnè n nàkému ke tú m bá nwúó nhòmou os̄̀inwè.

29 Dèè te k̀è̀ di n yu k̀è̀ n yie nke kòtèni, n nàkèni di n yu mùu kpéi.

30 K̀è̀ Korinei d̀ò̀: Dè m̀ake yie nyewe yènaà n sòò báámmè Kuyie, k̀è̀ tewebièè bo mètáati, k̀è̀ nní nyóò daate kéya oniti m̀ou kòò còmmú n yìkè ke ā̀ t̄̀iyààti k̀è̀ ti mèti,

31 ke n nàké ke d̀ò̀: Korinei, Kuyie ncoutému a báámmu, k̀ù̀ í yè nha pàè, a pā̀ nyè bec̄̀ribè.

32 T̄̀ mbenitibè Sopee k̀è̀ b̀è̀e yúni Simoo b̀è̀ tú wè Pieri, ò̀ bo ok̄̀nnuuriwè m̀ou c̄̀t̄̀è̀ k̀è̀ b̀è̀ ò̀ tu Simoo, kòò bo dàmmèeri také.

33 Menime k̀è̀ m p̀ankèe t̄̀ mbenitibè k̀è̀ b̀è̀ bo da yúni, k̀àa yie nke kòtèni. Ti tikú die nKuyie nyìkè ke bo keè Kuyie nda duó ntinti k̀àa bo ti nàké.

Pieri nàkèmmè Kuyie nnàahti Korinei c̄̀t̄̀è̀

34 K̀è̀ Pierii béi nke d̀ò̀: M bantému di mmònni ke d̀ò̀ nKuyie nyí baàti òmou.

35 Bá k̀ù̀ boti mieke wèè k̀ù̀ dé ke d̀ò̀ri k̀ù̀ dómè k̀ù̀ we ndó.

36 Kuù tu benitibè bəmou Yìè, ke duó nkè b̀è̀ nàké Isidayeribe Tináansààti t̄̀i bo taunne benitibè Kuyie nnè Yesu Kirisi kpéi.

37 Di yèmu t̄̀i d̀ò̀ Sudee omou nè Kadidee Isā̀ ánnè dii m̀ònni benitibè batémmú kédeè.

38 Di yèmu Kuyie ntáátémè Yesu Nansareti kou, kóò duó Muyaánsààmù nè muwèrimú kòò ncenti tipitì timou ke miekunko dibòò fè̀ũ̀ko b̀è̀, ke yè Kuyie nhò bonèmmè.

39 K̀è̀ t̄̀i yà̀ ò̀ d̀ò̀ dè demou Sifube kó ketenkè Sedisadammu nè yehèkè yemou. K̀è̀ b̀è̀ ò̀ baakè kudapáati ke k̀ù̀.

40 K̀è̀ Kuyie nhò fòukunne diyie táánni yie ke duó nkòò ti benke omáa.

41 T̄̀inti k̀ù̀ taátè b̀è̀ nè dimònni k̀è̀ ti bo nàké ò̀ kpéi, k̀è̀ ti ò̀ wènnénè ke di ke yà.

42 Kòò yè nti nnáa mbenitibè, wèè t̄̀umè Kuyie ntáátè wè kòò bo bekèni befòubè nè bec̄̀ribè.

43 Kuyie mpáánaahti náam̀bè bəmou nàké wèè kpéi nke tú wèè ò̀ tá k̀ù̀ ò̀ c̄̀t̄̀è̀ nho yei nnè ò̀ kó diyètiri kpéi.

Muyaánsààmù cùténimè bèè í tú Sifube bè ìnkè

44 Pieri kpaà ke náá memme k̀è̀ Muyaánsààmù cùténí ò̀ náánnè b̀è̀ ìnkè.

45 K̀è̀ d̀è̀ di Sifube bèè tu Yesu kobe ke neinè Pieri, Muyaánsààmù Kuyie nduó mmù cùténimè bèè í tú Sifube bè ìnkè.

46 Kε yé bè do yomè kè bè nàá ntínaañcànti ke sánti Kuyie nkù daumè.

47 Kε Pieri dò: Ti bo na kéyete ti bo bè ànnémè bàtémumu menie nkou, Bembε Muyaánsààmù cùténì bèè ìnkè mù cùténì mèè botí ti ìnkàà?

48 Mεmmε kè bèε bè ànné bàtémumu nè Yesu Kirisi kó diyètìri, kédeε kè bèε ò bántè ke dò ò nkpaá be borè yewe sámpó.

11

Bè kpánnémè Pieri ò kòtemè Korinei c̄t̄t̄è

1 Yesu t̄rè nè Yesu kòbe bèè bo Sudee kè bèε keè bèè í tú Sifube bè còutémè Kuyie nnàañti.

2 Pieri w̄t̄oo d̄ii m̄nni Sedisadεmmu, kè Sifube bèè tu Yesu kòbe kè bè nhò kpánnè ke tú:

3 Dè dòmmε kàa kòte bèè í c̄ámmù be c̄ie ke di w̄nné ke di?

4 Kε Pierii tuú nké bè náké d̄èè d̄òò demou ke dò:

5 N sòò bo Sopee εi miεke nke, kè mbáá nKuyie, nké kù m benke dεmarè kè dè dònnè kuyàákù ke píti tip̄iti tinàà, ke cutinì k̄ñkè ke n t̄s̄ont̄enni kè dè n di.

6 Kè n w̄nté de miεke k̄yà iw̄ús itàake ìnàà kp̄eyi nè iw̄àake nè tin̄t̄i tim̄ou botí,

7 k̄ékeè metammè mamè t̄umè: Pieri íté k̄ékuo k̄écááké.

8 Kè n dò: Àa n Yiè! N yí di diyie marì ikuó ci dè nè d̄èè í wenni.

9 Kè metammè yí ke dò: Bá nwúó ndεmarè Kuyie nyí d̄èè wenni ke tú dè s̄i.

10 Kè de mme nhò ke dò kuce m̄t̄aati k̄éw̄t̄oo k̄ñkè.

11 De m̄nni kè benitibè bèt̄aati t̄ùòkni ke boní Sesadee kè bè bè t̄onni m borè.

12 Kè Muyaánsààmù n náké ke dò: Kote ke bá nȳèkù. Kè ti kòbe bekuò bie nni ncie nké tí kote k̄eta Korinei c̄t̄t̄è.

13 Kòo ti náké ò yamè Kuyie nt̄onni ò c̄t̄t̄è miεke, kè di ò náké ke tú: Wèε t̄s̄ mbenitibè Sopee kè bèε yúni Sim̄o bè tú wè Pieri.

14 Kòo ò náké tinàañti t̄i bo ò d̄εt̄ε wenwe nè ò c̄t̄t̄è kòbe.

15 Kè nni nti mbè nàá nké Muyaánsààmù cùténì be ìnkè kéndòmè mù cùténimè ti ìnkè m̄ketimè m̄nni.

16 Kè n denteni ti Yiè ndo béi nti ke tú: Isāā do āā bàtémumu nè menie mme, d̄indi bè bo di ànné bàtémumu nè Muyaánsààmù.

17 Kè Kuyie mbè p̄a dip̄anni kù p̄a di t̄inti bèè còuté Yesu Kirisi, yé n tú wè kè m̄i bo paa nKuyie nkó mut̄ómmù!

18 Bè kèè d̄ii m̄nni de kó tinàañti kè be miεkeε do kè bè nsánti Kuyie nke tú: Kuyie nt̄u nkpetému kuce bèè í tú Sifube kè bè bo ceete k̄ép̄t̄ε mufòmumu mùu bo s̄āā.

Mεf̄é̄t̄imè mèè c̄ie nYesu kòbe

19 Bè do k̄uo Etienni kédeε kè mεf̄é̄t̄imè m̄ε tanni kè Yesu kòbeε c̄iét̄ε tip̄iti tim̄ou, k̄ékote Fenisii nè Sipiri nè Āntiyosi k̄énnáante Tináañsàati Sifube m̄aa.

20 De m̄nni Yesu kòbe bèè bo Sipiri nè Sidenni kè bèε kote Āntiyosi, k̄énnáá Kerekibe Tináañsàati ti Yiè nYesu kp̄eti.

21 Kè ti Yiè nkó muw̄r̄imù mbè bonè kè benitibè péuu yie nkéceete, k̄ét̄unne ti Yiè.

22 Kè Sedisadεmmu kó Kuyie nc̄iét̄è kòbeε ti kèè k̄ét̄s̄ mBannabaasi Āntiyosi.

23 Kòo tuókoo k̄yà Kuyie mp̄īr̄imè mut̄ómmù, kè d̄è ò narike kòo yáúk̄unne be k̄ont̄i ke dò, bè d̄ake duó mbem̄aa ti Yiè nke nhò t̄aunè be ȳemmè memou.

24 Bannabaasi do tú onitis̄aù nwe, ke dó Kuyie nké Muyaánsààmù nhò piéké kè benitibè péuu yie nYesu.

25 Kè Bannabaasii s̄ot̄é k̄ékote Taasi S̄ori wammù.

26 Ò ò yà d̄ii m̄nni kè bèε w̄t̄ε Āntiyosi k̄embo ke tié Kirisi kòbe ke dò dibenni. Bè de nyú m̄ketimè bèè t̄u nYesu ke dò Kirisi kòbe.

27 De m̄nni kè Kuyie mp̄ān̄aanti náamb̄èε íté Sedisadεmmu k̄ékote Āntiyosi.

28 Kè Muyaánsààmù piε be kòò m̄ou kòo yèt̄ri ti Akabuusi kòo íté k̄ébi nke dò, dik̄onni d̄ieri bo tanni k̄etenkè kem̄ou miεke. Kè di m̄enk̄ε tanni Kododi kó tikp̄ati m̄nni.

29 Kè Yesu kòbeε w̄nné k̄enáké ke dò bá wè wèε p̄a ò p̄t̄é kè dè m̄amè k̄éteennè Yesu kòbe bèè bo Sudee.

30 Bè mε ndòò k̄éduó nde kó yep̄r̄è Bannabaasi, nè S̄ori kè bèε kote k̄éduó nSedisadεmmu kó bew̄ed̄unkót̄ibè.

12

Bè k̄uomè Isaku

1 De kó dim̄nni kòo kp̄aati Ed̄oti nf̄é̄unko Kirisi kòbe mabè,

2 k̄éduó nké bèε kuo Isaku Isāā nantè nè disie,

³ Kéyà dè narikemè Sifube kòo yíe kédúo nkè bèe pí mPieri, ke sò ndè tu pèèbè bèè í kòarene mutie mùu muuti be kó dibanni mieke.

⁴ Kòo dúo nkè bèe ò kpetínne kébanne tihāpònti tepííte nè tikúo, tìnàà tìnàà, kè diyentébanni bo pèèté kè bèe ò bekéné.

⁵ Kè Pieri mbo dikpetintou kè Kirisi kòbe báa nKuyie nho kpéi sáà.

Kuyie ntõnni deetémè Pieri

⁶ Bè do boumu Pieri mēfimmè mēdémè kòo nduo tihāpònti tidéti cuokè kè titeti bàa dibòri, kèè yènkè na nwenté kè Edotii dúo nkè bèe ò bekéné,

⁷ kè Kuyie ntõnni taroo kè kuwenniku makùu míite kufáá, kè dii baùtè Pieri.

Kè mēfimmè tōū.

⁸ Kè dii ò náké ke dò: Yi a naàkònfè kéānnè a neùti.

Kè Pierii me ndòò. Kè di dò: Daátí a yaàbòri ké n tūnne.

⁹ Kè Pierii di tūnne kè bè nyeti kè dè ò dò ntidòuntì bá ò í yé ke dò ndè tu mómmuo.

¹⁰ Kè bèe pèèté dibòri ketiri kèpèèté didéri, kétuòke timátí kperi, bè yìe di, ke kòri dihei, kè dii kpeténè dimáá kè bèe yè, kédétóo sám̀pá kè Pierii mántóo Kuyie ntõnni.

¹¹ De mōnni kè Pierii banté ke dò, Kuyie kuù tōnni ku tōnni kè di ò deeténè Edoti nè Sifube do ò dōnè mèè yei.

¹² Kòo totíni o yèmmè, kékòte Isāa bè tu wè Mariki, o yō Maari cīètè, ke nsó mbenitibè tikú péu ke báa nKuyie.

¹³ Kòo bente dicàù kòo sapàà mmòù bè tu wè Odotii iténí kèbeke ke dò: Wenni nwe?

¹⁴ Kébané Pieri tammè kè diwèli ò pí nkòo yóu ò bo kpetémè kéwèto ke bè náké ke dò: Pieri cōrímú dibòri.

¹⁵ Kè bè dò: A yèmmè í naataà?

Kòò dò: N yí so, kè bè dò: A dóu ntidòuntì nti.

¹⁶ Kè Pieri baa mbie ndicàù, kè bèe kpeté kóò yà, kè dèe bè di.

¹⁷ Kè Pierii bè yèkù tenòutè kè bè dò yúóó, kòo bè náké Kuyie ntõnni ò dènnè mèè botí dikpetintou mieke, ke dò: Nákéne ti Isaku nè Yesu kòbe tóbè.

Ò me nyí kéyè kékòte kupíkù tekù.

¹⁸ Kè dèe wenté kè tihāpònti íkpeutí ke békú titòbè Pieri kàte kè?

¹⁹ Kè Edotii dúo nkè bèe wammú Pieri ke mánté. Kòo bekéné tihāpònti kè dò bèe ti kùo, kédeè kékòte Sesadee kémbo.

Kuyie ntõnni potémè Edoti

²⁰ Edoti do í naatinè Tiiri nè Sitōō ekè kòbe, kè bè né wènnè dinùù kékòte kéyà Edoti kó ditõnni, Badasitusi ke bo taunnè Edoti ke yé be diiti do yiènimè wee ei mieke.

²¹ Kè Edotii dóu mmetaummè kó diyie. Kè dii tuòke kòo ànnè ò kpààtiyààti kénkari okpààti kàri ínkè ke náánnè benitibè.

²² Kè bè píèkù ke tú: Kuyie nkuù náà ndè í tú onitì.

²³ Dende bāmbà kè Kuyie ntõnni ò poté kè yebièe ò cááké kòo kú ke yé ò do còutémè Kuyie nkó disānni.

²⁴ Kè Kuyie nnāànti dōke mpitírí tipítì timòu.

²⁵ Bannabaasi nè Sòori kè bèe duò nyepārè bè do bè tōnnè yè Sedisademmu kénwèti Sesadee ke nneínè Isāa bè tu wè Mariki.

13

Muyaánsààmù tääátémè Bannabaasi nè Sòori

¹ Kirisi kòbe tūnni dii bo Ántiyosi di mieke Kuyie mpāānānti náám̀bè do bomu nè bèè tiè mbenitibè Kuyie nnāànti: Bannabaasi nè Simmēōō osòuwè nè Dusiyu Sidenni kou nè Mannaa wèe do biíkù nè okpààti Edoti nè Sòori.

² Diyie mari kè bè mbou dinùù ke báa nKuyie nkè Muyaánsààmù bè náké ke dò: Cānnénè Bannabaasi nè Sòori kè bèe pí mmutōmmú m bè yu mùu kpéi.

³ Memme kè bè nsókè ke bou dinùù kédeè kè bè nòò nsinòu kébāntè Kuyie, kè bè yóu kè bèe íté kékòte.

Sòori nè onitindòti Edimaasi

⁴ Kè Muyaánsààmù bè niitè kè bèe kòte Sedisii keta bàtòò kénkari Sipiri kó ketenkè kèè soké menie mmieke,

⁵ kétuòke Sadaminni kénnaá nSifube Kuyie nnāànti titíntouti mieke, kè Isāa Mariki bè teénnè.

⁶ Kè bè nnāante Kuyie nnāànti kétuòke kumàнку tekù Pafóosi, ke máánè Sifu mòu kòò tú onitindòti, kòo yètiri tú Baari-Yesu, kòò tu omáá Kuyie mpāānānti náāntò.

7 Ke bo de kó dihèi kóo kùmàndáa Seesuusi Poduusi borè, wèè tu mecii nyiè, kédúú nke bèe yúni Bannabaasi nè Sòari kè bè bo ò náké Kuyie nnáànti.

8 Kè weè nitinànti Edimaasi, ò yètirì me ntú nè kereki, kòò ndó képaannè kùmàndáa Kuyie nnáànti.

9 De mǎnni kè Muyaánsààmù piéké Sòari, bè yu wè Pòari, kòò ò wènté,

10 kèbéi nke dà: Fí ndibèèd bire, onitisounti, ociànti, a í yóó yóu a bo ncaàrimè Kuyie nkó mutómáá?

11 Kuyie mbo da poté bàmbà nkàa yēi ke ténke bá nwúó ndiyiè yemàrè mayè mieke.

Dende bàmbà kè Edimaasi yēi kénháá nke wanti wèè bo ò dète.

12 Kè kùmàndáa dè yà kè dèe ò di, kè Kuyie nnáànti kááké o yèmmè kòo yie nYesu.

Pòari do náké ti Āntiyosi

13 Pòari nè o népobè kè bèe ta bátóò Pafóosi kékote Pedis Pánfidii kó ketenkè, Isāā Mariki de mbè yóu kéwēte Sedisademmu.

14 Kè bè nsaké kétuake Āntiyosi Pisidii kó kutempē mieke, teom̄pùtè yìè kéta kutíntouku kénkari.

15 Bè kàà ndii mǎnni Kuyie nkuú páte nè ku pānāànti náambè kpēye, kè kutíntouku kó beníúbèe duú nke bèe náké Pòari kè dà: Ti kòbe kè di mòke tímati ke bo ti teenne di bo na kèbéi.

16 Kè Pòarii youte o nòutè kè bè dà yúóó kòò béi nke dà: Isidayeeribe nè dindi bèè dé Kuyie nkém̄múnè kèkéè.

17 Kuyie nyIsidayeeribe tū nkù, kuú tāté ti yembè ke duú nke bè sūū mbè bo dii mǎnni Esibiti, de kó difñkúó kè kúu bè dènnè nè ku kó muwērímú.

18 Kè mbè tó yebie nsipísínàà dikpáá cuokè,

19 kékúo ibotí iyieké Kannahāá kó ketenkè kè kè duú nku kòbe kè bèe kè tieke,

20 kè dè mmòke yebie sikóusínàà nè sipísínùmmú (450).

Kè Kuyie mbè duú mbèbaatibè kè bè mbo kétuakèñè Sammuyeerii kó dimǎnni.

21 Kè bè dà bè dá okpáàti, kè Kuyie mbè duú Sauri Kiisi kó debire, Bensamee kó kufuku kou, kóo ñtò tikpàti ke dà yebie nsipísínàà.

22 Kè Kuyie nhò dènnè kédúú nDafiti tikpàti, ke béi nke dà: M pètè oniti n yèmmè kou, wèè yó ndòari n dómè memou.

23 Nè Dafiti kó kufuku mieke nke Kuyie nduonnimè Yesu Odètiwè, kù yē nkù yóó duonni wè, kòò deeté Isidayeeribe.

24 Yesu mu ndo í kàtení kè Isāā nákému Isidayeeribe ke dà bèe ceete kòò bè ànné batèmmú.

25 Isāā dèu dii mǎnni o tómmú ke nnáá nke tú: Mii í tú di baa wè, ò kèrínímu, n keté ke í sannè m bo seutemè o neùti kó iwēi.

26 N kòbe dindi Abarahammu kó kufuku kòbe nè betòbè bèè dé Kuyie, tímbe Kuyie nduonnimè mēdeetímè kó tináànti tii.

27 Sedisademmu kòbe nè be kó bekpàatibè me nyí banté Yesu, kòò kùo ke né dàò Kuyie mpānāànti náambè wàri ti kè bè ti kàa nsiom̄pùu simou.

28 Bè í nyà meyei mmamè Yesu dàò mè ke nčééké ke náké Pidati ke dà wèe ò kùo.

29 Bè dàò dii mǎnni tii wàri o kpéi ti yèmmè, kóò cūūnni kudapāāti kédáú nkufōti mieke.

30 Kè Kuyie mme nduú nkòo yánté.

31 Kòò benke omáá yewe péu mieke bèè do ò néinè Kadidee kékote Sedisademmu, bàmbà nke náá nyIsidayeeribe o kpéi.

32 Ti di náá tii náànsààti Kuyie ndo náké ti yembè tii kpéi.

33 Kè ti dàò tinti be yaabí ti kpéi, ke duú nke Yesu yánté ti wàri ke yèmmè Yesāā mmieke mukàmmú mudérímú ke tú:

A tú m bire nde

kè n da peité yie.

34 Kuyie ndo náké weè kpéi nke dà:

M bo duú nkòo yánté

m báá yóu kòò pāāke.

M bo di dàò mesàà

n do yē n yóó dàòmè Dafiti.

35 Ti wàrimu Yesāā mmieke kupíkù tekù ke tú:

A í yóó yóu kàa kou pāāke.

36 Dafiti do dàòmu Kuyie nyē nwèe dàòmè, ke ku, kè bè ò kūnnè o yembè borè kòò pāāke.

37 Kuyie me nduú nke wèe yánté ò í pāāke.

38 N kòbe banténè tūnke ke dò nnè Yesu borè nde Kuyie mbo di cīém̄mè di yei.

39 Kè wèè ò tá, wèe útè o yei mmemou, Moyiisi kó ikuó di í yóó na kéüté mè.

40 Ndakenè tūnké kè Kuyie mpāānāaḡti nāām̀bè do nāké tì b́áá di tuākéní. Tìi tu:

41 Wénténè d́indí siféi yembè,
kè dè di di kè di kú.

N yóó pí mmutōmmú mamù mmu
di kó yewe miēke
di do í yóó yie nke dō mmùù bo d́áó
b́á kè b̀è di nāké.

42 Bè yènní d̀ii m̀ǹnni kutííntouku kè b̀è d́ó: P̀òori nè Bannabaasi b̀èe wētení teom̀p̀ùtè tetè yìè
kè yìè kè b̀è nāké de kó tináaḡti.

43 Bè ciété d̀ii m̀ǹnni kè benitibè péu, Sifube nè b̀èè í Sifube ke túnne Sifube kó kuwedoune
kè b̀èe cie m̀P̀òori nè Bannabaasi kè b̀èe yáuk̀unne be k̀ōnti ke d́ó, b̀è ntaunè Kuyie nkù b̀è d́ó
m̀èè sàà nkpeí.

P̀òori nè Bannabaasi b̀è kpāātémè be nacètáá

44 Teom̀p̀ùtè tetè yìè kè dihei k̀obe beḡouu sákεε tíi nke bo keè Kuyie nnáaḡti.

45 Kè Sifubee yà benitibè t́iimmè ke sū kè d̀èe b̀è yonke. Kè P̀òori nnáá ntií kè b̀è ńáá ntíteti koò
sáá.

46 P̀òori nè Bannabaasi kè b̀èe b̀è nāké weti weti ke d́ó: Dè do d́ó mb̀èe keté kénáké dímbè
Kuyie nnáaḡti. Dì né me nti yetemè ke benke di mómm̄m̄be di í d̀ōmmè ke péte mufōmmu
m̀ùù bo sáá. Dì m̀m̀ǹni ti bo k̀ote b̀èè í tú Sifube be borè.

47 Ke yé tì wárimè ke tú:

N da t́áátému,
k̀aa bo ntú yebotè yemou kó kuwenniku
kénáké titenti timou k̀obe
medeetímè kó tináaḡti.

48 Bèè í tú Sifube kè b̀èe keè de kó tináaḡti kè d̀èe b̀è narike mesàà, b̀èè tú mufōmmu m̀ùù bo
sáá mu k̀obe kè b̀èe yie nYesu.

49 Kè Kuyie nnáaḡtii pitè de kó ketenke kamou.

50 Kè Sifubee sukú benitipodiebè b̀èè túnne Yesu nè dihei kó benitidiebè, kè b̀èe f́éù m̀P̀òori
nè Bannabaasi kè b̀è d̀enne be tenké.

51 P̀òori nè Bannabaasi kè b̀èe kpááε be nacètáá*, kédeè kékote Ikōnni.

52 Kè diwèi m̀bo Yesu k̀obe b̀èè dè bo, kè Muyaánsáámù b̀è piéké.

14

P̀òori nè Bannabaasi b̀è do bomè Disiri

1 P̀òori nè Bannabaasi kè b̀è tó ta Ikōnni kó kutííntouku, ke nnáá nKuyie nnáaḡti kè d̀èe narike
Sifube nè b̀èè í tú Sifube, kè benitibè péuu yie nYesu.

2 Bèè tu Sifube kè b̀èe sukú b̀èè í tú Sifube kè b̀è bo d́ó meyei m̀P̀òori nè Bannabaasi.

3 P̀òori nè Bannabaasi kè b̀è mbo Ikōnni kémante, kénnáá Kuyie náaḡti nè dikōmb̀ùò, ke ńáá
nKuyie mb̀è d́ó m̀èè sàà, kè tì Yìè nkó muwērímú b̀è bonè kè b̀è d̀òd̀ri tidieti péu.

4 Kè de kó dihei k̀obeε toté mèdámè, ke bie nni ndó Sifube kè betobè dó Yesu tārè.

5 Sifube nè b̀èè í tú Sifube nè de kó bekpáàt̀ibè kè b̀èe dake ke bo f́éù m̀P̀òori nè Bannabaasi,
ke bo b̀è b̀ùstí yetárè kékua.

6 Kè b̀èe tì kèè kékoké kékote Dikaonii kó yehékè: Disiri nè Deribu nè yehékè teyè yèè dè t̀áké,

7 kénnáá Tináaḡsáati.

Bè do d́ómè ḱéfié P̀òori nè Bannabaasi inààke

8 Kòo niti m̀ou bo Disiri ke tú kuhòukù nè b̀è ò peitémè ò í nò nke ceḡti.

9 Kè P̀òori nnáá nkè kù kèrímú kè P̀òorii wénté kébanté kù támè ke do nKuyie mbo kù
miék̀unne.

10 Ke béi mmekperimè ke d́ó: Íté ke cómmú, kè k̀uu puuní mecāá nkékété.

11 Kè benitibèe dè yà ḱewekii nè Dikaonii kó tináaḡti ke d́ó: Kuyie nnaá mbenitibè ke c̀uténí
ti borè!

12 Kè b̀èe b̀è yú be kó yebókè yètè, ke yú Bannabaasi ke d́ó: Seyuusi, ke yú P̀òori ke d́ó: Edimesi,
ke yé weè do náammè.

13 Kè be kóo b̀ooyiè nwèè kó dibòθtu do bo dihei kó dibòri borè kòo t̀óní yenaadake yèdèè,
kè yé dùúkú mutepóó, nè benitibè kè b̀è bo wènné kè yé fié P̀òori nè Bannabaasi.

14 P̀òori nè Bannabaasi kè b̀èe tì kèè kè be yèmmèe caārè, kè b̀èe ḱerí be yaàbòrè kékokóo
dit́inní miēke kékúónko ke d́ó:

* 13:51 kpááεε be nacètáá: Dè benkú ke d́ó mbe kpeti ténke í b̀è bonè ke yé b̀è yetemè b̀è b̀è t̀óní tii náaḡti.

¹⁵ Ti kòbè dè dòmme kè di dòòri mernme? Ti tú benitibè mbe ke di dònne, ti di toni Tináaṣààti nti, ke tú di yóu yeboké kètünne Kuyie kùu fòu, kùu dòò kènkè nè ketenkè nè dàmèèri nè dèè kó dimàà bo o mièke.

¹⁶ Kuù do yóu yebotè bá wè kòo ntù ò dó kùu cè.

¹⁷ Nè mernme kè kù baa di benkú kù bomè, ke di dòòri mesàà, nke di duònni fetaafe, kè di paa mpei kè di mòke ke yo nkè di yèmmè naati.

¹⁸ Kè dèe ari mesàà nkè bè né na ké bè bàa bè bo bè fiémè de kó inààke.

¹⁹ Kè Sifube yènni Ántiyosi nè Ikònni, késukú benitibè, kè bèe bústí Pòori yetárè, ke nyé ke tú ò ku, kòò fùri kédenne dihei mànkú.

²⁰ Kè Yesu kòbè tíi nho borè kòo íté kéta dihei, kè dèe wenté nè Bannabaasi kè bèe kote Deribu.

Pòori nè Bannabaasi bè wètemè Ántiyosi

²¹ Pòori nè Bannabaasi kè bèe náké Tináaṣààti Deribu kè benitibè péuu tíi yie nkè bèe íté kèwète Disiri nè Ikònni nè Ántiyosi,

²² kényáúkunko Yesu kòbè kònti ke bè náá nke tú bè nyé ke dò nti dò nkéféütému ke né ta Kuyie nkpaàtiyuu mièke.

²³ Kè kanninko Kirisi kòbè tírè yemou bewedunkótibè, ke bou yenò ke báá nKuyie, ke bè náá nke tú tíi Yìè ndi dó wè di teennè.

²⁴ Kòo deè kényè Pisidii kó kutempè nkéta Pánfidii kòku,

²⁵ kénáké Pèdisi Kuyie nnáaṣti kédèè kékote Atadii.

²⁶ Bè de ndèke bàtòò, kèwète Ántiyosi, bè do bè bántènè dè Kuyie nkè bèe kote ke pfi mmutòmmú bè bo ke deu mù.

²⁷ Kòo bè náké Kuyie mpi mmèè botí mutòmmú ke kpeté kuce bèè í tú Sifube kè bè yie nYesu.

²⁸ Kè bè ndè bo nè Kirisi kòbè kè dèe mònte.

15

Bè nennimè Sedisademmu

¹ Kè bèmabèe yènni Sudee kékote Ántiyosi kénnaá mbèè yie nYesu ke tú: Kè bè í di càmú Mòyiisi kó ikuò yèmmè Kuyie mbáá di còuté.

² Pòori nè Bannabaasi kè bèe yete kè bèe nenni mediè, nkè Yesu kòbè dò: Pòori nè Bannabaasi nè Ántiyosi kòbè mabè bèe kote Sedisademmu kénya Yesu tārè nè bewedunkótibè kè bèe náké de kó tináaṣti.

³ Kè bèe bè cie nkédenne dihei, kè bè nkéí kényènnè Fenisii nè Sammarii kó ketenkè kénnaante bèè í tú Sifube bè còutéme Yesu, kè de kó tináaṣti nnarinkunko Kirisi kòbè bemou yèmmè.

⁴ Bè tùòkoo dii mònni Sedisademmu Kirisi kòbè nè Yesu tārè nè bewedunkótibè kè bèe co Pòori nè Bannabaasi kè bèe bè náké Kuyie mbè pííné mùu tómmú.

⁵ Kè Fadisièbe mabè bèè yie nYesu kè bèe béi nke dò: Bèè í tú Sifube ke yie nYesu bè dò nkécàmúmu kètünne Mòyiisi kó ikuò.

⁶ Kè Yesu tārè nè bewedunkótibè kè bèe tíi nke bo yà de kó tináaṣti,

⁷ kènnèi kè dèe mònte, kè Pierii íté ke béi nke dò: N kòbè, di yému Kuyie nni ntáátémè nè dimònni kè m bo náké Tináaṣààti bèè í tú Sifube ke yie nYesu.

⁸ Kuyie nkùu yé benitibè bemou yèmmè kè kù bè duò Muyaánsààmù kù ti duò mmù, ke benke kù bè còutéme.

⁹ Mecánnimè mamè í bo tinti nè be ti cuokè, be yie ndii mònni Yesu kè Kuyie nhùtè be yei.

¹⁰ Dè dòmme kè di dó kényi nKuyie mmieke kétoú mbèè yie nYesu ditou tinti nè ti yembè tíi í na ke to di.

¹¹ Di í yé ke dò nnè tíi Yìè nYesu kó mesàà mme tímou ti cootémè tinti nè beàà?

¹² Kè benitibè dò yúóó, Bannabaasi nè Pòori kè bèe bè náké Kuyie ndòò tii dieti bèè í tú Sifube be cuokè.

¹³ Bè náké dii mònni ke dèè kè Isaku dò: N kòbè kèmmúnè!

¹⁴ Simòò nákému Kuyie ndáatenimè bèè í tú Sifube be kpéi nke tánkii kù kòbè.

¹⁵ Kuyie mpáánaaṣti náaribè do náké tíi dè wèrfmu tii tú:

¹⁶ M bo wèteni kémaá Dafiti ciètè,

kényi nho dobuò.

¹⁷ Kè benitibè bemou

nè bèè í tú Sifube

n yu bè kè bè bo n tú n kòbè

kè bèe wammú Kuyie.

¹⁸ Kuyie nti nnáké kunku kùu tí nti benke nè dimònni.

¹⁹ Kè Isaku dò: N yèmmè í dò nti duò mbèè í tú Sifube ke yie nYesu de kó ikuò kè bè nhàari.

20 Yóunè kè tí bè wàri ke dò: Bè bá nyo iwũs bè fié ì yebòkè, kémenténè bemáà bè bo ndòutinèmè betòbè, ke báá cááké fehòfè bè í feúté fè yoo meyi.

21 Ke yé M̀ayisi kó ikuú bomè nè dim̀nni kè bè ì kàa sioǹp̀u sim̀ou titíntouti mièke.

Bè do wàri dì pátiri mucãmm̀u kpéi

22 Yesu tõrè nè bewedòunkótibè nè Kirisi kòbe bemou kè bèe p̀nsiri de kó ikuú, kétãáté Sudi bè tú wè Baarisabaasi nè Sidaasi benitibè bemou tá bè, kè bè neinnè P̀ori nè Bannabaasi kè bèe kote Æntiyosi,

23 Kè bè duó ndipátiri kè di tu: Di kòbe tinti Yesu tõrè nè bewedòunkótibè, ti di dounko díndi bèè í tú Sifube ke bo Æntiyosi nè Sidii kó itempè.

24 Tí kèè ti kòbe mabè kátoomè ke di kòkénè ke càarè di yèmmè, tí í bè duó nde kó dinù.

25 Dèè te kè ti wènnè ke tãáté bèmabè ke bè neinnè nko ti népobè sàabè Bannabaasi nè P̀ori.

26 Bèè duó mbemáà ke kááté mukũũ kuce m̀pèu ti Yiè nYesu kó mutõmm̀u kpéi.

27 Tí tónko Sudi nè Sidaasi kè bè bo di tuo ntũ wàri tinti dipátiri mièke.

28 Muyaánsám̀u muu ti niitè kè ti yè nti báá di sũũ mmucirim̀u kè dè í tú ikuú ì ì dò nkéyóu.

29 Í tu di bá nyo iwũs bè fié ì yebòkè nè meyi nè iwũs bè í fié ì, kémenténè dimáá di bo ndòutinèmè ditòbè, kè di dõri memme dè bo nweni. Dè nsúonnè diyìè mari.

30 Kè bèe cau mbetòbè kédeè kè bèe kote Æntiyosi kítí nYesu kòbe péu, kè bè duó ndipátiri.

31 Kè bèe di kàa nkékeè, kè dèe bè narike bemou.

32 Sudi nè Sidaasi bè me ntũmè Kuyie mpãánaãnti náam̀bè mbe, kè bèe bè duó nyitiè mpèu kèyáúkunnè be kònti.

33 Kè mbè bonè kè dèe mante, kè bèe bè cau nkéwète bèè sòò bè tónni be borè nè kunaatí. [

34 Kè Sidaasi yie dò ò bo nkpaá.]

35 P̀ori nè Bannabaasi nè betòbè kè bè r̀bu Æntiyosi ke tiè nYesu kòbe ke bè nàa Tináansàati Yesu kpéi péu.

Bannabaasi nè P̀ori bè yàtemè

36 Kè dèe mante kè P̀orii náké Bannabaasi ke dò: Tí wète yehèkè yemou késiéké ti sòò náké bè Kuyie nnáãnti, kèyà bè bo kè dè dõmmè.

37 Kè Bannabaasi ndó Isãã bè yu wè Mariki mbè neinè.

38 Kè P̀orii yete ke dò: Ò bá nti neinè ke yé ò do ti yóunàmè mutõmm̀u Pãnfidii kíté.

39 Kè dèe náa tineiti mediè nkè bèe yate, kè Bannabaasii tótóte Mariki kè bèe ta kudabekú kékote Sipiri.

40 Kè P̀orii tãáté Sidaasi kè bèe bè bántènè Kuyie nkè bèe íté.

41 Kòo kote Sidii nè Sidisii kènkpenkũnko Kirisi kòbe Kuyie nkó kuce mièke.

16

P̀ori do tũótémè Timantee

1 Kè P̀orii kote Deribu kèpèèté kékote Disiri, kèyà odapàa mmou bè tú wè Timantee, kòò tu Yesu kou, kòo yó tú Sifu ke tú nYesu, kòo cice tú Kereki.

2 Kè Yesu kòbe bèè bo Disiri nè Ikõnni kè bè ò sãntí.

3 Kè P̀ori ndó Timantee ò neinè, kóò tũóté kécãnté Sifube bèè dè bo be kpéi, ke yé bè do yémè bemou ò cice tũmè Kereki.

4 Kè bè nkõri yehèkè ke náante Yesu tõrè nè bewedòunkótibè bè tãáté ti Sedisademmu, ke tú bèè ti yie.

5 Memme kè Kirisi kòbe nkpenkú Kuyie nnáãnti mièke ke sũũnko yewe yemou.

Kuyie nyúmè P̀ori Maseduõnni

6 Kè Muyaánsám̀u yete bè bo nákémmè Kuyie nnáãnti Asii kè bèe pèèté Fidisii nè Kadasii,

7 kètuake Misii kó kutemmanku ke ndó kékote Bitinnii kè Muyaánsám̀u yete.

8 Kè bèe yóu kéta Misii kèpèèté kékote Todowaasi.

9 Kè P̀ori nduó keyènkè kè Kuyie nhò benke mebenkũmè kòo yà Maseduõnni kou m̀ou, kòò cõrmm̀u kòò báa nke tú: Kõtení ti cie kè ti teennè!

10 Kè ti banté ke dò nKuyie nkuu kè n ti yu kè ti bo náké Tináansàati, kè ti pãnke íté Todowaasi,

11 kéta bátòò kékote Sammutaasi dihei dii soké menie mmieke. Kè dèe wenté kè ti kote Neapodii.

12 Kè íté deborè kékote Fidipu Maseduõnni kó kutempè nkó dihei kètiri kè Odommu kòbe di baké, kè tí nke mbo ke dõ yewe sãmpó.

Didii tũnnemè Yesu

13 Teom̄pùtè yìè kè tì yè, kéta kukó nke bo yà Sifube bo nke bàà nKuyie. Ke sónké benitipòbè mabè deborè kékaroo ké mbè nàa Kuyie nnààntì,

14 kèyá onitipòkù maù bè tú wè Didii kòò bonní Tiyatiiri, ke fiiti tiyaàkpeti tiwūstì ke tū nKuyie, kè Kuyie nkpeté o yèmmè kòò nkémmú P̄ori nàá ntì.

15 Kè tí ò ànné bàtèmmú nè o c̄ètè kòbè.

Kòo nyetiróo ke tú: Kè di yie nke dò m mènke c̄outé Yesu k̄atenèní k̄embo n c̄ètè.

P̄ori bètimè onipopāù kó dibòò

16 Diyiè mari ke tì nk̄ari mubáammu k̄econè osapàà mm̄ou kòò tu kudaakù, kè dibòò ò ta, kòò p̄āù kòo yembè p̄èù idíítì.

17 Kòo nti tū nke wékíí ke tú: Benitibè bie ntú Kuyie ndiekù t̄ombè mbe, ke di nàá mmeɔetímè kó tinààntì.

18 Kòo mme nhò nyewe yam̄ou kè d̄e ɔu P̄ori kòo w̄ēte k̄epí ndibòò ke dò: Nè Yesu Kirisi kó diyètiri yè onitipòkù yie mmieke! Dende bàmbà nkè dii yè.

19 Onitipòkù yembè s̄ò ndii m̄onni bè t̄enke í yó mp̄ù idíítì, ke p̄i mP̄ori nè Sidaasi k̄ek̄atenè bebeémbè borè.

20 Ke dò: Benitibè bie ntú Sifube mbe ke k̄atenní die mmekeòmmè.

21 Ke benkú be kó ikus̄ t̄inti Odommu kòbè ti í dò nk̄entù nyi.

22 Kè dīt̄nnii tì yie nkè bebeémbèe duò nkè pod̄isibèe dáté P̄ori nè Sidaasi be yaàbòrè kè bè puotí yedá,

23 k̄eɔeè kè bè kpetínné k̄eɔuò nkè kuhāp̄ònkù mbè bàa mesàà,

24 kè bè t̄áú nk̄etanné kuf̄áá nd̄etikù.

25 Keyènkè cuokè kè P̄ori nè Sidaasi kè bè bàà nKuyie nke diè nke kù s̄ántì, kè tikpetínti t̄eti k̄er̄nmú.

26 Kè bè nyóò daate kè k̄etenk̄eè s̄antè, kè dikpetíntou s̄antè kè yebòr̄e kpeté, kè bè bou m̄èè fimme tikpetínti nè bè bè t̄áú nnè dè kè d̄e duó.

27 Kè kuhāp̄ònkùu entení k̄eyá yebòrè kpetémè ke nyé ke tú bè cokè, k̄ek̄pate disie ke bo kuò kumáá.

28 Kè P̄orii p̄ei nke dò: Bàá d̄ò amáá meyei. Ti bomu tim̄ou.

29 Kè ku k̄ònti au kè kùu duò nkè bèe míité kè kùu cokóo P̄ori nè Sidaasi be borè k̄éninkóo be ìikè,

30 kè bè d̄enneni kè bè beke ke dò: Bekótibè, n dò nk̄éyímè kè Kuyie nni nd̄ētè?

31 Kè bèe kù t̄è̄n̄é ke dò: N t̄á ti Yìè nYesu a bo c̄ooté f̄s̄ nnè a c̄ètè kòbè.

32 Kè bèe kù nàké Kuyie nnààntì nè bèe kó òimàà bo ku c̄ètè.

33 Kè kùu bè t̄uóté ke s̄ú be muò, nkè bè p̄ank̄e kù ànné bàtèmmú de kó keyènkè nè ku c̄ètè kòbè.

34 Kè kùu yú P̄ori nè Sidaasi k̄ekonnè kè bè duò mmudii, kè diwèl̄ nkù bo nè ku c̄ètè kòbè bè c̄outémè Kuyie.

35 Kè d̄e wenté kè bebeémbèe t̄ò mpòd̄isibè, kè bèe kù nàké ke dò kùu bè f̄f̄i.

36 Kè kuhāp̄ònkùu nàké P̄ori ke dò: Bebeémbè t̄onni ke tú n di f̄f̄i, di m̄onni yènnè k̄ep̄ētè ke bá nyīkù.

37 Kè P̄orii nàké pòd̄isibè ke dò: T̄inti Odommu kòbè bè ti puotí benitibè ìikè bá bè í ti bekèné ke nè d̄ó ke ti f̄f̄i ndis̄or̄áà? Tì bàá yie. Bèe k̄ateni be m̄óm̄ombe kè ti denne.

38 Kè pòd̄isibèe k̄ote k̄enáké bebeémbè P̄ori nè o kòbè bè tumè Odommu kòbè kè kuf̄swáá mbè p̄i.

39 Kè bèe kate kè bè m̄o mēc̄émmè, kè bè d̄enne dikpetíntou, kè bè b̄antè ke dò bèe yè dihei.

40 Kè bèe yè dikpetíntou k̄ek̄ote Didii c̄ètè, k̄eyá Yesu kòbè ke yáúk̄unne be k̄ònti, k̄ep̄ētè.

17

Bè p̄ir̄imè Sas̄s̄ nè o kòbè ke k̄atenè bebeémbè borè

1 Kè bèe p̄ētè Ànfpodii nè Apodonii k̄etuoke Tesadoniki, kè Sifube kó kutíintouku dè bo.

2 Kè P̄ori tó ta Sifube kó kutíintouku ke dò siom̄p̄u sit̄āti ke nàa Kuyie nnààntì.

3 Kè mbè nàa nke tú: Kirisi do dò nk̄é̄f̄út̄ému k̄ékú k̄eyánté, Yesu n di nàa nwèè k̄p̄ei wèè tu Kirisi.

4 Be mieke kè Kerekibe bèè do dé Kuyie benitipodiebè kè bèe yie mP̄ori nè Sidaasi kpeti k̄énsū mesàà.

5 Kè d̄e yonke Sifube kè bèe yú becièmbè kè bèe w̄enné k̄éánné dikp̄anni k̄éiténè kemieke k̄enwanti P̄ori nè Sidaasi, k̄ek̄ote Sas̄s̄ c̄ètè ke bo bè k̄atenè dīt̄nni borè,

6 kè bè m̄ònté, k̄epí nSas̄s̄ nè Yesu kòbè mabè k̄ek̄atenè bebeémbè borè k̄enwékíí ke tú: De kó benitibè càari k̄utenkù kum̄ou kó ikus̄ nyi ke t̄uak̄eni die nkè Sas̄s̄ bè c̄outé.

7 Ke sènkèrì okpààti Sesaa ke náá nke tú okpààti m̀òu bo k̀è bè ò tu Yesu.

8 K̀è d̀èe yonke bebeémbè nè dihei k̀òbe.

9 Sasõõ nè o k̀òbe k̀è bèe yietí idíítí dihei yembè k̀è bè né na k̀è bè fíí.

P̀òori nè o k̀òbe bè nàkémè Kuyie nnáànti Bedee

10 K̀è keyènkèe biite k̀è Yesu k̀òbee duò nk̀è P̀òori nè Sidaasi k̀è bèe k̀òte Bedee, bè t̀ùòke dii m̀ònni k̀éta Sifube k̀ó kutíntouku.

11 K̀è bembe ndó Kuyie nnáànti k̀épx̀ééé Tesadoniki k̀òbe, ke níí nti k̀àà nyewe yem̀òu ke bo yà k̀è nsá k̀è bè náá nti tu timómm̀ònti.

12 Be miéke k̀è benitìbè p̀éuu yie nYesu, Kereki k̀ó benitipòbè nè benitidaabè p̀éu.

13 Sifube bèè bo Tesadoniki k̀è bèe keè P̀òori náámmè Kuyie nnáànti Bedee k̀ékatoo k̀ésukú benitìbè.

14 K̀è Yesu k̀òbee k̀òtenè P̀òori dàméèrì k̀òò bo ta bàtòò, k̀è Sidaasi nè Timòntee k̀è bèe nk̀páá Bedee.

15 K̀è bèè ò cíe nk̀étuòke Atenni k̀éẁéte Bedee k̀énáké Sidaasi nè Timòntee ke d̀ò: P̀òori tu bèe k̀òtoo mecáá.

P̀òori k̀òtemè Atenni

16 K̀è P̀òori m̀baa Sidaasi nè Timòntee Atenni, k̀éyà yebòkè s̀ümè de k̀ó dihei k̀òo yèmm̀èe caàrè mediè.

17 K̀òò nnáánnè Sifube nè bèè í tú Sifube ke t̀ù nSifube k̀ó kuwedòunce titíintouti miéke, yewe yem̀òu ke nnáánnè ò maunè bè.

18 Ke m̀únke m̀maunè mecii nyembè bè tu bè Epikudiyèbe, nè Sitoyisièbe, k̀è bèmabè ntú onitì yie nnáá nhònti? K̀è betòbè tu de dò nhò náá nKuyie ncànkù makù kp̀éí nke, ke yé ò do náámmè Yesu kumè mme ke yàíté.

19 K̀è bèè ò k̀òtenè dihei k̀ó bekòtìbè õõ tíí ndè k̀óò beke ke d̀ò: D̀òò ke ti náké tináámp̀ànti a náá nti tú mù.

20 Ti mu nyí k̀èè de k̀ó tináánti diyìè mari ke d̀ó k̀ébané ti tu mù.

21 Atenni k̀òbe bem̀òu nè bepòòbè bèè bo de k̀ó dihei, bè do ò ntũũ ke náámmu ke k̀ém̀m̀ú tináámp̀ànti t̀ù yìèní.

22 K̀è P̀òorii íté k̀écómm̀ú benitìbè ìk̀è ke d̀ò: Díndi Atenni k̀òbe n yàm̀u ke dò ndi wanti Kuyie m̀medìè.

23 N cè ndihei ke ya di báá ndè ke tú Kuyie nke ẁàri dèmarè ìnkè ke tú: Kuyie nti í yé k̀ù. Di báá nk̀ùu yie nke í k̀ù yé, n k̀òteni ke bo di náké kuù kp̀éí.

24 Kuù d̀òò ketenkè nè dèè k̀ó dimàà bo, kuù bakè k̀éìnkè nè ketenkè, k̀ù í á benitìbè maá t̀ù touti miéke.

25 K̀ù í yé nti nk̀ù duò ndèmarè ke yé kuù duòmmè mufòmmu denennè dem̀òu.

26 Kuyie ndòò wèè niti borè nde ibotí im̀òu s̀ũmmè kutenkù kum̀òu. K̀è k̀ù yé bá wè ò yó mborè nè o we màmè.

27 K̀ù mè d̀òò ke d̀ó benitìbèe k̀ù wammúmu, k̀è bè k̀ù waá mbá ke í yé bè bo k̀ù wammúmmè bè bo k̀ù yà, ke yé k̀ù í ti d̀étirìnèmmè.

28 Ke yé kuù temè k̀è ti fòu ke bo, ke õõ na kédòò dèmarè. Di k̀ò bepátìwáàbè mabè ti nwàri ke tú: Tí tú kuù k̀ó ibí.

29 K̀è ti tú kuù bí, ti yèmmè bá ndò Kuyie ndònnè tetenkaanitè mesòò nk̀p̀ete, yoo meberime k̀p̀ete, yoo ditári onitì d̀òò dè nè o k̀ó mecii.

30 Kuyie mbúútóomu meyei nti í k̀ù yé dii m̀ònni ke d̀òrì mè ke náá ndi m̀ònni benitìbè ke tú: Bèe cèèete meborime.

31 Ke yé k̀ù t̀áátémè diyìè ke yóò duò nk̀è Yesu bekénè benitìbè bem̀òu. K̀ù de mbenke ke duò nk̀è Yesu yàíté

32 K̀è bèe keè P̀òori náámmè mukúkéyántímù kp̀éí k̀è bèmabè nhò daú k̀è betòbè tu: Diyìè mari ndi a bo ti nti nàkémè.

33 Mèmmè k̀è P̀òorii íté dèborè.

34 Nè memme k̀è bèmabè nhò t̀ù nk̀éyie nYesu. Bèè k̀óò m̀òu tu: Deniisi dibeéntínni kou, nè onitipòkù m̀òu bè t̀ù wè Dammariisi nè betòbè mabè.

18

Bè p̀ĩr̀mè P̀òori Kòdenti

1 K̀è P̀òorii íté Atenni k̀ékatè Kòdenti

2 ke máánè Sifu m̀òu bè t̀ù wè Akidaasi P55 eí kou, k̀òò boní Itadii nè o pokù Pirisiidi ke t̀ùòkení bàmbà. Ke yé okpààti dièwè Kododi do duòmmè k̀è Sifube yé Odómmu k̀è P̀òorii k̀òte k̀è bè yà.

³ Pɔɔri do me nɔnɔmmè muyaàdùd kè bèe wɛ́híne kénduòkù tiyààti bè dààrinè tì titouti.

⁴ Kè Pɔɔri nnáá nKuyie nnáàhti siom̀p̀uu sim̀ou kutííntouku mieke ke yáúk̀unko Sifube nè Kerekibee k̀ònti kè bè yíe nKuyie nnáàhti.

⁵ Sidaasi nè Timántee kè bèe íténi Maseduanni kétuakeni, kè Pɔɔrii pétè mǎfiè nke nnáá nSifube Kuyie nnáàhti ke tú Yesu weè tu Odeetiwè, Kuyie nnáké weè kpéi.

⁶ Kè Sifube yete kè nhò nsáá, nkè Pɔɔrii piùrè o yààti ke d̀ò: Kè di feti dé í tú n kpeti, di yei ndo di yò Ìnkè nke, di mm̀ònni n kòri bèè í tú Sifube bè biékè nke.

⁷ Kòo yè kéta oniti mòu c̀fètè bè tú wè Tituusi Sùsituusi kòo tú nKuyie, kòo c̀fètè p̀ekénè kutííntouku.

⁸ Kè Kirisipusi kutííntouku kóo kóti nè o c̀fètè kòbe bəm̀ou kè bèe yie nYesu kè Kòdenti kòbe péuu keè Pɔɔri náámmè ke m̀únkèe yie nYesu kè bèe bè ànnè bàtèmmù.

⁹ Keyènkè makè kè tì Yìè mbenke omáá Pɔɔrii kóo náké ke d̀ò: Bá nyíèkù, sòoté kénnáá, báá yóu a bo nnáámmè.

¹⁰ N da bonèmu, òm̀ou báá na ke da dàd meyei, ke yé n kòbe s̀umè dihei dii mmieke.

¹¹ Mèmmè kè Pɔɔri ríbo Kòdenti ke dà dibenni nè dikéè ke bè náá Kuyie nnáàhti.

¹² Kayò ná ndii m̀ònni kùmàndáá Akayii kó kutempè nkè Sifube wènnè kèpí mPɔɔrii kèkòtènè kubeèndieku.

¹³ Ke d̀ò: Oniti yie ndó benitibè mbáá nKuyie mèmamè botí nku ikuó yetemè.

¹⁴ Kè Pɔɔri ndó ke na mbéi nkè Kayò náké Sifube ke d̀ò: Kòò do nyeténè dihei kó ikuó nyi, yoo ò dàd meyei ndiemè mamè, n na nkèèmu di tú mù.

¹⁵ Dè né me ntùmè tináàhti nè yeyètè dèè tu di kó ikuó kperè, dè tu di kpeti nti, m báá na kè tì beké.

¹⁶ De m̀ònni kè bè bèti kubeèndieku.

¹⁷ Kè bèe pí Sositenni, kutííntouku kóo kóti kubeèndieku borè, kèmpuotí, kè Kayò bùútóo.

Pɔɔri wètemè Àntiyosi

¹⁸ Kè Pɔɔri nkpaá Kòdenti kém̀onte kécau nYesu kòbe kéneinè Pirisiidi nè Akidaasi ke bo kòte Sidii, kétuake bàtòò commu dè Sànkidee kékúó ke yé ò do cànnenèmè dinùu Kuyie.

¹⁹ Kè bèe tuòke Efeesi kè Pɔɔrii yóu Akidaasi nè Pirisiidi kéta kutííntouku kénnáámmè Sifube.

²⁰ Kè bè dà wè nkpaá kòo yete,

²¹ kè bè cau nke d̀ò: Kè Kuyie ndó m bo wètení diyiè mari. Ò me nyí kéta bàtòò kèpèètè,

²² kécútè Sesadee kèpèètè Sedisademmu kédou Kirisi kòbe kèdeè kékòte Àntiyosi,

²³ kém̀onte sàm̀p̀ò kèpèètè, kékòte Kadasi nè Fidisii de kó itempè mmieke kè nyáúk̀unko Yesu kòbe k̀ònti.

Apodoosi náámmè Kuyie nnáàhti Efeesi

²⁴ Kè Sifu mòu bè tu wè Apodoosi, Adekisántiri ei kouu tuòkení Efeesi. Ò do tú oniti nwe wèè yé Kuyie nnáàhti mesàa, ke no nke náá.

²⁵ Ò do tì bebíi mesàa mme, kénnáá Yesu kpeti weti weti nè tikònyauti, bá ò me nyémè Isáa kóo bàtèmmù máá.

²⁶ Kòo nnáá ncutííntouku mieke ke í yíèkù kè Pirisiidi nè Akidaasi kè bè nkèmmù, kèdeè kóo yu be c̀fètè kóò benke dèè ò dónni Kuyie nnáàhti mieke.

²⁷ Kòò ndó kékòte Akayii, kè Yesu kòbe yáúk̀unne o k̀ònti kèwári dipátiri Kirisi kòbe bèè kè bo, kè bè bo ò còuté. Kòo kòtoo kè Kuyie nkó mesàa nní nhò bonè, kòo teènnè bèè còuté Yesu.

²⁸ Kòo nnáá Sifube weti weti bá ke í sari, ke bè benkù nè Kuyie nnáàhti mieke Yesu tùmè Odeetiwè.

19

Efeesi kòbe pètémè Muyaánsààmù

¹ Apodoosi bo dii m̀ònni Kòdenti kè Pɔɔri ícenti Asii kó yehèkè yèè bo yetārè Ìnkè, kétuake Efeesi kéyá bəm̀abè kè bè tú Yesu kòbe.

² Kòo bè beke ke d̀ò: Di pètè Muyaánsààmù nnè di t̀unnemè Kuyienaá? Kè bè d̀ò: Tì keté ke í kèè Muyaánsààmù kpéi diyiè mari.

³ Kè Pɔɔrii bè beke ke d̀ò: Bè di ànnè we mbàtèmmù? Kè bè d̀ò: Isáa kou.

⁴ Kè Pɔɔrii bè náké ke d̀ò: Isáa do àà bàtèmmù bèè d́ó kéceete bəm̀be be borime, ke bè náá nke t́ú bèe t̀unne wèè kèrini o kó dif̀nkúò, wèè tu Yesu.

⁵ Kè bèe keè de kó tináàhti kédúò nkè bèe bè ànnè bàtèmmù nè tì Yìè nYesu kó diyètiri.

⁶ Kè Pɔɔrii nás nho nou be Ìnkè, kébántè Kuyie nkè Muyaánsààmùu cútèni, kè bè nnáá tináàcànti, ke náá Kuyie mpàànaàhti.

⁷ De kó benitibè do bo tepítè nè bèdèbè mbe.

8 Kè Pɔɔri n̄taà kutíntouku ke d̄à betààbè betààti ke nàá Kuyie nkɔpààtiyuu kɔpeti bá ke í yìèkù, ke d̄à b̄èè tì yie.

9 Kè itookperí yembèe yete kénsáá nYesu, benitibè ìikè. Kè Pɔɔrii túóté Yesu kòbe kékòtenè Tidanuusi kóo dákòòri kè mbè nàá Kuyie nnáànti yewe yemou.

10 Ke d̄à yebie nyèdèè kè Asii kòbe b̄emou Sifube nè b̄èè í tú Sifube kè b̄èe keè Kuyie nnáànti.

Dibò puotímè Sefa bí

11 Kè Kuyie nkó muwèrimú m̄bonè Pɔɔri kòò d̄òòri tidieti.

12 Kè b̄èè nt̄ou tiyààti t̄i kàáké Pɔɔri ke nonku bemuombè kè b̄è mieri kè yebakè yìè yè ta b̄è.

13 Sifube mabè b̄èè do centi ke b̄eti yebakè kè b̄è múnke ndò k̄ebeti dibòò nè Yesu kó diyètiri ke d̄à: Nè Yesu, Pɔɔri nàá nwèè k̄péi kó diyètiri m̄i tu a yè on̄ti yie mmieke.

14 (Ikuó kóo niùti dièwè Sefa kó ibí iyiekè ìi do d̄òò m̄em̄me.)

15 Kè dibòò d̄à: N yému Yesu! Ke yé Pɔɔri! Díndi né tú òmbè?

16 Kè dibòò ta wèe bunnóò, kè b̄è puoti kè b̄è koute koute, kékèri be yààti, kè b̄èe yè kécoké mebii.

17 Kè Efeesi kòbe b̄emou Sifube nè b̄èè í tú Sifube kè b̄èe keè de kó tináànti, kè kufòwáa mbè pí nkè b̄è ndéúkunko ti Yiè nYesu kó diyètiri.

18 Benitibè péu b̄èè yie nYesu kè b̄è nkarini ke dáanko be yei.

19 Kè betetiebe nt̄ounni betetepáte ke c̄unko benitibè ìikè, de kó yepáte dííti bo nt̄òòke m̄editibii nsik̄oupsin̄ummú (5000).

20 M̄em̄me kè Kuyie nkó muwèrimú mbè bonè kè Kirisi kòbe sũũnko.

Bè kɔammè Dianni k̄péi

21 Kè Pɔɔri d̄à: M bo nk̄ari dii m̄ònni Sedisad̄em̄mu k̄éyè Maseduònni nè Akayii kó itemp̄è. Kè n d̄èè m̄em̄me nk̄ote Odommu.

22 M̄em̄me ò duóm̄mè kè Timantee nè Edasiti b̄èè do ò teénnè mutóm̄mú, kè b̄èe niitè kékòte Maseduònni kóo nk̄páá Asii ke d̄à yewe sám̄p̄.

23 De m̄ònni ndi dik̄onk̄òònni dieri tannimè Kuyie nnáànti k̄péi.

24 Kòò niti m̄òu b̄è tu wè Demetiriyuusi kòò màátí mesò ke donnikonè Dianni kó kudieku, ke yietí ò t̄òmbè mesáà.

25 Kòò tí ndiyiè mari betabè b̄èè múnke pí nde kó mutóm̄mú, kè b̄è nàké ke d̄à: N kòbe di yému ke d̄ò m̄mu ntóm̄mú muu te kè ti m̄òke ti k̄p̄ere.

26 Di wúóm̄mu ke yo d̄è í tú Efeesi máà, Asii kó ketenkè kamou ndi Pɔɔri náámmè benitibè ke tú benitibè d̄òòri s̄ii tenkaanii í tú Kuyie, kè kusùkù yìè n̄ho k̄p̄eti.

27 D̄è í d̄ò ndè yóò caarè ti kó mutóm̄mú máà, d̄è bo cake nè ti kó dibòò dieri Dianni Aditemiisi kóo yètiri k̄èke, Asii kòbe nè kutenkù kumou kòbe tũ ndi bo náá detetirè.

28 Kòò kòbe ti kèè kè be mieke peike kè b̄è nwékí ke tú: Efeesi kó dibòò Dianni deumu!

29 Kè kutowekuu dátinnè dihei dimou kè b̄èe pí Kayuusi nè Adisitaki Maseduònni kòbe b̄èè ciénni Pɔɔri, kékòtenè b̄è òò t̄i ndè.

30 Kè Pɔɔri d̄à ò bo k̄ote, kè Yesu kòbe yete.

31 Kòò népobè Asii kó benitidiebè mabèe t̄ònni òm̄òu ke d̄à ò báá k̄otou.

32 Kè benitibèe s̄ánté kénwékí be bíékè be bíékè, besùkùbè keté ke í yé b̄è t̄i mmùò k̄péi.

33 Kè b̄èe nàké Adekisántiri dif̄nni mieke d̄è d̄òmmè, kè Sifube d̄à wèe béi, kóò t̄entou deyìikè, kòò d̄à: Kém̄m̄unè!

34 Kè b̄èe banté ò t̄umè Sifu nwe kénwékí b̄emou ke tú: Efeesi kóo Dianni Aditemiisi deumu kè d̄è m̄m̄òke tewebiètè m̄efitímè m̄edémè.

35 Kè dihei kóo pátíwààti bónkunne benitibè yemmè, kébéi nke d̄à: Bá wè ò yému ke do nt̄inti Efeesi kòbe t̄i báa Dianni kó kutouku nè tetenkaanitè t̄èè donní k̄ènkè.

36 Om̄òu báa na kè tì n̄enni, di d̄ò nk̄etotí di yemmè m̄me ke báá s̄ánté kédòò t̄imatì m̄ecāā.

37 Di pínni benitibè bie mbè me nyí yùúkù d̄amarè ti kó kubòotouku mieke, b̄è me nyí s̄áà tì kó tetenkaanitè Dianni.

38 Kè nsà kè Demetiriyuusi nè ò kòbe kè b̄è m̄òke nè òm̄òu t̄imatì nti, yebeénwe bomu, kè bebeémbè bo, b̄è d̄ò nkényu yè betabè.

39 Kè di m̄òke t̄it̄eti mati di bo na kè tì t̄untè bebeémbè borè.

40 Ketenkè yembè bo na ke d̄à tì d̄à k̄eyete be k̄p̄eti nè t̄i d̄òò yie nti k̄péi nke yé tì í yóò namè kénáké muu te kè benitibè t̄i.

41 Ò béi m̄em̄me kédèè kécíe mbenitibè.

20

Pɔɔri kòtemè Maseduònni nè Keresi

1 Dik̄onk̄òònni d̄èè dii m̄ònni kè Pɔɔrii t̄i nYesu kòbe k̄éyáúkunnè be k̄ònti kè b̄è cau nk̄éitè kénk̄ori Maseduònni.

² Kényáúkunko Yesu kabe kànti yehakè péu mieke kékote Keresi.

³ Kémmake betààbè betààti kéndò ke na nkòte Sidii kékèè Sifube ò diimè kényóu kèwète Maseduanni.

⁴ Nte bèè do ò cíe mbe yète: Piduusi Bedee ei kou bire nè Sopatee Adisitaki nè Sikunduusi Tesadoniki ei kou nè Kayuusi Deribu kou nè Timantee nè Tisiki nè Todofimmu Asii kó kutempè nkou.

⁵ Kè bèè niitè kè nti baà Todowaasi.

⁶ Kè pèèbè bèè í kòorenè mutie mùu muuti de kó dibannii pèèté kè ti ta bàtóò Fidipu ei kèmmake yewe yènummù kè bè sòntóo Todowaasi, kè tí mbo ke dò yewe yèyiekè.

Pòori duómme kè Etiisi yànté

⁷ Dimáasi yiè kè ti tíi nteçfètè tèè mùmmu, ke bo di kédinè Mudisààmù, kè Pòori nnáa nKuyie nnáahti kè keyènkè yàa totè ke cuokè, ke yé ò naa itimè.

⁸ Ti do tíkú kudànkú táànkú nku, kè ifitiyi còú mpéu.

⁹ Kè Pòori nnáa nkè dèe mante mediè, kè dedapumbire marè kari kudieku kó tebòtè Ìnkè kè de yètiri tu Etiisi, ke yé nke duó kédonní, kè bè dò bè bo dè í nke sá ndè kú.

¹⁰ Kè Pòorii cúténi kè dè tùóté kébéi nke dò: Di bá nyíékú debire fòumu.

¹¹ Kèwète kèdeke kè bèè di kédinè Mudisààmù. Kòo soatè kènnáa nkè diyiè yàa yènní, kòo pèèté.

¹² Kè bèè kpènné de kó dedapumbire kè dè fòu kè benitibè bemou yèmmèe narike.

Pòori ítemè Todowaasi kékote Mideti

¹³ Kè ti ta kudabekú kèniitè Asoo kémbaa mPòori, ke yé ò kèrimè o naacèi.

¹⁴ Kòo ti sònténi kè ti pèèté kékote Mitedonni.

¹⁵ Kè dèe wenté kè tí tuoke Kiyó, diyiè téri kètuoke Samoasi ke cómmú, kèpèèté kékote Mideti.

¹⁶ Kè Pòori ndó kémbó Sedisadèmmu pàntikoti kó diyiè kè nsà kè dè bo yie, kè dè nte kòò í ndó kécómmú Efeesi Asii kó kutempè mmieke.

Pòori caummè Efeesi kabe mesomme

¹⁷ Kè Pòorii mbo Midee kètò nkè bèè yúni Efeesi kó bawedunkótibè.

¹⁸ Kòo bèè nàké ke dò: Di yému meborime do dòmmè nè n tùòkenimè di borè Asii kó kutempè mmieke ke n yàà íténè.

¹⁹ Di yému n kékunkomè mmáa ke pí Kuyie ntómmú nè tinonnieti, kè Sifube n díi ke n fèũnko.

²⁰ Di yému n di nàké tí timou, metímmè mieke nè sicéí mieke, n yí di sònne tímati tìl dò nké di teennè.

²¹ N nàkému Sifube nè bèè í tú Sifube ke tú bèè ceete be borime kètũnne Kuyie nkéyie nti Yiè nYesu.

²² Di mmònni Muyaáansààmù muu yè n kote Sedisadèmmu, m me nyí yé dè yó nni ndòmmè de bíékè.

²³ Bá dii ei Muyaáansààmù 5 n nàkému dikpetintou nè mefèütímè dè m baàmè.

²⁴ N kpeti í bonè n fòmmu, n dó n deè tí Yiè nYesu n duó mmùu tómmú mmu ke yè n nàké Kuyie nkó Tináansààti benitibè.

²⁵ Di mmònni n yému ke dò ndi ténke í yó n yà, dindi n nàké bè Kuyie nkpràatiyuu kpeti.

²⁶ Deè te kè n di náa nyie nke tú: Kè tii di tùòkeni dè í tú n kpeti.

²⁷ N di nàkému demou Kuyie ndó dè, n yí di sònne demarè.

²⁸ N dakèni di mómmambe kpréi nnè Muyaáansààmù di duó mbè kpréi. Mbaanè Kuyie ndonté bè nè ku Bire kũũ.

²⁹ N yému ke dò m bo íté dii mònni, benitiyeibe bo kotení kéndò yekpamaa nkè ndi daòri meyei, mbá mesémme í mbè bo.

³⁰ Benitibè yóo yému di cuokè kè n nàa nsiyáábísi ke bo yúú nYesu kabe be bíékè.

³¹ Dentenni tũnke n di tiémmè yebie nyètààti mieke, keyènkè nè kuyie nnè tinonnieti.

³² Di mmònni n di duó nKuyie nku, kè ku kó mesàà nkó tináahti bo ndi baà. Kuu yóo na ke di kprènkũnne, ke di duó ndemou kú yè nkú yóo duó ndè ku kabe.

³³ N yí beke òmou idíítí yoo tiyààti.

³⁴ Di yému ke dò nnè n nou sii nsi m pímmè mutómmú ke teénnè mmáa nè n kabe nè bè tí neiti.

³⁵ Ke di benke di dò nkèmpí mmèè botí mutómmú, ke teénnè beçiribè, kè n dènnini tí Yiè nYesu béi nti ke tú: Dè 35 nda naati a pà dii mònni ke pèèté bè da pà dii mònni.

³⁶ Pòori nàké memme kèdeè ke nínkú kè bèè wènnè ke bántè Kuyie.

³⁷ Kè bèè ò cau nkóò orí kékúó mbemou.

³⁸ Kè be yèmmè cààrè mediè nhò béi ntii kpéi nke tú, bè ténke í yóó ò yà. Kè bèè ò cíe nkékòtènè bàtòó commu dè.

21

Muyaánsààmù tumè Pòori bo fèùtè Sedisademmu

¹ Kè tí cau ntitòbè kèdeè, kè tí ta bàtòó kétuòke Koosi, kè dèe wenté kè tí tuòke Odoti kèpèētè kékòte Patadaa.

² Ti de mpètè bàtòó wèè kàri Fenisii kéta kèpèētè.

³ Kétóónnè Sípìri, kóó yóu kubakù cànkù kèwetínne Sidii kó kutempè, kétuòke Tiiri, bàtòó dò nkécúù ndè tinenti.

⁴ Ti de nyà Yesu kòbe, kè mbè bonè ke dà yewe yèyiekè kè Muyaánsààmùu bè niité kè bèe náké Pòori ke dà ò báá kòte Sedisademmu.

⁵ De kó difánkúò kè bè tí cie mbeṃṃu, benitidaabè nè be pobè nè be bí, ke ti denne dihei mànkù, kè tí nínkú dàméèrì také kèwènné kébántè Kuyie.

⁶ Kécau ntitòbè kè tí ntati bàtòó, kè be kúnti.

⁷ Kè tí íté Tiiri kétuòke Potodemayisi ke dà diyie òmáá ke dáu nti kòbe Yesu kòbe.

⁸ Kè dèe wenté kè tí pèētè kétuòke Sesadee kéta Fidipu cìtètè, bè do tãátè bè beyiekè kè bè bo nteénnè Yesu tārè kóó m̀u nwe.

⁹ Kóó màke besapambè bènàà bá bè í ye, ke tú Kuyie mpāānāahti náam̀bè.

¹⁰ Kè tí nde mbo ke dà yewe sám̀pò, kè Kuyie mpāānāahti náam̀tò m̀u bè tú wè Akabuusi boni Sudee kétuòkeni.

¹¹ Kékòtoo ti borè kétúótè Pòori naàk̀nfè kéboú omáá o nou nè o naacèi ke dà: Nte Muyaánsààmù n náké tí, wèè te fenaàk̀nfè fie, Sifube yóó ò boú mie mboti nku Sedisademmu kéduó mbèè í tú Sifube.

¹² Ti kèè òm̀ni de kó tināahti, nè Sesadee kòbe kè tí bántè Pòori ke dà ò báá kòte Sedisademmu.

¹³ Kóó béi nke dà: Di kuònnè ba ke caari n yèmmè? N wākému kè bè bo n kpetínnè Sedisademmu bá bè n kuò ti Yiè nYesu kó diyètiri kpéi.

¹⁴ Ti í nna ke bo ò bàa kèyóu ke dà: Kuyie òdòò kù dómè.

¹⁵ Kè tí mmàke yewe sám̀pò ke báátí kékòte Sedisademmu.

¹⁶ Kè Yesu kòbe bèè bo Sesadee kè bè tí cie nké ti bíí báté onitì m̀u cìtètè bè tu wè Manasóó, Sípìri ei kou, kóó tu wèè còuté Yesu nè òm̀nni.

Pòori d̀òmè Kuyie nkó ikuó Sedisademmu

¹⁷ Ti tuòke òm̀nni Sedisademmu kè Yesu kòbe ti còuté nè diwèi.

¹⁸ Kè dèe wenté, kè Pòori ti kòtènè Isaku cìtètè, ke bewedunkótibè bẽm̀ouu tíí.

¹⁹ Kè Pòorii bè d̀ou nkédeè, kè bè náké dem̀ou Kuyie nhò p̄ĩnnè mèè boti mutómmù bèè í tú Sifube be mieke.

²⁰ Kè bèe sante Kuyie nkédeè ke né ò náké ke dà: Wénté Sifube còuté Yesu ke sù mèè boti, ke né kpaá tú mbe kó ikuó weti weti.

²¹ Bè kèè kè bè tu a yè nSifube bèè bo ibotí tei mieke bèe yóu M̀oyiisi kó ikuó, ke bá ncām̀m̀u be bí, bè me mbá ntù Sifube kó medòrìimè.

²² Kè bè kèè a tuòkenimè ke kòtèni tí yĩme?

²³ Dòò tí yóó me nda náké tí: Ti màke die mbenitibè bènàà ndi bèè cànnenè Kuyie ndinùu.

²⁴ Neimè be kè dí dàò Kuyie nkó ikuó kéwenke, kàa yietí be kó yietí kè bèe bè kuó, kè benitibèe bantè a tūmmè M̀oyiisi kó ikuó, kè bè kèè tí, í tú timómm̀anti.

²⁵ Ti wārimu dipátiri bèè í tú Sifube, ke còuté Yesu, ti tãátè tí, ke tú bè bá nyo nyiwūó bè fié í yebakè nè meyií nè iwūó bè í fié í kè meyií nyè, kémenténè bẽm̀áà bè bo ndòutinè mè betòbè.

²⁶ Kè Pòorii bè neinè kè bèe dàò ikuó kéwenke, kè dèe wenté kè bèe ta Kuyie ncìtètè mieke kénáké ke dà yewe yèyiekè ikuó bo deè, bá wè kóo toní o wūó kèfié.

Bè p̄ĩnmè Pòori Kuyie ncìtètè mieke

²⁷ Kè de kó yewe yeyiekè ndó kèdeè, kè Sifube bèè bonni Asii kó kutempè kè bèe yà Pòori Kuyie ncìtètè kèsukú benitibè, kè bèe ò pí,

²⁸ Kékuónko ke dà: Isidayeribe ti deaténè! Onitì yie, nweè náante tipítì tim̀ou Isidayeribe kpéi, ke yete M̀oyiisi kó ikuó, ke dàátí ke tanné bèè í tú Sifube Kuyie ncìtètè, ke tè s̄ink̀unne.

²⁹ (Bè do náá m̀em̀me ke yè bè yamè Todofimmu Efeesi ei kou wèè tu Kirisi kou dihei mieke kòò neínè Pòori kè be yèmmè ndò m̀Pòori ò tanné Kuyie ncìtètè.)

³⁰ Kè dèe yonke benitibè kè bèe yènni bẽm̀ou dihei kèp̄i m̀Pòori Kuyie ncìtètè mieke kèdetè kèyènnè, kèkpetínnè yebòrè mecãã.

31 Kè bè nwékí ke dó kòò kùò, kè bèe náké Odommu kó behāāpòmbè kóo kóti ke dò: Dikpànni bo dihei mieke.

32 Kòo yú behāāpòmbè nè iwēf yembè kè bèe kote mecāā. Bè bè yàni dii mànni kényóu bè bo mpuotimè Pòori.

33 Kè behāāpòmbè kóo kóti tónko kéduó nkè behāāpòmbèe bou Pòori meffimme mèdémè kédeè kòo beke benitibè Pòori tú wè nè ò càke mù.

34 Kè bie nni nnáá ntii, kè betòbè náá ntiteti, bá ò í mbanté kéduó nkè bèe ò kòtenè tehāāpòncfètè,

35 kèndeèti yedetsákè kè tihāāpòntii ò buuté benitibè mieke ò péi mèè kpéi.

36 Kè yé kunitisúkù do tūmmè ke wékí ke tú: Kuonè we!

Pòori beémme o kpeti

37 Kè bè nhò tanninkoo kudieku kòo beke behāāpòmbè kóo kóti ke dò: A bo yie nkè n da náké timatàà? Kòo āāpònkóti dò: A yomu kerekàà?

38 Fòò í tú Esibiti kou wèè yete dihei kpeti ke waá mbekpàribè sikupòsinàà (4000) kè dí ta dikpáá miekaà?

39 Kè Pòori dò: N tú Sifu nwe kè bè m peité Taasi dihei die, Sidisii kó kutempè, n da báammu yóu kè m béi.

40 Kòo āāpònkóti yie nkè Pòorii ncómmú yedetsákè kényekii o nòutè benitibè kè bè dò káré. Kè Pòori béinnè Ebedeebe kó tináahti ke dò:

22

1 N népobè nè n cicebè kémmúnè kè n di náké kè di banté n yí càārèmmè mùmamù.

2 Kè bèe keè ò bè náànnèmmè Ebedeebe kó tináahti ke dake dò káré.

3 Kòò dò: N tú Sifu nwe, kè bè m peité Taasi, Sidisii kó kutempè, kè m bìikú die Sedisademmu, kè Kamadiyeyeri m benke ti yembè kó ikuó weti weti, kè n kònti ríyaunè Kuyie nkó mutómmú ke dò ndi kpeti mè ndómmè yíe.

4 Kè nni nféũnko Yesu kabè, benitidaabè nè benitipòbè, ke bè pīi nke kpeti betòbè.

5 Ikuó nùiti diwèwè nè o kabè bè yému, bèe do n duó yepáte kè m bo kote Damaasi ke pīmmú Yesu kabè kékonnènni Sedisademmu kéfèũ.

*Pòori nákémmè ò cèète mèè boti
(Yesu Tōrè 9:1-19, 26:12-18)*

6 Kè nni nkeri ke tónko Damaasi kè diyie còmmú yeyo, kè kuwenniku makúu cúténí kefínkè kè n fité.

7 Kè n do ketenkè kékéè metammè mamè tumè: Sòori! Sòori! Dè dòmmè kàa n féũnko?

8 Kè n dò: Fò nwnnìnwe n Yiè? Kòò dò: Mí nYesu Nansareti kou nwe a féũnkomè.

9 Nè bè ti nei kè bèe ya kuwenniku bè me nyí nkèè metammè.

10 Kè n dò: N Yiè n dò nkédoò ba? Kòò dò: Íté, kékote Damaasi, bè yóo ke nda náké a dò nkédoò ti.

11 De mànni ke sò nde kó kuwenniku n tiité bá n yí wúó, kè n neínè bè n dete kétannè Damaasi.

12 Kòo niti mōu dè bo bè tú wè Ananniyaasi kòò dé Kuyie nke yíe nku kuó, kè Sifube bemou ò dó.

13 Kòo kateni m borè ke dò: N tebite Pòori, wēte kéwénté, de mànni kè n na kéwénté kóò yà.

14 Kòo béi nke dò: Kuyie nti yembè tū nkù kuú da tāāté kàa yà wèè dōōri kù dómè kòò béi nkàa kèè ke bo banté ò dó dè.

15 Fòò yóo náké o kpéi benitibè bemou a kèè ti nè a yà dè.

16 A téinke baa ba? Íté kè bè da ànné bātémú kàa duó nhamáá ti Yiè, nkòò da óuté a yei.

Pòori nákémmè ò kòtemè bèè í tú Sifube be cie

17 Kè n wēteni Sedisademmu, kémbáá nKuyie nku cfètè mieke.

18 Kè ti Yiè nni mbenke omáá kè n náké ke dò: Íté kényè Sedisademmu mecāā nke yé bè í yóo yiemme a bè náá nti n kpéi.

19 Kè n dò: N Yiè, mbè yému be mómmòmbe mû do kōrīmè titiintouti ke pīi nha kabè ke bè puoti, ke bè kpeti.

20 Bè do kōu a kóo tōnti Etienni kè m bomu ke wēnnè bèè ò kòu, ke baa be yàati.

21 Kè ti Yiè nni nnáké ke dò: N yóo da tō ndedétirè nde bèè í tú Sifube be borè.

Pòori nè Odommu kó kuhāāpònkù

22 Pòori do náá kè bè kèmmúmu, bè né kèè dii mànni bèè í tú Sifube be kpeti kéwékí ke dò: Kuonè oniti yie, nwè í dò nkénfòu.

23 Kè bè nwékí ke buònkoo be yàati ke déi mutáá.

²⁴ Kè behāāpòmbè kóo kótii duó nkè bèe tanné P̄ori teháāpònc̄îètè, ke bo ò puotí yedá, kòo náké mùù te kè benitibè miéke ò c̄ú.

²⁵ Kòò tàù nke bo ò puotí, kòo beke kuhāāpònkù kùù do bè bàa de kó diyie ke d̄ò: Di m̄ake kuce ke bo puotí Odommu kou ke í ò bekénàà?

²⁶ Kè kùu coké kénáké be kóo kótii ke d̄ò: A bo yīme onit̄i yie? Ò tu Odommu kou nwe.

²⁷ Kòò āāpònkótii katení kébèke P̄ori ke d̄ò: A m̄enke tú Odommu kou nweà? Kòò d̄ò: Èē, n we nt̄u.

²⁸ Kòò āāpònkótii d̄ò: Mí n yietí idíit̄i nyi mediè nke naá nhOdommu kou. Kè P̄ori d̄ò: Mí nhò tu nè bè m peit̄imè mme.

²⁹ Bèè do d̄ò kóò puotí kè bèe ité, kè kuf̄swáá mp̄i nhohāāpònkótii ò duómmè kè bè bóu m̄efimme Odommu kou.

P̄ori nè bebeémbè diébè

³⁰ Kè d̄ee wenté kòo āāpònkótii nd̄ò k̄yá mùù te kè bèe p̄i mP̄ori, ke tí nyikuó niùbè kò bekótibè nè bebeémbè kébouté P̄ori m̄efimme k̄écūñní k̄écónné be cuoké.

23

¹ Kè P̄ori nwúó mbebeémbè k̄ébéi nke d̄ò: Kuyie nni nwúómu, nè m bomè timat̄i í k̄òonnè n ȳmmè.

² Kè ikuó niùti diewè Ananniyasii duó nkè bèe t̄akénè P̄ori kè bèe poté o niù.

³ Kè P̄ori d̄ò: Kuyie nyóó poté f̄s nwe, a d̄ò nnè ditou s̄inni bè bi di mumòmmu péimù. A kari die nke bo m bekénè ikuó ȳmmè ke w̄ete ke í yeténè, ke duó nkè bè m poté.

⁴ Bèè t̄akénè P̄ori kè bèe ò náké ke d̄ò: Ikuó niùti diewè nwe a s̄áámmàà?

⁵ Kè P̄ori d̄ò: N k̄obe n do í yé ke do ikuó niùti diewè nwe, ke yé ti w̄arimè ke tú: A báa s̄áá nwèè ni a kó kubotí.

⁶ Kè P̄orii banté bebeémbè bomè ibotí idéi, Sadusiēbe nè Fadisīēbe, ke béi nke d̄ò: N tú Fadisīē nwe kè n cice tú Fadisīē, n tá m̄èe k̄p̄éi nke d̄ò mukúk̄yántimù bo, d̄eè te kè di m bekùnè.

⁷ Ò béi memme Fadisīēbe nè Sadusiēbe kè bèe ité tineit̄i k̄eyate.

⁸ Kè Sadusiēbe nt̄u mukúk̄yántimù í bo, Kuyie nt̄òrè me nyí bo, yoo muyaá nt̄emù mamù me nyí bo, kè Fadisīēbe bie nyé ke d̄ò d̄ende kó dimàà bo.

⁹ Kè kutowekuu deuke kè ikuó wāābè bèe tu Fadisīēbe kè bèe kónné P̄ori ke d̄ò: Ti í yà onit̄i yie nd̄ò m̄èe yei, kè d̄è ȳmme Kuyie nt̄onni mari dii bo nhò béinnè, yoo muyaá nt̄emù mamù.

¹⁰ Kè dikp̄annii deuke, kòo āāpònkótii ñyīk̄ù bè bo kuomè P̄ori, k̄éduó nkè behāāpòmbèe cútóo kóò tuóté dit̄inni miéke k̄etanné teháāpònc̄îètè.

¹¹ De kó keyènkè kè ti Yiè n̄katení kénáké P̄ori ke d̄ò: A k̄ont̄i báa yārike, a náké m̄èe botí nk̄p̄éi Sedisad̄emmu k̄obe a yóó me nnáké Odommu k̄obe n k̄p̄éi.

Sifube dākemè ke bo kuā P̄ori

¹² Kè d̄ee wenté kè Sifube w̄ennè ke d̄ò bèe báa di, bè me mbáa yà d̄emare ke í kùo P̄ori.

¹³ Bèè do w̄ennè ke bo ò kùo bè do bo mbo sip̄isìnàà,

¹⁴ k̄ékote k̄yá ikuó niùbè kó bekótibè nè bekótibè kè bèe náké ke d̄ò: Ti yetemu ke tú ti báa di d̄emare ke í kùo P̄ori.

¹⁵ Bekénè ohāāpònkótii kè d̄è nd̄ò ndi d̄ò k̄yá P̄ori ke w̄enté o náañti mesàà, kè bèe ò k̄òrinní, ti bo mbo de m̄onni kuce kóò kùo kòo mu nyí t̄ùk̄ení.

¹⁶ Kè P̄ori tàù biree keè bèe dākemè ke bo kuā P̄ori, k̄ékote teháāpònc̄îètè k̄éta kóò náké.

¹⁷ Kè P̄orii yú kuhāāpònkù makù ke d̄ò: Niit̄é we ndapàà nhOkótii borè, ò m̄ake timat̄i nti ke d̄ò kóò náké.

¹⁸ Kè kuhāāpònkù ò neinè kè bèe k̄ote ohāāpònkótii borè, kè kùu ò náké ke d̄ò: Kukp̄etínkù P̄ori weè yē n̄katení we ndapàà nha borè kòò da náké timat̄i.

¹⁹ Kòo āāpònkótii dete weè dapàà nkè bèe kenté kòò d̄ò: A yē mba?

²⁰ Kòò d̄ò: Sifube beè d̄ake ke duó nkè bebeémbè bo da beke k̄aa naa nk̄oriñko P̄ori kè d̄è nd̄ò mbè d̄ò ke w̄enté o náañti mesàà.

²¹ Báa yie mbe k̄peti! Bèè d̄ò kóò kùo bèe bo mbo sip̄isìnàà ndi ke tú bèe báa di, bè me mbáa yà d̄emare ke í ò kùo. Bèe báátimu ke baà f̄s nwe.

²² Kòò āāpònkótii d̄ò: Kò, a né báa náké òm̄òu a t̄i nni nnákemè.

Bè k̄etemmè P̄ori Fediisi borè

²³ Kè behāāpòmbè kóo kótii yú iw̄ēi yembè bèdébè ke d̄ò: Duónnè kè behāāpòmbè sik̄ousinàà nè sip̄isiyiek̄e (470) báátí. Kè sik̄ousidé (200) ñto tikp̄arinenti, kè sip̄isiyiek̄e ñdeke sis̄ēi, kè sik̄ousidé tesii báátí, kè di ité keyènkè t̄ewebiètè m̄əw̄ei m̄onni k̄ékote Sesadee.

²⁴ Waánnè sis̄ēi siì yó ñto P̄ori kòo tuake kum̄andáa Fediisi borè nè kusáàkù.

25 Ò b́ei mmemme ḱewári dipátiri ke d̀:
 26 Kudodi Disiyasi m̀i d̀unko k̀m̀andáa Fediisi.
 27 M̀ m̀e nda duńko wèè niti Sifube beè sòò ò p̀i nkéndó kóò k̀a, k̀e n k̀otoo ǹe nh aāp̀omb̀e.
 Kékeè ò túm̀e Odommu kou kóò fiète,
 28 kéndó ḱeyà b̀è ò p̀i mm̀u k̀p̀éi, kóò k̀atenè bebeendieb̀e borè.
 29 Ke s̀s̀ mb̀è ò p̀i mbe kó iwedunkú k̀p̀éi nke, ò me nyí d̀ò meyei mmamè m̀è d̀ò mb̀èè ò k̀u yoo b̀èè ò k̀petinné.
 30 N k̀èè b̀è dàkemè mme ke d̀ó kóò k̀u, ke p̀anke wè nda duńko k̀è b̀è bo k̀otoo k̀a ya ò k̀peti.
 31 K̀è behāāp̀omb̀èe d̀ò be kóo kóti b̀è nàkè t̀i, k̀étúóté P̀ori de kó keyènkè k̀ekatenè Āntipatirisi.
 32 K̀è d̀e wenté k̀è behāāp̀omb̀è b̀èè c̀enti be naac̀i k̀è b̀èe k̀p̀énté k̀è b̀èè d̀èke sisēf̀ k̀è b̀è nhò sokénè.
 33 K̀étuake Sesadee ḱedú ǹk̀um̀andáa dipátiri ǹe P̀ori.
 34 K̀è k̀um̀andáa kaā ndipátiri, k̀ébeke P̀ori ò tu k̀u temp̀e nkou, kóò d̀: Sidisi.
 35 Kóò d̀: N yóò ẁete ke da bekému b̀èè da p̀i b̀è bo tuakení dii m̀nni k̀édeè kóò tanné Edotí do maá t̀èè c̀f̀èè mieke.

24

B̀è bekunnèm̀e P̀ori Fediisi borè

1 Yewe yènnumm̀ú kó difonk̀uò k̀è ikuú niùti diewè Ananniyasii tuakení ǹe dihei kó bekóti b̀è ǹe opútíwè Tetiduusi, ke bo nàkè k̀um̀andáa P̀ori kó meyei.
 2 K̀è b̀èe ỳni P̀ori, k̀è Tetiduusi nyóò ò wátí k̀ésante k̀um̀andáa ke d̀ò: K̀um̀andáa diewè Fediisi,
 3 f̀s̀ te k̀è t̀i òmpè, k̀è t̀i ei c̀èete ke wenke. Ti da sánti sáá tipítiti timou a sàà nk̀p̀éi.
 4 N né da báammu ǹe a sàà nk̀p̀éi, yóu k̀è n da nàkè oniti yiè nkpeti sámp̀.
 5 Ò tú onitiyeiwe nwe, ke yaáti Sifube tipítiti timou, ò tu Nansareti k̀obe kó ditinní kóo niùti nwe.
 6 Ò d̀ó k̀ésinkunnè Kuyie nc̀f̀èè nte ke t̀i ò p̀i, [ke na nhò bekénè t̀i kó ikuú yèmm̀e.
 7 K̀è behāāp̀omb̀è kóo kóti Disiyasi ò fiète ǹe muwērím̀ú,
 8 ḱedú ǹk̀è b̀èè ò p̀i nk̀è b̀è ò k̀atenèni a borè.] Beke we a mómmuò nkòò da nàkè.
 9 K̀è Sifube ye mbemou nke d̀ò: Ò náá mómmuò nwe.

P̀ori nàkém̀e o kpeti Fediisi borè

10 K̀è k̀um̀andáa d̀ò P̀orii b́ei, k̀è P̀ori d̀ò: K̀um̀andáa diewè Fediisi, n yèmu ke d̀ò nti kó ketenkè kemou k̀obe bekú f̀s̀ nwe yebie mpéu mieke, n yí ỳèk̀u m bo da nàkém̀e n kpeti.
 11 A bo na ḱè b̀è beke. Ǹe n tuòkennim̀e Sedisademmu ke bo bánté Kuyie d̀è í p̀èète yewe tepíítè ǹe yèdèè.
 12 Òm̀ou í n ya Kuyie nc̀f̀èè mieke yoo titíntouti yoo dihei k̀è n neínè òm̀ou yoo n sukífi benitib̀e.
 13 Be nnitib̀è báa na kénáké timati b̀è m p̀i t̀i k̀p̀éi.
 14 Timati máa ndi n yèmm̀e. N t̀u ti yembè kó kuce nku meborime p̀ammè mieke, bembè yè mmèè í wenni, m me nyí yete t̀i wári ikuú kó yepáte ǹe Kuyie mpāānāānti náam̀b̀e kpeye mieke.
 15 N támu b̀è tám̀e ke d̀ò nKuyie mbo duú nkè benitisààb̀è ǹe benitiyeibe k̀è b̀èe yánté.
 16 Deè te k̀è n yetíróo ke í d̀ó ḱeyeténè Kuyie ǹe benitib̀e.
 17 D̀è m̀ake yebie mpéu n yitém̀e Sedisademmu, ke ẁètení ke t̀o idífti ke bo p̀a n k̀obe ḱepā Kuyie nyepā̀e.
 18 Nsòò ye mpāā Kuyie nc̀f̀èè mieke bá kutoweku í bo.
 19 K̀è Sifube mabè b̀èè s̀ mboní Asii k̀è b̀è n s̀nté, beè d̀ò nke na mbo die, k̀è n càarè d̀emarè nde b̀èe b́ei.
 20 Yoo b̀èè bo die mb̀èe b́ei mb̀èe sòò m bekùnè ḱeyà m̀èè yei.
 21 K̀è d̀è í t̀u n sòò b́ei nti mekperim̀e be ìikè ke d̀ò: N tá m̀èè k̀p̀éi nke d̀ò mukúkéyántim̀ú bo, deè k̀p̀éi nte k̀è di m bekùnè ye.
 22 Fediisi wèè yè Yesu kó kuce do mmèè boti, kóo tente dikátiri ke d̀ò: Behāāp̀omb̀è kóo kóti Disiyasi bo tuakení dii m̀nni m bo d̀ò ḱewénté de kó tināānti.
 23 Ò b́ei mmemme kénáké kuhāāp̀onk̀u ke d̀ò k̀u k̀petinné P̀ori, ke né ò p̀a mefiè ke yóu kóo k̀obe nhò teénnè.

P̀ori nàkém̀e o kpeti Fedikisi ǹe o poku Turisiiri

²⁴ Kè dè dò yewe sàmṗò kè Fedikisii neinè o pokù Turisiiri wèè tu Sifu, kékote, kéduò nkè bèè yúni Pòori kòo mbè náá nYesu Kirisi kpeti kè bè kèmmú.

²⁵ Kè Pòori nnáá oniti dòmmè kéndòori Kuyie ndó dè, kénno nke pīi nhomáá. Nè Kuyie nyóó bekénèmè benitibè. Kè kufswáa mpī Fediisi kòò dò: Kè m pètè mēfiè m bo wēte ke da yú.

²⁶ Ò do dó Pòori bo ò pámè mme idíítí kè dèè nte kòo nhò yu sáá kè bè nàá.

²⁷ Kè yebie nyèdèè pēēté, kè Pòdisuusi Fesituusii còutè tikpàti kè Fediisi ndó kénnaatinè Sifube ke yóu kè Pòori ñkpetí.

25

Pòori dómè kèyà okpàati dièwè Sesaa

¹ Kè Fesituusii tuòkení Sesadee kèmmòke yewe yètàati kékote Sedisadèmmu.

² Kè ikuò niùbè kó bekótíbbè nè Sifube kó bekótíbbè kòtení o borè kè nhò náá mPòori kó meyei.

³ Kòò báá nke tú wèe duò nkè Pòorii kòtení Sedisadèmmu. Bè do dàkemu ke bo ò kùò kuce mieke.

⁴ Kè Fesituusii bè nàké ke dò: Pòori kpetí Sesadee nwe. Mí mmómumuò nkè n kúnti bàmbà.

⁵ Di kó bekótíbbè bo na kè n neinè Sesadee, kòò dòò meyei mmamè mme bèè nàké.

⁶ Kè Fesituusii mbè bonè ke dò yewe yèni yoo tepítè, kèwète Sesadee. Kè dèè wenté kòo ta kubeéndieku kéduò nkè bèè yúni Pòori.

⁷ Kòo tuòkení, kè Sifubeè yènní Sedisadèmmu kòò kènnè, ke nnáá ò nu ndòò mèè yei mpéu, bè me nyí mpètè dèè benkú ke dò mbè náá nti tú tímómmònti.

⁸ Kè Pòorii yete ke dò: N yí yete Sifube kó ikuò mai, m me nyí yeténè Kuyie ncíètè, m me nyí yete ketenkè yiè nkpeti mati.

⁹ Kè Fesituusii ndó kénnaatinè Sifube kèbeke Pòori ke dò: A dó kékote Sedisadèmmu kè bè nda bekùnè kè m boáá?

¹⁰ Kè Pòorii ò tēíné ke dò: N dó kékote okpàati dièwè Sesaa borè nde kè wèe m bekénè, n yí dòò Sifube meyei mmamè kéndònnè a yémè a mómumu.

¹¹ Kè n do ncààrèmu yoo n dòò meyei mèè dò mbè n kuo, n yí yetírí m bo kúmè, kè bè me nsònté ke n nímmu òmòu í mòke kuce ke bo m pī nkè bè duò. N dó kèyà okpàati dièwè Sesaa nwe.

¹² Fesituusii nè o kòbe kè bèè nàké bémáá kèdèè kòo nàké Pòori ke dò: Kàa dó kèyà Sesaa nwe a yóó ò yámu.

Akiripaa dómè kèkéè Pòori nàámmè

¹³ Kè dè dò yewe sàmṗò kòo kpàati Akiripaa nè Beriniisi kè bèè kòte Sesadee ke bo dou Fesituusii,

¹⁴ kémbo kè dèè mònte sàmṗò kè Fesituusii ò nàké ke dò: Fediisi n yóunè oniti mòu kòò kpáá kpetí.

¹⁵ Kè n sòò kòte Sedisadèmmu kè ikuò niùbè kó bekótíbbè nè Sifube kó bekótíbbè kè bè n nàké o kpéi nke dò nh ò kùò.

¹⁶ Kè m bè tēíné ke dò: Odómmu kòbe 55 í nduò nhoniti o kprantídèntàbbè kè bè í beké, kòò nàké o kpeti.

¹⁷ Mènmè kè bèè kòtení die, kè dèè wenté kè m pànkèe ta kubeéndieku kéduò nkè bèè yúni de kóo niti.

¹⁸ Bèè ò pī mbè me nyí nàké meyei mmamè n yèmmè do dò mbè yè nh ò dòòmè.

¹⁹ Bè do nei be kó muwedoummu kpéi nke nè Yesu mòu wèè ku kè Pòori tu ò fòu.

²⁰ Bá n yí mbanté m bo beke mèè botí de kó tináañti, kèbeke Pòori kòò bo ndó kékote Sedisadèmmu kè bèè kè mbeké.

²¹ Kè Pòori yete ke tú: Ò dó okpàati dièwè wèè ò bekénè, kè m me nyóu kòò kpeti ke kèmmúnè m bo ò duónkomè Sesaa.

²² Kè Akiripaa dò: M múнке dó kèkéèmu de kóo niti náá nti. Kè Fesituusii dò: A naa bo ò yà kèkéè ò náámmè.

²³ Kè dèè wenté Akiripaa nè Beriniisi kè bè nkòri kè benitibè bè urí, kè bèe ta kubeéndieku ke neinè iwéi yembè nè dihei kó bekótíbbè, kè Fesituusii duò nkè bèè yúni Pòori.

²⁴ Kè Fesituusii béi nke dò: Okpàati Akiripaa nè díndi bèè bo die, ñtenè oniti Sifube bémou Sedisadèmmu kòbe nè Sesadee kòbe yè n kuo wè.

²⁵ Mí n yí yà ò dòò mèè yei nke dò nti ò kùò, ò né me nyèmmè ò dó kèyà okpàati dièwè, kè m me nyie ke bo wè nhò duónko.

²⁶ N yí yà m bo wári ti, dèè te kè nh ò yúni, fí nhokpàati Akiripaa a ìkè nè betòbè, kè ti bo nàké de kó tináañti kè n yà m bo wári ti ketenkè yiè.

²⁷ Mí m borè dè í wenni m bo duónkomè kukpetínkú okóti ke í nàké kù càkemu.

26

Pɔɔri beémmè okpààti Akiripaa

- 1 Kè Akiripaa náké Pɔɔri ke dà: Ti da duómmu dinùù. Nákè bè yé nha càkemu. Kè Pɔɔri youte o nòùtè ke bo beé nho kpeti ke béi nke dà:
- 2 Okpààti Akiripaa dè n naatimu yíe mmesàà n yóó béimmè a ìikè Sifube m bekunè tii kpéí.
- 3 A yému Sifube kó ikuá nè bè màkemè tinèiti, n da báammu a minné ké n kénté.
- 4 M biikú Sedisadèmmu n kàbe cuokè nke kè Sifube bəmou yé.
- 5 Bè n yému nè dimònni kè bè d́s bè bo na kénáké n do túmè Fadisīē wèè tū nti kó ikuá kperiyi.
- 6 Bè m bekunè yíe n tá m̀èè kpéí nke Kuyie ndo náké ti ti yembè.
- 7 Kè ti kó iwua tepíitè nè idéí pí nKuyie nkó mutómmú ke baa ti bo dàòmè. Okpààti, n ti ntá kè Sifube m bekunè.
- 8 Dè dòmmè d́indi Sifube kè di í tá ke dò becírìbè bo yánté?
- 9 Mí m mómumu n do yé ke tú desààrè nde kémmau ke bo paa mbè bo nyumè Yesu Nansareti kou kó diyètiri.
- 10 Kè ikuá niùbè kó bekótíbè n duó ndinùù kè m pířnúmú Yesu kàbe péu Sedisadèmmu mièke ke kpetínné, kè bè mbè kòù kè n d́ó,
- 11 Kè m bè píī títíntouti mièke ke puoti, kè bè bo yete Yesu, kè m mièke mbè còú mmesàà kè m bè f́éũnko nè yehèkè teyè mièkoo.

Pɔɔri náké m̀è è cèètè m̀è botí

- 12 Mèmmè kè ikuá niùbè n duó ndinùù kè nní nkòri Damaasi ke ńéinè n kàbe.
- 13 Okpààti! Kénkááké kuce kè diyìè còřmú yeyo, kè kuwenniku makúu cúténi tí ñnkè kéréèté diyìè kòku.
- 14 Kè ti duó timou ketenkè, kè n keè metammè mamè nè Ebedeèbe kó tináahti kè m̀è tu: Sòori! Sòori ba nte kàa n f́éũnko, dè bo nda yóùnè a bo m baasomè.
- 15 Kè m beke ke dà: F́ó wenni nwe? Kè m̀è dà: Mí nwe Yesu a f́éũnkomè.
- 16 A né íté kécómmú, n da benke m máá ndi kàa bo naá n kòò tónti, kénnaante a me nyá dè yíe nè n yóó yíe da benke dè.
- 17 N da táatè Sifube nè bèè í tú Sifube be cuokè nke, ke bo da tó mbè borè.
- 18 Kàa bè wéi, kè bè duó nKuyie, kè bèe yie nkè kúu bè cífè nkè bèe wènnénè ku kàbe ku cífète.

Pɔɔri keté yèè ekè Kuyie nnáahti

- 19 Mèmmè okpààti Akiripaa n yí nyete Kuyie nni mbenke de.
- 20 N keté kénáké Kuyie nnáahti Damaasi nwe nè Sedisadèmmu nè Sudee kó yehèkè yemou nè bèè í tú Sifube, ke tú bèe ceete kéndòri Kuyie ndómè.
- 21 Dèè te kè Sifube m pí Kuyie ncífète mièke kéndó kè n kuó.
- 22 Kè Kuyie nni ndeètè kè n kpaá fòu, ke náa ku náahti besám̀pòbè nè benitidiebè. N yí náa ntimatí kè dè í tú Kuyie mpáanaahti náambè nè M̀yíisi bè do náké ti ke dà:
- 23 Kírisi dò nkéf́éũtému kékú, kéntú oketiwè wèè yáánté, kémííté ti kó kubotí nè ibotí tei kuwenniku.

Pɔɔri náammè Kuyie nnáahti Akiripaa

- 24 Kè Pɔɔri nkpaá náá kè Fesituusi ò péi nke dà: A bebíí yepáte kè yè da wáammaà?
- 25 Kè Pɔɔri dà: Okpààti, n yí wááté, n náá timómmònti nti.
- 26 Okpààti Akiripaa ti yému timou, dèè te kè n náa ke í yíèkú, ke yé ti í d̀òòmè disòri.
- 27 Okpààti Akiripaa, n yému ke dò nha yie Kuyie mpáanaahti náambè náké tí.
- 28 Kè Akiripaa dà: Pɔɔri a yóó duó kè nní mbo ke naá nYesu kou nwe.
- 29 Kè Pɔɔri dà: Kè dè càrike yoo dè ɔ̀te, mbáá nKuyie nku f́s nnè betòbè bie ndi kpéí, kè di bo naá nYesu kàbe, kè nni ndònnè, bè né báá di bou m̀efímmè bè m boumè.
- 30 Okpààti Akiripaa nè kumàndáa nè Beriniisi nè betòbè bemou, kè bèe íté.
- 31 Kénkéri ke náante ke tú oniti yie nyí d̀òò meyei mmaamè ke dò mbèe ò kúo yoo bèe ò kpetínné.
- 32 Kè Akiripaa náké Fesituusi ke dà: Ti na nhò f́ĩmmu kòò do í yè nhò d́ó ḱyà ketenkè yíè.

27

Pɔɔri kòrimè Odømmu

- 1 Bè yí d̀ii mònni ti dò nkékte Itadii kédúú mPɔɔri nè tikpetínti teti kuhā̀pònkú, kùu ni ketenkè yíè nkó fehā̀pònnafe bè tú kù Sidiyusi.
- 2 Kè ti ta Atidamiti kóò bàtòò kòò kòri Asii, kè Adisitaki Maseduonni kó kutempè nkou kòò è tu Tesadoniki kòo nti ńéinè.

³ Kè dèe wenté kè tí tuòke Sitṣṣ. Sidiyusi wèè dṣ Pṣori kòo yóu kòo kote Kéyà o kṣbe, kè bèe ò cṣuté mesṣà.

⁴ Kè ti íté deborè kè kuyaakūu yete ke ti kónté kényè Sipiri bakū yóu.

⁵ Kè ti sénté dāmèèri wèè pèkénè Sidisii nè Pānfidii kó itempè nkétuòke Midaa Disii kó kutempè.

⁶ Deñde kuhāpānkū yāmè Adekisāntiri kóo bātóò kòò kòri Itadii kè kù ti tannè.

⁷ Kè ti nkéri ke dṣ yewe péu ke fṣūtè mediè nke né na kétuòke Kinidi, bá kuyaakū í nyie kè ti kónté kényè Sodomānni kétuòke Kereti.

⁸ Kè nhò péké ke àari, kétuòke dibòri mari kè bè di tu: Dicónni sàari, kè di tókèné Dasee kó dihei.

⁹ Kè bātóò kó mucèmmu dṣke yónkú ke ti mṣnte kuce mediè dè do sṣ mmenùbouúmmè kó dimṣnni pṣētém.

¹⁰ Kè Pṣorii béi nke dṣ: N kṣbe, ti kó kuce kuú nyó nyóumu, bātóò bo cake nè tinenti, kè ti í yé ti kú.

¹¹ Kè kuhāpānkū ntá wèè piú bātóò nè wèè ò te kè dè pṣētè Pṣori béi nti.

¹² Bātóòbè commu dè í wenni diyṣṣ, kè bèmabè dṣ bèe pṣētè kékote Fennikisi, Kereti kóo bātóòbè commu dè ke weti diyèè taà kèè bíékè, dèè do dṣ á nde mbo diyṣṣ.

Kuyaakū diekū itémè dāmèèri mieke kénfuu

¹³ Kè kuyaakū makūu iténi kubakū cànkū bíékè kénfuuti meyoṣommè, kè be yèmmè ndò bè bo tuòke bè dṣ dè, kédeite bātóò cónniri, kèmpékénè Kereti kó ketenkè.

¹⁴ Kè dè nyóó yíe kè kutèkū makūu iténi kubakūu yóu diyèè yìèni kèè bíékè kó kuyaakū ke kpeñni.

¹⁵ Bá tí í nna ke kù kēté, ke yóu kè kù nti tṣ.

¹⁶ Kè ti pṣētè Kodaa, dihei dii soké dāmèèri mieke kè di nti kánkè sāmṣpòrè, kè ti áké ke né na kédeè mbātóò sāmṣpú.

¹⁷ Kóò bou iwēi kényèkū ò bo tamè mubirimú kécūū ntiyāati, ke yóu kè kuyaakū nti tṣ.

¹⁸ Kè dèe wenté kè kuyaakū baa nkpaá tí kóonko mekperímè, kè tí ndèi tinenti ke buṣhko dāmèèri mieke.

¹⁹ Kè dè tó wenté kè bātóò yembè mómmámbe ndèi tipotanti ke dokòo dāmèèri mieke.

²⁰ Yewe péu mieke kè kuyaakū baa kpaá kpeñni, bá tí í nwúó diyèè nè siwāā, ti ténke í nyé ke dṣ nti bo cooté.

²¹ Yewe péu mieke òmòu í ndi dèmarè, kè Pṣorii cómmú kébèi nke dṣ: N kṣbe kè di sòò do nyie n kpeti kè tí nkpaá Kereti ti na bá nyá meháárimè mie nkè tí kperere cake.

²² Di mṣnni dí cátiinne di yèmmè, òmòu í yóó kú, bātóò weè máá yóó yei.

²³ Kuyie nkùu n te kè m pí ku tṣmmú ku tṣnni kṣtenimu ke nyènkè ke n nàké ke tú:

²⁴ Pṣori bá nyèkū a dṣ nkétuòkemu ketenkè yìè mborè, Kuyie nda dṣ mèè kpeí nte kè kù yóó deatè a neínè bè.

²⁵ Deè te kè n tú cátiinne di yèmmè, n yému weti weti dè yó ndòmmè Kuyie nni nnákémè mme.

²⁶ Tí né yóó fūúkúmu dibòri mari dihei dii soké dāmèèri mieke di borè.

²⁷ Keyènkè tepíitè nè kenaankè do nke, kè kuyaakū kpaá tí kóonko kè ti baa bo dāmèèri mieke, kè bātóò yembè yèmmè ndò ti tṣónnè ketenkè,

²⁸ Kébo nkhuṣū kè macūmpume mbo métiri sipísitāati nè mèyiekè, kè bèe yíe détóo kébo nkè mè mbo sipísidé nè mèni.

²⁹ Kè bè nyèkū bātóò bo bootemè dipèri mari, kébo mbātóò cónniyé yènà ò fṣnkúò bíékè, kémbaa dè bo wentémè kè dè bè ṣtí.

³⁰ Kè bātóò yembè ndṣ kécokè kécūūnko bātóò sāmṣpú ke dṣori ke dṣ mbè pitiri bātóò cónniri.

³¹ Kè Pṣorii náké iwēi yìè nnè tihāpānti teti ke dṣ: Kè be nnitibè í kpaá bātóò mieke òmòu báá cooté.

³² Kè tihāpāntii kééte iwēi ì piúti bātóò sāmṣpú kòo pṣnté.

³³ Kè dée autè ke bo wenté kè Pṣorii bè nàké ke dṣ: Dè mṣke yíe nyewe tepíitè nè yenà dí í dimè mṣmamù.

³⁴ Dinè kénfòu, di kóo mòu kó kunónkúókú í yóó feti.

³⁵ Pṣori béi memme kétúóté pṣṣ késānte Kuyie mbe ìikè ke wété kéncaá.

³⁶ Bèmṣu, kè be yèmmèe caté, kè bèe di.

³⁷ Timṣu ti do bo sikausidé nè sipísiyiekè nè bèkuṣ (276) ndi bātóò mieke.

³⁸ Kè bèe di kédeè kédootóo tidiitṣ ṣnti dāmèèri mieke kè bātóò bo yauke.

Bè diunèmè bàtòò

³⁹ Dè wenté dii mònni bá bè í mbanté ketenkè, kèyá kubinkenkenkù makù kè mubirimú de bo, kè be yèmmè ñdò kè bè bo na, bèe kòtenè bàtòò ðe borè.

⁴⁰ Kè kéété bàtòò cònniyè képíté dèè piúnè bàtòò kédeè kécónné kuyààkù, kè kuyaaakù mbè tèmùù kè bè kàri ðe borè.

⁴¹ Kèta mubirimú kó kupè mmakù, kè bàtòò fũùkù o ìikè kè menie nní mpuoti o fñnkúò koò wéú.

⁴² Kè tihāāpánti ñyìkù tikpetínti bo ðeimè kè kùmakùù coké, kéndó kè ti kùò timòu.

⁴³ Kè iwēi yìè nní ndó kéðeetè Pòori kéyete ke dà, bèè nò nke ðei bèe ðei kèniitè késénté.

⁴⁴ Kè betòbè mbe tũ kè ðeitinè tidabæeti yoo bàtòò kó yewétiyè. Menñme kè bèe sénté bemoù bá ðemàrè í bè dðò.

28

Fewààfè ðontémè Pòori

¹ Ti sénté dii mònni nè kukòñnaati kékeè ðe kó dihei yètiri túmè Mariti. Di do soké ðàméèri mieke nke.

² Kè ðe kó dihei yembè ti dðò mesàà. Kè sò nfetaafè niu kè muséé mbo, kè bèe tòtinnè muhāá mmediè.

³ Kè Pòorii oté tidabiti ke bo ànné muhāá mmieke, kè fewààfè à ti mieke kékeè kuhāāyiinkù kéyènni kéðanté o nòùtè kèncááti.

⁴ Kè ðe kó dihei kòbeè yà fewààfè càátimè Pòori nòùtè kènnnáà mbemáà ke tú: Oniti yie mmènke tú onitikòuti nwe, bá ò me ncootémè ðàméèri mieke meyei mbaa ò tũmmu.

⁵ Kè Pòorii míétóò fewààfè muhāá mmieke bá ò í nkèè kuyonku.

⁶ Kè bè nkémùù ðè bo múútímè yoo wèe doroo bàmbà nkékú. Kè dèe mante bá ðemàrè í dðò, kè bèe ceete tináahti ke dðò ò dðò nkuyie nku.

⁷ Kè sò nkùmàndáà bè tú wè Pibidiyuusi, wèè te dihei kòò bàtè ðè bo, kòò ti còuténè diwèi. Kè ti mbo ke dðò yewe yètàati.

⁸ Kè timiétí bo o cice kòò yènkù meyi ke duó kè Pòorii ò nòò nsinòu, ke bántè Kuyie nkòò miéte.

⁹ Kè bemuambe tòbè ñkòrini kòò bè miékunko.

¹⁰ Kè bè ti dðò mesàà. Kè ti pèètimùu tuàkení dii mònni kè bè ti pàmmú ðè ti békú ðè.

Odommu kòbe do ðómè Pòori

¹¹ Betààbè bètààti kó ðifñnkúò kè ti ta bàtòò mòu wèè do ðè bo diyòò mieke, ke bonni Adekisántiri, ke mòke sitenkaani sidési kè bè si tu itáátébi.

¹² Kè ti tuòke Sidakii ke còmmú ke dà yewe yètàati.

¹³ Kè ité ðe borè kémpékénè ketenkè kè dèe wenté kè ti tuòke Desiyo kè kubakù cànkù kó kuyaaakù mbo, kè ti mmòke yewe yèdèé kètuòke Pusòori.

¹⁴ Kè ðè yà Yesu kòbe kè bè dðò ti mbè bonè ke dðò yewe yèyiekè. Kè ti mbè bonè képèéte kénkòri Odommu.

¹⁵ Kè Yesu kòbe bèè bo Odommu kè bèe keè ti kpéi, kékòtení Dapiyusi bè taà ðè dikàtiri ke ti co, kè betòbèe kòtení bè tu ðè titouti tìtàati bepòòbè kpeti. Kè Pòorii bè yà kòò yèmmèe narike kòò sànte Kuyie.

¹⁶ Ti tuòke dii mònni Odommu kè bèe duó mPòori kudieku kòò mbo kè kuhāāpònkù ò bàà.

Pòori náammè Kuyie nnáahti Odommu

¹⁷ Yewe yètàati kó ðifñnkúò kè Pòorii yú Sifube kó bekótíbé bèè bo Odommu kè bèe tínni kòò bè náké ke dà, ti kòbe n yí yeténè ti yembè kó ikuá, kè bè m pí Sedisadèmmu ke duó nhOdommu kòbe.

¹⁸ Kè bè m biéké kéndó kè n fñi ke yè bè í yàmè meyei n dðòmè ke dðò mbè n kuò.

¹⁹ Kè Sifube né yete, kè dèe nte kè n dðò: M bo yà ketenkè yìè, ðè né í tú n yè m bo ò yà kòò náké be kó meyei mmamè.

²⁰ Dèè te kè n dðò ke di náké, Isidayeeriibe baa wè kpéi ntemè kè m bou meffimme.

²¹ Kè bèe ò tēñné ke dà: Bè í wàri a kpeti mati Sudee ke ti duónni, ti kou mòu me nyí ke yènni ke ti náké a cààrè mù.

²² Ti yému ke dðò ntipùti timòu bè í dá a tũ nkùù wedòuncè, a ti náké a mómmuò nde kó tináahti.

²³ Kè bèe dàú ndikàtiri kékòtení ðe yìè Pòori borè kènsùnè bè sòò mààmè. Kè Pòori ntũù nke bè náà Kuyie nkpaàtiyuu kpeti, ke bè benkú Mòyiisi nè Kuyie mpāānāahti náambè do náké ti, ke yetíróo ke dðò bèe banté Yesu túmè Odeetiwè.

²⁴ Kè ðemabèe yie nkè betòbèe yete.

²⁵ Kè bè nyiti ke nɛi bɛmáà, kè Pɔɔrii bɛi nke dò: Muyaánsààmù naatimu mù do me nnàkémè Kuyie mpāánáànti náàntò Esaii ke dò:

²⁶ Kɔte kénáké ku mbotí kɔbe ke dò:

Di bo nyo,
di me mbáá banté,
kénwúó, di me mbáá yà.

²⁷ Ke yé de kó kubotí kɔbe yèmmè kpeínimè,
bè í yíé ntìmati,
ke ìtinné be to, ke báá keè,
ke ùù nke báá yà,
bè yàà bo ceete mèè kprí
kè m bè miékùnnè.

²⁸ N yénè ke dò mɛdɛetímè kó tináànti kòtemu bèè í tú Sifube be borè kè bembè yóó tì còuté.

[
²⁹ Pɔɔri bɛi memme kè Sifube ité tineiti bɛmáá kénkūnti.]

³⁰ Kè Pɔɔri dò yebie nyèdéè ke yieti ò bo kùù dieku, ke còú bèè kòriní o borè.

³¹ Ke náá Kuyie nkprààtiyuu kpréti nè Yesu tùmè Odɛetiwè bá ke í yíèkù, òmòù me nyí nhò kóónnè.

Pɔɔri wàri dìi pátíri Kirisi kɔbe bèè bo Odommu Di mpátíri tɔ̀ tii náànti

Kuyie nkóo tɔ̀nti Pɔɔri weè wàri de kó dipátíri Odommu kɔbe. De kó dipátíri dìi ti náá nKuyie ndeeri mēè boti oniti, dìi ti náá mbenitibè bemou tumè meyei nyembè mbe kè Kuyie nti deerí ti tá dìi m̀nni Yesu. De m̀nni ndi Kuyie nhɔ̀ ti cífemmè kè Muyaánsààmù ti wénkúnne. Kòò béi nho pátíri mieke ke tú tináànsààti ò náá nti tu benitibè bemou kpeti nti. Ò í baàti òmòu.

Pɔɔri yóó p̀nté ò pátíri, kè bè nàkémù bè dò nkénfòu mēè boti be cuokè nē bè bo ndòmmè ketenkè yembè ìikè.

Di mpátíri náànti dúò ke dòmmè

1. Pɔɔri do dómè kékote késíéké Yesu kɔbe bèè bo Odommu 1:1-17
2. Benitibè bemou tú meyei yembè mbe Kuyie mborè 1:18-3:20
3. Oniti ɔ̀ ntá Kirisi nwe kè Kuyie nhò wènkúnne 4-5
4. Ti wènnénè Kirisi nwe ke ku, kòò wènnénè ke yánté, deè te ke ti wenke 6-8
- 5 Isidayeribe do í yiemme Kuyie nkpeti 9-11
- 6 Yesu kou kó mufòmmu nē ò borime de dòmmè kéndéúkunko Kuyie nyètiri 12:1-15:13
- 7 Yesu kou bo mbenkúmè ò dókùmè 15:14-16:27

Mudummu

1 Mí mPɔɔri, Yesu kóo tɔ̀nti m̀i di wàri di mpátíri, Kuyie nkuu n yu ke n tãáté ke n d̀òò ku kó ditɔ̀nni kè m bo náké ku náànsààti.

2 Kù do náké tii kpéi ku pãanáànti náàmbè nē dim̀nni kè bè ti wàri.

3 Ti náá nti Yiè nYesu kpéi nke weè tùóté tinitikònti kè bè ò peitè Dafiti kó kufuku mieke.

4 Kè Kuyie nhò dúò mmuwèrimù kè Muyaánsààmù dúò nkòo yánté ke benke ò tumè ku Bire.

5 Weè te kè Kuyie nni ndòò mesàà kè n náá nku kó ditɔ̀nni ke bo yúš̀nni ibotí imòu kè ì nhò tá kèyíé nho kpeti.

6 D́indi Odommu kɔbe di tú ì boti kó bèmabè kè Kuyie ndi yu.

7 N di d̀ummu d́indi, Kuyie ndòò bè, ke di tãáté, kè di bo nfòu kù dómè. Ti cice Kuyie nnè ti Yiè nYesu Kirisi bè di pã mesàà nnè diwèl.

Pɔɔri dómè kékote kèyà Odommu kɔbe

8 N sãnti Kuyie nnè Yesu Kirisi kó diyètiri di kpéi, nke yé nh ɔ̀ kote kèè bíékè kè bè n náámmu di tá mēè boti Kuyie.

9 M báámmu Kuyie ndi kpéi nsàà kè kù yé, kunku m pfi nkùu tš̀mmù nē n yèmmè memou ke náá nku Bire kó Tináànsààti.

10 M báámmu Kuyie nsàà, ke tú kè kù dó kù m pã kuce kè n kotoo di cie.

11 N do dó ke di yàmù kè di náké Kuyie nkó yepãrè mayè kpéi nkè deè yie nkè di kpenke Kuyie nkó kuce mieke.

12 Ke wēte ke do dó tí máá kèyáúkúnne titòbè kònti, ke yé timòu ti wèrmè ketá Kuyie.

13 N kɔbe n d́o dí nyèmu n do dómè kékotoo di cie ke di náké Kirisi kpeti kè di ti yie, kéndò n ti nàkémè ibotí tei kè ì ti yie.

14 N kó mutš̀mmù mmu n dò nképfi mmù bèè tú Kerekibe nē bèè í tú Kerekibe, bèè yé yepáte nē bèè í yè yé be cuokè.

15 N dó ti tú m bo di nákémè Tináànsààti d́indi bèè bo Odommu.

Tináànsààti tú Kuyie nkó muwèrimù mmu

16 Ke yé ifei í m bonèmmè m bo nákémè Tináànsààti, ti tú Kuyie nkó muwèrimù mmu, ke deerí bèè kó dimàà ti tá kèketénè Sifube borè nē besombòo.

17 Kuyie nhɔ̀ wénkúnne oniti ò tá dìi m̀nni ndi nē ò yèmmè memou. Ti wàrimu ke tú: Weè weti ò bo nfòu ò tá mēè kpéi.

Benitibè báá na képeri Kuyie nyiikè

18 Kuyie mmièke còúnni kèinkè benitibè caàrimè nē meyei mbè d̀òòri mē kè mē dìiti timòmmònti.

19 Dèè dò nkénte kè benitibè banté Kuyie ndè feimu, Kuyie mmòmmònkù kuù dè mbè benke.

20 Kuyie nkó medòmmè nē ku wèrimù mùu bo sáà dè í dò nna kèyá. Kàa né wénténi kù d̀òòmmè kutenkù dè feimu ke dò nti na kè dè banté deè te kòo niti báá na képeri Kuyie nyiikè.

²¹ Ke yé bè kù bantémè ke yete bè bo déúkùnnemè ku yètiri, ké kù sante, ke tũnne iyèntotí detetirè kpèyi nè itookperí, ke ta dibìnni mieke.

²² Ké be yèmmè dò mbè cii ké bè né yei.

²³ Bè bo mbáámmè Kuyie nkùù í deu, ké bè báá nsitenkaanii sùì dõnnè benitibè nè sinoo nè tiwanwanti nè iwààke.

²⁴ Dèè te ké Kuyie mbè yóu ké bè dòòri meyei mbè dómè, ke dòòri isòke kpere nè be kònti.

²⁵ Ke yóu Kuyie nkpeti ke tũ nsiyáábisi, bè bo mbáámmè Kuyie nkè bè báá nkù dòò dè. Kuù do dò nkénsánti sáá, ké dè mme ndò.

²⁶ Dèè te ké Kuyie mbè yóu ké bè dòòri isòke, ké benitipòbè yóu bè bo ndounèmè benitidaabè ke dounè betòbè.

²⁷ Ké benitidaabè yóu bè bo ndounèmè benitipòbè ke dounè betòbè. Mèmmè ké Kuyie mbè yóu ké bè yàu be dòòrimè kó tiyeti.

²⁸ Bè me nyetemè Kuyie ndèè te ké kù bè yóu ké bè tũ mmeyèmmè yeime ke dòòri bè do í dò nkéndòòri dè.

²⁹ Bá bè í weti, ke dõri, ke dó idiítí, ke yóu, ke mòke meheèmmè, ke dó munitikòù, ke dó yekparè, ke sou mbetòbè, ke cií mbetòbè, ke dó munáàntòu.

³⁰ Ke náante betòbè kpéi, ke í dó Kuyie, ke sáánte betòbè, ke tú sifei yembè, sipoo yembè, ke waá mmèborime pámmè bè bo yímè kédoò meyei ke yetiri be yembè kpéti.

³¹ Bè í yé bè dòòri dè, bè me nyí dòòri bè naké ti, bè í dó betòbè, bè í mòke betòbè kó mesémmè.

³² Bè yému ke dò nKuyie nkó ikuú mieke bèè dòòri me kóò boti bè dò nkéta muháá mmieke. Bá nè memme ké bè sòké ke dòòri meyei, dè í tú bè dòòri meyei mmáá, bè kòrímúmu bèè mè dòòri.

2

Kuyie mbeéni wennimè

¹ Fó wèè bekùnè betòbè, bè í yóó da coo, ke yé a bekùnè dii mònni betòbè a bekùnè a máá ndi. Ke yé bè dòòri tí a tí dòòri mè.

² Ti yému ke dò nKuyie mbo bekénè bèè dòòri de kó meyei mbotí kénnaati.

³ Fó nwèè náá mbetòbè dòòri mèè yei nke mè dòòri, a yèmmè dò nha bo yenténè Kuyie nkó tibeéntàá?

⁴ Yáá a sènkèri Kuyie nkó mesàá mme nè ku minnímmè nè ku niti? Ké kù í da kpetínnè bàmbà nkù mirímu ke dó a ceete.

⁵ Kàa yèmmè kpenke kàa í dó kéceete a yéúti amáá ndi Kuyie nkó tiyèiti, ku beénti bo tuòke dii yiè. Kunku kùù bekù weti weti.

⁶ Kù yóó yietí bá wè o tómmú mannè tii yeti nti,

⁷ kéduú mmufòmmu mùù bo sáá bèè wéèri ke dòòri mesàá, ke dó kùu bè sante,

⁸ képuotí bèè yete ku kpéti nè kemieke, bèè duú mbemáá meyei nke tũ nsiyáábisi,

⁹ ké bè fèù, ké bè ànnè meyeñcaarimè, Sifube meketimè nè bèè í tú Sifube,

¹⁰ ké sante bèè dòòri mesàá nké bè duú ndiwèi, Sifube meketimè nè bèè í tú Sifube.

¹¹ Ke yé Kuyie nyí baátimè òmòu.

¹² Bèè dòòri meyei nke í yé Mòyiisi kó ikuú, bbè báá kú í kó mukũ, ké bèè yé de kó ikuú ke dòòri meyei bè yóó í mbè bekénè.

¹³ A bo nyémè ikuú deè í tú a wenni, a dòòri dii mònni ndi ikuú yèmmè, Kuyie nhòò da wénkùnnemè.

¹⁴ Bèè í tú Sifube ke í yé Mòyiisi kó ikuú bè dòòrimu ì yèmmè, bè í yé Mòyiisi kó ikuú ké ì né bo be mieke.

¹⁵ Be dòòrimè benkúmu ke dò mbè yé Kuyie nkó ikuú. Be yèmmè meè ò mbè bekùnè dimònni mari, diterí ké mbè kòrímú.

¹⁶ Dèè sòri dè bo yènni Kuyie nyóó duú ndii yiè ké Yesu Kírisi bekénè benitibè be dòòrimè ìnkè. Tináañsàati n náá tí me nyè.

Sifu mómumu nyí tú wèè cante

¹⁷ Fó nSifu wèè pàti a túmè Sifu ke yé Kuyie nkó ikuú ke sonku a yémè Kuyie.

¹⁸ A yému Kuyie ndó dè, ikuú dè nda benkemu kàa bo na kétáatè dèè wenni.

¹⁹ Kàa yèmmè dò nha tú tiyũdnti kóò dèri, ke mí bèè bo dibìnni.

²⁰ Ke tú amáá tiyeinti nè íbì be kóo tenti, ke tú ikuú da duú mmeyétimè kàa yé timómmoni.

²¹ Fó nwèè tiè mbetòbè ke í tiè nhamáá, ke tú bè bá nyuuku ke né yuuku.

²² Fó nwèè tu bá ndouti doutinè ditòbè ke douti doutinè betòbè, ke tú yebòké í wenni ke wète ke yé waá nke bo kparikè.

²³ Kε δέúkunko amáà a yémè ikuó, ke né dɔəri i yete dè, ke caàri Kuyie nyèti.

²⁴ Tì wàrimu ke tú: Díndi Sifube dí te kè ibotí tei sáà nKuyie.

²⁵ Fṣ nSifu kàa dɔəri Kuyie nkuó yémme, mucámmù ñwenni, kàa né í dɔəri i yémme mucámmù tú detetirè nde.

²⁶ Wèè í tú Sifu ke í canté kòò yie nyikuó yémme Kuyie nhò wùò nwèè canté wènwe.

²⁷ Dèè te wèè í canté kòò bo da bekénè fṣ nwèè tu Sifu ke canté, ke mɔke ikuó kó dipátiri, ke í tú nyi yè mmù.

²⁸ Kè bè da peité kàa tu Sifu ke canté dè í sannè. Sifu mómmuò ntú wèè cèète wènwe.

²⁹ Dè tu Muyaansàamù kó mutómù mmu, dè í tú ikuó ìi wàri dipátiri mièke. Dε kóo Sifu í wanti benitibè bo nhò sántimè, ò wanti Kuyie nkuò ò sante.

3

Kuyie nwetímè bá kè ti í wetí

¹ Kàa tu Sifu dè bo dɔò ba? Mucámmù bo da dɔò ba?

² Dè né bo dɔòmu bake, ke yé Kuyie nketé kedúómmè Sifube mbe ku náahti.

³ Tì bo yí ba? Kè Sifube mabè í yie nKuyie mbéi nti dè dó kè dò Kuyie nyí dɔòmu kù béi ntàà?

⁴ Bitì! Bá kè benitibè bemou í wetí Kuyie mbáá yóu kù bo nwetímè kéndonnè ti wàrimè ke tú:

Kàa náá, nha náahti ntú timómmanti,
kè bè da bekùnè a kpeti ñnaati.

⁵ Kè nsà kè ti yé ti bo dɔò dè ke í dè dɔò, kè kù dɔò kù béi nti, ti yí kù í wenni kù ti kpetínne díi mɔnnàà? (N náá mbenitibè yémme dòmmè mme.)

⁶ Bitì! Bitì! Kè Kuyie nyí wetí kù bo yíme kébekénè benitibè.

⁷ Kè nsà kè n yáábisi bo nte kè Kuyie nkó timómmantii feitè kédéúkunne ku yètiri, ba nkpeí bo nte kè kù m bekénè ténke?

⁸ Bèè tũ nyè nti ñdɔəri meyei nkè mèe peité mesàà, bèè nàa mmemme Kuyie mbo bè kpetínne kénnaati.

Òmòu í dɔəri Kuyie ndómè bá omáà

⁹ Tì bo yí Sifube pèéte bèè í tú Sifubaa? Bitì! Tì béimmu ke tú Sifube nè bèè í tú Sifube bè tu meyei nkó tidaati nti.

¹⁰ Tì wàrimè ke tú:

Òmòu í bo wèè wetí, bá omáà.

¹¹ Òmòu í cii,

òmòu í wanti Kuyie.

¹² Bemou bè yetému,
ke deténè Kuyie.

Òmòu í dɔəri dèè wenni bá omáà.

¹³ Kè be náahti dò nkufóti kuu fei,
kè bè sóu,

tii yièni be no kè ti tii
ke dò mmewaádòmmè.

¹⁴ Bá be no í wenni,
kè be náahti tii.

¹⁵ Kè bè ò ndó mecāā nke bo ku.

¹⁶ Kè bè pèéte kèè bíkè,
meyei nnè meyeiñcaàrimè deè ānnè.

¹⁷ Bè í yé meompùmè kó kuce.

¹⁸ Bè í dé Kuyie.

¹⁹ Tì yému ke dò nKuyie nkó ikuó náánnè bèè ì te bèmbe, kè dè bo yie nkè bè báa na képeri, kè benitibè bemou banté bè túmè beyeibe Kuyie nyiikè.

²⁰ Òmòu báa na kédòò ikuó yémme kéwenke Kuyie nyiikè, ikuó ti benkú ti tumè mme benitiyeibe.

Kuyie nwénkunko mèè botí benitibè

²¹ Di mmònni Kuyie nyí ti wénkunko nè ikuó mièke, ku pānnaahti náamè nè ikuó páte dè ti béimmu.

²² Kuyie nhṣ wénkunne oniti ò tá díi mònni ndi Yesu Kirisi. Kù mè dɔəri bèè kó dimàà tá bèmbe Yesu, kù í baati òmòu.

²³ Benitibè bemou yetému ke pàà Kuyie nkó tikpeti.

24 Di mmònni Kuyie nnè ku kó mesàà nkè kù bè wénkùnne fààrè kè Yesu Kirisi bè deeté nè meyei. Dipànni ndi fààrè.

25 Kuyie ndo miríumu nè dimònni, kù né me ndòirimè kù béi nti kù báá yie nkéyóu meyei nyembè sáà ke í mbè kpetínnè, deé te kè kù tãáté ku Birè kè bè dè kùò, ke dè bo ùté benitibè yei.

26 Di mmònni Kuyie nwénkunko bèè tá bèmbè Yesu ke benkú kù tímè tímómmanti yiè.

27 Kuyie nwénkunko ìmmè botí benitibè? Bè dòò mèè kpéí nyikuó yèmmàà? Ǿ! Bè tá mèè kpéí nke Yesu. Kè dè dò mmemme oniti bo yíme késante omáà.

28 Ti yému ke dò nhoniti í dòori Kuyie nkó ikuó kè kù ò wénkunko, ò tá dii mònni ndi Yesu.

29 Yáà Kuyie ntu Sifube máá kòku nku? Ǿ! Kù tú ibotí imòu kòku nku.

30 Kuyie mbo kumáà ndi ke wénkunko Sifube nè bèè í tú Sifube bè tá dii mònni Yesu.

31 Ti paànkomu ikuó ti tá mèè kpéínnà? Ǿ, ti pèinke í commu í fítrì ndi.

4

Kuyie nwénkùnne mmèè botí Abarahammu

1 Ti bo náké ònti ti yààri Abarahammu kpéí? Kuyie ndo ò dòò ba wenwe oniti?

2 Kè kù do nhò wénkùnne o tómmú kpéí nke ò na mpòtímu, Kuyie mborè dè me nné í dò mmemme.

3 Tí wàrimu ke tú: Abarahammu do tá Kuyie nku kè deé nte kè kù dò ò wetí.

4 Kòo niti pí mmutómmú bè òò nhò yietímu, de kó tiyeti í tú dipànni, o tómmú yeti nti.

5 Kuyie mborè dè í tú nè mutómmú kpéí nke kù òò wénkùnne oniti, ò tá dii mònni ndi Yesu kù òò wénkùnne.

6 Deé te Dafiti béimmè ke tú: Diwèi ò ríbo Kuyie nwénkùnne wè bá dè í tú nè o tómmú kpéí.

7 Dè rínaati Kuyie ncíé mbè be yetimè, ke ùté be yei.

8 Dè nnaati Kuyie nténke í kaànnè bèè kó meyei.

9 De kó diwèi bo Sifube máá kpéí nkaà? Ǿ! Di bomu bèè í tú Sifube be kpéí mmúnke. Ti bo ke náá nke tú Kuyie nwénkùnne Abarahammu ò kù tá mèè kpéí nke.

10 Ǿmmònni ndi Kuyie ndo wénkùnne Abarahammu? Dè do sò nho cãntáà kòò mu nyí cãnté? Kuyie nyóó ò wénkùnne kòò mu nyí cãnté.

11 Ò mu ndo í cãnté kéntámu Kuyie nkè kùu duó nkòò cãnté kè dèe benke kù ò wénkùnne ò kù tá mèè kpéí. Deé te kòò tu bèè tá Kuyie mbe kóo cice.

12 Weè wète ke tú bèè cãmmú be kóò cice, dè né í tú bèè cãmmú bemòu, bèè tá bèmbè Kuyie nhò do kù tá mèè botí ke mu nyí cãnté.

Abarahammu yiemme Kuyie mbéi nti

13 Kuyie ndo yè nhAbarahammu nè o yaábí bè bo tieke kutenkù kumòu, dè í tú ò do yie mmèè kpéí nku kuó, ò do tá mèè kpéí nke Kuyie.

14 Kè nsá kè bèè yie nKuyie nkuó kè bèè máá yóó tieke kutenkù, Kuyie mbè dounnè dii nùu tũ ntú detetirè nde, kè bèè kù tá kè bè kù tá detetirè.

15 Ikuó íinko Kuyie nkó kemieke nke, kè ikuó í bo a báá í yeténè.

16 Ti tá mèè kpéí nKuyie ndeé te kè kù yè nkù bo ti pà dipànni fààrè, kè di ntú Abarahammu yaábí imòu kperi, di í tú bèè yie nyikuó máá be kperi, di tu nè tínti bèè tá Kuyie nhAbarahammu do kù tá mèè botí ti kperi ndi.

17 Tí wàrimu ke tú: N da dòò ibotí péu kóò cice. Abarahammu yíme ke náá nyibotí kóò cice? Ò do tá mèè kpéí nke Kuyie nkùu duó nkè beciríbe yánni, kùu dènninkoní dèè í bo.

18 Dè í dò ndi mònni wèe yie nkòò yie, memme kòo náá nyibotí péu cice, kèndònnè tí wàrimè ke tú: A yaábí bo nsù mediè.

19 Abarahammu bie ndo bo ntùòke tekòutè (100), kòo pokù Saraa múнке kóté kèpèè è bo peité dè, bá nè memme kòo tákumè nfiikú.

20 Kòo yie nKuyie mbéi nti ke í nyièkù, ò tá mèè kpéí nkè dèe ò duó mmuwerímú kòò déúkùnne Kuyie nyètiri.

21 Kòo nyé weti weti ke dò nKuyie mbéi nti kù m̀́ke muwerímú ke bo tí dòò.

22 Nè de kpéí nkè Kuyie ndò: Ò wetí.

23 De kó ditannùu dii tú Kuyie nhò wénté wèè wetí tí í wàri Abarahammu máá kpéí.

24 Tí wàrinèmu ti kpéí, tii tú Kuyie nyóó ti wénté bèè wetí tínti bèè tá tí Yié nYesu, kù duó nkè wèè yánté.

25 Wèè ku ti yei nkpéí nke yánté ke ti wénkunko.

5

Kuyie ntaunnèmè kumáa oniti

¹ Kuyie nh̄s̄ ti wénkúnne ti yie ndii m̀nni ndi ku kpeti, Yesu d̀d̀ d̀ ti kpéi ndeè te ǹ Kuyie nkè ti narike.

² Ti tá mèè kpéi nke Yesu deè te k̀ Kuyie nti d̀d̀ mesàa k̀ ti na ke k̀ t̀onnè. Ke k̀ wēh̄nè ke f̀u k̀ d̀ ti naati k̀ ti baa Kuyie mbo ti duòm̀mè ku k̀ tikpeti.

³ Ti arĩmu k̀ diwèi ǹ ti bo ke ỳ meháarimè ti duòm̀mè mewéèrimè.

⁴ Meminnimè meè s̄ nte k̀ meháarimè ti t̀òkení ti nwéèri. K̀ mewéèrimè nte k̀ ti péte ti baa d̀.

⁵ De k̀ mubàrim̀u ti baa mù s̄ í nti soutè ke ỳ Muyaánsàam̀u muu ti benk̀u k̀ ti d̀mè.

⁶ Ti do í m̀ke dii m̀nni muwèrim̀u ke bo deetè timáa, k̀ Kirisi ku ti yei nkpeí nKuyie ntaátè dii m̀nni.

⁷ We mbo yie nkè k̀ wèè d̀d̀ri Kuyie ndámè o kpéi? K̀ d̀ ye te a sàa bo k̀ mesàa nyiè nkpeí nke.

⁸ Kuyie mbenkemu k̀ ti d̀mè, k̀ Kirisi ku ti kpéi nti tú dii m̀nni benitiyeibe.

⁹ Bàmbà nho kũ̀ mme ntemè k̀ ti wenke, ba mbo nte kòò báa ti deetènè Kuyie nkó kemieke?

¹⁰ K̀ Kuyie nti taunnè kumáa ku Birè k̀ mukũ̀ mmieke, ti tú dii m̀nni meyei nyembè, d̀ bo yĩme ku Birè me nyàntémè k̀ k̀ báa ti deetè ti naa ndii m̀nni ku k̀be!

¹¹ Dende k̀ dif̀nkũ̀, k̀ ti wète ke m̀ke diwèi ke ỳ ǹ Yesu Kirisi k̀ mukũ̀ mmieke nke ǹ Kuyie nti taummè.

Adammu ǹ Yesu be k̀ tináahti

¹² Nè oniti omáa borè nde meyei ntannimè kutenk̀ kumou, k̀ mukũ̀ mbuotè ke kou benitibè bəmou, ke ỳ b̀ yetémè.

¹³ Ikuó do í bo dii m̀nni k̀ meyei mbomu, ikuó ǹ í me mbomè Kuyie nyi mbè bekunè, ke ỳ b̀ í yémè dèè tu meyei,

¹⁴ k̀tũ̀otè Adammu k̀ dim̀nni k̀tuakenè M̀yiisi, k̀ mukũ̀ nkou b̀è í ye te Kuyie nkpeti Adammu do ye te mèè boti.

Adammu do tú dibenkèri ndi wèè kèriní o kperi.

¹⁵ Adammu yétimè í wēh̄nè Kuyie nkó dipānni. M̀mmu nwe oniti omáa yeté mèè kpéi nke kusũ̀kũ̀ kōmmè. Nè oniti omáa Yesu Kirisi borè nde, Kuyie nti pāmè mesàa nkè mè deu.

¹⁶ De k̀ mesàa nyi wēh̄nè oniti omáa yétimè, oniti omáa yeté mèè kpéi nke benitibè yatènèmè Kuyie nkè k̀ ti d̀d̀ mesàa nnè Yesu Kirisi kpéi.

¹⁷ Oniti omáa yetémè k̀ mukũ̀ ntanní ke kou benitibè, meè boti nku oniti omáa Yesu k̀ mesàa nkpeí nke benitibè péu mufōmmu, ke bo ò wēnnénè k̀di tikpáti.

¹⁸ N wète ke náammu ke tú oniti omáa yeté mèè kpéi nke benitibè í naatinèmè Kuyie. Meè boti nku oniti omáa wèè weti o kpéi nke benitibè narikenèmè Kuyie, k̀ k̀ b̀ duò mufōmmu.

¹⁹ Oniti omáa yeté mèè kpéi nKuyie nkpeti deè te k̀ benitibè bəmou naa mmeyei nyembè. Meè boti nku oniti omáa wèè yie nKuyie nkpeti ò yó ntemè k̀ k̀u wénkúnne benitibè bəmou.

²⁰ Ikuó ánnè ke bo fei mmeyei mme k̀ ti ya mè deumè. Meyei ndeu d̀, Kuyie nkó mesàa nh̄s̄ ndeu k̀pèetè memme.

²¹ K̀ndonnè meyei nkòumè benitibè, meè boti nku Kuyie nkó mesàa nti duòm̀mè mufōmmu Yesu wèè te k̀ Kuyie nti wénkũ̀ko.

6

Ti kunèmè Yesu ke yàntè

¹ K̀ d̀ d̀ ò mmemme ti bo nsokè ke d̀d̀ri meyei mme k̀ Kuyie nkó mesàa nnè deukaà?

² Biti, biti! Ti yèmu meyei mmieke, ti ténke báa na k̀ mmè d̀d̀ri.

³ Di í ỳ ke d̀ nkè b̀ ti ánnè dii m̀nni b̀atèmm̀u ti wēnnénè Yesu Kirisi nwe ke k̀uá?

⁴ Bè ti k̀nnè dii m̀nni menie ndè d̀onnè b̀ ti k̀nnénè Kirisi nwe, k̀ndò Kuyie nkó muwèrim̀u diem̀u duòm̀mè kòò yàntè k̀ múnke bo nte k̀ ti nfòu mufōmmu pàmm̀u.

⁵ K̀ ti ò wēnnénè ke ku ti bo ò wēnnénè k̀yántè.

⁶ Ti yèmu ke d̀ nti fōmmu mukótím̀u, b̀ mù wēnnénè Kirisi ke baaké kudapáati, k̀ meyèmmè mèè do ti yūs mmeyei mbíékè k̀ mè ténke í m̀ke muwèrim̀u, ti ténke í tú meyei nkó tidaati.

⁷ Ke ỳ wèè ku ò ténke í bomè meyei mmieke.

⁸ Ti nyè ke d̀ nkè ti wēnnénè Yesu ke ku ti bo ò wēnnénè o fōmmu pàmm̀u.

⁹ Ti yèmu ke d̀ nKirisi ku ke yàntè, ò ténke í yóó k̀. Mukũ̀ ténke báa na kòò k̀u.

¹⁰ Ò ku ke na meyei nkuce memáa ndi sáa, ke yàntè ke f̀u ke bo Kuyie mborè.

11 Wéntènè dimáà meyei mbiéké kéndò ndi ku, ke nfòu Kuyie nkó mufòmmu Yesu Kirusi borè.

12 Báá yiennè kè meyei ní nte di kònti, kè di yèmmè ndi yūs nkè di dɔəri meyei.

13 Di báá yie nkè di tuòtii naá mmeyei nkó titònnenti. Duónnè dimáà kéndò mbenitibè bèè ku ke yànté, kéndò ntitònnenti Kuyie nkó mutòmmú kpɛti.

14 Meyei nténke í di te, di ténke í dò nkéndé ikuú, di bo Kuyie nkó mesàà mmieke nke.

Ti yèmè meyei mmieke

15 Kè ikuú ténke í ti te tí ndɔəri meyei mme ti bo mèsè kpéi Kuyie nkó mesàà mmiekaà? Biti!

16 Di í yé ke dò nkàa duó nhamáà òmòu, ke yíé nhò yèmmù, a naá nho daakù nkuàà? Kàa dɔəri meyei nha yóó kúmu, kàa me nyie nKuyie nkɛti kù da wénkùnne.

17 Ti sánti Kuyie ndi do tùmè meyei nkó tidaati, di mmònni kényie nnè di yèmmè memou itié mbè ti nàkè ì.

18 Di mmònni di yèmu meyei nkó tidaati mmieke, ke naá mmewetímmè kó tidaati.

19 N yóó béi nkédonnenè di yé ti nti, ke yé di mu nyí kpenkemè. Kéndò ndi do duómmè dimáà mufòmmu yeimu kénáá mmu kó tidaati, di mmònni duónnè dimáà kéndò mmewetímmè kó tidaati kè di fòmmu ndò mpáíí.

20 Di do tú dii mònni meyei kó tidaati, di do í weti di do dɔəri di dómè mme.

21 Di do dɔəri dii mònni meyei nyifei mè ndi bonnèmè di mmònni képeú òmmu còntimu? Di kó mucóntimu do tú mukúú mmu.

22 Di mmònni di yèmu meyei nkó tidaati mieke ke naá nKuyie nkó tidaati kè kù di wénkùnne kè di pèté mufòmmu mùò bo sàà.

23 Ke yé meyei nkó tiyeti tùmè mukúú mmu, kè Kuyie nkó dipànni tú mufòmmu mùò bo sàà ti taunnè ti Yié nYesu Kirusi nwe ke mù pèté.

7

Ikuú ténke í ti te

1 N kɔbe n di náánnè ke dò mbenitibè mbe bèè yé ikuú, ikuú ò nte oniti ò kraá fòu dii mònni ndi.

2 Ntenè medonnimè mamè, kòo nitipòkù ye nho dàu ikuú ò ò taunnèmè o dàu, kòo dàu me nku ì tòtemu.

3 Kòò yenke otòu kòo dàu kraá fòu ò tu wèè dauti dautinè wènwè benitidaabè. Kòo dàu me nku ò feitèmu, de mònni kòò yenke otòu ò í tú wèè dauti dautinè benitidaabè.

4 Kéndò ndi wènnènnè Kirusi ke ku, ikuú ténke í di te, di mmònni wèè ku ke yànté weè di te, kè di dɔərimè bo nwenni Kuyie mborè.

5 Ti do fòu dii mònni ti mómmambe ti dó mèsè boti kè ikuú ì ti te, kè ti dɔəri meyei, nkè de kó tiyeti tú mukúú.

6 Di mmònni, ti yèmu ikuú kó tidaati mieke, ke yé Yesu kúú nti dènnèmè ikuú kó tidaati mieke, kè Muyaánsààmù ti duó mmeborime pàmmè, kè ti bo na képi Kuyie ntòmmú kégóu ikuú kó meborime kótímè.

Ikuú wennimè

7 Ti bo yí ikuú tú meyeimmaà? Biti! Ikuú ì né te kè n yíéte meyei, n na bá nyé ke dò nha bo nyáámmè otòu kperè dè í wenni, kè ikuú do í n nàkè ke tú: A bá nyáá nhotòu kperè.

8 Meyei ndiinnè ikuú nyi ke í m mieke otòu kperè kó muyáámmù, kè ikuú í bo dè, meyei ò ò nfeí.

9 Ikuú do í bo dii mònni kè demarè í n kóonnè, ì buotámu kè n yíéte meyei kè mè n kùo.

10 Memme ikuú ì na nni nkòtenè mufòmmu bíékè, kè ì né n kòtenè mukúú mbiékè.

11 Kè meyei nni ndiinnè ikuú ke n ninte ke n kùo.

12 Ikuú dò mpáíí nwe kè ku tannùò dò mpáíí.

13 Desààrè dèè n kuàà? Biti! Meyei mmeè tuóte dèè wenni ke n kuànnè, kè dè bo yie nkè meyei nfeitè mè deu ke mamè.

Nyí dɔəri n dómè

14 Ti yèmu ke dò nyikuú tú Kuyie nkpeyi, kè mí ntú oniti meyei nkó kudaakù.

15 N yí yé n dɔəri dè, n yí dɔəri mesàà n do dó kéðò mè, meyei n yí dómè n né me ndɔəri.

16 Kè n dɔəri n yí dómè n tú nyiemmu ke dò nyikuú wenni.

17 Mí í dɔəri n dómè, meyei mèsè bo m mieke mèsè n tèmùù kè m mè dɔəri.

18 N yèmu ke dò n tú oniti kè mesàà nyí bo m mieke, nh ò ndómu kéðò mesàà nkémónté muwèrimú.

19 N yí dɔəri mesàà n dó kéðò mè, n né dɔəri meyei mme n yí dómè.

²⁰ Kè n dààri meyei n yí dós mè, dè í tú mǎi mè dààri, meyei mmèè bo m mieke meè n tèmǎmù.

²¹ Ntè ìi kuós bo m mieke: Nh ǎǎ ndós kédòò mesàà kénsó n dàò meyei mme.

²² Nè n yèmmè mieke n dómù Kuyie nkó ikuós.

²³ M bantému ke dò mmeyèmmè mèdémè meè m màùnè: Mesàà nkòme nè meyei nkòme. Kè meyei nkòme n na kè n wète ke naá mmeyei nkó kudaakù.

²⁴ Mí nhosénniwè! We mbo n denne mukúú kó difòtìrì dii mmieke?

²⁵ Òmou bomu wèè tu Kirisi. Kuyie nnè mutòmmú! De kó meyèmmè mèdémè baa bomu m mieke ke mie ñdó Kuyie nkó ikuós yèmmè, kè metémè dós n dàò meyei.

8

Muyaánsààmù kó mufòmму

¹ Di mmònni Kuyie nténke í yóò kpetínnè bèè wèínnè Yesu Kirisi.

² Kè yé Muyaánsààmù kó ikuós ìi duós mmufòmму bèè tàunnè Yesu Kirisi ìi n dennemè meyei nkó ikuós mieke ìi kùù.

³ Ikuós do í na ke ti duós mmufòmму, ke yé onitì í mǎkemè muwèrímu ke bo dàò ì yèmmè, deè te kè Kuyie ntònni ku Bire kè dè tùóté tinitikònti, ke bo ti deetè ke ku kudapáati ìnkè ke na meyei.

⁴ Yesu ku ke dàò ikuós yèmmè mme, di mmònni ti bo na kè ì túnne ke yé Kuyie nti duómme Muyaánsààmù.

⁵ Wèè tǔ nho mómmuò nkó meyèmmè ò dààri tikònti kperè nde, kè wèè yie m Muyaánsààmù kpeti kòò dààri mù dós dè.

⁶ Kàa tǔ nha mómmuò nkó meyèmmè dè da kòrinè mukúú mborè nde, kàa yie m Muyaánsààmù kpeti a péte mufòmму nè diwèi.

⁷ Bèè tǔ mbe mómmòmbe kó meyèmmè bè tǔ Kuyie nkprantidèntòbè mbe, ke yé onitì kó meyèmmè í tǔmmè Kuyie nkó ikuós, mè ketè ke báa na kè ì túnne.

⁸ Bèè dààri be yèmmè dómè Kuyie mbáa bè pénsiri.

⁹ Díndi ténke í tǔ ndi kònti kó meyèmmè, di tǔ m Muyaánsààmù kpeti nti mùù bo di mieke. Kòò mǎu í mǎke Muyaánsààmù Kirisi duós mmù ò í tǔ Kirisi kou.

Mufòmму pǎmmù

¹⁰ Bá di kònti me ntúmè tǔi yóò kú diyèè mari, kè Kirisi bo di mieke Kuyie ndi wénkùmmu, kè Muyaánsààmù di duós mufòmму pǎmmù mùù bo sáà.

¹¹ Kè Muyaánsààmù mùù te kè Yesu yànté kè mù bo di mieke, mummy mùù te kè Kirisi yànté mù bo duós nkè di kònti foute.

¹² N kòbe kè dè dò mmemme di ténke í dò nkéndòori di kònti dós dè.

¹³ Kè di dàari di yèmmè dómè di wèrè bo kú, kè di me nyóu ke Muyaánsààmù kùò di mómmòmbe kó meyèmmè, di bo nfòù sáà.

¹⁴ Muyaánsààmù ni bèè kó dimàà beè tu Kuyie mbí.

¹⁵ Kuyie nti duós mmùù Yaá nyí ti dàari tidaati, ke ti àà kufòwáá, mmù ti dàari Kuyie mbí nyí, ke te kè ti kù yu ke tǔ ti cice.

¹⁶ Muyaánsààmù mmuù ti náa nti yèmmè mieke ti tǔmè Kuyie mbí.

¹⁷ Kè ti tǔ Kuyie mbí ke wènnénè Kirisi ke fèütè ti bo tieke Kuyie mmòke dè, kéwènnénè Kirisi kèdi tikpàti.

Kuyie ndómè ti kù wènnénè kèmbu ku kpeti mieke

¹⁸ N yému ke dò n Kuyie nti baanè tǔi kpàti deumu ke pèèté ti me nfèürì mèè fèütímè.

¹⁹ Kuyie ndòò dè kó dimàà bàamu Kuyie mbo dè benkemè ku bí kó tikpàti.

²⁰ Kuyie ndòò dè ta mèè fèütímè detetirè kòme dè í tǔ deè mè dós Kuyie nkuù yè ndè mme dò.

²¹ Kuyie ndòò dè bàamu bè bo dè deeténemè mefèütímè kè dèè yè me kó tidaati kéwènnénè Kuyie nkó ibí meonpòmè.

²² Ti yému ke do nnè dimònnini Kuyie ndòò dè demou yo mmesémmè, ke fèürì onitipòkù ò mpei ke fèürì mèè boti.

²³ Dè í tǔ Kuyie ndòò dè deè máá fèürì, tǔnti bèè niitè ke mòòte Kuyie mpànni Muyaánsààmù, ti múnke fèürìmu ke baa Kuyie mbo deetè dii yèè ti kònti páii, ke ti tùóté kédòò ku bí.

²⁴ Yie nti cootému kè ti cootímè mómmòmme nè kpaani kè ti mè bàa. Kàa yà demarè a ténke 55 í ndè bàa.

²⁵ Kè ti baa ti í wúó ndè, ti 55 ndè bàa nè mewéèrimè mme.

²⁶ Ti í mọke muwẹrímú, deè te kẹ Muyaánsààmú ti teénne, ke yé ti í yémè ti bo nkù báá mmèè botí, kẹ m̀ kù báá nke sáúti ti do í yóó na kédòò mè.

²⁷ Kuyie nkùù yé ti yèmmè, kù yému Muyaánsààmú dọ̀ ti, ke yé Muyaánsààmú tǔmmè Kuyie ndámè mme ke kù báá nku kọ̀be kpéí.

²⁸ Ti yému ke dọ̀ nKuyie ndò̀ri dè demou kù dè dò̀ri bèè kù dọ̀ be kó mesàà nkpréi nke, bembè kù yu bè ke tǔ nkù do tǎátè ti be kpéí.

²⁹ Kuyie ntǎátè bè nè dimònni kù bè tǎátè ke dọ̀ bè ndònnè ku Bire nde, kẹ̀ dè ntú be kóò Po.

³⁰ Kuyie ntǎátè bè nè dimònni ku be nyu, kù yu bè kù be nwénkúnne kù wénkúnne bè kù be nduó nku kpeti.

Ba mbo na ke ti yatenè Kirisi

³¹ Ti bo yí ba náke? Kẹ̀ Kuyie nti kómmú we mbo nti níí?

³² Kunku í ti yetenè ku Bire mómmònde ke duó nkè bè dè kùò, dè bo yíme kẹ̀ kù báá ti duó nde sònnè?

³³ We mbo sei nKuyie ntǎátè bè? De yiè nyí bo! Kuyie nkuù bè wénkúnne.

³⁴ Kẹ̀ yé Yesu Kirisi kumè ti kpéí nke ke yǎntè ke bo Kuyie mbakù yóó ke báá nti kpéí.

³⁵ Ba mbo ti yatenè Kirisi? Meháárimàà? Meyeñcaàrimàà? Meféütímàà? Dikònnàà? Tidawantàà? Kufšwaanàà? Yáà mukũũ?

³⁶ Ti wàrimu ke tú:

Fóó kpéí nke

bè ti dónè mè mukũũ

ke ti dọ̀ri ke dọ̀ ntipièti

tù bo mukòù kpéí.

³⁷ Demou memme wèè ti dọ̀ weè te kẹ̀ ti tú bèè na ke mènke na.

³⁸ N yému weti weti ke do ndèmarè báá na kẹ̀ ti yatenè Kuyie nti dọ̀ke mèè dókumè nè Yesu borè! Bá mukũũ, bá mufoammu, bá Kuyie ntòrè, bá yebòkè kó meyei, bá meháárimè di mmònni kọ̀me, yoo mèè kpaani.

³⁹ Bá kẹ̀nkè kó bekeribè, bá ketenkè kọ̀be. Dèmarè báá na ke ti yatenè Kuyie nkùù ti dọ̀ ke ti duónni Yesu Kirisi wèè tu ti Yiè.

9

Kuyie nkó mesémmè

¹ N tú Kirisi kou nwe kẹ̀ Muyaánsààmú bo m mieke ke n ni kẹ̀ n náà ntimómmònti n yí sou.

² N yèmmè mèè càari mediè nkè dè nyóú sáá.

³ N na ndómu Kuyie nni ncšš kẹ̀ n yatenè Kirisi kẹ̀ nsà kẹ̀ dè bo yie nkè m botí kọ̀be Isidayeeribe cooté.

⁴ Bè tu Isidayeeri yaábí nyi, kẹ̀ kù bè dọ̀ ku bí, ke bè benke kù deu mèè botí, ke bè taunnè kumáà. Kẹ̀ bè duó nyikuó, ke bè benke ku kpeti, ke bè benke bè yóó nkù báámmè ke bè dóunnè yenò.

⁵ Bèè tu ti yààribè bèè yètè fei be kó iyaábí nyi, kẹ̀ Yesu boñni be kó kubotí mieke wèè baké denennè demou. Kuyie nyètiri ñdeu sáá. Kẹ̀ dè mme ndò.

⁶ Dè í tú n yé nKuyie nyí dọ̀ kù do bè dóunnè dii nùù, n dọ̀ ke yí Isidayeeribe bemou bèè í tú Isidayeeribe mómmòmbè.

⁷ Dè í tú Abarahammu yaábí imou ù tu o bí mómmònyi, ke yé kù do yé nkù bo ò dọ̀ mesàà nyIsaki kó ibí kpéí nke.

⁸ Dè í tú bèè cice tú Abarahammu bèè tú Kuyie mbí, bèè yie nkù do bè dóunnè dii nùù bèè tu ku bí.

⁹ Nte Kuyie ndo ò náké ti ke dọ̀: Dè yàà bo mmè nkáákè kẹ̀ nní nwétini ke ś nSaraa peité denitidabire.

¹⁰ Debekaa kó ibí idéi do wẹrímú i cice Isaki.

¹¹⁻¹² Ó mu nyí í peité dii mònni, ì í dọ̀ meyei mmamè yoo mesàà mmamè kẹ̀ Kuyie ntǎátè dèmarè kẹ̀ dè bo ntú ku kpere, dè í tú ì dọ̀ mesàà mamè kẹ̀ mèè te, kù dọ̀ kù dọ̀ mèmme ke náké Debekaa ke dọ̀:

¹³ Osámpóú bo mbaké Okóti, kéndònnè ti wàrimè ke tú:

N dọ̀ke Sakòbu ke nii Esayu.

¹⁴ Ti bo yí Kuyie nyí wennaà? Áú!

¹⁵ Kẹ̀ yé kù do nákémmè Mòyiisi ke dọ̀: M bo kuó mmesémmè n dọ̀ kẹ̀ mè kuó nwè kédòò mesàà n dọ̀ kẹ̀ mè dọ̀ wè.

¹⁶ Dè í tú oniti weè ò ndó yoo nè o kó mewéérímè, Kuyie nkuù òò ò kuó mmesémmè.

¹⁷ Ti wàri ke tú Kuyie ndo náké Esibiti kóo kpàati ke dọ̀: N da duó ntikpàti ke bo benke n wẹrímú mmu, kẹ̀ bèè déúkúnne n yètiri kútenkù kumòu.

¹⁸ Kè dè dò mmemme Kuyie nhɔ̄s kuɔ mmesémmè kù dɔ ké mè kuɔ wènwe kékpénkùnne kù dɔ kékpénkùnne wèè kó yeto.

We mbo sei nKuyie?

¹⁹ Kè dè yèmmè benitibè bo yí kè dè dò mmemme ba nné te kè Kuyie mbo ti kpetinné? We mbo na kéyete Kuyie nhò dómme?

²⁰ A tú wè f̄n nhoniti ke bo sei nKuyie? Tekũbotè bo na kébeke wèè t̄e maá ke dɔ: Dè dómme kaa m maá mie mbotáá?

²¹ Oyaamari bo na ke túóté tiyaati timáa ke maá tekũbotè sààtè, kémaá kunésĩmbuuku.

²² Ti kperɛ me ndò, Kuyie mmieke do peikemu kè kù ndò kébenke kù kpeñnimè, ké né mɔɔte meminnimè bá kù í nkũò bèè do dò nkũu bè kũ.

²³ Ke ndò ké ti benke kù kpeñnimè mēdiè, nke ti kuɔ mmesémmè t̄inti kù t̄aātè bè nè ðim̄nni kè ti bo di ku kp̄ati.

²⁴ Tii tú Kuyie nt̄aātè bè ke ti kuɔ mmesémmè, Sifube nè bèè í tú Sifube be mieke.

²⁵ Tì w̄arimu Osee kó dipátiri mieke ke tú:

Bèè do í tú n kɔbe

m bo bè d̄d̄ n kɔbe,

n do í dɔ bè m bo bè d̄ɔke.

²⁶ D̄indi bè do í tú bè Kuyie nkɔbe

bè bo di yú Kuyie nkɔbe.

²⁷ Kè Esaii béi nyIsidayɛeribe kp̄éi nke dɔ: Bá kè Isidayɛeribe do sũ ke man̄nè dàmeèri kó mubirímú, be mieke bèè bo nsús mbeè yóó cooté.

²⁸ Ke yé ti Yiè nKuyie nyóó d̄om̄emu kù béi nti páíí ké ti d̄d̄ mec̄ā.

²⁹ Esaii do yíè k̄ébéim̄mu ke dɔ:

Kè Ti Yiè nKuyie Mpakeadaa

do í coo nti kó bèmabè,

nè yíè nti kperɛ do d̄èemu

ke naánè Sod̄om̄mu ei kɔbe kperɛ,

ke s̄aāténè Kom̄ɔ ei kɔbe kperɛ.

Kuyie nwénkũnkómè bèè tá Yesu

³⁰ Ti bo yí ba náke? Bèè í tú Sifube ke do í wanti Kuyie nku bè nwénkũnne, di mm̄nni kù bè wénkũnnemu bè tá mm̄nè kp̄éi nYesu.

³¹ Kè Isidayɛeribe bie bèè do wanti Kuyie mbè wénkũnne nè ikuɔ mieke ke me nyí na ke d̄d̄ í yè mm̄.

³² Ke yé bè í dómè Kuyie mbè wénkũnne bè tá m̄nè kp̄éi, ke dɔ kũu bè wénkũnne nè be d̄d̄rimè mieke. Mem̄me kè bè b̄ètè dibététári.

³³ Tì w̄ari d̄i kp̄éi nke tú:

Ntenè n d̄óummè dibététári

Siȳɔ̄ ñkè dip̄eri d̄ii buò,

kè wèè di tá ò báa di ifi.

10

¹ N kɔbe, n dɔ ti nè n yèmmè mem̄ou ke báa nKuyie nti kp̄éi tii tú Kuyie ndeetè Sifube.

² N yému ke dò mbe k̄on̄ti yau Kuyie nk̄p̄éi kè meyít̄im̄ nè bè d̄on̄tè.

³ Bè í banté Kuyie nwénkũnko m̄è boti benitibè ke wanti kéwenke nè bemáa ke í t̄ũnne kuce Kuyie nwénkũnko kù nè benitibè.

⁴ M̄óm̄mu nè Kirisi k̄at̄enim̄è ikuɔ t̄énke í ti wénkũnko di mm̄nni Kuyie nwénkũnko bèè tá bèmbe Kirisi.

Yesu wèè màa d̄eeri

⁵ M̄oyiisi do w̄ari kè dè ntukúnè Kuyie mbo wénkũnnem̄è oniti nè ikuɔ mieke ke dɔ: Wèè bo t̄ũnne ikuɔ yèmmè, í bo nte kòò nfòu.

⁶ Né nte ò nàké ti kè dè ntukúnè a bo ntámè kè Kuyie nda wénkũnne: Ò do tú: We mbo deke keñkè? Ke ye nk̄éçũnni Kirisi nwe.

⁷ Ò do tú: We mbo ta kud̄ankù? Ke ye nk̄éyinn̄i Kirisi nwe becírìbè cuokè.

⁸ Ò né w̄ari ke ye mba? Tii tú: Tin̄aanti í da d̄etirinè, ti bo a nùu ndi ke ã a yèmmè mieke. De kó tin̄aanti tú a bo ntámè mme, t̄inti ti náantem̄.

⁹ K̄aa béinnè a nùu ke yí Kirisi tú a Yiè ke tá nè a yèmmè mieke ke dò nKuyie nduɔ nkòò ȳaántè, a bo cootému.

¹⁰ Ke yé oniti 5 ntámè nè o yèmmè mmè kè Kuyie nhò wénkùnne kòò béi nnè o nùù ke pété mēdeētīmē.

¹¹ Ke yé tì wàrimè ke tú: Wèè ò tá ò báá di ifei.

¹² Sifu nè wèè í tú Sifu dè tū nyí cáá, be Yiè nhomáá ndi, kòò nòùtè yàa mbèè kó dimàà ò kuànnè be kpéí.

¹³ Tì wàrimu nke tú: Bèè bo kuónnè ti Yiè mbè bo cooté.

¹⁴ Bè bo yíme kòò kuónnè ke í ò tá? Bè bo yíme ké nhò tá kòò mǎù í bè nàké o kpéí? Bè bo yíme kékéè o kpéí kòò mǎù í bè nàké.

¹⁵ Bè bo yíme kénáké o kpéí kè bè í bè tǎ? Kéndonndè tì wàrimè ke tú: Diwèì 5 mbo bèè náante Tináansàati bè tǔakení dīi mǎnni.

¹⁶ Bè mǎù ò mǎù me nyí yie nde kó Tináansàati, Esaii do béimmu ke dǎ: N Yiè nKuyie, we nyie nha náantì ti náá ntí?

¹⁷ Oniti 53 keè tináantì nti kéná, de kó tináantì tú Kirisi kpeti nti.

¹⁸ M bo beke ke dǎ: Sifube sǎá í kèèmu de kó tináantàà? Bè tì kèèmu ke yé tì wàrimu ke tú: Be náantì pítému kutenkù kumǎu, kè bè tì kèè itemmànke imǎu.

¹⁹ M bo beke ke dǎ: Isidayeeribe sǎá í bantému de kó tináantàà? Kuyie ndié nke duó nkè Mǎyisi béimmu ke tú:

M bo túótè bèè í tú Sifube,
di yèmmè dò mbèè í cii,
kè dè nte kè dè di yonke,
kè di mieke peike.

²⁰ Kuyie nyié ke nákému Esaii kòò tì wàri ke tú:

Bèè do í n wanti bè n yǎmu,
m benkemu m máá bèè do í dake n kpéí.

²¹ Kuyie mbéimmu Isidayeeribe kpéí ke tú: N yuo n nou nsi yewe yemǎu itookperí yembè bèè yete n kpeti be bíéké.

11

Kuyie nyí yete Isidayeeribe

¹ M bo yí Kuyie nyí dómú Isidayeeribàà? Bitì, ke yé n túmè Isidayeeri nwe, Abarahammu yaábire, Bensamee kó kuwuǎ nkou.

² Kuyie nyí yete ku kó benitibè kù tááté bè nè dimònni, yáa di í yé Edii do kuònnè Kuyie ke béi ntì Isidayeeribe kpéí nke dǎ:

³ N Yiè, mbè kúo a pǎánáantì náantibè bemǎu ke pùo nha wúǎtǎrè, kè mīi kpáá m máá kè bè dǎ kè n kuǎ.

⁴ Kuyie ndo ò tǎnné ànti? Kù do ò tǎnné ke dǎ: N sǎnnemu benitibè sikǎupísiyiekè (7000) bèè í ninkú díbǎò Baari ìlkè.

⁵ Mèè boti nku, bèmabè kpaámè yíe nKuyie ntááté bè nè ku kó mesàà nképí.

⁶ Kù bè tááté nè ku kó mesàà nképí nke, dè í tú be dǎdǎrimè kpéí kè meè dǎke dè ténke í tú ku kó mesàà.

⁷ Tì bo yí ba náke! Isidayeeribe í pètè bè do wanti dǎà? Kuyie ntááté bè beè máá dè pètè, kè besǎmbe to kpenke.

⁸ Tì wàrimu ke tú: Nè yiénni Kuyie nkuù bè tanné tikǎncééti mieke, ke bè yèìkùnne ke kpénkùnne be to.

⁹ Kè Dafiti múnkèe béi nke dǎ:
Yebaa mbè àà yèè naá mbe kpéí timátì nè ticùòti
ké bè tǔàti
kè dè ntú be yei nkó tiyeti.

¹⁰ Bèè naá ntiyǎǎntì
ke ténke bá nwúó mbá sǎmǎpǎ.
Pǔtǎnnè be kè bè mpǔǔtì sǎá.

¹¹ M bekúmu nke tú: Sifube bèté ke do sǎá nweà? Bitì! Be kóo kédo kpéí nte kè Kuyie ndeeté ibotí tǎi kè dè bo bè yonke.

¹² Kè Sifube yete mèè kpéí nte kè kutenkù kumǎu pètè mesàà, kè bè pàà mèè sàà nnaá nyibotí tǎi kǎme, dè né bo ndómme bè bo ceete dīi yie kéwēteni Kuyie mborè?

Dikpáa kó itebake naámmè kupaku kpeyi

¹³ N náánnè dímbè bèè í tú Sifube. Kuyie nni ntááté kè m bo náké dímbè ku náantì, kè dè n naatinè de kó mutǎmmú.

¹⁴ Kè n yèmmè dò ndè bo yonke m botí kòbe Sifube kè bèmabèe tūnne Kirisi.

¹⁵ Kè Kuyie ndo bè yóu kétaunnè kumáa ibotí tei, dè né bo ndómme bè bo wète ké kù taunnè dii mǎnni. De mǎnni dè bo ndò bè do ku ke yǎnté.

¹⁶ Kè Kuyie nte dicawéitiri kètiri, kù temu dicabuu diməu. Kè kù te mutie kǔnni kù temu mutie muməu.

¹⁷ Sifube dǎnnè mutie bè buotí mùmmu kupaku, kè bèè í tú Sifube kè bè dǎnnè dikpáa kǔmu, kè bè kǔnni mu bake ke tuuténnè kupaku kǔmu, kè ì pèu mu kó mekǔmmè.

¹⁸ A né bá mpotí kàa yèmmè dò nha pèetè bè kǔw ìi bake, dikǔnni dii da to, fǔò ì di to.

¹⁹ Kè dè yèmmè a bo yí: Bè kǔw ibake ke útóo ke bo tuuté mínwe.

²⁰ Mómumu nwe bè ì kǔmmè ì í tá mǎè kpéí, ke da tuuté a tá mǎè kpéí, a né bá mpotí, dàò meyǎdǎmmè kéndé.

²¹ Kè Kuyie nyí yóu kù bo kǔmmè mutie mómumu kó itebake, kù báa da yóu.

²² A nyé ke dò nKuyie nyóumu ke wète ke sà. Kù yóumu bèè kù yete be kpéí, ke sà a kpéí kénsà kàa í yè ku kó mesàa mmieke, kè meè dake kù bo da kǔw itebake tei kǔme.

²³ Kè Sifube yóu be tookperí Kuyie mbo wète ké bè tuuté be kǔnni, ke yé kù mǎkemè muwérímú ke bo mè dàò.

²⁴ A nyé ke dò nha tú kutebaku dikpáa koku nku ke Kuyie nda kǔnni ke tuuténnè bè buotí mùu tie kupaku, dè tū ténke bá nkù yóunnè kù bo tuuténnè itebake mómumoyi ì kǔnni.

Kuyie mbo deetè Sifube

²⁵ N kòbe n dó ke di náké disòri kpeti mati nti kè di bá mpotí, Isidayeribe to í yó nhā ke kpeñni sǎa, yè yó nkpeñni ke kǔmmùnè Kuyie mbo deetè mǎmmè kù tǎatè bè bəmou ibotí tei mieke.

²⁶ Mǎè botí nku Kuyie nyóo deetémè Isidayeribe kéndǎnnè ti wǎrimè ke tú: Odeetiwe bo yènni Siyǎ

kéütè Sakobu yaábí yei mməmu.

²⁷ Deè yó ntú mí nnè be ti kó metaummè, m bo bè ütè dii mǎnni be yei.

²⁸ Sifube yete Tináaṣáatí nti ke naá nKuyie nkpantidəntəbè. Dèè tú ti kó mucǎntimu Kuyie mbè dǎmu kù tǎatè mǎè kpéí mbe yembè.

²⁹ Ke yé Kuyie nhǎ ì mpǎ kéfietè kù me nhǎ í nyete kù yu wè.

³⁰ Di do tú bèè yete bèmbe Kuyie nkpeti. Di mǎnni kè kù di kuó mmesémme Sifube yete mǎè kpéí ku kpeti.

³¹ Sifube yetémè Kuyie nkè kù di kuó mmesémme kù múnke yóo me mbè kuó mmesémme.

³² Kuyie nyóumu kè benitibè bəmou yete ku kpeti, kè dè bo yie nkè kùu bè kuó mesémme.

Kuyie nsàa ndeumu

³³ Kuyie nsàa ndeumu, kè ku cii ndeu kè kù yé deməu. We mbo na kénáké kù tǎatè ti nè kù dó kédoò ti.

³⁴ Kéndǎnnè ti wǎrimè ke tú:

We nyé ti Yiè nyèmmè dǎmmè?

We nkù duò nyitié?

³⁵ We nkù pǎ diyie mari dǎmarè

ke baə de kó tiyeti?

³⁶ Kuú dàò deməu, ke dè te, bá dè nè de kó mutǎmmú. Kuyie nyètiri hídeu sǎa. Kè dè mme ndò.

12

Tinti Kuyie ndeetè bè ti bo mpǎ mmè botí ku tǎmmú

¹ N kòbe Kuyie ndi dǎmmu mesàa, deè te kè n di tiè nke tú dí kù duó ndi kǎnti nè di fǎmmu kè dè ndò ndipǎnni sǎari dii kù wenni dii do páí. Deè yó ntú mubáammu di dò nké nkù báa mmú.

² Bá nǎounè kúntenkù kuú nkó medəòrímè. Yóunnè kè Kuyie nceete di yèmmè páí, mǎmmè di bo namè kébanté kù dó dè dèè wenni páí.

³ Nè Kuyie nni ndǎò mǎè sǎa nkpeí nkè n naá ku kó ditǎnni, n dó ke di náké ke tú di yèmmè bá ndò ndi deu ke pèetè di dǎmmè. Kékúnne dimáa kéyie nKuyie ndi duó nyèè fǔtè.

⁴ Wénténè oniti mǎke mǎè botí itùòti péu kè ì tǎmmú cáá ncǎá.

⁵ Tinti Kirisi kòbe ti kperè me ndò, kè ti sù koò tǎunè, ti wè tikǎnti timáa ndi, ke teé ntiəbè.

⁶ Bá wè kòo pǎnni cáá nKuyie nhò pǎ kè dè mǎmè, kè Kuyie nyé nwèè duó nwè ku náantí, wè nti náa nti tákùmmè dǎmmè.

⁷ Kè Kuyie nyé nwèè nteé mbətəbè, wè mbè teé, kè kù yé nwèè ntiè mbətəbè, wè mbè tiè.

⁸ Kè kù yé nwèè nyáúkunko betòbè kònti wè nti yáúkunko, kè kù duó nkàa màke a kperè a ñpāā nnè meyèmmè mèmáá, kè kù yé nwèè nni betòbè wè nni kè dè wenni, kè kù yé nwèè ñtéé mbeçiribè, wè mbè teé nnè diwèi.

Ti bo ndómè titòbè

⁹ Ndónè ditòbè nè timómmannti ke níí mmeyei ke taunnè dimáá mesàà nteii.

¹⁰ Ndónè ditòbè òndi Kirisi kòbe, kéndé ditòbè.

¹¹ Di bá ntú betònnédiébè, di kònti ñyau kè di mpí nti Yiè ntómú kè Muyaánsààmù ndi teénnè.

¹² Dè ndi naati di baà dè kpéi, kè di fèùri di mmi ke báá nKuyie nsáá.

¹³ Nteénnè di kòbe Kirisi kòbe dèmarè bè dónni di mñni, kénçóù beçòbè nè diwèi.

¹⁴ Kè bè di fèũko di mbékú Kuyie nkó mesàà mbe kpéi, di mbékú Kuyie nkó mesàà bèè di fèũko be kpéi, di bá mbè buò nkusinkù.

¹⁵ Di níí ñwèínnè diwèi bo bè ke yanku ke nwèínnè bèè kuò, nke kuò.

¹⁶ Nyonè titòbè tú mù, di bá nhā sifeé, nkékunkonè dimáá, di yèmmè bá ndò di yé demou.

¹⁷ Di bá nfoku meyei bèè mè ndi dōori. Ndōorinè dèè wenni kè bèñitibè bémou wúó.

¹⁸ N dōorinè di bo namè kénnaatinè benitibè bémou.

¹⁹ Di bá nwanti képeite di mómmanbe, yóunè kè Kuyie nkpa ndi kpéi, nke yé ti wàrimè ke tú: Mí nKuyie, mú yóó kpà ndi kpéi.

²⁰ Kè dikónni bo a kprantíèntòù, duó nwe kòo di, kè sínéyèi ò bo, duó nwe kòo yà. Kàa dòò memme dè dò nha còù yeháákūš nyè o yuu ñnkè.

²¹ A báá yie nkè meyei nda na, ñdōori mesàà nkè meè nte kàa na meyei.

13

Ndénè bèè baké

¹ Benitibè bémou dò nkényiémmu bèè baké be kpeti ke yé Kuyie nkuù bè kànnemè. Bèè kó dimáà baké Kuyie nkuù bè baá.

² Deè kpéi nte kè bèè yete bèè baké be kpeti, bè yete Kuyie nkpeti nti, kè bèè me nti yete tibeéñti tii doti be yó ñnkè.

³ Bèè dōori mesàà, mbè í dò nkéndé bèè baké, bèè dōori meyei mbèè dò nkè mbè dé. Kàa í dó ké mbè dé, dōò mesàà nkè bè da sante.

⁴ Bè pí nKuyie ntómú mmu ke bo da teennè kàa dōò mesàà. Kàa dōori meyei ndé be, ke yé Kuyie nkuù bè duómme de kó mutómú ke bè fèũko bèè dōori meyei nke benkú Kuyie nyí dómè bè dōori dè.

⁵ Deè kpéi nte kè ti dò nkényié mbèè baké be kpeti, dè né bá ntú bè bo ti fèũmmè máá kpéi, ti yèmmè yàá bo nti bekùnèmé kpéi.

⁶ Deè te kè di yieti dàmpóó. Bèè pí nde kó mutómú Kuyie nkuù mù mbè duó, nkè bè mù pí.

⁷ Nduònnè bá wè ò te dè: Ke yieti dàmpóó o yembè, ke yieti dèè dò do nkényieti di dò nké ndè yieti bè, kényié di dò nkényié mbèè kpeti, kéndé di dò nkéndé bè.

Ti bo ndómè ti kou tóu

⁸ Di bá mbannè òmòù, dibànni bomu di bo nyieti di dii tú di bo ndómè ditòbè. Wèè dó betòbè ò dòò Kuyie nkuù imou yèmmè mme.

⁹ Ntenè ikú yèmmè: Báá duónè wèè í tú a pokú yoo wèè í tú a dōù, báá kuò oniti, báá souté kécaarè a kou tóu yètiri, báá yúúú, báá yaa nhotòù kperè marè. De kó ikú imou kó dikūnni tú: Ndó a kou tóu a dó mèè botí amáá.

¹⁰ Wèè dó o kou tóu ò í ò dōori meyei, ò dōori Kuyie nkuù yèmmè mme.

Ndakenè Yesu kó muwètimù kpéi

¹¹ Di yémèmu ti bo yèè mārè mieke. Dè tūòkemu di bo entemè, ke yé ti tōñèmu medeetimè somme di mñni.

¹² Keyènkè yótèmu kè dè auté ke bo wenté, yóunè dibìnni kó mutómú mumou, ke báátí kuwenniku kó tikpàrinenti.

¹³ Ti fómму nwenni kè ti kéri kuwenniku mieke. Ti yóu mudikétontimù nè tinayákémuñti, ke bá ndòuti dautinè titòbè, ke bá nfòù mufómму yeimu, ke bá ndó yekpàrè nè mehèèmmè.

¹⁴ Nfòunè mufómму pámму mùù tu Kirisi kōmu, ke ténke bá ndōori di mómmanbe di kònti dómè.

14

Òmòù bá mbekùnè otòù

¹ Ncòunè bèè kó metákumè mu nyí kpenke, ke bá nsenku be yentoti.

² Òmòu yèmmè dòmmu ò bo na kényo ndemou, wèè tákùmè mu nyí kpenke kòo yo ntikūnfāàti.

³ Wèè yo ndemou ò báá senkèrì wèè í yo ndemou, wèè í yo ndemou ò me mbá mbekùnè wèè yo ndemou ke yé Kuyie mbè còutémèmu.

⁴ A tú we ke bo mbekùnè otòu kóo tǎnti? Kòo cómmú yoo ò do o yiè nkpeti nti. Ò me nyó ñcómúmú ke yé ti Yiè mmòkèmmèmu muwèrímú ke bo nhò cúó.

⁵ Bèmbabè yèmmè dòmmu yewe mayè wenni nè yeteyè, kè betòbè yèmmè dò yèmayè í cáá, òmòu yèmmè cénke bá nhò bekùnè.

⁶ Wèè yèmmè dò nyewe mayè wenni nè yeteyè, ò sántí Kuyie nku, kè wèè yo ndemou kòo múinke kù sántí, ke yé ò ò nyóó dimè ké ku dounnè mutómú. Kè wèè í yo ndemou kòo múinke ku nsántí.

⁷ Òmòu í fòu omáá kpéí, òmòu me nyí kò nhomáá kpéí.

⁸ Ke yé kè ti fòu, ti fòu Kuyie nkpeí nke, ke ti ku, ti ku Kuyie nkpeí nke. Kè ti fòu yoo ti ku, ti á Kuyie nnòutè miéke nke.

⁹ Ke yé Kírìsi kumè ke yǎnté, ke baké bécírìbè nè befòubè.

¹⁰ Dè dòmmè kàa bekùnè a kou tǎu? Ba nte kàa ò sènkèrì? Timou ti yóó cómmú Kuyie nyiikè nke kè kù ti bekénè.

¹¹ Tì wàrimu ke tú:

Mí nKuyie m bomu!

Benitibè bémou bo nínkú n yìikè,

bá kùu botí kè kù n sante.

¹² Dè mǎnni bá wè kòo kù nàké tii ò tukúnè.

A báá bo a kou

¹³ Tì tǔ nyóunè ti bo bekùnèmmè titòbè, kètááté ké báá dàò dèmarè dèè bo bo nha kou tǎu.

¹⁴ Nè Yesu ti kó metaummè miéke n yèmu weti weti ke dò ndèmarè í sí, a yèmmè dò ndèè sí ndèè ò náá ndesínnè a kpéí.

¹⁵ Kàa yo mmudii mamù kè dè kǎónnè a kou, a í ò dómu. Báá yie nkényo ndèmarè dèè bo fétinne a kou Kírìsi ku wèè kpéí.

¹⁶ A báá yie nkè bè da wátí dèmarè kpéí fí n yèmmè dò ndèè wenni.

¹⁷ Kuyie nkpaàtiyuu í tú mudii nè muyáà kperi. Di tú a bo nwetímè mme kèmmòke diwèi, Muyaánsààmú duò ndè.

¹⁸ Wèè tǔ nKírìsi mebóti Kuyie nwe ndó kè benitibè ò sántí.

¹⁹ Kè dè dò mmèmmè, yóunè kè ti níwaa dèè bo nte kè kunaatí mbo ti cuokè, kè tí nkpenkunko titòbè Kírìsi kó kuce miéke.

²⁰ Mudii muò bá nte kè ti cake Kuyie ntómú. Mudii mamù í sí, ndè né í wenni a bo dimè dèmarè kèbo nha kou.

²¹ Dèè wenni dèè tú a bo yóumè imaa, ke bá nyó menaa, kégóu dèè kó dimàà bo bo nha kou tǎu.

²² Kàa yèmmè dòmmè de kó tináahti ñnkè, nyé ti fí nnè Kuyie ndidé. Dè nínaati wèè dǎdri timati kè dè í ò bekùnè.

²³ Wèè me nyo mmudii mamù kòo yèmmè ò bekùnè, Kuyie mmúnke ò bekénèmu ke dèè. Oniti dǎdri dè kòo yèmmè ò bekùnè dè tú meyei mme.

15

Tì bo nteémèmmè titòbè

¹ Tinti bèè kó metákùmè kpenke ti dò nkémimmu bèè mu nyí kpenke be kpéí, ti í dò nkéndǎri ti mè ndómè.

² Timou bá wè ò ndǎri dèè bo nnaati o kou, dèè bo ò teennè kòo tákùmè kpenke.

³ Ke yé Kírìsi do í dǎrimè ò mè ndómè. Tì wàrimu ke tú: Bèè da sáá mbe sǎámbe do n yuu ñnkè.

⁴ Kuyie nnáahti wǎri ke bo ti benke ti do nkémmi mmèè botí nku, ke wéèrì ke baa Kuyie nyóó ti duò ndè.

⁵ Kuyie nkùu ò duò nnoniti meminnímè kóò bántè, kù di teennè kè dí nyo titòbè tú mù ke tǔ nKírìsi kó itié.

⁶ Mènnè di bo nwèmmè meyèmmè mèmáá nè metammè mèmáá ke sántí Kuyie ti Yiè nYesu Kírìsi cice.

Tináahtsàati bomè ibotí imou kpéí

⁷ Kè dè do mèmme ncóunè ditòbè, Kírìsi di còuté mmèè botí kè Kuyie nyètiri dèuke.

⁸ Mómumu nwe n di náámmè Kirisi dḁḁ omáà Sifube kóo tḁnti, ke benke Kuyie ndo náké ti ti yembè ti tímè mme tímómmḁnti.

⁹ Ò kḁteni kè bèè í tú Sifube kè bè múnke bo sḁnte Kuyie nku sàà nkpréi, kéndò nti wárimè ke tú:

M bo ndiè nke da sḁnti yebotè cuokè,
kéndúkunko a yètiri.

¹⁰ Kè titeti wári ke tú:

Iboti imou kḁbe di wḁnnénè ku kó benitibè
kè di nyānku.

¹¹ Kè titeti tu:

Díndi yebotè yemou kḁbe
nsántinè ti Yiè nKuyie,
díndi iboti ndékunkonè ku.

¹² Kè Esaii múnke bée nke dḁ:

Òmou bo yḁnni Isaii kó kufuku mieke
kémbaké yebotè yemou,
kè iboti imou nhò tá.

¹³ Kuyie nkúu sḁ te kè ti ntá, kú di pié ndiwèi nè kuyehnaati di kú tá mèè kpréi. Kè Muyaansààmù di teennè kè di dḁke ntá.

Pḁri nákéme mùu te kḁo bè wárinè dikḁmbùḁ

¹⁴ N kḁbe n yḁmu ke dò ndi niti, ke yé demou, ke bo na kḁtié nditabè.

¹⁵ Kuyie nni ndḁḁ mèè sàà nkpréi nte kè n di wári nè dikḁmbùḁ bá n yí di sḁnne tímati, ke bo di dente di kèè ti nè dimānni.

¹⁶ N tú Yesu Kirisi kóo tḁnti nwe ke náá mbèè í tú Sifube o kpréi. M pí nKuyie nkó mutḁmmú mmu ke náá nTinaansàati kè Muyaansààmù bo wénkúnne bèè í tú Sifube, kè bèe náá ndipānni sàari Kuyie ndó di.

¹⁷ Nè Yesu Kirisi ti kó metaummè mieke, dè n naatimu Kuyie nkó mutḁmmú m pí mmú kpréi.

¹⁸ N náá mmie nKirisi n tee mmèè kpréi nke, kè n náké bèè í tú Sifube kè bè cḁuté Kuyie. Weè n teé n náahti mieke nè n tḁmmú mieke.

¹⁹ Muyaansààmù n teennḁmu kè n dḁḁ tidieti péu, ke náké Kuyie nnáahti Sedisademmu nè Idirii kó kutempḁ nkumou mieke.

²⁰ N táatè ke dḁ kḁnnáante Tinaansàati nti bè mu nyi ti kèè kèè bíékè, ke báá sḁs nhòmou kó dipūū ínkè.

²¹ N dḁḁ ti wári memme ke tú:

Bè do í náké bè o kpréi,
bè bo ò yà,
kè bèe do í kèè o kpréi,
kè bèe keè.

Pḁri dḁmè kḁkote Odommu

²² Dèè n díiti sáà kè n yí kḁtoo di cie.

²³ Di mmānni n ténke í pí mutḁmmú mamù i ntempḁ mmieke, yebie mpéu mieke nke n dḁmè kè di síékè.

²⁴ Bāmbà n dḁ kḁkote Esipanyi nwe, m bo nkḁri kéyeroo di cie ke di yà, kè n yemmèe narike kè ti dḁtḁ, kè dí n teennè kuce.

²⁵ N né yóo niitè kḁkote Sedisademmu nwe kéduḁ nKirisi kḁbe yepārè.

²⁶ Maseduanni kḁbe nè Akayii kḁbe bèè pāmmú yepārè ke bo teennè Kirisi kḁbe becīribè bèè bo Sedisademmu.

²⁷ Bè táatè nè bemáá ndi ke bè pā de kó yepārè, bè do dò nké bè pāmu. Ke yé Sifube bèè bo Sedisademmu bè bè nákéme Kuyie nnáahti bembe bèè í tú Sifube. Bè tū ndò nké bè pāmu be kperè.

²⁸ Kè m bè duḁ nde kó yepārè ke dèè, m bo nkḁri Esipanyi kéyeroo di cie.

²⁹ N yḁmu ke dò m bo nkḁroo dii yiè ke di tḁo Kirisi kó mesàà mme.

³⁰ N kḁbe n di békumu, nè ti Yiè nYesu Kirisi kó diyētiri kpréi nè Muyaansààmù mùu s nte kè ti ndḁ titabè ke tú di n wḁnnénè dimàù kémbáá Kuyie n kpréi,

³¹ kè n yenténè Sudee kó itookperi yembè. Kè Sedisademmu kḁbe cḁuté m bè tḁo yèè pārè.

³² Kè Kuyie ndḁ m bo tuakoo di cie nè diwèi, kéonpḁ sámḁ.

³³ Kuyie nkúu duḁ nkuyehnaati kú ndi bonè dimou. Kè dè mme ndo.

16

Muduummu

¹ N dɔ́ kɛ di náké kɛ di nyé ti tãũ Febee wèè pĩ nSankiree Kirisi kɔbe ònni mieke mutɔ́mmú, ò kèróomè mme.

² Dí ò cɔuté nè ti Yiè nkó diyètiri, Kirisi kɔbe dò nkéncóumè betòbè, ké nhò teénnè dè ò bèkú dii mɔ́nni metèemmè. Ò teénnèmu benitibè péu, kɛ n teénnè mí m mómumu.

³ N dɔ́unko Pirisiidi nè Akidaasi nè bè ti wè nke pĩ nYesu Kirisi tómmú.

⁴ Bèè kááté mukúũ kɛ n dɛsté. Dè í tú mú máá bè sántí, nè Kirisi kɔbe bɛmɔu ndi bèè í tú Sifube.

⁵ N dɔ́unko bèè tiku be cǐtè kɛ báá nKuyie kɛ dɔu n népo sàũ Epaineti, wèè keté kɛ cɔuté Yesu Asii kó kutempè mmiéke.

⁶ N dɔ́unko Maari wèè pĩ mmutómmú mediè ndi kpéi.

⁷ Kɛ dɔ́unko Ándonnikuusi nè Sunniyaasi n cie kɔbe, nè bè ti do wè nke kpetí, benitidiébè mbe Yesu tɔ́rè mieke. Bèè n niiténè kɛ cɔuté Yesu.

⁸ Kè n dɔ́unnènko Ámpidiyatuusi n néposàũ ti Yiè nkó kuce mieke.

⁹ Kɛ dɔ́unko Udimee wèè múnke pĩ nKirisii tómmú nè n népo Sitakiisi.

¹⁰ Kɛ dɔ́unko Apedesii Yesu tɔ́nti wèè fiúkú ti Yiè nkó kuce mieke. Nè bèè pĩ mmutómmú Adisitobuuri cǐtè.

¹¹ Kɛ dɔ́unko Edodiyóũ n cǐtè kou nè Nasiisi cǐtè kɔbe bèè cɔuté ti Yiè.

¹² N dɔ́unko ti tábè Tidifenni nè Tidifoosi, bèè pĩ nti Yiè ntómmú nè ti tãũ sààwè Pedisii wèè pĩ nti Yiè ntómmú mediè.

¹³ Kɛ dɔ́unko Dufuusi Kuyie ntááté wè nè o yó, wèè múnke tú n yó.

¹⁴ Kɛ dɔ́unko Asɛnkiriti nè Fekóũ nè Edimesii nè Patirobaasi nè Edimaasi nè ti kɔbe Kirisi kɔbe bèè be bonè.

¹⁵ Kɛ dɔ́unko Fidokási nè Sudii nè Nedee nè o tãũ Odimpaasi nè Kirisi kɔbe bèè bè bonè.

¹⁶ Di dɔ́unko ditòbè nè diwèi. Kirisi kɔbe bɛmɔu di dɔ́unko.

Nyèné bèè àà metotímè be kpéi

¹⁷ N kɔbe n di náámmu kɛ tú: Di nyé bèè àà metotímè Kirisi kɔbe cuokè be kpéi, kɛ náá nti cǐá kɛ bè fétinko. Di bè détinne dimáá.

¹⁸ Bè í pĩ nti Yiè nKirisii kó mutómmú, bè wanti bɛmáá kó mudii mmu. Kɛ ó nnáá nnè inunaati nè yesáá, kɛ sou nKirisii kɔbe bèè í kpenke.

¹⁹ Benitibè bɛmɔu yému di yiemme ti Yiè nkó tináánti. Dè n naati mesáá, n né dɔ́ di nyému mesáá nnè meyei kɛ báá ta meyei mmiéke.

²⁰ Kuyie nkúũ duò nkuyèhnaati kú bo duò nkè di cuuti dibòó ké di nantoo bàmbà.

Ti Yiè nYesu kó mesáá ní ndi bonè.

²¹ Timóntee nè wè ti neiti wè di dɔ́unko, kè n cie kɔbe dususi nè Sasóũ nè Sosipatee kè bè múnke di dɔ́unko.

²² Mí nTerisuusi wèè wári dipátiri dii, m múnke di dɔ́unko ti Yiè nkó mɛwènnímè mieke.

²³ Kayuusi m báté wèè cǐtè nè Kirisi kɔbe tiku dè kɛ báá nKuyie nè Edasiti dihei kóò dítídóuntí nè ti népo Kadituusi bè di dɔ́unko.

[

²⁴ Ti Yiè nYesu Kirisi kó mesáá ní ndi bonè dimɔu. Kè dè mme ndò.]

Kuyie nyètiri ndeu

²⁵ Ti sántí Kuyie nkúũ bo na kɛ di kpénkúmmè kɛ kó kuce mieke nè Tináánsàati n di náá nti. Dè kó Tináánsàati ti náá Yesu kpéi nke, kɛ ti benkú timómmónti Kuyie ndo sɔ́nne tí nè dimònni.

²⁶ Di mmònni dɛ kó tináánti ténke í sori, Kuyie mpáánaánti náámbè do ti nwári. Kuyie nkúũ bo sáá kuú yé ti nti náá nyibotí imɔu kè ì ti cɔuté ké nti tá kɛ dɔ́ori ti yèmmè.

²⁷ Nè ti Yiè nYesu kó diyètiri Kuyie nyètiri ndeu, kunku kúũ máá tú meyèmmè yiè yebie nyebie. Kè dè mme ndò.

Pɔɔri wàri dùi pátírì ketirì Kirisi kɔbe bèè bo Kòdenti Di mpátírì náá ntí

Pɔɔri weè wàri di mpátírì Kòdenti kɔbe. Ó do bo di wàri ke bo Efeesi kó dihei ndi kékéè dikɔnkònni dùi bo Kòdenti Kirisi kɔbe tinni mieke nè bemómomombe bè múnke do ò wàrimè kóò biéké itié mmai Kuyie nkó kuce mieke.

De kó dipátírì mɔke itié nyibotí ibotí nku muwedəunfómumu ìnkè dùi ti náá mMuyaánsààmù duò nyèè pàrè kpéi nnè ti dò nke nyè pñnnè mèè botí ke teennè titòbè. Kòò wète ke ìkú Yesu tanfòtè ke benke ke tú demou de mieke medókùmè mèè tu dèènni.

Di mpátírì náánti duò ke dómme

1. Mudəummu 1:1-9
2. Metotímè mèè do ànné Kirisi kɔbe bèè bo Kòdenti be cuokè 1:10-4:21
3. Kirisi kou dò nkéndò mpáíi nwe nè dipopuò kó tináahti 5-7
4. Kirisi kou dò nkénte omáá kékáá ndè 8:1-11:1
5. Kirisi kɔbe dò nke ní ndómme kuwedəundieku mieke nè Mudisààmù tu mù 11:2-34
6. Muyaánsààmù nduò nyèè pàrè kó tináahti nè ti bo ndómè titòbè 12-14
7. Mukúkéyántímù kó tináahti 15
8. Dikòu nè mudəummu səmmu 16

Mudəummu

¹ Mí mPɔɔri Kuyie nkuè n yu ke dós n naá Yesu Kirisi kó ditənni mí nnè n népo Sositeenni, tí di wáù di mpátírì dindi Kirisi kɔbe bèè bo Kòdenti.

² Ti di dəunko dindi Kirisi kɔbe bèè bo Kòdenti, dindi bèè wənnénè Kirisi kè Kuyie ndi wənkùnne ke di cāñné, ke dəunko bèè kó dimàà yu ti Yiè nYesu Kirisi yètirì tipítì timou. Yesu wèè tú ti Yiè nke tú be Yiè.

³ Kuyie nti cice nè ti Yiè nYesu Kirisi bè di dòò mmesàà nke di pà kuyènaatí.

Kuyie nti dòò mèè sàà nnè Kirisi ti kó mewənnímè mieke

⁴ N sántímu Kuyie nsàà nè kù di dòò mèè sàà nnè Kirisi di kó mewənnímè mieke,

⁵ ke di pāà ndemou botí, kè di nò nke náá nKuyie nnáahti ke yé demou.

⁶ Ke yé Kirisi kó tináahti fiúkùmè di mieke tei tei.

⁷ Kè di mɔke Kuyie nkó yepàrè yemou dindi bèè baa Kirisi bo wètenímè.

⁸ Kuyie mbo di fíi kè di na kétuake kumàнку. Kè ti Yiè nYesu Kirisi ñwétini ke báá yà ò bo di sei ntii ìnkè.

⁹ Kuyie nkùù di yu ke di taunnè ku Birè ti Yiè nYesu Kirisi, kù dòòrimu kù béi nti.

Meyatimè Kirisi kɔbe cuokè

¹⁰ N kɔbe n di náámmu nè ti Yiè nYesu Kirisi kó diyètiri, ke tú di nyo ditòbè tu mù kè meyatimè bá mbo di cuokè, kè dí nwè mme yèmmè mèmáà nè iyehtotí ìmáà.

¹¹ N kɔbe n náá mme mme ke yé Kodowe cĕtè kɔbe n nàkémè ke tú yekpàrè bo di cuokè.

¹² N kèèmu bèmabè tumè: Mí ntú Pɔɔri kou. Kòò tɔu tu: Mí ntú Apodoosi kou. Kòò tɔu tu: Mí ntú Pieri kou. Kòò tɔu tu: Mí ntú Kirisi kou.

¹³ Di yèmmè dò nKirisi toté toté maà? Mí mPɔɔri mfi ku di kpéi nkudapáatí ìnkàà? Bè di ànné batémmù nè mfi kó diyètiràà?

¹⁴ N sántí Kuyie n yí ànnémè batémmù di kóò mòu kè dè í tú Kirisipusi nè Kayuusi.

¹⁵ Ómòu báá na ke dò bè ò ànné batémmù nè n kó diyètiri.

¹⁶ Éé! Nh ànnému batémmù Setifannaasi cĕtè kɔbe, be kó difɔnkúò n yí yé kè m bo nhànné otòu mòu batémmù.

¹⁷ Kirisi í n tɔ nkè m bo nhàà benitibè batémmù, wè n yu kè m bo náké Tináansààti nti, ke bá nti náá nnè oniti kó mecii, ti yàà bo kékùnne kudapáatí náahti kó muwèrimú.

Kuyie nkó mecii cāñnèmè benitibè kəme

¹⁸ Kirisi kumè kudapáatí ìnkè kó tináahti dò nkuwaátòo nku bèè feti be borè, ke né tú Kuyie nkó muwèrimú tinti kù dɛtè bè ti borè,

¹⁹ kéndònnè ti wàrimè ke tú:

Bèè mɔke me yèmmè m bo mè dèite, kèütè mecii yembè cii.

²⁰ We nténke né tú me yèmmè yiè? We ntu opátíyĕtíwè? We ntu tineiti yiè? Kuyie mbenkemu ke tú benitibè mɔke mèè yèmmè tu mewáátéyèmmè mme.

²¹ Benitibè í na ke banté Kuyie nnè be kó meyèmmè, deé te kè Kuyie ntāāté ke deeri bèè tá tináànti ti náá nti, tii dò ntiwááténáànti bèè tì yete be borè.

²² Sifube dó kényà tidietì, kè Kerekibe bie wanti mecii.

²³ Tinti me nnáá nKirisì kpéí nke bè baaké wè kudapāāti ìnkè, Sifube í dó de kó tináànti, tì dò ntiwááténáànti nti bèè í tú Sifube be borè.

²⁴ Bèè kó dimàà yie nKuyie, nSifube nè bèè í tú Sifube Kirisì bè benkúmu Kuyie nkó muwērimú nè ku kó mecii.

²⁵ Ke yé Kuyie ndòdri dè dōmmè dewáátékperere nde ke né pēēté benitibè kó mecii, kù dòdri kè dè dō ndè cīnnimú ke né pēēté benitibè kó muwērimú.

²⁶ N kòbe wénténè dimàà dīndi Kuyie nyu bè. Mecii nyembè nè benitidiebè nè bekpāātibè bè í sū di mieke.

²⁷ Kuyie ntùóté kutenkù kuù nkòbe wúó ndè kè dè dō ndewáátékperere ke fèikúnne mecii nyembè, ke tùóté bè wúó ndè kè dè cīnni ke fèikúnne bekperibè,

²⁸ Ke tùóté bè wúó ndè ke dō ndè í tú dēmarè, bè sēnku dè ke fèikúnne dedierè, kè dè náá ndetirè,

²⁹ kè dè bo yie kòo mōu báá déúkúnne omáà Kuyie nyiikè.

³⁰ Kuyie nkuù di taunnè Yesu Kirisì, kòo di duó mmecii nke di wénkúnne, ke di deeté ke di càáné kè di tú ku kòbe.

³¹ Tì wārimu ke tú: Kòò mōu dó kénsántí omáà, ò nsántí omáà Kirisì ò deeté mèè kpéí.

2

Pòri do í náánnè meniticii

¹ N kòbe n kòtoo dii mōnni di cie, n do í di nàké Kuyie n náánti nè yetannò dieyè yoo nè onitì kó mecii.

² N do í dó ké di nàké titetì matì tii í tú Yesu Kirisì bè baaké wè kudapāāti ìnkè o kpeti.

³ M bo dii mōnni di cie ke dō nhocīri nwe kè kufswáá nni nni mbo kè ò kpeutí.

⁴ N do í di tiè ke di náá nKuyie nnáànti nè menáànkùò nyoo nè mecii, n do náánnè Muyaánsààmù kó muwērimú mmu kè benitibè banní,

⁵ kè dè bo yie nkè di tákùmè bá nfiikú onitì kó mecii nyiinkè, mè nfiikú Kuyie nkó muwērimú ìnkè.

Kuyie nkó mecii sòrimu

⁶ Nh 5 nnáá mmecii nKirisì kòbe bèè kpenke bèmbè Kuyie nkó kuce mieke, de kó mecii nyí tú kutenkù kuù nkòme yoo bèè baké be kòme, ke yé bèè baké be wērimú yóó deēmèmu.

⁷ Tì náá nKuyie nkó mecii mme mèè sòri, kù do taāté mè kè kutenkù mu nyí bo, ke bo ti tanné ku kó tikpeti mieke.

⁸ Bèè baké kutenkù kuù mbè í banté de kó mecii, nkè bè do mmè banté bè na bá mbaaké ti Yiè ntikpeti yiè nkudapāāti ìnkè.

⁹ Tì wārimu ke tú:

Òmòu í yà dè,

òmòu í kèè tì,

òmòu í totì tì o yèmmè

Kuyie nde ndòò bèè kù dó be kpéí.

¹⁰ Kuyie nduó nkè ku Yaá mbenke tímbe ku kó disòri, ke yé Muyaánsààmù yémèmu demòu bá Kuyie nkó disòri dieri.

¹¹ We mbo na kényé otòu yèmmè dōmmè kè dè í tú o mómmuò, mèé botí nku òmòu í yémè Kuyie nyèmmè dōmmè kè dè í tú Muyaánsààmù.

¹² Kuyie nti duó mmùu Yaá nyí tú kutenkù kōmu, Kuyie nkōmu mmu kè dè bo yie nkè ti banté kù ti dòò dè nè ku kó mesàà.

¹³ Tì 53 í nnáá Kuyie nnáànti nè onitì kó mecii, tì 5 nnáá Muyaánsààmù tì duó nti nti. Tì 53 nti ntiè Kuyie nkó benitibè.

¹⁴ Wèè í mōke Muyaánsààmù ò báá na kényie Muyaánsààmù tì náá Kuyie nkpeti tì, tì 5 ndò ntiwááténáànti nti o borè. Bèè mōke Muyaánsààmù beé bo na kè tì banté, bèè í mù mōke bè báá na kè tì banté.

¹⁵ Wèè mōke Muyaánsààmù wèè bo na kébanté demòu, wèè í mù mōke ò báá na kòò bekèné,

¹⁶ tì wārimu ke tú:

We nyé ti Yiè nyèmmè dōmmè?

We nkù duó nyitié?

Tinti me mmòkemu Kirisì kó meyèmmè.

3

Kuyie ntãmbè bẽmãu bè mãmu

¹ N kãbe n yí di náánnè ke ònnè bèè kpenke Kirisi kó kuce mieke, n di náánnè ke ònnè kutenkù kuù nkãbe mbe, ke yé di kpaá bẽmmè Kirisi kó kuce mieke.

² N do di duó memiè mme, n do í di duó mmuciè, ke yé di do í yóó namè ké mù di, bá nè yíenní di báá na,

³ ke yé di kpaá mãkemè kutenkù kuù nkãbe kó meyèmmè dèè tu yekpàrè nè mehẽẽmmè dèè benkù di fõmmu í cèètèmmè.

⁴ Kòò mãu tú: Mí ntú Pãori kou nwe, kòò tãu tu: Mí ntú Apodoosi kou nwe. Di ðãri ke dò mbèè í yé bẽmbe Kuyie.

⁵ We ntu Pãori ke we ntu Apodoosi? Ti tú Kuyie nkó betãmbè mbe ke di niitè Kirisi kó kuce, bá wè kòò pĩ nKuyie nyè nwèe pĩ mmùù tãmmù.

⁶ N fiĩmmu, kè Apodoosi yãre, kè Kuyie nte kè dè kòtè.

⁷ Dè í tú wèè fiĩ nyoo wèè yãre beè dãd mùmamù, Kuyie nkùù te kè dè kòtè, kuù dãd demãu.

⁸ Wèè fiĩ nnè wèè yãre bè mãmu, Kuyie nyóó yieti bá wè o tãmmù dòmmè mme.

⁹ Ti wè nke pĩ nKuyie nkó mutãmmù mmu kè di tú Kuyie nkó kupaku, ke dò nKuyie ncĩètè kó imarí.

¹⁰ Kuyie nkùù n duó kè n dò mbẽmaribè kóo kóti ke pũtè kè betòbè sòkù, bá wè ò né ndake ò mãd mèè botí.

¹¹ Dipũũ ðãú nke dèèmu dii tu Yesu Kirisi, òmãu báá na kèpũtè diteri mari.

¹² Dipũũ dimáá ìnkè bẽmabè mãamu nè timátì péítì, kè betòbè mãd nè mesã, kè betòbè mãd nè yetããayè, kè betòbè mãd nè idèí, kè betòbè mãd nè tímùtì, kè betòbè mãd nè tiyontì.

¹³ Bá wè ò mãánè dè bo faitè Kuyie mbeèntì yie, kè kùu dè yãákè nè muháá.

¹⁴ Wèè mãd dipũũ ìnkè kè muháá nyí còútè o kperè, de yie mbo pétè ticuuti.

¹⁵ Kè wèè kperè me ncòútè, ò báá pétè ticuuti, ò né yóó cootèmu kè dè né ndò nhò yentè muháá mmièke ke yè.

¹⁶ Di í yé ke dò ndimãu di wè nkétú Kuyie nkó tẽcĩètè nte kè Muyaánsàãmù bo di mièkaá?

¹⁷ Kòò mãu kùo Kuyie ncĩètè Kuyie mbo ò kùo múnke, ke yé Kuyie ncĩètè dòmmè páíí nwe kè di wè nke te ntú.

¹⁸ Òmãu bá nsouí nhomáá, wèè yèmmè dò nhò cii kutenkù kuù nkó mecii wèe yei nkè dèe yie nkoo pétè mecii mómmãmme.

¹⁹ Ke yé kòò mãu yèmmè dò nhò cii kutenkù kuù nkó mecii Kuyie nhò wùò nkuyèinkù nku. Ti wãrimu ke tú: Kuù duó nkè mecii nyembè cii mbè pĩ.

²⁰ Kè titèti wãri ke tú: Kuyie nyèmu mecii n yembè yeñtotí. Kù yèmu ì tímè detetirè.

²¹ Òmãu tũ mbá mpòtì ò wèñnèmè yie nyoo yie, bẽmãu bè tu di kãbe mbe.

²² Pãorãà, Apodoosãà, Pierãà, kutenkãà, mufoommaà, mukũũnãà, demãu dè tu di kperè nde,

²³ kè di tú Kirisi kãbe kè Kirisi tu Kuyie nkou.

4

Kirisi kó yetãrè

¹ Di dò nkè nti wúó nKirisi kó betãmbè mbe ò duó nkè bèè náá nKuyie nkpeti tii sãri.

² Bè bèkù tí otõnti tu ò bo mpĩmmè o tãmmù weti weti.

³ Mí nkpeí kè díndi yoo kutenkù kuù nkó kubeèndieku makù bo m bekèné, dè í n kóonnè, n yèmmè me mmúnke í m bekùnè.

⁴ N né í yè n wenni páíí, n Yie nwee tu n kóo beèntì.

⁵ Dèè kpéí nte kè n tu di bá mbekùnè òmãu kè dimõnni mu nyí tũðke. Mbaanè ti Yie mbo wètenimè, wèè yóó fei ndèè kó dimãà do sãri demãu, kédenneni dèè kó dimãà bo benitibè yèmmè mieke, kè Kuyie nsãnte bá wè ò mãnnè dii sãnni.

⁶ N tũótè mí nnè Apodoosi ti kó medonnimè kè dè bo di teennèmu kè di bantè dinããñhãntiri dii tu: Òmãu báá sèntè tii wãri. Òmãu tũ mbá ndéúkunko omãà yoo Kuyie nkóo tãnti mãu ke kékũnko otõu.

⁷ Dè dòmmè kè di déúkunko dimãà? Di mãke dè Kuyie nkùù í dè ndi pãã? Kè kuù dè ndi pã, ba nte kè di pòti ke dò ndíí dè wãá nnè dimãà.

⁸ Di yèmmè dò ndi yĩtèmu kè dè sãnnè kè di kpenke ke baatè, dè í dò mmèmmè, n né báámmu Kuyie nke dý dèe mè dãd kè tí wènnè kébaatè.

⁹ Dè dò nKuyie ntũótè tĩnti ku kó betãmbè mbe ke dãd kuyóú kãbe, kè ti ònnè benitiyeibe bè dý kékuo bè, benitibè bẽmãu nè Kuyie ntõrè de ìikè.

¹⁰ Ti naá ntiyeinti nti Kirisi kpéi, Kirisi kpéi nkè dínidi ciité, kè ti cīnni kè di kpeñni, kè bè ti sènkú ke di sántí.

¹¹ Mómumu nwe nè yínni tí fěŭrimè nè dikònni nè sinéyěi, ke kpa tiyààti, kè bè ti fěŭnko, kè tí áánte tipítì tímou ke kpa tí à dè

¹² Ke pí mmutómú ke yonnè, kè bè tí sáá nkè tí bè pāá nKuyie nkó mesàà, kè bè tí fěŭnko kè tí mí,

¹³ kè bè tí náá ntiyeiti kè tí bè téninniko tisààti, kè bè tí wúó nkutenkú kuú mmieke ke dò ntiyontí nè desfintékpere bè útóo dè.

¹⁴ N yí tí ndi wàri ke bo di ánnè ifei, n tí ndi wàri ke bo di tiémmu dínidi m bí n dós.

¹⁵ Bá kè di mǎàte bèè di baké kè bè tùòke tekoupiipítè (10000), mí tu di cice ke yé mí di náakémè Tináasààti ke di benke Yesu Kirisi kó kuce.

¹⁶ N di náámmu n túnne n kó meborime.

¹⁷ Deè te kè n di duónko m biré Timóntee n dós wè mediè kòò tū nti Yìè nYesu kè dè wenni, kòò bo di dente n tū mmèè botí Kirisi ke mè tiè nKirisi kòbe tírè yemou.

¹⁸ Bèmbè di mieke mǎke sifei nsi kè be yèmmè dò n yí károo di cie.

¹⁹ Kè Kuyie ndós n károomu ke bo yà de kó sifei yembè, kéyá nsá kè bè náánnè be nò máá yoo bè dǎàri tímati.

²⁰ Kuyie nkpaátiiyuu í tú munùbémú máà, di tu nè medǎòrimè mme.

²¹ Dí dós nní nkároo di cie ke to didáú ndià? Yáa di dós nní nkároo ke di dós ke yòò?

5

Meyei mmèè dǎàri Kirisi kòbe cuokè

¹ N yomu bè náámmè tipítì tímou di borime í wennimè. Kè di dǎàri bá bèè í tú nKuyie mbè í dǎàri dè. Bè tu òmòu dǎutinè o cice pokú.

² Nè memme kè di kpaá mǎke tefentè, dè do dò ndi yèmmè meè cààrè kè di beti de kóo niti di cuokè.

³ Mí n kpéi, bá n yí me ndi bonèmmè, n yèmmè di bonèmmè kè n díè nke bekénè de kóo niti.

⁴ Di tí nnè Yesu kó diyètiri, n yèmmè nè tí Yìè nYesu kó muwèrimú dè yó ndi bonèmmè.

⁵ Kè di ò duós ndibǎò, kòò kǎntii kú kòò wennii cootè tibeénti yìè.

⁶ Di í dò nkénsánti díimáa di wennimè, ke yé mutie mùu muuti péè mù 55 mmamè sǎmpò nwe kè tipéècootii múútí tímou.

⁷ Deitenè mutie mùu muuti péè di mieke kéntú tipéècooti pànti, ke yé bè kùòmè Kirisi wèè tu diyentebanni kó fepièfè tí kpéi.

⁸ Nè dè kpéi nyóunè kè tí mbaánnè péè wèè í kǎorenè mutie mùu muuti dèè tu tí bo nwnennimè ke náá ntímámmènti, kéyóu péè wèè kǎorenè mutie mùu muuti dèè tu tidǎnniti nè mufòmму yeimu.

⁹ N sòò di wàri dii pátiri, n sòò di náké ke tú di bá ntaunè bèè fòmму í wenni.

¹⁰ N sòò í yè ndi yatenè kutenkú kòbe bèè fòmму í wenni, kè bè duós mbe yèmmè idííti, ke yuuku, ke feu yebókè. N sòò yè nKirisi kòbe mbe bèè dǎàri me kóò botí. Kè n do mbe nyè n na nyí di yèmu kutenkú mieke.

¹¹ Di mpátiri mieke n dós kè di náké ke tú kòò mǎu tu omáá Kirisi kou kòò fòmму í wenni, yoo ò duós nho yèmmè idííti, yoo ò feu yebókè, yoo ò cààri betòbè yètè yoo ò tu kunaàyààkú yoo ò tu oyúókú, di keté ke báá ò wènnénè kédí.

¹²⁻¹³ Míi í dò nkèbekénè bèè í tú Kirisi kòbe, Kuyie nkuu yóò bè bekénè. Di dòmmu kébekénè di kó difñni kòbe, tí wárimu ke tú: Betinè oyeiwe di cuokè.

6

Kirisi kòbe dò nkéntünnimè be kpeti

¹ Dè dòmmè dínidi Kirisi kòbe, kè di mǎke tímati nè ditòbè di tí kòtenè bèè í tú nKuyie mbe borè, ke yóu di bo tí kòtenèmmè Kirisi kòbe borè?

² Di í yé ke dò nKirisi kòbe beè yóò bekénè kutenkú kòbaa? Kè beè yóò bekénè kutenkú kòbe, dè dòmmè kè di né báa na kètüntè tímati sǎmpòti di cuokè?

³ Di í yé ke dò ntii yóò bekénè Kuyie ntǎràà? Tí né bo yíèke tí bo tüntemè mme kutenkú kuú nkpetaa?

⁴ Dè né dòmmè kè di ò mmǎke tímati ke tí kòtenè bèè í tú Kirisi kòbe be borè kè beè tí beké?

⁵ N tí bèi nke ifei ii bo di pí. Òmòu í bo di mieke bá omáá wèè cii ke bo na kètüntè tímataa?

⁶ Dè keté ke í dò ndi mmǎkenè ditòbè tímati ke né báa tí kòtenè bèè í tú nKuyie mbe borè.

⁷ Kè di mǎke tímati nè ditòbè deè benkú di yíèkemè. Di níi na mmimmu bè di dǎàri dii mǎnni meyei, nkè bè yúúkú di kpere di yóu kè dèe yei.

⁸ Dii pètinke dɔɔri meyei nke yuuku ditòbè.

⁹ Di yému ke dò mbèè borime í wenni bè í tati Kuyie nkpaàtiyuu. Di bá nsoú ndimáá: Bèè fòu mufòmму muyeimu nè bebɔɔféúbè nè bèè dauti dautinè betòbè, nè bèè dɔɔrite isòke: Benitidaabè bèè dounè bedatòbè nè benitipòbè bèè dounè bepòtòbè,

¹⁰ nè beyóòbè nè bèè duó mbe yèmmè idíííí nè tinaáyááti nè bèè cààri betòbè yètè nè yeyoyóòkperè. Bembe kó dimàà í tati Kuyie nkpaàtiyuu.

¹¹ Di mieke bèmabè do tú beè nitibè botí kè Kuyie ndi cǐé ndi yei, nke di cààné kè di tú ku kòbè, kè kú di wènkúnne. Yesu weè te kè Kuyie mmè dàò nè ku Yáá mmieke.

Kírisi kou bo na kéndɔɔri ò dɔràà?

¹² Bèmabè di mieke tú dèmarè í ci, mómumu nwe, demou dè né í ti dɔɔri mesàà. N yí ci dèmarè n né í yóó yie nkénaá ndèmarè kó kudaakú.

¹³ Di tú tidiiti bo dipitiri kpéí nke kè dipitiri bo tidiiti kpéí, mómumu nwe, nè memme Kuyie nyému dedé de mánku tikǎnti tii me nyí bo di bo ndouti dautinè mèè kpéí nditòbè, tí bo ti Yiè nKuyie nkpeí nke, kòò tí te.

¹⁴ Kuyie kùu te kè ti Yiè nyánté kuú kó muwérímu yó nte kè ti yánté múnke.

¹⁵ Di í yé ke dò ndi kǎnti tu Yesu kpeti ntaà? M bo túóté n kǎnti kéduó nhonitipòkù wèè dauti dautinè benitidaabàà? Biti bití!

¹⁶ Di í yé ke dò kòo niti duónè onitipòkù wèè dauti dautinè benitidaabè bè naá tikǎnti tímáà ndià? Ke yé ti wàrimè ke tú: Bedé bè bo naá nhoniti omáá.

¹⁷ Kè wèè me ntáunnè Yesu Muyaánsàámù mieke bè naá nhoniti omáá ndi.

¹⁸ Ncokùnè di bo ndautinè mè ditòbè! Meyei ntēmè oniti dǎòmè í sǐnkúnko o kǎnti wèè me nduónè o pokù í tú wè yoo o dǎu í tú wè ò sǐnkúnne o kǎnti nti.

¹⁹ Di í yé ke dò nKuyie ndi duó mMuyaánsàámù kè mù bo di mieke kè di kǎnti tu mu cǐètàà? Di í te dimáá.

²⁰ Kuyie nkuú di donté kudonku diekù, ndéúkúnkonè ku nè di kǎnti.

7

Pɔɔri tǐrínè tí dipopuò ìnkè

¹ M bo di tǐnnè di m beke tii náànti ke tú dè wenni oniti bo nkpaamè o pokàà? Èè, kòo niti í kááké onitipòkù dè wennimu.

² Benitibè né mè ndouti dautinè mè betòbè. Nè de kpéí mbá wèè nitidǎu mmòke o pokù, bá wèè nitipòkù kòo mmòke o dǎu.

³ Onitidǎu ñduá nho pokù ò dò nké nhò duó ndè, kòo nitipòkù múnke ñduá nho dǎu ò dò nké nhò duó ndè.

⁴ Onitipòkù í te o kǎnti o dǎu wèè tí te, onitidǎu me nyí te o kǎnti, o pokù wèè tí te.

⁵ Òmǎu báa yetenè omáá otǎu, kè dè í tú di wǐnné ke tǎáté dimǎnni marí ke bo bánté Kuyie, kè di dèè di wǐte késǎoté. Dibǎò yàà bo di souté mèè kpéí nke yé di báa namè képí ndimáá.

⁶ N di náá n yèmmè dò ndèè wenni dèndè, n yí yé ndi dè dǎónè muwérímu.

⁷ N na ndó dimǎu di nni ndǎnnèmu, timǎu ti né í wǐ nyepǎrè, bá wè Kuyie nhò pǎ dii pǎnni cáámmu.

⁸ Ntenè n náa nti tidakǎsǎti nè tipokǎsǎti nè bekúpobè: Dè wennimu di bo nni ndǎnnè mè.

⁹ Kè di me nyí yóó na ke pǐ ndimáá, puokenè kéyenke, kè deè tǎūnè di bo ndómè kè dè di tuó.

¹⁰ Kírisi kòbè bèè po nè bèè ye, n yóó mè mbéi ndii núu í tú n kperi ti Yiè nkperi ndi, wèè ye nhò báa yete o dǎu.

¹¹ Kòò me nhò yete ò nkáké. Onitidǎu me nyí dò nkébeti o pokù.

¹² Dindi betòbè (n yóó di náké tí í tú ti Yiè nkpeti, n kpeti nti) kè Kírisi kou mǎu po wèè í yie nKírisi kòò dó ké nhò ye nhò báa ò bèti.

¹³ Kòo nitipòkù wèè me ntú Kírisi kou ke ye wèè í yie nKírisi kòò dó ké nhò po ò báa ò yete.

¹⁴ Ke yé onitidǎu wèè í yie nKírisi ò tǎkénè mè Kuyie nnè ò pokù kpéí, kòo nitipòkù wèè í yie nKírisi kòò tǎkénè Kuyie nnè o dǎu kpéí, kè bè me nyàtè be bí bo défénè Kuyie nke né do kú tǎkénè.

¹⁵ Wèè í dǎ Kuyie nkè wèè yete wèè dǎ Kuyie nwèè wè yóu. De mǎnni dèmarè tǐnke í bè tǎunko. Kuyie ndi deeté kè di bo nfoú diwèl mieke nke.

¹⁶ Onitipòkù, a bo yǐme kényé ke dò nha bo deeté a dǎu? Onitidǎu a bo yǐme kényé ke dò nha bo deeté a pokù?

Bá wè wèe yie nho fǐtiri

17 Kè dè í tú m mè mbo ke náá ntii ìnkè, bá wè wèe yie nho f̄stiri Kuyie nyóó ò deetè kòò bo di. Tiiti n tiemmè Kirisi kòbe bemou.

18 Kè Kuyie nyóó da deetè ke s̄s̄ nkàa cāntè bá nsari kàa me nyí cāntè bá ntú a bo cāntè.

19 Kàa cāntè yoo a í cāntè de kpeti í bo, a bo nyiémme Kuyie nkuò deè wenni.

20 Bá wè wè mbo Kuyie nyóó ò deetè kòò bo dii f̄stiri kēntú nKuyie.

21 Kè Kuyie nyóó da deetè ke s̄s̄ nha tú kudaakù bá nyiēkù. Kè kuce me mbo a bo yīmè ke ténke bá ntú kudaakù á yè.

22 Ke yé wèè do tú kudaakù ò tiekemè omáá Kirisi kó metaummè mieke, wèè do te omáá kòò náá nKirisi kó kudaakù.

23 Kuyie ndi dontému ke yietí kudonku diekù, ténke bá náánnè benitibè kó tidaati.

24 N kòbe bá wè ò mbo Kuyie nyóó o deetè kòò bo dii f̄stiri ké nkù tū.

Bèè kókè nè bekúpobè

25 Bèè í po nè bèè í ye, n yóó mè mbéi ntí í tú ti Yiè nkpeti, mí nKuyie ndòò wè mesàà mmii yemmè mè dò, kè di bo na kéyie n kpeti.

26 N yèmmè dò nti mè mbo yèè m̄rè yeiye mieke, de wennimu ke dò nhoniti mbo o f̄stiri.

27 Kàa m̄ke a pokù, a báá yí a bo ò bèti, kàa me nyí m̄ke, a bá nwanti képuoke.

28 Kàa po a í dòò meyei, kàa me nye nha í dòò meyei. Bèè po nè bèè ye mbè yó nháárimu, deè te ke n yí d̄s̄ di ta meháárimè mieke.

29 Nte n duò nyii tié: Dim̄nni k̄pému, bèè po, bè ndò mbè í po.

30 Bèè kuò mbè bá ndakenè yedabùò, bèè yānkù bè bá ndakenè tiyānkùti, bèè do mbè bá ndakenè mudommu.

31 Bèè m̄ke tikpàti bè bá nti dàkenè, ke yé kutenkù autémè ke bo deè.

32 N d̄s̄ ké di deeténè iyentotí nyi, wèè í po ò ò ndakenè ti Yiè nkó mutōmmú mmu, ke d̄s̄ kédòò ti Yiè ndó dè.

33 Wèè po kòò ndakenè o c̄f̄tè kó mutōmmú, ke d̄s̄ kédòò o pokù d̄s̄ dè.

34 Kòò yèmmè bo tipiti tidè. Mèè boti nku onitipòkù wèè í ye nnè osapàà nwèè í ye mbè ò ndakenè mè ti Yiè nkó mutōmmú, ke d̄s̄ kénwenni be k̄nti nè be yèmmè. Wèè me nye nhò ò ndakenè o c̄f̄tè kó mutōmmú mmu ke d̄s̄ kédòò o daù d̄s̄ dè.

35 N yí di d̄sorinè muw̄erimú, n d̄s̄ ké di teennèmu kè di mbo kè dè wenni, ke taunè Kuyie nke p̄i nku tōmmú.

36 Kòò m̄ou waá ndipocēnni ke s̄s̄ ndi d̄s̄ kēp̄ēsté di túòrè, kòò d̄s̄ ké di túóté, ke di túóté, wè í cààrè.

37 Kòò m̄ou me ntotí o yèmmè weti weti, ke bo na kēmp̄i nhomáá, ke báá túóté o pocēnni, wè í cààrè.

38 Wèè túóté o pocēnni ò d̄ò kè dè wennimu, kè wèè í túóté kòò kperè d̄ake wenni.

39 Onitipòkù wèè ye nhò taunè o daù nwe be f̄ommu mum̄ou mieke, kòò daù me nku ò bo na kéyenke ò d̄s̄ wè kè de yiè ncénke tú Kirisi kou.

40 N yèmmè dò nkòò í w̄ete ke yenke dè d̄òke bo nhò naati. N yému ke dò n náá nti Muyaánsààmù muù ti nni nduó.

8

Iwūš bè fié ì yebòkè

1 Di mè nni mbekemè di bo nhōmmè iwūš bè fié ì yebòkè í kó imaa.

Tim̄ou ti ti yému. De kó meyiētīmè boti né àà oniti nwe tefentè, a bo ndómè otòu deè ti kpénkunko Kuyie nkó kuce mieke.

2 Wèè yèmmè dò nhò yé d̄em̄arè ò mu nyí yītè ò dò nkényé kè dè màmmè.

3 Wèè d̄s̄ Kuyie, Kuyie nwe nyé.

4 Di m beke ke tú: Ti bo na kēncáá nyiwūš bè fié ì yebòkàà? Ti yému ke dò nyebòkè í mannè Kuyie. Kuyie mbo kumáá ndi.

5 Bá kè benitibè yèmmè dò nKuyie nyí bo kumáá, kè deterè marè bo ke kù mànnè, ke m̄ke muw̄erimú kēf̄nkè nè ketenkè. Kutenkù kum̄ou mieke yebòkè bomu kè benitibè tu yè mànnè Kuyie.

6 Tinti yé ke dò nKuyie mbo kumáá ndi, ti cice wèè d̄ò dem̄ou, wèè ti te. Kè ti Yiè mbo omáá Yesu Kirisi, Kuyie nnè wè bè d̄ò dem̄ou, wèè ti duò mmufōmmu.

7 Kirisi kòbe bèè do manténè bè bo nfeumè yebòkè ke mu nyí kpénke nè yíenní, kè be yèmmè dò nyebòkè ye te de kó imaa nkè bè ì càákè dè mbè kōōnnè be yèmmè mieke ke bè s̄f̄nkunko.

8 Mudii kpeti í bo tinti nè Kuyie nti kó metaummè mieke. Kàa í di dè í da yaari d̄em̄arè, kàa me ndi dè í yóó da yíé d̄em̄arè.

⁹ Kàa bo na kéncaá mbè fié ì wūs yebòkè, kè dè báá da dòò dèmarè a né ndake ke báá bo nwèè mu nyí kpenke Kuyie nkó kuce mieke.

¹⁰ Wèè mu nyí kpenke Kuyie nkó kuce mieke kòò yà fò nwèè yé Kuyie nnáànti, kàa kàri yebòkè kó ditou mieke ke yo ndè báá yáúkunnè o kònti kòò ncáá iwūs bè fié ì yebòkàà?

¹¹ A yíétè mèè kpéi mba nte kàa bo nwèè mu nyí kpenke Kuyie nkó kuce mieke Kirisi ku wèè kpéi.

¹² Ke yé a bo ndii mònni wèè mu nyí kpenke Kuyie nkó kuce mieke. A yeténè Kirisi nwe o mámmuá.

¹³ Kè imaa nyii bo nte kè m bo n kou meyi mmieke, m báá ì càákè, n yàà bo ò bo mmèè kpéi.

9

Bè dò nkédàò dè Kuyie ntònti nè o dò nkédàò dè

¹ M báá na kédàò n dómáà? N yí tú Yesu tònnaà? N yí yà ti Yiè nè n nànfàà? Míi ì di nàkè Kuyie nnáàntàà?

² Bá kè betòbè yē n yí tú Yesu tònna, dínndi do dò kényému, ke yé míi di nàkémè Kuyie nnáànti kè di cèète.

³ N ti nténninko bèè n wátiri.

⁴ M pí mùù tómmú í dò di nni nduá kè n yo nke yónnaà?

⁵ N do í dò nkémmeke m pokù wèè tu Kirisi kou kè ti neitaà, Yesu tórè nè o neí nè Pieri bè dòmmaà?

⁶ Mí nnè Bannabaasi tii máá dò kémpí mutómmú ke yonnè, kè di teénne betòbàà?

⁷ We nháàpònti piú omáà? We nfiiku detie nke í yo nde be? We ncémmú ináàke ke í yò nyi miè?

⁸ Di yèmmè bá ndò n náá nke weti kútenkú kuú nkpeti máá. Tí wàrimu Mòyiisi kó ikuó mieke ke tú:

⁹ Báá táú nfenáàfè nùù fe puòti dii mònni tidiiti, Kuyie nkuó nyinààke nyi mesémmaà?

¹⁰ Tí náá ntii kpéi nke, ke tú, wèè kùúti tidiiti nè wèè tí puòti bè dás mucóntimu mmu bedé.

¹¹ Mí nwèè di duó ndi wèrè kó mudii di bo n duómmè tidiiti dèè di yonkaà?

¹² Kè di teénne betòbè, n do í dò nké di beke kè dèè pèétè be kperaa?

M pètínke duó m máá ndi kè dèmarè báá dítinné Kirisi kó Tináànsààti.

¹³ Di í yé ke dò mbèè pí nyikuó tómmú Kuyie ncìètè mieke bè de nyonnè, kè bèè feu iwūs diwūstònni ìnkè kè bè màke be kó imaanaà?

¹⁴ Mèmmè Kuyie mbéimmè ke tú bèè náà nKuyie nnáànti bè tí náá mbè, mbè duó nke bè yo.

¹⁵ Mí n yí beke dèmarè òmòù, bá m mè ndi wāūmè dipátiri n yí dó di n duó ndèmarè, kè n ku nè dikònni dè tōūnè m bo mòmè kécake n yètiri.

¹⁶ M báá na kényóu Kuyie nnáànti ke yé Kuyie nkuú ti nni nduómmè, kè n yí dòò mèmme Kuyie mbá n yóu.

¹⁷ Kè m pí nde kó mutómmú nè diwèi, Kuyie mbo n yieti, bá kè n yí dó ké mù pí, n dò nké mù pímmu ke yé Kuyie nkuú mù nni nduómmè.

¹⁸ Dende tú n kó mutómmú kpamu tiyetaà? Òò, n kó tiyeti tú diwèi ndi nè m bo nákémmè Kuyie nnáànti fààrè ke báá còuté tiyeti n do dò nkécòuté ti.

¹⁹ N temu m máá, n yí tú òmòù kó kudaakù, ke né duó m máà ke tú benitibè bémòu kóò tónti, ke bo yūšnni kusūku Kirisi kó kuce mieke.

²⁰ Nh ò mbo Sifube cuokè ke dàòri bè dàòrimè mme, kè bè tú nyikuó, nni nyi tú ke bo yūšnni kusūku Kirisi borè.

²¹ Kè m bonè dii mònni bèè í tú Sifube, bèè í yé Mòyiisi kó ikuó be cuokè, nni ndàòri bè dàòrimè, ke dò n yí màke ikuó ke né tú nKirisi kó ikuó.

²² Kè m bo bèè mu nyí kpenke Kuyie nkó kuce mieke, m bè ènnè n m máá, kè bè yūšnni Kirisi borè. M mè dàòri mèmòu kè dè bo yie nkè n deètè bèmabè mbe.

²³ N dàòri mèmme ke bo pitè Tináànsààti nti, kè tí wènné kètóté ti kó ticuuti.

²⁴ Di yému ke dò mbèè beti muceé mbè ò ncokù kòò máá wèè pétè tiyeti. Ncokùnè mesàà nképétè tiyeti.

²⁵ Bèè dó kébeté muceé mbè òò keté kémbéú kè dè yóumu, kè bè màke bè ci dè péu. Bè wanti képétè ketenkè kie nkó tiyeti nti, tii í mònni, kè tinti wanti képétè kéfinkè kó tiyeti tii yó mbo sáá.

²⁶ Dèè te kè n cokù ke yé m beti dè, n yí sònté ke puòti detetirè.

²⁷ N fèūnko m máá ndi weti weti ke pí n kònti mesàà nke yīèkù m bo nákémmè betòbè Kuyie nnáànti kè Kuyie nnè n dootóo.

10

Di bá ndònnè Isidayeeri kòbe

¹ N kòbe n yí dọ di yè nti yembè do kéréimè dikpáà cuokè kè diwetiri bè ni, kè bèe sénté dàméèri tipènti kou.

² Ti bo na ke dọ bè ànnè bàtém̀m̀m̀ diwetiri mieke nè dàméèri mieke, bè yíe mmèè kpéi nke tũ Mòyiisi.

³ Kè bèe di bəm̀ou mudii mùu duòní kẹ̀f̀nkè,

⁴ kẹ̀yà bəm̀ou Kuyie mbè duó mmèè niè, mèè yìèní dipèri. De kó dipèri do benkú Kirisi nwe.

⁵ Nè məm̀me Kuyie nyí mpénsiri bəm̀abè be mieke kè bèe kú dikpáà mieke.

⁶ Dè dọ̀ məm̀me ke bo benke tímbe kè ti bá mbè dònne kéndó meyei nkó mudà̀rim̀u.

⁷ Di bá ntũ nyebokè, be mieke bəm̀abè do dòm̀m̀. Ti wàrimu ke tũ: Kè bèe di kẹ̀yà menad nkéíté kénhau.

⁸ Di báá ndòuti dautinè ditòbè, be mieke bəm̀abè do me ndòò kékú sikòupírisídè nè sikòupísítáàti (23000) diyie dimáà mieke.

⁹ Di bá nyíinko Kuyie mmieke, bəm̀abè be mieke do me ndòò kè iwààkke bè dòm̀m̀ kè bèe kú.

¹⁰ Di bá nsí nKuyie, be mieke bəm̀abè do me ndòò kè Kuyie ntònni ku tònni dii kòu kè dii bè kù.

¹¹ Dè mè dọ̀ kè bè ti wàri ke bo benke tímbe yemòrè sonye yie nkòbe.

¹² Kè dè tũ ndò mməm̀me, wèè yèmmè dọ̀ nhò còm̀m̀ wè nyé kòò báá do.

¹³ Mèbennímè mamè í di tuòkùni betòbè í yémè. Kuyie mbéi nti kù ti dà̀rimu, kù í yóó yóu kè mèbennímèe pèèté di wèrimú kè mè di tuòkeni ku yé kù yóó yímè kè di mè na kẹ̀yè.

¹⁴ N kòbe n di náammu, bá ntũnnè yebokè.

¹⁵ N di náánnè ke dònne benitibè bèè cii bəm̀be. Wénténè di mómmòmbè n di náá nti.

¹⁶ Ti 55 sante Kuyie nkẹ̀yà fèè bòòfè fèè benkú ti wèmmè Kuyie nkó mesà nti pètémè nè Kirisi kó mukũ mmieke. Ti wèri dii m̀nni pèè ke cáá ndè benkú ti wèrimè mme Kirisi kó tik̀nti mieke.

¹⁷ Ti 55 nyóó wèri pèè kòò wèrimu, dè me ndò nè Kirisi kòbe, bá kè ti sũ, ti wè nhoniti omáà ndi.

¹⁸ Wénténè Isidayeeri be kó meborime, bèè cáá nyiwũs bè feu í Kuyie mbè kù tàunèmu.

¹⁹ Dè í me ndò nè imaa nyii fié yebokè, imaa nyoo yebokè dè í m̀ke muwèrimú mamù.

²⁰ N né dọ̀ kè di náké ti tũ: Kè imaa mbè fié í Kuyie mbè tàunkonè Kuyie, mèè boti nku imaa mbè fié í yebokè bè tàunkonèmè yebokè. N né í dọ̀ om̀ou di mieke ntaunè dibò.

²¹ Di báá na kẹ̀yà ti Yiè nkó febòòfè nè yebokè kofe, di báá na kèdi ti Yiè nkó mudii nè yebokè kòmu.

²² Yàà di dọ̀ kẹ̀í nti Yiè nkó kamieke nke? Di yèmmè dọ̀ ndii kpèrini kóo pèètàá?

Dèmarè í ci, dem̀ou dè né í d̀ori mesàà

²³ Bəm̀abè di mieke tũ: Dèmarè í ci! Mómmuò, dem̀ou dè né í ti d̀ori mesàà. Dèmarè í ci, dem̀ou dè né í ti teènnè Kuyie nkó kuce mieke.

²⁴ Om̀ou bá nwanti omáà kó mmuc̀ntimu, ò pètinke nwanti otòu bo c̀ntemè mme.

²⁵ Di bo na kécáá mbè fiiti ìi maa ndikà̀tiri kè di yèmmè bá ndi bekùnè.

²⁶ Ti wàrimu ke tũ: Ketenkè nè dèè kó dimáà bo ke mieke, ti Yiè nweè dè te.

²⁷ Wèè í tũ nKuyie nkòo di yu mudii kè di kòte, dí di bè di duó ndèè kó dimáà, di yèmmè bá ndi bekùnè.

²⁸ Kòò m̀ou me ndi náké ke tũ: Bè feúté í m̀maa dibòò ndi. Di báá di, dè yàà bo kòkènmè wèè di náké.

²⁹ Dè í tũ n yè dí kó meyèmmè yó ndi bekùnè, wèè me ndi náké o kpéi nke.

Kè dè yèmmè om̀ou bo yí otòu kpéi mbá nte kè n yóu n dọ̀ kédòò dè,

³⁰ kè n sante Kuyie mmudii kpéi nke yo, nhòm̀ou báá na kè n sei.

³¹ Kè di yo nyoo di yò, di d̀ori dèè kó dimáà dè ndéúkunko Kuyie nyètiri.

³² Di bá ndòri dèmarè dèè bo bo nhotòu, Sifu yoo wèè í tũ Sifu yoo Kirisi kou m̀ou.

³³ M mómmuò n yí wanti n kó kuyeñnaatí, n wanti betòbè kòku nku, kè dè bo yie nkè bèe cooté.

11

¹ Ntũnne n kó meborime, kéndònnè m mómmuò n tũnnemè Kirisi kòme.

Onitipòkù nè onitidòu bè bo ndòm̀mè bè báá ndii m̀nni Kuyie

² N di sánti di yémè n kpéi nyemòrè yem̀ou nè di tũnnemè itie n di duó nyi.

³ N né dọ̀ di nyé ti tũ ti tũ: Kirisi wèè baké benitidaabè, kòo nitidòu baké onitipòkù, kè Kuyie mbaké Kirisi.

⁴ Deè kpéí nte kòo nitidòù báá nyoò ò náà nKuyie náàhnti ke óké dèmarè ò sènkèrì Kirisi nwe.

⁵ Kòo nitipòkù me nyí kánkè o yuu ò báá ndii m̀n̄nni yoo ò náà nKuyie nnáahnti ò sènkèrì o dàù nwe dè í cáánnè ò bo kuómè meyubii.

⁶ Kòo nitipòkù í d́ kánkánkè o yuu wèe kuó, kè ifei me nhò bonè ò bo kuómè wè nkánkè o yuu.

⁷ Onitidòù í dò kénhókè dèmarè ke yé Kuyie nhò d̀d̀mè kòò bo nkù d̀nnèmu ke kù déúk̀nkò, ke d̀d̀ onitipòkù kòò bo ndéúk̀nkò o dàù.

⁸ Kuyie nyí t̀t̀otè onitipòkù kó diwétiri ndi ke d̀d̀nè onitidòù, kù t̀t̀otè onitidòù kperi ndi ke d̀d̀nè onitipòkù.

⁹ Kuyie nyí d̀d̀ onitidòù onitipòkù kpéí, kù d̀d̀ onitipòkù nwe onitidòù kpéí.

¹⁰ Deè te kòo nitipòkù dò nkénkánkè o yuu, kè dèe benke Kuyie ntàrè ò yèmmè.

¹¹ Kuyie mborè onitidòù nè onitipòkù bè í cáá,

¹² Kéndònnè onitipòkù yènnimè onitidòù borè, meè botí nku onitipòkù peimè onitidòù. Be dé kè bè bohni Kuyie mborè.

¹³ Dindi wúó nkè dè wenni onitipòkù bo mbáámmè Kuyie nke í kánkè o yuuà?

¹⁴ Tí kó meborime mieke dè dò nyifei nyi onitidòù yùti bo nhokùmè,

¹⁵ ke tú diyètiri onitipòkù yùti bo nhokùmè. Ke yé Kuyie nkuu tí nhò duámmè kè tí bo nhò kánkè.

¹⁶ Kòò màù d́ kè tí yete, wè nyé ke dò mmí nnè Kirisi kàbe t̀bè tí í m̀ke de kó meborime.

Kuyie nkó mudii

(Wénté Matie 26:26-29 nè Mariki 14:22-25 nè Duku 22:15-20)

¹⁷ N d́ kè di kpannèmu. Di tiku mèè tíímmè ke yo nKuyie nkó mudii, mè í di d̀ari mesàà, mè pètinke di caàrimu.

¹⁸ Bè n náké ke tú di ́́ tí nkè metotimè m̀bo di cuokè, kè n tí yie ndikèè.

¹⁹ Metotimè ̀n wnnimmu m̀nni mari, kè bè bo banténè bèè kèrí kuce sààkù nè bèè yeté.

²⁰ Di ́́ tí nkényo mmùu dí í tú Kuyie nkámu.

²¹ Di ́́ tí mbá wè kòò nyo nho kó mudii mmu, wèe kpa kòò kàri dik̀nni kè betàbè de ndi ke sànnè, kèyà m̀naà nkémuó.

²² Di í m̀ke di c̀í di bo nyommè ke yò ndi naànaà? Yàà di sènkèrì Kirisi kàbe f̀nni ndi, ke d́ kéfik̀nnè bèè kpa be kperè? Di d́ n di náké ònti? Di d́ n di sàntemaà? Biti! M báá di sante.

²³ Ntenè tí Yiè nni nnákè ì tié kè n yì ndi t̀ò: Bè yóó pí nkèè yènkè tí Yiè nYesu, kòo t̀t̀otè p̀éè,

²⁴ kémmò Kuyie nkó mesàà nkóò wèrì kéduó nho tancòumbè ke dò: We mpéè wèe benkú ke dò m p̀a n k̀nti di kpéí. Ǹd̀arinè mie nke dennini n kpéí.

²⁵ Kè bèe cáákè kédeè kòo t̀t̀otè febòòfè kè bèe duó nke dà: Fe mbòòfè fèè benkú ke dò n ỳí mmèe yó nte kè metaummè pàmmèe dà. Ǹd̀arinè mie nyemàrè yemou ke dennini n kpéí.

²⁶ Di cáá ndii m̀nni de kóò p̀éè ke yò nde kó febòòfè, di náá nKirisi kù m̀mmè di kpéí. Di yó mme nhò kòò yàa wènni.

²⁷ Deè kpéí nte wèe bo cáákè tí Yiè nkóò p̀éè kèyà o kó febòòfè ke í mannè, ò yeténè tí Yiè nkó tik̀nti nti nè o ỳí.

²⁸ Bá wè ò níí wénté omáà mesàà, ke né na kécáákè tí Yiè nkóò p̀éè kèyà o kó febòòfè.

²⁹ Ke yé wèe bo cáákè de kóò p̀éè kèyà de kó febòòfè, ke í bàte ò ce nhomáà ndi Kuyie nkó tibeénti.

³⁰ Deè kpéí nte kè bemuòmbe sù di cuokè nè tihòùti, kè besúk̀bè ku.

³¹ Kè tí bekùnè timáà, Kuyie mbáá tí bekénè.

³² Kuyie nhò tí bekénè kè tí tié, dè bo yièmmè mme kè kù báá tí wènnénè kutenkù kàbe kèkpetinnè.

³³ N kàbe kè di níí tíí nke bo di Kuyie nkó mudii, m̀baanè ditòbè.

³⁴ Kè dik̀nni níí bo wè wèe diní o c̀ètè kè di níí báá tí kénce nKuyie nkó tibeénti. Kè n k̀toò dii yè m bo t̀ntè tíi kpáá.

12

Muyaánsààmù kó mutèmmù

¹ N kàbe n d́ di bantèmu Muyaánsààmù p̀aà yèè p̀arè benitibè.

² Di yèmu ke dò ndi mu ndo í t̀ú ndii m̀nni Kuyie kè yèbàkè yeè di ỳnti kè di feu sitenkaani sù í nò nke náá.

³ Kè Muyaánsààmù bonè oniti ò báá na késáá nYesu, kòò màù ỳí Yesu tú o Yiè ndè bonni Muyaánsààmù mborè nde.

- 4 Muyaánsààmù bo mumáà ndi, kè mu pā̀rè sū̀ mù mpā̀a nyè.
 5 Kuyie ntōmmú sū̀mu ke tú Kuyie nkumáà kó mutōmmú.
 6 Tí bo mpí mmèè botí Kuyie ntōmmú mè sū̀mu Kuyie nkumáà kuù né mè nti benkú.
 7 Kè Muyaánsààmù pā̀ wè dìi pā̀nni dì ntú tímòu kó mesàà.
 8 Muyaánsààmù ɔ̀ɔ̀ pā̀mu òmòu mecii nkó tináànti, kèpā̀ otòu meyíé̄tímè kpeti,
 9 kèpā̀ otòu metákùmè, kèpā̀ otòu kòo mmiekùnkò bemuòmbè,
 10 kèpā̀ otòu kòo ndòori tidieti, kèpā̀ otòu kòo nnáá nKuyie mpā̀anáànti, kèpā̀ otòu kòo nno nke baàti Muyaánsààmù kpeti nè yebòkè kpeti, kèpā̀ otòu kòo nnáá tináàncànti, kèpā̀ otòu kòo nno ke tí tònko.
 11 Demòu memme Muyaánsààmù kó mutōmmú mmu muu pā̀a nyepā̀rè kè yè cā̀á ncáá mmù dó mèè botí.

Onìti omáà itùòti péu

- 12 Onìti bo omáà ndi ke mọ̀ke itùòti péu, Kirisi kọ̀be kperè me ndò, kè bè sū̀ ke né wè.
 13 Tímòu tínti Sifube nè bèè í tú Sifube, tidaati nè bèè í tú tidaati, Muyaánsààmù mmuù tí taunnè Kirisi bè tí ànnè dìi mṑnni bātēm̀m̀ ke pí mmutōmmú tímòu tí mieke.
 14 Kutùòti kumáà kuù í tú onìti, ì sū̀mu.
 15 Kè tenaàcè̀tè yete ke yí tḗ í tú tenò̀tè, tḗ í taunnè tikò̀nti. Tḗ báá na, tḗ baà tú tikò̀nti nti.
 16 Kè ditòò yí dì í tú fenò̀nfè, dì í taunnè tikò̀nti. Dì báá na, dì baà tú tikò̀nti nti.
 17 Kè tikò̀nti tímòu do ntú fenò̀nfè nfe kè ditòò í bo tí yíme kényo? Kè tí me ndo tú ditòò ndi kè dihṑnni í bo tí yíme kényo kunóú.
 18 Deè te kè Kuyie nhā̀nnè itùòti onìti kunku Kuyie nkù dó mèè botí.
 19 Kutùòti kumáà báá na kéntú onìti.
 20 Itùòti péu ìi wḕnnè ke tú onìti.
 21 Fenò̀nfè báá na kénáké tenò̀tè ke dò: M bo na m máà, bá kàa í bo. Diyuu me mbáá na kénáké sinaàcè̀i ke dò: M bo na m máà bá kè dì í bo.
 22 Onìti kò̀nti kperè deè kḕnni, deè kó mutōmmú pētínke deu.
 23 Onìti kperè deè í dò nkéyà, tí de nyári ke dè daati tiyáati.
 24 Kè itùòti tḗ bo tí í sòri ì, Kuyie nhā̀nnè bá kùu tùòti nè ku tōmmú mmu, kè tikò̀nti kperè tí sòri dè kó mutōmmú pḕtè itùòti tḗ kṑmu.
 25 Kutùòti kumáà báá na kḕpí mmutōmmú imòu ì dò nkénteennè itò̀bè mbe.
 26 Kè kutùòti kumáà fḕùri, itḗ ò nfḕùrimu, kè dè kù naati, dè nnaati itḗ.
 27 Dimòu dì tú Kirisi kó tikò̀nti nti, bá wè kòò tu kutùòti.
 28 Mèè botí nku Kuyie nhā̀nnè Kirisi kọ̀be mieke, meketimè Yesu tṑrè, medérimè bèè náá nKuyie mpā̀anáànti. Metáámmè bèè tiè mbenitibè Kuyie nnáànti, de kó difònkúò bèè dòori tidieti nè bèè miékùnkò bemuòmbè nè bèè teennè betò̀bè nè bèè baké nè bèè náá tináàncànti.
 29 Bemòu bèè í tú Yesu tṑrè, bemòu bèè í tú bèè náá Kuyie mpā̀anáànti, bemòu bèè í tiè mbenitibè Kuyie nnáànti, bemòu bèè í dòori tidieti.
 30 Bemòu bèè í miekùnkò bemuòmbè, bemòu bèè í náá ntináàncànti, bemòu bèè í tuònkò tináàncànti.
 31 Tù́ n̄wammúnè yepā̀rè yèè pḕtè yeteyè.
 M bo dì benke deè pḕtè demòu.

13

Medókùmè

- 1 Bá kè n nò nke náá nyibotí imòu kó tináànti nè Kuyie ntṑrè kpeti, ke né í mọ̀ke medókùmè, n dò nkubaricíríkù nku bè bie nkù yoo kukànkànkù.
 2 Bá kè Kuyie nni mpā̀ kè n nò ke náá ku pā̀anáànti, ke yé̀ deè sòri, ke yé̀ mecii mmemòu, ke tá Kuyie nkè m béi nyetārè fū̀te, kè n né í mọ̀ke medókùmè n tú detetirè nde.
 3 Bá kè n totí n kperè demòu becī̀ribè, ke duò m máà kè bè n còu, kè n yí mọ̀ke medókùmè n tú detetirè nde.
 4 Medókùmè yìè nhò mmimmu, ke niti, wè í è̀nnè betò̀bè, wè í mọ̀ke tipòti, wè í mọ̀ke tefentè.
 5 Medókùmè yìè nyi dòori deè í wenni, ò í wanti omáà kó mucòntimu, ò í mọ̀ke kemieke, ò ɔ̀ɔ̀ í nhu tináànti.
 6 Dè ɔ̀ɔ̀ í nnaati medókùmè yìè otòu dòò dìi mṑnni meyei, dè ɔ̀ nhò naati otòu dòò dìi mṑnni ndi mesàà.
 7 Medókùmè yìè nhò cī̀mmu, kéntá, kémbaa, kémmi ndemòu mieke.

⁸ Kuyie mpāānāaṅti nāaṅmù yóó deemu, kè tináaṅcāntii deè, kè meyíṣṣíímèe deè, meḍókùmmè me nyí yóó deè bití.

⁹ Yie nti yé Kuyie nnāaṅti dikéè ndi, ke ti nāá ndikéè.

¹⁰ Dèè í kúmmù de bo tuakení dii mōnni kè deè kúmmù kè deè pēṣṣṣému.

¹¹ N do tú dii mōnni debire ke nāá ntibíkēnnāaṅti nti, ke mōke mebíkényēmmè, kè n yeṅtotí tú ibikēnkpeyi, ke kòtè ke yoo debikēnkperε.

¹² Yie nti wúó nké deè dō nha ɔ nwúómmè mme oniti dihuri, de mōnni ti bo yà páíí. Yie nti yé dikéè ndi, de yiè ke bo yíṣṣṣé páíí Kuyie nti yé mēè botí.

¹³ Yie ndenennè dētāaṅti die ndeè bo: Metákùmmè, ti bo mbaamè deè kpaaní nē meḍókùmmè. Dèè pēṣṣṣé deterè deè tú: Meḍókùmmè.

14

Tináaṅcānti nē Kuyie mpāānāaṅti nāammù

¹ Wammúnè meketimè meḍókùmmè, ke múnke ndó kémōote Muyaánsààmù kó yepārè, kēnwanti dōke di bo nnáammè Kuyie mpāānāaṅti.

² Wèè nāá tináaṅcānti ò nāánnè Kuyie nku, ke yé benitibè í yomè ò tú mù, ò nāá ndisòri kpeti nti Muyaánsààmù ò duó nti.

³ Wèè nāá nKuyie mpāānāaṅti, ò nāánnè benitibè mbe ke bè kpénkùngo, ke bè tiè nke yáúkkùngo be kōntí.

⁴ Wèè me nnāá tináaṅcānti ò kpénkùngo omáá ndi, kè wèè nāá nKuyie mpāānāaṅti kòo kpénkùngo Kírisi kōbe.

⁵ N dōmu dimou di nnāá ntináaṅcānti ke né dōke dó di nnāá nKuyie mpāānāaṅti, wèè nāá nKuyie mpāānāaṅti ò pēṣṣṣému wèè nāá tináaṅcānti, kè de yiè nsàá í ti tuòmmu Kírisi kōbe kè bèε kpenke.

⁶ N kōbe kè n kōtoo di cie ke di nāánnè tináaṅcānti, de bo di teennāá? Kè m me ndi nàké Kuyie nkó disòri kpeti yoo n di yié mecií, yoo n di nàké nKuyie mpāānāaṅti, yoo n di duó nKuyie nkó itíé, de báá di teennāá?

⁷ Wénténè fetárifε dōmmè yoo kukútidúkù. Kè bè eu yoo bè bie nke í baati a bo yíme kēbanté tí auti botí nku.

⁸ Kè wèè eu tekpáriheuté, kòò í baati, we mbo báátí kékote dikpānni.

⁹ Mèè botí nku kè di nāá tináaṅcānti kè bè í yo di tú mù de bo ndò ndetetirè.

¹⁰ Tináaṅti bomu kutenkù mieke ke sū, bá kùù botí nē ku nāaṅti.

¹¹ Kòò mōu n nāánnè tináaṅti n yí yo tí ò ɔ ndò nhokpákpari o borè, kè n dō nhokpákpari o borè,

¹² Kéndōnnè di waammè Muyaánsààmù kó yepārè, wammúnè yèè bo íteennè Kírisi kōbe.

¹³ Wèè nāá ntináaṅcānti, wèè mōo Kuyie nké kùu ò pá kòò nno ke ti tuòngo.

¹⁴ Kè m báá nKuyie nē tináaṅcānti, n yēmmè meè kù báá ndé í tú n cií.

¹⁵ N dō nké deè dōmō dedé. M bo mbáá nKuyie nnè tináaṅcānti, kēmbáá nKuyie kè bè yo n tú mù. Kéndiè nē tináaṅcānti kéndiè kè bè yo n tú mù.

¹⁶ Kè nsà kaa sánti Kuyie nnè tináaṅcānti, bèè kàri kè bè í yo a tú mù bè bo yíme ké da wēnnénè kè dō: Dè mme ndò?

¹⁷ A sánti Kuyie nké deè wennimu yie, de né í teennè beṣōbè.

¹⁸ N sánti Kuyie n nāámmè tináaṅcānti ke di pēṣṣṣé dimōu.

¹⁹ Kè m me mbo benitibè tikú de, m bo béimmè yetannò yēnūmmù kè deè bè teennè, de pēṣṣṣé m bo nákémè tináaṅcānti yetannò sikōu sikōu kè bè báá keè n tú mù.

²⁰ N kōbe bá mmōkenè ibí kó iyeṅtotí, di né ndò nyibí meyei nyínkè, kè di yentotí dō mbenitímōmmōmbe kpeyi.

²¹ Tí wàrimu ke tú:

M bo duó nké ibotí teii

náké n kó benitibè n nāaṅti,

m bo duó nké bepōbèe

bè nàké n nāaṅti,

bè me mbáá ti kēnté.

²² Tináaṅcānti benkú bèè í tú bèmbe Kuyie nku kó muwērímú. Kaa bo nákémè Kuyie mpāānāaṅti de benkú Kírisi kōbe kù kó muwērímú.

²³ Kè Kírisi kōbe tíi nke nāá ntináaṅcānti beṣōu, kè bewedūmpāmbè yoo bèè í tú nKuyie nké bè de bo, bè báá yí di wáatáá?

²⁴ Beṣōu kè bè me nnāá nKuyie mpāānāaṅti, kòo wedūmpānwè yoo wèè í tú nKuyie nkòò de bo, ke kèè bè nāá nti, ti bo ò teennè kòo banté o yei.

²⁵ Kòò yèmmè kpeti tii sàri kè tii feité, kòò sɔnné kébàntè Kuyie nkébanté Kuyie mmènke bomè di cuokè.

Di bo ndàorimè kè dikònkònni bá mbo

²⁶ N kòbe kè di níí tí nke bo bántè nKuyie, bá wè wèe dàò Kuyie nhò duó nti. Kè yie ndèntè feyènfè, otòu duó nyitié, kòò tòu náké Kuyie mpāānāānti, kòò tòu béi ntināāncānti, kòò tòu tí tūo, kè dèe teennè Kirisi kòbe kè bèe kpenke.

²⁷ Kè di níí náá ntināāncānti, benitibè báá pēētè bèdébè yoo bètāāti, kénfeinko betòbè, kòò mōu ti tūòko.

²⁸ Kòò mōu í bo wèe bo ti tūo, á ncíéké Kuyie ncíētè mieke, kénnaá nhamáá nè Kuyie.

²⁹ Bèè náá Kuyie mpāānāānti bè mbo bèdébè yoo bètāāti kénnaá nke feinko betòbè, kè betòbè tí wéi ke bo yà tí bo ntú Kuyie nkpeti.

³⁰ Káa náá, nkè Kuyie mbenke otòu tĩmatì, á cīéké kóó feí.

³¹ Di bo na kénnaá nKuyie mpāānāānti ke feinko ditòbè, kè dèe yie nkè di yíé benitibè mecii nke yáúkúnne be kōnti.

³² Wèè náá nKuyie mpāānāānti ò dò nkénnommu ke pīi nhamáá.

³³ Kuyie nyí tú dikònkònni kòku, kù tú diwèi kòku nku.

³⁴ Kéndònnè dè dòmme Kirisi kòbe fīrè yemau, n dó dè mme ndo ndi cie. Benitipòbè níí ncíéké Kirisi kòbe fīrè mieke, ke yé ikuó tùmè bè ñyòòmu.

³⁵ Kòò nitipòkù me ndó kèbeke tĩmatì nti, wèe beke o dàu tēcīētè, dè í wenni onitipòkù bo nnáámmè Kirisi kòbe fīnni mieke.

³⁶ Kè di dó kèyete de kó tināānti, Tināānsààti í yènni díi borè, bè tí ndi nàkémú.

³⁷ Kòò mōu yèmmè dò nhò tú Kuyie mpāānāānti náāntò yoo ò mòke Kuyie nkó dipānni marì, wè nyé ke dò n di wāri tí tú ti Yìè nkó ditannùu ndi.

³⁸ Kòò mōu yete de kó tināānti, tí múnke ò yetemu.

³⁹ N kòbe nwaānnè di bo nnáámmè Kuyie mpāānāānti, kòò mōu dó kébéi ntināāncānti, di báá ò báa.

⁴⁰ Di ndàori demōu kè dè wenni bá dikònkònni bá mbo.

15

Yesu kumè ke yānté

¹ N kòbe n dó kè di dente Tināānsààti n di nàké tĩnti, kè di tí yie nke tí pī tei tei.

² Kè di kpaá tū nti n di nàké mèè botí Kuyie mbo di deetè, ke mèè òke di yie nti, di ti yie ndetètirè nde.

³ N kèè tí, n tí ndi nàké, tii tú Kirisi ku tí yei nkpeí, kéndònnè tí wārimè nè dimònni.

⁴ Kè bèè ò kūnnè kòò yānté diyie tāānni yie, kéndònnè tí wārimè,

⁵ kèbenke omáá Pieri, de kó difònkúò kèbenke omáá o tancóumbè tepíítè nè bèdébè,

⁶ kèwète kèbenke omáá o kòbe dimònni dimáá mieke, bè bo mpēētè sikòusinūmmú (500). Bèmbè kúmu kè besúkùbè kpaá fòu.

⁷ Kòò wète kèyíé kèbenke omáá Isaku nè Yesu tōrè yemau.

⁸ De kó difònkúò kòò dente kè m benke omáá, mí nwèè do í mǎnnè.

⁹ Mú tu Yesu tōrè kóo sámpóu, n do í mǎnnè bè nni ntú Yesu tōnni, ke yé n fēūmmè Kirisi kòbe.

¹⁰ Nè Kuyie nkó mesàá nkpeí nkè ñ tu n tú wè, kù n dàò mèè sàá nyí yè detetirè. Ke yé m pīmmè mutōmmú ke pēētè Yesu tōrè tēyè yemau, mú í pī nde kó mutōmmú m máá, Kuyie nkó mesàá mèè m bonè.

¹¹ Mí nnè Yesu tōrè tēyè tí wē nke náá Tināānsààti tĩmáá ndi kè di tí nyie.

Ti yóó yāntémè

¹² Tí di nàké tí kó diyuu tú: Kirisi ku ke yānté. Dè dòmme kè bèmbè di mieke tú becírìbè í yóó yānté?

¹³ Kè mukúkéyāntímú í bo Kirisi na bá nku ke yānté.

¹⁴ Kè Kirisi do í ku ke yānté tí náá nti na ntú detetirè nde, kè di tí tá detetirè.

¹⁵ Kè becírìbè í yóó yānté tĩnti Yesu tōrè tí na ntú siyáábísi yembè mbe, ke yé tí tùmè Kuyie nduó nkè Kirisi yānté.

¹⁶ M bo yíé kébéi nke dò kè becírìbè í yóó yānté, Kirisi tū mmúnke í yānté.

¹⁷ Kè Kirisi ku ke í yānté di yie nti tú detetirè nde, kè di kpaá di yei mmieke.

¹⁸ Kè Kirisi kòbe bèè ku kè bè feti.

¹⁹ Kè tí do mbaa Kirisi bo tí duómme ketenkè kie nkperè nde, tí na ntú besénnibè kètìbè.

²⁰ Kirisi wèè tú oketiwè ke yānté, kè dè bo yie nkè bèè kú kè bèè yānté.

21 Kε yé onìti omáà weè temè kè mukũũ ntanní, mεé botí nku onìti omáà yó ntemè kè becírìbèe yánté,

22 Kéndònnè Adammu kúmè kè benìtibè bεmou ká, mmeé botí nku Kírìsi yántémè bεmou kè bè yóó yánté.

23 Bá wè nè o fiè mme, Kírìsi weè tú oketiwè wèè ku ke yánté, ò bo wēteni dìi yìe kédúo nkòo kòbεe yánté.

24 Kírìsi bo na dìi m̀nni bεkperìbè bεmou, bεdiεbè bεmou nè yεbòkè yεmou, kέwēte kédúo ntikpàti o cice Kuyie, kè kutenkũu deé.

25 Kε yé Kírìsi weè yó ntúmè okpààti ke kέmmúnè Kuyie m bo ò duómme o kprantídèntòbè kòo bè cùiti.

26 O kprantídèntòu sɔnwe ò yóó na wè tu mukũũ.

27 Ti wàrimu ke tú: Kuyie nhò baá ndεmou, bè né í yé nhò baké nè Kuyie nkũũ ò baá ndεmou.

28 Demou de bo búúté dìi m̀nni Kírìsi, o mómumu nhò bo búúté Kuyie nkũũ ò duó ntikpàti. De m̀nni kè Kuyie nkuu mbaké demou, demou páfi.

29 N yo kè bè tu, di miεke bεmabè duó nkè bè bè ànnè bàtémumu be kòbe bèè ku be kpréi. Kè mukúkéyántimù í bo, de kòo bàtémumu tukúnè ba?

30 Ti mómumεbe ba nte kè ti káári mukũũ nyεm̀rè yεmou?

31 N kòbe, n káári mukũũ nyewe yεmou ndi, kè de n naati nè díndi ti wεr̀m̀m̀e ti Yìe nYesu Kírìsi miεke.

32 Ketenkè kie nkó ticuuti kpréi nke m manèmè yekpamaà Efεesi εi miεkaà? Kè becírìbè í yóó yánté, t̀ntinè dikotinũu mari tí nyo nke yè, nke yé tí naa yóó kúmεmu.

33 Nyénè ke dò nkàa neitinè wèè borime í wenni a kòmε ̀̀ s̀ntεmu.

34 Daatenè ke yóu meyei nkéndòari mεsàà, bεmabè di miεke keté ke í yé Kuyie, m béi nti kè ifei ìi bo di pí.

Ti yóó yánténè t̀i k̀nti

35 Kè de yεmmè òmou bo yì becírìbè yóó yánté ̀mmε botí? Bè yó mmòke ònti k̀nti?

36 De yìé ntú kuyεinkũ nku, ò í yé ke dò, nkàa buotí ditebii dìi ̀̀ kúmu kè mutie né na kékótáà?

37 Bè ̀̀ ̀̀ í m̀buotí kuyε, bè ̀̀ buotí m̀edibii mme yoo ditebii mari, bè mε nhò ntidibotí timou.

38 Kuyie nkuu duò bá t̀i diiti tí kó kubotí, bá mùu tie mu botí.

39 Benìtibè nè iwũò nè tiwanwanti nè sinòo de í wē ntik̀nti.

40 Keĩnkè kperε nè ketenkè kperε de í wē ntik̀nti, demou de wennimu kè de wenniku né cáá.

41 Kè keĩnkè kperε wēte ke cáá, diyìe nè ot̀ankũ de wenniku í wē, siwáà mε nyí wē nkuwenniku.

42 Meé botí nku, bè kũnnè onìti nè t̀i k̀nti ̀̀ p̀áakεmu, ò yóó yánténè t̀i mε nyí yóó kú.

43 Bè ̀̀ nkũri onìti kòò í wenni, ke bo yánté ke ñwenni, kè nhò kũri kòo kpa muwεr̀imũ ke bo yánté kè mmu m̀àke m̀diε.

44 Bè kũnnè t̀i k̀nti do m̀àke ketenkè kó mufòmmu mmu, t̀i yóó yánté kè t̀i yó mmòke keĩnkè k̀m. Kè ketenkè kó mufòmmu bo, keĩnkè k̀m m̀nke bomu.

45 Onìti kètiwè Adammu do m̀àke ketenkè kó mmufòmmu mmu, kè Adammu sɔnwe Kírìsi tú muyaá ke duò mufòmmu.

46 Ketenkè kó mufòmmu muu ̀̀ keté, kè keĩnkè k̀m ntũnni, de báá na kέceete.

47 Kuyie ndòò Adammu kètiwè nè mutáá mmu, kè Adammu dérinwè Kírìsi cùténi keĩnkè.

48 Bèè tú Adammu kètiwè kòbe, bè m̀àke ketenkè kó mufòmmu mmu kè Adammu wèè cùténi keĩnkè kòo duò nkεĩnkè kó mufòmmu bèè tú o kòbe.

49 Dì m̀m̀nni t̀i d̀nnè Adammu bè d̀̀nnè wènwε mutáá, nkè de m̀nni kpraaní kè t̀i bo dontenè wèè cùténi keĩnkè.

50 N kòbe ntenè n dó kè di náké t̀i, ketenkè kó tik̀nti t̀i í tati Kuyie nkprààtiyuu miεke, ke yé t̀i k̀nti yóó p̀áake t̀i báá na kέmbo sáá.

51 Ntenè dis̀ri kpeti n dó ke di náké t̀i: T̀i í yóó kú timou d̀ake, t̀i yoo ceetεmu.

52 Kutenkũ deémũ kó teheutè bo kuó ndii m̀nni, kè t̀i ceetεmu mεcáà nfeǹǹfè kòò kámii tэмè, kè becírìbèe yánté kè t̀i mmòke tik̀nti t̀i yó ǹfòu sáá.

53 Tik̀nti t̀i p̀áakũ kè t̀i naá ntii í yóó p̀áake, kè t̀i k̀ nkè t̀i naá ntii yó mbo sáá.

54 Tik̀nti t̀i p̀áakũ t̀i bo naá ndii m̀nni t̀i í yóó p̀áake, t̀i k̀ nkè t̀i naá ntii yó mbo sáá, de m̀nni kè d̀εe d̀ò t̀i wàrimè ke tú: Ò na mukũũ.

55 Mukũũ nyé a nakúmè kòte kè?

Yé a kprànni kòte kè?

56 Mukũũ nkó dikprànni tu meyei mme, kè meyei nkó muwεr̀imũ tú ikuó.

⁵⁷ Ti sánti Kuyie nkùù ti duò mmuwērímú nè ti Yiè nYesu Kirisi borè.

⁵⁸ Kè dè dò memme, n kòbe nfíikúnè tei tei, kè di kǎnti ñyau, kè di pī nti Yiè nkó mutǎmmú kè dè kèri de ìlkè, kényé ke dò ndi pī mùù tǎmmú ti Yiè nkpréi mmú í yé detetirè.

16

Bè pā yèè pāè Kirisi kòbe bèè bo Sedisademmu

¹ Dèè tu yepārè bè pāà nyè Sedisademmu kòbe, ntenè n tiè nti Kirisi kòbe bèè bo Kadasi. Di dò nké ti ntúnne.

² Bá tèè om̄pùtè bá wè ò níí deite ò dó kǎpā kè dè mmamè kédúú nho cǐtè, ke báá mbaa m bo tuakoomè kè di né cuò yepārè.

³ M bo tuakoo diì mǎnni m bo wāri yepáte kédúú ndi tǎátè bè kè bèè kòtenè de kó yepārè Sedisademmu.

⁴ Kè dè me ndò n kòtemu, bè n neinè.

Pòari kó ice

⁵ N yó nkòroo di cie kényè Maseduonni nwe, n dò nké ke nyè.

⁶ Kè dè yèmmè m bo mǎnte di cie kédèè diyǎò, kè di n teennè kè n na kékòte n dò nkékòte kè.

⁷ N yí dó kè di yà máá kǎpǎtè, n dó tí mbo kémǎntemu kè nsà kè Kuyie ndó.

⁸ N né yó nkpráá die nde Efèesi kétuakèné Pántikoti.

⁹ Kuyie nkpetému kuce kè m bo pī mmutǎmmú die mbá n kprantidéntòbè me nsùmè.

¹⁰ Kè Timǎntee tuakoo di ò cǎuté kòo yèmmè báá cǎârè, ke yé ò pīmmè Kuyie nkó mutǎmmú mmu ke n dònnè.

¹¹ Om̄u báá ò sènkèri, di ò teennè kòo wètenínè diwèì, nhò bààm nè ò kòbe bèè ò cie.

¹² N yáúkunkomu ti kou Apodoosi kǎnti ke tú wèe neinè betòbè kékòtoo, kòò tu ò yèmmè í yie, kè mè yie ndiì mǎnni ò bo kòtoo.

Pòari bè nàké ti mesomme ke bè cau

¹³ Ndakèné, kè di tǎkùmè ñfíikú kè dí mmòke dikǎmbùò kénkpeñni Kuyie nkó kuce mieke.

¹⁴ Di ðòari dè ðem̄u di ndè dǎòri nè medókùmè.

¹⁵ Nyèné Setifannaasi nè ò cǐtè kòbe kpréi, mbèè keté ke cǎuté Kirisi Akayii tempè mmièke ke duò mbemáá Kirisi kó mutǎmmú, ke teennè Kirisi kòbe.

¹⁶ Ndénè de kó benitibè botí nè bèè kó dimàà bè wérínè ke pī mmutǎmmú.

¹⁷ Dè n naatimu ke yé m mu nyí kòtoomè kè Setifannaasi nè Fritinnatuusi nè Akayikuusi kè bè kòtení ke n teennè.

¹⁸ Ke yáúkúnne n kǎnti bè yáúkúnne mèè botí di kpeti. Nsántinè de kó benitibè botí.

¹⁹ Kirisi kòbe bèè bo Asii bè di ðaunko kè Akidaasi nè Piriisiidi nè Kirisi kòbe bèè tikú be cǐtè kè bè di ðaunko nè ti Yiè nkó metaummè mieke.

²⁰ Kirisi kòbe bèè bo die mbem̄u bè di ðaunko.

Ñdóunnè ditòbè nè diwèì.

²¹ Mí mPòari mí wāri mudǎmmu muu nnè n nòutè.

²² Kòo m̄u í dó ti Yiè, Kuyie nhò cǎò. Maranata - Ti Yiè, nwèteni!

²³ Ti Yiè nYesu kó mesàà ní ndi bonè.

²⁴ N di dómú dim̄u nè Yesu Kirisi kó metaummè mieke.

Pɔɔri wàri dùi pátírì dèrì Kirisi kɔbe bèè bo Kòdenti Di mpátírì tɔ tùi náàntì

Pɔɔri wàri dùi pátírì dèrì Kòdenti kɔbe, kɛ ti di kàa nti bo yà Pɔɔri do bòòtenè mèè áàrimè, Kòdenti kɔbe nè wenwe be kó metaummè do dòmmè. Kòdenti kɔbe do cààrèmu Pɔɔri timómmànti bè í yiemè kɛ do mPɔɔri mènke tú Kuyie nkóo tǎnti. Kè Pɔɔri bè wàri ke bo bè benke ò tumè Kuyie nkóo tǎnti. Mukàmmù níimmù mieke kè Pɔɔri nyáúkùnkò Kòdenti kɔbe kǎnti ke tú bè nniti.

Di mpátírì náàntì duó ke dòmmè

1. Pɔɔri do bòòtenè mèè áàrimè Kòdenti 1-7
2. Pɔɔri duómmè kè bè pǎmmù idíftí Sedisadεmmu εì kó beçírìbè kpéí 8-9
3. Pɔɔri nákémmè ò tú wè 10-13

Mudummu

¹ Mí mPɔɔri Kuyie nkuù dó kè n naá nYesu Kirisi kó ditǎnni nè ti népo Timóntee, tǎ di wàri di mpátírì, díndi Kirisi kɔbe bemou bèè bo Kòdenti nè Akayii omou mieke.

² Kuyie nti cice nè ti Yiè nYesu Kirisi bè di duó mmesàà nnè diwèi.

Kuyie nnárikùnkómè ti yèmmè

³ Ti sǎnti Kuyie nti Yiè nYesu Kirisi cice, ti cice wèè màke mesémmè ke nárìkùnkò ti yèmmè meborime memou mieke.

⁴ Ó nárìkùnkò ti yèmmè kè dè bo yie nkè ti na kénárìkùnnè bèè bo meyeñcaàrimè mieke be kǎme mme nè kù ti duó mmùù wèrímù.

⁵ Kéndónnè ti fèùrimè Kirisi kpéí mmèdiè, mèè botí nku ò nárìkùnkómè ti yèmmè mediè.

⁶ Ti fèùrì kè dè bo nárìkùnnè di yèmmè mme, kè dí pété mēdeetímè. Kirisi nárìkùnnè ti yèmmè kè dè bo nárìkùnnè dí kǎme, kè dí mmi ndi fèùrì dùi mǎnni ti fèùri mèè fèùtímè.

⁷ Ti yé ke dò ndi ti wèñnè mèè botí ke fèùrì, di yóó me nti wèñnnè ti kó kuyènaatí mieke.

⁸ N kɔbe ti dó dí yǎtému ti fèùté mèè botí Asii tempè mmièke, kè dèe cǎkè ké ti yǎnte, kè tí keté ke í nyé ke dò nti bo nfòù.

⁹ Ti mènke sòò í yé ke dò nti bo nfòù, ke bútínko kénkémmù Kuyie mmáà, kunku kùù 55 duó nkè beçírìbèe yǎnté.

¹⁰ Kuù ti deeténè mukũù, nke yóó nti deeri, ti ku mbúú, kuù yó nti deeri sǎà.

¹¹ Ke yé di yóó nti wèñnè mèè ke báá nKuyie, nkè kùu cǎuté di báammù ké ti dàò mesàà, nkè dí kù sǎnte de kpéí.

Pɔɔri do dómè kékote Kòdenti kéwète kéyóù

¹² Nte dè ti naatinè ti: Ti yèmmè ti náámmu ti borime wennimè kè ti dò mpáíi kutenkù mieke, ke né òake wenni di borè, dè í tú nè oniti kó mecii, ndè bonní Kuyie nkó mesàà mborè nde.

¹³ Ti di wāù ti í cǎánnè di kaà nti ke ti yo. Ti yèmmè dòmmè ti ti ndi wàri, kè n yé ke dò ndi bo ti kàa nkékeè timou páíi.

¹⁴ Di yǎtému bàmbà ndikéè tii tú ti Yiè nYesu Kirisi yóó wètenímè kè di yèmmè ti narikenè ti kǎme di naatinèmmè.

¹⁵ Nè de kó kuyènaatí kpéí nke n do dómè kéketé kékote di cie, kéyíé kénárìkùnnè di yèmmè,

¹⁶ képèté kékote Maseduǎnni kénwētini kè dí n teennè kè n kote Sudee.

¹⁷ N do tú dùi mǎnni m bo kǎtoò ke wántímáà? N do sǎnté kénnáá m máà? Ke níí bo yǎ éè kéwète ke dò áà?

¹⁸ Kuyie nyému n do í sóúmmè, n nd í bo yèdèè.

¹⁹ Timóntee nè Sidifèè nè mí mmómmuò, ti di náké Kuyie mBire dèè kpéí, nYesu Kirisi 53 í nyí éè, kéwète ke dò áà.

²⁰ Yesu Kirisi kǎtenimè deè benkú ke dò nKuyie 53 í mbéi nkéceete. Deè te kè ti 55 yǎ nè Yesu yètiri: Kè dè mme ndò. Kédéúkùnnè Kuyie nyètiri.

²¹ Kuyie nkumómmǎnkù kuù ti tǎáté timou nè dínni, ke ti kpénkùnnè Kirisi kó metaummè mieke.

²² Kuù ti cànnè ke ti duó mMuyaánsààmù mùù benkú kù ti baanè mèè sǎà.

²³ Kè n sóúmmu Kuyie nni nkuò! N yí dó kécaàrè di yèmmè deè te kè n yí wètoo di cie Kòdenti.

²⁴ N yí dó ké di náké nè muwèrímù di dò nkéntù mmèè botí Kirisi. Di kpenkemu kè n dó kénárìkùnnè di yèmmè.

2

¹ Deè te kè n tãátè ke í dó kékéwétoo di cie kékéyí kékáàrè di yèmmè.

² M me nwúómè ò dímbè kè n yèmmè naatí, kè n cààrè di yèmmè, n yèmmè ténke né nnaatinè òmbè?

³ Deè te kè n di wàri n sòò di wàri tí. N do í dó n kotoo kè n yèmmè cààrè n na nwúó mbè kè mè naatí. N yému ke dò nkè n yèmmè naatí, di kámè múnke bo nnaatí.

⁴ N sòò yó ndi wáũ nè tinónnieti nti nè meyeñcaàrimè, dè í dò n dó kékáàrè di yèmmè, n dó dí banté n di dó mèè botí nku.

Ti bo cǝmmè wèè dàò meyi

⁵ Kòò mǝu te kè n yèmmè cààrè, mǝi máá kǝmè í cààrè, timǝu ndi, yoo bèmabè di mièke kè n dàke báá dè sũ.

⁶ Kusũkũ di mièke ò còrinè mèè cónnimè sànnèmu.

⁷ Di mmònni di dò nké ò cǝmmu kénáríkũnne o yèmmè kè mè dàke báá cààrè.

⁸ N di náámmu ke tú dàònè ò dèmarè kòo banté di ò dómè.

⁹ Deè te kè n di wàri dipátiri ke bo di yááké kékà kè di yíé n kó itíe nyimóu.

¹⁰ Kè di ò cǝm nho yei, m múnke ò cǝmmu. N dò nkécǝm nwè, nh ò cǝmmu di kó mesàà nkpeí kè Kirisi yé.

¹¹ Dè bo yiennèmè kè dibòò báá péte mefiè nke yé di yémèmu dibòò yèmmè dòmmè.

¹² N túàke dii mǝnni Todowaasi kè Kuyie nkpeté kuce kè m bo pí mmutǝmmú.

¹³ N yí nyà n népo Titi kè n yèmmè cààrè kè m bè cau nképǝéte Maseduanni.

Fekperínafè kǝbe

¹⁴ Kuyie nyètiri ndeu, kunku kùu ti tannè fekperínafè mièke, nè Yesu Kirisi kpéí. Kè ti dò túdààri kufǝkũ kunatikũ kou tipũti timǝu, ke bo nte kè benitibè banté Kirisi.

¹⁵ Kirisi ti dàò túdààri wèè fǝkũ naati wè nwe Kuyie nkpeí, bèè coorí nè bèè fieti kè bè bo nkũ yo.

¹⁶ Kè ti tú bèè í coorí be borè kufǝkũ kùu kòu. Ke tú bèè coorí be borè kufǝkũ kùu duò mmufòmму. We mbo na kèpí nde kó mutǝmmú?

¹⁷ Ti í dònnè betǝbè bèè dàò Kuyie nnáànti kupotáá, tinti náá nKuyie nnáànti weti weti nwe, ke yé kuu ti tǝmmè kè ti tú Kirisi kó betǝmbè.

3

Metaummè pǝmmè kó betǝmbè dò nkéndòmmè

¹ Ti mè mbéi nti ti sánti timáà ndaa? Yáa ti dò nkéto yepáte nye yèè benkú ti tú bè, kéndònnè bèmabè dààrimè? Yoo di ti duònni di kó yepáte?

² Dii tú yepáte yèè benkú ti tú bè, kè benitibè bo ndi wúó nkébanté ti pí mmùu tǝmmú.

³ Deè benkú di túmè dipátiri Kirisi wàri di ke di nti duó ti di náké dii mǝnni Kuyie nnáànti. De kó dipátiri í wárinè mewaánie, di wárinè Muyaánsààmù mmu, di í wàri titápíeti ònké, di wàri menitiyèmmè mièke nke.

⁴ Ti náá mmie nke í yǝkũ Kuyie mborè ti tá mèè kpéí nKirisi.

⁵ Ti í yǝ nti pí nde kó mutǝmmú nè ti kó muwǝrímú ti dàari dèè kó dimáà bonni Kuyie mborè nde.

⁶ Ke yé kù ti duómmè muwǝrímú kè ti náá mmetaummè pǝmmè kó betǝmbè. De kó metaummè pǝmmè í bonni ikuó ì wàri i borè. Ikuó kǝumu kè Muyaánsààmù fòukũnko.

⁷ Ikuó bè do wáũ í yetáre ònké í do kòumu. Nè memme ke nneíne Kuyie nkó kuwenniku diekũ, bá kù me ntúmè kùu pènké, kè Mǝyiisi ònké mpinti bá Isidayeeriibe í nna ke bo nhò wúó.

⁸ Kè Kuyie nkó kuwenniku diekũ do bonè ikuó ì kòu, kù bo mbonè Muyaánsààmù mùu duó mufòmму kèpǝéte kù do dòmmè.

⁹ Kè kuwenniku do bonè ikuó ì kòu, kù bo mbonè Muyaánsààmù mùu wénkũnko benitibè kèpǝéte kù do dòmmè.

¹⁰ Ti báá na kètúóté Kuyie nkó kuwenniku di mmònni kòku kéhennèné kùu do pínti, di mmònni kòku kù pǝéte.

¹¹ Kè Kuyie nkó kuwenniku do bonè dèè í yóó mǝnte, kù bo mbonè dèè yó mbo sáá kèpǝéte kù do dòmmè.

¹² Ti me nyémè ke dò nkũ í yóó deè, deè te kè ti náá nke í yǝkũ.

¹³ Ti í dònnè Mǝyiisi wèè do ǝ káá nho ònké kuyàkũ bá Isidayeeriibe í nyà Kuyie nkó kuwenniku dèè dii mǝnni.

¹⁴ Memme kè de kó kuyàkũ kpaá kánké be yèmmè, kè bè kàà mmetaummè kótímè kó dipátiri ke í banni. Kàa í wènnèné Kirisi dè ǝ í nda kááté.

- 15 Nè yíenní ke dè baa kpaá ke bè kánké, kè bè kàà mMɔ̀yíisi kó yepáte ke í banní.
 16 Onítì couté dìì mǎnní ndi Yesu, de kó kuyààkù ɔ̀s kǎátémè.
 17 Ke yé ti Yiè ntúmè Muyaánsààmù. Muyaánsààmù borè kunaati de mbo.
 18 Tinti bèè couté Yesu, kè de kó kuyààkù kǎáté, ti mǎkemu Kuyie nkó kuwenniku kè kù ti ceeri kè ti naà nnè ti Yiè nyewe yemou duómè ke mǎori o kpeti. Ti Yiè nkó muyaá mmuù pĩ nde kó mutǔmmú.

4

Tikpàti tii bo tiyaamati mieke

- 1 Kuyie nkuù ti dǎò mesàà nke ti duó nku kó mutǔmmú, deè te kè ti mù pĩ nkè ti kǎnti í yárikú.
 2 Ti yómu medǎ̀rimè disǎ̀ri kǎme, ti dǎ̀rimè memou síemu, ti í cií nhòmou, ti í ceeri Kuyie nnáànti. Ti náá ntimǎmmǎnti nti benitibè kè Kuyie nwúó, bèè dó timǎmmǎnti bè bo na kǎbanté.
 3 Bá kè Tináànsààti ti náá nti kpaá ke sòu, ti sòunè bèè fieti bèmbè.
 4 Bè í yie nke yé kutenkú kuù nkóo kpààti dibǎd bè yǎ̀kùnnemè ke bè díití bá bè í yau Tináànsààti kó kuwenniku, Kirisi kǎku kùù ti benkú Kuyie ndómme.
 5 Ti í náá nti mǎmmǎmbè kpéí, ti náá nYesu Kirisi kpéí nke, wèè tú ti Yiè, ti tú díì kó betǔmbè Kirisi kó metaummè mieke.
 6 Kuyie nkuù yí kuwennikuu múité dibiiñni mieke kuù múité ti yemmè mieke, ke ti benke ku kpeti nè Kirisi borè.
 7 Ti dǎ̀nnè tiyaamati nti kè demarè sǎ̀arè bo ti mieke, kè benitibè bo banté de kó muwǎ̀rímú í túmè ti kǎmu kè Kuyie nkǎmu mmu.
 8 Bè ti fǎ̀ũkomu bè me nyí ti na, ke ti àà iyǎ̀kè ti kǎnti me nyí yárike.
 9 Bè ti fǎ̀ũkomu kè Kuyie nti bonè kè bè ti buò nkè ti iiti.
 10 Kè bè ti wantinè mukũũ mbè do mù wantinè Yesu, kè bè bo banté Kirisi fòumè ti mieke,
 11 ke ti wantinè mukũũ nsáà Yesu kpéí, kè bè bo banté Yesu fòumè ti kó tikǎnti tii yóó kú ti mieke.
 12 Ti náá ntii náànsààti kè di péu mufòmму tii te kè bè dó kè ti kuó.
 13 Ti wǎ̀rimu ke tú: N yiemmu deè te kè n náá. Ti múnke yiemmu deè te kè ti náá.
 14 Ti yému ke dò nKuyie nkuù te kè ti Yiè nYesu yǎ̀nté kuù yó nte kè ti yǎ̀nté nè dindi kè ti wǎ̀nnè kékote kǎmbo ku borè.
 15 Ti fǎ̀ũri díì kpéí nke kusúkù di mieke bo péte Kuyie nkó mesàà kè ku kó yesáà ndǎke deuke.

Tikǎnti tii yóó kú

- 16 Deè te kè ti kǎnti í yárikú, bá kè tikǎnti cǎtiri ti wǎ̀rè yie péúmu muwǎ̀rímú yewe yemou.
 17 Ti fǎ̀ũri sǎmpó nwe kè de kó mefǎ̀ũtímè yóó pǎ̀tè, deè ti túnni ke bo ti tanné Kuyie nkó tikpèti mieke tii deu ke í sénni ke yóó mbo sǎ̀à, ti pǎ̀tému ti mè nyo mmèè sémmè.
 18 Ti í wanti ti nuò nwúó ndè, ti wanti ti í wúó ndè nde, onití wúó ndè ɔ̀s í nhǎote, ti í wúó ndè deè bo sǎ̀à.

5

- 1 Ti yému ke dò nti kó tikǎnti tii ntú yefe nye kè ti bo ye mieke, kè yè ku díì yiè, Kuyie nti duómму sicǎkperí kǎ̀nkè kumǎmmǎnku kù maá si, siì yó mbo sǎ̀à. Si í maánè sinitinòu.
 2 Deè te di mmǎnni kè ti fǎ̀ũri de kó yefe mieke ke dǎ́ Kuyie nti duó nkeǎnkè kó sicǎi.
 3 Ti me nyóó tamè de kó sicǎi ti í yóó nfeío.
 4 Ti mǎke tii kǎnti ketenkè kie nti ti fǎ̀ũkomu, kè ti áari, ti me nyí dǎ́ ke kú kénkpa tikǎnti, ti dǎ́ kǎpéte kǎ̀nkè kpeti nti kè deè yie nkè mufòmмуu maánko mukũũ.
 5 Kuyie nkuù de dǎ̀dò ti kpéí nke ti duó Muyaánsààmù mùù benkú kù ti baanèmmè mesàà.
 6 Ti kpaá bo díì mǎnni tikǎnti tii mmieke ti í tǎkénè ti Yiè nciǎtè ti kǎmbùòti me nyí duó.
 7 Ti kéri nè metákumè mme de í tú ti de wúó.
 8 Ti kǎmbùòti í duó, ti pètinke dǎ́ káyemu ti nkǎnti mieke kékote ti Yiè mborè.
 9 Deè te kè ti wanti kè ti ku yoo ti fòu Kuyie nti pǎnsiri.
 10 Ke yé ti yóó cómmumè diyie mari Kirisi iikè kòo yietí bá wè dǎ̀rimè do dómme, mesàà nyoo meyei nhò dǎ̀dò mè ò kpaá fòu díì mǎnni.

Onitipànwe

- 11 Ti dé ti Yiè nwe ke pĩ nho tǎmmú, ke yũ̀nni benitibè o borè. Kuyie nyému ti yemmè, kè n yemmè dò ndi múnke n yé.
 12 Ti í dǎ́ kǎsǎntè timáá, ti dǎ́ kè di náké ti náámmè mme timǎmmǎnti kè di yemmè nti naatinè, kè di níi na kǎtǎnnè bèè di náánnè sipǎo bá de í bonní be yemmè mieke.

¹³ Kè ti wàáté, ti wàáté Kuyie nkpréi nke, kè ti yèmmè me nwenni mè wenni dí kpréi.

¹⁴ Kírisi kó medókùmè meè ti tenmù, kè ti yé ke dò nhoniti omáá kú dii m̀ǹǹni benitibè bem̀ou kpréi, tímou ti kumu.

¹⁵ Ò ku tímou ti kpréi nke, ti ténke í te tímáá, ti dò nkénfòu wèè kú ke yànté ti kpréi o kpréi nke.

¹⁶ Kè dè dò memme ti ténke í wúó nhòmou nè menitiyèmmè, ti me nténke í wúó nKírisi nè menitiyèmmè.

¹⁷ Kòò m̀ou táunnè Kírisi ò naá nhonitipànwè nwe kè dè kótírè demou pèzté, demou kè dè naá ndepànnè.

¹⁸ Demou Kuyie nkuù dè d̀̀̀̀ri, kunku kùù ti taunnè kumáá nè Kírisi borè, ke ti duó mmutòmmú kè ti bo nyū̀̀̀ni benitibè ku borè kè b̀̀̀e kù taunnè.

¹⁹ Kuyie ntaukonè kumáá benitibè nè Kírisi borè nde ke b̀̀̀e c̀̀̀nko be yei nke ti duó nde kó mutòmmú ke tú tí náke metaummè kpréi.

²⁰ Ti cómmú Kírisi kó dif̀̀̀tiri ndi ke di náánnè, Kuyie ndi náánnè ti nò mieke nke, ti di báámmu ke tú dí yie nke taunnè dimáá Kuyie.

²¹ Kírisi do í m̀̀̀ke meyei mmamè, kè Kuyie nhò toú nti kó meyei mmemou kè dè bo yie nkè kù ti saákunne.

6

¹ Tínti b̀̀̀e w̄̀̀n̄̀n̄̀ Kuyie nke p̄̀̀i nku tómmú, ti di náámmu ke tú di báá yóu kè Kuyie ndi duó mmèè sàà nyè detetirè.

² Ti wàrimu ke tú:

N kèemu a báamm̄̀̀i dim̀̀̀n̄̀ni sààri,

ke ì c̀̀̀uté, ke da teénnè,

n d́́ ke da deeté dii m̀̀n̄̀ni.

Tóò, dim̀̀̀n̄̀ni sààri tú dii. Yie nwe Kuyie ndómè kè da deeté!

³ Ti í d́́ ti d̀̀̀̀rimè be nhòmou, kè b̀̀̀e wátí ti tómmú.

⁴ Ti d́́ b̀̀̀e bantému ti d̀̀̀̀rimè memou mieke ti túmè Kuyie nkó betòmbè. Deè te kè ti f̀̀̀̀uri ke áàri, kè ti yèmmè cààri, ke ti mi.

⁵ Kè b̀̀̀e ti puoti, ke ti kpeti, ke sukú benitibè kè be mieke ti peike, kè ti p̄̀̀i mutònyonkumu, ke wenté inuo, ke wenté dik̀̀̀n̄̀ni.

⁶ Kè Muyaánsààmù ti teénnè kè ti borime wenni, ke ti yé Kuyie nnáànti, ke m̀̀̀ke meminnímè, ke niti, ke d́́ titòbè mómmuo.

⁷ Ti náá nKuyie nnáànti weti weti nwe kè Kuyie nw̄̀̀rímú ti bonè, ti kó tikpàrinènti tu ti bo d̀̀̀ómè Kuyie ndómè.

⁸ Kè bie nti sánti, betòbè nti sáá, kè bie nti wátiri, kè betòbè náá nti kó mesàà nkpréi, ke ti wúó nsiyáábisi yembè kè ti né náá ntímóm̄̀̀nti.

⁹ Ke d̀̀̀ari ke dò mbè í ti yé ke né ti yé, kè ti wúó mbèè yóó kú kè ti né f̀̀̀ou, ke ti kpeti, b̀̀̀e me nyí ti k̀̀̀u.

¹⁰ Ke cààri ti yèmmè kè diwèi né ti bo sáá, ke ti wúó nyidawáá nkè ti né kparikunko benitibè péu, ke ti wúó mbèè í m̀̀̀ke demarè kè ti né m̀̀̀ke demou.

¹¹ Ti kòbe, Kòdenti kòbe ti í di s̀̀̀nne tímàti, ti di d́́mu nè ti yèmmè memou.

¹² Ti di duómmu ti yèmmè, dí í ti duó ndi kóme.

¹³ N di náánnè ke dò m bí nyi, ti duónnè di yèmmè ti di duómmè ti kóme.

Kuwenniku í w̄̀̀n̄̀n̄̀ dib̀̀̀n̄̀ni

¹⁴ Di báá taunnè dimáá b̀̀̀e í yé Kuyie. Dewennirè í w̄̀̀n̄̀n̄̀ des̄̀̀nnè, kuwenniku í w̄̀̀n̄̀n̄̀ dib̀̀̀n̄̀ni.

¹⁵ Kírisi í w̄̀̀n̄̀n̄̀ dibòò, Kírisi kou í w̄̀̀n̄̀n̄̀ wèè í tú Kírisi kou.

¹⁶ B̀̀̀e í fiiku yeòkè Kuyie nc̄̀̀tè. Ti tú Kuyie nc̄̀̀tè nte kù bo t̀̀̀e mieke, kéndònnè ti wàrimè ke tu:

M bo mbo be cuokè ke be w̄̀̀n̄̀n̄̀,

ke be te ke b̀̀̀e tu n kòbe.

¹⁷ Deè te kè ti Yiè nKuyie mbéi nke tú:

Yènnè be mieke kécánnè.

Di báá kááké dèè s̄̀̀,

kè dèe yie nkè n di c̀̀̀uté,

¹⁸ kè n tú di cice, kè di tú m bí.

Mí nKuyie Mpakèdaa m̀̀̀i me nyè.

7

1 N kòbe Kuyie nti daúnnè yèè nò kó dimàà tù yesààye nye, yóunnè kè ti menténè timáà dèè s̀nkũnko tikònti nè meyèmmè, ḱeyetoo kéndò mpáí páí kéndé Kuyie.

Kòdenti kòbe cèètèmmè kè dè narike Pòori

2 N duónnè di yèmmè memòu, n yí cààrè òmòu dèmarè, n yí tannè òmòu tidawantì mieke, n yí ciitè òmòu ke di o kperè.

3 Dè í tú m b́éi memme ke di kpànnè, n di nàkèmu kè n tú n di duó n yèmmè memòu ke ti wènnè, ke yó nwè mmufòmmu mieke nè mukũũ mmiekoo.

4 N di tá mediè mme kè n yèmmè di naatinè, kè m m̀òke dikònb̀ùò kè diwèi m bo mesàà ndi kpéi bá nè ti me nfèũrimè.

5 N t̀ùòke dù m̀onni Maseduònni ke máánè meháárimè tipítì timòu, n yí nna ke om̀pè, kénharinè bie nke yíèkù betòbè.

6 Kuyie nkùù s̀s̀ bántè wèè yèmmè cààrè, kè kù m bántè kè Titi tuakéni.

7 Dè í tú dè n narike ò t̀ùòkenimè máá kpéi, nè di sòò náríkũnne mèè botí o yèmmè ò n nàkèmu di dómè kè n yà nè di yèmmè sòò cààrè nè di m̀òke t̀i kònyauti n kpéi deè te kè diwèi d̀òke m p̀i.

8 N sòò di wàri dipátiri ḱeàcàrè di yèmmè n yí dèmmu, bá kè ò dèmmu de kó idebli í sòte, ke yé di yèmmè cààrèmmè dimònni sámpó nwe.

9 Dè n naatimu di mmònni n di wàrimè de kó dipátiri dè né í tú n yè ndi yèmmè cààrè mèè kpéi, de kó meyeñcaàrimè di tee mmèè kpéi nke kè di cèète ke tũnne Kuyie nkù dó ku kòbe mmòke meè yeñcaàrimè botí. N tũ n yí di cààrè dèmarè.

10 Meyeñcaàrimè mèè tu Kuyie nkòme mè teénnè oniti nwe koò cèèri. De kó meyeñcaàrimè botí b̀è s̀s̀ í òdèmmu me kpéi. Kutenkù kuù nkó meyeñcaàrimè í ceeri oniti mè ò kòũmu.

11 Wénténè ḱéyà de kó meyeñcaàrimè mieke Kuyie mpí mmùù t̀ómmú, kè dè di yonke, kè di k̀ǹh̀b̀ù̀t̀i do, kè dí ndó kè n yà, ḱéitè ḱécómmú ḱédeite wèè d̀òò meyei, ke benke ke dò ndi í ò kòr̀m̀m̀.

12 N sòò í di wàri dipátiri wèè d̀òò meyei nhò kpéi nyoo ò cààrè wè kpéi. N di wàri ke di bo d̀òò kè dèè benke di tí dómè mme.

13 Di d̀òò kè dè n narikèmu, ke yí ke n narike di sòò còutémè Titi kénáríkũnne o yèmmè.

14 N sòò di sántemu Titi borè ke s̀s̀ nhò mu nyí kòtoo, kòò kòtoo ke s̀s̀ ndè m̀enke me ndò. Nh s̀ ndi náá m̀ómmuò nwe, kéndonnè n sòò sántemè Titi di borè kè di m̀enke de nyà.

15 Ò di dó mediè mme, ke í yíè ndi sòò ò còutémè ḱeyie nho tié nké nhò dé mediè.

16 N yèmmè di naatinèmu, n yí di yíèkù timatì mieke.

8

Maseduònni kòbe kó yepàrè

1 N kòbe n dó kè di náke Kuyie ndòò mèè sàà mme Kirisi kòbe f̀irè yèè bo Maseduònni.

2 Bá nè mefèũtímè me nti s̀nkémè mediè nè memme kè ti mmòke diwèi mediè, ke pà mediè, bá nè ti me ncĩnnimè.

3 Kè t̀i ndó nè timáà tí bo pámè, ḱepá kè dèè p̀èèté tí wèrimú.

4 T̀i do yetíróo ke ti báá nke tú tí yóu kè t̀i m̀ǹk̀e pà tí kperè Kirisi kòbe bèè bo Sudee kó kutempè mmieke.

5 T̀i do keté ḱéduò ntimáà ndi Kuyie nkéndonnè Kuyie ndómè, ke né tí duó timáà, ke pà kè dèè p̀èèté tí yèmmè do dò nti yóó pà kè dè mmamè.

6 Deè te kè tí bántè Titi ke tú wèè wètoo ḱesòoté ḱeyáúkũnne di k̀nt̀i, ḱédeè mutòmmú ò keté mù.

7 Dù tú beketibè demòu de mieke, ke dó Kuyie mmediè, nke m̀òke bèè no nke náá Kuyie nnáaanti, nè bèè no nke tí tié nkè di k̀nt̀i yau, kè di tí dó mediè. Kè n yé ke dò ndi bo ntú beketibè bèè p̀áà m̀e mieke.

8 N yí yè ndi pà nè muwèrimú, n dó kè di náke betòbè p̀áà mmèè botí nku, kè dèè yáúkũnne di k̀nt̀i ke di benke di dómè Kuyie.

9 Di yèmu tí Yiè nYesu di d̀òò mèè sàà, wenwe wèè do t̀u k̀p̀áàt̀i ke yie ntic̀t̀i ke di kpàrikũnne.

10 N di náá n yèmmè dòmmè mme, dè wennimu ke dò ndi sòoté ḱempāā, ke yé dù yàà yàmè de kó meyèmmè ḱeketé di bo pámè.

11 Di keté de kó mutòmmú nè tikònyauti nti, sòoténè kè mù dèè nè diwèi, ḱempāā ndi bo na ḱepámè.

¹² Kàa pà nè a yèmmè meməu, bá kè dè í ðeu Kuyie nhəə cəutému, Kuyie nwéí a məke kè dè màmè mme.

¹³ Bè í yē ndí pā betəbè kémənte di móməmbə, bə yē ndi totému.

¹⁴ Di məkemu yíe, dí nteennè bèè kpa, kè bè naa məke kè di kpa bè di teennè. Bè ðe ntú di toté.

¹⁵ Kéndònnè ti wàrimè ke tú:

Wèè do əə kóu péu

o kpeɛ do ə í nsùə,

wèè kou sámpə

o kpeɛ me ndo əə í nhò dóné.

Pəəri təmmè Titi nè o nēpəbè

¹⁶ Ti sánti Kuyie nkuú teennè Titi kòò di dó ti di dómè.

¹⁷ Ò yiemmu ke bo kətooo di cie, dè í tú ti ò nàkémè máá, ò do dómú o mómmuə kə di yà.

¹⁸ Ti ò neinnənko ti népo wèè náá Tináənsàati kè Kirisi kəbe bəməu ò sánti.

¹⁹ Kirisi kəbe bèè ò tāáté kòò bo ti cie nkè ti kətenè yepərə Sedisadəmmu. Kè yèe déúkúnne Kuyie nyètiri kə benke ti dómè kénteənnè titabè.

²⁰ N yí dó kənto ðe kó idiítí ðieyi m máá bè yàà bo n wátí mèè kpéí.

²¹ Ti í wanti dèè wenni Kuyie nyìkè máá, ti dó dèè wenni dènde Kuyie nnè benitibè ìkè.

²² Ti yìe kə tənko ti népo wè, ti ò yàákəmu kuce mēpéu kə śs nho kánti yau, kə né ðəke yauke di mmənni ò tá mèè kpéí.

²³ Mí nnè Titi tí wē nke pí mmutəmmú di kpéí, kè betəbè, Kirisi kəbe bèè bè tāáté, kè bè pí mmutəmmú kə déúkúnko ti Yìe nYesu Kirisi yètiri.

²⁴ Benkenè bə, di bè dómè, kè Kirisi kəbe t̄r̄eə banté mùu te ke ti di sánti.

9

Kuyie nti pāa nkè ti bo mpāammu

¹ Dè ténke í békú n di wāri yepərə bè pāa nyè Kirisi kəbe bèè bo Sudee ye kpéí.

² N yému di dómè kè bè teennè, ke di sante Maseduənni kəbe borè, kə bè nàkè ke tú nè yàkení nwe Akayii kəbe dómè kəpā. Di kó tikənyauti tii yáúkúnne besúkúbè kánti.

³ N tənko ti kəbe biə nke dó nni nsə ndi bāati kə ðəemu, kè n di sante ðii sanni ntú dimómənni.

⁴ Kè dè dō Maseduənni kəbe mabè bo n neinə kè bè śs ndè í dō mbè nàkémè dè bo naá nti kó ifei kè m báá yí di kpeyi.

⁵ Dè te kè n tənko ti kəbe kè di bo tí nyepərə di ti nàkè yèè kpéí. Nè di pərə mieke nke bè bo bantémè di pāmè nè meyèmmè memáa.

⁶ Di yému ke dō nkàa buotí sámpə a əə kōū sámpə nwe, kàa buotí mediè nha kōū mediè.

⁷ Bá wè wèe pā o yèmmè dō nwèe pā kè dè mmamə, kə báá pā kédeə kédemmu yoo ðe ndònnè muwərimú, kə yé Kuyie ndómè wèe pā wənwe nè o yèmmè meməu.

⁸ Kuyie mməkemu muwərimú kə bo di pā kè dè nsú kè ndi sánnè késúú nke di dōò betəbè mesáa.

⁹ Kéndònnè ti wàrimè ke tú:

Kú nitimu ke pāa mbeçiribè sáa.

¹⁰ Kuyie nkuú əə duə nhotenkúti tidiboti kénte kòò kōū mediè kəpéte kényo, kú bo ndi yéúti tidiboti kénte kè dè kótiri ke di niti ðəke ðeuke.

¹¹ Kuyie nyóó di pámu mediè, nkè di múnkəe pā mediè. Kè ti kətenè di pərə Sudee kè bèe sante Kuyie nyə kpéí.

¹² Kə yé yepərə di pāa nyè í teennè Kirisi kəbe máá, yé yó ntemu kə bèe sante Kuyie.

¹³ Di pərə yé yó benke di tú bè, kénte kè kusúkúu déúkúnne Kuyie nyètiri, di yíe mmèè kpéí nTináənsàati kə totirínè di kpeɛ betəbè.

¹⁴ Bə yèmmè bo ndi naatinè kè bè ndi báánnè Kuyie nkú di dōò mèè sàa ndiemè kpéí.

¹⁵ Nsántinè Kuyie ku pānni ðieri kpéí.

10

Pəəri nàké ti bèè ò wətiri

¹ Mí Pəəri mí dó kè di béinnè. Mí nwèe yəò nKirisi n dōò mèè sàa nkpéí, kéndònnè di mieke bəməbè tumè nh ə nyəò n di bonè ðii mōnni kédéte kəkpenke.

² Báa duənnè kè n kətooo ðii yìe di cie kè n náənti nkpəñi, n yí yó nnáánnè bèè yèmmè dō n dəəri nè oniti kó meçii nke yìkú.

³ Ti tú benitibè mbe, ti né í maú nè oniti kó meçii.

4 Ti kó tikpàrinenti í tú kutenkù kuù nkpeti, ti tú Kuyie nkpeti nti ke kpeñni, ke bo na kèpante sicèkperí.

5 Ti ti nkòunè meyaábisiyèmmè nè sifei kòme, dèè ti dítinko Kuyie mbiékkè. Ti ti mpíinnè menitiyèmmè ke me niù Kírisi borè, kè mè yíé nho kpeti.

6 Kè di yie ndii mòmni ti kpeti ti bo kpetínné bèè yetírí Kuyie nkpeti.

7 Bè wèi dèè wenni dènde fèndènfè. Kòò mào yèmmè dò nhò tu Kírisi kou, wè nyé ke dò nti múnke bè ntú.

8 Di yèmmè dò m pòti Kuyie nni níimmè kpéi nke. N do dòmmu kémpòti kè dèe pèèté memme bá ifei bá nni mbo, ke yé Kuyie kuù n níimmè kè m bo pí mmutómmú ke di kpénkúnne, dè í tú n yóó di bo.

9 N yí di wāu yepáte kè bo donnè di kòmbùòti.

10 Bèmbabè nàa nke tú: M páte náahti ò nkpeñni ke yóu, kè n né kòtoo nni nòñni ke náa nke kòó nkòó nkè dè dò mmesémmè kperè.

11 Wèè nàa mmemme wè nyé ke dò n di wāu ti nè nh 55 kòtoo kénnaá nti dè í cáá.

12 M báa na kèmbèunè m máa bèè yèmmè dò mbè deu. Bè tu tiyeinti nti ke erinè bemáa betabè.

13 M báa na kènsánti m máa kè dèe pèèté Kuyie nni mbenné nè dè, n yó nsánti m máa Kuyie nni mbenné nè nde. Dèè tú m bo kòtoomè di cie.

14 N na nyí n dòò n do í dò nkédòò dè nde kè n do í kòtoo di cie, mfi me nkòtoo di cie ke di naké Kírisi kó Tináaṣààti.

15 Ti í dó kémpòtinè betabè pí mmù tòmmú. Ti dó di tákumè meè kpenke, kè n tòmmú yíé kédeuke di cuokè, mù né báa pèèté Kuyie nyé mmù mberiné dè.

16 De kó difènkùò m bo na kénáké Tináaṣààti yehèkè tyeè òmòu mu nyí naké yè, n yí dó n sootè òmòu pí ndè mutómmú.

17 Wèè dó kémpòti wè mpòti nè Kuyie nhò deetémè.

18 Kuyie nsánti wè wèè tu oniti dè í tú wèè sánti omáa.

11

Pòori nè besòumbè

1 Kè di bo na kéminné kè n naké kuyeinkù tèmè di minné.

2 N di dó mediè mme kè dè n yóu, kè de kó kuyonku tú Kuyie nkòku. Di dònnè isapùmbi nyi, kè n di waá ndi dàu Kírisi, ke dó di nwe nwetì omáa.

3 Ke né yíékù bè bo di sukùmè kè di ò yóu. Kéndònnè fèwàáfè do soutémè Èfu kòò fétinne.

4 Di í yetírí timati, bá kè bè di naké Kírisi tòu mào kpeti, di 55 yiemmu, kè bè di naké dibòò kpeti di baa yienko, kè bè di naké tii cáánnè Muyaánsààmù nè Tináaṣààti kpeti, di baa tò yienko.

5 N yèmmè í dò n kènninè di tú bè Kírisi kó yetòrè dieyè.

6 Kè dè yèmmè n yí na nke náa, n né yému Kuyie nnáahti páíi ke ti ndi naké.

7 Meyei mme n kékunnemè m máa ke di naké Kuyie nnáahti fàarè ke di bo kpenkaà?

8 N yóu kè Kírisi kòbe n to, kè m bè kòte, ke bo teènnè dímbè.

9 N sòò bo di cie kòò mào í n to. N kperè dèè dii mòmni, kè ti kòbe Maseduonni kòbe bèè kòtení kè m pà dèè kó dimáa n dònté. Di kòò mào sòò í n to, m me nyí dó òmòu n to.

10 Nè Kírisi timómmònti yíè nwèè bo m mièke ò kpéi, m báa yie nkè de kó disánnii nóté n yínkè Akayii kó kutempè nkumòu mièke.

11 N yí di dómù deè te kè m béi memmaà? Kuyie nyému n di dómè.

12 N dòòmè n yóó nsáké ke me ndòari. De mòmni bèè wanti kémpòti bè pírmè mutómmú ke ti dònnè, bè báa péte bè bo mpòtinè mù.

13 De kó benitibè tú besòumbè mbe ke dòò bemáa Yesu tórè.

14 Dè í dò nke ti di, dibòò mómmònni 55 namu kédòò dimáa Kuyie ntònni.

15 Dè í yóu dibòò kó betómbè bo dòòmè bemáa Kuyie nkó betómbè, bè né yóó yàmu de kó mucóntimu diyè mari.

Pòori fèütémè

16 M bo yíé kèbéi nke dò: Òmòu bá nni nhwúó nkuyeinkù, kè di me nni nhwúó nkuyeinkù nku, yóunè kè nnáké tiyeinnáahti, ke múnke fómúú sámpò.

17 N dó ke béi nti í tú ti Yie nkpeti, tiyeinnáahti nti. Dè dò n fómúúmu kè n yóó fómúú.

18 Betabè fuommu, kè be yèmmè dò mbè yé dèmarè, m múnke bo fómúú.

19 Díndi bèè yèmmè dò ndi cii, di yie tiyeinnáahti,

20 ke yie nke tú be kó tidaati, ke yie nkè bè di sou nke tóu di kperè, ke yie nkè bè di senku, ke yie nkè bè di bemù.

21 Di naatimu di tùmè n cīnni, ifei ii ti nni mbonè n yí namè ke dòò betabè dòòrimè.

Mùu te kè betabè fuo m múnke mù mòkemu. N náá tiyèinnáànti nti.

²² Kè bè tu Ebedeēbe mbe m múnke we ntú, kè bè tu Isidayeēribe mbe, m múnke we ntú, kè bè tú Abarahammu kó iyaábí nyi, m múnke de ntú.

²³ M bo yí kénáké tiyèinnáànti. Kè bè tu Kirisi kó betōmbè mbe, m múnke we ntú ke pī mmutōmmú ke bè pēētē, kè bè n kpetinné kuce mēpēu, ke m puotí kuce mēpēu, kè n káátē mukūū nkuce mēpēu.

²⁴ Kè Sifube m puotí kuce mēnūmmú didáú sipisitááti nè mēwei.

²⁵ Kè Odommu kōbe m puotí kuce mētāāti, ke m bùstí yetārē kuce mēnāà. Kè n diu nè bàtōó kuce mētāāti, kēmmōke menie mmieke kuyie nku máá, ke yēnkè ke máá ke deitínē kudabekú kó diwētiri.

²⁶ N cemu mieke kè n káátē mukūū nyikó mmieke, Sifube nè bèè í tú Sifube be mieke, yehékè mieke nè depaa mmieke, dāmēērì mieke nè bèè sou nke tú bè tu Kirisi kōbe be mieke.

²⁷ Ke pī mmutōnyonkumu ke fēūtē, ke wenté inuā, kè dikōnni m pī nkè sínéyēi m poté, kè m mōnté tidiiti ke bou dinūu, ke mōnté tiyāāti kè muséé nni mpoté.

²⁸ Kè nni mme ndò nke wētē kētōtí n yēmmē Kirisi kōbe bēmou kpéí.

²⁹ Kòò mōu í kpeñni muwedōummu mieke n yēmmē caārē, kòò mōu do meyei mmieke dè nni yóu.

³⁰ Kè m bo mpōti nni mpōtinē n cfi nti.

³¹ Kuyie nti Yiē nYesu Kirisi cice wèè tu mesàà nyiē nsáá, ò yēmu n yí soummē.

³² Okpāāti Adetaasi kó dimānni, kè nni mbo Damaasi kè kumāndāá duó nkè bèè bàa dihei kó yebòrè ke bo m pī.

³³ Kè bè mē nni n cūūnnē dimámmuyáá kuduotí kó tebòtē, kè m bè yenténē.

12

Kuyie mbenke dè Pōōri

¹ Dè í wenni a bo nfuommē. N né dō kényé timati nti Kuyie nni mbenke dè nè kù n dáa nti.

² N yé Kirisi kou mōu nwe Kuyie ndo tūóté wè ke dēkenē keñkè, dè mòke yie nyebie ntepiítē nè yēnāà. Kù mēnke do ò tūótémáá, dè ò dōò tidouñti ntaà, n yí yé, Kuyie nkuu máá yé.

³ N yēmu ke dō nkù ò tūóté ke kōnnē diwēlhei. Kù mēnke ò tūótémáá, dè ò dōò tidouñti ntaà, n yí yé, Kuyie nkuu máá yé.

⁴ Deborē kōo keē tinaānsāāti mati, oniti í yóo na ke béi nti, oniti keté ke í dò nkè tí béi.

⁵ Mii tu de kóo niti, ke na nna kēmpōti. N né dō kēmpōtinē n cfi nti.

⁶ Kè n do dō n na mpōtimu, dè me na bá ntú siyáábisi, ke yé n náámmē mómumu nwe. N né yóumu kédó n daōrimē nè n náānti deē benke n tú wè, kòò mōu bá nni nwúó nke dō n deu.

⁷ Kuyie nyóu kè dibōò nh ānnē mumōmmú yonkumu, kè m bá mmōke tefentē nè kù m benke dè kpéí.

⁸ Kè n kù bántē kuce mētāāti ke tú kù m miekūnne.

⁹ Kè kù n tēñné ke dō: N kó mesàà nda bonē kè dè sànnēmù, nh 55 pī mmutōmmú oniti cfiñni dii mōnni ndi. Deē te kè dè n naati n cfiñnimē kè Kirisi kó muwērimú bo nni mbonē.

¹⁰ Dè n naatimu n cfiñnimē, kè bè n sáá, ke n fēūnko, ke caari n yēmmē Kirisi kpéí, ke yé n cfiñni dii mōnni ndi n kpeñnimē.

Pōōri dōmē kékote Kòdenti metāámmē

¹¹ Dii te kè ñ náké tiyèinnáànti ke fómú, dii do dō nke nni nkómmú. Bá kè n yí tú òmōu di yē mbèè tu Yesu tōrē dieyē, bè í mpēētē mmūmamù.

¹² N fēūri ke mi nke dōò tii dieti di cuokè tii benkú n tūmē Yesu tōnni.

¹³ N dōò ba Kirisi kōbe tūrē teyē ke í me ndi dōò? Kè n caārē di í n tōmē mme, n cfiñnē.

¹⁴ N kōtoo di cie kuce metāámmē mme, n yí dō di kperē marē, n dō dímbē di mómumōmbe ibí ñ 55 í mpii í yembē, í yembē beē 55 í pií.

¹⁵ Dè n naatimu m bo di duámmē n kperē demou kédúú m máá ke di teennē. M me ndi dōmē mediē di bo nni ndó sámpóáá?

¹⁶ Di yēmu ke dō ndi í n tō, kè bēmabē yēmmē dō n dōò mecii nke di di kperē.

¹⁷ Yáá n náké n tōnko bēmbe kè bè di ciitē?

¹⁸ N tōnko Titi nwe nè ti kou di yé wè beē di ciitáá? Mí nnè bè ti wē mme yēmmē memáá ndi nè ti pī mmēè botí mutōmmú.

¹⁹ Kè de yēmmē di yēmmē ndò n náá mmie nke dō kēbenke n wennimē mme. Dè í dò mmemme, Kuyie nyēmu n náámmē Kirisi dōmē mme, ke bo di kpēnkūnne di tákūmē mieke.

²⁰ N yī̀kù m bo tuakoomè kénsó ndi í doòri n dómè, kè m múnke doò di í dómè. N yī̀kù m bo nsómmè di kraá ke ɛ̀ɛ̀nnè ditòbè, kè di mièke péi ditòbè, kè di sáá nditòbè, ke náá ntisfinténaànti, ke mọ̀ke sifei ke kóónnè ditòbè.

²¹ N yī̀kù m bo tuakoomè kénsó mbèè dò meyei mbè kraá sọ̀ké mufòmmu yeimu mièke ke doòri di dómè. Kè Kuyie nni ndii nyifei kè n yèmmèe caàrè ke n kómmú be kpéi.

13

Poòri wàrimè Kodenti kọ̀be ke tú bè wénté bemaá

¹ Kuce metáámmè mme n koroómè di cie. Ti wàrimu ke tú kè bè wátiri òmòu dí tí tũntè benitibè bèdébè yoo bètáati ilkè bèè yà.

² N sòò bo dii m̀nni di cie kuce medérímmè kécaummu bèè dò meyei, nkéwète ké bè cau bá n yí me mbè bonèmè bembè nè betòbè ke tú n ténke í yóó cífè nhòmòu m bo tuakoo dii m̀nni di cie.

³ Kè di dó kẹ̀yà dèè benkú dènde ke dò nKirisí náá m mièke di bo dè yà. Kirisí í cĩnni ò benkúmu o wèrímú di cuokè.

⁴ Ó do cĩnnimú kè bèè ò baaké kudapáati kòo yànté nè Kuyie nkó muwèrímú, ti múnke cĩnnimú ò do dómme, kè Kuyie nkó muwèrímú né ti bonè mù do ò bonè mèè botí, kè ti pĩ mmutómmú di cuokè.

⁵ Wénténè dimáà kẹ̀yà kè di tákumè fiíkú, kẹ̀yááké dimáà kẹ̀yà kè Kirisí bo di mièke, kè di yááké ke sò nhò í bo di mièke di yī̀kemu.

⁶ N yèmmè dò ndi yému n yaákémè m máà ke yà Kirisí bomè m mièke kè n tu o kou.

⁷ M báámmu Kuyie nke di báá doò meyei, n yí dó m benke n nòmmè, bá kè n yí tú òmòu di ndoòri mesáà.

⁸ M báá na kẹ̀yete timómmənti tii tu Kuyie nkpeti, n ti ndó.

⁹ Dè ɔ̀ nni nnaatimu n cĩnni dii m̀nni kè di kpeñni. M báámmu Kuyie nke tú kù dòke di kpénkùnne ku kó kuce mièke.

¹⁰ Dèè te kè n di wàri dipátiri ke kraáo, kè dè bo yie nkè n tũ̀koo m báá di kpannè. Kuyie nyí n duó mmuwèrímú kè m bo di fèũ, kù mù nni nduó nkè m bo di kpénkùnnemu ku kó kuce mièke.

¹¹ N kọ̀be dè ndi naati, kè di nkótiri Kuyie nkó kuce mièke, ke nyáúkunko ditòbè kònti, kénwè ndinùù, kénnaatinè ditòbè. Kuyie nkùù ti dó ke ti duó ndiwèi kù ndi bonè.

¹² Dounè ditòbè mesáà. Kirisí kọ̀be beməu bèè bo die mbè di dounkoo.

¹³ Ti Yiè nYesu Kirisí kó mesáà nni ndi bonè, kè Kuyie nni ndi dó, kè Muyaánsààmù mùù ti taunko kè mù ndi bonè diməu.

Pɔɔri wàri dùi pátírí Kirisi kɔbe bèè bo Kadasii Di mpátírí tɔ tùi náànti

Pɔɔri do wàri di mpátírí Kirisi kɔbe bèè bo bèmbɛ Kadasii. Pɔɔri do kɔri Ikɔnni nwe, kɛpɛɛtɛ de kó yehɛkɛ miɛke kɛ bè nàkɛ Kuyie nnáànti. Pɔɔri itɛ dùi m̀nɔnni kɛsɔɔtɛ yehɛkɛ tɛyɛ, kɛ Sifube kó ikuó tũmbɛ kɔtɛni kɛyete Pɔɔri nàkɛ ti, kɛce nKadasii kó yehɛkɛ yemɔu kɛnákɛ benitibɛ ke dɔ bè ntũ mMɔyĩisi kó ikuó yɛmmɛ. De kó dipátírí miɛke ò í yóu ò bo béimmɛ Piɛri do wɛnnɛmɛ bèè í tú Sifube ke yo kɛyá Sifube kɛsɔri, kòo ò kpannɛ, kɛbenke ke dɔ nyikuó ì í dɛrɪ, kaa bo ntámɛ Yesu dɛɛ dɛrɪ.

Di mpátírí náànti duó ke dõmmɛ

1. M̀uù kpɛí nte kɛ Pɔɔri wàri de kó dipátírí 1:1-9
2. Pɔɔri yetemɛ bè nàkɛ ti o Ìnkɛ 1:10-2:21
3. Kuyie nhɔ́ ti dɛɛtɛ ti kù tá dùi m̀nɔnni ndi, dɛ í tú ti tũmmɛ ikuó 3-4
4. Kirisi kou wèè tá Kuyie nhò dɔ nkɛnfòu m̀èè botí 5-6

Pɔɔri dɔummɛ Kadasii kɔbe

- 1 Mí mPɔɔri Yesu kó ditõnni m̀u di wàri, benitibɛ bèè í n duó nde kó mutõmmú yoo oniti m̀u. Yesu Kirisi nɛ ti cice Kuyie nkũu te kòo yàntɛ, bèè mù nni nduó.
- 2 N kɔbe bèè m bonè, bè di dɔunko dɪndi Kirisi kɔbe bèè bo Kadasii, ke tú
- 3 Kuyie nti cice nɛ ti Yiè nYesu Kirisi bè di dɔɔ mɛsàà nke di duó ndiwèl.
- 4 Kirisi dɔ̀̀ Kuyie ndó memme ke duó nhomáá kɛ bè ò kù, kòo bo ti dɛɛtɛnɛ kutenkù yeiku kuu.

5 Kuyie nyètiri ndeu sáá. Kɛ dɛ mmɛ ndò.

Tináaṣààti bomɛ timáá

- 6 Dɛ n dimu di pánkɛ yóumɛ Kuyie, kunku kùu di yu Kirisi ti dɔ̀̀ m̀èè sàà nkpɛí, ke dɔ kɛtũnne kuce tekù.
- 7 N di náámmu kuce tekù makú í bo, benitibɛ bèè dɔ́ kɛ di soutɛ ke ceeri Kirisi kó tináànti.
- 8 Kòo m̀u, yoo mí, yoo Kuyie ntõnni mari di nàkɛ timati kɛ ti cãánnɛ n di nàkɛ tii náaṣààti, Kuyie nhò cɔ́.
- 9 N tì nàkɛmu ke wɛtɛ ke di náá, nkòo m̀u di nàkɛ timati kɛ ti cãánnɛ Tináaṣààti di yie nti, Kuyie nhò cɔ́.
- 10 N náá mmie nke dɔ́ benitibɛ bèè n sãntaá? Biti, n dɔ́ Kuyie nkuu n sãnte, kɛ n do dɔ́ benitibɛ bèè n sãnte n na bá nkpaá tú Kirisi kóo tõnti.

Pɔɔri náá mmèè botí Yesu tɔnni

- 11 N kɔbe n di náámmu Tináaṣààti n di náá nti í tú oniti kpɛti.
- 12 Mí mmámmu oniti wèè í ti nni nnákɛ, Yesu Odeɛtiwè wèè ti nni mbenke.
- 13 Di kèemu n do dõmmɛ n tũ ndii m̀nɔnni Sifube kó itié, di yɛmu n do fɛũmmɛ Kirisi kɔbe nɛ tikɔnyauti kéndó kɛ bè deɛ,
- 14 kɛmpɛnkù n dapuntɔbɛ Sifube kó itié mmieke, kɛ n kònti nyaunɛ m bo ntũmmɛ ti yembɛ kó ikuó mɛsàà.
- 15 Kuyie nnɛ ku kó mɛsàà nkpɛí nkɛ kù n tãátɛ kɛ bè mu nyí m peitɛ, kɛ m bo pí nku tõmmú.
- 16 Kɛ dɛ m̀nɔnni tũðke kɛ kù m benke ku Birɛ kɛ m bo nàkɛ Tináaṣààti bèè í tú Sifube, n yí mbeke om̀u itié.
- 17 M mɛ n yí kòtɛ Sedisadɛmmu ke bo yà bèè n niitɛnɛ ke naá nYesu tɔrɛ, kɛ m pánkɛe kɔtɛ Adabii, kɛwɛtɛni Damaasi.
- 18 Yɛbie nyètãáti kó difõnkúo ndi n kòtɛmɛ Sedisadɛmmu ke bo yíɛtɛ Piɛri, ke dɔ́ yewe tɛpiítɛ nɛ yɛnũmmú o borɛ.
- 19 N yí nyà Yesu tɔrɛ tɛyɛ kɛyá Isaku nwe ti Yiè nnantɛ.
- 20 N di wāu ti tú timómmɛnti nti kɛ Kuyie nyé, n yí sou.
- 21 Dɛ kó difõnkúo kɛkɔtɛ Sidii nɛ Sidisii.
- 22 Dɛ m̀nɔnni Kirisi kɔbe bèè bo Sudee bè mu ndo í n yé.
- 23 Bè do yo bè náá mmɛmmɛ ke tú: Wèè do ti fɛũnko, wèè náá ndi mm̀nɔnni Tináaṣààti ò do í dɔ́ tii m̀bo.
- 24 Kɛ bè nsánti Kuyie n kpɛí.

¹ Kè dè mmàke yebie ntepiítè nè yènàà, kè nní nwèti Sedisademmu ke neínè Bannabaasi nè Titi.

² Ke yé Kuyie ndo n nàkémè ke dò n kote. Nè bèè ni Kirisi kòbe tírè kè ti tíí, kè m bè nàké Tináànsààti n náà nti bèè í tú Sifube. N do í dó m pí mmùù tómmù ntú detetirè kómu, kè deè nte kè n kote kè bè nàké.

³ Bè me nyí nti yete, kè deè nte Titi nè wè ti neiti, wèè í tú Sifu, bè í nduo nkòo cānté.

⁴ Mucāmmù kó tináànti na bá nhānné bèè sou nke tú bè tú ti kòbe bèè tanni ke dó kényà Yesu Kirisi ti dènnè mèè botí ikuó mieke. Bè do dó kéwēte kè ti tanné ikuó kó tidaati mieke nke.

⁵ Ti í nyie mbe kpèti, bá sámpó, ti yàà bo ceete mèè kpéí Tináànsààti.

⁶ Bèè do tú Kirisi kòbe tírè kó benìùbè diebè bè í nni nyíè itié mmaì. Mí mborè tímou tímàà ndi, Kuyie nyí baàti òmòu.

⁷ Bè do bantému Kuyie nni ntāātémè ke nnáà nTináànsààti bèè í tú Sifube, kéndōnnè kú tāātémè Pieri kòò tì náà nSifube.

⁸ Kuyie nkùù tó mPieri kòò náà nSifube, kuù n tó kè n náà mbèè í tú Sifube.

⁹ Isaku nè Pieri nè Isāā bèè ni Kirisi kòbe kè bèe banté Kuyie nkuù n duómme de kó mutómmù, kényókii mí nnè Bannabaasi ti nou, deè benkú ke dō nti wēnné tináànti. Kè ti kote bèè í tú Sifube bíékè kè bembèe kote Sifube bíékè.

¹⁰ Bè do ti nàké ke tú ti nteénnè be kó becfribè mbe, ke sò n die nke mè dàòri.

Pòori kpānnèmè Pieri Āntiyosi èi mieke

¹¹ Pieri kōtení diì mōnni Āntiyosi kè nh ò kpānnè benitibè iikè ke yé ò dàòmè deè í wenni.

¹² Ó do wēñnèmu Kirisi kòbe bèè í tú Sifube ke yo, kè Isaku tōrèe tuakení kòo yè yòte kēsori bá ò ténke í mbè wēñnè.

¹³ Kè Sifube tōbè bèè cōutè Kirisi kè bèe wēnnénè Pieri kēsori, kè Bannabaasi múnkèe me ndòò.

¹⁴ M banté diì mōnni ò ténke í túmmè tímómmanti weti weti, kóò nàké benitibè iikè ke dō: F5 nSifu nè bèè í tú Sifube di sòò wēñnèmu, de dōmme kàa dó kè bè dàònè muwērimú kè bèe túnne Sifube kó ikuó?

Kirisi weè deerí kè ikuó í deerí

¹⁵ Mí nnè f5 nti tú Sifube mbe ti í tú ibotí ì ì tú nKuyie.

¹⁶ Ti yému ke dō nKuyie nhōō wénkūnne onití o tá diì mōnni ndi Yesu, de í tú ò tū mmèè kpéí nyikuó. Ti tá Yesu Kirisi nwe kè Kuyie nti wénkūnne de í tú ti tū mmèè kpéí ikuó, ke yé Kuyie nhōō í nwénkūnne òmòu ò tū mmèè kpéí ikuó.

¹⁷ Ti dó Kuyie nti wénkūnne Kirisi kpéí nke, kè bè ti wúó mbèè í tú nKuyie, bèè í tú nyikuó. Dende benkú ke dō nKirisi weè te kè ti dàòri meyei naà? Ǿ!

¹⁸ Kè n wète ke túnne ikuó n yete ì, n tū n do ì yeténèmu.

¹⁹ Dèè tu ikuó bíékè n kumu, ke yé n yí namè ke ì túnne kè ì n kùò. Di mmōnni kè n fòu Kuyie nkó mufōmmu.

²⁰ Bè n wēnnénè Kirisi nwe kudapāātí ke kùò mū ténke í fòu, Kirisi weè fòu m mieke. M mōke mùù fōmmu di mmōnni m mù fòu n tá mèè kpéí nke Kuyie mBire, deè n dó ke ku n kpéí.

²¹ M báá yete Kuyie nkó mesàà, kè kù òò wénkūnne onití ò tū mmèè kpéí nke ikuó, Kirisi tū nku detetirè nde.

3

Ikuó í deerí a bo ntāmè Kirisi deè deerí

¹ Díndi Kadasii kòbe di yeimmaà? Bè di fèntemaa? N di nàkému páíí Kirisi kó mukūù nkpeti.

² N yóó di beke tímati máà ndi, Kuyie ndi duó nku Yaá ndi tū mmèè kpéí nke ikuó, kè di kèè mèè kpéí nTináànsààti ke ti yie?

³ Dè dōmme kè di yei mmemme, di keténè Muyaánsààmù ke né dó kédentèné bàmbà ndi mómmòmbe kó muwērimáà?

⁴ Muyaánsààmù di benke deè kó dimàà tú detetirè ndaà? Dè báá na kéntú detetirè.

⁵ Kuyie ndi duó nku Yaá nke dàòri tidietí di cuokè di tū mmèè kpéí nke nyikuó, kè di kèè mèè kpéí nTináànsààti ke ti tá?

⁶ Ti wārimu ke tú: Abarahammu do yie nKuyie nke kùu ò wénkūnne, ò yie mmèè kpéí nkù yē mmù.

⁷ N yénè túnke ke dō mbèè tá Kuyie mbèè tú Abarahammu kó iyaábí mómmōnyí.

⁸ Ti wārimu nè dimōnni ke tú: Kuyie mbo wénkūnne bèè í tú Sifube bè kù yie mmèè kpéí. Deè do te kè kùu nàké Abarahammu ke dā: Nè a kpéí m bo dàò mesàà nyibotí imou.

⁹ Abarahammu do tá Kuyie nku kè kùu ò dàò mesàà. Mèè botí nku bèè kó dimàà bo yie nKuyie nkù múnkè bo bè dàò mesàà.

¹⁰ Bèè tū nyikuús, kè be yèmmè dò nyi bo bè deeté bè bo yà. Ti wàrimu ke tú: Kè wèè í dɔəri ikuús imɔu yèmmè ò bo yà.

¹¹ Oniti báa na kéwenke Kuyie nyiikè ò tū mmèè kpéí nyikuús. Ti wàrimu ke tú: Wèè weti ò bo nfòu ò tá mèè kpéí*.

¹² Ikuús kó kuce í wènné Kírisi kɔku. Ti wàrimu ke tú: Kè wèè tū nyikuús wè ndɔəri i yèmmè imɔu.

¹³ Kírisi tùóté ikuús do ti dɔəri mèè yei mme ke tɔ. Ke yé ti wàrimè ke tú: Kè bè baaké wè kudapáatí ò tū Kuyie ncɔ́ wènwé.

¹⁴ Nè Yesu borè nde ibotí imɔu pètémè mesàà nKuyie ndo nàké Abarahammu mèè kpéí. Nè Yesu Kírisi borè nde ti pètémè Muyaánsàámù Kuyie ndo nàké mùù kpéí.

Ikuús nè Kuyie nnàké dii nùù

¹⁵ N kɔbe wénténè meborime dòmmè. Kòo niti dɔú ndinùù nè otòu ke wàri, òmòu òò í nti cèète.

¹⁶ Kuyie ndo nàké mèè botí Abarahammu ke dò nè o yaábire nde, kù í yí nè o yaábí kè dè bo ndò nyi sù, kù tu o yaábire ke yé nKírisi nwe omáà.

¹⁷ Nte n dɔ́ kè di nàké ti: Kuyie ndo nàkému ke dò kù yóó deeté bèè kù tá, ke yóó bè deeté, ikuús ì tùùkení yebie nsikɔusinàà nè sipísitáatí (430) kó difɔ̀nkúò báa na kè ti pàa nyoo ì ti cèète.

¹⁸ Kè ikuús do yóó na kè ti deeté Kuyie nna bá nnàké tìmatí Abarahammu, kù do ò nàkému ke dɔ́: Kù yóó ò dɔ́ mesàà nke mè nhò dɔ́.

¹⁹ Ba nné te kè Kuyie ndɔ́ nyikuús? Kù í dɔ́ nké dè bo benke benitibè mbe bè caàrimè. Ikuús do dò nkémbo kébennénè Abarahammu yaábire bo kòtenimè mme wenwe wèè tɔunko Kuyie nnè benitibè, Kuyie ntɔ̀rè yeè do ì nàké oniti kòo ì tùò mbeɔ̀bè.

²⁰ Kòo niti bo omáà dè òò í mbékú otòu mòu wèè bo ò taunnè. Kuyie mbo kumáà ndi.

Ikuús pĩ mmùù t́mmù

²¹ Dende tú ikuús pietinèmu Kuyie nnàké tàà? Biti, kè ikuús do nyóó ti deeté, Kuyie nna nwénkúnne benitibè ikuús mieke nke.

²² Ti wàrimu ke tú: Meyei ntieke kutenkú kumòu, bèè kó dimáà tá ti Yiè nYesu Odeetiwè bèè yàu Kuyie ndo yé nkù yóó ti dɔ́ mèè sàà.

²³ Kuyie mmu ndo í ti kpeté dii m̀nnni metákùmmè kó kuce kè ikuús ì ti te. Kè ti tú í kó tidaati ke kèmmúnè kù bo ti benkemè metákùmmè kó kuce.

²⁴ Ikuús ì do ti c̀mmù ke kèmmúnè Yesu bo kòtenimè. Di m̀nnni Kuyie nhɔ́ ti wénkúnne ti tà mèè kpéí nke Yesu.

²⁵ Odeetiwè me ntùùkenimè, ikuús ténke í dò nké nti c̀mmù.

²⁶ Ke yé di m̀nnni ti m̀u ti tùmè Kuyie nkó ibí nyi ti tá mèè kpéí nYesu Kírisi.

²⁷ Bè ànné dindí bè b̀tèmmù ke di wènnénè Kírisi, di ò d̀ntenèmu.

²⁸ Òmòu tū nténke í c̀ánnè otòu, Sifu nè wèè í tú Sifu, kudaakù nè wèè í tú kudaakù, onitipòkù nè onitidò, bemòu bè wènné oniti omáà ndi Yesu Kírisi kó metaummè mieke.

²⁹ Kè di tú Kírisi kɔbe, di tú Abarahammu yaábí nyi, ì yóó tieke Kuyie ndo yé nkù yóó duús ndè Abarahammu.

4

¹ Ntenè n wète ke dɔ́ kéyíé ti: Dɔ̀bire dèè yóó tieke de cice kperè dè kpaá ke be dii m̀nnni dè òò í ncáánnè kudaakù, bá dè me ntùmè dèè yóó tieke demòu.

² Dè ò mbúò bèè dè c̀mmù b̀mbe nè bèè dè piú, ke baq de cice dɔ́ ndii m̀nnni bo tuakemè.

³ Tínti múnke Kírisi mu ndo í kòtení dii m̀nnni yebòkè nè ikuús kè dèè ti te.

⁴ Kè de m̀nnni tùòke kè Kuyie nduánni ku Bire, kè bèè dè peitè Sifube kó kubotí mieke, kè deè nte kòo ntù mbe kó ikuús.

⁵ Ke bo deeté tínti ikuús te bè, kè ti naá nKuyie nkó ibí.

⁶ Kè kù ti duús nku Bire kó Muyaá mmùù te kè ti kù yu ke tú ti cice.

⁷ Ti ténke í tú tidaati, ti tú Kuyie mbí nyi, kè kù yóó ti duús nkù yé nkù yóó duús ndè bèè tu ku bí.

Pɔ̀ri do yièkùmè Kadasii kɔbe

⁸ Di mu ndo í yé dii m̀nnni Kuyie nke tú yebòkè kó tidaati nti, ke ye tú Kuyie ye me nyí kù tú.

⁹ Bàmbà nke yíèté Kuyie! Kuyie nkuu pètinke di yíèté, kè m báa yí dii kù yíèté, dè dòmmè kè di wète ke dɔ́ kéyóu kè yebòkè di tieke?

¹⁰ Di yèmmè dò nKuyie mbo di cɔuté di yé mèè kpéí nyewe nè betààbè nè yemòrè nè yebie ndèè pèstè deterè ke dè bààtàà?

* 3:11 Wénté Abakuku 2:4.

- 11 N yĩ̀kùmu m pĩ̀ mmùù tòm̀m̀ di cuokè bo ntúmè detetirè.
 12 N kòbè n di báámmu, ànnénè dimáà n kó dif̀stiri kéndònnè nh ànnémè m máà di kó dif̀stiri.
 13 Di í n d̀ò mèyèi mmamè. Di kpaá yámu n do m̀mm̀m̀m̀ ke bátè di cie meketimè ke di nàké Tináàhsààti Yesu Kirisì kpeti.
 14 Di na nnamu ke n senkèrì yoo di m beti n tú mèè kpéi omuanti, kè di né pètinkè n còuté kéndò n tú Kuyie ntònni, ke n còuté di na ncòuté mèè botí Kirisì.
 15 Di do m̀ake dii wèi kòte ke? Kè di do bo na de m̀nni kèdeite di nuò nkè n duò, di na nyi dèitemu.
 16 N di nàké mèè kpéi ntimóm̀m̀nti deè te kè n naá ndi kpantídèntòuà?
 17 De kó benitibè d̀òrri ke dò mbè di d̀òm̀u kè né wanti tii cáá, ke bo di yūs m̀be bíkè kè di mbè mbùò.
 18 Dè wennimu di bo nkém̀m̀m̀ mè bè di náá nti, ke né m̀baati tii tú tisaàti, dè bá ntú n di bonè dii m̀nni máà bá kè n kpa.
 19 M bí dè n yóú mèdiè m̀me di kpéi nke dò nhonitipòkù ò m̀péimè, ke baanè m bo bantémè weti weti ke dò nKirisì bo di mièke.
 20 N d́ n na m̀bo di borè nde bàmbà mmie, nkéyà m bo di náké mèè botí kè di keè, n yĩ̀kùmu mesàà ndi kpéi.

Kudaakù nè wèè í tú kudaakù be kó medonnimè

- 21 Di tũ nnè n náké díndi bèè d́ kèntũ nyikuò kè nsà kè di í yo ì tú mù.
 22 Ti wàrimu ke tú Abarahammu do m̀ake ibí idéi ndi, kè dèmarè kóo yò Akaa ntú kudaakù * kè detèrè kóo yò Saraa í nku tú.
 23 Kè kudaakùu peité ku kperè betòbè péi mèè botí, wèè í tú kudaakù kè Kuyie nkuù ò d̀óunnè dinùù kòò dè peité.
 24 De kó tináànti m̀ake m̀benkùmè mèdémè m̀me. Benitipòbè bedé bəm̀be d̀onnè metaummè mèdémè m̀me, metaummè kètímè do d̀ò Sinaii tãri ìnkè nke mèè peité idaabí (mèè tú Akaa).
 25 Diyètirì dii tú Akaa di benkú Sinaii tãri ndi dii bo Adabii tenkè, ke wète ke benkú Sedisadèmmu ei dii bo di m̀m̀nni.
 26 Sedisadèmmu ke ìnkè kou í tú kudaakù, wèè tu ti yò.
 27 Ti wàrimu ke tú:
 Dè nnaati f̀s ntehãunte,
 f̀s nwèè í peí,
 tiitè teyítè
 kényãnku nè diwèi,
 ke yé bè yete wèè nitipòkù
 kó ibí yó nsũnnè mè
 wèè ye nho kpeyi.
 28 N kòbè díndi tú Kuyie nkó ibí nyi, kéndònnè Isaki Kuyie ndo d̀óu ndinùù kè bè peité wè.
 29 Bè do peité dèè bire benitibè péimè do f̀ũnkumu bè peité dè nè Kuyie nYaá, ti kperè m̀e ndò mmúnke.
 30 Ti wàrimu ke tú: Beti kudaakù nè ku bire ke yé kudaakù bire í yóú totènè wèè í tú kudaakù o bire de cice kperè.
 31 N kòbè ti í tú kudaakù kó ibí, ti tú wèè í tú kudaakù o kpeyi nyi.

5

Kirisì nè ikuò de kó tináànti

- 1 Kirisì ti dènnemu tidaati mièke páíi kè ti m̀enke yè, nf̀fikúnè teii, báá yiennè kèwète kènaá ntidaati.
 2 Mí m̀p̀òrri n di náámmu ke tú kè di cãmmù, Kirisì ténke báá di teennè.
 3 M bo yé kèbéi nke d̀ò kè bèè yie nkécãmmù bè ntũ nyikuò im̀əu.
 4 Díndi bèè d́ Kuyie ndi wénkúnne di yie m̀m̀è kpéi nyikuò, di yátenèmu Kirisì, ke pàà Kuyie nkó mesàà.
 5 Tinti yému ke dò nti tá Yesu kè Kuyie nyóó ti wénkúnne, deñde ti baamè nè Muyaánsààmù kó muwèrímù mùù bo ti mièke.
 6 Kè ti taunè Yesu Kirisì ke cãmmù yoo ti í cãmmù, de kpeti í bo, ti bo ntámè Yesu, kéndó titòbè ke teénnè titòbè deè tu.
 7 Di do keté kè dè nwennimu, we ndi còrné kè di ténke í tú ntimóm̀m̀nti?
 8 De yembè di tié nyii tié nyi bonni Kuyie nkuù di yu ku borè.

* 4:22 *kudaakù*: Saraa do í m̀ake debire kètúótè o kó kudaakù be kó dim̀nni kó ikuò do yèmmè képuò nho d̀óu Abarahammu, kè kùu púò nképeité debire Isimayèeri.

⁹ Mutie mùù muuti pɛ̀ɛ̀ mù ʒ̄ ʒ̄ mma sámpɔ̀rɛ̀ nde, kɛ̀ tipɛ̀ɛ̀cooti timouu múútí.

¹⁰ N yí dí yíèkù, n yému ke dò ndi yèmmè í cààrè n kɔ̀me. Wèè di kóʒ̄nnè bá kòo tú wè, Kuyie mbo ò kpetínɛ̀.

¹¹ N kɔ̀be bèmabè yèmmè dò n náá mmucámmù deérímè, kɛ̀ dɛ̀ tú mómmuɔ̀ mbè na bá nni nfɛ̀ũnko. N náá nti ke tú Kírisi ku kudapáátí ñnkè ti na bá nyóú òmòu.

¹² Bèè me ndi kóʒ̄nnè mucámmù kpéí, mbè dɔ̀ke sɔ̀tɛ̀ kɛ́fɔ̀mmu.

¹³ Díndi Kuyie ndi deeténèmu ikuú, kù né í dí deeté kè di bo ndòri di dómè, kù di deeté kè di bo ndó ditòbè mbe, ke teénnè ditòbè.

¹⁴ Ke yé ikuú imòu kó dikũnni tumè: N dó otòu a dómè amáá.

¹⁵ Kè di me nkpa, nke dɔ̀mmù ditòbè, dɔ̀nnè meɔ̀dómmè kè di báá kuɔ̀ ditòbè kèdeè.

Muyaánsààmù pī mmùù tōmmú onití mieke

¹⁶ Ntenè n dó kè di náké tí: Bá ndòrinè di dó dè, yóunè kè Muyaánsààmù di benke di dò nké dɔ̀ dè.

¹⁷ Ke yé di dó dè í wɛ̀rínè Muyaánsààmù dó dè, di dó dè cáámmu, kè Muyaánsààmù dó dè cáá nkè dè pièti. Kè dè bo yie nkè di bá ndòri di dómè.

¹⁸ Kè Muyaánsààmù di ni, ikuú ténke í di te.

¹⁹ Ti yému bèè dòri bè dómè be kó mufòmmu tú mù: Kéndòuti dautinè betòbè, ke fòu mufòmmu yeimù, ke fòu bè dómè,

²⁰ ke feu yebòkè, ke diiti detie, ke ní mbetòbè, ke kpanù, ke ɛ̀ɛ̀nnè betòbè. Kè be mieke péi betòbè, ke sínkũnko betòbè yètè, ke yaati be cuokè,

²¹ ke dó betòbè kpere, ke tú tinayákémuúnti, ke ʒ̄ nyo kunaatí ke yonko, ke dòri meyei ntámè mèè mè dónnè. N ti ndi nákému ke wète ke di náá, bèè dòri me kó kubotí bè í tati Kuyie nkpaátiyuu mieke.

²² Ntenè Muyaánsààmù kó mutómmù: Muú ʒ̄ nte kàa ndó otòu, kàa yèmmè ñnaatí, kàa mmàke diwèl ke nò nke mi, ke tú onitisáawè, ke niti, ke náá ntimómònti, ke bá ndòri, ke nno nke pī nhamáá.

²³ Ikuú í yete dende kó dimáá.

²⁴ Bèè taunnè Kírisi, be fòmmu kótímù nè mù do dó dè, bè dè wɛ̀nnénè Yesu Kírisi nwe, ke baaké kudapáátí.

²⁵ Muyaánsààmù mmuú ti duú mmufòmmu, mùù dò nke nti benkú ti bo ndòrimè.

²⁶ Ti bá ntú sipòo yembè, ke péikũnko titòbè mieke, ke dó titòbè fɛ̀tè.

6

Onití buotí dè ò ʒ̄ de ndeite

¹ N kɔ̀be díndi Kuyie nkɔ̀be, kòo mòu dò meyei ndíndi Muyaánsààmù bonè bè di ò tɛ̀nnéní kuɛ̀ sàákù mieke diyóʒ̄nni, ke né nyé kè di báá do di mómmòmbe meyei mmieke.

² Ntounè ditòbè kó yetuɔ̀, de mɔ̀nni di yie nKírisi kó ikuú nyi.

³ Kòò mòu yèmmè dò nhò tú òmòu ò sóu nhomáá ndi.

⁴ Bá wè wè wénté ò dòrimè kòò dòri Kuyie ndómè dè nhò naati omáá borè, kòò bá mpòti ke erinè betòbè omáá.

⁵ Kuyie nyóó bekénè bá wè nè ò kpeti nti.

⁶ Bè náá nwè Kuyie nnáahti, ò ntotírínè ò kpere wèè tí nhò náá.

⁷ Di bá nsoú ndimáá, bè í daú Kuyie, onití buotí dè, ò ʒ̄ de ndeite.

⁸ Wèè buotí ò mómmuɔ̀ nhò dó dè, dè bo ò peité mukũú. Kè wèè buotí Muyaánsààmù dó dè, kè dè ò peité mufòmmu mùù bo sáá.

⁹ Ti báá yóu ti bo ndòrimè mesàá. Kè ti dòri mesàá nkè ti kònti í yárike, kè de mɔ̀nni tuòke ti bo deite ti dò dè kó yebe.

¹⁰ Ti kpáá məkemu di mmònni mɛ̀fiè, yóunè kè ti ndòri mesàá mbenitibè bəmou, ke né dɔ̀ke mmè dòri Yesu kɔ̀be.

Mucaummu nè mudummu

¹¹ Bám̀bà mmí wári m mómmuɔ̀ nè n nòutè, di bo banté n wárii ì de u mèmme.

¹² Bèè di tié nke dó di cámmù, bè dó di mbè naatinèmu, bè í dó kénnaá mbè baakémè Kírisi kudapáátí máa kpeti kè bèe bè fɛ̀ú.

¹³ De kó benitibè bèè cámmù, bè í dòri ikuú imòu yèmmè, bè dó di cámmù kémpòtinè di cámmúmè mme.

¹⁴ Mí m pòtinè bè baakémè mme Yesu kudapáátí. Deè te kè n yí yé ke dò nkutenkù kpere bo, dè me mmúnke í yé ke dò m bo.

¹⁵ Kàa cánté yoo a í cánté de kpeti í bo. A bo naámmè onitipànwè deè tu.

¹⁶ Di miεke bὲε kó dimàà yèmmè dònne n kōme Kuyie mbè duó mmesàà nké bè pā diwèi: Bembε nè Kuyie nkòβε bεmou bὲε bo kutenkù miεke.

¹⁷ Nè ti bo mbomè òmòu ténke bá n kòkénè, m mòke tì fíétì tìi benkú n tùmè Yesu kóo tōnti.

¹⁸ N kòβε ti Yiè nYesu Kirisi kó mesàà nni ndi bonè dimou, kè dè mme ndò.

Pɔɔri wàri dìi pátírì Kirisi kɔbe bèè bo Efeesi Di mpátírì tɔ tùi náàntì

Pɔɔri do bo wàri di mpátírì kɛ̀ bè̀ ò̀ kpetí Odommu nwe. O pátírì náàntì yuu tú: Kuyie nwènné keĩnké kperɛ̀ nɛ̀ ketenké kperɛ̀ kɛ̀ Kirisi dɛ̀ baké.

O pátírì miɛ̀kɛ̀ ò̀ keté kɛ̀ benke ti wɛ̀ mmè̀ botí nku nɛ̀ Kirisi, kɛ̀ benke Kuyie nti yumè̀ kɛ̀ ti bo ntú ku kɔbe, kɛ̀ benke kù ti deɛ̀témè̀ nɛ̀ ti yei nɛ̀ ku Birɛ̀ Yesu Kirisi borè̀ nɛ̀ kù ti cànnamè̀ nɛ̀ Muyaánsààmù.

Medérímè̀ kɛ̀ náá nti dò̀ nkéntaunè̀ mè̀è̀ botí Kirisi. Nè̀ mɛ̀donnimè̀ mɛ̀péu miɛ̀kɛ̀ kòò benke kɛ̀ tú Kirisi kɔbe tĩnnì dònne onitì kó tikòntì nti, kɛ̀ Kirisi tu diyuu, kɛ̀ benke kɛ̀ tú Kirisi kɔbe tĩnnì dò̀ nteçtètè̀ kɛ̀ Yesu tu dipũũ. Kè̀ bè̀ wɛ̀tɛ̀ kɛ̀ donnè̀ onitipòkù kɛ̀ Kirisi tu o doũ.

Di mpátírì náàntì duó kɛ̀ dòmmè

1. Kirisi nɛ̀ o kɔbe tĩnnì 1-3
2. Mufòmmu mupàmmù nɛ̀ Kirisi 4-6

Pɔɔri daummè̀ Efeesi kɔbe

¹ Mí mPɔɔri Kuyie ntááté̀ wè̀, kɛ̀ n tú Yesu Kirisi kó ditònnì, mĩ̀ di wàri dipátírì díndi Kirisi kɔbe bè̀è̀ bo Efeesi kɛ̀ taunnè̀ Yesu.

² Tí cice Kuyie nnè̀ ti Yìè̀ nYesu Kirisi bè̀ di dɔ̀ mesàà kɛ̀ di duó ndiwè̀l.

Nè̀ Kirisi kpéi nke Kuyie nti dòmmè mesàà

³ Tí sántímu Kuyie nti Yìè̀ nYesu Kirisi cice, wè̀è̀ ti dɔ̀ keĩnké kó mesàà mmebotí mɛ̀botí, ti taunnè̀ mè̀è̀ kpéi nYesu Kirisi.

⁴ Nè̀ Kirisi kpéi nke Kuyie nti táátémè̀ kɛ̀ mu nyí dɔ̀ kuteenkù, kɛ̀ ti bo nweni páíi kɛ̀ dɛ̀ kù naatí kù ti dó mè̀è̀ kpéi.

⁵ Nè̀ Yesu kpéi nke Kuyie nti dómè̀ kɛ̀ mè̀ tááté̀ nɛ̀ dimònnì, kɛ̀ ti dɔ̀ ku bí, kuù mè̀ dó kɛ̀ mè̀ dɔ̀.

⁶ Kè̀ ti sántí Kuyie nkù ti kuó mmè̀è̀ kpéi mmesémmè̀ mɛ̀diè̀, nti taunnè̀ mè̀è̀ kpéi nku Birɛ̀ kù dɛ̀ mè̀ mesàà.

⁷ Kuyie nti donténè̀ wè̀è̀ kó meyiĩ nke ti cɛ̀ nti yei nku sàà ndeu mè̀è̀ kpéi,

⁸ kè̀ kù ti duó mmecii nnè̀ meyiĩtímè̀ mɛ̀diè̀.

⁹ Kù ti benke dè̀è̀ do sori dènde, kù do táátémè̀ nɛ̀ dimònnì nɛ̀ Yesu Kirisi kpéi nke bo mè̀ dɔ̀.

¹⁰ Kù do dó kɛ̀ de mɔ̀nnì tũòke kuu wènné denennè demou ndi, keĩnké kperɛ̀ nɛ̀ ketenké kperɛ̀ kɛ̀ Kirisi ndè̀ baké.

¹¹ Nè̀ Yesu kpéi nke kù ti táátémè̀ kɛ̀ ti càĩné. Kù do mɛ̀ ndó nɛ̀ dimònnì, kù ò̀ nkè̀ kù tááté̀ ti kù ti ndòò.

¹² Kù dó tĩnti bè̀è̀ tá Kirisi nɛ̀ dimònnì ti nkù sántímu kù deu mè̀è̀ kpéi.

¹³ Díndi múnke di kè̀è̀ dìi mɔ̀nnì tímóm̄m̄nti, Tináansàati kɛ̀ tá Kirisi kòo di deɛ̀tè̀, de mɔ̀nnì ndi Kuyie ndi cànnemè̀ kɛ̀ di duó Muyaánsààmù kù do yè̀ nkù yóó di duó mmù.

¹⁴ Muù ti benkú ti yóó tiekemè̀ mesàà nKuyie mbaanèmmè̀ ku kɔbe, muù ti náá nti yóó tiekemè̀ de kó mesàà nkù bo ti deɛ̀tè̀ dìi yìè̀ páíi, ti nkù sántí kù deu mè̀è̀ kpéi.

Pɔɔri bàámmè̀ Kuyie nHEfeesi kɔbe kpéi

¹⁵ N kè̀è̀mu di tá mè̀è̀ botí Yesu, nɛ̀ di dó mè̀è̀ botí di kɔbe tɔbè̀.

¹⁶ Deè̀ kpéi nte kè̀ n yí yóu m bo nsántímè̀ Kuyie ndi kpéi, kɛ̀ denninì di kpéi m báámmu miɛ̀kɛ̀ sáã.

¹⁷ Kè̀ dɛ̀ bo yie nkè̀ Kuyie nti Yìè̀ nYesu Kirisi cice di duó mmecii kɛ̀ di banté̀ Yesu, kɛ̀yíté̀ ò̀ dɔ̀ dè̀ di kpéi.

¹⁸ N kù bàámmu kɛ̀ tú kù di duó mmecii nkè̀ di banté̀ kù di yu muù kpéi, kù bàanè̀ dè̀ bè̀è̀ tu ku kɔbe,

¹⁹ kè̀banté̀ muwè̀rímù diemù kù ti duó mmù tĩnti bè̀è̀ tá Kirisi mù deu kɛ̀ mamè̀.

²⁰ Nè̀ muù wè̀rímù mmu Kuyie nduóm̄m̄mè̀ kɛ̀ Kirisi yáánté̀, kè̀ kù ò̀ kànnɛ̀ ku borè̀ keĩnké dikàri sààri, ku bakú yóu.

²¹ Kòò baké muwè̀rímù yembè̀, nɛ̀ ketenké yembè̀ nɛ̀ keĩnké kɔbe, dè̀è̀ kó dimàà bo bàmbà, di mmònnì nɛ̀ dè̀è̀ kpaaní, Kirisi weè̀ dɛ̀ baké.

²² Kuyie nwe n duó ndemou, weè̀ tu Kirisi kɔbe tĩrè̀ yemou kó diyuu,

²³ dìi tú o kòntì ò̀ bo dìi miɛ̀kɛ̀, kɛ̀ bo kuteenkù kumòu.

2

Ti do kumè ke yànté

- ¹ Di yei nnè di caàrimè deè do te kè di ntú bèè ku Kuyie nkó mufòmmu bíékè.
² Di do fòu kutenkù kuù nkòbe kòme mme, ke yíé nku kóo kpààti weè bo ketenkè nè keñkè de cuokè o kpeti, wèè baké bèè kó dimàà yete Kuyie nkpeti.
³ Ti múnkè do be ntú, ke dòòri ti kònti nè ti yèmmè dó dè, nè de kpéi nké Kuyie mmieke rído nkédo ti ìnkè kè doti mèè boti betòbè ìnkè.
⁴ Kuyie nsémme nè me ndeumè kè kù ti dòke mediè.
⁵ Ti yei nnè ti caàrimè deè do te kè ti ntú bèè ku Kuyie nkó mufòmmu bíékè kè Kuyie nti dòò mesàà nke ti duó mmufòmmu nè Kirisi ti kó mewènnimè, ku sàà mmeè te kè kù ti coo.
⁶ Kè ti wènnèné Yesu Kirisi ke fòu, ke wè nke kari keñkè ku borè.
⁷ Kuyie ndòò mèmme ke bo benke kù ti dòò mèè sàà ndeu mè mme, ke yó mbo sàà kù mè nti dòò nè Yesu Kirisi borè nde.
⁸ Kuù di dòò mesàà nke di deetè di tá mèè kpéi Yesu, dè í tú nè di mómmòmbè kó muwèrimú, Kuyie nkó dipànni ndi.
⁹ Òmòu bá nsánti omáà, kòo yèmmè dò nhò dòò dèmarè kè deè te kè kù ò deetè.
¹⁰ Kuyie nkuù ti dòò, nè Yesu Kirisi ti kó metaummè mieke nke kù ti dòòmè, kè ti bo ndòòri mutòmmú sààmù kù tũntemu nè dimònni kè ti bo mmù dòòri.
Yesu temè kè Sifube nè bèè í tú Sifube kè bè wènnè oniti omáà
¹¹ Dentenèni di do tú bè nè dimònni, di do í tú nKuyie, nké Sifube di yu ke tú bèè í càmму, ke tú bemáà bèè càmму, de kó mucàmму né do í tú mùmamù.
¹² Dentenèni di do í túmè Kirisi kòbe, di do í wèñné Kuyie nkòbe, di do í mòke di baa dè, di do í tú nKuyie.
¹³ Di do í tókèné Kuyie, di mmònni ke kù tóonnè, Yesu Kirisi duó mmèè kpéi nhomáà kè bè ò kù.
¹⁴ Kòò kùò meníimmè mèè do dò nkuduoti ke yaàti Sifube nè bèè í tú Sifube, kè bè narike ke wènnè oniti omáà.
¹⁵ Ke pàa nSifube kó ikuò yè mbè nci dè nè ì yè mbè ndòòri dè, ke wènnè ibotí idè, ì do kpa nkè ì náa nkubotí kumáà, ke narike.
¹⁶ Bè ò kùomu kòò dèite meníimmè de kó ibotí idè do mòke mè, ke ì taunnè Kuyie, nkè ì náa nhoniti omáà.
¹⁷ Ó pí mmuù tómmú ke nàké Tináaansààti, diwèi kpeti, díndi bèè í tú Sifube ke détirinè Kuyie, nnè Sifube bèè do kù tókèné.
¹⁸ Timòu Sifube nè bèè í tú Sifube, Kirisi weè ti niitè Kuyie mborè nè Muyaansààmù kó meteèmmè.
¹⁹ Di ténke í tú bepòòbè, yoo dihei marí kòbe, di tú Kuyie nkó dihei kòbe mbe, ku c̄t̄t̄è kòbe.
²⁰ Yesu Kirisi weè tu dipũù, o t̄rè nè Kuyie mp̄ānāahti náam̄bè kè bè yāà nkè di sòké.
²¹ Kirisi weè te kè t̄e kpeñni, ke kótírí, ke náa Kuyie nc̄t̄t̄è sààt̄.
²² Nè Yesu kpéi di tú t̄c̄t̄t̄è nte Kuyie mbo t̄e nè Muyaansààmù.

3

Pòori nàkémè bèè í tú Sifube Kuyie nnàahti

- ¹ Mí mpòòri Yesu Kirisi kóo tónti, bè n kpeti n nàké mèè kpéi nke díndi bèè í tú Sifube Kuyie nnàahti.
² Di yému Kuyie nni nkuómmè mesémme ke n dòò mesàà ke yè n nàké Tináaansààti, díndi bèè í tú Sifube.
³ Tii do sori Kuyie nti nni mbenke, kè n yíétè ku kó disòri kpeti, m mè mbo ke ti nwāñi.
⁴ Kè di ti kàa ndi bo banté Kuyie nni mbenkemè Kirisi kpeti tii do sori.
⁵ Kù do í benke de kó disòri kpeti dimònni kòbe, kù mè nti benkemè di mmònni Yesu t̄rè nè Kuyie mp̄ānāahti náam̄bè nè Muyaansààmù kó muwèrimú.
⁶ De kó disòri tu: Sifube nè bèè í tú Sifube bè wènnè oniti omáà, ke yóó di tikpàti, kù yè nkù yóó duó nti bèè yie nYesu Kirisi kó Tináaansààti.
⁷ Kù duó nkè n náa nti, kù n dòò mesàà mme ke n duó nde kó mutòmmú ke benkú nè n tómmú mieke ku wèrimú deumè.
⁸ Bá nè m me ntumè Kirisi kòbe bemòu kó besám̄p̄òbè kó sám̄p̄ú, kè kù duó nkè m bo nàké Tináaansààti bèè í tú Sifube, Kirisi kpàti deumè ke í mòke kumànkù,
⁹ ke bè benke Kuyie nkó disòri kpeti, kunku kùù dòò demòu kuù mè dó nè dimònni,
¹⁰ ke dó bèè baké keñkè nè be kó bekperibèe yà Kirisi kòbe ònni, kébanté Kuyie ncii ndeumè mediè ke í mòke kumànkù.
¹¹ Kuyie ndòò kù dómè mme nè dimònni ti Yiè nYesu Kirisi kpéi.

¹² Di mmànni ti bo na ké kù tòónnè ke bá nyĩèkù, ti tá mèè kpéi nYesu, koò taunnè.
¹³ N di náámmu ke tú di kànti báa yārike, bá kè n fěuri, n fěuri dū kpéi nkè dè bo di dōò mesàa.

Kirisi ti dō mèè botí

¹⁴ Deè kpéi nte kè n nínkú n núú ti cice Kuyie nyiikè.
¹⁵ Kunku kùú te kè keĩnkè kobe nè ketenkè kobe kè bè bo.
¹⁶ N kù báámmu ke tú kù di duó nku kpàti dieti, kè Muyaánsààmù di kpénkúnne,
¹⁷ kè Kirisi mbo di mieke, kè di nfíikú tei tei, Kuyie nkó medókùmè mieke,
¹⁸ kèwēnnèné Kirisi kobe tabè kébanté Kirisi ti dō kè dè deu mèè botí ke okù mèè botí ke cūmpuri mèè botí bá ke í mōke kumānku,
¹⁹ kèyĩtè Kirisi ti dómè kè dè pēētè ti yĩtímè, kèpétè Kuyie nkperè demou.
²⁰ Ti sántímu Kuyie nkò wērímú diemù bo ti mieke, ke bo na kédōò kè dēe pēētè ti kù mōú dè nè ti toti ti ti yèmmè.
²¹ Ku yètiri ndeu Yesu Kirisi kobe cuokè sáà Kirisi pí mmùú tōmmú kpéi. Kè dè mmè ndò.

4

Kirisi kobe wē mmèè botí

¹ N di náámmu, mí mPōari bè kpetí wè Yesu kpéi, nkè tú di ndò nKuyie ndi yu ke dō di ndōmmè,
² kékúnne dimáá kényōò, kēmmi, kéndó ditobè, kēnteēnnè ditobè.
³ Yetenko kè Muyaánsààmù di tau, kè di mmōke Kuyie nkó diwèi.
⁴ Ti mōke Muyaánsààmù mumáá ndi, ke dō nhoniti omáá, ke baá dēmarè máá, Kuyie nti yu dèè kpéi.
⁵ Ti Yiè mbo omáá ndi, kè ti tū nkuce kumáá, kè batémmù bo omáá.
⁶ Kuyie mbo kumáá ndi, timou ti cice wèè baké demou, ke ti pínnè mutōmmú timou, ke bo timou ti mieke.
⁷ Kuyie nti pámu bá wè dipānni kè Kirisi yè nti toti bá wè ò dō mē.
⁸ Ti wārimu ke tú: Ò wētè ke deèti dii mōnni keĩnkè ke neinè beciríbè kó yewērè yèè do kpetí, ke pā benitibè yepārè.
⁹ Ba ntú ò wētè ke deèti? Dè benkú ke tú ò keté ke cùtému ke ta ketenkè miekoo decūmpurè.
¹⁰ Weè cùténí, weè wētè ke dēke, ke bo keĩnkè ke píéké tipíiti timou.
¹¹ Weè duó nkè bèmabè tu o tōrè, kè betobè tú Kuyie mpānānānti náámbe, kè betobè tu bèè náante Tináansàati, kè betobè tu bèè ní Kirisi kobe tīrè, kè betobè tu bèè tiè nKuyie nnānānti.
¹² Ò bè duó nde kó mutōmmú kè bè bo tūnte o kobe mbe, kè bèe na ke pí nKuyie ntōmmú, kè Kirisi kobe tīnni dii tu Kirisi kànti kè dii deuke.
¹³ Kè ti nwē ntimou ti kéri kùú ce, ke kótíri kékpenke, kēnaá mpáíi Kirisi dōmmè.
¹⁴ Kè bá ndōnnè ibí ìi mu nyí ciì, ke tū mbeniticimbe bèè tiè nyiyáábisiéti ke ìi tu kuyaakú tōumè tifōkpēti.
¹⁵ Ti dō nkénnáá ntimōmmānti nti, kéndó titobè, memme ti bo nkótírímè kuwedounce mieke, ke naánnè Kirisi wèè tu diyuu.
¹⁶ Kirisi wèe te kōo kobe bemou wē nke dō nhoniti omáá nè itùòti, ke kpeñni, bá kùú tùòti kè kù pí nku tōmmú kù dō nkémpí mmù, kè tikànti timou kótíri, ke kpénkú Kuyie nkó medókùmè mieke.

Mēborime pāmèè dō kéndōmmè

¹⁷ Ntēnè n dō ké di náké ti, nè ti Yiè nkó diyētiri, di bá ntū mbèè í báa nKuyie mbe kó mēborime, bè tū mmèè yèmmè tú detetirè kōmme mme.
¹⁸ Bè toti dibiinni kó iyentoti nyi, bè í yé Kuyie nduó mmùú fōmmu, bè í banté mèè kpéi nkè be to kpeñni.
¹⁹ Bè ténke í baàti meyei nnè mesàa ke dōari dèè í wenni ke í diè ntikpàti, ke dōari desintékpere demou botí nè meyei mememou be yèmmè dómè ke í yĩèkù.
²⁰ Díndi bè í me ndi benke Kirisi kè di ò yĩtè.
²¹ Díndi biè bè di tiémmu o kpeti kè di yĩtè o kó timōmmānti, dèè tu:
²² Di bo yóumè mēborime kótímè di do tū mmè, di do mōke medókùmè yeime mme kè mè di sou nke di fētinko.
²³ Yóunè kè di yèmmèe ceete nè di yeñtotí,
²⁴ kè di naá mbenitipāmbè Kuyie ndōò bè ke dōnnèné kumáá, kè di borimee wenke kè di ntū ntimōmmānti.
²⁵ Di yóu siyáábisi, kēnnáá nditobè timōmmānti ke yé ti tūmè Yesu kànti kó itùòti nyi.

²⁶ Ké di mieke peike di báá yóu kè kèe ɔɔte ke di cé mmeyei, di báá yie nkè diyìè ta kè kè kpáá péí.

²⁷ Di báá pā dibɔð kuce.

²⁸ Wèè do yuuku wèe yóu muyòð ke pī mmutōmmú kémɔɔte o kperε kápā beçiribè.

²⁹ Di bá nnáá ntínáanyeiiti, kè di pètè mefiè nnáánnè tìl bo teennè betòbè kè bèe kpenke Kuyie nkó kuce mieke, tìl bo teennè bá wè ò bo dii f̄stiri.

³⁰ Di bá ncaari Muyaánsàámù yèmmè, muù tu meccanimè Kuyie nti cànnè mè, muù te kè ti yé ke dò nKuyie nyóó ti deetè páíí diyìè sɔnni.

³¹ Bá mpoonnè ditòbè, bá nníinnè ditòbè, di mieke bá mpèl ditòbè, di bá mmòke yekpàrè, di bá ns̄inkùnkò ditòbè yètè, di bá ndɔəri meyei.

³² Ndɔərinè ditòbè mesàà, nke ndó ditòbè, ke nc̄en̄kò ditòbè Kuyie nti c̄é mmèè botí nè Kirisi kpéí.

5

Ti bo nyémè Kuyie ndó dè

¹ Ntúnne Kuyie nkó meborime, ke yé di túmè ku bí nyi, kù dós ì.

² Ndónè ditòbè Kirisi ti dós mèè botí ke duós nhomáá kè bè ò kùò kòð dò ndipánni kuf̄s̄oku natikù kperi Kuyie ndós di.

³ Di tú Kuyie nkòbè mbe, di bá ndouti dautinè ditòbè di bá ns̄inkùnkò dimáá, di bá duós ndi yèmmè tikpàti. Dè keté ke í dò mbè nyo de kó tináahti di cuokè.

⁴ Di bá nnáante ifei kpeti nè tiyeinnáahti nè tináanyeiiti, dè í wenni. Petinke ns̄ántínè Kuyie nku sàà nkpeí.

⁵ Nyénè ke dò nwèè dauti dautinè betòbè nè wèè s̄inkùnkò omáá, nè wèè í diè ntikpàti, dè í cáánnè wèè feu yebokè. De yiè mbotí í tati Kirisi nè Kuyie mbe kpààtiyuu mieke.

⁶ Di báá yie nkòð m̀ou di souté nè detetirè kó tináahti: Deè te kè Kuyie mmieke cósù bèè yete ku kpeti.

⁷ Di bá mmòkenè de kó benitibè botí metaummè mamè.

⁸ Di do tú dibiiñni kòbè mbe di mmònni ke taunnè ti Yiè ke tú kuwenniku kòbè. Nfòunè ke dò mmenáá nkó ibí.

⁹ Kuwenniku kó mutōmmú tú: Tinìti, m̄ewetím̄mè, nè timómm̄onti.

¹⁰ Mbaàtinè ti Yiè ndós dè.

¹¹ Di bá nkòké dibiiñni kòbè kó mutōmmú mieke, mù tú mutetimù mmu, di petinke mmù dáammu mmu.

¹² A bo nákéme bè d̀ɔəri dè disòri dè mòke ifei nyi.

¹³ De kó mutōmmú yènni dii m̀onni kuwenniku mieke, kuwenniku s̄s̀ mù feimmu.

¹⁴ M̀ommuo nwe bè d̀enn̄ni dè kuwenniku dè s̄s̀ wenkemu. Ti wàrimu ke tú:

Ente,

f̄s̀ nwèè duós beçiribè mieke!

Kè Kirisi da míf̄tè.

¹⁵ Ndakenè mesàà di fòu mèè botí. Di báá ndò tiyèinti, ntúnè mecii nyembè.

¹⁶ Bá nf̄étinkonè di fiè, ti bo yemòrè yeiye nye.

¹⁷ Di bá ndò ntiyèinti, yetenko k̄éȳf̄tè Kuyie ndós dè.

¹⁸ Di bá mmuò mmenáá, mè di tanninko meyei mmieke nke. Yóunè kè Muyaánsàámù di píe.

¹⁹ Kè di nw̄e nke yáukùnkò ditòbè k̀nti, kéndiè nKuyie nkó yēsāā, nnè ku kó iyie, ke diè Muyaánsàámù di duós nyii yie, kénsánti Kuyie nnè di yèmmè meməu,

²⁰ ns̄ántínè ti cice Kuyie demou kpéí ns̄áá nè ti Yiè nYesu Kirisi kó diyètiri.

Oniti nè o pokù bè dò k̄entaumè

²¹ Nyiènnè ditòbè kpeti, di dé mèè kpéí nKirisi.

²² Benitipòbè nyiènnè di daabè kpeti, di yie mmèè botí ti Yiè nkpeti.

²³ Ke yé onitidòu wèè bakémè o pokù Kirisi baké mèè botí o kòbè f̄nni dii tú o k̀nti ke di deeri.

²⁴ Deè te kè benitipòbè dò nkényié mbe daabè kpeti timou, Kirisi kòbè f̄nni yie mmèè botí Kirisi kpeti.

²⁵ Bá wèè nitidòu kòò ndós o pokù Kirisi dós mèè botí o kòbè f̄nni ke ku di kpéí,

²⁶ ke di d̀uté nè menie nnè Kuyie nnáahti.

²⁷ Ò d̀ò m̄emm̄e ke dós di ntú o kperi ndi kénwenni, kénkpa kuyènkù, kénkpa meyòð, kénkpa meyei mmeməu, kéndò mpáíí ke í mmòke bè bo di sei ntii f̄nkè.

²⁸ Mèè botí nku bá wèè nitidòu dò nkéndómè o pokù ò dós mèè botí omáá. Wèè dós o pokù ò dós omáá ndi.

²⁹ Ὁμοῦ ὣς ἰ mpóο nhomáá, ò ὡ nyárimu omáá, ke piú omáá. Kírisi me ndaari o kabe tñni.

³⁰ Ke yé ti túmè o kñnti kó itùòti nyi.

³¹ Ti wàrimu ke tú: Oniti bo yóu o cice nè o yá kétaunnè o pokù, kè bèe náá ntikònti timáá.

³² Ti nnáañti tú disòri dieri kpeti nti, tí tú Kírisi nwe nè o kabe tñni,

³³ Ke múnke tú di kpeti. Bá wèè nitidòu wè ndó o pokù ò dó mèè botí omáá, kòo nitipòkù ndé o dàù.

6

Ibí nè i yembè kó tináañti

¹ Dín-di íbí nyíennè di yembè kpeti. Kuyie mme ndó.

² Ndé a cice nè a yá. Kuyie ndóu nyii kuó ke béi nke tí:

³ Kè dèe yie nkè dè nda naati, kàa fòmму okè ketenkè Ìnkè.

⁴ Dín-di íbí yembè, di bá mpéikùnko íbí miéke, ñtiennè i ke i túnni ti Yiè ndó mèè botí.

Tidaati nè ti yembè be kó tináañti

⁵ Dín-di tidaati, nyíennè bèè di te die nketenkè Ìnkè be kpeti, ké mbè dé mediè, kémpí mbe tómmú nè meyémmè memáá, kéndò ndi pí nKírisi kómu.

⁶ Di níú bá mpí nmutómmú bè bo dii mñnni máá kè dè bo bè narike, daòñè dimáá Kírisi kó tidaati, ké mmú pí nnè di yèmmè memòu Kuyie ndómè.

⁷ Di mpí mbe tómmú ke dò ndi pí nti Yiè nkámu, dè bá ndò ndi pí mbenitibè kómu.

⁸ Nyénè ke dò nkàa tú kudaakù yoo a í kù tu, Kuyie nyóó yieti bá wè ò dàò mèè sàà nkó tiyeti nti.

⁹ Kè dín-di tidaati yembè di nti pí mmesàà ndi bá nti péinko, nyénè ke dò nwèè di te dimòu ò bo kéñkè nke, o borè òmòu í cáá.

Kírisi kabe dò nkémakè tii kparinenti

¹⁰ Tisònti tú di bo ntaunnèmè Yesu kékpenke, képéte o wèrimú diemù.

¹¹ Báátinè Kuyie nkpàrinenti timòu ke cómmú tei tei, kébaao dibòò kó mesòummè.

¹² Ti í kpànnè benitibè, ti kpànnè yeboké nye, yèè bo muyáá mmieke, yèè kpeñni, bebaokpáatibè bèè te dibiiñni kó kutenkù.

¹³ Nè de kpéi, túóténè Kuyie nkó tikpàrinenti timòu, kè diyèè yeiri túòkení di na ke kpa nkè di kpa nke dèè, di nkpaá yé kénwaké.

¹⁴ Nyinè timómmònti di ka fenaakñfè kóme, kénkänkè mewetímmè di cñcñrè dimátíyaabòri kóme.

¹⁵ Ánnèè tikònyauti tineùti kóme, ke náké Tináañsààti tii duò mmeomèpùmè.

¹⁶ Ntònè metákùmè kè mèè ndò nkudòpikù sáà kùu yó nte kè di na kékuo dibòò kó ipie nyii còú.

¹⁷ Túóténè medeetímè kédaò dipii, kétúóté Muyaánsààmù kó disie dii tú Kuyie náañti.

¹⁸ Muyaánsààmù ndi bonè kè di mbáá nKuyie nsáá, di nkù báá nyibáamii imòu botí ke kù sàútínè. Mbáánnè ku Kírisi kabe bamòu kpéi.

¹⁹ Kè nkù báá n kpéi, kè dèe yie nkè nh ààte n nuù nni nnáá nTináañsààti tii do sari ke í yíèkù, tii tu Kuyie ndeeri bèè í tú Sifube.

²⁰ Mbáánnè ku, kè kù n teennè kè n na kénnaá Tináañsààti, bá nè bèe me nni nkpetímè.

Mucaummu

²¹ N tñnko ti népo saù Tisiki, ti Yiè nkóo tñnti saàwè, kòo bo di náké de ndòmmè mme,

²² ké di náké tii kó dimáà bo ti cie, kéyáúkùnne di kñnti.

²³ Ti cice Kuyie nnè Yesu Kírisi bèe di duò mmeomèpùmè, nè medókùmè nè metákùmè.

²⁴ Mesàà nni mbonè dín-di bèè kó dimáà dá ti Yiè nYesu Kírisi ke fíikú teii.

Pɔəri wàri d̀̀i pátírí Kirisi kɔbe bèè bo Fidipu Di mpátírí tɔ̀ t̀̀i náànti

Bè do kpeti Pɔəri Odommu nwe kòo wàri de kó dipátírí, ò do yóó di wàri kè benitibè mabè bèè tanní ke tiè nyitié nyeyi Kirisi kɔbe bèè bo Fidipu kè be yèmmèe caarè. Bá nè memme kè Pɔəri mmòke diwèl ke yé ke dò nnè metákùmè ò màke mè Yesu Kirisi ìnkè, de bo tũntè. Kòo bè sàntè bè ò pà d̀̀i pànni ke bo ò teennè dikpetintou mieke, kéndó kényáúkũnne be kãnti kè bè nwetí Kirisi ke báá yóó kè itié nyeyii ì tani kè ì bè souté. Ò do wète kéndó kényáúkũnne be kãnti nti kè bèè wammú bè bo ntaunèmè betòbè kèmmòke meyèmmè memáá Kirisi kó mutõmmú kpéi.

Di mpátírí náànti duó ke dõmmè

1. Mudõmmu nè ò bántèmè Kuyie mbe kpéi. 1:1-11
2. Ò do bo mèè borime mieke 1:12-26
3. Ò yèmmè bè ntaunè Kirisi 1:27-2:18
4. Epafoosi nè Timõntee bèè do dɔəri dèè wenni Pɔəri nè Fidipu ei kɔbe be cuokè. 2:19-30
5. Pɔəri do caummè Fidipu kɔbe bedũðntòbè kó meyei nkpeí 3:1-4:9
6. Ò dèntenè ti tú ò yáúkũnnemè be kãnti, ke bè dounè mutõmmú, nè náke mudõmmu cénke 4:10-21

Pɔəri dõummè Fidipu kɔbe

1 Mí mPɔəri nè Timõntee Yesu Kirisi kó betõmbè, ti di dounko d́́ndi Kirisi kɔbe bèè bo Fidipu nè bèè ni Kirisi kɔbe tírè nè be kó bewedounkótibè.

2 Ti cicè Kuyie nnè ti Yìè Yesu Kirisi bè di doò mesàà nké di duó ndiwèl.

Pɔəri dómè Kirisi kɔbe bèè bo Fidipu

3 M baá ò nké n dèntení di kpéi nni nsántímu Kuyie.

4 Nh ãã mbáámmu Kuyie ndi kpéi nsáá kè dè n naati,

5 di n teennèmè kè ti pítírí Tináaãnsàati nè di yiemme Yesu nè yiénní.

6 N yému weti weti ke dò nKuyie nkùù keté de kó mutõmmú sààmú di mieke, kù bo mmú soké kè mù dèè ti Yìè nYesu Kirisi bo wètenní d̀̀i yìè.

7 N di dõmu mesàà n yí di yìèkù, ke yé ti wèrímè Kuyie nkó mesàà di mmõnni m me nkpetímè nè n yí kpetí d̀̀i mõnni nè m maumè ke bo fíí nTináaãnsàati.

8 N di dõmu kè Kuyie nyé, Yesu Kirisi weè n duó nde kó medókùmè.

9 M báámmu Kuyie nke tú kù di teennè kè di dake ndó ditòbè, kényítè Kuyie nkébanté mesàà nkù d́́ dè,

10 Kéna kémbaati mesàà nnè meyei kénwenni kè dèe yie nkè Yesu wétiní ò báá yà ò bo di sei nti ìnkè.

11 Yesu Kirisi yóó di teennèmu kè di dɔ̀̀rimè ñwenni kè bè nsántí Kuyie ke déúkũnko ku yètirí.

Tinti Kirisi kɔbe ti fòu Kirisi kpéi nke

12 N kɔbe n dó di bantému t̀̀i n tũðkení tii temè kè Kuyie nnáànti né dake pité.

13 Tihããpõnti t̀̀i báa okpãati diewè nè besõmbe bẽmou bè yému be n kpetínémè Kirisi kpéi nke.

14 Kè Kirisi kɔbe kusũkù yà n kpetímè kè be kãnti yauke, kè bè náá nKuyie nnáànti nè dikõmbùò.

15 Kè bèmabè ti náá nke m betínè ke nh èènnè, kè betòbè ti náánnè meyèmmè mèè wenni,

16 bè n d́́ mèè kpéi, ke yé ke dò nKuyie nni nduó nde kó mutõmmú kè m bo ma ku náànti kpéi.

17 Bèè nh èènnè bè í náá nKirisi kpeti nè meyèmmè memáá, bè d́́ kè n yí meyeñcaarimè mme dikpetintou mieke.

18 Kè be yèmmè wenni yoo mè í wenni, bè cénke me nnákémè Kirisi kpeti, dè n naatimu ke yó nni naati sãá.

19 Ke yé n yému ke dò ndi báá Kuyie n kpéi, kè Muyaáansààmú n teennè, demou dè tú n kó medeetímè mme.

20 M báámmu Kirisi nè n yèmmè memou, ifeí í we nni mbonè. Bá kè n fèürí, n yó nnáámmu o kpéi nnè tikõnyauti, kéndõnnè n ti nákémmè. Kè m bo kú yoo m bo nfòu, n d́́ kéndéúkũnko o yètirí ndi.

- ²¹ Kè n fòu n dò nkémpí Kirisi kó mutómmú mmu, kè m me nku n òke còntemu.
- ²² Kè m me nfòu n yó nnáammu benitibè Kirisi kpeti, deè te kè n yí banté mufòmmu nè mukúú n dò nkétááté dè.
- ²³ N yèmmè meè sù. Mònni mari dè ò ndò nni nfòu, diteri kéndò n kú kékote Kirisi borè, n òke me ndó.
- ²⁴ Dè né békú ke dò nni nkpaá fòumu ke di teénnè.
- ²⁵ Deè kpéi nte kè n yé ke dò n yó nkpaá fòu kè ndi teénnè, kè di kpenke Kuyie nkó kuce mieke, kémòote diwèi.
- ²⁶ Kè deè yie nkè n wètoo dii yie kè di n yà, di sànte Yesu Kirisi mediè ndi fòmmu mieke.
- ²⁷ Bá kè dè dòmmè, ntúnne Kuyie nnáañti yèmmè, kè n na ke kòtoo yoo n yí na, nni nyo di wèfímmè meyèmmè memáa ke pitíri Kuyie nnáañti, ke fíikú metákùmmè mieke.
- ²⁸ Di bá nyèkù di kprantídèntòbè bèè í dó Kuyie nnáañti, deè benkú bè fetimè, kè di kó tikònyauti benkú di cootémè.
- ²⁹ Kuyie nyí di dòò mesàà nkè di bo yie nYesu màá, kù dó di fèútému múnke.
- ³⁰ Mí nnè díndi ti wè nke maumu, di sòò yàmu m maumè, ke kpaá maù nè yiénní.

2

Yesu kékùnnemè omáa

- ¹ Di yie nKirisi kè dè di kpénkunko o kó kuce miekaá? Ò di dó kè dè yáukunko di kòntàà? Muyaánsáàmú di bonáà? Di dó ditòbè mesàà nke kuò nditòbè mesémmáà?
- ² Kè deè kó dimáa bo, di nwè ndinùu, ke wè mmedókùmmè, ke wè mmeiyèmmè memáa, ke pí mmutómmú kè dè n naati.
- ³ Di bá ndòori dèmarè ke èènnè ditòbè, yoo di ndè dàòri ke dó disànni detetirè kperi. Di nkékunko dimáa di dàòrimè mieke, ke ní nwúó nditòbè kè dò mbèè di deunè.
- ⁴ Òmòú bá nwanti ò kó mesàà mmáa, múnke nwaànnè betòbè kòme.
- ⁵ Ntúnne Yesu Kirisi kó meborime.
- ⁶ Ò do tú Kuyie nku,
ò me nyí ndó kè kù ènnenè omáa,
⁷ kényóu o wèfímmú kénáa nhoniti,
kédaò omáa otònti,
⁸ kékékùnnè omáa,
kényíé nKuyie nkpeti
kè bè yáa ò baakénè kudapááti
onitikòuti kòme kòo kú.
- ⁹ Kè deè nte kè Kuyie nhò déúkùnnè,
kóo duó ndiyetidieri
dii pèèté yesonye.
- ¹⁰ Kè kéfinkè kòbe nè ketenkè
nè ketenkè mieke kòbe
kè bè bo nínkú o ìikè.
- ¹¹ Bá wè kòo béi nnè o nùu,
ke dó Yesu Kirisi tú o Yie!
Kè ti cice Kuyie nyètiriri deuke.

Kirisi kòbe bo mmimmè kutekù mieke

- ¹² N kòbe nh ò mbo di borè kè di yíemmu n kpeti, nyíénnè ti bá kè n yí bo, deè òke wenni. Kuyie ndi deetému, mpínnè ku tómmú ke kù dé mediè.
- ¹³ Kuyie nkuu ò di duó mmeiyèmmè, kè di ndó kédaò kù dòmmè, ke di duó mmuwèfímmú kè di na kè mè dàò.
- ¹⁴ Di ní bá ndòori dèmarè kè di yèmmè í bo kè di kpa.
- ¹⁵ Di nwenni páfí kè bè báa yà di caàrimè, Kuyie nkó ibí dò nkénwennimu páfí benitiyeibe bèè dàòri deè í wenni be cuokè, kémúú fitirè kòme,
- ¹⁶ kè bè náa mmufòmmu kó tináañti. Kè di dàòri mèmme, n yèmmè bo ndi naatinè, kè Kirisi wètení dii yie, deè benke n tómmú nè n wèèfímmè dè í yèmmè detetirè.
- ¹⁷ Di támè Kuyie ndeè dò ndipánni di kù pá di. Kè n ku ke kpaá de kó dipánni, dè nni nnaati. Dè n naatimu kè diwèi m bo nè díndi.
- ¹⁸ Díndi múnke, nyànkunè kè ti nwè nke yànkú.
- Pòori tómmè Timòntee nè Epafoditi Fidipu kó dihei*
- ¹⁹ Kè Kuyie ndó m bo tónko Timòntee bàmbà nkékeè di bo kè dè dòmmè, kè deè yáukùnnè n kònti.

- ²⁰ Οταν μαυί βο νὲ wè ti wè nke dake di kpéi.
²¹ Betòbè biè dakenè bè kperε wammù mmu, bè í dake Kírisi kàbe kpéi.
²² Di yému Timanteé duómme omáá ke n teénnè kè ti náá nTínáànsààti, ke dò nhoniti nè o birε.
²³ Kè m banté dii m̀nni dè yó nni ndómme m bo ò t̀nko.
²⁴ N yému weti weti ke dò nti Yiè mbo n teennè kè n katoò m mómumu nké di yà.
²⁵ N yèmmè dò m bo wète ké di duónko Epafoḍiti, di sòò m pà dipànni kéduónni wè, ke dò wè n teennè mutómmu kè ti wènnè ke mù pī nke f̀t̀t̀é.
²⁶ Ò kèè di kèèmè mme ò muokemè kòo yèmmè cààrè, kòò dó ké di yà.
²⁷ Ò m̀nke sòò muokemu, kékááté mukũũ, ke Kuyie nhò kuó mmesémmè nè mí m múnke, koò miékũnne, n yèmmè d̀ke báá cààrè mèè kpéi.
²⁸ Deé te kè n dó koò t̀h̀ǹwè mecāā, nké di ò yà kè di yèmmè narike, kè n kōme múnke narike.
²⁹ C̀uténè we nè diwèl ti Yiè nkó mewènnimè mieke, ndénè de kó benitibè botí.
³⁰ Ò duó nhomáá ndi Kírisi t̀mmu kpéi, nke kàáté mukũũ ke n teennè díndi bèè détirì di do í yóó na kè n teennè mèè botí.

3

P̀ori yóumè demou Kírisi kpéi

- ¹ Tisonti tú ti, nyānkunè ti Yiè nkó kuce mieke, n do ti wārimu ke wète ke ti yíé, dè wennimu di kpéi.
² Ndaikenè sinitimó kpéi, betòmbè yeibe, bèè tú bè cāmmú, de kó mucāmmú né í tú m̀mamù.
³ Tínti bèè báá nKuyie nnè Muyaánsàāmù mmieke, ke í tú m̀benitibè kó ikuó, t̀i tu bèè cāmmú mucāmmú mómummu.
⁴ Kòò m̀u yèmmè dò nhò bo cooté ò tũ mmèè kpéi nyikuó, n yému ikuó koò p̀èèté.
⁵ Bè m peitè kè nni mmàke yeve yèni ndi kè bè n cānté, n tú Isidayeri mómumu nwe, Bensameé kó kufuku kou, Ebedee mómumu nke tú Faadisī ikuó yè mómumu.
⁶ Kè n k̀nti nyau kè n f̀ũnko Kírisi kàbe, ke yetíróo ke bo ntũ nyikuó im̀u.
⁷ Dèè do tú n kó disānni n dè ñwénté di mm̀nni detetirè Kírisi kpéi.
⁸ Dè í tú dèè do tú n kó disānni máá nè dèè do tú n kó mucāntimu, n dè yetemu n yíéte mèè kpéi nYesu Kírisi wenwe wèè p̀èèté demou. Weè te kè n dè wúó nké dè dò ntiyonti kè dè bo yie nké nni mmàke Kírisi.
⁹ Nh ò m̀òtè dè í tú Kuyie nyè n wetí n tũ mmèè kpéi nyikuó, n tá Yesu nwe kè kù yè n wetí, ke yé Kuyie nhòs yíme oniti wetí ò tá dii m̀nni ndi Yesu.
¹⁰ N dó ti di mm̀nni tu m bo yíéte Kírisi máá, kèpéte muwèrimú diemù mùu te kòò yānté, ke f̀t̀t̀é o kpéi nkékú o kpéi.
¹¹ Kè dè bo yie nni ntũ bèè yóó yānté be kòò m̀u.

Ti bo ncokumè ke d̀s kumānku

- ¹² Dè í tú n yè n ninte m beti dè yoo n wenke páíí, n kpaá cokumu ke yetíróo ke bo ninte Kírisi ò n ninte mèè botí.
¹³ N kàbe m mu nyí t̀òke kumānku, n d̀ori demarè máá ndi, n yíè ndifōnkúo kperε nde, ke beti dèè bo n yìkè.
¹⁴ N cokumu ke d̀s deyìkè, ke bo ninte ticuuti Kuyie nti yu ke bo ti duó nti kèf̀nkè, nè Yesu Kírisi kpéi.
¹⁵ Tínti bèè kpenke Kuyie nkó kuce mieke, ti dò nkémmàke mèè yèmmè, kòò m̀u kōme kpaá cāá, Kuyie mbo ò teennè kòo banté.
¹⁶ Ti yíéte ti, yóumè kè ti nti pī nke wè nke kéri kuce kumáá.
¹⁷ Ntũnne n kó m̀borime, ke múnke ntũ m̀betòbè bèè kōme d̀onnè ti kōme.
¹⁸ N ti ndi nākému ke wète ke ti ndi náá nnè t̀ǹnnietí, besũkùbè tú bemáá Kírisi kàbe, kè be d̀òrimè né benkú bè senkèrimè ò kùmè kudapāāti.
¹⁹ Be kó kumānku tú bè bo fetimè sáá, kè be pite tú be kó Kuyie, kè dè bè naatinè ifei do dò nké mbè bonè dè, kè bè dó kutenkú kperε máá.
²⁰ Tínti tú kèf̀nkè kàbe m̀be, ke baā ti Yiè nYesu Kírisi bo wètennimè,
²¹ Kéceete ti kó tikōncití kè tti naánnè ò kpeti kékpenke kèwenke, ò yóó namu kè dè d̀ò ke yé ò m̀kemè muwèrimú ke baké denennè demou.

4

P̀ori tiémmè Fidipu kàbe

¹ Dínidi n kɔbe n di dómu mediè, n dó kéwɛte ké di yàmu, dîi tu n kó diwèi nè n kó mucóntimu, di ntaunè ti Yiè ntei tei.

² M báámmu Efodii nè Sēntisi ke tú bè ñwē mmeɣemmè Kuyie nkó kuce mieke.

³ Fí n népo Sisii nè wè ti wē mmutómmú, a nteénnè de kó benitipòbè, bè n wēnnénèmu kè ti nàké Tináaḥsààti ke fēūté. Ke múnke wēnnénè Kedemaa mutómmú nè betòbè bèè kó yeyètè wàri mufòmmu pátiri mieke.

⁴ Nyānkunè sáà ti Yiè nkó kuce mieke, n yíé ke ti béimmu, ñyānkunè.

⁵ Yóunè kè benitìbè bəmouu yà di nitimè, ti Yiè nduúnnímu.

⁶ Di bá nyīèkù, kè di dó dè, mɔonè Kuyie nké nkù sánti.

⁷ Kè di dɔori memme Kuyie mbo di duó nku kó diwèi nè Yesu Kirisi di kó mewēnnímè mieke, dii deu, ke í dò nkéna kéyá di māmè.

⁸ N kɔbe n náánnè timómmənti, kéndɔori dèè wenni, kéndɔori Kuyie ndó dè, kéndɔori dèè sà, dèè dò nkéndó, dèè mánne disanni.

⁹ Ndɔorinè di kèè ti m borè, kéntū n kó medɔorimè, Kuyie nkùu duó ndiwèi kù yó ndi bonèmu.

Pɔori dɔummè Fidipu kɔbe nè mutómmú

¹⁰ Dè n narike mediè kè n sánti ti Yiè ndi wète ke n teémmè, n yému ke dò ndi ð ndó ké n teénnè di né mu nyí mpété kuce.

¹¹ Dè í tú n kpa mèè kpéí nte kè n náa memme, kè m mòke yoo n kpa, dè ð nni nnaatimu.

¹² M manténèmu m bo mməkemè nè m bo nkramè, kè n di ke sannè yoo nh auté, kè m mòke kè dè sū yoo dè n dóté, dè n naatimu.

¹³ Kirisi weè n duó muwērímú kè n dè nɔ ndemou.

¹⁴ Dè né wennimu di n teémmè nh áarimè mieke.

¹⁵ Dínidi Fidipu kɔbe, di yému ke dò n di nàké dii mǎnni Tináaḥsààti meketimè, kényeti Maseduanni kó ketenke dii máa kó ditñni do n teennè.

¹⁶ Kè nní mbo Tesadoniki kè di n teennè kuce mēdémè.

¹⁷ Dè í tú dè n naati yepārè máa kpéí, dèè n naati deè tu di bo pétémè mucóntimu.

¹⁸ N yàmu di m pā dè ke duónni Epafoditi, di mmǎnni kè m mòke péu. Di pāre dǎnnè tudàari nwe wèè fǎku naati kè Kuyie nyè cəuté.

¹⁹ Kuyie nkùu n te ku kpàti í sénni, kù yó ndi duómmu dè di békú dè nè Yesu Kirisi di kó metaummè mieke.

²⁰ Ti cice Kuyie nyètiri ndeu sáà. Kè dè mmè ndò.

Mucaummu

²¹ Dəunnè Yesu Kirisi kɔbe bəmou bèè bo di cie, ke dó bèè bo die mbè bè dəunko.

²² Kòo kpààti diewè Sesaa ciētè kɔbe múnke di dəunko.

²³ Ti Yiè nYesu Kirisi kó mesàà nni ndi bonè.

Pɔɔri wàri dùi pátírì Kírìsì kɔbɛ bèè bo Kɔdɔɔsi Dì mpátírì tɔ tùi náàntì

Pɔɔri weè do wàri di mpátírì Kɔdɔɔsi Kírìsì kɔbɛ tɪnnì, ké di duó nTìsìkì nè Onnesimmu ké bè bo di kòtenè Kɔdɔɔsi. Pɔɔri weè do í bè nàké Kuyie nnáàntì. Bɛ cie kou Epafadasi weè do wɛnné Pɔɔri ké náante Kuyie nnáàntì weè do ti mbè nàké.

Bè do kpetí dùi mǎnnì Pɔɔri Odømmu ké Epafadasi kɔtoó kòó nàké besòumbè mabè tannímè bɛ cie Kírìsì kɔbɛ tɪnnì miéke ké bè nàá nke tú: Kàa dó kényíté Kuyie nké kù da deetè a dò nkémábá nkefinkè kó bekperibè mbe ké dɔɔrinè ikuó mai kéndònnè mucámmù nè tìcìcìtì matì mudii finkè.... Pɔɔri ti kèè dùi mǎnnì ké pànkɛɛ bè dèntení Kuyie nduòmme mufòmmu nè Yesu borè máá ndi, ké bè wàri di mpátírì ké bo bè tié mbè dò nkéndòmmè ké báá tǔnne mufòmmu yeimu.

Di mpátírì náàntì duó ke dømmè

1. Mudáummu 1:1-8
2. Pɔɔri báá nti Kuyie mbe kpéí 1:9-14
3. Kírìsì bakémè demou 1:15-23
4. Ó bè cau nti besòumbè kpéí 1:24-2:2
5. Mufòmmu pám-mù nè Kírìsì ti kó mɛwɛnnímè miéke 3:1-4:6
6. Mɛcaummè 4:7-18

Pɔɔri dømmè Kɔdɔɔsi kɔbɛ

¹ Mí mPɔɔri Kuyie ntáátè wè, ké n tu Yesu Kírìsì kó ditònnì nè Timòntee tǔ di wàri dipátírì dín-díni bèè bo Kɔdɔɔsi ké tá Yesu.

² Ti cice Kuyie ndi dɔó mɛsàà nké di duó ndiwèi.

Kuyie nti kuó mmesémmè ké ti dɔó mɛsàà

³ Ti ɔ nsántímu Kuyie nti Yì nYesu Kírìsì cice, koó báá nsáá di kpéí.

⁴ Ké yé ti kèè mè di tá mèè botí Yesu Kírìsì nè di dómè Kuyie nkɔbɛ bɛmou.

⁵ Nè di kèè dùi yìè ndi Tináànsààtì tǔ ti tímómmònti, di bantémè Kuyie ndi baanè dè kéfinkè ké dè báa.

⁶ Tináànsààtì pitírì kutenkù kumou ndi, dè í tú di cie máá, ké benitibè ti yíè nké bɛ borime ceeri, di kɔmɛ cèètémè di ti kèè dùi mǎnnì mɛketímè ké banté weti weti Kuyie nkó mɛsàà.

⁷ Ti népo mómmu Epafadasi nè wè ti wɛ nke pí nKuyie ntómmú, weè ti ndi nàké. Ó pí mmù tómmú di cie mù tú musààmù mmu, Kírìsì dó mù.

⁸ Weè ti nàké Muyaánsààmù di téé mmèè botí ké di dó ditòbè.

⁹ Dè kpéí nte nè ti kèè mè di kó tináàntì, ti í yóu ti bo mbáámmè Kuyie ndi kpéí nke tú kù di teennè ké di yíté kù dó dè, ké Muyaánsààmù di duó mɛcìi nké di nyé di dɔɔri dè,

¹⁰ kéndɔɔri Kuyie ndó dè, dèè dèukùnkò ku yètìrì, kéndɔɔri ditòbè mɛsàà nke dɔkɛe yíté Kuyie.

¹¹ M báámmu Kuyie nke tú kù di kpénkúnne demou dɛ miéke nè ku wɛrímú diémù ké di na kémmi nke wɛ̀̀rì.

¹² Nsántínè ti cice Kuyie nkùù te ké di mannè kɛwɛnnénè ku kɔbɛ bèè bo kuwenniku miéke, ké kù yóó wɛnné ké di duó nkù báanè dè ku kɔbɛ.

¹³ Kuù ti fietè dibìnnì kóo kpáàtì nou miéke, ké ti tanné ku Birɛ kù dó dè mɛsàà nkó dikpáàtìyuu miéke,

¹⁴ weè ti donté, ké ti cǐé nti yei.

Kírìsì weè tu oketiwè demou dɛ miéke

¹⁵ Omou báá na kényà Kuyie, Kírìsì weè ti bɛnkú kù dømmè, weè tu Mpo ké baké Kuyie ndòò dè demou.

¹⁶ Weè te demou ké dè dòò, kéfinkè kperɛ nè ketenkè kperɛ, ti wúó ndè nè ti í wúó ndè, bèè baké, bekótibè, muwɛrímú yembè, bèè ni, kù dè dòò demou weè kpéí.

¹⁷ Demou dè yóó dɔó kòó bomu, weè te ké dè bo kòó dè baké.

¹⁸ Weè tu diyuu, kòo kɔbɛ tú o kǎntì, kòó bè duó mmufòmmu. Weè tu oketiwè wèè ku ké yǎnté, Kuyie mme dòò kòó bo mbaké tipítì tímou ndi,

¹⁹ ké yé Kuyie ndómè kémbò ku Birɛ miéke nè ku dømmè mɛmou ndi.

²⁰ Kuù dó kétaunnè kumáá dɛnennè demou kéfinkè kperɛ nè ketenkè kperɛ nè ku Birɛ Yesu kó mukúù nkudapáàtì finkè te demou ké dè narikenè Kuyie.

²¹ Dɔndi múńke di do tú Kuyie nkpanɔ́tíndəntɔ̀bè mbe kè kù dètírinè, kè di yèmmè sɪ nkè di ɔ̀ɔri meyi.

²² Di mmònni kè ku Birɛ tùóté tinitikònti ke ku, kè kù di taunnè kumàà. Kè di bo na kénkòri ku borè ke wenni páíí, ke kpa meyòò nkòò m̀òu báá na ke di sei.

²³ Ntánè Kuyie nweti weti, kè demarè báá di yatenè ku kó kuce yoo di baa dè, Tináańsààti di benke dè. De kó Tináańsààti bè tì nàkèmu kutenkù kumòu, mí mPòori kè n tì nàà.

Kuyie nduò mmùu tɔmmù Pòori

²⁴ Di mmònni dè n naatimu kè n fèùri di kpéí. Kè n soké ke fèùri Kirisi fèùtémè o kòbe dɔndi bèè tu o kònti di kpéí.

²⁵ Kuyie nkuu n tãáté ke m pĩríné Kirisi kòbe cuokè mutòmmù kè m bo bè nàkè ku náańti páíí, kè tì mbè tié.

²⁶ Kuyie ndo tì mbè sònnenèmu, di mmònni kè tì mbè benke bembè bèè tu ku kòbe.

²⁷ Kuyie nkuu dó kèbenke ku kó disòri kpeti tii do sòri, tii tu: Kè Kirisi bo di mièke di nyé ke dò ndi bo ò toténè Kuyie nkó tikpeti.

²⁸ Weè Kirisi kpéí nke tì náámmè benitibè bəmòu, kè bè caú, ke bè tiè nKuyie nnáańti tì yé kè dè màmè, kè dè bo yie nkè dí ntaunè Kirisi, kəmbo tuakoo Kuyie mborè ke dò mpáíí.

²⁹ Deè te kè tì pĩ nde kó mutòmmù ke maù, Kirisi weè n duò nho kó muwèrimù dièmù.

2

¹ N dó di yíétèmu m maù m̀èè botí di kpéí nnè Daodisee kòbe kpéí nnè Kirisi kòbe tòbè bèè í n yé be kpéí.

² M báámmu Kuyie nke tú kùu yáúkùnnè di kònti, kè dí nwè nke dó ditòbè, kè kù di duò mmeçii nkè di ðoke yíété Kuyie nkó disòri dii tu Kirisi.

³ Weè tu meçii nnè meyíétímè kó disòri.

⁴ N tì ndi nàkè kè di bo nyému kòò m̀òu báá di souté nè kununaatí.

⁵ Bá kè n yí di tókèné n yèmmè di bonèmu, kè n wùò ndi kéri m̀èè botí Kuyie nkó kuce mièke kè dè wenni kè di tá Kirisi kè dè n naati.

Deè bo ti teénnè kè tí na iyáábisítíi nyembè

⁶ Di yiemmu Yesu Kirisi kòò tu di Yìè, dí nhò taunè weti weti.

⁷ Yóunè kè di cɛé nfiúkú o ñnkè teii kè di tákùmèe kpenke kè di ntù ndi còuté ì tié nkédòke nkù sánti sáà.

⁸ Ndakenè kòò m̀òu báá di souté nè meniticií nnè mebooyèmmè kè di fétinne, de kó tináańti í tú Kirisi kpeti, benitibè kpeti nti.

⁹ Kuyie nkó meborime memòu do bomu Kirisi mièke ò tùóté dii m̀ònni tinitikònti.

¹⁰ Kè di ò taunè di pètèmu demòu. Weè baké bebaatibè bəmòu nè kènkè kó bekeribè bəmòu.

¹¹ Di wènnénè Kirisi kè deè tu di kó mucámmù, dè í tú benitibè kó mucámmù Kirisi kó mucámmù tu ò di deeténèmè medókùmè yeime.

¹² Dè dò mbè wè ndi wènnénèmu ke kùnnè bè di àà dii m̀ònni batèmmù, kè di ò wènnénè ke yáńté di tá m̀èè kpéí nke dò nKuyie mmòke muwèrimù ke bo duò nkè di yáńté, kù duómmè kè Kirisi yáńté.

¹³ Di yei mmeè do te kè dí ntù beçírìbè Kuyie nkó mufòmmu bíékè, di do í cãmmù, di do í yé Kuyie. Di mmònni nè Kirisi kpéí nkè kù di kuò mmesèmmè ke di cɛé nke duò nkè di yáńté.

¹⁴ Ikuò do yè nti tú beyeibe mbe, ke dò nKuyie nti kpetínné, kè Kirisi kòtení kè bè ò baaké kudapáatí kòò kùò de kó ikúú.

¹⁵ Kirisi ku dii m̀ònni kudapáatí ke namu muyaá mmièke kó bekeribè bèè baké, ke bè fèikùnnè kè benitibè bəmòu yà ò bè namè.

¹⁶ Kè dè dò mmeeme, di báá yie nkòò m̀òu di wátí di yo ndè nè di yò ndè ñnkè, nè yebaa ndi baà nyè, otáàpánwè kpɛye yoo teom̀pútè kpɛye.

¹⁷ Dende kó dimàà do tú dèè kpaaní de kó kufènkù nku, demómmønne tú Kirisi nwe.

¹⁸ Di báá yie nkòò m̀òu di souté di í yau m̀èè kpéí ntídouńti, di í ðóu mmèè kpéí nKuyie ntòrè, di í kékùńko m̀èè kpéí ndimáá ke bè ðònnè. De kó benitibè tu sifei yembè mbe ke m̀òke menitiyèmmè detetirè kòme.

¹⁹ Bè í taunè Kirisi wèè tu diyuu. Dentenní Kirisi kòbe ñnni dòmmè onití kó tikònti dòmmè mme, ke m̀òke itùòti nè icɛé nke nampú, ke kótírí Kuyie nkó kuce mièke kù dó m̀èè botí.

Ti kunèmè Kirisi kòò wènnénè ke yáńté

²⁰ Dɔndi bèè wènnénè Kirisi ke ku, kòò di deeténè yebokè kó tidaati. Dè dòmmè kè di yie nkè kutenkù kòbe wète ke di duò nyikuú ì tu:

- ²¹ Báá túóté die, báá déúté die, báá kááké die?
²² De kó ikuú tú benitibè kpɛyi nyi, ì yóó deemu bàm̀bà.
²³ De kó ikuú tú mecii nkpeyi nyi baka a bo nkék̀unkomè amáá, ke báá nKuyie nke f̀éũko a k̀nt̀i, dè né í teénnè ke dèi meyèmmè yeime, dè teénnè onit̀i k̀nt̀i nti.

3

¹ Di wènnè̀nèmu Kirisi ke ku kòò duó nké di yáànté, ñwaànnè Kuyie nkperè dèè bo ò kàri dè, Kuyie mbakù you.

- ² Nwaànnè keĩnké kpere ke bá nduó ndi yèmmè kutenkù kpere,
³ ke yé di kumèmu kè di fòmmu pàmmù wèĩnnè Kirisi ke sari Kuyie mborè.
⁴ Kirisi wèè tu di fòmmu kó dikũnni, ò bo wètení d̀ii yìè di bo nhò bonè, koò nwèĩnnè o kpeti mieke.

Meborime kótímè nè mepàmmè kó tináànti

⁵ Kuonè kutenkù kó meyèmmè, mèè tu: Di bo ndouti dautinè̀mè ditòbè, di bo mbenkúmmè dimáá ke yūs mbenitibè yèmmè, di bo mməkemè iyentotí yeiyi. Di bá ntú bèè í diè ntikpàti, dè í cáánnè mubɔɔfèù.

- ⁶ Kuyie mbo bekénè bèè yete ku kpeti ke dɔari me kóò botí kè dè nyóù mediè.
⁷ Di do dɔari meè botí ke meyei ndi nɔ.
⁸ Di mmə̀nni yóunè kumiepié nè kuyonku nè tidə̀nniti nè yesáámbè nè tináanyeyiti.
⁹ Di bá nsou nditòbè, ke yé di dàtémè di borime kótímè ke dootóo,
¹⁰ ke túóté meborime pàmmè ke dàátí kènaá mbenitipàmbè. Kuyie ndo di d̀òò kè dí ndòmmè, kémməkè Kuyie nkó mecii.

¹¹ Mebatimè ténke í bo Sifu nè wèè í tú Sifu be cuokè, wèè cānté nè wèè í cānté, okpákpàri nè timúti kou, kudaakù nè wèè í tú kudaakù bəmou bè taunnè Kirisi nwe kòò bè te.

¹² Kuyie nkuù di d́ó ke di tãáté kè di tú ku kòbe. Di mməkənè ditòbè mesémmè, kènniti, kénkék̀unko dimáá, kèntú benitisáábè, ke na nke mi.

¹³ Mməkənè meminnímè nè ditòbè, kénčéńko ditòbè, kòò m̀ou yeténè ot̀ou wèè ò c̀íé Kirisi di c̀íé mmèè botí.

- ¹⁴ T̀ii d̀òke tú tidiet̀i t̀ii tu di bo ndómè ditòbè mesàà nkéna kénwè nweti weti.
¹⁵ Kirisi kó diwèl mbo di mieke. Kuyie ndi yu d̀ii kpéí kè di bo ñwè nke d̀ò nhonit̀i òmáá. Nsántinè Kuyie kù di dɔari dèè kpéí.

¹⁶ Kirisi kó tináànti m̀bo di mieke mesàà nké di ncii, ke tiè nditòbè, ke yáúkunko ditòbè k̀nt̀i, ke diè nKuyie nkó yesáá nnè ku kó iyie nke kù sánti nè Muyaansáamu di duó nyii yie, ke nkú sánti nè di yèmmè memou.

¹⁷ Di dɔarimè nè di náànti dè mbenkú di túmè Kirisi kòbe, kè di ndóunnè ti cice Kuyie mutómmú Kirisi kpéí.

Bèè tu Kirisi kòbe be borime d̀ò nkéndòmmè

- ¹⁸ Benitipòbè, nyiénnè di daabè kpeti, Kuyie nkòbe d̀ò nké mme ndɔari.
¹⁹ Benitidaabè, ndónè di pobè, di mieke báá s̀ónté ké mbè c̀ou nké di bè kpànnè.
²⁰ Ibi, nyiénnè di yembè kpeti timou, Kuyie mme ndó.
²¹ Ibi yembè, di báá s̀ónté kénkpànnè ibi, i yèmmè yàà bo caàrè.
²² D̀indi tidaat̀i, nyiénnè bèè di te be kpeti timou, dè bá ntú bè bo d̀ii m̀onni máá kè dè bo bè narike, mpinnè be tómmú nè meyèmmè memáá di dé mèè kpéí nti Yìè.
²³ Di dɔari dè demou, dí ndè dɔari nè di yèmmè memou, ké ndò ndi p̀i nti Yìè nkó mutómmú, dè bá ndò ndi p̀i mbenitibè kómu,
²⁴ kényé ke d̀ò ndi bo wènné̀nè Kirisi kédí o cice kpàti ò baànè ti bèè tu o kòbe. Ke yé wèè tumè di Yìè ndimou di p̀i nwèè tómmú.

²⁵ Wèè me nd̀òri meyei, ò bo yà me kó tiyeti, Kuyie mborè òm̀ou í cáá.

4

¹ D̀indi tidaat̀i yembè, di nti p̀i mmesàà nke nyé wèè múnke di te ò bonè keĩnkè.

Pɔari bè dènte ti

- ² Mbáánnè Kuyie nsáá ke kù dounnè mutómmú ke báá ɔ ndimáá.
³ Ke múnke nkú baánnè ti kpéí, kè kù ti p̀a kuce kè ti na kènnáá Tináànsàati bè n kpeti t̀ii kpéí.
⁴ Mbáánnè ku kè n na kè nti náá nweti weti, n d̀ò nké nti náá mmèè botí.
⁵ Nyénnè di bo nfòu mèè botí bèè í tú Kirisi kòbe be cuokè. Kè Kuyie nní di p̀a dè m̀efiè, di báá mè fétinne, di náké ku náànti.

⁶ Di náànti nnaati kéndò mmukókúy nké bè nti dɔ́, kòò mǎu di beke tìmatì di tì nhò t̄́n̄n̄é weti weti.

Mudɔ́ummu

⁷ Tì kou Tisiki tu ti Yiè nkóo t̄́nti sààwè nwe kè nh ò dɔ́, nè we t̄́i w̄́ nke p̄́i mmut̄́mmú, ò bo kotoo dii m̀̀nni, ò bo di náké n kpeti.

⁸ Nh ò t̄́nko kòò bo di náké ti bo kè dè d̀̀mmè mme, k̄́yáúk̀̀nne di k̀̀nti.

⁹ Onnesimmu ti kou sààwè nwe wèè t̄́i nti Yiè nweti weti, di cie kou nwe, n we n̄́inn̄̀nko Tisiki kè bè bo di náké ti bo kè dè d̀̀mmè.

¹⁰ Adisitaki nè wè ti w̄́ nke kpeti ò di d̄́unko, kè Mariki Bannabaasi tebite di d̄́unko. (N di nákému o k̄́r̄́í, kòò t̄́̀̀koo dí ò c̄́outé nè diw̄́i.)

¹¹ Sesua bè tu wè Susituusi ò di d̄́unko. Bet̄́ãti bèè tu Sifube bèè yie n̄́Yesu, kè ti w̄́ nke p̄́i n̄́Kuyie nk̄́rà̀̀t̄́yuu t̄́mmú, bèè yáúk̀̀nne n k̀̀nti.

¹² Epafadasi di cie kou di d̄́unko. Yesu Kirisi kóo t̄́nti nwe, ò báammu Kuyie nsáà di k̄́r̄́í nke t̄́i k̀̀ di k̄́p̄́nk̀̀nne kè dí ñ̀̀dò mp̄́áí ke d̄́ori k̀̀ d̄́m̄̀.

¹³ M bo na kè di náké ke d̀̀ ò m̄́umu mesàà ndi k̄́r̄́í, d̄́indi Daodisee k̄́be nè Yiedapodii k̄́be k̄́r̄́í.

¹⁴ Duku d̀̀d̀t̄́ori ti n̄́po sàù, nè Demaasi bè di d̄́unko.

¹⁵ Di d̄́unko Kirisi k̄́be bèè bo Daodisee, k̄́ed̄́unnè Nenfaa nè Kirisi k̄́be bèè tiku o c̄́f̄́t̄́è ke báá n̄́Kuyie.

¹⁶ Kè dí k̄́a nde kó dip̄́t̄́iri ke d̄́è dí duó n̄́Daodisee k̄́be kè bèè kaa, kè bèè di dū́nni be k̄́peri m bè w̄́ri di kè di kaa.

¹⁷ Di náké Asipu ke d̀̀ ò ndake ti Yiè nkó mut̄́mmú k̄́r̄́í, kè mmú p̄́i mmesàà.

¹⁸ Mí m̄́P̄́ori m̄́i di w̄́ri nè n n̄̀t̄́e mudɔ́ummu muu, di báá yè mbè n kpetimè.

Kuyie nkó mesàà nni ndi bonè dim̄́u.

Pɔɔri wàri dìi pátírì ketirì Kirisi kɔbe bèè bo Tesadoniki Di mpátírì tɔ tìi náàntì

Tesadoniki do tú Maseduɔnni tempɛ nkó diheidiè ndi. Pɔɔri do náké Kuyie nnáàntì Fidipu èi kɔbe kédeè kékatè kè, ké kè keté Kirisi kɔbe tìnni ké né í nke mɔntè ké yé Sifube mabè do yetemè o kpèti kénkɔs kóò bèti.

Mem̄me kòo dè ité kékatè Bedee (Yesu Tɔrè 17:1-10). Ò ké mbo kè Timɔntee wèè do kpáá Tesadoniki kòo ò sàńkóo kóò náké dè kè dòmmè. Kòo yèmmè narikè mesàà nkòò sànte Kuyie mbè kù yie mmèè kpéi nke kù dɔ. Kòò bè dèntèni ò do dɔò mùù tɔmmú bɛ cie mu kpéi kényáúkunnè bɛ kònti Kirisi kó kuce kpéi. Ké múnke bè tɛ́nné tìi do bè kɔ́onnè mukúkéyántimú ìnkè nè Yesu bo nyóó wɛtèni kè dè dòmmè.

Di mpátírì náàntì duó ké dòmmè

1. Pɔɔri sàntemè Kuyie Tesadoniki kɔbe kpéi 1-3
2. Pɔɔri tièmmè Tesadoniki kɔbe ké tú bè nfòu mufòmmu sààmù 4:1-12
3. Pɔɔri bè tié nti Yesu yóó wɛtèni mèè botí 4:13-5:11
4. Itié nsanyi 5:12-28

Pɔɔri dɔummè Tesadoniki kɔbe

¹ Mí mpɔɔri nè Sidiféè nè Timɔntee, tìi di wàri di mpátírì dínɔi Kirisi kɔbe bèè bo Tesadoniki ké taunè ti cie Kuyie nnè ti Yìè nYesu Kirisi kɔbe. Kuyie ndi dɔò mesàà nké di duó ndiwèi.

Tesadoniki kɔbe yie mmèè botí Tináànsààti

- ² N kɔbe ti sàntimú Kuyie ndi kpéi nke kù bàà ndi kpéi nsáà.
- ³ Ti í yìè ndi p̄i mmèè botí mutɔmmú di tá mèè kpéi nKuyie ké kù dɔ nè di tɛ́imè ké baa ti Yìè nYesu Kirisi bo wɛtènimè.
- ⁴ N kɔbe ti yému ké dò nKuyie nkuù di dɔke ké di tãáté, kè di tú ku kɔbe.
- ⁵ Ti kòtènkò dìi m̀nni Tináànsààti, di do í tì dɔò dekpeit̄ikpeɛ, Kuyie nkó muwɛr̄imú do ti bonèmu kè Muyaánsààmù ti teénnè kè tí nnáá nke í yìèkù. Di yému ké dò nti dɔò dèè kó dimáà dè tu di kó mesàà mme.
- ⁶ Di do cɔutè Tináànsààti kè bè di féũmmu mediè nkè Muyaánsààmù me ndi duó ndiwèi, kè di tũ nti Yìè nYesu ké tũnnè ti kó meborime.
- ⁷ Kè di borime wenni kè Maseduɔnni nè Akayii kó itempɛ nkɔbe me tũ.
- ⁸ Nè di borè nde Tináànsààti pitémè, ké sènté Maseduɔnni nè Akayii kó itempɛ nkè benitibè ti kèè, bè kèèmu tipit̄i timou di tá mèè botí Kuyie, dè keté ké í do ntí nti mbè náá.
- ⁹ Kè ti kòtè kèè bíékè bè ò nnáámmu ti kòtoo kè dí ti cɔutémè nè diwèi nè di útòomè yeɔkè, ké tũnnè Kuyie mm̄m̄m̄nku kù duó mmufòmmu.
- ¹⁰ Ké baa ku Bire Yesu kù duó nkè wèè yànté, wèè ti dɛɛr̄i nè Kuyie mbeénti tìi kèr̄ini.

2

Pɔɔri ketémè o tɔmmú Tesadoniki

- ¹ N kɔbe di yému ké dò nti kòtoo di cie nè mùù tɔmmú í yé detetirè.
- ² Di yému bè ti sàńmú mèè botí Fidipu ké ti féũ nkè ti né na ké kòtoo di cie, kè Kuyie mme nti duó ndikòmbùs kè ti náá nku náànti bá bèè do ti yete ké nti maunè bè do me nsũmè.
- ³ Ti í náá nTináànsààti ké dɔ késoutè òmòu, ti me nyí wanti timáà kó mesàà nyoo ti ciitè òmòu.
- ⁴ Ti í náá nTináànsààti ké dɔ benitibè bèè nti naatinè, ti dɔ Kuyie nkuù yé onit̄i yèmmè kuù nti naatinè, kuù ti wèntè ké s̄s̄ ndè dò ntí náké ku náànti.
- ⁵ Kuyie nyému ké dò nti í di náá nke di kpenti, yoo ti dɔ ké di narikenè kédì di díit̄i.
- ⁶ Kù yému ké dò nti do í dɔ òmòu ti sànte, dínɔi yoo betòbè mabè.
- ⁷ Ti tú Yesu tɔrè nye, ké do dò ntí ndi békú di bo nti tamè, kè t̄i né petinke yòò, ké di yuəri dɛbire yò ò ndè yùdri mèè botí.
- ⁸ Ti do di dɔ mediè mme, dè í tú ti dɔ ké di náké Tináànsààti máà, ti do í yete ti bo kúmè di kpéi.
- ⁹ Ti kɔbe di yému ti do di náá ndii m̀nni Tináànsààti ké p̄i mmèè botí mutɔmmú kuyie nnè keyènkè, ti í dɔ mèè kpéi nkéntu òmòu kó dit̄ou.
- ¹⁰ Di yému kè Kuyie nyé ti borime do wennimè, kè ti í nwanti timáà kó mesàà, òmòu í nyà ti caàrimè.
- ¹¹ Di yému dimòu ké dò nti do di p̄i nhonit̄i ò mp̄i mmèè botí nku o bí,

¹² ke yáúkunko di kònti, ke di báá nke di tiè nke yetíróo ke dós dí ndòari Kuyie ndómè kuù di yu ke dós dí ta ku kpààtiyuu nè ku kpeti mièke.

Ti bo ndòarimè Kuyie ndómè meháárimè mònni

¹³ Ti sántímu Kuyie nsáà ti di nàkémè ku náànti kè di ti còuté. Di í ti còuté benitibè kpeti kòme, di do ti còuté ti tu mètè kpéí nke Kuyie nnáànti ke pí mmütömmú di mièke, díndi bèè ti yie.

¹⁴ Kè di naá nYesu Kírisi kòbe ke dònne Sudee Kuyie nnáànti keté dè kòbe, kè di cie kòbe di fèü, Sifube do fèü mmètè botí Sudee kòbe.

¹⁵ Sifube bèè kùo ti Yiè nYesu, ke kùo Kuyie mpāānāànti náambè, ke ímmu Kuyie mmieke ke ní mbenitibè bemou.

¹⁶ Kè bè ti paankonè ti bo nnáámmè benitibè Kuyie nnáànti kè kùu bè dèetè, ke dake yéúti bemáa meyei kè Kuyie mmieke bè do.

Pòari dómè kéwète kèyá Tesadoniki kòbe

¹⁷ Nè ti itémè di cie, dè mōnte sámpò, ti yèmmè kpaámu di borè, kè ti maù mmèdiè nke dós kéwètoo ké di yà.

¹⁸ Ti sòò dōmu ke na nkòtoo di cie. Mí mPòari kè m báátí kuce mēpèu ke bo kòtoo. Kè dibòò dii ti díinnè kè ti í kòtoo.

¹⁹ Ti yèmmè naatinè dímbè kè diwèi ti bo, dí yó nte kè ti yètè ncéé Yesu bo wētēni dii mōnni.

²⁰ Díu tu ti kó diyeticèèri, diwèi ti bo dí kpéí.

3

Pòari tōmmè Timōntee Tesadoniki

¹ Memmè ti í namè ke bo pí ntimáà, ti í yé mètè kpéí ndi bo kè dè dōmmè, kè ti nkpaá Atenni,

² kētñko Timōntee nè wè ti wē nke pí nKuyie ntōmmú kòò bo yáúkunne di kònti, kè di kpenke Kuyie nkó kuce mièke,

³ kè mēfēütímè báá di na. Di yému ke dō nKuyie nkuù dós dè mme ndò.

⁴ Ti do bo di cie ke di nàkémú ke dō, bè yóó di fèü, ndè tūðkeni di mmōnni.

⁵ Dè te kè n yīkù dibòò bo di sòutémè, kè ti tōmmú naá ndetètirè. Ke tñkoo Timōntee kòò bo yà di kéri kè dè dōmmè.

⁶ Kè Timōntee wētēni di cie bàmbà ke ti nàké di tū mmètè botí Kuyie nkó kuce kè dè wenni, ke dós ditòbè, ke dós kè ti yà kéndōnnè ti dómè ké di yà.

⁷ Kè de kó tináànti yáúkunne ti kònti meháárimè nè mēfēütímè mièke.

⁸ Di mmōnni ti yèmmè narikemu di tūmmè ti Yiè nkó kuce weti weti.

⁹ Ti mōke dii wèi di kpéí ndi dēumu ti í yé ti bo sántē mètè botí Kuyie.

¹⁰ Ti kù báámmu keyènkè nè kuyie nke tú kù ti pā kuce kè tí kòtoo ké di teennè, kè di kpenke weti weti ku kó kuce mièke.

¹¹ Ti cice Kuyie nnè ti Yiè nYesu Kírisi ti pā kuce, kè tí kòtoo ké di yà.

¹² Ti Yiè ndi teennè kè di dōke ndós ditòbè nè benitibè bemou ti di dós mètè botí,

¹³ kè di kpenke metákùmmè mièke, kè ti Yiè nYesu nwētīni nè o kòbe ke sós ndi wenni páí, ke kpa meyei.

4

Mēborime Kuyie ndós mè

¹ Ti kòbe ti di nàkémú di dō nkéndòari mètè botí kè dè nnaati Kuyie nkè di mè dòòri. Ti né di báámmu nè Yesu kó diyètiri ke tú dí nsókè ke dòari kè dèe pēēté memme.

² Di yému ti Yiè nYesu kó itié nti di duós nyi.

³ Kuyie ndós di nwenni páí nwe, ke bá ndòuti dòuti nè ditòbè.

⁴ Bá wè ò nwetí o pokù máà kénwenni, Kuyie nnè benitibè bè me ndós.

⁵ Di báá duós ndi yèmmè medókùmmè yeime, bèè í yé Kuyie mbe kōme.

⁶ Òmòu báá kááké otòu kperè, ò me mbáá kááké otòu pokù, ti ti ndi nàkémú ke yìè ke di náá, Kuyie nyóó kpetinnému bèè dòòri de kó meyei.

⁷ Kuyie nyí ti yu kè ti bo ndòuti nè titòbè, kù ti yu kè ti bo ndòari dèè wenni dènde.

⁸ Wèè yete ti nnáànti, wè í yete onití kpeti, ò yete Kuyie nkpeti nti kùù di duós mMuyaansààmù.

⁹ Dè í dō ntí wāri ke di nàké di bo ndós mètè botí ditòbè, Kuyie nti ndi nàkémú.

¹⁰ Ti yému ke dō ndíndi Maseduōnni kòbe di dós ditòbè, ke né di báá nke tú di dōke ndós ditòbè kè dèe pēēté memme.

¹¹ Ti di nàkémú ke tú dí yóu tinèiti kéndakenè di kpeti máà, kémpí mmütömmú ke yonnè,

12 Ke bá ntú òmòu kó ditou, memme bèè í tú Kirisi kòbe bè bo ndi démè.

Becírìbè yóó yántémè

13 Ti kòbe ti dós di nyému Kirisi kòbe bèè ku be kpeti yó ndómmè ke bá nyíèkù bèè í tū nKuyie nke í baa dèmarè be kòme.

14 Ti yému ke dós Kirisi ku ke yánté ke yé ke dò nKuyie mbo duós nkè bèè tū o kòbe ke ku kè bèè yánté.

15 Nte ti Yiè nYesu ti náké tì kè ti tì ndi náá, ò bo nwētini kè tinti bèè kpaá fòu ti í yóó niiténè bèè ku.

16 Kuyie mbo duós ndii mōnni kè ku tōnni diერი pīéké, kè diერი eé kutenkù deemù kó teheutè, kè ti Yiè ncúténi kéīnkè, kòo kòbe bèè ku kè beè keté kényánté.

17 Tinti bèè kpaá fòu kè ti bè neinè, kédeke kéco ti Yiè nYesu yewetè mieke, kè ti mbo sáá.

18 Nyáúkunkonè ditòbè kōnti nè de kó tináahti.

5

1 Dè í dò nti keté ké di wāri ké di náké ti Yiè nwētini dii mōnni.

2 Di yému di mómombe ti Yiè wētini mē benitibè í dake dii mōnni ndi, oyúókù 55 kōtēni mēè boti keyènkè.

3 Benitibè bo yí dii mōnni: Bámà nkutenkù narike, ti ténke í yíèkù dèmarè. De mōnni ndi meyei ndiame yóó bè domè, bá bè báá na kényenté, onitipòkù wèè può nhò 55 í nnamè kényenténè kupeitèyonku.

4 Ti kòbe, di í tú dibiiñni kòbe ke dò nde kó diyè di déété oyúókù kōme.

5 Di í tú dibiiñni kòbe, di tú kuwenniku kòbe mbe.

6 Ndaikenè kénnò nke pīi ndimáà, ke báá yè nkéduós bèè í tū nKuyie mbe kōme.

7 Bè dōu keyènkè nke, ke muò mmēnaà nkeyènkè.

8 Tinti tú kuwenniku kòbe mbe ke dò nkéndake kémpīi ntimáà, kémmòke medókù mē nè metákù mē kè dè nti dáátí dimátíyaabòri kōme, kémbaa Kuyie mbo ti deetémè, kè dè nti kánkè dipiì kōme.

9 Kuyie nyí ti dàò ke bo ti kpetinné, kù ti dàò kè Yesu bo ti deetému.

10 Kirisi ku ke bo ti duós mmufōmmu mmu, kòò wētini ke ś nti ku yoo ti kpaá fòu ò yóó mù nti duómmu.

11 Nyáúkunkonè ditòbè kōnti, ke kpénkunko ditòbè ti Yiè nkó kuce mieke, di dōori mēè boti.

Kirisi kòbe kó meborime dò kéndómmè

12 Ndénè bèè pī nKuyie ntōmmú di cuokè ti Yiè nkó kuce mieke, ke di ni, ke di tiè.

13 Di báá mbè sènkù, ndónè be nè di yèmmè memōu. Yekpārè bá mbo di cuokè.

14 Ti kòbe, ti di náámmu ke tú di ncaú mbèè fòu mufōmmu yeimu, kényéúti yekōmbò bèè yèmmè càarè, ke teénnè bèè í kpeñni Kuyie nkó kuce mieke, kémmòke meminnimè nè benitibè bemōu.

15 Nyéñè kòò mōu bá nfōku bè ò dàò mēè yei, nwaánnè di bo ndōarinè mesàà nsáá Kirisi kòbe nè bèè í tú Kirisi kòbe.

16 Mmòkenè diwèi sáá.

17 Mbáánnè Kuyie nsáá.

18 Dindi Yesu Kirisi kòbe bá kè di bo tii mieke, nsāntinè Kuyie, kù me ndó.

19 Di báá ditinnè Muyaánsàamù kó mutōmmú.

20 Di bá nsenku Kuyie mpāānāahti.

21 Di ndè wèi demōu ke yíé ndèè wenni,

22 ke menninè dimáà dèè í wenni demōu.

23 Kuyie nkùu duós ndiwèi kù di wénkù mē páíí: Di yèmmè nè di wèrè nè di kōnti. Kè ti Yiè nYesu Kirisi nwētini ke ś ndi dò mpáíí ke í dò nkései.

24 Kuyie nkùu í sóu nkuu di yu ke bo dè dàò.

25 Ti kòbe mbáánnè Kuyie nti kpéí.

26 Di dōu nKirisi kòbe bemōu nè diwèi.

27 N di báámmu nè ti Yiè nkó diyètiri ke tú di kaa ndi mpátiri Kirisi kòbe bemōu.

28 Ti Yiè nYesu Kirisi kó mesàà nní ndi bonè.

Pɔ̄ari wàri d̀̀i pátírì d̀̀erì Kirisi kɔ̀be bèè bo Tesadoniki Di mpátírì tɔ̀ t̀̀i náàntì

Pɔ̄ari do wàri o pátírì ketírì Tesadoniki kɔ̀be, k̀̀e d̀̀e í mmànte kòo bè wàri did̀̀eri, k̀̀eẁete k̀̀e bè d̀̀ente Yesu kó muẁetim̀ù kó tináàntì, k̀̀e ỳ́e Yesu kó muẁetim̀ù kó tináàntì do t̀̀oním̀e dik̀̀onkòd̀̀nnì Kirisi kɔ̀be cuok̀̀e. K̀̀e bèmab̀̀e be miẽke ntú: Kirisi ẁetenímu k̀̀e d̀̀e, k̀̀e bèmab̀̀e yete mutòmm̀ù k̀̀e t̀̀u Kirisi ẁetim̀ù duunnì k̀̀e kotírì betòb̀̀e. D̀̀eè do te k̀̀e Pɔ̄ari bè wàri dipátírì, k̀̀e bo t̀̀unte iyentotí yeiyi ì tannì be cuok̀̀e k̀̀e bè k̀̀óonǹe.

Di mpátírì náàntì duò k̀̀e dòmm̀e

1. Mudòummu nè ò yáuk̀̀unnem̀e be k̀̀ántì 1
2. Ò nàk̀̀ém̀e osoùntì kp̀́eí nǹe Yesu ẁetim̀ù kp̀́eí 2:1-12
3. Ti bo ndéuk̀̀unkom̀e Kuyie nyètírì nè ti doòrím̀e miẽke 2:13-3:15
- 4 Pɔ̄ari bè pám̀e Kuyie nkó mesàà nǹe Yesu kó diyètírì nè mudòummu sòmmu 3:16-18

Pɔ̄ari dòum̀m̀e Tesadoniki kɔ̀be

¹ Mí mPɔ̄ari nè Sidif̀eè nè Timàntee, t̀̀i di wàri di mpátírì díndi Kirisi kɔ̀be bèè bo Tesadoniki, ti cice Kuyie nǹe ti Yiè nYesu Odeetiẁe kɔ̀be.

² Ti cice Kuyie nǹe ti Yiè nYesu Kirisi bè di doò mmesàà k̀̀e di duò ndiẁeì.

Kirisi ẁetiním̀e k̀̀e bo bek̀̀eǹe benitib̀̀e

³ N kɔ̀be ti sántímu Kuyie ndi kp̀́eí nsáà, k̀̀e ỳ́e di kótírím̀e ku kó kuce miẽke k̀̀e dó ditòb̀̀e k̀̀e d̀̀e d̀̀éuk̀̀ú sáà.

⁴ D̀̀eè te k̀̀e d̀̀e ti naati, k̀̀e ti náante di kp̀́eí Kirisi kɔ̀be t̀̀r̀e yemou, di tám̀e k̀̀e mi nke tãri mef̀̀éütím̀e nè meháarím̀e miẽke.

⁵ Kuyie ntu kùò bek̀̀u k̀̀unku weti weti, k̀̀e yóó di tanǹe ku kp̀̀ààtiyuu miẽke di f̀̀éürì d̀̀i kp̀́eí,

⁶ k̀̀ef̀̀éü mbèè di f̀̀éüko.

⁷ Mòmmu nwe kù yóó ti om̀punnem̀e, Yesu bo cúténì d̀̀i yiè k̀̀eĩnk̀̀e k̀̀ennéiǹe Kuyie ntòr̀e dieỳ̀e,

⁸ k̀̀e bo f̀̀eháadeeǹf̀̀e miẽke k̀̀ekpetinǹe bèè yete Kuyie nke yete Tináànsààtì.

⁹ K̀̀e be kó tiỳeiti bè máǹǹe t̀̀i ntú bè bo yatenèm̀e sáà k̀̀e déteǹe Kuyie mbor̀e nè ku ẁerím̀ù nè ku kpeti dieti.

¹⁰ Ò bo ẁetenì d̀̀i yiè di yóó ẁennéǹemu o kɔ̀be bemou k̀̀e nhò sántì koò d̀̀éuk̀̀unko, k̀̀e ỳ́e di yiem̀m̀e Tináànsààtì ti di nàk̀̀e t̀̀i.

¹¹ D̀̀eè kp̀́eí nte k̀̀e ti báá nKuyie nsáà di kp̀́eí, k̀̀e t̀̀u kù di t̀̀unte k̀̀e di maateǹe mufòmmu pám̀m̀ù kù di yu mùù kp̀́eí k̀̀ena k̀̀edòò mesàà nke p̀́i mmutòmm̀ù di dó k̀̀ep̀́i mm̀ù di tá mèè kp̀́eí nKuyie.

¹² Mem̀m̀e di bo déuk̀̀unnem̀e ti Yiè nYesu yetírì, kòo múnk̀̀e déuk̀̀unne di kpeye, Kuyie nǹe Yesu bèè kó mesàà nyó nte k̀̀e d̀̀eè doò.

2

D̀̀eè yóó doò k̀̀e Kirisi né na k̀̀eẁetenì

¹ Ti kɔ̀be di baamu ti Yiè mbo ẁetením̀e k̀̀e t̀̀i tíí nho bor̀e, di k̀̀ántì ñyau di baa d̀̀e kp̀́eí,

² k̀̀e benitib̀̀e náà nke t̀̀u ti Yiè nduunnì yoo ò t̀̀ùàkenì yoo bè d̀̀ò t̀̀i wàri dipátírì marì miẽke, di báá yie nk̀̀e de kó tináàntì di k̀̀ak̀̀eǹe.

³ Di báá yie nkòò m̀̀òu di sout̀e. Ti Yiè mbo nyóó ẁetenì k̀̀e benitib̀̀e bèè yete Kuyie nkpeti kòo yeiwe wèè feti kòo yènnì

⁴ k̀̀epaa nKuyie mbáámmu nè mubòof̀̀éù, k̀̀eta k̀̀ekari Kuyie nc̀̀èt̀̀e k̀̀e d̀̀ò wèè tu Kuyie.

⁵ Di í kpaá ỳ́e n sòò di nàk̀̀ém̀e m bo d̀̀i m̀̀onni di cieà?

⁶ Di ỳ́emu mùù ò díití kòò í k̀̀atenì, k̀̀e de m̀̀onni t̀̀ùàke ò bo k̀̀atenì.

⁷ Oyeiwe bomu bàmbà mmie, k̀̀e p̀́i nho tòmm̀ù disòrì nè meciì nke bo feiténì d̀̀eè ò díití d̀̀e bo ít̀e d̀̀i m̀̀onni.

⁸ Oyeiwe yóó yènnímu, k̀̀e ti Yiè nYesu nẁetinì nè tikpeti kòò kùò, kòò nànt̀e.

⁹ Obòokp̀̀ààtì wèè yóó duò nhoyeiwe muẁerím̀ù, kòo ndòari tidietì p̀́eu nè d̀̀emar̀e cànǹe,

¹⁰ k̀̀esout̀e bèè feti k̀̀e í yie nke bo t̀̀unne timòmm̀onntì k̀̀e Kuyie mbèè d̀̀eet̀e.

¹¹ D̀̀eè te k̀̀e Kuyie nyóu k̀̀e bè yie nsiyáábisi.

¹² Kù yóó kpetiǹemu bèè í yie ntímòmm̀onntì, k̀̀e dó siyáábisi k̀̀e sì t̀̀u.

Kuyie nti tààt̀m̀e k̀̀e bo ti d̀̀eet̀e

¹³ Ti dò nkésántímu Kuyie nsáá, kùù di dós ke di tãáté, kè di tú beketibè bèè cooté, kè Muyaánsààmù di càáné kè di tú Kuyie nkòbe di yie mmèè kpéí ntimómmònti.

¹⁴ Nè Tináánsààti ti di nàké tinti Kuyie ndi yumè kè di bo mmòke tikpeti ti Yiè nYesu mòke ti.

¹⁵ Ti kòbe nfiúkùnè Kuyie nkó kuce mieke, ke mpí nyitié ti di nàké ì nè ti di wàri ì.

¹⁶ Ti Yiè nYesu Kirisi mómmuò nè ti cice Kuyie nkùù ti dós ke ti dós mesàà nke yáúkunko ti kònti sáá, ke ti teénnè ke ti baa mesàà nkù yè nkù yóó ti dós mè,

¹⁷ bèè di kpénkùnne, kè di duós mmuwērímú, kè di borime nè di náànti kè dè nwenni.

3

Pɔɔri bekemè mubáammu

¹ Ti kòbe mbáánnè Kuyie nti kpéí nkè tí na kénsaké ke pitírí ti Yiè nkó tináànti, kè bè nti yie ndi ti yie mmèè botí,

² kè nkù baa kè kù nti deérinè benitiyeibe nè benitidònnibè. Di yému ke tú benitibè bəmou bèè í tá Kuyie.

³ Kuyie nyí sou, kù yóó ti duómu muwērímú kè nti baa osoùnti.

⁴ Ti Yiè nKuyie nti teénnèmu, ke ti yé weti weti di dɔɔrimè ti di nàké tí, kè yó nsaké ke ti dɔ̀̀ri.

⁵ Ti Yiè nKuyie ndi teennè kè dí mmòke ku kó medókùmè, ke mòke Kirisi kó meminnímè.

Ti dòmmè kèmpí mmutómmú

⁶ Ti kòbe di bá ntòkunè bèè kó dimàà mòke metònnédecii nke í tū nyitié ti di duó nyi.

⁷ Ti í tú betònnédíébè, di yému ti do bo di cie ke dòmmè, mme ntūnne.

⁸ Òmòu do í ti piú, ti do pí mmutómmú mmu keyènkè nnè kuyie ke yonnè, ti do í tú òmòu kó ditou.

⁹ Dè í tú ti do í dò ndi nti tó, ti do dós kè di benke di dò nkéndòmmè mme.

¹⁰ Ti do bo dii mònni di cie kè di nàkému ke dɔ̀̀: Kè wèè í dós mutómmú ò bá nyo.

¹¹ Ti náá mème ke yé ti kèènnè kè bèmabè di mieke í dós mutómmú, ke taà tii í tú be kpèti ti mieke.

¹² Dè kó benitibè ti bè nááammu nè ti Yiè nYesu Kirisi kó diyètèri ke tú bèè pí mmutómmú kèpété kèdi.

¹³ Díndi ti kòbe, di báá yóu di bo ndɔɔrimè mesàà.

¹⁴ Kòd m̀̀u yete i ntié ndi nàké o kpéí kóò yàtenè, ke ifeii ò pí.

¹⁵ Di né bá nhò wúò ndi kpantídèntòu, di ò tié nhoniti 55 tiémmè o kou.

Pɔɔri m̀̀mè Kuyie nkó mesàà nTesadoniki kòbe kpéí

¹⁶ Ti Yiè nKuyie nkùù duò ndiwèl kù ndi ndi duò nyem̀̀rè yemou meborime memou mieke. Ti Yiè nKuyie ni ndi bonè.

¹⁷ Mí mPɔɔri, m̀̀u di wàri mu ndəumu nè n ǹ̀utè. Nte nh 55 wàri mpátírí kè di cànnemè.

¹⁸ Ti Yiè nYesu Kirisi kó mesàà nní ndi bonè dimou.

Pɔɔri wàri d̀̀i pátiri ketiri Timōntee Di mpátiri tɔ̀ t̀̀i náànti

Timōntee yɔ̀ do tú Sifu nwe kòo cice tú Kereki. Timōntee do yóó cɔ̀utɛ Kuyie nke kpáá tú odapàà nwe. Pɔɔri do wàri Timōntee dipátiri ketiri ke bo ò cau nyitié nyeyi kpéi nke. De kó itié nyeyi do tú: Dèè kó dimàà tu tikònti kpere dè í wenni. Kàa dó kécooté a dò nkéyóu tiditi matí, a me mbáá puoke yoo a yenke. De kó dipátiri ketiri mieke nke bè nàkémè mubáammu yó ndòmme.

Kè Pɔɔri ò duónnè itié nhò bo ndòmme otònti sààwè kéndò ndibenkèri sààri betòbè kpéi nkényé ò bo mpímmè Kuyie nkòbe kó dit̀nni.

Di mpátiri náànti duó ke dòmmè

1. Mudɔ̀ummu 1:1-2

2. Itié nyi tukúnè Kirisi kòbe t̀nni nè di kó betòmbè 1:3-3:16

3. Pɔɔri duómmè itié Timōntee kè dè ntukúnè o mómumu nho tómmú. 4:1-6:21

Pɔɔri dɔ̀ummè Timōntee

¹ Mí mPɔɔri, Kuyie nhOdeetiwe yu wè ke n d̀̀ò Yesu Kirisi ti baa wè kó dit̀nni, mú wàri di mpátiri,

² Timōntee, m birɛ mómumnde Kuyie nkó kuce mieke. Ti cice Kuyie nnè ti Yiè nYesu Kirisi bè da kuó mmesémmè ke da d̀̀ò mesàà nke da duó ndiwèl.

Ti bo nyémè iyáabisitié nyembè kpéi

³ N sòò kòri Maseduanni ke da nákému ke d̀̀ò a nkpaá Efeesi kébaa bèè tiè nyiyáabisitié nkè bèè í yóu,

⁴ ké bè náké kè bèè yóu bè bo ntümmè tináànti detetirè kpeti, kényóu bè bo nfeímmè ifuke, dè ce tineiti nti. Dè í yóó bè teennè kè Kuyie mbè deeté, kù deeri wèè kù tá wènwè.

⁵ N yè nhá ti mbè tié nkè bè ndó Kuyie nku nè be yèmmè memou kè timati bá mbè bekúnè kè bè tá Kuyie nweti weti.

⁶ Bèmbè bütinnému de kó itié nke dó tineiti sóntike kpeti.

⁷ Ke dó kéntú bèè benkú Kuyie nkuó, bè né í yé í tú mù weti weti.

⁸ Ti yému ke tú ikuó wennimu kè nsá kàa d̀̀òri i yèmmè.

⁹ Ikuó í bo bèè d̀̀òri mesàà mbe kpéi, nyi bo itookperi yembè kpéi nke nè bèè yete Kuyie nkpeti nè benitiyonkubè nè bèè d̀̀òri meyei nnè bèè sèngu Kuyie nnè bèè kòu be cicebè nè be yòbè, ke tú benitikòbè.

¹⁰ Ikuó bo bèè d̀̀outi dautinè betòbè be kpéi nke nè benitidaabè bèè dautinè benitidatòbè nè benitipòbè bèè dautinè benitipotòbè, nè bèè fiiti benitibè ke yonnè nè beyáabisitièbe nè bèè ò mpariku ke né sou nnè bèè d̀̀òri deterè deterè Kuyie nnáànti kó itié nyete dè.

¹¹ De kó itié mbo Kuyie nkùu kpehni ke d̀̀òri mesàà ku kó Tináànsàti mieke nke. Kù ti nni nduó.

Pɔɔri sántimè Kuyie nku sàà nkpeí

¹² N sántimu Yesu Kirisi ò n dómè, ke n tãatè ke n duó muwèrimú, kè m pí nho tómmú.

¹³ N do ò sáámmu, ke fèũnko o kòbe, kè m mieke bè còu mbá nè memme kè kù n kuó mmesémmè ke yé n do í yémè n d̀̀òri dè.

¹⁴ Kè ti Yiè nni ndòò mesàà mmediè ke n teennè kè n tá Kuyie ke kù dó n tàunnè mèè kpéi nYesu Kirisi.

¹⁵ Tináànti tii ntú timómumnti nti, ke d̀̀ò mbá wè wèè ti yie, Yesu Kirisi kòtení kutenkù ke bo deeté benitiyeibe mbe, kè n tu beyeibe kóo ketiwè.

¹⁶ Kòò n kuó mmesémmè mí mbeyeibe kóo ketiwè, ke bo benke o minnimè deumè bèè yó nhò tá bè yóó namè képété mufòmumu mùù bo sáà.

¹⁷ Kuyie nyètiri ndeu sáà. Kunku kuù tu okpàati ke bo sáà, ke í kò, ti í wúó nkù. Kuù máà tú Kuyie nkè ti yó nkù sánti sáà. Kè dè mme ndò.

¹⁸ N kóo dapàà Timōntee, n da náké t̀̀i náànti wènnému Kuyie mpáanàànti náànti dè do náké ti a kpéi. Mpí nde kó tináànti kè ti da teénnè kàa na kéma dimàù sààri,

¹⁹ kèntá Kuyie, ke yíé nkù da náánnè ti a yèmmè mieke. A báa d̀̀ò bèmbè d̀̀òmmè ke yete Kuyie mbè náá nti be yèmmè mieke ke fétinne be tákùmmè.

²⁰ Be kó bèmbè tu Imindee nè Adekisántiri. N duó mbè dibòò, kè di bo bè fèũ nkè bèè yete bè bo nsáámmè Kuyie.

2

Ti bo mbáá mmèè botí Kuyie

¹ Meketimè, n dó di mbáámmu Kuyie mbenitibè bemou kpréi, ké nkù bàá nke kù mǎu di kra dè, ke kù sánti,

² ké nkù bàá mbekrààtibè kpréi nnè bèè baké bemou be kpréi kè ti mbo bàmmùu kè dikónkǎnni bá mbo, kè ti nkù tǔ nke kù dé ke dǎari kù dómè.

³ Kuyie mme ndó, kunku kùu tu ti deetiwe.

⁴ Kù dǎmu benitibè bemou cooté, ke yíééé timómmonti.

⁵ Kuyie mbo kumáá ndi, wèè tàunko Kuyie nnè benitibè kòò bo omáá, wèè tu Yesu Kirisi wèè tǔóté tinitikǎnti.

⁶ Wèè duǎ nhomáá ke naá ntiyeti kè bè ò kùo kòò bo deeté benitibè bemou. Kuyie mmǎnni dii do tǔàke kòò mè dǎǎ.

⁷ Kuyie nkuu n tǎáté ke n dǎǎ ku tǎnni, kè m bo náké bèè í tǔ Sifube timómmonti kè bè ntá Kuyie. N náá mmómmuǎ nwe, n yí sou.

⁸ N dó bá wè wè mbáá nKuyie nhò berinè kèè bíékè nè o yèmmè memou ndi, ke dò mpáíi ke bá mmǎke mekpàriyèmmè yoo kemieke.

⁹ Benitipòbè níi nyi tiyáati mesáá, bè bá nwanti idiítí ikperi kpeti nè mefimme mesáá nkǎme nè yetootǎre nè medèi nke pǎáti tiyùti ke bo benke bemáá.

¹⁰ Bè kó tisáti ntú bè bo ndǎorimè mesáá nke dé Kuyie.

¹¹ Onitipòkù níi nkémmú itíe mbéu, kéyie nyi yè mmú.

¹² N yí dó onitipòkù ntiè nhonitidǎu yoo wè nhò baké.

¹³ Ke yé Kuyie nketé ke dǎǎmmè Adammu nwe ke dènte Efu.

¹⁴ Dè í tǔ Adammu nwe dibǎǎ soutémè, Efu nwe di soutémè, kòò yete Kuyie nkpeti.

¹⁵ Kuyie nnè yóó deetému onitipòkù ò mǎke dii mǎnni ibí, kè nsá nkòò kù tá ke kù dó, ke kra meyei, kòo yèmmè wenni.

3

Kirisi kǎbe tǎnni kó benitibè bo ndómme

¹ Ti nnááhti tu timómmonti nti, kòò mǎu dó kénni Kirisi kǎbe tǎnni ò dó mutómmú sǎàmmú mmu.

² Wèè ni Kirisi kǎbe tǎnni ò borime dò nkénwennimu, kòo mpo onitipòkù òmáá, kénno ke pǎi nhomáá, kéncii ke dǎari dèè wenni, ke cǎu bepǎǎbè, kénno nke tiè mbenitibè Kuyie nnááhti.

³ Ò bá ntú kunaáyǎákù, ò mieke bá ntonni, wè nwenni ke bá nwanti yekpǎrè, ò báá duǎ nho yèmmè idiítí.

⁴ Ò mpíi nho cǎtèè mesáá, kòo bí nhò dé ke yíééé nho kpeti.

⁵ Kòo níi í na ke pǎi nho cǎtèè ò bo yíme kéndake Kirisi kǎbe tǎnni kpréi?

⁶ Ò bá ntú wèè cǎuté Kuyie mbǎmbà, ò yàá bo mǎote tefenté kè Kuyie nhò kpetínne, dibǎǎ tè mǎǎte mèè botí kè kù di kpetínne.

⁷ Bèè í tǔ nKuyie kè bè báá pété bè bo ò wátí tǔi kpréi, ò yàá bo ta dibǎǎ kó timáti mieke.

Bewedǎuntǎmbè dò nkéndómme

⁸ Bewedǎuntǎmbè borime múnke dò nkénwennimu kè bè bè dé, bè bá mmǎke yenǎ yèdé, bè bá ntú tǎnaayǎáti, bè bá ndǎari mecii nkperè ke yo nyidiítí.

⁹ Bè ntú ntimómmonti, ke bá ncaari Kuyie nyètiri.

¹⁰ Bè níi keté ké bè yááké, kè bè na de kó mutómmú bè né bè dǎǎ bewedǎuntǎmbè.

¹¹ Benitipòbè bèè tu bewedǎuntǎmbè be borime múnke dò nkénwennimu, bè bá nnáante betǎbè kpréi nkénno nke pǎi mbemáá, kè be dǎǎrimè nwenni demou de mieke.

¹² Owedǎuntǎnti dò nkémpo onitipòkù omáá ndi, ke pǎi nho cǎtèè mesáá, kòo bí nyiééé nho kpeti.

¹³ Bewedǎuntǎmbè bèè pǎi mbe tómmú mesáá mbè ò mbè dému, kè bè náá nYesu Kirisi kpréi nnè dikǎmbùu be borime wenni mèè kpréi.

Yesu wèè tu ti tǎkùmmè kó dikǎnni

¹⁴ N da wǎri di mpátiri ke dó kékotoomu bǎmbà nke da yà.

¹⁵ Kè mme n yí cǎrike ke kǎtoo, di mpátiri bo da teennè kǎa nyé a bo mpíi mmèè botí Kuyie nkǎbe cuokè mutómmú. Kuyie mbomu kè kuu tǎ timómmonti yesǎnkè ò nto mèè botí tecǎtèè.

¹⁶ Timómmonti disǎri kpeti Kuyie nti duǎ nti kè ti tǔ náá nti deumu, tǔi tu:

Kirisi náá nhoniti nwe ke kǎteni,

Muyaánsǎámmù béimmu

ò tumè timómmonti yié,

kè Kuyie ntārè ò yà,
kè bè nàké o kprí nyebotè,
kè kutenkù kumòu kàbe ò yie,
kòò dèke kèĩnkè nè diyetidieri.

4

Kuyie ndòò dèè kó dimàà wennimè

¹ Muyaánsààmù ti náámmu nweti weti ke tú yewe sonye benitibè bo yete Kuyie nkó kuce kètūnne meyáábisiyèmmè nè yebakè kó itié.

² Meyèmmè mèdémè yembè nè siyáábisi yembè bo mbè sou. De kó siyáábisi yembè dèmarè í káá mbe yèmmè bè dò mbè bè tūannè timáti wūstí nti.

³ De kó benitibè bo nnáá nke tú dipopuò í wenni, ke tú bè nci mudii mamù. Kuyie ndè dòò kè dè tu oniti kó mesàà mme, bèè yie nKuyie mbè yíétému timómmannti, ke òò kù dounnè mutómumú kédí.

⁴ Kuyie ndòò dèè kó dimàà wennimu, dèmarè í dò nkéyóu. Ti né dò nke ní kù dounnè mutómumú mmu kè dè di.

⁵ Kuyie nnáañti nè mubáammu deè wénkunko demou.

Kuyie nkóo tōnti sàawè dò nkéndōmmè

⁶ A ntiè nti Kirisi kàbe. Mènimè a bo ntúmè Yesu Kirisi kóo tōnti sàawè, wèè bebíi Kuyie nnáañti sáá kè ti dònnè o kó mudii ke tū nKuyie nnáañti kó itié nweti weti a ì bebíi mèè botí.

⁷ Bútinnè tiyàarineiti sōntíke kpeti, ti í yóó da teennè Kuyie nkó kuce, kèyetoo kéndōori Kuyie ndómè.

⁸ A bo fèūmmè a kōnti dè wennimu yie, a né bo yetoomè Kuyie nkó kuce deè pēēté. Ke yé dè í tūmè mufōmmu muù mmáá kprí nnè mùù kpaani mu kprí nke.

⁹ Tináañti mómmannti nti benitibè bemou dò nkéntá tì.

¹⁰ Deè te kè ti pí mmutómumú ke maù, ke yé ti támè Kuyie, kunku kùù bo sáá ke deeri benitibè bemou, dàke bèè kù tá.

¹¹ Á dò nké nti mbè náámmu, ke ti mbè tiè.

¹² Á báá yóu kè bè da senkèri a tú mèè kprí nhodapàà. A náañti nè a dōòrimè dè nwenni, kàa ndó betabè, kéntá Kuyie mmesàà nke dōori dèè wenni, kè bè nda wúó nke tū.

¹³ Á nkaà Kuyie nnáañti benitibè, ke ti mbè tūnni, ke ti mbè tiè nke kémumú m bo tuokoomè.

¹⁴ A báá yé nKuyie nda pā dii pānni, kè ku pānánānti námèbè ti béi mbewedunkótibè da nōó ndii mōnni sinou ke bàñtè Kuyie.

¹⁵ Toti a yèmmè de kó dipānni ñnkè, ke duó nhamáà de kó mutómumú, kè bè nwúó nha kèrimè de ìikè.

¹⁶ Ndake amáá kprí nké mbè tiè nkè dè wenni, kénfiíkú teii. Kàa dōòri memme a bo deetè amáá, kédèeténè a tiè mbè.

5

A bo nni mèè botí benitibè

¹ A ní bá nnáánnè wèè da kótí mekperímè, a nhò náánnè ke dò nha cice, kènnáánnè bedapàmbè ke dò nha neí,

² kéndōori bepokótibè ke dò nha yābè, kéndōori besapàmbè ke dò nha tābè, ke timati bá mbo di cuokè.

Kirisi kàbe dò nkéndake bèè kúpobè kprí

³ Á ndake bekúpobè bèè í màke bèè bè teennè be kprí, kè mbè dé ke dò nha yābè.

⁴ Kòo kúpokù mōu me mmakè ibi yoo o yaábí, ìi dò nké nhò tō ò do í tō mèè botí kèbenke ì tumè Kirisi kàbe. Kuyie mme ndó.

⁵ Okúpokù wèè í màke wèè ò teennè ò ò mbúó Kuyie nku, ke kù mmóu metèemmè sáá.

⁶ Okúpokù wèè dōòri ò dómè ò kumu, kòo yèmmè né dò nhò fòu.

⁷ A dò nké ti mbè nàkémú kè bè ndōori dèè wenni.

⁸ Kòò mōu í dake o kàbe kprí, dàke o cētè kprí, wè í tú Kirisi kou. Wèè í tū nKuyie nho kōme ò tōūnēmu.

⁹ Nte a dò nkéwāri bèè kúpobè yètè kè mbè tō, wèè yenke onitidōu omáà ke mōke yebie sipískuò.

¹⁰ Ke tiè nho bí mesàà, ke cōú bepòòbè, ke yári Kirisi kàbe, ke dake besénnibè kprí. Kòo tōmmú mumou wenni.

¹¹ A báá wāri bekúpobè bèè kpaá be, Kirisi kàbe dò nkéto bè be kó yeyètè mièke. Kè dè yèmmè bè bo búttinnè bè dōūnnè dii nuù Kirisi kèwēte kéndó kèyenke,

- ¹² Kétótè bè do dàunnè dìi nùù Kirisi, kéyéténè Kuyie,
¹³ Kénaá mbetónnédiébè, kéncenti centi sicéí, ke náante náante tii í tú be kpeti.
¹⁴ Dèè te kè n dó bekúpobè bèè kpaá ke be bè nyenkú, képié ibí, kéndake be céí kpeí, kè ti kprantídèntòbè báá na ke ti wátí.
¹⁵ Ke yé bekúpobè mabè yóumè Kuyie nkó kuce ke túnne obòòkpaàti kòku.
¹⁶ Kòò kúpokù mòu màke o kòbe bèè tù nKuyie bè nhò to, kòò bá ntú Kirisi kòbe kó ditou kè bè nto bèè í màke be kòbe.

Bè dò nkéntòmè wèè nàá Kuyie nnàànti nè ò dò kéndómmè

- ¹⁷ Wèè nàá Kuyie nnàànti ke ni Kirisi kòbe tinnì di nhò yietì kè dèe pèètè di duò ndè bekúpobè kuce mèdémè.
¹⁸ Tì wàrimu ke tú: A báá táú nfenàáfè nùù fè puotì dìi mònni tidiiti. Ke wàri kupíkú tekú ke tu: Bè dò nkényietimu otónti.
¹⁹ Kè bè wátiri owedòunkótì a báá yie nkè nsà kè bèdébè yoo bètàati beè í yà ke béi.
²⁰ Kòò mòu dàò meyei, nha ò kpannè benitibè ìikè kè kufòwáa mbè pí nkè bèe yote meyei nkó mudòòrimù.
²¹ N da báámmu Kuyie nyiikè nè Yesu Kirisi kòke nè Kuyie ntòrè kù tãátè yè ìikè, ke tú a ntú nde kó itié ke bá mmàke yenò yédéè, ke bá mbaàti òmòu.
²² A bá ncáá a bo tãátémè onitì, kòò nòò nsinòu, kòò duò mmutómmù, kàa mè dàò, kòò do, a múnke kòkémù de kó meyei mmieke, fí nni nwenni páíí.
²³ Á bá nyò mmenie mmáá, nyò ndiféè sámpò a pòuti yonku kpeí.
²⁴ Bèmbè kó meyei mpánke ò nfeímu, kè betòbè kòme òò dente kéfeité.
²⁵ Mesàà nkperè me ndò, bèmbè kòme òò nfeímu kè betòbè kòme òò dente kéfeité.

6

- ¹ Bèè tu Kirisi kòbe ke tú tidaati bè ndé be yembè, kè dèe yie nkè bè báá sáá nKuyie nkésenkèri ku náànti.
² Tidaati tii yembè tu Kirisi kòbe, ti báá yóu ti bo mbè démé ke dò bè tu bəmou Kirisi kòbe. Tì petinke dò ntì mpi mbe tómmù mmu, kè dèe pèètè dè na ndómmè.

Iyáabisitié nnè tikpàti mómmònti de kó tináànti

- Nte a dò nké mbè tiè nti ke yáúkunko be kònti.
³ Kòò mòu tié nyitié mmaì ìi cáánnè Kirisi kpeyi, ò yete Kuyie nkó kuce kpeti nti,
⁴ ke mòke tefenté, wè í yé dèmarè, ke mòke tineiti sántíke kpeti, tii ce nyekpàrè nè yesáàmbè, ke mòke mehèèmmè, ke wúò mbetòbè beyeibe.
⁵ Bèè mòke de kó tineiti botì bè ténke í yé timómmònti, kè be yèmmè dò nkuwedòunce tu kuditikòku.
⁶ Kuwedòunce kó tikpàti tu dè bo nda naatinèmmè a mòke dè.
⁷ Tì yému ke dò nti í tóni dèmarè bè ti péí dìi mònni, ti me nyí yó ntò dèmarè ti kúú nyiè.
⁸ Kè ti mòke ti yo mmù, ke mòke tiyààti dè ti sànnèmu.
⁹ Bèè dó kénaá mbedítikpàatibè, bè òò do mebennímè mieke nke kè iyentotí yeyii bè souté kè bèè ta meyei mmieke, kéfeti kè dèe deè.
¹⁰ A bo duómmè a yèmmè idiítí dè tu meyei nkó dikùnni ndi, bèmbè í ndòke ke détténè Kuyie nke féùri.

Pòori tiémmè Timóntee

- ¹¹ Fí nKuyie nkóò nitì, menténè amáá de kó meyei nkéntù Kuyie nke dòori kù dó dè, kényíé nku kpeti, ké nkù dó, kénno nke mi nke bá ndòri.
¹² Mà dimàù sààri a tá mèè kpeí nKuyie nképétè mufòmmu mùu bo sáá Kuyie nda yu mùu kpeí nkàa nàké benitibè péu ìikè a kù tàmè.
¹³ Nè Kuyie nkùù duò mmufòmmu denennè demòu ku yètiri nè Yesu Kirisi wèè do í yàtè ò bo nákémè Pònsi Pidati ìikè ò tu wè o kperi, n da náámmu kè n tú:
¹⁴ A mpí nKuyie ntannùù kàa fòmmu nwenni páíí, kòò mòu báá da wátí, kè ti Yiè nYesu Kirisi yàa wètènní.
¹⁵ Kuyie ndiekù kùù máá màke muwèrimù mumòu, bekpàatibè kóò kpààti, kùù baké bèè baké, kè ku mònni tùàke ò bo wètèni.
¹⁶ Kùù máá fòù sáá, ke á kuwenniku diekù mieke kùù kòù inuò, òmòu í yóò na ke tóónko kùù borè. Òmòu í yà Kuyie, òmòu me mbáá na ké kù yà. Ku yètiri ndèu, kè kù nkperèni sáá. Kè dè mmè ndò.

17 Náké bɛ̀ɛ̀ m̀òkɛ ku ntenkù kó tikpàti kɛ̀ bɛ̀ bá mm̀òkɛ sifeí, bɛ̀ báá duó mbɛ̀ yèmmè tikpàti, kɛ̀ yé bɛ̀ í yémè tì pɛ̀nké diì m̀ònnì. Bɛ̀ɛ̀ duó mbɛ̀ yèmmè Kuyie nkùù ti duò ndem̀òu, kɛ̀ d́ dè ntí naati.

18 Náké bɛ̀ kɛ̀ bɛ̀ ndɔ̀ori dèè wenni, kɛ̀ bɛ̀ borimɛ̀ nwenni, kɛ̀ bɛ̀ nniti kɛ̀ pãã mbɛ̀ kpɛ̀rɛ̀.

19 Mɛ̀mmɛ̀ bɛ̀ bo pètémè tikpàti kɛ̀ĩnkè kpɛ̀ti, tì yó mbo sãã, kɛ̀mm̀òkɛ̀ mufòmmu sãã.

20 Timōntee a báá yóu a bɛ̀ mpĩmmè Kuyie nda duó mm̀ùù t̀òmmú, menténè amáà bɛ̀ɛ̀ yèmmè d̀ò mbè cii, kɛ̀ d́ tineiti s̀ntíke kpɛ̀ti.

21 Bɛ̀mabè yèmmè d̀ò mbè ciimu kɛ̀ dèténè Kuyie nkó kuce.

Kuyie nkó mesàà nní ndi bonè!

Pɔɔri wàri dùi pátíri déri Timōntee Di mpátíri tɔ tùi náànti

Pɔɔri do yóó wàri Timōntee dipátíri déri ke bo Odommu nwe. Ò do wàri de kó dipátíri Timōntee nwe ke bo o duó nyitié, kè dèe yie nkè mɛbennímè ò tùòkení ò nwééri kéntié nKuyie ntié nyi dò nti nyi tiemmè.

Kòo ò náké ke dò ò dò nkéndakemu bèè ce ntinèiti detetirè kpeti, yetannò Ìnkè detetirè kè dè bè détinakonè Kuyie nkuó. Demou de mieke ke tié Timōntee ke tú wè nyé wenwe Pɔɔri ò fěüté mèè botí, nè meminnímè ò mǎðtemè mɛfěütímè mieke nè ò dǎ mèè botí Kirisi kɔbe.

Di mpátíri náànti duó ke dòmmè

1. Pɔɔri sǎntemè Kuyie, nè ò yáukùnnemè Timōntee kǎnti ke dò ò ntǎi 1:1-18
2. Pɔɔri duó nyii tié nTimōntee 2:14-4:5
3. Pɔɔri ò mómumuò nhò do bo tui mieke 4:6-22

Mudammu

¹ Mí mPɔɔri Yesu Kirisi kó ditǎnni, Kuyie nkuú n tǎáté kè m bo náké benitibè tináànti tui duó mmufòmumu kù do náké tui kpéi. Oniti ǎǎ taunnè Yesu nwe képété de kó mufòmumu.

² Mii da wàri di mpátíri, fǎ nTimōntee n kóo dapàà n tá wè. Kuyie nti cice nè ti Yiè nYesu Kirisi, bè da kuó mmesémme ke da dǎð mesàà nke da duó ndiwèi!

Pɔɔri yáukùnkómè Timōntee kǎnti

³ N sǎntímu Kuyie kunku n yembè do tui nkù, m pí nkùú tǎmmú bá n yèmmè í m bekunè. N kù báámmu keyènkè nè kuyie nha kpéi.

⁴ Nh ǎǎ dentenímu ti sòò yóó yate dui mǎnni kàa kuó mmèè botí tinǎnnieti, kéndó ke da yà kè dè n narike.

⁵ N yému a tǎmè Kuyie mmesàà, a yǎ kóti Doyiisi nè a yǎ Enniisi bè do kù tá mèè botí.

⁶ A báa yè n da ndò ndii mǎnni sinou ke bántè Kuyie nkè kù da pǎ dui pǎnni kpéi.

⁷ Muyaánsàámù í ti bónkùnkò, mù ti duó mmuwèrímu mmu, ke te kè ti dǎ titàbè, ke nǎ nke pǎi ntímáà.

⁸ Ifei bá nda bonè a bo nákéme ti Yiè nYesu Kirisi kpéi nnè bè n kpetímè o kpéi. N wènnénè kéfěüté Tináànsààti a náá nti kpéi nnè Kuyie nda duó mmùú wèrímu.

⁹ Kuú ti yu ke ti deeté, dè í tú kù yè nti dǎòrimè mèè wenni, kuú mè dǎ nè dimǎnni ke mu nyi dǎð kutenkù, ke mè dǎð nè Yesu Kirisi kpéi.

¹⁰ Bámhá nkè ti yà ku sàà nkù duǎnnimè Yesu Kirisi kòò ti deeté, ke na mukùú nke mù dèè, ke ti náké Tináànsààti kè ti pètè mufòmumu mùú bo sàà.

¹¹ Kuyie nni ndǎò ku kó ditǎnni kè m bo náké tui náànsààti bèè í tú Sifube ke ti mbè tié.

¹² Tui náànsààti te kè n fěüri bá ifei í m bo, n yé mèè kpéi n tá wè, ke yé ke dò nhò bo m baa ò n duó ndè kètuòkenè tibeénti yie.

¹³ A mpí nTináànsààti n da náké ti, ke dǎke duó nhamáá Kuyie, ke ndó betòbè nè muwèrímu ti mǎke mù ti Yiè nYesu kó metaummè mieke.

¹⁴ Mpí mmesàà mMuyaánsàámù mùú bo ti mieke mù da duó ndè.

¹⁵ A yému ke dò nhAsii kɔbe bèè do m bonè, Fisèeri nè Edimǎsenni bè n yóumu.

¹⁶ Kuyie ndǎð mesàà Onnesifǎo cǎtè kɔbe, ke yé bè n kpetímè bá ifei í ò bo, kòò kǎrini ke n dǎu nke yáukùnkò n kǎnti.

¹⁷ Ò tùòkení dui mǎnni Odommu mieke kè n wammú weti weti nwe kéna kè n yà.

¹⁸ Ti Yiè nYesu ò kuó mmesémme, kòo pètè mesàà nKuyie mbeénti yie. A yému wè n teennè mèè botí Efeesi.

2

Kirisi ǎǎpǎnti sàawè wèè dǎòri Kirisi dǎmè

¹ Timāntee n kóo dapàà n tá wè mesàà, yetoo kè ti Yiè nYesu Kirisi da duó mmùú wèrímu da kpéinkùmmè.

² A kèè kè n náá nti benitibè, tuo nti betòbè bèè borime wenni, bèè yóó na ke ti tui mbetòbè.

³ N wènnénè kè ti fěüté a tú mèè kpéi Yesu Kirisi kóo ǎǎpǎnti sàawè.

⁴ Ohǎǎpǎnti wèè dǎòri wèè ò bakè ò dǎmè, ò ǎǎ í ndǎòri detere marè kè dè í tú muhǎǎpǎntǎmmú.

⁵ Kòo niti me ndó kécoké kédíé nhò ò ntūmmu muceé nkó ikuó kòo í ì tūnne ò báá na kéniiité ké pété tiyeti.

⁶ Wèè kùúti mesàà nweè ò ndò nkéniiité kékǎũ tidiiti.

⁷ Totí a yèmmè ti nnáànti ìnkè, ti Yiè nyóó da teennèmu kàa ti banté timòu.

⁸ Á báá yè nYesu Kirisi wèè ku ke yǎnté ò kpéí. Bè peité wè Dafiti kó kufuku mieke. Tináaṣààtí n náá nti náá nweè kpéí.

⁹ N náá mmèè kpéí nTináaṣààti deé te kè n fě̀uri, kè bè n kpetí ke dò n tú onitikòuti, bè me nyí yóó na kèpaá nKuyie nnáànti.

¹⁰ Deé te kè m mi nke fě̀uri Kuyie ntáátè bè kpéí, kè Yesu Kirisi bo bè deetè kè bèe ninte tikpeti tii bo sǎà.

¹¹ Tináànti tii ntú timómmṁnti nti:

Kè ti wènnénè Yesu Kirisi ke ku,
ti bo ò wènnénè kénfòu.

¹² Kè ti wè̀eri koò tũ,
ti bo ò wènnénè ò kpàti mieke,
kè ti me nhò yete
ò bo ti yete múnke.

¹³ Kè ti í dǎori Kuyie ndómè,
wenwe dǎorimu kù dómè.
Ke yè wè í yóó namè ke yóu ò dòmmè.

Otǎnti sààwè bo ndómmè

¹⁴ Dente be ti nnáànti, kè ti mbè náké weti weti Kuyie nyìkè ke tú bèe yóu tisínténeiti, ti í dǎori mesàà, ti pè̀inke buómmu bèè ti kèrámú.

¹⁵ Yetoó kéndò nhotǎnti sààwè Kuyie nyìkè, ke bá mmàke tii bo da pí nyifei a tómmú ìnkè, kàa nnáá ntináaṣààti dè bèkúmè.

¹⁶ Yennínè tineiiti sǎntike kpeti tii pietinè Kuyie nkó kuce, bèè dó de kó tisínténeiti ti bè dé̀tinkonè Kuyie nku.

¹⁷ De kó tineiiti dòmmè dimǎnsínni ndi ke dòmmú, bèè ti mǎke be kó bèmabè tu: Imindee nè Fidei.

¹⁸ Bè yóu timómmṁnti nti ke dé̀tinnè bèmabè Kuyie, ke bè náá nke tú Kuyie nduú nkè becírbè yǎnté ke dèèmu.

¹⁹ Nè memme Kuyie ndóu nyèè pũke kè yè fiúkú teii, kè ku náànti wǎri ye ìnkè ke tú: Ti Yiè nKuyie nyému ku kǎbe. Kè titeti wǎri ke tú: Kè wèè yí ò tú ti Yiè nkou wèe yóu meyei.

²⁰ Tecíètè dietè mieke tinenti ò mbomu tibotí tibotí: Mesǎo kpeti nè timáti péti kpeti nè tiyaati kpeti nè idéi kpeti. Kè bè píinnè timati mutómmú yebaa mmieke, ke píinnè titeti yewe yemou, ke kounè titeti tiyonti.

²¹ Wèè yóu meyei n náá mmèè kpéí ndie nhò bo ntú ti Yiè nkou, kéntú kunenkú sààkú bè píinnè kù mutómmú sààmú.

²² Pí nhamáà kè tidapànti báá da tannè meyei mmieke, kémbeti timómmṁnti, kényetíroo ke tá Kuyie, kénwaa mmedókúmè, kémbeti diwèi, kénwènnè bèè tũ nKuyie nnè be yèmmè memou.

²³ Bá nyíé ntiyeinnèiti detetùrè kpeti, ti ce nyekpàrè nye.

²⁴ Kuyie nkóo tǎnti í dò nkéndó yekpàrè, ò dò nkéndó benitibè bemou ndi, kénno nke bè tiè, kénno nke mi.

²⁵ Ke tiè mbèè í dó ò náànti meyoómmè, kè dè yèmmè Kuyie mbo bè teennè kè bèe banté timómmṁnti kécéete kè be borimèe wenke.

²⁶ Kè bèe yè dibòò dii do bè pí ndi nòutè mieke, kénáá mbesààbè kéndǎori Kuyie ndómè.

3

Benitibè yó ndómmè yewe sonye

¹ Timōntee, á nyé ke dò ndé yóo yonkemu yewe sonye mieke.

² Kè benitibèe náá nsinòutèi yembè, kédúo mbe yèmmè idiítí, kénhā yepòrè, kèmmàke sifei, kénśáá nKuyie. Ke í sǎnti bè bè pǎa ndè kpéí, ke sènkú dèè tu Kuyie nkperè.

³ Kè be toó kpenke, kè bè nkpa mesémmè, ke náante betòbè kpéí, ke mǎke kamieyonke, ke yóu, ke níu mbenitibè bèè dǎori dèè wenni.

⁴ Bè bo nfiiti betòbè, ke mǎke kamieke nè sifei, ke dǎori be yèmmè dómè ke í dó Kuyie,

⁵ kéndǎori ke dò mbè tũ nKuyie nkó kuce ke né yetírí dèè tu bèè tá be kó muwèrímu, á yatenè amáà de kó benitibè.

⁶ Bèè kó bèmabè taà benitipòbè bèè mu nyí kpenke Kuyie nkó kuce be cèí. De kó benitipòbè mǎke meyei mme péu ke í no nke píi mbemáà,

⁷ Ke tú bè wanti timóm̄m̄anti bè me nyí na ke tí banté.

⁸ Bèè me ntaà benitipòbè c̄íì bè yete timóm̄m̄anti nti, ke dōnnè Esibiti kó benitinòm̄bè Sannesi nè Sám̄besi * bè do yetemè M̄oyiisi kpeti, kè be yèmmèe s̄inte kè bèe búttinné Kuyie nkó kuce.

⁹ Be dààrimè me nyí yó nhā ke s̄ari, mè yóó feitému kéndōnnè de kó benitinòm̄bè kōme do feitémè.

P̄ori nākémè Timōtee ò dò nkéndōmmè

¹⁰ F̄5 nTimōtee, a kèemu n tié, ke yà m borime dōmmè ke yl̄tè m beti mù ke yà n tá mèè boti Kuyie nnè m minnīmè nè n dō mèè boti Kuyie nnè benitibè, nè n fiíkúmè Kuyie nkó kuce mièke.

¹¹ A yému bè n f̄ēū mmèè boti nè nh àkè mèè boti. A yému t̄i n t̄uòkení Āntiyosi nè Ikōnni nè Disiri. N yāmu mef̄ūt̄imè mem̄ou boti kè Kuyie mme nni deeté.

¹² Bèè dō kéndōri Kuyie ndómè ke tú nYesu Kirisi bè yóó bè f̄ēūmmu.

¹³ Kè benitiyonkubè biè nè iyáàbisitié nyembè bè yó nsókému ke tati meyei mmieke, ke f̄étinko benitibè nè bemóm̄m̄bè.

¹⁴ F̄5 nni mp̄i mbè da tié nti kàa ti yie nnè a yèmmè mem̄ou, a yému wèè ti nda tié.

¹⁵ A yému Kuyie nnáahti nè a bemmè, t̄i da duó mmecii nkàa yie nYesu kòò da deeté.

¹⁶ Kuyie nkuù niitè bèè w̄ari ku náahti, kè bè ti w̄ari kè ti wenni, ke ti benkú timóm̄m̄anti nè ti yei nnè ti yetimè nè ti bo mbo mèè boti ke dōri Kuyie ndómè.

¹⁷ Kù mè d̄òò kè dè bo yie nkè ku kóo niti wèè t̄unte omáa mesàa nkép̄i mmutōmmú sààmú.

4

¹ N da náammú nè Kuyie nkó diyèt̄iri nè Yesu Kirisi kperi, wenwe wèè w̄et̄ini ke bo baatè kutenkù kébekèné bef̄oúbè nè bec̄iribè kè n t̄u:

² A yetoo kénnaá Kuyie nnáahti s̄áà, kè yemàrè wenni yoo yè s̄i. Kè wèè yeté a ò tié nkòò banté o yetimè, kè wèè dò nha ò kpannè a ò kpannè, kè dè dò nha yáúk̄unne wèè k̄onti, á ti yáúk̄unne, á mmi nkè mbè tiè nnè meyèmmè mem̄áà.

³ Yemàrè kpaan̄imú kè benitibè yóó yete it̄iè nsàayi, kèwammú bèè bo mbè ni ke bè náa mbè d̄ó ti.

⁴ Kè bèe búttinné Kuyie nnáahti ként̄unne iyáàbisitié.

⁵ A nno nke p̄i nhamáà, kèmm̄ake meminnīmè mef̄ūt̄imè mièke kénnaá nTináānsààti ke p̄i nha t̄ōmmú weti weti.

⁶ N da náa mmie nke yé n duómmèmu n f̄ōmmu ke yóó kú. N k̄ūū mmònni dii t̄uòke.

⁷ M màmu dè bèkúmè, ke tá Kuyie nke t̄uòke kumànku.

⁸ Ke baà ticuuti obeénti sààwè yó n duó nti tibeénti yiè, wè í yóó ti duó mm̄i mmáà. Ò yóó ti duó mbèè kó dimàà ò baà bèmbè nè diwèi ò yóó w̄et̄eni dii yiè.

P̄ori do yè Timōtee báá yè ndè

⁹ Yetoo kék̄oteni mec̄áà nkè n yà.

¹⁰ Demaasi d̄ó kutenkù kuù nkperè nde ke n yóu ke k̄ote Tesadoniki, kè Keresāà k̄ote Kadasi, kè Titi k̄ote Dadimasii.

¹¹ Duku wèè máà kpaá ke m bonè. Kàa k̄orini a nneinni Mariki kòo n teennè mutōmmú.

¹² Tisiki yie nh ò t̄s nhEfeesi nwe.

¹³ Kàa k̄orini a n t̄ani n yaàb̄ori n yóu di Todowaasi, Kapuusi c̄f̄t̄è, ként̄ōnni m páte, a báá yè nha bo n t̄ōnnimè Kuyie nnáahti kpeye.

¹⁴ Adekisāntiri omáati n d̄òò meyei mmediè, ti Yiè nyóó mè nhò yietimú.

¹⁵ Á nyé ò kpéi, ò cààrimu ti náa nt̄i kó dimàà.

¹⁶ Bè do m bekùnè dii m̄ōnni meketimè kè bè n yóumu bem̄ou, Kuyie mbáà bè yiet̄i be caàrimè.

¹⁷ Kè Kuyie mme nni nni mbonè, kè n deeténè yec̄iric̄irè, kè n duó mmuw̄erimú kè n nàkè Tináānsààti bèè í tú Sifube.

¹⁸ Ti Yiè mbo nni ndeeri nè meyei mmem̄ou, kè n tannè ò kpààtyuu, o yet̄iri ndeu s̄áà. Kè dè mme ndò.

Mucaammu

¹⁹ A dou Piriisiidi nè ò d̄ou Akidaasi nè Onnesif̄o c̄f̄t̄è kabe.

²⁰ Edasiti kpaá K̄odenti nwe, kè Todofimmu m̄o nkè nh ò yóu Mideti.

²¹ Yetoo kék̄oteni kè diyōō kpaan̄i.

Ebuduusi nè Pitāà nè Dinuusi Kododiya nè ti kabe t̄abè bè da d̄ounko.

* **3:8 Sannesi nè Sám̄besi:** De kó benitinòm̄bè bè náa mbèè kpéi Mudennimú 7:11-22 bè me nyí kè w̄ari be yètè.

²² Ti Yiè nni nda bonè!
Kuyie nkó mēsàà nni nda bonè.

Pɔɔri wàri dùi pátírí Titi Di mpátírí tɔ̀ tùi náàntì

Titi do tú onitì nwe wèè í tú Sifu kó kubotí kou. Kòo yie nYesu, kénneitinè Pɔɔri kè bè náá nKuyie nnáàntì. Pɔɔri do yóó ò wàri di mpátírí ke sù nhò bo Kedeṭi nwe, Pɔɔri weè do kè nhò tɔ̀ nkòò bo paatè mutšmmú centimè nè bè tũntemè Kuyie mbáámmu.

Meketimè kòò dò Titi dò nké bè dèntemu bèè ni Kirisi kàbe tĩrè bè dò nkéndòmmè, de mònni bá wè ò do yèmu ke dò nKedeṭi kàbe tú bèè fòmmu í wenni.

Dè kó difɔ̀nkúò kè Pɔɔri ò duó nyitié nhò bo ntièmmè bedakótíbè nè bepokótíbè Kirisi kàbe tĩnni mieke, kè bè múnkèe tuo nde kó itié mbèbémbè nè bèè tú tidaati. Kòo bè dèntè Kirisi kàbe dòmmè kénnaatinè betòbè, kè dèe yie nké metotímè bá mbo.

Di mpátírí náàntì duó ke dòmmè

1. Bewardunkótíbè dò nkéndòmmè 1
2. Bedakótíbè nè bepokótíbè bè dò nkéndòmmè 2
3. Kirisi kàbe dò nkéndòmmè 3

Mudšummu

¹ Mí mPɔɔri Kuyie nkóo tɔ̀nti, n tú Yesu Kirisi kó ditšnni ndi ke náá nTináànsààti.

Kuyie nkuu n duó nde kó mutšmmú kè m bo náké Tináànsààti kù tãátè bè kè bèè ti banté kéntá Kuyie, kéntù nku kó kuce bè dò nké nkù tũmmè.

² Kè bèè banté ke dò mbè màke mufòmmu mùù bo sáá, kù do yè nkù yóó bè duó mmù ke mu nyí dòò kutenkù.

³ Di mmònni ke mù nti benke ke duó nké n náá nTináànsààti. Kuù mè dòò ke bo ti deetè.

⁴ Mí da wàri di mpátírí fš nTiti m birè mómmànde Kuyie nkó kuce mieke. Ti cice Kuyie nèè ti Yiè nYesu Kirisi bè da dòò mesàà nke da duó ndiwèi!

Pɔɔri duó mmùù tšmmú Titi Kereti

⁵ N do da yóu Kereti káa bo deè mutšmmú mùù kraá mùmmu, kéntù nyitié n da duó nyi, kètànkè bewewardunkótíbè bá dùi èi mieke.

⁶ Wèè ni Kirisi kàbe tĩnni ò dò nkéntù onitisàawè nwe, kèmpo onitipòkù omáà, kòo bí ntù bewewardùmbè, kè ì borime wenni, kè ì yie nyi yembè kpeti.

⁷ Wèè ni Kirisi kàbe tĩnni ò pĩ nKuyie ntšmmú mmu, ke dò nkénwenni, ò bá mmàke tefentè, ò bá mmàke kemieke, ò bá ntù kunaayààkù, ò bá nyóu, ò bá ncií nke yo nyidiítí.

⁸ We ncóu bepòòbè, kéndòori mesàà nke ciì, ke dòori Kuyie ndómè, kòo borime nwenni, kòo nno nke pĩ nhomáà.

⁹ Wè mPí Kuyie nnáànti weti weti, ke ti tiè mbè ti nhò tié mèè botí, kòò dòori memme ò bo na kèntiè mbenitíbè itié mómmònyi, kè wèè yeté wèe na kóo benke o yetimè.

¹⁰ Bèè í tũ nKuyie nkó itié nweti weti bè dòke sù Sifube bèè còuté Yesu be mieke nke, bá bè í yie ntimatí, ke náá mbenitíbè tinaànti péu ke bè fétinko.

¹¹ A bè bàa kè bè bá nnáà, bè buó nsicéí nsi ke si pùò mpáíí ke tiè nyitié nyeyi ke dó ticuuti.

¹² Kereti kàbe kó Kuyie mpáànáànti náàntò mòu do béimmu ke dó: Kereti kàbe tú siyáábisi yembè mbè ke yóu tikpasĩnti kòme, ke dé mutšmmú, ke dó mudii máà.

¹³ Kuyie mpáànáànti náàntò béi nti tu timómmònti nti, kpànnè be mediè, kè bèè banté bè bo ntũmmè Kuyie nkó kuce kécooté.

¹⁴ Ke yóu bè bo ntũmmè Sifube kó iyáábisiítí kéntù ntimómmònti ke yóu benitíbè dóu nyii tié.

¹⁵ Demòu dè wennimu Kuyie nwénkunnè bè borè. Dèmarè me nyi wenni bèè yete Kuyie nkpeti ke sī mbè borè, be yèmmè nè be dòòrimè dè sīmmu.

¹⁶ Kè bè yèmmè dò mbè yé Kuyie nké be dòòrimè màke isie, bè í yie nKuyie nkpeti, bè báá na kédòò mesàà mmamè.

2

Kirisi kou dòmmè kèntiè nyitié nsàayi

¹ Fš nni mbè tiè nyitié nsàayi Kuyie nkpeyi.

² Náké bedakótíbè kè bè nno nke pĩ mbemáà, ke tú benitíbè mómmòmbè, kè benitíbè mbè dé. Kè bè ntá Kuyie nweti weti, kéndó be kàbe tòbè, ke màke meminnímè.

³ A náké bepokótíbè kè be borime nwenni, kè bè bá nnáante betòbè kpéi mbè bá ntù tinaayààti. Bè nduó nyitié nsàayi

⁴ benitipobémbè, kè bè ndó be daabè nè be bí,

⁵ kéntú benitiposààbè kénwetí be daabè, kénno nke pī mbemáà, ke pī mmucētōmmú mesàà, kè be yèmmè wenni, kè bè yíe mbe daabè kpèti kè be dǎōrímè bá nte kòò mǎu senkèri Kuyie nnáànti.

⁶ A ntiè mbèbèmbè kè bè nciì, kénno nke pī mbemáà demǎu mieke.

⁷ Fǎ nha mómumu nkàa borime nweni, kàa mbè tiè nyitiè nsàayi, ì tu imómmoni.

⁸ A tiè nni ndò mpáí kè ti kpantidèntòbèe mǎnté bè bo ti wátí ti, kè ifeii bè pī.

⁹ A tiè ntidaati kè ti nyíe nti yembè kpèti, kéndǎōri bè dómè, bè níí báá ti béinnè kè ti baao.

¹⁰ Ti bá mbè yuuku, ti ndǎōri mesàà nkè ti borime nweni. Kè benitibè ndé Kuyie nkùu dèeri, kù ti duó ntiì náànti.

¹¹ Kuyie ndòò mesàà nke dǎ kè ti deetému kè benitibèe kù banté.

¹² Kù dǎ ti yóu meyei mme nè kutenkù kó meyèmmè, kè ti borime nweni kè tí nno nke pī ntimáà, ke dǎōri Kuyie ndómè,

¹³ kénkèmmunè diyíe dieri ti baà di. De kó diyíe Kuyie ndiekù, ti Yìe nYesu Kirisi odeetiwe bo feiténi di nè tikpeti.

¹⁴ Ò duó nhomáà ndi kè bè ò kùu ti yei nképí, kòò ti deeté, ke ti wénkùnne, kè ti tú o kòbe, ke dǎ mesàà nke mè dǎōri.

¹⁵ A dò nké nti mbè tiè nnè muwèrimú ke nyáúkunko be kǎnti, kè bè ndǎōri ti ye mmù, Kuyie nkuu da duó nde kó mutōmmú, báá yie nkòò mǎu senkèri a tié.

3

Kirisi kòbe dò nkéndōmmè

¹ Náké be kè bè ndé ketenkè yembè nè bekpààtibè, kényíe mbe kpèti, kémpī mmutōmmú kè dè wenni.

² Bè bá mmòke tisfinténaànti, bè bá nwanti yekpàrè, bè nwanti benitibè bamǎu kó mesàà.

³ Ti múnke do tú tiyèinti nti, ke mǎke meyèmmè yeime, ke í yíe ntimatì, ke tǔ nkuce yeiku, ke dǎ kutenkù kperè demǎu, ke dǎōri dèè í wenni, ke èènnè titòbè, ke beúnè titòbè.

⁴ Kè Kuyie nti dǎ ke ti dǎò mesàà nke ti deeté.

⁵ Dè í tu ti dǎò mesàà mmamè, kù ti kuó mmesémmè mme. Bè ti kúnne diì mǎnni ndi menie mMuyaánsààmù ti dǎòmè benitipàmbè ke ti duó mmufōmmu pàmmù.

⁶ Ti Yìe nYesu Kirisi weè te kè Kuyie nti duó mMuyaánsààmù mediè.

⁷ Ku kó mesàà mmeè te kè ti wenke, ke baà mmufōmmu mùu bo sǎà kù yè nkù yóo ti duó mmù.

⁸ De kó tináànti tu timómmoni nti kè n dǎ a ti mbè tié nkè bèe ti couté kè tii bè teennè, kè bè ndǎōri mesàà ndèè wenni ke yóo teennè benitibè.

⁹ Á bá nkóké tisfinténeiti mieke: Ifuke kó tineiti nè Sifube kó ikuu, de ce nyekpàrè nye, dè í teennè mǎmamù.

¹⁰ Kòò mǎu totírí Kirisi kòbe, á ò cau nkuce mèdémè kòo yete á ò bèti.

¹¹ De yíe nkó kubotí fetimu, ke dǎōri meyei nke caàri omáa.

Mucaummu

¹² Kè n tǎnko Atemaa yoo Tisiki. Á kǎtení mecāā Nikǎpǎdiisi n yó nde mbo diyòò.

¹³ Teennè Senaasi obeénti nè Apodoosi kè bèe kǎte kupǎòkù kè demarè báá bè dǎnté.

¹⁴ Ti kòbe múnke dò nkéndǎōrimu mesàà, ke teennè benitibè bèè bo ticiti mieke ke báá sǎnté kèmbò detetirè.

¹⁵ Kirisi kòbe bèè bo die mbè da dǎunko. Á dǎunko Kirisi kòbe bèè bo di cie.

Kuyie nkó mesàà nní ndi bonè dimǎu!

Pɔɔri wàri d̀̀i pátiri Fidemɔɔ Di mpátiri to t̀̀i náànti

Fidemɔɔ do tú onitidiwè nwe kécéete kètũnne Yesu kó kuce Kɔdɔasi Kirisi kɔbe t̃nni. Kòo mmàke o kó kudaakù makù kè ku yètiri tu Onnesimmu, kè kuu coké o borè, késɔnkoo Pɔɔri kukpetindieku, kè ke nceete kɛyie nYesu. Deè te kè Pɔɔri wàri Fidemɔɔ dipátiri ke bo ò bántè kòo wète kɛtaunnè o kó kudaakù koò nnàa nke tú wèe kù cɔuté kè kù cié, ke ténke bá nhò wùó nke d̀̀o nkudaakù ò nhò wùó nke d̀̀o nho kou.

Di mpátiri náànti duó ke d̀̀ommè

1. Pɔɔri sántemè Fidemɔɔ 1-7
2. Bè bàámmè Fidemɔɔ ke tú wèe cɔuté Onnesimmu 8-25

Mudɔummu

¹ Mí mPɔɔri bè kpetí wè Yesu Kirisi kpréi nnè Timɔntee t̃i da wàri f̃s nti népo sàù nè wè ti wè nti p̃i mmùù t̃mmù.

² Ke daunnè Kirisi kɔbe bèè tiku a ciéte nè ti t̃aũ Apiya nè Adisipu, wèè ti wèr̃nè dimàù.

³ Ti cice Kuyie nnè ti Yiè nYesu Kirisi bè di d̀̀o mesàa nke di duó ndiwèi!

Fidemɔɔ t̃ámè Yesu nè ò d̀̀omè o kɔbe t̃abè

⁴ Fidemɔɔ n népo sàù nh ò mbáa nKuyie nke kù sántímu a kpréi.

⁵ N kèèmu a t̃a mèè botí ti Yiè nYesu koò d̀̀o ke d̀̀onè o kɔbe.

⁶ M bàámmu Kuyie nke tú metákùmè mèè ti wènññko mí nnè f̃s, mè da teennè k̃aa bantè ti m̃ake mèè sàa mmemou ti wèr̃ñmè Kirisi.

⁷ N tebite, a d̀̀omè Kirisi kɔbe deè n duó ndiwèi ke nárikũnko n yèmmè ke yáúkũnne Kirisi kɔbe k̃ánti.

Pɔɔri yèmmè Fidemɔɔ cɔuté Onnesimmu nè diwèi

⁸ N tú Kirisi kóo t̃ánti nwe kè n do d̀̀o n da náké nè muwèr̃ímú a d̀̀o nkéd̀̀o t̃i.

⁹ N né d̀̀o ke da bántèmu n da d̀̀o mèè kpréi nnè Yesu Kirisi ti d̀̀o wè kó diyètiri, mí mPɔɔri odakóti bè n kpetinnè Yesu Kirisi kpréi nke.

¹⁰ N d̀̀o a cɔuté Onnesimmu nwe kóò d̀̀o mesàa. Míi ò náké Kuyie nnàaanti dikpetintou mieke kòò cèete, ke tú m bire Kuyie nkó kuce mieke.

¹¹ N yèmu ke d̀̀o nhOnnesimmu do í da d̀̀o mesàa, di mmònni ke yóó mè nda d̀̀o ò mè nni ndòò mèè botí.

¹² Nè we ti naá nhoniti omáa ndi, kè n wè nda duonko.

¹³ N na ndómu wè nkpaá m borè, n kpetí dè Tináaansàati kpréi nke n teénnè, a na nni nteénnè mèè botí.

¹⁴ N né í d̀̀o n d̀̀o dèmarè k̃aa í d̀̀o, m me nyí d̀̀o á n d̀̀o mesàa nnè muwèr̃ímú, n d̀̀o á wè nni nduonni nè amáa ndi.

¹⁵ Kè dè yèmmè dè d̀̀o nhOnnesimmu da yatenèmu yemòrè sám̃p̃o mieke, kè di wète kèwènnè s̃áa.

¹⁶ Di mmònni ò ténke í tú kudaakù cénkoo, ò naá nti kou nwe Kirisi kó mawènnimè mieke, kè nh ò d̀̀o mesàa nkè n yèmmè d̀̀o nha kperè yó mme ndò.

¹⁷ K̃aa yé ke d̀̀o m mènke tú a népo nwe, cɔuté we a na nni ncɔuté mèè botí.

¹⁸ Kòò da càarè dèmarè yoo ò da bannè m bo dè nda yietí.

¹⁹ Mí mPɔɔri mú wàri tináaanti t̃i nnè n nòutè ke tú m bo dè nda yietí. N né í yè nha n yietí a m bannè dè, ke yé a m bannèmmè a fòmmu.

²⁰ N tebite n da bàámmu nè ti Yiè nkó diyètiri ke tú a n d̀̀o oniti òò d̀̀omè o kou Kirisi kó kuce mieke.

²¹ N t̃i n da wàri ke yèmu ke d̀̀o nha yóó t̃i d̀̀o kè dèe p̃èéte n yèmmè.

²² A n t̃üntè kudieku, n yèmmè d̀̀o nKuyie mbo cɔuté di bàámmu ké m p̃a kuce kè n k̃otoo di cie.

Mucaummu

²³ Epafadasi, nè wè ti wè nke kpetí Kirisi kpréi nhò da d̃unko.

²⁴ Nè Mariki nè Adisitaki nè Demaasi nè Duku nè bè ti p̃i mmutòmmú bè da d̃unko.

²⁵ Ti Yiè nYesu Kirisi kó mesàa nní nda bonè!

Bè wàri dùi pátíri Kirisi kòbe bèè tu Ebedeebe Di mpátíri tò tùi náàntì

Bè wàri Ebedee kó dipátíri Kirisi kòbe fìrè mayè nye yèè do ta mehàárìmè kéndó kédootóo metákùmè, wèè bè wàri dipátíri kòò nyáúkunko be kònti ke tú bè nteí, ké nyé ke dò ndèè do dòori metaummè kótímè miéke oniti kó medeetímè kpéí, Kirisi de ndòò nè o kũũ mmieke.

Ebedeebe kó dipátíri náá nke íkú yetannò yètáati ndi yèè tu:

1. Yesu Kuyie mBíre kékùnnemè omáà ke yie nho cice kpèti ke fèütè mædiè. Yesu deunèmu Kuyie mpàánáàntì náàmbè nè Kuyie ntòrè.
2. Kuyie nnàkémè ke tú Yesu weè tu íkúò nùti dièwè.
3. Yesu kó mukũũ mmuù te kòo niti na ke pètè medeetímè iwũò kó mufèù do í na ke duómmè oniti.

De kó dipátíri kó dikéè didèri miéke kòo yáúkunnè Ebedeebe kònti kè bè bo nwèéèrì ke nfiíkú Kirisi kó kuce miéke kéndònnè dimònni kòbe bèè do tá Kuyie. Kòo ntiè nKirisi kòbe ke tú bè nfiíkú kéntá nkétuòkenè kumàнку.

Di mpátíri náàntì dúò ke dòmmè

1. Yemàrè sonye yiè mmieke Kuyie nti benke kumáà nè ku Bíre Yesu borè nde 1:1-3
2. Kirisi pèètémè demou 1:4-10:18
3. Metákùmè 10:19-13:17
4. Mudòummu 13:18-25

Kuyie nti náànnè ku Bíre nùù miéke nke

¹ Kuyie ndo náànnè ti yembè nè ku pàánáàntì náàmbè nò miéke nke kuce mèpèu, nè meborime péu miéke.

² Yemàrè sonye yiè mmieke kè kù ti náànnè ku Bíre nùù miéke. Nè ku Bíre beè wènnè ke dòò kutenkù. Kù de ntáatè kè de yóó tieke demou.

³ Ti yà Yesu deumè mme ke banté Kuyie ndeumè. Weè náànti kpènni ke tò kutenkù ke te demou kè de kèri mesáà. Weè ku ke úté ti yei nke deè ke kàri Kuyie nkùù nò ndemou ku bakù you.

Yesu pèètémè Kuyie ntòrè

⁴ Yesu kpènnimu ke pèètè Kuyie ntòrè, Kuyie nwe n duó ndiyètiri dièri, dùi deù ke pèètè ku tòrè kpèye.

⁵ Kuyie nyí nàké ku tònni mari ke yí:

A tú m bíre nde yíe,
kè n tu a cice.

Kù me nyí nàké ku tònni mari ke yí:

M bo ntú a cice,
kàa ntú m bíre.

⁶ Kuyie nyóó duónni dùi mònni kutenkù miéke ku Bíre deè tu Mpo ke béimmu ke dòò: Kuyie ntòrè ndè bàá.

⁷ Kuyie mbéimmu ku tòrè kpéí nke yí:

Kuyie nkuù cèèri ku tòrè
kè yè naà nkuyaakù,
ke ceeri ku tómbè
ke bè naà nfèhààdeñfè.

⁸ Ke né nàké ku Bíre ke yí:

A tú Kuyie nku,
kàa kpààtikàri yó mbo sáà,
a baké nè timómmònti nti.

⁹ A dó timómmònti nti,
a í dó meyei,
deè te kè Kuyie nha Yiè nda tãátè
a kòbe miéke,

ke waare a yuu mekùò,
ke da dúò ndiwèi.

¹⁰ Ke yiè ke bè nàké ke yí:

Fó nti Yiè
fòò dòò ketenkè nè dimònni,

tiweti tu a nòutè kó mutòmú mmu.

¹¹ Dende yóó p̄ētému,

kè f̄ nni mbo,

dè yóó kótému kuyààkù tēmè.

¹² A yóó dè kp̄éumu kuyààkù kōme,

kè d̄e ceete.

F̄ō nyie m̄e mbaa yó ndò nha d̄onti nti,

a í deu.

¹³ Kuyie nyí nàké ku kó ditōnni mari ke yī:

Nkari m bakù you

ke k̄emmúnè m bo da duóm̄mè

a dootitabè k̄aa bè na k̄é bè cùùti.

¹⁴ Ba ntu Kuyie nt̄orè? Ku t̄ombè mbe kù t̄ūōnni bè, kè bè teēnnè kù yóó deēté bè.

2

Kuyie ndeeri m̄è botí wennimu

¹ Kuyie ndeeri m̄è botí wennimu, deē kp̄éi nte kè ti d̄ò nk̄emp̄i ntimóm̄m̄nti ti k̄èè ti, ke báá yeté kuce.

² Nȳēn̄ ke d̄ò nKuyie nt̄orè do t̄ouni ti ke náá mbenitibè ti tu timóm̄m̄nti nti, kè bèè ti yetírí kè Kuyie mb̄è f̄ūnko.

³ Ti k̄èè ti náānti, Kuyie mBire deē ti nti nàké, kè bèè ti k̄èè kè bè múnke ti nàké. Kè ti ti yete ti bo yīme k̄eyenté?

⁴ Kè Kuyie nd̄ò tidieti tibotí tibotí, ke benke bè náá nt̄i tumè timóm̄m̄nti, ke bè p̄a Muyaansáámù kó yep̄arè kù d̄óm̄è.

Yesu weē deeri

⁵ Kuyie nyí yē nku t̄srè yeē yó mbaké kutenkù kùu kpaani, ti náá nkùu kp̄éi.

⁶ Ti w̄arimu nke tú:

Oniti kpeti tú ba

k̄aa d̄ennini ò kp̄éi?

Oniti tu we k̄aa d̄ake o kp̄éi?

⁷ A ò k̄ékunn̄emu Kuyie nt̄orè

dim̄ōnni s̄amp̄ori mieke

k̄aa ò duó nt̄ikpeti n̄è diyetidieri,

⁸ koò duó nha d̄ò d̄èè kó dim̄àà

koò d̄è baké dem̄ou.

Kuyie nh̄ò duóm̄mu dem̄ou koò d̄è baké ti né mu nyí yà ò bakém̄è dem̄ou.

⁹ Ti ȳamu Kuyie nh̄ò k̄ékunn̄em̄è dim̄ōnni s̄amp̄ori mieke Kuyie nt̄orè, koò d̄éúkunn̄e koò kp̄enkunn̄e ò f̄ēūtém̄è ke ku ti kp̄éi. Kuyie nti d̄ó m̄èè kp̄éi nte ò kumè tim̄ou kp̄éi.

¹⁰ Kuyie nkuu d̄ò d̄èè kó dim̄àà bo dem̄ou, ke d̄è te ke d̄ó benitibè péuu ta ku kpeti mieke, deē te kè kù duó nk̄é Yesu f̄ēūté ke yè páíi ke bo bè deēté.

¹¹ Yesu weē ou benitibè be yei. W̄èè w̄ènkunko n̄è ò w̄ènkunko bè bè w̄è mbe cice om̄áà ndi. Deē kp̄éi nte kè ifei í ò bo ò bo mb̄è t̄um̄è o k̄obe,

¹² koò béi nke d̄ò:

M bo nnáa nha kp̄éi n k̄obe cuokè,

m bo nda s̄ánti dit̄ōnni cuokè.

¹³ Ke w̄ète ke yī:

M búó Kuyie nku.

Nte mí nn̄è ku bí kù n duó nyi.

¹⁴ Ò yu bè die nke tú ibí, ò yē mb̄èè m̄òke bèmb̄e tinitik̄ōnti n̄è meyī. Yesu móm̄muo nk̄òò náá nhoniti, ke m̄òt̄e ti m̄òke t̄i k̄ōnti, ke ku ke na mukūū nyiè ndib̄òð,

¹⁵ ke deēté bèè do yīk̄ù mukūū nke mù dé.

¹⁶ W̄è í k̄ōtení ke bo deēté Kuyie nt̄orè nyē, ò k̄ōtení ke bo deēté Abrahammu yaabí nyi.

¹⁷ Deē te koò d̄ōnten̄è o k̄obe weti weti, ke t̄u ikuó niuti diēw̄è ke kuó mm̄esém̄m̄è ke p̄i nKuyie nt̄óm̄m̄ú mesàà, ke ūūti benitibè yei.

¹⁸ Ò f̄ēūtému o móm̄muo nke yà mesoūmm̄è mem̄ou. Di mm̄ōnni ke bo na k̄éteenn̄è bèè f̄ēūri ke yau mesoūmm̄è.

3

Yesu deun̄m̄è M̄əyiisi

¹ N kɔbe Kuyie nyu bè, nwúónnè Yesu nwe, Kuyie ntǎnní wè, ikuó niùti dièwè ti tú nwèè kó kuce.

² Ò do ɔɔri Kuyie nkùù ò tǎatè kòò pī nde kó mutǎmmú kù dómè mme, ke dò mMɔyiisi do dòmmè. Ti wàrimu ke tú Mɔyiisi do pī mmutǎmmú Kuyie nciètè kè dè wenni.

³ Kòo niti maá teciètè kè tè wenni, bè ɔ nsánti wèè tè maá wènwè. Mèè botí nku ti dòmmè kénsánti Yesu wèè pètè Mɔyiisi.

⁴ Káa yà teciètè a ɔ nyému oniti weè tè maámè. Mèè botí nku ti yémè ke dò nKuyie nkuù dǎò demou.

⁵ Mɔyiisi do dò nhotǎnti nwe, ke pī nKuyie nciètè mieke mutǎmmú mumou kù dǎ mèè botí kè dè wenni, ke náá nKuyie nhò duó nti.

⁶ Kirisi tu Kuyie mBire nde, ke ɔɔri kù dómè sáá. Weè tu omari, bèè ò yie nkè bè tu teciètè ò maá tè kè nsà kè ti tá ke baa dèè kpaaní nè diwèi.

Kuyie ndo dómè kéom̄p̄umè ku kɔbe

⁷ Dèè te kè Muyaánsáámù náá nke tú:

Mí nKuyie nkè n di béinnè yíe,

⁸ di báá kpénkúnne di to,

di yembè do ɔɔrimè ke yetíri n kpeti,
n do bè yááké dii mǎnni dikpáá cuokè.

⁹ Yebie nsipísínàà mieke

di yembè do yaumu n ɔɔri tì dieti,

ke baa nciéké ke n yáú.

¹⁰ Dèè do te

kè m miekeɛ peike de kó benitibè,

kè m béi nke dǎ:

Be nnitibè í yie n kpeti,

be yèmmè mèè n dèténè.

¹¹ Kè m miekeɛ peike

kè m parikè ke dǎ:

Di í tati dihei meom̄p̄umè kperi.

¹² N kɔbe Kuyie mbomu, ndakenè kòò mǎu yèmmè báá sīnte kòo toò kpenke, kòo kù dèténè.

¹³ Nyáúkúnkonè ditobè kǎnti yewe yemou. Yíe nKuyie ndi yumu, di báá yóu kè meyei nsouté òmou kè de kó diyìè ò pètè, kòo toò kpenke kòo yete Kuyie nkpeti.

¹⁴ Ti bo ntú Kirisi kɔbe kè nsà kè ti tú nKuyie nnáánti weti weti ke dò nti ti yie ndii yiè kè de ndómme ke tǎðkenè kumánku.

¹⁵ Ti wàrimu ke tú:

Mí nKuyie nkè n di béinnè yíe,

di báá kpénkúnne di to,

di yembè do ɔɔrimè

ke yetíri n kpeti.

¹⁶ Ǔmbe mbe bèè do kèè Kuyie nkpeti kè tì yete? Mɔyiisi do deetè bèmbe Esibiti ke bè dènne.

¹⁷ Kuyie mmieke do péikú òmbe yebie nsipísínàà? Bèè do dǎò bèmbe meyei nke kú dikpáá cuokè.

¹⁸ Kuyie ndo parikè ke dǎ òmbe í tati kù do dǎ bèè ta kèè tenkè kéom̄p̄è? Bèè do yete bèmbe ku kpeti.

¹⁹ Ba ndo te kè bè í nta? Bè do yete mèè kpéi nke ku kpeti, deè do te kè bè í nta de kó ketenkè.

4

¹ Kuyie ndo béimmu ke dǎ: Bá wè ò bo na kéta ku om̄p̄umè mieke, de kó dinùù kpaá bomu nè yiénni. Ndakenè kòò mǎu báá paá de kó meom̄p̄umè.

² Tì kèèmu Tináánsááti bèè do bo dikpáá cuokè be kámè. Bè do tì kèèmu tì me nyí mbè teennè bè do í tì tá mèè kpéi.

³ Tínti bèè yie nKuyie nkpeti, ti tatimu meom̄p̄umè mieke kù béi mmèè kpéi nke yí:

Di í tati n do yè ndi ta

kèè tenkè mieke kéom̄p̄è.

Kù yóó béi mmèmmè ke sǎ nkù dèèmu ku tǎmmú nè dimǎnni.

⁴ Ti wàrimu kupíkù makù diyìè yiénni kpéi nke tú: Kuyie mpī nku tǎmmú ke dèè ke om̄p̄è diyìè yiénni yiè.

⁵ Ke yíé ke wári ke tú: Di í tati n do yè ndi ta kèè tenkè mieke kéom̄p̄è.

⁶ Bèè do niité kékeè de kó Tináaṅsààti ke í nti tá, bè í ta de kó meom̄pùmè mieke. Yíe nkuce kpaá ke bomu de kó meom̄pùmè kpéí, kè bèè yie nTináaṅsààti bè bo na keta me mieke.

⁷ Deè te kè ti dò nkéyetoó keta de kó meom̄pùmè mieke. Ti ndake ke báa yete Kuyie nkpeti Dafitii béi nke dà Kuyie ntu:

Mí Kuyie nkè n di béinnè yíe,
di báa kpénkúnne di to.

⁸ Kè Sosuwee do mbè tanné meom̄pùmè mieke, Kuyie nna bá nwète ke nnáa ndiyiè teri mari kpéí.

⁹ Kuyie ndo deè ku tómmú kéom̄pèmu, meè boti nku bèè kú yie mbè yóó om̄pèmé.

¹⁰ Wèè ta Kuyie nkó meom̄pùmè mieke, ò om̄pèmu nè o tómmú Kuyie ndo om̄pè mèè boti.

¹¹ Deè te kè ti dò nkéyetoó keta de kó meom̄pùmè mieke. Ti ndake ke báa yete Kuyie nkpeti kpaá meom̄pùmè, bè do ti yete mèè boti dikpaá cuokè ké mè pàa.

¹² Kuyie nnáaṅti fòumu ke kpeṅni ke si ke pēēté disie menatimè medémè kperi, ke si ke tuòkú diwēnni nè meyēmmè, ke kékíi yeḱũḱ ke tuòkú mēfemme, ke kpéinkoní meyēmmè mèè sòri nè iyentotí.

¹³ Kuyie nkuu de dōò demou, demarè í kù sòrinè, demou de feímu, demarè í kù bìinnè, ti yóó ku nnáké ti dōò deè kó dimàa.

Kirisi tumè ikuṣ niùti diewè

¹⁴ Ti makemu ikuṣ niùti diewè, Yesu Kirisi, Kuyie mBire, wèè dèke keṅkè. Tí ntēi ke tū nKuyie nti tá kù.

¹⁵ Ti kó ikuṣ niùti yému ti cīnni mèè boti, kè mesémmè ò bo, ò yàmu mesoummè memou ti yaumè, ò me nyí dōò meyei.

¹⁶ Yóumè kè ti tóonnè Kuyie nkuu ti dó ke bá nyièkú, kè kù ti kuṣ mmesémmè, ké nti dó, ké nti teennè de dōò nkù ti teennè dii mōnni.

5

¹ Ikuṣ niùti diewè benitibè ᠑᠑ tāātè wè, o kó mutómmú ᠑ ntú ò bo mbáámmè Kuyie mbenitibè yei nkpeí, ke kù duò mbe pāre, ke feu iwū᠑ benitibè yei ncémmè kpéí.

² Ò me ntúmè oniti nwe ke cīnni, kè bè dōò meyei nhò yému bè í kpeṅnimè.

³ Ò cīnni mèè kpéí nke dōori meyei deè te kòò ᠑᠑ keté kéféúté o mómmu᠑ nho yei ncémmè kó feḱfè, kédeè kéfié betabè kó meyei ncémmè kpeyi.

⁴ Om̄ou ᠑᠑ í ntāātè omáa kénaa nyikuṣ niùti diewè, Kuyie nkuu ᠑᠑ ò tāātè, kù do tāātè mèè boti An᠑᠑.

⁵ Kirisi kperè me ndò nweè í tāātè omáa ke bo naa nyikuṣ niùti diewè, Kuyie nkuu ò tāātè ke béi nke yí:

A tú m bire nde yíe
kè n tu a cice.

⁶ Kupíkú tekú ke béi nke tú:

A yó ntú ikuṣ niùti nwe sáa
kéndōnnè Mesisedeki.

⁷ Yesu bo dii mōnni ketenke ṅkè ke mbáa nKuyie nku, Kuyie nkuu kpeṅni ke bo na kòò deeténè mukūḱ, kékuṣ mmēdiè nkè kùu cōute o báámmu, ò yie mmèè kpéí nku kpeti.

⁸ Bá ò me ntúmè Kuyie mBire kòo nfēūrì ke baa yíe nKuyie nkpeti.

⁹ Kòo nyíe Kuyie nkpeti timou, ò í nyóu timati ke naa nwèè duò mmufōmmu mùu bo sáa bèè yie nho kpeti.

¹⁰ Kuyie mbéimmu ke tú weè tu ikuṣ niùti diewè ke dōnnè Mesisedeki.

Ti bo nyémè ke báa yóu Kuyie nkó kuce

¹¹ Tináaṅti kpaámu péu n na ndi nàké ti, ti mè nnàkéní tii ṅkè ke né yóu ti bo yīmè ké ti ndi nàké ké dí banté ke yé dí ténke í cáamè ke banni.

¹² Dii do dōò nnè dimōnni kéntiè benitibè Kuyie nnáaṅti kè di né kpaá ke dōò mbè ndi tiè nKuyie nkó itié nketiyi, di do dōò kényo mmuciè mmu, kè di né kpaá yáa mmemè.

¹³ Wèè kpaá ke yáa nhò báa na kébanté Kuyie nnáaṅti tu mù, ke yé ò kpaá ke túmè debire nde.

¹⁴ Bèè yo mmuciè bè kótému ke yé mesàa nnè meyei.

6

¹ Ti sōténè Kuyie nnáaṅti kó itié nteí, bekótibè kpeyi, ke yóu iketiyi, ìi tu ti bo yóumè meyei nkéceete kētūmne Kuyie,

² Bè bo nti àà mèè botí bàtém̀m̀, ti bo nǹnkum̀e ti ǹou benitib̀e Ìnk̀e k̀e bè mierí, becírib̀e yóó yánt̀e mèè botí ǹe Kuyie nyóó bekéǹem̀e bá ẁe ku beénti yìe.

³ N ỳemu ke dò nKuyie mbo ti teenǹe k̀e ti soot̀e k̀eta itié ncũmpuyi.

⁴ Bèè díe nke ỳét̀e Kuyie nk̀e k̀u bè miít̀e ku kó kuwenniku ke bè p̀a k̀efink̀e kó dipánni k̀e bè m̀òòte Muyaánsáám̀,

⁵ ke ỳét̀e Kuyie nnáànti wennim̀e, ke m̀òòte kutempànk̀u kó muwērím̀,

⁶ k̀e bè yóu Kuyie ke ku yete bè báa na k̀eẁete kéceete medérím̀e. D̀e dònne bè baak̀u Yesu nwe kuce medérím̀e kóò sáà nk̀e d̀e feío.

⁷ Onit̀i dònne ketenk̀e nke fetaafe niù k̀e sáà, kàa k̀uúti k̀e d̀e peit̀e Kuyie nh̄̄s k̀e d̀òòmu mesàà.

⁸ K̀e k̀e me nỳe tipot̀i ǹe timus̀nti, k̀e bo detetir̀e nde, k̀e Kuyie nyóó k̀e c̄s̄ k̀e k̀e c̄u.

⁹ N k̀obe ti náa memme ke ỳemu ke dò ndi k̀erí kuce sàak̀u, ke yóó coot̀e.

¹⁰ Kuyie ntu timámm̀anti yìe nwe, k̀u í yóó ỳe ndi p̀i mm̀u t̄mm̀u ku kpéi nke teenǹe Kirisi k̀obe ke kpaá ke bè teenǹe, ke benk̀u di k̀u dóm̀e.

¹¹ Ti d́ di nsák̀emu ke p̀i nde kó mut̄mm̀u k̀etuoke kumànk̀u, k̀epét̀e di baà d̀e.

¹² Ti í d́ di ntú bet̄nǹekótib̀e, ti d́ di ndonǹe bèè do yie mb̀embe Kuyie nk̀e nk̀u t̀u nke mi, k̀etieke k̀u ỳe nk̀u yóó bè duò nd̀e.

Kuyie nỳemm̀e k̀u yóó d̀òò mesàà nhAbarahammu ǹe o yaabí

¹³ Kuyie ndo yóó d̀óunǹe dinùù Abarahammu k̀eparik̀e ǹe ku ỳetiri ke ỳe òm̀ou í bom̀e k̀u k̀u òm̀ou ke dò nk̀u parik̀e k̀yú o ỳetiri.

¹⁴ K̀e k̀u béi nke tú, k̀u bo ò d̀òò mesàà nk̀òo yaabí sũ mm̀ediè. D̀e kó tináànti tu timámm̀anti nti.

¹⁵ K̀e Abarahammuu yie nk̀embaa ke k̀émm̀u, k̀e Kuyie nh̀ò d̀òò d̀e kó mesàà nk̀u do ỳe nk̀u yóó ò d̀òò mè.

¹⁶ K̀òo nit̀i d́ bèe bant̀e ò náámm̀e ḿmm̀mu, ò s̄s̄ yu ẁèè ò òm̀ou o ỳetiri ndi k̀e tineit̀i d̀e.

¹⁷ D̀e k̀e kpéi ndo te k̀e Kuyie mbéi nk̀eparik̀e ke bo benke ku nit̀ib̀e ke dò nk̀u béi nti í yóó pàà.

¹⁸ Kuyie mbéi nti ǹe k̀u parik̀em̀e, d̀e kó tináànti tid̀e t̀i benk̀u k̀e dò nKuyie nyí sou, tínti bèè yie nku kpeti, ti bo na k̀émm̀ake tik̄nyauti ke k̀émm̀u k̀e nk̀u yóó d̀òò t̀i.

¹⁹ Ti ỳe mèè kpéi nke dò nKuyie mbo d̀òò k̀u béi nti, d̀e te k̀e ti kpeñi ke fíík̀u, ke dò mbát̀òò cónniri. Ti támu Kuyie nk̀e d̀e kpeñi ke dò mbát̀òò cónniri kó m̀efimme, ke ti tanninko Kuyie nc̄ièt̀e kufáá nkuyàák̀u kpeti k̀u.

²⁰ Yesu ẁeè ti kpet̀e Kuyie nkó kuce k̀e ti bo k̄te ku bor̀e. Ẁeè tu ikuó niùti diẁèè ke dònne Mesisedeki.

7

Mesisedeki kó tináànti

¹ Mesisedeki do tú Sademmu kóo kpààti nwe, Kuyie nk̀u bak̀e k̀efink̀e ǹe ketenk̀e ku kuó niùti. K̀e Abarahammuu dok̀eǹe bekpààtib̀e k̀e bè na k̀enk̀untiní k̀òo ò co, kóò p̀a Kuyie nkó mesàà.

² K̀e Abarahammuu òm̀ou ò p̀ante ke éi d̀e bá d̀e kó depínd̀e kóò duó. Diỳetiri dii tu: Mesisedeki di benk̀u ò tum̀e m̀me okpààti sàaẁe. K̀e Sademmu kóo kpààti benk̀u ò tum̀e meompùm̀e kóo kpààti.

³ Òm̀ou í ỳe Mesisedeki cice yoo o ȳo yoo o yààrib̀e. Òm̀ou í ỳe ò peit̀e d̀e ǹe ò ku d̀e. Ò tu Kuyie nkuó niùti nwe sáà, ke dònne Kuyie mBire.

⁴ Ò òm̀ou medie m̀me, d̀e te k̀e ti yàari Abarahammuu òm̀ou ò éi d̀e mieke bá d̀e kó depínd̀e kóò duó.

⁵ Defii yaabí ii tu ikuó niùb̀e, k̀e Kuyie nnák̀e M̄ȳiisi ke d̀ò bè m̀be duò nd̀eè tu depínd̀e. Bá bè me ntùm̀e b̄em̄ou Abarahammu yaabí.

⁶ Mesisedeki í tú Defii kó kuw̄u k̄ou, ǹe memme kóo p̀a Abarahammu Kuyie nkó mesàà, k̀òo òm̀ou ò éi d̀e kó depínd̀e kóò duó.

⁷ Ti ỳemu tim̄u ke dò nwèè òm̀ou ẁeè s̄s̄ p̀a mesàà n̄hosámp̄s̄u.

⁸ Ikuó niùb̀e, bè duò m̀b̀e depínd̀e bè tu benitib̀e m̀be ke k̄. Kuyie nnáànti náámm̀u ke tú Mesisedeki í ku.

⁹ Abarahammu do duóm̀e ò éi d̀e kó depínd̀e, ti bo na ke d̀ò o yaabí Defiibe bè duò m̀b̀e depínd̀e bèè do d̀e duó.

¹⁰ Bè mu ndo í peit̀e Defii, ò né do bomu o yàari Abarahammu mieke Mesisedeki ò co dii m̀nni k̀òo ò duó nh̀ò éi d̀e kó depínd̀e.

¹¹ Ikuó náa nke tú í niùb̀e yó ntú Defii kó kuw̄u nk̀obe m̀be, k̀e Defiibe ikuó niùb̀e do nna k̀esút̀e Isidayeribe yei mp̄ái, Kuyie nna bá nduánni ikuó niùti t̄ou k̀òo òd̀onǹe Mesisedeki. An̄ò kó kuw̄u k̀obe bèè tu Defii yaabí bè na nsánǹemu.

¹² Ké ikuús kó munùù cèètè, ikuús ɔ ndò nkéceetemu.

¹³ Ti Yiè nYesu, ti nnáànti náá nwèe kpéí wè í tú ikuús niùbè kó kuwuò nkou, o kó kuwuò nkou mǎù í pí nyikuús kó mutǎmmú diyìè marì.

¹⁴ Ti yému ke dò nti Yiè nYesu tú Sudaa kó kuwuò nkou nwe. Mǎyiisi do náá ndiù mǎnni bèè yó mpí nyikuús kó mutǎmmú ò í mbáí nde kó kuwuò nkpéí.

Yesu tumè ikuús niùti ke dǎnnè Mesisedeki

¹⁵ Ikuús niùti tòu buotémè ke dǎnnè Mesisedeki deè benkú ke dò nDefii kó ikuús niùbè í na ke ùtè benitibè yei.

¹⁶ Yesu í tú ikuús niùti ò tu mèè kpéí Defii kó kuwuò nkou, ò kpeñnimu ke fòù sǎá, deè te kòo náá nyikuús niùti.

¹⁷ Ti wǎrimu ke tú:

Ò yó ntú ikuús niùti nwe sǎá,
ke dǎnnè Mesisedeki.

¹⁸ Ikuús ketiyi do cǐnnimú, ke í nna ke deetè benitibè kè Kuyie nyi yóu.

¹⁹ Mǎyiisi kó ikuús do í na késúté ti yei. Di mmǎnni kè ti pèté kuce tekú kùù kǎrinè Kuyie mborè.

²⁰ Kuyie mbéimmu ke pǎrikè ò kpéí. Kù í nàkè me botí ikuús niùti tòu mǎù kpéí.

²¹ Kuyie mme mbéimmu Yesu tumè ikuús niùti ke pǎrikè ke yí:

Mí ndi Yiè nKuyie m béimmu ke pǎrikè,
n yí yóó kpate n niù:

A tú ikuús niùti nwe sǎá.

²² Yesu weè tu metaummè pǎmmè kó dikǔnni, deè te kè mè kpeñni ke wenni, ke pèètè mekótímè.

²³ Ikuús niùbè tǎbè do sǔmu ke yé bè kǎmmè kè betǎbè cǎù.

²⁴ Yesu yie me nfòumu sǎá, ke yó ntú ikuús niùti sǎá.

²⁵ Deè te kòò mǎke muwérímú ke deeri benitibè, kè bè kǎri Kuyie mborè bè ò tá mèè kpéí. Ò fòumu sǎá ke báá nKuyie mbe kpéí.

²⁶ Yesu weè tu ikuús niùti dièwè, deè dò nti mmǎke wè. Ò dò mpáíí nwe, wè í mǎke meyei mmamè. Òmǎù báá na kòò wǎti. Kuyie nhò cǎnnénèmu benitiyeibe kòò báá ndemǎu.

²⁷ Deè te kòo í dǎnnè ikuús niùbè diebè tǎbè, bèè do feu iwùò yewe yemǎu, ke níí keté kéfúúté be kó meyei ncǐémmè kpéyi, kédeè kéfíí betǎbè kǎme kpéyi, ò duò nhomáá ndi kè bè ò kùù kuce mǎmáá kè deè deè.

²⁸ Kuyie ndo duò nyikuús Mǎyiisi kòò tǎáté bèè nitibè kè bè ntú ikuús niùbè diebè bè do tú meyei nyembè mbe ke dǎri meyei, Kuyie mbéi ndiù niù ke pǎrikè dii pǎa nyikuús kè kù tǎáté ku Bire kè deè tu ikuús niùti dièwè ke dò mpáíí sǎá.

8

Yesu weè tu ti kó ikuús niùti dièwè

¹ Ntenè ti náá nti náànti yuu: Kírisi weè tu ikuús niùti dièwè, ke kari keñkè dikǎri dieri Kuyie mbakù yóu,

² ke pí nKuyie nkuús tǎmmú ku cǐètè mieke, kù maá tè kumǎmmǎnku, oniti í maá tè.

³ Bè ɔɔ kanne ikuús niùti kòò bo nduò nyepǎrè nye Kuyie ke kù feu iwùò. Deè te kè ti kó ikuús niùti dò nkéfúúté ò kǎfe.

⁴ Kè Kírisi do bo ketenkè ñnkè nke, ò na bá ntú ikuús niùti. Ke yé ikuús niùbè dié nke bomèmu ke feu iwùò ikuús yémme.

⁵ Ikuús niùbè do pí mmùù tǎmmú do benkú deè dǎri dènde Kuyie ncǐètè keñkè, Mǎyiisi do yóò maá dii mǎnni metaummè tou kè kùu ò nàkèmu ke dà: Maá di mesàá nweti weti kè di ndǎnnè n da benke di ditāri ñnkè.

⁶ Kírisi kó mutǎmmú deumu, weè tǎunko Kuyie nnè benitibè kè de kó metaummè deu ke pèètè mekótímè, weè tu Kuyie nyè nkù yóò dǎmè memǎu kó dikǔnni.

Metaummè pǎmmè kó tináànti

⁷ Kè metaummè kótímè do nsǎnnè, mepǎmmè na bá mbuoté.

⁸ Kuyie nyá mè í sǎnnèmmè mme, ke béi nke yí:

De yiè kpaanímú

kè m bo wète ketaunnè Isidayeeribe
nè Sudaa kǎbe.

⁹ Dè ténke í yó ntú metaummè

n do dǎnnèmmè be yembè

m bè dète dii yiè Esibiti ke dènne.

De kó metaummè bè mè tôtemu
kè m bè bütinné.

Mí ndi Yiè nKuyie mmfi béi.

¹⁰ Kè ti Yiè nKuyie mbéi nke dà:

Nte de yiè n yóo dōñè

mèè taummè Isidayeeriibe:

N yóo ànné n kuó be mieke nke,

ké i wàri be yèmmè mieke

ké m bè te mí nKuyie

kè bè ntú n kòbe.

¹¹ De yiè òmòu ténke

báá tié n kuó o kou,

yoo o kouu ò tié nke dō

wè n yíété mí ndi Yiè nKuyie.

Bè yóo nyi yému be mōu,

ibí sámpói nè bekótibè.

¹² N yóo bè cīmmu be caàrimè,

n ténke báá denteni be yei nkpeí.

¹³ Kè Kuyie nnàá metaummè pàmmè kpéi kù yè meketimè kòtému ke pēnké.

9

Kéĩnkè kó mubáammu nè ketenkè kōmu de cāá ndè

¹ Metaummè ketimè do mākemu ikuó bè bo mbáá mmèè botí Kuyie nnè metaummè tou benitibè maá di.

² De kó ditou do mōke tidieti tidéti nti, kè bè yu kuketikù ke tú ikuó dieku, kè fitirè nè tábùri kè dè bo ku mieke, kè pēēbè bè pā bè Kuyie nkè bè daké tábùri ìnkè.

³ Kè kuyàkù kpetí kudérìkù kó dibòri kè bè kù tu ikuó nenti kó kufáá.

⁴ Kè dihuúntōnni mesō nkperi, bè cōunko dii ìnkè tūdāari kè di bo ku mieke, kè metaummè tou bè dàri di mesō nkè di bo, kè titápiéti tidéti, bè wàri ti Kuyie ntannò tepíité nè disōobuu mudii bè tu mù mánni mù ā di, nè Anō kó kupàati kùu do yè tifaāti kè dè bo de kó metaummè tou mieke.

⁵ Kè beĩnkēmbàribè kó fifenti cōmmú de kó ditou ìnkè ke benkú Kuyie ndè bomè, kè si fiēti kānkè bè sō míeté dè iwūš kó meyiĩ nkémō Kuyie mbe yei ncīēmmè. Tināahti kpaāmu péu, ti me mbáá na ké ti náké tīma tīma.

⁶ Dè do me ndò nde kó kudieku mieke, kè ikuó niùbè taà kudieku ketikù yewe yemōu, ke pīĩ mbe tōmmú.

⁷ Ikuó niùti diewè maá weè do sō ta ikuó nenti kó kufáá nkuce mēmáá dibenni mieke, nè iwūš kó meyiĩ nkémō Kuyie nho yei ncīēmmè, kédeé ké kù mō benitibè yei ncīēmmè.

⁸ Nè de kó tidieti tidéti kó meborime mme Muyaánsāāmù benkúmè ke dō nkè kudieku ketikù bo, kudérìkù kó kuce mu nyí kpeté.

⁹ De kó tināahti ti náá nyie nke dō nyepārè bè do pāa nyè nè iwūš bè do feu ì, do í na kéwēnkūnne benitibè yèmmè páfi bèè do báá nKuyie mme boti.

¹⁰ De kó mubáammu boti do tú tikōnti kó ikuó kōmu mmu, kè bè nyé bè bo nyo ndii mōnni nè bè bo nyo ndè nè bè bo nyo mmù nè bè bo nhōu mèè boti bēmáá. Bè do me nhō nke baā Kuyie mbo dōd mēmme metaummè pāmmè.

¹¹ Di mōnni Kírisi kōtenímu ke tú ikuó niùti diewè mōmmu, ke ti cīé nti yei. Ò pī mutōmmú metaummè tou dii mieke di deumu ke wenni ke pēēté diketiri, di í tú kutenkù kuu nkperi, oniti weè í di maá.

¹² Weè ta metaummè tou kuce mēmáá kè dè sànnè, ò tannè mèè yīĩ nyi tú yebōdakè nè yenaadake kōme. O mōmmu nho kó meyiĩ mme, kòd ti òuté ti yei nsáá.

¹³ Kè yebōdakè nè yenaadake kó meyiĩ nnè yenaaserè kó mutápeí mbè do sō míeté dè do sō wēnkūnne benitibè.

¹⁴ Kírisi kó meyiĩ mpēētému mēmme mediè ke ti sū ti yei mēmōu, Muyaánsāāmù mmuù ò teennè, kòd duš nhomáá kè bè ò kù ti kpéi, wenwe weè í mōke meyei mmamè, kòd ti deēté ke ti bo na kēpī nKuyie nkùu duš mmufōmmu ku kó mutōmmú.

¹⁵ Mèè boti nku Kírisi tàunnèmè Kuyie mbenitibè, kè de kó metaummè tu mepāmmè. Nè mèè mieke nke Kuyie ndōmè ku do béi nti ke dō kù yóo duš mmufōmmu mùu bo sáá benitibè. Kírisi kumu ke òuté benitibè yei mbè do dōari mè metaummè kótímè mōnni.

¹⁶ Kuyie ndòò mèè taummè dònne oniti ò nyóó kú mèmme kénáké wèè yóó túóté o kperè, de yie nné òò í ndé tùóté kòò kpaá fòù.

¹⁷ Ò béi nti òò í ndòò ò kpaá fòù dii mǎnni, ò òò kúmu kè tii dǎò.

¹⁸ Metaummè kótímè do òò í mǎnke muwérímú kè bè í fèúté feǒfè kè meyíí ncòú.

¹⁹ Meè botí nku Mɔyíisi náké dii mǎnni Kuyie nkuó benitibè, kédeè kétúóté tipeciti wūstí nè tifaàti, bè tu ti isòpù, képòtè yebodakè nè yenaadakè bè fié yè kó meyíí nkémíété ikuó kó dipátiri nè benitibè.

²⁰ Ké dǎ: Me nyíí mmeè benkú Kuyie ndi taunnèmè kumáá.

²¹ Ò me nyí kémíété meyíí metaummè tou nè ikuó nenti.

²² Ikuó miéke meyíí mmeè òò wénkúnne demou. Ikuó miéke kè meyíí nyí còú nKuyie mbáá cǐé mbenitibè be yei.

Kírisi kumè ke òúté benitibè yei

²³ Ikuó miéke bè do òò wénkúnne demou nè iwūò kó meyíí mme. Dè do benkú keǐnkè kperè dómme mme. Iwūò kó meyíí mbáá na kéwénkúnne keǐnkè kperè, deterè marè deè dò nkédòò dèè pèété memme.

²⁴ Kírisi weè ta Kuyie ncǐtè mómmonte, wè í ta metaummè tou benitibè maá di, dii tu Kuyie ncǐtè kó kufènkú mómmonku. Ò dèke keǐnkè nke ke bo Kuyie mborè, ke kú báá nti kpéi.

²⁵ Kírisi í ta Kuyie ncǐtè ke bo duó nhomáá kuce mǎpéu, ikuó niùti diewè do taànè meyíí mmèè botí bá dii benni metaummè tou miéke kuce memáá.

²⁶ Ké Kírisi kperè do me ndó, nè Kuyie ndòòmè kutenkú ò na nku kuce mǎpéu ndi. Ò kàtení yemòrè sonye nye ke duó nhomáá kè bè ò kùò kuce memáá, kòò dèite benitibè yei nkè dè dèè.

²⁷ Oniti òò kú kuce mǎmáá ndi, de kó difènkúò kè Kuyie nhò bekénè.

²⁸ Meè botí nku Kírisi duómme omáá kè bè ò kùò kuce mǎmáá, kòò òúté benitibè yei. Ò yóó dǎò bèè ò báa bèmbe kè bèè ò dǎntè.

10

¹ Mɔyíisi kó ikuó do benkú Kírisi yóó ti dǎò mèè sàà mme. Í do í na ke bo deetè bèè ò tū nkè deè kpéi nní nte kè bè nfeu iwūò yebie nyemou.

² Kè ò do mbè deetè páíí kè bèè wenke, bè ténke na bá nyíèkú ke feu iwūò.

³ De kó iwūò kó muféú pèínke do bè dènni be yei mme yebie nyemou.

⁴ Ke yé yenaadakè nè yebodakè kó meyíí mbáá namè késúté oniti kó meyei.

⁵ Deè te Kírisi kòriní dii mǎnni kutenkú ke náké Kuyie nke dǎ:

A í dǎ bè da feu ò wūò

nè bè da pǎa nyèè pǎrè

a nh ànné tikǎnti nti.

⁶ A í dǎ be feu ò ke tuó nyewūstǎrè,

nè bè da feu ò meyei ncǐémme kpéi.

⁷ Deè te kè n yí:

Nte mí n kǎrimu

ke bo dǎò fǐ nKuyie nha dómè,

tí wǎri n kpéi

ikuó pátiri miéke ke yémme.

⁸ Deè te kè Kírisi keté kébéi nke dǎ: A í dǎ iwūò bè da feu ò nè bè da pǎa nyí ke tuó nè bè da feu ò meyei ncǐémme kpéi bá nè bè me ndé n da pǎammè ikuó yémme.

⁹ Kòò yíé kébéi nke dǎ: Nte mí n kǎrimu kè bo dǎò a dómè. Mémme Kírisi páammè ikuó kótíyí ke cèète ipányi.

¹⁰ Kírisi dǎò Kuyie ndómè mme ke duó nhomáá kè bè ò kùò kuce memáá kòò ti òúté ti yei.

¹¹ Ikuó niùbè do ò mpí mbe tǎmmú yewe yamou ndi, ke baa feu iwūò sǎá bá dè í ou be yei.

¹² Kírisi yie duó nhomáá kuce memáá ndi, kè bè ò kùò kòò òúté benitibè yei nke deè ke kàri Kuyie mbakú you sǎá.

¹³ Ke baanè Kuyie mbo ò duómme o kpantídèntòbè kòò bè cùuti.

¹⁴ Ò duó nhomáá kè bè ò kùò kuce memáá ndi, kòò òúté benitibè yei nkè bè wenke kòò naánnè sǎá.

¹⁵ Muyaánsààmù tí yému, ke kòriné Kuyie mbéi nti ke yí:

¹⁶ Nte n yóó bè dǎò mèè taummè

de kó yewe miéke.

N yóó ànné n kuó be miéke nke,

ké ò wǎri be yémme miéke.

17 N ténke báa dentení be yei nnè be caàrimè kpéí.

18 Ké Kuyie ncíè mbenitibè be yei mbè ténke ɔ́ ɔ́ í nfeu iwū́ ɔ́ me kpéí.

Yesu ti kpetémè kuce pánkù

19 N kòbe Yesu ku màè kpéí nte kè ti mòke kuce, ke tá ke dò nti bo na kéta Kuyie ncíètè ikuó nenti kó kufáá kétuoke Kuyie mborè.

20 Kírísi wèè ti kpeté kuce pánkù, mufòmму kaku, wèè kètè kuyààkù kù do ti pi, ò duómme omáà kè bè ò kù.

21 Ti makemu ikuó niuti diwè wèè ni Kuyie ncíètè mieke.

22 Ti tū ntóónnè timáà Kuyie nnè ti yèmmè wennimè ke bá nyièkù bá sám̀pó, ke yé bè ti wúómè menésààmè.

23 N kòbe ti pīnnè weti weti ti yie nti kénkémму ti baa dè, Kuyie mbéimmu ke yóó dǎǎ kù béi nti.

24 N kòbe ti ndake titòbè kpéí kéndó titòbè kéndòori titòbè mesàà.

25 Ti báa yóu ti bo ntaunnèmè ti kó yetīrè bèmabè dǎǎmè, ti nyáúkunko titòbè kǎnti, ti yému ke dò nhò wētini bàm̀bà.

26 Kè ti yītè timóm̀m̀nti ke wètè ke tǎátè meyei nke mè dǎǎri, Kírísi kó mukū́ mbáa na kè ti deetè.

27 Ti pánke nkpeuti, muháá ndiemù Kuyie nyóó tannè mù bèè yete ku kpeti mu kpéí.

28 Oniti do ɔ́ nkòò dǎǎ M̀oyiisi kó ikuó ci dè, kè benitibè bédébè yoo bètǎati ò ya ke béi, mbè ɔ́ ɔ́ í nhò kuó mmesémme, bè ɔ́ ɔ́ ò kùomu.

29 Wèè bo senkeri Kuyie mBire, késǎu nde yī metaummè pǎmmè mèè ò òútè kè mmè wúó ndetetirè ke sǎá Muyaánsààmù, o kperè bo pèètè memme.

30 Ti yému Kuyie nkuu béimme ke tú kuu yóó peite, kè kuu fǎó. Ke yí ke béi nke tú kuu yóó bekénè ku nitibè.

31 Kuyie nfòumu, dè bo nyóùnè ku mieke bo do wè.

32 Denteneni di yie ndii m̀nni Kírísi kè dè ndòmme, di do fèútémè kéáké, meháárimè me nyi ndi na.

33 Kè bè ní ndi sǎá nyemòrè mayè benitibè ìkè ke di puoti yeteyè, kè di nkómму bè fèũnko bè.

34 Kè di wènnè kéfèútè kè bè nfekù di kperè kè dè di naati di yé mèè kpéí nke dò ndi kpàti bo kéf̀nkè, tì pèètè memme, tì yó mbo sǎá.

35 Di báa yóu kè di kǎnti yárike, dí ndòori Kuyie ndómè, kè kù di cú.

36 Di do nkénwèèrimu ke dǎori Kuyie ndó dè kè kù di duó nkù yè nkù yóó di duó ndè.

37 Ti wàrimu ke tú:

Ò wētini mu bàm̀bà nhò í yóó ɔ̀te.

38 Kè titeti wári ke tú:

Wèè weti de ye mbo nfòu

ò tá mèè kpéí.

Kè wèè yete Kuyie nkpeti

ku mieke bo nhò cǎu.

39 Yóunè kè ti nwèèri kè Kuyie nti duó mmufòmму mù bo sǎá, ti bá ntú bèè yete ku kpeti kè kù yóó bè kpetinè.

11

Bèè yie nKuyie nwati weti be kó tináanti

1 A bo ntámè Kuyie ntú a bo nyémè mmè weti weti ke dò nha baa dè a yóó dè ya, a bo nyémè ke dò ndè bo, bá a í me ndè wúómme.

2 Dim̀nni kòbe do tá mèè kpéí nKuyie ndèè do te kè kùu bè p̀nsiri.

3 Ti tá mèè kpéí nKuyie, ndèè te kè ti yé ke dò nkuu béi nkè kutenkù dǎǎ. Ti támu ke dò nti wúó ndè Kuyie ndè dǎǎ nè ti í wúó ndènde.

4 Abèeri do tá mèè kpéí nKuyie ndèè do te kòò kù pǎ dii pǎnni diwúǎtǎnni ìnkè, kè Kuyie ndi p̀nsiri képèètè Kayèè kperè, kè Kuyie ndò ò weti kécutè o pǎnni ò kù tá mèè kpéí. Abèeri támè Kuyie nde kó tináanti kpaá ti náánnèmu bá ò me nkumè kè dè m̀nte.

5 Enàki do tá mèè kpéí nKuyie ndèè do te kòò í nku, kè kùu ò t̀tótè, kè bèè ò m̀ntóo. Ti wàrimu ke tú: Kuyie mmu ndo í ò t̀tótè ke yému ò wetimè.

6 Ti tá dii m̀nni ndi Kuyie nkù ɔ́ ɔ́ ti p̀nsirimè, kè ti kù tū nti dò nkéntámu ke dò nkù bo, ke yóó cú bèè kù wanti.

⁷ Nᵱwee do tá mēè kpréi nKuyie ndeè do te kè kùu ò nàké dèè kpaanni kòo yie nké nkù dé kédàᵱ bātòò, nè o cītē kòbe kè bēe ta bēmᵱu kécootè kè Kuyie nkuᵱ betòbè ke dā Nᵱwee wetí ò kù tá mēè kpréi.

⁸ Abarahammu do tá mēè kpréi nKuyie ndeè do te kè kù dā wèe kote ketenkè kù yóò ò duᵱ nké diyie mari. Kòo yie nkéítè kénkéri bá ò í yé ò kòri kè,

⁹ kétuake de kó ketenkè Kuyie nyóò ò duᵱ nké diyie mari, kémbo ke dō nhopòᵱ, ke ā titouti mieke. Isaki nè Sakòbu bē do me ndòᵱ, o kó difōnkúò Kuyie mmúnke do ti mbè nàkemu.

¹⁰ Abarahammu do baa Kuyie mbo ò duᵱmmè kéfinkè kó dihei ndi kumómmᵱnku kù maá di kè di kpeñni.

¹¹ Saraa do tá mēè kpréi nKuyie ndeè do te kòo maote debire ke sᵱ nhò kòtè mediè nke tú tehāunte. Ò do tá mēè kpréi nke dō nKuyie nyóò dāᵱ kù béi ntí.

¹² Abarahammu do kòtému mediè nkéduunnè mukūũ nkémāote debire, kòo yaábíi sūũ nkémmanè siwāā nè mubirimú dāmèèri nùu kōmu.

¹³ Bēmᵱu bē do támu kékúnè ke í yà Kuyie ndo yē nkù yóò bē duᵱ ndè, ke né ntá ke dō ndè kpaani kè kù yóò dāᵱ kù béi ntí, kè bēe béi nke dā: Ti dō mbepòᵱbè mbe kutenkù mieke.

¹⁴ Bē nāā mmemme ke benkú bē wantimè mme bē kó dihei.

¹⁵ Kè bē do nkpaá dō bē èi bē iténí di ndi, bē na nnamu kēwēte.

¹⁶ Bē do dō dihei sààri ndi dii pēētè bē iténí di, dii tu kéfinkè kperi. Deè te kè ifei í bo Kuyie bē bo nkù yumè ke tú: Ti Yiè nKuyie.

¹⁷ Abarahammu do tá Kuyie nku, kè deè nte kù ò yáákè dii mōnni ke dō wèe kù pā o bire kù ò duᵱ ndè, kòo yie nke ndó kè dé kùu diwūstōnni ñnkè.

¹⁸ Kuyie ndo dōunnèmu dinùu Abarahammu ke dā Isaki weè yóò ò pié iyaábi.

¹⁹ Abarahammu do támu ke dō nKuyie mmāke muwērimú bá kòò kùu o bire kù bo na kédúᵱ nké dēe yántè, nè o yèmmè mieke ò do támu ke dō ndè ku kè Kuyie mme ndè fòukunne kè dè tu dibenkèri.

²⁰ Isaki do tá mēè kpréi nKuyie ndeè do te kòo kù maᵱ mesàā nSakòbu nè Esayu kpréi, kéntá ke dō nKuyie mbo dè dāᵱ.

²¹ Sakòbu do tá mēè kpréi nKuyie ndeè do te, ò kòtè dii mōnni ke duunnè mukūũ nkòo nyíku o pàati ke sīi nkémāᵱ Kuyie nkó mesàā nSosefu kó ibí idé kpréi.

²² Sosefu do tá mēè kpréi nKuyie ndeè do te kòo nyóò kù kénákè Isidayeeribe ke dō kè bē yeti bē nto o kūᵱ kékōnnè Kannahā.

²³ Mōyiisi yembè do tá mēè kpréi nKuyie ndeè do te kè bēe ò peité kéyà ò wennimè ké nhò sòri betāābè bētaati, bá bē í yòtè okpàati béi ntí.

²⁴ Mōyiisi tá mēè kpréi nKuyie ndeè do te kòo kóténí kéyete bē bo nhò tumè okpàati kóo sapàā mbire,

²⁵ kēwēnnèné nKuyie nkòbe kè bē nfēūri, kéyete ò bo ntúmè meyei nyiè, kédi kunaatí dimōnni sámᵱpó mieke.

²⁶ Kòo nyé ke dō nkòò fēūtè Kirisi kpréi, Kuyie mbè nàké wèè kpréi, dè wenni ke pēētè ò bo ntūmmè meyei nkó kuce ke mōke Esibiti kó tikpàti timᵱu. Ò do fēūri memme ke yé Kuyie nyóò bē yietimè mme dèè pēētè Esibiti kó tikpàti.

²⁷ Mōyiisi do tá mēè kpréi nKuyie ndeè do te kòo kpàati mieke ò peike, kòo ité Esibiti, bá ò í yièkù, kémbo nè dikōmbùᵱ ke dō nhò wùò nKuyie mbè í wúò nkù.

²⁸ Ò do tá mēè kpréi nke Kuyie ndeè do te kòo ānnè diyentébanni, ke niékè mepēyī nyebòrè, kè Kuyie ntōnni dii kàᵱ kè di báa kuᵱ Isidayeeribe kòbe bēè tu Mpo.

²⁹ Isidayeeribe do tá mēè kpréi nKuyie ndeè do te kè dāmèèri tipènti kouu kūũ kè bēe sénté, kè Esibiti kòbe mbè tū nkétuokoo kè bē tekii kēpōnté.

³⁰ Isidayeeribe tá mēè kpréi nKuyie ndeè do te kè bēe fité Sedikoo ke dō kuce mēyiekè kòo duotí duᵱ.

³¹ Dahabu do tú onitipòkù wèè dauti dautinè wēnwè benitidaabè kéntá Kuyie nkè deè nte kòo cōuté Isidayeeribe do tōnkoo bē kè bē bo paatè dihei, kòo bē dāᵱ mesàā. Kè dè nte kòo í ñwēnnèné bēè yete Kuyie nkpeti kékú.

³² Kè n tú m bo nàké bēè do tá nKuyie: Sedeᵱᵱ nè Baaraki nè Sānsᵱᵱ nè Sefutee nè Dafiti nè Sammuyēeri nè Kuyie mpāānāānti nāānibè kpeti m báa deè.

³³ Bē do tá mēè kpréi nKuyie ndeè do te, kè bēe dokénè ibotí kè í na, kéndōari Kuyie ndó dè, kéyà Kuyie ndo yē nkù yóò bē duᵱ ndè, kè yeçiricirèe bē yièke mucáammù.

³⁴ Kè betòbèe bōnkunne fehāādeñfè, kè betòbèe yenténè bē kpanitidētòbè kó yese, kè betòbè ncīnni kè Kuyie mbè kprénkunne, kè bēe kpa nkéna bē kpanitidētòbè kēbeti.

³⁵ Benitipòbè mabè do tá mēè kpréi nKuyie ndeè do te kè kùu foukunne bē cēi kòbe.

Kè betòbèe yie nkè bè mbè fěũnko ke bè kòù bá bè í cokù bè tá mǎè kpéi nke dò nKuyie mbo duó nkè bèe yánté, kè kùu bè duó mmufòmmu pàmmù mùu wenni ke pǎēté ti mè nfòu mù.

³⁶ Bè tá mǎè kpéi nKuyie, ndeè do te kè bè mbè daú, kéfěũ mbetòbè, kéboú betòbè mefimme kékpetíné,

³⁷ kébúótí betòbè yetáré kékuo, kési betòbè kéyari, kénkòu betòbè nè yese kémbeti betòbè ke bè fěũnko, kè bèe naá nyidawaá ndieyi, kendaati tibakònti nè tipekònti.

³⁸ Kè bè mbè bèti be cǐí kè bè cokù ke taà yefòtè nè titàdènti. Kutenkù do í wenni ke dò mbèe na kémbò ku mieke.

³⁹ De kó benitibè bemou bè do tá Kuyie nku kè kùu bè pénsiri. Nè memme kè bèe kúnè bá bè í yà Kuyie nyè nkù yóo dàò dè.

⁴⁰ Kuyie ndòò dèmarè saàrè nde timou ti kpéi, kù í dó bèe máa ndè te, kù dó timou ti dè wěnnému.

12

Kuyie nti tiè nti kó mesàà nkpeí nke

¹ Ti yembè bèè do tá Kuyie mbè sũmu mediè nke í senni. Kè dè dò mmemme ti dootóo dèè ti díntinkò nè meyei mèè ti caati mecāā mmecāā kénkokù ke wě̀eri ke tũ nkuce Kuyie nti benke kù. ² Yóunè kè ti nkéri ke weti Yesu wèè ti kpeté Kuyie nkó kuce, ò yóo ti teennèmu kè tí tuòke kumànkù. Wèè yie nke kú ifei kó mukũũ nkudapáati ínkè ò do yé ò tati mèmme diwèl mieke. Di mmònni ke kari Kuyie mbakù yóo dikpàatikari.

³ Wéntínè benitiyeibe bèè í ò dó bè ò fěũ mmèè botí, kè dèe yáúkúnne di kònti ké di duó mmuwérimú.

⁴ Di maunèmu meyei, di né mu nyí mà ke tũ̀ke mukũũ.

⁵ Di báá yè nKuyie mbéi nti ke tú:

Kè kù yṹs nha to,

a mieke báá peike

kè kù da tié nha yèmmè báá caàrè.

⁶ Kuyie nhõs yṹs nkù dó wè kó ditoò ndi,

kétié nwèè tu ku bire.

⁷ Kè Kuyie ndi tiè ndí mmi. Di tú mèè kpéi nku bí dèe te kè kù di tiè. We ndó o bire ke í ndè tiè?

⁸ Kuyie ntièmmu bèè tu ku bí, kè kù í di tiè ndi tú ipocèmbi nyi.

⁹ Ti do dò nyibi kè ti yembè ti tièmmu, kè ti bè dé. Tí dò nkényièmmu Kuyie nkpeti kè dèe pǎēté ti yembè kpeti.

¹⁰ Ti yembè do ti tiè mbè dó mèè botí nku dimònni sám̀pò mieke, Kuyie nkuu me nti tiè nti kó mesàà nkpeí nke, ke dó ti wenke kù wennimè.

¹¹ Kè bè da tiè ndè ò ndò ndè yóumu, kàa yie nha yà de kó mesàà nkàa borime nwenni kàa mmàke diwèl.

Ti bo nyémè ke báá yete Kuyie nkpeti

¹² Kpénkúnne nē tũnké di baà ndèè òòte kétéi ndi núu nyèè bòdè.

¹³ Nkériné kuce kùu èri, kè yecǐè ntààke dake báá tute, i pèitinkèe séíté.

¹⁴ Yetenko kénwanti kénnaatinè benitibè bemou, kénwenni páíí. Kè dè í dò mmemme, di báá na kéyà Kuyie.

¹⁵ Nyénè kòò mǎu di mieke báá paa nhomáá Kuyie nkó mesàà nke fekènfè tiifee yè o mieke kè fe dǎmmèe caàrè betòbè.

¹⁶ Nyénè ke bá ndautinè ditòbè, òmòu báa senkèri Kuyie nkó kuce. Esayu do dòòmè kéceetenè dicabuu Mpo ò nte dè.

¹⁷ Ò wète ke ndè dó dii mǎnni kémbáá nhò cice ke kuò ndè me nyí nyie.

¹⁸ Di í yà dekámbòdorikpere Isidayeeriibe do yà dè Sinaii tãri ínkè, muháá ndo còu ndè kè kuyukù fí, kè dibiiñni bo nè fetaafe kó kuyaakù,

¹⁹ kè sihéú kuò nkè Kuyie mpéú metamme, kè be kǎmbùàti duò, kè bè kù bàá nke tú kù ténke báá bè béinnè.

²⁰ Ke yé bè do í namè kéto dinùu Kuyie mbè nàké di ke tú: Kòo niti yoo feǎfè kàáké de kó ditari bèè ò búótí yetáré kékuo.

²¹ Dè do do Moyisi kǎmbùàti nti kòo béi ke dò: Kufǎwáá nkuu m pí nkè n kpetí.

²² Dindi me nkótení ditari bè tu dindi Siyõs, Kuyie nkùu duò mmufòmmu ku èi, de kó dihei tu kéínkè kóo Sedisadèmmu nwe, Kuyie ntòrè tikù dè péu ke yānku ke kù sánti.

²³ Dindi wěnnèné Kuyie mbí ketiyi nyi, ìi yetè wãri kéínkè. Ke tóónnè Kuyie nkùu bekùnè benitibè bemou. Ke tóónnè bèè weti ke wenke páíí.

²⁴ Ke wēnnéné Yesu wèè tàunko Kuyie nnè benitibè, kòo yīī nti òúté ke ti cīnko. Mè í dònne Abēeri kōme mēè do dō képeite.

²⁵ Dòdò mèyòmmè, kékénté wèè di náannè. Di bá ndònnè Isidayēribe, bèè do yete Kuyie nkpeti Mōyiisi bè nàá nti kè kùu bè poté. Kè bè do yete ku kpeti kè kùu bè poté, kè ti yete Yesu ò múнке yóó ti potému. Ti báá na kéyenténè Kuyie nkùu bo kéfinkè ke ti náánnènní.

²⁶ Kù do nàá nditāri Sinai ĩnkè kè ketenkè sàntimu, ke ti náá nyie nke tú kù yóó yíé sàntèmu ketenkè nè kéfinkè.

²⁷ De kó tináahti benkú ke dò nKuyie ndòò dè yóó sàntèmu kēpēēté, dèè í sánti kè dè nkpaá.

²⁸ Kùu béi nke tú dèè kó dimàà í yóó sàntè deè yó nkpaá, òmàú í yóó na késàntè Kuyie nkò dikpàatiyuu. Ti sàntímu Kuyie ndè kpréi nke kù báá nkù dō mēè boti ke kù dé.

²⁹ Ke yé ke dò nKuyie ndònnè muháá mmu ke cōu ndemòu.

13

Ti bo yīmè kè Kuyie nti pēnsiri

¹ Nsókénè ke dō ditòbè, ke dò nteciētè tēmàà kòbè.

² Nyénè kéncáú bepòòbè, bèmabè do me nhò nkécòuté Kuyie ntòrè bá bè í yé ke dò nKuyie ntòrè nye.

³ Nyénè tikpetinti kpréi, kéndò ndi bè wēnné ke kpetí. Ke nyé bè fēũnko bè kpréi, kéndò mbè wē nke di fēũnko.

⁴ Nyénè ke dò nKuyie nkuu ànné dipopuò, di í dò ntí ndi càari. Oniti nè o pokù bè nwetí betòbè. Kuyie nyóó bekénèmu bèè dauti dautinè betòbè nè bèè dautinè be pobè í tú bè yoo be daabè í tú bè.

⁵ Di báá yie nkéduò ndi yèmmè idíítí, dè ndi naati nè di mòke dè. Kuyie mbéimmu ke tú kù í yóó di yóu, kù í yóó di bontóo.

⁶ Deè te bá wè kòo bo na kébéinnè dikānībùò ke dā:

N Yiè nKuyie nni nkómúmu,

n yí dé dēmarè,

oniti bo na ké n dāò ba?

⁷ Nyénè bèè do di ni, bèè di náké Kuyie nnáahti kè di kù yíété be kpréi, nwéinè be borime do dōmmè kè bè yàa kúnè kéntá Kuyie mbè do kù tá mēè botí.

⁸ Yesu í ceeri, ò do dōmmè ò me ndò, ke yó mme ndò nsáá.

⁹ Di báá yie nkè itié nsóntíke kpeyi di fétinne, yóunnè kè Kuyie ndi duò mmèè sàà ndi kpréinkunne. Di báá na kékpenke di baati mēè kpréi ndi yo ndè nè di ci dè. De kó ikuò botí í teennè bèè í tú.

¹⁰ Ti mōkemu ti kó diwūstōnni. Ikuò niùbè bèè pī metaummè tou mieke mutōmmú bè báá na kédí dèè daké de kó diwūstōnni ĩnkè.

¹¹ Bè do sō fié iwūò kè ikuò niùti diewèe tannè meyiī nyikuò nenti kó kufáá kéməə Kuyie mmeyei ncēmmè, kè bèe yènnè imaa ndiheĩ mánku nku kécóu.

¹² Deè te kè Yesu ku diheĩ mánku, kòo yīī nhòúté ti yei.

¹³ Ti kōtenè o borè diheĩ mánku, kòo wēnnénè kédí ifei ò di i.

¹⁴ Ke yé ti í mōkemè ketenkè kie ndiheĩ dii yó mbo sáá, ti wanti dii kpaaní dindi, dii yó mbo sáá.

¹⁵ Yóunnè kè Yesu ti teennè, kè yesáá nti kù sánti yè, ndònnè iwūò bè do feu i Kuyie, kè ti nkù sánti sáá.

¹⁶ Di né báá yóu di bo ndōarimè mesàà, di mpāā ndi kperε bèè kpa, Kuyie ndó yeè pāre botí.

¹⁷ Nyíéinnè bèè di ni be kpeti, kéntū mbe tié, bèè dake di wērè kpréi, ke yóó náké Kuyie mbè pī mùù tōmmú. Kè di yíé mbe kpeti bè bo mpī mbe tōmmú nè kuyēnnaati. Kè dè í dò mmemmè bè bo mmú pī nnè meyeñcaarimè kè di paà mucóntimu.

¹⁸ Mbáánnè Kuyie nti kpréi, ti yēmu ke dò nti yèmmè í ti bekùnè timati ĩnkè. Ti dō kéndōari desààrè nde sáá.

¹⁹ Mbáánnè Kuyie n kpréi kè n na kékōtoo bàmbà.

Mubáammu

²⁰ Kuyie nkuu te kè ti Yiè nYesu yànté, wèè ku kòo yīī ndòò metaummè mēè yó mbo sáá, wèè di cēmmú opecēnti ò ncēmmúmmè o pe.

²¹ Kuyie nkùu duò ndiwèi kù di teennè kè di ndōari mesàà nkù dō di ndōari mè, kù di teennè kè di ndōari dèè kù naati nè Yesu wèè deu ke yó mbo sáá o kó diyētiri. Kè dè mme ndò.

Mudōmmu sōmmu

²² N kòbè n di báámmu ke tú dí mmi nkékénté n di wāri tìi náahti, ti dōke í deu.

²³ N kabe n dɔ́ ké di náké ke tú bè kpeté ti kou Timɔntee. Kòò tùðkení mecãã nti bo nei kékɔto ke di yà.

²⁴ Dì dɔunko bèè di ni, kédɔunnè Kirisi kabe bemaɔ, ti kabe Itadii kabe di dɔunko.

²⁵ Kuyie nkó mesàà nní ndi bonè òmɔu!

Isaku wàri dùi pátíri Di mpátíri tɔ tùi náànti

Isaku weè wàri de kó dipátíri ke duó nKirisi kɔbe itié mbè dò nkétũnne i ke náá nke duó mmèdonnimè yewe yemou kɔme Kirisi kou dò nkéntũmmè.

Kè de kó medonnimè benkú ti bo ndòmmè tidawanti mieke nè tikpàti mieke. Ti bo ndòmmè mehàárimè mieke, yoo díboð kó mesoũmmè mieke. Kòo bè nàké kuwedəunce mómmonku dò nkémbenkúmè nè ku dɔ̀̀̀rimè mieke nke. Ti bo mbaàtimè benitibè, fenónɔ̀̀nɔ̀̀fè kó medòmmè, de ìnkè kó mecii, yekpàrè nè tefentè, a bo kékũnnemè amàá, meminnimè, mubáammu. De kó dipátíri né dɔ̀̀ke ìkú tui ìnkè tui tu: Ti bo mbenkúmè ti tákúmè nè ti dɔ̀̀rimè mieke.

Di mpátíri náànti duó ke dòmmè

1. Mudəummu 1:1
2. Metákúmè mèè ò nfííkú mebennimè mieke, nè Kuyie nkuu duómmè mecii 1:2-8
3. Fedawanfè nè okpàati 1:9-11
4. Mèbennimè nè meγáámè 1:12-18
5. A bo keémè kédəð tui yemè 1:19-27
6. Ti bo ndakemè ke bá mbaàti benitibè 2
7. Kirisi kou dòmmè nkéndake o nɔ̀̀nɔ̀̀nɔ̀̀fè kpéi 3:1-12
8. Kirisi kou dò nkéndòmmè kutenkú kɔbe ìlkè 3:13-5:6
9. Itié nsɔ̀̀nyi 5:7-20

Mudəummu

¹ Mí nylsaku Kuyie nnè ti Yiè nYesu Kirisi be kóo tɔnti, mii wàri di mpátíri, ke dou nKuyie nkɔbe bèè ciété ke bo tipíti timou.

Ti bo mbáámmè Kuyie nke tá

- ² N kɔbe kè mehàárimè di tũ̀̀keni dè ndi naati.
- ³ Di yému ke dò nke mehàárimè di sɔ̀̀nté kè di kpaá tá Kuyie, de m̀̀nni ndi di ò̀̀ m̀̀otemè meminnimè.
- ⁴ Yóunè kè di minnimèe pí mme tómmú kētuoke me m̀̀nku kè dí kpenke Kuyie nkó kuce mieke kè ku kperè marè bá ndi dónni.
- ⁵ Kè mecii ndònté ò̀̀m̀̀ou, wèe mè m̀̀ou Kuyie, ku nò̀̀tè yáammu kè kù pãã nnè diwèi kù bo mè nhò pã.
- ⁶ Ò bá mmóú ke yìèkú, wè mmóúne o yèmmè memou, kòo yìèkú ò̀̀ dònnè dàmè̀̀ri kó yenéfɪ̀̀nɪ̀̀rè nye kuyaakú tèm̀̀m̀̀u yè tipíti timou.
- ⁷ Wèe m̀̀ou ke yìèkú o yèmmè bá ndò nti Yiè mbo ò̀̀ pã dèmarè.
- ⁸ De yìè mboti yèmmè meè sũ, ò̀̀ í yé ò̀̀ dɔ̀̀ dè.

Okpàati nè fedawanfè demàà ndi Kuyie mborè

- ⁹ Diwèi mbo bèè kpa be kperè, ke yé Kuyie nyóó bè déúkũnnemè.
- ¹⁰ Bèè m̀̀ke be kperè bè nyé ke dò mbe kpàti í tui timati Kuyie mborè, ti yóó pè̀̀tèmu mutepóó nhɔ̀̀ yote mèè boti.
- ¹¹ Kuyie nhɔ̀̀ tɔ̀̀ mmèè boti mutepóó nkè m̀̀u móté kèyote, meè boti nku bè yóó pè̀̀tèmè kè be kpàti deè.

Mehàárimè nè mesoũmmè de kó tináànti

- ¹² Dè nnaati mehàárimè s̀̀nké wè kòo fííkú tei tei, ke yé mè yóó pè̀̀tèmè kè Kuyie nhò yietí mufòmmu m̀̀u bo sãá, Kuyie nyè nkú yóó duó mm̀̀u bèè kù tá.
- ¹³ Kè mesoũmmè s̀̀nké ò̀̀m̀̀ou ò̀̀ báá yí Kuyie nkuu te, Kuyie nyí sou nhò̀̀m̀̀ou nè meyei, kù í sou nhò̀̀m̀̀ou.
- ¹⁴ Oniti ò̀̀ yàmu kèyaa nkè dèe ò̀̀ tannè mesoũmmè mieke.
- ¹⁵ Meyáammè meè ò̀̀ púó nképeitè meyei, kè meyei mpúó nképeitè mukũ.
- ¹⁶ N kɔbe dindi n dɔ̀̀ bè, di bá nsou ndimáá.
- ¹⁷ Kuyie mpãã nyèè pãrè tu yesà̀̀yè nye ke wenni, kù í ceeri, ku d̀̀ d̀̀ kuwenniku, dibiimni í bo ku borè.
- ¹⁸ Kuù mè dɔ̀̀ ke duó mufòmmu nè ku náànti mieke, kè ti bo ntú kù d̀̀ d̀̀ kó beketibè, bèè yóó kù d̀̀ntenè.

Ti bo nkemmumè Kuyie náànti ke dɔ̀̀ri ti yèmmè

- ¹⁹ Nyénè ke ní nkémmú mesà̀̀ nke bá ncãã tináànti, di mieke bá ncãã ke péíkú.

²⁰ Wèè màke kemieke wè í dɔɔri Kuyie ndómè.

²¹ Nè de kpéi nyóunè dèè kó dimàà sɛnkũnko oniti nè meborime yeime, ke kékũnne dimàà, kèmpĩ nTinánsàati Kuyie mbuati ti di yèmmè mieke, ti yóó di deetè.

²² Ndɔɔrinè Kuyie nnàànti yèmmè. Kè di ti kemmu ke í dɔɔri ti yèmmè di sóu ndimàà ndi.

²³ Wèè kènmú Kuyie nnàànti ke í dɔɔri ti yèmmè ò dònne wèè wènté wènwè tewéitè ke ya ò dòmme páíí.

²⁴ Ke ité ke yènko dende bàmbà nhò do dòmme.

²⁵ Wèè me nsiéké Kuyie nnàànti tewéitè kòme ti dɛerí, ke í ti yè nke ti tũ nweti weti, ke dɔɔri ti yèmmè, Kuyie mbo ò dɔɔ mesàà nho tòmú muməu mieke.

²⁶ Kòò məu yèmmè dò nhò tu Kirisi kou ke í nɔ nke pĩi nho nuù ò sóu nhomàà ndi kòo báammu tú detetirè.

²⁷ Ti cice Kuyie ndó wèè dàke wènwè iciribí nè bekúpobè kpéi nke dɔɔri Kuyie ndómè ke yóu kutenkú kó meyei mməu.

2

Kirisi kobe í dòmme kèmməke mebatimè

¹ N kobe dindi bèè tũ nti Yiè nYesu Kirisi Kuyie ndéúkũnne wè, di bá mbaati benitibè.

² Kè benitibè bèdèbè tanni di tiku dè, kòò məu tu odítikpàati, ke ũ mumámáa mmùù dífíi kpeñi, ke dàátí tiyaàsàati, kòo cĩri dàátí tiyaàcĩti.

³ Kè di benke odítikpàati dikari sàari ke yĩ: Kari die ndikotikari. Ke nàkè ocĩri ke yĩ: Ncómú dende. Yoo di yĩ: Karoo ketenkè.

⁴ Kè di dɔɔri memme di məke mebatimè mme di cuokè, de kó meyeimmè í wenni.

⁵ N kobe dindi n dó bè, Kuyie ntàatè kutenkú kuu nkobe wúó mbè mbe becfribè kè bè bo nkú tá meidi kèta ku kpàatiyuu mieke kù yè nkú yóó duú ndi bèè kù dš.

⁶ Kè di baati benitibè ke senku becfribè, di í yé ke dò mbedítikpàatibè beè di fšũnko, ke di kərinè bebeəmbè boràà?

⁷ Bèè cəari Kirisi yetisàari bè yu di ke di ànnè batəmmù.

⁸ Kè di dš kəntũ nyikuú dieyi, ti wərimu ke tú: Ndó a kou təu a dš mèè botí amàa.

⁹ Kè di me mbàati benitibè di dɔɔri meyei mme, di í tũ nyikuú.

¹⁰ Kòò məu tũ nyikuú ke yeténè ditannùù dimàà, ò yeténè ikuú iməu ndi.

¹¹ Kuyie nkùù yĩ a báa duónè wèè í tú a poku yoo wèè í tú a dəu, kuú yĩ a báa kuú oniti. Kaa í duónè wèè í tú a poku yoo wèè í tú a dəu ke kuú oniti a yeténè ikuú iməu ndi.

¹² Kè di náa nti yoo di dɔɔri dè dí nyé kè Kuyie nyóó di bekénəmu.

¹³ Wèè í kuú nhotəu mesəmmè, Kuyie mbáa mè nhò kuú. Wèè kuú nhotəu mesəmmè, Kuyie nyóó we nkú mməsəmmè kòo yè tibeənti.

A tòmú muù benkú a tákumè

¹⁴ Kòò niti tu ò tá Kuyie nke í dɔɔri dèmarè dè bo dəò ba? De kó metákumè botí bo na kòò deetáà?

¹⁵ Kè dè dò ndi tebite yoo di tãu məu kpa tiyàati yoo mudii.

¹⁶ Kè di í ò duú ndəmarè, ke né ò nàkè ke tú: Kote kè dè nnaati! Muséé nyí yóó da pĩ, a í yóó mšnté a bo di mù. Dè bo ò teennàà?

¹⁷ Mèè botí nku kòò məu tu ò tá Kuyie nke í dɔɔri dèmarè ò báammu tú detetirè nde.

¹⁸ Oniti bo na ke dš kaa cénke tá Kuyie nke í dɔɔri mesàà ndè sannəmu, kè mí n né ò tšínè ke dš kaa tá Kuyie nke dɔɔri mesàà ndè wenni, ke yé n dɔɔrimè mèè benkú n kù támè.

¹⁹ Kaa yé ke dò nKuyie mbo kumàa, dè wennimu, yeəokè múnke ti yému kè kufšwaa nyè bo kè yè kpeuti.

²⁰ Kuyènkú fš, a í yé ke dò nkàa tá Kuyie nkè í dɔɔri mesàà ndè kù detetirè ndaà?

²¹ Ti yàari Abarahamu do yiemmu Kuyie nhò nàkè ti ke ndó kəféúté ò bire Isaki diwštənni ònkè, kè kù dš ò wenni.

²² A yamu ò tákumè nè ò dɔɔrimè dè do neiməmu, kòo dɔɔrimè beñke ò támè Kuyie mmədiè.

²³ Memme ti wərimè ke tú: Abarahamu do tá Kuyie nku kè kù dš ò weti, kòò yu ke dš ku népo.

²⁴ Di yému ke dò nKuyie nhšš yĩ oniti weti ò dɔɔrimè kpéi nke, dè í tú ò kù támè maa.

²⁵ Dahabu do tú onitipòkú wèè dəuti dəutinè wènwè benitidaabè, kédəò Sifube mesàà nkè bè beñke kuce tekú kè bšè kò. Deè do te kè Kuyie ndó ò weti.

²⁶ Kòò niti í wei ò kumu. Mèè botí nku kòò niti tá Kuyie nke í dɔɔri mesàà nhò báammu kumu.

3

Fenóndeñfè kó tináahti

¹ N kabe di bá ndó dimou di ntú bèè tiè mbenitibè Kuyie nnáahti. Kuyie nyóó bekénè tínti bèè náá mbembe ku náahti kè dè nyóó kérépéte betabè.

² Timou ti ɔɔ yetému ti daðrímè mieke, kòò mǎu ɔ nnáá nke báá yeté ò do mpáí nwe ke no nke pīi nhomáá.

³ Ti ɔɔ tǎú ntimáti sisēī nò kéná kè nsi tǔnni ti si dónēmè mme.

⁴ Wénténè bǎtòó deu ke mamè kè ɔ nkéri kè kuyaakperikú ò tǔmmú, kè bè ò pirimè dè né mà sámprè.

⁵ Fenóndeñfè me ndò ndinùù mieke, ke ma sámprò ke né pǎti fe yóó namè ke pī mmutǔmmú diemú.

Muháá nhǎ mma sámprò nwe kécóútè ndikpáá dieri.

⁶ Fenóndeñfè bo dinùù mieke nke ke pī mmutǔmmú yeimu mediè, ke sǐnkúnko oniti omǎu, ke tuǒ nke dò mmuháá nKuyie nyóó ánnè benitiyeibe mùù mieke.

⁷ Oniti bo na kǔtǔnte dekpákrere debotí debotí nè sinǎo nè debambaánnè nè menie mmieke kperè kè dèe yókè kénáá nteciētè kperè.

⁸ Omǎu me mbáá na kǔtǔnte fenóndeñfè, fè tu feyeife nfe, ke píékè medǔmmè mèè kǔù.

⁹ Ti ɔɔ fe nsǎntenè ti cice Kuyie, kǎwǎte kè fe mbǎnténè kusǐnkú benitibè Kuyie ndòò bè ke dǔnnè kumáá.

¹⁰ N kabe dè í dò ndinùù dii pǎá mmesàà ndiù wǎte kémbǔmmùnè kusǐnkú.

¹¹ Menie nnatimè nè metiime dè bo na kényiényí dinébori dimáá miekaá?

¹² N kabe, mutie bè tu mù fikíè bo na képeité odifíè kó yebeá, yáá mutie bè tu mù fínyí mù bo na képeité fikíè kpeye? Mèè botí nku menie mèè wǎeti mè báá namè kényènní dinébori tiiri mieke.

Kélnkè kó mecii ndǔmmè

¹³ Di mieke kòò mǎu cii, ke mǎke meyeǔmmè, o borime nè o tǔmmú dè nweni kòo náahti nnaati, kòo nyǎo.

¹⁴ Kè di me mmǎke mepómmè ke u medǔmmè ke ēēnnè ditabè, di nyé ke dò ndi toti ti di yèmmè í tú timǔmmǎnti, di báá bennè kémpǎti.

¹⁵ De kó mecii mbotí í tú Kuyie nkǔme, kutenkú kǔme mme, menitikǔme, mebaókǔme.

¹⁶ Mepómmè nè mehēēmmè de borè, dikǔnkǔdǔnni nè meyei mmemou dè de mbo.

¹⁷ Wèè mǎke Kuyie nkó mecii nhǔ wennimu, ke mǎke diwèi, kòo yèmmè yǎò nkòo niti, ke kuǎ mbenitibè mesémmè, wè í baati benitibè, wè í mǎke meyeǔmmè mèdémè.

¹⁸ Bèè mǎke diwèi bè di buotí tidibotí tēmè mme bè kabe mieke kè di yóó peité Kuyie ndómè kè bèè kǔù.

4

Mùù te kè yekpàrè bo

¹ Dimáù nè yekpàrè dèè bo di cuokè, dè bonni de? Dè bonni di mómmǔmbe borè nde, ke yé di dómè dǔmarè péu dèè í wenni ke kpa nsáá.

² Di ɔ ndó dǔmarè nde ke mónté kénkǔ ditabè. Ke ndó otǎu mǎke dè ke mónté kénkpa. Di ɔɔ mónté di í mǎo mèè kpéi nke Kuyie.

³ Di móú kè kú í di pǎá nke yé di móúne mèè yèmmè í wennimè, di dó kè ndè dǔðrinè di dómè mme.

⁴ Díndi bèè tǔ nyice idéyi di í yé ke dò nkè di dó kutenkú di tú Kuyie ndootitabè mbeá?

⁵ Di yèmmè dò nti sǔnté ke wǎrimu ke tú: Kuyie ndó kuù máá nte diwǎnni kú ánnè di oniti miekaá?

⁶ Kú dó kè ti daǎ mesàá mme péu. Ti wǎrimu ke tú: Kuyie ndǔðri mesàá mbèè kékúnne bemáá, ke yetiri sipǎo yembè.

⁷ Duǔnnè dimáá Kuyie nkébaao dibǎo kè dii coké kédété.

⁸ Tǔǔnnè dimáá Kuyie nkè kú di tǔǔnnè. Díndi meyei nyembè wénkúnne dimáá, díndi meyeǔmmè mèdémè yembè wénkúnne di yèmmè.

⁹ Banténè di sémmè kè di yèmmèe caàrè, kè di yóo mudaá nnè diwèi kénkuá.

¹⁰ Kékúnne dimáá Kuyie nyiikè kè kú di déúkúnne.

Kirisi kabe í dǔmmè kénnaante betabè kpéi

¹¹ N kabe di bá nnáante ditabè kpéi nke wátiri ditabè, wèè náá nhotǔu kpéi nkoó wátiri ò wátiri ikuó nyi, wèè me nwátiri ikuó wè í yeténemu.

¹² Kuyie nkuù máá ánnè ikuó, kè kuù bekú, kè kuù dèi wèè naati nè wèè sī. Fǔ nnáke a tú we ke bekúnè a kou tǔù!

Ti í dòmme kèmmòke sifei

¹³ N náánnè dímbè di mmònni dínđi bèè tu: Yie nyoo nanke ti bo kòte di nhei kèmmòke dibenni ke dòori kupotáá nke pétè idííí.

¹⁴ Di í yé tii naa yóó di tuàkení, di dònne mupàá mmu mùù òò yenni kèpèétóo bàmbà.

¹⁵ Di dò nke níí na nyí: Kè Kuyie ndó ti nfòu kédòò die nyoo deterè.

¹⁶ Kè di né mòke tefentè ke tá dimáà, Kuyie nyí dó de kó tefentè botí.

¹⁷ Wèè yé mesàà nhò dò nkédòò mè, ke í mè dòò, ò dòò meyei mme.

5

Bedítíkpaàtibè bo ndakemè

¹ Dínđi bedítíkpaàtibè meyei mmèè yóó di tuàkení mè deumu. Nkuònnè.

² Di kpàti pààkemu, kè ditúú càákè di yààti.

³ Yemòrè sonye nyè di wammúmè mesòò nnè idííí ke còú nkè dè càke ke naa yóó di bekénè ké di còú.

⁴ Di í yietí bèè kúútí di paa nnè bèè dèi di diiti. Kè bè kuò nkè ti Yie nKuyie Mpakèdaa kèè be dabùò.

⁵ Dínđi dòòmu di dómè ketenkè ìnkè, ke di ke dùnne ke baa di kó mukòú yiè.

⁶ Dii bekénè benitisaàbè ke yè mbè í naati ke bè kùò, bá bè í di bàao.

Ti bo mmimmè mehàarimè mieke

⁷ N kòbe mmínnè ke baa ti Yie mbo wètenímè, fetaafe òò do kòo tenkúti mmi mmèè botí ke baa diyòò bo deemè kòo kòú ò diiti.

⁸ Mmiínnè ke fííkú tei tei, ti Yie nhauté ke bo wètenímu.

⁹ N kòbe di bá nnáánte ditòbè kpéi nKuyie nyàà bo di bekénè, obeénti tùàkenímu ke cómmú dibòri.

¹⁰ Dentenéní Kuyie pàánáànti náam̀bè do náante ku náànti, ke fèùri ke mi mmèè botí, dí mme ndò.

¹¹ Dè nnaati bèè do fèùri ke mi. Di kèemu Isòbu kó tináànti ke yà ò do mi nkétuòke kumàнку kè Kuyie nhò dòò dè. Ke yé Kuyie nnitimèmu ke kuò mmesémmè.

¹² N kòbe di nyé ke bá mparikunè keínkè yoo ketenkè yoo deterè marè, di kóò èè ntú èè kè di kóò àà ntú àà, kè Kuyie mbáá di bekénè.

Ti bo nyumè bewedunkótibè kè bè ti báánnè Kuyie

¹³ Di mieke kè mehàarimè sđntè òmòu wèe bántè Kuyie, kè wèè yèmmè naati wè ndiè nke kù sántí.

¹⁴ Kòò mòu mò nwèe yu bewedunkótibè kè bèè ò waare mekùò nnè ti Yie nyètiri kèbántè Kuyie.

¹⁵ Kè bè bàntè Kuyie nke tá, ti Yie nKuyie mbo miekúnne omuònti, bá kòò dòò meyei kùu mè nhò cífè.

¹⁶ Ndáankonè ditòbè di yei, ke báánnè ditòbè Kuyie nke mierí, wèè dòori Kuyie ndámè ò kó mubáammu kpeññimu mediè.

¹⁷ Edii do tu òniti nwe ke ti dònne ke bántè Kuyie nke dò fetaafe báá ni, kè fè dò yebie nyètāāti nè dikéè bá fè í dùóté ketenkè.

¹⁸ Kòò wète kè kù bàntè kè fetaafeè ni kè tidiiti peité.

¹⁹ N kòbe di mieke kòò mòu deténè Kuyie nkòò tòu wète kòò tēnnéní,

²⁰ ò deetému de yiè nke yó nte kè Kuyie ncífè mmeyei mpéu.

Pieri wàri dîi pátíri diketiri Di mpátíri tɔ̀ tìi náànti

Pieri pátíri ketiri náànnè Kirisi kɔ̀be mbè bèè do ciété ké mbo Asii tenké kubakù cànku bíékè, Pieri do yóò bè wàri dipátíri ke bo Odømmu nwe. Ó do bè wàri ke bo yáúkùnnè Kirisi kɔ̀be bèè bo meféútímè mieke be kǎnti nti, kòo mbè náà nke tú Kirisi kumu ke yǎánté, ke ti dǎunnè dinùù ke wétini.

Di mpátíri náànti duó ke dǎmmè

1. Mudǎmmu 1:1-2
2. Pieri dèntemè Kirisi kɔ̀be Kuyie mbè deetémè 1:3-12
3. Ó bè tiémme ke tú bè nfoù mufòmму wennimu kè be fòmму ndéúkùnkò Kuyie nyètiri 1:13-2:10
4. Kirisi kou bo ndømmè meféútímè mieke 2:11-4:19
5. Kirisi kou dò nke kékùnnè omáá ndi, ke mpí mmutǎmmú betòbè kpéí 5:1-11
6. Mudǎmmu sǎmmu 5:12-14

Mudǎmmu

¹ Mí mPieri Yesu Kirisi kó ditǎnni, mí wàri dipátíri dîi nKirisi kɔ̀be bèè ciété ke bo Pǎǎ nè Kadasií nè Kapadoosi nè Asii nè Bitinnii kó itempè mmieke.

² Ti cice Kuyie nkuù mè dó ke di tǎátè nè dimǎnni, kè di bo ntú ku kɔ̀be, kè Muyaánsààmú di cǎnné kè di bo nyié nku kpeti kè Yesu Kirisi di óútè nè o yíí.

Kuyie ndi dǎǎ mesàà ké di duó ndiwèi mmediè!

Kuyie nyóó duó ndè ku kɔ̀be de kó tináànti

³ Ti sǎntímu Kuyie nti Yié nYesu Kirisi cice, ó dǎǎ mèè sàà nkpéí nke duó nke Yesu Kirisi yǎánté, kè ti pètè mufòmму pǎmmú, koò bǎanè ti yèmmè memǎu.

⁴ Kè diwèi ti bo Kuyie nyóó duó ndè ku kɔ̀be kefnké de kpéí. Dè í caari, dè í sǎnni, dè í ceeri.

⁵ Kuyie mbo teennè dǎndi bèè kù tá kè di tuòke diyie sǎnni kè kù di duó nkù sǎri dè.

⁶ Dè tǔ nní ndi naati bá kè di fèúri ke áari yemǎrè sǎmpó mieke.

⁷ Di yému ke dò mbè ð ndó kéwénkùnnè mesǎo kè mè pǔhǎnnè bá mè í yóó me mmǎntemè. Di tákùmmè pèétèmu mesǎo, meféútímè nè meháárimè kè dè di yáú kè bo yà di tá kè dè màmmè. Di yóó kpenkemú kè Kuyie ndi sǎnte kè di déúkùnnè Yesu bo wèteni dîi yie.

⁸ Di ó dǎmu bá di í me nhò wùómmè, koò tá bá di í me nhò yàmè, ke mǎke kuyeñnaatí diekù oniti báá na kénákè kùù màmmè.

⁹ Ke yé weti weti ke dò ndi tá Kuyie nkè kù yóó di deetè diyie sǎnni yie.

¹⁰⁻¹¹ Kuyie mpǎánáànti náámbè do nákému kù yóó deetémè benitibè kè Muyaánsààmú mbè bonè ke bè benkú Yesu yóó fèútè mèè botí kè Kuyie nhò déúkùnnè, kè deè nte kè bèè fié yepáte ke bo yà dîi mǎnni ndi nè mèè botí nku dè yóó dǎmmè.

¹² Kuyie ndo benkemú ku pǎánáànti náámbè kè bè nyé ke dò mbè náà nti í yóó dǎǎ kè bè kpaá fòù. Bè tì náké dîi kpéí nke, bèè náante Tináànsààti kè bè tì ndi náké páíí nè Muyaánsààmú kó muwèrimú, kè Kuyie ntǎrè dǎ kè tì yíété.

Ti bo nwennimè páíí ke dǎnnè ti cice Kuyie

¹³ Nwakénè kémpí nKuyie ntǎmmú kénno nke píí ndimáá, kémbaanè di yèmmè memǎu Yesu yóó wèteni ke di duó ndè.

¹⁴ Nyiénnè Kuyie nkpeti, bá ntǔnnè kutenkù kuu nkó meborime, di do í yé Kuyie nke dǎmmè.

¹⁵ Ndǎnnè páíí di borime memǎu mieke, Kuyie nkùù di yu kù dǎmmè.

¹⁶ Ti wǎrimu ke tú: N dǎnnè páíí mí nKuyie n dǎmmè páíí.

¹⁷ Di kù yu ke tú di cice nwe, nyénè ke dò nkù í baati òmǎù, kù yóó bekénè bá wè o tǎmmú dǎmmè mme. Ndénè ku di fòmму mǎmmú mieke ketenkè kie nyínké.

¹⁸ Di yému ke dò ndi do tǔ ndi yembè kó meborime yeime kè Kuyie ndonté di wǔs, kù né í yè donté nè mesǎo nyoo nè idífti dèè pǎnké.

¹⁹ Kù yè donténè Kirisi kó mukúú mmu. Kirisi do mpáíí nwe, ke dò ndipebii dîi kpa kuyènkù ke kpa tesòútè, bè ð kuo di.

²⁰ Kuyie nyóó ó tǎátè kòo bo di deetè ke mu nyí dǎǎ kutenkù, koò duǎnni yemǎrè sǎnye kòo bo di dǎǎ mesàà.

²¹ Ke duó nkòo yǎánté, kè kù ó déúkùnnè, deè te kè tì tá Kuyie ke baa kù bo tì deetémè diyie sǎnni yie.

²² Di yie ntimómmon̄nti nti kè tì di wènkùnne, kè di bo na kéndó ditòbè. Ndónè ditòbè mēdiē nnè di yèmmè mēmou.

²³ Di fòu mùu fòm̄mu í tú di yembè kōmu, mùu yóó deè. Tináaḥsààti tii bo sáá ke duò mmufòm̄mu tii mù ndi duò nkè mù yó mbo sáá.

²⁴ Ti wàrimu ke tú:

Oniti dò ntimúti nti,
kòo ārimē dò mmumúróó.

Timúti s̄s̄ kpeímu kè ti póó nyote.

²⁵ Ti Yiē nKuyie nkó tináaḥti tinti me mbomu sáá.

Tii tu Tináaḥsààti bè di nàké tì.

2

Kirisi kòbe kó tináaḥti

¹ N kòbe yóunè mepóm̄mè, meciimmè, meyèmmè mèdémè, a bo ndómè otòu kperè, nè tináanyei.

² Kuyie nnáaḥti wennimu: Ndónè ti ibibénní dó mèè botí mēmiē, kēna kénkótírí Kuyie nkó kuce mieke.

³ Di yáákému ke yà Kuyie nwnnimè.

⁴ Dí t̄s̄onnè dimáá Kirisi wèè tu ditáfòuri Kuyie mpénsiri di ke di t̄aaté ke bo p̄ūténè ku c̄t̄ètè, kè benitibè di yete.

⁵ Duónnè dimáá Kuyie nke múnke naá nyetákperè kè kù di maánè ku c̄t̄ètè, kè dí ntú Kuyie nkuò niùbè bèè dò mpáíi ke pí mmutóm̄mú kù dó mù.

⁶ Ti wàrimu ke tú:

N t̄aaté ditásàari ndi
ke d̄ou nSiȳs̄ kè di tu dipūū,
wèè di tá dèmarè báá ò nampe.

⁷ De kó ditári tu d̄indi bèè di tá di kó disanni ndi. Bèè di yete ti wàrimu be kpéi nke tú:

Bemaribè dootóo dii t̄ári,
dii naá ndipūū kó ditári móm̄m̄nni.

⁸ Titeti wàrimu ke tú:

Weè tu ditári bè yó mbétírí di,
dipèri dii yó mbè buò

bè í tá mèè kpéi nho kpeti.

Bèè yete o kpeti bè yó nduomu, Kuyie nkuu me nyē.

⁹ D̄indi bie di tú Kuyie nt̄aaté bèmbe, Okpàati kó ikuò niùbè, kubotí kùu c̄áá, kubotí Kuyie ndonté kù. Kù di t̄aaté ke di d̄enneni dibiiñni, ke di tannè ku kó kuwenniku diekù kè di bo náké mutóm̄mú diemù kù pí mmu di kpéi.

¹⁰ Di do í tú Kuyie nkòbe, di mmònni ke bè naá. Kuyie mu ndo í di c̄t̄é, di mmònni ke di c̄t̄é.

Kirisi kòbe borime bo ndóm̄mè

¹¹ N kòbe n dó bè, di p̄ònnímu ke tú bep̄òbè ketenke kie ñnkè, deè te kè n di tiè nke tú: Di yóu meyèmmè mèè dó meyi, mè màunè di wēnni ndi dii dó Kuyie.

¹² Di borime nwnni, bèè í tú nKuyie nkè bè di sáá mbèe yà mè wennimè, ke déúkunnè Kuyie nyètiri ku beénti yiē.

¹³ Di dó mèè kpéi nti Yiē, nyiènnè bèè baké be kpeti, okpàati diēwè

¹⁴ nè o kó bet̄umbè, ò k̄annè bè kè bè tiè mbèè càari, ke s̄anti bèè d̄òori mesàa.

¹⁵ Kuyie ndó dí nd̄ari mesàa mme, bèè í kù t̄i nkè bè báá p̄étè t̄imati ke di wáti.

¹⁶ Kirisi di d̄ennemu ikuò mieke, bè né í yē ndí nd̄ari meyi di yē mèè kpéi nyikuò mieke. Di borime nwnni kè di d̄ari Kuyie ndóm̄mè.

¹⁷ Di báá senkèri òm̄ou, ndónè Kirisi kòbe bēmou, kéndé Kuyie, ke yíè nhokpàati kpeti.

Kirisi f̄èütémè kè ti dò nkéf̄èütè

¹⁸ D̄indi bet̄ombè nyiènnè bèè di ni be kpeti ke bè dé, kè bè wenni yoo bè yóu.

¹⁹ Kuyie mbo di d̄òò mesàa nkè bè di f̄èũnko kè di mi ndi dó mèè kpéi nke yie nKuyie nkpeti.

²⁰ Kàa d̄òò meyi nke f̄èũri dè í m̄oke diyètiri mari, kàa me nd̄òò mesàa nke f̄èũri ke mi, dè tu Kuyie nkó mesàa mme.

²¹ Kuyie ndi yu deè kpéi. Kirisi f̄èütému di kpéi nkè di dò nkétunnè o ce k̄éféütè.

²² Wè í d̄òò meyi mmamè, ò me nyí náké siyáabisí nè ò bomè.

²³ Kè bè nhò sáá, mbá wè í tén̄n̄n̄ko, koò f̄é̄ũko koò c̄f̄éké, ke ānné dem̄ou Kuyie nkùu bekù weti weti ku n̄òt̄è miéke.

²⁴ Weè c̄outé ti yei nke t̄o, kè bè ò baaké kudap̄āāti kè ti bo kú meyei mbíéké kénf̄òu muf̄õmmu Kuyie ndó mù. Bè we nk̄ute kè ti miéte.

²⁵ Bè we nk̄ute kè Kuyie nti deeté. Di do dò n̄tipièti t̄i feti t̄inti, di mm̄õnni ke w̄ète di c̄enti wèè bàa di w̄èrè ò borè.

3

Benitipòbè nè be daabè bè dò nkéndõmmè

¹ Díndi benitipòbè dí nyíé ndi daabè kpeti deè p̄ēēté di bo mbè nàammè Kuyie nnáañti. Kè b̄emabè be miéke í t̄u nkuyie, di borime nte kè bèe kù t̄ũnne.

² Ke yé bè yóo yàmè di borime wennimè kè di bè dé.

³ Di bá nsāri ke p̄āāti tiȳuti ke do n̄tiȳāāti idítikperí kpeti, yetoot̄ore idítikperí kpeye, ke bo benke dimáa.

⁴ Di wenniku ntú kùu bo di miéke kùu í ceeri, di yèmmè nwenni ke boo, Kuyie ndó kuù wenniku botí.

⁵ Dim̄õnni kó benitipòbè bèè do duó be máa Kuyie nké nkù bàa bè do me ndò nke yíé mbe daabè kpeti.

⁶ Saraa do me ndò ke yu o d̄ou Abarah̄ammu ke tú o yiè. Kè di d̄õari memme di bo ntú o bí kè bá nyièkù t̄imati.

⁷ Díndi benitidaabè kè dí mp̄i ndi pobè mesàa nke yé di w̄erim̄u p̄ēētémè be k̄õmu, kè mbè dé ke yé di yóo w̄ennémè ke pété muf̄õmmu mùu bo sáa. Kè di d̄õari memme d̄emare báa d̄itinné di báammu.

A bo nd̄õarimè mesàa mbá kè bè da f̄ũnko

⁸ N̄w̄ēñnè meyèmmè m̄emáa, din̄uù dimáa k̄émm̄oke ditòbè kó mesémmè, ke d̄ó ditòbè ke dò n̄teç̄ētè t̄emáa k̄obe. Kénd̄õari mesàa nke k̄ékũnko dimáa.

⁹ Di bá nf̄oku ditòbè meyei, kè bè da sáa nha báa t̄énné, a pet̄ink̄ee m̄õ Kuyie nkó mesàa mme be kp̄éi. Kuyie ndó di mme nd̄õari kè kù di d̄ò mesàa.

¹⁰ T̄i w̄arimu ke tú:

Wèè d̄ó k̄embo kè d̄è ò naati,
wèe yóu tináanyeiti nè siȳáab̄isí.

¹¹ Ke yóu meyei kénd̄õari mesàa,
k̄enyet̄uróo ke d̄ó k̄ennaatinè benitibè b̄em̄ou.

¹² Ke yé Kuyie nyémè
bèè d̄òri kù d̄ómè be kp̄éi nke,
ke c̄ou be kó mubáammu,
ke búútí bèè d̄òri meyei mbe k̄õmu.

¹³ Kè di d̄õari mesàa nwe mbo di d̄ò meyei?

¹⁴ Bá kè bè di f̄é̄ũko di d̄õari mèè kp̄éi mmesàa ndi bá nyièkù òm̄ou, kè di k̄õmb̄ùd̄i duò. Dè ndi naati.

¹⁵ Ndénè Kirisi di Yiè, kòò m̄ou di beke o kó kuce kpeti dí ò n̄aké diȳõd̄nni ke báa ò s̄enk̄eri.

¹⁶ Nd̄õarinè mesàa nke bá nyièkù, kè if̄eii p̄i mbèè di w̄at̄iri ke di sáa, ke yé bè í yóo yàmè di d̄ò mèè yei.

¹⁷ K̄aa d̄òri mesàa nkè Kuyie ndó a f̄é̄ūté, dè wennimu ke p̄ēēté a bo d̄õd̄mè meyei nk̄éf̄é̄ūté.

¹⁸ Kirisi f̄é̄ūtému ti yei nk̄p̄éi, wenwe wèè kpa meyei nke duó n̄homáa kuce m̄emáa kè bè ò k̄u, ò me nt̄umè on̄iti kòò ku, ke ȳánté ke yé ò tumè Kuyie, ke bo ti niit̄é Kuyie mborè.

¹⁹ Ò ku dii m̄õnni k̄enák̄emu Kuyie nnáañti b̄ec̄iribè bèè kpeti.

²⁰ Bèè do yete b̄embe Kuyie nkpeti, N̄wee baakù dii m̄õnni b̄at̄óò kè Kuyie mmi nke bè bàa. Benitibè b̄eni, beè máa do ta b̄at̄óò miéke k̄eyent̄énè menie.

²¹ De kó menie ndo d̄õnnè b̄at̄émm̄u nwe bè di āā wè kòò di deeri, bè 5̄5 í nyóo ānné on̄iti b̄at̄émm̄u ke bo súte ò k̄õnti kó meȳd̄d̄, dè benkú Kuyie nh̄ut̄e m̄emme o yei nk̄òò wenke. Kuyie mbo na kè mè d̄ò ke yé Kirisi kumè ke ȳánté.

²² Di mm̄õnni Yesu d̄èke k̄eñkè nke ke kari Kuyie mbakù yóu ke baké Kuyie nt̄õrè yem̄ou nè k̄eñkè kó bekperibè kè bè ò dé.

4

A bo yóumè meyei nkéd̄ò Kuyie ndómè

¹ Kirisi f̄é̄ūtému! Nyénè ke dò ndi m̄únke yóo f̄é̄ūté, ke yé wèè f̄é̄ũri ò yóumè meyei.

² Deè te kè ti dò nkéndɔɔri Kuyie ndómè ti we yèè kpaá ye mieke kényou timómnmɔmbɛ ti dómè.

³ Di do í tũ ndii mǎnni Kuyie nke dɔɔri di dómè mme, ke dɔutinè ditɔbè, ke tú tinaayààti, ke àà yedikétontébaa ke feu iwũɔ yebakè dèè tu meyei ndiemè.

⁴ Di mmǎnni ke dè yóu, nè bè di do wɛ nke dɔɔri meyei kè dè bè di, kè bè di sáá nke di senku.

⁵ Kuyie nkùu yóo bekénè befòubè nè becíribè kù yóo bè yietímu be dɔɔrimè dòmmè.

⁶ Deè te kè Kirisi náké Tináansáati becíribè, kè Kuyie mbo bè bekénè kè bèè péte mufòmму kù duò mmù.

Kuyie nti dúómmè ti tómmú ti tómmú

⁷ Kutenkù auté ke bo deèmu, nciinè, ke nyé ke báá nKuyie.

⁸ Dèmarè ketirè tu: Di bo ndómè ditɔbè, ke yé medókùmè daatimè meyei mmesũkùmè.

⁹ Ncɔúnè Kirisi kɔbe di cǐi nè diwèl.

¹⁰ Kuyie mpāmu bá wè dipānni, di nyè pǐnnè mutómmú kè dè wenni, ke teennè ditɔbè.

¹¹ Kuyie nduú nwè kòò bo nnáá nku náantí, wè nti náá mbetɔbè, kè kù duú nwè kòò bo nteennè betɔbè wè mbè teennè o wǐrímú mumɔu Kuyie nhò duú mmù. Kè Kuyie nyètíríi deuke Yesu Kirisi kpéi nwèè deú ke kpeñni sáá. Kè dè mme ndò.

A bo nfǐúrímè Kirisi kpéi nkè dè da naati

¹² N kɔbe n dó bè, kè di fǐúri mediè ndè báá di di, kè di yèmmè ndò ndèmarè cànnè.

¹³ Dè petinke ndi naati Kirisi fǐútemè kè di múнке fǐúri, kòò bo wetení kè di yà ò deumè kè diwèl di pǐ.

¹⁴ Kè bè di sáá ndi tú mèè kpéi nKirisi kɔbe dè ndi naati ke yé Muyaansáamù kó muwǐrímú diemù di bonèmè.

¹⁵ Nyénè kè bè bá nfǐúnko òmɔu ke tú ò kùɔ oniti, yoo ò yùúkú, yoo ò dàò meyei nyoo ò ta otɔu kpeti mieke.

¹⁶ Kòò mɔu fǐúri ò tu mèè kpéi nKirisi kou, ifei bá nhò bo, ò petinkee sǎnte Kuyie nhò tu mèè kpéi nKirisi kou.

¹⁷ Kuyie mbeenti tũðkemu kè kù keténè ku kɔbe. Kè Kuyie nketé ke bekúnè tínti ku kɔbe dè né bo ndómè bèè kù yete?

¹⁸ Bèè dǎðri Kuyie ndómè kè bè fǐúte ke né na ke cooté, benitiyeibe nè benitidǎnnibè bo yǐme kécooté?

¹⁹ Bèè dǎðri Kuyie ndómè ke fǐúri bè nsóké ke dɔɔri mesàà nke duú mbemáà Kuyie nkùu bè dàò, kù béi nti í ceeri, kù béimmu ke tú kù í yóo bè yóu.

5

Ti bo ndakemè Kuyie nkɔbe kpéi

¹ Di mmǎnni n náánnè dímbɛ bewedɔunkótíbbè, m múнке we ntú ke yà Kirisi fǐútemè, ke yóo ò wǐnnénè o kpeti mieke.

² Nɔakenè Kuyie nkɔbe kù di duú mbè kpéi nkè mbè pǐ mmesàà nnè di yèmmè memɔu, dè bá ntú nè muwǐrímú yoo di dó idíítí, dí mpǐ ndi dó mèè kpéi nKuyie.

³ Di bá ndó kémbaké Kuyie ndi duú mbè, dí ntú bè yó nwúó mbèè kó meborime ke tũ.

⁴ Kòo cǎnti diewè tũðkení dũ yìè wèe di cú ticuuti tikpeti tũ yó mbo sáá.

⁵ Díndi bebémbè, nyiénè bekótíbbè kpeti. Dimɔu kè di nkénkúnko dimáà. Ti wǎrimu ke tú: Kuyie nyetíríi sifei yembè ke dɔɔri mesàà mbèè kékúnko bemáà.

⁶ Kékúnne dimáà Kuyie nkperíkú ìlkè, kè ku mǎnni tũake kù di déúkúnne.

⁷ Duónnè ku di yentotí imɔu, ke yé kù dàkemè di kpéi.

⁸ Nyénè kéndake, di kphantídèntɔu díbbò firímu dicíríçírí kǔme, ke ùntí ke wanti di bo pǐ nwè.

⁹ Nfílkúnè tei tei Kuyie nkó kuce kébaao díbbò. Nyénè ke dò ndi kɔbe bèè bo tipítí timɔu bè múнке fǐúri mèè botí.

¹⁰ Di yóo fǐútemu yemàrè sǎnpó mieke. Kuyie nkùu dǎðri mesàà nke di yu kè di bo wǐnnénè Kirisi kémbo ku kpeti mieke sáá, kè kù di wénkúnne páíí, ke di kpénkúnne, ke di fíí ndipũũ kperí ìnkè.

¹¹ Kuù kpeñni sáá. Kè dè mè ndò.

Mucaummu

¹² Ti kou Sidifǐe wèè n teennè kè ti wǎri di mpátírí kè m bo di náké ke tú Kuyie ndi dàòmu mesàà nweti weti ke yáúkúnne di kǎnti kè di nfííkú teii kù kó kuce mieke.

¹³ Kirisi kɔbe Kuyie ntáátè bè kè bè bo Odómmu nè n kóo dapàà mMariki, bè di dɔunko.

¹⁴ Díndi Kirisi kɔbe, ndáunnè ditɔbè nè diwèl.

Díndi Kirisi kòbe kunaatí ndi bonè dimòu.

Pieri wàri dùi pátíri dérí Di mpátíri tò tùi náànti

Pieri do wàri o pátíri déri Kirisi kàbe beməu ndi bá kè bè bo kùu pikù. Ò do bè wàri ke bo bè nàkému kè bè ndake kébaao bèè tiè nyiyáabisítíé nké ì cààri benitìbè ke bè tanninko meyei mmieke.

Pieri do ðàke yíkù tùi Ìnkè tùi tú: Kirisi í ɔtí ò bo wētenímè. Kè Pieri nàké de yembè ke tú, kè Kirisi ɔtí ò í dómè mme kòò məu feti, ò dó timəu ti bantému kéceete ke yóu ti yei.

Di mpátíri náànti duó ke dómme

1. Mudəummu 1:1-2
2. Kirisi kou kó mufòmmu dò nkéndómme 1:3-21
3. Pieri tumè bè ndake iyáabisítíé nyembè kpéí 2:1-22
4. Pieri nàkéme Kirisi kó muwētímù nè Kuyie nkó diyìè de kpéí 3

Mudəummu

¹ Mí nSimə Pieri m pī nYesu Kirisi kó mutəmmù mmu ke tú o kó ditənni. Mfi wàri di mpátíri díndi bèè tá Kuyie nti kù tá mèè botí. Kuyie nnè Yesu Kirisi Odeetiwè bè wetímu deè te kè bè di duó mmetákùme kè mè dònne ti kəme.

² Kuyie ndi teennè kè di dɔɔ məsàà mmedìè nké di duó ndiwèi, di kù yíété mèè kpéí nnè ti Yiè nYesu Kirisi.

Kuyie nti tãátémè ke ti yu

³ Kuyie nnè ku wērímù mieke kù ti duómmu dè ti békú dèè kó dimàà kè ti bo nfòu ke kù sánti. Kuu te kè ti yíété wèè ti yu, kè ti bo ò toténè o kó tikpeti nè o kó məsàà.

⁴ Nè deè mieke nke Kuyie nti dounnémè yenò yedieyè yesàáyè kè dè bo yie nké ti pètè kù yè nkù yóó ti dɔɔ dè kè ti na kéyenténè kutenkù kuu nkó meyei mmèè məke medókùme mèè kòu, kédontenè Kuyie.

⁵ Nè de kpéí nyetenko kéyíe meborime sààmè di tákùme Ìnkè, kéyíe meyíétímè di borime sààmè Ìnkè,

⁶ kénnə nke pīi ndimàà kè dèe yíénè di yíétímè Ìnkè, kè di no nke pīi ndimàà di yetoo kémoote mewéerimè, kéyíe Kuyie nkó disanni mewéerimè Ìnkè,

⁷ kéyetoo kéndó Kirisi kàbe kémoote medókùme.

⁸ Kè di məke dende kó dimàà ke dè yéutí dè bo nte kè di təmmù ndéúkú kè di ðàke yíété ti Yiè Yesu Kirisi.

⁹ Wèè í məke dende ò tu kuyìðnkù nku, wè í wúó, ke í kpaá yé Kuyie nhò òutémè o yei.

¹⁰ Yetenko kétaunnè dimàà weti weti Kuyie nkùu di tãáté ke di yu. Kè di dɔəri memme di bo na kétuoke kumanku.

¹¹ Kè Kuyie ndi kpeté dibòri məsàà nké di ta ti Yiè nYesu Odeetiwè kpààtiyuu mieke, dii yó mbo sàà.

¹² Deè te kè n dó ké ndi denni de kó tinàànti sàà bá nè di me ndié nke ti yémè kè di ðàke fííkú timómmonti di tá ti mieke.

¹³ Kè n kpaá fòu, n dó ké ndi dennimu de kó tinàànti kè di báá yè nkéduó.

¹⁴ Ti Yiè nYesu Kirisi n nàkému ke tú m m̀nni tùðke.

¹⁵ Deè te kè n yetiróo ke baa ti ndi náá nke bo kú kè di nkpaá ke ti yé.

Kuyie mpānāànti náambè nàké ti tumè timómmonti

¹⁶ Ti náá ntii náànti ke di benkú ti Yiè nYesu Kirisi wētínimè nè muwērímù í tú pètèmpè benitìbè keú wè nè meci. Ti yamu nè ti nuə nhò kperñimè.

¹⁷ Ti do bomu ditàsàari Ìnkè kè ti cice Kuyie nhò sante kóò déúkúnne nè ku kpeti dieti mieke kóò béinnè ke dɔ: Yie nweè tú m bire kè nh ò dó məsàà kòò tá medìè.

¹⁸ Ti do ò bonè ditàsàari Ìnkè nke kékeè de kó metammè.

¹⁹ Deè te kè ti yie nke dò Kuyie mpānāànti náambè do nàké ti yóò dɔò. Di dò nké ti yiemmu, tii dò nfitirè dèè mí keyènkè ke wenté, kè tekūwentéwātè yènni ke miitè di yèmmè mieke.

²⁰ Nyénè ke dò nKuyie mpānāànti náàntò məu í nàké timati tii tu o kpeti.

²¹ Oniti báá na nè omàá kénáké Kuyie mpānāànti, Muyaansààmù muù do bè bonè kè bè nnáá nKuyie mbè duó nti kè bè bo nàké benitìbè.

2

Iyáabisitié nyembè kó tináahti

¹ Benitibè do bomu bèè tu bemáa Kuyie mpáanaahti náambè ke sou. Meé botí nku benitibè buotémè di cuokè ke náa mbenitibè tii í tú Kuyie nkpeti ke bè sou ke yete ti Yiè nwèè bè deeté o kpeti ke feti kè Kuyie nyóó bè kúo mecáa.

² Kusúku bo túnne be borime kè bè ndoutinè betòbè kè de nte kè benitibè senkèri Kuyie nkó kuce kùu tu timómmanti kòku.

³ Bè yó ndi sou nke dó idífti nyi, Kuyie mme nyóó bè kpetinnému bàmba.

⁴ Kuyie nyí yóu ku tsrè yèè yete ku kpeti, kù yè tanné difòtiri cūmpuri ndi dibinini mieke ke baanè tibeénti yiè.

⁵ Kuyie ndo í yóu Nówee kó dimònni kòbe. Kù do cūnni fetaafe nfe kè fèe kuo benitiyeibe, kényóu Nówee nè o cfiète kòbe beyiekè. Nówee do nákému benitibè ke dò bèe dád Kuyie ndómè.

⁶ Kuyie ndo cóu nSodammu nè Komáo kè benitibèe kú páúí, kè de benkú kù yóó kpetinnémè mme benitiyeibe,

⁷ kédéeté Dóti onitisàu wèè yèmmè do caari nè bè dòdri mèè yei.

⁸ Ó do tú onitisàu nwe ke bo bè cuokè ke wúo mbè dòdri mèè yei nke yo be náanyeiti kòo yèmmè càari.

⁹ Kuyie nyému kù yóó deeté mèè botí ku kòbe bèè fèuri, ke yé kù yóó kpetinné mèè botí benitiyeibe ku beénti yiè.

¹⁰ Kù dake yóó kpetinné bèè dòdri bèmbe meyei mbe yèmmè dómè ke kù sèngu.

Iyáabisitié nyembè, n di náa mbèè kpéi mmàke yekòmbò nye nè sifei, bè í dé keĩnkè kó bekperibè ke bè sáá.

¹¹ Bá Kuyie ntòrè yèè kpeñni ke bè pèzèté, yè í dàátí ke bo sáá nkeĩnkè kó bekperibè Kuyie mborè ke dò bè cààrè.

¹² De kó benitibè í yé bè dòdri dè, bè dò nyiwúò nyi ìi pei kè bè pĩ nke kòu. Bè sáá mbè í yé dènde kè Kuyie nyóó bè kúo iwúò tēmè.

¹³ Bè dád mèè yei nKuyie nyóó me mbè yietí. Bè dòdri meyei mbè dómè mme kuyie ncuokè, kè ò mbo di yo ndè kè de dò nyisíe ke di sñkunko, kè de bè naatinè bè dòdri mèè yei.

¹⁴ Ke dó benitipòbè máa ke dōari meyei nsáa ke buò mbèè í kpeñni Kuyie nkó kuce, ke duó mbe yèmmè idífti ke yé bè òmmè ke í péu. Kuyie nyóó bè bontému kusñnk.

¹⁵ Bè yóu kuce sáakù nku ke tú mme yei nkòku. Badammu Beòò bire do tú nkù kéndōari meyei nke dó idífti.

¹⁶ Kè Kuyie nhò kpannè o tookperí kpéi nkè sámmarímú ò dèke wèè béi nhoniti kōme, kóo pèitè ò dó kédòò mèè yei nkpeí.

¹⁷ De kó benitibè dò nsibíi sù kùú sinsi, ke dò nyewetè kuyaakù tau yè. Kuyie mbo bè kpetinné difòtiri cūmpuri dibinini mieke.

¹⁸ Bè náante sifei kó tináahti nti nè tiyèinnáahti, ke sou mbenitibè nè mufòmmu yeimu, ke yúò mbèè bo ke yetini bèè feti be mieke.

¹⁹ Ke bè náa nke tú bèe yè tidaati mieke, ke né tú bemómmámbe meyei nkó tidaati, kè mè yóó bè kúo ke yé deè nò nhoniti deè ò bakémè.

²⁰ Kòo niti cōutè ti Yiè nYesu Kirisi Odeetiwè ke yóu kutenkú kó meborime ke wète ke mè túnne, o borime òó sñntemu kèpèetè ò sòò í tú nKuyie nkè mè dòmmè.

²¹ Kòo do í yifèté kuce sáakù de na ntóó kèpèetè ò bo kù yifètmè kèwète kè kù yete, kèyete Kuyie ntié nsáayi bè ò tié nyi.

²² Dikotinúu marí náa nti ke tú: Temoté tó ke wète ke yo ntè tó dè, kè defònkurè wúo ke wète ke muòti mesámmè. Tii ò tūòke.

3

Ti Yiè nYesu yó nwētini kè de ndómme

¹ N kòbe n dó bè, n di wári di mpátiri dérindi ke dó kényíe di dentemu kè di ndake di kèè ti Kuyie nkó kuce mieke tí kpéi.

² Dentenèni Kuyie mpáanaahti náambè do náké tì nè ti Yiè nYesu Kirisi Odeetiwè duó nyii tié nkòo tsrè ì ndi túo.

³ Di nyé ke dò nyewe sonye benitibè bo buoté kéndōari bè dómè ke di daú ke tú:

⁴ Yesu ye nhò wētiní, yé we? Ti yembè do bomu ke ku, nè Kuyie ndòmmè ketenkè demou de í cèète.

⁵ Bè í yóó yie nKuyie nkuu béimmè kè ketenkè nè keĩnkè kè de buoté, kè kuú yíe kèbéi nkè menie mbàte ke càñné nè ketenkè.

⁶ Meé nie ndo wète kèpíe kèketenkè kékúo benitibè.

⁷ Mɛɛ boti nku kù yóó béimmè keɪnkè nè ketenkè kè dɛɛ cóúté, kè kùu bekénè benitiyeibe kè bè kpetínné.

⁸ N kɔbɛ nyénè ke dò nti Yiè mborè yebie ntekoupiítè (1000) dò ndiyiè dimáà ndi kè diyiè dimáà dò nyebie ntekoupiítè.

⁹ Ti Yiè nyí ɔtí, ò bo dɔómè ò béi nti, benitibè beè yèmmè mè dò, nhò í dó òmòu feti, ò mirímu ke dó bá wè wèe ceete ke yóu meyei.

¹⁰ Ti Yiè nyóó wètení oyúókù kɔme mme. De yiè kè keɪnkèe uutè mediè nkéɛɛtòo kè muháá ncóúté siwáá nè ketenkè nè ke kperɛ demɔ.

¹¹ Demɔ kè dè yóó cóúté memme, di tũ ndò nkéceete di borime mme kéndɔori Kuyie ndómè.

¹² Mpínnè ku tǎmmú nè di yèmmè memɔu kè de kó diyiee cārike kétuakení, kè muháá ncóúté keɪnkè kperɛ kè dɛɛ yiɛɛ.

¹³ Ti baɔ keɪnkè pánkè nke nè ketenkè pánkè, Kuyie nti dɔúnnè dɛɛ kprí ndinùu, meyei nyí yó mbo dè bá wè ò yó ndɔori dè Kuyie ndómè.

¹⁴ N kɔbɛ n dó bè, yetenko kéndò mpáí ke kpa meyei, kéntaunè Kuyie, kémbaa de kó diyie.

¹⁵ Nyénè ke dò nkè ti Yiè nyí wètení mecā nhò mimmu ke dó ké di dɛɛtè. Kuyie nduómму mecií nti tebite Pɔori kòò tì ndi wàri.

¹⁶ Kè tì bo o páte mieke, kè timatí yóu, bèè í banté nè bèè í kpenke, kè bè cèèri tì tu mù bè òmmè Kuyie nnáantì tɛti, bè ce mbemáá ndi Kuyie mbeénti.

¹⁷ N kɔbɛ n tì ndi nàkemu, nyénè kè benitiyeibe báá di souté kè di yóu di fiíkú nkùu ce mieke.

¹⁸ Nsókénè ke kótírí Kuyie nkó kuce mieke, ke dake yíɛtè ti Yiè nYesu Kírisi Odɛɛtíwè, kòo yètírì ndɛu sáá. Kè dè mmè ndò.

Isāā wàri dīi pátírí ketírí Di mpátírí tó tūi náànti

Isāā wèè wàri tináànsààti kó dipátírí weè wàri dii. Ó wàri de kó dipátírí ke bo teennè Kirisi kòbe mbe kè bè mmòkèné Kuyie mmetaummè sààmè, ke múnke ntaunnè betòbè kè de wenni. Isāā náànti mièke ò ìkú dii tanyuu tú a bo ndómè a kou tòu. Kè Isāā dò kè wèè yete, ke tú Yesu í tú Kirisi Kuyie ntáátè wè, de yiè ntòtè metaummè mme nè Kuyie nke mè tòtè wenwe nè benitibè. Ti fòmму dò nkénwennimu kè tí ntú kuwenniku kó ibí, dibiinni báá na kénkákénè kuwenniku.

Di mpátírí náànti dúò ke dòmmè

1. Yesu bè yu wè ke tú Tináànti tūi dúò mmufòmму 1:1-4
2. Ti bo nfòummè kuwenniku mièke 1:5-2:17
3. Kirisi kpatidèntòu 2:18-29
4. Meborime mèè benkú ti tùmè Kuyie mbi 3
5. Ti bo mbaàtimè deè tu meyetimè nè deè tu timómmonti 4:1-6
6. Wèè dó ò ò ndómmè 4:7-21
7. Ti bo yiemme Yesu deè bo nte kè ti na meyei 5:1-21

Bè tu wè Tináànti

¹ Meketimè mōnni kè bè tu wè tináànti kòò bomu, kè Kuyie nhò duōnni kè ti ò yà, ke kèè ò nàámme, kòò kàáké, weè duò mufòmму.

² Ó kōtenimu kè ti ò yà, weè duò mmufòmму. Deè te kè ti di náá nke tú ti yà Odeetiwè, wèè tu mufòmму mùù bo sáá, ò do bo ti cice Kuyie mborè nde ke kōteni.

³ Ti yà de nè ti kèè ti ò borè ti mēnke ti ndi náá, nkè di bo ti wēnnēnē kè ti ntaunè ti cice Kuyie nnè ku Birē Yesu Kirisi.

⁴ Ti di wàri de kó tináànti kè ti wèi dii bo píe.

Kuyie ntumè kuwenniku

⁵ Ntēnē tináànti ti kèè ti Yesu borè kè ti ndi náá, Kuyie ntú kuwenniku nku dibiinni í bo ku borè.

⁶ Kè ti yē nti kù taunè ke kpaá dibiinni mièke, ti sou ntimáá ndi, ti í tū ntimómmonti.

⁷ Kè ti me mbo kuwenniku mièke Kuyie mbomè kuwenniku, ti kù taunèmu ke taunè titòbè kè ku Birē Yesu yīi nhòu ti yei mmēmou.

⁸ Kè ti tú ti í mōke meyei, nti sou ntimáá ndi, ti í náá ntimómmonti.

⁹ Kè ti me ndáa nti yei, nti bo na ke nyé weti weti ke dò nkú ti cíé nke ti wénkūnne ti yei mmēmou ke yé kù dṑ̀rimèmu kù béi nti.

¹⁰ Kè ti tú ti í mōke meyei nti yu Kuyie nku siyáábisi yié, ti í yei nku náànti.

2

Kirisi tumè wèè ti paati

¹ M bí n di wàri ti nnáànti kè di bá ndōori meyei mme, kòò mōu me ndòò meyei nti mōkemu Yesu Kirisi, wèè yóó náké ti kpéi nKuyie mborè wenwe wèè kpa meyei.

² Wèè duò nhomáá kè bè ò kùu ti yei nkpeí nkè Kuyie mbo ti cíé, de í tú timáá, benitibè bēmou ndi.

³ Kè ti yié nKuyie ntannò mēmme ti bo bantémè ke dò nti kù yé.

⁴ Kòò mōu tu ò yé Kuyie nkè né í tū nku tannò ò soummu.

⁵ Wèè me nyié nKuyie nkpeti, weè kù dó mómmu, nè deude ti bo bantémè ke dò nti kù taunnè.

⁶ Wèè yī ò taunnè Kuyie, nho borime ndò Kirisi kōme do dòmmè.

Iku s panyì kó tináànti

⁷ N kòbe n dṑ̀ bè, de í tú ditannùu pànni ndi n di wàrimè, di di yému nè dimōnni, bè di ndi nàkému.

⁸ Kè di né tú dipànni, ke yé Kirisi weè di nti benkemè nè ò borime mièke kè ti mè tū, ti yei ndii mōnni de kó ditannùu, dibiinni òò pēētému kè kuwennikuu yēnni.

⁹ Wèè yēmme dò nhò bo kuwenniku mièke, ke né níi nho kou tòu ò kpaá dibiinni mièke nke.

¹⁰ Wèè dó ò kou tòu, weè bo kuwenniku mièke, wè í yóó do.

¹¹ Wèè níi nho kou tòu ò bo dibiinni mièke nke, kè di ò yḕ̀kūnne bá ò í yé ò kōri kè.

¹² M bí, n di wàri ke yé Kuyie ndi cíém̀̀mèmu di yei nnè Yesu Kirisi kpéi.

¹³ Dīndi bekótìbè n tì ndi wàri ke yé di yíétémè weti weti Kirisi wèè do bo kè Kuyie mmu nyí dǎǎ kutenkù. Dīndi bedapámǎbè n di wàri di na mǎè kpéí nke oyeiwe.

Ti bá ndó kutenkù nè ku kperε

¹⁴ Dīndi íbì n di wàri ke yé di yíétémè ti cice. Dīndi bekótìbè n di wàri ke yé di yíétémè weti weti wèè do bo kè Kuyie mu nyí dǎǎ kutenkù. Dīndi bebémbè n di wàri, ke yé di yiemmmè Kuyie nnáǎnti kè ti pí nkè ti di kprénkunnε kè di na díbǎǎ.

¹⁵ Bá ndónè kutenkù kuu nnè ku kperε. Kòo mǎù dǎ kutenkù ò í dǎ ti cice Kuyie.

¹⁶ Kutenkù yeiku kuu mmieke a bo ndómè kédǎǎ meyei nkó meyèmmè mǎè bo, kǎa yà dè á ndè dǎ, kǎmpǎti a mǎkemè. Kutenkù kperε í wǎnné Kuyie nkperε.

¹⁷ Kutenkù pǎnkému nè ku kperε, benitìbè wùó ndè, ke dè yàá. Wèè dǎǎri Kuyie ndómè wèè yó nfòu sǎá.

Kirisi kprantídèntòu diwèé kó tináǎnti

¹⁸ M bí, kutenkù auté ke bo deému, di kèemu, bè tumè Kirisi kprantídèntòu dò nkékǎtení, Kirisi kprantídèntòbè í sǎnní di mmǎnni. Deε te kè ti banté ke dò nkutenkù auté ke bo deé.

¹⁹ De kó benitìbè do bo ti cuokè nke ke ité ke yé bè do í túmè ti kǎbe mǎmmǎmbè, kè bè do ntú ti kǎbe mǎmmǎmbè bè na nti kprǎǎnǎmu. Bè yému bá wè kòò banté ke dò mbè do í tú ti kǎbe.

²⁰ Dīndi me nyí bè dǎnnè, Kirisi di duǎmmu Muyaǎnsǎǎmù kè di yé timǎmmǎnti.

²¹ N yi di wàri ke yé ndi í yé timǎmmǎnti, di ti yému ke bo na kǎbate timǎmmǎnti nè siyǎǎbisí.

²² Siyǎǎbisí yiè ntu we? Wèè yete wǎnwe ke yé nYesu í tú Kirisi, wèè tu Yesu kprantídèntòu, ke yé ò yetemè Kuyie nnè ku Birε.

²³ Wèè yete Kuyie mBirε ò yetemu Kuyie, kè wèè yie nKuyie mBirε ò yiemmu Kuyie.

²⁴ Deε te kè n tu nyíennè bè di tié nyí tié mmeketimè mǎnni. Memmε di bo ntaunnémè Kuyie nnè ku Birε sǎá.

²⁵ Kuyie mBirε ti nǎkému ke tú dè bo ti duǎ mmufòmму mùù bo sǎá.

²⁶ N di wàri de kó tináǎnti bèè di sóu mbè kpéí nke.

²⁷ Kirisi di duǎmmu Muyaǎnsǎǎmù kè mù bo di mieke, dè ténke í dò mbè di náké dèè wenni nè dèè sí, mmù di tiè nti tu timǎmmǎnti nti, mù í sóu. Nyíennè mù di tiè nti kè mmù taunè sǎá.

²⁸ M bí di ntaunnè ti Yiè, kòo nwétini bá di í yíèkù kè ifei di bo.

²⁹ Di yému ke dò nKirisi do dǎǎri Kuyie ndómè, di dò nkényému ke dò nwèè dǎǎri Kuyie ndómè, wèè tu Kuyie mBirε.

3

Kuyie mbí í dǎmmè kéndǎǎri meyei

¹ Wénténè ti cice Kuyie nti dǎ kè dè deu ke mamè, kè ti yu ke tú ku bí, kè ti mǎnke í tu. Bèè yete Kuyie mbè yóó ti yetemu, ke yé bè í yémè Kuyie.

² N kǎbe n dǎ bè, ti tú Kuyie mbí nyi di mmǎnni, ti né mu nyí yé weti weti ti yó ndǎmmè, ti né yému ke dò nhò bo wǎtení dii yiè ti bo ò dǎntenè, ke yé ti yóó ò yǎmè ò dǎmmè páíí.

³ Wèè bǎa ke bo dontenè Kirisi, wè nwénkunko omǎá páíí Kirisi dǎmmè.

⁴ Wèè dǎǎri meyei, nhò yete Kuyie nkuó nyi, ke yé meyei ntúmè a bo yeténémè Kuyie nkuó.

⁵ Di yému ke dò nKirisi í mǎke meyei nke kǎtení ke bo deite benitìbè yei.

⁶ Wèè ò taunnè ò ǎǎ í nkprǎá dǎǎri meyei. Wèè me nkprǎá dǎǎri meyei nhò í ò yé, ò keté ke í ò yà.

⁷ M bí, di bǎá yie nkòò mǎù di souté, wèè dǎǎri Kuyie ndómè wèè wenni ke dǎnnè ti Yiè nYesu.

⁸ Wèè kprǎá dǎǎri meyei nhò tu díbǎǎ kou nwe. Ke yé díbǎǎ dǎǎrimè meyei mme nè di bomè. Kè Kuyie mBirε kǎtení ke bo paa díbǎǎ kó mutǎmmù.

⁹ Wèè tu Kuyie mbire ò ǎǎ í nkprǎá dǎǎri meyei nke yé Kuyie nkó mǎborime bomè o mieke.

¹⁰ Nte dèè bǎáti Kuyie mbí nè díbǎǎ kpeyi. Wèè í dǎǎri Kuyie ndómè, yoo ò í dǎ otòu ò í tú Kuyie mbire.

Ti bo ndómè titǎbè

¹¹ Ti kèè ti meketimè tii tu: Tí ndó titǎbè.

¹² Ti bá ndǎnnè Kayεε, wèè do tú díbǎǎ kou, kékúo ò nantè, ke né tè kúo ba nkpréí? Te tǎmmù wenni mǎè kpéí nkóo kǎmu sí.

¹³ N kǎbe kè kutenkù kǎbe bèè yete Kuyie nkè bè di níí ndè bǎá di di.

¹⁴ Ti yému ke dò nti yé mukúú nkó kuce, ke ta mufòmму kaku ti dǎ mǎè kpéí ntitǎbè. Wèè í dǎ otòu ò kprǎá mukúú nkó kuce mieke nke.

- 15 Wèè níí nho kou tòu ò tu onitikàùti nwe, di yénu ke dò nhonitikàùti í yó nfòu sáá.
 16 Yesu duámmè omáá kè bè ò kùò ti kpréi ndeé benkú ò ti dós mè, ti múнке dò nkéduó ntímáá ndi titòbè kpréi.
 17 Kòò màù màke o kperè, kòò tòu kpa, kòò í dós kòò pā, ò báá na kéntú ò dós Kuyie.
 18 M bí, ti bá ndós titòbè nè ti nò máá, yóunè kè ti dàòrìmè meé mbenkú ti dómè titòbè.
Ti bo mbáámmè Kuyie nke bá nyièkù
 19 Mèmmè ti bo bantémè ke dò nti dàòri Kuyie ndómè ke bá nyièkù.
 20 Kè ti yèmmè me nti bekùnè, Kuyie mpèètému ti yèmmè, ke yé deṁṁu.
 21 N kòbè n dós bè kè ti yèmmè me nyí ti bekùnè, ti màkemu dikòm̀bùò Kuyie mborè.
 22 Kù ti pāā nti kù mósù dèè kó dimáá ti yie mmèè kpréi nke ku kpeti ke dàòri kù dómè.
 23 Kuyie nti nàké dii tannùu tu: Tí ntá ku Bire Yesu Kirisi nwe, kéndós titòbè.
 24 Wèè yíé nKuyie ntanná, ò kù taunèmu kè kù ò tàunè. Muyaánsàámù Kuyie nti duós mmù muù ti náá nkù ti bonèmmè.

4

- Ti bo mbeímè tì tu Kuyie nkpeti nè tìi í ti tú*
 1 N kòbè n dós bè di bá nyíé benitibè bémou kpeti, bèè tu bè náá nti bonní Kuyie mborè, di níí bè yááké, kèyà kè bè náá nti bonní Muyaánsàámù borè, ke yé besúkùbè sóummèmu ke tú bè náá nKuyie nnáánti.
 2 Nte di bo yímè kébanté wèè náá Kuyie nkpeti. Wèè náá nweti weti Yesu Kirisi naámmè onitì, wèè náá ntii bonní Muyaánsàámù borè.
 3 Wèè me nyí tì yie nhò màke Yesu kpatídèntòu kó meyèmmè mme. Bè di nàkému ò kpréi, kòò keté o tómmù kutenkù mièke ke dèè.
 4 M bí, Kuyie nkùu di te kè di na bèè sou nke tú bè náá nKuyie náánti, ke yé wèè di bonè ò kpeñnimè ke pèèté wèè bè bonè.
 5 Bè tu kutenkù kòbè mbe, kè be náánti tu kutenkù kpeti, kè kutenkù kòbè bè kèrímù.
 6 Tínti tú Kuyie nkòbè mbe, wèè dós Kuyie nweè kèrímù ti kpeti, wèè í yie nKuyie nwe í yóó yie nti náá nti, deñde ti bo bantémè bè náá nti tumè timómmènti, Muyaánsàámù nkpeti.

Kuyie nti dómè

- 7 N kòbè n dós bè, ti ndós titòbè ke yé Kuyie ntúmè mèdókùmè yìè nwe. Wèè dós otòu wèè tu Kuyie mbire ke yé Kuyie.
 8 Wèè í dós otòu, wè í yíèté Kuyie nke yé Kuyie ntúmè kùù dós kùnkù benitibè.
 9 Kuyie mbenke kù ti dómè, kù duónní mèmme ku Bire dèè bo demáá kutenkù mièke kè dè bo ti duós mmufòmmu.
 10 Dèè benkú kù ti dómè, dè í tú tii kù dós, kuù ti dós ke duónní ku Bire kè bè dè kùò ti yei nkpréi.
 11 N kòbè n dós bè kè Kuyie nti dós mèmme, ti múнке dò nkéndómu titòbè.
 12 Ómòu í yà Kuyie mbiti, kè ti dós titòbè kù ti bonèmu ke te kè ti dós titòbè kù ti dós mèè boti.
 13 Kù ti duómmu ku Yaá ndeè te kè ti yé ke dò nti kù taunè kè kù ti bonè.
 14 Tì yàmu Kuyie mBire, ke náá nke tú kù dè duónní kè dè bo deeté kutenkù.
 15 Kòò màù náá nYesu túmè Kuyie mBire, ò kù taunèmu kè kù ò bonè.
 16 Tì bantému Kuyie nti dómè, ke kù yie.
 Kuyie ndómu benitibè. Wèè màke mèdókùmè wèè taunè Kuyie nkè kù ò bonè.
 17 Nè ku ti kó mewènnimè kpréi nyó nte kè ti na kèmmàke mèdókùmè mómmòmme kè bá nyièkù. Kuyie mbeénti yìè, ke yé ti fòmmu dòmmè Yesu kòm do dòmmè.
 18 Kàa dós otòu kufōwáá nténke 55 í nwè nda bonè. Wèè dós otòu mesáá kufōwáá nhāō yèmu, ke yé wèè yìèkù ò yìèkùmè tibeénti nti.
 19 Tì dós Kuyie nke yé kuù ketémè ke ti dós.
 20 Kòò màù tu ò dós Kuyie nke í dós o kou tòu, ò sóummu. Ke yé wèè í dós o kou ò wúó nwè ò báá na kéndós Kuyie nwè í wúó nkù.
 21 Yesu béimmu ke tú, kè wèè dós Kuyie nwè ndós o kou tòu.

5

Ti bo yíme kéna meyei

- 1 Wèè yie nYesu Kirisi tumè Kuyie mBire de yìè ntu Kuyie mBire nde. Wèè dós ti cice Kuyie nwe ndós ku bí tēi.
 2 Kè ti dós Kuyie nke tū nkù tannò ti bo de mbanté ti túmè ku bí.
 3 Kàa dós Kuyie ndè 55 í nda yóunè a bo ndòòrìmè ku tannò yèmmè.
 4 Kuyie nkó ibi nòmmu kutenkù metákùmè meè 5 nte kè ti na kutenkù.

⁵ We nh̄s̄ na kute nkù kuu? Wèè tá wènwe ke dò nYesu tú Kuyie mBire.

Yesu mènke tímè Kuyie mBire

⁶⁻⁷ De nennè bo dètāāti ndi dèè ti náá nYesu tímè Kuyie mBire. Kuyie ntammè bè do kèè mè bè ò āā dīi m̄nni bātēmmù, nè tīi do d̄ò o kũũ m̄nni, nè Muyaānsāāmù mmùù bo ti miēke mù ti náá nti.

⁸ Menie nnè o kũũ nè Muyaānsāāmù dè wēf̄mu dè nāā nti.

⁹ Kòo niti yà dēmarè ke bēi, nti s̄s̄ yiemmu. Kuyie mp̄ētēmu oniti, ti dò nkēyiemmu kù bēi nti ke yī Yesu tú ku Bire.

¹⁰ Wèè yie nKuyie mBire ò yie nKuyie mbēi nti nti, wèè me nyí dè yie nhò yu Kuyie nku siyāābisi yīè, ke yē ò í yiemme kù bēi nti ku Bire kp̄í.

¹¹ Nte Kuyie nnāké ti ke tú nè ku Bire borè nde kù ti duómme mufōmmu mù bo s̄ā.

¹² Wèè tá Kuyie mBire weè yó nfòù s̄ā, wèè í dè tá ò bá nfòù s̄ā.

Wèè tá Kuyie mBire ò m̄ke mu mufōmmu mù bo s̄ā

¹³ N di w̄ari de kó tināānti, kè di bo nyé di m̄ke mēmmē mufōmmu mù bo s̄ā, dīndi bēè tá Kuyie mBire.

¹⁴ Nte dèè te kè ti í yīèkù, kè ti m̄o dēmarè Kuyie, kè dè tu ku kó mēdókumè kù s̄s̄ ti kēntēmu.

¹⁵ Kè ti yē ke dò nkù ti kēmmú, ti nyé ke dò kù ti duómme ti kù m̄o dè.

¹⁶ Kòò m̄u yà ot̄u kòò d̄ōri meyei mmèè dò nKuyie mbo ò c̄f̄ nwèe bāntè Kuyie nkè kù ò c̄f̄. Meyei mmamè bomu Kuyie nyí c̄f̄nko mè n yí yē ndi mbāá Kuyie mmèè kp̄í.

¹⁷ Meyei mem̄u tú meyei mme, kè mēmamè né bo kè Kuyie mmè c̄f̄nko.

¹⁸ Ti yēmu ke dò nKuyie nte wè s̄s̄ í nkpaá d̄ōri meyei, Kuyie nte wè tu wè, kù s̄ nhò bāamu dib̄d̄ kè di bāá ò k̄āké.

¹⁹ Ti yēmu ke dò nKuyie nkuù ti te, kè dib̄d̄ te kute nkù kuu nk̄be bèè yete Kuyie nkpeti.

²⁰ Ti yēmu ke dò nKuyie mBire k̄ōtení ke ti teennè kè ti yīētē Kuyie nkumōmm̄nku, ke kù taunè ku Bire Yesu Kirisi kp̄í, nweè tú Kuyie nkumōmm̄nku, ke duò mufōmmu mù bo s̄ā.

²¹ M bí mentenè dimāá yeb̄kè!

Isāā wàri d̀̀i pátírì d̀̀erínnì Di mpátírì t̀̀ t̀̀i náàntì

Wèè wàri Isāā pátírì ketírì wèè wàri didéři, ke yu omáà ke tú: Okóti, ke wàri o pátírì onitipòkù m̀̀u Kuyie ntāāté wè kòo yètìrì tu Kiriya, wenwe nè o bí. Bèmbabè yèmmè d̀̀o nde kòo nitipòkù nè o bí dè benkù Kiriisi kòbe t̀̀nnì ndi nè di nitibè. O pátírì mieke kòò náà nKiriisi kòbe ke tú bè nfòu timóm̀̀m̀̀nti mieke kéndó betòbè, kéndake iyááb̀̀isítíé nyembè kpéí nke bá ncoú bè duó nyii tié nyeyi.

De kó dipátírì náàntì duó ke d̀̀ommè

1. Mudəummu 1-3
2. Oniti a bo ndómè Kuyie nnè benitibè tòbè deè pèēté deməu 4-6
3. Isāā bè caummè iyááb̀̀isítíé nkpéí 7-11
4. Isāā tùmè ò bo kotoo ké bè siéké nè mudəummu səmmu 12-13

Mudəummu

¹ Mí nhokóti Isāā, m̀̀i da wàri f̀̀ nKiriya nè a bí, n di d̀̀omu mesàà. Dè né í tú m máà, bèè yie ntimóm̀̀m̀̀nti bè m̀̀nke di d̀̀omu.

² Ke yé timóm̀̀m̀̀nti bomè ti mieke ke yó mbo sáà, òm̀̀u í yóó na ké tì dèite.

³ Ti cice Kuyie nnè Yesu Kiriisi bè ti kuó mmesémmè ke ti d̀̀o mesàà nke ti duó ndiwèi kè ti ndó titòbè móm̀̀mu.

Ti bo ndakemè itié nyeyi yembè kpéí

⁴ Dè n naatimu n yàmè a bí mai yiemmə timóm̀̀m̀̀nti, ke d̀̀ori ti cice Kuyie nyèmmè.

⁵ F̀̀ nKiriya n da wàri tì í tú tipànti, ti yé t̀̀nti nè dim̀̀nni t̀̀i tu: Tì ndó titòbè.

⁶ Kè ti d̀̀o Kuyie nti yie nku tannò nye, k̀̀ ti nàkèmu nè dim̀̀nni ke tú ti ndó titòbè.

⁷ Besoumbè bomu kutekù mieke, bèè í yie nYesu Kiriisi t̀̀ótémè tinitik̀̀nti, besoumbè mbe, Yesu kpatidèntòbè.

⁸ Yetenko kémpí ndi t̀̀mmú kètuòke kumànku ke báá paà tiyeti.

⁹ Kòò m̀̀u yóu Kiriisi tié nke yie nyimai, ò ténke í t̀̀i nKuyie. Wèè me nyie nke ì t̀̀i nweè taunè Kuyie nnè ku Bire.

¹⁰ Kòò m̀̀u k̀̀tení ke t̀̀ itié nteí, di báá ò còuté, di keté ke báá ò d̀̀ou.

¹¹ Kè wèè ò d̀̀ou mbè wènnèmu de kó mutəmmú yeyimu.

¹² N kpaá m̀̀kemu tináantì péu n na ndi nàké tì, n né í d̀̀o ké tì wàri. N d̀̀o kékətoomu kè ti kari ké tì nàké kè dè nnaati.

¹³ Kiriisi kòbe Kuyie ntāāté bè bèè bo die mbè da d̀̀unko.

Isāā wàri d̀̀i pátírì ditáánnì Di mpátírì t̀̀ t̀̀ nàáàntì

Wèè wàri Isāā pátírì dérì, wèè wàri ditáánnì, k̀̀e d̀̀i wàri Kírìsì k̀̀ab̀̀e t̀̀nnì k̀̀óo ǹ̀ùtì m̀̀òu, k̀̀òo yetìrì tu Kayuusi, k̀̀òò sántì ò teennèm̀̀ Kírìsì k̀̀ab̀̀e, k̀̀e b̀̀è caú nke tú b̀̀è nyé onitì b̀̀è tu wèè Diyotirèfu o kpéí.

Di mpátírì nàáàntì duó k̀̀e d̀̀ommè

1. Ó sántím̀̀è Kayuusi 1-8
2. Diyotirèfu k̀̀ó tefentè ǹ̀è b̀̀è sántem̀̀è Demetiriyuusi 9-15

B̀̀è sántem̀̀è Kayuusi

- 1 M̀̀í nhokóti Isāā, m̀̀í da wàri f̀̀s̀̀ nKayuusi, n da d̀̀ómu mesàà.
 - 2 N népo sàù, n d̀̀ó a k̀̀per̀̀e dem̀̀ou nké́rì séí nwe, a k̀̀nt̀̀i nnaati a k̀̀pènnì m̀̀èè botí Kuyie k̀̀nó kuce miéke.
 - 3 Tì k̀̀ab̀̀e t̀̀ù̀k̀̀enì k̀̀e ti nàk̀̀é a t̀̀ù m̀̀m̀èè botí Kuyie nweti weti, k̀̀aa borim̀̀e wenni k̀̀è d̀̀è n narikemu mesàà.
 - 4 Tìmatì 35 í nni nnarìke k̀̀e p̀̀è̀t̀̀é m bo keèm̀̀è d̀̀índi m bí k̀̀è di t̀̀ù nKuyie nweti weti.
- Kayuusi teénnèm̀̀è Kírìsì k̀̀ab̀̀e k̀̀e benkú ò d̀̀óm̀̀è Kuyie*
- 5 N népo sàù, a t̀̀ómmú wennimu Kírìsì k̀̀ab̀̀e cuok̀̀è, k̀̀aa caú Kírìsì k̀̀ab̀̀e b̀̀èè tu b̀̀ep̀̀ò̀b̀̀è.
 - 6 B̀̀è ti nàk̀̀ému Kírìsì k̀̀ab̀̀e miéke a b̀̀è d̀̀ò̀ò m̀̀èè sàà. Teennè b̀̀e Kuyie ndó m̀̀èè botí k̀̀è b̀̀èè sòoté b̀̀e c̀̀emmu.
 - 7 B̀̀è c̀̀enti k̀̀e náante Yesu k̀̀peti nti, b̀̀è í d̀̀ó b̀̀èè í tú Kírìsì k̀̀ab̀̀e b̀̀è mb̀̀è teénnè.
 - 8 T̀̀ínti Kírìsì k̀̀ab̀̀e t̀̀í d̀̀ò nké mb̀̀è teénnè, k̀̀e yé ti ẁ̀érm̀̀è mutómmú k̀̀e pitírì Kuyie nnáàntì.

Diyotirèfu yóúm̀̀è

- 9 N wàrimu tináàntì sámp̀̀ó Kírìsì k̀̀ab̀̀e b̀̀èè bo a cie, k̀̀è Diyotirèfu wèè d̀̀ó k̀̀é nni k̀̀òo yete n ỳ̀è mm̀̀u.
 - 10 M bo k̀̀otoo d̀̀i ỳ̀è m bo da náké ò náantem̀̀è n kpéí nke n sáá nke í caú b̀̀èè náantem̀̀è Kuyie nnáàntì, k̀̀e ẁ̀èt̀̀e k̀̀e paanko b̀̀èè d̀̀ó k̀̀é mb̀̀è caú, k̀̀e b̀̀eti b̀̀èè yete o k̀̀peti Kírìsì k̀̀ab̀̀e t̀̀nnì miéke.
 - 11 N népo sàù, báá teeté b̀̀èè d̀̀ò̀rì m̀̀eyei, ntù nkuce sààk̀̀ù. Wèè d̀̀ò̀rì mesàà nweè tu Kuyie nkou, wèè d̀̀ò̀rì m̀̀eyei nwè í ỳ̀è Kuyie.
 - 12 Demetiriyuusi yie borim̀̀e wennimu, k̀̀è benitibè b̀̀emou ò sántì, k̀̀è ti m̀̀únke ò sántì k̀̀aa yé ti náámm̀̀è m̀̀ómmu.
- Mucaummu*
- 13 M makemu tináàntì péu n na nda náké t̀̀i, nné í d̀̀ó k̀̀é t̀̀i wàri.
 - 14 N d̀̀ó k̀̀é da yàmu ye nwe miéke k̀̀è t̀̀i náké.
 - 15 A népobè b̀̀èè bo díe mb̀̀è da d̀̀aunko.
- Á d̀̀ou nha cie k̀̀ab̀̀e bá wèè k̀̀è di mbo k̀̀è d̀̀è naati.

Sudi wàri dùi pátírì Di mpátírì tɔ̀ t̀̀ nàaàntì

Sudi wàri o pátírì Kirisi kɔ̀be bemou ndi, o pátírì nàaàntì dònne Pieri pátírì déri kpeti nti, ke caú nKirisi kɔ̀be ke tú bè ndake itié nyeiyi yembè kpéí mbèè pitírì itié nyeiyi tipítì tímou. Kòo ntié nKirisi kɔ̀be ke tú bè ntéí Kuyie nkó kuce mieke.

Di mpátírì nàaàntì duó ke dòmmè

1. Mudámmu 1-2
2. Itié nyeiyi yembè yóó dentenè ti 3-16
3. Kirisi kɔ̀be bo nfiúkúmè o kó kuce mieke 17-23
4. Ó duómmè Kuyie ndisánni 24-25

Mudámmu

¹ Mí nSudi Yesu Kirisi kóo tónti, Isaku nantè, mfi wàri ke di dɔ̀unko d́ndi Kuyie nti cice yu bè ke bè d́ó, kè Yesu Kirisi di baá.

² Kuyie ndi kuó mmésémmè, kè di duó ndiwèi kè di dake ndó ditòbè.

Be yeibe pí mmùù tómmú

³ N kɔ̀be n do dómu nè n yèmmè memou kè di wàri Kuyie nti deeri mèè botí, ke śó ndè dò n di wàri ke yáúkúnne di kánti, kè di cómmu ke t́éí nKuyie nkó kuce mieke.

⁴ Ke yé benitiyeibe sárimè ke tanní di cuokè, ke caári Kuyie nkó mesàà nnàaàntì ke bo na kéndòari bè dómè, ke yete Yesu Kirisi. Weè maa ti baké, weè ti te. Ti wárimu nè dimònni Kuyie nyóó bè kpetínne mèè botí.

⁵ N d́ó kè di dente Kuyie ndo deetè mèè botí nku Isidayeeriye, bá di me nti yémè. Kù do bè dènnemu bemou Esibiti mieke, de kó difónkuó kékuó bèè yete ku kpeti.

⁶ Di nyé ke dò nKuyie ntòrè yèè yete Kuyie nyè duó mmùù tómmú, ke ité yè do dò nkémbo de, Kuyie nyè kpetínne dibíinnì mieke ke baanè ku beénti yie.

⁷ N d́ó kéyíé di dente Sodámmu kɔ̀be nè Komò kɔ̀be nè yehekè yèè de tákè be kperè do dòmmè mme. Be borime do í wenni, kéndònnè Kuyie ntòrè íyie, kè benitidaabè dounè betòbè, kè benitipòbè dounè betòbè, kè Kuyie mbè ćsu mmuháá. Ti dò nké nti yému.

⁸ De kó benitibè bèè tanní di cuokè be kperè me ndò, kè be yentotí tannínko meyei mieke kè bè śínkúnko be kánti, ke senku Kuyie nkó muwérimú ke sáá nkeínkè kó bekperíbè.

⁹ Bá Mòyiisi ku dùi mònni kè Miseseri Kuyie ntòrè dieyè kó dimari ndó kóò t̀̀tòtè nè dibòò kè bè nkpa nho kpéí nhò í nyie ke di sáá, kè di naké maa ke d́ó: Kuyie nda yietí a yei.

¹⁰ De kó benitibè í yé bè d̀̀d̀ri de. Iwúò kóme bè t́òúnèmu, bè śóntè ke sáante bè í yé de nde, ke yóó feti.

¹¹ Bè bo ya! Bè me ntúmmè Kayéè wèè do kùò o nantè o kó kuce, bè d́ó idíítì nyi kè ì bè tanné Badámmu kó kuce. Bè yete Kuyie nkpeti nti, ke yóó kú Kodee kɔ̀be do yetemè Mòyiisi kpeti kékú.

¹² D́ndi Kirisi kɔ̀be kè di tíí nke bo di kébenke di dómè ditòbè, bè nkókè di mieke ke yo nke yò mbá ifei í bè bo, bè me nyí dake òmòò kpéí. Bè dò nyisòke nyi di cuokè ke dònne fetaafe fèè kperè ke í niú, ke dònne detie ndèè í pei, ke dònne detie mbè u de kè de kpeí ke ku.

¹³ Bè dònne dàméèri kó yenefínfirè nyè yèè kpeñni, kè be tómmú śí nke dònne dàméèri kó kupémúwùòkù. Bè dònne siwáà s̀̀i t́ò s̀̀insi. Kuyie mbo bè tanné difòtírì c̀̀mpuri dibíinnì mieke kù d̀̀ò di be kpéí nkè bè mbo sáá.

¹⁴ Bèè kpéí nke Enòki, Adámmu yaábire kudapùtònkù kuyiènkù kou do béimmè ke d́ó: Nyénè kè ti Yie nKuyie nkòrinímu ke bo nneínè Kuyie ntòrè sikòupí sikòupí,

¹⁵ ke bo kpetínne bèè yete Kuyie nkpeti ke d̀̀ari meyei nke náante tisíntenáaàntì, ke sáá nKuyie nkè dèe benke bè kù càkemè.

¹⁶ De kó benitibè s̀̀í í nsánnè mònni mari Kuyie mbè pāá ndè kè be yèmmè caári, kè bè kpa nke d̀̀ari bè dómè, ke náá ntípocémmúnáaàntì, ke kpetní benitibè ke yo mbe kperè.

P̀̀òari caummè Kirisi kɔ̀be ke bè naké bè dò nkéndòmmè

¹⁷ D́ndi n kɔ̀be n d́ó bè dentenèní ti Yie nYesu Kirisi tòrè do naké ti ke d́ó:

¹⁸ Yemòrè sonye mieke benitibè yóó buotému, kénsenku Kuyie nke d̀̀ari bè dómè.

¹⁹ Bè buotému ke di yaati, ke d̀̀ari bè dómè, Muyaánsàámù í bè bonè.

²⁰ D́ndi n kɔ̀be, di báámmu kpeñnìmu ke dònne dipūù, nsókénè ke kótírì mesàà nke mbáá nKuyie nnè Muyaánsàámù kó muwérimú.

²¹ Di báá détéńè Kuyie nkùù di dós, mbaanè mufòmmu mùù bo sáà ti Yiè nYesu yóó di duó mmù, ke yé ò di kuómmè mesémmè.

²² Mesémmè ndi bonè bèè yémmè sũ, kè di bè teennè kè bèè tāāté kuce sààkù.

²³ Deeténè be mecāā mbè 55 pūté mèè botí onití muháá mmiéke, kékuó mmesémmè bèè dòòri bè dómè, ke né nyé kè meyei mmèè sãũ be yààti kè mè báá di cánté.

Ti bo nsántímè Kuyie nku kpeti kpéí

²⁴ Ti sántí Kuyie nkùù mǎke muwērímú ke di baa mudorimú muməu, kè di bo ndò mpáíí, kéta ku kpeti miéke nè diwèì.

²⁵ Nsántínè ku, kuù tǝnní Yesu kòò ti deeté, kuù yètiri deu, kunku deməu kpààti, wèè baké deməu, wèè do te deməu, ke dè te, ke yó ndè te. Kè dè mme ndò.

Isāã wàrimè Mudáammu Di mpátíri tɔ tii náànti

Isāã weè wàri mudáammu kó dipátíri, diti tu Kuyie nnáànti páte kó disonni. Ò di wàri ke náá nKirisí ò benke tinti. Isāã do yóó wàri Mudáammu pátíri ke sɔ mbè fěũnkoomu Kirisí kɔbe, kòo bè wàri ke bo yáúkunnè be kònti kè bè nfiíkú Kuyie nkó kuce mieke. Isāã do yà mèè benkùmè do dò ncáá ncáá nwe ke né wè mme kũnni dèè tu: Meyei nkóo kpààti dòmme ò nɔ, dè né bo nyóó dentenè Kuyie nnè ku kɔbe kè bèe na, kè Yesu Kirisí baaté.

Di mpátíri náànti dúo ke dómme

1. Mudáammu 1:1-8
2. Mɛbenkùmè ketimè Kuyie nhò benkemè nè yepáte yèyiekè ò wàri yè Kirisí kɔbe ffrè 1:9-3:22
3. Dipátípɔũ nè yecanniyè yèyiekè 4:1-8:1
4. Yetátche yèyiekè kó tináànti 8:2-11:19
5. Dinitiri nè desinnè dèdérè kó tináànti 12:1-13:18
6. Mɛbenkùmè tãmè Kuyie nhò benkémè 14:1-15:8
7. Kuyie mmieke kó ibòòke 16
8. Mɛbidonni kó modorimù nè bè namè musimmù nè Kuyie mpããnáànti náàntbè siyáábisi yembè 17:1-20:10
9. Tibeénti sɔnti 20:11-15
10. Kéinkè pánkè nè ketenkè pánkè 21:1-22:5
11. Tináànti kó dikòò 22:6-21

Dimànni duunnimè

¹ Yesu Kirisí dáa ntii náànti tii bo di mpátíri mieke. Kuyie nkuù dúo nkòò nàké o tɔmbè tii yóó tuòkení, kòo dúo nkè Kuyie ntɔnni tii nàké o kóo tɔnti Isāã.

² Kè Isāã tii wàri timəu. Kuyie nhò nàké tii nè Yesu ò benke tii, ò yà dè nè ò kèè tii.

³ Dè nnaati wèè kàa nti nnáànti Kuyie ndáa tii, kénnaati bèè kèmmù ke tii yie. Kuyie ndo nàké diti m̀nɔni kpéi di duunnimù.

Isāã dɔummè Kirisí kɔbe ffrè yèyiekè

⁴ Mí nylsāã mii dɔunko Kirisí kɔbe ffrè yèyiekè yèè bo Asii.

Kuyie nkuù do bo, ke bo, ke yó mbo nè ku Yaá mmuyiekè mùù fité ku kpààtikàri, bè di dɔò mesàa ke di dúo ndiwèl

⁵ nè Yesu Kirisí wèè ti nàké Kuyie nkpeti weti weti, wèè ku ke yànté meketimè, wèè baké bekpààtibè beməu.

Wèè ti dɔ ke còú nho yfi ke ti deeténè meyei,

⁶ ke ti ta o kpààtiyuu mieke ke tú ikuú niùbè, ke pfi nho cice Kuyie ntómму. O yètiri ndeu, kòo mbaké sáá! Kè de mme ndo.

⁷ Daatenè! Ò kèrinimù yewetè mieke, kè titenti timəu kɔbe nè bèè ò kùò kè bè bo ò yà kékommù. Dè mme ndò.

⁸ Ti Yiè nKuyie mmuwèrimù muməu yiè mbéimmu ke tú kuù tu diketiri nè kumànku. Kù do bomu, ke bo, ke yóó kɔtení.

Kuyie mbenke dè Isāã

⁹ Mí nylsāã di tebite Kirisí kó metammè mieke, kè ti wè nke fěũri ke mi nke taunè Kirisí, ke wè nho kpààtiyuu mieke. Bè n kànnè Patimosi, dihei diti soké menie mmieke, n nàké mèè kpéi nke Kuyie nnáànti nè Yesu m benke tii.

¹⁰ Teompùtè matè yiè kè Muyaánsàamù n túóté kè n keè metammè mamè n fɔnkúò kè mè kpeñni ke dò nditátheu kɔme kè mè tu:

¹¹ Wàri a wúó ndè nkéduonko Kirisí kɔbe ffrè yèyiekè: Efesi kperi, Siminni kperi, Perikammu kperi, Tiyatiiri kperi, Sariti kperi, Fidaderifii kperi, nè Daodisee kperi.

¹² Kè n wèète ke bo yà wèè n náannè, ke yà sifitíkèkèe siyiekè mesəu kpesi.

¹³ Kòò mɔù còrnmù si cuokè ke dònne Onitibire ke dáátí diyaabòri kè di cùtè ke kááké o naàcèi, kòo bou fɛsənaakònfè o cuokè.

¹⁴ Kòo yùti péi ke dò ntikónti, kòo nuə ncóu mmuháá.

¹⁵ Kòo naàcèi cùu nke dò mmebierime bè pùtíri mmè dihònni. Kòo tammè dò mmenie nhə nhuutimè kucúcuku mieke.

¹⁶ Kòo tò siwàá siyiekè o nùtè youte, kè disie menatimè medémè kperi yiení o nù, kòo ìikè pĩti diyie ò ncúummè kuyie ncuokè.

¹⁷ Kè n do o ìikè kéndò n ku, kòo nòs nho nùtè youte n yĩnkè ke dò: Kufōwáá mbá da pĩ, mĩ tu diketĩrĩ nè kumàнку.

¹⁸ N fòumu! N do kumu ke yàntè ke yó nfòu sáá, ke baké mukũũ nke tò mu ei kpetĩnsi.

¹⁹ Wári a wúó ndè nè a yóó yà dè.

²⁰ Nte siwàá siyiekè n tò si n nùtè youte nè sisòofitíkèkèe siyiekè benkú mù: Siwàá siyiekè tu Kuyie ntòrè nye yèè bo Kirisi kòbe tĩrè yeyiekè mieke. Kè sikèkèe tu Kirisi kòbe tĩrè yèyiekè.

2

Kuyie nnàké ti Kirisi kòbe tĩnni dìi bo Efeesi

¹ Wári Kuyie ntònni dìi bo Kirisi kòbe tĩnni dìi bo Efeesi ke dò: Nte wèè tò siwàá siyiekè o nùtè youte nè sisòofitíkèkèe ò tu mù:

² N yému a pĩ mmùù tònkperimù, ke fèũtè ke mi nke yaáké bèè tu bemáá Yesu tòrè ke yà bè soúmmè.

³ N yému a fèũrimè n kpéi nke mi, mbá a kánti í yárike.

⁴ Nte n yèmmè né í da naatinè tì: A ténke í n dó a do n dómè meketimè.

⁵ Dentení a do dìi bòrì kéceete képĩ nha do pĩ mmùù tómmù meketimè mònni, káa í cèète n kéroomu ke bo deite a fitirè de kàri.

⁶ Nè memme a dòò dè dè wenni dèè tú a yetemè Nikodaitibe tómmù m mù yete mèè botí.

⁷ Wèè màke yeto ke bo keè wèè keè Muyaánsààmù náá nti Kirisi kòbe tĩrè.

Wèè bo na kétuòke kumàнку m bo ò duó mmufòmmu tie mùù còrímù Kuyie nkó kupúú sààkù mu kó dibii kòo di.

Kuyie nnàké ti Kirisi kòbe tĩnni dìi bo Siminni

⁸ Wári Kuyie ntònni dìi bo Kirisi kòbe tĩnni dìi bo Siminni ke dò:

Nte wèè tu diketĩrĩ nè kumàнку, wèè ku ke yàntè, ò tu mù:

⁹ N yému a fèũrimè, ke yé a cĩnnimè ke né tú okpààti Kuyie mborè.

¹⁰ N yému bèè tu bemáá Sifube ke í bè tu, bè di níimmè, bè tu dibòò kòbe mbe. Bá nyèkù a bo fèũtémè, dibòò yóó di bennémù kéduó nkè bèe kpetinnè bèmabè, kè di fèũtè yewe tepíítè. N wèèrì kétuòke kumàнку kè n da cú mufòmmu kó dipii.

¹¹ Wèè màke yeto ke bo keè wèè keè Muyaánsààmù náá nti Kirisi kòbe tĩrè.

Wèè bo na kétuòke kumàнку ò báá kú mukũũ ndérimù.

Kuyie nnàké ti Kirisi kòbe tĩnni dìi bo Perikammu

¹² Wári Kuyie ntònni dìi bo Kirisi kòbe tĩnni dìi bo Perikammu ke dò:

Nte wèè tò disie menatimè medémè kperi ò tu mù:

¹³ N yému a àmè dibòò ei. Bá nè memme ke n taunè weti weti bá a í n yete, bá nè bè me nkúòmè n kóo tónti sààwè Àntipaa a cie dibòò ã dè.

¹⁴ Kè timati né bo, n yí da naatinè tì, a kòbe mabè yiemme Badammu kpeti, wèè do tié mBadaki kè bèe souté Isidayeeriibe, kè bèe cááké imaa mbè fié ì yebòkè, kéndounè betòbè.

¹⁵ Káa wète ke màke bèè tũ nNikodaitibe kó itié.

¹⁶ Káa í cèète, n kéroomu ke bo kuo de kó benitibè nè n nùù kó disie.

¹⁷ Wèè màke yeto ke bo keè wèè keè Muyaánsààmù náá ti Kirisi kòbe tĩrè.

Wèè bo na kétuòke kumàнку, m bo ò duó mánni wèè sàri, kòò duó ditápéiri bè wàri di diyetipànni, òmòu í yé di kè dè í tú bè di duó nwè.

Kuyie nnàké ti Kirisi kòbe tĩnni dìi bo Tiyatiiri

¹⁸ Wári nKuyie ntònni dìi bo Kirisi kòbe tĩnni dìi bo Tiyatiiri ke dò:

Nte Kuyie mBire dèè nuò ncóu mmuháá nkè de naàcèi cóu nke dò mmeberimè bè pũtĩriní mè dihònni dè tu mù:

¹⁹ N yému a dɔri dè demou nè a n dómè ke n tá ke fiíkú Kuyie nkó kuce, ke duó nhamáá mutómmù ke mi, káa tómmù deuke ke pèèté mù do dòmmè.

²⁰ Nte n yí da naatinè tì: A yóumè onitipòkù Sesabeedi * wèè tu omáá Kuyie mpāānāānti náāntò kòo suó n kòbe, kè bè dɔuti dɔutinè betòbè ke cáá nyimaa mbè fié ì yebòkè.

²¹ Nh ò duómmu mefiè nkòò bo ceete, ò me nyí yie nke bo yóu o yei.

²² Deè te kè n yóó ò fèũ nkéffũ mbèè ò dɔutinè, kè bè sáa í yóumu de kó meyei.

* **2:20 Sesabeedi:** De kóo nitipòkù nwe Sedoboammu do puokemè kòo ò tannè mubòoféu mieke. Wénté 1 Bekpààtibè 16:31. 19:1-2 nè 2 Bekpààtibè 9:22,30.

²³ M bo kuᵛ o kabe, kè Kirisi kabe t̄rè yemᵛou banté n yémè benitibè yentotí nè be yèmmè, ke yóo yietí bá wè o t̄mmú dōmmè.

²⁴ D̄indi Tiyatiiri kabe bèè í t̄nne de kó itié nyeiyi, bèè í ȳt̄t̄è bè tu dè dibᵛᵛs̄ri kpeti. N yí yóo di yíe dit̄ou mari.

²⁵ Mp̄innè di kèè t̄i weti weti kè n yàa w̄eten̄ní.

²⁶ Wèè bo ndᵛori n d̄ómè k̄etuᵛke kum̄anku m bo duᵛ nkᵛo mbaké ibotí.

²⁷ Ò bo nyi c̄mmú nè kum̄at̄ip̄at̄i, kè nyi p̄uᵛ n̄tiyaamati k̄ōme.

²⁸ Kè nh ò duᵛ n̄tek̄unwent̄w̄at̄è.

²⁹ Wèè m̄ōke yeto ke bo keè wèè keè Muyaáns̄àmù n̄à n̄ti Kirisi kabe t̄rè.

3

Kuyie nnàké t̄i Kirisi kabe t̄nni d̄ii bo Sariti

¹ W̄ari Kuyie nt̄ōnni d̄ii bo Kirisi kabe t̄nni d̄ii bo Sariti ke d̄o: Nte wèè m̄ōke Muyaáns̄àmù m̄uyiekè ke to siw̄ā siyiekè ò tu mù: N yém̄u a d̄ōri d̄è, benitibè yèmmè d̄o nha f̄ōumu k̄āa né ku.

² Daate kék̄p̄enk̄unne bèè k̄p̄ā kè bè mu nyi ku p̄ái. N yém̄u a borime í wennimè Kuyie nȳikè.

³ Dent̄ní bè do da n̄aké itié mm̄è botí, k̄éw̄t̄e k̄é í t̄nne k̄éyóu meyei, k̄āa í d̄àate n k̄éróomu ke bo da dé̄t̄e oyúók̄u k̄ōme bá a bá nyé n t̄uᵛkoo d̄ii m̄ōnni.

⁴ Bá nè mem̄me b̄emabè bomu Sariti mīeke bèè í s̄āu mbe ȳat̄i, bè bo nni n̄einè ke dáat̄i tiyāp̄éit̄i ke ȳé be borime wennimè.

⁵ Wèè bo na k̄etuᵛke kum̄anku ò bo dáat̄i tiyāp̄éit̄i, m b̄āá út̄e o ȳet̄iri muf̄ōmmu p̄at̄iri mīeke. M bo n̄aké n c̄ice Kuyie n̄nè ku t̄rè ò tumè n kou.

⁶ Wèè m̄ōke yeto ke bo keè wèè keè Muyaáns̄àmù n̄à n̄ti Kirisi kabe t̄rè.

Kuyie nnàké t̄i Kirisi kabe t̄nni d̄ii bo Fidaderifi

⁷ W̄ari Kuyie nt̄ōnni d̄ii bo Kirisi kabe t̄nni d̄ii bo Fidaderifi ke d̄o:

Nte wèè k̄p̄a meyei nke tú tim̄ōmm̄anti yie, wèè t̄a ok̄p̄at̄i Dafiti kó sik̄pet̄isi, ke ᵛᵛ k̄p̄et̄é bá òm̄ou b̄āá na kék̄p̄et̄inné, k̄ōo k̄p̄et̄inné òm̄ou b̄āá na kék̄p̄et̄é, ò tu mù:

⁸ N yém̄u a t̄ōmmú ke ȳé a c̄īnnimè, nè mem̄me ke yie n k̄p̄eti ke n taunè, kè n da k̄p̄et̄é kuce k̄āa p̄i n t̄ōmmú, bá òm̄ou í yóo na k̄é mù p̄āa.

⁹ Nte a yóo d̄ōm̄è bèè tu dibᵛᵛ kabe ke sou nke tú b̄em̄āá Sifube ke í bè tu. N yóo duᵛ nkè bèè n̄nk̄umu a iikè k̄ēbant̄e n da d̄ōm̄è.

¹⁰ A mè nyiem̄mè n k̄p̄eti ke f̄ēuri ke mi, kè mef̄ēūt̄imè t̄uᵛkeni d̄ii yie kutenk̄u kum̄ou kè bè f̄ēuri, m bo nda k̄ānk̄é.

¹¹ N w̄et̄in̄imu b̄āmb̄a, mp̄i nha kèè t̄i weti weti kòò m̄ou b̄āá c̄out̄e a cuuti.

¹² Wèè bo na k̄etuᵛke kum̄anku m bo ò d̄ō dis̄āa k̄p̄eri Kuyie n̄c̄it̄è mīeke, k̄éw̄ari o ìnkè Kuyie nȳet̄iri nè ku ei k̄p̄eri, Sedisad̄em̄mu p̄ānwè wèè c̄ut̄én̄i k̄ēink̄é, k̄éw̄ari o ìnkè diȳet̄iri p̄ānni m m̄ōke di.

¹³ Wèè m̄ōke yeto ke bo keè wèè keè Muyaáns̄àmù n̄à n̄ti Kirisi kabe t̄rè.

Kuyie nnàké t̄i Kirisi kabe t̄nni d̄ii bo Daodisee

¹⁴ W̄ari Kuyie nt̄ōnni d̄ii bo Kirisi kabe t̄nni d̄ii bo Daodisee ke d̄o:

Nte wèè ȳet̄iri tu: Dè mm̄e ndò, wèè d̄ōri ò n̄à n̄ti ke í sou, wèè baké Kuyie ndò dè d̄em̄ou ò tu mù:

¹⁵ N yém̄u a t̄ōmmú í ton̄nimè, mù me nyi boo. N d̄ó mù n̄ton̄nim̄u yoo mù m̄boo.

¹⁶ A do nd̄āa d̄āa nwe, a í ton̄ni, a me nyi boo, kè m bo da t̄ūt̄ōo.

¹⁷ A yèmmè meè d̄o nha tú ok̄p̄at̄i ke m̄ōke d̄em̄ou, ke í k̄p̄a d̄em̄arè. A né í ȳé ke d̄o n̄Kuyie m̄borè a tú os̄enniwè ke tú oc̄iri ke tú fedawanf̄e ke tú kuȳān̄k̄u ke bo dif̄k̄p̄eri.

¹⁸ N da tiem̄mu ke tú a d̄ont̄e m borè mes̄o mbè w̄enk̄unne mè kék̄parikè, nè tiyāp̄éit̄i kék̄k̄āa nha f̄ei, nè mun̄ont̄ie k̄ēānné a nuᵛ nk̄éna k̄éyā.

¹⁹ N tiem̄mu n d̄ó bè ke bè puoti. Yóu meyei nke yáúk̄unne a k̄ōnt̄i.

²⁰ N c̄ōmmú dib̄ōri ndi ke bie, kè wèè kèè n tammè ke k̄p̄et̄é, n taroo kè ti nw̄é nke yo.

²¹ Wèè bo na k̄etuᵛke kum̄anku m bo ò k̄ānne dik̄p̄at̄ik̄ari m borè, n na mèè botí ke k̄ari Kuyie m̄borè.

²² Wèè m̄ōke yeto ke bo keè wèè keè Muyaáns̄àmù n̄à n̄ti Kirisi kabe t̄rè.

4

Kuyie nk̄p̄at̄ik̄ari

1 De kó difɔ̀nkúò kè n wēte kényà keɪnkè kpetémè, kékeè metammè kè mènè ndònnè n sòò kèè dii tâteheù kōme kè mènè tu:

Dekení diè nkè n da benke dèè yóò dāò.

2 Dende bàm̀bà nkè Muyaánsààm̀ m̀ píe kè n yà keɪnkè dikpààtikàri kòò m̀òu di kàri,

3 kòò ìikè d̀ò ntinòbènti ke mièti, ke wēte ke mièti ke d̀ò nyekũ̀. Kè kutámmeyàri fité de kó dikpààtikàri ke mièti ke d̀ò mmenòónnú̀.

4 Kè yekpààtikàrè sipísidè nè yènàà di fité, kè bekótíbè sipísidè nè bènàà yè kàri ke dááti tiyaápéiti ke óké yesòopikè.

5 Kè dikpààtikàri pĩnti ke kũnti ke péú fetaafè ɔ̀ɔ̀ mmí nkè dè kũnti ke péumè, kè ifitíyì iyiekè còu nyìi tu Kuyie nyaá mm̀yiekè.

6 Kè de kó dikpààtikàri ìikè d̀ò ndáméèrì, ke d̀ò ndoii ke d̀ò ntewéitè.

Kè dèmarè fòurè denàà kàri ke di fité ke m̀òke inuò nde ìikè nè de fɔ̀nkúò.

7 Kè deketirè d̀ò ndiciriciri, dedérè dinaadaa, kè detaánnè ìikè d̀ò nhoniti kòke, kè denaannè d̀ò nfetúúfè èntè.

8 Bá dè, kè dè m̀òke ifièti ikuù kè inuò nhā i ìnkè nè i mieke, kè dè diè nsáà ke tú:

Ti Yiè nKuyie mmuwèrímú mumòu yiè

ndò pái, pái, pái nwe,

kù d̀ò bomu,

ke bo, ke yóò kotení.

9 Kè de kó denennè denàà diè nke sánti wèè fòu sáà, ke kari dikpààtikàri.

10 Kè bekótíbè sipísidè nè bènàà nínkú wèè fòu sáà ò ìikè kèhóótè be pikè kédúu nho ìikè ke d̀à:

11 Ti Yiè nKuyie

fóò d̀ò nti nda sánti

ke déúkũnko a yètiri,

a kpeññimu

ke yé fóò dómè ke d̀òò demòu

ke te kè dè bo.

5

Yekpetínyè yèyiekè kó tináànti

1 Kè n yà wèè kàri dikpààtikàri kòò t̀ò o nùtè teyoute dipátiri dii wàri di ìnkè nè di mieke, ke kpeú nke d̀anne yecanniyè yèyiekè.

2 Kè n yà Kuyie ntònni kperi kè di pĩèkú ke tú: We mbo na kékéétè yecanniyè yie nképĩntè dipátiri?

3 Òmòu í mbo keɪnkè mieke nè ketenkè ìnkè, yoo ketenkè mieke, wèè bo na kèpĩntè de kó dipátiri kékaa.

4 De m̀ònni kè n kuò mmèdè, òmòu í bomè wèè bo na kè di pĩntè kékaa.

5 Kè bekótíbè kòò m̀òu n nàké ke d̀ò: Bá nkuò, nte Sudaà kòbe kó diciriciri, okpàati Dafiti yaòbire wèè na dikpànni, ke bo na kékéétè de kó yecanniyè kèpĩntè de kó dipátiri.

6 Kè n yà dèmarè kè de d̀ò ndipebii ke còmmú dikpààtikàri nè bekótíbè nè dèmarè fòurè denàà cuokè, ke d̀ò mbè do di kùò, ke m̀òke yeyiè nyèyiekè nè inuò nyiyiekè, dèè tu Kuyie nYaá mm̀yiekè kù duònni mù kutenkù kumòu.

7 Kè de kó dipebii tóónni wèè kàri dikpààtikàri o borè kécoutè ò t̀ò dii pátiri o nùtè youte.

8 Kè denennè defòurè denàà nè bekótíbè sipísidè nè bènàà nínkú di ìikè ke t̀ò bemòu tikùtidùuti nè sisòòbúkúsi, kè si pièké tùdàari, dèè tu Kuyie nkòbe kó mubáammu.

9 Kè bè ndiè nfeýempànfè ke tú:

Fóò m̀annè kécoutè dipátiri

kékéétè di kó yecanniyè,

ke yé fóò kúmè ke deeté

iwuò nyimòu nè ibotí imòu

nè benitibè bemòu nè yebotè yemòu

ke bè duò nKuyie.

10 Kè bè tannè ku kpààtiyuu mieke

kè bè tú ikuò niùbè,

ke pí nKuyie ntómmú,

ke yó mbaké kutenkù.

11 Kè n wēte kèwéntè kékeè Kuyie ntòrè sikòupíí cèètè mè dikpààtikàri nè dèmarè fòurè denàà nè bekótíbè ke diè mmèdiè nke tú:

12 Dipebii bè kùò di,

dii m̀annè Kuyie ndi duò mmuwèrímú,

nè tikpàti nè mecii,

nè tikpeti, nè disānni,

nè didontiri nè diyetidieri!

¹³ Kè n keè Kuyie ndòò dèè kó dimàà, keñkè kperè nè ketenkè kperè nè ketenkè mieke kperè nè dàmèèri kperè dè dièmmè ke tú:

Wèè kàri dikpàatikàri nè dipebii,

beè te disānni, nè didontiri,

nè diyetidieri,

nè muwèrimú mumou yebie nyebie.

¹⁴ Kè denennè fòurè denàà dò: Dè mme ndò. Kè bekótibèe nínkú ké bè sante.

6

Sisēi sinàà kó tináahti

¹ Kè n wénté kéyá dipebii kéétémè dicanniri ketiri, kè dèmarè fòurè denàà kó dèmarèe pee fetaafe kōme ke dò: Kōtení!

² Kè n yàni tesámpéitè, wèè tè dèke kòò tò mutámmú ke kōri dikpànni, ke óké menakúmè kó dipii. Ó dié nkénamu dikpànni ke kōri ke bo yíe kékpa nkéna.

³ Kè dipebii yíe kékééte dicanniri dérinnè kè n keè denennè fòurè dérinnè béimmè ke tú: Kōtení!

⁴ Kè tesānwūstèe yènni kè bèe duó nwèè tè dèke muwèrimú nè disie dièri kòò bo konne benitibè kè bèe kuò betabè kutenkú kumou.

⁵ Kè dipebii kééte dicanniri táānni, kè denennè fòurè táānnèe béi nke dò: Kōtení! Kè n yàni tesānsòutè, wèè tè dèke kòò tò tebiètè.

⁶ Kè n keè denennè fòurè denàà kó dèmarè béimmè ke dò: Tidiiti bè tu ti bedéè tebiètè mēmàà nè bè tu ti ódisi tebiètè mētāati diyie dimàà tōmmú kpéi, kényou mekúò nnè menaà.

⁷ Kè dipebii yíe kékééte dicanniri naanni, kè n keè dèmarè fòurè naanne béimmè ke dò: Kōtení!

⁸ Kè n yà tesāntè kè tè dò mmenāōnnúò, nkè wèè tè dèke kōo yètiri tu mukūū, kè mukūū nhò tū. Kè bèe mù duó muwèrimú, kè mù bo kuò ketenkè wétiri kó dikéè kōbe nè yese nè dikōnni nè mumōmmú, kè tikpasinti mbè cāà nke kōu.

⁹ Kè dipebii kééte dicanniri nummuri, kè n yà diwūstōnni borè bèè do náante Tináahtsàati kè bè bè kōo be wèrè.

¹⁰ Kè be pīèkú ke tú: Ti Yiè nwèè kpa meyei, ke náá ntīmōmmōnti, a yóó bekèné òmmōnni kutenkú kōbe ké bè kpetinnè ke fōó mbè ti kōumè?

¹¹ Kè bèe duó mbá wè diyaābōri péri kè bè nākè ke dò: Di nkpaá ke mi nke kēmmú bè bo kuomè di kōbe bè dō nkékuò bè bè di kōo mēè boti, nè bè di wē mmutōmmú.

¹² Kè dipebii kééte dicanniri kuōnni, kè ketenkèe sántè mmedie nkè diyie soute kuyaasòukú kōme, kōo tānkúu wūstè ké ndò mmeyi.

¹³ Kè siwāā nduōni kuyaakú 55 fuutè kè fikie kó yetebe nduōni mēè boti.

¹⁴ Kè keñkèe kpéu nkpeú nkumièkú kōme képētóo, kè yetarè nè ketenkè kèè soké dàmèèri kè dèe ité dè do borè.

¹⁵ Bèè bakè ketenkè, bekpàatibè, behāāpōmbè iwēi yembè, beditipkàatibè, bekperibè nè benitibè bemou, tidaati nè bèè í tú tidaati, kè bè cokú ke taà titādènti nè tidúótí.

¹⁶ Ke dè náà nke tú: Duōnēni ti ñnkè ke ti káá nKuyie nnè dipebii kè be mieke báá ti do.

¹⁷ Be mieke kó diyie yeiri dii tūàke kè be mieke peike. We mbo nkpaá?

7

Isidayeeri be ñkú bè Kuyie nkó mecannimè

¹ De kó difānkúò kè n yà Kuyie ntōrè yēnāā yēè te kuyaakú kè yè cōrinnú itemmānke ināā, bá di kè di bāa di kó kuyaakú, kè kú báá fuute keñkè nè ketenkè yoo dāmèèri yoo mutie mamú.

² Kè Kuyie ntōnni terii yēnni diyie yēni kēè bíékè, ke tō Kuyie nfōukú kó mecannimè, képéi nKuyie ntōrè yēnāā kú duó nyè muwèrimú kè yè bo pōnte ketenkè nè dāmèèri.

³ Ke dò: Di mu mbáa nampe ketenkè yoo dāmèèri yoo mutie mamú. Yōunè kè bèè ñkú Kuyie nkōbe tñi mecannimè kédeè.

⁴ Kè yè n náké yè ñkú Isidayeeri be wuō nyimou mieke benitibè tñi mecannimè kè bè māmè kè bè mbo tekōupikòutè nè sikōupisinaà nè sikōupisinaà (144000).

⁵⁻⁸ Sudaà kōbe tekōupipítè nè sikōupidé (12000),

Dubenni kōbe 12000,

Kati kōbe 12000,

Asee kōbe 12000,

Nefutadii kōbe 12000,

Manansee kɔbe 12000,
Simmeeɔɔ kɔbe 12000,
Defii kɔbe 12000,
Isaka kɔbe 12000,
Sabunao kɔbe 12000,
Sosefu kɔbe 12000,
Bensamee kɔbe 12000.

Iboti imou tfinni ko tinaani

9 De ko difonkuo ke n ya yebote yemou kobe ne iboti imou kobe, ne benitibe bemou ne iwuo nyimou kobe ke be tikú ditfinni dieri ke i do nkéna kékaa nke daati tiyaapeiti, ke commu dikpaatikari ne dipebii de iike, ke pikú tipuonti.

10 Ke pīekú ke tú: Kuyie nkuú kari dikpaatikari inke ne dipebii, be ti deete.

11 Ke Kuyie ntore yemou ne bekotibe ne denenne foure denaa ke be ceete dikpaatikari, ke ninku ke santi Kuyie

12 nke tu: De mme ndo! Ti Yié nKuyie nf5 nne mut5mmu! F5d manne disanni ne diyetidieri ne mecii, ne didontiri ne muwerimu mumou yebie nyebie. Ke de mme ndo.

13 Ke bekotibe koo mou m beke ke do: A ye be me ndaati tiyaapeitaa, be yenni daa?

14 Ke nh o tenne ke do: N ye nf5d ye. Koo n nake ke do: Be feute bembie medie nke du be yaabore ne dipebii yi nke ye peike.

15 De te ke be bo die nKuyie nkpaatikari iike, ke pi nku tommu saa ku cete. Wee kari dikpaatikari koo bo mbe bone ke be kanké.

16 Dikanni ne sineyi de tenke baa be pi, diyie ne kuyinku de me mbaa be pote.

17 Dipebii dii kari dikpaatikari dii yo mbe c5mmu ke be niite mufommu binte ke Kuyie mbe ute be nonnieti.

8

Dipebii keeteme dicanniri yienni

1 Dipebii keete dii manni dicanniri yienni, ke de do yuoo keinke mieke k5mmoke tewebiete mefitime sipisitaati.

2 Ke n ya Kuyie ntore yeyieke, ke kuu ye duo nyetatehe yeyieke.

3 Ke Kuyie ntanni terii kotenii kec5mmoo dihuuntanni iike ke to tesabuute, ke be te pie ntudaari, ke di wennee Kuyie nkobe ko mubaammu ke bo tuo ndihuuntanni inke mesoo nkperi dii bo dikpaatikari iike.

4 Ke kuyuku tudaari koku wennee Kuyie nkobe ko mubaammu Kuyie ntanni noute mieke kendeke Kuyie mboré.

5 Ke Kuyie ntanni tuote tesabuute kekoute muhaa nkeute ketenké, ke fetaafe mpeu, ke kuò, nke weí, ke ketenké santi medie.

Kuyie ntore yeyieke eeme yetatehe yeyieke

6 Ke Kuyie ntore yeyieke ye to yetatehe ke ye baati ke bo ee.

7 Ke diketirii ee ke yematare ne muhaa nke de nkakene meyi nke duoni, kecuté ketenké ko yewetiye yetaaati ko dimari ne detie nne timusuuti.

8 Ke Kuyie ntanni derii ee ditatehe, ke demare ncou nke deu ke do nditari dieri, kedoroo dameri mieke, koo wetiye yetaaati ko dimarii naa mmeyi.

9 Ke de ko diwetri ko siyi ku, ke batobe be bo de mieke ke be cake.

10 Ke Kuyie ntanni taanni ee, ke tewate dieté maté cou mmuhaa nkedonni iko nne sibii ko yewetiye yetaaati ko dimarii mieke.

11 Ke de ko tewate yetiri tu medommé, ke te do dii wetri ko menie nnaa mmedommé ke benitibe ya kaku.

12 Ke Kuyie ntanni naannii ee. Diyie ne otanku ne siwa ko yewetiye yetaaati ko dimarii soute ke kuwenniku i mbo kuyie ko yewetiye yetaaati ko dimari ne keyenke kpeye ko dimari.

13 Ke n ya fetuufe mafé ke fe einte keinke, ke kuò nke tu: Dindi ketenké kobe di bo ya! Di bo ya! Di bo ya! Kuyie ntore yetaaati teye bo ee dii manni yetatehe.

9

1 Ke Kuyie ntanni nummuri ee ditatehe, ke n ya tewate donnime ketenké ke be te duo ndifitiri cumpuri ko sikpetinsi.

2 Ke te di kpeté, ke kuyuku dieku nyeni fehatofoe kome, kesokunne diyie ke de biitoo.

3 Ke fecofee yenni kuyuku mieke kepitoo ketenké. Ke Kuyie nfé duo mmuwerimu ke fe bo ntusti benitibe inaa nkome.

⁴ Kê Kuyie nfê náké ke dò: Báá kááké timúti nè detie nnè tidiiti. A ntũstì n yí íkú bèè tĩ mmecannimè máá.

⁵ A báá bè kùò, á mbè tũstì ke dè yóú ke dò nyinaá, kè bè fěú mbetããbè bènũmmù.

⁶ De kó betããbè miêke benitibè bo wammú mukũú kémónté, bè bo mmù dó nè be yemmè memòu kè mùu coké kédété.

⁷ Kè de kó fecofe dò nsisěi sù báátì ke kòri dikpànni, kè fě yò dò nyesòopiké, kè fě ìikè dò nkenitikòke.

⁸ Kè fě yùti òkù ke dò ntinitipokpeti, kè fě nù ndò ndiciriciri kpeye.

⁹ Kè fě dàátì dimátìyaãbòri ke kòri dikpànni, ke puti kè dè ùuti ke dò nsikpàrinaasěi.

¹⁰ Kè fě mòke iyéi kè ì dò nyinaá nkpeyi. Kuyie nfê duò mmuwěrimù kè fě yó nyi ntũstìnnè benitibè betããbè bènũmmù.

¹¹ Kè difětirì cùmpuri kóo kpààti fě baké kòo yètirì tu: Okòuti, nè ebedee kó tináãnti Abanòò, nè kerekì kpeti Apodiyã.

¹² Meyei nketimè pěstému kè mēdēmē kpaá kérini.

¹³ Kè Kuyie ntõnni kuõnni eé ditãteheù, kè n kèè metammè mamè yènnimè disòòhúúntõnni dii bo Kuyie nyiikè di píiti.

¹⁴ Kè mēe náké Kuyie ntõnni kuõnni ke dò: Bouté yebòokperé yenàà yèè bou kukó ndiekù Efadati borè.

¹⁵ Yè do de bo ke baa de kó dibenni ndi nè de kóo tãnkù nè de kó diyie nè de kóo déèrì weti weti. Kè bèe yè bouté kè yèe kuò ketenkè kó yewétiyè yètàãti kó dimari kòbe.

¹⁶ Kè bè n náké ke dò: Behããpòmbè bèè dèke sisěi, bè sũmu ke bo sikòupí sikòupí.

¹⁷ Kè n yà sisěi, bèè sù dèke kè bè dàátì yemátìyaãbòrè, kè yemayè wũs ke dò muháá, kè yeteyè dò ntiweti, kè yeteyè dò mmuhããponyuo, kè sisěi yò dò nyeciricirè kpeye. Muháá nnè kuyukù nè muhããpòpòo nkè dè yìni si nò,

¹⁸ kékùò ketenkè wétiyè yètàãti kó dimari kòbe.

¹⁹ Kè si nò dõmmù ke kòu kè si yéi mòke yeyò kè yè dò nyiwàãke ke dõmmù ke kòu.

²⁰ Meyei nyí kùò bè í nyie nke bo ceete kètũnne Kuyie, kénkpaá tũ nyebòkè ke yè báà nnè sisòøtenkaanì, nè timátì píiti kpesi nè disòowũð kpesi nè yetãrè kpesi nè ideí kpesi. Bè dè dõõmu, dè í wúò ndè í nò nke náá, dè í nò nke centi.

²¹ Bè í yie nke bo yóu muyóò, munitikòu nè tinitinõnti, ke dauti dautinè betòbè.

10

Kuyie ntõnni tãmè tepátite

¹ Kè n yà Kuyie ntõnni kperì mari, kè di cùtèni keĩnkè yewetè miêke, ke írí kutãmmeyãri, kè di ìikè pínti ke dò ndiyie, kè di tàãke còu mmuháá.

² Kè di pikù tepátite, kèna di naacètè youte dàmmèèrì kèna tecankutè ketenkè.

³ Kè dii pèe metammè mediè ndiciriciri kòme, kè itapíé lyiekè còuté.

⁴ Kè nni ndó kèwãri di béi nti kè metammè mamèe béinnì keĩnkè ke dò: Báá tì wãri, nti yé amáá.

⁵ Kè n yà Kuyie ntõnni dii do na di naacètè dàmmèèrì kè tetetè na ketenkè, kè dii youte di nòutè keĩnkè,

⁶ kèparikè kèyú wèè bo sãã nho yètirì wèè dòò keĩnkè nè dèè kó dimàà bo ke miêke, ketenkè nè dèè kó dimàà bo, dàmmèèrì nè dèè kó dimàà bo, ke béi nke dò: Dè ténke í yóò øte dè bo dõõmè.

⁷ Kuyie ntõnni yienni bo eé dii mõnni ditãteheù kè Kuyie ndòò ku sòri kpeti kù do náké tì ku kó betãmbè ku pããnáãnti náãmbè.

⁸ N do kèè mēè tammè kè mēe wēte kébéinnì keĩnkè ke dò: Kòte kécòuté tepátite Kuyie ntõnni dii cõrĩmù dàmmèèrì nè ketenkè di to tē.

⁹ Kè n kòtoo ke dò: N duò ntepátite. Kè di dò: Nto te kèmaánko. Tè bo nwæti a nùu ke dò mmecèkùò, kèntii a pouti.

¹⁰ Kè n còuté tepátite Kuyie ntõnni nòutè miêke kèmaánko, kè tè mènke nwæti n nùu ke dò mmecèkùò, kètaroo m pouti kèntii.

¹¹ Kè Kuyie ntõnni dò: A dò nkéyíé nákému Kuyie mpããnáãnti titenti timòu kpéi, ibotì imòu nè bekpàãtibè kpéi.

11

Kuyie mpããnáãnti náãmbè bedé kũũ nnáãnti

¹ Kè bè n duò nkupàati kùu beúnè ke dò: Ítè kébenné Kuyie ncĩètè nè diwũstõnni, kékãa mbèè bo te miêke ke báá nKuyie.

² A me mbáá benné Kuyie nciētē kó kudánkù, ke yé Kuyie nyóó duómme kè yebotēe mpuò ndiheì sàari ke dō betāābē sipisínàà nè bēdēbē *.

³ Ké n̄ duó nke benitibē bēdēbē nnáá n kpéi nke bēè dáátí tifòòtònti, ké nnáá m pāānāānti ke dō yewe tekoupiítē nè sikousidé nè sipísikuò (1260) † nyētāāti ndi nè dikéè.

⁴ De kó benitibē tu odififé kó detie ndédéré nde nè sifitíkèkèe sidési dèè cōmmú Kuyie nkùù baké ketenkè ku iikè.

⁵ Kòò mōù dó ké bē dōò meyei mmuhāā nyēnni bē nō mieke kóò kùò.

⁶ Kè bē mōke muwērímú ke bo na kéwetinné fetaafē bē nāá ndii mōnni Kuyie mpāānāānti, ke bo na kéceete meniē nke mēe nāá mmeyī, ke bo na kédōò meyei mmēmōu bē dō mēè boti.

⁷ Bē dēè dii mōnni mutōmmú Kuyie mbē duó mmù, kè musimmúu yēnni difitiri cūmpuri, kè bē kpānnē ké bē na, kè bē kùò,

⁸ Kédōúnko diheì dieri mieke bē do baaké dè bē Yiè nkudapāāti. Kè bē nduó kuce nùù. Bē yu dii ei ke donninkonē Sodammu yoo Esibiti.

⁹ Bē bo bē kùò, kè benitibē bēmōu, ibotí imōu kōbe, iwuò nyimōu kōbe, yebotē yēmōu kōbee tíi, kè mbē wēi ke dā yewe yētāāti nè dikéè, kéyete bē bo bē kūnnēmē.

¹⁰ De kó benitibē bēdē kùù mbo narike kutenkù kumōu kó benitibē, kè bē mpāā mbetōbē yepārē, ke yé de kó Kuyie mpāānāānti náāmbē do bē kóōnnēmē.

¹¹ De kó yewe yetāāti nè dikéè kó difōnkúò kè Kuyie mbē fūùte muyaá nke bēe yánté, kè kufōwāá mpí mbēè do bē wúò mmedie.

¹² Kè bēe keè metammē mamē kè mē pīēkù keīnkè ke tú: Dekenēni die. Kè bē ndeētōo yewete mieke, kè bē kpantidētōbē bē wúò.

¹³ Dende bāmbà nke ketenkèe sántē mediē nkékuò diheì wētiri dipínni kōbe sikoupiisiyieké (7000) kè kufōwāá mpí mbēsōmbē kè bē ndéúkunko Kuyie nyētiri.

¹⁴ Meyei ndérímē pētētmu kè metāāmmē yóó tuōkeni bāmbà.

Kuyie ntōnni yiēnni eēmē ditāteheù

¹⁵ Kè Kuyie ntōnni yiēnni eē ditāteheù kè metammē mamēe pēe deīnkè ke dō: Ti Yiè nKuyie nnē Kirisi bēè yó mbaké kutenkù yebie nyebie nsāā.

¹⁶ Kè bekótibē sipisidé nè bēnāà bēè kàri yekpāàtikarē Kuyie nyiikè kè bēe nínkoo kè kù sántē ke dō:

¹⁷ Kuyie nkperíkù,

ti da sánti fō nwèè do bo,
ke bo, a benkemē a wērímú ke baaté.

¹⁸ Benitibē mieke do da péimu,
di mmōnni kàa kōke bē peike,
kàa yóò bekénē becírībē
kéyietí a tōmbē a pāānāānti náāmbē
nè bēè tu a kōbe ke da dé,
benitidiebē nè besāmpōbē kékuò bēè càari kutenkù.

¹⁹ Kè n yà Kuyie nciētē kpetémē keīnkè, kè metaummē tōu iikù te mieke. Kè fetaafē miì nke péú, kè yemátārē duóni mediē kè ketenkè sánti.

12

Onitipòkù péimē kè dinitiri cōmmú ke baa

¹ Kè n yà dēmarē kè dē dō nhonitipòkù ke dáátí diyie tiyāàti kōme, ke na otānkù, ke óké siwāā tepíitē nè sidési kó dipiì.

² Ke puó nke dó képéitē ke kuōnnē kuyonku.

³ Kè n yà dinitiri dieri mari kè di dō ndiwūōri, ke mōke yeyō yēyieké, yeyiē ntepiítē, bá dii yuu kè di òké dipiì.

⁴ Kè di yóú kau siwāā yewētiyē yētāāti kó dimari kpesi ke buōnni ketenkè, kè di bāa onitipòkù bo peitémē kè dii cááké debire.

⁵ Kòo nitipòkùu peitē kè Kuyie mpānkēe túóté debirē kékōnnē. Deè bire yó mbaké benitibē ke bē cēmmú nè kumátipāāti.

⁶ Kòo nitipòkùu coké kēta dikpāá kēnsari kè Kuyie nhò piú ke dō yewe tekoupiítē nè sikou sidé nè sipísikuò (1260).

⁷ Kè mudoò ānné keīnkè kè Kuyie ntōnni Mīseeri nè o kōbe kè bēe kpānnē dinitiri nè di kōbe,

⁸ ké bē na kè bē tēnkē í mmōke kuce ke bo mbo keīnkè.

* **11:2** Betāābē sipisínàà nè bēdēbē dē bo yebie nyētāāti ndi nè dikéè. † **11:3** Yewe tekoupiítē nè sikousidé nè sipísikuò bo yebie

⁹ Kè bèe tenteni de kó dinitiri dieri nè di kabe ketenkè, fèwààfè fèè do bo nè dimònni bè tu fè dibò yoo Satāā.

¹⁰ Kè n kèè metammè pèúmè keĩnkè ke tú: Kuyie mmònni tũkemu kè kũ deetè benitibè, ke benke ku wèrímú, kè Kĩrisi baatè, kè bè tenteni dibò dii do wátiri Kĩrisi kabe Kuyie mborè keyènkè nè kuyie.

¹¹ Dipebii kó meyĩ nnè bè nàkè mèè kpéi ntimómmònti, deè te kè bè di na, ke yie nke duó mbemáa kè bè kũ bá bè í yòte mukũũ.

¹² Fĩ nkeĩnkè nè a kabe dè ndi naati. Ketenkè kabe nè dàméèrì kabe di bo yà, ke yé dibò cùténimè di borè kè di mieke còu ndi yé mèè kpéi nke dò ndimònni kũpe.

¹³ Dinitiri yà dii mòmni di donnimè ketenkè, kéannè onitipòkũ wèè do peitè denitidabire.

¹⁴ Kè Kuyie nhò ànnè itúfèti kòo puu kèta dikpáa cuokè kèsarinè fèwààfè, kémmeke yebie nyètàati nè dikéè, kè Kuyie nhò piú.

¹⁵ Kè fèwààfè tĩ menie nkè mèe naa nkukò ndiekũ ke bo pònténè onitipòkũ.

¹⁶ Kè ketenkèe deetè onitipòkũ kémaánko mèe nie ndinitiri tĩ mè.

¹⁷ Kè dèe yonke dinitiri kè dii kote kékpannè o bí sonyi. Bèè kó dimàà yie nKuyie nkuò ke tú weti weti Kĩrisi kabe,

¹⁸ kékote kéncómú dàméèrì také.

13

Dinitiri yóó pĩ mmùù tšmmú

¹ Kè n yà musĩmmú mamù kè mù yètiní dàméèrì, ke mọke yeyo yèyiekè, nè yeyiè ntepiítè, bá dii yènni kè di òké dipiù, bá dii yuu kè di wàri ke sáá nKuyie.

² Kè de kó musĩmmú dònnè dimanni, kè mu tààke dò nkutontonkũ kpèyi, kè mu nùù dò ndiciriciri kpèri, kè dinitiri mù duó ndi wèrímú, kè mù kànnè mu kó dikpáatikàri kè mù duó ntikpeti.

³ Kè mu yuu mari dò ndi kòute ke na nku ke mièté. Kè dèe di kutenkũ kumou kabe kè bè mmù tũ,

⁴ kénsánti dinitiri di duó mmèè kpéi ndi wèrímú musĩmmú. Ke múnke nsánti musĩmmú ke tú: We nda mannè, we mbo na ke da kpannè!

⁵ Kè dinitiri duó mmuwèrímú musĩmmú kè mù mbaké kutenkũ ke dò betààbè sipisinàà nè bèdébè, ke náa ntepòtè kó tináahti ke sáá nKuyie.

⁶ Ke náa ntinányeyiti, ke caari Kuyie nyètiri, ke sáá nku èi keĩnkè, nè ku kabe bèè kè bo.

⁷ Kè dinitiri duó mmuwèrímú musĩmmú kè mù bo kpannè Kuyie nkabe kè bè na, kémbaké iwou nyimou, benitibè bemou iboti imou, yebotè yemou.

⁸ Bèè yètè í wàri mufòmmu pátiri Kuyie mpebii bè kũò di kpèri, bèè yètè í bo de mieke nè Kuyie ndòòmè kutenkũ kè bè nninku ke mù báá.

⁹ Wèè mọke yeto ke bo keè, wèe keè.

¹⁰ Dè dò mbèe kpetinnè wè bè yóó ò kpetinnèmu, dè dò mbèe kuò wè nè disie bè yóó ò kũamu. Dèè te kè Kuyie nkabe dò nkénwéèrì ke tú nKuyie.

¹¹ Kè n yíè kèyà musĩmmú mamù kè mù yètiní ketenkè, ke mọke yeyiè nyèdéè, kè yè dò ntepedaatè kpèye, kè mu tammè dò ndinitiri kòmè.

¹² Kè mù mọke muketimù kó muwèrímú, kéduó nkè ketenkè kemou kabe mbáá mmusĩmmú ketimù mùò do kòute, ke na nku ke mièté.

¹³ Kè de kó musĩmmú dérĩmmú ndòari tidieti ke ní bíi nkè muháá ncúténí keĩnkè benitibè bemou iikè.

¹⁴ Kè mù ndòari tidieti bè yè mmùù dòò tí ke fétinko benitibè kè muketimù wùò. Kè mù duó nkè bèe dòò muketimù bè do kòutemu nè disie kè mùu mièté mu kó tetenkaanitè ke bo mmù deúkũnko.

¹⁵ Kè de kó musĩmmú dérĩmmú mmọke muwèrímú, kéànnè mufòmmu tetenkaanitè kè tè nno nke náa nkéduó nkè bè nkòù bèè yete bè bo ninkúmè kè tè sante.

¹⁶ Kè mù duó nkè bèe canne benitibè bemou, bediebè nè besàmpòbè, bekpáatibè nè idawaá tidaati nè bèè í tú tidaati, bá wè be nou siyou nè be fĩ.

¹⁷ Omou báa na kéfitè yoo wèe dontè kè bè í ò wàri musĩmmú yètiri yoo mu cannimè.

¹⁸ Wèè cii wèè bo bantè musĩmmú kó macannimè mie mmèè tu oniti yètiri: Sikou sikuò nè sipisikuò nè mèkuò (666).

14

Kuyie ndontè bè dièmmè feyempanfè

¹ Kè n yà dipebii kè di còmúmú ditari Siyās Ìnkè, kè benitìbè dè bo tekoupiókòutè nè sikoupiòpísìnàà nè sikoupiòpísìnàà (144000) kè dipebii yètiri nè di cice kperi kè dè wàri be tĩĩ.

² Kè n kèení metammè mamè keĩnkè kè mè ùti kè dò mmenie nduò kucúcuku, ke péú fetaafe kòme, ke wète ke dò mbè bie ntikùtìdùùtì.

³ Kè de kó benitìbè tekoupiókòutè nè sikoupiòpísìnàà nè sikoupiòpísìnàà (144000) còmúmú Kuyie nkpaàtikàri nè denennè fòurè denàà de ìkè nè bekotìbè ìkè, kè diè nfeyèmpànfe òmù í yóó na kédentè fè kè dè í tũ bembè Kuyie ndonté bè.

⁴ Bè í sãũ mbemáà nè benitipòbè, bè dò mpáí nwe, kè tũ ndipebii tipíiti timòu, Kuyie nkuù bè donté, kè bè duò mbemáà Kuyie nnè dipebii.

⁵ Bè í náké siyáabisí diyie mari, bè í dòò meyei mmamè.

Kuyie ntòrè yètàati kó tináànti

⁶ Kè n yíé kèyà Kuyie ntònni teri kè di èinte keĩnkè ke to Tináànsàati tii bo sãã ke bo ti náké kutekù kumòu, yebotè yemòu, iwuò nyimòu, ibotí imòu, benitìbè bemòu.

⁷ Ke píèkù ke tú: Ndénè Kuyie nke déúkunko ku yètiri. Mbáánnè ku, kuù dòò keĩnkè nè ketenkè nè dàméèri nè íkò, ku mònni tũdekemu kè kù yóó bekénè benitìbè.

⁸ Kè diteri ntũnni ke náá nke tú: Díndi Babidànni diewè kòbe di domu! Díndi bèè càke kutekù kòbe, ke bè nù ndi kó menàà nkè bè càke ke dauti dautinè betòbè.

⁹ Kè Kuyie ntònni tãánni ntũnni ke píèkù ke tú: Wèè yie nke niákú ke sãnte musĩmmù nè mu tenkaanitè, kè bè cànnè o fĩnni yoo o nòutè.

¹⁰ Kuyie mmieke bè còsumu, kè kù yóó yautè ku naà nkperimè ku bòòfè yeife mieke kè bèè yà, ke fèùtè muháà nnè muhàpòpò mmièke, Kuyie ntòrè sààyè nè ku pebii ìkè.

¹¹ Bè bo ncóú nkè kuyukú yìèní kè bè fèùri keyènkè nè kuyie nyebie nyebie mbá bè í ompu, ke yé bè nìnkùmè ke sãnte musĩmmù nè mu tenkaanitè, kè mù bè cànnè mu yètiri.

¹² Deè te bèè tu Kuyie nkòbe ke yie nku tannò, ke dɔəri kù dómè, kè bè dò nkénwéèri ke tũ nYesu.

¹³ Kè n yíé kèkeè metammè mamè keĩnkè kè mè tu: Wàri tii: Dè nnaati bèè ò nyóó kú ke taunnè Kuyie. Muyaánsààmù ti béimmu weti weti ke tú: Bè ompènèmu mutòmmù bè pí mmù, kè Kuyie mbè yietí bè pí mmù tòmú kpéi.

Bè dònnerèmmè kutekù kó mudeèmù mudidèi

¹⁴ Kè n yíé kèyà diwetipéiri, kòò mòu kàri di mieke ke dò nhOnitibire, ke óké disòpìi, ke to disenatiri.

¹⁵ Kè Kuyie ntònni teri yènni Kuyie ncíètè, képièké kénáké dii kàri diwetiri mieke ke dò: Tidiiti bimu ketenkè, túóté a siè kè ti kšũ.

¹⁶ Kòò túóté o siè kéheí nkékšũ tidiiti timòu ketenkè.

¹⁷ Kè Kuyie ntònni teri yènni Kuyie ncíètè keĩnkè kpete mieke ke to disenatiri.

¹⁸ Kè Kuyie ntònni dii baké muháà nkè dii íténi dihuúntònni borè, képièké kénáké dii to disenatiri ke dò: Mutie bè tu mù fĩnyĩ kó yebe bimu, túóté a siè kè yè kšũ.

¹⁹ Kè dii túóté disie kéheí nkékšũ de kó yebe kéánnè Kuyie nnàù dè yetebe ku mieke cóú nyè.

²⁰ Kè bèè yè yènnè diheí mánku kénau kè meyi nyè képòntè kèmmòke cidòmétiribè sikòusitáati (300), kè mecũmpume mbo métiri omáà nè dikéè.

15

Kuyie ntòrè nè meyei nsomme kó tináànti

¹ Kè n yà dèmarè dièrè keĩnkè kè dè n di. Kuyie ntòrè yèyiekè kè yè to meyei mmèyiekè, mèè yóó pèètè kè Kuyie mmieke do.

² Kè n yíé kèyà dàméèri kòò dò ndoii, ke dò ntewéitè ke cóú mmuháà, kèyà bèè do na musĩmmù ke í niákú ke sãnte mu tenkaanitè, bá bè í mbè wàri mu yètiri kó mecannimè, kè bè còmúmú de kóò dàméèri Ìnkè ke to tikùtìdùùtì Kuyie mbè duò ntì.

³ Ke diè mMòyiisi Kuyie nkóò tònti kó feyènfè nè dipebii kòfe ke tú:

Ti Yìè nKuyie,

a tòmú dèumu ke wenni,

ibotí imòu kpàati.

A dɔəri dè dèmòu wennimu

ke tú dèmómòmònnè.

⁴ Ti Yìè mbenitìbè bemòu da dému

ke déúkunko a yètiri,

fšò dò mpáí.

Ibotí imòu bo tíi

ke ninkú a ìkè ke da sãnte,

ke yé a benkemè a wetimè.

⁵ Kè n yíe káyá Kuyie nçîètè metaummè tou ñíkú tè kpetémè keñnkè.

⁶ Kè Kuyie ntårè yèyiekè yèè do to meyei mmèyiekè, kè yèe yènni te mieke ke dáátí tiyaápéíí kè tí mièti, ke bou isəənaakūš nye cuokè.

⁷ Kè dèmarè fòurè dènaà kó dèmarèe yè duó nyisəəbòòke iyiekè, kè Kuyie nkùù bo yebie nyebie ku mieke píéké i mieke.

⁸ Kè Kuyie ndòò tidieti kébenke ku wèrimú, kè kuyukúu dátinnè ku çîètè, òmòu í nna kéta, kénkémúu ku tårè nyèyiekè to màè yèi mbo deèmmè.

16

Kuyie mmieke yóò peike kè kùu duənní màè yèi

¹ Kè n kèè òmòu pīékéní Kuyie nçîètè, ke náké ku tårè yeyiekè ke dò: Kətenè kəúté mmeyei mmèè ā isəəbòòke iyiekè ketenkè, Kuyie mmieke peikemu!

² Kè Kuyie ntənni ketirií úténí di kó febòòfè kó meyei nketenkè, kè yemənsñnyèe pí mbèè məkè musímmú cannimè, ke ninku ke sánti tetenkəənítè, kényóú mediè.

³ Kè Kuyie ntənni dèrri úténí di kó febòòfè kó meyei ndámèèri mieke kòo naá mmeyíí, kéndò mbè kùu onití, dèè kó dimàà bo o mieke kè dèe kú.

⁴ Kè Kuyie ntənni táənni úténí di kó febòòfè kó meyei nyikó mmieke nè sibií kè dèe naá mmeyíí.

⁵ Kè n kèè Kuyie ntənni dii baké menie ndi náammè ke tú: A beənti wennimu fí nwèè dò mpáíí, ke do bo, ke bo.

⁶ Ke yé bè kúəmə a kó benitibè nè Kuyie mpāānāānti náam̀bè, di mmənni kàa bè duó mmeyíí nkè bè bo yà. A bè duó mbè dò nha bè duó ndènde.

⁷ Kè n yíe kékèè metammè yènnimè dihúúntənni bíékè ke tú: N Yiè nKuyie nha bekú weti weti nwe, kè dè wenni.

⁸ Kè Kuyie ntənni naənni úténí di kó febòòfè kó meyei ndiyiè, kè di áá ntuo mbenitibè.

⁹ Kè bè nçúu mmediè nke sáá nKuyie nkùu duənní de kó meyei. Bè me nyí nyie nke bo yóu meyei nke déúkkunne Kuyie nyètiri.

¹⁰ Kè Kuyie ntənni nummúri úténí di kó febòòfè kó meyei musímmú kpààtikàri ñnkè, kè mu ei biitoo, kè mu nitibè nkuənnè kuyonku ke cáá mbe nií.

¹¹ Kè yemuo mbè dəmmú kè dè bè yóu, kè bè sáá nKuyie nkeñnkè koku. Bè me nyí nyie ke bo yóu meyei nkéceete.

¹² Kè Kuyie ntənni kuənni úténí di kó febòòfè kó meyei nkukó ndiekú Efadati kè kùu kúú, kè diyiè yièni kèè bíékè kó bekpààtibè bo na képèètè.

¹³ Kè n yà yəòkè yətáati kè yè dò nyecədakè. Kè yè yièni dinitiri nùu mieke, yeteyè musímmú kperi mieke, yeteyè wèè sóu nke tú ó naá nKuyie mpāānāānti o nùu mieke.

¹⁴ Yəòkè nye yèè na nke dəri tidieti. Kè yèe kəte káyá titenti timou kó bekpààtibè, kè bè bo wənnè kékpanne Kuyie nkùu baké keñnkè nè ketenkè, dikpānni dieri yie.

¹⁵ Nyénè kè n kérəouu oyúókú kəme, dè nnaati wèè dake ke ā o yàati ke báá ce nhotetiri kè bèe yà o fei!

¹⁶ Kè de kó yəòkèe tí mbekpààtibè bəmou dibòri mari bè yu di nè Ebedeebe kó tināānti ke tú: Adimaketšš.

¹⁷ Kè Kuyie ntənni yiənni úténí di kó febòòfè kó meyei nyewetè miəkení, kòd mōu pīékéní Kuyie nçîètè ku kpààtikàri borè ke dā: Dè dāò ke dèemu.

¹⁸ Kè fetaafe mií nke uuti, ke péu, kè ketenkè sánti mediè, kè mu nyí sántè mebotí nè Kuyie ndəəmè onití.

¹⁹ Kè diheidièe toté mətāati, kè yeboté kó yehékè yemouu nduò. Kè Kuyie nyí nyè mBabidənni kəbe kó meyei, kè ku mieke peike kè kùu bè nií nku bòòfè yeife kó menaà.

²⁰ Kè bèe mōntóo ketenkè kèè soké soké dāmèèri mieke nè yetārè.

²¹ Kè fetaafe mātārè nduəni ke çéè ke tuəku cidòd sipisínàà, ke buəti benitibè, kè bè nsáá nKuyie nde kó meyei nkpeí. Ke yé mè do yóumè mediè mmóməmmə.

17

Bè yóò kuəmə onitipòkú wèè dəuti dəutinè benitidaabè

¹ Kè Kuyie ntårè yèè do to meyei mmèyiekè kó ibòòke kè ye kó dimari n náké ke dò: Kətení kè n da benke Kuyie nyóó bekenè màè botí onitipòkú wèè dəuti dəutinè benitidaabè kè dè tonté, wèè tu: Diheidiè dii bo ikó mpéu borè.

² Kè ketenkè kó bekpààtibè bəmou nè ketenkè kó benitibè bəmou kè bè di duənnè, ke muó mmenad kəme.

³ Kè Muyaánsààmùu n túóté kékòtènè dikpáá cuokè, kè n yà onitipòkù m̀òu kòò dèke musímmù w̄s̄m̀ù, kè mù wàri mu kánti tím̀òu iwàrii kè ì s̄áá nKuyie, kè mù m̀òke yeḡo yèyiekè nè yeḡiè ntepiítè.

⁴ Kè de kóo nitipòkù dàátí tikpààtiyààti kè ti w̄s̄, ke s̄àri weti weti nè medèl mmèè d̀òònè mesə̀o nnè yetásàáyè ke t̀ò feb̀òòfè kè isòke nè meyei nhò d̀òòmmè benitidaabè kè dè ã de mieke.

⁵ Kòò wàri o t̄nni ke kutinne ke tú: Babid̀ònni, bèè dauti dautinè betobè nè bèè d̀òòri isòke kperè be kóo ȳ.

⁶ Kè n yà ò muómmè Kuyie nkòbe kó meḡi mme nè Kirisi kòbe bè k̀òu bè, bè yie mmèè kréí nYesu.

Kè n dè yà kè dè n di.

⁷ Kè Kuyie nt̀ònni m beke ke d̀ò: Dè da di ba nkpréí? M bo da náke onitipòkù nè ò dèke mùù símmù kè mù m̀òke yeḡo yèyiekè nè yeḡiè ntepiítè dè benkù mù.

⁸ A me nw̄ú mm̀ù símmù do bomu, káa mù m̀òh̄t̀ò. M̀ù wète ke yènni dif̀t̀iri ndi kè bè mù k̀ò. Kè dèe di benitibè bèè yète í bo mufòmmu pátr̄i mieke nè Kuyie nd̀òòmè kute nk̀ù, ke yé bè do mù yámè ke wète ke mù m̀òh̄t̀ò, ke wète ke mù yà.

⁹ Die ntú mec̄i nkperè nde, yeḡo yèyiekè tu yetàrè yèyiekè nye onitipòkù k̀ari yèè Ìnkè, ke wète ke tú bekpààtibè bèyiekè.

¹⁰ Bè̀nùmmù domu, kóo kuánwè kpaá, oyiénwè bo tuàkení dii m̀ònni wenwe í yóó ɔ̀te.

¹¹ Musímmù mùù do bo kè bèe mù m̀òh̄t̀ò mù tu okpààti nínnwè, ke wète ke wènnè beketibè beyiekè ke yóó k̀ù.

¹² A yà yèè yìè ntepiítè tu bekpààtibè mbe tepíitè bèè mu nyí di tikpàti. Bè né yóó ti dimu, kénwènnè musímmù ke d̀ò dim̀ònni sámp̀ò.

¹³ Bem̀òu tepíitè tente bè yóó wènnè dinùù ndi, kédúo mmusímmù be wèrímu nè be kpeti.

¹⁴ Kè bèe dokénè dipèbii kè dii bè na, ke yé dii bakémè bèè baké, ke tú bekpààtibè kóo kpààti. Kè di kòbe tú Kuyie ntáatè bè ke bè yu, kè bè k̀ù t̀ù mmesáà.

¹⁵ Kè Kuyie nt̀ònni n náke ke d̀ò: A do yà mèè nie nhonitipòkù wèè dauti dautinè benitidaabè kòò k̀ari me Ìnkè, mè tu benitibè mbe nè yetirè nè yeboṭè nè ìboti im̀òu kòbe.

¹⁶ Musímmù yìè ntepiítè a yà yè tu bekpààtibè mbe bèè yó nní nhonitipòkù wèè dauti dautinè benitidaabè, kèfiète o kperè dem̀òu kóò còh̄n̄so dif̀akperi, kóò cáákè kéc̄s̄u ndes̀onne muháá.

¹⁷ Kuyie nkuù yóó bè dúo nde kó meḡèmmè kè bèe wènnè dinùù, ke dúo mmusímmù be wèrímu kè mùù d̀òò Kuyie béi nt̀i.

¹⁸ A yà wèè nitipòkù tu diheidiè ndi, dii baké kute nk̀ù kó bekpààtibè bem̀òu.

18

Babid̀ònni domè

¹ De kó dif̀nk̀úò kè n yà Kuyie nt̀ònni c̀uténimè ke Ìnkè ke m̀òke muwèrímu mediè nke mièti kè dèe wenkoo kute nk̀ù kum̀òu.

² Kè dii píèkè mediè nke d̀ò: Babid̀ònni dièwè domu! Ò domu! Ke naá nyebòkè s̄inyè nè tinòti s̄inti kó dihei.

³ Titenti tím̀òu kòbe nè bekpààtibè, kè bè ò duónè ke muó mmènaà nkòme, kè benitibè d̀ò idíit̄i kperí kperè, kè de kó bepotambè kpàrikè.

⁴ Kè n yíè kèkèení metammè mamè ke Ìnkè kè mè tu: Díndi n kòbe, yènnè de kó dihei kéyenténè meyei mmèè yóó di t̀ùòkení.

⁵ Ke yé de kó dihei yei ns̄ũmmè, kè Kuyie ndààtení di kréí.

⁶ F̀s̀ónnè di, di di d̀òò dè, ke nòs̄ nkuce m̀emáá, kè di n̄i mmènaà mèè nkper̄n̄i kuce mèdémè kèpèèté di do di duómmè.

⁷ F̀éũnnè di mediè nkè dè mmannè di di t̀i kpàti ke yé di do fuommè ke tú, di tú onitipokpàati nwe, di í t̀ú okúpok̀ù ke bo nkuò.

⁸ Dèe te kè Kuyie nyóó di potè tiyèit̄i diyìè dimáá mieke: Mumòmmù mùù kòù nè dik̀ònni, kè di c̀s̄u mmuháá nkè di k̀uòs̄ ndik̀údab̀ònni, ke yé ti Yìè nKuyie nkper̄nimèmu kè kuù di bekénè.

⁹ Kè kute nk̀ù kó bekpààtibè bèè ò duónè ke kpàrikè, ke naá mbedítikpààtibè kè bèe yà di c̀summè kè kuyuk̀ù yìè kénkuò,

¹⁰ Kéyote de kó mef̀éũtimè, kéc̀óm̄m̀ù medétimè ke sáutí ke tú: Áú yòò! Áú yòò! Babid̀ònni wèè do deu ke kper̄n̄i, wèè f̀éũri mie ndende bàmbànàà?

¹¹ Kè kute nk̀ù kó bepotambèe kóm̄m̀ù, ke yé òm̀òu ténke í dommè be potanti.

12 Tii tu: Mesəə, timáti péiti nê yetásàayè yebotí yebotí, medei, tiyaàsàati tibotí tibotí, tidabeesàati tibotí tibotí, yepápánni nkó tinenti, disəəwūš nê timáti.

13 Ikkumboti iməu, tuddaaribe nê tihúúnti bē tu ti mŭri nê ʔnsāa nē menaə nē mekùə nē muyuo nsààmù nē bēdēé nē inàake nē ipe nē sisēf nē sinaəsēf nē tidaati bē fiiti ti.

14 Kē bepotambē nnáa nke tú: Idítíkperí kperə a do məke dē ténke í kpaá, a ténke báa dē pētē bití.

15 Kē bēè do fiiti tipotanti de kó dihei, kē bēè yote mefēšútímē kéncómmú medétimē ke kuə ndikúdabōnni ke tú:

16 Áú yoo! Diheidiē dii do məke tisāti timəu idítíkperí kpeti: Tiyaàsàati idítíkperí kpeti tii miēti nē mesəə nnē medēi mmēè dādnē mesəə nnē yetásàayè yebotí yebotí.

17 De kó tisāti cāke dimənni dimáa.

Bēè piú bātóobē nē betabē bēè pí mmútammú de mieke, kē bē ncōrmmú mekentimē.

18 Kē wúo ndi cōummē kē kuyukú fi ke ntú: Dihei dii ndo í mannē dimari,

19 kénkuə nke pí mbe yə ke tú: Áú yoo! Diheidiē dii kó tikpāti do te kē bepotambē bēè cēntinē bātóobē kē bē kpārikē dii pōnte mie ndimənni dimáa?

20 Dē nnaati keInkē kəbe nē Kuyie nkəbe nē Yesu tōrē nē ku pāānāahti náam̄bē, Kuyie mpōnte de kó dihei ke fōš ndi di dāš mēè yei mme.

21 De mənni kē Kuyie ntənni kperí marii túóté ditādieri mari kē di mannē dinàa kēbo ndámēeri mieke ke dā: Meē botí nku Babidənni diewē yóo domē mecāā bá bē ténke báa ọ yà.

22 Ōməu ténke í yóo keè tikútidúuti, nē itari nē yetātehe dē kuəmmē. Beyántibē ténke í yó mbo, ọməu ténke í yóo keè cənni kuəmmē.

23 Muháa ténke í yó ncəu, nhəməu ténke í yóo keè odapàa nē osapàa mbē daúmē. A kó bepotambē bēè do baké titenti timəu ke dəəri denitinənkperə, ke suó benitibē.

24 Kuyie nyóo bē bekénē Kuyie mpāānāahti náam̄bē bē kúo bē kpéi nke nē Kuyie nkəbe bē kúo bē.

19

Dipebii tóumē di pokù

1 Kē n keè ditfnni mari diēm̄mē ke tú: Adeduya! Sāntenē Kuyie nkùu kpeñni kē ku yētiri nde, kùu ti deetē.

2 Kuyie mbekú weti weti nwe kē dē wenni, kù kpetínnēmu onitipòkù wēè dauti dautinē benitibē ke bē càari. Ō kúo ku tōmbē mbe kē kù ọ kpetínnē ke fōš.

3 Kē yíe ke dā: Adeduya! Sāntenē Kuyie, nde kó dihei cōummu kē kuyukú dekú tiweti yebie nyebie.

4 Kē Kuyie nni nkari ku kpāatikāri kē bekótibē sipisidē nē bēnàa nē demarē fòurē dēnàa ninkoo ku iikē ke tú: Adeduya! Dē mme ndò. Sāntenē ti Yie nKuyie.

5 Kē n keè ọməu bēinnimē Kuyie nkpāatikāri borē ke tú: Díndi ku tōmbē bēè ku dé, bekótibē nē besāmpóbē sāntenē Kuyie.

6 Kē n yíe kēkeè ditfnni dieri mari diēm̄mē kē dē ̀uti ke dō mmēnie nduò kucúcuku, ke péú fetāafē kōme ke tú: Adeduya! Sāntenē ti Yie nKuyie nkùu kpeñni ke tú okpāati, ke baké.

7 Dē nti naati, ke yé Kuyie mpebii yóo túótémē di pokù, ọ báati ke dēemu.

8 Kuyie nhò sārīmu koò dātinnē tiyaákpeti tii wenni ke miēti, tii tu ku kəbe pí mmùu tōmmú sààmù kù dō mù.

9 Kē Kuyie ntənni n náké ke dā: Wāri ke dā: Dē nnaati Kuyie nyú bē ku pebii potúòmù, Kuyie nkùu tì bēi.

10 Kē n nínkú ke bo di sante kē di dō m báa di sante kē di tu Kuyie nkóo tōnti nwe ke dōnnē mí nnē Kirisi kəbe tabē, kē n sante Kuyie nku.

Yesu nāké tì, Kuyie mpāānāahti náam̄bē do nāké tì, ti ti nnáa.

Wēè dēke tesāmpéitē ọ namē dikpānni

11 Kē n yà keInkē kpetémē, kòo məu dēke tesāmpéitē kòo yētiri tu: Timómmənti, kòo dāəri Kuyie ndómē ke bekú nē timómmənti ke kpa nnē timómmənti.

12 Kòo nuə ncəu mmuháa nkòo ọkē yekpāatipikē, kē diyētiri mari wāri ye Inkē kē weè máa di yé.

13 Kē bē ọ yu ke tú: Kuyie nnāahti. Kòo dāati diyaàbòri kē bē di mèù mmeyī.

14 Kē keInkē kó tihāpənti ọ tū nke dāati tiyaàsàati tikpeti tipéiti ke deke sisāmpíe.

15 Kòo cəmmú bēè yete Kuyie nkpeti nē kumátipàati, kē kuseú natikú yiení o nuu ọ yóo bē kúnə kù, kē bē benke Kuyie nkperikú mieke bē cōummē kē bē yīl mpōnté kē ndò bē šš naumē yetebe diyetitúo mieke.

16 Kē wāri o yaàbòri Inkē nē o kperí o yētiri ke tú: Bekpāatibē kóo kpāati, bekótibē kóo kóti!

17 Kè n yíe káyà Kuyie ntónni mari kè di còmú diyìe také, ke pīkù ke yu tinòti ke tú: Tíinnènni, kè Kuyie ndi ànnè dibanni dièri kè dí di.

18 Kòtenèni kécò bekpaàtibè, behāāpòmbè iwēī yembè, bekperibè, sisēī nè si deèbè, benitibè bemo, tidaati nè bèè í tú tidaati, bediebè nè besampóbè.

19 Kè n yíe káyà musímmù nè kutekù kumòu kó bekpaàtibè nè be kó behāāpòmbè, kè bè tíi nke bo dokèné wèè dèke tesántè nè o āāpòmbè.

20 Kè bèe kpetínné musímmù nè wèè do sóu nke tú ò nāá nKuyie mpāānāahti, wèè do mù neínè ke dōri tidieti. (Ò do dōri tíi dieti ke sóu mù cānne bè, kè bè nninku ke sānti mu tenkaanité.) De kó musímmù nè wèè do sóu nke tú ò nāá nKuyie mpāānāahti, kè bèe bè dootóo befòubè kuhāābinku, muhāpòpòo mmieke,

21 kékúu betabè nè kuseu kúu yiāni wèè dèke tesántè o nùu, kè tinòti be cò kékpenke.

20

Kuyie nyóó kpetínnémè dibò yebie ntekoupiité

1 Kè n yà Kuyie ntónni cùténimè keínkè ke ta difòtìri cūmpuri kó sikpetínsi nè mēfimme diemè. 2 Ke pí ndinìtiri, fēwāāfē fēè do bo nè dimònni, fēè tu Satāā kéboú kè di mboú ke dà yebie ntekoupiité (1000).

3 Kè Kuyie ntónni di dootóo difòtìri cūmpuri, ke kpetínné kēpāā nképōnné, kè di nke bo kè yebie ntekoupiité yāa deēnè, bá di ténke í sóu nhòmòu. Kè bèe wēte kè di fīi ndimònni sámpó.

4 Kè n yíe káyà yekpaàtikarè, kè Kuyie nduú mbèè yè kàri muwerimù kè bè bo bekénè benitibè. Kè n yà becírìbè bè do kùò bè, bè nàké mèè kpeí nKírìsi kpeí nè Kuyie nnāahti. Bèè do í yie nke ninkù kédòu mmusímmù nè mu tenkaanité bè í nyie kè mùu bè cānne be tīi nyoo be òu. Kè m bè yà kè bè yānté ke wēñné Kírìsi ke yo ntikpàti yebie ntekoupiité.

5 Bèè yānté bèmbè meketimè, kè besambe yóó yānté yebie ntekoupiité bo pēētémè.

6 Dè nnaati Kuyie ncāñné bè, bèè keté ke yānté, bè ténke í yóó kú mukúdérímù, bè yó ntú Kuyie nnè Kírìsi be kó ikuú niùbè mbe, kénwēñné Kírìsi ke yo ntikpàti yebie ntekoupiité.

Kuyie nyóó namè dibò nè di kòbe

7 Kè yebie ntekoupiitée (1000) pēēté kè Kuyie nkpeté dibò.

8 Kè díi sóu titenti timòu kòbe, ke tíi nKuyie nkprantídèntòbè bè tu bè: Kòku nè Makòku *, kè bè nsù ke mānnè dāmèèri kó mubirimù.

9 Kè bèè íté kécēēte Kuyie nkòbe dihei ku dó di. Kè Kuyie ncūñni muhāā nkè mùu bè kùò.

10 De mōnni kè bèe dootóo dibò díi do bè sóu mmuhāā nnè kuhāābinku muhāpòpòo mmieke, musímmù nè wèè do sóu nke tú ò nāá nKuyie mpāānāahti de borè, kè dè nfēūri kuyie nnè keyènkè sāā yebie nyebie.

Tibeéni sōnti

11 Kè nwénté kémóntóo ketenkè nè keínkè, káyà dikpaàtikàri péiri dièri, kòò mòu kàri di ìnkè.

12 Kè n yà becírìbè: Bekótìbè nè besampóbè, kè bè còmú dikpaàtikàri ìnkè, kè bè pīnte yepáte, bá wè o dōrìimè wāri dè. Kè Kuyie mbè bekénè be dōrìimè dòmmè.

13 Kè dāmèèri tēnnéni becírìbè kè kudònkù tēnnéni ku kòbe, kè bèe bekénè bá wè o dōrìimè dòmmè,

14 kēpī mmukūū nè kudònkù, kédootóo kuhāābinku mieke mùu tu mukúdérímù.

15 Kè bè í yà wèè yètiri mufòmmu pátiri mieke bèè ò dootóo kuhāābinku mieke.

21

Keínkè pànkè nè ketenkè pànkè de kó tināahti

1 Kè n yà keínkè pànkè nè ketenkè pànkè, kekótíkè nè dāmèèri kè dè pēēté.

2 Kè n yà dihei sàari Sedisademmu pànwè, kòò cutinì keínkè Kuyie mborè, ke sàri ke dò nhosapāā nsàri ke kōri o dōu.

3 Kè n kèè òmòu pīkénimè dikpaàtikàri borè ke tú: Di mmònni Kuyie ncīētè bomu benitibè cuokè, kù yó mbè bonèmu kè bè wè nkè bè tu ku kòbe, kè kù bè te.

4 Kè kùu ùté be ònnietì pāíí. Mukūū mbá mbo, yekúdabùò mbá mbo, isáútti bá mbo, mumòmmù bá mbo, dekótírè demòu yóó pēētému.

5 Wèè kàri dikpaàtikàri ìnkè kòò béi nke dō: Di mmònni m bo dōò demòu depānnè ke yíe dō: Wāri n yóó da náké tí, tí tu timómmònti nti ke dò ndí tí yie.

* **20:8 Kòku nè Makòku:** Kòku tu dihei ndi kè Makòku tu de kó dihei kóo kpàati yètiri (wénté Esekieri 38:2). Ke wēte ke benkù yeboté yèè yóó íté ke bo kpānnè Kuyie nnè ku kó benitibè yemòrè sonye.

⁶ Ke yíe kélbèi nke dò: Dè dòò ke deèmu. Míi tu oketiwè ke tú osònwè, ke tú diketírí ke tú kumànkú. Kè sínéyēí bo wè m bo ò pā mufòmму binte nie nkòo yà kénfòu.

⁷ Bèè bo na kétuake kumànkú m bo bè duò n yē n yóò bè duò ndè, kè mbè te kè bè tu m bí.

⁸ Ifòwáa nyembè, bèè í dǎrri bè nàá ntí, bèè dǎrri isòke kperè, benitìkòùbè, bèè dounè betabè, betediùbè, bebooféùbè nè siyáábisi yembè, m bo bè ànné kuhāábinku nè muhāpòpòo mmieke dèè tu mukūū ndérímù.

Sedisademmu pànwè yó ndòmme

⁹ Kè Kuyie ntǎrè yèyiekè kó dimarí, dii do to meyei nkó ibòòke sonyi iyiekè n yu ke dò: Kotení kè n da benke Kuyie mpebii pokù.

¹⁰ Kè Muyaánsàámù m píe nkè ku tǎnni n túóté, kédekenè ditári dierí marí Ìnkè, kè m benke dihei sààri Sedisademmu wèè cutiní kè Ìnkè Kuyie mborè.

¹¹ Kè Kuyie nkó tikpeti di dàátí ke pīnti ke dò ndoii ke dò ntewéitè, ke mièti ke dò nyetásààyè. Kè dimarí dò ntinóbènti kè diteri dò ndoii ke dò ntewéitè.

¹² Kè di duotí okù mēdiè nke mòke yebòrè tepíitè nè yèdéè, kè Kuyie ntǎrè tepíitè nè yèdéè yè baa, kè de kó yebòrè wāri ye Ìnkè. Isidayeeribe wuò ntepiítè nè idéi yètè.

¹³ Kè de kó yebòrè keú tipíiti tinàà: Yètāāti diyie yì kèè bíékè, yètāāti di taà kèè bíékè, yètāāti kubakù cānku, yètāāti kuyou.

¹⁴ Kè de kó kuduotí còmму yetarè tepíitè nè yèdéè Ìnkè. Kè yè wāri dipebii tǎrè tepíitè nè yèdéè yètè.

¹⁵ Kè Kuyie ntǎnni dii n náánnè kè di to kusəpāāti, kè bo benné dihei nè yebòrè nè iduotí,

¹⁶ kébenné kè de mma tipíiti timəu nè mehokumè nè mecómme, kémbò cidómétírìbè sikəupísidè nè sikousidè (2200).

¹⁷ Kébenné kuduotí cēē nkè mè mbo métiríbè sipísikuò nè bènūmmù (65).

¹⁸ Kè kuduotí maánè yetásààyè, yèè dò ntinóbènti, kè dihei maánè mesəo mmèè dò ndoii ke dò ntewéitè.

¹⁹⁻²⁰ Kè bè dāri yetásààyè yebotí yebotí dipūū, kè dimarí dò ntinóbènti, kè diteri dò nyekūš, kè diteri dò mmeýī, kè diteri dò nfeťonfè, kè diteri dò mmebèrimè, kè diteri dò ntedāntè, kè diteri dò mmutápeí. Kè diteri dò ntiweti, kè diteri dò mmekekòcèburime.

²¹ Kè yebòrè tepíitè nè yèdéè dōñè mēdèi, bá di kè di mòke mēmāā. Kè dihei kó kuce tú mesəo mmèè dò ndoii ke dò ntewéitè.

²² Bá n yí nyā Kuyie ncēťè bè kōri kè ke báá, ti Yiè Kuyie nkūū baké ketenkè nè kēnkè nè dipebii beè do de bo kè bè mbe mbáá tipíiti timəu.

²³ Diyie nè otānkù de í mbo ke bo mmí dihei. Kuyie nkuū do mièti kè de wenni, kè dipebii tú defitírè.

²⁴ Kè titenti timəu kəbe centi di wenniku mieke, kè titenti timəu kó bekpāātibè kərinko be kpāti deborè.

²⁵ De kó dihei bōrè yó nfeímu sáā, ke yé keyènkè í yó mbomè.

²⁶ Bè yó nde ntəuo titenti timəu kəbe kpāti sāāti.

²⁷ Dēmarè sīnnè í tati de kó dihei, yoo wèè dǎrri isòke kperè yoo siyáábisi yì. Bèè yètè wāri mufòmму pátiri mieke dii tu dipebii kperi, beè māā tati de kó dihei.

22

Menie mmèè duò mmufòmму me kó tināānti

¹ Kè Kuyie ntǎnni m benke kukó nkūū kó menie nduò mmufòmму, kè mè yèni Kuyie nnè dipebii be kpāātikāri borè, kè dò ndoii ke dò n tēwéitè.

² Ke pūš ndihei mieke, kè detie ndèè duò mmufòmму kè de cōmmú yeyakè yèdé ke pei kuce tepíitè nè mēdēmè dibenni, kuce mēmāā otānkù, kè mu fāāti miekunko yebotè.

³ Dēmarè í yó mbo de kó dihei mieke Kuyie ncōš de.

Kuyie nkpāātikāri nè dipebii kperi yó mbo dihei mieke nke, kè Kuyie ntāmbè kù báá.

⁴ Ke wúo nku iikè, kè kūu wāri ku yetiri be tīi.

⁵ Keyènkè í yó mbo, diyie nè otānkù de me nyí yó mbo. Ti Yiè nKuyie nkuū yó mpīnti kè de wenni, kè bè yo nku kpāti sáā yebie nyebie.

Yesu wētínimè bāmbà

⁶ Kè Kuyie ntǎnni n náké ke dò: De kó tināānti tu timómmənti nti ke dò ntí ntí tá. Ti Yiè nKuyie nkuū píe nku Yaá nku pāānāānti náāmbè, ke tǎnni ku tǎnni kè di bè náké deè yóò dǎò.

⁷ Kè Yesu dò: Ndakenè n wētínimu bāmbà. Dè nnaati wèè yie ndi mpátiri náānti.

⁸ Mí nylsāā n kèemu ke ya de kó denennè, n kèè dii mōnni ke ya kénínkóo Kuyie ntǎnni dii de nni mbenke, di iikè ke bo di sante.

⁹ Kè dì dò: A báá n sántè, kè n tu Kuyie ntánti nwe, ke da dònne nè Kirisi kòbe tóbè, á sántè Kuyie nku.

¹⁰ Á báá yóu a bo nákéme di mpátiri kó tináanti, ke yé de mǎnni tǎónimǎmu kè ti yóó dǎò.

¹¹ Meyei nyiè ndòke sǎoté o yei, wèè sǐ nkòo dǎke sǐnte, wèè dǎòri mesàà nkòo dǎke mmè dǎòri, wèè dò mpáíí kòo dǎke wénkúnne omáá.

¹² Kè Yesu dǎ: Ndakenè! N wétinímu bàmbà nke bo yietí bá wè o dǎòrimè dò mmè.

¹³ Míi tu Oketiwè ke tú Osǎnwe, ke tú diketiri nè kumǎnku.

¹⁴ Dè nnaati bèè òú be yààti kè dè bo yie nkè bèe di mutie mùù duò mmufòmму mu kó yebe kéta dihei kó yebòrè.

¹⁵ Bèè dǎòri isòke kperè, betediibè, bèè dǎutinè betabè, benitikòubè, bebǎǎféúbè nè siyábisi yembè, bembè kó dimáà yó mbo ditowáà ndi.

¹⁶ Mí nYesu mí tǎnní n tǎnni kè dì ti náké n kòbe tǐrè. Mí tu Dafiti yaábire, ke tú tekúnwentéwátè tèè pǐnti.

¹⁷ Kuyie nYáá nnè Kirisi kòbe bèè tu o pokù ò tǎátè wè kè bè dò: Kǎtení!

Bèè kèè kè bè múnke dǎ: Kǎtení!

Kè sinéyèí bo wè wèe kǎtení kényá fààrè menie mmèè duò mmufòmму.

Bè caummè wèè bo kaa ndi mpátiri

¹⁸ Mí nyIsáá n náámmu bèè káa ndi mpátiri ke tú: Wèè yié timati de mieke Kuyie mbo ò yié meyei mbè náá mmèè kpéí de kó dipátiri mieke.

¹⁹ Kòò mmòù me nyààte timati, Kuyie mbo o mǎnte mutie mùù duò mufòmму mu kó dibii, bá ò báá ta dihei sààri kù náá ndii kpéí di mpátiri mieke.

²⁰ Mí nyIsáá n náá mǎmmu nwe ke tú: Ó béimmu ke tú: N wétinímu bàmbà. Dè mme ndò! Wétini ti Yiè nYesu!

²¹ Ti Yiè nYesu kó mesàà nní ndi bonè dimòu.